EUSTATHIUS
IN HOMERUM
GRÆCE, ET LATINE,
ALEXANDRO POLITO
DE CL. REG. SCHOLARUM PIARUM
INTERPRETE.
Tomus Secundus.

ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ

ΔΙΑΚΟΝΟΥ ΕΠΙ ΤΩΝ ΔΕΗΣΕΩΝ

ΚΑΙ ΜΑΙΣΤΟΡΟΣ ΤΩΝ ΡΗΤΟΡΩΝ, ΤΟΥ ΚΑΙ ΥΣΤΕΡΟΝ ΓΕΓΟΝΟΤΟΣ

ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΠΑΡΕΚΒΟΛΑΙ ΕΙΣ ΤΗΝ ΟΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΔΑ.

EUSTATHII

DIACONI A SUPPLICIBUS LIBELLIS,

ET ORATORUM MAGISTRI,

POSTEA

ARCHIEPISCOPI THESSALONICENSIS,

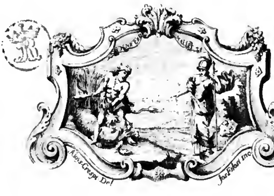
COMMENTARII IN HOMERI ILIADEM.

ALEXANDER POLITUS

FLORENTINUS DE CL. REG. SCHOLARUM PIARUM

Nunc primum Latinè vertit, recensuit, Notis perpetuis illustravit.

ACCEDUNT NOTÆ ANTONII M. SALVINI V. CL.

FLORENTIÆ ANNO M.DCCXXXII.

APUD BERNARDUM PAPERINIUM.

CUM APPROBATIONE.

CLEMENTI XII.

PONTIFICI MAXIMO

ALEXANDER POLITUS

DE CL. REG. SCHOLARUM PIARUM

S. P. D.

CHRISTIANA Doctrina, quæ nobis eſt divinitus tradita, & cujus tute es, CLEMENS, PONTIFEX MAXIME, ſummus ac certus interpres divinitus conſtitutus, tum aliunde plurima ſibi ſubſidia, atque adjumenta adſciſcit, tum maximè ab iis litteris, & doctrinis, quas Noſtri, tamquam ab exteris gentibus ad nos perlatas, exteras appellarunt. Neque enim ſunt illæ inimicæ, aut contrariæ veritati; ſed veritati in primis di-

vinæ

vinæ mirâ consensione inserviunt. Non eget quidem divina veritas, quæ est supra omnem rationem, humanæ rationis, ac disciplinæ adminiculo, ut summæ illi, primæque veritati assentiamur. Statim atque ea per Ecclesiam nobis proponitur, idest, statim atque Ecclesiæ Catholicæ, atque Apostolicæ certo testimonio constat, Deum aliquid dixisse; mens nostra altiori lumine collustrata, ac perfusa, peculiari quodam Dei afflatu, atque instinctu, divinæ illi veritati firmissimè adhæret; & quæ jam nos ratio movet, atque adducit, ut Deo credamus, ipsa est Dei, qui nec falli, nec fallere potest, auctoritas. Verumtamen ad homines erudiendos depellendosque eos errores, quibus impii sæpe homines admiscere, atque implicare multorum animos nituntur, tantum habent momenti liberales omnes disciplinæ, ut non eæ modò utiles, sed etiam necessariæ videantur esse Theologo, sine quibus nemo quisquam perfectus, consummatusque Theologus esse possit. Quod & res ipsa palam loquitur, & exempla omnium seculorum declarant, quando & officium Theologi est, Philosophos, ubi a doctrinâ Christianâ deflectunt, corrigere, atque judicare, & qui omni post Christum natum ætate Christianam religionem ab iniquis gentium criminationibus vindicarunt, ii, homines sanè Christianorum facilè eruditissimi, artes liberales doctrinasque universas perfectissimè tenuerunt. Atque utinam, PONTIFEX MAXIME, tantum mihi per Te otii, ac facultatis fiat, ut, quod jamdudum meditatus sum, & nunc etiam meditor, tandem aliquando explere possim, ut in unum videlicet corpus recensitos a me atque illustratos redigam eos omnes scriptores, qui Christianæ religionis veritatem commentariis suis contra gentes asseruerunt! in quibus choros veluti ducunt, de Græcis quidem Clemens Alexandrinus, Origenes, Justinus ille Martyr, Athenagoras, Theophilus Antiochenus, Cyrillus Alexandrinus, Theodoritus; de Latinis verò Tertullianus, Cyprianus, Minutius Felix, Arnobius, Lactantius, Augustinus. Dignum profectò hoc Opus Ecclesiâ Romanâ, quæ columen ac firmamentum est Religionis Christianæ; dignum majestate Tuâ, CLEMENS, qui pater es

omnium

omnium Christianorum. Etsi enim horum istorum nonnulli malæ quidem doctrinæ sunt convicti, aut certè suspecti, Origenis etiam sæpe damnata est memoria; tamen in iis libris, quos prò Christianis contra gentes scripserunt, humanarum etiam rerum scientiam tantam præ se ferunt, inde ut liquidò constet, eos ingenuarum disciplinarum, humanæque eruditionis divitias omnes ad doctrinam Christianam locupletandam contulisse. Augustini verò libris de Civitate Dei ad Marcellinum, quibus gentium in Christianam religionem maledicta refellere instituit, disputationumque omnium materiam Theologorum scholis largissimam subministravit, quid umquam potest esse in omni doctrinæ genere excellentius? quos egò libros ita admirari, & obstupescere soleo, omnino ut judicem, non extare apud Latinos Patres opus eo perfectius atque absolutius, &, ut alibi Augustinus plerisque omnibus Latinorum ingenio, ac doctrinâ antecellit, ita in Civitate Dei ipsummet sibi longè præstare, atque in eo demum Opere Augustinum ostendisse, quantùm ipse non in Christianâ modò doctrinâ; sed etiam in interioribus quibusque, ac reconditioribus gentium litteris, atque in cognitione totius antiquitatis, valeret. Unde etiam meritò quis colligat, quò Christiani Patres in divinis rebus doctiores, eò etiam eosdem fuisse ab humanioribus disciplinis instructiores. Has porrò ipsas disciplinas quis nescit, Græcis primùm litteris consignatas, & a Græcis ad Latinos manasse? Ego quum jam inde ab ineunte ætate Philosophiam, artesque omnes ingenuas Græcorum libris pleniùs contineri didicissem, legissemque etiam alicubi in Tullio, quæ de Philosophiâ essent Latinis litteris explicata, sine eruditione Græcâ intelligi ea non posse; facilè consentiebam, esse Græcas quidem litteras iis, qui in Philosophiâ, atque in aliis bonis disciplinis perfecti esse vellent, pernecessarias. Postea verò quàm re ipsâ comperi permagna commoda, atque utilitates, quas majores quique Theologi ex Græcis doctrinis perceperunt, ad divinarum rerum scientiam Græcorum quoque artes, & disciplinas adjungendas existimabam, nec sine Græcorum litteris quis mihi erat perfectus, omnibusque

que

que numeris absolutus Theologus; valdeque probabam, quod de Origene, viro, siquis alius, omni doctrinâ erudito, testatum reliquit Eusebius Cæsariensis, eum, quos de discipulis suis ingeniosos videbat, in Philosophiam introduxisse; quos verò rudiores, atque imperitiores, ad humaniores eosdem litteras incitasse, idque eum dicere solitum ad divinorum librorum intelligentiam multùm ipsis profuturum. Quæ Origenis sententia vel eo maximè commemoranda mihi erat, quòd Græcæ linguæ cognitio non necessaria modò est ad res ipsas Græcorum pernoscendas; sed etiam perutilis ad divinos ipsos libros intelligendos, atque interpretandos. Non equidem nego, Pontifex Maxime, quod Patres Tridentini gravissimè ac sapientissimè decreverunt, editionem sacrorum librorum Latinam, quæ vulgata est, & longo tot seculorum usu in Ecclesiâ comprobata, pro authenticâ esse habendam, nec a quoquam rejici umquam posse. Scio, quod voce, & scripto semper confirmavi, ubi caput aliquod religionis nostræ, aut morum honestè informandorum agitur, non esse ab editione vulgatâ Latinâ ad exemplaria Græca, aut Hebraica, provocandum; sed in controversiis hujuscemodi de religione, ac moribus decidendis, standum esse, tamquam certâ judiciorum, & veritatis regulâ, editione hac vulgatâ Latinâ, quam Ecclesia probavit. Sed tamen etiam dico, veterem hunc Latinum interpretem posse alicubi, Tuo, Pontifex Maxime, & Ecclesiæ Catholicæ judicio, castigari, atque ad ejus linguæ, ex qua ea est translatio, fidem exigi, & in melius restitui. Nam & Romani ipsi censores, homines sine dubio doctissimi, atque eruditissimi, quibus hanc ipsam editionem recensendam, atque emendandam Clemens VIII. commiserat, disertè præfati sunt, nonnulla, quæ mutanda videbantur, relicta esse, ut erant, ad offensionem populorum vitandam; professique sunt ingenuè, minimè omnium sibi propositum fuisse, ut antiquum interpretem ullâ ex parte corrigerent, aut emendarent; sed ipsam veterem ac vulgatam editionem Latinam suæ pristinæ integritati, quoad ejus fieri posset, restituerent. Ubi quis non videat, perfecto Theologo Græcæ linguæ peritiam esse

maxi-

maximè necessariam? quum veteris quidem Fœderis libri non Hebraicis modò litteris sint divinitus traditi; sed & Græca eorumdem librorum a septuaginta interpretibus translatio jam inde ab ipso Christianæ Ecclesiæ exordio summam semper apud Christianos auctoritatem obtinuerit; libros autem Fœderis novi Græcè conscriptos habeamus. Quòd si non privati juris est, sed publicæ auctoritatis, quæ in Pontificibus Maximis, atque in Ecclesiâ Catholicâ residet, Latinum probatumque interpretem corrigere; certè cujusque boni, ac perfecti Theologi est, post Græcorum Latinorumque Patrum vestigia, & secundùm Ecclesiæ, Romanique Pontificis interpretationem, singulorum Dei verborum, quæ litteris sunt mandata, veram sententiam pro virili parte rimari, atque indagare. quod sine Græcæ linguæ scientiâ quî fiat, certè quidem exactè atque accuratè? Etenim ut interpretis Latini magna ea, nec vulgaris sit laus, quam vel ab ipsis Catholici, ac Romani nominis hostibus veritas ipsa extorsit, ut in reddendis Latinè sententiis singulari fide, atque judicio utatur, tamen, pro Latinitatis suæ ingenio, quædam habet minùs dilucidè expressa, quibus quasi quibusdam rivulis, nemo quisquam sitim verborum divinorum suam, in novo saltem Fœdere, penitus expleat, nisi in Græcos semet fontes plenè ingurgitet. Hoc autem quum officium sit boni, consummatique Theologi, divina scilicet verba intellectu assequi, atque aliis exponere, næ parùm Theologi mihi videantur, necesse est, qui linguam Græcam, easque artes, quæ linguam expoliunt, miserè negligunt, ac prætermittunt. His ego potissimùm rationibus, Pontifex Maxime, adductus sum, atque impulsus, ut Opus de omnibus Græciæ operibus longè maximum, Homerum videlicet, ejusque interpretem Eustathium, Archiepiscopum Thessalonicensem, quem ego Eustathium Latinum primus feci, meisque animadversionibus illustravi, munus majestate Tuâ minimè indignum existimarem. Nam Græca quidem lingua unde meliùs, commodiùsque addiscatur, quàm ex Homero, qui ejus linguæ, Græcarumque omnium Venerum, atque elegantiarum auctor est summus, atque in omni Græco-

rum linguâ tam varius, & copiosus, jure ut hinc etiam veteres collegerint, eum totâ Græciâ, cunctasque per gentes fuisse peregrinatum? Unde etiam tamquam de thesauro quodam admirabilis Grammaticarum rerum copia suppeditata fuit Eustathio, adeo ut suis illis Παρεκβολαῖς non magis in Homerum, quàm in linguam ipsam Græcam, commentarios confecisse videatur. Majorum verò rerum, ac disciplinarum, quas a Græcis accepimus, totiusque Græcæ sapientiæ, Græcia ipsa principem atque auctorem Homerum prædicat: quem tantùm abest, ut Græcorum sapientissimi propter fabellas, quas narrat, sibi parvipendendum putent, ut eum etiam a sapientiâ magnopere admirentur, eumque affirment illis veluti fabularum involucris summam Philosophiam, rerumque omnium doctrinas mirificè occultasse. Hæc autem, quæ obscurè Homerus, involucris illis rejectis, ostendit, atque explicat omnia Eustathius: ut proinde ejus in Homerum commentarii dilucida quædam, ac perspicua sint expositio universæ Græcorum sapientiæ. ex quo etiam fit, ut Eustathius, illustrando Homero, Græcos omnes scriptores, ad quos ab Homero, tamquam a fonte, universa doctrina est derivata, simul exponat, atque illustret. Ergo, quum Philosophia viam ad Theologiam muniat, Græcaque ipsa litteratura, ut dixi, divinis libris interpretandis plurimum adjumenti afferat; cur non Tibi gratissimum munus, dignumque Summo Pontificatu Tuo, Eustathium censeam? Immo verò, si, cum primùm Græcè dumtaxat editus est Romæ Eustathius, Nicolaus Majoranus, qui edendum ipsum curaverat, Julio eumdem Tertio dedicavit, idque fecit ille rectissimè, ut summum Poëtæ summi interpretem ejus Pontificis præsidio, atque auctoritate muniret; facerem ego certè imprudenter, ac parùm piè, si eumdem hunc Eustathium, quem non Græcè modò, sed etiam Latinè, Græcis Latinisque hominibus legendum nunc præbeo, non Tibi in primis, Tuoque Sanctissimo Nomini consecrarem. Tenujora longè argumenta superiori ætate docti viri Romanis Pontificibus obtulerunt. Quia tamen erant illa utilia, valdeque ad rem litterarum accommodata, sunt ii

qui-

quidem laudes, atque etiam præmia amplissima consecuti. tantùm abest, ut reprehensionem meruerint. Quare mihi etiam sperandum sit, non Tibi certè esse displiciturum meum hoc Opus, quod maximum est, &, nisi ego vehementer fallor, utilissimum: quod ego tamen nullâ laudum, aut præmiorum cupiditate adductus suscepi; sed ut studium dumtaxat meum Ecclesiæ Catholicæ probarem, iisque omnibus, qui ad Theologiam, atque ad divinorum librorum intelligentiam adspirant, humanâ quoque eruditione prodessem. Accedit, Beatissime Pater, quòd jam inde a principio publicè professus eram, pro tanti Operis dignitate me esse facturum, ut singulas hujusce Operis partes, prout eas deinceps in publicum eram daturus, maximis, ac potentissimis Regibus offerrem. Evocatus nondum eras ad Summum Sacerdotium, cum in illo Romanæ Ecclesiæ interregno in lucem prodiit id, quod primum erat Eustathii in Iliadem. Sed, Te demum Pontifice Maximo renuntiato, in communi illâ Christiani Orbis, ac præsertim Florentinorum Tuorum lætitiâ, quum in eo totus essem, ut reliquum Eustathium veluti per partes emitterem, non diu deliberandum mihi fuit, a cujus potissimùm nomine reliqui Operis auspicia mihi essent incipienda. Maxima est in terris, Romane Pontifex, majestas Tua: longè ea est supra Regiam omnem, & Imperatoriam dignitatem, proximèque accedere ad divinam videtur. Neque id tantùm Tibi divinitus tributum est, ut sis ipse Princeps Principum Orbis Christiani; sed & quæ nunc apud Germanos residet, dignitas Imperatoria, quæ in rebus humanis certè quidem est maxima, tota est a Romani Pontificis summâ auctoritate. Nihil hîc a me datur adulationi, quæ a moribus meis longissimè abest. Sed quod dico, gravissimis historiarum monumentis testatum, ac manifestum est, Cathedræ Tuæ Romanæ beneficio, penes Germanos nunc, & non penes Gallos, neque Hispanos, consistere in Occidente augustissimam illam Romani Imperii dignitatem: quam ut Romanus Pontifex, pro auctoritate suâ, in Francos ac Germanos commodè contulit; sic etiam pariter in Hispanos, & quamcumque aliam Christia-

nam gentem, conferre posset, & potuisset. Non quòd ROMANUS PONTIFEX, ut alibi uberiùs demonstro, Germaniæ regibus quidquam novi juris in nova regna, aut in populos, quos in potestate ii minimè habebant, concesserit; sed quia patronos eos, ac defensores Ecclesiæ Romanæ adoptavit. Atque hoc demum nunc est, esse Imperatorem Romanum, Romanam Ecclesiam ex officio protegere, ac tueri. Absit enim, BEATISSIME PATER, ut existimemus id, quod falsissimum est, & non magis Italiæ, quàm Galliæ, Britanniæ, Hispaniæ, aliisque regnis, ac gentibus, periculosum, Germaniæ regibus ex titulo illo Imperatorio jus aliquod in provincias olim Romani Imperii, aut in Italiæ populos accessisse, nisi siquas fortè regiones Germani jure belli sibi acquisiverint, aut siqui populi sese ultro Germanis dediderint: ut superiori certè memoriâ plerique in Galliâ Cisalpinâ populi sese Germanis dediderunt. a quorum sanè populorum exemplo alieni, quàm qui maximè, Florentini, Romanorum ex Germaniâ Imperatorum conatibus acriter semper restiterunt, nequam ab iis libertatis suæ imminutionem, aut detrimentum acciperent. ut proinde Germani titulo illo dignitatis Imperatoriæ nihil magis juris in Florentinos, magnumque eorum Ducem, vindicare sibi possint, quàm in Hispanos, Gallos, Britannos, ac Venetos, qui omnes a Germanico illo Imperii Romani jure liberi prorsus sunt, atque immunes. Non fuit, BEATISSIME PATER, Pontificum Romanorum Regibus Germanis de alieno quidquam largiri. Sed, posteaquam Romani Imperatores, qui Constantinopoli erant, Romanæ Ecclesiæ tutelam deseruerant, resque ferè Occidentis maximam partem pro derelictis habuerant, ad PONTIFICIS MAXIMI auctoritatem, atque officium pertinuit, Romanum in Occidente Imperatorem, quem magis idoneum judicaret, contra tyrannos, aliosque Ecclesiæ Romanæ hostes, nominare, eique Imperatori suo præ ceteris Regibus Christianis honoris prærogativam deferre. Qua in re supra Regiam omnem, atque Imperatoriam dignitatem mirè clucet ROMANI PONTIFICIS majestas, atque auctoritas. Sed & est alia caussa, quamobrem priores Eustathii mei partes

nomi-

nomini in primis Tuo inſcriberentur. Patria mihi tecum, CLEMENS, communis eſt Florentia. Quòd ſi, ſecundùm Deum, pii maximè debemus eſſe in patriam, meum quoque erat, pietatem erga Te meam teſtari, noſtrum antea civem, nunc non civium modò ſuorum, ſed etiam totius Chriſtianæ Reipublicæ patrem. Natus es Florentiæ ſummo ac nobiliſſimo loco, e patriciâ CORSINORUM Familiâ. Sufficit ad Generis Tui claritatem CORSINOS nominaſſe, quorum, ob rectè facta & magna in Rempublicam merita, ea eſt nominis celebritas, ut vel ſola eorum commemoratio argumento eſſe poſſit veræ, ac germanæ nobilitatis. Quotus enim quiſque noſtrum eſt, qui vel ſolo audito nomine ANDREÆ CORSINI, aut AMERICI, non ſtatim ſecum ipſe reputet gloriam, ac nobilitatem gentis CORSINÆ, quæ per ſeſe magna, & illuſtris, major quodammodo, & illuſtrior comparuiſſe videtur in ANDREA, Fæſularum Epiſcopo, cujus memoria ſacris anniverſariis colitur, & in AMERICO, qui primus patriæ ſuæ Archiepiſcopus, Florentinam Eccleſiam ſummâ cum laude gubernavit? Omitto ANDREÆ fratrem NERIUM, qui fratri ſuo in Epiſcopatum Fæſulanum ſucceſſit, OCTAVIUM Archiepiſcopum Tarſenſem, PETRUM Epiſcopum Florentinum, eumdemque Cardinalem, & Epiſcopum Portuenſem, NERIUM item Cardinalem, Epiſcopum Aretinum, alioſque plurimos de gente CORSINA, viros fortiſſimos, & clariſſimos cives, qui eam, quam a majoribus acceperant, nobilitatem generis, pro ſe quiſque, rectè agendo, majoribuſque ſuis imitandis, auxerunt atque amplificarunt. Omitto etiam virtutum nunc Tuarum æmulum, & imitatorem, NERIUM CORSINUM, Cardinalem, filium fratris Tui, & ad Te venio, PATER BEATISSIME, qui unus mihi es omnium inſtar, quippe qui majorum Tuorum laudes, atque ornamenta in Te omnia complexus fueris, atque etiam longè ſuperaveris. Litterarum ſtudia quum ſemper CORSINI mirificè foverint, atque ornaverint, & quæ nunc Lyceum Florentinum inſignia habet, atque ornamenta honoris, ea maximè curaverit PETRUS ille CORSINUS Cardinalis, dum Florentinam Eccleſiam adminiſtraret, neque tantùm CORSINI præſidio, ac

patrocinio bonis artibus fuerint; ſed & ipſi elegantes litteras, optimaſque omnes diſciplinas diligenter coluerint, ut, exempli cauſsâ, AMERICUS ille CORSINUS, amicitiâ maximè conjunctus cum Marſilio Ficino, quem Ficinus moribus, & litteris ornatiſſimum celebrat, & noſtrâ memoriâ PHILIPPUS CORSINUS, frater Tuus, variâ vir, bonâque litteraturâ, qui Archiconſul fuit Academiæ Cruſcanæ; id etiam in cauſsâ erat, ut mea hæc ſtudia Tibi, ac CORSINIS Tuis probare maximè cuperem, quæ pietatem meam erga patriam, Tua, ac CORSINORUM in patriam merita, apud omnem poſteritatem teſtarentur. Deinde, BEATISSIME PATER, Scholæ Piæ tantum Tibi debent, quantum cuiquam alteri ſuperiorum Romanorum Pontificum, qui eas primùm Scholas auctoritate ſuâ ſtabiliverunt, ac confirmarunt: eoque nomine, quòd illæ Tibi plurimùm debent, plurimùm etiam Tibi ego debeam, neceſſe eſt, qui commoda omnia, & ornamenta Scholarum Piarum, mea eſſe arbitror. Nam quum ab alienis quibusdam hominibus lis nova, atque inſolita Scholis Piis eſſet alicubi illata de gravioribus atque altioribus diſciplinis, quæ in Scholis Piis docentur, ne docere eas noſtris hominibus liceret, quum tamen bonorum etiam, & perfectorum Grammaticorum ſit, artes omnes liberales, omneſque doctrinas profiteri; judicatum a Te eſt ſecundùm Scholas Pias, &, de Patrum graviſſimorum ſententiâ, ſuaſore atque auctore JUSTO FONTANINO, Archiepiſcopo Ancyrano, viro noſtrorum temporum doctiſſimo, decretum interpoſitum eſt, liceat ut noſtris magiſtris, eorumque munus atque officium ſit, non Latinas modò ac Græcas litteras, ſed etiam majores quaſque doctrinas, & diſciplinas docere. Unde omnes facilè intelligant, id unum eſſe, quod tamquam ſibi proprium Scholæ Piæ ſacramento profitentur, jam inde a pueritiâ juventutem Chriſtianâ pietate, ac litteris erudire; &, quum varii ſint in Eccleſiâ Romanâ ſacrorum hominum Ordines, aliis atque aliis ſanctiſſimis inſtitutis valde inter ſeſe differentes, ac diverſi, aliique in ſacris ad populum concionibus, alii in diuturniori ſilentio, alii in rigidiori a cibis abſtinentiâ, alii in ægrotorum curâ, alii

aliter, ſeſe piè, ac religiosè exerceant; Ordinis Scholarum Piarum ſolemne, ſanctumque inſtitutum in eo propriè, atque οὐσιωδῶς ſitum eſſe, ut noſtrum quiſque non ad certum aliquod, ac finitum tempus; ſed, prout opus fuerit, uſque dum vita ſuppetat, pro cujuſque ætate ac viribus, bonis moribus atque optimis diſciplinis, ad rectum vitæ humanæ uſum, beatamque immortalitatem, adoleſcentes imbuamus. Hæc erant, Beatissime Pater, quæ tum publico, tum etiam privato nomine, me impellerent, ut majeſtati in primis, ac Sanctitati Tuæ Euſtathium meum dedicarem. quæ ſi ſingula per ſeſe ſatis momenti apud me habere potuiſſent, ut Euſtathii veluti primitias Tibi Summo Sacerdoti offerendas ducerem; quantò magis omnia? præſertim quum vel me currentem graviſſimis verbis incitaret vir ſummus, Lazarus Pallavicinus, Archiepiſcopus Thebanus, dum hîc Legatum Tuum ad Magnum Etruriæ Ducem ageret: quem ego virum ut præſentem colebam, atque admirabar, ita & abſentem ſæpe mihi ante animum propono exemplar omnium virtutum. Reliquum eſt, Beatissime Pater, ut quidquid hoc eſt muneris mei, tamquam a filio, benignè gratèque ſuſcipias, meque Tibi ad pedes, ex veteri more, provolutum, eoſque pio ſanctoque oſculo venerantem, gratiâ, & benevolentiâ Tuâ clementer proſequaris. Vale.

ALEXANDER POLITUS

DE CL. REG. SCHOLARUM PIARUM

LECTORI SUO

S. P. D.

NIHIL est, amice Lector, quòd in partem operis mei iteratâ mihi præfatione attendum putes, quando, quæ e re esse videbantur, sum ego omnia in principio, quantum quidem satis erat, non indiligenter, neque incuriosè, persecutus. Scito, Eustathii Commentariorum in Homerum partem me nunc tibi dare multò omnium difficillimam, maximèque operosam, quæ Bœotiam videlicet continet. Non hic Homerus, ut alibi, fabulas tantùm, veteresque historias consectatur; sed Geographum simul, & Chorographum agit, ita profectò diligenter, & accuratè, facilè ut hinc intelligas, quod a priscis scriptoribus proditum est, cum, dum viveret, permagnam terrarum partem fuisse pervagatum, & tum mediterranea, tum maritima loca, atque insulas, oculis suis perlustrasse, & quod cujusque regionis proprium erat, sedulò cognovisse, & de singulis rebus, quas explorasset, commentarios confecisse, unde Poesim suam locupletaret. quod etiam de Homero disertè scribit Herodotus, si dea placet, Halicarnassensis in ejus Vitâ: ὃς (Μέντης ὁ ναύκληρος) μιν ἔπεισε τὸν Μελησιγένη μεθ' ἑωϋτοῦ πλέειν, καταλύσαντα τὴν διδασκαλίην, μισθόν τε λαμβάνοντα, καὶ τὰ δέοντα πάντα, καὶ ὅτι χώρας, καὶ πόλιας θεήσασθαι ἄξιον εἴη αὐτῷ, ἕως νέος ἐστί. καί μιν οἴομαι μάλιστα τούτοισι προαχθῆναι. ἴσως γὰρ καὶ τῇ ποιήσει τότε ἐπενόει ἐπιθήσεσθαι. Καταλύσας δὲ τὴν διδασκαλίην, ἐναυτίλλετο μετὰ τοῦ Μέντεω· καὶ ὅπου ἑκάστοτε ἀφίκοιτο, πάντα τὰ ἐπιχώρια διεωρᾶτο, καὶ ἱστορέων ἐπυνθάνετο. Εἰκὸς δέ μιν ἦν καὶ μνημόσυνα πάντων γράφεσθαι. *Ego quidem de hac Bœotiâ censeo, germanam eam esse peregrinationis Homericæ, verumque historiam: hoc est, locorum populorumque recensionem, ad quos Homerus adiisset; eamdemque principem esse totius Iliadis, & veluti caput, ex quo reliquum Iliadis corpus pendeat. Neque verò in ullam aliam Iliadis partem plura, atque uberiora veteres scripserunt; neque ulla alia pars Homericorum carminum est, de qua umquam plura, atque illustriora scribantur. Eustathii autem doctrina, atque eruditio, quæ summa semper elucet, hîc veluti exsultat, ac triumphat.*

Quod ad me attinet, illud in primis studui, ne Spartæ huic meæ ornandæ deessem, maximèque in rebus Geographicis, quarum propria, ac præcipua est hujus libri tractatio: in quibus tamen tantam operæ collocandum mihi esse existimavi, quantum ad Homerum Eustathiumque illustrandum sufficere planè videbatur. Ubi etiam mihi visus sum nonnihil lucis veteri Geographiæ attulisse: dum non contendendi studio, sed amore duntaxat veritatis, ad examen meum tum reliquos antiquos scriptores, tum præ ceteris Geographos, revoco, Eustathiumque ipsum erroris aliquando redarguo. Magnus quidem homo, Eustathius noster; sed tamen homo, hoc est, qui & labi potuit, & lapsus interdum fuit. Quid? licere mihi judicavi, quod veteribus aliquando Criticis licuit, ut edi-

tionem Homericum, eam, quæ in manibus hominum circumfertur, & doctorum virorum judicio probatur, alicubi emendarem, atque immutarem. Namque, ubi in Catalogo Homerico legunt:

Οἵ τ' ἔχον Ὀρμένιον, οἵ τε κρήνην Ὑπέρειαν·

ego hunc versum ita arbitratu meo reconcinnandum censui:

Οἵ τ' ἔχον Ὀρμένιόν τε παραὶ Βοιβηΐδα λίμνην·

quum paullò ante pro vulgato altera Homeri versu:

Οἱ δὲ Φερὰς ἐνέμοντο παραὶ Βοιβηΐδα λίμνην·

ex antiquæ cujusdam editionis fide, cujus meminit Scholiastes Pindari, scribendum mihi videretur:

Οἱ δὲ Φερὰς ἐνέμοντο, ἰδὲ κρήνην Ὑπέρειαν.

Temeritas fortasse hæc mea fuerit, fateor, & audacia longè major, quàm quæ in homine Critico ferri possit: quandoquidem nec Ephoro probabilis ratio defuit, ut ἐν τῷ μετὰ τοὺς Παφλαγόνας καταλόγῳ, pro versibus illis Homericis:

Αὐτὰρ Ἁλιζώνων Ὀδίος, καὶ Ἐπίστροφος ἦρχον,
Τηλόθεν ἐξ Ἀλύβης, ὅθεν ἀργύρου ἐστὶ γενέθλη·

ipse rescriberet:

Αὐτὰρ Ἀμαζώνων Ὀδίος, καὶ Ἐπίστροφος ἦρχον,
Ἐλθόντ' ἐξ Ἀλόπης, ὅθ' Ἀμαζονίδων γένος ἐστί.

Et tamen contra Ephorum gravissimè monuit Strabo, τὴν μεταγραφὴν τὴν παρὰ τὴν τῶν ἀντιγράφων τῶν ἀρχαίων πίστιν, καινοτομουμένην ἐπὶ τοσοῦτον, σχεδιασμῷ ἐοικέναι. Verumtamen ea sunt rationum momenta, quæ me ad versum illum, quem dixi, Homericum, reficiendum, ac resarciendum, moveat, atque impellant, mihi ut omnino sit persuasum, eo modo, quo dixi, aut Homerum scripsisse, aut certè scribere debuisse. Sed ut in rebus istis Geographicis mihi ipse satisfecerim, atque adeo sperem, plerisque me esse satisfacturum; tamen vix sperandum, posse me cumulatè omnibus satisfacere. Nam quod in principio scripseram, cum de Eustathio, & ejus scriptis agerem, Thessalonicam urbem, sequiori ætate, adscriptam esse Thessaliæ, quòd Macedoniam tunc temporis Græci cum Thessaliá confunderent; id sanè quidam, homo suo ipsius judicio valde eruditus, meo non valde temperatus, nec modestus, conatus est, tamquam falsum, notare, ac reprehendere. Qua sua reprehensione illud unum profecit, ut ipse semet imprudentiæ damnaret, atque ignorantiæ. Neque enim me, opinor, notasset, si Græcos sequioris ætatis scriptores consuluisset, aut si penitus cognovisset, translatitium illum tunc fuisse τῶν ἀμαθεστέρων, ac vulgi errorem, ut Thessalonicam, Thessaliam vocarent. Quod satis constat ex Tzetze in illis versibus:

Τὴν Θετταλίαν γίνωσκε, μὴ τὴν Θεσσαλονίκην,
Ὥσπερ τινὲς νομίζουσι, κἀγὼ νῦν παίζων εἶπον,
Πολλάκις καὶ μὴ παίζων δὲ, διὰ ἀμαθεστέρους.

Ac deinde post descriptam, suisque terminis definitam Thessaliam:

Ἐγὼ δὲ παίζων εἴρηκα τὰ τῆς Θεσσαλονίκης.
Καὶ γὰρ ἐξεβαρβαρώθησαν οἱ πλείους χειρουργίαις,
Βίβλους ἀναγινώσκοντες τῶν παλαιῶν εἰδόλως,
Ὡς τόπους, χώρας, πράγματα γινώσκειν σαφεστάτως,
Καὶ θησαυροὺς ἀρρύεσθαι λόγους σοφῶν παντοίων·
Τῶν ἀμαθῶν καπήλων δὲ πλοκῇ λαβυρινθώδει
Μόνῃ τὸν νοῦν προσέχοντες, καὶ κεκαπηλευμένῃ.

Unde certò colligas id, quod verè affirmabam, Thessaliæ nomine intelligi a Psello Thessalonicam, cum ad Eustathium, Archiepiscopum jam Thessalonicensem, scribit Psellus, sese existimare, multò nunc plures in Thessaliam propter Eustathianæ eloquentiæ celebritatem esse confluxuros, quàm eò antea, propter liquorem illum Demetriacum divinitus manantem, ex omnibus terris ventitarent.

Constat hic etiam, quod in limine totius Operis contra doctos nonnullos viros animadvertebam, non prætermisisse omnino Eustathium in Commentariis hisce suis ad Homerum divinorum, sacrorumque librorum testimonia. Nam, præter exempla, perspicua illa quidem, & clara, quæ ibi afferebamus, luculentum est illud, & perinsigne ex libro secundo Iliadis pag. 450. num. 170. editionis nostræ: Διὸ ὑπόσχεσις ἢ ὑπόληψις, ἤγουν τὸ χερσὶν ὑπολαβεῖν. ὅθεν τὸ, ὑπέλαβές με, καὶ οὐκ εὔφρανας τοὺς ἐχθρούς μου.

Ideo

Ideo ὑπόχεσις idem eſt, atque ὑπόληψις, ſuſceptio, videlicet manibus ſuſcipere. Unde illud: ὑπέλαβές με, καὶ οὐκ εὔφρανας τοὺς ἐχθρούς μου. Suſcepiſti me, neque oblectaſti inimicos meos. *Ubi Euſtathius locum citat ex Pſalmo XXIX. Quibus exemplis addi nunc debet ex Bœotiâ illud pag. 614. num. 61.* Ἐνταῦθα δὲ ἰςέον, ὅτι οἱ συνθέμενοι τὸ σικυήλατον, φράσαι δύνανται, κατὰ τὸ δαφνιὼν, καὶ ἐλαιὼν, ἔνθα δηλαδὴ δάφναι, καὶ ἐλαῖαι, οὕτω καὶ σικυὼν, περιεκτικῷ τύπῳ, ὅπου περιέχονται σικυοί. Atque hoc quidem loci ſciendum eſt, iis, qui compoſitâ voce dicunt τὸ σικυήλατον, cucumerarium, integrum eſſe, ut, quemadmodum dici ſolet δαφνιὼν, lauretum, & ἐλαιὼν, olivetum, ubi nimirum lauri, & olivæ; ſic etiam, inſtar nominum locum continentem ſignificantium, dicatur ab ipſis σικυὼν, cucumerarium, ubi continentur σικυοί, cucumeres. *Namque* οἱ συνθέμενοι τὸ σικυήλατον. *Intelligantur hic certè ab Euſtathio Interpretes ſeptuaginta, quorum eſt illud Eſaiæ cap. 1.* Ἐγκαταλειφθήσεται ἡ θυγάτηρ Σιὼν, ὡς σκηνὴ ἐν ἀμπελῶνι, καὶ ὡς ὀπωροφυλάκιον ἐν σικυηράτῳ. *Ubi Euſtathius, atque alii legiſſe videntur,* ἐν σικυηλάτῳ. *Sic, quod, tamquam ex communi loquendi conſuetudine, affert Euſtathius pag. 659. n. 97.* γαςὴρ ᾅδου, inferorum venter, *hauſtum videtur ex illo Sapientiæ:* ἐκ βάθους κοιλίας ᾅδου. *Sic etiam ad librum γ′ Iliadis, atque ad verba illa Homerica:* Λάϊνον ἕσσο χιτῶνα· *quod ad hoc loquendi genus illuſtrandum, exempli loco, inter cetera adducit Euſtathius, videlicet* φῶς ἀναβαλέσθαι, ἱματίου δίκην, lucem, veſtimenti inſtar, induere, *deſumptum planè eſt ex illo Pſalmi 103.* ἐξομολόγησιν, καὶ εὐπρέπειαν ἐνεδύσω, ἀναβαλλόμενος φῶς, ὡς ἱμάτιον. *quod ad eum ipſum pariter locum adnotavimus.*

Sed & ſunt ſiniſtra quorumdam hominum judicia, qui, Grammaticos nomine, de Euſtathio noſtro detrahunt, virumque illum ſapientiſſimum, ſummique Poetæ interpretem doctiſſimum, atque eruditiſſimum, tamquam Grammaticum quemdam, in contemptum hominum adducere moliuntur. qui peræque, credo, eodemque modo, de Homero Poetâ ſunt detracturi, quem Poetam Euſtathius, Grammaticus videlicet, diligentiſſimè, ac pleniſſimè enarrat, & totum, quantus ille umquam eſt, perfectiſſimè exprimit, ac repræſentat. Sin autem Homerum, veluti ingeniorum fontem, univerſæque Græcorum ſapientiæ patrem, atque auctorem, in honore, atque in admiratione habent; cur deinde Euſtathium ſpernant, qui in Commentarios ſuos copioſiſſimè retulit, quidquid doctrinæ atque eruditionis eſt ab Homero in ceteros omnes Græcos ſcriptores derivatum? Et ſi, quod ait Quinctilianus, magni viri eſt, virtutes Homeri intellectu ſequi; cur Euſtathium non magnifaciunt, qui virtutes omnes Homeri non ipſe modò intellectu eſt ſecutus, ſed ceteris quoque intelligendas dedit, atque enucleavit? At enim momi iſti, atque obtrectatores, ignorare prorſus videntur, quid ſibi nomen iſtud velit Grammatici, cui tantùm detrahunt: perinde quaſi numquam ii legerint, aut omnino obliti ſint illud Quinctiliani de Grammatice, quod debebat iis eſſe notiſſimum, atque exploratiſſimum: Nam tenuis a fonte, aſſumptis Poëtarum hiſtoricorumque viribus, pleno jam ſatis alveo fluit: quum, præter rationem rectè loquendi, non parùm alioquin copioſam, prope omnium maximarum artium ſcientiam amplexa ſit. *Ergo Grammatice, non ut reliquæ artes, certis quibuſdam finibus eſt concluſa; ſed omnes propemodum maximas artes comprehendit; neque una eſt doctrina, ſed complexio quædam, ac veluti clavus omnium doctrinarum; &, qui Grammaticen verè profitetur, ſit quoque, oportet,* πολυΐςωρ, *& in omni diſciplinarum, atque eruditionis genere verſatiſſimus. Talis igitur Grammaticus eſt Euſtathius, quo neminem quemquam, mihi crede, in universâ Græciâ doctiorem, atque eruditiorem reperios. Quid enim eſt, non dico in fabulis, & hiſtoriis, aut in Oratoriâ etiam, & Poeticâ facultate; ſed in gravioribus diſciplinis, in Phyſice, in Politice, in omni Philoſophiâ, in Geometriâ, Arithmetice, reliquis omnibus Mathematicis, paullò magis reconditum, atque abſtruſum, quod ille non ſibi penitus perſpectum habeat, atque exponat. Vel in ipſis vocibus explicandis, quarum ſanè vocum inſpectio tota ad Grammatici officium pertinet, quæ, & quanta, & quàm profunda eſt ejus doctrina, neque illa ex vulgaribus, ſed ex interioribus Litteris, atque adeo ex ipſis Philoſophiæ fontibus, petita? Argumenta eſſe poſſunt vel pauca Euſtathii verba ad librum γ′ Iliadis, atque ad illud Homericum:* κόσμηθεν ἅμ᾽ ἡγεμόνεσσιν ἕκαςοι. *ubi Euſtathius verba hæc,* ἑκάτερος, *&* ἕκαςος, ἐτυμολογικῶς, *pro Grammatici munere, in hunc modum interpretatur:* Ἰςέον δὲ, ὅτι φιλοσόφως, ἰδίᾳ μὲν τέθειται τὸ ἡγεμόνεσσι, κατ᾽ ἐξοχήν τινα· ἰδίᾳ δὲ τὸ ἕκαςοι. Οἱ μὲν γὰρ ἡγεμόνες, ὡς θεῖοι, καὶ θεοειδεῖς, τῇ μονάδι, καὶ τῷ ἑνὶ ἐγγίζουσιν· ἡ δὲ

πληθὺς, ἑκὰς, ἤτοι πόῤῥω, τοῦ τοιούτου καλοῦ οὖσιν, ὡς καὶ ἡ ἐτυμολογία δηλοῖ. Ἀπὸ γὰρ τοῦ ῥηθέντος ἑκὰς, πρῶτα μὲν, ὡς καὶ προδεδήλωται σαφῶς, γίνεται τὸ ἑκάτερος, ἐπὶ δύο τινῶν λεγόμενον· ὅπερ, ὡς οἷα τολμῆσαν διάστασιν ἐκ δυασμοῦ, ἕκαθεν τῆς μονάδος ἐστί. ἐξέστη γὰρ, καὶ οἷον ἀποκεχώρηκε τοῦ μοναδικοῦ τὸ δυαδικόν. Καὶ οὕτω μὲν τὸ ἑκάτερος, ἑκάς ἐστί πως τῆς μονάδος, δυάδα δηλοῦν, κατά τινα τύπον συγκριτικόν. Τὸ δὲ ἕκαστος, ὡς οἷά τι ὑπερθετικὸν, ἐσχημάτισται· τεθὲν μὲν ἐπὶ τριάδος πυθμενικῶς· λεγόμενον δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἑξῆς ἁπάντων ἀριθμῶν. καὶ ἔστι τρόπον τινὰ τὸ ἕκαστος, ἀντὶ τοῦ, ποῤῥώτατος. ὡς λέγεσθαι τὸ ἑκάτερος, καὶ ἕκαστος, πρός τινα ὁμοιότητα τοῦ ἑκαστέρω, καὶ ἑκαστάτω, ἤτοι ποῤῥωτέρω, καὶ ποῤῥωτάτω. Ἕκαστοι οὖν ἡ πληθύς, ὡς εἴρηται, ἡ μακρὰν καὶ τῆς μονάδος, ναὶ μὴν καὶ τῆς δυάδος, ἥτις οὐδ᾽ αὐτή ἐστι πληθύς. *Sic vel in minutiis, ac quisquiliis Grammaticis sui ubique similis, hoc est, magnus ubique Philosophus, Eustathius. Fremant, licet, obtrectatores. Liberè ego dicam, quod sentio: ut Homerica Poesis doctorum hominum confessione, ipsiusque propemodum humani generis mirifico consensu, seminarium est totius Philosophiæ; ita Eustathianos in Homerum commentarios, thesaurum esse locupletissimum omnis generis doctrinæ. Itaque ego, Eustathio interpretando, atque illustrando, non injuriâ fortasse speraverim, posse me de reconditioribus quibusque litteris, ac doctrinis bene mereri. Neque me idcirco Grammaticum, aut Criticum ambitiosiùs jacto. Magnorum ea laus est hominum, & πολυμαθεστάτων. Profiteor me dumtaxat Critices, ac doctrinæ amatorem; satisque mihi fuerit, operam non omnino fortasse pœnitendam in his litteris posuisse. Nam certè quidem, quidquid in hoc litterarum genere valeo, quod sentio, quàm sit exiguum, reliquiæ sunt quædam veterum meorum studiorum. Etsi enim a primâ pueritiâ totum me in elegantiores has litteras dedi, adeo ut tredecim annos non amplius natus, Commentarios in Latinos etiam Poetas confecerim; tamen, posteaquam vitæ meæ ratio me a Musis ad severiores gravioresque disciplinas, atque in primis ad Theologiam, cujus docendæ munus mihi demandatum fuit, traduxit; alios omnino scriptores mihi necesse fuit dies noctesque pervolutare, quàm qui ad Latinam Græcamque elegantiam conferrent. Cujus laboris mei specimen, ut spero, erunt, quæ de rebus Theologicis, ac Christianis fusè a me, variè disputata, sum ego aliquando σὺν θεῷ editurus. Nunc, post operam qualemcumque meam pristinis Musis redditam, videor mihi politioribus hisce, atque amænioribus Litteris pro viribus meis satis consulere, si Eustathium cum Latinis hominibus communicem.*

De MSS. Eustathii codicibus nihil est, quod addam, nisi a Rosso Antonio Martinio, Viro Clarissimo, & de optimis Litteris optimè merito, ex Caroli Thomæ Strozzæ bibliothecâ communicatam mecum fuisse Petri Victorii ad Benedictum Varchium epistolam: qua in epistolâ meminit Victorius Eustathiani cujusdam codicis, quem ipse cum cautione, præstante fidem Johanne Casâ, utendum acceperat. Scripserat eam epistolam Victorius patriâ Florentinorum linguâ ad Varchium, dum hic Patavii, ut mihi quidem nonnulli affirmabat, summâ cum ingenii, ac doctrinæ laude versaretur. Ea autem epistola Latinè a me interpretata, sententiam reddit hujuscemodi:

Benedicto Varchio, excellenti, & honorato Viro.

Mi affinis, Casæ nostri operâ, codicem isthinc nactus sum, quæ pars est Eustathii in Homerum, a Cœnobitis, opinor, Divi Dominici. Et eo quidem libro, quoadusque placuit, usus sum; seu, ut meliùs loquar, quoad mihi commodum fuit, libri partem unam percurri. Alteram partem despero posse me legere in tot tantisque occupationibus meis. Itaque eam lectionem in aliud tempus rejeci. Eum igitur codicem ad te remitto, restituendum ut ipsum cures, gratiasque meo nomine diligenter iis agas, qui ejusce exemplaris copiam fecerunt. Quia verò Casa periculum præstitit, fidejussâ graodiori pecuniâ supra quaterna, & nescio quot alia, sestertia, velim, constet, redditum esse exemplar in tempore, & fidejussoria illa obligatio revocetur, ac rescindatur. Maximopere a te peto, & quæso, ut diligentiam hac in re adhibeas, quam magni referre vides, &, quid abs te actum sit, mihi statim significes, ut & ego ejus rei certiorem Johannem faciam, &, ubi aliquid vebementer ejus intereft, videar ipsi paullò diligentior, atque accuratior. Ego, mi Varchi, ut optabas, atque jusseras, scripsi ad Sanctacrucium: isque mihi statim responsum dedit eum multâ amoris significatione; &, quod ad caput illud epistolæ attinet, in hæc demum verba: Ego verò Varchii ad me litteras minimè accepi, hominis, quem valde amo, cha-

charumque habeo, tum veteris inter nos amicitiæ causſâ, tum propter variam ejus doctrinam, atque eruditionem: cui certè quidem, quacumque in re possim, gratificari summopere cupio. Adnotationes meas brevi ad te mittam. Legito, aliisque etiam, quibus tibi videbitur, legendas dato, hac tamen lege, ut judicium mihi de iis tuum liberè verèque aperias, easque arbitratu tuo, ubi opus sit, corrigas. Plura nunc ad te verba non faciam, excepto quòd velim, me ames, meisque verbis amicos salutes, maximèque Carolum Strozzam. Vale. Florentiâ a. d. III. Id. Augusti MDXLI.

Petrus Victorius.

Eustathiani codicis proprietarios si minus rectè ego expressi, tute isthic facilè intelligere poteris.

Hactenus Petrus Victorius: ex cujus verbis de Eustathiano illo codice nihil sanè habebam divinare: quum de Patavino ullo Eustathii exemplari nihil mihi adhuc subolujsset. Neque verò codicis hujuscemodi Patavini indicium dat ullum Thomasinus in Patavinis suis bibliothecis: sed in indice librorum Bessarionis Cardinalis, qui sunt Venetiis, Eustathiani in Homerum manu exarati codices hi adnumerantur a Thomasino: Homeri Odyssea cum commentario Eustathii. in membranâ. Homeri Ilias a litterâ K, cum expositione Eustathii. in membr. Eustathii Compendium quoddam ex iis, quæ in Iliadem Homeri dicta sunt. in papyro. *Venetiis acceptum eum codicem, quo Eustathii in Homerum partem contentam Victorius testatur, in familiari mecum sermone nuper suspicabatur Nicolaus Bargiacchius, vir in omni antiquitate, quàm qui maximè, eruditus, idemque mei amantissimus. Sed commodùm monuit Dominicus Mannius, Florentinarum rerum perquam diligens, & in MSS. Bibliothecæ Strozzianæ codicibus satis versatus, quo tempore eam epistolam Victorius scribebat, non Patavii Varchium fuisse commoratum, sed Bononiæ. Patavii antea ferè per triennium fuerat Varchius jam inde ab anno MDXXXVII. Sed anno demum MDXLI. domicilium eum habuisse Bononiæ, certò cum Mannio colligas tum ex Cosmi Oricellarii ad Varchium litteris, quæ in codice quodam Strozziano continentur; tum maximè in codice eodem ex Silvestri Aldobrandini ad eumdem Varchium epistolâ, quæ scripta fuit Ferrariâ Bononiam V. Kal. Septembr. an. MDXLI. qua ex Aldobrandini epistolâ perspicuè apparet, fuisse eo tempore, multòque etiam ante, Varchium Bononiæ. De exemplari autem Bononiensi, quod videre etiam contigit Adriano Junio, alibi me monuisse memini. Ad hæc, Eustathii in Iliadem commentarios, fine, ac principio mutilos, ex Catalogo MSS. codicum Caroli De Montchal Archiepiscopi Tolosani recenset in Novâ suâ Bibliothecâ Philippus Labbeus. At enim de editione hac meâ fidenter tibi confirmare possum, multos me nævos Eustathio detersisse, in eumque perpoliendum, atque exornandum ita me, & tam sedulò incubuisse, majorem ut fortassis accurationem, ac diligentiam ab homine uno requirere posse minimè videare. Nisi quòd σφάλματα quædam typographica oculos meos inter recognoscendum fugerunt: quæ tamen tam levia, ac tolerabilia esse arbitror, ea ut mihi benignè te condonaturum sperem, & tute per te facilè emendes. Homo sum, isque unus, qui nec omnia præstare possim, nec omnia pervidere: & tamen totus mihi magnus hic labor est sustinendus: non quòd non plerique omnes collegæ mei tantum mihi onus facilè allevarent; sed quòd suo quisque munere distentus sit, in eoque vehementer occupatus. Itaque meâ ipse manu omnia penitus conscribo, ipseque omnia unus recenseo, & impressa jam typis recognosco. Ne ipse quidem Argus, totus ille oculeus, tam multa, & tam varia, unus omnia perviderit, ut nequa ab operis menda per oculorum imprudentiam in verborum contextum irreperent.*

Ceterùm, benevole lector, de universo hoc Opere bene te sperare velim. Firmæ mihi sunt, propitio Deo, vires, & bona valetudo; itaque mihi videor a naturâ, & ingenio comparatus, ut intra paucos annos plurimùm confidam, si benevolentiæ mihi tuæ favor adspiret, grande hoc, & vastum opus me tibi omnino esse expleturum. Quòd siquid, ut sunt res humanæ fluxæ atque incertæ, &, ut præclarè, ac sapienter sapientissimus Poeta,

Οἵη περ φύλλων γενεὴ, τοιήδε καὶ ἀνδρῶν,

mihi interea humanitus acciderit; bono te adhuc animo esse jubeo. Sunt enim plurimi alii collegæ mei, multò me ii quidem doctiores, ingenioque, ac viribus valentiores, qui relictum a me naturæ necessitate onus sint ipsi suscepturi, & ad metam usque perlaturi. Ego de me tibi spondere possum, quoad vita, & vires suffecerint, numquam me id oneris esse depositurum, aut abjecturum. De reliquo, quam tibi in communes, & incertos casus fidem do operis hujusce perficiendi, præstabunt sodales mei, qui Scholarum Piarum mecum nomen profitentur: quorum pro solemni instituto suo magnopere interest bene de

Litte-

Litteris Græcis ſimul ac Latinis promereri. Iſta a me tibi eſto in omnem eventum ſatiſdatio. Eſt etiam nuac accelerandi laboris hujaſce mei ille ſtimulus, qaem mihi vel ſponte in hoc ſtadio currenti Cortonenſes nuper admoveruat. Etruſca ab hinc paucis annis Academia inſtituta eſt Cortonæ, urbe Etruriæ antiquiſſimâ, atque in primis nobili, eo præſertim conſilio, ut priſcarum rerum, totiuſque antiquitatis ſtudium, alicubi ferè intermortaum, in Etruriâ maximè, ad gloriam Etruſci nominis ſempiternam, reviveſceret. Hac in Academiâ quum viri illi nobiliſſimi, & princeps, ſeu, voce quondam Tuſcorum propriâ, Lucumo, Academiæ, Salvator Aſcanius, Hiſpaniæ Regis ad Magnum Etrariæ Ducem Legatus, Vir religioae, prudentiâ, doctrinâ, omnique virtute præſtantiſſimus, referente Marcello Venuto, equite maximè ſplendido, & Latinis Græciſque litteris erudito, me quoque numeratum voluerint, qui mihi quidem ſummus, ac ſiagularis honor fuit, acribus inde, ac vehementibus ſtimulis ſum concitatus, ut meum quoque antiquitatis ſtudium hominibus Cortoaenſibus in Euſtathio meo comprobarem.

Quod denique, amice Lector, tuâ maximè intererat ſcire, hortatu Clariſſimi, & humaniſſimi Viri, ſtudiorumque meorum fautoris ſingularis, Johannis Gibſonis, Typographo meo permiſi, ut ad partem hanc Euſtathii Indicem Homericum adtexeret Cl. Wolfgangi Seberi: cujus ſanè Indicis non ita pridem copiam aobis perhumaniter fecerat Typographi mei frater Deodatus Paperinius, Philoſophus, ac Theologus Franciſcani Ordinis perinſignis, idemque harum etiam litterarum perſtudioſus. Eum aos Indicem ut in manus ſumpſimus, ſtatim deprebeadimus, depravatis alicubi, & corruptis libris Seberum ad contexendum ſuum illum Indicem uſum fuiſſe. Ideo, ut nos ſtudiis tuis meliùs conſuleremas, qaibus Seberi Indicem perutilem, & perneceſſarium fore intelligebamus, eum aliqaantò, ut credimus, emendatiorem, abſterſis certè fœdioribus quibusdam maculis purgatiorem, edeadum hic curavimus. Vale.

NERIO

NERIO . CORSINO
S. R. E.
DIACONO . CARDINALI
CLEMENTIS . XII . PONTIFICIS . MAXIMI
FRATRIS . FILIO
OB . SUSCEPTUM . EUSTATHIANI . HUJUS . OPERIS . PATROCINIUM
ET . OB . PIETATIS . AC . LITTERARUM . STUDIA . RESTITUTA
ATQUE . AMPLIFICATA
ALEXANDER . POLITUS
FLORENTINUS
DE . CL. REG. SCHOLARUM . PIARUM
HOMERI . SUMMI . AC . PRINCIPIS . POETARUM . VITAM
HERODOTO . HALICARNASSENSI . UT . AJUNT . AUCTORE
PRIMUM . A . PEREGRINO . ALLIO . FLORENTINO
AD . LAURENTIUM . MEDICEM . LATINE . PAULLO . LIBERIUS . VERSAM
NUNC . AD . ORNANDOS . ATQUE . AUGENDOS
EUSTATHII . IN . HOMERUM . COMMENTARIOS
DENUO . A . SESE . LATINE . ALIQUANTO . FORTASSE
FIDELIUS . INTERPRETATAM
EAMQUE . RECENSITAM . NOTISQUE . SUIS . ILLUSTRATAM
IN . IPSO . MAGNI . OPERIS . PONTIFICI . MAXIMO . CONSECRATI
VESTIBULO . ATQUE . ADITU
AD . AETERNITATIS . MEMORIAM
D. S. B. M.
DEDICAVIT.

ΗΡΟΔΟ-

ΗΡΟΔΟΤΟΥ ΤΟΥ ΑΛΙΚΑΡΝΑΣΣΗΟΣ
ΕΞΗΓΗΣΙΣ ΠΕΡΙ ΤΗΣ
ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ
ΓΕΝΕΣΙΟΣ ΚΑΙ ΒΙΟΤΗΣ.

HERODOTI HALICARNASSENSIS
DE GENERE, ET
VITA HOMERI
HISTORIA,

EX RECENSIONE, ATQUE INTERPRETATIONE

ALEXANDRI POLITI DE CL. REG. SCHOLAR. PIAR.

HERODOTUS Halicarnassensis de genere, ætate, ac vitâ Homeri percursa hæc a sese, quàm verissimè potuit, litteris consignavit. Nam quo tempore Cuma, urbs antiqua Æolensium, ædificabatur, eodem omnis generis Græcæ gentes confluxerunt; & quidem ex Magnesiâ tum nonnulli alii, tum Melanopus, Ithagenis filius, nepos Crithonis, non a multis ille sarcinis instructus; sed modicis facultatibus præditus. Hic igitur Melanopus in urbe Cumâ Omi-

1 ΗΡΟΔΟΤΟΣ ὁ Ἁλικαρνασσεὺς περὶ Ὁμήρου γενέσιος, καὶ ἡλικίης, καὶ βιοτῆς τάδε ἱστόρηκε, ζητήσας ἐπεξελθεῖν εἰς τὸ ἀτρεκέστατον. Ἐπεὶ γὰρ ἡ πάλαι Αἰολιῶτις Κύμη ἐκτίζετο, συνῆλθον ἐν ταυτῷ παντοδαπὰ ἔθνεα Ἑλληνικά, καὶ δὴ καὶ ἐκ Μαγνησίας, ἄλλοί τε ἴτες, καὶ Μελάνωπος ὁ Ἰθαγενέος τοῦ Κρήθωνος, οὐ πολύφορτος, ἀλλὰ βραχέα τοῦ βίου ἔχων. Οὗτος δὲ ὁ Μελάνωπος ἐγή-

1. Ἡρόδοτος ὁ Ἁλικαρνασσεὺς περὶ Ὁμήρου γενέσιος) Herodoto etiam, & quidem, ut videtur, Halicarnassensi, libellum hunc De Vitâ Homeri adscribit Eustathius. Sed ego facilè amplector gravissimum olim judicium Peregrini Allii, ejus, qui primus libellum hunc Latinè vertit: si non adulterina hæc sunt, atque notha; Herodoti certè, tanti auctoris, nomine parum digna videri posse. Atque eò libentiùs Allium nominandum hic mihi duxi, quòd Latina ejus ad Laurentium Medicem interpretatio videtur vulgò minus nota. Nam plerique omnes cum Henrico Stephano interpretationem multò posteriorem secuti sunt Conradi Heresbachii: quam tamen idem Henricus Stephanus, Græcis ibidem versibus, quos Heresbachius penitus omiserat, convertendis, atque interpretandis supplevit. Ex his interpretationibus, illa Allii longè elegantior, ac cultior, multisque in locis felicior: sed & eadem sæpe liberior. Altera Heresbachii pressior, verborumque singulorum observantior: sed quæ Latinis auribus vix alicubi satisfaciat, & aliquando etiam a sensu aberret. Utramque nos cum Græcis diligenter contulimus; & quia neutra satis nobis ubique placebat, inde nostram, fideliorem fortassis, &, quantùm judicare possumus, ad reddenda Latinè Græca magis aptam, atque accommodatam, adornavimus. *POLITUS.*

ἔγημεν ἐν τῇ Κύμῃ τὴν θυγατέρα Ὀμύρητος, καὶ αὐτῷ γίνεται ἐκ κοίτης θῆλυ τέκνον, τῷ οὔνομα ἐτίθεντο Κρηθηΐς. Καὶ αὐτὸς μὲν ὁ Μελάνωπος, καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ, ἐτελεύτησαν τὸν βίον· τὴν δὲ θυγατέρα ἐπιτρέπει ἀνδρὶ, ᾧ ἐχρῆτο μάλιστα, Κλεάνακτι τῷ Ἀργείῳ. Χρόνου δὲ προϊόντος, συνέβη τὴν παῖδα, μιγεῖσαν ἀνδρὶ λαθραίως, ἐν γαστρὶ σχεῖν. Τὰ μὲν οὖν πρῶτα ἐλάνθανεν· ἐπεὶ δὲ ᾔσθετο ὁ Κλεάναξ, ἤχθετο τῇ συμφορῇ, καὶ καλεσάμενος τὴν Κρηθηΐδα χωρὶς πάντων, ἐν αἰτίῃ μεγάλῃ εἶχεν, ἐπιλεγόμενος τὴν αἰσχύνην τὴν πρὸς τοὺς πολίτας. Προβουλεύεται δὲ περὶ αὐτῆς τάδε. Ἔτυχον οἱ Κυμαῖοι κτίζοντες τοῦ Ἑρμείου κόλπου τὸν μυχόν, κτιζομένοισι δὲ τὴν πόλιν Σμύρναν ἔθετο τὸ οὔνομα Θησεύς, μνημεῖον ἐθέλων καταστῆσαι τῆς ἑωυτοῦ γυναικὸς ἐπώνυμον. ἦν γὰρ αὐτῇ τοὔνομα Σμύρνη. Ὁ δὲ Θησεὺς ἦν τῶν τὴν Κύμην κτισάντων ἐν τοῖς πρώτοις Θεσσαλῶν, ἀπὸ Εὐμήλου τοῦ Ἀδμήτου, κάρτα εὖ ἔχων τοῦ βίου. Ἐνταῦθα ὑπεκτίθεται ὁ Κλεάναξ τὴν Κρηθηΐδα πρὸς Ἰσμηνίην τὸν Βοιώτιον τῶν ἀποίκων λελογχότα, ὃς ἔτυχεν αὐτῷ ἐὼν ἑταῖρος τὰ μάλιστα. Χρόνου δὲ προϊόντος, ἐξελθοῦσα ἡ Κρηθηῒς μετ᾽ ἄλλων γυναικῶν πρὸς ἑορτήν τινα, ἐπὶ τὸν ποταμὸν καλεύμενον Μέλητα, ἤδη ἐπίτοκος οὖσα, τίκτει τὸν Ὅμηρον, οὐ τυφλὸν, ἀλλὰ δεδορκότα· καὶ τίθεται ὄνομα τῷ παιδὶ Μελησιγενέα, ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ τὴν ἐπωνυμίαν λαβοῦσα. Τέως μὲν οὖν ἡ Κρηθηῒς ἦν παρὰ τῷ Ἰσμηνίῃ· προϊόντος δὲ τοῦ χρόνου, ἐξῆλθε, καὶ ἀπὸ ἐργασίης χειρῶν ὡρμημένη, ἔτρεφε τὸ παιδίον, καὶ ἑωυτὴν, ἄλλοτε παρ᾽ ἄλλων ἔργα λαμβάνουσα· καὶ ἐπαίδευσε τὸν παῖδα, ἀφ᾽ ὧν ἐδύνατο. Ἦν δέ τις ἐν Σμύρνῃ τοῦτον τὸν χρόνον Φήμιος τοὔνομα, παῖδας γράμματα, καὶ τὴν ἄλλην μουσικὴν διδάσκων πᾶσαν. Οὗτος μισθοῦται τὴν Κρηθηΐδα, ὢν μονότροπος, ἐριουργῆσαι αὑτῷ ἔριά τινα, ἃ παρὰ τῶν παίδων εἰς μισθοὺς ἐλάμβανεν. Ἡ δὲ παρ᾽ αὐτῷ εἰργάζετο, πολλῷ κοσμίῳ, καὶ σωφροσύνῃ πολλῇ χρωμένη, καὶ τῷ Φημίῳ κάρτα ἤρεσκετο. Τέλος δὲ προσενέγκατο αὐτῇ λόγους, πείθων ἑωυτῷ συνοικεῖν, ἄλλα τε πολλὰ λέγων, οἷς μιν ᾤετο προσάξεσθαι, καὶ ἔτι περὶ τοῦ παιδὸς, υἱὸν ποιεύμενος. καὶ ὅτι τραφεὶς, καὶ παιδευθεὶς παρ᾽ αὐτοῦ, ἄξιος λόγου ἔσται· (ἑώρα γὰρ τὸν παῖδα ὄντα συνετὸν, καὶ κάρτα εὐφυέα) ἔστ᾽ ἀνέπεισεν αὐτὴν ποιεῖν ταῦτα. Ὁ παῖς δὲ ἦν τε φύσιν ἔχων ἀγαθὴν, ἐπιμελείης τε, καὶ παιδεύσιος προσγινομένης, αὐτίκα πολλὸν τῶν πάντων ὑπερεῖχε. χρόνου δὲ ἐπιγενομένου ἀνδρούμενος, οὐδὲν τοῦ Φημίου ὑποδεέστερος ἦν ἐν τῇ διδασκαλίῃ. Καὶ οὕτως ὁ Φήμιος

ἐτε-

Omyretis filiam duxit uxorem; ex eâque filiam suscepit, cui nomen inditum Critheidi. Defunctus est fato Melanopus ipse cum uxore suâ, commissâ filiæ curâ Cleanacti, homini Argivo, quo familiarissimè utebatur. Interjecto deinde tempore contigit, ut hæc ipsa puella, illato ei furtim stupro, prægnans fieret. Quod quidem ab initio est occultatum. Sed, quum id Cleanax rescivisset, casum illum gravatè tulit, vocatamque, remotis arbitris omnibus, Critheidem vehementer objurgavit, exposito etiam infamiæ dedecore, quod inde esset apud populares secuturum. Ergo sic puellæ statuit consulere. Forte tum Cumani urbem in Hermei sinus recessu ædificabant. Urbem hanc Theseus vocari jussit Smyrnam de nomine uxoris suæ, ut ejus ita memoriam consecraret ad posteritatem. Erat namque ei nomen Smyrna. Erat autem hic Theseus unus de principibus Thessalorum, eorum, qui Cumam condiderunt, ab Eumelo Admeti filio oriundus, vir sanè admodùm opulentus, & dives. Huc Cleanax Critheidem clam exportat ad Ismeniam Bœotium, unum de illâ coloniâ, amicitiâ sibi maximè conjunctum. Ibi, progressu temporis, Critheis, partui jam vicina, quum ad festum quoddam una cum aliis mulieribus egressa esset, juxta fluvium, qui Meles vocabatur, Homerum peperit, non cæcum, sed bene oculatum, ac videntem, nomenque puero Melesigeni, de nomine videlicet fluvii, imposuit. Aliquamdiu igitur fuit apud Ismeniam Critheis: a quo postea discedens, vitæ sibi subsidia a labore manuum comparavit. Unde, aliàs aliis locatâ operâ suâ, sese, & filium nutrivit, & hunc ipsum pro viribus erudiendum curavit. Erat eo tempore Smyrnæ quidam nomine Phemius, qui pueros litteras, & omne aliud genus liberalium disciplinarum docebat. Hic, qui solus degeret, Critheidem conduxit ad excolendam lanam, quam a pueris in mercedem accipiebat. Illa verò eo in opere modestè admodum, & pudicè apud eum versata est; itaque placuit Phemio, ut is demum sermonem feminæ de ducendâ ipsâ in matrimonium intulerit. Quod ut ei persuaderet, tum alia multa dixit, quibus eam facilè inductum iri putabat, tum etiam de puero adjecit, sese illum sibi filium esse adoptaturum: quem asserebat, si apud sese educatus, & eruditus fuisset, virum magnum, ac celebrem esse evasurum. Videbat enim puerum perspicaci ingenio, optimâque indole præditum. Itaque persuasit tandem mulieri, ut sibi assentiretur. Puer igitur, quippe qui egregiè esset a naturâ instructus, accedente curâ, & institutione, continuò reliquos omnes longè antecessit: adeo ut, posteaquam ad virilem ætatem pervenit, nihilò inferior esset Phemio in litteris docendis. Itaque, mortuo Phemio, qui

here-

heredem illum ex asse reliquit, nec multò post, defunctâ quoque Critheide, substituitur est Melesigenes in munere docendi: quando ipse jam per sese in majori apud homines luce versabatur, admiratoresque ejus tum indigenæ, & populares erant, tum advenæ, & peregrini, qui illuc commeabant. Emporium enim erat Smyrna; magnaque vis frumenti, ex agris vicinis in eam copiosiùs, atque abundantiùs advecti, inde absportabatur. Advenæ igitur, siquando a negotiis cessabant, considebant apud Melesigenem, eique operam dabant. Fuit tunc inter eos Mentes navicularius, qui e Leucadis finibus, frumenti causâ, eò navi suâ venerat, vir, ut illis temporibus, multiplici eruditione, ac doctrinâ. Hic, oblatâ mercede, rebusque omnibus necessariis, Melesigeni persuasit, ut, relicto ludo, secum navigaret. facturum namque illum esse operæ pretium, si, dum per juventutem liceret, regiones, atque urbes viseret. His ego eum maximè adductum fuisse existimo. Nam jam tum fortasse manum Poësi admovere cogitabat. Proinde, relicto ludo, cum Mente navigavit; & quocumque locorum perveniret, quæ erant regionis cujusque propria, ac peculiaria, ea omnia perspiciendo contemplabatur, percontandoque cognoscebat. Et credibile est, eum rerum omnium illarum commentarios conscripsisse. Quum autem ex Tyrrheniâ, atque Hispaniâ revecti, navem ad Ithacam appulissent, contigit, ut Melesigenes ex oculorum morbo graviter admodum laboraret; ideoque eum Mentes, in Leucadem trajecturus, curandæ valetudinis gratiâ, apud hominem sibi, quàm qui maximè, amicum relinqueret, Mentorem Alcimi filium Ithacesium, summis ab eo precibus contendens, ut curam illius haberet, interea dum ipse, ex Leucade revertens, eumdem reciperet. Itaque Mentor ægrotantem Melesigenem sedulò, se diligenter curavit. Quippe homo erat satis dives, & ab justitiæ, atque hospitalitatis studio multò maximè præ ceteris omnibus Ithacensibus celebrabatur. Ibi contigit Melesigeni, ut quærendo, atque interrogando de Ulysse certior redderetur. Et quidem Ithacenses narrant, ibi tunc eum visum amisisse. Atqui ego dico, tunc eum convaluisse; sed postea oculis eumdem captum in Colophone. id, quod & Colophonii mecum fatentur. Tum verò Mentes ex Leucade in Ithacam est reversus; ac Melesigenem recepit, eumque multo tempore per varia loca socium, ac comitem navigationis habuit: donec appulsus Colophonem Melesigenes, in morbum oculorum rursus incidit: quo ex morbo vitare, atque effugere ibi non potuit cæcitatem. Inde igitur ex Colophone jam cæcus Smyrnam rediit; itaque animum ad facienda carmina appulit. Sed, procedente tempore, quum Smyrnæ, propter rei familiaris inopiam, ægrè vitam toleraret, Cumam se conferre statuit: profectusque campestri itinere per prata Hermi, ad Novum Murum, Cumano-

ἐτελεύτησε τὸν βίον, καταλιπὼν πάντα τῷ παιδί. Οὐ πολλῷ δὲ ὕστερον καὶ Κρηθηῒς ἐτελεύτησεν. Ὁ δὲ Μελησιγένης ἐπὶ τῇ διδασκαλίᾳ καθεστήκει. Καθ' ἑωυτὸν δὲ γενόμενος, μᾶλλον ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων ἐωρᾶτο· καὶ αὐτοῦ θωυμασταὶ καθεστήκεσαν οἵ τε ἐγχώριοι, καὶ τῶν ξένων οἱ ἐσαπικνεόμενοι. Ἐμπόριον γὰρ ἦν ἡ Σμύρνη, καὶ σῖτος ἐξήγετο πολλός, αὐτόθι ἐκ τῆς ἐπικειμένης χώρας δαψιλέως κάρτα ἐσαγόμενος ἐς αὐτήν. Οἱ οὖν ξένοι, ὁκότε παύσαιντο τῶν ἔργων, ἀπεσχόλαζον παρὰ τῷ Μελησιγενεῖ ἐγκαθίζοντες. Ἦν δὲ ἐν αὐτοῖς τότε καὶ Μέντης ναύκληρος, ἀπὸ τῶν περὶ Λευκάδα τόπων καταπεπλευκὼς ἐπὶ σῖτον, ἔχων νηῦν, πεπαιδευμένος τε ἀνήρ, ὡς ἐν ἐκείνῳ τῷ χρόνῳ, καὶ πολυΐστωρ. ὅς μιν ἔπεισε τὸν Μελησιγενέα μεθ' ἑωυτοῦ πλεῖν, καταλύσαντα τὴν διδασκαλίαν, μισθόν τε λαμβάνοντα, καὶ τὰ δέοντα πάντα· καὶ ἔτι χώρας, καὶ πόλιας θεήσασθαι ἄξιον εἴη αὐτῷ, ἕως νέος ἐστί. Καί μιν οἴομαι μάλιστα τούτοισι προαχθῆναι. Ἴσως γὰρ καὶ τῇ ποιήσει τότε ἐπενόει ἐπιθήσεσθαι. Καταλύσας δὲ τὴν διδασκαλίαν, ἐναυτίλλετο μετὰ τοῦ Μέντεω· καὶ ὅπου ἑκάστοτε ἀφίκοιτο, πάντα τὰ ἐπιχώρια διεωρᾶτο, καὶ ἱστορέων ἐπυνθάνετο. Εἰκὸς δέ μιν ἦν καὶ μνημόσυνα πάντων γράφεσθαι. Ἀνακομιζόμενοι δὲ ἐκ Τυρσηνίας, καὶ τῆς Ἰβηρίης, ἀπικνέονται εἰς Ἰθάκην· καὶ τῷ Μελησιγενεῖ συνέβη, νοσήσαντι τοὺς ὀφθαλμούς, κάρτα δεινῶς ἔχειν, καὶ αὐτόν, θεραπείης εἵνεκα, πλεῖν μέλλων εἰς τὴν Λευκάδα, καταλιπεῖν ὁ Μέντης παρ' ἀνδρὶ φίλῳ ἑωυτοῦ ἐς τὰ μάλιστα Μέντορι τῷ Ἀλκίμου Ἰθακησίῳ, πολλὰ δεηθεὶς ἐπιμέλειαν ἔχειν· ἐπαναπλώσας δέ, ἀναλήψεσθαι αὐτόν. Ὁ δὲ Μέντωρ ἐνοσήλευσεν αὐτὸν ἐκτενέως. καὶ γὰρ τοῦ βίου ἀρκεόντως εἶχε, καὶ ἥκειν εὖ ἐς δικαιοσύνην τε, καὶ φιλοξενίην μακρῷ μάλιστα τῶν ἐν Ἰθάκῃ ἀνδρῶν. Ἐνταῦθα συνέβη τῷ Μελησιγενεῖ περὶ Ὀδυσσέως ἐξιστορῆσαι, καὶ πυθέσθαι. Οἱ μὲν δὴ Ἰθακήσιοι λέγουσι, τότε μιν παρ' ἑωυτοῖς τυφλωθῆναι· ὡς δὲ ἐγώ φημι, τότε μὲν ὑγιῆ γενέσθαι, ὕστερον δὲ ἐν Κολοφῶνι τυφλωθῆναι. Συνομολογοῦσι δέ μοι καὶ Κολοφώνιοι τούτοις. Ὁ δὲ Μέντης, ἀναπλέων ἐκ τῆς Λευκάδος, προσέσχεν εἰς τὴν Ἰθάκην, καὶ ἀνέλαβε τὸν Μελησιγενέα, χρόνον τε ἐπὶ συχνὸν συμπεριέπλει αὐτῷ. ἀπικομένῳ δὲ ἐς Κολοφῶνα συνέβη, πάλιν νοσήσαντα τοὺς ὀφθαλμούς, μὴ δύνασθαι διαφυγεῖν τὴν νόσον, ἀλλὰ τυφλωθῆναι ἐνταῦθα. Ἐκ δὲ τῆς Κολοφῶνος τυφλὸς ἐὼν ἀπικνέεται εἰς τὴν Σμύρναν, καὶ οὕτως ἀπεχείρει τῇ ποιήσει. Χρόνου δὲ προϊόντος, ἐν τῇ Σμύρνῃ ἄπορος ἐὼν τοῦ βίου, διενοήθη ἀπικέσθαι ἐς Κύμην· πορευόμενος δὲ διὰ τοῦ Ἕρμου πεδίου, ἀπικνέεται

ἐς Νέον τεῖχος, ἀποικίην Κυμαίων. ᾠκίσθη δὲ τοῦτο τὸ χωρίον ὕστερον Κύμης ἔτεσιν ὀκτώ. Ἐνταῦθα λέγεται αὐτὸν ἐπιστάντα ἐπὶ σκυτήϊόν τι, εἰπεῖν πρῶτα τὰ ἔπεα τάδε·

Αἰδεῖσθε ξενίων κεχρημένον, ἠδὲ δόμοιο,
Οἳ πόλιν αἰπεινὴν [1] Κύμην, ἐριώπιδα κούρην,
Ναίετε, Σαρδήνης πόδα νείατον ὑψικόμοιο·
Ἀμβρόσιον πίνοντες ὕδωρ θείου ποταμοῖο
Ἕρμου δινήεντος, ὃν ἀθάνατος τέκετο Ζεύς.

Ἡ δὲ Σαρδήνη, ὄρος ἐστὶν ὑπερκείμενον τοῦ τε Ἕρμου ποταμοῦ, καὶ τοῦ Νέου τείχους. Τῷ δὲ σκυτεῖ ὄνομα ἦν Τύχιος· ἀκούσαντι δὲ τῶν ἐπέων ἔδοξεν αὐτῷ δέξασθαι τὸν ἄνθρωπον. ἠλέησε γὰρ ἀλγέοντα τυφλὸν, καὶ μεθέξειν ἔφη τῶν παρεόντων. Ὁ δὲ ἐσῆλθε. καθήμενος δὲ ἐν τῷ σκυτείῳ, παρεόντων καὶ ἄλλων, τήν τε ποίησιν αὐτοῖς ἐπεδείκνυτο, [2] Ἀμφιάρεώ τε τὴν ἐξελασίαν τὴν ἐς Θήβας, καὶ τοὺς ὕμνους τοὺς ἐς θεοὺς πεποιημένους αὐτῷ· καὶ περὶ τῶν λεγομένων ὑπὸ τῶν παρεόντων ἐς τὸ μέσον γνώμας ἀποφαινόμενος, θώματος ἄξιος ἐφαίνετο εἶναι τοῖς ἀκούουσι. Τέως μὲν οὖν κατεῖχεν ὁ Μελησιγενὴς περὶ τὸ Νέον τεῖχος, ἀπὸ τῆς ποιήσιός γε τοῦ βίου τὴν μηχανὴν ἔχων. [3] Ἐδείκνυον δὲ οἱ Νεοτειχεῖς μέχρις ἐπ' ἐμοῦ τὸν χῶρον, ἐν ᾧ καθίζων τῶν ἐπέων τὴν ἐπίδειξιν ἐποιέετο. καὶ κάρτα ἐσέβοντο τὸν τόπον, ἐν ᾧ καὶ αἴγειρος ἐπεφύκει, ἣν ἐκεῖνοι ἔφασαν, ἀφ' οὗ ὁ Μελησιγενὴς ἦλθεν, αὐτοῖς πεφυκέναι. Χρόνου δὲ προϊόντος, ἀπόρως κείμενος, καὶ μόλις τὴν τροφὴν ἔχων, ἐπενοήθη εἰς τὴν Κύμην ἀπικέσθαι, ὅτι βέλτιον πρήξει. μέλλων δὲ πορεύεσθαι, τάδε τὰ ἔπεα λέγει·

Αἶψα πόδες με φέροιεν ἐς αἰδοίων πόλιν ἀνδρῶν.
Τῶν γὰρ καὶ θυμὸς πρόφρων, καὶ μῆτις ἀρίστη.

Ἀπὸ δὲ τοῦ Νέου τείχεος πορευόμενος, ἀπίκετο εἰς τὴν Κύμην, διὰ Λαρίσσης τὴν πορείαν ποιησάμενος. ἦν γὰρ οὕτως αὐτῷ εὐπορώτατον. καὶ, ὡς Κυμαῖοι λέγουσι, τῷ Φρυγίης βασιλεῖ Μίδῃ τῷ Γορδίεω, δεηθέντων πενθερῶν αὐτοῦ, ποιεῖ καὶ ἐπίγραμμα τόδε, τὸ ἔτι καὶ νῦν ἐπὶ τῆς στήλης τοῦ μνήματος τοῦ Γορδίεω ἐπιγέγραπται·

Χαλκῆ παρθένος εἰμὶ, Μίδεω δ' ἐπὶ σήματι κεῖμαι.
Ἔστ' ἂν ὕδωρ τε ῥέῃ, καὶ δένδρεα μακρὰ τεθήλῃ,
Ἠέλιός τ' ἀνιὼν λάμπῃ, λαμπρά τε σελήνη,
Καὶ ποταμοὶ ῥέωσιν, ἀνακλύζῃ δὲ θάλασσα,
Αὐτοῦ τῇδε μένουσα πολυκλαύτῳ ἐπὶ τύμβῳ,
Ἀγγελέω παριοῦσι, Μίδης ὅτι τῇδε τέθαπται.

Κατίζων δὲ ἐν ταῖς λέσχαις τῶν γερόντων ἐν τῇ Κύμῃ ὁ Μελησιγενὴς, τὰ ἔπεα τὰ πεποιημένα αὐτῷ ἐπεδείκνυτο, καὶ ἐν τοῖς λόγοις ἔτερπε τοὺς ἀκούοντας· καὶ αὐτοῦ θωυμασταὶ καθεστήκεσαν. Γνοὺς δὲ, ὅτι ἀποδέκονται αὐτοῦ τὴν ποίησιν οἱ Κυ-

rum coloniam, pervenit. Ædificatus autem hic locus fuerat annis octo post conditam Cumam. Hic ipse fertur ad officinam cerdonis cujusdam consistens, primos hosce versus pronuntiasse:

Vos inopis, miserique viri reverentia tangat,
Celsam qui colitis Cumam, pulchro ore puellam,
Imis Sardenes positam in radicibus alta;
Ambrosiasque undas divini sumitis Hermi,
Verticibus rapidi, genuit quem Juppiter amnem.

Mons est Sardene, Hermo fluvio, Novoque Muro imminens. Cerdoni verò nomen erat Tychius: cui, versibus illis auditis, visum est, hominem excipere. Miseratus enim est hominem cæcum, qui ita doleret, atque angeretur; jussitque eum frui secum bonis, quæ apud sese haberet. Ingressus ille in sutrinam, ibi consedit, præsentibus etiam aliis, quibus tum Poësin suam ostendit, tum Amphiarai in Thebas Expeditionem, tum Hymnos, quos ipse in deos fecerat. quumque de iis, quæ in medium e præsentibus proponebantur, sententiam ipse suam proferret, admirabili vir doctrinâ audientibus visus est. Sic igitur Melesigenes, aliquamdiu in Novo Muro est commoratus, quæsito sibi victo a recitandis carminibus. Et ad mea usque tempora monstrant Neotichenses locum, in quo ille sedens carmina sua ostentabat; eumque locum in magnâ veneratione habent: ubi etiam dicunt populum crevisse, postea natam, quàm eò Melesigenes venerat. Sed, procedente tempore, pressus inopiâ, quum vix ei alimenta suppeterent, Cumam petere constituit, tamquam meliùs ibi, ac faciliùs vitam toleraturus. Jamque iter ingressurus, versus hosce protulit:

O pes me rapidus venerandam ducat in urbem!
Prompti ubi sunt homines animis, & mente sagaces.

Itaque e Novo Muro profectus, Cumam pervenit, itinere facto per Larissam: quod ei iter maximè commodum fuit, atque expeditum. Atque, ut narrant Cumæi, Midæ, Gordii filio, regi Phrygiæ, socero, ac socru ejus rogantibus, Epigramma hoc composuit: quod etiam nunc in columnâ ad Gordii monumentum inscriptum legitur:

Ænea virgo sum, mærensque Midæ adsto sepulcro.
Dum laticesque fluent, arborque excelsa virebit,
Dumque oriens Phœbus splendebit, & aurea Phœbe,
Dumque fluent amnes, & erunt sua littora ponto;
Hic ego ad hoc bustum lacrymabile mæsta manebo,
Atque Midam hic regem cunctis narrabo sepultum.

Cumæ Melesigenes, in senum conventiculis sedens, composita a sese carmina ostentare, sermonibusque auditores oblectare, eosque in admirationem sui pertrahere. Itaque sentiens, probare sese Cumanis Poësin suam, & auditores con

1. Κύμην, ἐριώπιδα κούρην) Cume, urbs Æolica, ita appellata est de nomine Cumæ Amazonis. Hanc Homerus, a magnitudine, & pulchritudine oculorum, videtur vocasse ἐριώπιδα κούρην. Nec enim eos probo, qui nomen hic proprium accipiunt Ἐριώπιδα. Alii tamen pro ἐριώπιδα scribere hic maluerunt ἐρατώπιδα, ex postremo illo Homericorum carminum, ubi hic versus ita legitur:

Οἳ πόλιν ναίουσι Νύμφης ἐρατώπιδος Ἥρης.

Sed ego ibi potiùs rescriberem ἐριώπιδος. Namque ita arbitror veteres olim legisse. Inde fortasse Hesychius: Ἐριώπιδος, εὐώπιδος. Politus.

2. Ἀμφιάρεώ τε τὴν ἐξελασίαν τὴν ἐς Θήβας) Ἀμφιαρέω ἐξέλασις dicitur Suidæ, Poëma attributum Homero. Politus.

3. Ἐδείκνυον δὲ οἱ Νεοτειχεῖς) Videtur olim scriptum, οἱ Νεοτειχῖται. Epitome Stephani v. Νέον τεῖχος. Τὸ ἐθνικὸν, Νεοτειχεὺς, ὡς Χαλκοτειχεὺς· ὡς Ἡρόδοτος ἐν Ὁμήρου βίῳ. Politus.

consuetudinis suæ suavitate allici, hanc iis conditionem obtulit, ut, si publico eum sumptu alere vellent, ipse eorumdem urbem celeberrimam esset redditurus. Idque satis placebat iis, qui audierunt: qui etiam illum sunt cohortati, ut ingressus ipse in curiam, petitionem suam ad senatum referret; pollicitique sunt, sese ei operâ, & favore adfuturos. His facilè adductus Melesignes, cum senatus cogeretur, ad curiam processit, petiitque ab eo, cujus id muneris erat, ut sese in senatum introduceret. Ille verò, cum sese id facturum recepit, tum etiam, cum tempus fuit, introduxit. Hic stans Melesigenes eadem de alimentis verba, quæ in conventiculis, habuit: iisque expositis, egressus consedit. Deliberantibus autem, & consultantibus Patribus, quid e re esset homini respondere, quum ille, qui eum ipsum introduxerat, aliique etiam senatores, qui eum in conventiculis audiverant, Melesigenis caussæ propensiùs faverent, ferunt, unum de senatu commodo utilitatique ejus repugnasse, tum aliis multis de caussis, quas afferebat, tum etiam quia, si *τὺς ὁμήρυς*, *hoc est*, *cæcos*, ipsis alere videretur, futurum erat, ut multam, atque inutilem turbam haberent. Inde ab ipsâ illâ calamitate obtinuit Melesigenes nomen hoc Homeri. Etenim Cumani cæcos, homeros appellant. ita ut, quum priùs ipse Melesigenes vocaretur, ei postea nomen hoc obvenerit Homerus: tametsi advenæ discreparent, quando mentionem ejus faciebant. Itaque Prætoris oratio exitum hunc habuit, ut Homerum non esse alendum decerneret: eaque sententia universo ferè senatui placuit. Venit igitur ad Homerum is, cui munus commissum erat, sedensque apud eum, Patrum sententias, contra atque ipsius commodum postulabat, senatusque consultum exposuit. Quæ ut ille audivit, calamitatem suam versibus his deploravit:

Qua me sorte dedit, quàm incertâ, Juppiter ait!
Juppiter infantem lactavit me ubere matris,
Æolides Smyrnæ, quam celsis turribus urbem,
Phriconis populi, studio gens acris equestri,
Et belli experti juvenes, armisque potentes,
Consilio Jovis, ad pelagus struxere superbam;
Quamque Meles mediam sacris interfluit undis.
Venerat inde chorus plaudens, Jovis aurea proles,
Laudare hanc vestram, Cumæi, versibus urbem.
Sed vos sacra meæ sprevistis carmina vocis.
Et fecisse quidem stultè se sentiet olim,
Exitium mihi qui verbis molitur iniquis.
At mihi nascenti dederint quam numina sortem,
Æquo animo, fortique feram miserandus acerbam.
Nec jam sacra pedes mihi eant per compita Cumæ,
Nec mihi jam restent: aliò placet ire; remotum
Ad populum rapior, quamvis fortasse minorem.

Deinde Cumâ discedens, Phocæam contendit, id Cumenis imprecatus, ut nequis illustris Poëta eâ in regione exsisteret, qui Cumanos celebraret. Phocæam autem quum pervenisset, eodem modo victitabat, sedens in conventiculis, ibique carmina ostentans. Erat eo tempore Phocææ Thestorides quidam ludimagister, homo parùm probus. Hic, Homeri Poësi animadversâ, hujusce-

Κυμαῖοι, καὶ ὡς συνήθεαν ἕλκων τοὺς ἀκούοντας, λόγους πρὸς αὐτοὺς τοιούσδε προσήνεγκε, λέγων, ὡς εἰ θέλοιεν αὐτὸν δημοσίῃ τρέφειν, ἐπικλεεστάτην αὐτῶν τὴν πόλιν ποιήσει. Τοῖς δὲ ἀκούουσι, βουλομένοις τε ἦν ταῦτα, καὶ αὐτοὶ παρῄνεον ἐλθόντα ἐπὶ τὴν βουλὴν δεηθῆναι τῶν βουλευτέων· καὶ αὐτοὶ ἔφασαν συμπρήξειν. Ὁ δὲ ἐπείθετο αὐτοῖς, καὶ, βουλῆς συλλεγομένης, ἐλθὼν ἐπὶ τὸ βουλεῖον, ἐδεῖτο τοῦ ἐπὶ τῇ τιμῇ ταύτῃ καθεστῶτος, ἀπαγαγεῖν αὐτὸν ἐπὶ τὴν βουλήν. ὁ δὲ ὑπεδέξατό τε, καὶ, ἐπεὶ καιρὸς ἦν, ἀπήγαγε. Καταστὰς δὲ ὁ Μελησιγενὴς ἔλεξε περὶ τῆς τροφῆς τὸν λόγον, ὃν καὶ ἐν ταῖς λέσχαις ἔλεγεν. ὡς δὲ εἶπεν, ἐξελθὼν ἐκάθητο. Οἱ δὲ ἐβουλεύοντο ὅ, τι χρεὼν εἴη ἀποκρίνασθαι αὐτῷ. προθυμευμένου δὲ τοῦ ἀπάγοντος αὐτὸν, καὶ ἄλλων, ὅσοι τῶν βουλευτέων ἐν ταῖς λέσχαις ἐπήκοοι ἐγένοντο, τῶν βουλευτέων ἕνα λέγεται ἐναντιωθῆναι τῇ χρήμῃ αὐτοῦ, ἄλλα τε πολλὰ λέγοντα, καὶ ὡς εἰ τοὺς ὁμήρους δόξει τρέφειν αὐτοῖς, ὅμιλον πολλόν τε, καὶ ἀχρεῖον ἕξουσιν. Ἐντεῦθεν δὲ καὶ τοὔνομα Ὅμηρος ἐπεκράτησε τῷ Μελησιγενεῖ ἀπὸ τῆς συμφορῆς. Οἱ γὰρ Κυμαῖοι τοὺς τυφλοὺς ὁμήρους λέγουσιν. ὥστε πρότερον ὀνομαζομένου αὐτοῦ Μελησιγενέος, τοῦτο γενέσθαι τοὔνομα Ὅμηρος· καὶ οἱ ξένοι διηνέγκαν, ὅτε μνήμην αὐτοῦ ἐποιεῦντο. Ἐτελεύτα δ' οὖν ὁ λόγος τῷ ἄρχοντι μὴ τρέφειν τὸν Ὅμηρον, ἔδοξε δέ πως τῇ ἄλλῃ βουλῇ. Ἐπελθὼν δὲ ὁ ἐπιστάτης, καὶ παρεζόμενος αὐτῷ, διηγήσατο τοὺς ἐναντιωθέντας λόγους τῇ χρήμῃ αὐτοῦ, καὶ τὰ δόξαντα τῇ βουλῇ. Ὁ δὲ, ὡς ἤκουσεν, ἐσυμφορήθη τε, καὶ λέγει τὰ ἔπεα τάδε,

Οἵῃ μ' αἴσῃ δῶκε πατὴρ Ζεὺς κύρμα γενέσθαι,
Νήπιον αἰδοίης ἐπὶ γούνασι μητρὸς ἀτάλλων,
Ἥν ποτ' ἐπύργωσαν, βουλῇ Διὸς αἰγιόχοιο
Λαοὶ Φρίκωνος, μάργων ἐπιβήτορες ἵππων,
Ὁπλότεροι μαλεροῖο πυρὸς κρίνοντες Ἄρηα,
Αἰολίδα Σμύρνην ἁλιγείτονα ποντοτίνακτον·
Ἥν τε δι' ἀγλαὸν εἶσιν ὕδωρ ἱεροῖο Μέλητος.
Ἔνθεν ἀπορνύμεναι κοῦραι Διὸς, ἀγλαὰ τέκνα,
Ἠθελέτην κλῇσαι δῖαν χθόνα, καὶ πόλιν ἀνδρῶν.
Οἱ δ' ἀπανηνάσθην ἱερὴν ὄπα, φήμην ἀοιδῆς.
Ἀφραδίῃ τῶν μέν τι παθὼν τις φράσσεται αὖθις,
Ὅς σφιν ὀνειδείοισιν ἐμὸν διεμήσατο πότμον.
Κῆρα δ' ἐγὼ, τήν μοι θεὸς ὤπασε γεινομένῳ περ,
Τλήσομαι, ἀκράαντα φέρων τετληότι θυμῷ.
Οὐδ' ἔτι μοι φίλα γυῖα μένειν ἱεραῖς ἐν ἀγυιαῖς
Κύμης ὁρμαίνουσι, μέγας δέ με θυμὸς ἐπείγει
Δῆμον ἐς ἀλλοδαπῶν ἰέναι, ὀλίγον περ ἐόντα.

Μετὰ τοῦτο, ἀπαλλάσσεται ἐκ τῆς Κύμης ἐς Φωκαίην, Κυμαίοις ἐπαρησάμενος μηδένα ποιητὴν δόκιμον ἐν τῇ χώρῃ γενέσθαι, ὅστις Κυμαίους ἐπαγλαϊεῖ. Ἀπικόμενος δὲ ἐς Φωκαίην, τῷ αὐτῷ τρόπῳ ἐβιότευσεν, ἔπεα ἐνδεικνύμενος, ἐν ταῖς λέσχαις κατίζων. Ἐν δὲ τῇ Φωκαίῃ τοῦτον τὸν χρόνον Θεστορίδης τις ἦν, γράμματα διδάσκων τοὺς παῖδας, ἀνὴρ οὐ κρήγυος. κατανοήσας δὲ τοῦ Ὁμήρου τὴν ποίησιν, λόγους τοιούσδε αὐτῷ προσήνεγ-

τῳ ἐνεγκεῖν, φὰς ἕτοιμος εἶναι θεραπεύειν καὶ τρέφειν αὐτὸν ἀναλαβὼν, εἰ ἐθέλοι ἅ γε πεποιημένα εἴη αὐτῷ τῶν ἐπέων ἀναγράψασθαι, καὶ ἄλλα ποιοῦν, πρὸς ἑωϋτὸν ἀναφέρειν αἰεί. Τῷ δὲ Ὁμήρῳ ἀκούσαντι, ἔδοξε ποιητέα εἶναι ταῦτα. ἐνδεὴς γὰρ ἦν τῶν ἀναγκαίων, καὶ θεραπείης. Διατρίβων δὲ παρὰ τῷ Θεστορίδῃ, ποιεῖ Ἰλιάδα τὴν ἐλάσσω, ἧς ἡ ἀρχή·

> Ἴλιον ἀείδω, καὶ Δαρδανίην εὔπωλον,
> Ἧς πέρι πολλὰ πάθον Δαναοὶ, θεράποντες Ἄρηος.

καὶ τὴν καλουμένην Φωκαΐδα, ἥν φασιν οἱ Φωκαεῖς Ὅμηρον παρ' αὐτοῖσι ποιῆσαι. Ἐπεὶ δὲ τήν τε Φωκαΐδα, καὶ τἄλλα πάντα παρὰ τοῦ Ὁμήρου ὁ Θεστορίδης ἐγράψατο, διενοήθη ἐκ τῆς Φωκαίης ἀπαλλάσσεσθαι, τὴν ποίησιν θέλων τοῦ Ὁμήρου ἐξιδιώσασθαι· καὶ οὐκ ἔτι ὁμοίως ἐν ἐπιμελείῃ εἶχε τὸν Ὅμηρον. Ὁ δὲ λέγει αὐτῷ τὰ ἔπεα τάδε·

> Θεστορίδη, θνητοῖσιν ἀνωΐστων πολέων περ,
> Οὐδὲν ἀφραστότερον πέλεται νόου ἀνθρώποισιν.

Ὁ μὲν δὴ Θεστορίδης ἐκ τῆς Φωκαίης ἀπαλλάγη ἐς τὴν Χίον, καὶ τὴν διδασκαλίην κατεσκευάσατο· καὶ τὰ ἔπεα ἐπιδεικνύμενος, ὡς ἑωϋτοῦ ἐόντα, ἔπαινόν τε πολλὸν εἶχε, καὶ ὠφελεῖτο· ὁ δὲ Ὅμηρος πάλιν τὸν αὐτὸν τρόπον διῃτᾶτο ἐν τῇ Φωκαίῃ, ἀπὸ τῆς ποιήσιος τὴν βιοτὴν ἔχων. Χρόνῳ δὲ οὐ πολλῷ μετέπειτα ἄνδρες Χῖοι ἔμποροι ἀπίκοντο ἐς τὴν Φωκαίην· ἀκούσαντες δὲ τῶν ἐπέων τοῦ Ὁμήρου, ἃ πρότερον ἀκηκόεσαν πολλάκις ἐν τῇ Χίῳ τοῦ Θεστορίδεω, ἐξήγγελλον, ὅτι ἐν τῇ Χίῳ τὶς ἐπιδεικνύμενος τὰ ἔπεα ταῦτα γραμμάτων διδάσκαλος, κάρτα πολλὸν ἔπαινον ἔχει. Ὁ δὲ Ὅμηρος κατενόησεν, ὅτι Θεστορίδης ἂν εἴη, καὶ παντὶ θυμῷ ἐσπούδαζεν εἰς τὴν Χίον ἀπικέσθαι. Καταβὰς δὲ ἐπὶ τὸν λιμένα, ἐς μὲν τὴν Χίον οὐ καταλαμβάνει οὐδὲν πλοῖον πλέον· ἐς δὲ τὴν Ἐρυθραίην τινὲς ἐπὶ ξύλα παρεσκευάζοντο πλεῖν. Καλῶς δὲ εἶχε τῷ Ὁμήρῳ δι' Ἐρυθραίης τὸν πλοῦν ποιήσασθαι· καὶ προσελθὼν ἐχρήιζε παρὰ τῶν ναυτέων δέξασθαι αὐτὸν σύμπλουν, πολλά τε προσαγωγὰ λέγων, οἷς σφέας ἔμελλε πείσειν. Τοῖς δὲ ἔδοξε δέξασθαι αὐτόν· καὶ ἐκέλευον ἐσβαίνειν εἰς τὸ πλοῖον. Ὁ δὲ Ὅμηρος, πολλὰ ἐπαινέσας αὐτοὺς, ἐσέβη· καὶ ἐπεὶ ἕζετο, λέγει τὰ ἔπεα τάδε·

> Κλῦθι, Ποσείδαον μεγαλοσθενὲς, ἐννοσίγαιε,
> Εὐρυχόρου μεδέων, ἠδὲ ξανθοῦ Ἑλικῶνος.
> Δὸς δ' οὖρον καλὸν, καὶ ἀπήμονα νόστον ἰδέσθαι
> Ναύταις, οἳ νηὸς πομποὶ, ἠδ' ἀρχοὶ ἔασι.
> Δὸς δ' ἐς ὑπώρειαν ὑψικρήμνοιο Μίμαντος
> Αἰδοίων μ' ἐλθόντα βροτῶν, ὁσίων γε κυρῆσαι.
> Φῶτά τε τισαίμην, ὃς ἐμὸν νόον ἠπεροπεύσας,
> Ὠδύσατο Ζῆνα ξένιον, ξενίην τε τράπεζαν.

Ἐπεὶ δὲ ἀπίκοντο εὐπλοήσαντες ἐς τὴν Ἐρυθραίην, τότε Ὅμηρος τὴν αὐλὴν ἐπὶ τῷ πλοίῳ ἐπαύσατο· τῇ δὲ ὑστεραίῃ ἔχρηιζε τῶν ναυτέων τινὰ ἡγήσασθαι αὐτῷ ἐς τὴν πόλιν. οἱ δὲ συνέπεμψαν ἕνα αὐτῶν. Πορευόμενος δὲ Ὅμηρος, ἐπεὶ

juscemodi ei conditionem obtulit, ut paratum sese diceret ad eum domi excipiendum, curandumque eum, eique victum suppeditandum, si, quæ carmina fecisset, sibi vellet adscribere, & alia, quæ faceret, sibi semper referret auctori. Homero autem, his auditis, visum est conditionem accipere, quippe qui rebus ad vitam necessariis, alienâque operâ, ac curatione indigeret. Itaque apud Thestoridem commoratus, Iliadem Minorem composuit, cujus hoc est initium:

> *Ilion Hectoream cano, Dardaniamque potentem,*
> *Propter quam Danai multos subiere labores.*

itemque quam vocant Phocaidem: quam ajunt Phocaënses Homerum apud semetipsos fecisse. Thestorides igitur quum & Phocaidem, & alia omnia ab Homero descripsisset, e Phocæâ discedere constituit, ut Homeri sibi Poësin vindicaret. Neque jam perinde, ut antea, curam Homeri habebat. qui proinde his eum versibus compellavit:

> *Thestorides, necopina licet sint pleraque nobis,*
> *Res tamen humano nulla est magis abdita corde.*

At verò Thestorides inde ex Phocæâ in Chium abiit, ludumque ibi aperuit: ubi carmina illa pro suis venditans, magnam simul laudem, fructumque non exiguum retulit. Homerus autem ad idem ipsum vivendi institutum Phocææ rediit, ut ex Poësi victum sibi compararet. Nec multò post mercatores Chii Phocæam pervenerunt: qui quum ab Homero ea carmina audirent, quæ sæpius antea a Thestoride in Chio, narrarunt, ludimagistrum quemdam in Chio, ostentandis his carminibus, magnam admodum laudem esse consecutum. Facilè Homerus intellexit, illum esse Thestoridem, animumque eò totum, ac cogitationem intendit, ut in Chium navigaret. Portum igitur adiit; quumque nullam ibi navium offendisset, quæ Chium peteret; sed quidam, ad ligna convehenda, sese ad navigandum Erythræam compararent; percommodum fuit Homero per Erythræam transmittere. Itaque ad nautas accessit, & multis blandisque verbis, quæ apta essent ad persuadendum, eos oravit, ut sese in navigium reciperent. Visum est iis hominem recipere: itaque eum navem conscendere jusserunt. Fecit, quod jussus fuerat, Homerus, magnis eos laudibus prosecutus; quumque consedisset, carmina hæc cecinit:

> *Audi, qui magno terram, Neptune, tridente*
> *Concutis, & latum, flavumque Helicona gubernas.*
> *Da faciles nautis auras, reditusque secundos,*
> *Qui mihi ductores adsunt, navisque magistri.*
> *Da mihi, qua celso subjecta est terra Mimanti,*
> *Nunciscique viros justos, rectique tenaces,*
> *Ulciscique hominem, qui me malus arte fefellit,*
> *Hospitiique fidem, & mensam violavit amicam.*

Prosperâ autem navigatione quum in Erythræam pervenissent; mansit eâ nocte Homerus in navi. Postridie verò, nautas rogavit, ut ab uno ipsorum aliquo ad urbem deduceretur: qui & unum de suis cum eo miserunt. Profectus Homerus, ut

ut Erythræam offendit aspero loco, & montuoso sitam, in hæc carmina erupit:

Terra bona, & rerum mater fæcunda bonarum,
Quàm læta es, facilisque aliis pingui ubere glebæ;
Quàmque aliis dura es, contra quos exseris iras!

Deinde in Erythræorum urbem ingressus, interrogavit, num qui essent inde in Chium navigaturi. Quumque ad eum quidam propiùs accessisset, qui ipsum in Phocæâ viderat, eumdemque comiter salutasset, petiit ab hoc Homerus, ut secum de navi inquireret, qua in Chium transmitteret. Nulla tunc navis eò ex portu solvebat. Itaque duxit ille Homerum ad eum locum, ubi navigia piscatoria stationem habebant. Ac forte fortunâ in quosdam incidit in Chium trajecturos: ad quos adiens is, qui Homerum ducebat, rogavit, ut Homerum acciperent. Verùm illi, nullâ hominis ratione habitâ, navem in altum eduxerunt: quos quidem Homerus his versibus est insectatus:

Nautæ fluctivagi, dirâ gens tristior Ate,
Queis veluti mergis miserum dant æquora victum,
Respectate Jovem, hospitibus qui jura ministrat.
Jura hæc qui temnat, pœnas dabit impius acres.

Contigit autem, ut, quum jam in altum provecti essent, exorto vento adverso, retrorsum rejicerentur, atque ad eum locum, unde solverant, recurrerent: ubi Homerum etiam tum in littore sedentem deprehenderunt: qui, cognito eorum reditu: vobis, inquit, hospites, obortus est ventus adversus. Sed vel nunc excipite me, & secundo vobis erit navigatio. Piscatores, pœnitentiâ ducti, quòd non antea illum recepissent, per sese jam non stare dixerunt, quominus ille, si vellet, simul navigaret, hominemque navem conscendere jusserunt. Itaque, illo recepto, vela fecerunt, ac littus tenuerunt. Ibi, conversis ad opera sua piscatoribus, Homerus eâ nocte in littore permansit. Insequenti verò die, profectus, quum per varia loca errasset, ad locum pervenit, quem Pityn appellant. Ibi super eum per noctem quiescentem nux pinea cecidit, quam nonnulli στρόβιλον, alii κῶνον vocant. Quare Homerus dixit hæc carmina:

Te melior, fructumque larix profert meliorem,
Ardua ventosis sinuosæ in collibus Idæ:
Ferrum ubi proveniet mortalibus, horrida Martis
Arma, ibi cum pubes ponet Cebrenia sedem.

Per id enim tempus operam dabant Cumani, ut Cebrenia ad Idam ædificarent, ubi nascitur ferrum. Inde discedens Homerus, vocem pascentium caprarum est secutus: donec, latrantibus in eum canibus, clamorem sustulit. Qua exauditâ voce Glaucus (id enim caprario nomen erat) celeriter accurrit, revocatosque canes ab Ho-

ἐπεὶ ἔτυχε τῆς Ἐρυθραίης, τρηχείης, καὶ ὀρεινῆς ἐούσης, φθέγγεται τάδε ἔπεα·

Πότνια γῆ, πάνδωρε, δότειρα μελίφρονος ὄλβου,
Ὡς ἄρα δὴ τοῖς μὲν φωτῶν εὔχθος ἐτύχθης,
Τοῖσι δὲ δύσβωλος, καὶ τρηχεῖ', οἷς ἐχαλέπηνας.

Ἀπικόμενος δὲ ἐς τὴν πόλιν τῶν Ἐρυθραίων, ἐπηρώτησε περὶ τοῦ ἐς τὴν Χίον πλοῦ· καί τινος προσελθόντος αὐτῷ τῶν ἑωρακότων ἐν τῇ Φωκαίῃ, καὶ ἀσπασαμένου, ἔχρηζεν αὐτοῦ συνεξευρεῖν αὐτῷ πλοῖον, ὅπως ἂν ἐς τὴν Χίον διαβαίη. Ἐκ μὲν δὴ τοῦ λιμένος οὐδὲν ἦν ἀπόστολον· ἄγει δὲ αὐτόν, ἔνθα τῶν ἁλιέων τὰ πλοῖα ὁρμίζεται. καί πως ἐντυγχάνει μέλλουσί τισι διαπλεῖν ἐς τὴν Χίον, ὧν ἐδέετο προσελθὼν ὁ ἄγων αὐτόν, ἀναλαβεῖν τὸν Ὅμηρον. Οἱ δέ, οὐδένα λόγον ποιησάμενοι, ἀνήγοντο· ὁ δὲ Ὅμηρος φθέγγεται τάδε τὰ ἔπεα·

Ναῦται ποντοπόροι, στυγερῇ ἐναλίγκιοι ἄτῃ,
Πτωκάσιν αἰθυίῃσι βίον δύσζηλον ἔχοντες,
Αἰδεῖσθε ξενίοιο Διὸς σέβας ὑψιμέδοντος.
Δεινὴ γὰρ μετόπισθε ξενίου Διός, ὅς κ' ἀλίτηται.

Ἀναχθεῖσι δὲ αὐτοῖς συνέβη, ἐναντίου ἀνέμου γενομένου, παλινδρομῆσαι, καὶ ἐς τὸ χωρίον ἀναδραμεῖν, ὅθεν ἀνήγοντο, καὶ τὸν Ὅμηρον ἀναλαβεῖν καθήμενον ἐπὶ τῆς κυματωγῆς. Μαθὼν δὲ αὐτοὺς πεπαλινδρομηκότας, ἔλεξε τάδε· Ὑμᾶς, ὦ ξένοι, ἔλαβεν ὁ ἄνεμος ἀντίος γενόμενος· ἀλλ' ἔτι καὶ νῦν με δέξασθε, καὶ ὁ πλοῦς ὑμῖν ἔσται. Οἱ δ' ἁλιεῖς, ἐν μεταμελείῃ γενόμενοι, ὅτι οὐ πρότερον ἐδέξαντο, εἰπόντες, ὅτι οὐ καταλιμπάνουσιν, ἢν ἐθέλοι συμπλεῖν, ἐκέλευον ἐσβαίνειν. Καὶ οὕτως ἀναλαβόντες αὐτόν, ἀνήχθησαν, καὶ ἴσχουσιν ἐπ' ἀκτῆς. Οἱ μὲν δὴ ἁλιεῖς πρὸς ἔργον ἐτράποντο· ὁ δὲ Ὅμηρος τὴν νύκτα ἐπὶ τοῦ αἰγιαλοῦ κατέμεινε, τὴν δὲ ἡμέρην πορευόμενος, καὶ πλανώμενος, ἀπίκετο ἐς τὸ χωρίον, ὃ Πίτυς καλεῖται. Κἀνταῦθα αὐτῷ ἀναπαυομένῳ τὴν νύκτα, ἐπιπίπτει καρπὸς τῆς πίτυος, ὃν δὴ μετεξέτεροι στρόβιλον, οἱ δὲ κῶνον καλέουσιν. ὁ δὲ Ὅμηρος φθέγγεται τὰ ἔπη τάδε·

1 Ἄλλη τίς σου πεύκη ἀμείνονα καρπὸν ἵησιν
Ἴδης ἐν κορυφῇσι πολυπτύχου ἠνεμοέσσης·
Ἔνθα σίδηρος Ἄρηος ἐπιχθονίοισι βροτοῖσιν
Ἔσσεται, εὖτ' ἄν μιν Κεβρήνιοι ἄνδρες ἔχωσι.

Τὰ δὲ Κεβρήνια τοῦτον τὸν χρόνον κτίζειν οἱ Κυμαῖοι παρεσκευάζοντο πρὸς τῇ Ἴδῃ, καὶ γίνεται αὐτόθι σίδηρος. Ἐντεῦθεν ἀναστὰς Ὅμηρος, ἐπορεύετο κατὰ φωνήν τινα αἰγῶν νεμομένων. Ὡς δὲ ὑλάκτεον αὐτὸν οἱ κύνες, ἀνέκραγεν. ὁ δὲ Γλαῦκος, ὡς ἤκουσε τῆς φωνῆς, (τῷ γὰρ τοῦτο ὄνομα τῷ νέμοντι τὰς αἶγας) ἐπέδραμεν ὀτραλέως, τάς

τε

1. Ἄλλη τίς σου πεύκη ἀμείνονα καρπὸν ἵησιν Ἴδης ἐν κορυφῇσι) Bene τὸ ἄλλη. Alia enim πεύκη, alia πίτυς. Πίτυς, pinus est, sive etiam aliquando picea. Πεύκην Plinius, laricem interpretatur, ut nos alibi diximus. Distinguit etiam πίτυν, & πεύκην Isidorus; atque recte. Sed perperam idem ipse facit, atque imprudenter, cum πεύκην Græcorum vocat piceam, in hoc verbis: Pinum autem, aliam πίτυν, aliam Græci πεύκην vocant, quam nos piceam dicimus, eo quòd desudat picem. Nam & specie sibi differunt. Quæ piceæ etymologia si admittitur, ut admittenda certè videtur, ita ut videlicet denominata ea sit a pice; hoc modo picea dicetur Græcè πίτυς, & non πεύκη· quandoquidem πίτυς eadem ratione videri potest nomen deductum a πίττα. Unde resina pitinae Sardonio Lingo composit. eot. dicitur esse ex piceâ arbore. Πεῦκαι autem illæ Idææ laudantur a Theophrasto: quarum στρόβιλος μακρότερος, καὶ χλωρός, καὶ ἧττον χάσκων, ὡς ἂν ὀξύτερος. Politus.

τε κύνας ἀνεκαλῆτο, καὶ ἀπεσόβησεν ἀπὸ τοῦ Ὁμήρου. Ἐπὶ πολὺν δὲ χρόνον ἐν θωύματι ἦν, ὅκως τυφλὸς ὤν, μόνος ἀπίκοιτο ἐς τοιούτους χώρους, καὶ ὅ, τι θέλων· προσελθών τέ μιν ἱστόρεεν, ὅστις τε ἦν, καὶ τίνι τρόπῳ ἀπίκοιτο ἐς τόπους ἀοικήτους, καὶ ἀστιβέα χωρία, καὶ τίνος κεχρημένος εἴη. Ὁ δὲ Ὅμηρος, αὐτῷ πᾶσαν τὴν ἑωυτοῦ πάθην καταλεγόμενος, εἰς οἶκτον προηγάγετο. Ἦν γὰρ, ὡς ἔοικεν, οὐδ' ἀγνώμων ὁ Γλαῦκος. Ἀναλαβὼν δὲ αὐτὸν ἀπήγαγεν ἐπὶ τὸν σταθμόν· πῦρ δὲ ἀνακαύσας, δεῖπνον παρασκευάζει, καὶ παραθεὶς, δειπνέειν ἐκέλευεν ὁ Γλαῦκος. Τῶν δὲ κυνῶν μὴ ἐσθιόντων, καὶ ὑλακτεόντων δειπνέοντα, καθάπερ εἰώθεσαν, λέγει πρὸς τὸν Γλαῦκον Ὅμηρος τὰ ἔπεα τάδε·

> Γλαῦκε πέπον, ἐπιών τι ἔπος τό ἐνὶ φρεσὶ θέσω·
> Πρῶτον μὲν κυσὶ δεῖπνον ἐπ' αὐλείῃσι θύρῃσι
> Δοῦναι. ὡς γὰρ ἄμεινον. ὁ γὰρ καὶ πρῶτον ἀκούει
> Ἀνδρὸς ἐπερχομένου, καὶ ἐς ἕρκεα θηρὸς ἰόντος.

Ταῦτα ἀκούσας ὁ Γλαῦκος, ἥσθη τῇ παραινέσει, καὶ ἐν θωύματι εἶχεν αὐτόν. Δειπνήσαντες δὲ, διὰ λόγων ἠστιῶντο. Ἀπηγεομένου δὲ Ὁμήρου τήν τε πλάνην τὴν ἑωυτοῦ, καὶ τὰς πόλιας, ἃς ἐσαπίκοιτο, ἔκπληκτος ἦν ὁ Γλαῦκος ἀκούων. Καὶ τότε μὲν, ἐπεὶ ὥρη κοίτου ἦν, ἀνεπαύετο· τῇ δ' ὑστεραίῃ διενοήθη ὁ Γλαῦκος πρὸς τὸν δεσπότην πορευθῆναι, σημανέων τὰ περὶ Ὁμήρου. Ἐπιτρέψας δὲ τῷ συνδούλῳ νέμειν τὰς αἶγας, τὸν Ὅμηρον καταλείπει ἔνδον, εἴπων πρὸς αὐτὸν, ὅτι διὰ ταχέων πορεύσομαι. Καταβὰς δὲ ἐς Βολισσὸν, (ἔστι δὲ πλησίον τοῦ χωρίου τούτου) καὶ συγγενόμενος τῷ δεσπότῃ, ἀπήγγελλε ὑπὲρ Ὁμήρου πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν, περί τε αὐτοῦ τῆς ἀφίξιος, ἐν θωύματι ποιεύμενος· ἠρώτεέ τε, ὅ, τι χρὴ ποιέειν περὶ αὐτοῦ. Ὁ δὲ ὀλίγα μὲν προσίετο τῶν λόγων, κατεγίνωσκε δὲ τοῦ Γλαύκου, ὡς ἄφρονος ἐόντος, καὶ τοὺς ἀναπήρους δεχομένου, καὶ τρέφοντος. ἐκέλευσε δὲ ὅμως τὸν ξεῖνον ἄγειν πρὸς ἑαυτόν. Ἐλθὼν δὲ πρὸς τὸν Ὅμηρον διηγήσατο ταῦτα ὁ Γλαῦκος, καὶ ἐκέλευσε πορεύεσθαι τοῦτον. οὕτω γὰρ εὖ πρήξειν. ὁ δὲ Ὅμηρος ἤθελε πορεύεσθαι. Ἀναλαβὼν οὖν αὐτὸν ὁ Γλαῦκος ἤγαγε πρὸς τὸν δεσπότην. Διὰ λόγων δὲ ἰὼν τῷ Ὁμήρῳ ὁ Χῖος, εὑρίσκει ἐόντα δεξιὸν, καὶ πολλῶν ἔμπειρον· ἔπειθέ τε αὐτὸν μένειν, καὶ τῶν παιδίων ἐπιμέλειαν ποιέεσθαι. ἦσαν γὰρ τῷ Χίῳ παῖδες ἐν ἡλικίῃ. Τούτους οὖν αὐτῷ παρατίθησι παιδεύειν. Ὁ δὲ ἐποίησε ταῦτα· καὶ τοὺς Κέρκωπας, καὶ Βατραχομυομαχίαν, καὶ Ἐπικιχλίδας,[1] καὶ τἄλλα πάντα, ὅσα παίγνιά ἐστιν Ὁμήρου, ἐνταῦθα ἐποίησε παρὰ τῷ Χίῳ ἐν Βολισσῷ· ὥστε καὶ ἐν τῇ πόλει περιβόητος ἤδη ἐγένετο ἐν τῇ ποιήσει. Καὶ ὁ

μὲν

Homero abegit. Ac diu est miratus, quomodo cæcus, ac solus, eò locorum pervenisset, & quid sibi vellet. Deinde accedens, ex eo percontatur, quisnam esset, quo pacto ad deserta, & invia loca venisset, qua re indigeret. Homerus omnem ei singillatim enarravit calamitatem suam: itaque hominem ad misericordiam flexit. Neque enim erat Glaucus, ut videtur, sensu præditus inhumano. Quare exceptum Homerum ad stabulum deduxit, accensoque igne, cœnam paravit; eâque appositâ, cœnare hospitem jussit. Hic quum canes, nullo eis dato cibo, cœnantem de more allatrarent, Homerus Glaucum his versibus compellavit:

> *Est, quòd te paucis moneam, dulcissime Glauce.*
> *Præ foribus stabuli canibus dato fercula primùm.*
> *Sic etenim melius. Nam sic canis audiet ac'er,*
> *Si septis latro, vel si fera sæva propinquet.*

His Glaucus auditis, monitum illud læto animo accepit, hominemque in admiratione habuit. Ita inter cœnandum, sermonibus ultro citroque habitis, oblectabantur. Quum verò Homerus errores suos, quasque urbes adierat, exposuisset, Glaucus hæc audiens obstupescebat. Et tunc quidem, quia tempus cubandi erat, quieti se dedit. Postero die Glaucus ad dominum suum adire constituit, ut eum de Homero certiorem faceret. Proinde, commissâ conservo caprarum pascendarum curâ, Homerum domi reliquit, eidem pollicitus, sese, quàm maximâ posset, festinatione iturum. Discedens igitur Bolissum, quæ urbs prope aberat, dominum convenit, eique de Homero, adventuque illius narravit, quod erat, movebatque ipsi admirationem; ac demum rogavit, quid homini facere oporteret. Verba hæc herus maximam partem non probavit: quin immo Glaucum redarguit, tamquam stolidum, & amentem, quique oculis captos exciperet, atque aleret: tamen, ut hospitem ad sese adduceret, imperavit. Venit Glaucus cum his mandatis ad Homerum, eumque jussit secum ire. id enim ei bene, ac feliciter cessurum. Quod quum valde cuperet Homerus, ipsum Glaucus adjunctum sibi comitem ad dominum abduxit. Itaque vir Chiensis cum Homero collocutus, hominem eum esse reperit acutum, multarumque rerum experientem: hortatusque est illum, ut apud sese maneret, liberorumque suorum curam susciperet. Erant enim viro illi Chiensi liberi adolescentes, quos Homero erudiendos tradidit. Fecit, quod sui erat muneris, Homerus; atque interim Cercopas, Batrachomyomachiam, Epicichlidas, & quæcumque extant alia ludicra Homeri carmina, hic Bolissi apud Chiensem illum composuit: adeò ut jam a Poësi in oppido illo multùm celebraretur. Thestorides porrò,

1. καὶ τἄλλα πάντα, ὅσα παίγνιά ἐστιν Ὁμήρου) Non ita censent alii, qui Homero dant tantum Iliadem, & Odysseam. Antiquus Auctor Vitæ Homeri: οὐδὲν δὲ αὐτοῦ ἐστὶν ἔξω τῆς Ἰλιάδος, καὶ τῆς Ὀδυσσείας. ἀλλὰ γὰρ καὶ τοὺς ὕμνους, καὶ τὰ λοιπὰ τὰ εἰς αὐτὸν φερόμενα ποιήματα ἡγητέον ἀλλότρια, καὶ τῆς φύσεως, καὶ τῆς δυνάμεως ἐκείνου. Politas.

rò, cum primùm adesse Homerum cognovit, enavigando profugit e Chio. Tum, tranfacto tempore, Homerus, rogato hospite Chiensi, ut sibi per eum urbem Chium petere liceret, eò sese contulit: ubi etiam, instituto ludo, pueros carmina docebat. Ibi Chiis visus est permagnam habere dexteritatem ingenii; multique ejus admiratores extiterunt. Hinc igitur sibi quum satis facultatum comparasset, uxorem duxit, ex qua filias duas suscepit. Harum altera decessit innupta; alteram Chio cuidam in matrimonium collocavit. Jam verò admotâ manu Poësi, gratiam, quam potuit, retulit, primùm Mentori Ithacesio in Odysseâ, quòd ipsum ex oculis laborantem in Ithacâ sedulò ac prolixè curasset. Nam & nomen ejus in Poësim inseruit, & Ulyssis socium eum fecit: ubi finxit, Ulyssem, dum Trojam erat navigaturus, domum suam fidei Mentoris commisisse, viri Ithacesiorum longè optimi, & justissimi. Atque in multis etiam aliis Poëmatis locis honore eum afficit, quippe quum, quandocumque Pallas in alicujus colloquium, ac congressum venit, similem eam Mentoris inducat. Phemio quoque, præceptori suo, præmia retulit nutricatus, & disciplinæ in Odysseâ, maximè in his versibus:

Auratam a docto citharam præcone prebendit
Phemius, in cantu quo non præstantior alter.

Et rursus:

Ille autem pulsis prolusit pollice nervis.

Navicularii etiam (nomen ei fuit Mentes) quî cum varia loca circumnavigaverat, multasque urbes, & regiones viderat, meminit his versibus:

Sum Mentes, forti Anchiala genitore creatus,
Juraque da Taphiis, quibus est res nautica cordi.

Præterea Tychio sutori gratiam retulit, ei, qui ipsum in Novo Muro ad tabernam sutrinam accedentem exceperat. Nam & hunc ad Iliadem adjunxit, his versibus:

Ajax fit propior: clypeumque ex ære ferebat,
Septem opus intextum tauris: quem turris ad instar
Fecit Hyla Tychius, cunctorum illâ optimus arte.

Jam verò ab hac Poësi magnam Homerus gloriam in Joniâ est consecutus; jamque in Græciam fama ejus pervaserat: eum, plerisque in Chium ventitantibus, ubi ipse domicilium habebat, &, propter carmina, in magnâ erat existimatione, ii, qui eum conveniebant, suaserunt, ut in Græciam abiret. Quorum ille probato consilio, acri cupiditate exarsit in Græciam proficiscendi. Quum autem intelligeret, multis magnisque elogiis celebratum esse Argos, non item Athenas: in suum Poëma, videlicet in majorem Iliadem, inseruit hos versus, quibus in Navium Catalogo magnificè Erechteum efferret:

Magnanimi tribum Erechthei, quem Pallas Athene
Nutriit orta Jove, omniparens quem terra creavit.

Menestheum quoque, Athenienfium ducem, ramquam qui instruendarum pedestrium copiarum, ordinandique equitatus peritiâ ceteris omnibus maximè antecelleret, memorat his versibus:

μὲν Θεστορίδης, ὡς τάχιστα ἐπύθετο αὐτὸν παρεόντα, ᾤχετο ἐκπλέων ἐκ τῆς Χίου. Χρόνου δὲ προϊόντος, δεηθεὶς τοῦ Χίου πορεῦσαι αὐτὸν ἐς τὴν Χίον, ἀπίκετο ἐς τὴν πόλιν· καὶ διδασκαλεῖον κατασκευασάμενος, ἐδίδασκε παῖδας τὰ ἔπεα. Καὶ κάρτα δεξιὸς ἐδόκεεν εἶναι τοῖς Χίοις, καὶ πολλοὶ θωυμασταὶ αὐτοῦ καθεστήκεσαν. Συλλεξάμενος δὲ βίον ἱκανὸν, γυναῖκα ἔγημεν, ἐξ ἧς αὐτῷ θυγατέρες δύο ἐγένοντο· καὶ ἡ μὲν αὐτῶν ἄγαμος ἐτελεύτησε, τὴν δὲ συνῴκισεν ἀνδρὶ Χίῳ. Ἐπιχειρήσας δὲ τῇ ποιήσει, ἀπέδωκε χάριν, ὧν εἶχε, πρῶτον μὲν Μέντορι τῷ Ἰθακησίῳ ἐν τῇ Ὀδυσσείᾳ, ὅτι μιν κάμνοντα τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐν Ἰθάκῃ ἐνοσήλευσεν ἐκτενῶς, τοὔνομα αὐτοῦ ἐναρμόσας ἐς τὴν ποίησιν, Ὀδυσσέως τε ἑταῖρον φὰς εἶναι· ποιήσας, Ὀδυσσέα, ὡς ἐς Τροίην ἔπλεε, Μέντορι ἐπιτρέψαι τὸν οἶκον, ἐόντι Ἰθακησίων ἀρίστῳ, καὶ δικαιοτάτῳ. πολλαχῇ δὲ καὶ ἄλλῃ τῆς ποιήσεως τιμῶν αὐτὸν, τὴν Ἀθηνᾶν, ὁπότε ἐς λόγον τινὶ καθίσταται, τῷ Μέντορι εἰκυῖαν ποιεῖ. Ἀπέδωκε δὲ καὶ Φημίῳ τῷ ἑαυτοῦ διδασκάλῳ τροφεῖα, καὶ διδασκαλεῖα ἐν τῇ Ὀδυσσείᾳ, μάλιστα ἐν τοῖσδε τοῖς ἔπεσι·

Κῆρυξ δ' ἐν χερσὶν κίθαριν περικαλλέ' ἔθηκε
Φημίῳ, ὅστις πολλὸν ἐκαίνυτο πάντας ἀείδων.

καὶ πάλιν·

Αὐτὰρ ὁ φορμίζων ἀνεβάλλετο καλὸν ἀείδειν.

Μέμνηται δὲ καὶ τοῦ ναυκλήρου, μεθ' οὗ ἐκπεριέπλευσεν, καὶ εἶδε πόλιάς τε πολλὰς, καὶ χώρας, (ᾧ ὄνομα ἦν Μέντης) ἐν τοῖς ἔπεσι τοῖσδε·

Μέντης, Ἀγχιάλοιο δαΐφρονος εὔχομαι εἶναι
Υἱὸς, ἀτὰρ Ταφίοισι φιληρέτμοισιν ἀνάσσω.

Ἀπέδωκε δὲ χάριν καὶ Τυχίῳ τῷ σκυτεῖ, ὃς ἐδέξατο αὐτὸν ἐν τῷ Νέῳ τείχει, προσελθόντα πρὸς τὸ σκυτεῖον, ἐν τοῖς ἔπεσι καταζεύξας ἐν τῇ Ἰλιάδι τοῖσδε·

Αἴας δ' ἐγγύθεν ἦλθε, φέρων σάκος, ἠΰτε πύργον,
Χάλκεον, ἑπταβόειον· ὅ οἱ Τύχιος κάμε τεύχων,
Σκυτοτόμων ὄχ' ἄριστος, Ὕλῃ ἔνι οἰκία ναίων.

Ἀπὸ δὲ τῆς ποιήσεως ταύτης εὐδοκιμεῖ Ὅμηρος περί τε τὴν Ἰωνίαν, καὶ ἐς τὴν Ἑλλάδα ἤδη περὶ αὐτοῦ λόγος ἀναφέρεται· καὶ οἰκέων δὲ ἐν τῇ Χίῳ, καὶ εὐδοκιμέων περὶ τὴν ποίησιν, ἀπικνεομένων πολλῶν, συνεβούλευον οἱ ἀντυγχάνοντες αὐτῷ ἐς τὴν Ἑλλάδα ἀπικέσθαι. Ὁ δὲ προσεδέξατο τὸν λόγον, καὶ κάρτα ἐπεθύμει ἀποδημῆσαι. Καταvοήσας δὲ, ὅτι ἐς μὲν Ἄργος πολλαὶ, καὶ μεγάλαι εἶεν εὐλογίαι πεποιημέναι, ἐς δὲ τὰς Ἀθήνας οὔ, ἐμποιεῖ ἐς τὴν ποίησιν, ἐς μὲν Ἰλιάδα τὴν μεγάλην, Ἐρεχθέα μεγαλύνων ἐν νεῶν καταλόγῳ, τὰ ἔπεα τάδε·

Δῆμον Ἐρεχθῆος μεγαλήτορος, ὅν ποτ' Ἀθήνη
Θρέψε, Διὸς θυγάτηρ, τέκε δὲ ζείδωρος ἄρουρα.

Καὶ τὸν στρατηγὸν αὐτῶν Μενεσθέα, ὡς πάντων εἴη ἄριστος τάξαι πεζὸν στρατὸν, καὶ ἱππότας, ἐν τοῖσδε τοῖς ἔπεσιν εἶπε·

Τῶν αὖθ' ἡγεμόνευ' υἱὸς Πετεῶο Μενεσθεύς·
Τῷ δ' οὔπω τις ὁμοῖος ἐπιχθόνιος γένετ' ἀνὴρ
Κοσμῆσαι ἵππους τε, καὶ ἀνέρας ἀσπιδιώτας.

Αἴαντα δὲ τὸν Τελαμῶνος, καὶ Σαλαμινίους ἐν νεῶν καταλόγῳ ἔταξε πρὸς Ἀθηναίους, λέγων τάδε·

Αἴας δ' ἐκ Σαλαμῖνος ἄγεν δυοκαίδεκα νῆας,
Στῆσε δ' ἄγων, ἵν' Ἀθηναίων ἵσταντο φάλαγγες.

Ἐς δὲ τὴν Ὀδυσσείην τάδε ἐποίησεν, ὡς Ἀθηνᾶ ἐς λόγους ἐλθοῦσα τῷ Ὀδυσσεῖ, ἐς τὴν Ἀθηναίων πόλιν ἀπίκετο, τιμῶσα ταύτην τῶν ἄλλων πολλῷ μάλιστα·

Ἵκετο δ' ἐς Μαραθῶνα, καὶ εὐρυάγυιαν Ἀθήνην·
Δῦνε δ' Ἐρεχθῆος πυκινὸν δόμον.

Ἐμποιήσας δὲ ἐς τὴν ποίησιν ταῦτα, καὶ παρασκευασάμενος, ἐς Ἑλλάδα βουλόμενος ποιέεσθαι τὸν πλόον, προσίσχει τῇ Σάμῳ. Ἔτυχον δὲ οἱ ἐκεῖσε τὸν τότε καιρὸν ἄγοντες ὁρτὴν Ἀπατούρια· καί τις τῶν Σαμίων ἰδὼν τὸν Ὅμηρον ἀπιγμένον, πρότερον αὐτὸν ἐπιστάμενος ἐν Χίῳ, ἐλθὼν ἐς τοὺς φράτορας, διηγήσατο, ἐν ἐπαίνῳ μεγάλῳ ποιεύμενος αὐτόν. Οἱ δὲ φράτορες ἐκέλευον ἄγειν αὐτόν· ὁ δὲ, ἐντυχὼν τῷ Ὁμήρῳ, ἔλεξεν, Ὦ ξένε, Ἀπατούρια ἀγούσης τῆς πόλιος, καλοῦσί σε οἱ φράτορες οἱ ἡμέτεροι συνεορτήσοντα. Ὁ δὲ Ὅμηρος ἔφη ταῦτα ποιήσειν, καὶ ἤιε μετὰ τοῦ καλέσαντος. Πορευόμενος δὲ ἐγχρίμπτεται γυναιξὶ Κυροτρόφῳ θυούσαις ἐν τῇ τριόδῳ. ἡ δὲ ἱέρεια

Filius hos Petei clarus virtute Menestheus
Ducebat: nemo huic quisquam certare locandis
Ritè equitum turmis poterat, peditumque catervis.

Quin & Ajacem, Telamonis filium, ac Salaminios, in Navium Catalogo cum Atheniensibus collocat, ubi hæc habet:

Bis sex ducebat naves Salaminius Heros,
Quas locat, Actæa stabant ubi fortè phalanges.

Præterea in Odysseâ Palladem fingit, postequam in colloquium Ulyssis venit, ad urbem Atheniensium concessisse: quippe quum hanc urbem multò maximè aliarum omnium in honore, atque in deliciis haberet.

Tum Marathona sacrum, & spatiosas venit Athenas,
Tectaque Erechthei subiit regalia.

Hæc quum in Poësim suam inseruisset, seque ad navigationem comparasset, animo in Græciam trajiciendi, appulsus est ad Samum. Forte tunc Samii festum agebant Apaturia: quorum unus advenientem Homerum conspicatus, quippe qui eum antea in Chio cognovisset, ad tribules suos adiens, adventum iis hominis, cum multis magnisque ejus laudibus, indicavit. Tribules verò hominem ad sese adduci jusserunt. Ille igitur Homerum convenit, &: quandoquidem, inquit, agit civitas Apaturia, vocant te tribules nostri ad festum concelebrandum. Homerus ita sese facturum respondit, ivitque cum eo, qui invitaverat. In itinere in mulieres offendit, quæ Lucinæ Curotropho in trivio sacrificarent. Harum antistita, viri adspectum gravatè ferens,

ἐν γυναιξὶ Κυροτρόφῳ θυούσαις ἐν τῇ τριόδῳ) Quæri potest, quisnam hic deus, aut quænam dea hæc Κυροτρόφος. Nam Æmilius Portus, & Ludolphus Kusterus ad Suidam, Apollinem hic Κυροτρόφον intelligunt. Et quidem Κυροτρόφον dictum esse Apollinem ab alendis nutriendisque juvenibus, argumento esse possunt versus illi Hesiodi in Theogoniâ, ubi de Tethyde, ejusque liberis:

Τίκτε δὲ θυγατέρων ἱερὸν γένος, αἳ κατὰ γαῖαν
Ἄνδρας κουρίζουσι, σὺν Ἀπόλλωνι ἄνακτι,
Καὶ ποταμοῖς.

Ubi κουρίζουσι est ἀνατρέφουσι. Qua de caussâ, ut notat Scholiasta, Ἀπόλλωνι, καὶ ποταμοῖς οἱ νέοι ἀνετίθεσαν τὰς κόμας, διὰ τὸ αὐξάνειν, καὶ ἀνατρέφειν αἰτίους εἶναι. Unde Eustathius ad Iliadem: κουροτρόφοι ὑπὸ ἐνομίζοντο οἱ ποταμοὶ διὰ τὴν ὑγρότητα· καθὰ καὶ ὁ ἥλιος Ἀπόλλων, διὰ θερμότητα. κουροτρόφους δὲ φαμεν, τοὺς τῶν νέων τροφεῖς. Sed cur umquam persuaserimt, Apollinem hunc esse Κυροτρόφον, cui mulieres illæ Samiæ sacra in trivio faciebant? Peregrinus Allius, primus Vitæ hujus interpres, Lucinam hoc nomine accipiebat. atque nomine melius. Nam Lucina eadem ferè, ac Diana. *Itaque*, ut rectè Tullius lib. 2. De Nat. Deorum, *ut apud Græcos Dianam, eamque Luciferam; sic apud nostros Junonem Lucinam in pariendo invocant.* Eadem Græcis Εἰλείθυια· de qua sic Cornutus, lib. De Naturâ Deorum, seu Gentium Theologiâ: δοκεῖ δὲ καὶ πλείους (Ἄρτεμις) ἡ αὐτὴ εἶναι καὶ Εἰλείθυια, ἀνακύπτουσα ... καὶ ... περὶ τὴν γῆν. ἐπεύχονται ἐλθεῖν αὐταῖς ἠπίαν, ... αἱ ὠδίνουσαι, λύουσα τὸ συνεσφιγμένον τῶν κόλπων πρὸς τὸ φῶς, καὶ ... Atque hinc Diana, quippe quæ parientibus opitularetur, ipsa de sese apud Callimachum:

Οὔρεσιν οἰκήσω· πόλεσιν δ' ἐπιμείξομαι ἀνδρῶν
Μοῦνον, ὅτ' ὀξείῃσιν ὑπ' ὠδίνεσσι γυναῖκες
Τειρόμεναι καλέουσι βοηθόον.

Unde etiam apud Ciceronem lepidum illud, atque urbanum dictum Timæi: *qui quum in historiâ dixisset, quâ nocte natus Alexander esset, eâdem Dianæ Ephesiæ templum deflagravisse, adjunxit, minimè id esse mirandum, quòd Diana, quum in partu Olympiadis adesse voluisset, abfuisset domo.* Diana autem, Κυροτρόφος. Disertè Diodorus Siculus: Ἄρτεμιν δέ φασιν εὑρεῖν τὴν τῶν νηπίων παιδίων θεραπείαν, καὶ τροφάς τινας ἁρμοζούσας τῇ φύσει τῶν βρεφῶν· ἀφ' ἧς αἰτίας καὶ Κουροτρόφον αὐτὴν ὀνομάζεσθαι. tametsi idem Diodorus aliam Dianam à Lucinâ facere videatur: quum Ἄρτεμιν vocet συνεργὸν Εἰλειθυίας. Et Orpheus ad Dianam:

Ὀρθία, ὠκυλόχεια, βροτῶν κουροτρόφε δαῖμον.

Rursus Diana eadem, atque Hecate, sic, ut videtur Cornuto, appellata διὰ τὸ ἑκάθεν δεῦρο ὑφίεσθαι, καὶ ἀποστέλλειν τὸ φῶς. Atqui Hecate, Κυροτρόφος. ut apud Hesiodum in Theogoniâ: Θῆκε δέ μιν Κρονίδης κουροτρόφον. quam Orpheus invocat:

Ἡγεμόνην, νύμφην, κουροτρόφον, οὐρεσιφοῖτιν.

Præterea Dianæ Κυροτρόφῳ mulieres Samias sacrificasse, illud fortasse est argumento, quòd Κυροτρόφῳ sacrificabant in trivio. Nam triviis præcipuè præerat Diana; eaque in triviis colebatur. quod notat Scholiasta Aristophanis ad Plutum: τὴν ἐν ταῖς τριόδοις ἱδρυμένην ... διὰ τὸ τὴν αὐτὴν Σελήνην, καὶ Ἄρτεμιν, καὶ Ἑκάτην καλεῖσθαι. Unde Hecate ἐνοδία, & τριοδῖτις Orpheo, Latinis eadem *Trivia*. Nec me movet, quòd & Ceres dicta est Κυροτρόφος. Hesychius: Κυροτρόφος, παιδοτρόφος. ὑφ' ἑτέρων ἡ Δημήτηρ. Unde ad Cererem, sive ad Tellurem referebat Johannes Meursius id, quod de Κυροτρόφῳ factisque ei sacris narratur in Vitâ hac Homeri. Nam plures certè Κυροτρόφοι. Sic Tellus, ut modò dicebamus, Κυροτρόφος· quam quidem videntur vulgò diversam habuisse à Cerere. Præco Aristophanicus in Thesmophoriazusis:

Εὔχεσθε ταῖν Θεσμοφόροιν,
Τῇ Δήμητρι, καὶ τῇ Κόρῃ,
Καὶ τῷ Πλούτῳ, καὶ τῇ Καλλιγενείᾳ,
Καὶ τῇ Κουροτρόφῳ τῇ Γῇ.

Pausanias in Atticis: ἔστι δὲ καὶ Γῆς κουροτρόφου, καὶ Δήμητρος ἱερὸν Χλόης. τὰ δὲ ἐς τὰς ἐπωνυμίας ἔστιν αὐτῶν διδαχθῆναι τοῖς ἱερεῦσιν ἐλθόντα ἐς λόγους. Jam verò cognominis illius Κυροτρόφου, quod attributum est Terræ, rationem hanc reddidit ex Photio Auctor Magni Etymologici: ὅτι Κουροτρόφον τὴν γῆν καλοῦσι, καὶ τὸν ἐν ταύταις καρπόν, κόρην· ἔθος καὶ τὸ πληρωθῆναι τὰς θρίξ, κορωθῆναι λέγουσιν· ἀπὸ τῆς κόρης· ... παρὰ Πλάτωνι καὶ αὐτὴν τὴν ... οὖσαν ... γυναῖκα, ὅμως κόρην λέγουσι, διὰ τὴν τοῦ καρποῦ κατ' ἐνιαυτὸν γινομένην γένεσιν. Latona quoque Κυροτρόφος. Theocritus Idyl. 18.

Λατὼ μὲν δοίη, Λατὼ κουροτρόφος ὔμμιν
Εὐτεκνίαν.

Sed, quamvis plures Κυροτρόφοι, sacra tamen illa, quæ mulieres Samiæ faciebant in trivio, nulli cuiquam alteri videntur aptius quadrare, ac convenire, quàm Triviæ Dianæ. His ego maximè confirmabam id, quod opinatus est Allius, mulieres illas Samias Lucinæ sacrificasse. Verumtamen non improbandum, siquis velit id, quod ego aliàs censebam, Κυροτρόφον hic, Venerem esse intelligendam. Siquidem his ipsis versibus, quibus Κυροτρόφῳ supplicasse dicitur Homerus, usus est ad Venerem Sophocles, quum provectâ jam ipse ætate Theoridem meretricem miserè deperiret. Sed de industriâ videtur Sophocles ad Venerem traduxisse, atque in rem suam vertisse ea carmina, quæ aliâ longe mente, atque exsecrationis caussâ, ad Κυροτρόφον Dianam in antistitam Samiam protulisse Homerus ferebatur. *Palmer.*

ferens, ad eum exclamavit: vir, procul hinc a sacris. Quæ verba in Homeri animum altiùs penetrarunt: percontatusque est ductorem suum, quis ita locutus fuisset, & cuinam deo sacra fierent. Ut autem ex illo comperit, mulierem ita esse locutam, quæ Curotropho Lucinæ sacrificaret; hos versus cecinit:

Audi vota, precesque meas, Curotrophe, & ista,
Fac, juvenum vegetos mulier contemnat amores,
Oblectentque senes illam, queis prona voluntas
In Venerem fertur; Veneri sed inutilis ætas.

Postea verò quàm ad tribulium conventum pervenit, atque in limine domus substitit, in qua illi epulabantur, alii dicunt, igne jam intra domum accenso, Homerum sequentes versus cecinisse: quum tamen alii velint, ignem eos postea accendisse, quàm versus Homerus cecinerat.

Ut turres urbem, sobolesque virum ampla coronat;
Ut campus decoratur equis, & navibus æquor;
Ut census augent, ornantque domum; ut fora reges
Nobilitant magni pro majestate sedentes:
Sic lucente domus multò est illustrior igne.

Deinde, quum ingressus esset, atque ad mensam accubuisset, cum tribulibus est epulatus, qui eum in honore, atque in admiratione habuerunt. Ibi eâ nocte Homerus quievit. Postridie autem abeuntem eum conspicati figuli quidam, qui fornacem ad coquenda tenuioris generis fictilia succendebant, quum multa illi de ejusdem doctrinâ, atque eruditione accepissent, eum advocarunt, eumdemque canere sibi jusserunt, polliciti, sese vasa illi fictilia, & quidquid aliud haberent, daturos. Itaque Homerus cecinit illis hæc carmina, quibus carminibus titulus *Fornax*:

Si dubitis pretium, figuli, hæc ego carmina dicam.
Huc age, tu Pallas, fornacem protege dextrâ,
Ut cotyla, vasque omne sacrum nigrescat ab igne,
Et benè concoctum, sibi præmia justa reportet.
Vendita multa foro, inque viis sint vendita multa,
Cumque lucra multa. mihi sic sapientia crescat.
Sin vos deposito vultis verba dare pudore,
Tum voca in hunc vestrum pestes quascumque caminum,
Syntribaque, & Smaragum, Asbeton, atque Subuctem,
Quique malo, Omodamum, permulta huic præparat arti.
Atrin trade igni, atque ædes, &, flentibus ipsis,
Unus fornacem totam confundat acervus.
Maxillis ut mandit equus, sic omnia fornax,
Tosta intus flammis, figularia vascula mandat.
Huc quoque, sole sata, insidiosa venefica, Circe,
Virus funde atrum, figulosque insperge venenis.
Huc agat & multo centauros agmine Chiron,
Quique manus fugere Alcidæ, quique perempti.
Illi contundant opus omne, ruatque caminus.
Ipsi autem plorent figuli sua damna videntes;

ρεια εἶπε πρὸς αὐτόν, δυσχεράνασα τῇ ὄψει· Ἄνερ, ἀπὸ τῶν ἱερῶν. Ὁ δὲ Ὅμηρος ἐς θυμόν τε ἔβαλε τὸ ῥηθέν, καὶ ἤρετο τὸν ἄγοντα, τίς τε εἴη ὁ φθεγξάμενος, καὶ τίνι θεῶν ἱερὰ θύεται. Ὁ δὲ αὐτῷ διηγήσατο, ὅτι γυνὴ εἴη Κυροτρόφῳ θύουσα. ὁ δέ, ἀκούσας, λέγει τάδε τὰ ἔπεα·

[1] Κλῦθί μοι εὐχομένῳ, Κουροτρόφε· δὸς δὲ γυναῖκα
Τήνδε νέων μὲν [2] αἰνήσασθαι φιλότητα, καὶ εὐνήν·
Ἡ δ' ἐπιτερπέσθω πολιοκροτάφοισι γέρουσιν,
[3] Ὧν ὥρη μὲν ἀπαμβλύνεται, θυμὸς δὲ μενοινᾷ.

Ἐπεὶ δὲ ἦλθεν εἰς τὴν φρήτρην, καὶ τοῦ οἴκου, ἔνθα δὴ ἐδαίνυντο, ἐπὶ τοῦ οὐδοῦ ἔστη, οἱ μὲν λέγουσι, καιομένου πυρὸς ἐν τῷ οἴκῳ, οἱ δέ φασι, τότε ἐκκαῦσαι σφᾶς, ἐπειδὴ Ὅμηρος τὰ ἔπεα ἦσεν·

Ἀνδρὸς μὲν στέφανος, παῖδες· πύργοι δέ, πόληος·
Ἵπποι δ', ἐν πεδίῳ κόσμος· νῆες δέ, θαλάσσης·
Χρήματα δ' αὔξει οἶκον· ἀτὰρ γεραροὶ βασιλῆες
Ἥμενοι εἰν ἀγορῇ, κόσμος τ' ἄλλοισιν ὁρᾶσθαι·
Αἰθομένου δὲ πυρὸς γεραρώτερος οἶκος ἰδέσθαι.

Εἰσελθὼν δέ, κατακλιθεὶς ἐδαίνυτο μετὰ τῶν φρατόρων· καὶ αὐτὸν ἐτίμων, καὶ ἐν θαύματι εἶχον. Καὶ τότε μὲν τὴν κοίτην αὐτοῦ ἐποιήσατο Ὅμηρος· τῇ δὲ ἐπαύριον ἀποπορευόμενον ἰδόντες κεραμέες τινές, κάμινον ἐγκαίοντες κεράμου λεπτοῦ, προσεκαλέσαντο αὐτόν, πεπυσμένοι, ὅτι σοφὸς εἴη· καὶ ἐκέλευόν σφιν ἀεῖσαι, φάμενοι, δώσειν αὐτῷ τοῦ κεράμου, καὶ ὅ, τι ἂν ἄλλο ἔχωσιν. Ὁ δὲ Ὅμηρος ἀείδει αὐτοῖς τὰ ἔπεα τάδε, ἃ καλεῖται κάμινος·

Εἰ μὲν δώσετε μισθόν, ἀείσω, ὦ κεραμῆες.
Δεῦρ' ἄγ', Ἀθηναίη, καὶ ὑπείρεχε χεῖρα καμίνου·
Εὖ δὲ μελανθεῖεν κότυλοι, καὶ πάντα μάλ' ἱρά·
Φρυχθῆναί τε καλῶς, καὶ τιμῆς ὦνον ἀρέσθαι,
Πολλὰ μὲν ἐν ἀγορῇ πωλεύμενα, πολλὰ δ' ἀγυιαῖς,
Πολλὰ δὲ κερδῆναι· ἡμῖν δὲ δὴ ὥς σφι νοῆσαι.
Ἢν δ' ἐπ' ἀναιδείην τρεφθέντες ψεύδε' ἄρησθε,
Συγκαλέω δὴ ἔπειτα καμίνων δηλητῆρας,
[4] Σύντριβ' ὁμῶς, Σμάραγόν τε, καὶ Ἄσβετον, ἠδὲ Σαβάκτην,
Ὠμόδαμόν θ', ὃς τῇδε τέχνῃ κακὰ πολλὰ πορίζει.
[5] Πρῆθε πῦρ αἴθουσαν, καὶ δώματα, σὺν δὲ κάμινος
Πᾶσα κυκηθείη, κεραμέων μέγα κωκυσάντων.
Ὡς γνάθος ἵππου βρύκει, βρύκοι δὲ κάμινος,
Πάντ' ἔντοσθ' αὐτῆς κεραμήια λεπτὰ ποιοῦσα.
Δεῦρο καὶ Ἠελίου θύγατερ, πολυφάρμακε Κίρκη,
Ἄγρια φάρμακα βάλλε, κάκου δ' αὐτούς τε, καὶ ἔργα.
Δεῦρο δὲ καὶ Χείρων ἀγέτω πολέας Κενταύρους,
Οἵ θ' Ἡρακλῆος χεῖρας φύγον, οἵ τ' ἀπόλοντο,
Τύπτοιεν τάδε ἔργα κακῶς, πίπτοι δὲ κάμινος.
Αὐτοὶ δ' οἰμώζοντες ὁρῴατο ἔργα πονηρά.

1. Κλῦθί μοι εὐχομένῳ) Sophocles: Κλῦθί μοι εὐχομένῳ. Politus

2. αἰνήσασθαι) Sophocles: ἀναίνεσθαι. Polit.

3. Ὧν ὥρη μὲν ἀπαμβλύνεται, θυμὸς δὲ μενοινᾷ) Sophocles per parodiam, accommodatè ad semetipsum, atque ad divinitatem mentis suæ: Ἰσχὺς ἀπαμβλύνεται σοῦ, νοῦς δ' ὅμως δὲ μενοινᾷ. Politus.

4. Σύντριβ' ὁμῶς) Nomen hic proprium unius τῶν δηλητήρων accipiebat τὸ Σύντριβ' Allius, quippe qui versum hunc ita expresserit: *Syntribon, & Smaragon simul, Asbetumque, & Abactum.* qua ratione legendum videtur, quemadmodum legendum confirmat Henricus Stephanus, Σύντριβ' ὁμῶς. ita ut sit Σύντριβα a recto Σύντριψ. Suidas tamen scribit Σύντριψον. Politus.

5. Πέρθε πυραίθουσαν) Lego cum Porto, & Kustero, Πρῆθε πῦρ αἴθουσαν· tametsi Josua Barnesius præferat suum Πέρθε, tamquam paullò, ut ipse judicat, elegantius. At enim πρῆθεν πυρί, phrasis est Homerica. Il. lib. ι. Ἐν δὲ πυρὶ πρήσαντες. quod ipsum dicit alibi Homerus πρῆσαι πυρός. Il. lib. β. πρῆσαι δὲ πυρὸς δηΐοιο θύρετρα. Corruptè apud Suidam, Σύλα πυραίθουσαν. Quòd si supra legere malis cum Suidâ, Σύντριψον· consequens hic etiam fuerit, ut legas, Πρῆσον πῦρ αἴθουσαν. Politus.

Πρήσειε δ' ὄμμα αὐτῶν κακοδαίμονι τέχνῃ.
Ὃς δέ χ' ὑποβλέψῃ, περὶ τούτου πᾶν τὸ πρόσωπον
Φλεχθείη· ὡς πάντες ἐπίστωντ' αἴσιμα ῥέζειν.

Παραχειμάζων δὲ ἐν τῇ Σάμῳ, ταῖς νουμηνίαις προσπορευόμενος πρὸς τὰς οἰκίας τὰς εὐδαιμονεστάτας, ἐλάμβανέ τι, ἀείδων τὰ ἔπεα τάδε, ἃ καλεῖται Εἰρεσιώνη. ὡδήγουν δὲ αὐτὸν, καὶ συμπαρῆσαν αἰεὶ τῶν παίδων τινὲς τῶν ἐγχωρίων.

Δῶμα προσετραπόμεσθ' ἀνδρὸς μέγα δυναμένοιο,
Ὃς μέγα μὲν δύναται, μέγα δὲ βρέμει, ὄλβιος αἰεί.
Αὐταὶ ἀνακλίνεσθε, θύραι. πλοῦτος γὰρ ἔσεισι
Πολλὸς, σὺν πλούτῳ δὲ καὶ εὐφροσύνη τεθαλυῖα,
Εἰρήνη τ' ἀγαθή. Ὅσα δ' ἄγγεα, μεστὰ μὲν εἴη,
[1] Κυρβαίη δ' αἰεὶ κατὰ καρδόπου ἕρποι μᾶζα.
Τοῦ παιδὸς δὲ γυνὴ κατὰ διφράδα βήσεται ὔμμιν·
Ἡμίονοι δ' ἄξουσι κραταίποδες ἐς τόδε δῶμα.
Αὐτὴ δ' ἱστὸν ὑφαίνοι ἐπ' ἠλέκτρῳ βεβαυῖα.
Νεῦμαί σοι, νεῦμαι ἐνιαύσιος, ὥστε χελιδών.
Ἕστα' ἐν προθύροισι· καὶ εἰ μέν τι δώσεις, εἰ δὲ μὴ,
Οὐχ ἑστήξομεν. οὐ γὰρ συνοικήσοντες ἐνθάδε ἤλθομεν.

Ἤδετο δὲ τάδε ἐν τῇ Σάμῳ ἐπὶ πολὺν χρόνον ὑπὸ τῶν παίδων, ὅτε ἀγείροιεν ἐν τῇ ἑορτῇ τοῦ Ἀπόλλωνος. Ἀρχομένου δὲ τοῦ ἔαρος, ἐπεχείρησε πλεῖν Ὅμηρος εἰς τὰς Ἀθήνας ἐκ τῆς Σάμου· καὶ ἀναχθεὶς μετὰ τινῶν ἐγχωρίων, ἀπηνέχθη εἰς τὴν Ἴον· καὶ ὡρμίσθησαν οὐ κατὰ πόλιν, ἀλλ' ἐπ' ἀκτῆς. Συνέβη δὲ τῷ Ὁμήρῳ κατὰ πολύ τι ἄρξασθαι μαλακῶς ἔχειν· ἐκβὰς δὲ ἐκ τοῦ πλοίου, ἐκοιμᾶτο ἐπὶ τῆς κυματωγῆς, ἀδυνάτως ἔχων. Πλείους δὲ ἡμέρας ὁρμεόντων αὐτῶν δι' ἀπλοΐην, καταβαίνοντες αἰεί τινες τῶν ἐκ τῆς πόλιος, ἀπεσχόλαζον παρὰ τῷ Ὁμήρῳ, καὶ ἐν θωύματι εἶχον αὐτὸν, ἀκούοντες αὐτοῦ. Τῶν δὲ ναυτέων, καὶ τῶν ἐκ τῆς πόλιος τινῶν ἡμένων παρὰ τῷ Ὁμήρῳ, κατέπλωσαν παῖδες ἁλιεῖς τὸν τόπον, καὶ ἐκβάντες ἐκ τοῦ ἀκατίου, προσελθόντες αὐτοῖς, τάδε εἶπον· Ἄγετε, ὦ ξεῖνοι, ἐπακούσατε ἡμέων, ἂν ἄρα δύνησθε διαγνῶναι, ἅσσ' ἂν ὑμῖν εἴπωμεν. Καί τις τῶν παρεόντων ἐκέλευε λέγειν. Οἱ δὲ εἶπαν· Ἡμεῖς, ἅσσα εἵλομεν, κατελίπομεν· ἃ δὲ μὴ εἵλομεν, φέρομεν. Οἱ δέ φασιν, μέτρῳ εἰπεῖν αὐτούς·

Ἅσσ' ἕλομεν, λιπόμεσθα· ἃ δ' οὐχ ἕλομεν, φερόμεσθα.

Οὐ δυναμένων δὲ τῶν παρεόντων γνῶναι τὰ ῥηθέντα, διηγήσαντο οἱ παῖδες, ὅτι ἁλιεύοντες, οὐδὲν ἐδύναντο ἑλεῖν· καθήμενοι δὲ ἐν γῇ, ἐφθειρίζοντο· καὶ ὅσους μὲν ἔλαβον τῶν φθειρῶν, κατέλιπον· ὅσους δὲ μὴ ἐδύναντο, ἐς οἴκους ἀπεφέροντο. ὁ δὲ Ὅμηρος, ἀκούσας ταῦτα, ἔλεξε τὰ ἔπεα τάδε·

Τοίων γὰρ πατέρων ἐξ αἵματος ἐκγεγάατε,
Οὔτε βαθυκλήρων, οὔτ' ἄσπετα μῆλα νεμόντων.

Ἐκ δὲ τῆς ἀσθενείας ταύτης συνέβη τὸν Ὅμηρον τελευτῆσαι ἐν Ἴῳ, οὐ παρὰ τὸ μὴ γνῶναι τὸ παρὰ

Arsque, ego lætabor, sua quòd malè cesserit ipsis.
Et qui respiciet, faciem illi flamma perurat,
Justitiam ut discant omnes, nec temnere jura.

Interea autem, dum hyemem in Samo ageret, singulis Calendis locupletissimas quasque domos adibat, cantandoque mercedem aliquam accipiebat, circumfusis ei semper, & adstantibus nonnullis locorum illorum pueris, qui eum deducebant. Canebat autem hæc carmina, quæ Iresione vocantur:

Ad magnas magni civis divertimus ædes,
Qui potes est, resonatque opibus longè ipse beatus.
Expansæ vos este, fores. Nam copia cornu,
Et cum divitiis intrabunt gaudia pleno,
Et bona pax mentis. Semper sic vasa redundent,
Semperque in mactris serpat Cyrbæa placenta.
Hinc egressa nurus bigis generosa vehatur,
Illamque æripedes revehant ad limina muli;
Ipsaque in electro percurrat sedula telam.
Annuus en venio, venio tibi, qualis hirundo;
Vestibulisque tuis adsum, modò munera dones.
Sin minus, haud mora, non istuc novus incola veni.

Atque hæc carmina longo posten tempore sunt in Samo a pueris decantata, dum in Apollinis festo stipem colligerent. Ineunte autem vere, e Samo navigare voluit Homerus Athenas; solvensque una cum Samiis nonnullis, delatus est ad Ion: ubi non ad urbem, sed in proximo littore, stationem habuerunt. Ibi tum forte Homerus in gravem morbum incidit. Itaque egressus e navi, in littore decubuit, quippe quem omnino vires defecissent: quumque complures ibi dies inopportunâ ad navigandum tempestate ipsi detinerentur, nonnulli subinde ex urbe ad Homerum ventitantes, eidem vacabant, eoque audito, magnâ ipsum admiratione prosequebantur. Jam verò, dum nautæ, atque ex urbe nonnulli apud Homerum considebant, pueri, qui piscabantur, ad eum locum appulerunt, egressique e naviculâ, ac propius accedentes, his eos verbis compellarunt: Agite, hospites, audite verba nostra, si fortè dignoscere ea poteritis, ac dijudicare, quæ vobis proponemus. Ibi præsentium unus proloqui eos jussit. At illi: Nos, inquiunt, quæcumque cepimus, reliquimus; quæ verò non cepimus, nobiscum deportamus. Quidam ajunt, metro eos dixisse:

Non capta, auferimus: quæ capta, relinquimus illa.

Et quum eorum, qui aderant, nemo quisquam verba illa percipere potuisset, sic ea pueri explicarunt, ut dicerent, sese piscando piscium nihil capere potuisse; inde sedentes in littore, sese quæsivisse pediculos; &, quotquot pediculos ceperant, ibi reliquisse; quotquot autem capere non potuerant, sese domum referre. Quibus Homerus auditis, versus hosce protulit:

Estis namque patrum illorum de sanguine creti,
Qui nec habent latos fundos, nec ovilia multa.

Ex hoc autem morbo mortuus est Homerus in Io, non, ut putant aliqui, eo quòd propositum a pue-

1. Κυρβαίη δ' αἰεὶ κατὰ καρδόπου ἕρποι μᾶζα) Τὸ Κυρβαίη, quod hic legitur, aut Κυρανου, quod legitur apud Suidam, suspectum habet Kusterus, ac proinde eruditioribus emendandum, & illustrandum relinquit. At rectum fuisse fuerit Κυρβαίη, a Cyrbâ, urbe Pamphyliæ: ut ea maza bonitate præstans intelligatur, quales fortasse in urbe Cyrbâ fiebant. Sed, si locus emendationi, corrigendum mihi videtur ἰκταίη· ut hoc voce significetur grandis maza, quæque ex fenis constet farinæ. Nam ἰκταίως quidem exponit Hesychius τοῖς ἐκ χοινίκων ἕξ. Erit igitur maza ἰκταίη, ἡ ἐκ χοινίκων ἕξ. Secus & parvæ quædam erant placentæ ex ἕξ μέρη τῆς χοίνικος, quas κοτυλίσκους vocabant. Peregrinus tamen Allius loco hoc Herodoti legisse videtur Κεγχναίη. Vertit enim: *Cervus fugens ab agris*. Politus.

a pueris ænigma intelligere nequivisset; sed ex defectione virium, ac languore. Is igitur demortuus, ibidem in litore sepultus est, tum ab iis, qui cum illo simul navigaverant, tum ab iis civibus, qui sermones cum eo contulerant. Atque Ietæ, multo post tempore, quando ejus jam Poësis ad vulgus manaverat, cunctisque erat admirationi, inscripserunt in ejus sepulcro Carmen hoc Elegiacum. Neque enim hoc est Homeri:

Conditur hoc tumulo sacrum caput, arma, virosque
Carmine qui cecinit culto, divinus Homerus.

Ceterùm Æolensem fuisse Homerum, non verò Jonem, neque Doriensem, tum ex iis, quæ diximus, ostensum est, tum inde etiam licet conjicere, quòd Poëtam talem, ac tantum, cum ea, quæ sunt apud homines moribus, ac legibus instituta, in Poësim suam conjicit, verisimile sit, aut ea, quæ sunt omnium optima, excogitasse, aut ea, quæ sua sunt, patria videlicet, versibus descripsisse. Inde jam igitur vos ipsi statuetis, qui Homerica carmine audiatis. Nam solemnem ritum sacrificii, aut excogitavit optimum, quem referret, aut retulit eum, qui patriæ suæ conveniret. At enim sic refert:

Reflectunt primùm, jugulantque, & viscera nudant,
Ac femora abscidunt, arvinâque ipsa nitenti
Duplicia involvunt, atque addunt frustula cruda.

In his versibus nulla fit mentio de lumbo, quem ad sacrificia adhibent. Soli enim ex omnibus Græcis Æolenses lumbum non adurunt. Quin & aliis his versibus non obscurè significat, patriâ se esse Æolensem, quippe qui Æolensium ritibus usus fuerit:

Illa senex adolet, nigroque inspergit Iaccho;
Ac verua interea juvenes benè quina tenebant.

Soli enim Æolenses verua quinque adhibent ad torrenda intestina: quum verubus tribus reliqui omnes Græci utantur. Etenim Æolenses pro πέντε, *quinque*, dicunt πέμπε. Atque hæc de genere, morteque, & vitâ Homeri habui, quæ litteris consignarem, atque exponerem. De ætate verò Homeri, veluti subductâ ratione, accuratè rectèque statuet, quisquis eam hinc inspiciat, atque expendat. Nam triginta, & centum post annis, quàm Agamemnon, & Menelaus exercitum in expeditionem adversùs Trojam eduxerunt, cœpta est Lesbus oppidatim habitari, quum nullam antea civitatem habuisset. Post conditas in Lesbo urbes annis viginti ædificata est Cuma, quæ Æolica, & Phriconis est appellata. Octo, & decem a conditâ Cumâ annis Smyrnam Cumani coloniam deduxerunt: quo tempore Homerus nascitur. Jam verò ab Homero nato anni sunt supra sexcentos duo & viginti usque ad expeditionem Xerxis, cum ille videlicet in expeditionem adversus Græcos profectus, ex Asiâ in Europam trajecit, & ponte Hellespontum conjunxit. Hinc facile est, tempus numerare, siquis quærere velit per Prætores Athenienses. Octo & sexaginta supra centum a Trojano bello annis natus est Homerus.

ρὰ τῶν παίδων ῥηθέν, ὡς οἴονταί τινες, ἀλλὰ τῇ μαλακίῃ. Τελευτήσας δὲ ἐν τῇ Ἴῳ, αὐτοῦ ἐπ᾽ ἀκτῆς ἐτάφη ὑπό τε τῶν συμπλεόντων, καὶ τῶν πολιτέων, ὅσοι ἐν διαλογῇ ἐγένοντο αὐτῷ. καὶ τὸ ἐλεγεῖον τόδε ἐπέγραψαν Ἰῆται ὕστερον χρόνῳ πολλῷ, ὡς ἤδη ἥ τε ποίησις ἐξεπεπτώκεε, καὶ ἐθαυμάζετο ὑπὸ πάντων· οὐδὲ Ὁμήρου ἐστίν.

Ἐνθάδε τὴν ἱερὴν κεφαλὴν κατὰ γαῖα καλύπτει,
Ἀνδρῶν ἡρώων κοσμήτορα, θεῖον Ὅμηρον.

Ὅτι δὲ ἦν Αἰολεὺς Ὅμηρος, καὶ οὔτε Ἴων, οὔτε Δωριεύς, τοῖς τε εἰρημένοις δεδήλωταί μοι, καὶ δὴ καὶ τοῖσδε τεκμαίρεσθαι παρέχει· ἄνδρα ποιητὴν τηλικοῦτον εἰκός ἐστι τῶν νομίμων τῶν παρὰ τοῖς ἀνθρώποις ποιεῦντα ἐς τὴν ποίησιν, ἤτοι τὰ κάλλιστα ἐξευρόντα ποιέειν, ἢ τὰ ἑωυτοῦ, πάτρια ἐόντα. Ἤδη τοίνυν τὸ ἐνθένδε αὐτοὶ τῶν ἐπέων ἀκούοντες κρινεῖτε. Ἱεροποιΐην γὰρ ἢ τὴν κρατίστην ἐξευρὼν ἐποίησεν, ἢ τὴν τῇ ἑωυτοῦ πατρίδι προσήκουσαν. Λέγει γὰρ ὧδε·

Αὖ ἔρυσαν μὲν πρῶτα, καὶ ἔσφαξαν καὶ ἔδειραν,
Μηρούς τ᾽ ἐξέταμον, κατά τε κνίσῃ ἐκάλυψαν,
Δίπτυχα ποιήσαντες, ἐπ᾽ αὐτῶν δ᾽ ὠμοθέτησαν.

Ἐν τούτοις ὑπὲρ ὀσφύος οὐδὲν εἴρηται, ἣ ἐς τὰ ἱερὰ χρέοιται. μουνώτατον γὰρ τῶν Ἑλλήνων τὸ Αἰολικὸν ἔθνος οὐ καίει ὀσφῦν. Δηλοῖ δὲ καὶ ἐν τοῖσδε τοῖς ἔπεσιν, ὅτι Αἰολεὺς ὤν, τοῖς νόμοις τοῖς τούτων ἐχρῆτο·

Καῖε δ᾽ ἐπὶ σχίζῃς ὁ γέρων, ἐπὶ δ᾽ αἴθοπα οἶνον
Λεῖβε· νέοι δὲ παρ᾽ αὐτὸν ἔχον πεμπώβολα χερσίν.

Αἰολέες γὰρ μόνοι τὰ σπλάγχνα ἐπὶ πέντε ὀβελῶν ὀπτῶσιν, οἱ δὲ ἄλλοι Ἕλληνες ἐπὶ τριῶν. καὶ γὰρ ὀνομάζουσιν οἱ Αἰολεῖς τὰ πέντε, πέμπε. Τὰ μὲν οὖν ὑπὲρ τῆς γενέσιος, καὶ τελευτῆς, καὶ βίου δεδήλωταί μοι. Περὶ δὲ ἡλικίης τῆς Ὁμήρου, ἐκ τῶνδ᾽ ἄν τις ἐπισκεπτόμενος, ἀκριβέως καὶ ὀρθῶς λογίζοιτο. ἀπὸ γὰρ τῆς εἰς Ἴλιον στρατιῆς, ἣν Ἀγαμέμνων καὶ Μενέλαος ἤγειραν, ἔτεσιν ὕστερον ἑκατὸν καὶ τριάκοντα Λέσβος ᾠκίσθη κατὰ πόλεις, πρότερον οὖσα ἄπολις. μετὰ δὲ Λέσβον οἰκισθῆναι ἔτεσιν ὕστερον εἴκοσι, Κύμη, ἡ Αἰολιῶτις καὶ [1] Φρικῶτις καλεομένη ᾠκίσθη. μετὰ δὲ Κύμην, ὀκτωκαίδεκα ἔτεσιν ὕστερον Σμύρνα ὑπὸ Κυμαίων κατῳκίσθη· καὶ ἐν τούτῳ γίνεται Ὅμηρος. Ἀφ᾽ οὗ δὲ Ὅμηρος ἐγένετο, ἔτεά ἐστιν ἑξακόσια εἰκοσιδύο μέχρι τῆς Ξέρξεω διαβάσεως, ἣν στρατευσάμενος ἐπὶ τοὺς Ἕλληνας, καὶ ζεύξας τὸν Ἑλλήσποντον, διέβη ἐκ τῆς Ἀσίας ἐς τὴν Εὐρώπην. Ἀπὸ δὲ τούτου ῥηϊδίως ἐστὶν ἀριθμῆσαι τὸν χρόνον τῷ ἐθέλοντι ζητεῖν ἐκ τῶν ἀρχόντων Ἀθήνησι. Τῶν δὲ Τρωϊκῶν ὕστερον γέγονεν Ὅμηρος ἔτεσιν ἑκατὸν ἑξηκονταοκτώ.

1. Φρικῶτις) f. Φρικωνίς. Herodotus lib. 1. Κύμη, ἡ Φρικωνὶς καλεομένη. Politus.

PERE-

PEREGRINI ALLII

Oratoris Eximii in HOMERI VITAM *ad* LAURENTIUM MEDICEM *Epiſtola*.

SOCRATES ille ſapientiſſimus Apollinis oraculo judicatus, apud Platonem in libello, cui de Iliade, ſive Ion, eſt titulus, bonos omnis Poëtas, Homerum præcipuè, ſtudiosè legendum putat. Neque verò nuda tantùm illius figmenta ſpectari dicit oportere; ſed multò etiam magis ad ea mentem intendere, quæ ille ſub iis quaſi velaminibus tantâ cum venuſtate contexit, ut inſtinctu potiùs, afflatuque divino effuſa, quàm humano ſtudio elaborata videantur. In illis enim multa de hominum moribus, de domeſticâ, & civili diſciplinâ, de imperio, de re militari, velut in expreſsâ, ſeu depictâ vitæ communis imagine contineri. His præterea de diis & inferis, de ſtellis, atque ſideribus, denique de omnium rerum naturâ eſſe admixta quàm plurima, quæ quidem ab eo tam doctè tractata ſunt, ut e ſapientiæ ſacrario deprompta videri poſſint. Tantam inſuper ineſſe illius in Poëmatis compoſitionis dignitatem, tam ſuavem numerorum leporem, tot verborum ſententiarumque lumina, ut nihil gravius, nihil ſuavius, nihil politius excogitari queat. Equidem non ignoro, eam fuiſſe quorundam philoſophorum de Poëtis opinionem, ut illos ſine calore vique mentis, qui divinus appellatur furor, nihil egregium ſcribere poſſe judicarint. Sed ipſius Homeri Poëſim non tam, quòd vires hominis videbatur excedere, a Socrate tantopere laudatam, atque attributam furori, exiſtimo, quàm quòd divinum potiùs, quàm humanum videri potuit, hominem luminibus captum in ſummâ paupertate tanta virtutis & ingenii ſui documenta præſtitiſſe. Nam cum illius vitam ab Herodoto ſcriptam nuper legerem, incredibile ferè mihi viſum eſt, virum fortunæ ludibrium, & humanæ calamitatis exemplum, tantam eſſe rerum ſcientiam ſummâ cum facundiâ conſecutum. Sed profectò animi mentiſque noſtræ ea vis eſt, ut vel ſummis oppreſſa difficultatibus, modò ſtudium & voluntas non remittatur, poſſit emergere. Hujus autem rei primùm immortali deo, a quo tam præclarum munus accepimus, gratia eſt habenda; deinde doctrinæ ac ſapientiæ, quæ rudes atque informes hominum animos ita effingit, & excolit, ut etiam ſi cetera deſint fortunæ præſidia, non ſolùm boni viri, ob eamque cauſam beati, verùm etiam clari atque illuſtres efficiantur. Atque hoc quidem parùm fortunatos homines maximè conſolari poteſt, ne, dum aliorum divitias, opes, honores, potentiam, intuentur, ſeſe putent a naturâ eſſe deſertos, cum videant in eo, quod verum eſt hominis bonum, communem ſe cum ſummis regibus ſortem conſecutos. Si enim, quod Apolln præcepiſſe Pythius traditur, ſeipſos inſpexerint atque cognoverint; erunt profectò & ad cetera contemnenda fortiores, & ad bonas artes capeſſendas alacriores. Nullum inſuper, alienis præſertim exemplis admoniti, tantum eſſe fortunæ incommodum exiſtimabunt, quod in veram animi laudem tranſverſum poſſit incurrere. Quod quidem cum aliorum multorum, quibus vetus abundat hiſtoria, tum Homeri divini Poëtæ vita declarat. Quam quidem ego, licet adhuc & in Græcis litteris rudis, & in noſtris parùm exercitatus, non tantùm legiſſe contentus, Latino etiam ſermone interpretatus ſum, atque eâ potiſſimum causâ, ut frequens harum rerum meditatio meum in litteras ſtudium magis incenderet, ac veluti ſæpius hauſta medicina falſas opiniones radicitus extirparet. Non enim tam exercendi ingenii gratiâ, transferendi munus aſſumpſi (erant nempe alia plurima nec tam impedita & latinæ facundiæ magis in convertendo capacia) quàm ut me ipſum ærumnoſi hominis exemplo conſolarer. Neque enim putavi, minores me fructus, cogitandis aliorum progreſſibus & eventis, ex patientiæ meditatione, quàm periclitandis ingenii viribus, ex utriuſque linguæ facultate percepturum. Tibi verò potiſſimùm, Laurenti, has ſtudiorum noſtrorum primitias dedico: quoniam non ſolùm in ſtudiis tuis ac moribus, verum etiam in nomine ipſo libentiſſimè conquieſco. Neque verò eſſe debebit tibi quoque parvus hic ad ſtudia ſapientiæ ſtimulus, cum per ea calamitoſum hominem famam ſibi æternam propagaſſe cognoveris. Quanquam non ignoras, ad bene beatèque vivendum ſapientiæ neceſſarium omnibus eſſe præſidium; eoſque præſertim, qui ſummum in civitate ſuâ locum tenent, civili diſciplinâ, ceteriſque bonis artibus ornatos, atque inſtructos eſſe oportere. Meminiſti etiam, credo, Platonis illud graviſſimum, quod quidem, ut accepimus, M. Antoninus Pius frequenter uſurpabat, beatam fore remp. ſi aut docti ac ſapientes homi-

homines eam administrarent, aut ii, qui regerent, essent & doctrinæ, & sapientiæ studiosi. Sed te profecto non tam hæc ad sapientiam excitare, quàm illa cohortari, vel potiùs incendere debent, quam abs te omnes jure optimo repetunt. Nempe ut & indole istâ, & tuorum splendore, & amplissimâ fortunâ tuâ dignus evadas. Nam & istius fortunæ gradus, & adolescentiæ tuæ spectata primordia, & spirantia domesticæ virtutis exempla ad bonas artes, ad virtutem, ad decus & gloriam non solùm excitare debent; verùm etiam vehementer impellere. Eos enim viros fortitus es, ut maximopere tibi cavendum sit, ne illorum dignitas, atque amplitudo tibi magis oneri, quàm honori sit: si forte ab eorum virtute desciveris. Eam de te puer opinionem concitasti, ut nisi optimis initiis pari laude responderint & progressus, & exitus, tute tibi depravatâ voluntate defuisse, ac naturæ muneribus abusus esse videaris. In eo fortunæ gradu es constitutus, quem multarum & maximarum virtutum præsidio, atque ornamento commendari ac stabiliri oporteat, ut ceteri merita potiùs admirentur, quàm fortunam suspiciant. In quo etiam ad placendum invidiæ commune vitium necesse sit, ut tu, quemadmodum & tui, quo ceteris hominibus magis genere, opibus, & honore, tanto etiam quasi magis virtutibus antecellas. Quæ tu quidem omnia facilè, mihi crede, consequeris, si ut oberi solo adhibita agricolæ diligentia, ita ingenio tibi optimè a naturâ instituto ejus, quæ omnium bonarum rerum parens & educatrix est, doctrinæ, ac sapientiæ cultus & splendor accesserit. Sed ne studio tecum loquendi, quod nos incautos longiùs fortasse provexit, progrediamur ulterius, jam ad ipsam Homeri vitam, Herodotum audituri, accedamus.

Allii *ejusdem ad* Laurentium Medicem.

Postea quàm Homeri Vitam ex Herodoto a nobis in latinum conversam ad te misimus, venit ad manus Plutarchi libellus quidam, qui de Homero inscribitur: in quo inter alia plurima variæ antiquorum opiniones de illius patriâ, genere, & ætate continentur. Itaque ut de Poëtâ parùm ob vetustatem cognito plenior a nostris notitia haberetur, eam partem omnem, quæ ad ejus vitam pertinebat, latinam fecimus; reliqua verò, quæ ad Poësim magis spectare videbantur, omisimus. Hanc itidem, Laurenti, ad te mittimus, ut totus tibi per nos Homerus inootescat. Magis certè pauca hæc Plutarchi probabis, quàm illa multa, quæ quidem, ut demum dicam, quod sentio, si non adulterina, atque notha, Herodoti certè tanti auctoris nomine parùm digna videri possunt. Vale.

Johannes Albertus Fabricius *Bibliothecæ Græcæ Lib. II. Cap. I.*

Ipse quidem Homerus tantâ fuit modestiâ, ut in laudes aliorum propensissimus, ac, velnti Themistio Orat. 21. & Dioni Chrysost. diss. XXXIII. p. 397. XXXVI. p. 440. & LIII. p. 555. observatum, ne vilissima quidem sine præclaro testimonio solitus transmittere, de se tamen rebusque suis, ne verbulo * quidem, meminerit. Hinc Lud. Castelvetrius in Commentario ad Aristotelis Poëticam, p. 129. reprehendit Dantem aliosque Poëtas longè, quàm Homerus, inferiores, qui etiam nomine tenus se in Heroico Carmine compellare, laudesque suas celebrare ipsi non dubitarunt. Neque tamen dignissimum laude vatem, atque, ut Tzetzes Chil. 10. hist. 319. vocat, χρυσόγλωττον, Musa mori vetuit, ant memoriam ejus obliterari permisit; sed quàm latè Græcis gloria fuit literis, per omnia pænè sæcula admiratores illi innumeros & encomiastas excitavit, quorum nonnulli etiam vitam ejus singularibus scriptis tradendam in se susceperunt.

Ex his notissimus est *Herodotus*, cujus Liber de vitâ Homeri edi solet unà cum scriptis antiquissimi, & suavissimi Historici Herodoti Halicarnassei. Nec Jonicæ dialecti, qua Herodotus usus est, in hoc libello desunt vestigia, & incipit his ver-

* Dio Chrysost. XXXVI. p. 440.

verbis: Ἡρόδοτος ὁ Ἁλικαρνασσεὺς περὶ Ὁμήρου γενέσιος, καὶ ἡλικίης καὶ βιοτῆς, τάδε ἱστόρηκε· quæ planè veterem simplicitatem redolent. Alterius tamen Scriptoris videtur viris doctis, Tanaquillo Fabro de Poëtis Græcis p. 5. & p. 199. ad Longin. edit. Tollii, ubi hunc libellum non magis Herodoti esse, quàm Ciceronis, aut T. Livii affirmat. Vossio de hist. Gr. p. 17. & Jonsio de Scriptoribus Hist. Philosoph. p. 334. quibus novissimè assensus Steph. Berglerus præf. ad Homerum edit. Wetstenianæ. Observant enim, quòd nemo ex veteribus illius meminerit, præter Stephanum Byz. in νέον τεῖχος, & Suidam in Ὅμηρος, & quòd auctor vitæ in extremo libri affirmet, Homerum vixisse circa annum 168. post bellum Trojanum, & ante expeditionem Xerxis 622. * cum Herodotus in Euterpe, sive L. II. hist. c. 53. scribat, Homerum ac Hesiodum se antiquiorem esse annis tantùm quadringentis, hoc est, annis ducentis amplius juniorem, quàm auctor vitæ fecerat. Vide & Theodorum Ryckium diss. de Æneæ in Italiam adventu, p. 446. Quamvis verò suspicari possit aliquis, vitam Homeri scriptam ab Herodoto Olophyxio, quem περὶ νυμφῶν καὶ θεῶν, sive ἱερῶν scripsisse iidem Scriptores Stephanus, & Suidas in Ὀλόφυξος, & Eustathius ad Iliados ε. p. 452. testantur; tamen fateor, argumenta non sat magni momenti afferri, propter quæ vita Homeri certissimè Herodoto Halicarnasseo abjudicanda sit; itaque adhuc censeo ampliandum.

Meminit etiam Scholiastes Luciani T. 1. p. 32. & T. 2. p. 17. Eustathius prolegom. ad Iliadem, Suidas in χρήμη, & Tatianus, cujus non est omittendus locus, Eusebiu etiam repetitus Lib. X. præparat. Evangel. c. 11. quia plures alios vetustissimos scriptores commemorat, qui de Homero egerunt, quanquam horum monumenta, non magis tulere ætatem, quàm quæ de Homero scripserat Pythsgoras quidam, & Cynicus Antisthenes, & Artemon Clazomenius, & Democritus Abderita, & Metrodorus Lampsacenus: περὶ γὰρ τῆς ποιήσεως τοῦ Ὁμήρου, γένους τε αὐτοῦ, καὶ χρόνου, καθ' ὃν ἤκμασεν, προηρεύνησαν οἱ πρεσβύτατοι, Θεαγένης τε ὁ Ῥηγῖνος ὁ κατὰ Καμβύσην γεγονώς, Στησίμβροτός τε ὁ Θάσιος, καὶ Ἀντίμαχος ὁ Κολοφώνιος, ΗΡΟΔΟΤΟΣ ** τε Ὁ ἉΛΙΚΑΡΝΑΣΣΕΥΣ, καὶ Διονύσιος ὁ Ὀλύνθιος, μετ' ἐκείνους Ἔφορος ὁ Κυμαῖος, καὶ Φιλόχορος ὁ Ἀθηναῖος, Μεγακλείδης *** τε, καὶ Χαμαιλέων οἱ Περιπατητικοί, ἔπειτα γραμματικοὶ Ζηνόδοτος, Ἀριστοφάνης, Καλλίμαχος, Κράτης, Ἐρατοσθένης, Ἀρίσταρχος, Ἀπολλόδωρος. Epitomatorem Græcum vitæ Homeri ab Herodoto scriptæ allegat Allatius Lib. de Patriâ Homeri p. 122.

Et rursus eodem Libro Cap. XX. Num. IV.

Scripsit præterea Herodotus Jonicâ dialecto ΕΞΗΓΗΣΙΝ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΟΜΗΡΟΥ ΒΙΟΤΗΣ, *Narrationem de Homeri vitâ*, quæ itidem exstat, & de qua dixi hoc ipso libro secundo c. 1. ubi & eorum expendi sententiam, qui scriptum istud Herodoti nostri esse negant. Herodoto tribuunt, præter ibi laudatos, Eustathius prolegom. ad Iliadem, & auctor Scholiorum græcorum in Lucianum T. 1. p. 32. & T. 2. p. 17.

* Scaliger ad Eusebium p. 102. erratum in numeris esse putat, & pro 622. χκβ. legendum 422. υκβ. Homerum 160. annis post Trojam captam vixisse legas etiam in Glytæ Annalibus p. 164.

** Nulla est ratio, cur Tatianum dicamus respexisse non ad librum de vitâ Homeri, sed ad locum in Euterpe, quo obiter de Homero agit. Nam Herodotum commemorat Tatianus cum Theagene, & reliquis, qui fusè & singularibus etiam scriptis egerunt de Homero, ejusque Poësi, genere & ætate.

*** Malè editur Μεγακλείδης ὁ χαμαιλέων, ut notatum etiam Meursio p. 1297. Bibliothecæ Græcæ. Suid. in μεγακλείδης.

JACO-

JACOBO . DE . COMITIBUS
PATRICIO . ASCULANO

MAGNO . ETRURIAE . DUCI . A . SUPPLICIBUS . LIBELLIS

ET . AB . INTIMIS . CONSILIIS

VIRO

LONGE . GRAVISSIMO . AC . SAPIENTISSIMO

ET . CIVILIS . PRUDENTIAE . IN . ETRURIA . ANTISTITI . SUMMO

OB . SINGULARIA

PROBITATIS . DOCTRINAE . JUSTITIAE . AEQUITATIS

ALIARUMQUE . VIRTUTUM

MERITA

QUIBUS . PRIVATIM . AC . PUBLICE . CLARUS . EST

ADEO . UT . IN . SUA . INTEGERRIMA . ET . INNOCENTISSIMA . VITA

NORMA . LEGUM . ABSOLUTISSIMA

IN . PRUDENTISSIMIS . SUIS . DE . JURE . ET . AEQUITATE . RESPONSIS

ORACULUM . ETRURIAE . CERTISSIMUM

HABEATUR

ALEXANDER POLITUS

FLORENTINUS . DE. CL. REG. SCHOLARUM . PIARUM

BOEOTIAM . HANC . HOMERICAM

CUM . EUSTATHII . ARCHIEPISCOPI . THESSALONICENSIS . COMMENTARIIS

LATINE . A . SE . VERSIS . RECENSITIS . ET . ALIQUANTO . FUSIUS

ATQUE . UBERIUS . ILLUSTRATIS

OPTIMO . STUDIORUM . SUORUM . FAUTORI

AD . NOMINIS . EJUS . PERPETUITATEM

D . D . L . M

fic Poëtam fecisse, ut Musis, quas supra invocaverat, gratificaretur: quarum domicilium, & sedes, Bœotius erat Helicon, ut appellationem nunc etiam retinet. Qui enim Phocidi attribuunt Helicona, ii reclamantes sibi priscos auctores audiunt. Præterea verò a Bœotis initium ductum est, propterea quòd, ut ajunt, ipsi soli quinos duces habebant. Verùm nonnulli caussam hanc afferunt, quòd multæ erant urbes in Bœotiâ. Id tamen minùs rectè. Etenim a numero centenarum urbium celebrata est Creta; itemque Laconica. Cur igitur non est ab iis ipsis auspicatus? Alii, quòd in Aulide, oppido Bœotiæ, stationem navium Græci habuerunt. Alii, quòd in medio maximè Græciæ sita est Bœotia. Est enim ei ab Oriente Euripus, ab Occidente Phocis, a Septentrionibus Locris, a Meridie Attica. Nonnulli, quòd navalibus copiis plurimùm poterat Bœotia, utpote Phœnicum colonia, propter Phœnicem Cadmum; atque etiam quia Hellen, Deucalionis filius, habitasse in Bœotiâ fertur, qui Helladis populis, seu Græcis, initium hujus fecit appellationis. Aristarchus tamen auctor est, Poëtam exorsum esse a Bœotis, non de industriâ aliquâ, aut consilio; sed quia id ei in mentem incidit, sive casu quodam, & fortunâ, & prout res quomodolibet tulit. Quòd si ab aliâ quoque gente exordium sumpsisset, caussam etiam, inquit, exquireremus. Verùm de Bœotis quærendum est ad Dionysium Periegetam, qui Orbem terrarum descripsit. Sciendum autem est, Bœotiam vocatam etiam aliquando suisse Aoniam ab Aonibus, qui eam incoluerunt. Gens Bœotia, Aones. unde & ferrum Aonium, idest, Bœotium, ut declaratur ad Dionysium.

II. Veteres præterea in hunc locum hæc notant: scilicet ut admirabilis est Poëta, nec quidquam propositæ narrationis prætermittit; sed regressu quodam omnia, pro loci opportunitate, enarrat; veluti, contentionem deorum, raptum Helenæ, mortem Achillis. Quæ enim, inquiunt, ordi-

διὰ τὸ χαρίζεσθαι ταῖς ἀνωτέρω παρακληθείσαις μούσαις· ὧν ἐνδιαίτημα ἦν ὁ Βοιώτιος Ἑλικὼν, φυλάσσων μέχρι καὶ νῦν τὴν κλῆσιν. [1] Οἱ δὲ τῆς Φωκίδος εἶναι τὸν Ἑλικῶνα λέγοντες, ἀκούουσιν ἐκ τῶν παλαιῶν ἐνστάσεις τινάς. Καὶ ἄλλως δὲ ἀπὸ τῶν Βοιωτῶν ἡ ἀρχὴ, διότι, φασὶν, αὐτοὶ μόνοι πέντε εἶχον ἡγέμονας. Τινὲς δὲ, διότι πολύπολις ἡ Βοιωτία. Τοῦτο δὲ οὐχ ὑγιές. [2] Καὶ ἡ Κρήτη γὰρ, ἑκατόμπολις, [3] καὶ ἡ Λακωνικὴ δέ. Τί οὖν μὴ ἐξ αὐτῶν ἤρξατο; οἱ δὲ, ὅτι [4] ἐν Αὐλίδι πόλει τῆς Βοιωτίας ὁ ναύσταθμος γέγονε τοῖς Ἀχαιοῖς. Ἕτεροι δὲ, διότι ἐν μεσαιτάτῳ τῆς Ἑλλάδος κεῖται ἡ Βοιωτία. Ἔστι γὰρ αὐτῇ ἐξ ἀνατολῶν μὲν, Εὔριπος· ἐκ δὲ δυσμῶν, Φωκίς· ἐκ βορέων, Λοκρίς· καὶ ἐκ μεσημβρίας, Ἀττική. Κατὰ δὲ τινας, διότι μέγιστον εἶχε ναυτικὸν ἡ Βοιωτία, ὡς Φοινίκων ἄποικος, διὰ τὸν Φοίνικα Κάδμον· καὶ διότι δὲ, φασιν, Ἕλλην ὁ Δευκαλίωνος ἐν Βοιωτίᾳ ᾤκησεν, ὁ τοῖς Ἕλλησι κατάρξας τῆς κλήσεως. Ἀρίσταρχος δέ φησιν, ἀπὸ Βοιωτῶν ἄρξασθαι τὸν Ποιητὴν, οὐκ ἐκ τινος παρατηρήσεως, ἀλλὰ κατὰ ἐπιφορὰν, ἤτοι κατά τινα φορὰν, καὶ τύχην, καὶ κατὰ τὸ ἁπλῶς ἐπιτυχόν. Εἰ δὲ καὶ ἀπὸ ἄλλου ἔθνους ἤρξατο, ἐζητοῦμεν ἂν, φησι, τὴν αἰτίαν. Περὶ δὲ Βοιωτῶν ζητητέον καὶ ἐν τοῖς τοῦ Περιηγητοῦ. Ἰστέον δὲ, ὅτι ἡ Βοιωτία καὶ Ἀονία ἐκλήθη ποτὲ ἀπὸ τῶν κατοικησάντων Ἀόνων. [5] ἔθνος δὲ Βοιώτιον οἱ Ἄονες, ὅθεν καὶ [6] σίδηρος Ἀόνιος ὁ Βοιώτιος, ὡς ἐν τοῖς τοῦ Περιηγητοῦ δηλοῦται.

β'. Οἱ δὲ παλαιοὶ λέγουσι καὶ ταῦτα ἐνταῦθα, ὡς θαυμάσιος ὁ Ποιητὴς, μηδ' ὁτιοῦν μὲν παραλείπων τῆς ὑποθέσεως, πάντα δ' ἐξ ἀναστροφῆς, κατὰ τὸν ἐπιβάλλοντα καιρὸν, διηγούμενος, οἷον, θεῶν ἔριν, Ἑλένης ἁρπαγὴν, Ἀχιλλέως Editio Rom. p. 262.

A 2 θανα-

1. Οἱ δὲ τῆς Φωκίδος εἶναι τὸν Ἑλικῶνα λέγοντες, ἀκούουσιν ἐκ τῶν παλαιῶν ἐνστάσεις τινάς) Sacer Musis Mons Helicon, statuitur a Strabone finitimus Phocidi ἐκ τῶν πρὸς ἄρκτον αὐτοῦ μερῶν· μικρὸν δὲ καὶ ἐκ τῶν πρὸς ἑσπέραν, καὶ τὸν ὕστατον λιμένα τῆς Φωκίδος, ὃν καλοῦσιν ἀπὸ τοῦ συμβεβηκότος Μυχόν. Locum hunc Strabonis non esse sanum indicat Palmerius, eo quòd Phocis Heliconem potiùs ad Meridiem habet, quàm ad Septentrionem, sed a quadam sui parte, quæ sinum Crissæum attingit, ad Ortum: ideoque putat scripsisse Strabonem: ἐκ τῶν πρὸς ἄρκτον αὐτοῦ μερῶν, καὶ ἐκ τῶν πρὸς ἑσπέραν κατὰ τὸν ὕστατον λιμένα τῆς Φωκίδος. Verùm in Græciâ Antiquâ de hoc ipso loco censet, habere eum aliquid absurdi, nisi pro ἐκ τῶν πρὸς ἑσπέραν, legatur ἐκ τῶν πρὸς ἕω. Nec enim per αὐτοῦ aliud intelligi posse, quàm Φωκίδος, quum Helicon non sit feminini generis. Sed neutra placet emendatio. Nam per αὐτοῦ intelligis certè Strabo τῶν Θεσπιέων, de qua paullò ante dixerat: ἐν δὲ τῷ τῶν Θεσπιέων ἐστὶ καὶ ἡ Ἄσκρα κατὰ τὸ πρὸς Ἑλικῶνα μέρος, ἡ τοῦ Ἡσιόδου πατρίς· ἐν δεξιᾷ γάρ ἐστι τοῦ Ἑλικῶνος. Dicit ergo, Heliconem finitimum esse, ac vicinum Phocidi, qua parte Thespiensis regio spectat ad Septentriones, ac nonnihil etiam ad Occidentem, portumque postremum Phocidis, Mychum. Nec sensum Strabonis percepit Xylander, qui ita locum vertit: *Helicon autem Phocidis partibus Septentrionem spectantibus est contiguus, ac nonnihil etiam occiduis*. Sequitur statim in Strabone: ἀνάκειται γὰρ κατὰ τοῦτον μάλιστα ὁ λιμὴν τῶν Κρευσίων καλούμενος, καὶ ὁ Ἑλικὼν, καὶ ἡ Ἄσκρα, καὶ ἔτι αἱ Θεσπιαί, καὶ τὸ ἐπίνειον αὐτῆς ἡ Κρέουσα. Ubi pariter τὸ αὐτῆς est sine dubio ἡ τῶν Θεσπιέων, seu regionis Thespiensis. Nam Creusa ἐπίνειον erat Thespiarum. Geographus supra: ἐπίνειον δ' ἔχουσιν αἱ Θεσπιαὶ Κρεῦσαν, ἣν καὶ Κρευσίαν καλοῦσι. Constat autem, Thespias, urbem esse Bœotiæ, & non Phocidis; eamque urbem κατωτέραν esse τοῦ Ἑλικῶνος. Unde in positione Thespiarum restituendi latitudinis numeri apud Ptolemæum. Quum enim Ptolemæus Heliconem ponat in gradu latitudinis λζ, δ'. (si tamen rectè sese hic numerus habet) non potest deinde Thespias, quippe κατωτέρας, collocare in latitudinis gradu λζ, L'γ' sed pro segmento illo gradus, seu dextante L'γ, rescribendum ιβ', aut certè ς', quæ est sextantis nota, ita ut tota latitudinis differentia inter Thespias, & Heliconem, fit ferè uniaz unciæ: præsertim quum Strabo Ascram, quæ urbs sita est in dextro latere Heliconis, distare scribat Thespiis ad stadia quadraginta. *Politus*.

2. Καὶ ἡ Κρήτη γὰρ ἑκατόμπολις) Creta ἑκατόμπολις dicta: *quæ centum sustinet urbes*. Ovid. 1. de Arte. *SALVINUS*.

Pomponius Mela l. 2. c. 7. *Centum quondam urbibus habitata Creta*. Virgilius:

Creta Jovis magni medio jacet insula ponto,
Mons Idæus ubi, & gentis cunabula nostræ.
Centum urbes habitant magnas, uberrima regna.

Verùm in Odysseâ Ulysses Cretæ urbes assignat nonaginta. Unde Ephoras existimabat, decem urbes conditas fuisse a Doriensibus, duce Althæmene, post tempora belli Trojani. *Politus*.

3. καὶ ἡ Λακωνικὴ δέ) Laconica etiam dicta olim ἑκατόμπολις. Hac de causâ refert Strabo, solita quotannis apud Lacedæmonios sacrificari τὰ ἑκατόμβαια. Polit.

4. ἐν Αὐλίδι πόλει τῆς Βοιωτίας ὁ ναύσταθμος γέγονε τοῖς Ἀχαιοῖς) Mela l. 2. c. 3. *Aulis, Agamemnonis Græcorumque classis in Trojam conjurantium statio*. Hinc Αὐλὶς appellata, ἀπὸ τοῦ αὐλισθῆναι τὸν Ἑλληνικὸν στρατόν. Polit.

5. ἔθνος δὲ Βοιώτιον οἱ Ἄονες) Stephanus: Ἄονες, ἔθνος Βοιωτίας, ἀφ' ὧν ἡ Ἀονία. Polit.

6. σίδηρος Ἀόνιος ὁ Βοιώτιος) Dionysius Periegeta, v. 476. Ἀονίῳ τμηθεῖσα πολυγλώχινι σιδήρῳ, Vide ibi Eustathium. *Politus*.

θάνατον. Ἡ γὰρ κατὰ τάξιν, φασί, διήγησις, νεωτερικὸν, καὶ συγγραφικὸν, [1] καὶ Ποιητικῆς ἀπὸ σεμνότητος. Εὔκαιρον οὖν, φασὶν, ἐπιθεὶς Ὅμηρος τῷ Νέστορι ῥητορικὴν, τὸν κατάλογον τοῦτον ἐμνηστεύσατο, ἵνα ἐντεῦθεν γνωρισθῶσιν αἱ ἡρωϊκαὶ φρῆτραι, καὶ τὰ φῦλα, [2] καὶ μὴ ἐπιταράσσοιτο ἐν τοῖς ἑξῆς ἡ ἀκοὴ, παρεισκρινομένων τῶν τῆς Βοιωτίας διηγημάτων. Ἔτι καὶ ταῦτα τῶν παλαιῶν εἰσί. Τρεῖς ἰδέαι λόγων, κατὰ Πλάτωνα. [3] ἡ μιμητικὴ, καὶ δραματικὴ, [4] καθ' ἣν ὁ Ποιητὴς συνεχῶς εὐδοκιμεῖ τοῖς ἤθεσι τῶν εἰς μίμησιν ὑποκειμένων προσώπων. [5] δευτέρα ἰδέα, ἡ ἀμίμητος, ὡς ἡ Φωκυλίδου, καὶ Θεόγνιδος. [6] καὶ τρίτη, ἡ μικτὴ, ὡς ἡ τοῦ Ἡσιόδου. Ἐν γοῦν τοῖς ἀμιμήτοις, καὶ ψιλοῖς, ἀνάγκη τὸν Ποιητὴν ἐπαγωνίζεσθαι πολυτρόπως ἐπικαλλύνοντα τὴν φράσιν σχήμασι, καὶ λοιπαῖς παντοίαις ἐξαλλαγαῖς. ὅπερ ἐνταῦθα τεχνησάμενος Ὅμηρος, τοῖς τε τῶν πόλεων ἐπιθέτοις [7] ἐγκροαίνει, [8] καὶ τούτοις ἠκριβωμένοις (οὐ γὰρ ἀνεξέλεγκτος, φασι, νῦν περὶ χωρίων Ἑλληνικῶν διεξιὼν) καὶ οὕτω γλυκαίνει τὴν ποίησιν. [9] Ἐξαλλάσσει δὲ καὶ τὰ τοῦ καταλόγου σχήματα πολυειδῶς. [10] Παρείρει δὲ καὶ ἱστορίας παλαιοτέρας τοῦ Τρωϊκοῦ πολέμου, εἰς ποικιλίαν, ἔτι δὲ καὶ εἰς ψυχαγωγίαν ἀκροατοῦ. Καὶ λέξεων δὲ πολυωνυμίαν ἀκριβοῖ, καὶ ἄλλα μυρία μεθοδεύει, ὡς ἐν τοῖς κατὰ μέρος φανήσεται, δι' ὧν τὸ τῆς ἀμιμήτου ἰδέας ὕπτιον ἐξανιστᾷ. Οὕτω δέ, φασιν, ἡδὺς, καὶ μεγαλοπρεπὴς ὁ κατάλογος, ὥστε καὶ πόλεις ἀμφισβητοῦσαι, Ὁμηρικοῖς ἔπεσιν ἐχρήσαντο πρὸς λύσιν ἔριδος. Καλυδῶνα μὲν γάρ, φασιν, Αἰτωλοῖς ὁ Ποιητὴς ἐχαρίσατο ἀμφισβητοῦσι πρὸς Αἰολέας, μνησθεὶς αὐτῆς ἐν Αἰτωλῶν καταλόγῳ. Ἀβυδηνοὶ δὲ Σηστὸν παρ' Ἀθηναίων ἐκομίσαντο, διὰ τοῦτο τὸ ἔπος·

Καὶ Σηστὸν, καὶ Ἄβυδον ἔχον, καὶ δῖαν Ἀρίσβην.

Μιλη-

ordinatim, ductâque serie, procedit narratio, ex more ea est recentiorum auctorum, & commentariorum, atque historiarum propria, & procul a majestate Poëticâ. Postquam ergo, inquiunt, Homerus percommodam, atque appositam Nestori orationem aptavit, catalogum hunc recenset, ut curiæ hinc heroicæ, & tribus innotescant, neque auditus postea perturbetur, ac confundatur, si, quæ Bœotiæ propriæ erant narrationes, præter rem inserantur. Sed & hæc a veteribus animadvertuntur. Tres, juxta Platonem, sunt orationum formæ. Una per imitationem, & dramatica, in qua passim Poëta excellit, expressis, ac repræsentatis moribus personarum, quæ ad imitandum proponuntur. Altera forma, imitationis expers, seu ad imitandum minimè comparata, qualis est Phocylidis, & Theognidis. Tertia, mixta, qualis est Hesiodi. Ubi ergo nulla est imitatio, & argumentum est tenue, adnitatur, necesse est, Poëta, ut orationem figuris, reliquisque omnis generis coloribus variè exornet. quod quidem hoc loci artificiosè facit Homerus, quippe qui per urbium ipsarum epitheta, & hæc accuratissimè exquisita, numeroso cum sonitu incedat (non enim nunc, inquiunt, in Græcis locis recensendis potest non compertum esse, atque exploratum id, quod narrat) atque ita carmini suo dulcedinem, & suavitatem conciliet. Quin & Catalogi figuras multifariam immutat, historiasque insuper Trojano bello vetustiores adnectit, ad varietatem, atque etiam ut auditoris animum permulceat, atque alliciat. Ad hæc, magnam vocum copiam diligenter perquirit, atque, ut singillatim videbitur, sexcenta alia artificiosè prosequitur, ac tractat, quibus assurgere facit supinam illam formam orationis, quæ nullâ utitur imitatione. Eâ autem suavitate majestateque hic esse Catalogus perhibetur, ut contendentes inter se civitates, Homericos versus ad componendam litem adhiberent. Tradunt enim, Calydonem, Poetæ beneficio, condonatam fuisse Ætolis, qui de eâ cum Æolibus litigarent, quòd eam in Ætolorum censu commemorasset. Abydenos quoque Sestum ab Atheniensibus recepisse, propter hunc versum:

Atque tenebant urbes, Seston, Abydon, Arisbam.

Item

1. καὶ Ποιητικῆς ἀπὸ σεμνότητος) Horat. *nec bellum Trojanum orditur ab ovo.* Sic Virg. narrationem incipit a mediis rebus: *Vix è conspectu Siculæ telluris in altum Vela dabant læti.* Salvin.

2. καὶ μὴ ἐπιταράσσοιτο ἐν τοῖς ἑξῆς ἡ ἀκοὴ) Macrobius: *Homerus omnes, quos in Catalogo numerat, etiam pugnantes vel prosperè, vel sinistrè forte commemorat; &, cum vult dicere occisos, quos Catalogo non inseruit, non hominis, sed multitudinis nomen inducit.* Polit.

3. ἡ μιμητικὴ, καὶ δραματικὴ) quæ, ut explicat Plato lib. 3. De Republ. tota est διὰ μιμήσεως, ut in Tragœdiâ, & Comœdiâ. In hoc enim Dramaticæ Poëseos genere nullos sermones suos Poëta interponit, sed ipsæ tantùm loquentes personæ μιμητικῶς inducuntur. *Politus.*

4. καθ' ἣν ὁ Ποιητὴς συνεχῶς εὐδοκιμεῖ) Exemplum orationis hujus μιμητικῆς affert statim Plato ex Homero, ubi hic Chrysem inducit Agamemnoni regi pro filiâ suâ supplicantem. Nunc enim jam, ut a principio, ipse loquitur Poëta; sed, ὥσπερ αὐτὸς ὢν ὁ Χρύσης, λέγει, καὶ πειρᾶται ἡμᾶς ὅτι μάλιστα ποιῆσαι μὴ Ὅμηρον δοκεῖν εἶναι τὸν λέγοντα, ἀλλὰ τὸν ἱερέα, πρεσβύτην ὄντα. Καὶ τὴν ἄλλην δὴ (observatio est Platonis) πᾶσαν σχεδόν τι οὕτω πεποίηται διήγησιν περί τε τῶν ἐν Ἰλίῳ, καὶ περὶ τῶν ἐν Ἰθάκῃ, καὶ ὅλῃ Ὀδυσσείᾳ παθημάτων. *Politus.*

5. δευτέρα ἰδέα, ἡ ἀμίμητος) cujusmodi dicta est a Platone ἁπλῆ διήγησις, ut distinguatur ab alterâ, quam ipse vocat διήγησιν διὰ μιμήσεως. Polit.

6. καὶ τρίτη, ἡ μικτὴ) μετέχουσα ἀμφοτέρων, μιμήσεώς τε, καὶ τῆς ἁπλῆς διηγήσεως. Mixta hac διηγήσει maximè triumphat in τῇ τῶν ἐπῶν ποιήσει. Polit.

7. ἐγκροαίνει) ἐγκροαίνω ab ἐγκρούω, vel ἐγκρούειν, *pulso*, derivatur. Hom. Iliad. ζ' Δεσμὸν ἀπορρήξας θείῃ πεδίοιο κροαίνων. *lasciviè cursitans*, de equo. Virgilius: *Quadrupedante putrem sonitu quatit ungula campum.* Salvinus.

8. καὶ τούτοις ἠκριβωμένοις) Hinc meritò notat Strabo, Poëtam τὰ κατὰ τὴν Ἑλλάδα, καὶ τοὺς σύνεγγυς τόπους, καὶ λίαν [illegible] ἀποφαίνεσθαι. Polit.

9. Ἐξαλλάσσει δὲ καὶ τὰ τοῦ καταλόγου σχήματα πολυειδῶς) Varietas figurarum magna illa quidem est in Catalogo; sed tamen non est tanta, ut Homerus eamdem sæpe figuram non repetat. Quare nonnullis multò uberior visa est varietas Catalogi Virgiliani: quippe quum in Catalogo suo Virgilius maximè sibi caverit a repetitione. Exempla Virgilianæ copiæ luculenta affert Macrobius, ubi Virgilianum Catalogum comparat cum Homerico; ac deinde judicium hoc suum subjicit: *Has copias fortasse putat aliquis divina illi simplicitati præferendas. Sed nescio quomodo Homerum repetitio illa unicè decet, & est genio antiqui Poëtæ digna, enumerationique conveniens, quod in loco mera nomina relaturus, non incurvavit se, neque minutè torsit, deducendo stylum per singulorum varietates, sed stat in consuetudine percensendi, tamquam per aciem dispositos enumerans: quod non aliis, quàm numerorum, fit vocabulis; & tamen egregiè, ubi oportet, de nominibus ducum variat.* Politus.

10. Παρείρει δὲ καὶ ἱστορίας παλαιοτέρας τοῦ Τρωϊκοῦ πολέμου) Macrobius Saturnal. l. 5. c. 16. *Homerus, inter enumeranda regionum, & urbium nomina, facit locum fabulis, quæ horrorem satietatis excludant.* Polit.

Milesiis item, qui de Mycalâ cum Prienensibus disceptarent, ad obtinendam caussam satis superque fuisse hos versus:

Qui Miletum habent, frondosaque culmina Phthira,

Mæandrique fluentis aquas, Mycalæque cacumen.

Quin etiam dicitur Solon Salaminem Atheniensibus impertiisse, adjecto versiculo, qui postea explicabitur, ubi mentio fiet de magno Ajace. Multos autem libros in hanc istam Bœotiam certatim elucubratos fuisse, historiæ palam loquuntur. Sciendum insuper est, partem hanc Narrationis, Catalogum Navium, non autem Virorum, inscribi, tamquam a parte, nimirum a navibus. Nam alioquin facit illud, quod sibi propofuerat, ut non naves modò enumeret, verùm etiam navium ipsarum ductores: quibus prisci ut auctoritatem, atque amplitudinem vindicent, eorum genus fabulis exornant, atque augent, eosque ut plurimùm ad Jovem referunt, ipsosque ostendere conantur cognatione cum regibus conjunctos, videlicet cum Agamemnone, & Menelao. Sed, quamquam Catalogum hunc Heroicum dilatant; nihil tamen præstant melius Homero, nisi quòd insuetorum nominum congerie fastidium dumtaxat legentibus afferunt. Ad hæc, Porphyrius observat, quod ad locorum descriptionem, propriasque urbium notas attinet, Homerico in Catalogo nonnisi verum contineri: qui etiam narrat, leges quosdam tulisse, ut pueri in scholis Homeri Catalogum memoriter recitarent; qualem etiam legem sanxit Cerdias, qui patriæ suæ leges dedit. Addit quoque Porphyrius, præter alios, de Catalogo optimè scripsisse Apollodorum Atheniensem duodecim libris; Menogenem verò libris tribus, & viginti. Denique Græcorum duces numerat ad septem supra quadraginta, ex quibus deni quaternique, inquit, apud Trojam occubuerunt.

III. Bœotis Peneleus, ac Leitus imperabant, Arcesilausque, Prothoënorque, Cloniusque. Hi, ut narrat, Hyriam incolebant, & Aulidem, Schœnumque, Scolumque, & Eteonum, Thespiam, Græamque, & Mycalessum, & Harma, & Ilesium, & Erythras, & Eleonem, & Hylen, & Peteonem, & Ocaleam, & Medeonem, Copasque, Eutresinque, & Thisben, & Coroneam, & Haliartum, & Platæam, & Glissantem, & Thebas, seu Hypothebas, & Onchestum, & Arnen, & Mideam, & Nisam, & Anthedonem. Hoc antem loci ad satietatem usque utitur Poëta eleganti Figurâ, quæ dicitur Repetitio per membra,

Μιλησίοις δὲ πρὸς Πριηνεῖς ὑπὲρ Μυκάλης διαφερομένοις, εἰς νίκην ἐπήρκεσε τὰ ἔπη ταῦτα·

[1] Οἳ δ' ἦ Μίλητον ἔχον, Φθειρῶν τ' ὄρος ἀκριτόφυλλον,
Μαιάνδρου τε ῥοάς, Μυκάλης τ' αἰπεινὰ κάρηνα.

Καὶ Σόλων δὲ τὴν Σαλαμῖνα, φασὶν, Ἀθηναίοις ἀπένειμε, [2] προσθεὶς ἔπος, ὅπερ ἐν τοῖς ἑξῆς δηλωθήσεται, ὅπου μνήμη τοῦ μεγάλου Αἴαντος γένηται. Ὅτι δὲ καὶ πολλὰ βιβλία εἰς τὴν Βοιωτίαν ταύτην φιλοτίμως ἐπραγματεύθησαν, δηλοῦσιν αἱ ἱστορίαι. Ἰστέον δὲ καὶ, ὅτι νεῶν κατάλογος ἡ περιπέτεια ἐπιγράφεται αὕτη, οὐ μὴν καὶ ἀνδρῶν, ὡς ἐκ μέρους, τῶν νεῶν δηλαδή. Ἄλλως γὰρ, ἐκεῖνο ποιεῖ, ὃ προέθετο, οὐ μόνον τὰς νῆας ἐξαριθμούμενος, ἀλλὰ καὶ τοὺς αὐτῶν ἀρχούς· [3] οἷς τὸ σεμνὸν οἱ ἀρχαῖοι περιποιούμενοι, γενεαλογοῦσιν αὐτοὺς μυθικώτερον, καὶ τὰ πολλὰ [4] εἰς τὸν Δία τούτους ἀνάγουσιν, ἐπαγωνιζόμενοι καὶ συγγενεῖς αὐτοῖς ἀποδεῖξαι πρὸς τοὺς βασιλεῖς, ἤγουν πρὸς Ἀγαμέμνονα, καὶ Μενέλαον, πλατύνοντες μὲν τὸν ἡρωϊκὸν κατάλογον· κάλλιον δὲ τοῦ Ὁμήρου ποιοῦντες οὐδὲν, ἀλλ' ἢ μόνον ὀνομάτων ἀήθων φορυτῷ ἀηδίζοντες τοὺς ἐντυγχάνοντας. Παρασημειοῦται δὲ καὶ ὁ Πορφύριος, τὸν Ὁμηρικὸν κατάλογον πᾶσαν περιέχειν ἀλήθειαν [5] ἔν τε χωρογραφίᾳ, [6] καὶ πόλεων ἰδιώμασιν, ἱστορῶν καὶ, ὅτι νόμους τινὲς ἐξέθεντο, ἀποστοματίζειν τοὺς παιδευομένους, τὸν Ὁμήρου κατάλογον. ὡς καὶ ὁ Κερδίας νομοθετῶν τῇ πατρίδι. Λέγει δὲ καὶ, ὅτι πρὸς ἄλλοις, [7] καὶ Ἀπολλόδωρος ὁ Ἀθηναῖος ἐπραγματεύσατο τὰ περὶ τοῦ καταλόγου ἄριστα, ἐν δώδεκα βιβλίοις· Μηνογένης δὲ ἐν τρισὶ καὶ εἴκοσι. Μετρεῖ δὲ καὶ ἡγεμόνας Ἀχαιῶν, μζ΄. ὧν ιδ΄, φησὶν, ἐν Τροίᾳ ἔθανον.

γ΄. Ὅτι Βοιωτῶν Πηνέλεως, καὶ Λήϊτος ἦρχον, Ἀρκεσίλαός τε, Προθοήνωρ τε, Κλονίος τε. Ἐνέμοντο δὲ, φησιν, Ὑρίαν, καὶ Αὐλίδα, Σχοῖνόν τε, Σκῶλόν τε, καὶ Ἐτεωνὸν, Θέσπειαν, Γραῖάν τε, καὶ Μυκαλησσὸν, καὶ Ἅρμα, καὶ Εἰλέσιον, καὶ Ἐρυθρὰς, καὶ Ἐλεῶνα, καὶ Ὕλην, καὶ Πετεῶνα, καὶ Ὠκαλέην, καὶ Μεδεῶνα, Κώπας τε, Εὔτρησίν τε, καὶ Θίσβην, καὶ Κορώνειαν, καὶ Ἁλίαρτον, καὶ Πλάταιαν, καὶ Γλίσαντα, καὶ Θήβας, ἢ Ὑποθήβας, καὶ Ὀγχηστὸν, καὶ Ἄρνην, καὶ Μίδειαν, καὶ Νῖσαν, καὶ Ἀνθηδόνα. Ἐνταῦθα δὲ ὁ Ποιητὴς χρᾶται κατακόρως καὶ σχήματι καλ- *Bas. p. 200.*

λους

1. Οἳ δ' ἦ Μίλητον) lege ex Poëtâ, Οἳ Μίλητον. deleto τῷ δή. Sed Homericorum versuum Eustathius sæpe negligentior. *Polit.*

2. προσθεὶς ἔπος) Adjectus versiculus hic erat;

Στῆσε δ' ἄγων, ἵν' Ἀθηναίων ἵσταντο φάλαγγες.

Quinctilianus lib. 5. c. 11. *Neque est ignobile exemplum, Megareos ab Atheniensibus, cum de Salamine contenderant, victos Homeri versu, qui tamen ipse non in omni editione reperitur, significans, Ajacem naves suas Atheniensibus junxisse.* Polit.

3. οἷς τὸ σεμνὸν οἱ ἀρχαῖοι περιποιούμενοι, γενεαλογοῦσιν αὐτοὺς μυθικώτερον] ut fecisse inter alios videntur Damastes Sigeensis, & Polus Agrigentinus. *Politus.*

4. εἰς τὸν Δία τούτους ἀνάγουσιν) Hinc passim Homero διογενεῖς, & διοτρεφεῖς βασιλῆες, *ab Jove prognati, & ab Jove nutriti Reges.* Salvinus.

5. ἔν τε χωρογραφίᾳ) Quid discriminis intersit inter Chorographiam, & Geographiam, optimè docet Ptolemæus Geograph. Enarrat. lib. 1. cap. 1. quatenus τὸ μὲν Χωρογραφικὸν τέλος ἔχεται τῆς ἀπὸ μέρους προσβολῆς, ὡς ἂν εἴ τις οὖς μόνον, ἢ ὀφθαλμὸν μιμοῖτο· τὸ δὲ Γεωγραφικὸν, τῆς καθόλου θεωρίας, κατὰ τὸ ἀνάλογον τοὺς ὅλην τὴν κεφαλὴν ἀπογραφομένους. Chorographum simul, & Geographum, agit hic in Catalogo Homerus. Nos etiam utrumque pro viribus, prout res, & locus tulerit, sed breviter tamen, præstare conabimur. *Politus.*

6. καὶ πόλεων ἰδιώμασιν] Chorographiæ est, præcipuè describere τὰ μικρομερέστερα τῶν ἰδιωμάτων· sicut Geographiæ, τοὺς χώρας αὐτὰς μετὰ τῶν καθόλου περιεχομένων. Polit.

7. καὶ Ἀπολλόδωρος ὁ Ἀθηναῖος) Apollodori hujus τὰ περὶ νεῶν citat etiam Strabo. *Polit.*

λεις τῇ λεγομένῃ κατὰ κῶλον ἐπαναφορᾷ. Ἀρξάμενος γὰρ ἀπὸ τοῦ οἱ ἄρθρου πληθυντικοῦ ἀρσενικοῦ ὑποτακτικοῦ, ἐπιμένει αὐτῷ, καὶ [1] ἐπαναφέρων, φησίν· Οἵ θ' Ὑρίην ἐνέμοντο. Οἵ τ' Ἐ-
Rom. p.264 λεῶν' εἶχον. καὶ πάλιν, μετὰ δύο ἔπη· Οἵ τε Κορώνειαν· Οἵ τε Πλάταιαν, καὶ οἱ Γλίσαντ' ἐνέμοντο· οἵ θ' [2] ὑπὸ Θήβας εἶχον. καὶ στοιβάσας ἐνταῦθα συνεχῶς τέσσαρας ἐπαναφοράς, πάλιν, μετὰ ἓν ἔπος, λέγει· Οἵ τε Ἄρνην εἶχον, οἵ τε Μίδειαν. Καὶ οὕτω κομματικῶς, ὡς εἰπεῖν, καλλύνας τὸ τῆς Βοιωτίας πρόσωπον, ἐπάγει· Πεντήκοντα δὲ νῆες αὐτοῖς· ἐν δὲ ἑκάστῃ κοῦροι ἑκατὸν, καὶ εἴκοσι βαῖνον. Εἴωθε δὲ οὕτω ποιεῖν καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς Ὅμηρος, καὶ μετὰ τοὺς στρατηγοὺς, καὶ τὰς πόλεις, τιθέναι τὸν ἀριθμὸν τῶν νεῶν. Τούτων δὲ τῶν πόλεων τὰς μὲν πλείους, δίχα ἐπιθέτων προάγει· [3] τὴν δὲ Αὐλίδα, πετρήεσσαν λέγει, τοιαύτην ἀληθῶς οὖσαν, τὴν Ἐτεωνὸν, πολύκνημον, [4] τὴν Μυκαλησσὸν, εὐρύχωρον, τὴν Μεδεῶνα, ἐϋκτίμενον πτολίεθρον, ὡς καὶ τὰς Θήβας· τὴν δὲ Θίσβην, πολυτρήρωνα, ὡς πολλὰς, καθὰ μεμυθεῦται, περιστερὰς ἔχουσαν· [5] τὴν Ἁλίαρτον, ποιήεντα, ὡς Πύλον ἠμαθόεντα. Μέμνηται δὲ αὐτῆς καὶ Δημοσθένης. τὴν Ὀγχηστὸν, ἱερὸν Ποσιδήϊον ἀγλαὸν ἄλσος· τὴν Ἄρνην, πολυστάφυλον· τὴν Νίσαν, ζαθέην· τὴν δὲ Ἀνθηδόνα, ἐσχατόωσαν. [6] τοῦτο δὲ οὐ δι' ἀρετὴν τόπου, ἀλλὰ θέσιν. Φυλάττει δὲ καὶ νῦν τοὔνομα, ὡς καὶ ἡ Κορώνεια. Ἐν τούτῳ δὲ τῷ τόπῳ, τρὶς μὲν χρῆται τῷ, ἐνέμοντο τήνδε, ἢ τήνδε τὴν πόλιν· τὸ δὲ εἶχον, τετράκις. ἐπὶ ἑτέρων δὲ παρακατιὼν, τὸ, ἔναιον λέγει. Καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς δὲ, διὰ τῶν τοιούτων ῥημάτων χορεύει, λέγων· οἳ ἐνέμοντο. οἳ ἀμφενέμοντο. οἳ εἶχον. οἳ ἔναιον.

δ'. Τὰ δὲ ῥηθέντα πέντε τῶν ἀρχηγῶν ὀνόματα, προληπτικῶς ἐτέθησαν, ὥς φασιν οἱ παλαιοί, παισὶν οὖσιν, ἐξ ὧν ἐπιτηδεύειν ἔμελλον. Καὶ Πηνέλεως μὲν, στρατηγικὸν ὄνομα, παρὰ τὸ πένεσθαι, καὶ ἐνεργεῖν περὶ λαόν. ἵνα εἴη πένω Πενέλεως, καθάπερ καὶ μένω Μενέλεως. Καὶ πάλιν, ὥσπερ Μεθώνη Μηθώνη, Φέρης Φέρητος [7] Φηρητιάδης, Ἄδμητος, ἢ Εὔμηλος· οὕτω καὶ Πενέλεως Πηνέλεως, Ἀττικῶς. [8] οὗ τὸ κοινὸν, ἀ-

χρη-

ba. Ducto enim initio ab articulo masculino subjunctivo plurali, οἱ, *qui*; persistit in eo articulo, & per repetitionem dicit: *Quique Hyriam incolebant. Quique Eleonem tenebant*. Et rursus post duos versus: *Quique Coroneam: Quique Plataeam, & qui Glissantem incolebant: Quique Hypothebas tenebant*. Et, postquam quaternas hue repetitiones continenter congessit; rursus, post versiculum unum, dicit: *Quique Arnen tenebant; quique Mideam*. Atque ita quum Bœotiæ faciem per commata, seu incisa, penè dixerim, pulchram atque elegantem reddidisset, tum demum subjicit: *Quinquaginta iis naves, quarum unamquamque centum, & viginti juvenes conscenderant*. Sic autem & deinceps solet facere Homerus, ut post copiarum ductores, atque ipsas urbes, navium numerum collocet. Ex his verò urbibus, tametsi plerasque profert sine epithetis; tamen vocat Aulidem, petrosam, quippe quæ talis esset reverâ; Etennum, jugosam; Mycalessum, spatiosam, seu amplam; Medeonem, bene ædificatam urbem, sicuti etiam Thebas. Thisben, columbis abundantem, quippe quæ multas, ut perhibent, columbas haberet: Haliartum, ποιήεντα, *herbosum*, perinde ut Pylum ἠμαθόεντα, *arenosum*. Ejus autem meminit Demosthenes. Onchestum, sacrum Neptuno, clarum lucum; Arnen, uvis abundantem; Nisam, divinam; Anthedonem, extremam; idque non propter bonitatem, aut præstantiam loci, sed propter situm. Eaque etiam nunc nomen suum retinet, ut & Coronea. Ceterùm hoc loci ter utitur verbo ἐνέμοντο, *incolebant*, hanc nempe, vel illam urbem; quater autem verbo εἶχον, *tenebant*. At de aliis inferiùs dicit τὸ ἔναιον, *habitabant*. Immo & deinceps istiusceemodi verbis ducit veluti choreas, cum ita loquitur: *Qui incolebant. Qui circumcolebant. Qui tenebant. Qui habitabant*.

IV. Illa porro, quæ diximus, quina ducum nomina, sunt iis adhuc pueris, ut ajunt veteres, per anticipationem quamdam imposita, a studiis, vitæque instituto, quod amplexuri erant. Ac Peneleus quidem, unius de ducibus nomen, dicitur ex eo, quòd πένεται, *laborat*, ac satagit περὶ λαόν, *de populo*. ita ut ex πένω, *laboro*, fit Πηνέλεως, *Peneleus*, quemadmodum ex μένω, *maneo*, Μενέλεως, *Meneleus*. Et rursus, sicuti Μεθώνη, Μηθώνη, *Methona*, Φέρης, Φέρητος, Φηρητιάδης, *Pheres*, *Pheretis*, *Pheretiades*, Admetus, seu Eumelus; sic etiam Πενέλεως, Πηνέλεως, *Peneleus*, Atticè. cujus nomen commune,

1. ἐπαναφέρων, φησίν· Οἵ θ' Ὑρίην ἐνέμοντο) Loco hujus exempli reponendum videtur alterum, quod paullò post sequitur per repetitionem: Οἵ τ' ἀμφ' Ἅρμ' ἐνέμοντο. Facile hic fuit aliquid confundere. *Polit.*

2. ὑπὸ Θήβας) Alii legunt in Homero conjunctè, Ὑποθήβας, ut alibi notatum est. *Polit.*

3. τὴν δὲ Αὐλίδα, πετρήεσσαν λέγει, τοιαύτην ἀληθῶς οὖσαν) Paullò ante ex Strabone notabamus, Homerum nullum omnino locis frustra epitheton adjecisse. Hoc autem non est tantùm oblectare; verùm etiam docere. Unde contra Eratosthenem rectè colligit Geographus, non tantùm oblectandi causâ; verùm etiam docendi, Poëtam scripsisse. Sed & Apollodorus ἐν τῷ δευτέρῳ περὶ νεῶν observaverat, rectè Homerum urbibus istis Bœotiis epitheta, quæ illis scilicet propriè, ac verè convenirent, tribuisse. *Politus.*

4. τὴν Μυκαλησσὸν, εὐρύχωρον) Poëta, εὐρύχορον. Polit.

Eustathius vocem poëticam ad prosam orationem convertit. *Salv.*

5. τὴν Ἁλίαρτον, ποιήεντα) Atqui ex Homerico hoc epitheto colligit Stephanus dici Ἁλίαρτον ἀρσενικῶς. Utroque modo Ἁλίαρτον affert Geographus, ἀρσενικῶς τε, καὶ θηλυκῶς. Haliarti meminit Demosthenes Orat. 1. in Philippum. *Politus.*

6. τοῦτο δὲ οὐ δι' ἀρετὴν τόπου, ἀλλὰ θέσιν) Est enim Anthedon Straboni ἐσχάτη τῆς Βοιωτικῆς παραλίας ἡ πρὸς Εὔβοιαν. Eam ponit Ptolemæus in gradu longitudinis νγ' latitudinis verò λη ιβ. *Polit.*

7. Φηρητιάδης, Ἄδμητος) Ovidius legebat Φερητιάδης. *Fata Pheretiada conjux Pagasæa redemit*. Politus.

8. οὗ τὸ κοινὸν, ἄχρηστον ἡρωϊκῷ μέτρῳ) Dichoreus locum non habet in hexametro exempli causâ, *Tuticanus* nomen proprium apud Ovidium, Tristium. Quamobrem partem nominis *Tuti*, assignat extremo hexametro; alteram, *Canus*, principio pentametri sequentis reservat. *Salvinus.*

mune, ineptum est ad Heroicum metrum, videlicet τὸ Πηνέλαος, *Penelaus*. Tale quoque est τὸ Ἀρχέλεως, *Archeleus*, in Trachiniis. Sciendum tamen est, τὸ Πηνέλεως Atticum, positum videri apud Homerum, tamquam commune, quippe quod ultimam corripiat. Et quamvis hoc loci id lateat; attamen, cum ait, Πηνελέοιο ἄνακτος, *Penelei regis*, manifestè id, quod dicimus, apparet. Sicuti enim ex καλός, *pulcher*, fit καλοῖο, *pulchri*, ex σοφός, *sapiens*, σοφοῖο, *sapientis*; sic prorsus ex Πηνέλεως, *Peneleus*, Πηνελέοιο, *Penelei*. Verùm τὸ Λήϊτος, *Leitus*, nomen alterius ex Optimatibus, quum significet eum, qui ex bello possidet, ac dives evasit, dicitur a ληΐζω, *i. e. prædas ago, vel diripio*. ex quo λεληϊσμένος per synæresin apud Euripidem, idest, λεληϊσμένος, *direptus, vel prædando abactus*. Scribitur autem ὁ Λήϊτος, *Leitus*, cum unicâ, ac singulari ancipiti litterâ *ι* in penultimâ, non solùm tamquam a ληΐζω, verùm etiam propter regulam, quæ ita scribit propria ejusmodi nomina: ex quibus item ὁ Μόνιτος, *Monitus*, quem Lycophron profert Jonicè cum υ· nec non, juxta Grammaticos, ὁ Ἐπίκτιτος, *Epictitus*, nomen proprium viri, & ὁ Θεοδώριτος, *Theodoritus*. Deinde τὸ Ἀρκεσίλαος, *Arcesilaus*, nomen est hominis idonei ad injuriam propulsandam, sive ad auxilium ferendum. Significat enim τὸν ἐπαρκοῦντα λαοῖς, *eum, qui populis opitulatur*. Quemadmodum verò ex μνῶ, μνήσω, *memoro, memorabo*, componitur Μνησίλοχος, *Mnesilochus*; sic ex ἀρκῶ, ἀρκέσω, *auxilior, auxiliabor*, Ἀρκεσίλαος, *Arcesilaus*. Præterea τὸ Προθοήνωρ, *Prothoenor*, nomen est comparatum ad ostentandam audaciam. eo enim nomine significatur ὁ προθέων ἐν ἠνορέῃ, *is, qui præcurrit virili robore*, videlicet fortitudine; seu ὁ προθέων τῶν ἀνδρῶν, *is, qui viris præcurrit*, tempore rei gerendæ. Ceterùm hoc ipsum nomen Προθοήνωρ simili ratione sese habet, atque τὸ Ῥηξήνωρ, *Rhexenor*, Ἀγαπήνωρ, *Agapenor*, Ἀγήνωρ, *Agenor*, Ἐλεφήνωρ, *Elephenor*, aliaque hujuscemodi. Denique Κλονίος, *Clonius*, vires præ se fert, ac robur, quasi bellicosus, ac strenuus, & κλονῶν, *commovens, seu tumultuosè agitans, & concutiens*. Acuitur autem, juxta veteres, nomen hoc in penultimâ, juxta atque τὸ Σχεδίος, *Schedius*, & Ὀδίος, *Odius*, tamquam proprium nomen trium brevium. Hujuscemodi enim nomina accentum habent acutum, unâ ante finem syllabâ, exceptis paucis nonnullis, ut & postea dicetur. quæ quidem sunt, Ἄλιος, *Halius*, Ἄνιος, *Anius*, Κρόνιος, *Cronius*, Ξένιος, *Xenius*. Sciendum porrò est id, quod in hisce istis militaribus quinque nominibus explicandis notant Scholiastæ, scilicet curæ imprimis priscis hominibus fuisse res bellicas. Atque hæc quidem sunt hujus loci.

V. Hyria, juxta veteres auctores, regio est prope Aulidem, olim etiam oppidulum. Hujus conditor vocabatur Hyrieus; incola verò ipsius, Hyriata. Quin & Hyria dicta est Seleucia in Isauriâ: nec non Hyria urbs est Calabrica in Japygiâ, a Cretensibus condita, quæ neutero etiam gene-

χρηστὸν ἡρωϊκῷ μέτρῳ, ἤγουν τὸ Πηνέλαος. Τοιοῦτον δὲ καὶ τὸ Ἀρχέλεως ἐν Τραχινίαις. Ἰστέον δὲ, ὡς καὶ τὸ Πηνέλεως Ἀττικὸν δοκεῖ παρ' Ὁμήρῳ, οἷά τι κοινὸν κεῖσθαι, σμικρῦνον τὴν λήγουσαν. Καὶ ἐνταῦθα μὲν, λανθάνει τοῦτο· ἐν δὲ τῷ, Πηνελέοιο ἄνακτος, ἔκδηλον ἐστὶ τὸ ῥηθέν. Ὡς γὰρ καλὸς καλοῖο, σοφὸς σοφοῖο, οὕτω πάντως Πηνέλεος Πηνελέοιο. Τὸ δὲ Λήϊτος, ἀριστέως ὄνομα, δηλοῦν τὸν ἐκ πολέμου κτώμενον, ἀπὸ τοῦ ληΐζω τὸ λαφυραγωγῶ. ἐξ οὗ λελῃσμένος κατὰ συναίρεσιν παρ' Εὐριπίδῃ, ὁ λεληϊσμένος. Γράφεται δὲ διὰ μόνου τοῦ ι δίχρονου κατὰ τὴν παραλήγουσαν ὁ Λήϊτος, οὐ μόνον ὡς ἀπὸ τοῦ ληΐζω, ἀλλὰ καὶ διὰ κανόνα τὸν οὕτω γράφοντα τὰ τοιαῦτα κύρια ὀνόματα· ἐν οἷς καὶ ὁ Μόνιτος,[1] ὃν Ἰωνικῶς μετὰ τοῦ υ προφέρει ὁ Λυκόφρων·[2] καὶ ὁ Ἐπίκτιτος δὲ, τὸ κύριον, κατὰ τοὺς Τεχνικοὺς, καὶ ὁ Θεοδώριτος. Τὸ δὲ Ἀρκεσίλαος, ἀμυντικὸν, ἤτοι βοηθητικόν. Δηλοῖ γὰρ τὸν ἐπαρκοῦντα λαοῖς. Ὥσπερ δὲ μνῶ μνήσω Μνησίλοχος, οὕτω καὶ ἀρκῶ ἀρκέσω Ἀρκεσίλαος. Τὸ δὲ Προθοήνωρ, θάρσους ἔνδειξις. Δηλοῦται γὰρ δι' αὐτοῦ ὁ προθέων ἐν ἠνορέῃ, ἤγουν ἀνδρίᾳ· ἢ ὁ προθέων τῶν ἀνδρῶν ἐν καιρῷ ἔργου. Ἡ δὲ ἀναλογία τοῦ Προθοήνωρ, κατὰ τὸ Ῥηξήνωρ, Ἀγαπήνωρ, Ἀγήνωρ, Ἐλεφήνωρ, καὶ τὰ τοιαῦτα. Τὸ δὲ Κλονίος, ῥωμαλεότητος, αἰονεὶ ὁ μάχιμος, καὶ γενναῖος, καὶ κλονῶν. Παροξύνεται δὲ, κατὰ τοὺς παλαιοὺς, καθὰ καὶ τὸ Σχεδίος, Ὀδίος, ὡς κύριον τρίβραχυ. Τὰ δὲ τοιαῦτα, πρὸ μιᾶς συλλαβῆς τὴν ὀξεῖαν ἔχουσι, δίχα τινῶν ὀλίγων, ὡς καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς ῥηθήσεται. ἅπερ εἰσὶν, Ἄλιος, Ἄνιος, Κρόνιος, Ξένιος. Ἰστέον δὲ, ὅτι ἐν τῇ ἀναπτύξει τῶν ῥηθέντων πέντε στρατιωτικῶν ὀνομάτων φασὶν οἱ σχολιασταὶ, ὅτι τοῖς παλαιοῖς σφόδρα ἔμελε τῶν πολεμικῶν. Καὶ ταῦτα μὲν ἐς τούτοις.

ε. Ἡ δὲ Ὑρία, χώρα ἐστὶ πλησίον Αὐλίδος, κατὰ τοὺς παλαιούς.[3] ἦν δέ ποτε καὶ πολίδιον. Ταύτην ὁ κτίσας, Ὑριεὺς ἐκαλεῖτο· πολίτης δὲ αὐτῆς, Ὑριάτης.[4] Ὑρία δὲ, φασι, καὶ ἡ κατὰ Ἰσαυρίαν Σελεύκεια.[5] Ἔστι δὲ Ὑρία καὶ περὶ Ἰαπυγίαν Καλαβρικὴ πόλις, Κρητῶν κτί-

1. ὃν Ἰωνικῶς μετὰ τοῦ υ προφέρει ὁ Λυκόφρων) Vocat enim Lycophron Jonicè Μόνυτον, quem communiter Græci Μόνιτον. Polit.

2. καὶ ὁ Ἐπίκτιτος) Ἐπίκτητος non a verbo κτίζω, sed a verbo κτῶμαι. Θεοδώρητος a δωρέομαι. Quare & Anachoretæ ab ἀναχωρῶ, *recedo*, non Anachoritæ. Sed quod Eustathius notat, est a confusione vernaculæ pronunciationis τοῦ η, & ι cum litterâ ι. Salvin.

3. ἦν δέ ποτε καὶ πολίδιον) Stephanus. ex quo hæc descripsit Eustathius, πολίδιον. Polit.

Communior vox est πολίχνιον. Salvin.

4. Ὑρία δὲ, φασι, καὶ ἡ κατὰ Ἰσαυρίαν Σελεύκεια) Sua hinc lectio restituenda Stephano. Malè enim ejus exemplaria: ἔστι Ὑρία καὶ κατὰ Ἰσαυρίαν Σελεύκειαν. quæ verba nonnullos in errorem induxerunt, perinde quasi Hyria urbs sit juxta Isauriam Seleuciam, quam Calydnus, vel Calycadnus fluvius alluit. Atqui id minimè vult Stephanus; sed tantùm, Hyriam etiam dictam esse olim Seleuciam ipsam Isauriæ, seu Ciliciæ, ut idem docet Stephanus v. Σελεύκεια. ὠνόμασται δὲ Σελεύκεια αὐτὴ Σέλευκος ὁ Νικάτωρ, ὡς Ἀλέξανδρός φησι. πρότερον δὲ Ὀλβία ἐκαλεῖτο, καὶ Ὑρία. αἱ πόλεις ἀπὸ τοῦ Ὑρίας, Ὑριάτις. Legendum est igitur apud Stephanum cum Eustathio: ἔστι Ὑρία καὶ ἡ κατὰ Ἰσαυρίαν Σελεύκεια. Politus.

5. Ἔστι δὲ Ὑρία καὶ περὶ Ἰαπυγίαν Καλαβρικὴ πόλις, Κρητῶν κτίσμα) Ὑρίη Herodoto lib. 7. n. 170. ubi Cretenses narrat, qui circa Japygiam classe navigarent, tempestatis vi in terram ejectos, quum nulla illis reditus spes, confractis navibus, superesset, urbem illic Ὑρίην condidisse, & mutato nomine, pro Cretensibus, Japyges Messapios esse appellatos. Ejus urbis Gentile Nomen, Ὑριεύς. Polit.

κτίσμα, [1] ἡ λεγομένη καὶ Ὕριον ἑτέρως, ὡς ἐν τοῖς τοῦ Περιηγητοῦ δηλοῦται. [2] Ὁ δὲ Στράβων λέγει, ὅτι Ὑρία τῆς Ταναγραίας πρότερον, ὕστερον δὲ Θηβαΐδος· ὅπου ὁ Ὑριεὺς, καὶ ἡ τοῦ Ὠρίωνος μεμύθευται [3] γέννησις. Κεῖται δὲ ἐγγὺς Αὐλίδος. [4] κτίσμα δέ ἐστι Νυκτέως. [5] Συνεχῶς δὲ, φασι, λέγει τοὺς τόπους ἐνταῦθα, ὡς κεῖνται, καθὰ καὶ ἐν τῷ, Οἳ δ' Ἄργος εἶχον, Τί-
Rom. p.265. ρυνθά τε, καὶ ἑξῆς, ἕως τοῦ Ἠϊόνας τέ, ἀλλαχοῦ δὲ οὐχ ὡσαύτως τῇ τάξει χρᾶται. Ἰστέον δὲ, ὅτι, τοῦ Ποιητοῦ εἰπόντος, Οἵ θ' Ὑρίην ἐνέμοντο, τινὲς οὐ σύνδεσμον ἐνόησαν ἐνταῦθα τὸ τέ, ἀλλὰ Θυρίην πόλιν ὑπέλαβον εἶναι. Οὐκ εὖ δὲ, ὥς φασιν οἱ παλαιοί. [6] Ἀπὸ γὰρ Ὑριέως γενομένη, οὐκ ἂν ἔχῃ τὸ θ', [7] ἀλλὰ τὸ συνδετικὸν τ'. Οἱ δ' αὐτοὶ παράγουσι καὶ χρῆσιν Ἡσιόδου ταύτην, βοηθοῦσαν τῇ δίχα τοῦ θ' γραφῇ· [8] Ἣν δίη Ὑ-

ρίη

genere dicitur Hyrium, ut ostensum est in Commentariis ad Periegetam. Verùm Strabo auctor est, Hyriam, territorii priùs fuisse Tanagræi, postea Thebaidos: ubi ferunt fabulæ, fuisse Hyrieum, editumque esse Orionem. Sitam autem eam esse prope Aulidem, conditamque fuisse a Nycteo. Notant etiam, Homerum loca hic continenter, prout sita illa sunt, describere, sicuti & cum ait: *Quique tenebant Argos, ac Tirynthæ*, &c. usque ad *Eïonasque*: tametsi alibi non hoc perinde ordine utatur. Quoniam verò dixit Poëta: Οἵ θ' Ὑρίην ἐνέμοντο. *Quique Hyriam incolebant*: sciendum est, nonnullos non conjunctionis loco hic accepisse illud τέ, *que*; sed existimasse, urbem esse Θυρίην, *Thyriam*. At non bene, ut censent veteres auctores. Quum enim sit ab Hyrieo, non potest habere litteram θ', sed τὸ τ', tamquam notam conjunctionis. Iidemque ad confirmandam scripturam sine τοῦ θ', exemplum hoc Hesiodi afferunt:

Quam divina Hyrie, urbs aluit Bœota puellam,

Aulis

1. ἡ λεγομένη καὶ Ὕριον ἑτέρως) Ὕριον θολυκὰς dicit Dionysius Periegeta vers. 379.

Φῦλά τ' Ἰηπύγων στεφανηφόρα μέσφ' Ὑρίοιο
Παρθενίας· Ὑρίου, τόδε οὔρεα Ἀδριὰς ἅλμη
Πόντου ἐς ἀγχίτερον Αὐλῶνος.

ad quem locum hæc est observatio Eustathii: Ἰστέον δὲ, ὅτι ἄστυ μεσὶ τῆς Ὕριον ἀπὸ θαλυκὰς, ὃ καὶ ἐπωνόμασε σωρῆδας, οἷα λόγου ἀξίαν. οἱ δὲ ἄλλοι ὑδατηρὸς τὸ Ὕριον λέγουσι. Κρητῶν δὲ κτίσμα ἡ πόλις Ὑρία, κατὰ Ἡρόδοτον. Sed puto, falli vehementer Eustathium, qui existimaverit, Ὑρίαν, a Cretensibus in Japygiâ, juxta Herodotum, conditam, urbem esse eamdem, atque Ὕριον memoratam Dionysio, quam alii efferunt ὑδατηρὸς. Nam Ὕριον Dionysii certum est esse in Apuliâ Dauniorum, prope Garganum montem, ad sinum Adriaticum, τόδε οὔρεα Ἀδριὰς ἅλμη Πόντου ἐς ἀγχίτερον Αὐλῶνος. Ptolemæo dicitur ὑδατηρὸς Ὕριον, collocaturque παρὰ τὸν Ἀδρίαν κόλπον, ad gradum longitudinis 42. cum semisse, latitudinis 41. cum quadrante. Idem oppidum Straboni Οὐρεον, ubi ait, flexo a promontorio Gargano itinere, occurrere πολισμάτιον Οὐρεον. Sed nescio, an pro Οὐρεον scribendum sit Οὐριον, seu potiùs Ὕριον. Certè ita libenter legerem, si per antiquos codices liceret: præsertim quum scribat Eustathius, vocari ab aliis, ut diximus, Ὕριον ὑδατηρὸς, quam Dionysius Ὕριον appellat θαλυκάς. Plinio tamen est *Urea*. Unde *Ureas* Sinus Pomponio Melæ. Verùm quæ Herodoto, aliisque Græcis Ὑρία dicitur, & Ὑρία, κτίσμα Κρητῶν, ea est mediterranea in Messapiis, inter Tarentum, & Brundusium: cujus quidem urbis in iisdem locis disertè meminit Appianus. Sed, quemadmodum Ὕριον illud, quod diximus, Apuliæ Dauniæ, mutatum est, ut mihi quidem videbatur, in Οὐρεον· sic Ὑρία hæc Messapia dicta est a Strabone Οὐρία, in his verbis: ἐν ταύτῃ δὲ (ἰσθμῷ Ἀυτὴν) πόλις Οὐρία τε, καὶ Οὐεννουσία, ἡ μὲν μεταξὺ Τάραντος, καὶ Βρεντεσίου· ἡ δ' ἐν μεθορίοις Σαυνιτῶν, καὶ Λευκανῶν. Itaque Οὐρία paullò etiam ante sine dubio legendum est apud Strabonem, ubi urbem istam collocat in medio isthmo peninsulæ Messapiæ. Sed pro Οὐρία inepti librarii fecisse primùm videntur Θυρία, quod deinde magis depravatum in Θυραίαν, seu Θυραίον. Casaubonus corrigebat Οὐραίον, minùs bene. Ego integrum Strabonis locum repræsentabo, ut legendum eum censeo: ἐπὶ δὲ τῷ ἰσθμῷ μέσῳ Οὐρία, ἐν ᾗ βασίλειον ἐπιδείκνυται τῶν δυναστῶν τινός. Εἴρηται δ' Ἡροδότῳ, Ὑρίαν εἶναι ἐν τῇ Ἰαπυγίᾳ, κτίσμα Κρητῶν πλανηθέντων ἐκ τοῦ Μίνω στόλου εἰς Σικελίαν, ἤτοι ταύτην δεῖ δέχεσθαι, ἢ τὸ Οὐερητόν. Dubitat igitur Strabo, an Οὐρία illa sua sit Ὑρία Herodoti; sed ita tamen, ut unam eamdemque eam esse necessariò sit concedendum, nisi siquis fortè malit, Ὑρίαν Herodoti esse τὸ Οὐερητόν. At quis hoc alterum credat? quum, ut certum est, Ὑρίαν in Japygiâ conditam esse a Cretensibus, ita ipsa nominum dissimilitudo satis per sese ostendat, aliud ab Ὑρίᾳ esse τὸ Οὐερητόν, oppidum situm in ultimis finibus Salentinorum; neque alia in totâ Messapiorum Japygiâ inveniri possit Ὑρία, nisi Οὐρία illa medio in isthmo Strabonis. Mihi tamen veniebat aliquando in mentem, in superiori Strabonis loco pro Θυραίον legere, Οὐερητὸν, ita ut Geographus scripsisset: ἐπὶ δὲ τῷ ἰσθμῷ μέσῳ Οὐερητὸν, ἐν ᾧ βασίλειον. Nam Οὐερητὸν, urbem Calabriæ mediterraneam, memorat Ptolemæus, eamdem, ut existimant, atque Οὐρίαν. Verùm in Strabone legendum esse Οὐρίαν, certò convincit, ut dixi, id, quod apud eum sequitur, sitam esse urbem Οὐρίαν inter Tarentum, & Brundusium. Neque enim, si supra Οὐερητὸν, nunc Οὐρίαν dixisset, urbem illam in medio ferè isthmo inter Tarentum, & Brundusium. Eadem, ut opinor, Plinio *Varias*: nisi fortè, quod verisimillimum est, librariorum errore, scriptum videatur *Varia* pro *Uria* in loco hoc Plinii lib. 3. c. 11. *Latitudo peninsulæ a Tarento Brundusium terreno itinere, XXXV. mill. pass. patet, multoque brevius a portu Sasinâ. Oppida per continentem a Tarento, Varia, cui cognomen Apula, Messapia, Aletium*. Quid *Varia* illa *Apula* in peninsulâ Messapiâ seu Calabriâ? Nam incolæ quidem, Strabone teste, Apuliam vocant τὴν μετὰ τοὺς Καλαβρούς. Philippus certè Cluverius existimat, Plinium scripsisse, *Uria, cui cognomen Messapia*. videlicet ad discrimen alterius *Uriæ*, quæ sita est in Apuliæ Dauniâ, ad Garganum, & Græcis dicitur *Hyrium*: nisi fortè, inquit, suspicari libeat, scripsisse Plinium: *Urea, cui cognomen ad discrimen Apulæ, Messapia*. Neque mihi displicet conjectura. Sed, refragantibus libris, impetrare a me nondum potui, ut in eâ conjecturâ penitus acquiescerem. *Politus*.

2. Ὁ δὲ Στράβων λέγει, ὅτι Ὑρία τῆς Ταναγραίας πρότερον, ὕστερον δὲ Θηβαΐδος) Contra scribit Strabo, Hyriam, priùs Thebanorum, nunc esse Tanagræorum. Lib. 9. p. 404. καὶ ἡ Ὑρία δὲ τῆς Ταναγραίας νῦν ἐστι, πρότερον δὲ τῆς Θηβαΐδος. Polit.

3. γέννησις) Libri editi Strabonis, γένεσις. Ortum hunc Orionis descripserat Pindarus in Dithyrambis. *Polit*.

4. κτίσμα δέ ἐστι Νυκτέως) Atqui Strabo κτίσμα Νυκτέως non dicit esse hanc Hyriam, propinquam Aulidi; sed Hysiensium coloniam, Hysias Parasopiæ, sitas sub Cythærone, quas etiam nonnulli Hyriam vocarunt. Unde Stephanus v. Ὑσία, Ἀπωκία Ὑρίων, κτίσμα Νυκτέως τοῦ Ἀντιόπης πατρός. videlicet ex Strabone. Sed quum Ὑσίας Strabo coloniam dicat Ὑριέων videtur τὸ ἐθνικὸν Hyriæ Homericæ esse Ὑριεύς. Et tamen Stephano Ὑριεύς Gentile nomen est Hyriæ illius in Japygiâ, quam Cretenses condiderunt; Hyriæ verò Bœoticæ civis dicitur Ὑριάτης. Ego in hac Gentilium Nominum discrepantiâ sic existimo: urbium illarum, ut una eademque fuit appellatio, sic communia eademque fuisse aliquando τὰ ἐθνικά. Politus.

5. Συνεχῶς δὲ, φασι, λέγει τοὺς τόπους ἐνταῦθα, ὡς κεῖνται) Observatum id Straboni. Sed tamen hic etiam Homerus, teste eodem Strabone, ordinem hunc conturbat, cum Aulidi statim subjungit Σχοῖνόν τε, Σκῶλόν τε..... Θέσπειαν Γραῖάν τε. Quare meritò scribit Strabo lib. 9. Homerum in Catalogo urbes ordine non referre (neque enim id necesse erat) quamvis in gentibus enumerandis ordinem servaverit. *Polit*.

6. Ἀπὸ γὰρ Ὑριέως γενομένη) Dicta Hyria a conditore Hyrieo. Stephanus: Ὁ κτίστης, Ὑριεύς. Polit.

7. ἀλλὰ τὸ συνδετικὸν τ') Antiquus Homeri Scholiastes: Τὸ πλῆρες, Οἵ τε Ὑρίαν. Polit.

8. Ἣν δίη Ὑρίη Βοιωτὶς ἔθρεψε κούρην) Daniel Heinsius, inter cetera alia Hesiodi Fragmenta, legebat, seu potiùs corrigebat, ita hunc versum:

Ἣν δίη Ὑρίη Βοιωτὶς ἔθρεψε κούρην.

Intelligit autem Hesiodus Antiopen, cujus pater Nycteus Hysias condidisse dicitur ad Asopum sub Cithærone. Quare quum Hysias illas nonnulli, ut diximus, Hyriam vocaverint, mihi fit verisimile, Hyriam, de qua hic loquitur Hesiodus, non esse Hyriam Homericam, vicinam Aulidi; sed Hysias ipsas Parasopias, in quibus Antiope jam inde ab incunabulis fuerit educata. Nam certè quidem Euripides Antiopen scripsit natam esse Hysiis. Hysiarum, quæ sitæ erant prope Erythras Bœotiæ sub Cithærone, meminit etiam Euripides in Bacchis v. 750.

Ὑσιάς τ' Ἐρυθράς θ', αἳ Κιθαιρῶνος λέπας
Νέρθεν κατῳκήκασιν.

Versus ille Hesiodi mihi aliquando ita legendus videbatur:

Ἣν δίη Ὑρίη Βοιωτὶς ἔθρεψε κούρην.

Politus.

Aulis porro, sita e regione Eubœæ, nomen etiam nunc retinet. Sic autem vocata est, ex eo, quòd illic αὐλίσθησαν, *stationem habuerunt*, naves Græcorum, antequam solverent; sive ex eo, quòd illuc ἠλίσθησαν, videlicet, *coactæ sunt*, & *congregatæ*; sive ab Aulide, ut ajunt, filiâ Euonymi, qui filius fuit Cephissi. Portus habere Aulis dicitur, quorum alii ad Ilium spectant, ad alios facilis est, atque expeditus ab universâ Græciâ appulsus. Quocirca eò coacti sunt Græci, quando navigationem susceperunt. Rursus Strabo scribit, Aulidem locum esse saxosum, ubi portus quinquaginta navium capax. quare videri naves Græcorum magno in portu stetisse. Propinquum ei Euripum esse Chalcidicum, ad quem a Sunio stadia esse septuaginta. Ceterùm ἡ Αὐλὶς accentu dicitur acuto, simili ratione, atque alia hujuscemodi nomina, eo quòd vox ea sit denominativa, ut a πύλη, *porta*, πυλὶς, *portula*. Nomen verò barytonum, ex quo etiam ἡ ἔπαυλις, *villa*, *seu casa*, dicunt esse Æolicum. Gaudent enim Æoles accentu gravi. Præterquam quòd ἡ Αὐλὶς habere forsitan potest accentum acutum, tamquam ab αὐλίζω, αὐλίσω, *stationem habeo*, *habebo*; at verò ἡ αὖλις, *domicilium*, *seu statio*, gravem, ad differentiam. ut, ἀτερπέα δ' αὖλιν ἔκυρσαν. *molestam in stationem inciderunt*. Idque simili ratione sese habet, atque τὸ Θέτιδα, Θέτιν, *Thetida*, *Thetin*: Θέμιδα, Θέμιν, *Themida*, *Themin*: Κύπριδα, Κύπριν, *Cyprida*, *Cyprin*. quæ scilicet omnia contrahuntur: ad quorum etiam imitationem, quum Æoles gravent τὴν κνημῖδα, *ocream*, & σφραγῖδα, *sigillum*, scribunt per contractionem κνᾶμιν, & σφρᾶγιν.

ρία Βοιωτίας τρέφε κύριον. [1] Ἡ δὲ Αὐλὶς, ἀντιπέραν μὲν Εὐβοίας κεῖται, φυλάττουσα μέχρι καὶ νῦν τὸ ὄνομα. Ἐκλήθη δὲ οὕτω, [2] παρὰ τὸ ἐκεῖ αὐλισθῆναι τὰς τῶν Ἀχαιῶν νῆας πρὸ τοῦ ἀποπλεῖν, [3] ἢ ἁλισθῆναι, ἤγουν ἀθροισθῆναι, [4] ἢ ἀπὸ Αὐλίδος, φασὶ, θυγατρὸς Εὐωνύμου υἱοῦ Κηφισοῦ. Ἔχει δὲ, φασι, λιμένας ἡ Αὐλὶς, [5] τοὺς μὲν, βλέποντας ἐπὶ τὴν Ἴλιον, [6] τοὺς δὲ, καταγωγοὺς ἀπὸ πάσης Ἑλλάδος. Διὸ καὶ ἀθροισθέντες οἱ Ἀχαιοὶ αὐτόθι, ἀνέπλευσαν. Ὁ Στράβων δὲ φησὶν, ὅτι [7] Αὐλὶς, πετρῶδες χωρίον, ἔνθα λιμὴν πεντήκοντα πλοίοις. [8] ὥστε εἰκὸς, τὸ ναύσταθμον τῶν Ἑλλήνων ἐν τῷ μεγάλῳ ὑπάρξαι λιμένι. Πλησίον δ' αὐτῆς, [9] Εὔριπος ὁ Χαλκιδικὸς, εἰς ὃν ἀπὸ Σουνίου στάδια ό. Ὀξύνεται δὲ ἡ Αὐλὶς, ἀναλόγως [10] διὰ τὴν παρωνυμίαν, ὡς πύλη, πυλίς. Τὸ δὲ βαρύτονον, ἐξ οὗ καὶ ἡ ἔπαυλις, Αἰολικόν φασιν εἶναι. Βαρυντικοὶ γὰρ οἱ Αἰολεῖς. Καὶ ἄλλως δὲ ἡ μὲν Αὐλὶς, ὡς ἐκ τοῦ αὐλίζω αὐλίσω, ἔχοι ἂν ἴσως τὴν ὀξεῖαν τόνωσιν· ἡ δὲ αὖλις τὴν βαρεῖαν, πρὸς διαστολήν, οἷον, [11] ἀτερπέα δ' αὖλιν ἔκυρσαν. Καὶ ἔστιν ἡ τούτου ἀναλογία, κατὰ τὸ Θέτιδα, Θέτιν· Θέμιδα, Θέμιν· Κύπριδα, Κύπριν. ἃ δὴ πάντα καὶ βραχύνονται. ὧν πρὸς μίμησιν, καὶ τὴν κνημῖδα, καὶ σφραγῖδα βαρύναντες οἱ Αἰολεῖς, κνᾶμιν, καὶ σφρᾶγιν συνεσταλμένως γράφουσι. *Bas. p. 201.*

VI. Schœnus porro, vel a cognomine quodam viro, vel ἀπὸ σχοίνων, *ab juncis*, qui inibi nascantur, sicuti in Schœnunte Arcadiæ, eo quòd locus

ϛ'. Σχοῖνος δὲ, ἢ ἀπὸ τινος ὁμωνύμου ἀνδρὸς, [12] ἢ ἀπὸ σχοίνων φυομένων αὐτόθι, καθὰ καὶ ἐν τῇ Ἀρκαδικῇ Σχοινοῦντι, [13] διὰ τὸ ἑλῶδες τοῦ τόπου.

1. Ἡ δὲ Αὐλὶς, ἀντιπέραν μὲν Εὐβοίας κεῖ) Notandus hîc mihi obiter error Servii, qui ad lib. 4. Æneid. Aulidem scribit insulam esse in Ægæo mari: quum urbs maritima ea sit Bœotiæ, e regione insulæ Eubœæ. Solinus c. 7. *Eubœa insula laterum objectu efficit Aulidis portum, seculis traditum Graja conjurationis memoriâ*. Polit.

2. παρὰ τὸ ἐκεῖ αὐλισθῆναι τὰς τῶν Ἀχαιῶν νῆας) Sic Etymologici Magni Auctor: Αὐλὶς, ἀπὸ τοῦ αὐτόθι αὐλισθῆναι τὸ Ἑλληνικὸν στρατόν. Et Tzetzes ad Hesiodum: Αὐλὶς δὲ ἀπὸ τοῦ ἐκεῖσε αὐλισθῆναι τοὺς Ἕλληνας. Ad hanc etymologiam pertinet illud Pomponii Melæ l. 2. c. 3. *Aulis, Agamemnonia Grajorumque classis in Troiam conjurantium statio*. Polit.

3. ἢ ἁλισθῆναι) Videtur hujus alterius etymologiæ auctor fuisse Trypho Grammaticus. Nam apud Stephanum, ubi ex Tryphone etymologia affertur τῆς Αὐλίδος, pro αὐλισθῆναι, legendum videtur ἁλισθῆναι, in his verbis: Τρύφων παρὰ τὸ αὐλισθῆναι, ἁλὶς, καὶ αὐλίς. Siquidem τὸ ἁλὶς, seu potiùs ἁλὶς, cum adspiratione, fit παρὰ τὸ ἁλισθῆναι. Sicuti enim ab αὐλίζω, αὐλίσω fit αὐλὶς, ut docet Etymologus, sic ab ἁλίζω, ἁλίσω, videtur, juxta Tryphonem Grammaticum, fieri ἁλὶς. Atque hinc, tenuato spiritu, αὐλίς. Statius fortasse etymologiam hanc respexit, cum ait lib. 1. Achilleid. v. 447.

Prima rates Danaas Hecatēia congregat Aulis.

Politus.

4. ἢ ἀπὸ Αὐλίδος, φασὶ, θυγατρὸς Εὐωνύμου) Tertiæ hujus etymologiæ meminerunt etiam Stephanus, & Tzetzes. Immo eam præ ceteris approbat Stephanus. Pausanias tamen Aulidem, filiam dicit Ogygi. *Polit.*

5. τοὺς μὲν, βλέποντας ἐπὶ τὴν Ἴλιον) ab eâ parte, quæ est ad Septemtriones. *Polit.*

6. τοὺς δὲ, καταγωγοὺς ἀπὸ πάσης Ἑλλάδος) a parte alterâ, quæ est magis ad Meridiem. Duos imprimis, ut & paullò post dicemus, distinguit Geographus portus Aulidis, unum, antequam a Delio Apollinis templo Aulidem pervenias, portum magnum, quem vocari ait profundum; alterum, portum ipsum Aulidis, quinquaginta navium capacem. Ceterùm de universâ illâ Bœotiæ orâ, quæ Eubœæ opponitur, Ephorus scripserat, eam in utramque Euripi partem diduci, & quâ parte Aulidem, & Tanagricum tractum contineat, spectare ad Ægyptium, & Cyprium mare; quâ verò parte Salganeum, & Anthedonem habet, ad Macedonicum mare, ac Propontidem, & Hellespontum respicere. Aulidem collocat Ptolemæus in gradu longitudinis 53. cum quadrante; latitudinis 37. item cum quadrante. *Politus.*

7. Αὐλὶς, πετρῶδες χωρίον) Hinc Αὐλὶς Homero πετρήεσσα, epitheto maximè accommodato ad naturam illius loci, & maris. Plinius l. 35. c. 13. *Ab Oropo quidem Aulida usque quidquid terra attingitur mari, mutatur in saxa*. Polit.

8. ὥστε εἰκὸς, τὸ ναύσταθμον τῶν Ἑλλήνων ἐν τῷ μεγάλῳ ὑπάρξαι λιμένι) nempe non in portu parvo Aulidis, quinquaginta dumtaxat navium capace; sed in alio portu propinquo, medio inter Delium, & Aulidem. Distat autem Delium ab Aulide stadiis triginta. Portum hunc describit Strabo magnum, & profundum: ut meritò ab eo portu, in quo universa Græcorum classis steterit, Aulidem veteres celebraverint. Plinius l. 4. c. 7. *Aulis, capaci nobilis portu*. Livius lib. 45. *A Chalcide Aulidem trajecit, trium millium spatio distantem, portum inclytum statione quondam mille navium Agamemnonia classis*. Politus.

9. Εὔριπος ὁ Χαλκιδικός) Strabo, ut est in libris editis: Εὔριπος ὁ Χαλκίδος. Polit.

10. διὰ τὴν παρωνυμίαν) Αὐλὶς, ἀπὸ τοῦ αὐλοῦ. idest, *a canali*. Salvinus.

διὰ τὴν παρωνυμίαν, ὡς πύλη, πυλίς) Contra hanc rationem stare videtur Etymologici Magni Auctor, cui dicitur αὖλις βαρυτόνως, ἐκ τοῦ αὐλή. ὥσπερ φῦμα, φῦμις. Sed Etymologus sequitur, ut puto, morem Æolicum. Melior tamen, meo judicio, altera ratio, quæ diversitatem accentûs inter Αὐλὶς, & αὖλις petit ex differentiâ significationis. Suidas: Αὖλις ἡ οἰκία. Αὐλὶς δὲ, πόλις Βοιωτίας. Politus.

11. ἀτερπέα δ' αὖλιν ἔκυρσαν) Oppiani videtur hemistichium ex Halieuticôn lib. 4. Ibidem: Πολλοὶ ναυτιλίῃσιν, ὁμοίιον αὖλιν ἔχοντες. Salvinus.

12. ἢ ἀπὸ σχοίνων) Quemadmodum Schœnus a schœnis, juncis; ita & Rhamnûs, ntis, a rhamnis, seu vepribus. Schœnûs, *junctetum*; Rhamnûs, *fruticetum*, *vepretum*. unde Rhamnusia Nemesis, quæ illis colebatur. *Salvinus.*

Sic etiam ἀπὸ τῶν ἐν αὐτῇ φυομένων, Φηγοῦς, Μυῤῥινοῦς, Μαραθοῦς. quæ exempla afferuntur a Stephano v. Σχοινοῦς. Polit.

13. διὰ τὸ ἑλῶδες τοῦ τόπου) ut de Schœnunte Arcadiæ dixit Stephanus. *Polit.*

σιν. [1] Λέγεται δὲ ἀπὸ Σχοινέως τὴν κλῆσιν ἔχειν τοῦ πατρὸς Ἀταλάντης. Ὁ δὲ Στράβων φησί· Σχοῖνος χώρα Θηβαϊκὴ, [2] ἐν ὁδῷ τῇ ἐπὶ Ἀνθηδόνα, διέχουσα Θηβῶν ὅσον πεντήκοντα στάδια. [3] Ῥεῖ δὲ ποταμὸς δι' αὐτῆς Σχοινοῦς καλούμενος. [4] Σκῶλος δὲ ἀρσενικῶς, κώμης ὄνομα, καὶ ὁ ἐξ αὐτῆς, Σκώλιος, καὶ Σκωλιεύς. [5] Τὸ δὲ σκῶλον τὸ οὐδέτερον, τί ποτε δηλοῖ, ἐν τοῖς ἑξῆς ῥηθήσεται. Οἱ δὲ παλαιοὶ φασὶ καὶ, ὅτι [6] ὁ Σκῶλος, κώμη τῆς Παρασωπίας χώρας ὑπὸ τῷ Κιθαιρῶνι, [7] ἢ, κατά τινας, ἐν τῇ τῶν Πλαταιέων, τόπος τραχὺς, καὶ δυσοίκητος. ὅθεν καὶ παροιμία· Εἰς Σκῶλον [8] μήτ' αὐτὸς ἰέναι, μήτ' ἄλλῳ ἕπεσθαι. Καὶ Πενθεὺς δὲ ἐκεῖθεν, φασὶ, καταγόμενος, διεσπάσθη ὑπὸ τῶν Βακχῶν. Ἦν δὲ καὶ Ὀλυνθιακὴ Σκῶλος. Δοκεῖ δὲ ἡ κατὰ Βοιωτίαν Σκῶλος, ἐπιμεμελημένους ἄρτους ἔχειν. διὸ καὶ μεγαλάρτου, φασὶν, ἐκεῖ, καὶ μεγαλομάζου Δήμητρος ἵδρυτο [9] ἄγαλμα. [10] Τὸ δὲ ὅμοιον καὶ ἐν τῇ κατὰ Μεσαπίους Ἰαπυγίᾳ, [11] παρ' οἷς καὶ βασιλεὺς ἦν, Ἄρτος καλούμενος· [12] καὶ Ἄρτου

locus ille sit palustris. Habere autem id nominis dicitur a Schœneo patre Atalantæ. De eo loco sic Strabo: Schœnus locus est regionis Thebaicæ, qua iter est Anthedunem; distatque Thebis stadia circiter quinquaginta. Fluit per eum amnis, nomine Schœnûs. Deinde Scolus, genere masculino, nomen est pagi; quique ex eo pago est, dicitur Scolius, & Scoliensis. At verò τὸ σκῶλον genere neutro, quid umquam significet, deinceps explicabitur. Ad hæc, prisci auctures tradunt, Scolum, pagum esse Parasopiæ regionis sub Cithærone; sive, juxta alios, in Platæensium territorio, locum asperum, & habitatu difficilem. Unde adagium:

Nec tu Scolon eas, nec eò comiteris euntem.

Pentheum quoque inde descendentem, ferunt a Bacchis discerptum fuisse. Quin & Scolum urbem fuisse circa Olynthum. Scolum autem Bœotiæ videri panes eximios, atque optimos habuisse, qui inibi magnâ curâ conficerentur. Quocirca collocatum ibi fuisse perhibent simulacrum Megalarti, & Megalomazi Cereris, *i. e. magnos panes, magnasque mazas habentis*. Nec dissimiliter contigisse apud Messapios in Japygiâ, apud quos rex fuit nomine Artus, seu Panis: & Magnum Artum, seu

1. *Λέγεται δὲ ἀπὸ Σχοινέως τὴν κλῆσιν ἔχειν τοῦ πατρὸς Ἀταλάντης*) At enim, auctore Stephano, non Σχοῖνος Bœotiæ, sed Σχοινοῦς, Ἀρκαδίας χωρίον, ἀπὸ Σχοινέως τοῦ Ἀταλάντης πατρός. Quod eò magis verisimile, quia Apollodoro Atheniensi lib. 3. cap. 8. Atalanta filia dicitur Schœnei τοῦ Ἀρκαδίας. Videntur tamen alii Schœnum etiam Bœotiæ referre ad Schœneum Atalantæ patrem. Nam Papinius lib. 7. Thebaid. *Atalantaeum Schœnon* vocat, hunc ipsum, ut videtur, Schœnum Bœotiæ. *Polit.*

2. *ἐν ὁδῷ τῇ ἐπὶ Ἀνθηδόνα*) Strabo, *κατὰ τὴν ὁδὸν τὴν ἐπὶ Ἀνθηδόνος*. Polit.

3. *Ῥεῖ δὲ ποταμὸς δι' αὐτῆς Σχοινοῦς καλούμενος*) Τὸ καλούμενος additamentum est Eustathii. Sic enim Strabo: *ῥεῖ δὲ καὶ ποταμὸς δι' αὐτῆς Σχοινοῦς*. Ubi pro Σχοινοῦς legendum suspicor Σχοινοῦς. Videtur enim in gignendi casu dici Σχοινοῦς, seu Σχοινόεντος Jonicè, tamquam a Σχοινοῦς· non Σχοινόεντος, a Σχοινοῦς. Nicander in Theriac.

Ἠ, τὸν Σχοινοῦς τε ῥόος, Κνώποιό τε βένθη,

ad quem locum antiquus Scholiasta: *Σχοινοῦς δὲ, καὶ Κνώπος, ἀμφότεροι ποταμοὶ Βοιωτίας εἰσί*. Sic Σχοινοῦς Stephano hic ipse, ut existimo, fluvius Bœotiæ. Καὶ *Σχοινοῦς ποταμὸς, ἀπὸ Σχοινέως τοῦ Ἀθάμαντος*. Quamquam paullò post apud eumdem Stephanum ὁ παραῤῥέων τὴν Σχοῖνον ποταμὸς, vocetur Σχοινοῦς, *ἤτοι παρὰ τοὺς χοίνους, ἢ παρὰ τὸν Σχοινέα τὸν τῆς Ἀταλάντης πατέρα*. Sed vitio, & depravatione scripturæ pro Σχοινοῦς. quod quum librarii mutassent in Σχοινοῦς, fecerunt inde etiam χοίνους pro χοίνοις, unde sursan fluvio indita esset appellatio. Ab eadem scripturæ depravatione civis quoque dicitur Σχοινοῦς pro Σχοινοῦς. Atque hujus quidem nominis Gentilis sequitur statim in Stephano hæc ratio: Ὁ δὲ ποταμὸς, καὶ ὁ οἰκήτωρ, Σχοινοῦς, ὡς Ταρσοῦ Ταρσεύς. Ubi quis non videat, legendum esse Σχοινεύς; Sicuti enim Ταρσοῦ est Ταρσεὺς ita Σχοίνου Σχοινεύς. Præterquamquod scriptum perperam puto illud οἰκήτωρ pro οἰκητής. Hæc enim satis probabilis intelligitur ratio, cur ejus loci civis vocetur Σχοινεὺς, quia non solùm fluvius, verùm etiam ὁ οἰκητὴς dicitur Σχοινεὺς, ut Ταρσοῦ Ταρσεύς. Illa verò altera ex nomine conditoris, cui videri umquam possit idonea ratio, cur unum, & idem quoque sit nomen gentile? Ceterùm Σχοινοῦς nomen est fluvii, civis, conditoris urbis. Stephanus v. Ἀγάθη. Σχοινοῦς δὲ καὶ λίμνη, καὶ ποταμὸς, καὶ ἐθνικόν. Politus.

4. *Σκῶλος δὲ ἀρσενικῶς, κώμης ὄνομα*) Stephanus: Σκῶλος, πόλις Βοιωτίας. ἀρσενικῶς δὲ, κώμη τις. ὁ πολίτης, Σκώλιος, καὶ Σκωλιεύς. Polit.

5. *Τὸ δὲ σκῶλον τὸ οὐδέτερον*) ut Judic. c. 11. v. 35. ex interpretatione Symmachi: *εἰς σκῶλον ἐγένου ἐν ὀφθαλμοῖς μου*. Deuteron. c. 7. 16. ex versione septuaginta Interpretum. *καὶ οὐ μὴ λατρεύσῃς τοῖς θεοῖς αὐτῶν· ὅτι σκῶλον τοῦτό ἐστί σοι*. Esaiæ c. 57. 14. *καὶ ἄρατε σκῶλα ἀπὸ τῆς ὁδοῦ τοῦ λαοῦ μου*. Sed tamen etiam hoc sensu reperitur ὁ σκῶλος ἀρσενικῶς. Homerus lib. ν Il.

Καὶ τὸ μὲν αὐτοῦ μίμν', ὥστε σκῶλος πυρίκαυστος.

Hesychius: Σκῶλος, ῥάβδος, σκάνδαλος, ἡ σκόλοψ. οἱ δὲ ὁ σκόλοψ, ἢ ῥάβδος, ὁ ἀπωξυσμένος πάσσαλος. ὥστε σκῶλος πυρίκαυστος. ἢ ἀκανθώδης εἶδος. Suidas: Σκῶλος, εἶδος ἀκάνθης, ἢ σκάνδαλον. Polit.

6. *ὁ Σκῶλος, κώμη τῆς Παρασωπίας*) Ex Strabone lib. 9. c. 408. *Polit.*

7. *ἢ, κατά τινας, ἐν τῇ τῶν Πλαταιέων*) Strabo: *ἔνιοι δ' ἐν τῇ Πλαταιΐδι φασὶ τόν τε Σκῶλον, καὶ τὴν Ἐτεωνὸν, καὶ τὰς Ἐρυθράς*. Polit.

8. *μήτ' αὐτὸς ἰέναι*) Scripsit fortassis Eustathius *ἴμεν* pro *ἴμεν*, seu *ἰέναι*. Nam versus ita sese habet:

Εἰς Σκῶλον μήτ' αὐτὸς ἴμεν, μήτ' ἄλλῳ ἕπεσθαι. Polit.

Versus, qui in proverbium abiit. *Salvinus.*

9. *ἄγαλμα*) Athenæus ex Polemone scribit πληθυντικῶς, ἀγάλματα. Quare suspicabar, ἀγάλματα illa fuisse Cereris, & Proserpinæ. Nam Cereri, & Proserpinæ posita erant Scoli simulacra. Pausanias in Bœoticis c 4. *ἔστιν ἐρείπια Σκώλου. Δήμητρος δὲ, καὶ Κόρης ἐν τοῖς ἐρειπίοις ναὸς οὐκ ἐξειργασμένος ὁ ναὸς, ἡμίσεα δὲ καὶ ταῖς θεαῖς ἐστι τὰ ἀγάλματα*. Politus.

10. *Τὸ δὲ ὅμοιον καὶ ἐν τῇ κατὰ Μεσαπίους Ἰαπυγίᾳ*) Μεσσαπίων ἄρτος, idest, φαμὶς, celebratur a Suidâ: proinde quasi Messapii panes bonitate, aut magnitudine, præcellerent, aut potius, quod ego existimo, in proverbium abierit Magnus ille Panis Messapiorum, quem videlicet Messapii, institutis fortasse in honorem regis sui Arti Megalartiis, per eos festos dies solemni pompâ videntur inferre consuevisse. Ceterùm Μεσαπίους scribit hic Eustathius cum simplici σ, ut & Μεσαπίων Suidas, Idem tamen Suidas alibi Μεσσαπίων, geminato σ. Atque ita alii communiter Μεσσαπία dicitur, & Gentile nomen Μεσσάπιος. Regis Messapiorum Artæ meminit Thucydides l. 7. *Politus.*

11. *παρ' οἷς καὶ βασιλεὺς ἦν, Ἄρτος καλούμενος*) Quid regi iste Ἄρτος cum ἄρτῳ Cereali? Penè ego dixerim cum Athenæo: Οὐ ταῦτα εἰς τὸν Ἄρτον ὁ σὺν πατρὶς ἦν, ἀλλὰ τὸν ἀρτωμένον ἀπὸ τῆς Σιτοῦς καλουμένης Δήμητρος, καὶ Σιμαλίδος. Polit.

12. *καὶ Ἄρτου δὲ τινος μεγάλου ἐπιλεγομένου*) Videtur quidem Eustathius significare, solitos Messapios in Festo illo suo Megalartiorum magnum panem, quem inferebant, ἄρτον μέγαν ἐπιλέγειν, in honorem fortasse, ut dixi, regis Arti, ad cujus nomen eâ acclamatione alluderent. Sed Athenæus ex Semi Deliade videtur alia respicere Megalartia Deliorum, ubi ex Semo meminit panis Ἀχαΐνη, eumque scribit grandiorem fuisse, & ταῖς Θεσμοφόροις fieri solitum, festumque illud vocatum Μεγαλάρτια, ἐπιλεγόντων τῶν φερόντων, Ἀχαΐνην στέατος ἔμπλεον τράγον. Quam acclamationem haud dubiè corruptam, profitetur Casaubonus, sese doctis sanandam relinquere. Nam medicinam Dalecampii, qui τράγαν solùm emendat pro τράγον, ipse judicat pristinam huic loco sanitatem non afferre. Ipse ergo Casaubonus conjicit, Ἀχαΐνην στέατος ἔμπλεον ἄρτον, favente nonnihil, ut ait, quod scribit eo hoc loco Eustathius, solitum ἄρτον ἐπιλέγεσθαι. At enim Μεγαλάρτια, in quibus soleret ἄρτος ἐπιλέγεσθαι, videtur, ut dixi, Eustathius longè alia intellexisse, non hæc videlicet Deliorum, ταῖς Θεσμοφόροις sacra, de quibus Semus loquebatur; sed Μεγαλάρτια Messapiorum, quæ in honorem maximè Arti regis celebrare eos consuevisse, Eustathius existimavit. Quare in loco illo Athenæi pro τράγον mihi planè legendum videtur τρώγημα. ita ut apud Delios, qui magnum illum panem Ἀχαΐνην inferrent, ii acclamarent, ac dicerent, Ἀχαΐνην, στέατος ἔμπλεον τρώγημα. Est autem τρώγημα, quidquid bellariorum secundis mensis opponitur: cujusmodi certè generis fuit panis ille Ἀχαΐνης, totus oppletus adipe, talis ferè, qualis apud nos *il pan' unto*. Politus.

seu Panem, dici acclamando, ac decantari consuevisse, dum Festa in eum peragerentur Megalartia, hoc est, *Magni Panis*. Ac simul etiam Athenæus commemorat, ut panes quidam Forenses vocarentur; itemque ut apud Syracusanos in honore haberetur Ceres Sito, ob studium, ut videtur, magnamque illic copiam frumenti. Eteonus autem, quæ postmodum vocata est Scarphe, nomen habet a nescio quo Eteono, qui filius fuit Bœoti, pater Eleonis. Sita urbs ea dicitur in tumulo ad Asopum amnem, qui pariter atque Ismenus, per eam planitiem fertur, quæ est ante Thebas. Quo de Asopo sic Geographus: Cithæron haud procul Thebis desinit: propter eum fluit Asopus, quippe qui radices ipsius alluat. Ceterùm Gentile nomen Eteoni, est Eteonius. Hanc autem, πολύκνημον, *saltuosam*, vocat, quippe montuosam. Κνημοὶ enim, *i. e. saltus*, *seu colles*, sunt partes montis humiliores, ut paullò post explicabitur. Quidam tamen exponunt *origano abundantem*, *seu feracem origani*, eo quòd Argivi κνημὸν dicant origanum.

VII. Ad hæc, ἡ Θέσπια, *Thespia*, quæ sita erat ad Heliconem, sed magis Austrum versus, metri causâ, producit hoc loci penultimam. Nam alioquin ipsam habet brevem. Scribitur autem communiter penultima cum ι, ut Λάμια, *Lamia*, Ἴαμνια, *Jamnia*. Verùm Herodianus in Prosodiâ Generali largitur ei diphthongum ει. Contra is, qui Gentilia Urbium Nomina conscripsit, rem miram notat, quî fiat, ut singulare per diphthongum scribatur. Ut hinc appareat, duplici modo efferri singulare τῶν Θεσπιῶν, *Thespiarum*; plurale verò scribi dumtaxat cum ancipiti. Idemque auctor est, singulare hujus nominis acui in antepenultimâ (est enim ἡ Θέσπια, *Thespia*, &c.) plurale verò in ultimâ. Dicuntur enim Θεσπιαὶ, *Thespiæ*, ac reliqui similiter casus. Quod & ipsum fit in Πλάταια, *Platæa*, ut paullò post dicetur. Præterea verò, quemadmodum Athena singulari dicitur numero, & plurali, itemque Mycena, & Creta, & Thebe; sic etiam vide, ut hæc ista urbs utroque numero efferatur. Eadem enim est Thespia, & Thespiæ. Rursus Gentilium Nominum scriptor, τὸ Θέσπια, & produci docet, &

τῦ δὲ τινος μεγάλυ ἐπιλεγομένυ, ἑορτῆ ἐπ' αὐτῷ ἐτελεῖτο τὰ Μεγαλάρτια. Ὡς δὲ καὶ [1] ἀγαραῖοι ἐκαλῦντο τινὲς ἄρτοι, καὶ ὡς παρὰ Συρακυσίοις ἐτιμᾶτο [2] Δημήτηρ Σιτὼ διὰ τὴν, ὡς εἰκὸς, ἐπιμέλειαν, καὶ εὐφορίαν ἐκεῖ τῦ σίτυ, συνιστορεῖ καὶ Ἀθήναιος. [3] Ἐτεωνὸς δὲ ἐκλήθη μὲν ὕστερον καὶ Σκάρφη, καλυμένη [4] ἀπό τινος Ἐτεωνῦ, ὃς Βοιωτῦ μὲν ἦν ἀπόγονος, πατὴρ δὲ Ἐλεῶνος. Κεῖται δέ, φασιν, ἐπὶ λόφυ [5] περὶ τὸν Ἀσωπὸν, ῥέοντα ἐπὶ τῦ πρὸ Θηβῶν πεδίυ, καθὰ καὶ ὁ Ἰσμηνός. περὶ δὲ Ἀσωπῦ λέγει ὁ Γεωγράφος, καὶ ὅτι Κιθαιρὼν τελευτᾷ ὐκ ἄποθεν Θηβῶν. παρ' αὐτὸν δὲ ῥέει ὁ Ἀσωπὸς, κλύζων τὴν ὑπώρειαν αὐτῦ. [6] Τὸ δὲ ἐθνικὸν τῆς Ἐτεωνῦ, Ἐτεώνιος. [7] Πολύκνημον δὲ ταύτην λέγει, ὡς ὀρεινήν. Κνημοὶ γὰρ τὰ κάτω τῦ ὄρυς, ὡς μετὰ μικρὸν ῥηθήσεται. Τινὲς δὲ ἀντὶ τῦ πολυορίγανον. κνημὸν γὰρ Ἀργεῖοι φασὶ τὴν ὀρίγανον.

ζ. Ἡ δὲ Θέσπια, ἣ πρὸς τῷ Ἑλικῶνι ἔκειτο, [8] νοτιωτέρα αὐτῦ, ἐκτείνει ἐνταῦθα τὴν παραλήγυσαν διὰ τὸ μέτρον. Ἄλλως γὰρ ἐν συστολῇ ἔχει αὐτήν. Γράφεται δὲ κοινῶς διὰ τῦ ι ἡ παραλήγυσα, ὡς τὸ Λάμια, [9] Ἴαμνια. Ἡρωδιανὸς δὲ ἐν τῇ καθόλυ προσῳδίᾳ τὴν ει δίφθογγον χαρίζεται αὐτῇ. Ὁ δὲ τὰ Ἐθνικὰ γράψας, παρασημειῦται, ὅτι θαῦμα, πῶς τὸ ἑνικὸν διὰ διφθόγγυ γράφεται. ὡς ἐντεῦθεν διφορεῖσθαι μὲν τὰ ἑνικὰ τῶν Θεσπιῶν· [10] τὰ δὲ πληθυντικὰ, διὰ μόνυ διχρόνυ γράφεσθαι. Λέγει δὲ ὁ αὐτὸς, τὰ μὲν ἑνικὰ ταύτης προπαροξύνεσθαι *Rom. p. 266.* (ἡ Θέσπια γὰρ, καὶ τὰ ἑξῆς) [11] τὰ δὲ πληθυντικὰ ὀξύνεσθαι. Θεσπιαὶ γὰρ, καὶ τὰ ἑξῆς ὁμοίως. Ταυτὸ δὲ πάσχει καὶ ἡ Πλάταια, ὡς μετ' ὀλίγα ῥηθήσεται. Ὅρα δὲ καὶ, ὅτι, [12] ὥσπερ Ἀθήνη ἑνικῶς, καὶ πληθυντικῶς, καὶ Μυκήνη, καὶ Κρήτη, καὶ Θήβη, ὕτω καὶ ἡ πόλις αὕτη, Θέσπια γὰρ, καὶ Θεσπιαὶ ἡ αὐτή. Φησὶ δὲ ὁ τῶν Ἐθνικῶν συγγραφεὺς, καὶ ὅτι [13] τὸ Θέσπια καὶ ἐκτείνεται,

1. ἀγελαῖοι ἐκαλῦντο τινὲς ἄρτοι) lege, ἀγοραῖοι, qui panes in pretio erant apud Athenienses. *Politus.*

2. Δημήτηρ Σιτὼ) Hoc cognomine culta Ceres a Syracusanis, ut ex Polemone ἐν τῷ περὶ τῦ Μορύχυ refert Athenæus l. 3. c. 25. *Politus.* Quasi Ceres frumentaria. *Salvinus.*

3. Ἐτεωνὸς δὲ ἐκλήθη μὲν ὕστερον καὶ Σκάρφη) Ea Strabone, & Stephano. Hesychio est Ἐτεών. Politus.

4. ἀπό τινος Ἐτεωνῦ) Stephanus, ἀπὸ Ἐτεωνέως. Polit.

5. περὶ τὸν Ἀσωπὸν) Fallitur Stephanus, qui Eteonum adscribit Eubœæ. Est enim urbs Parasopiæ in Bœotiâ. *Polit.*

6. Τὸ δὲ ἐθνικὸν τῆς Ἐτεωνῦ, Ἐτεώνιος) ut Ἐτεωνεύς. ex Stephano. *Polit.*

7. Πολύκνημον δὲ ταύτην λέγει, ὡς ὀρεινήν) Statius: *densumque jugis Eteonon iniquis.* Polit.

8. νοτιωτέρα αὐτῦ) ἐπικειμένη δὲ τῷ Κρισαίῳ κόλπῳ καὶ αὐτὴ, καὶ ὁ Ἑλικών. quod, Geographiæ causâ, addere mihi visum ex Strabone l. 9. p. 409. *Polit.*

9. Ἴαμνια) Sic quidem Stephano. Sed Straboni, & Ptolemæo scribitur Ἰάμνεια, per diphthongum ει. *Polit.*

10. τὰ δὲ πληθυντικὰ, διὰ μόνυ διχρόνυ γράφεσθαι) Sic Θεσπιαὶ Xenophonti, ac Diodoro Siculo, quæ Herodoto, & Pausaniæ Θέσπεια. Atque hanc istam scribendi diversitatem inter τὰ ἑνικὰ τῶν Θεσπιῶν, & τὰ πληθυντικὰ, videtur etiam animadvertisse, & observasse Suidas. Nam ἑνικῶς dicitur ei Θέσπεια, ὄνομα πόλεως. Deinde Θεσπιαί. Nihilominus tamen etiam πληθυντικῶς scriptum est cum diphthongo ει, Θεσπειῶν, & Θεσπειαὶ apud Stephanum in [illegible]. Immo & Θεσπειαὶ sunt Ptolemæo. *Politus.*

11. τὰ δὲ πληθυντικὰ ὀξύνεσθαι) Hanc etiam differentiam accentus inter Θέσπεια, & Θεσπειαὶ observatam vidimus a Suida: & facilè cuique obvia sunt exempla. Strabo: Θέσπειαν δὲ λέγοντας τὰς Θεσπιάς. Polit.

12. ὥσπερ Ἀθήνη ἑνικῶς, καὶ πληθυντικῶς) quippe πολλῶν ὀνομάτων, τῶν μὲν ἀμφοτέρως λεγομένων καὶ ἑνικῶς καὶ πληθυντικῶς, καθάπερ καὶ ἀρρενικῶς, καὶ θηλυκῶς, τῶν δ' ἑτέρως. Quod in hanc ipsam rem notat Strabo. Sunt igitur urbium nomina, quæ ἀμφοτέρως, hoc est, tum ἑνικῶς, tum πληθυντικῶς, efferuntur. Hujuscemodi sunt hic, & alibi Eustathio, Ἀθήνη, Μυκήνη, Θήβη, Θέσπια. Sunt & alia, quæ ἑτέρως, hoc est, alterutro tantùm modo, vel ἑνικῶς, vel πληθυντικῶς. Sic, ait Casaubonus, Ἀθῆναι solùm πληθυντικῶς. Repugnat ergo Casaubonus Eustathio. Neque nunc meâ interest, hanc de nomine controversiam dirimere, aut in eam curiosiùs inquirere. *Politus.*

Qui pluraliter urbes profert, κώμας intelligit, e quibus urbs collecta est: qui singulariter, collectionem ipsam vicorum. *Salvinus.*

13. τὸ Θέσπια καὶ ἐκτείνεται, καὶ συστέλλεται παρὰ Κορίννῃ) Epitome Stephani: γράφεται καὶ διὰ τῦ ι, καὶ ἐκτείνεται, καὶ συστέλλεται παρὰ Κορίννῃ. Politus.

Ita Πάχυνος promontorium Siciliæ tum productâ, tum correptâ secundâ syllabâ, legitur apud Periegetem. *Salvinus.*

καὶ συστέλλεται παρὰ Κορίννῃ. σοφὴ δὲ τὴν ποίησιν ἡ Κόριννα, καὶ ὅτι κτίσμα ἐστὶν ἡ Θέσπια Θεσπιάδου,[1] κατὰ δέ τινας, Θεσπίου, υἱοῦ Τεύθραντος[2] τοῦ τοῦ Πανδίονος. Ἱστορεῖται δὲ, Θεσπιέα εἶναι τὸν Νάρκισσον, ὃς ἦν μὲν υἱὸς Κηφισσοῦ τοῦ ποταμοῦ, καὶ Λειριοέσσης νύμφης. κάλλος δὲ ἔχων ἀμύθητον,[3] ἐπικύψας πηγῇ τινι, καὶ τῆς ἑαυτοῦ σκιᾶς ἐρασθεὶς, ἔρριψεν ἑαυτὸν ἐκεῖ, καὶ ἐναπεπνίγη τῷ ἐνόπτρῳ ὕδατι. καὶ ἡ γῆ ἀνέδωκε φυτὸν ὁμώνυμον τῷ νεανίᾳ. Ἐν δὲ τοῖς Ἐθνικοῖς φέρεται καὶ[4] Θεσσαλικὴ Θέσπια,[5] καὶ Σαρδῴα· ἐν δὲ τῇ κατὰ Βοιωτοὺς, ἐπίγραμμα Φιλιάδου τοῦ Μεγαρέως τοιοῦτον ἐπὶ τοῖς ἀναιρεθεῖσιν ὑπὸ Περσῶν·

Ἄνδρες οἵ ποτ' ἔναιον ὑπὸ κροτάφοις Ἑλικῶνος,
Λήματι τῶν αὐχεῖ Θέσπια εὐρύχορος.

Ἱστορεῖται δὲ καὶ ὁ Πραξιτέλους Ἔρως ἐν Θεσπιαῖς εἶναι, ὃν ἔγλυψε μὲν ἐκεῖνος,[6] ἀνέθηκε δὲ ἡ ἑταίρα Γλυκέρα, ἐκεῖθεν οὖσα, λαβοῦσα δῶρον παρὰ τοῦ τεχνίτου.[7] Πολλοὶ δὲ ἀνέβαινον ὀψόμενοι τὸν Ἔρωτα. Ἐκεῖ δέ, φασι, καὶ ἡ Ἄσκρη[8] δεξιᾷ Ἑλικῶνος ἐφ' ὑψηλοῦ, καὶ τραχέος τόπου, ἀπέχουσα Θεσπιῶν, ὅσον τεσσαράκοντα στάδια. καὶ ταῦτα μὲν περὶ Θεσπιῶν.[9] Γραῖα δέ ἐστι, κατά τινας, ἡ καὶ Τάναγρα·[10] ὧν οἱ πολῖται Γραῖος, καὶ

corripi apud Corinnam, insignem illam, ac doctam Poëtriam; ipsamque Thespiam conditam esse a Thespiade, sive, ut alii vocant, Thespio, filio Teuthrantis, ejus, qui filius fuit Pandionis. Thespiensem genere fuisse Narcissum memorant, Cephisso amne, & Lirioëssâ nymphâ natum, insigni supra modum formâ, qui quum oculos in fontem quemdam demisisset, suæque imaginis amore ipse captus esset, sese eò dejecit, suoque illo speculo, nimirum aquis, est submersus: indeque ex humo florem adolescentuli illius cognominem enatum. Ceterùm a Gentilium Nominum Auctore Thespia etiam affertur Thessalica, & Sardoa: de Thespiâ verò Bœoticâ, Philiadis Megarensis Epigramma hujuscemodi in eos, qui interfecti sunt a Persis:

Qui sub verticibus degebant quondam Heliconis,
Fortibus exultat Thespias ampla viris.

Fuisse insuper Thespiis perhibetur Praxitelis Cupido, quem a Praxitele sculptum Glycera meretrix, patriâ Thespiensis, dedicavit, quum eum ipsum dono ab artifice accepisset. Plerique illuc, Cupidinis spectandi gratiâ, proficiscebantur. Ibi quoque ad dextram Heliconis sitam esse tradunt Ascram sublimi & aspero loco, quadraginta circiter a Thespiâ stadiis. Atque hæc quidem de Thespiis. Græa porrò, juxta nonnullos, eadem est, ac Tanagra: cujus urbis cives, Græus, & Ta-

1. *κατὰ δέ τινας, Θεσπίου*) Verba hæc intrusa videntur, nec satis apposite, ab Eustathio in textum Stephani. Sic enim Stephani Epitome: *Θεσπιάδου κτίσμα. τοῦ Τεύθραντος τοῦ Πανδίονος.* Verum alii non ad Thespiadem, Teuthrantis filium, urbem referunt Thespiam; sed ad Thespium, filium Erechthei. Pausanias in Bœoticis c. 26. *οἱ δὲ Θεσπιεῖς φασιν ἐξ Ἀθηνῶν ἐλθόντα τὸ ὄνομα τῇ πόλει δοῦναι. γεγονέναι δὲ ἀπὸ Ἐρεχθέως αὐτόν.* Quamquam alii, teste ibidem Pausaniâ, eamdem urbem appellatam velint a Thespiâ, Asopi filiâ. Thespius, de quo diximus, filius Erechthei, vocatur Θέσπιος a Diodoro libro 4. Bibliothecæ p. 163. *Politus.*

2. *τοῦ τοῦ Πανδίονος*) Dele alterum τοῦ, quod nec videtur agnovisse Angelus Politianus. *Polit.*

3. *ἐπικύψας πηγῇ τινι*) Fontem hunc refert Pausanias in Thespiensium finibus positum, & Narcissi appellatum. *Polit.*

4. *Θεσσαλικὴ Θέσπια*) Thessalicæ Thespiæ meminit Val. Flaccus Argonaut. l. 1. *Thespia* sunt Plinio l. 4. c. 9. inter alia oppida Magnesiæ. *Polit.*

5. *καὶ Σαρδῴα*) Urbs Sardiniæ Thespia sic appellata est ἀπὸ τῶν Θεσπιαδῶν, qui, Iolao duce, eò in coloniam sunt profecti. *Polit.*

6. *ἀνέθηκε δὲ ἡ ἑταίρα Γλυκέρα*) Auctor Strabo l. 9. p. 410. Alii tamen Thespiensem hanc meretricem, cujus amator fuit Praxiteles, dicunt Phrynen, ut Pausanias l. 9. c. 27. *Politus.* Et Athenæus lib. 13. *Salvinius.*

7. *Πολλοὶ δὲ ἀνέβαινον ὀψόμενοι τὸν Ἔρωτα*) Nec ulla alia erat caussa visendarum Thespiarum, nisi Cupido ille Praxitelis. Strabo: *πρότερον μὲν οὖν ὀψόμενοί τινες τὸν Ἔρωτα ἀνέβαινον ἐπὶ τὴν Θέαν, ἄλλως οὐκ οὖσαν ἀξιοθέατον.* Unde forsan Dicæarchus: *καὶ τῶν Θεσπιέων φιλοτιμίαν μὲν ἔχουσι μόνον ἀνδριάντων, καὶ [illegible], ἄλλο δὲ οὐδέν.* Cicero Accusat. in Verrem l. 4. De Signis n. 2. *Idem, opinor, artifex* (Praxiteles) *ejusmodi Cupidinem fecit illum, qui est Thespiis, propter quem Thespiæ visuntur, nam alia visendi caussa nulla est. Itaque ille L. Mummius quum Thespiis ea, quæ ad ædem Felicitatis sunt, ceteraque profana ex illo oppido signa tolleret, hunc marmoreum Cupidinem, quod erat consecratus, non attigit.* Plinius l. 36. c. 5. *Ejusdem est* (Praxitelis) *& Cupido objectus a Cicerone Verri, ille, propter quem Thespiæ visebantur, nunc in Octaviæ Scholis positus.* Quanti opus illud suum artifex ipse fecerit, constat ex Pausaniâ l. 1. c. 20. Verùm, quem Verri Cicero objecit, Cupido, non est ille, propter quem Thespiæ visebantur, ut hallucinatur Plinius (illum enim certè Verres non abstulit;) sed alter ejusmodi Cupido ejusdem statuarii, quem C. Verres Messanæ impudentissimè abstulit ex sacrario C. Heii Mamertini. Thespiensem autem illum Cupidinem tradit in Bœoticis Pausanias primo a Cajo Cæsare sublatum, Thespiensibus deinde a Claudio remissum, demum a Nerone Romam reportatum, igne ibidem consumptum fuisse. In ejus Cupidinis locum alter Thespiis substitutus, quem ad illius exemplum fecit Menodorus Atheniensis. *Politus.*

8. *δεξιᾷ Ἑλικῶνος*) Strabo, *ἐν δεξιᾷ*. Polit.

9. *Γραῖα δέ ἐστι, κατά τινας, ἡ καὶ Τάναγρα*) juxta Pausaniam imprimis, l. 9. c. 20. *Polit.*

10. *ὧν οἱ πολῖται*) Γραῖοι, καὶ Ταναγραῖοι) Ex Stephano. Sed corrigendum, quod legitur apud Stephanum: Γραῖα, πόλις Ἐρετρίας. Qui enim urbs Eretriæ Græa, quum Eretria oppidum sit Eubœæ? Idem alibi Stephanus: Ἐρετρία, πόλις Εὐβοίας. Quare verba illa Stephani sic libenter supplerem: Γραῖα, πόλις Βοιωτίας ἀντικρὺ Ἐρετρίας, vel alio simili modo. Nam Græa, si non Oropus ipse Bœoticus fuit, ut existimabat Aristoteles; fuit certè, juxta alios, locus Oropo vicinus. Strabo: *Καὶ ἡ Γραῖα δ' ἐστὶ, τόπος Ὠρωποῦ πλησίον.* Stephanus: *Ἔστι δὲ τόπος τῆς Ὠρωπίων πόλεως, πρὸς τῇ θαλάττῃ.* Dubitare autem nos non sinit Geographus, quin Oropus situs fuerit e regione Eretriæ, trajectu quadraginta stadiorum, seu, ut scribit Thucydides, sexaginta. Quem sanè posteriorem numerum exprimit Epitome ipsa Straboniana his verbis: *Ὅτι μεθόριον Ἀττικῆς, καὶ Βοιωτίας, πρὸς τῇ Εὐβοϊκῇ θαλάττῃ, ἐστὶν ὁ Ὠρωπὸς, καὶ ὁ ἱερὸς λιμὴν, ὃν καλοῦσι Δελφίνιον, ἀντιπέραν Ἐρετρίας τῆς ἐν Εὐβοίᾳ, ἀπὸ σταδίων τὸ διάπλουν ξ'.* Similis etiam emendatio adhibenda alteri huic loco Stephani v. Ὠρωπός. *Ἡ δὲ Γραῖα, τόπος τῆς Ὠρωπίας, πρὸς τῇ θαλάττῃ καὶ Ἐρετρίας τῆς Εὐβοίας κειμένη.* Nam legendum, *πρὸς τῇ θαλάττῃ ἀντικρὺ Ἐρετρίας, τῆς Εὐβοίας, κειμένη.* Nisi mavis, *πρὸς τῇ θαλάττῃ ἀντιπέραν Ἐρετρίας τῆς ἐν Εὐβοίᾳ κειμένη.* Pro Ἐρετρίας depravatè scriptum τὸ Ἐρεθρίας. Strabo: *κατὰ δὲ τὸν* (τὸν Ὠρωπὸν) *ἐστιν ἡ νῦν Ἐρέτρια· διάπλους δ' ἐπ' αὐτὴν στάδιοι ἑξήκοντα.* Sic & paullò ante apud eumdem Stephanum, ubi post recensitam Macedoniæ urbem Oropum, aliamque ejusdem nominis urbem Bœotiæ, subdit: *Ἔστι καὶ ἄλλη Εὐβοίας·* corrige: *Ἔστι καὶ ἀντιπέραν Εὐβοίας.* Illa scilicet eadem urbs, de qua dixerat: *καὶ ἄλλη Βοιωτίας.* Nam tertia deinde sequitur urbs Syriæ. Quamquam verborum ordo perturbatus mihi videatur, & quæ interposita sunt verba: *Κέκληται ἀπὸ Ὠρωποῦ τοῦ Μακεδόνος, τοῦ Λυκάονος·* ad Oropum Macedoniæ urbem pertinere. Ego planè existimo, eum, qui Stephani Opus de Gentilibus Urbium Nominibus in Epitomen redegit, non verba modò aliquando interpolasse; verùm etiam, rejectis sæpe, quæ explendo sensui necessaria erant, verbis, sententias ipsas depravasse. hinc plerosque errores in egregium illum Scriptorem manasse. Possis tamen etiam fortassis in loco illo, quem supra attulimus, legere: Γραῖα, πόλις Ἐρετρικῆς. idest, urbs Eretriaca, seu Eretriensis ditionis. Nam videntur loca aliquot Bœoticæ alias oræ sub imperium ditionemque Eretriensium venisse: quum, Strabone teste, Eretria insignes etiam colonias in Macedoniam miserit, pluresque insulas in ditionem suam

Tanagræus. Verùm, juxta alios, non eadem urbs est, ut palam faciunt, tum ille, qui scribit, Tanagram urbem esse Bœotiæ, quam Homerus Græam vocat, quòd in propinquo ea sit, tum ii, qui narrant, minimè profectos esse Tanagræos ad bellum Trojanum, ut & Euphorio:

Qui dare se classi comites renuere per altum.

Urbs hæc Græa, sive Tanagra, dicta quoque est Pœ-

καὶ Ταναγραῖος. Κατὰ δέ τινας, οὐκ εἰσὶν αἱ αὐταὶ, ὡς δηλοῦσιν· ὅ, τε γράψας, ὅτι Τάναγρα πόλις Βοιωτίας, ἣν Ὅμηρος Γραῖαν καλεῖ διὰ τὸ πλησίον εἶναι, καὶ οἱ ἱστοροῦντες, ὅτι Ταναγραῖοι οὐκ ἐστράτευσαν εἰς Τροίαν, ὡς καὶ Εὐφορίων·

Οἳ πλόον ἠρνήσαντο, καὶ ὅρμους αἰγιαλοῖο.

[2] Ἐκαλεῖτο δὲ ἡ Γραῖα, εἴτε καὶ ἡ Τάναγρα, καὶ Ποι-

[illegible]. Præterquam quòd Gephyræi, qui Tanagricum tractum, ubi Græa erat, incoluerunt, oriundos sese ab Eretriâ ipsi prædicabant, ut testatur Herodotus. Fuerit ergo, si ita fortè alicui placet, Græa quoque ipsa Eretriensis, prope quam visebatur monumentum Eretriensis Narcissi. Ἐρετριεὺς autem, Eretriensis est θηλυκῶς, & Eretriæ, seu Eretriaca. Etymologici Magni Auctor: Ἐρέτρια, πόλις Εὐβοίας, ὁ πολίτης Ἐρετριεύς, καὶ Ἐρετριαϊκός. τὸ θηλυκὸν, Ἐρετριαία, καὶ Ἐρετριάς. Adjicit Stephanus, in Γραῖα factam esse ἀποκοπὴν τῆς ἀρχῆς, idque se ostensurum pollicetur in Ταναγραία. Unde hoc quidem loci videtur unam eamdemque urbem existimasse Γραῖαν, ac Ταναγραίαν, ex qua fecerint Γραῖαν per aphæresin. Ταναγραία vocata est alias Τάναγρα. Sed Stephanus in Τάναγρα scribit, Tanagram, Bœotiæ urbem, vocari ab Homero Græam, eò quòd prope esset. Ubi sanè vult eas urbes diversas; sed Homerum, propter earum vicinitatem, unam alterius nomine appellasse. Atque hinc Eustathius Stephanum iis accenset, qui Græam aliam faciunt a Tanagrâ. In tantâ opinionum diversitate, sententia mea est, Γραῖαν significari ab Homero ipsam Tanagram, urbem Bœotiæ mediterraneam, quæ toti tractui Tanagræo, seu Tanagrico, nomen fecerit, usque ad maritimam oram, oppositam Eubœæ. In eo tractu plura erant oppida, seu pagi Tanagræorum, ut Eleon, Mycalessus, Harma Bœoticum, Pheræ, Aulis, Delium. Tanagræa denique regio usque ad Oropum, ipsamque Atticam porrigebatur. Phylen enim, populum Atticæ, dicit Strabo ὅμορον τῇ Τανάγρᾳ. Melius τῇ Ταναγρικῇ. Stephanus: Τανάγρα δὲ δῆμος ... ὅμορον τῇ Ταναγρικῇ. Tota ergo ista regio, Tanagræa, & Tanagrica: populi, Tanagræi, qui & Gephyræi. Sed præter regionem, urbs ipsa Tanagra, appellata antiquitus videtur Ταναγραία, ut eam etiam vocavit Callimachus, tamquam a Tanagrâ, quæ uxor fuit Pœmandri. Non enim de regione, sed de urbe Γραῖα, affirmat Stephanus, eam sic vocatam per aphæresin τῆς ἀρχῆς, tamquam ex Ταναγραία. Ergo sine aphæresi, urbs illa dicta est Ταναγραία. Stephanus in Τάναγρα· Τινὲς δὲ τὴν Ταναγραίαν· ὧν εἷς ἐστι καὶ Καλλίμαχος. Scribit quidem Pausanias, Pœmandri uxorem Tanagram, unde Tanagræ urbi nomen impositum, eò ætatis pervenisse, ut, mutato nomine, appellata fuerit a vicinis Γραῖα· indeque urbem vocari cœpisse Γραῖαν, donec pristinum nomen recepit. Sed ratio hæc mutati nominis mihi planè videtur anilibus fabellis quàm similima. Multò verisimilius, quod ego ex Stephano adstruo, urbem illam, quæ de Tanagræ nomine Ταναγραία, seu Tanagræa, primùm vocaretur, deinde per aphæresin, ex vulgari quodam loquendi more, dictam Γραῖαν. Sic etiam per aphæresin ipsa regio Γραϊκὴ, seu Γραϊκὴ, pro Ταναγραϊκή. Tanagræam illam regionem appellatam vulgò esse Γραϊκὴν, seu Γραϊκήν, colligere mihi videor ex corrupto hoc loco Thucydidis lib. 2. n. 23. παριόντες δὲ Ὠρωπὸν (οἱ Πελοποννήσιοι) τὴν γῆν τὴν Πειραϊκὴν καλουμένην, ἣν νέμονται Ὠρώπιοι Ἀθηναίων ὑπήκοοι, ἐδῄωσαν. Eumdem Thucydidis locum Stephanus sic repræsentat: παριόντες Ὠρωπὸν τὴν Γραϊκὴν καλουμένην, ἣν νέμονται Ὠρώπιοι Ἀθηναίων ὑπήκοοι, ἐδῄωσαν. Ex quo apparet, malè apud Thucydidem legi τὴν Πειραϊκὴν, frustraque esse, quidquid ad lectionis hujus defensionem excogitat Palmerius. Sed pro Ὠρωπὸν τὴν Γραϊκὴν καλουμένην, Salmasius, & Holstenius ad Stephanum legebant Ὠρωπὸν τὴν Γραῖαν καλουμένην, perinde quasi Thucydides dicat, Oropum, Græam vocatam. quod quidem opinabatur Aristoteles. Atqui non de urbe ipsâ Oropo id asserit Thucydides, scilicet vocatam eam esse aliquando Græam; sed de proximâ urbi illi regione, quam regionem Peloponnesii sunt depopulati. Itaque Johannes Hartungus legebat, τὴν γῆν Γραῖαν. Atqui Γραῖαν una regionem dicit Strabo, nec qui Strabonem auctorem sequuntur; sed locum Oropo vicinum. Quare Paullus Leopardus contra Hartungum Γραϊκὴν γῆν defendit. Sic Γραϊκὴν legit Casaubonus: & mihi etiam aliquando placebat, neque nunc displicet, ita legere, præsertim quum ita legisse videam Stephanum. Mihi enim perinde est, utro modo de regione illâ legas, τὴν Γραῖαν· an verò τὴν Γραϊκήν. Utrobique enim aphæresin agnosco; ut, quemadmodum ex Ταναγραία dicta regio illa est Γραῖα, ita ex Γραῖα, dicta sit Γραϊκὴ· similiter atque extra aphæresin eadem regio Ταναγραία dicitur, & Ταναγρική. Thucydides ergo τὴν γῆν τὴν Γραϊκὴν, seu Γραῖαν, Tanagræam ipsam regionem, seu Tanagricam vocaverit. Non totam tamen Tanagræam dicit Peloponnesios depopulatos; sed quam Oropii colebant Ἀθηναίων ὑπήκοοι. Quæ igitur a Peloponnesiis vastata, pars illa erat Tanagrææ. quæ quidem pars, quamvis sub Atheniensium ditionem unà cum Oropo cecidisset, videtur tamen antiquam Tanagræi agri, seu Græi, appellationem retinuisse. Situs enim erat Oropus in confinio Tanagræorum, & Atticæ, distabatque ab urbe Tanagrâ, ut scribit Dicæarchus, ad stadia centum, & triginta. Alii apud Dicæarchum legunt stadia tantùm triginta. Hinc, quia illa regio Γραῖα vulgò per aphæresin vocabatur, factum existimo, ut Aristoteles Oropum intelligeret, quam Γραῖαν Homerus appellat. Γραῖα etiam, quem locum Oropo vicinum ponit Strabo, & ad mare memorat Stephanus, non aliunde videtur id nominis habere, quàm a regione, in qua locus ille Oropius situs erat, Γραίᾳ i. e. Ταναγραίᾳ. Nam totus ille tractus erat olim, ut dixi, Tanagræorum. Quare non errat Plinius, ut credit Claudius Salmasius, nec Tanagram enumerat pro Oropo, ubi in recensendis aliquot maritimæ Bœotiæ oppidis juxta Thebas, sic ait: *Tanagra liber populus; & in ipsis faucibus Euripi, quem facit objecta insula Eubœa, Aulis capaci nobilis portu.* Etsi enim, ut Salmasio occurramus, sita est Tanagra ἐν τῇ μεσογαίᾳ· tamen non longiùs abest a mari, & agrum suum porrectum per oram habet. Unde & maritima illa regio, Tanagræa. Thucydides lib. 4. Δήλιον καταλαβεῖν, τὸ ἐν τῇ Ταναγραίᾳ πρὸς Εὔβοιαν τετραμμένον Ἀπόλλωνος ἱερόν. Pausanias in Bœoticis: Ἔστι δὲ τῆς Ταναγραίας ἐπὶ θαλάσσῃ καλούμενον Δήλιον. Quare ipsa quoque Aulis, κώμη Ταναγραίων Straboni. & Tanagræi Aulidis agram colebant: quo de agro Pausanias: Νέμονται δὲ Ταναγραῖοι ταύτην τε τὴν χώραν, καὶ ἄλλας περὶ Μυκαλησσὸν εἰσὶ, καὶ Ἅρμα. quæ item duo loca erant, ut diximus, Tanagrica. Objicit Salmasius, Plinium Tanagram & Aulida in orâ posuisse, ubi Oropum pro Tanagrâ debuit. Atqui non Atticæ Plinius ibi oppida recenset, sed Bœotiæ. Oropum autem, quamvis in Bœotiæ confinio, non Bœotiæ tamen assignare, sed Atticæ: sicuti etiam Atticæ adjudicant Ptolemæus, & Livius. Non debuit igitur Plinius in orâ maritimâ Bœotiæ simul cum Bœoticâ Aulide ponere Atticum Oropum. At graviùs ad Plinium errat Johannes Harduinus, cui Tanagra eadem est, ac quod dicitur Straboni *ab Aulide stadiis triginta dissitum* Ταναγραίων πολίχνιον. Nam πολίχνιον illud Ταναγραίων, quod Strabo medio ferè itinere ponit inter Oropum, & Aulidem, & distare scribit Aulide ad stadia triginta, non Tanagra est, sed Delium. Strabo: Εἶτα Δήλιον τὸ ἱερὸν τοῦ Ἀπόλλωνος ἐκ Δήλου ἀφιδρυμένον, Ταναγραίων πολίχνιον, Αὐλίδος διέχον σταδίους τριάκοντα. Inde Tanagra ipsa abest quinque passuum millia. Livius lib. 35. *Templum est Apollinis Delium, imminens mari: quinque millia passuum a Tanagrâ abest. minus quatuor millium inde in proxima Eubœæ est trajectus.* Non satis in hoc ipso oppidulo accuratus Ptolemæus, quippe qui illud mediterraneis Bœotiæ urbibus accenseat. Sita erat Tanagra in loco edito, & sublimi. Dicæarchus: ἡ δὲ πόλις, τραχεῖα μὲν, καὶ μετέωρος. Hinc rectè, & accommodatè ad situm urbis Statius Thebaid. l. 7.

Mille sagittiferos gelida de colle Tanagra.

Paullò post in Catalogo illo suo Statius Aulidis, & Grææ meminit. *Aulida qui, Græamque serunt.* Nempe quia Græam aliam fortasse a Tanagrâ existimabat. At nos jam ostendimus, Græam per aphæresin dictam pro Tanagræâ, Tanagræam autem tum urbem, tum regionem appellatam. *Politus.*

1. ὅ τε γράψας) Stephanus v. Τάναγρα. Polit.

2. Ἐκαλεῖτο δὲ ἡ Γραῖα, εἴτε καὶ ἡ Τάναγρα, καὶ Ποιμανδρία) Una hic, eademque urbs, Græa, & Tanagra, quæ dicta quoque est Pœmandria. Stephanus in Τάναγρα. ἐκαλεῖτο δὲ πρότερον Ποιμανδρία. videlicet a conditore urbis ipsius Pœmandro, ut refert in Bœoticis Pausanias. Unde enim Tanagra, & Græa, seu Tanagræa, sit appellata, jam est a nobis explicatum. Eadem etiam Gephyra. Etymologici Magni Auctor: Γέφυρα, πόλις Βοιωτίας, ἡ καὶ Τάναγρα, καὶ Γραῖα, καὶ Ποιμανδρία καλουμένη. Hinc Straboni Γεφυραῖοι οἱ Ταναγραῖοι. Pœmandriam autem dictam volunt Tanagram a Lycophrone in hoc versu:

Ἣν ἐς βοῶδιν λαιμίσας Ποιμανδρίαν.

Scholiasta Lycophronis: Ποιμανδρία, πόλις Βοιωτίας, ἡ καὶ Τάναγρα καλουμένη, ἔνθα ἀγελαῖοι βόες. Verùm Josephus Scaliger, & Gulielmus Canterus ποιμανδρίαν ibi intelligunt σφαγεῖον, quod probat Johannes Potterus non solùm ex modo ipso loquendi; sed etiam quia Iphigenia, de qua loqui videtur Lycophron, non Tanagræ mactata est, sed in Aulide. Addi potest hæc alia ratio, quòd epitheton illud βοῶδιν non satis aptè quadrare videatur in Tanagram, urbem sanè μετέωρον. Sed hæc tamen minimè omnium obstant, quominùs Ποιμανδρίαν accipiendam putem ex sensu veterum Græcorum. De modo loquendi Lycophronis non est, cur nunc disputem, aut meliùs judicare posse Potterum, aut Canterum credam, quam Græcos illos magistros, Stephanum, Tzetzem, Eustathium. Sciunt omnes, quàm insolens, audax, atque, ut uno omnia verbo complectar, obscurum loquendi genus æmulator ille sphingis in Alexandrâ suâ affectaverit. Ad sensum autem quod attinet, duæ sunt interpretationes Tze-

tzis

Ποιμανδρία, ὡς κεῖται παρὰ Λυκόφρονι. Ἀριστοτέλης δέ, φασι, Γραῖαν λέγει τὴν νῦν Ὠρωπόν. Τὸ δὲ τῆς κλήσεως αἴτιον [1] ἀπὸ Γραίας τῆς Μελεδῶνος. Στράβων δέ φησιν, ὅτι Γραῖα τόπος πλησίον Ὠρωποῦ, [2] ἔνθα ἱερὸν Ἀμφιαράου, καὶ μνῆμα [3] Ναρκίσσου τοῦ Ἐρετριέως, [4] ὃ καλεῖται Σιγηλοῦ, ἐπεὶ σιγῶσιν οἱ παριόντες ἐκεῖ. Τὴν δὲ αἰτίαν οὐ λέγει. Τινὲς δὲ τὴν αὐτὴν φασι τῇ Τανάγρᾳ τὴν Γραῖαν. [5] Καλοῦνται δέ, φησι, καὶ Γεφυραῖοι [6] οἱ Τανάγριοι. Λέγει δὲ καὶ, ὅτι [7] τῷ ἐκ Θηβῶν εἰς Ἄργος ἀπιόντι, ἐν ἀριστερᾷ ἡ Τάνα-

Pœmandria, ut habetur apud Lycophronem. Aristoteles verò, ut perhibent, Græam vocat, quæ nunc Oropus. Hujus caussa appellationis a Græâ Meledonis filiâ. Contra affirmat Strabo, Græam locum esse Oropo vicinum, ubi Amphiarai fanum, & Narcissi Eretriensis monimentum, quod vocant Sigeli, a silentio, eo quòd, qui illac prætereunt, tacent. cujus quidem rei caussam non affert. Scribit tamen, nonnullis eamdem Græam censeri, atque Tanagram. Quin & Tanagræos ipsos vocari Gephyræos. Adjicit denique, Thebis Argos proficiscenti ad sinistram esse Tana-

tris. Secundùm alteram, verba illa Lycophronis non ad Iphigeniam referuntur; sed ad Polyxenam, quam Neoptolemus, Achillis filius, ad patris tumulum mactavit: ita ut, sicuti superiora illa verba:

Σὲ δ' ἀμφὶ τύμβον, καὶ γυμνάσια
Ἄξει δυσλαῖς στυγνὸς Ἰαίδος λέων,
Μύρας πελανοῖς χέρνιβος μεμιγμένον·

sic etiam hæc sequentia, ad Polyxenam conversa intelligantur:

Ἣν ἐς βαθεῖαν λαιμίσας Ποιμανδρίαν
Σπαράξει βῶν θοινατῆρος δράκων,
Ῥαίων φυσᾶξιν γαστρίων Κανδάονος,
Λύσσας τὸ πρωτόσφαγμα ὀρχισθὲν χεσίας.

& sensus hic sit: σὺ τοινυν εἰ ἐς βαθεῖαν, λέγει τὸ τάφρον, εἰς Ποιμανδρίαν, ὡς Βοιωτίαν στεφηφόρον βοῦν, φαίνει καὶ ὁδηγοῦ, ἐν τῷ τριτάτῳ, καὶ φιλόσοφον ὀχετάγην τοῦ Κανδάονος καὶ τοῦ Ἄρεος, ἐν ἀπόνῳ, ὁ Ἰαΐδος λέων, ὁ δεινὸς ἄρπαξ δράκων. quo sanè sensu, Ποιμανδρία hoc dicitur Tanagrica, & tota illa per se concruit difficultas de Aulide. Sed, ut primâ stemus interpretatione Tzetzis, quam veriorem censeo, & concedamus, posteriora Lycophronis verba ad Iphigeniam spectare; hoc modo Ποιμανδρία non urbs Tanagra est, sed Aulis, quæ dicta est Ποιμανδρία, ut hoc paullò ante dicebatur Ποιμανδρία, hoc est, Ταναγραία, seu Ταναγρικά. Est enim verè Aulis Tanagræa, & pagus Tanagræorum, ut scribit Geographus. Pœmandriam hanc, seu Tanagricam Aulidem Poeta ille tenebricosus vocat βαθεῖαν, hoc est, profundam, fortasse a portu illo profundo, quem supra descripsimus ex Strabone. Portum enim proximum Aulidi, profundum vocabant. Strabo: Εἶτα λιμὴν μέγας, ὃν καλοῦσι βαθὺν λιμένα. Hic ergo dicit Lycophro sitatam illam bovem, Iphigeniam, devoratum iri a sævo dracone, videlicet immolandam esse a Diomede, vel ab altero quopiam ex sacerdotibus, ense, qui olim fuerat Orionis. Scholiastes: ἐν ταῦτα Ἰαΐδα, καὶ Ἰφιγένειαν, τὴν στεφηφόρον βοῦν, φαίνει, ἡ φθορὰ ἐν τῷ τριτάτῳ σφαγίῳ τοῦ Κανδάονος, καὶ Ὠρίωνος, ὁ δεινὸς δράκων, ἤτοι ὁ Διομήδης, ἢ τις ἱερεύς, οἷς λύσεις καὶ οἷς Ἕλληνες χρῶνται, καὶ καταβαλεῖ, καὶ θύσας τὸ πρωτόσφαγμα ὄρνεον. Itaque Ποιμανδρία & nomen est urbis, & nomen est Gentile ἀπόλυτον. Sed inconsideratè Stephanus Ποιμανδρίαν apud Lycophronem pro urbe Tanagrâ accipit: & a Stephano abductus est in errorem Eustathius. Dicitur etiam Ποιμανδρίς, ut Ταναγρίς pro Ταναγραία, & Ταναγρικά. Sic regio ipsa Tanagrica, Ποιμανδρίς. Strabo: ἡ Ποιμανδρὶς δ' ἐστιν ἡ αὐτὴ τῇ Ταναγρικῇ. Politus.

1. ἀπὸ Γραίας τῆς Μελεδῶνος) Æoli filiam facit Pausanias in Bœoticis cap. 20. quæ a longævâ ætate dicta sit Γραῖα, quum proprio nomine appellaretur Tanagra, uxor Pœmandri. Polit.

2. ἔνθα ἱερὸν Ἀμφιαράου) Fuit igitur in loco Græâ fanum Amphiarai. Verba Strabonis hæc sunt: Καὶ ἡ Γραῖα δ' ἐστί, τόπος Ὠρωποῦ πλησίον, καὶ τὸ ἱερὸν τοῦ Ἀμφιαράου. Jam dixi, locum illum Oropo vicinum appellatum videri Græam pro Tanagræâ, eo quòd ad regionem olim Tanagræam pertinuerit, pristinumque nomen, etiam postquam Oropus in Atheniensium potestatem transiit, conservaverit. Fuerit ergo fanum Amphiarai in agro olim Tanagræorum, adeoque intra antiquos fines Bœotiæ. Δῆλον scribit Geographus fanum illud μεθόριον ὂν τῆς Κοινῆς τῆς Θηβαΐδος. Finitimus agro ibi Oropiorum, Bœotico olim, seu Tanagræo, erat Rhamnus, pagus, seu populus, Atticæ. Strabo: εἶτα Ῥαμνοῦς, τὸ τῆς Νεμέσεως ἱερόν· εἶτα Ψαφὶς ἡ τῶν Ὠρωπίων, ἐνταῦθα δέ που καὶ τὸ Ἀμφιαράειον ἐστὶ τετιμημένον ποτὲ μαντεῖον. Hinc, ut fieri solet, confusis facilè finibus, Amphiarai fanum Rhamnunti alii attribuerunt. Pomponius Mela: *Rhamnus parva, illustris tamen, quòd in eâ fanum est Amphiarai.* Solinus: *Rhamnus quoque, in qua Amphiarai fanum.* Fallitur Isaacus Vossius, cum ad Melam ait, longè inde satis Rhamnuntem abfuisse. Sed corruptum est apud Strabonem τὸ Ψαφίς. Casaubonus Psaphin hanc non reperit; non ideo tamen quidquam censet mutandum. Ortelius, Salmasius, & Pineda legunt Ψωφίς. Est enim Stephano Ψωφὶς urbs Achajæ. Sed eam urbem Stephani via credo posse habere hic locum in agro Oropiorum: præsertim quum paullò post Strabo ad locum Græam, & non ad urbem Psophin, collocet fanum Amphiarai. Corrigendum suspicor: Δαφνὶς ἡ τῶν Ὠρωπίων. Vocatam puto Δαφνίδα locum, unde statim a Rhamnunte Tanagræa, seu Græa Oropiorum regio incipiebat, παρὰ τὸ εἶναι πολλὰς φυομένας δάφνας, pariter atque aliis locis hac eadem de caussâ impositum est nomen Δάφνη. Nam videtur locus ille tractûs Tanagræi intra fines Oropiorum magnam succrescentium laurorum copiam habuisse. Dicæarchus: Ἐντεῦθεν (i. e. ab urbe Athenarum) εἰς Ὠρωπὸν διὰ Δαφνιδῶν, καὶ τοῦ Ἀμφιαράου Διὸς ἱεροῦ ὁδὸς ἐλευθέρῳ βαδίζοντι σχεδὸν ἡμέρας τρέχοντι. Pro διὰ Δαφνιδῶν, legendum puto, διὰ Δαφνίδος. Distabat Amphiarai fanum Oropo duodecim stadia. Pausanias in Atticis: ἀπέχει δὲ δώδεκα τῆς πόλεως σταδίους μάλιστα ἱερὸν τοῦ Ἀμφιαράου. Atque hæc satis de fano Amphiarai. Politus.

3. Ναρκίσσου τοῦ Ἐρετριέως) Narcissum hunc Pausanias facit Thespiensem. Polit.

4. ὃ καλοῦσι Σιγηλοῦ) Scribe cum Græcis Magistris Σιγήλου, ut hac accentus diversitate Σίγηλος Narcissus distinguatur a communi voce σιγηλός. Polit.

5. Καλοῦνται δέ, φησι, καὶ Γεφυραῖοι) Caussam hujus appellationis habes ex Etymologo, ὅτι ἐν γεφύρᾳ πολλῇ ἐνοικοῦντες, καὶ ἐν τῇ γεφύρᾳ γῇ τῆς Ἀσωποῦ, διὰ τὸ χειμῶνος ἐν τῇ πρὸς ἀλλήλους ἐπιμιξίαις, γεφύρας ἐχρῶντο. Polit.

6. οἱ Τανάγριοι) lege, Ταναγραῖοι, ut est apud Strabonem. Gentile enim nomen, auctore Stephano, Ταναγραῖος, & Ταναγρίς. Polit.

7. τῷ ἐκ Θηβῶν εἰς Ἄργος ἀπιόντι, ἐν ἀριστερᾷ ἡ Τάναγρα) Strabo: Ἔστι δὲ τῷ ἐκ Θηβῶν εἰς Ἄργος ἀπιόντι ἐν ἀριστερᾷ ἡ Τάναγρα· ἐν δεξιᾷ κεῖται, καὶ ἡ Ὑρία δ' ἡ τῆς Ταναγραίας νῦν ἐστι. Facilè asseritur doctis viris, locum hunc Strabonis esse corruptum. Sed nescio, an fecerint ei adhuc medicinam. Errasse autem hic Strabonem, & Hyriam Aulidi propinquam cum Hysiis in Parasopiâ sub Cithærone sitis confudisse, non mihi sanè persuadet Holstenius. Somniabam ego aliquando: Ἔστι δὲ τῷ ἐκ Θηβῶν εἰς Ἀνθηδόνα ἀπιόντι ἐν ἀριστερᾷ ἡ Τάναγρα· ἐν δεξιᾷ κεῖται ἡ Ὑρία, καὶ ἡ Ὑρία δὲ τῆς Ταναγραίας νῦν ἐστι. Et quidem τὸ ἐν δεξιᾷ κεῖται ἡ Ὑρία restituendum est secundùm veterem interpretem a Guilielmo Xylandro, & Isaaco Casaubono. Sic enim vetus interpres, sive Guarinus Veronensis, seu Gregorius Tifernas: *Ceterùm Tanagra Argos e Thebis descendenti a lævâ sita est; Hyria verò a dextrâ. At Hyria ipsa hoc tempore agri Tanagræi est.* At vero pro εἰς Ἄργος somniabam, ut dixi, εἰς Ἀνθηδόνα. Nihil enim pertinere videbam τὸ Ἄργος aut ad hunc locum, aut ad maritimam descriptionem Bœotiæ. Propositum ibi est Straboni maritimam Bœotiæ oram, quæ contra Eubœam est, describere; atque ut loca etiam quædam mediterranea, ex serie quadam, & occasione argumenti, adnectat; ab iis tamen identidem ad loca illa redit maritima, illaque ordine, ducto ab Atticâ initio, prosequitur. Sic primo Oropum cum Delphinio recenset, deinde Delium, oppidulum Tanagræorum, tum Tanagræorum pagum, Aulidem, tum Salganeum. Hinc, antequam ad Anthedonem progrediatur, ad Oropum revertitur, & loca interjicit, atque explicat Tanagrææ regionis, ut Mycalessum, & Bœoticum Harma. Tum agit de Tanagrâ, & Hyriâ, eum esse utrarum illarum situm, ut proficiscenti Thebis εἰς Ἄργος una sit ad sinistram, altera ad dextram. Quum autem itineri illi nullo modo aptari possit τὸ Ἄργος, obversabatur animo meo Anthedon, de qua dicat Geographus, ei, qui Thebis Anthedonem proficiscatur, sitam esse Tanagram a sinistrâ, Hyriam verò a dextrâ, quæ ipsa quoque urbs est Tanagrææ. Nam & ejusdem viæ, quæ Thebis Anthedonem ducit, meminit infra Geographus, ut ubi agit de Schœno: Σχοῖνος δ' ἐστὶ χώρα τῆς Θηβαΐδος κατὰ τὴν ὁδὸν τὴν ἐπὶ Ἀνθηδόνα. Et de Peteone: Πετεὼν δ' ἐστὶ κώμη τῆς Θηβαΐδος ἐγγὺς τῆς ἐπ' Ἀνθηδόνα ὁδοῦ. Describitur eadem via a Dicæarcho. Quæ videtur fuisse olim celebris, & frequentata. Via erat stadiorum sexaginta supra centum, eaque obliqua. Dicæarchus: Ἐντεῦθεν (*i. e. ab urbe Thebarum*) εἰς Ἀνθηδόνα στάδια ρξ΄. ὁδὸς πλαγία, ἁμαξήλατος δι' ἀγρῶν πορεία. Erant Thebæ in mediâ ferè Bœotiâ: Anthedon autem extrema Bœoticæ ad Eubœam oræ. ita ut siquis Thebis profectus, viam illam obliquam, Anthedonem versus, ingrederetur, habiturus ad dextram esset Hyriam, quippe Aulidi, adeoque Euboico mari, propinquam; ad sinistram verò, Tanagram, quippe ab Euboico mari paullò remo-

Tanagram: itemque unam nunc ex Bœoticis urbibus Tanagram consistere: aliarum rudera, & nomina superesse.

VIII. Mycalessus quoque, mediterranea urbs est Bœotiæ, cujus etiam mentio apud Thucydidem. Sic autem vocatur, vel ex eo quòd Gorgones, quum illuc pervenissent, ἐμυκήσαντο, *mugitum ediderunt*; vel a vaccâ, quæ, quum Syrium Cadmum, ejusque exercitum Thebas duceret, ibidem ἐμυκήσατο, *mugitum dedit*. Sed & alia est Mycalessus Cariæ, ubi illustre fanum Jovis Mycalensis: nec non mons Mycalessus contra Samum. Mycalessi civis, Mycalessius. Ab hac tamen urbe diversa est Mycale, ut infra legentibus manifestum erit. Verùm Strabo auctor est, Mycalessum, pagum esse Tanagricum, situm secùs viam, quæ Thebis Chalcidem tendit; eumque ait Bœoticè vocari Mycalettum. At verò Harma, pagus est prope Mycalessum: nec non populus cum castello munito, quod finitimum esse ajunt Tanagricæ. Ejus civis, Harmatensis. Sic autem appellatum perhibent, vel quia fractum ibi est τὸ ἅρμα, *curriculum*, *seu currus*, Adrasti, vel ἀπὸ τοῦ ἅρματος, *a curru*, Amphiarai, qui

Τάναγρα· καὶ ὅτι [1] νῦν μόνη συνέστηκε τῶν Βοιωτικῶν πόλεων Τάναγρα· τῶν δ' ἄλλων ἐρείπια, καὶ ὀνόματα λέλειπται. *Bas. p. 202.*

Ἡ Μυκαλησσὸς δέ, [2] μεσογεία πόλις Βοιωτίας, [3] κειμένη καὶ παρὰ Θουκυδίδῃ. Καλεῖται δὲ οὕτως, [4] ἢ ἀπὸ τοῦ ἐκεῖ γεγονυίας τὰς Γοργόνας μυκήσασθαι, [5] ἢ ἀπὸ τῆς βοός, ἥτις τὸν Σύριον Κάδμον, καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ ποδηγήσασα εἰς Θήβας, ἐνταῦθα ἐμυκήσατο. [6] Ἔστι δὲ καὶ ἑτέρα Μυκαλησσὸς Καρική, ἔνθα Μυκαλέως Διὸς λαμπρὸν ἱερόν· καὶ ὄρος δὲ Μυκαλησσὸς ἐναντίον Σάμου. [7] Τῆς δὲ Μυκαλησσοῦ ὁ πολίτης, Μυκαλήσσιος. [8] Ἡ μέντοι Μυκάλη, ἑτέρα ταύτης ἐστίν, ὡς προϊοῦσι φανήσεται. Ὁ δὲ Στράβων λέγει, ὅτι Μυκαλησσός, [9] κώμη Ταναγρική, κειμένη [10] παρ' ὁδὸν τὴν Θήβηθεν εἰς Χαλκίδα. [11] καλοῦσι δέ, φησιν, αὐτὴν Βοιωτικῶς, Μυκαληττόν. [12] Ἅρμα δέ, κώμη τις πλησίον Μυκαλησσοῦ· [13] ἀλλὰ καὶ δῆμος ἔχων φρούριον ὀχυρόν, ὅμορον, φασί, τῇ Ταναγρικῇ· [14] οὗ ὁ πολίτης, Ἁρματεύς. Ἐκλήθη δέ, φασιν, οὕτως, [15] ἢ διότι ἐκεῖ κατεάγη τὸ τοῦ Ἀδράστου ἅρμα, [16] ἢ ἀπὸ τοῦ ἅρματος Ἀμφιαράου,

κατ-

motionem. Totum illum tractum sic breviter, atque eleganter describit Dicæarchus:

Αὐλίς τε Βοιωτῶν πόλις, πρὸς ᾗ λιμήν,
Κ' Ἀρτέμιδος ἱερὸν ἅγιον, ὃ λέγεται κτίσαι
Ἀγαμέμνονα, εἶτ' Ἐρετριέων κειμένην
Ἀκρότατον, εἶτ' Εὔριπος. Ἀνθηδὼν δ' ἔχει
Ἀνθηδόνιον τὸν λιμένα· καὶ μετ' οὐ πολὺ
Τάναγρα. κεῖται δ' ἐν μεσογαίᾳ τοῖον καλὴ
Πόλις, μεγάλαι Θῆβαι, σταδίων τὸ περίμετρον
Ἔχουσα τετταράκοντα, καὶ προσέτι τριῶν.

Ita quidem in animo meo cogitabam de loco illo Strabonis. Sed longissimè absit, ut somnia umquam mea obtrudam pro genuinâ lectione veterum auctorum. *Politus.*

1. νῦν μόνη συνέστηκε τῶν Βοιωτικῶν πόλεων Τάναγρα) Immo verò Thespiæ cum Tanagrâ. Hæ solæ ex omnibus Bœoticis urbibus consistebant. Strabo: *νυνὶ δὲ μόνη (Thespia) συνέστηκε τῶν Βοιωτικῶν πόλεων, καὶ Τάναγρα.* Polit.

2. μεσογεία πόλις Βοιωτίας) Stephanus: Μυκαλησσός, πόλις μεσογεία Βοιωτίας. Pausanias in Atticis: Βοιωτῶν ἐν μεσογαίᾳ πόλις Μυκαλησσὸς ἦν. Sic enim ibi scribitur cum simplici σ'. Prope tamen aberat Mycalessus a mari. Quare adnumeratur a Plinio in orâ maritimâ Bœotiæ. *Polit.*

3. κειμένη καὶ παρὰ Θουκυδίδῃ) Apud Thucydidem l. 7. n. 29. ἀποβιβάσας ἐς τὴν Βοιωτίαν, ἦγεν αὐτοὺς ἐπὶ Μυκαλησσόν. Quod ex Thucydide colligere mihi videor, distabat a mari Mycalessus non multò amplius sexdecim stadiis. Nam Mercurii fanum, quod situm quidem videtur fuisse ad mare, ubi narrat Thucydides, Thraces in Bœotiam expositos per noctem clam subsidisse, dissitum erat Mycalesso ἑκκαίδεκα μάλιστα σταδίους. Polit.

4. ἢ ἀπὸ τοῦ ἐκεῖ γεγονυίας τὰς Γοργόνας μυκήσασθαι) Priorem hanc etymologiam non de Mycalesso Bœotiæ affert Stephanus; sed de urbe, ac monte Cariæ, Mycale. Sic enim ille in Μυκάλη. ἐκλήθη δέ, ἐπεὶ αἱ λοιπαὶ Γοργόνες ἐπὶ τόπῳ μυκήσαιντο, τῆς κεφαλῆς Μεδούσης ἀποτμηθείσης. Alii pro ἐπὶ τόπῳ legunt ἐπὶ τό-πῳ. Holstenius ex conjecturâ, ἐπὶ τῷ τόπῳ. Eustathius noster infra de monte ipso Mycale: ὥσπερ δὲ ἡ Βοιωτία Μυκαλησσός, ἐκ μυκηθμοῦ, ὡς προγέγραπται· οὕτω καὶ ἡ Μυκάλη αὕτη, κατὰ τὸν Ἐθνολόγον· ἐπεὶ αἱ Γοργόνες ἐπὶ τὸ ὄρος τοῦτο μυκήσαιντο, τῆς κεφαλῆς Μεδούσης ἀποτμηθείσης. Idem etiam etymon Μυκάλης affert Etymologici Magni Auctor παρὰ τὸ ἐκεῖ μυκᾶσθαι τὰς Γοργόνας διωκούσας τὸν Περσέα. At verò Mycalessum Bœotiæ vetus Scholiasta Homeri ita vult appellatam ἀπὸ Μυκάλης τῆς ἐν Καρίᾳ, Περσέως ἐν αὐτῇ ἱδρυσαμένου τὸ τοῦ Μυκαλέως Διὸς ἱερόν. Sed videntur utriusque urbis, Mycalessi, & Mycales, confusa inter se aliquando nomina; atque hinc fortasse etymon unius alteri est attributum. Suidas: Μυκάλη, καὶ Μυκαλησσός, ὄνομα πόλεως· παρὰ τὸ ἐκεῖ μυκᾶσθαι τὰς Γοργόνας. Politus.

5. ἢ ἀπὸ τῆς βοός) Stephanus in Mycalesso: ἐκλήθη δέ, ὅτι ἡ βοῦς ἐνταῦθα ἐμυκήσατο, ἡ τὸν Κάδμον, καὶ τὴν σὺν αὐτῷ στρατιὰν ἄγουσα εἰς Θήβας. Etymologici Magni Auctor: Μυκαλησσός, πόλις, ὅτι ἐκεῖσε ἐμυκήσατο ἡ βοῦς προηγουμένη τὸν Κάδμον εἰς τὴν κτίσιν τῶν Θηβῶν, κατὰ χρησμὸν Ἀπόλλωνος. Pausanias in Bœoticis: Μυκαλησσὸν δὲ ὀνομασθῆναι ὁμολογοῦσιν, ὅτι ἡ βοῦς ἐνταῦθα ἐμυκήσατο, ἡ Κάδμον, καὶ τὴν σὺν αὐτῷ στρατιὰν ἄγουσα ἐς Θήβας. Polit.

6. Ἔστι δὲ καὶ ἑτέρα Μυκαλησσὸς Καρική) Ita & Stephanus ex Ephoro. Sed hæc non est alia a Mycale. Ab hac illâ Mycale Juppiter Μυκαλεύς. Namque a Μυκαλησσός potiùs esset Μυκαλήσσιος. Sic & mons ille Mycalessus e regione Sami alius non est, quàm mons, seu promontorium Mycale. Herodotus lib. 1. n. 148. ἡ δὲ Μυκάλη ἐστὶ τῆς ἠπείρου ἄκρη, πρὸς ζέφυρον ἄνεμον, κατήκουσα Σάμῳ. Strabo l. 14. p. 636. ἡ Μυκάλη τὸ ὄρος εὔθηρον, καὶ εὔδενδρον, Ἐπίκειται δὲ τῇ Σαμίᾳ. Plinio Mycalessus mons est, & oppidum, de quo agimus, Bœotiæ. *Politus.*

7. Τῆς δὲ Μυκαλησσοῦ ὁ πολίτης, Μυκαλήσσιος) καὶ Μυκαλησσία, καὶ Μυκαλησσίς, τὸ θηλυκόν. Ex Stephano. *Polit.*

8. Ἡ μέντοι Μυκάλη, ἑτέρα ταύτης ἐστίν) Ab hac urbe Bœoticâ Mycalesso alia est Mycale, de qua postea apud Homerum. *Polit.*

9. κώμη Ταναγρική) Strabo, κώμη τῆς Ταναγρικῆς. Polit.

10. παρ' ὁδὸν τὴν Θήβηθεν εἰς Χαλκίδα) mihi id magis placet, quàm quod legitur apud Geographum, παρ' ὁδὸν Θηβαίων εἰς Χαλκίδα. Polit.

11. καλοῦσι δέ, φησιν, αὐτὴν Βοιωτικῶς, Μυκαληττόν) Attici quoque θάλασσαν dicunt θάλατταν. Θεσσαλοὺς, Θετταλούς. Vide Lucianum in Judicio Vocalium. *Salvinus.*

Alicubi etiam reperias Μυκαλησόν cum simplici, ut diximus, σ, apud Pausaniam, & Etymologum. *Politus.*

12. Ἅρμα δέ, κώμη τις πλησίον Μυκαλησσοῦ) Strabo: ὡς δ' αὕτως καὶ τὸ Ἅρμα, τῆς Ταναγρικῆς κώμη ἔρημος περὶ Μυκαληττόν. Polit.

13. ἀλλὰ καὶ δῆμος ἔχων φρούριον ὀχυρόν, ὅμορον, φασί, τῇ Ταναγρικῇ) Puto, falsum hic esse Eustathium. Populi hujus Harmatos nulla apud alios mentio. Stephanus hæc habet: ἔστι καὶ τὸ Ἀττικὸν Ἅρμα, περὶ τὴν Φυλὴν καλουμένην. ὑπάρχει δὲ οὗτος δῆμος ἔχων φρούριον ὀχυρόν, ὅμορον τῇ Ταναγρικῇ. Hinc videtur Eustathius existimasse, esse quoque Harme δῆμον, seu Populum Atticæ, qui castellum munitum habeat, finitimum Tanagricæ. Sed falsò. Δῆμος enim ille, quem dicit Stephanus, non intelligitur Atticum Harma; sed Phyle, populus Atticæ. Strabo: ὅ ἐστι (videlicet τὸ Ἅρμα τὸ κατὰ τὴν Ἀττικήν) περὶ Φυλὴν δῆμον τῆς Ἀττικῆς, ὅμορον τῇ Τανάγρᾳ. Malim cum Stephano, τῇ Ταναγρικῇ. Nam Tanagra ipsa videtur aliquantò inde longiùs abfuisse. Neque est dubium, quin Atticum hoc Harma sit idem ipse locus circa Phylen, de quo paullò post ita Eustathius: Ἔστι δέ, φασι, καὶ τῆς Ἀττικῆς τόπος ἐν Πάρνηθι, Ἅρμα καλούμενος, κείμενος περὶ τὴν ἄνω καλουμένην Φυλήν. Erasmus apud Strabonem pro ὅμορον legit ὅμοιον, malè. *Politus.*

14. οὗ ὁ πολίτης, Ἁρματεύς) Ex Stephano. *Polit.*

15. ἢ διότι ἐκεῖ κατεάγη τὸ τοῦ Ἀδράστου ἅρμα) Opinio hæc nonnullorum apud Strabonem: οἱ δὲ τὸ Ἀδράστου συντριβῆναι τὸ ἅρμα φεύγοντος φασὶν ἐνταῦθα. ὁ δὲ διὰ τοῦ Ἀρείονος σωθῆναι. De Adrasto consentit etiam Philochorus; sed servatum eum ait ab Harmatensibus. *Polit.*

16. ἢ ἀπὸ τοῦ ἅρματος Ἀμφιαράου) Ita alii, & communiùs quidem, opinantur. Strabo lib. 9. p. 404. Περὶ δὲ τοῦ Ἅρμα-

τος

¹ καταφυγόντος ἐκεῖ, καὶ μὴ ἐκδοθέντος τοῖς διώκουσιν. ² Ἐκαλεῖτο δὲ ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ καὶ Λουτρὰ Ἀμφιαράου. ³ Ἔστι δέ, φασι, καὶ τῆς Ἀττικῆς τόπος ἐν Πάρνηθι, Ἅρμα καλούμενος, κείμενος περὶ τὴν οὕτω καλουμένην Φυλήν. Τὸ δὲ παροιμιῶδες, τό, ὁπότ' ἂν ἀστράψῃ δι' Ἅρματος, ἤγουν ὀψέ ποτε, καὶ διὰ χρόνου ἀδήλου, ⁴ τοῦ Ἀττικοῦ Ἅρματος μέμνηται, ἢ μᾶλλον τοῦ Βοιωτικοῦ. Φασὶ δέ, καὶ ὡς ἀστραπὴν ἐσημειοῦντο, κατά τινα χρησμόν, οἱ Πυθαϊσταί, βλέποντες ἐπὶ τὸ ῥηθὲν Ἅρμα, καὶ ὅτε ἤστραψεν, ἔπεμπον θυσίαν εἰς Δελφούς. Ἐτήρουν δέ, ἐπὶ τρεῖς μῆνας, καὶ καθ' ἕκαστον μῆνα, ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας, καὶ νύκτας, ⁵ ἀπὸ τῆς ἐσχάρας τοῦ Ἀστραπαίου Διός. Περὶ δὲ Εἰλεσίου, οὗ ὁ πολίτης Εἰλεσιεύς, καὶ περὶ Ἐλεῶνος, κατωτέρω ῥηθήσεται. ⁶ Ἐρυθραὶ δέ, εἰ-
Rom. p.267. σὶ μὲν καὶ Ἰωνίας, καὶ Λιβύης, καὶ Λοκρίδος, καὶ Κύπρου δέ, ἥτις ἐστί, φασίν, ἡ νῦν Πάφος. Εἰσὶ δὲ καὶ Βοιωτίας. Ἱστορεῖται δέ τις Ναυκράτης ⁷ Ἐρυθραιόθεν, Ὅμηρον ὑπομνηματίσαι. Ἀπίων μὲν οὖν, καὶ Ἡρόδωρος ὀξύνουσι τὴν λέξιν, λέγοντες Ἐρυθράς, ὡς καλάς. Ἕτεροι δέ φασιν, ὅτι Ἐρύθραι μὲν βαρυτόνως, αἱ τῆς Βοιωτίας ⁸ ἀπὸ Ἐρυ-

qui illuc confugerit, nec deditus sit iis, qui eum ipsum insequebantur. Ab eodem quoque vocata sunt Balnea Amphiarai. Est etiam, inquiunt, Atticæ locus in Parnethe, nomine Harma, situs juxta Phylen, quam sic appellant. Harmatis porrò Attici, vel potiùs Bœotici fit mentio, cum proverbii loco dici solet: *Quandocumque in Harmate fulguraverit*. videlicet serò tandem, & per incertum tempus. Nam, ut ferunt, vates Pythici, observandi fulguris gratiâ, ad istud ipsum Harma, oraculi cujusdam jussu, respiciebant, &, quando fulguraffet, sacra Delphos mittebant. Observabant autem ad menses tres, &, singulis mensibus, tres dies, totidemque noctes, e foco Jovis Fulguralis. Ceterùm de Ilesio, cujus civis Ilesiensis, itemque de Eleone, dicetur infra. Ad hæc, Erythræ, aliæ sunt Joniæ, aliæ Lybiæ, aliæ Locridis, aliæ etiam Cypri, quam esse censent hodiernam Paphum. Sed & ecce tibi Erythræ Bœotiæ. Ex Erythris fuisse traditur Naucrates quidam, qui Commentarios scripsit in Homerum. Apion ergo, & Herodorus hanc vocem acuunt, quippe qui dicant Ἐρυθράς, *Erythras*, ut καλάς, *pulchras*. Verùm alii docent, Ἐρύθρας, *Erythras*, accentu gravi, urbem esse Bœotiæ, ab Ery-

θρου τοῦ Βοιωτικοῦ, οἱ μὲν φασιν, ἐκπεσόντος ἐκ τοῦ ἅρματος ἐν τῇ μάχῃ τοῦ Ἀμφιαράου κατὰ τὸν τόπον, οὗ νῦν ἐστι τὸ ἱερὸν αὐτοῦ, τὸ ἅρμα ἔρημον ἐπεχθῆναι περὶ τὸν ὁμώνυμον τόπον. Pausanias in Bœoticis: τῇ μὲν (πόλει Ἅρματι) τὸ ὄνομα ἐγένετο ἀφανισθέντος, ὡς οἱ Ταναγραῖοί φασιν, ἐνταῦθα Ἀμφιαράῳ τοῦ ἅρματος, καὶ οὐχ ὅπῃ λέγουσιν οἱ Θηβαῖοι. Plutarchus in Parall. ex Trisimacho: κατ' ἐκεῖνο καταπόθη ὁ Ἀμφιάραος τῷ ἅρματι, ἔνθα νῦν πόλις Ἅρμα καλεῖται. Stephanus in Ἅρμα: ἐκλήθη ἀπὸ Ἀμφιαράου τοῦ ἅρματος. Politus.

1. καταφυγόντος ἐκεῖ, καὶ μὴ ἐκδοθέντος τοῖς διώκουσιν) Ita quidem Stephanus. Sed ego existimo, quod memoriæ proditum erat de Adrasto, fugâ eum evasisse, id translatum facilè esse ad Amphiaraum. Constat enim, fugientem Amphiaraum subito terræ hiatu una cum curru absorptum fuisse. Pindarus:

. . . . . . ὁ δ' Ἀμφιάρῃ
Σχίσσε κεραυνῷ παμβίᾳ
Ζεὺς τὰν βαθύστερνον χθόνα,
Κρύψεν δ' ἅμ' ἵπποις.

Sophocles:

Ἐδέξατο φαγεῖσα Θηβαία κόνις
Αὐτοῖσιν ὅπλοις, καὶ τετρωρίστῳ δίφρῳ.

Hyginus de Adrasto: *Ibi Adrastus beneficio equi profugit.* Deinde de Amphiarao: *Amphiaraus cum quadrigâ terrâ est devoratus.* Politus.

2. Ἐκαλεῖτο δὲ ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ καὶ Λουτρὰ Ἀμφιαράου) Stephanus, seu potiùs, qui Stephanum breviavit, Hermolaus, postquam egit de Harmate Bœotico, deinde de Attico, hæc statim subjungit: καλεῖται καὶ Λουτρὰ Ἀμφιαράου. Quæ verba alii de Harmate Attico accipiunt, ut Salmasius, alii ad Bœotiæ oppidum referunt, ut & Lucas Holstenius facere affirmat Eustathium: eaque ipsa verba sic vulgò intelligunt, quasi Harma, seu Bœoticum, seu Atticum, vocatum quoque fuerit *Balnea Amphiarai*. Sed, aut ego unus fallor omnium quàm maximè, aut non hic est sensus Stephani, neque etiam fortasse Eustathii. Stephanus Bœoticum Harma nomen hoc accepisse docet ἀπὸ Ἀμφιαράου τοῦ ἅρματος. Hinc illud adjicit de Balneis dictis Amphiarai, non quòd Harma altero hoc nomine vocatum fuerit; sed, variæ eruditionis gratiâ, ut scilicet ostendat, alia etiam loca, præter Harma, esse ab Amphiarao appellata. Dicit ergo, ut ab Amphiarai curru Harma, ita ab eodem Amphiarao denominata esse Balnea, quæ dicta sunt Amphiarai. Sed in contrahendo, seu mutilando Stephano, nimis brevitati studuit Hermolaus, ut non attenderet, quid ea ex mutilatione obscuritatis efficeretur, & quot, quantique ex obscuritate errores consequi possent. Nam Amphiarai Balnea alia certè fuerunt ab Harmate: & fallitur vehementer Salmasius, qui in Harmate Attico Oropiis vicinum fuisse censet fanum, & Balnea Amphiarai. Unde & apud Solinum, ubi legitur: *Rhamnus quoque, in quo Amphiarai fanum*; pro *Rhamnus* ipse reponit *Harma*: ut & apud Melam pro *Rhamnus* legendum suspicatur *Harma*. Atqui nullum ibi prope Oropum Harma. Atticum Harma Strabo, ac Stephanus collocant περὶ Φυλὴν δῆμον τῆς Ἀττικῆς. At enim non Phyle proxima ibi erat Oropio agro, fanoque Amphiarai, sed Rhamnus. Strabo, cujus etiam testimonio supra usi sumus: εἶτα Ῥαμνοῦς, τὸ τῆς Νεμέσεως ἱερόν· εἶτα Ψαφίς (Sic legebam pro Ψαφὶς) ἡ τῶν Ὠρωπίων, ἐνταῦθα δέ που καὶ τὸ Ἀμφιαράειόν ἐστι τετιμημένον ποτὲ μαντεῖον. Eratque Rhamnus in ipsâ illâ viâ, quæ per littus Oropum ducebat. Pausanias in Atticis: Μαραθῶνος δὲ σταδίους μάλιστα ἑξήκοντα ἀπέχει Ῥαμνοῦς τὴν παρὰ θάλασσαν ἰοῦσιν ἐς Ὠρωπόν. Καὶ αἱ μὲν οἰκήσεις ἐπὶ θαλάσσῃ τοῖς ἀνθρώποις εἰσί, μικρὸν δὲ ἀπὸ θαλάσσης ἄνω, Νεμέσεώς ἐστιν ἱερόν. Supra autem vidimus ex Pausaniâ, Amphiarai fanum dissitum ab urbe Oropo fuisse duodecim stadia. Unde etiam propter locorum illorum vicinitatem fieri potuisse conjiciebam, ut Pomponius Mela, eumque secutus Solinus, Amphiarai fanum pago Atticæ Rhamnunti adsererent. Diversis igitur in locis Atticum Harma, & fanum Amphiarai. Proxima autem huic fano erant ea, quæ dicta sunt, Balnea Amphiarai. Fontem Amphiarai vocat in Atticis Pausanias, ubi & fontem ipsum sic describit: Ἔστι δὲ Ὠρωπίοις πηγὴ πλησίον τοῦ ναοῦ, ἣν Ἀμφιαράου καλοῦσιν, οὔτε θύοντες οὐδὲν ἐς αὐτήν, οὔτ' ἐπὶ καθαρσίοις, ἢ χέρνιβι χρῆσθαι νομίζοντες. Νόσου δὲ ἀκεσθείσης ἀνδρὶ μαντεύματος γενομένου, καθέστηκεν ἄργυρον ἀφεῖναι, καὶ χρυσὸν ἐπίσημον ἐς τὴν πηγήν. ταύτῃ γὰρ ἀνελθεῖν τὸν Ἀμφιάραόν λέγουσιν ἤδη θεόν. Fontis hujus aqua laudata est ab Erasistrato, atque Evenore, longèque propter salubritatem prælata aquæ Eretriensi. Neque est dubitandum, quin hunc ipsum fontem, unde jam deus Amphiaraus adscendisse putabatur, Amphiarai Balnea vocaverint, quando hæc Balnea vicina fuerunt Oropo, ut non obscurè significat Euphorio in his verbis apud Stephanum: Χαλκίς, αὐλητὴς, Ὠρωπός τε, καὶ Ἀμφιάρεω λοετρά. De Harmate porrò Bœotico, ex Strabone satis constat, situm illud fuisse juxta Mycalessum, pagum Tanagricum. Quare, quum procul ab utroque Harmate tum Attico, tum Bœotico, fuerit fanum Amphiarai; juxta autem hoc fanum in Oropio agro statui debeant ea, quæ diximus, Balnea Amphiarai, certissimè inde concludendum est, illam Balneorum ab Amphiarao appellationem nullo modo in Harma, seu Bœoticum, seu etiam Atticum, convenire. *Politus*.

3. Ἔστι δέ, φασι, καὶ τῆς Ἀττικῆς τόπος ἐν Πάρνηθι) Hinc fortasse suppleri potest locus mutilatus Stephani. Nisi fortè malimus, quædam hic de suo Eustathium Stephano addidisse. *Polit.*

4. τοῦ Ἀττικοῦ Ἅρματος μέμνηται) Certè quidem de Harmate Attico adagium intelligit Strabo. Item Suidas: Ἅρμα, τόπος τῆς Ἀττικῆς. καὶ παροιμία· Ὅταν δι' Ἅρματος ἀστράψῃ. ἐπὶ τῶν διὰ χρόνου γινομένων. Polit.

5. ἀπὸ τῆς ἐσχάρας τοῦ Ἀστραπαίου Διός) ἔστι δ' αὕτη, ait Strabo, ἐν τῷ τείχει μεταξὺ τοῦ Πυθίου, καὶ τοῦ Ὀλυμπίου. Polit.

6. Ἐρυθραὶ δέ, εἰσὶ μὲν καὶ Ἰωνίας) Ἐρυθρά Stephano, numero singulari. Item Vellejo Paterculo inter urbes Jonicas *Erythra*. Polit.

7. Ἐρυθραιόθεν) Stephanus in vulgatis libris Ἐρυθραιόθεν. Atque ita quidem Stephanus: ὁ πολίτης, Ἐρυθραῖος. καὶ τοπικὸς, Ἐρυθραιόθεν. ἐχρημάτιζε δὲ καὶ Ναυκράτης Ἐρυθραῖος, ὁ Ὅμηρον ὑπομνηματίσας. Polit.

8. ἀπὸ Ἐρυθροῦ υἱοῦ Ποσειδῶνος) Erythrum, a quo Bœotorum oppidulum Erythræ appellatæ, Pausanias l. 6. filium dicit Leuconis, & nepotem Athamantis. *Polit.*

Erythro, filio Neptuni, & Amphimedusæ, quæ patrem habuit Danaum; eamque urbem sitam esse sub Cithærone: Ἐρυθρὰς verò, *Erythras*, accentu acuto, urbem esse Joniæ, cujus Geographus meminit his verbis: Inter Erythras, & loca illa prærupta, Mimas, mons excelsus, aptus ad venationem, & nemorosus. Idemque insuper tradit, harum ipsarum Erythrarum coloniam esse Erythras Jonicas.

IX. Hyle porrò ab Hyle, Thespis filiâ, vel quia est ὑλώδης, *sylvosa*. Scribunt enim prisci auctores, Hylen, Ilesiumque, & Eleonem, de quibus supra facta est mentio, loca esse sylvosa, & palustria Bœotorum. Quamobrem ἀπὸ τοῦ ἕλους, *a palude*, tum Ilesium, tum Eleonem, dixerunt. Quin & Geographus ait, Eleonem, pagum esse Tanagricum, sic ἀπὸ τῶν ἑλῶν, *a paludibus*, appellatum. Item Helos, Eleonemque, & Ilesium sic vocari, eo quòd oppida hæc sita essent ἐπὶ ἕλεσιν, *in paludibus*. Nunc verò, inquit, secùs cuncta sese habent, vel quia oppidani sedes inde transtulerunt, vel quòd lacus, defluentibus aquis, multum decreverit. Hic ergo Geographus disertè significat, non perinde palustria, ut olim, ea esse loca, quæ commemoravimus. Verùm, juxta alios, nomen est Eleoni ab Eleone Eteoni filio: de quo Eteono meminimus supra. Et hoc quidem loci τὸ Ὕλη, *Hyle*, producit τὸ υ. *Sed illud infra correptum etiam reperitur*. Quippe Strabo observat, in his locis: Ὅς ῥ᾽ ἐν Ὕλῃ ναίεσκε. *Qui in Hylâ habitabat*. Et, Σκυτοτόμων ὄχ᾽ ἄριστος, Ὕλῃ ἔνι οἰκία ναίων. *Coriariorum longè præstantissimus, in Hylâ ædes habitans*: corripi τὸ υ. Ubi & eos reprehendit, qui scribunt: Ὕδῃ ἔνι οἰκία ναίων. *In Hydâ ædes habitans*. Hyda enim urbs est Lydiæ. Atqui non ex Lydiâ Ajax scutum petiisset. Similiter etiam corripitur τὸ Ὕλη, in hoc loco: Ὅς ῥ᾽ ἐν Ὕλῃ ναίεσκε, μέγα πλούτοιο μεμηλώς. *Qui in Hylâ habitabat, valde divitiis intentus*. Nam Hylam hoc loci Bœoticam intelligi, patet ex verbis, quæ subjungit: Λίμνῃ κεκλιμένος Κηφισίδι. *Paludi adjacens Cephissidi*. Si enim Bœotiæ palus Cephissis; Bœotius ergo & Hylæus hic, vir locuples & opulentus, qui paludi adjacens erat Cephissidi. At verò Peteon (pagus hic, secundùm Strabonem, agri Thebani, situs secus viam, quæ ducit Anthedonem) non ejusmodi visus est vete-

ρυθροῦ, υἱοῦ Ποσειδῶνος, καὶ Ἀμφιμεδούσης θυγατρὸς Δαναοῦ· κεῖται δὲ ὑπὸ τὸν Κιθαιρῶνα. Ἐρυθρὰς δὲ ὀξυτόνως, αἱ τῆς Ἰωνίας, ὧν μέμνηται ὁ Γεωγράφος, εἰπὼν, ὅτι μεταξὺ Ἐρυθρῶν,[1] καὶ τῶν ὑποκρημνῶν, Μίμας ὄρος ὑψηλὸν, εὔθηρον, καὶ πολύδενδρον. Λέγει δὲ ὁ αὐτὸς καὶ, ὅτι[2] τῶν Ἐρυθρῶν τούτων ἄποικοι, αἱ Ἰωνικαί.

θ'. Ὕλη δὲ,[3] ἀπὸ Ὕλης θυγατρὸς Θεσπιέως, ἢ ὅτι ὑλώδης ἐστί. Φασὶ γὰρ οἱ παλαιοὶ, ὅτι Ὕλη, καὶ Εἰλέσιον, καὶ Ἐλεὼν, ὧν ἀνωτέρω μνεία ἦν, ὑλώδεις εἰσὶ τόποι Βοιωτῶν, καὶ ἑλώδεις,[4] ὥστε ἀπὸ τοῦ ἕλους καὶ τὸ Εἰλέσιον, καὶ ὁ Ἐλεών. Καὶ ὁ Γεωγράφος δέ φησιν, ὅτι Ἐλεὼν κώμη Ταναγρική, ἀπὸ τῶν ἑλῶν[5] καλουμένη. Καὶ ὅτι[6] Ἕλος, καὶ Ἐλεὼν, καὶ Εἰλέσιον, διὰ τὸ ἐπὶ ἕλεσιν ἱδρῦσθαι. Νῦν δὲ, φησιν, οὐχ ὁμοίως ἔχει πάντα,[7] ὡς ἢ ἀνοικισθέντων τῶν ἐνοικούντων ἢ τῆς λίμνης ἐπιπολὺ ταπεινωθείσης διὰ ἐκρύσεων. Δηλοῖ γοῦν ἐν τούτοις ὁ Γεωγράφος, μὴ οὕτως ἑλώδεις τοὺς ῥηθέντας εἶναι τόπους, ὡς ἦσαν τὸ παλαιόν. Κατά δέ τινας, ὁ Ἐλεὼν, ἀπὸ Ἐλεῶνος ὠνόμασται υἱοῦ Ἐτεωνοῦ τοῦ ἀνωτέρω μνημονευθέντος. Τὸ δὲ Ὕλη, ἐνταῦθα μὲν ἐκτείνει τὸ υ· ἐν δὲ τοῖς ἑξῆς, εὕρηται καὶ συστελλόμενον. Παρασημειοῦται γοῦν ὁ Στράβων, ὅτι ἐν τῷ, Ὅς ῥ᾽ ἐν Ὕλῃ ναίεσκε.[8] Σκυτοτόμων ὄχ᾽ ἄριστος, Ὕλῃ ἔνι οἰκία ναίων, συστέλλεται τὸ υ. ἔνθα καὶ αἰτιᾶται[9] τοὺς γράφοντας· Ὕδῃ ἔνι οἰκία ναίων. Ὕδη γὰρ, πόλις Λυδίας. Οὐκ ἂν δὲ ὁ Αἴας ἐκ Λυδίας τὸ σάκος μετεπέμπετο.[10] Ὁμοίως συστέλλεται τὸ Ὕλη καὶ ἐν τῷ, Ὅς ῥ᾽ ἐν Ὕλῃ ναίεσκε, μέγα πλούτοιο μεμηλώς. Ὅτι δὲ Ὕλη καὶ ἐνταῦθα ἡ Βοιωτική,[11] δηλοῖ ἐπιφέρων· Λίμνῃ κεκλιμένος Κηφισίδι. Εἰ γὰρ ἡ Κηφισὶς λίμνη Βοιωτική, Βοιώτιος ἄρα καὶ[12] ὁ Ὑλαῖος οὗτος πλούσιος, ὁ τῇ Κηφισίδι λίμνῃ κεκλιμένος. Ἡ δὲ Πετεὼν (κώμη δέ αὕτη Θηβαΐδος, κατὰ τὸν Στράβωνα,[13] πρὸς τῇ ἐπ᾽ Ἀνθηδόνα ὁδῷ κειμένη) οὐκ ἠξίωται λόγου πολλοῦ τοῖς παλαιοῖς,

1. καὶ τῶν ὑποκρήμνων) Strabo, καὶ τῶν ὑπερκειμένων. Polit.
2. τῶν Ἐρυθρῶν τούτων) Harum nempe Erythrarum Bœoticarum. quod docet Strabo l. 9. p. 404. *Polit.*
3. ἀπὸ Ὕλης θυγατρὸς Θεσπιέως) Ex Stephano. *Polit.*
4. ὥστε ἀπὸ τοῦ ἕλους καὶ τὸ Εἰλέσιον, καὶ ὁ Ἐλεών) Secundùm hanc etymologiam scribendum esset cum adspiratione, Ἑλέσιον, & Ἑλεών, ut scribunt etiam apud Strabonem. Sic *Helion*, & *Helesion* legit in Plinio suo Harduinus. *Polit.*
5. καλουμένη) Strabo, ὀνομαζομένη. Polit.
6. Ἕλος, καὶ Ἐλεὼν, καὶ Εἰλέσιον, διὰ τὸ &c.) Strabo lib. 9. pag. 406. Ἕλος τε, καὶ Ἐλεὼν, καὶ Εἰλέσιον ἐκλήθη, διὰ τὸ &c. *Polit.*
7. ὡς ἢ ἀνοικισθέντων τῶν ἐνοικούντων) Ita locum Eustathius affert Straboni. Strabo enim tantùm, ἢ ἀνοικισθέντων. Polit.
8. Σκυτοτόμων ὄχ᾽ ἄριστος) Alterum hoc exemplum est ex lib. η Iliad. de Tychio coriario, qui scutum Ajacis fabricaverat. Prius ex lib. ε de Oresbio Hylæo. *Polit.*
9. τοὺς γράφοντας· Ὕδῃ ἔνι) In his, qui ita scribunt, adnumeratur Stephanus: qui tamen notat, Homerum eam urbem protulisse διὰ τὸ λ· perinde quasi Homerus de urbe Lydia Hydâ, & non de Bœoticâ Hylâ, locutus ibi fuisset. Hanc igitur opinionem impugnat Geographus. *Politus.*
Λ & Δ facile confunduntur in antiquis codicibus, quorum literæ majori formâ descriptæ. *Salvinus.*

10. Ὁμοίως συστέλλεται τὸ Ὕλη καὶ ἐν τῷ, Ὅς ῥ᾽ ἐν Ὕλῃ ναίεσκε) Confusa erant superiora duo ex Homero exempla apud Strabonem. Nunc Eustathius, non tamquam diversum ab eo versu, quem citarat, Ὅς ῥ᾽ ἐν Ὕλῃ ναίεσκε, citat versum hunc: Ὅς ῥ᾽ ἐν Ὕλῃ ναίεσκε, μέγα πλούτοιο μεμηλώς· quum unus sit, & idem versus: sed, quandoquidem dixerat ex Strabone, perperam nonnullos pro Ὕλῃ scribere Ὕδῃ in altero illo versu, Σκυτοτόμων ὄχ᾽ ἄριστος. Ὕλῃ ἔνι οἰκία ναίων, eo quòd Hylam Bœotiæ, & non Hydam Lydiæ (urbe enim Lydiæ, Hyda) significat ibi Homerus; similiter etiam addit, corripi τὸ Ὕλη in τῷ, Ὅς ῥ᾽ ἐν Ὕλῃ ναίεσκε. quo pariter loci Hylam Bœotiæ Homerus intelligit. Nam & hic non deerant, qui pro Ὕλῃ scriberent Ὕδῃ. quos item redarguit Strabo: ὃ μὲν γὰρ ἔσχεν ἐν Λυδίῃ
Τμώλῳ ὕπο νιφόεντι, Ὕδης ἐν πίονι δήμῳ.
ὁ δὲ Βοιωτικῇ. ἐπιφέρει γὰρ τῷ, Λίμνῃ κεκλιμένος Κηφισίδι, τὸ, πὰρ δέ οἱ ἄλλοι ἔναιον Βοιωτοί. Politus.
11. δηλοῖ ἐπιφέρων· Λίμνῃ κεκλιμένος Κηφισίδι) & quod sequitur: πὰρ δέ οἱ ἄλλοι ναῖον Βοιωτοὶ μάλα πίονα δῆμον ἔχοντες. Polit.
12. ὁ Ὑλαῖος οὗτος πλούσιος) quem Homerus nominat Oresbium. *Politus.*
Idest, in montibus vitam degentem, sylvestrem scilicet hominem. *Salvinus.*
13. πρὸς τῇ ἐπ᾽ Ἀνθηδόνα ὁδῷ) Strabo, ἐγγὺς τῆς ἐπ᾽ Ἀνθηδόνα ὁδοῦ. Polit.

ἢ μόνον εἰς τοσῦτον, ὅτι [1] ἀπὸ Πετεῶνος ἐκλήθη τινός. [2] Ἡ δὲ Ὠκαλέα, [3] εὕρηται μὲν καὶ Ὠκάλεια· καλεῖται δὲ οὕτω, [4] διὰ τὸ ὦκα, καὶ συντόμως ἐκεῖθεν εἰς Θήβας πορεύεσθαι, [5] ἢ ἀπὸ ποταμοῦ παῤῥέοντος. Ἡ δὲ Γεωγραφικὴ ἱστορία λέγει καὶ, ὅτι Ὠκαλέη, [6] μέση Ἁλιάρτου, καὶ Ἀλαλκομενίου ἔκειτο τριάκοντα σταδίους ἑκατέρου ἀπέχουσα. Παραῤῥεῖ δ᾽ αὐτὴν ποτάμιον ὁμώνυμον. Μεδεὼν δὲ, [7] ἀπὸ Μεδεῶνος, υἱοῦ Πυλάδου, καὶ Ἠλέκτρας. Ἔστι δὲ, φασι, καὶ Φωκικὴ Μεδεὼν, [8] καὶ Ἠπειρωτική. Ὁ δὲ Γεωγράφος φησί· Μεδεὼν ὁ μὲν Φωκικὸς, [9] ἐν τῷ Κρισαίῳ κόλπῳ, διέχων Βοιωτίας, στάδια ἑκατὸν ἑξήκοντα· ὁ δὲ Βοιωτικὸς, ἀπ᾽ ἐκείνου κέκληται.

ι. Αἱ δὲ Κῶπαι, [10] ἀπὸ Κωπέως, ἢ Κωπεῶνος οὕτω καλοῦνται, υἱοῦ Ὀγχηστοῦ. Ταύτης ὁ πολίτης, Κωπαΐτης. [11] Περὶ αὐτὴν δὲ καὶ λίμνη μεγάλη, Κωπαῒς, [12] ἐν ᾗ ἐγχέλεις ἀγαθαί. Ταύτης, φασὶ, [13] τῆς λίμνης κειμένης πλησίον Ἁλιάρτου, περίμετρος, ὀγδοήκοντα, καὶ τριακόσια στάδια. Ἔκρυσις δὲ αὐτῆς, οὐδαμοῦ φαίνεται, ὡς ὁ Γεωγράφος φησὶ, [14] πλὴν τοῦ χάσματος τοῦ δεχομένου τὸν Κηφισσόν. Εἰσβάλλουσι δέ, φησιν, εἰς αὐτὴν καὶ [15] ἕτεροι ποταμοὶ δύο ἐκ τοῦ Ἑλικῶνος. Ἔκειντο δὲ αἱ Κῶπαι προσάρκτιοι τῇ Κωπαΐδι λίμνῃ. Ὁ δ᾽ αὐτὸς ἱστορῶν, ὡς ἐν τοῖς ἑξῆς

ribus, ut de eo multa verba facerent, nisi quòd tantummodò dixerunt, nomen ei impositum fuisse a nescio quo Peteone. Ceterùm à Ὠκαλέα, *Ocalea*, invenitur etiam Ὠκάλεια, *Ocalia*. Sic autem vocatur, quòd ὦκα, *celeriter*, brevique itinere, fit inde transitus Thebas; sive a nomine amnis præterfluentis. De eâ sic habet Historia Geographica: Ocalea medio sita erat loco inter Haliartum, & Alalcomenium, triginta utrimque stadiis distans. Præterfluit eam parvus amnis ejusdem nominis. Medeon porrò a Medeone, Pyladis, & Electræ filio. Sed & Phocica urbs est, ut perhibent, Medeon, & Epirotica. Geographus verò: Medeon, inquit, alius est Phocicus, in Crissæo sinu, dissitus a Bœotiâ centum, & sexaginta stadiis; alius Bœoticus, qui ab illo nomen accepit.

X. Ad hæc, Copæ sic vocantur a Copeo, vel Copeone, Onchesti filio. Hujus civis, Copaita. Circa ipsam urbem palus magna Copais, in qua præstantes anguillæ. Hujusce ipsius paludis, quæ sita sit propè Haliartum, perhibent esse ambitum trecentorum, & octoginta stadiorum. Ejus autem exitus, ut scribit Geographus, nusquam apparet, illo excepto hiatu, qui Cephissum excipit. Alii etiam duo fluvii, juxta eumdem auctorem, ex Helicone in eam paludem influunt. Copæ autem paludi Copaidi ad Septentriones adjacebant. Quumque idem auctor, ut postea dice-

1. ἀπὸ Πετεῶνος ἐκλήθη τινός) ἀπὸ Πετεῶνος τοῦ Βοιωτοῦ. Vetus Scholiasta Homeri. *Politus*.

2. Ἡ δὲ Ὠκαλέα) *Ocale* Plinio, Ὠκαλέα Dicæarcho. Harduinus tamen apud Plinium legebat *Ocalee*. Polit.

3. εὕρηται μὲν καὶ Ὠκάλεια) ut apud Apollodorum Atheniensem l. 2. c. 3. κατῴκει δὲ ἐν Ὠκαλέᾳ τῆς Βοιωτίας φεύγων. Ὠκάλειαν postea vocatam testatur vetus Scholiasta Homeri. *Polit.*

4. διὰ τὸ ὦκα, καὶ συντόμως ἐκεῖθεν εἰς Θήβας πορεύεσθαι) Stephanus scribit, Ocaleam sic vocatam, διὰ τὸ συντόμως πορεύεσθαι ἐκ Θεσπιῶν εἰς Θήβας. Erant enim Thespiæ prope Ocaleam. Quare Ocalea sic videtur appellata, quòd illac ὦκα, & per compendium quoddam ὠκα, Thespiis transiretur Thebas. *Polit.*

5. ἢ ἀπὸ ποταμοῦ παῤῥέοντος) ἀπὸ τοῦ παραῤῥέοντος ποταμοῦ, ex veteri Scholiastâ Homeri. *Polit.*

6. μέση Ἁλιάρτου) Stephanus de Ocaleâ: Ἔστι δὲ πρὸς τῇ Ἁλίῳ. Ad quem locum pro τῇ Ἁλίῳ, quidam ex Strabone legendum affirmabant τῇ Ἁλιάρτῳ. Sunt enim verba hæc Strabonis: ἡ δ᾽ Ὠκαλέα μέση Ἁλιάρτου, καὶ Ἀλαλκομενίου. Addi ab illis poterat, quod subdit Strabo, Ocaleam regionis esse Haliartiæ: Ἔστι δὲ τῆς Ἁλιαρτίας, καὶ Μεδεὼν, καὶ Ὠκαλέα. Unde ego apud Stephanum pro τῇ Ἁλίῳ, malim τῇ Ἁλιαρτίᾳ. Polit.

7. ἀπὸ Μεδεῶνος υἱοῦ Πυλάδου, καὶ Ἠλέκτρας) ut apud Stephanum. *Polit.*

8. καὶ Ἠπειρωτική) ἔστι δὲ καὶ Ἠπείρου πόλις, καὶ κώμη. Ex Stephano. *Polit.*

9. ἐν τῷ Κρισαίῳ κόλπῳ) Minùs rectè editum in Strabone, Κρισαίῳ cum simplici σ. Polit.

10. ἀπὸ Κωπέως, ἢ Κωπεῶνος οὕτω καλοῦνται, υἱοῦ Ὀγχηστοῦ) Stephanus: ἀπὸ Κωπέως τοῦ Ἀπαταλέως, τοῦ Ὀγχηστοῦ, τοῦ Ποσειδῶνος. Polit.

11. Περὶ αὐτὴν δὲ καὶ λίμνη μεγάλη Κωπαῒς) Ab urbe Copis nomen paludi Copaidi: ut & eadem palus, antequam Copaidis nomen tota obtineret, varias ab adjacentibus locis appellationes sortiebatur. Strabo: καὶ τό γε παλαιὸν οὐκ ἦν ἡ λίμνης κοινὸν ὄνομα, ἀλλὰ καθ᾽ ἑκάστην πρὸς αὐτῇ κατοικίαν ἑκάστης ἐπώνυμος ἐλέγετο, Κωπαῒς μὲν ἀπὸ Κωπῶν, Ἁλιάρτιος δὲ Ἁλιάρτου, καὶ οὕτως ἐπὶ τῶν ἄλλων. ὕστερον δ᾽ ἡ πᾶσα Κωπαῒς ἐλέχθη, κατ᾽ ἐπικράτειαν. Eadem etiam palus Ἀθηναΐς, auctore Stephano. *Politus.*

12. ἐν ᾗ ἐγχέλεις ἀγαθαί) Inde anguillæ Κωπαΐδες, veteribus laudatæ, & in primis Dorioni in libro de Piscibus apud Athenæum. Magno in pretio erant Athenis, ut constat ex Acharnensibus Aristophanis. Idem Aristophanes in Pace:

Κἂν Βοιωτῶν γε φέροντας ἰδεῖν,
Χῆνας, νήττας, φάττας, τροχίλους,
Καὶ Κωπαΐδων ἐλθεῖν σπυρίδας.

Et in Lysistratâ:

Βοιωτίας γε πάσας ἐξολωλέναι.
Μὴ δῆτα πάσας· ἀλλ᾽ ἄφελε τὰς ἐγχέλεις.

ac rursus,

Τοίας ποιεῖ τὴν ἑταίραν καλλίον᾽ ἐκ τῶν γονέων,
Παιδὶ χρυσῷ οἴχεται ἐκ Βοιωτῶν ἔγχελυν.

Vetus Scholiastes ad illud: ἀλλ᾽ ἄφελε τὰς ἐγχέλεις· Ἐν γὰρ τῇ Κωπαΐδι λίμνῃ μέγισται εἰσιν ἐγχέλεις· περὶ ὧν Ἐλληνικῷ ἐν τοῖς Βοιωτικοῖς φησὶ. Ἄλλως. Ἐντεῦθεν ἀπὸ Κωπαΐδος λίμνης Βοιωτίας φέρονται ἐγχέλεις Ἀθήναζε. De iisdem anguillis Pausanias in Bœoticis: αἱ δὲ ἐγχέλεις αὐτόθι καὶ μεγέθει μέγισται, καὶ ἐσθίειν εἰσὶν ἥδισται. Et Hesychius: Κωπαΐδες, ἐν τῇ Κωπαΐδι λίμνῃ ἐγχέλεις μέγισται γίνονται. ταύτας οὖν τὰς ἐγχέλεις κωπαΐδας λέγουσι. Politus.

13. τῆς λίμνης κειμένης πλησίον Ἁλιάρτου) Non modò propè Haliartum sita est palus Copais; verùm etiam propè alias urbes, quæ paludi illi circumjacent, quæ sunt Copæ, Acræphiæ, Phœnicis, Onchestus, Ocalea, Alalcomenæ, Tilphusium, Coronea. Sed scribis Geographus, prope Haliartum in paludem Copaidem confluere ex Helicone amnes duos, Permessum, & Olmeum. Ceterùm ab Haliarto cognomen antiquitus fuerat lacui Haliartio, ut testatur idem Strabo. *Polit.*

14. πλὴν τοῦ χάσματος τοῦ δεχομένου τὸν Κηφισσόν) Adde ex Strabone, καὶ τῶν ἄλλων. A Cephisso flumine, quo maximè palus impletur, dicta illa etiam Κηφισσίς. Pausanias in Bœoticis: ἐπὶ λίμνην τὴν Κηφισσίδα· οἱ δὲ Κωπαΐδα ὀνομάζουσι τὴν αὐτήν. Sic Κηφισσίδα vocavit eam Pindarus. Quin & nonnulli paludem Copaidem interpretati sunt, quam Homerus in libro 5 Il. dicit Κηφισίδα. Sed, quum Geographus interpretationem hanc rejiciat, ipseque existimet, λίμνην intelligi ab Homero τὴν πλησιόχωρον Ὑλικήν, τῷ προσεχεῖ, ὡς λιμναῖοις ὑπὸ τῶν πόλεως, ὅθι ναιέτεο Ὕλης, ἀφ᾽ λίμνης, καὶ Θήβης · in eam ego opinionem facilè adducor, ut credam, dictam a Poëtâ Κηφισίδα, quam ex minoribus iis paludibus, in quas magna palus Copais diffunditur: quæ sanè minor palus a proximâ urbe Hylâ denominata fuerit Hylica. Istam ergo paludem Hylicam, vocatam esse a Poetâ Κηφισίδα, veluti partem quamdam, & eaicam aquarum Cephissidis, propagatam ad eam quoque paludem, propter finitimitatem, & communicationem aquarum, totius magnæ paludis nomine. Nam, præter hiatum illum, qui Cephissum excipiebat, interjectæ quoque erant pratis paludes, in quas Cephissis palus effluebat. Sic autem Copaidem ipsam vocatam, fatetur postea Geographus. Malè scribitur apud Suidam Κηφισίς. Est enim Κηφισσός, ὄνομα ποταμοῦ, unde Κηφισσίς. Malè etiam apud Hesychium: Κάφισος, λίμνη. Κηφισὶς, ποταμός, scribe Κηφισσίς, & Κηφισσός. Politus.

15. ἕτεροι ποταμοὶ δύο ἐκ τοῦ Ἑλικῶνος) Permessus, & Olmejus, ut paullò ante ex Strabone dictum est. *Polit.*

cetur, Platæenses referat sic appellatos ἀπὸ τῆς διὰ τῶν πλατῶν κωπηλασίας, *ab agendis, impellendisque palmulis remorum*; docet etiam, id ipsum manifestum fieri in Copis, a quibus palus Copais, implente ipsam Cephisso. Sed, palude aquis auctâ, ita ut periculum esset, ne Copaënses absorberentur, apertum esse hiatum, qui fluvium exceperit, eumque postea alibi fecerit erumpere. Ubi considerandum, an simili umquam ratione, atque Copæ, & Platææ, appellata etiam sit Elatea, tamquam ἀπὸ τοῦ ἐλᾷν, *ab agendo*, ex quo compositum verbum κωπηλατεῖν, *remos agere, seu remigare*. Alii porrò hæc ita clariùs explicant, ut dicant, Copas, & Copaidem appellationem hanc sortitas fuisse propter τὰς κώπας, *remos*, quibus indigenæ utebantur, cum ad sese invicem navigabant, eo quòd paludes stagnantesque aquæ loca illa, ut ferunt, inundassent. Unde & urbs ibi Platæa a voce πλάτη, *palmula*, quæ remum significat. Ut enim ex φώκη, *phoca*, *vitulus marinus*, Φώκαια, *Phocæa*, & ex νίκη, *victoria*, Νίκαια, *Nicæa*; sic ex πλάτη, *palmula*, Πλάταια, *Platæa*. Contigit enim aliquando, ut, stagnantibus aquis, locorum illorum accolæ sese invicem convenire non possent, nisi, lembis quibusdam navigantes, πλάταις, *palmulis*, seu κώπαις, *remis*, uterentur. Constat autem, ambiguæ vocem significationis esse τὰς κώπας. Nam & urbs est, quemadmodum exposuimus, & instrumenta sunt navium, quasi earum alæ, & ensium sunt capuli. Eutresis porrò in honore habebat Eutresiten Apollinem, cujus ibi celebre oraculum. Sic vocata est a multis sectionibus viarum, quibus ea veluti

Tom. II. συ-

ἐξῆς ῥηθήσε⁊), [1] τοὺς Πλαταιεῖς ἀπὸ τῆς διὰ τῶν πλατῶν κωπηλασίας, [2] λέγει, ὅτι καὶ αἱ Κῶπαι τὸ αὐτὸ ἐνδείκνυνται, ἀφ' ὧν ἡ Κωπαῒς λίμνη, πληρουμένη ἐκ τοῦ Κηφισσοῦ. ἧς αὐξομένης, ὡς κινδυνεύειν καταποθῆναι [3] τοὺς Κωπαιεῖς, ἀνοιχθὲν χάσμα ἐδέξατο τὸν ποταμόν, [4] εἶτα ἐξέρρηξεν αὐτὸν ἀλλαχοῦ. Σκοπητέον δέ, μή ποτε ἀκολούθως [5] ταῖς Κώπαις, καὶ ταῖς Πλαταίαις, καὶ ἡ Ἐλάτεια ὠνόμασται, [6] ὡς ἀπὸ τοῦ ἐλᾷν, ἐξ οὗ σύνθετον, τὸ κωπηλατεῖν. [7] Ἕτεροι δὲ ταῦτα σαφέστερον φράζοντες, φασίν, ὅτι Κῶπαι, καὶ Κωπαῒς ἐκλήθησαν, διὰ τὰς κώπας, αἷς ἐχρῶντο οἱ ἐγχώριοι, [8] πρὸς ἀλλήλους πλέοντες, διὰ τὸ ἀπολιμνωθῆναι, φασί, τὰ ἐκεῖ. ὅθεν καὶ ἡ ἐκεῖσέ που Πλάταια πόλις, παρὰ τὴν πλάτην, ὃ δηλοῖ τὴν κώπην. Ὡς γὰρ φώκη Φώκαια, νί- Bas. p. 203.
κη Νίκαια, [9] οὕτω πλάτη Πλάταια. Ἦν δέ ποτε καιρός, ὅτε διὰ τοὺς λιμνασμοὺς οὐκ ἦν ἀλλή- Rom. p. 268.
λοις τοὺς αὐτόθι ἐντυγχάνειν, εἰ μὴ πλάταις, ἤτοι κώπαις ἀπλωΐζοντο ἐπὶ λέμβων τινῶν. Δῆλον δέ, ὡς ὁμώνυμος λέξις αἱ κῶπαι. πόλις τε γάρ, ὡς δεδήλωται, καὶ νηῶν ὅπλα, ὡσεὶ καὶ πτερά, [10] καὶ λαβαὶ ξιφῶν. Ἡ δὲ Εὔτρησις [11] ἐτίμα Εὐτρησίτην Ἀπόλλωνα, οὗ καὶ μαντεῖον ἐκεῖ ἔνδοξον. Ἐκλήθη δὲ οὕτω [12] διὰ τὸ πολλαῖς αὐτὴν ῥυ-

1. τοὺς Πλαταιεῖς ἀπὸ τῆς διὰ τῶν πλατῶν κωπηλασίας) Strabo: Πλαταιὰς γὰρ ἀπὸ τῆς πλάτης τῶν κωπῶν εἰρῆσθαι φασὶ καὶ Πλαταιεῖς τοὺς ἀπὸ κωπηλασίας ζῶντας. Hanc ipsam appellationum Platæarum originem tradiderat Apollodorus in Catalogo. Sed Jacobus Palmerius ad Strabonem exclamat, nihil absurdius hoc etymo: urbem in mediterraneo sitam longè a mari, nullum habentem fluvium navigabilem, dictam fuisse a remorum palmulis, quam verisimilius est, ἀπὸ τῆς πλάτης appellatas Πλαταιὰς, eo quòd, superato Cithærone, prima occurrebat ἐν πλάτει πεδίῳ. Meliùs, inquit, dixisset Strabo, si sic pronunciasset: ἀπὸ τῆς πλάτης τοῦ τόπου εἰρῆσθαι. At non ita, opinor, judicasset Palmerius, si, quam Strabo explicat illius appellationis caussam, & quàm ea caussa sit similis veri, pro Bœoticæ illius planitiei, magnâ ex parte palustris, terræque motibus plerumque obnoxiæ naturâ, meliùs perpendisset: quam inde doceat Strabo, τοὺς αὐτοὺς τόπους, ποτὲ μὲν πλεῖσθαι, ποτὲ δὲ πεζεύεσθαι, καὶ τὰς αὐτὰς πόλεις, ποτὲ μὲν ἐπὶ τῇ λίμνῃ, ποτὲ δὲ ἄπωθεν οἰκεῖσθαι. Unde, ut notat, παρακολουθεῖ ὅμως ἀνοικιζόμενοι, τὸ δὲ αὐτὴν προσηγορίαν φυλάττειν ὀνόματος ... λεγομένης ἀπὸ τοῦ συμβεβηκότος πρότερον, νῦν μηκέτ' ἐχούσης πρότερον. Sic ergo censet, verisimile esse, ut Platææ ita sint appellatæ ἀπὸ τῆς πλάτης τῶν κωπῶν, itemque Platæenses iì, qui remigio victum quærerent; tametsi nunc, inquit, ἄπωθεν λίμνης οἰκοῦντες, οὐκέτ' ἂν προσαγορεύοιντο ὁμοίως. Atque ita ex Strabone Helos, Heleonque, & Helesium nomine hæc acceperunt διὰ τὸ ἐπὶ τοῖς ἕλεσιν ἱδρῦσθαι. Quamquam omnia postea, ut ait, sunt mutata, vel translatis sedibus, vel defluentibus aquis. Nam & hoc ipsum fieri potuisse, ut scilicet aquæ defluerent, ostendit exemplo Cephissi, qui, impletâ jam palude Copaide, quum in maximum periculum proximas Copas adduxisset, apertâ sibi statim per terræ hiatum viâ, aliò effluxit. Quare etiam ex Apollodoro refert Stephanus, ἐκλιμνωθείσης τῆς Βοιωτίας, consuevisse τοὺς παροικοῦντας τὰς λίμνας Βοιωτοὺς πλῷ πορεύεσθαι ἐπ' ἀλλήλους. ὅθεν παρὰ τὴν πλάτην, καὶ τὴν κώπην τὰς πόλεις ὀνομασθῆναι. Quod autem ad fluvium attinet, quem Palmerius neget ullum habere Platæas navigabilem, certè quidem Platæas præterlabebatur Asopus, ut patet ex Strabone. Atque inde ortam puto fabulam, ut Platæam, a qua alii nomen urbi inditum existimarunt, filiam Asopi amnis facerent. Sed non est, cur hac de re pluribus disputemus. *Politus.*

2. λέγει, ὅτι καὶ αἱ Κῶπαι τὸ αὐτὸ ἐνδείκνυνται) Tametsi Copæ dictæ videntur παρὰ τὰς κώπας: tamen non dicit hoc loci Strabo, quod Platæensibus contigit, ut sic vocarentur ἀπὸ τῆς διὰ τῶν πλατῶν κωπηλασίας, id ipsum manifestum fieri ex nomine etiam Coparum: sed, exemplo Cephissi, qui, ut dictum est, aliò a palude Copaide defluxerat, demonstrat, quod proximè docuerat, potuisse loca aliqua palustria, defluentibus aquis, exsiccari, διὰ τὰς ὕστερον γενομένας ἐκρύσεις. *Polit.*

3. τοὺς Κωπαιεῖς) fortasse, Κωπαιεῖς. Est enim Stephano Κωπαιεῖς. Strabo tamen dicit τὰς Κώπας. Politus.

4. εἶτα ἐξέρρηξεν αὐτὸν ἀλλαχοῦ] εἰς τὸν ἐκτραπέντα κατὰ Λάρυμναν τῆς Λοκρίδος, τὴν ἄνω. Ex Strabone. *Polit.*

5. ταῖς Κώπαις, καὶ ταῖς Πλαταίαις) lege, Πλαταιαῖς. Polit.

6. ὡς ἀπὸ τοῦ ἐλᾷν) Alii Elateam appellatam volunt de nomine Elati conditoris. Pausanias in Arcadicis: μετῴκησεν ὁ Ἔλατος ἐς τὴν νῦν καλουμένην Φωκίδα, καὶ τοῖς τε Φωκεῦσιν ἤμυνεν ὑπὸ Φλεγύων πολέμῳ πιεζομένοις, καὶ Ἐλατείας πόλεως ἐγένετο οἰκιστής. Stephanus: Ἐλάτεια, πόλις μεγίστη Φωκίδος, ἀπὸ Ἐλάτου. Polit.

7. Ἕτεροι δὲ ταῦτα σαφέστερον φράζοντες) Ex Stephano, ut videtur, in Πλαταιαί. Polit.

8. πρὸς ἀλλήλους πλέοντες) Sic Stephanus solitos narrat Bœotos πλῷ πορεύεσθαι ἐπ' ἀλλήλων. Ubi Holstenius pro ἐπ' ἀλλήλων legebat ἐπ' ἀλλήλους. Polit.

9. οὕτω πλάτη Πλάταια) Πλάταιαν dici notat Stephanus, ὡς Λίμναιαν, Ἴστιαιαν, Δίκαιαν. Polit.

10. καὶ λαβαὶ ξιφῶν) Hesychius: Κώπη, ἡ τοῦ ξίφους λαβή, καὶ ἐγχειρίδιον, καὶ ἡ τῆς κώπης τῆς νεώς. Polit.

11. ἐτίμα Εὐτρησίτην Ἀπόλλωνα) Stephanus in Εὔτρησις. ὁ κωμήτης, Εὐτρησίτης· ἀφ' οὗ Ἀπόλλων Εὐτρησίτης. καὶ ἱερὸν αὐτοῦ, καὶ μαντεῖον ἐνδοξότατον. Polit.

12. διὰ τὸ πολλαῖς αὐτὴν ῥυμοτομίαις, οἱονεὶ συντετρῆσθαι) Mutilus, meo judicio, est locus hic Stephani: ἐκλήθη δὲ Εὔτρησις, διὰ τὸ πολλαῖς αὐτὴν πρότερον χρῆσθαι ῥύμαις. Quem ego locum sic ex ingenio suppleverim: ἐκλήθη δὲ Εὔτρησις, διὰ τὸ πολλαῖς αὐτὴν πρότερον χρῆσθαι ῥύμαις, οἱονεὶ συντετρημένην. Sic Εὐτρήσιον, παρὰ τὸ τετρῆσθαι, dixit per ironiam Autolycum Eupolis, ut colligo ex his verbis Etymologi: Εὐτρήσιος, παρὰ τὸ τετρῆσθαι. τὸν Αὐτόλυκον ὁ Εὔπολις παίζων. Quasi ita scilicet dicere eum voluerit εὔτρητον, idest, καλῶς τετρημένον. Non est tamen Εὐτρήσιος nomen Gentile pagi hujus Bœotici Eutresis; sed urbis Arcadicæ Eutres. Eutresis Bœoticæ nomen Gentile est, ut diximus, Εὐτρησίτης. Unde Εὐτρησίτης Apollo, qui ibi colebatur. At verò ab urbe illâ Arcadiæ Eutre appellati, gentili nomine, Εὐτρήσιοι, quos Teleclides Doricè dixit Εὐτρῆς. Hesychius: Εὔτρη, πόλις Ἀρκαδίας. Εὐτρῆς, τοὺς ἀπὸ Εὔτρης πόλεως τῆς Ἀρκαδίας. Δωρικῶς δὲ εἴρηκε Τηλεκλείδης. δῆλα γὰρ αὐτῶν Εὐτρησίους. Horum in Arcadicis meminit Pausanias. Itemque Xenophon Hist. Græc. lib. 7. nisi quòd Xenophon vocat eos Εὐτρησίους, corruptè. Inde ipsum quoque eorum oppidum Eutre, appellatum videtur Εὐτρήσιον. Stephanus: τὸ δὲ Εὐτρήσιον, πόλις Ἀρκαδίας, καὶ τὸ ἐθνικόν. Non negat sanè Stephanus, Εὐτρησίους dici gentem illam Arcadicam; sed vult, τὸ Εὐτρήσιον non esse nomen Gentile Eutresis Bœoticæ. quod quidem verum est. Fortasse etiam Εὐτρήσιον scripserat Etymologici Magni Auctor in Εὐτρήσιος, ubi de oppido illo Arcadico hæc legun-

ῥυμοτομίαις, οἱονεὶ συντετρῆσθαι, τεμνομένην εἰς ἀμφόδους συχνάς. [1] Ἔκειτο δέ, φασι, παρὰ τὴν ὁδὸν τὴν ἐκ Θεσπιῶν εἰς Πλαταιάς. ἐτείχισαν δὲ αὐτὴν Ζῆθος, καὶ Ἀμφίων, οἱ ἀδελφοί. Ὁ δὲ Στράβων λέγει, ὅτι Εὔτρησις, κώμιον Θεσπιέων, ἔνθα Ζῆθος, καὶ Ἀμφίων ᾤκησαν, πρὶν [2] βασιλεῦσαι Θηβαίων. Καὶ ὅρα τὸ κώμιον ὑποκοριστικῶς λεχθέν, καὶ προπαροξυτόνως, ὡς καὶ λύρα λύριον, καὶ θύρα θύριον. Ἡ δὲ Θίσβη, πολίτην μὲν ἔχει τὸν περίπυστον αὐλητὴν Ἰσμηνίαν. Θισβεὺς γὰρ ἦν. Ἐκλήθη δὲ ἀπὸ Θίσβης θυγατρὸς Ἀσωποῦ. [3] Ὁ δὲ λιμὴν τῶν Θισβέων, καὶ τὸ ἐπίνειον ἔχει, φασί, πλῆθος περιστερῶν, ὡς καὶ ὁ Ποιητὴς ἀπεσημήνατο. Ἱστορεῖ δὲ τοῦτο καὶ ὁ Γεωγράφος, λέγων· [4] Θίσβη, ἣ καὶ Θίσβαι, οἰκεῖται μικρὸν ὑπὲρ θαλάσσης, [5] χωρίον ὅμορον Θεσπιεῦσιν, ἐν τῇ Κορωνιακῇ, ὑποπεπτωκὸς [6] ἐκ νότου τῷ Ἑλικῶνι. Ἐπίνειον αὐτῆς πετρῶδες, περιστερῶν μεστόν. [7] Ἔνθα σημειοῦται καὶ, ὅτι λίαν περιέργως ἐξενήνοχεν ὁ Ποιητὴς τὸ, πολυτρήρωνά τε Θίσβην. ὡς καὶ τὸ, Ἁλίαρτον ποιήεντα, [8] καὶ τὰ λοιπά. Οὐδεμίαν γάρ, φησι, προσθήκην κενῶς ἀπορρίπτει.

ια. [9] Ἡ δὲ Κορώνεια, ἐκλήθη ἀπὸ Κορώνου τοῦ Θερσάνδρου. Εἰσὶ δὲ καὶ ἄλλαι Κορώνειαι, ὡς ὁ τὰ Ἐθνικὰ γράψας ἀριθμεῖ, λέγων καὶ, ὅτι [10] ἐν ταύτῃ οὐ φαίνεται ἀσπάλαξ, πάσης τῆς Βοιωτίας ἐχούσης, κἂν τις ἔξωθεν ἐνέγκῃ, οὐ δύναται αὐτόθι ζῆν. Ἰστέον δέ, ὅτι, εἰ καὶ παράγωγον ἐστιν ἡ Κορώνεια ἐκ τοῦ κορώνη, ἀλλ' οὖν ἡ τρισυλλάβως λεγομένη Κορώνη, πόλις Μεσσηνίας ἐστίν. Ἐν δὲ τῷ Γεωγράφῳ φέρεται, ὅτι Κορώνεια ἐγγὺς Ἑλικῶνος, ἐφ' ὕψους ἱδρυμένη. Παραῤῥεῖ δ' αὐτὴν [11] ποταμὸς Κουάριος· [12] ἔνθα τὰ Παμβοιώτια συνετέλουν. [13] Ταύτης τῆς Κορωνείας, φη-

συντέτρηται, *perforata est*, quippe in vicos frequentes divisa. Sitam autem fuisse eam ferunt secus viam, quæ Thespiis Platæas ducebat; muroque ipsam cinctam a Zetho, & Amphione, fratribus. De ea sic Strabo: Eutresis, κώμιον, *viculus*, Thespiensium, ubi Zethus, & Amphion habitarunt, priusquam Thebis regnarent. Ac vide, ut dictum sit per diminutionem τὸ κώμιον, *viculus*, acutâ antepenultimâ, pariter atque ex λύρα, *lyra*, dicitur λύριον, *parva lyra*, & ex θύρα, *porta*, θύριον, *portula*. At verò Thisbe civem habuit suum, celebrem illum tibicinem, Ismeniam. Erat enim Thisbensis. Sic autem vocata est a Thisbe, Asopi filiâ. Thisbensium portus, & navale, magnam habere perhibetur multitudinem columbarum, ut Poëta ipse indicat. Quod etiam commemorat Geographus his verbis: Thisbe, quæ etiam Thisbæ, habitatur paullulùm supra mare, locus Thespiensibus finitimus, in agro Coroneaco, ab australi parte subjectus Heliconi. Navale ejus saxosum, refertum columbis. Ubi Poëtam observat curiosè nimis, & accuratè protulisse illud, *columbis abundantem Thisben.* ut & illud, *Haliartum herbosum*, & reliqua hujus generis. Nullum enim, inquit, epitheton frustra profundit.

XI. Coronea verò nomen habuit a Corono Thersandri filio. Sunt autem & aliæ Coroneæ, quemadmodum eas enumerat is, qui Gentilia urbium nomina conscripsit: ubi etiam tradit, nullam in hac talpam conspici, quamvis in tota Bœotiâ talpæ reperiantur; &, siquis aliunde in Coronensium agrum importet, non posse ibi eas vivere. Etsi verò nomen hoc Κορώνεια, *Coronea*, deductum est per paragogen ex κορώνη; tamen sciendum est, quæ vocatur tribus syllabis Κορώνη, *Corone*, eam esse urbem Messeniorum. Geographus porrò hæc affert: Coronea sita est edito loco prope Heliconem. Eam præterfluit amnis Cuarius. Ibi Pambœotia, communi totius Bœotiæ conventu, agebant. Hujus, inquit,

Co-

gantur: Εὔξοσις. πόλις Ἀρκαδική. Sed depravata est, ut puto, scriptura, & factum est Εὔξοσις pro Εὐξόσιον. Alias ibi ex Hesychio legebam: Εὔξη, πόλις Ἀρκαδική. Politus.

1. Ἔκειτο δέ, φασι, παρὰ τὴν ὁδὸν) Ex Stephano. *Polit.*

2. βασιλεῦσαι Θηβαίων) Strabo, Θηβῶν. Polit.

3. Ὁ δὲ λιμὴν τῶν Θισβέων) Stephanus ex Epaphrodito, τῶν Θισβαίων. Utroque autem modo dictus videtur civis Thisbes, Θισβαῖος, & Θισβεύς. Polit.

4. Θίσβη, ἣ καὶ Θίσβαι) Strabo: Ἡ δὲ Θίσβη, Θίσβαι νῦν λέγονται. Stephanus: λέγεται καὶ πληθυντικῶς. Polit.

5. χωρίον ὅμορον Θεσπιεῦσιν, ἐν τῇ Κορωνιακῇ) Strabo: ὅμορον Θεσπιεῦσι τὸ χωρίον καὶ τῇ Κορωνειακῇ. Polit.

6. ἐκ νότου) Strabo, ἐκ τοῦ νοτίου μέρους. Polit.

7. Ἔνθα σημειοῦται) Strabo lib. 9 pag. 16. *Polit.*

8. καὶ τὰ λοιπά) ut & ἐσχατόωσαν Ἀνθηδόνα. Polit.

9. Ἡ δὲ Κορώνεια, ἐκλήθη ἀπὸ Κορώνου) a quo Coroneam conditam scribit in Bœoticis Pausanias. *Polit.*

10. ἐν ταύτῃ οὐ φαίνεται) ἀσπάλαξ, πάσης τῆς Βοιωτίας ἐχούσης) Sic etiam Auctor libri De Mirabil. Auscult. quem vulgò censent Aristotelem, & Antigonus Carystius Hist. Mirab. c. 10. Sed id ipsum alii affirmant de Lebadiâ Bœotiæ. Aristoteles De Hist. Animal. lib. 8. cap. 28. ἐν τῇ Βοιωτίᾳ ἀσπάλακες μὲν περὶ τὴν Ὀρχομενὸν πολλοὶ γίγνονται· ἐν δὲ τῇ Λεβαδικῇ γειτνιώσῃ οὐκ εἰσίν, οὐδ', ἄν τις ἀγάγῃ, θέλουσιν ὀρύττειν. Ælianus De Nat. Animal. lib. 17. c. 10. Ἡ Βοιωτῶν γῆ ἀσπαλάκων εἶναι), καὶ τὸ ζῶον τοῦτο κατὰ Λεβάδειαν. εἰσὶ δέ τινες καὶ ἀλλαχόθεν ... Ὀρχομενίων γῆ καὶ πολλοί. Plinius lib. 8. c. 58. In Bœotia Lebadiâ, *illatæ solum ipsum fugiunt, quæ juxta in Orchomeno tota arva subruunt, talpæ.* Politus.

11. ποταμὸς Κουάριος) Κουάριον vocat Strabo l. 9. p. 411. pro quo alii ibidem legunt Κωράλιον, Nam Κωράλιος dicebatur fluvius Thessalicus, cujus Bœoticus hic erat cognominis. Hunc Alcæus vocavit Κωράλιον. Polit.

12. ἔνθα τὰ Παμβοιώτια συνετέλουν) in templo Minervæ Itoniæ. Pausanias in Bœoticis: Πρὶν δὲ ἐς Κορώνειαν ἐξ Ἀλαλκομενῶν ἀφικέσθαι, τῆς Ἰτωνίας Ἀθηνᾶς ἐστι τὸ ἱερόν. καλεῖται δὲ ἀπὸ Ἰτωνίου τοῦ Ἀμφικτύονος, καὶ ἐς τὸ κοινὸν συνίασιν ἐνταῦθα οἱ Βοιωτοὶ σύλλογον. Polit.

13. Ταύτης τῆς Κορωνείας, φησί, οἱ πολῖται) Κορωνεῖς. Hujus urbis cives, Κορωνεῖς Straboni, tamquam a Κορώνη. Unde etiam ἡ Κορωνική, regio ipsa Coronensis, ut apud Antigonum Carystium, & ἡ Κορωνειακή, ut apud Geographum: tametsi, ubi Strabo dicit τῇ Κορωνειακῇ, Eustathius legat τῇ Κορωνικῇ. Dictus etiam ejusdem urbis civis Κορωναῖος, tamquam a Κορώνεια. Nam Κορώνεια, ut bene notat Eustathius, nomen per paragogen derivatum ex Κορώνη. Stephanus: ὁ πολίτης, Κορωναῖος. Et Coronæos vocant Latini, ut Livius lib. 42. c. 44. *Et turba Coronæorum, Haliartiorumque convenerat ad defendendum decretum regiæ societatis.* Item a Κορώνεια nomen Gentile est Κορωνεύς. Sic etiam Κορωνεύς civis dicitur Stephano. Sunt ergo tria hæc Coroneæ Bœoticæ Gentilia Nomina, Κορωνεῖς, Κορωναῖος, Κορωνεύς. Primum ex Strabone: alia duo ex Stephano. Illa autem differentia, quam inter Coroneam Bœoticam, & Messeniacam statuit Strabo, ut Bœoticæ cives, dicantur Κορωνεῖς· Messeniacæ, Κορωναῖοι, nescio, an ubique sit vera. Nam & Bœotici illi, Κορωναῖοι vocati. Polybius in Excerpt. Legat. 63. οἱ δὲ Κορωναῖοι, καὶ Ἁλιάρτιοι, συνδεδραμηκότες εἰς τὰς Θήβας, ... πραγμάτων, καὶ μόνον ἔφασαν δεῖν ἐν τῇ πρὸς Περσέα συμμαχίᾳ. Ii sunt Κορωνεῖς, quos Livius dicit *Coronæos*. Eustratius ad lib. 3. Aristotelis De Moribus ad Nicomachum: Ἕρμαιον, ἐν Κορωνείᾳ τῆς Βοιωτίας τόπος οὕτως λεγόμενος, ἐστὶ ... ἀνεμαχέσαντο ... τοὺς βοηθήσαντας αὐτοῖς στρατιώτας. Aliam alii nominum utrius-

que

Coroneæ cives, Coronii; Messeniacæ verò, Coronenses. Quare, secundùm hunc auctorem, urbs illa Messeniaca non Corone tantùm dicitur tribus syllabis; sed ecce tibi etiam Coronea. Ubi vide τὸ Παμβοιώτια, *Pambœotia*. Festum enim erat commune universorum Bœotorum. Sicuti etiam universorum Jonum Festum, Panionia. Ac similiter dicta Panathenæa. Atque hæc ista initium ex Homero duxerunt, qui dixerit Παναχαιοί, *Panachæi, seu omnes Achivi*. cujus vocis per paraphrasin explicatio est τὸ Πανελλήνων, *Græci universi, seu tota Græcia*. Haliartus porrò, juxta Gentilium Nominum scriptorem, genere dicitur masculino, conditusque esse fertur ab Haliarto, Thersandri filio. Quamquam, ut idem refert, scribatur etiam Ariartus. Sed adspiratione affici primam, apertè ostendit illud, ποιήενθ' Ἁλίαρτον. *herbosum Haliartum*. Habet autem paludes, & lacus, multisque est aquis irriguus: ideoque herbosus appellatur, hoc est, herbis abundans. Ceterùm Haliartus frater fuit Coroni, de quo supra commemoravimus. At Geographica Historia insuper explicat, quî contigerit, ut Haliartus esset herbosus. Narrat enim, juxta Orchomenum, terram, factâ labe, apertam esse in hiatum, eoque hiatu Melanem fluvium exceptum, qui per agrum Haliartium fluebat, paludemque ibi faciebat, quæ calamum tibiis aptum produceret: periisseque omnino hunc fluvium, sive eum hiatus, ut ait, in occultos meatus diffuderit, sive Haliartiæ ipsum paludes absumpserint, e quibus paludibus herbosum Haliartum vocat Poëta. Quin & eadem Geographica Historia refert de hac ipsâ Haliarto (& observa, ut muliebri etiam genere dicatur Haliartus) de hac igitur Haliarto refert, eam hodie non extare, quippe eversam in bello contra Perseum: agrum autem ab Atheniensibus, Romanorum concessu, possideri. Sin autem genere est muliebri Haliartus, & nihilominus tamen rectè sic cohæret, ac construitur illud ποιήενθ' Ἁλίαρτον, *herbidum Haliartum*; ergo observa, ut simili etiam genere prolatum sit illud, Πύλον ἠμαθόεντα, *Pylum arenosum*, & ὑλήεντα Ζάκυνθον, *sylvosum Zacynthum*. Verùm qui Gentilia Urbium nomina conscripsit, genere esse tradit masculino τὸν Ἁλίαρτον, *Haliartum*, his verbis: Haliartus, Bœotiæ urbs, genere virili. Magnum porrò Etymologicum ad densandam primam conspirat, cum derivare

φησὶν, οἱ πολῖται, Κορώνιοι· οἱ δὲ ἐν τῇ Μεσσηνιακῇ, Κορωνεῖς. ὥστε, κατὰ τοῦτον, [1] οὐ μόνον Κορώνη ἐν τρισὶ συλλαβαῖς ἡ Μεσσηνιακὴ, ἀλλ' ἰδοὺ καὶ Κορώνεια. Ὅρα δὲ τὸ Παμβοιώτια. ἑορτὴ γὰρ ἦν κοινὴ πάντων Βοιωτῶν. [2] ὥσπερ καὶ ἡ τῶν Ἰώνων πάντων, Πανιώνια. Ὅμοιον καὶ τὸ Παναθήναια. Ἐξ Ὁμήρου δὲ τούτων ἡ ἀρχὴ, εἰπόντος Παναχαιοί. ἧς παράφρασις τὸ Πανελλήνων. Ἁλίαρτος δὲ [3] ἀρσενικῶς λέγεται, κατὰ τὸν τὰ Ἐθνικὰ γράψαντα, [4] κτισθεὶς ὑπὸ Ἁλιάρτου τοῦ Θερσάνδρου. [5] Γράφεται δέ, φησι, καὶ Ἀρίαρτος. Ὅτι δὲ δασύνεται ἡ ἄρχουσα, δηλοῖ τὸ, ποιήενθ' Ἁλίαρτον. Ἔχει δὲ ἕλη, καὶ λίμνας, καὶ ὑδατόρρυτός ἐστι. διὸ καὶ ποιήεις λέγεται, ὅ ἐστι βοτανώδης, [6] ἢ πολυβότανος. Ὁ δὲ Ἁλίαρτος, ἀδελφὸς ἦν Κορώνου τοῦ ἀνωτέρω ῥηθέντος. Ἡ δὲ Γεωγραφία λέγει, καὶ πῶς ποιήεις ὁ Ἁλίαρτος. Ἐγένετο γάρ, φησι, κατὰ τὸν Ὀρχομενὸν χάσμα, ὃ τὸν Μέλανα ποταμὸν ἐδέξατο, τὸν ῥέοντα διὰ τῆς Ἁλιαρτίας, καὶ ποιοῦντα τὸ ἐκεῖ ἕλος τὸ φῦον [7] τὸν αὐλητικὸν κάλαμον· καὶ ἠφάνισται ὁ ποταμὸς τέλεον, εἴτε τοῦ χάσματος διαχέαντος, φησὶν, αὐτὸν εἰς ἀδήλους πόρους, εἴτε τῶν Ἁλιαρτίων ἑλῶν προσαναλισκόντων αὐτὸν, ἀφ' ὧν ποιήεντα τὸν Ἁλίαρτον ὁ Ποιητὴς λέγει. Λέγει δὲ ἡ αὐτὴ Γεωγραφία, καὶ ὅτι ἡ Ἁλίαρτος [8] (καὶ σημείωσαι, ὅτι καὶ θηλυκῶς λέγεται ἡ Ἁλίαρτος) ἡ τοίνυν Ἁλίαρτος, νῦν, φησὶν, οὐκ ἔστι, [9] κατασκαφεῖσα ἐν τῷ πρὸς Περσέα πολέμῳ· τὴν χώραν δ' ἔχουσιν Ἀθηναῖοι, δόντων Ῥωμαίων. Σημείωσαι δέ, ὡς εἴπερ θήλεος μὲν γένους ἡ Ἁλίαρτος, [10] εὐσυντάκτως δὲ ἔχει οὕτω τὸ, ποιήενθ' Ἁλίαρτον, ἄρα κατὰ γένος ὅμοιον προλέγεται καὶ τὸ, Πύλον ἠμαθόεντα, καὶ ὑλήεντα Ζάκυνθον. Ὁ δὲ τὰ Ἐθνικὰ συγγραψάμενος, ἄρρενος γένους παραδίδωσι τὸν Ἁλίαρτον, εἰπών· Ἁλίαρτος, [11] πόλις Βοιωτῶν, ἀρσενικῶς. Τὸ δὲ μέγα Ἐτυμολογικὸν συγκροτεῖ εἰς τὴν

que urbis Gentilium differentiam faciunt apud Stephanum. Οἱ δὲ φασι παρὰ τὴν Κορώνειαν, Κορωνεῖς· παρὰ δὲ τὴν Κορώνην, Κορωνᾶς. Sed ego hic ex Strabone libenter legerem: Οἱ δὲ φασι παρὰ τὴν Κορώνειαν, Κορώνειοι· παρὰ δὲ τὴν Κορώνην, Κορωνεῖς. Suspicor enim vehementer, hoc quidem loci Stephanum ad Strabonem respexisse, & quæ ille attulerat Bœoticæ Coroneæ, & Messeniacæ nomina Gentilia, ex eo, tacito ejus nomine, referre, atque explicare voluisse. Scripserat enim Strabo: οἱ μὲν ἐν τῇ Κορωνείᾳ Κορώνειοι λέγον(ται), οἱ δ' ἐν τῇ Μεσσηνιακῇ Κορωνεῖς. Ubi, quamvis Κορώνειαν nominet, & non Κορωνίαν· constat tamen, Κορωνεῖς, quos vocat Strabo, dici tamquam παρὰ τὴν Κορωνίαν. Polit.

1. οὐ μόνον Κορώνη ἐν τρισὶ συλλαβαῖς ἡ Μεσσηνιακὴ, ἀλλ' ἰδοὺ καὶ Κορώνεια) Id ex Strabonis verbis colligit Eustathius. Et certè testatur in Messenicis Pausanias, urbem illam Messeniacam de nomine Coroneæ Bœoticæ, post reductos eò Messenios, appellatam fuisse Coroneam: τοὺς δὲ Μεσσηνίους τῆς ἀρχῆς τε οἱ κατορθῶν περὶ τὸ ὄνομα, καὶ μᾶλλον ἔτι ἀνὰ χρόνον ἐκνικῆσαι τὸ ἐκείνων ἁμάρτημα. Politus.

2. ὥσπερ καὶ ἡ τῶν Ἰώνων) Casaubonus legebat, αἱ τῶν Ἰώνων. Quam ego lectionem amplexus sum. Polit.

3. ἀρσενικῶς λέγε(ται)) Stephanus: Ἁλίαρτος, πόλις Βοιωτίας· ἀρσενικόν. Polit.

4. κτισθεὶς ὑπὸ Ἁλιάρτου) ab Haliarto, Coroni fratre. Filius uterque erat Thersandri, nepos Sisyphi. Hic Haliartum, ille Coroneam condidit. Ex malè intellecto compendio scripturæ factum puto apud Etymologum, ut pro Ἁλιάρτου scriptum sit Ἀλεξάνδρου, in his verbis de Haliarto: λέγε(ται) δὲ κτισθῆναι ὑπὸ Ἀλεξάνδρου. Scriptum enim fortasse fuerat per compendium, Αλ. vel alio simili modo. Politus.

5. Γράφε(ται) δέ, φησι, καὶ Ἀρίαρτος) Ab Armenidâ ita scriptum hoc nomen, testatur Stephanus. Polit.

6 ἢ πολυβότανος) lege, ὁ πολυβότανος. Et sic Frobenius. Polit.

7. τὸν αὐλητικὸν κάλαμον) calamum tibialem. Plinius lib. 16. c. 36. *De Orchomenii lacûs arundinetis accuratiùs dici cogit admiratio antiqua. Characian vocabant crassiorem firmioremque, plotian verò subtiliorem: hanc in insulis fluctuantibus natam, illam in ripis exspatiantis lacûs. Tertia arundo est tibialis calami, quem auleticon dicebant.* Polit.

Orchomenius (calamus) *est continuo foramine pervius, quem auleticon vocant.* Salvinus.

8. καὶ σημείωσαι, ὅτι καὶ θηλυκῶς λέγε(ται) ἡ Ἁλίαρτος) Sic enim Geographus: Ἁλίαρτος δὲ νῦν οὐκέτι ἐστὶ, κατασκαφεῖσα ἐν τῷ πρὸς Περσέα πολέμῳ. Alibi tamen ex Apollodoro apud eum legas τὸν Ἁλίαρτον. Politus.

9. κατασκαφεῖσα) *urbs diruta a fundamentis*, ut narrat Livius lib. 42. *Polit.*

10. εὐσυντάκτως δὲ ἔχει οὕτω τὸ, ποιήενθ' Ἁλίαρτον) Apollodorus tamen, is, qui in Catalogum Homericum scripsit, ἀρσενικῶς dictum intellexit ab Homero ποιήεντα τὸν Ἁλίαρτον· ut & Stephanus. *Polit.*

11. πόλις Βοιωτῶν) Stephanus, πόλις Βοιωτίας. Polit.

τὴν δασεῖαν τῆς ἀρχούσης, [1] λέγει παραχθῆναι τὴν Ἁλίαρτον, ἀπὸ ἁλιέων, καὶ ἄρτου. Ἰστέον δὲ, ὅτι οὐκ ἐξ ἀνάγκης εὑρίσκεσθαι ἀναγκαστέον πόλεις, ἢ κώμας, ὅσας ἱστορεῖ ὁ Ποιητής. Αὐτὸς μὲν γὰρ τὰ ἐφ' ἑαυτοῦ λέγει· ὁ δὲ χρόνος πολλὰ ἠφάνισεν.

ιβ'. Ἡ δὲ ἑνικῶς νῦν λεχθεῖσα Πλάταια, ὅτι παρὰ τὴν πλάτην, ὅ ἐστι τὴν κώπην, λέγεται, προείρηται· καὶ ὅτι, ὥσπερ ἡ Θέσπια προπαροξύνεται μὲν ἐν τοῖς ἑνικοῖς, ὀξύνεται δὲ
Rom. p. 269. ἐν τοῖς πληθυντικοῖς, οὕτω καὶ αὕτη. [2] Ἑνικῶς μὲν γὰρ ἡ Πλάταια· πληθυντικῶς δὲ, αἱ Πλαταιαί. Πολὺς δὲ ὁ τῆς πόλεως ταύτης λόγος, τά τε ἄλλα, καὶ ὅτι [3] τάφους, φασὶ, καὶ τρόπαια εἶχεν ἀγαθῶν ἀνδρῶν, τῶν τὴν Ἑλλάδα ἐλευθερωσάντων, καὶ τὸ βασίλειον στράτευμα δυλωσάντων. [4] Ὁ δὲ πολίτης αὐτῆς, Πλαταιεύς· οὗ αἰτιατικὴ ἑνικὴ, τὸν Πλαταιᾶ, [5] ὡς τὸν Πειραιᾶ· πληθυντικὴ εὐθεῖα, οἱ Πλαταιεῖς· [6] αἰτιατικὴ, τοὺς Πλαταιεῖς, καὶ Πλαταιᾶς. Ὁ δὲ Γεωγράφος φησί· [7] Πλάταια ἀπὸ τῆς πλάτης τῶν κωπῶν, καὶ Πλαταιεῖς, ἀπὸ κωπηλασίας ζῶντες· εἰ καὶ ὕστερον, ἄποθεν τῆς λίμνης οἰκοῦντες, οὐκέτι ἐτύμως προσαγορεύονται. [8] καὶ Ἕλος δὲ, καὶ Ἑλεὼν, καὶ Εἰλέσιον, διὰ τὸ ἐπὶ ἕλεσιν ἱδρῦσθαι· ὕστερον δὲ, καθὰ καὶ προερρέθη, οὐχ ὁμοίως ἔχει ταῦτα, ὡς ἢ τῶν ἀνθρώπων ἀνοικισάντων, [9] ἢ τοῦ ὕδατος ἐπιπολὺ ταπεινωθέντος. Ζήτει δὲ καὶ τὰ περὶ Κωπῶν πρὸ ὀλίγου ῥηθέντα. Ὁ δ' αὐτὸς λέγει καὶ, ὅτι Ἐλάτειαν οὐκ οἶδεν Ὅμηρος, μεγίστην τῶν Φωκικῶν πόλεων. οὔπω γὰρ ἔκτιστο. καὶ ὅτι Πλαταιαὶ μεταξὺ Κιθαιρῶνος, καὶ Θηβῶν, ἐν ὁδῷ τῇ εἰς Ἀθήνας, καὶ Μέγαρα. παραρρεῖ δ' αὐτὰς

ὁ προρ-

rivari ait τὴν Ἁλίαρτον, *Haliartum*, ἀπὸ ἁλιέων, καὶ ἄρτου, *a piscatoribus*, *& pane*. Sciendum tamen est, non illud esse necessarium, nec necessariò requirendum, ut urbes reperiantur, aut pagi, quoscumque commemorat Poëta. Loca enim quum ipse afferat, quæ tempore suo extabant; pleraque tamen ætas abolevit.

XII. Jam verò supra notatum est, quæ nunc singulari numero dicitur Πλάταια, *Platæa*, eam appellari a voce πλάτη, quæ palmulam, seu remum significat; itemque, quemadmodum ἡ Θέσπια, *Thespia*, ita & hanc singulari numero acui in antepenultimâ; plurali verò numero in ultimâ. Singulari enim numero dicitur ἡ Πλάταια, *Platæa*; numero verò multitudinis, αἱ Πλαταιαί, *Platææ*. Multa porro de hac ipsâ urbe memorantur, tum alia, tum illud etiam, quod dictitant, sepulcra eam habuisse, & trophæa fortium virorum, qui Græciam in libertatem vindicarunt; regiumque exercitum devicerunt. Ejus civis, Πλαταιεύς, *Platæensis*: cujus accusativus singolaris, τὸν Πλαταιᾶ, *Platæensem*, ut τὸν Πειραιᾶ, *Piræensem*: nominativus pluralis, οἱ Πλαταιεῖς, *Platæenses*; accusativus, τοὺς Πλαταιεῖς, & Πλαταιᾶς, *Platæenses*. Geographus verò scribit, dictam esse Platæam ἀπὸ τῆς πλάτης, *a palmulâ*, remorum; & Platæenses, eos, qui remigatione victum compararent: tametsi postea, cum procul a lacu habitent, non amplius verè, & pro etymi ratione sic appellentur. Itemque Helos, Eleonemque, & Ilesium nomina hæc habuisse, quòd sita ea essent loca ἐπὶ ἕλεσιν, *apud paludes*; postmodum verò, quemadmodum & supra dictum est, hæc aliter sese habere, vel quia homines domicilia alibi posuerunt, vel quia aqua multùm decrevit. Quære, quæ de Copis sunt paullò ante commemorata. Quin & auctor est idem Geographus, Elateam, urbium Phocicarum maximam, minimè omnium notam fuisse Homero, quippe quæ tunc nondum fuisset ædificata. Item Platæas medio jacere loco inter Cithæronem, & Thebas, in viâ, quæ Athenas, ac Megara ducit: & propter eam ipsam urbem

flue-

1. λέγει παραχθῆναι τὴν Ἁλίαρτον) Notat Lucas Holstenius, dissentire Etymologum a Stephano in genere τῆς Ἁλιάρτου, & occasione hujus generis Eustathium utriusque illius auctoris meminisse. Eustathius quidem Etymologum illum conspirare ait ad densandam primam τῆς Ἁλιάρτου, quippe qui ejus etymon deducat ἀπὸ ἁλιέων, καὶ ἄρτου. At non video expressum quidquam ab Etymologo de genere. Nisi siquis fortè ex genere τῆς πόλεως argumentum ducere velit de genere Haliarti. Hæc enim verba Etymologi: Ἁλίαρτος, ἡ πόλις. ἢ ὅτι ἐν τῇ ἁλιείᾳ, καὶ τοῦ ἄρτου. τὸ ἐθνικὸν, Ἁλιάρτιος. Quæ verba sunt aliquâ ex parte corrupta, aut mutila. Legebam aliquando: Ἁλίαρτος, ἡ πόλις, εἴρηται ἐκ τῆς ἁλιείας, καὶ τοῦ ἄρτου. Videtur Etymologus Ἁλίαρτον sibi fingere, tanquam nomen compositum ἐκ τῆς ἁλιείας, καὶ τοῦ ἄρτου. Hujusmodi enim sunt aliquando nugæ, & quisquiliæ Etymologorum. Atqui urbs Bœotiæ, Haliartus non aliunde etymon habet, nisi a Thersandri filio, Haliarto, qui urbem illam condidit. Sed ex scripturæ compendio per errorem, ut dictum est, apud eumdem Etymologum Haliartus mutatus est in Alexandrum. Quin mihi etiam persuadeo, Etymologum scripsisse: λέγεται δὲ κτισθῆναι ἀπὸ Ἁλιάρτου τοῦ Θερσάνδρου. sed quum ea nomina per compendiarias notas exarata fuissent, inde ex pravâ imperitorum hominum lectione natum illud: λέγεται δὲ κτισθῆναι ὑπὸ Ἀλεξάνδρου. Politus.

2. Ἑνικῶς μὲν γὰρ ἡ Πλάταια· πληθυντικῶς δὲ, αἱ Πλαταιαί) Stephanus: τὸ πληθυντικὸν, ὀξύνεται. Sic Πλαταιαί Eudoxo apud Stephanum, Straboni, Ptolemæo, Dicæarcho. Πλάταιαι verò Herodoto, Thucydidi, Pausaniæ. Ad distinguendam significationem videntur mihi in numero singulari extulisse Πλάταιαν urbem προπαροξυτόνως· ut nomen scilicet urbis pronunciatione distinguerent a nomine Platææ, Asopi filiæ, a qua urbem ipsam vocatam nonnulli existimarunt. Dicta est enim filia Asopi, Πλαταιά. & rectè scriptum est in Pausaniâ, Bœoticorum initio: ὄνομα δὲ φασιν ἀπὸ Πλαταιᾶς, ἣν θυγατέρα εἶναι τοῦ ποταμοῦ νομίζουσι. Malè ibi Sylburgius pro Πλαταιᾶς legebat Πλαταίας, ut mox Πλάταιαν. Immo verò mox de Platææ, Asopi filia, legendum est ὀξυτόνως, Πλαταιάν, in his verbis: δοκεῖ δέ μοι, τὴν Πλαταιάν, ἀφ' ἧς καλοῦνται πόλις, βασιλέως Ἀσωποῦ, καὶ οὐ τοῦ ποταμοῦ παῖδα εἶναι. Politus.

3. τάφους, φασὶ, καὶ τρόπαια εἶχεν ἀγαθῶν ἀνδρῶν) Ex Eudoxo apud Stephanum. Strabo lib. 9. Ἐνταῦθα Μαρδόνιον, καὶ τὰς τριάκοντα μυριάδας Περσῶν αἱ τῶν Ἑλλήνων δυνάμεις ἄρδην ἠφάνισαν· ἱδρύσαντό τε Ἐλευθερίου Διὸς ἱερὸν, καὶ ἀγῶνα γυμνικὸν στεφανίτην ἀπέδειξαν, Ἐλευθέρια προσαγορεύσαντες· ταφή τε δείκνυται δημοσία τῶν τελευτησάντων ἐν τῇ μάχῃ. Vide Pausaniam in Bœoticis, cap. 2. *Polit.*

4. Ὁ δὲ πολίτης αὐτῆς, Πλαταιεύς· οὗ αἰτιατικὴ ἑνικὴ, τὸν Πλαταιᾶ) Suppleri hinc forsitan potest Stephanus, quem hac etiam in parte nimis in angustum contraxisse videtur Hermolaus. *Polit.*

5. ὡς τὸν Πειραιᾶ) Piræensis, accola potiùs Athenarum, qui dicebatur Πειραιεύς. Salvinius.

6. αἰτιατικὴ, τοὺς Πλαταιεῖς, καὶ Πλαταιᾶς) Hinc Holstenius distinguebat; & scribebat apud Stephanum: *Οἱ πολῖται*, Πλαταιεῖς· κατὰ συναίρεσιν Ἀττικῶς τοὺς Πλαταιᾶς. Nam vulgò quidem ita leguntur apud Stephanum: *Οἱ πολῖται*, Πλαταιεῖς κατὰ συναίρεσιν. Ἀττικῶς τοὺς Πλαταιεῖς. Polit.

7. Πλάταια ἀπὸ τῆς πλάτης) Geographus multitudinis numero dicit Πλαταιάς. Polit.

8. καὶ Ἕλος δὲ, καὶ Ἑλεὼν, καὶ Εἰλέσιον, διὰ τὸ ἐπὶ ἕλεσιν ἱδρῦσθαι) Si a paludibus loca hæc nomen habuere, aspirata deberent spiritu denso, Heleon, & Hilesium. *Salvinius.*

Ita cum adspiratione leguntur apud Strabonem: Ἕλος τε, καὶ Ἑλεών, καὶ Εἰλέσιον. Polit.

9. ἢ τοῦ ὕδατος ἐπιπολὺ ταπεινωθέντος) nempe διὰ τὰς ὕστερον γενομένας ἐκρήξεις. Polit.

fluere Asopum, de quo dixerat supra. Ubi, inquit, Græci, strato Mardonio cum trecentis Persarum millibus, templum erexerunt Jovis Eleutherii, hoc est, Liberatoris, iisque, qui in prœlio ceciderant, publicâ sepulturâ donatis, Eleutheria designarunt, gymnicum certamen, quo victor coronaretur. Denique pagum quoque Sicyonium esse Platæas. Præterea Γλίσας, *Glissas*, colonia quædam, ut ferunt, Thebanorum in monte Hypato, nomen accepit a Glissone, sive a Glissanre, ut auctor est is, qui Gentilia Nomina conscripsit. Quod autem ad accentum attinet, Γλίσας, Γλίσαντος, *Glissas*, *Glissantis*, ita dicitur, ut γίγας, γίγαντος, *gegas*, *gigantis*. Notant tamen Scholiastæ, inflecti ex consuetudine penultimam, eo quòd dicere soleamus Γλισᾶντα, *Glissantem*: quamquam Historici nomen hoc acuant in antepenultimâ. Verumtamen sciendum, iis, qui accuratè, atque ad amussim loquuntur, perspectam non esse, neque usitatam, alteram hanc rationem declinandi, quæ in penultimâ circumflectit [8] Γλισᾶντα· nisi fortè declinetur ex γλισάεις, & per synæresin contrahatur, ut τὸ αἰγλῆντα, *splendidum*, *vel fulgentem*. & χρυσὸν τιμῆντα, *aurum pretiosum*. Verùm Chœroboscus non, circumflexâ penultimâ, dicit Γλισᾶντα· sed, circumflexâ ultimâ, Γλισᾶν, *Glissam*, ut Θωμᾶν, *Thomam*, & Κοσμᾶν, *Cosmam*, aliaque ejus generis. Hujusce enim nominativus est ei Grammatico, ὁ Γλισᾶς, *Glissas*. Ceterùm ii, qui litteris oppositâ setie collocandis operam dederunt, Γλίσαν, *Glissam*, urbem referunt, fortasse quidem Homericam; sed & fortasse quamdam alteram.

XIII. De Thebis dictum est in Commentariis ad Dionysium De situ Orbis: si modò hoc loci legendum est Θήβας, *Thebas*, duabus syllabis. Quum enim Homerus scripserit: Οἳ θ' ὑπὸ Θήβας εἶχον ἐϋκτίμενον πτολίεθρον. *Quique sub Thebas habitabant bene ædificatam urbem*; sciendum est, plerosque non accipere ὑπὸ Θήβας, *sub Thebas*, tamquam partes duas orationis; sed simul, ac conjunctè: quippe qui dicant Ὑποθήβας, Hypothebas, vel *Subthebas*, eo quòd multa loca cum præpositionibus appellentur. ut, exempli caussâ, Ἐπικνημίδιοι, *Epicnemidii*, Ὑπερβόρεοι, *Hyperborei*, Παραποτάμιοι, *Parapotamii*, Προποντὶς, *Propontis*, Παρωκεανῖται, *Paroceanitæ*, Ὑποχαλκὶς, *Hypochalcis*, urbs Ætoliæ. Sic igitur & Hypothe-

ὲ προῤῥηθεὶς Ἀσωπός. ἔνθα [1] Μαρδόνιον, καὶ τὰς τριάκοντα μυριάδας Περσῶν Ἕλληνες ῥίψαντες, ἱδρύσαντο Ἐλευθερίου Διὸς ἱερὸν, καὶ τοὺς ἐν μάχῃ τελευτήσαντας δημοσίᾳ θάψαντες, ἀγῶνα γυμνικὸν στεφανίτην ἀπέδειξαν [2] τὰ Ἐλευθέρια. Ἔστι δὲ καὶ [3] Σικυώνιος δῆμος Πλαταιαί. [4] Γλίσας δὲ, κατοικία τὶς, φασι, Θηβαϊκὴ ἐν τῷ Ὑπάτῳ ὄρει, [5] ἀπὸ Γλίσσωνος ὠνόμασται, ἢ Γλίσαντος, ὥς φησιν ὁ γράψας τὰ Ἐθνικά. Τῷ δὲ τόνῳ, Γλίσας Γλίσαντος, ὡς γίγας γίγαντος. Οἱ δὲ σχολιασταὶ φασὶν, ὅτι [6] ἡ μὲν συνήθεια προπερισπᾷ Γλισᾶντα λέγουσα· [7] ἡ δὲ ἱστορία προπαροξύνει τὸ ὄνομα. Ἰστέον δὲ, ὡς τὴν δευτέραν ταύτην κλίσιν οὐκ οἶδεν ἡ ἀκρίβεια, τὴν προπερισπῶσαν τὸ Γλισᾶντα· [8] εἰ μὴ ἄρα ἐκ τοῦ Γλισάεις κλίνεται, καὶ συναιρεῖται, ὡς τὸ αἰγλῆντα, καὶ [9] χρυσὸν τιμῆντα. Ὁ δὲ Χοιροβοσκὸς, οὐ προπερισπωμένως Γλισᾶντα, [10] ἀλλὰ περισπωμένως, Γλισᾶν, ὡς Θωμᾶν, καὶ Κοσμᾶν, καὶ τὰ τοιαῦτα. Εὐθεῖα γὰρ ἐστι κατ' αὐτὸν, ὁ Γλισᾶς. [11] Οἱ δὲ περὶ τὰ ἀντίστοιχα πονησάμενοι, Γλίσαν πόλιν ἀναγράφουσιν, ἴσως μὲν Ὁμηρικήν· ἴσως δὲ ἑτέραν τινά.

ιγ'. Περὶ δὲ Θηβῶν, εἴρηται ἐν τοῖς τοῦ Περιηγητοῦ· εἰ τέως ἐνταῦθα, Θήβας δισυλλάβως ἀναγνωστέον. Ἰστέον γὰρ, ὅτι, Ὁμήρου γράψαντος, Οἳ θ' ὑπὸ Θήβας εἶχον εὐκτίμενον πτολίεθρον, οἱ πλείους οὐ νοοῦσιν ὑπὸ Θήβας ἐν δυσὶ μέρεσι λόγου, ἀλλὰ ὑφὲν, [12] Ὑποθήβας λέγοντες, ὅτι πολλοὶ τόποι καλοῦνται μετὰ προθέσεων. οἷον, Ἐπικνημίδιοι, Ὑπερβόρεοι, [13] Παραποτάμιοι, Προποντὶς, Παρωκεανῖται, [14] Ὑποχαλκὶς, πόλις Αἰτωλίας. Οὕτω γοῦν καὶ Ὑποθῆβαι, [15] πολισμάτιόν τι, διὰ τὴν τοῦ τό-

πυ

Bas. p. 204.

1. Μαρδόνιον) Μαρδόνιον διὰ τὸ ω, minùs rectè scribunt Scholia Græca ad Epigramma quoddam Luciani, lib. 2. Anthologiæ c. 1. ad illud: ἐν δὲ Πλαταιαῖς. ubi hæc notantur: Μεταξὺ Κιθαιρῶνος, καὶ Θηβῶν, ἐν ὁδῷ τῇ εἰς Ἀθήνας, καὶ Μέγαρα. παραῤῥεῖ δ' αὐτὰς Ἀσωπός· ἔνθα Μαρδόνιον, καὶ τὰς λ' μυριάδας ῥίψαντες, ἱδρύσαντο Ἐλευθερίου Διὸς ἱερόν· καὶ τοὺς τελευτήσαντας δημοσίᾳ θάψαντες, ἀγῶνα γυμνικὸν στεφανίτην ἀπέδειξαν τὰ Ἐλευθέρια. ut & Μαρδόνιον minùs rectè scriptum nunc exhibent vulgati libri Strabonis, ipsaque editio Strabonis Casauboniana. *Polites*.

2. τὰ Ἐλευθέρια) Strabo: Ἐλευθέρια προσαγορεύσαντες. Pausanias in Bœoticis: ἄγουσι δὲ καὶ νῦν ἔτι ἀγῶνα διὰ ἔτους πέμπτου, τὰ δὲ Ἐλευθέρια, ἐν ᾧ μέγιστα δῶρα πρόκειται δρόμου. θέουσι δὲ ὡπλισμένοι πρὸ τοῦ βωμοῦ. Polit.

3. Σικυώνιος) ἐν τῇ Σικυωνίᾳ. Platææ hæ Sicyoniæ, patria Mnasalcæ poetæ, auctore Geographo. *Polit.*

4. Γλίσας δὲ, κατοικία τὶς, φασι, Θηβαϊκὴ ἐν τῷ Ὑπάτῳ ὄρει) Ex Strabone. Pausanias in Bœoticis c. 19. ὑπὲρ δὲ Γλισάντος, ὄρος ἐστὶν Ὕπατος καλούμενον. ἐπὶ δὲ αὐτῷ Διὸς Ὑπάτου ναὸς, καὶ ἄγαλμα. Polit.

5. ἀπὸ Γλίσσωνος ὠνόμασται, ἢ Γλίσαντος) Stephanus, ut nunc quidem apud eum legunt, cum simplici σ'· ἢ ἀπὸ Γλίσσωνος, ἢ ἀπὸ Γλίσαντος. non nimis certè ἀναλόγως. Nam eidem Stephano dicitur Γλισάς, πόλις Βοιωτίας, & nomen gentile Γλισάντιος, cum duplici σ'. Sed tamen Herodotus, Strabo, Pausanias, atque alii, oppidum ipsum Glisantem efferunt cum simplici σ'. Polites.

Sic Latini causam, & caussam dicunt cum duplici s. Et Suidas καύσιοι. pro iis, qui in Codice dicuntur Curiosi. titulo *De Curiosis, & cursu publico*. Salzinus.

6. ἡ μὲν συνήθεια προπερισπᾷ Γλισᾶντα λέγουσα) quam consuetudinem sequitur Pausanias. Inde Etymologus: Γλισάς, ὄνομα πόλεως, κλίνεται δὲ Γλισᾶντος. Politus.

7. ἡ δὲ ἱστορία προπαροξύνει τὸ ὄνομα) Historiæ pater Herodotus in Calliope. Item Strabo, & Plutarchus. *Polit.*

8. εἰ μὴ ἄρα ἐκ τοῦ Γλισάεις κλίνεται, καὶ συναιρεῖται) Etymologus: ἀλλ' ἔστιν εἰπεῖν, ὅτι ἀπὸ τοῦ Γλισάεις, Γλισάεντος, ὡς τιμήεντος, τιμῆντος. Polit.

9. χρυσὸν τιμῆντα) Homerus Il. σ' v. 475. Καὶ χρυσὸν τιμῆντα, καὶ ἄργυρον. Polit.

10. ἀλλὰ περισπωμένως Γλισᾶν, ὡς Θωμᾶν) Etymologus: καὶ ὤφειλεν εἶναι Γλισᾶ (nempe genitivus a nominativo Γλισᾶς) ὡς Θωμᾶς, Θωμᾶ· Μητρᾶς, Μητρᾶ. Polit.

11. Οἱ δὲ περὶ τὰ ἀντίστοιχα πονησάμενοι) Hesychius: Γλίσαν πόλις. Temerè ibi Salmasius legebat: Γλίσσας, ὄνομα πόλεως. Polit.

12. Ὑποθήβας λέγοντες, ὅτι πολλοὶ τόποι καλοῦνται μετὰ προθέσεων) Ex Stephano: apud quem hinc apparet, Eustathium legisse Ὑποθῆβαι, non, ut in libris excusis nunc legitur, Ὑποθῆκαι. Polit.

13. Παραποτάμιοι) lege cum Frobenio, Παραποτάμιοι. quod apud Stephanum, scripturæ vitio, mutatum nunc est in Περιποτάμιοι, ubi hæc ipsa exempla τῶν τόπων μετὰ προθέσεων καλουμένων afferuntur, Ἐπικνημίδιοι, Ὑπερβόρεοι, Περιποτάμιοι, Προποντὶς, Παρωκεανῖται. Ibi igitur lege, Παραποτάμιοι. Alibi Stephano Παραποταμία, πόλις Φωκίδος. cujus civis, Παραποτάμιος. Παραποταμίους quoque nominant Herodotus, Strabo, Plutarchus, Pausanias. *Polites.*

14. Ὑποχαλκὶς, πόλις Αἰτωλίας) Stephanus: Ὑποχαλκὶς, πόλις Αἰτωλίας κατ' Εὐρώπην. Polit.

15. πολισμάτιόν τι, διὰ τὴν τοῦ τόπου θέσιν οὕτως ὀνομασμένον) Ex Stephano. *Polit.*

πυ θέσιν οὕτως ὠνομασμένον. [1] Ὡς γὰρ Ὑποχαλκὶς, πόλις Αἰτωλικὴ, διὰ τὸ ὑπὸ τὸ ὄρος, φασὶ, τὴν Χαλκίδα κεῖσθαι, οὕτω καὶ Ὑποθῆβαι αἱ ὑπὸ τὰς Βοιωτίας Θήβας. [2] Φασὶ δὲ οὕτω καλεῖσθαι τὰς Ποτνίας τῆς Βοιωτίας· [3] ἔνθα αἱ τοῦ Θρᾳκὸς Διομήδους ἵπποι ἐμάνησαν, κατά τινας· μάλιστα μὲν οὖν, κατὰ τὸν Γεωγράφον, [4] ἐφ' ὧν μυθεύεται ὁ Ποτνιεὺς Γλαῦκος ὑπὸ ἵππων διασπασθῆναι, [5] ἃς Εὐριπίδης Ποτνιάδας ἵππους φησίν. [6] Αἱ δὲ ῥηθεῖσαι Πότνιαι, καὶ δισυλλάβως εὕρηνται Πότναι λεγόμεναι. Φασὶ δέ τινες καὶ, ὅτι παρ' ἱστορίαν ἐστὶ τὸ μνησθῆναι Θηβῶν ἐνταῦθα τὸν Ποιητήν. Ὡς γὰρ δηλοῖ καὶ τὰ εἰς τὸν Λυκόφρονα ὑπομνήματα, [7] οὐκ ἐστράτευσαν εἰς Τροίαν, νεωστὶ πορθηθέντες ὑπὸ Ἀργείων, καὶ ἄρτι τὴν πόλιν συνοικίσαντες. [8] Τινὲς δὲ Ὑποθήβας φασὶ, τὰς ὑποκειμένας κώμας ταῖς ἑπταπύλοις Θήβαις. Ἑπτάπυλοι γὰρ αἱ Βοιώτιαι, [9] ὥσπερ ἑκατόμπυλοι αἱ Αἰγύπτιαι. Ἕτεροι δὲ Ὑποθήβας, [10] τὰς ἐλάττους Θήβας, ἃς δηλαδὴ ἐλατ-

τω-

thebæ, oppidulum quoddam a loci positione, ac situ sic nominatum. Sicuti enim Hypochalcis, urbs Ætolica, vocata est, eo quòd, ut memorant, sub Chalcidem montem sit subjecta; ita etiam Hypothebæ, quæ sub Thebas Bœotias. Sic autem vocatas perhibent Potnias Bœotiæ: ubi Thracis Diomedis equæ, ut a nonnullis proditum est, percitæ sunt, atque agitatæ furore: certè quidem, juxta Geographum, ubi ferunt fabulæ Potniensem illum Glaucum discerptum fuisse ab equabus, quas Euripides Potniadas equas vocat. Hæ autem ipsæ Potniæ, binis quoque syllabis dictæ reperiuntur Potnæ. Quin & nonnulli affirmant, alienum id esse ab historiâ, quòd Poëta hoc loci mentionem faciat Thebarum. Nam, ut Commentarii in Lycophronem disertè docent, minimè omnium militaverunt ad Trojam Thebani, quippe qui paullò ante oppressi eversique fuissent ab Argivis, urbemque ipsam nuper ædificassent. Nonnulli etiam Hypothebas explicant pagos subjectos Thebis illis Heptapylis, seu septenarum portarum. Heptapylæ enim, seu septenarum portarum, Thebæ erant Bœotiæ, ut Hecatompylæ, seu portarum centenarum, Ægyptiæ. Verùm alii Hypothebas, Thebas intelligunt minores, quas

nimi-

1. Ὡς γὰρ Ὑποχαλκὶς, πόλις Αἰτωλική) Stephanus: Ὡς τὴν Ὑποχαλκίδα καλοῦσι, διὰ τὸ ὑπὸ τὸ ὄρος τὴν Χαλκίδα κεῖσθαι. Eadem etiam, extra compositionem, dicta Χαλκίς. Strabo lib. 10. in descriptione Ætoliæ. ὑπὲρ δὲ τῆς Μολυκρίας Ταφιασσός, καὶ Χαλκίς, ὄρη ἱκανῶς ὑψηλά, ἐφ' οἷς πολίχνια ἵδρυται, Μακυνία τε, καὶ Χαλκὶς ὁμώνυμος τῷ ὄρει, ἣν καὶ Ὑποχαλκίδα καλοῦσι. Quare & Χαλκίς in Ætolicis urbibus adnumerata postea est ab Homero, illo versu:

Χαλκίδα τ' ἀγχίαλον, Καλυδῶνά τε πετρήεσσαν.

eamdemque Ætoliæ accensent Ptolemæus, & Stephanus. Quid? ipsa quoque Χαλκὶς Euboica, eadem de caussâ, quòd subjecta esset monti Chalcidi, vocata fuit Ὑποχαλκίς, si credimus Stephano. Sic enim Stephanus de Chalcide Eubœæ: τὸ παλαιὸν δὲ Στύμφαλος προσηγορεύετο, νῦν δὲ Ἀλικαίρνα. ἀλλὰ καὶ Ὑποχαλκὶς, διὰ τὸ ὑποκεῖσθαι ὄρει λεγομένῳ Χαλκίδι. Sed ego tamen dubito, ne verba hæc Stephani ab eo sint loco aliena, & revera sint referenda ad Chalcidem illam Ætolicam: præsertim quum Stephanus scribat, Hypochalcidem illam vocari quoque Ἀλικαίρναν. Nam forsitan ibi Ἀλικαίρνα eadem est, quæ Μυκάρνα dicitur Scylaci Caryandensi, inter urbes Ætolicas, his verbis: Μετὰ δὲ Ἀκαρνανίαν Αἰτωλία ἐστὶν ἔθνος, καὶ πόλεις ἐν αὐτῇ εἰσὶν αἵδε· Καλυδών, Μυκάρνα, Μολυκρεία, καὶ ὁ Δελφικὸς κόλπος. Itaque Mycarna hoc modo eadem fuerit, ac Chalcis Ætolica, de quâ sic Strabo lib. 9. pag. 427. Αὕτη δὲ καὶ ὁ Χαλκίς, ἧς μέμνηται καὶ ὁ Ποιητὴς ἐν τῷ Αἰτωλικῷ καταλόγῳ, ὑποκάτω Καλυδῶνος. Et de hac ipsâ Hypochalcide Ætolicâ intelligo illud Hesychii: Ὑποχαλκίς, ἡ ὑπὸ Ὁμήρου Χαλκὶς διὰ τὸ κεῖσθαι ὑπό τι ὄρος. Politus.

2. Φασὶ δὲ οὕτω καλεῖσθαι τὰς Ποτνίας) Strabo: Τὸ δ' ὑπὸ Θήβας, Οἱ δ' ὑπὸ Θήβας εἶχον, οἱ μὲν δέχονται πολίδιόν τι Ὑποθήβας καλούμενον, οἱ δὲ τὰς Ποτνιάς. Polit.

3. ἔνθα αἱ τοῦ Θρᾳκὸς Διομήδους ἵπποι ἐμάνησαν, κατά τινας) Quid? Thraciæ illæ equæ Diomedis actæ ne in furorem ad Potnias Bœoticas? Immo verò in ipsâ Thraciâ inflammatæ illæ rabie, efferatæque, ut videtur, ad amnem Cossinitum, epotâ ejus fluminis aquâ. Quamquam & notat Ælianus, simili furore creditos agitari equos, qui de fonte Potnio in Bœotiâ biberent. Sed Eustathium fefellit sua, ut puto, memoria. Sic enim Ælianus De Animal. Nat. lib. 15. c. 25. Λόγος ἔχει, τὰς ἵππους τὰς πίνοντας ἐκ τοῦ Κοσσινίτου ποταμοῦ (ἔστι δὲ οὗτος ἐν Θρᾴκῃ) ἀγρίως ἐκθηριοῦσθαι. ἐκδίδωσι δὲ ὁ ποταμὸς οὗτος εἰς τὴν Ἀβδηριτῶν, καὶ ἀναλίσκεται εἰς τὴν Βιστονίαν λίμνην. ἐνταῦθά τοι καὶ τὰ βασίλεια γενέσθαι ποτὲ Διομήδους τοῦ Θρᾳκὸς, ᾧ καὶ αἱ ἀνήμεροι ἐκεῖναι ἵπποι ἀνεῖνται ἦσαν, Ἡρακλέους ἆθλος. τὸ δὲ αὐτό φασι πάσχειν καὶ τὰς ἵππους τὰς ἐκ τῆς Ποτνιάδος κρήνης πινούσας. αἱ δὲ Πότνιαι τὸ χωρίον, εἴτε ἡ κρήνη, οὐ μακρὰν ἀπὸ Θηβῶν ἐστιν. Quo etiam pertinet illud Plinii, de herbis eorumdem locorum, quarum vires duobus hisce claris, ut ipse quidem opinatur, exemplis declarat lib. 25. c. 8. *Circa Abderum, & limitem, qui Diomedis vocatur, equi pasti inflammantur rabie: circa Potnias verò & asini.* Unde forsan data est occasio fabulæ de Thracis illius Diomedis equabus, quæ Abderum Locrum, comitem, & delicias Herculis, interea dum Hercules cum Bistonibus, & Diomede pugnabat, discerptum interemerunt, eo ipso in loco, ubi postea in ejus honorem condita est ab Hercule urbs Abdera, ut refert Apollodorus Atheniensis lib. 2. c. 4. Illa de Diomede victoria, octavus fuit labor Herculis. Albricus, qui vulgò dicitur Philosophus, De deorum imaginibus c. 22. *Octava Herculis victoria scribitur, qua alium malum nomine Diomedem mactavit: qui hospites advenas benignè recipiebat; & illis hilariter ministrabat, vinoque condito inebriabat; dumque gravi somno essent oppressi, illos occidebat, & equabus suis in pastum præbebat. Quo comperto, illuc Hercules accessit, & illum clavâ peremit, ipsumque in pastum eisdem suis equabus apposuit.* Aliter tamen fabulam hanc de equabus illis Diomedis explicat vetus Aristophanis Scholiastes, ad hunc modum: Διομήδης ὁ Θρᾷξ, πόρνας ἔχων θυγατέρας, τοὺς παριόντας ξένους ἐδέξατο αὐταῖς συνεῖναι, ἕως [illegible], καὶ ἀναλωθῶσιν οἱ ἄνδρες· ὅθεν καὶ ὁ μῦθος ἵππους ἀνθρωποφάγους εἶπε. Politus.

4. ἐφ' ὧν μυθεύεται ὁ Ποτνιεὺς Γλαῦκος) Geographus lib. 9. καὶ Πότνιαι, ἐφ' ὧν μυθεύεται τὰ περὶ τοῦ Ποτνιέως Γλαύκου τοῦ διασπασθέντος ὑπὸ τῶν Ποτνιάδων ἵππων, τῆς πόλεως πλησίον. Etymologici Magni Auctor: Πότνιαι γὰρ, χωρίον Βοιωτίας· ἔνθα φαγοῦσαι βοτάνην αἱ Γλαύκου ἵπποι τοῦ Βελλεροφόντου, καὶ μανεῖσαι, διεσπάσαντο τὸν ἴδιον δεσπότην. Una de Tragœdiis olim Æschyli, Γλαῦκος Ποτνιεύς. Polit.

5. ἃς Εὐριπίδης Ποτνιάδας ἵππους φησίν) Ποτνιάδας πώλους dicit Euripides in Phœnissis v. 1135.

Ποτνιάδες δ' ἐπ' ἀσπίδι
Ἐπίσημα πῶλοι δρομάδες ἐσκίρτων φόβῳ.

Vetus ibi Scholiastes: τὰς τοῦ Γλαύκου φησὶν, αἳ λυσσήσασαι, κατέφαγον τὸν δεσπότην Γλαῦκον, τὸν Σισύφου, ἐν Ποτνίαις τῆς Βοιωτίας. Sic *Potniades equæ* Ovidio in Ibide, & *Potniades quadrigæ* Virgilio lib. 3. Georgic. Simili modo, eidem Euripidi in Oreste v. 318. Eumenides, Ποτνιάδες θεαί. idest, ut explicat Scholiastes, μανιοποιοί. Πότνιαι γὰρ, χωρίον ἐστὶ Βοιωτίας, ἔνθα φαγοῦσαι βοτάνην αἱ Γλαύκου ἵπποι, καὶ μανεῖσαι, διεσπάσαντο τὸν ἴδιον δεσπότην Γλαῦκον. Politus.

6. Αἱ δὲ ῥηθεῖσαι Πότνιαι, καὶ δισυλλάβως) Sic appellativa nomina, πότνια, & πότνα, idest, *veneranda*, apud Homerum. *Salvinus.*

7. οὐκ ἐστράτευσαν εἰς Τροίαν) Vide Tzetzen ad Lycophronem v. 1194. Artemidorus Oneirocrit. l. 4. c. 65. μόνοι οἱ Θηβαῖοι τῶν Βοιωτῶν, οὐκ ἐστράτευσαν εἰς Ἴλιον. Polit.

8. Τινὲς δὲ Ὑποθήβας φασὶ, τὰς ὑποκειμένας) Ex brevibus Scholiis in Homerum. *Polit.*

9. ὥσπερ ἑκατόμπυλοι αἱ Αἰγύπτιαι) Hinc Ægyptiæ Thebæ hecatompyli. Ab his Thebæi; a Thebis Bœotiis Thebani. *Salvinus.*

Hujuscemodi Gentilium Nominum differentiam pro Thebarum illarum diversitate non videntur agnovisse Græci. Nam Stephanus quidem in Gentilium Nominum Commentario ita scribit de Thebis: Θῆβαι, πόλις Βοιωτίας διάσημος, ἀπὸ Θήβης τῆς Προμηθέως. ὁ πολίτης, ὁ Θηβαῖος, καὶ Θηβαεύς· καὶ Θηβαῒς καὶ ἡ χώρα, καὶ ἡ γυνή. Ἔστι καὶ ἄλλη Αἰγυπτία. Est tamen & Thebe in Cilicia Ὑποπλακία, cujus civis eidem Stephano Θηβαΐτης. Polit.

10. τὰς ἐλάττους Θήβας, ἃς δηλαδὴ ἐλαττώσαντες οἱ Ἐπίγονοι) Hinc ex Eustathio corrige illud veteris Scholiastæ: Ὑποθήβας

δὲ,

nimirum imminuerant, atque atriverant Epigoni, seu Posteri septem illorum ducum, qui bellum Thebis intulerunt, ut postea narrat Poëta. Ceterùm constat, Hypothebas denominatas sic esse a Thebis. Ipsæ autem sic vocantur, vel a Thebe, Asopi, locorum illorum amnis, filiâ, vel propterea quòd eò usque ἔθευσεν ἡ βοῦς, videlicet ἔδραμε, *bos illa, seu vacca cucurrit*, quæ dux viæ fuit Cadmo: qua ille vaccâ mactatâ, Thebam urbem nuncupavit, ἀπὸ τῆς θεύσεως, videlicet τοῦ δρόμου τῆς βοὸς, *a cursu bovis illius*: a qua etiam, juxta nonnullos, Bœotia est appellata. Bos porrò ista, secundùm oraculum Pythicum, viam commonstravit Cadmo, quo ipse tempore, quærendæ Europæ sororis caussâ, errabat, veneratque Delphos sciscitaturus, ubi umquam quæsitam sororem posset invenire. Atque ad rogatum quidem nihil ille responsi accepit: sed, quod primum forte fortunâ sibi occurreret, id sequi jussus est, vel certè bove, duce itineris uti, urbemque ædificare, ubi defessa illa bos in dextrum latus procubuisset. Itaque bovi huic iter agenti obviam factus, eam est secutus, quæ ibi procubuit, ubi urbs hæc Thebarum. Quòd siquis Geographum legerit, hæc comperiet: Hypothebas nonnulli oppidulum quoddam esse ajunt, alii Potnias. Desertas enim fuisse Thebas propter Epigonorum expeditionem, neque eas in belli Trojani societatem venisse. Verùm

τωσαν οἱ Ἐπίγονοι τῶν ἑπτὰ ἐπὶ Θήβας, ὡς μετὰ ταῦτα [1] ἱστορήσει ὁ Ποιητής. Δῆλον δὲ, ὅτι αἱ Ὑποθῆβαι, τῶν Θηβῶν εἰσὶ παρώνυμοι. Αὗται δὲ οὕτω καλοῦνται, ἢ ἀπὸ Θήβης θυγατρὸς [2] Ἀσωποῦ, ἐντοπίου ποταμοῦ, ἢ διὰ τὸ θεῦσαι τὴν βοῦν, ἤτοι δραμεῖν μέχρις ἐκεῖ, τὴν ὁδηγὸν τοῦ Κάδμου· ἣν ἐκεῖνος θύσας, τὴν πόλιν Θήβην ἐκάλεσεν, ἀπὸ τῆς θεύσεως, ἤτοι τοῦ δρόμου τῆς βοός· [3] ἀφ' ἧς καὶ ἡ Βοιωτία, κατά τινας, ὠνόμασται. Ὡδήγησε δὲ ἡ τοιαύτη βοῦς τὸν Κάδμον, κατὰ (Rom. p.270.) τὸν Πυθοῖ χρησμὸν, ὅτε κατὰ ζήτησιν Εὐρώπης τῆς ἀδελφῆς αὐτὸς πλανώμενος, ἧκεν εἰς Δελφοὺς ἐρησόμενος, ποῦ ποτὲ ἂν εὕροι τὴν ζητουμένην. Καὶ πρὸς ὃ μὲν ἤρετο, ἤκουσεν οὐδέν· [4] χρῆσθαι δὲ ὁδηγῷ παρηγγέλθη, τῷ πρώτῳ παρατυχόντι, [5] ἢ αὐτὸ δὴ τοῦτο, βοΐ, καὶ πόλιν κτίσαι, ἔνθα ἡ βοῦς εἰς τὰ δεξιὰ πέσοι καμοῦσα. Καὶ τοίνυν εἵπετο συντυχὼν ταύτῃ πορευομένῃ. [6] ἡ δὲ ἀνεκλίθη, ἔνθα αἱ Θῆβαι αὗται. Τῷ δὲ Γεωγράφῳ ἐντυχών τις, τάδε εὑρήσει· Ὑποθήβας τινὲς, [7] πολίδιόν τι φασίν· οἱ δὲ τὰς Ποτνίας. Τὰς γὰρ Θήβας ἐκλελεῖφθαι διὰ τὴν τῶν Ἐπιγόνων στρατείαν, καὶ μὴ μετασχεῖν τοῦ Τρωϊκοῦ πολέμου. Οἱ δὲ, μετα-

ἄν, τὰς ἐλάττω Θήβας, ἐλαττουμένας ὕστερον ὑπὸ τῶν Ἐπιγόνων. pro quo lege: Ὑποθήβας ἄν, τὰς ἐλάττους Θήβας, ἐλαττουμένας ὕστερον ὑπὸ τῶν Ἐπιγόνων. Romana etiam eorum Scholiorum editio, τὰς ἐλάττω Θήβας. Polit.

Propterea quòd deinceps sequebatur, ἐλαττουμένας ὕστερον ὑπὸ τῶν Ἐπιγόνων, quasi forte esset una vox Ἐλαττοθήβας. Salvin.

1. ἱστορήσει ὁ Ποιητής) lib. δ' Il. v. 405. Vide, præter alios, Pausaniam Bœoticis c. 9. & 25. & Phocicis c. 10. *Polit.*

2. Ἀσωποῦ, ἐντοπίου ποταμοῦ) τοῦ Βοιωτίου Ἀσωποῦ, καὶ οὐ τοῦ Φλιασίου. Erat enim controversia inter Thebanos, & Phliasios de Thebe, unde Thebanæ urbi nomen inditum: quam quidem Theben Phliasii Asopo Phliasio, Thebani Asopo, Bœotico natam, ortam contendebant. Ergo Eustathius, siquidem a Thebe vocatæ sunt Thebæ illæ Bœoticæ, filiam eam facit non Asopi Phliasii, qui per agrum Sicyonium fluit, sed Asopi Bœotici, qui Thebas ipsas præterfluit. Et a Thebanis stat Pindarus Thebanus, cum ita canit Olymp. Od. 6. in Agesiam Syracusanum.

Ματρομά-
τωρ ἐμὰ Στυμφαλὶς εὐανθὴς Μετώπα,
Πλάξιππον ἃ Θήβαν ἔτι-
κτεν, τᾶς ἐρατεινὸν ὕδωρ
Πίομαι.

Antique ad Pindarum Scholia: Ματρομάτωρα δὲ, τὴν Μετώπην λέγει ὁ Πίνδαρος, ὅτι. Θυγάτηρ μὲν γὰρ ἦν Μετώπη Λάδωνος τοῦ Ἀρκαδίας ποταμοῦ. γυνὴ δὲ Ἀσωποῦ τοῦ ἐν Θήβαις ποταμοῦ. ἐκ ταύτης γέγονε νύμφη τις Θήβη· ἀφ' ἧς ἡ πόλις. Θηβαῖος δὲ ὁ Πίνδαρος. διὰ τοῦτο ματρομάτορα ἰδίαν λέγει τὴν Μετώπην. Unde Etymologici Magni Auctor v. Θήβη. ἡ ἀπὸ Θήβης θυγατρὸς Μετώπης, γυναικὸς Ἀσωποῦ· ἀφ' ὧν (scribo, ἀφ' ἧς) καὶ ὀνομασθῆναι τὴν πόλιν. Idque sese reperisse subjicit Etymologus in Scholio ad Pindarum ὑπομνήματι ὕμνου Ἀγησίᾳ Συρακουσίῳ. Item ad aliud Pindaricum Isthm. Od. 1.

Μᾶτερ ἐμὰ, τὸ τεὸν, χρύσασπι Θήβα·

antiqua Scholia: ἐν ταυτῷ δὲ καὶ πρὸς τὴν πατρίδα, καὶ πρὸς τὴν ἡρωΐδα, ἀφ' ἧς ἡ πόλις καλεῖται, τοὺς λόγους ποιεῖται. ἡ γὰρ χρύσασπις, τὴν ἡρωΐδα, ἣν Ἀσωποῦ, καὶ Μετώπης τῆς Λάδωνος φασίν. Alii etiam a Thebe Thebarum nomen accersunt, sed non perinde ii omnes Theben statuunt filiam Asopi. Apollodorus lib. 3. c. 5. Γαμεῖ δὲ Ζῆθος μὲν Θήβην, ἀφ' ἧς ἡ πόλις Θῆβαι. Zethus hic fratrem habuit Amphionem, matrem Antiopen: quam Antiopen Apollodorus ipse filiam dicit Nyctei, alii Asopo fluvio natam prodiderunt, ut constat ex his versibus Asii:

Ἀντιόπη δ' ἔτεκε Ζῆθον, κ' Ἀμφίονα δῖον,
Ἀσωποῦ κούρη ποταμοῦ βαθυδινήεντος,
Ζηνί τε κυσαμένη, καὶ Ἐπωπέϊ ποιμένι λαῶν.

Ab his fratribus scribit in Bœoticis Pausanias impositum esse urbi nomen Thebas, κατὰ συγγένειαν τῆς Θήβης. Erat enim Thebe eorum matertera, quippe Asopi filia, juxta Pausaniam. Falsa est hujus loci Latina, quæ vulgata est, interpretatio; *ob cognationem, qua cum Thebe nymphâ Promethei filiâ ipsis fuit*. Ita tamen traditum a Stephano: Θήβη, πόλις Βοιωτίας ἐπίσημος, ἀπὸ Θήβης τῆς Προμηθέως. Politus.

3. ἀφ' ἧς καὶ ἡ Βοιωτία, κατά τινας, ὠνόμασται) ἀπὸ τῆς καθηγησαμένης Κάδμῳ βοὸς, juxta Castorem apud Stephanum. Noti sunt versus Ovidiani lib. 3. Metamorph.

Bos tibi, Phœbus ait, solis occurret in arvis,
Nullam passa jugum, curvique immunis aratri.
Hac duce, carpe vias, &, qua requieverit herbâ,
Mœnia fac condas, Bœotiaque illa vocato.

Polit.

Bosphorus etiam, βόσπορος, idest, *vacca iter, seu trajectus*. Oxford apud Anglos, juxta ipsius vocis vim idem significat, quæ urbs Oxonium, seu Oxonia dicitur, Academiâ insignis. *Salvinus.*

4. χρῆσθαι δὲ ὁδηγῷ παρηγγέλθη, τῷ πρώτῳ παρατυχόντι) Scholiasta Sophoclis ad *Septem contra Thebas* v. 492. ὁ δὲ βοῦς ἀπαντᾷ αὐτῷ, μετὰ τὸ ἐξελθεῖν τοῦ ἱεροῦ, τῷ ἐξελθόντι ἀκολουθῶν. Polit.

5. ἢ αὐτὸ δὲ τοῦτο, βοΐ) Apollodorus: χρῆσθαι δὲ καθοδηγῷ βοΐ. Polit.

6. ἡ δὲ ἀνεκλίθη, ἔνθα αἱ Θῆβαι αὗται) Apollodorus: ἡ δὲ διεξιοῦσα Βοιωτίαν, ἐκλίθη, πόλις ἔνθα νῦν εἰσι Θῆβαι. Sic igitur nonnulli appellationem urbis Thebarum petunt, atque explicant ab historiâ illâ, seu fabulâ τῆς βοὸς, *bovis*, quæ Cadmo viam monstravit: ὅτι, ut de Cadmo ait Etymologus, ζητῶν τὴν ἀδελφὴν, χρησμὸν ἔλαβε κατοικῆσαι, ὅπου ἡ βοῦς ἑαυτὴν κατακλίνῃ. Tzetzes ad Lycophronem: ἄλλοι δὲ ἀπὸ τῆς σφραγισθείσης ὑπὸ τοῦ Κάδμου βοός φασι Θήβην τὴν ἑπτάπυλον κληθῆναι. Verumtamen illam ipsam fabulam adhibent alii ad illustrandam etymologiam Bœotiæ: quam Bœotiam a bove Cadmeâ volunt nominatam. Scholiasta Euripidis ad Phœnissas, ubi agit de Cadmo: Τοῦτον ἀκούσας Κάδμος, ἀφίκετο εἰς τὸ βουκόλιον τοῦ Πελάγοντος τοῦ Ἀμφιδάμαντος, καὶ ἀγοράσας βοῦν, καὶ ἡγεμόνα ταύτην τῆς ὁδοῦ ποιησάμενος, ἔκτισε τὰς Θήβας ὁμωνύμους τῶν Αἰγυπτίων Θηβῶν, ἀφ' ὧν τὸ ἀνέκαθεν Αἰγύπτιος ἦν ὁ Κάδμος. καὶ ἡ Βοιωτία δὲ ἀπὸ τῆς βοὸς ἐκλήθη. Stephanus: Κάστωρ δὲ, ἀπὸ τῆς καθηγησαμένης Κάδμῳ βοὸς λεχθῆναι τὴν χώραν οὕτω. Etymologus v. Βοιωτία· ἡ ἀπὸ τῆς καθηγησαμένης βοὸς τῷ Κάδμῳ. Ovidius:

qua requieverit herbâ,
Mœnia fac condas, Bœotiaque illa vocato.

Hyginus fab. 178. *Ex bove autem, quem secutus fuerat, Bœotia est appellata.* Politus.

7. πολίδιόν τι) Scriptum apud Strabonem, πολίχνιόν τι. Polit.

χῶν μὲν λέγουσιν, οἰκεῖν δὲ [1] ἐν τοῖς ἐπιπέδοις χωρίοις, ἀδυνατοῦντας [2] κτίσαι [3] τὴν Καδμείαν, ὅ ἐστι, αὐτὰς τὰς Θήβας. ὅθεν ὑπὸ Θήβας εἰπεῖν τὸν Ποιητὴν, ἤγουν ὑπὸ τῇ Καδμείᾳ, οἰκεῖν τοὺς τότε Θηβαίους. Καὶ ὅρα τὸ, [4] ὑπὸ Θήβας, ἤγουν ὑπὸ τῇ Καδμείᾳ. Διχῶς γὰρ συντάξειν ὁ ῥήτωρ τὴν ὑπὸ πρόθεσιν. ἤγουν μετὰ αἰτιατικῆς, καὶ δοτικῆς. πολλαχοῦ δὲ οὕτω γίνεται. Καὶ σημείωσαι, ὅτι οὐ μόνον ὑφὲν ἀναγνωστέον τὰς Ὑποθήβας, ἀλλὰ καὶ ἐν δυσὶ μέρεσι λόγου, ἵνα ᾖ ὑπὸ τὰς Θήβας.

ιδ΄. [5] Ὀγχηστὸς δὲ, ἄλσος ἐν τῇ Ἁλιαρτίων χώρᾳ, [6] ἱδρυθὲν ὑπὸ Ὀγχηστοῦ, παιδὸς Βοιωτοῦ, ὅς, φασιν, [7] ἐν τῷ τόπῳ πρῶτος Ποσειδῶνος ἱδρύσατο ἱερόν. [8] Ἔστι δὲ καὶ πόλις μεγάλη, κατά τινας· [9] καὶ ποταμὸς δὲ ὁμώνυμος ταύτῃ Θετταλικὸς, ὡς ὁ τὰ Ἐθνικὰ γράψας φησίν. [10] Ἱέρωται δὲ Ποσειδῶνι τὸ ῥηθὲν ἄλσος, διὸ καὶ ἱερὸν Ποσιδήϊον ἀγλαὸν ἄλσος ὁ Ποιητὴς αὐτὸ καλεῖ. Περὶ δὲ τῆς λέξεως τοῦ Ποσιδηΐου, καὶ ἐν τοῖς τοῦ Περιηγητοῦ εἴρηται, καὶ ἐν τοῖς εἰς τὴν Ὀδύσσειαν. Ζητητέον δὲ, εἰ τὸ ταύτης ἁπλοῦν, ἢ προπαροξύνεται, ἵνα ᾖ, ὥσπερ Ἡράκλειον, [11] καὶ Ἀπολλώνιον, οὕτω καὶ Ποσίδειον, ἢ προπερισπᾶται, λεγόμενον Ποσιδεῖον, κατὰ τὸ Θησεῖον, καὶ Ἰσεῖον, καὶ Ἀσκληπιεῖον, καὶ τὰ τοιαῦτα. Ὁ δὲ Στράβων φησὶ καὶ ταῦτα· Ὀγχηστὸς, ἐν ὕψει κείμενος, ψιλὸς, ἔχων Ποσειδῶνος ἱερὸν, ψιλὸν καὶ αὐτό. [12] Οἱ δὲ Ποιηταὶ κοσμοῦσιν, ἄλσεα καλοῦντες τὰ ἱερὰ πάντα, κἂν ᾖ ψιλά. [13] Καὶ φέρει Πινδάρου χρῆσιν εἰς τοῦτο. Συνήγετο δέ, φησι, τὸ Ἀμφικτυονικὸν εἰς Ὀγχη-

alii in parte ejus belli fuisse Thebanos asserunt: sed in planis, ac campestribus locis eos habitasse, quippe qui minus ædificare possent Cadmeam. hoc est, ipsas Thebas. Unde dixerit Poeta, Thebanos, qui tunc temporis erant, ὑπὸ Θήβας, *sub Thebas*, videlicet ὑπὸ τῇ Καδμείᾳ, *sub Cadmeâ*, habitasse. Ac vide illud, ὑπὸ Θήβας, ἤγουν ὑπὸ τῇ Καδμείᾳ. *sub Thebas*, *videlicet sub Cadmeâ*. Duplici enim modo Orator iste construit præpositionem ὑπὸ, *sub*. videlicet cum accusativo, & dativo: itaque multis fit in locis. Et observa, non legi modò debere conjunctè τὰς Ὑποθήβας, *Hypothebas*, *seu Subthebas*; verùm etiam binis orationis partibus, ac vocibus separatis, ita ut sit ὑπὸ τὰς Θήβας, *sub ipsas Thebas*.

XIV. Onchestus, lucus in Haliartiâ regione, positus ab Onchesto, Bœoti filio, qui primus ibidem dicitur templum erexisse Neptuno. Sed & urbs magna est, juxta nonnullos: nec non fluvius in Thessaliâ, urbis hujus cognominis, ut docet is, qui Gentilia Nomina conscripsit. Sacratus autem est hic lucus Neptuno. Ideoque *sacrum* Ποσιδήϊον, *Neptunium*, *clarum lucum*, vocat ipsum Poeta. Et quidem de ipsâ hac voce τοῦ Ποσιδηΐου, *Neptunii*, egimus tum in Commentariis ad Dionysium Periegetam, tum in iis, quos elucubravimus in Odysseam. Quærendum autem est, an nomen hoc, si planè, ac simpliciter scribitur, accentum habeat acutum in antepenultimâ, adeo ut, quemadmodum Ἡράκλειον, *Herculeum*, & Ἀπολλώνιον, *Apollineum*, ita etiam sit Ποσίδειον, *Neptuneum*; an verò circumflexum in penultimâ, ita ut dicatur Ποσιδεῖον, *Neptuneum*, juxta atque τὸ Θησεῖον, *Theseum*, Ἰσεῖον, *Iseum*, *seu fanum Isidis*, Ἀσκληπιεῖον, *Asclepieum*, *seu fanum Æsculapii*, & alia hujus generis. Strabo porro hæc habet: Onchestus, editiori in loco situs, vacuus ab arboribus: habetque fanum Neptuni, ipsum quoque ab arboribus nudum. Verùm Poetæ, ornandi gratiâ, templa, fanaque omnia, tametsi arboribus carent, tamen lucos appellant. Affertque hujus rei Strabo exemplum ex Pindaro; itemque in Onchestum scribit convenire solitum fuisse τὸ Ἀμφικτυονικὸν, *cœtum Amphi-*

1. ἐν τοῖς ἐπιπέδοις χωρίοις) ὑπὸ τῇ Καδμείᾳ. Polit.
2. κτίσαι) Strabo, τειχίσαι. Polit.
3. τὴν Καδμείαν) Cadmia. Καδμεία, arx Thebarum a Cadmo. *Salvinius*.

τὴν Καδμείαν. ὅ ἐστι, αὐτὰς τὰς Θήβας) Aliæ enim Θῆβαι, aliæ Ὑποθῆβαι. Thebæ, ipsa est Καδμεία, editiori loco condita a Cadmo, arx, seu ἀκρόπολις Thebarum. Hypothebæ, urbs est Thebarum inferior, hoc est, in loco planiori, ac campestri, Cadmeiæ subjecta. ἀπὸ δὲ ἡ Καδμεία ἐκαλεῖτο Θῆβαι, hinc de sententiâ quorumdam scribit Strabo, ὑπὸ Θήβας εἰπεῖν αὐτὸν τοὺς ὑπὸ τῇ Καδμείᾳ οἰκοῦντας τὸν Ποιητὴν τοὺς τότε Θηβαίους. Alii tamen urbem ipsam inferiorem, τὴν ὑπὸ τῇ Καδμείᾳ, vocatam Thaben existimarunt; sed, quum Amphion, ac Zethus oppidum inferius cum Cadmeâ conjunxissent, urbem totam Thebas esse nuncupatas. Pausanias in Bœoticis: οἱ δὲ ἐπανελθόντες, τὴν πόλιν τὴν κάτω προσῴκισαν τῇ Καδμείᾳ, καὶ Θήβας ὄνομα ἔθεντο κατὰ συγγένειαν τῆς Θήβης. Ita auctâ urbe, τὴν Καδμείαν ἀκρόπολιν ἐκάλεσαν τῆς πόλεως Θηβῶν. quod paullò ante scripserat Pausanias. *Politus*.

4. ὑπὸ Θήβας. ἤγουν ὑπὸ τῇ Καδμείᾳ) Strabo, ὑπὸ Θήβας ἀντὶ τοῦ ὑπὸ τῇ Καδμείᾳ. Polit.

5. Ὀγχηστὸς δὲ, ἄλσος ἐν τῇ Ἁλιαρτίων χώρᾳ) Ex Stephano. Pausanias in Bœoticis: ἐπ' ἐμοῦ δὲ ναός τε, καὶ ἄγαλμα Ποσειδῶνος ἐλείπετο Ὀγχηστίου, καὶ τὸ ἄλσος, ὃ δὴ καὶ Ὅμηρος ἐπῄνεσε. Polit.

6. ἱδρυθὲν ὑπὸ Ὀγχηστοῦ, παιδὸς Βοιωτοῦ) Alii ὑπὸ Ὀγχήστου. Forsasse ut diversitate hac accentus diversitatem innuant significationis inter Onchestum lucum, & Onchestum, luci, & urbis conditorem. Onchestum hunc alii natum perhibent Neptuno. Pausanias in Bœoticis: Ἀπὸ δὲ τοῦ ὄρους τούτου πεντεκαίδεκα σταδίους πόλεως ἐρείπια Ὀγχηστοῦ. Φασὶ δὲ, ἐνταῦθα οἰκῆσαι Ποσειδῶνος παῖδα Ὀγχηστόν. Polit.

7. ἐν τῷ τόπῳ πρῶτος Ποσειδῶνος ἱδρύσατο ἱερόν) Hinc fortasse Onchestus dictus est filius Neptuni: qui reverâ, juxta Hesiodum, filius erat Bœoti. Ab eo etiam templo ὁ κυανοχαίτης, seu Neptunus, Pindaro Isthm. Odiss. 4. Ὀγχήστιος ἥρως. Politus.

8. Ἔστι δὲ καὶ πόλις μεγάλη, κατά τινας) Stephanus: Ἔστι καὶ πόλις Βοιωτίας, ὡς Παυσανίας φησίν. Ἀπολλώνιος δὲ ὁ Ῥόδιος πόλιν μεγάλην φησὶ τὴν Ὀγχηστὸν, μεταξὺ Ἁλιάρτου, καὶ Ἀνθηδόνος. Lucas Holstenius loco hoc Stephani ex Eustathio legendum sic existimabat: ὡς Παυσανίας φησίν. καὶ Ἀπολλώνιος ὁ Ῥόδιος. Τινὲς δὲ πόλιν μεγάλην φασὶ τὴν Ὀγχηστόν. Nempe quia, quod Apollonio ibi Rhodio tribuebatur, id nusquam apud eum reperias. Siquidem Apollonius lucum dumtaxat Onchesti commemorat lib. 3. v. 1241. οἱ κατ' ἄλσος Ὑάντιον Ὀγχηστοῖο. Ubi Scholiastes: Ὀγχηστὸς δὲ, πόλις τῆς Βοιωτίας, ἱερὰ Ποσειδῶνος. Politus.

9. καὶ ποταμὸς δὲ ὁμώνυμος ταύτῃ Θετταλικός) Stephanus: ἔστι καὶ ποταμὸς ἐν Θετταλίᾳ. Polit.

10. Ἱέρωται δὲ Ποσειδῶνι τὸ ῥηθὲν ἄλσος) Scholiastes Pindari: ἱερὸν γὰρ τοῦ θεοῦ τὸ χωρίον. Et rursus: Ὀγχηστὸς δὲ, ἡ Βοιωτίας χωρίον παράλιον ἀνειμένον Ποσειδῶνι. Polit.

Lugo in Hispaniâ, *Loco* in Etruriâ in Mugellanâ provinciâ, a Deorum Lucis, loca denominata. *Salvinius*.

11. καὶ Ἀπολλώνιον) ut & τὸ Ἀνάκειον apud Polyænum l. 1. c. 21. n. 2. *Polit.*

12. Οἱ δὲ Ποιηταὶ κοσμοῦσιν, ἄλσεα καλοῦντες τὰ ἱερά) Pausanias tamen Bœoticis, seu l. 9. c. 26. lucum hunc verè agnoscit, quem Homerus carminibus suis celebrat. ἐπ' ἐμοῦ δὲ ναός τε, καὶ ἄγαλμα Ποσειδῶνος ἐλείπετο Ὀγχηστίου, καὶ τὸ ἄλσος, ὃ δὴ καὶ Ὅμηρος ἐπῄνεσε. Notavit id etiam Casaubonus. *Polit.*

13. Καὶ φέρει Πινδάρου χρῆσιν εἰς τοῦτο) Illustrat Strabo id, quod dixerat, exemplo Pindari, qui ita cecinit de Apolline:

Κινηθεὶς ἐπῄει γῆν τε, καὶ θάλασσαν,
Καὶ σκοπιαῖσι μεγάλαις ὀρέων ὕπερ ἔστη,
Καὶ μυχοὺς δινάσατο βαλλόμενος κρηπῖδας ἀλσέων.

Politus.

phictyonum. Ubi quid sit τὸ Ἀμφικτυονικὸν, *Amphictyonicum*, edisserere non est hujus loci: nisi id tantum velimus dicere, publicum quoddam fuisse populorum collegium, seu concilium, quod rebus sacris vindicandis præesset.

XV. Arne, cognominis est Heroinæ. Ea, nomine a patre imposito, vocata videtur Arne, propter magnam copiam ἀρνῶν, *agnorum*: pariter atque ipsa, cum filium suscepit ex Neptuno, vocavit eum Bœotum, ἐκ τῶν βοῶν, *a bobus*: quippe quum ita scriptum reliquerit Euphorio:

Nomine Bœotum dixit. Sic namque bubulci
Bubili in stabulo expositum tum forte vocarant.

χησόν. Τί δὲ τὸ Ἀμφικτυονικὸν, οὐ νῦν εὔκαιρον εἰπεῖν· ἀλλ' ἢ μόνον εἰς τοσοῦτον, [1] ὅτι σύνταγμά τι ἦν πλήθους, [2] ἐκδικοῦν τὰ ἱερά.

ιε. Ἡ δὲ Ἄρνη, ὁμώνυμός ἐστι τῇ ἡρωΐδι. [3] Αὐτὴ δὲ, ἀπὸ πλεονασμοῦ ἀρνῶν, ἔοικεν [4] ὑπὸ τοῦ πατρὸς Ἄρνη κληθῆναι· [5] καθὰ καὶ αὐτὴ παῖδα ὑπὸ τῷ Ποσειδῶνι τεκοῦσα, Βοιωτὸν ἐκ τῶν βοῶν ἐκάλεσε. Φησὶ γοῦν Εὐφορίων· Βοιωτὸν δ' ὀνόμηνε. [6] Τὸν γὰρ καλέσαντο νομῆες· [7] ὅτι ῥα [8] πατρώῃσι βοῶν ἀπεθήκατο κό-

1. ὅτι σύνταγμά τι ἦν πλήθους) Straboni postea τὸ Ἀμφικτυονικὸν σύστημα. Amphictyonas tamen, qui Onchestum, Bœotiæ urbem, conveniebant, non puto a Strabone intelligi id, quod a Cicerone dictum est *commune Græciæ concilium*, & a Plinio *publicum Græciæ concilium*; sed peculiare, ac proprium concilium gentis Bœoticæ: pariter atque peculiaris alius fuit Amphictyonicus cœtus septem civitatum ad fani Neptuni asylum in Calauriâ, parvâ insulâ, prope Trœzen, urbem sacram Neptuno, ut refert Strabo his verbis: Ἦν δὲ καὶ Ἀμφικτυονία τις, περὶ τὸ ἱερὸν τοῦτο, ἑπτὰ πόλεων, αἳ μετεῖχον τῆς θυσίας. ἦσαν δὲ Ἑρμιών, Ἐπίδαυρος, Αἴγινα, Ἀθῆναι, Πρασιεῖς, Ναυπλιεῖς, Ὀρχομενὸς ὁ Μινύειος. Hi igitur peculiares aliquarum gentium Ἀμφικτυόνες appellati ita videntur, quasi ἀμφικτιόνες, & ἀμφίοικοι, seu περίοικοι, i. e. circumcirca habitantes, eo quod circumcirca habitabant, qui ad illud concilium caussarum judices mittebantur. Suidas: Ἀμφικτυόνες, οἱ ἐκ πόλεων, καὶ ἐθνῶν αἱρετοὶ δικασταί. ὅθεν ἀμφικτυόνες, καὶ περίοικοι. Lege, ὅθεν ἀμφικτιόνες. Etymologici Magni Auctor ex Oro: Ἀμφικτυόνες (Sic enim ea ibi vox scripta est προπαροξυτόνως) οἱ περιοικοῦντες. Τὸ γὰρ κτίσαι ἐπὶ τοῦ οἰκίσαι ἔλαβον οἱ παλαιοί, ὥς φησιν Ὅμηρος, ἐυκτίμενον πτολίεθρον. καὶ, ἐϋκτιμένην κατ' ἀλωήν. ἔστιν οὖν κτίζω οἰκίσω, οἰκιῶν, καὶ οἰκτιῶν, κατὰ πλεονασμὸν τοῦ τ', καὶ μετὰ τῆς ἀμφὶ προθέσεως, ἀμφικτιών· καὶ τροπῇ τοῦ ι εἰς υ, ἀμφικτυόνες, ὡς τρίφαλλα, τρυφάλεια. Vetus Scholiasta ad verba illa Thucydidis lib. 3. n. 104. καὶ περικτιόνων νησιωτῶν. Περικτίονες δέ, καὶ ἀμφικτίονες, οἱ περιοικοῦντες. Sic etiam totius Græciæ, seu magni Concilii Amphictyones, ut opinatus quidem est Anaximenes, vocati, quasi περίοικοι τῶν Δελφῶν, seu circum Delphos habitantes. Erant enim Delphi, ex veterum sententiâ, in medio ferè totius Græciæ: quos etiam orbis terrarum umbilicum dixerunt. Harpocration v. Ἀμφικτυόνες. οἱ ἀπὸ τοῦ περιοίκους εἶναι τῶν Δελφῶν τοὺς συναχθέντας, ὡς Ἀναξιμένης ἐν πρώτῳ Ἑλληνικῶν. Suidas: οἱ δὲ φασίν, ὠνομάσθαι ἀπὸ τοῦ περιοίκους εἶναι τῶν Δελφῶν τοὺς συναχθέντας. Hesychius: Ἀμφικτυόνες περίοικοι Δελφῶν. Idemque videtur sensisse Androtion in Historiâ Atticâ, ut patet ex his verbis Pausaniæ in Phocicis: Ἀνδροτίων δὲ ἐν τῇ Ἀτθίδι ἔφη συγγραφῇ, ὡς τοεξαρχῆς ἀφίκοιντο ἐς Δελφοὺς παρὰ τῶν προσοικούντων συνεδρεύσοντες. καὶ ὀνομασθῆναι μὲν Ἀμφικτυόνας τοὺς συνελθόντας· ἐκνικῆσαι δὲ ἀνὰ χρόνον τὸ νῦν σφισιν ὄνομα. Ubi pro παρὰ τῶν προσοικούντων legendum suspicor παρὰ τῶν περιοικούντων. Atque huic etiam etymologiæ facilè forsan adhæserit Geographus, quippe qui Amphictyonici ordinis originem non ad Amphictyonem, Deucalionis filium, retulerit, sed ad Acrisium, ea iis certè, qui memoriæ prodita sunt: qui Acrisius, ut ait, πρῶτος διατάξαι δοκεῖ τὰ περὶ τοὺς Ἀμφικτυόνας, καὶ πόλεις ἀφορίσαι τὰς μετεχούσας τοῦ συνεδρίου, καὶ ψῆφον ἑκάστῃ δοῦναι, τῇ μὲν καθ' αὐτήν, τῇ δὲ μεθ' ἑτέρας, ἢ μετὰ πλειόνων· ἀποδεῖξαι δὲ καὶ τὰς Ἀμφικτυονικὰς δίκας, ὅσαι πόλεσι πρὸς πόλεις εἰσί. Nun hos istos igitur Amphictyonas, περιοίκους τῶν Δελφῶν, qui Græciam universam concilio illo suo repræsentabant, intelligit, ut puto, Strabo, cum Amphictyonas solitos dicit Onchestum convenire. Nam Amphictyones quidem illi, ex quibus commune Græciæ concilium constabat, non Onchestum Bœotiæ; sed Delphos, ubi propter loci commoditatem institutum primùm ferunt τὸ Ἀμφικτυονικὸν, & Pylas, quæ Thermopylæ sunt vocatæ, conveniebant. Pausanias in Achaicis: Ἐς δὲ Ἄργον καὶ ἐφ' ἡμῶν ἔτι συνέδριον τῶν Ἀχαιῶν ἀθροίζεται, καθότι ἐς Θερμοπύλας τε, καὶ ἐς Δελφοὺς οἱ Ἀμφικτυόνες. Harpocration: Ἀμφικτυόνες, συνέδριόν τί ἐστιν Ἑλληνικόν, συναγόμενον ἐν Θερμοπύλαις. Unde Suidas: Ἀμφικτυόνες. συνέδριόν ἐστιν ὁ Ἀμφικτυὼν Ἑλληνικὸν συναγόμενον ἐν Θερμοπύλαις. Kusterus delet duas illas voces, ὁ Ἀμφικτυὼν, tamquam a sensu loci hujus alienas: pro quibus ego repono, οἱ Ἀμφικτυόνες. Ex eo verò, quòd Pylas Amphictyones ad disceptandas, judicandasque civitatum caussas convocabantur, eorum concilium appellatum est Πυλαία, ipsique, Πυλαγόραι. Hesychius: Ἀμφικτυόνες, περίοικοι Δελφῶν. συναγόμενοι ἐπὶ Πυλαίαν Πυλαγόροι. Lege, ἐπὶ Πυλαίαν. Legendum etiam olim suspicabar, Πυλαγόραι. Sed iidem videntur pariter dicti Πυλαγόροι, ut certo argumento esse possunt verba hæc Herodoti in Polymniâ: ὑπὸ τῶν Πυλαγόρων, τῶν Ἀμφικτυόνων ἐς τὴν Πυλαίην συλλεγομένων. ut & verba illa Plutarchi in Themistocle: καὶ μετέθηκε τὰς γνώμας τῶν Πυλαγόρων. Namque a recto, Πυλαγόροι, dixisset Jonicè Herodotus, Πυλαγορέων, & Ἑλληνικῶς Plutarchus, Πυλαγορῶν. Communiùs tamen iidem dicti Πυλαγόραι. Idem Hesychius: Πυλαγόραι, οἱ πρεσβεύοντες τῇ Πυλαίᾳ. Πυλαία δέ ἐστι, ἡ εἰς Πύλας τὰς Θερμοπύλας γενομένη σύνοδος τῶν Ἀμφικτυόνων. Strabo: τὴν δὲ σύνοδον Πυλαίαν ἐκάλουν, τὴν μὲν ἐαρινὴν, τὴν δὲ μετοπωρινὴν, ἐπειδὴ ἐν Πύλαις συνήγοντο, ἃς καὶ Θερμοπύλας καλοῦσιν· ἔθυον δὲ τῇ Δήμητρι οἱ Πυλαγόραι. Suidas ex Harpocratione: Πύλαι, καὶ Πυλαία, καὶ Πυλαγόραι. Πύλαι μὲν καλοῦνται αἱ Θερμοπύλαι. Πυλαία δὲ ἐκαλεῖτο, ἡ εἰς τὰς Πύλας σύνοδος τῶν Ἀμφικτυόνων. ἐπέμποντο δὲ ἐκ τῶν πόλεων τῶν μετεχουσῶν τῆς Ἀμφικτυονίας τινὲς, οἵπερ ἐκαλοῦντο Πυλαγόραι. Erant hi Pylagoræ a principio ex duodecim civitatibus Græciæ, & bis quotannis, vere scilicet, & autumno, Pylas congregabantur; proficiscebanturque etiam Delphos, ἑτέροις, ut scribit Suidas, τῶν ἀναλισκομένων ἐν ταῖς θυσίαις. Ergo, ut dicere cœperamus, hi ex omni Græciâ Amphictyones, quorum concilium Πυλαία, alii erant ab iis Amphictyonibus, quos narrat Strabo solitos fuisse convenire Onchestum ad paludem Copaidem. Iî enim, ut diximus, videntur fuisse Amphictyones proprii Bœotiæ, sic & ipsi appellati quasi ἀμφικτίονες, seu περιοικοῦντες, *circum Onchestum habitantes*. Aut, si mavis cum veteribus aliis scriptoribus, dictos Amphictyonas de nomine Amphictyonis, qui filius fuit Deucalionis, & primus fertur Amphictyonicum Græcorum concilium Delphis instituisse: ita ad exemplum horum Amphictyonum, qui caussas Græciæ communes judicabant, existimandum erit, Amphictyonas quoque nuncupatos judices illos Bœoticos, ad quos Onchesti in concilium coactos communes Bœotiæ caussæ deferebantur: ut & Amphictyonium vocatum diximus a Strabone conventum septem civitatum ad fanum Neptuni in Calauriâ. Sic ad Amphictyonis exemplum, qui Græcas inter se gentes Amphictyonici fœderis societate conjunxit, tradit Dionysius Halicarnassensis, Jonas, itemque Dorienses, eos, qui ex Europâ in Asiam sedes transtulerunt, extructis templis, morem hunc instituisse, ut, siqua inter civitates offensio exoriretur, de eâ sedentes judices cognoscerent, & de bello contra barbaros gerendo, ac de mutuâ concordiâ inter se consultarent. *Politus*.

2. ἐκδικοῦν τὰ ἱερά) Rerum quoque sacrarum commentarii curæ erant Amphictyonibus, unde dicti iidem Ἱερομνήμονες. Hesychius: Ἱερομνήμονες, οἱ πεμπόμενοι εἰς Πυλαίαν Ἱερογραμματεῖς. Suidas ex Harpocratione: Ἱερομνήμονες. οἱ πεμπόμενοι εἰς τὸ τῶν Ἀμφικτυόνων συνέδριον ἐξ ἑκάστης πόλεως, τῶν τοῦ συνεδρίου μετεχουσῶν, ὥσπερ πυλαγόροι. Polit.

3. Αὐτὴ δὲ, ἀπὸ πλεονασμοῦ ἀρνῶν) Immo urbem ipsam Arnen dictam Crates credidit παρὰ τὸ ἀρνὸς. idque satis probabiliter, judicio Auctoris Etymologici, eo quòd urbs illa ἐπιτηδεία εἰς τὸ ἄρνας τρέφειν. Inde igitur, tamquam ἀρνεῖον, appellatam eam Ἄρνην, ἀπὸ τῆς συγκειμένης γενικῆς· & Ἀρνήν, ἀπὸ τῆς ἁπλῆς τῆς, ἀρνὸς. ut quidem docetur Etymologus declinari ἀρήν, ἀρῆνος, ex quo per syncopen τὸ ἀρνὸς. Crates ille, quem paullò ante auctorem laudavimus, Craton dicitur in Scholiis ad Lycophronem v. 644. *Politus*.

4. ὑπὸ τοῦ πατρὸς) Patrem Arnes Æolum tradunt Pausanias, Stephanus, & Magni Etymologici Auctor. *Polit.*

5. καθὰ καὶ αὐτὴ παῖδα ὑπὸ τῷ Ποσειδῶνι τεκοῦσα) Euphorion:

Τὸν ἐν Ποσειδάωνι δαμασσαμένη τέκεν Ἄρνη.

Atque ita Nicocrates Bœotum, filium esse dixit Arnes, & Neptuni. Alii tamen Arneo, a qua appellata sit urbs Arne, nutricem dederunt Neptuno. Isacius Tzetzes ad Lycophronem: Ἄρνη, πόλις Βοιωτίας, ἀπὸ Ἄρνης τῆς Ποσειδῶνος τροφοῦ, ὅτι Κρόνου ζητοῦντος Ποσειδῶνα, ἀπηρνήσατο μὴ ἔχειν αὐτόν· ὅθεν ἡ πόλις ἐκλήθη, πρότερον Σινόεσσα λεγομένη, ὥς φησι Θεαγένης ἐν τρίτῳ Κορινθίων. Sed, quod de ipsâ urbe notat Tzetzes, vocatam eam priùs fuisse Sinoussam, seu Sinoëssam, id ex eodem auctore Theon refert Etymologus de nutrice Neptuni Arne, his verbis: ἐκλήθη δὲ καὶ Ἄρνη ἡ νύμφη Σινόεσσα καλουμένη, ὅτε τὸν Ποσειδῶνα λαβοῦσα παρὰ τῆς Ῥέας ἐκτρέφειν, πρὸς τὸν Κρόνον ζητοῦντα ἀπηρνήσατο· καὶ ἐντεῦθεν Ἄρνη ὀνομασθῆναι. Politus.

6. Τὸ γὰρ καλέσαντο νομῆες) Etymologici Magni Auctor: τὸν γὰρ καλέουσι βοτῆρες. Polit.

7. ὅτι ῥα) Pro ratione metri scribendum, ut scriptum est apud Stephanum, & Etymologum, Ὅττι. Sed pro more suo facit Eustathius, ut metricam rationem dissolvat. *Polit.*

8. πατρώῃσι βοῶν ἀπεθήκατο κάπραις) Etymologici Magni Auctor v. Βοιωτός. Ἄρνη ἡ μήτηρ αὐτοῦ, τεκοῦσα αὐτόν. λάθρῳ βοῶν-

κόπροις. Ὡς οὖν ὁ υἱὸς αὐτῆς ἐκλήθη Βοιωτὸς ἐκ τῶν βοῶν, οὕτω καὶ αὐτή, ὡς εἰκὸς, Ἄρνη ἐκ παρωνυμίας ἀρνῶν, ζώου φιλουμένου τοῖς παλαιοῖς.[1] ἐξ οὗ καὶ τὸ ἀρνεῖσθαι ἀπὸ ἀντικαταλλαγῆς, καὶ ὁ πολύαρνος Θυέστης.[2] Τέσσαρες δὲ Ἄρναι ἀριθμοῦνται τοῖς παλαιοῖς·[3] ἐν αἷς καὶ Θετταλική, ἄποικος τῆς Βοιωτίας, περὶ ἧς ἐχρήσθη οὕτως·

Ἄρνη χηρεύουσα μένει Βοιώτιον ἄνδρα.

Τὰ δὲ σχόλια γράφουσι καὶ, ὅτι[4] Ἄρνη νῦν Χαιρώνεια·[5] καὶ ὅτι ἦν καὶ Τάρνη τις πόλις Ἀχαΐας.[6] Ἡ δὲ παρ' ἑτέροις Λεοντάρνη,[7] κώ-
Bas. p. 205. μη καὶ αὐτὴ περὶ τὸν Ἑλικῶνα, ἢ κρήνη κληθεῖσα οὕτω, διότι, Ἀδράστου θύοντος, φασὶν, ἐκεῖ, λέων τὸν ἄρνα ἥρπασε. Τὴν δὲ παρ' Ὁμήρῳ Ἄρνην, ταύτην Ζηνόδοτος Ἄσκρην γράφει. Οὐ δύναται δὲ, φασὶ, πολυστάφυλος ἡ[8] Ἄσκρη λέγεσθαι. Ἀξιοπιστότερος γὰρ αὐτὸς Ἡσίοδος, λέγων,

[5] Ἄσκρη, χεῖμα κακῇ, θέρει ἀργαλέῃ, οὐδέποτ' ἐσθλῇ.

ὥστε[9] οὐδὲ πολύκαρπος ἡ τοιαύτη λέγοιτο ἄν· περὶ ἧς, φασὶν, Εὔδοξος πολὺ χείρονα Ἡσιόδου εἶπε.[10] Τοὺς δὲ γράψαντας Τάρνην ἀντὶ Ἄρνης, αἰτιῶνται οἱ παλαιοί.[11] Λυδῶν γὰρ, φησὶν, ἡ Τάρνη. ὅθεν ἦν Φαῖστος υἱὸς Βώρου, ὃν[12] ἐν Ἰλιάδι ἀναιρεῖ Ἰδομενεύς.[13] Ἡ δὲ μνημονευθεῖσα Χαιρώνεια, πλησίον ἦν Ὀρχομενοῦ, περὶ οὗ ῥη-

Quemadmodum igitur appellatus est filius eius Bœotus a bobus, ita & ipsa, ut videtur, Arne, deducto nomine ἀπὸ τῶν ἀρνῶν, *ab agnis*, animali in deliciis a veteribus habito: ex quo verbum ἀρνεῖσθαι, *commutare*, de commercio, seu mercium commutatione, itemque Thyestes ille πολύαρνος, *agnis abundans*, *seu dives*. Quatuor porrò a veteribus Arnæ enumerantur: in quibus & Thessalica, colonia Bœoticæ, de qua editum est hoc oraculum:

Bœotium expectat viduata urbs Arna maritum.

Ad hæc, Scholia scribunt, Arnen vocari nunc Chæroneam, itemque urbem esse Tarnen Achajæ. Quæ verò apud alios dicta est Leontarne, ea quoque pagus est circa Heliconem, seu fons ita appellatus, eo quòd, sacrificante ibi, ut perhibent, Adrasto, λέων τὸν ἄρνα, *leo agnum*, rapuit. Ceterùm, quam Arnen vocat Homerus, hanc Zenodotus scribit Ἄσκρην, *Ascren*. Atqui Ascre, ut notant, dici nequit vitifera. Major enim fides habenda est Hesiodo ipsi, cui dicitur:

Ascra hyeme, atque æstate gravis, semperque molesta.

Ita ut minimè omnium a fructuum ubertate possit urbs ista commendari: de qua Eudoxus multò deteriora tradidisse fertur, quàm Hesiodus. Reprehendunt etiam auctores prisci eos, qui pro Arne scribunt Tarnen. Tarne enim, ut Geographus ait, est Lydiæ: unde erat Phæstus, filius Bori, cujus quidem interfectorem memorat Ilias Idomeneum. At, quæ memorata est Chæronea, vicina erat Orchomeno, de quo infra agimus: ubi (verba sunt

βουλομένη τὸν σωτῆρα. ἔτρεψεν εἰς Βοιωτίαν. παρὰ τὸ ἂν μετὰ βοῶν τραφῆναι, Βοιωτὸς, καὶ Βοιωτὸς ἐκλήθη. Polit.

1. ἐξ οὗ καὶ τὸ ἀρνεῖσθαι ἀπὸ ἀντικαταλλαγῆς) ἐπειδὴ διὰ τῶν ἀρνῶν, καὶ τῶν ἄλλων ζώων τὰς ἀμοιβὰς ἐποιοῦντο οἱ ἀρχαῖοι, ex Etymologo. Hesychius: Ἀρνύμενοι, ἀντικαταλλασσόμενοι, ἀντιπραττόμενοι. Ἀρνυσθαι, λαμβάνειν, ἀντικαταλλάσσειν. Polit.

2. Τέσσαρες δὲ Ἄρναι) Quatuor Stephano Arnæ, una Bœotiæ, altera Thessaliæ, tertia Mesopotamiæ, quarta Erasiniorum juxta Thraciam. Polit.

3. ἐν αἷς καὶ Θετταλική, ἄποικος τῆς Βοιωτίας) Ita quidem Stephano Arne Thessalica, ἄποικος τῆς Βοιωτίας. Sed alii a contrario volunt, Arnen Bœoticam, ἄποικον fuisse Thessaliæ. Scholiasta Thucydidis: Ἄρνη, πόλις Θετταλίας, ἀφ' ἧς ὀνομάζεται κατὰ μετοικίαν καὶ ἡ ἐν Βοιωτίᾳ Ἄρνη. Itaque, juxta hunc Scholiastam, Arnæ Bœoticæ nomen a Thessalicâ; quam in illam Bœoti, ex Arnâ Thessalicâ pulsi, commigrassent. Narrat enim Thucydides lib. 1. Bœotios, qui nunc sic appellantur, sexagesimo post expugnatam Trojam anno, Arnâ a Thessalis pulsos, eum agrum, qui nunc Bœotius, antea Cadmeus vocabatur, insoluisse. Politus.

4. Ἄρνη νῦν Χαιρώνεια) Sic legebat etiam Phavorinus. Sed corrige, Χαιρώνεια, Scholia Thucydidis: ἡ δὲ Βοιωτία Ἄρνη, νῦν Χαιρώνεια καλεῖται. Stephanus v. Χαιρώνεια. Ἐκαλεῖτο δὲ ἡ πόλις καὶ Ἄρνη τὸ ἀρχαῖον. Pausaniae in Bœoticis: Αὐτῶν δὲ ἔχονται Χαιρωνεῖς. ἐκαλεῖτο δὲ ἡ πόλις καὶ τούτοις Ἄρνη τὸ ἀρχαῖον. Sed non proinde debebat Holstenius corrigere oraculum illud:

Ἄρνη χηρεύουσα μένει Βοιώτιον ἄνδρα.

ita ut pro χηρεύουσα ipse affirmaret omnino esse legendum, Χαιρώνεια. Non percepit vir doctissimus vim oraculi, nec quam lepidè, & eleganter urbs aliqua dicatur vidua, quæ, tamquam mulier orbata viro suo, sit ipsa solitaria, ac deserta, hoc est, privata civibus, ac destituta. Genus loquendi est Homericum, ex illo Odysseæ de insulâ quadam desertâ, atque incultâ:

Ἀνδρῶν χηρεύει, βόσκει δέ τε μηκάδας αἶγας.

Itemque ex illo Iliadis:

Ἰλίου ἐξαλάπαξε πόλιν, χήρωσε δ' ἀγυιάς.

Ubi χήρωσε veteri Scholiastæ exponitur ἐκένωσε, ἐρήμωσεν, ἐρήμους ἐποίησε, ἐχήρωσεν ἀπὸ τῶν οἰκούντων. Unde illud Virgilii: *tam multis viduasset civibus urbem*. Hæc est enim urbium, ac locorum χηρεία, seu viduitas, λειπανδρία. Neque in sacris Litteris insolens ea est locutio, ut patet ex Threnis Hieremiæ, ubi is Hierosolymitanæ urbis viduitatem μετὰ τὸ αἰχμαλωτισθῆναι τὸν Ἰσραὴλ, καὶ Ἱερουσαλὴμ ἐρημωθῆναι, deplorat his verbis: Πῶς ἐκάθισε μόνη ἡ πόλις ἡ πεπληθυμμένη λαῶν; ἐγενήθη, ὡς χήρα, πεπληθυμμένη ἐν ἔθνεσιν. Ergo oraculi illius sensus est, Arnen Thessalicam, expulsis inde Bœotis, relictam esse in viduitate, ac solitudine, ideoque, tamquam ab incolis, & habitatoribus vacuam, expectare, dum rursus a Bœotis colatur, & frequentissimè habitetur. Politus.

5. καὶ ὅτι ἦν καὶ Τάρνη τις πόλις Ἀχαΐας) Urbs ipsa Bœotica Ἄρνη vocata est a quibusdam Τάρνη. Etymologus: καλεῖται δὲ καὶ Τάρνη, ὡς λέγει Ἡρωδιανὸς ἐν τῷ περὶ παθῶν. Sed ti, ut videtur, minùs rectè. Tarne enim, urbs est Achajæ, si credimus Stephano, aut Lydiæ, ut Geographus, & Hesychius testantur. Celebratur item a Plinio fons *Tarne* in Lydiâ. Polit.

6. Ἡ δὲ παρ' ἑτέροις Λεοντάρνη) apud Lycophronem in Cassandrâ v. 645.

Γραίας τοδοῦντες, καὶ Λεοντάρνης πάγους. Polit.

7. κώμη καὶ αὐτὴ περὶ τὸν Ἑλικῶνα) Lycophronis interpreti, Isacio Tzetzæ urbs Bœotiæ, Leontarne, sic e p.llere, διότι, Ἀδράστου ἐκεῖ μέλλοντος θύειν ἄρνα, λέων ἐλθὼν ἥρπασεν ἐκ τοῦ βωμοῦ τὸ τεθυσόμενον ἀρνίον. De fonte Leontarne nihil Tzetzes. Alius est fons Ἄρνη in Arcadiâ, circa quem fontem εὑρεθῆναι τὸν ἄρνα, teste in Arcadicis Pausaniâ. Polit.

8. Ἄσκρη, χεῖμα κακῇ, θέρει ἀργαλέῃ, οὐδέποτ' ἐσθλῇ) Hesiodus est in suo dicit:

Ἄσκρη, χεῖμα κακῇ, θέρει ἀργαλέῃ, οὐδέποτ' ἐσθλῇ.

Præcedit enim hic versus:

Νάσσατο δ' ἄγχ' Ἑλικῶνος ὀϊζυρῇ ἐνὶ κώμῃ.

In versu autem illo Hesiodi mihi magis probatur, quod scribit Eustathius, θέρος, ut hostiliter id dicatur, ac præcedens χεῖμα, quàm τὸ θέρει, quod pervulgatum est in libris editis Hesiodi, atque etiam apud Strabonem, ubi is citat hosce versus Hesiodi. Politus.

9. οὐδὲ πολύκαρπος ἡ τοιαύτη λέγοιτο ἄν) vocata est tamen Ascra πολυλήϊος in epitaphio Hesiodi apud Pausaniam. Polit.

10. Τοὺς δὲ γράψαντας Τάρνην ἀντὶ Ἄρνης) fuere qui legebant, ΤΑΡΝΗΝ, legebant τ' Ἄρνην, ne versus hiaret, *multis uvisque abundantem Arnen*. Sed τὸ ΟΙ τὸ πολυστάφυλον Ἄρνην, propter cæsuram sustinetur. Salvinus.

11. Λυδῶν γὰρ, φησὶν) auctor Geographus: ex quo etiam desumpta sunt illa superiora de variâ lectione Zenodoti: Hesychius: Τάρνη, πόλις ἐν Λυδίᾳ. Polit.

12. ἐν Ἰλιάδι) lib. ε. v. 43.

Ἰδομενεὺς δ' ἄρα Φαῖστον ἐνήρατο, Μῄονος υἱὸν
Βώρου, ὃς ἐκ Τάρνης ἐριβώλακος εἰληλούθει. Polit.

13. Ἡ δὲ μνημονευθεῖσα Χαιρώνεια) Arne appellata postea est Chæronea a Chærone, Apollinis filio, ut scribit Pausanias. Existimat autem Pausanias, notam fuisse Homero appellationem illam Chæroneæ; sed ipsum tamen maluisse antiquiori nomine uti, sicuti & cum Ægyptum, Nilum ipsum fluvium appellat. Politus.

sunt Strabonis) Philippus, magno prœlio devictis Atheniensibus, Bœotisque, & Corinthiis, factus est dominus Græciæ. Immo & sunt, qui dicant, Homericam hanc Arnen, ac Mideam, absorptas fuisse a palude Copaide. Mides porrò, Græcè Μίδεια, non modò hæc est; sed & urbs Argiva, quæ etiam Persepolis, seu urbs Persei, sic vocata a Mideâ, Aloëi filiâ. quæ item urbs dicta est Μίδεα, Midea, sine *i*. Unde & Alcmena Μιδεᾶτις, *Mideatis*. Observant tamen, Bœoticam quidem urbem dici Μίδειαν, voce proparoxytonâ, ut πρόνοια, *providentia*; at verò eam urbem, quæ est in Tirynthis viciniâ, Μιδέαν, *Mideam*, similiter ac dicitur Τεγέα, *Tegea*.

XVI. Nisa porrò, alia est Megarica, alia Bœotica, quæ Liberi patris templum perillustre habebat, & sic est nominata ab heroë quodam Niso. Megarica verò, dicta quoque est Nisæa, quæ navalia erant Megaridis, sic appellata a Niso Pandionis filio. Ejus paullò post fit mentio, quo loci agitur de Salamine. Verùm auctores posteriores Homero nusquam in Bœotiâ Nisam

οὖ ῥηθήσεται, ὅπου, φησὶ, Φίλιππος [1] μεγάλη μάχη νικήσας Ἀθηναίους, καὶ Βοιωτοὺς, καὶ Κορινθίους, [2] κατέςη τῆς Ἑλλάδος κύριος. Φασὶ δὲ καὶ, τὴν Ὁμηρικὴν ταύτην [3] Ἄρνην, ὑπὸ τῆς Κωπαΐδος λίμνης καταποθῆναι, καὶ τὴν Μίδειαν. Μίδεια δὲ, οὐ μόνον αὕτη, [4] ἀλλὰ καὶ Ἀργεία, ἡ καὶ πόλις Περσέως, κληθεῖσα οὕτως, ἀπὸ Μιδείας θυγατρὸς Ἀλωέως· [5] λεγομένη καὶ Μίδεα χωρὶς τοῦ ι. [6] ὅθεν καὶ Μιδεᾶτις Ἀλκμήνη. Φασὶ δὲ, ὅτι [7] ἡ μὲν Βοιωτικὴ, Μίδεια λέγεται, προπαροξυτόνως, ὡς πρόνοια· ἡ δὲ περὶ Τίρυνθα, Μιδέα, ὡς Τεγέα. Rom. p. 271

ις΄. [8] Νῖσα δὲ, ἔςι μὲν καὶ Μεγαρική· ἡ δὲ ἐν Βοιωτοῖς, Διονύσου ἱερὸν εἶχεν ἐπιφανὲς, ἔςι δὲ παρώνυμος Νίσῳ τινὶ ἥρωϊ. Ἡ δὲ Μεγαρικὴ, καὶ Νισαία ἐλέγετο, τῆς Μεγαρίδος οὖσα ἐπίνειον, [9] ἀπὸ Νίσου κληθεῖσα υἱοῦ Πανδίονος. Μνήμη δὲ αὐτῆς ἔςαι μετ' ὀλίγα ἐν τῷ περὶ Σαλαμῖνος λόγῳ. [10] Οἱ δὲ μεθ' Ὅμηρον φασὶν, ὅτι Νῖσα οὐδαμοῦ φαίνεται

1. μεγάλη μάχη νικήσας) Strabo, ut est in libris editis, μεγάλῃ μάχῃ νικήσας. Polit.

2. κατέςη τῆς Ἑλλάδος κύριος) lege κατέςη, ut rectè apud Strabonem. Sic, Philippo Græciæ domino constituto, pugna illa, ac clades Chæronensis fuit Græcis omnibus calamitosa. Politus.

3. Ἄρνην ὑπὸ τῆς Κωπαΐδος λίμνης καταποθῆναι) Ex Strabone. Politus.

4. ἀλλὰ καὶ Ἀργεία, ἡ καὶ πόλις Περσέως) Ex Stephano. Polit.

5. λεγομένη καὶ Μίδεα χωρὶς τοῦ ι) Sic urbs hæc Argolidis, Μιδέα sine τῷ ι, quamvis παροξυτόνως, Pausaniæ l. 6. & l. 8. Nam libro quidem secundo, quo Corinthiaca describit, vocat Μιδέαν. nempe, ut opinor, prout alibi aliter nomen urbis hujus efferebatur. Sed προπαροξυτόνως, pariter atque hic in Eustathio, scripta est Μίδεα Stephano, & Scholiastæ Theocriti ad Idyll. 13. Urbis quoque Μιδέας ἀκλεμένης τοῦ Ἄργους meminit Scholiasta Pindari ad Olymp. Od. 10. Variâ apud Apollodorum scripturâ, tum Μιδέαν legas, tum Μίδεαν. Politus.

6. ὅθεν καὶ Μιδεᾶτις Ἀλκμήνη) lege, Μιδεᾶτις. Falluntur ad Thebaidem Statii, Poetæ illius interpretes ii, qui Alcmenam, Herculis matrem, natam esse scribunt in Bœotiæ civitate Midea. Argolica fuit, non Bœotia, mater Herculis Alcmena. Unde *Argolis Alcmena* Ovidio. Fertur, natam eam Electryone, qui filius fuit Persei. Electryonem autem hunc regnasse in urbe Argiæ Mideâ, memorat in Corinthiacis Pausanias. Hinc Μιδεᾶτις Alcmena. Theocritus Idyll. 13.

Ἀλκμήνας υἱὸς Μιδεάτιδος ἡρωίνας.

ad quem locum Scholiasta: Μίδεα, πόλις Ἄργους, οἱ δὲ κώμην αὐτήν φασιν. Ἀργεία δὲ καὶ ἡ Ἀλκμήνη. Urbs eadem Argolidis dicta prius fuisse videtur Persepolis, quòd eam Perseus, Tirynthis imperio potitus, muro circumdedisset. Deinde ipsa appellata Midea, a Mideâ, muliere Phrygiâ, de qua Electryon filium suscepit Licymnium. Ceterùm, quum Μίδεα vocata quoque sit urbs Bœotica, χωρὶς τοῦ ι, adeoque penultimâ brevi, hinc fastigo, quod legitur apud Statium Thebaid. lib. 7. v. 331. *quos Mide, quas humida suggerit Arne*. Pro *Mide*, cujus quidem vocis prima syllaba est brevis, scribunt alii *Midee*. Sed legendum *Midea*. Jonicè enim dicitur Μιδέη. Facilè omitti potuit a librariis altera littera *e*, & ex *Midee* fieri *Mide*: ex qua etiam litteræ *e* geminatione factum est fortasse, ut extremam *e* verterent alii in conjunctionem &, ac scriberent: *quos Mide, & quos humida suggerit Arne*. quo tamen pacto, meliùs ipsi metro consuluissent, si scripsissent: *quos Midea, & quos humida suggerit Arne*. propterea quòd, ut dixi, *Midea* primam habet brevem. Sic etiam legendum *Midee* Thebaid. lib. 4. ubi mentionem facit Papinius de Mideâ aliâ, hoc est, Argolicâ, in hoc versu:

Aspior armentis Midee, pecorosaque Phyllos.

Vulgò scriptum, *Midea*. Politus.

7. ἡ μὲν Βοιωτικὴ, Μίδεια λέγεται) Sic etiam Μίδεια in vulgato Strabone l. 8. p. 373. etsi alibi, ubi nempe citat Homerum, habeat Μίδειαν. Ergo sic ait: Μιδέα, ἑτέρα οὖσα τῆς Βοιωτικῆς. ἐκείνη μὲν γάρ ἐστι Μίδεια, ὡς πρόνοια· αὕτη δὲ Μιδέα, ὡς Τεγέα. Isaacus Casaubonus legere vult, Μίδεα, ὡς πρόνοια· eo quòd aliter exemplo non responderet. Atqui non in diphthongo respondere debet exemplo, scilicet τῷ, πρόνοια (qua ratione respondere non potest huic exemplo, etiamsi legas Μίδεια, ob diphthongorum ει, & οι diversitatem) sed, ut ex Eustathio clarè apparet, in accentu, scilicet ut proparoxytone vox sit Μίδεια, juxta atque ἡ πρόνοια. Ut autem exemplo sic respondeat, perinde est legere Μίδεια, atque Μίδεα. Quod si legere mavis Μίδεαν, & exemplum desideras, quod per omnia quadret, ecce tibi Νέμεα, urbs Thessaliæ Etymologo, ἔνθα ὁ Νεμεαῖος λέων. quo pacto dicendum erat Straboni; ἐκείνη μὲν γάρ ἐστι Μίδεια, ὡς Νέμεα. Politus.

8. Νῖσα δὲ) Scribe hic, & paullò post. Νῖσα, circumflexâ priori syllabâ. Eustathius infra: Τοῖς τὴν Κρῖσαν, ὥσπερ καὶ τὴν πρὸ μικροῦ ἐκδοθεῖσαν Νῖσαν, δι' ἑνὸς σ' γράφουσι, περισπῶντας τὴν ἄρχουσαν. Polit.

9. ἀπὸ Νίσου κληθεῖσα υἱοῦ Πανδίονος) Stephanus: Νισαία, ἐπίνειον Μεγαρίδος, καὶ αὕτη ἡ Μεγαρὶς, ἀπὸ Νίσου τοῦ Πανδίονος. Eadem Suidæ Νισαία, τῆς Μεγαρίδος νεώριον. ut & Νισσαία, per duplex σ, Ptolemæo. Ubi, ut vides, effertur ipsa παροξυτόνως, pariter atque nomen muliebre, Νισαία. nisi ea sit Νισαῖος, Νισαία, ut Νισαῖος, Νισαία. Sic Νισαίας Μεγαρῆας Theocrito. Scholiasta: ἐπίνειον γὰρ Μεγαρέων ἡ Νῖσα· ἀφ' ἧς Νισαῖοι καλοῦνται οἱ Μεγαρεῖς. ὠνομάσθησαν δὲ ἀπὸ Νίσου τοῦ Πανδίονος συμπεπολεμηκότος αὐτῷ στρατεύοντες. Sic ergo & Νισαία παροξυτόνως apud Strabonem, Plutarchum, Pausaniam, & alios: videlicet Νισαία χώρα, *locus*, ubi navalia erant Megarensium. Immo & regio ipsa Megarica universa, a Niso, Pandionis filio, appellata est Νισαία. Suidas: Νισαία ἡ ἐπίνειον καὶ αὐτὴ ἡ Μεγαρὶς ὅλη, ἀπὸ Νίσου τοῦ Πανδίονος. Unde patet, emendandum esse locum Stephani, quem paullò ante afferebamus, &, ubi scriptum est, καὶ αὕτη ἡ Μεγαρὶς, legendum: καὶ αὐτὴ ἡ Μεγαρὶς ὅλη, quod conjiciebat Holstenius. Vitiosè in loco Helladii scriptum est προπερισπωμένως apud Suidam: Νισαιαῖ δ' ἁλς. Scribendum est παροξυτόνως, Νισαίων, seu Νισαίαν, ut legitur apud Stephanum. Eodem modo ἀκρόπολις, seu arx navalium illorum Megarensium vocata est Νισαία, teste Pausaniâ: & urbs ipsa Megarensium dicta est Νισαία, si nos non fallit locus hic Ptolemæi: Καὶ μετὰ τὸν ἰσθμὸν Νισαία ἡ καὶ Μέγαρα καλουμένη. Occurrit tamen apud alios navalium eorundem Megarensium nomen, Νίσαια, προπαροξυτόνως, ut Νίκαια, quo Lysimachus nomine ab uxore suâ Nicæam vocavit urbem nobilissimam, ac clarissimam Bithyniæ. Sic Νίσαια est Thucydidi, ejusque Scholiastæ: eodemque item modo alibi scribitur apud Strabonem, & Pausaniam. *Politus*.

10. Οἱ δὲ μεθ' Ὅμηρον φασὶν, ὅτι Νῖσα οὐδαμοῦ φαίνεται) in quibus Apollodorus ἐν τοῖς περὶ νεῶν. Hinc igitur Isum reponi voluerunt pro Nisâ. Strabonis locus, quo emendationis hujus ratio subjicitur, miserè est affectus, ac mutilatus: quem docti viri tentarunt, sed, nisi ego vehementer fallor, successu parùm prospero. Sic enim editio Aldina: ἡ δὲ Νῖσα οὐδαμοῦ φαίνεται τῆς Βοιωτίας, ὥς φησιν Ἀπολλόδωρος ἐν τοῖς περὶ νεῶν· ὥς τ' ἂν οὐ ... μὴ τὴν Νῖσαν ὅπως ἀγνοεῖν. ἦν γὰρ ὁ Ἴσος πόλις ἐν τῇ Μεγαρικῇ ... ὁμώνυμος ... φρόνιος. Xylander ingenue fatetur, locum hunc emendari a se non potuisse: quid tamen sentiret, ex suâ ipsius versione, posse intelligi. Ejus autem interpretatio sic habet: *quia nullibi in Bœoticâ invenitur Nisa, sicut docet Apollodorus in Commentario navium Homericæ recensionis. Itaque non locum habet, nisi Isum fortassis Nisa nomine expresserit. Fuit enim Nisa Megaridis urbs, & alia in Bœotiam* indu

ται Βοιωτίας. Διὸ καὶ γράφουσί τινες, [7] Ἰσόν τε ζαθέην, Ἀνθηδόνα τε. [1] ὡς τῆς Ἴσου εὑρισκομένης. Τινὲς δὲ, Κρεῦσάν τε ζαθέην, [2] τὴν νῦν Κρέουσαν, [3] ἐπίνειον Θεσπιέων πρὸς τῷ Κρισσαίῳ κόλπῳ. Ἄλλοι, Νῦσάν τε ζαθέην. [4] Κώμη δέ ἐστιν Ἑλικῶνος ἡ τοιαύτη Νῦσα. Ἕτεροι δὲ, ἀντὶ τοῦ, [5] Νῖσάν τε ζαθέην, ἔγραψαν, Φηράς τε ζαθέας· εἰπόντες, ὅτι [6] τετρακωμία περὶ Τάναγραν, Ἐλεὼν, Ἅρμα, Μυκαλησσὸς, Φηραί· ἃς δὴ Φηρὰς, ἀντὶ τῆς Νίσης ἔθεντο. Ὅτι δὲ οὔτε ἐκ ταύτης, οὔτε ἐκ τῆς Μεγαρίδος Νισαίας [7] οἱ Νισαῖοι ἵπποι λέγονται, ἐν τοῖς ἑξῆς ῥηθήσεται. Τῆς δὲ ῥηθείσης Ἴσου ἡ ἀρχαία ἐκτείνεται, φασὶ, ποιητικῶς. [8] συστέλλει δὲ αὐτὴν ὁ καλούμενος Ἴσος, τόπος ἐκεῖ ἱεροπρεπής.

ιζʹ. Ἡ δὲ Ἀνθηδὼν, καλεῖται μὲν οὕτω, [9] διὰ τὸ αὐτῆς ἀνθηρὸν, [10] ἢ ἀπὸ Ἀνθηδόνος, ἢ Ἀρ-

sam conspici affirmant. Qua de causâ scribunt nonnulli, Ἰσόν τε ζαθέην, Ἀνθηδόνα τε, *Isumque divinam, Anthedonemque*. quippe quum ibi reperiatur Isus. Alii verò, Κρεῦσάν τε ζαθέην, *Creusamque divinam*. idest, hodiernam Creusam, quæ navalia sunt Thespiensium ad sinum Crissæum. Alii, Νῦσάν τε ζαθέην, *Nysamque divinam*. Est autem hæc Nysa, pagus Heliconis. Denique alii pro Νῖσάν τε ζαθέην, *Nisamque divinam*, scribunt, Φηράς τε ζαθέας, *Pherasque divinas*: quum quatuor esse statuant pagos territorii Tanagrici, Eleonem, Harma, Mycalessum, Pheras: quas scilicet *Pheras* reponunt pro *Nisâ*. Ceterùm neque a Bœoticâ hac Nisâ, neque a Nisæa Megaricâ, appellari equos Nisæos, postea adnotabitur. Urbis autem Isi, quam diximus, primam syllabam ducunt produci per licentiam Poëticam: quum eam corripiat Isus qui vocatur, sacer ibi, & religione spectabilis locus.

XVII. Denique Anthedon vocatur ita, διὰ τὸ αὐτῆς ἀνθηρὸν, *quòd sit ipsa florida*, vel ab Anthedone, sive Anthiâ, qui ortus est ex Neptuno.

inde ducta colonia ab . . . . dreno. Quæ interpretatio ipsa sibi videtur manifestè ἀντιλεκτική. Qui enim Nisa alia in Bœotiâ, colonia Nisæ Megaricæ, si nusquam in Bœotiâ apparet Nisa? Itaque Palmerius locum hunc sic restituebat: ὥς' οὐκ ἂν εἴη, εἰ μὴ τὴν Ἴσον οὕτως εἴρηκεν. ἦν γὰρ καὶ Ἴσος πόλις ἐν τῇ Μεγαρίδι ἐνθένδε ἀνῳκισμένη πλησίον Κιθαιρῶνος. quæ sic explicat: *Non potest, nisi Isum ita dixerit. Erat enim Isus urbs in Megaricâ, unde habitata prope Cithæronem*. Mihi quoque in mentem venerat apud Strabonem emendare, εἰ μὴ τὴν Ἴσον οὕτως εἴρηκεν. ἦν γὰρ ἡ Ἴσος πόλις ἐν τῇ Μεγαρικῇ. Nec parùm sum delectatus, cum postea vidi, animadversum idem fuisse Palmerio. Sed nondum tamen ita restitutus est locus. Demus igitur & nos aliquid ingenio nostro, conemurque, siquam possumus, medicinam facere præstantissimo Geographicarum rerum scriptori: cujus locum non absurdè ita legi, ac suppleri posse existimaverim: ὥς' οὐκ ἂν εἴη, εἰ μὴ τὴν Ἴσον οὕτως εἴρηκεν. ἦν γὰρ ἡ Ἴσος πόλις ἐν τῇ Μεγαρικῇ ἐνθένδε ἀνῳκισμένη πρὸς τοῦ Μεγαρέως τοῦ Ποσειδῶνος. ita ut hæc sit integra Strabonis sententia: *Nusquam enim Bœotia Nisa conspicitur, ut docet Apollodorus in Commentario De Navibus. Quare esse ea non potest, nisi Isum ita appellaverit. Isus enim Megaridis civitas, deducta inde, & translata fuerat a Megareo, Neptuni filio*. Imprimis sententia ipsa exigit, ut legamus εἰ μὴ τὴν Ἴσον. Sed quia fortassis conjunctè scriptum fuerat, τονισον· malè postea divisæ sunt voces, factumque est, τὴν Νῖσον· quum præsertim femininum genus minimè cohærere posse existimarent in Ἴσον, quem paullo ante masculinè Strabo extulisset. Quare etiam statim correxerunt, ἦν γὰρ ἡ Ἴσος, ubi legebant, ἦν γὰρ ὁ Ἴσος πόλις. Præcesserat enim ὁ καλούμενος Ἴσος. At magna est differentia inter τὸν Ἴσον, & τὴν Ἴσον: eamque differentiam satis exprimit Strabo. Ὁ Ἴσος, locus est Bœotiæ, non urbs; sed ἴχνη πόλεως ἔχων. Verùm ἡ Ἴσος, ipsa est antiqua urbs, cujus vestigia tantùm supererant, prope Anthedonem: quæ, regionis quondam Megaricæ civitas, postea ἐνθένδε ἀνῳκισμένη, idest, translata inde est, seu migrare jussa in Bœotiam: ut migrationes hæ gentium fieri aliquando consueverunt. Hujus ergo Megaricæ Isi cives in Bœotiam deductos fuisse conjicio a Megareo, filio, seu, ut volunt alii, nepote Neptuni: quum regionem, quæ ab ipso Megarica est appellata, imperium obtinuisset. Bœotius hic Megareus; sedemque habuit Onchesti. Hinc Μεγαρέα τὸν Ὀγχήστιον dixit Hellanicus, videlicet τὸν ἀπὸ Ὀγχηστοῦ, ut rectè Suidas. Unde aliter, ac vulgò solent, interpungo, atque explico verba illa Hippomenis apud Ovidium lib. 10. Metamorph.

Namque mihi genitor Megareus Onchestius: illi
Est Neptunus avus: pronepos ego regis aquarum.

Vulgò enim legunt:

Namque mihi genitor Megareus: Onchestius illi
Est Neptunus avus.

Megareum autem hunc, ex Megarensium ipsorum testimonio, narrat Pausanias Atticis c. 39. uxore ductâ Iphinoë Nisi filiâ, socero in regnum successisse. Quamquam hæc aliter commemorabant Bœoti. Sed apud Pausaniam irrepsit mendum in hunc ipsum locum: Μεγαρέα δὲ τὸν Πανδίονος, θυγατρὶ Νίσου συνοικοῦντα Ἰφινόῃ, διαδέξασθαι τὴν τοῦ Νίσου φασὶν ἀρχήν. Ubi procul dubio legendum, Μεγαρέα δὲ τὸν Ποσειδῶνος. quod & vidit Latinus Interpres. Namque Nisus, filius Pandionis, ut patet ex superioribus verbis Pausaniæ: Megareus verò, Neptuni. Hæc mea est de loco illo Strabonis conjectura, seu divinatio: in qua siquis non acquiescat, ei non repugno: dummodo afferat ipse meliora. Politus.

Non video, quomodo excludi debeant verba: πλησίον Κιθαιρῶνος, & pro illis reponi verba, πρὸς τοῦ Μεγαρέως τοῦ Ποσειδῶνος, quæ ab illis prioribus longe absunt; & illa priora notam loci continent. *Salvinus*.

Verba illa quidem priora, πλησίον Κιθαιρῶνος, notam loci continent: sed, ut sunt illa, æquè ac mea, ex conjecturâ, ac divinatione, ad supplendum locum mutilum Strabonis: ita non æquè, ac mea, videntur subhærere sententiæ Strabonis. Dicit Strabo: ἦν γὰρ ἡ Ἴσος πόλις ἐν τῇ Μεγαρικῇ, ἐνθένδε ἀνῳκισμένη πρὸς . . . . . . ἔρημος. Ubi omittit Palmerius τῇ πρὸς, fortassis quia neque illud invenit in libro suo. Nam sanè illud non apparet in editione Strabonis Casaubonianâ: quamvis satis intelligi possit ex editione Latinâ antiquioris interpretis, ac Xylandri. Deinde Palmerius, ut locum det verbis illis suis, πλησίον Κιθαιρῶνος, non benè explicat id, quod dicit Strabo ἐνθένδε ἀνῳκισμένη, *inde habitata*. Siquidem ἀνῳκισμένη non est habitata, sed ex uno loco in alium translata, ac missa ad habitandum, amandata. Unde Hesychio ἀνῴκισαν est ἀμετῴκισαν. Rectè vetus Strabonis interpres, ac penitus ad mentem auctoris: *Isos enim civitas in Megaricâ terrâ fuit, illinc deducta a . . . drens*. Quare, quum Strabo non obscurè intelligat nomen expressisse illius, qui Isum ex Megaride in Bœotiam transtulit, nec aliter lacuna expleri possit, nisi nomen illud restituatur, quod est obliteratum vetustate; commodius ex tot antiquitate nomen, quod divinarem, non habebam, quam Megarei, quem Pausanias filium dicit Ποσειδῶνος. Afferant alii, siquem aliquem habeant a Megareo. Certè locus Strabonis restitui non potest, nisi restituto ejus nomine, a quo narrabat Geographus, Megaricam quondam civitatem Isum ἐνθένδε ἀνῳκισμένην. Politus.

1. ὡς τῆς Ἴσου εὑρισκομένης) quæ tamen urbs Isus in Bœotiâ, Strabonis ætate, defecerat. Ejus tantùm vestigia prope Anthedontem visebantur, locusque ille, Isus vocabatur, correptâ prima syllabâ. *Polit.*

2. τὴν νῦν Κρέουσαν) Ita vocat Strabo, itemque Ptolemæus. Κρέουσα eadem Stephano. Variè apud Pausaniam scribitur, Κρεῦσις, & Κρέουσις. Polit.

3. ἐπίνειον Θεσπιέων πρὸς τῷ Κρισσαίῳ κόλπῳ) Θεσπιέων etiam hîc lego apud Strabonem hoc loco: τὸ τῶν Θεσπιέων ἐπίνειον ἐν τῷ Κρισσαίῳ κόλπῳ ἱδρυμένον. nisi fortè pro gentili nomine Θεσπιέων, mavis Θεσπιῶν, ita ut Θεσπιαὶ ipsa significentur. *Polit.*

4. Κώμη δέ ἐστιν Ἑλικῶνος) Quæ Straboni κώμη, πόλις hæc dicitur Stephano ἐν Ἑλικῶνι. Polit.

5. Νῖσάν τε) Scribe, Νῖσάν τε. Productâ namque hîc est, tamquam in carmine, prior syllabâ. *Polit.*

6. τετρακωμία περὶ Τάναγραν) Strabo de Pheris, qui pagus est Tanagricæ: Ἔςι δὲ ἡ τετρακωμία ἡ περὶ Τάναγραν, Ἐλεὼν, Ἅρματος, Μυκαλησσὸς, Φηραί. Pro τετρακωμίας libri editi habent τετρακώμης. Polit.

7. οἱ Νισαῖοι ἵπποι λέγονται) qui equi dicti Nisæi a campo Mediæ Nisæo. Herodotus in Polymniâ: Νισαῖοι δὲ καλέονται ἵπποι ἐπὶ τοῦδε. ἔςι πεδίον μέγα τῆς Μηδικῆς, τῷ οὔνομά ἐςι Νίσαιον. τοὺς ὧν δὴ ἵππους τοὺς μεγάλους φέρει τὸ πεδίον τοῦτο. Polit.

8. συστέλλει δὲ αὐτὴν ὁ καλούμενος Ἴσος) est igitur differentia (id, quod paullò ante observabamus) inter τὴν Ἴσον, productâ Poëticè priori syllabâ, & τὸν Ἴσον, primâ syllabâ brevi. Ἡ Ἴσος, urbs est Megarica, postea Bœotica. Ὁ Ἴσος, locus est Bœotiæ, ἴχνη πόλεως ἔχων. Ex Strabone. *Polit.*

9. διὰ τὸ αὐτῆς ἀνθηρὸν) Stephanus: διὰ τὸ ἀνθηρὰν αὐτὴν εἶναι. Polit.

10. ἢ ἀπὸ Ἀνθηδόνος, ἢ Ἀνθίου ἀπογόνου Ποσειδῶνος) Fortasse scribendum: ἢ ἀπὸ Ἀνθηδόνος τοῦ Διὸς ἀπογόνου Ποσειδῶνος. *vel ab Anthedone, Dii filio, cui Deus nepos fuit Neptuni*. Pater enim

ptuno. Eam Thraces ædificarunt. Ideoque Lycophron vocat *Thraciam Anthedona*. Ex hac urbe Glaucus, deus juxta fabulam marinus: qui, quum expositum in terram piscem, defici jam vitâ vidisset, herbæque cujusdam contactu, pristino vigori restitutum, sese rursus in mare demisisse; imitatus esse fertur, quod viderat, comesâque herbâ eadem, in mare insiluisse, mutatusque in cetum, immortalitatem obtinuisse. Fuit autem hic piscatorum præstantissimus, & natandi, urinandique peritiâ ceteros anteivit; ita ut in fundo maris, juxta atque in sicco, sine ullâ respirandi difficultate, moraretur. Atque hæc confingendæ de eo ipso fabulæ non procul à similitudine veri materiam præbuerunt. Ceterùm apud veteres, Glauci hujus genus fingitur hujuscemodi:

Urbs est littoreo Anthedon Bœotia tractu,
Eubœam contra, Euripi refluentis ad undas.
Inde mihi genus est: Copeus mihi sanguinis auctor.

Eum ferunt, quòd rei nauticæ, urinandique periciam habebat, ideo Ponticum, seu Marinum esse appellatum: flagrasseque amore Symes, cujus cognominis est Syme, insula Cariæ. Quin & navis Argonis architectus fuisse celebratur, eamque navem gubernasse, dum pugnam Jason cum Tyrrhenis committeret; solusque ipse in eo navali certamine a vulneribus pror-

'Ανθίυ, ἀπογόνε Ποσειδῶνος, [1] Συνῴκισαν δὲ αὐτὴν Θρᾷκες, διὸ καὶ Λυκόφρων [2] Θρηΐκιον Ἀνθηδόνα φησίν, Ἐκ ταύτης [3] Γλαῦκος, θαλάσσιος δαίμων, κατὰ τὸν μῦθον· ὃς ἰχθὺν εἰς γῆν ἔκθετον ἰδὼν λειπόμενον τοῦ ζῆν, [4] καί τινος βοτάνης ψαύσαντα, καὶ ἀναζωπυρηθέντα εἰς ὅπερ ἦν, καὶ τῆς θαλάσσης αὖθις γενόμενον, μιμῆται, καὶ τῆς αὐτῆς πόας ἐμφαγὼν, [5] καθάλλεται εἰς θάλασσαν, [6] καὶ εἰς κῆτος μεταβαλὼν, [7] ἀπαθανατίζεται, φασίν. [8] Ἁλιέων δὲ ἦν ἄριστος, καὶ νήξασθαι δεινότατος, καὶ ἐμβραδῦναι τῷ βυθῷ, καθὰ καί τινι χέρσῳ, εὔπνους. Καὶ ταῦτα τὸν περὶ αὐτοῦ μῦθον πλασθῆναι πιθανῶς ἐχορήγησαν. [9] Παρὰ δὲ τοῖς παλαιοῖς, γένος τοῦ Γλαύκου λέγει ποιητὴς τοιόνδε. Ἀνθηδών τίς τις ἐστὶν [10] ἐπὶ πλευροῖο θαλάσσης, Ἀντίον Εὐβοίης, Ἔνθεν ἐγὼ γένος εἰμί, [11] πατὴρ δέ με γείνατο Κωπεύς. [12] Ναυτικὸς δέ, φασι, καὶ κολυμβητὴς ἀγαθὸς γενόμενος, Πόντιος ἐκαλεῖτο. [13] Σύμης ἐραστής, ἧς ὁμώνυμος ἡ ἐν Καρίᾳ νῆσος Σύμη. [14] Ἄδεται δὲ καὶ τῆς Ἀργοῦς δημιουργὸς γενέσθαι, καὶ κυβερνᾶν αὐτὴν, ὅτε Ἰάσων Τυῤῥηνοῖς ἐμάχετο, μόνος αὐτὸς ἄτρωτος ἐν τῇ ναυμαχίᾳ μεῖναι,

Τὴν

enim Dii erat Antha, filius Neptuni. Stephanus: ἀπὸ Ἀνθηδόνος τοῦ Διὸς τοῦ Ἄνθου, τοῦ Ποσειδῶνος. Ex quibus Stephani verbis suspicabar etiam aliquando, Eustathium pro ὁ Ἄνθου, scripsisse ὁ Ἄνθα. quasi scilicet dubicaverit, uter urbi Anthedoni appellationem dederit, Anthedon ἀπόγονος. *sive pronepos*, Neptuni, an verò Antha. Nam & alios dubitasse, utrum ab Anthedone nymphâ, an ab Anthâ, filio Neptuni, urbs Anthedo nomen acceperit, scimus ex Pausaniâ. Ἄνθας, qui vocatur Stephano, dictus quoque Ἄνθης. Pausanias in Bœoticis, de urbe Anthedone: γενέσθαι δὲ τῇ πόλει τὸ ὄνομα οἱ μὲν ἀπὸ Ἀνθηδόνος νύμφης, οἱ δὲ Ἄνθαν δυναστεῦσαι λέγουσιν ἐνταῦθα, Ποσειδῶνός τε παῖδα, καὶ Ἀλκυόνης τῆς Ἄτλαντος. Pro Ἄνθαν legendum ibi esse Ἄνθην, facilè mihi persuadent ex eodem Pausaniâ in Corinthiacis: ubi ab Anthâ appellatam quoque esse constet urbem Antheam. Sic enim Pausanias: Τοὺς δὲ ὕστερον βασιλεύσαντας ἐκ Ἴωνος, ἄχρις Τροίζηνος, καὶ Ἄνθα. τούτους δὲ εἶναι Ποσειδῶνος, καὶ Ἀλκυόνης Ἄτλαντος θυγατρός, καὶ πόλεις αὐτοὺς ἐν τῇ χώρᾳ φασὶν Ὑπέρειάν τε, καὶ Ἄνθειαν οἰκίσαι. Politus.

1. Συνῴκισαν δὲ αὐτὴν Θρᾷκες) Ex Stephano. Sed pro συνῴκισαν dubito, ne scribendum sit, συνῴκησαν. Tzetzes ad Lycophronem: ἡ δὲ Ἀνθηδὼν, πόλις Βοιωτίας, ἣν ᾤκησαν Θρᾷκες, *Urbs Bœotia, Anthedo, quam Thraces habitarunt*. Politus.

2. Θρηΐκιον Ἀνθηδόνα) Θρηϊκίας Ἀνθηδόνος scribit ex Lycophrone Stephanus. Sed pro Θρηϊκίας legunt alii Θργκίας· alii Θργκίας, in hoc versu Lycophronis:

Ἀκρῶ σύνοικος Θργκίας Ἀνθηδόνος.

Politus.

3. Γλαῦκος, θαλάσσιος δαίμων) Scholiastes Apollonii de hoc ipso Glauco: ἐτιμήθη, ὡς θαλάσσιος δαίμων. Palæphatus: Γλαῦκος Θαλάσσιος ἐκλήθη. qui Glaucus vocatus est etiam Πόντιος, ad differentiam Glauci Potniensis. Nota veteribus, & ab iis laudata, Tragœdia Æschyli, Γλαῦκος Πόντιος. Polit.

4. καί τινος βοτάνης ψαύσαντα) Scribit Apollonii Scholiasta, piscem, comesâ herbâ immortali, revixisse. Ridiculè protsus, atque inconsideratè. Quî enim comedere, aut gustare herbam potuit piscis emortuus? Cautiùs, ac circumspectius Tzetzes ad Lycophronem: ἰχθύι γὰρ ἀλιεύσας, καὶ ῥίψας νεκρὸν εἰς γῆν, εἶδε προσεγγίσαντα βοτάνῃ, καὶ ἀναζήσαντα. itemque Servius ad Virgilium: *Glaucus piscator fuit de Anthedone civitate: qui quum captos pisces super herbam posuisset in littore; & illi, recepto spiritu, rursus mare petiissent, sensit quarumdam herbarum potentiam, quibus conversus est in numen marinum*. Lepidè Glaucus ipse apud Ovidium:

Utque recenserem captivos ordine pisces,
Insuper exposui, quos aut in retia casus,
Aut sua credulitas in aduncos egerat hamos.
Res similis fictæ. Sed quid mihi fingere prodest?
Gramine contacto cœpit mea præda moveri,
Et mutare latus, terrâque, ut in æquore, niti.
Dumque moror, mirorque simul, fugit omnis in undas
Turba suas; dominumque novum, littusque relinquunt.

Politus.

5. καθάλλεται εἰς θάλασσαν) Loco, unde in mare Glaucus insiluit, nomen Γλαύκου πήδημα, auctore Pausaniâ in Bœoticis. Ovidius in Ibide:

Inque maris salias, Glaucus ut alter, aquas.

Politus.

6. καὶ εἰς κῆτος μεταβαλὼν) Strabo: Ἐνταῦθα δὲ καὶ τὰ περὶ τὸν Γλαῦκον μυθεύεται τὸν Ἀνθηδόνιον, ὅν φασιν εἰς κῆτος μεταβαλεῖν. Politus.

7. ἀπαθανατίζεται) Tzetzes ad Lycophronem. φαγὼν δὲ καὶ αὐτὸς, γέγονεν ἀθάνατος. Scholiasta Apollonii: λαβὼν δὲ καὶ ὁ Γλαῦκος, φαγὼν καὶ αὐτὸς ἀπεθεώθη. Glaucus apud Ovidium:

Terra, vale, dixi, corpusque sub æquora mersi.
Di maris exceptum socio dignantur honore.

Polit.

8. Ἁλιέων δὲ ἦν ἄριστος) Eodem ferè modo fabulam hanc de Glauco illo Marino explicat, atque interpretatur Palæphatus Περὶ ἀπίστων ἱστορ. cap. 28. *Polit.*

9. Παρὰ δὲ τοῖς παλαιοῖς) apud Theolytum Methymnæum in Carminibus Bacchicis, ut vetustum hunc Poëtam citat Athenæus. *Polit.*

10. ἐπὶ πλευροῖο θαλάσσης) Apud Athenæum, ἐπὶ πλευροῖσι θαλάσσης. Versus qui sequitur, ab Eustathio mutilatus, integer sic legitur apud eumdem Athenæum:

Ἀντίον Εὐβοίης, χολεν Εὐρίπου ῥοάων.

Polit.

11. πατὴρ δέ με γείνατο Κωπεύς) Hic est ille fortassis Copeus, a quo appellatas quidam existimaverant Copas, urbem Bœotiæ. Sed Promathidas Heracleotes patrem Glauco Marino dabat Polybum, filium Mercurii. Atque hunc Promathidam secutus imprimis auctorem videtur vetus Apollonii Interpres, quippe qui & ipse Glaucum illum Anthedonium, filium dicat Polybi. Mnaseas contra eumdem Glaucum filium fuisse affirmabat Anthedonis. Cujus quidem Græci scriptoris sententiam secuti sunt nonnulli de Mythographis Latinis. Denique Evanthes Glaucum filium faciebat Neptuni. *Politus.*

12. Ναυτικὸς δέ, φασι) Ex Mnaseâ, libro tertio Europæorum, apud Athenæum. *Polit.*

13. Σύμης ἐραστής) Proditum a Mnaseâ, Glaucum, raptâ Symâ, ἀποπλεῦσαι εἰς τὴν Ἀσίαν, καὶ τὴν ἐγγὺς τῆς Καρίας νῆσον ἔρημον κατοικήσαντα, ἀπὸ τῆς γυναικὸς Σύμην αὐτὴν προσαγορεῦσαι. Alii tamen frequentes narrant, amatam a Glauco Marino Scyllam. Extabat apud veteres Scylla Hedylæ Poëtriæ, de amore Glauci in Scyllam. *Politus.*

14. Ἄδεται δὲ καὶ τῆς Ἀργοῦς δημιουργός) Ex Posi Magnesio, libro tertio Amazonidis, apud Athenæum. *Polit.*

[1] Τὴν δὲ βοτάνην, ἣν φαγὼν, ἄτρωτος, ἢ καὶ ἀθάνατος ἐλέχθη γενέσθαι, [2] ἄγρωστιν εἶπεν ὁ γράψας τό, καὶ θεῶν Ἄγρωστιν εὗρες, ἣν Κρόνος [3] κατέσπειρε. Μαθεῖν δὲ αὐτὴν λέγεται, κατὰ μέν τινας, ὑπὸ ἰχθύος· [4] κατὰ δὲ ἄλλους, ὑπὸ λαγωοῦ τεθηραμένου, [5] ὃν λειποθυμοῦντα ἐκ διώξεως ἀπαχθῆναι ὑπό τινι κρήνῃ, καὶ πόᾳ παρακειμένῃ ἀπομάξασθαι τὸ ζῶον ἤδη ψυχόμενον. Ὡς δὲ ἀνεζωπύρησεν ὁ λαγωὸς τῇ βοτάνῃ, ἐπιγνοὺς, φασὶν, ὁ Γλαῦκος αὐτῆς τὴν δύναμιν, ἐνέφαγε. [6] καὶ οὕτως ἔνθεος γενόμενος, εἰς θάλασσαν ἑαυτὸν ἐξέρριψε, καὶ τὸ ἐντεῦθεν λαβὰς ἐνδέδωκε τῷ μύθῳ, ἀοίδιμον θεῖναι αὐτόν. Καὶ τοιαῦτα μὲν καὶ ταῦτα περὶ τοῦ Ἀνθηδονίου Γλαύκου. Ἀνηγορεύθη δέ, φασι, [7] Νίκων Παγκρατιαστὴς Ἀνθηδόνιος. [8] καὶ Λεωνίδας δὲ ζωγράφος, Ἀνθηδόνιος ἦν, μαθητὴς Εὐφράνορος. Κεῖται δὲ παρὰ τὸν Εὔριπον ἡ Ἀνθηδὼν, περὶ ἧς καὶ οὕτω γράφεται· Ἀνθηδὼν, πόλις λιμένα ἔχουσα, [9] ἐσχάτη τῆς Βοιωτικῆς παραλίας [10] τῆς πρὸς Εὔβοιαν.

prorsus liber, atque immunis permansisse. Herbam porrò, qua ille comesâ invulnerabilis, sive etiam immortalis evasisse perhibetur, ἄγρωστιν, *gramen* vocat is, qui scribit in hunc modum:

& deûm et
Ἄγρωστιν assecutus, a diis satam.

Eamque herbam, juxta nonnullos, didicisse fertur a pisce, sive, juxta alios, a lepore, quem venando captaverat, & ex acriori insectatione exanimatum sub fontem quemdam pertulerat. Abstersit enim herbâ vicinâ extinctum jam animal, atque emortuum. Statim autem, atque herbâ illâ cœpit lepus recreari, ac reviviscere, agnitâ Glaucus vi ejus herbæ, comedisse illam memoratur, atque ita fanatico quodam furore percitus, ipse sese in mare præcipitasse; indeque in causâ fuisse, cur celebrem ejus memoriam fabula ad posteritatem transmitteret. Atque ita quidem sese hæc habent de Glauco illo Anthedonio. Sed & Anthedonius fuisse fertur Nicon, is, qui Pancratiastes publicè est appellatus. Anthedonius quoque fuit Leonidas pictor, discipulus Euphranoris. Sita est Anthedon ad Euripum, de qua ita scriptum reperimus: Anthedon, urbs cum portu, extrema Bœotici littoris, quod ad Eubœam spectat.

Οἳ δ' Ἀσπληδόνα ναῖον, ἰδ' Ὀρχομενὸν Μινύειον,
Τῶν ἦρχ' Ἀσκάλαφος, καὶ Ἰάλμενος, υἷες Ἄρηος,
Οὓς τέκεν Ἀστυόχη δόμῳ Ἄκτορος Ἀζείδαο,
Παρθένος αἰδοίη, ὑπερώϊον εἰσαναβᾶσα,
Ἄρηϊ κρατερῷ. ὁ δέ οἱ παρελέξατο λάθρῃ.
Τοῖς δὲ τριάκοντα γλαφυραὶ νέες ἐστιχόωντο.

Qui verò Aspledona habitabant, & Orchomenum Minyeum,
His imperabat Ascalaphus, & Ialmenus, filii Martis,
Quos peperit Astyoche in domo Actoris Azidæ,
Virgo verecunda, superiorem partem domus quum ascendisset,
E Marte forti. Hic enim cum ea clam concubuerat.
Horum triginta cavæ naves ordine procedebant.

ιη΄. Ὅτι τριάκοντα νῆες ἦσαν Ἀσκαλάφῳ, καὶ Ἰαλμένῳ, οὓς τέκεν Ἀστυόχη δόμῳ Ἄκτορος Ἀζείδαο, ἤγουν υἱοῦ Ἀζέως, ἀνδρὸς οὕτω καλουμένου· παρθένος αἰδοίη ὑπερώϊον εἰσαναβᾶσα, Ἄρηϊ κρατερῷ. ὁ δέ οἱ παρελέξατο λάθρῃ. Καὶ σημείωσαι, ὅτι [11] παρθένιοι ἦσαν υἱοὶ τῇ Ἀστυόχῃ, Ἀσκάλαφος, καὶ Ἰάλμενος. Τίνες δὲ οἱ παρθένιοι, ἐν τοῖς μετὰ ταῦτα ῥηθήσεται.
Rom.p.272. Τὸ δὲ Ἄρηϊ κρατερῷ, ἐλλιπῶς εἴρηται. Λείπει γὰρ ἡ ὑπὸ πρόθεσις. Διὸ προϊὼν, ἐντελῶς ἐπὶ τοῦ Ἀγχίσου, ἐρεῖ· [12] ὃν ὑπ' Ἀγχίσῃ τέκεν Ἀφροδίτη, ὁμοίως καὶ ἐπὶ Πολυποίτου· [13] Τὸν ὑ-

πὸ

XVIII. Naves erant triginta Ascalapho, & Jalmeno, quos Astyoche pepererat in domo Actoris Azidæ, videlicet cujus pater erat Azeus, qui nomine hoc vocabatur. Astyoche, inquam, Marte forti, quum virgo illa verecunda superiorem partem domus conscendisset. Mars enim cum eâ clanculùm concubuit. Et observa, filios fuisse Astyoches parthenios, seu virginales, Ascalaphum, atque Jalmenum. Qui parthenii, seu virginales dicerentur, postea explicabitur. Dictum est autem per ellipsin τὸ Ἄρηϊ κρατερῷ. *Marte forti*. Deficit enim præpositio ὑπὸ, *ex*. Quocirca inferiùs, integrâ perfectâque sententiâ, dicit de Anchise: ὃν ὑπ' Ἀγχίσῃ τέκε Ἀφροδίτη. *quem ex Anchise peperit Venus*. ac similiter de Polypœte: Τὸν ὑπὸ Πειριθόῳ τέκετο Ἱπποδάμεια.

1. Τὴν δὲ βοτάνην, ἣν φαγὼν, ἄτρωτος, ἢ καὶ ἀθάνατος ἐλέχθη γενέσθαι) ἀθάνατον βοτάνην vocat Scholiasta vetus Apollonii. *Polit.*

2. ἄγρωστιν) quam ἄγρωστιν dixit in Jambis suis Æschrion Samius, eamdem alii ἀείζωον. Tzetzes ad Lycophronem: τὴν δὲ βοτάνην, ἥς ἐγεύσατο, φασὶ τινὲς ἀείζωον εἶναι. Et sic eam vocat Athenæus lib. 15. c. 7. Eamdem in Piscatore celebrabat Alexander Ætolus............... τὴν ποίην φαγόντα

Ἐν μακάρων νήσοισι λευκὴ φύει εἶαρι χλόην·
Ἥλιος δ' ἵπποις θυμήρεα δεῖπνον ἀέξει.

Politus.

Italis *gramigna*. Sed herba, quâ Glaucus immortalitatem consecutus est, non ἄγρωστις simpliciter, ut Eustathius ait, a Poëtâ, quem ilico citat, dicta est, sed ἄγρωστις θεῶν. *gramen deorum*. Salvinus.

3. κατέσπειρε) legendum: κατέσπειρεν, ut versus constet Jambicus. *Salvinus*.

4. κατὰ δὲ ἄλλους, ὑπὸ λαγωοῦ) juxta Nicandrum, libro primo Ætolicorum, apud Athenæum. *Polit.*

5. ὃν λειποθυμοῦντα ἐκ διώξεως ἀπαχθῆναι] Non cohæret series verborum, nisi legas, ut est apud Athenæum, ἀναγαγεῖν pro ἀπαχθῆναι. Sequitur enim τὸ ἀπομάξασθαι. Nec apud Athenæum me admodum movet Casaubonus, qui scribere nos jubet ἀναγαγεῖν, non ἀναγαγών. Antiquæ enim huic scripturæ favet hic non obscurè Eustathius. *Politus*.

6. καὶ οὕτως ἔνθεος γενόμενος) Tzetzes ad Lycophronem: ἐμμανὴς δὲ γενόμενος, ἥλατο εἰς τὴν θάλασσαν. Glaucus ipse de sese apud Ovidium:

Vix bene combiberant ignotos guttura succos,
Cum subitò trepidare intus præcordia sensi,
Alteriusque rapi natura pectus amore,
Nec potui restare loco.

Politus.

7. Νίκων Παγκρατιαστὴς Ἀνθηδόνιος) Ex Stephano. Et sanè aliquem credo fuisse Niconem Anthedonium Pancratiasten: quippe quum Nico quidam pugil, & pancratio sæpe victor celebretur a Suidâ. Sed per errorem videtur Suidas ad Niconem hunc retulisse ea, quæ de Theagene Thasio narrat in Eliacis Pausanias. *Polit.*

8. καὶ Λεωνίδας δὲ ζωγράφος) Stephanus: καὶ Λεωνίδης ζωγράφος, Εὐφράνορος μαθητής, Ἀνθηδόνιος. Polit.

9. ἐσχάτη τῆς Βοιωτικῆς παραλίας) Papinius Thebaid. l. 7.

teque, ultima tractu
Anthedon, ubi gramineo de littore Glaucus
Poscentes irrupit aquas, jam crine, genisque
Cæruleus, & mixtos expavit ab inguine pisces.

Politus.

10. τῆς πρὸς Εὔβοιαν) Vulgati libri Strabonis, cujus hæc sunt verba, πρὸς Εὔβοιαν. Polit.

11. παρθένιοι ἦσαν υἱοὶ τῇ Ἀστυόχῃ) idest, γενόμενοι παρθένῳ πρὸ τοῦ γήμασθαι. Polit.

12. ὃν ὑπ' Ἀγχίσῃ) Il. ε΄ v. 313. Ἀφροδίτη, Μήτηρ, ἥ μιν ὑπ' Ἀγχίσῃ τέκε βουκολέοντι. Polit.

13. Τὸν ὑπὸ Πειριθόῳ) infra v. 742. Τόν ῥ' ὑπὸ Πειριθόῳ τέκετο κλυτὸς Ἱπποδάμεια. Polit.

μενα. Hanc ex Pirithoo peperit Hippodamia. Verùm τὸ κρατερῷ, *forti*, *potenti*, non laudem modò; sed etiam vim quamdam, ac vehementiam significat. Ea enim multis in locis est vocis hujus significatio, ut & quando dicit, ἀπηνέα τε, κρατερόν τε, *immitemque*, *vehementemque*. Quoniam verò supina, atque insuper jejuna est Homericæ Bœotiæ tractatio, cui unicè propositum est, navium duces, navesque omnes enumerare; sciendum, adnecti interponique a Poëtâ & fabulas, & historias, & laudes, & alia hujuscemodi, quibus uniformem illum narrationis tenorem variat, materiæque exiguitatem amplificat, & supinum orationis genus in vividum, atque acre transfert, ac commutat. Solet autem, de singulis vel exordiri hoc modo, quemadmodum dixerat a principio: Βοιωτῶν μὲν ἦρχε. *Bœotis imperabat*, hic, & ille: οἳ, *qui*, idest, Bœoti, has urbes habitabant. vel ita: Hic, exempli caussâ, ἦγε, *ducebat*, hos, & illos, οἳ ἔχον, *qui tenebant*, *vel incolebant*, hanc, & illam urbem. vel etiam hac ratione: Οἳ δὲ, *qui verò*, has & illas urbes ἐνέμοντο, *habitabant*, τῶν ἦρχε, *his imperabat*, hic, & ille. ut hoc loci: Οἳ δ' Ἀσπληδόν' ἔναιον, ἠδ' Ὀρχομενὸν Μινύειον, *Qui Aspledona habitabant, & Orchomenum Minyeum*, his hi duces imperabant.

XIX. Vide porro, ut τὸ ὑπερῷον, *pars ædium superior, seu cœnaculum*, adscriptum habeat τὸ ί. quod quidem hoc loci stigmate, seu puncto est expressum: quemadmodum etiam λῷον, & λώϊον, idest, melius. Hæc autem vox ὑπερῷον, ut docent, significat secundum tectum, vel secundam contignationem domus. Hujuscemodi autem prisci homines cubicula, nimirùm ὑπερῷα, *summa in ædibus, sive in superiori parte domus constituta*, virginibus faciebant, ut ne ad eas facilis aditus pateret. Ceterùm ἡ Ἀσπληδών, *Aspledon*, scribitur etiam apud alios sine τοῦ α. Sic autem vocata est ab Aspledone, filio Neptuni, vel Presbonis, vel Orchomeni. Orchomeni enim filii fuisse referuntur,

> *Aspledon, Clymenusque etiam, Amphidocusque decorus.*

Urbs Phocica traditur esse Aspledon. Verùm apud Geographum hæc afferuntur: Aspledon, dicta etiam sine primâ syllabâ. Deinde, mutato nomine, tum ipsa, tum regio, vocata est Eudielos, eo quòd fortasse ἐκ τοῦ δειλινοῦ κλίματος, *ex inclinatione ad occasum*, naturam loci exhiberet, habitatoribus suis percommodam, atque opportunam, & hyemes maximè bonas, *ac faciles*. Tempora enim hyemis frigidissima quum sint diei extrema, ex his vespertinum crepusculum frigidius est matutino, propterea quòd,

 quum

πὸ Πειρίθόῳ τέκεν Ἱπποδάμεια. Τὸ δὲ κρατερῷ, οὐ μόνον ἔπαινον δηλοῖ, ἀλλὰ καὶ τὴν σφοδρότητος. Πολλαχοῦ γὰρ τοιαύτη ἡ λέξις αὕτη, ὡς καὶ ἐν τῷ,[1] ἀπηνέα τε, κρατερόν τε. Ἰστέον δὲ, ὅτι, ἐπεὶ ὕπτιον τὸ τῆς Ὁμηρικῆς Βοιωτίας βιβλίον, ἔτι δὲ καὶ γλίσχρον, οὗ μόνος οὗτος σκοπὸς, ἀρχοὺς ποῦ ἐρεῖν, νῆάς τε προπάσας, παρεμπλέκει καὶ μύθους, καὶ ἱστορίας, καὶ ἐπαίνους, καὶ ἕτερα ὁ Ποιητὴς, δι' ὧν καὶ τὸ μονοειδὲς ἐξαιρεῖ τῆς ἀφηγηματικῆς πραγματείας, καὶ πλατύνει τὸ ὀλιγοῦλον, καὶ τὴν ὑπτιότητα τοῦ λόγου μεταποιεῖ πρὸς γοργότητα. Ἔθος δὲ αὐτῷ, ἢ οὕτως ἄρχεσθαι ἐπὶ ἑκάστων, ὡς ἐξ ἀρχῆς εἶπε· Βοιωτῶν μὲν ἦρχεν ὁ δεῖνα, καὶ δεῖνα· οἳ, τουτέστιν, οἱ Βοιωτοὶ, τάσδε τὰς πόλεις ἐνέμοντο, ἢ οὕτως· Ὁ δεῖνα ἦγε τούσδε τινας, οἳ εἶχον τὴν δεῖνα, καὶ δεῖνα πόλιν, ἢ καὶ οὕτως· Οἳ δὲ τὰς δεῖνα πόλεις ἐνέμοντο, τούτων ἦρχεν ὁ δεῖνα. ὥσπερ καὶ ἐνταῦθα· Οἳ δ' Ἀσπληδόν' ἔναιον, καὶ Ὀρχομενὸν Μινύειον, τούτων ἦρχον οἱ δεῖνα.

ιθ'. Ὅρα δὲ, ὅτι τὸ ὑπερῷον, προσγεγραμμένον ἔχει τὸ ί. ὅπερ καὶ ἐνταῦθα[2] στιχθὲν, ἐκπεφώνηται· ὥσπερ καὶ λῷον, καὶ λώϊον τὸ κρεῖττον. Δηλοῖ δὲ, φασιν,[3] ὑπερῷον τὸ δίστεγον. Τοιούτους δὲ θαλάμους, ὑπερῴους δηλαδὴ, ταῖς παρθένοις οἱ ἀρχαῖοι ἐποίουν, ὑπὲρ τοῦ δυσεντεύκτους αὐτὰς εἶναι.[4] Ἡ δὲ Ἀσπληδὼν, γράφεται παρ' ἑτέροις καὶ χωρὶς τοῦ α. Ἐκλήθη δὲ[5] ἀπὸ Ἀσπληδόνος υἱοῦ Ποσειδῶνος,[6] ἢ Πρέσβωνος, ἢ Ὀρχομενοῦ. Ὀρχομενοῦ γάρ, φασιν, υἱοὶ,

> Ἀσπληδὼν, Κλύμενός τε, καὶ Ἀμφίδοκος θεοειδής.

[7] Ἔστι δὲ καὶ Φωκικὴ, φασὶν, Ἀσπληδών. Ἐν δὲ τοῖς τοῦ Γεωγράφου καὶ ταῦτα φέρεται·[8] Ἀσπληδὼν καὶ δίχα τῆς πρώτης συλλαβῆς. Μετωνομάσθη δὲ Εὐδείελος καὶ αὐτὴ, καὶ ἡ χώρα, ἰδίωμά τι τάχα προσφερομένη ἐκ τοῦ δειλινοῦ κλίματος, οἰκεῖον τοῖς κατοικοῦσι, καὶ μάλιστα τὸ εὐχείμερον. Ψυχρότατα μὲν γὰρ χειμῶνος, τὰ ἄκρα τῆς ἡμέρας· τούτων δὲ τὸ δειλινὸν τοῦ ἑωθινοῦ ψυχρότερον, εἰς ἐπίτασιν γὰρ ἄγει

 πλη-

Bas. p. 206.

1. ἀπηνέα τε, κρατερόν τε) idest, μῦθον. Politus.

2. στιχθὲν, ἐκπεφώνηται)) Iota littera, quæ olim adscribebatur, postea subscripta, & ob scribendi celeritatem, commoditatemque, in punctum redacta, hinc patet, quòd pronunciabatur. Sed contra paulò inferius. forte legi debet: οὐκ ἐκπεφώνηται. Salvinus.

Τὸ ί στιχθὲν adscribebatur ab Eustathio, non subscribebatur. Ideo rectè hic illud dicitur ἐκπεφωνῆσθαι. Sic adscriptum erat τὸ ί, non, quemadmodum hodie, subscriptum in τῷ λῷον, quod etiam extra contractionem dictum est tribus syllabis λώϊον. Quare ad mentem Eustathii ita hic scripserit: τὸ ὑπερῷον προσγεγραμμένον ἔχει τὸ ί. ὅπερ καὶ ἐνταῦθα στιχθὲν ἐκπεφώνηται· ὥσπερ καὶ λῷον, καὶ λώϊον. Politus.

3. ὑπερῷον τὸ δίστεγον) Hesychius: Ὑπερῷον, ὑπερῷον, ἀνώγεον, οἴκημα. Ὑπερῷον, ἀνώγαιον. Adscribe, vel subscribe τὸ ί in ὑπερῷον. Suidas: Ὑπερῷον, τὸ ἀνώγεων. Inde inter οἰκοδόμων ἔργα, apud Pollucem, ὑπερῷα ποιεῖν, sive ἐπαίρειν. Polit.

4. Ἡ δὲ Ἀσπληδὼν, γράφεται παρ' ἑτέροις καὶ χωρὶς τοῦ α) ἀλλ' οὐ παρ' Ὁμήρῳ, ait Stephanus. Herodianus tamen περὶ παθῶν, volebat apud Homerum pleonasmum esse Poëticum τοῦ α in Ἀσπληδόνι. Polit.

5. ἀπὸ Ἀσπληδόνος υἱοῦ Ποσειδῶνος) Ex Stephano, & Pausaniâ. Aspledonem autem filium fuisse Neptuni, confirmabant versus illi Chersiæ Orchomenii:

> Ἐκ δὲ Ποσειδάωνος, ἀγακλειτῆς τε Μιδείης,
> Ἀσπληδὼν γένεθ' υἱὸς ἀν' εὐρύχορον πτολίεθρον. Politus.

6. ἢ Πρέσβωνος) Alii scribunt Πρεσβῶνος. Hujus, & Steropes filium fuisse apud Etymologum referunt Σπληδόνα. Inde urbs Σπληδὼν, χωρὶς τοῦ α. Polit.

7. Ἔστι δὲ καὶ Φωκικὴ, φασὶν, Ἀσπληδών) Stephanus: Ἀσπληδὼν, πόλις Φωκίδος. Alii tamen urbem hanc adserunt Bœotiæ. Hesychius: Ἀσπληδὼν, πόλις τῆς Βοιωτίας. At fallitur Stephanus, cum putat, urbem hanc adscriptam esse ab Homero Bœotiæ. Nam neque Bœotiæ, neque Phocidi accenset eam urbem Homerus; sed ab utrâque illam gente, pariter atque Orchomenum, sejungit. Erat Aspledon Orchomeniæ. Orchomenia autem adjuncta postea est Bœotiæ. Antea Orchomenii, & Bœotii, sejuncti inter sese erant, ac separati. Οὐ γὰρ, ait Strabo, ὥσπερ νυνὶ πρότερον, οὐδ' Ὅμηρος μετὰ Βοιωτῶν αὐτοὺς κατέλεξε. Rursus idem Strabo: Ἑξῆς δ' ὁ Ποιητὴς μέμνηται τοῦ τῶν Ὀρχομενίων καταλόγου, χωρίζων αὐτοὺς ἀπὸ τοῦ Βοιωτικοῦ ἔθνους. Politus.

8. Ἀσπληδὼν καὶ δίχα τῆς πρώτης συλλαβῆς) Notaverat etiam Apollodorus, Asclepiadem dixisse, Σπληδόνα τ' ἀγαθεῖν. Polit.

¹ πλησιάζον τῇ νυκτί. Ἴαμα δὲ ψύχους, ἥλιος. Τὸ οὖν ἡλιαζόμενον πλεῖστον ἐν ψυχροτάτῳ καιρῷ, ² εὐχημερώτατον, ὥστε, κατὰ τοῦτον τὸν τοῦ σοφοῦ λόγον, εὐδείελος, ἡ ἐν καιρῷ χειμῶνος εὖ ἔχουσα τοῦ πρὸς δείλην καταστήματος, διὰ τὸ εὐφυὲς τῆς τοῦ τόπου θέσεως.

κ'. Ὅτι δὲ ὁ νῦν παρ' Ὁμήρῳ Ὀρχομενός, ἡ ῥηθεῖσα πόλις ἀνωτέρω, εὐδαίμων ἦν, καὶ πλουσία, ³ δηλώσει που ἐν τοῖς ἑξῆς διὰ τοῦ Ἀχιλλέως ὁ Ποιητής, ὃς καὶ περὶ Ἀρκαδικοῦ Ὀρχομενοῦ μετ' ὀλίγα ἐρεῖ. ⁴ Ἔστι δὲ Θετταλικὸς Ὀρχομενός, οὗ καὶ αὐτοῦ σώζεται μέχρι καὶ νῦν ἡ κλῆσις. Καὶ Μακεδονικὸν δέ φασιν εἶναι Ὀρχομενόν,

quum ad noctem proximè accedit, frigus auget, atque intendit. Medicina autem, & curatio frigoris, sol. Quod igitur gelidissimo tempore maximè apricum est, illud etiam ad hyberna est maxime accommodatum. Quare, ex his Strabonis verbis, urbs εὐδείελος intelligitur ea, quæ, hyemis tempore, πρὸς δείλην, *horis pomeridianis, seu sub vesperam*, bonâ est aëris temperie, propter commodum situm, & opportunitatem loci.

XX. Orchomenus hic Homericus, qua de urbe dictum est supra, quàm felix urbs, atque opulenta fuerit, sub Achillis personâ declarat deinceps Poëta ipse, qui & paullò post Orchomenum Arcadiæ commemorat. Est etiam in Thessaliâ Orchomenus, cujus pariter ad hæc usque tempora nomen permanet. Quin & Macedonicum ferunt esse Orchomenum, & Carystium.

1. πλησιάζον τῇ νυκτί) Omissum est ab Eustathio alterum membrum, quod statim sequitur in Strabone, nempe: τὸ δ' εἰς ἄκρον ἀφεστάμενον τῆς νυκτός. Polit.

2. εὐχημερώτατον) Libri editi Strabonis, εὐχημερώτερον. Polit.

3. δηλώσει που ἐν τοῖς ἑξῆς διὰ τοῦ Ἀχιλλέως ὁ Ποιητής) Il. ι. v. 381. Idem ex Homero observatum a Strabone, & Pausaniâ. De antiquâ felicitate, & gloriâ Orchomeni Pausanias in Bœoticis. Politus.

4. Ἔστι δὲ Θετταλικὸς Ὀρχομενός) *In Thessaliâ Orchomenus* memoratur etiam a Plinio lib. 4. c. 8. Sed videtur Plinius Thessalicum illum Orchomenum confudisse cum Orchomeno hoc Homerico. Siquidem sic ait: *In Thessaliâ autem Orchomenus, Minyeus antea dictus.* Atqui Orchomenus, qui Minyeus antea dictus est, non Thessalicus est, sed Bœoticus. Thucydides lib. 4. c. 76 Ὀρχομενὸν τὸν Μινύειον πρότερον καλούμενον, νῦν δὲ Βοιώτιον. Unde Hermolaus primùm Barbarus, ac deinde Johannes Harduinus, inducti sunt in errorem, ut Plinii locum intelligerent, atque explicarent de Orchomeno Bœotico: quum tamen Plinius non in Bœotiâ, sed in Thessaliâ Orchomenum illum Minyeum disertè collocet. Sejungi igitur inter se debent, ac distingui duo illi Orchomeni, Orchomenus Minyeus, qui est Bœoticus, & Orchomenus Thessalicus: ut eos rectè distinguit vetus Homeri Scholiastes ad illud: Ὀρχομενὸν Μινύειον· Τὸν ἐν τῇ Βοιωτίᾳ λέγει Ὀρχομενόν, τὸν ὑπὸ Μινύου βασιλευθέντα, τὸν ὀνομασθέντα ἀπὸ Ὀρχομενοῦ τοῦ Διὸς υἱοῦ, καὶ Ἑρμιππης, τῆς Βοιωτοῦ. Παρηγμένον αὐτὸν ποιητὴς Μινύας, ἀφ' οὗ Μινύαι ἐκλήθησαν οἱ τῆς χώρας κατοικοῦντες. Ἔστι δὲ καὶ ἕτερος Ὀρχομενὸς τῆς Ἀρκαδίας, ὃν πολύμηλον καλεῖ ὁ Ποιητής· καὶ ἕτερος Θετταλίας. Ac proinde dicendum, errasse Plinium, cum id, quod proprium erat Orchomeni Bœotici, ut Minyeus antea vocaretur, transtulit ad Thessalicum. Nisi siquis fortè ita velit Plinium defendere, ut dicat, potuisse Orchomenum etiam Thessaliæ appellari olim Minyeum a Minyis, qui ex urbe Bœotiæ Orchomeno coloniam in Thessaliam deduxerint, urbemque ibi fortasse cognominem condiderint. Nam &, teste Geographo, litteris proditum est, ex Bœotico Orchomeno ἀποικῆσαί τινας τῶν Μινυῶν εἰς Ἰωλκόν, ὅθεν τοὺς Ἀργοναύτας Μινύας λεχθῆναι. tradiditque Demetrius Scepsius, τοὺς περὶ τὴν Ἰωλκὸν οἰκοῦντας, Μινύας προσαγορεύεσθαι. quod nos docet vetus Scholiasta Apollonii. Immo & Μινύα legitur in Stephano, urbs Thessaliæ, ἡ πρότερον Ἀλμωνία. Sed, quam sequatur in Plinio: *& oppidum Almon, ab aliis Elmon*, sive, ut alii ex MSS. codicibus scribunt, *Salmon*, eò magis judico Plinium errasse, & Bœotica illa loca in Thessaliam longè transtulisse. Siquidem Almon, urbs est Bœotiæ, quæ ab Hellanico dicta est Salmos. Stephanus: Ἄλμων, πόλις Βοιωτίας, ὡς Ἑλλάνικος· καὶ Σάλμων αὐτὴν φησι, κακῶς. Unde satis mirari non possum supinam Harduini negligentiam, quippe qui testimonium hoc Stephani ad confirmandam veterem Plinii scripturam adhibuerit: perinde quasi Plinius de urbe aliquâ Bœoticâ, & non de Thessalicâ, loquatur. Idem Stephanus: Σάλμος, πόλις Βοιωτίας, ἧς οἱ πολῖται Σαλμώνιοι, ὡς Ἑλλάνικος ἐν δευτέρῳ Δευκαλιωνείας. Hellanicum autem existimo a Stephano reprehensum, non quòd urbem hanc efferret cum τῷ Σ. in principio, sed quòd Σάλμον diceret pro Σάλμωνα, seu Σάλμωνα. Namque a Σάλμος nomen Gentile esset Σάλμιος, ut ab Αἶνος, Αἴνιος, ab Ἄκανθος, Ἀκάνθιος, a Λάμπος, Λάμπιος, a Τῆνος, Τήνιος. Atqui nomen urbis hujus Gentile est Σαλμώνιος, ut scripsisse quidem videtur Hellanicus, per parvum ο, tanquam a genitivo Σάλμονος· seu, ut alii scribunt, Ἀλμώνιος a genitivo Ἄλμωνος· perinde ut ex genitivo Ἀσπληδόνος fit Gentile Ἀσπληδόνιος, ex Ἀβυδῶνος, Ἀβυδώνιος, ex Κρεώνος, Κρεώνιος, itemque ex Καλυδῶνος, Καλυδώνιος. Stephanus: τὸ ἐθνικὸν ἀπὸ τῆς Ἄλμωνος γενικῆς, Ἀλμώνιος, καὶ Ἀλμωνία. Eadem, quæ Stephano urbs Bœotiæ, κώμη est Pausaniæ: cui etiam πληθυντικῶς dicuntur Ἄλμωνες, sive cum adspiratione, Ἅλμωνες, ab Almo, sive ab Halmo, Sisyphi filio. Pausanias in Bœoticis c. 34. καὶ αἱ κῶμαι τότε ἐκλήθησαν Ἄλμωνες ἀπὸ τοῦ Ἄλμου τούτου. χρόνῳ δὲ ἐξενίκησεν ὕστερον ὀνομάζεσθαι τῇ κώμῃ Ἄλμωνας. Sed supra idem Pausanias cap. 24. vocaverat Ὀλμῶνας, sive Ὄλμωνας, ab Holmo, Sisyphi filio, eodem, de quo postea in Orchomeniorum historiâ sese dicturum professus fuerat: ubi eum, Halmum appellat. Nempe quia idem nomen scriptum reperiebatur diversè. Sic scribitur apud Stephanum Ἄλμων· ac deinde Ὄλμωνες, κώμη Βοιωτίας, ἀπὸ Ὄλμου τοῦ Σισύφου. Παυσανίας ἐνάτῳ. Sic autem de Olmonibus, Bœotico pago, in libro nono Pausanias: Κατὰ δὲ ἐν ἀριστερᾷ σταδίους προελθόντι ὡς δώδεκα, εἰσὶν Ὄλμωνες. Ὀλμωνεῦσι δὲ ἑπτά που σταδίοις Ὕηττος ἀφέστηκε. κῶμαι καὶ τότε ἦσαν καὶ Ἄλμος ἦρξεν. μέτρια δὲ (εἰσὶ δοκεῖ) τῆς Ὀρχομενίας εἰσὶ καὶ αὗται, καὶ πεδίον τὸ Ἀθαμάντιον. Unde fuit, cum suspicarer, sicuti etiam nunc vehementer suspicor, in Plinio, ubi ait: *& oppidum Almon, ab aliis Elmon*, pro *Elmon*, legendum esse *Olmon*. Idem enim seu oppidum, seu pagus Bœotiæ, Ἄλμων, & Ὄλμων, seu, ut Græci dicere aliquando solebant, multitudinis numero, Ὄλμωνες. Nec me movet, quòd τῶν Ὀλμώνων nomen Gentile affert Stephanus ex Pausaniâ Ὀλμωνεῖς· quum ex Ἄλμων Gentile nomen deducatur, ut diximus supra, Ἀλμώνιος. & Ἀλμωνία. Neque enim novum, aut insolens est, Gentile aliquod unius oppidi, aut loci, nomen duobus aut pluribus etiam modis terminari, atque inflecti. Quippe ex genitivo Ἀγαῶνος dicitur Ἀγαώνιος, & Ἀγαωνεύς· ex Βαβυλῶνος, Βαβυλώνιος, & Βαβυλωνεύς· ex Πλαδρῶνος, Πλαδρώνιος, & Πλαδρωνεύς. Sic igitur ex Ὄλμωνος, Ὀλμώνιος & Ὀλμωνεύς. Hinc, quia oppidum Almon situm erat in Bœotiâ prope Orchomenum Minyeum, certo argumento colligere licet, Bœotica fuisse, & Bœotiæ restituenda loca illa, quæ Plinius vindicat Thessaliæ, Orchomenum Minyeum, & oppidum Almona, seu, ut alii videntur vocasse, Olmona. Quia tamen Stephanus Minyam collocat in Thessaliâ, quam prius vocatam fuisse scribit Almoniam, & aliunde constat, Minyas aliquando in Thessaliâ habitasse, inde censeo, auctorem, & principem erroris fuisse Plinio Græcum nonnullum scriptorem, qui, ideo quòd Minyas quondam Thessalis adscriptos legeret, Thessaliæ quoque adseruerit loca omnia, quæ in Bœotiâ erant Minyarum. Unde non alibi, quàm in Bœotiâ, quærenda sit urbs illa Stephani Minya. Atque hic mihi videtur esse sensus horum verborum Stephani: Μινύα .... ἡ πρότερον Ἀλμωνία, ἀφ' ἧς οἱ Μινύαι, ἀπὸ Μινύου κληθεῖσα. Falluntur docti viri, qui pro Ἀλμωνία rescribunt Ἀλμωπία, Regio Macedoniæ Almopie, quæ nihil ad gentem Minyarum. Quare, ut in medium liberè proferam conjecturam meam, omnino arbitror, Minyam illam Stephani, Almoniam quondam ab Almonibus vicinis appellatam, non aliam esse urbem ab Orchomeno Bœotico: adeoque Stephanum errasse, qui urbem illam Thessaliæ assignaverit. Scribit enim in Bœoticis Pausanias, Minyas primùm in Bœotiâ nominatos, suâque adhuc ætate nominari, eos, quibus Chrysogeniæ nepos, Almique pronepos, Minyas imperavit: deinde ab Orchomeno, qui filius fuit Minyæ, patrique in regnum successit, urbem ipsam appellatam esse Orchomenum, populosque Orchomenios: & nihilominus tamen Minyarum ipsis cognomen permansisse, quo ab iis, qui in Arcadiâ sunt, Orchomeniis distinguerentur. Verba hæc sunt Pausaniæ: Τούτῳ δὲ υἱὸς γίνεται Χρύσης Μινύας, καὶ ἀπ' αὐτοῦ Μινύαι καὶ νῦν ἔτι, ὧν ἦρχεν, ὀνομάζονται. & paullò post: Μινύᾳ δὲ ἦν Ὀρχομενός. ἐπὶ τούτου βασιλεύοντος, ἥ τε πόλις Ὀρχομενός, καὶ οἱ ἄνδρες ἐκλήθησαν Ὀρχομένιοι. ἐνίκησε δὲ οὐδὲν ἧττον καὶ Μινύας ἐπονομάζεσθαι σφᾶς ἐς διάκρισιν ἀπὸ Ὀρχομενίων τῶν ἐν Ἀρκαδίᾳ. Pindarus Olymp. Od. 14. quæ Ode inscripta est Asopico Orchomenio, παιδὶ Σταδιεῖ. ὅτι Ὀλυμπιονίκᾳ ἁ Μινύεια σεῦ ἕκατι. Ἁ Μινύεια dicitur ipse Orchomenus. Attamen Pindari Scholiasta obstare videtur sententiæ huic meæ, quatenus Minyadas facit ipse vicinos Orchomeniis. Ita enim Minya minimè fuerit Orchomenus; sed urbs proxima Orchomeno. Secundùm quam sententiam dixerim, Minyam, quam vocat Stephanus, non aliam fuisse ab oppido Almone, quod quum ita quondam ab Almo vocaretur, nomen postea suum a Minyâ rege in Minyam mutaverit. Sed fallitur ille Scholiasta, qui Minyidas diversos ponit ab Orchomeniis. Aut, si Minyidæ illi erant Thessali, quod velle videtur Scholiasta; non igitur, quod ille affirmat, erant iidem πλησιόχωροι, καὶ γείτονες Ὀρχομενίων. Meliùs de Minyis,

stium. Orchomenus verò Bœoticus nomen accepit a filio Jovis Orchomeno. Ex hac fuit urbe Clymeni filius Erginus, qui tributum Thebanis imposuit: quod & pendere perrexerunt, usque dum eos Hercules liberavit, Ergino, Ascalaphi, Jalmenique abavo, interfecto. Ergini enim filius fuit Azeus, is, quem diximus supra, pater Actoris. Filia autem Actoris fuit Astyoche, ex qua, patre Marte, Ascalaphus & Jalmenus nati. Sciendum porro est, Bœoticum Orchomenum, atque Arcadicum epithetis inter se distingui. Arcadicus enim, ut paullò post videbimus, *πολύμηλος*, *id est*, *pecorum dives*; Bœoticus verò, Minyeus, quia Minyas amnis eum præterfluit, vel quia Minyæ, clara, & perillustris familia, sic a Minyâ rege appellata, ibi aliquando floruerunt. Ad hæc, Geographus non tantùm opibus, verùm etiam potentiâ, permultùm valuisse ostendit Bœotios Orchomenios: ubi etiam memorat, Orchomeni regem Eteoclem Gratiarum fanum primum dedicasse; itemque

Tom. II. quos-

νὸν, [1] καὶ Κηρύσιον. [2] Ὁ Βοιώτιος δὲ, ἀπὸ τοῦ Διὸς Ὀρχομενοῦ ἐπωνόμασται. [3] Ταύτης πολίτης, Ἐργῖνος Κλυμένου παῖς, ὃς δασμὸν Θηβαίοις ἐπετέθηκεν· ὃν καὶ ἔφερον, ἄχρις οὗ Ἡρακλῆς αὐτοὺς ἠλευθέρωσε, φονεύσας Ἐργῖνον τὸν Ἀσκαλάφου, καὶ Ἰαλμένου πρόγονον. Ἐργίνου γὰρ Ἀζεὺς ὁ προῤῥηθεὶς, οὗ Ἄκτωρ, οὗ Ἀστυόχη, ἧς, καὶ Ἄρεος, Ἀσκάλαφος, καὶ Ἰάλμενος. Ἰστέον δὲ, ὅτι [4] ὁ Βοιώτιος Ὀρχομενὸς, καὶ ὁ Ἀρκαδικὸς, τοῖς ἐπιθέτοις διαστέλλονται. [5] Ὁ μὲν Ἀρκαδικὸς, πολύμηλος, ὡς μετ' ὀλίγον εἰσόμεθα· [6] ὁ δὲ Βοιώτιος, Μινύειος· [7] ἐπειδὴ Μινύας ποταμὸς αὐτὸν παραῤῥέει, [8] ἢ ὅτι γένος λαμπρὸν οἱ Μινύαι, ἀπὸ τοῦ Μινύου βασιλέως κληθὲν, ἐν αὐτῷ ποτε ἤνθησαν. Ὁ Γεωγράφος δὲ [9] οὐ μόνον πλουσίους, ἀλλὰ καὶ [10] μάλα δυνατοὺς τοὺς Βοιωτίους Ὀρχομενίους δείκνυσι· λέγων καὶ, ὅτι Ἐτεοκλῆς Ὀρχομενοῦ βασιλεὺς, [11] Χαρί-

 ρί-

oyis, iisdemque Orchomeniis, Scholiasta vetus Apollonii: cui Minyas habitasse dicitur in urbe Orchomeno· *ἀφ' οὗ*, inquit, *οἱ λαοὶ Μινύαι ἐκλήθησαν*. quod omnino sententiam meam confirmat. Scholia recentiora in Pindarum: *αἱ τῶν Μινυῶν πόλεις, τουτέστιν, ὁ Ὀρχομενός*. Inde Clymenus, qui rex fuit Orchomeni, rex Minyarum Apollodoro Atheniensi, & Orchomenii ipsi, Minyæ. Sic, qui in Bœotiâ erant Orchomenii, magnoque prœlio devicti sunt ab Hercule, Minyæ appellati a Diodoro Siculo, a Polyæno, a Pausaniâ, denique, ut alios omittam, ab Euripide in Hercule Furente, ubi ita Amphitryon de Hercule, filio suo:

Μινύαις κρατήσας διὰ μάχης ἀγωνίας τόκος.

ac postea ad Thebanos:

Τιμῶν' ἀμύνεθ' Ἡρακλέα, τίνοντά τε;
Ὃς εἷς Μινύαισι πᾶσι διὰ μάχης μολών,
Θήβαις ἔθηκεν ὄμμ' ἐλεύθερον βλέπειν.

Quanquam non nego, Minyarum nomen, quod proprium ab initio fuit, ac peculiare Orchomeniorum, ad finitimos quoque, aliosque etiam populos, fuisse inde diffusum, ac propagatum. quandoquidem, ut scribit in Corinthiacis Pausanias, *οἱ Μινύαι τὸ ἄνω Ὀρχομενίοις ὅμοροι, οἳ ἐπὶ Κηφισσῷ τῷ Λευκῷ κατῴκουν*. Sunt etiam, qui cum Hermolao Barbaro, & vetustis aliquot editionibus, legunt in Plinio: *In Thessaliâ autem amnis Orchomenos*. ita ut, auctore Hermolao, sit *Orchomenon & oppidi nomen, & fluminis*. Cui lectioni Harduinus adstipulari putat Homerum, cum ait:

Ἔστι δέ τις ποταμὸς Μινυήϊος εἰς ἅλα βάλλων.

At enim qui *Μινυήϊος* dicitur fluvius Homero, non est is fluvius Thessaliæ, sed Peloponnesi, *ἐγγύθεν Ἀρήνης* in Triphyliâ: quem Geographus scribit eundem esse, atque Anigrum; appellatum verò fuisse quondam Minyejum, *ἤτ' ἀπὸ τῶν μετὰ Χλωρίδος τῆς Νέστορος μητρὸς ἐλθόντων ἐξ Ὀρχομενοῦ τοῦ Μινυείου· ἤτ' ἀπὸ τῶν Μινυῶν* (Sic enim restituendum censeo locum Strabonis, vulgò depravatum) *οἳ τῶν Ἀργοναυτῶν ἀπόγονοι ὄντες, ἐκ Λήμνου μὲν εἰς Λακεδαίμονα ἐξέπεσον· ἐκεῖθεν δ' εἰς Τριφυλίαν, καὶ ᾤκησαν περὶ τὴν Ἀρήνην ἐν τῇ χώρᾳ τῇ νῦν Ὑπαισία καλουμένῃ, οὐκ ἐχούσῃ νῦν τὰ τῶν Μινυῶν κτίσματα*. ita ut dicat Geographus, fluvium illum Triphyliæ Minyejum, vocatum sic esse, sive ab iis, qui eò cum Chloride, Nestoris matre, ex Orchomeno Minyeo venerunt: sive a Minyis, iis, qui ex Argonautis orti, atque extorres, in Triphyliam tandem concesserunt. Fluvium eundem quidam postea, corrupto nomine, dixerunt Minteriam. Deinde falsum est, quod ad Plinium existimant, & amni, & oppido commune fuisse nomen Orchomenum. Nusquam enim gentium Orchomenum fluvium reperias. Orchomenus, quem dant Thessaliæ Scholiastæ Græci, urbs est, non fluvius: & Orchomenos Minyeus dictus est is, qui est Bœotiæ, ad distinctionem aliorum. Hesychius: *Ὀρχομενός, πόλις Βοιωτίας, ὁ ὑπὸ Μινυῶν καλεῖται*. Quare & *Μινύαι*, urbs ipsa Bœotica Orchomenus vocata est a Pindaro, ut paullò ante dicebamus. Et regio Orchomenia, *γῆ Μινυῶν* in Epitaphio Hesiodi. Orchomenius autem in Bœotiâ lacus, unde calamus Orchomenius, non alius est a Copaide: qui lacus, ut ab Haliarto Haliartius, ab Alalcomenis Alalcomenius, a Copis Copaicus, ita ab Orchomeno Orchomenius est appellatus, aliaque etiam ab aliis in orbem jacentibus oppidis cognomina accepit. *Politus*.

1. καὶ Κηρύσιον) Strabo: *καὶ περὶ Κάφυας δ' ἦν τις Ὀρχομενός*. Polit.

2. Ὁ Βοιώτιος δὲ, ἀπὸ τοῦ Διὸς Ὀρχομενοῦ ἐπωνόμασται) Auctor, quem retulimus supra, Brevium Scholiorum in Homerum appellatum esse scribit Orchomenum Bœoticum *ἀπὸ Ὀρχομενοῦ τοῦ Διὸς υἱοῦ, καὶ Ἑρμίππης τῆς Βοιωτοῦ*. Pausanias tamen in Bœoticis, Orchomenum filium fuisse dicit Minyæ; & ab eo Orchomenios vocatos, qui de nomine patris prius Minyæ appellarentur. Paullulùm in Orchomeni genere enarrando diversus Scholiasta vetus Apollonii: *Ἡσίοδος δὲ τῆς Δαναοῦ, καὶ Διὸς γίνεται Ὀρχομενός, ἀφ' οὗ καὶ ἡ πόλις Ὀρχομενὸς καλεῖται. Ὀρχομενοῦ δὲ, καὶ Ἑρμίππης τῆς Βοιωτοῦ γίνεται Μινύας ἐπίκλησιν, φύσει δὲ Ποσειδῶνος· ὃς ᾤκει ἐν Ὀρχομενῷ· ἀφ' οὗ οἱ λαοὶ Μινύαι ἐκλήθησαν*. Politus.

3. Ταύτης πολίτης, Ἐργῖνος Κλυμένου παῖς) ὁ τῶν Μινυῶν βασιλεύς. cujus Ergini, præter alios, meminerunt Diodorus Siculus, Apollodorus, Pausanias, Geographus. Et quidem Geographus Orchomeniorum quondam potentiæ argumento id esse ducit, ὅτι *Θηβαῖοι δασμὸν ἐτέλουν τοῖς Ὀρχομενίοις, καὶ Ἐργίνῳ τῷ τυραννοῦντι αὐτῶν, ὃν ὑφ' Ἡρακλέους καταλυθῆναι φασίν*. Politus.

4. ὁ Βοιώτιος Ὀρχομενὸς, καὶ ὁ Ἀρκαδικὸς, τοῖς ἐπιθέτοις διαστέλλονται) Scholiastes Thucydidis: *δύο γὰρ Ὀρχομενοί· ὁ μὲν τῆς Ἀρκαδίας, ὃν Ὅμηρος καλεῖ πολύμηλον· ὁ δὲ τῆς Βοιωτίας, ὃν Ὅμηρος καλεῖ Μινύειον*. Etymologici Magni Auctor: *Ὀρχομενοί. δύο εἰσὶ, Βοιωτικὸς, καὶ Ἀρκαδικός. ἀλλ' ὁ μὲν Βοιωτικὸς, Μινύειος καλεῖται· ὁ δὲ Ἀρκαδικὸς, πολύμηλος. καὶ τοῖς ἐπιθέτοις διαστέλλεται ἡ ὁμωνυμία*. Polit.

5. Ὁ μὲν γὰρ Ἀρκαδικὸς, πολύμηλος) Statius: *Dives & Orchomenos pecorum*. Polit.

6. ὁ δὲ Βοιώτιος, Μινύειος) Vetus Poëta apud Pausaniam: *Ἦστο δ' Ὀρχομενὸν Μινύειον*. Polit.

7. ἐπειδὴ Μινύας ποταμὸς αὐτὸν παραῤῥέει) Scholiasta vetus Homeri: *Παραῤῥεῖ αὐτὸν ποταμὸς Μινύας, ἀφ' οὗ Μινύαι ἐκλήθησαν οἱ τὴν χώραν κατοικοῦντες*. Polit.

8. ἢ ὅτι γένος λαμπρὸν οἱ Μινύαι) Magnum, ac celebre vetustis illis temporibus fuit nomen Minyarum. Notat id in Bœoticis Pausanias: *Τὸ δὲ ἀξίωμα τῶν Μινυῶν ἐπὶ τοσοῦτον ἦλθεν ἀκμῆς, ὥστε καὶ Νηλεὺς Κρηθέως βασιλεύων Πύλου γυναῖκα ἔσχεν ἐξ Ὀρχομενοῦ Χλῶριν Ἀμφίονος τοῦ Ἰασίου*. Uxorem hanc Nelei, ac Nestoris matrem, vocat Geographus *Χλωρίδα*. Polit.

9. οὐ μόνον πλουσίους) Orchomenios Bœotius opibus quàm maximè abundasse, non obscurè colligunt Geographus, & Pausanias ex verbis illis Homeri: *Οὐδ' ὅσ' ἐς Ὀρχομενὸν ποτινίσσεται, οὐδ' ὅσα Θήβας Αἰγυπτίας*. Fertur Minyas rex Orchomeni superiores omnes reges divitiis superasse, primusque ærarium, in quo pecunia servaretur, construxisse, quod loco miraculi est in Græciâ habitum. Nec immeritò queritur Pausanias de nonnullis scriptoribus Græcis, qui res exterarum gentium accuratiùs exornaverint; suas autem ipsorum, nihilò minùs mirabiles, omnino neglexerint: *εἰσίν γε*, inquit, *ἄνθρωποι ἐπιφανεῖς ἐς συγγραφήν, πυραμίδας μὲν τὰς παρὰ Αἰγυπτίοις ἐπῆλθον ἐξηγήσασθαι πρὸς τὸ ἀκριβέστατον, θησαυρὸν δὲ τὸν Μινύου, καὶ τὰ τείχη τὰ ἐν Τίρυνθι οὐδὲ ἐπὶ βραχὺ ἤγαγον μνήμης, οὐδὲν ὄντα ἐλάττονος θαύματος*. quibus sanè verbis Herodotum perstringit. *Politus*.

10. μάλα δυνατοὺς τοὺς Βοιωτίους Ὀρχομενίους) Maximè valuerunt equitatu Orchomenii, quod testatur Polyænus. Inde, ob equitandi præstantiâ, Minyæ *πλήξιπποι* in Epitaphio Hesiodi. Tzetzes ad Lycophronem: *ἄριστοι δὲ ἱππικοὶ οἱ Ὀρχομένιοι. Ἐργῖνος γὰρ ἵππῳ Θηβαίους νικήσας, φόρῳ ὑποτελεῖς εἶχεν. Ἡρακλῆς δὲ αὐτοὺς ἠλευθέρωσε*. Polit.

11. Χαρίτων ἱερὸν πρῶτος ἱδρύσατο) Theocritus Idyllio XVI.

Ὦ Ἐτεόκλειοι Χάριτες θεαὶ, αἳ Μινύειον
Ὀρχομενὸν φιλέοισαι, ἀπεχθόμενόν ποκα Θήβαις. Salvin.

Χαρίτων ἱερὸν πρῶτος ἱδρύσατο) ut ita scilicet opes, potentiamque suam Eteocles ostentaret: *&c*. ut egregiè observat Strabo,

ρίτων ἱερὸν πρῶτος ἱδρύσατο· καὶ ὅτι [1] Μινύαι τινὲς Ὀρχομένιοι ἀπῴκησαν εἰς Ἰωλκόν. [2] ὅθεν καὶ οἱ Ἀργοναῦται, Μινύαι παρὰ Λυκόφρονι. Ὁ αὐτὸς δὲ ἱστορεῖ καὶ, ὅτι Ὀρχομενὸς, πρότερον ᾠκεῖτο ἐπὶ πεδίῳ· ἐπιπολαζόντων δὲ τῶν ὑδάτων, ἀπῳκίσθησαν [3] πρὸς τὸ Ἀκόντιον ὄρος. καὶ ὅτι οἱ ἐν τῷ Πόντῳ Ἀχαιοὶ, [4] οἱ καὶ παρὰ τῷ Περιηγητῇ, Ὀρχομενίων ἄποικοι πλανηθέντων ἐκεῖ σὺν Ἰαλμένῳ τῷ ἀρχηγῷ μετὰ Τροίας ἅλωσιν. καὶ ὅτι πλησίον τοῦ τοιούτου Ὀρχομενοῦ ἡ προῤῥηθεῖσα Χαιρώνεια. καὶ ὅτι χωρίζει αὐτὸν ὁ Ποιητὴς τοῦ Βοιωτικοῦ ἔθνους, καλέσας αὐτὸν Μινύειον ἀπὸ ἔθνους Μινυῶν τῶν ἀνωτέρω ῥηθέντων. καὶ ὅτι ἐκαλοῦντο καὶ [5] οἱ παρά που Λυκίαν Σόλυμοι, [6] Μινύαι ἀπό τινος Μίνωος, [7] ὡς
Rom. p. 273. ἐν τῷ τῶν Λυκίων καταλόγῳ ῥηθήσεται· [8] Εἰ δὲ καὶ οἱ λοιποὶ Μινύαι, καὶ ὁ ποταμὸς Μινύας οὕτως ἐτυμολογοῦνται, τίς ἂν εἰδείη; δόξοι δ' ἂν ὁ Μινύας παρὰ τὸ μινὸν, ὅ ἐστι μικρὸν, λεχθῆναι, καθὰ καὶ [9] ὁ Τυδεὺς ἀπὸ τοῦ τυτθόν. Ὅτι δὲ Ἀττικὸν τὸ μινὸν, καὶ ὡς μέχρι νῦν ἐγχώριος Ἀθήνη-

quosdam ex Minyis Orchomeniis in Jolcum demigrasse. unde & Argonautæ dicti Minyæ apud Lycophronem. Idem quoque narrat, habitatum ab initio in planitie fuisse Orchomenum; sed, redundantibus aquis, translatam esse eam civitatem in Acontium montem: item Achæos, qui in Ponto sunt, quorum etiam mentio apud Dionysium Periegetam, colonos esse Orchomeniorum, qui eò locorum, post captam Trojam, Jalmeno duce, aberrassent: isti huic Orchomeno vicinam esse Chæroneam, de qua antea memoravimus; ipsumque per Poëtam secerni, ac segregari a Bœoticâ gente, quatenus vocat eum Minyeum a gente Minyarum, de quibus supra dictum est: quin & Solymos ipsos Lyciæ vocatos Minyas a quodam Minoë, ut in Lyciorum catalogo adnotabitur. An verò reliqui Minyæ, amnisque Minyas, ad eamdem vocis originem referantur, quis umquam sciverit? Videri forsitan poterit appellatus esse Minyas a voce *μινὸς*, quæ parvum, vel exiguum significat: pariter ac Tydeus a *τυτθὸς*, *parvulus*, *pusillus*. Constat autem, vocabulum esse Atticum *τὸ μινὸς*, patriamque etiam nunc esse hanc vocem, & propriam

bo, *ἀπ' ἐν τῷ λαμβάνειν χαίροντες, ἀπ' ἐν τῷ διδόναι κατορθοῦν, ἀπὸ καὶ ἀμφότερα, τὰς θεὰς ἐτίμησε ταύτας*. Hinc Pindarus Olymp. Od. 14.

Καφισίων ὑδάτων λαχοῖ-
σαι, αἵ τε ναίετε καλλίπωλον ἕ-
δραν, ὦ λιπαρᾶς ἀοίδιμοι βασίλειαι
Χάριτες Ὀρχομενοῦ,
Παλαιγόνων Μινυᾶν ἐπίσκοποι.

Politus.

1. *Μινύαι τινὲς Ὀρχομένιοι ἀπῴκησαν εἰς Ἰωλκόν*) Unde fit verisimile, quod scripsit Demetrius Scepsius, eos, qui circa Jolcum habitabant, Minyas appellatos. *Polit.*

2. *ὅθεν καὶ οἱ Ἀργοναῦται, Μινύαι παρὰ Λυκόφρονι*) Strabo: *ὅθεν τοὺς Ἀργοναύτας Μινύας λεχθῆναι*. De Lycophrone, observatio est Eustathii. Sic enim Lycophron:

Ὃν Κηφέως ἤμερσεν, ὁρμίσας σκάφος,
Ἔλαυνε ναυτίλοισι καὶ ναυπηγίαις.
Κρεῖσσον δὲ Μινυῶν ἄλοχα χαλκίσματα
Τηρῶσιν.

Tzetzes: *Μινυῶν, τῶν Ἀργοναυτῶν, ἐπεὶ οἱ πλείους αὐτῶν ἐξ Ὀρχομενοῦ τοῦ Μινυείου ἦσαν*. Errare existimo Scholiastam Pindari, cum Thessalum facit Minyam, cum, utpote *τὸ τῶν Μινυῶν γένος ἀρχαῖον*. Erat enim Minya patriâ Bœotius, seu Orchomenius. idest, ex eâ regione, quæ postea appellata est Orchomenia, antea ab ipso vocabatur Minyea. Inde Argonautæ, Minyæ, seu quia eorum plerique ex Orchomeno Minyeo erant, quod docet Tzetzes, & significat Strabo; seu quia genus a Minyâ ducebant, ut filiabus ejus procreati. quod tradit Apollonius Rhodius his verbis:

Τοὺς μὲν ἀριστῆας Μινύας περιναιετάοντες
Κίκλησκον μάλα πάντας, ἐπεὶ Μινύαο θυγατρῶν
Οἱ πλεῖστοι, καὶ ἄριστοι ἀφ' αἵματος εὐχετόωντο
Ἔμμεναι. ὡς δὲ καὶ αὐτὸν Ἰήσονα γείνατο μήτηρ
Ἀλκιμέδη, Κλυμένης Μινυηΐδος ἐκγεγαυῖα.

Vetus Apollonii interpres: *ὁ γὰρ Μινύας πολλὰς ἔσχε θυγατέρας. καὶ γὰρ ὁ Ἰάσων Ἀλκιμέδης ἐστὶ τῆς Κλυμένης τῆς Μινύου θυγατρός. Στησίχορος Ἐτεοκλυμένης φησίν. Φερεκύδης δὲ Ἀλκιμέδης τῆς Φυλάκου*. & paullò post: *ἐκ δὲ Μινύου, καὶ Κλυτοδώρας γίνεται Περσεφόνη, καὶ Περικλυμένη, καὶ Ἐτεοκλυμένη*. Filiæ igitur fuerunt Minyæ, Clymene, Periclymene, Eteoclymene, aliæque etiam, ut videtur, quorum *ἀπ' αἵματος* plerique Argonautarum. Atque ita intelligi debet illud Tzetzæ ad Lycophronem: *ὅπερ Μινύαι, καὶ Τριτογενείας, τῆς Αἰόλου, οἱ πλείους τῶν Ἀργοναυτῶν*. Magnum quondam nomen videtur Minyas ubique locorum per Græciam habuisse: adeò ut honori sibi, & gloriæ ducerent principes Thessalorum viri, filias ejus ex Orchomeno Bœotica sibi uxores adjungere. Sic enim & Pyli Rex Neleus, propter summam Minyarum dignitatem generis, atque amplitudinem nominis, Chloridem ex Orchomeno Minyeo in matrimonium postea ductas concupivit. Ovidio quoque, ad Poëtarum Græcorum exemplum, Minyæ, ipsi Argonautæ. Verùm, cum in Simmiæ Epigrammate Hercules dicitur *Μινυομάχος*, Minyæ, contra quos Hercules pugnavit, non intelliguntur ibi Argonautæ, ut falsò existimavit Suidas; sed Orchomenii ex Bœotiâ, quos Hercules prœlio, interfecto rege eorum Ergino, superavit. Legitur Epigramma illud Simmiæ in Anthologiâ lib. 6. cap. 15. cujus Epigrammatis primi duo versus hi afferuntur a Suidâ:

Σοὶ γέρας, Ἀλκείδη Μινυομάχε, τοῦτο Φίλιππος
Δέρμα τανυμμύου λαχνῆεν ἔθηκε βοός.

Corruptum est autem regis Ergini nomen apud Scholiastam Theocriti, & pro *Ἐργίνῳ* scriptum *Ὀργίλῳ*: ubi notat Scholiasta, dictum esse Orchomenum a Theocrito *ὑπεχθόμενον ταῖς Θήβαις, διὰ τὰ πεπραγμένα ὑπὸ Ὀργίλῳ τῷ Ὀρχομενίῳ. Οὗτος γὰρ, ἀναιρεθέντος τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Κλυμένου ὑπὸ Θηβαίων, εἷλε τὰς Θήβας, καὶ φόρους ἔταξεν, ἕως ὁ Ἡρακλῆς τοῦ δασμοῦ τοὺς Θηβαίους ἀπέλυσε, μάχῃ νικήσας τοὺς Ὀρχομενίους*. Politus.

3. *πρὸς τὸ Ἀκόντιον ὄρος*) Mons Bœotiæ Acontius memoratur Plinio lib. 4. c. 7. *Politus*.

4. *οἱ καὶ παρὰ τῷ Περιηγητῇ*) Dionysius in Periegesi:

ἀλήσαντες Ἀχαιοί,
Τούς ποτ' ἀπὸ Ξάνθοιο, καὶ Ἰδαίου Σιμόεντος
Πνοιαὶ σκορπίζουσιν νότοιο τε, καὶ Βορέαο
Ἑσπομένους μετὰ δῆριν Ἀρητιάδῃ βασιλῆϊ.

Aretiaden hunc regem, quem Achæi ad bellum, Trojanum videlicet, sunt secuti, intelligere videtur Dionysius Jalmenum Orchomenium, filium Martis. *Politus*.

5. *οἱ παρά που Λυκίαν Σόλυμοι*) Malim, *περί που Λυκίαν*. ut apud eumdem Eustathium in lib. ζ'. Il. *τόπος γάρ ἐστιν ὀχυρώτατος περί που τὴν Λυκίαν, οὗ οἱ ἐγχώριοι βαρβαρικώτερον τοὺς ἐκεῖ καλοῦσι Τζίλυμοι*. Politus. cum litterâ τα ad α. *Salvin*.

6. *Μινύαι ἀπό τινος Μίνωος*) Sic quidem & alibi Eustathius, ut in fine hujus libri, & in lib. ζ'. Sed malè legit Strabonem: aut, si vitioso codice usus est, legit negligenter, quòd non consuluerit Herodotum, quem auctorem citat Strabo. Herodoto enim *Μιλύαι* dicti, non *Μινύαι*, lib. 1. n. 173. *ὡς ἐνεκράτησε τῇ στάσει Μίνως, ἐξήλασε αὐτόν τε Σαρπηδόνα, καὶ τοὺς στασιώτας αὐτοῦ. οἱ δὲ ἀπωσθέντες, ἀπίκοντο τῆς Ἀσίης ἐς γῆν τὴν Μιλυάδα. τὴν γὰρ νῦν Λύκιοι νέμουσι, αὕτη τὸ παλαιὸν ἦν Μιλυάς. οἱ δὲ Μιλύαι, τότε Σόλυμοι ἐκαλέοντο. τέως μὲν δὴ αὐτῶν Σαρπηδὼν ἦρχε. οἱ δὲ ἐκαλέοντο τό πέρ τε ἠνείκαντο οὔνομα, καὶ νῦν ἔτι καλέονται ὑπὸ τῶν περιοίκων οἱ Λύκιοι, Τερμίλαι*. Neque umquam somniavit Strabo, a Minoë, qui in Cretâ regnabat, dictos fuisse Minyas, Solymos populos Lyciæ; sed de Termilis narrat l. 12. p. 573. hos *ἀγαγεῖν ἐποίκους ἐκ Κρήτης Σαρπηδόνα, Μίνω, καὶ Ῥαδαμάνθυος ἀδελφὸν ὄντα, καὶ ὀνομάσαι Τερμίλας τοὺς νῦν Μιλύας, ὥς φησιν Ἡρόδοτος· ἔτι δὲ πρότερον Σολύμους*. Milyarum, qui antea Solymi vocabantur, seu Milyium, appellationem arcessit Stephanus *ἀπὸ Μιλύου τῆς γυναικὸς Σολύμου, καὶ ἀδελφῆς. ὕστερον δὲ Κράγου γυναικός*. Politus.

7. *ὡς ἐν τῷ τῶν νέων*) l. *ὡς ἐν τῷ τῶν Λυκίων*. Error typographicus: quem tamen secutus est Frobenius. *Polit.*

8. *Εἰ δὲ καὶ οἱ λοιποὶ Μινύαι*) reliqui Minyæ, præter illos, quos diximus, Orchomenios. *Polit.*

9. *ὁ Τυδεὺς ἀπὸ τοῦ τυτθόν*) Etymologici Magni Auctor: *Τυδεύς, παρὰ τὸ τυτθόν, μικρὸς γὰρ ἦν τῇ ἡλικίᾳ*. Polit.

priam Athenis; indeque fieri τὸ μινυρίζειν, *minurizare, exilem vocem edere, flebili voce lamentari.*

θήσειν ἡ λέξις, δῆλόν ἐστι· [1] καὶ ὡς ἐξ αὐτοῦ τὸ μινυρίζειν γίνεται.

Phocensibus autem Schedius, & Epistrophus imperabant,
Filii Iphiti magnanimi Naubolidæ:
Qui Cyparissum tenebant, Pythonemque petrosam,
Crissamque divinam, & Daulida, & Panopea,
Quique Anemoream, & Hyampolin habitabant;
Quique fluvium Cephissum nobilem accolebant;
Quique Lilaam tenebant ad fontem Cephissi;
His simul quadraginta nigræ naves sequebantur,
Hi porro Phocensium ordines circumeundo constituerunt,
Et prope Bœotos ad lævam armabantur.

Αὐτὰρ Φωκήων Σχεδίος, καὶ Ἐπίστροφος ἦρχον,
Υἷες Ἰφίτου μεγαθύμου Ναυβολίδαο·
Οἳ Κυπάρισσον ἔχον, Πυθῶνά τε πετρήεσσαν,
Κρίσαν τε ζαθέην, καὶ Δαυλίδα, καὶ Πανοπῆα,
Οἵ τ' Ἀνεμώρειαν, καὶ Ὑάμπολιν ἀμφενέμοντο,
Οἵ τ' ἄρα πὰρ ποταμὸν Κηφισὸν δῖον ἔναιον,
Οἵ τε Λίλαιαν ἔχον πηγῆς ἔπι Κηφισοῖο·
Τοῖς δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.
Οἱ μὲν Φωκήων στίχας ἵστασαν ἀμφιέποντες,
Βοιωτῶν δ' ἔμπλην ἐπ' ἀριστερὰ θωρήσσοντο,

XXI. Nauboli filius Iphitus. Iphiti autem filii, Schedius, & Epistrophus, ductores, ac principes Phocensium, qui Cyparissum tenebant, urbem ita appellatam, seu potiùs pagum, cyparissi, hoc est, cupressi, arboris cognominem; Pythonemque, Crissamque, & Daulida, & Panopea, & Anemoream, & Hyampolin, & Lilæam ad fontem Cephissi, de quo etiam dictum est ad Dionysium Periegetam. His autem naves erant quadraginta: quas etiam, ut ait, prope a Bœotis, quippe iis finitimi, ad sinistram statuerunt. Ἔμπλην porro aut significat prope, aut idem est, ac seorsum, & separatim, ut veteres pariter docent. Ceterùm cum epithetis cum Pythonem effert, tum Crissam. Nam Pythonem, petrosam dicit a proximo monte Parnasso; Crissam verò vocat divinam, seu religiosam, a templo perillustri Cereris, quod in eâ fuisse perhibent, aut tamquam sacram Apollini: ex qua campus Crissæus, sinusque ibi Crissæus, idemque etiam Cirrhæus: propterea quòd Crissa, quæ sic vocatur juxta recentiores, per geminum σ', Cirrha quoque appellatur. Sicuti enim πυρσός, πυῤῥός, *rufus*, verso simplici σ' in ρ, & Τυρσηνός, Τυῤῥηνός, *Tyrrhenus*; sic etiam sinus Κρισσαῖος, *Crissæus*, Κιῤῥαῖος, *Cirrhæus*. Est autem propriè sinus, juxta veteres auctores, ut alibi quoque diximus, mare promontoriis clausum, ac comprehensum. Neque sum nescius, scribere nonnullos τὴν Κρῖσαν, *Crisam*, cum simplici σ', juxta atque τὴν Νῖσαν, *Nisam*, de qua paul-

καὶ Ὅτι Ναυβόλου Ἴφιτος. οὗ Σχεδίος, καὶ Ἐπίστροφος, ἄρχοντες Φωκήων, οἱ Κυπάρισσον ἔχον, πόλιν οὕτω καλουμένην, ἢ μάλιστα κώμην, ὁμώνυμον τῷ φυτῷ· Πυθῶνά τε, Κρίσσαν τε, καὶ Δαυλίδα, καὶ Πανοπῆα, καὶ Ἀνεμώρειαν, καὶ Ὑάμπολιν, καὶ Λίλαιαν πηγῆς ἐπὶ Κηφισοῖο. [2] περὶ οὗ καὶ ἐν τοῖς τοῦ Περιηγητοῦ εἴρηται. Ἦσαν δὲ τούτοις τεσσαράκοντα νῆες· ἃς καὶ ἔστησαν ἔμπλην, φησί, Βοιωτῶν ἐπ' ἀριστερά, ὡς ὅμοροι αὐτοῖς. [3] Ἔμπλην δὲ, ἢ τὸ ἐμπελαδὸν, [4] ἢ τὸ χωρὶς, ὡς καὶ τοῦτο φασὶν οἱ παλαιοί. Προάγει δὲ μετ' ἐπιθέτων τήν τε Πυθῶνα, πετρήεσσαν εἰπὼν διὰ τὸ περὶ αὐτὴν ὄρος τὸν Παρνασσόν· καὶ τὴν Κρίσσαν. Ζαθέην γὰρ αὐτὴν λέγει, ἐπεὶ Δημήτριον, φασὶ, περὶ αὐτὴν ἐπιφανές· ἢ ὡς ἀνακειμένην Ἀπόλλωνι· ἐξ ἧς καὶ [5] πεδίον Κρισσαῖον, [6] καὶ κόλπος ἐκεῖ Κρισσαῖος. Ὁ δὲ αὐτὸς καὶ Κιῤῥαῖος, [7] διὰ τὸ καὶ τὴν Κρίσσαν διπλάζουσαν, κατὰ τοὺς νεωτέρους, τὸ σ', Κίῤῥαν λέγεσθαι. Ὡς γὰρ πυρσὸς πυῤῥὸς, τροπῇ τοῦ ἑνὸς σ' εἰς ρ, καὶ Τυρσηνὸς Τυῤῥηνὸς, [8] οὕτω καὶ ὁ Κρισσαῖος κόλπος, Κιῤῥαῖος. Ἔστι δὲ, ὡς καὶ ἀλλαχοῦ εἴρηται, κόλπος, κατὰ τοὺς παλαιοὺς, κυρίως, θάλασσα ὑπὸ ἀκρωτηρίων περιεχομένη. Οὐκ ἠγνόηται δὲ οὐδ', ὅτι [9] τινὲς τὴν Κρίσαν, ὥσπερ καὶ τὴν πρὸ μικροῦ ῥηθεῖσαν Νῖσαν, δι' *Basil. p. 207.*

1. καὶ ὡς ἐξ αὐτοῦ τὸ μινυρίζειν γίνεται) Τὸ μινυρίζειν τὸ ἡσυχῇ κλαίειν, καὶ θρηνεῖν, aliunde derivat Etymologus, videlicet seu ἀπὸ τοῦ μύρω, unde κατὰ ἀναδιπλασιασμὸν μυρμυρίζω, καὶ τροπῇ τοῦ ρ εἰς τὸ ι, καὶ τοῦ μ εἰς τὸ ν, μινυρίζω· seu παρὰ τὸ μύω, unde μύζω, καὶ κατὰ ἀναδιπλασιασμὸν, μυμυρίζω, καὶ τροπῇ, μινυρίζω. Polit.

2. περὶ οὗ καὶ ἐν τοῖς τοῦ Περιηγητοῦ εἴρηται) Dionysius Periegetes, ubi agit de Phocide:

τῆς διὰ μέσσης
Κηφισοῦ μέγα χεῦμα κατερχόμενον κελαρύζει.

Eustathius ad eum locum: ὁ δὲ Διονύσιος λέγει καὶ, ὅτι διὰ μέσης τῆς Φωκίδος ταύτης Κηφισοῦ μέγα χεῦμα κατερχόμενον κελαρύζει, ὡς τοῦ Κηφισοῦ Φωκικοῦ ὄντος ποταμοῦ. Politus.

3. Ἔμπλην) quasi πλησίον. Salvinus.

Ἔμπλην δὲ, ἢ τὸ ἐμπελαδὸν) Etymologici Magni Auctor: Ἔμπλην, πλησίον, ἐγγύς· παρὰ τὸ πέλω ῥῆμα τὸ πλησιάζω, συγκοπῇ πλῶ· καὶ ἀμφιθέσει, ἐμπλῶ, καὶ ἔμπλην. Suidas: Πλῶ ἐκ τοῦ πέλω, πλέω· εἰς πέλω, πλῶ. παρὰ δὲ τὸ πλῶ, πλὴν· καὶ μετὰ τῆς ἐν προθέσεως, ἔμπλην, ἐπίῤῥημα σημαντικὸν, τὸ πλησίον. Polit.

4. ἢ τὸ χωρὶς) Suidas: Τὸ δὲ πλὴν (unde scilicet compositum est τὸ ἔμπλην) τὸ χωρὶς, κατ' ἀντίφρασιν ἐξηνέχθη. Scholiasta Nicandri: παρὰ Ἀρχιλόχῳ, ἔμπλην ἀντὶ τοῦ χωρὶς. οἷον· Ἔμπλην ἐμεῦ τε, καὶ στόλου. παρὰ δὲ τῷ Ποιητῇ, ἀντὶ τοῦ πλησίον. Hesychius: Ἔμπλην, χωρὶς, ἐγγὺς, πλησίον. Polit.

5. πεδίον Κρισσαῖον) lege, πεδίον. ut correxit etiam Frobenius. Stephanus: τὸ ἐθνικὸν Κρισσαῖος, καὶ Κρισσαῖον πεδίον. nempe quia Stephano scribitur Κρίσα, cum simplici σ'. Atque ita Κρισαίου πεδίου meminit Herodotus in Urania: & Κρισαῖον πεδίον legitur in Oratione Thessali, qui filius fuit Hippocratis. Strabo: ὑπόκειται δὲ τῇ Κίῤῥᾳ τὸ Κρισαῖον πεδίον εὔδαιμον. Nihilominus hoc ipsum πεδίον τὸ ἀπὸ τῆς Κίῤῥας, quod Strabo prædicat εὔδαιμον, Pausanias dicit esse ψιλὸν ἅπαν. καὶ φυτεύειν (verba sunt Pausaniæ) δένδρα οὐκ ἐθέλουσιν, ἢ ἐν τισιν ἀραῖς, ἢ ἀχρεῖον τὴν γῆν ἐς δένδρων τροφὴν εἰδότες. Inde a Cirrhâ *Cirrhai Phocidis campi* apud Plinium l. 4. c. 3. *Politus*.

6. καὶ κόλπος ἐκεῖ Κρισσαῖος) Eustathius, quem Crissæum sinum, eumdem quoque appellatum affirmet Cirrhæum, Crissam urbem eamdem statuit, quæ postea dicta est Cirrha. Unde & Heliodorus in Æthiopicis eumdem sinum alibi Κρισσαῖον, alibi Κιῤῥαῖον vocat. Et de Crissæo quidem sinu ita loquitur l. 2. διὰ τε τοῦ Κρισσαίου κόλπου τῇ Κίῤῥῃ προσορμισθεὶς, εἰς τοὺς ἐπὶ τὴν πόλιν ἀνῄειν. ubi sanè pro τῇ Κίῤῥῃ legendum τῇ Κίῤῥᾳ. Verùm Geographus non urbem illam Cirrham, a qua campus Cirrhæus; sed aliam urbem Crissam nomen dedisse scribit sinui Crissæo. Sic enim ille l. 9. in Phocicis: ὑπόκειται δὲ τῇ Κίῤῥᾳ τὸ Κρισαῖον πεδίον εὔδαιμον· πάλιν δ' ἐφεξῆς ἐστιν ἄλλη πόλις Κρίσα. ἀφ' ἧς ὁ κόλπος Κρισαῖος. Crissæi hujus sinus meminit Thucydides l. 1. & Plinius l. 4. Sinus idem Pausaniæ πέλαγος τὸ Κρισαῖον. Politus.

7. διὰ τὸ καὶ τὴν Κρίσσαν διπλάζουσαν, κατὰ τοὺς νεωτέρους, τὸ σ', Κίῤῥαν λέγεσθαι) Atqui, ut ἡ Κρίσσα dicatur Κίῤῥα, non necesse est, τὴν Κρίσσαν διπλάζειν τὸ σ'. quia, ut rectiùs Etymologus, ex Κρίσα fit per hyperthesin Κίρσα, unde Κίῤῥα· ut ex Χερσόνησος, Χεῤῥόνησος. Verùm Pausanias in Phocicis tradit, quam Homerus prisco nomine Crissam vocaverit, eamdem de nomine Cirrhæ nimphæ, Cirrham ætate suâ appellatam. *Polit.*

8. οὕτω καὶ ὁ Κρισσαῖος κόλπος, Κιῤῥαῖος) Τύρσις Lac. cuccis. μυρσίνη. myrtea (virga). Sed Κιῤῥαῖος non itidem est a κιρσαῖος, sed a κρισσαῖος per metathesin. *Salvinus*.

9. τινὲς τὴν Κρίσαν) Malim, hoc quidem loci, Κρῖσαν. Sic Κρῖσα, περισπωμένως apud Stephanum. *Polit.*

Apud Stephanum, juxta Eustathium, scribendum Κρῖσα, circumflexâ primâ syllaba. *Salvinus*.

[1] δι' ἑνὸς σ' γράφουσι, περισπῶντες τὴν ἄρχουσαν. Ὁ δὲ Γεωγράφος λέγει, ὅτι Κρίσα τῆς Φωκίδος, ἐπ' αὐτῆς ἱδρυμένη τῆς θαλάσσης, καὶ Κίῤῥα, καὶ [2] Ἀντίκιῤῥα. [3] ὥστε, κατ' αὐτὸν, ἑτέρα ἡ Κρίσα, καὶ ἑτέρα ἡ Κίῤῥα. Λέγει δ' ὁ αὐτὸς, καὶ ὅτι [4] πόλις ἀρχαία Κίῤῥα ἐπὶ θαλάσ-

paullò ante dictum est, primamque eos syllabam circumflectere. Verùm Geographus: Crissa, inquit, urbs Phocidis, sita ad ipsum mare, & Cirrha, & Anticirrha. adeò ut, juxta Strabonem, alia sit Crissa, alia Cirrha. Scribit etiam idem auctor, urbem antiquam Cirrham sitam esse

1. δι' ἑνὸς σ' γράφουσι) Unde etiam, cum simplici σ', dicunt Κρισαῖον κόλπον. quod notat Auctor Magni Etymologici: Κρίσα, πόλις τῆς Φωκίδος, ἀπὸ ταύτης λέγεται Κρισαῖος κόλπος. Itaque apud Homerum circumflectunt primam: Κρῖσάν τε ζαθέην. Nec enim aliter staret ibi aptè in metro, nisi prima esset longa suapte naturâ: ut & in versu illo Nonni Dionysiac. lib. 13.

Κρῖσαν ἀμπελόεσσαν, καὶ Δαυλίδα, καὶ Πανοπῆα.

Sic apud Sophoclem in Electrâ: Οὔτε γὰρ ὁ τὴν Κρῖσαν. Nam & ibi primam circumflectit. Sic, ubicumque nomen hoc occurrit cum simplici σ', quippe alterâ syllabâ brevi, scribitur a me Κρῖσα, προπερισπωμένως: ut & apud Hesychium: Κρῖσα, πόλις Φωκίδος. & apud Scholiastam Sophoclis: Κρῖσα γὰρ, πόλις Φωκίδος. itemque apud Stephanum, ex Hecatæo: Κρῖσα, πόλις Φωκίδος. Vulgò scribunt Κρίσα, παροξυτόνως. Quam tamen ipsam scripturam non videntur permittere Poetæ, quippe qui, non geminato τῷ σ', priorem ejus vocis syllabam longam habeant naturâ. Accessit Stephanus nomen urbis Κρῖσα ἀπὸ Κρίσου τοῦ Φώκου. Et quidem Κρῖσον filium Phoci nominat ex Asiu Poetâ Pausanias. qua sanè ratione scriberem Κρῖσον, προπερισπωμένως, pariter ac Νῖσον, a quo urbs Νῖσα. Sed tamen filium eumdem Phoci vocant alii Κρίσσον cum duplici σ', ut ita prior syllaba, similiter atque in Κρίσσα, longa sit positione. Eustathius paullò post: Κρίσσα δὲ, πεδίον, καὶ πόλις ἐν Ἀκαρνίᾳ, ἢ ἐν Δελφοῖς, ἀπὸ Κρίσσου τινὸς τυραννοῦ. ὃ, ὡς Ἑλλάνικός φησι, παιδὸς Φώκου. Vetus Scholiasta Homeri: ὠνόμασται ἀπὸ Κρίσσου, τοῦ τυράννου. Antiqua Scholia ad Orestem Euripidis: Φώκου παῖδες, Κρίσσος, καὶ Πανοπεύς. τούτων ὁ Κρίσσος ἔκτισε τὴν Κίῤῥαν, τότε Κρίσσαν καλουμένην. Politus.

2. Ἀντίκιῤῥα) Ptolemæo Ἀντίκυῤῥα. Scylaci, Helladio, Ptolemæo Hephæstioni, Pausaniæ, Stephano, Suidæ, aliis plerisque omnibus Scriptoribus Græcis, Ἀντίκυρα. Nostris Anticyra. Livius lib. 32. Anticyra in Phocide, in Corinthium versa sinum. Politus.

3. ὥστε, κατ' αὐτὸν, ἑτέρα ἡ Κρίσα, καὶ ἑτέρα ἡ Κίῤῥα) Id observat Eustathius, quia alii unam eamdemque Phocidis urbem volunt esse Crissam, & Cirrham. Stephanus v. Κρῖσα. Τινὲς δ' αὐτὴν τὴν Κίῤῥαν φασί. Lege: Τινὲς δὲ τὴν αὐτήν. Etymologici Magni Auctor: Λεοντῖνος δὲ ἡγεῖται, δύο εἶναι πόλεις, ἄλλην τὴν Κρῖσαν, καὶ ἄλλην τὴν Κίῤῥαν. Ἀγνοεῖται δὲ ἀπὸ πολλῶν. Οὔτε γὰρ τῶν Γεωγράφων ἐστί τις πόλεις δύο διαφέρειν, ἀλλ' οὐδὲ τῶν Περιηγητῶν. Μόνος δὲ αὐτός, καὶ τοῦτο δὲ ἀγνοῶν, καὶ ἰδιωτισμὸν τὸ πάθος. ὅθεν ἱστορίαν δίδωσι διεψευσμένην. ἡ αὐτὴ γὰρ Κρῖσα, καὶ Κίῤῥα. Ita quidem Etymologus: quem docti hodie viri conclamant, in reprehendendo Leontino falsum ipsum vehementer, totoque cœlo aberrasse, quòd nescivesit, quid de duabus illis urbibus, Crissâ, & Cirrhâ, Geographi docuerint, ac præsertim Geographorum princeps, Strabo. At ego rectè sentire dico Etymologum, rectèque ab eo Leontinum reprehensum, nec, qui manifesti erroris Etymologum redarguunt, ipsius mentem ejus percepisse. Verùm quidem certè est, quod testatur Strabo, tres illas maritimas fuisse, diversasque inter sese, urbes Phocidis, Cirrham, Crissam, Anticirrham. Neque id negat, aut ignorare potuit Etymologus, quod testatum maximè erat Geographis: quum & Geographorum potissimùm auctoritate utatur ipse adversùs Leontinum. Quippe & a Ptolemæo in Phocidis παραλίᾳ referuntur Κίῤῥα, Κρῖσα, Ἀντίκυῤῥα: easque etiam urbes in Phocicis ex Scriptoribus nostris adnumerat Plinius lib. 4. c. 3. Ultra Cirrhæi Phocidis campi, oppidum Cirrha. & paullò post: Præterea oppidum Crissa, & cum Bulensibus, Anticyra. Disertè Strabo: πρόκειται δὲ τῆς Κίῤῥας τὸ Κρισαῖον πεδίον εὔδαιμον. πάλιν δ' ἐφεξῆς ἐστιν ἄλλη πόλις Κρῖσα, ἀφ' ἧς ὁ κόλπος Κρισαῖος· εἶτα Ἀντίκυρα. Quare ut Cirrha, πόλις ἀρχαία, cui campus adjacet Crissæus, confundenda minimè est cum Crissâ, urbe aliâ Phocicâ, a qua sinus Crissæus; ita una illa, eademque Cirrha non est in urbes duas dividenda, quarum una sit Cirrha, alia Crissa. quod volebat Leontinus contra Geographorum omnium, & Periegetarum fidem. ita ut hoc modo maritima quatuor essent oppida Phocidis, Cirrha, Crissæ duæ, & Anticirrha. Nam quæ Crissa antiquitus vocabatur, ut vocata certè est ab Homero; eadem posteriori ætate Cirrha est appellata. Pausanias in Phocicis: Λέγεται δὲ ἐς τὴν Κίῤῥαν, καὶ αὐτὴ ἡ Κίῤῥα τε ὄνομα τὸ ἐπ' ἀρχαίου τεθῆναι τῷ χωρίῳ φασίν, Ὅμηρος μέντοι Κρῖσαν ἐν τῷ Ἰλιάδι ὀνόμασε, καὶ ὕστερον τῷ ἐς Ἀπόλλωνα ὀνόματι τὸ ἐξ ἀρχῆς καλεῖ τὴν πόλιν. Scholiasta Euripidis ad Orestem: Φώκου παῖδες, Κρίσσος, καὶ Πανοπεύς. τούτων ὁ Κρίσσος ἔκτισε τὴν Κίῤῥαν, τότε Κρίσσαν καλουμένην. Erat igitur urbs eadem Cirrha, quæ Crissa. Idque ipsum innuere quodammodo mihi videtur ipse Geographus, quippe qui post Cirrham, cui adjacet campus Crissæus, aliam esse dicat urbem Crissam, ἀφ' ἧς ὁ κόλπος Κρισαῖος. perinde quasi Crissa quoque vocaretur, quam ipse Cirrham nominat. Inde ab hac urbe campus Κρισαῖος, qui & idem Κιῤῥαῖος. Quod ipsum pariter indicat, utroque nomine urbem vocatam. Unde qui Κιῤῥαῖοι sunt Æschini, Pausaniæ, Polyæno, antiquo Pindari Scholiastæ, aliisque scriptoribus, iidem Κρισαῖοι dicti sunt a Strabone; iidemque, cum simplici σ', Κρίσαιοι a Thessalo Hippocratis filio. Quamquam videtur nonnullis, quos vocat Strabo Κρισαίους, tempore belli Crissæi, non ab antiquâ illâ Crissâ, quæ Cirrha dicta est, eos appellare, sed ab alterâ urbe Crissâ. Sic enim verba ejus concipiunt, quasi dicat, Cirrham priùs a Crissæis, deinde Crissam ipsam ab Eurylocho Thessalo, tempore belli Crissæi, deletam fuisse. Qua de re postea videbimus. Namque ii, quos dixi, Scriptores Græci Κιῤῥαίους, tamquam ab urbe Cirrhâ, eos denominant, qui, templo Delphico, & donariis violatis, Crissæum bellum excitarunt, ipsamque eorum urbem Κίῤῥαν vocant. Et de Eurylocho quidem Thessalo ita commemorat Scholiasta Pindari: Εὐρύλοχος ὁ Θεσσαλὸς, καταπολεμήσας Κιῤῥαίους, ἀνεκτήσατο τὸν ἀγῶνα τῷ θεῷ· οἱ δὲ Κιῤῥαῖοι, λῃστρικῷ τρόπῳ χρώμενοι, ἐσύλων τοὺς παραβάλλοντας εἰς τὰ τοῦ θεοῦ ἄλση. Erat Eurylochus dux belli gerendi constitutus: cujus etiam mentio apud Hippocratis filium Thessalum. Quare, si illud idem bellum Crissæum dictum est, & Crissæum, quod gestum est adversùs Cirrhæos; inde patet, eosdem Cirrhæos esse, & Crissæos, eorumque adeò urbem & Cirrham & Crissam esse appellatam. Athenæus lib. 13. καὶ ὁ Κρισαικὸς δὲ πόλεμος ὀνομαζόμενος, ὥς φησι Καλλισθένης ἐν τῷ περὶ ἱεροῦ πολέμου, ὅτε Κιῤῥαῖοι πρὸς Φωκεῖς ἐπολέμησαν, δεκαέτης ἦν, ἁρπασάντων Κιῤῥαίων τὴν Πελάγοντος τοῦ Φωκέως θυγατέρα Μεγιστώ, καὶ τὰς Ἀργείων θυγατέρας ἐπανιούσας ἐκ τοῦ Πυθικοῦ ἱεροῦ. δεκάτῳ δὲ τῷ ἔτει ἑάλω καὶ ἡ Κίῤῥα. Ubi videtur Athenæus diversos Cirrhæos facere a Phocensibus, quòd Cirrhæi pariter ac Delphi, communem Phocensium appellationem respuerent. Siquidem οἱ Δελφοὶ παρῄτηνται ὀνομάζεσθαι Φωκεῖς. Ceterùm quæ jam inde a principio Crissa, videtur mihi nomen postea suum per metathesin mutasse in Cirrham, ut ab aliâ Crissâ distingueretur, a qua sinus Crissæus. Quamquam videntur alii Crissæum sinum dictum existimasse ab illâ eadem Crissâ, quæ est etiam Cirrha: quippe quum Crissæum sinum, vocent quoque Cirrhæum, Heliodorus Æthiopic. lib. 2. διὰ τε τοῦ Κρισαίου κόλπου τῇ Κίῤῥᾳ προσορμισάμενος, ἐπὶ τοὺς Δελφοὺς ἀνῄειν. ac rursus lib. 5. Κιῤῥαῖον μὲν δὴ κόλπον, καὶ Παρνασὸν ἀφέντες. Atque hos potissimùm sequitur auctores Eustathius. Iidem tamen non videntur ulterius Crissæ rationem ullam habuisse: ut nec habuit Eustathius, cum Crissæum sinum, eumdem quoque vocatum dicit Cirrhæum, propterea quòd Crissa dicitur pariter Cirrha. Nam qui Crissam disertè separat a Cirrhâ Geographus, sinui Crissæo factum esse vult nomen a Crissâ. Itaque Crissæum vulgò vocant hunc sinum scriptores. At verò campum, quem denominatum censent a Cirrhâ, quamvis aliquando dictum reperias Κρισαῖον, eo quòd Cirrha ipsa, Κρῖσα quondam, ut diximus, vocaretur, unde videtur campus pristinum nomen retinuisse, ut apud Dicæarchum:

Πεδίῳ εἰς πεδίον Κρισαῖον. ἀπὸ Κίῤῥας δ' ἄνω
Προσβαίνοντι Δελφῶν πόλις ἐστὶ, καὶ ἱερόν.

attamen frequentiùs, ἀπὸ τῆς Κίῤῥας, appellasse eum videntur Κιῤῥαῖον. Sic Κιῤῥαῖον ὀνομαζόμενον πεδίον memorat Æschines in Oratione contra Ctesiphontem. Sic ἱερᾶς χώρας τῆς ὀνομαζομένης Κιῤῥαίας meminit Diodorus Siculus lib. 16. Sic χώραν τὴν Κιῤῥαίαν dicunt Polyænus, & Pausanias. Sic denique dicitur Plinio Sinus Crissæus: ac deinde Cirrhæi Phocidis campi, oppidum Cirrha. unde, corrupto facilè nomine ex Κιῤῥαῖον, seu Κίῤῥαιον, factum est Κύραιον: ut Κύραιον πεδίον legitur in Periplo Scylacis: pariter ac pro Ἀντίκιῤῥα dici cœpta est Ἀντίκυῤῥα, & Ἀντίκυρα. Itaque, ut ad Etymologum revertamur, fallitur ipse aliquâ ex parte, quatenus videlicet ab eadem Crissâ, quæ est Cirrha, nomen imposuit sinui Crissæo, quum ab aliâ Crissâ cognomen illud sinus acceperit: sed, quatenus Cirrham eamdem quoque esse affirmat, quæ dicta est Crissa, rectè utique sentit, atque ex mente Geographorum. Κρῖσα igitur est ei cum simplici σ', unde, per metathesin, seu hyperthesin, Κίῤῥα. Qua in re turpiter lapsus est Leontinus, qui, quum urbem illam vocatam alibi videret Κρῖσαν, alibi Κίῤῥαν, propter ignorationem τοῦ πάθους, duas ex unâ urbes fecerit. similiter ac siquis Crissæum campum diversum crederet a Cirrhæo, propterea quòd alii eum Κρισαῖον, alii Κιῤῥαῖον nominant. Hæc mens est Etymologi: quem propter illam unam eamdemque Crissam, ac Cirrham non magis possumus erroris reprehendere, quàm Pausaniam, Scholiastam veterem Euripidis, Eustathium nostrum, eos denique omnes, qui Crissæum campum, & Cirrhæum, eumdem omnino, ut revera erat, arbitrantur. Politus.

4. πόλις ἀρχαία Κίῤῥα) Strabo: ἐνωρίσατο δὲ τῇ Κίῤῥᾳ πόλις ἀρχαία Κίῤῥα. Mons est ὁ Κίρφις, aliis Κίῤῥιος. Thessalus, filius Hippocratis: Τὸ δὲ Κίῤῥιον ὄρος, ᾧ Φωκεῖς παράκεινται. Politus.

esse ad mare: unde adscensus sit Delphos, stadiorum circiter octoginta, e regione Sicyonis. Cirrhæ, inquit, adjacet Crissæus campus felix, atque opimus. Sequitur inde alia urbs Crissa, a qua sinus Crissæus. Dirutæ autem hæ urbes sunt, Cirrha, & Crissa. Verùm olim, inquit, beati satis, ac felices fuerunt Crissæi, & vectigabilia acerbiùs ab iis exegerunt, qui ad Apollinis templum adventabant. Magna porrò, validaque gens, Phocenses, & permultùm Demostheni memorata: eorumque etiam meminit Dionysiana Orbis Descriptio. Jacere dicitur Phocis post Bœotiam, & Orchomenum, Bœotiæ ad septemtriones apposita. Quemadmodum autem Phocenses Apollinis olim templum diripuerint, unde bellum exarsit, quod Phocicum, ac Sacrum vocant, sumus postea declaraturi.

XXII. Hîc verò, quod scire oportet, tametsi τὸ Ἴφιτος, *Iphitus*, metri caussâ, producit mediam, seu penultimam syllabam; tamen alibi servat tempus breve. ut, Ἴφιτος Εὐρυτίδης. *Iphitus Eurytides*. Porro τὸ Φωκίων, *Phocensium*, dupliciter effertur, juxta veteres auctores: qui scribunt, vocem hanc apud Aristarchum bifariam legi; Φωκείων, *Phoceinsium*, nimirum per diphthongum, & Φωκήων, *Phocensium*, per litteram η. Et simile occurrit exemplum apud Dionysium Periegetam, ubi agit de Hyllensibus. Schedios autem auctores prisci enumerant duos, tum hunc ipsum filium Iphiti, tum alium, qui filius fuit Perimedis. Dicit enim alicubi Poëta: Σχεδίον, Περιμήδεος υἱὸν, Ἀρχὸν Φωκήων. *Schedium, Perimedis filium, ducem Phocensium*. ducem videlicet secundarium, parti copiarum præfectum. & rursus: Σχεδίον μεγαθύμου Ἰφίτου υἱὸν, Φωκήων ὄχ' ἄριστον. *Schedium magnanimi Iphiti filium, Phocensium longè præstantissimum*. quem utrumque Hector interfecit. Quin & ipse idem Poëta Eurybatas duos agnoscit præcones, unum regis, alterum Ulyssis Ithacensem: duosque Eurymedontas, unum Agamemnonis, alterum Nestoris. Nec non alia sunt apud eum ipsum nomina, pluribus eadem communia, ut multis liquidò in locis apparet. Phocenses porrò, quos diximus, vocantur ita a Phoco, filio Æaci, & Psamathes, quæ una erat Nereidum. At Cypa-

rif-

λάσσης ἱδρυμένη, ἀφ' ἧς ἀνάβασις εἰς Δελφούς, [1] ὀγδοήκοντά που σταδίων, ἀντικρὺ Σικυῶνος. [2] Πρόσκειται δὲ τῇ Κίῤῥᾳ τὸ Κρισσαῖον πεδίον εὔδαιμον. ἐφεξῆς δὲ ἄλλη πόλις Κρίσσα, ἀφ' ἧς ὁ κόλπος Κρισσαῖος. [3] Κατεσπάσθη δὲ καὶ ἡ Κίῤῥα, καὶ ἡ Κρίσσα. [4] Εὐτύχησαν δέ ποτε, φησὶν, οἱ Κρισσαῖοι, καὶ πικρῶς ἐτελώνουν [5] τοὺς ἐπὶ τὸ τοῦ Ἀπόλλωνος ἱερὸν ἀφικνουμένους. Μέγα δὲ ἔθνος οἱ Φωκεῖς, [6] καὶ πολλοῦ λόγου τῷ Δημοσθένει ἀξιωθέν· [7] καὶ μέμνηται καὶ αὐτῶν ἡ Περιήγησις. Κεῖται δέ, φασιν, ἡ Φωκὶς, μετὰ Βοιωτίαν, καὶ Ὀρχομενὸν, πρὸς ἄρκτον [8] παραβεβλημένη τῇ Βοιωτίᾳ. Ὅτι δὲ οἱ Φωκεῖς ἐσύλησαν ποτὲ τὸ τοῦ Ἀπόλλωνος ἱερὸν, [9] ὅθεν ὁ Φωκικὸς, καὶ ἱερὸς καλούμενος ἐξήφθη πόλεμος, καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς δηλωθήσεται.

κβʹ. Ἰστέον δὲ, ὅτι τὸ Ἴφιτος, ἐνταῦθα μὲν διὰ μέτρον, ἐξέτεινε τὴν μέσην συλλαβὴν, ἤτοι τὴν παραλήγουσαν· ἀλλαχοῦ δὲ φυλάσσει τὸν βραχὺν χρόνον. οἷον, [10] Ἴφιτος Εὐρυτίδης. Τὸ δὲ Φωκίων, διφορεῖται, κατὰ τοὺς παλαιούς· οἵ φασιν, ὅτι ἐν τῇ Ἀριστάρχου διχῶς φέρεται, Φωκείων, διὰ διφθόγγου δηλαδὴ, καὶ Φωκήων, διὰ τοῦ η. Ἔστι δὲ καὶ ἐν τοῖς τοῦ Περιηγητοῦ τοιοῦτόν τι, [11] ἐν οἷς περὶ τῶν Ὑλλέων λέγει. Σχεδίους δὲ ἀπαριθμοῦνται οἱ ἀρχαῖοι, δύο, τοῦτόν τε τὸν Ἰφιτίδην, καὶ τὸν τοῦ Περιμήδους. Φησὶ γάρ που ὁ Ποιητής· Σχεδίον, Περιμήδεος υἱὸν, Ἀρχὸν Φωκήων. ἤγουν ὕπαρχον, ἡγεμόνα τῶν ἐπὶ μέρους. καὶ πάλιν· Σχεδίον [12] μεγαθύμου Ἰφίτου υἱὸν, Φωκήων ὄχ' ἄριστον. οὓς καὶ ἀμφοτέρους ὁ Ἕκτωρ ἀναιρεῖ. Rom. p. 274. Ὁ δ' αὐτὸς Ποιητὴς καὶ δύο Εὐρυβάτας οἶδε κήρυκας, τὸν βασιλικὸν, καὶ τὸν τοῦ Ὀδυσσέως τὸν ἐξ Ἰθάκης· καὶ δύο Εὐρυμέδοντας, τὸν τοῦ Ἀγαμέμνονος, καὶ τὸν τοῦ Νέστορος. Καὶ ἄλλαι δὲ ὁμωνυμίαι εἰσὶ παρ' αὐτῷ, καθὰ πολλαχοῦ φαίνεται. Οἱ δὲ ῥηθέντες Φωκεῖς, καλοῦνται οὕτως [13] ἀπὸ Φώκου υἱοῦ Αἰακοῦ, [14] καὶ Ψαμάθης μιᾶς τῶν Νη-

Νη-

1. ὀγδοήκοντά που σταδίων) Paullulùm discrepat in stadiorum numero Pausanias: Ἐς δὲ Κίῤῥαν τὸ ἐπίνειον Δελφῶν, ὁδὸς μὲν σταδίων ἑξήκοντά ἐστιν ἐκ Δελφῶν. Quod & observavit Casaubonus. *Polit.*

2. Πρόσκειται δὲ τῇ Κίῤῥᾳ) Vulgatus Strabo: Πρόσκειται δὲ τῇ Κίῤῥῃ. Unde emendarunt τῆς Κίῤῥας. Quod non fecissent, si veram loci hujus lectionem ex Eustathio didicissent. *Politus*.

3. Κατεσπάσθη) Strabo, κατεσκάφησαν. Politus.

4. Εὐτύχησαν δέ ποτε, φησὶν, οἱ Κρισσαῖοι) Videlicet, ut narrat Strabo, διὰ τὰ ἐκ τῆς Σικελίας, καὶ τῆς Ἰταλίας τέλη. Thessalus, Hippocratis filius, de Crisæis: Οὗτοι δὲ οἱ Κρισαῖοι γενόμενοι τότε πολλοὶ, καὶ ἰσχυροὶ, καὶ πλούσιοι, τυχόντες τοῖς ἀγαθοῖς, οὐκ καλῶς ἐχρήσαντο. ἐξυβρίσαντες γὰρ, πολλὰ ἀσεβῆ, καὶ παράνομα πράγματα εἰργάσαντο, εἰς τὸν θεὸν ἀσεβοῦντες, Δελφοὺς καταδουλώμενοι, φρουρίους ληϊζόμενοι, γεωργοὺς συλῶντες. Polit.

5. τοὺς περὶ τὸ τοῦ Ἀπόλλωνος) Ea Strabone lege, τοὺς ἐπί. Polit.

6. καὶ πολλοῦ λόγου τῷ Δημοσθένει ἀξιωθέν) tum alibi, tum maxime in Oratione De Falsâ Legatione. *Polit.*

7. καὶ μέμνηται καὶ αὐτῶν ἡ Περιήγησις) Dionysius Periegeta v. 437.

Τῇ δ' ἔπι Φωκὶς ἄρουρα πρὸς ἀντολίην τε, καὶ ἠῶ,
Ἐλκομένη βορέηνδε, κατὰ στόμα Θερμοπυλάων,
Παρνασσὸν ... ὑπὸ πτυχί. ἧ ἄπο μέσσης
Κηφισσὸς μέγα χεῦμα κατερχόμενον κελαρύζει. Politus.

8. παραβεβλημένη τῇ Βοιωτίᾳ) Apud Strabonem in recentioribus editionibus vitiosè excusum, παραβεβλημένη τῇ Βοιωτίᾳ. Quare corrigendus est locus ex Eustathio. *Polit.*

9. ὅθεν ὁ Φωκικὸς, καὶ ἱερὸς καλούμενος ἐξήφθη πόλεμος) Strabo lib. 9. ὁ σύλησις ἡ γενηθεῖσα ὑπὸ τῶν Φωκέων· ἐξ ἧς ὁ Φωκικὸς, καὶ ἱερὸς καλούμενος ἐξήφθη πόλεμος. Pausanias in Phocicis: Δεκάτῳ δὲ ὕστερον ἔτει μετὰ τὸ τὸ ἱερὸν καταληφθῆναι, ἀπέδωκεν ὁ Φίλιππος πέρας τῷ πολέμῳ, Φωκικῷ τε, καὶ ἱερῷ κληθέντι αὐτῷ. Diodorus Siculus lib. 16 ἐπὶ δὲ τούτου (Archonte videlicet Athenis Callistrato, Coss. Romæ M. Fabio, & C. Plotio) ὁ κληθεὶς ἱερὸς πόλεμος συνέστη, καὶ διέμεινεν ἔτη ἐννέα. Multò bello hoc antiquius bellum, quod appellatum est *Crissæum*, & *Crissæicum*: non ab alterâ tamen urbe Crisæ, ut falsò putant Strabonem voluisse; sed a Crisâ illa antiquâ, cui nomen etiam erat Cirrhæ: unde Crissæi iidem, qui Cirrhæi, ut paullò ante notabamus. Nec est opus cum Palmerio mutare apud Strabonem τὸ Κρισαίων in Κιῤῥαίων. Politus.

10. Ἴφιτος Εὐρυτίδης) Lib. φʹ. Odyss. v. 14. *Polit.*

11. ἐν οἷς περὶ τῶν Ὑλλέων λέγει) Nam & apud Dionysium variat τὸ Ὑλλείων, & τὸ Ὑλλήων, teste ibidem Eustathio. τὸ δὲ Ὑλλείων, τὸ παρὰ τῷ Διονυσίῳ, πολλὰ τῶν ἀντιγράφων διὰ διφθόγγου γράφουσι, πλεονασμῷ τοῦ ι. Politus.

12. μεγαθύμου Ἰφίτου) Pleraque Homeri exemplaria ad v. 306. lib. ρʹ Il. μεγάθυμον. Polit.

Sed malè: nam versus claudicat. Miror, in editione etiam μεγαλογραμμάτῳ Henrici Stephani μεγαλόθυμον legi, cui lectioni lex carminis repugnat. *Salvinus*.

Editio illa μεγαλογράμματος Henrici Stephani, μεγάθυμον. Politus.

13. ἀπὸ Φώκου υἱοῦ Αἰακοῦ) Scholiasta Apollonii: οἱ Φωκεῖς ἐκλήθησαν ἀπὸ Φώκου τοῦ Αἰακοῦ. Politus.

14. καὶ Ψαμάθης) Psamathe Nereis, dicta ἀπὸ τῶν ψαμάθων, ab arenis. Salvinus.

Νηρηΐδων. ¹ Τὴν δὲ ῥηθεῖσαν Κυπάρισσον ² ἀπὸ Κυπαρίσσου φασὶ καλεῖσθαι υἱοῦ Μινύου, ἀδελφοῦ Ὀρχομενοῦ. ³ Οἱ δὲ, ἀπὸ πλήθους τῶν ἐκεῖ κυπαρίσσων· ὧν ἐτυμολογίας στιχηρὰ, οὐ παλαιὰ, τό·

⁴ Κύει παρίσους ἡ κυπάρισσος κλάδους.

⁵ Ἐκάλουν δὲ αὐτὴν καὶ Κυπαρισσοῦντα, ⁶ καὶ Ἀπολλωνιάδα· πρότερον δέ ποτε καὶ ⁷ Ἔραννον ἐν δυσὶ νν, ⁸ πρὸς διαστολὴν τοῦ ἐν Ὀδυσσείᾳ ἐράνου. οὗ χρῆσις τὸ, ἐπεὶ οὐκ ἔρανος τάδε γ' ἐστί. πρὸς ὃ παίζων τις παλαιὸς, συνήλειψε, καὶ εἶπε, ⁹ γ' ἔρανον· καὶ ἠπάτησε τὸν ἀκούσαντα, ὡς δῆθεν περὶ ζώου γεράνου λαλοῦν. ¹⁰ Ἔκειτο δὲ ἐν Παρνασσῷ, κατὰ τοὺς Δελφούς.

κγ΄. Ἡ δὲ Πυθὼ, πάλαι μέν ποτε, ¹¹ Παρνασία ἐκαλεῖτο Νάπη, ἀπὸ Παρνασσοῦ ὄρους παρακειμένου. εἶτα Πυθὼ ἐκλήθη, ¹² διὰ τὸ ἐκεῖ τοξευθέντα ὑπὸ Ἀπόλλωνος, καὶ σαπέντα δράκοντα, ¹³ ὡς ἐκ τοῦ πύθω τὸ σήπω. ἐξ οὗ τὸ, ¹⁴ σοῦ δ' ὀστᾶ πύσει ἄρουρα. ¹⁵ ἢ διὰ τὸ δύνασθαι τοὺς ἐκεῖ χρωμένους πυθέσθαι τὰ μέλλοντα, ἤτοι μαθεῖν.

rissus, quam commemoravimus, dicta esse fertur a Cyparisso, Minyæ filio, fratre Orchomeni. Quamquam alii nomen hoc deductum velint a multitudine ibi, & copia cyparissorum, seu cupressorum: quarum etymologia, illo expressa fuit versiculo, non admodum sanè antiquo:

Parere cupressus compares ramos solet.

Immo & Cyparissunta eam vocabant, & Apolloniada: quum priùs aliquando eadem diceretur Ἔραννος, *Erannus*, gemino νν, ad distinctionem τοῦ ἐράνου, *cœnæ, in quam aliqui, suam quisque symbolam dederint*, in Odyssea. cujus quidem vocis exemplum est illud: ἐπεὶ οὐκ ἔρανος τάδε γ' ἐστί. *quoniam non e symbolis paratum convivium hoc est*. ex quo nescio quis veterum lusit, cum, mixtis per synalœphen vocibus, dixit, γ' ἔρανος. atque ita in errorem induxit auditorem suum, quasi scilicet de gerano ave, idest, de grue, loqueretur. Sita erat Cyparissus in Parnasso, juxta Delphos.

XXIII. Pytho porro, antiquitus aliquando Parnassia Nape, a Parnasso monte adjacente vocabatur: postea dicta ipsa est Python, eo quòd draco ibi sagittis ab Apolline confossus computruerit, tamquam a verbo πύθω, quod significat putrefacio. ex quo illud: σοῦ δ' ὀστᾶ πύσει ἄρουρα. *tua verò ossa putrefaciet terra*. aut propterea quòd ii, qui ibi oraculum consulunt, possunt πυθέσθαι, *audire*, sive addiscere, futura. Unde &

1. Τὴν δὲ ῥηθεῖσαν Κυπάρισσον) quam urbem, Anticyram postea vocatam, si credimus Pausaniæ. Sic enim ille in Phocicis: τὰ δὲ ἀρχαιότερα ὄνομα εἶναι Κυπάρισσον τῇ πόλει φασί. καὶ Ὅμηρον ἐν Φωκέων καταλόγῳ τὸ ὄνομα θελῆσαι θέσθαι γε αὐτῷ, ὅτε ἤδη ἐκαλεῖτο Ἀντίκυρα. Sed Strabo ea inter se loca separat, ac distinguit. *Politus*.

2. ἀπὸ Κυπαρίσσου φασὶ καλεῖσθαι υἱοῦ Μινύου) Epitome Stephani: ἀπὸ Κυπαρίσσου τοῦ Μινύου. Idque est, quod vult Strabo, cum ait, aliquos Cyparissum dicere παρωνύμως, καίπερ ὑπὸ τῇ Λυκωρείᾳ. Παρωνύμως idem est, atque ἀπὸ Κυπαρίσσου. Politus.

3. Οἱ δὲ, ἀπὸ πλήθους τῶν ἐκεῖ κυπαρίσσων) Epitome Stephani: οἱ δὲ, ἀπὸ τοῦ πλήθους τῶν αὐτόθι κυπαρίσσων. Idque etiam significat Strabo, cum ait, aliquos Cyparissum dicere ὁμωνύμως τῷ φυτῷ. Namque ὁμωνύμως τῷ φυτῷ idem est, atque ἀπὸ τῶν αὐτόθι κυπαρίσσων. Hesychius: Κυπάρισσος, πόλις, καὶ τὸ δένδρον. Etymologus: Κυπαρισσὸς, ἀπὸ τῆς κυπαρισσίας. Ubi videtur Etymologus accentu distinguere Κυπαρισσὸς oppidum, & κυπάρισσος arborem. Politus.

4. Κύει παρίσους ἡ κυπάρισσος κλάδους) Hic Iambicus, quo etymon cyparissi, seu cupressi, continetur, verè antiquus non est, ut ait Eustathius. nam peccat in secunda syllaba τοῦ κυπάρισσος. Salvinus.

5. Ἐκάλουν δὲ αὐτὴν καὶ Κυπαρισσοῦντα) Stephanus: ἣν Κυπαρισσοῦντά τινες, καὶ Ἀπολλωνιάδα φασί. Polit.

Cyparissunta, idest, Cupressetum. *Salvin.*

Dicebatur igitur Κυπαρισσοῦς ἀπὸ τῶν ἐκεῖσε κυπαρίσσων, urbs hæc Phocidis, pariter atque ἀπὸ τῶν φηγῶν Φηγοῦς, δῆμος τῆς Ἀττικῆς. Politus.

6. καὶ Ἀπολλωνιάδα) Sive etiam Ἀπολλωνίαν, Nam undecima inter urbes hujus nominis enumeratur a Stephano Apollonia, urbs Phocidis: ἣν, inquit, Ὅμηρος Κυπάρισσον φησι, διὰ τὸ πολλὰς ἔχειν κυπαρίσσους, ὡς Δίδυμος. Politus.

7. Ἔραννον ἐν δυσὶ νν) Hinc scribe apud Stephanum, ἡ πρότερον Ἔραννος. Vulgo enim ibi Ἔρανος, cum simplici ν. Polit.

8. πρὸς διαστολὴν τοῦ ἐν Ὀδυσσείᾳ ἐράνου) Minùs igitur rectè scribitur Hesychio cum duplici νν, Ἔραννος. quod ei exponitur συμποσιακὸν, δεῖπνον, εὐωχία, ὃ ἀπὸ μέρους δαπανῶν, ἢ ἐκ συμβολῆς δαπανῶν. Suidæ ἔρανοι sunt δεῖπνα τὰ ἐκ συλλογῆς. Aliis dicitur ἔρανος. Vetus Scholiastes Homeri ad Odysseam: Ἔρανος, τὸ ἀπὸ συμβολῆς δεῖπνον. Athenæus lib. 8. c. 16. Ἔρανοι δὲ εἶναι αἱ ἀπὸ τῶν συμβαλλομένων συναγωγαί, ἀπὸ τοῦ συνέρρειν, καὶ συμφέρειν ἕκαστον. Politus.

9. γ' ἔρανον) scribendum videtur, γ' ἔρανος. Polit.

Ut ut hemistichium tale esset: ἐπεὶ οὐ γ' ἔρανος τάδε γ' ἐστί. quasi esset οὐ γέρανος. Salvinus.

10. Ἔκειτο δὲ ἐν Παρνασσῷ) Ex Stephano. *Polit.*

11. Παρνασία ἐκαλεῖτο Νάπη) antiquus Scholiastes Pindari ad Pyth. Od. 1. ἐκαλεῖτο δὲ πρότερον, Νάπη· εἶτα Παρνασσία· εἶτα Κρίσα· εἶτα Πυθώ. Varia paucis verbis confundit hic Scholiasta. Παρνασσία epitheton est, non nomen urbis. Crissa alia urbs est a Pythone. Ἀπολλωνίαν νάπαν dicit Pindarus Pyth. Od. 6. Ubi τὸ πολύχρυσον Ἀπολλωνίαν νάπαν intelligit Scholiasta urbem Pythonem, vel certè Apollinis templum in urbe Pythone. ὅπου γὰρ, inquit, ἡ Ἀπολλωνία νάπη, περὶ ἧς ἐν παισὶν οἱ ἀγῶνες ἐτελοῦντο. Ἔστι δὲ νάπη, τὸ πεδίον ἄκουε, ἐν ᾧ οἱ ἱππικοὶ ἀγῶνες ἐτελοῦντο. Τινὲς δέ φασιν, ὡς ἔθος μοίρας διορίζεσθαι τοὺς Δελφούς, καὶ τόπον ὁ μὲν λέγεται νάπη· ὁ δὲ μέσον, ἐν ᾧ ἐστι καὶ αὐτὸ ὁ ἀπολλώνιος ναός. Politus.

12. διὰ τὸ ἐκεῖ τοξευθέντα ὑπὸ Ἀπόλλωνος, καὶ σαπέντα δράκοντα) Auctor Hymni in Apollinem:

Τὴν δ' αὐτοῦ κατέπυσ' ἱερὸν μένος Ἠελίοιο·
Ἐξ οὗ νῦν Πυθὼ κικλήσκεται· οἱ δὲ ἄνακτα
Πύθειον καλέουσιν ἐπώνυμον, οὕνεκα κεῖθι
Αὐτοῦ πῦσε πέλωρ μένος ὀξέος Ἠελίοιο.

Etymologici Magni Auctor: ἀπὸ τοῦ σαπῆναι αὐτόθι τὸν δράκοντα, ὃν ἀνεῖλεν ὁ Ἀπόλλων· ἢ παρὰ τὸ πυνθάνεσθαι, καὶ ἀκούειν τῶν χρησμῶν. Duplicem hanc etymologiam afferunt etiam Scholiastæ Pindari, & Apollonii. *Polit.*

13. ὡς ἐκ τοῦ πύθω τὸ σήπω) Hesychius: Πύθεται, σήπεται. Suidas: Πύθω, σήπω. καὶ τὸ πυθόμενος, σηπόμενος. ἔνθεν καὶ ἡ Πυθὼ διὰ τὸ ἐκεῖσε σαπῆναι τὸ τοῦ δράκοντος σῶμα. Pausanias in Phocicis: Λόγος δὲ, ὅς ἐστι τῶν ἀνθρώπων ἐς τοὺς πολλοὺς, ὑπὸ τοῦ Ἀπόλλωνος τοξευθέντα σαπῆναί φησι τὸν δράκοντα, καὶ διὰ τοῦτο τὸ ὄνομα τῇ πόλει γενέσθαι Πυθοῖ. πύθεσθαι γὰρ δὴ τὰ σηπόμενα, οἱ τότε ἔλεγον. Politus.

14. σοῦ δ' ὀστᾶ πύσει ἄρουρα) Il. l. δ' v. 174. σεῦ δ' ὀστέα πύσει ἄρουρα. Et Hymno in Apollinem v. 366. ἀλλά σε γ' αὐτοῦ πύσει γαῖα μέλαινα. Hesychius: Πύσει, σήψει. Homerus in Odyssea, de insula Sirenum:

πολὺς δ' ἀμφ' ὀστεόφιν θὶς
Ἀνδρῶν πυθομένων, περὶ δὲ ῥινοὶ μινύθουσι.

Polit.

15. ἢ διὰ τὸ δύνασθαι τοὺς ἐκεῖ χρωμένους πυθέσθαι) Ita, juxta hanc etymologiam, dicta fuerit ἡ Πυθὼ παρὰ τὸ πυθέσθαι, producta prima syllaba. quod observatione dignum visum est Straboni. Scribit enim, vocatam esse τὴν πόλιν ἀπὸ τοῦ πυθέσθαι, ἐκτεταμένης δὲ τῆς πρώτης συλλαβῆς, ὡς ἐπὶ τοῦ ἀθανάτου, καὶ ἀκαμάτου, καὶ διακόνου. Etymologici Magni Auctor: Πυθέσθαι, τὸ ἀκοῦσαι, καὶ μαθεῖν. ἐκ τοῦ πεύθω, πεύσω. ὁ δεύτερος ἀόριστος, ἔπυθον, ἐπυθόμην, ἐπύθετο. καὶ τὸ ἀπαρέμφατον, πυθέσθαι. Quia igitur prima τοῦ πυθέσθαι τὸ μαθεῖν brevis est, longa autem prima in Πυθοῖ· repugnare analogiæ existimarunt Grammatici alteram hanc etymologiam: quam neque satis in Pythio Apolline probarunt Physici. Macrobius Saturnal. l. 1. c. 17. Ἀπόλλων Πύθιος, οὐχ ἀπὸ τοῦ πυθέσθαι, *i. e. non a consultatione oraculorum, dictus a Physicis existimatur, sed* ἀπὸ τοῦ πύθειν, *i. e.* σήπειν, *quod numquam sine vi caloris efficitur. Hinc ergo* Πύθιον *dictum existimant: licet hoc nomen ex nece draconis inditum deo Græci fabulentur. Quæ tamen fabula non abhorret ab intellectu naturalis arcani.* Sed & tertiæ etymologiæ meminit Macrobius, unde Apollo, qui Sol est, vocatus sit Pythius: *Cum enim*, inquit, *sol in signo Cancri æstivum solstitium facit, in quo est longissimi diei terminus, & inde retrogressum agit ad diminutionem dierum: Pythius eo tempore appellatur*, ὡς πύματον θέων, ὅ ἐστι, τὸν τελευταῖον δρόμον ἔχων. *Idem ei nomen convenit, & cum Capricornum rursus ingrediens, ultimum brevissimi diei cursum intelligitur peregisse: & ideo in alterutro signorum, peracto annuo spatio, draconem Apollo, idest, flexuosum iter suum, confecisse memoratur. Hanc opinionem Cornificius in etymis retulit.* Politus.

& Pythius Apollo, qui ibidem colitur, & festum celebre, ac ludi, Pythia, & vates Pythias: nec non πυθιάζειν, idest, divinare. Postea tamen Pythoni factum est nomen Delphis, eo quòd illius gens loci sint Delphi. Est etiam urbs illa Πυθώ, Pytho, sine τοῦ ν, ut Λητὼ, Latona, &

θῶν. [1] ὅθεν κ) Πύθιος Ἀπόλλων, ὁ ἐκεῖ τιμώμενος, [2] κ) ἑορτὴ λαμπρὰ, κ) ἀγῶνες, τὰ Πύθια, [3] κ) προφῆτις Πυθιάς· ἔτι δὲ κ) [4] πυθιάζειν τὸ μαντεύεσθαι. [5] Ὕστερον μέντοι Δελφὶς ἡ Πυθὼν ἐκλήθη, ὅτι κ) Δελφοὶ τὸ ἐκεῖ ἔθνος. [6] Ἔστι δὲ κ) Πυθὼ ἡ πόλις, δίχα τοῦ ν, ὡς Λη-

Tom. II. F

1. ὅθεν κ) Πύθιος Ἀπόλλων) qui etiam Πύθιος. Unde Πυθῶνα libenter legerem pro Πύθιον in versu illo Hymni in Apollinem:

Πύθιον κικλήσκουσιν ἐπώνυμον, οὕνεκα κεῖθι.

Polit.

2. κ) ἑορτὴ λαμπρὰ, κ) ἀγῶνες, τὰ Πύθια) Antiquus Scholiasta Pindari ad Pyth. Od. 1. Πυθὼ μὲν οὖν ἐκλήθη ὁ χῶρος, ἀπὸ τοῦ τόπου. τῷ δὲ τόπῳ ἐπὶ τὸ ὄνομα Πυθὼ, ἤτοι παρὰ τὸ πυνθάνεσθαι τοὺς ἀφικνουμένους, ἢ παρὰ τὸ σήπεσθαι τὸν Πύθωνα ἐν αὐτῷ. De Pythicis ludis vide præ ceteris Pausaniam in Phocicis c. 7. Ovidius 1. Metamorph. ubi interfectum sagittis ab Apolline serpentem Pythonem describit:

Neve operis famam possit delere vetustas,
Instituit sacros celebri certamine ludos,
Pythia, de domitâ serpentis nomine dictos.

Politus.

3. κ) προφῆτις Πυθιάς) quæ etiam Πυθία. Stephanus: κ) Πυθία, κ) Πυθιάς, ὡς Ἑλλανικός, Pollux l. 1. c. 1. ἰδίως δὲ ἡ ἐν Δελφοῖς προφῆτις, Πυθία. ubi alii scribunt Πυθιάς. Suidas: Πυθία, ἡ μάντις. Cicero De Divinat. lib. 1. n. 36. *Terra vis Pythiam Delphis incitabat, natura Sibyllam.* Neque tantùm προφῆτις Πυθιάς· verùm etiam Πυθιὰς πανήγυρις, κ) ἑορτή. Sic Πυθιὰς βοῦ apud Suidam. & ὁδὸς Πυθιὰς apud Ælianum in Variâ Historia. *Politus.*

4. πυθιάζειν) Lege ex Stephano, πυθιάζειν. cujus vocis habes hîc ex Eustathio expositionem, ab Henrico Stephano desideratam. *Polit.*

5. Ὕστερον μέντοι Δελφὶς ἡ Πυθὼν ἐκλήθη) ἀπὸ τῶν Δελφῶν. quæ urbs est ὑπὸ τῷ Παρνασσῷ. Gentile nomen Δελφικὸς Stephano. Δελφίς. Verùm Eustathio Δελφοὶ, gens ibi est, seu populus unde urbs ipsa Python, vocata est Δελφίς. idest, Delphica. pariter ac *Delphica Pytho* dicitur Tibullo. & Δελφὶς πόλις Pausaniæ in Phocicis c. 8. Euripides in Oreste:

Γῆν Δελφίδ' ἐλθὼν, Φωκέων ἀκρόπτολιν.

ad quem locum scribit Scholiasta, urbem Δελφίδα nominatam ita esse a Delpho, qui pronepos fuit Deucalionis. Eadem tamen communiùs appellata est Δελφοί. quam eamdem vulgò statuunt esse, atque Pythiam, seu Pythonem. Pausanias in Phocicis: Χρόνῳ δὲ ὕστερον κ) Πυθὼ τὴν πόλιν, οὐ Δελφοὺς μόνον ἐκάλεσαν οἱ περιοικοῦντες. Suidas: ἐκλήθη δὲ Δελφοὶ τὸ ἱερὸν τοῦ Ἀπόλλωνος, διὰ τὸ τὸν Δελφίνην δράκοντα ἐκεῖ ἀνῃρῆσθαι, ὃν ἀνεῖλεν ὁ Ἀπόλλων. Πυθὼ δὲ, διὰ τὸ ἐκεῖ σαπῆναι. Etymologici Magni Auctor: Πυθὼ, πόλις Φωκίδος· ἧς οἰκήτορες, Δελφοί. Sed communi scriptorum sententiæ difficultatem magnam affert Ptolemæus, quòd urbes duæ sint in Phocidis mediterraneæ, Πυθία, Δελφοί. Salmasius in Notis suis ad Stephanum facilè, ut putat, nodum hunc expedit. Observat enim Salmasius, quæ Stephano dicitur Πυθὼ, urbs Apollinis, hanc dictam esse a Ptolemæo Πυθίαν, illis verbis: Φωκίδος Πυθία Δελφοί. Ubi censet Salmasius, Ptolemæum omnino non aliam intelligere, neque aliam intelligere posse. An aliam intelligere possit Ptolemæus Pythiam a Delphis, mox disquiremus. Nunc certum omnino est, eum aliam intellexisse. Non enim duo unius, & ejusdem urbis nomina affert ibi Ptolemæus, ut cum alibi dicit: Ὀλυμπία Πίσα, seu Πίσα· una illa urbs est, duplici nomine distincta, atque appellata, Olympia, & Pisa: sed Pythiam separat prorsus a Delphis, quippe quum uni alterique urbi suos per se, ac diversos assignet longitudinis, ac latitudinis gradus. Sic namque una non est alia. Reliquum est igitur, ut videamus, an aliam intelligere potuerit, adversantibus, ut videtur, ceteris Geographis, qui Delphos non aliam faciunt urbem a Pythone. Mihi verò non fit verisimile, in re adeo clarâ, ac manifestâ, diligentem illum, accuratumque scriptorem Ptolemæum turpissimè errasse. Itaque existimo, Delphos, aliam illam urbem a Pythiâ, intelligi a Ptolemæo Lycoream. Erat Lycorea urbs antiqua Delphorum in summo Parnassi jugo, antequam inde Delphi ad humiliora aliquantò loca descenderent, & Pythiæ, in qua templum erat, & μαντεῖον Apollinis, sedem ac domicilium gentis collocarent. Strabo lib. 9. ubi Delphos describit, πετρῶδες χωρίον, θεατροειδὲς, κατὰ κορυφὴν ἔχον τὸ μαντεῖον, κ) τὴν πόλιν, σταδίων ἑκκαίδεκα κύκλον πληροῦσαν. Ὑπέρκειται δ' αὐτῆς ἡ Λυκώρεια, ἐφ' οὗ τόπου πρότερον ἵδρυντο οἱ Δελφοὶ ὑπὲρ τοῦ ἱεροῦ· νῦν δ' ἐπ' αὐτῷ οἰκοῦσι περὶ τὴν κρήνην τὴν Κασταλίαν. Urbem illam narrat in Phocicis Pausanias, ab iis ædificatam, qui, Deucalionis temporibus, luporum ululatum sequuti, ad summa Parnassi juga ex aquis evaserunt; ideoque ἀπὸ τῶν λύκων vocatam esse Lycoream, in qua etiam ferunt regnasse Deucalionem. Marmor Arundelianum, quod visitur Londini: ἀφ' οὗ Δευκαλίων παρὰ τὸν Παρνασσὸν ἐν Λυκωρείᾳ ἐβασίλευσε. Sed Magni Etymologici Auctor vult eam ita appellatam a Lycoro, filio Corycææ. Dicitur hîc Stephano, ut & Scholiastæ Apollonii, Λυκωρεύς. Urbs verò ipsa dicitur Etymologo παροξυτόνως, Λυκωρεία, quæ Λυκώρεια Stephano, & Pausaniæ. Verba hæc sunt Etymologi: Λυκωρεία, πόλις Δελφίδος, ἐν ᾗ τιμᾶται ὁ Ἀπόλλων, ἀπὸ Λυκώρου κτίσαντος αὐτὴν, υἱοῦ Κωρυκίας, οἰκούντων ἐν τῷ Παρνασσῷ. Atque ita plerosque solitos narrare, apparet ex verbis illis Pausaniæ: Λέγεται δὲ κ) ἄλλος ἀρχαιότερος λόγος τοῦ προτέρου, Ἀπόλλωνι ἐκ νύμφης Κωρυκίας γενέσθαι Λύκωρον, κ) ἀπὸ μὲν Λυκώρου πόλιν Λυκώρειαν, τὸ ἄντρον δὲ ὀνομασθῆναι τὸ Κωρύκιον ἀπὸ τῆς νύμφης. Additque Pausanias id, quod in ore, atque in sermone hominum erat, Hyamo Lycori filio filiam fuisse Celænonem, e qua Apollo Delphum susceperit, unde urbi nomen Delphis. Antea Delphi, Lycorenses vocabantur. Vetus Apollonii interpres ad versum illum lib. 4.

Τίοντες Φοίβοιο Λυκωρείοιο Κάρυκος.

Λυκωρείου, ἀντὶ τοῦ Δελφικοῦ. οἱ γὰρ Δελφοὶ τὸ πρῶτον Λυκωρεῖς ἐκαλοῦντο, ἀπό τινος κώμης Λυκωρείας. Quin & ab hac Lycoreâ mons Parnassus, seu montis vertex, ad quem naviculâ appulsus est Deucalion, appellatus videtur Lycoreus. Sic enim Lucianus in Timone: πολλάκις ἐν ἀκαρεῖ χρόνου ναυαγία ἐπὶ τοῦ Δευκαλίωνος ἐγένετο, ὡς, ὑποβρυχίων ἁπάντων καταδεδυκότων, μόγις ἕν τι κιβώτιον περισωθῆναι προσοκεῖλαν τῷ Λυκωρεῖ. Nomen Gentile simul, & nomen urbis apud Suidam: Λυκωρεύς. κ) Λυκώρεια, ὄνομα πόλεως. Hæc aliquantò fusiùs de antiquâ Delphorum urbe, Lycoreâ: ut inde confirmem, quod suspicor, quam Delphorum nomine, diversamque a Pythiâ, significat Ptolemæus, hanc ab eo intelligi Lycoream. Nec enim est alia, quam Delphos vocet: siquidem non est Pythia. *Politus.*

6. Ἔστι δὲ κ) Πυθὼ ἡ πόλις, δίχα τοῦ ν) Auctor Hymni in Apollinem: Ἐξ οὗ νῦν Πυθὼ κικλήσκεται. Itaque sine τοῦ ν scribitur plerisque, ut Pausaniæ, Stephano, Hesychio, Etymologo, Athenæo, Suidæ, Scholiastis Pindari, & Apollonii: fortasse ut ne Πυθὼ urbem, in qua Pythii Apollinis templum, eodem modo efferrent, ac serpentem Πύθωνα. Nam differentiæ sanè hujus causâ, videtur, exempli causâ, Scholiasta Pindari sic locutus: τῷ δὲ τόπῳ ἐν τὸ ὄνομα Πυθὼ, ἤτοι παρὰ τὸ πυνθάνεσθαι τοὺς ἀφικνουμένους, ἢ παρὰ τὸ σήπεσθαι τὸν Πύθωνα ἐν αὐτῷ. Sed Homero urbs est Πυθών. Dicit namque, Πυθῶνά τε πετρήεσσαν. quomodo etiam Dionysius in Descriptione Orbis, Πυθῶνος θυόεν πέδον. Verumtamen cum Græcè dicitur cum ν, differentiam significationis petit Etymologus ab accentu. ita ut vox sit oxytona, Πυθών, & nomen muliebre, cum urbem significat; vox verò sit barytona, Πύθων, & nomen virile, cum significat draconem, seu serpentem. Quam differentiam credo ab iis diligentiùs observatam, qui maximè omnium accentu, urbem ac templum distinguerent a serpente; & inde esse factum, ut scriptores Græci, barytonâ sæpiùs voce, dicerent τὸν Πύθωνα. Sic Apollodorus lib. 1. c. 4. ὡς δὲ ὁ φρουρῶν τὸ μαντεῖον Πύθων ὄφις, ἐκώλυεν αὐτὸν (Apollinem) παρελθεῖν ἐπὶ τὸ χάσμα. Plutarchus in Quæst. Græcis: Τὸ μὲν οὖν Σεπτήριον ἔοικεν μίμημα εἶναι τῆς πρὸς τὸν Πύθωνα τοῦ θεοῦ μάχης εἶναι. & De Oraculor. defectu: ἀλλὰ κρίνουσι δαιμόνων ἐρωτικὰ εἶναι πάθη μεγάλα, κ) ταῦτα δὴ περὶ Πύθωνα. Macrobius l. 1. Saturnal. c. 17. *Sed, ubi quandoque partus effusus est, draconem ferunt, qui Πύθων vocabatur, deorum cunas invasisse; Apollinemque in primâ infantiâ sagittis belluam confecisse.* Inde etiam Πύθων, δαίμων μαντικός. quo qui afflatus, is dicebatur πυθόληπτος. idest, ὑπὸ τοῦ Πυθίου ληφθείς. Namque & Πύθων, Apollo. Actorum c. 16. Ἐγένετο δὲ, πορευομένων ἡμῶν εἰς προσευχὴν, παιδίσκην τινὰ ἔχουσαν πνεῦμα Πύθωνος, ἀπαντῆσαι ἡμῖν, ἥτις ἐργασίαν πολλὴν παρεῖχε τοῖς κυρίοις αὐτῆς, μαντευομένη. Vetus Interpres Latinus legit, ut nonnulli sanè antiqui Codices habent, Πύθωνα, ut τὸ πνεῦμα Πύθωνα dictum sit per appositionem, quod mihi admodum placet. Hesychius. Πύθων, δαιμόνιον μαντικόν. Suidas: Πύθωνος, δαιμονίου μαντικοῦ. Unde Πύθωνα jam scribo, non Πύθιον, in his Macrobii verbis de Apolline: *Hinc ergo Πύθωνα dictum existimant: licet hoc nomen ex nece draconis inditum deo, Græci fabulentur.* Scriptum antea erat Πύθων. quod recentes editiones mutaverant in Πύθιον. Ac rursus Πύθων, is, qui afflatus erat fatidico Pythone. Plutarchus De Oracul. def. Εὔηθες γάρ ἐστι, κ) παιδικὸν κομιδῇ τὸ οἴεσθαι τὸν θεὸν αὐτὸν, ὥσπερ τοὺς ἐγγαστριμύθους, Εὐρυκλέας πάλαι, νυνὶ Πύθωνας προσαγορευομένους, ἐνδυόμενον εἰς τὰ σώματα τῶν προφητῶν ὑποφθέγγεσθαι, τοῖς ἐκείνων στόμασι, κ) φωναῖς χρώμενον ὀργάνοις. Hesychius: Πύθων, ὁ ἐγγαστρίμυθος. Sic Πύθων, βαρυτόνως, insignis ille, & teterrimus latro, unde accepta est fabula de serpente Pythone. Strabo lib. 9. τοὺς δὲ Παρνασσίους συμπράξαντας αὐτῷ (Apollini) κ) ἄλλον μηνῦσαι χαλεπὸν ἄνδρα Πύθωνα τοὔνομα, ἐπίκλησιν δὲ Δράκοντα. Et Πύθων Bizantius, Orator non ignobilis, de quo, præter alios, Suidas. *Politus.*

Αντὼ, καὶ Σαπφώ. [1] καὶ δῆλον ἐκ τοῦ Πυθῶδε, [2] καὶ τοῦ Πυθοῖ ἐν ἠγαθέῃ. Περὶ δὲ ταύτης [3] δηλοῦται καὶ ἐν τοῖς τοῦ Περιηγητοῦ. [4] Κρίσα δὲ, πεδίον, καὶ πόλις ἐν Λοκροῖς, ἢ ἐν Δελφοῖς, ἀπὸ Κρίσου τινὸς τυράννου, ἢ, ὡς Ἑκαταῖος φησὶ, παιδὸς Φώκου. Περὶ δὲ αὐτῆς καὶ ἀνωτέρω εἴρηται. [5] Τὸ δὲ Δαυλὶς ὀξύνεται, καθὰ καὶ ἡ Αὐλὶς, τὸ τοπικόν. Ἡ γὰρ αὖλις, ὡς προεῤῥέθη, Αἰολικῶς βαρύνεται. Δασεῖα δὲ ἡ πόλις, καὶ σύμφυλος. [6] ὅθεν καὶ τὴν κλῆσιν ἔλαχε. [7] Δαῦλον γὰρ τὸ δασὺ ἔλεγον προπερισπωμένως,

& Σαπφώ, *Sappho*. idque liquidò apparet ex Πυθῶδε, *ad Pythonem;* itemque ex Πυθοῖ ἐν ἠγαθέῃ, *Pythone in divinâ*. De hac pariter distinctè agimus in commentariis ad Dionysium Periegetam. Ad hæc, Crissa, campus, & oppidum est in Locrorum regione, seu Delphorum, a Crisso quodam tyranno, seu, ut auctor est Hecatæus, Phoci filio. Sed de eâ quoque dictum est supra. Ad hæc, acuitur τὸ Δαυλὶς, *Daulis*, juxta atque ἡ Αὐλὶς, *Aulis*, nomen loci. Namque ὁ αὖλις, *domicilium, seu statio*, Æolicè gravatur, ut antea notatum est. Urbs ea est a sylvis densior, & arboribus consita. unde & nomen sortita. Δαῦλον enim, circumflexâ primâ, dicebant id,

1. καὶ δῆλον ἐκ τοῦ Πυθῶδε) Odyss. λ' v. 579.
Λητὼ γὰρ ἕλκησε, Διὸς κυδρὴν παράκοιτιν,
Πυθώδ' ἐρχομένην.
Apollonius lib. 1.
Ἤμενος ἐξ Πυθῶδε θεοπροπίης ἐνέπουσα.
Notum ex Hesychio adagium: Πυθῶδε ὁδός· ἐπὶ τῶν τὰ αὐτὰ πραττόντων. Polit.

2. καὶ τοῦ Πυθοῖ ἐν ἠγαθέῃ) lib. θ' Od. v. 80. Sic lib. ι' Il. v. 405. Πυθοῖ ἔνι πετρηέσσῃ. Hesychius: Πυθοῖ, ἐν Πυθῶνι. Polit.

3. δηλοῦται καὶ ἐν τοῖς τοῦ Περιηγητοῦ) ad versum 445. Perieg. ubi Eustathius: ὅτι δὲ ἡ Πυθὼν παρὰ τὸ πύθω, τὸ σήπω, λέγεται, ὡς ἐν αὐτῇ σαπέντος τοῦ ... δράκοντος· ἢ παρὰ τὸ πυθέσθαι, τὸ μαθεῖν, ὡς τῶν χρηστηριαζομένων ἐκεῖθεν μανθανόντων τὰ μέλλοντα, ἱκανῶς ἐδηλώθη. Polit.

4. Κρίσα δὲ, πεδίον, καὶ πόλις ἐν Λοκροῖς, ἢ ἐν Δελφοῖς) Vetus Scholiasta Homeri: Κρίσαν, πόλιν ἐν Λοκρίδι, ἢ, ὡς οἱ πλείονες φασιν, ἐν Δελφοῖς. Quæ verba supplenda sic videntur ex Eustathio: Κρίσαν, πεδίον, καὶ πόλιν. Finitimi erant Crissæ Amphissenses, qui Locri erant Ozolæ. Hi Crissam, bello jam pridem Crissæo eversam, refecerunt, Crissæumque agrum, qui sacer erat Apollini, sibi contra jus fasque vindicarunt, ac coluerunt. Strabo lib. 9. Τὰ δ' αὐτὰ καὶ τοὺς Ἀμφισσεῖς συνέβη, Λοκροὺς δ' εἶναι ἄνωθεν τῶν Ὀζολῶν. ἐπελθόντες γὰρ ἄνω τὴν Κρίσαν ἀνέλαβον, καὶ τὸ πεδίον τὸ ὑπὸ τῶν Ἀμφικτυόνων ἀνιερωθὲν αὐτοὶ ἐγεώργουν, καὶ χείρους ἦσαν περὶ τοὺς ξένους τῶν πάλαι Κρισαίων. Ubi Xylander minimè percepit verba illa: ἐπελθόντες γὰρ ἄνω τὴν Κρίσαν ἀνέλαβον· quippe qui sic ea interpretatus fuerit: *qui cum irruptione factâ Crissam occupassent*. At enim significat Strabo, Crissam, quæ superiori quondam bello diruta fuerat, Amphissenses refecisse, atque instaurasse. Quod & vidit prior Interpres. Sic enim vertit: *Hi enim advenientes, reparatâ Crissâ*. Æschines contra Ctesiphontem: οἱ Λοκροὶ, οἱ Ἀμφισσεῖς, μᾶλλον δὲ οἱ προεστῶτες αὐτῶν, ἄνδρες παρανομώτατοι, ἐπηργάζοντο τὸ πεδίον, καὶ τὸν λιμένα τὸν ἐξάγιστον, καὶ ἐπάρατον, πάλιν ἐτείχισαν, καὶ συνῴκισαν. Nam Crissam quidem deletam olim fuisse, docet paulò ante Strabo. Sed Strabonis verba, nonnihil per se corrupta, mirum, quantum doctissimi viri perturbarint. Ea sunt hujusmodi: ἡ δὲ Κίῤῥα, καὶ ἡ Κρίσα κατεσπάσθησαν· ἡ μὲν πρότερον ὑπὸ Κρισαίων. αὐτὴ δ' ἡ Κρίσα. ἡ δ' ὕστερον ὑπ' Εὐρυλόχου τοῦ Θετταλοῦ κατὰ τὸν Κρισαῖον πόλεμον. Xylander, assentiente ei Casaubono, pro ὑπὸ Κρισαίων, legit, ὑπὸ Κιῤῥαίων, atque ita locum interpretatur: *Cirrha autem, & Crissa deleta sunt: Cirrha prius a Crissæis, Crissa ipsa deinde ab Eurylocho Thessalo, tempore belli Crissæi.* Atqui constat, tempore belli Crissæi expugnatam ab Eurylocho Thessalo, atque eversam Cirrham, eam, quam diximus Crissam antiquitus appellatam. Hinc alia Scholia in Pindarum: τὸν Πυθικὸν ἀγῶνα διέθηκεν Εὐρύλοχος ὁ Θετταλὸς, σὺν τοῖς Ἀμφικτύοσι τοὺς Κιῤῥαίους καταπολεμήσας. Et rursus: ὅτι Εὐρύλοχος ὁ Θετταλὸς τὴν Κίῤῥαν ἐπόρθησε, μαρτυρεῖ ὁ Εὐφορίων. Æschines contra Ctesiphontem, de bello illo Amphictyonum adversus Cirrhæos: συναθροίσαντες δύναμιν ἱκανὴν ἐκ τῶν Ἀμφικτυόνων ἐξηνδραποδίσαντο τοὺς ἀνθρώπους, καὶ τοὺς λιμένας ἔχωσαν, καὶ τὴν πόλιν αὐτῶν κατέσκαψαν, καὶ τὴν χώραν αὐτῶν καθιέρωσαν, κατὰ τὴν μαντείαν. Pausanias in Phocicis: Ἀμφισσεῖς δὲ, ὡς εἶλον τὴν πόλιν, ... παρὰ Κιῤῥαίων. καὶ ... Δελφῶν ἐστιν ἡ Κίῤῥα. Ergo Strabonem sic intelligo, ut dicat, prius eversam Crissam, quæ erat ad sinum Crissæum, deinde Cirrham ab Eurylocho Thessalo, tempore belli Crissæi. Itaque ad Crissam referantur verba illa: ἡ μὲν πρότερον· ut statim explicent ea, quæ sequuntur, tametsi eadem omnino inducenda Casaubono videantur. αὐτὴ δ' ἡ Κρίσα. Quæ tamen verba non sunt, ut putat Casaubonus, glossema sequentium: ἡ δ' ὕστερον· sed pertinent ad explicationem antecedentium: ἡ μὲν πρότερον. At verò sequentia illa, ἡ δ' ὕστερον, accipienda prorsus sunt de Cirrhâ, quæ expugnata est, ac diruta ab Eurylocho. Atque hunc ordinem non semel observant scriptores tum Latini, tum Græci, ut in partitionibus, prius membrum, rem vicinorem, seu posteriori loco expressam, denotet; alterum remotiorem. Quid igitur, inquies, erit apud Strabonem, deletam esse, atque eversam Crissam ὑπὸ Κρισαίων, ut emendat quidem Xylander. Nam antiquus Interpres legisse videtur: ὑπὸ τῷ κόλπῳ Κρισαίων: quod Latinè id vertens, *ad sinum Crissæum*. Non equidem spero, sine ope bonorum librorum, posse me unquam locum illum Strabonis certò restituere. Sed, si rectum est τὸ ὑπὸ Κρισαίων, dixerim, Crissæos hic vocatos Cirrhæos ipsos, qui erant ex urbe Cirrhâ, eademque Crissâ. Hos, quippe homines nefarios, atque improbos, verisimile est, urbem illam Crissam, quæ sita erat ad sinum Crissæum, diripuisse, atque evertisse: idque etiam facinus ceteris eorum maleficiis, ac sceleribus accessisse, quibus moti Amphictyones arma contra Cirrhæos movere decreverant. Nam & in vicinos maximè injurii fuerunt Cirrhæi, eosque omnibus modis afflixerunt. Thessalus, filius Hippocratis: ... πολλὰ δεινὰ, καὶ παράνομα ... Δελφοὺς ... Itaque scripserit Strabo, Crissam priùs a Cirrhæis, deinde Cirrham eversam, ac deletam fuisse ab Eurylocho, tempore belli Crissæi, seu Cirrhæi. Ejusdem Eurylochi mentio apud Thessalum: ... Ergo, quod dicere cœperamus, eversam jam pridem priori bello sacro Crissam, quam Locri Ozolæ, seu Amphissenses, tandem refecerunt, sibique cum Cirrhæo agro attribuerunt. Inde eam urbem, ut regionem opinor Locridi attributam: præsertim quum Cirrha in confinio esset Locrorum. Thessalus: ... Herodotus in Uraniâ: ... Atque hinc est fortassis, quòd Athenæus, quum duplex bellum sacrum distinguat, utrumque decenne, alterum, quod sacrum specialim dixerunt, cui finem Philippus Macedo imposuit, alterum, quod Cirrhaicum vocarunt, ex Callisthenis libro De bello sacro refert, in bello illo Cirrhaico Cirrhæos certasse adversus Phocenses, perinde quasi alii a Phocensibus essent Cirrhæi. Nam, ut videtur, Cirrham Callisthenes Locris accensebat. Hic est ille Callisthenes, qui res Græcorum ab Artaxerxis regis temporibus usque ad expilatum templum Delphicum a Philomelo, decem libris est complexus. Verum alii Cirrham adscripserunt Delphidi. Unde de Eurylocho, qui Cirrham urbem expugnavit, dixit Euphorion: ... Λυκωρέος οἶκον Φοίβου. Cirrham, tamquam urbem Delphicam, vocat Euphorion ædes, ac domicilium Apollinis Lycoreïi, hoc est, Delphici. Delphi enim, ut supra notatum est, Lycoreis. Sic Λυκωρεὺς Φοῖβος apud Callimachum hymn. in Apollinem:

Ἢ κίθαριν, ἢ τόξα, Λυκωρέος ἔντεα Φοίβου,

itemque apud alios Poetas. Unde etiam suspicor, ortum illorum errorem, qui urbem Pythonem, hoc est, Delphos, Crissæ aliquando nomine appellatam existimarunt. Nisi fortè voluerint Crissam, navalia dicere Delphorum. Nam certè quidem Crissa, seu Cirrha, postquam priori bello est ab Amphictyonibus expugnata, cœpit esse navalia Delphorum, quod testatur Pausanias. Delphi autem venire cum Phocensibus in ejusdem nominis societatem planè recusabant. quod constat ex his verbis Pausaniæ: οἱ Δελφοὶ προφέρουσιν ὀνομάζεσθαι Φωκεῖς. Politus.

5. Τὸ δὲ Δαυλὶς ὀξύνεται) Stephanus: ὀξύνεται ... τὸ δὲ αὖλις Αἰολικῶς βαρύνεται. Polit.

6. ὅθεν καὶ τὴν κλῆσιν ἔλαχε) Strabo l. 9. de Daulide: ... τὸ τοὔνομα δὲ γεγονέναι ἀπὸ τοῦ δάσους. Δαυλοὺς γὰρ καλοῦσι τὰ δάση. Stephanus: Δαῦλον δὲ, τὸ δασὺ, ... Pausanias in Phocicis: ... πόλις φασὶ, παρέχεσθαι ... δένδρα ... τῶν πάλαι δαῦλα. Etymologicus Magni Auctor v. Δαυλὶς, ... διὰ τὸ πολὺ δάσος ἔχειν. δαῦλον γὰρ τὸ δασύ. Politus.

7. Δαῦλον γὰρ τὸ δασὺ) Δαῦλον, idem ac δασὺ. unde densum. Salvinus.

Δαῦλον γὰρ τὸ δασὺ ἔλεγον προπερισπωμένως) Sic quidem δαῦλον τὸ δασὺ προπερισπωμένως dicitur Etymologo, Stephano, Hesychio. Sed alii, in eadem etiam significatione, scribunt δαυλὸν, ὀξυτόνως. Idem Etymologus: Δαυλὸς, ὁ δασύς. Zenobius in Proverbiis: Δαυλὸς γάρ ἐστι τὸ δασύ. Suidas: Δαυλὸς, τὸ δασύ. Sic δαυλὸς πώγων apud Æschylum in Supplicibus v. 97. Atque in hanc scribendi rationem propendet Strabo, quippe qui δαυλοὺς vocata dicat τὰ δάση. Politus.

id, quod densum, atque hispidum est, ut ostendit Pausanias his verbis: Δαῦλα, densum, vel hispidum. Prior circumflectitur. Æschylus: Δαῦλος δ' ὑπήνη. *Densa, & hirsuta barba*. Verùm, juxta alios, sic appellata est a Daulieo tyranno. Posteriores tamen auctores vocant eam Dauliam, antepenultimâ acutâ, & eum diphthongo, ut is testatur, qui Nomina urbium Gentilia conscripsit. Pausanias verò in libro decimo nomen urbi impositum esse ait a nymphâ Daulide. Quocirca civis ejus, Daulieus, & Daulius, & Daulidius. Rursus Geographus, apud quem etiam legimus, δαυλὰς loca esse ab arboribus densiora, narrat, Daulidem oppidulum esse in mediterraneo secundùm Delphos ad orientem: ubi ferunt nonnulli Tereum Thracem fuisse dominatum; & quæ in fabulis sunt de Philomelâ, & Procne, contigisse illic perhibent, aut certè, juxta Thucydidem, Megaris.

XXIV. Panopeus nomen accepit a Panopeo, Phoci filio. Verùm alii urbem hanc scribunt Πα-

μένως, ὡς δηλοῖ Παυσανίας, ἠτοὶ Δαῦλον τὸ δασὺ, ἡ πρότερα περισπᾶται. [1] Αἰσχύλος· Δαῦλος δ' ὑπήνη. Κατὰ δὲ ἑτέρους, ἀπὸ Δαυλιέως τυράννου ἐκλήθη οὕτως. [2] Οἱ δὲ ὕστερον, Δαυλίαν αὐτὴν φασὶ προπαροξυτόνως, καὶ διὰ διφθόγγου, ὡς ὁ τὰ Ἐθνικὰ γράψας λέγει. [3] Παυσανίας δέ φησιν ἐν ἰῶτα. Διὸ [4] πολίτης αὐτῆς, Δαυλιεὺς, [5] καὶ Δαύλιος, [6] καὶ Δαυλίδιος. Ὁ δὲ Γεωγράφος, παρ' ᾧ κεῖται καὶ, ὅτι δαυλοὶ τὰ δάση, ἱστορεῖ, ὅτι [7] Δαυλὶς ἐν μεσογαίᾳ μετὰ Δελφοὺς ὡς πρὸς ἕω, πολίχνιον· ὅπου Τηρέα τὸν Θρᾷκα φασί τινες δυναστεῦσαι, καὶ τὰ [8] περὶ Φιλομήλαν, καὶ Πρόκνην ἐκεῖ μυθεύονται γενέσθαι, [9] ἢ καὶ ἐν Μεγάροις, κατὰ Θουκυδίδην.

κδ'. Ὁ δὲ Πανοπεὺς, [10] ἀπὸ Πανοπέως ὠνόμασται, υἱοῦ Φώκου. [11] Ἕτεροι δὲ Πανόπην μὲν γρά-

1. Αἰσχύλος· Δαῦλος δ' ὑπήνη) Pausanias in Phocicis: ἐπὶ τούτῳ δὲ καὶ Αἰσχύλος τὸ Γλαύκου τοῦ Ἀνθηδονίου γένειον, ὑπήνην δαυλὸν ἐκάλεσεν. Æschyli versus de barbâ Glauci Anthedonii extat fere apud Etymologum: Δαῦλος ὑπήνη, καὶ γενειάδες πυθμένι. Qui quidem versus suppleri ita debet ex Eustathio:

Δαῦλος δ' ὑπήνη, καὶ γενειάδος πυθμήν.

Politus.

Et sic versus constat. *Salvinus*.

2. Οἱ δὲ ὕστερον, Δαυλίαν αὐτὴν φασὶν) Ita ex Stephano: apud quem ita fortasse in codice suo Δαύλιαν cum diphthongo, & προπαροξυτόνως, legebat Eustathius. Sed codicem illum hac in parte vitiosum existimaverim. Nam posteriores quidem Homero scriptores vocasse videntur Δαυλίαν, non Δαυλίαν. Strabo lib. 9. p. 423. Ὅμηρος μὲν οὖν Δαυλίδα εἶπεν· οἱ δ' ὕστερον Δαυλίαν. Etymologici Magni Auctor: καὶ ἡ πόλις δὲ καὶ Δαυλία καλεῖται. Sophocles in Oedipo Tyranno:

Φωκὶς μὲν ἡ γῆ κλῄζεται· σχιστὴ δ' ὁδὸς

Ἐς ταὐτὸ Δελφῶν κἀπὸ Δαυλίας ἄγει.

Δαυλία urbs est Sophocli, quæ Homero Δαυλίς. Sed notat Sophoclis Scholiasta, id, quod maximè notandum est nobis ad Homerum, τὴν Δαυλίδα, dicere nonnullos Ἀνταρίδα, hoc modo: Καλοῦσι τε ζαθέην, καὶ Ἀνταρίδα, καὶ Πανοπῆα.

Thucydides lib. 2. n. 29. ὁ μὲν ἐν Δαυλίᾳ τῆς Φωκίδος νῦν καλουμένης γῆς ὁ Τηρεὺς ᾤκει. Conon in Bibliothecâ Photii: Τηρέως βασιλεῖς Θρᾳκῶν, οἳ περὶ Δαυλίαν, καὶ τὴν ἄλλην Φωκίδα. Apollodorus lib. 3. c. 13. ὡς δὲ ἐν Δαυλίᾳ τῆς Φωκίδος γενόμενον πρασσόμενον, θεοὶ ἔχοντο ἀπορρουσθέντων. Zenobius Adag. Cent. 3. numer. 14. περὶ τὴν Δαυλίαν καταλαμβανόμεναι αἱ περὶ τὴν Πρόκνην, μετέβαλον εἰς ἐρνιθας. Unde non dubito, quin apud Plutarchum De Oracul. def. corruptè scriptum sit, ἐν Δαυλίαις. Δαυλίαν πόλιν dicit Herodotus in Uraniâ. Idem oppidum Polybius lib. 4. Δαυλίον. Politus.

3. Παυσανίας δέ φησιν ἐν ἰῶτα) Videtur post hæc verba aliquid deesse, illud ipsum nempe, quod in libro decimo dicit Pausanias. Nam si locus hic Eustathii est integer, eos existimasse videntur ii, qui edendo primùm Eustathio præfuerunt; hinc etiam fit magis manifestum, malâ Stephani lectione usum esse Eustathium: quippe qui sic Stephanum citet auctorem, quasi ille dicat, posterioribus quidem scriptoribus Δαυλίαν effici διὰ διφθόγγου· verùm Pausaniæ cum ἰῶτα. Unde ejus urbis civis dicatur Δαυλιεὺς, & Δαύλιος, tamquam videlicet ἀπὸ τῆς Δαυλίας. At longè aliud sibi vult Stephanus: apud quem τὸ ἰ nota est numeri, & decimum significat librum Pausaniæ. Quare multò meliùs ad mentem Stephani ita scripsisset Eustathius: Παυσανίας δὲ φησὶν ἐν δεκάτῳ ἀπὸ νύμφης Δαυλίδος. διὸ λέγεται καὶ Δαυλίς. ὁ πολίτης αὐτῆς, Δαυλιεὺς, &c. Dictum fuerat supra, Daulidem urbem ita esse appellatam ἀπὸ τοῦ δάσους, quippe δασύτερον, καὶ σύμφυτον. Sive, juxta alios, a Daulieo tyranno: quam quidem posteriores Homero scriptores vocant Δαυλίαν. Sic enim ex Stephano scribendum erat Eustathio, non Δαυλίαν. Pausanias verò in libro decimo nomen urbi impositum esse ait a nymphâ Daulide. Quocirca ipsa quoque dicitur Daulis. Ejus urbis civis, Daulicusis, &c. Ita totus his locus rectè Eustathio processisset. Namque seu Stephani Epitome: Παυσανίας δὲ δεκάτῳ, ἀπὸ νύμφης Δαυλίδος. Διὸ λέγεται καὶ Δαυλίς. Ὁ πολίτης, Δαυλιεύς. Respicit autem Stephanus verba hæc Pausaniæ in Phocicis: τὸ δὲ ὄνομα τῇ πόλει τεθῆναί λέγουσιν ἀπὸ Δαυλίδος νύμφης. Politus.

Pausanias ἐν ἰ. idest, ἐν δεκάτῳ. Salvinus.

4. πολίτης αὐτῆς, Δαυλιεὺς) Strabo lib. 9. p. 424. ὁρίζων δὲ Ἀμβρυσεῖς, καὶ Πανοπεῖς, καὶ Δαυλιεῖς. Pausanias lib. 10. Δαυλιεῦσι δὲ Ἀθηνᾶς ἱερὸν, καὶ ἄγαλμά ἐστιν ἀρχαῖον. Polit.

5. καὶ Δαύλιος) Herodotus lib. 8. n. 35. καὶ τὴν τῶν Πανοπέων τὴν πόλιν ἐνέπρησαν, καὶ Δαυλίων, Politus.

6. καὶ Δαυλίδιος) Quod videlicet Gentile est ἀπὸ τοῦ Δαυλίς. Hinc ex Eustathio Stephanum correxerunt: quippe quum apud Stephanum pro Δαυλίδιος scriptum esset Δαυλίδος. Politus.

7. Δαυλὶς ἐν μεσογαίᾳ μετὰ Δελφοὺς ὡς πρὸς ἕω) Idem Geographus non multò ante: ἐν τῇ μεσογαίᾳ συνεχῆ κείμενα χωρία πρὸς τῷ Παρνασσῷ, Δελφοί τε, καὶ Κίρρα, καὶ Δαυλίς. Etymologici Magni Auctor: Δαυλὶς, πόλις ἐν τῷ Παρνασσῷ κειμένη. Politus.

8. περὶ Φιλομήλαν) Philomela, Poetis *Daulias ales*. Salvinus.

Thucydides lib. 2. n. 29. Πολλοῖς δὲ καὶ τῶν Ποιητῶν ἐν ἀηδόνος μνήμῃ Δαυλιὰς ἡ ὄρνις ἐπωνόμασται. Et Δαυλιάδας legendum fortasse est pro Δαυλίδας in hoc loco Plutarchi Symposiac. lib. 8. quæst. 7. δεῖ οὖν τὸν Τηρέα, καὶ τὰς γυναῖκας, τὰς μὲν ὄρνιθας, τὰς δὲ παιδὸς ἀδούσας, καὶ χελιδόνα λέγουσι. καὶ μέχρι νῦν Δαυλίδας ὀνομάζουσι τὰς ἐρνιθας. Gentile nomen δηλοῦσιν est Δαυλιάς. Politus.

9. ἢ καὶ ἐν Μεγάροις, κατὰ Θουκυδίδην) Strabo: Θουκυδίδης δ' ἐν Μεγάροις φησί. Sic autem constat, falli vehementer Strabonem. Namque Thucydides fabulam illam de Procne, & Philomelâ Dauliæ Phocidis, non Megaris, adscribit. Quare Strabonis locum ita restituebat, seu corrigebat Casaubonus: τὰ περὶ Φιλομήλαν, καὶ Πρόκνην ἐκεῖ μυθεύουσιν, ὡς Θουκυδίδης. ἄλλοι δ' ἐν Μεγάροις φασίν. Et de loco facilè cum Thucydide consentiunt plerique scriptores. Inde in Adagiis Δαυλία κορώνη, lusciniæ in quam videlicet alii Philomelam, alii Procnen commutatam fabulantur. Suidas: Δαυλία κορώνη, ἡ ἀηδών. Hesychius: Δαυλίαν κορώνην, ἀντὶ τοῦ ἀηδόνα. ἄνοις δὲ ἀηδὼν ἐλέχθη. Etymologus: Δαυλίαν κορώνην, ἀντὶ τοῦ ἀηδόνα. Zenobius Cent. 3. n. 14. Δαυλίαν κορώνην, ἀντὶ τοῦ ἀηδόνα. Δαυλία δὲ ἐλέχθη διὰ τὸ τὰ περὶ τὸν Τηρέα ἐν Δαυλίδι τῆς Φωκίδος συμβῆναι. Veteres Megarenses regnasse Tereum in Megaride dictitabant. Pausanias in Atticis: Ταύτῃ δέ ἐστιν ἡ πέτρα νῦν Τηρέως τοῦ Πρόκνην γήμαντος τοῦ Πανδίονος. Ἐβασίλευσε δὲ ὁ Τηρεὺς, ὡς μὲν λέγουσιν οἱ Μεγαρεῖς, περὶ τὰς πηγὰς τὰς καλουμένας τῆς Μεγαρίδος· ὡς δὲ ἐγώ τε δοκῶ, καὶ τεκμήρια ἐς τόδε λείπεται, Δαυλίδος ἦρχε τῆς ὑπὲρ Χαιρωνείας. Addit autem Zenobius, Δαυλίαν κορώνην ideo dictam alios existimasse, ὅτι περὶ τὴν Δαυλίαν καταλαμβανόμεναι αἱ περὶ τὴν Πρόκνην, μετέβαλον εἰς ὄρνιθας. quod quidem tradidit Apollodorus. Immo & nonnullus aucte inde etymologiam Δαυλίδος, quasi Διαυλίδος, ὅτι ταῖς δυσὶν ἀδελφαῖς ὑπὸ συναυλίζετο ὁ Τηρεύς. Hinc, ut ait idem Etymologus, καί τινες Δαυλιάδα καλοῦσι. Ubi Δαυλιάδα vir quidam doctus urbem Daulidem intelligit, quam putat etiam vocatam Δαυλιάδα. Sed ego legendum suspicor Δαυλιάδας, eoque nomine intelligi duas illas sorores, quas mutatas in aves Poetæ finxerunt, diciuntque Dauliadas. ita ut velit Etymologus, dictam esse urbem Daulidem ex eo, quòd ταῖς δυσὶν ἀδελφαῖς ἐκεῖ συνηυλίζετο ὁ Τηρεύς· ab urbe verò Daulide vocatas illas esse Δαυλιάδας. Stephanus: τὸ θηλυκὸν, Δαυλιάς. Unde magis confirmo, quod paullò ante de loco quodam Plutarchi divinabam, pro Δαυλίδας legendum ibi esse Δαυλιάδας. Politus.

10. ἀπὸ Πανοπέως ὠνόμασται, υἱοῦ Φώκου) Stephanus: καλεῖται δὲ ἀπὸ Πανοπέως τοῦ Φώκου παιδός. Scholiastes Euripidis ad Orestem: Φώκου παῖδες, Κρῖσος, καὶ Πανοπεύς. Pausanias in Corinthiacis: Φώκῳ δὲ Ἄστερος, ὁ τὰ ἔπη ποιήσας, γενέσθαι φησὶ Πανοπέα, καὶ Κρῖσον. Politus.

11. Ἕτεροι δὲ Πανόπην μὲν γράφουσι) Πανόπην scribunt Stephanus, & Hesychius: *Panope* Ovidius, & Statius: quam ipsam vocat Livius *Panopeam*. Politus.

Sed idem est, ut Calliope, Calliopea: Penelope, Penelopea. Καλλιόπη, Πηνελόπεια. Salvinus.

Sic *Panopea* nomen est nymphæ marinæ apud Virgilium, quæ Πανόπη est Homero. Sic Φανότα urbs dicta est, & Φανό-τεα.

γράφουσι τὴν πόλιν.[1] Πανοπέα δὲ, τὸν αὐτῆς πολίτην, ὡς ἐν τοῖς Ἐθνικοῖς γράφεται.[2] Ζήτει δὲ καὶ τὸ Σοφοκλῆν εἰπόντα, Φανοτεὺς ὁ Φωκεύς. Φασὶ γὰρ οἱ παλαιοὶ ἐκεῖ τινα χρήσιμα
Bas. p. 208. τοῖς ἐνταῦθα. Φάμενοι δὲ οἱ ἀρχαῖοι, ὅτι ὁ Ζηνόδοτος ἐν Ἰῶ, καὶ Δαυλίδα, καὶ Πανοπῆα, γράφει, καὶ Πανόπεων, ὡς Μενέλεων, αἰτιῶνται τὴν γραφὴν, διότι ἄμετρόν τε ποιεῖ τὸν στίχον, καὶ οὐδὲ σχηματίζει καθ᾽ Ὅμηρον τὸ ὄνομα. Ἔστι γὰρ Πανοπέως, ὡς Ἀχιλλέως, ὡς δηλοῖ καὶ τὸ,[3] ἐν κλυτῷ Πανοπῆϊ. Ἐν δὲ τῷ Γεωγράφῳ κεῖται, ὅτι[4] Πανοπεὺς, ὁ νῦν Φανοτεὺς, ὅμορος τοῖς[5] περὶ Λεβάδειαν τόποις. καὶ ὅτι ἐνταῦθα ἡ τοῦ Ἐπειοῦ πατρίς, καὶ ὅτι ἐκεῖ μυθεύονται τὰ περὶ τὸν Τιτυόν.[6] ἤγουν ἡ τῆς Λητοῦς βία ὑπ᾽ αὐτοῦ, δι᾽ ἣν οἱ μυθικοὶ γῦπες[7] αὐτῷ κατὰ τοῦ ἥπατος ἐμφύονται, καὶ κείρουσι, τροφὴν εὑρηκότες ταύτην καλὴν, καὶ διηνεκῆ, καὶ ἀδάπανον, ὡς ὁ μῦθος βούλεται. Ἡ δὲ Ἀνεμώρεια, ὠνόμασται μὲν, φασὶν,[8] ἀπὸ τοῦ συμβαίνοντος πάθους. Ὑπέρκειται γὰρ αὐτῆς[9] τὸ καλούμενον Κατοπτήριον χωρίον.[10] ἐξ οὗ δι᾽ ἡμέρας, καὶ νυκτὸς καταιγίζεται παντα-

Πανόπην, *Panopen*; Πανοπέα verò, *Panopeum*, vel *Panopensem*, ejus urbis civem, ut scribitur in Gentilium Nominum Commentario. Quære etiam, ubi Sophocles dixerit, Φανοτεὺς ὁ Φωκεύς. *Phanotensis Phocensis*. Nonnulla enim ibi afferunt veteres peropportuna, atque accommodata ad hunc locum. Notant porro prisci auctores, ubi ait Homerus, καὶ Δαυλίδα, καὶ Πανοπῆα, *Daulidem*, & *Panopeum*, Zenodotum scribere, καὶ Πανόπεων, ut Μενέλεων, *Menelaum*: quam quidem scripturam ii reprehendunt, tum quia vitiosum, atque in metro peccantem versum facit, tum quia non ex consuetudine Homeri nomen illud format. Est enim Πανοπέως, *Panopei*, seu *Panopeis*, ut Ἀχιλλέως, *Achillis*, ut ostendit illud: ἐν κλυτῷ Πανοπῆϊ. *in inclyto Panopeo*. Ceterùm Geographus habet, Panopeum, quem nunc Phanoteum dicimus, finitimum esse iis locis, qui siti sunt circa Lebadeam: patriam eam esse Epei: eòque referri, quæ sunt in fabulis de Tityo: cum hic videlicet vim inferre voluit Latonæ. qua de causâ fabulosi vultures in ejus jecore inhærent, tondentque illud, ac devorant: quum hoc sibi bonum, ac perpetuum, inexhaustumque alimentum, ut placet quidem fabulæ, repererint. Deinde Anemorea nomen e re natâ habuisse dicitur. Ei namque locus imminet, quem vocant Catopterium: ex quo ea undique diu, noctuque ventorum vi, ac procellis vexatur. Confinium ea

tam, Falsum verò hæc est, quæ Πανόπη. Unde apud Stephanum v. Φανοτεὺς, ubi scriptum est, *Τινες Πανόπην φασι*, pro Πανόπην libenter ego rescripserim Πανοπέαν. quod postea vidi in mentem quoque venisse Holstenio. Πανόπη, ὄνομα, legimus apud Suidam, Verùm urbs illa Phocidis frequentiùs scriptoribus Græcis dicitur Πανοπεύς. Ita vocata est Straboni, Scylaci, Pausaniæ: eademque Herodoto ἡ Πανοπέων πόλις. Politus.

1. Πανοπέα δὲ, τὸν αὐτῆς πολίτην) ὁμοίως τῷ φρατοπύλῳ, ut dicit Stephanus. Nominata enim hæc est urbs ἀπὸ Πανοπέως τοῦ Φωκοῦ. Quare ex verbis illis, ὁμοίως τῷ φρατοπύλῳ, non sequitur, quod quis facilè suspicari potuisset, in nomine ipso urbis pro Πανόπη legendum esse apud Stephanum Πανοπεύς. Polit.

2. Ζήτει δὲ καὶ τὸ Σοφοκλῆν εἰπόντα, Φανοτεὺς ὁ Φωκεύς) Sophocles in Elect. 1:

Φανοτεὺς ὁ Φωκεύς, πρᾶγμα προσφέρων μέγα.

Nihil ibi antiqua Scholia, quod huc pertineat, Idem Sophocles in eadem Tragœdiâ, non longè a principio.

ὅτι ξένος μὲν ὢν
Φωκεὺς, παρ᾽ ἀνδρὸς Φανοτέως ἥκοι.

Ubi hæc habet vetus Scholiastes: τὸ Φωκεὺς φησὶν, ἐπήνεγκε Φανοτέα, ἀπὸ τοῦ ὅλου εἰς τὸ μερικὸν καταβαίνων. ὁμοίως τῷ, Ἡ δ᾽ ἐς Κύπρον ἵκανε φιλομμειδὴς Ἀφροδίτη. Ἐς Πάφον. Ἐλέγετο γὰρ ἀλληγορίζεσθαι μὲν Φωκὶς ὑπὸ μέρους δὲ Κρισαίας, Φανοτεύς. Πόλεως δὲ ὄνομα φασὶ τὸ Φανοτεύς. Politus.

3. ἐν κλυτῷ Πανοπῆϊ) Ad eandem rationem metri scribendum κλυτῷ, in hoc versu Homeri:

Φωκήων ὄχ᾽ ἄριστος, ὃς ἐν κλυτῷ Πανοπῆϊ.

Politus.

4. Πανοπεὺς, ὁ νῦν Φανοτεὺς) Henricus Glareanus ad Livium lib. 32. non Φανοτεὺς, sed Φανοπεὺς, legendum hîc putat apud Strabonem: *reclamantibus*, inquit, *omnibus & Græcis, & Latinis, quæ nos vidimus, exemplaribus. π' enim in φ' mutatum esse, idque in principio verbi, non π' in τ'. perhibet Strabo*. Atqui etiam π' mutatum esse in τ', satis constat ex Stephano, cui diserte scribitur Φανοτεύς. Nec est dubitandum, quin una eademque urbs sit Πανοπεὺς, seu Πανόπη, & Φανοτεὺς, quamvis, pro diversâ scribendi ratione, distincta hæc urbs apud Stephanum videatur. Itaque aliis quoque vocatur Φανοτεύς. Thucydides l. 4. ἐπὶ Νικομάχου, ἀνδρὸς Φωκέως ἐκ Φανοτέως. Inde ejus urbis civis, Φανοτεὺς Sophocli: & Φανοτεὺς Straboni itidem, qui Πανοπεὺς Theopompo, Herodoto, & Pausaniæ. Sic enim Strabo: Παραποτάμιοι δ᾽ εἰσὶ κατοικία τις ὑπὸ τῷ Κηφισῷ ἱδρυμένη πλησίον Φανοτέως, καὶ Χαιρωνέως, καὶ Ἐλατείας. Φησὶ δὲ Θεόπομπος, τὸν τόπον τοῦτον διέχειν τῆς μὲν Χαιρωνείας, ὅσον σταδίων τετταράκοντα, διορίζειν δὲ Ἀμβρυσέας, καὶ Πανοπέας, καὶ Δαυλιέας. Et Herodotus lib. 8. Παραποταμίους δὲ παραμειβόμενοι οἱ βάρβαροι, ἀπίκοντο ἐς Πανοπέας. Et Pausanias lib. 10. Στάδια δὲ ἐκ Χαιρωνείας εἴκοσι ἐς Πανοπέας. ἔστι δὲ πόλις Φωκέων. Iidem etiam Φανοτεῖς Polybio: eorumque regio Thucydidi Φανοτίς, in his verbis: ἔστι δὲ ἡ Χαιρώνεια ἔσχατον τῆς Βοιωτίας, πρὸς τῇ Φανοτίδι τῆς Φωκίδος. Ubi nihil sanè erat, quod Joannes Hudson suspicaretur esse legendum Φανοτεῖ. Namque ἡ Φανοτὶς regio est Phanotensium. At non nisi ἀρσενικῶς dici videtur ὁ Φανοτεὺς, seu Πανοπεύς. Strabo: Πανοπεὺς δ᾽ ὁ νῦν Φανοτεὺς, ὅμορος τοῖς περὶ Λεβάδειαν τόποις. Pausanias: κατοικεῖν αὐτὸν ἐν τῷ Πανοπεῖ. & rursus τῷ ὄντι καλλίχορον τὸν Πανοπέα εἴρηκεν. Homerus videlicet qui & alibi dicit, ἐν κλυτῷ Πανοπῆϊ. Urbs eadem muliebri genere, ut diximus supra, Πανόπη· itemque, ut testatur Stephanus, Φανοίη, & Φανότη. Sed non propterea probo Carolum Sigonium, qui ex Stephano *Phanoteam* legit in hoc loco Livii, lib. 32. c. 18. *Phocidis primo impetu Panopeam sine certamine cepit*. Nam de veteribus quidem libris, quos sæpe citat Sigonius, ingenuè fateor me sæpius dubitasse. Omnino igitur mihi placet *Panopeam*: utpote quam video alios ex Latinis *Panopen* appellasse. Ovidius Met. lib. 3.

Jam vada Cephisi, Panopesque evaserat arva.

Statius Theb. l. 7. *qui Panopen, qui Daulida, qui Cyparisson*. Atque ita apud Stephanum legebam Πανόπην, ubi sic scribunt: *Τινες Πανόπην φασι*. Quòd si rectum est τὸ Πανόπην, jam non facta ibi fuerit mutatio τοῦ π' in φ' in principio verbi, sed τοῦ π' in τ', contraquam in suo illo *Phanopeo*, factum esse existimabat Glareanus. *Politus*.

5. περὶ Λεβάδειαν) Scribunt nunc in Strabone, extra diphthongum, Λεβάδιαν. pariter atque idem nomen scribitur Ptolemæo. Sed Λεβάδεια est Pausaniæ, *Lebadea* Plinio: quæ Livio, & A. Gellio *Lebadia*. Λεβάδειαν per diphthongum videtur apud Græcos legisse Papinius, ex illo ejus versu:

Et valles, Lebadea, tuas, & Hyampolin acri.

Politus.

6. ἤγουν ἡ τῆς Λητοῦς βία ὑπ᾽ αὐτοῦ) Addita hæc, explicationis causâ, ab Eustathio, ad illustrandum locum Strabonis de fabuloso illo Tityo. *Polit*.

7. αὐτῷ κατὰ τοῦ ἥπατος ἐμφύονται, καὶ κείρουσι) Dum hæc lego, subit animum recordatio eorum illorum Homericorum de Tityo in Odysseâ:

Γῦπε δέ μιν ἑκάτερθε παρημένω ἧπαρ ἔκειρον,
Δέρτρον ἔσω δύνοντες· ὁ δ᾽ οὐκ ἀπαμύνετο χερσί.
Λητὼ γὰρ ἥλκησε, Διὸς κυδρὴν παράκοιτιν,
Πυθώδ᾽ ἐρχομένην, διὰ καλλιχόρου Πανοπῆος.

Sed & graphicè noster Virgilius:

rostroque immanis vultur obunco
Immortale jecur tundens, fœcundaque pœnis
Viscera, rimaturque epulis, habitatque sub alto
Pectore: nec fibris requies datur ulla renatis.

Politus.

8. ἀπὸ τοῦ συμβαίνοντος πάθους) Est hoc integrum, ex Strabone. Nam Stephani Epitome manca plenè: ὠνόμασται ἀπὸ τοῦ συμβαίνοντος, suppresso videlicet τῷ πάθους. Tzetzes ad Lycophronem vocatam esse ait Anemoream, διὰ τὸ εἶναι αὐτὴν ψυχρὰν, καὶ ἀνεμώδη. Polit.

9. τὸ καλούμενον Κατοπτήριον) idest, specola. *Salvinus*.

10. ἐξ οὗ δι᾽ ἡμέρας, καὶ νυκτὸς καταιγίζεται) Hinc facilè corrigas vulgatam Epitomen Stephani, cujus quidem hic locus in libris editis ita scribitur depravatè: Ὑπερκείμενον γὰρ αὐτῆς τὸ καλούμενον Κατοπτήριον χωρίον, δι᾽ ἡμέρας, καὶ νυκτὸς καταιγιζόμενον παντάχοθεν. Politus.

ea urbs est Phocidis, ac Delphorum, site in excelso colle. Hæc Auctor Nominum Gentilium: qui etiam Anemoream diei nunc tradit Anemoleam. Anemurium verò, quod est in Ciliciâ, quamvis ex simili re appellationem nactum fuerit; neutro tamen genere profertur. Item Geographus, ipse quoque narrat de Anemoreâ, e Catopterio illic loco, magno eum impetu, ventos in Anemoream ingruere; locumque Catopterium præruptum esse, ac præcipitem, qui eò usque a Parnasso pertineat. Nonnullos esse, qui Anemoleam hanc appellent: eumque locum terminum esse Delphorum, ac Phocensium.

XXV. Hyempolis verò utrùm ab Hyentibus, Bœoticis populis, sit nominata, certò affirmare non possumus: neque ea veteribus admodum memoratur. Ferunt, indigenas proferre eam cum σ', Ὑσάμπολιν, *Hysampolin*. Verùm Geographus, qua est in rebus Geographicis explicandis diligentiâ, tradit, Anemoream, quam proximè diximus, mutato nomine, vocatam fuisse Hyampolin, in quam ejecti e Bœotiâ Hyantes sese receperunt. Alia verò, inquit, hæc est eh Hyampoli, quæ sita est in Peruasso. Ac vide, ut tres hinc Hyampoles apertè demonstrentur, una hæc Homerica; altere, quæ priùs Anemorea, postea Hyampolis est nominata; tertia, Parnassia.

ταχόθεν. Ἔστι δὲ μεθόριον Φωκίδος, καὶ Δελφῶν, κειμένη ἐπὶ λόφου ὑψηλοῦ. Ταῦτα ἐν τοῖς Ἐθνικοῖς· ἐν οἷς, καὶ ὅτι Ἀνεμώρεια, ἡ νῦν Ἀνεμώλεια. [1] Τὸ μέντοι ἐν Κιλικίᾳ Ἀνεμούριον, ἐξ ὁμοίου μέν τινος πάθους ὠνόμασται· οὐδετέρως μέντοι προάγεται. Ἡ δὲ τοῦ Γεωγράφου περὶ Ἀνεμωρείας ἱστορία φασὶ καὶ αὐτή, ὅτι Κατο- *Rom. p. 275.*
πτήριος χῶρος ἐκεῖ καταιγίζων εἰς Ἀνεμώρειαν, κρημνός τις ἀπὸ Παρνασσοῦ διήκων, καὶ ὅτι τινὲς Ἀνεμώλειαν ταύτην εἶπον, καὶ ὅτι [2] ὅριον ἦν ὁ τόπος Δελφῶν, καὶ Φωκέων.

κε'. Ἡ δὲ Ὑάμπολις, εἰ μὲν [3] ἀπὸ τῶν Ὑάντων ὠνόμασται [4] τῶν περὶ Βοιωτίαν, οὐκ ἔστιν ἀκριβῶς εἰπεῖν, οὐ πολὺν δὲ λόγον ἔχει παρὰ τοῖς παλαιοῖς. Φασὶ δὲ, τοὺς ἐγχωρίους καὶ σὺν τῷ σ' λέγειν αὐτήν, Ὑσάμπολιν. Ἡ δὲ Γεωγραφικὴ ἀκρίβεια παραδίδωσιν, ὅτι Ἀνεμώρεια ἡ προσεχῶς ἀνωτέρω ῥηθεῖσα, Ὑάμπολις μετωνομάσθη, εἰς ἣν ἐξέπεσον ἐκ Βοιωτίας Ὕαντες. Ἑτέρα δὲ αὕτη τῆς ἐν Παρνασσῷ, φησιν, Ὑαμπόλεως. [5] Καὶ ὅρα, ὅτι τρεῖς ἐντεῦθεν Ὑαμπόλεις ἀναφαίνονται, ἥτε Ὁμηρικὴ αὕτη, ἥτε μετονομασθεῖσα ἐξ Ἀνεμωρείας Ὑάμπολις, καὶ τρίτη ἡ Παρνασσία. Ἐν ἄλ-

1. Τὸ μέντοι ἐν Κιλικίᾳ Ἀνεμούριον) Significare hic videtur urbem Ciliciæ, quæ Ἀνεμούριον Ptolemæo, *Anemurium* Plinio. Nam & Promontorium est ejusdem nominis apud Strabonem, & Pomponium Melam. *Politus*.

2. ὅριον ὂν ὁ τόπος Δελφῶν, καὶ Φωκέων) ab eo videlicet tempore, quo, ut explicat Strabo, ἀπέστησαν τοὺς Δελφοὺς ἀπὸ τοῦ κοινοῦ συστήματος τῶν Φωκέων Λακεδαιμόνιοι, καὶ ἐπέτρεψαν καθ' αὑτοὺς πολιτεύεσθαι. Polit.

3. ἀπὸ τῶν Ὑάντων ὠνόμασται) quasi Ὑάντων πόλις. unde postea Ὑάμπολις. Pausanias in Phocicis: Ὕαντες γὰρ οἱ ἐκ Θηβῶν Κάδμον, καὶ τὸν σὺν ἐκείνῳ φυγόντες στρατὸν, ἀφίκοντο ἐνταῦθα. Τὸ μὲν δὴ ἀρχαιότερα ἔτι τῶν προχώρων ἐκαλεῖτο Ὑάντων πόλις· χρόνῳ δὲ ὕστερον Ὑάμπολιν ἐξενίκησεν ὀνομάζεσθαι. Politus.

4. τῶν περὶ Βοιωτίαν) Gens quondam Bœotiæ, Hyantes. Pausanias in Bœoticis: Ὕαντες, καὶ Ἄονες, Βοιωτῶν (εἶναι δοκῶ) γένη, καὶ οὐκ ἐπηλύδων ἀνθρώπων. Scholiastæ Pindari: Ὕαντες, ἔθνος βάρβαρον ἀρχαῖον, κατῴκησαν τὴν Βοιωτίαν. Scholiastæ Apollonii: Ὕαντες γὰρ τὸ πρὶν ᾤκουν τὴν Βοιωτίαν. Etymologici Magni Auctor: Ὕαντες γὰρ λέγονται οἱ κατοικήσαντες τὴν Βοιωτίαν. Unde & Bœoti ipsi antiquitus, Hyantes. Plinius l. 4. c. 7. *Bœotos Hyantes antiquitus dixere*. Etymologus: Ὑηνῆες, οἱ Βοιωτοὶ ἀπὸ τοῦ συβίζειν, ὥσπερ καὶ Ὕαντες. & Hyantius idem aliquando est, ac Bœotius, ut apud Ovidium *juvenis Hyantius*. i. e. Bœotius. & apud Apollonium ἄλσος Ὑάντιον Ὀγχήστιον. ἀντὶ τοῦ Βοιώτιον. Inde ab Hyantibus in Adagiis Βοιωτία ὗς, *Bœotica sus*: quoniam Ὕαντες nonnulli, depravatâ voce, ὗς vocarunt. Scholiasta Apollonii: Ὕαντες γὰρ Βοιωτίας ἔθνος βάρβαρον. ὅθεν καὶ παροιμία, Βοιωτία ὗς. Scholiasta Pindari, de Hyantibus: ὥς τινες ἐκ διαφθορᾶς τοῦ ὀνόματος, ἀντὶ τοῦ Ὕαντες λέγειν, Ὗς ἐκάλουν· ὅθεν καὶ τοὺς ὕστερον διαδοθῆναι τὴν λέξιν ἐπὶ τῶν Βοιωτῶν, καὶ ἀπὸ νομισθῆναι, διὰ τὴν πολλὴν ἀλογίαν, καὶ ἀγροικίαν, ὅπως ἐξ ἀρχαίας αὐτοὺς καλεῖσθαι, τοὺς ἐμβαλλομένους εἰς ἀπαιδευσίαν [illegible], τὸ λέγειν, Βοιωτία ὗς. Pindarus in Dithyrambis:

Ἦν, ὅτε σύας τὸ Βοιώτιον ἔθνος ἔλεγον.

Tzetzes ad Lycophronem ex veteri quodam scriptore: Ὕαντες, ἔθνος βάρβαρον, τὰς Θήβας παρῴκουν, οἱ δὲ ἰδιῶται, κατὰ ἰδιωτισμὸν, παραφθορᾷ τοῦ ὀνόματος ἐποίησαν, ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν Ὕας Βοιωτοὺς, ὗς Βοιώτιος λέγοντες. Politus.

5. Καὶ ὅρα, ὅτι τρεῖς ἐντεῦθεν Ὑαμπόλεις ἀναφαίνονται) Urbes tres esse Hyampoles, facilè concesserim, hoc pacto, ut una illarum fuerit in Bœotiâ: in qua scilicet Hyantes habitaverint, antequam inde in Phocidem expellerentur. Nam & a Ptolemæo in urbibus Bœotiæ mediterraneis adnumerata est Ὑάμπολις. & de hac urbe intelligo id, quod notat Stephanus: Ὕαντες, ἔθνος περὶ Ἀλαλκομενίαν. ita ut urbs hæc Hyantum sita fuerit in confinio agri Alalcomenii. Sed unde Eustathius ex verbis illis Strabonis urbes tres Hyampoles eruerit, ac veluti existere sibi fecerit, unam Homericam, alteram eamdem, atque Anemoream, tertiam Parnassiam, hoc prorsus me fateor ignorare. Duas enim tantùm distinguit Strabo Hyampoles, alteram, quæ nomen mutavit in Hyampolin ex Anemoreà; alteram, Parnassiam. Jam verò constat, Homericam non posse eamdem intelligi, atque Anemoream: quippe quum Homerus unam separet ab aliâ. At præter Anemoream, nisi ego vehementissimè fallor, non est alia in Phocide Hyampolis, nisi Parnassia: de qua proinde accipiendus sit locus hic Homeri. Eaque ipsa est, quam antea dixerat Strabo ab Hyantibus ædificatam. Itaque existimo, expulsos ex Bœotiâ Hyantas, non omnes in unum Phocidis locum convenisse; sed alios Anemoream concessisse, quæ idcirco, mutato nomine, sit Hyampolis vocata; alios in monte Parnasso Hyampolin urbem condidisse. Neque verò, quam Hyantes τῆς Φωκίδος Ὑάμπολιν ᾤκισαν, ea esse potest Anemorea: quippe quæ, Anemorea ante diceretur, quàm Hyantes sese eò reciperent: unde ipsa antiquum nomen mutaverit. Adde, quòd Anemorea finis erat Phocensium, ac Delphorum, posteaquam Delphi a ceteris Phocensibus sunt separati: at verò Hyampolin finitimam ponit Strabo Opunti, quæ urbs erat primaria, ac princeps Locrorum Epicnemidiorum. Verba namque hæc sunt Strabonis: Ὑπέρκειται δ' Ὀρχομενίας ὁ Πανοπεὺς Φωκικὴ πόλις, καὶ Ὑάμπολις. τούτοις δ' ὅμορος Ὀποῦς, ἡ τῶν Λοκρῶν μητρόπολις τῶν Ἐπικνημιδίων. Ergo, quum, præter Anemoream, nullam aliam in Phocide agnoscat Strabo Hyampolin, nisi τὴν ἐν Παρνασσῷ· certò hinc colligo, non aliam esse, nisi Parnassiam Hyampolin, eam, quam idem Strabo proximam dicit Opuntiis Locridis Epicnemidiæ. Nam Parnassus quidem medius est Locrorum, tum Ozolarum, tum Epicnemidiorum, παραμήκης, ut montem illum describit Geographus, εἰς τὸ προσάρκτιον μέρος ἐκτεινόμενος, ἀπὸ τῶν περὶ Δελφοὺς τόπων, μέχρι τῆς συμβολῆς τῶν τε Οἰταίων ὀρῶν, καὶ τῶν Αἰτωλικῶν, καὶ τῶν ἀνὰ μέσον Δωριέων. Unde a monte, ut videtur, Parnasso dicta est Pausaniæ ὀρεινὴ, montana, via, quæ ab urbe Elateâ Abas, & Hyampolin ducebat, ἐν δεξιᾷ τοῦ Ἐλατείας ἄστεως. Siquidem & via erat λεωφόρος ab urbe Orchomeno ad has urbes, & Opuntem: qua de viâ idem Pausanias: Ἐπανελθόντι δ' ἐς τὴν ὁδὸν τὴν ἐς Ὀποῦντα ἄγουσαν, Ὑάμπολίς τε ἀπὸ ταύτης ἐστὶ [illegible]. Rursus Pausanias: ὑπὲρ δὲ Ὑάμπολιν, καὶ Ἄβας, αἱ πόλεις τε Ὀπούντιοι, καὶ Ὀπουντίων ἐπίνειον νεμόμενοι Κῦνον. Quia igitur in confinio Locrorum Epicnemidiorum sita erat Hyampolis, hinc etiam Locris Epicnemidiis est eadem aliquando contributa. Plinius lib. 4. c. 7. *Locri deinde Epicnemidii cognominantur, olim Leleges appellati, per quos amnis Cephissus defertur in mare. Oppida, Opus, unde & sinus Opuntius, Cynos. Phocidis in littore unum Daphnus. Introrsus in Locris Elatea, & in ripâ Cephissi, ut diximus, Lilæa. Delphosque versus, Cnemis, & Hyampolis*. Ubi vides pleraque Locris adscripta, quæ erant Phocidis. Nam alii aliàs faciunt utriusque regionis fines. Et de Phocide scribit Strabo, eam antiquitus πρὸς ἄρκτον παραβεβλῆσθαι τῇ Βοιωτίᾳ παρατεινομένην ἀπὸ θαλάττης εἰς θάλατταν. Ὁ γὰρ Δαφνοῦς, inquit, ἦν τότε τῆς Φωκίδος, σχίζων ἐφ' ἑκάτερα τὴν Λοκρίδα, καὶ μέσος ταττόμενος τοῦ τε Ὀπουντίου κόλπου, καὶ τῆς τῶν Ἐπικνημιδίων παραλίας. νῦν δὲ Λοκρῶν ἐστὶν ἡ χώρα. τὸ δὲ πόλισμα κατέσκαπται· ὥστ' οὐδ' ἐκεῖ καθήκει οὐκέτι μέχρι τῆς πρὸς Εὐβοίᾳ θαλάττης ἡ Φωκίς. τῷ δὲ Κρισαίῳ κόλπῳ συνάπτει.

Itaque

ἄλλοις δέ φησιν ὁ Γεωγράφος, ὅτι [1] Ὕαντες τῆς Φωκίδος Ὕαν πόλιν ἔκτισαν. ἴσως δὲ καὶ Ὑάμπολις ἡ τοιαύτη, ἐν ἑνὶ μέρει λόγου. καὶ ὅτι [2] Ὕαντες ἐκ Βοιωτίας ἀπελθόντες, Αἰτωλοῖς συνῴκησαν.

κς΄. Ἡ δὲ Λίλαια, [3] πόλις λέγεται καὶ αὐτὴ Φωκικὴ, [4] ὁμώνυμος Λιλαίᾳ τῇ τοῦ Κηφισοῦ. [5] Ἔκειτο δὲ παρὰ τὸν Παρνασσόν. Εἰ δὲ καὶ [6] ἀπὸ τοῦ λιλαίω τὸ ἐπιθυμῶ γίνεται, οὐκ ἔστι διαβεβαιώσασθαι τὸν μὴ ἐξ ἱστορίας συγκροτούμενον. Περιῤῥέει δὲ ταύτην ἐνταυθοῖ παρηκερῶς τῷ Ὁμηρικῷ λόγῳ Κηφισσός· μᾶλλον δὲ [7] τὰς πηγὰς αὐτόθεν ποθὲν ἔχει, ὡς προτεχῶς δεδήλωκεν ὁ Ποιητής. ᾧ συμφωνῶν καὶ [8] Ἡσίοδος περὶ Κηφισσοῦ λέγει·

Ὅς τε Λιλαίηθεν προχέει καλλίῤῥοον ὕδωρ.

Λέγει δὲ καὶ ὁ Γεωγράφος, ὅτι Κηφισσὸς ἐκ Λιλαίας πόλεως Φωκικῆς τὴν ἀρχὴν λαμβάνει. καὶ ὅτι [9] εἰς τὴν Κωπαΐδα ἐκδίδωσιν. [10] Ἔστι δὲ καὶ ἄλλος Κηφισσὸς, διὰ Φωκέων ῥέων, φασὶ, καὶ ἐμβάλλων εἰς τὸν Κορινθιακὸν κόλπον. Καὶ Ἀττικὸς δὲ

sis. Alibi tamen scribit Geographus, Hyantas Ὕαν πόλιν, *Hyam urbem*, Phocidis ædificasse. Sed ista fortasse est Ὑάμπολις, *Hyampolis*, conjunctè, & parte unâ orationis. Ac rursus Hyantas scribit e Bœotiâ profectos, domicilium cum Ætolis junxisse.

XXVI. Lilæa, urbs & ipsa Phocidis perhibetur, cognominis Lilææ, quæ filia fuit Cephissi. Sita erat secus Parnassum. An autem nomine sit derivato a λιλαίω, quod significat concupisco, nemini sanè uni licet affirmare, nisi ex re olim gestâ, ac litteris proditâ id colligat. Hanc circumfluit, qui in Homericum hoc loci carmen influit, Cephissus: immo etiam fontes alicunde inde habet, ut statim explicavit Poëta. cui etiam consentit Hesiodus, dum ait de Cephisso:

Quique Lilæâ ortus, divina fluenta profundit.

Quin & Geographus tradit, oriri Cephissum ex urbe Phocidis Lilæâ, atque in Copaidem influere. Est autem & alius Cephissus, per Phocidem, ut ajunt, fluens, & in Corinthiacum sinum sese effundens. Præterea Atticus est Cephissus, &

Itaque jam erat Locridis Daphnus: ac proinde legendum suspicor in Plinio: *Locridis in littore unum Daphnus*. Unde statim subjicitur: *Introrsum in Locris Elatea*. Quippe loca cujusque regionis maritima distinguit, ut solet, Plinius a mediterraneis. Audaculi emendatores fortasse pro *Locridis* substituerunt *Phocidis*, quòd Daphnunta urbem quondam Phocidis alibi legerant, ac præsertim apud Strabonem. Nam Straboni Δαφνοῦς dicitur ὁ Φωκικός. Idem Strabo lib. 9. Δαφνοῦς δ' νῦν μὲν κατέσκαπται· ἦν δέ ποτε τῆς Φωκίδος πόλις ἁπτομένη τῆς Εὐβοϊκῆς θαλάσσης. Addit ibidem Strabo, Locridem divisam esse bifariam, ita ut pars una sint οἱ πρὸς Εὐβοίᾳ Λοκροί, οἱ σχίζονται ἐφ' ἑκάτερα τοῦ Δαφνοῦντος. quorum quidem Locrorum alii, Opuntii sunt vocati a principe urbe Opunte, alii Epicnemides a monte Cnemide: altera verò pars, sunt Locri Ozolæ, seu Occidentales, quos ab Opuntiis, & Epicnemidiis mons Parnassus secernit. Ut proinde Daphnus non jam, ut olim, Phocidi, sed Locridi, sit adscendus. Sic igitur in locis quoque mediterraneis accenset Plinius Locridi Hyampolin, eamque Delphos versus, utpote sitam in Parnasso: quam ipsam Hyampolin inter alias urbes Phocidis memorat Papinius Theb. lib. 7. in his versibus:

Et valles, Lebadea, tuas, & Hyampolin acri
Subnixam scopulo, vel qua Parnassum utrumque,
Aut Cirrham tauris, Anemoreamque supinant.

Unde apparet inconsiderata eorum negligentia, qui Hyampolin illam Statii, *acri scopulo subnixam*, Anemoream intelligunt, eo quòd Anemorea dicatur Stephano κειμένη ἐπὶ λόφῳ ὑψηλῷ. Namque Statio, pariter atque Homero, alia est Hyampolis, alia Anemorea. Ergo, quæ *acri scopulo subnixa* dicitur Papinio Hyampolis, Parnassia est, & hæc ipsa Homerica. Neque enim, præter Anemoream, aliam Phocidis Hyampolin, nisi τὴν ἐν Παρνασσῷ, aut Strabo, aut alius unquam novit Geographorum. Sita autem urbs hæc erat, qua parte venientibus e Thessaliâ transitus erat per Locros in Phocidem. Ingressum illum Herodotus dicit ἐσβολὴν κατὰ Ὑάμπολιν. ubi Phocenses Thessalos equites incurrentes insigni strategemate percusserunt. Alia est Ὑαντία, quæ memoratur Stephano, πόλις Λοκρῶν· eadem, quæ Ὑάνθεια, Plutarcho, urbs Locrorum Ozolarum. *Politus*.

1. Ὕαντες τῆς Φωκίδος Ὕαν πόλιν ἔκτισαν) perinde quasi urbem illam in Phocide ab Hyantibus ædificatam, Ὕαν nominaverint. Libri tamen nunc editi Strabonis habent conjunctè, quemadmodum Eustathius legendum suspicabatur, Ὑάμπολιν, in his verbis: Ὕαντες δὲ τῆς Φωκίδος Ὑάμπολιν ᾤκισαν. Atque hinc paullò ante comprobabam, hanc ipsam Hyampolim intelligi non posse Anemoream, quam non videntur Hyantes ædificasse: quippe quum Anemorea ante vocaretur, quam in eam Hyantes ex Bœotiâ commigrarent. *Politus*.

2. Ὕαντες ἐκ Βοιωτίας ἀπελθόντες, Αἰτωλοῖς συνῴκησαν) Strabo lib. 10. τῶν Ἀπολλόδωρος δ' εἴρηκεν, ἐκ τῆς Βοιωτίας ἀπελθόντας Ὕαντας ἱστορεῖσθαι, καὶ συνοίκους τοῖς Αἰτωλοῖς γενομένους. *Politus*.

3. πόλις λέγεται καὶ αὐτὴ Φωκικὴ) Plinius, ut diximus, ut alia loca Phocidis mediterranea, sic etiam Lilæam *in rupe*, ut ait, *Cephissi*, dat Locris Epicnemidiis. Ptolemæo tamen, ut & Scholiastæ Pindari, urbs ea est Doridis. *Politus*.

4. ὁμώνυμος Λιλαίᾳ τῇ τοῦ Κηφισοῦ) Pausanias in Phocicis: Λίλαιαν δὲ τῶν καλουμένων Ναΐδων, καὶ θυγατέρα εἶναι τοῦ Κηφισοῦ, καὶ ἀπὸ τῆς νύμφης τὸ ὄνομα τεθῆναι τῇ πόλει φασί. Politus.

5. Ἔκειτο δὲ παρὰ τὸν Παρνασσόν) κατόπιν διὰ τοῦ Παρνασσοῦ aberat Lilæa a Delphis iter unius diei, hoc est, stadia ferme CLXXX. auctore in Phocicis Pausaniâ. *Politus*.

6. ἀπὸ τοῦ λιλαίω τὸ ἐπιθυμῶ) Idem etiam λιλῶ. Etymologici Magni Auctor: παρὰ τὸ λῶ, διπλασιασμῷ, γίνεται λιλῶ τὸ πάνυ θέλω. καὶ λιλαίω κατὰ παραγωγήν, ὡς κερῶ, κεραίω. τερῶ, τεραίω. Hesychius: Λιλῶ, φθονῶ, ἐπιθυμῶ. Inde a λιλῶ seu potiùs λιλάω, ut vult nonnullus, κατὰ ἀποβολὴν τοῦ λ΄ apud Homerum λελιημένος. idest, προθυμούμενος, σπουδάζων & λελιημένοι. idest, παρωρμημένοι, ἐθέλοντες. Frequentiori tamen in usu est λιλαίομαι, idque pariter Poeticè. Homerus Il. lib. π΄ v. 89. Μὴ σύ γ' ἄνευθεν ἐμεῖο λιλαίεσθαι πολεμίζειν. lib. γ΄ v. 133. ἐλοιοῖο λιλαιόμενοι πολέμοιο. lib. α΄ Od. v. 315. λιλαιόμενόν περ ὁδοῖο. l. ε΄ v. 153. Ἤδη ἐπὶ ὁλοσίφρονι λιλαιόμενοι. Hesiodus in scuto Herculis: λιλαιόμενοι πολέμοιο Φολκοσέσι φῶτες. Hesychius: Λιλαίεσθαι. ἐπιθυμεῖν, ὀρέγεσθαι, ποθεῖν. Λιλαιόμενοι. ἐπιθυμοῦντες. Λιλαιομένων, ἐπιθυμούντων. Suidas: Λιλαίομαι, προθυμοῦμαι, ἢ ἐπιθυμῶ. Politus.

Homero hastæ inflictæ dicuntur: λιλαιόμενοι χροὸς ἆσαι. *Saturari corpore cupiens*. Salvinus.

Etymologus: λῶ τὸ ἐπιθυμῶ, ἐξ οὗ τὸ, λιλαιόμενα χροὸς ἆσαι. Politus.

7. τὰς πηγὰς αὐτόθεν ποθὲν ἔχει) Pausanias in Phocicis ubi agit de Lilæâ: καὶ ὁ ποταμὸς ἐνταῦθα ἔχει τὰς πηγάς. Plinius lib. 4. c. 3. *Cephissus præfluens Delphos, ortus in Lilæa quondam urbe*. Hinc dixit Papinius, *propellentemque Lilæam Cephissi glaciale caput*. Politus.

8. Ἡσίοδος περὶ Κηφισσοῦ λέγει) Hesiodo tribuit auctoris versum, quem, tamquam Homericum, extant alii ea Hymno in Apollinem. *Politus*.

9. εἰς τὴν Κωπαΐδα ἐκδίδωσιν) Unde Copais vocata est etiam Cephissis. Pausanias in Bœoticis: ἐς δὲ τὴν λίμνην ἣν ὁ ποταμὸς ὁ Κηφισὸς ἐκδίδωσιν, ἀρχόμενος ἐκ Λιλαίας, τῆς Φωκέων, καὶ διαπλέουσιν ἐς Κώπας. Politus.

10. Ἔστι δὲ καὶ ἄλλος Κηφισσὸς, διὰ Φωκέων ῥέων) Aliam hunc Cephissum, qui per Phocidem fluat, & in Corinthiacum sinum sese exoneret, nescio, unde Eustathius hauserit. Certè quidem Strabo non nisi unum in Phocide Cephissum agnoscit, qui e Lilæâ ortus, διὰ Ἐλατείας φησὶ μεγίστης τῶν ἐν Φωκεῦσι πόλεων, καὶ διὰ Παραποταμίων, καὶ Φανοτέων ὁμοίως Φωκικῶν πολισμάτων, ὡς Χαιρώνειαν τῆς Βοιωτίας πρόεισιν. εἶτα διὰ τῆς Ὀρχομενίας, καὶ τῆς Κορωνειακῆς εἰς τὴν Κωπαΐδα λίμνην ἐξίησι. deinde, apertâ sibi prope a Copis subterraneâ viâ, ad triginta usque stadia decurrens, ad Larymnam Locridis superiorem emergit. Duas namque distinguit Strabo Larymnas, alteram Locridis τὴν ἄνω, alteram ἐπὶ τῇ θαλάσσῃ Bœoticam: ἣν, inquit, προσέθεσαν Ῥωμαῖοι τῇ ἄνω. videlicet Locridi. Nam fallitur ad Plinium Harduinus, cum ex Strabone scribit hanc Locridis Larymnam, inferiorem appellatam, ad ostia Cephissi amnis. Itaque Cephissus erumpit e terrâ ad Larymnam Locridis, donec tandem prope a Larymnâ Bœoticâ exeat in mare. Locus ille vocatus est Anchoë, ubi etiam lacus Anchoe: unde jam Cephissus sese in mare effundit. Strabo lib. 9. καλεῖται δ' ὁ τόπος

Ἀγχόη·

& Salaminius, & Argivus, & Sicyonius: nec non Bœotiæ palus est Cephissis, quæ etiam dicta est Hylica, accepto nomine ab Hylâ Bœoticâ. Ii verò, qui Cephissum fluvium accolunt, vocantur Epicephissii, & a nonnullis Para-

δέ ἐστι Κηφισσὸς, καὶ Σαλαμίνιος, [1] καὶ Ἀργεῖος, καὶ Σικυώνιος· καὶ λίμνη δὲ Βοιωτίας ἐστὶ Κηφισσὶς, [2] ἡ λεγομένη καὶ Ὑλική, παρωνύμως τῇ Βοιωτικῇ Ὕλῃ. Οἱ δὲ παρὰ τὸν Κηφισσὸν ποταμὸν, Ἐπικηφίσσιοι λέγονται· [3] ὑπὸ δέ τινων, Πα-

Ἀγχόη· ὅτι ἡ λίμνη ὁμώνυμος. ἐντεῦθεν δ' ἤδη ὁ Κηφισσὸς ἐκδίδωσιν ἐπὶ τὴν θάλατταν. Hinc, quum inter reliqua Bœotiæ oppida legeretur apud Plinium lib. 4. c. 7. *juxta Cephissum amnem Lamia, & Anichia*; Hermolaus Barbarus meritò conjiciebat, scribendum, *Larymna, & Anchoa*. *Etenim*, inquit, *Larymna duplex: Locrorum altera, de qua post dicetur, altera Bœotia, ut inquit Strabo, prope locum eum, cui nomen est Anchoa. Dicitur & Anchoa ibi palus. Locrorum autem Larymna superior, Bœotorum inferior, & maritima vocabatur: cui postea Romani superiorem junxere.* Quam quidem Hermolai amendationem ita amplexus est Harduinus, ut eam pro suâ venditaverit, atque in Plinii textum intulerit. Est Larymna illa Bœotica, non longè ab Anthedone, e regione Eubœæ. Strabo: Ἀνθηδὼν πόλις λιμένα ἔχουσα, ἐσχάτη τῆς Βοιωτικῆς παραλίας τῆς πρὸς Εὐβοίᾳ· Ἀνθηδῶνά τ' ἐσχατόωσαν. Εἰσὶ μέν τοι ἔτι καὶ προϊόντι μικρὸν, πολίχνια δύο τῶν Βοιωτῶν, Λάρυμνά τε, παρ' ἣν ὁ Κηφισσὸς ἐκδίδωσι· καὶ ἔτι ἐπέκεινα Ἁλαὶ ὁμώνυμοι τοῖς Ἀττικοῖς δήμοις. Ita rectè correxit Holstenius: quum antea pro Ἁλαὶ mendosè scriptum esset ἄλλαι. Ἁλαίας, ut idem Holstenius notat, vocat eas Plutarchus in Syllâ, in his videlicet verbis: ἐτύγχανε γὰρ, ὅτε τοὺς πρὸς Ὀρχομενῷ μάχην νενικηκώς, ἐδίωκε τοὺς πολεμίους, ἅμα τρεῖς πόλεις τῶν Βοιωτῶν, Ἀνθηδόνα, Λάρυμναν, Ἁλαίας ἀνῃρηκώς. Sed in eo dissentio ab Holstenio, quòd ipse dici ibi putat a Plutarcho Halas Araphenidas, qui est pagus Atticæ, μεταξὺ Φηγέως τῆς πρὸς Μαραθῶνι, καὶ Βραυρῶνος, e regione Carysti Eubœæ; ego verò ibidem intelligo Halas Bœoticas in confinio ipsius Locridis. Quippe proximæ inter sese erant tres hæ urbes Bœotiæ, Anthedon, Larymna, Halæ, quas una simul victoria impetu Sylla, dum hostes insequeretur, cepit, atque excidit. Eumdem omnino errorem errat Holstenius ad hæc alia verba Strabonis in Locridis descriptione: Ἑξῆς τοίνυν ταῖς Ἁλαῖς, εἰς ἃς κατέληγεν ἡ Βοιωτικὴ παραλία ἡ πρὸς Εὐβοίᾳ, ὁ Ὀπούντιος κόλπος συμβαίνει κεῖσθαι. ubi rectè quidem pro ἄλλως legit Ἁλαῖς· sed tamen vult significari a Strabone locum, *ubi erat collimitium Atticæ, & Bœotiæ*. At enim Bœotiam spectat ibi Geographus, non qua parte Atticam contingit, sed qua Locridem, ad sinum Opuntium: ubi scilicet παραλία Bœotica Ægas respicit τὰς ἐν Εὐβοίᾳ. Ergo non Halas Atticas significat Araphenidas, ad quas διάπλους est a Carysto; sed Halas Bœoticas, longiùs inde distitas, medio inter utrasque Halas toto illo maritimo Bœotiæ tractu, qui objectus est, atque oppositus Eubœæ. Erant enim Bœoticæ hæ Halæ in confinio Bœotiæ, & Locridis. Pausanias lib. 9. Ἐν δεξιᾷ δὲ τοῦ ποταμοῦ (Πλατανίου) Βοιωτῶν ἔσχατοι ταύτῃ πόλισμα οἰκοῦσιν Ἁλὰς ἐπὶ θαλάσσῃ, ὃ τὴν Λοκρίδα ὅμορον ἀπὸ τῆς Εὐβοίας διείργει. Verùm ut inde ad urbem Bœotiæ Larymnam revertamur; ita de eâ Pausanias: ὑπερβαλόντι δὲ τὸ ὄρος τὸ Πτῷον, ἔστιν ἐπὶ θαλάσσης Βοιωτῶν πόλις Λάρυμνα. γενέσθαι δὲ αὐτῇ τὸ ὄνομα φασὶν ἀπὸ Λαρύμνης τῆς Κύνου. Addit Pausanias, contributam fuisse quondam Larymnam Opunti; sed, auctis postea Thebanorum rebus, ultro sese oppidanos ad Bœotos adjunxisse. Pomponius Mela: *Anthedon, Larymna*. Hesychius: Λάρυμνα, πόλις Βοιωτίας. Rursus de Larymnâ Locrâ Plinius: *Locrorum ora, in qua Larymna*. Hinc illud Solini: *In hac continentur Opuntius sinus, Larissa oppidum*. Larissam vocat, quam dicere debebat Larymnam. Scylax in Periplo: Μετὰ δὲ Βοιωτοὺς εἰσὶ Λοκροὶ ἔθνος. Καὶ πόλεις κατὰ Εὔβοιαν αὐτοῖς πόλεις αἵδε· Λάρυμνα, &c. Hæc nos breviter ex priscis scriptoribus de utrâque illâ Larymnâ, ad cursum exitumque explicandum Cephissi amnis: qui variis adeo, obliquisque gyris decurrit, ut, quemadmodum dixit Hesiodus, serpentis instar, circumvolvi videatur. Dicæarchus:

Ποταμὸς ὁ Κηφισσὸς, ὁ ῥέων ἐκ Φωκίδος.

Dionysius Periegeta de hoc Cephisso:

τῆς διὰ μέσσης
Κηφισσοῦ μέγα χεῦμα κατερχόμενον κελαρύζει

Agit ibi Dionysius de Phocide. Ideo igitur, quia per mediam Phocidem fluit Cephissus, Phocicus hic appellatur, ad differentiam aliorum. Nam & sunt alii Cephissi: quorum primus numeratur a Strabone Cephissus hic Phocicus. Strabo: Ἔστι δὲ Κηφισσὸς, ὁ ἐν Φωκεῦσι, &c. Non videtur verborum Strabonis bene meminisse Eustathius, dum alterum Phocidis Cephissum describeret, qui in sinum Corinthiacum influat. *Politus*.

σφάλματα μνημονικὰ omnibus auctoribus, etiam praeclarissimis, quippe hominibus, communia, *Salvinus*.

1. καὶ ὁ Ἀργεῖος) Dele alterum καί. *Politus*.

2. ἡ λεγομένη καὶ Ὑλική) Λίμνη Bœotiæ Cephissis, eadem, quæ Copais, ut supra dictum est. Strabo: ὕστερον δ' ἡ πᾶσα Κωπαῒς ἐλέχθη, κατ' ἐπικράτειαν. καλοῦσι γὰρ τινες τὸ χωρίον οὕτως Πίνδαρος, καὶ Κηφισσίδα καλεῖ ταύτην. Atqui Cephissis, Eustathio teste, eadem est, atque Hylica, ita appellata παρωνύμως τῇ Βοιωτικῇ Ὕλῃ. Copais igitur eadem, atque Hylica. quod tamen negarunt alii apud Strabonem: qui diversam fecerunt Hylicam a Copaide. Quare in versibus illis Homeri l. c. II.

Ὅς ῥ' ἐν Ὕλῃ ναίεσκε, μέγα πλούτοιο μεμηλὼς
Λίμνῃ κεκλιμένος Κηφισσίδι· πὰρ δέ οἱ ἄλλοι
Ναῖον Βοιωτοί.

per Cephissidem illam λίμνην non intelligunt Copaidem; sed τὴν Ὑλικὴν προσαγορευομένην, ut ait Strabo, τὴν προσεχῆ, ὥς λέγουσιν, ἀπὸ τῆς πλησίον πόλεως, ἣν καλοῦσιν Ὕλας, εἰς λίμνας, καὶ δύσεις. Ego existimo, confluentibus omnibus in Copaidem, eoundantibusque inde aquis in prata vicina, plures fuisse ibi paludes minores, quæ a variis locis varia nomina sortitæ fuerint. Scribit enim Geographus, Copaidis illius magnæ, confluentiumque in eam fluviorum, σκοπῶν οὐσίαν apparere, πλὴν τὸ δεχόμενον τὸν Κηφισσὸν χάσμα, καὶ τῶν ἑλῶν μεταξὺ κειμένας λιμνῶν. Erant igitur ibi paludes, in quas Copais, eademque Cephissis, effundebatur, atque effluebat. Quare etiam paullò ante meminerat Strabo τῶν περὶ Ἁλίαρτον ἑλῶν, καὶ λειμώνων. Una ex his paludibus, seu lacubus, circa Hylam urbem fuerit Hylica: quam proinde Hylicam videntur mihi alii, a consortio, communioneque aquarum, unam eamdemque, ac Copaidem; alii, a peculiari ejus situ, diversam a Copaide statuisse. *Politus*.

3. ὑπὸ δέ τινων, Παραποτάμιοι) Fuerunt certè, qui Παραποταμίους Homericos non oppidum Phocidis acciperent, sed eos in ripâ Cephissi, de quo Strabo l. 9. sed intelligerent eos, qui Cephissum fluvium accolebant. Pausanias in Phocicis, eo loci, quo illius ad Cephissum tractûs ubertatem, ac felicitatem celebrat: καὶ γεωργεῖται μάλιστα ἡ χώρας· ὅσοι καὶ λόγος τοὺς ἐς τὴν πόλιν μὴ Παραποταμίους μὴ ἐπιτυχεῖν· ἐπὶ δὲ τῶν παρὰ τὸν Κηφισσὸν γεωργοῦντας πεποιῆσθαι τὸ ἔπος·

Οἵ τ' ἄρα πὰρ ποταμὸν Κηφισσὸν δῖον ἔναιον.

Sed hæc illorum sententia tum aliunde redarguitur a Pausaniâ, tum ex Herodoto, qui καταλέγων τὰς πόλεις, ὅσας βασιλεὺς Ξέρξης τῶν ἐν Φωκεῦσιν ἐνέπρησε, καὶ Παραποταμίους καταλέγει ἐν αὐτῇ πόλει. Locum Herodoti habes in Uraniâ n. 33. Itaque alii urbis Parapotamiorum meminerunt, ut Plutarchus in Syllâ, & Stephanus. Urbs illa tum Παραποτάμιοι vocata, tum Παραποταμία. Sic enim Geographus: Τὰ δὲ στενὰ τὰ περὶ τὰς Παραποταμίας, ἢ τὴν Παραποταμίαν, λέγεται τῶν ἀμφισβητούντων. Παραποταμίαν non bene ibi interpretantur *regionem Parapotamiam*. Urbs ibi est, non regio, Parapotamia. Stephanus: Παραποταμία, πόλις Φωκίδος. Urbis ejus situm paullò ante explicaverat Geographus his verbis: ᾤκιστο δ' ἐπὶ τῆς ἐκβολῆς τῆς Βοιωτίας εἰς Φωκέας ἐν λόφῳ μετρίως ὑψηλῷ, μεταξὺ τοῦ τε Παρνασσοῦ, καὶ τοῦ .... ὄρος. Ubi, ad explendam lacunam, scribo: καὶ τοῦ Ἡδυλίου ὄρους. ut & paullò post, ubi apud Strabonem ita legunt: Τὸ δὲ Δαυλίου παρατείνον ἕως ἑξήκοντα σταδίων μέχρι τῆς Τραχῖνος· pro Τὸ δὲ Δαυλίου, scribendum censeo, Τὸ δ' Ἡδύλιον. Inconsultè, ac temerè Palmerius ea sequenti hoc loco Strabonis, quippe corrupto, ac depravato, conjicit, in superiori illo hiatu fuisse Δαυλίου. Ἡδύλιον enim montem vocat Plutarchus in Syllâ, ubi hunc eumdem Parapotamiorum situm describit adeò graphicè, & accuratè, ut eum quasi ob oculos ponere videatur. Verba hæc sunt Plutarchi de Syllâ: καταλαβὼν ἄνω μετὰ τῶν ὅπλων ἐλθεῖν τινάς, δόξας αὐτοῖς τὴν πρότερον μὲν γενομένην ἀκρόπολιν τῶν Παραποταμίων· τότε δὲ ἀνῃρημένης τῆς πόλεως, λόφος λείπεται πετρώδης, καὶ περικρημνος, τοῦ Ἡδυλίου διειργόμενος ὄρους, ὅσον ὁ Ἄσσος ἐπέχει ῥεῖθρον, εἶτα συμπίπτων ὑπὸ τὴν ῥίζαν αὐτὴν τῷ Κηφισσῷ, καὶ συνεκτραχυνόμενος, ὀχυρὸν ἐγκατασταθῆναι τὴν ἄκραν ποιεῖ. Plutarcho qui dicitur λόφος πετρώδης, καὶ περίκρημνος, ille idem est Straboni μετρίως ὑψηλός. Ait igitur Strabo, situm fuisse urbem Parapotamiam, ἐπὶ τῆς ἐμβολῆς τῆς Βοιωτίας εἰς Φωκέας ἐν λόφῳ μετρίως ὑψηλῷ, μεταξὺ τοῦ τε Παρνασσοῦ, καὶ τοῦ Ἡδυλίου ὄρους, πεντασταδίῳ σχεδόν τι ἀπολειπόντων ἀλλήλων ..... ὄρων· διαιροῦν δὲ τοῦ Κηφισσοῦ, στενὴν ἐπαγγέλλεσθαι δίοδον πάροδον. Quod si in mentem venisset Casaubono, non utique negasset ad Polyænum, fieri posse, ut duos istos montes Cephissus interfluat, quòd Parnassus Phocidis sit mons, Hedylius Bœotiæ. Placet cum Palmerio ἀπολειπόντων, ut referatur ad λόφον. Nam & λόφον illum dicit Plutarchus τοῦ Ἡδυλίου διειργόμενον ὄρους. Deinde, locum illum mutilum, atque hiantem sic suppleo: τῶν αὐτῶν ὀρῶν· διαιροῦν δὲ τοῦ Κηφισσοῦ &c. ita ut dicat Strabo, collem illum, in quo sita est Parapotamia, quinque ferè stadia ab iisdem montibus distare, quos videlicet proximè ante nominaverat, Parnasso, & Hedylio: eos autem inter sese montes dirimi a Cephisso. Quo de Cephisso addit Strabo, oriri eum ab urbe Phocicâ Lilæâ, atque in Copaidem sese effundere, eumdemque extendi præter Hedylium ad stadia sexaginta. Lectionis mihi hujus, atque emendationis auctores, Plutarchus simul, & Polyænus. Nam Plutarchus quidem Parapotamiorum collem, tanto spatio diremptum esse scribit, ac divulsum ab Edylio monte, ὅσον Ἄσσος ἐπέχει

ῥεῖθρον

Παραποτάμιοι. [1] Ὁ δὲ Γεωγράφος, ἑπτὰ μετρεῖ Κηφισσούς.

Parapotamii. Geographus septem Cephissos enumerat.

Λοκρῶν δ' ἡγεμόνευεν Ὀϊλῆος ταχὺς Αἴας
Μείων, οὔ τι τόσος γε, ὅσος Τελαμώνιος Αἴας,
Ἀλλὰ πολὺ μείων. ὀλίγος μὲν ἔην, λινοθώρηξ.
Ἐγχείῃ δ' ἐκέκαστο Πανέλληνας, καὶ Ἀχαιούς·
Οἳ Κῦνόν τ' ἐνέμοντ', Ὀπόεντά τε, Καλλίαρόν τε,
Βῆσσάν τε, Σκάρφην τε, καὶ Αὐγειὰς ἐρατεινάς,
Τάρφην τε, Θρόνιόν τε, Βοαγρίου ἀμφὶ ῥέεθρα.
Τῷ δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο
Λοκρῶν, οἳ ναίουσι πέρην ἱερῆς Εὐβοίης.

Locris autem imperabat Oilei filius velox Ajax
Minor, non tantus certè, quantus Telamonius Ajax;
Sed multo minor. parvus enim erat, thorace linteo indutus.
Lanceâ tamen clarus erat inter omnes Græcos, & Achivos:
Qui Cynum incolebant, Opoentaque, Calliarumque,
Bessamque, Scarphenque, & Augeas amabiles,
Tarphenque, Throniumque, circa Boagrii fluenta.
Hunc simul quadraginta nigræ naves sequebantur
Locrorum, qui habitant ultra sacram Eubœam.

κζ΄. Ὅτι Λοκρῶν ἡγεμόνευεν Ὀϊλέως ταχὺς Αἴας μείων. Εἶτα ἑρμηνεύων τὸ, μείων, ἵνα μή τις νοήσῃ καὶ αὐτὸν τυτθὸν τὸ δέμας, κατὰ τὸν Τυδέα, ἐπάγει· οὔτι τόσος γε, [2] ὅσος Τελαμώνιος Αἴας. Καὶ ὅρα τοὺς δύο στίχους εἰς τὸ Αἴας καταλήγοντας, κατὰ σχῆμα κάλλους [3] ὁμοιοκατάληκτον. Ἐπεὶ δὲ τὸ, οὔτι τόσος, ἀόριστόν ἐστι καὶ αὐτὸ, καὶ οὐ δηλοῖ, πόσον ἦν ὁ Λοκρὸς Αἴας ἥττων τοῦ Σαλαμινίου Αἴαντος, ἐπιφέρει· Ἀλλὰ πολὺ μείων. Διὸ καὶ Αἴας ἐκεῖνος, ὁ μέγας ἐλέγετο, ἔτι δὲ καὶ ὁ μείζων, ὡς παρὰ Σοφοκλεῖ. Εἶτα ὁ Ποιητὴς παραφράζων τὸ, μείων, φησίν· ὀλίγος μὲν ἔην. Λέγει δὲ καὶ, [4] ὅτι λινοθώρηξ ἦν. Φανήσεται γὰρ, ὅτι πεζῶν ἦρχεν. ὅθεν οὐδὲ αὐτὸς σιδηροῦ χιτῶνος πάνυ ἐδέετο. Ἐγχείῃ δὲ, φησιν, ἐκέκαστο Πανέλληνας, καὶ Ἀχαιούς. ἤγουν ἐγχέσπαλος ἦν, καὶ αἰχμητής· εἰ καὶ μὴ τοιούτων ἦρχεν, ἀλλὰ σφενδονητῶν τε, καὶ τοξοτῶν, καὶ τοιούτων τινῶν. Ὅτι δὲ τοιοῦτοι οἱ Λοκροί, δηλώσει καὶ ὁ Ποιητὴς ἐν τοῖς ἑξῆς, εἰπὼν, μὴ σταδίαν ὑσμίνην μέλειν τοῖς

XXVII. Locris imperabat Oilei filius, velox Ajax, Minor. Tum explicat, quomodo dicatur is *Minor*, ut nequis corpore eum pusillo, similiter ac Tydeum, intelligat; additis his verbis: *non tantus certè, quantus Telamonius Ajax*. Ac vide duos illos versus desinentes in Αἴας, *Ajax*, per elegantem, pulchramque figuram similiter desinentium. Quoniam verò id, quod dicit, *non tantus*, ipsum quoque interminatum est, atque incertum, nec declarat, quantò Locrus hic Ajax minor esset Salaminio Ajace; subdit: *Sed multò minor*. Quare etiam Ajaci illi cognomen erat Magno, nec non Majori, ut apud Sophoclem. Deinde Poëta aliis, & clarioribus verbis explicat id, quod dixerat, *Minor*, dum ait: *parvus quidem erat*. Et addit, linteo eum thorace indutum fuisse. Pedestribus enim copiis, ut videbimus, præerat. Unde nec ferreâ ipse loricâ admodum indigebat. Verùm lanceâ, ut ait, clarus erat, atque insignis inter universos Græcos, & Achivos. Hastatus videlicet erat, & armatus lanceâ: etsi non hastatis ille militibus imperaret; sed funditoribus, ac sagittariis, & siqui alii erant hujusmodi. Ejuscemodi autem Locros fuisse, clarè postea ostendit Poëta, cum minimè statariam pugnam curæ Locris esse affirmat; sed ar-

ῥέεθρον. Assus hic postea sub ipsam radicem aquas suas commiscet cum Cephisso. Polyænus verò hæc habet de Cephisso: ἐν ᾗ δὲ συναγεῖ Κηφισσὸς ὁρίζων ὄρη δύο, Παρνασσὸν, καὶ Ἡδύλιον. τέμνων δὲ μέσην τὴν Βοιωτίαν, ἐπὶ ἐκβολὰς εἰς θάλασσαν, ἐργάζεται μεγάλην χαράδραν, ἀρχαίας γέης). Itaque Parapotamiorum collis medio videtur esse spatio inter Parnassum, & Hedylium, montes, quod spatium quinque ferè utrimque stadiis Geographus definit. Inde a Parnasso, Cephisso amne; hinc ab Hedylio, fluentis Assi alveo dirimitur. Quippe duos istos montes Cephissus terminat: at verò Parapotamiorum collis, quem præterfluit Cephissus, ab Hedylio monte, ut dictum est, tanto disjungitur spatio, quantum fluvius Assus occupat. Quare totus ille locus Strabonis ita a me scribitur: κεῖται δ' ἐπὶ τῆς ἐμβολῆς τῆς Βοιωτίας εἰς Φωκίδα ἐν λόφῳ μετρίως ὑψηλῷ, μεταξὺ τοῦ τε Παρνασσοῦ, καὶ τοῦ Ἡδυλίου ὄρους, πεντεσταδίου χώραν τι ἀπολείποντος, ἐξ αὐτῶν ὁρῶν· διαιρεῖ δὲ ὁ Κηφισσὸς στενὴν ἐκπεποιημένην εἴσοδον παρόδου, τὰς μὲν ἀρχὰς ἐκ Λιλαίας ἔχοντος Φωκικῆς πόλεως, καθάπερ καὶ Ὅμηρος φησίν,

Οἵ τε Λίλαιαν ἔχον πηγῆς ἔπι Κηφισσοῖο·

εἰς δὲ τὴν Κωπαΐδα λίμνην ἐκδιδόντος. Τὸ δ' Ἡδύλιον παρατείνειν ἐπὶ ἑξήκοντα σταδίους μέχρι τοῦ Ὑφαντείου. Imperiti fortasse librarii nomen illud Hedylii montis in Strabone suspectum habuerunt; aut, quia evanescentibus vetustate literis, non bene legebant, ideo illud postea mutatum in Δαύλιον. Alii tamen non Ἡδύλιον vocant, sed Ἡδύλειον, per diphthongum. Suidas: Ἡδύλειον. ὄρος, ὅπερ ἐστὶν ἐν Βοιωτίᾳ. Harpocration ex Demosthene, itemque ex Theopompo, eo, quem in exponendo Parapotamiorum situ citat, ac sequitur auctorem Geographus: Ἡδύλειον. Δημοσθένης ἐν τῷ κατ' Αἰσχίνου. ὄρος ἐστὶν ἐν Βοιωτίᾳ τὸ Ἡδύλειον, ὡς καὶ Θεόπομπος ἐν τῇ ἕκτῃ [illegible] φησιν. Demosthenes in Orat. De falsâ legatione: ἐβδεκαταίων, καὶ δαπανηθεὶς στρατεύεσθαι ἐπὶ τῷ Ἡδυλείῳ. Ulpianus Rhetor ad Demosthenem: τὸ Ἡδύλειον δὲ, τόπος, ὃ ἐστὶν ἐν Βοιωτίᾳ. Eumdem autem volunt esse montem, quem Plinius, velut, ut opinantur, scriptum, vocat *Adylisum*. Atque hæc de situ urbis Parapotamiæ: cujus urbis cives, Παραποτάμιοι. Unde apparet, Cephissi fluvii accolas, Epicephissios potius appellatos, quam Parapotamios, eo quòd hoc alterum nomen oppidani ii, quos diximus, proprium sibi, ac præcipuum vindicassent. *Politus*.

1. Ὁ δὲ Γεωγράφος, ἑπτὰ μετρεῖ Κηφισσούς) Eustathius ad Dionysium Periegetam: ἑπτὰ δὲ ὁ Γεωγράφος καταριθμεῖται Κηφισσούς. Cephissi novem, quos enumerat Geographus, sunt hi: Phocicus, Atticus, Salaminius, Sicyonius, Scyrius, Argivus. Denique fons Cephissus in urbe Apolloniâ, quæ proxima est Epidamno. *Politus*.

2. ὅσος Τελαμώνιος) Ὅσος, *tantus*, tum de virtute, tum de staturâ, intelligi potest; & *minor* potiùs de exiguâ staturâ: ἐλάττων potiùs respiceret virum virtute minorem. Virgilius: *Unius ob noxam, & furias Ajacis Oilei*, idest, Ajacis Oilei filii; Ajacis Oilidæ. *Salvinus*.

3. ὁμοιοκατάληκτον) ac simul etiam ὁμοιόπτωτον. Politus.

4. ὅτι λινοθώρηξ ἦν) Lineos thoraces Homerus, puto, intelligit, non è simplici lino, sed è lino septemplici, aut multoties duplicato confectos. *Salvinus*.

ὅτι λινοθώρηξ ἦν) Plinius lib. 19. c. 1. ubi agit de lino: *Homer* (lino) *usum & Troiano bello. Cur enim non & prœliis interfuit, ut naufragiis? Thoracibus lineis paucos tamen pugnasse, testis est Homerus*. Hi pauci, Locrensis hic Ajax, & Adrasti frater Amphius. Notat tamen Eustathius, Locrensem Ajacem ideo thoracem lineum gestasse, quia thorace ferreo non multùm ipse indigebat, quippe qui levis armaturæ militibus imperaret, nec cominus, tamquam in statariâ pugnâ, rem gereret. perinde quasi, si graves armaturæ milites, maximèque equites, duxisset, non magno admodum usui thorax ei lineus futurus fuisset. Ac profectò, tametsi sæpe veteres, & in magnis prœliis, thoraces linteos pro armaturâ adhibuerunt, ipseque Alexander θώρακα διπλοῦν λινοῦν, ἐκ τῶν λαφύρων ἐν Ἰσσῷ, gestavit; tamen ego verum censeo, quod de hoc armaturæ genere admonet Pausanias his verbis: Οἱ δὲ θώρακες οἱ λινοῖ μαχομένοις μὲν οὐκ ἐπιεικῶς εἰσὶ χρήσιμοι. διιᾶσι γὰρ καὶ βιαζόμενοι τὸν σίδηρον, θηρεύουσι δὲ ὠφελοῦσι. ἀποπίπτουσι γὰρ σφίσιν οἱ λεόντων ὀδόντες, καὶ παρδάλεων. Mirus in hoc genere thorax ille linteus Conradi Monsferratensis: de quo ita Nicetas Choniata in Isaacio Angelo: καὶ φησὶ τὸν Κορράδον, μετὰ τὸ αὐτῷ συνόντων Λατίνων τὸ τῶν ὅπλων ἔχον ἐπίσημον· αὐτὸς μέντοι ἀλλ' ὑφεῖ παρασχεῖν, ἐν δὲ λίνῳ πεποιημένον ὕφασμα εἴτε σύστημα ὑπόνοιᾳ ἀλιοῦμένῳ διαβεβρεγμένῳ πολλάκις περιτυχθὲν, δίκην θώρακος, ἐνδύσας. Ἦν τοῦτο δ' ἂν ἀντιτυπὲς ἄλλοι, καὶ οἷον συμπεπληθὸς, ὡς καὶ βέλους εἶναι παντὸς στεγανώτερον. Politus.

arcus, ac fundas. Cujus quoque generis milites Ætoli, ut manifestum erit, cum de iis agetur. Ceterùm a Locris ipsis derivatum fertur hoc adagium: *Locrorum pactum*. in fallaces, ac fœdifragos. Fama enim est, Locros, postquam fœdus cum Peloponnesiis injerant, suppetias Heraclidis tulisse. Sciendum tamen est id, quod proditum est in historiâ, habuisse Opuntios Locros tabulas pictas, seu imagines Ajacum duorum, ita tamen, ut non eos ad Poëtæ exemplum pinxerint; sed suum ipsorum Ajacem, majorem pingere non dubitaverint. Qui ei porro obtemperabant, auctore Homero, oppida hæc incolebant: Cynum, & Opoënta, sive Opunta, & Calliarum, & Βῆσαν, *Besam*, sic, juxta nonnullos, appellatam cum simplici σ, ad distinctionem τῆς βήσσης, *saltûs*, qui locus est montanus: Scarphenque, & Augeas amabiles, Tarphenque, & Thronium, circa Boagrii fluenta: quippe quòd Boagrius amnis illac ferme fluat.

XXVIII. Deinde, post intermedios illos octo versus, per repetitionem: *Locris*, inquit, *qui habitant ultra sacram Eubœam*. Hæc ista autem repetitio, quum similiter sese habeat, atque altera superior, qua Phocensium duces, post septem versus, iterum nominat; res etiam duas feliciter præstat, atque efficit. Nam & reliquam narrationem allicit, atque invitat, quippe quum de Eubœâ statim sit dicturus, & Locrorum differentiam non obscurè indicat: quasi scilicet alterius quoque generis sint Locri. Hi enim, juxta priscos scriptores, Epicnemidii. Atqui sunt etiam Ozolæ, siti ad latus Occidentale Phocidis. Vocati autem sunt Ozolæ, vel propter eam caussam, quam attulimus ad Dionysium Periegetam, vel quia, ut de iis perhibent, greges agunt caprarum, & τραγᾶς, *hircinas pelles*, nondum paratas, & δυσώδεις, *malè olentes, ac fœtidas*, induunt. Τραγαὶ porrò, circumflexâ ultimâ, pelles sunt τῶν τράγων, *hircorum*: ut λεονταῖ, & παρδαλαῖ, *pelles leonum, & pardorum*. Verùm de Locris hæc habet Strabo: Occidentalium Locrorum Homerus non meminit. Attamen, additis illis verbis: *qui habitant trans Eubœam*: innuit, non tantùm hos

Tom. II.

τοῖς Λοκροῖς, [1] ἀλλὰ τόξα, καὶ σφενδόνας. Τοιοῦτοι δέ τινες καὶ οἱ Αἰτωλοὶ, ὡς ἐν τῷ περὶ αὐτῶν λόγῳ φανήσεται. Φέρεται δὲ ἀπ' αὐτῶν παροιμία ἥδε˙ [2] Λοκρῶν σύνθημα. ἐπὶ ἀπατεώνων. Δοκοῦσι γὰρ Λοκροὶ, Πελοποννησίοις συνθέμενοί ποτε, εἶτα Ἡρακλείδαις βοηθῆσαι. Ἱστέον δὲ, ὅτι, κατὰ τὴν ἱστορίαν, οἱ Ὀπούντιοι Λοκροὶ, γραφὰς, ἤτοι εἰκόνας γεγραμμένας, τῶν δύο Αἰάντων ἔχοντες, οὐ κατὰ τὸν Ποιητὴν ἔγραψαν, ἀλλ' ἐτόλμησαν μείζονα τὸν ἴδιον γράψαι. Ἐνέμοντο δέ, φησιν, οἱ ὑπ' αὐτὸν, πόλεις ταύτας˙ Κῦνον, Ὀπόεντά τε, ἤτοι τὴν Ὀποῦντα, καὶ Καλλίαρον, Βῆσσάν τε, διὰ ἑνὸς σ λεγομένην, κατά τινας, [3] πρὸς διαστολὴν τῆς ὀρεινῆς βήσσης˙ Σκάρφην τε, καὶ Αὐγειὰς ἐρατεινὰς, Τάρφην τε, Θρόνιόν τε, Βοαγρίου ἀμφὶ ῥέεθρα, ὡς τοῦ Βοαγρίου ποταμοῦ ἐκεῖσέ που ῥέοντος. Rom. p. 276. Bas. p. 209.

κή. Εἶτα μετὰ ὀκτὼ στίχους τοὺς διὰ μέσου, ἐπαναλαβὼν, φησί˙ Λοκρῶν, οἳ ναίουσι πέρην ἱερῆς Εὐβοίης. Ἡ δὲ τοιαύτη ἐπανάληψις, ὁμοία μέν ἐστι τῇ πρὸ ταύτης, ἐν ᾗ τοὺς Φωκέων στρατηγοὺς, μετὰ ἑπτὰ στίχους, ἐπανέλαβε˙ κατορθοῖ δὲ δύο τινά. Τήν τε γὰρ ἐφεξῆς ἱστορίαν προκαλεῖται (αὐτίκα γὰρ περὶ Εὐβοίας ἐρεῖ) καὶ Λοκρῶν διαφορὰν ἐμφαίνει, [4] ὡς καὶ ἑτέρων ὄντων. Οὗτοι μὲν γὰρ Ἐπικνημίδιοι, κατὰ τοὺς παλαιούς. Εἰσὶ δὲ καὶ Ὀζόλαι κείμενοι μὲν περὶ τὰ δυτικὰ τῆς Φωκίδος˙ κληθέντες δὲ Ὀζόλαι, [5] ἢ διὰ τὴν ἐν τοῖς τοῦ Περιηγητοῦ ῥηθεῖσαν αἰτίαν, [6] ἢ διότι, φασὶν, αἰγονόμοι εἰσὶ, [7] καὶ τραγᾶς ἀβυρσεύτους, καὶ δυσώδεις ἀμφιέννυνται. [8] Τραγαὶ δέ εἰσι περισπωμένως, αἱ τῶν τράγων δοραί˙ ὡς καὶ λεονταῖ, καὶ παρδαλαῖ, αἱ τῶν λεόντων, καὶ τῶν παρδάλεων. Στράβων δὲ περὶ Λοκρῶν καὶ ταῦτα φησίν˙ Ἑσπερίων Λοκρῶν Ὅμηρος οὐ μέμνηται. εἰπὼν δὲ, οἳ ναίουσι πέρην Εὐβοίης, ἐμφαίνει, μὴ μο-

G

1. ἀλλὰ τόξα, καὶ σφενδόνας) Pausanias in Atticis: Λοκροὺς δὲ τοὺς Ὀπουντίους, ὁπλιτεύοντας ἤδη κατὰ τὰ Μηδικὰ ἴσμεν, οὓς Ὅμηρος ἐποίησεν, ὡς φερόμενοι τόξα, καὶ σφενδόνας ἐς Ἴλιον ἔλθοιεν. Polit.

2. Λοκρῶν σύνθημα) Eodem modo adagium efferunt Zenobius, Diogenianus, & Hesychius. Paullò etiam aliter idem Zenobius: Λοκροὶ τὰς συνθήκας. Intellige, παρέβησαν. quod verbum exprimunt Diogenianus, & Hesychius. Suidas: Λοκροὶ ξυνθήματι. Non a Locris tamen hisce Achaicis derivatum volunt alii hoc adagium; sed a Locris Italicis, qui dolo malo Siculos deceperunt, ut narrant Polybius, & Polyænus. Politus.

3. πρὸς διαστολὴν τῆς ὀρεινῆς βήσσης) Hanc vocis, seu scripturæ differentiam non faciunt alii. Hesychius: Βῆσσαι, ὀρεινοί, καὶ τὰ βάθεα ὄρη, καὶ πόλις, καὶ βάθεσιν τόποι τῶν ὀρῶν, βήσσης, ὀρεινῆς. Paullò post tamen scribit cum simplici σ, Βησοὺς, τόπους βαθεῖς τῶν ὀρῶν. Ubi in τῷ Βησοὺς puto transpositas litteras, & scribendum: Βησσοὺς, τόπους βαθεῖς τῶν ὀρῶν. Etymologici Magni Auctor: Βῆσσα, ὁ βαθυσμένος [illegible], καὶ ὑψηλὸς, καὶ ὕλης τόπος. παρὰ τὸ βαίνω μέλλοντα γίνεται βῆσα, πλεονασμῷ ἑτέρου σ˙ [illegible] Οἱ δὲ πόλιν Λοκρίδος φασίν. Immo verò etiam Strabo urbem hanc Locridis scribit sub Βῆσσαν cum duplici σ, eo quòd ita sit appellata ἀπὸ τοῦ βησσώδους τόπου, ὁμωνύμως. Sed apud Strabonem corruptè scriptum suspicor πεδίον pro πολίχνιον, hoc loci: ἑξῆς δὲ Βῆσσα τὸ πεδίον˙ καλεῖται δ' οὕτως ἀπὸ τοῦ συμβεβηκότος τῷ τόπῳ. δρυμώδης γάρ ἐστι. [illegible] Sequitur illud: ἔστι καὶ Νάπη ἐν τῷ Μεθύμνης πεδίῳ. Inde fortasse mali correctores in superiori illo loco τὸ πολίχνιον mutarunt in πεδίον. Stephanus: Βῆσσα, πόλις Λοκρῶν. [illegible] Sic & veteri Homeri Scholiastæ Βῆσσα hæc Locrensis videtur nominata διὰ τὸ σύμφυτον εἶναι τὸ χωρίον. πάντες γὰρ, inquit, οἱ συνδενδροι τόποι, καὶ μάλιστα τῶν ὀρῶν, βῆσσαι λέγονται. Politus.

4. ὡς καὶ ἑτέρων ὄντων) Ex Strabone p. 426. Polit.

5. ἢ διὰ τὴν ἐν τοῖς τοῦ Περιηγητοῦ ῥηθεῖσαν αἰτίαν) Eustathius ad Dionysium hanc affert caussam ex Strabone, cur Locri illi Occidentales appellati sint Ozolæ: οἱ δὲ Ὀζόλαι ἀπὸ [illegible], φασὶν, ἐκλήθησαν τῶν ὑπὸ [illegible] Κενταύρων. [illegible] Eamdem caussam Antigonus Carystius Hist. Mirab. c. 129. [illegible] De vario Ozolarum etymo vide Pausaniam in Phocicis. c. 38. & Servium ad Virgilium. Politus.

6. ἢ διότι, φασὶν, αἰγονόμοι εἰσί) Etymologici Magni Auctor: παρὰ τὸ ὄζω. ὀζόλας. ὅθεν καὶ Ὀζόλαι οἱ Λοκροὶ καλοῦνται, διὰ τὸ ἐκ τῆς αἰγονομίας δυσωδίας. Polit.

7. καὶ τραγᾶς ἀβυρσεύτους, καὶ δυσώδεις ἀμφιέννυνται) quippe jam inde a principio [illegible], ut ait Pausanias. Inde [illegible]. Ita Pausanias. Polit.

8. Τραγαὶ δέ εἰσι περισπωμένως, αἱ τῶν τράγων δοραί) Juxta illud, Τραγῆν ἐνημμένος μέλαιναν. ἀντὶ τῆς αἰγίδα, Polit.

μόνον τούτους εἶναι, οὓς λέγει, ἀλλὰ καὶ ἑτέρους. Τὸ γὰρ, οἳ ναίουσι πέρην Εὐβοίας, πρὸς διαστολὴν, φησὶ, τῶν Ἑσπερίων εἴρηκε. Διαιρεῖ δὲ ὁ αὐτὸς τοὺς παρ' Ὁμήρῳ, εἰς Ἐπικνημιδίους, καὶ Ὀπουντίους. ὥστε καὶ δύο γένη Λοκρῶν, καθ' Ὅμηρον· ¹ ἤγουν οἱ Ἐπικνημίδιοι ἅπαντες κοινῶς, καὶ αὖ πάλιν κοινῶς οἱ ἕτεροι, τουτέστιν, οἱ Ἑσπέριοι οἱ καὶ Ὀζόλαι. ² Τρία δέ εἰσι γένη τῶν αὐτῶν, ἐάν τις ὑποδιέλῃ, κατά τινα ἐξοχὴν, ἢ διαφορὰν, τοὺς Ὀπουντίους ἀπὸ τῶν Ἐπικνημιδίων· περὶ ὧν καὶ ἐν τοῖς τοῦ Περιηγητοῦ δηλοῦται. Λέγει δὲ ὁ Στράβων καὶ, ὅτι Ἑσπερίοις μὲν Λοκροῖς συνεχεῖς Αἰτωλοί· ³ Ἐπικνημιδίοις δὲ Αἰνιᾶνες. καὶ ὅτι ἡ Ναύ-

hos esse, quos dicit; sed & alios Locros. Verba enim illa: *qui habitant trans Eubœam*; ut notat Strabo, addidit ad distinctionem Occidentalium. Idem etiam Strabo distinguit Homericos Locros in Epicnemidios, & Opuntios. Itaque duo sunt, juxta Homerum, Locrorum genera: videlicet Epicnemidii communiter universi; & rursus communiter alii, hoc est, Occidentales, iidemque Ozolæ. Tria verò sunt eorumdem genera, siquis peculiari quadam notâ, aut differentiâ, Opuntios subdistinguat ab Epicnemidiis: de quibus etiam dilucidè agimus ad Dionysium De situ Orbis. Addit Strabo, Occidentalibus Locris proximè adjacere Ætolos, Epicnemidiis Ænianas; item Naupactum, quam Phi-

1. ἤγουν οἱ Ἐπικνημίδιοι ἅπαντες κοινῶς) qui scilicet simul Epicnemidii, & Opuntii. Sic una, & communis appellatio utrosque aliquando complectitur. Plinius lib. 4. c. 7. *Locri deinde Epicnemidii cognominantur, olim Leleges appellati, per quos amnis Cephissus defertur in mare. Oppida: Opus, unde Opuntius sinus, Cynus.* Locrorum Epicnemidiorum nomine intelligit, ut patet, Plinius etiam Opuntios. Strabo lib. 9. Ὀποῦς ἡ τῶν Λοκρῶν μητρόπολις τῶν Ἐπικνημιδίων. Stephanus: Ὀποῦς, πόλις Λοκρῶν τῶν Ἐπικνημιδίων. Hujus generis Locri dicti universè Ἐπικνημίδιοι πρὸς τῇ Εὐβοίᾳ. Hinc illud Servii ad l. 3. Æneid. *Alii Narycios Opuntios eosdem, & Epicnemidios dicunt. Namque prius Naryx, Opus postea dicta, eadem autem & Epicnemidia vocatur.* Quamquam alia urbs sit Naryx, alia Opus. *Polit.*

2. Τρία δὲ εἰσι γένη τῶν αὐτῶν, ἐάν τις ὑποδιέλῃ) Nempe Locrorum eorum, qui sunt in Græciâ. Nam Locri quidem Epizephyrii, sive Itali, ad quartum genus pertinent, Eustathius ad Dionysium: ἀπὸ ... Λοκρῶν εἶναι γένος, ... τοὺς Ὀπουντίους, καὶ τοὺς Ἐπικνημιδίους, καὶ τοὺς Ὀζόλας· τέταρτον δὲ, τοὺς Ἰταλικούς, ἤτοι τοὺς Ἐπιζεφυρίους. Unde constat, quatuor esse Locridas. *Polit.*

3. Ἐπικνημιδίοις δὲ Αἰνιᾶνες) Lege, Αἰνιᾶνες. quemadmodum, avorum nostrorum memoriâ, legisse apud Strabonem videtur Hermolaus Barbarus. Nam nunc quidem in libris editis Strabonis scriptum est Αἰνιᾶνες, itemque apud Heliodorum Æthiopic. l. 2. Plutarchum in Quæstionibus Græcis, & Pausaniam lib. 10. ut & Αἰνιὰν sinus apud Polybium l. 10. & Αἰνία urbs apud Strabonem ἐπὶ τῷ Ἀχελώῳ. Sed enim Stephano scribitur Αἰνία, διὰ τοῦ ι. πόλις Περραιβῶν· καὶ Αἰνιᾶνες οἱ οἰκοῦντες. itemque sinus Αἰνιακός. eidelicet, ut puto, & videtur velle Stephanus, ad distinctionem Αἴνου Thraciæ, seu Macedonicæ, quæ sic appellata est, ut Αἶνος, & Σίλλη, cujus etiam cives Αἰνιᾶνες dicti sunt Dionysio Halicarnassensi. Urbs hæc, Αἶνα scribitur apud Scylacem depravatè, pro Αἶνος. *Æneam* hanc vocat Livius libro 40. c. 4. *Proficiscuntur a Thessalonicâ Æneam ad statum sacrificium, quod conditori Æneæ cum magnâ cærimoniâ quotannis faciunt.* quamvis alii legant ibi *Æniam*. Itaque *Æneam* malim ego scribere apud eumdem Livium lib. 44. c. 10. in his verbis: *Revocatis igitur in naves militibus, omissâque Thessalonicæ oppugnatione, Æneam inde petunt. quindecim millia passuum ea urbs abest, adversùs Pydnam posita, fertili agro.* Hic etiam vulgò legunt *Æniam*. ut & libro eodem, c 32. *Æniam mille equites cum Antigono misit ad tutandam maritimam oram.* Ubi ego pariter *Æneam*. Eadem est urbs, quæ Αἶνος Herodoto, & Dionysio Halicarnassensi, itemque Straboni in Epitome lib. 7. Ergo ad Αἰνίας hujus distinctionem, scribitur Stephano Αἰνία, urbs illa Perrhæborum, cujus cives Αἰνιᾶνες. Et quidem notat Stephanus, si gentile nomen Αἰνιάν factum sit ἀπὸ τοῦ ... Αἰνιᾶνος, ἄλογον esse τὴν ὁμοφωνίαν αὐτοῦ· ὡς τὸ Τρώς, inquit, καὶ Ἀχαιός. Sin autem derivatum sit ab urbe, videlicet Αἰνία, prius quidem esse τὸ Αἰνιεὺς, pariter ut a Lyciâ dicitur Lycius; sed tamen postea, ad effugiendam ὁμωνυμίαν Æoli fluvii, factum inde esse τὸ Αἰνιάν· similiter atque ex μέγιστος dicitur μεγιστάν. Sic Αἰνιᾶνας nominant alii: quorum testimonia ideò aliquantò copiosiùs recito, quia ad Geographum notat Casaubonus, pauca de Ænianibus, quippe jam deletis, legi apud veteres etiam Geographos. Thucydides lib. 5. τοῦ δ' ἐπιγιγνομένου χειμῶνος, Ἡρακλεώταις τοῖς ἐν Τραχῖνι μάχη ἐγένετο πρὸς Αἰνιᾶνας, καὶ Δόλοπας, καὶ Μαλιέας, καὶ Θεσσαλῶν τινάς. Scylax in Periplo: Ἡ δὲ Αἰνιάνων παραλία ... ... μεσογείας μέχρι Αἰνιάνων. ut deinde de Maliensibus: Καὶ τῆς Μαλιέων χώρας ... ... Αἰνιᾶνες, ... ὁ Σπερχειὸς ποταμὸς ἔξω τοῦ Μαλιέων κόλπου. Et de Thessaliâ: Ἡ δὲ Θετταλία ... ... μεσογαίᾳ ὑπὲρ Αἰνιάνων, καὶ Δολόπων, καὶ Μαλιέων, καὶ Ἀχαιῶν, καὶ Μαγνήτων, μέχρι Τέμπους. Scymnus Chius in descriptione Orbis:

Τῇ Θετταλίᾳ δ' ἐφ' ... ἡ Ἀθαμανία,
Δόλοπές τε, Περραιβοί τε συνορίζοντες ἔθνη,
Τά τ' Αἰνιάνων, οἵ τινες τῶν Λαπιθῶν
Δωριέων, ... Μυρμιδόνων τε γεγονότες.

Sic igitur Αἰνία scribi debet apud Strabonem, non Αἴνεια· & Αἰνιᾶνες, non Αἰνιᾶνος, ubicumque apud eum horum populorum fit mentio. ut l. 1. p. 61. καὶ Αἰνιᾶνες οἱ νῦν Αἰτωλοῖς ὅμοροι, περὶ τὸ Δώτιον ᾤκουν, καὶ τὴν Ὄσσαν μετὰ Περραιβῶν. Strabonianum hoc Δώτιον, circa quod Ænianes quondam cum Perrhæbis habitarunt, Casaubono videtur esse Δῶτον Stephani. At non item mihi, qui sciam, Δῶτον illud Stephani procul hinc summovendum ad Thraciam, atque ad Edonos. Corrigo in Strabone: περὶ τὸ Δώτιον. Urbs Dotion Thessaliæ. Stephanus: Δώτιον, πόλις Θετταλίας. itemque regio ibi campestris cognominis. Τὸ Δώτιον πεδίον memorat Strabo lib. 9. ubi de Athamanibus: καὶ δὴ καὶ λέγεται ὑπὸ τῶν ὕστερον ἐπὶ χρόνον συχνὸν ἡ οἴκησις τῶν Ἀθαμάνων ἐν τῷ Δωτίῳ γενέσθαι πεδίῳ. τοῦτο δ' ἐστὶ πλησίον τῆς ἄρτι λεχθείσης Περραιβίας, καὶ τῆς Ὄσσης, καὶ ἔτι τῆς Βοιβηΐδος λίμνης, ἐν μέσῃ τῇ Θετταλίᾳ, λόφοις δὲ ἰδίοις περιλαμβανόμενον. Et de eodem campo Stephanus: Ἔστι δὲ τὸ πεδίον αὐτὸ καθ' ἑαυτὸ ἰδίοις ὄρεσι περιεχόμενον. Circa campum hunc Dotiou Ænianas olim habitasse, narrat Plutarchus in Quæstionibus Græcis: ubi is quærit, τί τὸ πτωχικὸν κρέα παρ' Αἰνιᾶσιν? & de Ænianibus sic commemorat: πλεονάκις γεγόνασιν Αἰνιᾶνες μετανάσται, Πρῶτον μὲν γὰρ οἰκοῦντες περὶ τὸ Δώτιον πεδίον, ἐξέπεσον ὑπὸ Λαπιθῶν εἰς Αἴθικας. Plura ibi habet Plutarchus de Ænianibus: apud quem gentile hoc nomen esse debet Αἰνιᾶνες, pariter atque apud Strabonem lib. 10. in descriptione Ætoliæ, & Acarnaniæ: τῶν δ' Αἰτωλῶν (ὑπέρκειντο) Περραιβοί τε, καὶ Ἀθαμᾶνες, καὶ Αἰνιάνων τι μέρος τῶν τὴν Οἴτην ἐχόντων. & paullò post: καὶ ἡ Αἰνία δὲ καὶ αὕτη ἐπὶ τῷ ποταμῷ (Ἀχελώῳ). ac rursus lib. 9. τὰ δ' αὐτὰ πεπόνθασι καὶ οἱ Αἰνιᾶνες. καὶ γὰρ τούτους ἐξεφθάρκασιν Αἰτωλοί τε, καὶ Ἀθαμᾶνες. Itaque scribendum apud Pausaniam in Phocicis: βασιλεὺς δὲ Αὔγουστος μετέωκε καὶ Νικοπολίταις τοῖς πρὸς τῷ Ἀκτίῳ συνεδρεύειν τῷ Ἀμφικτυόνων συλλόγῳ. Μάγνητας μὲν οὖν, καὶ Μαλιεῖς, καὶ Αἰνιᾶνας, καὶ Φθιώτας Θεσσαλοῖς συντελεῖν. Vides Ænianas Thessaliæ contributos. Hinc Heliodoro Æthiopic. lib. 2. Οἱ μὲν Αἰνιᾶνες (sic enim & ibi scribendum) Θετταλικὸν ἐστὶ μοίρας τὸ εὐγενέστατον, καὶ ἀκριβῶς Ἑλληνικόν, ἀφ' Ἕλληνος τοῦ Δευκαλίωνος, τὰ μὲν ἄλλα τῷ Μαλιακῷ κόλπῳ παρατεινόμενον· μητρόπολιν δὲ σεμνυνόμενον Ὕπατον, ὡς μὲν αὐτοὶ βούλονται, ἀπὸ τοῦ τῶν ἄλλων ὑπατεύειν, καὶ ἄρχειν ὀνομασμένην· ὡς δὲ ἑτέροις δοκεῖ, διότι περ ὑπὸ τῇ Οἴτῃ τῷ ὄρει κατῴκισται. Sed Ὕπατον illam scribere ego malim προπαροξυτόνως, Ὕπατον· quæ etiam Stephano Ὕπατα, πόλις Αἰνιάνων. Meminit quoque postea Ænianum Pausanias, ubi de duplici semitâ, sive ἀτραπῷ, διὰ τοῦ ὄρους τῆς Οἴτης· quarum μία μὲν ἡ ὑπὲρ Τραχῖνος, ἀπότομός τε τὰ πλεῖστα, καὶ ὄρθιος ἱκανῶς· ἑτέρα δὲ ἡ διὰ τῆς Αἰνιάνων ἐλθεῖν στρατῷ ῥᾴων, δι' ἧς καὶ Ὑδάρνης ποτὲ Μῆδος κατὰ νώτου τοῖς περὶ Λεωνίδην ἐπῆλθε τοῖς Ἕλλησιν. Idem Ἐνιῆνες paullò post Homero in illo versu:

Τῷ δ' Ἐνιῆνες ἕποντο, μενεπτόλεμοί τε Περαιβοί.

Et sic etiam Herodoto in Polymniâ: καὶ Περραιβοί, καὶ Ἐνιῆνες, καὶ Δόλοπες, καὶ Μάγνητες, καὶ Ἀχαιοί. Idem quoque, Αἰνιεῖς, ut testatur Stephanus. Suidas: Αἰνιᾶνες δὲ, ὄνομα ἔθνος. καὶ Αἰνιεῖς πληθυντικῶς. Unde *Ænienses* Plinio, qui eos, pariter atque Perrhæbos, accenset Ætolis lib. 4. cap. 2. *Ætolorum populi, Athamanes, Tymphæi, Ephyri, Ænienses, Perrhæbi, Dolopes &c.* Et *Amienses* citat ex Livio Hermolaus. Sed nescio, an sua hic Hermolaum memoria fefellerit. Sinus Æniani meminit Livius lib. 28. c. 5. & loci, quo res gestas narrat a Philippo Macedonum rege contra Ætolos: *Hunc conventum ut turbaret subito adventu, magnis itineribus Heracleam duxit, & concilio quidem demisso, jam venit: segetibus tamen, quæ prope maturitatem erant, maximè in sinu Æniano evastatis, Stratum copias reducit.* Ubi alii scribunt, *in sinu Æniano*. Est autem idem ipse sinus, de quo Polybius lib. 5. τὴν δὲ Λαμίαν ἔφθασε, καὶ παραλόγως τῶν περὶ τὸν Αἰνιᾶνα κόλπον οικούντων, ἐπανῆλθε. Verum ego in Polybio libenter rescripserim, τὸν Αἰνιακὸν κόλπον. Nomen est κτητικὸν, Αἰνιακός. Inde Stephano Αἰνιακὸς κόλπος. Atque hinc etiam fortassis legendum est in Livio: *in sinu Æniaco*. Fortasse etiam Hermolaus ibi legerat: *in sinu Æniensium*. Alibi, ubi Livius *Ænianum* meminit, suspecta ea est lectio, seu po-

Philippus Ætolis adjudicavit, sic esse appellatam ἀπὸ ναυπηγίας, *a compactione navium*, factâ ab Heraclidis, seu Locris, cum ibi classem ædificarunt. item Parnassi latus, quod est ad occasum, tenere Locros Ozolas, qui & dicuntur Occidentales; latus verò, quod est ad austrum, Delphos. Atque hæc quidem ita. Sed & præterea sic scribit Geographus: Locris in partes duas divisa est a Parnasso, Una ob occasu, Parnassa adjacet, & ad sinum usque Crissæum pertinet; altera est ab ortu, atque ad mare Euboicum desinit. Vocantur illi Locri Occidentales, & Ozolæ: reliquorum, alii a principe urbe Opuntii, Phocensibus, & Bœotis finitimi; alii Epicnemidii, sub Cnemidem montem, Oetæis, & Maliensibus proximi. Atque hæc quidem ad hunc modum sese habent.

XXIX. Ceterùm Poëta commemorat, ut Locris istis Homericis quadraginta naves ἕποντο, *comites irent, eosque sequerentur*. Ac vide τὸ ἕποντο, *sequebantur*, quàm dulciter dicatur, & quàm frequenter. Decem enim ampliùs vicibus ea vox in Navium Catalogo usurpatur. Rursus, quando ait: *Horum autem triginta naves ordine ibant, seu procedebant*. &: *Horum quidem quinquaginta naves gradiebantur, sive iter faciebant*: in his, inquam, locis dulci oratione utitur, atque jucundâ, perinde quasi naves, animantium more, moverentur. Habet etiam nescio quam suavitatem id, quod de hoc, aut illo duce ait, qui tot, exempli causâ, naves ἄγε, *ducebat*: propterea quòd τὸ ἄγειν, *ducere, agere*, ipsum quoque, juxta atque τὸ ἕποντο, *sequebantur*, solet de animantibus dici; & tamen hoc loci de navibus usurpatur. Ad hæc, Homerus, quippe homo linguâ varius, ac versatilis, variam circa naves phrasin, seu genus loquendi diversum, adhibet. ut: *Horum quidem tot ibant*. & rursus: *Horum verò tot naves procedebant*. &: *His verò simul tot naves comites ibant*. &: *Horum centenis navibus imperabat, seu dux erat*, unus aliquis. &: *hic, vel ille tot naves ducebat*. Atque istiusmodi locutionibus in orbem ducendis, atque iterandis choreas veluti celebrat Poëta. Quamquam, ut dictum est, frequentiùs, ac sæpiùs illud usurpat, *tot naves comites ibant, seu sequebantur*. Sciendum insuper est, nonnullos esse, in quibus etiam Zenodotus, qui loco moveant, atque expellant illos versiculos: *Sed* mul-

[1] ἡ Ναύπακτος, ἣν Φίλιππος Αἰτωλοῖς προσέκρινεν, [2] ἀπὸ ναυπηγίας Ἡρακλειδῶν, [3] ἢ Λοκρῶν ἐκλήθη, στόλον ἐκεῖ ναυπηγησαμένων. καὶ ὅτι Παρνασοῦ τὸ πρὸς δύσιν πλευρὸν, Ὀζόλαι Λοκροὶ κατέχουσιν οἱ καὶ Ἑσπέριοι· τὸ δὲ νότιον, οἱ Δελφοί. Καὶ οὕτω μὲν ταῦτα. Λέγει δὲ καὶ οὕτως Γεωγράφος. Ἡ Λοκρὶς ὑπὸ Παρνασοῦ διήρηται δίχα· ἡ μὲν, ἐκ τοῦ ἑσπερίου μέρους [4] κειμένη τῷ Παρνασσῷ, καὶ καθήκουσα ἐπὶ τὸν Κρισαῖον κόλπον· ἡ δὲ ἐκ τοῦ πρὸς ἕω, [5] τελευτῶσα δὲ ἐπὶ τὴν πρὸς Εὐβοίᾳ θάλασσαν. Καλοῦνται δὲ οἱ μὲν, [6] Ἑσπέριοι Λοκροὶ, καὶ Ὀζόλαι· οἱ δὲ ἕτεροι, οἱ μὲν, Ὀπούντιοι ἀπὸ τῆς μητροπόλεως, ὅμοροι Φωκεῦσι, καὶ Βοιωτοῖς· οἱ δὲ Ἐπικνημίδιοι, [7] ὑπὸ ὄρος Κνημῖδα, Οἰταίοις, καὶ Μαλιεῦσι [8] πρόσοικοι. Καὶ τοιαῦτα μὲν καὶ ταῦτα.

κθ΄. Ὁ δὲ Ποιητὴς λέγει, ὅτι εἵποντο τοῖς Ὁμηρικοῖς Λοκροῖς νῆες τεσσαράκοντα. Καὶ ὅρα τὸ εἵποντο, γλυκέως τε λεχθὲν, καὶ πλεονασθέν. Πλέον γὰρ, ἤπερ δεκάκις, ἡ λέξις ἐν τῷ τῶν νεῶν καταλόγῳ κεῖται. Καὶ ὅτε δὲ εἴπῃ, τῷ δὲ τριάκοντα νῆες ἐστιχόωντο· καὶ, τῶν μὲν πεντήκοντα νῆες κίον, ἤτοι ἐπορεύοντο, γλυκέως λέγει, ὡς ὥσπερ ἐμψύχως ἐκινοῦντο αἱ νῆες. Ἔχει δέ τι γλυκύτητος καὶ τὸ, ὁ δεῖνα τόσας ἄγε νῆας, διὰ τὸ ἄγειν ἐπὶ ἐμψύχων μὲν καὶ αὐτὸ εἰωθὸς λέγεσθαι, ὡς καὶ τὸ, εἵποντο· τεθὲν δὲ ἐνταῦθα ἐπὶ νεῶν. Διαφόρως δὲ ὁ πολύστροφος τὴν γλῶσσαν Ὅμηρος, φράζει καὶ τὰ περὶ τὰς νῆας. οἷον, τῶν μὲν τόσαι κίον. καὶ πάλιν· τῷ δὲ τόσαι νῆες ἐστιχόωντο. καὶ, τοῖς δὲ ἅμα τόσαι νῆες ἕποντο. καὶ, τῶν, ἑκατὸν νεῶν ἦρχεν, ἢ [9] ἡγεμόνευεν, ὁ δεῖνα. καὶ, ὁ δεῖνα τόσας νῆας ἄγεν. Καὶ χορεύει ἀνακυκλῶν τὰ τοιαῦτα ὁ Ποιητής. Πλεονάζει δὲ, ὡς εἴρηται, τὸ, νῆες τόσαι ἕποντο. Ἰστέον δὲ, ὅτι [10] ἀθετοῦσι τινὲς, ἐν οἷς καὶ Ζηνόδοτος, τὸ, Ἀλλὰ πολὺ μείων, καὶ τὰ ἑξῆς.

potiùs falsa. Certè non sane ii populi, qui ad Ætolos, sinumque Æniacum pertinent. Ut cum paullò ante de Macedonum copiis dicit Livius: *additi quingenti Ænianum*. Et l. 40. c. 4. *Archo Perridi cuidam longè principi gentis Ænianum nupsit*. Quibus de locis non est, cur aliorum dicta recoquamus. Ab urbe Macedonicâ Ænea gentile nomen est, *Æneenses*, & *Æneatæ*. Græcis Αἰνεῦς, & Αἰνεάτης, sive Αἰνεάτης. Hoc appellationis, & scripturæ discrimine sunt ii ab Ænianibus, sive Æniensibus distinguendi. *Politus*.

1. ἡ Ναύπακτος) Ναύπακτος, hodie *Lepanto*, licet corrupta voce, accentum tamen Græcum retinet; acutum videlicet in antepenultimâ, ut *Taranto*, ἀπὸ τῆς Τάραντος. Salvinus.

2. ἀπὸ ναυπηγίας Ἡρακλειδῶν) Etymologici Magni Auctor: Ναύπακτος, πόλις, παρὰ τὸ ναυπηγῆσαι γενέσθαι τοὺς Ἡρακλείδας ἐκεῖ. Polit.

3. ἢ Λοκρῶν) De Locris auctorem citat Ephorum Strabo. Polit.

4. κειμένη τῷ Παρνασσῷ) Strabo: παρακειμένη τῷ Παρνασσῷ. itaque legendum est apud Eustathium. *Politus*.

5. τελευτῶσα δὲ) Strabonianі libri non habent τὸ δέ. Polit.

6. Ἑσπέριοι Λοκροὶ, καὶ Ὀζόλαι) Adjicit Strabo singulare insigne Locrorum Ozolarum: ἔχουσί τε ἐπὶ τῇ δημοσίᾳ σφραγῖδι τὸν ἕσπερον ἀστέρα ἐγκεχαραγμένον. Polit.

7. ὑπὸ ὄρος Κνημῖδα) Strabo, ὑπὸ ὄρους Κνημῖδος. Polit.

8. πρόσοικοι) Strabo, προσεχεῖς. Polit.

9. ἡγεμόνευεν) l. ἡγεμόνευεν, ut correctum est a Frobenio. Polit.

10. ἀθετοῦσι τινὲς, ἐν οἷς καὶ Ζηνόδοτος, τὸ, Ἀλλὰ, &c.) Grammaticorum hæc est superstitio, atque temeritas. *Salvinus*.

Zenodotus duos hinc versus rejiciebat. Sed præterea alii Grammatici versum etiam illum priorem: Μείων, οὔτι τόσος γε, ὅσος Τελαμώνιος Αἴας. eo quòd scilicet alibi Homerus Locrensem Ajacem statuat parem, atque Ajacem illum Telamonium, facere videatur. ubi unum, atque alterum ita inter se comparat:

Αἶας δ' οὐκέτι πάμπαν Ὀϊλῆος ταχὺς ᾔει,
Ἴσταν' ἀπ' Αἴαντος Τελαμωνίου, ἀλλ' ἄρα τώ γε
Ἀλλ' ὥς τ' ἐν νειῷ βόε οἴνοπε πηκτὸν ἄροτρον,
Ἶσον θυμὸν ἔχοντε, τιταίνετον.

De altero versu: Ἀλλὰ πολὺ μείων· ὀλίγος μὲν ἔην, λινοθώρηξ· communis est Zenodoto cum aliis Grammaticis ea difficultas, ὅτι οὐδαμοῦ λινοῦς θώρηκας χρωμένους τοὺς Ἕλληνας ὁ Ποιητής. Quod si verum est, delendus quoque infra erit alius ille versus, quo jam inde a temporibus Trojanis antiquus pariter usus traditur thoracis lintei: Τῶν αὖθ' Ἀδρηστός τε, καὶ Ἄμφιος λινοθώρηξ. Certè Thucydides scribit, Græciam olim universam σιδηροφορεῖν, primosque de Græcis Athenienses τόν τε σίδηρον καταθέσθαι, καὶ ἀνειμένῃ τῇ διαίτῃ ἐς τὸ τρυφερώτερον μεταστῆναι. Quin immo addit, non multum temporis fuisse, ἐπειδὴ οἱ πρεσβύτεροι αὐτοῖς τῶν εὐδαιμόνων, διὰ τὸ ἁβροδίαιτον, χιτῶνάς τε λινοῦς ἐπαύσαντο φοροῦντες, &c. Denique tertium hunc versum: Ἐγχείῃ δ' ἐκέκαστο Πανέλληνας, καὶ Ἀχαιούς· explodebat quoque, tamquam minimè genuinum, Aristarchus, eâ ipsâ de causâ, quòd communis illa Hellenum appellatio nondum, tempore Homeri, ad omnes Græciæ populos pervaserat. Neque hæc Grammaticorum

οὐ μόνον διότι οὐ χρὴ, φασὶ, διλογεῖν (ὥσπερ γὰρ ἤδη, ὅτι μείων, καὶ οὔτι τόσος γε) ἀλλὰ καὶ διὰ τὸ λινοθώρηξ. Οἱ Ἕλληνες γὰρ χαλκοχίτωνες. ἀλλὰ καὶ διὰ τὸ, Πανέλληνας. Οὐ γὰρ λέγει, φησὶν, Ἕλληνας ὁ Ποιητὴς, ἀλλ' Ἀργείους, Δαναοὺς, Ἀχαιούς· διότι οὐδὲ Ἑλλάδα, φησὶ, λέγει τὴν οἰκουμένην ὑπὸ Ἑλλήνων χώραν, ¹ ἀλλὰ μίαν τινὰ πόλιν Θετταλικὴν, καὶ τοὺς ἐκεῖθεν Ἕλληνας, ὡς κατωτέρω δηλωθήσεται. Οἱ δὲ τὸν ῥηθέντα Ζηνόδοτον μεμφόμενοι, ἐφ' οἷς, ὡς εἴρηται, ἠθέτηκε, φασὶ πρὸς ἄλλοις, καὶ ἀναγκαῖον εἶναι τὸ χωρίον. Ποιότητα γὰρ προσώπων δηλοῖ, καὶ
Rom. p. 277. προσυνίστησιν, ὅτι ² ἥττων τοῦ Σαλαμινίου τὸ μέγεθός ἐστιν ὁ Λοκρός.

λ'. Τὸ δὲ Ὀϊλεὺς, ψιλωτέον κατὰ τὴν ἀρχουσαν, ³ ὡς ἓν μέρος λόγου, κατὰ τὸν Ὅμηρον. Ἡσίο-

multò minor. &c. non solùm quia minimè opus est, ut ajunt, bis idem dicere (jam enim minorem illum, non tantum certè, esse dixerat) verùm etiam quia Ajax linteo armatus thorace inducitur. Nam Græci quidem loricas æreas gestabant, immo etiam propter vocem illam Πανέλληνας, *Hellenas, seu Græcos universos*. Non enim, ut ait Zenodotus, Hellenas nominat Poëta; sed Argivos, Danaos, Achæos: propterea quòd, inquit, neque Helladem, seu Græciam, vocat regionem ab Hellenibus, sive a Græcis, habitatam; sed urbem unam Thessaliæ; ejusque oppidanos, Hellenas, ut inferiùs declarabitur. Veruntamen, qui hunc ipsum Zenodotum, ob expunctos ab eo, amotosque, ut diximus, versiculos illos, reprehendunt; præter alia, dicunt etiam, locum illum esse necessarium. Declarat enim personarum qualitatem, apertèque confirmat, Ajacem hunc Locrum minorem esse staturâ Ajace Salaminio.

XXX. Ad hæc, τὸ Ὀϊλεὺς, *Oileus*, tenui est spiritu afficiendum in primâ, tamquam si pars una

rum sententia damnanda facilè videtur superstitionis, aut temeritatis: quandoquidem gravissimum auctorem habet Thucydidem l. 1. πολλά τε ἄστροι (Homerus) ὢν καὶ τῶν Τρωικῶν γενόμενος, οὐδαμοῦ τοὺς ξύμπαντας ὠνόμασεν, οὐδ' ἄλλους, ἢ τοὺς μετ' Ἀχιλλέως ἐκ τῆς Φθιώτιδος, οἵπερ καὶ πρῶτοι Ἕλληνες ἦσαν. Δαναοὺς δὲ ἐν τοῖς ἔπεσι, καὶ Ἀργείους, καὶ Ἀχαιοὺς ἀνακαλεῖ. Et rectè notat Thucydidis Scholiasta illud ξύμπαντας. Τὸ γὰρ, inquit, Ἐγχείῃ δ' ἐκέκαστο Πανέλληνας, καὶ Ἀχαιοὺς, νοθεύεται. Politus.

¹. ἀλλὰ μίαν τινὰ πόλιν Θετταλικήν) Iosia:

Οἵ τ' εἶχον Φθίην, ἠδ' Ἑλλάδα καλλιγύναικα.

Et Il. lib. ι v. 395.

Πολλαὶ Ἀχαιΐδες εἰσὶν ἀν' Ἑλλάδα τε, Φθίην τε.

Sed quam ibi Homerus Ἑλλάδα, urbem, an verò regionem, intelligat, apud veteres incertum. Strabo: Ὁ μὲν οὖν Ποιητὴς δύο ποιεῖ (Hellada videlicet, & Phthiam)· πότερον δὲ πόλεις, ἢ χώρας, οὐ δηλοῖ. Itaque Zenodotus πόλιν esse ibi Hellada existimabat. quam sententiam plerique videntur secuti. Strabo: οἱ δ' εἶναί τινες πόλιν, Φαρσάλου μὲν διέχουσαν ἀπὸ ἑξήκοντα σταδίων τῆς ἑαυτῶν πόλεως κατεσκαμμένην πόλιν, ἐν ᾗ πιστεύουσιν εἶναι τὴν Ἑλλάδα· καὶ δύο κρήνας πλησίον, Μεσσηίδα, καὶ Ὑπέρειαν. Μελιταιεῖς δ' ἀπωθεν ὄντας σταδίους ... [illegible] τὴν Ἑλλάδα πέραν τοῦ Ἐνιπέως, ἡνίκα ἡ αὐτῶν πόλις Πύρρα ὠνομάζετο· ἐκ δὲ τῆς Ἑλλάδος ἐν ταπεινῷ χωρίῳ κειμένης, εἰς τὴν ἑαυτῶν μετοικῆσαι τοὺς Ἕλληνας. Hinc Dicæarchus: ἡ γὰρ Ἑλλὰς ἐκαλεῖτο ἀπὸ τινος πόλεως, ἀπ' Ἕλληνος τοῦ Αἰόλου ἐκλήθη τε, καὶ ἐκτίσθη, τῆς τῶν Θετταλῶν οὔσης χώρας, ἀνὰ μέσον Φαρσάλου τε κειμένη, καὶ τῆς τῶν Μελιταιέων πόλεως. Scribo ex Strabone, Μελιταιέων. Quippe nomen Gentile, Μελιταιεύς. Stephanus: Ἑλλὰς, πόλις Θεσσαλίας. Hesychius: Ἑλλὰς, πόλις ἐν Θεσσαλίᾳ. Etymologici Magni Auctor: Ἑλλὰς, παρὰ τὸ Ἕλλην, ἡ σημαίνει τὴν πόλιν. tametsi alibi idem Etymologus valde erret, cum urbem Hellada collocat in Peloponneso. ἡ γὰρ πόλις, φησὶν ἡ Ἑλλὰς, ἡ δὲ χώρα, Ἀπία. *Apia* autem vocata est Peloponnesus. Vetus Scholiasta Homeri ad Bœotiam: Ἑλλὰς, ἐστιν πόλις. Plinius l. 4. c. 7. ubi de Thessaliâ: *oppida celebria, Hellas, Halos, Lamia, Phthia, Arne*. Recenset nimirum Plinius, quæ a Græcis Thessaliæ olim oppida celebrabantur. Verùm alii χώραν ibi apud Homerum Hellada accipiebant: & quidem nonnulli partem Thessaliæ. Strabo: Οἱ δ' ἄστροι τὴν Ἑλλάδα, αἱ μὲν ταύτης χώρας, διατείνουσαν φασὶν εἰς τὰς Θήβας τὰς Φθιώτιδας ἀπὸ τῆς πόλεως Φαρσάλου. Ita lego ex conjecturâ. Nam locus hic Strabonis vulgò est corruptus. Sic Phthiam Parmeniscus χώραν voluit esse Thessaliæ, & non πόλιν. Phthiam autem quidam eamdem esse dicebant, atque Hellada, & Achaiam, hanc verò, ut refert Strabo, εἶναι διατεμνομένης τῆς νεμομένης Θετταλίας κατὰ δίμοιρον μέρος τὸ νότιον. Unde apparet, Hellada ab illis partem totius Thessaliæ Australem esse appellatam, eamdemque etiam Phthiam, seu Phthiotidem, Scholia antiqua ad illud Apollonii l. 4.

Ἥρωες κλήϊσαν ἐς Ἑλλάδα ναιέμεναι.

Ἑλλάδα νῦν τὴν Φθιωτικὴν ἔλαβε χώραν. Sed exquisitiùs, ac diligentiùs alii Phthiam, seu Phthioticam illam χώραν, ab Hellade distinxerunt, Vetus Scholiasta Apollonii l. 1. Ἑλλάδα οἱ μὲν τὴν Φθίαν φασὶ συνωνύμως. ἡμεῖς δὲ χώραν ὑπολαμβάνομεν εἶναι Ἑλλάδα, οὐ μόνην γε τὴν αὐτὴν τῇ Φθίᾳ. Certè Homerus Phthiam ab Hellade distinguit, ut observat Strabo. Iis tamen, qui unam non secernunt ab aliâ, suffragari illud potest, quòd Thessalia universa in quatuor partes est divisa, Phthiotidem, Estiæotidem, Thessaliotidem, & Pelasgiotidem. Phthiotis autem, pars Australis est Thessaliæ, & complectitur, juxta Strabonem, τὰ παρὰ τὴν Οἴτην, ἀπὸ τοῦ Μαλιακοῦ κόλπου, καὶ Πυλαϊκοῦ, μέχρι τῆς Δολοπίας, καὶ τῆς Πίνδου διατείνοντα, πλατυνόμενα δὲ μέχρι Φαρσάλου, καὶ τῶν πεδίων τῶν Θετταλικῶν. Unde Hellas regio non alia videtur esse a Phthiotide. Neque obstat Poëta, qui distinguit. Nam fortasse Homerus de urbibus est locutus,

Deinde alias ille, pluresque fecit divisiones Thessaliæ, παρὰ τὰς τῶν ἐπικρατούντων δυναστείας. Nomi Geographus, Poëtam εἰς δύο (alii mallunt δίχα) μέρη, καὶ ἀπ' ἀρχῆς διελεῖν τὴν τότε νῦν, ἐπὶ νῦν Θετταλίαν προσαγορευομένην. At posteriores scriptores, qui Thessaliam in quatuor dumtaxat partes diviserunt, partem totam australem videntur duplici illo nomine tum Helladis, tum Phthiotidis, designasse. Quamquam pars eadem in varias alias portiones, pro cujusque orbis territorio, sit distributa. Veruntamen alii non partem Thessaliæ, sed totam Thessaliam, videntur apud Homerum Hellada intellexisse: cujus sententiæ princeps, & auctor Aristarchus. Vetus Scholiasta Homeri ad lib. ι' Il. Ἀρίσταρχος παρ' Ὁμήρῳ Θετταλίαν μόνην τὴν Ἑλλάδα φησὶν εἶναι, καὶ Ἕλληνας τοὺς Θετταλοὺς, παρακολουθῶν Θουκυδίδῃ. Secutus dicitur Aristarchus Thucydidem. Nam Thucydides scribit l. 1. Ἕλληνος, καὶ τῶν παίδων αὐτοῦ ἐν τῇ Φθιώτιδι ἰσχυσάντων, καὶ ἐπαγομένων αὐτοὺς ἐπ' ὠφελείᾳ ἐς τὰς ἄλλας πόλεις, καθ' ἑκάστους μὲν ἤδη τῇ ὁμιλίᾳ μᾶλλον vocatos Ἕλληνας. Unde etiam Aristarchus ipse, ut supra notatum est, rejiciebat ex Homero illum versum:

Ἐγχείῃ δ' ἐκέκαστο Πανέλληνας, καὶ Ἀχαιούς.

Sic Plinio Hellas dicta quondam videtur Thessalia, & Hellenes, juxta Homerum, Thessali. *Sequitur*, inquit, *mutatis sæpe nominibus*, *Æmonia: eadem Pelasgicum Argos. Hellas, eadem Thessalia, & Dryopis, semper a regibus cognominata. Ibi genitus rex nomine Græcus, a quo Græcia. ibi Hellen, a quo Hellenes. Hos eosdem Homerus tribus nominibus appellavit, Myrmidonas, & Hellenas, & Achæos*. Quamquam etiam eidem Plinio, ut diximus supra, urbs fit Hellas Thessaliæ. Et re verâ dubitari non potest, quin Hellas, regio fuerit Thessalica, & urbs cognominis, adeoque utramque potuerit Homerus, urbem videlicet, & regionem, nomine illo Helladis intelligere. Sicuti etiam Phthia urbs erat, & pars Thessaliæ, πόλις, καὶ μοῖρα Θετταλίας, juxta Stephanum. Vetus interpres Apollonii ex Ἑλλάδα. Ἑλλάδα νῦν τὴν Φθιωτικὴν ἔλαβε χώραν, ὁμωνύμως τῇ πόλει. ὡς φέρεται Ἄργος καὶ ἡ πόλις, καὶ ἡ χώρα. Dicæarchus De Statu Græciæ: ἔστι δὲ ἡ Ἑλλὰς ὑφ' Ἕλληνος οἰκισθεῖσα πόλις τε, καὶ χώρα. Pausanias quidem non distinguit, utram dicat Hellada, urbem, an verò regionem Thessaliæ, cum in Laconicis scribit, vocatos Ἕλληνας τὸ σύμπαν γένος ἀπὸ τῆς ἐν Θετταλίᾳ ποτὲ καλουμένης Ἑλλάδος. Sed & ipse utramque fortasse intellexit. Illud certè constat, inde ab Hellade Thessalicâ diffusam eam esse appellationem, ac propagatam ad universam illam regionem, quam postea Hellada, seu Græciam vocarunt. quo utitur argumento Dicæarchus, ut ostendat, Thessaliam Helladi jure optimo adscribendam: ἡ δὲ καλουμένη νῦν Ἑλλὰς, λέγεται μὲν, οὐ μέντοι ἐστί. Τὸ γὰρ ἑλληνίζειν ἐγὼ εἶναί φημι οὐκ ἐν τῷ διαλέγεσθαι ὀρθῶς, ἀλλ' ἐν τῷ γένει τῆς φωνῆς. Αὕτη ἐστὶν ἀφ' Ἕλληνος· ἡ δὲ Ἑλλὰς ἐν Θετταλίᾳ κεῖται. Ἐκεῖνος ἂν ὦμεν τὴν Ἑλλάδα κατοικεῖν, καὶ τῆς φωνῆς ἑλληνίζειν. Εἰ δὲ καὶ κατὰ τὸ ἴδιον τοῦ γένους τῆς Θετταλίας ἡ Ἑλλάς ἐστι, δίκαιον καὶ ταύτην [illegible], ὡς καὶ ὑπονομάζονται Ἕλληνες, τῆς Ἑλλάδος αὐτὴν εἶναι. Politus.

². ἥττων τοῦ Σαλαμινίου τὸ μέγεθός ἐστιν ὁ Λοκρός) At enim alii, ut dictum est, Locrensem hunc Ajacem parem in staturâ fuisse censent Ajaci Salaminio. Vetus Scholiasta: οὐκ ἦν μικρότερος ὁ Ὀϊλέως Αἴας τοῦ Τελαμωνίου. quod confirmat testimonium Homeri. *Politus*.

³. ὡς ἓν μέρος λόγου, κατὰ τὸν Ὅμηρον) Virgilius Homerum secutus: *Unius ob noxam, & furias Ajacis Oilei*. Aen. lib. 1. quamquam ex duabus, ut ego censeo, vocibus unam fecerit alibi, illo loco: *proximus ardet Ucalegon*; idest, οὐκ ἀλέγων. *non animadvertens*. Sic ab Homericis duabus vocibus, Εἶν' Ἀρίμοις, finxit suum illam Inarimen. *Salvinus*.

Atqui Οὐκαλέγων non sunt Homero voces duæ; sed nomen proprium viri Trojani lib. γ' Il. *Politus*.

una sit orationis, juxta Homerum. Nam Hesiodus quidem, ut notant, & Stesichorus, id ipsum efferunt dupliciter. Non enim tribus tantum apud eos syllabis Ὀϊλεὺς, *Oileus*; verum etiam binis, Ἰλεὺς, *Ileus*. Idque plerique alii recentiorum: qui & hoc loci cum adspiratione legunt τὸ, ὁ Ἰλῆος ταχὺς Αἴας. *Ilei velox Ajax*, perinde quasi articulus sit τὸ ὁ. ita ut sensus sit: ὁ τοῦ Ἰλῆος Αἴας. *Ilei filius Ajax*. Hoc tamen non est Homericum, siquis animum adverterit ad illud: τῷ δ' ἄρ' Ὀϊλιάδῃ μεγαλήτορι Λοκροὶ ἕποντο. *At vero Oilei filium magnanimum Locri sequebantur*. Item, quod dicit Πανέλληνας, *omnes Hellenas*, non juxta Zenodotum, explicandum est; sed Homerico sensu, juxta veteres auctores: quippe qui illud, Πανέλληνας, καὶ Ἀχαιοὺς, *omnes Hellenas, & Achivos*, dictum accipiant pro Thessalis, & Argivis. ita ut a ceteris omnibus Argivis distinguat per oppositionem, ac separet eos, qui sub Achillis imperio, proprie, ac speciatim, singulari quadam prærogativâ, Hellenes appellabantur. Atque hæc quidem hujusmodi. Porro autem Cynus, promontorium est, sinum terminans Opuntium, navale Opoëntis, urbis Locrorum Epicnemidiorum, eorum, qui, juxta Poëtam, siti sunt ultra Eubœam. Ex hac urbe fuit Patroclus, cognatus ille, & necessarius, sodalisque Achillis: eaque urbs sic vocata est ab Opoënte, qui in eâ regnaverat. Gentile τοῦ Ὀπόεις, *Opois*, est Ὀποέσιος, *Opoïsius*: ut a Σιμόεις, *Simois*, gentile est nomen Σιμοέσιος, *Simoïsius*. Rursus, quemadmodum dicitur πλακόεις, & per synæresin πλακοῦς, *placenta*, itemque Σιμόεις, Σιμοῦς, *Simus*; sic etiam Ὀπόεις, Ὀποῦς, *Opus*, & declinatur Ὀποῦντος, *Opuntis*: & gentile inde nomen Ὀπούντιος, *Opuntius*, ut subdocet etiam Comicus, ubi Atheniensem quemdam Opuntium, altero hominem oculo captum, mordet, ac deridet. Verùm Cynus nomen a Cyno habuit, homine Locro. Opuntis enim filius fuisse fertur Cynus, pater Hodœdoci, avus Oilei. Et veteres quidem ita narrant: Amphictyone, & Chthonopatrâ natus est Physcus, Physco Locrus: quorum ab altero Physci primùm, ab altero Locri iidem sunt appellati. Locro ortus est Opus, seu Opuns, cui cum Locro patre dissidium intercessit. Itaque pater regno illi, ac principatu cedens, ipse Occidentalem Parnassi plagam incol-

Ἡσίοδος δὲ, φασι, καὶ Στησίχορος, διχῶς αὐτὸ προάγει. [1] Οὐ γὰρ μόνον τρισυλλάβως Ὀϊλεὺς, ἀλλὰ καὶ δισυλλάβως Ἰλεύς. Τοῦτο δὲ καὶ ἄλλοι πολλοὶ τῶν νεωτέρων· οἳ καὶ δασύνουσιν ἐνταῦθα τὸ, ὁ Ἰλῆος ταχὺς Αἴας, ὡς ἄρθρου ὄντος τοῦ ὁ, ἵνα λέγῃ, ὅτι ὁ τοῦ Ἰλῆος Αἴας. Τοῦτο δὲ οὐχ Ὁμηρικὸν, εἴτις ἐπιστήσειε λάβοι τὸ, τῷ δ' ἄρ [2] Ὀϊλιάδῃ μεγαλήτορι Λοκροὶ ἕποντο. Τὸ Πανέλληνας δὲ, οὐ κατὰ Ζηνόδοτον, ἀλλ' Ὁμηρικῶς ἑρμηνευτέον, κατὰ τοὺς παλαιοὺς, λέγοντας τὸ Πανέλληνας, καὶ Ἀχαιοὺς, ἀντὶ τοῦ Θεσσαλοὺς, καὶ Ἀργείους. ἵνα ἀντιδιαιρῇ τοῖς ὅλοις Ἀργείοις τοὺς ὑπὸ τῷ Ἀχιλλεῖ λεγομένους ἰδίως Ἕλληνας, κατά τινα ἐξοχήν. Καὶ ταῦτα μὲν τοιαῦτα. [3] Ἡ δὲ Κῦνος, ἀκρά τις τερματίζουσα τὸν Ὀπούντιον κόλπον, ἐπίνειον [4] Ὀπόεντος πόλεως Λοκρῶν Ἐπικνημιδίων, τῶν πέραν Εὐβοίας, κατὰ τὸν Ποιητήν, [5] ἀφ' ἧς ἦν καὶ ὁ τοῦ Ἀχιλλέως συγγενής τε, καὶ ἑταῖρος Πάτροκλος, [6] κληθείσης οὕτως ἀπὸ Ὀπόεντος ἄρξαντος ἐν αὐτῇ. [7] Ἐθνικὸν τοῦ Ὀπόεις, Ὀποέσιος· ὡς Σιμόεις, Σιμοέσιος. Ὥσπερ δὲ πλακόεις, καὶ ἐν συναιρέσει πλακοῦς, καὶ Σιμόεις Σιμοῦς, [8] οὕτω καὶ Ὀπόεις Ὀποῦς, καὶ κλίνεται Ὀποῦντος· καὶ τὸ ἐθνικὸν ἐξ αὐτοῦ Ὀπούντιος, ὡς ὑποδηλοῖ καὶ ὁ Κωμικὸς, ἔνθα Ὀπούντιόν τινα σκώπτει, [9] Ἀθηναῖον ἄνδρα, μὴ ἀκεραιούμενον τὴν συζυγίαν τοῖν ὀφθαλμοῖν. Ὠνόμασται δὲ Κῦνος, ἀπὸ Κύνου Λοκροῦ ἀνδρός. Ὀποῦντος γάρ, φασι, Κῦνος, οὗ Ὀδοιδόκος, οὗ Ὀϊλεύς. Οἱ δὲ παλαιοὶ φασὶ καὶ ταῦτα. Ἀμφικτύονος, καὶ Χθονοπάτρας, ἀπόγονος Φύσκος, οὗ Λοκρός· ὧν ἀπὸ μὲν Φύσκου, Φύσκοι πρώην, ἀπὸ δὲ Λοκροῦ, Λοκροὶ οἱ αὐτοὶ ὠνομάσθησαν. Λοκροῦ δὲ, Ὀποῦς· πρὸς ὃν διενεχθεὶς ὁ πατὴρ Λοκρὸς, ἐᾳ μὲν ἄρχειν ἐκεῖνον· αὐτὸς δὲ οἰκεῖ τὰ πρὸς ἑσπέραν τοῦ Παρνασοῦ, ἔχων ὑφ' *Baſ. p. 230.*

1. Οὐ γὰρ μόνον τρισυλλάβως Ὀϊλεὺς, ἀλλὰ καὶ δισυλλάβως Ἰλεύς) ut non modò dictus est Ὀβριάρεως· verùm etiam Βριάρεως. Sic Ἰλεὺς Suidæ, ὄνομα κύριον. Hinc Hesychio Ἰλιάδης, ὁ Ἰλέως παῖς. Palmerius ibi legebat, ὁ Ἴλου παῖς. Perperam. Ἰλιάδης filius est Ilei Ajax, qui & Οἰλιάδης, sive Ὀϊλιάδης Homero. Lycophron in Alexandrâ:

Καὶ παῖς Ὀδοιδόκειος Ἰλέως δόμος.

Politus.

2. Ὀϊλιάδῃ) Al. Οἰλιάδῃ. Polit.

3. Ἡ δὲ Κῦνος, ἀκρά τις τερματίζουσα τὸν Ὀπούντιον κόλπον) Strabo: Κῦνος δ' ἐστὶ τὸ ἐπίνειον, ἄκρα τερματίζουσα τὸν Ὀπούντιον κόλπον. Polit.

4. Ὀπόεντος πόλεως Λοκρῶν Ἐπικνημιδίων) Stephanus: Ὀπόεις, πόλις Λοκρῶν Ἐπικνημιδίων. Plinius l. 4. c. 7. *Locri deinde Epicnemidii cognominantur, olim Leleges appellati, per quos amnis Cephissus defertur in mare. Oppida, Opus, unde & sinus Opuntius, Cynos*. Alibi tamen Locri Epicnemidii distincti sunt, ut diximus, ab Opuntiis. *Polit.*

5. ἀφ' ἧς ἦν καὶ ὁ τοῦ Ἀχιλλέως συγγενής τε) Strabo: Ὀποῦ δ' ἐξ Ὀποῦντος ἦν Πάτροκλος, λέγει Ὅμηρος. Politus.

6. κληθείσης οὕτως ἀπὸ Ὀπόεντος) Sic Stephano Ὀπόεις ἀπὸ Ὀπόεντος. Duo fuisse referuntur Opoëntes nomine: alter, rex Eleorum, pater Protogeniæ, juxta Pindarum; alter Protogeniæ, & Jovis, seu potiùs Locri, filius, qui de nomine avi sui materni appellatus & ipse est Opois. Ab hoc nomen urbi Locridis Opoënti. Unde & eadem, *urbs Protogeniæ* Pindaro. Falli enim videtur Scholiasta Apollonii, cum urbem hanc Opoënta vocatam scribit ab Opoënte illo Eleo. Pindarus Olymp. Od. 9. de Locro, qui uxorem duxerat Protogeniam:

ἀείραιθη τὸ ἐῶν

Ἥρως θετὸν υἱόν·

Μάτρωος δ' ἐκάλεσσέ μιν

ἰσώνυμον ἔμμεν,

Ὑπέρφατον ἄνδρα μορφᾷ

τε, καὶ ἔργοισι· πόλιν δ' ὤπασεν, λαόν τε διαιτᾶν.

Antiqua in Pindarum Scholia: ἐπὶ δὲ ὁ Λοκρὸς. Ἀμφικτύονος τὸ Διός. καὶ ἐκάλεσε τοῦ μάτρωος τὸ ὄνομα. Ὀποῦς γὰρ ἐκαλεῖτο ὁ βασιλεὺς τῶν Ἠλείων, ὁ ὁμώνυμος αὐτῷ. hic scilicet Opus, cui ἀνδρωθέντι ὁ Λοκρὸς τὴν πόλιν ἐνεχείρισεν. Hinc veterum scriptis proditum est, nonnullos quoque fuisse in Eleâ Opuntios, qui cum Locris Opuntiis cognationem, & necessitudinem habuerunt. *Politus.*

7. Ἐθνικὸν τοῦ Ὀπόεις, Ὀποέσιος) Stephanus: τὸ ἐθνικὸν, Ὀπούντιος, Ὀποέσιος. Polit.

Sic ab Acherunte, hoc est, Acheronte, Acherusius: ab Amathunte, Amathusius. A Selinunte tamen in nummis ΣΕΛΙΝΟΝΤΙΩΝ, & Pessinuntia Dea. Livius. *Salvinus.*

8. οὕτω καὶ Ὀπόεις Ὀποῦς, καὶ κλίνεται Ὀποῦντος) Stephanus: λέγεται καὶ Ὀποῦς Ὀποῦντος, κατὰ κρᾶσιν. Politus.

9. Ἀθηναῖον, ἄνδρα μὴ ἀκεραιούμενον) Mallem sine interpunctione illâ legere: Ἀθηναῖον ἄνδρα, μὴ ἀκεραιούμενον. Aristophanis locus est in Avibus v. 153. Ἀλλ' ἔγωγ' Ὀπούντιος Οὐκ ἂν γενοίμην ἐπὶ ταλάντῳ χρυσίου. ad quem locum Scholiasta: Οὗτος ἄωρός, καὶ μονόφθαλμος. ἐπαίζετο, ὅτι οὐκ ἂν γενοίμην τυφλός. Ἄλλως. ὅτι ἑτερόφθαλμός τις ἦν. ὅθεν ἅπαν τοὺς τυφλοὺς φασιν. Eadem ferè legitur explicatio apud Suidam. Hinc idem Aristophanes:

Μενίππῳ δ' ἦν Χελιδὼν τοὔνομα·

Ὀπουντίῳ δ' ὀφθαλμὸν οὐκ ἔχων Κόραξ.

Politus.

ὑφ' ἑαυτῇ τὰς ἐκεῖ, οἳ Ἑσπέριοί τε, καὶ Ὀζόλαι ἐκαλοῦντο, [1] περὶ Αἰτωλίαν, ἐπὶ θάτερα, φασί, πλευρᾶς οἰκοῦντες κατὰ Κρισαῖον πεδίον· [2] ἀφ' ὧν ὕστερον καὶ ἀποικία εἰς Ἰταλίαν ἐστάλη, [3] ἔνθα Λοκροὶ οἱ Ἐπιζεφύριοι, [4] ὧν καὶ ὁ Περιηγητὴς μέμνηται. οὓς Πίνδαρος ἐπαινεῖ, [5] ὡς εὐνομουμένους,

coluit, imperiumque in loci illius populos exercuit, qui tum Occidentales, tum Ozolæ vocabantur, circaque Ætoliam in altero, ut ferunt, latere juxta Crissæum campum habitabant: a quibus etiam postea missa est in Italiam colonia, ubi Locri Epizephyrii. Atque horum in Descriptione Orbis meminit Dionysius, eosque commendat Pindarus, tamquam bonis legibus uten-

1. *περὶ Αἰτωλίαν*) Strabo: *Τοῖς δὲ Λοκροῖς τοῖς μὲν Ἑσπερίοις συνεχεῖς εἰσὶν Αἰτωλοί· τοῖς δ' Ἐπικνημιδίοις Αἰνιᾶνες συνεχεῖς οἱ τὴν Οἴτην ἔχοντες, καὶ μέσοι Δωριεῖς.* Politus.

2. *ἀφ' ὧν ὕστερον καὶ ἀποικία εἰς Ἰταλίαν ἐστάλη*) Dissident inter se veteres auctores de Locris, qui in Italiâ sunt, Epizephyriis, utrum ἄποικοι ii sint Locrorum Ozolarum, an verò Opuntiorum. Nam certum est, ab alterutris ortum eos habuisse. Scymnus Chius in Descriptione Orbis:

Εἶναι δ' ἀποίκους τῶν Ὀπουντίων Λοκρῶν,
Ἔνιοι δὲ Λοκρῶν φασὶ τῶν ἐν Ὀζόλαις.

Itaque ab Opuntiis stare videtur Scymnus: a quibus etiam stetit Ephorus, & plures alii. Unde refert in Laconicis Pausanias, Locros illos Italicos, prœlium jam cum Crotoniatis commissuros, κατὰ οἰκειότητα πρὸς Ὀπουντίους, Ajacem Oilei filium invocasse. Quippe quia hic Ajax genere erat Opuntius, patriâ Narycius. Unde ab Ajace hoc Narycio, quem in honore habebant, videtur mihi præcipuè Virgilius Italiæ Locros Narycios vocasse lib. 3 Æneid.

Hic & Narycii posuerunt mœnia Locri.

Vulgò ibi ex Servio Narycios, Opuntios interpretantur, ab urbe Opuntiorum Naryce: perinde quasi ita Virgilius Locros illos Italicos ab Opuntiis oriundos significasse. Sed falsi sunt, qui apud Servium urbem eamdem putarunt Narycem, atque Opuntem. Præstat, ni fallor, mecum dicere, Narycios vocatos esse Opuntios a rege ipso, utrèque Opuntiorum Ajace Narycio. qui & *Narycius heros* Ovidio. Nisi siquis fortè velit, quod placet nonnullis, ex oppido uno Naryssio eos fuisse, qui Locros, Italicam urbem, condiderunt. quo fortasse sensu dixerit Solinus, a *Naryciis Locros* constitutos. Utrolibet modo explices, videtur sentire Virgilius, originem ab Opuntiâ gente duxisse Locros Italicos, seu Epizephyrios. Nam & Naryces, gens erat Opuntia. Hinc Servius: *Cremis promontorium, in quo Opuntii Locri positi sunt, a quibus originem trahunt, qui in Italiâ sunt.* Et eamdem sententiam sequitur Scholiasta Pindari ad Olym. Od. 11. *γένη γὰρ Λοκρῶν εἰσὶ τρία· Ἐπιζεφύριοι, Ὀζόλαι, Ἐπικνημίδιοι. τούτων οἱ μὲν Ἐπιζεφύριοί εἰσι Λοκροὶ ἐν τῇ Ἰταλίᾳ.* Epicnemidiorum namque nomine Opuntios quoque comprehendit. Sed ego Straboni adhæreo, Locros hosce Italicus ab Ozolis deducenti. Sic enim ille lib. 6. *Μεθ' ἣν πόλις οἱ Λοκροὶ οἱ Ἐπιζεφύριοι, ἄποικοι Λοκρῶν τῶν ἐν τῷ Κρισαίῳ κόλπῳ μικρὸν ὕστερον τῆς Κρότωνος, καὶ Συρακουσῶν κτίσεως οἰκισθέντες ὑπὸ Εὐάνθους. Ἔφορος δ' οὐκ εὖ, τῶν Ὀπουντίων Λοκρῶν ἀποίκους φήσας.* Locri οἱ ἐν τῷ Κρισαίῳ κόλπῳ, sunt Ozolæ: ad quos refert Eustathius illud Dionysii Periegetæ de probroso, ut servili genere Locrorum Epizephyriorum:

Κεῖθεν δ' ἐς βορέην Ζεφύρου παρατείνετ' ἄκρη,
Τῇ δ' ὕπο Λοκροὶ ἔασιν, ὅσοι προτέροις ἐνὶ καιροῖς
Ἤλυθον ἐπ' Αὐσονίην, προτέρης μιχθέντος ἀνάσσης.

Eustathius igitur Locros ibi Ozolas intelligit, a quibus, juxta Dionysium, profecti sint in Italiam ii, qui appellati postea sunt Epizephyrii. Ἰςέον δὲ, ὅτι ὁ διαβάλλων τοῦ γένους τὸ ποιεῖν ἀπεῖπεν (?) καί, Λοκρῶν ἔθνος ἄλλο ὡς ἐκ δούλων κατηγορεῖν. Δοῦλοι γάρ φασιν, ὄντες προτέροις ἔτεσι, παρὰ τοῖς Ὀζόλαις δουλεύειν Λοκροῖς, τοῖς πρὸς τῷ Κρισαίῳ κόλπῳ τῷ κατὰ τὴν Εὔβοιαν, ἀπὸ τῶν δεσποτῶν αὐτῶν εἰς πόλεμον, ἐμίγνυσαν ταῖς σφετέραις ἀνάσσαις. Ἐπανελθόντες δὲ τοὺς δεσπότας ὑποστελόντων ἐπὶ πολέμιον, τὰς δεσποίνας συνεφεύγουσι, καὶ ᾤκησαν ἐν Τυρρηνίᾳ. ὧν γένος εἶναί οἱ Ἐπιζεφύριοι Λοκροὶ, δοῦλοι ὄντες τὸ ἀνέκαθεν. Sed peccat, & quidem graviter, Eustathius in Geographiam, cum sinum Crissæum, ubi Locri Ozolæ positi sunt, dicit τὸν κατὰ τὴν Εὔβοιαν. quod est miscere simul, ac confundere ea, quæ sunt maximè separanda. Strabo: Δυεῖν γὰρ ὄντων (ἡ Λοκρίς) διῃρημένη ὑπὸ τοῦ Παρνασσοῦ δίχα· ἡ μὲν ἐκ τοῦ ἑσπερίου μέρους παρακειμένη τῷ Παρνασσῷ, καὶ μέρος αὐτοῦ νεμομένη, καθήκουσα δ' ἐπὶ τὸν Κρισαῖον κόλπον, ἡ δ' ἐκ τοῦ πρὸς ἕω τελευτῶσα ἐπὶ τὴν πρὸς Εὐβοίᾳ θάλατταν. ac rursus de Locride: Διῄρηται δὲ δίχα. τὸ μὲν γὰρ αὐτῆς ἐστίν, οἱ πρὸς Εὔβοιαν Λοκροὶ, οἱ σχίζονται ἐφ' ἑκάτερα τοῦ Δαφνοῦντος. ἐπεκαλοῦντο δ' οἱ μὲν, Ὀπούντιοι, ἀπὸ τῆς μητροπόλεως, οἱ δ' Ἐπικνημίδιοι, ἀπὸ ὄρους τινὸς Κνημῖδος. τὸ δὲ λοιπὸν, οἱ ἑσπέριοί εἰσι Λοκροί, οἱ δ' αὐτοὶ καὶ Ὀζόλαι καλοῦνται. Itaque sinus ὁ κατὰ τὴν Εὔβοιαν non Crissæus est, sed Opuntius. quo de sinu idem Geographus: Ἐφεξῆς δ' εἰσὶν τῆς ἄλλης, εἰς ἃς συντελοῦσιν ἡ Βοιωτικὴ παραλία ἡ πρὸς Εὐβοίᾳ, τὸν Ὀπούντιον κόλπον συμβαίνει ποιεῖν. Ac proinde qui ad Eubœam, non Ozolæ ii sunt; sed Opuntii: quos uno Epicnemidiorum nomine, pariter atque alicubi facit Strabo, complectitur, ut denotat Scholiasta Pindari, cum utrosque Locros ita distinguit: οἱ δὲ Ὀζόλαι, πρὸς τῇ Αἰτωλίᾳ· οἱ δ' Ἐπικνημίδιοι πρὸς Εὐβοίᾳ, ὅθεν ὁ Ὀιλέως Αἴας. Hinc est, quòd Homerus, ut Locros Opuntios designet, eosque ab Ozolis distinguat, vocat eos Locros, οἳ ναίουσι πέρην ἱερῆς Εὐβοίης. quasi videlicet ita significet,

alios alibi esse Locros, nimirum Ozolas, seu Hesperios, qui habitant ad sinum Crissæum. quod est ingeniosè animadversum a Geographo. Ab his igitur Ozolis vult Eustathius cum Strabone, profecto esse Locros Episephyrios. Idem Strabo lib. 9. ὧν μὲν οὖν (nimirum Ozolæ, seu Hesperii) ἄποικοι τῶν Ἐπικνημιδίων· οἱ δ' Ἐπιζεφύριοι, τούτων. videlicet Ozolarum. *Politus.*

3. *ἔνθα Λοκροὶ οἱ Ἐπιζεφύριοι*) Epizephyrii, idest, ad Zephyrum, seu Favonium oppositi, idest, ad solis occasum. *Salvin.*

ἔνθα Λοκροὶ οἱ Ἐπιζεφύριοι) Eadem ratio hujus appellationis apud Eustathium ad Dionysium: *Λοκροὶ δ' αὐτοὺς Ἐπιζεφύριοι λέγονται, ὡς πρὸς ἀνέμῳ ζεφύρῳ κείμενοι, ὃς καὶ ὁ αὐτός...* Quare & ventus ipse Zephyrus vocatus est a Dionysio, Λοκρὶς, seu Locricus, per quamdam videlicet, ut lepidè notat Eustathius, ἀντίδοσιν κλήσεων, τοῖς μὲν ἔθνικὰ ὀνόματος διαδιδόντος πρὸς τὸ ζέφυρον ἄνεμον, τῷ δὲ ζεφύρῳ αὖ πάλιν ἀντιδόντος τὸ τῶν Λοκρῶν ἔθνος. quia scilicet Zephyrus a Locris dicitur Locricus, ut ab Ismaro urbe Thraciâ Boreas dictus est Ismaricus; ac vicissim Locri a Zephyro denominati sunt Epizephyrii, quippe siti ad Zephyrum. Sed mihi tamen appellati potiùs videntur hi Locri Epizephyrii a promontorio ipsorum Zephyrio, ut quod scilicet ἐπὶ τῷ Ζεφυρίῳ, ut narrat Strabo, primùm habitaverant. Quod voluit etiam Servius, licet per errorem istiusmodi Locros in Græciâ collocaverit. *Et appellantur Epizephyrii, quod Zephyrium promontorium vocatur a Græcis, in quo sunt conditi Locri, qui in Græciâ sunt.* Nec enim, cur singulari illâ appellatione præcipuè insignirentur, caussa satis explicari potest ex eo, quòd positi essent ad Zephyrum, idest, ad occasum solis: quandoquidem Locri quoque Ozolæ positi erant ad occasum; ideoque Hesperii, seu Occidentales, vocabantur, & Stellam Hesperum, insigne gentis suæ, habebant. Idem Eustathius ad Dionysium: *Ζεφύρου ἄκρην φησὶ περιφραστικῶς ὁ Διονύσιος, ὡς τὸ ποιεῖν τῷ Ζεφυρίῳ ξενοπαίζων καλουμένῳ. ἀφ' οὗ καὶ οἱ Ἐπιζεφύριοι Λοκροὶ ἐκεῖσε κληθέντες ὡς περὶ αὐτὸ οἰκοῦντες.* Plinius lib. 3. c. 5. *Locri cognominati a promontorio Zephyrio.* Inde illi Locri a Locris ceteris distincti, ut apud Pausaniam lib. 6. ἀνατέθειται δὲ (ἄγαλμα πύκτου Ἀπόλλωνος) ὑπὸ Λοκρῶν τῶν πρὸς Ζεφυρίῳ τῇ ἄκρᾳ. Sic enim ibi lego cum Sylburgio pro vulgato τῷ πρὸς Ζεφύρῳ. quum & supra Locri Italici dicti essent a Pausaniâ, οἱ χώραν τὴν πρὸς τῷ Ζεφυρίῳ τῇ ἄκρᾳ νέμονται. Inde etiam iidem simplici aliquando voce Zephyrii. Ita certè iidem dicti sunt Pindaro Olymp. Od. 10. v. 18. Eustathius ad v. 426. Dionysii. Οἱ Ἐπικνημίδιοι Λοκροὶ ἀπὸ Κνημῖδος ὄρους τὴν κλῆσιν ἔχοντες· ὡς οἱ Ζεφυρίου ὄρους ὕστερον, Λοκροὶ οἱ Ζεφύριοι. Quamquam frequentiùs, ut communiùs appellati sunt iidem Ἐπιζεφύριοι, ut Ἐπικνημίδιοι. Unde & paullò post, inter varia genera Locrorum, τέταρτον dicit Eustathius τὸ τῆς Ἰταλίας, τὸ τῶν Ἐπιζεφυρίων. Et Ἐπιζεφυρίους Locros istos Italicos vocat alibi idem Pindarus, ut & Aristoteles, Strabo, Ælianus, Athenæus, Stephanus, Scymnus Chius, ceteri ferè scriptores. Zephyrium autem promontorium ideò sic est vocatum, quòd portum habet obversum in Zephyrum. Strabo lib. 6. Ἄκρα ἡ Λοκρίδος, ἣ καλεῖται Ζεφύριον, ἔχουσα τοὺς ἑσπερίους ἀνέμους λιμένα, ἀφ' οὗ καὶ τοὔνομα. Unde etiam idem promontorium per periphrasin Dionysio Ζεφύρου ἄκρη. Politus.

4. *ὧν καὶ ὁ Περιηγητὴς μέμνηται*) Meminit Periegetes Locrorum Epizephyriorum: sed in dedecore, ut probro. Auctorem enim sequitur Aristotelem in iis, quæ scripsit de Republicâ Locrorum: eamque generis sui notam Locrenses ipsi palam præ se ferebant, si credimus Polybio. Sic namque Polybius lib. 12. *Σύνοιδα γὰρ τοῖς ἀνθρώποις ὁμολογοῦσιν, ὅτι παραδόσιμος αὐτοῖς ἐστιν αὕτη περὶ τῆς ἀποικίας ἡ φήμη παρὰ πατέρων, ἣν Ἀριστοτέλης εἴρηκε.* Politus.

5. *ὡς εὐνομουμένους*) hoc est, bonæ mentis *Salvinus.*

Hoc sensu opinor scribendum potiùs fuisse, εὐνομουμένους, seu εὐνομουμένους. Est enim εὐνομεῖν, non εὐνομεῖν pariter atque εὐνομεῖσθαι, non εὐνομεῖν· διχονομεῖν, non διχονομεῖν, φιλονομεῖν, non φιλονομεῖν. ceteraque ejus generis. Sed omnino scripsit Eustathius, quemadmodum edidit Frobenius, ὡς εὐνομουμένους. Et sanè a bonis legibus, ut explicant antiqua quædam Scholia, Locros Zephyrios laudat Pindarus Olymp. Od. 10. his verbis:

Νέμει γὰρ Ἀτρέκεια πόλιν Λοκρῶν
Ζεφυρίων.

Vetus Scholiasta: ἡ βουλὴ λέγει, ὅτι πολιτ. καλῶς πάσχει, (?) εὐνομεῖ). videlicet ἡ τῶν Λοκρῶν πόλις. Itaque alii a bonis eos legibus laudarunt. Strabo lib. 6. Πρῶτοι δὲ νόμοις ἐγγράπτοις χρήσασθαι πεπιστευμένοι εἰσί· καὶ πλεῖστον χρόνον εὐνομηθέντες Διονύσιος ὕστερον ἐκ τῆς Συρακουσίων, ἀνομώτατα πάντων διεχρήσατο. quod ita ex Strabone refert ad Dionysium Eustathius: Πρῶτοι

utentes, eruditos, ac bellicosos. Atque hæc quidem alii de Opuntiis. Verùm Geographus Opuntem, metropolin dicit, seu primariam urbem Locrorum Epicnemidiorum; eamque satis significat urbem esse maritimam, cum, ducto ab eâ nomine, sinum commemorat Opuntium. Ac præterea Eleos quosdam Opuntios refert: quorum, inquit, non est operæ pretium mentionem facere.

XXXI. Calliarus porro appellata esse fertur a Calliaro, Hedœdoci, & Laonomes filio. Alii tamen, neutro genere, dicunt Calliara, eo quòd terra ibi sit εὐήροτος, *facilè arabilis*. Gentile hujus nomen, *Calliarenses*. At verò ἡ Βῆσσα, *Bessa*, tametsi, ut paullò ante dictum est, juxta nonnullos, scribitur cum simplici σ'· tamen Herodianus scribit cum duplici σ'. Sic autem vocatam eam ferunt a naturâ loci, eo quòd saltuosa sit, ac sylvosa. Sunt etiam Thracia gens, Bessi. Quin & Geographo scribi ipsam placet Βῆσσαν, *Bessam*, cum duobus σ'. A sylvosâ enim, inquit, dumosâque ibi regione, communi eodemque nomine, est appellata. Quamquam, ut idem ait, populus Atticæ ὁ Βῆσα, scribatur cum unico σ'. Unde populares, Βησαιεῖς, *Besæenses*. Ad hæc, Scarphe sita esse dicitur prope Thermopylas, nomenque hoc accepisse a Scarpheâ, feminâ quadam illustri. Verùm, juxta Geographum, sita est Scarphe in loco edito, ac sublimi, agrumque habet

πως, [2] καὶ λογίως, καὶ μαχίμως. Καὶ οἱ μὲν ἄλλοι ταῦτα περὶ Ὀπουντίων. Ὁ δὲ Γεωγράφος, [3] καὶ μητρόπολιν Λοκρῶν τῶν Ἐπικνημιδίων, τὴν Ὀποῦντα λέγει· ὑποδηλῶν δὲ αὐτὴν καὶ παραθαλασσίαν, [3] Ὀπούντιον κόλπον ἱστορεῖ, παρώνυμον αὐτῇ. [4] Καὶ Ἠλείους δέ τινας Ὀπουντίους λέγει· ὧν οὐκ ἄξιον, φησὶ, μεμνῆσθαι.

λα'. Καλλίαρος δὲ, [5] ἀπὸ Καλλιάρου, φασὶν, ὠνόμασται υἱοῦ Ὀδοιδόκου, καὶ Λαονόμης. [6] Οἱ δὲ, Καλλίαρα οὐδετέρως φασὶ, διὰ τὸ εὐήροτον τῆς ἐκεῖ γῆς. Ἐθνικὸν δὲ ταύτης, [7] οἱ Καλλιαρεῖς. Ἡ δὲ Βῆσσα, ὅτι μὲν, κατά τινας, δι' ἑνὸς γράφεται σ', εἴρηται πρὸ βραχέων. [8] Ἡρωδιανὸς δὲ διὰ δύο σσ' γράφει. [9] Ὠνομάσθη δὲ, φασὶν, ἀπὸ τῆς τοῦ τόπου φύσεως, νάπώδους οὔσης. [10] Ἦν δὲ καὶ ἔθνος Θρακικὸν οἱ Βῆσσοι. Ἀρέσκει δὲ καὶ τῷ Γεωγράφῳ ἡ διὰ τῶν δύο σσ' γραφὴ τῆς Βήσσης. ἀπὸ γὰρ τοῦ αὐτόθι [11] δρυμώδους, φησὶν, ὠνόμασται ὁμωνύμως. Ὁ δὲ ἐν τῇ Ἀττικῇ, φησὶ, δῆμος ἡ Βῆσα, ἐν τῷ ἑνὶ σ'. [12] ἐξ οὗ οἱ δημόται, Βησαιεῖς. Ἡ δὲ Σκάρφη κεῖται, φασὶν, ἐγγὺς Θερμοπυλῶν· [13] ὠνόμασται δὲ ἀπὸ Σκαρφείας ἐνδόξου τινὸς γυναικός. Κατὰ δὲ τὸν Γεωγράφον, [14] ἐφ' ὕψους ἡ Σκάρφη κεῖται, χώραν εὔκαρπον, καὶ

...οἱ δ' ἀπὸ νόμους χρωμένοις περιβάλεται χρώνδαν, καὶ πολλὸν χρόνον ... Scymnus Chios:
Τούτους δ' πρώτους φασὶ χρήσασθαι νόμοις
Γραπτοῖσιν, ὡς Ζάλευκος ὑποθεῖναι δοκεῖ.
Seneca epist. 90. *Zaleuci leges, Charondæque laudantur. Hi non in foro, nec in consultorum atrio; sed in Pythagoræ tacito illo, sanctoque secessu didicerunt jura, quæ florenti tunc Siciliæ, & per Italiam Græciæ ponerent*. Tullius l. 2. De Legibus: *Quod idem & Zaleucum, & Charondam fecisse video, cum quidem illi non studio, & delectationis, sed reipublicæ causâ leges civitatibus suis scripserunt*. Zaleucum quidem istum negabat ullum fuisse Timæus Tauromenita. Sed a cæteris tamen omnibus scriptoribus minimè dissensit Timæus in laudandis Locrorum institutis. Quin immo docto inde argumento ingeniosè usus est, ut refelleret, quod tradiderat Aristoteles, illam Locrorum Italicorum coloniam conditam fuisse a servis fugitivis, qui, stupratis dominorum suorum uxoribus, cum iis illuc profecti fuerant. Collectanea Constantini Porphyrogenetæ ex Polybio: μεμφθεὶς δὲ πάλιν (Timæus) ἐπὶ τοῖς ἐν Ἰταλίᾳ Λοκροῖς, ... καὶ τοὺς νόμους φησὶ τοὺς παρ' αὐτοῖς, καὶ τοὺς ἐθισμοὺς, ... τῇ δὲ τῶν ἀλλοτρίων ἀναιτίω. Πάντως ... τοῖς ἀνδραποδιστῶς ἐντετιμῆσθαι ... παρ' αὐτοῖς· ὁμοίως τοῖς μοιχοῖς, τοῖς δραπέταις, ... αὐτοῖς ... Reprehendit Timæum Polybius. Sed enim narrationem illam Aristotelis, quam, ut diximus, secutus est Dionysius Periegeta, calumniam vocat Eustathius; nec ad maculam illam, & turpitudinem generis in Locris hominibus delendam leve hoc argumentum videtur, quòd tam honesta, ac præclara apud eos instituta viguerunt. *Politus*.

2. καὶ λογίως, καὶ μαχίμως) Nam & has Locrorum Zephyriorum laudes prædicat Pindarus illis verbis:
μέλει τέ σφισι Καλλιόπα,
Καὶ χάλκεος Ἄρης.
ad quem locum recentior Scholiasta: ... τῶν Λοκρῶν τῶν Ἐπιζεφυρίων, ... Ἀγησιδάμου, ... πιστοί, ἀληθεῖς. καὶ διὰ φροντίδος ἐστὶν ἡ Καλλιόπη. ... καὶ ὁ Ἄρης, ἤτοι ὁ πόλεμος, ὁ χαλκοῦς, ὅπλοις ὀχυρωμένος. μέλει αὐτοῖς τοῖς Λοκροῖς. πιστοί, καὶ πολεμικοί εἰσι. Politus.

3. καὶ μητρόπολιν Λοκρῶν τῶν Ἐπικνημιδίων, τὴν Ὀποῦντα) Strabo: Ὀποῦς, ἡ τῶν Λοκρῶν μητρόπολις τῶν Ἐπικνημιδίων. Certum est autem, hîc Strabonem Epicnemidiorum appellatione comprehendere etiam Opuntios. Nam, ubi Opuntios ab Epicnemidiis distinguit, Opuntem, μητρόπολιν dicit Opuntiorum, ut aliquantò post: ὑπεσκλάσθη δ' οἱ μὲν, Ὀπούντιοι, ἀπὸ τῆς μητροπόλεως· οἱ δ' Ἐπικνημίδιοι, ἀπὸ ὄρους τινὸς Κνημῖδος. Sic Stephano Ὀποῦς, πόλις Λοκρῶν τῶν Ἐπικνημιδίων. Politus.

3. Ὀπούντιον κόλπον ἱστορεῖ) Strabo: Ἐφεξῆς τοίνυν τῶν ἄλλων, εἰς ἃς κατέληξεν ἡ Βοιωτικὴ παραλία ἡ πρὸς Εὐβοίᾳ, τὸν Ὀπούντιον κόλπον συμβαίνει κεῖσθαι. Plinius: Opûs, unde & sinus Opuntius. Politus.

4. Καὶ Ἠλείους δέ τινας Ὀπουντίους λέγει) Sic appellatos ab Opunte, rege Eleorum, qui, ut scribit Pindarus, avus fuit maternus Opuntis Locri. Est & Opus Stephano urbs Eleæ. *Polit*.

5. ἀπὸ Καλλιάρου, φασὶν) Auctore Hellanico, ut testatur Stephanus. *Politus*.

6. Οἱ δὲ, Καλλίαρα οὐδετέρως φασὶ) Sic neutro genere urbes, Patara, Megara, Mysa, Solyma, Susa, Ecbatana; aliæque sexcentæ. *Salvinus*.

Qui Καλλίαρα dicunt οὐδετέρως, iidem urbem hanc ita appellatam censent διὰ τὸ εὐήροτον τῆς ἐκεῖ γῆς. Auctorem sententiæ hujus citat Stephanus Strabonem: Στράβων δ' ἐν ἐνάτῃ, παρὰ τὸ εὐήροτον αὐτὴν εἶναι, φησὶ Καλλίαρα οὐδετέρως. Sed hodie nihil tale habetur in Strabone. *Politus*.

7. οἱ Καλλιαρεῖς) Ut Μεγαρεῖς. Politus.

8. Ἡρωδιανὸς δὲ διὰ δύο σσ' γράφει) Immo Herodianum testatur Stephanus Βῆσαν scribere δι' ἑνὸς σ'. Apollodorum verò, Epaphroditum, & Heracleonem Βῆσσαν, διὰ δύο. Politus.

9. Ὠνομάσθη δέ, φασιν, ἀπὸ τῆς τοῦ τόπου φύσεως) Ex Stephano. Idem autem est τὸ ἀπὸ τῆς τοῦ τόπου φύσεως, ac quod dicit Strabo, ἀπὸ τοῦ συμβεβηκότος τῷ τόπῳ. Politus.

10. Ἦν δὲ καὶ ἔθνος Θρακικὸν οἱ Βῆσσοι) Βησσοὶ iidem Galeno ὀξυτόνως, sicuti etiam Herodoto. Iidem, per ε, Βέσσοι Straboni, Βεσσοὶ Stephano. *Politus*.

11. δρυμώδους) Lege, δρυμῶδες. Politus.

12. ἐξ οὗ οἱ δημόται, Βησαιεῖς) In Itinerario Sponii: Eleusine Inscriptio: ΕΚ ΒΗΣΑΙΕΩΝ. Et. ΤΙΒΕΡΙΟΥ ΚΛΑΥΔΙΟΥ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ ΒΗΣΑΙΕΩΣ. ibidem. *Salvinus*.

13. ὠνόμασται δὲ ἀπὸ Σκαρφείας ἐνδόξου τινὸς γυναικός) Unde & urbs ipsa appellata est Σκάρφεια. Stephanus: Σκάρφεια, πόλις Λοκρίδος, τῶν Θερμοπυλῶν ἐγγύς, κέκληται ἀπὸ Σκαρφείας. Sic & Σκάρφεια est Ptolemæo, Appiano, Pausaniæ: nec non Straboni, ut apud hunc quidem legit Eustathius, in his ejus verbis lib. 9. Μετὰ δὲ Νίκαιαν, Σκάρφεια, σταδίοις ἀπέχουσα τῆς θαλάσσης δέκα, δείχουσα δὲ τοῦ Θρονίου εἴκοσιν. ἔπειτα Νίκαια, καὶ αἱ Θερμοπύλαι. Vulgo nunc editur Σκάρφη. Quare & Σκάρφειαν lego apud eumdem Strabonem lib. 1. καὶ Σκάρφειαν ἐκ θεμελίων ἀνατραπῆναι. ubi libri editi Σκαρφίαν. Sic Σκαρφίαν alibi etiam apud nonnullum alium scriptorem legas, ubi ego Σκάρφειαν. Κάρφεια eadem Pausaniæ in Corinthiacis: sed viciosâ, ut patet, scripturâ, ac capite deminutâ. Eadem omnino est, quæ Σκάρφη. Nec moror doctum hominem, qui ad Troadas Senecæ falli putat Eustathium, quòd Scarphen, & Scarphiam eamdem constituerit. Nam fallitur ipse, & quidem errore satis crasso, ut sopino. *Politus*.

14. ἐφ' ὕψους ἡ Σκάρφη κεῖται) Apud Strabonem hunc quidem loci legendum est Τάρφη, ut rectè monuit Casaubonus. Locus est hic lib. 9. Ἡ δὲ Σκάρφη κεῖται ἐφ' ὕψους. Corrupta jam pridem exemplaria Eustathium fefellerunt. *Politus*.

καὶ εὔδενδρον ἔχουσα. [1] Καλοῦνται δέ, φησι, νῦν Φαρύγαι, καὶ ἔχει Φαρυγαίας Ἥρας ἱερόν. Λέγει δὲ καί, ὅτι Σκάρφεια· εἶτα Νίκαια, καὶ αἱ Θερμοπύλαι. καὶ ὅτι Σκάρφεια, σταδίοις δέκα ὑπέρκειται θαλάσσης, διέχουσα Θρονίου, σταδίους πεντήκοντα. Καὶ ὅρα, ὅτι καὶ [2] Σκάρφην τὴν αὐτὴν λέγει, καὶ Σκάρφειαν, [3] ὡς δοκεῖ καὶ τῷ τὰ Ἐθνικὰ γράψαντι. [4] Φασὶ δὲ καί, ὅτι ἐκ θεμελίων ἡ πόλις αὕτη ἀνεῤῥίφη, ὥστε καὶ σώματα καταδῦναι, χιλίων ἑπτακοσίων οὐκ ἐλάττω. [5] Αὐγειαὶ δέ, οὐ μόνον Λοκρικαί, ὧν ὁ πολίτης Αὐγεάτης, [6] ἀλλὰ καὶ Λακωνικὴ πόλις ἐστὶν ὁμώνυμος. [7] Τάρφη δέ, διὰ τὴν τῆς ὕλης πυκνότητα. Ταρφέα γάρ, τὰ πυκνά, καὶ τάρφος τὸ δάσος. Ὅμηρος· [8] βαθείης τάρφεσιν ὕλης.

habet frugum, atque arborum feracem. Eam autem scribit vocari nunc Pharygas; templumque in ea esse Pharygææ Junonis. Præterea, Scarphea, inquit, deinde Nicæa, & Thermopylæ. Item: Scarphea, stadiis decem dissita est a mari: Thronio distat stadiis triginta. Ac vide, ut Scarphen eamdem dicat, ac Scarpheam, ut videtur etiam Ethnicorum scriptori. Addunt, urbem hanc terræ motu eversam fuisse a fundamentis, ita ut ruinis homines sepelirentur non minùs, quàm mille, & septingenti. Augeæ verò non modò sunt Locricæ, quarum civis Augeats; verùm etiam urbs est Laconica cognominis. Rursus Tarphe, ita vocata est propter densitatem sylvarum. Ταρφέα enim eadem, ac densa, & τάρφος densitatem significat. Homerus: βαθείης τάρφεσιν ὕλης. *profundæ in densitatibus silvæ.*

λβ'. Τὸ δὲ Θρόνιον [9] τὸ κατὰ τὴν μεσογαίαν τῆς Κνημῖδος [10] (τῶν Ἐπικνημιδίων γάρ ἐστι Λοκρῶν) αὐτὸ μέν, οὐκ ἐγκαθημένους ἔχει τοὺς παλαιοὺς εἰς τὸ περὶ αὐτοῦ πολὺν λόγον. [11] ὁ δὲ Βοά-
Rom. p.278. γριος ποταμὸς ὁ παραῤῥέων αὐτό, ἐξίωται πλείονος τινος λόγου. Φησὶ γοῦν ὁ Γεωγράφος, ὅτι Μάνην ἐπονομάζουσιν αὐτόν· καὶ ὅτι χειμάῤῥους ἐστίν, ὥστε ἀβρόχοις ἐμβαίνειν ποσίν· [12] ἴσχει δέ ποτε καὶ δίπλεθρον πλάτος. Καὶ ταῦτα μὲν περὶ τῶν παρ' Ὁμήρῳ Λοκρῶν. Ἡ δὲ ἱστορία ἔχει καὶ Ἐπιζεφυρίους, ὡς ἐῤῥέθη, Λοκρούς· ἐξ ὧν εἰς Ἕλληνας ἦλθε παροιμία, τὸ ἀληθέστερα τῶν ἐπὶ Σάγρᾳ· [13] ἐπὶ τῶν ἀληθεστάτων μέν, οὐ πιστευομένων

XXXII. Thronium in regione Cnemidis mediterranea (Locrorum est enim Epicnemidiorum) tametsi non est ipsum ejusmodi, ut in ejus celebratione diu multumque veteres consederint; tamen amnis Boagrius, qui id ipsum præterfluit, dignus habitus est, de quo plura commemorarent. Quippe scribit Geographus, Manen eum nuncupari, torrentemque ipsum esse, ita ut siccis modò pedibus transmittatur, modò duorum jugerum spatium in latum occupet. Atque hæc quidem de Locris Homericis. Ceterùm in historiis Locri quoque, ut dictum est, Epizephyrii memorantur, a quibus ad Græcos fluxit adagium: veriora iis, quæ apud Sagram. iis de rebus, quæ, tametsi verissimæ, tamen minimè omnium creduntur. Sagra autem, flu-

1. Καλοῦνται δέ, φησι, νῦν Φαρύγαι) Ac enim Pharygæ urbs eadem est, atque Tarphe Homerica. Unde confirmabat Casaubonus, Τάρφη legendum esse, non Σκάρφη, in superiori illo loco Geographi. Stephanus: Φαρύγαι, πόλις Λοκρίδος, ἣν Ὅμηρος Τάρφην καλεῖ. Politus.

2. Σκάρφην τὴν αὐτὴν λέγει, καὶ Σκάρφειαν) ut Calliope, Calliopea, Penelope, Penelopea. *Salvinus.*

3. ὡς δοκεῖ καὶ τῷ τὰ Ἐθνικὰ γράψαντι) cui quidem est, ut diximus, Σκάρφεια. Politus.

4. Φασὶ δὲ καί, ὅτι ἐκ θεμελίων ἡ πόλις αὕτη ἀνεῤῥίφη) Malim Φασί. Scribit enim id Strabo lib. 1. *Politus.*

5. Αὐγειαὶ δέ, οὐ μόνον Λοκρικαί) Locricas has Augeas jam pridem periisse, testatur Strabo. *Politus.*

6. ἀλλὰ καὶ Λακωνικὴ πόλις) Quæ urbs Laconica nomen postea suum, Geographo teste, mutavit in Ægeas. Αἰγιὰς vocat easdem Pausanias in Laconicis. Utriusque urbis meminit Stephanus. *Politus.*

7. Τάρφη δέ, διὰ τὴν τῆς ὕλης πυκνότητα) Strabo: ἀλλὰ γὰρ καὶ αὕτη ἀπὸ τοῦ δάσους ὠνόμασται. idest, Τάρφη. Hoc inter cetera certissimo argumento utebatur Casaubonus, ut ostenderet, Τάρφην supra scripsisse Strabonem, non Σκάρφην. Stephanus v. Τάρφη· Οἱ δὲ καὶ αὐτοί, καὶ τὸ τόπον διὰ τὴν τῆς ὕλης πυκνότητα, Τὰ πυκνὰ γάρ, τάρφεα Ὅμηρος λέγει. Politus.

8. βαθείης τάρφεσιν ὕλης) Il. ε. v. 555. Ubi & vetus Scholiasta legit ταρφεσι προσπαροξυτόνως, tamquam a τάρφος. idest, πυκνώμασι, συνοχέσι τόποις. Verùm Hesychius legisse ibi videtur ταρφέσι, παροξυτόνως, tamquam a ταρφύς. Respexisse enim videtur locum hunc Homeri, cum ait: ταρφέσι, πυκνοῖς. Idem Hesychius: Τάρφη, πόλις Λοκρίδος. Politus.

9. τὸ κατὰ τὴν μεσογαίαν τῆς Κνημῖδος) Strabo: Μετὰ δὲ Δαφνοῦντα [illegible] ἀπὸ Κνημῖδος λιμήν, ὑπὲρ οὗ κεῖται τὸ Θρόνιον ἐν σταδίοις [illegible] κατὰ τὴν μεσόγαιαν. Atque ita in Eustathio malim scribere μεσόγαιαν, προπαροξυτόνως, quàm, quemadmodum editum est, μεσογαίαν, προπερισπωμένως. Sic Ptolemæo urbs Λοκρῶν Ἐπικνημιδίων μεσόγειος, Θρόνιον. Quia tamen Thronium non longè aberat a mari (aberat enim inde stadia viginti) ideo oppidum illud litorale est Livio lib. 32. c. 36. *Littus ad Thronium colloquio destinatur.* Politus.

10. τῶν Ἐπικνημιδίων γάρ ἐστι Λοκρῶν) Videtur id de industria Eustathius notasse. Nam Scylax quidem Caryandensis Thronium vindicat Phocensibus. quo tamen nomine non erat Scylax a recentioribus reprehendendus: quia alii aliàs, non semper iidem, fuerant Phocidis, & Locridis fines; & nonnulla Locrorum loca ad Euboicum mare, fuerunt aliquando Phocensium. Disertè Strabo l. 9. ἡ Φωκὶς ἐστὶ πρὸς ἄρκτον παραβεβλημένη τῇ Βοιωτίᾳ παραπλησίως ἀπὸ θαλάσσης εἰς θάλασσαν, τό γε παλαιόν. Ὁ γὰρ Δαφνοῦς ἦν τότε τῆς Φωκίδος. σχίζων ἐφ' ἑκάτερα τὴν Λοκρίδα, καὶ μέσος ταττόμενος τοῦ τε Ὀπουντίου κόλπου, καὶ τῆς Ἐπικνημιδίων παραλίας· νυνὶ δὲ Λοκρῶν ἐστὶν ἡ χώρα. τὸ δὲ πόλισμα κατέσκαπται. ὥς' οὐδ' ἐκεῖ καθήκει οὐκέτι μέχρι τῆς πρὸς Εὐβοίᾳ θαλάττης ἡ Φωκίς. τῷ δὲ Κρισαίῳ κόλπῳ συνάπτει. Ac rursus: Δαφνοῦς δὲ νυνὶ μὲν κατέσκαπται. ἦν δέ ποτε τῆς Φωκίδος πόλις ἅπτουσα τῆς Εὐβοϊκῆς θαλάττης, διαιροῦσα τοὺς Ἐπικνημιδίους Λοκρούς, τοὺς μὲν ἐπὶ τὸ πρὸς Βοιωτίαν, τοὺς δὲ εἰς Φωκίδα τὴν ἀπὸ θαλάττης καθήκουσαν. Cui quidem rei subdit Geographus argumento esse τὸ ἐν αὐτῷ Σχεδίειον, hoc est, Schedii, Phocensium quondam ducis, monumentum, quod Daphnunte visebatur. Perperam enim locum illum Strabonis accipit Casaubonus de Opunte. Ex his luculentè apparet, Phocenses non ad sinum tantùm Crissæum; sed ad mare etiam Euboicum aliquando pertinuisse. quod de temporibus suis testatur Scylax: Διήκουσι γὰρ καὶ οὗτοι (Phocenses) εἰς τὴν θάλατταν ταύτην. videlicet τὴν πρὸς Εὐβοίᾳ. Hinc & Phocensibus contributum ab eo est Thronium, quod tamen, belli Trojani tempore, oppidum fuerat Locrorum. Loquitur enim de temporibus suis Scylax, cum de Phocensibus ait: Καὶ πόλεις αὐτοῖς εἰσὶν αἵδε, Θρόνιον, Κνημίς, Ἐλάτεια, Πανοπεύς. Itaque nihil erat, quòd docti viri veterum testimonia congererent, ut Thronium Locrensibus darent: quando illud Homerus, jam inde a vetustissimis temporibus, Locris adnumerat. Sed, ut Scylacem reprehenderent, hoc iis unum erat ostendendum, videlicet semper postea Thronium in Locrorum ditione permansisse, nec Phocidis, ac Locridis fines, Scylacis ætate, mutatos esse potuisse. Atqui eos fines fuisse subinde mutatos, inde etiam constat, quòd Elatea, Lilæa, & Hyampolis, urbes certè Phocicæ, & Phocicarum maximè insignes, in Locris a Plinio collocantur. Sic enim ille lib. 4. c. 7. *Phocidis in littore unum* (oppidum) *Daphnus. Introrsus in Locris Elatea, & in ripa Cephissi, ut diximus, Lilæa; Delphosque versùs, Cnemis, & Hyampolis.* Polit.

11. ὁ δὲ Βοάγριος ποταμὸς ὁ παραῤῥέων αὐτό) Plinius l. 4. c. 7. *Rursus Locrorum ora, in qua Larymna, Thronium, juxta quod Boagrius amnis defertur in mare.* Pausanias lib. 5. Λοκροὶ οἱ ἐν Θρονίῳ τῷ ἐπὶ Βοαγρίῳ ποταμῷ. Boagrii etiam fluvii in Locris Epicnemidiis meminit Ptolemæus. *Polit.*

12. ἴσχει δέ ποτε) Strabo: ἄλλοτε δὲ καὶ δίπλεθρον ἴσχει πλάτος. Politus.

13. ἐπὶ τῶν ἀληθεστάτων μέν, οὐ πιστευομένων δέ) Hoc sensu adagium explicat Suidas. Neque aliter Strabo lib. 6. Μετὰ δὲ Λοκρούς,

fluvius est illius Locridis. Itaque de Locris istis perhibent, eos, quum bellum adversus Crotoniatas finitimos molirentur, atque appararent, auxilium a Lacedæmoniis postulasse: illos autem respondisse, sese exercitum non habere, sed dare se ipsis Dioscuros. Quod tametsi per ludibrium, atque irrisionem responsum erat, tamen inde Locros omine accepto, ut narrat Pausanias, tum navem avertisse, tum precatos esse Dioscuros, ut secum navigarent. Quum verò, ut ait, eodem die & victoriam reportassent, & ejus victoriæ fama Spartam perlata fuisset, rem primò incredibilem visam fuisse; sed, posteaquam rei veritas comperta est, proverbium illud, quod diximus, inde in vulgus dimanasse.

μένων δέ. Ποταμὸς δὲ τῆς ἐκεῖ Λοκρίδος [1] ἡ Σάγρα. Καί φασι, τοὺς τοιούτους Λοκρούς, πόλεμον μελετῶντας πρὸς τοὺς πλησιοχώρους Κροτωνιάτας, αἰτῆσαι συμμαχίαν τοὺς Λακεδαιμονίους. Ὡς δὲ ἐκεῖνοι στρατὸν μὲν οὐκ ἔχειν ἔφασαν, διδόναι δ' αὐτοῖς τοὺς Διοσκούρους, οἰωνισάμενοι τὸ κερτομηθὲν οἱ Λοκροί, ὥς φησι Παυσανίας, τήν τε ναῦν ἀπέστρεψαν, καὶ τῶν Διοσκούρων ἐδεήθησαν συμπλεῖν αὐτοῖς. [2] Ὡς δ' ἐνίκησαν αὐθημερόν, φησι, καὶ ἡ φήμη διηγγέλθη εἰς Σπάρτην, τὸ μὲν πρῶτον, ἀπιστία ἦν· ἐπεὶ δ' εὑρέθη ἀληθῆ, ἐξέβη ἐκεῖθεν ἡ ῥηθεῖσα παροιμία.

Qui autem Eubœam tenebant, robur spirantes Abantes,
Chalcidemque, Eretriamque, abundantemque uvis Histiæam,
Et Cerinthum maritimam, altumque oppidum Dii:
Quique Carystum tenebant, & qui Styra incolebant:
Horum porro dux erat Elephenor, ramus Martis,
Chalcodontiades, magnanimorum princeps Abantum.
Hunc simul Abantes sequebantur veloces, ab occipite comati,
Hastati, cupientes porrectis lanceis
Thoraces disrumpere hostium circa pectus.
Hunc simul quadraginta nigra naves sequebantur,

[3] Οἱ δ' Εὔβοιαν ἔχον μένεα πνείοντες Ἄβαντες,
Χαλκίδα τ', Εἰρέτριάν τε, πολυστάφυλόν θ' Ἱστίαιαν,
Κήρινθόν τ' ἔφαλον, Δίου τ' αἰπὺ πτολίεθρον·
Οἵ τε Κάρυστον ἔχον, ἠδ' οἳ Στύρα ναιετάασκον·
Τῶν αὖθ' ἡγεμόνευ' Ἐλεφήνωρ, ὄζος Ἄρηος,
Χαλκωδοντιάδης, μεγαθύμων ἀρχὸς Ἀβάντων.
Τῷ δ' ἅμ' Ἄβαντες ἕποντο θοοί, ὄπιθεν κομόωντες,
Αἰχμηταί, μεμαῶτες ὀρεκτῇσι μελίῃσι
Θώρηκας ῥήξειν δηΐων ἀμφὶ στήθεσσι.
Τῷ δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.

XXXIII. Elephenor Chalcodontiades, sive Chalcodontis filius, Abantum magnanimorum dux, ac princeps, naves habebat quadraginta. Abantas autem vocat populos Eubœæ, ut inferiùs notabitur. Et ipsum quidem Elephenorem, ramum Martis appellat, tamquam bellicosum, ac martialem; Abantas verò, robur spirantes, quod de aliis etiam usurpat; ac præterea veloces, & hastatos, & ab occipite comatos. quod erat peculiare, ac proprium tonsuræ Euboicæ, ut paullò post pariter explicabitur. Erant autem sub Elephenoris imperio ii, qui Eubœam tenebant, Chalcidemque, & Eretriam, & uvis abundantem Histiæam, Cerinthumque maritimam, excelsumque Dii oppidum, & Carystum, & Styra. Ex quibus Eubœa appellationem hanc habet ab Eubœâ, Asopi filiâ, sive, juxta alios, sic nominata est ab Ione, quam commutatam in bovem fabulantur. Sic enim, inquiunt, & bovis aula, antrum dicitur in hac istâ insulâ maritimum, in quo Io fertur Epaphum peperisse. Quamobrem qui ita dicunt, Eubœam hanc denominatam esse volunt ab Ione in bovem commutatâ: quæ de Eubœâ hæc etiam habet Geographus,

λγ'. Ὅτι Ἐλεφήνωρ Χαλκωδοντιάδης, [4] ἤτοι Χαλκώδοντος υἱός, μεγαθύμων ἀρχὸς Ἀβάντων, τεσσαράκοντα νῆας ἦχεν. Ἄβαντας δὲ λέγει τοὺς ἐξ Εὐβοίας, ὡς ῥηθήσεται κατωτέρω. Λέγει δὲ τὸν μὲν Ἐλεφήνορα, ὄζον Ἄρηος, ὡς πολεμικόν, καὶ ἀρήϊον· τοὺς δὲ Ἄβαντας, μένεα πνέοντας, ὃ καὶ ἐπὶ ἄλλων λέγει· καὶ θοοὺς δέ, καὶ αἰχμητάς, καὶ ὄπιθεν κομόωντας, ὅπερ ἴδιον ἦν κουρᾶς Εὐβοϊκῆς, ὡς καὶ περὶ τούτου μετ' ὀλίγα εἰρήσεται. Ἦσαν δὲ ὑπὸ τῷ Ἐλεφήνορι οἱ τὴν Εὔβοιαν ἔχοντες, Χαλκίδα τέ, Εἰρέτριάν τε, πολυστάφυλόν τε Ἱστίαιαν, Κήρινθόν τε ἔφαλον, Δίου τε αἰπὺ πτολίεθρον, Κάρυστόν τε, καὶ Στύρα. ὧν Εὔβοια μέν, [5] ἀπὸ Εὐβοίας τῆς Ἀσωποῦ τὴν κλῆσιν ἔχει· [6] κατὰ δέ τινας, ἀπὸ τῆς Ἰοῦς ὠνομάσθη, ἣν εἰς βοῦν ἐξαλλαγῆναι μυθεύονται. Οὕτω γάρ, φασι, καὶ βοὸς αὐλή, ἄντρον παράλιον περί που τὴν τοιαύτην νῆσον, ὅπου τὴν Ἰὼ τεκεῖν φασιν Ἔπαφον. ὥστε βούλονται οἱ οὕτω λέγοντες, τῆς ἀποβοωθείσης Ἰοῦς παρώνυμον εἶναι ταύτην τὴν Εὔβοιαν. περὶ ἧς καὶ ταῦτα ὁ Γεωγράφος Φη- Bas. p. 211.

κρὸς, Σάγρας, ὃν θηλυκῶς ὀνομάζουσι, ἐφ' ᾧ βωμοὶ Διοσκούρων, περὶ οὓς Λοκροὶ μύριοι μετὰ Ῥηγίνων, πρὸς δεκατρεῖς μυριάδας Κροτωνιατῶν συμβαλόντες ἐνίκησαν. ἀφ' οὗ τὴν παροιμίαν πρὸς τοὺς ἀπιστοῦντας ἐκπεσεῖν φασιν, ἀληθέστερα τῶν ἐπὶ Σάγρᾳ. Zenobius tamen proverbium ἁπλῶς intelligit ἐπὶ τῶν πάνυ ἀληθῶν. quemadmodum etiam intellexisse videtur Cicero De Nat. Deor. lib 3. n. 5. *Nam de Sagrâ, Græcorum etiam est vulgare proverbium: qui, quæ affirmant, certiora esse dicunt, quàm illa, quæ apud Sagram.* Politus.

1. ἡ Σάγρα) Qui etiam fluvius Straboni, ut vidimus, Σάγρας. Politus.

2. Ὡς δ' ἐνίκησαν αὐθημερόν, φησι, καὶ ἡ φήμη διηγγέλθη εἰς Σπάρτην) Justinus lib. 20. c. 3. *Eadem die, qua in Italiâ pugnatum est, & Corintho, & Athenis, & Lacedæmone nunciata est victoria.* Similia exempla apud Plutarchum, & Plinium. Politus.

3. Οἱ δ' Εὔβοιαν ἔχον) Præcedentem versum, Λοκρῶν, οἳ ναίουσι &c. quem a superiori Locrorum classe, atque ordine temerè motum, alieno hîc loco editiones Romana, & Basileensis exhibebant, nos supra in suum locum restituimus. *Politus.*

4. ἤτοι Χαλκώδοντος) Unde videtur Eubœa vocata quondam Chalcodontia. pariter atque ab Abante dicta est Abantis. Est namque, ut docet Stephanus, τὸ Ἀβαντὶς ἀπὸ τοῦ Ἄβαντος γενικῆς, ὡς Ἐλευσὶς τοῦ Ἐλευσῖνος, Βίστωνος Βιστωνίς, Λάκωνος Λακωνίς. Sic igitur ἀπὸ τοῦ Χαλκώδοντος γενικῆς Χαλκωδοντίς. Certè *antea vocitata est Chalcodontis*, ut scribit Plinius lib. 4. c. 12. Nec probo ibi Harduinum legentem, *Chalcodonis*. Politus.

5. ἀπὸ Εὐβοίας τῆς Ἀσωποῦ τὴν κλῆσιν ἔχει) Unde etiam eadem insula Asopis. nempe ab Asopo, Eubœæ patre. Plinius: *ut vocavere vulgò, Asopis.* Mirandus est autem Harduinus, cum ab Asopide, hoc est, a Danaë, ut ipse quidem ait, vel Æginâ Asopi filiâ, nomen huic insulæ inditum esse scribit Asopidi, ex Scymno Chio. Ab Eubœâ Asopide, seu Asopi filiâ, insulam appellatam esse Eubœam significat Scymnus illis versibus:

Ἔπειτ' ἀπὸ τῆς λεγομένης Ἀσωπίδος
Χρόνῳ λαβοῦσα τοὔνομα Εὔβοια πάλιν.

Sic ab Eubœâ heroinâ nomen insulæ arcessunt Geographus, & Stephanus. *Politus.*

6. κατὰ δέ τινας, ἀπὸ τῆς Ἰοῦς ὠνομάσθη, ἣν εἰς βοῦν ἐξαλλαγῆναι μυθεύονται) Sic ex fabulis conjiciebat Geographus: cujus conjecturam explicat hîc, atque illustrat Eustathius. Eamdem appellationis caussam tangit inter alias Etymologus: ὅτι ἐν αὐτῇ βοὸς γενομένη παῖδα ἔτεκεν ἡ Ἰώ. Aliæ duæ appellationis caussæ apud Etymologum hæ sunt: ὅτι τῇ Ἰοῖ εἰς βοῦν μεταβληθείσῃ ἐνταῦθα πολλὰς βοτάνας ἡ γῆ ἀνεβλάστησεν. ἢ ὅτι εὔβοτός τε, καὶ εὐθαλὴς ἡ νῆσός ἐστιν. Politus.

φησί· Νῆσος Ἑλένη, τραχεῖα, καὶ ἔρημος, παραμήκης, ὅσον στάδια ἑξήκοντα τὸ μῆκος. ἧς ὁ Ποιητὴς μέμνηται ἐν τῷ, [1] Νήσῳ δ' ἐν Κραναὴ ἐμίγην. Μετὰ δὲ τὴν Ἑλένην, ἡ Εὔβοια [2] πρόκειται, ὁμοίως [3] στενὴ, καὶ μακρά. [4] ἣν τρόπον τινὰ μέρος τῆς Βοιωτίας πεποίηκεν ὁ Εὔριπος, [5] στενὸς ὢν, καὶ γεφύρᾳ συνεζευγμένος πρὸς αὐτὴν διπλέθρῳ. Καὶ ὅρα γέφυραν ταύτην δίπλεθρον· ἧς καὶ προϊὼν μέμνηται ὁ Γεωγράφος, εἰπὼν, ὅτι περὶ τὴν ῥηθεῖσαν δίπλεθρον γέφυραν, πύργος ἑκατέρωθεν ἐφέστηκεν, ὁ μὲν, ἐκ τῆς Χαλκίδος· ὁ δ' ἐκ τῆς Βοιωτίας. Ὅτι δὲ πολλαὶ Εὔβοιαι, δῆλον ἐκ τῶν παλαιῶν· [6] οἳ καὶ τόπον ἐν Σικελίᾳ, [7] καὶ ἐν Ἄργει, [8] καὶ ἐν Μακεδονίᾳ δὲ, οὕτω κληθῆναι φασί. Σημειοῦται δὲ καὶ, ὅτι Εὔβοιαν εἰπὼν, οὐδέποτε παρωνύμως τοὺς ἀπ' αὐτῆς Εὐβοέας εἶπεν, [9] ἀλλ' Ἄβαντας, οἷον, Οἱ

graphus: Insula Helena, aspera, & deserta, oblonga, porrecta in longum ad stadia ferme sexaginta. cujus meminit Poëta in illis verbis: *Νήσῳ δ' ἐν Κραναὴ ἐμίγην. Insulâque in Cranaë corpus miscui*. Post Helenam, objecta est Eubœa, itidem arcta, & longa: quam partem quodammodo Bœotiæ fecit Euripus, quippe angustus, & duorum jugerum ponte cum eâ conjunctus. Et vide pontem hunc jugerum duorum: cujus etiam postea meminit Geographus, ubi narrat, ad hunc ipsum, quem diximus, jugerum duorum pontem turrim utrimque, unam a Chalcide, alteram a Bœotiâ, extare. Multas porrò esse Eubœas, ex veteribus constat: qui & locum in Siciliâ, & in Argis, nec non in Macedoniâ, sic vocari affirmant. Quin etiam de Homero observant, eum, tametsi Eubœam nominat, tamen nusquam, derivato ex Eubœâ ipsâ nomine, vocare Euboëoses; sed Abantas. ut

1. Νήσῳ δ' ἐν Κραναὴ ἐμίγην) lege, ἐν Κραναῇ ἐμίγην. ex lib. γ' Il. v. 445. Κραναῇ, inquam, προπαροξυτόνως, ut observat Vetus Scholiastes, ὅτι κύριον ὄνομα ἐστιν. Δοκεῖ δὲ, inquit, ἡ νῆσος ἡ Ἀττικῆς εἶναι. ἔδει γὰρ ὅπως πρότερον ἐκαλεῖτο ἀπὸ Κραναοῦ, βασιλέως τῆς Ἀττικῆς. νῦν ἀπὸ τῆς μίξεως Ἑλένη καλεῖται. Politus.

2. πρόκειται) videlicet τῆς ἑξῆς παραλίας, ut ait Strabo. Politus.

3. στενὴ, καὶ μακρά) Unde Eubœa appellata est aliquando Μακρίς, seu Μάκρις. Geographus lib. 10. Διὰ δὲ τὸ στενόν, καὶ τὸ λεχθὲν μῆκος ὑπὸ τῶν παλαιῶν Μάκρις ὠνομάσθη. Agathemerus De Geograph. lib. 1. Ἐστι δὲ μακρά. διὸ Μάκρις ὠνομάσθη. Stephanus: Εὔβοια, παραμήκης (sic enim lego cum Holstenio, non παράμηκος) ἡ καὶ Μάκρις. Rursus idem Stephanus: Μάκρις, ἡ Εὔβοια. οἱ οἰκοῦντες, Μάκρωνες. Hesychius: Μάκρις, Εὔβοια ἡ νῆσος. Scymnus Chius in Orbis Descriptione:

Εὔβοια καὶ νῆσος, ἡ ἀπλωμένη
Διὰ τὴν φύσιν τὸ πρότερον, ὥς φασιν, Μάκρις.

Dionysius Periegeta:

Εὐβοίης δ' ἄπο μὲν Ἀβαντίδος ἄπλετα Μάκρις.

Eustathius ibidem: Εὔβοια νῆσος μία τῶν ὀνομαζομένων ἑπτά, ἡ καὶ Μάκρις ὀνομασθεῖσα. Μάκρις, διὰ τὸ τῆς θέσεως ἐπίμηκες. ὅτι γὰρ πως παραμήκης ἐστίν. Plinius lib. 4. c. 12. *Macris*, ut *Dionysius*, & *Ephorus tradunt*; ut *Aristides*, *Macra*. Eademque de causâ dicta est Δολίχη, seu potiùs, ut proprium nomen diversitate accentûs noscetur, Δολίχη. Etymologici Magni Auctor: Εὔβοια, ἡ νῆσος ἡ καὶ Μάκρις, καὶ Δολίχη. Politus.

4. ἣν τρόπον τινὰ μέρος τῆς Βοιωτίας πεποίηκεν ὁ Εὔριπος) Quod ex Ephoro tradit Strabo lib. 9. Politus.

5. στενὸς ὢν, καὶ γεφύρᾳ συνεζευγμένος] Plinius: *Eubœa & ipsa avulsa Bœotiæ, tam modico interfluente Euripo, ut ponte jungatur*. Agathemerus: Ἡ δὲ Εὔβοια γεφύρᾳ πρὸς τὴν Βοιωτίαν ἔζευκται. Politus.

6. οἳ καὶ τόπον ἐν Σικελίᾳ) Eubœæ, urbis quondam in Siciliâ a Leontinis conditæ, meminit Geographus lib. 6. Eadem fortasse est, quam lib. 10. conditam in Siciliâ scribit a Chalcidensibus: ἐν δὲ καὶ ἐν Σικελίᾳ Εὔβοια, Χαλκιδέων τῶν ἐκεῖ κτίσμα, ἣν Γέλων ἐξανέστησε, καὶ ἐγένετο φρούριον Συρακουσίων. Politus.

7. καὶ ἐν Ἄργει) Stephanus: ἔστι καὶ τόπος ἐν Ἄργει. Etymologici Magni Auctor: ἐν Εὐβοίᾳ χωρίῳ τοῦ Ἄργους. ὠνόμασται δὲ τὸ χωρίον ἀπὸ Εὐβοίας τροφοῦ τῆς Ἥρας. Mons hic fuit in Argiâ, nomine Eubœa, ab Eubœâ nutrice Junonis: quo de monte ita Pausanias in Corinthiacis: τὸ γὰρ δὴ ὄρος τοῦτο ὀνομάζουσιν Εὔβοιαν, λέγοντες, Ἀστερίωνι γενέσθαι τῷ ποταμῷ θυγατέρας, Εὔβοιαν, καὶ Πρόσυμναν, καὶ Ἀκραίαν. εἶναι δὲ σφᾶς τροφοὺς τῆς Ἥρας. Eumdem montem, λόφον, vocat Strabo lib. 10. ubi & alias Eubœas affert, unam in Corcyrâ, alteram in Lemno: καὶ ἐν Κερκύρᾳ δέ. καὶ ἐν Λήμνῳ τόπος ἦν Εὔβοια. καὶ ἐν τῇ Ἀργείᾳ λόφος τις. Politus.

8. καὶ ἐν Μακεδονίᾳ δὲ) Stephanus: ἔστι καὶ πόλις ἐν Μακεδονίᾳ, εἰς ἣν οἱ ἀπὸ τῆς νήσου εἰς Ἰλλυριοὺς ἀπιόντες, Ἄβαντες ἐκλήθησαν. Respicere mihi videtur Stephanus locum hunc Strabonis: Τῶν δ' ἐκ Τροίας ἐπανιόντων Εὐβοέων τινές, εἰς Ἰλλυριοὺς ἐκπεσόντες Ἄβαντες, οἴκαδε διὰ τῆς Μακεδονίας περὶ Ἔδεσσαν ἔμειναν, συμπολεμήσαντες τοῖς ὑποδεξαμένοις, καὶ ἔκτισαν πόλιν Εὔβοιαν. Itaque sensus Stephani est, urbem esse in Macedoniâ Eubœam, in qua vocati sunt Abantes ii, qui ex Eubœâ insulâ profecti, in Illyricum aberraverunt. videlicet cum post captam Trojam domum redirent. Tunc enim in Illyricum delati, cum inde per Macedoniam domum repeterent, circa Edessam constiterunt, ubique ædificarunt Eubœam: cujus habitatores Abantes sunt appellati. Iidemque etiam, κατὰ παραφθορὰν, sive, ut loquitur Stephanus, κατὰ βαρβαρικὴν τροπὴν τοῦ β εἰς μ', Ἄμαντες. Unde & Ἀμαντία Stephano, Ἰλλυρικὴ μοῖρα, πλησίον Ὠρικοῦ, καὶ Κερκύρας, ἐκ Ἀβάντων τῶν ἀπὸ Τροίας νοστησάντων οἰκισθεῖσα. Auctor Magni Etymologici: Ἄμαντες, οἱ περὶ Ἐλεφήνορα μετὰ Τροίας ἅλωσιν διελθόντες εἰς τὴν Ἤπειρον, καὶ οἰκήσαντες παρὰ τὰ Κεραύνια ὄρη, ἔκτισαν δὲ Εὔβοιαν. ὅθεν Ἄβαντες ἐκλήθησαν ἐν ὑπομνήμασι Λυκόφρονος, καὶ, κατὰ μεταφορὰν Ἄμαντες. De Elephenore sequitur Etymologus Lycophronem, qui Elephenorem facit μετὰ τὴν τῆς Τροίας ἅλωσιν ad illa Epiri loca navigasse, ibique in urbe Abantiâ, seu Amantiâ, sedem suam collocasse: quum tamen constet ex Homero, eum ad Trojam occisum fuisse. Itaque Ἀμαντία Ptolemæi, quæ urbs est Orestidis in Macedoniâ, eadem mihi videtur esse, atque Eubœa. Verùm, quum duas ibi distinguat Ptolemæus Amantias, unam maritimam, alteram mediterraneam; hinc ab Euboënsibus, qui illa in loca delapsi fuerant, duas ibi conditas fuisse censeo Eubœas, primò maritimam prope Oricum, ac montes Epiri Ceraunios, deinde alteram in Macedoniâ mediterraneam. *Initium Epiri* Plinio, *montes Acroceraunia*. Illyricum autem post Liburnos littus a Strabone, aliisque veteribus Geographis ad montes usque Ceraunios porrigitur. *Politus*.

9. ἀλλ' Ἄβαντας) Unde Eubœa ipsa, Ἀβαντίς. Strabo: οὐ μόνον δὲ Μάκρις ἐκλήθη ἡ νῆσος, ἀλλὰ καὶ Ἀβαντίς. Hesiodus:

Τὴν πρὶν Ἀβαντίδα κίκλησκον θεοὶ αἰὲν ἐόντες,
Τὴν τότ' ἐπώνυμον Εὔβοιαν βοὸς ὠνόμασεν Ζεύς.

Stephanus, & Suidas: Ἀβαντίς, ἡ Εὔβοια. Itemque Ἀβαντιάς. Plinius: *ut Menachmus* (tradit) *Abantias*. Hinc, quemadmodum aliæ alibi Eubœæ, sic aliæ quoque alibi Abantides, seu Abantiades. Sic & Abantis Illyrica, seu, ut volunt alii, Epirotica, ubi ab Abantibus prope a montibus Ceraunis conditam diximus Eubœam. Pausanias in Eliacis: Ἡ δὲ Ἀβαντὶς καλουμένη χώρα, καὶ πόλισμα ἐν αὐτῇ Θρόνιον, τῆς Θεσπρωτίδος ἠπείρου κατὰ τὰ ὄρη τὰ Κεραύνια. Σκεδασθέντων τῶν Ἑλλήνων, ὡς ἀνεμίχθησαν ἐκ Ἰλίου, τῶν νεῶν, Λοκροί τε ἐκ Θρονίου τῆς ἐπὶ Βοαγρίῳ ποταμῷ, καὶ Ἄβαντες ἀπὸ Εὐβοίας, ναυσὶν ὀκτὼ συναμφότεροι πρὸς τὰ ὄρη κατηνέχθησαν τὰ Κεραύνια. οἰκήσαντες δὲ αὐτόθι, καὶ πόλιν οἰκίσαντες Θρόνιον, καὶ τῆς γῆς ἐφ' ὅσον ἐνέμοντο, Ἀβαντίδος ὄνομα ἀπὸ κοινοῦ λόγου θέμενοι. Vetus Epigramma Apolloniatarum:

Οἳ γῆς τέρμαθ' ἑλόντες Ἀβαντίδος, ἐνθάδε ταῦτα
Ἔστησαν σὺν τοῖς ἐκ Θρονίου δεκάτην.

Atqui ibi quoque Abantes Eubœam ædificarunt. Etymologus supra: καὶ οἰκήσαντες παρὰ τὰ Κεραύνια ὄρη, ἔκτισαν δὲ Εὔβοιαν. ὅθεν Ἄβαντες ἐκλήθησαν ἐν ὑπομνήμασι Λυκόφρονος, καὶ, κατὰ μεταφορὰν, Ἄμαντες. Inde igitur regio illa Ἀβαντίς, & Ἀβαντιάς. Verùm τὸ Ἀβαντιάς videtur maximè esse ἀπὸ τῆς Ἀβάντιος, ut ἀπὸ τῆς Ἐλευσῖνος Ἐλευσινιάς, ἀπὸ τῆς Ὀλύμπιος Ὀλυμπιάς, ἀπὸ τῆς Δήλιος Δηλιάς. quæ sunt Stephani exempla. Tametsi enim fieri potest, quod conjicit Stephanus, ut τὸ Ἀβαντιάς deductum sit ἀπὸ τῆς Ἀβαντίς, pariter atque τὸ Λεσβιάς ἀπὸ τῆς Λεσβίς· tamen, ut idem Stephanus observat, μαρτυρεῖ τῷ προτέρῳ λόγῳ ἀπὸ τῆς Ἀβάντιος Ἀβαντιάς, τὸ Ἀβαντία θηλυκόν. Atqui Abantum ibi urbs Abantia, corruptè, ut diximus, Amantia. Lycophron in Alexandrâ, ubi de Elephenore, tamquam post Trojanum bellum superstite: εἰς Ἀβαντίαν πόλιν Πλεύσει. Tzetzes: ἦλθεν (Elephenor) εἰς τὴν Ἀβαντίαν τὴν ἀπ' αὐτοῦ κληθεῖσαν. ὅθεν καὶ οἱ ἐν αὐτῇ οἰκοῦντες ἀντὶ τῶν Ἀβάντων, Ἄμαντες μετωνομάσθησαν. Ἀβαντία δὲ, πόλις Ἠπείρου. Ergo ab Abantiâ urbe regio illa Abantias. Abantia autem, sive Amantia, meo quidem judicio, non alia est, ut diximus, atque Eubœa. Hanc ipsam, pro statuendorum finium inter scriptores diversitate, alii Epiro,

ut, Οἱ δ' Εὔβοιαν ἔχον μένεα πνείοντες Ἄβαντες. *Qui autem Eubœam tenebant robur ſpirantes Abantes*. Et, Τῶν δ' ἅμα Ἄβαντες ἕποντο. *Hunc ſimul Abantes ſequebantur*. Addunt, ex urbe Phocidis Abâ tractam eſſe appellationem hanc Abantum, ut paullò poſt dicturi ſumus, ubi rurſus agemus de Eubœâ, & de Abantibus. Verùm, quam diximus Abam, Herodotus multitudinis numero vocat Abas: ubi delubrum fuiſſe narrat locuples Apollinis. Ac ſimiliter Sophocles numero effert plurali. Quamquam in exemplaribus nonnullis ſcribantur etiam apud illum accentu acuto αἱ Ἀβαὶ, *Abæ*.

XXXIV. Præterea verò Eubœa, tamquam a parte, appellata etiam quondam fuiſſe dicitur Oche. Sic autem vocatur mons ejus maximus prope Caryſtum: cujus notatio nominis ſeſe habet perinde atque τὸ ὄχα, *præ ceteris, excellenter, ſupra modum*. ita ut, quemadmodum ὄχα idem eſt, atque τὸ ἐξόχως, *ſupra modum*; ſic etiam Oche ſit, quæ præ aliis ibi locis eminet, atque attollitur. Eubœæ porrò flumina referuntur Ci-

Οἱ δ' Εὔβοιαν ἔχον μένεα [1] πνείοντες Ἄβαντες. καὶ, Τῶν δ' ἅμα Ἄβαντες ἕποντο. Φασὶ δὲ καὶ, [2] ἐξ Ἄβας τῆς Φωκικῆς ἑλκύσαι τὴν τῶν Ἀβάντων κλῆσιν, ὡς καὶ μετ' ὀλίγα ῥηθήσεται, ὅπου καὶ περὶ Εὐβοίας αὖθις, καὶ Ἀβάντων εἰρήσεται. Τὴν δὲ ῥηθεῖσαν Ἄβαν, [3] Ἡρόδοτος πληθυντικῶς Ἄβας λέγει, ἔνθα καὶ ἱερὸν Ἀπόλλωνος φησὶ πλούσιον. [4] Καὶ Σοφοκλῆς δὲ ὁμοίως πληθύνει. [5] Rom. p. 279.
Παρ' ἐκείνῳ δὲ καὶ ὀξύνονται κατά τινα τῶν ἀντιγράφων αἱ Ἀβαί.

λδ'. Ἡ δὲ Εὔβοια [6] ἐκλήθη, ὡς ἀπὸ μέρους, φασί, ποτὲ καὶ Ὄχη. Καλεῖται δὲ οὕτω τὸ μέγιστον ἐν αὐτῇ ὄρος τὸ κατὰ Κάρυστον· ἧς ἡ ἐτυμολογία κατὰ τὸ ὄχα. ἵνα ᾖ, ὥσπερ ὄχα τὸ ἐξόχως, [7] οὕτω καὶ Ὄχη ἡ ἔξοχος ἐν τοῖς ἐκεῖ. Ἱστοροῦνται δὲ Εὐβοῖται ποταμοὶ, [8] Κιρεὺς, καὶ

ro, alii Illyrico, alii Macedoniæ aſſignarunt. Certè ex Scylace Illyrii, qui Liburnos ſequuntur, παροικοῦσι παρὰ θάλατταν μέχρι Χαονίας τῆς κατὰ Κέρκυραν. Hinc & Illyrici Abantes, ſive Amantes, ii, qui proximi erant Oricio. Idem Scylax: Οἱ δὲ Ὠρικοὶ κατοικοῦσι τῆς Ἀμαντίας χώρας. οἱ δὲ Ἀμαντιεῖς εἰσι μέχρι ἐνταῦθα Ἰλλυριοὶ ἀπὸ Βουλινῶν. Porro Ἀμαντιεῖς, ſive Ἀβαντιεῖς ſunt Abantes. Stephanus v. Ἀμαντία. λέγονται καὶ Ἄβαντες. τὸ ἐθνικὸν, Ἀβαντιεύς. καὶ Ἄμαντας αὐτούς φασι. & v. Ἀμαξία. τὸ ἐθνικὸν, Ἀμαξιεύς, ὡς τοῦ Ἀμαντίας Ἀμαντιεύς. Politus.

1. πνείοντες) Poëtic, πνέοντες. Polit.

Poëticum verbum ad pedeſtrem orationem traduxit, ut ſæpe aliàs, Euſtathius. quæ ratio quodammodo gloſſam imitatur. πνείοντες namque interpretatio & declaratio eſt τῶ πνέοντες. Salvinus.

2. ἐξ Ἄβας τῆς Φωκικῆς ἑλκύσαι τὴν τῶν Ἀβάντων κλῆσιν) Strabo ex Ariſtotele: Φησὶ δ' Ἀριστοτέλης, ἐξ Ἄβας τῆς Φωκικῆς Θρᾷκας ὁρμηθέντας ἐποικῆσαι τὴν νῆσον, καὶ ἐπονομάσαι Ἄβαντας τοὺς ἔχοντας αὐτήν. Polit.

3. Ἡρόδοτος πληθυντικῶς Ἄβας λέγει) Herodotus l. 1. n. 46. & rurſus l. 8. n. 33. καὶ Ἄβας. ἔνθα ἦν ἱρὸν Ἀπόλλωνος πλούσιον, θησαυροῖσί τε καὶ ἀναθήμασι πολλοῖσι κατεσκευασμένον. Polit.

Urbes, quæ plurali numero efferuntur, originem, & geneſin ſuam oſtendunt. natæ enim ſunt e pluribus vicis, ut Ariſtoteles adnotat in Politicis l. 1. *Salvinus*.

4. Καὶ Σοφοκλῆς δὲ ὁμοίως πληθύνει) Heſychius: Ἄβαι περὶ τὴν Φωκίδα τόπος, ὅ μαντεῖον Ἀπόλλωνος Ἀβαῖον. Σοφοκλῆς. Abas memorat Sophocles in Oedipo Tyranno. Sic etiam πληθυντικῶς Geographus, Diodorus Siculus, Pauſanias, Lycophro, Philoſtratus, Stephanus, pleríque alii, qui Abarum harum Phocicarum meminerunt. *Politus*.

5. Παρ' ἐκείνῳ δὲ καὶ ὀξύνονται κατά τινα τῶν ἀντιγράφων αἱ Ἀβαί) Scriptum namque erat apud Sophoclem in illis codicibus, ſicuti etiam nunc in noſtris, Ἀβαῖσιν, in hoc verſu: Οὐδ' εἰς τὸν Ἀβαῖσι ναόν. Itaque Ἀβαὶ ὀξυτόνως ſcribebant antiquior Sophoclis Scholiaſta, & Demetrius Triclinius: qui tamen ambo toto cœlo aberrant, cum Abas haſce Sophocleas, locum ſtatuunt Lyciæ. Sed & pariter ὀξύνονται αἱ Ἀβαὶ apud Geographum, Diodorum Siculum, & Philoſtratum. Plerísque aliis βαρύνονται αἱ Ἄβαι. Politus.

6. ἐκλήθη, ὡς ἀπὸ μέρους) videlicet a monte Ochâ, unde tota inſula, Oche appellata. Strabo: καὶ Ὄχη δὲ ἐκαλεῖτο ἡ νῆσος. καὶ ἔστιν ὁμώνυμον αὐτῇ τὸ μέγιστον τῶν ἐνταῦθα ὀρῶν. Sub hoc monte urbs Caryſtus. *Polit*.

7. οὕτω καὶ Ὄχη ἡ ἔξοχος) perinde quaſi mons Euboicus Oche appellationem hanc, juxta Euſtathium, habeat ἀπὸ τῆς ἐξοχῆς. Aliunde nomen derivat Stephanus. *Polit*.

8. Κιρεὺς) Idem, qui Κέρων Antigono Caryſtio, & Κέρβος Ariſtoteli. Narrat Antigonus, in Eubœâ, juxta Italicam, ſinitimam Chalcidi, eſſe amnes duos, Ceronem, & Neleum: ὧν αἱ γυναῖκες, inquit, ἐπεὶ περὶ τὸ συλλαμβάνειν ὥρας πίνουσιν, ἐὰν μὲν ἀπὸ τοῦ Κέρωνος, μέλανα τίκτουσιν· ἐὰν δὲ ἀπὸ τοῦ Νηλέως, λευκά. Ubi fortaſſe pro αἱ γυναῖκες, ſcribendum αἱ αἶγες. Scriptum fortaſſe erat antiquitus, uno litterarum ductu, αιαιγες. Unde in diſtinguendis poſtea vocibus, rejecto, tamquam ſuperfluo, altero αι, ex reliquo γες fecerunt γυναῖκες. De ovibus tamen refert Geographus, eas ab aquis potis fluvii Cirei albeſcere; fluvii verò Nelei, nigreſcere. Hoc enim modo de diverſitate illâ fluminum Strabonem eſſe intelligendum, facilè mihi perſuadent verba hæc Ariſtotelis in Admirandis: ἐν δὲ Εὐβοίᾳ δύο ποταμοὺς εἶναι· ὧν ἀφ' οὗ μὲν τὰ πίνοντα πρόβατα, λευκὰ γίνονται, ὃς ὀνομάζεται Κέρβος. ὁ δὲ Νηλεὺς, ὃς μέλανα ποιεῖ. Quamquam e contrario Antigonus nigrum parrum colorem eſſe ve-

lis a fluvio Cerone; album a Neleo. Quod etiam Eudici auctoritate confirmare videtur Plinius: niſi quod, quos alii fluvios, dicit ipſe fontes l. 31. c. 2. *Eudicus in Heſtiæotide fontes duos tradit eſſe, Ceronem, ex quo bibentes oves, nigras fieri; Neleum, ex quo albas: ex utroque autem varias*. Ubi ſcribo ego *Neleum* pro *Mellem*, quod repræſentabant vetuſtiores Plinii editiones pleræque omnes: unde recentiores fecerunt *Melan*. Falſum namque ſit id, quod affirmat Harduinus, prius lectum fuiſſe in libris omnibus editis, *Melan*: pro quo etiam Harduinus reſcribebat *Neleo*. Sed mirum, quantùm erret Harduinus, cum Hæſtiæotidem in Plinio hic intelligit partem Theſſaliæ, eòque magis mirum, quòd cum Antigono Caryſtio legere ſeſe fateatur *Nelea*, pro vulgato *Melan*. Nam Antigonus ille Caryſtius Ceronem, & Neleum fluvios in Eubœâ eſſe dicit, non in Theſſaliâ. Impuſuit Harduino, quòd Ἑστιαιῶτις pars dicta ſit Theſſaliæ, id, quod & in errorem induxit Iſidorum l. 13. Origin. c. 13. ut Theſſaliæ daret, quod erat Eubœæ. *In Theſſalia duo ſunt flumina. ex uno bibentes oves, nigras fieri ferunt; ex altero, albas; ex utroque varias*. Sed advertere debebat ex Strabone Harduinus, Heſtiæotidem regionem quondam fuiſſe Eubœæ, ab urbe ibi Heſtiæâ: unde quum populus abductus a Perrhæbis fuiſſet in Theſſaliam, partem quoque Theſſaliæ ab Heſtiæis appellatam eſſe Heſtiæotidem, quæ Doris olim vocabatur. Strabo l. 9. ἐκαλεῖτο δὲ, ὥς φασι, πρότερον Δωρίς. κατασχόντων δὲ τῶν Περραιβῶν αὐτὴν, οἳ καὶ τῆς Εὐβοίας τὴν Ἑστιαιῶτιν κατεστρέψαντο, καὶ τοὺς ἀνθρώπους εἰς τὴν ἤπειρον ἀνέστησαν, διὰ τὸ πλῆθος τῶν ἐπακολουθησάντων Ἑστιαιέων, τὴν χώραν ἀπ' ἐκείνων οὕτως ἐκάλεσαν. Caſaubonus mavult Ἱστιαιῶτιν. *Sic enim, inquit, perpetuò ſcribi videt τὴν Εὐβοϊκήν. quæ vox eſt Ἰωνικωτέρα*. Et quidem Ἰωνικωτέραν eſſe τὴν διὰ τοῦ ι χρῆσιν, notat paullò poſt Euſtathius. Unde κεκλημένην Ἱστιαιῶτιν legas apud Herodotum, τὴν ὑπὸ τὴν Ὄσσαν τε, καὶ τὸν Οὔλυμπον χώρην. Nam primam quidem efferendam eſſe cum adſpiratione oſtendit illud Homericum: πολυστάφυλόν θ' Ἱστίαιαν. Sic apud Stephanum ſcribitur Ἱστίαια, πόλις Εὐβοίας. Sed tamen urbs illa Euboica ſcribitur etiam, ſi placet, Ἑστίαια. Stephanus: ἡ δὲ Εὐβοίας διφθόγγως κατὰ τὴν χρῆσιν, καὶ διὰ τοῦ ι, καὶ διὰ τοῦ ε ψιλῶς. Itaque eidem Stephano Ἑστίαια, πόλις Εὐβοίας. & in Homero legunt alii, πολυστάφυλόν θ' Ἑστίαιαν. Euſtathius: χρᾶται δὲ καὶ διὰ τοῦ ε κατὰ τὴν ἀρχήν, καὶ διὰ τοῦ ι. Et ſic Ἑστίαιαν vocant etiam alii ſcriptores. Scholiaſtes Thucydidis l. 1. Ἑστίαια, πόλις Εὐβοίας, ἥτις νῦν Ὠρεὸς καλεῖται. Plutarchus in Themiſtocle: ἔστι δὲ τῆς Εὐβοίας τὸ Ἀρτεμίσιον ὑπὲρ τὴν Ἑστίαιαν. Scylax in Periplo: Χαλκὶς, καὶ λιμήν. Ἑστίαια, καὶ λιμήν. Oppidani, Ἑστιαιεῖς Thucydidi, & Dionyſio Halicarnaſſenſi. Pauſanias alibi Ἱστίαιαν dicit, alibi Ἑστίαιαν. Quare minimè omnium ſollicitanda videtur vulgata lectio Strabonis, ubi is narrat, Heſtiæotidem Theſſalicam ita eſſe appellatam ad exemplum Heſtiæotidis Euboicæ, a multitudine ſcilicet Heſtiæorum, qui eò ex Eubœâ commigraverant: tametſi poſtea idem Strabo Ἱστίαιαν nominet, & Ἱστιαιῶτιν διὰ τοῦ ι, τὴν Εὐβοϊκήν. Nam & Ἱστιαιῶτιν ibi nominat τὴν Θετταλικήν. ubi ſcilicet ſic ait: εἴρηται δ', ὅτι καὶ ἐν Θετταλίᾳ Ἱστιαιῶτις ἀπὸ τῶν ἀναστάντων ἐνθένδε ὑπὸ Περραιβῶν. Nec tamen quiſquam inde inferat, ſupra legendum eſſe Ἱστιαιῶτιν, ubi Ἑστιαιῶτιν partem vocat Theſſaliæ. ut proinde minimè concludendum videatur, in his verbis Strabonis: οἳ καὶ τῆς Εὐβοίας τὴν Ἑστιαιῶτιν κατεστρέψαντο· ideo legendum eſſe Ἱστιαιῶτιν, quia ſic poſtea ſcriptam apud Strabonem videmus τὴν Εὐβοϊκήν. Quòd enim Ἱστιαιῶτις vox ſit Ἰωνικωτέρα, quid id ad Strabonem, ſcriptorem minimè Jonicum? Hæc ego aliquantò fuſiùs de Heſtiæotide illâ Euboicâ: ut clariùs hinc appareat, quod advertere poterat, & debebat Harduinus, Heſtiæotidem illam Plinii, Cerone, & Neleo fontibus celebrem, non alibi,
niſi

[1] καὶ Νηλεύς· ὧν ἀφ' οὗ μὲν τὰ πίνοντα πρόβατα, λευκὰ γίνονται· ἀφ' οὗ δὲ, ὡς ὁ Γεωγράφος καὶ τοῦτο φησί, μέλανα. [2] ὁποῖόν τι καὶ περὶ τὸν Κρᾶθιν συμβαίνει. Ἡ δὲ Χαλκὶς [3] ἐλέγετό, φασι, πρότερον Εὔβοια· ἐκλήθη δὲ Χαλκὶς, [4] ἀπὸ θυγατρὸς Ἀσωποῦ Κόμβης τῆς καὶ Χαλκίδος. Τινὲς δὲ, διὰ τὸ [5] χαλκεῖα πρῶτον παρὰ τοῖς ἐκεῖ ὀφθῆναι. Ἐκαλεῖτο δέ, φασι, τὸ παλαιὸν καὶ Στύμφηλος, [6] ὁμωνύμως τῇ Ἀρκαδικῇ. [7] Ὁ πολίτης αὐτῆς, Χαλκιδεύς. Ταύτης ἄποικοι καὶ ἕτεροι μὲν, [8] καὶ οἱ ἐν τῇ Κύμῃ δὲ τῆς Σικελίας Χαλκιδεῖς. Ἦν δὲ καὶ Κορίνθου πόλις Χαλκίς· [9] καὶ Αἰτωλικὴ δέ, [10] ὅθεν ὁ Ἀχελῷος ῥεῖ· ἧς μέμνηται καὶ ὁ Περιηγητής. Ἦσαν δὲ καὶ ἄλλαι, ὧν μία καὶ Συριακή. [11] Ἰάμβλιχος γοῦν ὁ μέγας φιλόσοφος, Χαλκιδεὺς ἦν, ἐκ τῆς κοίλης Συρίας. [12] Νῦν δὲ καὶ Θρᾳκικὴ λέγεται Χαλκίς. Περιφέρονται δὲ καὶ Χαλκιδικὰ ποτήρια, ὡς καὶ ἐν τῇ Κωμῳδίᾳ. [13] Ἐκ ποίας δὲ αὐτά εἰσι Χαλκίδος, ζη-

Cireus, & Neleus: quorum ex altero bibentes oves, fiunt albæ; ex altero, ut Geographus pariter tradit, nigræ. cujusmodi etiam illud est, quod apud Crathin contingit. Rursus Chalcis dicta esse prius fertur Eubœa: sed vocata est Chalcis a Combe, Asopi filiâ, quæ etiam Chalcis. Quamquam nonnulli velint, sic eam appellatam, eo quòd apud Chalcidenses primùm visæ sunt χαλκεῖα, *officinæ ærariæ*. Quin etiam antiquitùs nuncupata eadem dicitur Stymphelus eodem nomine, atque Stymphelus Arcadica. Ejus civis, Chalcidensis. Inde missæ coloniæ tum aliorum, tum eorum etiam Chalcidensium, qui sunt in urbe Cumâ Siciliæ. Ad hæc, urbs Corinthiorum fuit Chalcis: nec non alia Ætoliæ, unde fluit Achelous: cujus quidem Chalcidis meminit quoque Dionysius Periegeta. Sed & aliæ fuerunt Chalcides, quarum una etiam Syriaca. Siquidem magnus ille Philosophus Jamblichus patriâ fuit Chalcidensis ex Cœlesyriâ. Nunc verò Chalcis etiam appellatur Thracia. Immo & Chalcidica pocula circumferuntur, ut apud Comicum. Sed de iis anquirendum, quanam sint ex Chalcide. Tradirum est

nisi in Eubœâ, esse quærendam. Verumtamen ego existimo, paullò aliter, ac nunc referant, verba Plinii sese prius habuisse. Nam vetustiores quidem editiones sic legunt: *Eudicunt in Hestia Euticho fonteo duos tradit esse*. Unde in eam sententiam facilè adducor, ut credam, Plinium scripsisse, in *Hest. ad Eubœa*. Pro *Hestiod* etiam Hermolaus Barbarus vidit, rescribendum esse *Hestiad*. Quæ vocis corruptela invaserat etiam in locum hunc Thucydidis l. 7. καὶ ἦν Ἑστιαιεῖς, οἱ ἐν Εὐβοίᾳ Ἑστίαιαν οἰκοῦντες, ἄποικοι ὄντες Ἀθηναίων. Nam pro Ἑστίαιαν legebant ibi vulgò Ἑστίαν. Euticho verò, seu, ut fecerunt alii, *Eubœa*, depravatum puto ex *Eubœa*. Porro autem Hestiæa tum urbs est, tum regio Eubœæ: hoc tamen discrimine, quòd nomen proprium urbis Græcè est Ἑστίαια προπαροξυτόνως, nomen verò regionis Ἑστιαία παροξυτόνως: quòd hoc alterum est nomen gentile muliebre a virili Ἑστιαιεύς, ita ut sit χώρα Ἑστιαία. Hinc tota differentia accentus inter Ἑστίαιαν, & Ἑστιαίαν apud Græcos scriptores. *Politus.*

1. Νηλεύς) Corruptè in Strabone Νειλεύς. Polit. ex hodiernâ confusione litterarum η & ει. Sed verius est Νηλεύς. Salvinus.

2. ὁποῖόν τι καὶ περὶ τὸν Κρᾶθιν συμβαίνει) Plinius l. 31. c. 2. *Theophrastus* (tradit) *in Thuriis Crathim candorem facere, Sybarim nigritiam bobus, ac pecori. Quin & homines sentire differentiam eam. Nam qui e Sybari bibant, nigriores esse, duriores que, & crispo capillo: qui ex Crathi, candidos molliores que, ac porrectâ comâ.* Strabo lib. 6. de Crathide: Ὁ δὲ Κρᾶθις τοὺς ἀνθρώπους ξανθοτριχεῖν, καὶ λευκοτριχεῖν ποιεῖ λουομένους. Politus.

3. ἐλέγετό, φασι, πρότερον Εὔβοια) Hecatæus apud Stephanum. *Polit.*

4. ἀπὸ θυγατρὸς Ἀσωποῦ Κόμβης) Stephanus, ἀπὸ Κομβῆς τῆς Χαλκίδος καλουμένης, θυγατρὸς Ἀσωποῦ. Polit.

5. χαλκεῖα) Hæc Stephano χαλκουργεῖα. Alioquin Χαλκεῖα dicta, ἑορτὴ ἐν τῇ Ἀττικῇ, Ἡφαίστῳ ἱερά. Eustathius ad Dionysium: ἱστορεῖται δὲ, καὶ σίδηρα, καὶ χαλκὸν μέταλλα εἶναι κατὰ τὴν Εὐβοϊκὴν Χαλκίδα, καὶ ὅτι ἄριστοι ἐκεῖ σιδηρουργοί· καὶ ὅτι οὐ μόνον ἐκεῖ πρῶτον ὤφθη χαλκεῖα, ἀλλὰ καὶ πρῶτοι χαλκὸν ἐκεῖ ἐνεδύσαντο Κουρῆτες μετὰ Διός. Insulam quoque ipsam Eubœam, vocatam esse Chalcidem, *ære ibi primùm reperto*, scribit ex Callidemo Plinius l. 4. c. 12. *Politus.*

Χαλκεῖα propriè, ærifodinæ. χαλκουργεῖα, officinæ ærariæ. *Salvinus.*

6. ὁμωνύμως τῇ Ἀρκαδικῇ) Hesychius: Στύμφηλος, πόλις, ἢ ὄρος Ἀρκαδίας. Polit.

7. Ὁ πολίτης αὐτῆς, Χαλκιδεύς) ὡς ἀπὸ τῆς Χαλκίδος γενικῆς, ut docet Stephanus. Καὶ τὸ θηλυκὸν, ὁμωνυμοῦν τῇ πόλει, ὡς Φωκὶς, Λοκρὶς, ἡ χώρα, καὶ ἡ γυνή. Polit.

8. καὶ οἱ ἐν τῇ Κύμῃ δὲ τῆς Σικελίας Χαλκιδεῖς) Corrige hinc Stephanum: Καλοῦνται δὲ καὶ οἱ ἐν τῇ Κύμῃ τῆς Σικελίας Χαλκιδεῖς. Οὗτοι δ' ἄποικοί εἰσιν τῆς Εὐβοίας. Legendum enim ibi est, ἐν τῇ Κύμῃ τῆς Ἰταλίας. Certum autem est, Siciliæ nomine, partem Italiæ, seu Campaniam, in qua sitæ sunt Cumæ, Chalcidensium ἀποικία, designari. Ideo hæ Cumæ, Virgilio *Euboicæ*. Servius ad Virgilium: *A coloniâ Cumas appellavit. Nam Eubœa insula est, in qua Chalcis civitas est, de qua venerunt, qui condiderunt civitatem in Campaniâ, quam Cumas vocarunt.* De iisdem Cumis Strabo l. 5. Κύμη, Χαλκιδέων, καὶ Κυμαίων παλαιότατον κτίσμα. πασῶν γάρ ἐστι πρεσβυτάτη τῶν τε Σικελικῶν, καὶ τῶν Ἰταλιωτίδων. Οἱ δὲ τὸν στόλον ἄγοντες, Ἱπποκλῆς ὁ Κυμαῖος, καὶ Μεγασθένης ὁ Χαλκιδεὺς, διομολογησάμενοι πρὸς σφᾶς αὐτοὺς, τῶν μὲν ἀποικίαν εἶναι, τῶν δὲ τὴν ἐπωνυμίαν. ὅθεν νῦν μὲν προσαγορεύεται Κύμη· κτίσαι δ' αὐτὴν Χαλκιδεῖς δοκοῦσι. Scribit etiam alibi Strabo, τῆς Ἰταλίας, καὶ Σικελίας πολλὰ χωρία esse Chalcidensium, *Politus.*

9. καὶ Αἰτωλικὴ δὲ) cujus Poeta infra meminit in recensione Ætolorum. Hæc etiam alia Ὑποχαλκὶς, ad distinctionem montis Chalcidis. Strabo lib. 10. ὑπὲρ δὲ τῆς Μολυκρίας Ταφιασσὸς, καὶ Χαλκὶς, ὄρη ἱκανῶς ὑψηλὰ, ἐφ' οἷς πολίχνια ἵδρυται, Μακυνία τε, καὶ Χαλκὶς, ὁμώνυμος τῷ ὄρει, ἣν καὶ Ὑποχαλκίδα καλοῦσιν. Unde sua verbis Plinii lib. 4. *Dein Macynia, Molycria; cujus a tergo Chalcis, & mons est Taphiassus*. Mons hic Ætolicus, Chalcis, Artemidoro Χαλκία. Ex monte hoc Chalcide fluit Achelous. Dionysius Periegeta:

Ναίων τ' ἀλλάων, ὅσσαι τ' ἀπὸ Χαλκίδος ὄρευς
Δίνῃς ἀργυρέῃς Ἀχελώϊος ἀμφὶς ἑλίσσει.

Eustathius ad Dionysium: ὅτι Χαλκὶς ὄρος ἐστὶν Αἰτωλίας, ἀφ' οὗ ὁ Ἀχελῷος ῥέων δίναις ἀργυρέαις. ἐστὶ δὲ καὶ ἄλλαι Χαλκίδες, ἃς δηλώσομεν, ὁ πόλεις. Politus.

10. ὅθεν ὁ Ἀχελῷος ῥεῖ) Serpit ex Chalcide Achelous, ut dicit Dionysius: qui tamen fluens oritur a Pindo. Strabo l. 10. Αἰτωλοὶ μὲν τοίνυν, καὶ Ἀκαρνᾶνες, ὁμοροῦσιν ἀλλήλοις, μέσον ἔχοντες τὸν Ἀχελῷον ποταμὸν, ῥέοντα ἀπὸ τῶν ἄρκτων, καὶ τῆς Πίνδου. Plinius lib. 4. c. 1. *Amnis Achelous a Pindo fluens, atque Acarnaniam ab Ætoliâ dirimens.* Politus.

11. Ἰάμβλιχος γοῦν ὁ μέγας φιλόσοφος, Χαλκιδεὺς ἦν) Eunapius in Jamblicho: πατρὶς δὲ ἦν αὐτῷ Χαλκὶς. κατὰ τὴν Κοίλην προσαγορευομένην ἐστὶν ἡ πόλις. Chalcidis tamen hujus Syriacæ gentile nomen est Stephano Χαλκιδηνός. Hinc Plinio *regio Chalcidena fertilissima Syriæ*. Politus.

12. Νῦν δὲ καὶ Θρᾳκικὴ λέγεται Χαλκίς) Eustathius ad Dionysium: καὶ ἡ Θρᾳκικὴ, ἣ καὶ μέχρι νῦν σώζει τὸ ὄνομα. Politus.

13. Ἐκ ποίας δὲ αὐτά εἰσι Χαλκίδος, ζητητέον) Chalcidica hæc pocula, de quibus dubitat nunc Eustathius, cuinam potissimùm Chalcidi sint attribuenda, in Commentariis ad Dionysium repetit a Chalcide Eubœæ: ὅθεν, inquit, καὶ Χαλκιδικὰ ποτήρια παρὰ τῷ Κωμικῷ. Hæc autem erant ὀστράκινα, quæ etiam vetus quidam Scholiasta Aristophanis Chalcidi Euboicæ adseruit, illis verbis: Πόλις Εὐβοίας, ἄποικοι Ἀθηναίων. ἔχρῶντο δὲ πᾶς κεραμεῖνοις εἰς τὰ συμπόσια. Sed eadem pocula alii ad Chalcidem Thraciam retulerunt. Neque magnopere refert, utri ea Chalcidi vindices, Euboicæ, an Thraciæ: quandoquidem Chalcis Thracia colonia erat Chalcidensium ex Eubœâ. Quare utrique videntur pocula ejusdem generis usurpasse. Attamen quod dicitur apud Comicum in Equitibus Χαλκιδικὸν ποτήριον, ita ibi vocatum videtur per respectum ad Chalcidem Thraciam, quæ eo jam tempore ab Atheniensibus defecerat. Vult enim ibidem Cleo, viso in famuli manibus poculo Chalcidico, occasionem inde calumniæ adversùs servos nancisci, perinde quasi ii cum Chalcidensibus contra rempublicam conjurassent. Sic comicè notatur, atque irridetur Cleo, qui levibus, immo nullis de indiciis, atque, ut loquitur Scholiasta, ἀπὸ μικρῶν, καὶ ἁπλῶν πραγμάτων, magna crimina fingeret, atque objectaret. Cleo ipse apud Aristophanem:

Οὔ τοι, μὰ τοὺς δώδεκα θεοὺς, χαιρήσετον·
Ὁτιὴ 'πὶ τῷ δήμῳ ξυνόμνυτον πάλαι.
Τουτὶ τί δρᾷ τὸ Χαλκιδικὸν ποτήριον;
Οὐκ ἔστιν, ὅπως οὐ Χαλκιδέας ἀφίστατον.

Anti-

est in historiâ, Chalcidenses illos Euboëoses fortitudine præstitisse. Nam qui in oraculo celebrantur, videlicet

Qui de fonte viri sacræ potant Arethusæ,

dicuntur esse Chalcidenses, quippe homines fortissimi. Habet enim & illa regio fontem Arethusæ, ut alibi quoque est explicatum. Porro autem ex Homericâ hac Chalcide, proverbii loco, dictum est chalcidissare, idest, sordidè parcum esse, atque avarum. Nam Chalcidenses Euboici avaritiæ nomine a Comicis notabantur, atque irridebantur. Rursus in Geographicâ Historiâ hæc continentur: Chalcis, juxta quam cum continente maximè jungitur, eique adhæret Eubœa, incurvata vergit ad ea Bœotiæ loca, quæ propinqua sunt Aulidi, atque Euripum efficit. Addit Geographus, & in hac urbe, & in reliquâ Eubœâ, viros extitisse in Philosophiâ præstantes, ut palam facit Eretricorum Philosophorum schola, qui Menedemo adhæserunt, & Aristotelis in urbe Chalcide commoratio. De his quoque urbibus scribit, eas semper de Lilantin inter se concertasse: ambas ante bellum Trojanum ab Atheniensibus ædificatas: colonias ab iis insignes, ac memorabiles missas, quæ multis in locis recensentur: magnis eas aliquando viribus valuisse, multisque insulis imperasse: antiquam Eretriam dirutam, atque eversam a Persis, qui oppidanos in quamdam veluti indaginem conclusissent; postea verò aliam ædificatam: Chalcidem primo esse loco dignitatis, eamque metropolin vocari, seu urbem primariam Euboënsium: secundo loco esse Eretriam: de qua prisci auctores hæc memorant.

XXXV. Ere-

ζητητέον. Ἀνδρείως δὲ τοὺς Εὐβοεῖς Χαλκιδεῖς [1] ἡ ἱστορία οἶδεν. Οἱ γοῦν τοῦ χρησμοῦ [2] ἄνδρες, οἳ πίνουσιν ὕδωρ ἱερῆς Ἀρεθούσης, οἱ Χαλκιδεῖς λέγονται εἶναι, ὡς ἄριστοι ὄντες. [3] Ἔχει γὰρ καὶ ἡ ἐκεῖ χώρα κρήνην Ἀρέθουσαν, ὡς καὶ ἀλλαχοῦ δεδήλωται. Ἐκ δὲ τῆς Ὁμηρικῆς Χαλκίδος καὶ χαλκιδίζειν παροιμιακῶς, τὸ γλισχρεύεσθαι. [4] ἐπὶ φιλαργυρίᾳ γὰρ ἐκωμῳδοῦντο οἱ κατ' Εὔβοιαν Χαλκιδεῖς. Ἡ δὲ Γεωγραφικὴ εἴδησις καὶ ταῦτα περιέχει. Χαλκὶς, καθ' ἣν [5] συνάπτει τῇ ἠπείρῳ μάλιστα ἡ Εὔβοια, [6] κυρτὴ προσπίπτουσα πρὸς τοὺς κατὰ τὴν Αὐλίδα τόπους τῆς Βοιωτίας, καὶ ποιοῦσα τὸν Εὔριπον. Λέγει δὲ καὶ, ὅτι καὶ φιλοσόφους ἔσχον ἄνδρας αὕτη τε, καὶ ἡ Εὔβοια, ὡς ἡ σχολὴ δηλοῖ τῶν Ἐρετρικῶν σοφῶν τῶν περὶ Μενέδημον, καὶ ἡ Ἀριστοτέλους ἐν Χαλκίδι διατριβή. Εἶχον δὲ καὶ διενέξεις, [7] φησὶν, ἀεὶ [8] περὶ τοῦ Λιλαντίου. καὶ ὅτι ἀμφότεραι πρὸ τῶν Τρωϊκῶν ὑπ' Ἀθηναίων ἐκτίσθησαν. καὶ ὅτι ἀποικίας ἀξιολόγους ἔστειλαν, αἳ καὶ καταλέγονται πολλαχοῦ. καὶ ὅτι [9] μεγάλην ποτὲ δύναμιν ἔσχον, καὶ πολλῶν ἐπῆρχον νήσων. καὶ ὅτι τὴν ἀρχαίαν Ἐρέτριαν κατέσκαψαν Πέρσαι, [10] σαγηνεύσαντες τοὺς ἐκεῖ· ὕστερον δὲ ἐπεκτίσθη ἑτέρα. καὶ ὅτι Χαλκὶς φέρεται τὰ πρωτεῖα, καὶ μητρόπολις Εὐβοέων λέγεται· δευτερεύει δὲ ἡ Ἐρέτρια. περὶ ἧς οἱ παλαιοὶ τάδε φασίν.

λε. Ἐρέ-

Antiqua ad eum locum Scholia: Ἔγνω μὲν, ὅτι ὁ θεράπων ἔνεστι, καὶ ἄγχω ἐπὶ χεῖρας τὸ ποτήριον. Ἰδὼν οὖν ὁ Κλέων, προφάσει καὶ τούτῳ κέχρηται τῆς συκοφαντίας, καὶ τὸ ποτήριον δίδωσιν, ὡς Χαλκιδικόν. κωμῳδεῖ δὲ αὐτὸν, ὡς καὶ ἐπὶ τοῖς τυχοῦσι μεγάλα μεμφόμενον. Οἱ δὲ Χαλκιδεῖς αὐτοὶ μὲν ὑπὸ τῆς Εὐβοίας ἀπῳκίσθησαν Ἀθηναίων. εἰσὶ δὲ καὶ ἐπὶ Θρᾴκης οἱ Χαλκιδεῖς, ἄποικοι ὄντες ἀπὸ τῆς Εὐβοίας. Πολλὰ δὲ ἐπὶ τῶν χωρίων τῆς Θρᾴκης ὑπήκοα ἦσαν τοῖς Ἀθηναίοις· περὶ ὧν νῦν λέγει, καὶ γὰρ ἐπὶ Θρᾴκης Χαλκιδεῖς ὑπήκοοι ἦσαν τῶν Ἀθηναίων. Φησὶν οὖν, ὅτι τὸ ποτήριον τοῦτο Χαλκιδικόν ἐστι· καὶ πόθεν ἄρα ὡς αὐτὸ ἔχων, εἰ μὴ δῶρον αὐτῷ ἐδόθη, ἵνα ἀποστῶσιν. ἔλαβε δὲ τὴν πρόφασιν ἕκαστον τοῦ ὀνόματος τῶν Χαλκιδέων, διὰ τὸ κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν ἀποστῆναι αὐτοὺς τῶν Ἀθηναίων. ἀπέστησαν δὲ ἀπὸ Ἀθηναίων Χαλκιδεῖς ἐπὶ Εὐκλείδου Ἄρχοντος. Archontem hunc Euclidem, sub quo Chalcidenses οἱ ἐπὶ Θρᾴκης ab Atheniensibus desciverunt, secutus est Euthydemus, Euthydemum Stratocles. Hinc constat, Chalcidenses illos ab Atheniensibus tertio ante anno defecisse, quàm Equites Aristophanes doceret. Nam Fabulam hanc Aristophanes edidit, Archonte Stratocle. Plura de iis Chalcidensibus Thucydides. *Politus.* 1. ἡ ἱστορία οἶδεν) Historia etiam Geographica Strabonis. *Politus.* 2. ἄνδρες, οἳ πίνουσιν) Oraculum datum, ut ferunt, Ægiensibus: Ἵπποι Θεσσαλικαὶ, Λακεδαιμόνιαι τε γυναῖκες, Ἄνδρες δ', οἳ πίνουσιν ὕδωρ ἱερῆς Ἀρεθούσης. Politus. 3. Ἔχει γὰρ καὶ ἡ ἐκεῖ χώρα κρήνην Ἀρέθουσαν) Eustathius ad Dionysium: δεῖ γὰρ εἰδέναι, ὅτι οὐ μία ἡ Σικελικὴ, ἀλλὰ πολλαί εἰσιν Ἀρέθουσαι. Politus. 4. ἐπὶ φιλαργυρίᾳ γὰρ) Lege, ἐπὶ φιλαργυρίᾳ. Appendix Vaticana Proverbiorum: Χαλκιδίζειν ἐπὶ τῶν γλισχρευομένων. οἱ γὰρ ἐν Χαλκίδι ἐπὶ φιλαργυρίᾳ ἐν Εὐβοίᾳ ἐκωμῳδοῦντο. Ubi malim, οἱ γὰρ ἐν Εὐβοίᾳ Χαλκιδεῖς ἐπὶ φιλαργυρίᾳ ἐκωμῳδοῦντο. Verùm alii χαλκιδίζειν dicunt de turpi puerorum amore, propter quem Chalcidenses malè audiebant. Hesychius: Χαλκιδίζειν, ἀπὸ τῶν κατ' Εὔβοιαν Χαλκιδέων. τίθεται δὲ καὶ ἐπὶ τῶν παιδεραστούντων· ἐπεὶ ἐπλεόναζον παρ' αὐτοῖς οἱ παιδικοὶ ἔρωτες. Hinc de puerorum amoribus χαλκιδίζειν, non, quomodo ediderunt, φοινικίζειν, legendum arbitror apud Suidam in hoc loco: Χαλκιδίζειν, καὶ Χαλκιδίζεσθαι, ἐπὶ τῶν γλισχρευομένων. καὶ Φοινικίζειν, ἐπὶ τοῦ παιδεραστεῖν· ἐπεὶ παρ' αὐτοῖς οἱ ἄρρενες ἔρωτες ἤκμαζον. ἄλλοι δὲ ἐπὶ τῷ φοινικίζειν· ἐπεὶ αὐτοί τε, καὶ Ἐρετριεῖς φασὶν τῷ ἐν κατωτέρας χειλῶν, καὶ αὐτὶ τοῦ σ' τιθέντες. Lego igitur, καὶ χαλκιδίζειν, ἐπὶ τῷ παιδεραστεῖν. ita ut dicat Suidas, χαλκιδίζειν triplici significatione usurpari, tum de iis, qui restricti sunt, ac tenaces, tum de iis, qui infamibus puerorum amoribus indulgent, tum denique de iis, qui ῥωτακίζουσιν, hoc est, Chalcidensium more, frequenter in vocibus τῷ ρ' utuntur. *Politus.*

5. συνάπτει τῇ ἠπείρῳ μάλιστα ἡ Εὔβοια) *tam modico interfluente Euripo, ut ponte jungatur*, ut ait Plinius lib. 4. cap. 12. Politus.

6. κυρτὴ προσπίπτουσα) Ipsa Eubœa Straboni, κατὰ Χαλκίδα, κυρτὴ προσπίπτουσα πρὸς τοὺς κατὰ τὴν Αὐλίδα τόπους τῆς Βοιωτίας, καὶ ποιοῦσα τὸν Εὔριπον. Et bene legunt προσπίπτουσα, quæ lectio hinc confirmatur ex Eustathio. Nam alii in Strabone scripserunt προπίπτουσα. Politus.

7. φησὶν, ἀεὶ) ἀεὶ, Eustathi? idque Geographus? Immo verò scribit Geographus, τὸ πλέον ὁμολογουμένως ἀλλήλαις τὰς πόλεις ταύτας· περὶ δὲ Λελάντου διενεχθείσας, οὐδ' οὕτως τελέως παύσασθαι, ὥστε τῷ πολέμῳ κατὰ αὐθάδειαν δρᾷν ἕκαστα, ἀλλὰ συνθέσθαι, ἐφ' οἷς συστήσονται τὸν ἀγῶνα. Eustathio fortasse, dum hic Strabonem referret, animo simul obversabatur id, quod ex Archemacho tradit alibi Strabo de Curetibus, eos, antequam in Ætoliam migrarent, ἐν Χαλκίδι συνοικῆσαι, & συνεχῶς de Lelanto campo dimicasse. Pervetustum hoc bellum, quod inter Chalcidenses, & Eretrienses gestum fuit, tangit Thucydides l. 1. Scholiasta Thucydidis: ἐπολέμουν ἀεὶ πρὸς ἀλλήλους περὶ τῆς Ληλαντίου πεδίου. Politus.

8. περὶ τοῦ Λιλαντίου) Idest, Λιλαντίου πεδίου. Sed Λελάντου legunt nunc in Strabone. Πεδίον Ληλάντιον dicit Callimachus Hymno in Delum: quem in Eubœâ campum notat Scholiasta ita appellatum a rege Lelante. *Polit.*

9. μεγάλην ποτὲ δύναμιν ἔσχον) De Eretriensibus speciatim id dicit, non de utrâque simul civitate, Geographus: Eretrienses scilicet vires olim magnas habuisse, pluribusque insulis imperasse. *Politus.*

10. σαγηνεύσαντες τοὺς ἐκεῖ) Strabo: σαγηνεύσαντες, ὥς φησιν Ἡρόδοτος, τοὺς ἀνθρώπους τῷ πλήθει, περιχυθέντων τῶν βαρβάρων τῷ τείχει. De Eretriensibus, quos ad unum omnes quadam veluti indagine cinxit, ac cepit Datis, dux Persarum, memorabilis est locus Platonis in Menexeno: Ὁ δὲ (Datis) πλεύσας εἰς Ἐρέτριαν ἐπ' ἄνδρας, οἳ τῶν τότε Ἑλλήνων ἐν τοῖς ἐδοκιμώτατοι ἦσαν τὰ πρὸς τὸν πόλεμον, καὶ οὐκ ὀλίγοι, τούτους ἐχειρώσατο μὲν ἐν τρισὶν ἡμέραις· διηρευνήσατο δὲ αὐτῶν πᾶσαν τὴν χώραν, ἵνα μηδεὶς ἀποφύγοι, τοιούτῳ τρόπῳ· ἐπὶ τὰ ὅρια ἐλθόντες τῆς Ἐρετρικῆς οἱ στρατιῶται, ἐκ θαλάττης εἰς θάλατταν διαστάντες, συνάψαντες τὰς χεῖρας, διῆλθον ἅπασαν τὴν χώραν, ἵν' ἔχοιεν τῷ βασιλεῖ εἰπεῖν, ὅτι οὐδεὶς σφᾶς ἀποπεφευγὼς εἴη. Politus.

λέ. Ἐρέτρια, ἐκαλῆτο μὲν καὶ Μελανηΐς, ἀπὸ Μελανέως, πατρὸς Εὐρύτου· ἔσχε δὲ τὴν κλῆσιν ἀπὸ Ἐρετριέως, υἱοῦ Φαέθοντος, ἑνὸς τῶν Τιτάνων. [1] Ταύτης ὁ πολίτης, Ἐρετριεύς. οὗ γενικὴ, Ἐρετριέως, καὶ συναιρέσει Ἐρετριῶς, [2] ὡς Στιριεὺς Στιριέως Στιριῶς. χοεὺς χοέως χοῶς, εἶδος μέτρου· οὗ καὶ αὐτοῦ ἡ αἰτιατικὴ, τὸν χοᾶ. ὡς Πειραιεὺς Πειραιέως Πειραιῶς Πειραιᾶ. Ἐκωμῳδοῦντο δὲ, φασιν, οἱ Ἐρετριεῖς, [3] ὡς πολλῷ τῷ ρ̄ ἐν ταῖς ὁμιλίαις χρώμενοι. Διὸ καὶ αὐτοὶ, [4] καθὰ καὶ Ἠλεῖοι, βαρβαρόφωνοι ἐκαλοῦντο, ὡς ἐν ῥητορικῷ εὕρηται λεξικῷ, διὰ τὸν πλεονασμὸν τοῦ ρ̄. Οἱ μέντοι Κᾶρες ἄλλως βαρβαρόφωνοι, ὡς φανήσεται. Εἰ δὲ διὰ τὴν τοῦ ρ̄ χρῆσιν μόνην ἐκληροῦντο οἱ Ἐρετριεῖς τὸ βαρβαρόφωνον, τίνες ἂν καλοῖντο οἱ Αἰτωλοὶ, ἀλλόκοτα λαλοῦντες, ὡς ὁ Γραμματικὸς Ἀριστοφάνης παρέπηξεν, οἷς ἔφη περὶ καινοτέρων λέξεων; Τὴν γὰρ γέρων γέροντος γενικὴν, ἀναγαγόντες εἰς εὐθεῖαν, γράφουσιν οὕτω. Μιλασίοις, καὶ ταῖς συναρχίαις, καὶ τοῖς γερόντοις, τουτέστιν, ἐπιστέλλομεν οἱ Αἰτωλοὶ τοῖς Μιλησίοις, καὶ τὰ ἑξῆς. Τὸ δ' αὐτό φησι φαίνεσθαι καὶ ἐπὶ τοῦ παθήματος, ὡς δῆλον ἐκ τοῦ, μὴ καταγελᾶτε [5] τοῖς ἐμοῖς παθημάτοις. Ὁ δὲ Γεωγράφος, οὐ μόνον [6] ἀπὸ Ἐρετριέως ἀποικήσαντος εἰς αὐτὴν κληθῆναι φησὶν, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ Ἐρετρίας, καθ' ἑτέρους, τῆς Ἀθήνησιν, ἣ νῦν ἐστιν ἀγορά. Ὥσπερ δὲ πολλαὶ Χαλκίδες, οὕτω καὶ Ἐρέτριαι. [7] Ἔστι γὰρ καὶ Θετταλικὴ, καὶ περὶ Φάρσαλον δέ. Ἴσχυσαν δὲ, φασι, ποτὲ πολλὰ οἱ Ἐρετριεῖς· [8] καὶ πόλεις δὲ πολλὰς ἡ Ἐρέτρια, ὡς καὶ ἡ Χαλκὶς, συνῴκισε. Κατεσκάφη δὲ, ὡς εἴρηται, ἡ παλαιὰ Ἐρέτρια, ἡ ἐν Εὐβοίᾳ τῇ νήσῳ, ἡ παρ' Ὁμήρῳ δηλαδή. ἐπεκτίσθη δὲ ὕστερον ἑτέρα, ἧς μεμνημένος ἐν ἄλλοις ὁ Γεωγράφος, φησίν. [9] Ἡ δὲ νῦν Ἐρέτρια κατὰ τὸν Ὠρωπόν. Λέγει δὲ καὶ, ὅτι μετὰ Γεραιστὸν, Ἐρέτρια, πόλις με-

Rom. p. 280.
Bas. p. 212.

XXXV. Eretria vocata est etiam Melaneis a Melaneo, Euryti patre. Sed nomen hoc accepit ab Eretrieo, Phaethontis filio, uno de Titanibus. Hujusce urbis civis, Ἐρετριεύς, *Eretriensis*. cujus genitivus, Ἐρετριέως, *Eretriensis*, & per synæresin, Ἐρετριῶς, ut Στιριεύς, Στιριέως, Στιριῶς, *Stiriensis*. χοεύς, χοέως, χοῶς, *congius*, *congii*, genus mensuræ: cujus item accusativus, τὸν χοᾶ, *congium*. ut Πειραιεύς, Πειραιέως, Πειραιῶς, Πειραιᾶ, *Piraeus*, *Piræi*, *Piræum*. Scribunt autem, Comicè notatos, ludibrioque habitos esse Eretrienses, quòd suis in colloquiis frequenti litterâ ρ uterentur. Quare ipsi quoque, juxta atque Elei, linguâ barbari vocabantur, ut in Dictionario Oratorio repertum est, propter litteræ ρ usum frequentiorem: quum tamen Cares, aliâ ratione, sermone barbari audirent, ut videbitur. Quòd si, propter unum, solumque usum litteræ ρ, Eretriensibus obtigit, ut barbari ipsi pronuntiatione dicerentur; Ætolis quid fiet, qui aliena, & absurda vocabula adhibent, ut Grammaticus Aristophanes adnotavit, ubi de novis is vocibus disputat? Genitivum enim γέρων, γέροντος, *senex*, *senis*, reducunt, ac transferunt in nominativum, itaque scribunt: Μιλασίοις, καὶ ταῖς συναρχίαις, καὶ τοῖς γερόντοις. *Milasiis*, *Magistratuumque collegiis*, *ac senioribus*. hoc est, mittimus Ætoli Milesiis, &c. Idemque etiam conspici affirmat in hac voce, παθήματος, *cupiditas*, ut palam facit illud: μὴ καταγελᾶτε τοῖς ἐμοῖς παθημάτοις. *Ne irrideatis meas cupeditates*. Geographus tamen non tantùm ab Eretrieo, qui eò habitatum concesserit, vocatam hanc urbem asserit; verùm etiam, juxta alios, ab Eretriâ illâ Atheniensi, quæ nunc est forum. Rursus, quemadmodum multæ sunt Chalcides; sic etiam Eretriæ. Alia est enim Thessaliæ, nec non circa Pharsalum. Magnâ autem olim potentiâ præditi fuisse Eretrienses dicuntur, multasque etiam urbes fertur Eretria, ut & Chalcis, ædificasse. Eversa est, ut diximus, vetus Eretria, urbs scilicet insulæ Eubœæ, nimirum Homerica: sed postea alia condita est, cujus alibi Geographus meminit, his verbis: Hodierna Eretria e regione est Oropi. Atque hæc etiam affert: Post Geræstum Eretria, urbs, secundùm Chalcidem, maxi-

ma

1. Ταύτης ὁ πολίτης, Ἐρετριεύς) itemque Ἐρέτριος, & Ἐρετριαῖος. Τὸ ἐθνικόν, Ἐρέτριος, Ἐρετριαῖος, & Ἐρετριεύς. Polit.

2. ὡς Στιριεὺς Στιριέως Στιριῶς) Stephanus v. Στίρια. qui est δῆμος Atticus Pandionidis tribûs: Ὁ δημότης Στιριεύς, Στιριέως, καὶ, κατὰ συναίρεσιν, Στιριῶς. Politus.

3. ὡς πολλῷ τῷ ρ̄ ἐν ταῖς ὁμιλίαις χρώμενοι) οὐκ ἐπὶ τέλει μόνον τῶν ῥημάτων, ἀλλὰ καὶ ἐν μέσῳ. Hinc in adagio Ἐρετριέων ῥῶ, ἐπὶ τῶν πλεονάζοντι τινὶ χρωμένων. Namque Eretrienses τῷ ρ̄ πλεονάζουσι χρῶνται. Hoc autem dicunt ῥωτακίζειν. Politus.

4. καθὰ καὶ Ἠλεῖοι) ἐποίκους ex Elide habuerunt ipsi Eretrienses, ut testatur Strabo. Politus.

Ἠλεῖοι, Elei, apud Plautum in Amphitruone Doricè dicuntur Alii. Salvinus.

5. τοῖς ἐμοῖς παθημάτοις) Sic etiam Latini *epigrammatis*, pro *epigrammasin*, *epigrammatibus*. Salvinus.

6. ἀπὸ Ἐρετριέως ἀποικήσαντος εἰς αὐτὴν κληθῆναι) Paullò aliter Strabo: Ἐρετριεῖς δ' οἱ μὲν, ἀπὸ Μακίστου τῆς Τριφυλίας ἀποικισθῆναι φασὶν ὑπ' Ἐρετριέως. Non opus est tamen hic apud Eustathium pro ἀποικήσαντος rescribere cum nonnullis ἀποικίσαντος. quam quidem emendationem locus ipse Eustathianus via videtur admittere. Satis enim constat, quantum sibi arroget Eustathius in interpolandis locis tum Strabonis, tum aliorum etiam scriptorum. Politus.

Si apud Eustathium deberet scribi ἀποικίσαντος, delendum vi εἰς. Salvinus.

7. Ἔστι γὰρ καὶ Θετταλικὴ, καὶ περὶ Φάρσαλον δέ) Videtur his verbis Eustathius Eretrias duas distinguere, unam Thessalicam, alteram circa Pharsalum: quæ tamen una est Thessalica Eretria, eademque circa Pharsalum. Strabo lib. 10. ἔστι δὲ καὶ περὶ Φάρσαλον Ἐρέτρια. ut & l. 9. in Thessaliæ descriptione, inter urbes Phthiotidis, enumeraverat Φάρσαλον, Ἐρέτριαν ὁμώνυμον τῇ Εὐβοϊκῇ. Eretriæ ejusdem Thessalicæ meminerat Polybius Hist. lib. 17. ubi explenda adhuc superest vocis unius lacuna in illis verbis, quæ in Excerptis leguntur: Ταύτην μὲν τὴν ἡμέραν ἐκάτεροι διανύσαντες, ὁ μὲν Τίτος ἐπὶ τὴν προσαγορευομένην Ἐρέτριαν τῆς Φ....., ὁ δὲ Φίλιππος ἐπὶ τὸ Ὀγχηστὸν ποταμὸν, αὐτοῦ κατέζευξαν. Qui Polybium converterunt Latinè, lacunam illam ita explebant, ut dicerent, *ad Eretriam Pheraei*: perinde quasi Græce legerent τῆς Φεραίας. At enim sine dubio scribendum, Ἐρέτριαν τῆς Φαρσαλίας. Est namque hæc Eretria περὶ Φάρσαλον. Eodem modo paullò post Polybius: Τίτος δὲ περὶ τὸ Θετίδειον τῆς Φαρσαλίας. Ἐρέτριαν, vocat eamdem Ptolemæus, eamque collocat in Phthiotide. Politus.

8. καὶ πόλεις δὲ πολλὰς ἡ Ἐρέτρια, ὡς καὶ ἡ Χαλκὶς, συνῴκισεν) Ἐρέτρια μὲν γὰρ συνῴκισε τὰς περὶ Παλλήνην, καὶ τὸν Ἄθω πόλεις· ἡ δὲ Χαλκὶς τὰς ὑπὸ Ὀλύνθῳ, ἃς Φίλιππος διελυμήνατο. Strabo. Politus.

9. Ἡ δὲ νῦν Ἐρέτρια κατὰ τὸν Ὠρωπόν) Eretria nova opposita est Oropo Bœotico, medio trajectu stadiorum quadraginta. Ab hac ipsâ novâ Eretriâ absuisse videtur vetus, stadia fermè viginti. Siquidem totidem stadia ab Oropo distabat in Bœotiæ, & Atticæ finibus sacer portus, seu Delphinium: cui quidem portus opposita erat Eretria vetus, δίαπλουν ἔχουσα ἑξήκοντα σταδίων, ut docet Geographus. Politus.

ma Eubœæ. Tum Chalcis, metropolis quodammodo, ac caput insulæ, ad Euripum ipsum sita, e regione Aulidis. Eretria autem vocata est etiam aliquando Arotria. Homerus tamen, propter metrum, vocat eam Εἰρέτριαν, *Iretriam*, additâ per epenthesin litterâ ι. Quod etiam scire oportet, Sopatrum referunt Eretriam dixisse λευκάλφιτον, *albâ præditam farinâ:* quoniam mazæ Eretriacæ excellenti erant bonitate, juxta atque Tejæ. Quamquam alioquin Archestratus elatiori multò oratione, quam iste auctor, utatur: quippe qui magis Poëticè de inclytâ illâ Lesbo dixerit, eam ad conficiendas mazas farinam ferre ætheriâ nive candidiorem; atque insuper addiderit, siquidem dii mazis vescuntur, eò Mercurium proficisci, ad mazas inde iis comparandas; de aliis autem mazis, seu farinis, affirmaverit, acinos quidem vinaceos eas videri, si cum illis conferantur. Invenire porrò est apud veteres scriptores, diversam esse mazam a pane: faciliorem concoctu esse panem, quàm mazam: denique ex opposito inter se dici puros panes, & Cilicios, eo quòd sint hi sordidi, atroque præditi colore.

XXXVI. Ad hæc, ἡ Ἱστίαια, *Histiæa*, juxta accuratiores quidem Grammaticos, accentu legitur acuto in antepenultimâ, similiter atque τὸ Νίκαια, *Nicæa*, Φώκαια, *Phocæa*: & diligenti quadam cum animadversione dicta eadem est a Poëtâ πολυστάφυλος, *uvis abundans*. Observant enim veteres, Poëtam ne minimùm quidem hisce in rebus mentiri, aut aberrare. Scribitur autem tum per ε in principio, tum per ι. quemadmodum etiam ἱστία de laribus familiaribus dicitur, & ἑστία. Quamquam ex Jonicâ magis consuetudine sit, ut ajunt, scribere per ι. Ceterùm hæc postmodum vocata esse dicitur Oreus. Hujus quidem civis, Ἱστιαιεύς, *Histiæensis*. Verùm Histiææ Thessalicæ civis, Ἱστιαιώτης, *Histiæotes*, vel Hi-

[1] μεγίστη τῆς Βοιωτίας, μετὰ Χαλκίδα. Ἔστι δὲ ἡ Χαλκὶς, μητρόπολις τῆς νήσου τρόπον τινὰ, ἐπ' αὐτῷ τῷ Εὐρίπῳ ἱδρυμένη, ἀντικρὺ Αὐλίδος. Ἐκαλεῖτο δέ ποτε ἡ Ἐρέτρια καὶ [2] Ἀρότρια. Ὅμηρος δὲ, διὰ μέτρον, Εἰρέτριαν καλεῖ, ἐπενθέσει τοῦ ἰῶτα. Ἰστέον δὲ καὶ, ὅτι Σώπατρος ἱστορεῖται λευκάλφιτον λέγειν τὴν Ἐρέτριαν· ἐπεὶ διάφοροι αἱ ἐκ ταύτης μᾶζαι, [3] ὡς καὶ ἐκ τῆς Τέω. Ἀρχέστρατος μέντοι, ἄλλως ὑπερφωνῶν [4] τὸν τοιοῦτον ῥήτορα, Ποιητικώτερον εἰπὼν, [5] τὴν κλεινὴν Λέσβον, [6] λευκότερα αἰθερίας χιόνος ἄλφιτα φέρειν· καὶ ἐπαγαγών· θεοὶ εἴπερ ἔδουσιν ἄλφιτα, ἐκεῖθεν ἰὼν Ἑρμῆς αὐτοῖς ἀγοράζει· τὰ δ' ἄλλα, γίγαρτα φαίνεσθαι [7] πρὸς ἐκεῖνα, φάμενος. Ὅτι δὲ [8] διαφέρει ἄρτου μᾶζα, [9] καὶ ὡς εὐπεπτότερον μάζης ὁ ἄρτος, καὶ ὅτι ἀπεναντίας κεῖνται τοῖς καθαροῖς ἄρτοις οἱ Κιλίκιοι, ῥυπαροὶ ὄντες, καὶ φαιοί, ἔστιν εὑρεῖν παρὰ τοῖς παλαιοῖς.

λϛʹ. [10] Ἡ δὲ Ἱστίαια, προπαροξυτόνως μὲν, κατὰ τοὺς ἀκριβεστέρους, ἀναγινώσκεται, ὁμοίως τῷ Νίκαια, Φώκαια. Πολυστάφυλος δὲ ὑπὸ τοῦ Ποιητοῦ παρατετηρημένως εἴρηται. [11] Παρασημειοῦνται γὰρ οἱ παλαιοί, τὸν Ποιητὴν κατὰ μηδέν τι μηδὲ τῶν τοιούτων ψεύδεσθαι, ἢ ἀστοχεῖν. [12] Γράφεται δὲ καὶ διὰ τοῦ ε κατὰ τὴν ἀρχὴν, καὶ διὰ τοῦ ι. ὥσπερ καὶ [13] ἡ κατ' οἴκους ἱστία, καὶ ἑστία λέγεται. [14] Ἰωνικωτέρα δέ, φασιν, ἡ διὰ τοῦ ι γραφή. [15] Ὕστερον δέ, φασιν, ἐκλήθη αὕτη Ὠρεός. [16] Ὁ πολίτης ταύτης, Ἱστιαιεύς. ὁ δὲ [17] τῆς Θεσσα-
λι-

1. μεγίστη τῆς Βοιωτίας) Ex Strabone lege, τῆς Εὐβοίας. Polit.
2. Ἀρότρια) Straboni Ἀροτρία. Politus.
Arotria est Aratrix. ob fertilitatem agrorum. *Salvinus.*
3. ὡς καὶ ἐκ τῆς Τέω) Hinc facilè corriges Athenæum, ex quo hæc habet Eustathius. Nam corrupta sunt hodiè verba hæc Athenæi lib. 4. c. 56. Διαφέρειν γὰρ κρινῶν καὶ τῶν ἰωναίων μαζῶν, ὡς καὶ τῶν ἐξ Ἐρετρίας. Ergo ex Eustathio pro τῶν ἰωναίων μαζῶν, lege τῶν ἐκ τῆς Τέω μαζῶν. Itaque in versibus Timonis Pyrrhonii apud eumdem Athenæum:
Οὐ τί μοι ὑμμιν μάζ' ἐνδέεται, ἢ σε ...
Ἡ Λυδόν.
pro ἰωναῖν, quæ vos in errorem induxit Interpretem, lege, ἢ Τηΐω. Eumdem Athenæi locum e vestigiis veteris scripturæ similiter corrigendum conjecerat Casaubonus. Mihi verò ad hanc ipsam emendationem præluxit Eustathius. *Politus.*
4. τὸν τοιοῦτον ῥήτορα) Meliùs Poëtam, quàm ῥήτορα, Sopatrum hunc Eustathius dixisset: cujus quidem Sopatri versiculum hunc e Bacchidis Procis citat Athenæus:
Ἐρέτραν ὡρμήθημεν εἰς λευκάλφιτον.
Videtur autem Eustathius Comicum hunc Poëtam confudisse cum Sopatro Apamensi, claro comprimis Philosopho, & discipulo Jamblichi. *Politus.*
Ad illum versum alludit Eustathius. *Salvinus.*
5. τὴν κλεινὴν Λέσβον) Propter Eresum, oppidum Lesbi, a farinæ bonitate laudat in suâ Gastronomiâ Archestratus, ut est apud Athenæum l. 3 c. 28.
Ἐν Λέσβῳ κλεινῆς Ἐρέσου περικύμονι μαστῷ
Λευκοτέρας αἰθερίας χιόνος.
Quoniam verò Eustathius Lesbum ipsam ex Archestrato dicit κλεινὴν, videtur sanè ibi legisse, quomodo scribi nunc malunt docti viri:
Ἐν Λέσβῳ κλεινῇ, ἢ Ἐρέσου περικύμονι μαστῷ. Politus.
6. λευκότερα αἰθερίας χιόνος) Lege, λευκότερα. Politus.
Homerus de Equis: Λευκότεροι χιόνος, θείειν δ' ἀνέμοισιν ὁμοῖοι. Virg. *Qui candore nives, anteirent cursibus auras*. Salvinus.
7. πρὸς ἐκεῖνα) Lege ex Archestrato, πρὸς ἐκεῖνα. refertur enim ad ἄλφιτα. Politus.
8. διαφέρει ἄρτου μᾶζα) quam panis, & mazæ differentiam indicat etiam adagium apud Zenobium, & Diogenianum: ἀγαθὴ καὶ μᾶζα μετ' ἄρτον. Politus.
9. καὶ ὡς εὐπεπτότερον μάζης ὁ ἄρτος) Athenæus lib. 3. c. 29. Μνησίθεός φησι, τὸν ἄρτον τῆς μάζης εὐπεπτότερον εἶναι. Hippocrates tamen in libro De Salubri victûs ratione, ut hyeme panem in cibum longè præferat; vere tamen, atque æstate mazam commendat præ pane. Hæc ejus verba: ὁκόταν δὲ τὸ ἔαρ ἐπιλαμβάνῃ, τότε χρὴ τὸ πόμα πλέον πίνειν οἶνον ὑδαρέστερον, καὶ κατ' ὀλίγον, καὶ σιτίοισι μαλακωτέροισι χρῆσθαι, καὶ ἐλάσσοσι, καὶ τὸν ἄρτον ἀφαιρέοντα, μᾶζαν προστιθέντα. Et paullò post de æstate: τὸ δὲ θέρος, τῇ τε μάζῃ μαλακῇ χρῆσθαι, καὶ τῷ ποτῷ ὑδαρεῖ, καὶ πολλῷ. Politus.
10. Ἡ δὲ Ἱστίαια, προπαροξυτόνως μὲν, κατὰ τοὺς ἀκριβεστέρους) Namque alibi legitur Ἱστιαία, παροξυτόνως, ut apud Suidam. Sed minùs accuratè. *Politus.*
11. Παρασημειοῦνται γὰρ οἱ παλαιοί) In his Geographus observat, Poëtam κόσμιον προσθεῖναι κενῶς ἀπορρίπτων. Sic Thisben Homerus dixit πολυτρήρωνα, Haliartum ποιήεντα, Anthedonem ἐσχατόωσαν. Sic igitur Histiæam πολυστάφυλον. Politus.
12. Γράφεται δὲ καὶ διὰ τοῦ ε κατὰ τὴν ἀρχήν) Unde Ἱστίαια, & Ἑστίαια Stephano. Sic civis Ἱστιαιεύς, διαφόρως κατὰ τὴν γραφὴν, καὶ διὰ τοῦ ε, καὶ διὰ τοῦ ι. Politus.
13. ἡ κατ' οἴκους ἱστία, καὶ ἑστία λέγεται) ἱστία quidem ab ἵζω· ἑστία verò ab ἕζω, ut docet Etymologus. *Politus.*
14. Ἰωνικωτέρα δέ, φασιν, ἡ διὰ τοῦ ι γραφή) Stephanus: ἡ δὲ διὰ τοῦ ι, Ἰωνικὴ γραφή ἐστι. Sic dicunt Jones ἱστίη, & ἱστία. Atticorum namque est dicere, ἑστιῶ, & ἑστία. Politus.
15. Ὕστερον δέ, φασιν, ἐκλήθη αὕτη ὁ Ὠρεός) Mendosè in Epitome Stephani v. Ἱστίαια. νῦν δὲ καλεῖται Ὠρεωτίς. Legendum est cum Eustathio: νῦν δὲ καλεῖται Ὠρεός. Scholiasta Thucydidis: Ἑστιαία, πόλις Εὐβοίας, ἣν τινες νῦν Ὠρεὸν καλοῦσι. Pausanias in Achaicis: κατ' ἐμὲ δὲ ἦσαν ἔτι οἱ Ὠρεῖται τῆς ἐν Εὐβοίᾳ τὰ ἀνέκαθεν Ἑστίαιαν ἐκαλοῦν τῷ ἀρχαίῳ. Accuratiùs scripsissent alii, Ἑστίαιαν, προπαροξυτόνως. Scholiasta Aristophanis ad Pacem: Ὠρεὸς δὲ Εὐβοίας πόλις, ἣν Ὅμηρος Ἱστίαιαν φησί. Politus.
16. Ὁ πολίτης ταύτης, Ἱστιαιεύς) Thucydides lib. 7. Ἑστιαιῆς οἱ ἐν Εὐβοίᾳ Ἑστίαιαν νέμοντες. Ejusdem etiam urbis cives, posteaquam scilicet dici ipsa cœpit Oreus, Ὠρεῖται. Οὕτω γὰρ, ut rectè Geographus, ὀνομάζονται ὕστερον οἱ Ἱστιαιεῖς, καὶ ἡ πόλις ἀντὶ Ἱστιαίας Ὠρεός. Ejusdem urbis civis dictus quoque Ephoro & Straboni Ἑστιαιεύς, Herodoto Ἱστιαιεύς. Politus.
17. τῆς Θετταλικῆς Ἱστιαίας) quæ Ἱστιαία, pars una Thessaliæ, vocata quoque est, & quidem, ut videtur, frequentiùs, Ἱστιαιῶτις, sive Ἑστιαιῶτις. Hanc scribit Strabo ita esse denominatam
ab

λικῆς Ἱστιαίας πολίτης, [1] Ἱστιαιώτης. Ἦν δὲ καὶ γυνὴ σοφὴ Ἀλεξανδρινὴ, κατὰ τὸν Γεωγράφον, τὴν κλῆσιν Ἱστιαία, ἢ [2] Ἑστιαία, συνεισενεγκοῦσά τι καὶ αὐτὴ εἰς τὴν Ἰλιάδα Ὁμήρου· καὶ ἑτέρα δὲ ἀρχαία ἡρωὶς, θυγάτηρ Ὑριέως, ἀφ' ἧς ἡ πόλις ὠνόμασται. Ὁ δὲ Γεωγράφος λέγει καὶ, ὅτι, ὥσπερ ἀπὸ δήμου Ἀττικοῦ Ἐρετριέων ἡ Ἐρέτρια, ἤγουν ἀπὸ Ἐρετρίας τῆς Ἀθήνησιν, ὡς πρὸ ὀλίγου ἐγράφη, οὕτως ἀπὸ δήμου Ἱστιαιέων ἡ Ἱστιαία. Λέγει δὲ καὶ, ὅτι Ἱστιαία, ὕστερον Ὠρεός· καὶ οἱ Ἱστιαιεῖς, Ὠρεῖται. Οἱ δὲ, οὐ τοὺς αὐτοὺς ἐξ ἀρχῆς φασὶν εἶναι, ἀλλὰ [3] ἰδίᾳ ὄντας τοὺς Ὠρείτας, [4] συνοικῆσαι τοῖς Ἱστιαιεῦσι, καὶ γενηθεῖσαν μίαν πόλιν ἀμφοτέροις χρῆσθαι τοῖς ὀνόμασιν, ὡς Λακεδαίμων, καὶ Σπάρτη, ἡ αὐτή. Κεῖται δὲ ἡ Ἱστιαία, [5] ὑπὸ ὄρει παρὰ τὸν Κάλλαντα ποταμὸν, ἐπὶ πέτρας ὑψηλῆς. Διὸ καὶ Ὠρεὸς ἐκλήθη, ἐκτάσει δηλαδὴ τοῦ ο εἰς ω, διὰ τὸ ὀρεινοὺς, φασὶν, εἶναι [6] τοὺς προσοικήσαντας. Δοκεῖ δὲ, φασι, καὶ ὁ Ὠρίων ἐνταῦθα τραφεὶς, ἀφεῖναι αὐτῇ τὸ ὄνομα. [7] Οἱ δὲ ἀνάπαλιν, ὅτι καὶ ὁ Ὠρίων ἐνταῦθα τραφεὶς, οὕτω λέγεται ὀνομασθῆναι.

λζ'. [8] Ἡ δὲ Κήρινθος, ἐκλήθη ποτὲ, φασι, καὶ Ἐλλοπία, ἀπὸ Ἔλλοπος, υἱοῦ Τιθωνοῦ. Ποταμὸς δὲ περὶ αὐτὴν Βουδόρας καλούμενος, ἢ Βούδορος, φασὶν, ὁμώνυμος ὄρει Σαλαμινίῳ. Ἔφαλον δὲ ταύτην ὁ Ποιητὴς λέγει, ὡς μὴ ἁπλῶς αἰγίαλον, ἀλλ' ἐπ' αὐτῆς, ὡς εἰπεῖν, τῆς ἁλός. Κατὰ γὰρ τοὺς παλαιοὺς, ταύτης τὰ θεμέλια ὑπὸ θα-

Histiæota. Fuit & docta mulier Alexandrina, juxta Geographum, nomine Histiæa, vel Hestiæa, quæ & ipsa aliquid contulerit in Iliadem Homeri: nec non altera prisca heroina, Hyriei filia, a qua oppidum ipsum est appellatum. Tradit insuper Geographus, quemadmodum a populo Eretriensium Attico dicta est Eretria, videlicet ab Eretriâ Atheniensi, ut paullò ante scriptum est; ita ab Histiæensium populo dictam esse Histiæam. Scribit item, Histiæam vocatam postmodum esse Oreum; & Histiæenses, Oritas. Verùm alii, eodem teste, affirmant, non eosdem eos a principio fuisse; sed Oritas, quum seorsum, ac per se essent, domicilia cum Histiæensibus junxisse; ac de duabus unam urbem factam, utroque nomine esse usam, perinde ut eadem est Lacedæmon, ac Sparta. Sita est Histiæa ὑπὸ ὄρει, *sub monte*, propter Callantem fluvium, in altâ rupe. Quare & Ὠρεός, *Oreus*, est nuncupata, producto per ectasin τοῦ ο in ω, propterea quòd ὀρεινοί, *montani* (sic enim ajunt) essent accolæ. Ac præterea scribunt, Orionem, quippe qui fuerit ibi enutritus, videri nomen urbi reliquisse. Quamquam e contrario alii velint, ideo quòd Orion ibi nutritus fuerit, sic eum appellatum.

XXXVII. Cerinthus dicta est etiam aliquando, ut ferunt, Ellopia ab Ellope, Tithoni filio. Fluvius circa eam nomine Budoras, sive, ut vocant, Budorus, Salaminii montis cognominis. Hanc Poëta maritimam dicit, seu ἔφαλον, quippe quæ non quomodocumque sita esset ad mare; sed in ipso, pene dixerim, mari. Hujus namque fundamenta, juxta veteres scri-pro-

ab Hestiæis, quos Perrhæbi, ab Histiæâ, sive Hestiæâ Bœoticâ eò commigrare fecerunt. Hæc etiam Stephano Θετταλικὴ μοῖρα. Hujus civis, sive habitator, Ἱστιαιώτης. Epitome Stephani aliquantò magis concisè: Καὶ Ἱστιαιώτης, τῆς Θετταλικῆς. nimirum ὁ πολίτης. Corruptè ibi legitur Ἱστιώτης. Quo ipso loco Stephani Lucas Holstenius post τῆς Θετταλικῆς addi jubet ex Eustathio, Ἱστιαίας· *ut ostendatur*, inquit, *hanc tantum per ι in principio scribi*. Sed enim hæc Thessalica scribitur etiam aliquando per ε in principio, Ἑστιαία, sæpiùs Ἑστιαιῶτις. Stephanus v. Ἑστίαια. Ὁ πολίτης. Ἑστιαιώτης, ἡ Θετταλικὴ μοῖρα, καὶ Ἑστιαιῶτις. Locus est confusus ac depravatus; sed qui obtrudit, ab ι incipere nomen partis illius Thessalicæ, quam Hestiotin vocamus. Legendum mihi videtur· καὶ Ἑστιαία, ἡ Θετταλικὴ μοῖρα. ὁ πολίτης, Ἑστιαιώτης. Paullò ante dicerat Stephanus, urbem Eubææ, Ἑστίαιαν ita esse vocatam ἀπὸ τῆς περὶ τὸν Ὄλυμπον Ἑστιαίας. videlicet ab hac ipsâ Hestiæâ Thessalicâ. quod contra sese habet, sed ita tamen, ut etiam Strabo partem illam Thessaliæ per ε scribat Ἑστιαιῶτιν, in illis verbis: Ταῦτα τὰ χωρία ἔστι μοὶ τῆς Ἑστιαιώτιδος ἐκαλεῖτο δὲ, ὥς φασι, πρότερον Δωρίς. κατασχόντων δὲ Περραιβῶν αὐτὴν, οἳ καὶ τῆς Εὐβοίας τὴν Ἑστιαιῶτιν κατεστρέψαντο, καὶ τοὺς ἀνθρώπους εἰς τὴν ἤπειρον ἀνέσπασαν, διὰ τὸ πλῆθος τῶν ἐποικησάντων Ἑστιαίων, τὴν χώραν ἀπ' ἐκείνων οὕτως ἐκάλεσαν. Ubi perquam mihi mirabilis Casaubonus, quòd Ἑστιαιῶτιν illam Eubœæ malit ipse Ἱστιαιῶτιν. *Sic enim*, inquit, *perpetuò scribi video τὴν Εὐβοϊκήν*. Sed quàm verè, ipse ille viderit. Jam verò ex Casaubono proprium erit Euboicæ, quod Holstenius tribuit Histiææ, seu Histiæotidi Thessalicæ, ut in principio per ι scribatur. Rursus de Hestiæotide Thessalicâ Stephanus ex Strabone: Στράβων δὲ εἰς τέτταρα διαιρεῖ τὴν Θετταλίαν, Φθιῶτιν, Ἑστιαιῶτιν, Θετταλιῶτιν, Πελασγιῶτιν. Sic Ἑστιαιῶτιν hanc Thessaliæ scribit Harpocration. Non est igitur propositum Stephano v. Ἱστίαια, ostendere, Ἱστιαίαν Thessalicam scribi tantùm per ι, veluti ad differentiam Euboicæ, quæ utroque modo in principio, cum per ε, tum per ι, scribi possit: sed tota differentia, quam tradere ibi vult Stephanus, & clarissimè docet Eustathius, est nominum Gentilium: quorum alterum ab Histiæâ Euboicâ est Ἱστιαιεύς, sive etiam Ἑστιαιεύς· alterum a Thessalicâ, Ἱστιαιώτης. Nam & Ἑστιαιῶτιν Thessalicam posse utroque modo in principio proferri, apertè constat ex Herodoto, qui eam Jonicè dicit Ἱστιαιῶτιν, τὴν ὑπὸ τὴν Ὄσσαν τε, καὶ τὸν Οὔλυμπον χώρην, καλεομένην δὲ Ἱστιαιῶτιν. Sententiam Stephani turbant verba illa, quæ in Epitome sequuntur: Τῆς δὲ Εὐβοίας διαφορεῖ κατὰ τὴν γραφὴν, καὶ διὰ τοῦ ι, καὶ διὰ τοῦ ε. Sed, quantum ex Eustathii lectione conjicio, verba illa loco suo sunt mota, totusque locus Stephani est miserè laxatus: quem ego, Eustathii vestigia persequutus, mihi videor ita posse in pristinum restituere: Ἱστίαια, πόλις Εὐβοίας, διαφορεῖ κατὰ γραφὴν, καὶ διὰ τοῦ ι, καὶ διὰ τοῦ ε. Ὅμηρος· πολυστάφυλόν θ' Ἑστίαιαν. ἡ δὲ διὰ τοῦ ι, Ἰωνικὴ γραφή ἐστι. Νῦν δὲ καλεῖται Ὠρεός. Ὁ πολίτης τῆς Εὐβοϊκῆς, Ἱστιαιεύς. Ἔφορος δὲ τὸν Ἑστιαιέα φησί. Καὶ Ἱστιαιώτης, τῆς Θετταλικῆς. Itaque legerit Stephanus in Homero, licet minùs Jonicè, Ἑστίαιαν. quod nuper apud Stephanum contra librorum omnium fidem, in Ἱστίαιαν eo loci mutavit Berkelius. *Politus*.

1. Ἱστιαιώτης) cujus muliebre nomen, Ἱστιαιῶτις. Politus.

2. Ἑστιαία, συνεισενεγκοῦσά τι καὶ αὐτὴ εἰς τὴν Ἰλιάδα Ὁμήρου) ἡ συγγραψαμένη περὶ τῆς Ὁμήρου Ἰλιάδος, πυνθανομένη, εἰ περὶ τὴν νῦν πόλιν ὁ πόλεμος συνέστη, καὶ τὸ Τρωικὸν πεδίον τὸ μεταξὺ τῆς πόλεως, καὶ τῆς θαλάττης ὁ Ποιητὴς φράζει. ex Strabone. Hestiæam Grammaticam citat Scholiasta Homericus. *Politus*.

Hestiæa mulier grammatica laudata. Sic Anagallis Corcyræa in Homerum scripsit commentarios, teste Athenæo, & nostris temporibus, feminarum, & Galliæ decus, Fabra Daceria, non solùm Gallicâ Homeri versione, sed & adnotationibus in eum editis nobilis: Tanaquilli Fabri filia, Dacerii uxor, quæ Græca præsertim vertendo, & interpretando, optimè de orbe litterario meretur. *Salvinus*.

3. ἰδίᾳ ὄντας τοὺς Ὠρείτας) πόλιν ἔχοντας ἰδίαν. Politus.

4. συνοικῆσαι τοῖς Ἱστιαιεῦσι) πολεμουμένους ὑπὸ Ἐλλοπιέων, μεταβῆναι, καὶ συνοικῆσαι τοῖς Ἱστιαιεῦσιν, ex Strabone. *Politus*.

5. ὑπὸ ὄρει) Strabo: ὑπὸ τῷ Τελεθρίῳ ὄρει. Politus.

6. τοὺς προσοικήσαντας) Lego, προσοικήσαντας. Vulgò apud Strabonem, περιοικήσαντας. Politus.

7. Οἱ δὲ ἀνάπαλιν) Ex his Strabo: Δοκεῖ δὲ καὶ ὁ Ὠρίων ἐνταῦθα τραφεὶς, οὕτως ὀνομασθῆναι. Politus.

8. Ἡ δὲ Κήρινθος ἐκλήθη ποτὲ, φασι, καὶ Ἐλλοπία) Ellopi cum aliis Euboicis urbibus parule etiam Cerinthus: quæ ab Ellope fortasse ibi domicilio appellari potuit Ellopia: si tamen verum est, quod tradit Eustathius, eam unquam Ellopiam nuncupatam. Nam certè quidem alia fuit Ellopia, ab Ellope ipso condita in Eubœâ: immo & tota aliquando insu-la

ptores, aquâ maris alluuntur. Ceterùm Strabo Ceriothum, Histiæeosium oppidulum vocat, situm ad ipsum mare. Deinde Dii excelsum oppidum, dicit per periphrasin Dium, positum, ut videtur, loco excelso, & sublimi. Hoc ipsum Dium situm fertur circa Cenæum promontorium Eubææ. Ejus civis, Dieus. Sed & Dium affertur Macedoniæ, ubi Olympiacum certamen peragebatur; nec non aliæ urbes, Dii sunt nomine appellatæ, ut clarè apparet ex Gentilium Nominum scriptore. quibus in urbibus etiam Dium Cœles Syriæ, urbs condita ab Alexandro: cujus quidem aquæ solent morbos procreare. Extat de his aquis Epigramma:

Dienos latices, dulces quando hauseris undas,
Unus erit vitæ terminus, atque sitis.

Præterea, auctore Geographo, Dium est prope Oreum, de quo diximus, & Athenæ ibi Diades, oppidum ab Atheniensibus conditum. Carystus porrò sita esse perhibetur sub Ochâ, qui, ut supra dictio est, mons est maximus Eubææ: ex quo Eubœa ipsa appellata est olim Ocha. Vocata est autem Ocha, vel διὰ τὸ ἐξέχειν, *eo quòd emineat*, ex quo, ut dictum est, adverbium ὄχα, *præ ceteris, excellenter, eximiè*, sive, juxta veteres, ἀπὸ τῆς ἐκεῖ ὀχείας, *a coitu ibi*, sive concubitu Jovis, & Junonis, sive propter ovium ibi ὀχείας, *coitum*, jam verò etiam propter alimentum. Achæi enim alimentum dicunt ὀχὴν, accentu acuto, ad distinctionem τῆς Ὄχης, *Ochæ*, montis. Ceterùm a voce hac Argivâ ὀχὴ, *cibus, alimentum*, per ectasin fit ἡ εὐωχία, *convivium, sive epulum, aut epulatio*, quippe εὖ συνέχουσα τὸ σῶμα

θαλάσσης [1] ἁλμίζεται. Ὁ δὲ Στράβων [2] πολίδιον Ἱστιαιέων, τὸν Κήρινθον λέγει, ἐπὶ τῇ θαλάσσῃ κείμενον. Διὸς δὲ πτολίεθρον αἰπύ, τὸ Δῖον λέγει περιφραστικῶς, ἐφ᾽ ὑψηλοῦ, ὡς εἰκός, ἱδρυμένον. Κεῖται δέ, φησι, τὸ Δῖον τοῦτο [3] περὶ τὸ Κήναιον τῆς Εὐβοίας ἀκρωτήριον. [4] Πολίτης αὐτοῦ, Διεύς. [5] Ἦν δὲ καὶ Μακεδονικόν, φασί, Δῖον, ἔνθα καὶ Ὀλυμπιακὸς ἀγὼν ἐτελεῖτο, καὶ ἄλλαι δὲ πόλεις [6] τὴν τοῦ Διὸς κλῆσιν εἶχον, ὡς ὁ τὰ Ἐθνικὰ γράψας, δηλοῖ. [7] ἐν αἷς καὶ ἡ κατὰ κοίλην Συρίαν, Ἀλεξάνδρου κτίσμα· ἧς τὸ ὕδωρ νοσερόν. ἐφ᾽ ᾧ καὶ ἐπίγραμμα·

[8] Νᾶμα τὸ Διηνόν, γλυκερὸν ποτόν, [9] ἢν δέ γε πίνῃς,
Παύσῃ μὲν δίψης, εὐθὺ δὲ καὶ βιότου.

Ὁ δὲ Γεωγράφος λέγει καί, ὅτι [10] τὸ Δῖον ἐπὶ τῷ ῥηθέντι Ὠρεῷ, [11] καὶ Ἀθῆναι Διάδες αὐτόθι, κτίσμα Ἀθηναίων. Ἡ δὲ Κάρυστος ὑπὸ τῇ Ὄχῃ, φασί, κεῖται, ἥτις ἐστίν, ὡς καὶ προερρέθη, ὄρος μέγιστον τῶν ἐν Εὐβοίᾳ· ἐξ οὗ καὶ ἡ Εὔβοια, Ὄχη ὠνομάσθη ποτέ. Ἐκλήθη δὲ Ὄχη, ἢ διὰ τὸ ἐξέχειν, ἐξ οὗ, ὡς εἴρηται, καὶ [12] τὸ ὄχα ἐπίρρημα, ἢ, [13] κατὰ τοὺς παλαιούς, ἀπὸ τῆς ἐκεῖ ὀχείας, ἤτοι μίξεως Διός, καὶ Ἥρας, ἢ διὰ τὴν αὐτόθι τῶν προβάτων ὀχείαν, [14] ἤδη δὲ καὶ τροφήν. [15] Ἀχαιοὶ γὰρ τὴν τροφήν, ὀχὴν λέγουσιν ὀξυτόνως, εἰς διαστολὴν τῆς ὀρεινῆς Ὄχης. Γίνεται δὲ ἀπὸ τῆς Ἀργείας ὀχῆς καὶ εὐωχία, κατὰ ἔκτασιν, ὡς εὖ συνέχουσα τὸ σῶμα. [16] Τινὲς δὲ ἄλ- Rom. p.281.

In dicta est ab Ellope Ellopia. Strabo l. 10. Καὶ Ἐλλοπία δ᾽ ἐκαλεῖτο (ἡ νῆσος) ἀπὸ Ἔλλοπος τοῦ Ἴωνος. οἱ δὲ λέγουσι, καὶ Κόθου ἀδελφὸν φασίν· ὃς καὶ τὴν Ἐλλοπίαν κτίσαι λέγεται) χωρίον ἐν τῇ Ὠρείᾳ καλουμένῃ τῆς Ἱστιαιώτιδος πρὸς τῷ Τελεθρίῳ ὄρει, καὶ τὴν Ἱστίαιαν προσκτίσαι, καὶ τὴν Περιάδα, καὶ Κήρινθον. Perperam Xylander τὸ προσκτίσαι interpretatus *condidisse*, quod antiquiores interpretes rectè reddit *adeptum esse*. Stephanus: Ἐλλοπία, χωρίον Εὐβοίας, καὶ αὐτὴ (lego cum Holstenio αὐτή) ἡ νῆσος ἀπὸ Ἔλλοπος τοῦ Ἴωνος. Hunc tamen Ellopem Eustathius filium dicit Ἰωνοῦ. *Politus*.

2. ἁλμίζεται) ἀπὸ τῆς ἅλμης. *a maris salsedine*. Salvinus.

2. πολίδιον) Apud Strabonem πολίχνιον. Polit.

3. περὶ τὸ Κήναιον) Stephanus: Δῖον, πόλις Εὐβοίας, περὶ τὸ Κήναιον. Polit.

4. Πολίτης αὐτοῦ, Διεύς) Τὸ ἐθνικὸν urbis hujus Euboicæ videtur esse Διάς. Nam Διεὺς videtur esse nomen gentile Dii urbis in Cœlesyriâ. quæ de urbe paullò post sequitur Epigramma. Vide Stephanum. *Politus*.

5. Ἦν δὲ καὶ Μακεδονικόν) Macedonici quoque Dii Gentile videtur esse, Διάς. Stephanus: Ἔστι καὶ Μακεδονίας, ἔνθα τὸν Ὀλυμπιακὸν ἀγῶνα ἐτέλουν. Τὸ ἐθνικόν, Διάς. Παυσανίας δὲ Διαστὰς φησί. Politus.

6. τὴν τοῦ Διὸς κλῆσιν) Δῖον, quasi ætherium, in sublimi positum. vel quasi Δίιον hoc est, Jovi dicatus locus. *Salvin.*

7. ἐν αἷς καὶ ἡ κατὰ κοίλην Συρίαν, Ἀλεξάνδρου κτίσμα) Stephanus: ἑβδόμη, Κοίλης Συρίας, κτίσμα Ἀλεξάνδρου, ἡ καὶ Πέλλα. Hæsitant hic docti viri, Nam duæ hæ urbes, non una, atque eadem, Dium, & Pella, in Cœlesyriâ. Sed locus Stephani est mutilus. præsertim quum MSS. codices non agnoscant τὸ ἡ. Hoc sæpe vitio Epitome hæc Stephani laborat, ut resecta imperitè sint verba, ex quibus pendet sententia. Id autem non verè est epitomen, seu compendium integri Operis facere, sed Stephanum miserè mutilare, ac lacerare. Dium Cœlesyriæ, κτίσμα Alexandri, id nominis reperit a Dio Macedonico. Sic Pellam, quam Seleucus Nicator in Cœlesyriâ condidit, Macedones a Pellâ suâ Macedonicâ aliquando appellarunt. Ipsa autem est Apamea, ita dicta de nomine Apamæ, quæ uxor fuit Seleuci. Strabo l. 16. Ἐκαλεῖτο δὲ καὶ Πέλλα ποτὲ ὑπὸ τῶν πρώτων Μακεδόνων, διὰ τὸ τοὺς πλείστους τῶν Μακεδόνων ἐνταῦθα οἰκῆσαι τῶν στρατευομένων. τὴν δὲ Πέλλαν, ὥσπερ μητρόπολιν γεγονέναι τῶν Μακεδόνων, τὴν Φιλίππου, καὶ Ἀλεξάνδρου πατρίδα. Stephanus in Ἀπάμεια. ἐκλήθη δὲ Χερρόνησος ἀπὸ τῆς περιοχῆς τῶν ὑδάτων· καὶ Πέλλα ἀπὸ τῆς ἐν Μακεδονίᾳ. Eustathius ad Dionysium de Apameâ: καὶ Πέλλα δὲ ἐκαλεῖτο πρὸς τῶν αὐτόθι Μακεδόνων, διὰ τὴν ἐν Μακεδονίᾳ Πέλλαν, τὴν τοῦ Φιλίππου πατρίδα. Quæ de Pellâ hîc ideo attulimus, ut divinare quis possit, quid de Pellâ eo loci scribere potuerit, aut fortasse etiam scripserit Stephanus. Nos illum locum, quandoquidem per libros non licet, ita ex ingenio supplebamus: ἑβδόμη, κοίλης Συρίας, κτίσμα Ἀλεξάνδρου, ἀπὸ τοῦ Δίου Μακεδονικοῦ, ὡς ἡ κοίλης Συρίας Πέλλα ἀπὸ τῆς ἐν Μακεδονίᾳ. Politus.

8. Νᾶμα τὸ Διηνόν) Hoc ego distichon sic vertebam:

Suave latex potu Dienus; at illum
Qui biberit, vitam finiet, atque sitim.

Salvinus.

9. ἢν δέ γε πίνῃς) Apud Stephanum, ἢν δέ γε πίῃς. Politus.

10. τὸ Δῖον ἐν τῷ ῥηθέντι Ὠρεῷ) scribo: τὸ Δῖον ἐπὶ τῷ ῥηθέντι Ὠρεῷ. Urbs enim est Oreus, seu Histiæa, nec in ea, sed prope eam, sita potuit Dium. Strabo: Ἔστι δὲ τῷ Ὠρεῷ πλησίον, τὸ ἐπὶ Κηναίῳ πλησίον, καὶ ἐν αὐτῷ τὸ Δῖον. Politus.

11. καὶ Ἀθῆναι Διάδες αὐτόθι, κτίσμα Ἀθηναίων) Gentile nomen Dii Euboici est, ut diximus, Διάς. Τὸ ἐθνικόν. Διεύς· ὡς Ἀθηναῖος, inquit Stephanus, ἀλλὰ πρὸς τοῦτον (Eubϊææ urbem Dium) ὅταν Διάδες Ἀθῆναι καλοῦνται. Athenarum harum Diadum cives, Ἀθηναῖοι. Politus.

12. τὸ ὄχα ἐπίρρημα) Ab ὄχα factum est ἔξοχα, quod valet, *excellenter*. Salvinus.

Hesychius: Ὄχα, ἐξόχως. Suidas: Ὄχα, ἐξόχως, ἀπὸ τοῦ ἐξέχω, ἔξοχος, τὸ ἔξοχον, τὰ ἔξοχα. ἐπίρρημα ἔξοχα, καὶ ἀποβολῇ τοῦ ἐξ προθέσεως, ὄχα. Politus.

13. κατὰ τοὺς παλαιούς] juxta Stephanum. *Polit.*

14. ἤδη δὲ καὶ τροφήν) Berkelius hic legebat, ἢ διὰ τὴν τροφήν. Politus.

15. Ἀχαιοὶ γὰρ τὴν τροφήν, ὀχὴν λέγουσιν) Ex Stephano. Inde Etymologo Juppiter Αἰγίοχος, videlicet παρὰ τὸ ὀχῶ, ὃ σημαίνει τὴν τροφήν. Inde etiam Orus derivabat τὸ πανοχός, videlicet ἀπὸ τοῦ στρέφεσθαι περὶ τὴν ὀχήν, ὅ ἐστι, τὴν τροφήν. Notent tamen Græci magistri, numquam Homerum τὴν τροφὴν ὀχὴν dixisse. *Polit.* Eahibere apud Jurisconsultos veteres significat alere. *Salvin.*

16. Τινὲς δὲ ἄλλως τὴν εὐωχίαν) Athenæus l. 8. c. 16. Τὰς δ᾽ εὐωχίας ὑπέλαβον, οὐκ ἀπὸ τῆς ὀχῆς, ἥ ἐστι τροφή, ἀλλ᾽ ἀπὸ τοῦ κατὰ τοῦτο εὖ ἔχειν, ὡς δεῖ δὴ ἀπολαύοντας, οἱ τὸ θεῖον τιμῶντες, καὶ εἰς εὐφροσύνην, καὶ ἄνεσιν αὑτοὺς μεθιέντες. Auctor tamen Magni Etymologici melius esse judicat, τὴν εὐωχίαν derivare ἀπὸ τοῦ τὴν τροφὴν ἡμῖν εὖ ἔχειν, eo quia est etiam ἡ παροχή, ὅτι πολλὰ ὀχὴ παρέχεται. Ergo, ut concludit, ἐκ τοῦ ὀχὴ γίνεται εὐωχία, κατ᾽ ἐπαύξησιν τοῦ ε ὡς εὖ, ἡ ἁπλῶς φέρουσα τὸ σῶμα. Politus.

λως τὴν εὐωχίαν γίνεσθαι φασίν, ἀπὸ τοῦ εὖ ἔχειν τοὺς συνιόντας εἰς εὐφροσύνην, τιμῇ τοῦ θείου, καὶ εἰς ἄνεσιν ἑαυτοὺς καθιέναι. [1] Λέγεται δέ, φασιν, ἡ Ὄχη αὕτη καὶ ἀρσενικῶς ὁ Ὄχης. Ἐκαλεῖτο δὲ ἡ Κάρυστος [2] καὶ Αἰγαία ἀπὸ Αἰγαίωνος δυνάστου, ἀφ' οὗ καὶ πέλαγος Αἰγαῖον. [3] Ἦν δὲ καὶ λατόμιον τὸ Μαρμάριον Καρυστίων κιόνων, κατὰ τὸν Γεωγράφον, περὶ αὐτήν· ἐν ᾧ ἱερὸν Ἀπόλλωνος Μαρμαρίνου. [4] Καὶ λίθος δέ, φησι, περὶ αὐτὴν ἐφύετο ἡ ξαινομένη, καὶ ὑφαινομένη, ὥστε χειρόμακτρα ποιεῖν· ἃ ῥυπωθέντα, καὶ εἰς φλόγα ἐμβληθέντα, ἀπεκαθαίροντο, φησι, τοῦ πίνου, παραπλησίως τῇ πλύσει. Κεῖται δέ, φασι, Κάρυστος, ἀντικρὺ Χίου [5] περὶ τὸν περὶ τὸ Μυρτῷον πέλαγος πλοῦν. Ἐκλήθη δὲ ἀπὸ Καρύστου, υἱοῦ Χείρωνος, ἐξ οὗ καὶ Χειρωνία ποτὲ ὠνομάσθη. Ὁ δὲ παρὰ τῷ Ἀλκμᾶνι Καρύστιος οἶνος οὐκ ἐντεῦθεν ἦν, ἀλλὰ ἀπὸ Καρύστου Ἀρκαδικοῦ· [6] κατὰ δὲ τὸν Γεωγράφον, ἀπὸ Λακωνικῆς Καρύστου. Στύρα δέ, φυλάσσει μὲν εἰσέτι καὶ νῦν τὸ ὄνομα· κεῖται δέ, κατὰ τὸν Γεωγράφον, [7] πλησίον Καρύστου καὶ αὐτά, καὶ τὸ ῥηθὲν Μαρμάριον, ἐν ᾧ τὸ ῥηθὲν λατόμιον. [8] Ἐθνικὸν αὐτῶν, Στυριεύς. [9] Τὸ δέ γε Στυράκιον, ἄλλο τι παρὰ

σῶμα, quæ bene contineat, ac conservet corpus. Quamquam nonnulli τὴν εὐωχίαν, *epulationem*, derivatam aliter velint, ἀπὸ τοῦ εὖ ἔχειν, *ex eo, quòd bene sit iis*, qui, in divini Numinis honorem, simul ad hilaritatem conveniunt; iidemque animum suum ad oblectationem remittant. Hæc autem Ocha dicitur quoque, ut ajunt, genere masculino ὁ Ὄχης, *Ocher*. Carystus verò vocabatur etiam Ægæa ab Ægæone, dynastâ, seu viro præpotenti, a quo etiam mare Ægæum. Juxta eam urbem, auctore Geographo, Marmarium fuit, lapicidina columnarum Carystiarum: ubi Marmarini, seu Marmorei Apollinis templum. Eodem etiam auctore, apud eam ipsam urbem lapis nascebatur, quem plectebant, texebantque, ut mantilia inde conficerent: quæ, ubi sordem contraxissent, in flammam conjecta, perinde atque lotione, a maculis, ut ait, purgabantur. Sita est, ut perhibent, Carystus contra Chium, siquis per mare naviget Myrtoum; itaque est appellata a Carysto, Chironis filio: ex quo Chirone nomen illi aliquando fuit Chironia. Carystium tamen vinum apud Alcmanem non inde erat; sed ex Carysto Arcadiæ, sive juxta Geographum, ex Carysto Laconicâ. Styra porro ad hæc usque tempora nomen suum retinent. Sita sunt, juxta Geographum, prope Carystum, tum ipsa, tum Marmarium, de quo diximus: ubi ea etiam, quam diximus, lapicidina. Gentile ejus urbis nomen, Styriensis. Aliud verò a Styris est Styracium, quip-

1. Λέγεται δὲ, φασιν, ἡ Ὄχη αὕτη καὶ ἀρσενικῶς ὁ Ὄχης) Stephanus: Λέγεται καὶ ἀρσενικῶς τὸ ὄρος ὁ Ὄχης. Polit.

2. καὶ Αἰγαία ἀπὸ Αἰγαίωνος) Ægæon idem ac Briareus. *Salvin.* Stephanus, ἀπὸ Αἴγωνος. Polit.

3. Ἦν δὲ καὶ λατόμιον τὸ Μαρμάριον) Strabo lib. 10. pag. 446. πλησίον δὲ τὰ Στύρα, καὶ τὸ Μαρμάριον, ἐν ᾧ τὸ λατόμιον τῶν Καρυστίων κιόνων. Carystiæ columnæ olim perquam celebres. Unde illud Tibulli l. 3. Eleg. 3.

Quidve domus prodest Phrygiis innixa columnis,
Tænare, sive tuis, sive, Caryste, tuis. Politus.

4. Καὶ λίθος) Lapis hic fortasse amiantos, seu asbestos dictus, h. e. intaminatus, & inextinctus. *Salvinus.*

Amiantum lapidem, quem vocant, scribit Dioscorides l. 5. c. 156. in Cypro nasci, quem & in Cypro multum inveniri, testatur Apollonius Dyscolus. Eumdem idem Apollonius ex Sotaco vocatum ait Carystium, a Carysto, ubi nascebatur. Sic autem eum lapidem describit Sotacus: ὁ Καρύστιος, φησὶ, λεγόμενος λίθος ἐκφύεται ἔχων θρυαλλίδας, καὶ χνοώδεις, ἐξ ὧν νήθεται, καὶ ὑφαίνεται χειρομάκτρια. στρέφουσι δὲ ἐξ αὐτοῦ καὶ ἐν λυχνίοις. καὶ ἔστι καιόμενον λαμπρόν, καὶ οὐ κατακάεται. τῶν δὲ χειρομάκτρων τῶν ῥυπαινομένων ἡ πλύσις γίνεται, οὐ δι' ὕδατος, ἀλλὰ φρυγανίζοντες καίουσι, καὶ τότε τὸ χειρόμακτρον ἐπιτίθενται. καὶ ὁ μὲν ῥύπος ἀπορρεῖ, αὐτὸ δὲ λευκὸν, καὶ καθαρὸν γίνεται ὑπὸ τοῦ πυρός. καὶ πάλιν εἰς τὰς αὐτὰς ἐργασίας ἐγχειρίζεται. De eodem Plinius l. 36. c. 19. *Amiantus, alumini similis, nihil igni deperdit.* Simile videtur esse linum asbestinum, quippe simili virtute præditum, quod alicubi in Indiâ nascitur. Vivum id linum vocarunt. Plinius lib. 19. c. 1. *Inventum jam est etiam* (linum) *quod ignibus non absumeretur. Vivum id vocant, ardentesque in focis conviviorum ex eo vidimus mappas, sordibus exustis splendescentes igni magis, quàm possent aquis. Regum inde funebres tunicæ, corporis favillam a reliquo separant cinere. Nascitur in desertis, adustisque sole Indiæ, ubi non cadunt imbres, inter diras serpentes: assuescitque vivere ardendo, rarum inventu, difficile textu propter brevitatem. Rufus de cetero color, splendescit igni. Cum inventum est, æquat pretia excellentium margaritarum. Vocatur autem a Græcis asbestinum ex argumento naturæ.* Hinc a similitudine lapidem ipsum seu Carystium, seu Cyprium, linum, atque etiam carbasum, dixerunt. Nam Carbasus, genus est lini, seu lintei subtilioris. Solinus c. 11. *Carystos aquas calentes habet, Ellopias vocant: & Carystias aves, quæ flammas impunè involant: carbasa etiam, quæ inter ignes valeant.* Carbasa sine dubio intelligis ὑφάσματα ex lapide Carystio. Pausanias in Atticis: λύχνον δὲ τῇ θεῷ (Minervæ) χρυσοῦν Καλλίμαχος ἐποίησεν. ἐμπλήσαντες δὲ ἐλαίου τὸν λύχνον, τὴν αὐτὴν τοῦ μέλλοντος ἔτους ἀναμένουσιν ἡμέραν. ἔλαιον δὲ ἐκεῖνο τὸν μεταξὺ ἐπαρκεῖ χρόνον τῷ λύχνῳ, καὶ κατὰ τὰ αὐτὰ ἐν ἡμέρᾳ καὶ νυκτὶ φαίνοντι. Καὶ οἱ λίνου Καρπασίου θρυαλλίς ἐστιν, ὃ δὴ πυρὶ λίνων μόνον οὐκ ἔστιν ἁλώσιμον. Carpasium hîc linum dici putat Salmasius lapidem Cyprium a Cypri urbe Carpaso, seu Carpasiâ. Sed nemo alius veterum, quod sciam, Carpasium unquam nominat, nec Carpasiæ præcipuè urbi tribuit amiantum. Apollonius Alexandrinus, is, qui Historiam scripsit [illegible], ubi narrat, multum in Cypro amiantum provenire, ulnarum ibi prorsus locorum, in quibus proveniebat, meminit, non Carpasiæ. Τὰ δ' ἐλλύχνια, inquit, μένει τὸν ἅπαντα χρόνον ἀκατανάλωτα καιόμενα μετ' ἐλαίου. [illegible] Γίνεται δὲ ὁ λίθος οὗτος, καὶ ἐν Καρύστῳ μέν, ἀφ' οὗ καὶ τοὔνομα ἔλαβεν· πολὺς δὲ ἐν Κύπρῳ, [illegible] ὡς ἐπὶ Σόλας πορευομένοις, ἐν ἀριστερᾷ τοῦ Ἐλμαίου ἀπὸ [illegible] σταδίων. Immo verò ne Cyprii quidem lapidis nomine amiantum veteres designarunt. Nam lapides plures erant Cyprii, iique maximè nobiles, atque eximii, ut smaragdus, sapphirus, jaspis, achates, cyanus, chalcitis, aliique aliorum generum: in quibus etiam adamas, qui Cyprius vocabatur. Nec inter eos, tamque singulares lapides Cyprios videtur amiantus sic distinctus, ut ipse præ ceteris omnibus Lapis Cyprius κατ' ἐξοχὴν appellaretur. Veteres amiantum, tametsi magnâ copiâ in Cypro gigneretur, tamen Carystium lapidem nuncuparunt. Hunc ipsum nomine ab aliis lapidibus distinctum voluerunt: ut clarè docent verba illa Apollonii, quæ paullò ante attulimus: γίνεται δὲ ὁ λίθος οὗτος καὶ ἐν Καρύστῳ μέν, ἀφ' οὗ καὶ τοὔνομα ἔλαβεν· πολὺς δὲ ἐν Κύπρῳ. Dicit, hunc lapidem multum in Cypro inveniri; sed tamen nomen a Carysto accepisse. Rupes erat quædam apud Carystum, ex qua hic lapis eruebatur. Τὴν ἐν Καρύστῳ πέτραν vocat Plutarchus, quæ Plutarchi jam tempore ferre [illegible] λίθων μαλακῶν νηματωδῶν, videlicet amiantum, cessaverat. Ex his apud Pausaniam, quo loci legimus, Καὶ οἱ λίνου Καρπασίου θρυαλλίς ἐστιν, pro λίνου Καρπασίου scribi ego malim, λίνου Καρυστίου. ut ita a lini similitudine, quemadmodum diximus, linum Carystium appellatum intelligamus, quem lapidem passim Carystium, peculiari notâ, vocabant. Scriptum fortasse per compendium fuerat, λίνου Καρ. Inde aliquis imperitus, qui in genere lini κάρπασον, seu carbasum, maximè celebrari audierat, videtur mihi per errorem legisse Καρπασίου· linumque adeò Carpasium pro Carystio urbis in Pausaniâ obtrusisse. Meliùs *carbasa* dixerit Solinus, *quæ inter ignes valeant*: videlicet Carystia. Sic *Carystias aves* idem Solinus. *Politus.*

5. περὶ τὸν περὶ τὸ Μυρτῷον πέλαγος πλοῦν) Epitome Stephani: πρὸς τῷ Μυρτῴῳ πελάγει. Politus.

6. κατὰ δὲ τὸν Γεωγράφον) Strabo l. 10. p. 446. Κάρυστος δέ ἐστι καὶ ἐν τῇ Λακωνικῇ τόπος τῆς Αἰγύος πρὸς Ἀρκαδίαν, ἀφ' οὗ Καρύστιον οἶνον Ἀλκμὰν εἴρηκε. De hoc item vino Athenæus lib. 1. c. 24. καὶ τοῦ ἐν Καρύστῳ, ὅς ἐστι πλησίον Ἀρκαδίας. Politus.

7. πλησίον Καρύστου καὶ αὐτά) Geographus: πλησίον δὲ τὰ Στύρα, καὶ τὸ Μαρμάριον, ἐν ᾧ τὸ λατόμιον τῶν Καρυστίων κιόνων. Polit.

8. Ἐθνικὸν αὐτῶν, Στυρεύς) Stephano, atque aliis, Στυρεύς. Politus.

9. Τὸ δέ γε Στυράκιον) Unde, auctore Stephano, Apollo Στυρακίτης. Politus.

quippe mons Cretæ. Styrax tamen qui dicitur, arbor est: qua ex arbore spicula, quæ vocant styracia, corneis similia. Eversa autem sunt Styra a Phædro, duce Atheniensium.

XXXVIII. Atque hæ quidem urbes Elephenoris. Qui verò imperio ejus parebant, communiter Abantes. Sic enim ait: *Hunc simul Abantes sequebantur, veloces ii, ab occipite comati, hastatique, quique fraxineis hastis porrectis, hostium thoraces in eorumdem pectoribus disrumpere cuperent.* Jam autem diximus id, quod hoc loci veteres observant, Poëtam, tametsi Eubœam novit, tamen non nominare Eubœenses: quemadmodum etiam, quum dicat Ilium, tamen ejus cives minimè vocat Ilienses. Et sic Siculos appellat; non tamen Siciliam, sed Sicaniam. Sic etiam, auctore Geographo, dicta urbs est Babylon: & tamen Babylonii, quod nomen est gentis, non ab ipsâ urbe sunt appellati, sed a regione. His addit Porphyrius, Zelitarum regionem vocatam esse Lyciam, eodem nomine, atque vocata est Lycia ad Xanthum; & tamen habitatores non dictos esse Lycios; sed, diverso nomine, Troas. Sic & eos, qui ex Elide, sive Eleos, in eorumdem ipsorum catalogo Epeos nominatos comperiemus: præterquam quòd in libro α de Thebe Atramyttene notavimus, ejus urbis habitatores non Thebæos; sed alio nomine, Cilicas appellatos. Ad hæc sciendum, Poëtam Eubœam, non totam insulam,

ρα τὰ Στύρα ἐστιν, ὄρος Κρήτης ὄν. [1] Ὁ μέντοι στύραξ, φυτόν ἐστιν. [2] ἐξ οὗ ἀκοντίσματα φασὶ στυράκια, ἐοικότα τοῖς κρανεΐνοις. Κατεστράφη δὲ τὰ Στύρα ὑπὸ Φαίδρου, Ἀθηναίων στρατηγοῦ.

λη΄. Καὶ πόλεις μὲν αὗται τῆς περὶ Ἐλεφήνορα· κοινῶς δὲ οἱ ὑπ' αὐτὸν, Ἄβαντες. Φησὶ γάρ· Τῷ δ' ἅμ' Ἄβαντες ἕποντο, θοοὶ, ὄπιθεν κομόωντες, αἰχμηταὶ, μεμαῶτες ὀρεκτῇσι μελίῃσι θώρηκας ῥήξειν δηΐων ἀμφὶ στήθεσσιν. Εἴπομεν δὲ ἤδη, [3] ὅτι σημειοῦνται ἐνταῦθα οἱ παλαιοὶ, ὡς Εὔβοιαν μὲν οἶδεν ὁ Ποιητὴς, Εὐβοεῖς δὲ οὐ λέγει· ὥσπερ καὶ Ἴλιον λέγων, Ἰλιεῖς οὐ φησι τοὺς ἐξ αὐτῆς. Οὕτω δὲ καὶ [4] Σικελοὺς μὲν λέγει, Σικελίαν δὲ οὔ· ἀλλὰ Σικανίαν. Καὶ ὁ Γεωγράφος δέ φησιν, ὅτι οὕτω καὶ Βαβυλὼν μὲν, πόλις· [5] Βαβυλώνιοι δὲ τὸ ἐθνικὸν, οὐκ ἀπ' αὐτῆς, ἀλλ' ἀπὸ τῆς χώρας. Καὶ Πορφύριος δὲ ἐφιστᾷ, ὅτι τὴν ἐκ Ζελείας τὴν χώραν, Λυκίαν ἐκάλει, συνωνύμως [6] τῇ ἐν τῷ Ξάνθῳ· [7] τοὺς δὲ οἰκήτορας, οὐ Λυκίους, ἀλλ' ἑτερωνύμως, Τρῶας. Οὕτω δὲ καὶ τοὺς ἐξ Ἤλιδος, εὑρήσομεν ἐν τῷ αὐτῷ καταλόγῳ καλουμένους Ἐπειούς. Ἐρρέθη δὲ ἐν τῇ α΄ ῥαψῳδίᾳ, καὶ [8] ὅτι οἱ τῆς Ἀτραμυττηνῆς Θήβης, οὐ Θηβαῖοι, ἀλλ' ἑτερωνύμως ἐλέγοντο Κίλικες. Ἰστέον δὲ καὶ, ὅτι Εὔβοιαν ὁ Ποιητὴς, [9] οὐ τὴν ὅλην αἰ- Bas. p. 213.

1. Ὁ μέντοι στύραξ, φυτόν ἐστιν) Atqui ipsa quoque urbs Euboica dicta alicubi videtur Στύραξ. Hesychius: Στύραξ, πόλις Εὐβοίας. Verùm hæc urbs, communiter Στύρα. Ὁ στύραξ, arbor est, itemque lacryma ejusdem arboris. Nam vehementer errat Henricus Stephanus, cui in hac significatione, genere στύραξ est muliebri. De lacrymâ Dioscorides lib. 1. c. 79. Στύραξ δάκρυόν ἐστι δένδρου τινὸς ὁμοίου κυδωνέᾳ. ἀρεστὸς δὲ ὁ ξανθὸς, καὶ λιπαρὸς, ῥητινώδης, θρόμβους ἔχων ὑπολεύκους, ἐπιδιαμένων τῇ εὐωδίᾳ ἐπὶ πλεῖστον, καὶ ἐν τῷ μαλάσσεσθαι ὑγρὸς μέλιτι ὑποδιδούς. De arbore ipsâ Strabo lib. 12. πλεῖστος ὁ στύραξ αὐτόθι καὶ τοῖς (Πισίδαις) δένδρον οὐ μέγα ὀρθόφυτον. quæ quidem arbor ita describitur a Plinio: *Arbor est eodem nomine, cotoneo malo similis, lacryma ex austero jucundiore, intus similitudo arundinis, succo pregnans.* Ex hac igitur arbore sunt ea, quæ dicit Eustathius, ἀκοντίσματα στυράκια. Strabo lib. 12. ἀφ' οὗ (στύρακος) καὶ τὰ στυράκινα ἀκοντίσματα, ὅμοια τοῖς κρανείνοις. Malè libri editi, κρανέινοις. Ubi vides, ἀκοντίσματα ἐπιθετικῶς dicta στυράκινα, pariter atque κρανεῖνα. Eadem Eustathius στυράκιον. Inde ὁ στύραξ, pars etiam hastæ, ipsaque lancea. Λόγχη Hesychio. Sed aliis pars est hastæ superior, seu summa, videlicet cuspis, qua infligitur vulnus; aliis pars hastæ ima, seu inferior, qua in terram hasta infigitur. Utraque enim, cuspis: & de utraque cuspide intelligi videtur στύραξ ab Hesychio, quippe cui non modò exponatur σαυρωτὴρ τοῦ δόρατος, verùm etiam λόγχη. Λόγχη autem Polluci est τὸ τοῦ δόρατος πρόχειν σιδήριον· quæ etiam dicta αἰχμὴ, & ἐπιδορατίς. Itaque στύραξ Polluci, inter nomina armorum, cuspis est superior, seu anterior, hastæ: τὸ δὲ πρόχειν, αἰχμὴ, καὶ ἐπιδορατὶς, καὶ στύραξ. Nomina hæc tria sunt cuspidis anterioris, ac prominentis. Verùm idem Pollux alibi τὸν στύρακα inter nomina enumerat cuspidis imæ, ac posterioris. Sic enim ille lib. 10. Δόρατα, ἀκόντια, ἀκοντίσματα, ἀκοντιον· καὶ τι τὸ δόρατος ἐσχάτου, σαυρωτὴρ, καὶ στύραξ, καὶ στυράκιον, καὶ τὸ πρόχειν σιδήριον, λόγχη, αἰχμὴ, ἐπιδορατίς. Atque in hac posteriore significatione frequentiùs ab aliis sumitur. Harpocration: Στύραξ καλεῖται τὸ κάτω τοῦ δόρατος ξιφίδιον, ὃ κατακηγνύουσιν εἰς τὴν γῆν ἱδρύοντες. Quæ verba transcripserunt Etymologus, & Suidas. Rursus Saidas: Στύραξ, ὁ σαυρωτὴρ καλούμενος, ἡ τὸ δόρατος ἀρχὴ, ἐφ' ἧς στηρίζεται. Portus pro ἀρχὴ conjiciebat αἰχμὴ. quæ conjectura non displicebat Kustero. Ac ea mihi non probatur: quia Etymologus etiam scribit ἀρχὴ· nec αἰχμὴ videtur esse quælibet extrema pars hastæ; sed hæc una assignata propriè est a Græcis significandæ ἐπιδορατίδι. Suidas alibi: Αἰχμὴ, ἡ ἐπιδορατὶς, ὁ σίδηρος τοῦ δόρατος. Item Hesychius: Αἰχμὰς, τὰς ἐπιδορατίδας, τὰ σίδηρα τῶν δοράτων. Et, Αἰχμὴ, ἐπιδορατὶς, ὁ σίδηρος τῶν δοράτων. videlicet ὁ πρόχειν σίδηρος. ut disertè Pollux: τὸ πρόχειν σιδήριον, λόγχη, αἰχμὴ, ἐπιδορατίς. Nec aliam significationem præ se fert etymologia τῆς αἰχμῆς παρὰ τὸ αἷμα χέειν, *a fundendo sanguine*, quod nullo modo quadrat in partem hastæ posteriorem: quam στύρακα, vocat Suidas. Non est igitur apud Saidam στύραξ, αἰχμὴ τοῦ δόρατος, sed ἀρχή. Inde a στύραξ, tamquam per diminutionem nominis, στυράκιον. Pollux: καὶ στύραξ, καὶ στυράκιον. Scholiasta Thucydidis: στυράκιόν ἐστιν ὁ καλούμενος σαυρωτὴρ τῶν δοράτων. Στυρακίου ἀκοντίου dixit Thucydides lib. 2. c. 4. in illis verbis: τῶν δὲ Πλαταιέων τις τὰς πύλας, ᾗ ἐσῆλθον, καὶ αἵπερ ἦσαν μόναι ἀνεῳγμέναι, ἔκλῃσε, στυρακίῳ ἀκοντίου ἀντὶ βαλάνου χρησάμενος ἐς τὸν μοχλόν. Sic apud Thucydidem legebant Pollux, Harpocration, & Suidas: ita ut στυράκιον ἀκοντίου idem sit, atque τὸ κάτω τοῦ δόρατος ξιφίδιον. Nam qui τὸ στυράκιον ibi intellexerant τὸ ξύλον τοῦ ἀκοντίου, insipientiæ reprehenduntur a Scholiastâ, eo quòd totum οὐκ ἐδύνατο ἐν τῷ μοχλῷ καταπηγνύναι· οὐ δὲ ὑπάρχειν, ἐσεσώθη οὐ ὑπὸ τινος τῶν Θηβαίων. Sed auctor Magni Etymologici legit στυρακίῳ ἀκοντίῳ. perinde quasi ἐπιθετικῶς, στυράκιον ἀκόντιον dictum ibi sit telum styracium, sive ex styrace: ut στυράκινα ἀκοντίσματα dicit Geographus, quæ in usu olim erant ex styrace arbore, similiaque erant corneis. *Polet.*

2. ἐξ οὗ ἀκοντίσματα φασὶ στυράκια) Styrax Polluci ἐπιδορατίς, αἰχμή. *hasta mucro, cuspis*. Solvinus.

3. ὅτι σημειοῦνται ἐνταῦθα οἱ παλαιοί) ex Geographo. *Polit.*

4. Σικελοὺς μὲν λέγει, Σικελίαν δὲ οὔ· ἀλλὰ Σικανίαν) Σικελοὺς vocat Poëta l. υ Odyss. v. 383. Σικανίην verò, seu Σικανίαν, l. ω Odyss. in hoc versu:

Πλαγχθ' ὑπὸ Σικανίης δεῦρ' ἐλθέμεν, οὐκ ἐθέλοντα.

Quare nihil erat, quòd Plinius notaret de Siciliâ, Sicaniam eam dictam Thucydidi: quando, ne taceam de aliis Græcis scriptoribus, vetustissimus illorum omnium Homerus hoc eam nomine nuncupaverit. *Politus.*

5. Βαβυλώνιοι δὲ τὸ ἐθνικὸν, οὐκ ἀπ' αὐτῆς, ἀλλ' ἀπὸ τῆς χώρας) Strabo lib. 16. Ὥσπερ δὲ Βαβυλωνίους τοὺς χώρας καλοῦμεν, ὅπου καὶ τὰς ἄνδρας τοὺς ἐκεῖθεν Βαβυλωνίους καλοῦμεν, οὐκ ἀπὸ τῆς πόλεως, ἀλλ' ἀπὸ τῆς χώρας. Politus.

6. τῇ ἐν τῷ Ξάνθῳ) Malim, τῇ ἐπὶ τῷ Ξάνθῳ. Urbs Lyciæ maxima, Xanthus: itemque fluvius cognominis. *Polit.*

7. τοὺς δὲ οἰκήτορας, οὐ Λυκίους, ἀλλ' ἑτερωνύμως, Τρῶας) Horum regio, qui Pandaro parebant, Troja Minor appellata, ἡ περὶ Ζέλειαν. Itaque Homerus Pandarum ait ἄρχειν Τρώων, & ἡγεμόνα Τρώων, nimirum, ut notat Eustathius, τῶς Ζελειτῶν. Politus.

8. ὅτι οἱ τῆς Ἀτραμυττηνῆς Θήβης) l. οἱ Ἀδραμυττηνῆς. Polit.

9. οὐ τὴν ὅλην οἶδε νῆσον, ἀλλά τι μέρος αὐτῆς) perinde quasi Homerus Εὔβοιαν non insulam dixerit, sed urbem. Certè quidem scribit Geographus, urbem ibi fuisse Eubœam, terræ demum motu absorptam, cujus Æschylus in Pontio Glauco meminerit. Politus.

δὲ νῆσον, ἀλλά τι μέρος αὐτῆς. ὅθεν οὐδὲ εἶχε κοινῶς Εὐβοεῖς εἰπεῖν τοὺς ὑπὸ τῷ Ἐλεφήνορι τεταγμένους· ὥσπερ οὐδὲ Ἐρετριεῖς κοινῶς, ἢ Χαλκιδεῖς. ὅθεν τὸ κοινὸν εἶπε τοὺς Ἄβαντας, εἰς ὃ πάντες οἱ τῆς νήσου ὑπέπιπτον. ἀφ' ὧν καὶ [1] Ἀβαντὶς Εὔβοια, [2] ὡς ἀπὸ Ἄβαντος τοῦ Ἀργείου, ἢ υἱοῦ Ποσειδῶνος, καὶ Ἀρεθούσης. ἧς ὁμώνυμος ἡ προῤῥηθεῖσα πηγὴ Ἀρέθουσα. [3] Οἱ δὲ λέγουσι καὶ, ὅτι Θρᾷκες, κατὰ Ἀριστοτέλην, ὁρμηθέντες ἐξ Ἄβας τῆς Φωκικῆς, ἐπῴκησαν τὴν νῆσον, καὶ ἐπωνόμασαν Ἄβαντας τοὺς ἐκεῖ. οἱ δὲ, ἀπὸ ἥρωος φασὶν Ἄβαντος κληθῆναι, καθὰ καὶ Εὔβοιαν ἀπὸ ἡρωΐνης. Σημείωσαι οὖν, ὅτι, ὥσπερ ἔθνος μὲν οἱ Βοιωτοὶ, καὶ οἱ Φωκεῖς, καὶ οἱ Λοκροὶ, περὶ ὧν ἐῤῥέθη, πόλεις δὲ αὐτῶν αὗται, καὶ ἐκεῖναι, οὕτω καὶ ἐθνικὸν μὲν ἐνταῦθα, οἱ Ἄβαντες· αἱ δὲ κατ' αὐτοὺς πόλεις, ἡ δεῖνα, καὶ ἡ δεῖνα.

λθ'. Ἔστι δὲ καὶ ἱστορία γενεαλογικὴ, δηλοῦσα περί τε Ἀβάντων, καὶ τοῦ προῤῥηθέντος Δίου, καὶ περὶ ἑτέρων τινῶν χρησίμων, τοιαύτη. Ἐρεχθέως, υἱοῦ Πανδίονος, γίνεται Κέκροψ, [4] Ὀρνεύς, Πάνδωρος, Μητίων. ὧν Ὀρνέως μὲν, Πετεώς. οὗ Μενεσθεὺς ὁ ῥηθησόμενος τῶν Ἀθηναίων βασιλεύς. Πάνδωρος δὲ Εὔβοιαν οἰκίζει, οὗ Ἄλκων, καὶ Δίας, ὧν ὁ μὲν Δῖον κτίζει· ὁ δ' Ἄλκων Ἄβαντα ἴσχει, ὃς Ἄβαντας ἐκάλεσεν. οὗ Χαλκώδων, οὗ Ἐλεφήνωρ ὁ προῤῥηθεὶς τῶν Ἀβάντων βασιλεύς. Ἐν δὲ τοῖς τοῦ Πορφυρίου φέρεται καὶ ταῦτα. Ἄτλαντος, καὶ Πληϊόνης τῆς Ὠκεανοῦ, Ἀλκυόνη, ἧς, καὶ Ποσειδῶνος, Ὑπέρης. οὗ Ἀρέθουσα ἡρωῒς γυνὴ ἧς, καὶ Ποσειδῶνος, Ἄβας. οὗ Χαλκώδων, οὗ Ἐλεφήνωρ. Ἡ δὲ ῥηθεῖσα γυνὴ Ἀρέθουσα, κληθῆναι δέδωκεν ἐξ ἑαυτῆς, τὴν Εὐβοΐδα πηγὴν, Ἀρέθουσαν· ἧς [5] ὁ χρησμὸς ἐμνήσθη, ὡς πρὸ βραχέων ἐῤῥέθη. Ὅτι δὲ οὕτω ἐπίσημος ὁ Χαλκώδων, [6] ὡς ἀπ' αὐτοῦ καὶ Χαλκωδοντίδας λέγεσθαι τοὺς Εὐβοεῖς, δηλοῖ Εὐριπίδης Ἴωνι, εἰπὼν τοῖς Ἀθηναίοις, τοῖς τε Χαλκωδοντίδαις, οἳ γῆν ἔχουσιν Εὐβοΐδα.

Rom.p.282. μ'. Ὄπιθεν δὲ κομόωντας τοὺς Ἄβαντας λέγει, κατά τι ἔθος ἴδιον. Φασὶ γὰρ οἱ παλαιοὶ, ὅτι Κουρῆτες ἐν Χαλκίδι [7] ᾤκησαν. συνεχοῦς δὲ πολέμου ὄντος αὐτοῖς [8] περὶ τοῦ Ληλαντίου πεδίου, ἐπεὶ τῆς κόμης οἱ πολέμιοι δραττόμενοι, κατέσπων αὐτοὺς, [9] ὀπισθόκομοι γεγόνασι, τὰ ἔμπρο-

lam, sed partem ejus quamdam, intelligere. Unde nec Elephenoris milites communiter poterat nominare Euboëoses: sicuti neque Eretrienses communiter, aut Chalcidenses. Hinc communi usus est Abantum nomine, quod insulares omnes complectebatur. Ab his etiam Eubœa Abantis, quippe ab Abante Argivo, vel filio Neptuni, & Arethusæ: cujus cognominis fons, de quo supra egimus, Arethusa. Verùm alii dicunt, Thraces, juxta Aristotelem, ex Abà Phocidis urbe profectos, insulam hanc tenuisse, ejusque habitatoribus Abantum nomen imposuisse. Alii, ab Abante heroë nuncupatos ipsos tradunt, quemadmodum etiam Eubœam ab ejus nominis heroinâ. Sicuti igitur gens Bœoti, & Phocenses, & Locri, de quibus dictum est; eorum verò urbes, hæ, & illæ; ita etiam hoc loci observe, gentis esse nomen, Abantes; urbes verò ipsorum, hanc esse, & illam.

XXXIX. Est etiam historia, per generis seriem deducta, qua res Abantum, & Dii, de quo diximus supra, aliaque etiam nonnulla percommoda, atque utilia, illustrentur: eaque historia est hujusmodi. Erechtheo, Pandionis filio, nascuntur Cecrops, Orneus, Pandorus, Metion. Orneo ortus est Peteus, Peteo Menestheus, is, qui commemorabitur, rex Atheniensium. Pandorus Eubœam condit, pater idem Alconis, & Diantis: ex quibus hic Dium ædificat, Alcon filium habet Abantem. Nomen Abas dedit Abantibus. Abante natus Chalcodon, Chalcodonte Elephenor, is, de quo supra mentionem fecimus, rex Abantum. Quin & apud Porphyrium hæc afferuntur: Atlante, & Pleione, quæ filia erat Oceani, nata est Alcyone. Alcyone, & Neptuno Hyperes, pater heroidis mulieris Arethusæ. Ex hac, & Neptuno ortus Abas, pater Chalcodontis, avus Elephenoris. Quæ porrò commemorata est mulier Arethusa, de suo ipsa nomine appellandum reliquit Euboicum fontem, Arethusam: cujus, ut paullò ante dictum est, oraculum meminit. Ceterùm nomine adeo insigni, atque illustri fuit Chalcodon, ut ab eo Euboenses ipsi Chalcodontidæ vocarentur, ut Euripides Jone ostendit, his verbis: *Atheniensibus, & Chalcodontidis, qui terram tenent Euboicam.*

XXXX. Comatos a tergo Abantas dicit, ex propriâ quadam gentis ejus consuetudine. Tradunt enim scriptores prisci, Curetas in Chalcide habitasse; cumque perpetua iis esset de Lilantio campo dimicatio, eosque hostes comâ apprehensos prosternerent, capillatum occiput, detonsum sinciput gerere instituisse: ideoque Curetas

1. Ἀβαντὶς Εὔβοια) itemque Ἀβαντιάς. Polit.
2. ὡς ἀπὸ Ἄβαντος) ἀπὸ τοῦ Ἄβαντος γενικῆς, ὡς Ἐλευσὶς ἀπὸ τοῦ Ἐλευσῖνος. Namque Ἀβαντιάς videtur esse ἀπὸ τοῦ Ἀβαντίου, ὡς ἀπὸ τοῦ Ἐλευσίνιος Ἐλευσινιάς. ex Stephano. Politus.
3. Οἱ δὲ λέγουσι) Strabo lib. 10. Polit.
4. Ἀρνεὺς) Scribo Ὀρνεύς. & paullo post: ὧν Ὀρνέως μὲν, Πετεώς. Malè ibi quoque Ἀρνέως. Pater enim Petei, Orneus, a quo Orneæ, & Orneatæ. Pausanias Corinthiacis c. 25. ἐκαλεῖτο δὲ ἀπὸ Ὀρνέως, τοῦ Ἐρεχθέως. τοῦ δὲ Ὀρνέως ἦν παῖς Πετεώς. τοῦ δὲ Μενεσθεύς, ὃς Ἀγαμέμνονι μετὰ Ἀθηναίων τὴν Πριάμου συγκαθεῖλεν ἀρχήν. Polit.
5. ὁ χρησμὸς) quod oraculum, teste Strabone lib. 10. p. 449. ditum est Ægiensibus. Polit.
6. ὡς ἀπ' αὐτοῦ καὶ Χαλκωδοντίδας λέγεσθαι τοὺς Εὐβοεῖς) Lege Χαλκωδοντίδας. ut & paullò post Χαλκωδοντίδαις, non Χαλκωδοντίδαις, legendum in loco Euripidis. Namque ita Euripides in Jone,

Ἴσ' ἂν Ἀθηναίοις, τοῖς τε Χαλκωδοντίδαις,
Οἳ γῆν ἔχουσ' Εὐβοΐδα, πολέμιος κλύδων.

Sic a Cecrope appellati sunt Athenienses, Κεκροπίδαι. Et inter populos Atticæ, a Titaco dicti Τιτακίδαι, a Dædalo Δαιδαλίδαι, a Semacho Σημαχίδαι. Sic igitur & Euboenses, a Chalcodonte Χαλκωδοντίδαι. a quo etiam ipsa insula, Χαλκωδοντίς, Plinius de Eubœa: *Antea vocitata est Chalcodontis.* Harduinus ibi rescribit *Chalcodotis*, quòd æs prima dederit. Imperitè. A Chalcodonte, maximè insigni, & illustri Heroë, vocata est aliquando Eubœa, *Chalcodontis*: ut & ab Abante, Abantis. *Politus.*
7. ᾤκησαν) συνῴκησαν, ex Strabone. *Polit.*
8. περὶ τοῦ Ληλαντίου) Et sic etiam supra scripserat Eustathius. Strabo Λήλαντον. Polit.
9. ὀπισθόκομοι) ὄπισθεν κομῶντες. Polit.

retas appellatos ἀπὸ τῆς κουρᾶς, *a tonsurâ*; statuasque apud eos hoc habitu extitisse. Quum verò inde in Ætoliam commigrassent, Acarnanas dicunt eos vocatos, propterea quòd intonsa ipsi capita servabant. Sed de Curetibus, atque Acarnanibus fusiùs hæc postea commemorabuntur, ad illud Poëtæ: *Curetesque pugnabant, & Ætoli.* Quin etiam veteres notant, peculiare illud, ac præcipuum in tonsurâ Euboënsium fuisse, ut longas ab occipite comas, fortitudinis gratiâ, haberent.

XXXXI. Ceterùm τὸ ὄπισθεν, *a tergo*, hoc etiam loci Poëta dicit ὄπιθεν, per ellipsin τοῦ σ', propter necessitatem metri. Hæc enim vox naturâ suâ est cum τῷ σ', quippe per syncopen contracta ex ὀπίσω, *retrorsum*. Præterea hastâ armatos, ac bellatores, Abantas fuisse, tum illud ostendit, quod historiarum monumentis proditum est, turpe videlicet apud eos habitum, sagittis uti, tum ipse etiam ostendit Poëta, quatenus explicat, quid significet hæc vox αἰχμηταὶ, *hastis armati, ac bellatores*, dum eos promptos, paratosque fuisse dicit ad hostium thoraces, porrectis fraxineis hastis, disrumpendos. Verè enim bellatores, atque hastati, qui tales fuisse referuntur. Sunt autem μελίαι, *fraxini*, eædem, atque hastæ, eo quòd ex ligno fraxini conficerentur; ὀρεκταὶ verò, eædem, atque porrectæ, & extensæ in hostes: ita ut Abantes αἰχμηταὶ, *hastati*, sint, qui non dimittunt τὰς αἰχμὰς, *hastas*, sed manibus porrigunt, seu extendunt, atque ita feriunt. Ὀρέξαι enim est a manu ferire, seu hastam manu tentam incutere. Unde & ὀρεκτὴ μελία, *fraxinea hasta porrecta, atque extenta*. Verùm hac de re antiquus auctor eruditè in hunc modum disserit: Duplex, inquit, usus est hastarum. Unus, a manu, seu cominus, quando hastæ dicuntur ἀγχέμαχα, *cominus pugnantes, seu quibus cominus pugnatur*, & ὀρεκταὶ, *porrectæ, atque extentæ*. Alter, ut in telis, atque jaculis. Sicuti & contus utrumque usum præstat, tum conferendæ videlicet cominus pugnæ, tum ut eminus emittatur. quam ad rem salissa valet, & pilum. Ubi & observa, convenire inter sese, ac differre

προσθεν κειρόμενοι. διὸ καὶ Κουρῆτες ἀπὸ τῆς κουρᾶς ἐκλήθησαν. [1] καὶ ἀγάλματά εἰσι παρ' αὐτοῖς οὕτως ἔχοντα. [2] Μετοικήσαντας δὲ εἰς Αἰτωλίαν, φασὶν Ἀκαρνᾶνας κληθῆναι, διὰ τὸ ἀκούρους φυλάσσειν τὰς κεφαλάς. Περὶ δὲ Κουρήτων, καὶ Ἀκαρνάνων, ἐν τοῖς μετὰ ταῦτα πλατύτερον ῥηθήσεται, [3] ὅπου ἐρεῖ ὁ Ποιητής· Κουρῆτές τ' ἐμάχοντο, καὶ Αἰτωλοί. Οἱ δὲ παλαιοὶ λέγουσι καὶ, ὅτι ἴδιον κουρᾶς Εὐβοέων, [4] τὸ βαθείας ἔχειν τὰς ὄπισθεν κόμας, ἀνδρείας χάριν.

μα'. Τὸ δὲ ὄπισθεν, ὄπιθεν καὶ ἐνταῦθα ὁ Ποιητὴς εἶπε, κατ' ἔλλειψιν τοῦ σ', διὰ χρείαν μετρικήν. Φύσει γὰρ σὺν τῷ σ' ἐστίν, [5] ὡς ἐκ τοῦ ὀπίσω συγκοπέν. Ὅτι δὲ οἱ Ἄβαντες αἰχμηταὶ, δηλοῖ μὲν καὶ [6] ἡ ἱστορία, εἰποῦσα, αἰσχρὸν εἶναι παρ' αὐτοῖς τὸ τοξεύειν· δηλοῖ δὲ καὶ ὁ Ποιητὴς, ἑρμηνεύων τὴν λέξιν, ἐν τῷ εἰπεῖν, αὐτοὺς προθυμεῖσθαι θώρηκας ῥήξειν δηΐων ὀρεκτῇσι μελίαις. Αἰχμηταὶ γὰρ πάντως οἱ τοιοῦτοι. Εἰσὶ δὲ μελίαι μὲν, τὰ δόρατα, [7] διότι ἀπὸ ξύλου μελίας ἐσκευάζετο· ὀρεκταὶ δὲ, αἱ ἐκτεινόμεναι κατὰ τῶν πολεμίων, ἵνα ὦσιν Ἄβαντες αἰχμηταὶ, οἱ μὴ ἀφιέντες τὰς αἰχμὰς, ὀρέγοντες δὲ ταῖς χερσὶ, καὶ οὕτω πλήσσοντες. Ὀρέξαι γὰρ τὸ ἐκ χειρὸς πατάξαι. [8] ὅθεν καὶ ὀρεκτὴ μελία. [9] Ἡ δὲ σοφωτέρα περὶ τῶν τοιούτων ὁμιλία ἡ παλαιὰ, τοιαύτη. Διττὴ ἡ τῶν δοράτων, φησὶ, χρῆσις. ἡ μὲν, ἐκ χειρὸς, ὅτε καὶ ἀγχέμαχα, καὶ ὀρεκτὰ λέγονται· [10] ἡ δὲ, ὡς ἐν παλτοῖς. [11] καθὰ καὶ ὁ κοντὸς ἀμφοτέρας τὰς χρείας ἀποδίδωσι. [12] συστάδην τε γὰρ, καὶ κοντοβολοῦντων. ὅπερ καὶ [13] ἡ σάρισα δύναται, [14] καὶ ὁ ὑσσός. Ἔνθα καὶ σημείωσαι κοινωνίαν, καὶ διαφορὰν δόρατος,

1. *καὶ ἀγάλματά εἰσι παρ' αὐτοῖς οὕτως ἔχοντα*) Hæc verba non leguntur apud Strabonem. *Politus.*

2. *Μετοικήσαντας δὲ εἰς Αἰτωλίαν, φασὶν Ἀκαρνᾶνας κληθῆναι*) l. Μετοικήσαντες. Verùm non universè Curetas in Ætoliam profectos Acarnanum appellationem obtinuisse narrat ex Archemacho Geographus; sed eos, qui trans Acheloum habitarent. *μετοικῆσαι δ' εἰς τὴν Αἰτωλίαν, καὶ κατασχόντας τὰ περὶ Πλευρῶνα χωρία· τοὺς δὲ πέραν οἰκοῦντας τοῦ Ἀχελώου, διὰ τὸ ἀκούρους φυλάττειν τὰς κεφαλὰς, Ἀκαρνᾶνας καλέσαι.* Politus.

3. *ὅπου ἐρεῖ ὁ Ποιητής*) Il. ι v. 544. *Polit.*

4. *τὸ βαθείας ἔχειν τὰς ὄπισθεν κόμας, ἀνδρείας χάριν*) Vetus Scholiasta: Ὄπιθεν κομόωντες· τὰ ὀπίσω μέρη τῆς κεφαλῆς κομῶντες, ἀνδρείας χάριν. Ἴδιον δὲ τοῦτο τῶν Εὐβοέων κουρᾶς τὰς ὄπισθεν θρίχας βαθείας ἔχειν. Politus.

5. *ὡς ἐκ τοῦ ὀπίσω συγκοπέν*) Etymologici Magni Auctor: ὄπιθεν, ὀπίσω· Στὸ δ' ὄπισθεν. ἀπὸ τὸ ὀπίσω, ὀπίσωθεν, καὶ συγκοπῇ τῆς ωι συλλαβῆς. ὁ δὲ ὄπισθεν, ἀποκοπῇ τοῦ σ. Politus. ab ὀπίσω, *retro*, esset ὀπίσωθεν, ut ab ἔξω, *extra*, fit ἔξωθεν. ab ἔσω, *intra*, ἔσωθεν. Sed per syncopen factum est ὄπισθεν. & poeticè ὄπιθεν. sic πολλάκι pro πολλάκις apud Poëtas: ubi sigma ob metri necessitatem eliditur, eo propemodum more, quo apud Latinos veteres litera s in fine elidebatur. Lucretius: *Lumina quin etiam solis bonus Ancu' reliquit.* Ennius: *Aspicite, o cives, senis Ennii imagini' formam.* Salvinus.

6. *ἡ ἱστορία, εἰποῦσα, αἰσχρὸν εἶναι παρ' αὐτοῖς τὸ τοξεύειν*) Unde olim Archilochus:

Οὔτοι πόλλ' ἐπὶ τόξα τανύσσεται, οὐδὲ θαμειαὶ
Σφενδόναι, εὖτ' ἂν δὴ μῶλον Ἄρης συνάγῃ
Ἐν πεδίῳ· ξιφέων δὲ πολύστονον ἔσσεται ἔργον.
Ταύτης γὰρ κεῖνοι δαήμονές εἰσι μάχης
Δεσπόται Εὐβοίας δουρικλυτοί.

Politus.

7. *διότι ἀπὸ ξύλου μελίας ἐσκευάζετο*) Sic buxus, πυξὶς, pro tibiâ: quia e buxo, atque loto conficeretur. *Salvinus.*

8. *ὅθεν καὶ ὀρεκτὴ μελία*) Hesychius: Ὀρεκτῇσι, μελίῃσιν. αἷς ὀρέγοντο, καὶ οὐκ ἐν διαστήματι χειρὸς συνεστήκεσαν, καὶ κατέτεινον τὰ δόρατα. Politus.

9. *Ἡ δὲ σοφωτέρα περὶ τῶν τοιούτων ὁμιλία ἡ παλαιά*) Ex Strabone. *Politus.*

10. *ἡ δὲ, ὡς ἐν παλτοῖς*) Strabo: ἡ δ' ὡς παλτοῖς, sine τῷ ἐν. Παλτὸν porrò τὸ ἀκόντιον. Hesychius: Παλτά, ἀκόντια. Παλτῷ, ἀκοντίῳ. Pollux, de armis Barbaricis: παλτὸν Μηδικὸν, τὸ ἀκόντιον. Arrianus alicubi: Ἐξηκόντιζον εἰς τοὺς προσκεχωρηκότας τῷ τείχει, οἱ μὲν παλτά, οἱ δὲ τοξεύματα. Xenophon De Institut. Cyri lib. 8. οἱ δ' αὖ πολέμιοι, ὡς εἶδον τοὺς Μήδους προσελαθέντας, ἐξακοντισάμενοι οἱ μὲν τὰ παλτά, οἱ δὲ τὰ τόξα, ἔφευγον. Nihilominus tamen παλτὰ etiam aliquando τὰ δόρατα, quibus fit χερσὶ pugnatur. Eidem Hesychio παλτά, λόγχαι. Suidas: Παλτά, τὰ δόρατα. De hoc genere hastæ Xenophon: ἐν δὲ τῇ δεξιᾷ ἔχων παλτὸν ὡς ἐξήνεγκε, ἔμπροσθεν μὲν λόγχην ἔχον, ὄπισθεν δὲ αὐτὸ τὸ ξύλον σφαιροειδές. Itaque utrique usui videntur olim fuisse παλτά. Xenophon De Inst. Cyri l. 4. παλτὰ δὲ, ὡς καὶ μεθιέντες, καὶ ἔχοντες χρῆσθαι. Politus.

11. *καθὰ καὶ ὁ κοντός*) Aliis κόντος, παροξυτόνως. Hesychius: Κόντος, δόρυ. Politus.

12. *συστάδην τε γὰρ, καὶ κοντοβολοῦντων*) Legunt hodie in Strabone: καὶ γὰρ συστάδην χρώμεθα, καὶ κοντοβολοῦντες. Politus.

13. *ἡ σάρισα*) Suidas: Σάρισα, εἶδος ἀκοντίου Ἑλληνικοῦ. δόρυ μακρὸν παρὰ Μακεδόσι. Duplici hoc explicatione complecti videtur, atque exprimere utrumque usum sarissæ. Item Hesychius: Σάρισα, δόρυ μακρόν, εἶδος ἀκοντίου Ἑλληνικοῦ, ὅπλον βαρβαρικὸν Μακεδόνες. Scribendum fortasse Μακεδόνων. Sic σάρισσαν Μακεδονικὴν, τὸ δόρυ, enumerat Pollux inter arma Barbarica. Festus: *Sarissa, hasta Macedonica.* Politus.

14. *καὶ ὁ ὑσσός*) Suidas: Ὑσσός, ἀκόντιον. Telum propriè erat Romanorum, quod propriâ ipsi voce *pilum* vocarunt. Ex Polybio est, quod affert Suidas: Τῶν δὲ ὑσσῶν οἱ μέν εἰσι παχεῖς· οἱ δὲ λεπτοί. Politus.

τος, καὶ παλτῷ, καὶ κοντῷ, καὶ σαρίσσῃ, καὶ ὑσσῷ. Λέγει δὲ ἡ αὐτὴ παλαιὰ γραφὴ, καὶ [1] ὅτι ἀγαθοὶ οἱ Εὐβοεῖς πρὸς μάχην σταδίαν, [2] ἣ καὶ συστάδην λέγεται, καὶ ἐκ χειρός. [3] Ὁ δὲ εἰπὼν, Δουρὶ δ' ἀκοντίζω, ὅσον οὐκ ἄλλος τις ὀϊστῷ, τῷ παλτῷ λέγει δόρατι. Καὶ οἱ μονομαχοῦντες δὲ, παλτοῖς χρῶνται δόρασι πρότερον· εἶτα ἐπὶ τὰ ξίφη βαδίζουσιν. Ἀγχέμαχοι δὲ, οὐ μόνον οἱ χρώμενοι ξίφει, ἀλλὰ καὶ δόρατι ἐκ χειρὸς, ὡς τὸ, [4] Οὔτησε ξυστῷ χαλκήρει. Ἔγνωσται οὖν ἐκ τοῦ τοιούτου λόγου σαφῶς, ὅτι ὀρεκτὰ δόρατα, τὰ μὴ ἐκπετόμενα τῶν χειρῶν, κατὰ τὴν [5] ἰθυπτίωνα μελίην, ἀλλὰ ἐν τῷ κρατεῖσθαι βαλλόμενα. ὅπερ ὁ Νέστωρ παρήγγελλεν ἐν τῷ, [6] Ἔγχει ὀρεξάσθω.

re hastam, telum, contum, sarissam, ac pilum. Idem etiam vetus auctor scribit, valuisse Euboenses stataria pugna, quæ collato pede fieri dicitur, atque a manu. Verùm is, qui dicit: *tantùm hastâ jaculor, quantùm non alius quisquam sagittâ*, missilem hastam intelligit. Et in singulari certamine, ii, qui pugnant, missilibus primùm hastis utuntur: deinde ad gladios veniunt. Cominus autem pugnant, non ii modò, qui ensem adhibent; verùm etiam qui hastâ a manu præliantur, secundùm illud, *Vulneravit æratâ hastâ*. Ex his igitur verbis perspectum clarè est, ac cognitum, ὀρεκτὰ δόρατα, *porrectas hastas*, non eas esse hastas, quæ e manibus avolant, ut quam dicit Poëta ἰθυπτίωνα μελίην, *rectà volantem hastam*; sed quæ ictum simul infligunt, dum manu retinentur. quod quidem Nestor præcipiebat illis verbis: Ἔγχει ὀρεξάσθω. *Hastâ petat, seu hastam porrigat, & intendat.*

μβ'. Τὸ δὲ θώρηκας ῥήξειν, ῥηξιθώρακας τοὺς Ἄβαντας ποιεῖ, ὥσπερ καὶ τὸ, ἀνέρας ῥήξειν, [7] παράγει τὸ ῥηξήνορα. Τὸ δὲ δηΐων, ἐνταῦθα οἱ παλαιοὶ ἀξιοῦσι δήων ἀναγινώσκειν δισυλλάβως, δίχα ἐκφωνήσεως τοῦ ἰ· καὶ γίνεται οὕτω τὸ ἔπος, ὁλοσπόνδειον. Σημείωσαι δὲ, ὅτι νῦν μὲν ὁ Ποιητὴς εἰπὼν τοὺς Ἄβαντας, μεμαῶτας μελίαις θώρηκας ῥήξειν πολεμίων· προϊὼν δὲ ἐπὶ τοῦ Ἕκτορος ἐρεῖ, ὅτι ἅμα τούτῳ λαοὶ θωρήσσοντο, μεμαότες ἐγχείῃσι, πάνυ ἐλλειπτικῶς εἰπών. Ἐνταῦθα μὲν γὰρ ἐπὶ τῶν Ἀβάντων, ἐντελῶς ἔχει τὸ, μεμαῶτες μελίαις ῥήξειν τοὺς τῶν πολεμίων θώρακας· ἐκεῖ δὲ ἐλλιπῶς ἐῤῥέθη τὸ, μεμαότες ἐγχείῃσι. Λείπει γὰρ τὸ, ῥήξειν θώρακας πολεμίων, ἢ εἴ τι ἄλλο τοιοῦτον. Ἔνθα καὶ σημειωτέον, ὅτι τὸν Τρωϊκὸν ὅλον κατάλογον ἐπισπέρχων ὁ Ποιητὴς, συνέτεμε κἀνταῦθα τῇ ἐλλείψει
Bas. p. 214. τὴν πολυλογίαν, καὶ τοῖς Τρωϊκοῖς πράγμασι τὴν φράσιν συνεξωμοίωσεν. Ὅρα δὲ καὶ, ὅτι [8] τὸ μεμαῶτες, ἐνταῦθα μὲν ἐμεγάλυνε τὴν παραλήγουσαν Ἰωνικώτερον, ἐκεῖ δὲ κοινότερον ἐσμίκρυνε· καὶ τὴν προπαραλήγουσαν δὲ, ἐνταῦθα μὲν συνέστειλεν, ἐκεῖ δὲ ἐξέτεινεν.

XXXXII. Quod autem dictum est, θώρηκας ῥήξειν, *thoraces, seu loricas fracturos esse, ac disrupturos*, facit, ut Abantas inde vocemus ῥηξιθώρακας, *thoracum, seu loricarum ruptores*. quemadmodum τὸ ἀνέρας ῥήξειν, *viros esse fracturum, seu hostium aciem esse perrupturum*, deducit ex sese, ac derivat τὸ ῥηξήνορα, *eum, qui viros confersos, seu hostium aciem perrumpit*. At τὸ δηΐων, *hostium*, veteres legendum hic putant δήων, duabus syllabis, non expresso, nec prolato τῷ ἰ· fitque ita versus totus spondaicus. Quum verò nunc Poëta Abantas dicat μεμαῶτας μελίαις θώρηκας ῥήξειν πολεμίων, *frangere cupientes, seu promptos, paratosque ad hostium thoraces hastis disrumpendos*; attamen observa, ut postea figuratum prorsus per ellipsin loquendi genus adhibeat, ubi ita loquitur de Hectore: ἅμα τῷ γε λαοὶ θωρήσσοντο, μεμαότες ἐγχείῃσι. *Simul cum ipso populi armabantur, cupientes hastis*. Hoc enim loci de Abantibus integra, ac perfecta ea est oratio: μεμαῶτες μελίαις ῥήξειν τοὺς τῶν πολεμίων θώρακας. *cupientes hastis thoracas hostium disrumpere*. Ibi verò per ellipsin dictum est illud: μεμαότες ἐγχείῃσι. *cupientes hastis, seu lanceis*. Deest enim τὸ ῥήξειν θώρακας πολεμίων, *thoraces hostium perfringere, ac disrumpere*, aut siquid aliud est hujuscemodi. Ubi etiam observandum, ut Trojanas universè copias recensere festinet Poëta, qui & eo loci per ellipsin orationem longiorem contrahat, & genus ipsum loquendi ad Trojanarum rerum exemplum simul aptet, atque accommodet. Ac vide, ut τὸ μεμαῶτες, *cupientes*, hoc quidem loci penultimam Jonicè habeat per ω magnum; ibi verò ex communiori usu per parvum ο· itemque ut antepenultimam hic corripiat, illic producat.

Οἳ δ' ἄρ' Ἀθήνας εἶχον ἐϋκτίμενον πτολίεθρον,
Δῆμον Ἐρεχθῆος μεγαλήτορος, ὅν ποτ' Ἀθήνη
Θρέψε Διὸς θυγάτηρ, τέκε δὲ ζείδωρος ἄρουρα,
Κὰδ δ' ἐν Ἀθήνῃσ' εἷσεν ἑῷ ἐνὶ πίονι νηῷ.
Ἔνθα δέ μιν ταύροισι καὶ ἀρνειοῖς ἱλάονται
Κοῦροι Ἀθηναίων, περιτελλομένων ἐνιαυτῶν.
Ram. p. 283. Τῶν αὖθ' ἡγεμόνευ' υἱὸς Πετεῶο Μενεσθεύς.
Τῷ δ' οὔπω τις ὁμοῖος ἐπιχθόνιος γένετ' ἀνὴρ
Κοσμῆσαι ἵππους τε καὶ ἀνέρας ἀσπιδιώτας.
Νέστωρ οἶος ἔριζεν· ὁ γὰρ προγενέστερος ἦεν.
Τῷ δ' ἅμα πεντήκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.

Qui verò Athenas tenebant, bene ædificatam urbem,
Populum Erechthei magnanimi, quem olim Minerva
Enutrivit Jovis filia, & peperit alma tellus,
Collocavitque Athenis in suo pingui templo:
Ubi eum tauris, & agnis placant
Filii Atheniensium, vertentibus annis:
Horum dux erat filius Petei Menestheus.
Huic nondum quisquam similis in terris vir extitit
In instruendis equitibus, militibusque scutatis.
Nestor solus contendebat. Hic enim major natu erat.
Eum autem simul quinquaginta nigræ naves sequebantur.

μγ'. Ὅτι

XXXXIII. A-

1. ὅτι ἀγαθοὶ οἱ Εὐβοεῖς πρὸς μάχην σταδίαν) Abantes etiam Plutarcho πολεμικοὶ, καὶ ἀγχέμαχοι, καὶ μάλιστα δὴ πάντων εἰς χεῖρας ὠθεῖσθαι τοῖς ἐναντίοις μεμαθηκότες. Politus.
2. ἣ καὶ συστάδην) Lege, ἣ καὶ συστάδην. Politus.
3. Ὁ δ' εἰπὼν, Δουρὶ δ' ἀκοντίζω) Ulysses l. θ' Od. v. 229. Politus.
4. Οὔτησε ξυστῷ χαλκήρει) v. 469 lib. δ' Il. Polit.
5. ἰθυπτίωνα μελίην) μελίην ἰθυπτίωνα ex v. 169. φ' Il. Polit.
6. Ἔγχει ὀρεξάσθω) v. 307. lib. δ' Il. Politus.
7. παράγει τὸ ῥηξήνορα) Etymologici Magni Auctor derivat ἀπὸ τοῦ ῥῆξαι τὴν ἠνορέην. Nam ῥηξήνορα exponit τὸν ῥήσσοντα τὴν ἠνορέην, ἰσχὺν, τὴν ἀνδρείαν. Minus tamen probo alteram ejus auctoris etymologiam ἀπὸ τοῦ ῥῆξαι. Siquidem ῥηξήνορα dicit etiam τὸν ῥήξαντά τι, καὶ ἀρέσαντα τῇ ἠνορέῃ δυνάμενον. Politus.
8. τὸ μεμαῶτες) Hesychius· Μεμαῶτες, προθυμούμενοι, ἐθέλοντες, ὀρέγοντες, σπουδαίως, ἐνθυμούμενοι. Polit.

XXXXIII. Athenas, oppidum vocat ἐϋκτίμενον, perinde quasi bene, atque eleganter ipsum ædificatum, aut etiam quia bonos habet bellatores: quos Tragicus Poëta dicit κτίτας, *habitatores*, & ipsos per ellipsin τοῦ σ'. Easdem etiam Athenas, populum vocat Erechthei magnanimi, quem filia Jovis Minerva olim enutrivit, terraque alma peperit. Nobili vir genere hic Erechtheus, ingenioque præditus perspicaci, tamquam Minervæ alumnus, & indigena; non verò advena, ut nonnulli Cecropem suspicantur. Quocirca ut ingeniosus, ac sagax, enutritus dicitur esse a Minervâ; ut indigena, a terrâ procreatus. Itaque appellare eum licet terrigenam, seu ortum e terrâ. Quæ utique nomina de germinibus etiam sensu destitutis cum jucunditate, & dulcedine quadam usurpantur, ut palam faciunt αὐτόχθονα λάχανα, *olera indigena*, & qui oriuntur μύκητες γηγενεῖς, *fungi terrigenæ*. qui & μύκαι dicuntur, declinatione parium syllabarum, ut luculento est exemplo is, qui dixit, nonnulla tubera, ὁμοίως τοῖς μύκαις, *similiter, ac fungos*, vim habere suffocandi. Immo & fortassis, Tityi instar, magno corpore constabat. Quocirca ut ille simpliciter appellatus est terrenus; ita hic, terræ almæ filius. Ubi veteres notant, propriè dictum de Atticis videri τὸ ζείδωρος, *largiens, seu donans zeam*. Ibi enim primùm fruges provenerunt: quarum unum genus, zea. unde ἡ ζείδωρος, *zea ferax, ac fertilis, seu quæ zeam largitur, ac suppeditat*. Quare nunc primùm, ut ajunt, ipso hoc epitheto usus est: ex quo illa etiam extiterunt, videlicet βιόδωρος, *largiens victum*, βωτιάνειρα, *alens viros*, παμβῶτις, *omnium altrix*, aliaque hujuscemodi.

XXXXIV. Ad

μγ'. Ὅτι τὰς Ἀθήνας, ἐϋκτίμενον πτολίεθρον λέγει, [1] ὡς εὖ καὶ αὐτὸ ἐκτισμένον, ἢ καὶ [2] ὡς ἀγαθοὺς ἔχον πολεμιστάς· [3] οὓς κτίτας ἡ Τραγῳδία φησὶ, κατ' ἔλλειψιν καὶ αὐτοὺς τοῦ σ'. Λέγει δὲ τὰς αὐτὰς Ἀθήνας, καὶ δῆμον Ἐρεχθῆος μεγαλήτορος, ὃν ποτ' Ἀθήνη θρέψε, Διὸς θυγάτηρ, τέκε δὲ ζείδωρος ἄρουρα. Εὐγενὴς δὲ ἀνὴρ ὁ Ἐρεχθεὺς, καὶ συνετὸς, ὡς οἷα καὶ Ἀθηνᾶς τρόφιμος, καὶ αὐτόχθων· οὐ μὴν ἔπηλυς, [4] καθά τινες ὑπέλαβον τὸν Κέκροπα. Διὸ καὶ, ὡς μὲν ἀγχίνους, ὑπ' Ἀθηνᾶς λέγεται τραφῆναι· ὡς δὲ αὐτόχθων, ὑπὸ γῆς γεννηθῆναι. [5] ὥστε ἐξεῖναι λεχθῆναι αὐτὸν, γηγενῆ. ἃ δὴ καὶ τοῖς γεννήμασιν ἀψύχοις γλυκέως ἐπιλέγονται, ὡς δῆλον ἔκ τε [6] αὐτόχθονα λάχανα, καὶ τε [7] φύονται μύκητες γηγενεῖς. οἳ καὶ μύκαι λέγονται, κατὰ κλίσιν ἰσοσύλλαβον, ὡς δηλοῖ [8] ὁ εἰπὼν, ὅτι ἔνια ὕδνα, ὁμοίως τοῖς μύκαις, πνιγώδη εἰσί. Τάχα δὲ καὶ, κατὰ τὸν Τιτυὸν, μεγάλῳ διῳκεῖτο σώματι. Διόπερ [9] ἐκεῖνος μὲν, ἁπλῶς γαιήϊος· οὗτος δὲ, τόκος ζειδώρου ἀρούρης. Ἔνθα φασὶν οἱ παλαιοὶ, ὅτι κύριον ἐπὶ Ἀττικῆς τὸ ζείδωρος δοκεῖ. Ἐκεῖ γὰρ πρῶτον ἀνεδόθη καρπός· οὗ μέρος καὶ [10] ἡ ζειά. ὅθεν ἡ ζείδωρος. Διό, φασι, νῦν πρώτως τῷ ἐπιθέτῳ τούτῳ ἐχρήσατο· ἐξ οὗ ἀνέκυψε καὶ τὸ βιόδωρος, καὶ βωτιάνειρα, καὶ παμβῶτις, καὶ τὰ ὅμοια.

μδ'. Ὅτι

1. ὡς εὖ καὶ αὐτὸ ἐκτισμένον) Quod alibi Homero ἐΰκτιτον. Hesychius: Εὔκτιτον, καλῶς κατεσκευασμένον, ἢ κτιζόμενον. Hoc sensu Κτιμένη Hesychio, κατῳκισμένη. & Κτίται, οἰκήτορες. Politus.

2. ὡς ἀγαθοὺς ἔχον πολεμιστάς) Lege ἔχον. idest, habens habitatores bonos, ac fortes, adeoque bellicosus. Namque ἐϋκτίμενον dicitur etiam id, quod bene habitatur. Etymologici Magni Auctor ex Oro: Τὸ γὰρ κτίσαι, ἀντὶ τοῦ οἰκῆσαι ἔλαβον οἱ παλαιοί, ὡς τοῦτο Ὅμηρος ἐϋκτίμενον πτολίεθρον. ἤγουν, ἐϋκατοικούμενον κατ' ἀλήθειαν. Perperam autem ibi Sylburgius οἰκίσαι pro οἰκῆσαι. Hesychius: Εὐκτιμενοίη, ἢ οἰκουμένη. Εὐκτίμενον, ἢ οἰκούμενον. Et κτίμενον eidem Hesychio, τὸ οἰκούμενον. Unde & κτίται apud eumdem inter alia exponitur οἰκήται. Sic κτίται Euripidi, habitatores. Scholiasta: Κτίται, οἰκήτορες. Eodem sensu εὔκτιτον ἄστυ, quod dicit Poëta, Scholiasta Euripidis accipit ἀντὶ τοῦ ἀγαθοὺς ἔχουσαν πολίτας. & εὐκτίμενον apud Pindarum, ἀντὶ τοῦ εὐοικουμένον. Politus.

3. οὓς κτίτας ἡ Τραγῳδία φησὶν) Euripides in Oreste v. 1621.

> Ὦ γαῖα Δαναοῦ, ἱππίου τ' Ἄργους κτίται.

Politus.

4. καθά τινες ὑπέλαβον τὸν Κέκροπα) Nam Cecropem, qui ante hunc Erechtheum Athenis regnaverat, nonnulli Ægyptium fecerunt. Unus sit omnium instar Joh. Tzetzes Chil. 5. Hist. 18.

> Ὡς δὲ αὐτὸ τῆς Σάεως πόλεως Αἰγυπτίας
> (Σάϊς δ' ἐστὶν ἡ Ἀθηνᾶ τῇ Αἰγυπτίων γλώσσῃ)
> Μετὰ τὸν κατὰ Ὤγυγον κατακλυσμὸν ἐκεῖνον
> Ὁ Κέκροψ παραγένετο Ἀθήνας ὁ Ἑλληνικός. Politus.

5. ὥστε ἐξεῖναι λεχθῆναι αὐτὸν, γηγενῆ) Herodotus lib. 8. n. 55. ἔστι ἐν τῇ ἀκροπόλει ταύτῃ Ἐρεχθέος τοῦ γηγενέος λεγομένου εἶναι νηός. De Erechtheo hoc Homerico, quem scriptores plerique Erichthonium vocarunt, accipi debet locus hic Herodoti; non, ut volunt nonnulli, de Erechtheo altero, qui tertius ab eo in Atheniensium regnum successit. Nam minor hic Erechtheus, filius fuit Pandionis, nepos Erechthei majoris, seu Erichthonii: Erechtheum verò illum majorem, seu Erichthonium, e terrâ ortum fabulantur. Hinc ab eodem Erichthonio Athenienses ipsos nuncupatos existimant γηγενεῖς, quia scilicet ὁ Ἐριχθόνιος ἐκ τῆς γῆς, ὥς φασιν, ἀνεδόθη. ὅθεν πάντας Ἀθηναίους γηγενεῖς ὀνομάζουσιν ἀπὸ τούτου. Sed & ipsi γηγενεῖς, quòd nati e terrâ crederentur: iidemque αὐτόχθονες. Dio Chrysostomus Orat. 64. ἀρχαῖον ἐπὶ γένος τὸ αὐτόχθονον, καὶ πρώτων Ἀθηναίων, μητέρα μὲν τὴν γῆν αὐχόντων, τροφὸν δὲ τὴν Δήμητραν. Justinus lib. 2. c. 6. *Soli enim, præterquam incrementa, etiam origine gloriantur. Quippe non advena, neque passim collecta populi colluvies originem urbi dedit; sed eodem innati solo, quod incolunt; & quæ illis sedes, eadem origo est.* Politus.

6. αὐτόχθονα λάχανα) Ex Poliocho Comico apud Athenæum. Appositè, ac lepidè in Philopseude Lucianus de Atheniensibus, olerum instar, αὐτόχθονες, seu γηγενεῖς· Ἀθηναῖοι δὲ τοὺς Ἐρεχθείδας ἐκ τῆς γῆς ἀναδοθῆναι φασι, καὶ τοὺς πρώτους ἀνθρώπους ἐκ τῆς Ἀττικῆς ἀναφῦναι, καθάπερ τὰ λάχανα. Politus.

7. φύονται μύκητες γηγενεῖς) Ex Athenæo lib. 2. cap. 19. Φύονται δὲ οἱ μύκητες γηγενεῖς, καὶ αὐτοὶ οὐδὲ εὐθύβρωτοι ὄλιγοι. οἱ γὰρ πολλοὶ ἀποπνίγουσι. Quod, ex sententiâ Eustathii, perinde quasi de quibusdam terrigenis, γλυκέως dictum accipe. Politus.

8. ὁ εἰπὼν, ὅτι ἔνια ὕδνα ὁμοίως τοῖς μύκαις πνιγώδη εἰσὶ) Diphilus: ex quo refert Athenæus, ἔστι αὐτῶν (ὕδνων) ὁμοίως τοῖς μύκαις πνιγώδη εἶναι. Polit.

9. ἐκεῖνος μὲν, ἁπλῶς γαιήϊος) videlicet γαιήϊος υἱός. ut apud Homerum in Odyssea: Τιτυὸν, γαιήϊον υἱόν. *Terrigenam Tityum* dicit Statius. At enim non tantùm γαιήϊος υἱός, ἁπλῶς dicitur Tityus Homero; verùm etiam cum epitheti ad terram adjunctione, γαίης ἐρικυδέος υἱός. Politus.

Virg. Tityon vocat *terra omniparentis alumnum*. Salvin.

10. ἡ ζειά. ὅθεν ἡ ζείδωρος) Plinius lib. 18. cap. 8. de zeâ. *Ægypto autem, ac Syria, Ciliciaque, & Asia, ac Græcia peculiares, zea, olyra, tiphe. Ægyptus similaginem conficit e tritico suo, nequaquam Italicæ parem. Qui zeâ utuntur, non habent far. Est & hæc Italiâ, in Campaniâ maximè, semenque appellatur. Hoc habet nomen res præclara, ut mox docebimus: propter quam Homerus ζείδωρος ἄρουρα dixit. non, ut aliqui arbitrantur, quoniam vitam donaret.* Facit igitur cum Plinio in explicatione τοῦ ζείδωρος, hoc quidem loci Eustathius. Et sic apud Etymologum ζείδωρος ἄρουρα dicta est, tamquam ζειάδωρος, παρὰ τὸ τὰς ζειὰς δωρεῖσθαι. Ζειὰς namque scribit Etymologus ἐξαιρέτως. Quamquam aliis, apud eumdem Etymologicorum auctorem, dicta videtur ζείδωρος ἄρουρα, tamquam ζήδωρος, παρὰ τὸ ζῶ. ἡ τὰ πρὸς τὸ ζῆν δωρουμένη, versâ scilicet Bœoticè τοῦ η in diphthongum ει. Hoc modo βιόδωρος erit, quæ largitur vitam. Atque hoc etiam sensu, κύριον ἐπὶ Ἀττικοῖς τὸ ζείδωρος δοκεῖ. Namque Athenienses, ut diximus, γηγενεῖς. Unde illa Isocratis gloriatio in Panegyrico: οὐδ' ἐκ τῆς ἐρήμου, ταύτην ἔχοντες ἐκ πάντων τὴν χώραν διαπλάσμενοι, αὐτόχθονες ὄντες, καὶ τοῖς ὀνόμασιν τοῖς αὐτοῖς, οἷς περ τοὺς οἰκειοτάτους, τὴν πόλιν ἔχοντες προσειπεῖν. Μόνοις γὰρ ἡμῖν τῶν Ἑλλήνων τὴν αὐτὴν τροφὸν, καὶ πατρίδα, καὶ μητέρα καλέσαι προσήκει. Hinc illud Tullii pro L. Flacco de Atheniensium urbe: *quæ vetustate ea est, ut ipsa ex sese suos cives genuisse dicatur, & eorum eadem terra parens, altrix, patria, dicatur.* Itaque Attica non modò ζείδωρος, tamquam ζειάδωρος, a frugibus ibi primùm, ut ajunt, repertis: verùm etiam ζείδωρος, quasi ζήδωρος, quòd vitam natis ex sese mortalibus donaverit. *Politus.*

μδʹ. Ὅτι δὲ καὶ ἱερὸς ἦν ἀνὴρ ὁ Ἐρεχθεὺς, δηλοῖ ὁ Ποιητὴς, εἰπὼν, ὅτι ἐκάθισεν αὐτὸν ἡ Ἀθηνᾶ ἑῷ ἐνὶ πίονι νηῷ, ὡς οἷά τινα ζάκορον, ἢ νεωκόρον, ἢ καὶ ἱερέα, ὥστε καὶ ἱερᾶτο ἐκεῖνος τῇ Ἀθηνᾷ. Οὕτω δὲ ἦν περικλυτὸς, ὥστε πάνυ ἔχαιρον [1] Ἀθηναῖοι, Ἐρεχθεῖδαι λεγόμενοι. Οὕτω δὲ, φασὶ, καὶ Κοδρίδαι, [2] καὶ Κεκροπίδαι, καὶ Θησεῖδαι. Καὶ ταύτας γε τὰς κλήσεις τῆς ἀπὸ τῆς πατρίδος ἐντιμοτέρας ἐνόμιζον. [3] Τινὲς δὲ τὸν αὐτὸν καὶ Ἐριχθόνιον φασὶν, ὁμώνυμον τῷ παλαιῷ Τρωϊκῷ βασιλεῖ Ἐριχθονίῳ· οὗ καὶ αὐτοῦ μέμνηται καὶ ὁ Ποιητής. Πλάττουσι δὲ ἕτεροι καὶ μῦθον αἰσχρὸν ἀκοῦσαι, [4] τὸν περὶ τοῦ ἐρίου, καὶ τῆς χθονὸς, καὶ τὸν Ἡφαίστου κατὰ τῆς Ἀθηνᾶς ἔρωτα, καὶ τὴν ἀτελεσφόρητον ἐν αὐτοῖς αἰσχρουργίαν. Ἃ πάντα ῥιπτέον εἰς σιωπὴν, καὶ δοτέα καταπατῆναι τῇ γῇ. Λέγει δὲ ὁ Ποιητὴς καὶ, ὅτι οἱ τῶν Ἀθηναίων κοῦροι [5] ἐν τῷ ῥηθέντι ναῷ, ταύροισι καὶ ἀρνειοῖς ἱλάονται τὴν Ἀθηνᾶν, τουτέστιν, ἱλάσκονται, περιτελλομένων ἐνιαυτῶν. [6] Ἔοικε δὲ τὰ Παναθήναια ἱστορεῖν· ὧν ἔκτοτε, ὡς εἰκὸς, ἀρ-

XXXXIV. Ad hæc, facrum hominem fuiſſe Erechtheum, oſtendit Poëta, cum commemorat, ut eum Minerva in ſuo pingui templo collocaverit, perinde quaſi æditumm, aut cuſtodem templi, ſive etiam ſacerdotem. Itaque ſacerdotio ille Minervæ fungebatur. Nomine autem fuit inclyto adeo, ac celebri, ut Athenienſes Erechtheidas ſeſe appellari libenter admodum acciperent. Et ſic dicti perhibentur Codridæ, Cecropidæ, & Theſeidæ. Atque has porro appellationes majori ſibi laudi, ac gloriæ, quàm ſi a patriâ ipsâ vocarentur, ducebant. Eumdem tamen nonnulli Erichthonium vocant, vetuſti illius Trojani regis Erichthonii cognominem: cujus pariter meminit Poëta. Rurſus alii turpem illam fabulam περὶ τοῦ ἐρίου, καὶ τῆς χθονὸς, *de lanâ, & terrâ*, comminiſcuntur, amoremque Vulcani erga Minervam, & fœdum illud opus, quod perfici inter ipſos non potuit. Quæ omnia prætereunda ſunt ſilentio, mandandaque ſunt terræ, ut terræ ipſius tabe computreſcant. Narrare porro pergit Poëta, ut in eo, quod dixit, templo Athenienſium juvenes tauris, atque agnis Minervam ἱλάονται, *placent*, hoc eſt ἱλάσκονται, *propitiam reddant*, vertentibus annis. Memorare autem videtur Panathenæa: quorum jam inde ab eo tempore, quantum per conjecturam aſſequi

1. Ἀθηναῖοι, Ἐρεχθεῖδαι λεγόμενοι) Athenienſes, olim aliquando appellatos fuiſſe Ἐρεχθεΐδας, argumento fortaſſe eſſe poteſt id, quod ſcribit Pauſanias in Achaicis: Τὰ γὰρ ἀρχαιότερα ὀνόματα ἐς Ποίμνην ἀπήγαγον, ... ὕστερον, ... Ἑλλήνων, καὶ Ἀμφικτύονας, καὶ Ἀθηναίων ... καὶ Ἐρεχθεΐδας ... Θησέα. A quo Poëtarum Græcorum exemplo Ovid. ... *Erechthidas* vocat Athenienſes lib. 7. Metamorph.

Nullus Erechthidis fertur celebratior illo
Illuxiſſe dies.

Quamquam Theſeus dictus videatur Ἐρεχθεΐδης, πατρωνυμικῶς, non tam ab Erechtheo hoc majori, & Homerico, quàm ab Erechtheo altero minori, qui abavus fuit Theſei. Ad alterum hunc Erechtheum, Erechthei majoris nepotem, refertur tribûs Ἐρεχθεΐδος, quæ ita poſtea nominata eſt, itemque populi Attici Ἐρεχθεῖδαι appellatio. cujus quidem populi ὁ δημότης, Ἐρεχθεΐδης. Sub Erechtheo demùm Minori Athenienſes cœpti appellari, qui prius Cecropidæ vocabantur. *Politus.*

Virg. Ciri: *Qualis Erechtheis olim portatur Athenis.* Salvin.

2. καὶ Κεκροπίδαι, καὶ Θησεῖδαι) Priſcianus lib. 2. ubi de Patronymicis: *A regibus, five conditoribus Theſida, Cecropida, idest, Athenienſes: Æneada, Romulida, idest, Romani.* Virg. in 4. Georg. *Praemiaque ingentes pagos, & compita circum Theſida poſuere.* *Idem in 6. Æn. Tum pendere pœnas Cecropidæ juſſi.* Politus.

3. Τινὲς δὲ τὸν αὐτὸν καὶ Ἐριχθόνιον φασὶν) Vetus Scholiaſta: Ἐρεχθεὺς, ὁ βασιλεὺς τῶν Ἀθηναίων, ὁ καὶ Ἐριχθόνιος λεγόμενος. Euſebius in Chron. Ἀθηναίων ἐβασίλευσε δʹ Ἐριχθόνιος ... Οὗτος Ἐριχθόνιος Ἡφαίστου ὁ παρ' Ὁμήρῳ Ἐρεχθεύς. Hieronymus: *Athenienſium quartus Erichthonius ann. L. Erichthonius Vulcani, & Minervæ filius, qui ab Homero Erechtheus vocatur, his regnantibus fuit.* Etymologici Magni Auctor: Ἐρεχθεὺς, ὁ Ἐριχθόνιος καλούμενος. Politus.

4. τὸν περὶ τοῦ ἐρίου, καὶ τῆς χθονὸς) Unde nomen Erichthonio. Nam Erechtheus quidem paullò aliter ab Etymologo derivatur, videlicet ἀπὸ τοῦ ... εἰς τὸν ..., ἢ ἀπὸ τῆς ... τοῦ Ἡφαίστου, ἢ παρὰ τὸ ..., unde Ἐρεχθεὺς, παρὰ τὸ ... αὐτὸν τὴν ... καὶ γεννηθῆναι ἀπὸ τοῦ σπέρματος Ἡφαίστου, ὅπερ ἔρριψεν αὐτὸ ἡ Ἀθηνᾶ ἐν τῇ γῇ. Fabulæ, cujus interpretem Homericum pudet, non pudet interpretem Virgilianum. Sic enim Servius ad lib. 3. Georg. *Vulcanus, impetrato a Jove Minervæ conjugio, illâ reluctante, effectum libidinis projecit in terram: unde natus eſt puer draconteis pedibus, qui appellatus eſt Erichthonius, quaſi de terrâ, & lite procreatus. Nam ἔρις eſt lis, & χθὼν, terra.* In camdem Erichthonii ἀπὸ τῆς ἔριδος, καὶ χθονὸς etymologiam conſpirant Cœlius Lactantius l. 1. c. 17. Auguſtinus De Civit. Dei l. 18. c. 12. Hyginus Fab. 166. & Poetic. Aſtronom. l. 2. n. 13. Fulgentius Myth. lib. 2. c. 14. alii etiam Latinorum. Sed ego Euſtathium, alioſque Græcos magiſtros, potiſſimùm ſequor: quorum hac quidem in re maxima auctoritas. Vetus Homeri Scholiaſta: Ἡ δὲ παρθένος (Ἀθηνᾶ) ἐρίῳ ἀπομάξασα τὸν γόνον, ἔρριψεν εἰς γῆν. ὅθεν Ἐριχθόνιος, ὁ ἐκ τῆς γῆς ... παῖς κατά τινα ἀναλογίαν, ὡς ἀπὸ τοῦ ἐρίου, καὶ τῆς χθονός. Tzetzes ad Lycophronem: ὁ Ἐριχθόνιος, ἀπὸ τοῦ ἐρίου κληθεὶς, καὶ τῆς χθονός. Etymologici Magni Auctor: καὶ ἐπιθυμήσαντος, ἀποσπερμήναντος (ὁ Ἥφαιστος) εἰς τὸν μηρὸν τῆς Ἀθηνᾶς, ἡ Ἀθηνᾶ, ... ἔριον, ἀπέμαξε τὸ σπέρμα, καὶ ἔρριψεν ἐν τῇ γῇ. καὶ ἐγένετο ἐκ τῆς γῆς, ... παῖς, ἀνθρωπος δρακοντόπους, ὃς ἐκλήθη Ἐριχθόνιος, ἀπὸ τοῦ ἐρίου, καὶ τῆς χθονὸς λαβὼν τὸ ὄνομα τοῦτο. Vide eamdem fabellam apud Apollodorum. *Politus.*

Ovid. 2. Met. de Erichthonio: *prolem ſine matre creata.* Salvinus.

5. ἐν τῷ ῥηθέντι ναῷ) Hyginus Aſtronom. in Heniocho: *Erichthonius & quadrigas, ut ante diximus, & ſacrificia Minervæ, & templum in arce Athenienſium primus inſtituit.* Polit.

6. Ἔοικε δὲ τὰ Παναθήναια ἱστορεῖν) Alii etiam τὰ Παναθήναια Erichthonio adſcripſerunt auctori. Hyginus in Heniocho: *Alii autem carmina tantùm crura habuiſſe Erichthonium dixerunt, eumque primo tempore adoleſcentiæ ludos Minervæ Panathenæa feciſſe, & ipſum quadrigis concurriſſe, pro quibus factis inter ſidera dicitur collocatus.* Apollodorus lib. 3. ubi de Erichthonio: καὶ τῶν Παναθηναίων τὴν ἑορτὴν συνεστήσατο. Sed ea tunc Ἀθήναια appellata. Nam, quæ poſtea vocata ſunt Παναθήναια, ea certè inſtituit Theſeus. Pauſanias lib. 8. c. 2. ... γὰρ τῷ ἀγῶνι Ἀθήναια ὄνομα ἦν. Παναθήναια δὲ κληθῆναί φασιν ἐπὶ Θησέως, ὅτι ὑπὸ Ἀθηναίων ἐτέθη συνειλεγμένων ἐς μίαν ἁπάντων πόλιν. Inde lux verbis his Harpocrationis: ἤγαγε δὲ τὴν ἑορτὴν ὁ Ἐριχθόνιος ὁ Ἡφαίστου, καθά φησιν Ἑλλάνικός τε, καὶ Ἀνδροτίων, ἑκάτερος ἐν πρώτῃ Ἀτθίδος. πρὸ τούτου δὲ Ἀθήναια ἐκαλεῖτο, ὡς δεδήλωκεν Ἴστρος ἐν ... τῶν Ἀττικῶν. Et verbis hiſce Suidæ: ἤγαγε δὲ τὴν ἑορτὴν πρῶτος Ἐριχθόνιος, ὁ Ἡφαίστου. τὰ δὲ Παναθήναια πρότερον Ἀθήναια ἐκαλεῖτο. Harpocrationis verba ita accipiebat Joſephus Scaliger, quaſi diceret, auctorem τῶν Παναθηναίων Erichthonium fuiſſe; ſed ante Erichthonium Ἀθήναια vocata, non Παναθήναια. Falsò, longèque a mente veterum ſcriptorum. Παναθήναια non ſunt antè appellata, quàm Theſeus univerſos Atticæ populos in unam civitatem cogeret. Tum demùm, a coactis in unam Athenarum civitatem univerſis, tamquam omnibus communia, appellationem illam acceperunt. Plutarchus in Theſeo: ἀνελὼν οὖν τὰ παρ' ἑκάστοις πρυτανεῖα, καὶ βουλευτήρια, καὶ ἀρχὰς, ἓν δὲ ποιήσας ἅπασι κοινὸν ἐνταῦθα πρυτανεῖον, καὶ βουλευτήριον, ὅπου νῦν ἵδρυται τὸ ἄστυ, τήν τε πόλιν Ἀθήνας προσηγόρευσε, καὶ Παναθήναια θυσίαν ἐποίησε κοινήν. Antea Ἀθήναια vocabantur, ut liquet ex Pauſaniâ. Ergo, quod ex Iſtro dicit Harpocration, πρὸ τούτου Ἀθήναια ἐκαλεῖτο, non ſignificat id, quod putat Scaliger, ante Erichthonium vocata fuiſſe Ἀθήναια, ea ſcilicet, quæ ſub Erichthonio Παναθήναια. qua quidem interpretatione nihil a fide, aut a veritate eſt alienius. Sed ſignificat ſeu Iſter, ſeu Harpocration, antequam Παναθήναια vocarentur, nuncupata eadem Ἀθήναια. Id demum eſt τὸ πρὸ τούτου, quod Suidas dicit πρότερον. videlicet πρὸ τοῦ τῆς ὀνόματος Παναθηναίων· nec poteſt ullo modo ad Erichthonium referri. Sed qui Παναθήναια inſtituta fuiſſe ab Erichthonio dixerunt, ii ex temporum ſuorum conſuetudine ſunt locuti, quando jam inde a Theſeo Παναθήναια, non, ut ante Theſeum, jam inde ab Erichthonii temporibus, Ἀθήναια nominabantur. Hinc Suidas: Παναθήναια, Ἀθήνησιν ἑορτὴ ἐπὶ τῷ ὑπὸ Θησέως γενομένῳ συνοικισμῷ· πρῶτον ὑπὸ Ἐριχθονίου, τοῦ Ἡφαίστου, καὶ τῆς Ἀθηνᾶς· ὕστερον δὲ ὑπὸ Θησέως συναγαγόντος τοὺς δήμους εἰς ἄστυ. Politus.

qui licet, positum initium, ac velnti præjactum fuerat, quum non ea annis singulis, sed vertentibus annis, celebrarentur. Nam & ipsa, juxta atque Olympia, quinto quoque anno agebantur. Atque interim Poëta Athenienses diis charos, atque acceptos refert: quibus etiam præfuisse dicit Menestheum, Petei filium. Victimas autem feminas mactatas perhibent Minervæ. Ceterùm, quod dicit, *περιτελλομένων ἐνιαυτῶν*, *vertentibus annis*, *redeuntibus*, *sese circumagentibus*, *circumeuntibus*; aliud est ab eo, quod dictum est in Odyssea, *περιπλομένων ἐνιαυτῶν*, *circumactis*, *circumvolutis*, *seu revolutis annis*: ipsumque usurpatum est ad exemplum verborum, *ἐπιτέλλειν*, *oriri*, & *ἀνατέλλειν*, *oriri*, *seu oriri facere*. Quod autem ad τὸ Πετεῶο, *Petei*, attinet, vel id fit a Πετεὼς Πετεὼ, *Peteus*. *Petei*, Atticè, ut λαγὼς, λαγὼ, *lepus*, *leporis*, ταὼς. ταὼ, *pavo*, *pavonis*; & per pleonasmum parvi ὀ, Πετεῶο, secundùm Herodianum: vel nominativus est communis, secundùm Aristarchum, Πετεὸς, *Peteus*, ut καλὸς, *pulcher*. cujus genitivus, Πετεοῖο, *Petei*, ut καλοῖο, *pulchri*; & per ectasin, Πετεῶο.

XXXXV. At verò Menestheum, cujus etiam mentionem fecimus, cum de Abantibus ageremus, laudat hîc, ac commendat Poëta, tamquam ad instruendam aciem peritissimum, his verbis: *Huic nondum quisquam similis in terris vir extitit, in equitibus, scutatisque militibus instruendis. Nestor cum eo solus contendebat. Hic enim major ætate erat.* Ubi vide, ut minimè dixerit, Nestorem solum præcelluisse, aut superasse; sed contendisse. Ambiguum igitur erat, uter eorum vinceret: idque non propter tardum, aut hebes Menesthei ingenium; sed propter magnam experientiam, quam ætate, & longo annorum usu grandævus maximè senex Nestor comparaverat. Vide etiam illud κοσμῆσαι ἵππους, καὶ ἀνέρας, *instruere*, *seu ordine collocare equos*, *& milites*. unde reges ipsi κοσμήτορες λαῶν, *ordinatores*, *seu moderatores populorum*. Atque hîc veteres observant, primum fuisse Homerum, qui instructionem ipsam exercitûs, κόσμον πολέμου, *ordinem bellicum*, *seu ordinationem pugnæ*, appellaverit: itemque hanc eum laudem Menestheo tribuisse, quòd nusquam alibi in prœliis est eum celebraturus. Naves autem fuisse ei dicit quinquaginta. Atque ut harum numerus sit modicus; tamen, posterioribus temporibus, eam navium copiam Athenienses habue-

Tom. II. runt,

ἀρχή τις προκατεβέβλητο, οὐ κατὰ ἐνιαυτὸν ἕκαστον τελουμένων, ἀλλὰ περιτελλομένων ἐνιαυτῶν. [1] Κατὰ πενταετηρίδα γὰρ ἤγοντο καὶ αὐτά· καθὰ καὶ τὰ Ὀλύμπια. Καὶ θεοφιλεῖς ἐν τούτοις τοὺς Ἀθηναίους ὁ Ποιητὴς ἱστορεῖ· ὧν ἡγεμόνευε, φησιν, υἱὸς Πετεῶο Μενεσθεύς. [2] Θήλεα δέ, φασιν, ἔθυον τῇ Ἀθηνᾷ. Τὸ δὲ περιτελλομένων ἐνιαυτῶν, ἕτερον μέν τι ἐστὶ παρὰ τὸ [3] περιπλομένων ἐνιαυτῶν τὸ ἐν Ὀδυσσείᾳ ῥηθέν· εἴρηται δὲ κατὰ ὁμοιότητα τοῦ ἐπιτέλλειν, καὶ ἀνατέλλειν. Τὸ δὲ Πετεῶο, ἢ ἀπὸ τοῦ Πετεὼς Πετεὼ γίνεται Ἀττικῶς, ὡς λαγὼς λαγὼ, ταὼς ταὼ, καὶ πλεονασμῷ τοῦ ὀ μικροῦ, Πετεῶο, κατὰ τὸν Ἡρωδιανόν· ἢ εὐθεῖα ἐστι κοινὴ, κατὰ Ἀρίσταρχον, Πετεὸς, ὡς καλός. οὗ γενικὴ, Πετεοῖο, ὡς καλοῖο, καὶ ἐκτάσει, Πετεῶο.

με´. [4] Τὸν δὲ Μενεσθέα, οὗ μνήμη γέγονε καὶ ἐν τῷ περὶ Ἀβάντων λόγῳ, ὁ Ποιητὴς ἐπαινῶν ἐνταῦθα, ὡς τακτικώτατον, λέγει, ὅτι τούτῳ οὔπω τις ὁμοῖος ἐπιχθόνιος γένετ' ἀνὴρ κοσμῆσαι ἵππους τε, καὶ ἀνέρας ἀσπιδιώτας. Νέστωρ οἶος ἔριζεν. ὁ γὰρ προγενέστερος ἦεν· Ὅρα δὲ, ὅτι οὐκ εἶπεν, ὡς Νέστωρ μόνος ἐνίκα· ἤριζε δέ, φησιν. Ἀμφήριστος ἄρα ἦν αὐτοῖς ἡ νίκη. καὶ τοῦτο δὲ, οὐ δι' ἀφυΐαν τοῦ Μενεσθέως, ἀλλὰ διὰ τὴν ἐξ ἡλικίας πολυπειρίαν τοῦ γεραιτάτου Νέστορος. Ὅρα δὲ τὸ κοσμῆσαι ἵππους, καὶ ἀνέρας. ὅθεν κοσμήτορες λαῶν οἱ βασιλεῖς. Σημειοῦνται δὲ οἱ παλαιοὶ ἐνταῦθα, καὶ ὅτι πρῶτος Ὅμηρος κόσμον πολέμου, τὴν παράταξιν ὠνόμασε· καὶ ὅτι ἐγκώμιον τοιοῦτον τῷ Μενεσθεῖ ἐχαρίσατο, ἐπεὶ μὴ εὐδοκιμήσει που ἐν ταῖς μάχαις. Πεντήκοντα δέ φησιν αὐτῷ νῆες ἦσαν. Καὶ αὗται μὲν μετρίως ἔχουσιν· ὑστέρῳ μέντοι χρόνῳ, [5] τοσοῦτον εὐφόρησαν οἱ Ἀθηναῖοι νεῶν, [6] ὡς μόνοι τῶν ὑφ' Rom. p. 284.

K ἥλιον,

1. Κατὰ πενταετηρίδα γὰρ ἤγοντο καὶ αὐτά) Erant hæc igitur Panathenæa majora, quippe quinquennalia. Nam minora quotannis agebantur. Harpocration: Διττὰ Παναθήναια ἦγον Ἀθηναῖοι· τὰ μὲν καθ' ἕκαστον ἐνιαυτόν, τὰ δὲ διὰ πενταετηρίδος, ἅπερ καὶ μεγάλα ἐκάλουν. Quamquam etiam Minora illa aliquando videantur tertio quoque anno agitata. Sic enim Auctor Argumenti in Orationem Demosthenis contra Midiam: Διάφοροι παρ' Ἀθηναίοις ἦγοντο ἑορταί. ἐν αἷς ἦν τὰ Παναθήναια, ἅπερ ἦν μικρά τε, καὶ μεγάλα. καὶ τὰ μὲν μεγάλα κατὰ πενταετηρίδα ἐτελεῖτο· τὰ δὲ μικρά, κατὰ τριετηρίδα. ἐν μὲν οὖν τοῖς μεγάλοις γυμνικοὶ ἀγῶνες ἐγίνοντο· καὶ προεβάλλετο ἀφ' ἑκάστης φυλῆς εἷς γυμνασίαρχος, λαμβάνων χρήματα εἰς τὸ γυμνάζειν τοὺς ἀγωνιζομένους τὴν ἑορτήν, καὶ διδόναι τοὺς τούτων ἀθλητὰς τῆς ἑαυτοῦ φυλῆς. Majora autem hæc Panathenæa concurrebant in unum tertium cujusque Olympiadis. Quippe ad unum tertium Olympiadis LIII. notat Eusebius τὸν τῶν Παναθηναίων γυμνικὸν ἀγῶνα, qui tunc est celebratus. Politus.

2. Θήλεα δέ, φασιν, ἔθυον τῇ Ἀθηνᾷ) Fuerint igitur, oportet, boves feminæ, quibus ab Atheniensibus Minerva in Panathenæis sacrificabatur. Boves namque, sacrificiorum causâ, ab Atticis urbibus mittebantur. Quare hinc fortasse colligas, minus accuratè, minusque rectè loqui veterem quemdam Scholiastam, cum hæc notat ad Nubes Aristophanis: ὅτι ἐν τοῖς Παναθηναίοις πᾶσαι πόλεις αἱ ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων ἀποικισθεῖσαι βοῦν θυσόμενον ἔπεμπον, συνέβαινε ἄλλως εἶναι τῶν κρεῶν, ὥστε πληροῦσθαι πάντας καὶ παρὰ τὸ δέον ἐσθίοντας, διὰ τὴν ἀφθονίαν τῶν κρεῶν. Nam si, quod ex ullis auctoribus observat hîc Eustathius, θήλεα ἔθυον τῇ Ἀθηνᾷ· Scholiastæ illi Aristophanico scribendum erat, βοῦν θυσομένην, non θυσόμενον. ut βοῦς χιλίας dicit Herodotus, quas Minervæ Iliacæ Xerxes immolavit. Et sic Latini, ubi res ipsa postulat, bovem genere efferunt muliebri, ut Virgilius lib. 3. Georg. *Quæsitas ad sacra boves Junonis*. Sed Eustathianis illis auctoribus obstare illud videtur, quòd Poëta ipse dicit, solitos esse Athenienses, ταύροισι, καὶ ἀρνειοῖς, propitiam sibi, ac placatam, Minervam reddere. Sic enim & tauros videntur, περιτελλομένων ἐνιαυτῶν, Minervæ sacrificasse. quo etiam ratione Scholiasta Aristophanis rectè dixerit βοῦν θυσόμενον, ἀρσενικῶς. Nisi fortè, quod mihi aliquando propius vero videbatur, variarunt Athenienses pro temporibus ritum illum sacrificandi, &, qui primùm boves indifferenter ad sacrificium in Panathenæis adhibuerant, deinde post Homeri tempora solas ex bubus feminas usurpare cœperunt. *Politus*.

3. περιπλομένων ἐνιαυτῶν) περιερχομένων, κυκλουμένων, ut explicat vetus Scholiasta ad Odysseam. Hesychius: Περιπλομένων, περιπολουμένων, ἤγουν περιερχομένων. Politus.

4. Τὸ δὲ Μενεσθέα) l. Τὸν μὲν Μενεσθέα. Politus.

5. τοσοῦτον εὐφόρησαν οἱ Ἀθηναῖοι νεῶν) Triremes namque habuerunt postea Athenienses usque ad quadringentas. Strabo l. 9. ἀξίαν γε ἦν ναυσὶ ἀθροισθῆναι τετρακοσίαις ναυσίν, ἃς ἐξ ἐλάττους ἔστειλαν Ἀθηναῖοι. Pausanias in Atticis, ubi de Lycurgo Lycophronis filio: Κατεσκεύασε δὲ πομπεῖα τῇ Θεῷ (Minervæ) καὶ νίκας χρυσᾶς, καὶ παρθένοις κόσμον ἑκατόν· ἐς δὲ πόλεμον, ὅπλα, καὶ βέλη, καὶ τετρακοσίας ναυμαχοῦσιν εἶναι τριήρεις. Politus.

6. ὡς μόνοι τῶν ὑφ' ἥλιον, ἄριστοι εἶναι ναυμαχεῖν) Vera illa laudatio Isocratis in Panegyrico: οὐδεὶς γὰρ ἂν ἑτέραν πόλιν ἐπιδείξαι, τοσοῦτον ἐν τῷ πολέμῳ τῷ κατὰ γῆν ὑπερέχουσαν, ὅσον τὴν ἡμετέραν ἐν τοῖς κινδύνοις τοῖς κατὰ θάλατταν διαφέρουσαν. Politus.

Bas. p. 215. ἥλιον, ἄριστοι ἦσαν ναυμαχεῖν, καὶ θαλαττοκρατῆσαι χρόνους ἱκανούς. Ὅτι δὲ καὶ ἄλλως πολὺ τὸ σεμνὸν αἱ Ἀθῆναι πάλαι ποτὲ εἶχον, δηλοῖ καὶ [1] ὁ εἰπὼν τὰς Ἀθήνας, Ἑλλάδος μουσεῖον· ἔτι δὲ καὶ [2] Πίνδαρος, Ἑλλάδος αὐτὰς ἔρεισμα καλέσας· [3] καὶ Θουκυδίδης, Ἑλλάδος Ἑλλάδα· [4] καὶ ὁ Πύθιος, ἑστίαν, καὶ πρυτανεῖον τῶν Ἑλλήνων. ἐξ ὧν ὁρμημένος τις εἰς ἔννοιαν σεμνήν, [5] κόσμου κόσμον ἐκάλεσε τὸν ἐν Κωνσταντινουπόλει ἀσύγκριτον ναόν.

μϛ΄. Τὸ δὲ δῆμον Ἐρεχθῆος, πολυωνυμίας ἔχει λόγον. [6] Ταὐτὸν γὰρ Ἀθήνας εἰπεῖν, καὶ δῆμον Ἐρεχθέως. Ἔοικε δὲ καὶ τὸ δημοκρατικὸν ἐμφαίνειν, ᾧ μάλιστα ἔχαιρον Ἀθηναῖοι· ὥς φασιν αἱ ἱστορίαι, παντοίας πειραθῆναι ἀρχῆς. Καὶ γὰρ καὶ ἐβασιλεύθησαν, καὶ εἰς δημοκρατίαν μετέστησαν. [7] εἶτα καὶ ἐτυραννήθησαν. [8] καὶ ὕστερον εἰς ὀλιγαρχίαν μετῆλθον. Ἐξενίκα δὲ ἡ δημοκρατία, φιλουμένη αὐτοῖς πλέον τῶν ἄλλων πολιτειῶν. Σημείωσαι δέ, ὅτι Ἀθηναίων [9] πόλεις, ἢ δήμους, ἢ ὅλως εἰπεῖν, τόπους, οὐκ ἠρίθμησεν ὁ Ποιητής, διά τε πλῆθος, κατὰ τοὺς παλαιούς, καὶ ὅτι οὐκ εἶχε πάντα, φασίν, εἰς μετροποιΐαν καταστῆξαι· καίτοι [10] ἑκατὸν ἑβδομηκοντατεσσάρων, φασί, δήμων ὄντων τῆς Ἀττικῆς. ὧν πολλοὶ λαμπρὰ εἶχον διηγήματα. [11] καθάπερ Ἀφίδνα μὲν τὴν Ἑλένης ἁρπαγὴν ὑπὸ

runt, ut soli inter omnes mortales, navalibus in certaminibus maximè valerent, imperioque maris per longa tempora potirentur. Quamquam etiam alioquin, priscis aliquando temporibus, magna admodum Athenarum dignitas, atque auctoritas extiterit, ut claro argumento est is, qui Athenas, Museum Græciæ appellat: nec non Pindarus, cum vocat eas columen, ac firmamentum Græciæ; & Thucydides, qui Græciam Græciæ; itemque Pythius Apollo, qui larem, ac Prytaneum ipsam nuncupat Græcorum. a quibus exemplum quidam accepit, ut incomparabile Constantinopolitanæ urbis templum, magnificâ grandique sententiâ, Mundum Mundi appellaret.

XXXXVI. Quod autem dicit, δῆμον Ἐρεχθῆος, *populum Erechthei*, spectat ad nominum multitudinem, quæ idem significant. Idem namque est, Athenas dicere, atque populum Erechthei. Itaque innuere videtur regimen populare, quo Athenienses maximè delectabantur: quos historiarum monumentis proditum est omnes cujuscumque generis regendi formas expertos fuisse. Nam & reges habuerunt, & ad gubernationem inde popularem transierunt. Tum tyrannos sunt passi: postremo ad paucorum imperium devenerunt. Sed prævaluit tamen administratio popularis, quippe quòd eâ magis Athenienses, quàm ceteris regendæ reipublicæ formis, afficerentur. Et observa, ut Atheniensium urbes, seu populos, sive, ut universè loquar, loca, Poeta minimè enumeret, tum propter multitudinem, secundum veteres auctores, tum quia non potest omnia, ut ajunt, metricis legibus adstringere: tametsi quatuor & septuaginta supra centum populos Atticæ recenseant. quorum populorum plerique res habebant relatu insignes, & lucu-

len-

1. ὁ εἰπὼν τὰς Ἀθήνας, Ἑλλάδος μουσεῖον) Athenæus lib. 5. Gloriosè de Athenis Velleius l. 1. Hist. *Una urbs Attica pluribus annis eloquentia, quam universa Græcia, operibusque floruit: adeo ut corpora gentis illius separata sint in alias civitates; ingenia vero solis Atheniensium muris clausa existimes. Neque ego hoc magis miratus sum, quam neminem Argivum, Thebanum, Lacedæmonium oratorem, aut, dum vixit, auctoritate, aut post mortem memoria dignum existimatum. quæ urbes, & multa alia, talium studiorum fuere steriles, nisi Thebas unum os Pindari illuminaret. Nam Alcmana Lacones falsò sibi vindicant.* Justinus lib. 2. c. 8. *Litteræ enim, ac facundia, & hic civilis ordo disciplinæ, velut templum, Athenas habent.* Politus.

2. Πίνδαρος, Ἑλλάδος αὐτὰς ἔρεισμα καλέσας) Athenæus: ἣν (Atheniensium urbem) ὁ μὲν Πίνδαρος, Ἑλλάδος ἔρεισμά φησι. Plutarchus in libro, quo quæritur, Rebus ne bellicis, an doctrinæ, & sapientiæ studiis, clariores fuerint Athenienses: ἐν τούτοις Πίνδαρος ἔρεισμα τῆς Ἑλλάδος προσεῖπε τὰς Ἀθήνας. Polit.

3. καὶ Θουκυδίδης, Ἑλλάδος Ἑλλάδα) ἐν τῷ εἰς Εὐριπίδην ἐπιγράμματι, ut scribit Athenæus. Refert hoc Epigramma Thomas Magister in Vita Euripidis quod est hujusmodi:

Μνῆμα μὲν Ἑλλὰς ἅπασ' Εὐριπίδου· ὀστέα δ' ἴσχει
Γῆ Μακεδών· ᾗ γὰρ δέξατο τέρμα βίου.
Πατρὶς δ' Ἑλλάδος Ἑλλάς, Ἀθῆναι· πλεῖστα δὲ Μούσας
Τέρψας, ἐκ πολλῶν καὶ τὸν ἔπαινον ἔχει.

Ad elogium hoc Athenarum pertinet illud Philonis, e libro, quo homines omnes probos, liberos esse ostendit: ὅπερ γὰρ ἐν ὀφθαλμῷ κόρη, ἢ ἐν ψυχῇ λογισμός, τοῦτ' ἐν Ἑλλάδι Ἀθῆναι. Politus.

4. καὶ ὁ Πύθιος, ἑστίαν, καὶ πρυτανεῖον τῶν Ἑλλήνων) Athenæus: ὁ δὲ Πύθιος, ἑστίαν, καὶ πρυτανεῖον τῶν Ἑλλήνων. Paullò tamen aliter idem Athenæus lib. 6. ἣν (Atheniensium urbem) ὁ μὲν Πύθιος ἑστίαν τῆς Ἑλλάδος ἀνεκήρυξε· πρυτανεῖον δὲ Ἑλλάδος ὁ δυσμενέστατος Θεόπομπος. Politus.

5. κόσμου κόσμον ἐκάλεσε τὸν ἐν Κωνσταντινουπόλει ἀσύγκριτον ναόν) Templum S. Sophiæ intelligit. *Salvinus.*

Visum est hoc templum magnificentiâ, & majestate suâ omnem Græcorum eloquentiam longo post se intervallo reliquisse. Nicephorus Callistus Ecclesiast. Hist. l. 17. c. 10. ἐδείματο δὲ (Justinianus) μέγα τι χρῆμα, καὶ ἀσυμπαράβλητον, μηδὲ τοῖς [illegible] ... ἢ μέγαν τὸν τοῦ Θεοῦ λόγου Σοφίας ναόν, μεγέθει τε [illegible] ... καὶ λόγου δύναμιν ὑπερβαίνοντα. Politus.

6. Ταὐτὸν γὰρ Ἀθήνας εἰπεῖν, καὶ δῆμον Ἐρεχθέως) Hinc illud Platonis de Atheniensibus in Alcibiade I. εὐπρόσωπος γὰρ ὁ τοῦ μεγαλήτορος δῆμος Ἐρεχθέως· ἀλλ' ἀποδύντα χρὴ αὐτὸν θεάσασθαι. Politus.

Demi, seu Populi Atheniensium picturam vide apud Plin. lib. XXXV. *Salvinus.*

7. εἶτα καὶ ἐτυραννήθησαν) τυράννους ὑποδεξάμενοι αὐτούς, Πεισιστρατίδας, καὶ τοὺς παῖδας, ex Strabone. *Polit.*

8. καὶ ὕστερον εἰς ὀλιγαρχίαν μετῆλθον) Distinctè, atque explicatè Strabo: ὕστερον τε ὀλιγαρχίας γενομένης, ἥ τε τῶν τετρακοσίων, καὶ ἡ τῶν τριάκοντα τυράννων, οὓς ἐπέστησαν Λακεδαιμόνιοι, ταύτας μὲν διεσκεδάσαντο ῥᾳδίως, ἐφύλαξαν δὲ τὴν δημοκρατίαν μέχρι τῆς Ῥωμαίων ἐπικρατείας. Vide, præter alios, Diodorum. *Politus.*

9. πόλεις, ἢ δήμους, ἢ ὅλως εἰπεῖν, τόπους) Tametsi omne oppidum locus est, tamen posita est aliqua distinctio inter oppidum, & locum, quatenus & locus est, qui non est oppidum. Hinc Cicero ad Atticum se defendit, quòd dixerit in *Piræum*, additâ præpositione *in*: quòd scilicet non ut de oppido, locutus est, sed ut de loco. aliuntque exemplo illo Terentii: *Mercator hoc addebat, captam e Sunio*, subjungit: *Quòd si δήμους oppida volumus esse, tam est oppidum Sunium, quàm Piræus.* Certè hic Eustathius distinguere videtur inter πόλεις, & δήμους, atque, ut universè loquatus, τόπους dicit Atheniensium, ut mirari jam desinant Grammatici nostri, si Cicero, ut molestiâ Grammaticâ semet liberaret, de Piræeo, ut de loco, & non ut de oppido, fuerit locutus. Nam videtur olim a veteribus dubitatum, utrum δῆμοι essent oppida; & Dionysius, ac Nicias Coum Grammatici, non rebantur oppidum esse Piræea. Ἀπαιδευσίας Grammatici nostri, qui Ciceronem ἀπαιδευσίας reprehendunt. Quòd autem existimaverit Cicero, non esse oppidis addendam præpositionem, non tam id crimini dandum Ciceroni, quam Attico, qui Ciceronem reprehendit, quòd præpositionem addidisset. Ciceroni igitur, qui elegantioris Latinitatis haberi auctor, & princeps volebat, satis fuit ita se defendere, ut diceret, sese præpositionem illam, non ut oppido, sed ut loco, adjunxisse. Et quidem ita Romanæ linguæ usus ferebat, ut non facilè oppidorum nomina cum præpositione efferrentur. Inde in Grammaticis sua est regula constituta. Charisius Inst. Grammatic. lib. 2. ex C. Julio Romano: *Generaliter autem, & canonicè, ut Romanus disertissimus artis scriptor refert, præpositiones gentibus, seu nationibus adduntur, civitatibus adimuntur, & detrahuntur, licet autem nonnullos veteres dixisse reperiamus, ut apud eundem Romanum invenies.* Politus.

10. ἑκατὸν ἑβδομηκοντατεσσάρων φασὶ δήμων ὄντων τῆς Ἀττικῆς) Strabo l. 9. [illegible] Loquitur autem de Polemone Periegetâ. *Polit.*

Totidem Atheniensium tribus, populosque recenset in Itinerario Græciæ Sponius. *Salvin.*

11. καθάπερ Ἀφίδνα) Straboni Ἀφίδνα. Stephano, & aliis

Ἀφι-

lentas. Ut Aphidna raptam a Theseo Helenam, receptamque a Dioscuris sororem, qui Aphidnam ipsam expugnarunt, atque everterunt. Marathon, posterioribus temporibus, pugnam Persicam; ante tempora verò Homeri, taurum Marathonium, quem Theseus interfecit. Rhamnus sculptum simulacrum Nemeseos, mole, & elegantiâ maximè commendabile, quod nec ipsis Phidiæ operibus cederet. Sic & Decelea, arx postea Peloponnesiis fuit, & propugnaculum belli adversùs Athenas: ac similiter etiam Phyle Thrasybulum adversùs tyrannos excepit. Memoratu quoque digna est Academia, hortique Philosophorum, & Porticus Pœcile, seu Varia. Præterea Anaphlystus templum habebat Veneris Coliadis. Ad hunc pagum ejecta sunt fluctibus Persicarum navium fragmenta, de quibus ita prædixerat oraculum:

Remis Choliades visis matres horrebunt.

Hæc Geographus. Sed de Atheniensibus, Atticâque, & Cecrope, agitur etiam ad Dionysium Periegetam.

XXXXVII. Addit Geographus, in his verbis: *Qui autem Athenas tenebant*, Megarenses quoque esse intelligendos. Nam & ipsi in expeditionem sunt simul profecti. Præterea multas esse Athenas, multasque ab Atheniensibus colonias fuisse deductas, res est apud omnes maximè pervulgata. Siquidem & Amisus Pontica, secundùm Geographum, missis eò in coloniam Atheniensibus, denominata est Piræeus, eodem nomine, atque Piræeus Atticus; & Atramyttium coloniam Atheniensium habuit. Ceterùm de Peteo, & universè de hoc Atheniensium sub regibus statu, hæc memorantur. Theseus, Pallantidis occisis, Peteum cum filio ejus Menestheo ejecit, quòd Pallantidis opem tulisset. Postea verò, quàm Aphidnæ a Dioscuris propter sororem Helenam sunt captæ, & Theseidæ in Eubœam fugerunt, invasit in Atheniensium regnum Menestheus. Verùm Athenienses, motâ sub ejus reditum seditione, regem sibi Demophontem, Thesei filium, constituerunt. cujus quidem Demo-

ὑπὸ Θησέως, καὶ ὡς οἱ Διόσκυροι ἐκπορθήσαντες αὐτὴν, ἐκομίσαντο τὴν ἀδελφήν. Μαραθὼν δὲ ὕστερον μὲν, τὸν Περσικὸν ἀγῶνα· πρὸ δὲ Ὁμήρου, [1] τὸν Μαραθώνιον ταῦρον, ὃν ἀνῇλε Θησεύς. [2] Ῥαμνοῦς δὲ τὸ τῆς Νεμέσεως ξόανον, μεγέθει, καὶ κάλλει [3] κατωρθωμένον, καὶ τοῖς τοῦ Φειδίου ἐνάμιλλον. Δεκέλεια δὲ, [4] ὁρμητήριον Πελοποννησίοις κατὰ Ἀθηνῶν ἐχρημάτισεν ὕστερον. Ὁμοίως δὲ καὶ [5] ἡ Φυλὴ τὸν Θρασύβουλον κατὰ τῶν τυράννων ἐδέξατο. Ἀξία δὲ λόγου καὶ ἡ Ἀκαδημία, καὶ οἱ κῆποι τῶν Φιλοσόφων, [6] καὶ ἡ Ποικίλη στοά. Ἀνάφλυστος δὲ Κωλιάδος Ἀφροδίτης εἶχεν ἱερόν. περὶ τοῦτον τὸν δῆμον ἐξεκυμάνθη τὰ Περσικὰ ναυάγια, περὶ ὧν χρησμὸς προῆσε· Κωλιάδες δὲ [7] γυναῖκες φρίξουσιν ἐρετμοῖς. Ταῦτα τοῦ Γεωγράφου. Περὶ δὲ Ἀθηναίων, καὶ Ἀττικῆς, καὶ Κέκροπος, καὶ ἐν τοῖς τοῦ Περιηγητοῦ κεῖται.

μζ΄. Ὁ δὲ Γεωγράφος λέγει καὶ, ὅτι ἐν τῷ, Οἳ δ' ἄρ' Ἀθήνας εἶχον, δέχεσθαι δεῖ καὶ [8] τοὺς Μεγαρέας. Καὶ αὐτοὶ γὰρ μετέσχον τῆς στρατείας. Ὅτι δὲ [9] πολλαὶ Ἀθῆναι, καὶ ὅτι [10] πολλαὶ Ἀθηναίων ἐγένοντο ἀποικίαι, τεθρύλληται. [11] καὶ Ἀμισὸς γοῦν ἡ Ποντικὴ, κατὰ τὸν Γεωγράφον, Ἀθηναίων ἐποικισάντων, Πειραιεὺς μετωνομάσθη, ὁμωνύμως τῷ Ἀττικῷ Πειραιεῖ· καὶ [12] τὸ Ἀτραμύττιον δὲ Ἀθηναίων ἔσχεν ἀποικίαν. Περὶ δὲ Πετεὼ, καὶ ὅλως περὶ τῆς Ἀθηναίων ταύτης ἀρχῆς, καὶ τοιαῦτα ἱστορεῖται. Θησεὺς, τοὺς Παλλαντίδας ἑλὼν, ἐκβάλλει Πετεὼν ἅμα τῷ παιδὶ Μενεσθεῖ, ὡς συναιρόμενον τοῖς Παλλαντίδαις. Ἐπεὶ δὲ ὕστερον αἱ Ἀφίδναι ὑπὸ Διοσκούρων ἑάλωσαν διὰ τὴν ἀδελφὴν Ἑλένην, καὶ οἱ Θησεῖδαι εἰς Εὔβοιαν ἔφυγον, [13] ἐπιθέμενος ἦρξεν Ἀθηναίων ὁ Μενεσθεύς. [14] Περὶ δὲ τὸν ἀπόπλουν στασιάσαντες οἱ Ἀθηναῖοι, προΐστασιν ἄρχειν σφῶν, Δημοφῶντα τὸν Θησείδην. [15] οὗ καὶ

'Αφίδνα. Popularis non modò 'Αφιδναῖος, ut tradit Stephanus; verum etiam 'Αφίδνιος. Lapis vetus apud Jacobum Sponium:

ΔΗΜΟΚΡΑΤΗΣ
ΧΑΡΙΞΕΝΙΔΟΥ
ΑΦΙΔΝΙΟΣ

Politus.

1. τὸν Μαραθώνιον ταῦρον) Strabo: Ἐνταῦθα μαραθώνιον καὶ Μαραθώνιον ταῦρον, ὃν ἀνεῖλε Θησεύς. Polit.

2. Ῥαμνοῦς δὲ τὸ τῆς Νεμέσεως ξόανον) Hinc Nemesis passim Rhamnusia appellatur. Salvinus.

3. κατωρθωμένον) Corruptè excusum apud Strabonem, κατωρθωμένον. Polit.

4. ὁρμητήριον Πελοποννησίοις) Strabo: Δεκέλεια μὲν ὁρμητήριον τῶν Πελοποννησίων κατὰ τὸν Δεκελεικὸν πόλεμον. Polit.

5. ἡ Φυλὴ τὸν Θρασύβουλον) Strabo: Φυλὴ δὲ, ὅθεν ἐπήγαγε τὸν δῆμον Θρασύβουλος εἰς Πειραιᾶ, κἀκεῖθεν εἰς Ἄστυ. Polit.

6. καὶ ἡ Ποικίλη στοά) ἣν Ποικίλην ὀνομάζουσιν ἀπὸ τῶν γραφῶν. Suidas: Ποικίλη στοὰ ἐν Ἀθήναις, ὅθεν ἐγγέγραπται οἱ ἐν Μαραθῶνι πολεμήσαντες. Plinius de Polygnoto: *Hic Delphis aedem pinxit: hic & Athenis porticum, quæ Pœcile vocatur, gratuito: quum partem ejus Micon mercede pingeret.* Polit.

7. γυναῖκες φρίξουσιν ἐρετμοῖς) Lege: γυναῖκες ἐρετμοῖσι φρίξουσι, ut est apud Herodotum, & Strabonem. *Polit.*

Hunc versum ita concinno: Κωλιάδες δὲ γυναῖκες ἄμα φρίξουσιν ἐρετμοῖς. Salvinus.

Non est opus, versum hunc aliter concinnare, quàm legatur apud Herodotum, & Strabonem. Siquidem versus hic est, ut vocant, Spondaicus.

Κωλιάδες δὲ γυναῖκες ἐρετμοῖσι φρίξουσι.

Neque ego mutare audeo τὸ φρίξουσι· tametsi nonnullus rescribendum putet φρύξουσι. Promontorium, & ora Atticæ, Colias. unde Venus Κωλιάς. Politus.

8. τοὺς Μεγαρέας) Strabo, τοὺς καὶ Μεγαρέας. Polit.

9. πολλαὶ Ἀθῆναι) Vide Stephanum. *Polit.*

10. πολλαὶ Ἀθηναίων ἐγένοντο ἀποικίαι) Isocrates in Panathenaico, de Atheniensibus: καὶ μετὰ ταῦτα πολλὰς πόλεις ἐπ' ἐκάστην τὴν ἤπειρον, καὶ μεγάλας ἔκτισαν· καὶ τοὺς μὲν βαρβάρους ἀπέστησαν ἀπὸ τῆς θαλάσσης, τοὺς δὲ Ἕλληνας ἐδίδαξαν, ὃν τρόπον διοικοῦντες τὰς αὑτῶν πατρίδας, καὶ πρὸς τοὺς πολεμοῦντας, μεγάλην τὴν Ἑλλάδα ποιήσουσιν. Polit.

11. καὶ Ἀμισὸς γοῦν ἡ Ποντική) Amisum, perillustrem, & celebrem urbem, narrat ex Theopompo Geographus, ὑπ' Ἀθηναίων, καὶ Ἀθηναίων ἐποικισθεῖσαν, Πειραιᾶ μετονομασθῆναι. Politus.

12. τὸ Ἀτραμύττιον δὲ Ἀθηναίων ἔσχεν ἀποικίαν) Strabo: τὸ Ἀδραμύττιον, Ἀθηναίων ἄποικος πόλις, ἔχουσα καὶ λιμένα, καὶ ναύσταθμον. Polit.

13 ἐπιθέμενος ἦρξεν Ἀθηναίων ὁ Μενεσθεύς) Vide Plutarchum in Theseo. *Polit.*

14. Περὶ δὲ τὸν ἀπόπλουν) Menestheum e Trojano bello redeuntem, in insulâ Melo mortem obiisse, scribit Eusebius in Chron. *Polit.*

15. οὗ καὶ Εὐριπίδης μέμνηται) Euripides in Hecubâ v. 125.

Τὼ Θησείδα δ' ὄζω Ἀθηνῶν.

Scholiasta: οἱ τοῦ Θησέως παῖδες, Ἀκάμας, καὶ Δημοφῶν, οἷς ὄζους Ἀθηναίων τὸ γένος, ἐστράτευσαν ἐπὶ τὸ Ἴλιον, οὐχ ἡγούμενοι τινῶν. εἰ δὲ καὶ Ὅμηρος λέγει τὸν Μενεσθέα μόνον ἡγεῖσθαι τῶν Ἀθηναίων, ἀλλ' ἐπὶ τῇ ἀναλύσει τῆς Αἴθρας τούτους ἐστρατεῦσθαι φασίν. Polit.

Εὐριπίδης μέμνηται, ἄζους Ἀθηνῶν ὀνομάζων αὐτὸν, καὶ τὸν ἀδελφὸν Ἀκάμαντα. Ὅτι δὲ [1] πρῶτοι Ἀθηναῖοι ἐχαλκούργησαν, [2] δηλοῖ ὁ εἰπών, ὅτι Χάλκεια, ἑορτὴ ἀρχαία, δημοτελής· ὕστερον δὲ ὑπὸ μόνων ἤγετο τῶν τεχνιτῶν ἕνη καὶ νέᾳ Πυανεψιῶνος· [3] ἐπεί περ Ἥφαιστος ἐν τῇ Ἀττικῇ χαλκὸν εἰργάσατο. Πυανεψιὼν δὲ, ὅτι μηνὸς ὄνομα παρ' Ἀττικοῖς, [4] κυάμων ἑψήσει παρωνυμούμενος· καὶ [5] ὡς ἕνη καὶ νέα ἡ νουμηνία, καθὰ καὶ τῷ Κωμικῷ, καὶ ἑτέροις ἀρέσκει, οὐ τοῦ νῦν λόγου πλατύνειν.

mophontis Euripides etiam meminit, ubi eum, fratremque ejus Acamantem, ramos Athenarum appellat. Primos porrò Athenienses æra esse fabricatos, apertè docet, qui ita scribit: Chalcea, festum antiquum, ac publicum: postea verò a solis fabris trigesimo Pyanepsionis die celebrari cœperunt, quòd Vulcanus in Atticâ æs cudisset. Quemadmodum autem Pyanepsion, quod nomen mensis est apud Atticos, denominatus sit a *κυάμων ἑψήσει, a fabarum, seu leguminum coctione*; itemque, ut ἕνη, καὶ νέα, *vetus, & nova*, sit nova ipsa, & renascens luna, ut Comico, atque aliis placet, non est hujus loci fusiùs explicare.

Αἴας δ' ἐκ Σαλαμῖνος ἄγεν δυοκαίδεκα νῆας,
Στῆσε δ' ἄγων, ἵν' Ἀθηναίων ἵσταντο φάλαγγες.

Ajax porrò ex Salamine ducebat duodecim naves,
Quas adductas statuit, ubi Atheniensium stabant phalanges.

μή. Ὅτι Αἴας ἐκ Σαλαμῖνος ἄγει δυοκαίδεκα νῆας. Ἕτεροι δὲ γράφουσιν, ἐκ Σαλαμῖνος ἄγε τρισκαίδεκα νῆας, πρὸς ὅπερ παρῴδηται τὸ, ἐκ Σαλαμῖνος ἄγε τρισκαίδεκα νήσσας. Καὶ ὅρα, ὅπως πάνυ ἀπεστένωσεν ὁ Ποιητὴς τὸν περὶ τοῦ μεγάλου Αἴαντος λόγον, μονονουχὶ λέγων, ὅτι, ὃν ἐν τοῖς μετὰ ταῦτα σεμνυνοῦσιν αἱ ἀνδρα-
Rom. p.285. γαθίαι, τί ἄν τις ἐνταῦθα περιεργάζοιτο; Τυχὸν δὲ καὶ διὰ τὸ μηδέν τι ἀξιόλογον ἔχειν εἰπεῖν περὶ τῶν κατὰ τὴν Σαλαμῖνα. Τὸ δὲ μεγαλεῖον τοῦ ἥρωος δηλοῖ καὶ τὸ ᾄδειν Τελαμῶνος, παροιμιακῶς λεχθὲν, ἀπὸ Σκολιοῦ μέλους, οὗ ἀρχή· Παῖ Τελαμῶνος, Αἶαν αἰχμητὰ, λέγουσι, σ' ἐς Τροίαν ἄριστον [6] ἐλθεῖν Ἀχαιῶν, μετ' Ἀχιλλέα. [7] Ἦν δέ, φασι, περιμάχητος Ἀθηναίοις, καὶ Μεγαρεῦσιν, ἡ Σαλαμίν. Σόλων δὲ, ἢ Πεισίστρατος, παρενέγραψεν ἐνταῦθα, μετὰ τὸν Ὁμήρου στίχον, τὸ, Στῆσε δ' ἄγων, ἵν' Ἀθηναίων ἵσταντο φάλαγγες. [8] Καὶ οὕτω μάρτυρι τῷ Ποιητῇ ἐχρήσατο τοῦ τὴν νῆσον ἐξ ἀρχῆς Ἀθηναίων ὑπάρξαι, ὡς ὁ Γεωγράφος ἱστορεῖ, ὁ καὶ λέγων, ὅτι [9] πολλὰ ἔπη ἀντιμαρτυρεῖ τῷ τοιούτῳ λόγῳ· καὶ ὅτι οὐκ ἀρέσκει τοῖς Κριτικοῖς ἡ τοιαύτη τοῦ ἔπους παρένθεσις· Κριτικοὺς εἰπών, τοὺς κατὰ τὴν γραμματικὴν παράδοσιν εἰδότας κρίνειν τὰ ποιήματα. Ὁ δ' αὐτὸς λέγει καὶ, ὅ-

τι

XXXXVIII. Ducebat Ajax ex Salamine naves duodecim. Verùm alii scribunt: ἐκ Σαλαμῖνος ἄγε τρισκαίδεκα νῆας. *ex Salamine ducebat naves tredecim*. ad cujus locutionis exemplum compositum est per parœdiam illud: ἐκ Σαλαμῖνος ἄγε τρισκαίδεκα νήσσας. *ex Salamine ducebat anates tredecim*. Ac vide, quàm omnino in angustum coarctet Poëta mentionem de magno illo Ajace, perinde quasi dicat: quem res fortiter, ac præclarè gestæ sunt deinceps commendaturæ, quid hic quispiam curiosiùs, ac diligentiùs exornet? Sed & eâ fortassis de caussâ, quòd nihil ei dictu memorabile Salaminiis de rebus occurrebat. Magnitudinem autem herois declarat cantio illa *Telamonis*, adagii loco dicta, a Scolio Carmine, cujus initium: *Fili Telamonis, Ajax bellator, ajunt, te ad Trojam fortissimum perrexisse Achivorum, proximè, & secundùm Achillem.* Ceterùm de Salamine multa, & magna fuisse fertur contentio Atheniensibus cum Megarensibus: Solon verò, seu Pisistratus, post versum Homeri, huc alterum illum inseruisse:

Et stetit, Actæa stabant ubi fortè phalanges.

Atque ita Poëtam ipsum testem adhibuit, ut insulam a principio Atheniensium fuisse ostenderet, ut narrat Geographus. qui etiam scribit, plerosque versus contra atque hoc carmine exprimitur, testimonium præbere: neque Criticis placere additionem hanc ejus carminis. ubi Criticos vocat eos, qui, ex Grammatices præceptis, judicare poëmata noverunt. Idemque etiam tradit, Me-

ga-

1. πρῶτοι Ἀθηναῖοι ἐχαλκούργησαν) æ re primùm apud Chalcidem reperto. Chalcis autem, colonia fuit Atheniensium, ab ipso condita ante bellum Trojanum, ut testatur Geographus. *Politus*.

2. δηλοῖ ὁ εἰπών, ὅτι Χάλκεια) Etymologus: Χάλκεια, ἑορτὴ ἀρχαία, καὶ παλαιὰ δημώδης. ὕστερον δὲ ὑπὸ μόνων ἤγετο τεχνιτῶν, ὅτι ὁ Ἥφαιστος ἐν τῇ Ἀττικῇ εἰργάσατο. ἔστι δὲ ἕνη, καὶ νέα τοῦ Πυανεψιῶνος, ἐν ᾗ καὶ ἱέρειαι μετὰ τῶν ἀρρηφόρων τὸν πέπλον διάζονται. Ἡρωδιανὸς δὲ λέγει, ὅτι οἱ πλείους χαλκεῖς προτιμῶσι. Vide Harpocrationem, & Suidam. *Polit.*

3. ἐπεί περ Ἥφαιστος ἐν τῇ Ἀττικῇ χαλκὸν εἰργάσατο) Hinc Χαλκεῖα, festum factum Vulcano. Pollux lib. 7. c. 24. Χαλκεῖα, ἑορτὴ ἐν τῇ Ἀττικῇ, Ἡφαίστῳ ἱερά. Polit.

4. κυάμων ἑψήσει παρωνυμούμενος) Malim, ut etymon respondeat, πυάνων ἑψήσει. Politus.

Ita enim veteres. *Salvinus*.

5. ὡς ἕνη καὶ νέα ἡ νουμηνία, καθὰ καὶ τῷ Κωμικῷ, καὶ ἑτέροις ἀρέσκει) Sic quidem Aristophanis Scholia ad vers. hunc 1132. Nubium:

Εὐθὺς μετὰ ταύτην ἔσθ' ἕνη τε, καὶ νέα.

nempe μετὰ ἐνάτην Ἕνη καὶ νέα, ἡ νουμηνία. διὰ μὲν τὸ παρελθεῖν τὸν μῆνα, ἕνη· διὰ τὸ τὴν ἀρχὴν, νέα. Ἄλλως. Ἡ τελευταία νουμηνία, διὰ τὸ τὸν μὲν παρελθόντος μηνὸς εἶναι τέλος, ἀρχὴν δὲ τοῦ ἐπιόντος. Veruntamen propriè νουμηνία primus est dies, seu Calendæ, novi mensis; ἕνη verò, καὶ νέα, dies est ultimus mensis prioris, & diversus a primo novæ Lunæ die, quod ex ipso Aristophane manifestissimè apparet v. 1198.

Πῶς οὐ δέχοιντ' ἂν τῇ νουμηνίᾳ
Ἀρχαὶ τὰ πρυτανεῖ', ἀλλ' ἕνῃ τε καὶ νέᾳ.

Ubi Scholiasta: Ἀντιδιαστέλλει ὁ ποιητὴς, ὅτι ἕνη, καὶ νέα λέγεται ἡ ἑνάς. ἀντιδιέστειλε δὲ πρὸς νουμηνίαν. Atque hic vide, ut aspero spiritu afficiatur apud Aristophanem τὸ ἕνη. quamquam apud alios auctores ea scriptura variet. *Politus*.

6. ἐλθεῖν Ἀχαιῶν, μετ' Ἀχιλλέα) apud Athenæum, apud quem extat hoc Scolion lib. 15. c. 15. legitur, Δαναῶν καὶ Ἀχιλλέα. Polit.

7. Ἦν δέ, φασι, περιμάχητος Ἀθηναίοις) Ex Strabone l. 9. *Polit.*

8. Καὶ οὕτω μάρτυρι τῷ Ποιητῇ ἐχρήσατο) l. τῷ Ποιητῇ. Sic apud Aristotelem Rhetoric. l. 1. c. 15. Ἀθηναῖοι Ὁμήρῳ μάρτυρι ἐχρήσαντο περὶ Σαλαμῖνος. Fabius l. 5. c. 11. *Neque est ignobile exemplum, Megareos ab Atheniensibus, cum de Salamine contenderent, victos Homeri versu, qui tamen ipse non in omni editione reperitur, significans, Ajacem naves suas Atheniensibus junxisse* Polit.

9. πολλὰ ἔπη ἀντιμαρτυρεῖ) cujusmodi est illud: Ἐκ δ' ἄγεν Αἴγινάν τε νῆσς, καὶ Πρωτεσιλάου. Polit.

garenses, quippe qui Salaminem sibi ex adverso vindicarent, ita per parœdiam reposuisse:

E Salamine rates bis senas egerat Ajax,
Atque ex Ægirusâ, Nisæâ, Tripodisque.

Hæc autem loca sunt, ut ait, Megarica: ex quibus Nisæa denominata est a Niso, cujus fratres, Ægeus, Pallasque, & Lycus, Pandionis filii.

XXXXIX. De Salamine dictum etiam est ad Dionysium Periegetam. Sed & alia est Salamis in Cypro: quam quum Teucer, captâ jam Trojâ, ædificasset, ipsam quoque de patriæ suæ nomine Salaminem nuncupavit. Et observa, aberrare eos, qui a Nisæâ, de qua commemoravimus, vel Nisâ Homerica, celebres illos, ac decantatos equos dicunt Nisæos. Nihil enim hujuscemodi compertum est Geographo: sed hoc, idque unum, tradit, Nisæos equos optimos, ac maximos, quibus reges utebantur, ex Armeniâ fuisse: licet alii dicant ex Mediâ. Quin etiam sciendum, Porphyrium vetus hoc Epigramma in Ajacem protulisse:

Ipsa ego consido virtus miseranda sepulcro
Tristi hoc Ajacis, squallida, tonsa comas:
Icta dolore gravi cordis, quòd subdola Ulyssis
Facta mihi Danai, prætulerintque dolos.

Quod utique nescio quis imitatus, in voluptariam Philosophiam scripsit hanc Parœdiam:

Ipsa ego consido virtus miseranda sepulcro
Ecce voluptatis, squallida, tonsa comas:
Icta dolore gravi cordis, quòd ubique voluptas
Sit prælata meis insidiosa bonis.

Refert insuper idem Porphyrius, confectum esse librum ab Aristotele, quem Peplum vocavit, quo in libro tum ductorum familias sua per genera deductas, tum singularum navium numerum exposuit, atque in eos ipsos duces epigrammata, quæ Porphyrius in suum retulit Commentarium in Homerum. Sunt ea sanè simplicia, nihilque prorsus pingue habent, ac turgidum: binisque omnia illa versibus comprehenduntur, excepto epigrammate, de quo diximus, in Ajacem. Epigrammatum namque horum auctor fortasse de industriâ facere contra voluit, atque Poëta, ut celebrem illum, clarumque Ajacem fusiùs,

τι οἱ Μεγαρεῖς αὖθις μεταποιούμενοι τῆς Σαλαμῖνος, ἀντιπαρῴδησαν οὕτως· Αἴας δ' ἐκ Σαλαμῖνος [1] δώδεκα ἄγε νέας, [2] ἔκ τ' Αἰγειρούσης, Νισαίης τε, [3] Τριπόδων τε. Χωρία δέ, φησι, ταῦτα Μεγαρικά· [4] ὧν ἡ Νίσαια, παρώνυμος Νίσῳ, οὗ ἀδελφοί, Αἰγεὺς, καὶ Πάλλας, καὶ Λύκος, Πανδίονος υἱοί.

μθ'. Περὶ δὲ Σαλαμῖνος καὶ ἐς τοῖς τοῦ Περιηγητοῦ εἴρηται. Ἔστι δὲ καὶ Κυπρία Σαλαμὶν, ἣν Τεῦκρος οἰκίσας, μετὰ Τροίας ἅλωσιν, [5] ὁμωνύμως τῇ πατρίδι καὶ αὐτὴν Σαλαμῖνα ἐκάλεσε. Σημείωσαι δὲ, ὅτι πλανῶνται οἱ ἀπὸ τῆς ῥηθείσης Νισαίας, ἢ Νίσης Ὁμηρικῆς τινος τοὺς ᾀδομένους Νισαίους ἵππους λέγοντες. Τῷ Γεωγράφῳ γὰρ οὐδὲν τοιοῦτον εἴρηται· ἀλλὰ τοῦτο, καὶ μόνον φησὶν, ὅτι [6] Νισαῖοι ἵπποι ἄριστοι, καὶ μέγιστοι, [7] οἷς ἐχρῶντο οἱ βασιλεῖς, ἐξ Ἀρμενίας ἦσαν. [8] Οἱ δέ φασιν ἀπὸ Μηδίας. Ἰστέον δὲ καὶ, ὅτι Πορφύριος εἰς Αἴαντα ἐπίγραμμα παλαιὸν προφέρει τόδε· *Baf. p. 216.*

[9] Ἆδ' ἐγὼ ἁ τλάμων Ἀρετὰ παρὰ τῷδε κάθημαι
Αἴαντος τύμβῳ, κειραμένα πλοκάμους·
Θυμὸν ἄχει μεγάλῳ βεβολημένα, οὕνεκ' Ἀχαιοῖς
Ἁ δολόφρων Ἀπάτα [10] κρέσσων ἐμεῦ κέκριται.

[11] Ὁ δὴ παρῳδήσας τις κατὰ τῆς ἡδονικῆς φιλοσοφίας, ἔγραψεν οὕτως·

Ἆδ' ἐγὼ ἁ τλάμων Ἀρετὰ παρὰ τῷδε κάθημαι,
Ἡδονῇ, αἰσχίστως κειραμένα πλοκάμους·
Θυμὸν ἄχει μεγάλῳ βεβολημένα· εἴπερ ἅπασιν
Ἁ κακόφρων τέρψις κρέσσων ἐμεῦ κέκριται.

Ἱστορεῖ δὲ ὁ αὐτὸς Πορφύριος, καὶ ὅτι [12] Ἀριστοτέλης σύγγραμμα πραγματευσάμενος, ὅπερ ἐκλήθη Πέπλος, γενεαλογίας τε ἡγεμόνων ἐξέθετο, καὶ νεῶν ἑκάστων ἀριθμὸν, καὶ ἐπιγράμματα εἰς αὐτοὺς, ἃ καὶ ἀναγράψεται ὁ Πορφύριος ἐς τοῖς εἰς τὸν Ὅμηρον, ἁπλᾶ ὄντα, καὶ οὐδέν τι παχὺ, καὶ φλεγμαῖνον ἔχοντα· δίστιχα δὲ τὰ ὅλα ἐκεῖνα, δίχα τοῦ ῥηθέντος εἰς τὸν Αἴαντα. Ἴσως γὰρ ὁ ἐπιγραμματοποιὸς ἐφιλοτιμήσατο, ἀπεναντίας ἐλθὼν τῷ Ποιητῇ, ἐπὶ μὲν τοῦ λαμπροῦ

1. *δώδεκα ἄγε νέας, ἐκ τ' Αἰγειρούσης*) Vulgata Strabonis lectio: *Αἴας δ' ἐκ Σαλαμῖνος ἄγεν δυοκαίδεκα νῆας, ἐκ τε Πολίχνης, ἐκ τ' Αἰγειρούσης*, &c. Verùm antiquus Strabonis interpres legisse ita videtur:
Αἴας δ' ἐκ τε Σαλαμῖνος ἄγεν νέας, ἐκ τε Πολίχνης.
quippe quum ita verterit: *E Salamine rates Ajax agit, atque Polichnâ.* Polit.

2. *ἐκ τ' Αἰγειρούσης*) Vulgati libri Strabonis, *Αἰγειρούσης*, cum unico σ. Et ita hæc urbs scribitur Stephano, aliisque aliis. *Polit.*

3 *Τριπόδων τε*) Strabo. *Τριπόδων τε*. Ol *Τρίποδοι*, eidem Straboni, *Τριποδίσκιον*. Polit.

4. *ὧν ἡ Νίσαια, παρώνυμος Νίσῳ*) Strabo l. 9. *τῶν Πανδιονιδῶν τεττάρων ὄντων, Αἰγέως τε, καὶ Λύκου, καὶ Πάλλαντος, καὶ τετάρτου Νίσου, καὶ τῆς Ἀττικῆς εἰς τέτταρα μέρη διαιρεθείσης, ὁ Νῖσος τὴν Μεγαρίδα λάχοι, καὶ κτίσαι τὴν Νίσαιαν.* Polit.

5. *ὁμωνύμως τῇ πατρίδι καὶ αὐτὴν Σαλαμῖνα ἐκάλεσε*) Unde *ambigua Salamis*. Horatius Carm. lib. 1. Od. 7.
Nil desperandum Teucro duce, & auspice Teucro.
Certus enim promisit Apollo,
Ambiguam tellure novâ Salamina futuram. Polit.

6. *Νισαῖοι ἵπποι*) *Νησαῖοι ἵπποι* Stephano, & aliis, per η. Sed Herodoto l. 3. n. 106. *Νησαῖοι* per η. qui & l. 7. n. 40. *πεδίον Νησαῖον* commemorat, a quo equi Nisæi. & regio *Nisæa* dicitur Plinio l. 6. c. 25. *Polit.*

7. *οἷς ἐχρῶντο οἱ βασιλεῖς*) *οἱ Περσῶν βασιλεῖς*. Geographus in descriptione Armeniæ: *οὕτω δ' ἐστὶν ἱπποβοτος σφόδρα ἡ χώρα, καὶ οὐχ ἧττον τῆς Μηδίας, ὥστε οἱ Νησαῖοι ἵπποι καὶ ἐνταῦθα γίνονται, οἷς περ οἱ Περσῶν βασιλεῖς ἐχρῶντο.* Ergo non modò in Armeniâ; verùm etiam in Mediâ collocat Geographus equos Nisæos. Idem Geographus in descriptione Mediæ: *ἱππόβοτος δ' ἐστὶ διαφερόντως, καὶ ἡ Ἀρμενία· λειμὼν δέ τις καὶ λέγεται Ἱππόβοτος, ὃν καὶ διεξίασιν οἱ ἐκ τῆς Περσίδος, καὶ Βαβυλῶνος εἰς Κασπίους πύλας ὁδεύοντες, ἐν ᾧ πέντε μυριάδας ἵππων θηλειῶν νέμεσθαι φασὶν ἐπὶ τῶν Περσῶν. εἶναι δὲ τὰς ἀγέλας ταύτας βασιλικάς. Τοὺς δὲ Νησαίους ἵππους, οἷς ἐχρῶντο οἱ βασιλεῖς ἀρίστους οὖσι, καὶ μεγίστους, οἱ μὲν ἐντεῦθεν λέγουσι τὸ γένος, οἱ δ' ἐξ Ἀρμενίας.* Politus.

8. *Οἱ δέ φασιν ἀπὸ Μηδίας*) ut, præter alios, Herodotus l. 7. n. 40. *Νησαῖοι δὲ καλέονται ἵπποι ἐπὶ τοῦδε. ἔστι πεδίον μέγα τῆς Μηδικῆς, τῷ οὔνομά ἐστι Νήσαιον.* Inde herba, quæ equos maximè alit, *Medica* a Græcis appellata. *Polit.*

9. *Ἆδ' ἐγὼ ἁ τλάμων*) Hoc ipsum epigramma jam verteram ad hunc modum:
Infelix Virtus apud hoc consido sepulcrum
Ajacis, virtus, hei mihi! tonsa comas.
Tacta dolore gravi, quòd grex armatus Achivûm
Me fraudi, atque dolo posthabuisse velit. Salvinus.

10. *κρέσσων*) l. *κρέσσον*: itaque paullo post in simili epigrammate *κρέσσον* pro *κρέσσων*. Correxit quoque in margine codicis sui Salvinus. *Politus.*

11. *Ὁ δὴ παρῳδήσας τις κατὰ τῆς ἡδονικῆς φιλοσοφίας*) Mnasalces Sicyonius contra voluptariam Philosophiam: cujus epigramma adducit Athenæus. *Polit.*

12. *Ἀριστοτέλης σύγγραμμα πραγματευσάμενος, ὅπερ ἐκλήθη Πέπλος*) In Peplum hunc Aristotelis relatum etiam erat Epigramma in Ajacem, quod in Anthologiâ attribuitur Asclepiadæ. Nec de auctore ipso Pepli inter veteres satis convenit, utrum fuerit Aristoteles Stagirita. *Polit.*

πρὸς Αἴαντι πολυλογῆσαι· τοὺς δὲ ἄλλους ἧττον σεμνῦναι. Ἔτι καὶ ταῦτα τοῦ Πορφυρίου, ὅτι, εἰ καὶ Πηλεὺς, καὶ Τελαμὼν ἀδελφοὶ ἐξ Αἰακοῦ, ὧν Πηλέως μὲν Ἀχιλλεὺς, Αἴας δὲ Τελαμώνιος, ἀλλ' Ὅμηρος οὔτε Αἰακίδην φησὶ τὸν Αἴαντα, οὔτε αὐτανεψίους ἀλλήλοις αὐτόν τε, καὶ τὸν Ἀχιλλέα. καὶ ὅτι Εὐφορίων λέγει, [1] τοῦ αἵματος τοῦ ῥεύσαντος ἐκ τῆς τοῦ Αἴαντος σφαγῆς, ὑάκινθον ἐκφῦναι. καὶ ὅτι ὁ τὴν μικρὰν Ἰλιάδα γράψας, ἱστορεῖ, μηδὲ καυθῆναι συνήθως τὸν Αἴαντα, τεθῆναι δὲ οὕτως ἐν σορῷ, διὰ τὴν ὀργὴν τοῦ βασιλέως. Ἔτι κἀκεῖνα περὶ τῆς ῥηθείσης νήσου λέγεται. [2] Σαλαμὶν νῆσος πρὸς τῇ Ἀττικῇ, μῆκος ἑβδομήκοντα, ἢ ὀγδοήκοντα σταδίων, ἔχουσα πόλιν ὁμώνυμον. Ἐκλήθη δέ ποτε καὶ [3] Πιτυοῦσα ἀπὸ φυτῶν. Ταύτην ἔχουσιν Ἀθηναῖοι, σκηψάμενοι τὴν ἀνωτέρω ῥηθεῖσαν Ὁμηρικὴν δῆθεν μαρτυρίαν. Φάλαγγας δὲ, οὐ μόνον στρατιωτικάς τινας παρατάξεις οἴδαμεν, ὡς πολλαχοῦ φανεῖται, ὅθεν πέπαικται καὶ τὸ, λοπάδων παρατεταγμένη φάλαγξ, ἀλλὰ καὶ [4] ζωΰφια ὑπὸ ὀρόφοις ἀραχνιώμενα, ὧν καὶ ἡ Κωμῳδία μέμνηται· [5] ἔτι δὲ καὶ τὰ ὑποτιθέμενα ἑλκομέναις ναυσὶν, ὥς που καὶ ἀλλαχοῦ παρεδηλώθη. ὧν χρῆσις καὶ παρὰ Ἀθηναίῳ ἐν τῷ, φάλαγγας ἐπικαρσίας. καὶ ἐν τῷ, ἡδράσθη τὸ πλεῖον ἀσφαλῶς ἐπὶ φαλάγγων.

siùs, alios parciùs commendaret. Ad hæc, tametsi Peleus, quo ortus est Achilles, & Telamon, quo natus est Ajax, fratres fuerunt ex Æaco; tamen Homerus, ut animadvertit Porphyrius, neque Ajacem Æacidem vocat, neque Ajacem ipsum, atque Achillem fuisse inter se dicit consobrinos. Euphorion etiam, auctore Porphyrio, tradit, ex vulnere cæsi Ajacis cruorem manasse, quo ortus sit flos hyacinthus: & Minoris Iliadis scriptor narrat, ne Ajacis quidem cadaver pro more combustum fuisse; sed, propter iram, atque indignationem regis, repositum sic fuisse in sepulcro. Illa etiam præterea de hac ipsâ insulâ memorantur. Salamis insula prope Atticam, longitudine septuaginta, vel octoginta stadiorum, urbem habet cognominem. Vocata est etiam aliquando Pityusa, a pinorum frequentiâ. Hanc Athenienses possident, nixi eo, quod diximus supra, Homerico videlicet testimonio. Phalanges porrò, non solùm instructa agmina, & cuneos militares intelligimus, ut multis in locis videbitur, unde illud per jocum dictum est, *λοπάδων παρατεταγμένη φάλαγξ*, *patellarum instructa phalanx*; verùm etiam parvula animalia ex araneorum genere, telas sub tectorum contignatione texentium, quorum & Comœdia meminit: nec non subjecta, suppositaque navibus ligna, cum eæ trahuntur, ut alibi quoque est declaratum. quorum exempla illa apud Athenæum: *φάλαγγας ἐπικαρσίας*. *phalangas transversas*. &, *ἡδράσθη τὸ πλοῖον ἀσφαλῶς ἐπὶ φαλάγγων*. *firmatum est tutò navigium super phalangis*.

Rom. p.286.

Οἳ δ' Ἄργος τ' εἶχον, Τίρυνθά τε τειχιόεσσαν,
Ἑρμιόνην, Ἀσίνην τε, βαθὺν κατὰ κόλπον ἐχούσας,
Τροιζῆν', Ἠϊόνας τε, καὶ ἀμπελόεντ' Ἐπίδαυρον·
Οἵ τ' ἔχον Αἴγιναν, Μάσητά τε κοῦροι Ἀχαιῶν·
Τῶν αὖθ' ἡγεμόνευε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης,
Καὶ Σθένελος Καπανῆος ἀγακλειτοῦ φίλος υἱός.
Τοῖσι δ' ἅμ' Εὐρύαλος τρίτατος κίεν ἰσόθεος φώς,
Μηκιστέως υἱὸς Ταλαϊονίδαο ἄνακτος.
Συμπάντων δ' ἡγεῖτο βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης.
Τοῖσι δ' ἅμ' ὀγδώκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.

Rursus qui Argos tenebant, Tirynthaque muris munitam,
Hermionen, Asinenque, profundum sinum habentes,
Trœzena, Eionasque, & vitibus consitam Epidaurum:
Quique tenebant Æginam, Masetaque juvenes Achivorum;
Horum dux erat bello strenuus Diomedes,
Et Sthenelus Capanei inclyti charus filius:
Et una cum his Euryalus tertius ibat, similis deo vir,
Mecistei filius Talaïonidæ regis.
Universis autem præerat bello strenuus Diomedes:
Hosque simul octoginta nigræ naves sequebantur.

ν'. Ὅτι οἱ δ' Ἄργος εἶχον, Τίρυνθά τε τειχιόεσσαν, Ἑρμιόνην, Ἀσίνην τε, βαθὺν κατὰ κόλπον ἐχούσας, Τροιζῆνα, Ἠϊόνας τε, καὶ ἀμπελόεντ' Ἐπίδαυρον· οἵ τ' ἔχον Αἴγιναν, Μάσητά τε· τούτων Διομήδης ἡγεμόνευε, καὶ Σθένελος Καπανέως υἱὸς, καὶ Εὐρύαλος ὁ Μηκιστέως. Συμπάντων δὲ ἡγεῖτο Διομήδης. τοῖσι δ' ἅμ' ὀγδώκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο. Ἰστέον δ', ὡς

οὐκ

L. Ceterùm qui Argos tenebant, Tirynthaque muris munitam, Hermionen, Asinenque, sinum altum habentes, Trœzena, Eionasque, vitibusque consitam Epidaurum: quique Æginam, Masetaque tenebant; his imperabat Diomedes, Sthenelusque, Capanei filius, & Euryalus filius Mecistei. Omnibus autem præerat Diomedes: & hos simul octoginta nigræ naves sequebantur. Ubi sciendum, ne hunc quidem locum ab Ho-

me-

1. *τοῦ αἵματος τοῦ ῥεύσαντος ἐκ τῆς τοῦ Αἴαντος σφαγῆς, ὑάκινθον ἐκφῦναι*) Plinius lib. 21. c. 11. *Hyacinthum comitatur fabula duplex, luctum præferens ejus, quem Apollo dilexerat, aut ex Ajacis cruore editi, ita discurrentibus venis, ut Græcarum litterarum figura AI legatur inscripta.* Ab his veluti litteris inscriptis, dicta Theocrito *γραπτὰ ὑάκινθος*, nempe, ut explicat Scholiasta, *διὰ τὸ ἔχειν ἐγγεγραμμένον, αἶ, αἶ, τὴν ἀρχὴν τοῦ ὀνόματος τοῦ Αἴαντος*. Hinc de hyacinthis istis Virgilius Ecl. 3.

Dic, quibus in terris inscripti nomina regum
Nascantur flores.

Ejusmodi autem florem, qui, post Ajacis interitum, primùm apud Salaminios sit enatus, ita describis Pausanias in Atticis: *Λέγουσι δὲ οἱ περὶ τὴν Σαλαμῖνα οἰκοῦντες, ἀποθανόντος Αἴαντος, τὸ ἄνθος ἐν τῇ γῇ πρῶτον τὸν φανῆναι σφίσιν. λευκόν ἐστιν, ὑπέρυθρον, κρίνου καὶ αὐτὸ ἔλαττον, καὶ τὰ φύλλα. γράμματα δὲ ἔπεστιν, οἷα καὶ τοῖς ὑακίνθοις, καὶ τοῦτο.* Politus.

2. Σαλαμὶν) Straboni Σαλαμίς. Polit.
Sic delphin, & delphis. *Salvin.*

3. Πιτυοῦσα) Lege: *Pityusa*, ut supra Aegirusa; illa a pinubus, hæc a populis. & Pithecusæ, a simiis, cum unicâ s. Salvinus.

4. *ζωΰφια ὑπὸ ὀρόφοις ἀραχνιώμενα, ὧν καὶ ἡ Κωμῳδία μέμνηται*) Aristophanes Ranis v. 1346.

Αἵ δ' ὑπωρόφιοι κατὰ γωνίας
Εἰ εἰ εἰ εἰ ειλίσσετε δακτύλοις φάλαγγες,
Ἱστόπονα πηνίσματα.

Plato etiam Comicus apud Suidam, & Eustathium: *Ἐσίνοντο ἡμῖν αἱ νόμοι τοῖσι ταῖς λεπτοῖς ἀραχνίοις, ἃ πῖνα τείχοιεν ἡ φάλαγξ ὑφαίνει.* Latinis *phalangia* ex araneis *appellantur, quorum exili mersus, corpus exiguum, varium, acuminatum, assultim ingredientium*, ut ais Plinius lib. 19. cap. 24. *Politus.*

5. *ἔτι δὲ καὶ τὰ ὑποτιθέμενα ἑλκομέναις ναυσίν*) Phalanx etiam dicitur digitorum pedum series. *Salvinus.*

Hesychius: *Φάλαγγες, πολεμικαὶ τάξεις, ἀπὸ τοῦ πέλας ἀλλήλων εἶναι, καὶ τὰ τῶν δακτύλων ἄρθρα, καὶ τῶν ὑφαινόντων.* Polit.

metricâ varietate discedere, aut abhorrere: in quo, prætermisso genere Diomedis, Diomedem ipsum semel atque iterum bonum tantummodò appellat; Sthenelum verò, charum Capanei filium dicit, ejusque patrem celebrat, quem valde inclytum prædicat, & perillustrem. At verò Euryalum epitheto exornat, quum eum vocet virum similem deo, ejusque genus exponat, Talajone rege avo, Mecisteo patre. Ad hæc, τὴν Ἑρμιόνην, *Hermionem*, & τὴν Τροιζῆνα, *Trazenem*, extra connexionem, ac sine conjunctionibus scribit: tametsi cetera alia loca conjunctionibus colliget, ac nectat.

LI. Quod verò ad hæc ipsa loca attinet, de Argis satis dictum est ad Dionysium Periegetam. Nunc tantùm dicendum, adagium inde referri apud Pausaniam, quod est hujusmodi: *Argivus proventus*. Notabantur enim, inquit, per ludibrium Argivi, tamquam litium amantes, & calumniatores. At verò Tiryntha, τειχιόεσσαν, *muratam*, vocat, eo quòd bonis muris cincta fuerat, ac munita. Ferunt, videri eam mœnibus communitam ab iis Cyclopibus, qui fuerunt Argis: qui etiam ἐγχειρογάστορες, & χειρογάστορες, *quasi Manuventres*, sunt appellati, tamquam operarii, quique ex labore manuum victum sibi, explendi ventris caussâ, quærerent, Atque id quidem est historiæ. Nam certè quidem fabula portenta, ac monstra confingit, cum eorum singulis ex ventre enatas manus comminiscitur. Itaque ab his Cyclopibus muro circumdatum Argos perhibent, non verò a Siculis, quibus nihil est cum his Cyclopibus commune. Tres autem dumtaxat fuerunt hi Cyclopes, aut, secundùm aliquos, septem, quorum unicuique unus in fronte oculus inerat, secundùm Hesiodum: a quibus etiam speluncæ in Argivâ regione denominantur. Ceterùm Tiryns sic vocata esse fertur a Tirynthe, fratre Amphitryonis. Eadem priùs appellata est Halieis a multitudine τῶν ἁλιευομένων, *piscatorum*, qui in eâ habitabant. Quamquam, secundùm Pausaniam, Halici sint circa Tirynthem ii, qui mariti-

οὐκ ἀπήλλακται τῆς Ὁμηρικῆς ποικιλίας οὐδὲ τὰ ῥηθέντα· ἐν οἷς τὸν μὲν Διομήδην ἀγενεαλόγητον ἀφεὶς, ἀγαθὸν μόνον δὶς προσεῖπε· τὸν δὲ Σθένελον, φίλον υἱὸν Καπανέως φράσας, τὸν πατέρα ἐπῄνεσεν, ἀγακλειτοῦ ἐκείνου ἥρωος· τὸν δὲ Εὐρύαλον καὶ ἐπιθέτῳ ἐσέμνυνεν, ἰσόθεον φῶτα καλέσας, καὶ Ταλαϊονίδαο ἄνακτος πάππου, καὶ Μηκιστέως πατρὸς ἐγενεαλόγησεν. Ἔτι τὴν μὲν Ἑρμιόνην, καὶ τὴν Τροιζῆνα, δίχα συνδέσμων ἔγραψεν ἀποστατικῶς· τὰ δ' ἄλλα συνέδησε.

να'. Τῶν δὲ ῥηθέντων τόπων, περὶ μὲν Ἄργους, ἀρκούντως ἐν τοῖς τοῦ Περιηγητοῦ εἴρηται· νῦν δὲ τοσοῦτον ῥητέον, ὅτι παροιμία ἐκ τούτου φέρεται, τὸ Ἀργεία φωρὰ, παρὰ Παυσανίᾳ. Ἐσκώπτοντο γάρ, φησιν, Ἀργεῖοι, [1] ὡς φιλοδόξους, καὶ συκοφάντας. Τὴν δὲ Τίρυνθα, [2] τειχιόεσσαν λέγει, διὰ τὸ εὖ τετειχίσθαι. Δοκεῖ δὲ, φασιν, [3] ὑπὸ Κυκλώπων τειχισθῆναι τὴν κατὰ τὸ Ἄργος· [4] οἳ καὶ Ἐγχειρογάστορες ἐκαλοῦντο, καὶ Χειρογάστορες, οἷα χειροτέχναι, καὶ τοῖς ἐκ χειρῶν ἔργοις τὴν γαστέρα πληροῦντες. Ἀλλὰ τοῦτο μὲν, τῆς ἱστορίας. Ὁ δὲ μῦθος τερατολογεῖ, τῆς γαστρὸς ἑκάστῳ αὐτῶν ἐκπεφυκέναι τὰς χεῖρας. Ὑπὸ τούτων γοῦν, φασὶ, τῶν Κυκλώπων ἐτειχίσθη τὸ Ἄργος, οὐ μὴν [5] ὑπὸ τῶν Σικελικῶν, οἷς οὐδὲν κοινὸν πρὸς τούτους, τρεῖς μόνους ὄντας, ἢ ἑπτὰ, κατά τινας· ὧν ἑκάστῳ εἷς ὀφθαλμὸς ἐνέκειτο μετώπῳ, [6] κατὰ Ἡσίοδον· [7] οἷς καὶ σπήλαια ἐν τῇ Ἀργείᾳ χώρᾳ ἐπονομάζονται. Καλεῖται δέ, φασι, Τίρυνς, [8] ἀπὸ Τίρυνθος, ἀδελφοῦ Ἀμφιτρύωνος. Ἐκαλεῖτο δὲ πρότερον [9] Ἁλιεῖς, διὰ τὸ πολλοὺς ἁλιευομένους οἰκεῖν ἐκεῖ· κατὰ δὲ Παυσανίαν, [10] Ἁλικοὶ περὶ Τίρυν-

1. ὡς φιλοδόξους) Legendum videtur, ὡς φιλοδίκους. Ita quoque Diogenianus: Ἀργεία φωρά. ἐπὶ τῶν συκοφαντῶν. οἱ γὰρ Ἀργεῖοι φιλόδικοι. Eodem modo Michael Apostolius. Nec aliter, ac nos, videtur in Eustathio, legisse Erasmus. *Politus.*

2. τειχιόεσσαν λέγει, διὰ τὸ εὖ τετειχίσθαι) quasi καλὰ τείχη ἔχουσαν, ut τειχιόεσσαν explicat Hesychius. *Politus.*

3. ὑπὸ Κυκλώπων τειχισθῆναι τὸ κατὰ τὸ Ἄργος) Pausanias in Corinthiacis c. 16. Κυκλώπων δὲ καὶ ταῦτα ἔργα εἶναι λέγουσιν, οἳ Προίτῳ τὸ τεῖχος ἐποίησαν ἐν Τίρυνθι. Polit.

4. οἳ καὶ Ἐγχειρογάστορες ἐκαλοῦντο, καὶ Χειρογάστορες) qui etiam apud Strabonem Γαστερόχειρες. Unde per syncopen Γαστρόχειρες. Hesychius: Ἐγχειρογάστορες, οἱ ἀπὸ τῶν χειρῶν γαστριζόμενοι, καὶ τῇ γαστρὶ πορίζοντες. Λέγονται δὲ καὶ Γαστρόχειρες. Polit.

5. ὑπὸ τῶν Σικελικῶν) τῶν περὶ τὸν Πολύφημον. Polit.

6. κατὰ Ἡσίοδον) Hesiodus in Theogonia:

Οἳ δή τοι τὰ μὲν ἄλλα θεοῖς ἐναλίγκιοι ἦσαν·
Μοῦνος δ' ὀφθαλμὸς μέσσῳ ἐνέκειτο μετώπῳ.
Κύκλωπες δ' ὄνομ' ἦσαν ἐπώνυμον, οὕνεκ' ἄρα σφέων
Κυκλοτερὴς ὀφθαλμὸς ἕεις ἐνέκειτο μετώπῳ.

Verùm Hesiodeorum horum Cyclopum genus, diversum prorsus fuit a Cyclopibus iis Argivis, qui Tirynthia, & Mycenas ἐτείχισαν. Vetus Hesiodi Scholiasta: Κυκλώπων γ' γένη ἦσαν. Κύκλωπες, οἱ τὰς Μυκήνας τειχίσαντες, οἱ περὶ τὸν Πολύφημον, καὶ αὐτοὶ οἱ θεοί. Tres ab Hesiodo Cyclopes hic memorantur, Brontes, Steropes, & Arges: quos Latini Poetæ disertè statuunt in Sicilia, nisi quòd pro Arge nominant ipsi Pyracmonem, præeunte Virgilio l. 8. Æneid.

Ferrum exercebant vasto Cyclopes in antro,
Brontesque, Steropesque, & nudus membra Pyracmon.

Politus.

7. οἷς καὶ σπήλαια ἐν τῇ Ἀργείᾳ χώρᾳ ἐπονομάζονται) videlicet ab his Cyclopibus sunt Argivæ hæ speluncæ denominatæ, qui venerant ex Lyciâ, ut auxilium ferrent Prœto. Nam Hesiodei illi Cyclopes sunt omnino alii, ut diximus. *Polit.*

8. ἀπὸ Τίρυνθος, ἀδελφοῦ Ἀμφιτρύωνος) Immo fortasse, ἀπὸ Τίρυνθος, ἀδελφῆς Ἀμφιτρύωνος. Stephanus: ἀπὸ Τίρυνθος τῆς Ἄλου θυγατρὸς, ὅτις Ἀμφιτρύωνος ἦν ἀδελφή. Attamen Pausanias in Corinthiacis Τίρυνθα dicit ἥρωα, ἀφ' οὗ τῇ πόλει τὸ ὄνομα ἐγένετο, παῖδα Ἄργου τοῦ Διός. Polit.

9. Ἁλιεῖς, διὰ τὸ πολλοὺς ἁλιευομένους οἰκεῖν ἐκεῖ) Stephanus: Ἐκαλοῦντο δὲ πρότερον Ἁλιεῖς, διὰ τὸ πολλοὺς Ἑρμιονέας ἁλιευομένους οἰκεῖν αὐτῇ. Refert autem Strabo, Hermionenses, expulsos ab Argivis, demigrasse εἰς τοὺς Ἁλιεῖς καλουμένους· Tirynthios verò εἰς Ἐπίδαυρον. Undè mihi olim videbatur, ex sententiâ quidem Strabonis, alia fuisse Tiryns, seu Tiryntha, alii οἱ καλούμενοι Ἁλιεῖς. Verba hæc enim Strabonis lib. 8. p. 373. ὑστέρησαν δὲ τὰς πλείστας οἱ Ἀργεῖοι ἀναστήσαντες. οἱ δ' οἰκήτορες, οἱ μὲν ἐκ Τίρυνθος εἰς Ἐπίδαυρον ἀπῆλθον· οἱ δὲ ἐκ τῆς Ἑρμιόνης εἰς τοὺς Ἁλιεῖς καλουμένους. Politus.

Ἁλιεῖς est Piscatoria. *Salvinus.*

10. Ἁλικοὶ περὶ Τίρυνθα, οἱ τὰ περὶ θάλασσαν τῆς Πελοποννήσου οἰκοῦντες) Hesychius: Ἁλικοὶ καλοῦνται οἱ τὰ πρὸς θάλασσαν οἰκοῦντες μέρη τῆς Πελοποννήσου. Eorum regio Ἁλική. Idem Hesychius: Ἁλικὴ ἐν Πελοποννήσῳ, τῶν ἁλικῶν χώρα. Urbs autem Ἁλίκα Pausaniæ in Corinthiacis, ut tanto accentu Halica urbs ab Halicâ regione distinguitur. Quòd si alia est Tiryns, alia Halica, ut patet ex diverso earum situ apud Pausaniam; non est igitur Halica eadem, atque Ἁλιεῖς· quandoquidem Tiryns ipsa vocata est Ἁλιεῖς. Stephanus ex Ephoro: Ἔφορος ἐν τῷ ὀγδόῳ, ὅτι εἶεν (Ἁλιεῖς) Τιρύνθιοι αὐτῶν. & paullò post: ἐλέγοντο δὲ οὕτω, διὰ τὸ πολλοὺς τῶν Ἑρμιονέων ἁλιευομένους κατὰ τοῦτο τὸ μέρος οἰκεῖν τῆς χώρας. Unde, ubi dicit Eustathius: Ἐκαλεῖτο δὲ πρότερον Ἁλιῖς, pro Ἁλιῖς, fortasse legendum Ἁλιεῖς. quod suspicabatur Holstenius. Idem Stephanus: Ἁλιεῖς, πόλις Λακωνικῆς, παραθαλασσία. τὸ ἐθνικὸν, ὁμοίως. ὡς ἀπὸ τοῦ Ἁλιεύς. Eadem porrò urbs hæc est, quæ Ἁλιαὶ Thucydidi. Unde regio apud eundem Thucydidem Ἁλιάς. Scholiasta: Ἁλιαὶ ὀξυτόνως, πόλις Πελοποννήσου, περὶ Τροιζῆνα. ἡ Ἀργολικὴ μοῖρα. Nec proinde opus

ρινθα, οἱ τὰ περὶ θάλασσαν τῆς Πελοποννήσου οἰκοῦντες. Ὁ δὲ Γεωγράφος, ὁρμητήριον Προίτου τὴν Τίρυνθα λέγει, τειχισθεῖσαν διὰ Κυκλώπων· [1] οὓς ἑπτὰ εἶναι φησὶ, χειρογάστορας μὲν καλουμένους, τρεφομένους δ' ἐκ τῆς τέχνης, μεταπέμπτους ἐκ Λυκίας ἐλθόντας. Πλησίον δέ που, φησὶ, καὶ Μιδέα, παροξυτόνως, ἑτέρα τῆς Βοιωτικῆς. [2] ἐκείνη δὲ καὶ προπαροξύνεται, φησιν, ὡς πρόνοια, καθὰ καὶ προεγράφη. [3] Διέχει δὲ Ναυπλίας περὶ δώδεκα στάδια· ᾗτινι Ναυπλίᾳ ἀφεξῆς, σπήλαια, φησὶ, [4] καὶ οἰκοδομητοὶ λαβύρινθοι. καλοῦνται δὲ Κυκλώπεια. Ἔνθα σημείωσαι τὴν περὶ τὰ τοιαῦτα τῶν παλαιῶν σπουδήν. Οὐ γὰρ μόνον ταῦτα, καὶ [5] ὁ κατὰ Κρήτην λαβύρινθος λόγου πολὺν εἶχεν, ἀλλὰ καὶ ὁ Αἰγύπτιος, περὶ οὗ φησὶν Ἡρόδοτος, ὅτι λαβύρινθος περὶ Αἴγυπτον, λόγου μείζων. Εἰ γάρ τις [6] τὰ ἐξ Ἑλλήνων ἔργα συλλογίσαιτο, οἷον τείχη, καὶ τὰ τοιαῦτα, ἐλάσσονος πόνου φανεῖται τοῦ λαβυρίνθου ὄντα.

Baſ. p. 217.

νβ΄. Ἡ δὲ Ἑρμιόνη καλεῖται οὕτως, [7] ἐπειδὴ Ζεὺς, καὶ Ἥρα ἐνταῦθα ὡρμίσθησαν, ἀπὸ Κρήτης ἀφικόμενοι. Ἀπὸ γοῦν τοῦ ὁρμίζω, τροπῇ τοῦ ο εἰς ε, Ἑρμιόνη. [8] Τὸ δὲ πρωτότυπον αὐτῆς, Ἑρμιών· ἡ γενικὴ Ἑρμιόνος. Ὥσπερ δέ φασι, κάλυκος καλύκη, χιτῶνος χιτώνη, ἡγεμόνος ἡγεμόνη, οὕτως Ἑρμιόνος Ἑρμιόνη. Ἕτεροι δὲ πρωτότυπον μέν φασι τὴν Ἑρμιόνην. Ἑρμιόνα δὲ εἰπεῖν, ὅμοιον, [9] ὡς καὶ Σοφοκλῆς Δωδῶνα, τὴν Δωδώνην φησίν. Ἐθνικὸν ταύτης, οἱ Ἑρμιονεῖς. Ἱερὸν δὲ ἐν αὐτῇ παρθένου Ἥρας. Ὁ δὲ Γεωγράφος λέγει, ὅτι Ἑρμιόνη, οὐκ ἄσημος πόλις· καὶ ὅτι τεθρύλληται, παρ' Ἑρμιονεῦσι τὴν εἰς ᾅδου κατάβασιν σύντομον εἶναι. διὸ οὐκ ἐντιθέασιν ἐνταῦθα τοῖς νεκροῖς [10] ναῦλον. [11] Εἰ δὲ καὶ ἐκ τοῦ Λακωνικοῦ Ταινάρου σπηλαίου ἐκείνου μεγάλου, καὶ ἀφεγγοῦς καταβαίνειν ἦν εἰς ᾅδην, ἕτερος μῦθος εἰπεῖν ἐτόλμησεν οὐκ ἀφυῶς. Καὶ Σκύλλαιον δέ, φησι, [12] τόπος ἐν αὐτῇ, ἀπὸ Σκύλλης ὀνομασθὲν τῆς Νίσου θυγατρὸς, περὶ ἧς ἀλλαχοῦ εἴρηται· οὐ μὴν ὅθεν καὶ [13] τὸ περὶ τὴν Σικελίαν Σκύλλαιον. Ἀσί-

Rom. p. 287.

ritimam Peloponneſi oram incolebant. Verùm Geographus Tiryothem, propugnaculum dicit, ac receptaculum Prœti, muro a Cyclopibus munitum, quos ſeptem fuiſſe ait, Chirogaſtoras appellatos, qui ſuâ ſibi arte victum compararent: venisse autem eos e Lyciâ, unde arceſſiti fuerant. Proxima verò, inquit, ibi alicubi eſt Μιδέα, *Midea*, acutâ penultimâ; urbs alia a Bœoticâ. Illa namque, ut ait, accentum habet acutum in antepenultimâ, ut πρόνοια, *providentia*, quemadmodum ſupra ſcriptum eſt. Diſtat autem a Naupliâ duodecim circiter ſtadia: poſt quam Naupliam dicit eſſe ſpeluncas, ædificatoſque in iis labyrinthos; eaque opera Cyclopea vocari. Ubi obſerva, quantum hiſce in rebus ſtudii veteres poſuerunt. Non enim hæc tantùm opera, & labyrinthus Cretenſis, multâ in commendatione fuerunt; verùm etiam Ægyptius, de quo teſtatur Herodotus, labyrinthum Ægyptium famâ ipsâ eſſe superiorem. Si quis enim, inquit, Græcorum magno opere extructa ædificia, ut muros, aliaque hujuſcemodi conſideret, minori ea labore, quàm hic labyrinthus, ſtetiſſe videbuntur.

LII. Hermione porrò ſic appellatur ex eo, quòd Juppiter, atque Juno, ex Cretâ profecti, huc ὡρμίσθησαν, *navem appulerant*. Itaque ab ὁρμίζω, *appello*, *vel ſtationem habeo*, verſo τοῦ ο in ε, dicta eſt Ἑρμιόνη, *Hermione*. Ejus primitivum, Ἑρμιών, *Hermion*: genitivus, Ἑρμιόνος, *Hermionis*. Quemadmodum autem a κάλυκος, *calycis*, dicitur καλύκη, *calyculus roſæ*; a χιτῶνος, *tunicæ*, χιτώνη, *tunica*; ab ἡγεμόνος, *ducis*, ἡγεμόνη, *ducatus*, *vel imperium*; ita, ut ajunt, ab Ἑρμιόνος, *Hermionis*, Ἑρμιόνη, *Hermione*. Verùm alii primitivum dicunt τὴν Ἑρμιόνην, *Hermionen*. Quòd ſiquis dicit Ἑρμιόνα, *Hermiona*, ſimiliter id dictum volunt, atque cum Sophocles τὴν Δωδώνην, *Dodonen*, vocat Δωδῶνα. Gentile hujus nomen, οἱ Ἑρμιονεῖς, *Hermionenſes*. Erat autem in eâ templum Junonis virginis. Geographus præterea ſcribit, Hermionen oppidum eſſe minimè obſcurum, neque ignobile; &, ut rumore vulgi pervulgatum eſt, apud Hermionenſes brevem eſſe ad inferos deſcenſum; ideoque portorium demortuis minime ibi imponi conſueviſſe. An verò ex magno illo, ac tenebricoſo apud Laconas ſpecu Tænaro deſcenſus ad inferos pateret, alterius eſt fabulæ, quæ id non ineptè auſa eſt fingere. Eſt etiam, inquit, locus agri Hermionici, Scyllæum, ſic appellatum a Scyllâ, Niſi filiâ, de qua alibi dictum eſt; non verò ab eâ Scyllâ, unde nomen habet Scyllæum prope Siciliam. At verò Aſi-

opus eſt cum Berkelio apud Stephanum pro Λακωνικῆς reponere Ἀργολικῆς. Quippe ſita fuiſſe videtur hæc urbs in finibus Laconicæ, & Argiæ. Hinc a Thucydidis Scholiaſtâ Argolicæ; a Stephano Laconicæ eſt aſſignata. *Politus*.

1. οὓς ἑπτὰ εἶναι φησί) lege, φασί. Polit.

2. ἐκείνη δὲ καὶ προπαροξύνεται, φησιν) Strabo: ἡ πλησίον Μιδέα, ἑτέρα οὖσα τῆς Βοιωτικῆς. ἐκείνη μὲν γάρ ἐστι Μίδεια, ὡς πρόνοια. αὕτη δὲ Μιδέα, ὡς Τεγέα. Vide nos ſupra. *Polit.*

3. Διέχει δὲ Ναυπλίας) De Lycimnâ, non de Tiryuthe, aut Mideâ, videtur id aſſerere Strabo: ἡ δὲ ἀκρόπολις Λυκίμνα ἐπώνυμος Λικυμνίου. διέχει δὲ τῆς Ναυπλίας περὶ δώδεκα στάδια. Polit.

4. καὶ οἰκοδομητοὶ λαβύρινθοι) Strabo lib. 8. p. 369. Ἑξῆς δὲ τῇ Ναυπλίᾳ, τὰ σπήλαια, καὶ οἱ ἐν αὐτοῖς οἰκοδομητοὶ λαβύρινθοι. Κυκλώπεια δ' ὀνομάζουσι. Polit.

5. ὁ κατὰ Κρήτην λαβύρινθος) Labyrinthus viſitur in nummis ΚΝΩΣΙΩΝ. Labyrinthum Etruſcorum affabre deſcribit Plinius. *Salvin.*

6. τὰ ἐξ Ἑλλήνων ἔργα) Herodotus, τὰ ἐξ Ἑλλήνων τείχεά τε, καὶ ἔργων ἀπόδεξιν. Polit.

7. ἐπειδὴ Ζεὺς, καὶ Ἥρα ἐνταῦθα ὡρμίσθησαν) Ex Stephano. *Polit.*

8. Τὸ δὲ πρωτότυπον αὐτῆς, Ἑρμιών) cujus παράγωγον, ſecundùm Etymologici Magni Auctorem, Ἑρμιόνη. Sed hic Auctor etymologiam vocis aliam adducit, videlicet παρὰ τὸ ἔρω τὸ ὁρμίζω· ἀφ' οὗ Ἑρμῆς, Ἑρμιών. Meliùs tamen videri poteſt dicta Ἑρμιόνη ἀπὸ τοῦ Ἑρμίονος, videlicet ab Hermione ejus urbis conditore. Pauſanias in Corinthiacis: Ἔστι δὲ τῆς Ἰσθμοῦ τῆς Τροιζηνίων ὅμορος ἐστιν Ἑρμιόνη. οἰκιστὴν δὲ τῆς ἀρχαίας πόλεως Ἑρμιονεῖς γενέσθαι φασὶν Ἑρμίονα Εὐρωπος. Politus.

9. ὡς καὶ Σοφοκλῆς Δωδῶνα, τὴν Δωδώνην φησίν) ut in Trachiniis dicit Δωδῶνα Sophocles pro Δωδώνη. Polit.

10. ναῦλον) πορθμεῖον, quod mortui Charonti perſolverent. *Polit.*

In Lexico Mœridis Attico Londini excuſo, καταγώγιον id dicitur. quaſi naulum ob deſcenſum in navim portitoris Charontis. *Salvin.*

11. Εἰ δὲ καὶ ἐκ τοῦ Λακωνικοῦ Ταινάρου σπηλαίου) Scholiaſta Ariſtophanis ad Acharn. Ταίναρον γάρ ἐστι τῆς Λακωνικῆς ἀκρωτήριον, ἐν ᾧ στόμιον ἦν κατάγον εἰς ᾅδην. Polit.

12. τόπος ἐν αὐτῇ) Strabo: Τὸ δὲ Σκύλλαιον τὸ ἐν τῇ Ἑρμιόνῃ. *Scyllæum agri Hermionici* dicit Livius l. 31. *Polit.*

13. τὸ περὶ τὴν Σικελίαν Σκύλλαιον) Suſpicatus ſum aliquando, retineri poſſe τὸ σπήλαιον, ex illo Homerico, de Scyllâ:

Μέσσῳ

Asine, non hæc est tantummodò; verùm etiam aliæ: de quibus una, urbs Laconica, sic vocata ab Asinâ, Lacedæmonis filiâ. Geographus porrò tum Asinæum sinum agnoscit, tum maximè Asinam, urbis hujus cognominem. Sic enim ait: Asinæus sinus, ubi urbes, quæ ab Agamemnone promissæ sunt Achilli. Tradit etiam Geographus, Asinam, atque Hermiona, Dryopum domicilium fuisse, quos Dryops Arcas a Spercheio amne, proximisque ei flumini locis illuc transtulerit. Atque insuper docet, Hermionicum sinum ab oppido Asinâ initium ducere.

LIII. Deinde Trœzen, urbs minimè obscura, neque ignobilis, sita supra mare, ad quinque, & decem stadia: ante quam parva insula jacet. Nomen ea habet a Trœzene, Pelopis filio: eademque vocata est etiam aliquando Aphrodisias, & Saronia, vel etiam Neptunia, aut Neptunias, quippe sacra Neptuno, ut scribit Strabo: nec

Tom. II. non

[1] Ἀσίνη δὲ, οὐ μόνη αὕτη, ἀλλὰ καὶ ἕτεραι· [2] ὧν μία καὶ Λακωνικὴ πόλις, ἀπὸ Ἀσίνης κληθεῖσα, θυγατρὸς Λακεδαίμονος. Ὁ δὲ Γεωγράφος καὶ [3] κόλπον Ἀσιναῖον, μάλιστα δὲ [4] Ἀσίνην οἶδεν ὁμώνυμον ταύτῃ. Φησὶ γοῦν· [5] Ἀσιναῖος κόλπος, ἔνθα αἱ πόλεις αἱ τῷ Ἀχιλλεῖ ὑπεσχημέναι ἐξ Ἀγαμέμνονος. [6] Λέγει δὲ καὶ, ὅτι Ἀσίνη καὶ Ἑρμιὼν, Δρυόπων οἰκητήριον, [7] Δρύοπος τοῦ Ἀρκάδος κατοικίσαντος αὐτοὺς ἐνταῦθα ἐκ τῶν περὶ Σπερχειὸν τόπων. Λέγει δὲ καὶ [8] κόλπον Ἑρμιονικὸν, ἀρχόμενον ἀπὸ Ἀσίνης πολίχνης.

νγ. Τροιζὴν δὲ, πόλις οὐκ ἄσημος, ὑπερκειμένη θαλάσσης πεντεκαίδεκα σταδίων· [9] ἧς πρόκειται νησίδιον. Καλεῖται δὲ ἀπὸ Τροιζῆνος υἱοῦ Πέλοπος. ἡ δ᾽ αὐτή ποτε καὶ Ἀφροδισιὰς, καὶ Σαρωνία, καὶ [10] ἡ Ποσειδωνία, ἢ Ποσειδωνιὰς, ὡς ἱερὰ, φησι, Ποσειδῶνος· καὶ Ἀπολλω-

L νιὰς

Μέσσῃ δ᾽ ἐν σκοπέλῳ ἐστὶ σπέος ἠεροειδές.
Unde & Virgilianum illud:
At Scyllam cæcis cohibet spelunca latebris.
Sed legendum haud dubiè est, Σκύλλαιον, seu potiùs Σκυλλαῖον. Est celebre illud in freto Siculo Scyllæum, de quo Strabo lib. 6. Ἐκδέχεται δ᾽ ἐντεῦθεν τὸ Σκύλλαιον, πέτρα χερρονησίζουσα ὑψηλή. Idem Ptolemæo Σκύλλαιον ἄκρον Βρεττίων. Politus.

1. Ἀσίνη δὲ, οὐ μόνη αὕτη, ἀλλὰ καὶ ἕτεραι) Asina hæc Homerica, ad differentiam aliarum, dicta est ἡ πρὸς Ἑρμιόνῃ. Polit.

2. ὧν μία καὶ Λακωνικὴ πόλις) Stephanus: Ἀσίνη, πόλις Λακωνική, ἀπὸ Ἀσίνης θυγατρὸς Λακεδαίμονος. Laconicæ hujus urbis meminit Thucydides l. 4. c. 54. [illegible] (Lacedæmonii) [illegible] ἐς Ἀσίνην. Scholiasta ad eum locum: ἡ δὲ Ἀσίνη, πόλις ἐστὶ Λακωνική. Item Xenophon Hist. Græc. lib. 7. Συνθέμενοι δὲ (Arcades) καὶ εἰς Ἀσίνην τῆς Λακωνικῆς, [illegible] Λακεδαιμονίων φρουρὰν, καὶ τὸν Γεράνορα πολέμαρχον Σπαρτιάτην γεγενημένον ἀπέκτειναν. Quæ testimonia afferenda mihi obiter duxi contra Abrahamum Berkelium, qui solum Stephanum scribit Asinam Laconicam agnoscere, quam ipse nusquam reperisset. Unde apud Stephanum scribendum suspicabatur, Ἀσίνη, πόλις Ἀργολική. Quamquam reverâ ego existimo, Asinam hanc Laconicam non aliam esse ab Argolicâ; sed, mutatis aliquando utriusque regionis finibus, eamdem urbem alias ad Laconas, aliàs ad Argivos pertinuisse. Quod planè innuere mihi videntur verba illa Stephani de Asinâ Messeniacâ: Δευτέρα, Μεσσήνης, παρὰ τῆς Λακωνικῆς, οἰκισθεῖσα ὑπὸ Ἀργείων. Nam Asina illa Messeniaca vocata est de nomine Asinæ Argolicæ, quippe ab iis condita, qui ab Argolicâ hac Asinâ, urmis inde Argivorum expulsi, in Messeniam demigrarunt. Strabo lib. 8. [illegible] τὰς πλείστας οἱ Ἀργεῖοι [illegible]· οἱ δ᾽ οἰκήτορες, οἱ μὲν ἐκ Τίρυνθος εἰς Ἐπίδαυρον ἀφίκοντο· οἱ δ᾽ ἐκ τῆς Ἑρμιόνης εἰς τοὺς Ἁλιεῖς καλουμένους· οἱ δ᾽ ἐκ τῆς Ἀσίνης (κώμη δ᾽ ἐστὶ τῆς Ἀργείας πλησίον Ναυπλίας) [illegible] εἰς τὴν Μεσσηνίαν μετῳκίσθησαν· [illegible] τῇ Ἀργολικῇ Ἀσίνῃ πολίχνη. Οἱ γὰρ Λακεδαιμόνιοι, ὥς φησιν ὁ Θεόπομπος, [illegible] εἰς [illegible], ὡς αὖ [illegible] ἐπ᾽ αὐτούς· καὶ οἱ ἐκ τῆς Ναυπλίας [illegible]. Pausanias in Corinthiacis: Τὰ δὲ ἐντεῦθεν, ἐστὶν Ἀργείων ἡ ποτὲ Ἀσίνη καλουμένη. καὶ Ἀσίνης ἐρείπια [illegible] ἐπὶ θαλάσσῃ. Λακεδαιμονίων δὲ, καὶ τοῦ βασιλέως Νικάνδρου τοῦ Χαρίλλου τοῦ Πολυδέκτου τοῦ Εὐνόμου τοῦ Πρυτάνιδος τοῦ Εὐρυπῶντος, ἐς τὴν Ἀργολίδα ἐσβαλόντων στρατιᾷ, συνεσέβαλόν σφισιν οἱ Ἀσιναῖοι, καὶ ἐδῄωσαν σὺν ἐκείνοις τῶν Ἀργείων τὴν γῆν. ὡς δὲ ὁ στόλος τῶν Λακεδαιμονίων ἀπῆλθεν οἴκαδε, στρατεύουσιν ἐπὶ τὴν Ἀσίνην οἱ Ἀργεῖοι, καὶ ὁ βασιλεὺς αὐτῶν Ἐράτος. καὶ χρόνον μέν τινα ἀπὸ τοῦ τείχους ἠμύνοντο οἱ Ἀσιναῖοι, καὶ ἀπέκτειναν ἄλλους τε, καὶ Λυσίστρατον ἐν τοῖς δοκιμωτάτοις ὄντα Ἀργείων. ἁλισκομένου δὲ τοῦ τείχους, ἐσθέμενοι γυναῖκας ἐς τὰ πλοῖα ἐκδιδράσκουσι, καὶ παῖδας, ἐκλείπουσι τὴν αὐτῶν. Ἀργεῖοι δὲ ἐς ἔδαφος καταβαλόντες τὴν Ἀσίνην, καὶ τὴν γῆν προσορισάμενοι τῇ σφετέρᾳ, Πυθαέως τε Ἀπόλλωνος ἀπολείπουσιν ἱερὸν, καὶ νῦν ἔτι δῆλόν ἐστι· καὶ τὸν Λυσίστρατον πρὸς αὐτῷ θάπτουσιν. Et in Laconicis: ἐσέβαλε δὲ καὶ ἐς τὴν Ἀργολίδα ὁ Νίκανδρος στρατιᾷ, καὶ τὰ πολλὰ ἐκάκωσε τῆς χώρας. μετασχόντας δὲ Ἀσιναίους Λακεδαιμονίοις τοῦ ἔργου, δίκας μετ᾽ οὐ πολὺ Ἀργείοις ἀπέδοσαν, σὺν μεγάλῳ πταίσματι τῷ ὀλέθρῳ, καὶ φυγῇ τῇ σφετέρᾳ. Politus.

3. κόλπον Ἀσιναῖον) qui est Sinus Messeniacus, seu pars Messeniaci, Asinæus vocatus ab Asinâ Messeniacâ. Alius namque est Hermionicus, ubi Asine Argolica, seu Hermionica. Strabo lib. 8. Τῇ δὲ Μεθώνῃ συνεχής ἐστιν ἡ Ἀσίνη, ἀρχὴ τοῦ Μεσσηνιακοῦ κόλπου· καλοῦσι δ᾽ αὐτὸν καὶ Ἀσιναῖον, ἀπὸ Ἀσίνης πολίχνης πρώτης ἐν τῷ κόλπῳ, ὁμωνύμου τῇ Ἑρμιονικῇ. αὕτη μὲν οὖν ἡ ἀρχὴ πρὸς δύσιν τοῦ κόλπου ἐστί. Politus.

4. Ἀσίνην οἶδεν ὁμώνυμον ταύτῃ) Asinam Messeniacam, cognominem huic Argolicæ, atque Hermionicæ. *Polit.*

5. Ἀσίνη, κόλπος) lego Ἀσιναῖος κόλπος. Sic enim Strabo lib. 8. p. 359. ἐν δὲ τῷ Μεσσηνιακῷ κόλπῳ, καὶ τῷ συνεχεῖ Ἀσιναίῳ λεγομένῳ, ἀπὸ τῆς Μεσσηνιακῆς Ἀσίνης, αἱ ἑπτὰ εἰσιν πόλεις. Polit.

6. Λέγει δὲ καὶ, ὅτι Ἀσίνη, καὶ Ἑρμιὼν, Δρυόπων οἰκητήριον) Strabo lib. 8 postquam egit de Hermione: Δρυόπων δ᾽ οἰκητήριόν φασι καὶ τὴν Ἀσίνην. Qui Strabonis locus suppleri percommodè potest ex Eustathio, ita: Δρυόπων δ᾽ οἰκητήριον φασὶ τὴν Ἑρμιόνα, καὶ τὴν Ἀσίνην. præsertim quum Herodotus etiam testetur in Uraniâ, Hermionam, sive Hermiona, & Asinam τὴν πρὸς Καρδαμύλῃ τῇ Λακωνικῇ, urbes Dryopum fuisse. Verba hæc Herodoti n. 73. Δρύοπες δὲ, Ἑρμιών τε, καὶ Ἀσίνη ἡ πρὸς Καρδαμύλῃ τῇ Λακωνικῇ. ut ex codice quidem Mediceo legit Jacobus Gronovius. Nam vulgò editum est, Ἑρμιόνη τε. Sed enim Asina ἡ πρὸς Καρδαμύλῃ τῇ Λακωνικῇ alia omnino est ab Asinâ τῇ πρὸς Ἑρμιόνῃ. Siquidem Asina illa πρὸς Καρδαμύλῃ, Messeniaca est, primaque urbs sinus Messeniaci, seu Asinæi: quo in sinu sita erat Cardamyla. Strabo lib. 8. ἐν γὰρ τῷ Μεσσηνιακῷ κόλπῳ, καὶ τῷ συνεχεῖ Ἀσιναίῳ λεγομένῳ ἀπὸ τῆς Μεσσηνιακῆς Ἀσίνης, αἱ ἑπτὰ εἰσιν πόλεις, ἃς ὑπέσχετο δώσειν Ἀγαμέμνων Ἀχιλλεῖ· Καρδαμύλην, Ἐνόπην τε, καὶ Ἱρήν, &c. Asinam autem Hermionicam significat Strabo, cum eam, Dryopum domicilium appellat. Eadem a Dryopibus dicta est etiam, ni fallor, Δρυόπη. Certè Δρυόπη Stephano, πόλις περὶ τὴν Ἑρμιόνα. Etymologici Magni Auctor: Ἀσινεῖς, οἱ Δρύοπες οἱ τὴν Ἀσίνην νεμόμενοι. Asina igitur Hermionica, urbs fuit Dryopum. Sed quia hæc urbs solo æquata erat ab Argivis, quique inde fugerant Dryopes, Asinam aliam in Messeniâ condiderant; ideo rectè Herodotus urbes in Peloponneso duas Dryopum enumerat, Hermiona, quæ sanè erat Argolica, & Asinam τὴν πρὸς Καρδαμύλῃ τῇ Λακωνικῇ. De industriâ distinguit ita Herodotus Asinam illam Messeniacam: quia deleta jam erat, ut diximus, Asina ἡ πρὸς Ἑρμιόνῃ, in qua Dryopes a principio habitaverant. Pausanias in Messeniacis: Ἀσιναῖοι δὲ (Dryopes) ἐς Πελοπόννησον, χειρωθέντος Ἡρακλεῖ τοῦ Δρυοπίων ἔθνους, πρὸς μὲν τῇ Ἑρμιόνῃ Ἀσίνην ἔσχον· ἐκπεσόντες δὲ ὑπὸ Ἀργείων, οἰκοῦσιν ἐν τῇ Μεσσηνίᾳ, Λακεδαιμονίων δόντων. Paullò post Pausanias τὴν ἐν τῇ Ἀργολίδι Ἀσίνην dicit illam Hermionicam, quam primùm Dryopes tenuerunt. Ac rursus de Asinâ Dryopum Messeniacâ: Κεῖται δὲ ἐπὶ θαλάσσῃ καὶ αὐτὴ κατὰ τὰ αὐτὰ τῇ ποτὲ ἐν μοίρᾳ τῇ Ἀργολίδι Ἀσίνῃ. Politus.

7. Δρύοπος τοῦ Ἀρκάδος κατοικίσαντος αὐτοὺς ἐνταῦθα ἐκ τῶν περὶ Σπερχειὸν τόπων) Sic quidem Strabo secundùm Aristotelem. Sed & addit, secundùm plerosque alios: ὁ ἀφ᾽ Ἡρακλέους ἐκ τῆς περὶ τὸν Παρνασσὸν Δωρίδος ἐξελάσαντος αὐτούς. Polit.

8. κόλπον Ἑρμιονικὸν, ἀρχόμενον ἀπὸ Ἀσίνης πολίχνης) Geographus: καὶ ἐφεξῆς ὁ Ἑρμιονικὸς κόλπος, κατὰ τὸν [illegible] ἀπὸ τῆς Ἀργείας, καὶ [illegible] τῆς περιοδείας [illegible]. Ἄρχεται δ᾽ ἀπὸ Ἀσίνης πολίχνης. Polit.

9. ἧς πρόκειται νησίδιον) nomine Calauria, ambitu stadiorum circiter triginta, ut auctor est Strabo p. 373 *Polit.*

10. ἡ Ποσειδωνία, ἢ Ποσειδωνιὰς) Ποσειδωνία apud Strabonem, Ποσειδωνιὰς apud Stephanum. Vide & Pausaniam in Corinthiacis. *Polit.*

νιάς δέ. [1] Ἔστι δέ, φασι, καὶ ἑτέρα ἐν Ἰταλίᾳ Μασσαλιωτική. Τῆς δὲ Τροιζῆνος ταύτης λιμὴν ᾄδεται ὁ Πώγων, ὅθεν ἐστὶ τὸν ἀτρίχων τὸ γένειον, καὶ ψευδομένων τὸ ἀνδρικὸν πώγωνα, [2] λέγεται παροιμιωδῶς τό, πλεύσειας εἰς Τροιζῆνα. Ἱστορεῖ δὲ Ἀθήναιος Τροιζήνιον οἶνον, [3] ὃς λέγεταί, φησιν, ἀγόνους ποιεῖν τοὺς πίνοντας· λέγων καί, περί που τὴν Ἀχαΐαν, ἀμπέλου τι γένος εἶναι, ἀφ' ἧς οἶνος ἐκθλίβεται, ποιῶν ἐξαμβλοῦν τὰς ἐγκύμονας γυναῖκας· [4] κἂν τῶν βοτρύων δέ, φησι, φάγωσιν, ἐξαμβλοῦσι. Σημείωσαι δέ, ὅτι [5] τινὰ τῶν παλαιῶν ἀντιγράφων Τροίζηνα προπαροξυτόνως ἔγραψαν· οἷς καὶ Ἡρωδιανὸς συνηγορεῖ, ἐν τῷ περὶ ταχυτῆτος, καὶ δηϊότητος εἰπών, ὡς ἡ Δωρὶς, καὶ Αἰολὶς διάλεκτος οὐδέποτε κατὰ γενικὴν περιττοσύλλαβον τὸ η μετατιθέασιν εἰς ἄλφα, εἰ μὴ βαρύνοιτο. Ἕλλην Ἕλλαν. Τροίζην Τροίζαν. Ποιμὴν δέ, καὶ λιμὴν, οὐκ ἂν ἐροῦσι διὰ τοῦ ἄλφα, ἐπεὶ ὀξυτονοῦνται. Ἐπὶ μέντοι μονοσυλλάβων μετατιθέασι τό, σφὴξ, καὶ μὴν, σφὰξ λέγοντες, καὶ μάν. Σεσημείωται, φησί, τὸ ἐσθὰς, ὀξυνόμενον, καὶ διὰ τοῦ ἄλφα λεγόμενον [6] παρὰ Πινδάρῳ ἐν Πυθιονίκαις. Τὰς δὲ Ἠϊόνας, οὐχ εὕρομεν πάνυ περιλαλημένας. Ἑνικῶς δὲ Ἠϊὼν λέγεται [7] πόλις Χερρονησία παρὰ Θουκυδίδῃ. ἔστι δὲ καὶ Στρυμονική. [8] Λέγεται δὲ καὶ ἑτέρα Ἠϊὼν Πιερική. Ἰστέον δέ, ὅτι [9] τὰ παλαιὰ σχόλια καὶ τὰς Ὁμηρικὰς ταύτας Ἠϊόνας, ἑνικῶς λεγομένας οἴδασιν, ὡς δηλοῖ ὁ εἰπών, ὅτι ἡ δ' Ἠϊὼν οὐκ οἰκεῖται. Τινὲς δὲ οἴονται αὐτὴν εἶναι τὴν Καλαυρίαν. Φασὶ γάρ, ὅτι ἀοίκατός ἐστιν ἡ Ἠϊὼν, νομιζομένη παρά τισιν, ἡ Καλαυρία νῆσος εἶναι, [10] περὶ ἧς ἐν τοῖς τοῦ Περιηγητοῦ δηλοῦται. Ὁ Στράβων δέ φησιν, ὅτι Ἠϊόνες, κώμη τις, ἣν ἐρημώσαντες Μυκηναῖοι, [11] ἢ Ἀθηναῖοι, ναύσταθμον ἐποιήσαντο.

νδ'. [12] Ἐπίδαυρος δὲ [13] θηλυκῶς μὲν λέγεται, κατὰ τὸν τὰ Ἐθνικὰ γράψαντα, εἰπόντα, ὅτι τὸ ἀμπελόεντα Ἐπίδαυρον, μετὰ ἀρσενικοῦ

non Apollinias. Quin & aliam esse referunt Massalioticam in Italiâ. Hujusce autem ipsius Trœzenis celebratur portus Pogon, id est, *Barba*. Unde in imberbes, qui, adscitis aliunde pilis, barbam virilem fingunt, atque imitantur, dici solet per adagium: *Trœzenem naviges*. Memorat præterea Athenæus vinum Trœzenium, quod, ut ipse quidem refert, vim generandi iis, qui bibunt, adimere perhibetur: ubi etiam tradit, in Achajâ genus quoddam esse vitis, unde expressum vinum abortum importat mulieribus prægnantibus: &, si uvas, inquit, comedunt, aboriuntur. Sed tu, velim, observes, nonnulla antiqua exemplaria scribere Τροίζηνα, *Trœzenem*, acutâ antepenultimâ: quibus & adstipulatur Herodianus in Commentario περὶ ταχυτῆτος, καὶ δηϊότητος, *quæ voces velocitatem, & pugnam significant*: ubi docet Herodianus, apud dialectos, Doricam, & Æolicam, cum genitivus numero est impari syllabarum, mutari numquam solere τὸ η in α, nisi accentu gravi efferatur. Ἕλλην. *Hellen, vel Græcus*, Ἕλλαν. Τροίζην, *Trœzen*, Τροίζαν. Neque enim dicerent per α, ποιμήν, *pastor*, & λιμήν, *portus*, quòd hæc nomina accentum habeant acutum. Mutari tamen in nominibus monosyllabis, quum τὸ σφήξ, *vespa*, & μήν, *mensis*, dicant σφάξ, & μάν. Exceptum est, inquit, τὸ ἐσθάς, *vestis*, quippe quod nomen sit acutum, & dicatur cum α apud Pindarum in Pythionicis. Ceterùm Ejonas non admodum celebratas reperimus. Unitatis numero dicitur Ejon, urbs Chersonesia apud Thucydidem. Est & alia ad Strymonem. Quin & alia esse fertur Ejon in Pieriâ. Sciendum autem est, quod notant antiqua scholia, Homericas quoque hasce Ejonas unitatis numero usurpatas, ut palam facit is, qui dixit: ἡ δ' Ἠϊὼν οὐκ οἰκεῖται. *Ejon minimè habitatur*. Verùm aliqui ipsam esse putant Calauriam. Ajunt enim, desertam esse Eionem, quippe quam nonnulli existiment insulam esse Calauriam, de qua agitur in Commentariis ad Periegetam. Sed enim Strabo: Ejones, inquit, pagus quidam fuit, quem Mycenæi, aut Athenienses, ejectis inde, atque expulsis incolis, navale sibi fecerunt.

LIV. Præterea Epidaurus genere dicitur muliebri, secundum Gentilium Nominum scriptorem, qui τὸ ἀμπελόεντα Ἐπίδαυρον, *vitiferum Epidaurum*, femininum esse affirmat cum epitheto ma-

1. Ἔστι δέ, φασι, καὶ ἑτέρα ἐν Ἰταλίᾳ Μασσαλιωτική) Stephanus: ἔστι καὶ ἄλλη Τροιζὴν ἐν Μασσαλίᾳ τῆς Ἰταλίας, ὡς Χάραξ Τροιζήνιος χωρεῖ φησί. Unde Holstenius legebat hic in Eustathio, ἐν Ἰταλίᾳ Μασσαλιωτικῇ. Politus.

2. λέγεται παροιμιωδῶς τό, πλεύσειας εἰς Τροιζῆνα) Suidas: Πώγων, Πώγωνος, Τροιζηνίων λιμήν, ὅπου κολλώμενος, ὅθεν τὸ παροιμιῶδες ἐπὶ τῶν ἀπωγώνων· Εἰς Τροιζῆνα βαδίζειν. Polit.

3. ὃς λέγεται, φησιν, ἀγόνους ποιεῖν τοὺς πίνοντας) Athenæus ex Theophrasto. Inde etiam Plinius lib. 14. c. 18. *Trœzenium vinum qui bibant, negantur generare*. Polit.

4. κἂν τῶν βοτρύων δέ, φησι, φάγωσι, ἐξαμβλοῦσι) Ita quidem Athenæus, tamquam ex Theophrasto. Nec aliter Plinius: *At in Achajâ maximè circa Caryniam abigi partum vino, atque etiam si uvam edant gravidæ*. At enim quod de uvarum illarum Achaicarum esu dicitur, provenire inde abortum prægnantibus, id de canibus narrat Theophrastus Lib. 9. De Hist. Plantar. c. 20. πόλλον δ' ἐν Ἀχαΐᾳ ποτε μάλιστα περὶ Κερυνίαν, ἀμπέλου τι γένος εἶναι, ἀφ' ἧς ὁ οἶνος ἐξαμβλοῦν ποιεῖ τὰς γυναῖκας ἐγκύμονας οὔσας· κἂν αἱ κύνες φάγωσι τῶν βοτρύων, ἐξαμβλοῦν καὶ αὐταί. Sed fortasse Plinius, atque Athenæus pro αἱ κύνες legebant in Theophrasto, γυναῖκες. Politus.

5. τινὰ τῶν παλαιῶν ἀντιγράφων Τροίζηνα προπαροξυτόνως ἔγραψαν) E sic Florentina Homeri editio, ipsaque Eustathii Romana, & Basileensis. *Polit.*

6. παρὰ Πινδάρῳ ἐν Πυθιονίκαις) apud Pindarum Pyth. Od. 4. Ἐσθὰς δ' ἀμφοτέρα μιν ἔχεν. Polit.

7. πόλις Χερρονησία παρὰ Θουκυδίδῃ) Ita quidem Stephanus: quem in urbibus, ac locis recensendis auctorem sequi solet Eustathius. Sed Thucydidi non est alia urbs Ejon, nisi Strymonica. Multò meliùs Harpocration: Ἠϊὼν πόλις Θρᾴκης, Μενδαίων ἀποικία, ὡς Θουκυδίδης. Polit.

8. Λέγεται δὲ καὶ ἑτέρα Ἠϊὼν Πιερική) Hanc quoque Eustathius habet ex Stephano. *Polit.*

Non mirum, multas esse urbes Ejonas. nam Ejon littus est. *Salvinus*.

9. τὰ παλαιὰ σχόλια) Antiqua Scholia citat Eustathius, quæ nunc in omnium manibus versantur sub nomine Didymi. In his enim ita legitur: Ἠϊόνας τε. οἱ παλαιοὶ ἑνικῶς. Polit.

10. περὶ ἧς ἐν τοῖς τοῦ Περιηγητοῦ δηλοῦται) ad illud Periegetæ, Καλαυρίη τε βραχεῖα. Polit.

11. ἢ Ἀθηναῖοι) Verba hæc duo desunt hodiè in Strabone. *Polit.*

12. Ἐπίδαυρος) ἡ πρὸς τῷ Ἄργει, seu ἐν τῷ Σαρωνικῷ κόλπῳ Ἀργείας. Duæ namque aliæ sunt Epidauri, altera in Dalmatiâ, altera ἐν τῷ Ἀργολικῷ κόλπῳ Λακωνικῆς. Polit.

13. θηλυκῶς μὲν λέγεται) quod, præter Stephanum, notat etiam Auctor Magni Etymologici: Ἐπίδαυρος, θηλυκὸν ὄνομα πόλεως. Polit.

masculino. *Sicuti etiam* τὸ ψολόεντος ἐχίδνης, *ardentis, seu flammantis viperæ*, apud Nicandrum. & τὸ ἠμαθόεντος Πύλου, *arenosi Pyli*, & quæcumque alia sunt hujus generis. Vocata est autem aliquando Λειμηρὴ, *Leimere*, cum diphthongo, eo quòd haberet λειμῶνας, *prata*, vel etiam cum ι, tamquam πολυλίμενος, *multis portubus instructa*, secundùm Artemidorum, quasi λιμενηρὰ, *portuosa*. Eam scribunt sitam esse ad sinum Saronicum, vocatamque etiam Milesiam, & Αἱμηρὰν, *Hæmeram*, propterea quòd crebrâ victimarum immolatione ᾑμάσσετο, *cruentabatur*, ara ibi Æsculapii, qui eximie, & peculiari ritu colebatur. Postea nominatam esse Epitaurum, indeque Epidaurum. Immo etiam, secundùm Geographum, nonnulli dictam ipsam putant Epicarum, quòd eam Cares aliquando obtinuerunt. Neque obscura, inquit, urbs est, maximè propter celebre, atque illustre nomen Æsculapii. Sita est in intimo recessu sinus Saronici, respicitque ad ortum æstivum: ipsâ naturâ loci undecumque munita, & siquis mari prætervehatur, navigatione est stadiorum quindecim, altisque eadem montibus includitur. Quin & ejusdem sinûs esse ait Æginam, quæ sita est ante Epidaurum. Quamquam aliqui Myrtoo mari Æginam attribuant. Æsculapii autem templum eâ in urbe perhibent ægrotantibus refertum fuisse, tabulisque appensis, in quibus, quo quisque morbo liberatus esset, perscribebatur. Vocatur nunc etiam urbs, antiquo nomine,

κοῦ ἐπιθέτου, θηλυκόν ἐστιν. ὡς καὶ τὸ [1] ψολόεντος ἐχίδνης παρὰ Νικάνδρῳ. καὶ [2] τὸ ἠμαθόεντος Πύλου, καὶ ὅσα τοιαῦτα. [3] Ἐκαλεῖτο δέ ποτε Λειμηρὴ διὰ διφθόγγου, ὡς λειμῶνας ἔχουσα, [4] ἢ καὶ διὰ τοῦ ι, ὡς πολυλίμενος, κατὰ Ἀρτεμίδωρον, οἱονεὶ λιμενηρά τις οὖσα. [5] Ἔστι δέ, φασι, τοῦ Σαρωνικοῦ κόλπου. [6] Ἐκλήθη δὲ καὶ Μιλησία, [7] καὶ Αἱμηρὰ, διὰ τὸ συχνὰ αἱμάσσεσθαι θύμασι τὸν ἐκεῖ βωμὸν τοῦ Ἀσκληπιοῦ, ὃς κατ' ἐξαίρετον ἐτιμᾶτο. [8] Εἶτα Ἐπίταυρος ὠνομάσθη, καὶ ἐκεῖθεν Ἐπίδαυρος. Κατὰ δὲ τὸν Γεωγράφον, [9] καὶ Ἐπίκαρον αὐτὴν οἴονταί τινες, ὡς Καρῶν αὐτήν ποτε κατασχόντων. Οὐκ ἄσημος δέ, φησιν, ἐστὶ πόλις διὰ ἐπιφάνειαν Ἀσκληπιοῦ μάλιστα. Κεῖται δ' ἐν μυχῷ τοῦ Σαρωνικοῦ κόλπου, βλέπουσα πρὸς ἀνατολὰς θερινάς· [10] ἐρυμνὴ φυσικῶς πανταχόθεν, [11] παράπλουν ἔχουσα στάδια πεντεκαίδεκα. περικλείεται δὲ ὄρεσιν ὑψηλοῖς. [12] Τοῦ δ' αὐτοῦ φασὶν εἶναι κόλπου καὶ τὴν προκειμένην Αἴγιναν. [13] Τινὲς μέντοι τοῦ Μυρτῴου φασὶ τὴν Αἴγιναν. [14] Τὸ δὲ ἐν αὐτῇ Ἀσκληπιεῖον, καμνόντων τε πλῆρες ἦν, φασὶ, καὶ πινακίων ἀνακειμένων, [15] ἐν οἷς αἱ θεραπεῖαι ἀναγεγράφαται. Φυλάσσουσι δὲ μέχρι καὶ νῦν τὸ ὄνομα,

1. ψολόεντος ἐχίδνης παρὰ Νικάνδρῳ) apud Nicandrum in Ther. ἀντὶ τῆς ψολοέσσης ἐχίδνης, ut ibi notat Scholiasta. *Polit.*

2. τὸ ἠμαθόεντος Πύλου) Locupletanda hoc exemplo est Stephani Epitome, in qua id ipsum hodiè desideratur. *Polit.*

3. Ἐκαλεῖτο δέ ποτε Λειμηρὴ διὰ διφθόγγου, ὡς λειμῶνας ἔχουσα) Stephanus: Τινὲς δὲ Λειμηρὰν αὐτὴν φασι, τὸ λειμῶνας ἔχειν. quasi nempe Λειμωνηρὰν, &, conciso vocabulo, Λειμηρὰν. Polit.

4. ἢ καὶ διὰ τοῦ ι, ὡς πολυλίμενος, κατὰ Ἀρτεμίδωρον, οἱονεὶ λιμενηρά τις οὖσα) Unde βραχέως, καὶ ἐπιτετμημένως, Λιμηρά. Sed enim *Limera* appellata præcipuè est Epidaurus Laconica. Stephanus: Τινὲς δὲ Λιμηρὰν, Λακωνικὴν λέγουσι, μίαν τῶν ἑκατὸν, διὰ τὸ πολλοὺς ἔχειν λιμένας. Geographus de Epidauro Laconicâ, quæ est in sinu Argolico: καὶ ἡ Λιμηρὰ Ἐπίδαυρος, ὥς Ἀρτεμίδωρός φησιν. Ἀπολλόδωρος δὲ Κυθήρων πλησίον ἱστορεῖ ταύτην· ἀλλίμενον δὲ οὖσαν, βραχέως, καὶ ἐπιτετμημένως Λιμηρὰν εἰρῆσθαι, ὡς ἂν Λιμενηρὰν, μεταβεβλῆσθαι δὲ τοὔνομα. Illa eadem Thucydidi, & Pausaniæ, Ἐπίδαυρος ἡ Λιμηρά. nempe ad differentiam alterius Epidauri, quæ est in sinu Saronico Argiæ. Eadem tamen Epidaurus Laconica, non a portuum commoditate, appellata aliis videtur Λιμηρὰ, sed ἀπὸ τοῦ λιμοῦ, quam eorum etymologiam improbat Scholiasta Thucydidis: οὐκ ἐν λιμῷ ὄντος ὠνόμασται, ἀλλὰ διὰ τὸ πολλοὺς ἔχειν λιμένας. ἀντὶ τοῦ λιμενηρά. Politus.

5. Ἔστι δὲ, φασι, τοῦ Σαρωνικοῦ κόλπου) Strabo: Τοῦ δὲ Σαρωνικοῦ Ἐπίδαυρός τέ ἐστι, καὶ ἡ προκειμένη νῆσος Αἴγινα· εἶτα Κεγχρεαὶ τὸ τῶν Κορινθίων ἐπὶ τὰ πρὸς ἕω μέρη ναύσταθμον. εἶτα λιμὴν Σχοινοῦς, πλεύσαντι πεντήκοντα, καὶ τετρακόσιοι στάδιοι. Non est igitur, ut existimat Eustathius, hæc Epidaurus, eadem ac quæ vocata est suo quodam cognomine Λιμηρά. Namque Epidaurus Limera erat Laconicæ ad Sinum Argolicum. Strabo: Τὰ μὲν δὴ πρῶτα τοῦ Ἀργολικοῦ (κόλπου) Λάκωνες ἔχουσι, τὰ δὲ λοιπὰ Ἀργεῖοι. ἐν οἷς ἐστι τῶν μὲν Λακώνων τὸ Δήλιον, ἱερὸν Ἀπόλλωνος, ὁμώνυμον τῷ Βοιωτιακῷ· καὶ Μινῴα φρούριον, ὁμώνυμος καὶ αὕτη τῇ Μεγαρικῇ· καὶ ἡ Λιμηρὰ Ἐπίδαυρος. Plinius lib. 4. c. 5. *Qui sequitur Sinus ad Scyllæum, Argolicus appellatur, trajectu quinquaginta M. pass. idem ambitu CLXII. millium. Oppida: Boa, Epidaurus Limera cognomine.* Et paullò post: *A Scyllæo ad Isthmum CLXXVII. M. pass. Oppida: Hermione, Trœzen, Coryphasium, appellatumque alias Inachium, alias Dipsium Argos. Portus Schœnitas, Sinus Saronicus, olim querno nemore redimitus, unde nomen, ita Græciâ antiquâ appellante quercum. In eo Epidaurum oppidum, Æsculapii delubro celebre.* Ab Argolicâ hac Epidauro profectos eos, qui Epidaurum Limeram in Laconicâ condiderunt, narrat Pausanias in Laconicis. *Politus.*

6. Ἐκλήθη δὲ καὶ Μιλησία) Legendum videtur ex Stephano, Μαλισσία. Nisi fortè mecum scribere mavis, Μελισσία. Melissia appellata aliquando videtur Epidaurus a Melissâ, Patroclis filiâ, Periandri uxore: de qua ita Pausanias in Corinthiacis: Οὐ πόρρω δὲ τῆς πόλεως (Ἐπιδαύρου) Μελίσσης μνῆμά ἐστιν, ἣ Περιάνδρῳ συνῴκησε τῷ Κυψέλου, καὶ ἔτεκεν Πατροκλέους, παῖς ἡ Μελίσσης. ἐπεγράφη δὲ καὶ ὄνομα Ἐπιδαυρίων, καθὰ δὴ καὶ ὁ γαμβρὸς αὐτοῦ Περίανδρος Κορίνθου. Politus.

7. καὶ Αἱμηρά) Proparoxytonως apud Stephanum, Αἵμηρα. Polit.

8. Εἶτα Ἐπίταυρος ὠνομάσθη) Epitaurus forte a tauris immolatis, ut Hæmera a sanguine victimarum. *Salvin.*

9. καὶ Ἐπίκαρον αὐτὴν οἴονταί τινες, ὡς Καρῶν αὐτήν ποτε κατασχόντων) Ex Stephano videntur malè eruditi homines depravasse locum Strabonis. Nam quia in Stephano legebant de Epidauro: εἶτα Ἐπίταυρος, καὶ Ἐπίδαυρος· ideo in Strabone pro Ἐπίκαρος videntur fecisse Ἐπίταυρος, hoc Strabonis loco: Ἡ Ἐπίδαυρος δ' ἐκαλεῖτο Ἐπίταυρος. Φησὶ γὰρ Ἀριστοτέλης, κατασχόντας αὐτὴν Κᾶρας, ὥσπερ καὶ Ἑρμιόνην. Sed enim ex Eustathio legendum apud Geographum constat Ἐπίκαρος, non Ἐπίταυρος. Politus.

10. ἐρυμνὴ φυσικῶς, πανταχόθεν περίπλουν ἔχουσα στάδια πεντεκαίδεκα) Verba malè interpuncta. Lege, & distingue: ἐρυμνὴ φυσικῶς πανταχόθεν, περίπλουν ἔχουσα &c. Strabo: ἡ περίπλουν ἔχουσα σταδίων πεντεκαίδεκα, βλέπουσα πρὸς ἀνατολὰς θερινάς. περικλείεται δ' ὄρεσιν ὑψηλοῖς, μέχρι πρὸς τὴν θάλατταν, ὥστ' ἐρυμνὴ κατεσκεύασται φυσικῶς πανταχόθεν. Polit.

11. περίπλουν ἔχουσα στάδια πεντεκαίδεκα) Altero tanto plura stadia, videlicet stadia triginta, præternavigationi Epidauriæ dat Scylax Caryandensis. Sed cum hic apud Eustathium, tum maximè apud Strabonem, ex quo transcripsit hæc Eustathius, corruptum est τὸ περίπλουν, ejusque loco certissimè reponendum, παράπλουν. quod miror doctissimos viros in Strabone non vidisse. Scylax Caryandensis: Μετὰ δὲ Τροιζηνίων πόλις Ἐπίδαυρος, καὶ λιμήν. Παράπλους δὲ τῆς Ἐπιδαυρίων χώρας στάδια λ'. Politus.

12. Τοῦ δ' αὐτοῦ φασὶν εἶναι κόλπου καὶ τὴν προκειμένην Αἴγιναν) Strabo: Τοῦ δὲ Σαρωνικοῦ Ἐπίδαυρός τέ ἐστι, καὶ ἡ προκειμένη νῆσος Αἴγινα. Polit.

13. Τινὲς μέντοι τοῦ Μυρτῴου φασὶ τὴν Αἴγιναν) Strabo: καλοῦσι δὲ (Σαρωνικὸς) πᾶς ὁ συνεχὴς πόρος ἀπὸ τῆς Ἑρμιονικῆς, καὶ τῆς περὶ τὸν Ἰσθμὸν θαλάττης, τῷ τε Μυρτῴῳ πελάγει, καὶ τῷ Κρητικῷ. Et rursus: τὸ δὲ ἐκτὸς μέρος (Æginæ insulæ) καὶ τὸ νότιον πελάγει κλύζεται τῷ τε Μυρτῴῳ, καὶ τῷ Κρητικῷ. Polit.

14. Τὸ δὲ ἐν αὐτῇ Ἀσκληπιεῖον) Livius lib. 45. *haud parvam opibus Epidaurum; sed inclytam Æsculapii nobili templo: quod quinque millibus passuum ab urbe distans, nunc vestigiis revulsorum donorum, tum donis dives erat, quæ remediorum salutarium ægri mercedem sacraverant deo.* Polit.

15. ἐν οἷς αἱ θεραπεῖαι ἀναγεγράφαται) sive etiam in columnis, In quibus curationes hæ morborum inscriptæ erant linguâ Doricâ. Pausanias in Corinthiacis: Στῆλαι δ' εἱστήκεσαν ἐντὸς τοῦ περιβόλου, τὸ μὲν ἀρχαῖον καὶ πλέονες, ἐπ' ἐμοῦ δὲ ἓξ λοιπαί. ταύταις ἐγγεγραμμένα καὶ ἀνδρῶν, καὶ γυναικῶν ἐστιν ὀνόματα ἀκεσθέντων ὑπὸ τοῦ Ἀσκληπιοῦ, προσέτι δὲ καὶ νόσημα, ὅ τι ἕκαστος ἐνόσησε, καὶ ὅπως ἰάθη. γέγραπται δὲ φωνῇ τῇ Δωρίδι. Politus.

μα, καλουμένη Ἐπίδαυρος. ἑτέρα δέ ἐστιν αὕτη παρὰ τὴν Ἐπίδαμνον. Ἐκείνη γὰρ ἑτερογραφουμένη, [1] πόλις ἐστὶν Ἰλλυρικὴ τὸ νῦν Δυῤῥάχιον.
Rom. p.288. Ἀμπελόεσσαν δὲ λέγει Ἐπίδαυρον, ὡς τὴν Ἱστίαιαν ὧσπε πολυστάφυλον· πλὴν ὅσον ἐκεῖ μὲν ἐκ τοῦ καρποῦ, ἐνταῦθα δὲ ἀπὸ τοῦ φυτοῦ τὸ ἐπίθετον εἴληπται.

νε΄. Αἴγινα δέ, [2] ἧς ἐνταῦθα ἐκτείνεται ἡ παραλήγουσα, διὰ τὸ μέτρον, ἀρκούντως ἠξίωται λόγου ἐν τοῖς τοῦ Περιηγητοῦ. [3] Κεῖται δὲ πλησίον Ἐπιδαύρου πρὸ τῆς Ἀττικῆς.
Bas. p.218. [4] ἔσχε δὲ τοὔνομα ἐξ Αἰγίνης τῆς Ἀσωποῦ, Οἰνώνη πρότερον καλουμένη. [5] Καὶ τόπος δέ τις, φασί, τῆς Ἐπιδαυρίας, Αἴγινα ἐκαλεῖτο. Διὸ πρὸς διαστολὴν ὁμωνυμίας, γράφουσί τινες παρὰ τῷ Ποιητῇ ἀντὶ τοῦ, Οἵ τ' ἔχον Αἴγιναν, Νῆσόν τ' Αἴγιναν. ἵνα διαστήλωσι τῆς νήσου τὴν χέρσον Αἴγιναν. [6] Ἔνδοξος δέ ποτε ἡ νῆσος Αἴγινα. Οἰνώνη δέ, φασιν, ἐκαλεῖτο πάλαι ποτε, [7] ὁμωνύμως δυσὶ δήμοις Ἀττικοῖς. [8] Γέγονε δὲ ἐμπόριον, διὰ λυπρότητα χώρας, θαλαττουργούντων ἐμπορικῶς τῶν ἐκεῖ. [9] Ἐκόπη δὲ καὶ ἀργύριον πρῶτον ὑπὸ Φειδίου ἐνταῦθα. καὶ ἦν, φασιν, ἐξαίρετόν τι ἐν ἀργυρίοις, [10] ὁ Αἰγιναῖος ὀβολός. Μάσης δέ, τὸν μὲν πολίτην παράξει Μασή-

mine, Epidaurus, aliaque hæc eſt, atque Epidamnus. Illa enim, præterquam quòd aliter ſcribitur, urbs eſt Illyrica, quæ nunc Dyrrhachium. Ἀμπελόεσσαν autem, *i. e. vitibus conſitam*, vocat Epidaurum, perinde ut Hiſtiæam dixerat πολυστάφυλον, *uvis abundantem*: excepto quòd ibi ex fructu, hic epithetum deſumptum eſt ex plantâ.

LV. Ad hæc, Ægina, cujus hic penultima, metri cauſsâ, producitur, ſatis ſuperque memorata eſt in Commentariis ad Dionyſium. Sita eſt in propinquo Epidauri ante Atticam; nomenque habet ab Æginâ, Aſopi filiâ: quum Oenone prius vocaretur. Quin & locus Epidauriæ appellatus eſſe fertur Ægina. Quocirca nonnulli, ad ambigui nominis diſtinctionem, pro his verbis: Οἵ τ' ἔχον Αἴγιναν. *Quique Æginam tenebant*: apud Poëtam ſcribunt: Νῆσόν τ' Αἴγιναν. *Inſulamque Æginam*. ut ita ab inſulâ Æginam illam continentis diſcernant. Celebris olim inſula Ægina. Ferunt, priſcis aliquando temporibus vocatam eam Oenonen, ſeu Oenoën, nomine cum duobus Atticæ pagis communi; clarumque emporium evaſiſſe, quòd inſulani, propter ſterilitatem agrorum, mercaturam maritimam exercerent. Ibi etiam argentum cudi cœptum a Phidiâ: ſelectiſſimumque argentum fuiſſe tradunt, obolum Æginæum. Præterea Μάσης, *Maſes*, civem ex ſeſe deducit Maſetium: dicitur-

1. πόλις ἐστὶν Ἰλλυρικὴ τὸ νῦν Δυῤῥάχιον) Strabo lib. 7. Ἐπίδαμνος Κερκυραίων κτίσμα, ἡ νῦν Δυῤῥάχιον, ὁμωνύμως τῇ χερρονήσῳ λεγομένη, ἐφ' ἧς ἵδρυται. Stephanus: Ἐπίδαμνος, πόλις Ἰλλυρίδος, ἐπὶ χερρονήσου ἡ νῦν καλουμένη Δυῤῥάχιον. Polit.

De Epidamno Plautus argutatus *Salvinus*.

2. ἧς ἐνταῦθα ἐκτείνεται ἡ παραλήγουσα, διὰ τὸ μέτρον) Sic producit penultimam Dionyſius Periegeta:

Φαίνεται Σαλαμίς τε, καὶ Αἰγίνης πολίεθρον.

Et Ovidius:

Æacus Æginam genitricis nomine dixit.

Auctor etiam Hymni in Apollinem:

Νῆσός τ' Αἴγινα, ναυσικλειτή τ' Εὔβοια.

Polim.

3. Κεῖται δὲ πλησίον Ἐπιδαύρου πρὸ τῆς Ἀττικῆς) Plinius l. 4. cap. 12. *Contra Epidaurum Cecryphalos, Pityonſos VI. millibus paſſuum a continente. Ab hac Ægina liberæ conditionis XVII. millibus paſs. cujus XX. mill. paſs. præternavigatio eſt. Eadem autem a Piræo Athenienſium portu XX. mill. paſs. abeſt*. Rectè dicit Plinius, Æginæ præternavigationem eſſe XX. mill. paſs. Eſt enim ea inſula, Agathemero teſte, σταδίων ρξ΄. Unde multò majori circuitu Ægina ſit, oportet, quam ſtadiorum CLXXX. quot eam ſtadiis in orbem circumſcribunt Strabo, & Euſtathius ad Dionyſium. Sed fortaſſe error eſt in numero in hoc loco Strabonis: Αἴγινα δὲ σταδίων ρπ΄ ὁ κύκλος τῆς νήσου. Notat ibi Caſaubonus, parùm variare in hac ſummâ Plinium lib. 4. c. 12. cum ſcribit, Æginæ præternavigationem eſſe XX. mill. paſs. hoc eſt, ſtadiorum CLX. Sed enim multùm variet, neceſſe eſt: quum ſumma Pliniana tantùm diſtare debeat a Strabonianâ, quantùm Æginæ præternavigatio a circumvectione, hoc eſt, quantum unum Æginæ latus, quo ipſa in longum porrigitur, minus eſt totâ eadem in orbem inſulâ. Non diſtinxit Caſaubonus inter παράπλουν, quem dicit Plinius, & περίπλουν, quem intelligit Geographus. De Æginæ magnitudine id ſi alii animadvertiſſent, minùs fortaſsè mirati fuiſſent, quod refert Scholiaſta Pindari, fuiſſe quondam in eâ inſulâ, cujus ipſi ambitum putant a Plinio XX. paſs. millibus definitum, [illegible]. Politus.

4. ἔσχε δὲ τοὔνομα ἐξ Αἰγίνης τῆς Ἀσωποῦ, Οἰνώνη πρότερον καλουμένη) Scymnus Chius in Periegeſi:

κατ' Ἐπίδαυρον δ'

Πρότερον μὲν Οἰνώνη προσαγορευομένη,

Ὕστερον ἀπ' Αἰγίνης δὲ τῆς Ἀσωπίδος

Αἴγινα [illegible] Αἰακός.

Ovidius Metamorph. l. 7.

Oenopiam veteres appellavere; ſed ipſe

Æacus Æginam genitricis nomine dixit.

Fuerunt nuper, qui apud Ovidium pro *Oenopiam* legerent Oenonen, ex conſenſu videlicet ceterorum ſcriptorum, qui Æginam, Oenonen prius vocatam prodiderunt. Sed & conſtat, appellatam quoque Oenopiam. Pindarus Iſthm. Od. 8.

Σὲ δ' ἐς νᾶσον Οἰνοπίαν ἐνεγκὼν,

Κοιμᾶτο, δῖον ἔνθα τέκες

Αἰακόν.

Politus.

5. Καὶ τόπος δέ τις, φασί, τῆς Ἐπιδαυρίας, Αἴγινα) Ecce tibi altera Ægina, locus Epidauriæ, ex Strabone. Polit.

6. Ἔνδοξος δέ ποτε ἡ νῆσος Αἴγινα) Geographus: Ὅτι μὲν δὲ [illegible] γνωριμωτάτη ἐστὶν ἡ νῆσος, τί δεῖ λέγειν, ἐπειδὴ [illegible] καὶ οἱ ὑπ' αὐτόν. αὕτη δ' ἐστὶν ἡ καὶ θαλαττοκρατήσασά ποτε, καὶ περὶ πρωτείων ἀμφισβητήσασα πρὸς Ἀθηναίους ἐν τῇ περὶ Σαλαμῖνα ναυμαχίᾳ κατὰ τὰ Περσικά. Politus.

7. ὁμωνύμως δυσὶ δήμοις Ἀττικοῖς) Oenoe, populus, iſque duplex. Atticæ. Harpocration Οἰνόη, ὁ μὲν δῆμος τῆς Ἱπποθοωντίδος πρὸς Ἐλευθεραῖς· ὁ δὲ Αἰαντίδος πρὸς Μαραθῶνι. Similiter Suidas. At verò Ægina, Straboni, ceteriſque aliis ſcriptoribus, Oenone. Itaque miratur Caſaubonus, quomodo dicat Strabo, ſi ſcripſit ipſe Oenone, eſſe commune hoc nomen duobus Atticæ δήμοις τῷ τε πρὸς Ἐλευθεραῖς, καὶ [illegible] Μαραθῶνα. Fortaſſe utroque nomine appellata eſt quondam Ægina, Οἰνώνη videlicet, & Οἰνόη, pariter atque eam vidimus quoque a Pindaro dictam eſſe Οἰνοπίαν. Unde etiam fortaſſe ſcripſerat Strabo: Ὠνομάζετο δ' Οἰνώνη πάλαι, καὶ Οἰνόη, ὁμώνυμος (Euſtathius legit ὁμωνύμως) δυοῖν δήμοιν τῆς Ἀττικῆς, τῷ τε πρὸς Ἐλευθεραῖς, Οἰνόης σύγχορον οἰκεῖν πεδίον, ταῖς τ' Ἐλευθεραῖς· καὶ [illegible] Μαραθῶνα, καθ' ἧς ἡ παροιμία, Οἰνόη τὴν χαράδραν. Sed ea negligentiâ, ut potiùs imperitiâ librariorum, omiſſo altero nomine Οἰνόη, orta mihi videtur tota Straboniani loci perturbatio. Politus.

8. Γέγονε δὲ λιμένα) Lego: Γέγονε δὲ ἐμπόριον. Strabo: ἐμπόριον γεγενῆσθαι, διὰ τὴν λυπρότητα τῆς χώρας, τῶν ἀνθρώπων θαλαττουργούντων ἐμπορικῶς. Polit.

9. Ἐκόπη δὲ καὶ ἀργύριον πρῶτον ὑπὸ Φειδίου) Lege, ὑπὸ Φείδωνος. Strabo: Ἔφορος δ' ἐν Αἰγίνῃ ἄργυρον πρῶτον κοπῆναί φησιν ὑπὸ Φείδωνος. Etymologici Magni Auctor: [illegible] πρῶτος Φείδων Ἀργεῖος νόμισμα ἔκοψεν ἐν Αἰγίνῃ. Multa, ac percelebris eſt apud ſcriptores veteres Phidonis hujus mentio: de quo alibi Geographus: καὶ μέτρα ἐξεῦρε τὰ Φειδώνια καλούμενα, καὶ σταθμούς, καὶ νόμισμα κεχαραγμένον, τό τε ἄλλο, καὶ τὸ ἀργυροῦν. Appoſitè admodum monetam, quippe ſignatam, dicit Geographus νόμισμα κεχαραγμένον. Hinc apud Pollucem lib. 9. c. 6. quo loci hæc habet: Φείδων πρῶτος ὁ Ἀργεῖος ἔγραψε νόμισμα, ubi docti quidam viri concoquere ſatis non poſſunt, tamquam novum, & inſolens, genus illud loquendi, ἔγραψε νόμισμα· ego certiſſimè legendum exiſtimo, ἐχάραξε νόμισμα. Primos autem Æginetas numiſma percuſſiſſe, teſtatur, præter alios, etiam Ælianus Var. Hiſt. lib. 12. c. 10. καὶ πρῶτοι νόμισμα ἐκόψαντο. Politus.

10. ὁ Αἰγιναῖος ὀβολός) Ὀβολὸς Αἰγιναῖος memoratur etiam Polluci ex Ariſtotele. Stephanus: Αἰγιναῖος δὲ ὁ ἐπιχώριος, ἢ κέρμος.

enrque etiam, ut ajunt, tribus syllabis ὁ Μάσητος, *Masetus*. Quin & pagus esse fertur Masetus, & lacus, & insula. At verò Masium tribus syllabis, ut Parium, montem esse perhibent Mesopotamiæ, alicubi juxta Nisibin, quæ est urbs in Oriente. Ceterùm τὸ ὀγδώκοντα, *octoginta*, crasin habet litterarum ο, & ω. cujusmodi etiam crasin habet τὸ δῶμα, *domus*, & ἡ σιωπὴ, *silentium*, & τὸ ἐπιβώσομαι, *invocabo*, *implorabo*, pro βοήσω, *inclamabo*, & τὸ βωστρεῖν, *vocare*, in Odysseâ, & τῶμισυ, *semis*, *vel dimidium*, apud Hesiodum; & quod est apud Herodotum, ἐκ τοῦ θρόνου πηδήσας, ἀνέβωσε. *e solio desiliens, exclamavit.* &. βωθήσαντες εἰς τὸ Ἰσθμόν, *quum auxilio ad Isthmum venissent*. & τὸ ἐπιβωστεῖν, *inclamare*, *seu invocare*, apud eumdem, & τὸ ἐννώσαντα, *intelligentem*, *vel animadvertentem*, pro ἐννοήσαντα, & alia hujuscemodi. Rursus de Mecisteo, quem paullò ante commemoravimus, sciendum est, vocari eum a Poëtâ Ταλαϊονίδην, *Talajonidem*, videlicet filium Talai. Videtur autem hic Talaus binominis fuisse, ita ut scilicet tum sic appellaretur, ex quo nomen erit patronymicon ὁ Ταλαΐδης, *Talaides*, tum Talajon, unde ὁ Ταλαϊονίδης, *Talajonides*. Sin autem minimè est binominis, sed uno dumtaxat nomine vocatur Talaus; pleonasmum syllabarum duarum habet ὁ Ταλαϊονίδης, *Talaionides*, utpote deductus ex nomine Ταλαὸς, *Talaus*, ut ajunt veteres.

LVI. Universos Argivos ducebat Diomedes, tamquam vir fortissimus. Nam alioquin, quum minimè esset ipse purè, germanèque Argivus, neque ex Argivis oriundus, non aliis certè prælatus fuisset, ut imperaret. Quod enim ad ejus majores attinet, genere erat Ætolus. Tydeus namque, cum domesticâ sese cæde in Ætoliâ polluisset, atque Argos profugisset, ductâ ibi uxore Deipylâ, Adrasti filiâ, Diomedem ex eâ suscepit: ad quem pars regni, quod Adrasti fuerat, devenit, quòd Adrastus sine prole masculâ decessisset. Atque ut fusiùs latiùsque explicem, quo pacto regnum ad Diomedem pervenerit; sciendum est, ex historiâ, quo

σήπτιον· λέγεται δέ, φασι, καὶ τρισυλλάβως [1] ἡ Μάσητος. [2] Ἔστι δὲ κώμη Μάσητος, καὶ λίμνη, φασὶ, καὶ νῆσος. Τὸ δὲ Μάσιον τρισυλλάβως, ὡς Πάριον, ὄρος φασὶ Μεσοποταμίας, [3] περὶ που τὴν ἑώαν Νίσιβιν. [4] Τὸ δὲ ὀγδώκοντα, κρᾶσιν ἔπαθε τοῦ ο καὶ η, [5] οἷαν καὶ τὸ δῶμα, καὶ ἡ σιωπὴ, καὶ [6] τὸ ἐπιβώσομαι, ἀντὶ τοῦ βοήσω, καὶ [7] τὸ βωστρεῖν ἐν Ὀδυσσείᾳ, [8] καὶ τῶμισυ παρὰ Ἡσιόδῳ, καὶ παρὰ Ἡροδότῳ τὸ, ἐκ τοῦ θρόνου πηδήσας, [9] ἀνέβωσε. καὶ, [10] βωθήσαντες εἰς τὸν Ἰσθμόν, καὶ τὸ ἐπιβωστεῖν παρὰ τῷ αὐτῷ, καὶ τὸ ἐννώσαντα, ἀντὶ τοῦ ἐννοήσαντα, καὶ τὰ ὅμοια. Ἰστέον δὲ, ὅτι τὸν πρὸ ὀλίγου ῥηθέντα Μηκιστέα, Ταλαϊονίδην ὁ Ποιητὴς καλεῖ, ἤγουν υἱὸν Ταλαοῦ. Ἔοικε δὲ διώνυμος εἶναι ὁ Ταλαὸς, οὕτω τὲ καλούμενος, ἐξ οὗ καὶ πατρωνυμικὸν ἔσται ὁ Ταλαΐδης, [11] καὶ Ταλαΐων, ὅθεν ὁ Ταλαϊονίδης. Εἰ δέ γε μὴ διωνυμεῖ, ἀλλὰ μοναχῶς λέγεται Ταλαὸς, πλεονασμὸν ἔπαθε δύο συλλαβῶν ὁ Ταλαϊονίδης, ἀπὸ τοῦ Ταλαοῦ γεγονὼς, ὡς καὶ οἱ παλαιοί φασιν.

ϛʹ. Ἡγεῖτο δὲ συμπάντων τῶν Ἀργείων ὁ Διομήδης, ὡς ἄριστος. Ἄλλως γὰρ, ὡς μὴ ἀκραιφνὴς Ἀργεῖος, καὶ ἐκ προγόνων αὐθιγενὴς, οὐκ ἂν προεκρίθη ἄρχειν. Τὰ γὰρ ἀνέκαθεν, Αἰτωλὸς ἦν. [12] Τυδεὺς γὰρ, ἐν Αἰτωλίᾳ ἐμφυλίῳ φόνῳ χρανθεὶς, καὶ φυγὼν εἰς Ἄργος, καὶ γήμας Δηϊπύλην τὴν Ἀδράστου θυγατέρα, Διομήδην παιδοῦται· εἰς ὃν περιέστη τὸ τῆς βασιλείας τοῦ Ἀδράστου μέρος, ἄπαιδος τὰ πρὸς ἀῤῥένων τελευτήσαντος. Πλατύτερον δὲ εἰπεῖν, ὅπως ἡ ἀρχὴ [13] περιῆλθε τῷ Διομήδει, ἰστέον, ὅτι, κατὰ τὴν

γραμος, ὀβολός. Æliensis καὶ τῶν αὐτῶν (Αἰγινητῶν) ἐκλήθη νόμισμα Αἰγιναῖον Numisma autem, quod a Phidone primùm cusum est in Æginâ, fuit argenteum, ut docet ex Ephoro Geographus. Chronicon Marmoris Arundeliani, ubi de Phidone Argivo: καὶ νόμισμα ἀργυροῦν ἐν Αἰγίνῃ ἐποίησε. Nam numisma quidem aureum primùm percussit idem Phido in Eubœâ, qui locus erat Argis. Unde hoc ipsum appellatum est numisma Euboicum. Etymologici Magni Auctor: Εὐβοϊκὸν νόμισμα· ἐπειδὴ Φείδων ὁ Ἀργείων βασιλεὺς, ἐν Εὐβοίᾳ χωρίῳ τῆς Ἄργους, πρῶτον ἐκόψε χρυσοῦν νόμισμα. ὠνόμασται δὲ τὸ χωρίον ἀπὸ Εὐβοίας τροφοῦ τῆς Ἥρας. Politus.

1. ὁ Μάσητος) Stephanus, ἡ πόλις Μάσητος. Polit.

2. Ἔστι δὲ κώμη Μάσητος, καὶ λίμνη, φασὶ) Stephano Μασῆτες. Sic enim ille: ἔστι καὶ λίμνη, καὶ κώμη Μασῆτες, καὶ νῆσος. Polit.

Et hoc verum. Salvinus.

3. περὶ που τὴν ἑώαν Νίσιβιν) Stephanus, ὄρος ἐν Νισίβιδι. Strabo lib. 11. Μάσιον μὲν ἐστι τὸ ὑπερκείμενον ὄρος τῶν ἐν τῇ Μεσοποταμίᾳ Μυγδόνων ἐκ νότου, ἐν οἷς ἡ Νίσιβίς ἐστι. Et lib. 16. ἐν οἷς ἐστιν ἡ Νίσιβις, ἣν καὶ αὐτὴν Ἀντιόχειαν τὴν ἐν τῇ Μυγδονίᾳ προσηγόρευσαν, ὑπὸ τῷ Μασίῳ ὄρει κειμένην. Polit.

4. Τὸ δὲ ὀγδώκοντα, κρᾶσιν ἔπαθε) Sic, ut notat Etymologus, τοῖον, καὶ πρῶτα τῆς ο, καὶ ὁ εἰς ω, τοῖον, ὡς ὀγδοήκοντα, ὀγδώκοντα. Polit.

Latinè itidem eleganter dicitur octoginta. non octuaginta. *Salvinus*.

5. οἷαν καὶ τὸ δῶμα, καὶ ἡ σιωπὴ) Δῶμα, quasi a δόμημα, domum. Δόμος, *domus*, mihi videtur esse a δέμω, *ædifico*, δόμος, *domus*, & ο parva in ω mutato, factum neutrum δῶμα. Sic πόμα, πῶμα, & poëticè πῶμα. Obscura crasis est in σιωπή. verùm lux petenda ab Etymologico: σιωπὴ ἐκ τῆς σιγή, καὶ τῆς ὤψ ὠπός. quasi esset σιγηώπη, credo, vel potiùs σιγηώπη, *silens vultus*; & γ extritum esset, ut extriverunt recentiores Græci in ἄγγελος, dicendo ἄγελος. &c. *Salvinus*.

Δῶμα, τὸ οἴκημα, secundùm Etymologos Græcos, est a δομῶ δομέω δεδόμηκα, δεδόμημαι. Hinc δόμημα, & rejecto τοῦ μ, δόμα. unde per crasin τῆς ο, & η in ω, δῶμα. At verò δῶ-

μα τὸ διδόμενον, ut rectè observat Etymologici Magni Auctor, scribitur per parvum ο. Eadem est crasis in σιωπή. Etymologicum Magnum: ἐκ τῆς σιγή, καὶ τῆς ὤψ ὠπός, ἡ τῆς ὄψα, ὃ σημαίνει τὴν φωνὴν, γίνεται σιγωπή, καὶ ἀποβολῇ τῆς γ, καὶ κράσει τῆς ο, καὶ τῆς ο μακρὰ εἰς ω μέγα, γίνεται σιωπή. Politus.

6. τὸ ἐπιβώσομαι) Od. lib. α. ἐγὼ δὲ θεοὺς ἐπιβώσομαι αἰὲν ἐόντας. Scholiastа: ἐπιβώσομαι, ἐπικαλέσομαι. Hesychius: ἐπιβώσομαι, ἐπικαλέσομαι, ἐπιβοήσομαι. Polit.

7. τὸ βωστρεῖν ἐν Ὀδυσσείᾳ) τὸ βωστρεῖν lib. μ Od. idest, βοᾶν, καλεῖν, ἐπικαλεῖσθαι, tamquam εἴπῃ τις βοῦ [illegible] βοστρῶ, καὶ κατὰ κρᾶσιν βωστρῶ, καὶ πλεονασμῷ τῆς σ, καὶ τῆς ρ, βωστρῶ, ut docet Eustathius ad Odysseam. *Polit.*

8. καὶ τῶμισυ παρὰ Ἡσιόδῳ) Non puto, hac crasi usum esse Hesiodum, ut diceret τῶμισυ · sed, in hujus crasis exemplum, afferri ab Eustathio τῶμισυ apud Hesiodum, idest, quod Hesiodus magno opere commendat, & τῷ παντὶ longè præfert, in illo versu:

Νήπιοι· οὐδ' ἴσασιν, ὅσῳ πλέον ἥμισυ παντός.

videlicet ex Moschopula (hunc enim in hac sententiâ interpretandâ sequor nunc auctorem) ὅσῳ μέχρι δηλονότι ὑπάρχει πλέον τὸ ἥμισυ τὸ ἀπὸ τῆς δικαίου δηλονότι, τοῦ ὁλοκλήρου τῆς τῶν ἀδικίας. Politus.

9. ἀνέβωσε) Sic alibi Herodotus: μαθοῦσα δὲ τὸ ποιηθὲν ἐκ τῆς ἀνδρὸς, αὐτὴ ἀνέβωσε. & alibi: ἐμβώσας μέγα ἐνάδρησαν. Sic apud eumdem βῶσαι. Polit.

10. βωθήσαντες) Hesychius: Βωθεῖ, βοηθεῖ. Βωθήσαντες, βοηθήσαντες. Polit.

11. καὶ Ταλαΐων, ὅθεν ὁ Ταλαϊονίδης) Ταλαΐων diminutivum a Ταλαὸς, vel patronymicum, ut Κρονίων, Πηλείων, *Saturnius*, *Pelides*. Ταλαϊονίδης, derivati derivatum. *Salvinus*.

12. Τυδεὺς γὰρ, ἐν Αἰτωλίᾳ ἐμφυλίῳ φόνῳ χρανθεὶς) Scholiasta Homericus ex Pherecyde: Τυδεὺς ὁ Οἰνέως, Αἰτωλὸς μετὰ τὸ φόνον, ἀνδραφόνος δὲ τῶν κατ' αὐτὸν γενόμενος. Ἔτι νέος ὢν, ἐδίωξε τὸν πατέρα, ὑπὸ γήρως ὑπὸ τῶν Ἀγρίου παίδων τῆς βασιλείας ἐκβαλλόμενον. Διόπερ ἀναιρεῖ τούς τε ἀνεψιοὺς, καὶ σὺν αὐτοῖς ἀκουσίως ἀδελφόν. Vide & Apollodorum l. 1. *Polit.*

14. περιῆλθε) L. περιῆλθε. Polit.

τὴν ἱστορίαν, [1] ἐπὶ Ἀναξαγόρου υἱοῦ Προίτου βασιλέως Ἄργους, ὁ μάντις Μελάμπους, καθάρας τῆς μανίας τὰς Ἀργείας, ἤ, ὥς τινες μᾶλλον φασί, τὰς Προιτίδας, ἐκοινώνησεν αὐτῷ τῆς ἀρχῆς, ἅμα Βίαντι τῷ οἰκείῳ ἀδελφῷ, καθάπερ συνέρεσε. Τούτων δὲ, Βίαντος μὲν, Ταλαός, Μελάμποδος δὲ, Ἰοκλῆς, Ἀναξαγόρου δὲ, Ἶφις· ὧν καταδυναστεύσας ὁ Βιαντίδης Ταλαός, μόνος ἦρξεν. ὕστερον δὲ Ἀμφιάραος ὁ τοῦ ῥηθέντος Ἰοκλέος, ἄρχει, Ταλαὸν ἀνελών. Ἄδραστος δὲ ὁ Ταλαοῦ δείσας, καὶ εἰς Σικυῶνα ἐλθών, [2] τὴν ἐκεῖ ἀρχὴν δέχεται Πολύβου τοῦ μητροπάτορος, καὶ ἅμα Ἴφιδι ἐπιστρατεύσας Ἀμφιαράῳ, καὶ νικήσας, [3] πάλιν εἰς τρία κατέστησε τὴν ἀρχήν. εἶτα, Ἀμφιαράου μὲν ἐν Θήβαις ἀπολωλότος, Ἴφιδος δὲ ἐν νόσῳ, Ἀδράστου δὲ ἐπὶ τῷ πένθει Αἰγιαλέως, Ἀγαμέμνων, ὑφ' ἑαυτῷ ποιησάμενος τὸ Ἄργος, ἐμέρισεν αὐτὸ ἐν τῷ στρατεύειν ἐπὶ Ἴλιον τοῖς ἀπογόνοις τῶν ἀρχόντων ἐκείνων, Σθενέλῳ Προιτίδῃ, Εὐρυάλῳ Ταλαϊονίδῃ, καὶ Διομήδει ὁμοίως διὰ τὴν ἐπιγαμίαν Ἀδράστου. Οὐ γὰρ μόνον θυγατριδοῦς ἦν ὁ Διομήδης τῷ Ἀδράστῳ ἀπὸ Δηϊπύλης, ἀλλὰ καὶ γαμβρὸς ἐπὶ Αἰγιαλείᾳ τῇ θυγατρί. Τοὺς γὰρ τοῦ Ἀμφιαράου ὑπενόει, τουτέστιν, ὑπώπτευεν, ὡς φίλους Θυέστου. Τοιαῦτα τὰ τῆς ἱστορίας· ἣν οἱ ἐκθέμενοι, φασὶ καὶ, ὅτι [4] τὸ Ἄργος ἀπὸ Ἄργου ὠνομάσθη, ἀπογόνου Φορωνέως· καὶ ὅτι διὰ τὸ πρῶτον οἰκισθῆναι τὸ Ἄργος, διὰ τοῦτο καὶ πρῶτον ἐτάχθη τῶν ὑπὸ τῷ Ἀγαμέμνονι ἐν τῷ ῥηθέντι καταλόγῳ. [5] ἐξ οὗ, φασὶ, καὶ πάντες Ἕλληνες, Ἀργεῖοι· δι' οὓς ὦφλε δίκην ἐξ ἐρήμης ὁ Ποιητὴς ἀνδρὶ φθονερῷ. Κατὰ γὰρ τὴν Ἡροδότου ἱστορίαν, Κλεισθένης Σικυῶνος τύραννος, Ἀργείοις πολεμήσας, ἔπαυσε τοὺς ῥαψῳδοὺς ἐν Σικυῶνι ἀγωνίζεσθαι, [6] τῶν Ὁμήρου, φησὶν, ἐπέων εἵνεκα, [7] διότι Ἀργεῖοι, καὶ Ἄργος τὰ πολλὰ ἐν αὐτοῖς
Rom. p.289. ὑμνέαται. Δῆλον δὲ, ὅτι οὐ μικροβασιλεὺς ὁ Ἀγαμέμνων, ὅς, καθάπερ ἄλλοις ἑτέρους τόπους, οὕτω καὶ τοῖς περὶ Διομήδην τὴν Ἀργείαν ἀπεχαρίσατο. Λέγουσι δὲ οἱ παλαιοὶ ἐν τῷ τῶν Ἀργείων τούτῳ καταλόγῳ, καὶ ὅτι ἀκολούθως μετὰ Σαλαμῖνα ἐπὶ Πελοπόννησον ἥκει ὁ Ποιητής. Ἐπεὶ δέ, φασι, [8] τότε ἓξ ἦσαν ἐκεῖ δυναστεῖαι, ἐν μὲν τῷ πρὸς ἑῷ

quo tempore Argis regnavit Anaxagoras Prœti filius, Melampodem vatem, quòd Argivas mulieres, vel, ut aliqui malunt, Prœti ipsius filias, expiatas purgatasque e furoris morbo liberasset, in regni societatem cum fratre ipsius Biante, prout inter eos convenerat, esse ab Anaxagorâ adscitum. Biante natum esse Talaum, Melampode Joclem, Anaxagorâ Iphidem: sed, Jocle, & Iphide oppressis, solum regnasse Biantis filium, Talaum. Postea, interfecto Talao, imperasse Amphiaraum, Joclis, de quo diximus, filium: Adrastum verò, Talai filium, quippe qui sibi metueret, Sicyonem venisse, ibique Polybo avunculo suo in regnum successisse: inde cum Iphide bellum intulisse Amphiarao, eoque superato, tria iterum regna constituisse. Deinde, extincto apud Thebas Amphiarao, Iphide ex morbo, Adrasto ex luctu, mœroreque animi, ob Ægialei interitum, Agamemnonem, redactis in potestatem suam Argis, eos in expeditione hac Trojanâ regum illorum posteris, seu nepotibus partitè attribuisse, Sthenelo Prœtidæ, Euryalo Talajonidæ, ac similiter Diomedi ob ejus cum Adrasto conjunctionem affinitatis. Non enim tantùm Adrasti nepotem ex Deipylâ filiâ fuisse Diomedem; verùm etiam generum ob uxorem Ægialeam, quæ filia erat Adrasti. Suspectos enim fuisse Adrasto, hoc est, in suspicionem venisse, Amphiarai liberos, quippe benevolentiâ conjunctos cum Thyeste. Hujusmodi est historia: quam qui litteris prodiderunt, ii etiam referunt, nominatum esse Argos ab Argo, Phoronei nepote; &, quòd primum conditum Argos fuisset, ideo in hoc ipso Catalogo primum esse collocatum earum urbium, aut locorum, quæ subjecta erant Agamemnoni. Unde etiam, inquiunt, Græci omnes, Argivi: quorum caussâ coactus est Poëta, deserto veluti vadimonio, invido homini pœnas dependere. Nam, ut narrat quidem Herodotus, Clisthenes Sicyonis tyrannus, quum bellum cum Argivis gereret, vetuit Rhapsœdos Sicyone inter sese canendis carminibus certare, ob carmina, ut ait, Homeri, in quibus Argivi, & Argos magno opere celebrantur. Manifestum autem est, non parvâ quadam, angustâque regem ditione fuisse Agamemnonem, qui, ut alia aliis loca, ita & Diomedi, ejusque sociis, Argivam regionem est elargitus. Scribunt etiam veteres, ordine quodam Poëtam in hoc Argivorum catalogo procedere, qui post Salaminam ad Peloponnesum veniat. Quoniam verò, ut ajunt, sex ibi tunc erant *δυναστεῖαι*, *dominia*, seu suæ quæque

1. ἐπὶ Ἀναξαγόρου υἱοῦ Προίτου βασιλέως Ἄργους) Pausanias Corinthiacis c. 18. ἐπὶ δὲ τῆς ἀρχῆς τῆς Ἀναξαγόρου τοῦ Ἀργείου τοῦ Μεγαπένθους. Polit.

2. τὴν ἐκεῖ ἀρχὴν δέχεται Πολύβου τοῦ μητροπάτορος) Herodotus: ἐν τῇ χώρῃ ἦρχε αὐτὸς Πόλυβος. ὁ δὲ Ἄδρηστος ἦν Πολύβου θυγατριδέος. ἄπαις δὲ Πόλυβος τελευτῶν διδοῖ Ἀδρήστῳ τὴν ἀρχήν. Polit.

3. πάλιν εἰς τρία κατέστησε τὴν ἀρχήν) Pausanias in Corinthiacis: Μόνους δὲ Ἑλλήνων οἶδα Ἀργείους ἐς τρεῖς βασιλείας διανεμηθέντας. Polit.

4. τὸ Ἄργος ἀπὸ Ἄργου ὠνομάσθη, ἀπογόνου Φορωνέως) Ab hoc Argo Phoronei nepote non urbe modò dicta est Argos; verùm etiam tota Peloponnesus. Apollodorus Atheniensis l. 2. Ἄργος δὲ λαβὼν παρὰ Φορωνέως τὴν βασιλείαν, ἀφ' ἑαυτοῦ τὴν Πελοπόννησον ἐκάλεσεν Ἄργος. Polit.

5. ἐξ οὗ, φασὶ, καὶ πάντες Ἕλληνες, Ἀργεῖοι) Strabo lib. 8. p. 371. ἡ δόξα τῆς πόλεως τοσαύτη, ὥστ' αὐτῇ καὶ τοὺς ἄλλους Ἕλληνας καλεῖσθαι παρεσκεύασε. Polit.

6. τῶν Ὁμήρου, φησὶν, ἐπέων εἵνεκα) Herodotus in Terpsichore: τῶν Ὁμηρείων ἐπέων εἵνεκα, ὅτι Ἀργεῖοί τε, καὶ Ἄργος τὰ πολλὰ πάντα ὑμνέαται. Polit.

7. διότι Ἀργεῖοι, καὶ Ἄργος τὰ πολλὰ ἐν αὐτοῖς ὑμνέαται) Pro his laudibus, quibus Homerus Argivorum gloriam præ ceteris ferè Græcis magnificè illustravit, atque auxit, Argivi postea Homero gratiam & honores, quantos potuerunt maximos, habuerunt. Ælianus in Variâ Historiâ: Ὅτι Ποιητικῆς ἀρετῆς Ἀργεῖοι τὰ πρῶτα Ὁμήρῳ ἔδωκαν, δευτέρους δὲ αὐτῷ ἅπαντας ποιοῦσι. Θύοντες δὲ θυσίαν, ἐπὶ ξένια καλοῦσι τὸν Ἀπόλλωνα, καὶ Ὅμηρον. Politus.

8. τότε ἓξ ἦσαν ἐκεῖ δυναστεῖαι) pro divisione, ac distributione copiarum Peloponnesiacarum, quam facit Homerus in Catalogo. Pomponio autem Melæ adnumerantur in Peloponneso *Argolis*, *Laconice*, *Messenia*, *Achaja*, *Elis*, *Arcadia*. Polit.

que ditionis, regiones, duæ ad auroram, sive ad ortum, quatuor ad occasum; primas orientales enumerat, Argolicam, sive regionem Argivorum, & Mycenidem, quæ Agamemnoni parebat: tum Laconicam, ac Pyliam: deinde Eleam, atque Arcadiam. Quærendum tamen est, quid sibi tandem velit illud: ἓξ ἦσαν δυναστεῖαι. *sex erant dominia, seu regiones, suæ quæque ditionis*, ut scriptum est supra, nequa hîc dissensio cum Herodoto intercedat, qui Peloponnesum a gentibus septem incoli testatur,

τὰ μέρη, ἤτοι τῷ ἀνατολικῷ, δύο, ἐν δὲ τῷ πρὸς ἑσπέραν, τέσσαρες· πρώτας τὰς πρὸς τὸ καταλέγει, τὴν Ἀργολικὴν, ἤτοι τὴν τῶν Ἀργείων, καὶ τὴν Μυκηνίδα, ἥτις ἦν ὑπὸ τῷ Ἀγαμέμνονι· εἶτα Λακωνικὴν, [1] καὶ Πύλιον· εἶτα Ἠλείαν, καὶ Ἀρκαδικήν. [2] Ζητητέον δὲ, τί δή ποτε δηλοῖ τὸ, ἓξ ἦσαν δυναστεῖαι, ὡς ἀνωτέρω ἐγράφη, ἵνα μὴ διαφωνία τις ἐνταῦθα ᾖ πρὸς Ἡρόδοτον εἰπόντα, ὅτι οἰκεῖ Πελοπόννησον [3] ἔθνη ἑπτά.

Qui verò Mycenas tenebant, bene ædificatum oppidum,
Opulentumque Corinthum, & bene ædificatas Cleonas,
Orneasque incolebant, Aræthyreamque amabilem,
Et Sicyona, ubi Adrastus primum regnavit;
Quique Hyperesiamque, & excelsam Gonoessam,
Pellenenque tenebant, & Ægium incolebant,
Per omnem Ægialum, & circa Helicen spatiosam:
Horum centum navibus imperabat rex Agamemnon
Atrides. Hunc simul quàm plurima, & fortissima
Copia sequebantur. Ipse verò splendida arma induerat,
Exsultans, quòd inter omnes heroas conspicuus esset:
Quoniam fortissimus erat, & quàm plurimas copias ducebat.

Οἳ δὲ Μυκήνας εἶχον ἐϋκτίμενον πτολίεθρον,
Ἀφνειόν τε Κόρινθον, ἐϋκτιμένας τε Κλεωνάς,
Ὀρνειάς τ' ἐνέμοντο, Ἀραιθυρέην τ' ἐρατεινὴν,
Καὶ Σικυῶν', ὅθ' ἄρ' Ἄδρηστος πρῶτ' ἐμβασίλευεν·
Οἵ θ' Ὑπερησίην τε, καὶ αἰπεινὴν Γονόεσσαν,
Πελλήνην τ' εἶχον, ἠδ' Αἴγιον ἀμφενέμοντο,
Αἰγιαλόν τ' ἀνὰ πάντα, καὶ ἀμφ' Ἑλίκην εὐρεῖαν·
Τῶν ἑκατὸν νηῶν ἦρχε κρείων Ἀγαμέμνων
Ἀτρείδης. ἅμα τῷ γε πολὺ πλεῖστοι, καὶ ἄριστοι
Λαοὶ ἕποντ'. ἐν δ' αὐτὸς ἐδύσατο νώροπα χαλκὸν,
Κυδιόων, ὅτι πᾶσι μετέπρεπεν ἡρώεσσιν·
Οὕνεκ' ἄριστος ἔην, πολὺ δὲ πλείστους ἄγε λαούς.

Basil. p. 219.

LVII. Qui Mycenas tenebant, & Corinthum, & Cleonas, Orneasque, Aræthyreamque, & Sicyonem, Hyperesiamque, & Gonoëssam, Pellenenque, & Ægium, oramque illam maritimam universam, & Helicen, subjecti ii erant Agamemnoni, centum navium ductori. Simul hunc, inquit, quàm plurimæ, fortissimæque copiæ sequebantur. Idque addit propter naves illas centenas, quippe quæ fortassis fuerint triremes. Hinc autem demonstratur esse εὐρυκρείων, *longè lateque regnans*. Quamquam, ubi intellexerimus, eumdem Agamemnonem naves vacuas sexaginta Arcadibus dedisse, tunc majorem in eo amplitudinem, ac majestatem agnoscemus. Verùm hîc velim, observes, ut Poeta pro eodem habeat dicere, νῆες ἕποντο, *naves sequebantur*, atque λαοὶ ἕποντο, *copiæ sequebantur*: deinde, quum honorabilem illum imprimis, maximèque augustum regem nolit præterire, quin versibus eum suis exornet, subjiciat: *ipseque splendidissima arma induerat, exsultans, quòd inter heroas omnes conspicuus esset, ac decorus: quoniam præstantissimus erat, & quàm plurimas copias ducebat.* Atque hæc encomia sunt regis, brevi illa quidem ambitu verborum, sed multiplici sententiarum varietate. Ubi vide, ut illud, πολὺ πλείστους ἄγε λαοὺς, *quàm plurimos, seu multò plurimos populos ducebat*, expressum sit per parœdiam ex eo, quòd supra dictum est, scilicet ex illis verbis: ἅμα τῷ γε πολὺ πλεῖστοι, καὶ ἄριστοι λαοὶ ἕποντο. *simul hunc multò plurimi, & fortissimi populi sequebantur*. Et nunc quidem ita breviter, atque angustè regem laudat: verùm postea fusiùs, atque ornatiùs. Etsi verò, quantum ex communi lectione novimus, hic iste rex Mycenarum dicitur Agamemnon; tamen scire oportet id, quod veteres affirmant, multis videlicet in locis appel-

νζ'. Ὅτι οἱ τὰς Μυκήνας εἶχον, καὶ Κόρινθον, καὶ Κλεωνάς, Ὀρνειάς τε, Ἀραιθυρέην τε, καὶ Σικυῶνα, Ὑπερησίην τε, καὶ Γονόεσσαν, Πελλήνην τε, καὶ Αἴγιον, αἰγιαλόν τ' ἀνὰ πάντα, καὶ Ἑλίκην, ὑπὸ τῷ Ἀγαμέμνονι ἦσαν, ἄρχοντι νηῶν ἑκατόν. Ἅμα τούτῳ, φησὶ, πολὺ πλεῖστοι, καὶ ἄριστοι λαοὶ ἕποντο. Τοῦτο δὲ εἶπε, διὰ τὰς ἑκατὸν νῆας, τάχα που καὶ τριήρεις οὔσας. Ἐντεῦθεν δὲ καὶ εὐρυκρείων δείκνυται εἶναι. Ὅτε δὲ μάθωμεν, ὅτι καὶ τοῖς Ἀρκάσιν ἑξήκοντα νῆας κενὰς ὁ αὐτὸς Ἀγαμέμνων δέδωκε, τότε πλεῖόν τι σεμνὸν ἐπ' αὐτῷ γνωσόμεθα. Ἐνταῦθα δὲ σημείωσαι, ὅτι ταυτὸν ἡγεῖται ὁ Ποιητὴς λέγειν, νῆες ἕποντο, καὶ λαοὶ ἕποντο· εἶτα μὴ θέλων ἀπαράλλακτον ἀφεῖναι τὸν γεραρώτατον εὐρυκρείοντα, ἐπάγει· ἐν δ' αὐτὸς ἐδύσατο νώροπα χαλκὸν, κυδιόων, ὅτι πᾶσι μετέπρεπεν ἡρώεσσιν, οὕνεκ' ἄριστος ἔην, πολὺ δὲ πλείστους ἄγε λαούς. Ἐγκώμια δὲ ταῦτα βασιλέως, βραχέα μὲν τῇ περιγραφῇ, πολυειδῆ δὲ ταῖς νοήμασιν. Ὅρα δὲ, ὅτι τὸ, πολὺ πλείστους ἄγε λαοὺς, ἐκ τοῦ ἀνωτέρω ῥηθέντος παρῴδηται, ὅπερ ἦν τὸ, ἅμα τῷ γε πολὺ πλεῖστοι, καὶ ἄριστοι λαοὶ ἕποντο. Καὶ νῦν μὲν οὕτως ἐν στενῷ τὸν βασιλέα ἐπαινεῖ· προϊὼν δὲ, πλατύτερον, καὶ λαμπρότερον. Εἰδέναι δὲ χρὴ, ὅτι ὅσα μὲν γνῶναι ἀπὸ συναναγνώσεως κοινῆς, Ἀγαμέμνων ὁ ῥηθεὶς, τῶν Μυκηνῶν λέγεται βασιλεύς· οἱ δὲ πα-

1. καὶ Πύλιον) Al. Πυλίαν. Polit. Sed Πύλιον magis Atticum, ut ἀφνειὸν Κόρινθον Homerus. *Salvin.*

2. Ζητητέον δὲ, τί ποτε δηλοῖ τὸ, ἓξ ἦσαν δυναστεῖαι) Sex illæ in Peloponneso δυναστεῖαι, quæ erant Trojanis temporibus, sunt eæ ipsæ, quas, pro ditionum diversitate, distinguit, ut diximus, ac recenset Poëta. Verùm quid timet Eustathius, neque hîc dissensio cum Herodoto intercedat, qui septem Peloponnesiacas gentes enumerat, Arcadas, Cynurios, Achæos, Dorienses, Ætolos, Dryopes, Lemnios, quarum quidem gentium posteriores quatuor aliunde in Peloponnesum advenerunt? quando alii etiam aliter, nunc in plures, nunc in pauciores partes, mutatis subinde regionum finibus, Peloponnesum diviserunt. Nam Thucydides quidem quinque facit partes Peloponnesi. Unde Thucydidis Scholiastes: Πελοποννήσου αἱ πέντε μοῖραι, Λακωνική, Ἀρκαδική, Ἀργολική, Μεσσηνιακή, καὶ ἡ Ἠλεία. ἀποδανείσθη δὲ Κρεσφόντη, ἔχων τὴν Μεσσηνιακὴν οἱ Λακεδαιμόνιοι. Sed de hac Peloponnesi in partes quinque divisione ad mentem, ut puto, Thucydidis, meliùs Pausanias: Ὅσοι δὲ Ἑλλήνων Πελοπόννησον πέντε εἶναι μοίρας, καὶ οὐ πλείονας φασιν, ἀνάγκη σφᾶς ὁμολογεῖν, ὡς ἔν τε τῇ Ἀρκάδων οἰκοῦσιν Ἠλεῖοι, καὶ Ἀρκάδες, δευτέρα δὲ Ἀχαιῶν, τρεῖς δὲ ἐπὶ ταύταις αἱ Δωριέων. Brevem Peloponnesi totius descriptionem vide apud Pausaniam, initio Arcadicorum, & apud Plinium lib. 4. c. 4. *Politus.*

3. ἔθνη ἑπτά) quæ Herodoto, ἔθνεα, eadem Pausanias in Eliacis prioribus vocat γένη, ubi narrat, γένη οἰκεῖν Πελοπόννησον, Ἀρκάδας μὲν αὐτόχθονας, καὶ Ἀχαιούς. Polit.

παλαιοὶ εὑρεθῆναι φασὶν ἐν πολλοῖς, Ἀγαμέδοντα λεγόμενον· ὥσπερ καὶ τὸν Ἀχιλλέα, Ἀθηλέα, καὶ τὸν Κάλχαντα, Χάλκαντα. Καὶ ὁ Βελλεροφόντης δέ, φασιν, Ἐλλεροφόντης, ἐν τοῖς Ζηνοδότου εὕρηται·[1] καὶ ὁ Ὀδυσσεὺς δέ που, Ὀλυσσεύς· καὶ ἡ Ὀδύσσεια, Ὀλύσσεια· καὶ ὁ Ἰκάριος, Ἰκάδιος. Καὶ τοιαῦτα μὲν ταῦτα. ὁ δὲ Ποιητής, μετ' ἐπιθέτων προάγει τινὰς τῶν ῥηθεισῶν πόλεων, τὰς μὲν Μυκήνας, ἐϋκτίμενον πτολίεθρον εἰπών· τὴν δὲ Κόρινθον, ἀφνειόν. ὡς ἐξ εἶναι ἀμφίβολον, εἴτε τὴν ἀφνειὰν Κόρινθον χρὴ εἰπεῖν,[2] ὁμωνύμως τῷ ἥρωϊ, ἀφ' οὗ καλεῖται, εἴτε Ἀττικῶς, καὶ Ἰωνικῶς, τὴν ἀφνειὸν Κόρινθον. τὰς δὲ Κλεωνάς, ἐϋκτιμένας λέγει, ἐρατεινὴν δὲ τὴν Ἀραιθυρέην, αἰπεινὴν δὲ τὴν Γονόεσσαν, καὶ εὐρεῖαν τὴν Ἑλίκην.

νη. Τούτων δὲ ἡ μὲν Μυκήνη,[3] ἀπό τινος νύμφης, φασί, Λακωνικῆς ὠνομάσθη,[4] ἢ ἀπὸ Μυκηνέως, υἱοῦ Σπάρτωνος, ἀδελφοῦ Φορωνέως, ἢ ἀπὸ μύκητος τοῦ ξίφους, ὃ ἐφόρει Περσεύς·[5] οὗ πεσόντος, φασί, κατὰ κέλευσιν Ἑρμοῦ, τὴν πόλιν ἐκεῖ ἔκτισε.[6] Μύκης δέ, κατὰ τοὺς πα- Rom. p. 290. λαιούς, ἡ λαβὴ τοῦ ξίφους. Ἡ δὲ χρῆσις καὶ παρ' Ἡροδότῳ ἐν τῷ, καὶ τοῦ κολεοῦ τοῦ ξίφους ὁ μύκης ἀποπίπτει. Πολυσήμαντος δὲ ἡ τοῦ μύκητος λέξις, λεγομένη οὐ μόνον[7] ἐπὶ τοῦ ἐκ γῆς φυομένου ἐδωδίμου περιττώματος, ὃ δὴ ἀμανίτην φαμὲν κοινότερον,[8] ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῆς μύξης, ἥτις ἀνθρακώδης τῶν ἀναπτομένων ἐλλυχνίων προβέβληται· δηλοῦσα δέ, ὡς εἴρηται, καὶ τὴν τοῦ ξί-

φυς

pellatum eum inveniri Agamedontem: quemadmodum etiam Achillem, Athelem; & Calchantem, Chalcantem. Quin & apud Zenodotum, Bellerophontem dictum inveniri ajunt Ellerophontem: nec non Odyssem alicubi, Olyssem, & Odysseam, Olysseam; & Icarium, Icadium. Atque hæc quidem hujusmodi. Ceterùm Poëta cum epithetis nonnullas profert earum urbium, quas commemoravimus. Nam Mycenas quidem, benè ædificatum oppidum appellat; Corinthum verò, *ἀφνειόν*, *divitem, ac locupletem*. ita ut ambiguum sit, utrum τὴν ἀφνειὰν Κόρινθον, *divitem, sive opulentum Corinthum*, dicere oporteat, cognominem herois, a quo appellatur, an verò Atticè, atque Ionicè, τὴν ἀφνειὸν Κόρινθον, *divitem, sive opulentam Corinthum*. Tum Cleonas vocat benè ædificatas; Aræthyream, amabilem; Gonoëssam, excelsam; Helicen, spatiosam.

LVIII. Quod autem ad has urbes attinet, nomen habuisse fertur Mycena a nymphâ quadam Laconicâ, sive a Myceneo, Spartonis filio, ejus, qui frater fuit Phoronei, sive ἀπὸ μύκητος, *a capulo*, ensis, quem Perseus gestabat: cui cum capulus ille cecidisset, urbem ibi, ut perhibent, Mercurii jussu, ædificavit. Μύκης porrò, secundùm veteres, manubrium est ensis. Usus hac voce est Herodotus, ubi ait: καὶ τοῦ κολεοῦ τοῦ ξίφεος ὁ μύκης ἀποπίπτει. *atque e vaginâ ensis capulus decidit*. Eaque ipsa vox τοῦ μύκητος, *mycetis*, variæ est significationis, quippe quum non tantùm dicatur de eduli illo, natoque e terrâ excremento, quod scilicet communiùs amaniten, idest, fungum, vocamus; verùm etiam de illo mucore, qui carbonis in modum ardens, accensis ellychniis est obductus; nec non significet, ut dictum est, manubrium ensis, a quo manubrio denomina-

tæ

1. καὶ ὁ Ὀδυσσεὺς δέ που, Ὀλυσσεύς) Hinc Olyssippona, celeberrima Lusitaniæ urbs, quasi Ulyssis civitas. & Ὀλυσσεύς, Latinis Ulysses. *Salvinus*.

2. ὁμωνύμως τῷ ἥρωϊ. ἀφ' οὗ καλεῖται) Pausanias initio Corinthiacorum: Ἡ δὲ Κορινθία χώρα, μοῖρα οὖσα τῆς Ἀργείας, ἀπὸ Κορίνθου τὸ ὄνομα ἔσχηκε. Διὸς δὲ εἶναι Κόρινθον οὐδένα οἶδα εἰπόντα πω σπουδῇ, πλὴν Κορινθίων τῶν πολλῶν. Polit.

3. ἀπό τινος νύμφης, φασί, Λακωνικῆς ὠνομάσθη) cujus etiam Mycenes volunt meminisse Homerum Odyss. lib. β. illo versu:

Τυρώ τ', Ἀλκμήνη τε, ἐϋστέφανός τε Μυκήνη.

Pausanias in Corinthiacis, allato versu hoc Homeri, subjicit de Mycene: Ταύτην εἶναι θυγατέρα Ἰνάχου, γυναῖκα δὲ Ἀρέστορος τὰ ἔπη λέγει, ἃ δὴ Ἕλληνες καλοῦσιν Ἠοίας μεγάλας. ἀπὸ ταύτης οὖν γεγονέναι καὶ τὸ ὄνομα τῇ πόλει. Politus.

4. ἢ ἀπὸ Μυκηνέως, υἱοῦ Σπάρτωνος, ἀδελφοῦ Φορωνέως) Stephanus: ἀπὸ Μυκηνέως τοῦ Σπάρτωνος τοῦ Φορωνέως ἀδελφοῦ. Sed verba fortasse Stephani sunt mutilata: quæ ego ita suppleverim: ἀπὸ Μυκηνέως τοῦ Σπάρτωνος τοῦ Φηγέως τοῦ Φορωνέως ἀδελφοῦ. Neque enim Sparto, filius fuit Phoronei; sed Phegei, ejus, cujus frater Phoroneus. Scholiasta Euripidis ad Orestem: Ἰνάχῳ ἐκ Μελίας ἐγένετο Φορωνεύς, καὶ Φηγεύς. Τούτων ὁ Φορωνεὺς ἄρξας τοῦ Ἄργους, Φορωνικὸν ἄστυ ἐκάλεσε. ἔσχε δὲ παῖδας ἐκ Πειθοῦς, Αἰγιαλέα, Ἄπιν, Εὔρωπον, Νιόβην. Φηγεύς, πόλιν ἔκτισε Φηγέας, καὶ παῖδας ἔσχε Σπάρτωνα, καὶ Μεσσάνα. Σπάρτωνος δὲ παῖς Μυκηνεύς, ὃς Μυκήνας ἔκτισε. Verùm alii Spartonem filium dixerunt Phoronei, quod minimè probabat Pausanias, ut ostendunt hæc ejus verba in Corinthiacis: ὃ δὲ φασὶ προσποιούμενοι αὐτοὶ λόγον, Μυκηνέα γὰρ εἶναι Σπάρτωνος, Σπάρτωνα δὲ Φορωνέως, οὐκ ἂν ἔγωγε ἀποδεξαίμην, διότι μηδὲ αὐτοὶ Λακεδαιμόνιοι. Λακεδαιμονίοις γὰρ Σπάρτης μὲν γυναικὸς εἰκών ἐστιν ἐν Ἀμύκλαις, Σπάρτωνα δὲ Φορωνέως παῖδα θαυμάζοιεν ἂν καὶ ἀρχὴν ἀκούσαντες. Malè Interpretes Latini superiora illa verba Stephani, ἀπὸ Μυκηνέως τοῦ Σπάρτωνος τοῦ Φορωνέως ἀδελφοῦ, verterunt ita: *A Myceneo Spartonis filio, Phoronei fratre*. Ibi namque non Myceneus, sed Sparto, frater dicitur Phoronei. *Politus*.

5. οὗ πεσόντος, φασί, κατὰ κέλευσιν Ἑρμοῦ, τὴν πόλιν ἐκεῖ ἔκτισεν) Ex Stephano. Pausanias in Corinthiacis: Περσεὺς δέ, ὡς ἀνέστρεψεν ἐς Ἄργος (ᾐσχύνετο γὰρ τῇ τοῦ φόνου φήμῃ) Μεγαπένθην τὸν Προίτου πείθει οἱ τὴν ἀρχὴν ἀντιδοῦναι. παραλαβὼν δὲ αὐτὸς τὴν ἐκείνου, Μυκήνας κτίζει. τοῦ ξίφους γὰρ ἐνταῦθα ἐξέπεσεν ὁ μύκης αὐτῷ. καὶ τὸ σημεῖον ἐς οἰκισμὸν ἐνόμιζε συμβῆναι πόλεως. Hinc Abrahamus Berkelius apud Etymologici Magni Auctorem in illis verbis: ἀπὸ τοῦ μύκητος τοῦ ξίφους τοῦ Περσέως οὐκ ὄντος ἐκλήθη ἡ πόλις Μυκήνη· pro ὄντος legendum suspicabatur, πεσόντος. Sed rectum ibi est, atque ea hîc etiam antiquæ historiæ, τὸ ὄντος. Historiæ illius auctor Chrysermus Corinthius apud Plutarchum in lib. De Fluviis: Περσεὺς ὀργισθεὶς μετ' ὀλίγον, κατὰ τὸν λόγον χρησμοῦ τόπον, ἐξέπεσεν αὐτῷ τῆς λαβῆς τοῦ ξίφους ὁ μύκης. Γοργοφόνος δὲ ὁ βασιλεὺς Ἐπιδαυρίων, ἐκπεσὼν τῆς ἀρχῆς, ἔλαβε χρησμὸν ἐμπεριελθεῖν τὰς Ἀργολικὰς πόλεις, καὶ ὅπου ἂν εὕρῃ ξίφους μύκητα, ἐκεῖ κτίσαι πόλιν. Γενόμενος δὲ κατὰ τὸ Ἀράχναιον ὄρος, καὶ εὑρὼν τὴν ἐλεφαντίνην λαβήν, πόλιν ἔκτισεν, ἣν ἀπὸ τοῦ συμβεβηκότος προσηγόρευσε Μυκήνας. Videtur certè Chrysermus regem illum Epidauriorum Gorgophonum, qui oraculo jussus est Argolicas urbes obire, atque ibi demum urbem condere, ubi ensis μύκητα reperisset, alium dicere a Perseo, cui per aerem equitanti ensis μύκης ceciderat. Nec eos audio, qui, contra mentem scriptoris, regem illum Epidauriorum, Perseum ipsum Γοργοφόνον intelligunt. Quanquam alii scriptores Græci magno consensu velint, Perseum ipsum Mycenas condidisse. Ex his Geographus l. 8. ἔκτισε δ' αὐτὰς (Μυκήνας) Περσεύς. Politus.

6. Μύκης δέ, κατὰ τοὺς παλαιούς, ἡ λαβὴ τοῦ ξίφους) Etymologici Magni Auctor: μύκης ἐστὶν ἡ λαβὴ τοῦ ξίφους. Sic etiam Suidas. Sed aliis propriè dicitur τὸ ἄκρον τοῦ ξίφους, τὸ ἐπικαλύπτον τὴν θήκην. Auctor Etymologici: Μύκης δέ, τὸ ἐπικάλυμμα τοῦ ξίφους, τὸ κατὰ τὴν λαβίδα, ὅπερ κρατεῖται. Hesychius: Μύκης, τὸ ξίφος ὁ κατὰ τὴν λαβήν, ὁ κρατητὴς καλούμενος. Polit.

7. ἐπὶ τοῦ ἐκ γῆς φυομένου ἐδωδίμου περιττώματος) Atque in hac etiam significatione ὁ μύκης creditus est nonnullis fuisse in causâ, cur Mycenæ appellarentur. Pausanias in Corinthiacis: ἤκουσα δὲ καί, ὡς διψῶντι (Perseo) ἐπελθεῖν ἀνελέσθαι οἱ μύκητα ἐκ τῆς γῆς· ῥυέντος δὲ ὕδατος πιών, καὶ ἡσθείς, Μυκήνας θέσθαι τὸ ὄνομα τῷ χωρίῳ. Polit.

8. ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῆς μύξης, ἥτις ἀνθρακώδης) Etymologici Magni Auctor: σημαίνει δὲ τὰ συμβαίνοντα, ἤγουν τὰς ἀνθρακώδεις ἀπὸ τῶν λύχνων ἀποσπωμένους ἐν χειμῶνι· ὡς τό, — λύχνοιο μύκητες ἀγείρωνται περὶ μύξαν. Ἄρατος. Versus est hic Arati in Διοσημείαις:

Ἢ λύχνοιο μύκητες ἀγείρωνται περὶ μύξαν.

ad

tæ sunt Mycenæ. Verùm, ut volunt nonnulli, dicta est Mycena *ἀπὸ τοῦ μυκᾶσθαι*, *a mugitu*, *quem edidit* Io, ibi in vaccam commutata. Mycena autem tum numero unitatis dicitur, tum multitudinis. Ejus civis, non modò Mycenæus; verùm etiam Mycenensis, secundùm Gentilium Nominum scriptorem, Rursus Geographus: decreverunt, inquit, magisque sunt attenuatæ post Trojanum bellum Mycenæ; quique Argis potiebantur, habebant etiam Mycenas, quippe quæ uni eidemque genti adnumerarentur. Sed multo post tempore dirutæ sunt, æquatæque solo ab Argivis, ita ut ne vestigium quidem Mycenæorum urbis appareat. Ac videtur id quodammodo Poëta divinando sub Junonis personâ prædixisse: quæ Juno, ut ipse alicubi apud Homerum ait, tametsi Mycenam, tamquam charissimam sibi, maximè in oculis ferebat, tamen eam Jovi diruendam, atque evertendam, cum id illi placuerit, permittit. Nihil est igitur, quòd modò quæras Mycenas, quando, ut ait Geographus, pleraque Homericorum locorum vetustas ipsa temporis abolevit, & Homerus non hodierna sanè loca, sed antiqua commemorat. Proditum est etiam historiæ, Mycenas Perseum condidisse: ei Stheneleum, huic Eurystheum, ipsum quoque ex posteris Persei, successisse. Postquam verò Eurystheus, commissâ cum Atheniensibus pugnâ, in eâ cecidit, ex oraculi monitu, delatum esse regnum Atreo, qui, ob Chrysippi cædem, cum Thyeste fratre ibi moram traheret. Beatè olim Mycenas, ac feliciter egisse; sed adversâ postea fortunâ usas fuisse. Nam, post navale ad Salaminam prœlium, Argivos, Cleonæosque, & Tegeatas, invasisse in Mycenas, urbemque funditus evertisse, & agrum inter se divisisse.

LIX. Corinthus porrò, urbs valdè celebris, quæque largam dicendi materiam veteribus scriptoribus præbuit, atque inter eos Pindaro, intra Peloponnesi isthmum sita. Ferunt, vocatam eam aliquando Ephyram ab Ephyrâ heroinâ: immo & dictam narrant Heliopolin, seu urbem

φυς λαβὼν, ἧς αἱ Μυκῆναι παρώνυμοι. Καλεῖ δέ τινας, Μυκήνη, [1] ἀπὸ τοῦ μυκήσασθαι τὴν Ἰὼ, βοῦν ἐκεῖ γενομένην. Λέγεται δὲ καὶ ἑνικῶς Μυκήνη, καὶ πληθυντικῶς. Ὁ δὲ πολίτης αὐτῆς, οὐ μόνον Μυκηναῖος, ἀλλὰ καὶ Μυκηνεὺς, κατὰ τὸν τὰ ἐθνικὰ γράψαντα. [2] Ἐταπεινώθησαν δέ, φησι, μετὰ τὰ Τρωϊκὰ αἱ Μυκῆναι· καὶ οἱ τὸ Ἄργος ἔχοντες, εἶχον καὶ Μυκήνας συντελούσας εἰς ἕν. Χρόνοις δ' ὕστερον, κατεσκάφησαν ὑπ' Ἀργείων, ὡς μηδ' ἴχνος εὑρίσκεσθαι τῆς Μυκηναίων πόλεως, Καί πως ἔοικεν ἡ Ποιητικὴ μαντικὴ τοῦτο προειπεῖν διὰ τῆς Ἥρας· [3] ἥτις φιλτάτην, ὥς που φησὶ παρ' Ὁμήρῳ, τὴν Μυκήνην ἔχουσα, ὅμως ἀφίησι πορθηθῆναι τῷ Διὶ, ὅτε ἐκεῖνος βούλοιτο. [4] Οὐκ οὖν ζητητέον ἄρτι τὰς Μυκήνας, ὁ χρόνος γὰρ, κατὰ τὸν Γεωγράφον, τῶν Ὁμήρου ἠμαύρωκε τὰ πολλὰ, λέγοντος οὐ τὰ νῦν, ἀλλὰ τὰ ἀρχαῖα. [5] Φέρεται δὲ ἱστορία, καὶ ὅτι Μυκήνας Περσεὺς μὲν ἔκτισε· διεδέξατο δὲ Σθένελος· εἶτε Εὐρυσθεὺς Περσείδης καὶ αὐτὸς ὤν. Ἐπεὶ δὲ συμβαλὼν Ἀθηναίοις τελευτᾷ, προϊστῶσι, κατά τι λόγιον, Ἀτρέα, αὐτόθι διάγοντα μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ Θυέστου, ἐπὶ τῷ φόνῳ Χρυσίππου. Εὐδαιμονήσασα δὲ τὸ παλαιὸν, ὕστερον ἐδυστράγησε. Μετὰ γὰρ τὴν ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίαν, Ἀργεῖοι, καὶ Κλεωναῖοι ἐπελθόντες, καὶ Τεγεᾶται, ἄρδην αὐτὰς καθεῖλον, καὶ τὴν γῆν διενείμαντο.

ιθ'. Ἡ Κόρινθος δὲ, πόλις περιώνυμος, καὶ πολλῶν αἰτία λόγων τοῖς πάλαι σοφοῖς, [6] ἐν οἷς ἐστι καὶ Πίνδαρος, ἔσω τοῦ ἐν Πελοποννήσῳ ἰσθμοῦ κειμένη. [7] Ἐκαλεῖτο δέ, φασι, ποτὲ καὶ Ἐφύρα, [8] ἀπὸ Ἐφύρης τινὸς ἡρωΐνης. [9] καὶ Ἡλιούπολις δέ, φασιν, ἐκλήθη [10] διὰ τὸ ξηρὰν

bem / ρὰν

ad quem locum Theo: Τὸ πῦρ [illegible] ... Eodem sensu Latini etiam dixerunt *fungos*. Politus.

1. ἀπὸ τοῦ μυκήσασθαι τὴν Ἰὼ) Ex Stephano. Alii ἀπὸ τοῦ μυκήσασθαι τὴν Σθενὼ, καὶ τὴν Εὐρυάλην, sorores Medusæ. *Polit.*

2. Ἐταπεινώθησαν δέ, φησι) Geographus, cujus hæc sunt verba lib. 8 p. 172. *Polit.*

3. ἥτις φιλτάτην, ὥς που φησὶ παρ' Ὁμήρῳ, τὴν Μυκήνην ἔχουσα) Tres erant urbes Junoni charissimæ, de quibus sese minimè obstare ait, quin ab Jove evertantur. Il. lib. δ' v. 52.

Ἤτοι ἐμοὶ τρεῖς μὲν πολὺ φίλταταί εἰσι πόληες,
Ἄργος τε, Σπάρτη τε, καὶ εὐρυάγυια Μυκήνη.
Τὰς διαπέρσαι, ὅταν τοι ἀπέχθωνται περὶ κῆρι.

Politus.

4. Οὐκ οὖν ζητητέον ἄρτι τὰς Μυκήνας) Nihil quidem erat, quòd Mycenæ quærerentur, quas jam pridem Argivi evertissent. Erat tamen, quòd studiosè quærerentur, atque explorarentur ejus urbis rudera, quæ vide apud Pausaniam in Corinthiacis. *Polit.*

5. Φέρεται δὲ ἱστορία) Historia Geographica Strabonis; quam Eustathius magnâ ex parte interpolat. *Polit.*

6. ἐν οἷς ἐστι καὶ Πίνδαρος) Pindarus Olymp. Od. 13.

γνώσομαι
Τὰν ὀλβίαν Κόρινθον, Ἰσθμίου
Πρόθυρον Ποτειδᾶνος, ἀγλαόκουρον,

Pindari æmulator Flaccus lib. 1. Od. 7.

Laudabunt alii claram Rhodon, aut Mitylenen,
Aut Ephesum, bimarisve Corinthi
Mœnia.

Politus.

7. Ἐκαλεῖτο δέ, φασι, ποτὲ καὶ Ἐφύρα) Heraclides in Politiis: Κορινθίας Ἐφύρα πρότερον ἐκαλεῖτο μέχρι Κορίνθου, ἀφ' οὗ τοὔνομα ἔχει. Pausanias ex Historiâ Corinthiacâ narrat, Ἐφύραν Ὠκεανοῦ θυγατέρα οἰκῆσαι πρῶτον ἐν τῇ γῇ ταύτῃ. [illegible] ... Politus.

Propertius: *Ephyreæ Laidos ades*. idest, Corinthiæ. *Salvinus.*

8. ἀπὸ Ἐφύρης τινὸς ἡρωΐνης) Stephanus: ἀπὸ Ἐφύρας τῆς Μύρμηκος τοῦ Ἐπιμηθέως γυναικός. Polit.

9. καὶ Ἡλιούπολις) Horatius ait *claram Rhodon*: & Anthologiæ libro primo. Aut phili epigramma in Rhodum sic habet:

Ὡς πάρος ἠελίου, νῦν Καίσαρος ἡ Ῥόδος εἰμί &c.

quod ego sic vertebam.

Ut quondam Solis, nunc Cæsaris insula dicor,
Atque æquale Rhodo lumen utrimque venit.
Pace tua, Mundi fax o clarissima, dicam
Afflicta exoriens Sol tulit alter opem.
Me pæne extinctam radiis lustravit amicis,
Et sacro fovit me pius ore Nero.
Cui debere magis me dicam nescio: cœlo
Ille ostendit, & hic fluctibus eripuit.

Salvinus.

10. διὰ τὸ ξηρὰν εἶναι) Stephanus, ex quo hæc Eustathius, διὰ τὸ ξηρὰν εἶναι. Qui verò Corinthus ξηρὰ, quando Euripides ip [illegible] dixit

ρὸν εἶναι· καὶ Πάγος δὲ ἡ αὐτή. Εὐθήνησε δὲ πολλὰ τῇ τῶν ἑταιρίδων εὐφορίᾳ. ὅθεν καὶ [1] κορινθιάζεσθαι, τὸ μαστροπεύειν, ἢ ἑταιρεῖν, [2] ἀπὸ τῶν ἐν Κορίνθῳ ἑταιρῶν. [3] Ἦν δέ τι καὶ σχῆμα κιόνων Κορινθιουργὲς λεγόμενον. Ἡ δὲ περὶ αὐτὴν Ἀκροκόρινθος [4] ἐκαλεῖτο, φασί, καὶ Ἐπωπή, διότι Σίσυφος ἐκεῖ [5] ἀφ' ὑψηλοῦ ἐπώπτευσεν, ὅπως ὑπὸ Διὸς ἡ Αἴγινα ἥρπαστο. Ἀφνειὸν δὲ Κόρινθον ὁ Ποιητής φησι, διὰ τὸ ἐκεῖ ἐμπόριον, κείμενον ἐπὶ τοῦ Ἰσθμοῦ, κατὰ τὸν Γεωγράφον· ὃς καὶ δυοῖν λιμένων κύριον αὐτόν φησι, δι' ὧν αἱ ἀμοιβαὶ τῶν φορτίων ῥᾴδιαι ἦσαν ἔκ τε Ἀσίας, καὶ Ἰταλίας. Ὑπὸ δὲ τῇ κορυφῇ τοῦ Ἀκροκορίνθου ὄρους, Πειρήνη κρήνη. Λαλεῖ δὲ καὶ αὐτὸς πολλὰ εἰς ταύτην τὴν Κόρινθον· [6] ἐν οἷς καὶ ὅτι περιάδονται τὰ Κορινθιουργῆ χαλκώματα. Σημειοῦνται δὲ οἱ παλαιοί, ὅτι Κόρινθον, [7] ἡνίκα ἡρωϊκόν ἐστι τὸ λαλοῦν πρόσωπον, Ἐφύρην καλεῖ. [8] Θουκυδίδης δέ, ἐμπόριον αὐτὴν Ἑλλάδος λέγει. Ὁ δὲ Γεωγράφος καὶ ταῦτα περὶ Κορίνθου φησίν· Ἀφροδίτης ἐκεῖσε ἱερὸν πλουσιώτατον. Πλείους οὖν, ἢ χιλίας, ἱεροδούλους εἶχεν ἑταίρας· [9] καὶ διὰ ταύτας πολυωχλεῖτο ἡ πόλις, καὶ ἐπλουτίζετο, ἐξαναλισκομένων [10] τῶν ναυτίλων, ὅθεν ἡ παροιμία φησίν·

[11] Οὐ παντὸς ἀνδρὸς ἐς Κόρινθον ἔσθ' ὁ πλοῦς.

Πα-

bem Solis, ob ſiccum, & aridum ſolum: eamdemque etiam, Pagum. Ea quondam urbs magnâ meretricum copiâ abundavit. Unde & κορινθιάζεσθαι, *corinthiaſſare*, idem eſt, ac lenocinium facere, ſeu meretricari, & quæſtum corpore facere, a meretricibus Corinthiis. Fuit etiam figura quædam columnarum, quæ Corinthiaci operis dicebatur. Circa hanc ipſam urbem arx fuit, nomine Acrocorinthus, quæ appellata etiam fertur Epope, *quaſi Inſpectio*, eo quòd e ſummo ibi vertice Siſyphus Æginam per Jovem raptum inſpexiſſet. Ceterùm Poëta Corinthum vocat locupletem, propter urbis illius emporium, in Iſthmo ſitum, ut declarat Geographus: qui & portuum duorum dominam dicit Corinthum, per quos portus facilè merces ex Aſiâ, atque Italiâ commutabantur. Sub vertice ipſo montis Acrocorinthi fons Pirene. Multa ipſe præterea memorat de hac Corintho: in quibus etiam celebrari ait opera ex ære Corinthiaca. Sed & veteres obſervant, cum una aliqua heroica perſona loquens inducitur, Corinthum vocari ab eâ Ephyram. Item hanc ipſam urbem Thucydides, emporium Græciæ appellat. Addit Geographus de Corintho: Veneris ibi templum locupletiſſimum. Quippe plures, quàm mille, ſacro miniſterio addictas meretrices habebat: quarum gratiâ, magnâ hominum multitudine urbs frequentabatur, opibuſque augebatur, quum navicularii rem ſuam penitus exhaurirent. unde adagium:

Non eſt Corinthum adire cuilibet datum.

Ex-

Pag. p. 220.

dixit περίαλυσον. Videlicet, ut rectè Geographus, τὸ περίαλυσον, ὅτι κατὰ βάθους λεωτέον, ὅπῃ τῇ ῥεῖθρον, καὶ ὑπόνομοι λεβόλες διὰ αὐτῆς· ὃ τὸ παλαιὸν ἀνάλογον τῷ Πειρήνῃ ἐπικοινάζειν, καὶ κατάρρεον ποιεῖν τὸ ἱερόν. Sacra Soli urbs erat olim Corinthus. Ideo Heliopolis aliquando appellata. Dio Chryſoſtomus in Corinthiacâ: αὐτὸς ἔς (urbis Corinthi) τοὺς δύο θεοὺς φασὶν ἐρίσαι, Ποσειδῶνα, καὶ τὸν Ἥλιον· τὸν μὲν τοῦ πυρὸς κύριον, τὸν δὲ τοῦ ὕδατος. ἐρίσαντε δέ, καὶ τὸν δίαιταν ἐπιτρέψαντε ἑνὶ θεῷ πρεσβυτέρῳ. ὃ πλέοσι μὲν ὀρεινὰς, πλείοσι δὲ χεῖρας τὸν Βριάρεων, τοῦτον τὸν δίαιταν ἐπιτρέψαντες ἀμφοτέροις, τὴν δὲ τὴν πόλιν τε, καὶ τὴν χώραν ἔχειν· οὔ τι τὰ μετρία, οὐδ' ἄμεινον συμβῆναι τὰ πρὸς τοὺς ἄλλους ὑπηρχές. οἱ μὲν γὰρ ἄλλοι λῆξις τε, καὶ ἀγῶνας τῶν θεῶν κατὰ μόνας αἱ· Ἄργος μὲν Ἥρας, Ἀθῆναι δὲ Ἀθηνᾶς. καὶ αὐτῶν γεινίτων θεῶν, Ῥόδος μὲν Ἡλίου, Ὀγχηστὸς δὲ Ποσειδῶνος· Κορίνθιοι δὲ ἀμφοτέρων. Refert autem ex Corinthiorum ipſorum ſermone Pauſanias, Iſthmum Neptuno, promontorium, quod urbi imminet, fuiſſe Soli a Briareo adjudicatum. *Politus.*

1. κορινθιάζεσθαι, τὸ μαστροπεύειν, ἢ ἑταιρεῖν, ἀπὸ τῶν ἐν Κορίνθῳ ἑταιρῶν) Sic etiam ἑταιρεῖν, παρεισάγμενος ſcribe apud Stephanum, hoc loco: καὶ κορινθιάζεσθαι, τὸ ἑταιρεῖν, ἀπὸ τῶν ἐν Κορίνθῳ ἑταιρῶν, ἢ τὸ μαστροπεύειν. Nam vitiosè editum nunc eſt in Stephano ἑταίρων. ubi etiam lego κορινθιάζεσθαι pro vulgato κορινθιάζομαι. Similiter Heſychius: Κορινθιάζειν, μαστροπεύειν, ἑταιρεῖν. Ceſſit veluti in proverbium τὸ κορινθιάζεσθαι. Nec injuriâ Dio Chryſoſtomus Corinthum dixit πόλιν τῶν οὐσῶν τε, καὶ γεγενημένων ἐπαφροδιτωτάτην. *Politus.*

2. ἀπὸ τῶν ἐν Κορίνθῳ ἑταιρῶν) Hinc proverbium: *Non omnibus datum eſt adire Corinthum*: *Non omnibus eſt Corinthum navigare*. ob famoſarum mulierum ſumptuoſiſſimum quæſtum. *Salvinus.*

3. Ἦν δέ τι καὶ σχῆμα κιόνων Κορινθιουργὲς λεγόμενον) Elegantem hiſtoriam ordinis columnarum Corinthii tradit Vitruvius Architecturæ libro 4. cap. primo, de acanthi foliis calathum circumplexi. *Salvinus.*

Ἦν δέ τι καὶ σχῆμα κιόνων Κορινθιουργές) Ex Stephano. Sic χαλκώματα Κορινθιουργῆ apud Geographum, κυλικτῆρες Κορινθιουργεῖς apud Pollucem, χρυσοῦν κύπελλον Κορινθιουργὲς apud Ælianum. Callixenus Rhodius apud Athenæum: τῶν δὲ κιόνων τὰ μὲν σώματα ἦν στρογγύλα, αἱ δὲ κεφαλαὶ Κορινθιουργεῖς ἐλέφαντι, καὶ χρυσῷ διακεκοσμημέναι. *Politus.*

4. ἐκαλεῖτο, φασί, καὶ Ἐπωπή) ex Stephano. *Polit.*

5. ἀφ' ὑψηλοῦ ἐπώπτευσεν) Miranda altitudo illa Acrocorinthi. Livius lib. 45. *arx quoque, & Iſthmus, præbuêre ſpectaculum: arx inter omnia, in immanem altitudinem edita.* *Polit.*

6. ἐν οἷς καὶ ὅτι περιάδονται τὰ Κορινθιουργῆ χαλκώματα) Scribit Geographus, fuiſſe quondam Romæ in pretio νεκροκορίνθια, διότι πολλοὶ χαλκώμασι τοῖς Κορινθιουργοῖς. Vocabant νεκροκορίνθια τὰ ἐκ τῶν τάφων ληφθέντα, καὶ ποιήματα τὰ ἱερώματα. Illa autem χαλκώματα Κορινθιουργῆ non ſolùm ab artificio; verùm etiam ab ære, ſeu potiùs metallorum mixturâ, maximè celebrabantur. De ære Corinthio vide Plinium lib. 34 cap. 2. *Politus.*

De metallo Corinthio vide Ælianum. *Salvinus.*

7. ἡνίκα ἡρωϊκόν ἐστι τὸ λαλοῦν πρόσωπον) ut Glaucus ille Homericus Il. lib. ζ' v. 152.

Ἔστι πόλις Ἐφύρη, μυχῷ Ἄργεος ἱπποβότοιο,
Ἔνθα δὲ Σίσυφος ἔσκεν, ὃ κέρδιστος γένετ' ἀνδρῶν,
Σίσυφος Αἰολίδης· ὃ δ' ἄρα Γλαῦκον τέκεθ' υἱόν.

Ab hoc Glauco Siſyphi filio videtur mihi Simonides Corinthum Glauci urbem appellaſſe, hoc verſu:

Οἷον πόλιν Γλαύκοιο Κορίνθιοι ἄστυ νέμοντες.

De Siſypho non obſcurè ſignificat Strabo, fuiſſe ei templum dedicatum in Acrocorintho ſub Pirene. *Politus.*

8. Θουκυδίδης δέ, ἐμπόριον αὐτὴν Ἑλλάδος λέγει) Thucydides lib. 1 n. 13. Οἰκοῦντες γὰρ τὴν πόλιν οἱ Κορίνθιοι ἐπὶ τοῦ ἰσθμοῦ ἀεὶ δή ποτε ἐμπόριον εἶχον, τῶν Ἑλλήνων τὸ πάλαι κατὰ γῆν τὰ πλείω, ἢ κατὰ θάλασσαν, τῶν τε ἐντὸς Πελοποννήσου, καὶ τῶν ἔξω, διὰ τῆς ἐκείνων παρ' ἀλλήλους ἐπιμισγόντων. *Polit.*

9. καὶ διὰ ταύτας) Vulgatus Strabo, καὶ διὰ ταύτας. *Polit.*

10. τῶν ναυτίλων) qui Straboni ναύκληροι. *Polit.*

11. Οὐ παντὸς ἀνδρὸς ἐς Κόρινθον ἔσθ' ὁ πλοῦς) Citat Heſychius ex Ariſtophane. Et ſanè notata eſt ab Ariſtophane in Pluto, & graphicè ad turpitudinem uſque, & obſcœnitatem deſcripta, Corinthicarum meretricum rapacitas talibus verſibus:

Καὶ τάς γ' ἑταίρας φασὶ τὰς Κορινθίας,
Ὅταν μὲν αὐτάς τις πένης πειρῶν τύχῃ,
Οὐδὲ προσέχειν τὸν νοῦν· ἐὰν δὲ πλούσιος,
Τὸν πρωκτὸν αὐτὰς εὐθὺς ὡς τοῦτον τρέπειν.

Scholiaſta: Ἐπίσημοι ἐν Κορίνθῳ ἑταῖραι μνημονεύονται, Λαΐς, Κυρήνη, Αἴσωπα(?), Σινώπη, Πυρρίνη, Σκιαίνη. Στράβων δὲ ἐν η' Γεωγραφουμένων φησὶ ἐν Κορίνθῳ Ἀφροδίτης ἱερὸν, ἐν ᾧ πλείους ἢ χιλίας, ἑταιρίδας, ἀφιερωμένας τῇ θεῷ, προσιέναι τοῖς βουλομένοις, ἐκ τῶν ἀφικνουμένων ἀπαιτούσας, μηδένα μέντοι τῶν μὴ βίῳ διαφερόντων προσιεμένας. ὅθεν τὸ λεγόμενον παροιμιάσθαι,

Οὐ παντὸς ἀνδρὸς ἐς Κόρινθον ἔσθ' ὁ πλοῦς.

Φανίαν δὲ ὁ Περιπατητικός, ἐν τῷ Κέρατι τῆς Ἀμαλθείας Δημοσθένην ἱστορεῖ, Λαΐδος αὐτὸν μυρίας δραχμὰς αἰτησαμένης, ὡς μισθὸν παρεχέσθαι, Οὐκ ὠνοῦμαι, φάναι, μυρίων δραχμῶν μεταμέλειαν. Phaniam Peripateticum, quem dicit Scholiaſta, auctorem etiam citat A. Gellius narratiunculæ illius de Demoſthene, & Laide ex eodem libro τοῦ Κέρατος τῆς Ἀμαλθείας. Sed docti nuper viri

poſt

Expressum autem id est, & per imitationem accommodatum ad illud, quod sanè dicit Sophocles:

Huc nemo mentis integræ compos venit.

Habet etiam montem excelsum, qui in acutum verticem desinit. Monti nomen Acrocorintho. Et vertex quidem sacellum Veneris habet: sub ipso verò vertice occurrit fons Pirene, qui, quum minimè effluat, neque effundatur, plenus semper est limpidæ aquæ, bonæque ad bibendum. Inde, atque etiam ex aliis tamquam per cuniculos venulis, contractâ, ac compressâ ad radicem montis aquâ, fons elicitur, qui in urbem effluit. unde oppidani satis copiosè aquantur. Ibi Pegasum, cum biberet, captum esse ajunt a Bellerophonte. Deserta postmodùm ea urbs est; ejusque agri maximam partem Sicyonii obtinuerunt; sed postea a Cæsare est instaurata. Agro fuit non admodum fertili; sed obliquo, atque aspero: ex quo superciliosa Corinthus vocabatur; circumferebaturque vulgare hoc proverbium:

Habet supercilia Corinthus, & cava.

LX. Cleonas verò scribunt, oppidum fuisse in viâ, quæ Argis Corinthum ducit, in tumulo circumdato undique domiciliis, & muris pulchrè, atque eleganter munito. Distat hoc oppidum ab Argis stadia viginti, a Corintho octoginta. Ibi & Nemea est inter Cleonas, & Phliuntem, & lucus, in quo Nemea celebrabantur. Vocantur autem Cleonæ a Cleonâ, cujus pater Asopus, Oceani filius, mater Metope, ea, cujus etiam apud Pindarum mentio: sive, secun-

παρεξεσμένη πρὸς τό,

Οὐκ ἐνθάδ' ἄν πλεῖ τοῖσι σώφροσι βροτῶν.

ἃ δή φησι Σοφοκλῆς. Ἔχει δὲ [2] ὄρος ὑψηλὸν, ὅπερ εἰς ὀξεῖαν μὲν τελευτᾷ κορυφὴν· καλεῖται δὲ Ἀκροκόρινθος. Καὶ ἡ μὲν κορυφὴ ναΐδιον ἔχει Ἀφροδίτης· ὑπὸ δὲ τῇ κορυφῇ, [3] τὴν Πειρήνην εἶναι [4] συμβαίνει κρήνην, ἔκρυσιν μὲν οὐκ ἔχουσαν, μεστὴν δ' ἀεὶ διαυγοῦς, καὶ ποτίμου ὕδατος. Ἐξ αὐτῆς δὲ, καὶ ἐξ ἄλλων ὑπονόμων φλεβίων συνθλίβεται πρὸς τῇ ῥίζῃ τοῦ ὄρους κρήνη, ἐκρέουσα εἰς τὴν πόλιν, ἀφ' ἧς ἱκανῶς ὑδρεύονται. Ἐνταῦθα φασὶ πίνοντα τὸν Πήγασον, ἁλῶναι ὑπὸ τοῦ Βελλοροφόντου. [5] Ἠρημώθη δὲ ὕστερον ἡ πόλις, καὶ τὴν πλείστην αὐτῆς ἔσχον οἱ Σικυώνιοι. [6] ἀνελήφθη δ' ὕστερον ὑπὸ Καίσαρος. Χώραν δὲ ἔσχεν οὐκ εὔγεων σφόδρα, ἀλλὰ [7] σκολιάν τε, καὶ τραχεῖαν. ὅθεν ὀφρυόεις Κόρινθος ἐλέγετο, καὶ παροιμία ἐφέρετο λέγουσα· [8] Κόρινθος ὀφρύεται, καὶ κοιλαίνεται.

ξ'. [9] Κλεωναὶ δὲ, πόλισμα, φασὶν, ἐπὶ τῇ ὁδῷ τῇ ἐξ Ἄργους εἰς Κόρινθον, ἐπὶ λόφου περιοικουμένου πανταχόθεν, καὶ τετειχισμένου καλῶς. Διέχει δὲ Ἄργους μὲν, στάδια εἴκοσι· Κορίνθου δὲ, ὀγδοήκοντα. Ἐνταῦθα καὶ [10] ἡ Νεμέα μεταξὺ Κλεωνῶν, καὶ Φλιοῦντος, καὶ τὸ ἄλσος, ἐν ᾧ τὰ Νέμεα συνετελοῦντο. [11] Καλοῦνται δὲ Κλεωναὶ ἀπὸ Κλεώνης τῆς Ἀσωποῦ, τοῦ τοῦ Ὠκεανοῦ, [12] καὶ Μετώπης τῆς καὶ παρὰ τῷ Πινδάρῳ· κατὰ δὲ Rom. p. 292.

post Henricum Stephanum, apud Gellium, *Phocionem* mutarunt in *Sotionem*: cujus quidem Sotionis librum veteres memorant περὶ τῶν διαδοχῶν, seu *De successione Philosophorum*. quasi scilicet διαδοχαὶ τῶν φιλοσόφων citentur ibi a Gellio, & non Κέρας Ἀμαλθείας, ut propterea sit ibi Sotion in Phocionis locum substituendus. Miror etiam, doctos viros, tamquam hac pertinentia, adducere potuisse verba illa Laërtii ex Sotione: [illegible] Nam-que alia prorsus est historia illa ex Sotione, neque ea ad Demosthenem, sed ad Aristippum, pertinet. Quo de Aristippo Tullius epist. ad Pætum: *Sed tamen ne Aristippus quidem ille Socraticus erubuit, cum esset objectum, habere eum Laida: Habeo, inquit, non habeor. Græcè hoc melius.* & Lactantius Divin. Inst. libro III. qui est De Falsâ Sapientiâ: *Aristippo Cyrenaicorum magistro cum Laide nobili scorto fuit consuetudo. quod flagitium gravis ille Philosophiæ doctor sic defendebat, ut diceret, multum inter se, & cæteros Laidis amatores interesse, quòd ipse haberet Laidem, alii verò a Laide haberentur.* At verò Gellii ex Phocione historia, illa quidem est de Demosthene, ac toto, quod ajunt, cœlo diversa, eaque est hujusmodi lib. 1. cap. 8. *Phocion ex Peripateticâ disciplinâ haud sanè ignobilis vir fuit. Is librum multa variaque historia refertum composuit, eumque inscripsit, Κέρας Ἀμαλθείας. Ea vox hoc fermè valet, tamquam si dicas, Cornucopia. In eo libro super Demosthene rhetore. & Laide meretrice historia hæc scripta est: Lais, inquit, Corinthia, ob elegantiam venustatemque formæ, grandem pecuniam demerebat, conventusque ad eam ditiorum hominum ex omni Græciâ celebres erant: neque admittebatur, nisi qui dabat, quod poposcerat. Poscebat autem illa nimium quantum. Hinc ait natum esse illud frequens apud Græcos adagium,* Οὐ παντὸς ἀνδρὸς ἐς Κόρινθον ἔσθ' ὁ πλοῦς, *quòd frustra iret Corinthum ad Laidem, qui non quiret dare, quod posceretur. Ad hanc ille Demosthenes clanculùm adit; &, ut sibi copiam faceret, petit: at Lais* μυρίας δραχμὰς, *ἢ τάλαντον poposcit. Hoc facit nummi nostratis denariûm decem millia. Tali petulantiâ mulieris, atque pecuniæ magnitudine ictus, expavidusque Demosthenes avertitur; & discedens: ego, inquit, pœnitere tanti non emo. Sed Græca ipsa, quæ fertur dixisse, lepidiora sunt:* οὐκ ὠνοῦμαι, *inquit,* μυρίων δραχμῶν μεταμέλειαν. Politus.

1. ἃ δή φησι Σοφοκλῆς) Sophocles in Philoctete v. 309. Polit.

2. ὄρος ὑψηλὸν) [illegible] ex Strabone. Politus.

3. τὴν Πειρήνην) Persius in Prologo:
Heliconidasque, pallidamque Pirenen
Illis relinquo.
Salvius.

4. συμβαίνει) & ita legendum apud Strabonem, apud quem vulgò συμβαίνειν. Polit.

5. Ἠρημώθη δ' ὕστερον ἡ πόλις) quid ἠρημώθη? Immo verò Corinthus κατεσκάφθη. Strabo: [illegible] Politus.

6. ἀνελήφθη δ' ὕστερον ὑπὸ Καίσαρος) Strabo: [illegible] Hinc in nummis COL. IVL. COR. & Plinio *colonia Corinthus*. Politus.

7. σκολιάν τε) Casaubonus apud Strabonem mallet, σκληράν, Sed frustra. Σκολιὰ enim tellus, seu obliqua, eadem est atque clivosa, & devexa. cujusmodi ager Corinthius, atque inde superciliosus. Vocata namque sunt supercilia, loca ad breve spatium devexa, ac clivosa. Unde Siculus Flaccus De condit. agror. *Supercilia, de quibus mentionem habui, si finem facient, inveniendum erit, in qua tum spatium devexioris supercilii extendatur, ne nimis superciliorum sit. intra paucos enim pedes supercilia vocabula accipiunt.* Politus.

8. Κόρινθος ὀφρύεται) Rectè Xylander scripsit apud Strabonem, ὀφρυοῦται, ut ita constet versus:
Κόρινθος ὀφρυοῦται, καὶ κοιλαίνεται.
Sed Eustathius pervertit sæpe carmina, eaque ad solutam numeris orationem traducit. *Politus.*

9. Κλεωναὶ δὲ, πόλισμα, φασὶ) Strabo l. 8. p. 377. *Polit.*

10. ἡ Νεμέα) τὸ χωρίον, Polit.

11. Καλοῦνται δὲ Κλεωναὶ ἀπὸ Κλεώνης τῆς Ἀσωποῦ) Alii a Cleonâ, Asopi filiâ, alii a Cleone, filio Pelopis, appellatas volunt Cleonas. Pausanias in Corinthiacis: [illegible] Politus.

12. καὶ Μετώπης τῆς καὶ παρὰ τῷ Πινδάρῳ) Metopes, quæ uxor fuit Asopi, & Ladonis filia, mentio apud Pindarum, cui dicta est Στυμφαλὶς ἐὐανθὴς Μετώπα, Olymp. Od. 6. Vetus Scholiastes: [illegible] Politus.

δέ τινας, [1] ἀπὸ τοῦ Νεμεαίου λέοντος, ὃν ἀνεῖλεν Ἡρακλῆς, [2] οἱονεὶ Λεωναὶ, καὶ πλεονασμῷ Κλεωναί. [3] Πληθυντικῶς δὲ αὕτη ἀεὶ λέγεται. [4] ἡ μέντοι Κλεώνη νῆσος, [5] περί που τὴν ᾀδομένην Κέρνην, αὕτη ἑνικῶς, καὶ διὰ δύο νν γράφεται. [6] Ἡρόδοτος δὲ καὶ ἔσω τοῦ Ἄθω οἶδε πόλιν Κλεωνάς. Ὀρνιαὶ δὲ, ἢ δίχα τοῦ ι, Ὀρνεαὶ, (τοῦτο γὰρ μάλιστα ἐν κοινῇ χρήσει κεῖται,) [7] κώμη ἐστὶν Ἀργείας, κατὰ τὸν Γεωγράφον. [8] Ἔστι δὲ καὶ ἑτέρα μεταξὺ Κορίνθου, καὶ Σικυῶνος. Ταύτην δὲ [9] ὁ τὰ Ἐθνικὰ γράψας, πόλιν λέγει, οὐ κώμην. Πληθυντικῶς δὲ καὶ αὗται λέγονται, ὡς καὶ αἱ Κλεωναί. Γράφονται δὲ [10] διὰ διφθόγγου αἱ Ὀρνειαὶ, ὡς καὶ Βρυσειαὶ, καὶ Αὐγειαί. [11] Καλοῦνται δὲ οὕτως, [12] ἢ ἀπὸ Ὀρνέως υἱοῦ Ἐρεχθέως, ἢ ἀπὸ Ὀρνέας νύμφης, [13] ἢ ὅτι ἐφ᾽ ὕψους κεῖνται, ἢ ὁμωνύμως Ὀρνέα τῷ ποταμῷ. Τοῦτο δὲ καὶ ὁ Γεωγράφος φησὶ, λέγων, ὅτι Ὀρνεαὶ ἐπώνυμαι τῷ παραρρέοντι ποταμῷ. ὃς καὶ ταῦτα φησὶν, ὡς νῦν μὲν ἔρημοι· πρότερον δ᾽ οἰκούμεναι καλῶς. Ἐτιμᾶτο δ᾽ ἐκεῖ Πρίαπος. ὅθεν καὶ Ὀρνεάτης ἐκαλεῖτο. Κεῖνται δ᾽ ὑπὲρ τοῦ πεδίου τοῦ τῶν Σικυωνίων. Ἡ δὲ Ἀραιθυρέα [14] καὶ Φλιοῦς, φασὶν, [15] ἐκλήθη ἀπὸ Φλι-

secundùm alios, a leone Nemeæo, quem Hercules interfecit, quasi Leonæ, & per pleonasmum Cleonæ. Dicitur hæc semper multitudinis numero: tametsi Cleonne insula, circa decantatam illam, & celebrem Cernen, numero ipsa unitatis, ac duplici νν scribatur. Quin & Herodotus urbem in Atho intus agnoscit Cleonas. Ceterùm Ὀρνιαὶ, *Orniæ*, aut sine τοῦ ι, Ὀρνεαὶ, *Orneæ*, (id enim maximè est in usu communi) pagus est regionis Argivæ, juxta Geographum. Quamquam aliæ etiam sunt Orneæ inter Corinthum, & Sicyonem. Has tamen Gentilium Nominum scriptor urbem vocat, non pagum. Atque hæ etiam multitudinis numero appellantur, juxta atque Cleonæ. Scribuntur autem per diphthongum αἱ Ὀρνειαὶ, *Orneæ*, pariter atque Βρυσειαὶ, *Bruseæ*, & Αὐγειαὶ, *Augeæ*. Vocantur porro ita, aut ab Orneo, Erechthei filio, aut ab Orneâ nymphâ, aut quia sitæ sunt loco edito, & sublimi, aut communicato cum iis nomine fluvii Orneæ. Idque affirmat Geographus, ubi Orneas cognomines esse dicit amnis præterfluentis. qui hæc etiam adjicit: Nunc eæ quidem desertæ: antehac incolarum multitudine satis frequentes. Colebatur ibi Priapus. Unde Orneata etiam vocabatur. Sitæ autem eæ fuerunt supra campum Sicyoniorum. Ad hæc, Aræthyrea vocata etiam fertur Phlius a Phliunte Liberi patris filio. Refert

1. ἀπὸ τοῦ Νεμεαίου λέοντος) Silius Italicus: *elisa leonis Ora Cleonæi patulo caluerunt hiatu*. Salvinus.

Suidas: Κλεωναῖοι χάρωπες. τοῦ χαροποῦ λέοντος. Polit.

2. οἱονεὶ Λεωναὶ) Etymologici Magni Auctor: Κλεωναὶ, τόπος ἐστὶ περὶ τὴν Νεμέαν, ὃς πρὶν ὅπως ἐκαλεῖτο, διὸ τὸ ἐκεῖ φονευθῆναι ὑπὸ Ἡρακλέους λέοντα. λεωναί, κατὰ πλεονασμὸν τοῦ κ, καὶ αὔξησιν, Κλεωναί. Ad hanc fortasse etymologiam alludit Suidas illis verbis: Κλεωναί· ὄνομα τόπου, ἔνθα διεξῄει ὁ λέων, ὃν ἀνεῖλεν ὁ Ἡρακλῆς. Politus.

3. Πληθυντικῶς δὲ αὕτη ἀεὶ λέγεται) Sic *Cleonæ* legendum videtur apud Plinium lib. 4. c. 5. Nam vulgò ibi *Cleone*. Polit.

4. ἡ μέντοι Κλεώνη νῆσος) Scribe, Κλεώννη, ex ipso textu Eustathii. *Polit.*

Sed credo vitium esse pronuntiationis Eustathii. *Salvin.*

5. περί που τὴν ᾀδομένην Κέρνην) Cerne insula Dionysio, ultima Oceani πρὸς νότον, ad Æthiopiam. Sic enim ille in Periegesi: ἐν δὲ μυχοῖσι
Κύκλου τ᾽ ἠπείροιο πανύστατοι Αἰθιοπῆες,
Αὐτὰρ ὑπ᾽ αὐτοῖσι, τυρσώνης παρὰ τέρμασι Κέρνης.
Sed quia de situ Cernes variè olim est dubitatum, est operæ pretium, veterum eâ de insulâ sententias ex Eustathio cognoscere ad locum illum Dionysii: Ὅτι ἐν μυχοῖς τῆς Λιβύης ὑπὸ ... πρὸς νότον ... Αἰθίοπες, αὐτῆς ὑπ᾽ αὐτοῖς, ... τέρματα, ... φυτῶν ... Κέρνης. Ταύτην δὲ τὴν Κέρνην, οἱ μὲν ... φασιν ἐν τῷ ὠκεανῷ, οἱ δὲ ... δέχεται. καὶ ἡ θέσις δὲ αὐτῆς ἀμφισβητεῖται. Οἱ μὲν γὰρ ἀντιπέραν αὐτὴν ὑποτίθενται, ὡς καὶ ὁ Λυκόφρων ἐμφαίνει· οἱ δὲ, δυτικήν. Διονύσιος δὲ, καὶ ἄλλοι, νοτίαν· ὅς, τέρματα Κέρνης αἰπεῖα, καὶ λαμπάδα αὐτὴν παραδηλοῖ. ἔλεγον γὰρ τὰ τέρματα, ὡς καὶ τὰ Θετταλικὰ τέρματα, ὁμοίως δὲ καὶ τὰ Μηδικά. Ὁ δὲ Γεωγράφος, παραδηλῶν ψεύδεσθαι τοὺς λέγοντας τὴν Κέρνην αὐξάνειν, ὥς φησι· Κέρνην Ἐρατοσθένης ὀνομάζει, καὶ ἄλλους τόπους τινὰς μηδαμοῦ γινωσκομένους. Ὁ δὲ Λυκόφρων καὶ δυτικήν τινα Κέρνην παραδηλοῖ, ὑπὲρ Τυρσηνίαν, ἔνθα Κερνεάτην ἱερὰ σῖτον, ... ἀπὸ Κέρνης παρονομάζεσθαι. itemque ex Plinio lib. 6. c. 31. *Cerne nominatur insula adversa Æthiopia, cujus neque magnitudo, neque intervallum a continente constat. Æthiopas tantùm populos habere proditur. Ephorus auctor est, a Rubro mari navigantes in eam, non posse propter ardores ultra quasdam columnas (ita appellantur parvæ insulæ) provehi. Polybius in extremâ Mauritaniâ contra montem Atlantem a terrâ stadia octo abesse prodidit Cernen. Nepos Cornelius ex adverso maximè Carthaginis a continente passus mille: non ampliorem circuitu duobus millibus.* Nec minus fortassis, quàm veteres, discordant inter sese de Cerne recentiores scriptores: tametsi plerique valde consentiant Ptolemæo, adjacere Cernen Libyæ in Oceano occidentali. Sed tamen negari non potest, veterum nonnullis Cernen creditam esse Menuthiadem, quæ maxima insula est in sinu Barbarico: quando, quæ de Cerne, adversâ Æthiopiæ, memorat Plinius, ea ad amussim quadrare videntur in Menuthiadem. *Politus.*

6. Ἡρόδοτος δὲ καὶ ἔσω τοῦ Ἄθω οἶδε πόλιν Κλεωνάς) Herodotus in Polymniâ: αἱ δὲ ἐντὸς Σάνης, ἔσω δὲ τοῦ Ἄθω οἰκημέναι, τὰς νῦν ὁ Πέρσης νησιώτιδας ἀντὶ ἠπειρωτίδων ὥρμητο ποιέειν, εἰσὶ αἵδε, Δῖον, Ὀλόφυξος, Ἀκρόθωον, Θύσσος, Κλεωναί. πόλιες μὲν αὗται, αἳ τὸν Ἄθων νέμονται. Plinius lib. 4. c. 10. *Fretum, quo montem Athon Xerxes rex Persarum continenti abscidit, in longitudine passuum M. D. Mons ipse a planicie excurrit in mare LXXV. mill. passuum. Ambitus radicis centum quinquaginta mill. colligit. Oppidum in cacumine fuit Acrothon: nunc sunt Uranopolis, Palæotrium, Thyssus, Cleone, Apollonia.* Politus.

7. κώμη ἐστὶν Ἀργείας, κατὰ τὸν Γεωγράφον) Has tamen Orneas, pagum Argeæ, teste eodem Geographo, Homerus non novit. Ὅμηρος δ᾽ αὐτὰς οὐκ οἶδεν, οὐδὲ τὸ Λυκούργειον, οὐδ᾽ Ὀρνεὰς κώμας δ᾽ οὔσας τῆς Ἀργείας. Aliæ igitur sunt Orneæ, quarum Homerus meminit, sitæ nimirum inter Corinthum, & Sicyonem, quarum cognominem pagum illum Argeæ tradit Strabo. *Polit.*

8. Ἔστι δὲ καὶ ἑτέρα μεταξὺ Κορίνθου, καὶ Σικυῶνος) Notat statim Eustathius, Orneas, quæ sitæ sunt inter Corinthum, & Sicyonem, Gentilium Nominum scriptori πόλιν esse, & non κώμην. At neque Geographus has ipsas Orneas dicit κώμην, ut intelligit hoc loci Eustathius; sed tantummodò dicit, Orneas, pagum illum quidem Argivum, cognomines esse earum Orneatum, quas sitas esse ait inter Corinthum, & Sicyonem. Verba hæc sunt Strabonis: κώμας δ᾽ οὔσας τῆς Ἀργείας (loquitur autem Strabo de Lycurgio, & Orneis) ἡ μὲν ὁμώνυμος τῷ ὄρει, αἱ δὲ ταῖς Ὀρνεαῖς, ταῖς μεταξὺ Κορίνθου, καὶ Σικυῶνος ἱδρυμέναις. Sed enim etiam Pausanias Orneas hasce Homericas, πόλιν appellat. *Politus.*

9. ὁ τὰ Ἐθνικὰ γράψας) Mutila ad nos hac in parte pervenerunt Ἐθνικὰ Stephani: quæ ego, juvante Deo, spero me aliquando ex Eustathio pluribus in locis suppleturum. *Politus.*

Hermolaus grammaticus illa concidit. *Salvinus.*

10. διὰ φθόγγου) Scribe διὰ διφθόγγου, ut bene Frobenius. Polit.

11. Καλοῦνται) Malim, καλοῦνται, juxta atque τὸ λέγονται, & τὸ χαίρονται. itemque κεῖνται. Polit.

12. ἢ ἀπὸ Ὀρνέως υἱοῦ Ἐρεχθέως) Pausanias in Corinthiacis; ἐκαλεῖτο δὲ ἀπὸ Ὀρνέως τοῦ Ἐρεχθέως. τὸ δὲ Ὀρνέως ἦν παῖς Πετεώς, τοῦ δὲ Μενεσθεὺς, ὃς Ἀγαμέμνονι μετὰ Ἀθηναίων τὴν Πριάμου συγκαθεῖλεν ἀρχήν. ἀπὸ μὲν δὴ τούτου τὸ ὄνομα ἐγένετο τῇ πόλει. Politus.

13. ἢ ὅτι ἐφ᾽ ὕψους κεῖνται) Quasi sint ἀπὸ τοῦ ὄρους, ὀρεαί, & per metathesin, Ὀρνεαί. Polit.

Vel ἀπὸ τῶν ὀρνέων, quasi more avium in altum evolent. Salvinus.

14. καὶ Φλιοῦς, φασὶν, ἐκλήθη) *Phlius* Plinio. Scholiastæ Apollonii Φλιοῦσα. Unde in errorem inductus est Salmasius, ut Phliusam quoque dictam eam crederet a Melâ; atque adeo, ubi Mela ait: *Circa Peloponnesum etiam nunc in Ægæo Phityusa*, pro *Phityusa* ipse legendum censeret *Phliusa*. Sed jam alii scribendum ibi monuerunt *Pityusa*: eaque apud Melam insula est maris Ægæi circa Peloponnesum, non urbs Sicyoniæ in Peloponneso. Sic Plinio l. 4. c. 12. *In Argolico* (sinu) *Pityusa*. Polit.

15. ἐκλήθη ἀπὸ Φλιοῦντος υἱοῦ Διονύσου) Scholiastes Apollonii: πόλις Πελοποννήσου ἡ Ἀραιθυρέα, ἐν ὁρίοις τῆς Σικυῶνος κειμένη, ἣ καὶ

fert Gentilium Nominum scriptor, filium Aranti heroi fuisse Aorin, filiam Aræthyream. De his Phliasios narrare, ut in venationem, ac bella studium omne suum contulerint: mortuâ priùs sorore, regionem de ejus nomine fuisse appellatam: nomen ejus loci gentile esse τό, Aræthyreensis. Rursus Geographus in suâ Historiâ: Aræthyrea, inquit, quæ nunc Phliasia, urbs Phliuntis, jacet in medio Sicyoniæ, Argeæ, Cleonarum, ac Stymphali. Urbs fuit, regionis ipsius cognominis ad montem nomine Celossam: sed postea oppidani inde demigrantes, ad triginta procul stadia, Phliuntem ædificarunt.

LXI. Sicyon porrò, eodem Geographo auctore, vocata est priùs Mecone, antea etiam Ægiali. Mecones autem meminit Hesiodus in Theogoniâ. Præterfluit, juxta Geographum, Sicyonium agrum Asopus, qui quum ortum ducat ex Celossâ, cujus supra memineramus, regionem Asopiam efficit. Alius verò, inquit, hic est ab Asopo, qui Thebas, Platæasque, & Tanagram præterlabitur: a quo etiam alius est Asopus Heracleæ Trachiniæ; aliusque item in Paro. Et ecce tibi quatuor hi Asopi amnes, ex Historiâ, Geographicâ. Ceterùm Sicyon & feminino dicitur genere, & masculino. Quin & vocata est aliquando Telchinia, quòd eam Tel-

chi-

Φλιοῦντος υἱοῦ Διονύσου. [1] Φέρεται δὲ ἐν τοῖς τοῦ Ἐθνογράφου, ὅτι [2] Ἄραντος ἥρωος υἱὸς ἐγένετο Ἄορις, καὶ θυγάτηρ Ἀραιθυρέα. Τούτους Φλιάσιοι θηρατάς φασι, καὶ πολεμικούς. [3] προαποθανούσης δὲ τῆς ἀδελφῆς, ἀπ' αὐτῆς ἡ χώρα ἐκλήθη. [4] Τοπικὸν αὐτῆς, Ἀραιθυρεύς. Ἡ δὲ τοῦ Γεωγράφου ἱστορία φησίν, ὅτι Ἀραιθυρέα, ἡ νῦν Φλιασία, [5] πόλις Φλιοῦντος, κειμένη μέσον Σικυωνίας, Ἀργείας, Κλεωνῶν, [6] καὶ Στυμφάλων. Πόλιν δ' εἶχεν ὁμώνυμον τῇ χώρᾳ πρὸς ὄρει ὀνομαζομένῳ [7] Κηλώσσῃ. Οἱ δ' ὕστερον ἀναστάντες ἐκεῖθεν, [8] πρὸ τριάκοντα σταδίων ἔκτισαν τὴν Φλιοῦντα.

ξα΄. Σικυὼν δὲ, κατὰ τὸν αὐτὸν Γεωγράφον, Μηκώνη πρότερον ἐκαλεῖτο, [9] πρὸ δὲ τούτου Αἰγιαλοί. [10] Μέμνηται δὲ Μηκώνης καὶ Ἡσίοδος ἐν Θεογονίᾳ. Παραῤῥεῖ δὲ τὴν Σικυωνίαν Ἀσωπός, κατὰ τὸν Γεωγράφον, [11] ἐκ τῆς προῤῥηθείσης Κηλώσσης λαμβάνων τὴν ἀρχήν, [12] καὶ ποιῶν τὴν Ἀσωπίαν χώραν. [13] Ἕτερος δέ, φησιν, οὗτος παρὰ τὸν ῥέοντα περὶ Θήβας Ἀσωπόν, καὶ Πλαταιάς, καὶ Τάναγραν· καὶ τὸν ἐν Ἡρακλείᾳ [14] τῇ Τραχινίᾳ· καὶ τὸν ἐν τῇ Πάρῳ. Καὶ ἰδοὺ τέσσαρες οὗτοι Ἀσωποὶ ποταμοί, κατὰ τὴν Γεωγραφικὴν ἱστορίαν. Λέγεται δὲ καὶ θηλυκῶς, καὶ ἀρσενικῶς ἡ Σικυών. [15] Ἐκλήθη δέ ποτε καὶ Τελ-

χι-

τοῦ ὀνομαζομένου Φλιοῦντος ἀπὸ Φλιοῦντος τοῦ Διονύσου, καὶ Χθονοφύλης. Quo de loco Scholiastæ valdè assentitur Holstenius, malè ibi legi Φλιοῦσα pro Φλιοῦς, ὁ in sequenti voce perperam repetito. Stephanus: Φλιοῦς, πόλις Πελοποννήσου, ἡ πρότερον Ἀραιθυρέα, καὶ Ἀράντεια, ἀπὸ Φλιοῦντος τοῦ Διονύσου, καὶ Χθονοφύλης. Pausanias tamen ex Apollonio Phliantem nominat, a quo nomen urbi Phliunti: & Phliantis hujus matrem non Chthonophylen fuisse dicit, sed Aræthyream: Chthonophylen verò fuisse Phliantis uxorem. Politus.

1. Φέρεται δὲ ἐν τοῖς τοῦ Ἐθνογράφου) Stephanus ex Pausaniâ. Polit.

2. Ἄραντος ἥρωος) a quo Arante urbs eadem, Ἀραντία. Stephanus: Ἀραντία, πόλις, ἡ ὕστερον Φλιοῦς, ἀπό τινος Ἄραντος αὐτόχθονος. Pausanias in Corinthiacis de hoc Arante: ἀναστῆναι δὲ πρῶτον φασιν, καὶ ἐπ' αὐτοῦ τὸ ἀρχαῖον ἡ γῆ, καὶ ἡ πόλις Ἀραντία ἐκλήθησαν. Politus.

3. προαποθανούσης δὲ τῆς ἀδελφῆς, ἀπ' αὐτῆς ἡ χώρα ἐκλήθη) Pausanias: προαποθανούσης δὲ Ἀραιθυραίας (lege, Ἀραιθυρέας) Ἄορις ἐς μνήμην τῆς ἀδελφῆς μετονόμασεν Ἀραιθυρέαν τὴν χώραν. Polit.

4. Τοπικὸν αὐτῆς, Ἀραιθυρεύς) Legebam: Τὸ ἐθνικὸν αὐτῆς, Ἀραιθυρεύς. Stephanus: τὸ ἐθνικόν, Ἀραιθυρεύς, καὶ Ἀραιθυρέαθεν. Fortasse scripserat Stephanus: τὸ ἐθνικόν, Ἀραιθυρεύς, καὶ τοπικόν, Ἀραιθυρέαθεν. Polit.

5. πόλις Φλιοῦντος) Immo & urbs ipsa Φλιοῦς. Straboni ὁ Φλιοῦς. Polit.

6. καὶ Στυμφάλων) Strabo, Στυμφάλου. Polit.

7. Κηλώσσῃ) Strabo, Κοιλώσσῃ. Polit.

8. πρὸ τριάκοντα σταδίων) Libri editi Strabonis, πρὸς τριάκοντα σταδίων. Polit.

9. πρὸ δὲ τούτου Αἰγιαλοί) quæ etiam Αἰγιαλη. Pausanias in Corinthiacis: καὶ ἀπὸ τούτου (Σικυῶνος) βασιλεύσαντος ἡ γῆ Σικυωνία, καὶ Σικυὼν ἀντὶ Αἰγιαλοῦς ἡ πόλις ὠνομάσθη. Sed & Achaja, quæ ab Isthmo incipit, vocata est antiquitus Ægialus, sive ab Ægialeo Sicyoniæ rege, ut volebant olim Sicyonii, sive a regionis situ, ut formâ in modum littoris. Pausanias Achaicis: Ἀχαΐα ἡ ὄνομα τὸ ἐφ' ἡμῶν ἔχουσα ἀπὸ τῶν ἐνοικούντων, οὕτω τε Αἰγιαλὸς τὸ ἀρχαῖον, καὶ οἱ νεμόμενοι τὴν γῆν ἐκαλοῦντο Αἰγιαλεῖς· λόγῳ μὲν τῷ Σικυωνίων ἀπὸ Αἰγιαλέως βασιλεύσαντος ἐν τῇ νῦν Σικυωνίᾳ· εἰσὶ δὲ, οἵ φασιν ἀπὸ τῆς χώρας, εἶναι γὰρ τὰ πολλὰ αὐτῆς αἰγιαλόν. Posteriorem hanc sententiam sequitur Plinius l. 4. c. 5. *Achaia nomen provinciæ ab Isthmo incipit: antea Ægialos vocabatur, propter urbes in littore per ordinem dispositas*. Politus.

10. Μέμνηται δὲ Μηκώνης καὶ Ἡσίοδος ἐν Θεογονίᾳ) Hesiodus in Theogoniâ:

Καὶ γὰρ ὅτ' ἐκρίνοντο θεοί, θνητοί τ' ἄνθρωποι
Μηκώνῃ. Polit.

11. ἐκ τῆς προῤῥηθείσης Κηλώσσης λαμβάνων τὴν ἀρχὴν) Strabo: ἐκ τῆς Κηλώσσης μέρος ὁ Καρνεάτης, ὅθεν λαμβάνει τὴν ἀρχὴν Ἀσωπός. Asopi hujus meminit Apollonius Argonaut. l. 1.

Φλείας δ' αὖτ' ἐπὶ τοῖσιν Ἀραιθυρέηθεν ἵκανεν,
Ἔνθ' ἀφνειὸς ἔναιε Διωνύσοιο ἕκητι
Πατρὸς ἑοῦ, πηγῇσιν ἐφέστιος Ἀσωποῖο.

Politus.

12. καὶ ποιῶν τὴν Ἀσωπίαν χώραν) quæ *Asopis* Plinio. Polit.

13. Ἕτερος δέ, φησιν, οὗτος παρὰ τὸν ῥέοντα περὶ Θήβας) Ex Strabone lege, περὶ Θήβας. Errat igitur Scholiastes ille doctissimus Apollonii, cui hic ipse Asopus, ἔχων τὰς πηγὰς ἐν Ἀραιθυρέῃ, dicitur ποταμὸς Θηβῶν. Polit.

14. τῇ Τραχινίᾳ) Corruptè apud Strabonem τῇ [illegible]. Heraclea hæc Trachiniæ describitur a Livio lib. 36 *Sita est Heraclea in radicibus Oetæ montis: ipsa in campo, arcem imminentem loco alto, & undique præcipiti habet*. Asopum autem ejus regionis fluvium fluere dicit Geographus παρὰ αὐλῶνα, ὃν Παρασωπίας ὀνομάζουσιν. Politus.

15. Ἐκλήθη δέ ποτε καὶ Τελχινία, διὰ τοὺς οἰκοῦντας Τελχῖνας ἐν αὐτῇ οἰκήσαντας) Stephanus: Τελχινία δὲ καὶ ἡ Σικυὼν ἐκαλεῖτο. Ita appellatam Sicyonem volunt a Telchinibus, qui in eâ quondam habitarunt. Sed, quemadmodum Sicyon dicta est primùm Ægiale ab Ægialeo, qui ibi primus regnavit: ita etiam Telchinia videri potest eadem vocata a Telchine, tertio Sicyoniæ rege, de quo Eusebius in Chronico. Telchinis hujus filius, Apis, a quo tota Peloponnesus, Apia. At vereor, ut verum sit, quod scribit Eusebius, quæ nunc Peloponnesus vocatur, eam priùs nuncupatam esse Ægialeam: tametsi Josephus Scaliger confidenter dicat ad Eusebium, nihil frequentiùs occurrere in Commentariis Græcorum, quàm τὴν νῦν Πελοπόννησον prius Αἰγιάλειαν vocatam fuisse. quod ego sanè non puto: nisi fortè id alicubi occurrat Poeticè, & συνεκδοχικῶς, ut fortasse apud Theocritum in Hercule Leontophono, ubi dicit:

Ἔλπομαι, οὐχ ἕκαστον τόδε πλήθουσιν Αἰγιαλήων,
Ἠὲ σύ.

Αἰγιαλῆες potest generatim intelligi Peloponnesus. Quamquam non sit necesse ita ibi cum Scaligero intelligere; sed Αἰγιαλῆες intelligendus mihi videatur propriè, & speciatim Achivos: præsertim quum in Theocrito præcesserint illa verba

Ἤλυθε γάρ τις ἀπ' Ἄργεος ὡς νέος ἀκμήν
Ἐνθάδ' Ἀχαιὸς ἀνήρ, Ἑλίκης ἐξ ἀγχιάλοιο,
Ὃς δή μοι μυθεῖτο καὶ ἐν πλεόνεσσιν Ἐπειῶν,
Οὕνεκεν Ἀργείων τις ἐναντίον αὐτὸς ὄλεσσε
Θηρίον, αἰνολέοντα, κακὸν τέρας ἀγροιώταις,
Κοίλην αὐλὶν ἔχοντα Διὸς Νεμέοιο παρ' ἄλσος.

Scimus namque, Ægialeam non Peloponnesum universè appellatam fuisse, sed partem unam Peloponnesi. Pausanias in Corinthiacis: Σικυώνιοι δὲ (οὗτοι γάρ εἰσι Κορινθίοις ὅμοροι)

περί

χινία, διὰ τὸ τοὺς ᾀδομένους Τελχῖνας καὶ αὐτόθι οἰκῆσαι. [1] Εὐδαίμων δὲ ἡ Σικυών· καὶ δηλοῖ αὐτὸ καὶ παροιμία, λέγουσα·

[2] Εἴη μοι τὰ μεταξὺ Κορίνθου, καὶ Σικυῶνος.

Ἄδραστος δὲ πρῶτα ἐμβασίλευε, φησὶν, αὐτόθι, ἐπειδὴ ἐκπεσὼν Ἄργους, ὡς προερρέθη, ἐκεῖ κατέστη, καὶ ὑπέταξεν αὐτοὺς οὐκ εἰωθότας, φασὶν, ἄρχεσθαι. [3] Διὸ πρῶτα ἐμβασιλεύειν ἐρρέθη, διὰ τὸ αὐτῷ πρώτῳ ἐκείνους ὑποταγῆναι. [4] Ἀνῴκισται δὲ, κατὰ τὸν Γεωγράφον, ἡ Σικυὼν, ἀπὸ θαλάσσης [5] ὀλίγα στάδια, ἐπὶ λόφου ἐρυμνοῦ. Ταύτης ἐτυράννησεν Ἄρατος ἀνὴρ ἐπιφανέστατος, [6] ὃ καὶ τῶν Ἀχαιῶν ἄρξας. Ἐνταῦθα δὲ ἰστέον, ὅτι [7] οἱ συνθέμενοι τὸ σικυήλατον, φράσαι δύνανται, κατὰ τὸ δαφνὼν, καὶ ἐλαιὼν, ἔνθα δηλαδὴ δάφναι, καὶ ἐλαῖαι, οὕτω καὶ σικυὼν, περιεκτικῷ τύπῳ, ὅπου περιέχονται σικυοί· οὓς οἱ παλαιοὶ καὶ σικύους παροξυτόνως ἔγραψαν· [8] καὶ σίκυας, ὡς νέκυας. [9] Ὑπερησία δὲ, πόλις, φασὶν, Ἀχαΐας, ἀπὸ Ὑπέρητος ὀνομασθεῖσα, υἱοῦ Λυκάονος. [10] Οἱ δὲ καλέσαντες αὐτὴν Ὑπέρηαν, κακῶς εἶπον. [11] Ὑπέρηα γάρ, φασι, πηγὴ Μεσσηΐδος, καὶ

chines, homines illi quidem famosi, incoluerunt. Urbs felix, atque opulenta fuit Sicyon; ejusque rei certo argumento est adagium illud:

Sit mihi, quod Sicyona interjacet, atque Corinthon.

Adrastum autem dicit ibi primùm regnasse, quòd ipse Argis profugus, ut supra dictum est, illuc venerit, Sicyoniosque ditioni suæ, ac potestati subjecerit, quos ajunt neminis unius ferre imperium consuevisse. Ideòque dicit, eum primùm regnasse, quia ei primo homines illi paruerunt. Reædificata est, secundùm Geographum, Sicyon, paucis a mari stadiis, in tuto, & munito colle. Hæc tyranno usa est Arato, viro maximè claro, & perillustri, qui Achæis quoque imperavit. Atque hoc quidem loci sciendum est, iis, qui compositâ voce dicunt τὸ σικυήλατον, *cucumerariam*, integrum esse, ut, quemadmodum dici solet δαφνὼν, *lauretum*, & ἐλαιὼν, *olivetum*, ubi nimirum lauri, & olivæ; sic etiam, instar nominum locum continentem significantium, dicatur ab ipsis σικυὼν, *cucumerarium*, ubi continentur σικυοί, *cucumeres*: quos veteres scribunt etiam accentu in penultimâ σικύους· itemque σίκυας, ut νέκυας, *mortuos*. Verùm Hyperesia urbs dicitur esse Achajæ, sic appellata ab Hyperete, Lycaonis filio. Alii vocant eam Hypeream: sed perperam. Namque Hyperea fons est, ut perhibent, Messeidis, & oppidum Siciliæ. At verò

περὶ τὸ χώρας τὸ σφετέρας λέγουσιν, ὡς Αἰγιαλέες αὐτόχθονες πρῶτοι ἐν αὐτῇ γένοιτο· καὶ Πελοποννήσου ὅσον ἔτι καὶ νῦν καλεῖται Αἰγιαλός, ἀπ᾽ ἐκείνου βασιλεύοντος ὀνομασθῆναι, καὶ Αἰγιάλειαν αὐτὸν οἰκίσαντα πρῶτον ἐν τῷ πεδίῳ πόλιν. ἔ δὲ ἐστι νῦν ὅρος τὸ ἱερὸν τῆς Ἀθηνᾶς, ἀκρόπολιν τότε εἶναι. Αἰγιαλέως δὲ Εὔρωπα γενέσθαι φασὶν, Εὐρώπος δὲ Τελχῖνα, Τελχῖνος δὲ Ἄπιν. οὗτος ὁ Ἄπις ἐς τοσόνδε ηὔξηθη δυνάμεως, πρὶν ἢ Πέλοπα ἐς Ὀλυμπίαν ἀφικέσθαι, ὡς τὴν ἐντὸς Ἰσθμοῦ χώραν, Ἀπίαν ἀπ᾽ ἐκείνου καλεῖσθαι. Vides apertè hic distingui Πελοποννήσου ὅσον ἔτι καὶ νῦν καλεῖται Αἰγιαλὸς, καὶ τὴν ἐντὸς Ἰσθμοῦ χώραν· atque illam quidem, quæ dicta est Ægialos, seu Ægiale, partem esse Peloponnesi; hanc, quæ vocata est Apia, totam esse Peloponnesum. Sic Ægialeam ab Apiâ distinxit Apollodorus: qui tamen Apim non Telchinis filium facit, sed Phoronei. Αἰγιαλέως μὲν ἐν ἄπαιδος ἀποθανόντος, ἡ χώρα ἅπασα Αἰγιάλεια ἐκλήθη. Φορωνέως δὲ ἀπαίδος τῆς ὕστερον Πελοποννήσου προσαγορευθείσης, ἐκ τῆς Λαοδίκης νύμφης, δυναστεύων, Ἄπιν, καὶ Νιόβην ἐγέννησεν. Ἄπις μὲν ἐν εἰς τυραννίδα τὴν ἑαυτοῦ μεταστήσας δύναμιν, καὶ βίαιος ὢν τύραννος, ὀνομάσας ἀφ᾽ ἑαυτοῦ τὴν Πελοπόννησον Ἀπίαν, ὑπὸ Θελξίονος, καὶ Τελχῖνος ἐπιβουλευθεὶς, ἄπαις ἀπέθανε. Illam autem Ægialeam, regionem Peloponnesi, Achajam postea vocarunt. Pausanias ipso Achaicorum initio: Ἡ δὲ τῆς Ἠλείας μέση, καὶ Σικυωνίας, καθήκουσα μὲν ἐπὶ τὴν πρὸς ἕω θάλασσαν, Ἀχαΐα δὲ ὄνομα τὸ ἐφ᾽ ἡμῶν ἔχουσα ἀπὸ τῶν ἐνοικούντων, αὕτη τὸ Αἰγιαλὸς τὸ ἀρχαῖον, καὶ οἱ νεμόμενοι τὴν γῆν, ἐκαλοῦντο Αἰγιαλεῖς. Inde Jones, qui eam regionem tenuerunt, olim Ægialenses, Herodotus in Polymniâ: Ἴωνες δὲ, ὅσον μὲν χρόνον ἐν Πελοποννήσῳ οἴκεον τὴν νῦν καλεομένην Ἀχαιΐην, καὶ πρὶν ἢ Δαναόν τε, καὶ Ξοῦθον ἀπικέσθαι ἐς Πελοπόννησον, ὡς Ἕλληνες λέγουσι, ἐκαλέοντο Πελασγοὶ Αἰγιαλέες. Et Strabo lib. 8. p. 383. Ὑπερησίαν δὲ, καὶ τὰς ἑξῆς πόλεις, ὥς λέγει ὁ Ποιητὴς, καὶ τὸν Αἰγιαλὸν, τῶν Ἀχαιῶν ἤδη συμβεβῆναι εἶναι μέχρι Δύμης, καὶ τῶν ὅρων τῆς Ἠλείας. Ταύτης δὲ τῆς χώρας τὸ μὲν παλαιὸν, Αἰγιάλεια· καὶ οἱ ἐνοικοῦντες, Αἰγιαλεῖς· ὕστερον δ᾽ ἀπ᾽ ἐκείνων Ἰωνία, καθάπερ καὶ ἡ Ἀττική, ἀπὸ Ἴωνος τοῦ Ξούθου. Atque hæc ipsa pars Peloponnesi, Achaja propriè dicta est Ptolemæo. *Politus.*

1. Εὐδαίμων δὲ ἡ Σικυών) maximè a proventu uberi olivetorum. Unde *olivifera* Sicyon apud Latinos Poetas. *Polit.*

2. Εἴη μοι τὰ μεταξὺ Κορίνθου, καὶ Σικυῶνος) Versus hexameter, quem ego sic transtuli: *Sint mihi, quæ Sicyona inter sunt, atque Corinthon*. Salvinus.

3. Διὸ πρῶτα ἐμβασιλεύειν ἐρρέθη, διὰ τὸ αὐτῷ πρώτῳ ἐκείνους ὑποταγῆναι) Manifestum est, ex regum Sicyoniorum serie apud Eusebium, primum Sicyone regnasse Ægialeum, tertium & vigesimum Adrastum. Pausanias quoque in Corinthiacis primum Sicyoniorum regem statuit Ægialeum, octavum ab eo supra decimum, nisi mea me fallit enumeratio, Adrastum: quem Adrastum refert Pausanias Polybo in regnum illud successisse. Herodotus de Adrasto: ἐ τῇ χώρᾳ ἐπὶ αὐτοῦ Πολύβου· ὁ δὲ Ἄδρηστος ἐὼν Πολύβου θυγατριδέος, ἄπαις δὲ Πόλυβος τελευτῶν διδοῖ Ἀδρήστῳ τὴν ἀρχήν. Menæchmus Sicyonius: Χρόνῳ παρελθόντος πολλοῦ, Πρώναξ μὲν ὁ Ταλαοῦ, καὶ Ἀμφιμάχης τῆς Πολύβου, βασιλεύειν Ἀργείων, ἀποθνήσκει, κατασταθεὶς ὑπὸ Ἀμφιαράου, καὶ τῶν Μελαμποδιδῶν, καὶ τῶν Ἀναξαγοριδῶν. Ἄδραστος δὲ ὁ ἀδελφὸς τοῦ Πρώνακτος φυγὼν, ἦλθεν ἐς Σικυῶνα· καὶ τὴν Πολύβου μητροπάτορος βασιλείαν λαβὼν, ἐβασίλευσε τῆς Σικυῶνος. Qui igitur Homerus vel ad fabulosis historiæ fidem primum Sicyonis regem Adrastum faciat? Ego sanè non ita Poëtam intelligo, nec puto eum ignorasse, quæ de antiquissimis suis regibus Sicyonii palam jactabant. Et valde hic cum Græcis Grammaticis errare existimo Eustathium nostrum, qui ita Homerum capit, quasi Adrastus Sicyonios sibi subjecerit οὐκ εἰωθότας ἄρχεσθαι, ideoque Homerus dixerit, ibi Adrastum πρῶτα ἐμβασιλεῦσαι, διὰ τὸ αὐτῷ πρώτῳ ἐκείνους ὑποταγῆναι. Jam pridem vidit Josephus Scaliger, intelligendum hic esse πρῶτα, ἀντὶ τοῦ πρότερον· ita ut hic sit sensus: Sicyone prius regnasse Adrastum, quàm scilicet Argis imperaret. Rectè omnino, & accomodatè ad veterem historiam. Nam Adrastus postea Argos rediit, quod testatur Pausanias. & ad eum, Argorum jam regnum obtinentem, Polynices, & Tydeus confugerunt, de quibus Diodorus Siculus, & Apollodorus Atheniensis, ipseque alibi Eustathius. Servius ad Virgilium: *Rex Sicyonis Adrastus primò fuit, post Argivorum, socer Tydei, & Polynicis*. Politus.

4. Ἀνῴκισται δὲ, κατὰ τὸν Γεωγράφον, ἡ Σικυὼν) Reædificata est Sicyon in loco magis commodo, atque opportuno a Demetrio Poliorcete, de cujus etiam nomine vocata est Demetrias. Plutarchus in Demetrio: Σικυωνίους δὲ φίσκι παρὰ τὴν πόλιν οἰκοῦν, τὴν πόλιν ἔπεισεν, ἣ νῦν οἰκοῦσι, μετοικίσασθαι. τῷ δὲ τόπῳ καὶ τοὔνομα τὴν πόλιν συμμεταβαλοῦσαν, ἀντὶ Σικυῶνος, Δημητριάδα προσηγόρευσε. Politus.

5. ὀλίγα στάδια) Strabo: ὅσον εἴκοσι σταδίους, οἱ δὲ δώδεκα φασίν. Polit.

6. ὃ καὶ τῶν Ἀχαιῶν ἄρξας) Strabo de hoc Arato: ὃς καὶ τὴν πόλιν ἠλευθέρωσε, καὶ Ἀχαιῶν ἦρξε, παρ᾽ ἑκόντων λαβὼν τὴν ἐξουσίαν· καὶ τὸ σύστημα ηὔξησε, προσθεὶς αὐτῷ τήν τε πατρίδα, καὶ τὰς ἄλλας πόλεις τὰς ἐγγύς. Polit.

7. οἱ συνθέμενοι τὸ σικυήλατον) LXX. Interpretes Esaiæ c. I. Ἐγκαταλειφθήσεται ἡ θυγάτηρ Σιὼν, ὡς σκηνὴ ἐν ἀμπελῶνι, καὶ ὡς ὀπωροφυλάκιον ἐν σικυηράτῳ. Eustathius, & alii, legisse videntur ἐν σικυηλάτῳ. Suidas: σικυήλατον, ὁ κῆπος. Polit.

8. καὶ σίκυας, ὡς νέκυας) Σίκυας, videlicet eâdem formâ, quâ νέκυας. idest, accentu in antepenultimâ. *Salvinus*.

9. Ὑπερησία δὲ, πόλις, φασὶν, Ἀχαΐας) Ex Stephano. Strabo lib. 8. Ὑπερησίαν δὲ, καὶ τὰς ἑξῆς πόλεις, ὥς λέγει ὁ Ποιητὴς, καὶ τὸν Αἰγιαλὸν, τῶν Ἀχαιῶν ἤδη συμβεβῆναι εἶναι μέχρι Δύμης, καὶ τῶν ὅρων τῆς Ἠλείας. Polit.

10. Οἱ δὲ καλέσαντες αὐτὴν Ὑπέρηαν) Theon apud Stephanum. *Polit.*

11. Ὑπέρηα γὰρ, φασι, πηγὴ Μεσσηΐδος] lego: Μεσσηνίδος, Messenidos, regionis circa Messenen. *Salvinus*.

11. Ὑπέρηα γὰρ, φασι, πηγὴ Μεσσηΐδος) Ita quidem Stephanus. Vir tamen doctissimus legit Μεσσηνίδος. Neque ego sanè emendationem hanc aspernor. Nam Scholiasta etiam Pindari Hyperεam fontem memorat in Laconicâ. Messenia autem antiqui-

τὸ Gonoëssa, promontorium est Pellenes, quæ inferiùs commemorabitur. Ideoque vocat eam Poëta excelsam, ac sublimem, quòd excelsa ut plurimùm, atque alta sint promontoria. Γονῦσσα tamen, *Gonussa*, tribus syllabis, urbs est Perrhæbiæ: sicuti & Γόννος, *Gonnus*, cum duplici ν', cujus mentio apud Lycophronem. Ceterùm οἱ Γοννεῖς, *Gonnenses*, ne ipsi quidem sunt Homerici;

[1] καὶ πόλις Σικελική. Γονόεσσα δὲ, [2] ἀκρωτήριον Πελλήνης, ἥτις ῥηθήσεται κατωτέρω. Διὸ καὶ αἰπεινὴν αὐτὴν ὁ Ποιητὴς καλεῖ διὰ τὸ τῶν ἀκρωτηρίων ὑψηλὸν ὡς ἐπιπολύ. [3] Γονοῦσσα μέντοι τρισυλλάβως, πόλις Περραιβίας· [4] ὥσπερ καὶ Γόννος ἐν δυσὶ ν, ὁ καὶ παρὰ Λυκόφρονι. [5] Οἱ δὲ Γοννεῖς, οὐδὲ

quitus, pars Laconicæ. Et plures potuerunt esse in variis locis fontes Hypereæ cognomines. Sic Scholiastæ Homerico Ὑπέρεια, κρήνη Ἄργους. Et Hesychio Ὑπέρεια, ἡ τῶν Φαιάκων πόλις, καὶ κρήνη. Sic etiam fortasse Messeis alia in Laconicâ. Scholiasta Homeri: Μεσσηΐς, καὶ Ὑπέρεια, κρῆναι τῆς Πελοποννήσου· οἱ δὲ τῆς Λακωνικῆς. Certè Pausanias vidisse semet ait ad Therapnen in Laconicâ fontem Messeïda. Ἀπὸ Λακεδαίμονος δὲ, ἰοῦσιν, ἐνταῦθα ἐστὶν ἀρχαῖον, τὴν Πολυδεύκειαν ὀνομαζομένην ἐν δεξιᾷ, ἡ τὴν ἐν Θεράπνῃ, Μεσσηΐδα καλεῖσθαι τὸ ἀρχαῖον. εἰ δὲ Πολυδεύκεια ἐστιν αὐτή τε ἡ κρήνη, καὶ Πολυδεύκους ἱερὸν ἐν δεξιᾷ τῆς Θεράπνης ὁδοῦ. Verumtamen Hypeream nusquam speciatim lego fontem Messenidem: ut nec etiam Messeidem. Siquidem Therapne, ad quam Pausanias Messeidem fontem collocat, ex ipso eodem Pausaniâ, locus erat Laconicæ, non Messenicæ. Nam Messenica quidem, ut Menelai olim tempore in Laconicâ inclusa fuerit, tamen a Laconicâ est distincta. At enim Hyperea, & Messeis, fontes fuerunt percelebres in Thessaliâ. Geographus lib. 9. αἱ δ' αὐτόθι πόλεις, Φεραὶ μὲν ἐπιλογῶν ἐξόδοις τῶν Πελασγικοῦ ... ἐκ τῆς πόλεως ... ὥς φασιν εἶναι τὴν Ἑλλάδα· καὶ δύο κρήνας πλησίον, Μεσσηΐδα, καὶ Ὑπέρειαν. Ac postea de Hypereâ: ἡ δὲ Ὑπέρεια κρήνη ἐστὶν ἐν μέσῃ τῇ Φεραίων πόλει, μονωθεῖσα. Corrupta est vox postrema, pro qua ego aliquando legendum suspicabar μονογενής. Erat igitur Pheris in Thessalia fons Hyperea. Pindarus Pyth. Od. 4. de Pherete, Jasonis patruo: ἐγγὺς μὲν Φέρης, κρήναν Ὑπερηΐδα λιπών. Scholiasta: Ὑπέρεια δὲ κρήνη ἐν τῇ Φεραῖς, ὡς Σιμωνίδης· Ὦ γὰ τᾶς Φεραίας χαίρε, σύγγονόν θ' ὕδωρ. Ὑπέρειαν κρήναν, νᾶμα θεοφιλέστατον. Unde & justa apud Homerum, ubi nunc legimus:

Οἳ δὲ Φεράς ἐνέμοντο παραὶ Βοιβηΐδα λίμνην·

vetus quædam editio, cujus meminit Scholiasta Pindari, habuit:

Οἳ δὲ Φεράς ἐνέμοντο, ἰδὲ κρήνην Ὑπέρειαν.

Sed Hypeream fontem memorat paullò post Poëta illo versu:

Οἳ δ' ἔχον Ὀρμένιον, οἵ τε κρήνην Ὑπέρειαν.

Quare, si rectè sese habet, ut videtur, vetus illa editio, ne Homerus ea longè sejungat, quæ sunt inter sese maximè conjungenda, neve alibi Pheras collocet, alibi fontem, qui Pheris est, Hypeream; castigi etiam debet versus ille posterior Homericus, & hoc, vel simili modo reconcinnari:

Οἳ δ' ἔχον Ὀρμένιον τε παραὶ Βοιβηΐδα λίμνην.

quomodo videtur scribere debuisse Homerus, vel etiam fortassè scripsisse. Erat namque Orchenium ad lacum Bœbeidem, inter Pheras, & Larissam. Strabo: Τὸ μὲν οὖν Ὀρμένιον καλεῖται νῦν Ὀρμίνιον· ἔστι δ' ὑπὸ τῷ Πηλίῳ κώμη κατὰ τὸν Παγασητικὸν κόλπον τῶν συνοικισθεισῶν εἰς τὴν Δημητριάδα πόλεων, ὡς εἴρηται. Ἀνάγκη δὲ καὶ τὴν Βοιβηΐδα λίμνην εἶναι πλησίον, ἐπειδὴ καὶ ἡ Βοιβη τῶν περιοικίδων ἦν τῆς Δημητριάδος, καὶ αὐτὸ τὸ Ὀρμένιον. Id ipsum oppidum vocatum quoque Armenium, ex quo Armenus, qui nomen dedisse ferebatur Armeniæ. Idem Strabo: Τὸν Ἀρμένιον εἶναι ἐκ Ἀρμενίου πόλεως τῶν περὶ τὴν Βοιβηΐδα λίμνην μεταξὺ Φερῶν, καὶ Λαρίσσης. Ubi tamen Eustathius legit ἐκ Ὀρμενίου πόλεως. Præterea Hyperea fons celebratur etiam in Thessaliâ a Plinio: *Fons, inquit, Hyperia. Oppida: Pheræ, quarum a tergo Pieris ad Macedoniam protenditur. Larissa, Gomphi, Thebæ Thessaliæ, nemus Pteleon: Sinus Pagasicus, Oppidum Pagasa, idem postea Demetrias dictum.* Jam verò constat, Pagasas επίνειον esse Pheratum, inde dissitum stadiis nonaginta. Hypereæ, & Messeidis fontium meminit Homerus Il. lib. ζ'.

Καί κεν ὕδωρ φορέοις Μεσσηΐδος, ἢ Ὑπερείης.

Verba hæc sunt Hectoris ad Andromachen: quibus proximè præcedunt illa:

Καί κεν ἐν Ἄργει ἐοῦσα, πρὸς ἄλλης ἱστὸν ὑφαίνοις.

Quia igitur in superioribus hæc verbis mentio fit Argorum, ubi Hector Andromachen dicit texendæ telæ operam esse daturam; ideo, ne Andromache in uno loco telam texat, in alio aquam ferat, suspicor, quosdam apud Argos, & in Peloponneso quæsivisse, atque adeo repetisse Messeidem, & Hypeream fontes, de quibus Andromache aquam hauriret. Facile namque fuit, fontibus, quibus vellent, Peloponnesiis nomina illa Thessalicorum fontium aptare, atque attribuere: ut Polydeuceam, fontem Laconicæ, non defuerunt, qui Messeidem antiquitus vocatam affirmarent. Unde & Val. Flaccus Argonaut. lib. 4. Messeidem, & Hypeream, tamquam in Peloponneso, miserè flentes inducit de amissâ Inachi filiâ, Junone:

Flevit Amymone, flerunt Messeides undæ,

Flevit & effusis revocans Hyperia lacertis.

Sed in Homero, ut loca locis ritè respondeant, neve fontes illos, Messeidem, & Hypeream, a Thessaliâ in Peloponnesum divare, seu transferre cogamur, præstat fortasse Argos Thessalicum intelligere. Præclarè Eustathius: Ἰστέον δὲ, ὅτι τὸ ἐν Ἄργει ἐοῦσα, δηλοῖ) μὲν συνήθως καὶ διὰ τὸ Πελοποννήσιον Ἄργος· πρῶτον δὲ εἰς τὸ Θετταλικὸν ἐκλαβέσθαι αὐτὸ, ἵνα μὴ διεσπασμένως ὅπου ἐν ἄλλῳ μὲν τόπῳ, τῷ Πελοποννήσῳ δηλαδὴ, σχολάζῃ) τῇ Ἀνδρομάχῃ ὑφαίνειν ἱστὸν, ἐν ἑτέρῳ δὲ ὑδροφορεῖν, ἐν τῇ Θετταλίᾳ δηλονότι. Θετταλικαὶ γὰρ εἶναι κρῆναι μαρτυροῦνται ἥ, τε Μεσσηΐς, καὶ ἡ Ὑπέρεια, περὶ τὴν ἐν Φθιώτιδι φυλάσσαν Ἑλλάδα οὖσαι· ὧν ἡ Ὑπέρεια πλησίον Φερῶν πόλεως Θετταλικῆς κατὰ τὸν Γεωγράφον. Εἰ δὲ καὶ ἐν Πελοποννήσῳ εὕρηνται τις ὁμωνύμως ταύταις κρῆναι, ἵνα συναπτῶς ἐκεῖ νοοῖτο τὸ ὑφαίνειν, καὶ ὑδροφορεῖν, ζητητέον τάχα τὴν ἱστορίαν, δι' ἧς ὁ λόγος συγκροτηθήσεται). Quod autem nonnulli eruditi viri notant, fontes illos Thessalicos, Messeidem, & Hypeream, conjungi a Pindaro in Pythiis, falsum est. Nam Hypereæ quidem meminit, ut diximus, Od. 4. Pindarus, cum Pheretem, invisendi Jasonis gratiâ, ad urbem Jolcum accessisse commemorat ex vicino fonte Hypereâ, seu ex urbe Pheratum, ubi fons Hyperea. Sed Messeidis ibi sanè non meminit: nisi quòd subjungit, venisse etiam Messene ad Jasonem, alterum ejus patruum, Amythaonem. Locorum differentiam apertè ostendit Pindarus, cum ex loco quidem propinquo venisse dicit Pheretem, Messene verò Amythaonem: perinde quasi Messene longè inde distaret.

Καὶ κασίγνητοι σφίσιν ἀμφότεροι
Ἤλυθον, κείνου γε κατὰ κλέος, ἐγ-
γὺς μὲν Φέρης, κρήναν Ὑπερηΐδα λιπών·
Ἐκ δὲ Μεσσάνας, Ἀμυθάν,

ad quæ postrema verba Scholiasta: ἐκ δὲ τῆς Μεσσήνης τῆς Λακωνικῆς πόλεως ὁ Ἀμυθάων παρεγένετο). Ex his apparet, nihil esse, quòd vir doctissimus in his verbis Eustathii ex Stephano: Ὑπέρεια γὰρ, φασὶ, πηγὴ Μεσσηΐδος· legat Μεσσηνίδος, idest, *regionis circa Messenen*. Potiùs existimandum est, deesse aliquid in Stephano, & posse ita suppleri: πηγὴ πλησίον Μεσσηΐδος. Constat enim ex Strabone, duos hos fontes vicinos fuisse inter sese. Hypereæ porrò fonti auctor est Pherecydes inditum esse nomen ab Hyperete, Melanis filio. Scholiasta Pindari: Φασὶ δέ τινες, ἀπὸ Ὑπέρητος λαβεῖν αὐτὴν (Ὑπέρειαν) τοὔνομα, ὡς Φερεκύδης. Φησὶ γὰρ οὕτω. Μέλας ὁ Φρίξου γαμεῖ Εὐρυκλεῖαν, τῶν δὲ γίνεται Ὑπέρης, ὃς ᾤκει ἐπὶ τῇ κρήνῃ τῇ ἀπ' αὐτοῦ κληθείσῃ Ὑπερείῃ. *Polinus.*

1. καὶ πόλις Σικελική) Ex Stephano. Eadem hæc urbs videtur esse, de qua Homerus in Odysseâ lib. ζ'.

αὐτὰρ Ἀθήνη
Βῆ ῥ' ἐς Φαιήκων ἀνδρῶν δῆμόν τε, πόλιν τε·
Οἳ πρὶν μέν ποτ' ἔναιον ἐν εὐρυχόρῳ Ὑπερείῃ,
Ἀγχοῦ Κυκλώπων, ἀνδρῶν ὑπερηνορεόντων.

Nam qui insulam ibi Hypeream intelligunt, eos observat Eustathius minimè omnium consentire cum Homero: Σημείωσαι δὲ, ὅτι οὐ συμβαίνουσι τῷ Ποιητῇ οἱ τὴν Ὑπέρειαν νῆσον λέγοντες. ... οἱ ἐν αὐτῇ, ὑπὸ Κυκλώπων ἐβλάπτοντο ... κατὰ τὴν Ὁμηρικὴν ἱστορίαν: Itaque alii, Hypeream urbem olim Siciliæ, eamdem esse volunt, quæ postea dicta est Camarina. Idem Eustathius: Τινὲς δὲ φασὶν Ὑπέρειαν, πόλιν Σικελίας τινὰς εἶναι τὴν ὕστερον Καμάριναν. Ex Hypereâ illâ, quæcumque tandem fuerit, narrat Poëta, Phæacas, quòd a vicinis Cyclopibus divexarentur, deductos a Nausithoo fuisse, & in Scheriâ collocatos. Scheria autem est Corcyra. *Polinus.*

2. ἀκρωτήριον Πελλήνης) l. ἀκρωτήριον. Verùm non promontorium modò est Gonoëssa, verum etiam urbs, sita, ut videtur, in promontorio. Hesychius: Γονόεσσα, πόλις. & paullò post: Γονόεσσα, πόλις Πελοποννήσου. Ideo autem, quia sita in promontorio, dicitur Senecæ in Troadibus, *carens numquam Gonoessa ventis*. Polinus.

3. Γονοῦσσα μέντοι τρισυλλάβως, πόλις Περραιβίας) Stephano cum duplici σσ', Γονοῦσσα, πόλις Περραιβίας. Urbs eadem, ut videtur, quæ Gonus, seu Gonnus. Tzetzes ad Lycophronem: Γόννος, ἡ λεγομένη Γονοῦσσα, πόλις Περραιβίας. Sed Eustathius videtur has inter se urbes distinguere. *Polit.*

4. ὥσπερ καὶ Γόννος ἐν δυσὶ ν, ὁ καὶ παρὰ Λυκόφρονι) Sic Gonnus cum duplici ν, apud Livium. Atque hæc consonantium geminatio est Æolica. Eustathius alibi: καὶ λέγει ὁ τὰ Ἐθνικὰ γράψας, ὅτι Αἰολεῖς ὄντες οἱ Περραιβοὶ, ἐδίπλασαν τὰ σύμφωνα, Περραιβοὺς ἑαυτοὺς καλοῦντες, καὶ πόλιν Γόννον παρ' αὐτοῖς οὖσαν, καὶ γέννημα, καὶ τοιαῦτά τινα. Unde videt, quàm mutila, & imperfecta sit hodierna Stephani Epitome, in qua hæc dumtaxat apparent: Τοὺς δὲ Περραιβοὺς καλοῦσιν ἑαυτούς. καὶ Γόννον διὰ δύο ν, τὴν πόλιν. Γόννα γὰρ οἱ Αἰολεῖς τὰ γόνατα. Nunc tamen apud Lycophronem legimus Γόνον, cum simplici ν, in hoc versu:

Γόνον, Φάλαννάν τ', ἠδ' Ὀλοσσόνων γύας.

Polinus.

5. Οἱ δὲ Γοννεῖς) Γονεῖς apud Stephanum, cum unico ν, Polit. & forte hoc melius. *Salvinius.*

ὐδὲ αὐτοὶ Ὁμηρικοί εἰσιν, ἀλλὰ πόλις Θρᾴκης, κατὰ τὺς παλαιὺς, οἱ καὶ Ἀδριανοπολῖται.

ξβ΄. [1] Πελλήνη δὲ, πόλις καὶ αὐτὴ Ἀχαΐας. [2] Ταύτης ἐθνικὸν, Πελληνεὺς, καὶ Πελλήνιος. [3] Ἡ μέντοι Παλλήνη διὰ τοῦ α΄, πόλις ἐστὶ Θρᾴκης, [4] καὶ χερρόνησος δὲ [5] τρίγωνος [6] ἡ καὶ Φλέγρα λεγομένη, [7] περὶ ἣν Ἡρακλῆς τὺς γίγαντας κατεπολέμησεν. Ὁ δὲ Γεωγράφος φησὶν, ὅτι μετὰ Σι- Rom. p. 292. κυῶνα, Πελλήνη κεῖται· [8] εἶτα Αἴγειρα δευτέρα, τρίτη Αἰγαὶ, [9] ἃς καὶ Αἰγὰν λέγυσιν ἑνικῶς, Ποσειδῶνος ἱερὸν ἔχυσα, τετάρτη Βῦρα, μεθ᾽ ἣν Ἑλίκη· μετὰ δὲ αὐτὴν, [10] Αἴγιον καὶ Πατρῆς. [11] εἶτα Ὤλενος, παρ᾽ ὃν ποταμὸς μέγας Μέλας· Bas. p. 228. εἶτα [12] Δύμη, κληθεῖσα διὰ τὸ δυσμικωτέρα κεῖσθαι. [13] πρότερον γάρ, φασι, Στρατὸς ἐκαλεῖτο. Λέγει δὲ καὶ, ὅτι Πελλήνη σταδία ἑξήκοντα τῆς θαλάσσης ὑπερκειμένη, φρύριον ἐρυμνόν, ἔστι δὲ καὶ κώμη Πελλήνη, [14] ὅθεν καὶ Πελληνικαὶ χλαῖναι, ἃς ἔπαθλα ἐτίθεσαν ἐν τοῖς ἐκεῖ ἀγῶσιν· [15] ὡς καὶ ὁ Κωμικὸς δηλοῖ ἐν Ὄρνισιν. Αἴγιον δὲ, πόλις Ἀχαΐας καὶ αὐτὸ, ὗ πολίτης Αἰγιεύς. ὡς ὁ χρησμός·

Ὑμεῖς δ᾽ Αἰγιέες, οὔτε τρίτοι, οὔτε τέταρτοι.

Τῦ-

rici; sed, juxta veteres auctores, civitas est Thraciæ, qui etiam Adrianopolitæ, seu Adrianopolitani.

LXII. Pellene autem, urbs & ipsa Achajæ. Hujus nomen gentile, Πελληνεὺς, *Pellenensis*, & Πελλήνιος, *Pellenius*. Attamen ἡ Παλλήνη, *Pallene*, per α, urbs est Thraciæ, nec non peninsula, trianguli formâ, quæ dicta etiam Phlegra, in qua Hercules bello gigantes devicit. Verùm Geographus: post Sicyonem, inquit, sita est Pellene: deinde secunda Ægira, tertia Ægæ, quas & Ægam vocant numero singulari, Neptuni templo insignes, quarta Bura: post hanc Helice: post Helicen, Ægium, & Patrenses. Tum Olenus, apud quem fluvius magnus, Melas: deinde Dyme, sic dicta, eo quòd sita sit, & collocata πρὸς δυσμὴν, *ad Occidentem*, quum priùs ipsa, ut ferunt, Stratus vocaretur. Addit Geographus, Pellenen, castellum munitum, distare a mari stadiis sexaginta: itemque pagum esse Pellenen, unde chlænæ Pellenicæ, quas, præmii loco, proponebant in certaminibus, quæ ibi peragebantur: sicuti etiam apertè Comicus in Avibus significat. Deinde Ægium, urbs & ipsa Achajæ, cujus civis Αἰγιεὺς, *Ægiensis*, juxta illud oraculum:

Vos neque tertii apud me, nec quarti, Ægienses.

hoc

1. Πελλήνη δὲ, πόλις καὶ αὐτὴ Ἀχαΐας) Stephanus: Πελλήνη, πόλις Ἀχαΐας. Pellene in Achajâ memoratur etiam a Strabone, & Ptolemæo. *Politus.*

2. Ταύτης ἐθνικὸν, Πελληνεὺς, καὶ Πελλήνιος) Immo Stephanus hæc duo tantummodò hujus urbis gentilia esse nomina testatur: Καὶ ἡ μὲν Πελλήνη, δύο τύπυς ἐθνικὰ ἔχει, τὸ εὺς καὶ τὸ ιος. At enim oppidanos videntur etiam Latini vocasse *Pellenæos*. Unde Plinius lib. 4. in describendâ Achaiâ provinciâ: *Mox Olurus, Pellenæorum castellum.* Olurus autem Stephano, πολίχνιον τῆς Ἀχαΐας, ὑπὸ τῇ Πελλήνῃ. Politus.

3. Ἡ μέντοι Παλλήνη διὰ τοῦ α. πόλις ἐστὶ Θρᾴκης) Stephanus: Σημειωτέον δὲ, ὅτι Παλλήνη, καὶ Πελλήνη, ἑνὶ μόνῳ γράμματι διαφέρυσι. Unâ quidem literâ Pallene, & Pellene, sed magno locorum intervallo inter sese differunt. Idem Stephanus: Παλλήνη, πόλις Θρᾴκης. Politus.

4. Καὶ χερρόνησος δὲ τρίγωνος ἡ καὶ Φλέγρα λεγομένη) Stephanus: Παλλήνη δ᾽ ἐστὶ χερρόνησος τρίγωνος, τὴν βάσιν ἔχυσα πρὸς μεσημβρίαν ἐστραμμένην. Ἐκαλεῖτο δὲ Φλέγρα τὸ παλαιόν. Ergo Pallene non urbs modò est, sed etiam regio, seu peninsula: eademque etiam Phlegra, quamvis Plinius Pallenen, & Phlegram, oppida, distinguat. Eadem peninsula, Παπάλλην dicitur Ptolemæo, manifesto scripturæ vitio pro Παλλήνη, eaque propriè est peninsula Macedoniæ inter Toronaicum, & Thermaicum sinum. Sed quia ipsa hæc Chersonesus aliis ab aliis attributa fuit Thraciæ, ideo in errorem inductum fuisse suspicor Dionysium Halicarnassensem, ut Pallenen appellatam crederet Chersonesum, quam dicimus, Thraciæ. Neque enim dubium, quin Chersonesum Thraciæ designet Dionysius lib. 1. Antiq. Rom. ubi de navigatione Æneæ, illis scribit: Τοῦ δὲ στόλυ παιδες Αἰνείας παρακαλῶν, καὶ τῷ πατέρι, καὶ τὰ ἱερὰ τῶν θεῶν, ... παρεσκευάσθη τὸ ναυτικὸν αὐτῷ, ἀπέπλει τῆς Ἑλλησπόντυ, ἐπὶ τῆς ἔγγιστα κειμένης Χερρονήσυ τῷ πλῷ ποιύμενος, ἣ πρόκειται μὲν τῆς Εὐρώπης, καλεῖται δὲ Παλλήνη. Politus.

5. Τρίγωνος) Stephanus Aldi, & Juntarum: τρίγωνον τὴν βάσιν ἔχυσα. Polit.

6. Ἡ καὶ Φλέγρα λεγομένη) Phlegra ἀπὸ τοῦ φλέγειν, a comburendo. Salvinus.

7. Περὶ ἣν Ἡρακλῆς τὺς γίγαντας κατεπολέμησεν) Ex Stephano. Excerpta ex Strabone: ὅπυ οἱ αὐτόθι οἱ μυθεύομενοι γίγαντες, ἔθνος ἀσεβὲς, καὶ ἄνομον· ὃς Ἡρακλῆς διεφθάρη. Politus.

8. Εἶτα Αἴγειρα δευτέρα) Plinius lib. 4. c. 5. *Sicyon*, *Ægira*. Minùs rectè editum in Strabone, Αἴγιρα. Polit.

9. Ἃς καὶ Αἰγὰν λέγυσιν ἑνικῶς) Animadversio Eustathii ex ipso Strabone, qui post Achaicarum urbium catalogum, hæc subnectit de Ægâ: Ἡ δ᾽ Αἰγὰ (καὶ γὰρ οὕτω λέγυσι τὰς Αἰγὰς) νῦν μὲν οὐκ οἰκεῖται. Politus.

10. Αἴγιον, καὶ Πατρῆς) Inter Ægium, & Patrenses interpositi a Strabone Ῥύπες, qui & Ῥύπες Pausaniæ. Hos ab Eustathio omissos in citando loco Strabonis notavit etiam, ni fallor, Xyland r. *Polit.*

11. Εἶτα Ὤλενος, παρ᾽ ὃν ποταμὸς μέγας Μέλας) Strabo: εἶτ᾽ Ὤλενος, παρ᾽ ὃν ποταμὸς μέγας Μέλας. Idem fluvius alias Πεῖρος. Polit.

12. Δύμη, κληθεῖσα διὰ τὸ δυσμικωτέρα κεῖσθαι) Strabo: ἡ Δύμη πόλις ἀλίμενος, πασῶν δυσμικωτάτη, ἀφ᾽ οὗ καὶ τὔνομα. Stephanus: Δύμη, πόλις Ἀχαΐας, ἐγγὺς πρὸς δύσει. Etymologici Magni Auctor v. Δύμη· λέγεται καὶ Δύμαι, καὶ Δυμαῖαι, ὅτι πρὸς δυσμὰς τῆς Ἀχαΐας κεῖται, ὥσπερ οἷς αὐτὰ, καὶ Δύμη· ἢ ἀπὸ Δύμης ἀνομάσθη. Polit.

In fragmentis Stephani a Berkelio editis: Δύμη, πόλις Ἀχαΐας, ἐγγὺς πρὸς δύσει. ὅθεν καὶ Καλλίμαχος ἐν ἐπιγράμμασιν. Εἰς Δύμην ἄποικον τῆς Ἀχαΐδος. Strabo lib. VIII. ἡ Δύμη πόλις ἀλίμενος, πασῶν δυσμικωτάτη. ὅθεν καὶ τὔνομα. Salvinus.

13. Πρότερον γὰρ, φασὶ, Στρατὸς ἐκαλεῖτο) Strabo: πρότερον δ᾽ ἐκαλεῖτο Στρατός. Dyme, antiquitus ipsa regio; urbs autem, Stratus. Epitome Stephani: καὶ Δύμη ἡ χώρα πάλαι ἐκαλεῖτο· ἡ δὲ πόλις Στρατός. ὕστερον δὲ καὶ ἡ πόλις, καὶ ἡ χώρα Δύμη ἐκλήθησαν. Politus.

14. Ὅθεν καὶ Πελληνικαὶ χλαῖναι) unde etiam Πελληνικαὶ χλαῖναι in proverbio. Suidas: Πελλήνη, πόλις. καὶ Πελληνικὸς χιτών· ἐπὶ τῶν παλαιῶν ἐσχάτως ἱματίων. ἐν δὲ Πελλήνῃ διάφοροι χλαῖναι ἐγίνοντο. Explicat Kusterus *de iis, qui veteres, & attritas vestes gerunt.* Qua quidem explicatione nihil, meo judicio, absurdius, aut a veritate alienius. Erant namque in pretio, atque in honore apud veteres lænæ Pellenææ, seu Pellenicæ, ut statim docet ipse Suidas. Malè ab Interpretibus quibusdam Latinis cum Erasmo διάφοροι χλαῖναι exponuntur *vestes diversæ*, quæ sunt præstantes, atque excellentes. Sic ab excellentiâ dicit eas Hesychius διαφόρυς. Inde locus proverbio. Hesychius: Πελληνικαὶ χλαῖναι, καὶ διαφόρυς ἐδίδοσαν οἱ ἐν Πελλήνῃ γενόμενοι, ὡς καὶ ἆθλα τοῖς νικῶσι δίδοσθαι. Pollux: αἱ δὲ Πελληνικαὶ χλαῖναι ἆθλον ἐδίδοντο, ὡς καὶ τοῖς ἐκεῖσε ἀθλυσι ἐδίδοσαν. Fortasse apud Suidam pro παλαιῶν scribendum παχέων. Tales enim, lænæ illæ Pellenicæ. Scholiasta Pindari ad Od. 10. Nem. Τίθεται δὲ παχεῖα ἱμάτια ἐν Πελλήνῃ ἀγωνων. Ideo autem, quia crassior, dicta est alibi a Pindaro læna Pellenica, ψυχρᾶν εὐδιανὸν φάρμακον αὐρᾶν. Possis etiam fortassis pro παλαιῶν in Suidâ legere μαλακῶν, juxta illud Pindari de lænis Pellenicis Nem. Od. 10.

Ἐκ δὲ Πελλάνας, ἐπιεσσάμενοι
Νῶτον μαλακαῖσι κρόκαις.

Sic *pallium malacum* apud Plautum in Mil. act. 3. sc. 1. *eme, mi vir, lanam, unde tibi pallium Malacum, & calidum conficiatur, tunicæque hibernæ bonæ, Ne algeas hac hieme.* De hujuscemodi ergo palliis malacis, ac crassioribus, quæ per hiemem satis commodè corpus foverent, & calefacerent, non de veteribus, & attritis vestibus, videntur lænæ Pellenicæ per adagium usurpatæ. *Politus.*

15. Ὡς καὶ ὁ Κωμικὸς δηλοῖ ἐν Ὄρνισιν) Aristophanes Avibus v. 1421.

Μὴ δῆτ᾽ ἐν Πελλήνῃ πάντως αὐτοῦ;

ubi Scholiastes: ἐκεῖ ἐν Πελλήνῃ ἐν τοῖς Ἑρμαίοις ἆθλον ἐτίθετο χλαῖναν. Χλαῖναι δὲ διαφέρυσαι ἐν Πελλήνῃ γίνονται. οἱ δὲ, ὅτι Ἑρμαῖα ἄγεται ἐν Πελλήνῃ τῆς Ἀχαΐας, καὶ τοῖς νικῶσι ἐπαθλον τίθεται. Alii etiam Pellenense festum, in quo præmia victoribus dabantur lænæ, memorant Θεοξένια. Scholiasta Pindari ad Od. 7.

Olymp.

hoc est, non solùm neque primùm, neque verò secundum, fortitudinis gradum obtinetis, ut audire vos vultis; verùm etiam ne tertii quidem estis, nec quarti in fortitudine. Ad hæc, Strabo: Ægium, inquit, oppidum satis frequens. Ibi narrant Jovem nutritum fuisse ὑπ' αἰγὸς, *a caprâ*, quam Aratus vocat Oleniam, propterea quòd in propinquo est Olene, genere muliebri, seu virili, Olenus, oppidum Ætolici Oleni cognomine, inter Patras, & Dymen. Fluit *ibi* Selinus amnis. Quamquam & alii sunt, juxta eumdem auctorem, amnes, Selinuntis hujus cognomines.

LXIII. Præterea Ægialus, juxta Geographum, ipse quoque est Achæorum; & regio ibi antiquitus Ægialea, incolæ Ægialenses. Postea verò ab Jonibus Jonia est appellata, sicuti & Attica, ab Jone Xuthi filio. Athenienses enim, inquit, Jonum eò coloniam miserunt, qui pro Ægialo regionem illam, Joniam vocarunt, & incolas pro Ægialensibus, Jonas. Videtur autem regio hæc Ægiali amplior fuisse, & latè patens, atque ad longum terrarum tractum pertinuisse. Ideoque Poëta significanter scripsit: Αἰγιαλόν τ' ἀνὰ πάντα, *Ægialumque per omnem*. Nam τὸ πάντα, *omnem*, seu *totum*, amplitudinem quamdam loci, & frequentiam significat. Ægialum porrò dictum esse ferunt maritimum latus Peloponnesi, quod a Sicyone extensum est usque ad Elidem. Et propter hunc fortassis Ægialum dixit Poëta τὸ, ἀνὰ πάντα, *per omnem*, seu *per totum*: quippe quòd regio tanta subjecta esset Agamemnoni. Quamquam autem vocabula sunt synonyma, ἡ ἠιὼν, *ora*, *seu ripa*, & ὁ αἰγιαλὸς, *littus*; tamen vide, ut non idem sit in historiis locus, Ἠιὼν,

 Eion

τυτέστιν, ὐ μόνον πρωτεῖον ἐν ἀνδρίᾳ ὐ πλυτεῖτε, ὔτε μὴν δευτερεῖον, ὡς ἀκῦσαι βέλεσθε, ἀλλ' [1] ὐδὲ τρίτοι, ὐδὲ τέταρτοι τὰ εἰς ἀνδρίαν ἐστέ. Ὁ δὲ Στράβων λέγει καὶ, ὅτι Αἴγιον ἱκανῶς οἰκέμενον. Ἱστορῦσι δ', ἐνταῦθα τὸν Δία ὑπ' αἰγὸς τραφῆναι, [2] ἣν Ὠλενίην Ἄρατος λέγει, διότι πλησίον [3] ἡ Ὠλένη, ἢ ὁ Ὤλενος, [4] κτίσμα ὁμώνυμον τῷ Αἰτωλικῷ, [5] μεταξὺ Πατρῶν, καὶ Δύμης. [6] Ῥεῖ δὲ αὐτόθι Σελινῦς ποταμός. Εἰσὶ δὲ καὶ ἄλλοι, φησὶν, ὁμώνυμοι τύτῳ ποταμοί.

ξγ'. [7] Ὁ δὲ Αἰγιαλὸς, κατὰ τὸν Γεωγράφον, τῶν Ἀχαιῶν ἐστὶ καὶ αὐτός· καὶ χώρα ᾤκησε Αἰγιάλεια τὸ παλαιὸν, καὶ οἱ ἐνοικῦντες, Αἰγιαλεῖς. ὕστερον δὲ, [8] Ἰωνία ἐκλήθη ἀπὸ Ἰώνων, καθάπερ καὶ οἱ Ἀττικοὶ, ἀπὸ Ἴωνος τῦ Ξύθου. Ἀθηναῖοι δέ, φησιν, ἔστειλαν εἰς ἀποικίαν ἐκεῖ τὺς Ἴωνας, οἳ ἀντ' Αἰγιαλῦ, Ἰωνίαν τὴν χώραν ἐκάλεσαν, καὶ τὺς ἄνδρας ἀντ' Αἰγιαλέων, Ἴωνας. Πλατὺς δέ τις [9] ὁ Αἰγιαλὸς ἔοικεν εἶναι, καὶ εὐρύχωρος, καὶ διήκων ἐπὶ πολύ. Διὸ καὶ ἐπεσημήνατο ὁ Ποιητὴς, Αἰγιαλόν τ' ἀνὰ πάντα. Τὸ γὰρ πάντα, πληθυσμόν τινα δηλοῖ τόπυ. [10] Ἐλέγετο δέ, φασιν, Αἰγιαλὸς καὶ ἡ παραθαλασσία πλευρὰ Πελοποννήσυ, [11] ἡ παρατείνυσα ἐκ Σικυῶνος ἕως Ἤλιδος. Καὶ τάχα διὰ τῦτον τὸν Αἰγιαλὸν εἶπεν ὁ Ποιητὴς τὸ, ἀνὰ πάντα, ὡς τοσύτυ τόπυ ὄντος ὑπὸ Ἀγαμέμνονι. Ὅρα δὲ καὶ, ὅτι [12] συνωνύμων ὐσῶν λέξεων τῆς ἠιόνος, καὶ τῦ αἰγιαλῦ, ὅμως ὐ ταυτόν

N ἐστι

Olymp. πλῆ) δὲ ἐν μὲν Πελλήνῃ ὁ Ἀχαΐας ἀγὼν ὁ καλούμενος Θεοξένια. τινὲς δὲ καὶ τὰ Ἕρμαια. τὸ δὲ ἆθλον ἐστὶ χλαῖνα. Scholia in Pindarum recentiora: ἡ Πελλήνη, ἔνθα ἐτελεῖτο τὰ Θεοξένια, καὶ τὰ Ἕρμαια. τὸ δὲ ἆθλον ἦν χλαῖνα. Quin & alii *Δῖα*, ut docet Scholiasta Pindaricus ad Nem. Od. 10. ὁ δὲ ἀγὼν καλεῖ) δὲ Δῖα. Politus.

1. οὐδὲ τρίτοι, οὐδὲ τέταρτοι) quod responsum Ægiensibus datum, abiit in proverbium. Zenobius: Αἰγιεῖς οὔτε τρίτοι, οὔτε τέταρτοι ... τῶν ἀπλαῖν, καὶ μηδενὸς ἀξίων. οἱ γὰρ Αἰγιεῖς οἱ ἐν Ἀχαΐᾳ νικήσαντες Αἰτωλοὺς, τὴν Πυθίαν ἐπηρώτων, τίνες εἶεν κρείττους τῶν Ἑλλήνων. ἡ δὲ εἶπεν· Ὑμεῖς δ' Αἰγιεῖς, οὔτε τρίτοι, οὔτε τέταρτοι. Alii tamen non Ægiensibus, sed Megarensibus id responsi datum tradiderunt. Joh. Tzetzes Chil. 9. n. 291.

Τῶν, ὃν ἔφην τὸ χρησμὸν, κατ' ἔπος εἶπε λέγει
Μεγαρεῦσι. Αἰγιεῦσι μὲν αὐτοῖς χρησμωδηθέντα.
Ὁ δὲ Καλλίμαχος αὐτῷ τοῖς λόγοις ἀντιτείνων,
Οὐκ Αἰγιεῦσιν ἔφησε, ἀλλὰ τοῖς Μεγαρεῦσι.

Oraculi autem Megarensibus editi versus erat hujusmodi:

Ὑμεῖς, ὦ Μεγαρεῖς, οὔτε τρίτοι, οὔτε τέταρτοι.

Suidas: Ἱστορεῖ δὲ Μνασέας, ὅτι Αἰγιεῖς οἱ ἐν Ἀχαΐᾳ κατανικήσαντες Αἰτωλοὺς, καὶ λαβόντες πεντηκόντορον αὐτῶν, ἀνέθηκαν Πυθοῖ δεκατεύσαντες, ἤροντο, τίνες εἶεν κρείττους τῶν Ἑλλήνων. ἡ δὲ Πυθία ἔχρησεν αὐτοῖς τὰ προκείμενα. καὶ ἴσον δὲ Αἰγιεῦσι θεσπίσαι ἱστορεῖ. Τινὲς δὲ εἰσὶν, Μεγαρεῦσιν εἰρῆσθαι αὐτὸν, καὶ φασιν·

Ὑμεῖς δ', ὦ Μεγαρεῖς, οὔτε τρίτοι, οὔτε τέταρτοι.
Ὡς καὶ Καλλίμαχος ἐν τοῖς Ἐπιγραμματίοις·
τῇ δὲ πλαγίῃ
Νύμφης, ὡς Μεγαρέων, οὐ λόγος, οὐδ' ἀριθμός.

Politus.

2. ἣν Ὠλενίην Ἄρατος λέγει, διότι πλησίον ἡ Ὠλένη) Aratus in Phænom.

Αἲξ ἱερή, τὴν μέν τε λόγος Διὶ μαζὸν ἐπισχεῖν.
Ὠλενίην δέ μιν αἶγα Διὸς καλέουσ' ὑποφῆται.

Epitheton illud ὠλενίην sic accipit Geographus, quasi eo Aratus significet τὸν τόπον, διότι πλησίον Ὠλένη. Sed aliò detorquet Theon, quasi scilicet sacram illam, cœlestemque αἶγα dicat Aratus ὠλενίην, ἀπὸ τὸ εἶναι τὸ ὠλένης τῆς ἡνιόχου· ὅ, ὡς ἄλλοι, Διὸς θυγατέρα. Poëtarum Græcorum imitatione Ovidius Fastor. lib. 5.

Nascitur Olenia signum pluviale Capella,
Illa dati cœlum præmia lactis habet. Politus.

3. ἡ Ὠλένη, ἢ ὁ Ὤλενος) Videntur Eustathii ætate variasse in hac scripturâ exemplaria Strabonis. Libri nunc editi exhibent, διότι πλησίον Ὠλένη. Sed antiquior interpres legisse videtur, πλησίον Ὠλένης. quippe qui sic vertit: *quia proxima est Olena*. Communiùs tamen vocatur hæc urbs Græcis scriptoribus, ipsique etiam Straboni, Ὤλενος. Immo & Ὤλενος utroque genere effertur, ἀρσενικῶς, καὶ θηλυκῶς. quod notat Stephanus. Idem ipse Strabo: ὁ δ' Ὤλενός ἐστι μὲν ἔρημος. Pausanias Achaicis: ἦν πόλισμα μικρὸν τῆς ἀρχῆς ὁ Ὤλενος. Polit.

4. κτίσμα ὁμώνυμον τῷ Αἰτωλικῷ) Strabo: τῷ δὲ Ὠλένῳ (ὁμώνυμον) τὸ ἐν Αἰτωλίᾳ κτίσμα, καὶ αὐτὸ ἴχνη σώζον μόνον. Politus.

5. μεταξὺ Πατρῶν, καὶ Δύμης) Strabo: ἔδειξε δ' ἴχνη μεταξὺ Πατρῶν, καὶ Δύμης, τοῦ παλαιοῦ τῆς Ὠλενίων κτίσματος. Politus.

6. Ῥεῖ δὲ αὐτόθι Σελινῦς ποταμός) Strabo: Ῥεῖ δὲ διὰ τῆς Αἰγιέων πόλεως ποταμὸς Σελινοῦς. Politus.

7. Ὁ δὲ Αἰγιαλὸς, κατὰ τὸν Γεωγράφον, τῶν Ἀχαιῶν) Geographus: τὸν Αἰγιαλὸν τῶν Ἀχαιῶν ἤδη συμβέβηκεν εἶναι μέχρι Δύμης, καὶ τῶν ὅρων τῆς Ἠλείας. Polit.

8. Ἰωνία ἐκλήθη ἀπὸ Ἰώνων, καθάπερ καὶ οἱ Ἀττικοὶ, ἀπὸ Ἴωνος) Strabo: ὕστερον δ' ἀπ' ἐκείνου Ἰωνία, καθάπερ καὶ ἡ Ἀττική, ἀπὸ Ἴωνος τοῦ Ξούθου. Unde apud Eustathium legendum puto, ἡ Ἀττικὴ, pro, οἱ Ἀττικοί. Vide etiam Pausaniam l. 7. c. 1. Polit.

9. ὁ Αἰγιαλὸς ὅτως) lego, ὅτως. Polit.

10. Ἐλέγετο δὲ, φασιν, Αἰγιαλὸς καὶ ἡ παραθαλασσία πλευρὰ Πελοποννήσου) Immo inde Ægialo inditum nomen voluerunt, videlicet ἀπὸ τοῦ αἰγιαλοῦ, *a littore*. Plinius: *Achaia nomen provinciæ ab Isthmo incipit: antea Ægialos vocabatur, propter urbes in littore per ordinem dispositas*. Polit.

11. ἡ παρατείνουσα ἐκ Σικυῶνος ἕως Ἤλιδος) Pausanias Achaicis: Ἡ δὲ τῆς Ἠλείας μέση, καὶ Σικυωνίας, καθήκουσα μὲν ἐπὶ τὴν πρὸς ἕω θάλασσαν, Ἀχαΐα δὲ ὄνομα τὸ ἐφ' ἡμῶν ἔχουσα ἀπὸ τῶν ἐνοικούντων, ἐκαλεῖτο Αἰγιαλὸς τὸ ἀρχαῖον, καὶ οἱ νεμόμενοι τὴν γῆν ἐκαλοῦντο Αἰγιαλεῖς. Scylax Caryandensis in Periplo: Μετὰ δὲ Σικυῶνα Ἀχαιοὶ ἔθνος, καὶ πόλεις εἰσὶν ἐν αὐτοῖς αἵδε. Πελλήνη, Ἄσπρα, Αἴγιον, Αἰγαί, Ῥύπες, ἔξω τὸ Ῥίον, Πάτραι, Δύμη. Παράπλους δὲ τῆς Ἀχαΐας χώρας στάδια ψ. Μετὰ δὲ Ἀχαιοὺς ἐστὶν ἔθνος Ἦλις. Politus.

12. συνωνύμων οὐσῶν λέξεων τῆς ἠιόνος, καὶ τοῦ αἰγιαλοῦ) Suidas: ἠιών, αἰγιαλός. ἠιόνα, αἰγιαλὸν, ὄχθην. Polit.

ἐστι Ἰωνικῶς ἐν ἱστορίαις, Ἠϊών, καὶ Αἰγιαλός· ἀλλ', ὡς ἤδη ἔφαμεν, [1] ἕτερον μὲν Ἠϊών, ἕτερον δὲ Ἠϊόνες, καὶ ἕτερον Αἰγιαλός. [2] Ὅτι δὲ καὶ πολλοὶ Αἰγιαλοί, ἐν τοῖς ἑξῆς μετ' ὀλίγα ῥηθήσεται. [3] Ἑλίκη δὲ ἀπὸ Ἑλίκα, φασί, καλεῖται τοῦ Λυκάονος, [4] ἢ ἀπὸ Ἑλίκης τῆς Ἴωνος μὲν γυναικός, Σελινοῦντος δὲ θυγατρός, τοῦ Ποσειδῶνος. [5] Ἠφανίσθη δέ, φασίν, αὕτη ὑπὸ κύματος. [6] ἐξαρθὲν γὰρ ὑπὸ σεισμοῦ τὸ πέλαγος, κατέκλυσε καὶ αὐτήν, [7] καὶ τὸ ἱερὸν τοῦ Ἑλικωνίου Ποσειδῶνος, ὃ ἐτίμων οἱ Ἴωνες, θύοντες ἐκεῖ τὰ Πανιώνια, περὶ ὧν φθάσαντες εἴπομεν. [8] Ἧς θυσίας ὑπονοεῖται μεμνῆσθαι καὶ ὁ Ποιητὴς ἐν τῷ, βοῦς

Ἤρυγεν ἑλκόμενος Ἑλικώνιον ἀμφὶ ἄνακτα.

Τότε γάρ, φασι, νομίζουσι καλλιερεῖν περὶ τὴν θυσίαν ταύτην Ἴωνες, ὅταν θυόμενος ὁ ταῦρος [9] ἐρεύξηται μυκητικῶς. [10] Λέγεται δὲ καὶ ἄλλη Ἑλίκη Θετταλική. Νώροπα δὲ χαλκὸν λέγει, τὸν λαμπρόν, καὶ στερίσκοντα τοῦ ὁρᾷν, οἷα δυσωπουμένης τῆς ὄψεως πρὸς τὴν λαμπρότητα. ἔστι γὰρ στερητικὸν μέν, τὸ νω· ὁρᾷν δὲ τὸ βλέπειν· [11] ἐξ οὗ ὁ νώροψ. [12] Κυδιόων δέ, ὁ γαυριῶν, καὶ ὑψαυχενῶν. ὁποῖόν τι ἔοικε ποιεῖν ὁ Ἀγαμέμνων ἐν τῇ νῦν εἰς μάχην ἐξόδῳ.

Eion, atque Αἰγιαλός, *Ægialus*; sed, ut jam constat, alia sit Eion, aliæ Eiones, alius demum Ægialus. Quin & multos esse Ægialos, sumus deinceps, nec multò post, dicturi. Ad hæc, Helice vocata est, ut ferunt, ab Helicâ, Lycaonis filio, sive ab Helice Jonis uxore, eademque Selinuntis filiâ: qui Selinus filius fuit Neptuni. Hanc narrant fluctibus absumptam, periisse. Terræ enim motu quum elatum esset mare, tum ipsam aquis obrutam fuisse, tum templum Neptuni Heliconii, quod Jones observabant, ac venerabantur, quippe qui Panionia ibi sacrificarent: de quibus diximus supra. Atque hujus sanè sacrificii nonnulli suspicantur Poëtam meminisse eo loci, quo borem mugientem repræsentat,

Cum trahitur regis sacras Heliconii ad aras,

Tunc enim, ut perhibent, sese hoc sacrificio perlitare Jones arbitrantur, cum inter immolandum taurus mugitum edit. Sed & alia affertur Helice Thessalica. Ceterùm νώροπα χαλκόν, *æs lucidum*, dicit, idest, splendidum, & tale, quod privet τοῦ ὁρᾷν, *videndi usu*, quippe quum eo ipso splendore oculorum acies perstringatur. Est enim privationis nota, τὸ νω· ὁρᾷν autem idem est, ac videre, seu perspicere: ex quo ὁ νώροψ, *splendidus*, *is*, *qui visum obtundit*, *atque offuscat*. Denique κυδιόων, *glorians*, *atque exultans*, is est, qui semet ipse effert, erectâque cervice incedit. quod sane videtur facere nunc Agamemnon, dum egreditur ad pugnam.

Οἳ δ' εἶχον κοίλην Λακεδαίμονα κητώεσσαν,
Φᾶρίν τε, Σπάρτην τε, πολυτρήρωνά τε Μέσσην,
Βρυσειάς τ' ἐνέμοντο, καὶ Αὐγειὰς ἐρατεινάς,
Οἵ τ' ἄρ' Ἀμύκλας εἶχον, Ἕλος τ' ἔφαλον πτολίεθρον,
Οἵ τε Λάαν εἶχον, ἠδ' Οἴτυλον ἀμφενέμοντο·
Τῶν οἱ ἀδελφεὸς ἦρχε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος
Ἑξήκοντα νεῶν· ἀπάτερθε δὲ θωρήσσοντο.
Ἐν δ' αὐτὸς κίεν, ᾗσι προθυμίῃσι πεποιθώς,
Ὀτρύνων πόλεμόνδε· μάλιστα δὲ ἵετο θυμῷ
Τίσασθαι Ἑλένης ὁρμήματά τε, στοναχάς τε.

Rursus qui tenebant cavam Lacedæmonem cetariam,
Pharinque, & Spartam, columbisque abundantem Messen,
Bryseasque incolebant, & Augeas amabiles;
Quique Amyclas tenebant, & Helos oppidum maritimum;
Quique Laam tenebant, & Oetylum circumcirca incolebant:
Horum frater ejus imperabat prælio strenuus Menelaus
Navibus sexaginta: & seorsum armabantur.
Ipse autem inter eos ibat, studiis suis fretus,
Adhortans ad bellum; maximèque animo cupiebat
Helenæ raptumque, & gemitus ulcisci.

ξδ'. Ὅτι οἱ περὶ Λακεδαίμονα, Φᾶριν τε, Σπάρτην τε, Μέσσην τε, καὶ Βρυσειάς, καὶ Αὐγειάς

LXIV. Lacedæmones, Pharaitæ, Spartiatæ, Messenii, Bryseatæ, Augeatæ, Amyclæi, Helei, Lai,

1. ἕτερον μὲν Ἠϊών, ἕτερον δὲ Ἠϊόνες) Ejon, urbs Thracica ad Strymonem. Tzetzes ad Lycophronem: Ἠιών, πόλις Θρᾴκης ἐπὶ Στρυμόνι. Ejones, pagus regionis Argivæ. Strabo lib. 8. Ἠιόνες δὲ κώμη τίς ἦν, ἣν ἐρημώσαντες Μυκηναῖοι, ναύσταθμον ἐποίησαν· ἠφανίσθη δ' ὕστερον, οὐδὲ ναύσταθμόν ἐστι. Politus.

2. Ὅτι δὲ καὶ πολλοὶ Αἰγιαλοί) Vide apud Stephanum. Polit.

3. Ἑλίκη δὲ ἀπὸ Ἑλίκα, φασί, καλεῖται τοῦ Λυκάονος) Vulgata lectio Stephani, ἀπὸ Ἑλίκου. Politus.

4. ἢ ἀπὸ Ἑλίκης τῆς Ἴωνος μὲν γυναικός) Pausanias Achaicis c. 1. Polit.

5. Ἠφανίσθη δέ, φασιν, αὕτη ὑπὸ κύματος) Ex Strabone l. 8. p. 434. Ovidius 15. Metamorph.

Si quæras Helicen, & Buran, Achaïdas urbes,
Invenies sub aquis, & adhuc ostendere nautæ
Inclinata solent cum mœnibus oppida mersis.

Polit.

6. ἐξαρθὲν γὰρ ὑπὸ σεισμοῦ τὸ πέλαγος, κατέκλυσε καὶ αὐτήν) Seneca Nat. Quæst. lib. 6. c. 23. *Callisthenes in libris, quibus describit, quemadmodum Helice, Burisque mersæ sunt, quis illas casus in mare, vel in illas mare immiserit, dicit id, quod in priore parte dictum est. Spiritus intrat terram per occulta foramina, quemadmodum ubique, ita & sub mari. Deinde cum est obstructus ille trames, per quem descenderat, reditum autem illi a tergo resistens aqua abstulit, huc & illuc fertur, & sibi ipse occurrens, terram labefactat. Ideo frequentissimè mari opposita vexantur, & inde Neptuno hæc assignata est movendi potentia. Quisquis primas litteras Græcas didicit, scit illum apud Homerum ἐνοσίχθονα vocari.* Politus.

7. καὶ τὸ ἱερὸν τοῦ Ἑλικωνίου Ποσειδῶνος, ὃ ἐτίμων οἱ Ἴωνες) Pausanias Achaicis: ἐνταῦθα ᾤκητο Ἑλίκη πόλις, καὶ Ἴωσιν ἱερὸν ἁγιώτατον Ποσειδῶνος ἦν Ἑλικωνίου. Dictus est autem Neptunus Heliconius, ut alibi explicat Eustathius, ὁ ἐν Ἑλίκῃ τῆς Ἀχαΐας τιμώμενος. Estque id nominis, nempe τὸ Ἑλικώνιος, per formationem Æolicam ἐκ προπαροξυτόνου κλιθέντος εὐθείας, Ἑλικώνιος pariter atque ex ἐτέων, ἐτεώνιος· ex ἄλκων, ἀλκώνιος· ex ἀνήμων, ἀνημώνιος, unde, melioris soni gratiâ, ἀνεμώλιος. Politus.

8. ἧς θυσίας ὑπονοεῖται μεμνῆσθαι καὶ ὁ Ποιητής) Certè quidem Heliconium regem, Neptunum Poeta dicit illis versibus:

ὡς ὅτε ταῦρος
Ἤρυγεν ἑλκόμενος Ἑλικώνιον ἀμφὶ ἄνακτα,
Κούρων ἑλκόντων· γάνυται δέ τε τοῖς Ἐνοσίχθων.

Unde Pausanias Achaicis: ἔστι δὲ καὶ Ὁμήρῳ πεποιημένα ἐς Ἑλίκην, καὶ τὸν Ἑλικώνιον Ποσειδῶνα. Aristarchus tamen volebat, ab Helicone, monte illo Bœotiæ, cognomen Neptuno inditum esse Heliconio. Vetus Scholiastes: Ἑλικώνιον τὸν Ποσειδῶνα, ἀρεσκει ἀπὸ Ἑλικῶνος, ὡς Ἀρίσταρχος δηλοῖ· ὅπου Βοιωτία ἦν ἱερὰ Ποσειδῶνος. Οὐ γὰρ ἀρέσκει ἀπὸ Ἑλίκης, ὡς φασιν· Οἱ δέ τε εἰς Ἑλίκην τε, καὶ Αἰγὰς δῶρ' ἀνάγουσι. Ἑλικώνιον γὰρ οὐκ ἄν, συγχωροῦντος τοῦ μέτρου. Politus.

9. ἐρεύξηται μυκητικῶς) μυκήσηται. Polit.

10. Λέγεται δὲ καὶ ἄλλη Ἑλίκη Θετταλική) Strabo: Ἡσίοδος δὲ καὶ ἄλλης Ἑλίκης μέμνηται Θετταλικῆς. Hesiodus in Scuto Herculis:

Ἄργος τ', ἠδ' Ἑλίκην, Ἄνθειάν τε ποιήεντα.

Polit.

11. ἐξ οὗ ὁ νώροψ) Suidas: Νώροψ ὁ λαμπρός. Οἱ μὲν ἐτυμολογοῦσι παρὰ τὴν στέρησιν τοῦ ὁρᾷν. ἀμαυροῖ γάρ, φασί, τὴν ὄψιν τὰ πάνυ λαμπρά, καὶ στιλπνά. ὡς ὁ νώροψ χαλκός, ὁ μὴ ἐῶν ὁρᾷν εἰς αὐτόν. Melius tamen deducit Etymologus παρὰ τὸ νῦ τὸ στερητικόν, καὶ τὸ ὄψ, πλεονασμῷ τοῦ ρ. Polit.

Non solùm νω, sed & νη, & νε particulæ privativæ sunt. νήπιος, *infans*. νέποδες, *pisces*· quasi absque pedibus. Ut concilientur etyma, forte νώροψ est ἀπὸ τοῦ νω ὁρᾷν ὦπα, idest, *ob* *id quod aspectus, seu oculus non videat*. Salvinus.

12. Κυδιόων δέ, ὁ γαυριῶν) Suidas: Κυδιόων, γαυριῶν. Polit.

Lai, atque Oetylii, subjecti erant, & obedientes Menelao, qui navibus sexaginta imperabat. Quoniam verò id sibi sumpserat Poëta, ut in eum etiam quidpiam laudis impenderet, pariter atque in fratrem ejus Agamemnonem, quicum etiam hunc ipsum consociat, & conjungit, de industriâ commemorat, ut ipse procederet, ᾗσι, hoc est, τῆς ἑαυτοῦ προθυμίαις, *suis ipse studiis, suâque alacritate*, fretus, ac confisus, cum ad pugnam adhortaretur; maxime verò animo ulcisci idem cuperet curasque, & gemitus Helenæ, videlicet ulcisci, ac persequi, quemadmodum antea a Nestore dictum est, furtivam ejus a principio ex raptu profectionem, secutamque postea pœnitentiam. Sæpe enim Poëta ingemiscere eam ob raptum facit, ducique pœnitentiâ, quæ scilicet omne sanat peccatum. Quod autem dicit, προθυμίῃς πεποιθώς, *studiis fretus*, ob metri necessitatem, ancipitem producit litteram penultimæ syllabæ in τῷ προθυμίῃς, *studiis*. Neque verò id fortem Menelaum repræsentat; sed viam munit comparationi, in qua Poëta muscæ eum audaciam habere est dicturus. Ceterùm de Menelai potestate, atque imperio hæc a priscis scriptoribus memorantur. Oebalus, Perieris filius, regnum Lacedæmoniorum tenuit: cujus filii, Tyndareus, seu Tyndares, Icarus, & Arne, legitimo nati hi matrimonio: spurius, Hippothoon, qui, præsidio, atque ope Icari, Tyndarem expulit, filiorumque multitudine permunitus, imperio est potitus. Interea Hercules, post Pyliam pugnam, oraculi monitu, Amyclas sacrificaturus venit. Verùm quum Oeonus, Licymnii filius, ad visendam Lacedæmonem processisset (famulus, sodalisque Herculis erat Oeonus) Hippothoontiis eum filii, ob interfectum canem, occiderunt. Qua de caussâ Hercules, ipsis, eorumque simul patre, cæsis, regnum Tyndari, liberisque ejus tradidit, Castori nimirum, & Polluci: quibus ad bellum nequaquam profectis, imperium tenet Menelaus. Atque id quidem est hujusmodi.

LXV. Quod autem ad ea loca, quæ diximus, attinet, Lacedæmonem, juxta atque in Odysseâ, vocat κοίλην, *cœlen, seu cavam*, eâ ratione, qua Syria etiam dicitur κοίλη, *cœle*. Taygeto namque, & Parthenio montibus cingitur, atque includitur Lacedæmon. Eamdemque, sicuti etiam in Odysseâ, appellat κητώεσσαν, *cetariam*. Tum Messen, columbis abundantem, ut & antea Thisben: Augeas verò, amabiles, propter loci illius, ut videtur, pulchritudinem, atque elegantiam: Helos denique, maritimum oppidum, sicuti & Cerinthum paullò ante maritimam vocaverat. Quòd si hasce ipsas urbes, tamquam in conspectu, singillatim contemplari, & collustrare voluerimus, earum ferè inspectio est hujusmodi. Lacedæmon ita appellata est a Lacedæmone,

 cujus

ἰνας, καὶ Ἀμύκλας, καὶ Ἕλος, καὶ Λάαν, καὶ Οἴτυλον, ὑπὸ τῷ Μενελάῳ ἦσαν, ὃς νεῶν ἦρχεν ἑξήκοντα. Ἑλόμενος δὲ ὁ Ποιητὴς δαπανῆσαί τι ἐπαίνου καὶ εἰς αὐτὸν, καθὰ καὶ εἰς τὸν ἀδελφὸν Ἀγαμέμνονα, ᾧ καὶ συνέταξε τοῦτον, ἐπίτηδες λέγει, ὅτι καὶ αὐτὸς προΐει, ᾗσι, τουτέστι, ταῖς ἑαυτοῦ προθυμίαις πεποιθὼς, ὀτρύνων πόλεμόνδε· μάλιστα δὲ ἵετο θυμῷ τίσασθαι Ἑλένης ὁρμήματά τε, στοναχάς τε, ἤγουν ἐκδικῆσαι, ὡς καὶ προείρηται ὑπὸ Νέστορος, τὴν ἐξ ἀρχῆς ἁρπαγιμαίαν αὐτῆς ὁρμὴν, καὶ τὸ ὕστερον μεταμέλον. Πολλαχοῦ γὰρ ὁ Ποιητὴς στενάζουσαν αὐτὴν ποιεῖ, ἐφ᾽ οἷς ἡρπάγη, καὶ μεταμέλον τιθεμένην, ὃς δὴ ἀκεῖται πᾶν ἁμάρτημα. Τὸ δὲ προθυμίῃς πεποιθὼς, ἐκτείνει μὲν, διὰ μέτρου ἀνάγκην, τὸ ἐν τῇ παραληγούσῃ δίχρονον τοῦ, προθυμίαις. Οὔτε δὲ ἀνδρεῖον παραδείκνυσι τὸν Μενέλαον, καὶ ἀφορμὴν δὲ δίδωσι τῇ παραβολῇ, ἐν ᾗ μυίας θάρσος αὐτὸν ἔχειν ὁ Ποιητὴς ἐρεῖ. Ἱστοροῦσι δὲ οἱ παλαιοὶ περὶ τῆς Μενελάου ἀρχῆς ταῦτα. Οἴβαλος, υἱὸς Περιήρους, ἦρχε Λακεδαιμονίων· οὗ παῖδες, Τυνδάρεως, ἢ Τυνδάρης, [1] καὶ Ἴκαρος, καὶ Ἄρνη, γνήσιοι οὗτοι· νόθος δὲ, Ἱπποθόων, ὃς συμφραξάμενος Ἰκάρῳ, Τυνδάρην ἀπελαύνει, καὶ ἄρχει, πολλοῖς πλήθων υἱοῖς. Ἡρακλῆς δὲ, μετὰ τὴν ἐν τῇ Πύλῳ μάχην, θύσων εἰς Ἀμύκλας ἔρχεται, κατὰ χρησμόν. Οἰωνοῦ δὲ, τοῦ Λικυμνίου, προελθόντος ἐπὶ θέαν Λακεδαίμονος (θεράπων δὲ ἦν ὁ Οἰωνὸς ἑταῖρος τοῦ Ἡρακλέους) ἀναιροῦσιν αὐτὸν οἱ Ἱπποθοωντίδαι, θανάτου κυνὸς ἕνεκα. ἐφ᾽ οἷς Ἡρακλῆς, ἅμα τῷ πατρὶ κατακτείνας αὐτοὺς, τὴν ἀρχὴν τῷ Τυνδάρῃ δίδωσι, καὶ τοῖς παισὶ, Κάστορι δηλαδὴ, καὶ Πολυδεύκει· ὧν μὴ στρατευσάντων, Μενέλαος ἄρχει. καὶ τοῦτο μὲν, τοιοῦτον. *Baf. p. 222.* *Rom. p. 293.*

ξέ. Τῶν δὲ ῥηθέντων τόπων, τὴν μὲν Λακεδαίμονα, κοίλην λέγει, ὡς καὶ ἐν τῇ Ὀδυσσείᾳ, [2] δι᾽ ὃν λόγον καὶ Συρία κοίλη λέγεται. Περιέχεται γὰρ ὑπὸ τοῦ Ταϋγέτου, καὶ τοῦ Παρθενίου ὄρους ἡ Λακεδαίμων. Τὴν δ᾽ αὐτὴν καὶ κητώεσσαν καλεῖ, [3] ὡς καὶ ἐν Ὀδυσσείᾳ, τὴν δὲ Μέσσην πολυτρήρωνα, ὡς καὶ πρὸ τούτων τὴν Θίσβην· τὰς δὲ Αὐγειὰς, ἐρατεινὰς, διὰ τὸ καλὸν τοῦ τόπου, ὡς ἔοικε· τὸ δὲ Ἕλος, ἔφαλον πτολίεθρον, ὡς καὶ τὴν Κήρινθον πρὸ ὀλίγων ἔφαλον εἶπεν. Ἡ δὲ κατὰ μέρος θεωρία τῶν ῥηθεισῶν πόλεων, ὡς ἐν συνόψει, τοιαύτη τίς ἐστιν. [4] Ἡ μὲν Λακεδαίμων, ἀπὸ Λακεδαίμονος ὠνόμασται,

 οὗ

1. καὶ Ἴκαρος) lege, Ἰκάριος. Sic enim Strabo, Pausanias, Apollodorus. Sed Apollodorus nominat etiam Ἰκαρίωνα. *Polit.*

2. δι᾽ ὃν λόγον καὶ Συρία κοίλη λέγεται) Cœlesyria. Cava Syria, idest, maritima. Sic Cœlum, quasi κοῖλον, idest, concavum, Sic Hol--landt. *Cava regio*, Hollandia. *Salvinus.* Dionysius in Periegesi:

Ἣν Κοίλην ὀνόμηναν ἐπώνυμον, οὕνεκ᾽ ἄρ᾽ αὐτὴν
Μέσσην, καὶ χθαμαλὴν ὀρέων δύο πρῶνες ἔχουσιν,
Ἑσπερίου Κασίοιο, καὶ ἠοίου Λιβάνοιο.

Ubi Eustathius: ὅτι καὶ Ὅμηρος τὴν Λακεδαίμονα κοίλην λέγει, διὰ τὸ περιειλῆφθαι πανταχόθεν ὄρεσι. *Polit.*

3. ὡς καὶ ἐν τῇ Ὀδυσσείᾳ) lib. δ᾽ Od. v. 1. *Polit.*

4. Ἡ μὲν Λακεδαίμων ἀπὸ Λακεδαίμονος ὠνόμασται) Ab hoc Lacedæmone, qui Jovis filius vulgi sermone ferebatur, regio potissimùm Lacedæmon est appellata: urbs de nomine uxoris ejus, Sparta. Pausanias Laconicis: συνῴκει δὲ ὁ Λακεδαίμων Σπάρτῃ θυγατρὶ τοῦ Εὐρώτα. τότε δὴ, ὡς ἔσχε τὴν ἀρχὴν, πρῶτον μὲν τῇ χώρᾳ, καὶ τοῖς ἀνθρώποις μετέθετο ἀφ᾽ αὑτοῦ τὰ ὀνόματα· μετὰ δὲ τοῦτο, ᾤκισέ τε, καὶ ὠνόμασεν ἀπὸ τῆς γυναικὸς πόλιν, ἣ Σπάρτη καλεῖται καὶ ἐς ἡμᾶς. *Politus.*

¹ οὗ υἱὸς Ἀμύκλας· ² ἢ διότι συνθέμενοι κλήρῳ διανέμασθαι τὴν χώραν Ἡρακλεῖδαι, ἐποίησαν οὕτω, ³ καὶ ὁ λαχὼν πρῶτος, λαβὼν ταύτην, ἐκάλεσεν ἀπὸ τοῦ πράγματος. ὅθεν Λαβεδαίμων, ⁴ ἢ Λαχεδαίμων, διότι ἀγαθῷ δαίμονι, τουτέστι, τύχῃ, ταύτην ἔλαβεν ὁ λαβὼν, ἢ ἔλαχεν ὁ λαχὼν, καὶ τροπῇ τοῦ β΄, ἢ τοῦ χ΄ εἰς κ΄, Λακεδαίμων. ⁵ Λέγεται δὲ, φασι, Λακεδαίμων, καὶ ἡ χώρα, καὶ ἡ πόλις. ἡ μὲν χώρα, ἐν τῷ, τά οἱ ξεῖνος ⁶ Λακεδαίμονι δῶκε τυχήσας. ἡ δὲ πόλις, ἐν τῷ, Οἱ δ' ⁷ ἷξον κοίλην Λακεδαίμονα πρὸς δώματα Μενελάου. καὶ ὅτε γοῦν τις ἀκούσῃ, ⁸ τὴν Λακεδαίμονα ἑκατόμπολιν εἶναι, τὴν χώραν νοήσει. Σαφέστερον δὲ, καὶ ἀκριβέστερον ὁ Γεωγράφος φησὶν, ὅτι ἡ Λακωνικὴ τὸ παλαιὸν μὲν, ἑκατόμπολις, καὶ ⁹ τὰ ἑκατόμβαια διὰ τοῦτο ἐθύετο ἐκεῖ κατ' ἔτος· νῦν δέ, φησι, ¹⁰ πολίχναι τινές εἰσι τριάκοντα τὸν ἀριθμόν. Ἐκαλεῖτο δὲ καὶ Ἀχαϊκὸν Ἄργος, οὐ μόνον ἡ Πελοπόννησος ὅλη, ἀλλὰ καὶ ἰδίως ἡ Λακωνική, ὡς δηλοῖ τὸ, ¹¹ ἢ Μενέλαος οὐκ Ἄργεος ἦεν Ἀχαιϊκοῦ; ἤγουν, οὐκ ἦν ἐν τῇ Λακωνικῇ; ¹² Εἰ δὲ καὶ ἀτείχιστος κατὰ παλαιὰν ἱστορίαν ᾠκεῖτο ἡ Λακεδαίμων, ¹³ πῶς ἂν πόλις λέγοιτο; κώμη γὰρ μᾶλλον λέγεσθαι ὤφειλεν. ¹⁴ Οἱ δὲ περὶ Σπάρτης τοῦτο φασίν. Ἱστορεῖται δὲ, ὅτι Λακεδαιμόνιοι, λάμβδα ἐπὶ ταῖς ἀσπίσιν αὐτῶν εἰς παράσημον ἔγραφον, ἐκ τοῦ καταρχοντος στοιχείου χαρακτηρίζοντες ἑαυτούς, ¹⁵ ὥσπερ οἱ Μεσ-

σή-

cuius filius Amyclas; aut ex eo, quòd Heraclidæ, quum inter eos de distribuendâ, dispertiendâque sortitò regione convenisset, ita, ut convenerat, fecerunt; & ὁ λαχὼν πρῶτος, is, qui primus sortitus est, hanc λαβὼν, accipiens, ab ipsâ re nuncupavit. Unde Λαβεδαίμων, Labedæmon, seu Λαχεδαίμων, Lachedæmon, propterea quòd bono δαίμονι, Genio, hoc est, fortunâ, hanc ἔλαβεν ὁ λαβὼν, is, qui accepit, acceperit, aut ἔλαχεν ὁ λαχὼν, is, qui est sortitus, sortitus fuerit: versoque τοῦ β΄, vel τοῦ χ΄ in κ΄, Λακεδαίμων, Lacedæmon. Dicitur autem, ut perhibent, Lacedæmon, tum regio, tum urbs ipsa: & regio quidem in illis verbis: τά οἱ ξεῖνος Λακεδαίμονι δῶκε τυχήσας. quæ ei hospes in Lacedæmone dedit obviam factus. urbs verò, ubi Poëta ait: Οἱ δ' ἷξον κοίλην Λακεδαίμονα πρὸς δώματα Μενελάου. Itaque hi venerunt ad cavam Lacedæmonem ad ædes Menelai. Ideoque cum quis Lacedæmonem vocatam audierit ἑκατόμπολιν, centum urbibus præditam, regionem ipsam intelliget. Sed manifestiùs, ac planiùs dicit Geographus, hecatompolin antiquitus Laconicam a centum, quas habuit, urbibus appellatam; & hac de caussâ sacra ibi Hecatombæa quotannis fieri consuevisse. Nunc tamen, inquit, oppidula numero fermè sunt triginta. Quin & Argos Achaicum non totam modò Peloponnesum vocatam fuisse memorat; verùm etiam propriè, ac speciatim Laconicam, ut certo argumento est illud de Menelao: Ἢ οὐκ Ἄργεος ἦεν Ἀχαιϊκοῦ; An non in Argis erat Achaicis? videlicet, non erat in Laconicâ? Quòd si Lacedæmon, quemadmodum priscâ historiâ proditum est, nullis cincta mœnibus ab habitatoribus fuerat, quo umquam pacto urbs ea dici poterat? pagum enim dici magis oporteret. Nonnulli tamen de Spartâ id referunt. Narrant etiam, Lacedæmonios in suis ipsorum clypeis, tamquam insigne, litteram λάμβδα inscripsisse, ut ex primâ hac nominis sui litterâ ipsi semet denotarent: sicuti Messenios,

quip-

1. οὗ υἱὸς Ἀμύκλας) a quo urbs, Amyclæ. Pausanias: Ἀμύκλας δὲ ὁ Λακεδαίμονος, βουλόμενος ὑπολείπεσθαί τι καὶ αὐτὸς ἐς μνήμην, πόλισμα ἔκτισεν ἐν τῇ Λακωνικῇ. Politus.

2. ἢ διότι συνθέμενοι κλήρῳ διανέμασθαι τὴν χώραν Ἡρακλεῖδαι) Ex Stephano: autem locus in Epitome nimis sanè mutilus, & depravatus occurrit huic. & suppleri potest. Ad hanc historiæ partem illustrandam pertinet etiam id, quod ex Ephoro refert Geographus, videlicet τοὺς κατασχόντας τὴν Λακωνικὴν Ἡρακλείδας, Εὐρυσθένη τε καὶ Προκλέα, διελεῖν εἰς ἓξ μέρη, καὶ πολίσαι τὴν χώραν. Politus.

3. καὶ ὁ λαχὼν πρῶτος, λαβὼν ταύτην) Contra scribit Apollodorus, πρώτην λῆξιν fuisse τὸ Ἄργος· δευτέραν, τὴν Λακεδαίμονα. Pausanias etiam in Messeniacis narrat, priorem earum sortem Cresphontis, qui Messeniam elegerit. Sed de primâ illâ Spartæ sortitione non valdè dissentit Polyænus lib. 1. c. 6. Κρεσφόντης, καὶ Τήμενος, καὶ οἱ Ἀριστοδήμου παῖδες, τῆς Πελοποννήσου κρατήσαντες, ἔδοξε τριχῇ νέμειν τὴν χώραν, Σπάρτην, Ἄργος, Μεσσήνην. Κρεσφόντης βουλόμενος τὴν Μεσσήνην ὡς ἀρίστης κρατῆσαι, γνώμην ἀγορεύει· λαχὼν ὁ πρῶτος, καὶ ὁ δεύτερος ἑλέσθω Σπάρτην, ἢ Ἄργος. Μεσσήνη δ' ἔστω τοῦ τρίτου. Politus.

4. ἢ Λαχεδαίμων) Etymologici Magni Auctor: ἡ Λακεδαίμων πόλις, Λαχεδαίμων τίς οὖσα. ἐν αὐτῇ γὰρ οἱ θεοὶ πρῶτοι ἔλαχον, καὶ ἐκληρώσαντο τὰς πόλεις. Polit.

5. Λέγεται δέ, φασι, Λακεδαίμων, καὶ ἡ χώρα, καὶ ἡ πόλις) quod notatum Straboni. Urbis nomen erat, Sparta; regionis, Lacedæmon. Deinde regionis nomen fuit cum urbe communicatum. Pausanias Laconicis: ἡ πόλις, Σπάρτη μὲν ὀνομασθεῖσα ἐξ ἀρχῆς, προσλαβοῦσα δὲ ἀνὰ χρόνον καὶ Λακεδαίμων ἡ αὐτὴ καλεῖσθαι. τέως δὲ τὸ ὄνομα τοῦτο ἦν τῇ γῇ. Polit.

6. Λακεδαίμονι) νῦν, ἐν τῇ χώρᾳ, ut ait vetus Scholiasta. Polit.

7. ἷξον) apud Strabonem ἷξαν. Versus sunt Homeri initio lib. δ Od.

Οἱ δ' ἷξον κοίλην Λακεδαίμονα κητώεσσαν·
Πρὸς δ' ἄρα δώματ' ἔλων Μενελάου κυδαλίμοιο.

Ubi corrigenda vetera Scholia: ποτὲ μὲν τὴν πόλιν καλεῖ Λακεδαίμονα· ποτὲ δὲ τὴν χώραν Λακεδαίμονα, τὴν Σπάρτην. Legendum, transpositis vocibus: ποτὲ μὲν τὴν πόλιν καλεῖ Λακεδαίμονα, τὴν Σπάρτην· ποτὲ δὲ τὴν χώραν, Λακεδαίμονα. Sparta enim, ut diximus, urbs, non regio. Politus.

8. τὴν Λακεδαίμονα ἑκατόμπολιν εἶναι) videlicet τὴν Λακωνικήν. Περὶ δὲ τῶν ἐν Λακεδαίμονι πόλεων scripsisse fertur Polemon cognomento Helladicus. Politus.

9. τὰ ἑκατόμβαια διὰ τοῦτο ἐθύετο) ἐπὶ σωτηρίᾳ δὲ τῶν πόλεων. Polit.

10. πολίχναι τινές εἰσι τριάκοντα) πλὴν τῆς Σπάρτης, ut ait Geographus. Polit.

11. ἢ Μενέλαος οὐκ Ἄργεος ἦεν Ἀχαιϊκοῦ) Poëta: Ποῦ Μενέλαος ἔην; Deinde paullò post: Ἢ οὐκ Ἄργεος ἦεν Ἀχαιϊκοῦ; Polit.

12. Εἰ δὲ καὶ ἀτείχιστος κατὰ παλαιὰν ἱστορίαν ᾠκεῖτο ἡ Λακεδαίμων) Pectora Lacedæmoniorum dicebantur esse mœnium loco. Salvianus.

Tzetzes Hist. Chil. 9. c. 276.

Πάλαι μὲν Σπαρτιᾶται τί, καὶ γῆν τὴν Λακώνων,
Καθεῖρξαν λογιζόμενοι σοφῷ τῇ διανοίᾳ,
Ὡς ἄνδρες φύλακες τειχῶν, οὐ δὲ ἀνδρῶν τὰ τείχη,
Τοῖς ὅπλοις, καὶ τοῖς σώμασι, τῇ μάχῃ ἐνεργοῦντες.

Politus.

13. πῶς ἂν πόλις λέγοιτο;) tamen vel sine muris Spartam, urbem vocabant. Xenophon De Agesilao rege: αὐτῶν δὲ Σπαρτιατῶν οἱ μὲν ἀπολωλότων ἐν τῇ ἐν Λεύκτροις μάχῃ, ... ὅμως διεφύλαξε τὴν πόλιν, καὶ ταῦτα ἀτείχιστον οὖσαν. Justinus lib. 14. c. 5. Profectus in Græciam (Cassander) multis civitatibus bellum infert: quarum excidio, veluti vicino incendio, territi Spartani, urbem, quam semper armis, non muris defenderant, tum contra responsa fatorum, & veterem majorum gloriam, armis diffisi, murorum præsidio includunt. Politus.

14. Οἱ δὲ περὶ Σπάρτης τοῦτο φασίν) Historia hæc de Spartâ quondam ἀτειχίστῳ certa adeò est, atque explorata, ut fidem ei derogare, hominis parùm sani, & considerati esse videatur. Livius lib. 34. c. 38. Fuerat quondam sine muro Sparta. Tyranni nuper locis patentibus, planisque objecerunt murum: altiora loca, & difficiliora aditu, stationibus armatorum pro munimento objectis tutabantur. Polit.

15. ὥσπερ οἱ Μεσσήνιοι τὸ μ΄) Sic & Sicyonii τὸ σ΄. Xenophon Hist. Græc. lib. 4. οἱ δὲ Ἀργεῖοι, ἔχοντες τὰ σίγματα ἐπὶ τῶν ἀσπίδων, ὡς Σικυωνίους, οὐδὲν ἐφοβοῦντο. ἔνθα δὴ λέγεται εἰπεῖν ὁ Πασίμαχος, ναὶ τὼ Σιώ, Ἀργεῖοι, ψεύσει ὑμᾶς τὰ σίγματα ταῦτα. Hujuscemodi clypeorum insignia. alia apud alios, in

usu

quippe eorum finitimos, atque hostes, litteram μ'. Eupolis: *Expavi namque, splendentia conspicatus τὰ λάμβδα.* videlicet clypeos Laconicos.

LXVI. Mirantur autem veteres scriptores, quid sit, quare Poëta de Lacedæmone nihil prorsus admirabile, seu præclarum protulit; &, præter alia, id etiam caussæ afferunt, quòd Lycurgi nondum legibus atque institutis informati, eruditique Lacones fuerant, ita ut quidquam ipsi admodum memorabile haberent. Sed & alia est Lacedæmon in Cypro. Gentile nomen, Lacedæmonius, & per syncopen, Lacon: similiter atque ex *Cydoniatæ*, contractum est per syncopen nomen, *Cydones*, in Odyssea. Quamquam peritioribus, accuratioribusque Grammaticis id minimè omninm sit probatum. Verùm alii diminutivum nomen esse dicunt τὸ Λάκων, *Lacon*: cujus femininum Λάκαινα, *Lacena*, possessivum Λακωνικὴ, *Laconica*. Est autem & clavis Laconica, novæ formæ: nec non Laconice, genus quoddam calceamenti, genusque etiam quoddam saltationis: & flagella Laconica, & ferrum Laconicum. Namque ex vario temperandi in aciem ferri genere, aliud esse perhibent Chalybdicum, aliud Sinopicum, aliud Lydium, aliud Laconicum. Et Sinopicum quidem, atque Chalybdicum usui esse ad fabrilia; Laconicum verò ad limas, terebrasque ferreas, ad imprimendas notas, lapidesque incidendos. Lydium denique, ipsum quoque ad limas, ad sicas, ad novaculas, ad scalpra. Ita Daimachus in Poliorceticis Commentariis, ut Gentilium Nominum scriptor testatur. Ceterùm τὸ κητώεσσα, *cetaria*, significat magnam, a ceto, quæ bellua est aquatilium omnium maxima. Verumtamen alio etiam modo apud veteres scribitur καιετάεσσα. videlicet, ut explicant, calaminthâ abundans. Magnâ enim illiusce plantæ copia apud Spartam. Alii verò ita dici putant, quòd terræ motibus obnoxia sit Laconica. Καιετοὶ namque fissuræ sunt, & rupturæ terræ ex terræ motibus. Unde Καιέτας, *Caetas*, carcer apud Lacedæmonios, caverna quædam, ac spelunca. Quamquam alii cavernas istas κώους appellent. Unde Homericum illud: φηρσὶν ὀρεσκῴοις. *Feris montanos specus habitantibus*. Qua de voce redibit paullò post sermo, cum de in-

σήνιοι πλησιόχωροι ὄντες αὐτοῖς, καὶ πολέμιοι, τὸ μ'. Εὔπολις· ἐξεπλάγην γὰρ, ἰδὼν ςίλβοντα τὰ λάμβδα. [1] ἤγουν τὰς Λακωνικὰς ἀσπίδας.

ξς'. Θαυμάζουσι δὲ οἱ παλαιοὶ, ὅπως οὐδέν τι θαυμαςὸν περὶ Λακεδαίμονος εἶπεν ὁ Ποιητής· καὶ λέγουσι πρὸς ἄλλοις καὶ τοῦτο, ὅτι οὔπω ἦσαν ὑπὸ Λυκούργου πεπαιδευμένοι οἱ Λάκωνες, ὡς ἔχειν τι πολλοῦ λόγου ἄξιον. [2] Ἔςι δὲ καὶ Κυπρία Λακεδαίμων. Ἐθνικὸν Λακεδαιμόνιος, καὶ συγκοπῇ, Λάκων, ὡς καὶ τοῦ Κυδωνιάται συγκέκοπται τὸ, [3] Κύδωνες ἐν τῇ Ὀδυσσείᾳ. Τοῦτο δὲ τοῖς ἀκριβεςέροις οὐκ εὐηρέςηται. Τινὲς δὲ ὑποκοριςικὸν εἶπον τὸ, Λάκων· οὗ θηλυκὸν Λάκαινα, κτητικὸν Λακωνική. Ἔςι δὲ καὶ [4] κλεὶς Λακωνικὴ, καινοτέρα τις· [5] καὶ εἶδος δὲ ὑποδήματος, [6] καὶ ὀρχήσεως εἶδος· [7] καὶ μάςιγες Λακωνικαὶ, καὶ σιδήριον Λακωνικόν. Τῶν γὰρ ςομωμάτων φασὶ, [8] τὸ μὲν, Χαλυβδικὸν, [9] τὸ δὲ, Σινωπικὸν, τὸ δὲ, Λύδιον, τὸ δὲ, Λακωνικόν. Καὶ Σινωπικὸν μὲν, καὶ Χαλυβδικὸν, χρήσιμον εἰς τὰ τεκτονικά· Λακωνικὸν δὲ, εἰς ῥίνας, καὶ σιδηροτρύπανα, καὶ χαρακτῆρας, καὶ λιθουργικά. Τὸ δὲ Λύδιον, εἰς ῥίνας καὶ αὐτὸ, καὶ μαχαίρας, καὶ ξυρία, καὶ ξυςῆρας. Οὕτω Δάϊμαχος ἐν Πολιορκητικοῖς ὑπομνήμασι, κατὰ τὸν τὰ Ἐθνικὰ γράψαντα. Τὸ δὲ [10] κητώεσσα, δηλοῖ μὲν τὴν μεγάλην, παρὰ τὸ κῆτος τὸ μεῖζον τῶν ἐνύγρων. γράφεται δὲ καὶ ἄλλως παρὰ τοῖς παλαιοῖς, [11] καιετάεσσα. ἤγουν καλαμινθώδης, φασί. Πολὺ δὲ ἐν Σπάρτῃ τὸ τοιοῦτον φυτόν. Οἱ δὲ, [12] ὅτι εὔσειςος ἡ Λακωνική. Καιετοὶ γὰρ, αἱ ἀπὸ τῶν σεισμῶν ῥωχμοί. [13] ὅθεν Καιέτας, δεσμωτήριον παρὰ Λακεδαιμονίοις, σπήλαιόν τι. Τινὲς δὲ, κώους τὰ τοιαῦτα κοιλώματα φασίν· ἀφ' οὗ φηρσὶν ὀρεσκῴοις φησὶν Ὅμηρος. Τῆς δὲ τοιαύτης λέξεως μνήμη τις ἔςαι καὶ μετ' ὀλίγα ἐν τοῖς περὶ

Rom. p. 294.

ζ

usu olim ad discernendos suos ab hostibus. Unde Corœbus ille Virgilianus:

Mutemus clypeos, Danaûmque insignia nobis
Aptemus.

& paullò post in Virgilio, *clypei insigne decori*. ubi tamen vulgò legunt cum Servio, *insigne decorum*. Politus.

1. ἤγουν τὰς κακωνικὰς ἀσπίδας) lego τὰς Λακωνικάς. *Laconicos clypeos*. quippe qui primâ ejus gentis litterâ notati erant. *Salvinus*.

Emendationem Salvini confirmo ex Pausaniâ in Messenicis: οἱ δὲ Μεσσηνίων λογάδες χίλιοι ἐφοίτησαν ἀφικόμενοι πρὸς τὴν Ἦλιν, σημεῖα ἐπὶ τῶν ἀσπίδων Λακωνικὰ ἔχοντες. Politus.

2. Ἔςι δὲ καὶ Κυπρία Λακεδαίμων) urbs in Cypro μεσόγειος, auctore Stephano *Politus*.

3. Κύδωνες ἐν τῇ Ὀδυσσείᾳ) Vetus Scholiasta ad lib. γ' Odyss. Κύδωνες, ἔθνος Κρήτης, καὶ Κυδωνία πόλις Κρήτης, ποταμὸν ἔχουσα Ἰάρδανον. Polit.

4. κλεὶς Λακωνικὴ, καινοτέρα τις) Vide ὄχανα γομφίοις. Polit.

5. καὶ εἶδος δὲ ὑποδήματος) quod calcei genus, simpliciter Λακωνικά. Stephanus: καὶ Λακωνικὰ τὸ θηλυκὸν, εἶδος ὑποδήματος. Suidas: Λακωνικαὶ, ἀνδρεῖα ὑποδήματα. Pollux: αἱ δὲ Λακωνικαὶ, τὸ μὲν χρῶμα ἐρυθραί. τοὔνομα δὲ δηλοῖ τὸ ἔθνος τῶν εὑρόντων. Polit.

6. καὶ ὀρχήσεως εἶδος) Stephanus: ἔςι καὶ ὄρχησις Λακωνική. De saltationibus quibusdam Laconicis vide Pollucem lib. 4. c. 14. *Politus*.

7. καὶ μάςιγες Λακωνικαὶ) Pueri a Laconibus flagellabantur ad exercendam tolerantiam. Erant etiam Scytalæ Laconicæ, de quibus Gellius, & alii. *Salvinus*.

καὶ μάςιγες Λακωνικαὶ) Festum erat apud Lacedæmonios, Διαμαςίγωσις. Politus.

8. τὸ μὲν, Χαλυβδικὸν) Populi Chalybes id nominis chalybi dedere. Catull. *Chalybon omne genus pereat*. Forte Callimachus dixerat: Χαλύβων ὡς ἀπόλοιτο γένος. Salvinus.

Jam pridem Muretus conjecerat ad Catullum, Callimachum fortasse dixisse: Ζεῦ πάτερ, ὡς Χαλύβων πᾶν ἀπόλοιτο γένος. Polit.

9. τὸ δὲ, Σινωπικὸν) l. Σινωπικόν. Polit.

10. κητώεσσα) Hesychius: Κητώεσσα, μεγάλη, κοίλη, μεγάλη, ἔνδρος, καλαμινθώδης. οἱ δὲ, ὅτι ἐπὶ ἡ θάλασσα συνεχῶς αὐτὴν ἐπιβάλλει. Polit.

11. καιετάεσσα. ἤγουν καλαμινθώδης) Hesychius: καιέτα, καλαμίνθη, βοτανή. Polit.

Calamintha menta sylvestris: Laserpitiferæ Cyrenæ a Catullo dictæ ob laseris frequentiam, cujus imago in nummis Cyrenensium. *Salvinus*.

12. ὅτι εὔσειςος ἡ Λακωνική) Unde illa imprecatio Poetæ Comici in Lacedæmonios:

Κινήσας ὁ Ποσειδῶν, ὡ 'πὶ Ταινάρῳ θεὸς,
Σείσας ἅπασιν ἐμβάλοι τὰς οἰκίας.

Polit.

13. ὅθεν Καιέτας) qui & Καιάδας, &, ut passim scribunt, Κεάδας. Sic Καιάδας vulgò nunc legitur in Strabone. Scholiasta Thucydidis: τόπος ὁ Καιάδας ὀρωρυγμένος ἐν Λακεδαίμονι, ὅπου τοὺς κακούργους ἐνέβαλλον. *Cavernam lautumiarum* vocat Plinius, in quam olim a Lacedæmoniis conjectus Aristomenes Messenius. Καίατα sunt Hesychio ὀρύγματα, ὃ τὰ ὑπὸ σεισμῶν καταῤῥαγέντα χωρία. Frustra vir doctus pro ὀρύγματα suspicabatur ῥήγματα. Politus.

τ̃ νήσυ Κῶ. Ζήτει δὲ περὶ τέτυ κ̀ τὰ εἰς τὴν Ὀδύσσειαν, ὐκ ἀνάξια ἐντυχίας ὄντα. Ζητητέον δὲ, μήποτε ἡ Λακεδαίμων κητώεσσα λέγηται κ̀ [1] διὰ τὸ τὴν ζωσῦσαν ἐκεῖ θάλασσαν, κητοτρόφον εἶναι, κ̀ ὕτω θηριώδη. καθ' ὃ κ̀ [2] Ἡρόδοτ@ θηριωδεστάτην φησὶ θάλασσαν, τὴν περὶ τ̃ Ἄθω. Εἰκὸς δὲ, τοιαύτην ἔννοιαν ὑπεῖναι τῇ κητώεσσῃ, κ̀ διὰ Φώκαιαν, ἥτις διὰ κῆτος διὰ φώκας ὠνόμασαι. Φώκαιαν δὲ φαμὲν, τὴν Ἀσιανὴν, ἥτις λέγεται εἶναι Ἰωνίας μὲν ἀρχὴ, Αἰολίδος δὲ πέρας.

ξζ'. [3] Τὴν δὲ Φάρην ὁ τὰ Ἐθνικὰ γράψας, διὰ τῦ ι εἰδέναι φαίνεται, ὡς ἀπὸ τ̃ στοιχειακῆς ἀκολυθίας. Τὰ δὲ πλείω τῶν ἀντιγράφων, διὰ τῦ η γράφυσι. κ̀ ἔχει τῦτο λόγον ἐκ τῦ ἐθνικῦ. Ὡς γὰρ Σπάρτη Σπαρτιάτης, ὕτω Φάρη Φαριάτης. Τὴν δὲ Σπάρτην, οἱ μὲν βασίλειον φασὶ, λέγοντες κ̀, ὅτι [4] τῶν κατὰ Πελοπόννησον πόλεις ἐνδοξόταται, Ἄργος τε, Σπάρτη τε. Τινὲς δὲ, ὅτι Λακεδαίμων μὲν ἡ χώρα, Σπάρτη δὲ ἡ πόλις, [5] εἰς ταυτὸ ἄγοντες ὕτοι τὴν Λακεδαίμονα πόλιν, κ̀ τὴν Σπάρτην. [6] Οἱ δέ τινες κ̀ αὐτῆς τ̃ μιᾶς πόλεως, τὸ μέν τι, Λακεδαίμονα, τὸ δὲ, Σπάρτην καλῦσιν. Ἡρόδοτ@ δὲ λέγει, [7] ὅτι ἐν Λακεδαίμονι, Σπάρτη πόλις ἀνδρῶν ὀκτακισχιλίων μάλιστα. Ἕτεροι δέ φασιν, ὅτι Λακεδαίμων, πόλις ἐνδοξοτάτη τῶν ἐν Πελοποννήσῳ, [8] ἡ Σπάρτη πρότερον [9] ἀπὸ Σπάρτυ υἱῦ Ἀμύκλαντος, [10] ἢ διότι Λέλεγες οἱ πρῶτοι συνοικήσαντες τὴν πόλιν, διεσπαρμένοι τὸ πρὶν, εἶτα ἐκεῖ συνῆλθον, κ̀ ᾤκησαν εἰς ταυτό. Οἱ δέ τινες, [11] χωρίον φασὶ τὴν Σπάρτην Λακωνικὸν, κληθὲν ἀπὸ τῶν μετὰ Κάδμυ Σπαρτῶν.

insulâ Co agemus. Hac antem de re quære etiam, quæ scribimus in Odysseam, lectu sanè minimè indigna. Quærendum porrò est, num fortè dicatur Lacedæmon κητώεσσα, cetaria, propterea quòd ambiens loca illa mare cetos nutrit, itaque est belluosum. quæ item ratione mare, quod Atho monti adjacet, Herodotus vocat belluosissimum. Verisimile autem est, ejusmodi sensum inesse in voce hac κητώεσσα, cetaria, vel propter Phocæam, quæ ita appellata est, propter phocas, seu vitulos marinos, de genere cetorum. Phocæam autem dicimus urbem Asiæ, quæ initium fertur esse Joniæ, terminusque Æolidis.

LXVII. Ad hæc, τὴν Φάρην, Pharen, Gentilium Nominum scriptor, ut ex serie ipsâ litterarum sese ordinatim consequentium apparet, agnovisse videtur cum ι. Verumtamen plura exemplaria scribunt cum η. Idque ratione nititur, ex nomine ipso gentili. Sicuti enim ex Σπάρτη, Sparta, dicitur Σπαρτιάτης, Spartiates, sic ex Φάρη, Phare, Φαριάτης, Phariates. Spartam autem nonnulli regiam urbem dicunt: qui etiam scribunt, omnium, quæ in Peloponneso sunt, urbium celebratissimas, maximèque illustres, Argos haberi, & Spartam. Alii Lacedæmonem, regionem esse; Spartam, urbem: itaque hi Lacedæmonem urbem eamdem, ac Spartam faciunt. Alii ipsius unius urbis partem unam, Lacedæmonem; alteram, Spartam vocant. Herodotus in Lacedæmone Spartam esse urbem tradit octo millium plurimùm virorum. Alii Lacedæmonem dicunt urbem Peloponnesiacarum omnium clarissimam, quæ Sparta priùs appellata est a Sparto, Amyclantis filio, vel propterea quòd Leleges, qui primi in urbe hac pariter habitarunt, cum priùs διεσπαρμένοι, dispersi, fuissent, deinde illuc convenerunt, ibique simul domicilium constituerunt. Nonnulli denique Spartam Laconici agri locum dicunt, sic appellatum a Spartis, qui simul erant cum Cadmo: qui in La-

1. διὰ τὸ τ̃ ζωσῦσαν ἐκεῖ θάλασσαν, κητοτρόφον εἶναι) Hesychius, ut paullò ante vidimus: οἱ δὲ, ὅτι ὑπὸ ἡ θάλασσα συνεχῶς κήτη ἐκβάλλει. Polit.

2. Ἡρόδοτ@ θηριωδεστάτην φησὶ θάλασσαν, τὴν περὶ τ̃ Ἄθω) Herodotus Ἄθων, lib. 6. num. 44. θηριωδεστάτης ἐούσης τ̃ θαλάσσης ταύτης τ̃ περὶ τ̃ Ἄθων. Polit.

3. Τὴν δὲ Φάρην ὁ τὰ Ἐθνικὰ γράψας, διὰ τ̃ ι εἰδέναι φαίνεται) Non Stephanus modò in Gentilibus Nominibus; sed & Strabo, & Pausanias. Strabonis hæc verba: κατοικίσασα δὲ τὸ Ταινάρῳ ὁ Σπάρτη ἐν μεσογαίᾳ, κ̀ Ἀμύκλαι, ὅ τὸ τῦ Ἀπόλλωνος ἱερὸν, κ̀ ἡ Φᾶρις. Pausanias in Laconicis: ἐπὶ τύτῳ (Τηλέκλῳ) πόλεις Λακεδαιμόνιοι τῶν περιοικίδων πολέμῳ κρατήσαντες, ἐξεῖλον Ἀμύκλας, κ̀ Φᾶριν, κ̀ Γεράνθρας ἐχόντων ἔτι Ἀχαιῶν. Et rursus: Φᾶρις πόλις ἐν τῇ Λακωνικῇ τοτε φασι. Una autem, eademque urbs est, quæ antiquitùs, & Homericis temporibus Φᾶρις, postea Φάρα, seu Φαραὶ, est vocata, & attributa aliquando est Messeniæ. Perperam alii ex urbe unâ duas fecerunt. Pausanias in Messenicis: ὄλβιο (Ἀργεμμένος) ἐπὶ πόλιν τ̃ Λακωνικῆς τὸ μὲν ἀρχαῖον ὄνομα ὡς ἐν Ὁμήρῳ καταλέγῃ Φᾶρις, ὑπὸ δὲ τῶν Σπαρτιατῶν, κ̀ περιοίκων ὀνομασθεῖσαν Φαραί. A duplici illâ urbis appellatione duplex nomen gentile. A Φᾶρις dicuntur Φαριᾶται. Vitiosè nunc, ut puto, editum apud Pausaniam in Laconicis, Φαριᾶται. Stephanus: Φᾶρις, πόλις τ̃ Λακωνικῆς. Οἱ πολῖται, Φαριᾶται, ὡς Παυσανίας. A Φάρη dicti sunt Φαριᾶται. sicuti a Σπάρτη Σπαρτιᾶται. quod hic probat Eustathius. Quare Φαριάτας lego in loco hoc Strabonis: καλῦνται δὲ οἱ μὲν ἐκ ταύτης τ̃ Φάρης, Φαριεῖς· οἱ δ' ἐκ τ̃ Μεσσηνιακῆς, Φαραιεῖς. Ubi vulgo Φαριεῖς. Alii ex Stephano ibi emungunt, Φαραιεῖς. Atque id etiam rectè. Nam & tertium est nomen Gentile, ex Φαραὶ Φαραῖοι, ut ex Θῆβαι Θηβαῖοι. Stephanus: τὸ ἐθνικὸν τ̃ Μεσσηνίας, Φαραῖος, ὡς Θῆβαι Θηβαῖος, κ̀ Σεαὶ Σεαῖος. Quamquam autem, Eustathio teste, plura exemplaria Homerica legunt Φάρην cum η, & hanc lectionem repræsentat editio etiam Florentina, tamen mihi potior est Pausaniæ auctoritas, qui hanc ipsam urbem ab Homero vocatam Φᾶρις affirmat, quam Spartani, populique alii finitimi nuncupant Φαραί. Malè Joachimus Kuhnius pro Φᾶρις reponendum in Pausaniâ existimat Φάρην. Quin & Papinium Statium legisse in Homero Φᾶρις, constat ex illo ejus versu Thebaid. l. 4.

Quos Pharis, volucrumque parens Cytheria Messe.

Unde non dubito de vetustissimâ hac lectione Homeri: tametsi plerique posterioribus temporibus prætulerint Φάρην. Politus.

4. τ̃ κατὰ Πελοπόννησον πόλεις ἐνδοξόταται, Ἄργος τε, Σπάρτη τε) l. ἐνδοξόταται. Strabo: Τῶν δὲ κατὰ Πελοπόννησον πόλεων ἐνδοξόταται γεγόνασι, κ̀ μέχρι νῦν εἰσὶν Ἄργος τε, Σπάρτη τε. Stephanus: Λακεδαίμων, πόλις ἐνδοξοτάτη τῶν ἐν Πελοποννήσῳ. Politus.

5. εἰς ταυτὸ ἄγοντες ὕτοι τ̃ Λακεδαίμονα πόλιν, κ̀ τ̃ Σπάρτην) Hesychius: Λακεδαίμων ἡ Σπάρτη. κ̀ ποτὲ μὲν ἡ Πελοπόννησ@. ἡ χώρα πᾶσα· ποτὲ δὲ, πόλις ὁμώνυμ@ τῇ χώρᾳ. Politus.

6. Οἱ δέ τινες κ̀ αὐτῆς τ̃ς μιᾶς πόλεως, τὸ μέν τι, Λακεδαίμονα) Vetus Scholiasta Homeri, τὸ μέν τι Λακεδαίμονα. Polit.

7. ὅτι ἐν Λακεδαίμονι) Vulgata Herodoti lectio, ἐν τῇ Λακεδαίμονι. Rectè Jacobus Gronovius, post Thomæ Galæi scholia, ex Codice Mediceo, & Eustathio restituit, ἐν τῇ Λακεδαίμονι. Locus est Herodoti in Polymniâ n. 234. Politus.

8. ἡ Σπάρτη πρότερον) l. ἡ Σπάρτη. Et sic Stephanus. Polit.

9. ἀπὸ Σπάρτυ υἱῦ Ἀμύκλαντος) Stephani libri editi, ἀπὸ Σπαρτῦ, Eusebius autem in Chron. Can. ædificatam scribit Spartam ἀπὸ τ̃ Σπάρτυ, παιδὸς Φορωνέως. Alii Spartam urbem nuncupatam volunt a Spartâ, Eurotæ filiâ, Lacedæmonis uxore, ut Pausanias, & Scholiasta Euripidis. Polit.

10. ἢ διότι Λέλεγες) Leleges primùm vocati Lacedæmonii a Lelege, primo eorum rege. Scholiasta Euripidis ad Orestem: Λακεδαίμονος πρῶτ@ ἦρξε Λέλεξ, ἀφ' ὃ κ̀ Λέλεγες ὠνομάζοντο. Et Laconici, primùm Lelegia. Pausanias in Messenicis: ἀποθανόντ@ Λέλεγ@, ὃς ἐβασίλευσεν ἐν τῇ νῦν Λακωνικῇ, τότε δὲ ἀπ' ἐκείνυ Λελεγίᾳ καλυμένῃ. Politus.

11. χωρίον φασὶ τ̃ Σπάρτην Λακωνικόν) Ex Stephano. Polit.

Laconicam profecti, nomen a semetipsis Spartæ indiderunt. Fortissimi porrò viri priscis aliquando temporibus fuerunt Spartani. Sed & mons est, ut perhibent, Spartum, & Sparte pagus ad Pontum Euxinum. In Spartam autem Laconicam lusit Comicus, quippe quæ eodem nomine vocaretur, atque τὰ σπάρτα, hoc est, funes ex sparto, quod est genus quoddam fruticis. Etsi verò aliqui, ut dictum est, Lacedæmonem, & Spartam, unam & eamdem secerunt; tamen vide, ut Poëta hoc loci hanc, & illam per sese, & separatim efferat. Quod autem diximus supra, Spartam regiam urbem fuisse, patet id ex Geographo, ubi Heraclidas tradit, Laconicâ sex in partes divisâ, partem unam, videlicet Amyclas, eximiam selectamque Philonomo dedisse, qui Laconicam ipsis prodiderat; Spartam verò eosdem sibi pro regiâ constituisse. Idemque auctor est, infra Taygetum jacere in mediterraneis Spartam, & Amyclas, ubi Templum Apollinis. Præterea Ælius Dionysius sic ait: Lacedæmnnem, ae Spartam ita distinguunt, ae discriminant nonnulli, ut Lacedæmnnem, universam vocent Laconum regionem; Spartam, unam tantummodò urbem: quam ipsam tamen Attici dicunt etiam Lacedæmonem. Verùm Cratinus Spartæ etiam nomine, & nnn tantummodò Lacedæmonis, regionem intelligit.

LXVIII. Μέσση, *Messe*, prn Μεσσήνη, *Messene*. Namque alioquin nusquam locorum Messen monstrari affirmant. Atque hæc etiam in historiis celebratur, in quibus urbs Siciliæ Messene, hujus colnnia, memnratur. Scribitur autem & hæc, & illa, cum gemino σσ. Quamquam & alia traditur Mesena, quæ cum simplici σ scribatur. Apocopen igitur, seu ampntatinnem ultimæ syllabæ, habet Μέσση, *Messe*, Hnmerica ex Μεσσήνη, *Messene*. Et quamvis nova hæc, atque insolens figura videatur, tamen Geographus alia in

τῶν, [1] οἱ ἐκπεσόντες εἰς τὴν Λακωνικὴν, ἀφ' ἑαυτῶν τὴν Σπάρτην ὠνόμασαν. Ἀνδρειότατοι δὲ πάλαι ποτὲ καὶ οἱ Σπαρτιᾶται. [2] Ἔστι δέ, φασι, καὶ Σπάρτον ὄρος, καὶ Σπάρτη κώμη περὶ Εὔξεινον. [3] Ὁ δὲ Κωμικὸς ἔπαιξεν ἐς τὴν Λακωνικὴν Σπάρτην, ὡς ὁμωνυμοῦσαν [4] τοῖς σπάρτοις, ὅπερ ἐστὶ σχοινία ἀπὸ τοῦ τῶν σπάρτων φυτοῦ. *Bas. p. 223.* Ὅρα δέ, ὅτι, εἰ καὶ εἰς ταυτόν τινες ἤγαγον, ὡς ἐρρέθη, τὴν Λακεδαίμονα, καὶ τὴν Σπάρτην, ἀλλ' ὁ Ποιητὴς ἐνταῦθα, ἰδίᾳ μὲν ταύτην, ἰδίᾳ δὲ ἐκείνην ἐκφωνεῖ. Ὅτι δὲ βασίλειον ἡ Σπάρτη, ὡς ἀνωτέρω ἐρρέθη, δηλοῖ καὶ ὁ Γεωγράφος, εἰπὼν, ὅτι διελόντες [5] Ἡρακλεῖδαι τὴν Λακωνικὴν εἰς ἕξ, μίαν μερίδα τὰς Ἀμύκλας ἐξαίρετον [6] ἔδωκαν Φιλονόμῳ τῷ προδόντι αὐτοῖς τὴν Λακωνικήν· τὴν δὲ Σπάρτην, βασίλειον ἀπέφηναν σφίσιν αὐτοῖς. Λέγει δὲ καὶ, ὅτι ὑποπέπτωκε τῷ Ταϋγέτῳ Σπάρτη ἐν μεσογαίᾳ, [7] καὶ Ἀμύκλαι τὸ τοῦ Ἀπόλλωνος ἱερόν. Αἴλιος δὲ Διονύσιός φησιν οὕτω· Λακεδαίμονα, καὶ Σπάρτην, διορίζουσί τινες, Λακεδαίμονα μέν, πᾶσαν καλοῦντες τὴν Λάκαιναν· Σπάρτην δέ, τὴν μίαν πόλιν. Ἀττικοὶ δὲ αὐτὴν, καὶ Λακεδαίμονα. Κρατῖνος δὲ καὶ τὴν χώραν Σπάρτην οἶδεν, οὐ μόνον Λακεδαίμονα.

ξη΄. Μέσση δέ, ἀντὶ τοῦ Μεσσήνη. [8] Ἄλλως γάρ, φησι, Μέσση οὐδαμοῦ δείκνυται. Περιᾴδεται δὲ καὶ αὕτη ἐν ταῖς ἱστορίαις, ἐν αἷς φέρεται καὶ, ὅτι [9] ἡ Σικελικὴ Μεσσήνη, ταύτης ἄποικος. [10] Γράφεται δὲ καὶ αὕτη, καὶ ἐκείνη ἐν δυσὶ σσ. [11] Παραδίδοται δέ τις καὶ ἑτέρα Μεσήνη δι' *Rom. p. 295.* ἑνὸς σ γραφομένη. Ἀποκοπὴν οὖν ἡ Ὁμηρικὴ ἔχει Μέσση, ἀπὸ τοῦ Μεσσήνη. Καὶ δοκεῖ μὲν τὸ πάθος καινόν· ὁ δὲ Γεωγράφος ἐκτίθεται καινότε-

1. οἱ ἐκπεσόντες εἰς τὴν Λακωνικὴν) Salmasius ad Stephanum legebat, εἰσπεσόντες. Polit.

2. Ἔστι δέ, φασι, καὶ Σπάρτον ὄρος, καὶ Σπάρτη κώμη περὶ Εὔξεινον) Stephanus, πλησίον τοῦ Εὐξείνου Πόντου. Polit.

3. Ὁ δὲ Κωμικὸς ἔπαιξεν εἰς τὴν Λακωνικὴν Σπάρτην) Jocus Comici in urbem Spartam hic est in Avibus:

Σπάρτην γὰρ ἂν θείμην ἐγὼ τῇ 'μῇ πόλει;
Οὐδ' ἂν χαμεύνῃ, πάνυ γε κειρίαν ἔχων.

Posteriorem hunc versum ita explicabat vetus Scholiastes: Οὐδ' ἂν τὴν χαμεύνην ὀνομάσαιμι Σπάρτην, ἔχω κειρίας ἔχοιμι, ἵνα μὴ σπάρτον ἀκούσωμεν αὐτῇ ἐνόντα. Sed de loci hujus Aristophanici sententiâ nos supra aliquantò fusiùs, ac distinctiùs. *Politus.*

4. τοῖς σπαρτοῖς) lege, σπάρτοις. Polit.

5. Ἡρακλεῖδαι) Eurysthenes, & Patrocles, ut eos nominat Strabo. *Polit.*

6. ἔδωκαν Φιλονόμῳ τῷ προδόντι αὐτοῖς τὴν Λακωνικὴν) Fortasse hinc supplendus locus Strabonis, prout legitur in vulgatis exemplaribus, ubi nomen deest proprium Philonomi hujusce proditoris: μίαν μὲν δὴ τὴν μερίδα τὰς Ἀμύκλας ἐξαίρετον δοῦναι τῷ προδόντι αὐτοῖς τὴν Λακωνικήν. Occurrit postea apud Strabonem: Φιλονόμου προδόντος τὴν χώραν τοῖς Δωριεῦσι. Politus.

7. καὶ Ἀμύκλαι τὸ τοῦ Ἀπόλλωνος ἱερόν) lege ex Strabone: Ἀμύκλαι, ὅπου τὸ τοῦ Ἀπόλλωνος ἱερόν. Polit.

8. Ἄλλως γάρ, φησι, Μέσση οὐδαμοῦ δείκνυται) Ita quidem Geographus, seu potiùs alii apud Geographum, lib. 8. Sed enim Messam urbem monstrat Pausanias in Laconicis: ὀλίγον δὲ ἀνωτέρω Μέσση πόλις, καὶ λιμήν. Hanc ego puto significatam ab Homero. Statius ex Homero: *volucrumque parens Cytheria Messe.* Hesychius: Μέσσην, πόλις Λακωνικῆς. Lego πόλιν. Messam hanc Homeri dicere videtur Hesychius. At verò nulla tunc erat urbs Messene in Peloponneso. Messenen, quam vocat alibi Poëta, regionem, non urbem, intelligit. Pausanias in Messeniacis: πρὶν δὲ τὴν μάχην, ἣν Θηβαῖοι πρὸς Λακεδαιμονίους ἐμαχέσαντο ἐν Λεύκτροις, καὶ τὸν οἰκισμὸν Μεσσήνης τῆς ἐφ' ἡμῶν ὑπὸ τῇ Ἰθώμῃ, πόλιν οὐδεμίαν συμβαίνει κληθῆναι πρότερον ὄνομα Μεσσήνην. Τεκμαίρομαι δὲ οὐχ ἥκιστα Ὁμήρου τοῖς ἔπεσιν. ἐν μὲν γὰρ καταλόγῳ τῶν ἐς Ἴλιον ἀφικομένων Πύλον, καὶ Ἀρήνην, καὶ ἄλλας καταλέγων, οὐδεμίαν πόλιν Μεσσήνην ἐκάλεσε. Papinio quoque alia est Messe, alia Messene, de qua idem Statius paullò ante dixerat:

Planaque Messene, montanaque nutrit Ithome.

Politus.

9. ἡ Σικελικὴ Μεσσήνη, ταύτης ἄποικος) Μεσσήνη, Latinis *Messana*, celeberrima urbs Siciliæ, Messeniorum colonia, eorum, qui sunt in Peloponneso. Strabo lib. 6. ubi de Messana: κτίσμα δ' ἐστὶ Μεσσηνίων τῶν ἐν Πελοποννήσῳ, παρ' ὧν τοὔνομα μετήλλαξε, Ζάγκλη πρότερον καλουμένη, διὰ τὴν σκολιότητα τῶν τόπων. Politus.

10. Γράφεται δὲ καὶ αὕτη, καὶ ἐκείνη, ἐν δυσὶ σσ) Corrige vulgatam Stephani Epitomen, in qua Μεσήνη illa Sicula legitur cum simplici σ. Ἔστι καὶ ἄλλη Μεσήνη τῆς Σικελίας. Scribe, Μεσσήνη, geminato σσ, ut constanter eam urbem vocant Græci scriptores. Caussa vitiosæ scripturæ in Stephano fuit id, quod sequitur: Καὶ χώρα Μεσήνη, δι' ἑνὸς σ. quod imperiti librarii putarunt pertinere ad Μεσσήνην quoque Siciliæ: quum tamen ex Eustathio luculentè appareat, id, quod notat Stephanus de scriptione illâ per singulare σ, intelligendum tantummodò esse de Mesene, quæ regio est Persidis interamna. *Politus.*

11. Παραδίδοται δέ τις καὶ ἑτέρα Μεσήνη δι' ἑνὸς σ γραφομένη) Stephanus ex Asinio Quadrato: Καὶ χώρα Μεσήνη δι' ἑνὸς σ, ὑπὸ τῶν δύο ποταμῶν αὐτὴ μεταξυομένη. Duo illi fluvii, quorum in medio hæc Mesene, brachia sunt duo Tigridis fluminis: quorum sanè brachiorum uni nomen Delas, seu Sellas, alteri Tigris, quod est nomen magni illius fluminis, eoque quam alveo dividatur. Stephanus v. Ἀπάμεια. Ἔστι καὶ ἄλλη ἐν τῇ Μεσηνῷ γῇ, τῷ Τίγρητι περιεχομένη, ἐν ᾗ σχίζεται ὁ Τίγρης ποταμός. καὶ ἐν μὲν τῷ δεξιῷ μέρει περιέχεται ποταμῷ Δέλλᾳ, ἐν δὲ τῷ ἀριστερῷ Τίγρης, ὁμωνύμως τῷ μεγάλῳ. Alibi etiam Stephano hæc Mesene, μέση τοῦ Τίγρητος. Politus.

νώτερα ἕτερα· [1] ἐν οἷς καὶ ὅτι ὁ ἧλος, ἧλ, παρά τισιν εὕρηται. ὅπερ πολλῷ τολμηρότερον τοῦ Μεσσήνη Μέσση. [2] Οὕτω δὲ καὶ ἐκ τοῦ κρίμνον, τὸ κρῖ. [3] καὶ ὁ Ἀλκιμέδων, Ἄλκιμος. Ἡσίοδος δέ, φησι, [4] τὸ βριθὺ, καὶ βριαρὸν, βρῖ λέγει. καὶ Σοφοκλῆς τὸ ῥᾴδιον ῥᾴ. Λέγει δὲ καὶ, ὅτι ἐπὶ τῶν Τρωϊκῶν ἡ Μεσσήνη ὑπὸ Μενελάῳ ἦν, μέρος οὖσα τῆς Λακωνικῆς· ὕστερον δὲ καὶ πόλις ἐκτίσθη Μεσσήνη, ἧς ἀκρόπολις ἡ Ἰθώμη. καὶ ὅτι [5] ἐκ τοῦ Μεσσηνιακοῦ κόλπου, ὃς καὶ Ἀσιναῖος ἀπὸ Ἀσίνης πόλεως ἐλέγετο, αἱ προῤῥηθεῖσαι ἦσαν [6] ἑπτὰ βασιλικαὶ πόλεις. Ὁ δ᾽ αὐτὸς λέγει καὶ, ὅτι [7] Μεσσήνη μετὰ Τριφυλίαν, μέρος τῆς Λακωνικῆς ὑπὸ Μενελάῳ. ἡ δὲ νῦν, φησι, πόλις Μεσσήνη, ἧς ἐῤῥέθη ἀκρόπολις ἡ Ἰθώμη, οὔπω ἔκτιστο. καὶ ἔτι μετὰ Μεσσηνίαν, ἡ Λακωνική, καὶ ἡ Ἀργεία μέχρι τοῦ Ἰσθμοῦ.

ξθ'. Αἱ δὲ Βρυσειαὶ, καὶ [8] αἱ Αὐγειαὶ, οὐ περιλαλοῦνται. Πολίτης δὲ τῶν Αὐγειῶν, Αὐγεάτης. [9] Τάχα οὖν καὶ Βρυσεάτης ὁμοίως. [10] Ἔστι δέ, φασι, καὶ Λοκρίδος πόλις Αὐγειαί. [11] Δοκεῖ δὲ πρωτότυπον εἶναι τὸ Βρυσεαὶ, καὶ Αὐγεαὶ, ὥσπερ [12] Ὀρνεαὶ, περὶ ὧν πρὸ ὀλίγου εἴρηται. [13] Ἀμύκλαι δὲ, μία, φασὶ, τῶν ἑκατὸν τῆς Λακωνικῆς πόλεων, Ἀπόλλωνος ἱερὰ, ὡς εἴρηται· [14] ἣν Ἀμύκλας ὁ Λακεδαίμονος υἱὸς ἔκτισεν, ὃς καὶ περιττοσυλλάβως κλίνεται Ἀμύκλαντος, καὶ ἰσοσυλλάβως δὲ, Ἀμύκλα. Πολίτης ταύτης, Ἀμυκλαΐτης· [15] ἔτι δὲ καὶ Ἀμυκλαῖος, ἐξ οὗ καὶ Ἀμυκλαιεύς. Ἔστι δὲ καὶ Ἀμύκλαιον πόλις ἐν Κρήτῃ, καὶ ὅρμος. [16] Αἱ δὲ Ἀμυκλαΐδες, εἶδος ὑποδήματος, ἐν Ἀμυ-

in medium affert magis nova, atque inusitata: in quibus ὁ ἧλος, *clavus*, inventus est dici apud quosdam ἧλ. quod certè quidem multò est audacius, quàm τὸ Μέσση, *Messe*, ex Μεσσήνη, *Messene*. Sic etiam τὸ κρῖ, *hordeum*, ex κρίμνον. & ὁ Ἀλκιμέδων, *Alcimedon*, ex quo Ἄλκιμος, *Alcimus*. Item apud eum Hesiodus τὸ βριθὺ, *ponderosum*, & βριαρὸν, *robustum*, dicit βρῖ. Et Sophocles τὸ ῥᾴδιον, *facile*, ῥᾴ. Scribit præterea Geographus, Trojanis illis temporibus paruisse Messenen Menelao, quippe quæ pars esset Laconicæ: postea verò urbem Messenen fuisse ædificatam, cujus arx Ithoma. item e sinu Messeniaco, qui & Asinæus ab urbe Asinâ vocabatur, fuisse septem illas urbes regias, de quibus dictum est supra. Quin & idem auctor est, post Triphyliam sitam esse Messenen, quæ pars erat Laconicæ sub imperio, ac ditione Menelai. Quæ verò, inquit, urbs nunc est Messene, cujus arx Ithoma est memorata, ædificata nondum fuerat. Docet denique, post Messeniam sequi Laconicam, & Argeam usque ad Isthmum.

LXIX. Ceterùm αἱ Βρυσειαὶ, *Bryseæ*, & αἱ Αὐγειαὶ, *Augeæ*, non in multo sanè sermone versantur. Augearum civis, Augeata: adeoque etiam fortassis similiter Bryseata. Sed & aliæ esse Augeæ perhibentur, urbs Locridis. Primitivum autem nomen videtur esse τὸ Βρυσεαὶ, *Briseæ*, & Αὐγεαὶ, *Augeæ*, juxta atque Ὀρνεαὶ, *Orneæ*, de quibus paullò ante dictum est. Amyclæ porrò, una esse fertur de centum urbibus Laconicæ, Apollini, ut diximus, sacra: quam quidem urbem ædificavit Lacedæmonis filius Amyclas, qui tum Amyclantis declinatur, impari syllabarum numero, tum etiam Amyclæ, numero pari. Hujus civis, Amyclaita: nec non Amiclæus, ex quo etiam Amiclæensis. Amyclæum præterea urbs est in Cretâ, & navium statio. Amyclaides autem, genus est calceamenti,

1. ἐν οἷς καὶ ὅτι ὁ ἧλος, ἧλ) Sic apud Latinos priscos, volup, capital, facul. Græci tamen, propterea quòd nullam vocem finiunt in L, dixerunt pro Hannibal Ἀννίβας, genitivo Ἀννίβου. Ab Hebræo El, *Deus*, fecerunt contrà, ἥλιος, Sol. ab Hebr. Chul, omnis; ὅλος, totus. Homerus dixit ἀρουραῖος κρῖ, *latè nascens hordeum*, non ἀπὸ κρίμνου, sed ἀπὸ τῆς κριθῆς. ut ἀρέσμητο δῶ pro δῶμα. Iliados ε. Salvinus.

In hisce τῆς βραχυλογίας ἀποφάσει secutus est Homerus dialectum Doriensem, ut observat vetus Auctor De Poesi Homericâ. Sed, quod attinet ad τὸ ἧλ ex ἧλος, notat Strabo, id usurpasse Euphorionem. *Politus.*

2. Οὕτω δὲ καὶ ἐκ τοῦ κρίμνου, τὸ κρῖ) Non vult Salvinus, esse τὸ κρῖ ἀπὸ τοῦ κρίμνου, sed ἀπὸ τῆς κριθῆς. At facit cum Eustathio Suidas: Κρίμνον διὰ τοῦ ι, ἡ κριθή. παρ' Ὁμήρῳ δὲ κατὰ ἀποκοπὴν λέγεται. Κρῖ λευκὸν ἐρεπτόμενοι. καὶ πολύκριθος, ἢ πολύκριμνος. Potuit tamen τὸ κρῖ Homericum factum etiam esse ex κριθή. Unde idem Suidas: Κρῖ, ἡ κριθή. καὶ Ὅμηρος· Κρῖ λευκόν. Et Hesychius: Κρῖ, κριθή. ac deinde: κρῖμνος, ἡ κριθή. Utriusque igitur illius voces, & κρίμνον, & κριθῆς, sub eadem hordei significatione fieri ea potuit apud Homerum apocope. Eodem modo dici poterit per apocopen κρῖ ex κρίμνον, quatenus etiam hæc vox significat τὸ παχὺ τοῦ ἀλεύρου. Etymologici Magni Auctor: Κρῖ λευκὸν σημαίνει τὴν κριθήν. ἢ ἀπὸ τοῦ κριθὴ γέγονε κατὰ ἀποκοπήν· ἢ ἀπὸ τοῦ κρίμνου τοῦ σημαίνοντος τὸ παχὺ τοῦ ἀλεύρου ὁμοίως κατὰ ἀποκοπὴν κρῖ. ἔστι γὰρ κρίμνον καὶ γένος κριθῆς. Politus.

3. καὶ ὁ Ἀλκιμέδων, Ἄλκιμος) Il. lib. π' v. 392. *Polit.*

4. τὸ βριθὺ, καὶ βριαρὸν, βρῖ λέγει) Hesychius: βρῖ, ἐπὶ τοῦ μεγάλου, καὶ ἰσχυροῦ, καὶ χαλεποῦ τίθεται. Polit.

5. ἐκ τοῦ Μεσσηνιακοῦ κόλπου, ὃς καὶ Ἀσιναῖος) Duos videtur Strabo facere sinus, Messeniacum, & Asinæum: ἐκ γὰρ τοῦ Μεσσηνιακοῦ κόλπου, καὶ τοῦ συνεχοῦς Ἀσιναίου λεγομένου, ἀπὸ τῆς Μεσσηνιακῆς Ἀσίνης. αἱ ἑπτὰ ἦσαν πόλεις. quia nempe Asinæus pars est Messeniaci. Nam alioquin unus idemque est sinus, ut infra agnoscit Strabo, & hic docet Eustathius. *Politus.*

6. ἑπτὰ βασιλικαὶ πόλεις) quas scilicet sese Achilli daturum Agamemnon postea est pollicitus:

Καρδαμύλην, Ἐνόπην τε, καὶ Ἱρὴν ποιήεσσαν,
Φηράς τε ζαθέας, ἠδ' Ἄνθειαν βαθύλειμον,
Καλήν τ' Αἴπειαν, καὶ Πήδασον ἀμπελόεσσαν. Politus.

7. Μεσσήνη μετὰ Τριφυλίαν, μέρος τῆς Λακωνικῆς ὑπὸ Μενελάῳ) Strabo: Ἔστι δὲ ἡ Μεσσήνη μετὰ Τριφυλίαν. κοινὴ δὲ ἐστὶν ἀμφοῖν ἄκρα. Quæ hic, tamquam ex Strabone, addit Eustathius, videlicet, μέρος τῆς Λακωνικῆς ὑπὸ Μενελάῳ, Messenen respiciunt. & traducta huc sunt ex superioribus his verbis Strabonis de Messenâ: αὕτη δ' ἐπὶ μὲν τῶν Τρωϊκῶν ὑπὸ Μενελάῳ ἐτέτακτο, μέρος οὖσα τῆς Λακωνικῆς, ἐκαλεῖτο δ' ἡ χώρα Μεσσήνη. Politus.

8. αἱ Αὐγειαὶ) Urbis hujus Laconicæ nomen videtur postea mutatum in Αἰγειάς. Pausanias in Laconicis: ἐπὶ πόλισμα ἥξεις Αἰγειάς. Ὅμηρος δὲ ἐν τοῖς ἔπεσι τὸ πόλισμα τοῦτο ὀνομάζει λέγεται Αὐγειάς. Sed pro Αἰγειάς, seu Αἰγέας, legendum fortasse Αἰγηΐας. Strabo: τὰ δὲ μετωνόμασται, καθάπερ αἱ Αὐγειαὶ, Αἰγαῖαι. Loquitur Strabo de urbibus iis Laconicis, quarum apud Poëtam mentio. *Politus.*

9. Τάχα οὖν καὶ Βρυσεάτης) Sic Βρυσεάτης Gentile nomen est Stephano ex Βρυσεαί. Polit.

10. Ἔστι δέ, φασι, καὶ Λοκρίδος πόλις, Αὐγειαί) Lege apud Stephanum: Αὐγειαί, πόλις Λοκρίδος. Malè ibi vulgò, Αὐγεία. Augeas Locricas testatur Strabo non ampliùs ætate suâ extitisse. *Polit.*

11. Δοκεῖ δὲ πρωτότυπον εἶναι τὸ Βρυσεαί) Sic Βρυσέαι, seu Βρυσεαί, legitur apud Pausaniam in Laconicis: quam lectionem per ε, in penultimâ minimè sollicitare debuit Sylburgius. *Polit.*

12. Ὀρνεαί) l. Ὀρνεαί. Polit.

13. Ἀμύκλαι δέ, μία, φασί, τῶν ἑκατὸν τῆς Λακωνικῆς πόλεων) Ex Stephano. *Polit.*

14. ἣν Ἀμύκλας ὁ Λακεδαίμονος υἱὸς ἔκτισε) Pausanias in Laconicis: Ἀμύκλας δὲ ὁ Λακεδαίμονος, βουλόμενος ἀπολειπέσθαι τί καὶ αὐτὸς ἐς μνήμην, πόλισμα ἔκτισεν ἐν τῇ Λακωνικῇ. Polit.

15. ἔτι δὲ καὶ Ἀμυκλαῖος) Virg. Georg. l. 3. *Talis Amyclæi domitus Pollucis habenis Cyllarus.* Salvinus.

16. Αἱ δὲ Ἀμυκλαΐδες, εἶδος ὑποδήματος) Hujusmodi crepidis utebatur Empedocles, qui *ardentem frigidus Ætnam insiluit*. Salvinus.

Ἀμυ-

ti, repertum io urbe Amyclatum. Helos, posterioribus temporibus parva fuit regio, & pagus cogoominis: urbs aotea fuit, ut perhibeot, secundùm Homerum, condita ab Helio, Persei filio. Qua de urbe hæc alii litteris prodiderunt. Helos, oppidum Laconicum. Cives, Heilotes, & Heilotæ, & Helii, & Heleatæ. Est etiam Helos Ægypti. Hæc Gentilium Nominum scriptor affert in alterum illud Helos, quod deioceps recensebitur sub Nestoris ditione. Alii scribunt, non urbem modò esse Helos; verùm etiam io regiooem id quamdam patere, e qua verisimiliùs videntur fuisse ii Heilotes, qui, conflatâ cum Messeniis societate, negotium aliquando Lacedæmooiis facesserunt, & in servitutem postea suot redacti. Atque ab iis nomen hoc Heilotum io servilem geoeratim appellationem transiit; quodque erat oomeo loci, ad cooditionem servilem sigoificandam est translatum. Ceterùm, ut constat, τὸ ἕλος, *palus*, locum aquosum, & stirpibus consitum significat. Idque etiam noo obscurè indicat vulgaris, & corruptus usos loquendi, cum hujuscemodi locum dicimos ζούγραν. quod quidem oibil aliud est, quàm regio humida, & uliginosa. Sciendum autem est, eorum, quos diximus, Heilotum, muliebre nomeo esse τὰς Εἱλωτίδας, *Heilotidas*, ut io Dictionario Rhetorico reperimus, in quo etiam notatum est, ut Heilotas Lacedæmone, ita Penestas apud Thessalos appellatos esse eos, qui ooo genere, & natalibus servi eraot; sed jure belli: eosdemque Clarotas io Cretâ, Mariandynos in Heracleâ Pooticâ, Cillicyrios Syracusis. Rursus scieodum id, quod affert Dictiooarium Oratorium, geous quodam esse muscarum, quæ vocaotur heleæ. Neque tamen distioguit, quodnam sit Helos, a quo hæ deoominantur. Sed

μύκλαις ἐπινοηθέν. [1]Ἕλος δὲ, χωρίον, καὶ κώμη ὁμώνυμος ὕστερον· [2]πρότερον δὲ ἦν, φασὶ, πόλις, καθ' Ὅμηρον, [3]κτίσμα Ἑλίου τοῦ Περσέως. Τινὲς δὲ καὶ ταῦτα εἶπον. Ἕλος, πόλις Λακωνική. [4]οἱ πολῖται, Εἵλωτες, καὶ Εἱλῶται, καὶ [5]Ἕλιοι, καὶ Ἑλεᾶται. Ἔστι δὲ καὶ Ἕλος Αἰγύπτου. [6]Ταῦτα δὲ ὁ τὰ Ἐθνικὰ γράψας εἰς τὸ ἕτερον Ἕλος λέγει τὸ ἐν τοῖς ἐφεξῆς ὑπὸ τὸν Νέστορα. Ἕτεροι δὲ, ὅτι οὐ μόνον πόλις τὸ Ἕλος, [7]ἀλλὰ καὶ εἰς χώραν τινὰ πλατύνεται, ἀφ' ἧς καὶ μᾶλλον οἱ Εἵλωτες, οἳ συνελθόντες τοῖς Μεσσηνίοις, ἦν ὅτε καὶ πράγματα παρασχόντες τοῖς Λακεδαιμονίοις, εἶτα ὑπετάγησαν ὕστερον καὶ δοῦλοι. Καὶ ἐξ αὐτῶν τὸ ὄνομα τῶν Εἱλώτων εἰς δουλικὴν ἁπλῶς μετελήφθη κλῆσιν, [8]καὶ τὸ τοπικὸν εἰς δουλικῆς τύχης σημασίαν μετέπεσεν. Ὅτι δὲ [9]τὸ ἕλος ὑγρόν τινα τόπον δηλοῖ, καὶ σύμφυτον, δῆλον. Ἐμφαίνει δὲ τοῦτο καὶ ἡ ἰδιωτικὴ παραφθορὰ, ζούγραν τὸν τοιοῦτον λέγουσα τόπον, [10]ὅπερ οὐδὲν, ἀλλ' ἢ δίυγρά τις ἐστίν. Ἰστέον δὲ, ὅτι [11]τὸ θηλυκὸν τῶν ῥηθέντων Εἱλώτων, αἱ Εἱλωτίδες, ὡς ἐν ῥητορικῷ εὕρηται Λεξικῷ, ἐν ᾧ καὶ ἔτι, ὥσπερ Εἵλωτες ἐν Λακεδαίμονι, οὕτω [12]Πενέσται μὲν, παρὰ Θετταλοῖς, οἱ μὴ γόνῳ δοῦλοι, ἀλλὰ πολέμῳ· [13]Κιλλικύριοι δὲ, ἐν Κρήτῃ, [14]Μαριανδυνοὶ δὲ, ἐν Ἡρακλείᾳ τῇ Ποντικῇ, [15]καὶ Ἀρόται, ἐν Συρακούσαις. Ἰστέον δὲ, ὅτι ἐν Ῥητορικῷ Λεξικῷ φέρεται, ὡς ἔστιν εἶδός τι μυιῶν, αἳ λέγονται ἔλειοι. Οὐ διαρθροῖ δὲ καὶ, ποῖον ἕλος αὐται.

for-

Ἀμύκλας vocat Suidas, κόσμιόν τι, ὅπερ ἐν ποσὶν εἶχεν Ἐμπεδοκλῆς. eratque id ornamenti, quod in pedibus gestabat Empedocles, æreum, ut statim explicat Suidas. Ab hoc ornamenti genere, quod ab urbe Amyclis, ubi primùm repertum fuerat, Ἀμύκλας vocabant, denominatæ videntur Ἀμυκλαΐδες, idest, calcei, qui Amyclæo illo ornamento insigniebantur. Erant namque Ἀμυκλαΐδες, calcei quidam liberaliores. Unde Polluci Ἀμυκλαΐδες, ἐλευθεριώτερον ὑπόδημα. Politus.

1. Ἕλος δὲ, χωρίον) ἑλῶδες χωρίον, ut disertè Geographus. Polit.

2. πρότερον δὲ ἦν, φασὶ, πόλις) & quidem πόλις παραθαλάσσιος, ex Scholiastâ Homerico. Pausanias in Laconicis: ἐπὶ θαλάσσῃ πόλισμα Ἕλος ἦν, ὃ δὴ καὶ Ὅμηρος ἐμνημόνευσε. Polit.

3. κτίσμα Ἑλίου τοῦ Περσέως) qui Helius filius fuit natu minimus Persei. Pausanias in Laconicis: τὸ ὄνομα φασὶν Ἕλος καλεῖσθαι ἀπὸ Ἕλιου τοῦ Περσέως παιδός. Polit.

4. οἱ πολῖται, Εἵλωτες) Scholiasta Thucydidis: Ἕλος, πόλις τῆς Λακωνικῆς, ἧς οἱ πολῖται ἐκαλοῦντο Εἵλωτες. Polit.

5. Ἕλιοι) Stephani liber editi, Ἕλειοι. Et Ἑλείους vocat Strabo. Polit.

6. Ταῦτα δὲ ὁ τὰ Ἐθνικὰ γράψας εἰς τὸ ἕτερον Ἕλος λέγει) Confundit namque Stephanus Helos Laconicum cum altero cognomine, quod parebat Nestori, allatis, tamquam de Laconico, verbis illis Homericis, quæ sunt de urbibus Nestoris: Καὶ Πτελεὸν, καὶ Ἕλος, καὶ Δώριον. Polit.

7. ἀλλὰ καὶ εἰς χώραν τινὰ πλατύνεται) quæ regio, ut constat ex Stephano, dicta Εἱλωτεία. Quamquam alioquin εἱλωτεία sit ἡ δουλεία. Polit.

8. καὶ τὸ τοπικὸν) Legendum fortasse, τὸ ἐθνικόν. Namque Εἵλωτες nomen gentile. Suidas: Εἵλως, εἵλωτος, ὁ δοῦλος. καὶ τὸ ἐθνικὸν Εἵλωτες, παρὰ Λακεδαιμονίοις οἱ νόθοι, καὶ οἱ ἐξ αἰχμαλώτων δοῦλοι γενόμενοι, ἀπὸ τοῦ Ἕλους. Hesychius: Εἵλωτες οἱ Λακεδαιμονίων δοῦλοι, οἱ παρὰ Λάκωσι δουλεύοντες. Sed & fortasse τὸ τοπικὸν intelligi potest τὸ Εἱλωτεία, quod ex Stephano diximus nomen regionis. Siquidem nomen hoc τοπικὸν translatum fuisse videtur ad servitutem significandam. Unde Suidæ εἱλωτεία ἡ δουλεία. Strabo lib. 8. σχεδὸν δέ τι καὶ τὴν εἱλωτείαν, τὴν ὕστερον συμμείνασαν μέχρι τῆς Ῥωμαίων ἐπικρατείας, οἱ περὶ Ἆγιν εἰσὶν οἱ καταδείξαντες. Politus.

9. τὸ ἕλος ὑγρόν τινα τόπον δηλοῖ, καὶ σύμφυτον) Unde urbs Helos nomen accepit, videlicet, ut ait Stephanus, παρὰ τὸ ἐν ἕλει εἶναι, ex eo, quòd sita ea sit in loco palustri. Hesychiu etiam ἕλος, σύμφυτος τόπος, καὶ ὁ καλαμώδης τόπος, καὶ πόλις ἐν Λακεδαιμονίᾳ. Politus.

10. ὅπερ οὐδὲν, ἀλλ' ἢ δίυγρά τις ἐστίν) Sic ζώθος Poëtis, quasi διάθερμος, θερμός. ζώστρος. διώστρος. Salvinus.

11. τὸ θηλυκὸν τῶν ῥηθέντων Εἱλώτων αἱ Εἱλωτίδες) τὸ θηλυκὸν Stephano, Εἱλωτίς, ὀξυτόνως. Sic Suidæ Εἱλωτίς, ἡ δούλη. Polit.

12. Πενέσται μὲν, παρὰ Θετταλοῖς) Penestæ, quasi a πένομαι, laboro. unde πόνος, labor. πενία, paupertas. Salvinus.

Penestarum huic etymologiæ favere nonnihil videtur Hesychius: Πενέσται, οἱ μὴ γόνῳ δοῦλοι, οἵ τινες ἐργάζονται τὴν γῆν. τινὲς δὲ, οἱ ἅλωτες. τινὲς δὲ, λαοὶ, ἢ ἐργάται πένητες, ἢ ὑπήκοοι. Alii tamen vocatos scripserunt Πενέστας, quasi Μενέστας, ἀπὸ τοῦ μένειν. Suidas v. Πενέσται. Παρέδοσαν δὲ αὐτοὺς ἐφ' ὅρκῳ, ἐπὶ τῷ μήτε παθεῖν ἐργαζόμενοι, μήτε ἐκβάλλεσθαι ἀπὸ τῆς χώρας. καὶ ἀπὸ τοῦ μένειν, Μενέσται καλούμενοι, ὕστερον Πενέσται μετωνομάσθησαν, παραφθαρέντος τοῦ χαρακτῆρος. οὓς ἐν Λακεδαίμονι καλοῦσιν Εἵλωτας, τούτους Θετταλοὶ Πενέστας λέγουσι. Politus.

13. Κιλλικύριοι δὲ, ἐν Κρήτῃ) Hesychius: Κιλλικύριοι, οἱ ἐπαναστάντες γεωμόροις. δοῦλοι δὲ ἦσαν. οὗτοι καὶ τοὺς κυρίους ἐξέβαλον. Sed hi Syracusis fuerunt, non in Cretâ: qui Herodoto Κιλλύριοι, Suidæ Καλλικύριοι. Legendum est io Hesychio: οἱ ἐπαναστάντες Γεωμόροις. Namque Cillicyrii, Geomoris, dominis suis, expulsis, locum illorum occuparunt. Suidas: Καλλικύριοι, οἱ ἀντὶ τῶν Γεωμόρων ἐν Συρακούσαις γενόμενοι. Herodotus in Polymniâ: τοὺς Γαμόρους καλεομένους τῶν Συρηκοσίων, ἐκπεσόντας ὑπό τε τοῦ δήμου, καὶ τῶν σφετέρων δούλων, καλεομένων δὲ Κιλλυρίων, ὁ Γέλων καταγαγὼν τούτους ἐκ Κασμένης πόλιος ἐς τὰς Συρηκούσας, ἔσχε καὶ ταύτας. Verùm qui in Cretâ fuerunt servi, variis ii nominibus, pro variâ ipsorum conditione, appellati Χρυσώνητοι, Ἀφαμιῶται, Κλαρῶται, aliisque etiam nominibus. Athenæus ex Callistrato Aristophanico: καλοῦσι δὲ οἱ Κρῆτες τοὺς μὲν κατὰ πόλιν οἰκέτας, Χρυσωνήτους· Ἀφαμιώτας δὲ τοὺς κατ' ἀγρὸν, ἐγχωρίους μὲν ὄντας, δουλωθέντας δὲ κατὰ πόλεμον, διὰ τὸ κληρωθῆναι δὲ, Κλαρώτας. Politus.

14. Μαριανδυνοὶ δὲ, ἐν Ἡρακλείᾳ τῇ Ποντικῇ) Strabo lib. 12. Εἴρηται δὲ καὶ τοῦτο, ὅτι πρότερον τὴν Ἡράκλειαν κτίσαντες Μιλήσιοι, τοὺς Μαριανδυνοὺς εἱλωτεύειν ἠνάγκασαν, τοὺς προκατέχοντας τὸν τόπον, ὥστε καὶ πιπράσκεσθαι ὑπὸ αὐτῶν, μὴ εἰς τὴν ὑπερορίαν δέ. Vide etiam Athenæum lib. 6. Polit.

15. καὶ Ἀρόται ἐν Συρακούσαις) Ἀρόται, forte ἀροτῆρες, aratores. Salvinus.

Ego

ται. [1] ἴσως δὲ ἁπλῶς οὕτω καλεῖ τὰς ἐν τοῖς ἕλεσι.

α. [2] Λάαν δὲ Ὅμηρος μὲν δισυλλάβως προάγει· οἱ δὲ παλαιοί φασιν, ὅτι Λᾶ μονοσυλλάβως ἐλέγετο ἀρσενικῶς τε, ϗ θηλυκῶς, [3] ἤγουν ϗ ἡ Λᾶ, ϗ ὁ Λᾶς· ὡς ϗ ὁ Λυκόφρων δηλοῖ ἐν τῷ, [4] Καὶ Λᾶν περήσεις. Ὁ δὲ Ποιητὴς διέλυσε, φασί. Κεῖται δ' ἐπὶ πέτρας ὑψηλῆς. [5] διὸ Λᾶ καλεῖται, ὡς ἀπὸ τοῦ, λᾶς ὁ λίθος. Ταύτην, φασί, τὴν Λᾶν [6] οἱ Διόσκυροι ἐκ πολιορκίας εἷλον. διὸ ἐκλήθησαν Λαπέρσαι. [7] Οἱ δὲ οἰκοῦντες, ἄδηλον, εἴτε Λαοὶ ὀξυτόνως, εἴτε Λᾶοι προπερισπωμένως. Ἡ δὲ ἀμφιβολία, διὰ τὴν τῶν ἀντιγράφων διαφωνίαν. Οἴτυλος δὲ τρισυλλάβως, ὡς δάκτυλος, [8] ἀπὸ Οἰτύλου ἥρωος, ὡς ὁ τὰ Ἐθνικὰ γράψας φησίν. [9] Ἕτεροι δὲ τὸ, Οἴτυλον ἀμφενέμοντο, ἐν δυσὶ μέρεσι λόγου ἀναγινώσκουσιν, ἄρθρον μὲν τιθέντες τὸ οἵ· πόλιν δὲ τὴν Τύλον, ἵνα λέγῃ, ὅτι ϗ οἳ τὴν Τύλον ἀμφενέμοντο. [10] Οὐκ ἀρέσκει δὲ τοῦτο τοῖς ἀκριβέσιν, οἳ Τύλιν μὲν πόλιν Θρᾴκης οἴδασι κλινομένην Τύλεως· Τύλον δὲ οὐ πόλιν Λακωνικήν. ϗ Τυλησσὸν δὲ ὄρος ἐκεῖνοι λέγουσιν Ἰταλίας. Ἰστέον δὲ ϗ, ὅτι ἐν τῷ, Ἐν δ' αὐτὸς κίεν, ἤτοι ἐπορεύετο, [11] κατ' ἐξοχὴν εἴρηται τὸ, αὐτός. Λέγει γὰρ, ὅτι ὁ Μενέλαος, καίτοι βασι-

Rom. p.296. λεὺς ὢν, αὐτὸς ἑαυτὸν παρατάσσει. Οὕτω δὲ ϗ ἐπὶ τοῦ ἀδελφοῦ βασιλέως ἔφη· ἐν δ' αὐτὸς ἐδύσατο χαλκόν. Καὶ σημείωσαι, ὅτι ἐπὶ μὲν Ἀγαμέμνονος, ὡς ἀνδρείου, ἔφη, αὐτὸς ἐδύσατο χαλκόν· ἐπὶ δὲ Μενελάου μὴ τοιούτου ὄντος, ηρκέσθη εἰπών· ἐν δ' αὐτὸς κίεν, ἰδίαις προθυμίαις πεποιθώς. ὡς ἐκείνου μὲν ἀνδρείου ὄντος, τού-

Baf. p.224 του δὲ θαῤῥαλέου. Διό που ἐν τοῖς ἑξῆς ϗ πρὸς μῆχαν

fortasse sic eas vocat generatim, quæ ἐν τοῖς ἕλεσι, *in paludibus*, versantur.

LXX. Λάαν, *Laam*, tametsi Homerus duabus syllabis profert; tamen veteres testantur, Λᾶν unâ syllabâ appellatum, tum masculino genere, tum feminino, ita ut videlicet tum ἡ Λᾶ diceretur, tum ὁ Λᾶς· ut liquidò patet ex illo Lycophronis: ϗ Λᾶν περήσεις. *& Lan transibis*. Sed Poëta, ut ajunt, utitur dialysi. Sita ea urbs in altâ petrâ: ideoque vocatur Λᾶ, tamquam a nomine λᾶς, quod lapidem significat. Hanc ipsam Lan Dioscuri cepisse ex obsidione memorantur. Quocirca Laperſæ iidem nuncupati. Incolæ, non satis liquet, utrum Λαοὶ, *Lai*, dicendi accentu acuto, an verò, inflexâ primâ syllabâ, Λᾶοι, *Lai*. Et hæc ambiguitas a variâ codicum lectione. Verùm Οἴτυλος, *Oetylus*, tribus dicitur syllabis, ut δάκτυλος, *dactylus*, *seu digitus*, ab Oetylo heroe, ut Gentilium Nominum scriptor testatur. Alii tamen illud, Οἴτυλον ἀμφενέμοντο, *Oetylum circumcirca habitabant*, legunt duabus partibus orationis, quippe qui τὸ οἳ articuli loco habeant; ipsam verò urbem esse censeant Τύλον, *Tylum*. ita ut dicat: οἳ τὴν Τύλον ἀμφενέμοντο. *Qui Tylum circum circa incolebant*. Verùm peritioribus id viris, & diligentioribus minimè omnium probatur, qui urbem quidem Thraciæ Τύλιν, *Tylin*, declinatam sciunt Τύλεως, *Tyleos*; at nullam esse urbem Laconicam Tylum. Tylessum verò montem illi dicunt Italiæ. Quin etiam sciendum, his in verbis: Ἐν δ' αὐτὸς κίεν, sive ἐπορεύετο. *Inter eos autem ipse ibat, seu procedebat*; per notam quamdam excellentiæ dictum esse τὸ, αὐτὸς, *ipse*. Facit enim hunc sensum: Tametsi Rex erat Menelaus; tamen ipse semet in acie collocat. Itaque de rege ejus fratre dixerat: ἐν δ' αὐτὸς ἐδύσατο χαλκόν. *Et ipse inter alios arma induerat*. Et observa, ut de Agamemnone, tamquam forti viro, commemoret, arma eum ipsum induisse; de Menelao verò, qui fortitudine non adeò excelleret, satis habeat dicere, suis ipsum fretum studiis processisse: perinde quasi ille esset fortis, hic audax. Quocirca alicubi postea per com-

Ego assistimo, τὸ Ἀρύτται corruptum esse ex Κληροῦσθαι, & locum esse lacunam, ita ut, perturbato verum ordine, Cillicyrii, qui sunt Syracusanorum, ponerentur in Cretâ, & Clarotæ, qui sunt Cretensium, collocarentur Syracusis. Quare sic ego hunc locum restituendum censeo: Κληρῶται δὲ, ἐν Κρήτῃ. Μαριανδυνοὶ δὲ, ἐν Ἡρακλείᾳ τῇ Ποντικῇ, ϗ Κιλλικύριοι ἐν Συρακούσαις. Suidas: Κληρῶται· μέμνηται· ὡς Μαριανδυνοὶ ἐν Ἡρακλείᾳ, ϗ Εἵλωτες ἐν Λακεδαίμονι, ϗ ἐν Θετταλίᾳ Πενέσται, ϗ Κιλλικύριοι ἐν Συρακούσαις. Politus.

1. ἴσως δὲ ἁπλῶς οὕτω καλεῖ τὰς ἐν τοῖς ἕλεσι) In Oasi parvâ insulâ Ægypti, quo Romani damnatos relegabant, auctor Glossæ Græcus musces quasdam ingentes, seu palmarei esse ait, quas interpres Latinus vocat Palæstinas, quasi e Palæstinâ essent. quum Græca vox sit παλαιστιαῖοι. hoc est, ut dixi, palmari magnitudine. *Salvinus*.

Oasis quasi insula est, non verè & propriè insula. Unde genus quoddam *quasi in insulam* relegationis in Provinciâ Ægypto, dicitur in Ovasin, seu Oasin, relegare. *L. 7. D. De interdictis, & relegatis*. Auasis ab aliis vocatur, auctore Stephano. quæ vox est Ægyptiaca. Strabo: Αὐάσεις δ' οἱ Αἰγύπτιοι καλοῦσι τὰς οἰκουμένας χώρας, περιεχομένας κύκλῳ μεγάλαις ἐρημίαις, ὡς ἂν νήσους πελαγίας. Politus.

2. Λάαν δὲ Ὅμηρος μὲν δισυλλάβως προάγει) Λᾶ, a λᾶν, ut μνᾶ corripitur in μνᾶ. Livius L. 38. *Las vicus*. *Lan vicum maritimum*. Salvinus.

At enim Stephanus docet, Homerum per dialysin dixisse Λάαν ex Λᾶ, quod est nomen urbis Laconicæ. Ex hac dialysi Homerus primam corripit in Λάαν. Ceterùm quomodo τὸ λᾶς factum sit per crasin ex genitivo λᾶος, qui pariter est per crasin ex λάαος a recto λάας, transitque ipse etiam in nominativum, vide apud Etymologici Magni Auctorem. *Politus*.

3. ἤγουν ϗ ἡ Λᾶ, ϗ ὁ Λᾶς) Erat in Stephani Epitome ἡ Λᾶ λέγεται ϗ ἀρσενικῶς. Id ita explicat Eustathius, ut muliebri quidem genere dicatur Λᾶ, & virili Λᾶς. Verumtamen & τὸ Λᾶς alicubi cohærens reperias cum genere muliebri, ut apud Pausaniam in Laconicis: Τὰ δὲ ἐν δεξιᾷ Γυθίου Λᾶς ἔχει, θαλάσσης μὲν δέκα σταδίους, Γυθίου δὲ τεσσαράκοντα ἀπέχουσα. quod tamen accipiendum cum respectu ad id, quod intelligitur, videlicet ad τὸ, πόλις. Politus.

4. Καὶ Λᾶν περήσεις) Scholiasta Lycophronis: Λᾶν, πόλιν Λακεδαίμονος, ἣν Ὅμηρος Λάαν φησί. Polit.

5. διὸ Λᾶ καλεῖται, ὡς ἀπὸ τοῦ, λᾶς ὁ λίθος) Alias huic urbi impositum nomen videtur a La conditore. Pausanias in Laconicis: ταύτῃ δὲ Λᾶν τὴν πόλιν λέγουσιν οἱ αὐτόθι. Sed rursus nomen viri proprium τὸ Λᾶς videri potest ortum ἀπὸ τοῦ, λᾶς ὁ λίθος. Namque, ut Etymologus ait, ἀπὸ τοῦ λάας τὸ φρονηματικὸν γέγονε τὸ κύριον· ϗ γὰρ εἰκὸς λιθογλύφος ἦν. Nomen autem proprium integrum est τὸ, Λάας. unde per crasin Λᾶς. Politus.

6. οἱ Διόσκυροι ἐκ πολιορκίας εἷλον) Ex Strabone, ex quo Stephanus. Polit.

7. Οἱ δὲ οἰκοῦντες, ἄδηλον, εἴτε Λαοὶ ὀξυτόνως) Stephani Epitome: οἱ οἰκοῦντες, Λαοί. Polit.

8. ἀπὸ Οἰτύλου ἥρωος) quo de Heroë Pausanias in Laconicis: ὁ δὲ ἥρως, ἀφ' οὗ τῇ πόλει τὸ ὄνομα γέγονεν. Ἀργεῖος τὸ ἀνέκαθεν, Ἀμφιάνακτος αὐτὸς υἱὸς ἦν τοῦ Ἀντιμάχου. Polit.

9. Ἕτεροι δὲ τὸ, Οἴτυλον ἀμφενέμοντο, ἐν δυσὶ μέρεσι λόγου ἀναγινώσκουσι) Lege, divisis vocibus, Οἳ Τύλον. Et sic quidem legisse apud Homerum videtur Strabo. *Polit*.

10. Οὐκ ἀρέσκει δὲ τοῦτο τοῖς ἀκριβέσι) Non placet certè Stephano, qui Tylum, urbem Laconicam, minimè agnoscit; sed Tylin urbem Thraciæ, & Tylessum montem Italiæ. *Polit*.

11. κατ' ἐξοχὴν εἴρηται τὸ, αὐτός) Emphasin quoque apud Latinus sæpe habet τὸ, *ipse*, ut in illo Virgilii Æneid. lib. 5. de Palinuro:

Ipse diem noctemque negat discernere cælo,
Nec meminisse viæ mediâ Palinurus in undâ. Politus.

comparationem muscæ assimilabitur projectæ admodum ad audendum.

Qui verò Pylum colebant, & Arenen amabilem,
Et Thryum, Alphei vadum, beneque ædificatum Æpy,
Et Cyparissenta, & Amphigeniam habitabant,
Pteleumque, & Helos, & Dorium, ubi Musæ
Occurrentes, Thamyrin Thracem cantu privarunt,
Ex Oechaliâ venientem ab Euryto Oechaliensi.
Affirmabat enim gloriabundus, se superaturum, si vel ipsæ
Musæ canerent, filiæ Jovis Ægiochi.
Illæ verò iratæ eum excæcarunt, & cantu
Divino spoliarunt, & oblivisci citharisticen fecerunt.
His porrò imperabat Gerenius eques Nestor,
Quicum nonaginta cavæ naves ordine procedebant.

LXXI. Nestor naves ducebat nonaginta, multitudine navium secundus a rege. Urbes autem, ex quibus navales copias conflaverat, suo sub imperio has habebat, Pylum, Arenen, quam etiam amabilem vocat, &, Alphei vadum, Thryum, & bene ædificatum Æpy, & Cyparissenta, & Amphigeniam, & Pteleum, & Helos, & Dorium. Equidem, qualis Nestor extiterit, tum ex Poetâ, tum ex plerisque aliis, quis intelliget. Sed & senis hujus virtutem declarat vetus in eum epigramma, quod mortalium eum præstantissimum prædicat, mente hominem profundâ, animâ in corpore præditum divinâ, virum denique bonum. Eum etiam propinquitate cum regibus conjunctum historia commemorat. Uxorem namque, secundùm Homerum, habuit Eurydicen, Clymeni filiam: qua mortuâ, Anaxibiam duxit, Agamemnonis sororem. Pyli porrò tres sunt, secundùm Gentilium Nominum scriptorem, Messeniæ, Triphyliæ, Arcadiæ. Verùm Geographus, apud quem virili etiam genere dicitur ὁ Πύλος, *Pylus*, scribit, Nestoris domicilium, ac sedem poni in Pylo Triphyliaco. tres item in Peloponneso Pylos commemorari: qua ratione in sermonis consuetudinem versus ille venit:

Est Pylus ante Pylum: quamvis alius Pylus extet,

unumquemque autem de his Pylis conari, dareque operam, ut a præterfluente flumine Emathoëntem, seu arenosum, semet esse demonstret; indiciaque, & notas exhibere, Gerenum locum, Gerontemque fluvium, aliumque Gerenium: ex quibus fidem facit, Nestori cognomen impositum fuisse Gerenio. Quin etiam apud unumquemque Pylum, fluvium esse affirmat Ema-

Οἳ δὲ Πύλον τ' ἐνέμοντο, καὶ Ἀρήνην ἐρατεινὴν,
Καὶ Θρύον, Ἀλφειοῖο πόρον, καὶ ἐΰκτιτον Αἶπυ,
Καὶ Κυπαρισσήεντα, καὶ Ἀμφιγένειαν ἔναιον,
Καὶ Πτελεὸν, καὶ Ἕλος, καὶ Δώριον, ἔνθα τε Μοῦσαι
Ἀντόμεναι, Θάμυριν τὸν Θρήϊκα παῦσαν ἀοιδῆς,
Οἰχαλίηθεν ἰόντα παρ' Εὐρύτου Οἰχαλιῆος.
Στεῦτο γὰρ εὐχόμενος νικησέμεν, εἴπερ ἂν αὐταὶ
Μοῦσαι ἀείδοιεν, κοῦραι Διὸς Αἰγιόχοιο.
Αἳ δὲ, χολωσάμεναι, πηρὸν θέσαν, αὐτὰρ ἀοιδὴν
Θεσπεσίην ἀφέλοντο, καὶ ἐκλέλαθον κιθαριστύν.
Τῶν αὖθ' ἡγεμόνευε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ,
Τῷ δ' ἐνενήκοντα γλαφυραὶ νέες ἐστιχόωντο.

οα'. Ὅτι ὁ Νέστωρ ἐνενήκοντα νῆας ἦγε, δευτερεύων τῷ τοῦ βασιλέως κατὰ τὸ πλῆθος. ἦχε δὲ ὑπ' αὐτὸν πόλεις, ἐξ ὧν τὸ ναυτικὸν συνεκρότησε, τὴν Πύλον, τὴν Ἀρήνην, ἣν καὶ ἐρατεινὴν λέγει, καὶ Θρύον, Ἀλφειοῦ πόρον, καὶ εὔκτιτον Αἶπυ, καὶ Κυπαρισσήεντα, καὶ Ἀμφιγένειαν, καὶ Πτελεὸν, καὶ Ἕλος, καὶ Δώριον. Οἷος μὲν οὖν ὁ Νέστωρ, καὶ ἐκ τοῦ Ποιητοῦ εἴσεταί τις, καὶ ἐξ ἑτέρων πολλῶν. Δηλοῖ δὲ τὴν τοῦ γέροντος ἀρετὴν καὶ τὸ εἰς αὐτὸν παλαιὸν ἐπίγραμμα, ὅπερ καὶ φέρτατον ἡμερίων λέγει αὐτὸν, καὶ βαθύνουν, καὶ ψυχὴν ἐν σώματι θείαν ἔχοντα, καὶ ἄνδρα ἀγαθόν. Λέγει δὲ ἡ ἱστορία καὶ αὐτὸν προσγενῆ ταῖς βασιλεῦσιν. Εὐρυδίκῃ γὰρ, καθ' Ὅμηρον, συνὼν τῇ Κλυμένου, θανούσης αὐτῆς, Ἀναξιβίαν ἔγημεν, ἀδελφὴν Ἀγαμέμνονος. [1] Πύλοι δὲ τρεῖς, κατὰ τὸν τὰ Ἐθνικὰ γράψαντα, Μεσσηνίας, Τριφυλίας, Ἀρκαδίας. Ὁ δὲ Γεωγράφος, παρ' ᾧ καὶ ἀρσενικῶς ὁ Πύλος λέγεται, φησὶν, ὅτι ὑπόκειται ὁ Νέστωρ τὸν Τριφυλιακὸν Πύλον οἰκῶν. καὶ ὅτι Πύλοι τρεῖς ἱστοροῦνται ἐν Πελοποννήσῳ· καθότι καὶ ἔπος εἴρηται,

Ἔστι Πύλος πρὸ Πύλοιο· Πύλος γέ μεν [2] ἐστι καὶ ἄλλος.

[3] Ἕκαστοι δὲ τὸ παρὰ σφίσιν ἠμαθόεν πειρῶνται δεικνύειν ἀπὸ ποταμοῦ παραρρέοντος· καὶ γνωρίσματα δεικνύουσι, [4] Γέρηνον τόπον, καὶ Γέροντα ποταμὸν, καὶ ἄλλον Γερήνιον· ἐξ ὧν ἐπιθέτως εἰρῆσθαι πιστοῦνται Γερήνιον Νέστορα. Λέγει δὲ καὶ, [5] ὅτι παρ' ἑκάστῳ Πύλῳ ποταμὸς ἠμαθόεις. ἀλλα-

1. Πύλοι δὲ τρεῖς, κατὰ τὸν τὰ Ἐθνικὰ γράψαντα) Hæc non extant in hodiernâ Stephani Epitome. De tribus his Pylis vide Strabonem lib. 8. Sed non bene Stephanus hos ipsos Pylos videtur discrevisse, unum Messeniæ, alterum Triphyliæ, tertium Arcadiæ. Namque non est alius Pylus Triphyliæ, alius Arcadiæ; sed Pylus Triphyliacus idem dicitur, qui Arcadicus. Strabo lib. 8. p. 350. ἐν ταύτῃ δὲ τῇ χώρᾳ ἐστὶν ἡ πόλις τοῦ Νέστορος, ὃν φαμὲν Τριφυλιακὸν Πύλον, καὶ Ἀρκαδικὸν, καὶ Λεπρεατικόν. Καὶ γὰρ δὴ οἱ μὲν ἄλλοι Πύλοι ἐπὶ θαλάττῃ δείκνυνται· οὗτος δὲ πλείους ἢ τριάκοντα σταδίους ὑπὲρ αὐτῆς. Ita igitur sunt hi Pyli distribuendi, ut unus sit Messeniæ, alter Triphyliæ ὁ κατὰ τὴν Ἀρκαδίαν, tertius Eleidis. Ideo Pylum, quem nos Triphyliacum vocamus, vetus Homeri Scholiasta disertè adscribit Arcadiæ: nempe quia, ut diximus, Pylus ille Triphyliacus idem est, atque Arcadicus. Idem Strabo: Τριφύλιοι δ' ἐκλήθησαν ἀπὸ τοῦ συμβεβηκότος, ἀπὸ τοῦ τρία φῦλα συνεληλυθέναι, τό, τε τῶν ἀπ' ἀρχῆς Ἐπειῶν, καὶ τὸ τῶν ἐποικησάντων ὕστερον Μινυῶν, καὶ τὸ τῶν ὕστατα ἐπικρατησάντων Ἠλείων. οἱ δ' ἀντὶ τῶν Μινυῶν, Ἀρκάδας φασὶν ἀμφισβητήσαντας ἐκ τῆς χώρας πολλάκις, ἀφ' οὗ καὶ Ἀρκαδικὸς Πύλος ἐκλήθη. Errat, & quidem vehementer, Isaacus Vossius ad Melam, cum ab istis tribus Pylis dictam esse regionem contendit Triphyliam. Politus.

2. ἐστι καὶ ἄλλος) Alii communiùs, ἄλλος. Polit.

3. Ἕκαστοι δὲ τὸ παρὰ σφίσιν ἠμαθόεν πειρῶνται δεικνύειν ἀπὸ ποταμοῦ παραρρέοντος) Vulgata Strabonis lectio: ἕκαστοι δὲ παρὰ σφίσιν ἠμαθόεντα πειρῶνται δεικνύναι, καὶ τὴν τοῦ Νέστορος πατρίδα τοῦτον ἀποφαίνουσι. Polit.

4. Γέρηνον τόπον) Vulgatus Strabo, Γέρηνον. Polit.

5. ὅτι παρ' ἑκάστῳ Πύλῳ ποταμὸς ἠμαθόεις) Fluvius Ἀμαθόεις ad Pylum Triphyliacum memoratur a Scholiastâ Pindari, & quidem, ut ipse ait, καθ' Ὅμηρον. Sed enim Homerus ἠμαθόεντα dicit ipsum Pylum; nec apud Strabonem fluvium reperias nomine Emathoënta, seu Amathoënta; sed Amathum fluvium, unde quibusdam videbatur Pylus vocatus Amathoeis. Quare ἐπιθετικῶς malim hîc accipere de fluvio illo Pylio, quem & Pamisum nominant, τὸ ἠμαθόεις, pro *sabuloso*. ἄμαθος namque est ψάμμος. Sic Alphei πόρον ἠμαθόεντα dicit Auctor Hymni in Mercurium. Unde autem Pylo cognomen Amathoënti, valde olim dubitatum. Pausanias in Messenicis sentit, Nestoris Pylum dictum ab Homero ἠμαθόεντα, quod ὑπόψαμμός ἐστιν ἡ ἐπέκεινα ἡ τῶν Πυλίων χώρα, καὶ σῖτον βοσκήμασιν οὐχ ἱκανὴ σπείρειν παρέχεσθαι. Sed Geographus ex aliorum testimonio fluvium ibi, vel agrum esse negat sabulosum. Itaque alii alias appellationis illius caussas attulerunt, quas breviter complexus est in Lexico suo Hesychius, illis verbis: ἠμαθόεντα, τὸν ψαμμώδη, ὅπου πολλὴ ἄμαθος ἔχουσα. τῶν οὐ ὁ πολυάμμος δηλοῦται. ἢ παρ' ὃν ῥεῖ Ἄμαθος ποταμός. ἢ μεσημβρινόν, ἢ ἀπὸ Ἠμάθου ἥρωος. Politus.

ἀλλαχῦ δὲ, ὅτι ¹ ποταμὸς πρὸς ἄρκτον, Ἄμαθος. ὅθεν ἠμαθόεις Πύλος. ἀμαθῶδη γὰρ τὸν ποταμὸν, ἢ τὴν χώραν εἰπεῖν, ψεῦδος φασίν. Ὁ δ' αὐτός φησι καὶ, ὅτι ἐκ ἂν ἀπογνοίη τις, ἠμαθόεντα Πύλον κεκλῆσθαι, καὶ διότι θινώδης, καὶ στενός ἐστιν ὁ τῆς ἐκεῖ θαλάσσης αἰγιαλός. Κἀκεῖνο δὲ λέγει, ὅτι πατρὶς Νέστορος, Πύλος ὁ λεγόμενος Τριφυλιακὸς, καὶ Ἀρκαδικὸς, καὶ Λεπρεατικὸς, πλέιως, ἢ τριάκοντα σταδίοις ἀπὸ θαλάσσης, ὡς δηλοῖ καὶ ὁ πεμφθεὶς ἄγγελος, ἐν Ὀδυσσείᾳ, ἐπὶ τοὺς ἑταίρους Τηλεμάχου πρὸς τὸ ἐκείνου πλοῖον, καλῶν αὐτοὺς ἐπὶ ξενίᾳ. Οἱ δὲ ἄλλοι Πύλοι, φησὶν, ἐπὶ θαλάσσης δείκνυνται. Εὐρύχορος δὲ ὁ Πύλος· ² ὥσπερ ἑπτὰ πόλεις περὶ τὴν Πυλίαν εἰσὶ θάλασσαν, ἃς ὑπέσχετο ὁ Ἀγαμέμνων Ἀχιλλεῖ. Φησὶ γάρ·

Πᾶσαι δ' ἐγγὺς ἁλὸς νέαται Πύλου ἠμαθόεντος.

οβ' Ἀρήνη δὲ, ἧς καὶ ἀλλαχοῦ μνησθήσεται ὁ Ποιητὴς, ³ τὸν μὲν πολίτην αὐτῆς, Ἀρηναῖον παράγει· ἐρατεινὴ δὲ παρ' Ὁμήρῳ λέγεται, διότι ποταμὸς ἄρδευει αὐτήν. Φησὶ γὰρ ὁ Γεωγράφος, ⁴ ὅτι Ἀρήνη, ὅπου ποταμὸς Ἄνιγρος, καλούμενος πρότερον Μινυήιος, ὡς ὁ Ποιητής·

Ἔστι δέ τις ποταμὸς Μινυήιος εἰς ἅλα βάλλων
Ἐγγύθεν Ἀρήνης.

⁵ Ἀπὸ Μινυῶν δὲ, φησιν, ἐκλήθη ὁ ποταμὸς Ὀρ-
Rom. p.297. χομενίων, ἐλθόντων ἐκεῖ. ⁶ Δύο δὲ, φασι, πόλεις Ἀρῆναι, Μεσσήνης μία, καὶ Τριφυλίας ἑτέρα. ⁷ Θρύον δὲ, πόλις Ἤλιδος ἡ καὶ Θρυόεσσα. τοῦ Θρύου τὸ ἐθνικὸν, Θρυίτης· τῆς δὲ Θρυοέσσης Θρυοέντιος Θρυήντιος. Ὁ δὲ τὰ Ἐθνικὰ γράψας φησί· Θρύον, πόλις Μεσσηνίας, ἐκ τῶν ἐν αὐτῇ φυομένων θρύων, ὁμωνύμως τῷ φυτῷ λεγομένη. ἔτι δὲ καὶ παρωνύμως Θρυόεις, καὶ ⁸ Θρυόεσσα, ὡς καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς που φανεῖται. Κεῖται δὲ περὶ τὸν Ἀλφειὸν, ὃς, κατὰ τὸν Γεωγράφον, κα-

Emathoëntem. Alibi verò, fluvium ad Septentriones esse Amathum. Unde Pylus Emathoëis. Namque ἀμαθώδη, *fabulosum*, fluvium illum, aut agrum esse, falsò, ut ajunt, perhiberi. Idemque auctor est, neminem unum jure esse umquam dissensurum, quin Pylus vocatus sit ἠμαθόεις, *arenosus*, propterea quòd maris ibi littus fabulosum est, atque angustum. Quin & illud adjicit, patriam videlicet Nestoris, Pylum esse eum, qui dicitur Triphyliacus, Arcadicusque, & Lepreaticus, triginta ampliùs a mari stadiis, ut in Odysseâ palam facit is nuntius, qui ad socios Telemachi, eorum ad hospitium invitandorum causâ, ad illius navem missus est. Reliqui autem, inquit, Pyli ad mare monstrantur. Hujus porrò Pyli regio satis latè patuit: siquidem circa mare Pylium septem sunt urbes, quas Agamemnon pollicitus est Achilli. Hæc enim ejus verba:

Omnia sunt Pyliò vicina hæc oppida ponto.

LXXII. Arene porrò, cujus & alibi mentionem facturus est Poëta, civem suum derivat Arenæum. Amabilis ea, seu amœna, apud Homerum vocatur propter fluvium, qui eam ipsam irrigat. Scribit enim Geographus, ibi Arenen fuisse, ubi Anigrus fluvius, olim Minyeus appellatus, juxta illud Poëtæ:

In mare prorumpens plenis Minyeius undis
Est juxta Arenen fluvius.

Et hunc ipsum fluvium nomen accepisse ait a Minyis Orchomeniis, cum eò commigrarunt. Duæ autem Arenæ urbes referuntur, una Messeniæ, altera Triphyliæ. Thryum verò, urbs Elidis, quæ etiam Thryoëssa. Gentile Thryi nomen est Thryita; Thryoëssæ, Thryoëntius, Thryuntius. Ceterùm Gentilium Nominum scriptor sic ait: Thryum, urbs Messeniæ, sic appellata a nascentibus in eâ θρύοις, *juncis*, eodem nomine, atque ipsa planta: nec non derivato inde nomine, Thryoëis, & Thryoëssa, ut alicubi postea videbitur. Sita ea est ad Alpheum, qui, secundùm Geographum, sic vocatur a sanan-

1. ποταμὸς πρὸς ἄρκτον, Ἄμαθος) Strabo: τῷ παρηγέισθαι ποταμὸν πρὸς ἄρκτον, Ἄμαθον καλέμενον ἀντίπερα, ἐξ οὗ Μάκιστον, καὶ Ἀρκαδικὸς καλεῖται, ὅπου ἐντεῦθεν Ἠμαθόεντα εἰκάζεσθαι. Ab hoc ipso Amatho flumine Pylum denominatum esse Emathoëntem, opinio est etiam Etymologi. *Politus*.

2. ὥσπερ ἑπτὰ πόλεις περὶ τὴν Πυλίαν εἰσὶ θάλασσαν) Strabo: τὴν θάλασσαν τὴν Πυλίαν ὁ Ποιητὴς ἐπεκτείνει μέχρι τῶν ἑπτὰ πόλεων, ἃς ὑπέσχετο Ἀγαμέμνων τῷ Ἀχιλλεῖ. Polit.

3. τὸν μὲν πολίτην αὐτῆς, Ἀρηναῖον παράγει) Stephanus: τὸ ἐθνικὸν, Ἀρηναῖος. τὸ τοπικὸν, Ἀρήνηθεν. Occurrit τὸ Ἀρήνηθεν apud Apollonium Rhodium Arg. l. 2. v. 152. 471. Polit.

4. ὅτι Ἀρήνη, ὅπου ποταμὸς Ἄνιγρος) Arenen quum nusquam invenirent, ut Geographus ait, ibi maximè fuisse eam conjectarunt, ὅπου καὶ ὁ παρακείμενος Ἄνιγρος ποταμὸς, καλούμενος πρότερον Μινυήιος, ἐκδίδωσι. Lege cum Eustathio, Μινυήιος. Sic scribit in Eliacis prioribus Pausanias, neminem quemquam, neque Messeniorum, neque Eleorum potuisse sibi Arenes vestigia demonstrare: sed proximè Anigrum fluvium rudera ostendi, quæ antiquæ Arenes esse credebantur. *Politus*.

5. ἀπὸ Μινυῶν) l. Μινυῶν. In confesso erat apud Arcadas, Minyeio fuisse nomen apud veteres, qui postea Anigrus est vocatus, quod testatur Pausanias. Sed non æquè certum, neque exploratum erat, fuisse Minyeium dictum a Minyis Orchomeniis. Videtur tamen Straboni posse inde peti ratio hujus appellationis, videlicet ἀπὸ τῶν μετὰ Χλωρίδος τῆς Νέστορος μητρὸς ἐλθόντων ἐξ Ὀρχομενοῦ τοῦ Μινυείου. Polit.

6. Δύο δὲ, φασι, πόλεις Ἀρῆναι) auctore Stephano in Ethnicis. Arene Messeniaca eadem quibusdam visa est, quæ postea Erana; Triphyliaca, eadem, quæ postea Samicum. Et fortasse ora Arenes fuit Samicum, ut sibi facilè persuadebat Geographus. *Politus*.

7. Θρύον δὲ, πόλις Ἤλιδος ἡ καὶ Θρυόεσσα) Urbs Eleæ Straboni, Thryon, Eleam autem, seu Elidem, vocat Strabo τὴν μεταξὺ Ἀχαΐας τε, καὶ Μεσσηνίας παραλίαν, ἀνέχουσαν εἰς τὴν μεσόγαιαν πρὸς τοῖς Ἀρκαδίᾳ τῇ κατὰ Φολόην, καὶ Ἀζᾶνας, καὶ Παρρασίους. Eam tamen urbem Stephanus adscribit Messeniæ. Qua in re secutus mihi videtur eorum Scriptorum, ac Poëtarum sententiam, qui Messenium Nestorem fecerunt. Sed enim Thryon dicit Homerus Ἀλφειοῖο πόρον. Alpheus autem amnis Messeniam nusquam attingit, ut Geographus testatur; sed Pisatidem, & Triphyliam percurrit, quæ sunt partes Eleæ. ut proinde urbs ad Alpheum sita, minimè potuerit ad Messeniam pertinere. Deinde idem est Thryon, quod postea Epitalium dixerunt. Strabo: Θρύον δὲ, ἣν Θρυόεσσάν τε Ἐπιτάλιον φασίν, ὅτι πᾶσα μὲν ἡ αὐτὴ χώρα θρυώδης, μάλιστα δ' οἱ ποταμοί. Epitalium autem Stephano ex Polybio urbs est Triphyliæ, quæ Triphylia eidem Stephano Elis. Quamquam meliùs Triphyliam, partem diceris Elidis, seu Eleæ. Certè quidem Epitalium situm erat ad Alphei fluminis trajectum. Idem Strabo, ubi agit de Thryo: Ἀλφειοῖο δὲ πόρον φησὶν (Homerus) ὅτι πεζῇ περατὸς εἶναι δοκεῖ κατὰ τοῦτον τὸν τόπον· καλεῖται δὲ νῦν Ἐπιτάλιον τῆς Μακιστίας χωρίον. Quare falli videtur Stephanus, cum Thryon urbem dicit Messeniæ: nisi fortè urbes duas cognomines, unam Triphyliæ, alteram Messeniæ, comminiscamur. Idem Thryon Hesychio, urbs Arcadiæ, nempe quia πάσαν ὁ Πισάτις, καὶ ἡ Τριφυλίας τὰ πλεῖστα ὅμορος τῇ Ἀρκαδίᾳ. Quam notat conssam Strabo, cur Ἀρκαδικὰ εἶναι δοκεῖ τὰ πλεῖστα τῶν Πυλιακῶν ἐν καταλόγῳ φραζομένων χωρίων. Politus.

8. Θρυόεσσα, ὡς καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς που φανεῖται) Il. λ' v. 710.
Ἔστι δέ τις Θρυόεσσα πόλις, αἰπεῖα κολώνη,
Τηλοῦ ἐπ' Ἀλφειῷ, νεάτη Πύλου ἠμαθόεντος.
Politus.

nandis alphis, seu vitiligioibus, fluitque ex Arcadiâ io mare Triphyliacum. Magnam autem, ioquit, juncorum copiam gigoit Triphylia; omoisque circa Thryum regio juocis, seu ulvâ, abuodat; maximè verò flumioa. Alphei vadum, Thryum, propterea quòd, ut ipse pariter Geographus tradit, ibi locorum Alpheus traosiri posse pedibus videtur. Sed & vir olim fuit Alpheus. Quippe Herodotus viros de Laconibus fortissimos novit, Maronem, & Alpheum. Ceterùm oon Thryoëssa modò; sed alia etiam loca oomen habent a plantâ derivatum, ut alibi satis exposuimus. Quod autem ad verba illa attioet, *εὔκτιτον Αἰπύ*, *bene ædificatum Æpy*, quidam dicuot, io disceptationem quæstionemque vocari, utrum utrius sit epithetoo. Verùm alii epitbeton esse voluot *τὸ εὔκτιτον*, *bene ædificatum*; nomen verò urbis esse *τὸ Αἰπύ*, *Æpy*: cujus civis, *Αἰπύτης*, *Æpyta*. Sic autem, secuodùm Geographum, vocatur a naturâ loci, videlicet eo quòd urbs ipsa loco sit excelso, & sublimi. Quidam tamen, de quibus etiam est Ethnicorum scriptor, acceotu gravi scribunt *Αἶπυ*, *Æpy*, hoc est, circumflexâ primâ, ad distinctiooem epitheti: & hoc ei nomen impositum esse affirmaot a loci ipsius munitione: hujusque præterea memioisse dicuot Poëtam in illis verbis: *πόλις αἰπεῖα κολώνη*. *urbs, altus tumulus*. Quio etiam oarrant, videri Herodiano, consentaneum magis esse, & conveoieotem analogiæ accentum gravem hoc loci: *καὶ εὔκτιτον Αἶπυ*. *& bene ædificatum Æpy*. Ac fortasse, ut ajuot, nomen habuit ab Æpyto, de quo paullò post mentionem faciemus.

LXXIII. Cyparisseeis, urbs Messeniæ. Ejus nomeo geotile, Cyparisseentius. Verùm Cyparissus urbs est in Parnasso, cujus Homerus in Pho-

[1] καλῆται μὲν οὕτως ἀπὸ τῶν ἀλφῶν θεραπείας. [2] Ῥέει δὲ ἐξ Ἀρκαδίας εἰς τὴν Τριφυλιακὴν θάλασσαν. Πολὺ δέ, φησι, γεννᾷ θρύον ἡ Τριφυλία, καὶ πᾶσα ἡ περὶ τὸ Θρύον χώρα, θρυώδης· μάλιστα δ' οἱ ποταμοί. Ἀλφειῦ δὲ πόρος, τὸ Θρύον, διότι, ὡς ὁ Γεωγράφος καὶ τοῦτο φησὶν, ἐνταῦθα πεζῇ περατὸς εἶναι δοκεῖ ὁ Ἀλφειός. Ἦν δέ ποτε καὶ ἀνὴρ Ἀλφειός. [3] Ἡρόδοτος οὖν οἶδε Λάκωνας ἀρίστους, Μάρωνα, καὶ Ἀλφειόν. Ὅτι δὲ οὐ μόνον ἡ Θρυόεσσα παρώνυμός ἐστι φυτῷ, [4] ἀλλὰ καὶ ἕτεροι τόποι, ἐν ἄλλοις ἱκανῶς δεδήλωται. Ἐν δὲ τῷ, [5] εὔκτιτον Αἰπύ· οἱ μέν φασιν, ὅτι [6] ζητεῖται, πότερον ποτέρου ἐπίθετον· οἱ δέ, ἐπίθετον μέν φασι τὸ εὔκτιτον· πόλεως δὲ ὄνομα τὸ Αἰπύ, οὗ ὁ πολίτης, Αἰπύτης. Καλεῖται δὲ οὕτω, κατὰ τὸν Γεωγράφον, [7] ἀπὸ τοῦ συμβεβηκότος, ἤγουν [8] διότι συμβέβηκεν αὐτῷ ὑψηλῷ εἶναι. Τινὲς δέ, ἐν οἷς καὶ ὁ τῶν Ἐθνικῶν γραφεύς, [9] βαρυτόνως μὲν γράφουσιν Αἶπυ, τουτέστι, προπερισπωμένως, πρὸς διαστολὴν τοῦ ἐπιθέτου. [10] Ἀπὸ τῆς ἐρυμνότητος δὲ κληθῆναί φασι· λέγοντες καί, ὅτι [11] ἐν τῷ, πόλις αἰπεῖα κολώνη, ταύτης μέμνηται ὁ Ποιητής. Λέγεται δὲ καὶ Ἡρωδιανῷ δοκεῖν, [12] ἀναλογωτέραν εἶναι τὴν βαρεῖαν τάσιν ἐν τῷ, καὶ εὔκτιτον Αἶπυ. Ἴσως δέ, φασιν, ἀπὸ Αἰπύτου τοῦ μετ' ὀλίγα ῥηθησομένου, ὠνόμασται. *Baf. p. 225.*

ογ'. [13] Κυπαρισσήεις δέ, πόλις Μεσσηνίας. [14] Ἐθνικὸν αὐτῆς, Κυπαρισσηέντιος. Κυπάρισσος μέντοι, [15] πόλις ἐν Παρνασῷ, ἧς Ὅμηρος ἐμνήσθη

1. καλεῖται μὲν οὕτως ἀπὸ τῆς τῶν ἀλφῶν θεραπείας) Etymologus ex Methodio: Ἀλφειός, ὁ ἐν Ἠλίδι ποταμός· παρὰ τὸ τοὺς ἀλφοὺς θεραπεύειν· ἢ παρὰ τὸ ἀλφεῖν, ὅ ἐστιν εὑρίσκειν, εὑρίσκεται γὰρ αὐτὸ τὸ ὕδωρ. Hic ipse fluvius εὐρυδίνης ποταμὸς dicitur Dionysio in Periegesi. *Politus.*

2. Ῥέει δὲ ἐξ Ἀρκαδίας εἰς τὴν Τριφυλιακὴν θάλασσαν) Geographus: Παρεμβάλλει δ' ὁ Ἀλφειὸς (Pisatidem) ἐκ τῆς Ἀρκαδίας ῥέων εἰς τὴν Τριφυλιακὴν θάλασσαν, μεταξὺ δύνοντος, καὶ μεσημβρίας. Scholiasta Piodari ad Olymp. Od. 6. ἄρχεται μὲν τὰ ῥεῖθρα ἐν Ἀρκαδίᾳ· ἐν Ἤλιδι δὲ ἐπιλάμπει πολύς. Vide Pausaniam in Eliacis, & Arcadicis. *Polit.*

3. Ἡρόδοτος οὖν οἶδε Λάκωνας ἀρίστους, Μάρωνα, καὶ Ἀλφειόν) Herodoto scribitur Ἀλφεός. Maronem etiam, & Alpheum, viros fortissimos, celebrat Pausanias, eorumque virtutem ait in prœlio ad Thermopylas post Leonidam maximè enituisse. Herodotus tamen post Leonidam fortitudinis primas inter Lacedæmonios tribuere videtur Dieneci. *Politus.*

4. ἀλλὰ καὶ ἕτεροι τόποι) Sic a pinis denominatæ iosulæ Pityussæ, a cerasis Cerasus, urbs Pontica, a sesamo Sesamus, arx Amastris, ab ulmis Pteleon, urbs apud Stephanum. *Polit.*

5. εὔκτιτον Αἰπύ) Homerus per dialysin, ἐΰκτιτον. Polit.

6. ζητεῖται, πότερον ποτέρου ἐπίθετον) Ex Strabone. *Polit.*

7. ἀπὸ τοῦ συμβεβηκότος) Strabo: ἀπὸ τοῦ συμβεβηκότος φυσικῶς, ὡς Ἕλος, καὶ Αἰγιαλόν, καὶ ἄλλα πλείω. Polit.

8. διότι συμβέβηκεν αὐτῷ ὑψηλῷ εἶναι) Statius Theb. 4. v. 180.

Quos Thryon, & summis ingestum montibus Æpy.

Polit.

9. βαρυτόνως μὲν γράφουσιν Αἶπυ) Etymologici Magni Auctor: Αἶπυ βαρυτόνως, ὄνομα πόλεως· αἰπὺ δὲ, τὸ μέγα· ὡς τό, φυγόντες περ αἰπὺν ὄλεθρον. Hesychius tamen nullam facit differentiam accentûs: Αἰπύ, τὸ ὑψηλόν, καὶ χαλεπόν, καὶ πλῆρες, ἢ πόλις τῆς Πύλου. Polit.

10. Ἀπὸ τῆς ἐρυμνότητος δὲ κληθῆναί φασι) Stephanus: ἀπὸ τῆς ἐρυμνότητος Αἶπυ καλουμένη. Atque id ipsum est, quod dicit Geographus, ἀπὸ τοῦ συμβεβηκότος φυσικῶς. Unde non injuriâ plerique olim intellexerunt, τὸ Αἶπυ nomen esse proprium urbis in Macistiâ, quòd locus ille esset naturâ munitus. Verba hæc sunt Strabonis lib. 8. p. 349. τὸ Εὔκτιτον δ' Αἶπυ ζητοῦσι μὲν ζητοῦσι, πότερον ποτέρου ἐπίθετον, καὶ τίς ἡ πόλις, καὶ εἰ νῦν ἐστὶ Μαργάλαι τῆς Ἀμφιδολίας. αὗται μὲν οὖν οὐ φυσικῶς ἔρυμνα. ἕτερον δ' ἐστὶν ἐρυμνὸν ἐν τῇ Μακιστίᾳ. Ὁ μὲν οὖν τοῦθ' ὑπονοῶν φράζεσθαι, ὄνομα φησὶ τῆς πόλεως τὸ Αἶπυ, ἀπὸ τοῦ συμβεβηκότος φυσικῶς. Errare autem in hac urbe videtur Stephanus, qui urbem eam facit Messeniæ: præsertim si vera est eorum conjectura, qui olim suspicati sunt, Thryum vocatum ab Homero Alphei vadum; Æpy verò, ipsum Epitalium. Namque Epitalium diximus situm fuisse ad Alpheum amnem; Alpheum verò nequam Messeniam attingere. Falluntur etiam docti viri, qui Æpy hoc Homericum idem esse oppidum putant, atque Æpeam Messeniacam ad Pamisi fluminis dexteram, Coronen postea appellatam, de qua Pausanias in Messenicis. *Politus.*

11. ἐν τῷ, πόλις αἰπεῖα κολώνη, ταύτης μέμνηται ὁ Ποιητής) Sic quidem vetus nescio quis Homeri Scholiasta, Sed magno certè errore. Thryoessæ ibi meminit Homerus, non Æpyos, neque τὸ Αἰπεῖα proprium nomen est urbis, sed epitheton.

Ἔστι δέ τις Θρυόεσσα πόλις, αἰπεῖα κολώνη.

Vulgatus Scholiasta: Θρυόεσσα, πόλις ἐστὶ μεταξὺ Ἤλιδος, καὶ Πύλου. αὐτὴν ἐν τῷ καταλόγῳ Θρύον εἶπε. Politus.

12. ἀναλογωτέραν εἶναι τὴν βαρεῖαν τάσιν ἐν τῷ, καὶ εὔκτιτον Αἶπυ) Pro accentu gravi forte Herodianus intelligit, ut prior syllaba τοῦ Αἶπυ acuto accentu signetur. *Salvinus.*

Pro accentu gravi intelligit Herodianus id, quod paullò ante Eustathius ex aliis docet, atque explicat, ut scribatur τὸ Αἶπυ προπερισπωμένως, πρὸς διαστολὴν τοῦ ἐπιθέτου. Politus.

13. Κυπαρισσήεις δέ, πόλις Μεσσηνίας) Ex Stephano. Posita erat hæc urbs, ut docet Strabo, trans Nedam fluvium in prisca Macistiâ, quæ trans Nedam etiam fluvium porrigebatur: postea verò, quam eo flumine Messeniam ab Eleâ diviserunt, ea urbs attributa est Messeniæ. Idem Strabo de fluvio Nedâ: ῥεῖ δὲ παρὰ Φιγαλίαν, καθ' ἣν γειτνιῶσι Πυργῖται Τριφυλίων ἔχοντες Κυπαρισσιέντας πρώτους Μεσσηνίων. Τὸ δὲ παλαιὸν ἄλλως διώριστο, ὡς καὶ τινας τῶν πέραν τοῦ Νέδας ὑπὸ τῷ Νέστορι εἶναι, τήν τε Κυπαρισσήεντα, καὶ ἄλλα τινὰ ἐπέκεινα. Politus.

14. Ἐθνικὸν αὐτῆς, Κυπαρισσηέντιος) Videtur etiam hujus urbis ἐθνικὸν esse, Κυπαρισσιεύς. Namque Strabo Κυπαρισσιεῖς vocat habitatores hujus urbis. *Polit.*

15. πόλις ἐν Παρνασῷ) Libri editi Stephani, ἐν Παρνασσῷ. Polit.

θη ἐν τῷ Φωκικῷ καταλόγῳ. Ἐκείνης δὲ ὁ πολίτης, Κυπαρισσεύς. Ὁ δὲ Γεωγράφος, καὶ ποταμὸν λέγει Κυπαρισσήεντα, καὶ ὅτι Κυπαρισσία ἐστὶν ἄλλη παρὰ τὸν Κυπαρισσήεντα, [1] Μεσσηνιακὴ καὶ αὐτή. Ἡ δὲ Ἀμφιγένεια, [2] παρά τισι καὶ οὐδετέρως λέγεται τὸ Ἀμφιγένειον. [3] Πολίτης αὐτῆς, Ἀμφιγενειάτης, καὶ Ἀμφιγενεύς. Εἶχε δὲ Λητοῦς ἱερόν, ἐπεί, φασιν, ἐκεῖ Λητὼ παραγενομένη, ἔτεκεν Ἀπόλλωνα. Πτελεὸς δέ, ἢ Πτελεὸν οὐδετέρως, ἐστὶ καὶ Ἰωνίας πόλις, καὶ Τρωάδος· [4] ἔτι δὲ καὶ τῶν περὶ Θετταλίαν Ἀχαιῶν. Καλεῖται δέ, φασιν, οὕτως, ὅτι πολλὰς ἔχει πτελέας. Ὁ πολίτης, Πτελεάτης, καὶ Πτελεούσιος, καὶ Πτελεεύς. [5] Ἔστι δὲ καὶ Πτελέα, δῆμος φυλῆς Ἀττικῆς τῆς λεγομένης Οἰνηΐδος· ἧς ὁ δημότης, Πτελεάσιος. Ὁ δὲ Στράβων λέγει, ὅτι τὸ Πτελεόν, κτίσμα ἐστὶ [6] τῶν ἐκ Πτελεοῦ τοῦ Θετταλικοῦ· ὃ ὁ Ποιητὴς ἐρεῖ ἐν τοῖς ἑξῆς, Πτελεὸν λεχεποίην. [7] Ἔστι δέ, φησι, δρυμῶδες χωρίον ἀοίκητον, Πτελεάσιμον καλούμενον. [8] Ἕλος δέ, παρὰ τὸ ἐν ἕλει εἶναι, κατὰ τὸν Ἐθνικογράφον. εἴρηται δέ τι περὶ αὐτοῦ καὶ ἐν τῷ καταλόγῳ τῶν Λακώνων. Ὁ δὲ Γεωγράφος φησίν, ὅτι Ἕλος οἱ μέν, χώραν τινὰ περὶ Ἀλφειόν· οἱ δέ, καὶ πόλιν, ὡς τὴν Λακωνικὴν τὴν πρὸ ὀλίγου ῥηθεῖσαν. [9] Ὅτι δὲ ἐκ τοιούτου Ἕλους παρωνυμοῦνται οἱ Εἵλωτες, οὐ πρὸ πολλοῦ δεδήλωται, οἳ οὐ μόνον δουλικοῦ εἰσιν ὀνόματος, ἀλλὰ καί τι ἑτεροῖον δηλοῦσιν. Ἐν γοῦν τοῖς

Phocensium catalogo meminit. Illius civis, Cyparissensis. At verò Geographus tum fluvium memorat Cyparisseenta, tum Cyparissiam aliam esse tradit a Cyparisseente, urbem & ipsam Messeniæ. Verùm Amphigenia apud nonnullos neutro quoque genere dicitur Amphigenium. Ejus civis, Amphigeniata, & Amphigenensis. Fanum habebat Latonæ, quòd eò adveniens, ut ferunt, Latona, Apollinem ibi peperisset. Pteleus porrò, aut, neutro genere, Pteleum, tum Joniæ urbs est, tum Troadis: nec non Achæorum, qui sunt in Thessaliâ. Sic autem, ut ajunt, vocatur a magnâ copiâ *πτελεῶν*, *ulmorum*. Civis, Pteleata, Pteleusius, & Pteleensis. Quin & Ptelea, populus est tribus Atticæ, quæ Oeneis vocatur: cujus popularis, Pteleasius. Sed & Strabo auctor est, Pteleum ab iis esse conditum, qui profecti sunt ex Pteleo Thessaliæ: quem Poëta postea dicit Pteleum herbosum. Est autem, inquit, locus sylvestris, & minùs habitabilis, quem vocant Pteleasimum. Helos nomen habet ex eo, quòd sit *ἐν ἕλει*, *in palude*, secundùm Ethnicorum scriptorem. Aliquid de eo dictum est in Laconum catalogo. Verùm Geographus: Helos, inquit, alii locum quemdam esse dicunt circa Alpheum, alii itidem urbem, ut & fuit Laconica, de qua paullò ante dictum est. Ab ipsâ hac urbe, quæ est Helos, Heilotas denominari, non multò ante exposuimus: qui non modò nomen sunt servile; verùm etiam quid aliud significant: quippe quum in Herodiani

Com-

1. *Μεσσηνιακὴ καὶ αὐτή*) Alia est Cyparissia Messeniæ a Cyparissente prisca Macistiæ, seu Triphyliæ. Sed ipsa quoque urbs Cyparisseeis dicta postea est communi nomine Cyparissia; fluvius e id appellatus Cyparisseeis. Strabo: *Ὁ δὲ Κυπαρισσήεις ἐστὶ μὲν περὶ τὴν πρότερον Μεσσηνίαν, ἤτοι νῦν πέραν τοῦ Νέδας τὴν ὑπὸ Μεσσηνίων· ἀλλ' οὐκ οἰκοῦσιν, ὡς οὐδὲ τὸ Μακίστου· ἄλλη δ' ἐστὶν ἡ Μεσσηνιακὴ Κυπαρισσία. ὁμωνύμως μὲν οὖν, ὁμοίως δὲ καὶ ταύτην λέγουσι Κυπαρισσίαν, θηλυκῶς τε, καὶ θηλυκῶς· ὁ δὲ ποταμὸς Κυπαρισσήεις*. Hinc, quia hæ urbes cognomines, utriusque etiam idem nomen Gentile, *Κυπαρισσεύς*. Namque a *Κυπαρισσία* τὸ ἐθνικὸν Stephano est *Κυπαρισσεύς*. Quamquam apud Stephanum malè scriptum sit *Κυπαρισσαῖος*. Sed in utràque hac Cyparissiâ videtur mihi Stephani Epitome nescio quid confudisse. Ita illa quidem Epitome: *Κυπαρισσία, πόλις τῆς Τριφυλίας, ἥτις Ἐρανὰ καλεῖται*. At enim Cyparissia, quæ vocata est Erana, seu Erana, Messeniæ est, non Triphyliæ. Quocirca Geographus minimè eos probabat, qui volebant, Eranam esse Arenen ipsam Homericam: quia nempe Arene Homerica est in Triphyliâ, Erana in Messeniâ. Neque enim videtur Strabo Arenas duas, quas distinguit Stephanus, alteram Messeniacam, alteram Triphyliacam, agnovisse. Negat quidem Geographus, Cyparissiam esse Eranam, sed ita tamen, ut Eranam disertè collocet in Messeniâ. Dixerat lib. 8. *Ἑξῆς δ' ἐστὶ τῷ Κυπαρισσήεντι ἐπὶ τὴν Μεσσηνιακὴν Πύλον παραπλέοντι τὸ Κορυφάσιον, ἢ τὸ Ἐρανὰ ἄστυ, ἣν τινες Ἀρήνην νομίζουσιν οὐκ εὖ, καλουμένην πρότερον, ὁμωνύμως τῇ Πυλιακῇ*. &c. Deinde post plura, in Messeniæ descriptione subjungit: *Πλησίον δὲ Κυπαρισσία, κατὰ μέσον τοῦ κόλπου, ἡ Πλαταμώδης τρηχεῖα ἐκβολή, ταύτην μὲν οὖν δεξιᾷ ἔχων, ἐν τοῖς ἑξῆς, ὅπου ὕστερον ἔχεται τῆς ἀκτῆς ἡ Πύλος, ἡ Κυπαρισσία, μέση δὲ τούτων Ἐρανὰ, ἣν οὐκ εὖ τινες Ἀρήνην εἶναι νομίζουσιν*. Quare si Erana sine dubio urbs est Messeniæ, Messeniæ quoque sit, oportet, Cyparissia, quæ, secundum Ethnicorum scriptorem, eadem est, atque Erana. Sequitur in Stephano: *Κυπαρισσήεις, πόλις τῆς Μεσσηνίας*. Rectè ut omnia, atque ordine procedant, malim, mutatis urbium locis, ita dicere: *Κυπαρισσία, πόλις τῆς Μεσσηνίας. Κυπαρισσήεις, πόλις τῆς Τριφυλίας*. Quamvis enim Cyparisseeis, quippe trans Nedam fluvium sita, ex posteriori limitum partitione, intra fines sit Messeniæ, tamen, distinctionis gratiâ, dici etiam potest urbs Triphyliæ, quia antiquitus Triphyliæ, sub Nestoris ditione, eò usque porrigebatur. At verò Cyparissia, ipso fatente Geographo, alia urbs est Messeniæ. Hanc ipsam Cyparissiam, quæ alia est a Cyparisseente, vocatam fuisse puto Eranam: & hac facilè tali one Stephanum cum Geographo concilio, ut Stephanus, qui eamdem facit Cyparissiam, atque Eranam, Cyparissiam hanc Messeniacam significet; Geographus verò, qui diversam Cyparissiam ab Eranâ statuit, loquatur intelligatur, ut reverâ loquitur, de Cyparisseente; quem & ipsum communi nomine *θηλυκῶς* vocatam Leonia Cyparissiam. Sic Cyparissia Messeniaca fuerit Straboni eadem, atque Erana. Sed illorum nominum urbes ideo sæpe a scriptoribus confusas arbitror, quòd, quum tres in Peloponneso essent Pyli, earumque unusquisque Nestorem sibi vindicaret, plures ibi etiam Nestoreorum, seu Pyliacarum urbium urbes cognomines reperientur. *Politus*.

2. *παρά τισι καὶ οὐδετέρως λέγεται τὸ Ἀμφιγένειον*) apud Menelaum, quem citat Stephanus. Casaubonus tamen apud Eustathium, & Stephanum legit, *Ἀμφιγένειον*. Polit.

3. *Πολίτης αὐτῆς, Ἀμφιγενειάτης*) Stephanus: *τὸ ἐθνικὸν, Ἀμφιγενειάτης, διὰ τὸ Πελοποννήσιον χαρακτῆρα*. Polit.

4. *ἔτι δὲ καὶ τῶν περὶ Θετταλίαν Ἀχαιῶν*) Libri editi Stephani: *Πτελεόν, πόλις Ἰωνίας, καὶ Τρωάδος, καὶ τῶν παραθαλαττίων Ἀχαιῶν*. Nihil depravatius. Corrige: *καὶ τῶν περὶ Θετταλίαν Ἀχαιῶν*. Eustathius infra: *ἄλλοι δὲ οὐδετέρως φασὶ τὸ Πτελεόν, πόλιν αὐτὸ εἰπόντες Ἀχαιῶν τῶν ἐν Θετταλίᾳ*. Politus.

5. *Ἔστι δὲ καὶ Πτελέα, δῆμος φυλῆς Ἀττικῆς τῆς λεγομένης, Οἰνηΐδος*) Auctor Stephanus. *Polit.*

6. *τοῦ ἐκ Πτελεοῦ*) Lege ex Strabone, *τῶν ἐκ Πτελεοῦ*. Politus.

7. *Ἔστι δέ, φησι, δρυμῶδες χωρίον*) *nemus Pteleon* Plinio. *Polit.*

8. *Ἕλος δέ, παρὰ τὸ ἐν ἕλει εἶναι, κατὰ τὸν Ἐθνικογράφον*) Helos Pyliacum unam eamdemque habet etymologiam, atque Laconicum, de quo loquitur Ethnicographus: tametsi locum Homeri ita afferat, qui est de urbibus Nestoris. *Polit.*

9. *Ὅτι δὲ ἐκ τούτου Ἕλους παρωνυμοῦνται οἱ Εἵλωτες*) Ejus urbis, quæ dicitur Helos, gentile nomen *οἱ Εἵλωτες*. Sed servile nomen *οἱ Εἵλωτες* ab oppido hujus nominis Laconico. Scholiasta Thucydidis: *Ἕλος, πόλις τῆς Λακωνικῆς, ἧς οἱ πολῖται ἐκαλοῦντο Εἵλωτες. οἱ δὲ Λακεδαιμόνιοι, διὰ τὸ ἀεὶ διαφέρεσθαι αὐτοῖς, ἑλόντες, τοὺς δούλους αὐτῶν ἐκάλουν Εἵλωτας, κατὰ ἀτιμίαν, καὶ ὕβριν*. Res Heilotum multò notior est, quam ut explicationem meam desideret. *Politus*.

Commentariis compertum sit, Heilotas dictos fuisse Satyros, eos, qui sunt in Tænaro. Dorium, cujus nomen gentile, Dorius, & Doriensis, sic appellatum veteribus videtur, propterea quòd Dorica ibi modulatio reperta fuerit a Thamyride, de quo statim dicetur. Geographus porrò sic narrat: Dorium sunt, qui montem, sunt, qui campum dicant. Nihil tamen, inquit, nunc monstratur. Sed de eo rursus inferiùs agetur.

LXXIV. Tum ad hoc ipsum Dorium Poëta, quodam veluti glutine, fabulam de Thamyride adnectit; itaque narrat, ut ibi Musæ Thamyridi Thraci occurrentes, qui ex Oechaliâ ab Euryto Oechaliensi veniebat, cantu eum spoliaverint. Affirmabat enim gloriabundus, victorem sese evasurum, etiamsi ipsæ Musæ, Jovis Ægiochi filiæ, canerent. At verò illæ iratæ eum excæcarunt, cantuque divino privarunt, & pulsandæ citharæ immemorem reddiderunt. Videtur porrò Thamyris hic e Thraciâ, fuisse homo gloriosus, & superbus ostentator sui, gloriatusque is esse, ne Musis quidem ipsis canendi sese peritiâ, ac suavitate concessurum. Quocirca Nemesis, seu Indignatio Divina non oculis modò eum multavit; verùm etiam privavit cantu. contraquam fit in aliis, quibus si oculorum lucem, ut est apud Poëtam, deus eripit; tamen dulcem cantum largitur. Sciendum autem est, in Adagiorum commentariis Amyrin nescio quem inventum sine τοῦ θ', sive Musicus, sive quicumque alius ille fuerit. Ideoque in adagio, quod sic habet: Θάμυρις μαίνεται. *Thamyris insanit:* nonnulli scribunt Ἄμυριν, *Amyrin*, sine litterâ θ' in principio. Qua de Thamyride Pausanias in Dictionario suo Oratorio, quod ex litterarum ordine disposuit, commemorat, eum Delphos ad consulendum oraculum de prospero rerum successu a Sybaritis missum fuisse; quumque deus respondisset, perditum iri Sybaritas, ubi hominibus plus honoris habere cœpissent, quàm diis, visum ab eo servum, qui flagris cæsus, ad templum confugerit, neque fuerit liberatus; sed postea ad monumentum patris ejus, a quo vapulabat, confugiens, sit liberatus, ac dimissus. Itaque Thamyrin, mente oraculi intellectâ, rebus suis divenditis, pecuniâque inde conflatâ, in Peloponnesum demigrasse: Sybaritas autem id, quod ille certâ ratione fecit, insaniam esse interpretatos; cœpisseque eos dicere: *Amyris insanit.* verùm illum, temporis tractu, ob simulatam illam insaniam, admirationi, & laudi fuisse. Atque id quidem hujusmodi. Quod verò ad loci hujus vocabula attinet, τὸ ἀντόμεναι, occur-

τοῖς Ἡρωδιανοῦ εὕρηται, ὅτι Εἵλωτες οἱ ἐπὶ Ταινάρῳ Σάτυροι. Δώριον δέ, [1] οὗ ἐθνικὸν Δώριος, καὶ Δωριεύς, κληθῆναι οὕτω δοκεῖ τοῖς παλαιοῖς, διὰ τὸ αὐτόθι εὑρεθῆναι [2] τὴν Δώριον ἁρμονίαν ὑπὸ Θαμύριδος, περὶ οὗ αὐτίκα ῥηθήσεται. Ὁ δὲ Γεωγράφος λέγει, ὅτι τὸ Δώριον, οἱ μέν, ὄρος φασίν, οἱ δέ, πεδίον. [3] Οὐδὲν δέ, φησι, νῦν δείκνυται. Κατωτέρω δὲ καὶ ἄλλως ῥηθήσεται περὶ τούτου.

οδ'. [4] Εἶτα κολλᾷ τῷ Δωρίῳ τὸν περὶ τοῦ Θαμύριδος μῦθον ὁ Ποιητής, καὶ λέγει, ὅτι ἐνταῦθα Μοῦσαι ἀντόμεναι, Θάμυριν τὸν Θρήϊκα παῦσαν ἀοιδῆς, Οἰχαλίηθεν ἰόντα παρ' Εὐρύτου Οἰχαλιῆος. Στεῦτο γὰρ εὐχόμενος, νικησέμεν, εἴπερ ἂν αὐταὶ Μοῦσαι ἀείδοιεν, κοῦραι Διὸς Αἰγιόχοιο. αἱ δέ, χολωσάμεναι, πηρὸν θέσαν, αὐτὰρ ἀοιδὴν θεσπεσίην ἀφέλοντο, καὶ ἐκλέλαθον κιθαριστύν. Φαίνεται δὲ ἀλαζὼν γενέσθαι ὁ Θρᾷξ Θάμυρις, καὶ καυχήσασθαι, μὴ ἂν μηδὲ τῶν Μουσῶν δευτερεῖον ᾄδων οἴσεσθαι. Διὸ καὶ θεία τις Νέμεσις, οὐ μόνον τὰς ὄψεις αὐτοῦ ἐκόλασεν, ἀλλὰ καὶ τῆς ᾠδῆς ἐστέρησεν, ἀπεναντίας ἑτέροις, [5] οὓς ὀφθαλ- Rom. p.298.
μῶν μὲν ἄμερσε θεός, κατὰ τὴν Ποίησιν, ἔδωκε δὲ γλυκεῖαν ἀοιδήν. Ἰστέον δέ, ὅτι καὶ [6] Ἄμυρίς τις εὕρηται δίχα τοῦ θ' ἐν ταῖς τῶν Παροιμιῶν ἀναγραφαῖς, εἴτε μουσικός, εἴτε καὶ ἕτερος. Διὸ καὶ ἐν τῇ παροιμίᾳ τῇ λεγούσῃ· Θάμυρις μαίνεται, τινὲς Ἄμυριν ἔγραψαν, δίχα τοῦ ἐν ἀρχαῖς θ'. Περὶ οὗ Παυσανίας ἐν τῷ κατὰ στοιχεῖον ῥητορικῷ αὐτοῦ λεξικῷ ἱστορεῖ, ὅτι θεωρὸς ὑπὸ Συβαριτῶν πεμφθεὶς εἰς Δελφοὺς περὶ εὐδαιμονίας, καὶ τοῦ θεοῦ χρήσαντος ἀπολεῖσθαι Συβαρίτας, ὅταν ἀνθρώπους θεῶν προτιμήσωσιν, ἰδὼν δοῦλον μαστιγούμενον, καὶ εἰς ἱερὸν προσφυγόντα, καὶ μὴ ἀπολυόμενον, ὕστερον δὲ εἰς τὸ τοῦ μαστιγοῦντος πατρὸς μνῆμα καταφυγόντα, καὶ ἀπολυθέντα, συνεὶς τὸ λόγιον, καὶ ἐξαργυρισάμενος τὰ ἴδια, ἀπῆλθεν εἰς Πελοπόννησον. Καὶ Συβαρῖται μέν, ὃ λογισμῷ πεποίηκεν, εἰς μανίαν ἐδέξαντο, ἐπιλέγοντες· Ἄμυρις μαίνεται. Ὁ δέ, τῷ χρόνῳ διὰ τὴν προσποίητον μανίαν ἐθαυμάσθη. Καὶ ταῦτα μὲν τοιοῦτον. Τῶν δὲ λέξεων τοῦ χωρίου τούτου, τὸ μὲν ἀντόμεναι, ἀπὰ

1. τὸ ἐθνικὸν Δώριος, καὶ Δωριεύς) Stephani Epitome: Τὸ ἐθνικὸν Δώριος, καὶ Δωριεύς, καὶ Δωριάς. Καὶ θηλυκὸν, Δωρίς. Lege: καὶ Δωριάς. Καὶ θηλυκὸν, Δωρὶς, καὶ Δωριάς. Politus.

2. τὴν Δώριον ἁρμονίαν) Pollux lib. 4. c. 9. Ἁρμονίαι δέ, Δωρὶς, Ἰὰς, Αἰολὶς, αἱ πρῶται. καὶ Φρύγιος δέ, καὶ Λύδιος. Vetus etiam adagium: ἀπὸ Δωρίου ἐπὶ Φρύγιον. Harmoniam autem Doricam inventam esse a Thamyride in urbe Dorio, auctor est Dositheus apud Stephanum. Dorios modulos a Thamyride, sive a Thamyrâ, inventos, alii quoque consentiunt. Clemens Alexandrinus Stromat. lib. 1. καὶ τὴν Δώριον (ἁρμονίαν) Θάμυριν ἐπινοῆσαι τὸν Θρᾷκα. Plinius l. 7. *Lydios modulos Amphion, Dorios Thamyras Thrax.* Politus.

3. Οὐδὲν δέ, φησι, νῦν δείκνυται) Addit Geographus: ὅμως δ' ὅσοι τὴν νῦν Ὄλυριν, ἢ Ὄλουραν, ἐν τῷ καλουμένῳ Αὐλῶνι τῆς Μεσσηνίας κειμένην Δώριον λέγουσι. Polit.

4. Εἶτα κολλᾷ τῷ Δωρίῳ τὸν περὶ τοῦ Θαμύριδος μῦθον ὁ Ποιητής) Pausanias in Messenicis: Ποιήσαντι δὲ Ὁμήρῳ καὶ Θαμύριδος ἐπαοιδὴν ἐν τῷ Δωρίῳ γενέσθαι τὴν συμφορὰν, ὅτι καὶ αὐτὰς Μούσας νικήσειν ἔφασκεν ᾄδων. Et de hac Thamyridis cum Musis stultâ concertatione exponit Zenobius adagium: Θάμυρις μαίνεται. Polit.

5. οὓς ὀφθαλμῶν μὲν ἄμερσε θεὸς, κατὰ τὴν Ποίησιν) ut de Demodoco illo Odyss. lib. θ'.

Τὸν περὶ Μοῦσ' ἐφίλησε, δίδου δ' ἀγαθόν τε, κακόν τε,
Ὀφθαλμῶν μὲν ἄμερσε, δίδου δ' ἡδεῖαν ἀοιδήν.

quod quidem optimè convenit in Homerum. Egregiè Pausanias in Messenicis: Διεφθάρη δὲ ὁ Θάμυρις (φασὶ δοκεῖν) ὑπὸ νόσου τοὺς ὀφθαλμούς. Τὸ δὲ αὐτὸ καὶ Ὁμήρῳ συμβῆναι ὕστερον. ἀλλ' ὁ μὲν καὶ ἐς ἅπαν διετέλει ποιῶν, οὐδέ τι ἐνδοὺς τῇ συμφορᾷ. Θάμυρις δὲ τὴν ᾠδὴν ὑπὸ κακοῦ τοῦ παρόντος ἐξέλιπεν. Politus.

6. Ἄμυρίς τις εὕρηται δίχα τοῦ θ' ἐν ταῖς τῶν Παροιμιῶν ἀναγραφαῖς) Sic Ἄμυρις legitur in Proverbiis Diogeniani; idemque in iisdem Proverbiis Θάμυρις. Sic Ἄμυρις, & Θάμυρις apud Suidam: & utramque hanc scripturam retinuit postea in Parœmiis suis Apostolius. Corruptè apud Athenæum scribitur Ἰσάμυρις. Proverbii meminit etiam Hesychius: Θάμυρις μαίνεται. παροιμία ἐπὶ τῶν κατὰ σύνεσιν παραλογίαν τι πραττόντων. Politus.

[1] ἀπὸ βαρυτόνου ῥήματος γίνεται, τοῦ ἄντω, [2] καὶ δηλοῖ τὸ, συναντήσασαι. Οἶδε δὲ Ὅμηρος καὶ περισπᾶσθαι τὸ τοιοῦτον ῥῆμα, ὡς δῆλον καὶ ἐν τῷ, [3] οὐ γὰρ ἔγωγε ἤντησα. Πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα οὕτω διφορεῖται. ὁποῖόν τι καὶ τὸ, [4] Αἰδομένων δ' ἀνδρῶν. καὶ, Οὐδέ τι μ' αἰδέσεται. καὶ τὸ κοινῶς μὲν λεγόμενον ὀφρυᾶσθαι, ἄλλως δὲ, ὀφρύεσθαι, ὡς ἐδήλωσε τὸ, [5] Κόρινθος ὀφρύεται, καὶ κοιλαίνεται.

οέ. Ἡ δὲ Οἰχαλία, πόλις ἐστὶν, ἧς Ὅμηρος καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς μεμνήσεται, ἐν τῷ περὶ τῶν Ἀσκληπιαδῶν λόγῳ. ἧς ποτε ἦρχεν ὁ τοξικώτατος Εὔρυτος, οὗ θυγάτηρ, Ἰόλη, τὸ τοῦ Ἡρακλέους τελευταῖον, εἴτε ἆθλον εἰπεῖν τις βούλοιτο, εἴτε κακόν. αὐτὴν γὰρ αἰχμαλωτίσας Ἡρακλῆς ἐξ Οἰχαλίας, εἶτα δι' αὐτὴν οὐκ εὐκλεῶς μετήλλαξε. Σημείωσαι δὲ, ὅτι Οἰχαλία, οὐ μία, κατὰ τὸν Γεωγράφον, παρ' ᾧ καὶ [6] Ἀρκαδική τις Οἰχαλία, πόλις Εὐρύτου. ὃ καὶ ἀμφιβολίαν, φησὶ, ποιεῖ, πόθεν ὁρμηθέντα τὸν Θάμυριν, ἀοιδῆς ἔπαυσαν αἱ Μοῦσαι. Ὁ δ' αὐτὸς εἰπὼν καὶ, ἔτι Δώριον, οἱ μὲν, ὄρος, [7] οἱ δὲ πεδίον, τὴν νῦν Ὄλουριν, ἢ Ὄλουραν, κειμένην ἐν τῷ Αὐλῶνι τῆς Μεσσηνίας, λέγει καὶ, ὅτι αὐτοῦ δέ που καὶ [8] Οἰχαλία ὁ τοῦ Εὐρύτου, [9] πολίχνιον Ἀρκαδικὸν, ὁμώνυμον τῷ Θετταλικῷ, καὶ Εὐβοϊκῷ. ὅθεν φησὶν ὁ Ποιητὴς ἐς τὸ Δώριον ἀφικόμενον Θάμυριν τὸν Θρᾷκα, ὑπὸ Μουσῶν ἀφαιρεθῆναι τὴν μουσικήν. Ἐν ἑτέροις δέ φησιν ὁ αὐτὸς, ὅτι Οἰχαλία κώμη τῆς Ἐρετρικῆς, ὁμώνυμος [10] τῇ Τραχινίᾳ, καὶ τῇ περὶ Τρίκκην, καὶ τῇ Ἀρκαδικῇ, καὶ τῇ ἐν Αἰτωλίᾳ. ἐξ οὗ πέντε ἀναφαίνονται Οἰχαλίαι· ὧν αἱ μὲν τρεῖς, ἀναμφίλεκτοι μὴ εἰδέναι τὰ κατὰ Θάμυριν· αἱ δὲ δύο, ἤγουν ἡ Ἀρκαδικὴ, καὶ ἡ περὶ Τρίκκην, ἤτοι ἡ Θετταλικὴ, μεταποιοῦνται τοῦ κατὰ Θάμυριν πάθους. Νικᾷ δὲ ἡ Ἀρκαδική. Κατὰ δὲ τὸν ἀναγραψάμενον τὰ Ἐθνικὰ, [11] καὶ ὑπὲρ τὰς πέντε

occurrentes, fit a verbo barytono, ἄντω, occurro, & significat, συναντήσασαι, obviam factæ, obviam venientes, sive obviam sese ferentes. Quin & hoc ipsum verbum solet Poëta facere circumflexum, ut patet in illis verbis: οὐ γὰρ ἔγωγε ἤντησα. Non enim ego quidem obviam ivi. Itaque alia multa duplici modo efferuntur. cujusmodi etiam est illud: Αἰδομένων δ' ἀνδρῶν. Verecundantium autem virorum. &, Οὐδέ τι μ' αἰδέσεται. Neque prorsus me reverebitur. &, quod communiter usurpatur, ὀφρυᾶσθαι, esse superciliosum, supercilia attollere, atque ostentare, aliter ὀφρύεσθαι, ut ostendit illud: Κόρινθος ὀφρύεται, καὶ κοιλαίνεται. Superciliosa est Corinthus, ac cava.

LXXV. Oechalia porrò, urbs est, cujus etiam postea Poëta mentionem facit, ubi de Æsculapii liberis loquitur. Ejus urbis imperium quondam tenuit Eurytus, sagittarius præstantissimus: cujus filia Jole, postremum, seu certamen quis dicere velit, seu malum Herculis. Eam enim quum Hercules captivam ex Oechaliâ adduxisset, inglorium postea propter eam, & ignobilem vitæ exitum habuit. Volo tamen, observes, Oechaliam non esse unam, secundùm Geographum, apud quem etiam Oechalia memoratur Arcadica, urbs Euryti. Unde, eodem auctore, ambiguum relinquitur, quanam ex Oechaliâ profectus sit Thamyris, cum eum Musæ cantu privaverunt. Idemque præterea Geographus, quum præmisisset, Dorium ab aliis montem, ab aliis campum intelligi, quæ nunc urbs dicitur Oluris, sive Olura, sita in Aulone Messeniæ; subdit, ibi locorum Oechaliam esse Euryti, oppidulum Arcadiæ, ejusdem nominis, atque est Thessalicum, & Euboicum. unde narrat Poëta Thamyrin Thracem Dorium devenisse, ubi ei Musæ musicam artem ademerunt. Alibi verò idem auctor scribit, pagum Eretricæ regionis esse Oechaliam, cognominem Trachiniæ, ejusque, quæ est circa Triccam, & Arcadicæ, atque Ætolicæ. Hinc Oechaliæ quinque exsurgunt: de quibus sanè tres sine controversiâ minimè omnium noverunt ea, quæ de Thamyride circumferuntur; duæ verò, Arcadica videlicet, & quæ est circa Triccam, sive Thessalica, casum sibi Thamyridis vindicant. Vincit tamen Arcadica. Immo verò, secundùm Ethnicorum scri-

1. ἀπὸ βαρυτόνου ῥήματος γίνεται, τοῦ ἄντω) Ἄντω non reperitur, sed ἄντομαι. Nam quod sequitur ex Homero ἤντησα, non est ab ἄντω, sed ab ἀντάω. Αἰδομένων est tamquam ab αἴδομαι. αἰδέσεται ab αἰδέομαι. Hom. Αἰδέομαι Τρῶας, καὶ Τρῳάδας ἑλκεσιπέπλους. Salvinus.

Ἄντω reperitur apud Grammaticos, qui vocum analogiam, non scriptorum usum, considerant. Etymologici Magni Auctor: παρὰ τὸ ἄντω ῥῆμα βαρύτονον γίνεται αὐτοῦ περισπώμενον, ἀφ' οὗ, αὐτίκα ἐπίῤῥημα, καὶ ἀντίος. Politus.

2. καὶ δηλοῖ τὸ, συναντήσασαι) Hesychius: Ἀντόμεναι, ὑπαντῶσαι ὑπὸ Ταραντίνων. Ἀντιμεῶν, ὑπαντήσασα, ἐντυχοῦσα. Ita lego, & quidem secundùm litterarum seriem. Vulgò editum, ἀντιμεῶν. Sic etiam lego apud Suidam: Ἀντιμεῶν, συναντήσασα. καὶ Ἀντόμεναι, συμβαλοῦσαι. Nam ibi quoque editum, Ἀντιμεῶν, & Ἀντόμεναι. Polit.

3. οὐ γὰρ ἔγωγε ἤντησα) Odyss. lib. δ' οὐ γὰρ ἔγωγε Ἤντησ', οὐδὲ ἴδον. Polit.

4. Αἰδομένων δ' ἀνδρῶν) Homerus: Αἰδομένων δ' ἀνδρῶν πλέονες σόοι, ἠὲ πέφανται. Polit.

5. Κόρινθος ὀφρύεται) lego: Κόρινθος ὀφρυᾷ τε, καὶ κοιλαίνεται (Iambicus sic constat) idest: Corinthus tum supercilium adducit, tum cavat, ac deprimit. Salvinus.

Jam pridem hunc Iambicum sic restituerat ad Strabonem Xylander. Sed existimo, homines vulgò in jactando hoc adagio, neglectâ lege metricâ, dixisse, ut citat Eustathius. Κόρινθος ὀφρύεται, καὶ κοιλαίνεται. Politus.

6. Ἀρκαδική τις Οἰχαλία, πόλις Εὐρύτου) Argumentatur contra Apollodorum Geographus, Oechaliam quoque Arcadicam dictam esse urbem Euryti, si rectè Demetrius Scepsius Oechaliam intellexit Arcadicam, ex qua profectus est Thamyris: adeòque non unam esse urbem illam Euryti Oechaliam. Nam si urbs illa erat Thessalica, malè igitur Scepsium Oechaliam Arcadicam protulisse. Politus.

7. οἱ δὲ πεδίον, τὴν νῦν Ὄλουριν, ἢ Ὄλουραν) Alii pro Ὄλουραν legunt in Strabone Ὄλουρον. Sed præterea aliquid hic deest apud Eustathium, quod supplendum est ex his verbis Strabonis: Δώριον δ' οἱ μὲν ὄρος, οἱ δὲ πεδίον φασίν, οὐδὲν δὲ νῦν δείκνυται. ὅμως δέ τινες τὴν νῦν Ὄλουρον, ἢ Ὄλουραν, ἐν τῷ καλουμένῳ Αὐλῶνι τῆς Μεσσηνίας κειμένην, Δώριον λέγουσι. Polit.

8. Οἰχαλία ἡ τοῦ Εὐρύτου) ἡ νῦν Ἀνδανία. ex Strabone. Politus.

9. πολίχνιον Ἀρκαδικόν) Hic clarè ex Eustathio apparet, quomodo legendus, & intelligendus sit Geographus. Namque aliqui τὸ πολίχνιον Ἀρκαδικὸν ad Dorium perperam retulerunt. Politus.

10. τῇ Τραχινίᾳ) Trachiniæ, idest, illi, quæ Trachine, ut Stephanus loquitur. Salvinus.

11. καὶ ὑπὲρ τὰς πέντε οἶδεν Οἰχαλίας) Oechalia, quam Ethnicorum scriptor observet positam ab Homero ἐν τῷ Πελασγικῷ Ἄργει, eadem est, quam ipse ille scriptor collocat in Thessalia: quandoquidem Pelasgicum Argos dicta est Thessalia. Idem alibi Stephanus: ὡς δὴ (Θετταλίαν) Πελασγικὸν Ἄργος ὤνα- Ὁμη-

scriptorem, plures sunt Oechaliæ, quàm quinque. Hæc enim ejus verba: Oechalia, quam Homerus in Argis Pelasgicis collocat. Verùm recentiores ponunt eam in Eubœâ. Sed & alia, inquit, est Messenica, alia in Trachine, alia in Thessaliâ, alia in Arcadiâ. Civis Oechaliæ, Oechaliensis, & Oechaliota, & Oechalius. Ceterùm satis constat, Eurytum, regem ab aliis dici Oechaliæ Thessalicæ, ab aliis Arcadicæ: quæ pariter Oechaliæ Thamyrin sibi vindicant. Et hac ipsâ de caussâ incompertum quoque est, qua ex Oechaliâ sit Linus. Memoriæ enim proditum est, historiæ auctorem, Linum Oechaliotam fuisse. Thamyridis præterea insaniam, secundùm adagium, cujus supra mentionem fecimus, scriptor is exponit, qui ita de eo commemoravit: Thamyris, Philammonis filius, genere Thrax, præstans formâ, turpis nefandique amoris morbo primus laboravit. Hic, quum cantu maximè præcelleret, cum Musis certavit, positâ hac conditione, ut, si superior evaderet, earum omnium complexu potiretur; sin victus discederet, qua illæ re vellent, privaretur. Itaque Musæ eum superatum oculis orbarunt, vocisque damno affecerunt, atque a mentis, rationisque usu abalienarunt. Altera tamen fabula commemorat, non cum omnibus quidem Musis consuescere Thamyrin voluisse; sed, siquidem vinceretur, pœnam sibi cœcitatem constituisse; sin autem victoriam reportaret, præmium sibi, unius Musarum conjugium definivisse. Eum insuper tradunt duplicibus pupillis fuisse, quippe qui oculorum unum cæruleum, alterum nigrum haberet. Nonnulli etiam narrant, non ambos eum oculos, sed alterum perdidisse. Notant autem, dici illum cum articulo a Poetâ τὸν Θρῇκα, *Thracem*, non ad alterius cujusquam Thamyridis distinctionem; sed ut eum, quasi præmonstrando, ad hominis illius indicium, & notam, extollat. Rursus veteres observant, probabile illud esse, & accommodatum ad fidem, quòd Thamyris cum Euryto versetur, homine moribus similibus prædito. Nam illum quoque superbo elatoque ingenio fuisse prodiderunt. Quare ipse etiam sibi exitium comparavit. Itaque Poëta docet, cum malis improbisque hominibus nullas esse consuetudines, ac familiarita-

τε ἐστὶν Οἰχαλίᾳ. Λέγει γὰρ, ὅτι Οἰχαλία, ἣν Ὅμηρος ἐν τῷ Πελασγικῷ Ἄργει τάσσει, Οἱ δὲ νεώτεροι τεθείκασιν αὐτὴν ἐν Εὐ- Bas. p. 226. βοίᾳ. [1] Ἔστι δέ, φησι, καὶ Μεσσήνης, καὶ ἑτέρα ἐν Τραχῖνι, καὶ Θεσσαλίᾳ, καὶ Ἀρκαδίᾳ, Πολίτης δὲ Οἰχαλίας, Οἰχαλιεύς, καὶ Οἰχαλιώτης, καὶ Οἰχάλιος. Δῆλον δέ, ὅτι Εὔρυτον, βασιλέα Οἰχαλίας οἱ μὲν, τῆς Θετταλικῆς εἶπον, οἱ δὲ, τῆς Ἀρκαδικῆς· αἳ καὶ τὰ κατὰ Θάμυριν μερίζονται. [2] Ἄδηλον δὲ διὰ ταῦτα, καὶ ποίας ἦν ὁ Λῖνος. Φησὶ γὰρ ἡ ἱστορία, ὅτι ὁ ἱστορικὸς Λῖνος, Οἰχαλιώτης ἦν. Ὅτι δὲ καὶ ἐμάνη ὁ Θάμυρις, κατὰ τὴν ἀνωτέρω μνημονευθεῖσαν παροιμίαν, δηλοῖ ὁ ταῦτα ἱστορήσας· Θάμυρις, παῖς Φιλάμμωνος, [3] τὸ γένος Θρᾷξ, κάλλει διενεγκὼν, καὶ [4] πρῶτος αἰσχρὸν ἔρωτα νοσήσας. [5] Οὗτος ἐν ἀοιδῇ καλλιστεύων, ἤρισε Μούσαις, συνθέμενος, εἰ μὲν νικήσει, πλησιάσαι πάσαις· [6] εἰ δὲ ἡττηθῇ, στερήσεσθαι, οὗ ἂν ἐκεῖναι θέλωσιν. Αἱ δὲ ὑπερσχοῦσαι, τῶν ὀμμάτων αὐτὸν ἐστέρησαν, καὶ περὶ τὴν φωνὴν ἔβλαψαν, καὶ ἄφρονα πεποιήκασιν. Ἕτερος δὲ μῦθος λέγει, μὴ κατὰ πασῶν τῶν μουσῶν ἀθλῆσαι τὸν Θάμυριν, ἀλλὰ τῆς μὲν ἥττης πρόστιμον ἑαυτῷ, τὴν πήρωσιν ὁρίσαι· τῆς δὲ νίκης, γάμον μιᾶς τῶν Μουσῶν. Ἱστοροῦσι δὲ, αὐτὸν καὶ δίκορον εἶναι, τῶν ὀφθαλμῶν τὸν μὲν, γλαυκὸν ἔχοντα, τὸν δὲ, μέλανα. Φασὶ δέ τινες καὶ μὴ τοὺς δύο αὐτοῦ, τὸν ἕτερον δὲ ἀπολέσαι τῶν ὀφθαλμῶν. Μετὰ τοῦ ἄρθρου δέ, φασι, [7] λέγει τὸν Θρᾷκα, οὐ πρὸς διαστολὴν ἑτέρου Θα- Rom. p. 299. μύριδος, ἀλλ' ἀναφέρων, ὡς ἂν ὑποδείξῃ, πρὸς τὸ ἐπίσημον τοῦ ἀνδρός. Σημειοῦνται δὲ οἱ παλαιοὶ καὶ, ὅτι πιθανῶς ὁ Θάμυρις τῷ ὁμοιοτρόπῳ Εὐρύτῳ συνδιατρίβει. Ὑψαύχην γὰρ καὶ ἐκεῖνος ἱστόρηται. διὸ καὶ ἀπώλετο. Διδάσκει οὖν ὁ Ποιητὴς, μὴ ποιεῖσθαι πονηρὰς ὁ-

Ὅμηρος. Geographus τὸ Πελασγικὸν Ἄργος ἡ Θετταλία λέγεται, τὸ μεταξὺ τῶν ἐκβολῶν τοῦ Πηνειοῦ, καὶ τῶν Θερμοπυλῶν, ἕως τῆς ὀρεινῆς τῆς κατὰ Πίνδον, διὰ τὸ ἐπάρξαι τῶν τόπων τούτων Πελασγούς. Non sunt igitur, secundùm Ethnicorum scriptorem, Oechaliæ plures, quàm quinque: quæ sunt videlicet Euboica, Messenica, Trachinia, Thessalica, Arcadica. At enim Messenica fortasse non est alia, atque Arcadica. Erat enim ibi ferè locorum, ubi Dorium, sive Oluris. Oluris autem sita erat in Aulone Messeniæ. Ibi quoque locorum Oechalia, urbs Arcadica. Strabo: αὐτοῦ δέ που καὶ ἡ Οἰχαλία ἦν ἡ τοῦ Εὐρύτου, ἡ νῦν Ἀνδανία, πολίχνιον Ἀρκαδικὸν, ὁμώνυμον τῇ Θετταλικῇ, καὶ τῇ Εὐβοϊκῇ. Hac ratione quatuor tantummodò Oechaliæ in Stephano supererint: quibus ex Strabone addenda est Ætolica, ut quinque omnino ita sint Oechaliæ, scilicet Thessalica, Euboica, Trachinia, Ætolica, Messenica, quæ & eadem Arcadica. Veruntamen Pausanias in Messenicis scribit, esse in Messeniâ Καρνάσιον ἄλσος, κυπαρίσσων μάλιστα πλῆρες, quod quidem antiquitus vocatum sit Oechalia: præter lucum hunc Carnasium fluere Charadrum amnem: inde ad stadia fermè octo Andaniæ ἐρείπια conspici. Ergo, si Andania, Strabone auctore, vetus fuit Oechalia, urbs Euryti, duæ circa Messeniæ fines Oechaliæ distingui posse videntur, una, Καρνάσιον ἄλσος· altera, urbs vocata postea Andania. *Politus.*

1. Ἔστι δέ, φησι, καὶ Μεσσήνης, καὶ ἑτέρα ἐν Τραχῖνι, καὶ Θεσσαλίᾳ, καὶ Ἀρκαδίᾳ) Lege ex Stephano: ἔστι δὲ, φησι, καὶ Μεσσήνης, καὶ ἑτέρα ἐν Τραχῖνι, καὶ ἐν Θετταλίᾳ, καὶ ἐν Ἀρκαδίᾳ. Polit.

2. Ἄδηλον δὲ διὰ ταῦτα, καὶ ποίας ἦν ὁ Λῖνος) nempe quia non una solaque Oechalia hunc historiæ scriptorem Linum sibi vindicabat. Stephanus: Λῖνος γὰρ ὁ ἱστορικὸς, Οἰχαλιεὺς ἦν. Politus.

3. τὸ γένος Θρᾷξ) ἀνὴρ Ὀδρύσης. Polit.

4. πρῶτος αἰσχρὸν ἔρωτα νοσήσας) Zenobius in Adagiis de Thamyride: ἄρξαι πρῶτον ἐρᾶν ἀρρένων. Lego πρῶτος. Apollodorus: πρῶτος ἀρξάμενος ἐρᾶν ἀρρένων. Suidas: πρῶτος ἠράσθη παιδὸς Ὑμεναίου τοὔνομα, υἱοῦ Καλλιόπης, καὶ Μάγνητος. Polit.

Politianus in Nutriciis de Thamyride: *princeps idem (ni vana vetustas) Ad faciles Venerem illicitam convertit ephebos.* Salvinus.

5. Οὗτος ἐν ἀοιδῇ καλλιστεύων) Hinc occasio fabulæ de Musis a Thamyride ad cantandum provocatis. Plutarchus in Libro de Musicâ, ex Heraclide: Θάμυριν δὲ τὸ γένος Θρᾷκα, εὐφωνότερον, καὶ ἐμμελέστερον πάντων τῶν τότε ᾆσαι, ὡς ταῖς Μούσαις, κατὰ τοὺς Ποιητὰς, εἰς ἀγῶνα καταστῆναι. Politus.

6. εἰ δὲ ἡττηθῇ, στερήσεσθαι) Lego, στερηθήσεσθαι. Zenobius Parœmiographus: εἰ δ' ἡττηθῇ, στερηθήσεσθαι, ὧν ἂν ἐκεῖναι θέλωσι. Unde & corrigendum illud Apollodori: ἐὰν δὲ ἡττηθῇ, στερηθῇ, οὗ ἂν ἐκεῖναι θέλωσι. Namque ibi pro στερηθῇ legendum pariter est, στερηθήσεσθαι. Polit.

7. λέγει τὸν Θρᾷκα) Thamyrin cur Odrysam, & Thracem vocaverint, explicat Pausanias in Messenicis: quia nempe mater ejus Argiope, quum jam uterum ferret, in Odrysas demigraverat. Pausanias: παῖδα δὲ αὐτὸν (Thamyrin) Φιλάμμωνος, καὶ Ἀργιόπης τῆς νύμφης εἶναι. τὴν δὲ Ἀργιόπην τέως μὲν περὶ τὸν Παρνασσὸν οἰκεῖν. ἐπεὶ δὲ εἶχεν ἐν γαστρὶ, ἐς Ὀδρύσας λέγουσι μετοικῆσαι. Φιλάμμωνα γὰρ οὐκ ἐθέλειν ἐς τὸν οἶκον αὐτὴν ἄγεσθαι. καὶ Θάμυριν μὲν Ὀδρύσην τε, καὶ Θρᾷκα ἐπὶ τούτῳ καλοῦσιν. Politus.

μιλίας. Γνωμολογοῦσι δὲ καὶ, ὅτι οὐδὲν ἄρα ἡ τέχνη δίχα συνέσεως, πρὸς ὄγκον ἄγουσα. καὶ [1] ὅτι Θρᾷκες ἦσαν οἱ ἐπιμεληθέντες τῆς ἀρχαίας μουσικῆς, Ὀρφεὺς, Μουσαῖος, καὶ Θάμυρις. καὶ ὅτι ἐν τῇ ἀκτῇ τῇ περὶ τὸν Ἄθων Θάμυρις ὁ Θρᾷξ ἐβασίλευσε, τῶν αὐτῶν ἐπιτηδευμάτων γενόμενος, ὧν καὶ ὁ Κίκων Ὀρφεύς. ὃς Ὀρφεὺς, τὰ πρῶτα μὲν, ἀγυρτεύων διέζη· εἶτα καὶ μειζόνων ἀξιῶν ἑαυτὸν, καὶ ὄχλον, καὶ δύναμιν περιποιούμενος, διεφθάρη ἐξ ἐπισυστάσεως, ἀνὴρ γόης ἀπὸ μουσικῆς τε, καὶ μαντικῆς, καὶ τῶν περὶ τὰς τελετὰς ὀργιασμῶν. Καὶ ταῦτα μὲν οὕτω.

ος΄. Τὸ δὲ παρ' Εὐρύτου, ἀντὶ τοῦ ἀπὸ τοῦ Εὐρύτου. Πρόθεσις γὰρ ἤλλακται ἀντὶ προθέσεως. Σαφηνισμὸς δέ ἐστι τοῦτο τοῦ Οἰχαλίηθεν. [2] Τοῦτο γὰρ οὐδέν ἐστιν, ἀλλ' ἢ τὸ ἀπὸ τοῦ Οἰχαλιέως Εὐρύτου· ὃν διδάσκαλον τοῦ τοξεύειν Ἡρακλῆ Θεόκριτος ἱστορεῖ. Τὸ δὲ στεῦτο, ἐν μὲν τοῖς ἑξῆς ἐπὶ ὑποσχέσεως κεῖται, ἐν τῷ, [3] Στεῦται γάρ τι ἔπος ἐρέειν Ἕκτωρ. ἀντὶ γὰρ τοῦ, ὑπισχνεῖται, δοκεῖ κεῖσθαι. ἐνταῦθα δὲ ἁπλῶς δηλοῖ τὸ ὑφίστατο, ἢ ἐνίστατο, καὶ ἐνστατικῶς ἔλεγε. Γίνεται δὲ ἀπὸ τοῦ στέω. οἷον, στέωμεν, καὶ [4] ἀλεξώμεθα. καὶ πλεονασμῷ τοῦ υ, στεύω, ἐξ οὗ στεύετο, καὶ ἐν συγκοπῇ, στεῦτο. Τὸ δὲ, αὐταὶ Μοῦσαι, κατ' ἐξοχὴν εἴρηται. καὶ τοιοῦτον γάρ τι ἐστὶν, ὅτε σημαίνει ἡ αὐτὸς ἀντωνυμία. ὡς καὶ ἐπὶ Ἀγαμέμνονος πρὸ ὀλίγου εἴρηται· ἐν δ' αὐτὸς ἐδύσατο χαλκόν. καὶ ἐπὶ Μενελάου· ἐν δ' αὐτὸς κίεν. Διατί δὲ ὁ Ζεὺς Αἰγίοχος λέγεται, ζητητέον ἑτέρωθι. [5] Πηρὸς δὲ, ὁ παθὼν τὴν ὅρασιν, ὀξυτόνως. [6] Ἀττικοὶ δέ φασι προπερισπωμένως, ὁμοίως τῷ, λῆρος. Οὕτω δὲ αὐτοὶ καὶ τὸ μωρὸς, μῶρος φασί. Θεσπεσίαν δὲ ἀοιδὴν ἔφη, οὐκ ἀργῶς, ἀλλὰ οἱονεὶ λέγων, ὅτι Θεοῦ δῶρον οὖσαν, θεὸς αὖθις ἀφείλετο ἀπὸ τοῦ ἀλαζόνος. Ἔστι δὲ νῦν θεσπεσία, [7] οὐχὶ ἡ θεόθεν πεσοῦσα, ἀλλ' ἣν θεὸς εἴποι ἄν, τουτέστιν, ᾄσοι. [8] Ταυτὸν γάρ ποτε τὸ ἐνέπειν, καὶ τὸ ἀείδειν. Ἰστέον δὲ, ὅτι ἐν τοῖς Ἀπίωνος, καὶ Ἡροδώρου φέρεται, ὅτι πηρὸν ἐνταῦθα ὁ Ποιητὴς, [9] κατὰ τοὺς νεωτέρους, τὸν τῆς ᾠδῆς πηρωθέντα λέγει. Τί γάρ, φασι, βλαβερὸν τῷ Θαμύριδι κιθα-

tes contrahendas. Ad hæc, gnomen illam, seu dictum memorabile, in medium proferunt, nulli bono, nullique usui artem esse sine prudentiâ, quippe quæ tumidum animum faciat, atque inflet. Memorant quoque, Thraces fuisse eos, qui priscæ Musicæ operam dederunt, Orpheum, Musæum, & Thamyrin. Item Thamyrin illum Thracem in maritimâ orâ regnasse montis Atho, eademque ipsum studia consectatum fuisse, quæ Orpheus Cicon. qui Orpheus primùm præstigiis malisque artibus vitam traduxit. Deinde fortunâ semet ipse meliori dignum ratus, quum factiosorum hominum copias, viresque sibi validas comparasset, ex conspiratione, facto in eum impetu, de medio est sublatus, subdolus homo, ac præstigiator, qui per Musicen, divinationemque, & Orgia, seu Liberi patris cæremonias, mortalibus imposuit. Atque hæc quidem ita.

LXXVI. Quod autem dicit, *παρ' Εὐρύτου*, perinde est, ac si diceret, *ἀπὸ τοῦ Εὐρύτου*, *ab Euryto*. Sumpta est enim una præpositio pro aliâ. Hinc autem explicatur, quid sit τὸ *Οἰχαλίηθεν*, *ab Oechaliâ*. Hoc enim nihil aliud est, quàm τὸ, *ἀπὸ τοῦ Οἰχαλιέως Εὐρύτου*, *ab Oechaliensi Euryto*: quem Theocritus narrat dirigendarum sagittarum præceptorem Herculi extitisse. Verbum porrò *στεῦτο*, *affirmabat*, etsi postea promittendi sensu usurpetur, quo loci Poëta ait: *Στεῦται γάρ τι ἔπος ἐρέειν Ἕκτωρ*. *Pollicetur enim, ac recipit aliquod sese verbum Hector dicturum* (positum enim videtur sensu promittendi, ac pollicendi) tamen hoc loci generatim significat, suggerebat, aut instabat, & instanter, pugnaciterque dicebat. Fit autem a *στέω*, *statuo*, *vel sto*. ut, *στέωμεν*, *καὶ ἀλεξώμεθα*. *stemus*, *& propulsemus*. & pleonasmo τοῦ *υ*, *στεύω*, ex quo *στεύετο*, & per syncopen *στεῦτο*, *instanter dicebat*. Dictum est autem per notam quamdam excellentiæ illud, *αὐταὶ Μοῦσαι*, *ipsæ Musæ*. Ejuscemodi namque excellentiæ, & prærogativæ notam habet pronomen *αὐτὸς*, *ipse*, eum indicat, atque ostendit. ut & paullò ante de Agamemnone dixerat: *ἐν δ' αὐτὸς ἐδύσατο χαλκόν*. *ipse autem arma induerat*. & de Menelao: *ἐν δ' αὐτὸς κίεν*. *inter quos ipse ibat*. Quid autem sit caussæ, quamobrem Juppiter Ægiochus vocetur, alibi quærendum est. *Πηρὸς* porrò is dicitur, qui oculis captus est, acutâ ultimâ. Quamquam Attici id efferant, circumflexâ primâ, similiter atque τὸ *λῆρος*, *nugæ*. Et sic τὸ *μωρὸς*, *stultus*, *seu fatuus*, dicunt ipsi *μῶρος*. Neque verò otiosè, nec inutiliter cantilenam vocat *θεσπεσίαν*, *divinam*; sed perinde ac si diceret, quod donum Dei erat, Deum rursus a superbo, & arroganti homine abstulisse. Est autem nunc *θεσπεσία*, *divina*, non quæ *θεόθεν πέσοι*, *a deo descendat*; sed quam *θεὸς εἴποι ἄν*, *deus dicat*, hoc est, canat. Idem enim aliquando est τὸ *ἐνέπειν*, *dicere*, atque τὸ *ἀείδειν*, *canere*. Sciendum tamen est id, quod in Apionis, & Herodori Commentariis legitur, *πηρὸν* scilicet hoc loci, juxta Grammaticos recentiores, eum a Poëtâ intelligi, qui cantu læsus est, ac debilitatus. Quid enim, inquiunt, damni Thamyris ille,

1. ὅτι Θρᾷκες ἦσαν οἱ ἐπιμεληθέντες τῆς ἀρχαίας μουσικῆς) De priscis Musicis vide Plutarchum in libro de Musicâ. *Politus*.

2. Τοῦτο γὰρ οὐδέν ἐστιν, ἀλλ' ἢ τὸ ἀπὸ τοῦ Οἰχαλιέως Εὐρύτου) Οἰχαλίηθεν potius est ab Oechaliâ, quam ab Oechaliense, si figuram vocis spectemus. *Salvinus*.

Stephanus: Οἰχαλίηθεν, ἐν τόπῳ. Hesychius: Οἰχαλίηθεν, ἀπὸ Οἰχαλίας. Politus.

3. Στεῦται γάρ τι) l. φ' vs. ex v. 83. l. γ' Il. *Polit.*

4. ἀλεξώμεθα) Poëta, ἀλεξώμεθα. Polit.

5. Πηρὸς δὲ, ὁ παθὼν τὴν ὅρασιν) Πηρός. ὁ πεπηρωμένος τὰ ὄμματα. Πήρωσις ἡ τύφλωσις. Suidas. Hesychius: Πηρόν, τὸν πεπηρωμένον τὰ ὄμματα. *Polit.*

6. Ἀττικοὶ δέ φασι προπερισπωμένως) Sic ὅμοιος veteribus Atticis ὁμοῖος. Salvinus.

7. οὐχὶ ἡ θεόθεν πεσοῦσα, ἀλλ' ἣν θεὸς εἴποι ἄν) Utraque namque affertur etymologia τοῦ θεσπεσίου. Sed & tertia est etymologia παρὰ τὸ ἕπεσθαι, καὶ ἐνωμιλῆσθαι θεοῖς. Polit.

8. Ταυτὸν γάρ ποτε τὸ ἐνέπειν, καὶ τὸ ἀείδειν) Initia id duorum sublimium Homeri poëmatum declarant: Μῆνιν ἄειδε, θεά. Ἄνδρα μοι ἔννεπε, Μοῦσα. Salvinus.

9. κατὰ τοὺς νεωτέρους, τὸν τῆς ᾠδῆς πηρωθέντα λέγει) Ex horum recentiorum explicatione, apud Hesychium legas Πηρόν, ἐστερημένον τῆς φωνῆς. qui etiam Hesychius notat, si προπερισπωμένως dicimus πῆρον, tunc eâ voce significari τὸν τυφλόν. Polit.

ille, quippe citharœdus, accepisset, si oculis orbatus fuisset? Siquidem majori ille curâ in exercendam, perficiendamque vocem incubuisset. Quibus sanè respondendum, eos Poëtæ meorem minimè omnium percepisse. Non enim post oculos amissos consecutam esse ait oblivionem canendi; sed duo Thamyridi mala contigisse, oculorum jacturam, & privationem cantûs. Denique illud: ἐκλέλαθον κιθαριστύν, *fecerunt, ut citharizare oblivisceretur, seu citharizandi immemorem eum reddiderunt*, valet ad explicandum, quid sit τὸ, ἀοιδὴν ἀφείλοντο, *cantum ademerunt*. Una enim, eademque res est, ademptio cantûs, & citharistices, sive artis citharœdicæ oblivio. Ac vide τὸ ἐκλέλαθον, *oblivisci fecerunt*, constructum cum accusativo. Quamquam hujusce verbi Passivum cum gignendi casu construat, ubi ait: καὶ ἐκλελάθοιτο γάμοιο. *& oblivisceretur nuptiarum*. Et hoc quidem sic simplex, nec curiosiùs exquisitum. Verùm antiqui eò animum adjiciunt, ut observent, quemadmodum de naturali bono Poëta dixerit, ἀφείλοντο, *abstulerunt, vel ademerunt*; de bono autem, quod sub disciplinam, atque eruditionem cadit, ἐκλέλαθον, *oblivisci fecerunt*. Quod enim quis didicit; non id certè perdit, sed obliviscitur.

Qui verò Arcadiam tenebant, sub altum montem Cyllenes,
Æpytium prope monumentum, ubi viri cominus pugnantes:
Quique Pheneum incolebant, & Orchomenum pecorosum,
Rhipenque, Stratienque, & ventis oppositam Enispen,
Et Tegeam tenebant, & Mantineam amabilem,
Stymphelumque tenebant, & Parrhasiam incolebant;
Horum imperabat Ancæi filius rex Agapenor
Sexaginta navibus. Multi autem unamquamque navem
Arcades viri conscenderant, rei militaris periti.
Ipse enim iis dederat rex virorum Agamemnon
Naves bonis transtris instructas, ut nigrum pontum trajicerent,
Atrides: quoniam iis minimè curæ erant res maritimæ.

LXXVII. Navibus sexaginta dux erat Agapenor, Ancæi filius, rex Arcadum: quos ita collaudat Poëta, ut Arcadas dicat viros rei militaris peritos. & rursus, viros cominus pugnantes. Ait etiam, sitam esse Arcadiam ὑπὸ Κυλλήνης ὄρος αἰπὺ, Αἰπύτιον παρὰ τύμβον, *sub altum montem Cyllenes, prope Æpytium bustum*. Ac vide τὸ αἰπὺ, Αἰπύτιον παρὰ τύμβον. *altum, Æpytium prope bustum*. Habet enim nescio quam obscuram emphasin ornatûs. De Arcadibus autem refert, ut Pheneum incolerent, & Orchomenum, Rhipenque, Stratienque, & Enispen, & Tegeam, & Mantineam, Stymphelumque, & Parrhasiam. Atque hic etiam nonnulla loca profert cum epithetis, quippe qui Enispen vocet ventis perviam, ac perflabilem, Mantineam amabilem, Orchomenum pecorosum. Quum verò ad senos hic versus hæc ista sese enumeratio porrigat, ter utitur Poëta verbo ἔχον, *habebant*, *vel tenebant*, & semel atque iterum verbo ἐνέμοντο, *incolebant*, utpote qui, ut supra scriptum est, hujuscemodi vocibus gaudet, tamquam appositis, & opportunis. Atque, ut omnia paucis complectar, ita sese habet loci hujus catalogus. Quæ autem in eo sunt particulatim observanda, ea sunt hujusmodi. Arcades dicti ab Arcade,

θαρῳδῷ ὄντι, εἰ τῶν ὀφθαλμῶν ἐστέρητο; [1] μᾶλλον γὰρ προσεκτικὸς ἐγίνετο τῇ φωνασκίᾳ. Πρὸς δὴ ἐκείνους ῥητέον, ὅτι οὐκ ἐνόησαν τὸ τοῦ Ποιητοῦ. Οὐ γὰρ τῇ πηρώσει τῆς ὄψεως ἀκολουθῆσαι εἶπε τὴν λήθην τῆς ᾠδῆς, ἀλλὰ δύο παθεῖν τὸν Θάμυριν, ὄψεως πήρωσιν, καὶ ἀοιδῆς ἀφαίρεσιν. Τὸ δὲ, ἐκλέλαθον κιθαριστὺν, ἑρμηνευτικόν ἐστι τοῦ, ἀοιδὴν ἀφείλοντο. [2] Ταυτὸν γὰρ, ἀοιδῆς ἀφαίρεσις, καὶ λήθη κιθαριστύος, ἤτοι τῆς κιθαρῳδικῆς τέχνης. Καὶ ὅρα τὸ ἐκλέλαθον αἰτιατικῇ συνταχθέν. [3] Τὸ μέντοι παθητικὸν τούτου γενικῇ συντάσσεται ἐν τῷ, [4] καὶ ἐκλελάθοιντο γάμοιο. Καὶ τοῦτο μὲν, ἁπλοῦν οὕτω, καὶ ἀπερίεργον. Οἱ δὲ παλαιοὶ σημειωδῶς ἐφιστῶσιν, ὅτι ἐπὶ μὲν τοῦ φυσικοῦ, ἀφείλοντο εἶπεν ὁ Ποιητής· ἐπὶ δὲ τοῦ διδακτοῦ, ἐκλέλαθον. ὃ γάρ τις ἔμαθεν, οὐκ ἀπόλλυσιν, ἐπιλήθεται δέ.

Οἳ δ' ἔχον Ἀρκαδίην, ὑπὸ Κυλλήνης ὄρος αἰπὺ,
Αἰπύτιον παρὰ τύμβον, ἵν' ἀνέρες ἀγχιμαχηταί·
Οἳ Φενεόν τ' ἐνέμοντο, καὶ Ὀρχομενὸν πολύμηλον,
Ῥίπην τε, Στρατίην τε, καὶ ἠνεμόεσσαν Ἐνίσπην,
Καὶ Τεγέην εἶχον, καὶ Μαντινέην ἐρατεινὴν,
Στύμφηλόν τ' εἶχον, καὶ Παρρασίην ἐνέμοντο,
Τῶν ἦρχ' Ἀγκαίοιο πάϊς κρείων Ἀγαπήνωρ
Ἑξήκοντα νεῶν. πολέες δ' ἐν νηῒ ἑκάστῃ
Ἀρκάδες ἄνδρες ἔβαινον, ἐπιστάμενοι πολεμίζειν.
Αὐτὸς γάρ σφιν δῶκεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων
Νῆας ἐϋσσέλμους, περάαν ἐπὶ οἴνοπα πόντον, Baf. p. 227.
Ἀτρεΐδης· ἐπεὶ οὔ σφι θαλάσσια ἔργα μεμήλει. Rom. p. 300.

οζ΄. Ὅτι ἑξήκοντα νηῶν ἦρχεν Ἀγαπήνωρ, υἱὸς Ἀγκαίου, βασιλεὺς Ἀρκάδων· οὓς ἐπαινῶν ὁ Ποιητὴς, λέγει· Ἀρκάδες ἄνδρες ἐπιστάμενοι πολεμίζειν. καὶ πάλιν· ἀνέρες ἀγχιμαχηταί. Λέγει δὲ καὶ, τὴν Ἀρκαδίαν κεῖσθαι ὑπὸ Κυλλήνης ὄρος αἰπὺ, Αἰπύτιον παρὰ τύμβον. Καὶ ὅρα τὸ αἰπὺ, Αἰπύτιον παρὰ τύμβον. ἔχει γάρ τινα ἔμφασιν κάλλους ἀμυδράν. Ἐνέμοντο δὲ, φησιν, οἱ Ἀρκάδες Φενεὸν, καὶ Ὀρχομενὸν, Ῥίπην τε, Στρατίην τε, καὶ Ἐνίσπην. καὶ Τεγέην, καὶ Μαντινέην, Στύμφηλόν τε, καὶ Παρρασίην. Προάγει δὲ κἀνταῦθα τόπους τινὰς μετὰ ἐπιθέτων, εἰπὼν Ἐνίσπην ἠνεμόεσσαν, Μαντινέην ἐρατεινὴν, καὶ Ὀρχομενὸν πολύμηλον. Ἓξ δὲ ὅλων ἐνταῦθα στίχων τοῦ καταλόγου, τρὶς μὲν χρᾶται ὁ Ποιητὴς τῷ, εἶχον· δὶς δὲ τῷ, ἐνέμοντο, χαίρων, ὡς προεγράφη, ταῖς τοιαύταις λέξεσι, διὰ τὸ καίριον. Καὶ ὡς ἐν ὀλίγῳ μὲν εἰπεῖν, τοιοῦτος ὁ παρὼν κατάλογος· τὰ δὲ ἐν μέρει αὐτοῦ, τάδε. [5] Ἀρκάδες ἀπὸ

1. μᾶλλον γὰρ προσεκτικὸς ἐγίνετο τῇ φωνασκίᾳ) Secùs visum Pausaniæ, qui Thamyrin ait præ calamitate illâ cæcitatis canere desiisse. *Politus.*

2. Ταυτὸν γὰρ, ἀοιδῆς ἀφαίρεσις, καὶ λήθη κιθαριστύος, ἤτοι τῆς κιθαρῳδικῆς τέχνης) Ergo non Citharista modò Thamyris; sed etiam citharœdus. Apollodorus: Θάμυρις δὲ, κάλλει διενεγκὼν, καὶ κιθαρῳδίᾳ. Zenobius in Adagiis: ἀοιδῆς δὲ κιθαρῳδίαν, ἢ Μούσαις ἔριν. Statius Thebaid. l. 9. imitatione Homericâ:

Dorion, hic fretus doctas anteire canendo
Aonidas, mutos Thamyris damnatus in annos
Ore simul, citharâque (quis obvia numina temnat?)
Conticuit præceps.

Attamen, auctore Plinio, *citharâ sine voce cecinit Thamyras primus; cum cantu Amphion; ut alii, Linus.* Politus.

3. Τὸ μέντοι παθητικὸν τούτου γενικῇ συντάσσεται) Oblivisci, passio est: oblivisci facere, actio: ideoque hoc cum accusativo; illud cum genitivo; supplendo, χάριν. ἕνεκα. quæ particulæ subintellectæ, genitivum post se postulant. *Salvinus.*

4. καὶ ἐκλελάθοιντο γάμοιο) l. ἐκλελάθοιτο. Sic enim Poëta Odyss. lib. γ' v. 224. Alibi: καὶ ἐκλελάθοιντ' Ἀφροδίτης. Politus.

5. Ἀρκάδες ἀπὸ Ἀρκάδος τοῦ Διός) Pausanias in Arcadicis: ἀπὸ τούτου δὲ βασιλεύσαντος (Ἀρκάδος) Ἀρκαδία τε ἀντὶ Πελασγίας ἡ χώρα, καὶ ἀντὶ Πελασγῶν Ἀρκάδες ἐκλήθησαν οἱ ἄνθρωποι. Polit.

ἀπὸ Ἀρκάδος τοῦ Διός, καὶ ἡ χώρα αὐτῶν, Ἀρκαδία, κληθεῖσά ποτε καὶ Πελασγία, καὶ Παῤῥασία, καὶ Λυκαονία, καὶ Γιγαντὶς, καὶ Ἀζανία. Ὅτι δὲ ὁ Ἀρκὰς τό, τε κύριον, καὶ τὸ ἐθνικὸν, συστέλλει τὸ α, καὶ ὀξύνεται, καὶ διὰ τοῦ δος κλίνεται, κατὰ τὸ, φυγὰς, φυγάδος, καὶ τὰ ὅμοια, ἐκ τῶν Ἡρωδιανοῦ δῆλον· ὃς παρατιθεὶς [1] τὸ ἱμὰς, καὶ ἀνδριὰς, ἐκτεινόμενα ἐν τῇ ληγούσῃ κατὰ μετοχὰς, μιμεῖσθαί φησιν αὐτὰ καὶ τὴν τῶν μετοχῶν κλίσιν τοῦ, ἱστὰς ἱστάντος, καὶ βιβὰς βιβάντος. [2] Τὸν μέντοι παρὰ τῷ Κωμικῷ ἀλλᾶντα, προπερισπᾷ ἐκεῖνος, ὀκνῶν βαρύνειν αὐτὸν κατὰ τὴν κοινὴν συνήθειαν. Λέγει γὰρ, ὅτι ὁ ἀλλᾶς, ὡς ἀπὸ τοῦ ἀλλάεις, κέκλιται διὰ τοῦ ντ. ἵνα ᾖ ἀλλάεντος, καὶ, κατὰ κρᾶσιν, ἀλλᾶντος. Ὁ δὲ τοιοῦτος λόγος ἀπαιτεῖ καὶ τὴν εὐθεῖαν τοῦ ἀλλᾶντος περισπᾶσθαι. Δῆλον γὰρ, ὡς ὁ ἀλλάεις γενόμενος ἀλλᾶς περισπωμένην ἀπαιτεῖ τὴν ἀπὸ κράσεως. Ὁ δὲ Ἡρωδιανὸς τοῖς εἰρημένοις παραπηγνὺς καὶ [3] τὸ παρὰ τῷ Κωμικῷ Μαρικᾶν, τὸ βάρβαρον ὄνομα, διὰ τοῦ ντ κλιθῆναι λέγει, παραφέρων χρῆσιν ταύτην· Ἀλλ᾽ οὖν ἔγωγέ σοι λέγω, Μαρικᾶντα μὴ κολάζειν.

οθ'. Δοκεῖ δὲ, φασὶ, [4] παλαιότατα ἔθνη Ἑλλήνων εἶναι τὰ Ἀρκαδικά. Διὸ καὶ [5] Προσέληνοι ἐλέγοντο οἱ Ἀρκάδες. ὅπερ, φασὶν, Ἵππυς ὁ Ῥηγῖνος [6] πρῶτον αὐτοὺς ἐκάλεσε. Τοῦτο δὲ ὁ Λυκόφρων παραφράζων, [7] πρόσθε μήνης τοὺς Ἀρκάδας βαλανηφάγους εἶπεν. [8] Ὁ δὲ Κωμικὸς ἐκ τῶν προσελήνων ὁρμώμενος, τὸ βεκκεσέληνος ὄνομα συνέθετο, [9] δηλοῦν ἀρχαιότητα, καὶ ἁπλότητα. Τότε δὲ, φασὶ, καὶ τὸ ἄστρον ἡ ἅμαξα, ἐκλήθη ἄρκτος διὰ τὸ καὶ τὸν ῥηθέντα Ἀρκάδα, τὸν ἐκ Διὸς, [10] καὶ Θεμιστοῦς Λυ-

Jovis filio, eorumque regio, Arcadia, appellata etiam aliquando Pelasgia, & Parrhasia, & Lycaonia, & Gigantis, & Azania. Ceterùm ὁ Ἀρκὰς, *Arcas*, tum nomen proprium, tum gentile, corripit τὸ α, atque acuitur, & declinatur per δος, juxta atque τὸ φυγὰς, φυγάδος, *profugus*, *profugi*, *exul*, *exulis*, aliaque nomina ejuscemodi, ut patet ex Herodiano: qui, prolatis in medium nominibus, ἱμὰς, *lorum*, & ἀνδριὰς, *statua viri*, quae, participiorum instar ultimam producant; imitari ea ait ipsorum quoque participiorum declinationem, ut ἱστὰς, ἱστάντος, *stans*, *stantis*. & βιβὰς, βιβάντος, *gradiens*, *gradientis*. Et tamen τὸν ἀλλᾶντα, *botulum*, *seu lucanicam*, apud Comicum, circumflectit ille in penultimâ, quòd gravare eam vocem non audeat ex consuetudine communi. Namque, ut ipse docet, ὁ ἀλλᾶς, *botulus*, tamquam ab ἀλλάεις, declinatus est per ντ. ita ut sit ἀλλάεντος, & per crasin, ἀλλᾶντος, *botuli*. At enim ista ipsa ratio exigit, ut nominativus etiam τοῦ ἀλλᾶντος in fine circumflectatur. Palam namque est, si ὁ ἀλλάεις fit ἀλλᾶς, illud requiri, atque exigi, ut quae per crasin est syllaba, circumflectatur. Quin & ipse Herodianus iis, quae diximus, nominibus adjungit τὸν Μαρικᾶν, *Maricam*, qui est apud Comicum, nomen barbarum, quod inflecti ait per ντ, allato hoc exemplo: Ἀλλ᾽ οὖν ἔγωγέ σοι λέγω, Μαρικᾶντα μὴ κολάζειν. *Ac ego quidem certè tibi edico, Maricantem ne punias.*

LXXVIII. Videntur porrò, ut ajunt, gentes Arcadicae Graecorum esse antiquissimae. Quocirca Προσέληνοι, *Antelunares*, sunt Arcades appellati. quo eos nomine Hippys Rheginus primus vocasse perhibetur. Et hoc ipsum nomen Lycophron per paraphrasin explicat, atque interpretatur, cum Arcadas ait ante Lunam glandibus victitasse. Comicus item, exemplo inde accepto, ab his Προσελήνοις, *Antelunaribus*, composuit nomen βεκκεσέληνος, *beccelunaris*, quod antiquitatem, & simplicitatem significaret. Tunc autem ferunt, Plaustrum, coeleste Sidus, Ursam esse nuncupatum, quòd Arcas is, de quo diximus, Jovis, & Themistonis filius, appellationem hanc na-

1. τὸ, ἱμὰς, καὶ ἀνδριὰς, ἐκτεινόμενα ἐν τῇ ληγούσῃ) ἱμὰς, & ἀνδριὰς, sunt quasi essent ἱμάεις & ἀνδριάεις. unde profluunt genitivi, ἱμάντος, ἀνδριάντος. quare postremae in rectis producuntur. secus in Ἀρκάς, Ἀρκάδος. Salvinus.

2. Τὸν μέντοι παρὰ τῷ Κωμικῷ ἀλλᾶντα) in Equitibus v. 160.

Τί μ᾽, ὦ 'γάθ᾽, οὐ πλύνειν ἐᾷς τὰς κοιλίας,
Πωλεῖν τε τοὺς ἀλλᾶντας, ἀλλὰ καταγελᾷς. Polit.

3. τὸ παρὰ τῷ Κωμικῷ Μαρικᾶν) Nubibus v. 553.

Εὔπολις μὲν τὸν Μαρικᾶν πρώτιστον παρείλκυσεν.

Hesychius: Μαρικᾶν, κίναιδον. οἱ δὲ ὑποκόρισμα παιδίου ἄῤῥενος βαρβαρικόν. Barbaro hoc nomine exagitatus ab Eupolide Hyperbolus. Quinctilianus l. 1. c. 10. *Eupolis, apud quem Prodamus & Musicen & litteras docet. Et Maricas, qui est Hyperbolus, nihil se ex Musicis scire, nisi litteras, confitetur.* Polit.

4. παλαιότατα ἔθνη Ἑλλήνων εἶναι τὰ Ἀρκαδικά) Ἀζᾶνες [illegible] καὶ Παῤῥάσιοι, καὶ ἔθνος [illegible]. ea Geographus. Polit.

5. Προσέληνοι ἐλέγοντο οἱ Ἀρκάδες) [illegible] Προσεληνεῖς. Et apud Hesychium Προσεληνίδες, αἱ Ἀρκαδικαὶ νύμφαι. Polit.

6. πρῶτον) Malim πρῶτος, ut legitur apud Stephanum. Polit.

7. πρόσθε μήνης τοὺς Ἀρκάδας βαλανηφάγους εἶπεν) Lycophron de Arcadibus:

Τῶν πρόσθε μήνης φηγίνων [illegible]
[illegible]

Sic & Apollonius:

Ἀρκάδες, οἳ καὶ πρόσθε σεληναίης ὑδέονται
Ζώειν φηγὸν ἔδοντες ἐν οὔρεσι.

Arcades Pythiae oraculo dicti βαλανηφάγοι. Politus.

8. Ὁ δὲ Κωμικός) Aristophanes Nubibus v. 397.

Καὶ πῶς, ὦ μῶρε σὺ, καὶ Κρονίων ὄζων καὶ βεκκεσέληνε.

Scholiastes: [illegible] τὴν λέξιν βεκκεσέληνε· ἐπεὶ καὶ οἱ Ἀρκάδες Προσέληνοι ἐλέγοντο. Politus.

Bec lingua Arcadica panis significatur. *Salvinus.*

Immo verò lingua Phrygia, quod notissimum est ex Herodoti historia. Suidas: ὁ δὲ βεκὸς [illegible] ἱστορία, ὅ ἐστι φωνὴ Φρυγῶν, σημαίνουσα τὸν ἄρτον, παρὰ Ἡροδότῳ φανερά ἐστιν ἐν δευτέρῳ. Scholiasta ad locum illum Aristophanis: [illegible] ὑπὲρ ἐστὶ αὐτὸ Φρύγας [illegible]. Polit.

9. δηλοῦν ἀρχαιότητα, καὶ ἁπλότητα) Suidas: Βεκκεσέληνε, ἀρχαῖε, [illegible], ἀνόητε. [illegible] ἀπὸ τοῦ προσέληνοι. τοὺς γὰρ Ἀρκάδας ἀρχαιοτάτους, καὶ πρὸ τῆς σελήνης [illegible] γεγονέναι, προσελήνους ἐκάλουν. Βεκκεσέληνε οὖν, ὡς προσέληνε. Polit.

10. καὶ Θεμιστοῦς) Ita nominat Ister apud Stephanum. Sed alias communiùs mater haec Arcadis dicitur Καλλιστώ. Hanc in siderum numerum relatam, Ursamque nominatam, fabulantur. Locum Stephani satis corruptum sic legebam: Ἴστρος δέ φησιν, ὅτι Θεμιστοῦς, καὶ Διὸς ὁ Ἀρκὰς ἐγένετο· [illegible] (ἄρκτον γὰρ ὑφ᾽ Ἥρας αὐτὴν ἀποθηριωθῆναι) [illegible] τυχεῖν τῆς προσηγορίας. Vidi postea τὸ ἀποθηριωθῆναι venisse etiam in mentem Holstenio pro vulgato [illegible]. Etsi verò alii narrant, Callistonem fuisse ab Jove in ursam commutatam, ut ita scilicet Junoni occultaretur; tamen non desunt, qui hanc Callistonis ἀποθηρίωσιν, ac μεταμόρφωσιν ad Junonis iram referant. Eustathius alibi: λόγος ἐστὶ, Καλλιστὼ τὴν Λυκάονος χόλῳ Ἥρας διὰ τὸν Διὸς ἔρωτα μεταποιηθῆναι εἰς ἄρκτον, καὶ τοξευθῆναι μὲν ὑπ᾽ Ἀρτέμιδος, ἀναχθῆναι δὲ εἰς ἀστέρας ὑπὸ τοῦ Διός. Hyginus Fab. 177. *Callisto Lycaonis filia, ursa dicitur facta esse ob iram Junonis, quod cum Jove concubuit. Postea Jovis in stellarum numero retulit.* Sic etiam Arcadem ferunt inter astra collocatum: quem alii Arcturum, alii Arctophylacem dixerunt. Tzetzes ad Hesiodum: τοῦτον (Arcturum) φασὶ λέγουσι Καλλιστοῦς τῆς Λυκάονος θυγατρὸς, Ἀρκάδα καλούμενον· ὅτι, Διὸς μιγνυμένου τῇ Καλλιστοῖ, Ἥρα ζηλοτυπήσασα ταύτην ἄρκτον ἐποίησεν, [illegible] Καλλιστὼ ἐν κυνηγεσίῳ, πρὶν αὐτὴν ὁ παῖς ξύσας ἀνέλοι. καὶ ὁ Ζεὺς ἐλεήσας αὐτοὺς, κατηστέρισε. Theon ad Aratum: ὅτι δὲ ὁ Ἀρκτοφύλαξ, Ἀρκάς ἐστι, Διὸς, καὶ Καλλιστοῦς παῖς, [illegible] ἐν λέγεται [illegible] αὐτοῦ τοῦ ἐν Λυκαίῳ νόμον, ὁ Ζεὺς ἐλεήσας αὐτὸν, κατηστέρισε. τοῦτον δὲ λέγει εἶναι ἀρκτοφύλακα. Hyginus in Astronomico: *Arctophylax. De hoc fertur, ut sit Arcas nomine, Callistus, & Jovis filius.* Politus.

nactus fuerit a matre in feram commutatâ. Ferunt enim, Themistonem versam esse in ursam ab Junone. Arcadia, Geographo auctore, in mediâ jacet Peloponneso, plurimamque montuosam regionem intercipit. Maximus autem, inquit, mons ejus, Cyllene. Sed & urbs Ægypti est Arcadia, itemque regio, ut dictum est in Commentariis ad Periegetam. Ceterùm Agapenoris, de quo commemoravimus, deductum a Majoribus genus, est hujusmodi. Arcadis, de quo diximus, filius fuit Amphidamas, nepos Lycurgus, pronepos Ancæus, ex quo Ancæo ortus Agapenor. Cyllene autem non modò mons est, ut diximus, Arcadiæ; verùm etiam urbs cognominis: ubi Maja, Atlantis filia, peperisse Mercurium videtur. Unde & Mercurius Cyllenius; ex quo etiam per syncopen Cyllius, ut Ethnicorum scriptor testatur. Vocata est Cyllene, secundùm eumdem scriptorem, a Cyllene Naide. In hoc duntaxat monte merulas ajunt albas gigni, quæ varias voces edant, atque ad lunam capientur, quippe quum de die perquam eæ difficiles sint captu. Quin & Cyllene fertur esse alia Cumæ. Rursus Geographus: Cyllene, inquit, Eleorum navale: a qua Cyllenium vocat alicubi Homerus ducem Epeorum. Sed & pagus est mediocris, ubi Colotæ Æsculapius, simulacrum eburneum, visu, ut ait, admirabile. Et vide, Colotam non ipsum diei Liberum patrem, ut nullo planè fundamento traditum est; sed artificem statuæ Liberi patris, qui artifex fuit Colota. Circa hanc Cylleoen fluvius est, ut ajunt, qui a Poëtâ dicitur Selleeis, fluens ex Pholoë, monte Arcadico. Ibi etiam urbs est Ephyra, alia a Thes-

[1] τυχεῖν ἡ προσηγορίας ταύτης, διὰ τὴν ἀποθηρίωσιν ἡ μητρός. [2] Ἄρκτος γὰρ ὑπὸ Ἥρας, φασὶν, ἡ Θεμιςὼ ἐγένετο. Ἐν μέσῳ δὲ Πελοποννήσε, κατὰ τὸν Γεωγράφον, ἡ Ἀρκαδία, [3] πλείςην ὀρεινὴν ἀποτεμνομένη. [4] Μέγιςον δὲ, φησιν, ὄρος ἐν αὐτῇ, Κυλλήνη. [5] Ἔςι δὲ καὶ πόλις Αἰγύπτε, Ἀρκαδία. [6] καὶ χώρα δὲ, ὡς καὶ ἐν τοῖς τῆ Περιηγητῆ ἐῤῥέθη. Ἡ δὲ κατὰ τὸν εἰρημένον Ἀγαπήνορα γενεαλογία, τοιαύτη. Ἀρκάδος τῆ ῥηθέντος, Ἀμφιδάμας· ἐ ἔγγονος, Λυκοῦργος· [7] ἐ Ἀγκαῖος· ἐ Ἀγαπήνωρ. Κυλλήνη δὲ, ἐ μόνον ὄρος, ὡς εἴρηται, Ἀρκαδίας, [8] ἀλλὰ καὶ πόλις ὁμώνυμος· [9] ἔνθα δοκεῖ τὸν Ἑρμῆν τεκεῖν ἡ τῆ Ἄτλαντος Μαῖα. ὅθεν καὶ Κυλλήνιος Ἑρμῆς, ἐξ ἐ καὶ Κύλλιος κατὰ συγκοπὴν, ὡς ὁ τὰ Ἐθνικὰ γράψας φησίν. Ἐκλήθη δὲ Κυλλήνη, κατὰ τὸν αὐτὸν, [10] ἀπὸ Κυλλήνης Ναΐδος. [11] Ἐν τέτῳ φασὶ μόνῳ τῷ ὄρει τὰς κοψίχες λευκὰς γίνεσθαι, καὶ φωνὰς ποικίλας προΐεσθαι· [12] θηρεύεσθαι δὲ πρὸς τὴν σελήνην, τὸ δ' ἡμέρας δυσθηράτες εἶναι σφόδρα. Ἔςι δὲ, φασι, καὶ Κύμης Κυλλήνη. Ὁ δὲ Γεωγράφος φησὶν, ὅτι Κυλλήνη καὶ Ἠλείων ἐπίνειον· ἀφ' ἧς [13] Κυλλήνιον ἀρχὸν Ἐπειῶν φησί πυ Ὅμηρος. Ἔςι δὲ καὶ κώμη μετρία, ἔχεσα τὸν Κολώτε Ἀσκληπιὸν, ξόανον θαυμαςὸν, φησιν, ἰδεῖν, ἐλεφάντινον. Καὶ ὅρα, ὅτι ἐχ ὁ Διόνυσος κολώτης κατὰ τὴν ἀσυντήρητον παράδοσιν· ἀλλὰ [14] τεχνίτης ἀγάλματος Διονύσε ὁ Κολώτης. Περὶ δὲ τὴν Κυλλήνην, φασὶ, ταύτην Σελλήεις ὑπὸ τῆ Ποιητῆ λεγόμενος ποταμὸς, ῥέων ἐκ Φολόης Ἀρκαδικῆ ὄρες. Ἐκεῖ καὶ πόλις Ἔφυρα, ἑτέρα τῆς

1. τυχεῖν ἡ προσηγορίας ταύτης) Mater, Arctos; ipse Arcas, appellatus Arctophylax. Hyginus de Arctophylace: *Hic autem a fabula sequens Ursam perspicitur, & Arctum servans, Arctophylax est appellatus.* Politus.

2. Ἄρκτος γὰρ ὑπὸ Ἥρας, φασὶν, ἡ Θεμιςὼ ἐγένετο) Sunt etiam, qui Arcadis matrem, quem ipsi vocant Callistonem, velint a Dianâ conversam esse in ursam, ex eâque jam ursâ editum esse in lucem Arcadem. Aliquantò fusiùs narrat Theon ad Aratum. Politus.

3. πλείςην ὀρεινὴν) χώραν. Polit.

4. Μέγιςον δὲ, φησιν, ὄρος ἐν αὐτῇ, Κυλλήνη) Pausaniæ ὄρος ὑψηλότατον ὀρῶν τῶν ἐν Ἀρκαδίᾳ Κυλλήνη. Polit.

5. Ἔςι δὲ καὶ πόλις Αἰγύπτε Ἀρκαδία) Ex Stephano. *Polit.*

6. καὶ χώρα δὲ) quæ Ægypti regio Arcadia, dicta quondam Ἑπτάνομος, vel Ἑπτανομία ἀπὸ τὸ ἑπτὰ ἔχειν νόμους· & rursus Ἑπτάπολις ἀπὸ ἑπτὰ πόλεων παρακειμένων τῷ Νείλῳ. In veteri Notitiâ Ecclesiasticâ exhibetur Ἐπαρχία Ἀρκαδίας. Politus.

7. ἐ Ἀγκαῖος· ἐ Ἀγαπήνωρ) Pausanias in Arcadicis: Ἀγαπήνωρ δὲ ὁ Ἀγκαίου τοῦ Λυκούργου μετὰ Ἔχεμον βασιλεύσας, ἐς Τροίαν ἡγήσατο Ἀρκάδων. Aliter de Agapenoris genere Scholiastes Lycophronis: Ἀγαπήνωρ ἀπὸ Ἀρκάδος εἶχε τὸ γένος. ὁ δὲ Ἀρκὰς, υἱὸς Ἀπόλλωνος, καὶ Δίας, ἢ Λυκάονος. Polit.

8. ἀλλὰ καὶ πόλις ὁμώνυμος) Scholiasta Homericus ad lib. β Il. Κυλλήνη δὲ ὄρος Ἀρκαδίας, ἱερὸν Ἑρμοῦ, καὶ ὑπ' αὐτὸ πόλις ὁμώνυμος. Polit.

9. ἔνθα δοκεῖ τὸν Ἑρμῆν τεκεῖν ἡ τοῦ Ἄτλαντος Μαῖα) quo in monte Cyllene Mercurius in lucem editus a Majâ. Notum illud Virgilianum:

Vobis Mercurius pater est, quem candida Maia
Cyllenæ gelido conceptum vertice fudit.

Fuit etiam in eodem monte Mercurii Cyllenii templum, quod Pausaniæ tempore collapsum erat, ut idem Pausanias testatur in Arcadicis. *Polit.*

10. ἀπὸ Κυλλήνης Ναΐδος) Stephanus: ἀπὸ Κυλλήνης, Ναΐδος νύμφης. Pausanias vult, Cyllenen montem sic vocatum de nomine Cylleni, quem filium dicit Elati. *Polit.*

11. Ἐν τούτῳ φασὶ μόνῳ τῷ ὄρει τὰς κοψίχους λευκὰς γίνεσθαι) *Rara avis in terris, alboque simillima corvo.* Juvenalis. Sed enim in Pyrenæis altissimis montibus, nivosisque regionibus, & in glaciali orbe animalia alba, ovesque albæ gignuntur; avibus concolores. *Salvinus.*

Insignis est, & memorabilis observatio illa Pausaniæ. Παρέχεται δὲ καὶ θαῦμα τοιόνδε ἡ Κυλλήνη. κόσσυφοι γὰρ οἱ ὄρνιθες λευκοί εἰσιν ἐν αὐτῇ. οἱ δὲ ὑπὸ Κυμαίων καλούμενοι, γένος ἄλλο πού τι εἰσὶν ὀρνίθων, οὐκ αὐτοὶ. αἰετοὺς μὲν ἀνομαζομένους κυκνίας, μάλιςα αὐτοὺς εὐόντας λευκοὺς, οἶδα ἐν Σιπύλῳ θεασάμενος περὶ λίμνην καλουμένην Ταντάλου· ὗς δὲ αἶγας λευκὰς, καὶ ἄρκτους τὰς Θρακίας λευκὰς, ἃς δὴ που καὶ ἄνδρες ἰδιῶται ἴδωσι. λαγωὶ δὲ, καὶ ἔλαφοι, τὰ μὲν Λιβύων θρέμματα τὰ λαγωὶ εἰσὶ λευκοί· ἐλάφους δὲ ἐν Ῥώμῃ λευκὰς εἶδον τε, καὶ ἰδὼν θαῦμα ἐποιησάμην. ὁπόθεν δὲ γῆς ἐκομίσθησαν, οὐκ ἐπῆλθεν ἐρέσθαι μοι. Τάδε μὲν ἡμῖν λελέχθω τῶν ἐν Κυλλήνῃ κοσσύφων ἕνεκα, ὡς μὴ τοῖς χρόαν ἐς τὴν χρόαν αὐτῶν ἀπιςοῖεν μηδεὶς. Politus.

12. θηρεύεσθαι δὲ πρὸς τὴν σελήνην, τὸ δ' ἡμέρας δυσθηράτες εἶναι σφόδρα) Stephanus: θηρεύεσθαι δὲ πρὸς τῇ σελήνῃ, τὴν δὲ ἡμέραν, εἴ τις ἐπιχειροίη, σφόδρα δυσθηράτους εἶναι. Docti quidam viri pro verbis illis: πρὸς τῇ σελήνῃ, apud Stephanum legebant, πρὸς τὴν σελήνην. quod ego valde probo. Sic enim & Aristoteles in Admirandis: Ἐν Κυλλήνῃ φασὶ τῆς Ἀρκαδίας, τοὺς κοσσύφους λευκοὺς γίνεσθαι, ἄλλοθι δ' οὐδαμοῦ· καὶ φωνὰς ποικίλας προΐεσθαι, ἐκπορεύεσθαί τε πρὸς τὴν σελήνην. Sed quòd deinde pro sequentibus verbis Stephani, τὴν δὲ ἡμέραν, ex Eustathio rescribunt, τὸ δὲ ἡμέρας· id ego quidem non satis probo. Magis enim credo, Eustathium Stephani verba aliquâ ex parte interpolasse, quàm Stephanum, hoc certè in loco, ex Eustathio esse corrigendum. Aristoteles in Admirandis, post superiora illa verba: τὴν δ' ἡμέραν, εἴ τις ἐπιχειροίη, σφόδρα δυσθηράτους εἶναι. Politus.

13. Κυλλήνιον ἀρχὸν Ἐπειῶν φησί πυ Ὅμηρος) lib. ο Il.

Πουλυδάμας δ' Ὦτον Κυλλήνιον ἐξενάριξε,
Φυλείδεω ἕταρον, μεγαθύμων ἀρχὸν Ἐπειῶν.

Otum hunc Cyllenium vetus Homeri Scholiasta Arcadem intelligit. Sed ego sentio a Strabone. Οὐ γὰρ, ut bene argumentabatur Strabo, ἀπὸ τοῦ Ἀρκαδικοῦ ὄρους ὄντα ἔμελλεν ἡγεμόνα τῶν Ἐπειῶν ὑποςήσεσθαι. Politus.

14. τεχνίτης ἀγάλματος Διονύσε ὁ Κολώτης) Antiquum hunc statuarium laudat Pausanias lib. 5. c. 20. *Polit.*

τῆς Θεσπρωτικῆς, καὶ Θετταλικῆς, [1] καὶ Κορινθίας, τετάρτη αὕτη· ἐξ ἧς τὰ ἀνδροφόνα φάρμακα. [2] εἰς Rom. p. 301. ἣν Ὀδυσσεὺς ἀφῖκται διζήμενος τὰ τοιαῦτα. Ἔστι δέ, φησι, καὶ περὶ Σικυῶνα Σελλήεις ποταμός, καὶ Ἔφυρα κώμη· καὶ [3] Αἰτωλικὴ δέ ἐστι κώμη, Ἔφυρα. [4] οἱ δ' ἀπ' αὐτῆς, Ἔφυροι. ὡς καὶ οἱ Περραιβικοί, καὶ οἱ Κρανώνιοι, καὶ οἱ Θεσπρωτικοὶ οἱ ἐκ Κιχύρου πόλεως τῆς πρότερον Ἐφύρας.

οθ'. Ὁ δὲ Αἰπύτιος τύμβος, δηλοῖ μὲν τὸν τοῦ Αἰπύτου τάφον. ἀρχαῖος δὲ Ἀρκὰς ἥρως ὁ Αἴπυτος, οὗ ὁ τύμβος παρώνυμος. Καὶ ὅρα, ὅτι, [5] ὡς ἐπισήμων ὄντων τοῦ τε ῥηθέντος τάφου, καὶ τοῦ ὄρους τῆς Κυλλήνης, ἐξ αὐτῶν ὁ Ποιητὴς ἐσήμανε τὴν χώραν, εἰπών· Οἳ δ' ἔχον Ἀρκαδίην, ὑπὸ Κυλλήνης ὄρος αἰπύ, Αἰπύτιον παρὰ τύμβον. Ἰστέον δέ, ὅτι ὤφειλε μὲν τὸ Αἰπύτιος διὰ διφθόγγου ἔχειν τὴν παραλήγουσαν, ὡς κτητικόν· ἀπέβαλε δὲ τὸ ε διὰ δακτύλου ἀπαρτισμόν, ὅπερ ἐν πολλοῖς γίνεται, [6] ὡς καὶ ἐν τοῖς τοῦ Περιηγητοῦ γέγραπται. Οὕτω δὲ καὶ τό, [7] Φιλοκτήτην, Ποιάντιον υἱόν, κτητικὸν μὲν οὐ παραλήγεται δὲ διφθόγγῳ κατὰ τὴν ἀναλογίαν· ἀλλὰ τὴν διὰ τοῦ ι καὶ αὐτὸ γραφὴν ἀπείληχε διὰ τὸν δάκτυλον. Ὁμοίως καὶ [8] τὸ ἱπποχάρμης, τῷ λόγῳ τούτῳ ἔχει διὰ διχρόνου τὴν ἀπ' ἀρχῆς δευτέραν συλλαβήν. Ἄλλως γάρ, ὡς ἀπὸ κτητικοῦ τοῦ ἵππειος, διὰ διφθόγγου ὤφειλε γράφεσθαι. Φενεὸς δέ, κατὰ τὸν ἀναγραψάμενον τὰ Ἐθνικά, πόλις Ἀζανίας. Μερὶς δὲ Ἀρκαδίας οἱ Ἀζᾶνες. Λέγεται δέ, φησι, καὶ ἀρσενικῶς ὁ Φενεός, καὶ θηλυκῶς ἡ Φενεός. [9] Κεῖται δὲ
Bas. p. 228. ὑπὸ τὸ ὄρος τὴν Κυλλήνην. Ὁ δὲ Γεωγράφος λέγει, ὅτι περὶ ταύτην, Στυγὸς ὕδωρ, λιβάδιον, φησίν, ὀλεθρίου ὕδατος, νομιζόμενον ἱερόν. Ἡρόδοτος δέ φησιν, ὅτι Νώνακρις πόλις Ἀρκαδίας, ἔνθα λέγεται εἶναι τὸ τῆς Στυγὸς ὕδωρ, ὀλίγον φαινόμενον στάζον [10] ἐκ πέτρας εἰς ἄγκος. Καὶ σημείωται, ὅτι οὐ διαφωνοῦσιν αἱ ἱστορίαι. Ἀρκαδικὴ γὰρ μοῖρα καὶ ἡ Ἀζανία, καὶ ὁ Φενεός, καὶ ἡ Νώ-

Thesprotica, Thessalica, & Corinthia, quarta ipsa hujus nominis: unde venena mortifera petebantur. ad quam ivit Ulysses, dum venena ista perquireret. Est etiam (verba sunt Geographi) apud Sicyonem Selleeis fluvius, & pagus Ephyra: nec non pagus est Ephyra in Ætolia, cujus habitatores, Ephyri. quomodo pariter vocati Perrhæbici, & Cranonii, & Thesprotici Cichyro urbe oriundi, quæ dicta quondam fuerat Ephyra.

LXXIX. Ὁ Αἰπύτιος τύμβος, *Æpytium bustum, seu monumentum*, Æpyti sepulcrum significat. Vetustus ex Arcadia heros fuit hic Æpytus, a quo sepulcrum hoc denominatum. Ac vide, ut, quia tum hoc ipsum, de quo diximus, sepulcrum, tum mons Cyllene, nomen sibi insigne, atque illustre adsciverant, ex iis Poëta regionem denotet, atque ostendat, illis verbis: *Qui verò Arcadiam tenebant, sub altum montem Cylleues, Æpytium propter monumentum.* Etsi verò τὸ Αἰπύτιος, *Æpytius*, tamquam nomen possessivum, penultimam cum diphthongo syllabam habeat, oportet; tamen sciendum est, rejectum inde esse τὸ ε ad perficiendum dactylum. quod quidem multis fit in locis, ut scripsimus in Commentariis ad Dionysium. Sic enim & illud, Φιλοκτήτην, Ποιάντιον υἱόν, *Philoctetam, Pœantium filium*, quamvis possessivum; tamen diphthongum minimè habet in penultima, pro analogiæ ratione; sed ipsum pariter, propter dactylum, obtinuit, ut scriberetur cum ι. Et similiter τὸ ἱπποχάρμης, *qui ex equo pugnat, vel qui equis gaudet*, hac ista ratione alteram a prima syllabam habet cum ancipiti. Namque alioquin, tamquam a possessivo ἵππειος, *equinus, vel equester*, scribendum id nominis fuerat cum diphthongo. Pheneus porrò, secundùm Ethnicorum scriptorem, urbs est Azaniæ. Pars Arcadiæ, Azanes. Dicitur autem, inquit, & virili genere hic Pheneus, & muliebri hæc Pheneus. Sita urbs est sub montem Cyllenen. Geographus verò juxta hanc urbem scribit esse Stygis aquam, stillicidium, ut ait, aquæ perniciosæ, & exitialis, quæ sacra habeatur. Herodotus etiam ait, Nonacrin urbem esse Arcadiæ, ubi esse fertur Stygis aqua, quæ exiguo sanè stillicidio e petra in vallem manare conspiciatur. Et observa, has narrationes minimè inter sese discrepare. Nam & Azania, & Pheneus, & Nonacris

1. καὶ Κορινθίας) Strabo, καὶ τῆς Κορίνθου. Corinthus dicta olim Ephyra. *Politus.*

2. εἰς ἣν Ὀδυσσεὺς ἀφῖκται διζήμενος τὰ τοιαῦτα) Odyss. lib. α.

Ωἴχετο γὰρ κἀκεῖσε θοῆς ἐπὶ νηὸς Ὀδυσσεύς,
Φάρμακον ἀνδροφόνον διζήμενος.

Politus.

3. Αἰτωλικὴ) ἐν τῇ Ἀγραίᾳ τῆς Αἰτωλίας. Polit.

4. οἱ δ' ἀπ' αὐτῆς, Ἔφυροι) ἔφυροι. forte ἐφύριοι, vel ἐφυραῖοι. Salvinus.

Strabo, ubi de Ephyra Ætolica: οἱ δ' ἀπ' αὐτῆς, Ἔφυροι. Et rectè sese habet nomen hoc Gentile Ephyræ Æolicæ. Ceterarum Ephyrarum cives, Ἐφυραῖοι. Stephanus v. Ἐφύρα. ἡ πόλις, Ἐφυραῖος. ἔστι καὶ Ἀρκαδίας ἄλλη. ἔστι καὶ Θεσσαλίας, καὶ Ἰταλίας κατὰ Καμπανίαν. ἔστι καὶ κώμη Αἰτωλίας Ἐφύρα. τὸ ἐθνικόν, Ἔφυρος. τὸ κτητικὸν τῆς Θεσπρωτικῆς, Ἐφύριος. καὶ Ἐφύρηθεν, ἀπὸ τούτου ἐπίρρημα. Eustathius ad Odysseam: ἑτέρα (Ἐφύρα) ἐν Αἰτωλίᾳ, ἧς οἱ ἐκεῖθεν, Ἔφυροι λέγονται. οὐ μὴν Ἐφυραῖοι, ὡς οἱ ἐκ τῶν λοιπῶν. Politus.

5. ὡς ἐπισήμων ὄντων τοῦ τε ῥηθέντος τάφου) Pausanias in Arcadicis: Τὸν δὲ τοῦ Αἰπύτου τάφον σπουδῇ μάλιστα ἐθεασάμην, ὅτι ἐν τοῖς ἐς τοὺς Ἀρκάδας ἔπεσιν ἔχει Ὅμηρος λόγον τοῦ Αἰπύτου μνήματος. Polit.

6. ὡς καὶ ἐν τοῖς τοῦ Περιηγητοῦ γέγραπται) Corrigendus est mihi locus Eustathii ad Periegetam: ἀληθῶς δὲ παραλήγει, Αἰφύτιον παρὰ τύμβον, καὶ τό, Ποιάντιον ἀγλαὸν υἱόν. Τούτων γάρ, καίτοι ἀπὸ κυρίων ὀνομάτων τοῦ Αἰφύτου, καὶ τοῦ Ποίαντος, καὶ ὀφειλόντων δίφθογγον ἔχειν τὴν παραλήγουσαν, ὅμως διὰ μέτρου ἀνάγκην μονοφθόγγῳ παραλήγεται. Constat, corrupta esse vocabula illa, Αἰφύτιον, & Αἰφύτου· pro quibus rescribendum, Αἰπύτιον, & Αἰπύτου. Hesychius: Αἰπύτιον παρὰ τύμβον. Αἴπυτος δὲ εἷς ἐστι τῶν τοῦ Ἀρκάδος παίδων, ὃς ἦν βασιλεὺς Ἀρκάδων. Sic *Æpytios agros* pro vulgato *Æphitios* lego apud Papinium Thebaid. l. 4. in illo versu:

Æphitios idem ardor agros, & Psophida celsam.

Politus.

7. Φιλοκτήτην, Ποιάντιον υἱόν) Poëtae Φιλοκτήτην, Ποιάντιον ἀγλαὸν υἱόν. Polit.

8. τὸ ἱπποχάρμης) Poëta: Τρωΐλον ἱππιοχάρμην. Etymologus: ὁ χαίρων τῷ ἵππῳ, ἢ ἱππόμαχον. χάρμην γὰρ τὴν μάχην φησί. Polit.

9. Κεῖται δὲ ὑπὸ τὸ ὄρος τὴν Κυλλήνην) Hodierna Stephani Epitome: Κεῖται δὲ ὑπὸ τὸ ὄρος τὴν Κυλλήνην. Polit.

10. ἐκ πέτρας εἰς ἄγκος) Ex Eustathio etiam, & non tantùm ex MS Mediceo, apparet vera Herodoti lectio, apud quem vulgò legebatur ἄγγος lib. 6. c. 74. *Polit.*

nacris, pars sunt Arcadiæ. Sed de Pheneo non nihil etiam paullò post sumus dicturi, cum de Rhipe, & Stratie agemus.

LXXX. Orchomenus verò, is, de quo commemoravimus, pecorosus, seu pecoris diver, dicitur, ad aliorum Orchomenorum distinctionem, de quibus supra egimus, post Bœotios enumeratos. Atque hæc est, ut antea etiam diximus, nota, hoc insigne Orchomeni Arcadici, ut sit πολύμηλος, *pecorosus*. Significat autem ὁ πολύμηλος, *pecorosus*, eum, qui pecoris dives est, seu multa pecora habet. quemadmodum etiam postea Itonem vocat μητέρα μήλων, hoc est, θρεμμάτων, *matrem pecorum, seu ovium:* nec non Iphiclum quemdam πολύμηλον, *pecorosum*, hoc est, abundantem pecudum gregibus, atque armentis, tamquam ab unâ parte, seu specie, sive ἀπὸ τῶν μήλων, quæ vox oves significat. Namque alioqui non præ ovibur Iphiclus admirationi, & laudi erat; sed quia boves possidebat. Deinde Ῥίπη, *Rhipe*, juxta atque ἡ Στρατίη, *Stratie*, quæ statim sequitur, accentu dicuntur gravi, ad distinctionem τῆς ῥιπῆς, quæ vox impetum, seu impulsum significat; & τῆς στρατιᾶς, hoc est, agminis, seu exercitus. Immo etiam fortasse multitudinis numero dicuntur Ῥῖπαι, *Rhipæ*, si urbem hanc intelligit Strabo, cum Rhipas dicit non habitari; regionem verò, vocari Rhipidem. Verùm maximè perspicuum, ac manifestum est illud hujur scriptoris: Rhipen, Stratienque, & Enispen tum reperire difficile est, tum, si repereris, nulla inde tibi utilitas, propter locorum illorum solitudinem. Et rursus: Orchomenur, inquit, ac Stymphalus, & Pheneus, aut non ampliùs extant, aut vix eorum vestigia, & indicia apparent. Hujus nomen Gentile, Rhipæus. Straties verò, seu Stratiæ, quæ ab heroinâ sic appellatur, civir, Stratiensir, & Stratiata. At verò Stratium, urbs est Acarnanum, cujus civis, Stratiota, & Stratius. Denique Enisper, quam, tamquam in montibus sitam, vocat ventosam, seu ventis oppositam, gentile nomen est Enispæus.

LXXXI. Tegeæ indicium Strabo prodit hujuscemodi: Cenchreæ sitæ sunt in viâ, quæ Tegeâ Argos ducit per montem Parthenium. Ac rursus de Tegeâ dicit, mediocri eam fortunâ perdurare. Beatus satis, atque opulentus locus ille Tegeaticus. Quare etiam ortum inde adagium.

Sim Tegeates, quamvis fortunata Corinthus.

Quamquam Geographo scribi hic placeat Τεγεάτης,

ἡ Νώνακρις. Ἔσται δὲ μνήμη τις Φενεοῦ καὶ μετ' ὀλίγα ἐν τῷ περὶ Ῥίπης, καὶ Στρατίης.

π'. Ὁ δὲ ῥηθεὶς Ὀρχομενὸς, πολύμηλος λέγεται,[1] πρὸς διαστολὴν τῶν προῤῥηθέντων μετὰ τὸν Βοιώτιον κατάλογον. Καὶ τοῦτό ἐστιν, ὡς καὶ προεῤῥέθη, τὸ ἐπίσημον τοῦ Ἀρκαδικοῦ Ὀρχομενοῦ, τὸ πολύμηλον.[2] Δηλοῖ δὲ ὁ πολύμηλος τὸν πολυθρέμμονα. ὥσπερ καὶ προϊὼν, τὴν Ἴτωνα, μητέρα μήλων ἐρεῖ, ἤτοι θρεμμάτων· καὶ Ἴφικλον δέ τινα πολύμηλον, τουτέστι, πολύζωον, ὡς ἀπὸ μέρους ἑνὸς, ἤτοι τῶν μήλων, ὃ δηλοῖ προβάτων. Ἄλλως γὰρ ὁ Ἴφικλος οὐκ ἐπὶ μήλοις, ἀλλ' ἐπὶ κτήσει βοῶν, ἐθαυμάζετο.[3] Ῥίπη δὲ, ὥσπερ καὶ ἡ μετ' αὐτὴν Στρατίη, βαρυτόνως λέγονται, πρὸς διαστολὴν τῆς ῥιπῆς, ὃ δηλοῖ τὴν ὁρμὴν, καὶ τῆς στρατιᾶς τοῦ λαοῦ. Τάχα δὲ καὶ πληθυντικῶς λέγεται[4] Ῥῖπαι,[5] ἐὰν ὁ Στράβων περὶ ταύτης λέγῃ, ὅτι Ῥῖπαι οὐκ οἰκοῦνται· τὴν δὲ χώραν, Ῥιπίδα καλοῦσιν. Ἀλλαχοῦ δὲ σαφέστατα φησὶν, ὅτι Ῥίπην, Στρατίην τε, καὶ Ἐνίσπην,[6] εὑρεῖν τε χαλεπὸν, καὶ εὑροῦσιν οὐδὲν ὄφελος διὰ τὴν ἐρημίαν.[7] Καὶ Ὀρχομενὸς δὲ, καὶ Στύμφαλος, καὶ Φενεὸς, φησὶν, ἢ οὐκ ἔτι εἰσὶν, ἢ μόλις αὐτῶν ἴχνη φαίνεται, καὶ σημεῖα.[8] Ἐθνικὸν ταύτης, Ῥιπαῖος. Τῆς δὲ Στρατίας,[9] ἥτις ἀπὸ ἡρωΐδος οὕτω καλεῖται, Στρατιεὺς ὁ πολίτης, καὶ Στρατιάτης.[10] Στράτιον μέντοι, πόλις Ἀκαρνάνων, οὗ πολίτης, Στρατιώτης, καὶ Στράτιος. Τῆς δὲ Ἐνίσπης,[11] ἣν ἠνεμόεσσαν λέγει, ὡς ἐπὶ ὀρῶν κειμένην,[12] Ἐνισπαῖος τὸ ἐθνικόν.

πα'. Τῆς δὲ Τεγέας γνώρισμα ὁ Στράβων τοιοῦτον φησί· Κεγχρεαὶ κεῖνται ἐπὶ τῇ ὁδῷ τῇ ἐκ Τεγέας εἰς Ἄργος διὰ τοῦ Παρθενίου ὄρους. Λέγει δὲ καὶ, ὅτι ἡ Τέγεα μετρίως συμμένει. Εὐδαίμων δὲ ὁ Τεγεατικὸς τόπος. Διὸ καὶ παροιμία ἐντεῦθεν,[13] Εὐδαίμων ὁ Κορίνθιος. ἐγὼ δ' εἴην Τεγεάτης. Τῷ μέντοι Γεωγράφῳ ἀρέσκει, Τε-

1. πρὸς διαστολὴν τῶν προῤῥηθέντων) Observatio fuit Apollodori, quemadmodum solitus sit Poëta τὰς ὁμωνυμίας distinguere, οἷον ἐπὶ τοῦ Ὀρχομενοῦ, τὸν μὲν Ἀρκαδικὸν πολύμηλον καλῶν, τὸν δὲ Βοιωτιακὸν, Μινύειον. Politus.

2. Δηλοῖ δὲ ὁ πολύμηλος τὸν πολυθρέμμονα) Sic πολυμηλίαν, πολυθρεμματίαν γλ. Politus.

3. Ῥίπη δὲ, ὥσπερ καὶ ἡ μετ' αὐτὴν Στρατίη, βαρυτόνως λέγονται) Stephanus: Ῥίπη, Ἀρκαδικὴ πόλις, βαρυτόνως. Στρατίη, βαρυτόνως, Ἀρκαδικὴ πόλις. Hanc tamen accentûs differentiam in Στρατίῃ non videtur servare Pausanias. *Polit.*

4. Ῥῖπαι) l. Ῥῖπαι. Polit.

5. ἐὰν ὁ Στράβων περὶ ταύτης λέγῃ) Circumspectè loquitur Eustathius, & satis cautè. Mihi tamen certum, exploratumque est, urbem hanc Arcadicam Rhipen non intelligi illo in loco a Strabone; sed Achajæ urbem, quæ ipsi dicitur Ῥύπες, Pausaniæ verò in Achaicis, & Herodoto lib. 1. c. 145. Ῥύπες. Quare etiam Stephano diversæ sunt urbes, Ῥίπη, Ἀρκαδικὴ πόλις, & Ῥύπαι, πόλις Ἀχαϊκή. Prioris nomen Gentile, Ῥιπαῖος· alterius urbis, quæ est Achaica, Gentile, Ῥύπες. Unde Pherecydi per pleonasmum Ἀρύπες, ἀντὶ τοῦ Ῥύπες, ipsi Achæi. Sic autem locus ille Strabonis: Τῶν δὲ δώδεκα πόλεων τῶν Ἀχαιῶν, ἐν αἷς μερίδων, Ῥύπες μὲν οὐκ οἰκοῦνται· τὴν δὲ χώραν Ῥυπίδα καλουμένην ἔχον Αἰγιεῖς, καὶ Φαρεῖς. Sed ego sanè existimo, Eustathium depravato Strabonis codice usum esse, in quo pro Ἀχαιικῶν, Ῥύπες, & Ῥυπίδα, scriptum esset, Ἀρκαδικῶν, Ῥῖπαι, & Ῥιπίδα. Politus.

6. εὑρεῖν τε χαλεπὸν) Pausanias in Arcadicis: Οἱ δ' ἔρημοι

τὴν Ἐνίσπην, καὶ Στρατίην τε, καὶ Ῥίπην οὓς ὑπὸ τοῦ Ὁμήρου κατειλεγμένους, γενέσθαι ποτὲ ἐν τῇ Ἀρκαδίᾳ ὑπὸ ἀνθρώπων οἰκουμένας· ᾧ οἱ πειρώμενοι μάταια ζητοῦσιν. Polit.

7. Καὶ Ὀρχομενὸς δὲ, καὶ Στύμφαλος, καὶ Φενεὸς) Cum his adnumerantur etiam a Strabone, Μαντίνεια, καὶ Ἡραία, καὶ Κλείτωρ, καὶ Μαίναλος, καὶ Μεθύδριον, καὶ Καφυαί, καὶ Κύναιθα. Politus.

8. Ἐθνικὸν ταύτης, Ῥιπαῖος) Ex Ethnicorum scriptore. *Polit.*

Ῥιπαῖα ὄρη, *montes Riphæi* Latinis. ὡς ῥίπαιον. trophæum. Salvinus.

9. ἥτις ἀπὸ ἡρωΐδος οὕτω καλεῖται) a Stratiâ, Phanei filiâ, Stephano auctore. *Politus.*

10. Στράτιον μέντοι, πόλις Ἀκαρνάνων) ex eodem Stephano. *Polit.*

11. ἣν ἠνεμόεσσαν) ventosam. Statius.

Rhipeque, & Stratie, ventosaque donat Enispe.

Politus.

12. Ἐνισπαῖος τὸ ἐθνικόν) nec non Ἐνισπεύς, & Ἐνισπίτης. Politus.

13. Εὐδαίμων ὁ Κορίνθιος) Scribendum omnino est, ut stet versus, Κόρινθος. quemadmodum certè scribunt Strabo, & Zenobius. Sed qui metri rationem in Proverbii usu minimè habuerunt, ii vulgò dixerunt, Κορίνθιος, ut ita unum nomen Gentile alteri responderet, ὁ Κορίνθιος τῷ Τεγεάτῃ, seu Τεγεάτῃ. Sic Κορίνθιος, prout habet hic Eustathius, legitur etiam apud Stephanum, & Suidam. Politus.

[1] Τενεάτης ἐνταῦθα γράφεται, ἀπὸ Τενέας, κώμης, φησὶ, Κορινθίας, ἐν ᾗ Τενεάτου Ἀπόλλωνος ἱερόν. Λέγει δὲ ὁ αὐτὸς καὶ, [2] ὅτι Τεγεάταις ὅμοροι Κυπαρισσεῖς· ἄμφω δὲ τὰ χωρία ταῦτα Καύκωνες κατεῖχον. καὶ ὅτι ἐν τῇ Λεπρεάτιδι Καύκωνός ἐστι μνῆμα, καὶ ὅτι ἐν τῇ Δυμαίᾳ [3] ποταμὸς Καύκων θηλυκῶς· [4] πολὺς δὲ ὁ περὶ Καυκώνων λόγος. Καὶ [5] μέμνηται μὲν αὐτῶν καὶ ἡ Ὀδύσσεια. καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς δὲ μνήμη τις ἔσται αὐτῶν. Ἔστι δὲ, φασι, καὶ Κρητικὴ Τέγεα, [6] ὑπὸ Ταλθυβίου κτισθεῖσα. Μέμνηνται δὲ Τεγέας καὶ χρησμοὶ, [7] ἐν οἷς καὶ οὗτος·

Ἀρκαδίην μ' αἰτεῖς; μέγα μ' αἰτεῖς. οὔ τοι δώσω.
Πολλοὶ ἐν Ἀρκαδίῃ βαλανηφάγοι ἄνδρες ἔασιν,
[8] Οἵ σ' ἀποκωλύσουσιν. ἐγὼ δέ τοι οὔτι μεγαίρω.
Δώσω σοι Τεγέην. καὶ τὰ ἑξῆς.

Rom. p.302. Ἡ δὲ Μαντίνεια, Μαντινέη μὲν παρ' Ὁμήρῳ, Ἰωνικῶς. [9] Εὕρηται δὲ, φασι, καὶ Μαντίνη κατὰ συναλοιφὴν, ὡς Ζέλεια Ζέλη. [10] Ὠνόμασται δὲ ἀπὸ Μαντίνου, υἱοῦ Λυκάονος. Ἐρατεινὴν δὲ αὐτὴν ὁ Ποιητὴς λέγει, διότι πεδιάς ἐστι, καὶ πολυάμπελος. [11] Συνῴκιστο δὲ, κατὰ τὸν Γεωγράφον, ὑπὸ Ἀργείων ἐκ πέντε δήμων· ὡς ἡ πρὸ βραχέων ῥηθεῖσα Τεγέα, ἐξ ἐννέα. Πεποίηκε δὲ τὴν Μαντίνειαν ἔνδοξον [12] Ἐπαμινώνδας, νικήσας αὐτόθι τοὺς Λακεδαιμονίους [13] μάχῃ, ἐν ᾗ καὶ αὐτὸς ἐτελεύτα. Δοκεῖ δὲ [14] παρῆχθαι ἐκ τοῦ Μαντίνα ἡ Μαντίνεια, ὡς ἐκ τοῦ Ἀπάμα ἡ Ἀπάμεια. Ἔστι καὶ Μάντυα πόλις Ἰταλίας, ὡς δηλοῖ καὶ ὁ γρά-

Teneates, a Teneâ, pago, ut ait, agri Corinthiaci, in quo Teneatæ Apollinis templum. Idem insuper Geographus scribit, Tegeatis finitimos esse Cyparissenses: ambo hæc loca Caucones tenuisse: Cauconis monumentum in agro esse Lepreatarum: Dymæo in agro fluvium esse Cauconem, genere nomen feminino: multa denique de Cauconibus circumferri. Eorum porro meminit Odyssea: immo & postea fiet eorumdem mentio. Sed & Tegea esse dicitur Cretensis, a Talthybio condita. Demum Tegeæ oracula meminerunt, quorum hoc unum est:

Tu petis Arcadiam? magnum petis. haud tibi tradam.
Plurimi in Arcadiâ vescentes glande viri sunt,
Qui te rejiciant. Ego non invidero quidquam,
Sed donabo tibi Tegeam. &c.

At verò ἡ Μαντίνεια, *Mantinea*, Μαντινέη apud Homerum, Jonicè. Quamquam inveniri etiam dicatur dicta Μαντίνη, *Mantine*, per synalœphen, ut Ζέλεια, *Zelea*, Ζέλη, *Zele*. Nomen accepit a Mantino Lycaonis filio. Eam autem Poëta amabilem vocat, quòd regio sit campestris, magnâque ex parte vitibus consita. Conflata, constitutaque ab Argivis fuerat, secundùm Geographum, ex pagis quinque: ut Tegea, de qua paullò ante diximus, ex pagis novem. Mantineam porrò claram, & perillustrem reddidit Epaminondas, victis ibi prœlio Lacedæmoniis, quo in prœlio ipse etiam occubuit. Videtur autem ἡ Μαντίνεια, *Mantinea*, esse nomen per paragogen deductum ex Μαντίνα, *Mantina*, ut ἡ Ἀπάμεια, *Apamea*, ex Ἀπάμα, *Apama*. Est etiam Mantua urbs Italiæ, ut ostendit is, qui ita scripsit: Mantue, &

1. Τενεάτης ἐνταῦθα γράφεται) Geographus, qui ita scribit, damnat eos inscitiæ, qui τὸ Τενεάτης mutarunt in Τεγεάτης. Pertinet enim, secundùm Geographum, proverbium illud non ad Tegeam Arcadiæ; sed ad Teneam, κώμην agri Corinthiaci. Unde Τενεάτης scribunt etiam Zenobius, & Suidas. Verumtamen κώμην illam Corinthiacam, non Τενέαν, seu Τενεάν, alii vocarunt, sed Γενέαν. proinde hæ duæ literæ T, & Γ sunt inter se aliquando in vetustis codicibus confusæ, & commutatæ. Inde & Γενεάτης in illo ipso Proverbio apud Stephanum, pro Τενεάτης. Politus.

2. ὅτι Τεγεάταις ὅμοροι Κυπαρισσεῖς) Strabo: χώραν δ' εἶχον ἐλάττονα οἱ Τεγεᾶται, τούτοις δ' ὅμοροι Κυπαρισσεῖς. Xylander pro Τεγεᾶται legit Λεπρεᾶται. quam eius lectionem valde probat Palmerius: quòd Tegeatæ Cyparissensibus vicini esse non potuerint, inter quos totum ferè Peloponnesi spatium, ut ipse ait, intercesserit. Arcadiæ eam partem tenebant Tegeatæ, quæ sita πρὸς τῇ Ἀργείᾳ, ut constat ex Pausaniâ. At verò Cyparissenses dicit Strabo eos, quorum urbs Cyparissein, dicta etiam Cyparissia: quæ urbe posita erat in antiquâ Macistiâ. Horum Cyparissiorum loca, ipsumque Macistum scribit Geographus Caucones olim tenuisse. Macistia porrò, pars est Triphyliæ. *Politus*.

3. ποταμὸς Καύκων θηλυκῶς) Strabo: ὃς καλεῖται καὶ Καύκων θηλυκῶς. Dicit, fluvium hunc Καύκωνα vocari etiam θηλυκῶς. ut scilicet innuat, non ἀρσενικῶς modo eum esse vocitum, sed etiam θηλυκῶς. Polit.

4. πολὺς δὲ ὁ περὶ Καυκώνων λόγος) Strabo: Πλείους δ' εἰσὶ λόγοι περὶ τῶν Καυκώνων. Polit.

5. μέμνηται μὲν αὐτῶν καὶ ἡ Ὀδύσσεια) Od. γ' v. 366. Polit.

6. ὑπὸ Ταλθυβίου κτισθεῖσα) Auctor Stephanus. Erat hic Talthybius Agamemnonis præco; eoque Agamemnonem usum esse credo ad Tegeam in Cretâ condendam. Namque alii Agamemnonis κτίσμα, Cretensem hanc urbem dixerunt. Vellejus Paterculus: *At rex regum Agamemnon, tempestate in Cretam insulam rejectus, tres ibi urbes statuit, duas a patriæ nomine, unam a victoriæ memoriâ, Mycenas, Tegeam, Pergamum.* Non intelligit J. Lipsius, quid sibi in Vellejo velit: *duas a patriæ nomine. Duplicem patriam fuisse Agamemnoni? de Mycenis, fateor (inquit) & clarum est. de Tegeâ, quæ in Arcadiâ, quid ea ad Agamemnonem, nondum legi.* Sed enim Vellejus Agamemnonis patriam, Peloponnesum intelligit: itaque dicit, duas in Cretâ urbes ab Agamemnone appellatas de nomine urbium duarum, quæ sunt in Peloponneso, patriâ Agamemnonis, Mycenarum videlicet, & Tegeæ. Erat namque Agamemnon rex totius Peloponnesi; idque in πατρῴων, atque jure successionis. Quod significat Homerus, cum ait, Thyestem Agamemnoni sceptrum gestandum reliquisse,

Πολλῇσιν νήσοισι, καὶ Ἄργεϊ παντὶ ἀνάσσειν.

Certum enim ibi est, Argorum nomine Peloponnesum denotari. Eustathius: Οὐ τῶν Μυκηνῶν μόνον αὐτὸν βασιλέα λέγει, ἀλλὰ παντός τε τοῦ Ἄργους, ὅπερ ἐστὶν ἡ Πελοπόννησος, καὶ νήσων πολλῶν. Deinde non est penitus novum, patriam dici etiam provinciam, seu totam regionem, in qua quis natus: quando Servius notat illud Sallustii: *Hispaniam sibi antiquam patriam esse*. Politus.

7. ἐν οἷς καὶ οὗτος) Habes apud Herodotum l. 1. n. 66. & Stephanum v. Τέγεα. Politus.

8. Οἵ σ' ἀποκωλύσουσιν) Libri editi Stephani: Ἤ τ' ἀποκωλύσουσι. minùs rectè. *Politus*.

9. Εὕρηται δὲ, φασι, καὶ Μαντίνη κατὰ συναλοιφὴν) Nempe ex Μαντίνεια, ut Ζέλη κατὰ συναλοιφὴν ex Ζέλεια. Nam si crasis fieret ex Μαντινέη, scribendum esset περισπωμένως, Μαντινῆ. Μαντίνη apud Suidam, ὄνομα κύριον. Polit.

10. Ὠνόμασται δὲ ἀπὸ Μαντίνου, υἱοῦ Λυκάονος) Mantineus hic, Lycaonis filius, Μαντινεὺς nominatur a Pausaniâ. *Polit.*

11. Συνῴκιστο δὲ, κατὰ τὸν Γεωγράφον, ὑπὸ Ἀργείων ἐκ πέντε δήμων) Geographus: ἡ Ἀρκαδικὴ Μαντίνεια μέν, ἐκ πέντε δήμων ὑπ' Ἀργείων συνῳκίσθη· Τεγέα δ' ἐξ ἐννέα. Fuit hic Mantinensium συνοικισμὸς per Argivos: quem postea secutus est eorumdem Mantinensium διοικισμὸς per Lacedæmonios. Isocrates περὶ τῆς Εἰρήνης, de Lacedæmoniis: Μαντινέας δὲ διῴκισαν; Suidas: Μαντινέων διοικισμός. ὡς πέντε κώμας τὴν Μαντινέων πόλιν διῴκισαν οἱ Λακεδαιμόνιοι. καὶ ἐκλήθη τῶν Μαντινέων διοικισμός. Sed iidem rursus Mantinenses post Leuctricam pugnam ex pagis, in quos divisi, ac distributi erant, sunt per Epaminondam in pristinam civitatem reducti. Pausanias in Bœoticis: Μαντινέας δὲ κατὰ κώμας ὑπὸ Ἀγησιπόλιδος διῳκισμένους, ἐς τὴν ἀρχαίαν συνήγαγεν αὖθις πόλιν. Dux Lacedæmoniorum hic Agesipolis, de quo idem Pausanias dicerat in Arcadicis: Ὡς δὲ εἷλε τὴν Μαντίνειαν (Agesipolis Lacedæmonius) ὀλίγον μέν τι ἀπέλιπεν οἰκεῖσθαι, τὸ πλέον δὲ ἐς ἔδαφος καταβαλὼν αὐτῆς, κατὰ κώμας τοὺς ἀνθρώπους διῴκισε. Μαντινέας δὲ ἐκ τῶν κωμῶν κατάξειν ἐς τὴν πατρίδα ἔμελλον Θηβαῖοι μετὰ τὸ ἔργον τὸ ἐν Λεύκτροις. κατελθόντες δὲ οἱ τὰ πάντα ἐγένοντο δίκαιοι. Politus.

12. Ἐπαμινώνδας) Al. Ἐπαμεινώνδας. Polit.

13. μάχῃ) τῇ δευτέρᾳ μάχῃ, ut ait Strabo. *Polit.*

14. παρῆχθαι) κατὰ παραγωγὴν γεγονέναι, Polit.

& Maotua, urbs Romaoorum, ex qua Virgilius Poëta. Præterea Στύμφηλος, *Stymphelus*, dicitur etiam ut plurimùm cum ά, Στύμφαλος, *Stymphalus*, & tum masculinè effertur, tum femininè. Neque urbs modò ea est Arcadiæ; verùm etiam campus, & fons eognomiois: quorum oomen geotile, Stymphalius. ex quo etiam Diana Stymphalia; itemque palus, & mulier. Unde Strabo ipse quoque paludis meminit Stymphalidis; ibique secuodùm fabulas refert, volucres fuisse, quas Hercules sagittis, & tympanis abegit. quod quidem in magois Herois illius certaminibus est adnumeratum. Idemque Strabo narrat, multas Arcadum urbes, percelebres illas quidem, atque inclytas, crebris, ac frequentibus bellis deletas fuisse: de quarum oumero fuit Megalopolis, seu Magna urbs, sic appellata. de qua Comicus quidam dixit:

Est solitudo magna, Magna civitas.

LXXXII. Parrhasia urbs, a Parrhaso, uno de liberis Lycaonis. Verùm Nicaoor, ut Ethoicorum scriptor testatur, Παρβασίαν, *Parbasiam*, eam vocatam ait, propter Lycaonis ipsius in Jovem ioiquitatem, ac perversitatem, & mutatione τοῦ β', Παῤῥασίαν, *Parrhasiam*. Illam autem Lycaonis io Jovem παραβασίαν, *perversitatem*, *& iniquitatem*, ut Hesiodi voce utar, *seu delictum, ac scelus*, explicant Lycophroois Scholiastæ. Atque hæc quidem hoc loci. Sed & Poëta commemorat, ut rex ipse Agamemooo naves Arcadibus dederit, oimirum vacuas: quoniam non eis res maritimæ curæ eraot. hoc est, ooo eis cura erat rerum maritimarum; neque rei nauticæ periti erant, utpote mediterraoei, quippe qui, ut dictum est, mediam Pelopoooesum incolerent, & uodique a mari, & multùm abessent. Itaque, ut observant, Poëta quæstionem illam solvit, qui fieri potuerit, ut Ilium, quippe mediterranei, venerint, & unde naves habue-

ὁ γράψας, Μαντύη, καὶ Μάντυα, πόλις Ῥωμαίων, ὅθεν [1] Βιργίλιος ὁ Ποιητής. [2] Στύμφηλος δὲ καὶ διὰ τοῦ ᾱ τὰ πλείω λέγεται Στύμφαλος. [3] Προάγεται δὲ καὶ ἀρσενικῶς, καὶ θηλυκῶς. Ἔστι δὲ οὐ μόνον πόλις Ἀρκαδική, ἀλλὰ καὶ πεδίον ὁμώνυμον, [4] καὶ πηγή· ὧν ἐθνικόν, Στυμφάλιος. ἐξ οὗ καὶ Στυμφαλία Ἄρτεμις, καὶ λίμνη, καὶ γυνή. ὅθεν Στράβων μέμνηται καὶ αὐτὸς λίμνης Στυμφαλίδος, λέγων καὶ, ὅτι ἐνταῦθα τὰς ὄρνις μυθολογοῦσι τὰς ὑπὸ Ἡρακλέους [5] τοξεύμασι, καὶ τυμπάνοις ἐξελαθείσας. ὅπερ τοῖς μεγάλοις ἄθλοις προσελογίσθη τοῦ ἥρωος. Ὁ δ' αὐτὸς ἱστορεῖ καὶ, ὅτι [6] ὑπὸ συχνῶν πολέμων πολλαὶ πόλεις τῶν Ἀρκάδων, ἔνδοξοι οὖσαι, ἠφανίσθησαν· [7] ὧν καὶ ἡ Μεγάλη πόλις, οὕτως ὀνομαζομένη. περὶ ἧς Κωμικός τις ἔφη, ὅτι ἐρημία μεγάλη ἐστὶν ἡ Μεγάλη πόλις.

πβ'. Παῤῥασία δὲ ἡ πόλις, ἀπὸ Παῤῥάσου ἑνὸς τῶν Λυκάονος παίδων. Νικάνωρ δὲ τίς φησιν, ὡς ὁ τὰ Ἐθνικὰ γράψας λέγει, [8] Παρβασίαν αὐτὴν κεκλῆσθαι, διὰ τὴν τοῦ Λυκάονος εἰς τὸν Δία παρανομίαν, καὶ κατ' ἐναλλαγὴν τοῦ β', παῤῥασίαν. [9] Τὴν δὲ τοῦ Λυκάονος ἐπὶ τῷ Διῒ [10] παραιβασίην, ἤτοι καθ' Ἡσίοδον, οἱ τοῦ Λυκόφρονος δηλοῦσιν ὑπομνηματισταί. Καὶ ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Ὁ δὲ Ποιητὴς ἱστορεῖ καὶ, ὅτι αὐτὸς ὁ βασιλεὺς Ἀγαμέμνων νῆας τοῖς ἐξ Ἀρκαδίας ἔδωκε, κενὰς δηλονότι· ἐπεὶ οὔ σφι θαλάσσια ἔργα μεμήλει. τουτέστιν, οὐ φροντὶς ἦν αὐτοῖς τῶν κατὰ θάλασσαν· οὐδὲ ναυτικοὶ ἦσαν, οἷα μεσήπειροι, [11] ὡς μέσην οἰκοῦντες, καθάπερ εἴρηται, τὴν Πελοπόννησον, καὶ πανταχόθεν τῆς θαλάσσης, καὶ πολὺ, ἀφεστῶτες. Λύει δέ, φασιν, οὕτω ζήτημα ὁ Ποιητὴς τὸ, πῶς μεσόγειοι ὄντες, εἰς Ἴλιον ἦλθον, καὶ πόθεν ἔσχον τὰς ναῦς.

Q Ὅρα

1. Βιργίλιος ὁ Ποιητής) Stephanus cum adjunctione · ὁ Ποιητὴς Μαντύης χρηματίζων. Sublimius hoc Eustathii, & augustius, pro summa inter Latinos Poëtæ dignitate, ita de Virgilio ἁπλῶς prolatum, ὁ Ποιητής. Liceat enim nobis, Virgilio, p æ Latinis certè Poëtis, per imitationem aptare id, quod de Homero alibi Eustathius magnificè prædicat: Ὡς γὰρ, εἴ τις εἴπῃ, ὁ Ῥήτωρ, ὁ Κικέρων ἔδοξε ὑπερεχόντως εἰπεῖν, ... τὸν Ῥωμαϊκὸν ... ὡς τὸν Ὀράτιον ... ὄντα καὶ τὸν Ποιητὴν ... μετὰ τοῦ ἄρθρου, τὸν Βιργίλιον ἔγνωσαν. ... ὅτι ἐν αὐτῷ ... πάντα Ποιήσεως. Quamvis enim in Virgilium non peræque conveniat altera ratio, quæ unicè, & propriè in Homerum quadrat, καὶ ὅτι ... ἀρχή, καὶ ... αὐτὸς πᾶσι γέγονε Ποιηταῖς, τοῦ εἶναι, ὅπερ λέγον) tamen Virgilius ita Poëtas Græcos, atque imprimis Homerum, est æmulatus, ut Theocritum, & Hesiodum aliquâ ex parte superasse, Homerum autem, quantus ille umquam est, perfectissimè in se ipso expressisse videatur. *Politus.*

2. Στύμφηλος) Hesychius: Στύμφηλος, πόλις, ἢ ὄρος Ἀρκαδίας. Polit.

3. Προάγεται δὲ καὶ ἀρσενικῶς, καὶ θηλυκῶς) Stephanus: ὁ πόλις ἀρσενικῶς, καὶ θηλυκῶς. Polit.

4. καὶ πηγή) Adde: καὶ ὄρος, καὶ ποταμός. Polit.

5. τοξεύμασι, καὶ τυμπάνοις ἐξελαθείσας) Non τοξεύμασι modò; sed etiam τυμπάνοις, seu, ut narrat Apollonius, χαλκείῃ πλαταγῇ, cujus maximè strepitu Stymphalides aves perterrefactas inde Hercules abegit. Versus hi sunt Apollonii:

Οὐδὲ γὰρ Ἡρακλέης, ὁπότ' ἤλυθεν Ἀρκαδίηνδε,
Πληιάδας ὄρνιθας Στυμφαλίδας ἔσθενε λίμνης
Ὤσασθαι τόξοισι (τὸ μὲν τ' ἐγὼ αὐτὸς ὄπωπα)
Ἀλλ' ὅγε χαλκείην πλαταγὴν ἐνὶ χερσὶ τινάσσων
Δούπει ἐπὶ σκοπιῆς περιμήκεος· αἱ δὲ φέβοντο
Τηλοῦ ἀτυζηλῷ ὑπὸ δείματι κεκληγυῖαι.

Politus.

6. ὑπὸ συχνῶν πολέμων) Libri editi Strabonis, ὑπὸ τῶν συνεχῶν πολέμων. Polit.

7. ὧν καὶ ἡ Μεγάλη πόλις) quæ etiam, composito vocabulo, Μεγαλόπολις. Hanc ait Strabo τὸ τοῦ Κωμικοῦ πεπονθέναι, καὶ

Ἐρημία μεγάλη 'στὶν ἡ Μεγαλόπολις.

De Magnæ hujus Urbis, quæ Arcadicarum urbium maxima erat, casu, nonnulla egregiè, & sapienter Pausanias in Arcadicis. *Politus.*

8. Παρβασίαν) Quasi παραβασίαν, ἀπὸ τῆς παραβάσεως, *a transgressione, prævaricatione.* Salvinus.

Corruptè apud Stephanum, Παρμασίαν. Polit.

9. Τὴν δὲ τοῦ Λυκάονος) non Lycaonis modò ἐπὶ τῷ Διῒ παραβασίην, sed & filiorum ejus maximè, in quos sceleris illius crimen derivant Scholiastæ Lycophronis. Hyginus fab. 176. *Lycaonis filii Jovem tentare voluerunt, deus ne esset: carnem humanam cum cæterâ carne commiscuerunt, idque in epulo ei apposuerunt. Qui postquam sensit, iratus mensam evertit, Lycaonis filios fulmine necavit. Eo loco postea Arcas oppidum communivit, quod Trapezus nominatur. Patrem Jupiter in lupi figuram mutavit.* Aliter narrat Pausanias in Arcadicis. *Politus.*

10. παραιβασίην, ἤτοι καθ' Ἡσίοδον) Hesiodus in Theogonia de Parcis:

Αἵτ' ἀνδρῶν τε, θεῶν τε παραιβασίας ἐφέπουσαι,
Οὐδέποτε λήγουσι θεαὶ δεινοῖο χόλοιο.

Polit.

11. ὡς μέσην οἰκοῦντες, καθάπερ εἴρηται, τὴν Πελοπόννησον) Pausanias in Arcadicis: Ἀρκάδας τὸ ἐπὶ τῆς οἰκοῦντας, ἀπολελειμμένους θαλάσσης πανταχόθεν. ὅθεν σφᾶς καὶ Ὅμηρος ἀφικέσθαι φησὶν ἐς Τροίαν ναυσὶ Ἀγαμέμνονος πλοίῳ ἀλλοτρίῳ. Polit.

Ὅρα δὲ, ὅπως ὁ Ἀγαμέμνων πολύναυς· ἑκατὸν μὲν αὐτὸς νῆας ἔχων, ἑξήκοντα δὲ δοὺς τῇ τῶν Ἀρκάδων στρατιᾷ. Ἰστέον δὲ, ὅτι ἐν τοῖς Παυσανίου φέρεται, ἅτι τε Ἀρκὰς κυνῆ ἐλέγετό τις, ἤτοι Ἀρκαδικὸς πῖλος, διὰ τὸ ἔχειν, ὡς εἰκὸς, τι διάφορον πρὸς τὰ ὁμοειδῆ· καὶ ὅτι φελλός τις ἐφέρετο Ἀρκὰς, καὶ ὅτι Ἐρατοσθένης παρὰ Ἀρκάσι φησὶ φελλὸν, μέσον τι πρίνου, καὶ δρυὸς, [1] ὃ ἐνίους θηλύπρινον καλεῖν· καὶ ὅτι παροιμία ἦν τὸ, Ἀρκάδας μιμούμενος, ἐπὶ τῶν ἄλλοις ταλαιπωρούντων. Μαχιμώτατοι γὰρ ὄντες, αὐτοὶ μὲν οὐδέποτε ἐνίκησαν· πολλοῖς δὲ ἄλλοις αἴτιοι τοῦ νικᾶν ἦσαν. [2] ὅθεν καὶ Πλάτων ὁ Κωμικὸς, διὰ τὸ τὰς κωμῳδίας, φησὶν, αὐτὸς ποιῶν, ἄλλοις ἐκδιδόναι διὰ πενίαν, Ἀρκάδας μιμεῖσθαι
Bas. p. 229. ἔφη. Ἕτερος δὲ ῥήτωρ, ἐπιδραμὼν τὰ πολλὰ, φησίν· Ἀρκάδας μιμούμενος. ἤγουν ἄλλοις ταλαιπωρῶν. Οἱ γὰρ Ἀρκάδες ὑπὲρ ἑτέρων ἠνδραγαθίζοντο, φησί. ὃ δὴ καὶ Ἡρακλῆς ἔπαχεν. ἐξ οὗ καὶ παροιμία, ἐπὶ τῶν ἄλλοις μοχθούντων, τὸ, ἐν τετράδι γεννηθῆναι. κατὰ τὸν Ἡρακλέα δηλαδὴ, ὃς ἐν μηνὸς τετάρτῃ γεννηθεὶς, ἄλλοις ἤθλει.

Οἱ δ' ἄρα Βουπράσιόν τε, καὶ Ἤλιδα δῖαν ἔναιον,
Ὅσσον ἐφ' Ὑρμίνη, καὶ Μύρσινος ἐσχατόωσα,
Πέτρη τ' Ὠλενίη, καὶ Ἀλήσιον ἐντὸς ἐέργει,
Τῶν αὖ τέσσαρες ἀρχοὶ ἔσαν· δέκα δ' ἀνδρὶ ἑκάστῳ
Νῆες ἕποντο θοαί. πολέες δ' ἔμβαινον Ἐπειοί.
Τῶν μὲν ἄρ' Ἀμφίμαχος, καὶ Θάλπιος ἡγησάσθην,
Υἷες, ὁ μὲν, Κτεάτου, ὁ δ', Εὐρύτου Ἀκτορίωνος·
Τῶν δ' Ἀμαρυγκείδης ἄρχε κρατερὸς Διώρης.
Τῶν δὲ τετάρτων ἄρχε Πολύξεινος θεοειδὴς,
Rom. p. 303. Υἱὸς Ἀγασθένεος Αὐγηϊάδαο ἄνακτος.

πγ'. Ὅτι τοῖς περὶ τὸ Βουπράσιον, καὶ τὴν Ἤλιδα, ἔνθα καὶ ἡ Ὑρμίνη, καὶ ἡ Μύρσινος, Πέτρη τ' Ὠλενίη, καὶ Ἀλήσιον, τέσσαρας ἀρχηγοὺς ὁ Ποιητὴς ἐφιστᾷ, τὸν Διώρην, καὶ τὸν Πολύξεινον, καὶ ἀνεψιοὺς, ἢ αὐτανεψίους, ὅ ἐστιν, ἐξαδέλφους, πρώτους δύο, τὸν Ἀμφίμαχον, καὶ τὸν Θάλπιον· ὧν γενέτας ἡ ἱστορία παραδίδωσι, Κτέατον, καὶ Εὔρυτον, τοὺς, κατὰ μὲν τὸν Ποιητὴν, Ἀκτορίωνας· [3] Μολιονίδας δὲ, κατὰ τοὺς νεωτέρους. ὧν γενεαλογία, τοιαύτη, συντρέχουσα τῇ ἐνταῦθα ἱστορίᾳ τοῦ Ποιητοῦ. Ἀλέκτωρ ὁ Ἐπειοῦ παῖς, νέος κομιδῇ βασιλεύων Ἤλιδος, καὶ τὴν τοῦ Πέλοπος ἐπιβουλὴν δεδιὼς, συλλαμβάνεται Φόρβαντα τὸν ἐξ Ὠλένου, ἐπὶ ἡμισείᾳ τῆς βασιλείας. Γί-

buerint. Vide porrò, quanta fit navium copia Agamemnoni: quando & naves ipse habet centum, & Arcadum copiis naves dat sexaginta. Rursus sciendum id, quod affert Pausanias, Arcadem dictam esse galeam quamdam, seu Arcadicum pileum, propterea quòd a communibus, ejusdemque generis pileis aliquâ, ut videtur, in re differret: item suber quoddam vocatum esse hoc Arcadis nomine, de quo Eratosthenes scripserit, apud Arcadas suber inveniri, mediæ cujusdam inter ilicem, & quercum naturæ, quod nonnulli ilicem feminam appellent. item adagii loco usurpatum fuisse illud: *Arcadas imitans.* de iis, qui pro aliis labores, & ærumnas perferunt. Bellicosissimi enim quum essent Arcades; tamen ipsi numquam vicerunt; sed plerisque aliis vincendi caussa extiterunt. Unde & Plato Comicus, propterea quód, quum Comœdias ipse faceret, aliis tamen propter paupertatem edendas illas traderet, sese dixit Arcadas imitari. Itemque alter quispiam ex Oratoribus, quum multa commemorando percurrisset, tandem subjecit: *Arcadas imitans.* videlicet, aliis laborans. Arcades enim, inquit, præclara, & fortia facinora pro aliis ediderunt. id, quod scilicet Herculi etiam contigit. ex quo pariter proverbium de iis, qui aliis laborant, videlicet: quartâ lunâ esse natum. Herculis nimirum exemplo, qui quartâ mensis natus, certamina pro aliis multo cum labore obibat.

Qui verò Buprasiumque, & Elidem nobilem habitabant,
Quantum Hyrmine, & Myrsinus extrema,
Petraque Olenia, & Alisium intus continent;
Horum quaterni duces erant; & decem singulos viros
Naves veloces sequebantur. Multi autem conscendebant Epei.
Alias quidem Amphimachus, & Thalpius ducebant,
Filii, alter Cteati, alter Euryti Actorionis:
Aliis verò Amaryncides imperabat fortis Diores.
Quartis denique præerat Polyxenus, similis deo,
Filius Agasthenis Augeiadæ regis.

LXXXIII. Iis, qui ex Buprasio, atque ex Elide advenerant, ubi & Hyrmine, & Myrsinus, Petraque Olenia, & Alisium, Poëta quaternos duces præficit, Diorem, & Polyxenum, & patrueles, seu fratres patrueles, hoc est, fratrum filios, primos duos, Amphimachum, & Thalpium: quorum patres historiarum monumentis proditum est fuisse, Cteatum, atque Eurytum, quos Poëta Actorionas vocat, hoc est, Actoris filios; recentiores verò scriptores, Molionidas, seu Moliones filios. Horum generis recensio, quæ cum Poëtæ narratione hoc loci conveniat, est hujuscemodi. Alector, Epei filius, quum adolescentulus admodum Elidis regnum teneret, Pelopisque insidias vereretur, Oleni filium Phorbantem in regni consortium adsciscit. Et Alectori

1. ὃ ἐνίους θηλύπρινον καλεῖν) Arborem hanc mediâ quadam inter ilicem, & quercum naturâ. Arcades vocarunt φελλόδρυν· quam ipsam nonnulli ilicem feminam esse existimarunt. Theophrastus Hist. Plantar. lib. 3. c. 16. ὃ δὲ καλοῦσιν οἱ Ἀρκάδες φελλόδρυν, τοιάνδ' ἔχει τὴν φύσιν· ὡς μὲν ὅλως εἰπεῖν, ἀνὰ μέσον πρίνου, καὶ δρυός ἐστι. καὶ ἔνιοι ὑπολαμβάνουσιν εἶναι θήλειαν πρῖνον. διὸ καὶ ὅπου μὴ φύεται πρῖνος, τούτῳ χρῶνται πρὸς τὰς ἁμάξας, καὶ τὰ τοιαῦτα· καθάπερ οἱ περὶ Λακεδαίμονα, καὶ Ἠλείαν. Hinc Plinius l. 16. c. 8. ubi de subere: *Sunt & qui feminam ilicem vocent: atque ubi non nascitur ilex, pro ea subere utuntur, in carpentariis præcipuè fabricis, ut circa Elin, & Lacedæmonem.* Videtur Plinius generatim de subere accepisse, quod scriptores Græci proprium suberis Arcadici esse tradiderunt, ut medium sit inter ilicem, & quercum: unde & quidam ilicem feminam, ipsum vocaverint. *Politus.*

2. ὅθεν καὶ Πλάτων ὁ Κωμικὸς) ἐν Πεισάνδρῳ· ubi Plato Comicus usus adagio illo de Arcadibus. Suidas: ταύτῃ δὲ τῇ παροιμίᾳ κέχρηται Πλάτων ἐν Πεισάνδρῳ. διὰ γὰρ τὸ τὰς κωμῳδίας αὐτὸς ποιῶν, ἄλλοις παρέχειν διὰ πενίαν, Ἀρκάδας μιμεῖσθαι ἔφη. Errant Latini interpretes, qui hæc verba accipiunt, quasi dicta de Pisandro, quasi scilicet dicatur Pisander Comœdias a se compositas aliis vendidisse: itaque Arcadas imitatus. Ipse de se Plato in Pisandro Fabulâ adagium illud usurpavit: ipse nimirum semet dixit Arcadas imitari, quòd compositas a se Fabulas aliis edendas dare ab inopiâ suâ cogeretur. Hic est planus verusque sensus verborum Suidæ. Michael Apustolius: Ἀρκάδας μιμούμενος. Ταύτῃ κέχρηται Πλάτων ἐν Πεισάνδρῳ ἐπὶ τῶν ἄλλοις ταλαιπωρούντων. Μαχιμώτατοι γὰρ ὄντες, αὐτοὶ μὲν οὐδέποτε ἰδίαν νίκην ἐνίκησαν· ἄλλοις δὲ αἴτιοι νίκης ἐγένοντο. Καὶ ὁ Πλάτων ἐν διὰ τὸ τὰς Κωμῳδίας αὐτὸς ποιῶν, ἄλλοις παρέχειν διὰ πενίαν, Ἀρκάδας μιμεῖσθαι ἔφη. Politus.

3. Μολιονίδας δὲ, κατὰ τοὺς νεωτέρους) nempe a matre Molione, ut in veteri Epigrammate apud Pausaniam lib. 5. c. 2.

Σισυφίων δὲ μολὼν χθόν' ἱκάνω ἀνέρα νίκη
Ἀμφὶ Μολιονιδᾶν ὀλομένῳ θανάτῳ.

Polit.

ctori quidem ex Diogeneâ, Phorbantis filiâ, filius nascitur Amarynces, cujus hoc loci meminit Poëta; Phorbanti verò ex Hyrminâ, Alectoris sorore, Augeas, atque Actor, quorum hîc pariter Poëta mentionem facit. Ex his, Amarynce ortus Diores, ille ipse, quem supra commemoravimus; Augeâ nati Phyleus, & Agasthenes, qui legitur hîc apud Poëtam; Actore Cteatus, & Eurytus. Cteato ortus Amphimachus, quem in medium protulimus; Euryto Thalpius. At enim Cteatus, atque Eurytus sunt ab Hercule interfecti. Phyleus patris sui principatum dandum suadet Agastheni, cujus filius Homericus hic Polyxenus. Quid autem jam inde ab eo tempore Phyleus egerit, paullò post exposituri sumus, ubi sermo erit de Dulichiotis. Atque ita quidem sese habet quatuor illorum ducum, de quibus diximus, secundùm veteres scriptores, generis recensio. Verùm Poëta horum unicuique decem naves comites adjungit. Ac vide, ut novâ loquendi formâ sit usus. Non enim dicit: *Quadraginta hos naves sequebantur*: sed eas ex æquo quatuor illis ducibus dispertit, atque assignat. Epei porrò erant, secundùm Poëtam, hisce in navibus vectores. Sic enim ait: *Multi autem conscenderant Epei*. Et observa, ut Eleos ipsos vocet etiam Epeos, diverso alioque nomine, atque vocatus sit locus, ex quo erant, &, ut veteres loquuntur, seorsum, ac separatim ab ipsâ urbe, seu civitate. Erant namque ex Elide, a qua si denominentur, dicentur Elei. Sic & Abantes, ut supra notatum est, & nonnulli alii similiter, diversum sibi nomen impositum habent. Quod autem sciendum est, ὁ Διώρης, *Diores*, quem diximus, primam producit. Et quidem, si fit ἀπὸ τοῦ Διὸς, *ab Jove*, concedendum id est ancipitum litterarum indifferentiæ, seu mediæ, & communi earum naturæ; sin autem, secundùm veteres, nomen est per crasin formatum ex præpositione διὰ, ita sub analogiam cadit.

LXXXIV. Quod autem ad ea loca, quæ commemoravimus, attinet, Buprasium Geographus locum dicit Eleæ, & Buprasienses, Epeos. Et rursus alibi scribit, Buprasium pagum fuisse Eleæ memorabilem, qui minimè nunc extat. Videri tunc Buprasium Elidi, Epeosque Eleis præstitisse: postmodum pro Epeis Eleos esse appellatos: &, quamvis pars Elidis sit Buprasium, tamen figurâ Poëticâ eum toto partem adnumerari: Sicuti etiam, inquit, ubi Poëta ait: ἀν' Ἑλλάδα, καὶ μέσον Ἄργος. *per Helladem, & medium Argos*. Hæc autem figura,

Γίνεται δὲ τῷ μὲν Ἀλέκτορι, ἐκ Διογενείας τῆς Φορβαντίδος, υἱὸς Ἀμαρυγκεὺς, οὗ μέμνηται ὁ Ποιητὴς ἐνταῦθα· τῷ δὲ Φόρβαντι ἐξ Ὑρμίνης, ἀδελφῆς Ἀλέκτορος, Αὐγέας, καὶ Ἄκτωρ, ὧν καὶ αὐτῶν μνεία ἐνταῦθα τῷ Ποιητῇ. Τούτων δὲ, Ἀμαρυγκέως μὲν, ὁ ῥηθεὶς ἀνωτέρω Διώρης· Αὐγέου δὲ, Φυλεὺς, καὶ Ἀγασθένης ὁ ἐνταῦθα παρὰ τῷ Ποιητῇ κείμενος· Ἄκτορος δὲ, Κτέατος, καὶ Εὔρυτος. ὧν Κτεάτου μὲν ὁ δηλωθεὶς Ἀμφίμαχος· Εὐρύτου δὲ, ὁ Θάλπιος. ἀλλὰ Κτέατος μὲν, καὶ Εὔρυτος, ὑφ' Ἡρακλέους ὤλοντο· Φυλεὺς δὲ παρακαλεῖ, τὴν ἀρχὴν τοῦ πατρὸς δοθῆναι Ἀγασθένει, οὗ παῖς ὁ Ὁμηρικὸς οὗτος Πολύξενος. Ὁ δὲ Φυλεὺς, τί ἐποίησεν ἔκτοτε, μετ' ὀλίγον ἐν τῷ περὶ Δουλιχιωτῶν λόγῳ δηλωθήσεται. Καὶ τοιαύτη μὲν ἡ τῶν ῥηθέντων τεσσάρων ἀρχηγῶν, κατὰ τοὺς παλαιοὺς, γενεαλογία· ὁ δὲ Ποιητὴς ἑκάστῳ τούτων ἕπεσθαι λέγει δέκα νῆας. Καὶ ὅρα, ὅπως καινότερον ἐσχημάτισεν. Οὐ γὰρ εἶπε· τοῖς δὲ τεσσαράκοντα νῆες ἕποντο. ἀλλὰ ἐμέρισεν αὐτὰς ἐπίσης τοῖς τέσσαρσιν. Ἐπειοὶ δὲ, κατὰ τὸν Ποιητὴν, οἱ ἐν ταῖς ναυσὶ ταύταις. Φησὶ γάρ· πολέες δ' ἔμβαινον Ἐπειοί. Καὶ σημείωσαι, ὅτι τοὺς Ἠλείους καὶ Ἐπειοὺς ὀνομάζει, ἑτερωνύμως τῷ τόπῳ, ἐξ οὗ ἦσαν, καὶ, ὡς φασιν οἱ παλαιοὶ, διῃρημένως πρὸς τὴν πόλιν. Ἦσαν δὲ ἐκ τῆς Ἤλιδος, ἣ παρωνομασθέντες, Ἠλεῖοι ἂν ἐλέχθησαν. Οὕτω καὶ οἱ Ἄβαντες, ὡς προερρέθη, καὶ ἕτεροι δέ τινες, ὁμοίαν ἑτερώνυμον παρωνυμίαν ἔπαθον. Ἰστέον δὲ, ὅτι ὁ ῥηθεὶς Διώρης ἐκτείνει τὴν ἀρχουσαν. καὶ εἰ μὲν ἀπὸ τοῦ Διὸς γίνεται, δοτέον αὐτὸ τῇ τῶν διχρόνων ἀδιαφορίᾳ· εἰ δὲ παρὰ τὴν διὰ πρόθεσιν γεγονὸς κέκραται, κατὰ τοὺς παλαιοὺς, πίπτει οὕτως ὑπὸ ἀναλογίαν.

πδ'. Τῶν δὲ ῥηθέντων τόπων, [2] τὸ Βουπράσιον ὁ Γεωγράφος, [3] χωρίον τῆς Ἠλείας φησὶ, [4] καὶ τοὺς Βουπρασιεῖς, Ἐπειούς. [5] Καὶ ἀλλαχοῦ πάλιν λέγει, ὅτι κατοικία τῆς Ἠλείας τὸ Βουπράσιον ἀξιόλογος, ἣ νῦν οὐκ ἔτ' ἐστί. καὶ ὅτι ὑπεροχὴν δοκεῖ ἔχειν τότε τὸ Βουπράσιον παρὰ τὴν Ἦλιν, καὶ οἱ Ἐπειοὶ παρὰ τοὺς Ἠλείους. καὶ ὅτι ὕστερον ἀντὶ Ἐπειῶν, Ἠλεῖοι ἐκλήθησαν. καὶ ὅτι, εἰ καὶ μέρος Ἤλιδος τὸ Βουπράσιον, ἀλλὰ Ποιητικῷ σχήματι συγκαταλέγεται τὸ μέρος τῷ ὅλῳ. ὥσπερ, φησὶ, καὶ ἐν τῷ, [6] ἀν' Ἑλλάδα, καὶ μέσον Ἄργος.

1. Ἠδὲ παρ' Ἤλιδα δῖαν) Odyss. lib. ν'
Ἠδὲ παρ' Ἤλιδα δῖαν, ὅθι κρατέουσιν Ἐπειοί.
Strabo: ὕστερον δ' ἀντ' Ἐπειῶν Ἠλεῖοι ἐκλήθησαν. Plinius lib. 4. c. 5. *Inde Eliorum ager, qui antea Epei vocabantur*. Politus.

2. τὸ Βουπράσιον) Buprasium forte diminutivum a Βούπρασος, qui valet *magnus porrum*. Sed nomina locorum antiqui a propriis nominibus solent derivare, ut Azam ab Azone, Herculis filio, ut Stephanus ait in Γάζα. licet Azu, leniter pronunciatâ literâ Ain, sit idem quod, *Valentia*, seu *Roma*, dicta itidem a robore, seu fortitudine. Ita & hîc, ut infra Eustathius Buprasium derivat a Buprasio rege. *Salvinus*.

3. χωρίον τῆς Ἠλείας) Strabo, κατὰ χώραν τῆς Ἠλείας κατοικίαν ἔχουσαν ὁμώνυμον. Polit.

4. καὶ τοὺς Βουπρασιεῖς, Ἐπειούς) Buprasienses in Epeis adnumerari, ostendit Geographus ex illo Homerico lib. ψ Il.
Ὡς ὁπότε κρεῖον Ἀμαρυγκέα θάπτον Ἐπειοὶ
Βουπρασίῳ.
Politus.

5. Καὶ ἀλλαχοῦ) Immo verò post pauca interjecta verba. *Polit*.

6. ἀν' Ἑλλάδα, καὶ μέσον Ἄργος) Poëta. Odyss. lib. α'. καθ' Ἑλλάδα, καὶ μέσον Ἄργος. Ubi vetus Scholiasta τὸ, καθ' Ἑλλάδα, exponit κατὰ τὴν Θετταλίαν, ἀπὸ μιᾶς πόλεως, ὀνόματι Ἑλλάδος. Argos autem videtur Poëta dicere totam, quam nos Helladem, seu Græciam, vocamus. Qua quidem explicatione non parùm confirmatur Dicæarchi opinio, existimantis, Helladis nomine Thessaliam maximè contineri. *Politus*.

[1] Τοῦτο δὲ τὸ σχῆμα, περὶ οὗ καὶ προερρέθη, πολλαχοῦ ἀντιφανήσεται. Ὁ δὲ τῶν Ἐθνικῶν γραφεὺς, καὶ πόλιν Ἤλιδος λέγει, καὶ ποταμὸν, [2] καὶ χωρίον, καὶ κατοικίαν ἀξιόλογον, τὸ Βουπράσιον, κληθὲν οὕτω ἀπὸ Βουπρασίου τινὸς [3] ἄρξαντος ἐκεῖ. Ἐθνικὸν αὐτοῦ, Βουπρασιεὺς, καὶ Βουπράσιος, καὶ Βουπρασίων δὲ, ὡς Καδμίων. [4] Ἡ δὲ Ἦλις, πόλις ἦν πρὸς τῇ Ὀλυμπίᾳ, κατὰ τὸν τὰ Ἐθνικὰ γράψαντα, κληθεῖσα, φησὶν, [5] ἀπὸ Ἡλίου παιδὸς Ταντάλου. [6] Κατὰ δὲ Ἡρόδοτον, Αἰτωλῶν ἡ Ἦλις. ἔστι δὲ Ἀρκαδικὴ καὶ Ἱσπανίας δέ. Ὁ πολίτης, φησὶν, [7] Ἠλίδιος, τύπῳ κτητικῷ, καὶ ὑφέσει τοῦ δ', Ἠλίειος, [8] καὶ συναιρέσει Ἠλεῖος. Τρύφων δέ φησιν, Ἠλίειος, [9] καὶ κατὰ μετάθεσιν, Ἠλίιος, καὶ Ἠλεῖος. Ὁ δὲ Γεωγράφος λέγει, ὅτι Ἠλεῖοι, καὶ Μεσσήνιοι, κλύζονται [10] τῷ Σικελικῷ κόλπῳ. καὶ ὅτι [11] Ἦλις οὔπω ἔκτιστο καθ' Ὅμηρον, ἀλλ' ἡ χώρα κωμηδὸν ᾠκεῖτο. ἐκαλεῖτο δὲ Κοίλη Ἦλις ἀπὸ τοῦ συμβεβηκότος, [12] καθ' ὁμοιότητα δηλαδὴ τῆς Κοίλης Λακεδαίμονος, καὶ τῆς Κοίλης Συρίας. Πάνυ δὲ περιαδομένη γέγονεν ὕστερον ἡ Ἦλις, [13] διὰ τὰ ἐν αὐτῇ τελούμενα Ὀλύμπια. [14] Διὸ καὶ δῖαν αὐτὴν λέγει ὁ Ποιητής, [15] εἰδὼς, οἷα εἰκὸς, καὶ αὐτὸς τὴν πανή-

de qua supra quoque dictum est, multis postea in locis fit manifesta. Præterea Ethnicorum scriptor & urbem Elidis, & fluvium, & parvam regionem, & pagum memorabilem, dicit Buprasium, sic appellatum a quodam Buprasio, qui regnum illic tenuerit. Nomen ejus Gentile, Buprasiensis, & Buprasius; nec non Buprasion, ut Cadmion. Elis autem, urbs erat prope Olympiam, secundùm Ethnicorum scriptorem, sic vocata, ut ait, ab Helio Tantali filio. Verùm, secundùm Herodotum, urbs est, seu colonia Ætolorum. Alia quoque est Arcadiæ, alia Hispaniæ. Civis apud eumdem Ethnicorum scriptorem Ἠλίδιος, *Elideus*, formâ possessivorum, dimissoque τοῦ δ', Ἠλίειος, *Eleeus*, & per synæresin Ἠλεῖος, *Eleus*. Tryphoni tamen dicitur Ἠλίειος, *Elieus*, & per metathesin Ἠλίιος, *Eleius*, & Ἠλεῖος, *Eleus*. Verùm Geographus scribit, Eleos, ac Messenios sinu, seu mari Siculo allui: Elidem, Homeri ætate, ædificatam nondum fuisse; sed regionem vicatim habitatam, vocatamque ex ipsâ loci naturâ, Cœlen, seu Cavam Elidem, ad exemplum nimirum Cœles, seu Cavæ Lacedæmonis, & Cœles Syriæ. Perquam autem ubique celebrata fuit postea Elis propter certamina Olympiaca, quæ in eâ peragebantur. Quocirca eam Poëta vocat δῖαν, *divinam*, *seu nobilem*: quippe quum, ut credere par est, ipse etiam noverit celebritatem illam ludorum, quam Her-

1. Τοῦτο δὲ τὸ σχῆμα, περὶ οὗ καὶ προερρέθη, πολλαχοῦ ἀντιφανήσεται) Figuræ hujus Poëticæ exempla tum ex Homero, tum ex recentioribus aliis Poëtis, nonnulla adducit Geographus lib. 8. p. 340. & lib. 10. p. 453. *Politus*.

2. καὶ χωρίον) Stephanus: χώρα. Hesychius: Βουπράσιον, τόπος τῆς Ἤλιδος, ἢ κώμη ἐν Ἤλιδι. Polit.

3. ἄρξαντος ἐκεῖ) Stephanus: ἀπὸ Βουπρασίου, τοῦ ἄρξαντος αὐτῆς. Polit.

4. Ἡ δὲ Ἦλις, πόλις ἦν πρὸς τῇ Ὀλυμπίᾳ) Non multùm inter sese dissitæ fuisse videntur hæ duæ urbes, Elis & Olympia, quæ dicta etiam Pisa, quando Elis Stephano dicitur πόλις πρὸς τῇ Ὀλυμπίᾳ. Vetus Pindari Scholiasta Elidem distare ait Pisâ σταδίους τριακοσίους. Unde ego aliàs suspicabar, corruptum esse stadiorum numerum in his verbis Strabonis de Olympiâ, quæ est in Pisatide: Ἔστι δ' ἐν τῇ Πισάτιδι τὸ ἱερὸν σταδίους τῆς Ἤλιδος ἐλάττους, ἢ τριακοσίους διέχον. Politus.

5. ἀπὸ Ἡλίου παιδὸς Ταντάλου) Legebam his cum Holstenio ex Stephano, Ἠλείου. Sed retinendum τὸ Ἡλίου, itaque videtur Eustathius scriptum reperisse apud Stephanum. Namque paullò inferiùs scribit, τὴν Ἦλιδα adspiratione etiam efferri παρὰ τὸν ἀνωτέρω ῥηθέντα Ταντάλιδην Ἥλιον. Alii etiam Ἥλιον hunc vocant, a quo nomen urbi Elidi, tametsi non filium Tantali. Etymologici Magni Auctor v. Ἦλις. Πρὸ τοῦ Δία κτίσασθαι τὸν Ὀλυμπίων παρὰ τῆς γῆς, αὐτὴν παραλαβόντων Ἡλείου καὶ Κρόνου. γενομένου δὲ τοῦ πολέμου, ὅπου ἐστὶ βωμὸς ἀμφοῖν αὐτῶν ἐν Ὀλυμπίᾳ. συμβαλόντων δὲ καὶ τόδε· τὸν μὲν ὁ Κρόνιος λόφος καλούμενος· τὸ δὲ, ἡ Ἦλις μέχρι τοῦ νῦν καλουμένη ἐπώνυμον τοῦ θεοῦ. Διὰ τοῦτο καὶ Αὐγέας τῆς χώρας ἐβασίλευσε, μοίρας ὄντος Ἡλίου, παῖς αὐτοῦ ὤν. Augeæ pater traditur Ἥλιος. Apollonius l. 1. v. 172.

Βῆ δὲ καὶ Αὐγείης, ὃν δὴ φάτιν Ἠελίοιο
Ἔμμεναι, Ἠλείοισι δ' ὅγ' ἀνδράσιν ἐμβασίλευεν.

Apollodorus lib. 2. ἦν δὲ Αὐγέας βασιλεὺς Ἤλιδος, ὡς μέν τινές φασι, παῖς Ἡλίου· ὡς δέ τινες, Ποσειδῶνος· ὡς δὲ ἔνιοι, Φόρβαντος. Hyginus Fab. 14. *Augeas, Solis, & Nausidames Amphidamantis filius filius*. Augeæ, qui rex fuit Elidis, pater, vero quidem ille nomine, Ἠλεῖος. Sed qui Augeæ rem ornare, atque extollere voluerunt, patrem ejus Ἥλιον nominarunt. Pausanias in Eliacis: Ἠλείου δὲ ἦν Αὐγέας. οἱ δὲ ἐπισεμνύνοντες τὰ ἐς αὐτὸν, παραποιήσαντες τὸ Ἠλείου τὸ ὄνομα, Ἡλίου φασὶν Αὐγέαν παῖδα εἶναι. Hunc autem Eleum alii filium dicunt Neptuni. Pausanias in Eliacis: Τὸν δὲ Ἐπειοῖς ἔσχεν ἀρχὴν Ἠλεῖος Εὐρυκύδας τε τῆς Ἐνδυμίωνος, καὶ (ὥς φασι) παῖς ὢν Ποσειδῶνος. Etymologici Magni Auctor: v. Ἦλις. ἔστι δὲ πόλις Πελοποννήσου. ὁ κτίσας δὲ αὐτὴν Ἠλεῖος, παῖς Ποσειδῶνος, καὶ Εὐρυπύλης τῆς Ἐνδυμίωνος. Idem Neptuni filius dictus quoque, Ἦλις, ut patet ex Etymologo. *Politus*.

6. Κατὰ δὲ Ἡρόδοτον) lib. 8. c. 73. Ex Ephorus apud Strabonem l. 10. p. 463. testatur, τὴν Ἦλιν ὑπὸ Ὀξύλου τῶν Αἰτωλῶν συνοικισθῆναι, περαιωθέντος ἐκ τῆς Αἰτωλίας. Vide Pausaniam in Eliacis. *Politus*.

7. Ἠλίδιος, τύπῳ κτητικῷ) Stephanus: ὁ πολίτης ἀπὸ τῆς Ἤλιδος γενικῆς, ἀναλόγως Ἠλίδιος. Sæpe ego dissimulo studiosorum hominum peccata, qui operam pro viribus suam in veterum scriptis illustrandis posuerunt. Hic tamen præterire non possum, peccatum maximum ad Stephanum Abrahami Berkelii, qui τὸ ἀναλόγως interpretatus *præter rationem*, perinde quasi idem hoc sit, atque τὸ ἀλόγως. At nihil in Grammaticis notius Analogiâ. Itaque, quod vel sciunt pueri, ἀναλόγως dicit Stephanus pro analogiâ, vel simili ratione aliorum nominum ejusdem generis: cujusmodi nomina sunt Ἀδωνίδιος, & Εὐπολίδιος. Etymologici Magni Auctor: ὥσπερ ἀπὸ τοῦ Εὔπολις Εὐπόλιδος γίνεται Εὐπολίδιος, καὶ ἀπὸ τοῦ Ἄδωνις Ἀδωνίδιος, οὕτω καὶ ἀπὸ τοῦ Ἦλις Ἤλιδος, Ἠλίδιος. Sequitur apud Stephanum: καὶ κτητικῷ τύπῳ καθ' ὕφεσιν τοῦ δ' Ἠλίειος, καὶ Ἠλεῖος. Politus.

8. καὶ συναιρέσει Ἠλεῖος) Etymologici Magni Auctor: καὶ ἀποβολῇ τοῦ δ' Ἠλίειος· καὶ κράσει τοῦ ι, καὶ τῆς ει διφθόγγου, Ἠλεῖος. Polit.

9. καὶ κατὰ μετάθεσιν, Ἠλίιος, καὶ Ἠλεῖος) Vitiosè apud Stephanum Ἠλίειος, καὶ Ἠλεῖος, καὶ Ἠλεῖος. Namque pro Ἠλίειος legendum est Ἠλίιος, quum id fit per metathesin, seu transpositionem literarum ex Ἠλίειος, ut docet Eustathius. *Polit.*

10. τῷ Σικελικῷ κόλπῳ) Strabo: τῷ Σικελικῷ πελάγει. Polit.

11. Ἦλις οὔπω ἔκτιστο) Ἦλις ἡ νῦν πόλις. Notat etiam Strabo, omnia ferè alia, paucis exceptis, Peloponnesi loca, quæ Poëta recenset, non urbes ab eo, sed χώρας nominari, συστήματα δήμων ἐχούσας ἑκάστην πλείω, ἐξ ὧν ὕστερον αἱ γνωριζόμεναι πόλεις συνῳκίσθησαν. Politus.

12. καθ' ὁμοιότητα δηλαδὴ τῆς Κοίλης Λακεδαίμονος) Sic Hollandia, valet Latinè, *cava regio*. Salvinus.

13. διὰ τὰ ἐν αὐτῇ τελούμενα Ὀλύμπια) Olympia in Elide celebrata, idest, in Pisatide, atque adeò ἐν Ὀλυμπίᾳ, quæ pars est Elidis, seu regionis Eleæ. Nam quatenus reliquam Elidem a Pisatide distinguunt, non quidem certè in Elide Olympia unquam sunt celebrata. Geographus: οὔτ' ἐν Ἤλιδι συνετελεῖτο ὁ Ὀλυμπιακὸς ἀγὼν, οὐδ' ἅπαξ, ἀλλ' ἀεὶ ἐν Ὀλυμπίᾳ. Unde idem Geographus probat, Homerum Olympiacorum ludorum nusquam meminisse: quia ἀγὼν ille περὶ τρίποδος, tempore regis Augeæ, quo nonnulli putabant Olympiacum ab Homero designatum, ἐν Ἤλιδι φαίνεται γενόμενος. Politus.

14. Διὸ καὶ δῖαν αὐτὴν λέγει ὁ Ποιητής) Etymologus ad illud Poëtæ: ἐν Ἤλιδι δίῃ. ἁγίᾳ, θαυμαστῇ, ἱερᾷ. ἐν αὐτῇ γὰρ ἐτιμᾶτο Ὀλυμπίου Ζηνός. ἡ καὶ πανήγυρις περὶ τετραετῆ (lege πενταετῆ) χρόνον ἤγετο τὰ Ὀλύμπια· ἔνθα ἀγωνίζονται οἱ ἀπὸ τῆς Ἑλλάδος πάντες. Polit.

15. εἰδὼς, οἷα εἰκὸς, καὶ αὐτὸς τὴν πανήγυριν) Geographus tamen negat, Olympiacorum unquam ludorum Poëtam mentionem fecisse. Κατὰ δὲ τὰ Τρωϊκὰ, ἢ οὐκ ἦν ἀγὼν στεφανίτης, ἢ οὐκ ἔνδοξος, οὔθ' οὗτος, οὔτ' ἄλλος οὐδεὶς τῶν νῦν ἐνδόξων. οὐ μέμνηται τούτων Ὅμηρος οὐδενός· ἀλλ' ἑτέρων τινῶν ἐπιταφίων. Politus.

Hercules, ut a Pindaro quidem proditum est, primùm apparavit, atque instituit. Ceterùm ἡ Ἦλις, *Elis*, ut ex veteribus constat, cum spiritu afficitur tenui, ritè, & secundùm regulas, tum etiam aspero, a verbo ἁλίζω, quod significat congrego, aut ab eo, quem diximus supra, Ἠλίῳ. *Helio*, Tantali filio. Porrò autem Eleos, tamquam aliquantò barbariores, ludibrio, ac derisui habitos fuisse, is palam facit, qui, dum interrogaretur, utrum Bœoti barbariores essent, an Thessali, respondit, Elei. Eos etiam ob gymnica studia, exercitationesque palæstricas celebritatem nominis sibi comparasse, idem ipse ostendit, ubi sic ait: Gymnicos ludos tractent Elei, Thymelicos Corinthii, scenicos Athenienses. Siquis autem horum delinquet, flagris eum cædant Lacedæmonii. Quibus ille verbis, quasi per dicterium, atque irrisionem, tacitè significat solemnia illa Verberationum, quæ festo die apud Laconas agebantur. Sed de Eleis, sive Epeis, dicetur etiam postea, ubi senex Nestor verbis Patroclum fatigat, ac propemodum conficit.

LXXXV. Deinde volo, observes, ut Poëta hoc loci innuat, neque id quidem obscurè, multa silentio loca præteriri, per illa verba: *Quantùm Hyrmine, & Myrsinus, Petraque Olenia, & Alisium intùs continet*. Præterita namque sunt, ac prætermissa, quæ intra quatuor hæc loca continentur. Ubi veteres observant, Poëtam limitibus Elidem suis, a partibus ejus extremis circumscribere, ac definire, perinde quasi ipse nolit minutam, ac veluti per partes, singulorum locorum enumerationem facere. Oppidulum fuit Hyrmine. Sed hodie minimè extare perhibetur: nisi quòd promontorium est circa Cyllenen, nomine Hormina, vel Hyrmina. Verùm qui Ethnica exposuit, is Hyrminas duas esse ait ab Hyrmine, quæ vocatæ postmodum sunt Horminæ. At verò Myrsinus, pariter atque alicubi Anthedon, dicta est extrema. Sed vocatam eam postmodum ferunt Myrtuntium. Nomen ejus Gentile usurpatum invenitur, Myrtusius. Ad hæc, Olenia Petra mons dicitur esse Eleæ. Quin & Geographus: Petram, inquit, Oleniam eam esse conjiciunt, quæ nunc dicitur Scollis, mons petrosus, Dymæorum, & Eleorum communis. Verùm Ethnicorum scriptor Olenum Achajæ urbem memorat, masculino genere, & feminino, ab Oleno Jovis filio. Ac fortassis Petra Olenia, mons ille, quem diximus, nomen accepit ab hac istâ Oleno. cujus etiam Geographus meminit his verbis: Olenus nunc

πήδυριν προκαταβληθῆσαν [1] ἐπὶ Ἡρακλέυς, καθὰ Baf. p. 230.
καὶ Πίνδαρος ἱστορεῖ. Ὅτι δὲ καὶ ψιλῦται ἡ Ἦλις κανονικῶς, ἔτι δὲ καὶ [2] δασύνε̃ται, παρὰ τὸ ἁλίζω τὸ Rom. p.304.
συναθροίζω, ἢ καὶ παρὰ τὸν ἀνωτέρω ῥηθέντα Ταντάλιδην Ἦλιον, δῆλον ἐκ τῶν παλαιῶν. Ὅτι δὲ τὸ τῶν Ἠλείων ὑποβάρβαρον ἐσκώπτετο, δηλοῖ ὁ ἐν τῷ ἐρωτηθῆναι, πότερα Βοιωτοὶ βαρβαρώτεροι τυγχάνυσιν ὄντες, ἢ Θετταλοί, φάμενος, ὡς Ἠλεῖοι. Ὡς δὲ καὶ περὶ γυμνάσια εὐδοκίμυν, δηλοῖ ὁ αὐτὸς, εἰπών· γυμνικὺς ἀγῶνας διατιθέτωσαν Ἠλεῖοι, Κορίνθιοι θυμελικὺς, Ἀθηναῖοι σκηνικύς. εἰ δέ τις τέτων πλημμελοίη, μαστιγέσθωσαν Λακεδαιμόνιοι. αἰνιττόμενος ἐκεῖνος, τρόπῳ σκώμματος, [3] τὰς παρὰ Λάκωσιν ἀγομένας ἑορταστικὰς μαστιγώσεις. [4] Περὶ δὲ Ἠλείων, εἴτ' ἂν Ἐπειῶν, ῥηθήσεται καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς, ἔνθα ὁ γέρων Νέστωρ λόγοις τὸν Πάτροκλον κατεργάζεται.

πέ. Σημείωσαι δὲ, ὅτι ἐμφαίνει καὶ ἐνταῦθα ὁ Ποιητὴς, πολλὺς σιγηθῆναι τόπυς, εἰπών· Ὅσσον Ὑρμίνη, καὶ Μύρσινος, Πέτρη τ' Ὠλενίη, καὶ Ἀλήσιον ἐντὸς ἐέργει. Τὰ γὰρ ἔσω τῶν τεσσάρων τέτων τόπων εἰργόμενα, σεσίγηνται. Ἔνθα φασὶν οἱ παλαιοὶ, ὅτι ὁρίοις περιορίζει τὴν Ἦλιν ὁ Ποιητὴς ἀπὸ τῶν ἐσχάτων αὐτῆς μερῶν, οἷα μὴ θέλων τὰ κατὰ μέρος λεπτολογεῖν. Ἡ δὲ Ὑρμίνη, πολίχνιον ἦν. ὐκ ἔστι δὲ, φασὶ, νῦν· ἀλλὰ ἀκρωτήριον [5] περὶ Κυλλήνην ὁρμινὸν, καλούμενον Ὅρμινα, ἢ Ὕρμινα. Ὁ δὲ τὰ Ἐθνικὰ ἐκθέμενος, Ὑρμίνας δύο εἶναι φησὶν [6] ἀπὸ Ὑρμίνης, [7] τὰς ὕστερον διὰ τῦ ο κληθείσας. Ἡ δὲ Μύρσινος, ἐσχατόωσα μὲν εἴρηται, καθά πυ καὶ ἡ Ἀνθηδών· ἐκλήθη δὲ, φασιν, ὕστερον, [8] Μυρτύντιον. Ἐθνικὸν δὲ αὐτῆς εὕρηται, Μυρτέσιος. Ἡ δὲ Ὠλενία Πέτρα, ὄρος, φασὶ, τῆς Ἠλείας ἐστί. Καὶ ὁ Γεωγράφος δὲ λέγει, ὅτι Πέτραν Ὠλενίαν εἰκάζυσι τὴν νῦν Σκόλλιν, ὄρος πετρῶδες, [9] κοινὸν Δυμαίων, καὶ Ἠλείων. Ὁ δὲ καταγράψας τὰ Ἐθνικὰ, Ὤλενον ἱστορεῖ πόλιν Ἀχαΐας, ἀρσενικῶς, καὶ θηλυκῶς, ἀπὸ Ὠλένυ υἱῦ Διός. Καὶ ἴσως Ὠλενία Πέτρα τὸ ῥηθὲν ὄρος, ἐκ τῆς τοιαύτης Ὠλένυ. ἧς καὶ ὁ Γεωγράφος μνησθεὶς, λέγει, ὅτι [10] Ὤλενος ἔρημος κεῖμένη μεταξὺ

1. ἐπὶ Ἡρακλέυς) Legendum, ὑπὸ Ἡρακλέυς. Ludos Olympiacos ab Hercule primùm institutos narrat Pindarus Olymp. Od. 2.

> Ὀλυμπιάδα δ' ἔστασεν Ἡρακλέης.

Et Od. 6.

> τὸν ἀν θρασυμήχανος ἐλθὼν
> Ἡρακλέης, σεμνὸν θάλος Ἀλκαϊδᾶν,
> Πατρὶ ἑορτάν τε κτίσσε πλειστόμβροτον,
> Τεθμόν τε μέγιστον ἀέθλων,
> Ζηνὸς ἐπ' ἀκροτάτῳ βωμῷ.

Vide Pausaniam lib. 5. c. 7. & 8. & Strabonem l. 8. pag. 555. *Politus*.

2. δασυνέται, παρὰ τὸ ἁλίζω) Etymologici Magni Auctor: Ἦλις, ἡ πόλις, ἀπὸ, ὡς Λέανδρος, διὰ τὸ τὺς ἐκ τῦ συμπλησίυ περιοικῦντας ἐν αὐτῇ ἁλισθῆναι, ὅ ἐστιν ἀθροισθῆναι· ἢ διὰ τὸ κατὰ κώμας οἰκῦντας, ὕστερον εἰς μίαν πόλιν ἁλισθῆναι. Polit.

3. τὰς παρὰ Λάκωσιν ἀγομένας ἑορταστικὰς μαστιγώσεις) τὴν Διαμαστίγωσιν. quo nomine Festum illud Laconicum appellatum. *Politus*.

4. Παρὰ δὲ Ἠλείων) l. Περὶ δὲ Ἠλείων, ut correxit etiam Frobenius. *Polit.*

5. περὶ Κυλλήνην) Strabo: πλησίον Κυλλήνης. Polit.

6. ἀπὸ Ὑρμίνης) ab Hyrmine, Epei filiâ. Pausanias in Eliacis Prioribus: Ἄκτωρ γὰρ παῖδες καὶ Φόρβαντος ἦν τῦ Λαπίθυ, μητρὸς δὲ Ὑρμίνης τῆς Ἐπειῦ. καὶ πόλιν ἀπ' αὐτῆς Ἄκτωρ πόλιν Ὑρμίναν ἐν τῇ Ἠλείᾳ. Hac de Hyrmine, a qua urbi nomen, nihil in hodiernâ Stephani Epitome. *Polit.*

7. τὰς ὕστερον διὰ τῦ ο κληθείσας) κληθείσας Ὁρμίνας. Polit.

8. Μυρτύντιον) Ita etiam Strabo. Corruptè excusum apud Stephanum: Μυρτώνιον. Politus.

Poterat etiam esse Μυρτῦς, genitivo Μυρτῦντος. ut Σελινῦς, ῦντος. Numi epigraphen habent ΣΕΛΙΝΟΝΤΙΩΝ. gentile nomen, *Selinusios* quoque, ut *Amathusios*, ab Amathunte. *Salvinius*.

9. κοινὸν Δυμαίων, καὶ Ἠλείων) καὶ Τριταιέων. Polit.

10. Ὤλενος ἔρημος κειμένη μεταξὺ Πατρῶν) Strabo: ὁ δ' Ὤλενος, ἔστι μὲν ἔρημος, κεῖται δὲ μεταξὺ Πατρῶν, καὶ Δύμης. Polit.

ξὺ Πατρῶν, καὶ Δύμης. καὶ ὅτι δείκνυται[1] ἴχνη μεταξὺ Πατρῶν, καὶ Δύμης, τοῦ παλαιοῦ τῶν Ὠλενίων κτίσματος. καὶ ὅτι Ὅμηρος τοῦ ἐν Ἀχαΐᾳ Ὠλένου οὐ μέμνηται, ἀλλὰ τοῦ ἐν Αἰτωλίᾳ ὁμωνύμου κτίσματος. Καὶ ἰδοὺ καὶ τοῦτο ἑτερωνυμίας τινὸς ὑπόδειγμα· ἤπερ τόπον μὴ εἰπὼν Ὤλενον, Ὠλενίην Πέτραν ὠνόμασεν, ἀπὸ Ὠλένου παρωνομασμένην. Τὸ δὲ[2] Ἀλήσιον, ἐν μὲν τοῖς παλαιοῖς τῶν ἀντιγράφων, διὰ διφθόγγου φέρεται, ὡς ἀπὸ τοῦ ἀλέω ἀλέσω,[3] κατὰ τὸν Ἐτυμολόγον. Ὁ δὲ τῶν Ἐθνικῶν ἐκθέτης διὰ τοῦ η γράφει αὐτό, λέγων οὕτω καλεῖσθαι[4] ἀπὸ Ἀλησίου υἱοῦ Σκιλλοῦντος, ἑνὸς τῶν τῆς Ἱπποδαμείας μνηστήρων. Ἔστι δέ, φησι, καὶ[5] Ἀλήσιον Ἠπείρου, παρώνυμον τῷ ἁλί· ὡς πηγνυμένης ἐκεῖ πολλοῦ ἁλός. Στράβων δὲ ἱστορεῖ, ὅτι περὶ τὸ Ὁμηρικὸν Ἀλήσιον, ἀγορὰν κατὰ μῆνα συνάγουσιν οἱ περίοικοι. καὶ ὅτι τὸ Ἀλήσιον καὶ Ἀλησίου κολώνην ὁ Ποιητὴς καλεῖ, εἰπών· Πέτρης τ' Ὠλενίης, καὶ Ἀλησίου ἔνθα κολώνη κέκληται.[6] Ὑπερβατῶς γάρ, φησι, δεκτέον,[7] καὶ ἔνθα Ἀλησίου κολώνη κέκληται. Λέγει δὲ καὶ, ὅτι ἔνιοι καὶ ποταμὸν δεικνύουσιν Ἀλήσιον. Τὸ μέντοι[8] Ἀλήϊον, οὗ ἀλλαχοῦ μέμνηται ὁ Ποιητής, Λυκιακὸν πεδίον ἐστίν.

nunc deserta, sita fuit inter Patras, & Dymen. & iterum: inter Patras, ac Dymen vestigia monstrantur vetusti oppidi Oleniorum. & iterum: Achaici Oleni Homerus non meminit; sed oppidi cognominis, quod est in Ætoliâ. Et ecce tibi hoc quoque exemplum heteronymiæ cujusdam, seu diversitatis, ac variationis in nominando. Quamvis enim locum Olenum non dixerit; tamen Oleniam Petram vocat, ab Oleno denominatam. Denique τὸ Ἀλήσιον, *Alisium*, in vetustis sanè exemplaribus scribitur cum diphthongo, tamquam ab ἀλέω, ἀλέσω, *molo*, *molam*, secundùm Etymologum. Verùm Ethnicorum Auctor id ipsum scribit cum η, & sic vocari ait ab Ἀλησίῳ, *Alesio*, Scilluntis filio, uno procorum Hippodamiæ. Sed & est, inquit, Ἀλήσιον, *Halesium*, Epiri, denominatum ab ἁλί, *sale*, quippe quòd magna ibi copia salis concrescat. Ceterùm Strabo narrat, circa Alisium hoc Homericum soliros esse singulis mensibus vicinos in forum convenire; Alisiumque ipsum vocari etiam a Poëtâ Ἀλησίου κολώνην, *Alisii tumulum*, in illis verbis: Πέτρης τ' Ὠλενίης, καὶ Ἀλησίου ἔνθα κολώνη κέκληται. *Petræque Oleniæ, & Alisii ubi tumulus est vocatus*. Id enim, ut ait, accipiendum est per hyperbaton, ita ut dicat: καὶ ἔνθα Ἀλησίου κολώνη κέκληται. *& ubi Alisii tumulus est vocatus*. Ac deinde subdit, aliquos esse, qui Alisium fluvium ostendant. Attamen τὸ Ἀλήϊον, *Aleion*, cujus alibi meminit Poëta, regio est campestris Lyciæ.

Οἳ δ' ἐκ Δουλιχίοιο, Ἐχινάων θ' ἱεράων
Νήσων, αἳ ναίουσι πέρην ἁλός, Ἤλιδος ἄντα,
Τῶν αὖθ' ἡγεμόνευε Μέγης, ἀτάλαντος Ἄρηϊ,
Φυλείδης, ὃν τίκτε Διῒ φίλος ἱππότα Φυλεύς,
Ὅς ποτε Δουλίχιόνδ' ἀπενάσσατο, πατρὶ χολωθείς.
Τῷ δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.

Qui verò ex Dulichio, Echinadibusque sacris
Insulis, quæ habitantur trans mare, contra Elidem,
His rursus imperabat Meges, æquiparabilis Marti,
Phylides, quem genuit Jovi charus eques Phyleus,
Qui olim in Dulichium migraverat, patri iratus.
Hunc simul quadraginta nigræ naves sequebantur.

πϛʹ. Ὅτι πολλαχοῦ ἐνταῦθα ὁ Ποιητὴς καινῷ τοιούτῳ χρῆται σχήματι· Οἳ δὲ εἶχον τὸν δεῖνε, καὶ δεῖνα τόπον, τούτων ἦρχεν ὁ δεῖνα. Τὸ δέ γε ἀκόλουθον, οὕτως ἦν. Οἳ δὲ εἶχον τόνδε, καὶ τόνδε τὸν τόπον, ἀρχηγὸν εἶχον τόνδε τινά. ὁ δὲ ἀρχόμενος ἀπὸ εὐθείας, παράγει καινότερον τὴν τοῦ σχήματος ἀπόδοσιν εἰς γενικήν. Οὕτω γοῦν καὶ ἐνταῦθα σχηματίζων, φησίν· Οἳ δ' ἐκ Δουλιχίου, Ἐχινάων τε ἱερῶν νήσων,[9] αἳ ναίουσι πέρην ἁλός, Ἤλιδος ἄντα, τούτων ἡγεμόνευε Μέγης Φυλείδης, Αὐγείου ἔγγονος. Εἶτα οὕτω δόξαν αὐτῷ, ἑρμηνεύων τό, Φυλείδης, φησίν· ὃν τίκτε Rom. p. 305. Διῒ φίλος ἱππότα Φυλεύς. Ἡρμήνευσε δὲ τὸ[10] Φυλείδης, οὐχ ὡς ὑποδύσκολον, ἀλλ' ἵνα εἰς τὸ Φυλεὺς ἀναλύσας αὐτό, εὐθὺς ἀκολούθως ἐπιπλέξῃ ἱστορίαν ταύτην· Ὅς ποτε Δουλί-

χιον

LXXXVI. Sæpe hic Poëta novâ hujuscemodi Figurâ utitur: *Qui hunc, & illum locum tenebant, horum dux erat hic, aut ille*. Quamquam enim consequens, & consentaneum erat, ita dicere: *Qui autem hunc, & illum locum habebant, ductorem habebant hunc, aut illum*; tamen nova magis, ac peregrina Figura est, si is, qui a recto incipit, partem alteram Figuræ, seu redditionem, in casum patrium terminet. Sic igitur & hoc loci figuratam orationem adhibet, in hunc modum: *Qui verò ex Dulichio, Echinadibusque sacris insulis, quæ trans mare habitantur e regione Elidis, horum dux erat Meges Phylides, Augeæ nepos*. Postea verò, quàm ita ei visum est, explicat, quid sibi velit τό, Φυλείδης, *Phylides*, his verbis: *quem genuit Jovi charus, eques Phyleus*. Ideo autem explicat, atque exponit nomen hoc Φυλείδης, *Phylides*, non quòd subdifficile id videatur; sed, ut eo resoluto in hoc aliud nomen Φυλεύς, *Phyleus*, statim consequenter narrationem hanc adnectat: *Qui olim*

in

1. ἴχνη) Libri impressi Strabonis, ἴχνος. Politus.
2. Ἀλήσιον) Hesychius: Ἀλήσιον, πόλις Ἤλιδος. Polit.
3. κατὰ τὸν Ἐτυμολόγον) Etymologus: Ἀλήσιον, τόπος οὕτω καλούμενος, ὡς λέγει ὁ Χοιροβοσκός· ἀπὸ τοῦ ἀλῶ, ἀλέσω, ἀλέσιον. Polit.
4. ἀπὸ Ἀλησίου υἱοῦ Σκιλλοῦντος) Hodierna Stephani Epitome: ἀπὸ Ἀλησίου τοῦ Σκιλλοῦντος υἱοῦ. Polit.
5. Ἀλήσιον Ἠπείρου) Stephano Ἀλήσιον πεδίον τῆς Ἠπείρου. Polit.
6. Ὑπερβατῶς γάρ, φησι, δεκτέον) Non ita ὑπερβατῶς verba illa Homeri accipit Etymologi Magni Auctor: qui etiam pro Κέκληται legit Κέκλεται. Sic enim legit: Πέτρης τ' Ὠλενίης καὶ Ἀλησίου, ἔνθα κολώνη Κέκλεται. idque exponit, ὅπου ἡ κολώνη παρά[illegible]ται. Sed enim τὸ κέκλεται repugnat metro, quippe secundâ brevi: quam tamen statim in Homero sequatur: Ἔνθ' αὖτις ἀπέτραπε λαὸν Ἀθήνη. Omnino autem quadrat, Alisium ipsum, quod nomen ab Alisio heroë accepit, vocatum esse Alisii κολώνην, seu tumulum; præsertim quum hæc vox κολώνη urbem aliquando, & quidem magnam, significet. Hesychius: Κολώνη, τόπος ὑψηλός, καὶ ἐπώνυμον γῆς Βοιωτίας, ἢ πόλις μεγάλη. Politus.
7. καὶ ἔνθα) ἴσον τῷ, καὶ ἔνθα. Polit.
8. Ἀλήϊον) πεδίον τὸ Ἀλήϊον. lib. ζ Il. v. 201. Polit.
9. αἳ ναίουσι) l. αἳ ναίουσι. Polit.
Communis lectio in Homero: αἳ ναίουσι, quam probat etiam Eustathius, ut inferiùs patebit. *Salvinus*.
10. Φυλείδης) Hesychius: Φυλείδης, Φυλέως παῖς ὁ Μέγης. Polit.

in Dulichium migraverat, patri iratus. Non enim genere Dulichiensis erat Phyleus; sed indignatione, atque irâ in patrem succensus, ex Eleâ in Dulichium demigraverat. Quare ipse etiam videtur nunc dictus esse ἱππότης, *eques*, pro φυγάς, *profugus*. Nam & in hoc isto significatu, juxta Glossographos, ponitur aliquando nomen hoc ἱππότης, *eques*. Sed de Phyleo paullò etiam ante scriptum est. Hîc autem vide falsam illam, & ementitam parechesin, seu adnominationem, in illis verbis: Διῒ φίλος Φυλεύς. *Jovi amicus, ac charus Phyleus*. At enim aliæ quoque hujuscemodi recensentur, & maximè Commentariis in Odysseam. Meges porrò is, quem diximus, naves ducebat quadraginta. Ad hæc sciendum, Porphyrium caussam hanc afferre, cur Phyleus ex Elide in Dulichium profugerit, quia scilicet de armentis boum auferendis testimonium secundùm Herculem dixerat. quod quidem permolestè, atque acerbè prorsus ferebat Augeas, Philei ipsius pater. Idque accidit, cum Hercules Augeæ stabulum a stercore repurgavit. Quo loci veteres notant, melius esse solum vertere, atque extorrem a patriâ fieri, quàm implacabilem, inexpiabilemque cum suis discordiam gerere. Qua etiam de caussâ fugam hanc Phylei collaudant, quòd magnâ in patrem indignatione esset ille concitatus. Megetis autem, ejus, de quo diximus, matrem nonnulli Ctimenam vocant, Laërtæ filiam: ita ut ejus avunculus sit Ulysses, cujus soror erat Ctimena. Proditum est etiam, aliam Megeti cum regibus necessitudinem intercessisse. Fertur enim Phyleus Timandram, Helenæ, & Clytæmnestræ sororem, stupro a se vitiatam, in Dulichium adduxisse. Quamobrem, ut ajunt, illud erat juri, & æquitati valde consentaneum, ut Meges propter affinitatem arma cum ceteris sua consociaret. Rursus, quemadmodum rectâ viâ, atque ordinatè Poëta ex Peloponneso in Dulichium transiit, quod propinquum est Peloponneso; sic etiam sciendum, simili quodam ordine eum esse processurum, ut propter illam, quam diximus, Megetis cum Ulysse necessitudinem, post hunc ipsum catalogum, Cephalleniacum collocet, cui dat initium Ulysses.

LXXXVII. Quamvis autem Homerus Dulichium ab Echinadibus separare, & secernere videatur, tamen volo, observes, alios esse auctores, qui unam ex Echinadibus, ipsum quoque esse affirment. Et in promptu est dicere, quemadmodum etiam antea notatum est, multis in locis ita facere Poëtam, ut per se totum, per se partem exprimat. cujusmodi est illud: *In Cyprum, in Paphum*. Totum enim, Cyprus est; pars ejus, Paphus. Sic igitur & hoc loci totum, Echinades; earum pars, Dulichium. Hujuscemodi autem dicendi figuras quum Geographus quoque in medium proferat, neque solùm ex Homero, sed etiam ex aliis Poëtis; notat, in

χιόνδ' ἀπενάσσατο, πατρὶ χολωθείς. Οὐ γὰρ Δουλιχιεὺς ἀνέκαθεν ὁ Φυλεύς, ἀλλὰ χόλον παθὼν κατὰ τοῦ πατρός, μετῴκησεν ἐκ τῶν κατὰ Ἦλιδα τόπων εἰς τὸ Δουλίχιον. Διὸ καὶ ἱππότης νῦν εἰρῆσθαι δοκεῖ καὶ αὐτὸς ἀντὶ τοῦ, φυγάς.[1] Κεῖται γάρ ποτε τὸ ἱππότης ὄνομα, κατὰ τοὺς Γλωσσογράφους, καὶ ἐπὶ τοιούτου σημαινομένου. Περὶ δὲ τοῦ Φυλέως, ἐγράφη καὶ πρὸ ὀλίγου. Ἐνταῦθα δὲ ὅρα [2] ψευδοπαρήχησιν τὴν, Διῒ φίλος Φυλεύς. Τοιαῦται δὲ καὶ ἕτεραι ἀνεγράφησαν, καὶ μάλιστα ἐν τοῖς εἰς τὴν Ὀδύσσειαν. Ἦγε δὲ ὁ ῥηθεὶς Μέγης νῆας τεσσαράκοντα. Ἰστέον δέ, ὅτι ὁ Πορφύριος αἰτίαν τῆς φυγῆς τοῦ Φυλέα ἐξ Ἤλιδος εἰς τὸ Δουλίχιον φησί,[3] τὸ μαρτυρῆσαι Ἡρακλεῖ περὶ τῆς ἀφαιρέσεως τῶν βουκολίων. ὅπερ πάντως ἐλύπει τὸν τοῦ Φυλέως πατέρα τὸν Αὐγείαν. Γέγονε δὲ τοῦτο, ἡνίκα Ἡρακλῆς τὴν Αὐγείου κόπρον ἐξεκάθηρεν. Ἐνταῦθα δέ φασιν οἱ παλαιοί, ὅτι διαφορᾶς ἀνηκέστου τῶν οἰκείων κρείσσων χωρισμός, ἐπαινοῦντες τὴν τοῦ Φυλέως φυγήν, ἐπεὶ χόλον *Bas. p. 231*
εἶχε πολὺν τῷ πατρί. Μητέρα δὲ τοῦ ῥηθέντος Μέγητος, τινὲς Κτιμένην φασὶ τὴν τοῦ Λαέρτου· ὥστε θεῖος αὐτοῦ γίνεται Ὀδυσσεύς, οὗπερ ἀδελφὴ ἡ Κτιμένη. Ἑτέρα δὲ ἱστορεῖται οἰκείωσις τοῦ Μέγητος πρὸς τοὺς βασιλεῖς. Φυλεὺς γάρ, φασι, μοιχεύσας Τιμάνδραν, ἀδελφὴν Ἑλένης, καὶ Κλυταιμνήστρας, ἀπήγαγεν εἰς τὸ Δουλίχιον. ὥστε καὶ εὐλόγως, φασί, διὰ τὴν ἐπιγαμίαν συμμαχεῖ καὶ ὁ Μέγης. Ἰστέον δέ, ὅτι ἐκ τῆς Πελοποννήσου μεταβὰς ὁ Ποιητὴς εὐτάκτως εἰς τὸ πλησίον αὐτῆς Δουλίχιον, οὕτω καθ' ὁμοίαν τινὰ τάξιν, διὰ τὴν ῥηθεῖσαν τοῦ Μέγητος οἰκείωσιν πρὸς τὸν Ὀδυσσέα, μετὰ τὸν παρόντα κατάλογον, τὸν Κεφαλληνιακὸν τάξει, οὗ ἐξάρχει ὁ Ὀδυσσεύς.

πζ'. Σημείωσαι δέ, ὅτι εἰ καὶ Ὅμηρος ἰδιάζειν δοκεῖ τὸ Δουλίχιον ἐκ τῶν Ἐχινῶν,[4] ἀλλ' ἕτεροι τῶν Ἐχινάδων εἶναί φασι καὶ αὐτό. Καί ἐστιν εἰπεῖν, ὅτι ἐν πολλοῖς ὁ Ποιητὴς οὕτω ποιεῖ, ὡς καὶ προείρηται, ἰδίᾳ μὲν ἐκφωνῶν τὸ ὅλον, ἰδίᾳ δὲ τὸ μέρος. οἷόν ἐστι καὶ τό,[5] εἰς Κύπρον, εἰς Πάφον. Ὅλον μὲν γάρ, ἡ Κύπρος· μέρος δὲ αὐτῆς, ἡ Πάφος. Οὕτω γοῦν καὶ ἐνταῦθα ἐν ὁλότητι μέν, αἱ Ἐχινάδες· μέρος δὲ αὐτῶν, τὸ Δουλίχιον. Τοιαῦτα δὲ σχήματα καὶ ὁ Γεωγράφος ἐκτιθείς, καὶ οὐ μόνον Ὁμηρικά, ἀλλὰ καὶ ἐξ ἑτέρων Ποιη-

1. Κεῖται γάρ ποτε τὸ ἱππότης ὄνομα, κατὰ τοὺς Γλωσσογράφους, καὶ ἐπὶ τοιούτου σημαινομένου) Recentiorum Glossographorum, quos auctores Eustathius laudat, interpretatio hæc minus recta. Hesychius: Ἱππόται, ἱππεῖς, ἱππικοί. οἱ δὲ νεώτεροι φυγάς, ... Eos tamen Glossographos secuti sunt etiam alii. Inde apud Auctorem Magni Etymologici: ... Sic lego. Libri editi, ... Politus.

2. ψευδοπαρήχησιν τὴν, Διῒ φίλος Φυλεύς) Has argutiarum ineptias antiqui non consectabantur, puro dicendi genere usi: & τὸ ι non adsonat τῷ υ. Salvinus.

3. τὸ μαρτυρῆσαι Ἡρακλεῖ περὶ τῆς ἀφαιρέσεως τῶν βουκολίων) Apollodorus: ... Promiserat autem Augeas, sese Herculi daturum τὴν δεκάτην τῶν βοσκημάτων. Politus.

4. ἀλλ' ἕτεροι τῶν Ἐχινάδων εἶναι φασὶ καὶ αὐτό) Eorum, qui in Echinadibus Dulichium adnumerant, auctor maximus, Strabo. Straboni accedit Stephanus. Sed dissentit Plinius. *Politus*.

5. εἰς Κύπρον, εἰς Πάφον) Od. lib. θ'.
Ἡ δ' ἄρα Κύπρον ἵκανε φιλομμειδὴς Ἀφροδίτη,
Ἐς Πάφον.
Polit.

Ποιητῶν, φησὶν, ὅτι ἐν τῷ, ἐκ Δουλιχίου, Ἐχινάων τε, συγκαταλέγεται τὸ μέρος τῷ ὅλῳ, Ποιητικῷ σχήματι. Ἐντὸς γὰρ τῶν Ἐχινάδων καὶ τὸ Δουλίχιον. Οὕτω καὶ τὸ Βουπράσιον συγκαταλέγει ὁ Ποιητὴς τῇ Ἤλιδι, μέρος ὂν αὐτῆς. Τοιοῦτον φησὶ καὶ τὸ, ἀν' Ἑλλάδα, καὶ μέσον Ἄργος. περὶ οὗ προείρηται. Ὁμοίου δὲ σχήματος εἶναι λέγει καὶ τὸ, Κουρῆτες τε μάχοντο, καὶ Αἰτωλοί. μέρος γὰρ Αἰτωλῶν οἱ Κουρῆτες. Καὶ Ἱππῶναξ δὲ οὕτω σχηματίζει· ἐν τῷ, [1] Κυπρίων βέκος, καὶ Ἀμαθουσίων πυρῶν. Μέρος γὰρ Κυπρίων οἱ Ἀμαθούσιοι. καὶ Ἀλκμάν· Κύπρον ἱμερτὰν λιποῖσα, καὶ Πάφον περιῤῥύταν. καὶ Αἰσχύλος· Κύπρου, Πάφου τ' ἔχουσα πάντα κλῆρον. Ἐμπεριέχεται γὰρ ἡ Πάφος τῇ Κύπρῳ. ὥσπερ καὶ ἡ Χαλκὶς, καὶ ἡ Ἐρέτρια τῇ Εὐβοίᾳ, ἐν τῷ· Οἳ δ' Εὔβοιαν ἔχον, [2] καὶ Χαλκίδα, καὶ Ἐρέτριαν. Ὁ δ' αὐτὸς Γεωγράφος λέγει καὶ, ὅτι [3] οἱ τὰς Ἐχινάδας οἰκοῦντες, Ἐπειοὶ ἐλέγοντο. Οὕτω δέ, φασι, καὶ Ἀρίσταρχος ἐκδέχεται, [4] καὶ ἕτεροι. Ἐν δὲ τῇ Γεωγραφικῇ ἱστορίᾳ φέρεται καὶ, ὅτι [5] Ζάκυνθος διέχει Κεφαλληνίας ὅσον ἑξήκοντα στάδια, [6] ὑλώδης μὲν, [7] εὔκαρπος δέ. Ταύτης πρὸς ἕω, αἱ Ἐχινάδες ἵδρυνται νῆσοι, [8] ὧν καὶ τὸ Δουλίχιον, ὃ νῦν, φησὶ, [9] Δολίχαν καλοῦσιν, [10] καὶ αἱ Ὀξεῖαι καλούμεναι νῆσοι, [11] ἃς θοὰς ἐν Ὀδυσσείᾳ εἶπεν ὁ Ποιητής. Κεῖται δέ, φησιν, ἡ ῥηθεῖσα Δολίχα, [12] κατὰ τὴν ἐκβολὴν τοῦ Ἀχελώου· ὅπερ ἡ χοῦς, [13] τὰς μὲν αὐτῶν ἐξηπείρωκε, [14] τὰς δὲ μέλλει, πολλὴ καταφερομένη. Καὶ ὅρα ἐνταῦθα τὸ ἡ χοῦς. Σύνηθες δὲ τῷ Γεωγράφῳ οὕτω λέγειν, παρὰ δὲ ἑτέροις, σπάνιόν ἐστι θηλυκῶς τὴν λέξιν ταύτην εὑρεῖν.

πη'. Ὁ δὲ τὰ Ἐθνικὰ ἐκθεὶς, λέγει μὲν καὶ αὐτὸς, ὅτι τὸ Δουλίχιον, καὶ Δολίχα καλεῖται· προστίθησι δὲ, ὅτι καὶ [15] Ὀξεῖα λέγεται, ἣν πληθύνας,

in his verbis: *ex Dulichio, Echinadibusque*. per Figuram Poëticam cum toto partem simul adnumerari. Echinadum namque una, Dulichium. Et sic Buprasium simul adnumerat Poëta cum Elide, tametsi pars ejus sit. Tale etiam dicit illud: *per Helladem, & medium Argos*. de quo antea dictum est. Similis figuræ ait esse illud: *Curetesque pugnabant, & Ætoli*. Pars namque Ætolorum, Curetes. Sic etiam figuratum est illud Hipponactis: *Cypriorum panem, & Amathusiorum frumentorum*. Pars enim Cypriorum, Amathusia. Et Alcmanis: *Cyprum amœnam linquens, & Paphum circumfluam*. Et Æschyli: *Cyprum, Paphumque sorte quæ totam tenet*. Namque Paphus in Cypro continetur. Sicuti etiam Chalcis, & Eretria in Eubœâ, ubi Homerus ait: *Qui verò Eubœam tenebant, & Chalcidem, & Eretriam*. Idem quoque Geographus tradit, eos, qui Echinadas incoluerunt, appellatos fuisse Epeos. Et sic notant, Aristarchum, aliosque intelligere. Præterea in Geographicâ Historiâ Zacynthus fertur a Cephalleniâ distare ad stadia sexaginta, sylvosa illa quidem, sed fertilis. Ab hac ortum versus, jacent insulæ Echinades, quarum una, Dulichium (quod nunc, inquit Dolicham vocant) & Oxeæ, ut nominantur quidem, insulæ, quas Poëta in Odysseâ Thoas, seu Acutas, appellat. Sita est autem, inquit, Dolicha, quam diximus, ad ostia Acheloi: cujus ἡ χοῦς, *limus aggestus*, quum earum insularum alias ad continentem adjunxerit, alias quoque adjunget, quippe qui copiosè admodum advehatur. Et vide hoc loci τὸ ἡ χοῦς, *humus aggesta*: Familiare enim, & usitatum Geographo est ita dicere: quamquam hæc ista vox apud alios muliebri generi raròadmodùm reperiatur.

LXXXVIII. Verùm Ethnicorum Nominum Auctor, quum & ipse Dulichium, Dolicham quoque vocari fateatur, tum etiam adjicit, dici pariter Oxeam, quam Poëta multitudinis numero

1. ἐν τῷ, Κυπρίων βέκος, καὶ Ἀμαθουσίων πυρῶν) Pro πυρῶν legas nunc apud Strabonem, πυρόν, in hoc loco Hipponactis:
Κυπρίων βέκος φαγόντες, καὶ Ἀμαθουσίων πυρόν.
Politus.

2. καὶ Χαλκίδα, καὶ Ἐρέτριαν) Poëta: Χαλκίδα τ', Εἰρέτριάν τε. Id exempli adnotatum pariter alicubi a Strabone. *Polit.*

3. οἱ τὰς Ἐχινάδας οἰκοῦντες, Ἐπειοὶ ἐλέγοντο) Geographus τοὺς τὰς Ἐχινάδας οἰκοῦντας discriminat ab Epeis, qui in Dulichium ex Elide profecti fuerant: quos tamen omnes dicit subjectos, & obedientes Megeti, Phylei filio, fuisse. Hæc ejus verba: τὸ μὲν γὰρ (Δουλίχιον) ὑπὸ Μέγητι εἴρηται, καὶ αἱ λοιπαὶ αἱ Ἐχινάδες, ἃς ᾤκουν οἰκοῦντες, Ἐπειοί τε ἐξ Ἤλιδος ἀφιγμένοι. At enim Aristarchus Epeos, ipsos quoque Dulichienses, seu τοὺς ἐν τῷ Δουλιχίῳ, intelligebat. Stephanus: ἐλέγοντο δὲ οἱ ἐν τῷ Δουλιχίῳ Ἐπειοί, ὡς Ἐπαφρόδιτος, παρατιθεὶς τὸν Ἀρίσταρχον ἐκδεχόμενον οὕτω. Erant hi Epei, quorum ducem Homerus alibi memorat Otum Cyllenium, socium Phylidæ. Hos igitur, Dulichienses ipsos, qui subjecti erant Phylidæ, Aristarchus interpretabatur. Videtur Epeorum nomen, quos secum Phyleus ex Elide in Dulichium duxerat, commune omnibus illis insulanis evasisse. *Politus.*

4. καὶ ἕτεροι) ut Epaphroditus. *Polit.*

5. Ζάκυνθος διέχει Κεφαλληνίας ὅσον ἑξήκοντα στάδια) Distantiæ spatium inter Zacynthum, & Cephalleniam ampliat Plinius usque ad XXII. sive, ut in Plinio alii legunt, XXV. millia pass. *Polit.*

6. ὑλώδης μὲν) Virg. *nemorosa Zacynthus*. Salvinus.

7. εὔκαρπος δέ) Strabo: εὔκαρπος δέ· καὶ ἡ πόλις ἀξιόλογος ὁμώνυμος. Plinius lib. 4. c. 12. *Cum oppido magnifico, & fertilitate præcipua Zacynthus*. Polit.

8. ὧν καὶ τὸ Δουλίχιον) Strabo: ὧν τι, τὸ Δουλίχιόν ἐστι. Polit.

9. Δολίχαν καλοῦσι) Dolicha valet *longa*. Salvinus.

10. καὶ αἱ Ὀξεῖαι καλούμεναι νῆσοι) Hæ Plinio diversæ sunt ab Echinadibus. *Polit.*

11. ἃς θοὰς ἐν Ὀδυσσείᾳ εἶπεν ὁ Ποιητής) Od. ο v. 298.
Ἔνθεν δ' αὖ νήσοισιν ἐπιπροέηκε θοῇσιν,
Ὁρμαίνων, ἤ κεν θάνατον φύγοι, ἦ κεν ἁλώῃ.
Vetus ibi Scholiastes: Θοῇσιν, ταῖς λεγομέναις ὀξείαις, μεταληπτικῶς, ἐκ τοῦ κατὰ κίνησιν ὀξέως ἐπὶ τὸ κατὰ σχῆμα. Polit.

12. κατὰ τὴν ἐκβολὴν τοῦ Ἀχελώου) Strabo: κατὰ Οἰνιάδας, καὶ τὴν ἐκβολὴν τοῦ Ἀχελώου, διέχουσα Ἀράξου τῆς τῶν Ἠλείων ἄκρας σταδίους ἑκατόν. Negligunt ut plurimùm scriptores in τῷ Ἀχελῷος adscribere, seu subscribere τὸ ι, contra atque præcipit Eustathius ad Dionysium. Ἰστέον δὲ, ὅτι τὸ Ἀχελῷος προσγεγραμμένον ἔχει τὸ ι, τῷ τύπῳ τῶν διὰ τοῦ ωος προπερισπωμένων κτητικῶν, τοῦ πατρῷος, Μινῷος, καὶ τῶν λοιπῶν· καὶ ἔστιν οἷον κτητικόν. διὸ τοῦτο καὶ ὁ Διονύσιος ἐκφωνήσας τὸ ι, τετρασυλλάβως λέγει αὐτὸν Ἀχελώϊον. Politus.

13. τὰς μὲν αὐτῶν ἐξηπείρωκε) τῶν Ἐχινάδων νήσων τὰς ἠπειρώσας, jam inde ab Herodoti temporibus, ut idem ipse Herodotus testatur in Euterpe. *Polit.*

14. τὰς δὲ μέλλει) Thucydides lib. 2. de Echinadibus: καὶ αἱ τῶν νήσων αἱ ἠπείρωνται. ἐλπὶς δὲ καὶ πάσας οὐκ ἐν πολλῷ τινι ἂν χρόνῳ τοῦτο παθεῖν. Hodiè vulgo Geographi Echinadas numerant quinque. *Politus.*

15. Ὀξεῖα λέγεται) Ὀξὺς, non solùm est celer, sed & acutus. unde febres acutæ, quas celeres passiones dixit Aurelianus è Sorano. *Salvinus.*

Ὀξεῖα λέγεται, ἣν πληθύνας, θοὰς, φησιν, ὁ Ποιητὴς εἶπε) Stephanus, dum in epitomen indiligenter redigitur, plures passus est corruptelas, de quibus sanè una est, ut videtur, hujus loci:

mero Thoas, ut ait; appellat. Et ecce tibi id prorsus novum, & præter vulgarem opinionem, si Homericæ hæ insulæ Thoæ non multæ sunt, sed una illa ipsa, quam diximus, Dolicha, secundùm hunc scriptorem. Vocatum autem Dulichium perhibent a Dulichio, Triptolemi filio. Quin & insula esse fertur Doliche prope Lyciam, quam etiam Dolichisten vocabant. Ac fortassis, ut ab hoc nomine μακρὸν, longum, dicta est ἡ Μάκρις, Macris, & ἡ Μάκρη, Macre; ita a δολιχὸν, longum, ἡ Δολίχη, Doliche. Ad hæc, sciendum, genitivi hujus, Ἐχινάων, Echinarum, tectum esse ἡ Ἐχίνη, Echina: quamquam posterioribus Homero scriptoribus rectus sit Ἐχινὰς, Echinas, & ab eo insulæ Ἐχινάδες, Echinades. Non possumus tamen constanter, certòque affirmare, utrum ἡ Ἐχινὰς, Echinas, sit nomen derivativum ab Ἐχίνη, Echine, an verò diminutivum. Ceterùm loca ab iis sæpe rebus appellata esse, quarum magna ibi sit copia, historiarum monumenta declarant. Quippe Icarus ἰχθυόεσσα, piscosa, erat, quando hoc nomine vocabatur, propter magnam ibi piscium multitudinem. Nec non Sepias promontorium, a sepiis eorum locorum. Et insulæ Λαγοῦσαι, Lagussæ, seu Leporariæ, ἀπὸ τῶν λαγωῶν, a leporibus, quibus abundant. Ubi etiam vide τὸ Λαγοῦσαι, tamquam a nomine λαγὼς, lepus, quod scriptum est cum ὁ parvo. Unde Λαγόεσσαι, & per crasin Λαγοῦσαι. Quemadmodum & Λεπαδόεσσαι, Λεπαδοῦσαι, Lepadussæ, a lepadibus, quarum multitudo ibi permagna. Sic aliæ quoque insulæ, quarum aliæ Φυκοῦσσαι, Phycussæ, seu Algosæ, aliæ Πιθηκοῦσαι, Pithecussæ, a simiis, aliæ Πιτυοῦσαι, Pityussæ, a pinis. Verisimile igitur etiam est, Echinas, sive Echinadas insulas, denominatas esse ἀπὸ τῶν ἐχίνων, ab echinis, sive erinaceis, a quibus item denominatus ὁ ἐχινόπους, tribulus. Unde adagium: Spinas colligens, perinde ut inter tribulos. Vox autem ambigua, ὁ ἐχῖνος, echinus. Nam & genus animantis significat, alterum terrestre, alterum marinum, & ventrem interiorem, & genus quoddam placentæ, ut memorat Athenæus.

LXXXIX. Quo verò loci dicit: ναίουσι πέρην ἁλὸς, habitant trans mare: siquidem scribitur, οἱ ναίουσι, qui habitant; nihil habet novi. Nam

θύνας, Θοὰς, φησιν, ὁ Ποιητὴς εἶπε. Καὶ ἰδοὺ καινὸν τοῦτο, καὶ παρὰ τὴν τῶν πολλῶν δόξαν, εἴπερ αἱ Ὁμηρικαὶ Θοαὶ νῆσοι, οὐ πολλαί εἰσιν, ἀλλὰ μία, κατὰ τοῦτον, ἡ ῥηθεῖσα Δολίχα. Καλεῖται δὲ Δουλίχιον, [1] ἀπὸ Δολιχίου, φασὶν, υἱοῦ Τριπτολέμου. [2] Ἔστι δὲ, φασὶ, καὶ νῆσος Δολίχη πρὸς τῇ Λυκίᾳ, [3] ἣν καὶ Δολιχίστην ἔλεγον. Τάχα δὲ, ὡς καὶ [4] παρὰ τὸ μικρὸν [5] ἡ Μάκρις τὸ, καὶ ἡ Μάκρη, οὕτω καὶ παρὰ τὸ δολιχὸν, ἡ Δολίχη. Ἰστέον δὲ, ὅτι τοῦ Ἐχινάων εὐθεῖα, ἡ Ἐχίνη. [6] Τοῖς δὲ μεθ᾽ Ὅμηρον, εὐθεῖα Ἐχινὰς, καὶ ἀπ᾽ αὐτῆς αἱ νῆσοι Ἐχινάδες. Οὐκ ἔστι δ᾽ εἰπεῖν σταθερῶς, εἴτε παράγωγον τῆς Ἐχίνης ἡ Ἐχινὰς, εἴτε ὑποκοριστικόν. Ὅτι δὲ τόποι πολλάκις καὶ ἀπὸ τῶν παρ᾽ αὐτοῖς πλεοναζόντων ἐκαλοῦντο, αἱ ἱστορίαι δηλοῦσιν. [7] Ἴκαρος γοῦν ἰχθυόεσσα ἦν, ὅτε ἐκαλεῖτο διὰ τοὺς ἐκεῖ πολυπληθεῖς ἰχθύας. Καὶ ἡ Σηπιὰς δὲ ἄκρα, διὰ τὰς αὐτόθι σηπίας. καὶ νῆσοι Λαγοῦσαι, ἀπὸ τῶν ἐν τοῖς ἐκεῖ λαγωῶν. εἶθα καὶ ὅρα τὸ Λαγοῦσαι, ὡς ἀπὸ τοῦ λαγὸς τοῦ γραφομένου διὰ τοῦ ὁ μικροῦ. ὅθεν Λαγόεσσαι, καὶ κατὰ κρᾶσιν, Λαγοῦσαι, ὡς καὶ Λεπαδόεσσαι, Λεπαδοῦσαι ἀπὸ τῶν κατ᾽ αὐτὰς πλεοναζόντων. Οὕτω δὲ καὶ ἄλλαι νῆσοι, αἱ μὲν, Φυκοῦσαι, αἱ δὲ, Πιθηκοῦσαι, αἱ δὲ, Πιτυοῦσαι. [8] Εἰκὸς οὖν, καὶ Ἐχίνας, εἴτ᾽ οὖν Ἐχινάδας νήσους, ἀπὸ τῶν ἐχίνων εἶναι παρωνομασμένας, [9] ὧν παρώνυμον καὶ ὁ ἐχινόπους. ἐξ οὗ παροιμία τὸ, [10] τὰς ἀκάνθας συνάγων, ὡς ἀν᾽ ἐχινόποδας. Ὁμώνυμος δὲ λέξις, ὁ ἐχῖνος. Ζώου τε γὰρ εἶδος δηλοῖ, [11] ἓν μὲν χερσαῖον, ἕτερον δὲ θαλάσσιον, [12] καὶ κοιλίας τὸ ἔσω, καὶ εἶδος δὲ πλακοῦντος, [13] ὡς ἱστορεῖ Ἀθήναιος.

πθ´. [14] Ἐν δὲ τῷ, ναίουσι πέρην ἁλὸς, εἰ μὲν γράφεται, [15] οἳ ναίουσιν, οὐδὲν ἔχει καινόν· τὸ δὲ εἰπεῖν,

Rom. p. 306.

1. ἀπὸ Δολιχίου) Stephanus, Δουλίχιον, μία τῶν Ἐχινάδων νήσων, ἡ καὶ Δολίχα καλουμένη, καὶ Ὀξεῖαι, ἃς Θοὰς ὁ Ποιητὴς εἶπε. Ad mentem Straboniis, ex quo locum hunc desumptum constat, scribendum fuerat: Δουλίχιον, μία τῶν Ἐχινάδων νήσων, ἡ καὶ Δολίχα καλουμένη, ἐν ᾗ καὶ αἱ Ὀξεῖαι, ἃς Θοὰς ὁ Ποιητὴς εἶπε. Politus.

1. ἀπὸ Δολιχίου) Stephanus, Δουλιχίου. Polit.

2. Ἔστι δὲ, φασὶ, καὶ νῆσος Δολίχη πρὸς τῇ Λυκίᾳ) Auctor Stephanus. Ego tamen, distinctionis gratiâ, lego, Δολίχη, προσεχόντως. Polit.

3. ἣν καὶ Δολιχίστην ἔλεγον) Stephanus: Ἀλέξανδρος ἐν τῷ Λυκιακῷ περίπλῳ Δολιχίστην αὐτήν φησι. Polit.

4. παρὰ τὸ μικρὸν) l. τὸ μακρόν. Vidit etiam, & emendavit Frobenius. Polit.

5. ἡ Μάκρις) quo etiam nomine διὰ τὸ μῆκος, καὶ τὸ μέγεθος vocata est a veteribus Eubœa. Polit.

6. Τοῖς δὲ μεθ᾽ Ὅμηρον, εὐθεῖα Ἐχινὰς) Hesychius: Ἐχινάων, νήσων, αἳ καλοῦνται Ἐχινάδες. Suidas: Ἐχινὰς, Ἐχινάδος, ὄνομα νήσου. Polit.

7. Ἴκαρος γοῦν ἰχθυόεσσα ἦν, ὅτε ἐκαλεῖτο) Plinius lib. 4. c. 12. Icaros, quæ nomen mari dedit, tantumdem ipsa in longitudinem patens, cum oppidis duobus, tertio amisso: ante vocata Doliche, & Macris, & Ichthyoëssa. Politus.

8. Εἰκὸς οὖν, καὶ Ἐχίνας, εἴτ᾽ οὖν Ἐχινάδας νήσους, ἀπὸ τῶν ἐχίνων εἶναι παρωνομασμένας) Stephanus: λέγονται καὶ Ἐχινάδες διὰ τὸ τραχὺ, καὶ ὀξὺ παρὰ τὸ ἐχῖνον· ἢ διὰ τὸ πλῆθος ἔχειν ἐχίνων. Etymologici Magni Auctor: ἀπὸ τοῦ ἐχίνου Ἐχινάδες εἰσὶ νῆσοι· ἢ παρὰ τὸ ἔχειν πλῆθος ἐχίνων· ἢ ἀπὸ Ἐχίνου τοῦ μάντεως. Pol.

9. ὧν παρώνυμον καὶ ὁ ἐχινόπους) Etymologici Magni Auctor: Ἐχινόπους, ἀκάνθης εἶδος· παρὰ τὸ ἐνέχειν τοὺς πόδας τῶν βαδιζόντων ἐπ᾽ αὐτῇ· ἢ ὅτι ἐχίνων δηλητήριον ποιεῖ ἐστί. Polit.

10. τὰς ἀκάνθας συνάγων, ὡς ἀν᾽ ἐχινόποδας) Lege, ὡς ἀν᾽ ἐχινόποδας. Τὸ ἀν᾽ est pro ἀνὰ, κατὰ ἔλλειψιν. Proverbium aptè usurpaveris de uno aliquo Grammatico, qui miserâ arte suâ spinas colligit, perinde quasi inter tribulos perpetuò versetur. Cynulcus ad Ulpianum apud Athenæum l. 7. c. 17. ὦ χοίνου ἅπαντα περὶ παντὸς κατατρίβων, ζητῶν, καὶ τὰ. εἰ κεῖται; ἐρωτῶν, οὐ κεῖται; ἐξονυχίζεις ἃ πάντα τὰ φρονιστήρια τοῖς συνδιαλεγομένοις, τὰς ἀκάνθας συνάγων,

'Ως ἀν᾽ ἐχινόποδας, καὶ ἀνὰ τραχεῖαν ἄκανθαν,
ἀναπηδῶν, ἀνθέων τοῦ ἡδίστου μηδὲν συναθροίζων. Noti illi versus:
'Ως ἀν᾽ ἐχινόποδας, καὶ ἀνὰ τραχεῖαν ἄκανθαν
Φύουσι μαλακῶν ἄνθη λευκοΐων. Politus.

11. ἓν μὲν χερσαῖον, ἕτερον δὲ θαλάσσιον) quo de duplici echino adagium: ποτὲ δύο ἐχῖνοι εἰς μίαν ἦλθον. ὑπὸ τῶν ἀνομοίων. Polit.

12. καὶ κοιλίας τὸ ἔσω) Suidas: ἐχῖνος δὲ καὶ τὸ ζῶον, καὶ ἡ γαστὴρ τοῦ βοός. Verùm non bovis modò venter est quidam interior, ἐχῖνος, sed etiam aliorum quadrupedum κερατοφόρων, καὶ μὴ ἀμφωδόντων, ὅ δὴ καὶ λέγεται μηρυκάζειν. In his omnibus animantibus, ut describit Aristoteles De Hist. Animal. lib. 2. c. 17. ἡ κοιλία ἀπευθυσμένη πλησίον ἐστὶ τοῦ στομάχου προσβολῆς ὁ καλούμενος κεκρύφαλος, εἶτα ὁ ἐχῖνος. οὗτος δ᾽ ἔχει ἐχίνους, οἱ αὐτὸς ἂν τραχεῖς, καὶ πλακώδεις. Politus.

13. ὡς ἱστορεῖ Ἀθήναιος) Athenæus l. 14. c. 14. ex Lynceo Samio. ex cujus quidem verbis aliquando colligebam, τέμπος ὑποτυπωτικὸν, cujusmodi inter alia Hesychio dicitur ἐχῖνος, intelligendum præcipuè esse Rhodium. Politus.

Echinus etiam Demostheni capsa quædam ad reponenda scripta: ab animantis, credo, cognominis figurâ. Salvinus.

Suidas: Ἐχῖνος, ἀγγεῖόν τι, εἰς ὃ τὰ γραμματεῖα τὰ πρὸς τὰς δίκας ἐτίθεσαν. μνημονεύει Δημοσθένης τοῦ ἀγγείου τούτου, ἀλλὰ καὶ Ἀριστοτέλης, καὶ Ἀριστοφάνης. Polit.

14. Ἐν δὲ τὸ ναίουσι) lege. Ἐν δὲ τῷ, ναίουσι. Polit.

15. οἳ ναίουσιν) Hesychius, & Suidas hoc sensu: Ναίουσι, οἰκοῦσιν. Polit.

αἳ ναίουσι, σχηματισμόν τινα ἔχει οὐ πάνυ συνήθη. Κεῖται γὰρ τὸ, ναίουσιν αἱ νῆσοι, ἀντὶ τοῦ ναίονται. Οὕτω καὶ Σοφοκλῆς· [1] σὺ μέν που ναίεις ἁλίπλαγκτος. ἀντὶ τοῦ ναιομένη τυγχάνεις. [2] Καὶ μετάγεται οὕτω τὸ ἔργον τῶν κατοικούντων εἰς τὰ κατοικούμενα. Ναίουσι μὲν γὰρ ἄνθρωποι· ναίονται δὲ τόποι. ὥστε τὸ εἰπεῖν, ὅτι ναίουσιν οἱ τόποι, ἀντέστραπται τῇ φύσει τοῦ πράγματος. Τὸ δὲ πέρην, δηλοῖ μὲν τὸ πέραν· ἔστι δὲ ἐπίῤῥημα, μεταληφθὲν ἀπὸ θηλυκῆς αἰτιατικῆς. Πέρα γὰρ ἡ γῆ, κατὰ γλῶσσαν, ὅθεν ἡ περαία παράγεται. ἧς ἡ αἰτιατικὴ πέραν, καὶ μεταβολῇ τοῦ α, πέρην. ἐξ οὗ τὸ ἐπίῤῥημα, δηλοῦν τὸ ἀπὸ τῶν ἐνταῦθα εἰς τὴν ἐκεῖθεν ἀντικρὺ γῆν. Ὅρα δὲ, ὅτι τοπογραφῶν ὁ Ποιητὴς, ποῦ Ἐχινάδες νῆσοι κεῖνται, [3] περὶ ὧν καὶ ἐν τοῖς τοῦ Περιηγητοῦ ἐγράφη, οὐκ ἠρκέσθη τῷ, πέραν ἁλός· ἀλλὰ, διὰ σαφήνειαν, προσέθετο τὸ, Ἤλιδος ἄντα, ἤτουν, ἀντικρὺ τῆς Ἤλιδος. περὶ ἧς πρὸ ὀλίγου εἴρηται.

Si dicit, αἳ ναίουσι, *quæ habitant*, figuram habet loquendi non admodum usitatam. Positum namque est τὸ, ναίουσιν αἱ νῆσοι, *habitant insulæ*, pro ναίονται, *habitantur*. Sic etiam Sophocles: σὺ μέν που ναίεις ἁλίπλαγκτος. *tu quidem certè habitas marinis fluctibus agitata.* pro ναιομένη τυγχάνεις. *habitaris, seu incoleris*. Itaque eorum, qui habitant, functio, atque actio ad ea transfertur, quæ habitantur. Habitant namque homines, habitantur loca. Quamobrem, si loca ipsa habitare dicuntur, id sanè est præposterum, ipsique rei naturæ contrarium. Ubi τὸ πέρην significat τὸ πέραν, *trans, seu ultra*; & adverbium est, acceptum ab accusativo feminino. Πέρα enim, peculiari dialecto, est *terra*, unde derivatur ἡ περαία, *peræa, seu terra, ac regio ulterior, sive ex adverso sita*. cujus accusativus, πέραν, *terram*, & mutatione τοῦ α, πέρην. Unde est adverbium significans, hinc, sive ex his locis, in regionem, quæ inde est ex adverso. Porro autem vide, ut Poëta, quum, veluti in locorum descriptione, designaret, ubi sitæ sunt insulæ Echinades, de quibus etiam scriptum est in Commentariis ad Dionysium, non satis habuit dicere, πέραν ἁλὸς, *trans mare*; sed, perspicuitatis gratiâ, adjecit, Ἤλιδος ἄντα, *contra Elidem*. hoc est, ἀντικρὺ τῆς Ἤλιδος, *e regione Elidis*. de qua paullò ante dictum est.

Αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς ἦγε Κεφαλλῆνας μεγαθύμους,
Οἵ ῥ' Ἰθάκην εἶχον, καὶ Νήριτον εἰνοσίφυλλον,
Eust. p. 232. Καὶ Κροκύλει' ἐνέμοντο, καὶ Αἰγίλιπα τρηχεῖαν·
Οἵ τε Ζάκυνθον ἔχον, ἠδ' οἳ Σάμον ἀμφενέμοντο,
Οἵ τ' Ἤπειρον ἔχον, ἠδ' ἀντιπέραι' ἐνέμοντο·
Τῶν μὲν Ὀδυσσεὺς ἦρχε, Διὶ μῆτιν ἀτάλαντος.
Τῷ δ' ἅμα νῆες ἕποντο δυώδεκα μιλτοπάρῃοι.

At Ulysses ducebat Cephallenas magnanimos,
Qui Ithacam tenebant, & Neritum frondosum,
Et Crocylea incolebant, & inaccessam Tracheam;
Quique Zacynthum tenebant, & qui Samum incolebant,
Quique Epirum tenebant, & oppositam continentem;
His Ulysses imperabat, Jovi prudentiâ par:
Quem simul naves sequebantur duodecim cum rubricatis proris.

ϟ'. Ὅτι Ὀδυσσεὺς, δώδεκα μιλτοπαρήους νῆας ἔχων, ἦγε Κεφαλλῆνας μεγαθύμους, οἵ ῥ' Ἰθάκην εἶχον, καὶ Νήριτον εἰνοσίφυλλον, καὶ Κροκύλει' ἐνέμοντο, καὶ αἰγίλιπα Τρηχεῖαν· οἵ τε Ζάκυνθον ἔχον, καὶ οἳ Σάμον ἀμφενέμοντο, οἵ τ' Ἤπειρον ἔχον, καὶ ἀντιπέραι' ἐνέμοντο. Καὶ ὅρα, ὅπως καὶ ἐνταῦθα ἐνεχόρευσεν ὁ Ποιητὴς τῷ, εἶχον, καὶ τῷ, ἐνέμοντο. Μέμνησο δὲ καὶ, ὅτι Κεφαλλῆνας λέγει, οὐ μόνον τοὺς ἐκ τῆς Κεφαλληνίας νήσου, ἀλλὰ πάντας τοὺς ἐν τοῖς ῥηθεῖσι τόποις τοῖς ὑπὸ τὸν Ὀδυσσέα, τούς τε περὶ τὴν Ἰθάκην, καὶ τοὺς λοιποὺς, ἐν οἷς καὶ Ἀκαρνᾶνες, κατὰ τὸν Γεωγράφον, οὔπω ἐπὶ Ὁμήρου ὠνομασμένοι οὕτω. Τὰ γοῦν ῥηθέντα Κροκύλεια ἐν τοῖς Ἀκαρνᾶσι, φησὶν, εἰσί. Καὶ ἡ Λευκὰς δὲ ἦν, φησι, τὸ παλαιὸν χεῤῥόνησος τῆς τῶν Ἀκαρνάνων γῆς. Καλεῖ δ' ὁ Ποιητὴς αὐτὴν, ἀκτὴν ἠπείρου, ἤπειρον καλῶν, [4] τὴν περαίαν Ἰθάκης, καὶ Κεφαλληνίας· [5] ὡς εἶναι, φασι, ταυτὸν, ἀκτὴν ἠπεί-

XC. Ulysses, duodecim navium classe instructus, quarum proræ erat rubricatæ, Cephallenas magnanimos ducebat, qui Ithacam tenebant, & Neritum frondosum, & Crocylea incolebant, & inaccessam Tracheam; quique Zacynthum tenebant, quique Samum incolebant; quique Epirum tenebant, & continentem oppositam incolebant. Ac vide, ut hîc etiam Poëta tripudiet, choreasque veluti ducat illis verbis, εἶχον, *tenebant*, & ἐνέμοντο, *incolebant*. Memento etiam, eum Cephallenas dicere, non eos modò, qui ex insulâ sunt Cephalleniâ; verùm etiam ceteros omnes, qui erant ex enumeratis locis sub imperio, & ditione Ulyssis, tum Ithacesios, tum reliquos, in quibus, secundùm Geographum, adnumerandi etiam Acarnanes, quippe qui Homeri temporibus nondum ita vocarentur. Crocylea enim, quæ diximus, sunt, ut ait, in finibus Acarnanum. Quin & Leucas, ipso eodem auctore, peninsula quondam fuit Acarnaniæ: eamque Poëta vocat ἀκτὴν ἠπείρου, *actam, seu littus Epiri, seu terræ continentis*. ubi ἤπειρον, *Epirum, seu terram continentem*, dicit continentem Ithacæ, & Cephalleniæ oppositam; adeò ut, quem-

1. σὺ μέν που ναίεις ἁλίπλαγκτος) Sophocles in Ajace v. 607.
Ὦ κλεινὰ Σαλαμὶς, σὺ μέν που
ναίεις ἁλίπλαγκτος εὐδαίμων.
Demetrius Triclinius: τὸ γεμὲν ναίεις ἀντὶ τοῦ ναίῃ ἐνταῦθα λέγει. Politus.
2. Καὶ μετάγεται οὕτω τὸ ἔργον τῶν κατοικούντων) Demetrius Triclinius: ἀπὸ τοῦ ναίοντος τὸ ναιόμενον, ὥσπερ καὶ ἐχεῖ τὸ ἔργανον ἀντὶ τοῦ ἔργου, ἀπὸ τοῦ ποιοῦντος τὸ ποιούμενον. Polit.
3. περὶ ὧν καὶ ἐν τοῖς τοῦ Περιηγητοῦ ἐγράφη) Periegeta:
Σύρεθ' ὁλκὸν ἄγων Ἀχελώϊος ἀργυροδίνης,
Τρωιναρίης ἐπὶ πόντον ἐλισσόμενος, διὰ μέσσων
Νήσων, ἃς καλέουσιν Ἐχινάδας.
Eustathius: αἱ δὲ Ἐχινάδες ἢ ἀπὸ τινὸς Ἐχίνου, ἢ διότι πολλοὶ ἐκεῖ ἐχῖνοι. ὁποῖαι δὲ γαῖαι ἐχῖναι, ζητητέον ἐν ἄλλοις, ὧν τὰς γέρων φιλοδύνης, ἅ τε καὶ δηλώσει. ἄλλως δὲ Ἐχινάδες, διὰ τὸ τραχὺ τοῦ τόπου, καὶ οἷον ἀκανθῶδες, κατὰ τοὺς ἐχίνους. Politus.
4. τὴν περαίαν Ἰθάκης, καὶ Κεφαλληνίας) αὕτη δ' ἐστὶν ἡ Ἀκαρνανία, ut rectè Strabo. Polit.
5. ὡς εἶναι, φασι, ταυτὸν, ἀκτὴν Ἠπείρου εἰπεῖν, καὶ Ἀκαρνανίας) Immò verò, secundùm Strabonem, dicendum fuerat Eustathio, ταυτὸν, ἀκτὴν Ἠπείρου εἰπεῖν, καὶ Λευκάδα. Namque Ἤπειρος, Acarnania ipsa est; ἀκτὴ verò Ἠπείρου, Leucas, quæ est ἀκτὴ Acarnaniæ. Unde etiam fortassis pro Ἀκαρνανίας legere hic apud Eustathium possis, Ἀκαρνανίας. Strabo: καλεῖ δ' αὐτὴν (Λευκάδα) ὁ Ποιητὴς ἀκτὴν ἠπείροιο, τὴν περαίαν τῆς Ἰθάκης, καὶ τῆς Κεφαλληνίας, ἤπειρον καλῶν· αὕτη δ' ἐστὶν ἡ Ἀκαρνανία. ὥστε, ὅταν φῇ ἀκτὴν ἠπείροιο, τῆς Ἀκαρνανίας ἀκτὴν δέχεσθαι δεῖ. Neque aliter Strabonem intellexit idem ipse Eustathius ad Odysseam:
Νῆρ.

quemadmodum observant, idem sit dicere ἀκτὴν ἠπείρου, *littus Epiri*, *seu terræ continentis*, atque Acarnaniam. At verò Leucadem, quam memoravimus, vocatam affirmant Nericum in Odyssea. Unde autem Cephallenes appellationem hanc nacti fuerint, & quid caussæ sit, quamobrem duplici λλ' scribantur, Commentariis in librum α' Odysseæ explicatum est. Nunc tantummodò dicendum, sitam esse Cephalleniam e regione Echinadum; Cephalumque, a quo Cephallenes denominati, Ulyssis atavum fuisse. Cephalo namque ortus est Celeus, Celeo Arcesius, Arcesio Laërtes, Laërte Ulysses. Amphitryonem porrò, socio sibi, ac comite adjuncto Cephalo, Deionei filio, Athenis exsulante, insulam occupasse, eamque Cephalo tradidisse, a quo illa nomen accepit. Nonnullos denique de posterioribus Homero scriptoribus Dulichium idem, atque Cephalleniam existimasse; alios eamdem Cephalleniam, atque Taphum, de qua in Odyssea.

XCI. Ithaca verò vocata est ab Ithaco heroë, cujus item Homerus meminit. Sed & alia fertur esse Ithaca, urbs Syriæ. Nomen Gentile, non Ithacesius modò est; verùm etiam Ithacus, eodem, ut ajunt, nomine, atque est appellatus is, qui primus coloniam in eam insulam deduxit: cujus insulæ ambitus, stadia octoginta. Ac vide illud, Οἵ ῥ' Ἰθάκην εἶχον. *Qui quidem Ithacam tenebant*, quemadmodum, ad vocis tumorem, ac majestatem, insertam additamque habeat conjunctionem illam ῥα. Quod sexcentis sanè in locis facit Homerus. Namque alioquin cum hiatu dicere potuisset: Οἳ Ἰθάκην εἶχον. *Qui Ithacam tenebant*. At verò Neritum, mons est nobilis, atque insignis in Ithacâ, de quo satis dictum est ad librum α' Odysseæ. Eum montem

Tom. II. Poe-

ἠπείρου ἠπείρου, καὶ Ἀκαρνανίαν. [1] Τὴν δὲ ῥηθεῖσαν Λευκάδα, Νήρικον ἐν Ὀδυσσείᾳ καλεῖσθαί φασι. Πόθεν δὲ τὴν κλῆσιν οἱ Κεφαλλῆνες Rom. p. 307.
ἔλαχον, [2] καὶ διατί ἐν δυσὶ λλ' γράφονται, ἐν Ὀδυσσείᾳ εἴρηται, περί που τὰ εἰς τὴν α' ῥαψῳδίαν. Νῦν δὲ τοσοῦτον μόνον ῥητέον, ὅτι τε ἀντίκειται ταῖς Ἐχινάσιν ἡ Κεφαλληνία, καὶ ὅτι Κέφαλος, οὗ οἱ Κεφαλλῆνες παρώνυμοι, πρόγονος ἦν Ὀδυσσέως. Κεφάλου γὰρ Κηλεύς, οὗ Ἀρκέσιος, οὗ Λαέρτης, οὗ Ὀδυσσεύς. καὶ ὅτι Ἀμφιτρύων, [3] φυγάδα περιλαβὼν ἐξ Ἀθηνῶν Κέφαλον τὸν Δηϊονέος, κατέσχε νῆσον, καὶ παρέδωκε τῷ Κεφάλῳ, οὗ καὶ γέγονεν ἐκείνη ἐπώνυμος. καὶ ὅτι [4] τινὲς τῶν μεθ' Ὅμηρον τὸ Δουλίχιον, Κεφαλληνίαν ἐνόμισαν· [5] ἄλλοι δὲ τὴν ἐν Ὀδυσσείᾳ Τάφον.

ια'. Ἰθάκη δὲ ἐκλήθη ἀπὸ Ἰθάκου ἥρωος, οὗ καὶ Ὅμηρος μέμνηται. Ἔστι δέ, φασί, καὶ Συρίας πόλις Ἰθάκη. Τὸ ἐθνικόν, οὐ μόνον [6] Ἰθακήσιος, [7] ἀλλὰ καὶ Ἴθακος, ὥς φασιν, ὁμοφώνως τῷ οἰκιστῇ τῆς νήσου· ἧς [8] ὁ κύκλος, ὀγδοήκοντα στάδια. Ὅρα δὲ τό, Οἵ ῥ' Ἰθάκην εἶχον, ὅτι, ὄγκου φωνῆς χάριν, ἐπενθεθημένον ἔχει τὸν ῥα σύνδεσμον, ὅπερ μυριαχοῦ ποιεῖ Ὅμηρος. Ἄλλως γὰρ εἶχεν εἰπεῖν μετὰ χάσμης, Οἳ Ἰθάκην εἶχον. Τὸ δὲ Νήριτον, ὄρος ἐστὶν ἐπιφανὲς ἐν Ἰθάκῃ, περὶ οὗ ἱκανῶς ἐρρέθη ἐν τῇ α' τῆς Ὀδυσσείας. Εἰνοσί-

R 2 φυλ-

Νήρικον δέ φασί τινες λέγεσθαι παρὰ τῷ Ποιητῇ, τὴν ὕστερον Λευκάδα, ἣν καὶ ὁ Γεωγράφος ἀκτὴν Ἠπείρου λέγει, τῆς Ἀκαρνάνων οὖσαν, ὡς καὶ τὸ Ἀμφιλοχικὸν Ἄργος. Sic intellige illud Stephani: Νήρικος, πόλις Ἀκαρνανίας, ἣν Ὅμηρος ἀκτὴν φησιν Ἠπείρου, ὅτις ἐστὶ Ἀκαρνανία. Non Acarnania est, ἣν Ὅμηρος ἀκτὴν φησιν Ἠπείροιο· sed Νήρικος, πόλις Ἀκαρνανίας, ipsa est, quam Homerus vocat ἀκτὴν ἠπείροιο. Holstenius, & Berkelius τὸ ὅτις in Stephano malè referunt ad ἀκτὴν, quod referendum est ad τὸ Ἠπείροιο. Politus.

1. Τὴν δὲ ῥηθεῖσαν Λευκάδα, Νήρικον ἐν Ὀδυσσείᾳ καλεῖσθαι φασί) Leucadem urbem, non insulam ipsam, seu peninsulam, vocatam esse ajunt Νήρικον in Odyssea. Eustathius ad Dionysium: ἡ Ἠπείρου τε πόλις καὶ τὸ Νήρικον, ἡ λεγομένη Λευκάς, ὡς ἐν τῇ τῆς Ὀδυσσείας ω' εἴρηται), Locus est ille Odysseæ:

Οἷος Νήρικον εἷλον ἐϋκτίμενον πτολίεθρον
Ἀκτὴν Ἠπείροιο, Κεφαλλήνεσσιν ἀνάσσων.

Urbs autem Epiri dicitur Νήρικος, quòd Epirus olim Leucadem, sicuti & reliquam Acarnaniam, complecteretur. *Polit.*

2. καὶ διατί ἐν δυσὶ λλ' γράφονται) Eustathius ad lib. α' Odyss. ὅτι δ' (Κεφαλλ) χρηματισάντος τι ἐν τῷ τότε πολέμῳ Κεφαλληνία ἐν δυσὶ λλ' ἡ χώρα ἐκλήθη πρὸς διαστολήν. ἵνα τὸ ἔθνικον ὁ Κεφαλλὴν ἔχοι διαφορὰν πρὸς τὴν ἐν σώματι κεφαλήν. Polit.

3. φυγάδα] φυγὴν φεύγοντα καταδικαζόμενον, ob interfectam uxorem. *Polit.*

4. τινὲς τῶν μεθ' Ὅμηρον τὸ Δουλίχιον, Κεφαλληνίαν ἐνόμισαν) Unde Hesychio Δουλίχιον, πόλις Κεφαλληνίας. Græcos hosce auctores secutus mihi videtur Virgilius, qui Ulyssis naves dixit *Dulichias*: perinde quasi rex ille Cephallenum Ulysses in Dulichio regnaverit. Unde & alii Poetæ Latini Dulichium Ulyssem vocarunt. Ac enim hoc non est Homericum. *Politus.*

5. ἄλλοι δὲ τὴν ἐν Ὀδυσσείᾳ Τάφον) Inde Stephano Τάφος, πόλις Κεφαλληνίας. Sed horum etiam auctorum opinionem, tamquam minùs Homericam, redarguit Geographus: Ταύτην δ' οὐχ Ὁμηρικά· οὐ φησὶ τῶν Κεφαλλήνων ἀπὸ Ὀδυσσεῖ, καὶ Λαέρτῃ· ἡ δὲ Τάφος ὑπὸ τῷ Μέντῃ. De insulâ Tapho, aliisque Taphiorum insulis, idem Geographus: Αἱ δὲ τῶν Ταφίων νῆσοι, πρότερον δὲ Τηλεβοῶν, ὧν ἦν καὶ ἡ Τάφος, νῦν δὲ Ταφιοῦσα καλουμένη. χωρὶς μὲν τούτων (Ἐχινάδων) οὐ τοῖς διαστήμασιν (ἐγγὺς γὰρ κεῖνται) ἀλλ' ὑφ' ἑτέροις ἡγεμόσι ταττόμεναι. Hermolaus Barbarus pro Ταφιοῦσα καλουμένη, legebat in Strabone, Ταφιὰς λεγομένη. Unde in Plinio suo corrigebat *Taphias* pro *Saphiasse*, quod in veteribus libris scriptum reperiebat, hoc loci l. 4. c. 12. *Inter Leucadiam autem, & Achajam permulta: quarum Teleboides, eademque Taphias, ab incolis ante Leucadiam appellantur*, *Saphiasse*, &c. Sed rectum erat Ταφιοῦσα, quod Stephano cum duplici σσ Ταφιοῦσσα. Itaque in Plinio rescribendum erat *Taphiusa* pro *Saphiasse*, seu potiùs *Saphiusse*, quod in aliis veteribus libris, atque in vetustioribus editionibus legebatur. Potuit tamen & rectè sese habere ibi in Strabone Ταφιὰς, quod agnoscit antiquior interpres Latinus. Sic supra idem Strabo: Καλεῖται δὲ καὶ Ταφιὰς ἡ Τάφος. Antiquior ille interpres reddit *Taphius*, & *Taphiuntem*. Hinc ego libenter emendaverim illud Stephani: Ἔστι καὶ τόπος ἀπὸ Σικυῶνος σταδίων Ταφιὰς καλουμένη. Ibi etiam pro Ταφιὰς legerim Ταφιοῦς. Sit *Taphius* pro *Taphias*, si res mei arbitrii sit, legerim apud Plinium. Alibi Plinio in scriptis codicibus desitur *Taphius* pro *Taphiusa*, seu *Taphiusa*, quod habent libri editi: videlicet lib. 36. c. 21. ubi ita editi: *Quarti generis* (Aetites) *Taphiusius appellatur*, *nascens juxta Leucadem in Taphiusâ*, *qui locus est dextrâ navigantibus ex hac ad Leucadem*. Multò emendatiùs codex Colbertinus, quo usus est Harduinus: *nascens juxta Leucadem*, *ubi est mons Taphius*, *qui locatus est dextrâ navigantibus ad Leucadem*. Salmasius perperam legi in scriptis affirmat *Taphius*, pro quo legi jubet *Taphiusa*. Est quidem mons ille Taphiusa, insula aspera, & scopulosa. Nec enim assentior Harduino, montem illum explicanti de colle Taphiassa. Sed Taphiusa vocata quoque est, ut diximus, Taphius. Atque adeò Hermolaus Barbarus, qui superiori loco Plinii ex Strabone legebat *Taphias*; posteriori hoc loco, meliori Strabonis codice usus, adnotat, esse & Taphias ibi quasdam insulas Straboni, ac Plinio, quarum una Ταφιὰς dicatur. Unde in hoc etiam altero Plinii loco *Taphius* verior mihi videtur lectio. De ceteris, quæ apud Plinium superiori loco sequuntur, insularum illarum nominibus nihil est, quòd nunc longiùs laboremus. *Politus.*

6. Ἰθακήσιος) Suidas: Ἰθάκη, πόλις. καὶ Ἰθακήσιος, ὁ πολίτης. Polit.

7. ἀλλὰ καὶ Ἴθακος) ut Ulysses Ithacus, seu Ithacesius. quod notat Stephanus. Sed tamen ego nomen hoc Gentile scribere malim ὀξυτόνως, Ἰθακός, ad differentiam nominis proprii. Differentiam hanc scribendi docuit me Etymologici Magni Auctor: Ἴθακος, ὄνομα κύριον· ἀπὸ τῆς Ἰθάκης. λέγεται καὶ Ἰθακὸς τὸ ἐθνικόν, καὶ Ἰθακήσιος. καὶ Ἰθάκη πόλις ἀπὸ Ἰθάκου τοῦ Πτερελάου, καὶ Ἀμφιμήλας. Vitiosè scriptum illud Hesychii: Ἰθακός, καὶ Νήριτος, καὶ Πολύκτωρ, υἱοὶ Πτερελάου. Lege, Ἴθακος. Politus.

8. ὁ κύκλος, ὀγδοήκοντα σταδίων) ex Geographo. Dicæarchus:

Ἰθάκη δὲ σταδίων ὀγδοήκοντα εἶναι.

Polit.

φυλλον δὲ αὐτὸ λέγει ὁ Ποιητὴς, [1] τουτέστι, κινούμενον τοῖς φύλλοις, [2] ὡς δασύ· οὐ δηλαδὴ, διὰ τὴν πυκνότητα, οὐδέν τι τῶν στερρῶν κινεῖται, ὡς μὴ διικνουμένου τοῦ ἀνέμου ἐντὸς, ἀλλὰ τὰ φύλλα μόνα, οἷς ἐπιπολάζων ἐντρέχει ὁ ἄνεμος. Γίνεται δὲ ἡ λέξις [3] ἐκ τοῦ ἐνόθω ἐνόσω τὸ κινῶ, καὶ τοῦ, φύλλον. Ὅρα δὲ, ὅτι, ὥσπερ πρὸ βραχέων, οὕτω καὶ ἐνταῦθα κατὰ συνήθη σχηματισμὸν, τῷ ὅλῳ τὸ μέρος συγκατείλεκται, τῇ Ἰθάκῃ δηλαδὴ τὸ Νήριτον, [4] τὸ ἐντὸς αὐτῆς ὄν. [5] Νήριτον δὲ τὸ ὄρος διὰ τοῦ τ. Τὸ γὰρ διὰ τοῦ κ Νήρι-

Poëta dicit εἰνοσίφυλλον, hoc est, in quo folia, seu frondes, moventur, atque agitantur, tamquam arboribus vestitum, ac sylvestrem; ubi nimirum, propter crebras, & spissas sylvas, nulla prorsus res paullò solidior, ac firmior movetur, eo quòd ventus minimè intrò pertineat, nec penetret; sed sola moventur folia, in quibus ventus veluti innatando, ac fluitando insidet. Fit autem hæc vox ex verbo ἐνόθω, ἐνόσω, quod significat moveo, & ex nomine φύλλον, folium. Rursus vide, ut, quemadmodum paullò ante, ita & hoc loci per usitatam figuram, adnumerata sit pars cum toto, cum Ithacâ scilicet Neritum, quod in Ithacâ continetur. Scribitur autem Νήριτον, Neritum, mons, cum τ. Namque Νήρικον, Nericum,
quod

1. τουτέστι, κινούμενον τοῖς φύλλοις) Junius, & Frobenius emendarunt τοῖς φύλλοις. Suidas: Εἰνοσίφυλλον, εὔθη κινεῖται τὰ φύλλα. Hesychius εἰνοσίφυλλον exponit κινησίφυλλον. Politus.

2. ὡς δασύ) Quippe εἰνοσίφυλλον, ἐκ τοῦ παρακολουθοῦντος πολύδενδρον. Polit.

3. ἐκ τοῦ ἐνόθω ἐνόσω τὸ κινῶ, καὶ τοῦ, φύλλον) Etymologici Magni Auctor: Εἰνοσίφυλλον, τὸ κινοῦν τὰ φύλλα. παρὰ τὴν ἔνοσιν τὴν κίνησιν, πλεονασμῷ τοῦ ι, καὶ τὸ φύλλον. Polit.

4. τὸ ἐντὸς αὐτῆς ὄν) τὸ ἐν ταύτῃ ὄρος ἐπιφανές. ex Geographo. Polit.

5. Νήριτον δὲ τὸ ὄρος διὰ τοῦ τ) Errat, qui aliter scribit. Strabo: Ὁ μὲν οὖν Νήριτον γράφων Νήρικον, ἢ ἀνάπαλιν, παραπαίει πολύ. τὸ μὲν γὰρ, εἰνοσίφυλλον καλεῖ ὁ Ποιητής· τὸ δ', ἐϋκτίμενον πτολίεθρον· καὶ τὸ μὲν, ἐν Ἰθάκῃ· τὸ δ', ἀκτὴν Ἠπείροιο. Et fuit hic error veterum [illegible]: in quem etiam errorem raptum fuisse puto Ovidium, cum dixit Metamorph. lib. 13.

Et jam Dulichios portus, Ithacamque, Samonque,
Neritiasque domos, regnum fallacis Ulixei,
Præter erant vecti: certatam lite Deorum
Ambraciam.

Ea erant loca, quæ Trojana classis, Ænea duce, prætervecta est, antequam Ambraciam perveniret, Dulichium, Ithaca, Same, domus Neritiæ. Dulichium falsò veteres, & contra Homerum opinabantur, ad imperium ditionemque Ulyssis pertinuisse. Same, seu Samos, est Cephallenia. Malè Pomponius Mela, & Plinius diversas insulas statuunt, Cephaleniam, & Samen, quæ est una, & eadem, ut paullò post videbimus. Domos autem Neritias dicit Ovidius Leucadem, ab urbe quondam peninsulæ Nerito, ut quidem per errorem scribebant pro Nerico. Unde Ovidio scribendum ibi erat, *Nericiasque domos*. Sed malæ illius scripturæ auctor Ovidio Virgilius l. 3. Æneid.

Jam medio apparet fluctu nemorosa Zacynthos,
Dulichiumque, Sameque, & Neritos ardua saxis.
Effugimus scopulos Ithacæ, Laertia regna,
Et terram altricem sævi exsecramur Ulyxi.
Mox & Leucatæ nimbosa cacumina montis,
Et formidatus nautis aperitur Apollo.

Unde etiam Silius lib. 15.

populis vada fervida remis
Leucata, & Phœbi videt tectus Actia templa.
Nec portus Ithacæ, Laërtia regna, Sameque
Liquit inaccessam, fluctuque sonantia cano
Saxa Cephallenum, & scopulosis Neriton arvis.

Nicolaus Heinsius Neriton intelligit eam, quæ Homero, ut ait, Νήριτος εἰνοσίφυλλος. *est autem*, inquit, *insula scopulosa, immò tota scopulus*. Quare etiam pro verbis illis, *scopulosis Neriton arvis*, scribit, *scopulosa Neriton arcis*. Sed enim Homerus Νήριτον εἰνοσίφυλλον dicit montem in insulâ Ithacâ. Silius autem distinguit, ac separat ea, quæ enumerat, loca, Ithacam, Cephalleniam, cujus urbs Same, & *scopulosis Neriton arvis*. Non igitur Neriton, Ithacæ montem intelligit, sed Nericon, urbem Leucadiæ, quam translatitio errore vocat *Neriton*. Sic & Plinius: *Oppidum in eâ* (Leucadiâ peninsulâ) *Leucas, quondam Neritum dictum*. Primus, quod sciamus, de Græcis Lupercus urbem hanc dixit Νήριτον, ὡς ὄρος. Erat ea urbs ad ipsum fretum, quod Corinthii, perfosso isthmo, manu aperuerunt: denominataque ea est, ut videtur, Leucas a Leucatâ promontorio. Strabo lib. 10. καὶ τὸν χερρόνησον διορύξαντες τὸν ἰσθμὸν (Corinthii) ἐποίησαν νῆσον τὴν Λευκάδα, καὶ μετενέγκαντες τὴν Νήρικον ἐπὶ τὸν τόπον, ὃς ἦν ποτὲ μὲν ἰσθμὸς, νῦν δὲ πορθμὸς γεφύρᾳ ζευκτὸς, μετωνόμασαν Λευκάδα, ἐπώνυμον δοκῶ μοι τοῦ Λευκάτα. Itaque post perfossum isthmum facta est Leucas portus. Scylax in Periplo: πόλις Λευκὰς, καὶ λιμήν. Quòd antea isthmus ibi erat, ubi postea fretum, Leucadem ait Scylax procul inde fuisse a mari, quando etiam eadem urbs Epileucadii appellabatur. Scylax: αὕτη ἀπέχει ἀπὸ τοῦ Λευκάτα, ὅ ἐστιν ἀκρωτήριον, πόρρω δὲ τῆς θαλάττης αὕτη ἡ πόλις ἐπὶ τὸ πρὶν, καὶ Ἐπιλευκάδιοι ὀνομάζονται. Ita ibi lego ex emendatione Salmasii. Item, quòd urbs Nericos loco ferè scopuloso sita erat, & petrosa erat, ac scopulosa peninsula, idea videtur Homerus Nericon vocasse ἀκτὴν Ἠπείροιο. Siquidem ἀκτὴ ea Ammonii teste ἀκτὰς, & θῖνας differentiâ, non est littus qualecumque, sed πετρῶδες. Hinc Virgilio *Neritos ardua saxis*, & Silio Italico *scopulosis Neriton arvis*. Neque opus est cum Heinsio emendare in Silio, *scopulosa Neriton arcis*: perinde quasi insula sit tota scopulus. Etsi enim Leucadia peninsula est scopulosa; tamen habet arva, & colonos, juxta illud Ovidii:

Leucada continuam veteres habuêre coloni.

Et agros ibi fuisse, quos hostes vastarent, ac depopularentur, patet ex his verbis Thucydidis lib. 3. n. 94. οἱ μὲν Λευκάδιοι τῆς τε ἔξω γῆς δῃουμένης, καὶ τῆς ἐντὸς τοῦ ἰσθμοῦ, ἐν ᾗ καὶ ἡ Λευκάς ἐστι, καὶ τὸ ἱερὸν τοῦ Ἀπόλλωνος, πλήθει βιαζόμενοι ἡσύχαζον. Leucadis urbis situm ita describit Livius lib. 33. c. 17. *Leucadia nunc insula, & vadoso freto, quod perfossum manu est, ab Acarnaniâ divisa, tum peninsula erat, occidentis regione, arctis faucibus cohærens Acarnaniæ. Quingentos ferme passus longæ fauces erant: latæ haud amplius centum, & viginti. In his angustiis Leucas posita est, colli applicata verso in orientem, & Acarnaniam. Ima urbis plana sunt, jacentia ad mare, quo Leucadia ab Acarnaniâ dividitur. Inde terrâ marique expugnabilis est. Nam & vada sunt stagno similiora, quàm mari, & campus terrenus omnis, operique facilis.* Ubi vides, quæ ima urbis plana erant, jacebantque ad mare, campum fuisse, eumque omnem terrenum. Fortassis etiam, ut tam urbs, quàm insula, dicta postea est Leucas, ita antiquitus Nericus commune fuit nomen urbis, totiusque insulæ, seu peninsulæ. Omitto, quod est ab aliis imprimisque a Strabone, eruditè observatum, ipsas etiam insulas πόλεις aliquando appellatas. Quod pariter animadversum est ab Harpocratione. Quare Neriton, quam dicunt Virgilius, & Silius, insulam, & non tantùm urbem, fortassis intelligunt: præterquam quòd loqui etiam possunt συνεκδοχικῶς, ut ea parte insulam totam significent. Sed *Neritos* insula est Pomponio Melæ. quæ certè est *Nericos*. Alia sanè est, atque Ithaca. Inde corrigo Plinium lib. 4. c. 1. *Egressos sinu Ambracio in Ionium excipit Leucadium littus: promontorium Leucates. Dein sinus, ac Leucadia ipsa peninsula, quondam Neritis appellata, opere accolarum abscissa a continenti, ac reddita, ventorum flatu congeriem arenæ accumulantium: qui locus vocatur Dioryctos, stadiorum longitudine trium.* Depravatè scriptum fuerat: *quondam Meritis appellata*. Sed Hermolaus Barbarus legendum monuerat, *Neritis*, tum ex vetusto codice, ut ait, tum quia oppidum in eâ Leucas, ut inquit Plinius, & Strabo, Neritum vocabatur. At enim Strabo oppidum vocat *Nericum*. ἡ δὲ Λευκὰς ἦν Νήρικος, ἥν φησιν ἑλεῖν ὁ Λαέρτης. Commentitium autem est, & imaginarium id, quod addit Hermolaus de insulâ Nerito his locis vicinâ, unde nomen peninsulæ. Nulla ibi insula Neritos alia a Leucade, seu Leucadiâ: quæ sic nominata est per errorem, ut diximus, pro *Nerico*. Aliam ibi insulam Neriton non citat Pomponius. Recepta est igitur in Plinio lectio illa Hermolai, *Neritis*. Harduinus Græcè reddit, Νηρῖτις. quod nescio, unde hauserit. Certè oppidum Græcè est Νήρικον, unde nomen peninsulæ esset Νηρικίς. & Neriton dicunt Poëtæ Latini, productâ primâ syllabâ, tamquam Græcè expressâ per η. Ego verò corruptum censeo τὸ *Neritos*, & pro eo ea Pomponio rescribendum *Nericos*: adeò ut ex Plinio inter peninsulam, & urbem hæc sit nominum differentia, ut peninsula Neritis, oppidum Neritum appelletur. Græcis quidem, sat scio, urbs etiam ipsa dicta est Νήρικος, eadem, quæ Stephano Νήρικος. Sed tamen Plinius videtur discrimen illud fecisse, ut peninsula ei Leucadia, *Neritis*, oppidum Leucas, *Neritum* diceretur. Νήριτος, & Νήριτον indifferenter olim usurpatum Luperco. Ex his igitur constat, Neritias illas domos, quas vocat Ovidius, intelligendas esse Leucadias: quas proinde meliùs Ovidius, & secundum Homerum, *Nericias* dixisset. Alibi tamen rectè Ovidius scripsit *Neritias*, & *Neritius*, ut Remed. Amoris:

Cum sua Neritias abstulit aura rates.

Metamorph. l. 14.

Neritius Macareus, comes experientis Ulyssei.

Trist. l. 1.

Pro duce Neritio docti mala nostra Poëtæ
Scribite. Neritio nam mala plura tuli.

Rectè, inquam, in his locis, atque etiam alibi, Ovidius *Neritias*, & *Neritius* scripsit, pro *Ithacesias*, & *Ithacesius*, a Ne-
rito

quod ſcribitur per ι, urbs eſt Epiri, ut declaratum eſt. At verò τὰ Κροκύλεια, *Crocylea*, numero etiam unitatis dicta inveniuntur τὸ Κροκύλειον, *Crocileum*. Atque hujus quoque inſulæ meminit Thucydides. Nomen ejus gentile, Crocyleus. Verùm qui Gentilia urbium nomina recenſuit, quatuor in partes diviſam Ithacam eſſe ait: cujus prima pars ſita ſit ad meridiem, atque ad mare; altera ſit Nejum; tertia, Crocylea, &c. Itaque hac ratione non inſula modò; verùm etiam pars Ithacæ, Crocyleum.

XCII. Cum verò dicit, αἰγίλιπα Τρηχεῖαν, *inaccеſſam*, *ſeu præaltam Trechеam*, nomen loci eſt ἡ Τραχεῖα, *Trachea*; epithetum, τὸ αἰγίλιπα, *inacceſſam*. Sciendum autem eſt, ſimul ac quis dicit Τραχεῖαν, *Tracheam*, ideſt, *aſperam*, ſtatim etiam ab eo intelligi αἰγίλιπα, videlicet τὴν τὰς αἶγας λιπαίνουσαν, *talem*, *quæ capras pingues reddat*, ut nonnulli explicant. quare etiam Ithaca dicitur eſſe αἰγίβοτος, *apta capris paſcendis*. vel maximè τὴν καὶ ὑπ' αὐτῆς αἰγὸς λειπομένην, *talem*, *quam vel ipſa capra relinquat*, ob magnam loci aſperitatem, qui ne ad capras quidem paſcendas idoneus ſit, aut accommodatus. Porrò autem in Dictionario Oratorio ſic legitur: Αἰγίλιψ, inacceſſus, nudus, ad paſcua nequaquam aptus. Rurſus, quemadmodum ἡ αἰγίλιψ, *quæ vel a caprâ relinquatur*, componitur ex dativo αἰγί, *capræ*; ſic etiam ſciendum, compoſitam eſſe τὴν αἰγίπυῤῥον, *ægepyrrhon*, ruſſo, ut ajunt, herbam colore, qua capræ paſcuntur. Scire etiam oportet, alia quoque loca in hiſtoriis memorari, quæ appellationem hanc Tracheæ obtinuerunt: quum & pars Ciliciæ, quæ eſt ultra Taurum, vocetur Trachea. Putant autem nonnulli, hanc ipſam eſſe Iſauriam. Zacynthus porrò tum maſculinè dicitur, tum femininè. Sylvoſa inſula eſt, atque ab arboribus denſior, ut oſtendit etiam illud: ὑλήεντα Ζάκυνθον. *Sylvoſum Zacynthum*. Nomen accepiſſe fertur a Zacyntho, Dardani filio. Hoc autem loci poſita eſt duplex illa littera ζ, tamquam ſi eſſet ſimplex. Non enim producit vocalem antecedentem brevem: quandoquidem dicit Poëta: Οἵ τε Ζάκυνθον ἔχον. *Quique Zacynthum tenebant*. correptâ ſyllabâ τὲ ad

Νήρικον, πόλις Ἠπείρου, ὡς δεδήλωται. Τὰ Κροκύλεια δὲ, καὶ ἑνικῶς εὕρηται [5] τὸ Κροκύλειον. [2] Μέμνηται δὲ τῆς νήσου ταύτης καὶ Θουκυδίδης. Ἐθνικὸν αὐτῆς, Κροκυλεύς. Ὁ δὲ τὰ Ἐθνικὰ ἐπελθὼν, [3] τετραμερῆ τὴν Ἰθάκην νῆσον, φησίν· ἧς τὸ μὲν πρῶτον, ἐπὶ μεσημβρίαν, καὶ θάλασσαν· [4] τὸ δεύτερον, Νήϊον· [5] τὸ τρίτον, Κροκύλεια. [6] καὶ ἑξῆς. ὥστε, κατὰ τοῦτον τὸν λόγον, οὐ νῆσος μόνον, ἀλλὰ καὶ μέρος Ἰθάκης, τὸ Κροκύλειον.

ϟϐ΄. Ἐν δὲ τῷ, αἰγίλιπα Τρηχεῖαν, [7] ὄνομα μὲν τόπου, ἡ Τραχεῖα· ἐπίθετον δὲ, τὸ αἰγίλιπα. Ἰστέον δὲ, ὅτι ἅμα Τραχεῖαν εἰπὲ τις, καὶ εὐθὺς συνενόησε τὸ, αἰγίλιπα, ἤγουν τὴν τὰς αἶγας λιπαίνουσαν, κατά τινας. διὸ καὶ [8] ἡ Ἰθάκη αἰγίβοτος λέγεται εἶναι. [9] ἢ μάλιστα τὴν καὶ ὑπ' αὐτῆς αἰγὸς λιπομένην, διὰ τὸ ἄγαν τραχὺ, καὶ ἀβόσκητον. Ἐν δὲ ῥητορικῷ Λεξικῷ φέρεται οὕτως· Αἰγίλιψ, ἀπρόσβατος, ψιλὴ, ἀβόσκητος. Ἰστέον δὲ, ὅτι, ὥσπερ ἡ αἰγίλιψ ἐκ τῆς αἰγὶ σύγκειται δοτικῆς, οὕτω καὶ [10] ἡ αἰγίπυρος, πόα, φασὶ, πυῤῥὰ, ἣν αἶγες νέμονται. Χρὴ δὲ εἰδέναι, ὅτι καὶ ἄλλοι τόποι, κατὰ τὰς ἱστορίας, τὴν τῆς Τραχείας κλῆσιν ἔλαχον. Καὶ μέρος γοῦν τι Κιλικίας τῆς ἔξω τοῦ Ταύρου, [11] Τραχεῖα λέγεται. [12] Οἴονται δέ τινες, τὴν Ἰσαυρίαν εἶναι ταύτην. Ζάκυνθος δὲ [13] λέγεται μὲν καὶ ἀρσενικῶς, καὶ θηλυκῶς. Δασεῖα δέ ἐστιν, ὡς δηλοῖ καὶ τὸ, [14] ὑλήεντα Ζάκυνθον. [15] Ὠνομάσθη δέ, φασιν, ἀπὸ Ζακύνθου υἱοῦ Δαρδάνου. Ἐνταῦθα δὲ κεῖται τὸ διπλοῦν ζ΄, ὡς αἰτία τι στοιχεῖον ἁπλοῦν. Οὐ γὰρ ἐκτείνει τὸ πρὸ αὐτοῦ βραχὺ φωνῆεν. Φησὶ γάρ· Οἵ τε Ζάκυνθον [16] ἔχον. τοῦ τὲ βραχυνομένου, ἵνα συναπαρτισθῇ δάκτυλος. Καὶ

situ monte Ithacæ. Unde & Stephano κεντενὶν τ̃ ὄρους, Νηρίτιος. At verò Ithacam, quam Dionyſius Periegeta Νηριτίαν vocat, ſic vocat per errorem ἀντὶ τοῦ Νηριτίαν. Nec eſt, qua ratione rectè dictum defendamus Νηρείης Ἰθάκης in hoc verſu:

Τὴν δ' ἄρ, Νηρείης Ἰθάκης ἔδος ἐξέρχεται·

niſi quatenus Νηρικίαν cum Euſtathio capiamus Epiroticam ab urbe Epirotica Nerico, quæ ſubjecta erat ditioni Ulyſſis Ithacenſi. Euſtathius: ἣν (Ἰθάκην) καὶ Νηρικίην λέγει, οὐχ ὡς Νήριτον ἔχουσαν ὄρος, κατά τινας (ἐκεῖνο γὰρ ὁ Ποιητὴς Νήριτον λέγει διὰ τοῦ τ) ἀλλ' ὡς Ἠπειρωτικήν. ἡ Ἤπειρος γὰρ πόλις ἐστὶ τὸ Νήρικον, ὁ λεγόμενος Λευκὰς, ὡς ἐν τῇ ἡ Ὀδυσσείας ῥηθήσεται, ἀεὶ τοῦ προειρημένου· ὃ καί τις Λαέρτης, ἀνὴρ παλαιὸς, ὡς οἱ Σχολιασταὶ λέγουσι, διὰ τὸ τῇ χώρᾳ καὶ τὴν ταύτης πόλιν, ὁμωνύμως τῷ Ἠπειρωτικῷ ὄρει. Politus.

1. τὰ Κροκύλεια) Thucydides Κροκύλειον. Heſychius: Κροκύλεια, πόλις. Polit.

2. Μέμνηται δὲ τῆς νήσου ταύτης καὶ Θουκυδίδης) Stephanus: Κροκύλειον, νῆσος Ἰθάκης. Θουκυδίδης ζ΄ γ΄. Verùm Thucydides lib. 3. non Ithacæ inſulam, ſed Ætoliæ urbem, memorat Crocyleum. ἅμα τῷ ὄρθρῳ ὥρας (dux Athenienſium Demoſthenes) ἐπιπέσεν τοῖς τὴν Αἰτωλίαν· καὶ αἱρεῖ τῇ πρώτῃ ἡμέρᾳ Ποτιδανίαν, καὶ τῇ δευτέρᾳ Κροκύλειον. Plinio tamen inſulæ nomen, Crocylea. Politus.

3. τετραμερῆ τὴν Ἰθάκην νῆσον) Stephanus ex Heracleone. Polit.

4. τὸ δεύτερον, Νήϊον) ideſt, Navale. *Salvinus*.

τὸ δεύτερον, Νήϊον) Nejon, mons Ithacæ: unde Ithaca ὑπονήϊος lib. γ΄ Odyſſ. Euſtathius ad lib. α΄ Odyſſ. pag. 1409. Τὸ δὲ Νήϊον, ὄρος Ἰθάκης ὑλῶδες ὑπάρχον· ὅθεν καὶ Ἰθάκη ὑπονηΐη ἐν τοῖς ἑξῆς. Sed Geographus ad verſum illum Homeri:

Ἡμεῖς ἐξ Ἰθάκης ὑπονηΐου εἰλήλουθμεν·

dubitaſſe videtur, utrum, Nejon dicat τὸ αὐτὸ τῷ Νηρίτῳ, an verò ἕτερον, ἢ ὄρος, ἢ χωρίον. Politus.

5. τὸ τρίτον, Κροκύλεια) Stephanus: τὸ τρίτον, Κροκύλειον. Idem locus, Δόμος. Idem Stephanus v. Δόμος. Καὶ τόπος ἐν Ἰθάκῃ, ὃς καὶ Κροκύλειον. Polit.

6. καὶ ἑξῆς) Stephanus: τὸ τέταρτον, Αἰγιρούσ. Polit.

7. ὄνομα μὲν τόπου, ἡ Τραχεῖα· ἐπίθετον δὲ, τὸ αἰγίλιπα) Contra aliis nomen loci eſt τὸ, αἰγίλιπα. Stephanus: Αἰγίλιψ, πλησίον Κροκυλείας Ἠπείρου. Suidas: Αἰγίλιψ, πόλις Κεφαλληνίας. Politus.

8. ἡ Ἰθάκη αἰγίβοτος) τραχεῖα, πρὸς βόσιν, καὶ νομὴν αἰγῶν ἐπιτηδεία. Ita Homericus Scholiaſta ad Odyſſeam. *Polit*.

9. ἢ μάλιστα τὴν καὶ ὑπ' αὐτῆς αἰγὸς λειπομένην) διὰ τὸ ὕψος καὶ τὰς αἶγας λείπεσθαι αὐτοῖς ἐπιβαίνειν, ut ait Suidas. Etymologici Magni Auctor v. Αἰγίλιψ. γίνεται παρὰ τὸ λείψω μέλλοντα λεῖψ· καὶ ἀποβολῇ τοῦ ω, λίψ· ὃ καὶ ἐν συνθέσει μετὰ τὸ αἲξ γίνεται αἰγίλιψ, ἃς ἂν καὶ αἲξ οὐ δύναιτο ἀναβῆναι. Polit.

10. ἡ αἰγίπυρρος) Alii αἰγίπυρος, qui nempe hanc vocem deducunt ἀπὸ τοῦ πυρὸς. Polit.

quaſi ſit capræ frumentum. *Salvinus*.

11. Τραχεῖα λέγεται) Hæc Ciliciæ pars, quippe aſpera, & montana, vocata eſt Τραχειῶτις, καὶ οἱ ἐνοικοῦντες, Τραχειῶται. Altera Ciliciæ pars, ultra Taurum, campeſtris. *Politus*.

12. Οἴονται δέ τινες, τὴν Ἰσαυρίαν εἶναι ταύτην) Stephanus: Τραχεῖα, ὅπου ἡ Ἰσαυρία πᾶσα. Polit.

13. λέγεται μὲν καὶ ἀρσενικῶς, καὶ θηλυκῶς) ἀρσενικῶς Ὅμηρος, καὶ θηλυκῶς. Stephanus. *Polit*.

14. ὑλήεντα Ζάκυνθον) Sic etiam citat Stephanus, immo & Geographus, qui integrum hunc verſum adducit:

Δουλίχιόν τε, Σάμη τ', ἠδ' ὑλήεντα Ζάκυνθον.

Sed ex Homero legendum:

Δουλιχίῳ τε, Σάμῃ τ', ἠδ' ὑλήεντι Ζακύνθῳ.

Politus.

15. Ὠνομάσθη δέ, φασιν, ἀπὸ Ζακύνθου υἱοῦ Δαρδάνου) Stephanus: Ζάκυνθος, πόλις, ἀπὸ Ζακύνθου τοῦ Δαρδάνου. Polit.

16. ἔχον) Poeta, ἔχον. Polit.

[1] Καὶ ἡ αἰτία τοῦ πάθους κεῖται εἰς τὸ, ἱερῆς εἰς ἄστυ Ζελείης. Κατὰ ὅμοιον δὲ λόγον, καὶ ὁ Σκάμανδρος ἀδυνατεῖ ἐκτείνειν τὸ πρὸ αὐτοῦ βραχὺ φωνῆεν, ὡς καὶ αὐτὸ ἐρρέθη, ἔνθα ἐχρῆν. Τὴν δὲ ἐνταῦθα Σάμον, [2] ἣν ὁ Γεωγράφος εἶναί φησι τὴν νῦν Κεφαλληνίαν, ἔστιν εὑρεῖν καὶ ἐν τῇ Ὀδυσσείᾳ. Λέγεται δὲ καὶ Σάμη, [3] ἧς ὁ πολίτης, Σαμαῖος. [4] Οἱ δέ φασι καὶ, ὅτι ἡ μὲν νῆσος, Σάμος λέγεται μόνον· ἡ δὲ πόλις, καὶ Σάμος, καὶ Σάμη. [5] Ἔστι δὲ καὶ Ἰωνικὴ Σάμος ἡ παρὰ τῷ Περιηγητῇ, [6] καὶ Θρηϊκίη Σάμος, ἡ καὶ ἐν Ἰλιάδι. Περὶ δὲ τῆς Κεφαλληνικῆς φέρεται καὶ ταῦτα. Τετράπολις ἡ νῆσος. Μία δὲ τῶν πόλεων καὶ [7] Σάμος, ὁμώνυμος τῇ νήσῳ. [8] Καὶ αὕτη μὲν οὐκέτ᾽ ἐστίν· αἱ δ᾽ ἄλλαι τρεῖς παρέμενον, μικραί τινες πόλεις· [9] ἃς καὶ ὀνομάζει ὁ Γεωγράφος.

ϙγ΄. Ἡ δὲ ὑπὸ τῷ Ὀδυσσεῖ αὕτη Ἤπειρος, τόπος ἐστὶν [10] ὁμωνυμῶν τῇ ὅλῃ γῇ τῇ ἀπείρονι, αὐτὸς εὐπερίγραπτος ὤν. καὶ ὁ αὐτῆς ἐντόπιος, Ἠπειρώτης. [11] Ἡ δὲ μεθ᾽ Ὅμηρον Ἤπειρος, πάνυ
Bas. p.233. πεπλάτυνται μέχρι καὶ Ἰλλυρίδος· καὶ ἐβασίλευσαν αὐτῆς ἄνδρες ἡρωϊκοί, ἐν οἷς καὶ ὁ πολυώ-
Rom. p.308. νυμος Πύῤῥος. Ἐκ δὲ τῆς τοιαύτης πλατυτάτης Ἠπείρου καὶ [12] οἱ περιᾳδόμενοι βόες Ἠπειρωτικοί. Τὰ δὲ ἀντιπέραια, παρώνυμόν ἐστι τῆς περαίας. αὕτη δὲ παρῆκται ἀπὸ τῆς προῤῥηθείσης πέρας. Ὡς γὰρ ὑστέρα ὑστεραία, οὕτω πέρα περαία. Ὁ δὲ Γεωγράφος λέγει, ὅτι τὰ ἀντιπέραια τῶν νήσων βούλεται λέγειν ὁ Ποιητὴς, [13] Λευκάδα, καὶ Ἀκαρνανίαν, ὧν προτεχθὲς ἐμνήσθημεν. Ἕτεροι

ad dactylum perficiendum. Hujusque rei caussa allata est ad illud: ἱερῆς εἰς ἄστυ Ζελείης. *sacræ in urbem Zeleæ*. Ac simili etiam ratione ὁ Σκάμανδρος, *Scamander*, producere nequit antecedentem vocalem brevem, ut pariter dictum est, ubi locus, & tempus postulabat. Samum verò, de qua hoc loci, quam Geographus hodiernam Cephalleniam esse affirmat, invenire etiam est in Odyssea. Ea quoque dicitur Same, cujus civis Samæus. Quamquam non desint, qui velint, insulam, Samum dumtaxat vocari; urbem vero, Samum, & Sameo. Quin & alia est Samus Jonica, de qua apud Dionysium Periegetam: nec non Samus Thracia, de qua in Iliade. Sed de Cephallenicâ Samo hæc etiam afferuntur. Urbes quatuor habet insula. Harum urbium una, Samus, insulæ ipsius cognominis. Atque ea quidem amplius non extat. Tres verò aliæ permanebant, exiguæ sanè urbes: quas & nominatim refert Geographus.

XCIII. Hæc porrò Epirus, quæ sub Ulyssis imperio, & ditione erat, locus est cognominis totius terræ continentis, & carentis fine: quum is tamen locus suis bene terminis, ac certis finibus circumscribatur. Is, qui ex Epiro est, seu indigena, Epirota. Verum quæ post Homeri tempora dicta est Epirus, peramplo sanè terrarum tractu ad Illyridem usque est protracta; regnaruntque in eâ Heroici viri, de quibus celebratissimus ille Pyrrhus. Ex amplissimâ istâ Epiri regione celebres illi, & ubique maximè laudati boves Epirotici. Quæ autem dicit ἀντιπέραια, *opposita, sive ex adverso sita*, nomen hoc est denominativum ex περαία, *regio ulterior, sive in ulteriori, atque oppositâ parte sita*. Id ipsum verò deductum est ἀπὸ τῆς πέρας, *a terrâ*, de qua antea diximus. Sicuti enim dicitur ὑστέρα ὑστεραία, *postera, posterior*; sic πέρα, περαία, *terra, vel regio ulterior*. Geographus autem scribit, opposita insulis loca Poëtam velle dicere Leucadem, atque Acarnaniam, quarum proximè meminimus.

1. Καὶ ἡ αἰτία τοῦ πάθους) Caussa hæc, necessitas metri. Eustathius: ἐν τῷ ἐπιδημιῶν, ἐν τῷ Ζέλεια, καὶ ἐν τῷ Σκάμανδρος, διώκεται τὸ ζ, διὰ τὴν διπλῆν, ποιεῖν χρονικὴν ἔκτασιν, οὐδ᾽ ὅλως εἰς μέτρον δακτυλικὸν ἡ Ζέλεια πίπτει, καὶ ὁ Σκάμανδρος παραλαμβάνεται. Politus.

2. ἣν ὁ Γεωγράφος εἶναί φησι τὴν νῦν Κεφαλληνίαν) Falli videntur Pomponius Mela, & Plinius, qui Samen diversam insulam statuunt a Cephalleniâ. Videtur etiam Silius Samen a Cephalleniâ separasse, cum ait: *Samenque Liquit inaccessam, fluctuque sonantia cano Saxa Cephallenum*. Sed possumus, tamquam in Poëtâ, id accipere, quasi τὸ ἓν διὰ δυοῖν. Politus.

3. ἧς ὁ πολίτης, Σαμαῖος) Eustathius ad Odysseam p. 1414. ἡ δὲ Σάμη, νῆσος περὶ Κεφαλληνίαν, λεγομένη καὶ Σάμος. καὶ ὁ πολίτης αὐτῆς, Σαμαῖος. ὁ μέντοι τῆς ἄνω Σάμης πολίτης, Σάμιος λέγεται. Polit.

4. Οἱ δέ φασι καὶ, ὅτι ἡ μὲν νῆσος, Σάμος λέγεται μόνον) Geographus ex Apollodoro. Id autem si verum est appellationis discrimen inter Samum insulam, & Samen urbem, non apud Homerum modò meliùs legerimus Σάμην, quàm Σάμον, in hoc versu:

Δουλιχίῳ τε, Σάμῃ τε, καὶ ὑλήεντι Ζακύνθῳ·

sed etiam apud Virgilium cum veteribus libris meliùs fortasse *Samen*, quàm *Samo*, lib. 3. Æneid.

Dulichiumque, Sameque. & Neritos ardua saxis.

Itemque apud Ovidium meliùs *Samen*, quàm, ut habent libri editi, *Samon*, lib. 13. Metamorph.

Et jam Dulichios portus, Ithacamque, Samenque.

Silius tamen legisse in Virgilio videtur *Same*, quum ipse inde suo in carmine expresserit *Samen*. Politus.

5. Ἔστι δὲ καὶ Ἰωνικὴ Σάμος ἡ παρὰ τῷ Περιηγητῇ) quæ Samus Periegetæ ἱμερόεσσα, Πελασγίδος ἕδρανον Ἥρης. Eustathius ad eumdem Periegetam: Ἰστέον δὲ, ὅτι Ἰωνικὴν τὴν ἐνδόξον Σάμον φησὶν, ὡς ἂν ἀντιδιαστέλλων τῇ τε Ὁμηρικῇ Κεφαλληνιακῇ Σάμῳ, καὶ τῇ προειρημένῃ δὲ Θρᾳκίᾳ Σάμῳ, τῇ ἄνω κληθείσῃ διὰ τὸ ὕψος. Polit.

6. καὶ Θρηϊκίη Σάμος, ἡ καὶ ἐν Ἰλιάδι) lib. ν Il.

Ὑψοῦ ἐπ᾽ ἀκροτάτης κορυφῆς Σάμου ὑληέσσης
Θρηϊκίης.

Virgilius lib. 7. Æneid.

Threiciamque Samum, quæ nunc Samothracia fertur.

Politus.

7. Σάμος, ὁμώνυμος τῇ νήσῳ) ἡ καὶ Σάμη καλουμένη, καθ᾽ ἑκάτερον τύπον ὁμωνυμοῦσα τῇ νήσῳ. Hujus urbis cives, Σαμαῖοι. Strabo: οἱ δ᾽ ἀπ᾽ αὐτῆς, Σαμαῖοι καλοῦνται. Eustathius ad Dionysium: ὁ μέντοι τῆς ἐν Κεφαλληνίᾳ Σάμης πολίτης, Σαμαῖος· διότι ἐκείνη καὶ Σάμη λέγεται. Polit.

8. Καὶ αὕτη μὲν οὐκέτ᾽ ἐστίν) ἴχνη δ᾽ αὐτῆς δείκνυται, ut ait Strabo. *Polit.*

9. ἃς καὶ ὀνομάζει ὁ Γεωγράφος) Hinc apparet, mutilum hodie legi, unâque Cephallenicâ urbe diminutum, locum Geographi lib. 10. p. 455. ubi, præter Samum, duo duntaxat oppida nominantur, Pronesus, & Cranii: αἱ δ᾽ ἄλλαι καὶ νῦν εἰσὶν ἔτι μετρίαι πόλεις τινές, Προνῆσος, καὶ Κράνιοι. Deest, καὶ Παλεῖς. de quibus sanè Palensibus paullò post dicit Geographus, Pherecydem existimasse, eos ab Homero Dulichii nomine esse appellatos. Idem etiam infra Geographus in Cephalleniæ Descriptione: πλησίον δ᾽ εἰσὶ τῆς Σάμης ἐν τῷ κόλπῳ, Κράνιοί τε, καὶ Παλεῖς. Aliis dicti Παλαεῖς, Livio *Pallenses*. Plinius lib. 4. c. 12. ubi de Cephaleniâ: *Same diruta a Romanis, adhuc tamen oppida tria habet*. Sunt hæc tria oppida, quæ a Geographo nominantur. *Politus.*

10. ὁμωνυμῶν τῇ ὅλῃ γῇ τῇ ἀπείρονι) Etymologici Magni Auctor: Ἤπειρος σημαίνει τὴν γῆν, ἀπειρός τις οὖσα, ἡ μὴ ἔχουσα πέρας, ὡς πρὸς σύγκρισιν τῶν νήσων. Polit.

11. Ἡ δὲ μεθ᾽ Ὅμηρον Ἤπειρος πάνυ πεπλάτυνται μέχρι καὶ Ἰλλυρίδος) Nota est, ac pervulgata Epiri divisio in veterem, & novam. *Polit.*

12. οἱ περιᾳδόμενοι βόες Ἠπειρωτικοί) Aristoteles de Historiâ Animalium lib. 3. c. 21. Γίνεται δὲ ζῷα καὶ τ᾽ ἄλλα μεγάλα σφόδρα ἐν τῇ Ἠπείρῳ· μέγιστοι δὲ οἱ βόες, καὶ οἱ κύνες. Peculiari linguâ dicti hi boves Λαρινοί. Polit.

13. Λευκάδα, καὶ Ἀκαρνανίαν) τὰ ἀντιπέραια τῶν νήσων, ex mente quidem Geographi, vult Poëta dicere Epirum, ἅμα τῇ Λευκάδι καὶ τὴν ἄλλην Ἀκαρνανίαν συμπεριλαβεῖν βουλόμενος. quia scilicet fortassis Epirotica tunc regio eò usque pertinebat, ac porrigebatur. *Polit.*

mineramus. Quamquam alii ἀντιπέραια, loca intelligant sita e regione Elidis. Ulyssis porrò naves, non præter rem, nec otiosè; sed de industriâ, datâque operâ, vocat Poëta μιλτοπαρῄους, *genis præditas rubricatis, seu rubricâ coloratis proris*. Tradunt enim veteres scriptores, Ulyssis naves præ aliis conspicuas, diversasque ab aliis fuisse, ut, quamvis paucæ, tamen colore ipso essent insignes, nec dispergerentur, quando navigare oportebat. Profecto & medias eas Græci in naustathmo, seu aliarum navium statione, collocarunt, & publicum ibi cœtum, communemque concionem instituerunt. Ad hæc, volo, observes, ut, quemadmodum Poëta nullis laudibus Ajacem, tantum videlicet virum, ut supra notatum est, celebravit; ita neque multus sit in laudando, celebrandoque Ulysse; sed satis habeat vocare eum, Διὶ μῆτιν ἀτάλαντον, *Jovi consilio, ac prudentiâ parem*. de quo alibi dicemus. Neque pro supervacaneo, atque inutili fuerit, huc fusiùs adjicere, Teleboas tenuisse antiquitus has insulas, quæ sub imperio sunt Ulyssis, donec Cephalus, cujus antea mentionem fecimus, Thebis cum Amphitryone profectus ad bellum, quod ille propter Alcmenam adversùs Teleboas susceperat, insulisque in potestatem suam redactis, has ipsas de nomine suo appellavit. Uxorem hic Cephalus habuit Procrin, quæ in Odysseâ memoratur: quam quum per imprudentiam, ut eo loci dictum est, interfecisset, Thebasque semetipse contulisset, Amphitryonem, ut diximus, eo in bello adjuvit, præmiumque obtinuit, insularum, quæ sub Teleboarum imperio fuerant, principatum.

XCIV. Præterea sciendum est, μίλτον, *rubricam*, colorem esse rubrum, quo priores navium partes ad pulchritudinem, atque elegantiam inficiuntur. quæ quidem partes dictæ sunt πρῷραι, *proræ*, tamquam a verbo προορᾶν, *providere*, *vel prævidere*, commixto per crasin duplici οο in ω magnum. Inde verò exemplum traxerunt Poëtæ, ut hujuscemodi navium partes & genas, & ora dicere auderent. Immo & Lycophron ultra progreditur, adeò ut ipsas quoque naves, puellas appellet, ducto initio ex eo, quòd vocentur μιλτοπάρῃοι, *rubricatis, seu rubris genis præditæ*. Puellarum enim proprium est, genas tamquam rubricâ rubicundas habere. Verùm, ut hujusmodi locutionum genus fusiùs expendatur, observandum est, non genam modò ad metaphoricum sensum esse studiosè conquisitam; verum etiam partes reliquas capitis: immo & totius corporis, tum humani, tum ceterorum quorumcumque animantum. Et certè quidem pugna, quæ adversâ fronte, obversâque facie fieri dicitur, bonusque occasionis adspectus, & eminus splendens rei facies, & quæcumque alia hujus generis, planæ ea sunt, ac levis metaphoræ, seu translationis. Reliqua verò ex majori parte, asperiorem dunioremque metaphoram Poëticè præ se ferunt: immò etiam non pauca in Dithyrambicam audaciam degenerant. Multa enim, &, pene dixerim, citra parsimoniam, & maximè apud Poë-

ρας δέ φασιν ἀντιπέραια, [1] τὰ ἐξεναντίας τῆς Ἤλιδος κείμενα χωρία. Μιλτοπαρῄους δὲ τὰς τοῦ Ὀδυσσέως νῆας καλεῖ ὁ Ποιητὴς, οὐκ ἀργῶς, ἀλλ' ἐπίτηδες. Φασὶ γὰρ οἱ παλαιοὶ, ὅτι ἐξηλλαγμέναι ἦσαν αἱ τοῦ Ὀδυσσέως νῆες, ὅπως, εἰ καὶ ὀλίγαι, ἀλλ' οὖν διὰ τῆς χρώσεως ὦσιν ἐπίσημοι, καὶ, ὅτε δέοι πλεῖν, μὴ σκορπίζοιντο. Ἀμέλει καὶ μέσας αὐτὰς ἐν τῷ ναυστάθμῳ ἔταξαν Ἕλληνες, καὶ τὴν κοινὴν ἀγορὰν ἐκεῖ ἐποίησαν. Σημείωσαι δὲ, ὅτι οὐ σεμνύνας ὁ Ποιητὴς τὸν τοσοῦτον Αἴαντα, ὡς προεσημειώθη, οὐδὲ τὸν Ὀδυσσέα σεμνολογεῖ. Ἀρκεῖται δὲ εἰπὼν αὐτὸν Διῒ μῆτιν ἀτάλαντον. περὶ οὗ ἀλλαχόθι ῥηθήσεται. Οὐκ ἂν δὲ εἴη περιττὸν, ἐνταῦθα προσθεῖναι πλατύτερον, καὶ ὅτι τὰς ὑπὸ τὸν Ὀδυσσέα νήσους Τηλεβόαι πάλαι ποτὲ κατεῖχον, ἕως ὁ προῤῥηθεὶς [2] Κέφαλος, τῷ Ἀμφιτρύωνι ἐκ Θηβῶν συστρατευσάμενος, [3] διὰ τὴν Ἀλκμήνην, κατὰ Τηλεβοῶν, καὶ ὑφ' ἑαυτῷ ποιησάμενος, αὐτὰς ἀφ' ἑαυτοῦ ταύτας παρωνόμασεν. Ἀνὴρ δὲ οὗτος ὁ Κέφαλος ἦν Πρόκριδος τῆς ἐν Ὀδυσσείᾳ· ἣν ἀκουσίως ἀνελὼν, ὡς ἐκεῖ ἐῤῥέθη, καὶ ἐν Θήβαις οἰκήσας, συνεμάχησεν, ὡς εἴρηται, τῷ Ἀμφιτρύωνι, καὶ γέρας ἔσχε τὴν τῶν ὑπὸ Τηλεβόαις νήσων ἀρχήν.

ϙδ'. Ἰστέον δὲ καὶ, ὅτι [4] μίλτος, χρῶμα ἐστὶν ἐρυθρὸν, δι' οὗ τὰ τῶν νηῶν ἔμπροσθεν βάπτονται εἰς ὡραϊσμόν. [5] ἅπερ πρῷραι λέγονται, ὡς ἐκ τοῦ προορᾶν, κραθέντων τῶν δύο οο εἰς ω μέγα. Ἐντεῦθεν δὲ οἱ Ποιηταὶ ὁρμώμενοι, τολμῶσι καὶ παρειὰς λέγειν τὰ τοιαῦτα μέρη τῶν νηῶν, [6] καὶ πρόσωπα. Λυκόφρων δὲ εἰς πλέον ἐξαχθεὶς, [7] καὶ κόρας τὰς νῆας φησι, λαβὼν τὴν ἀρχὴν ἐκ τοῦ μιλτοπάρῃοι. Κόραις γὰρ οἰκεῖον, τὸ μιλτοπάρῃον. Ἵνα δὲ πλατύτερον τὸ τοιοῦτον εἶδος θεωρηθῇ, σημειωτέον, ὅτι οὐ μόνον ἡ παρειὰ ἐπιβεβούλευται εἰς μεταφορὰν, ἀλλὰ καὶ τὰ λοιπὰ τῆς κεφαλῆς· ἔτι δὲ καὶ τὰ κατὰ ὅλον τὸ σῶμα, τό, τε ἀνθρωπικὸν, καὶ τὸ ἁπλῶς ζωϊκόν. Καὶ ἡ μὲν ἀντιμέτωπος, καὶ ἀντιπρόσωπος μάχη, καὶ τὸ τῆς ἀφορμῆς εὐπρόσωπον, καὶ τὸ τηλαυγὲς πρόσωπον τοῦ ἔργου, καὶ ὅσα τοιαῦτα, λείως μεταφέρονται. Τῶν δὲ λοιπῶν τὰ πλείω, τραχύνονται Ποιητικώτερον· οὐκ ὀλίγα δὲ καὶ [8] εἰς διθυραμβικὸν θράσος ἐκπίπτουσι. Πολλὰ γὰρ, καὶ μάλιστα παρὰ τοῖς Ποιηταῖς, καὶ, ὡς εἰπεῖν, ἀφει-

1. τὰ ἐξεναντίας τῆς Ἤλιδος κείμενα χωρία) Auctor, vetus Homeri Scholiasta. *Polit.*

2. Κέφαλος, τῷ Ἀμφιτρύωνι ἐκ Θηβῶν συστρατευσάμενος) Pausanias in Atticis: Κέφαλον τὸν Δηΐονος, συνεξελόντα λέγουσιν Ἀμφιτρύωνι Τηλεβόας, ἢ νῆσον οἰκῆσαι πρῶτον, ἢ νῦν ἀπ' ἐκείνου Κεφαλληνία καλεῖται· μετοικεῖν δὲ αὐτὸν τέως ἐς Θήβας φεύγοντα ἐξ Ἀθηνῶν διὰ τὸν Πρόκριδος τῆς γυναικὸς φόνον. Politus.

3. διὰ τὴν Ἀλκμήνην) quæ Alcmene fratrum suorum cædem ulcisci cupiebat. Vide Apollodorum. *Polit.*

4. μίλτος, χρῶμα ἐστὶν ἐρυθρόν) Plinius lib. 33. c. 7. *Auctoritatem colori fuisse non miror. Jam enim Trojanis temporibus rubrica in honore erat, Homero teste, qui naves ea commendat, alias circa picturas, pigmentaque rarus. Milton vocant Græci.* Politus.

5. ὅπερ πρῷραι λέγονται) Suidas: Πρῷρα, τὸ ἔμπροσθεν τῆς νεώς. Polis.

6. καὶ πρόσωπα) Hesychius: Πρῷρα, πρόσωπον. Polis.

7. καὶ κόρας τὰς νῆας φησι) Lycophroni Φαλακραῖαι κόραι, naves ædificatæ ex arboribus Phalacræ, quod unum erat de quatuor Idæ promontoriis. Scholia: Κόρας δὲ Φαλακραίας λέγει τὰ πλοῖα, ὡς ἐκ τῶν τῆς Φαλάκρας ξύλων ναυπηγηθέντα. Polit.

8. εἰς διθυραμβικὸν θράσος ἐκπίπτουσι) Horatius de Pindaro:

Seu per audaces nova Dithyrambos
Verba devolvit. Salvinus.

φιδῆς, ἡ ἐκ τῶν ζώων ἐπὶ τὰ ἄψυχα τροπικὴ διάθεσις. [a] Ἵνα γὰρ εὐτάκτως ὁδῷ τινι ἐπὶ τὸν σκοπὸν εἰς τὸ πᾶν βαδίσωμεν, κορυφάς τε ὀρέων φασὶν, ἐπεὶ καὶ κεφαλὰς, καὶ κροτάφους δὲ, ἀφ᾽ ὧν καὶ ποταμοὺς ἔστιν οὗ προῤῥέειν φασί. [1] Καὶ ὁ εἰπὼν δὲ κρόταφον κύκλου, λέγει μὲν, ὅπερ ἐκεῖνος βούλεται, ζώου δὲ κατατολμᾷ καὶ αὐτός. [2] Κόμας δὲ λέγει δένδρων, τὰ φύλλα. ὅθεν καὶ [3] κομήτης λειμὼν παρὰ τῇ Τραγῳδίᾳ· καὶ κομᾶν, [4] τὸ ἐν τούτοις θάλλειν. Ἀλλὰ τοῦτο καὶ εἰς κοινὸν ἤδη τετέλεσται. Καὶ ὀφρῦς δέ πῃ λέγονται, [5] ὀρειναί τινες ἐξοχαί. ὅθεν καὶ ἡ Τένεδος, Λευκόφρυς ἐκλήθη ποτὲ, ὡς καὶ αὐτὴ, [6] κατὰ τὸν Ἀστακηνὸν Λευκάταν, λευκὰς ὀφρύας ἔχουσα, ἤγουν ἐπαναστάσεις τινὰς τραχείας περὶ τὸν αἰγιαλόν. [7] Ὀφθαλμοὶ δὲ φυτῶν, ἐκ τῶν κατὰ τὰ ζῶα πάντως καὶ αὐτοί· ἀφ᾽ ὧν καὶ τὸ ἐνοφθαλμίζειν, ἡ γεωργικὴ λέξις, καὶ τὸ ἀναμύειν ἀντὶ τοῦ ἀναβλαστάνειν, καὶ τὸ ἐκεῖθεν δάκρυον, ὁποῖον καὶ τὸ κόμμι. Καὶ πηγαὶ δὲ τυφλούμεναι, ὀφθαλμούς τινας δηλαδὴ τροπικοὺς εἶχον. [8] Στόμα δὲ τοῦ πολέμου πόθεν ἄλλοθεν ἀνέῳγε, κατὰ τὴν ποίησιν, ἢ ἐκ τοῦ τῶν ζώων, καὶ μάλιστα τῶν καρχάρων; Ἐκεῖθεν δὲ καὶ τοῖς ποταμοῖς τὰ στόμια. Τὰ δὲ τοῦ Νείλου τυφλοστόματα, στόμα, καὶ ὀφθαλμὸν ἐκαινώσαντο. Καὶ ὀδόντες δὲ ταῖς τριαίναις ἐντεῦθεν ἔφυσαν. Ἐκεῖθεν δὲ καὶ ποταμῶν χείλη· καὶ τὸ τῶν ποτηρίων ἐπιχειλές. οὕτω δὲ καὶ τὸ ὑπερχειλές.

Poëtas, istiusmodi est ratio, ut, quæ propria sunt animantium, ad inanima per metaphoram transferantur. Namque, ut viâ quadam, & ordine ad scopum summatim, atque universè procedamus, tum montium vertices dicunt, quandoquidem etiam capita, tum tempora, a quibus flumina quoque alicubi dicunt dimanare. Ac pariter qui circuli tempus vocat, dicit ille quidem, ac significat id, quod vult; sed & ipse audax est in ea, quæ propria sunt animantis. Item folia, arborum comas appellant. Unde & comantium pratum apud Tragicum, & comatum esse, seu comas alere, idem est, atque germinare, & virere pratorum. Immo & hoc loquendi genus communi jam usu tritum est. Supercilia insuper appellantur eminentiæ quædam, & summitates montium. Unde & Tenedus vocata est aliquando Λευκόφρυς, *Leucophrys*, *idest*, *albis superciliis prædita*: perinde quasi ipsa quoque, juxta atque Leucatas in sinu Astaceno, λευκὰς ὀφρύας, *candida supercilia*, habeat, sive asperiores quasdam in littore eminentias. Oculi item plantarum etiam prorsus ex oculis animantium: a quibus τὸ ἐνοφθαλμίζειν, *inoculare*, vox rustica, & τὸ ἀναμύειν, *oculos aperire*, *seu resignare*, pro repullulare, seu germinare; & quæ lacrima inde exit, cujusmodi est gummi. Quin & fontes excæcati, oculos nimirum quosdam translatos, & metaphoricos habebant. Os item belli unde tandem per Poëticam licentiam apertum est, ac prodivit, nisi ex ore animantium, maximèque eorum, quæ dentibus sunt ferratis, atque acutis? Atque inde etiam ora, seu ostia fluminibus. Cæca autem quæ dicta sunt Nili ostia, os cum oculo conjunxerunt. Inde pariter tridentibus nati sunt dentes. Inde fluminum labra: itemque labra non plena, & sic etiam labra exsuperantia poculorum.

ϟέ. Τοῦ τοιούτου δὲ τύπου, καὶ [9] αἱ ἀμφώτιδες, ποτηρίου εἶδος ἐκ τῶν ἐν ζώοις ὠτίων παρονομασθέν. καὶ βοτάνη δέ τις ὁμοίως [10] ὦτα λέγεται μυός. καὶ [11] Πώγων δὲ ὁ Τροιζήνιος λιμὴν, τῷ
Rom. p. 309. ζωϊκῷ ὁμωνυμεῖται πώγωνι. καὶ τὸ τοῦ Κριοῦ δὲ Μέτωπον, τοιουτότροπόν ἐστι, [12] τό, τε Κρητικὸν, [13] καὶ τὸ βοῤῥᾶθεν προκύπτον εἰς Εὔξεινον. Καὶ παρὰ τῷ Θεοκρίτῳ δὲ [14] Βύρινα. Πηγὴ δὲ αὕτη

XCV. Hujusce quoque exempli sunt Amphotides, poculi genus utrimque auriti, ab animalium auribus denominatum. Nec non herba quædam similiter dicta Aures Muris. Rursus Pogon, portus Trœzenius, cognominis est τῷ πώγωνι, quæ est barba animalis. Hujusque item translationis est Criumetopon, idest, Frons Arietis, tum promontorium Cretæ, tum quod a parte boreali in Euxinum propendet. Nec non Burina apud Theocritum. Fons

1. Καὶ ὁ εἰπὼν δὲ κρόταφον κύκλου) Hesychio κρόταφοι, σιδηρᾶ σφαῖρα ἄκμονος, τὸ ἑτέρᾳ ὀξὺ ἔχουσα, ἐπὶ δὲ τῷ ἑτέρῳ κροτοῦσα. Eadem σφῦρα Polluci κεστρὶς σιδηρᾶ. Suidæ etiam κρόταφος, βιβλίου τὸ ὄπισθεν μέρος. Polit.
2. Κόμας δὲ λέγει δένδρων) Aut aliquid supple, puta: κόμας δὲ πλεῖστοι λέγειν, aut lege, λέγουσι. Polit.
Horatius Epodo: *Arboribusque coma*. Salvinus.
3. κομήτης λειμὼν παρὰ τῇ Τραγῳδίᾳ) apud Euripidem in Hippolyto v. 210.
Πῶς ἂν ἐν αἰγείροις, αἵ τε κομήτῃ
Λειμῶνι κλιθεῖσ᾽ ἀναπαυσαίμην;
Polit.
4. τὸ ἐν τούτοις θάλλειν) τὸ χλοηφορεῖν. Polit.
5. ὀρειναί τινες ἐξοχαί) Hesychius: Ὀφρύς, τὰ κρημνώδη, καὶ τραχέα τῶν ὀρῶν. Polit.
6. κατὰ τὸν Ἀστακηνὸν Λευκάταν) Leucatam promontorium, quo includitur Astacenus Sinus. *Polit.*
7. Ὀφθαλμοὶ δὲ φυτῶν) Latinis *gemmare vites*, metaphora loco proprii est, ut adnotat Cicero, *Salvinus.*
8. Στόμα δὲ τοῦ πολέμου) In sacris literis phrasis usitata: *in ore gladii*, idest, acie, στόματι. Salvin.
Antiquo Æschyli Scholiastæ ad Prometheum dicta videtur ob Æschylo Σαλμυδησσία γνάθος, ὡς τὸ πολέμου στόμα, διὰ τὸ τοὺς ἐκεῖ αὐτῇ ἐμπίπτοντας καταπολλύσθαι. Polit.
9. αἱ ἀμφώτιδες) τὸ ἀμφώτιον παρώνυμον, ἡ ἀμφωτίς. Hesychio ἄμφωτον δίωτον, ἐκπιεῖσθαι ὦτα ἔχον. Polit.
Sic dyota apud Horatium, poculi genus auritum; ansatum duabus ansis. *Salvin.*
10. ὦτα λέγεται μυός) Galenus, & alii Græci vocant μυὸς ὠτίδα, *muris auriculam*. Plinio dicitur *Myosotis*. De Dioscoride lib. 2. c. 214. *Politus.*
11. Πώγων δὲ ὁ Τροιζήνιος λιμὴν) unde proverbium in malè barbatos: ἐς Τροιζῆνα βάδιζων. Polit.
12. τό, τε Κρητικὸν) Periegetæ Κριοῦ ἄκρα, ἔτι εἰς ἅλα νεύει,
Πὰρ δ᾽ ἱερὴν Γόρτυνα, καὶ ἠπειρῶτιν Φαιστὸν,
Προτρήνης, κραιοὶ παρακύπτουσα κόρυμβον·
Τὴν δὲ μὲν καὶ Κριοῦ ἐπονομίζουσι μέτωπον.
Polit.
13. καὶ τὸ βοῤῥᾶθεν προκύπτον εἰς Εὔξεινον) Sunt enim duo promontoria, quæ hinc inde in Pontum Euxinum longè excurrunt: quæ Dionysio Periegetæ πολῶσι·
Ἡ μὲν, ὑπηπείρη, τὴν οἱ κλείουσι Καράμβιν·
Ἡ δὲ, βορειοτέρη, γαίης ὑπὲρ Εὐρωπείης,
Τὴν γὰρ περιναίεται Κριοῦ καλέουσι μέτωπον.
Polit.
14. Βύρινα) Eustathius ad Dionysium: πηγή τις παρὰ Θεοκρίτῳ Βύρινα Ἰταλική, βοὸς ῥινὶ παρονομαζομένη. Sed Burina Theocrito non Italicus fons est; sed fons Cous: quam alii Βούρειναν, geminato ρρ, alii scribunt Βούριναν, in hoc versu Theocriti Idyll. 7.
Χαλκωνος, Βούριναν ὃς ἐκ ποδὸς ἄνυε κράναν.
Notat ibi vetus Scholiasta, τὴν πηγὴν τὴν Βούῤῥιναν. ἢ Βούριναν (κάλεσε τὸ καὶ ὅπως) ὅπως ὀνομασθείη, διὰ τὸ παραπλήσιον τὸ πέρας, ὅθεν ῥεῖ, μυκτῆρι βοὸς. Politus.

Fons hic est ita appellatus a quadam ibi effigie, quæ ῥῖνα βοὸς, *bovis narem*, repræsentat. Salmydessia item Maxilla, quæ memorata est Æschylo, ipsa quoque ad similem metaphoram spectat. Menink item, insula Africæ, cognominis est meningis animalium: sicuti & cerebri animalium cognomine est cerebrum palmæ arboris, summa nimirum ejus pars dulcissima: qua exemptâ indigenæ suaviter vescuntur, ut narrat Athenæus. Atque hæ quidem partes sunt capitis. Capita verò, & caput montis; nec non Bocarus, fluvius Salaminius, totum caput invaserunt. Dicitur namque Βώκαρος, *Bocarus*, quasi Βοόκαρος, *bovis caput præ se ferens*, & per crasin, Βώκαρος, quippe qui bovini capitis similitudinem referat. Tale etiam illud: ἐπὶ κρατὸς λιμένος. *ad caput portûs*. &, Βοὸς κεφαλαί. *Bovis capita*. Locus hic fuit, in quo Prusias pugnam commisisse dicitur cum Attalo. Ac similiter sese habent, quæ extra compositionem, & per se nominatæ sunt Cephalæ, idest, *Capita*. Populus hic Atticus, cujus item Aristophanes in Avibus meminit. Hujusce etiam modi est Bucephala, urbs Indica, condita illa ab Alexandro in utrâque, ut proditum est, Hydaspis fluminis ripâ, propterea quòd, dum illac Alexander trajiceret, ac manum consereret, Bucephalas equus est mortuus. Et hujusmodi quidem metaphoricarum locutionum veluti examen in animalium capite occupatur, ac laborat. Verùm apud eos, qui translationibus gaudent, usurpatur etiam tenon montis, ut palam facit illud: κορυφῆς ὑπερτέλλοντες τένοντες. *verticem supereminenter tenontes*. Vocatæ insuper reperiuntur

αὕτη καλουμένη οὕτω διὰ τὸ προτομήν τινα ἐνταῦθα ἐοικυῖαν ῥινὶ βοός.[1] Ἡ δὲ Σαλμυδησσία γνάθος, ἡ παρ' Αἰσχύλῳ, ὁμοίως καὶ αὐτὴ τρόπος ἐστί.[2] Μῆνιγξ δὲ ἡ Λιβυκὴ νῆσος, τῇ τῶν ζώων ὁμωνυμεῖ. ὥσπερ καὶ ὁ ἐγκέφαλος τοῦ φοίνικος τοῦ δένδρου,[3] δηλαδὴ τὸ ἀνωτάτω αὐτοῦ γλυκύτατον· ὅπερ ἐξαιροῦντες οἱ ἐγχώριοι, ἡδέως ἐσθίουσιν,[4] ὡς καὶ ὁ Ἀθήναιος φησιν. Ἀλλὰ ταῦτα μὲν, κεφαλῆς μέρη· κάρηνα δὲ, καὶ κρὰς ὄρους,[5] καὶ Βώκαρος δὲ ὁ Σαλαμίνιος ποταμὸς, ὅλῃ κεφαλῇ ἀπεβουλεύσαντο.[6] Λέγεται γὰρ Βώκαρος, οἱονεὶ βοόκαρος, καὶ, κατὰ κρᾶσιν, βώκαρος, ὡς ὁμοιούμενος βοὸς κάρᾳ. Τοιοῦτον καὶ τὸ,[7] ἐπὶ κρατὸς λιμένος. καὶ τὸ, Βοὸς κεφαλαί.[8] Τόπος δὲ ἦν οὗτος, ἐν ᾧ ἐπολέμησε, φασιν, ὁ Προυσίας πρὸς Ἄτταλον. Ὅμοιον δὲ καὶ αἱ ἀσυνθέτως ὠνομασμέναι Κεφαλαί.[9] δῆμος αὗται Ἀττικὸς, οὗ μέμνηται καὶ Ἀριστοφάνης ἐν Ὄρνισι. Καὶ ἡ Βουκεφάλα δὲ τῆς τοιαύτης ἐφόδου ἐστὶ, πόλις Ἰνδικὴ, ἐκεῖ κτισθεῖσα ὑπ' Ἀλεξάνδρου[10] ἐπ' ἀμφοτέραις, φησὶ, ταῖς ὄχθαις τοῦ ποταμοῦ Ὑδάσπου, διότι, διαβάντος Ἀλεξάνδρου ἐκεῖ, καὶ μαχομένου, ὁ Βουκεφάλας ἵππος ἀπέθανε. Καὶ τοιοῦτος μὲν τροπολογικὸς ἑσμὸς τὴν ἐν ζώοις κεφαλὴν ἀμφιπέτεται. Παρὰ δὲ τοῖς μεταφέρουσι, καὶ τένων ὄρους κεῖται, ὡς δηλοῖ τὸ, κορυφῆς ὑπερτέλλοντες τένοντες. Εὕρηνται

1. Ἡ δὲ Σαλμυδησσία γνάθος, ἡ παρ' Αἰσχύλῳ) Æschylus in Prometheo:

Τραχεῖα πόντου Σαλμυδησσία γνάθος.

Vetus Scholiastes editus a Stanlejo: ἡ Σαλμυδησσία ἐστὶ ψαχία τραχεῖα, ἐοικυῖα ὡς γνάθῳ. καλεῖται δὲ ἀπό τινος Σαλμυδησσοῦ ποταμοῦ ἐντεῦθεν ἐκρέοντος εἰς τὴν θάλασσαν. Politus.

2. Μῆνιγξ δὲ ἡ Λιβυκὴ νῆσος) νῆσος περὶ τὰς Σύρτεις, ὡς φησὶ Stephanus. *Polit.*

3. δηλαδὴ τὸ ἀνωτάτω αὐτοῦ γλυκύτατον) Plinius lib. 13. c. 4. de palmis: *Dulcis medulla earum in cacumine, quod cerebrum appellant*. Polit.

4. ὡς καὶ Ἀθήναιος φησιν) Athenæus libro 2. extremo ex Xenophonte narrationem hanc habet de militibus Græcis, qui erant cum Clearcho: Καὶ Ξενοφῶν ἐν δευτέρῳ Ἀναβάσεως γράφει τάδε. Ἐνταῦθα καὶ τὸν ἐγκέφαλον τοῦ φοίνικος πρῶτον ἔφαγον οἱ στρατιῶται· καὶ οἱ πολλοὶ ἐθαύμαζον τό, τε εἶδος, καὶ τὴν ἰδιότητα τῆς ἡδονῆς. ἦν δὲ σφόδρα καὶ τοῦτο κεφαλαλγές. ὁ δὲ φοῖνιξ, ὅπου ἐξαιρεθείη ὁ ἐγκέφαλος, ὅλος ἐξαυαίνετο. Polit.

5. καὶ Βώκαρος δὲ ὁ Σαλαμίνιος ποταμὸς) qui postea Bocalias. Strabo: Βώκαρος δ' ἐστὶν ἐν Σαλαμῖνι ποταμός, ὁ νυνὶ Βωκαλίας καλούμενος. Dicebatur Βωκαλίας, quasi Βουκέφαλος. Hujus meminit Lycophron. *Polit.*

6. Λέγεται γὰρ Βώκαρος, οἱονεὶ Βοόκαρος) Aliunde videtur appellatus Βώκαρος, qui a Trœzeniis ver dicebatur, nempe παρὰ τὸ τὴν βίαν χαρὰν φέρειν. Unde βώχαρος, & βώκαρος. Inde etiam videri potest etymologiam habere Bocarus, fluvius Salaminius. Etymologici Magni Auctor: Βώκαρος, τὸ ἔαρ ὑπὸ Τροιζηνίων· παρὰ τὸ τὴν βίαν χαρὰν φέρειν βώχαρος, καὶ βώκαρος. καὶ ποταμὸς δὲ Σαλαμίνιος οὕτω καλούμενος. Sed ego sentio cum Eustathio. Politus.

7. ἐπὶ κρατὸς λιμένος) Odyss. lib. ι v. 140.

Αὐτὰρ ἐπὶ κρατὸς λιμένος ῥέει ἀγλαὸν ὕδωρ. Polit.

8. Τόπος δὲ ἦν οὗτος, ἐν ᾧ ἐπολέμησε, φασιν, ὁ Προυσίας πρὸς Ἄτταλον) Stephanus ex Eratosthene: Βοὸς κεφαλαί, τόπος, καθ' ὃν ἐπολέμησεν Προυσίας πρὸς Ἄτταλον. Polit.

9. δῆμος αὗται Ἀττικὸς, οὗ μέμνηται καὶ Ἀριστοφάνης ἐν Ὄρνισιν) Aristophanes Avibus v. 476.

Ὁ πατὴρ ἄρα τῆς κορυδοῦ νυνὶ κεῖται Κεφαλῆσιν.

Scholiastes: προσέπαιξε τὸν δῆμον. Κεφαλαὶ γὰρ, δῆμος τῆς Ἀκαμαντίδος φυλῆς. Lego Κεφαλαὶ pro vulgato Κεφαλῇ. Sed & dicitur unitatis numero Κεφαλή. Harpocration: Κεφαλὴ δῆμος τῆς Ἀκαμαντίδος, ἀφ' ἧς ὁ δημότης λέγεται Κεφαλῆθεν, καθά φησι Διόδωρος. Polit.

10. ἐπ' ἀμφοτέραις, φησὶ, ταῖς ὄχθαις τοῦ ποταμοῦ Ὑδάσπου) Ita quidem affirmare videtur Stephanus in Epitome: Ἔστι καὶ Ἰνδικῆς Βουκέφαλα, ἣν ἔκτισεν Ἀλέξανδρος ἐπ' ἀμφοτέραις ταῖς ὄχθαις τοῦ Ὑδάσπου ποταμοῦ. Sed hic certè locus, tamquam in depravatâ Epitome, confusè legitur, & minùs integrè. Falsum namque est, Bucephalam urbem ab utrâque Hydaspis fluminis ripâ fuisse collocatam. Sequuntur in Epitome verba hæc cum lacunâ: Πολ— φασὶ Νίκαιαν. Βουκεφάλαν δὲ, αὐτοῦ διαβάντος, καὶ μαχομένου, ἀπέθανεν αὐτοῦ ὁ ἵππος Βουκεφάλας προσαγορευόμενος. Lucas Holstenius legebat: Πόλεις φασὶ Νίκαιαν, Βουκεφάλαν τε, & τε quidem pro δὲ ex MS. Hinc facile est totum illum locum sic distinguere, ac restituere: Ἔστι καὶ Ἰνδικῆς Βουκέφαλα, ἣν ἔκτισεν Ἀλέξανδρος. Ἐπ' ἀμφοτέραις δὲ ὄχθαις τοῦ Ὑδάσπου ποταμοῦ πόλεις φασὶ Νίκαιαν, Βουκεφάλαν τε, αὐτοῦ διαβάντος, καὶ μαχομένου, ἀπέθανεν αὐτοῦ ὁ ἵππος Βουκεφάλας προσαγορευόμενος. Respicit sine dubio, ac refert Stephanus locum Strabonis, quo in loco docet Strabo, ab utrâque Hydaspis ripâ conditas a Alexandro urbes, alteram Bucephalam in Bucephali equi ibi locorum demortui memoriam, alteram Nicæam in memoriam victoriæ, quam de rege Poro, ac de Indis retulit. Strabo: φησὶ κατασκευάσασθαι ὑπὸ τοῦ Ὑδάσπου (Alexander) πρὸς τῇ ἐντεῦθεν ἐρημίᾳ ὑπ' αὐτοῦ πόλεσιν ἐφ' ἑκάτερα τοῦ ποταμοῦ, ὅπου τὸν Πῶρον ἐνίκησε διαβάς· ὧν τὴν μὲν, Βουκεφαλίαν ὠνόμασεν, ἀπὸ τοῦ πεσόντος ἵππου κατὰ τὴν μάχην τὴν πρὸς τὸν Πῶρον· ἐκαλεῖτο δὲ Βουκεφάλας ἀπὸ τοῦ πλάτους τοῦ μετώπου· πολεμιστὴς δ' ἦν ἀγαθὸς, καὶ ἀεὶ τούτῳ ἐχρῆτο κατὰ τοὺς ἀγῶνας· τὴν δὲ Νίκαιαν ἀπὸ τῆς νίκης ἐκάλεσε. Erant igitur hæ urbes ab utrâque ripâ, una ultra, altera citra Hydaspem. Et quidem secundùm locum pugnæ, in quo scilicet Alexander cum Poro post superatum amnem conflixit, locata erat Bucephala in ulteriori ripâ Hydaspis. secundum quem respectum de utriusque urbis situ locutus est Diodorus lib. 17. p. 559. ἔκτισε δὲ δύο πόλεις, τὴν μὲν πέραν τοῦ ποταμοῦ, καθ' ὃν τόπον αὐτὸς διέβη· τὴν δ' ἄλλην, ἐν ᾧ τόπῳ τὸν Πῶρον ἐνίκησε. Namque alio sanè respectu, venientibus scilicet e Perside ad Hydaspem Bucephala erat citerior. Idem de harum urbium collocatione est sensus Arriani: Ἵνα δὲ ἡ μάχη ἐγένετο, καὶ ὅθεν ὁρμηθεὶς ἐπέρασε τὸν Ὑδάσπην ποταμὸν, πόλεις ἔκτισεν Ἀλέξανδρος· καὶ τὴν μὲν, Νίκαιαν, τῆς νίκης τῆς κατ' Ἰνδῶν ἐπώνυμον ὠνόμασε· τὴν δὲ, Βουκεφάλαν, ἐς τοῦ ἵππου Βουκεφάλου τὴν μνήμην, ὃς ἀπέθανεν αὐτοῦ, οὐ βληθεὶς πρὸς οὐδενὸς, ἀλλ' ὑπὸ καύματός τε, καὶ ἡλικίας. Mendosè autem in Strabone scriptum est Βουκεφαλίαν, pro quo ego ex Stephano rescribendam duco Βουκεφάλαν. Eadem etiam urbs Βουκεφάλου, ut patet ex eodem Stephano, & Βουκέφαλος Ἀλεξάνδρεια, nec non multitudinis numero Βουκέφαλα. Non erat, quòd Jacobus Gronovius post Salmasii vestigia nomen hujus urbis *Bucephalon* in Gellio suo sollicitaret. *Politus*.

δὲ καὶ [1] δειράδες ὄρους, ὅ ἐστι τράχηλοι. ὅθεν καὶ
Bas. p. 234. πολυδειρὰς Ὄλυμπος. καὶ λόφοι ὀρεινοὶ, ὡς ἀπὸ τοῦ τῶν βοῶν λόφου, [2] καθὰ καὶ οἱ Ἐτυμολόγοι φασίν. ἔτι δὲ καὶ αὐχένες οἱ κατὰ τοὺς ῥηθέντας τένοντας. καὶ μὴν καὶ ῥάχεις πετρώδεις, ὡς οἷα πριονώδεις τινὲς ὄρους ἐξοχαί. ἡ δὲ φάραγξ ἡ ὀρεινὴ, [3] παρωνυμία ἐστὶ τοῦ ἐν ζώοις φάρυγγος. καὶ τὸ παρ' Ὁμήρῳ δὲ Γάργαρον, [4] ἀπὸ ταύτης γαργαρεῶνος εἴληπται.

ϟϛ΄. Εἰς ὅμοιον δὲ τούτοις ἄγεται καὶ τὸ, ὤμους εἰπεῖν ἀμπέλου, καὶ λιμένων ἀγκάλας, καὶ μηνοειδεῖς ἀγκῶνας ὄρους. [5] Καὶ Ἀγκὼν δὲ, πόλις τις Πικεντίνων, [6] καὶ τείχους ἀγκὼν, καὶ [7] γλυκὺς ἀγκὼν παροιμιακῶς. Τούτοις δὲ ἀκόλουθα, καὶ πῆχυς τόξου, [8] καὶ φυτοῦ καρπὸς, πρὸς ὁμοιότητα τοῦ ἐν τῇ χειρὶ καρποῦ, κατὰ τοὺς Ἐτυμολόγους, καὶ βωμοῦ θέναρ τὸ πλάτος, [9] ὡς Πίνδαρος ποιεῖ. Ἐκ δὲ τῶν ταὐτῶν ὥρμηνται καὶ [10] οἱ Ἰδαῖοι Δάκτυλοι, καὶ τὸ, ῥοδοδάκτυλος ἡμέρα, καὶ τὸ, ὄνυξ ὄρους, ὡς καὶ χηλή. ὅθεν καὶ [11] ἀκρωνυχία, ἡ ὀρεινὴ ὀξύτης. Εἰς τοῦτο δὲ καὶ τὰ κέρατα τῇ τροπῇ συλλαμβάνονται, [12] ἀφ' ὧν ὑψικέρατα πέτραν ἔφη τις· αὐτὰ μέντοι, καὶ καμπὰς, καὶ κλῶνας δηλοῖ ποταμῶν. Ἐθαρρήθη δὲ καὶ [13] οὖθαρ λεχθῆναι ἀρούρης, ἤτοι μαστὸν, τὸ τῆς γῆς πιότατον, καὶ τροφῆς ἀναδοτικόν. καὶ καρδία δένδρου, τὸ ἐντός. Τὴν δὲ κλῆσιν ταύτην καὶ [14] πόλις ἔλαχε Θρᾳκική· ἧσπερ ὁμώνυμος ὁ Θρᾴκιος κόλπος ἐν τοῖς ἄρτι, ἄλλως μὲν, Καρδιανὸς λεγόμενος, παρωνυμίας λόγῳ, παρὰ δὲ τοῖς ὕστερον, Καρδία καὶ αὐτὸς καλούμενος. [15] Ἐχορήγησε δὲ καὶ αὕτη τῷ Κωμικῷ ἀστειότητα κατὰ Κλέωνος.

tur δειράδες ὄρους, *cervices montis*, hoc est, colla. Unde & πολυδειρὰς Ὄλυμπος. *multa habens colla Olympus*. Et cervices montium, tamquam a a boum cervice, pariter atque tradunt Etymologi. Præterea verò cervices tenontum eorum, quos diximus. Immo & spinæ petrosæ, tamquam serratæ quædam montis eminentiæ. Itemque ἡ φάραγξ, *pharanx*, quod est barathrum, quasi guttur, seu fauces montis, nomen est denominativum ἀπὸ τοῦ φάρυγγος, *a gutture, seu faucibus*, animalium. Quin & Gargarum, cujus mentio apud Homerum, nomen habet desumptum ab hoc isto γαργαρεῶνι, *gutture, seu gurgulione*.

XCVI. Huc similiter refertur, siquis humeros dicat vitis, & ulnas, seu brachia portuum, & lunatos ἀγκῶνας, *cubitos*, montis. Quin & Ἀγκὼν, *Ancon, seu Ancona*, urbs dicitur Picentinorum, & ἀγκὼν, *cubitus*, muri, & γλυκὺς ἀγκὼν, *dulces cubitus*, in proverbio. His proximè adhærent & cubitus arcus, & καρπὸς, *fructus*, plantæ, *seu frux*, ad exemplum τοῦ καρποῦ, *volæ*, manus, secundùm Etymologos, & aræ θέναρ, *hir, seu vola*, hoc est, latitudo, seu pars latior, ut Poëticè loquitur Pindarus. Atque inde etiam originem traxerunt Dactyli Idæi, & quod dicitur, *roseis prædita digitis dies*; & unguis montis, sicuti etiam forceps. Unde ἀκρωνυχία, summus, & extremus unguis, idest, cacumen, seu vertex montis. Huc insuper metaphoricâ translatione vel cornua ipsa conferunt, a quibus petram quidam dixit ὑψικέρατα, *alta cornua habentem*: & tamen ipsa cornua flexus, ramosque fluminum significant. Immo eò audaciæ processum est, ut, quod pinguissimum erat solum, & alimentorum maximè ferax, arvi id uber, seu mamilla vocaretur. Itemque cor arboris, ipsa interior ejus medulla. Quin & hanc eamdem appellationem sortita est urbs Thracica: cujus apud recentes scriptores cognominis est Thracicus Sinus. Quamquam enim aliter, denominationis ratione, dictus est Cardianus; tamen apud posteriores scriptores ipse quoque vocatur Cardia. Atque hæc etiam materiam Comico subministra-

1. δειράδες ὄρους) Pariter apud Latinos collis, mons, a colli similitudine. *Salvinus*.

2. καθὰ καὶ οἱ Ἐτυμολόγοι φασίν) Etymologici Magni Auctor: λόφοι πάντα τὰ μετέωρα, καὶ εἰς ὕψος ἀνέχοντα, ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν βοῶν. Politus.

3. παρωνυμία ἐστὶ τοῦ ἐν ζώοις φάρυγγος) Φάραγξ apud Auctorem Etymologici Magni duplicem habet etymologiam. Primùm φάραγξ, ἡ διεσχισμένη γῆ, derivatur ἐκ τοῦ [illegible] τὸ [illegible], οὗ ὁ [illegible], [illegible]. Quâ ratione ἐτυμολογεῖται παρὰ τὸ φαίνεσθαι ἐν αὐτῇ ῥῆγμα. Deinde φάραγγας, τὸ [illegible] τῆς γῆς, deducuntur ἀπὸ τοῦ [illegible], [illegible], [illegible]. Unde [illegible] τοῦ π εἰς φ, καὶ ἀποβολῇ τοῦ α, φάραξ· καὶ φάραγξ, κατὰ πλεονασμὸν τοῦ γ. Politus.

4. ἀπὸ ταύτης γαργαρεῶνος εἴληπται) ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν ἐν τοῖς σώμασιν ἡμῶν γαργαρεώνων. καὶ [illegible] τὸ σῶμα [illegible] ἀπὸ παχέος εἰς λεπτὸν, [illegible] ὀξὺ λέγει. Polit.

5. Καὶ Ἀγκὼν δὲ, πόλις τις Πικεντίνων) Mela lib. 2. cap. 4. *Enim illa in angusto duorum promontoriorum ex diverso coëuntium inflexu, cubiti imagine sedens, ac ideo a Graiis dicta Ancon, inter Gallicas, Italicasque gentes, quasi terminus, interest*. Polit.

6. καὶ τείχους ἀγκὼν) Il. l. π'. Τρὶς μὲν ἐπ' ἀγκῶνος βῆ τείχεος ὑψηλοῖο Πάτροκλος. Scholiastes: ἀγκῶνος· νῦν, τῆς τοῦ τείχους ἐξοχῆς. Polit.

7. γλυκὺς ἀγκὼν παροιμιακῶς) Varia hujus Proverbii explicatio apud Paroemiographos. *Polit.*

8. καὶ φυτοῦ καρπὸς, πρὸς ὁμοιότητα τοῦ ἐν τῇ χειρὶ καρποῦ, κατὰ τοὺς Ἐτυμολόγους) Immo verò, secundùm Etymologos, ὁ ἐν τῇ χειρὶ καρπὸς, πρὸς ὁμοιότητα τοῦ κατὰ φυτὸν καρποῦ. Est enim prius ὁ φυτοῦ καρπός. Inde ad ejus similitudinem καρπὸς etiam τὸ κοῖλον τῆς χειρός. perinde quasi pars cava manus, tamquam mundi carnosa, siccitate illâ suâ τῶν καρπῶν, hoc est, spicam aridiorem, messique jam maturam, imitari quodammodo videatur. Est namque Etymologis sensu Homerico καρπὸς id, quod cavum est in manu, seu vola: tametsi alii, qui partes humani corporis, unamquamque per sese, examinarunt, ac destinarunt, καρπὸν dicunt τὸ ἄρθρον χειρὸς, καὶ βραχίονος. Etymologici Magni Auctor v. Καρπός. [illegible] Politus.

9. ὡς Πίνδαρος ποιεῖ) Pindarus Pyth. Od. 4.

Φοίνισσα δὲ Θρηικίων ἀγέλα
Ταύρων ὑπάρχεν, καὶ νε-
όκτιστον λίθων βωμοῖο θέναρ.

Scholiasta: βωμοῖο θέναρ, τὸ τοῦ βωμοῦ κοίλωμα, τὸ ὑποδεχόμενον τὰ θύματα. Est autem propriè θέναρ τὸ κοῖλον τῆς χειρός. Polit.

10. οἱ Ἰδαῖοι Δάκτυλοι) De Dactylis Idæis, præter alios, vide Strabonem lib. 10. p. 473. *Polit.*

11. ἀκρωνυχία, ἡ ὀρεινὴ ὀξύτης) Suidas: ἔστι δὲ ἀκρωνυχία καὶ ἡ ἀκρώρεια τοῦ ὄρους. Paullò post Suidæ ἀκρώρεια dicitur ἐξοχή, κορυφή. Polit.

12. ἀφ' ὧν ὑψικέρατα πέτραν ἔφη τις) Aristophanes in Nubibus: Κυνθίαν ἔχων ὑψικέρατα πέτραν. Polit.

13. οὖθαρ λεχθῆναι ἀρούρης) Virg. *atque ubere glebæ*. Homerus: οὖθαρ ἀρούρης. Salvin.

14. πόλις ἔλαχε Θρᾳκική) Cardia, urbs Chersonesi Thraciæ, sic appellata a cordis similitudine, quam præ se ferebat. Solinus c. 10. *Propontidis oram insignit Pactye, Melanem sinum Cardia: quod in cordis faciem sita sit, dicta Cardia est*. Sinus ille Melas, dictus postea est Cardianus, & Cardia. *Polit.*

15. Ἐχορήγησε δὲ καὶ αὕτη τῷ Κωμικῷ ἀστειότητα κατὰ Κλέωνος) Aristophanes in Avibus ita in Cleonem ludit ab urbe Thracicâ Cardiâ:

Ἔστι γάρ δένδρον πεφυκὸς
Ἔκτοπόν τι καρδίας
Ἀπωτέρω, Κλεώνυμος.

Dicit autem, Cleonem, tamquam arborem quamdam ἔκτοπον, succrevisse καρδίας ἀπωτέρω, διὰ τὸ μακρὰν εἶναι, καὶ δειλόν. [illegible] Καρδία, ut vetus Scholiasta observat, [illegible]. Dicit igitur, Cleonem, tamquam arborem ab urbe Cardiâ longius remotam, esse excordem. *Politus*.

stravit festivè ludendi in Cleonem. Itaque cor diversis sanè rebus est distributum. Sed & terræ κοιλίαι, *ventres*, dicta cava subterranea, a quibus denominata ἡ κοιλάς, *vallis cava*, *seu convallis*. Pectora quoque dicta sunt, & dorsa, & inversa ab arantibus bobus terga terræ: quam etiam Sophocles χθόνα vocat στερνοῦχον, *pectore præditam bovum*. Dicta item sunt locorum latera, ut Cypri latera obliqua. Quin & tributum est latus Mathematicis figuris. Ilia quoque montis in sermonis consuetudinem abierunt, & quasi humani corporis, cavæ partes terræ, & inferorum venter. Pythici item oraculi locus, terræ umbilicus, sive medius locus, est appellatus. Quæ verò terræ intestina sunt vocata, vermiculi hi terrestres, seu lumbrici, ea quoque cum hoc isto loco conjuncta sunt, & cohærent: sicuti etiam intestinum, sive interanea arborum, quæ est medulla; & intestinum navium, sive earum interanea. Sic & aquarum venæ, fistulæ, seu canales terræ, ex quibus erumpunt, ac prosiliunt aquæ. Atque inde pariter pendet, quòd vinum, sanguis vitis vocetur. Ausi sunt præterea terræ ossa, lapides dicere, ut ostendit illud: γῆς ὀστέοισιν ἐγχριμφθεὶς πόδα. *terræ ossibus allidens pedem*. videlicet ad lapides offendens. Atque hoc quidem Dithyrambicum est. Verùm si agendarum rerum nervos, pecuniam dixerimus, tantùm abest, ut durum hoc sit, ut potiùs sit maximè aptum, atque ingeniosum. Sed & pulchrum est, ac decorum dicere cum Homero farinam, mortalium medullam.

XCVII. Eadem tractatio caudam bello, sicuti & os, tamquam feræ cuidam, affinxit. Unde τὸ οὐραγεῖν, *caudam*, *seu extremam agminis partem ducere*, & ἡ οὐραγία, *cauda*, *seu pars agminis extrema*, & ὁ οὐραγός, *caudæ*, *seu extremi agminis ductor*. Immo & nates agri, adagii loco, in communi sermone usurpavit, ductâ metaphorâ a natibus ipsis animalium: quod quidem nonnulli pro parte agri pinguissimâ intellexerunt, juxta atque dictum est uber arvi: alii, proverbii in morem, non de iis modò acceperunt, quæ in agro; verùm etiam de iis, quæ generatim alibi ubicumque pinguia essent, atque opima: alii denique de hominibus perquam agrestibus, & rusticanis. Quin & a natibus, quæ Græcè di-

Tom. II. cun-

νος. [1] Καὶ οὕτω μὲν καὶ ἡ καρδία μεμέρισται. Καὶ κοιλίαι δὲ γῆς, αἱ ὑπὸ γῆν καλότητες, ὧν παρώνυμος ἡ κοιλάς. Καὶ στέρνα δὲ, καὶ νῶτα, καὶ βούστροφα γῆς μετάφρενα· [2] ἣν καὶ χθόνα στερνοῦχον εἶπεν ὁ Σοφοκλῆς. Ἐρρέθησαν δὲ καὶ πλευρὰ τοπικὰ, ὡς Κύπρου πλευρὰ τὰ πλάγια. Κεχάρισται δὲ ἡ πλευρὰ καὶ σχήμασι μαθηματικοῖς. Λαγόνες δὲ ὄρους καθωμίλληνται, καὶ γῆς κενεῶνες, [3] καὶ γαστὴρ ᾅδου. [4] Ὁ δὲ περὶ Πυθῶνα τόπος, ὀμφαλὸς ἐκλήθη γῆς, ἤτοι μεσότης. [5] Τὰ δὲ τῆς γῆς ἔντερα, σκωλήκια ταῦτα ὑπόγεια, τῷ τοιούτῳ καὶ αὐτὰ ἥνωνται τόπῳ· [6] καθάπερ καὶ ἡ τῶν δένδρων ἐντεριώνη, [7] καὶ ἡ ἐπὶ νηῶν ἐντερόνεια. Οὕτω δὲ καὶ φλέβες ὑδάτων, σύριγγες γῆς, ἐξ ὧν ἀναπιδύουσιν ὕδατα. Καὶ αἷμα δὲ σταφυλῆς τὸν οἶνον λέγειν, ἐντεῦθεν ἤρτηται. Τετόλμηται δὲ καὶ γῆς ὀστᾶ τοὺς λίθους εἰπεῖν, ὡς δηλοῖ τὸ, γῆς ὀστέοισιν ἐγχριμφθεὶς πόδα. ἤτοι λίθοις προσκόψας. Καὶ τοῦτο μὲν, διθυραμβῶδες. τὸ δέ γε [8] νεῦρα πραγμάτων εἰπεῖν τὰ χρήματα, οὐ τὰ σκληρὸν, ἀλλὰ καὶ εὐστοχώτατον. Καλὸν δὲ καὶ τὸ, [9] μυελὸν ἀνδρῶν Ὁμηρικῶς λέγειν τὰ ἄλφιτα.

υξ'. Ἡ δ' αὐτὴ μεταχείρισις καὶ οὐρὰν τῷ πολέμῳ, καθὰ καὶ στόμα, προσέπλασεν, ὡς οἷα *Rom. p. 310.*
θηρίῳ τινί. ὅθεν καὶ τὸ οὐραγεῖν, καὶ ἡ οὐραγία, καὶ ὁ οὐραγός. Καὶ πυγὴν δὲ ἀγροῦ παροιμιακῶς ἐλάλησε, μετενεγκοῦσα ἐκ τῆς σαρκικῆς πυγῆς. ὃ τινὲς μὲν ἐνόησαν, ἀντὶ τοῦ τὸ πιότατον τοῦ ἀγροῦ, κατὰ τὸ, οὖθαρ ἀρούρης· ἕτεροι δὲ παροιμιακῶς ἐξελάβοντο ἐπὶ τῶν μὴ μόνον ἀγροῦ, ἀλλ' ἁπλῶς ὡντινῶν προσκαθημένων λιπαρῶς· ἄλλοι δὲ ἐπὶ τῶν σφόδρα ἀγροίκων. Πυγῆς δὲ παρώνυμα καὶ

S 2 τὰ

1. Καὶ οὕτω μὲν καὶ ἡ καρδία μεμέρισται) in Psalmo: *transferentur montes in cor maris*. idest, in medium. Hebraismus. *Salvinus*.

Jonæ c. 2. n. 4. ἀπέῤῥιψάς με εἰς βάθη καρδίας θαλάσσης. Polit.

2. ἣν καὶ χθόνα στερνοῦχον εἶπεν ὁ Σοφοκλῆς) Sophocles in Oedipo Coloneo: Στερνοῦχου χθονός. ἀντὶ τοῦ ἐπιπέδου, καὶ στερνούχου χθονός. Namque, ut ibi Scholiasta, μεταφορικῶς, καὶ στέρνα γῆς φασὶ τὰ πεδινὰ, καὶ ὀρθά, καθάπερ αὖ τἄλλα αὐχένας, τὰ στενά. Politus.

3. καὶ γαστὴρ ᾅδου) Sic κοιλία ᾅδου. Sapientiæ c. 51. ἐκ βάθους κοιλίας ᾅδου. Polit.

4. Ὁ δὲ περὶ Πυθῶνα τόπος, ὀμφαλὸς ἐκλήθη γῆς) Livius l. 38. c. 47. *Etiam Delphos, quondam commune humani generis oraculum, umbilicum orbis terrarum, Galli spoliaverunt*. Polit.

5. Τὰ δὲ τῆς γῆς ἔντερα, σκωλήκια) Γῆς ἔντερα, vermes terreni dicuntur a Dioscoride l. 2. c. 72. *Polit.*

6. καθάπερ καὶ ἡ τῶν δένδρων ἐντεριώνη) lege, ἐντεριώνη. Sic enim scribunt. Pollux lib. 1. c. 4. ἐντεριώνη, τὸ ἐντὸς τῶν ῥάβδων, ὃ ἐξαιροῦσιν οἱ βουλόμενοι κοιλᾶναι τὴν ῥάβδον εἰς σύριγγα, ἢ αὐλόν, ἤ τι τοιοῦτο. Hesychius: ἐντεριώνη, τὸ ἐντὸς τοῦ σχίνου, ἢ τὸ εἶδος. Suidas: ἐντεριώνη, τὸ ἐντός. Polit.

7. καὶ ἡ ἐπὶ νηῶν ἐντερόνεια) Mendosè scriptum in Hesychio: Ἐντερονία, ἐντεριώνη, τὸ μεταίχμιον τῆς νεώς, ἤτοι τὸ μέσον τοῦ ξύλου, καρδία. οἱ δὲ, μυελός. Pro duabus illis prioribus vocibus rescribebam: Ἐντερόνεια, ἐντεριώνη. Quam emendationem egregiè mihi confirmabat Suidas: τὰ ἐγκοίλια, τὰ ἀπὸ τῆς τρόπιδος ἀρχόμενα ξύλα, ἐντερόνεια καλοῦνται. οἱ δὲ, τὸ τῶν νεῶν ἔδαφος. οἱ δὲ, τὰ ἐγκοίλια. βέλτιον δὲ τὴν τῶν ἐγκοιλίων ὕλην λέγειν. Ἡροδιανὸς σκοπεῖ, καὶ προπαροξυτόνως. Οὕτω δὲ τὴν ἐντερόνειαν Ἀριστοφάνης φησίν. Deinde etiam suspicabar, perturbatum esse, ac confusum in Hesychio verborum ordinem, eumque ordinem sic fortasse restituendum: Ἐντεριώνη, τὸ ξύλου καρδία. οἱ δὲ, μυελός. Ἐντερόνεια, τὸ μεταίχμιον τῆς νεώς, ἤτοι τὸ μέσον. Julius namque Pollux differentiam facit inter ἐντεριώνην, & ἐντερόνειαν. Ἐντεριώνη ei dicitur τὸ ἐντὸς τῶν ῥάβδων· ἐντερόνειαν verò apud Aristophanem interpretatur τὰ κοιλώματα ἐγκοίλια τῆς νεώς. Unde liquidò apparet, rectè doctos viros ἐντερόνειαν legere pro ἐντεριώνην, quod malè irrepserat in locum hunc Pollucis: ἐντεριώνην δὲ, τὰ κοιλώματα ἐγκοίλια τῆς νεὼς Ἀριστοφάνης ὠνόμασεν. Aristophanes enim ἐντερόνειαν in Equitibus nominat, non ἐντεριώνην. Ita igitur mihi de loco illo Hesychii videbatur. Sed nunc, tamquam in secundis, seu tertiis curis, lego in Hesychio, idque fortassis meliùs: Ἐντερόνεια, ἐντερόνη. Nempe, ut Græci dicunt, Καλλιόνεια, Καλλιόνη, Καστίνεια, Καστιόνη· ita dicta fuerit ἐντερόνεια, ἐντερόνη. Vetus Scholiasta Aristophanis: καὶ ἡ ἐντερόνεια δὲ τοῦτο τῷ λόγῳ ἀφαιρεῖ συστέλλων τὸ ι, καὶ προπαροξύνων. Οὕτω γὰρ τὴν ἐντερόνην Ἀριστοφάνης ἐν τοῖς Ἱππεῦσιν ἔφη· ὅπερ ἐστὶ τὸ μεταίχμιον τῆς νεώς. Hanc nos eademque operâ, qua Hesychium, corrige etiam Suidam, qui sua ex Scholiastâ illo Aristophanico deprompsit. Malè apud Suidam: Οὕτω δὲ τὴν ἐντεριώνην Ἀριστοφάνης φησί. Legendum est: τὴν ἐντερόνην. Alia ἐντερόνεια, alia ἐντεριώνη· ut numquam Aristophanes τὴν ἐντεριώνην dixerit ἐντερόνειαν. Ἐντεριώνη est τὸ ἐντὸς τοῦ ξύλου, seu generatim φυτοῦ. Ἐντερόνεια, τὰ κοιλώματα ἐγκοίλια τῆς νεώς. Et bene ἐντεριώνην Pollux distinxit ab ἐντερονείᾳ illâ Aristophanis. Qua positâ inter utramque vocem differentiâ, totum illum locum Hesychii sic libenter reformarem, & corrigerem: Ἐντεριώνη, τὸ ἐντὸς τῆς σχίνου, ἢ τὸ εἶδος, ἤτοι τὸ μέσον τοῦ ξύλου, καρδία. οἱ δὲ, μυελός. Ἐντερόνεια, ἐντερόνη, τὸ μεταίχμιον τῆς νεώς. Politus.

8. νεῦρα πραγμάτων εἰπεῖν τὰ χρήματα) Demosthenes: τὰ χρήματα νεῦρα τοῦ πολέμου. Salvinus.

9. μυελὸν ἀνδρῶν Ὁμηρικῶς λέγειν τὰ ἄλφιτα) Od. l. β.
Οἶνον ἐν ἀμφιφορεῦσι, καὶ ἄλφιτα, μυελὸν ἀνδρῶν. Polit.

τὰ περὶ τὴν ἀντικρὺ Χίου, [1] πάλαι μὲν, Πύγελλα· παρὰ δὲ τοῖς μετὰ ταῦτα, Φύγελλα, λόγῳ παραφθορᾶς. Ὄρος δέ τι Ἰνδικὸν, Μηρὸς ἐκλήθη, Διονύσῳ ἀνακείμενον, [2] ὅθεν μηροτραφὴς μεμύθευται, φασὶν, ὁ Διόνυσος. [3] Λέγεται δὲ καὶ γόνυ καλάμου, καθ' ὁμοιότητα, καὶ ἀμπέλου, [4] καὶ στάχυος. [5] Καὶ ὄρους δὲ τὰ μὲν κατωτάτω, πόδες· τὰ δὲ ἀνωτέρω, κνημοὶ, ἐκ μεταφορᾶς τῆς ἐν ἡμῖν κνήμης. [6] Καὶ πτέρνα δὲ πόλεως, ἡ βάσις, παρὰ Λυκόφρονι· [7] γινομένη ἐτυμολογικῶς παρὰ τὸ πατεῖν ἔραν, ἵνα ᾖ πατέρα, καὶ συγκοπῇ, καὶ πλεονασμῷ τοῦ ν, πτέρνα. [8] Καὶ σφυρὸν ἀνέμου παρὰ τῷ Περιηγητῇ. Οὐ μόνον δὲ μελεϊστὶ κατατεμόντες, ἢ ἀνατεμόντες οἱ παλαιοὶ, καὶ ἄλλως δὲ εἰπεῖν, μιστύλλαντες εἰς λεπτὰ, μετήγαγον, ὅποι τῶν ἀψύχων ἤθελον, τὰ ζωϊκὰ μέλη, καὶ μέρη· ἀλλὰ καὶ τὰς ἐν τοῖς ζώοις ἐνεργείας, καὶ τὰ πάθη, ὁμοίως διέθεντο. Τὸ γοῦν φάναι, νοσεῖν τὸ δένδρον, ἢ ὀκλάζειν ὡς εἰς πτῶσιν, ἢ πεπονηκέναι γόνυ τυχὸν κλήματος, ἢ ἅλλεσθαι εἰς αὔξησιν τὰ φυτὰ, καὶ ἀνατρέχειν, καὶ [9] θέλειν τόδε τι ποιεῖν· καὶ οἱ καθήμενοι δὲ λειμῶνες, καὶ οἱ ἀνακείμενοι τόποι, [10] ὅθεν καὶ τὸ ἄγκος εἴρηται, καὶ τὸ ὕπτιον πεδίον, καὶ ὁ πρανὴς τόπος, καὶ εἴ τι ἄλλο τοιοῦτο, ἐκ τῶν κατὰ τὰ ζῶα λέγεται, ὡς ἐν εἴδει γλυκύτητος. Οὐ μὴν οὐδὲ τὰ ζωϊκὰ περιττώματα πρὸς τὸ τοιοῦτον εἶδος ἔμειναν ἀσυντελῆ. Τὸ σκῶρ μὲν γὰρ τὴν τοῦ σιδήρου σκωρίαν παρήγαγεν· ἐκ δὲ τῶν ζωϊκῶν ἱδρώτων, γῆς ἱδρῶτες αἱ πηγαί. πρὸς ἅπερ ὁμοιότητα σώζει καὶ ἡ παρὰ τῷ Ὀππιανῷ

cuntur πυγὴ, denominatæ sunt Pygella, sita e regione Chii, ut antiquitus quidem vocabantur. Namque apud posteriores scriptores, ex corrupto loquendi usu, dicta sunt Phygella. Mons etiam quidam Indiæ, Merus est appellatus, Baccho sacer. Unde in fabulis ferunt, Liberum patrem vocatum esse μηροτραφῆ, *in Mero monte educatum*. Dicitur quoque per similitudinem geniculum calami, seu arundinis, vitisque, & spicæ. Rursus partes infimæ montis, pedes; superiores, crura, ex translatione cruris humani. Ad hæc, urbis πτέρνα, *calx*, *seu calcaneum*, idest, fundamentum, apud Lycophronem: vox derivata, si etymologiam ejus inquirimus, παρὰ τὸ πατεῖν ἔραν, *a calcandâ terrâ*. ita ut sit πατέρα, & per syncopen, ac pleonasmum τοῦ ν, πτέρνα, *calcaneum*. Et pes, seu planta venti, apud Periegetam. Neque verò dumtaxat membratim incidendo, vel recidendo, ac rursus, ut ita dicam, in tenues minutasque partes concidendo, ipsa animalium membra, ac partes ad quascumque, quas voluissent, res inanimas prisci homines transtulerunt; verùm etiam similiter animantum ipsorum actiones, atque affectiones moderati sunt, & disposuerunt. Quod enim dicimus, arborem ægrotare, aut, cadentis in modum, genu ad terram flectere, seseque incurvare, aut palmitis, exempli caussâ, geniculum dolere, aut plantas crescendo in auctum salire, & adscendere, sive erigi, & velle quidpiam facere: item desidentia prata, atque οἱ ἀνακείμενοι, *recumbentes*, *seu jacentes*, loci, unde & dictum est τὸ ἄγκος, *vallis*, *seu convallis*, & campus supinus, & locus pronus, & siquid aliud est hujuscemodi; id sanè, tamquam in genere orationis ad jucunditatem, & oblectationem compositæ, dicitur, ductâ ab animantibus metaphorâ. Neque verò relicta sunt animalium eorumdem excrementa, ut non & ipsa aliquid ad genus hujusmodi conferrent. Nam & τὸ σκῶρ, *stercus*, τὴν σκωρίαν, *scoriam*, ferri ex se derivavit, & ab animalium sudoribus fontes, sudores terræ sunt appellati. Cum quibus similitudinem servat tum lacteus mucus apud Oppia-

1. πάλαι μὲν, Πύγελλα· παρὰ δὲ τοῖς μετὰ ταῦτα, Φύγελλα) Straboni, Stephano, Etymologo, aliis, ipsi alibi Eustathio, Πύγελα, Livio l. 37. c. 11. *Pygela*. Verùm apud Suidam invenitur etiam Πύγελλα, τόπος, inquit, ὁ παρ' ἡμῖν λεγόμενος Φύγελλα. quæ item *Phygela* dicta Plinio, & Pomponio Melæ, quasi ἀπὸ τῆς φυγῆς. Sic enim Plinius l. 5. c. 29. *Juxta a fugitivis conditum, uti nomen indicio est, Phygela fuit.* Et Mela l. 1. c. 17. *Ibi a fugitivis, ut ajunt, condita (nomen fama annuit) Phygela.* Melius tamen sentiunt auctores Græci, qui nomen hujus urbis deducunt ἀπὸ τῆς πυγῆς. Ex loquendi depravatione est Φύγελα, seu Φύγελλα. Suidas: Πύγελα, πόλις ἐν τῇ Ἰωνίᾳ τὰ Πύγελα. λαβεῖν δὲ τὸ ὄνομα, ἐπεὶ οἱ μετὰ Ἀγαμέμνονος τινες ἐνόσησαν τὰς πυγάς, ἐνταῦθα κατέμειναν. Politus.

2. ὅθεν μηροτραφὴς μεμύθευται, φασὶν, ὁ Διόνυσος) Strabo l. 15. p. 687. τὸν μηροτραφῆ δὲ λέγουσι. quæ lectio valdè bene ex Eustathio confirmatur. Sed enim docti viri, & cum iis Jacobus Gronovius, legunt ibi μηρορραφῆ· atque adeò Eustathius ipse ita aliquando legisse videtur, ut colligi potest ex his ejus verbis ad Dionysium Periegetam: Νῦσα δὲ, κατὰ τὸν Γεωγράφον, πόλις ἐν Ἰνδίᾳ, κτίσμα Διονύσου. καὶ ὄρος αὐτόθι Μηρός. ὅθεν παρὰ τοῖς μύθοις μηρορραφὴς ἐφημίσθη Διόνυσος. Potuit in vetustis Strabonis exemplaribus utroque modo scriptum fuisse, μηροτραφὴς, & μηρορραφής· & utroque hoc epitheto videtur Bacchus appellatus. Sed ego tamen suspicor, in Eustathio ad Dionysium mendosè scriptum μηρορραφὴς, & restitutâ unâ litterâ, legendum μηροτραφὴς, ut disertè scribit hîc Eustathius ad Homerum. Μηροτραφῆ certè in Strabone legit antiquus ejus Interpres Latinus. Adde, in locum illum Strabonis videri multò magis convenire epitheton Bacchi τὸ μηροτραφὴς, quam τὸ μηρορραφής. quum sermo ibi non de Jovis femore esse videatur, cui femori Bacchum insutum fabulantur; sed de monte Mero, qui est ipse mons Nysa, urbis Nysæ cognominis. In Monte autem Mero Bacchus nutritus ferebatur. Diodorus Siculus lib. 2. ὀνομάζεσθαι δὲ τὸν τόπον τοῦτον Μηρὸν, καθ' ὃν ὁ Διόνυσος ἐξέθρεψε τὰς δυνάμεις ἐκ τῆς νόσου. ἀφ' οὗ δὴ καὶ τοὺς Ἕλληνας περὶ τοῦ θεοῦ τούτου παραδεδωκέναι τοῖς μεταγενεστέροις τεθράφθαι τὸν Διόνυσον ἐν μηρῷ. Pomponius Mela lib. 3. c. 7. *Urbium, quas incolunt, (sunt autem plurimæ) Nysa est clarissima, & maxima: montium Meros, Jovi sacer. Famam hinc præcipuam habent, quòd in illâ genitum, in hujus specu Liberum patrem arbitrantur esse nutritum. unde Græcis auctoribus, ut femori Jovis insutum dicerent, aut materia ingessit, aut error.* Politus.

3. Λέγεται δὲ καὶ γόνυ καλάμου, καθ' ὁμοιότητα, καὶ ἀμπέλου) De vite, aliisque hujuscemodi non γόνυ modò usurpatur; verùm etiam μηρός. Hesychius: Μηρὸς, τόπος ἀμπέλου, καὶ ξύλου, καὶ τὸ τῆς καλάμης κοῖλον. Polit.

4. καὶ στάχυος) seu potiùs καλάμης. Hæc enim geniculata. Polit.

5. Καὶ ὄρους δὲ τὰ μὲν κατωτάτω, πόδες) Unde illud Dionysii ὑπὸ ζαθέης πόδας Ἴδης. Eustathius: τὸ δὲ, πόδας Ἴδης, ἐξ Ὁμήρου λαβὼν, Πινδάρῳ μὲν δίδωσιν ἀφορμὴν εἰπεῖν ὄρους κίονας· τῷ δὲ Λυκόφρονι, πτέρναν πύργου· καὶ ἄλλοις, κνημοὺς ὄρους. Polit.

6. Καὶ πτέρνα δὲ πόλεως, ἡ βάσις, παρὰ Λυκόφρονι) Πύργων πτέρναν apud Lycophronem, οἱ κάτω τόποι τῶν πύργων τῆς Μεγάρσου. Urbs Ciliciæ, Megarsus. *Polit.*

7. γινομένη ἐτυμολογικῶς παρὰ τὸ πατεῖν ἔραν) quæ est multò probabilior etymologia, quam si πτέρνα derivetur παρὰ τὸ πετῶ, unde πετέρνα, & per syncopen πτέρνα· vel ἀπὸ τοῦ ἐπαναπαύεσθαι αὐτῇ ὅλον τὸ σῶμα. Polit.

8. Καὶ σφυρὸν ἀνέμου παρὰ τῷ Περιηγητῇ) Periegeta: ἀνέμοιο παρὰ σφυρόν. Eustathius: κατὰ μεταφορὰν [illegible], καὶ Ποιητῇ πρέπουσαν, σφυρὸν, ὅπερ πόδα, ἀνέμου λέγει τὴν βάσιν, ἤγουν τὴν θῖνα, καὶ τὸν τόπον, ὅθεν πνεῖ. Simili metaphorâ Pindarus, ἐν Πέλοπος σφυροῖς. Polit.

9. θέλειν τόδε τι ποιεῖν) cujusmodi translationis exemplum affert Hermogenes lib. 2. de Form. Orat. c. 4. ubi agit de dulcedine, & suavitate orationis: τὰ μὲν οὖν χωρία, καὶ τὰ δένδρα οὐδέν μ' ἐθέλει διδάσκειν, οἱ δ' ἐν τῷ ἄστει ἄνθρωποι. quod est Platonis in Phædro. *Polit.*

10. ὅθεν καὶ τὸ ἄγκος εἴρηται) Etymologici Magni Auctor: ἐκ δὲ τοῦ κάω τὸ κάμπτω, ὃ γίνεται κατὰ [illegible], γίνεται ὄνομα μονοσύλλαβον κὰς, καὶ μετὰ τοῦ ἐπιτατικοῦ α, πλεονασμῷ τοῦ γ, γίνεται ἄγκος, τὸ πάνυ κοῖλον, καὶ βαθύ. Polit.

pianum, tum etiam mucus lucernæ, Græcè *μύξα*, a qua etiam fortassis ὁ *μύκης*, *fungus*, ellychnii denominatur. Sed enim coercenda, atque abigenda est longior his de rebus disputatio, ad quam nos Homericæ hæ naves *μιλτοπάρῃοι*, *rubricatis genis prædita*, deduxerunt. Illud verò dicendum, quòd τὸ *μιλτοπάρῃος*, *genas rubricatas habens*, scribendum erat cum diphthongo, tamquam a *παρειά*, *gena*: sed tamen pervicit, ut vocis hujus primitivum esset, τὸ *παρήϊον*, *gena*, nomen quatuor syllabarum. Unde navis *μιλτοπαρήϊος*, *genas rubricatas habens*, & per synæresin, *μιλτοπάρῃος*· quam Tragœdia vocat *καλλίπρωρον σκάφος*, *scapham pulchrâ præditam prorâ*.

XCVIII. Quum autem Homerus vocem hanc *μιλτοπάρῃος*, *rubricatas genas habens*, de navi usurpaverit; volo, observes, ut Parœdus ille Matron mullum vocaverit *μιλτοπάρῃον*, *rubricatas genas habentem*. Sicuti & quidam recentiorum imitatus est illud, Κίλλαν τε ζαθέην, *Cillamque divinam*, ut ipse quoque per parœdiam diceret τρίγλαν τε ζαθέην, *mullumque divinum*, idest, magnum, atque pulchrum. Ac simul etiam observes, velim, id, quod in Dictionario Oratorio repertum est, confusum, promiscuumque cum *μίλτῳ*, *minio*, habitum cinnabari. Hæc enim ibi verba: Tingabari dicunt Attici ipsum cinnabari. Diocles: minium, puto, quod & tingabari. & rursus: tingabari, & minium promiscuè habitum.

ᾡ γλαγόεσσα μύξα, καὶ ἡ τοῦ λύχνου δέ,[1] ἀφ' ἧς ἴσως καὶ[2] ὁ τοῦ ἐλλυχνίου μύκης παρονομάζεται. Ἀλλὰ τὸ μὲν εἰς πλεῖον ἐν τούτοις πολυλογεῖν ἀποῤῥαπιστέον, εἰς ὅπερ ἡμᾶς παρήγαγον αἱ Ὁμηρικαὶ μιλτοπάρῃοι. Ῥητέον δέ, ὅτι ὤφειλε μὲν τὸ μιλτοπάρῃος διὰ διφθόγγου γράφεσθαι,[3] ὡς ἀπὸ τοῦ παρειά· ἐξενίκησε δὲ ὅμως πρωτοτυπῶσαι τοῦτο, τὸ παρήϊον τετρασύλλαβον. ὅθεν μιλτοπαρήϊος ναῦς, καὶ ἐν συναιρέσει, μιλτοπάρῃος·[4] ἣν καλλίπρωρον σκάφος ἡ Τραγῳδία φησί.

ϞΗ΄. Σημείωσαι δέ, ὅτι τὴν Ὁμήρου τὸ μιλτοπάρῃον ἐπὶ νηὸς θεμένου,[5] ὁ παρῳδὸς Μάτρων, μιλτοπάρῃον τρίγλην ἔφη. καθὰ καί τις τῶν νεωτέρων παρῳδήσας τό, Κίλλαν τε ζαθέην, τρίγλαν τε ζαθέην εἶπε, τὴν καὶ μεγάλην, καὶ καλήν, καὶ ὅτι ἐν Ῥητορικῷ λεξικῷ εὕρηται,[6] μίλτῳ συμμιγνύμενον τὸ κιννάβαρι. Φησὶ γάρ·[7] Τιγγάβαρι, τὸ κιννάβαρι Ἀττικοί. Διοκλῆς· ὁ μίλτος, οἶμαι, καὶ τὸ τιγγάβαρι. καὶ πάλιν· τιγγάβαρι...

1. ἀφ' ἧς ἴσως καὶ ὁ τοῦ ἐλλυχνίου μύκης παρονομάζεται) Aratus.
'Η λύχνοιο μύκητες ἀγείρωνται περὶ μύξαν.
Politus.

2. ὁ τοῦ ἐλλυχνίου μύκης) Virg. Georg. *putres concrescere fungos*. Salvinus.

3. ὡς ἀπὸ τοῦ παρειά) ἡ παρειά, Æolibus παρηά, διὰ τοῦ η. Inde τὸ παρήϊον. Æoles namque, ut auctor est Etymologus, diphthongum ει vertunt in η, & τὸ πλεῖον, dicunt πλήϊον. Politus.

4. ἣν καλλίπρωρον σκάφος ἡ Τραγῳδία φησί) Ductâ hinc metaphorâ καλλίπρωρον τὸ εὐπρόσωπον. Sic Æschylus βλέφαρα καλλίπρωρον, εὐπρόσωπος ἀνήρ. idest, καλλιπρόσωπον, ἐκ μεταφορᾶς τῆς τῶν πρῴρας. Polit.

5. ὁ παρῳδὸς Μάτρων) cujus elegantissimam Parœdiam vide apud Athenæum lib. 4. c. 5. *Polit.*

6. μίλτῳ συμμιγνύμενον τὸ κιννάβαρι) Μίλτος Latinis *rubrica*, ut manifestum est ex Plinio. Qua quidem significatione μίλτος Hesychio, εἶδος ἐρυθρᾶς Σινωπίδος. Non est temere diffitendum, Græcos aliquando μίλτον vocasse, quod Latini dicunt *minium*. Nam minium Hispanicum, μίλτος dicitur Serapioni, pariter atque ἡ λεγομένη Σινωπικὴ μίλτος· quæ sanè Sinopica, est rubrica. Sicuti e contrario rubricam Latini vocant aliquando minium, ut Celsus minium Sinopicum in Ephesio Emplastro rubro adversùs morsus. Eustathius autem hoc loci μίλτον videtur *minium* intelligere. Quare tum Latini, tum Græci videntur has voces promiscuas aliquando habuisse: tametsi res ipsæ multùm inter se differant. Sic Græci communi cinnabaris nomine tum cinnabari complexi sunt, tum etiam minium. Sed minium, ut Dioscorides ait, χρωματῶδες. Κιννάβαρι, Indico nomine, olim vocabatur lacryma arboris Indicæ. Arrianus in Periplo Maris Erythræi: γίνεται δὲ ἐν αὐτῇ (in insulâ videlicet Dioscoridis) καὶ κιννάβαρι τὸ λεγόμενον Ἰνδικόν, ἀπὸ τῶν δένδρων ὡς δάκρυ συναγόμενον. Quia hoc postea nomen, propter coloris similitudinem, cum minio est communicatum: inde natus gravissimus ille medicorum error, quos ait Plinius pro cinnabari Indicâ usos esse minio, quod est venenum. At verò minium, differentiæ caussâ, Dioscoridi dictum ἄμμιον. Salmasius corruptam hanc vocem existimat, & pro eâ legendum μίνιον, aut μίνειον. quæ conjectura satis probabilis: quum & Hesychio μίνιον dicatur χρωματικόν τι, & κιννάβαρι. Sed probabile etiam est, Græcos non, quemadmodum Romanos, ad minium, quod a nobis dicitur, significandum, vocem Hispanicam adhibuisse. Romam minium non aliunde ferè, quàm ex Hispaniâ, invehebatur. Itaque non mirum, si Romani Hispanico nomine minium dicerent, a Minio fluvio Hispaniæ, At Græcis aliunde etiam minium celebrabatur. Erat & minium Colchicum: erat & Ephesium, quod primus ostendit Callias Atheniensis. Quin & Juba, ut testatur Plinius, minium nasci & in Carmania tradidit; Timagenes & in Æthiopiâ. Verisimile est igitur, Græcos olim alio, quàm petito ex Hispaniâ nomine, illud appellasse. Nec aliâ de caussâ videtur Theophrastus cinnabaris nomine minium vocasse, nisi quia Hispanico illi minii nomini Græcæ aures minime assueverant. Nec enim dici potest, Theophrasti nondum tempore Hispanicum minium Græcis innotuisse, quando Theophrastus disertè meminit cinnabaris τοῦ περὶ Ἰβηρίαν. Unde Plinius ex Theophrasto refert, minium jam tum repertum in Hispaniâ. Et nugas meras agit Hermolaus Barbarus, cum timet, ne Plinius erret ex male intellecto Theophrasto; perinde quasi Theophrastus non de Hispaniâ sit locutus, sed de Iberiâ Colchis finitimâ. quod facile persuasum est Dalecampio. Verùm, quum Vitruvius affirmet, minium priùs in Cilbianis Ephesiorum agris esse inventum, quàm id genus venæ in Hispaniâ reperiretur, inde magis confirmatur, quod dicebam, alio nomine, quàm Hispanico, fuisse minium jam inde a principio inter Græcos divulgatum. Non igitur minii nomen videtur apud Græcos vulgare, & translatitium fuisse; sed qui de Græcis minium a cinnabari distinxerunt, videntur potiùs vulgari, & usitato nomine dixisse illud, ἄμμιον, *quasi arenulam*, formâ diminutivâ ab ἄμμος. Sicuti est τὸ ψάμμιον a ψάμμος. Hujuscemodi enimque est minium. Dioscorides τὸ ἄμμιον Hispanicum parari ait ἐκ λίθου τινὸς μεμιγμένου τῇ ἀργυρίτιδι ψάμμῳ. At Theophrastus de cinnabari, seu minio Ephesio, quod jam pridem Callias repererat: μόνον δ' ἐστὶν ἄμμος, ἣν συλλέγουσι λαμπυρίζουσαν, καθάπερ ὁ κόκκος. Plinius ex Theophrasto: *inventum minium a Calliâ Atheniensi, initio sperante, aurum posse excoqui arenâ rubente in metallis argenti: hanc fuisse originem ejus. Reperiri autem jam tum in Hispaniâ, sed durum, & arenosum: item apud Colchos in rupe quadam inaccessâ, ex qua jaculantes decuterent: id esse adulterum; optimum verò supra Ephesum Cilbianis agris. Arenam cocci colorem habere: hanc teri, dein lavari farinam: &, quod subsidat, iterum lavari. Differentiam artis esse, quòd alii minium faciant primâ loturâ: apud alios id esse dilutius, sequentis autem loturæ optimum.* Ephesium hoc ex arenâ argentariâ minium Theophrastus dicit κατ' ἐργασίαν, seu factitium. Nam Ibericum quidem, sicuti etiam Colchicum, vocat αὐτοφυές, idest, nativum. Unde Joannes Antonius Saracenus, medicus Lugdunensis, pro verbis illis Plinianis: *reperiri autem jam tum in Hispaniâ*, legendum censebat: *reperiri autem nativum in Hispaniâ*. Quam Saraceni conjecturam pro suâ venditat Harduinus. Minium tamen illud Hispanicum non ita censeri debet αὐτοφυές, ut non & ipsum arte indigeat, ac præparetur. Excoquitur lapis, unde minium illud conficitur, & in fornace ἐμβάλλεται εἰς ἀποθήσκειν, ἢ ὑλακτοῦσαν χρῶμα. Hanc ejus facturam docet Dioscorides. Qui igitur minium Hispanicum nativum, & αὐτοφυές; Vitruvius: *Quæ autem in Ephesiorum metallis fuerunt officinæ, nunc trajectæ sunt ideò Romam, quòd id genus venæ postea est inventum Hispaniæ regionibus, ex quorum metallis glebæ portantur, & per publicanos Romæ curantur.* Plinius: *Celeberrimum* (minium) *ex Sisaponensi regione in Bæticâ, miniario metallo vectigalibus populi Romani, nullius rei diligentiore custodiâ. Non licet ibi perficere, excoquique. Romam perfertur vena signata, ad decem millia ferè pondo annua. Romæ autem lavatur.* An, quia minium Hispanicum ex lapide, Ephesium ex arenâ solâ collectâ, primum facili cocturâ perficitur, alterum multâ curâ, ac præparatione conficitur; ideo primum naturale, alterum factitium dicit Theophrastus? Ita sanè videtur. Sed enim Græcis multò notius, ac celebratius erat minium Ephesium. *Politus.*

7. Τιγγάβαρι) Unde χρῶμα τὸ καλούμενον τιγγαβάρινον apud Damascium in Vitâ Isidori. Carolus Fresnæus frustra legendum suspicabatur, κινναβάρινον. Politus.

γάβαρι, καὶ μίλτος ἀναμεμιγμένη. [1] Οὗ τὴν ἐργασίαν φασὶ πρῶτον εὑρεῖν Καλλίαν Ἀθηναῖον. Bas. p. 235. Ἰστέον δὲ καὶ, ὅτι [2] μιλτωρυχία ἐλέγετο τόπος, ἐν ᾧ μίλτος ὀρύσσεται· καὶ ὅτι, κατὰ τὸν Παυσανίαν, μίλτος ἐλέγετο καὶ ἡ ἐρυσίβη. Δρόσος δέ, φησιν, αὐτή, καταληφθεῖσα ὑπὸ καύσωνος, ὑφ' ἧς διαφθείρεται πᾶς σπόριμος καρπός. Ἰστέον δὲ καὶ, ὅτι τὸ μὲν μιλτοπάρῃος, ἐπίθετόν ἐστι νηὸς εὐπρώρου, ἐλθὸν πρὸς τινα ὁμοιότητα παρθένου καλλιπαρῄου, καθότι καὶ κόραι ποιητικῶς, αἱ τοιαῦται νῆες εἴρηνται· ὡς καὶ [3] παρθένοι που τριήρεις αἱ πρωτόπλοοι. Ἔχει δ' ὁμοίως τῇ μιλτοπαρῄῳ καὶ ἡ καλλίπρωρος, [4] διὰ τὸ ἐν ταῖς τριήρεσιν ἔστιν οὗ, ὡς οἷον εἰπεῖν, εὐπρόσωπον. [5] Διὸ καὶ εὐῶπες αἱ αὐταὶ, παρὰ Λυκόφρονι. [6] Αἱ δέ γε πελαργοχρῶτες, οὐ τοιαῦται μέν· ἔχουσι δέ τι καὶ αὐταὶ κάλλους, χρωζόμεναι δίολου κατὰ πελαργούς· [7] ἐν αἷς τὸ μὲν πελὸν, μελανίαν δηλοῖ· λευκότητα δὲ, τὸ ἀργόν. Ἡ δὲ παρὰ τῷ Σοφοκλεῖ ποικιλοστόλος ναῦς, δαίδαλόν τι χρῆμα ἐστίν, ὡς πολλοῖς χρώμασι ποικιλλόμενον. Ἡ δὲ εὔπρυμνος, καὶ ὀρθόκραιρα, καὶ μέλαινα, εἴτ' οὖν κελαινή, καὶ ἡ κορωνίς, καὶ ἡ κοίλη, καὶ ἡ εὔσελμος, καὶ εὐκλήϊς, καὶ εὔζυγος, ἰδίας ἐννοίας καὶ αὐτὰ ταῖς ναυσὶν οἰκειοῦσιν, ὡς πολλαχοῦ καθωμίληται, χύσιν κἀνταῦθα ἐπιθέτων φιλοτιμουμένης τῆς Ποιήσεως, καὶ πραγματικῆς λογιότητος, ἀγώγιμα τοιαῦτα ἐμπορευο- Rom. p. 311. μένης Μουσῶν, καὶ ἐπιτιθείσης ταῖς φίλαις ναυσίν· ἧς οἰκεῖον καὶ τὸ θοόν.

bitum. cujus conficiendi rationem primus invenisse dicitur Callias Atheniensis. Ad hæc, sciendum, μιλτωρυχίαν, *miniariam*, vocatum fuisse locum, in quo μίλτος ὀρύσσεται, *foditur minium*: itemque μίλτον, juxta Pausaniam, dictam fuisse rubiginem. Rubigo autem, inquit, roscidus est humor, correptus æstu, quo quidquid umquam est sativorum fructuum, vitiatur, ac corrumpitur. Rursus sciendum, τὸ μιλτοπάρῃος, *pictas rubricâ habens genas*, epitheton esse navis, pulchram, atque elegantem proram habentis: quippe quod usurpetur ad exemplum virginis, seu puellæ, genarum venustate præstantis, ac decoræ. qua etiam ratione hujuscemodi naves Poëticè dictæ sunt puellæ: sicuti & alicubi virgines, triremes, quæ mari, ac velis primùm committuntur. Similiter porrò atque ἡ μιλτοπάρῃος, *genas habens rubricatas*, sese habet ἡ καλλίπρωρος, *habens pulchram proram*, ob elegantem, ac speciosum harum alicubi triremium, ut ita dicam, adspectum. Quocirca eædem εὐῶπες, *pulchrâ facie præditæ*, seu pulchræ adspectu, apud Lycophronem. Et quidem αἱ πελαργοχρῶτες, *quæ ciconiæ colorem referunt*, non eâ sanè pulchritudine sunt, ac venustate. Verumtamen & ipsæ nescio quid pulchritudinis habent, quippe quæ sint omnino κατὰ πελαργούς, *ciconiarum instar*, coloratæ: quibus in πελαργοῖς, *i. e. ciconiis*, τὸ πελὸν, nigrorem; τὸ ἀργὸν, albitudinem significat. Quæ verò apud Sophoclem navis dicitur ποικιλόστολος, *stolam gerens variegatam*, intelligitur navis vario artificio distincta, veluti multis variisque coloribus depicta, atque ornata. Denique ἡ εὔπρυμνος, *pulchram habens puppim*, & ὀρθόκραιρα, *erectas habens antennas*, & μέλαινα, sive κελαινή, *nigra, sive atra*; itemque ἡ κορωνίς, *nigra, seu quæ habet summitates inflexas*, & ἡ κοίλη, *cava*, & ἡ εὔσελμος, *bonis tabulatis instructa*, & εὐκλήϊς, *bonis transtris instructa*, & εὔζυγος, *bene ab jugis instructa*, epitheta sunt, quæ & ipsa notiones, ac significationes suas ad naves adjungunt, & accommodant, ut consuetudo sæpe sermonis obtinuit. Congeriem namque, & cumulum epithetorum Poësis ambitiosiùs hîc effundere contendit, studioque comparandæ verborum copiæ, has istas Musarum merces importat, amicisque his navibus imponit. Quarum etiam navium proprium epitheton est τὸ θοὸν, *velox*.

Αἰτωλῶν δ' ἡγεῖτο Θόας Ἀνδραίμονος υἱός·
Οἳ Πλευρῶν' ἐνέμοντο, καὶ Ὤλενον, ἠδὲ Πυλήνην,
Χαλκίδα τ' ἀγχίαλον, Καλυδῶνά τε πετρήεσσαν.
Οὐ γὰρ ἔτ' Οἰνῆος μεγαλήτορος υἱέες ἦσαν,
Οὐδ' ἄρ' ἔτ' αὐτὸς ἔην, θάνε δὲ ξανθὸς Μελέαγρος.
Τῷ δ' ἐπὶ πάντ' ἐτέταλτο ἀνασσέμεν Αἰτωλοῖσι·
Τῷ δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.

Ætolis porrò imperabat Thoas, Andræmonis filius:
Qui Pleuronem incolebant, & Olenum, & Pylenen,
Chalcidemque maritimam, Calydonemque petrosam.
Non enim amplius Oenei magnanimi filii superstites erant,
Neque superstes erat ipse, mortuusque erat flavus Meleager.
Huic autem rerum summa commissa erat, ut imperaret Ætolis:
Huncque simul quadraginta nigra naves sequebantur.

ϟθ'. Ὅτι

XCIX. Æto-

1. *οὗ τὴν ἐργασίαν φασὶ πρῶτον εὑρεῖν Καλλίαν Ἀθηναῖον*) Manifestè apparet, τὴν μίλτον intellige ab Eustathio minium, non rubricam. Minium namque, quod cinnabaris nomine Theophrastus significat, inventum fuit Calliæ Atheniensi. Theophrastus De Lapidibus: *θαυμάζειν δέ φασι, καὶ εὑρεῖν τὴν ἐργασίαν Καλλίαν τινὰ Ἀθηναῖον ἐκ τῶν ἀργυρείων. ὃς οἰόμενος ἔχειν τὴν ἄμμον χρυσίον διὰ τὸ διαπυρίζειν, ἐπραγματεύετο, καὶ συνέλεγεν. ἐπεὶ δ' ᾔσθετο, ὅτι οὐκ ἔχει, τὸ δὲ τῆς ἄμμου κάλλος ἐθαύμαζε διὰ τὴν χρόαν, οὕτως ἐπὶ τὴν ἐργασίαν ἦλθε ταύτην. οὐ παλαιὸν δ' ἐστίν· ἀλλὰ περὶ ἔτη μάλιστ' ἐνενήκοντα εἰς ἄρχοντα Πραξίβουλον Ἀθήνησιν.* Antea non videtur minium notum Græcis fuisse: & Hispanici minii vena postea est reperta. Quare non videtur ὁ μίλτος pro Homericis temporibus accipi posse, aut explicari de minio, sed tantummodò de rubricâ. Hæc videtur fuisse primigenia vocis illius significatio. Plinius: *Auctoritatem colori fuisse non miror. Jam enim Trojanis temporibus rubrica in honore erat, Homero teste, qui naves eâ commendat, alias circa picturas, pigmentaque rarus. Milton vocant Græci: minium quidam cinnabari.* Ita postrema hæc Plinii verba docti viri, & rectè quidem, distinxerunt. Sic Dioscorides testatur, cinnabari idem a quibusdam habitum, atque minium: quorum etiam errorem condemnat. At μίλτον dicit Dioscorides, quam nos rubricam. Unde eidem μίλτος Σινωπικὴ, Λημνία, Αἰγυπτιακὴ, Καρχηδονική, itemque Ἰβηρική. Sic pro locorum diversitate, in quibus proveniunt, sunt rubricæ variis cognominibus appellatæ. *Politus.*

2. *μιλτωρυχία ἐλέγετο τόπος*) Hesychius: Μιλτωρυχία, τόπος, ὅπου μίλτος ὀρύσσεται. *Polit.*

3. *παρθένοι που τριήρεις αἱ πρωτόπλοοι*) Nota est ex Aristophanis Equitibus unius de navibus ad alias compellatio: ὦ παρθένοι. Dicitur autem navis virgo, ἣ τις ἐπὶ ἄνω θάλασσαν τριηραρχεῖν, μηδὲ πλέουσα, ἀλλὰ νεωστὶ κατασκευασθεῖσα. Polit.

4. *διὰ τὸ ἐν ταῖς τριήρεσιν ἔστιν οὗ, ὡς οἷον εἰπεῖν, εὐπρόσωπον*) Est prora, tamquam navis πρόσωπον. Hesychius: Πρῷρα, πρόσωπον, ἢ τὸ ἔμπροσθεν τοῦ πλοίου. Hinc καλλίπρωρος, εὐπρόσωπος. Politus.

5. *Διὸ καὶ εὐῶπες αἱ αὐταὶ παρὰ Λυκόφρονι*) εὐόφθαλμοι, ut explicat Scholiasta. *Polit.*

6. *Αἱ δέ γε πελαργοχρῶτες*) quales dictæ hæ naves Lycophroni. *Polit.*

7. *ἐν αἷς τὸ μὲν πελὸν, μελανίαν δηλοῖ· λευκότητα δὲ, τὸ ἀργόν*) Suidas: πελαργὸς κυρίως, διὰ τὸ ἔχειν πτερὰ μελάντερα, καὶ λευκά. Πελὸν γὰρ, τὸ μέλαν. καὶ ἀργὸς, τὸ λευκόν. Polit.

XCIX. Ætolorum naves erant quadraginta: eosque Thoas ducebat, Andræmonis, & Gorges filius, quæ Gorge patre orta erat Oeneo. qui quidem Ætoli, ut narrat, Pleuronem incolebant, & Olenum, & Pylenen, Chalcidemque maritimam, & Calydonem petrosam. Ætolos autem collocat Poëta post eos, qui parebant Ulyssi, propterea quòd, ut veteres ajunt, Acarnaniæ, quæ sub Ulyssis imperio constituta erat, conjuncta est Ætolia. Itaque certo quodam bonoque ordine Catalogus hic procedit. Ætolia regio, & gens Ætoli, sic ab Ætolo vocantur, Endymionis filio, ut & postea commemorabitur. qui Pisâ, Peloponnesi urbe, a Salmoneo expulsus, Ætoliam incoluit, sic ab ipso appellatam: quum priùs, ut ferunt, Hyantes vocarentur. Sed & Peloponnesi oppidum fuisse traditur Ætolia. Acuitur τὸ Αἰτωλὸς, *Ætolus*, ut ὁ Πακτωλὸς, *Pactolus* & ἁμαρτωλὸς, *peccator*, & omnivorsè nomina masculina, quæ habent τὸ τ' ante τὸ ω. Qua de causâ τὸ Μαύσωλος, *Mausolus*, acuitur in antepenultimâ, quia nempe non habet τὸ τ'. Memoriæ autem proditum est, inclaruisse Ætolos fundâ, cujus jactus, ut Geographi verbis utar, longiùs pertineat, quàm sagittæ ab arcu emissæ: adeò ut priscus quidam Ætolus, nomine Pyræchmes, singulari certamine cum Degmeno Epeo congressus, Degmenum ipsum fundâ percussum prostraverit. Verùm Pindarus Dolopas, qui Phœnici parebant, catervam audacem vocat in torquendis fundis: quippe quòd ipsi etiam Dolopes boni, peritique essent funditores. Ad hæc sciendum, nomen hoc *Ætolus* usui fuisse Comico illi proverbio, quod proverbium est hujusmodi:

Manus in Ætolis, animus in Clopidis.

Videlicet hic homo, quisquis ille est, & munera facilè accipit, & malâ fide agit, quippe qui utrâque quidem manu αἰτῇ, *petat, ac postulet*, sed mente, atque animo furetur. Videtur namque ὁ Αἰτωλὸς, *Ætolus*, nomen habere derivatum ἀπὸ τοῦ αἰτεῖν, *a petendo*. Idque disertè ostendit Gentilium Nominum scriptor his verbis: Est etiam Ætolus adjectivum, a verbo αἰτεῖν, *petere*.

C. Pleu-

ϞΘ'. Ὅτι Αἰτωλῶν τεσσαράκοντα νῆες ἦσαν, ὧν Θόας ἡγεῖτο, υἱὸς Ἀνδραίμονος, καὶ Γόργης τῆς Οἰνέως θυγατρός. οἳ, φησὶ, Πλευρῶνα ἐνέμοντο, καὶ Ὤλενον, καὶ Πυλήνην, Χαλκίδα τε ἀγχίαλον, Καλυδῶνά τε πετρήεσσαν. Τίθησι δὲ τοὺς Αἰτωλοὺς ὁ Ποιητὴς μετὰ τοὺς ὑπὸ τὸν Ὀδυσσέα, διότι, φασὶν οἱ παλαιοὶ, τῇ Ἀκαρνανίᾳ, ἧς ὁ Ὀδυσσεὺς ἦρχεν, ἥνωται ἡ Αἰτωλία. καὶ οὕτως εὐτακτεῖται ὁ κατάλογος. Αἰτωλία δὲ ἡ χώρα, καὶ Αἰτωλοὶ τὸ ἔθνος, [1] ἀπὸ Αἰτωλοῦ καλεῖται, υἱοῦ Ἐνδυμίωνος, ὡς καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς ἱστορηθήσεται. [2] ὃς, ἐκπεσὼν Πίσης τῆς ἐν Πελοποννήσῳ [3] ὑπὸ Σαλμωνέως, συνῴκισε τὴν ἀπ' αὐτοῦ κληθεῖσαν Αἰτωλίαν. [4] πρότερον δὲ, φασιν, Ὕαντες ἐκαλοῦντο. Ἦν δὲ, φασι, καὶ [5] Πελοποννήσου πόλις Αἰτωλία. Ὀξύνεται δὲ τὸ Αἰτωλὸς, ὡς ὁ Πακτωλὸς, καὶ ἁμαρτωλὸς, [6] καὶ ὅλως τὰ ἔχοντα τὸ τ' πρὸ τοῦ ω ἀρσενικά. διότι [7] τὸ Μαύσωλος προπαροξύνεται, ὡς μὴ ἔχον τὸ τ'. Ἱστορεῖται δὲ, ὅτι [8] εὐδοκίμουν οἱ Αἰτωλοὶ περὶ σφενδόνην, [9] μακροβολωτέραν, κατὰ τὸν Γεωγράφον εἰπεῖν, οὖσαν τῆς ἐκ τόξου ἐκβολίας. καί τις Πυραίχμας παλαιὸς Αἰτωλὸς, [10] εἰς μονομαχίαν προελθὼν μετὰ Δεγμένου Ἐπειοῦ, κατέβαλε σφενδονήσας τὸν Δέγμενον. [11] Πίνδαρος δὲ τοὺς ὑπὸ τῷ Φοίνικι Δόλοπας, φησὶ θρασὺν ὅμιλον σφενδονᾶσαι· ὡς καὶ τῶν Δολόπων δεξιῶν ὄντων σφενδονητῶν. Ἰστέον δὲ καὶ, ὅτι τὸ Αἰτωλὸς ὄνομα ἐχρησίμευσε τῇ Κωμῳδικῇ παροιμίᾳ, τῇ λεγούσῃ,

[12] Τὼ μὲν χεῖρ' ἐν Αἰτωλοῖς, ὁ δὲ νοῦς ἐν Κλωπιδῶν.

ἤγουν ὁ δεῖνα, καὶ δωροδοκεῖται, καὶ ῥᾳδιουργεῖ, ταῖν χεροῖν μὲν αἰτῶν, τῷ δὲ νῷ κλέπτων. Ἔοικε γὰρ ὁ Αἰτωλὸς ἀπὸ τοῦ αἰτεῖν παραχθῆναι. καὶ δηλοῖ καὶ ὁ τὰ Ἐθνικὰ γράψας, εἰπών, ὅτι ἔστι καὶ [13] αἰτωλὸς ἐπίθετον, παρὰ ῥῆμα τὸ αἰτεῖν.

ρ'. Ἡ

1. ἀπὸ Αἰτωλοῦ καλεῖται, υἱοῦ Ἐνδυμίωνος) Ex Stephano. Pausanias in Eliacis prioribus: ἀπὸ μοὶ ὁ Αἰτωλὸς τὸ Ἐνδυμίωνος οἱ περὶ τὸν Ἀχελῶον οἰκοῦντες ἐκλήθησαν, φυγόντος ἐς ταύτην τὴν ἤπειρον. Polit.

2. ὃς ἐκπεσὼν Πίσης) Stephani Epitome: ὃς ἐκπεσὼν ἀπὸ Πίσσης. Sed correptâ postremâ hac voce pro Πίσης. Est Pisa urbs Elidis, seu Eleæ, de qua nos alibi. Strabo: Ἔφορος δέ φησιν, Αἰτωλὸν ἐκπεσόντα ὑπὸ Σαλμωνέως τοῦ βασιλέως Ἐπειῶν τε, καὶ Πισατῶν ἐκ τῆς Ἠλείας εἰς τὴν Αἰτωλίαν, ὀνομάσαι τε ἀφ' αὑτοῦ τὴν χώραν, καὶ συνοικίσαι τὰς αὐτόθι πόλεις. Politus.

3. ὑπὸ Σαλμωνέως) a quo Salmoneo urbs Pisatidis Salmone. Strabo: ἡ Σαλμωνὴ δ' ἐνταῦθα (in Pisatide) βασιλεῦσαι λέγεται. εἰ γὰρ αὐτὸ πόλις μερίζομένης τῆς Πισσάτιδος μία τάσσεται ὑπὸ Σαλμωνέως. Polit.

4. πρότερον δέ, φασιν, Ὕαντες ἐκαλοῦντο) Stephanus de Ætolia: πρότερον δὲ Ὕαντες ἐκαλοῦντο. Polit.

5. Πελοποννήσου πόλις Αἰτωλία) una de urbibus Laconicis, Androtione auctore apud Stephanum. Polit.

6. καὶ ὅλως τὰ ἔχοντα τὸ τ' πρὸ τοῦ ω ἀρσενικά) Regula enim hæc est generalis: Τὰ εἰς ωλος ἀρσενικὰ πρὸ τοῦ ω τὸ τ ἔχοντα, ὀξύνεται. Polit.

7. τὸ Μαύσωλος) Vitiosè Stephani exemplaria, Μαυσωλὸς, quod jam docti viri observarunt. Polit.

8. εὐδοκίμουν οἱ Αἰτωλοὶ περὶ σφενδόνην) Plinius refert, *lanceam Ætolos invenisse, jaculum cum amenta Ætolum Martis filium: at vero Phœnices balistam, & fundam*. De Balearibus nihil est, quòd adjiciam, eos optimos, & præstantissimos funditores evasisse, postquam Phœnices Baleares insulas occuparunt. Politus.

9. μακροβολωτέραν, κατὰ τὸν Γεωγράφον εἰπεῖν, οὖσαν τῆς ἐκ τόξου ἐκβολίας) Geographus: τυχὸν δὲ πυρὶ ἀπὸ τῶν Αἰτωλῶν ἄρχουσιν τὸ τῆς σφενδόνης εἶδος. μακροβολωτέρας δ' οὔσης τῆς σφενδόνης, τοῦτον τὸν Δέγμενον. Politus.

10. εἰς μονομαχίαν προελθὼν) κατὰ ἔθος τι παλαιὸν τῶν Ἑλλήνων, ut notat Strabo. Polit.

11. Πίνδαρος δὲ τοὺς ὑπὸ τῷ Φοίνικι Δόλοπας, φησὶ θρασὺν ὅμιλον σφενδονᾶσαι) Pindarus:

Ὃς Δολόπων ἄγαγε θρασὺν ὅμιλον σφενδονᾶσαι,
Ἱπποδάμων Δαναῶν βέλεσι πρόσφορον.

Polit.

12. Τὼ μὲν χεῖρ' ἐν Αἰτωλοῖς, ὁ δὲ νοῦς ἐν Κλωπιδῶν) Versus hic est Aristophanis in Equitibus: ubi alii minùs rectè legunt: Τῷ μὲν χεῖρ' ἐν Αἰτωλοῖς. Ludit autem Aristophanes in Cleonem, tamquam è ejus manus in Ætolis πρὸς τὸ αἰτεῖν, *ad petendum*; mens, & animus in Clopidis πρὸς τὸ κλέπτειν, *ad furandum*, versaretur. Populus Atticæ, & quidem Leontidis tribûs, οἱ Κρωπίδαι· quos Comicus, ut jocandi inde materiam habeat, mutatione unius literæ, & ἀντὶ παραγραμματισμοῦ, dicit Κλωπίδας, tamquam ἀπὸ τοῦ κλέπτειν· ut scilicet συναπτικῶς δηλώσῃ τὸ ταῖν χεροῖν μὲν αἰτοῦντα· τῷ δὲ νῷ κλέπτοντα. Vetus Scholiasta Aristophanis: Ἀπὸ τοῦ ὀνόματος τὸ πρᾶγμα λέγει, οὐκ ἐν Αἰτωλίᾳ, ἀλλ' ἐν τῷ αἰτεῖν. τὸ δ' ἐν Κλωπιδῶν, ἀντὶ τοῦ ἐν τῷ κλέπτειν, ἐναλλάξας στοιχεῖον τοῦ ρ εἰς τὸ λ'. Κρωπίδαι γὰρ δῆμος τῆς Λεοντίδος φυλῆς. ἔπαιξεν οὖν παρὰ τὸ κλέπτειν. Politus.

Propter istam levem literæ mutationem elegantius quodammodo dictum efficitur. *Salvinus.*

13. αἰτωλὸς ἐπίθετον παρὰ ῥῆμα τὸ αἰτεῖν) Etymologici Magni Auctor ex Philoxeno: γίνεται ἀπὸ τῶν εἰς ω ῥημάτων ὀνόματα εἰς λος, οἷον, φείδω, φειδωλὸς. αἰτῶ, αἰτωλὸς· ἁμαρτῶ, ἁμαρτωλὸς. Polit.

ρ'. Ἡ δὲ Πλευρὼν, οἰκητήριον γέγονε, φασὶ, Κουρήτων, περὶ ὧν ἐν τοῖς μετὰ ταῦτα ἐρεῖ ὁ Ποιητής. περὶ ἣν καὶ Κούριον ὄρος,[1] ὅθεν οἱ Κουρῆτες ὀνομασθῆναι δοκοῦσι, Πλευρώνιοι ὄντες. Ὁ πολίτης αὐτῆς, οὐ μόνον Πλευρώνιος, ἀλλὰ καὶ Πλευρωνεύς. Ὤλενος δὲ ἦν μὲν καὶ Ἀχαϊκὰ, ὡς προεῤῥέθη. νῦν δὲ περὶ Αἰτωλικῆς ὁ λόγος, προφερομένης καὶ θηλυκῶς, καὶ ἀρσενικῶς. Ὤλερος μέντοι διὰ τοῦ ρ, πόλις Κρητικὴ πορρωτέρω, φασὶ,[2] τῆς Ἱεραπύτνης, πόλεως καὶ αὐτῆς Κρητικῆς·[3] ἔνθα καὶ Ἀθηνᾶ Ὠλερία,[4] ἐφ' ᾗ ἑορτὴ τὰ Ὠλέρια. Ὁ δὲ Γεωγράφος περὶ τῆς Αἰτωλικῆς Ὠλένου, ἔτι δὲ καὶ τῆς Πυλήνης, λέγει, ὅτι Ὤλενον Αἰτωλικὴν ὁμωνύμως τῇ Ἀχαϊκῇ λεγομένην, Αἰολεῖς κατέσκαψαν, πλησίον οὖσαν τῆς νεωτέρας Πλευρῶνος, ὡς ἴχνη μόνα λείπεσθαι αὐτῆς ἐγγὺς Πλευρῶνος[5] ὑπὸ τῷ Ἀρακύνθῳ. Τὴν δὲ Πυλήνην μετῴκισαν εἰς τοὺς ἀνωτέρω τόπους,[6] ἀλλάξαντες καὶ τὸ ὄνομα. Νοητέον δὲ ἐντεῦθεν καὶ, ὅτι Πλευρὼν οὐ μία ἦν Αἰτωλική· ἀλλὰ ἡ μὲν, ἀρχαιοτέρα· ἡ δὲ, νεωτέρα, ὡς νῦν ἐῤῥέθη. Τῆς δὲ Πυλήνης[7] τὸ ἐθνικὸν, Πυλήνιος. Ἡ δέ γε Παλλήνη διὰ τοῦ α, καὶ τῶν δύο λλ, Θρᾳκική ἐστιν, ὡς ἀλλαχοῦ δεδήλωται. Χαλκὶς δὲ, ἦν μὲν καὶ ἐν Εὐβοίᾳ, ὡς προεδηλώθη, καὶ ἀλλαχοῦ δὲ πολλαχοῦ·[8] ἡ δὲ παροῦσα, Αἰτωλική ἐστι, ῥέει δὲ ὁ Ἀχελῶος ἐκεῖσε. Ἡ δὲ Καλυδὼν,[9] ἀπὸ Καλυδῶνος κληθῆναι λέγεται, ὃς καὶ αὐτὸς Ἐνδυμίωνος υἱὸς, ἢ

Baſ. p. 236. Αἰτωλοῦ. Μνήμη δὲ αὐτῆς ἔσται καὶ προϊόντι τῷ Ποιητῇ, ἐν τοῖς κατὰ τὸν Καλυδώνιον σῦν. Δοκεῖ δὲ ἐν Καλυδῶνι κατοικεῖν Οἰνεὺς, ὡς δηλοῖ ὁ Γεωγράφος, εἰπὼν,[10] ὅτι τὰ περὶ Καλυδῶνα ὁ Οἰνεὺς εἶχε. Καὶ οὕτω μὲν ταῦτα. Ὁ δὲ Ποιητὴς καὶ ἑτεροίαν ἱστορίαν συνήθως ἐπιπλέκων, φησὶν, ὅτι Θόας Αἰτωλῶν ἡγεῖτο. Οὐ γὰρ ἔτ' Οἰνῆος μεγαλήτορος παῖδες ἦσαν, οὐδ' ἄρ ἔτ' αὐτὸς ἦν, ὁ Οἰνεὺς δηλαδή. ἔθανε δὲ ξανθὸς

Rom. p. 312. Μελέαγρος. Ἐκείνων δὲ ἐπιλιπόντων, τῷ Θόαντι πάντα, φησὶν, ἐπετέταλτο. Ποῖα πάντα; ἀνάσσειν, φησὶν, Αἰτωλοῖς. Δῆλον γὰρ, ὅτι[11] ὁ τοῦτο ἔχων, πάντ' ἔχει, κατὰ τὸν εἰπόντα.

C. Pleuron porrò, domicilium fuiſſe dicitur Curetum, de quibus poſtea dicturus eſt Poëta. Juxta hanc urbem mons Curium, unde nominati videntur Curetes, quum tamen ii eſſent Pleuronii. Ejus urbis civis, non Pleuronius modò; ſed etiam Pleuronenſis. Olenus, alia urbs erat Achajæ, quemadmodum ſupra dictum eſt. Nunc verò agitur de Ætolicâ, quæ & femininè proferatur, & maſculinè. Olerus tamen quæ ſcribitur cum ρ, urbs eſt Cretæ longiùs diſſita, ut ajunt, ab Hierapytnâ, urbe & ipsâ Cretæ: ubi Minerva Oleria, cujus in honorem feſtum ſolemne, Oleria. Verùm Geographus de Oleno Ætolicâ, nec non de Pylene, hæc habet: Olenum Ætolicam, Achaicæ cognominem, Æoles diruerunt, urbem ſitam prope a recentiori Pleurone: adeò ut ejus tantummodò veſtigia prope Pleuronem ſub Aracyntho relinquerentur. Pylenen verò in ſuperiora loca tranſtulerunt, mutato etiam nomine. Itaque hinc intelligendum, non unam eſſe Pleuronem Ætolicam: ſed unam antiquiorem, alteram recentiorem, ut modò dictum eſt. Pylenes autem Gentile nomen eſt Pylenius. At verò ἡ Παλλήνη, *Pallene*, cum α, & duplici λλ, urbs eſt Thracica, ut alibi expoſuimus. Chalcis, alia quidem eſt in Eubœâ, ut ſupra declaratum eſt, multiſque alibi in locis. Sed ea, qua de nunc agitur, Ætolica eſt, qua amnis fluit Achelous. Calydon porrò nomen accepiſſe dicitur a Calydone, qui & ipſe filius fuit Endymionis; aut Ætoli. Ejus item urbis mentio fit poſtea Poëtæ, ubi de apro narrat Calydonio. Videtur autem Calydone habitaſſe Oeneus, ut patet ex Geographo, ubi Oeneum ait ea loca, quæ circa Calydonem erant, tenuiſſe. Atque hæc quidem ita. Verùm Poëta aliuſmodi, ut ſolet, narrationem adnectit, quippe qui Thoantem commemoret Ætolis præfuiſſe. Non enim magnanimi Oenei filios, neque verò ipſum fuiſſe ſuperſtitem, ipſum nimirum Oeneum: demortuum etiam fuiſſe flavum Meleagrum. Illos igitur quum vita defeciſſet, omnia, ut ait, commiſſa erant Thoanti. Quæ hæc unquam omnia? ἀνάσσειν, inquit, Αἰτωλοῖς. *ut regnaret, atque imperaret Ætolis*. Conſtat enim, eum, qui hoc habet, ut regnet, habere

1. ὅθεν οἱ Κουρῆτες ὀνομασθῆναι δοκοῦσι, Πλευρώνιοι ὄντες) Geographus: Χώριον δὲ τῆς παλαιᾶς Πλευρῶνος κλησίον, ἀφ' οὗ τοὺς Πλευρωνίους Κουρῆτας ὀνομασθῆναί τινες ὑπέλαβον. Curium montem dicit Euſtathius: itaque poſtea Geographus: οἱ δ' ἀπὸ τοῦ ὄρους τοῦ Κουρίου τοὺς Κουρῆτας ὀνομασθῆναι, τοῦ ὑπερκειμένου τῆς Πλευρῶνος. Sed Stephano Κούριον urbs eſt Ætoliæ. Videtur mons fuiſſe, & ſimul urbs cognominis. *Politus*.

2. τῆς Ἱεραπύτνης) Alii ſeparatim, ἱερᾶς Πύτνης. Sed Gentile hujus urbis Ἱεραπύτνιος ſuadet conjunctè legendum, Ἱεραπύτνης. Occurrit hoc nomen in vetuſtiſſimo Fœderis Hierapytniorum Fragmento apud Gruterum p. 505. Ν. ΙΕΡΑΠΥΤΝΑΙ. ΕΝ. ΤΩΙ. ΙΕΡΩΙ. ΤΑΣ. ΑΘΑΝΑ. Et poſt paucula: ΟΙ. ΚΑΤΟΙΚΟΥΝΤΕΣ. ΙΕΡΑΠΥΤΝΙΟΙ. Politus.

3. ἔνθα καὶ Ἀθηνᾶ Ὠλερία) In eodem Fœderis Fragmento: ΚΑΙ. ΗΡΑΝ. ΚΑΙ. ΑΘΑΝΑΙΑΝ. ΩΛΕΡΙΑΝ. Polit.

4. ἐφ' ᾗ ἑορτὴ τὰ Ὠλέρια) Xenion, Creticarum rerum ſcriptor, apud Stephanum: Τῇ δὲ θεῷ ταύτῃ ἑορτὴν ἄγουσιν Ἱεραπύτνιοι. τὴν δ' ἑορτὴν Ὠλερίαν προσαγορεύουσι. Polit.

5. ὑπὸ τῷ Ἀρακύνθῳ) l. Ἀρακύνθῳ. Polit.

6. ἀλλάξαντες καὶ τὸ ὄνομα) Πρόχιον καλέσαντες, ut ait Strabo. Polit.

7. τὸ ἐθνικὸν, Πυλήνιος) τὸ ἐθνικὸν, Πυλήνιος. ex Stephano. Polit.

8. ἡ δὲ παροῦσα, Αἰτωλική ἐστι) Strabo: Χαλκὶς δὲ ὁμωνύμως λέγεται καὶ ἐν Αἰτωλίᾳ. Urbs eſt, & mons cognominis. Strabo: Χαλκὶς ὁμώνυμος τῷ ὄρει, ἣν καὶ Ὑποχαλκίδα καλοῦσι. E monte Ætolico Chalcide fluit Achelous. Dionyſius Periegetes:

Νῆσον τ' ἄλλων, ὅσσας τ' ἀπὸ Χαλκίδος ὄρεων
Δίνῃς ἀργυρέῃς Ἀχελώϊος ἀμφὶς ἑλίσσει.

Euſtathius: Χαλκὶς ὄρος ἐστὶν Αἰτωλίας, ἀφ' οὗ ὁ Ἀχελῷος ῥέων δίναις ἀργυρέαις. εἰσὶ δὲ καὶ ἄλλαι Χαλκίδες, ὄρη δηλαδὴ, ἢ πόλεις. Politus.

9. ἀπὸ Καλυδῶνος) Epitome Stephani. Polit.

10. ὅτι τὰ περὶ Καλυδῶνα ὁ Οἰνεὺς εἶχε) Strabo: τῆς Αἰτωλίας δίχα διῃρημένης, τὰ μὲν περὶ Καλυδῶνα τὸν Οἰνέα ἔχειν φασί. Polit.

11. ὁ τοῦτο ἔχων, πάντ' ἔχει) Euripides:

Τυραννὶς ὥσπερ θεῶν βίος νομίζεται.
Τὸ μὴ θανεῖν γὰρ οὐκ ἔχει, τὰ δ' ἄλλ' ἔχει. Polit.

bere etiam, ut ille ait, omnia. Ac vide, ut etiam nunc τὸ ἀνάσσειν, *regnare*, constructum sit cum dativo.

CI. Vide etiam τὸ, οὐκ ἦσαν, & οὐκ ἦν. *non erant*, & *non erat*: itemque τὸ, ἔθανε, *mortuus erat*. quod æque quidem valet, atque τὸ, οὐκ ἦν, *non erat*; sed superioribus illis verbis subjunctum, acrem quamdam dicendi figuram efficit per negationem, & affirmationem. Porro autem ex ἐπετέταλτο, *commissum*, *vel demandatum fuerat*, fit ἡ ἐπιτολή, additâque per pleonasmum litterâ σ', ἐπιστολή, quæ mandatum, vel jussum, significat. Rursus vide, ut Poëta uno hic soloque verbo sit contentus, scilicet τῷ ἐνέμοντο, *incolebant*, quod semel dictum esset de Pleurone. Oenei sanè multa est in historiis commemoratio. Quod autem ad Meleagrum attinet, ejus Poëta postea etiam meminit. Reliquæ viri fortitudini accedebat, quòd studiosus erat venationis. Quare & Μελέαγρος, *Meleager*, vero, atque apposito nomine, nuncupatus fuerat, διὰ τὸ μέλειν αὐτῷ τῆς ἄγρας, *propterea quòd cura ei erat venatio*. Eum autem Poëta, notâ quadam excellentiæ, nominatim per se dicit, ac seorsum, præ aliis liberis Oenei: figuratumque hoc loquendi genus, simile est, atque illud: *Troasque*, & *Hectorem*. Ceterùm Pleuronis, Calydonisque celebritas, ac gloria declaratur testimonio illorum verborum: *Calydon*, & *Pleuron*, *eximium quondam decus*, & *ornamentum Græciæ*, perinde ac siquis cum Pindaro diceret πρόσωπον τηλαυγὲς, *faciem eminus lucentem*, *ac splendidam*, aut προκόσμημα, *exteriorem ornatum*. Quamquam Tragœdia diceret προνώπιον, *vestibulum*, *seu id*, *quod positum est in prospectu*, *seu omnium oculis*, *tamquam pro foribus*, *est propositum*. cujus vox integra est τὸ προενώπιον, ablato inde τῷ ε', similiter atque fit in τῷ σκορακίζειν, hoc est, ἐς κόρακας πέμπειν, *ad corvos*, *seu in malam rem*, *amandare*; itemque in τῷ σκερβόλλειν, videlicet, ἐς κέαρ βάλλειν, *probra*, *ac contumelias in cor jacere*, *seu probrosis*, *ac mordacibus verbis cor impetere*. Sicuti etiam in τῷ νέρτερος, *inferior*; itemque in τῷ ξανθὸς, *flavus*; ac denique in τῷ σκαρδαμύττειν, *nictare*. de quibus alibi dictum est. Ceterùm Ætoliam Achelous præterfluit, ut Geographus ostendit his verbis:

τα. Καὶ ἴδε, ὅτι καὶ νῦν τὸ ἀνάσσειν δοτικῇ συντέτακται.

ρα'. Ὅρα δὲ καὶ τὸ, οὐκ ἦσαν, καὶ οὐκ ἦν, καὶ τὸ, ἔθανεν. ὅπερ ἰσοδυναμεῖ μὲν τῷ, οὐκ ἦν· ἐπαχθὲν δὲ τοῖς πρὸ αὐτοῦ, ἄρσιν, καὶ θέσιν γοργὴν ἐσχημάτισεν. Ἐκ δὲ τοῦ ἐπετέταλτο, ἡ ἐπιτολὴ γίνεται, καὶ πλεονασμῷ τοῦ σ', [1] ἐπιστολὴ, ἡ νομικὴ ἐπὶ ἐντολῆς. Ὅρα δὲ καὶ, ὡς ἐπὶ μόνῳ καὶ ἐνταῦθα ὁ Ποιητὴς ἠρκέσθη ῥήματι τῷ, ἀνέμοντο, ἅπαξ ῥηθέντι ἐπὶ Πλευρῶνος. Ὁ δὲ περὶ τοῦ Οἰνέως λόγος, πολὺς ἐν ταῖς ἱστορίαις. περὶ δὲ Μελεάγρου καὶ αὐτοῦ ἐρεῖ ὁ Ποιητὴς ἐν τοῖς ἐφεξῆς. Κυνηγετικὸς δὲ ἦν ὁ ἀνὴρ πρὸς τῇ λοιπῇ ἀνδρίᾳ. [2] διὸ καὶ Μελέαγρος φερωνύμως ὠνόμαστο, διὰ τὸ μέλειν αὐτῷ τῆς ἄγρας. Ἰδίᾳ δὲ αὐτὸν ἐξεφώνησεν ὁ Ποιητὴς, κατ' ἐξοχὴν τῶν ἑτέρων παίδων τοῦ Οἰνέως. [3] καὶ ἔστι τὸ σχῆμα ὅμοιον τῷ, Τρῶας τε, καὶ Ἕκτορα. Τὴν δὲ ἐνδοξότητα τῆς Πλευρῶνος, καὶ τῆς Καλυδῶνος, δηλοῖ καὶ τὸ, [4] Καλυδὼν, καὶ Πλευρὼν, πρόσχημά ποτε τῆς Ἑλλάδος. ὡς εἴ τις εἴπῃ [5] πρόσωπον τηλαυγὲς, κατὰ Πίνδαρον, ἢ προκόσμημα. [6] ἡ δὲ Τραγῳδία εἴποι ἂν προνώπιον. [7] οὗ ἐντελὲς, τὸ προενώπιον, στερηθὲν τοῦ ε, [8] κατὰ τὸ σκορακίζειν, ὅπερ ἐστὶν, ἐς κόρακας πέμπειν· καὶ κατὰ [9] τὸ σκερβόλλειν, ἤγουν ἐς κέαρ βάλλειν· καὶ κατὰ [10] τὸ νέρτερος· καὶ [11] κατὰ τὸ ξανθός· καὶ [12] κατὰ τὸ σκαρδαμύττειν· περὶ ὧν ἐν ἄλλοις ἐρρέθη. Ὅτι δὲ καὶ παραῤῥεῖ τὴν Αἰτωλίαν ὁ Ἀχελῷος, δηλοῖ ὁ Γεωγράφος, εἰπών, [13] ὅτι Πίνδου πρὸς νότον

1. ἐπιστολὴ, ἡ νομικὴ ἐπὶ ἐντολῆς) Æschylus Prometheo: σοὶ δὲ χρὴ μέλειν ἐπιστολάς. Scholiasta: ἐπιστολάς, ἐντολάς. χωρὶς δὲ ἐντολὰς δίχα τοῦ σ', κατὰ τοὺς Ἀθηναίους. Politus.

2. διὸ καὶ Μελέαγρος φερωνύμως ὠνόμαστο) Etymologicus Magni Auctor: ἐτυμολογεῖ Εὐριπίδης, Μελέαγρε· μέλεον γάρ ποτ' ἀγρεύεις ἄγραν. Polit.

3. καὶ ἔστι τὸ σχῆμα ὅμοιον τῷ, Τρῶας τε, καὶ Ἕκτορα) Schema hoc Poëticum, συγκαταλέγειν τὸ μέρος τῷ ὅλῳ. Polit.

4. Καλυδὼν, καὶ Πλευρὼν, πρόσχημά ποτε τῆς Ἑλλάδος) De utraque hac urbe Geographus: τὸ δὲ παλαιὸν πρόσχημα τῆς Ἑλλάδος ἦν αὕτη τὰ κτίσματα. Polit.

5. πρόσωπον τηλαυγὲς) Pindarus: Ἀρχομένου δ' ἔργου, πρόσωπον χρὴ θέμεν τηλαυγές. Polit.

6. ἡ δὲ Τραγῳδία εἴποι ἂν προνώπιον) Pollux: οἱ δὲ Τραγῳδοὶ προνώπιον, τὰ πρὸ τῶν θυρῶν. Euripides in Hippolyto:

Τροιζηνίαις γυναιξὶ, αἳ τόδ' ἔχουσιν
Οἰκοῦσι χώρας Πέλοπος προνώπιον.

Ubi Scholiasta τὸ προνώπιον exponit πρόθυρον. Hesychius: Προνώπιον, τὰ ἔμπροσθεν τῶν πυλῶν· καθόπερ ἐνώπια, τὰ αὐλεῖα, ὅπου αἱ ὄψεις τίθενται. Προνώπιον, τὸ προκείμενον, οἷον πρόθυρον. Suidas: Προνώπιον, προκείμενον, πρόθυρον. Politus.

7. οὗ ἐντελὲς, τὸ προενώπιον) Scholiasta Euripidis ad Medeam: προενώπιος, ἀντὶ τοῦ προνώπιος. Polit.

8. κατὰ τὸ σκορακίζειν, ὅπερ ἐστὶν, ἐς κόρακας πέμπειν) Etymologus: ἐς κόρακας, ἐσκορακίζειν· καὶ ἀποβολῇ τοῦ ε, σκορακίζειν. Suidas: Σκορακίζειν. οἷον ἐς κόρακας ἀποπέμπειν. ἀπὸ τούτου τὸ ἀρᾶ. Adagii loco Zenobio usurpatur σκορακίζειν, ἀντὶ τοῦ, εἰς κόρακας πέμπειν. ἐκφαυλίζειν. Polit.

9. τὸ σκερβόλλειν, ἤγουν ἐς κέαρ βάλλειν) simile est κερτομεῖν, quasi *cor ipsum secare*, *maledictis*, *atque conviciis*. Salvinius. Quoad rem, quæ agitur, nullo modo videtur mihi simile κερτομεῖν. Neque enim τὸ κερτομεῖν ἐστερήθη τοῦ α', κατὰ τὸ σκερβόλλειν, quod est ἐς κέαρ βάλλειν. Ceterùm utriusque verbi una est, eademque significatio. Suidas v. Σκέρβολλε. δηλοῖ δὲ ἡ λέξις καὶ τὸ κερτομεῖν. Politus.

10. τὸ νέρτερος) ex ἐνέρτερος per aphæresin τοῦ ε'. Suidas: Νέρτερος, κατώτερος. τὸ ἐντελὲς, ἐνέρτερος. καὶ ἀφαιρέσει, νέρτερος. ὁμοίως τὸ ἐνέρθεν, νέρθεν. ὅθεν καὶ ἐν τῷ, ἐς κόρακας, τὸ σκορακίζειν. Etymologo primùm est ἐνερότερος, παρὰ τὴν ἔραν τὴν γῆν. Inde per syncopen τοῦ ο, & aphæresin τοῦ ε, νέρτερος. Politus.

11. κατὰ τὸ ξανθὸς) perinde quasi dictum sit sic παρὰ τὸ ἐξανθεῖν, ἀποβολῇ τοῦ κατ' ἀρχὰς ε. Polit.

12. κατὰ τὸ σκαρδαμύττειν) unde adverbium ἀσκαρδαμυκτί, *inconniventibus oculis*. Salvinius.

κατὰ τὸ σκαρδαμύττειν) Sentit Eustathius, τὸ σκαρδαμύττειν factum esse per compositionem ex præpositione ἐς, κατὰ ἀφαίρεσιν τοῦ κατάρχοντος ε. Alibi: Οὕτω δὲ καὶ τὸ ἐς προθέντες, καὶ τὸ ε, ἐστὶ δ' ἀφαιρέσει τὸ κατάρχον ε, ὡς δῆλον ἐν τῷ ἔνερθεν νέρθεν. ἐνέρτερος νέρτερος· καὶ ἐν τῷ σκορακίζειν, καὶ σκαρδαμύττειν. Extra hanc compositionem dicitur καρδαμύσσειν, seu καρδαμύττειν, ἀπὸ τοῦ καρδάμου. Erotianus in Dictionario Hippocratis: Καρδαμύσσειν καὶ σκαρδαμύσσειν λέγεται. ἔστι δὲ τὸ συνεχῶς τὰ βλέφαρα κινεῖν. καὶ εἰς ἀπόμυσιν ἄγειν. ἰδίως οἱ Ἀττικοὶ λέγουσι. εἴρηται δὲ ἀπὸ τοῦ καρδάμου, ὃ ἄν τις προσενέγκηται, συνεχῶς τὰ βλέφαρα κινεῖ. Eodem modo τὸ καρδαμύττειν explicatur ab Etymologo. Sed eidem tamen alibi Etymologo, & Suidæ σκαρδαμύσσειν derivatur παρὰ τὸ σκαίρειν, καὶ μύειν τοὺς ὀφθαλμούς. Hoc ipsum autem σκαρδαμύσσειν, secundùm Etymologum, ἀποβολῇ τοῦ σ', fit καρδαμύσσειν. Quòd si verum est, σκαρδαμύσσειν scilicet derivatum esse παρὰ τὸ σκαίρειν τὸ κινεῖν· non jam σκαρδαμύσσειν dictum videri poterit κατὰ ἀφαίρεσιν τοῦ κατάρχοντος ε· quando nec in hujus verbi compositionem ingredietur præpositio ἐς. Politus.

13. ὅτι Πίνδου) supple: ἀπὸ τοῦ Πίνδου. Sic enim Strabo l. 10. p. 449. Αἰτωλοὶ μὲν οὖν, καὶ Ἀκαρνᾶνες, ὁμοροῦσιν ἀλλήλοις, μέσον ἔχοντες τὸν Ἀχελῷον ποταμὸν, ῥέοντα ἀπὸ τῶν ἄρκτων, καὶ τοῦ Πίνδου πρὸς νότον, διά τε Ἀγραίων Αἰτωλικοῦ ἔθνους, καὶ Ἀμφιλόχων. Plinius lib. 4. cap. 1. *Amnis Achelous e Pindo fluens*, *atque Acarnaniam ab Ætolia dirimens*, & *Artemitam insulam assiduo terræ invectu continenti adnectens*. Politus.

τὸν Ἀχελῷος ῥέει, μέσος Αἰτωλῶν, καὶ Ἀκαρνάνων. ἔχουσι δέ, φησιν, Ἀκαρνᾶνες μὲν, τὸ πρὸς ἑσπέραν μέρος αὐτοῦ· Αἰτωλοὶ δὲ, τὸ πρὸς ἕω μέχρι Λοκρῶν, οἳ καλοῦνται Ὀζόλαι, [1] καὶ τοῦ Παρνασοῦ. Λέγει δὲ καὶ, ὅτι Ἀκαρνάνων μὲν ὑπέρκεινται βορειότεροι, [2] Δόλοπες· Αἰτωλῶν δὲ, Ἀθαμᾶνες, καὶ Περραιβοὶ οἱ μετ' ὀλίγα ῥηθησόμενοι.

bis: Fluit e Pindo austrum versùs Achelous, medius inter Ætolos, & Acarnanas. Eius autem, inquit, partem ad occasum tenent Acarnanes; alteram verò, quæ est ad ortum, Ætoli usque ad Locros, qui Ozolæ vocantur, atque ad Parnassum. Et addit, supra Acarnanas magis ad septentriones sitos esse Dolopas; supra Ætolos verò, Athamanas, & Perrhæbos, de quibus paullò post sumus dicturi.

Κρητῶν δ' Ἰδομενεὺς δουρικλυτὸς ἡγεμόνευεν,
Οἳ Κνωσόν τ' εἶχον, Γόρτυνά τε τειχιόεσσαν,
Λύκτον, Μίλητόν τε, καὶ ἀργινόεντα Λύκαστον,
Φαιστόν τε, Ῥύτιόν τε, πόλεις εὖ ναιεταώσας·
Ἄλλοι θ', οἳ Κρήτην ἑκατόμπολιν ἀμφενέμοντο.
Τῶν μὲν ἄρ' Ἰδομενεὺς δουρικλυτὸς ἡγεμόνευε,
Μηριόνης τ' ἀτάλαντος Ἐνυαλίῳ ἀνδρειφόντῃ.
Τοῖσι δ' ἅμ' ὀγδώκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.

Cretensibus autem Idomeneus bello clarus præerat,
Qui Cnossumque tenebant, Gortynaque mœnibus munitam,
Lyctum, Miletumque, & albentem Lycastum,
Phæstumque, Rhytiumque, urbes fortunatas,
Cæterique, qui Cretam centum urbium incolebant.
His igitur Idomeneus bello clarus præerat,
Merionesque par Marti homicidæ:
Hosque simul octoginta nigra naves sequebantur.

ρβ'. Ὅτι καὶ Κρητῶν ὀγδώκοντα νῆες ἦσαν· ὡς καὶ ἐπὶ τῶν Ἀργείων φθάσας εἶπεν. οἳ Κνωσσόν τε εἶχον, Γόρτυνά τε, Λύκτον, Μίλητόν τε, καὶ Λύκαστον, Φαιστόν τε, Ῥύτιόν τε. Λέγει δὲ τὴν μὲν Γόρτυνα, τειχιόεσσαν, ὡς καὶ πρὸ μικροῦ τὴν Τίρυνθα, διὰ τὸ ἐρυμνόν· τὴν δὲ Λύκαστον, ἢ τὸν Λύκαστον, [3] ἀργινόεντα, τουτέστι, λευκόγεων. ἀργιλώδης γάρ που ἡ ἐκεῖσε γῆ. Ταυτὸν δὲ ἀργινόεντα εἰπεῖν, καὶ ἀργιλώδη, διὰ τὴν τοῦ ν', καὶ τοῦ λ' συγγένειαν, τὴν δηλουμένην ἐν τῷ [4] νεογιλός, ὃ αἶον νεογινός, καὶ ἐν συγκοπῇ νεογνός· [5] καὶ ἐν τῷ Ἀθήνη. ἀθήλη γάρ, φασιν, ἐκείνη, [6] ὡς μὴ θηλάσασα. Ὅρα δὲ, ὅτι εἰπὼν ὁ Ποιητής, οἳ Κνωσσὸν εἶχον· τοὺς δὲ λοιποὺς Κρητικοὺς τόπους δίχα ῥήματος προαξάξων, κατὰ τὸ ἀπὸ κοινοῦ σχῆμα, ὁποῖόν τι καὶ ἀνωτέρω ἐν τῷ Αἰτωλικῷ καταλόγῳ ἐποίησεν, ὅμως ὕστερον ἐπήγαγεν· Ἄλλοι τὲ, οἳ [7] Κρήτην ἑκατόμπολιν ἀμφενέμοντο. [8] Ὅτι δὲ ἡ Κνωσσὸς βασίλειον ἦν τῆς Κρήτης, καὶ περὶ Γόρτυνος δὲ, ζητητέον καὶ ἐν τοῖς τοῦ Περιηγητοῦ. Νῦν δὲ εἰπεῖν ἀρκεῖ, ὅτι, κατὰ τὸν Γεωγράφον, ἐν πεδίῳ [9] ἡ τῶν Γορτυνίων, [10] ἣν παραῤῥέει Ληθαῖος ποταμός· τειχιόεσσα μέν ποτε, καθ' Ὅμηρον, ἀποβαλοῦσα δὲ τὸ τεῖχος ἐκ θεμελίων, καὶ ἀτείχιστος μείνασα. [11] Ὁ γοῦν Φιλοπάτωρ, ἀρξάμενος τειχίζειν, [12] ἐπὶ ὀγδοήκοντα σταδίους παρῆλθε μόνον. Κνωσσοῦ δὲ κύκλος ἀρχαῖος, τριάκοντα στάδια. [13] Κεῖται δὲ ἀντικρὺ Πε-

CII. Cretensium naves erant octoginta: quemadmodum etiam supra de Argivis dixerat. qui Cnossumque tenebant, Gortynaque, Lyctum, Miletumque, & Lycastum, Phæstumque, & Rhytium. Ac Gortyna quidem dicit muratam, seu mœnibus munitam, ut & paullò ante Tirynthe, ab urbium illarum propugnaculis, & munitionibus. At verò τὴν Λύκαστον, seu, virili genere, [3] Λύκαστον, *Lycastum*, ἀργινόεντα, *albentem, seu album*, hoc est, λευκόγεων, *albâ terrâ præditum*. Terra namque illic ἀργιλώδης, *argillosa*. Idem autem est dicere ἀργινόεντα, atque ἀργιλώδη, *argillosum, sive argillaceum*, ob cognationem litterarum ν, & λ, quæ cognatio satis apparet in τῷ νεογιλός, quasi scilicet νεογινός, & per syncopen νεογνός, *recens natus, nuper ortus:* itemque in τῷ Ἀθήνη, *Minerva*. Illa enim, ut perhibent, ἀθήλη, *uberum insueta*, quippe quæ, lactis sugendi caussâ, labra papillæ minimè admoverit. Quum verò Poëta dixerit: Οἳ Κνωσσὸν εἶχον. *qui Cnossum tenebant;* reliqua autem Cretæ loca sine verbo protulerit, per figuratum loquendi genus a sensu communi, quemadmodum etiam supra fecerat in recensione Ætolorum: tamen vide, ut postea addiderit: Ἄλλοι τε, οἳ Κρήτην ἑκατόμπολιν ἀμφενέμοντο. *Aliique, qui centenarum Cretam urbium incolebant*. De Cnosso, ut Cretici regni caput, ac sedes fuerit; itemque de Gortyne, quærendum est in Commentariis ad Periegetam. Nunc satis est dicere, secundùm Geographum, Gortyniorum urbem in planitie esse sitam; quam præterfluit Lethæus amnis. Ea, secundùm Homerum, muro olim cincta: sed, mœnibus funditus dirutis, sine muro permansit. Siquidem Philopator, muris eam circumdare aggressus, ad octo tantùm, & decem stadia opus perduxit. Cnossi autem vetus ambitus, stadia triginta. Sita est e regione Peloponnesi ad septentriones. Eò

1. καὶ τοῦ Παρνασοῦ) Adde ex Geographo, καὶ τῶν Οἰταίων. Politus.

2. Δόλοπες) Immo verò statim supra Acarnanas Amphilochi, supra Amphilochos Dolopes, & Pindus. Geographus: Ὑπέρκεινται δ' ἐν τῇ μεσογαίᾳ, καὶ τοῖς προσβορείοις μέρεσι, τῶν μὲν Ἀκαρνάνων Ἀμφίλοχοι· τούτων δὲ Δόλοπες, καὶ ὁ Πίνδος· τῶν δ' Αἰτωλῶν Περραιβοί τε, καὶ Ἀθαμᾶνες. Polit.

3. ἀργινόεντα, τουτέστι, λευκόγεων) Suidas: Ἀργινόεις, ἀργινόεντος. λευκή. Polit.

4. νεογιλός, ὃ αἶον νεογινός, καὶ ἐν συγκοπῇ νεογνός) Hesychius: Νεογιλόν, νεογνόν, νέον. Νεογιλλὴ, νεογνή, νεαρὰ, νέας, νεωστὶ γεννηθείσης. Mihi tamen τὸ νεογνός videtur esse per syncopen ex νεόγονος. Etymologici Magni Auctor: Νεογνός, ὁ νεωστὶ γεγονώς, ὃ νεόγονος ὤν, καὶ κατὰ συγκοπὴν, νεογνός. Politus.

5. καὶ ἐν τῷ Ἀθήνη) Athene, Minerva, quasi Theonoë, *dei intelligentia*. Plato in Cratylo. *Salvinus*.

6. ὡς μὴ θηλάσασα) ἀμήτωρ γὰρ ἡ θεός. Politus.

7. Κρήτην ἑκατόμπολιν) Ovidius de Cretâ insulâ: *Qua centum sustinet urbes*. 1. de Arte. *Salvinus*.

8. Ὅτι δὲ ἡ Κνωσσὸς βασίλειον ἦν ἐν τῇ Κρήτῃ) Eustathius ad Periegetam: Κνωσσὸς βασίλειον Μίνωος. Virgilius *Cnossia regna*. Strabo: διαφερόντως δὲ τὴν Κνωσσὸν καὶ Ὅμηρος ὑμνεῖ, μεγάλην καλῶν, καὶ βασίλειον τοῦ Μίνω. Polit.

9. ἡ τῶν Γορτυνίων) ἡ τῶν Γορτυνίων πόλις Geographo. *Polit.*

10. ἣν παραῤῥέει Ληθαῖος ποταμός) Non ita sanè Strabo, sed, διαῤῥεῖ δ' αὐτὴν ὅλην ὁ Ληθαῖος ποταμός. Mendosè Frobeniana Eustathii editio, Λυθαῖος. Politus.

Non igitur præterfluit, sed interfluit. *Salvinus*.

11. Ὁ γοῦν Φιλοπάτωρ) ὁ Φιλοπάτωρ Πτολεμαῖος. Polit.

12. ἐπὶ ὀγδοήκοντα) Isaacus Casaubonus, quem alii sequuntur, ἐπὶ ὀκτὼ σταδίους. Ego, siquid dandum conjecturæ, malim ἐπὶ πεντεκαίδεκα. Totus urbis ambitus fuerunt aliquando stadia quinquaginta. *Polit.*

13. Κεῖται δὲ ἀντικρὺ Πελοποννήσου πρὸς βορρᾶν) Strabo: τὴν μὲν Κνωσσὸν (ἵδρυσε) ὁ Μίνως κτίσας) ἐν τῷ κατὰ τὸ πρόσω τῆς Πελοποννήσου· καὶ αὐτὴ δ' ἐστὶ προσβόρειος. In his verbis, καὶ αὐτὴ δ' ἐστὶ προσβόρειος, Casaubonus ait, deesse aliquid satis esse manifestum. At quid umquam desit, ego sanè non video. Mihi planum est sensus Strabonis, Cnossum conditam esse a Minoë in eâ Cretæ insulæ parte, quæ est e regione Peloponnesi, eamque urbem sitam esse ad septentriones. Nempe, divisâ in tres partes a Minoë insulâ, Cnossus sita erat in eâ parte, quæ septentriones ver-

Eò autem potentiæ Cnossus, & Gortyna devenerunt, ut, quemadmodum proditum est, cum societatem inter se colerent, ceteros omnes insulanos subjectos sibi, & obedientes haberent; cum verò discordarent, reliqua insulæ loca in factionem traherent. Utri autem Cydonia accessisset, maximum ei, ut ajunt, momentum afferebat. Erat enim Cydonia, ipsa quoque præclara imprimis, & insignis civitas.

CIII. Lyctus porrò, cujus navale est, quod dicitur Cherrhonesus, sic appellata est a Lycto, Lycaonis filio, ut Gentilium Nominum scriptor commemorat. Nonnulli tamen, inquit, eam vocant Λύττον, *Lyttum*, tamquam in loco edito, atque excelso sitam. Quod enim sublime est, atque altum, λύττον dicunt. Miletus autem, urbs hæc quidem Cretensis, antiquior fuit Mileto Asiaticâ: quam priscus ille Sarpedon condidit, deductis eò colonis, ipsique nomine imposito, ut auctor est Geographus, a Mileto Cretensi. Ceterùm Miletos multas extitisse, multasque ab iis colonias missas fuisse, ex historiarum monumentis exploratum est. Ac in Mileto quidem Creticâ commemorandâ non multi sunt historiarum scriptores. Verùm Jonica tum ornamentis aliis, atque insignibus suis locupletatur, tum maximo quondam in eâ templo, quod propter magnitudinem sine culmine, ac tecto permansisse ferunt, tum etiam doctis, ac sapientibus viris, quorum fuit feracissima, puta, Thalete, Phocylide, liberiore illo in dicendo oratore, Æschine, cui sanè dicendi libertas non multùm profuit; Timotheo denique citharœdo, in quem extat Epigramma hujuscemodi:

Miletus peperit dilectum patria Musis
Timotheum, præstans qui Citharœdus erat.

Πελοποννήσου πρόσβορος. Οὕτω δὲ ἠδύναντο [1] ἡ Κνωσός, καὶ ἡ Γόρτυνα, ὥστε συμπράττουσαι, φασίν, ἀλλήλαις, πάντας ὑπηκόους ἔχειν τοὺς ἄλλους· στασιάσασαι δέ, [2] διίστων τὰ κατὰ τὴν νῆσον. Προσθήκη δέ, φασιν, [3] ἡ Κυδωνία μεγίστη, ὁποτέραις [4] προσγένηται. [5] Ἦν δὲ ἡ Κυδωνία ἐπιφανεστάτη καὶ αὐτή. Rom. p. 313.

ρү'. Λύκτος δέ, [5] ἧς ἐπίνειον ἡ λεγομένη Χερρόνησος, ὠνόμασται ἀπὸ Λύκτου τοῦ Λυκάονος, ὡς ὁ γράψας τὰ Ἐθνικὰ ἱστορεῖ. [6] Ἔνιοι δέ, φησι, Λύττον αὐτὴν καλοῦσιν, ὡς ἐν μετεώρῳ τόπῳ κειμένην. Τὸ γὰρ ἄνω, καὶ ὑψηλόν, [7] λύττον φασί. Μίλητος δὲ ἡ Κρητικὴ αὕτη, προϋπῆρχε τῆς Ἀσιατικῆς Μιλήτου· ἣν ἔκτισεν ὁ παλαιὸς Σαρπηδών, ἀγαγὼν οἰκήτορας, καὶ καλέσας αὐτήν, [8] κατὰ τὸν Γεωγράφον, ἐκ τῆς Κρητικῆς Μιλήτου. Ὅτι δὲ πολλαὶ Μίλητοι, καὶ [9] ὡς πολλὰς ἀποικίας ἔστειλαν, δῆλον ἐκ τῶν ἱστοριῶν. [10] Καὶ ἡ μὲν Κρητική, οὐ πολὺν ἔχει παρὰ τοῖς ἱστορικοῖς πλατυσμόν· ἡ δὲ Ἰωνική, πλουτίζεται τοῖς κατ᾽ αὐτὴν σεμνώμασι, τοῖς τε ἄλλοις, καὶ τῷ ἐν αὐτῇ μεγίστῳ ναῷ ποτε, [11] ὃς διέμεινέ, φασι, χωρὶς ὀροφῆς, διὰ τὸ μέγεθος, [12] καὶ τοῖς σοφοῖς δέ, ὧν εὐφόρησε, τῷ τε Θάλητι, καὶ τῷ Φωκυλίδῃ, καὶ τῷ παρρησιαστικῷ ῥήτορι [13] Αἰσχίνῃ, ὃς οὐκ εἰς καλὸν τῆς παρρησίας ἀπώνατο, καὶ τῷ κιθαρῳδῷ Τιμοθέῳ, εἰς ὃν ἐπίγραμμα τοιοῦτον· Bas. p. 237.

[14] Πάτρη Μίλητος τίκτει Μούσαισι ποθεινὸν
Τιμόθεον, κιθάρας δεξιὸν ἡνίοχον.

Sed

Γά-

versus opposita est Peloponneso. Itaque paullò ante dixerat Strabo, Cnossum urbem a mari ad Septemtriones spectante, hoc est, Cretico, abesse stadiis quinque, & viginti: quum tamen Gortyna a Libyco mari, quod est ad meridiem, stadiis distaret nonaginta. Propter illam a mari distantiam Ptolemæus, & Plinius Cnossum adnumerant in urbibus Cretæ mediterraneis. *Politus.*

1. ἡ Κνωσός) Nummi argentei, in quibus visitur labyrinthus, formâ quadratâ, cum epigraphe: ΓΝΩΣΙΩΝ, in Regio Gazophylacio Magni Ducis. *Salvinus.*

2. διΐςων τὰ κατὰ τὴν νῆσον) Vulgata Strabonis lectio: διΐστων κατὰ τὴν νῆσον. Polit.

3. ἡ Κυδωνία) Propter Cydon, unde Cydonia, hodie *la Canea.* Salvinus.

4. προςγένηται) Al. προςγένοιτο. Polit.

5. ἧς ἐπίνειον ἡ λεγομένη Χερρόνησος) Strabo: Λύκτου δέ, ἧς ἐμνήσθημεν καὶ πρότερον, ἐπίνειόν ἐστιν ἡ λεγομένη Χερρόνησος, ἐν ᾗ τὸ τῆς Βριτομάρτεως ἱερόν. Polit.

6. Ἔνιοι δέ, φησι, Λύττον αὐτὴν καλοῦσιν) Immo etiam Strabo Λύττον legisse apud Homerum videtur, si rectè nos legimus hunc ejus locum: τῆς δὲ Λύκτου, ἣν ὁ Ποιητὴς Λύττον ὠνόμασεν. Sed enim e contrario vetus interpres vult Strabonem scripsisse: τῆς δὲ Λύττου, ἣν ὁ Ποιητὴς Λύκτον ὠνόμασε. Vertit enim: *ab ipsâ Lytto, quam Lyctum Poeta nominat.* Ineptè autem, & frustrà legunt alii in Strabone: τῆς δὲ Λύκτου, ἣν ὁ Ποιητὴς Λύκτον ὠνόμασε. Cur enim id de Poëtâ Geographus speciatim animadvertat, si Poëta non alio, quàm communi ceterorum aliorum nomine, Λύκτον appellat? *Politus.*

7. λύττον φασί) Melius λυττόν. ὀξυτόνως. Hesychius: Λυττοί, οἱ ὑψηλοὶ τόποι. At urbs ipsa, Λύττος, παροξυτόνως. Ut ita a nomine appellativo accentu distinguatur. *Polit.*

8. κατὰ τὸν Γεωγράφον) Geographus: Φησὶ δ᾽ Ἔφορος, τὸ πρῶτον κτίσμα εἶναι Κρητικόν, ὑπὲρ θαλάττης τετειχισμένον, ὅπου νῦν τὸ παλαιὸν Μίλητός ἐστι, Σαρπηδόνος ἐκ Μιλήτου τῆς Κρητικῆς ἀγαγόντος οἰκήτορας, καὶ θεμένου τοὔνομα τῇ πόλει τῆς ἐκεῖ πόλεως ἐπώνυμον, κατεχόντων πρότερον τὸν τόπον Λελέγων. Verùm alii Mileti Asiaticæ conditorem Miletum nominant. Alii etiam eamdem urbem conditam narrant a Neleo. *Politus.*

9. ὡς πολλὰς ἀποικίας ἔστειλαν) Strabo de Mileto Jonicâ: πολλὰ δὲ τῆς πόλεως ἔργα ταύτης. μέγιστον δὲ τὸ πλῆθος τῶν ἀποικιῶν. Ubi ex veteri Interprete legendum apparet, ἀποικιῶν. Polit.

Et ita legisse videtur Xylander, namque ita vertit: *Multa sunt hujus civitatis facta, maximum est autem, multitudo coloniarum.* Salvinus.

Coloniæ maximè memorabiles Milesiorum plerasque enumerat Strabo. *Polit.*

10. Καὶ ἡ μὲν Κρητική, οὐ πολὺν ἔχει παρὰ τοῖς ἱστορικοῖς πλατυσμόν) Miletum Cretensem nullam ampliùs superesse testatur Strabo. Corruptum est urbis hujus nomen in recentioribus Strabonis editionibus, ubi pro Μίλητος scribendum Μίλητος. Corruptam lectionem secutus est Xylander. *Politus.*

11. ὃς διέμεινε, φησι, χωρὶς ὀροφῆς, διὰ τὸ μέγεθος) Auctor Strabo. *Polit.*

12. καὶ τοῖς σοφοῖς δέ, ὧν εὐφόρησε) Strabo viros maximè memorabiles Milesiorum adnumerat, Thaletem, Anaximandrum, Anaximenem, Hecatæum, Æschinem oratorem, cui immodica dicendi libertas damnum attulit. Quibus Stephanus adjungit Phocylidem, & Timotheum illum citharœdum. De viris Mileti illustribus Pomponius Mela: *Miletum, urbem quondam Joniæ totius belli pacisque artibus principem, patriam Thaletis Astrologi, & Timothei Musici, & Anaximandri Physici, aliorumque civium inclytis ingeniis meritò inclytam, ubicumque Joniam vocant.* Plinius adjicit Cadmum, prosæ orationis conditorem: *Miletus, Joniæ caput, Lelegeis ante, & Pityusa, & Anactoria nominatum, super octoginta urbium per cuncta maria genitrix: nec fraudanda cive Cadmo, qui primus prosam orationem condere instituit.* Et Solinus: *Miletus, Joniæ caput, Cadmi olim domus, sed ejus, qui primus invenit prosæ orationis disciplinam.* Politus.

13. Αἰσχίνῃ, ὃς οὐκ εἰς καλὸν τῆς παρρησίας ἀπώνατο) Strabo: καθ᾽ ἡμᾶς δὲ Αἰσχίνης ὁ ῥήτωρ, ὃς ἐν φυγῇ διετέλεσε, παρρησιασάμενος πέρα τοῦ μετρίου πρὸς Πομπήιον Μάγνον. Politus.

14. Πάτρη Μίλητος τίκτει Μούσαισι ποθεινόν) Ita, & quidem rectè, legebatur hic versus apud Stephanum, prout etiam in editionibus suis eum nobis exhibent Juntæ, & Aldus. Xylander legit in Stephano suo: Πάτρη Μίλητος τίκτει τὸν Μούσαισι ποθεινόν. fortassis quia ita scriptum reperierat in Eustathii Commentarius ad Periegetam. Sed contra rationem metricam, quam in citandis Poëtarum locis non semper Eustathius observat. Itaque in metrum errat Abrahamus Berkelius, qui Xylandrum sese sequi ait, quòd articulum existimat esse necessarium. *Politus.*

Aliter: *Timotheo, citharæ qui dexter flexit habenas,*
Patria Miletus, Pieridis facta.

Salvinus.

Γέγραπται δὲ περὶ Μιλήτου καὶ ἐν τοῖς εἰς τὸν Περιηγητήν. [1] Λύκαστος δὲ ἀπὸ Λυκάστου, φασὶν, αὐτόχθονος, ἢ παιδὸς τοῦ Μίνωος. [2] Ἔστι δὲ καὶ Ποντικὴ Λύκαστος, κατὰ τὸν γραφέα τῶν Ἐθνικῶν· ὃς λέγει καὶ, ὅτι τὴν Κρητικὴν Λύκαστον ὀξύνουσιν οἱ ἐγχώριοι. Οὐκ ἐπικρατεῖ δὲ, φησιν, ἡ ἐθνικὴ παράδοσις. Τουτέστι, παρὰ τοῖς ἄλλοις, οὐκ ὀξύνεται. Ἡ δὲ Φαιστὸς, ὀξύνεται πρὸς διαστολὴν τοῦ βαρυτόνου Φαίστου τοῦ κυρίου ὀνόματος, ὃς καὶ ἔκτισεν αὐτὴν, υἱὸς ὢν Ῥοπάλου υἱοῦ Ἡρακλέους, ὡς ὁ Ἐθνογράφος λέγει· ὃς καὶ [3] Πελοποννησίαν Φαιστὸν ἱστορεῖ. [4] Φαίστιον δέ φασιν εἶναι σοφὸν τὸν Ἐπιμενίδην, ὃς καθαρμοὺς δι' ἐπῶν ἐποίησε. Διεῖχε δὲ, κατὰ τὸν Γεωγράφον, Γόρτυνος μὲν, στάδια ἑξήκοντα· [5] θαλάσσης δὲ, εἴκοσι. Κατεσκάφη δὲ ὑπὸ Γορτυνίων. [6] Εἰς δὲ τὴν διάφορον τάσιν τοῦ, Φαιστὸς, καὶ Φαῖστος, θετέον σὺν ἄλλοις ἀλλαχοῦ δηλουμένοις καὶ [7] τὸ Ἀθηναῖος τοπικὸν, καὶ Ἀθήναιος κύριον· καὶ ἐπαινετὸς, τὸ ἐπίθετον, καὶ Ἐπαίνετος κύριον· καὶ νόμος τὸ κοινὸν, καὶ νομὸς ὁ κατὰ τόπον· καὶ πλησίος ὁ ἐγγίζων, καὶ Πλήσιος κύριον ἀνδρὸς ἱεροῦ.

Sed de Mileto ſcriptum eſt etiam in Commentariis ad Periegetam. At verò Lycaſtus a Lycaſto, ut ajunt, indigenâ, ſeu Minois filio. Sed & alia eſt Lycaſtus Pontica, ſecundùm Ethnicorum ſcriptorem: qui Λύκαστον, *Lycaſtum*, hanc Creticam proferri ab incolis ait accentu acuto. Non prævalet tamen, inquit, gentis ipſius traditio. hoc eſt, apud ceteros alios non acuitur. Verùm ἡ Φαιστὸς, *Phæſtus*, acuitur ad diſtinctionem nominis proprii barytoni τοῦ Φαίστου, *Phæſti*, qui eam urbem ædificavit: fuitque ipſe Rhopali filius, ejus, qui filius fuit Herculis, ut Gentilium Nominum Auctor teſtatur: qui Peloponneſiacam inſuper Phæſtum commemorat. Phæſtium patriâ fuiſſe ferunt ſapientem virum Epimenidem, qui Luſtrationes, ſeu Expiationes verſibus conſcripſit. Diſtabat Phæſtus, ſecundùm Geographum, a Gortyne ſtadia ſexaginta, a mari viginti: verùm a Gortyniis diruta eſt, atque everſa. Quod autem ad accentûs diverſitatem hujus nominis, Φαιστὸς, & Φαῖστος, attinet, aliis alibi expoſitis nominibus accenſendum eſt etiam τὸ Ἀθηναῖος, *Athenienſis*, nomen ſumptum a loco, & Ἀθήναιος, *Athenæus*, nomen proprium. ἐπαινετὸς, *laudabilis*, adjectivum, & Ἐπαίνετος, *Epænetus*, proprium: νόμος, id quod communiter receptum eſt, ideſt, lex, & νομὸς, de loco, ideſt, paſcuum: πλησίος, *proximus*, & Πλήσιος, *Pleſius*, nomen proprium ſacri viri.

ρδ'. Τὸ δὲ Ῥύτιον τὸ ἐν Κρήτῃ, προπαροξύνεται μὲν, ὡς τὸ στάδιον, κατὰ τοὺς παλαιούς· [8] διὰ διχρόνων δὲ γράφεται. Τὸ μέντοι Τρωαδικὸν Ῥοίτειον, [9] ὅπερ καὶ ἄκρα, καὶ πόλις Τρωάδος ἐστὶν, ἐξήλλακται, ὥσπερ τῇ τοπικῇ διαστάσει, οὕτω καὶ ταῖς δυσὶ διφθόγγοις, ἐν αἷς γράφεται. [10] Ἐθνικὸν δὲ καὶ τούτου, καὶ ἐκείνου, Ῥυτιεύς. Περὶ δὲ τοῦ ῥηθέντος Τρωϊκοῦ Ῥοιτείου, ὅτι τε πόλιν ὁμώνυμον ἐπὶ λόφῳ εἶχε, καὶ ἠϊόνα συνεχῆ, [11] ἐφ' ᾗ μνῆμα, καὶ ἱερὸν Αἴαντος, καὶ εἴ τι που ἄξιον ἄλλο τῆς ἐν καιρῷ μνήμης, ἐν τοῖς ἑξῆς δηλωθήσεται. Ἑκατόμπολις δὲ ἡ Κρήτη λεγομένη ἐνταῦθα, [12] ἐνενηκοντάπολις ἐν τῇ Ὀδυσσείᾳ ποιη-

CIV. Deinde τὸ Ῥύτιον, *Rhytium*, oppidum Cretæ, acutam habet antepenultimam, ut τὸ στάδιον, *ſtadium*, ut veteribus placet; ſcribiturque per litteras ancipites. Troadicum tamen Ῥοίτειον, *Rhœteum*, quod & promontorium eſt, & urbs Troadis, ut ſecretione, atque intervallo loci eſt diverſum, ita & duplici illâ, qua conſcribitur, diphthongo. Et nihilominus tamen tum hujus, tum illius, gentile nomen eſt Ῥυτιεὺς, *Rhytienſis*. Ceterùm de Trojano illo, quod diximus, Rhœteo, ut cognominem urbem in tumulo, continentemque maritimam oram habuerit, qua in orâ monumentum, ac templum erat Ajacis, & ſiquid umquam aliud eſt, quod pro loco, & tempore memorandum videatur, alterius id poſtea erit explicationis. Quæ verò hoc loci centum Creta urbium dicitur, in Odyſſeâ dicitur eſſe

1. Λύκαστος δὲ ἀπὸ Λυκάστου) Neque hæc Lycaſtus, Strabonis temporibus ſupererat, eodem teſte. Eamdem tamen agnoſcit Plinius in mediterraneo Cretæ. Polit.

2. Ἔστι δὲ καὶ Ποντικὴ Λύκαστος, κατὰ τὸν γραφέα τῶν Ἐθνικῶν) Hæc ſuppleri poteſt hodierna Stephani Epitome, in qua pleraque horumnon leguntur. Lycaſtum, oppidum Ponticum, memorat Plinius in Leucoſyris, ſeu Cappadocibus: *In orâ autem ab Amiſo oppidum, & flumen Chadiſia, Lycaſtum, a quo Themiſcyrena regio*. Puto, apud Melam excidiſſe litteram s extremam in *Lycaſtos*, ubi hujus urbis meminit his verbis: *ſecundum Halyn urbs eſt Lycaſto*. Politus.

3. Πελοποννησίαν Φαιστὸν ἱστορεῖ) τὴν πρότερον Φρίξαν καλουμένην. Polit.

4. Φαίστιον δέ φασιν εἶναι σοφὸν τὸν Ἐπιμενίδην) Strabo: ἐκ δὲ τῆς Φαιστοῦ τὸν τοὺς καθαρμοὺς ποιήσαντα διὰ τῶν ἐπῶν Ἐπιμενίδην φασὶν εἶναι. Epimenidem etiam Phæſtium dicit Plutarchus in Solone: quem Epimenidem alii faciunt Gnoſſium. Nomen Phæſti urbis Gentile, Φαίστιος, & Φαιστία, & Φαιστιακός. Polit.

5. θαλάσσης δὲ, εἴκοσι) Mediterraneis Cretæ inſulæ urbibus Phæſtum accenſet Plinius. *Polit.*

6. Εἰς δὲ τὴν διάφορον τάσιν τοῦ, Φαιστὸς, καὶ Φαῖστος) Nihil apud Græcos Magiſtros tritius, quàm diverſitate accentûs diſcretas, ac ſeparari diverſitatem ſignificationis. *Polit.*

7. τὸ Ἀθηναῖος τοπικὸν) ἀντὶ τοῦ, ἐθνικόν. Polit.

8. διὰ διχρόνων δὲ γράφεται) Perperam per diphthongum ſcriptum apud Suidam Ῥοίτιον, nomen, ut mihi ſanè videtur, hujus urbis Cretenſis. *Polit.*

9. ὅπερ καὶ ἄκρα, καὶ πόλις Τρωάδος ἐστὶν) Stephanus: Ῥοίτειον ἄκρα ... Καὶ πόλις δὲ ἐστὶ Τρωάδος. Polit.

10. Ἐθνικὸν δὲ καὶ τούτου, καὶ ἐκείνου, Ῥυτιεύς) Falſum. neque id ex Stephano diſcere potuit Euſtathius, niſi depravatis codicibus uſus fuerit. Rhytii enim, Creticæ urbis, civis dicitur Stephano Ῥυτιεύς· Rhœtei verò, quæ urbs eſt Troadis, Ῥοιτειεὺς, καὶ Ῥοιτειάς, καὶ Ῥοιτεὶς διὰ τὸ ι. Et hujus urbis cives Ῥοιτιεῖς nominat Strabo. Suidas: Ῥοιτειάς. ἀπὸ τόπου. καὶ Ῥοίτειον ἀκρωτήριον. Politus.

11. ἐφ' ᾗ μνῆμα, καὶ ἱερὸν Αἴαντος) Αἰάντειον. Strabo: Εἶτα Ῥοίτειον πόλις ἐπὶ λόφῳ κειμένη, καὶ τῷ Ῥοιτείῳ συνεχὴς ἠϊὼν ἀλιτενής, ἐφ' ᾗ Αἰάντειον. μνῆμα, καὶ ἱερὸν Αἴαντος. Sic ibi lego cum doctis viris. Plinius: *Fuit & Achilleon, oppidum juxta tumulum Achillis conditum a Mitylenæis, & mox Athenienſibus, ubi claſſis ejus ſteterat in Sigeo. Fuit & Æantium, a Rhodiis conditum in altero cornu, Ajace ibi ſepulto, XXX. ſtad. intervallo a Sigeo, & ipſo ſtatione claſſis ſuæ*. Alterum hoc cornu eſt Rhœteum, in quo Ajax ſepultus, & conditum a Rhodiis Æantium. De Sigeo paullò poſt Strabo: Τὸ μὲν οὖν Ἀχίλλειον καὶ ἱερὸν ἐστι, καὶ μνῆμα πρὸς τῷ Σιγείῳ. Satis autem confuſè, & inordinatè legebatur ſuperius locus ille Strabonis: Εἶτα Ῥοίτειον πόλις ἐπὶ λόφῳ κειμένη, καὶ τῷ Ῥοιτείῳ συνεχὴς ἠϊὼν ἀλιτενὴς Αἰάντειον, ἐφ' ᾗ μνῆμα, καὶ ἱερὸν Αἴαντος. Politus.

Certè illud Αἰάντειον videtur intruſum, & declaratio eſſe τοῦ μνήματος, καὶ ἱεροῦ Αἴαντος. Aut forte legendum: ἠϊὼν ἀλιτενής, ἐφ' ᾗ Αἰάντειον, μνῆμα. &c. Salvinus.

12. ἐνενηκοντάπολις ἐν τῇ Ὀδυσσείᾳ ποιεῖ) Od. l. τ.

Κρήτη τίς γαῖ' ἐστι, μέσῳ ἐνὶ οἴνοπι πόντῳ,
Καλὴ, καὶ πίειρα, περίρρυτος· ἐν δ' ἄνθρωποι
Πολλοὶ, ἀπειρέσιοι, καὶ ἐννήκοντα πόληες.

Hunc locum imitatus eſt Virgilius, excepto quòd ex nonaginta Cretenſes urbes ad centum auxit, cum dixit l. 3. Æneid.

Creta Jovis magni medio jacet inſula ponto:
Mons Idæus ubi, & gentis cunabula noſtræ.
Centum urbes habitant magnas, uberrima regna. Politus.

esse urbium nonaginta. Ac sunt, qui tradant, verè eam urbes centum habuisse, quemadmodum hoc loci proditum est: verùm Leucum, cujus etiam Lycophron meminit, quum desecisset, & arma Idomeneo intulisset, decem earum urbium vastavisse, atque evertisse. Unde in Odysseâ Creta urbes habere dicitur nonaginta. Alii contra affirmant, loqui de temporibus suis Poëtam, cum centum Cretæ urbes tribuit, de iis videlicet temporibus, quibus ipse vivebat: tametsi Trojani belli tempore urbes essent nonaginta. Sed expulsum Argis Althæmenem, decem illas urbes ædificasse: aut, si cum aliis scriptoribus loqui placet, post belli Trojani tempestatem, decem esse urbes conditas, ut narrat Ephorus. Quapropter, ex horum scriptorum sententiâ, ante Homeri tempora, urbes nonaginta erant, sive decem Leucus bello captas everterit, sive aliter quomodocumque. Temporibus verò Homeri, urbes centum extiterunt. At enim de Cretâ satis superque dictum est ad Dionysium Periegetam. Ad hæc, Cretenses maris olim imperium tenuisse perhibentur: adeò ut in eos, qui nescire sese simulant ea, quæ probè callent, usurpatum hoc fuerit adagium: *Cretensis mare.* quod quidem Geographus accipit per ellipsin verbi ἀγνοεῖ, *ignorat*. ita ut adagii hujus sensus sit: *Cretensis mare ignorat.* quasi scilicet sensu id ironico dicatur, & per dissimulationem. Turpibus insuper infamibusque amoribus dediti erant, quos etiam in more, legitimâque consuetudine habebant. Præterea Cretenses versutos, ac veteratores fuisse, pejoresque, quàm incolas *ipsos* Rhodi, ubi Telchines, quos alibi explicamus, habitasse referuntur, altera parœmia ostendit, his verbis: *Cum Crete cretizas.* videlicet cum homine fraudium dolorumque minimè ignaro dolos consuis. Atque hæc quidem ita. Ceterùm Cretensium ductores erant, Idomeneus, cujus multa sæpe apud Poëtam mentio, & Meriones: ex quibus Idomeneum, δουρικλυτὸν vocat, hoc est, περικλυτὸν ἐν τῷ δουρί, *hastâ inclytum*, & αἰχμητὴν, *lanceâ armatum, seu bellatorem*; Merionem verò, ἀτάλαντον, hoc est, parem, Ἐνυαλίῳ ἀνδρειφόντῃ, *Enyalio homicidæ*, hoc est, Marti. De his autem tribus vocabulis, quæ sunt, ἀτάλαντος, Ἐνυάλιος, & ἀνδρειφόντης, tum nonnulla diximus, tum alia etiam alibi, explicationis caussâ, afferemus. Historiarum porrò monumentis proditum est, Idomeneum Merionis patruum extitisse. Jovis namque filius fuit Minos, ex quo, & Pasiphaë ortus est Deucalion. Deucalione nati, Molus, & Idomeneus: qui Molus pater fuit Merionis.

Tlepo-

ποιῆται. Καὶ οἱ μὲν φασὶν, ὅτι ἀληθῶς ἑκατόμπολις μὲν ἦν, κατὰ τὴν ἐνταῦθα ἱστορίαν· [1] Λεῦκος δὲ, οὗ καὶ Λυκόφρων μέμνηται, δέκα πόλεις ἐπόρθησεν, ἀποστατήσας, καὶ ἐπαναστὰς τῷ Ἰδομενεῖ. Ὅθεν ἐν τῇ Ὀδυσσείᾳ ἐνενήκοντα πόλεις ἔχειν ἡ Κρήτη λέγεται. Ἄλλοι δὲ εἶπον, ὅτι ἑκατόμπολιν ὁ Ποιητὴς τὴν Κρήτην εἰπὼν, τὸ ἐφ' ἑαυτοῦ εἶπεν, ἤγουν τὸ ἐπὶ τῶν ἡμερῶν, ἐν αἷς αὐτὸς περιῆν. Ἐπὶ μέντοι τῶν Τρωικῶν, ἐνενήκοντα ἦσαν. Ἀλθαιμένης δέ, φασιν, ἐκπεσὼν Ἄργους, ἔκτισε τὰς δέκα· ἢ καὶ, ἄλλως εἰπεῖν, μετὰ τὰ Τρωϊκὰ [2] ἐπεκτίσθησαν δέκα, ὡς ἱστορεῖ Ἔφορος. ὥστε, κατὰ τούτους, πρὸ μὲν τοῦ Ὁμήρου, ἐνενήκοντα ἦσαν, εἴτε Λεύκου πολιορκήσαντος τὰς δέκα, εἴτε καὶ ἄλλως πως· ἐπὶ δὲ τοῦ Ὁμήρου, ἑκατόν. Περὶ δὲ Κρήτης εἴρηται εἰς ἱκανὸν ἐν τοῖς τοῦ Περιηγητοῦ. Ἱστοροῦνται δὲ καὶ ναυκρατῆσαί ποτε οἱ Κρῆτες· ὥστε καὶ παροιμία εἰς τοὺς προσποιουμένους ἀγνοεῖν, ἅπερ ἀκριβῶς εἴδασιν, αὕτη· [3] Ὁ Κρὴς τὴν θάλασσαν. ὅπερ ὁ Γεωγράφος νοεῖ κατ' ἔλλειψιν τοῦ ἀγνοεῖ. ἵνα λέγῃ ἡ παροιμία, ὅτι Κρὴς ἀγνοεῖ τὴν θάλασσαν. εἰρωνικοῦ δηλαδὴ ὄντος τοῦ λόγου. [4] Ἔπασχον δὲ καὶ κακέρωτας, οὓς καὶ ἐν νόμῳ εἶχον. Ὡς δὲ καὶ πανοῦργοι οἱ Κρῆτες, καὶ χείρους, ἤπερ οἱ κατὰ Ῥόδον, περὶ ἣν τοὺς Τελχῖνας ἡ ἱστορία κατοικίζει, τοὺς ἀλλαχοῦ δηλουμένους, ἑτέρα παροιμία δηλοῖ, ἡ λέγουσα· [5] πρὸς Κρῆτα κρητίζεις. ἤγουν πρὸς οὐκ ἀπανοῦργον ἄνδρα τοὺς δόλους ῥάπτεις. Καὶ οὕτω μὲν τὰ ἐν τούτοις. Κρητῶν Rom. p. 314.
δὲ ἡγοῦντο, Ἰδομενεὺς, οὗ πολὺς λόγος παρὰ τῷ Ποιητῇ πολλαχοῦ, καὶ Μηριόνης. ὧν Ἰδομενέα μὲν, δουρικλυτὸν λέγει, [6] τουτέστι, περίκλυτον ἐν τῷ δουρὶ, καὶ αἰχμητήν· τὸν δὲ Μηριόνην, [7] ἀτάλαντον, ὅ ἐστιν, ἴσον, [8] Ἐνυαλίῳ [9] ἀνδρειφόντῃ, τουτέστι, τῷ Ἄρει. Περὶ δὲ τῶν τριῶν τούτων λέξεων τοῦ, ἀτάλαντος, καὶ Ἐνυάλιος, καὶ ἀνδρειφόντης, τὰ μὲν, εἴρηται· τὰ δ' ἐν ἑτέροις δηλωθήσεται. Θεῖος δὲ Μηριόνου, κατὰ τὴν ἱστορίαν, ὁ Ἰδομενεύς. Διὸς γὰρ Μίνως· οὗ, καὶ Πασιφάης, Δευκαλίων· [10] οὗ Μόλος, καὶ Ἰδομενεύς. Μόλου δὲ, Μηριόνης.

Τληπό-

1. Λεῦκος δὲ, οὗ καὶ Λυκόφρων μέμνηται) Leucus, θρεπτὸς ille θρέψαν, secundùm Lycophronem: qui, ut Idomenei regnum sibi vindicaret, nec liberis ejus, neque uxori pepercit, quos omnes impiè, ac sceleratissimè interfecit. Ideo autem Lycophroni dicitur θρεπτὸς θρέψαν, quod infantem cum expositum Idomeneus enutriendum susceperat. *Politus.*

2. ἐπεκτίσθησαν δέκα) ὑπὸ τῶν τῷ Ἀλθαιμένει συνεξελθόντων Δωριέων. Ita quidem Ephorus: cujus oratio a vero minimè abludit, si credimus Straboni lib. 10. p. 479. ὅπερ μοι οὐ πιθανῶς ἔστιν ὃ λέγω. Nec τὸ οὐ mutandum est in τὸ ᾗ, ut contrario sensu facit Xylander. *Polit.*

3. Ὁ Κρὴς τὴν θάλασσαν) Zenobius: Ὁ Κρὴς τὴν θάλατταν ἐπὶ τῶν, ἃ οἴδασι ἀκριβῶς, τούτων ἄγνοιαν προσποιουμένων, ἡ παροιμία ἐστίν. ἐπειδὴ ναυκρατοῦντες οἱ Κρῆτες ἐγένοντο. Polit.

4. Ἔπασχον δὲ καὶ κακέρωτας) Heraclides in Politiis de Cretensibus: τὸ δὲ πρὸς τοὺς ἄρρενας ἐρωτικαῖς ὁμιλίαις χρῶνται, καὶ οὐκ αἰσχρὸν παρ' αὐτοῖς νόμῳ. Vide de turpibus his Cretensium amoribus Strabonem. *Polit.*

5. πρὸς Κρῆτα κρητίζεις) Suidas: ἑτέρα παροιμία· Κρητίζειν πρὸς Κρῆτας· ἐπειδὴ ψεῦσται, καὶ ἀπατεῶνές εἰσι. Polit. Callimachus quoque idem asserit, hymno in Jovem. *Salvinus.*

6. τουτέστι, περίκλυτον ἐν τῷ δουρὶ) Hesychius: δουρικλυτὸς, ὁ κατὰ μάχην ἔνδοξος, ἀπὸ μέρους τοῦ δόρατος. Polit.

7. ἀτάλαντον, ὅ ἐστιν, ἴσον) Hesychius: Ἀτάλαντον, ἰσόζυγον, ἴσον, ὅμοιον. Polit.

8. Ἐνυαλίῳ) Hesychius: Ἐνυαλίῳ, τῷ Ἄρει. Sophocles tamen Martem ab Enyalo distinxit, tamquam ὕπαρχον δαίμονα ὑπαρχὴν τοῦ μείζονος θεοῦ. Polit.

9. ἀνδρειφόντῃ) ἀνδρειφόντῃ, ἀνδροφόνῳ. Polit.

10. οὗ Μόλος, καὶ Ἰδομενεύς) Sequutus Eustathius Historiam Apollodori Atheniensis: cujus hæc verba lib. 3. Δευκαλίωνι δὲ ἐγένοντο Ἰδομενεύς τε, καὶ Κρήτη, καὶ Νόθος, καὶ Μόλος. Ubi vides τὸ Μόλος scriptum per ο, quod Eustathio, & aliis est Μῶλος per ω. Sed enim veteribus aliis Mythologis, a quibus stat Diodorus Siculus, Molus frater est Deucalionis, Minois filius: ut hac ratione, Idomeneus, Deucalionis filius, & Meriones, filius Moli, fuerint inter se patrueles. Diodorus: Μίνωι δὲ φασιν υἱοὺς γενέσθαι Δευκαλίωνά τε, καὶ Μόλον· καὶ Δευκαλίωνος μὲν Ἰδομενέα, Μόλου δὲ Μηριόνην ὑπάρξαι. Politus.

Τληπόλεμος δ' Ἡρακλείδης, ἠΰς τε, μέγας τε,
Ἐκ Ῥόδου ἐννέα νῆας ἄγεν Ῥοδίων ἀγερώχων·
Οἳ Ῥόδον ἀμφενέμοντο, διατρίχα κοσμηθέντες,
Λίνδον, Ἰηλυσόν τε, καὶ ἀργινόεντα Κάμειρον.
Τῶν μὲν Τληπόλεμος δουρικλυτὸς ἡγεμόνευεν·
Ὃν τέκεν Ἀστυόχεια βίῃ Ἡρακληείῃ,
Τὴν ἄγετ' ἐξ Ἐφύρης ποταμοῦ ἄπο Σελλήεντος,
Πέρσας ἄστεα πολλὰ διοτρεφέων αἰζηῶν.
Τληπόλεμος δ', ἐπεὶ οὖν τράφ' ἐνὶ μεγάρῳ εὐπήκτῳ,
Αὐτίκα πατρὸς ἑοῖο φίλον μήτρωα κατέκτα
Ἤδη γηράσκοντα Λικύμνιον, ὄζον Ἄρηος.
Αἶψα δὲ νῆας ἔπηξε· πολὺν δ' ὅγε λαὸν ἀγείρας,
Βῆ φεύγων ἐπὶ πόντον. ἀπείλησαν γάρ οἱ ἄλλοι
Υἱέες, υἱωνοί τε βίης Ἡρακληείης.
Bas. p. 238. Αὐτὰρ ὅγ' ἐς Ῥόδον ἷξεν ἀλώμενος, ἄλγεα πάσχων.
Τριχθὰ δὲ ᾤκηθεν καταφυλαδὸν, ἠδὲ φίληθεν
Ἐκ Διὸς, ὅστε θεοῖσι, καὶ ἀνθρώποισιν ἀνάσσει·
Καί σφισι θεσπέσιον πλοῦτον κατέχευε Κρονίων.

Tlepolemus autem Heraclides, bonusque, magnusque,
Ex Rhodo novem naves ducebat Rhodiorum animosorum:
Qui Rhodum incolebant, in tres partes distincti,
Lindum, Jalyssumque, & albentem Camirum.
Horum Tlepolemus hastâ clarus dux erat:
Quem peperit Astyochea virtus Herculis,
Quam ex Ephyrâ duxerat a fluvio Selleente,
Depopulatus multas urbes generosorum juvenum.
Tlepolemus autem, quum nutritus fuisset in pulchris ædibus,
Continuò patris sui charum avunculum interfecit
Jam senescentem Licymnium, ramum Martis;
Statimque naves ædificavit: multisque copiis coactis,
Mari profugit. Comminati namque ei fuerant alii
Filii, nepotesque Herculis.
Ille verò errans ad Rhodum venit, ærumnas perpessus:
Trifariamque distincti habitarunt per tribus, & chari fuerunt
Jovi, qui Diis, & hominibus imperat:
Et in eos Saturnius vim magnam divitiarum effudit.

ρε'. Ὅτι Τληπόλεμος Ἡρακλείδης, ἠΰς τε, μέγας τε, ἐκ Ῥόδου ἐννέα νῆας ἦγε Ῥοδίων ἀγερώχων· οἳ Ῥόδον ἀμφενέμοντο, διατρίχα κοσμηθέντες, Λίνδον, Ἰηλυσόν τε, καὶ ἀργινόεντα Κάμιρον. Εἶτα ἐπαναλαβὼν, λέγει· Τούτων Τληπόλεμος δουρικλυτὸς ἡγεμόνευεν. Ἐπανέλαβε δὲ ὁ Ποιητὴς, οὐ μόνον, ἵνα εὐθὺς ἱστορίαν παραπλέξῃ σαφῶς, καὶ εὐφυῶς τὴν ῥηθησομένην, ἀλλὰ καὶ ἵνα ἑρμηνεύσῃ τὸ, Τληπόλεμος ἄγε νῆας Ῥοδίων, ὅτι ταυτόν ἐστι τῷ, ἡγεμὼν ἦν τῶν Ῥοδίων. Οὐ γὰρ ἁπλῶς πᾶς ὁ νῆας τινῶν ἄγων, ἤδη καὶ ἡγεμονεύει ἐκείνων, ὡς βασιλεύς. Οὕτω δὲ καὶ τὸ, οἳ Ῥόδον ἀμφενέμοντο, ἑρμηνευτικόν ἐστι τοῦ, ἐκ Ῥόδου ἐννέα νῆας ἦγε Ῥοδίων. Ἵνα δείξῃ σαφῶς, ὅτι οἱ ἐκ Ῥόδου νῆας Ῥοδίων ἄγοντες, οὗτοι καὶ Ῥόδιοι ἦσαν. Ἄλλως γὰρ, οὐκ ἦν τοῦτο πάνυ σαφές· ἐπεί τοι καὶ οἱ Ἀρκάδες ἐκ Μυκήνης τῆς ὑπὸ τὸν Ἀγαμέμνονα, νῆας Μυκηναίων ἄγοντες, ὅμως οὐκ ἦσαν Μυκηναῖοι. [1] Περὶ δὲ Ῥόδου ζήτει καὶ ἐν τοῖς τοῦ Περιηγητοῦ· εἰ δὲ βούλει, καὶ ἐν τοῖς τοῦ Πλουτάρχου. Πάνυ γὰρ καὶ αὐτὸς τοὺς Ῥοδίους ἐξαίρει. ὁμοίως καὶ Πίνδαρος. [2] Ἦν δὲ καὶ Αἰγυπτία Ῥόδος, κατὰ Ἡρόδοτον, ὥσπερ καὶ Χίος. Φησὶ γοῦν ἐκεῖνος οὕτως· εὐδαιμονῆσαι λέγεται Αἴγυπτος ἐπὶ Ἀμάσιος μάλιστα, καὶ πόλεις γενέσθαι τότε πάσας, δισμυρίας τὰς οἰκουμένας· ἐν αἷς καὶ Ἰώνων μὲν Χίος, Τέως, Φώκαια, Κλαζομεναί· Δωριέων δὲ, Ῥόδος, Κνίδος, καὶ ἄλλαι τινές.

ρς'. Ἠΰς δὲ ὁ ἀγαθός· [3] ἐξ οὗ, κατὰ Ἡρόδωρον, καὶ Ἀπίωνα, καὶ ὁ ἐυηής. [4] ἢ καὶ ἄλλως ὁ πλα-

CV. *Tlepolemus Heraclides, bonusque, magnusque, ex Rhodo novem naves ducebat Rhodiorum superborum: qui Rhodum incolebant, trifariam discreti, ac distincti, Lindum, Jalysumque, & albentem Camirum.* Deinde per repetitionem ait: *Horum Tlepolemus hastâ clarus dux erat.* Hac autem repetitione usus est Poëta, non modò, ut eam narrationem, quam dicturi sumus, huc statim, perspicuè, atque ingeniosè adnecteret; verùm etiam ut magis explicaret, explanaretque illud: Τληπόλεμος ἄγε νῆας Ῥοδίων. *Tlepolemus naves ducebat Rhodiorum.* perinde quasi idem hoc sit, atque τὸ, ἡγεμὼν ἦν τῶν Ῥοδίων. *dux, princepsque erat Rhodiorum.* Non enim generatim quicumque naves aliquorum ducit, continuò etiam illis cum imperio præest, tamquam cum potestate, & auctoritate regiâ. Sic etiam quod ait: Οἳ Ῥόδον ἀμφενέμοντο. *Qui Rhodum undique incolebant;* facit ad explicandum, quid sit illud, Ἐκ Ῥόδου ἐννέα νῆας ἦγε Ῥοδίων. *ex Rhodo novem naves ducebat Rhodiorum.* ut manifestè ostenderet, qui ex Rhodo naves Rhodiorum ducebant, hos pariter Rhodios fuisse. Neque enim alioquin hoc admodum clarum, ac manifestum fuisset: quandoquidem Arcades, tametsi ex Mycenâ, quæ urbs sub imperio erat Agamemnonis, Mycenæorum naves ducebant; tamen non erant ipsi Mycenæi. Verùm de Rhodo quære ad Periegetam; &, si vis, etiam apud Plutarchum. Nam & ipse Rhodios magnis mirisque laudibus extollit. & similiter Pindarus. Fuit autem & Rhodus Ægyptia, secundùm Herodotum, sicuti etiam Chius. Ille namque sic habet: Beata maximè, atque opulenta fuisse dicitur Ægyptus sub Amasi, & urbes tunc omnes, quæ incolebantur, fuisse ad viginti millia: in quibus Jonum fuerunt Chius, Teus, Phocæa, Clazomenæ; Doriensium verò Rhodus, Cnidus, & nonnullæ aliæ.

CVI. Ἠΰς porrò idem est, ac bonus: ex quo, secundùm Herodorum, & Apionem, fit etiam ὁ ἐυηής, *bonus, benignus, mitis.* Vel etiam, alio signi-

1. Περὶ δὲ Ῥόδου ζήτει καὶ ἐν τοῖς τοῦ Περιηγητοῦ) Luculenta Rhodi descriptio est apud Eustathium ad Periegetam, ad illum locum:

ἄντα δὲ πέζης
Αἰγυπτίης Ῥόδος ἐστὶν, Ἰηλυσίων πέδον ἀνδρῶν. Politus.

2. Ἦν δὲ καὶ Αἰγυπτία Ῥόδος, κατὰ Ἡρόδοτον) Loca duo Herodoti in unum, ut videtur, confusa ab Eustathio. Prior locus hic est de opulentiâ Ægypti, & de viginti illis Ægypti urbium millibus, quæ, Amasis regis temporibus, incolebantur, in Euterpe: Ἐπ' Ἀμάσιος δὲ βασιλέος λέγεται Αἴγυπτος μάλιστα δὴ τότε εὐδαιμονῆσαι, καὶ τὰ ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ τῇ χώρῃ γινόμενα, καὶ τὰ ἀπὸ τῆς χώρης τοῖσι ἀνθρώποισι. καὶ πόλις ἐν αὐτῇ γενέσθαι τὰς ἁπάσας τότε δισμυρίας τὰς οἰκεομένας. Alter verò paullo post locus, est de civitatibus illis Græcorum, quæ, permittente Amasi rege, communibus impensis, maximum, & celeberrimum in Ægypto fanum, Hellenium nomine, extruxerunt: in quibus civitatibus fuit etiam Rhodus. Herodotus: Φιλέλλην δὲ γενόμενος ὁ Ἄμασις, ἄλλα τε ἐς Ἑλλήνων μετεξετέρους ἀπεδέξατο, καὶ δὴ καὶ τοῖσι ἀπικνευμένοισι ἐς Αἴγυπτον ἔδωκε Ναύκρατιν πόλιν ἐνοικῆσαι· τοῖσι δὲ μὴ βουλομένοισι αὐτῶν οἰκέειν, αὐτοῦ δὲ ναυτιλλομένοισι ἔδωκε χώρους ἐνιδρύσασθαι βωμοὺς, καὶ τεμένεα θεοῖσι. Τὸ μέντοι μέγιστον αὐτῶν τέμενος, καὶ ὀνομαστότατον ἐὸν, καὶ χρησιμώτατον, καλεόμενον δὲ Ἑλλήνιον, αἵδε πόλιές εἰσι αἱ ἱδρυμέναι κοινῇ, Ἰώνων μὲν, Χίος, καὶ Τέως, καὶ Φώκαια, καὶ Κλαζομεναί· Δωριέων δὲ, Ῥόδος, καὶ Κνίδος, καὶ Ἁλικαρνησσὸς, καὶ Φάσηλις· Αἰολέων δὲ, ἡ Μυτιληναίων μούνη. Hæc igitur duo loca videtur Eustathius in unum confudisse: quum Rhodum in viginti illis Ægyptiacarum urbium millibus adnumeret: quas tamen urbes Herodotus collocat in Ægypto. Politus.

Eustathius tamen non dicit, in Ægypto fuisse urbem Rhodum; sed tantùm Ægyptiam fuisse; hoc est, sub patrocinio Regis Ægypti, quemadmodum Jonicas, quas postea, secundùm Herodotum, enumerat, urbes nonnullas & Doricas. quæ urbes manifestò non erant in Ægypto. Salvinus.

3. ἐξ οὗ, κατὰ Ἡρόδωρον, καὶ Ἀπίωνα, καὶ ὁ ἐυηής) Etymologici Magni Auctor: Ἐυηής, ὁ ἀγαθὸς, καὶ πρᾶος, καὶ ἠδὺς· παρὰ τὸ ἠδὺ ἔπος· ἢ παρὰ τὸ ἠὺς γίνεται ἐυηής. Polit.

4. ἢ καὶ ἄλλως ὁ πλατύς) Etymologus: τὸ δὲ ἠὺς σημαίνει δύο, τὸ γενναῖον, καὶ ἰσχυρὸν, καὶ τὸ ἀγαθόν. Polit.

significatu, idem est, atque amplus, & latus. Et dicetur alibi, quomodo vox hæc fiat. Ἀγέρωχοι autem, οἱ ἄγαν γέρας ἔχοντες, ii, *qui magna in honore habentur, seu valdè honorantur*. ita ut sint ἀγεράοχοι, & per synæresin ἀγέρωχοι, addito significationis incremento iis, qui generatim dicuntur γεραροὶ, *honorati, vel honorandi*. Itaque hæc vox significare eos censetur, qui honore, ac veneratione digni sunt, ut vult Alcman. Verùm Alcæus, ut ajunt, & Archilochus, ἀγέρωχον intelligunt incompositis hominem moribus, & ostentatorem. idque fortassis ductâ metaphorâ ab eo, quod elatum est, & ὑπερῆφανές, *supra alia conspicuum, atque erectum*, ex quo, per pleonasmum τοῦ ἡ, ὑπερήφανος, *tumidus, seu superbus*; itemque ab eo, quod vanum est, & leve. ut sit ἀγέρωχος is, qui ἄγοιτο ἂν ῥᾷον ὑπὸ ὄχῳ, videlicet ἅρματος, *à curru faciliùs vehatur*. Itaque mediæ vox significationis est ὁ ἀγέρωχος. Quando tamen Trojani infra, & Lycii ἀγέρωχοι appellantur; potest hæc sanè vox non modò honore dignos eos, & venerandos significare; verùm etiam regendarum moderandarumque habenarum peritos, παρὰ τὸ ἄγειν ῥᾷον, καὶ ἐλαύνειν ὄχους, *a ducendis faciliùs, agendisque curribus*: qui & ὄχεα, *curricula*, duplici genere dicuntur, similiter atque ὁ σκότος, itemque τὸ σκότος, *tenebræ*, & quæcumque alia sunt nomina hujuscemodi. Quod autem attinet ad illud, διατρίχα κοσμηθέντες, *trifariam distributi, seu distincti*, veteres efferri nolunt διάτριχα, acutâ antepenultimâ. Si enim præpositio ad participium transmittitur, facit, ut ita sit legendum: διακοσμηθέντες τρίχα. videlicet τριχῶς, *distributi trifariam*. hoc est, in tres partes. Quî verò trifariam? in Lindum, in Jalysum, & in Camirum. Præterea, quod nunc τρίχα διακοσμηθῆναι, *trifariam distributos, ac distinctos fuisse*, postea Poëta dicit τριχθὰ οἴκησαι, *trifariam distinctos habitasse*. Immo id etiam aliter statim explicat, quatenus subjungit καταφυλαδὸν, *per tribus*. quod quidem alibi divisis separatisque vocibus extulit, ubi ait: Κρῖνε ἄνδρας κατὰ φῦλα. *Secerne viros per tribus*. Sic Poëta hoc etiam in loco ipse sui interpres est, atque explicator: nec non dilatandæ, ubi opus est, ac rursus restringendæ, coarctandæque orationis peritus.

CVII. Ceterùm de tribus iis urbibus, quas commemorabamus, Lindus etiam nunc appellationem hanc suam tuetur: ex qua fuit Cleobulus, unus de septem sapientibus. Reliquæ verò duæ diverso nomine efferuntur. At enim Geographus nomina virorum propria agnoscit, Lindum, Jalysum, & Camirum: quorum hæ urbes cognomines. Quamquam, secundùm nonnullos, ut ait, Tlepolemus urbes has condiderit, iisque nomina a filiabus Danai imposuerit. Lindum porrò sitam in monte esse ait, spectareque ad meridiem, maximèque ad Alexandriam, templumque perillustre habere Lindiæ Minervæ, quod Danai filiæ posuerunt. Jalysum verò pagum

πλατύς. [1] καὶ ῥηθήσεται ἀλλαχοῦ, ὅπως γίνεται. Ἀγέρωχοι δέ, οἱ ἄγαν γέρας ἔχοντες. ἵνα ὦσιν ἀγεράοχοι, καὶ ἐν συναιρέσει ἀγέρωχοι, κατ' ἐπίτασιν τῶν ἁπλῶς γεραρῶν. Δηλοῖ δέ, φασιν, οὕτως ἡ λέξις τοὺς σεμνούς, ὡς Ἀλκμὰν βούλεται. Ἀλκαῖος δέ, φασι, καὶ Ἀρχίλοχος, ἀγέρωχον, τὸν ἄκοσμον, καὶ ἀλαζόνα οἶδε. τοῦτο δὲ ἴσως, ἐκ μεταφορᾶς τοῦ ὑπερηρμένου, καὶ ὑπερφανοῦς, ἐξ οὗ, πλεονασμῷ τοῦ η, ὑπερήφανος· καὶ τοῦ κούφου, καὶ ἐλαφροῦ. [2] ὃς ἄγοιτο ἂν ῥᾷον ὑπὸ ὄχου, ἤγουν ἅρματος. [3] Μέση οὖν λοιπὸν λέξις καὶ ὁ ἀγέρωχος. Ὅτε δὲ Τρῶες που ἀγέρωχοι, καὶ Λύκιοι λεχθήσονται, δύναται ἡ λέξις, οὐ μόνον δηλοῦν σεμνοὺς τοὺς τοιούτους, ἀλλὰ καὶ ἡνιοχικούς, παρὰ τὸ ἄγειν ῥᾷον, καὶ ἐλαύνειν ὄχους. οἳ καὶ ὄχεα λέγονται διγενῶς, ὁμοίως τῷ, ὁ σκότος, καὶ τὸ σκότος, καὶ τοῖς, ὅσα τοιαῦτα. Τὸ δέ, διατρίχα κοσμηθέντες, [4] οὐ βούλονται οἱ παλαιοί, προπαροξύνεσθαι διάτριχα. Ὑπερβαίνουσα γὰρ ἡ πρόθεσις εἰς τὴν μετοχὴν, καθιστᾷ τὴν ἀνάγνωσιν οὕτω· διακοσμηθέντες τρίχα. ἤγουν τριχῶς. τουτέστιν, εἰς μέρη τρία. πῶς δὲ τρίχα; εἰς Λίνδον, εἰς Ἰηλυσόν, καὶ εἰς Κάμιρον. Τὸ δὲ τρίχα διακοσμηθῆναι, παρακαλῶν ὁ Ποιητὴς, τριχθὰ οἰκῆσαι φησί. Τοῦτο δὲ εὐθὺς καὶ ἄλλως διασαφῶν, ἐπάγει [5] καταφυλαδόν. ὅπερ ἀλλαχοῦ διῃρημένως εἶπεν ἐν τῷ, [6] Κρῖνε ἄνδρας κατὰ φῦλα. Οὕτως ὁ Ποιητὴς κἀνταῦθα διασαφητικὸς ἑαυτοῦ, καὶ παραφραστικός· ἔτι δὲ καὶ πλατυντικὸς, ὅπου χρεών, καὶ αὖ πάλιν ἀποστενωτικός. Rom. p. 315.

ρζ'. Τῶν δὲ ῥηθεισῶν τριῶν πόλεων, ἡ μὲν Λίνδος φυλάσσει ἔτι καὶ νῦν τὴν κλῆσιν· [7] ἐξ ἧς Κλεόβουλος εἷς τῶν ἑπτὰ σοφῶν. αἱ δὲ λοιπαὶ δύο, παραφωνοῦνται. Ὁ δὲ Γεωγράφος κύρια ὀνόματα οἶδε, τὸν Λίνδον, τὸν Ἰαλυσὸν, καὶ τὸν Κάμειρον· ὧν αἱ πόλεις, ὁμώνυμοι. Κατὰ δέ τινας, φησὶ, κτίσας ὁ Τληπόλεμος τὰς πόλεις, ἔθετο αὐταῖς ὀνόματα, ὁμωνύμως θυγατράσι τοῦ Δαναοῦ. Τὴν δὲ Λίνδον, ἐπὶ ὄρους ἱδρύσθαι λέγει, ἀνατείνουσαν πρὸς μεσημβρίαν, καὶ πρὸς Ἀλεξάνδρειαν μάλιστα, ἔχουσαν ἱερὸν ἐπιφανὲς Λινδίας Ἀθηνᾶς, Δαναΐδων ἵδρυμα. [8] Ἦν δέ, φησι, καὶ κώμη Ἰαλυσός. Ἰστέον

1. καὶ ῥηθήσεται ἀλλαχοῦ, ὅπως γίνεται) Ab εὖ, *bene*, credo, factum est ἐΰς, *bonus*. Salvinus

2. ὃς ἄγοιτο ἂν ῥᾷον ὑπὸ ὄχου) Potest etiam ἀγέρωχος in bonam partem, ὁ ἄγαν ἔντιμος, derivare ἀπὸ τοῦ ἄγαν ἔχειν τὸ γέρας ἀξιοῦσθαι. Polit.

3. Μέση οὖν λοιπὸν λέξις καὶ ὁ ἀγέρωχος) Etsi vox media est ὁ ἀγέρωχος· tamen consuetudo eam vocem in malam partem usurpat. Homerus verò ἀγερώχους videtur dicere τοὺς ἄγαν ἐντίμους. quod docet Etymologus. Pro duplici autem illo significatu duplicem Orion eidem voci etymologiam dabat. Namque ἀγέρωχος, quatenus significat τὸν αὐθάδη, dici videbatur παρὰ τὸ ἄγαν αὐχεῖν· quatenus verò idem est, atque ὁ ἔντιμος, καὶ ἀνδρεῖος, derivari videbatur παρὰ τὸ ἄγαν γεραίρειν. Sed & fuerunt, qui Rhodios, quippe insulanos, propriè dictos existimarent ἀγερώχους ἀπὸ τοῦ ἀγείρειν ὄχθην, ἀκτὴν, ξηράν. Hesychius: τινὲς δὲ φασὶ, τοὺς Ῥοδίους εἰρῆσθαι ἀγερώχους, ὅτι περιᾴδουσιν, ἐξ ὕδατος ἀνείρειν ἀγείροντας ὄχθην διηγεῖσθαι. ἀκτὴν, τουτέστιν ξηράν. Id tamen minimè est Homericum, ut rectè advertit Etymologici Magni Auctor, quippe Ὁμήρου μηδέποτε τὴν ξηρὰν ὄχθην εἰρηκότος. Deinde Homerus καὶ τοὺς Τρῶας, μηδαμῶς ὄντας νησιώτας, ἀγερώχους λέγει. Politus.

4. οὐ βούλονται οἱ παλαιοὶ προπαροξύνεσθαι διάτριχα) si ita volunt antiqui, ut præpositio conjungi debeat cum τῷ κοσμηθέντες, legendum erit, διὰ τρίχα. Polit.

5. καταφυλαδὸν) l. καταφυλαδόν. Polit.

6. Κρῖνε ἄνδρας) Homerus, Κρῖν' ἄνδρας. Polit.

7. ἐξ ἧς Κλεόβουλος εἷς τῶν ἑπτὰ σοφῶν) Strabo: ἐντεῦθεν δ' ἐστὶν εἷς τῶν ἑπτὰ σοφῶν, Κλεόβουλος. Polit.

8. Ἦν δέ, φησι, καὶ κώμη Ἰαλυσός) Strabo: εἶτα Κάμειρος· εἶτ' Ἰαλυσὸς κώμη, καὶ ὑπὲρ αὐτὴν ἀκρόπολίς ἐστιν Ὀχύρωμα καλουμένη. Meursius legebat: εἶτα Κάμειρος, κώμη· εἶτ' Ἰαλυσὸς, καὶ ὑπὲρ αὐτήν. Polit.

στέον δὲ, ὅτι Λίνδος, οὐ μόνον Ῥοδία πόλις, ἀλλὰ καί τι ἀρωματικὸν εἶδος, ὡς δῆλον ἐκ τοῦ, ὀσμὴ λιβάνου, σμύρνης, καλάμου, στύρακος, [1] λίνδου, ὥς φησιν Ἀθήναιος. Τὴν δὲ Ῥόδον τὴν πόλιν ὕστερόν φησι κτισθῆναι, κατὰ τὰ Πελοποννησιακὰ, [2] ὑπὸ ἀρχιτέκτονος, ὑφ᾽ οὗ καὶ ὁ Ἀττικὸς λιμὴν ὁ Πειραιεύς. Ὁ δὲ τὰ Ἐθνικὰ συλλέξας, [3] καὶ Σικελικὴν πόλιν Λίνδον ἱστορεῖ· ὃς καὶ [4] τὴν παρ᾽ Ὁμήρῳ Ἰηλυσὸν, Ἰαλυσὸν γράφει, λέγων, εἶναι καὶ ἐν Σκυθίᾳ, καὶ ἐν τῷ Ἀδρίᾳ δὲ κόλπῳ, Ἰαλυσόν. Τὴν δὲ Κάμιρον, διὰ τοῦ ι καὶ αὐτὸς γράφει, [5] πρὸς διαστολὴν τοῦ, τοῦ κυρίου. Τὸ γὰρ κύριον ὁ Κάμειρος, διὰ διφθόγγου γράφεται. Κάμιρον δὲ ἀργινόεντα λέγει, ὡς καὶ πρὸ τούτου τὴν Λύκαστον· καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς δὲ [6] λευκὴν Τίτανον, τὴν λευκόγεων. [7] Λέγεται δὲ, Καμιρέα εἶναι Πείσανδρον, διασημότατον ποιητήν. Τὸν δὲ προῤῥηθέντα Λίνδον, καὶ τοὺς αὐτοῦ ἀδελφοὺς οὕτω γενεαλογοῦσιν οἱ παλαιοί. [8] Ἡλίου, καὶ Ῥόδου νύμφης, υἱὸς Κέρκαφος· [9] οὗ, καὶ Λυσίππης, Λίνδος, Ἰηλυσὸς, καὶ Κάμειρος· [10] ὃν καὶ ὁ Χοιροβοσκὸς, κατὰ κανόνα, διὰ διφθόγγου γράφει, ἐν τῇ ὀρθογραφίᾳ. [11] Ἐκ δὲ τοῦ ῥηθέντος Κερκάφου, Κερκαφίδες αἱ Ῥόδιαι γυναῖκες ἐκαλοῦντο. Τὸ δὲ [12] ἀργινόεντα Κάμιρον, δύναται διγενὲς εἶναι, τὸ μὲν, κοινῶς· τὸ δὲ, Ἰωνικῶς. καθὰ καὶ τὸ, Πύλου ἠμαθόεντος. Τὸ δὲ ἀργινόεις, ἔχοι ἂν ἀπορίαν, πῶς τῷ ι προπαραλήγεται, καὶ μὴ τῇ ει διφθόγγῳ, [13] ὡς ἀπὸ τοῦ ἀργεννὸν τὸ λευκόν. Εἴη δὲ ἂν ἴσως καὶ αὐτὰ ἐκπεσὸν τοῦ ε τῆς ει διφθόγγου, ὁμοίως τῷ, ἀλγινόεις, ἀπαιτοῦντος τοῦ μέτρου.

ρη'. Ἡ δὲ, ὡς εἴρηται, παραπλεκομένη ἐνταῦθα παρὰ τῷ Ποιητῇ ἱστορία, τοιαύτη τίς ἐστιν. ὅτι τὸν Τληπόλεμον ἔτεκεν Ἀστυόχεια βίῃ
Bas. p. 239. Ἡρακληείῃ, τὴν ἄγετ᾽ ἐξ Ἐφύρης, ποταμοῦ ἀπὸ Σελλήεντος, πέρσας ἄστεα πολλὰ διοτρεφέων αἰ-

gum esse affirmat. Sciendum tamen est, Λίνδον, *Lindum*, non urbem modò esse Rhodiam; verùm etiam genus quoddam aromatis, ut constat ex illis verbis: *Odor thuris*, *myrrhæ*, *calami*, *styracis*, *lindi*, ut refert Athenæus. Rhodum autem urbem scribit Strabo postea ædificatam, belli Peloponnesiaci tempore, ab eo ipso architecto, a quo etiam portus Atticus Piræeus. At verò is, qui Gentilia urbium nomina collegit, urbem quoque Siciliæ Lindum commemorat: qui & Homericam hanc Ἰηλυσὸν, *Jelysum*, scribit Ἰαλυσὸν, *Jalysum*, & tum in Scythiâ, tum etiam in sinu Adriâ, Jalysum collocat. Deinde τὴν Κάμιρον, *Camirum*, ipse pariter scribit per ι, ad distinctionem nominis proprii: quum proprium nomen ὁ Κάμειρος, *Cameirus*, scribatur cum diphthongo. Camirum autem vocat ἀργινόεντα, *albentem*, *seu argillosum*, sicuti etiam antea Lycastum; itemque postea Titanum, albam, cujus terra colore est albo. Camirensis fuisse traditur Pisander, insignis maximè, & celeber Poëta. Lindi verò, de quo diximus supra, ejusque fratrum genus, ex veterum scriptorum recensione, est hujusmodi: Helii, sive Solis, & Rhodi nymphæ, filius fuit Cercaphus: ex quo, & Cydippâ nati, Lindus, Jalysus, & Κάμειρος, *Camerrus*: quem etiam Chœroboscus, secundùm regulam, cum diphthongo scribit in Orthographiâ. Ab illo autem, quem diximus, Cercapho mulieres Rhodiæ Cercaphides sunt appellatæ. At enim τὸ ἀργινόεντα Κάμιρον, *albentem Camirum*, genere potest esse duplici, altero secundùm communiorem loquendi usum, altero Jonicè. pariter atque illud: Πύλου ἠμαθόεντος. *Pyli arenosi*, *seu arenosæ*. Verùm de hac ipsâ voce ἀργινόεις, *albus*, *seu albens*, oriri potest quæstio, quî fiat, ut in antepenultimâ habeat τὸ ι, & non diphthongum ει, tamquam ab ἀργεννὸς, quod album, seu candidum significat. Ea fortassis vox amiserit τὸ ε diphthongi ει, similiter atque τὸ ἀλγινόεις, *molestus*, *seu dolorem afferens*, lege ita carminis exigente.

CVIII. Quæ verò, ut dictum est, ad hunc locum adnectitur, atque adjicitur a Poëtâ rei gestæ commemoratio, ea quidem est hujusmodi. Tlepolemum virtuti, ac præstantiæ Herculis pepererat Astyochea, quam Hercules ipse duxerat ex Ephyrâ, a Selleente fluvio, quum oppida multa nobilium, ac generosorum juvenum depopula-

1. λίνδου) Apud Athenæum lib. 9. c. 15. ex Mnesimacho Comico in Hippotropho vulgò legitur, καὶ βαρυλίνδου. Dalechampius conjiciebat, βδελλίου. Nescio, an legendum sit, καὶ βαρὺ λίνδου. Hesychio enim, ex nonnullorum explicatione, βαρύ, θυμίαμα ἐῶδες. Politus.

2. ὑπὸ ἀρχιτέκτονος) ὑπὸ Ἱπποδάμου Μιλησίου ἀρχιτέκτονος τοῦ οἰκοδομήσαντος τοῖς Ἀθηναίοις τὸν Πειραιᾶ. Polit.

3. καὶ Σικελικὴν πόλιν Λίνδον ἱστορεῖ) Id verò minimè legas apud hodiernum Stephanum. *Polit.*

4. τὴν παρ᾽ Ὁμήρῳ Ἰηλυσὸν, Ἰαλυσὸν γράφει) Jelysos apud Homerum forte, ut jetros pro, jatros. *Salvinus.*

5. πρὸς διαστολὴν τοῦ, τοῦ κυρίου) Aut dele alterum τοῦ, aut scribe, τοῦ Καμείρου, τοῦ κυρίου. Eustathius ad Dionysium: Κάμιρος διὰ τοῦ ι γραφομένη, πρὸς ἀντιδιαστολὴν τοῦ κυρίου. ὁ γὰρ Κάμειρος τὸ κύριον διὰ διφθόγγου γράφεται. Politus.

Grammaticorum hæ nugæ sunt: sive Κάμιρος, sive Κάμειρος scribatur, secunda semper est longa; & jota longum per ει efferebant veteres, ut ex inscriptionibus patet. *Salvinus.*

Et Κάμειρος urbs ipsa in veterum scriptis sæpe occurrit per diphthongum. Nec etiam scripturæ differentiam alii faciunt inter nomen urbis, & nomen proprium conditoris. Suidas: Κάμειρος, ὄνομα κύριον, καὶ ὄνομα πόλεως. Polit.

6. λευκὴν Τίτανον) Titanos Græcis calx est. lapis cæmentitius. *Salvinus.*

7. Λέγεται δὲ, Καμιρέα εἶναι Πείσανδρον, διασημότατον ποιητήν) Stephanus: Πείσανδρος ὁ διασημότατος ποιητὴς, Καμιρεὺς ἦν. Nomen hujus urbis Gentile est Καμιρεὺς, seu Καμειρεὺς, itemque Καμιρεῖτης, & Καμιραῖος. Politus.

8. Ἡλίου, καὶ Ῥόδου νύμφης, υἱὸς Κέρκαφος) Tullius item de Naturâ Deorum lib. 3. c. 21. *Quartus is (nempe sol) quem heroicis temporibus Acantho Rhodi peperisse dicitur, avum Jalysi, Camiri, & Lindi.* Polit.

9. οὗ, καὶ Λυσίππης, Λίνδος, Ἰηλυσὸς, καὶ Κάμειρος) Lege, οὗ, καὶ Κυδίππης. Cydippe, & non Lysippe, nomine vocabatur, Lindi, Jalysi, & Camiri, mater. Strabo: Μετὰ δὲ τοὺς Τελχῖνας, οἱ Ἡλιάδαι μυθεύονται κατασχεῖν τὴν νῆσον, ὧν ἑνὸς Κερκάφου, καὶ Κυδίππης γενέσθαι παῖδας, τοὺς τὰς πόλεις κτίσαντας ἐπωνύμους αὐτῶν. Polit.

10. ὃν καὶ ὁ Χοιροβοσκὸς, κατὰ κανόνα, διὰ διφθόγγου γράφει) Regulæ, secundùm quam Chœroboscus scribi jubet cum diphthongo τὸ Κάμειρον, nomen proprium, illa ipsa est, qua Græci alii magistri nomen urbis scribendum extra diphthongum statuunt Κάμιρον. Regula hæc apud Etymologici Magni Auctorem: τὰ διὰ τοῦ ιρος ἐπὶ πόλεως λεγόμενα, καὶ μὴ ὄντα [illegible], διὰ τοῦ ι γράφεται. Πίστιρος, Στάλιρος, Κάστιρος, Δάστιρος, Σίνιρος. Τὸ δὲ [illegible], οὐκ ἀντίκειται ἡμῖν. οὐ γὰρ ἐπὶ πόλεως ἐστὶν, ἀλλ᾽ ἐπὶ χωρίου. [illegible] τὸ Στάγειρος. ἔχει γὰρ οὐδέτερον τὰ Στάγειρα. Τὰ δὲ ἄλλα πάντα διὰ τῆς ει διφθόγγου γράφεται, χωρὶς εἰ μὴ ὦσιν ἀπὸ δισυλλάβου. μάγειρος, Κάμειρος. Politus.

11. Ἐκ δὲ τοῦ ῥηθέντος Κερκάφου, Κερκαφίδες αἱ Ῥόδιαι γυναῖκες) Stephanus: ἀπὸ Κερκάφου δὲ αἱ Ῥόδιαι γυναῖκες Κερκαφίδες. Polit.

12. ἀργινόεντα Κάμιρον) Ita etiam in Homero legebat Stephanus, Sed Etymologici Magni Auctor, ἀργινόεντα Κάμειρον. Polit.

13. ὡς ἀπὸ τοῦ ἀργεννὸν) Homerus ἀργεννόν. Salvinus.

ὡς ἀπὸ τοῦ ἀργεννὸν) lege, ἀργεννὸς. Inde, ἀργινόεις [illegible], [illegible] δὲ τοῦ ν, ἀργινόεις. Ab ἀργεννὸς, ablato τῷ ε ex diphthongo ει, fit ἀργινόεις, pariter atque ab ἀλγεινὸς, ἀλγινόεις. Polit.

pulatus fuisset. Tlepolemus verò, postquam in domo benè scitèque extructâ nutritus fuerat, continuò patris sui charum avunculum, Licymnium jam senescentem, ramum illum Martis, interfecit; statimque naves ædificavit, multisque copiis coactis, dedit se mari, ac fugæ. Comminati namque ei alii fuerant filii, ac nepotes Herculis. Verùm hic, hoc est, Tlepolemus, erroribus actus, ærumnisque, ac calamitatibus afflictus, in Rhodum venit. Ibi igitur trifariam secreti, ac distincti, tributim habitarunt; gratiosique fuerunt, & accepti apud Jovem, qui tum diis, tum mortalibus imperat: magnamque in eos vim divitiarum Saturnius effudit. Hactenus narratio Homerica: cujus summam narrationis ut clariùs, atque apertiùs exponam, res ita olim gesta perhibetur. Astyoche, sive, ut Homerus vocat, Astyochea, ut Penelope dicta est etiam Penelopea, filia fuit Phylantis. Hanc Hercules, Phylante occiso, abduxit, eo bello, quod pro Ætolis gessit contra Ephyræos: ex eâque Tlepolemum suscepit, qui jam adultus, grave facinus per imprudentiam commisit. Avum enim suum, patris sui avunculum, videlicet avunculum Herculis, hoc est, Licymnium (quippe Licymnius frater fuisse traditur Alcmenes) hunc igitur quum ætate jam confectum negligenter manu duci vidisset, baculumque in famulum projecisset, ictu aberravit; neque famulum, sed senem percussit, eumque adversùs animi sui sententiam occidit. Quocirca, coactis copiis, in Rhodum profugit; quumque Rhodios civilibus inter se seditionibus implicatos reperisset, atque ad unam sese partem adjunxisset, superior evasit, viribusque comparatis, ipse quoque ad Trojanum bellum est profectus. Atque ita quidem Homerica historia paucis est explicata. Quæ verò per partes, ac singillatim sunt observanda, ea sunt hujuscemodi.

CIX. Μήτρως, *avunculus*, *seu avus maternus*, dictus est ad exemplum τοῦ, πάτρως, *patruus*, *seu avus paternus*. Sicuti enim apud Herodotum πάτρως, patruus est, seu avus paternus, idest, frater patris; ita nunc μήτρως, avunculus, seu avus maternus, idest, frater matris. Scriptores tamen post Homerum quoscumque etiam ex paternâ stirpe majores, seu progenitores, generatim sic vocant, ut ostendit is, qui in Cognatorum nominum Commentario ad hunc ferè modum distinxit: Τήθη, *avia*, est mater patris, ut Aërope avia Orestis; itemque mater matris, ut avia ejusdem Leda. Has etiam nonnulli, μάμμας,

αἰζηῶν. Τληπόλεμος δ', ἐπεὶ οὖν τράφ' ἐνὶ μεγάρῳ εὐπήκτῳ, αὐτίκα πατρὸς ἑοῖο φίλον μήτρωα κατέκτα, ἤδη γηράσκοντα Λικύμνιον, ὄζον Ἄρηος. αἶψα δὲ νῆας ἔπηξε· πολὺν δ' ὅγε λαὸν ἀγείρας, βῆ φεύγων ἐπὶ πόντον. Ἀπείλησαν γάρ οἱ ἄλλοι υἱέες, υἱωνοί τε βίης Ἡρακληείης. Αὐτὰρ ὅγε, τουτέστιν, ὁ Τληπόλεμος, ἐς Ῥόδον ἷξεν, ἀλώμενος, ἄλγεα πάσχων. Τριχθὰ δὲ ᾤκηθεν καταφυλαδὸν, ἠδ' ἐφίληθεν ἐκ Διὸς, ὅς τε θεοῖσι, καὶ ἀνθρώποισιν ἀνάσσει, καί σφιν θεσπέσιον πλοῦτον κατέχευε Κρονίων. Τοιαῦτα τὰ τῆς Ὁμηρικῆς ἱστορίας· ἧς τὸ μὲν ὅλον σαφέστερον εἰπεῖν, τοιοῦτόν ἐστιν. Ἀστυόχη, κατὰ δὲ Ὅμηρον, Ἀστυόχεια, ὡς καὶ Πηνελόπη Πηνελόπεια, Φύλαντος ἦν θυγάτηρ. Ταύτην Ἡρακλῆς ἄγεται, ἀνελὼν τὸν Φύλαντα, ὅτε [1] κατὰ Ἐφυραίων Αἰτωλοῖς ἐστρατήγει. Γεννᾷ δὲ ἐξ αὐτῆς Τληπόλεμον, ὃς ἐκτραφεὶς, περιπέπτωκεν ἀκουσίῳ κακῷ. Ἰδὼν γὰρ τὸν ἑαυτῷ μὲν πάππον, τῷ δὲ πατρὶ μήτρωα, ἤτοι τὸν πρὸς μητρὸς θεῖον τοῦ Rom. p. 316.
Ἡρακλέους, τουτέστι, τὸν Λικύμνιον (ἀδελφὸς γὰρ τῆς Ἀλκμήνης, ὥς φασιν, ὁ Λικύμνιος) τοῦτον οὖν ἰδὼν ἀμελῶς, φασὶν, ἐν γήρᾳ χειραγωγούμενον, καὶ ἀφεὶς βακτηρίαν ἐπὶ τὸν οἰκέτην, τοῦ μὲν οἰκέτου ἥμαρτεν, οὐ κατευστοχήσας· τὸν δὲ γέροντα πλήξας, ἔκτεινεν οὐχ ἑκών. Διὸ καὶ ἔφυγεν εἰς Ῥόδον, συναγαγὼν λαὸν, καὶ στασιαζομένους τοὺς Ῥοδίους εὑρηκὼς, καὶ ἐνὶ προσκεχωρηκὼς μέρει, ἐκράτησε, καὶ δυνατὸς γενόμενος, ἐστράτευσε κατὰ τῆς Τροίας καὶ αὐτός. Καὶ οὕτω μὲν ἡ Ὁμηρικὴ ἐν ὀλίγῳ διασεσάφηται ἱστορία· τὰ δὲ κατὰ μέρος αὐτῆς, τοιαῦτα.

ρθ'. [2] Μήτρως μὲν εἴρηται, καθ' ὁμοιότητα τοῦ, πάτρως. Ὡς γὰρ παρ' Ἡροδότῳ, πάτρως ὁ ἀπὸ πατρικοῦ ἀδελφοῦ θεῖος, οὕτω νῦν ὁ ἀπὸ μητρικοῦ, μήτρως. Οἱ δὲ μεθ' Ὅμηρον, καὶ τοὺς ἁπλῶς κατὰ πατέρα προγόνους οὕτω καλοῦσιν, ὡς δηλοῖ καὶ ὁ ἐν τῷ περὶ συγγενικῶν ὀνομάτων ὧδέ πως διαστείλας. Τήθη ἐστὶν ἡ τοῦ πατρὸς μήτηρ, ὡς ἡ Ἀερόπη τῷ Ὀρέστῃ· καὶ ἡ τῆς μητρὸς δὲ μήτηρ, ὡς τῷ αὐτῷ ἡ Λήδα. [3] Ταύτας δὲ, μάμμας

1. κατὰ Ἐφυραίων Αἰτωλοῖς ἐστρατήγει) Ephyræi iidem, ac Corinthii. Propertius: *Ephyrææ Laidos ædes*. Salvinus.

Alia a Corintho est Ephyra, unde Hercules Astyochen abduxit. Ephyra hæc existimata plerisque est Thesprotica. Diodorus Siculus: Ἡρακλῆς δὲ τοῖς Καλυδωνίοις συστρατεύσας ἐπὶ Θεσπρωτοὺς, πόλιν τε Ἐφύραν κατὰ κράτος εἷλε, καὶ Φυλέα (alii vocant Φύλαντα) τὸν βασιλέα τῶν Θεσπρωτῶν ἀνεῖλεν· λαβὼν δὲ αἰχμάλωτον θυγατέρα τοῦ Φυλέως, συνεμίγη ταύτῃ, καὶ ἐγέννησε Τληπόλεμον. Apollodorus Atheniensis: Στρατεύσας δὲ Ἡρακλῆς μετὰ Καλυδωνίων ἐπὶ Θεσπρωτοὺς· καὶ πόλιν ἑλὼν Ἐφύραν, ἧς ἐβασίλευε Φύλας, Ἀστυόχῃ τῇ τούτου θυγατρὶ συνελθὼν, πατὴρ Τληπολέμου γίνεται. Scholiastes vetus Homeri: Ἐφύραν τινὲς τὴν Θεσπρωτίαν οἴονται, ἡ μετωνομάσθη Κίχυρα. Ubi pro Κίχυρα sine dubio legendum Κίχυρος. Sic enim postmodum vocata est Ephyra hæc Thesprotica. Strabo in descriptione Epiri: ὑπέρκειται δὲ τούτου μὲν ἡ πόλις Κίχυρος ἡ πρότερον Ἐφύρα, πόλις Θεσπρωτῶν. Nihilominus Strabo Ephyram Homericam, unde Astyoche, Tlepolemi mater, fuisse censet in Elea: ἐξ ἧς, inquit, ἡ τε Τληπολέμου τοῦ Ἡρακλέους δοκεῖ λέγεσθαι μήτηρ. Hujus etiam sententiæ videtur fuisse Parmeniscus, quem auctorem secutus est Stephanus, quantum ego possum colligere ex his verbis Epitomes: ἐν ταύτῃ Ἀστυόχη, ἡ μήτηρ Τληπολέμου, ὥς φησιν Ὅμηρος. Ἦν δὲ αὕτη μεταξὺ Πύλου, καὶ Ἤλιδος, ὡς Παρμενίσκος φησίν. Sed mirum, quantùm fragmentum Stephani de Ephyrâ urbe, seu potiùs Ephyris, mutilatum est, & confusum. *Politus*.

2. Μήτρως μὲν εἴρηται, καθ' ὁμοιότητα τοῦ, πάτρως) Pollux: ὁ δὲ πατρὸς ἀδελφὸς, θεῖος, ἢ πατράδελφος, ἢ πάτρως. ὁ δὲ μητρὸς ἀδελφὸς, θεῖος, ἢ μητράδελφος, ἢ μήτρως, ἢ νέννος. Suidas: Πάτρως, πάτρων. Ἀττικοί. λέγεται δὲ ὁ πρὸς πατρὸς θεῖος. ὡς καὶ ὁ πρὸς μητρὸς, μήτρως. καὶ μήτρων, καὶ πάτρων. Polit.

3. Ταύτας δὲ, μάμμας τινές φασι, καὶ μαίας) *Mammas*, *atque tatas*. Martialis. *Salvinus*.

Pollux: ἡ δὲ πατρὸς, ἢ μητρὸς μήτηρ, τήθη. καὶ τὴν μάμμαν δὲ, καὶ μάμμην, ἐπὶ ταύτης παραλειπτέον. Suidas: Τήθης ἐκάλουν τὰς μάμμας. Hesychius: Μάμμη, ἡ μήτηρ τῶν γονέων. ἢ ὑποκόρισμα μητρὸς. ἐν παιδίῳ Ἀττικοί. Helladius: μάμμην δ' εἰπέ (ὑποκορίζων) τὴν τοῦ πατρὸς μητέρα, ἀλλὰ τήθην. μάμμας δὲ οἱ παλαιοὶ τὰς αὐτῶν μητέρας καλεῖν εἰώθεσαν. Thomas tamen Magister in Eclogis Vocum Atticarum, itemque Phrynicus, docent, μάμμην a veteribus non aviam, sed matrem, esse appellatam. Thomas Magister: Τήθην λέγουσι τὴν τοῦ πατρὸς, ἢ τῆς μητρὸς μητέρα, ἀλλ' οὐ μάμμην. οὐδεὶς γὰρ τῶν ἀρχαίων εἶπε. μάμμην μὲν γὰρ τὴν μητέ-

μας τινές φασι, [1] καὶ μαίας. [2] Θεῖος δὲ, ὁ καὶ νέννος, κατά τινας, πατρὸς ἀδελφός· ὁμοίως δὲ καὶ μητρὸς ἀδελφός. Καὶ οὕτω μὲν ἡ τήθη· [3] τηθὶς δὲ, ἀνάλογόν τι τῷ θείῳ, πατρὸς γὰρ ἀδελφὴ, ἢ μητρός. Τούτους δὲ, οἱ μὲν, πατραδέλφους, καὶ μητραδέλφους· οἱ δὲ πάτρωας καλοῦσι, καὶ μήτρωας. [4] Πίνδαρος δὲ, οὐκ ἀδελφοὺς, ἀλλὰ γονέας μητρὸς, μάτρωας ἔφη. Στησίχορος δὲ, πάτρωα, [5] τὸν κατὰ πατέρα πρόγονον ἤπερ· ἔνθα παρ' αὐτῷ Ἀμφίλοχος ἔφη τὸ, πάτρωα ἐμὸν ἀντίθεον Μελάμποδα. Μελάμπους γὰρ, οὗ Ἀντιφάτης, οὗ Οἰκλῆς, οὗ Ἀμφιάραος, ὅθεν Ἀμφίλοχος. Ὅρα οὖν, οἷος ὁ Μελάμπους ἦν πάτρως τοῦ Ἀμφιλόχου, οὕτω πόῤῥωθεν. Βίη δὲ Ἡρακληείη πεντασυλλάβως, ταυτὸν μέν ἐστι τῷ, βίη Ἡρακλῆι, τῷ τετρασυλλάβῳ. [6] Γίνεται δὲ ἐκ τῆς Ἡρακλῆος γενικῆς. οὗ κτητικὸν ἀρσενικὸν, Ἡρακλήειος, καὶ θηλυκὸν, Ἡρακληείη. [7] Ἐφύραν δὲ ὑποπτεύουσί τινες ἐνταῦθα, τὴν Θεσπρωτικὴν λέγεσθαι, [8] τὴν μετονομασθεῖσαν Κέρκυραν· λέγοντες καὶ Σελλήεντα ποταμὸν Θεσπρωτίας. Διάφοροι δὲ Ἔφυραι· [9] ἅσπερ ὁ Γεωγράφος καὶ εἰς ἐννέα ταύτας μετρεῖ. Εἴρηται δὲ περὶ αὐτῶν καὶ ἐν τῷ περὶ Κυλλήνης πρὸ τούτων λόγῳ, καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς ῥηθήσεταί που. [10] Περὶ πάσας δὲ, ἢ τὰς

μας, & μαίας dicunt. Θεῖος autem, qui nonnullis etiam dicitur νέννος, frater est patris, seu patruus: ac similiter etiam frater matris, seu avunculus. Atque ita quidem ἡ τήθη, *avia*. At verò τηθὶς, simili ferè ratione sese habet, atque ὁ θεῖος, *patruus, sive avunculus*. Est enim ipsa soror patris, sive amita, aut soror matris, seu matertera. Hos item nonnulli πατραδέλφους, *patris fratres*, & μητραδέλφους, *fratres matris*: alii πάτρωας, *patruos*, vocant, & μήτρωας, *avunculos*. Pindarus contra, non fratres, sed parentes, seu genitores matris, avos videlicet maternos, dicit μάτρωας. Rursus Stesichorus πάτρωα, abavum a paterno genere appellat: ubi apud eum Amphilochus dicit: πάτρωα ἐμὸν ἀντίθεον Μελάμποδα. *abavum meum divinum Melampodem*. Melampus namque pater fuit Antiphatis, avus Oiclis, proavus Amphiarai, ex quo Amphiarao ortus est Amphilochus. Vide igitur, cujusmodi πάτρως, *avus paternus*, Amphilocho fuerit Melampus, qui tam longinquo gradu ab eo distaret. Quod autem dicit, βίη Ἡρακληείη, *virtuti, seu præstantiæ Herculeæ*, syllabis quinque, idem est, ac si diceret, βίη Ἡρακλῆι, quod est quatuor syllabarum: illudque ipsum fit ex genitivo Ἡρακλῆος, *Herculis*. cujus possessivum masculinum, Ἡρακλήειος, *Herculeus*, & femininum, Ἡρακληείη, *Herculea*. Ephyram hic nonnulli, Thesprotiæ urbem intelligi suspicantur, quæ, mutato nomine, vocata est Cichyrus, & Selleentem fluvium dicunt Thesprotiæ. Variæ namque fuerunt Ephyræ: siquidem has Geographus ad novem usque enumerat. Sed de iis tum antea dictum est, cum de Cyllene ageremus, tum alicubi etiam postea dicemus. Circa omnes, vel plures certe

μητέρα τινὶς αὐτῶν μάμμην, καὶ μάμμιον ἐκάλεσαν. Certè Atticum non fuit, sed Ἑλληνικόν, aviam μάμμην dicere. Attici ex παιδία eâ voce matrem vocarunt. Mœris Atticista: Μάμμην, καὶ μάμμιον, τὴν μητέρα, Ἀττικῶς. Ἕλληνες τὴν τῆς μητρὸς, ἢ πατρὸς, μητέρα, μάμμην. Politus.

1. καὶ μαίας) Hesychius: μαῖα, πατρὸς, καὶ μητρὸς μήτηρ. Polit.

2. Θεῖος δὲ, ὁ καὶ νέννος, κατά τινας) forte νίννος. sed nobis nomen est Avus. Nonnæ dicebantur (-træ virginæ. Salvinus.

Θεῖος δὲ, ὁ καὶ νέννος, κατά τινας, πατρὸς ἀδελφός) Supplendus mihi obiter Hesychius: Νεννός, ἀδελφός. Lege: Νέννος, πατρὸς ἀδελφός. Seu, si ita mavis, Νέννος, πατρὸς, ἢ μητρὸς, ἀδελφός. Nam & frater matris, similiter νέννος. Unde Pollux: ὁ δὲ μητρὸς ἀδελφὸς, θεῖος, ἢ μητράδελφος, ἢ μήτρως, ἢ νέννος. Sic etiam matris pater, νέννος. Pollux paullò ante: τὸν δ' Εὐριπίδου μήτρωα ... καλεῖται δὲ καὶ νέννος παρὰ τοῖς Ποιηταῖς. Alii ibi legunt, νάννος. Politus.

3. τηθὶς δὲ, ἀνάλογόν τι τῷ θείῳ) Suidas: τηθὶς δὲ, θεῖα. & paullò post: τήθας ἐκάλουν τὰς μάμμας. καὶ τηθίδας, τὰς θείας, τὰς πατρὸς, ἢ μητρὸς, ἀδελφάς. Ammonius De simil. & different. vocab. Τήθη, καὶ τηθὶς διαφέρει. Τήθη μὲν γάρ ἐστιν ἡ τὸ πατρὸς ... ταύτας δ' ἔνιοι μαίας, καὶ μάμμας καλοῦσι. Τηθὶς δ' ἐστιν ἡ τοῦ πατρὸς, ἢ μητρὸς, ἀδελφὴ, ἣν ἔνιοι θείαν καλοῦσι. Sed tamen mulieres non θείαν, hanc vocabant, sed τηθίδα. Helladius: καὶ θεῖον μὲν ὀνομάζουσι τὸν τοῦ πατρὸς ἀδελφόν· οὐκέτι δὲ θείαν τὴν ἀδελφὴν, ἀλλὰ τηθίδα. Eadem alias scribitur τιτθὶς, seu τιθὶς· sicuti & τίθη, avia. Thomas Magister: τὴν δέ γε τοῦ πατρὸς, ἢ τῆς μητρὸς, ἀδελφὴν, τηθίδα φασίν. Utriusque, τήθης videlicet, & τηθίδος, differentiam breviter docet Libanius in Antilogiâ Achillis, ubi ita interrogat de filiâ Agamemnonis: ... καὶ τίνος τὴν τήθην, ἢ τὴν τηθίδα μιμεῖται; videlicet, ut explicat Thomas Magister, τὴν μάμμην αὐτῆς, τὴν Ἀερόπην ..., ἢ τὴν Λήδαν· ἢ τὴν θείαν αὐτῆς Ἑλένην, τὴν τῆς μητρὸς ἀδελφὴν δολοῦσαν. Politus.

4. Πίνδαρος δὲ, οὐκ ἀδελφοὺς, ἀλλὰ γονέας μητρὸς, μάτρωας ἔφη) μάτρωος ἀνδρὸς apud Pindarum Olymp. Od. 6. Julius etiam Pollux in Onomastico notat, patrem matris, seu avum maternum, dictum esse ab Euripide μήτρωα. Locus hic est Euripidis in Hercule Furente:

μή ποτ' οὐδ' ἀνδρούμενοι,
Μήτρωος ἐκπράξωνται αἵματος δίκην. Politus.

5. τὸν κατὰ πατέρα πρόγονον) τὸν τοῦ πάππου ἄνωθεν πρὸς πατρός. Talis erat Melampus Amphilocho. Polit.

6. Γίνεται δὲ ἐκ τῆς Ἡρακλῆος γενικῆς) Iliad. Il. βίη Ἡρακλῆος. Polit.

7. Ἔφυραν δὲ ὑποπτεύουσί τινες ἐνταῦθα τὴν Θεσπρωτικὴν λέγεσθαι) Auctores hujus sententiæ, tum alii, ut dicemus, tum Apollodorus Atheniensis lib. 2. Bibliothecæ. Sed dissentit alius Apollodorus apud Strabonem, & ipse Strabo, qui Ephyram hanc Homericam intelligi volunt Elæam in Peloponneso. Strabonem vide lib. 7. & 8. Politus.

8. τὴν μετονομασθεῖσαν Κέρκυραν) Hunc hausit Eustathius errorem ex veteri Scholiastâ Homeri, qui Ephyram illam Thesproticam vocatam postmodum diceret Κέρκυραν. Hunc nos errorem paullò ante in Scholiastâ illo correximus: ubi ex Strabone ostendimus, pro Κέρκυρα, quod ibi scriptum erat, legendum esse Κίχυρος. Adde nunc Scholiastam Pindari ad Nem. Od. 7. Ἔφυραν δὲ ἀπὸ νῦν, τὴν ἐν Ἠπείρῳ, ἣν Κίχυρον φασὶ μετονομάσθαι, ἀπὸ Κιχύρου τοῦ Μερμέρου. Politus.

9. ἅσπερ ὁ Γεωγράφος καὶ εἰς ἐννέα ταύτας μετρεῖ) Geographus post Ephyras quatuor enumeratas, Elæam, Thesproticam, Thessalicam, & Corinthum, hæc subjungit: Ἔστι δὲ καὶ ἄλλη Σικυωνία Ἐλλάδος ... καὶ Ἔφυρα Αἰτωλίας κώμη· καὶ ἐν τῇ Ἀγραίᾳ τῆς Αἰτωλίας, Ἐφυροι κώμη· οἱ δ' ἐπ' αὐτῆς, Ἔφυροι. καὶ ἄλλοι οἱ Περραιβῶν πρὸς Μακεδονίᾳ· καὶ οἱ Κρανώνιοι, καὶ οἱ Θεσπρωτικοί, οἱ ἐκ Κιχύρου τῆς πρότερον Ἐφύρας. Quo in loco Strabonis non video novem illas Ephyras, quas in Strabone Eustathius enumerat, nisi fortè verbis illis: καὶ οἱ Κρανώνιοι, καὶ οἱ Θεσπρωτικοί, οἱ ἐκ Κιχύρου τῆς πρότερον Ἐφύρας· alias duas a superioribus Ephyras significatas intellexerit, alteram Thessaliæ, alteram Thesprotidis, quâ ratione duæ fuerint Ephyræ Thessalicæ, itemque duæ Thesproticæ. At enim Thessalica Ephyra eadem est, quæ nomen postea mutavit in Cranonem, unde nomen Gentile, οἱ Κρανώνιοι· Ephyra verò Thesprotica una, eademque est, quam supra etiam dixerat Strabo Cichyrum postea appellatam. Quare non videtur verbis illis diversas a superioribus Ephyras significare; sed explicare tantùm velle nomen earumdem Ephyrarum Gentile: ita ut dicat, Ephyros tum eos vocatos, qui sunt ex Ephyrâ, pago Ætolico, tum etiam alios, τοὺς Περραιβῶν πρὸς Μακεδονίᾳ, καὶ τοὺς Κρανωνίους, καὶ τοὺς Θεσπρωτικοὺς τοὺς ἐκ Κιχύρου τῆς πρότερον Ἐφύρας. Hos omnes ait Strabo gentili nomine dictos esse Ἐφύρους. ut & mihi disertè affirmat de Cranoniis, qui sunt Ephyræ Thessalicæ: quos Ephyrorum nomine exprimere videtur Poëta, ubi ait:

Τὼ μὲν ἄρ' ἐκ Θρῄκης Ἐφύρους μέτα θωρήσσεσθον.

Unde etiam Stephanus: καὶ Ὅμηρος φησὶν Ἐφύρους τοὺς Κρανωνίους. Sunt igitur Straboni septem duntaxat Ephyræ. Thesprotica, Thessalica, Elæa, Corinthus. Ephyra, pagus Sicyoniæ, aliaque, pagus Ætoliæ. Septima denique Ephyra Perrhæborum πρὸς Μακεδονίᾳ. His addas, licet, ex Stephano Ephyram aliam Arcadiæ, si tamen hæc alia est ab Elæâ, ut existimare videtur Stephanus; aliamque Ephyram Campaniæ; Ephyram denique insulam prope a Melo. Sic Ephyræ omnes ad decem usque facilè enumerantur. Politus.

10. Περὶ πάσας δὲ, ἢ τὰς γοῦν πλείους Ἐφύρας ἱστορεῖται Σιμωνίδης) Hoc negat Apollodorus ἐν τῷ περὶ νεῶν, & ex eo graviter cum-

certè ex his Ephyris, Selleis omnis fluere perhibetur: quippe quum & ipse in controversiam simul veniat, quotiescumque movetur de Ephyrâ dubitatio. At enim ipsa hæc Ephyra multas urbes circumjacentes, ac vicinas habuisse videtur, ut certo claroque argumento est illud: πέρσας ἄστεα πολλά. hoc est, πορθήσας. *multas urbes depopulatus*. Hoc verò novum, atque insolens est schema, seu genus loquendi, videlicet τὸ, βίη Ἡρακλῆος, πέρσας ἄστεα πολλά. *Vis Herculis, multas urbes depopulatus*. Speciemque, ut ita dicam, id præ se fert solœcismi, conformatumque est similiter, atque illud: ψυχὴ Θηβαίου Τειρεσίαο, χρύσεον σκῆπτρον ἔχων. *anima Thebani Tiresiæ, aureo sceptro instructus*. Sicuti enim ibi non ad id, quod dicitur, videlicet ad τὸ, ψυχὴ Τειρεσίαο, *anima Tiresiæ*, relatum est τὸ, ἔχων, *instructus, seu gestans*; sed ad id, quod intelligitur (anima namque Tiresiæ Tiresias ipse intelligitur, qui & ἔχων σκῆπτρον, *habens, seu tenens sceptrum*, sine ullâ solœcismi notâ dicetur): sic etiam hoc loci βίη Ἡρακλῆος, *vis Herculis*, Hercules ipse est, qui & πέρσας dicitur ἄστεα πολλά, *multas urbes populatus*.

CX. Ad hæc τὸ, διοτρεφέων αἰζηῶν, *Jovis alumnorum juvenum*, idem est, ac *regiorum virorum, seu regiâ dignitate præditorum*, quibus nimirum urbes dedicantur. Deinde εὔπηκτον μέγαρον, *bene coagmentatum palatium*, dicit bene compactum, ac solidum. Itaque intelligitur τὸ πηκτὸν ἄροτρον, *compactum aratrum*; itemque illud, νῆας ἔπηξεν. *naves compegit*. videlicet *solidè construxit, atque ædificavit*. quod quidem ex sese derivat τὸν ναυπηγὸν, *fabricatorem navium*; nec non τὴν Ναύπακτον, *Naupactum, a navium ibi fabricatione*, ut alibi quoque dictum est. Τὸ, κατέκτα, *occidit, seu interfecit*, secundùm veteres, ultimam corripit, quippe quum minimè sit Conjugationis secundæ, sed factum sit per apocopen ex ἔκτανεν, *occidit*. Quod autem ait, ἤδη γηράσκοντα, *jam senescentem*, aut sic generatim, & quomodocumque adjecit, aut ut Licymnii ipsius honori, & dignitati consuleret. Non enim fortasse Tlepolemus ramum illum Martis Licymnium tam facilè occidisset, nisi ille jam senescere cœpisset. Verùm quod ait, naves eum celeriter compegisse, atque ædificasse, celeritatem demonstrat hominis omni festinatione fugere properantis. Rursus quod positum est, πολὺν λαὸν ἀγείρας, *multis copiis coactis*, eò pertinet, ut ostendat, non alienum illud esse a similitudine veri, quòd tam facilè Rhodus capta fuerit a Tlepolemo, & habitatoribus repleta. Τὸ ἠπείλησαν, *minati, seu comminati erant*, usurpatur etiam aliquando formâ passivâ; itemque argumento est, ut veteres ajunt, moderationis, ac mansuetudinis in regimine civili. Fuisse enim ajunt in more, atque instituto Græcorum, ut mors non

ἢ τὰς γῦν πλήους Ἐφύρας, ἱςορεῖται Σελλήεις ῥέειν ποταμὸς, συναμφιβαλλόμενος καὶ αὐτὸς, ὅτε που Ἔφυρα ἀμφιβάλλεται. Ἔοικε δὲ καὶ πολλὰς ἡ τοιαύτη Ἔφυρα πόλεις ἔχειν περὶ αὐτὴν, ὡς δηλοῖ τὸ, πέρσας ἄςεα πολλά. τυτέςι, πορθήσας. Τῦτο δὲ σχῆμά ἐςι καινὸν, ἤγυν τὸ, βίη Ἡρακλέυς, πέρσας ἄςεα πολλά· καὶ, ὡς εἰπεῖν, σολοικοφανὲς, καὶ ὡμοίωται τῷ, ψυχὴ Θηβαίυ [1] Τειρεσίυ, Χρύσεον σκῆπτρον ἔχων. Ὥσπερ γὰρ ἐν τύτῳ [2] ὐ πρὸς τὸ λεγόμενον, ἤγυν πρὸς τὸ, ψυχὴ Τειρεσίυ, ἀποδέδοται τὸ, ἔχων, ἀλλὰ πρὸς τὸ νοούμενον, ψυχὴ γὰρ Τειρεσίυ ὁ Τειρεσίας νοεῖται, ὃς καὶ ἔχων σκῆπτρον ἀσολοικίςως λεχθήσεται· ὕτω καὶ ἐνταῦθα [3] βίη Ἡρακλέυς, ὁ Ἡρακλῆς ἐςιν, ὃς καὶ πέρσας λέγεται ἄςεα πολλά.

ρί. [4] Τὸ δὲ, διοτρεφέων αἰζηῶν, ταὐτόν ἐςι τῷ, βασιλικῶν ἀνδρῶν, οἷς δηλαδὴ πόλεις ἀνάκειται. Εὔπηκτον δὲ μέγαρον, τὸ εὐπαγὲς λέγει, καὶ ςερεόν. Οὕτω δὲ καὶ [5] τὸ πηκτὸν νοεῖται ἄροτρον, καὶ τὸ, νῆας ἔπηξεν, ἀντὶ τῦ συνεςήσατο ςερεῶς. ὅπερ παράγει καὶ τὸν ναυπηγὸν, καὶ τὴν Ναύπακτον δὲ, ὡς ἐν ἄλλοις εἴρηται. Τὸ δὲ, κατέκτα, [6] συςέλλει τὴν λήγουσαν, κατὰ τὺς παλαιὺς, ὡς μὴ ὂν δευτέρας συζυγίας, ἀλλὰ ἀποκοπὲν ἐκ τῦ ἔκτανε. Τὸ δὲ, ἤδη γηράσκοντα, ἢ ἁπλῶς ὕτω παρέῤῥιψεν, ἢ ἵνα σεμνύνῃ τὸν Λικύμνιον. Οὐκ ἂν γὰρ τάχα ὁ Τληπόλεμος Λικύμνιον τὸν τῦ Ἄρεος ὄζον ὕτω ῥαδίως ἀνῄλεν, εἰ μὴ ἐγήρασκε. Τὸ δὲ ταχὺ νῆας πῆξαι, τὸ τάχος ἐνδείκνυται τῆς φυγῆς σπεύδοντος. Τὸ δὲ, πολὺν λαὸν ἀγείρας, εἰς πιθανότητα κεῖται τῦ ἁλῶναι τὴν Ῥόδον ὕτω ῥαδίως, καὶ εἰκισθῆναι ὑπὸ τῶν περὶ τὸν Τληπόλεμον. [7] Τὸ δὲ ἠπείλησαν, λέγεται μέν ποτε καὶ παθητικῶς· δηλοῖ δὲ, ὡς οἱ παλαιοί φασι, πολιτικὴν ἡμερότητα. [8] Ἑλληνικὸν γάρ φασι τὸ μὴ φόνῳ φόνον

essent ·

comprimis auctor Strabo lib. 7. p. 328. qui idcirco Ephyram hanc Eleorum esse volunt, non Thesprotorum, quòd apud Eleos fluvius sit Selleis qui nullus est apud Thesprotos, neque apud Molossos. Quoad Ephyras etiam, Thessalicam, & Corinthum, πρὸς ταύτας τε, οὐδεὶς ποταμὸς Σελλήεις, ut disertè ait Strabo. *Politus*.

1. Τειρεσίυ) Homerus: Τειρεσίαο. v. 90. λ'. Odyss. *Polit.*
Sed versus Eustathius ad solutæ orationis morem accommodat, explicationis gratiâ. *Salvinus*.

2. ὐ πρὸς τὸ λεγόμενον, ἤγυν πρὸς τὸ, ψυχὴ Τειρεσίυ, ἀποδέδοται τὸ ἔχων) quod est pariter observatum a veteri Auctore De Poësi Homericâ: τὸ γὰρ ἔχων, ὐ πρὸς τὴν ψυχὴν, ἀλλὰ πρὸς τὸ γένος τοῦ σώματος, τουτέςι, πρὸς τὸν Τειρεσίαν, ἀρμόσει. τοιαῦτα γὰρ ὐ πρὸς τὸ λέγον, ἀλλὰ πρὸς τὸ σημαινόμενον ποιεῖται τὴν ἀνάδοσιν. Politus.

3 βίη Ἡρακλῆος, ὁ Ἡρακλῆς ἐςιν) Servius ad Virgilianum illud lib. 6. Æneid. *tanta pietatis imago: Pietas per periphrasin dicta, ut vis Herculea. idest, Hercules*. Polit.

4. Τὸ δὲ, διοτρεφέων αἰζηῶν, ταυτόν ἐςι τῷ, βασιλικῶν ἀνδρῶν) Ἐκ δὲ Διὸς βασιλῆες. Polit.

5. τὸ πηκτὸν νοεῖται ἄροτρον) ad differentiam τοῦ αὐτογύου. Utriusque aratri differentia nota ex Proclo ad Hesiodum. *Polit.*

6. συςέλλει τὴν λήγουσαν, κατὰ τὺς παλαιὺς, ὡς μὴ ὂν δευτέρας συζυγίας) Non est a κατακτείνω, sed a κατακταίνω. Sed quum hoc verbi positum sit in fine versûs Homerici, & extrema syllaba sit communis, non potest ex hoc loco colligi, quod vult Eustathius, alioqui probabiliter, ultimam in κατέκτα brevem esse. *Salvinus*.
Rectè colligit Eustathius, ultimam in κατέκτα brevem esse, non certè quidem ex fine versûs Homerici, sed ex eo, quòd est per apocopen ex aoristo secundo ἔκτανε· cujus sanè aoristi penultima est brevis. Ceterùm alii κατέκτα derivarunt a κτάω ἀπῶ, Politus.

7. Τὸ δὲ ἠπείλησαν) Homerus: ἀπείλησαν. Polit.
Sed Eustathius, explicandi causâ, more solutæ orationis, retulit versum Homericum. *Salvinus*.

8. Ἑλληνικὸν γάρ φασι τὸ μὴ φόνῳ φόνον λύειν, φυγαδεύειν δὲ, τὸν ἄκοντα κτείναντα χρόνον) De antiquissimo hoc instituto Pausanias in Atticis: Πρότερον δὲ πρὶν ἢ Θησέως ἀρχὴν, καθεςήκει τοῖς φονεύσασιν ἀκούσιον, ἢ κατὰ ταυτὰ Δράκοντα μονεύοντα. Politus.

νον λύειν, φυγαδεύειν δὲ, τὸν ἅπαντα χρόνον. [1] ὥστε Σόλων, φασὶν, ἐντεῦθεν λαβὼν, ὥρισε τοῦτο. Τὸ δὲ, υἱοὶ, καὶ υἱωνοὶ Ἡρακλῆος, τὴν τῶν
Rom. p. 317. Ἡρακλειδῶν δηλοῖ πολυπλήθειαν. Πολλοὶ γὰρ ἀληθῶς εἶναι ἱστόρηνται. Τὸ δὲ, ἄλγεα πάσχων, ὡς παρακαλύθημα εἴρηκε τῶν πλανωμένων. Εἰ γὰρ καὶ ἔπηλυς ἐλθὼν εἰς Ῥόδον ὁ Τληπόλεμος, ἐκράτησεν, ἀλλὰ πολλὰ φθάσας ἔπαθεν ἀλγεινά. ὥστε εἴη ἂν καὶ ἡ ἄλη, ὅ ἐστιν, ἡ πλάνη, ἄλγη τις, ἐλλείψει τοῦ γ'.

ριά. Τὸ δὲ [2] τριχθὰ ᾠκήθησαν, καὶ τὸ καταφυλαδὸν, τί δηλοῦσι, προγέγραπται. Τὸ δὲ ἐφιλήθησαν ἐκ Διὸς, πρὸς τὴν κοινὴν, φασὶ, δόξαν εἴρηται. Οἱ γὰρ πολλοὶ, θεοφιλεῖς τοὺς πλουσίους οἴονται. Τοιοῦτοι δέ ποτε περιᾴδονται οἱ Ῥό-
Bas. p. 240. διοι· περὶ ὧν ὁ μὲν Ποιητὴς, ἀνθρωπίνως, καὶ ἀσφαλῶς λέγει, ὅτι θεσπέσιος πλοῦτος κατεχέθη αὐτοῖς. Ὁ δὲ μῦθος, ὅτι χρυσῆν νεφέλην ὑπὲρ τῆς Ῥόδου μετεωρίσας ὁ Ζεὺς, χρυσὸν τοῖς ἐκεῖ ἔβρεξεν· [3] ἐπεὶ, φασὶ, πρῶτοι γεννωμένῃ τῇ Ἀθηνᾷ ἔθυσαν· ὡς καὶ [4] Πινδαρικὸς παραλαλεῖ μῦθος. [5] ὃ τάχα ὑπόμνησιν ἔχει καὶ ἐνταῦθα τὸ, πλοῦτον κατέχευε Κρονίων. Τὸ γὰρ καταχέειν, οὐκ ἀσυγγενὲς τῇ βροχῇ. Καὶ ἄλλως δὲ ἐφιλήθησαν ἐκ Διὸς οἱ περὶ τὸν Τληπόλεμον, ὡς βασιλεύσαντες ἐν τῇ Ῥόδῳ. Διὶ γὰρ φίλοι, οἱ βασιλεῖς. Τὸ δὲ, [6] ὃς θεοῖς, καὶ ἀνθρώποισιν ἀνάσσει, ἁπλῶς οὕτω παραῤῥιφὲν, πρὸς ἐντέλειαν ἔπους, καὶ οὐ πρός τι ἀναγκαῖον, ἑρμηνευτικόν ἐστι τοῦ, Ζεὺς πατὴρ ἀνδρῶν τε, θεῶν τε· ὡς ταυτὸν ὂν τρόπον τινὰ, βασιλέα τε, καὶ πατέρα εἰπεῖν, διὰ τὸ χρῆναι τὸν ἄρχοντα, πατρὸς δίκην, τῶν ὑπηκόων κήδεσθαι. ὃ καὶ ἐν Ὀδυσσείᾳ φανερῶς δηλοῦται, ὅπου λέγει· πατὴρ δ' ὣς ἤπιος ἦεν. Διὸ καὶ παρ' Ἡροδότῳ, Καμβύσης μὲν δεσπότης, Κῦρος δὲ πατὴρ τοῖς Πέρσαις ἦν. [7] ὁ μὲν γὰρ, ἀγρίως ἦρχεν· ὁ δὲ, ἠπίως. Λαμβάνει δ' ἐκ τῆς ἐννοίας ταύτης ἀφορμὴν καὶ [8] ὁ παγκρατῆ τὸν Δία εἰπὼν, ὡς πάντων ἀνάσσοντα. [9] ὃ δὴ καὶ τῷ ὕπνῳ καθ' ἕτερον λόγον ἐπιλέγεται. Θεσπέσιος δὲ πλοῦτος, ἢ ὁ πολὺς, ὃν θεὸς ἂν εἴποι, [10] ἢ μᾶλλον ὁ ἐκ

affet luenda morte; sed in sempiternum exilium esset proficiscendum. Quare hinc accepisse Solon dicitur, id ut lege præscriberet, ac sanciret. Illud autem, υἱοὶ, καὶ υἱωνοὶ Ἡρακλῆος, *filii, & nepotes Herculis*, magnam Heraclidarum multitudinem denotat. Verè enim multi fuisse referuntur. Τὸ ἄλγεα πάσχων, *ærumnas, & dolores perpessus*, dictum est, tamquam id, quod errantes, vagantesque homines consequitur. Etsi enim Tlepolemus, quum peregrinus, atque extraneus in Rhodum venisset, rerum ibi potitus fuit; tamen multis antea calamitatibus vexatus fuerat, atque afflictus. Itaque ἡ ἄλη, hoc est, *erratio*, dicta fuerit quasi ἄλγη, *ærumna, ac molestia*, per ellipsin τοῦ γ'.

CXI. Τὸ τριχθὰ ᾤκηθεν, *trifariam distincti habitarunt*, & τὸ καταφυλαδὸν, *tributim, seu per tribus*, quid significent, scriptum est supra. Illud verò, ἐφίληθεν ἐκ Διὸς, *dilecti fuerunt ab Jove*, dictum est pro communi opinione, & existimatione mortalium. Opulentos namque homines, deo charos, & acceptos vulgus arbitratur. Tales autem olim Rhodii exstitisse perhibentur: de quibus sanè Poëta, pro humano more, bonâque fide affirmat, immensam in eos effusam fuisse vim divitiarum. Verùm fabula narrat, Jovem, elatâ in altum supra Rhodum aureâ nube, auro in habitatores pluisse, quum illi primi, ut ferunt, Minervæ in lucem editæ sacrificassent: sicuti Pindarica etiam fabula nugatur. cujus fortassis fabulæ commemorationem hoc loci habet illud: πλοῦτον κατέχευε Κρονίων. *divitias effudit Saturnius*. Quod enim dicitur καταχέειν, *effundere, vel profundere*, non alienum est, nec remotum ab imbre. Præterea verò dilectus est ab Jove Tlepolemus, veluti qui Rhodi regnum obtinuerit. Jovi namque chari sunt reges. Illud etiam, ὃς θεοῖς, καὶ ἀνθρώποισιν ἀνάσσει, *qui diis, & hominibus imperat*; generatim sic adjectum, ad versûs integritatem, & non ex aliquâ prorsus necessitate, valet ad explicandum, quid sit *Juppiter pater hominumque, deûmque*: perinde quasi idem quodammodò sit, regem dicere, ac patrem, propterea quòd is, qui regendis aliis præest, patris instar, curam gerat, oportet, subditorum. quod & in Odysseâ perspicuè ostenditur, ubi ait: πατὴρ δ' ὣς ἤπιος ἦεν, *& veluti pater mansuetus erat*. Quapropter etiam apud Herodotum Cambyses dominus, Cyrus pater erat Persarum, quòd ille aspero, hic miti clementique imperio uteretur. Ceterùm ex hac ipsâ sententiâ occasionem capit is, qui Jovem vocat παγκρατῆ, *omnipotentem, seu summâ in res omnes potentiâ præditum*, tamquam omnium regem, omnibusque imperantem. quod sub aliâ utique ratione dicitur de somno. Θεσπέσιος porrò, quod est epitheton divitiarum, vel idem est, ac multus, & copiosus, ὃν θεὸς ἂν εἴποι, *quem deus*

1. ὥστε Σόλων, φασὶν, ἐντεῦθεν λαβὼν, ὥρισε τοῦτο) Juxta legem datam Atheniensibus a Dracone: Ἀνδροφόνον φεύγειν τὴν γῆν, οὐ μόνον ἄνθρωπον, ἀλλὰ καὶ ζῶον, καὶ ἄψυχον. Hanc legem cum aliis de cæde a Dracone latis probavit postea, & confirmavit Solon. *Politus*.

2. Τριχθὰ ᾠκήθησαν) Unde Pindarus Rhodum dicit τρίπολιν νᾶσον. Polit.

3. ἐπεὶ, φασὶ, πρῶτοι γεννωμένῃ τῇ Ἀθηνᾷ ἔθυσαν) Scholiasta vetus Pindari: ὁ Ἥλιος, φησὶ, παρακελεύεται τοῖς ἑαυτοῦ παισὶ, καὶ Ῥόδου, μελλούσης γεννᾶσθαι τῆς Ἀθηνᾶς, ὅπως αὐτῇ πρῶτοι θύσωσιν. ἐπὶ τῷ μέλλειν τιμᾶν τὴν θεὸν, παρ' οἷς ἂν πρῶτον θυσία αὐτῇ ἐπιτελεσθῇ. ἐπειχθέντες δὲ εἰς τὴν ἀκρόπολιν πρῶτοι ἀνελθόντες ... θύσαι, ὥσπερ ἂν πρῶτοι Ἀθηναίων θύσαι, ... καὶ τὴν θεὸν αὐτόθι καθιδρύθησαν. τιμᾶται δὲ καὶ τὴν θεὸν τοῖς Ῥοδίοις. διὰ τοῦτο δέ φασι, τοῖς Ῥοδίοις ἄπυρα θύειν· ὥσπερ οἱ πρῶτοι τῇ Ἀθηνᾷ ἔθυσαν. τούτους δὲ, ὅτι ... ὁ Ζεὺς, πλοῦτον, καὶ εὐδαιμονίαν παρέσχε. Politus.

4. Πινδαρικὸς παραλαλεῖ μῦθος) Pindarus Ol. Od. 7. ὁ δὲ τοῖσι Βρέξε θεῶν βασιλεὺς ὁ μέγας χρυσαῖς νιφάδεσσι πόλιν. & infra: τοῖσι μὲν ξανθὰν ἀγαγὼν νεφέλαν Πολὺν ὗσε χρυσόν. Politus.

5. ὃ τάχα ὑπόμνησιν ἔχει καὶ ἐνταῦθα τὸ, πλοῦτον κατέχευε Κρονίων) ut si secundum fabulam dixisset: χρυσὸν ὕετον κατέχευε. Polit.

6. ὃς θεοῖς) Homerus: ὅς τε θεοῖσι. Polit.

Verum Eustathius, Homeri carmina explicans, ea in solutam orationem convertit. Poetæ enim Græci alia linguâ videntur esse loquuti, ut ait Antonius apud Ciceronem. *Salvini*.

7. ὁ μὲν γὰρ, ἀγρίως ἦρχεν· ὁ δὲ, ἠπίως) ὁ μὲν, ὅτι χαλεπός τε ἦν, καὶ ὀλίγωρος· ὁ δὲ, ὅτι ἤπιός τε, καὶ ἀγαθά σφι πάντα ἐμηχανήσατο. ea Herodoto. *Polit.*

8. ὁ παγκρατῆ τὸν Δία εἰπὼν) Παγκρατὴς dictus Juppiter ab Atheniensibus. Hesychius: Παγκρατής, Ζεύς. Ἀθήνησι. Polit.

9. ὃ δὴ καὶ τῷ ὕπνῳ καθ' ἕτερον λόγον ἐπιλέγεται) Homerus: ὕπνος Ἥρα πανδαμάτωρ. *Somnum capit omnium domitorem*. Salvin.

10. ἢ μᾶλλον ὁ ἐκ θεοῦ πεσών) quasi inde sit θεοπέσιος, & per syncopen, θεσπέσιος. Polit.

deus quispiam dixerit, vel potiùs ὁ ἐκ θεοῦ πεσών, *a deo delapsus*, sive effusus. Unde etiam fit, ut fluvii vocentur διιπετεῖς, *ab Jove delapsi*, *seu defluentes*. Demum τὸ Κρονίων, *Saturnius*, hoc item loci penultimam producit.

Nireus porrò ex Symâ ducebat tres naves æquales,
Nireus, Aglajæque filius, Charopique regis,
Nireus, qui pulcherrimus vir ad Ilium venit
Cæterorum Græcorum, post præstantissimum Pelidem:
Sed imbellis erat, paucaque eum copia sequebantur.

CXII. Nireus naves tres ducebat Σύμηθεν, videlicet ex Symâ insulâ: quem Poëta quum narratione suâ sit facilè in contemptum adducturus, tamquam hominem imbellem, parvæque dominum civitatis; aliâ eum ratione commendare, & exornare præoccupat: repetito scilicet ejus nomine per epimonen, tamquam viri oppidò memorabilis. Hæc enim ejus verba: tametsi Zenodotus Grammaticus sequentia hæc carmina de medio tollere, atque abolere dicatur. Nireus, Aglaies, Charopique regis filius: Nireus, qui aliorum Græcorum, secundùm laudatissimum Pelidem, multò pulcherrimus vir ad Ilium venerat. Ac vide, ut pulchrum illum Nireum pulchrâ repetitionis figurâ pariter condecoraverit. Veteres autem notant hoc loci, nihil ad gloriam, & dignitatem conferre ignavam, degeneremque pulchritudinem. Idque illi notant propter verba, quæ Poëta subjicit, videlicet: ἀλλ' ἀλαπαδνὸς ἔην· παῦρος δέ οἱ εἵπετο, hoc est, ὀλίγος, λαός. *Sed imbellis erat, paucæque eum, tenuesque copiæ, sequebantur*. Ubi considerandum, quàm studiosus veritatis sit Poëta; immò verò & quàm sollicitus sit ille de similitudine veri, & rerum fingendarum probabilitate. Qua de caussâ, tametsi Græcorum rebus studet; tamen eorum vitia, siqua umquam sunt, minimè omnium celat, aut occultat. Nireum namque ita demum pulcherrimum prædicat, ut imbellem simul esse fateatur: quum e contrario Achilles utraque & pulchritudinis, & fortitudinis laude antecellat. cujus quidem Achillis hìc etiam Poëta mentionem pro more interjicit, perinde quasi velit eum perpetuò in linguâ, atque in ore ferre. Deinde etiam hoc loci veteres notant, Poëtam omnes sibi quidem ducere commemorandos, sed tamen non omnes ab eo collaudari.

CXIII. Vide insuper, ut ipsi quoque Nirei parentes ad venustatem, atque elegantiam nominentur. Mater namque, Ἀγλαΐα, *Aglaja*; pater, Χάροπος, *Charopus*, accentu gravi, ad distinctionem epitheti: illa αἰγλήεσσα, *splendida*, *ac nitens*; hic χαρίεις, *gratiosus ac venustus*, ut nomen ipsum indicat. Illud verò, ὑπὸ Ἴλιον ἦλθε, *sub Ilium venerat*, perinde est, ac τὸ κατὰ τὸ Ἴλιον, *ad Ilium*. ita ut etiam nunc sumatur præpositio loco præpositionis: aut etiam quia Ilium, tamquam edito in loco situm, expositum erat ventis; ideò omnes Græci sub Ilium venisse dicuntur, quippe qui infra, & sub illo manerent. Ἀμύμονα porrò, *inculpatum*, *seu maximè commendabilem*, intelligere debemus Achillem, hoc est, ἀμώμητον, *irreprehensum*, *in quo nihil videlicet vel Momus ipse reprehendat*, tum quoad pulchritudinem, tum quoad fortitudinem, quæ nunc prædicatur,

ἐκ θεοῦ πεσών, ἤτοι χυθείς. ὅθεν καὶ οἱ διιπετεῖς γίνονται ποταμοί. [1] Τὸ δὲ Κρονίων, καὶ ἐνταῦθα ἐκτείνει τὴν παραλήγουσαν.

Νιρεὺς δ' αὖ Σύμηθεν ἄγεν τρεῖς νῆας ἐΐσας,
Νιρεὺς, Ἀγλαΐης θ' υἱός, Χαρόποιό τ' ἄνακτος,
Νιρεύς, ὃς κάλλιστος ἀνὴρ ὑπὸ Ἴλιον ἦλθε
Τῶν ἄλλων Δαναῶν, μετ' ἀμύμονα Πηλείωνα·
Ἀλλ' ἀλαπαδνὸς ἔην· παῦρος δέ οἱ εἵπετο λαός.

ριβʹ. Ὅτι [2] Νιρεὺς τρεῖς νῆας ἦγε Σύμηθεν, ἤγουν ἀπὸ τῆς νήσου Σύμης· ὃν ἐξευτελίσαι μέλλων ἱστορικῶς ὁ Ποιητής, ὡς καὶ ἀλαπαδνὸν, καὶ βραχύπολιν, προλαμβάνει συνιστῶν ἄλλως, διὰ ἐπιμονῆς ἐπαναληπτικῶς, ὡς μνήμης ἄξιον. Φησὶ γὰρ, εἰ καὶ ὁ Γραμματικὸς Ζηνόδοτος ἀθετεῖν τὰ ἐπαγόμενα λέγεται, ὅτι Νιρεὺς, Ἀγλαΐης υἱὸς, Χαρόποιό τ' ἄνακτος· Νιρεὺς, ὃς κάλλιστος ἀνὴρ ὑπὸ Ἴλιον ἦλθε τῶν ἄλλων Δαναῶν, μετ' ἀμύμονα Πηλείωνα. Καὶ ὅρα, ὅπως τὸν καλὸν Νιρέα σχήματι κάλλους, τῇ ἐπαναφορᾷ, συνεξωράϊσε. Φασὶ δὲ ἐνταῦθα οἱ παλαιοὶ, ὅτι οὐδὲν πρὸς δόξαν, κάλλος ἀγεννές. Τοῦτο δὲ ἤτοι ἐκεῖνοι, διὰ τὸ ἐπάγειν τὸν Ποιητὴν, ὅτι [3] ἀλλ' ἀλαπαδνὸς ἦν· παῦρος δέ οἱ εἵπετο, τουτέστιν, ὀλίγος, λαός. Ἔνθα θεωρητέον τὸ φιλάληθες τοῦ Ποιητοῦ, καὶ μέντοι καὶ τὴν τοῦ πιθανοῦ πραγματείαν. δι' ἣν, εἰ καὶ φιλέλλην ἐστὶν, ἀλλ' οὐκ ἐπικρύπτει τὰ τῶν Δαναῶν ἐλαττώματα, εἴπου καὶ εἰσί. Τὸν γοῦν Νιρέα, κάλλιστον μὲν εἶναι λέγει, ἄναλκιν δέ. Ἀχιλλεὺς δὲ, ἀμφότερον, καὶ καλὸς, καὶ ἄλκιμος, οὗ καὶ ἐνταῦθα μνήμην ὁ Ποιητὴς παρέῤῥιψε συνήθως, ἀεὶ θέλων ἐπὶ γλώσσης φέρειν αὐτόν. Λέγουσι δὲ ἐνταῦθα οἱ παλαιοὶ, καὶ ὅτι πάντας μὲν ὁ Ποιητὴς ἀξιομνήστους ποιεῖ· οὐ πάντας δὲ ἐπαινεῖ.

ριγʹ. Ὅρα δὲ, ὅπως καὶ οἱ γεννησάμενοι τὸν Νιρέα, πρὸς ὡραϊσμὸν ὀνομάζονται. Μήτηρ μὲν γὰρ, Ἀγλαΐα· Χάροπος δὲ, βαρυτόνως, [4] πρὸς διαστολὴν τοῦ ἐπιθέτου, ὁ πατήρ. ἡ μὲν αἰγλήεσσα· ὁ δὲ χαρίεις, ὡς ἡ κλῆσις ὑπεμφαίνει. Τὸ δὲ, ὑπὸ Ἴλιον ἦλθεν, ἀντὶ τοῦ κατὰ τὸ Ἴλιον. ἵνα καὶ νῦν ληφθείη ἀντὶ προθέσεως πρόθεσις· ἢ καὶ διότι ἠνεμόεν τὸ Ἴλιον, ὡς ὑψηλὸν, διὰ τοῦτο πάντες οἱ Ἀχαιοὶ ὑπὸ Ἴλιον ἐλθεῖν λέγονται, ὡς μένοντες κάτω, καὶ ὑπ' ἐκεῖνο. Ἀμύμονα δὲ, τὸν Ἀχιλλέα νοητέον, [5] τουτέστιν, ἀμώμητον, κατά τε κάλλος τὸ νῦν μαρτυρηθὲν, καὶ ἀνδρίαν τὴν φανησομένην, καὶ τὴν φα- Rom. p. 318.

1. Τὸ δὲ Κρονίων καὶ ἐνταῦθα ἐκτείνει τὴν παραλήγουσαν) alibi corripit. ut: Δία Κρονίωνα ἄνακτα. Salvinus.
2. Νιρεὺς τρεῖς νῆας ἦγε Σύμηθεν) Diodorus Siculus, ubi agit de Syme insulâ: ὕστερον δὲ ἐβασίλευσε τῆς νήσου Νιρεὺς ὁ Χαρόπου, καὶ Ἀγλαΐης, κάλλει διαφέρων· ὃς καὶ ἐπὶ Τροίαν μετὰ Ἀγαμέμνονος ἐστράτευσε, τῆς τε νήσου δυναστεύων, καὶ τῆς Κνιδίας μέρους κυριεύων. Polit.
3. ἀλλ' ἀλαπαδνὸς ἦν) Homerus alibi ad Paridem: Δύσπαρι, εἶδος ἄριστε. Salvinus.

Homeri imitatione Virgilius: sed ita tamen, ut fortitudinem a pulchritudine non sejungat: *Lausus, quo pulchrior alter*
Non fuit, excepto Laurentis corpore Turni,
Lausus equûm domitor, debellatorque ferarum. Politus.
4. πρὸς διαστολὴν τοῦ ἐπιθέτου) Hesychius: Χάροπος, περιχαρής, γλαυκός, ξανθός, φοβερός. Polit.
5. τουτέστιν, ἀμώμητον) perinde quasi ἀμύμων sit παρὰ τὸ μῶμος, unde ἄμωμος, ἀμώμων· & mutatione τοῦ ω in υ, ἀμύμων, ὁ ἀμώμητος, καὶ ἄψογος. Polit.

φανερὰν εὐγένειαν, καὶ ἄλλας δὲ ἀρετάς. [1] Ἀλαπαδνὸς δέ, ὁ ἀσθενής, καὶ εὐπόρθητος, ἐκ τοῦ ἀλαπάζω, περὶ οὗ πολλαχοῦ γέγραπται. Ἰστέον δέ, ὅτι συντελεῖ καὶ τοῦτο εἰς γνῶσιν συγγενείας τοῦ ζ, καὶ τοῦ δ. Ἀπὸ γὰρ τοῦ ἀλαπάζω, γίνεται ἀλαπαδνός· ὡς παίζω παιδνός, ὀλοφύζω ὀλοφυδνός. Ἔστι γὰρ καὶ ὀλοφύζειν, ὡς ὀτοτύζειν, καθὰ [2] ὁ Κωμικὸς ἐμφαίνει ἐν τῷ ὀτοτύξιοι. οὗ πρόκειται τό, ἐλοφύξιοι. [3] Σύμη δὲ νῆσος, φασί, Καρική, καὶ πόλις ὁμώνυμος, ἀπὸ Σύμης τῆς Ἰαλυσοῦ. Ἱστορεῖται δὲ καί, ὅτι Μεταποντίς τε, καὶ Αἴγλη ὠνομάσθη ποτέ. Λέγεται δὲ καὶ πέρδικας μαχίμους φέρειν. Ἐθνικὸν αὐτῆς, ὁ Συμαῖος. Ἰστέον δέ, ὡς ἐν μὲν τῷ, ὃς κάλλιστος ἀνήρ, φασὶν οἱ παλαιοί, ὅτι, ὥσπερ τοὺς ἐν ἀνδρίᾳ, καὶ μεγέθει, καὶ σώματι προὔχοντας, οὕτω καὶ τοὺς κάλλει διαπρέποντας, ἐν τῇ ἑαυτοῦ ποιήσει διδάσκει ὁ Ποιητής. ἐν δὲ τῷ, ἀλλ' ἀλαπαδνὸς ἦν, λέγουσιν, ὅτι ἀπήλλαξεν ἡμᾶς ὁ Ποιητὴς τῆς εἰσέπειτα ζητήσεως. τουτέστιν, ἐμάθομεν ἀλαπαδνὸν τὸν Νιρέα, καὶ οὐκέτι ζητήσομέν που αὐτὸν ἐν τοῖς ἐφεξῆς. ὃ δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ Θερσίτου, ἄλλως μέντοι, πεποίηκεν.

quæ postea conspicitur, atque elucescit, tum quoad generis nobilitatem, de qua satis constat, tum quoad ceteras alias virtutes. At verò ἀλαπαδνός, idem est, atque infirmus, direptuque, & expugnatu facilis, ex ἀλαπάζω, *diripio, seu vasto*: quo de verbo multis in locis scriptum est. Sciendum autem est, hoc etiam conferre ad agnoscendam cognationem litterarum, ζ, & δ· quando quidem ex ἀλαπάζω fit ἀλαπαδνός· ut ex παίζω, *ludo*, fit παιδνός, *puer, seu adolescentulus, puerilis*. itemque ex ὀλοφύζω, *lugeo*, ὀλοφυδνός, *lugubris*. Est enim ὀλοφύζειν, ut ὀτοτύζειν, *flere, clamare, ejulare*, quemadmodum Comicus indicat in τῷ Ὀτοτύξιοι, *Ototyxii*. ante quam vocem positum est τὸ Ὀλοφύξιοι, *Olophyxii*. Syma porrò, insula est, ut ajunt, Carica, & urbs cognominis, a Symâ, Jalysi filiâ. Eam narrant Metapontidem olim, & Æglam esse appellatam. Ea etiam ferre dicitur perdices pugnaces. Nomen ejus Gentile, Symæus. Præterea sciendum id, quod veteres observant ad hæc verba: ὃς κάλλιστος ἀνήρ, *qui pulcherrimus vir*: Poëtam scilicet, quemadmodum suis in carminibus eos notat, ac designat, qui fortitudine, magnitudineque, & corpore præstiterunt, sic etiam docere, qui insigni eximiâque formâ excelluerint. Sicuti ad hæc alia verba: ἀλλ' ἀλαπαδνὸς ἦν, *sed imbellis erat*: iidem observant, requirendi posthac hominis labore levatos nos esse a Poëtâ: hoc est, de Nireo nos didicisse, hominem eum fuisse imbellem, neque eum nos ampliùs deinceps esse requisituros. quod utique & in Thersitâ, quamquam aliâ ratione, fecit.

Οἳ δ' ἄρα Νίσυρόν τ' εἶχον, Κράπαθόν τε, Κάσον τε,
Καὶ Κῶν, Εὐρυπύλοιο πόλιν, νήσους τε Καλύδνας·
Τῶν αὖ Φείδιππός τε, καὶ Ἄντιφος ἡγησάσθην,
Θεσσαλοῦ υἷε δύω Ἡρακλείδαο ἄνακτος.
Τῶν δὲ τριάκοντα γλαφυραὶ νέες ἐστιχόωντο.

Qui verò Nisyrumque tenebant, Crapathumque, Casumque,
Et Con, Eurypyli urbem, insulasque Calydnas,
Horum rursus Phidippusque, & Antiphus duces erant,
Thessali filii duo Heraclidæ regis.
Horum autem triginta cavæ naves ordine procedebant.

ριδ'. Ὅτι Θεσσαλός, υἱὸς Ἡρακλέους. οὗ παῖδες, Φείδιππος, καὶ Ἄντιφος, τριάκοντα νηῶν
Bas. p. 241. ἀρχηγοί. ὧν οἱ στρατιῶται, Νίσυρον εἶχον, Κράπαθόν τε, Κάσον τε, καὶ Κῶν, Εὐρυπύλου πόλιν, νήσους τε Καλύδνας. Τούτων δὲ ἡ μὲν Κάσος, οὐ περιᾴδεται τοῖς παλαιοῖς. περὶ δὲ Νισύρου, καὶ τῆς Κῶ, καὶ Καλυδνῶν, καὶ Καρπάθου, ἣν Κράπαθον ὁ Ποιητὴς εἶπε, μεταθέσει τοῦ ρ, δι' εὐχρηστίαν μέτρου, ὁμοίως τῷ, καρδία, κραδία, ἐν τοῖς τοῦ Περιηγητοῦ τὰ δέοντα γέγραπται. Νῦν δέ, ὡς ἐν βραχεῖ, ταῦτα ῥητέον. [4] ὅτι ἐν Νισύρῳ οἶνος ἀγαθός, ὁ ἐξ αὐτῆς Νισύριος καλούμενος. καὶ ὅτι ἐκτείνει τὴν ἄρχουσαν, διὰ τὸ μέτρον. καὶ ὅτι ἀπὸ τῆς Καρπάθου, Καρπάθιον τὸ ἐκεῖ πέλαγος, [5] συνάπτον τῷ Ἰκαρίῳ, κατὰ τὸν Γεωγράφον. Ἦν δέ, φησι, τετράπολις ἡ Κάρπαθος, καὶ ὄνομα εἶχεν ἀξιόλογον. Μία δὲ τῶν αὐτῆς πόλεων, ἐκαλεῖτο [6] Νίσυρος, ὁμωνύμως τῇ νήσῳ Νισύρῳ· [7] ἡ μία
μὲν

CXIV. Thessalus, filius fuit Herculis. Thessali filii, Phidippus, & Antiphus, triginta navium ductores. Quorum sanè milites, Nisyrum tenebant, Crapathumque, Casumque, & Con, urbem Eurypyli, & insulas Calydnas. De his Casus, veteribus non admodùm celebratur. De Nisyro verò, de Co, de Calydnis, & de Carpatho, quam Poëta, ad commodum metri usum, transpositâ per metathesin litterâ ρ, Κράπαθον, *Crapathum*, vocat, similiter atque καρδία, *cor*, dicitur κραδία, ea, quæ e re esse videbantur, scripta sunt in Commentariis ad Periegetam. Nunc, tamquam in perbrevi compendio, hæc dicenda. Nisyrus, boni vini ferax, quod ab eâ Nisyrium vocatur. Primam, metri caussâ, producit. A Carpatho Carpathium ibi pelagus est appellatum, Icario mari adjacens, secundùm Geographum. Habuit autem, inquit, Carpathus urbes quatuor, & nomen perquam memorabile. Urbium ejus una, Nisyrus vocabatur, eodem nomine, atque Nisyrus insula. quæ quidem insula, una
de

1. Ἀλαπαδνὸς δέ, ὁ ἀσθενής, καὶ εὐπόρθητος, ἐκ τοῦ ἀλαπάζω) Etymologici Magni Auctor: παρὰ τὸ ἀλαπάζω, ἀλαπαδνὸς ὁ ἀσθενής (ὡς αἰνίζω αἰνιδνός) ὁ κενὸς δυνάμεως. Politus.

2. ὁ Κωμικὸς ἐμφαίνει) Aristophanes Avibus v. 1042.
Καθάπερ Ὀλοφύξιοι.
ΠΕΙ. Σὺ δέ γ', οἰμώξεις Ὀτοτύξιε, χρόνου τάχα.
Scholiasta: Ὀτοτύξιοι, ἀπὸ τοῦ ὀτοτύζειν σχηματίσας. Polit.

3. Σύμη δέ, νῆσος, φασί, Καρική) Ex Stephano. Insula Carica, Syme, quod post belli Trojani tempora fuit a Caribus occupata. Diodorus Siculus l. 5. μετὰ δὲ τοὺς Τρωικοὺς χρόνους κατέσχον τὴν νῆσον Κᾶρες, καθ' ὃν καιρὸν ἐθαλαττοκράτουν. Polit.

4. ὅτι ἐν Νισύρῳ οἶνος ἀγαθός) Eustathius ad Periegetam: γίνεται δὲ καὶ οἶνος χρηστὸς ὁ Νισύριος. Suidas: φέρει δὲ ἀγαθὸν οἶνον ἡ Νίσυρος. Politus.

5. συνάπτον τῷ Ἰκαρίῳ) πρὸς νότον. Polit.

6. Νίσυρος, ὁμωνύμως τῇ νήσῳ Νισύρῳ) Strabo: Νίσυρος, ὁμώνυμος τῇ τῶν Νισυρίων νήσῳ. Sed & unum oppidum Calydnes, Nisyrus Plinio. *Polit.*

7. ἡ μία μὲν τῶν Καλυδνῶν λέγεται) Frobenius, ὁ μία. l. ἡ μία. Et sic Stephano, atque aliis μία τῶν Καλυδνῶν dicta est Nisyrus. quæ tamen verè una est Sporadum, ut docet Strabo l. 10. p 488. Quamquam non ignorem, confusa esse a nonnullis nomina. Nam Sporadas insulas, Suidâ teste, ἔνιοι Καλύδνας λέγουσιν. Politus.

de Cycladibus dicitur; eademque olim vocata est Porphyria a magnâ ibi copiâ τῶν πορφυρῶν, *purpurarum*. Inde ex Carpatho enatum est adagium in eos, qui res sibimet ipsis noxias, & perniciosas comparant, videlicet: *Carpathius leporem*: quoniam, quum hæc insula eo animantum genere prorsus careret, insulani aliunde importantes, a populantibus sata leporibus calamitatem hauserunt. Co porrò insulæ nomen Gentile, est Κῷος, *Cous*: sicuti etiam oppidi, quod est in eâ. quod Poëta vocat oppidum Eurypyli, Herculis, & Chalciopes filii, quòd is magnâ ibi cum gloriâ regnaverit. Quod scire etiam oportet, ipsa hæc Cos, appellata fuit Merope, & Meropeis, a gente, aut genere Meropum, qui in eâ habitaverint, sive a Merope, cujus filia Cos fuit, a qua insulam ipsam ferunt denominatam. Dicitur quoque duabus syllabis Κῶως, per duo ω magna; & Κόως per parvum ο, & magnum. unde illud, Κόων εὖ ναιομένην. *Coon bene habitatam*, apud Poëtam: nec non Κόος per parva duo ο: quibus per synæresin contractis, videtur fieri ἡ Κῶς, *Cos*. Quamquam, secundùm nonnullos, sic vocetur a re pecuariâ, qua abundat. Κόον enim propriâ peculiarique linguâ ovem dici affirmant. Sed & dicta reperitur Κέως, *Ceos*, ut ἡ Τέως, *Teos*. cujus nomen gen-

μὲν τῶν Κυκλάδων λέγεται· [1] Πορφυρὶς δὲ ποτε ἀπὸ τῶν ἐν αὐτῇ πορφυρέων ἐκαλεῖτο. Ἔβλαστε δὲ καὶ παροιμία ἐκ Καρπάθου, ἐπὶ τῶν πραγματευσαμένων ἑαυτοῖς τὰ εἰς βλάβην, τὸ, ὁ Καρπάθιος τὸν λαγωόν· ἐπειδὴ, τῆς νήσου μὴ ἐχούσης τοιαῦτα ζῶα, κομίσαντες ἄλλοθεν οἱ νησιῶται, εἰς κακὸν ἐκείνων ἀπήλαυσαν κειρόντων τὰ σπόριμα. [2] Τῆς δὲ Κῶ νήσου, Κῷος τὸ ἐθνικόν· ὥσπερ δὴ καὶ τῆς ἐν αὐτῇ πόλεως. ἣν πόλιν Εὐρυπύλου λέγει ὁ Ποιητὴς, υἱοῦ Ἡρακλέους, καὶ Χαλκιόπης, εὐκλεῶς ἐκεῖ βασιλεύσαντος. Ἰστέον καὶ, ὅτι ἡ Κῶς αὕτη Μερόπη, καὶ Μεροπηῒς ἐλέγετο, ἀπὸ Μερόπων ἔθνους, ἢ γένους, οἰκησάντων αὐτήν, ἢ ἀπὸ Μέροπος, οὗ θυγάτηρ Κῶς, ἧς, φασὶν, ἡ νῆσος ἐπώνυμος. καὶ ὅτι δισυλλάβως Κώως λέγεται, [3] διὰ δύο μεγάλα ω· καὶ Κόως διὰ μικροῦ ο, καὶ μεγάλου. ἐξ οὗ τὸ, [4] Κόων εὖ ναιομένην, παρὰ τῷ Ποιητῇ. καὶ Κόος δὲ διὰ δύο ο μικρῶν· ὧν συναιρεθέντων, ἔοικε γενέσθαι ἡ Κῶς. [5] Κατὰ δέ τινας, καὶ ὡς πολυπρόβατος οὕτω καλεῖται. [6] Κόον γάρ φασι κατὰ γλῶσσαν, τὸ πρόβατον λέγεσθαι. [7] Εὕρηται δὲ καὶ Κέως λεγομένη,

1. Πορφυρὶς δέ ποτε ἀπὸ τῶν ἐν αὐτῇ πορφυρέων) lege, ἀπὸ τῶν ἐν αὐτῇ πορφυρῶν. Stephanus: ἐκαλεῖτο καὶ Πορφυρὶς ἀπὸ τῶν ἐν αὐτῇ πορφυρῶν. Suidas: Νίσυρος, νῆσος μία τῶν Κυκλάδων, ἡ καὶ Πορφυρὶς, ἀπὸ τῶν ἐν αὐτῇ πορφυρῶν. Plinius l. 5. cap. 31. *Rhodiorum insula, Carpathus, quæ mari nomen dedit: Casos, Achne olim: Nisyros, distans a Gnido XII. mill. CCCCC. Porphyris antea dicta*. Politus.

2. Τῆς δὲ Κῶ νήσου, Κῷος τὸ ἐθνικόν) Stephanus: τῆς δὲ Κῶ μονοσυλλάβου (τὸ ἐθνικόν) Κῷος καὶ Κώιος, ὡς Μινῷος. Polit.

3. διὰ δύο μεγάλα ω) Malim, διὰ δύο μεγάλων ω. ut postea sequitur, διὰ μικροῦ ο, καὶ μεγάλου. &, διὰ δύο ο μικρῶν. Polit.

4. Κόων εὖ ναιομένην) Poëta, Κόωνδ' εὖ ναιομένην. Polit.

5. Κατὰ δέ τινας, καὶ ὡς πολυπρόβατος οὕτω καλεῖται) Hoc modo oinomè vocata fuerit Κόως, aut Κῶς, Cea insula Atticæ. Hæc enim πολυπρόβατος. quod compertum est ex Æliano. *Politus*.

6. Κόον γάρ φασι κατὰ γλῶσσαν, τὸ πρόβατον λέγεσθαι) Pellis ovina, seu vellus, Etymologo est κῶς, quæ Hesychio κῶς. παρὰ τὸ κῶ τὸ κοιμῶμαι, ut explicat idem Etymologus. Unde τὸ κῴδιον. τὸ δὲ κῴδιον, inquit Etymologus, σημαίνει τὸ τοῦ προβάτου δέρμα. Politus.

7. Εὕρηται δὲ καὶ Κέως λεγομένη) Stephanus: ἔοικεν ἐν τῷ προτέρῳ Κέως. ἀπὸ γὰρ καὶ ἀντίας τὴν Κέω. τὸ ἐθνικὸν, Κεῖος. καὶ τετράπτωτον, Κέιος, ὡς τὴν Τέω Τέιος, καὶ Τήϊος· καὶ Κεῖος διὰ διφθόγγου. Fuit igitur Κέως commune nomen tum Co insulæ Cariæ, tum Cea insulæ, quæ vicina est Atticæ, & ἐγγίζουσα τῇ Ἑλένῃ. Utraque namque nominata Κέως, seu Cea. Hoc insula Cos nomine vocata est a Staphylo. Plinius: *Nobilissima autem in ea sinu Cos, ab Halicarnasso quindecim mill. passuum distans, circuitu centum: ut plures existimant, Merope vocata: Cea, ut Staphylus: Meropis, ut Dionysius: dein Nymphæa*. Ita ea scripta codicibus legunt docti viri. Pro *Cea* scriptum in aliis erat *Chea*, quod vulgò mutaverant in *Coa*. Inde nomen ejus insulæ gentile, Κεῖος, & per synæresin, Κεῖος, & Κῷος. Ovidius in Metamorph.

Eurypylique urbem, qua Coæ cornua matres
Gesserunt.

Ibi etiam vulgò editum, *Coa*. Sed libri veteres habent, *Cea*. quomodo etiam paullò post scribit Ovidius de Ceâ insulâ prope ab Atticâ:

Transit & antiqua Carthæa mœnia Cea.

quod monuit Ciophanus. Sic, versâ vice, ipsa hæc insula Cea dicta est aliquando a Græcis scriptoribus Κῶς. Unde orta harum interdum insularum confusio tum apud Græcos, tum etiam apud Latinos: quam confusionem ut penitus tollerent Græci accuratiores, Coum illam Caricam, non ἁπλῶς Coum, sed, cognomine addito, Coum Meropidem dixerunt. Ita Thucydides lib. 8. cap. 41. καὶ ἐς Κῶν τὴν Μεροπίδα ἐν τῷ παράπλῳ ἀποβάς. Et errat Scholiastes, cum scribit, πορευτοὺς adjicit τὴν Μεροπίδα. οὐ γάρ ἐστιν, inquit, καὶ ἄλλη, ἀλλὰ μόνη αὐτή. Immo verò alia est insula Cos appellata, proxima videlicet Atticæ: a qua proinde aliam Coum, quæ est Carica, cognomine illo, seu epitheto, sibi necessariò putarunt distinguendam. Existimo autem, apud Solinum, ubi ait: *Multæ quidem insulæ objacent Atticæ continenti, sed suburbana ferme sunt. Salamis, Sunium, Ceos, Coos, quæ, ut Varro testis est, subtiliores vestes amicula arte lanificii feminis prima in ornatum feminarum dedit*: existimo, inquam, vocibus illis, *Ceos*, *Coos*, non insulæ duas designari, ut censent docti viri, qui Solinum magnæ in Geographiâ imperitiæ reprehendunt; sed diversitatem illam esse scripturæ in nomine unius, & ejusdem insulæ prope Atticam exprimendo: quam quum alii *Ceum*, alii *Coum* scriberent, utramque deinde lectionem librarii in textum admiserunt. Exemplar meum Solini, manu exaratum in membranis, scribit *Ceos Cheos*. ut magis hinc pateat, nomen esse unius insulæ, solâ scribendi varietate diversum. Sic apud Plinium, ut diximus supra, ubi egit de Coo insulâ Cariæ, pro *Cea*, quod, secundùm Staphylum, nomen volebat fuisse ejus insulæ, alii codices legunt *Chea*. Loco autem illo Plinii, quem imitati, & referre voluit Solinus, *Ceos* vocatur, & *Cea*, ea insula quæ in proximo objacet Atticæ. Lib. 4. c. 12. *Dein Ceos ab eâ totidem* (ab Helenâ quinque mill. pass. distans) *quam nostri quidem dixere Ceam, Græci & Hydrussam. Avulsa Eubœa, quingentis longa stadiis fuit quondam; mox quatuor ferè partibus, quæ ad Bœotiam vergebant, eodem mari devoratis, oppida habet reliqua, Iulida, Carthæam. intercidere Coressus, Pœessa. Ex hac profectam delicatiorem feminis vestem, auctor est Varro*. Hactenus Plinius, *Ceos* quæ Græcè, hæc nostris *Cea*, ex usu linguæ Romanæ. Virgilius Georgic. l. 1.

& cultor nemorum cui pinguia Ceæ
Tercentum nivei tondent dumeta juvenci.

Servius ad hunc locum: *Aristæum invocat, idest, Apollinis, & Cyrenes filium: quem Hesiodus dicit Apollinem pastoralem. Hic, ut etiam Sallustius docet, post laniatum a canibus Actæonem filium, Thebas reliquit, & Ceam insulam tenuit primò*. & paullò post: *Cea verò insula in Ægeo mari*. Insula hæc dicitur apud Ptolemæum Κία· itaque apud eum legit Hermolaus. Sed errore, ut opinor, in scripturam derivato ex vitio pronunciationis, pro Κέα. quod quidem, idest, Κέα, est ἐθνικὸν παράγωγον ex Κέως. Dicitur namque Κέα νῆσος, ut Σαρδωνία νῆσος. Ptolemæus: Κέα νῆσος, ἐν ᾗ πόλεις δ΄, Καρησσὸς, Ἰουλὶς, Καρθαία. Inde Latinorum *Cea*. Ex corruptâ Græcorum pronuntiatione est apud Pomponium Melam *Cia* pro *Cea*. Pintianus ibi legit *Cios*. Perperam. Ex eodem vitiatæ pronuntiationis fonte error ille profluxit, ut scriberent etiam Κῖος. Primùm erat Κέως. Hoc erat πρωτότυπον. Nomen Gentile, Κεῖος, per synæresin Κεῖος. Inde ex nomine gentili νῆσος dicta est Κέα, quod quum librarii mutassent in Κία, cœpit hæc postremò dici Κῖος. Ita vetus scriptura est depravata; unde etiam a librariis corruptela in nonnulla veterum scriptorum loca manavit. Jamque Suidæ temporibus hæc scripturæ depravatio invaluerat, ut patet ex his ejus verbis: Κῖος. νῆσος μία τῶν Κυκλάδων, παρακειμένη τῇ Ἀττικῇ· πόλιν δὲ τὴν νῆσον Λυσίας ἐκάλεσεν. ἀλλὰ καὶ ἄλλοι πολλάκις τῶν ἑταίρων τὰς νήσους πόλεις ὀνομάζουσι. Lysias sine dubio scripserat

μένη, ὡς ἡ Τέως. [1] τὸ ἐθνικὸν, Κεῖος, καὶ ἐκτάσει, Κήιος, ὡς Τεῖος Τήιος· καὶ ἐν συναιρέσει, Κεῖος Κῷος. Τῆς δὲ Κῶ κτητικὸν, εὕρηται παρὰ Πορφυρίῳ, Κωακόν. Ἰστέον δὲ, ὅτι, κατὰ τὴν ἱστορίαν, [2] Κῶς ἐλέγετο καὶ ὄρυγμά τι ἐν Κορίνθῳ, ὃ καθεῖργνυον, φησὶ, φῶρας, καὶ δραπέτας. [3] Ἡ δὲ τοιαύτη λέξις δοκεῖ καὶ τοῖς ὀρεσκώοις ἐγκεῖσθαι, ἅπερ εἰσὶ θῆρες, [4] ὀρεινῆς ὀρύγμασιν ἐνοικοῦντες· ὁποῖά τινα καὶ τὰ σπήλαια. Ἐλέγετο δὲ καὶ Κῶος· [5] καὶ Κῶες δὲ, οἱ ἐν ταύτῃ ἀνα-
Rom. p. 319. τραφέντες. [6] καὶ πάντα δὲ, φησὶ, σπήλαια, καὶ κοιλώματα γῆς, κώους οἱ παλαιοὶ ἔλεγον. Ἰστέον δὲ καὶ, ὡς, ἡ καὶ ἐκαλεῖτο Κέως δισυλλάβως, ὡς ἐῤῥέθη, ἡ λεχθεῖσα Κῶς, [7] ἀλλ' ἑτέρα πάντως τῆς Κέω τῆς ἐγγιζούσης τῇ Ἑλένῃ, περὶ ἧς καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς εἰρήσεται.

ριε΄. Τὸ δὲ, νήσους Καλύδνας, οὐ πρὸς διαστολὴν εἴρηται χερσαίων Καλυδνῶν, ἀλλὰ διὰ σαφήνειαν, ἵνα ᾖ δῆλον, [8] ὅτι νῆσοι αἱ Καλύδναι εἰσὶν, ἃς ἕτεροι διὰ τοῦ μ γράφουσι Καλύμνας. [9] Ὅτι δὲ ἀγαθὸν μέλι τὸ Καλύδνιον, κεῖται καὶ αὐτὸ

gentile, Κεῖος, *Ceius*, productâque per ectasin syllabâ, Κήιος, *Cejus*, ut Τεῖος, Τήιος, *Tejus*: & per synæresin, Κεῖος, Κῷος, *Ceus*. Possessivum autem Co, seu Coæ insulæ, inventum est apud Porphyrium, Κωακὸν, *Coacum*. Ad hæc, sciendum, quod historiarum monumentis proditum est, Con appellatam fuisse foveam quamdam in urbe Corintho, ubi fures, & fugitivos includebant. Præterea hæc ista vox imposita esse videtur, atque inesse τοῖς ὀρεσκώοις, *degentibus in monte*, quæ quidem sunt feræ, in montium foveis habitantes: cujusmodi sunt specus. Dicebatur item Κῶος, *Cous*: nec non Κῶες, *Coes*, ii, qui hac in Coo, seu foveâ, alebantur. Quin & omnes speluncas, cavernasque, seu cava terræ, veteres κώους, *coos*, appellabant. Etsi verò memorata insula Cos duabus etiam, ut diximus, syllabis Κέως, *Ceos*, vocabatur; tamen sciendum est, aliam eam prorsus esse a Ceo, quæ propinqua est Helenæ, de qua etiam inferiùs dicetur.

CXV. Quod ait, νήσους Καλύδνας, *insulas Calydnas*, non dictum sanè est ad distinctionem terrestrium Calydnarum, sed claritatis gratiâ, ut manifestum hinc fieret, insulas esse has Calydnas, quas alii per μ scribunt Καλύμνας, *Calymnas*. Mellis Calydnii præstantiam, ac bonitatem

pserat Κέων. quam insulam ipse πόλιν vocavit, aliorum Oratorum more, qui urbium nomine insulas appellarunt. Falsa est autem hujus loci interpretatio hæc Kusteri: *cujus* (Cei) *nomine Lysias urbem in τῷ suam appellavit. Sed & alii oratores nominibus insularum urbes sæpe appellant.* Rectius ad mentem Suidæ Æmilius Portus: *Lysias autem hanc insulam vocavit urbem. Sed & alii oratores sæpe vocant insulas, urbes.* quo etiam sensu, Suidæ verba reddiderat Hieronymus Wolfius. quod mihi obiter monendum erat. Κέῳ igitur ut scriberetur pro Κέως, factum sanè est ex depravatione sequioris ætatis. Unde apud Ælianum de Animalibus in inscriptione capitis 32. lib. 16 περὶ τῶν ἐν Κίῳ προβάτων· corruptè scriptum Κίῳ pro Κέῳ. Sicuti & in eodem capite τὴν Κίω pro τὴν Κέων. Politus.

1. τὸ ἐθνικὸν, Κεῖος) Idem Gentile Nomen Cei, quæ est una Cycladum prope Atticam. Etymologici Magni Auctor: Κεῖος ὀνομάζεται ὁ πολίτης τῆς Κέω. Κέως γὰρ νῆσός ἐστιν. ὠνόμασται ἀπὸ τοῦ Κέω τοῦ Ἀπόλλωνος, καὶ Ῥοδοέσσης νύμφης. ἐκ τοῦ Κέω γίνεται Κεῖος· καὶ κατὰ συναίρεσιν, Κῷος. Polit.

2. Κῶς ἐλέγετο καὶ ὄρυγμά τι ἐν Κορίνθῳ) Stephanus: Κῶς τὸ ὄρυγμα τὸ ἐν Κορίνθῳ, ᾧ καθεῖργνυον τοὺς φῶρας, καὶ τοὺς δραπέτας. Polit.

3. Ἡ δὲ τοιαύτη λέξις δοκεῖ καὶ τοῖς ὀρεσκώοις ἐγκεῖσθαι) Strabo: ὥστε δὲ κώους μᾶλλον τὰ τοιαῦτα κοιλώματα λέγεσθαι φασίν, ἀφ' οὗ καὶ τὸ, Φηρσὶν ὀρεσκῴοισιν. Opinantur igitur nonnulli, κώους τὰ κοιλώματα ingredi in compositionem τῆς ὀρεσκώοις. Verum alii τοὺς ὀρεσκώους aliunde derivant, videlicet παρὰ τὸ κεῖω· idemque adscribendum, seu subscribendum censent τὸ ι τοῖς ὀρεσκῴοισιν Homericis, τοῖς ἐν ὄρεσι διανυκτερεύουσι. Etymologici Magni Auctor: Ὀρεσκῷος, ὁ ἐν ὄρεσι διακοιμώμενος. ἀπὸ τοῦ κεῖω τὸ κοιμῶμαι, γίνεται ὀρεσκώοις· καὶ κατὰ συγκοπὴν, καὶ τροπὴν τοῦ ο εἰς ω, ὀρεσκῷος· καὶ μένει τὸ ι προσγεγραμμένον. Politus.

4. ὀρεινῆς ὀρύγμασιν) Malebam, ὀρεινοῖς. Polit.
Sed ὀρεινῆς est terræ montanæ. *Salvinus.*

5. καὶ Κῶες δὲ, οἱ ἐν ταύτῃ ἀνατραφέντες) ἐν ταύτῃ, idest, ἐν Κῷ τῇ ἐν Κορίνθῳ. Stephanus: λέγεται καὶ Κῷος. Κῶες δὲ, οἱ ἐν ταύτῃ εἰσφαρέντες. Temere Berkelius pro vulgatâ lectione, οἱ ἐν ταύτῃ, mavult in Stephano rescribere, οἱ ἐν αὐτῷ· idque ex alio illo loco Eustathii ad lib. δ' Odyss. ὁ δὲ τὰ Ἐθνικὰ γράψας ἱστορεῖ, ὅτι κῶς, ὄρυγμα ἐν Κορίνθῳ, ὅπου φῶρας, καὶ δραπέτας καθεῖργνυον, καὶ οἱ ἐν αὐτῷ τραφέντες, κῶες ἐλέγοντο. At enim ibi Eustathius refert τὸ ἐν αὐτῷ ad τὸ ὄρυγμα. Hoc autem loco Iliadis, vulgatam Stephani lectionem suffragio suo tamen confirmat. *Politus.*

6. καὶ πάντα δὲ, φησὶ, σπήλαια, καὶ κοιλώματα γῆς, κώους οἱ παλαιοὶ ἔλεγον) Ex Stephano. Hesychius: κώους γὰρ οἱ ἀρχαῖοι τὰ κοιλώματα ἔλεγον. Alii scribunt κόος. Idem Hesychius: Κόοι, τὰ χάσματα τῆς γῆς, καὶ τὰ κοιλώματα. Polit.

7. ἀλλ' ἑτέρα πάντως τῆς Κέω τῆς ἐγγιζούσης τῇ Ἑλένῃ) Utriusque insulæ, Cei, vicinæque ei Helenæ, meminit Philo contra Flaccum: παραμειψάμενος τὴν Ἀττικῆς ἄκραν τὸ Σουνιάδος ἄκρας, τὰς ἑξῆς λοιπὰς ἐπιφαίνει νήσους, τὴν Ἑλένην, τὴν Κίωον. Pro Κίωον rescribendum Κέων. Ea est hujus vocis, quam supra diximus, depravatio. Κέω enimque insula, sequioris ætatis vitio, dici cœpit Κίω. Inde vocata Κίως. Utroque modo insulæ nomeo efferebatur, Κέω, & Κέως. Sic & gentile ejus nomen Κεῖος pro Κῷος. ut in Variâ Historiâ Æliani lib. 5. cap. 13. Νόμος ἐστὶ Κέων. codex manu exaratus legit Κίων. Et fortasse Κίων quis scripserat in Philone: pro qua voce quum aliter quisquam rescriberet Κίον, ex utraque hac lectione conflatum videtur τὸ Κίωον. Verùm Κίος urbs est Mysiæ, cujus gentile nomen, Κιανός. ut docent Suidas, & Magni Etymologici Auctor. Ceos autem, insula prope ab Helenâ, vocata est etiam, ut paullò ante diximus, Κώς. Quod tum ex aliis scriptoribus constat, tum ex Heraclide Pontico περὶ πολιτειῶν Κέων. Coi namque qui ibi dicuntur, sunt Cei, & Cos, ipsa est prope Atticam Cea. Sed Græci, ut supra etiam docuimus, ut unam insulam ab alia distinguerent, Coum insulam Cariæ, Meropidem appellarunt. *Politus.*

8. ὅτι νῆσοι αἱ Καλύδναι εἰσὶν, ἃς ἕτεροι διὰ τοῦ μ γράφουσι Καλύμνας) Aliæ ab his Calydnæ, insulæ parvæ duæ, de quibus paullò post ex Strabone Eustathius, a Tenedo νήσους ἀπὸ τῆς ἐπὶ Λέκτον πλέω. quas sanè Calydnas intelligit Lycophron in Alexandrâ:

Τόνον Καλυδνῶν λευκὰ φαίνουσιν πτύχα.

Ubi Scholiastes: Καλύδναι, νῆσοι Τρωϊκαί, ἀπὸ τινος Καλυδνοῦ. Has tamen Calydnas Troicas Eustathius ad Dionysium confundere videtur cum Calydnis, seu Calymnis, de quibus agit Strabo libro decimo extremo: unde mel Calymnium. Eustathius: εἰσὶ τῶν Σποράδων καὶ αἱ περὶ τὴν Λακωνικὴν Καλύδναι, ἐν μιᾷ ἰδίως Καλύμνα καλεῖται· ἀφ' ἧς καὶ λοιπαὶ παραπλησίως τὸ αὐτὸ ὄνομα ἔλαχον. ἔχει δὲ αὕτη μέλι τὸ Καλύδνιον ἄριστον, καὶ τῷ Ἀττικῷ ἐφάμιλλον. Sed enim Strabo, utrasque illas Calydnas, tum Troicas, tum Homericas, quæ sunt in Catalogo, discretè separat, ac distinguit. Quippe de Homericis Calydnis, quæ sitæ sunt in mari Carpathio, sic ait lib. 10. Νήσους δὲ Καλύδνας τὰς Σποράδας λέγειν φασὶ τὸν Ποιητὴν, ὧν μίαν εἶναι Κάλυμναν. εἰκὸς δ', ὡς ἐκ τῶν Νισυρίων λέγεται, καὶ Κασίων αἱ ἐγγὺς, καὶ ἐν νήσοις, ὅπως καὶ τὰς τῇ Καλύμνῃ περικειμένας, ἴσως τὴν λεγομένην Καλύδνην. Τινὲς δὲ δύο εἶναι Καλύδνας φασὶ, Λέρον, καὶ Κάλυμναν· ἥνπερ καὶ λέγειν τὸν Ποιητήν. De Calydnis vero Troicis, de quibus certè loquitur Lycophron, sic Strabo l. 13. Πρόκειται δ' αὐτῆς (Tenedo) νησία πλείω, καὶ δύο, ἃ καλοῦσι Καλύδνας, κειμένας κατὰ τὸν ἐπὶ Λέκτον πλοῦν. καὶ αὐτὴν δὲ τὴν Τένεδον Καλύδναν τινὲς εἶπον. Toto autem cœlo, seu potius mari, aberrant, qui Calydnas quos vocat Poeta, Plotas, seu Strophadas, esse existimant, insulas maris Siculi, seu Jonii. In his, qui ita falsò existimant, doctissimus Apollonii interpres ad lib. 2. Argonaut. ubi de Plotis insulis: αἳ δὲ ἐν τῷ Σικελικῷ πελάγει. αὕτως δὲ ὁ Ποιητὴς Καλύδνας νήσους καλεῖ· αἱ καὶ Ἀντίμαχος εἶπας νήσους καλεῖ Καλύδνας. Politus.

9. Ὅτι δὲ ἀγαθὸν μέλι τὸ Καλύδνιον) Καλύδνιον (scribit cum Eustathius, ut vidimus, ad Periegetam, tamquam ab ἡ Καλύδνη. Nec aliter vocaverit Plinius: quandoquidem Calydnum dicit, unde mel hujuscemodi. l. 11. cap. 13. *Ibi optimum semper* (succus melleus) *ubi optimorum doliolis florum conditur. Atticæ regionis hoc, & Siculæ, Hymetto, & Hyblâ, a locis; mox & Calydnâ insulâ.* Attamen alii dicunt Καλύμνιον. Eustathius ad Dionysium ex Stephano: ὁ δὲ τὰ Ἐθνικὰ γράψας καὶ τὸ μέλι Κα-

tem testantur pariter Commentaria in Periegetam. Ad hæc, Geographus castelli munitissimi meminit, nomine Calydnii, quo latrociniorum suorum receptaculo usus est Cleon, Gordo pago oriundus, dux ille prædonum: qui, quum ab Antonio defecisset, & sese ad Cæsarem adjunxisset, majores, quàm quibus dignus erat, honores est assecutus, ita ut pro latrone speciem, atque habitum reguli assumpserit. Verum sacerdotium adeptus eo loci, quo Geographus memorat, intra mensem, irâ deæ, acuto est morbo extinctus. Non enim sese ut pontificem gessit, sed ut labem, & corruptelam rerum sacrarum. Tradit etiam suâ in historiâ Geographus, sitas esse Calydnas, qua ad Lectum navigatur. Lectum autem est promontorium. Calydnas item insulas, secundùm aliquos, ipsas esse Sporadas: quarum una Calymna, a qua adjacentes insulæ vocantur. Quosdam denique esse, qui insulam unam, multitudinis numero appellatam esse velint Calydnas, ut Athenas, & Thebas.

αὐτὸ ἐν τοῖς τῦ Περιηγητῦ. Ὁ δὲ Γεωγράφος χωρίυ τινὸς μέμνηται καρτερωτάτυ [1] Καλυδνίυ καλυμένυ, ᾧ λῃστηρίῳ ἐχρήσατο Κλέων, ὁ ἀπὸ Γόρδυ κώμης, ὁ τῶν λῃστηρίων ἡγεμών· ὃς ἀποστάς, φησιν, Ἀντωνίυ, καὶ προσθέμενος Καίσαρι, ἐτιμήθη πλέον, ἢ κατ' ἀξίαν, καὶ ἀντὶ λῃστῦ, δυνάστυ [2] περιέκειτο σχῆμα. ἱερεὺς δὲ γεγονώς, [3] ὅπυ ὁ Γεωγράφος λέγει, ἐντὸς μηνιαίυ χρόνυ κατέστρεψε τὸν βίον, ὀξείᾳ νόσῳ, [4] κατὰ μῆνιν θεῦ. Οὐ γὰρ διετέθη, ὡς ἱερεὺς, ἀλλὰ διαφθορεὺς τῶν ἱερῶν. Λέγει δὲ ἡ Γεωγραφικὴ ἱστορία, καὶ [5] ὅτι αἱ Καλύδναι κατὰ τὸ ἐπὶ Λεκτὸν πλῦν κεῖνται. ἀκρωτήριον δέ ἐστι τὸ Λεκτόν. καὶ ὅτι Καλύδναι νῆσοι, κατά τινας, αἱ Σποράδες· ὧν μία Καλύμνα, ἐξ ἧς [6] αἱ παρακείμεναι καλοῦνται. [7] οἱ δὲ, μίαν νῆσον Καλύδνας φασὶ κληθῆναι πληθυντικῶς, ὡς Ἀθήνας, καὶ Θήβας.

Nunc verò eos, quicumque Pelasgicum Argos habitabant,
Quique Alon, quique Alopen, quique Trechina incolebant,
Quique tenebant Phthiam, & Hellada pulchras mulieres habentem
Myrmidonesque vocabantur, & Hellenes, & Achæi:
Horum rursus quinquaginta navium dux erat Achilles.
At illi non belli horrisoni recordabantur.
Non enim erat, qui ipsos in ordines duceret.
Jacebat namque ad naves pedibus velox divus Achilles,
Ob puellam iratus Briseidem, pulchricomam
Quam ex Lyrnesso ceperat, multos labores perpessus,
Lyrnessum depopulatus, & muros Thebarum,
Cum Mynetem prostravit, & Epistrophum bellicosos,
Filios Eveni Selepiadæ regis.
Ejus causâ hic jacebat mœrens: sed citò erat exsurrecturus.

[8] Νῦν δ' αὖ τοὺς, ὅσσοι τὸ Πελασγικὸν Ἄργος ἔναιον,
Οἵ τ' Ἄλον, οἵ τ' Ἀλόπην, οἵ τε Τρηχῖν' ἐνέμοντο,
Οἵ τ' εἶχον Φθίην, ἠδ' Ἑλλάδα καλλιγύναικα,
Μυρμιδόνες δὲ καλεῦντο, καὶ Ἕλληνες, καὶ Ἀχαιοί·
Τῶν αὖ πεντήκοντα νεῶν ἦν ἀρχὸς Ἀχιλλεύς.
Ἀλλ' οἵ γ' οὐ πολέμοιο δυσηχέος ἐμνώοντο.
Οὐ γὰρ ἔην, ὅστις σφιν ἐπὶ στίχας ἡγήσαιτο.
Κεῖτο γὰρ ἐν νήεσσι ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεύς,
Κούρης χωόμενος Βρισηΐδος ἠϋκόμοιο,
Τὴν ἐκ Λυρνησσοῦ ἐξείλετο, πολλὰ μογήσας,
Λυρνησσὸν διαπορθήσας, καὶ τείχεα Θήβης·
Κὰδ δὲ Μύνητ' ἔβαλεν, καὶ Ἐπίστροφον ἐγχεσιμώρους,
Υἱέας Εὐηνοῖο Σεληπιάδαο ἄνακτος.
Τῆς ὅγε κεῖτ' ἀχέων· τάχα δ' ἀνστήσεσθαι ἔμελλεν.

CXVI. Poëta, quum uno hactenus continuatoque spiritu Musarum veluti interpretem egisset, jam inde ab eo loco, quo, ipsæ ut dicerent, vehementer institerat illis verbis: *Dicite nunc mihi, Musæ, qui Danaorum duces* &c. hoc demum loci, quasi ab initio, atque, ut prisci etiam loquuntur, ethicè, sive accommodatè ad humanos mores, sermonem suum ad Achillem convertit, Achillemque ipsum, alterum catalogi exordium facit, his verbis: *Nunc rursus eos, quicumque Pelasgicum Argos habitabant; quique Alum, quique Alopen, quique Trachinem incolebant; quique tenebant Phthiam, & Helladem, mulieribus pulchris insignem, Myrmidonesque vocabantur, & Hellenes, & Achæi; horum rursus quinquaginta quum essent naves, dux earum erat Achilles*. Est autem figuratum hoc loquendi genus

ρις'. Ὅτι μέχρις ὧδε ὁ Ποιητὴς ἀπνευστὶ, ὥσπερ ὑποφητεύσας ταῖς μύσαις, ἀφ' ὧ ἀπετείνατο πρὸς αὐτὰς ἐν τῷ, Ἔσπετε νῦν μοι, Μῦσαι, οἵτινες ἡγεμόνες Δαναῶν, καὶ τὰ ἑξῆς, ἐνταῦθα καταστατικῶς, καὶ, ὡς οἱ παλαιοὶ δέ φασιν, [9] ἠθικῶς, ἐπιστρέφει τὸν λόγον ἐπὶ Ἀχιλλέα, καὶ δευτέραν αὐτὸν ἀρχὴν καταλόγυ ποιεῖται, εἰπών· Νῦν αὖ τὺς, ὅσσοι τὸ Πελασγικὸν Ἄργος ἔναιον, οἵ τ' Ἄλον, οἵ τ' Ἀλόπην, οἵ τε Τραχῖν' ἐνέμοντο, οἵ τ' εἶχον Φθίην, καὶ Ἑλλάδα καλλιγύναικα, Μυρμιδόνες δὲ καλεῦντο, καὶ Ἕλληνες, καὶ Ἀχαιοί· τῶν αὖ πεντήκοντα νεῶν ἦν ἀρχὸς Ἀχιλλεύς. Ἔστι δὲ τὸ σχῆμα ἐλλειπτικὸν, ἀπὸ Baf. p. 242.

Καλύμνιον λέγει, καὶ τὰς νήσους πάσας Καλύμνας, ἀπὸ τῆς μιᾶς. Strabo l. 10. Ἄπαν μὲν οὖν τὸ ὑπολειπόμενον μέλι ... ἐστὶ, καὶ ἁμιλλᾶται τῷ Ἀττικῷ· τὸ δ' ἐν ταῖς νήσοις, διαφερόντως μάλιστα δὲ τὸ Καλύμνιον. Calymnium quoque dixerit Ovidius, quippe qui Calymnam a melle celebret Metamorphos. lib. 8.

Dextra Lebynthos erant, fœcundaque melle Calymne.

Sic Καλύμνιος ὁ ἐν Αἰγύπτῳ σῖτος. qui & Κολόμνιος. Ita frumentum illud Ægyptium vocabatur, quòd semen Philadelphus rex ex Calymnis insulis in Ægyptum asportasset. Sed hic rursus variat scriptura. Nam pro *Calymnis* scriptum est *Calydnis*. Etymologici Magni Auctor: Καλύμνιος, ὁ ἐν Αἰγύπτῳ σῖτος· ἀντὶ τοῦ Καλύμνιος. ὁ γὰρ Φιλάδελφος ἐκ Καλυδνῶν μετήνεγκε τὸ σπέρμα. Unde apparet, promiscuè has insulas a scriptoribus, Καλύδνας, & Καλύμνας, esse appellatas: nec rectè nos facere, qui Calydnas insulas diversas a Calymnis statuunt. Politus.

1. Καλυδνίου καλουμένου) Variant hodierna Strabonis exemplaria, in quibus est Καλύδνων, l. 12. p. 574. λῃστηρίῳ δ' ἐχρῆτο ὁρμητηρίῳ κατοχῆς, τῷ καρτερωτάτῳ τῶν χωρίων, ὄνομα Καλύδνῳ. Polit.

2. περιέκειτο σχῆμα) Vulgò nunc apud Strabonem, περιέθετο. Polit.

3. ὅπου ὁ Γεωγράφος λέγει) in Ponto apud Comanenses. *Polit.*

4. κατὰ μῆνιν Θεοῦ) Strabo: κατὰ μῆνιν τῆς Θεοῦ. nempe Veneris, cujus religionem Cleon esu suillarum carnium violavit. *Polit.*

5. ὅτι αἱ Καλύδναι κατὰ τὸ ἐπὶ Λεκτὸν πλοῦν κεῖνται) Jam diximus, Calydnas has Trojanas diversas esse ab Homericis. De Homericis Hesychius: Καλύδναι, αἱ νῆσοι πλησίον Ῥόδου. Politus.

6. αἱ παρακείμεναι) περικειμένας legit apud Strabonem. *Polit.*

7. οἱ δὲ, μίαν νῆσον Καλύδνας φασὶ κληθῆναι πληθυντικῶς, ὡς Ἀθήνας) Auctor hujus sententiæ Scepsius: secundum quam sententiam, si una videlicet insula est Calydnæ, ut urbs una, Athenæ, non debet τὸ νήσους conjungi apud Homerum cum τῷ Καλύδνας, quasi insulas, Calydnas solas appellet; sed τὸ νήσους referendum omninò est per hyperbaton ad alias etiam, quas dixerat, Nisyrum, Carpathum, Coo: ita ut hæ omnes cum Calydnis insularum nomine notatæ intelligantur. Strabo: Ὁ δὲ Σκήψιος πληθυντικῶς ὀνομάσαι τὴν νῆσον Καλύμνας φησίν, ὡς Ἀθήνας, καὶ Θήβας· δεῖν δὲ ὑπερβατῶς δέξασθαι τὸ τοῦ Ποιητοῦ. οὐ γὰρ νήσους Καλύδνας λέγειν, ἀλλ', οἳ δ' ἄρα νήσους, Νίσυρόν τ' εἶχον, Κράπαθόν τε, Κάσον τε, καὶ Κῶν, Εὐρυπύλοιο πόλιν, Καλύδνας τε. Politus.

8. Νῦν δ' αὐτοὺς) Ita etiam Florentina editio. Sed Eustathius legit, Νῦν αὖ τοὺς. Polit.

9. ἠθικῶς) Ethicè, quasi dicas moratè, Salvinus.

μακροῦ κοινοῦ. Λέγει γὰρ, ὅτι, νῦν δ' αὖ τούτους ἔσπετέ μοι, ὦ Μοῦσαι, ὅσοι τὸ Πελασγικὸν Ἄργος ἔναιον, καὶ ὑπὸ τῷ Ἀχιλλεῖ ἦσαν. Ποιεῖ δὲ τὴν καινὴν ταύτην ἐξαλλαγὴν ὁ Ποιητὴς, διὰ τὸ μέλλειν ἐνταῦθα περὶ Ἀχιλλέως εἰπεῖν. Οὐ γὰρ ἠνέσχετο, μὴ τὴν ἀκροατὴν εἰς νοῦν στρέψαι, καὶ εἰς τὴν γραφὴν καινοπραγῆσαι, ὅτε περὶ τοῦ αὐτῷ φίλου Ἀχιλλέως λαλεῖ. Καὶ ὅρα, ὅτι, ὥσπερ ἀρχόμενος τοῦ καταλόγου, εἶπεν, ἔσπετε νῦν μοι, Μοῦσαι, οἳ Δαναῶν ἡγοῦντο, οὕτω καὶ ἐνταῦθα φησί· Νῦν αὖ τούτους, ἔσπετε δηλαδὴ, ὅσοι ἦσαν ὑπὸ τῷ Ἀχιλλεῖ· ἐμφαίνων, ὅτι, ὥσπερ ἔργον ἔθετο τὴν καταλέγειν ἁπάντων τῶν Ἀχαιῶν, οὕτω καὶ τὸ εἰπεῖν τοὺς ὑπὸ τὸν Ἀχιλλέα. [1] Πελασγικὸν δὲ Ἄργος, τὸ Θετταλικὸν λέγει, [2] ἀπὸ Πελασγῶν, οἳ πολυπλάνητοι ὄντες, ὡς πολλαχοῦ δηλοῦται, ᾤκησαν καὶ ἐκεῖ. Ὅτι δὲ Ἄργος οὐχ ἕν, ἀλλὰ πολλὰ, ἐν τοῖς τοῦ Περιηγητοῦ δεδήλωται αὐτό τε τοῦτο, καὶ ἄλλα χρήσιμα. Ὅτι δὲ Πελασγικὸν ἦν καὶ τὸ κατὰ Πελοπόννησον Ἄργος, [3] καὶ Εὐριπίδης δηλοῖ, παρ' ᾧ ἱστορεῖται καὶ, ὡς ἔφθασαν οἱ ἐκεῖ πάλαι μὲν Πελασγοὶ, Δαναοὶ δὲ κληθῆναι ὕστερον.

Rom. p. 320.

ρίζ'. [4] Ἄλος δὲ, οὐ μόνον ἡ Φθιῶτις αὕτη, ἀλλὰ καὶ τῆς Ἀχαΐας πόλις. κτισθεῖσα δὲ, φασιν, ὑπὸ τοῦ Ἀθάμαντος, [5] ὠνομάσθη ἀπὸ τῆς αὐτῷ

nus per ellipsin, a communi sensu longiùs petito. Est enim hic sensus: Nunc rursus hos dicite mihi, o Musæ, quicumque Pelasgicum Argos habitabant, & sub Achillis imperio erant. Idcirco autem novâ hac dicendi ratione utitur Poëta, quia hoc loci de Achille est dicturus. Non enim continere se potest, quin mentem auditoris excitet, genusque scribendi variet, cum de Achille, homine sibi in primis charo, mentionem facit. Ac vide, ut, quemadmodum Catalogi hujus initio dixerat: *Dicite nunc mihi Musæ, qui duces essent Danaorum;* ita & hoc loci verbis hisce utatur: *Nunc rursus hos*, dicite nimirum, *quotquot parebant Achilli*. Ubi satis indicat, sese, ut universis Græcorum copiis recensendis operam impendit, sic in eo etiam laborare, ut subjectos Achilli populos enumeret. Pelasgicum autem Argos, Thessalicum intelligit, a Pelasgis, qui vagi atque errabundi, ut multis in locis fit manifestum, ibi etiam domicilium habuerunt. Non enim unum fuit Argos, sed pleraque hujus nominis loca, ut, præter alia peropportuna, atque ad rem nostram accommodata, id ipsum pariter declaratum est in Commentariis ad Periegetam. Sed & Pelasgicum fuisse, Argos ipsum Peloponnesium, disertè Euripides significat, apud quem qui ibi sunt habitatores, priùs jam inde a vetustis temporibus Pelasgi, postea Danai appellati esse perhibentur.

CXVII. Ceterùm Alos, non hæc modò est Phthiotis, verùm etiam urbs Achajæ. Conditam eam ferunt ab Athamante, itaque fortè fortunâ nominatam ἀπὸ τῆς ἄλης, sive πλάνης, *ab erra-*

1. Πελασγικὸν δ' Ἄργος, τὸ Θετταλικὸν) Strabo l. 9. p. 229. Τὸ Πελασγικὸν Ἄργος οἱ Θετταλίαν λέγουσι, τὸ μεταξὺ τῶν ἐκβολῶν τοῦ Πηνειοῦ, καὶ τῶν Θερμοπυλῶν, ἕως τῆς ὀρεινῆς τῆς κατὰ Πίνδον, διὰ τὸ ἐπάρξαι τῶν τόπων τούτων Πελασγούς. Stephanus s. Ἄργουρα. ἡ Θετταλίας, ἣν δὲ Πελασγικὸν Ἄργος εἶπεν Ὅμηρος. Polit.

2. ἀπὸ Πελασγῶν) De Pelasgis Strabo: Τοὺς δὲ Πελασγοὺς, ὅτι μὲν ἀρχαῖόν τι φῦλον κατὰ τὴν Ἑλλάδα πᾶσαν ἐπεπόλασε, καὶ μάλιστα παρὰ τοῖς Αἰολεῦσι τοῖς κατὰ Θετταλίαν, ὁμολογοῦσιν ἅπαντες σχεδόν τι. Polit.

3. καὶ Εὐριπίδης) Euripides in Archelao:

Δαναὸς ὁ πεντήκοντα θυγατέρων πατὴρ,
Ἐλθὼν εἰς Ἄργος, ᾤκισ' Ἰνάχου πόλιν.
Πελασγιώτας δ' ὠνομασμένους τὸ πρὶν,
Δαναοὺς καλεῖσθαι νόμον ἔθηκ' ἀν' Ἑλλάδα.

Scribit etiam Ephorus apud Strabonem, Peloponnesum vocatam fuisse Pelasgiam. Constat autem, Peloponnesum, appellatam quoque Argos. Sed, postquam Achæi Phthiotæ in Laconicam commigrarunt, tota ab iis Peloponnesus, & specialiter Laconica, dicta est Argos Achaicum. Strabo: Ἀχαιοὺς γὰρ τοὺς Φθιώτας φασὶ συγκατελθόντας Πέλοπι εἰς τὴν Πελοπόννησον, οἰκῆσαι τὴν Λακωνικήν. τοσοῦτον δ' ἀρετῇ διενεγκεῖν, ὥστε τὴν Πελοπόννησον ἐκ πολλῶν ἤδη χρόνων Ἄργος λεγομένην, τότε Ἀχαϊκὸν Ἄργος λεχθῆναι· καὶ οὐ μόνον γε τὴν Πελοπόννησον, ἀλλὰ καὶ ἰδίως τὴν Λακωνικὴν οὕτω προσαγορευθῆναι. Politus.

4. Ἄλος δὲ, οὐ μόνον ἡ Φθιῶτις αὕτη, ἀλλὰ καὶ τῆς Ἀχαΐας πόλις) Stephanus: Ἄλος, πόλις Ἀχαΐας, καὶ Φθιώτιδος, ὑπὸ τῷ πέρατι τῆς Ὄθρυος. Hoc verba ita accepit Eustathius, quasi duplex iis urbs, Alos nomine, significetur, altera Phthiotidis, altera Achajæ. Sed enim Phthiotæ, Achæi, & Phthiotis regio, in qua oppidum Alos, Achaica etiam vocabatur. Unde veteribus Geographis Φθιῶται Ἀχαιοί. Scylax Caryandensis: Εἰσὶ δὲ Ἀχαιοὶ Φθιῶται ἔθνος. Disertè Strabo: Ἀχαιοὶ δ' ἐκαλοῦντο οἱ Φθιῶται πάντες. Et rursus: καὶ ἡ χώρα δὲ, Φθιῶτις καλεῖται, καὶ Ἀχαϊκὴ, συνάπτουσα τοῖς Μαλιεῦσιν, ὥσπερ καὶ οἱ τῆς Ὄθρυος πρόποδες. Alii ex Georgio Gemisto legunt: καὶ ἡ Ἄλος δὲ Φθιῶτις καλεῖται, καὶ Ἀχαϊκὴ, συνάπτουσα τοῖς Μαλιεῦσι, ὥσπερ καὶ οἱ τῆς Ὄθρυος πρόποδες. Non est igitur alia Alos Phthiotica ab Achaica. Et Achaja quæ vocatur Herodoto, ipsa est Phthiotis, cum Achajæ Alum dicat in Polymniâ: ἀπικόμενος δὲ (ὁ στρατὸς) τῆς Ἀχαΐης ἐς Ἄλον, ἀναβὰς ἐπορεύετο ἐς Θεσσαλίην. Et alio in loco: Ἐς Ἄλον δὲ τῆς Ἀχαΐης ἀπικομένῳ Ξέρξῃ οἱ κατηγεμόνες τῆς ὁδοῦ, βουλόμενοι τὸ πᾶν ἐξηγέεσθαι, ἔλεγον οἱ ἐπιχώριον λόγον. Attamen videntur omnino fuisse duo hujus nominis oppida in Phthiotide. Parmeniscus apud Stephanum Alos duos commemorat, τὴν μὲν Μαλιακὴν ὑπὸ Ἀχιλλεῖ, τὴν δὲ ὑπὸ Πρωτεσιλάῳ. Hunc ipsum Alum, qui sub Protesilai potestate erat, videtur Artemidorus extra Maliacum quidem sinum in maritimâ orâ collocasse; sed tamen in Phthiotide. Inde enim, ut legere est apud Strabonem, Peneum versus progressus, post Antronem, Pteleum posuit, deinde Alon a Pteleo distantem stadia decem supra centum. Ad hunc Alum excensionem fecisse videtur Græcorum exercitus, quem narrat Herodotus, arcendorum Persarum causâ, ἀπικέσθαι ἐς τὰ Τέμπεα ἐς τὴν ἐσβολὴν, ἥπερ ἀπὸ Μακεδονίης τῆς κάτω ἐς Θεσσαλίην φέρει παρὰ Πηνειὸν ποταμὸν, μεταξὺ δὲ Οὐλύμπου τε οὔρεος ἐόντα, καὶ τῆς Ὄσσης. At verò de altero Alo, uno de oppidis olim Achillis, sermo est Herodoto in alio illo loco, in quo memorat, Xerxem cum exercitu ad urbem Achajæ Alum contendisse, ibique posterorum Athamantis τὸν οἶκον ὁμοίως, καὶ τὸ τέμενος fuisse veneratum; indeque in Meliadem παρὰ κόλπον θαλάσσης processisse. De eodem Achillis Alo, quem Maliacum etiam vocarunt, hæc Geographus: Ὁ δὲ Φθιωτικὸς Ἄλος ὑπὸ τῷ πέρατι κεῖται τῆς Ὄθρυος ὄρους πρὸς ἄρκτον κειμένου τῇ Φθιώτιδι, ὁμόρου δὲ τῷ Τυμφρηστῷ τῷ ὄρει, καὶ τοῖς Δόλοψι, κἀκεῖθεν δὲ παρατείνοντος εἰς τὰ πλησίον τοῦ Μαλιακοῦ κόλπου. Itaque alter Alos, Protesilai videlicet, erat extra Maliacum sinum, alter, omnium Achillis, intra loca, quæ ad sinum Maliacum pertinebant: unde & ipse Maliacus, differentiæ causâ, a quibusdam appellatus. Erat tamen uterque Phthioticus, atque adeo uterque Achaicus. Diceret tamen fortasse quispiam, videri posse speciatim vocatos assa Achæos, eos, qui parebant Protesilao, secundum differentiam, quam facit Dicæarchus inter Myrmidonas, Hellenas, & Achæos: Μυρμιδόνας μὲν λέγων (ὁ Ποιητὴς) εἶναι τοὺς περὶ τῆς Θετταλίας Φθίαν κατοικοῦντας. Ἕλληνας δὲ, τοὺς μικρῷ πρότερον ξυνόντας. Ἀχαιοὺς δὲ, τοὺς καὶ νῦν ἔτι κατοικοῦντας Μελιταίαν τε, καὶ Λάρισσαν τὴν Κρεμαστὴν καλουμένην, καὶ Θήβας τὰς Ἀχαΐδας, πρότερον Φυλακὴν καλουμένην. ὅθεν ἦν καὶ Πρωτεσίλαος ὁ στρατεύσας εἰς Ἴλιον. quo certum Alum Protesilai videri possit speciatim, & præcipuâ quadam notâ Achaicus appellatus præ Maliaco illo, quamvis & ipso Achaico, Achillis. *Politus.*

5. ὠνομάσθη ἀπὸ τῆς αὐτῷ συμβεβηκυίας ἄλης) Stephanus: κτίσαι δ' αὐτὴν Ἀθάμαντα, ἀπὸ τῆς συμβάσης αὐτῷ ἄλης. Etymologici Magni Auctor: Ἄλος, πόλις Θεσσαλίας, ἀπὸ τῆς Ἀθάμαντος ἄλης, περὶ τοὺς τόπους γενομένης ἐκείνους, καὶ ὑπ' αὐτοῦ κτισθεῖσα. Urbem hanc Alum ab Athamante ædificatam, testatur etiam Geographus. Inde ab Athamante Athamantius campus apud Apollonium Rhodium, is, qui erat circa urbem Alum:

ἐπ' ἀείρονον

Ἀμυρίδιον Φθίης Ἀθαμάντιον, ἀμφί τ' ἐρυμνὴν Ὄθρυν.

Doctissimus Scholiasta Alum, sive Halum, urbem Phthiotidis, confundit cum Halonneso, quæ parva erat insula, & urbs cognominis, πρὸ τῆς Μαγνησίας. Hæc enim ejus verba: Ἀθαμάντιον δὲ πεδίον οὕτω καλούμενον περὶ τὴν Ἄλον. κατῴκησε γὰρ Ἀθάμας ἐν

erratione, qua huc, & illuc ipse actus est, cum in furorem incidit. Quamquam nonnulli cum adspiratione efferendam existiment τὴν Ἄλον, *Halum*, tamquam ἀπὸ τῆς ἁλός, hoc est, a mari, secundùm hæc verba Geographi: Halus, & Halius, in maritimâ Locrorum orâ. Nonnulli igitur pro Ἄλον, *Alum*, scribunt Ἀλιοῦντα, *Haliuntem*. Scribitur autem cum uno tantùm, seu simplici λ', ad distinctionem pronominis ἄλλος, *alius*. Verùm alii narrant, Athamantis famulam, Alum fuisse, cujus indicio patefactum est, ut Ino frugum semina torreret: ideoque Alo id honoris datum, ut de ejus nomine urbs appellaretur. Uxor Athamantis fuit Ino, cujus tum facinora alia, tum quæ in Phrixum, atque in Hellen perpetravit, sunt omnium sermonibus divulgata. Urbs ea in medio sita est Pharsaliæ, & Phthiotarum: sed Phthiotis ademit eam Philippus, Pharsaliisque attribuit. Dicitur autem tum masculinè ὁ Ἄλος, tum ἡ Ἄλος femininè. Quamquam alius etiam fuit Alus sub Protesilao, secundùm Ethnicorum scriptorem: qui & Maliacum vocat Alum hunc sub Achillis ditione, videlicet in finibus situm Maliensium. Jacent autem Malienses ad Eubœam, & Thermopylas, ut paullò post ostendetur. Gentile Ali nomen est Alensis, & Alius, sive etiam, secundùm aliquos Alusius. Alope porrò, urbs hæc etiam Thes-

τῆς συμβεβηκυίας ἄλης, ἤτοι πλάνης, ἣν ἔπαθεν, εἰς μανίαν ἐμπεσών. [1] Τινὲς δὲ οἴονται, δασύνεσθαι τὴν Ἄλον, ὡς ἀπὸ τῆς ἁλός, ὅ ἐστι, τῆς θαλάσσης, ἀκολούθως τῷ Γεωγράφῳ εἰπόντι· Ἄλος, καὶ Ἀλιεῖς, ἐν τῇ παραλίᾳ τῶν Λοκρῶν. [2] Τινὲς οὖν ἀντὶ τοῦ Ἄλον, Ἀλιοῦντα γράφουσι. [3] Γράφεται δὲ δι' ἑνὸς λ', πρὸς διαστολὴν τῆς ἄλλος ἀντωνυμίας. [4] Ἕτεροι δὲ ἱστοροῦσι, θεράπαιναν Ἀθάμαντος εἶναι τὴν Ἄλον τὴν μηνύσασαν, τὴν Ἰνὼ φρύγειν τὰ σπέρματα· ἧς εἰς τιμὴν ἡ πόλις ὠνόμασται. Γυνὴ δὲ Ἀθάμαντος ἡ Ἰνὼ, δι' ἧς αἴα κατειργάσθη, ἄλλα τε, καὶ τὰ ἐπὶ τῷ Φρίξῳ, καὶ τῇ Ἕλλῃ, τεθρύλληται. [5] Ἐν μέσῳ δέ ἐστι Φαρσαλίας, καὶ Φθιωτῶν. Φίλιππος δὲ Φαρσαλίοις προσένειμεν, ἀφελόμενος τῶν Φθιωτῶν. [6] Λέγεται δὲ καὶ ἀρσενικῶς ὁ Ἄλος, καὶ θηλυκῶς ἡ Ἄλος. [7] Ἦν δὲ καὶ ἕτερος Ἄλος ὑπὸ Πρωτεσιλάῳ, κατὰ τὸν ἐνδιατρίψαντα τοῖς Ἐθνικοῖς. ὃς καὶ Μαλιακόν φησι τὸν Ἄλον τοῦτον τὸν ὑπὸ τῷ Ἀχιλλεῖ, ἤγουν περὶ τοὺς Μαλιεῖς κείμενον. Κεῖνται δὲ οἱ Μαλιεῖς πρὸς τῇ Εὐβοίᾳ, καὶ ταῖς Θερμοπύλαις, ὡς καὶ μετ' ὀλίγα δηλωθήσεται. Ἐθνικὸν δὲ τῆς Ἄλου, Ἀλεύς, [8] καὶ Ἄλιος· [9] κατὰ δέ τινας, καὶ Ἀλύσιος. Ἡ δὲ Ἀ-

a Ἄλῳ τῇ νήσῳ, ἢ βασιλείας ἐξελθεῖν. Perperam. Erat hic campus in Thessaliâ, sive in Phthiotide, cui cognomen inditum Athamantio, quòd ibi Athamas impotens, ac furiosus erraverit. Etymologus ex antiquo quodam Scholio in Apollonium: ἔστι δὲ πεδίον ἐν Θεσσαλίᾳ καλούμενον Ἀθαμάντιον, διὰ τὸ ἐκεῖσε τὸν Ἀθάμαντα πλανηθῆναι, μετὰ τὸ φονεῦσαι τὸν ἴδιον υἱὸν Λέαρχον, χόλῳ τῆς Ἥρας, ὅτι ἀνέθρεψε τὸν Διόνυσον. ἐφίεσθαι δὲ αὐτὸν ὡς θηρίον μανέντα, νομίσας ἔλαφον εἶναι. Ὅθεν καὶ τῆς βασιλείας ἐξέπεσε, καὶ τῆς γυναικὸς ἐστερήθη, καὶ τοῦ ἄλλου υἱοῦ Μελικέρτου, ἀμφοτέρων εἰς θάλασσαν ἐμπεσόντων, καὶ οἰκτειρόντων φασὶν Ποσειδῶνος ἐν αὐτῇ. ὥς φησιν εἰς τὰ Ἀργοναυτικὰ Ἀπολλωνίου. Ineptè docti viri Ἀθαμάντιον hanc πεδίον confundunt cum Athamanum regione, seu Athamaniâ. Eadem Apollodoro χώρα Ἀθαμαντία. Sic enim ille Bibliothecæ lib. 1. Ἀθάμας δὲ κτίσας τὴν χώραν, Ἀθαμαντίαν ἀπ' αὐτοῦ προσηγόρευσε. regionem videlicet campestrem, circa quam Athamas urbem Alon ædificavit. Sed & in Bœotiâ campi vocati fuerunt Athamantii, in quibus videlicet Athamas, antequam ob insaniam e regione illâ expelleretur, habitasset. Pausanias in Bœoticis: πεδίον καλούμενόν ἐστιν Ἀθαμάντιον. οἰκῆσαι δὲ Ἀθάμαντα ἐν αὐτῷ φασιν. Existimo autem, campum illum Phthiotidis Athamantium, eundem esse, qui dictus est etiam Crocius. Namque ad montis Othryos radices sub urbe Alo jacebat campus Crocius per centum ferè stadia usque ad Thebas Phthioticas. tot enim stadiis distabat Alos ab ipsis Thebis. Propter Ali mœnia fluebat Amphryssus amnis, qui per campum deinde Crocium ferebatur. Geographica Strabonis descriptio: ἔκτισε δὲ ὁ Ἀθάμας τὴν Ἄλον. ὑπέρκειται δὲ τοῦ Κροκίου πεδίου, ποταμὸς Ἀμφρυσσὸς πρὸς τῷ τείχει. Ὑπὸ δὲ τῷ Κροκίῳ Θῆβαι αἱ Φθιώτιδες. & paullò post: Καθάπερ δὲ ἡ Φυλάκη Πρωτεσιλάῳ, ἡ Φθιώτιδος ἐστὶ ἡ προσχώρου τοῖς Μαλιεῦσι, οὕτω καὶ ἡ Ἄλος. διέχει δὲ Θηβῶν περὶ ἑκατὸν σταδίους, & rursus: Θηβῶν δ' ἐν τῇ μεσογαίᾳ τὸ Κρόκιον πεδίον πρὸς τῇ καλουμένῃ, δι' οὗ ὁ Ἀμφρυσσὸς ῥεῖ ποταμός. Politus.

1. Τινὲς δὲ οἴονται, δασύνεσθαι τὴν Ἄλον, ὡς ἀπὸ τῆς ἁλός) Secundum hanc etymologiam, cum adspiratione scribendam Ἅλον. Hæc tamen etymologia non quadrat nisi in Halum maritimam. Fuit & in Locrorum maritimâ orâ Halos: quam quidam olim suspicati sunt, ipsam esse Halum, a Poëtâ in urbibus Achillis adnumeratam, eo quòd eò usque Achilles fines imperii sui protenderet. Strabo: περὶ Ἄλου δὲ, καὶ Ἀλόπης, διαπορεῖ, μή ποτε οὐ τοὺς τόπους λέγει τούτους, οἳ νῦν ἐν τῷ Φθιωτικῷ νέμονται, ἀλλὰ τοὺς ἐν Λοκροῖς· μέχρι δεῦρο ἐπικρατοῦντος τοῦ Ἀχιλλέως, ὥσπερ καὶ μέχρι Τραχῖνος, καὶ τῆς Οἰταίας. Ἔστι γὰρ καὶ Ἅλος, καὶ Ἁλιοῦς ἐν τῇ παραλίᾳ τῶν Λοκρῶν, καθάπερ Sed de urbibus Phthioticis, Halos, tamquam ἀπὸ τῆς ἁλὸς, minimè dicta fuerit urbs ea, quæ patebat Achilli; sed quæ subdita erat Protesilao. Hæc enim, urbs videlicet Protesilai, maritima erat; illa verò Achillis, Alus videlicet, quam condidit Athamas, mediterranea, quippe posita, ut diximus, ad radices montis Othryos supra campum Crocium, sive Athamantium, totoque eo campo dissita a Thebis Phthioticis ad centum stadia. Unde duæ hæ urbes Phthiotidis non ineptè fortassis spiritu inter se distinguuntur: ut scribatur Ἅλος, quæ urbs erat Protesilai, veluti ἀπὸ τῆς ἁλός· Ἄλος verò, quæ Achillis, condita ab Athamante, tamquam ἀπὸ τῆς ἄλης. Politus.

2. Τινὲς οὖν ἀντὶ τοῦ Ἄλον, Ἀλιοῦντα γράφουσι) Scribe, ἀντὶ τοῦ Ἀλόπην, Ἀλιοῦντα γράφουσιν. ut & paullò ante, pro Ἄλος, καὶ Ἀλιεῖς, scribe cum spiritu aspero, Ἅλος, καὶ Ἁλιοῦς. Sic enim Strabo l. 9. p. 432. Ἔστι γὰρ καὶ Ἅλος, καὶ Ἁλιοῦς ἐν τῇ παραλίᾳ τῶν Λοκρῶν, καθάπερ καὶ Ἀλόπη· οἱ δὲ τὴν Ἁλιοῦντα ἀντὶ Ἀλόπης τιθέασιν, καὶ γράφουσιν οὕτως·

Οἵ θ' Ἅλον, οἵ θ' Ἁλιοῦνθ', οἵ τε Τρηχῖν' ἐνέμοντο.

Politus.

Non sollicitarem textum Eustathii, licet discrepet a Strabone. Erratum duntaxat Eustathii adnotarem, retento textu. nam quod continuo sequitur, ἄλον cum unico λ' dictum ad distinctionem pronominis ἄλλος, manifestè indicat, Eustathium ita scripsisse: ἀντὶ τοῦ Ἄλου Ἀλιοῦντα γράφουσι. Salvinus.

3. Γράφεται δὲ δι' ἑνὸς λ', πρὸς διαστολὴν τοῦ ἄλλος ἀντωνυμίας) Scribebant in Herodoto Ἄλλον, cum duplici λλ'. Unde Palmerius suspicabatur, scribendum etiam esse apud Plinium, inter alias urbes Phthiotidis, *Hallos*, ad differentiam Hali, alterius urbis Phthioticæ. Sed Jacobus Gronovius ex MS. codice Mediceo rectè monuit, legendum esse in Herodoto Ἄλον, cum simplici λ'. Politus.

4. Ἕτεροι δὲ ἱστοροῦσι, θεράπαιναν Ἀθάμαντος εἶναι τὴν Ἄλον) Stephanus: Θέων δέ φησιν, ὅτι Ἄλος θεράπαινα ἦν Ἀθάμαντος, ἡ μηνύσασα, τὴν Ἰνὼ φρύγειν τὰ σπέρματα· ὃς εἰς τιμὴν τὴν πόλιν ὠνόμασεν. Nota est fabula apud Mythographos: ea quapropter id, quod docti viri viderunt, apud Pausaniam Atticis c. 44. legendum esse λιμὸν, & non λοιμὸν, quomodo est editum, hoc in loco: Λέγεται δὲ καὶ, ὡς ἐς τὴν Ἰνὼ, καὶ τοὺς ἐξ αὐτῆς παῖδας χρήσαιτο (Ἀθάμας) ἀκρατεῖ τῷ θυμῷ, τὸν συμβάντα Ὀρχομενίοις λιμὸν, καὶ τὸν δοκοῦντα Φρίξου θάνατον αἰτιώμενος. Politus.

5. Ἐν μέσῳ δέ ἐστι Φαρσαλίας, καὶ Φθιωτῶν) Strabo: ἐν μέσῳ δ' ἐστὶ Φαρσάλου, καὶ Φθιωτῶν. Politus.

6. Λέγεται δὲ καὶ ἀρσενικῶς ὁ Ἄλος, καὶ θηλυκῶς ἡ Ἄλος) Strabo: ὁ Ἄλος, ἢ ἡ Ἄλος. Stephanus: λέγεται δὲ καὶ ἀρσενικῶς, καὶ θηλυκῶς. Politus.

7. Ἦν δὲ καὶ ἕτερος Ἄλος ὑπὸ Πρωτεσιλάῳ) Stephanus: δύο δὲ Παρμενίσκος Ἄλους ἱστορεῖ· τὴν μὲν Μαλιακὴν, ὑπὸ Ἀχιλλεῖ· τὴν δὲ ὑπὸ Πρωτεσιλάῳ. Polit.

8. καὶ Ἄλιος) Alii, genus populi, memoratur Plauto in Amphitruone. Salvinus.

Alii, quos memorat Plautus in Captivis, sunt Elei. Ita eos Comicus, detorto nomine, joci caussâ, appellat. *Polit.*

9. κατὰ δέ τινας, καὶ Ἀλύσιος) Secundum Sophoclem. *Polit.*

λόπα, πόλις καὶ αὕτη Θεσσαλικὴ, [1] ὁμωνυμῶς Ἀλόπῃ, θυγατρὶ Κερκυόνος, ἢ Ἄκτορος. Ἔκειτο δὲ, φασὶ, μεταξὺ Λαρίσσης τῆς Κρεμαστῆς, καὶ Ἐχίνου. [2] Ὁ πολίτης, Ἀλοπίτης, καὶ Ἀλοπεύς. Εἰσὶ δὲ καὶ ἕτεραι Ἀλόπαι, [3] ὧν μία μεταξὺ Μυσίας, καὶ Καρίας, καὶ Λυκίας· [4] ἣν λέγει, φασὶν, ὁ Ποιητὴς ἐν τῷ, Ἐλθόντ' ἐξ Ἀλόπης. Τρηχὶν δὲ, [5] ἤτοι Τραχὶν, πόλις Θετταλικὴ, [6] ὑπὲρ τὴν Οἴτην μὲν κτισθεῖσα ὑπὸ Ἡρακλέους, ὀνομασθεῖσα δὲ διὰ τὴν τραχύτητα. Ὄνομα δὲ ὄρους ἡ Οἴτη. Τοῦτο δὲ γράφεται καὶ ἄλλως, οὕτως· [7] Ἡράκλεια, Λακεδαιμονίων κτίσμα, Τραχὶν ποτε καλουμένη. διέχει δὲ τῆς ἀρχαίας Τραχῖνος, περὶ ἓξ στάδια, [8] πρὸς ταῖς Θερμοπύλαις, ἐντὸς τῶν στενῶν. Περίπυστος δὲ ἡ Τρα-

Thessaliæ, eodem vocata est nomine, atque Alope, Cercyonis, seu Actoris filia. Ferunt eam sitam fuisse inter Larissam Cremasten, seu Pensilem, & Echinum. Civis, Alopita, & Alopensis. Sed & aliæ sunt Alopæ, quarum una media est inter Mysiam, Cariamque, & Lyciam: quam quidem a Poëtâ memorari affirmant in illo versu: Ἐλθόντ' ἐξ Ἀλόπης. *Venientes ex Alope*. Τρηχὶν item, *Trechin*, sive Τραχὶν, *Trachin*, urbs Thessaliæ, supra Oetam ab Hercule ædificata, & sic nominata διὰ τὴν τραχύτητα, *propter asperitatem*. Nomen autem montis, Oeta. Id aliter etiam scriptum ita reperitur: Heraclea a Lacedæmoniis condita, Trachin olim vocata. Distat ab antiquâ Trachine stadiis ferè sex, prope Thermopylas, intra ipsas angustias, seu fauces. Pervulgata, & percelebrata sermonibus est Tra-

1. ὁμωνυμῶς Ἀλόπῃ, θυγατρὶ Κερκυόνος, ἢ Ἄκτορος) Stephanus: Ἀλόπη, πόλις Θετταλίας, ἀπὸ Ἀλόπης τῆς Κερκυόνος, ὡς Φερεκύδης· ἢ τῆς Ἄκτορος, ὡς Φιλωνίδης. Politus.

2. Ὁ πολίτης, Ἀλοπίτης) idque κατὰ τέχνην, secundùm Stephanum. *Polit.*

3. ὧν μία) παράλιος μεταξὺ Μυσίας, καὶ Καρίας, καὶ Λυκίας. ex Stephano. *Polit.*

4. ἣν λέγει, φασὶν, ὁ Ποιητὴς ἐν τῷ, Ἐλθόντ' ἐξ Ἀλόπης) Stephanus: Ὅμηρος τὴν μεταξὺ Μυσίας, καὶ Καρίας, καὶ Λυκίας παράλιον φησιν·

Ἐλθόντ' ἐξ Ἀλόπης, ὅθ' Ἀμαζονίδων γένος ἐστί.

Secutus est Stephanus Ephorum, qui Homericos illos versus ἐν τῷ μετὰ τοὺς Πελασγοὺς καταλόγῳ·

Αὐτὰρ Ἁλιζώνων Ὀδίος, καὶ Ἐπίστροφος ἦρχον,
Τηλόθεν ἐξ Ἀλύβης, ὅθεν ἀργύρου ἐστὶ γενέθλη,

ita immutavit, ut pro illis versibus legeret:

Αὐτὰρ Ἀμαζόνων Ὀδίος, καὶ Ἐπίστροφος ἦρχον,
Ἐλθόντ' ἐξ Ἀλόπης, ὅθ' Ἀμαζονίδων γένος ἐστί.

Nempe, quia Ephorus Cumanus pro Ἁλιζώνων legebat in Homero Ἀμαζόνων, hasque ipsas Amazones volebat loca patriæ suæ Cumæ vicina tenuisse, ubi tamen nulla erat argenti γενέθλη: ideo sequentem Homeri versum arbitratu suo refinxit, & pro argenti γενέθλῃ, Amazonidum genus reposuit. Strabo: τὰς δ' Ἀμαζόνας μεταξὺ Μυσίας, καὶ Καρίας, καὶ Λυδίας, καθάπερ Ἔφορος νομίζει, πλησίον Κύμης τῆς πατρίδος αὐτοῦ. καὶ τοῦτο μὲν ἔχει τινὰ λόγον τυχὸν ἴσως. ἂν γὰρ αὖ λέγοιτο τὴν ὑπὸ τῶν Αἰολέων, καὶ Ἰώνων οἰκισθεῖσαν ὕστερον, πρότερον δ' ὑπὸ Ἀμαζόνων. καὶ ἐπωνύμους πόλεις τινὰς εἶναι φασί. καὶ γὰρ Ἔφεσον, καὶ Σμύρνην, καὶ Κύμην, καὶ Μύριναν. Ἡ δὲ Ἀλύβη, ὥς τινες, Ἀλόβη, ἢ Ἀλόπη, πῶς ἂν ἐν τοῖς τόποις τούτοις δείκνυται; πῶς δὲ πλάσθαι; πῶς δ' ὁ τῆς ἀργύρου γενέθλη, ταῦτα μὲν ἀπολύονται τῇ μεταγραφῇ. γράφει γὰρ οὕτως·

Αὐτὰρ Ἀμαζόνων Ὀδίος, καὶ Ἐπίστροφος ἦρχον,
Ἐλθόντ' ἐξ Ἀλόπης, ὅθ' Ἀμαζονίδων γένος ἐστί.

Videtur autem mihi Ephorus Alopes nomine Ephesum intellexisse, quam fama erat ab Amazonibus conditam fuisse. Alopen collocarunt alii in Ponto, patriam Penthesileæ. Stephanus v. Ἀλόπη. Ἔστι, Πόντου, ἀφ' ἧς Πενθεσίλεια. At Ephorus putavit, hoc nomine vocatam esse aliquando Ephesum, itaque vocari ab Homero. Et Ephoro adhæsisse videtur Plinius, ut satis docent hæc ejus verba lib. 5. c. 29. *Ephesus, Amazonum opus, multis antea expetita nominibus: Alope, cum pugnatum apud Trojam est, mox Ortygia, & Morges vocata est, & Smyrna cognomine Trachea, & Samornion, & Ptelea*. Ubi lego *Alope*, & *Morge*. Quod Plinius ait, Ephesum, Trojani belli temporibus, vocatam fuisse Alopen, hausit sine dubio ex eâ lectione Homericâ, quam diximus esse ab Ephoro. Unde Ephesus intelligenda est Alope illa Stephani, quæ apud eum septima est urbium hujus nominis, παράλιος μεταξὺ Μυσίας, καὶ Καρίας, καὶ Λυκίας. Sunt, qui ibi Ἀλόπην, τὴν παράλιον χώραν, seu maritimam regionem τὴν μεταξὺ Μυσίας, καὶ Καρίας, καὶ Λυκίας accipiant. Et Ἀλόπη Etymologo ipsa est Lycia: Ἀλόπη, χώρα, ἡ νῦν καλουμένη Λυκία, πρὸς τῇ Ἐφέσῳ· ἀπὸ τοῦ ἐν τῷ παραλίῳ αὐτῆς πρώτου εὑρῆσθαι ἄλας παχθῆναι. Sed Plinius Alopen, urbem ipsam Ephesum intelligit; & Geographus de Alope urbe, & non de regione, explicare videtur Ephorum, illis verbis: ἂν γὰρ αὖ λέγοιτο τὴν ὑπὸ τῶν Αἰολέων, καὶ Ἰώνων οἰκισθεῖσαν ὕστερον, πρότερον δ' ὑπὸ Ἀμαζόνων. Eustathio quoque, ut audetur, urbs est, & non regio, Alope, ceterarum cognominium μία, μεταξὺ Μυσίας, καὶ Καρίας, καὶ Λυκίας. Ephesus autem, urbs est παράλιος. Παράλιον Ἔφεσον dixerunt Callimachus, & Dionysius Periegetes. Cur igitur Alopen illam Stephani μεταξὺ Μυσίας, καὶ Καρίας, καὶ Λυκίας παράλιον, non Ephesum urbem interpretemur? Ille situs erat Ephesi. Negat quidem Geographus, ullam ibi locorum Alopen extare; atque adeò Alopen τὴν ὑπὸ Ἀμαζόνων οἰκισθεῖσαν πρότερον, ὕστερον δ' ὑπὸ Αἰολέων, καὶ Ἰώνων, de qua loqui dicat Ephorum, apertè ab Epheso discriminat. Sed non erat alienum a fide, ipsam illam Ephesum, natam olim de Amazonibus cognominem, ut alia atque alia subinde nomina habuit, ita & Alopen fuisse aliquando appellatam. Varia Ephesi nomina recensit Stephanus, & de iis nonnulla etiam Eustathius ad Dionysium. In iis nominibus potuit etiam esse *Alope*: quod re verâ fuisse prodidit Plinius. Nec sine probabili aliquâ ratione videtur Ephorus novam illam in Homero lectionem excogitasse. Ac enim eo ipso, quòd nova est, rejici debet, tamquam temeraria, illa lectio. quod rectum est hac in parte judicium Geographi: καὶ ἡ μεταγραφὴ δὲ παρὰ τὴν τῶν ἀντιγράφων τῶν ἀρχαίων πίστιν, ἀποτολμωμένη ἐπὶ πολὺ, χαλεπωτέρα ἐστί. Politus.

5. ἤτοι Τραχὶν) itemque Τραχίς. *Polit.*

6. ὑπὲρ τὴν Οἴτην) Lege ex Stephano: ὑπὸ τὴν Οἴτην. Livius lib. 36. c. 22. *Sita est Heraclea in radicibus Oetæ montis: ipsa in campo, arcem imminentem loco alto, & undique præcipiti habet*. Politus.

Ὑπὲρ, & ὑπὸ particulæ confunduntur. *Salvinus.*

7. Ἡράκλεια, Λακεδαιμονίων κτίσμα) Strabo: Τραχὶν δὲ, καὶ Ἡράκλεια ὑπὲρ αὐτῆς (Νικαίας) ἡ Τραχὶν καλουμένη πρότερον, Λακεδαιμονίων κτίσμα. Polit.

8. πρὸς ταῖς Θερμοπύλαις, ἐντὸς τῶν στενῶν) Strabo: πρὸς δὲ ταῖς Θερμοπύλαις ἐστὶ φρούριον ἐντὸς τῶν στενῶν, Νίκαια μὲν ἐπὶ θαλάττῃ τῶν Λοκρῶν· Τραχὶς δὲ, καὶ Ἡράκλεια ὑπὲρ αὐτῆς. Thucydides autem scribit, Heracleam, a Lacedæmoniis conditam, a Thermopylis distare stadiis ferme quadraginta, a mari viginti; navalia verò a Lacedæmoniis fieri cœpta κατὰ Θερμοπύλας, κατ' αὐτὸ τὸ στενόν. Plinius item: *Thermopylarum angustiæ: quo argumento IV. millia passuum inde Heraclea, Trachin dicta est*. Hinc manifestò apparet, minimè verum esse, quod Eustathius, interpolatis Strabonis verbis, asserere videtur. Heracleam sitam esse ad ipsas Thermopylas, ἐντὸς τῶν στενῶν. Ante ipsas fauces, seu angustias, non intra, posita erat Heraclea. Livius lib. 36. *ad Heracleam præsidio obsidendam, quæ ante ipsas fauces posita est*. Divisa sunt a veteribus scriptoribus, ipsoque Geographo, τὰ ἔξω, καὶ τὰ ἐντὸς τῶν στενῶν. Hanc quoque divisionem majori quadam amplitudine celebrat Livius: *Id jugum, sicut Apennini dorso Italia dividitur, ita mediam Græciam dirimit. Ante saltum Thermopylarum in septentrionem versa Epirus, & Perrhæbia, & Magnesia, & Thessalia est, & Phthiotæ Achæi, & sinus Maliacus: intra fauces ad meridiem vergunt, Ætoliæ pars major, & Acarnania, & cum Locride Phocis, & Bœotia, adjunctaque insula Eubœa, & occurrente in altum velut promontorio, Attica terra sita ab tergo; & Peloponnesus. Hoc jugum ab Leucate, & mari ad occidentem verso per Ætoliam ad alterum mare orienti objectum tendens, ea aspreta rupesque interjectas habet, ut non modò exercitus, sed ne expediti quidem facilè ullas ad transitum calles inveniant*. Malè vetus Strabonis scriptura, quamvis valde probata Casaubono: ἔστι φρούριον ἐντὸς τῶν στενῶν. perinde quasi ad Heracleam quoque id pertineat, ipsaque etiam Heraclea, & non tantum Nicæa, posita sit ἐντὸς τῶν στενῶν. Hæc fortassis scriptura in errorem Eustathium induxit. Nicæam supra Strabo in aliis Locrorum Epicnemidiorum oppidis hoc ordine adnumeraverat: Μετὰ δὲ Σκάρφειαν, Σκάρφεια, ἐν σταδίοις δέκα ἀπέχουσα τῆς θαλάττης, διέχουσα δὲ τῆς Θρονίου ἑκατὸν. εἶτα Νίκαια, καὶ αἱ Θερμοπύλαι. Sita nempe erat Nicæa ad ipsas Thermopylas. Stephanus dicit περὶ Θερμοπύλας. Sed, ut dicam, quod sentio, dum Strabonem cum Livio diligenter confero, videtur mihi Geographus ipse in eorum locorum situ nonnihil turbasse. Collocat Geographus πρὸς ταῖς Θερμοπύλαις Nicæam: ὑπὲρ αὐτῆς Trachinia, & Heracleam: sequi deinde ait Rhoduntiam. Imminebant ex Livio Thermopylis Callidromos, Rhoduntia, & Tichius, montium cacumina, positaque in iis castella, quo transitus esse potuisset.

Ea

Trachin, maximè propter Herculem, qui illuc profectus, in perennem semet ignem conjecit.

CXVIII. Phthin, urbs, & pars Thessaliæ, a Phthiâ muliere, sive a Phthio, Neptuni, & Larissæ filio. Ejus civis, Phthiota, & Phthius. Geographus autem tradit, quosdam Phthiam eamdem facere, atque Hellada, & Achajam; non ita tamen Homerum. Malienses item, & Phthiotas Achæos sitos esse ad Eubœam, & Thermopylas. nonnullos item Thessaliam quatuor in partes dividere, in Phthiotidem, Hestiæotidem, Pelasgiotidem, & Thessaliotidem. Phthios denique tum eos esse appellatos, qui Achilli subjecti erant, tum eos, qui Protesilao, ac Philoctetæ. Sed de Phthiâ nonnihil etiam diximus ed librum α΄. Hellas verò ab Hellene condita est, non filio illo, ut perhibent, Deucalionis, sed Phthii filio, Achæi nepote. Nomen urbis gentile, Hellen, pariter atque proprium. Sed & alia est Hellas Cœles Syriæ. Hellada autem, non illam dicit, quæ communi apud nos usitatoque jam nomine sic vocatur, regionem videlicet, quæ Peloponnesi ini-

ἡ Τραχὶν, μάλιστα διὰ τὸν Ἡρακλέα, ὃς ἐκεῖσε ᾤχετο, [1] πυρὶ ἀενάῳ [2] ἐπιῤῥίψας ἑαυτόν.

ρπη. Φθία δὲ, πόλις, καὶ μοῖρα Θετταλική, [3] ἀπὸ Φθίας γυναικὸς, ἢ ἀπὸ Φθίου, υἱοῦ Ποσειδῶνος, καὶ Λαρίσσης. ὁ πολίτης αὐτῆς, Φθιώτης, καὶ Φθῖος. Ὁ δὲ Γεωγράφος φησὶν, ὅτι τὴν Φθίαν τινὲς, τὴν αὐτὴν Ἑλλάδι, καὶ Ἀχαΐᾳ· [4] Ὅμηρος δὲ οὔ. καὶ ὅτι [5] Μαλιεῖς, καὶ Φθιῶται Ἀχαιοὶ πρὸς Εὐβοίᾳ κεῖνται, καὶ Θερμοπύλαις. καὶ ὅτι εἰς τέσσαρα τινὲς διαιροῦσι τὴν Θετταλίαν, Φθιῶτιν, [6] Ἑστιαιῶτιν, Πελασγιῶτιν, καὶ Θετταλιῶτιν. καὶ ὅτι Φθῖοι ἐλέγοντο οἱ τῷ Ἀχιλλεῖ τε ὑποκείμενοι, καὶ οἱ τῷ Πρωτεσιλάῳ, καὶ τῷ Φιλοκτήτῃ. εἴρηται δὲ καὶ περὶ Φθίας καὶ ἐν τῇ α΄ ῥαψῳδίᾳ. Ἑλλὰς δὲ ὑπὸ Ἕλληνος ἐκτίσθη, [7] οὐ τοῦ Δευκαλίωνος, φασὶν, υἱοῦ, ἀλλὰ τοῦ παιδὸς Φθίου, ὃν ἔτεκεν Ἀχαιός. Ἐθνικὸν αὐτῆς, ὁ Ἕλλην, ὁμωνύμως τῷ κυρίῳ. Ἔστι δὲ καὶ ἑτέρα Ἑλλὰς τῆς κοίλης Συρίας. Ἑλλάδα δὲ, οὐ τὴν συνήθως παρ' ἡμῖν καλουμένην φησὶ χώραν, [8] ἥτις ἐπισυνάπτει τῇ ἀρχῇ τῆς Πελοποννήσου· ἀλλ

Ea cacumina Ætoli, ab Heracleâ profecti, ad impediendum Romanis transitum occupaverant. Sita erat, ut diximus, Heraclea ante ipsas fauces in radicibus Oetæ montis: ipsa in campo, nisi quòd arcem imminentem loco alto habebat. Rhoduntia autem propius erat Trichunti, ut vel ex eo constat, quòd Manius Acilius Consul tribunum unum militum in Callidromum, alterum verò in Rhoduntiam, & Trichunta cum delectis militibus ad dejiciendos statione Ætolos misit. Ergo, ut Straboniana illa descriptio Livianæ ad amussim respondeat, totus ille Geographi locus ita mihi reconcinnandus videtur: Τῇ μὲν οὖν πάροδον, Πύλας καλοῦσι, καὶ στενά, καὶ Θερμοπύλας. ἔστι γὰρ καὶ θερμὰ πλησίον ὑδάτων τιμώμενα, ὡς Ἡρακλέους ἱερά. Τὸ δ' ὑπερκείμενον ὄρος, Καλλίδρομον· τινὲς δὲ καὶ τὸ λοιπὸν τὸ δι' Αἰτωλίας, καὶ τῆς Ἀκαρνανίας διῆκον μέχρι τοῦ Ἀμβρακικοῦ κόλπου Καλλίδρομον προσαγορεύουσι. Πρὸς δὲ τῇ Θερμοπύλαις ἔστι φρούρια ἐντὸς τῶν στενῶν Νίκαια μὲν ἐπὶ θαλάττῃ Λοκρῶν· Τειχιοῦς δὲ, καὶ Ῥοδουντία ὑπὲρ αὐτῆς, χωρία ἐρυμνά. ἑξῆς δὲ ἡ Ἡράκλεια, ἡ Τραχὶν καλουμένη πρότερον, Λακεδαιμονίων κτίσμα, διέχει δὲ τῆς ἀρχαίας Τραχῖνος περὶ ἓξ σταδίους ἡ Ἡράκλεια. Hoc modo, non post Heracleam jam inde a faucibus Rhoduntia; sed post Rhoduntiam Heraclea. Livius: *duo millia* (Ætolorum) *Heracleæ subsisterunt* a *duo trifariam divisa, Callidromum, & Rhoduntiam, & Tichiunta* (*hæc nomina cacuminibus sunt*) *occupavere*. & paullò post: *Flacco non eadem fortuna ad Tichiunta, & Rhoduntiam, nequicquam subire ad ea castella conato, fuerat*. Rhoduntiam tamen penitus omittit Appianus: qui duo dumtaxat Thermopylis imminentia montium cacumina memorat, Trichunta, & Callidromum. Κορυφαὶ δὲ εἰσιν, inquit, ἐν αὐτῇ (εἰσόδῳ τῶν Θερμοπυλῶν) δύο ἐρμὰ ἀντικείμεναι· καὶ τὴν τὴν μὲν, Τειχιοῦντα καλοῦσι, τὴν δὲ, Καλλίδρομον. Pulchra autem omnino est illa Thermopylarum a Livio descriptio: quæ ea non describi modò, sed etiam repræsentari videantur: *Extremos ad orientem montes Oetam vocant, quorum quod altissimum est, Callidromon appellatur: in cujus valle ad Maliacum sinum vergente iter est non latius, quàm sexaginta passus. Hæc una militaris via est, qua traduci exercitus, si non prohibeantur, possint. ideo Pylæ, & ab aliis, quia calidæ aquæ in ipsis faucibus sunt, Thermopylæ locus appellatur, nobilis Lacedæmoniorum adversùs Persas morte magis memorabili, quàm pugnâ*. Politus.

1. πυρὶ ἀενάῳ) τὸ ἀέναον, κυρίως ἐπὶ τῶν ὑδάτων· καταχρηστικῶς δὲ ἐπὶ τοῦ πυρὸς, ἀντὶ τοῦ, ἀσβέστῳ. Polit.

2. ἐπιῤῥίψας ἑαυτόν) Hyginus: *Hercules Jovis filius ipse sese in ignem misit*. Minucius Felix in Octavio: *Hercules, ut hominem exuat, Oetæis ignibus concrematur*. Polit.

3. ἀπὸ Φθίας γυναικὸς) Recentes Stephani libri depravatè: ἐκλήθη δὲ ἀπὸ Φθίου γυναικός. Polit.

4. Ὅμηρος δὲ οὔ) Duas quidem facit Homerus, Phthiam, & Hellada: sed, ut advertit Geographus, πότερον πόλεις, ἢ χώρας, οὐ δηλοῖ. Polit.

5. Μαλιεῖς, καὶ Φθιῶται Ἀχαιοὶ πρὸς Εὐβοίᾳ κεῖνται, καὶ Θερμοπύλαις) Strabo: ἔχονται δὲ τὰ μὲν πρὸς Εὐβοίᾳ, καὶ Θερμοπύλαις Μαλιεῖς, καὶ οἱ Φθιῶται Ἀχαιοί. Intellige, Malienses, & Phthiotas Achæos sitos esse πρὸς Θερμοπύλαις, ἔξω τῶν στενῶν. Polit.

6. Ἑστιαιῶτιν) l. Ἑστιαιῶτιν. Frobenius etiam emendarat Ἑστιαιῶτιν. Polit.

7. οὐ τοῦ Δευκαλίωνος, φασὶν, υἱοῦ, ἀλλὰ τοῦ παιδὸς Φθίου) Ita quidem Stephanus. Sed alii Helladem hunc, a quo Hellas, filium affirmant esse Deucalionis. Geographus: μαρτυρεῖσθαι δ' ἐκεῖνοι τὸ ἐν τῇ ἀγορᾷ τοῦ σφετέρου τάφον τοῦ Ἕλληνος, τοῦ Δευκαλίωνος υἱοῦ, καὶ Πύῤῥας. ἱστορεῖται γὰρ ὁ Δευκαλίων τῆς Φθιώτιδος ἄρξαι, καὶ ἁπλῶς τῆς Θετταλίας. Politus.

8. ἥτις ἐπισυνάπτει τῇ ἀρχῇ τῆς Πελοποννήσου) Plinius: *Ab Isthmi angustiis Hellas incipit, nostris Græcia appellata*. Hoc nomine appellata tota ea regio, quæ dicta etiam Achaja. Ptolemæus l. 3. Geographiæ, ubi de Achajæ situ: Τῆς Ἀχαΐας ἡ μὲν συνημμένη τῇ ἀρημέναις ἐπαρχίαις, μέχρι τοῦ Ἰσθμοῦ τῆς Πελοποννήσου, ἣν Ἑλλάδα καλοῦσιν, ὁρίζεται ἀπὸ μὲν δύσεως τῷ Ἠπείρῳ· ἀπὸ δὲ ἄρκτων, τῇ τε Μακεδονίᾳ κατὰ τὰς εἰρημένας πλευράς, καὶ μέρει τοῦ Αἰγαίου πελάγους· ἀπὸ δὲ ἀνατολῶν, τῷ ἐφεξῆς μέρει τοῦ Αἰγαίου πελάγους ἕως Σουνίου ἄκρου· ἀπὸ δὲ μεσημβρίας, τῷ τε Ἀδριατικῷ πελάγει, κατὰ τὴν ἀπὸ τοῦ Ἀχελώου ποταμοῦ παραλίαν τοῦ Κορινθιακοῦ κόλπου, καὶ τῷ αὐτῷ τῷ Ἰσθμῷ, καὶ τῷ ἐντεῦθεν Κρητικῷ πελάγει μέχρι Σουνίου ἄκρου. Hæc Hellas, Thema est quintum Europæ, apud Constantinum Porphyrogennetam lib. 2. De Themat. ἔχει δὲ τὸ θέμα τῆς Ἑλλάδος πόλεις οθ΄. πρώτην μὲν Σκάρφειαν, β΄ Ἐλάτειαν, γ΄ Δαυλίαν, δ΄ Χαιρώνειαν, ε΄ Ναύπακτον, ς΄ Δελφούς, ζ΄ Ἀμφισσαν, καὶ τὰς λοιπάς. συναριθμεῖ δὲ πάσαις καὶ νῆσον τὴν Εὔβοιαν, ἣν τινες Χάλκιν, ἢ Χαλκίδα ὀνομάζουσιν. ἔχει δὲ μεθ' ἑαυτῆς καὶ τὰς καλουμένας νήσους Κυκλάδας, καὶ νῆσον τὴν Αἴγιναν, αὐτὸ τὸ δὲ καὶ μέχρι Θερμοπυλῶν. ἐν ᾧ τόπῳ Λεωνίδης ἐκεῖνος ὁ Λακεδαιμόνιος μετὰ τριακοσίων στρατιωτῶν ὑπέστη Ξέρξῃ τῷ τῶν Περσῶν βασιλεῖ. καὶ τοσαύτη μὲν ἡ Ἑλλάς, κατὰ τὸν Ἱεροκλέα. Eadem in antiquâ Notitiâ Imperii Constantinopolitani Ἑλλὰς Ἀχαΐα, ubi adnumerantur Ἐπαρχία Ἑλλάδος Ἀχαΐας ὑπὸ Ἀνθύπατον. πόλεις οθ΄. Achajæ nomen ad universam hanc Hellada diffusum, & derivatum ab Achajâ, quæ regio est Peloponnesi, & propriè est Achaja. Inde enim Romani totam Græciam, Achajam dixerunt. Hesychius: Ἀχαιοί, οἱ Ἕλληνες. κυρίως δὲ Ἀχαιοὶ οἱ κατοικοῦντες μέρος τι τῆς Πελοποννήσου τῆς καλουμένης Ἀχαΐας. item: Ἑλλάς, Ἀχαΐα. Suidas: Ἀχαΐα ἡ Ἑλλάς. Μόμμιος γὰρ ὕπατος ἐπὶ τὰς Κορινθίας στάλεις, τὴν Μόμμιον ἐν χερσὶν ἔσχεν τὴν νίκην εἵλετο. ὑπερχωρήσαντες δὲ πεποιηκότες τοῖς Ἀχαιοῖς περὶ τὸν Ἰσθμὸν κατηγωνίσατο, καὶ τὴν Κόρινθον εἷλεν αὐτοβοεί, προσθέντων πάντας κατὰ τὸν νοῦ Ἑλληνικοῦ. ὅθεν δοκοῦσι καὶ νῦν Ἀχαΐαν ὀνομάζειν τὴν Ἑλλάδα. Ῥωμαῖοι δὲ ἐς τὸ χειροῦσθαι ἔθνος, ὃ προεστῆκεν ἦν τότε τῆς Ἑλλάδος, τὴν ἄλλην μεταβαλόντες τῆς χώρας ἐπωνυμίαν, ἀχαΐαν. Et Achajæ Proconsul dictus est, qui ad Græciam, & Peloponnesum administrandam mittebatur. Pausanias in Achaicis: ἡγεμὼν δὲ ἔτι καὶ ἐς ἐμὲ ἀποστέλλεται. καλοῦσι δὲ οὐχ Ἑλλάδος, ἀλλ' Ἀχαΐας ἡγεμόνα οἱ Ῥωμαῖοι, διότι ἐχειρώσαντο Ἕλληνας δι' Ἀχαιῶν τότε τοῦ Ἑλληνικοῦ προεστηκότων. Quare etiam reliqua Peloponnesus, Achaja. Certè vetus illa Imperii Notitia in Provinciâ Ἑλλάδος Ἀχαΐας sub Proconsule Lacedæmonem, seu Spartam adnumerat, Messenen, Methonen, aliasque urbes Peloponnesi; quæ tamen non erant in Achajâ, quæ sic propriè appellatur. Unde non facilè imperitiæ, aut erroris redarguendus erat a docto viro Constantinus Porphyrogenneta, qui Achajam dicit ipsam Peloponnesum. Nam Provincia Achaja universam Græciam, & Peloponnesum complectebatur; quamvis sequentibus temporibus, inclinatâ Imperii fortunâ, Hel-

¹ ἣν δὴ Πελοπόννησον, καὶ ἀκρόπολιν οἱ παλαιοὶ τῆς τοιαύτης Ἑλλάδος φασίν. ² ἀλλὰ πόλις ἐστὶν αὕτη Θετταλική, οὕτω κληθεῖσα διὰ τὸν ἐκεῖ βασιλεύσαντα Ἕλληνα· ³ ἐξ οὗ καὶ τοῖς ὅλοις Ἕλλησιν ὕστερον τὸ ὄνομα ἐνεκάθισεν. ὥσπερ καὶ τῇ μεγάλῃ Ἑλλάδι προσῆλθεν ἡ κλῆσις ἐκ τῆς κατὰ τὸν Ἕλληνα ταύτης πόλεως, ἣν καὶ καλλιγύναικα τῷ Ποιητῇ ὁ παλαιὸς χρόνος ἐπεμαρτύρατο. Φησὶ δὲ ὁ Γεωγράφος καὶ, ὅτι Φαρσάλιοι δεικνύουσιν ἀπὸ ἑξήκοντα σταδίων τῆς ἑαυτῶν κατεσκαμμένην πόλιν, ἣν πεπιστεύκασιν εἶναι τὴν Ἑλλάδα, καὶ δύο κρήνας πλησίον, Μεσσηΐδα, καὶ Ὑπέρειαν. ⁴ Οἱ δὲ, πέραν τοῦ Ἐνιπέως ᾠκῆσθαι φασὶ τὴν Ἑλλάδα· ὃς ῥυεὶς ⁵ περὶ Φάρσαλον, εἰς τὸν Ἀπιδανὸν ἐμβάλλει. Ὁ δ᾽ αὐτὸς λέγει καὶ, ὅτι Ἑλλάδα, οἱ μὲν μίαν πόλιν φασὶν, οἱ δὲ τὴν Φθιῶτιν πᾶσαν.

ριθ΄. Μυρμιδόνες δὲ, ἢ ἀπὸ μυρμήκων, κατὰ μῦθον, ἐκλήθησαν, ὡς καὶ ⁶ ὁ Λυκόφρων ὑπολαλεῖ, ἢ ἀπὸ Μυρμιδόνος ἥρωος, υἱοῦ Διός. Λέγεται δὲ κατὰ Αἴγιναν ἡ περὶ αὐτῶν μυθολογία, ⁷ ὅθεν καὶ Μυρμιδονία ἡ Αἴγινα παρὰ τοῖς παλαιοῖς, Εἴρηται δὲ ἤδη καὶ ἀλλαχόθι περὶ τούτων, καὶ

initio est conjuncta: quam certè Peloponnesum, hujus istius Helladis, seu Græciæ, arcem, se propugnaculum veteres constituunt. Sed urbs hæc est Thessalica, ideo sic appellata, quòd ibi Hellen regnavit: ex quo Hellenibus, seu Græcis universis, nomen hoc postea insedit. quemadmodum etiam magnæ illi Helladi, seu Græciæ, ista appellatio advenit ab hac ipsâ Hellenis hujus urbe, quam a feminarum pulchritudine commendabilem, post Poëtam, vetusta tempora testantur. Tradit etiam Geographus, Pharsalios, sexaginta ab urbe suâ stadiis, rudera ostendere diruti oppidi, quod censet fuisse Hellada; duosque in propinquo fontes, Messeidem, & Hypeream. Verùm alii, inquit, sitam Hellada fuisse affirmant trans Enipeum: qui juxta Pharsalum fluens, in Apidanum sese exonerat. Idemque etiam auctor scribit, Hellada alios unam tantùm urbem, alios Phthiotidem universam intelligere.

CXIX. Myrmidones, aut, secundùm fabulam, ita vocati sunt *ἀπὸ μυρμήκων*, *a formicis*, ut Lycophron etiam innuit, aut a Myrmidone heroë, Jovis filio. Quæ de iis sunt in fabulis, in Æginâ contigisse perhibentur. Unde & Myrmidonia apud veteres scriptores Ægina. Jam verò de hoc hominum genere tum alibi dictum est,

Hellas, & Peloponnesus ad diversa Themata pertinuerint. quod patet ex Constantino. Alio porrò ex capite redargui potuisse Constantinus videtur, quòd scilicet, quum Helladis Thema a Peloponnesi Themate seperet, nihilominus tamen in solâ Hellade novem & septuaginta civitates numeret, quos nimirum in Helladis Achajæ Provinciâ, quæ Hellada, & Peloponnesum comprehendit, secundùm antiquam illam Notitiam, vix continentur. Sicuti autem Peloponnesi regio, Achaja, nomen suum communicavit cum Hellade, ita inde vicissim accepit, ut & ipsa Hellas communi nomine diceretur. Nempe quia Achaja vocari jam cœperat, quæ olim Hellas. Hinc Hellas, ipsa quoque Peloponnesus, & Hellenes, Peloponnesii. Unde ortum puto errorem illum Etymologi, quem alibi notasse me memini, ut in regione Apiâ, sive in Peloponneso, urbem Hellada statueret. Quamvis error ille non magis Etymologi esse videatur, quàm posterioris ætatis, qua idem error communis, & vulgaris evaserat. Hellas enim tunc vocabatur urbs Sicyon. Suidas: Σικυὼν, ἡ νῦν Ἑλλὰς ὀνομαζομένη. At enim, ut dixi, ipsa etiam Peloponnesus, Hellas. Isidorus Orig. lib. 14. *Peloponnensis, secunda pars Helladis a Pelope regnata, atque vocata*. Helladis porrò Metropolis, Corinthus: non Helladis modò, ne ita dicam, Peloponnesiacæ, sed etiam totius Helladis, πάσης Ἑλλάδος, ut ait Constantinus Porphyrogenneta. Κόρινθος, ἡ ποτὲ Ἐφύρα, μητρόπολις πάσης Ἑλλάδος, ἡ αὐτῆς Πελοποννήσου, τοῦ τε, Ἀχαΐας. Negat quidem Salmasius, Corinthum metropolim unquam Græciæ fuisse, τῆς Ἑλλάδος· eoque etiam nomine Constantinum imperitiæ reprehendit. Sed enim in veteri Constantinopolitani Imperii Notitiâ, ubi Helladis Achajæ civitates usque ad Thermopylas, ipsæque Athenæ, Metropolis Atticæ, enumerantur, vocatur Corinthus Metropolis omnis totius Græciæ. Κόρινθος, ἡ ποτὲ Ἐφύρα, Μητρόπολις πάσης Ἑλλάδος νῦν. Quid quod ex luculento Gregorii Magni testimonio apparet, jam inde ab ejus temporibus Corinthum universæ Helladis metropolim extitisse. Siquidem Magnus ille Gregorius Episcopis Helladis universis præcepit, ut, more majorum, obedientes, subjectique essent Johanni, Corinthiorum Episcopo, cui ipse Pallium miserat. *Pallium*, inquit, *Johanni fratri nostro, Corinthiorum Episcopo, nos transmisisse cognoscite: cui vos magnopere convenit obedire, præsertim quum hoc sibi & antiquus consuetudinis ordo defendat, & bona ejus, quibus ipsi testimonium perhibetis, inveniens*. Inscripta est epistola *Universis Episcopis per Helladem provinciam constitutis*; atque postrema est libri quarti Epistolarum magni illius, & sanctissimi Pontificis. Ubi sanè non est dubium, quin Helladem provinciam Gregorius dicat ἐπαρχίαν Helladis Achaiæ, qualem exhibet Vetus Provinciarum Notitia, hoc est, Peloponnesum simul, & Græciam. Fuit antiquæ, multò ante Gregorii tempora, consuetudinis, ut Græciæ, & Peloponnesi, hoc est, Achaiæ, Episcopi Episcopo Corinthio, tamquam primario Metropolitæ, subessent. Id honoris, & dignitatis, pro sacræ πολιτείας ratione, datum Corintho, veluti tunc temporis πρωτεύουσι πάσης τῆς Ἑλλάδος. Idque ostendit *Epistola Episcoporum Metropolis Corinthi ad Leonem Imperatorem*, Parte tertiâ, eademque extremâ Concilii Chalcedonensis. Ejus namque epistolæ hæc est inscriptio: *Piissimo, & invictissimo Domino totius terrarum orbis, & Christianissimo Imperatori Leoni, Petrus Episcopus metropolis Corinthi, & reliqui Episcopi reverendissimi sub me constituti, Athanasius, Rufinus, Alexander, Candidus, Agatherus, Alexander, Archetimus, Cyriacus, Thales, Domitius, Hosius, Constantinus, Sicius, Johannes, Athanasius, Timotheus, Apsalinus, Zoilus, Plutarchus, Gerontius, in Domino Salutem*. Horum autem Episcoporum, qui sub Metropolitâ Corinthi sunt constituti, alii sunt Peloponnesi, alii Helladis: quorum etiam aliqui, Episcopi sunt urbium Helladis maximè insignium, ut Athanasius Episcopus Athenensis, Architimus Episcopus Thebarum, Constantinus Episcopus Chalcidis. Sunt Athenæ in Veteri Notitiâ, Metropolis Atticæ; Thebæ, Metropolis Bœotiæ, quæ tamen sub Corintho, Metropoli primariâ totius Græciæ, τῆς Ἑλλάδος. Unde Episcoporum, epistolæ illi subscribentium, ordo ita est dispositus, ut primò subscribat *Petrus Episcopus metropolis Corinthi*; deinde *Athanasius Episcopus Athenensis*, tum Episcopi ceteri subsequuntur. Atque hæc nunc satis de Hellade, quam nos vocamus. Politus.

1. ἣν δὴ Πελοπόννησον, καὶ ἀκρόπολιν οἱ παλαιοὶ τῆς τοιαύτης Ἑλλάδος φασίν) Strabo: χεδὸν δέ τι καὶ ἀκρόπολις ἐστὶν ἡ Πελοπόννησος τῆς Ἑλλάδος. Polit.

2. ἀλλὰ πόλις ἐστὶν αὕτη Θετταλική) Unde Dicæarchus certè probat, Thessaliam Helladi maximè esse adscribendam. ἡ δὲ νῦν Ἑλλὰς, λέγεται μὲν, οὐ μήν ἐστί. τὸ γὰρ ἑλληνίζειν ἐγὼ εἶναί φημι οὐκ ἐν τῷ διαλέγεσθαι ὀρθῶς, ἀλλ᾽ ἐν τῷ γένει τῆς φωνῆς. τοῦτο ἐστὶν ἀφ᾽ Ἕλληνος. ἡ δὲ Ἑλλὰς ἐν Θετταλίᾳ κεῖται. ἐκεῖνος δὲ ἱδρύσατο τὴν Ἑλλάδα κτίσας, καὶ τῆς φωνῆς ἑλληνίζειν. ἡ δὲ καὶ κατὰ τὸ ἴδιον τῆς γῆς τῆς Θετταλίας ἡ Ἑλλάς ἐστι, δίκαιον καὶ αὐτὸ τὸ ὄνομα, ὡς νῦν ὀνομάζονται Ἕλληνες, τῆς Ἑλλάδος αὐτὴν εἶναι. Politus.

3. ἐξ οὗ καὶ τοῖς ὅλοις Ἕλλησιν ὕστερον τὸ ὄνομα ἐνεκάθισεν) Thucydides: Ἕλληνος δὲ, καὶ τῶν παίδων αὐτοῦ ἐν τῇ Φθιώτιδι ἰσχυσάντων, καὶ ἐπαγομένων αὐτοὺς ἐπ᾽ ὠφελείᾳ ἐς τὰς ἄλλας πόλεις, καθ᾽ ἑκάστους μὲν ἤδη τῇ ὁμιλίᾳ μᾶλλον καλεῖσθαι Ἕλληνας. οὐ μέντοι πολλοῦ γε χρόνου ἐδύνατο καὶ ἅπασιν ἐκνικῆσαι. Polit.

4. Οἱ δὲ, πέραν τοῦ Ἐνιπέως) Melitæensce. Dicæarchus scribit, sitam fuisse Hellada urbem inter Pharsalum, & Melitæam. ἡ δὲ Ἑλλὰς τὸ παλαιὸν εἶναί ποτε πόλις, ἀφ᾽ Ἕλληνος τοῦ Αἰόλου ἐκλήθη ... τῆς Θετταλίας οὖσα χώρας, ἀνὰ μέσον Φαρσάλου κειμένη, καὶ τῆς Μελιταιέων πόλεως. Polit.

5. περὶ Φάρσαλον) Strabo, περὶ Φάρσαλον. Polit.

6. ὁ Λυκόφρων) Lycophron v. 176.

Μύρμαν τῆς ἐξάπεζον ἀνθρώπης στρατόν.

Scholiasta: Πηλεὺς ἀνελὼν τὸν ἴδιον ἀδελφὸν, ἔφυγε, καὶ ἐλθὼν ἐν Θετταλίᾳ εὗρεν στρατὸν, καὶ ἀξιώσαντος τῷ Διὶ, μετεβλήθησαν οἱ μύρμηκες εἰς ἄνδρας. ὅθεν λέγονται Μυρμιδόνες. Polit.

7. ὅθεν καὶ Μυρμιδονία ἡ Αἴγινα παρὰ τοῖς παλαιοῖς) Stephanus: Μυρμιδονία, χώρα τῶν Μυρμιδόνων. οὕτω γὰρ ἡ Αἴγινα ἐκλήθη. Politus.

est, tum in Commentariis ad Dionysium Periegetam. Geographus porrò narrat, Myrmidonas proficiscenti in exsilium ex Æginâ Peleo comites sese, sociosque fugæ addidisse. Profugisse autem inde Peleum veteres memorant, post Phoci fratris cædem: qua perpetratâ, Peleum Phthiam venisse, ubi regem Actorem, Myrmidonis filium, reperit. Junctus matrimonio erat Actor cum Æginâ heroinâ, post primam uxorem Polybœam, ex qua Menœtium, aliosque liberos susceperat. Hos quum insidias sibi struere comperisset, solumque vertere coëgisset, Polymelam filiam, ac regnum Peleo tradidit, cui filia nata est Polydora, filius Achilles, princeps nunc, & dux Thessalorum. Hellenas autem, ut veteres observant, vocat Poëta tantummodò eos, qui subditi, subjectique erant Achilli: quoniam Hellen, Jovis filius, in Hellade illâ regnum obtinuerat. Et sic etiam Achæi simili ferè de causâ vocabantur: qui & ipsi, pariter atque Hellenes, proprio, eodemque principum suorum nomine appellantur. Et veteres notant, animadversione dignam visam fuisse vocem hanc, Ἀχαιοὶ, *Achæi*, prolatam cum accentu acuto. Eam verò nominis gloriam, ac celebritatem ubique gentium Achæi sunt consecuti, ut, secundùm Geographum, Achaja quoque esset apud Arachotas, sicuti & Alexandria. Scribitque idem Auctor, Achæos dictos esse Phthiotas universos. Hoc autem loci: Μυρμιδόνες δὲ καλεῦντο, καὶ Ἕλληνες, καὶ Ἀχαιοί. *Myrmidonesque vocabantur, & Hellenes, & Achæi*; volo, observes, Poëticam hanc trium nominum consociationem, atque communitatem. Tribus namque his nominibus vocabantur, qui constituti erant sub Achille. Ubi etiam vide, ut Poëta, quum posset ex usu linguæ communis, planiùsque, & clariùs dicere, ἐκαλοῦντο, *vocabantur*; tamen ad tumorem, gravitatemque orationis, declinare de industriâ voluerit dialectum illam communem, & usurpare Poëticam vocem, καλεῦντο. Observant item veteres, Poëtam cum hisce Achillis copiis conjungere etiam, & consociare Dolopas, qui Phœnici parebant: quibus nomen hoc inditum est a Dolope heroë, quorum Poëta alicubi infra meminit. Nam & hos per reticentiam simul dicunt esse intelligendos. Ridiculum enim esset, inquiunt, regem ipsum Phœnicem, qui Dolopibus imperabat, socium esse expeditionis; Dolopas autem, qui subjecti ei, & obedientes erant, non adesse. Præterea cum iis, quæ proximè me-

καὶ ἐν τοῖς τοῦ Περιηγητοῦ δέ. Ὁ δὲ Γεωγράφος λέγει, ὅτι Μυρμιδόνες συνηκολούθησαν ἐξ Αἰγίνης φεύγοντι τῷ Πηλεῖ. Φυγεῖν δὲ τὸν Πηλέα ἐκεῖθεν Rom. p. 321.
λέγουσιν οἱ παλαιοὶ, μετὰ τὸν τοῦ ἀδελφοῦ Φώκου φόνον· μεθ' ὃν ὁ Πηλεὺς εἰς Φθίαν ἐλθὼν, εὗρεν αὐτὴν ἀρχομένην ὑπὸ Ἄκτορος, υἱοῦ Μυρμιδόνος. Ἐγάμει δὲ ὁ Ἄκτωρ Αἴγιναν τὴν ἡρωΐδα, μετὰ Πολύβοιαν τὴν πρώτην γυναῖκα, ἐξ ἧς ἦχε Basil. p. 243.
Μενοίτιον, καὶ ἑτέρους· οὓς εὑρὼν ἐπιβουλεύοντας, καὶ ἐξελάσας, τῷ Πηλεῖ τὴν θυγατέρα Πολυμήλαν δίδωσι, καὶ τὴν βασιλείαν, ᾧ καὶ γίνεται θυγάτηρ μὲν, Πολυδώρα· υἱὸς δὲ, Ἀχιλλεὺς, ὁ καὶ ἄρχων ἄρτι τῶν Θετταλῶν. [1] Ἕλληνας δὲ ὁ Ποιητὴς, ὥς φασιν οἱ παλαιοὶ, τοὺς ὑπὸ τῷ Ἀχιλλεῖ καλεῖ μόνους· ἐπειδὴ καὶ [2] Ἕλλην, ὁ τοῦ Διὸς, περὶ τὴν ἐκεῖσε ἦρχεν Ἑλλάδα. Οὕτω δὲ καὶ Ἀχαιοὶ ἐλέγοντο, διά τινα τοιαύτην ὁμοιότητα· οἵγε καὶ αὐτοὶ ὁμοφώνως τῷ κυρίῳ καλοῦνται, καθὰ καὶ οἱ Ἕλληνες. Φασὶ δὲ παλαιοὶ, [3] ὅτι σεσημείωται τὸ Ἀχαιοὶ, ὀξυνόμενον. Οὕτω δὲ οἱ Ἀχαιοὶ περίκλυτοι, ὥστε Ἀχαΐα, κατὰ τὸν Γεωγράφον, καὶ [4] ἐν Ἀραχώταις ἦν· ὥσπερ καὶ ἡ Ἀλεξάνδρεια. Λέγει δὲ αὐτὸς καὶ, ὅτι [5] Ἀχαιοὶ ἐκαλοῦντο οἱ Φθιῶται πάντες. Σημείωσαι δὲ τριωνυμίαν ταύτην Ποιητικὴν ἐν τῷ, Μυρμιδόνες δὲ καλεῦντο, καὶ Ἕλληνες, καὶ Ἀχαιοί. Τρισὶ γὰρ τούτοις ὀνόμασιν ἐκαλοῦντο οἱ τῷ Ἀχιλλεῖ ὑποτεταγμένοι. Ἔνθα ὅρα καὶ, ὅτι δυνάμενος ὁ Ποιητὴς εἰπεῖν κοινῶς, καὶ σαφέστερον, ἐκαλοῦντο, ἐπετηδεύσατο ἐκφυγεῖν, χάριν ὄγκου, τὸ τῆς διαλέκτου κοινὸν· καλεῦντο εἰπὼν Ποιητικώτερον. Σημειοῦνται δὲ οἱ παλαιοὶ, ὅτι ὁ Ποιητὴς καὶ τοὺς ὑπὸ τῷ Φοίνικι ὄντας Δόλοπας, οἷς ἡ κλῆσις αὕτη ἐστὶν ἔκ τινος Δόλοπος ἥρωος, ὧν ὁ Ποιητὴς ἐν τοῖς ἑξῆς που μέμνηται, συζεύγνυσι τοῖς ὑπηκόοις τῷ Ἀχιλλεῖ. Συνυπακουστέον γὰρ, φασι, καὶ τούτους, κατὰ τὸ σιωπώμενον. Γελοῖον γὰρ φασι, τὸν μὲν βασιλέα Φοίνικα μετέχειν τῆς στρατείας, [6] ὃς Δολόπεσσιν ἄνασσε· τοὺς δ' ὑπηκόους Δόλοπας μὴ παρεῖναι. Φέρεται δὲ καὶ ἱστορία χρη-

1. Ἕλληνας δὲ ὁ Ποιητὴς, ὥς φασιν οἱ παλαιοὶ, τοὺς ὑπὸ τῷ Ἀχιλλεῖ καλεῖ μόνους) Thucydides: πολλῷ γὰρ ὕστερον ἔτι καὶ τῶν Τρωικῶν γενόμενος (Ὅμηρος) οὐδαμοῦ τοὺς ξύμπαντας ὠνόμασεν, οὐδ' ἄλλους, ἢ τοὺς μετ' Ἀχιλλέως ἐκ τῆς Φθιώτιδος, οἵπερ καὶ πρῶτοι Ἕλληνες ἦσαν. Constantinus Porphyrogenneta: οὐδ' ὁ Ποιητὴς ἐμνήσθη Ἑλλήνων, Ἀργείους αὐτοὺς ἀποκαλῶν, ἀλλὰ Θετταλοὺς μόνον ἀποκαλῶν, καὶ Ἑλλάδα τὴν ὑπ' Ἀχιλλεῖ πόλιν, ὡς Ἀλέξανδρός φησιν ὁ Πολυΐστωρ, οὐδαμοῦ τοὺς σύμπαντας ὀνόμασεν Ἕλληνας, οὐδ' ἄλλους, ἢ τοὺς μετὰ Ἀχιλλέως ἐκ τῆς Φθιώτιδος πρὸς τὴν Ἴλιον ἐκστρατεύσαντας. Politus.

2. Ἕλλην, ὁ τοῦ Διὸς) Ne mireris, si Eustathius Hellenem nunc dicit Jovis filium, quem paullò supra Phthii filium vocaverat. Sunt enim, ut alibi monuimus, hæc commentaria ex variis scriptoribus excerpta: quorum dum affert loca Eustathius, diversas quoque sententias adducit. Aliqui autem Hellenem Jove natum prodiderunt. Euripides:

Ἕλλην γὰρ, ὡς λέγουσι, γίνεται Διός.

Euripidis testimonium profert Dicæarchus, cui subjungit sua hæc verba: Ἑλλὰς μὲν οὖν ἐστιν, ὥσπερ μικρῷ πρότερον εἰρήκαμεν, ἣν ὁ ἐκ Διὸς Ἕλλην ἔκτισεν· ἀφ' οὗ τὸ Ἑλλήνιζον τὴν προσηγορίαν εἰλήφασι. Polit.

3. ὅτι σεσημείωται τὸ Ἀχαιοὶ ὀξυνόμενον) Animadversione dignum visum est veteribus τὸ Ἀχαιοὶ, cum accentu acuto. Nam alioquin scribendum id fuerat προπερισπωμένως. Etymologici Magni Auctor: τὰ διὰ τοῦ αιος, εἰ ἔχουσι πρὸ τῆς αι διφθόγγου τὸ χ', προπερισπῶνται· οἷον ἀρχαῖος, βραχαῖος. σεσημείωται τὸ Ἀχαιὸς, καὶ τὸ ὀροσχαιός. Stephanus: καὶ σεσημείωται ὀξυνόμενον. Politus.

4. ἐν Ἀραχώταις ἦν· ὥσπερ καὶ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ) lego ἐν Ἀραχώταις ἦν· ὥσπερ καὶ ἡ Ἀλεξάνδρεια. Respicit enim locum Strabonis e lib. 11. p. 516. ubi urbes recenset Ariæ, ad quam reducere videtur Arachosiam: πόλεις δὲ, Ἀρτακάηνα, καὶ Ἀλεξάνδρεια, καὶ Ἀχαΐα, ἐπώνυμοι τῶν κτισάντων. Ἀραχωτοὶ quidem dicuntur Straboni: sed, auctore Stephano, utrumque rectum est, καὶ Ἀραχῶται, καὶ Ἀραχωτοί. Eustathius ad Dionysium: τοὺς δὲ Ἀραχώτας τινὲς Ἀραχωτοὺς φασὶν ὀξυτόνως, λέγοντες, ὅτι μετὰ τὸν Ἰνδὸν οἱ Παροπαμισάδαι, εἶτα πρὸς νότον, Ἀραχωτοί· πρὸς ἑσπέραν δὲ τοῖς Παροπαμισάδαις παράκειται Ἄρειοι. Plinio dicti Arachotæ. Lib. 6. c. 21. *Adjiciunt quatuor Satrapeas, Gedrosos, Arachotas, Arios, Paropamisadas, ultimo fine, Cophete fluvio: quæ omnia Ariorum esse aliis placet.* Politus.

5. Ἀχαιοὶ ἐκαλοῦντο οἱ Φθιῶται πάντες) Livio, & Geographis *Phthiotæ Achæi*. Polit.

6. ὃς Δολόπεσσιν ἄνασσε) Juxta illud:

Ναῖον δ' ἐσχατιὴν Φθίης, Δολόπεσσιν ἀνάσσων.

Politus.

χρήσιμος εἰς τὰ προσεχῶς ῥηθέντα, τοιαύτη. [1] Ἡ Θεσσαλία, πεδίον μέγα ἐστὶ, καὶ κοῖλον, [2] πάντοθεν ὄρεσι καλυπτόμενον· πρὸς ἀνατολὰς μὲν, τῇ Ὄσσῃ, καὶ τῷ Πηλίῳ· πρὸς δυσμὰς δὲ, τῷ Πίνδῳ, ἐξ οὗ ὁ Πηνειὸς ὁρμώμενος, ἔξεισι πρὸς ἕω, ἤτοι πρὸς ἀνατολήν· πρὸς ἄρκτους δὲ, τῷ Ὀλύμπῳ· καὶ πρὸς μεσημβρίαν, τῇ Ὄθρυϊ. Τούτου ἦρξε τοῦ τόπου Θεσσαλός· ἀφ' οὗ ἡ χώρα Θεσσαλία. οὗ Αἴγων· οὗ Αἵμων. ὅθεν [3] Αἵμονες, μοῖρα Θετταλική. οὗ, καὶ Λαρίσσης γυναικὸς Ἀργείας, Πελασγὸς, καὶ Φθῖος, καὶ Ἀχαιός. Ἄρχων δὲ ὁ Πελασγὸς μοίρας τῆς χώρας, Πελασγικὸν Ἄργος ὠνόμασε, καὶ πόλιν Λάρισσαν. θανόντος δὲ αὐτοῦ, ἄρξαντες οἱ ῥηθέντες ἀδελφοὶ, μοῖραν τῆς γῆς, Φθίαν, καὶ Ἀχαΐαν ἐκάλεσαν. Οἰκεῖ δὲ αὐτόθι καὶ Δευκαλίων· οὗ υἱὸς, Ἕλλην, ὃς Ἕλληνας τοὺς ἐκεῖ ἐκάλεσεν. οὗ Ξοῦθος, οὗ Ἀχαιὸς, καὶ Ἕλλην· ἀφ' οὗ πάλιν Ἀχαιοὶ ὠνομάσθησαν.

ρκ'. Τὸ δὲ, τῶν ἀρχὸς Ἀχιλλεὺς, περίφρασίς ἐστι τοῦ, ἦρχε. Ταυτὸν γάρ ἐστι τὸ ἦρχεν, οἷον, ἦρχε Διώρης· καὶ τὸ, ἦν ἀρχὸς Ἀχιλλεύς. Ταῦτα εἰπὼν ὁ Ποιητὴς, ἐπάγει, ὅτι, ἀλλ' οὗτοι οὐ πολέμοιο δυσηχέος ἐμέμνηντο. Οὐ γὰρ ἔην, ὅς τίς σφιν ἐπὶ στίχας ἡγήσαιτο. Κεῖτο γὰρ ἐν νήεσσι ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεὺς, κούρης χωόμενος Βρισηΐδος ἠϋκόμοιο, τὴν ἐκ Λυρνησσοῦ ἐξείλετο, πολλὰ μογήσας, Λυρνησσὸν διαπορθήσας, καὶ τείχεα Θήβης· κατέβαλε δὲ Μύνητα, καὶ Ἐπίστροφον ἐγχεσιμώρους. Τῆς ὅγε κεῖτ' ἀχέων· τάχα δ' ἀνστήσεσθαι ἔμελλε. Παρασημείωσις δὲ αὕτη τοῦ Ποιητοῦ, εἰπόντος τρόπον τινὰ, ὅτι τοὺς μὲν ἄλλους κατέλεξε, ὡς πολεμήσοντας νῦν αὐτίκα ὑπὸ ἡγεμόσι προάρχουσι τῆς μάχης· τοὺς δὲ Θεσσαλιώτας, οὐχ οὕτως. Οὐ γὰρ ἐμέμνηντο πολέμου, ὡς κειμένου αὐτοῖς τοῦ ἄρχοντος. Δυσηχέα δὲ λέγει τὸν πόλεμον· ὡς καὶ [4] δυσηλεγέα τὸν θάνατον. Οὔτε γὰρ ὁ τῆς μάχης ἦχος ἡδὺς, οὔτε τὸ θανατικῶς λέγεσθαι, ἤτοι κοιμᾶσθαι, γλυκύ. Τὸ δὲ, ἡγήσαιτο αὐτοῖς, διφορεῖται καὶ αὐτὸ, καθὰ καὶ τὸ ἄρχειν. Ἄμφω γὰρ, καὶ δοτικῇ, καὶ γενικῇ συντάσσεται. Στίχες δὲ, αἱ στρατιωτικαὶ τάξεις, ὡς καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς φανήσεται. Τούτων δὲ εὐθεῖα ἑνικὴ, στίξ· γινομένη μὲν ἀπὸ τοῦ στείχω στείξω, καὶ ὀφείλουσα τὴν ἐκεῖθεν δίφθογγον ἔχειν, προαγομένη δὲ ἄλλως διὰ δίχρονον· ἐπεὶ μηδὲν ὄνομα εἰς δίφθογγον λήγει μετὰ διπλοῦ, ἀπαθῶς. [5] Διὸ καὶ ἡ τῆς γυναικὸς εὐ-

θεῖα

memoravimus, facit historica descriptio, quæ fertur hujuscemodi. Thessalia, magna est, ac depressa planities, tecta undique montibus; ad Orientem, Ossâ, & Pelio; ad Occidentem, Pindo, ex quo Peneus profluit, qui ad auroram, sive ad Orientem, excurrit; Olympo ad Septentriones; ad Meridem, Othrye. Regioni huic imperavit Thessalus: a quo regio ipsa, Thessalia. Thessalo ortus Ægon, Ægone Æmon. unde Æmones, pars Thessaliæ. Æmone, & Larissâ Argivâ conjuge, nati sunt Pelasgus, Phthius, & Achæus. Pelasgus partem regionis obtinuit, & Pelasgicum Argos, urbemque Larissam nominavit. Eo autem demortuo, fratres ii, quos diximus, impetium nacti, regionis ipsius partem, Phthiam, & Achajam vocarunt. Eam etiam incoluit Deucalion, pater Hellenis, qui Hellenas, incolas appellavit. Hellene porrò natus est Xuthus, Xutho Achæus, & Hellen: a quo rursus Achæi sunt nominati.

CXX. Illud verò, τῶν ἀρχὸς Ἀχιλλεύς, *erat dux, atque imperator Achilles*, periphrasis est verbi ἦρχεν, *imperabat, seu præerat*. Idem namque est τὸ ἦρχεν, *imperabat*, ut, ἦρχε Διώρης, *imperabat Diores*, atque τὸ, τῶν ἀρχὸς Ἀχιλλεύς. *erat imperator, ac dux Achilles*. His dictis, subjungit Poëta: Verùm hi non belli horrisoni recordabantur. Non enim erat, qui eos in ordines duceret. Jacebat namque ad naves velox ille pedibus, & nobilis Achilles, irâ succensus propter Briseidem, puellam a comâ decoram, quam ex Lyrnesso, post multos perlatos, & exantlatos labores, ceperat, vastatâ Lyrnesso, eversisque muris Thebæ, cum Mynetem, & Epistrophum, homines bellicosos, prostravit. Hujus caussâ, ille quidem mœrens jacebat; sed citò erat surrecturus. Animadversio autem hæc est, & observatio Poëtæ: quasi quodammodo dicat: Quamquam ceteros alios enumeravi, tamquam nunc statim sub ducibus pugnam præeuntibus dimicaturos; non ita tamen Thessaliotas. Non enim meminerant belli, quippe jacente eorum duce. Et quidem τὸν πόλεμον, *bellum*, vocat δυσηχέα, *horrisonum*: ut τὸν θάνατον, *mortem*, δυσηλεγέα, *tristi præditam somno*. Neque enim pugnæ sonus jucundus, neque somnus, sive sopor mortis, dulcis. Quod autem dicit, ἡγήσαιτο αὐτοῖς, *præiret ipsis. seu ducem semet præstaret*, duplici id ratione effertur, pariter atque τὸ ἄρχειν, *imperare, seu imperium gerere*. Ambo enim & cum dativo, & cum genitivo construuntur. Στίχες porrò, *i. e. versus*, sunt ordines militares, sicuti etiam postea palam fiet. Horum nominativus singularis, στίξ, *versus, seu ordo*: qui quum oriatur a verbo στείχω, στείξω, *incedo, incedam*, debeatque diphthongum inde habere; tamen aliter eum ancipiti profertur: quoniam nullum nomen, quod expers sit figuræ, in diphthongum desinit cum litterâ duplici. Quocirca silentio suppressus est nominativus τῆς γυναικὸς, *mulieris*.

At

1. Ἡ Θεσσαλία, πεδίον μέγα) Propter hanc planitiem, Thessali, equites, & equitandi periti. *Salvinus*.

2. πάντοθεν ὄρεσι καλυπτόμενον) Herodotus l. 7. n. 129. *Τὴν δὲ Θεσσαλίην λόγος ἐστὶ τὸ παλαιὸν εἶναι λίμνην, ὥστε γε συγκεκλῃμένην πάντοθεν ὑπερμήκεσι ὄρεσι*. Polit.

3. Αἵμονες) Plinius l. 4. c. 7. *Sequitur mutatis sæpe nominibus Æmonia. Eadem Pelasgicum Argos, Hellas, eadem Thessalia, & Dryopis, semper a regibus cognominata. Ibi genitus rex nomine Græcus, a quo Græcia: ibi Hellen, a quo Hellenes. Hos eosdem Homerus tribus nominibus appellavit, Myrmidonas & Hellenas, & Achæos. Ex his Phthiotæ nominantur Dorida accolentes*. Politus.

4. δυσηλεγέα τὸν θάνατον) Virg. *Olli dura quies oculos, & ferreus urget Somnus* (χάλκεος ὕπνος) *in æternam clauduntur lumina noctem*. Salvinus.

5. Διὸ καὶ ἡ τῆς γυναικὸς εὐθεῖα σιγᾶται) Nominativus τῆς γυναικὸς secundum rationem esset γυναίξ, sed usus eum repudiavit. *Salvinus*.

Aliam

At verò ὁ προῖξ, *dos*, *donum*, & ἡ αἶξ, *capra*, diphthongos habent ex synæresi.

CXXI. Quod prætereà dicit, ἔκειτ' ἐν νηυσίν, *ad naves jacebat*, summum indicat otium herois, omnemque ejus a militaribus functionibus cessationem: & semel, iterumque, ac tertiò dictum est in Bœotiâ de Achille. Itaque paullò post Philoctetæ jacere dicitur in Lemno: tametsi ille ex serpentis morsu ægrotaret. Hæc autem ambo similiter dicta sunt, atque illud: Κεῖται Πάτροκλος. *Jacet Patroclus*. Sin autem jacet nunc Achilles, quippe qui non ea, quæ solebat, belli, reique publicæ munia faciat (ubi enim munia hæc cessant, locus ibi est, ut quis jacere dicatur) excitabitur igitur, atque erigetur, cum iram deponet. Ideoque subdit: τάχα δ' ἀνστήσεσθαι ἔμελλε. *quamquam citò esset exsurrecturus*. Ubi Poëta, quatenus ait τάχα, *citò*, auditorem consolatur bene Græcis cupientem. Citò enim, inquit, exsurrecturus est, atque obstiturus Trojanis. Siquis autem secum reputet illud: Οὐδέ μιν ἀνστήσεις. *Neque ipsum exsuscitabis*, demortuum nimirum; sciendum est, eum hîc etiam posse dicere, tamquam de homine mortuo, lepidè, ac festivè usurpatum esse illud: *jacebat: sed citò erat exsurrecturus*. Nescio item, quam festivitatis, suavitatisque speciem hoc loci habeat τὸ ποδάρκης, *pedibus valens*, *adeòque celer*. Dicit namque, celerrimum illum, ac velocissimum pedibus, jacuisse: quasi scilicet ira, quam propter Briseidem habebat, quibusdam veluti compedibus eum implicuisset. Atque hîc etiam Briseidem vocat κούρην, *puellam*, non tamquam unius alicujus filiam, nec tamquam virginem; sed generatim, tamquam adolescentulam. Verùm illud, κούρης χωόμενος, *puella iratus*, habet ellipsin τοῦ ἕνεκα, *gratiâ*, *seu causâ*, aut præpositionis ὑπέρ, *pro*, *vel super*: similiter atque illud: Χωόμενον κατὰ θυμὸν, ἐϋζώνοιο γυναικός. *Iratum animo*, *pulchræ mulieris*. *i.e. gratiâ pulchræ mulieris*. ita ut sit, χωόμενος ὑπὲρ τῆς δεῖνος. *iratus pro unâ aliquâ muliere*.

CXXII. Τὸ, Λυρνησσὸν διαπορθήσας, *Lyrnessum depopulatus*, valet ad explicandum, quid sit τὸ ἐξείλετο ἐκ Λυρνησοῦ. *ceperat*, *vel abduxerat ex Lyrnesso*. ut ne fortè, mercaturæ, aut conventionis, seu contractûs more, Briseidem ex Lyrnesso cepisse, atque elegisse; sed, jure belli, hanc obtinuisse intelligatur. Eademque verba speciem quamdam Repetitionis præ se ferunt. Nominata namque iterum est Lyrnessus per epanalepsin, seu repetitionem, ut cum ipsâ hac urbe, expugnatio quoque Thebæ Atramyttenæ, quemadmodum antea scriptum est, copuletur, & conjungatur. De quibus ut sermonem supra habuerimus; tamen illud minimè supervacaneum, neque inutile est scire, scilicet non Theben modò esse Atramyttenam; verùm etiam aliam esse in Pamphyliâ: itemque Lyrnessum. Sic enim Geographus: Urbs Attalea denominata ab Attalo Philadelpho conditore. Medio inter Phaselidem, & Attaleam intervallo monstratur Thebe, & Lyrnessus: quum Troici illuc homines

θεῖα, σεσίγηται. ἡ δέ γε προῖξ, καὶ ἡ αἶξ, ἀπὸ συναιρέσεως ἔχουσι τὰς διφθόγγους.

ρκά. Τὸ δὲ, ἔκειτο ἐν νηυσὶ, τὴν παντελῆ τοῦ ἥρωος ἀργίαν δηλοῖ, τρὶς ἐν τῇ Βοιωτίᾳ περὶ τοῦ Ἀχιλλέως λεχθέν. Οὕτω δὲ καὶ μετ' ὀλίγα ὁ Φιλοκτήτης ἐν Λήμνῳ κεῖσθαι λέγεται· κακῶς μέντοι ἔχων ἐκεῖνος ὑπὸ πληγῆς ὄφεως. Ἄμφω δὲ καθ' ὁμοιότητα εἴρηται τοῦ, · Κεῖται Πάτροκλος. Εἰ δὲ κεῖται νῦν Ἀχιλλεὺς, ὡς μὴ ἔχων τὸ σύνηθες πρακτικὸν, καὶ πολιτικὸν (ἔνθα γὰρ μὴ εἰσὶ ταῦτα, ἐκεῖ τὸ κεῖσθαι χώραν ἔχει λέγεσθαι) ἐγερθήσεται ἄρα, ὅτε τὴν μῆνιν ἀπόθηται. Διὸ καὶ ἐπήγαγε· τάχα δ' ἀνστήσεσθαι ἔμελλεν. ἔνθα καὶ παραμυθεῖται ὁ Ποιητὴς τὸν φιλέλληνα ἀκροατὴν διὰ τοῦ, τάχα. Ταχὺ γάρ, φησιν, ἀναστήσεται, καὶ ἀντικαταστήσεται τοῖς Τρωσίν. Ἰστέον δὲ, ὡς, εἴ τις ἐνθυμοῖτο τὸ, [2] Οὐδέ μιν ἀνστήσεις, τεθνεῶτα δηλαδὴ, εἴποι ἂν κἀνταῦθα, ὡς ἐπὶ νεκροῦ τινος ἀστεϊσθῆναι τὸ, ἔκειτο μὲν, τάχα δὲ ἀναστήσεσθαι ἔμελλε. Τὸ δὲ ποδάρκης, [3] ἔχει τι γλυκύτητος ἐνταῦθα. Λέγει γὰρ, ὅτι ὁ ποδωκέστατος ἔκειτο, συμποδιζούσης αὐτὸν τῆς μήνιδος, ἣν ἐπάσχεν ἐπὶ τῇ Βρισηΐδι. ἣν κούρην καὶ ἐνταῦθα φησὶν, οὔτε ὡς θυγατέρα τινὸς, οὔτε ὡς παρθένον· ἀλλ' ἁπλῶς ὡς νεάνιδα. Τὸ δὲ, κούρης χωόμενος, λείπεται τοῦ ἕνεκεν, ἢ τῆς ὑπὲρ προθέσεως· ὁμοίως τῷ, Χωόμενον [4] κατὰ θυμὸν, ἐϋζώνοιο γυναικός. ἵνα ᾖ, χωόμενος ὑπὲρ τῆς δεῖνος.

ρκϐ'. Τὸ δὲ, Λυρνησσὸν διαπορθήσας, ἑρμηνευτικόν ἐστι τοῦ ἐξείλετο ἐκ Λυρνησοῦ. ἵνα μὴ νοηθῇ τυχὸν, ὡς ἐκ Λυρνησοῦ τὴν Βρισηΐδα ἐξελέξατο, λόγῳ ἐμπορίας, ἢ συμβάσεως, ἀλλὰ ὅτι, πολέμου νόμῳ, ταύτην ἔσχεν. [5] Ἔοικε δὲ καὶ ἐπαναλήψει τὸ τοιοῦτον, [6] ἐπανελήφθη γὰρ ἡ Λυρνησσὸς, ἵνα συμπαραληφθῇ ταύτῃ καὶ ἡ τῆς, ὡς προεγράφη, Ἀτραμυττηνῆς Θήβης ἅλωσις. περὶ ὧν εἰ καὶ προερρέθη, ἀλλὰ κἀκεῖνο εἰδέναι οὐ περιττὸν, ὅτι οὐ μόνον Ἀτραμυττηνὴ Θήβη, ἀλλὰ καὶ ἐν Παμφυλίᾳ. οὕτω καὶ Λυρνησσός. Φησὶ γοῦν ὁ Γεωγράφος, ὅτι [7] πόλις Ἀττάλεια, ἐπώνυμος τοῦ κτίσαντος Φιλαδέλφου. Δείκνυται δὲ μέσον Φασήλιδος, καὶ Ἀτταλείας, Θήβη, καὶ Λυρνησσός· [8] Τρωϊκῶν ἀνδρῶν ἐκεῖ ἐκπεσόντων.

Rom. p. 322.

Bas. p. 244.

Aliam rationem dat Etymologus, quæ est hujuscemodi: τὸ δὲ τῆς αἰξ, κοινοὶ εἰσι τῷ γένει. οἷον, ὁ αἶξ, καὶ ἡ αἶξ· ὁ χοῖξ, καὶ ἡ χοῖξ· ὁ Θρᾷξ, καὶ ἡ Θρᾷξ. τοῦτο δὲ, ἐπειδὴ τὸ σημαινόμενον θηλυκὸν εἶναι ἀρσενικὸν (οὐ γὰρ λέγεται ὁ γυναῖξ) ἀπέλιπεν. ἔχει δὲ ἡ γυνὴ, γυναικὸς, ὡς εἰπεῖν τῆς γυναικὸς εἶδος. Politus.

1. Κεῖται Πάτροκλος) Il. l. σ' v. 20. Scholiasta: Κεῖται, νῦν ἀντὶ τοῦ ἀνῄρηται, τέθνηκε. Polit.

2. Οὐδέ μιν ἀνστήσεις) Il. lib. ω' v. 551. Scholiasta: οὐδαμῶς ἀναστήσεις. Polit.

3. ἔχει τι γλυκύτητος) *possidet suavitatis quiddam*. Alludit ad Hermogenis formas, in quibus reperitur γλυκύτης. Salvinus.

4. κατὰ θυμὸν) l. παρά. v. 429. ω. Il. *Polit.*

5. Ἔοικε δὲ καὶ ἐπαναλήψει τὸ τοιοῦτον) quæ ἐπανάληψις dicta etiam παλιλλογία, & ἀναδίπλωσις. Vetus Auctor de Poësi Homerica: Ἔστι παρ' αὐτῷ καὶ ἡ παλιλλογία, ἐπανάληψις οὖσα μέρους τινὸς λόγου, ἢ πλειόνων λέξεων ἐπαναλαμβανομένων, ὃ καὶ ἀναδίπλωσις καλεῖται. Rutilius Lupus: *Epanalepsis. Hoc schema fieri solet, cum id, quod dictum semel est, quo gravius fit, iteratur. Id interdum fit uno verbo: interdum plurium verborum conjunctione*. Repetitio vocatur Julio Rufiniano. *Politus.*

6. ἐπανελήφθη γὰρ ἡ Λυρνησσὸς) hoc verbo usus Eustathius eleganter, ut ad ἐπανάληψιν figuram respiceret. *Salvinus.*

7. πόλις Ἀττάλεια) Et sic legendum apud Strabonem, ubi vulgò Ἀτταλεία. Polit.

Illud enim melius: Ἀλεξάνδρεια, & Ἀλεξανδρία. Salvin.

8. Τρωϊκῶν ἀνδρῶν ἐκεῖ ἐκπεσόντων) Geographus: ἐκπεσόντων ἐκ τοῦ Θήβης πεδίου τῶν Τρωϊκῶν Κιλίκων εἰς τὴν Παμφυλίαν ἐκ μέρους, ὡς φησι Καλλισθένης. Politus.

Ἐθνικὸν δὲ Ὁμηρικῆς Λυρνησσοῦ[1] φασὶν εὑρῆσθαι παρ' Αἰσχύλῳ, Λυρναῖος· καὶ τάχα κατὰ συγκοπήν.[2] Μία δέ, φασι, καὶ αὕτη τῶν ἕνδεκα πόλεων, ἃς πεζὸς εἷλεν ὁ Ἀχιλλεύς· αἳ ἦσαν, Λυρνησσός, Πήδασος, Θήβη, Ζέλεια, Ἀδράστεια, Πιτύα, Περκώτη, Ἀρίσβα,[3] Ἄβυδος, καὶ .... Περὶ δὲ Θηβῶν ὁ Γεωγράφος, καὶ Λυρνησσοῦ φησὶ καὶ, ὅτι τοῦ Θήβης πεδίου ἔχουσι νῦν Ἀδραμυττηνοὶ τὸ πλέον. Ἐνταῦθα γὰρ ἡ Θήβη, καὶ ἡ Λυρνησσός, ἐρυμνὸν χωρίον. ἔρημοι δ' ἀμφότεραι, διέχουσαι[4] Ἀδραμυττίου, σταδίους ἡ μὲν ἑξήκοντα· ἡ δὲ ὀγδοήκοντα. Ἐν δὲ τῇ Ἀδραμυττηνῇ ἐστι, φησί, καὶ ἡ Χρύσα. Ἐπεὶ δὲ καὶ Ὑποπλάκιοι ἐν τοῖς ἑξῆς που αἱ τοιαῦται λέγονται Θῆβαι,[5] φησὶν ὁ Πορφύριος, ὅτι Ὑποπλακία, ἡ ἐν τῷ Θήβης πεδίῳ πόλις. ὃ σημαίνει ὑπόπεδος, καὶ λεῖος. Τοῦτο γὰρ δηλοῖ, φασιν, ἡ πλάκιος. πλὰξ γὰρ ὑπὸ πλείστων, τὸ ἐπίπεδον χωρίον.[6] Ὁ δὲ εἰπὼν, ὄρους τινὸς Πλακίου μνημονεύειν τὸν Ποιητὴν, παρακούει Ὁμήρου. Ὁ δὲ Ὁμηρικὸς ἐν τούτοις Μύνης, ἀνὴρ ἦν τῆς Βρισηΐδος. Ἐνταῦθα δέ φασιν οἱ παλαιοί, ὅτι ἀπὸ μετοχῆς εἰς ῥῆμα μετῆλθεν ὁ Ποιητής, διὰ ἐξαλλαγὴν δηλαδὴ σχηματισμοῦ. Ὀφείλων γὰρ εἰπεῖν, ὅτι τὴν Βρισηΐδα ἐξείλετο Ἀχιλλεύς, πορθήσας Λυρνησσὸν, καὶ Θήβην, καὶ Μύνητα καταβαλών· ὁ δὲ εἶπεν, ὅτι καὶ Μύνητα κατέβαλεν. Εὑρεθήσονται δὲ ἐν τοῖς ἑξῆς καὶ ἄλλα τοιαῦτα σχήματα. Ἐπίστροφος δέ, ἰδοὺ καὶ οὗτος ἕτερος παρὰ τὸν Ἕλληνα, οὗ ἐμνήσθη ὁ Ποιητὴς ἐν τῷ Φωκέων καταλόγῳ.[7] Ἐγχεσίμωροι δέ, οἱ περὶ τὰ ἔγχεα μεμορημένοι, ὅ ἐστι, κακοπαθοῦντες, ἐκταθέντος τοῦ

e patriâ ejecti venissent. Lyrnessi Homericæ Gentile nomen inveniri apud Æschylum ajunt τὸ Λυρναῖος, *Lyrneus*; idque fortasse per syncopen. Una autem hæc esse fertur undecim illarum urbium, quas Achilles pedestribus copiis cepit: quæ quidem fuerunt, Lyrnessus, Pedasus, Thebe, Zelea, Adrastea, Pitya, Percote, Arisbe, Abydus, Chrysa, & Cilla. Verùm de Thebis, & Lyrnesso hæc habet Geographus: Thebes campum, majorem partem, obtinent nunc Adramytteni. Ibi enim Thebe, & Lyrnessus, castellum naturâ munitum. Utraque est deserta. Distant ab Adramytteo, hæc sexaginta, illa octoginta stadiis. Adramytteno quoque in agro est, inquit, Chrysa. Quoniam verò ipsæ hæ Thebæ alicubi infra vocantur Ὑποπλάκιαι, *Hypoplaciæ*; notat Porphyrius, Hypoplaciam, urbem intelligi in campo Thebes. quod idem est, atque campestris, & plana. Hoc enim, ut ajunt, significat ὁ πλάκιος· quippe quum πλὰξ a plerisque omnibus planities ipsa, seu campestris, planusque locus appelletur. Nam qui montis cujusdam Placii dicit Poëtam mentionem facere, hic sanè perperam Homerum intelligit. Ceterùm Homericus, qui hic dicitur, Mynes, maritus fuit Briseidis. Hoc autem loci Grammatici veteres observant, Poëtam a participio ad verbum transiisse, ad varietatem scilicet locutionis. Dicendum namque ei ita erat: τὴν Βρισηΐδα ἐξεῖλεν Ἀχιλλεύς, πορθήσας Λυρνησσὸν, καὶ Θήβην, καὶ Μύνητα καταβαλών. *Briseidem Achilles cepit, Lyrnessum, ac Theben depopulatus, Mynetque prostrato.* Et tamen ita dixit: καὶ Μύνητα κατέβαλεν, *& Mynetem prostravit.* Hujuscemodi loquendi formæ aliæ etiam postea reperientur. Epistrophus verò ecce tibi hic alius, atque ille Græcus, cujus in Phocensium recensione meminit Poëta. Ἐγχεσίμωροι porrò sunt οἱ περὶ τὰ ἔγχεα μεμορημένοι, hoc est, κακοπαθοῦντες, *ii, qui vibrandis hastis dant operam, eâque in re sese fatigant,*

1. φασὶν εὑρῆσθαι παρ' Αἰσχύλῳ, Λυρναῖος) apud Æschylum in Persis:

Θόρυβεῖς τε ποντόκυστος ... ναύς
Ταγὸς, ... Λυρναῖος, εὐειδὴς ἀνήρ.

Vetus Scholiasta Gentile hoc, Λυρναῖος, formatum putat ἀπὸ Λύρνης τῆς χώρας. Stephanus item: Λυρναῖος ἢ Πέρσαις, ὡς ἀπὸ τῆς Λύρνα, ἢ Λύρνο, Λυρναῖος. Fortassis Λυρνα dicta est regio, ubi urbs Λυρνησσός. Sed Eustathius τὸ Λυρναῖος vult esse per syncopen, quasi scilicet ex Λυρνησσαῖος. Nomen tamen Gentile usitatum, est Λυρνήσσιος. Politus.

2. Μία δὲ, φασι, καὶ αὕτη τῶν ἕνδεκα πόλεων) Stephanus: Λυρνησσὸς, πόλις Τρωική, μία τῶν ἕνδεκα τῶν ἐν τῇ Τρωάδι. Adde ex Eustathio: ἃς πεζὸς εἷλεν ὁ Ἀχιλλεύς. Polit.

3. Ἄβυδος, καὶ ...) Desunt reliquæ duæ Troadis, sive Æolidis, urbes, quas Achilles pedestribus copiis cepit. Eas fuisse conjicio Chrysam, & Cillam, de quibus Strabo l. 13. p. 612. eo ipso in loco, in quo agit de Lyrnesso, & Thebe: Ἐν δὲ τῇ Ἀδραμυττηνῇ ἐστι καὶ ἡ Χρύσα, καὶ ἡ Κίλλα. Adeòque Eustathii locum sic supplendum censeo: Ἄβυδος, Χρύσα, καὶ Κίλλα. Nam & hæ captæ fuere a Græcis, ut ipse agnoscit Eustathius, ubi Apollinis templo victores vult pepercisse; adeòque Poëtam sub personâ sacerdotis Chrysis dixisse:

Κλῦθί μευ ἀργυρότοξ', ὃς Χρύσην ἀμφιβέβηκας,
Κίλλαν τε ζαθέην, Τενέδοιό τε ἶφι ἀνάσσεις.

Τάχα δὲ ... τὸ, ἐν Κιλλαίῳ ἱερὸν τοῦ Ἀπόλλωνος, καὶ τὸ ἐν τῇ Χρύσῃ. & infra ... ὅτι ... τὰ ἱερὰ ἐν τῇ ἁλώσει τῶν πόλεων. ... καὶ Ὀδυσσεὺς ... Μάρωνι, ὡς Ἀπόλλωνος ἱερεῖ, ... ἐχαρίσατο. ... ἢ ... ἐστι ... τὸν Ἀπόλλωνα, ... οὐχ ... οἱ Ἕλληνες. ἀλλ' ὅτι, ... διὰ τὸν Ἀπόλλωνα ... Hæc ante scripseram, quam ad manus meas perveniret editio Eustathii Frobeniana, in qua unius de his urbibus facta est additio, hoc modo: Ἄβυδος, Χρύσα, καὶ ... Postea vidi, conjecturam meam de Cillâ urbe postremâ venisse jam dudum in mentem homini etiam Lusitano, Thomæ de Pinedo. Politus.

4. Ἀδραμυττίου) l. Ἀδραμυττείου. Sic enim Strabo: licet alii urbem hanc scribant cum unico τ'. Livius *Adramytteum*. Polit.

5. φησὶν ὁ Πορφύριος, ὅτι Ὑποπλακία, ἡ ἐν τῷ Θήβης πεδίῳ πόλις) Eustathius ad lib. ζ' Il. p. 649. περὶ δὲ Θηβῶν ὑποπλακίων καὶ ἐν Βοιωτίᾳ ἐρρέθη τι. ... Πορφύριος ὄρος εἶναι Πλάκιον. Polit.

6. Ὁ δὲ εἰπὼν, ὄρους τινὸς Πλακίου μνημονεύειν τὸν Ποιητὴν, παρακούει Ὁμήρου) Homerum ita intellexit vetus Scholiastes, itemque Hesychius, & Auctor Magni Etymologici. Intellexisse etiam ita videtur Geographus, ut ostendunt hæc ejus verba de Thebe: ἐν δὲ τῇ μεσογαίᾳ ἀπὸ ἑξήκοντα σταδίων ἐστὶν ἡ Θήβη ἔρημος, ἥν φησιν ὁ Ποιητὴς ὑπὸ Πλάκῳ ὑλήεσσῃ. quo etiam intellectu Eustathius ad lib. ζ Il. ita explicat illud Homericum, Ὑποπλακίῃ ὑληέσσῃ, Θήβῃ ὑποπλακίῃ· ταύτης τῆς Θήβης ... ἐν γυμνικῷ ἀγῶνι ... ὁ πατὴρ τῷ ἀριστεύσαντι, ... ὁ Ἡρακλῆς, ... φασι, καὶ λαβεῖν τὴν Θήβην ... κτίσαι πόλιν ὁμώνυμον αὐτῇ, Πλακίαν τὸ ὑποκαλυμμένον ... Πλακίῳ διὰ τὸ κεῖσθαι ὑπὸ ὄρος τὸ Πλάκιον. ... χώρα ὑπόπλακος ὑλήεσσα, κατὰ τὸν Ποιητήν. Ὅρα δὲ ... ὑποπλακίῃ ὑληέσσῃ, τὸ ὅλον ἐστὶ ... τὸ δὲ, Θήβῃ ... τὸ μέρος δηλοῖ, πτῶσις, τὴν πόλιν. At enim Geographus prorsus negat ullum ibi esse Placon. Πλακὸς vocat Geographus: qui mons est Πλάκιον veteri Homeri Scholiastæ, & Etymologici Magni Auctori, Πλάκος Hesychio. De monte hoc Placio ita Eustathius ad lib. ζ' Iliadis: ἀπὸ δὲ ὄρους (ὄρος τὸ Πλάκιον) ὡς ὁ πλείων λόγος κρατεῖ, ἀπὸ τῆς πλακὸς ἔχον τὴν κλῆσιν, ... καὶ ἡ ὑποπλακία Θήβη, καὶ ὑλήεσσα ἐφόπλακος, ... καὶ ... πλάκας δέ φασι πάντα τὰ πλατέα. Politus.

7. Ἐγχεσίμωροι δὲ, οἱ περὶ τὰ ἔγχεα μεμορημένοι) Ἐγχεσίμωροι cur non dicti, quasi ἐγχεσιμανεῖς, qui hastis insaniunt, qui hastarum vibrandarum amore, seu furore corripiuntur? Salvin. Qui hastis furunt, seu insaniunt, ἐγχεσίμωροι, παρὰ τὸ μωραίνειν τε μαίνεσθαι. Qui hastis sese exercent, & in iis vibrandis occupantur, ἐγχεσίμωροι, παρὰ τὸ μόρον. Hesychius: Ἐγχεσίμωροι, ἔγχη μαινόμενοι. Ἐγχεσίμωροι, περὶ τὰ δόρατα μεμορημένοι, πτῶσις, πεπονημένοι. Politus.

gant, atque exerceant, producto τῷ ο in ω magnum: sicuti etiam fit in ἰόμωροι, *jaculatores*. Verùm de hac voce aliquantò fusiùs infra agemus. Et vide, ut hoc loci Poëta verbum nullum faciat de Patroclo, necessario illo, & sodali Achillis: & caussa perspicua est, ac manifesta. Nam cum Diomede quidem, & Idomeneo homines nominatim conjunxit, qui charissimi illis erant, & amicissimi, utpote qui ad pugnam simul exirent. Verùm hoc loci, quum Achilles quodammodo, quod ad instruendam certè, explicandamque aciem attinet, silentio prætermittatur, prætermitti etiam simul Patroclum, juxta atque pædagogum illum, Phœnicem, oportebat. Ad hæc, sciendum, illos, quos diximus, Mynetem, atque Epistrophum, vocari filios Eveni, qui Evenus cognominis est fluvii, de quo alibi fit mentio: Eveni, inquam, Selepiadæ regis, qui videlicet filius erat Selepii. Porro autem constat, nomen hoc, Σελήπιος, *Selepius*, componi ex σέλας, *fulgor*, & ἤπιος, *mitis*, *vel benignus*.

τοῦ ο εἰς ω μέγα· [1] ὡς καὶ ἐπὶ τῶν ἰόμωροι γίνεται. Ῥηθήσεται δὲ περὶ τούτου πλέον τι ἐν τοῖς ἐφεξῆς. Ἴδε δὲ, ὅπως ἐνταῦθα ὁ Ποιητὴς οὐκ ἐμνήσθη Πατρόκλου, τοῦ ἑταίρου τοῦ Ἀχιλλέως· καὶ ἡ αἰτία, δήλη. Διομήδει μὲν γὰρ, καὶ Ἰδομενεῖ συνεξεφώνησε τοὺς φιλτάτους, ὡς συνεξιόντας εἰς μάχην· ἐνταῦθα δὲ, τοῦ Ἀχιλλέως τρόπον τινὰ σιγηθέντος, τά γε εἰς ἔκταξιν πολέμου, ἐχρῆν συσσιγᾶσθαι καὶ τὸν Πάτροκλον, καθὰ καὶ τὸν παιδαγωγὸν Φοίνικα. Ἰστέον δὲ, ὅτι τοὺς εἰρημένους, τὸν Μύνητα, καὶ τὸν Ἐπίστροφον, υἱέας λέγει Εὐήνου ὁμωνύμου ποταμοῦ τινὸς ἀλλαχοῦ κειμένου, Σεληπιάδαο, ἤγουν υἱοῦ Σεληπίου, ἄνακτος. [2] Δῆλον δὲ, ὡς παρὰ τὸ σέλας, καὶ τὸ ἤπιος σύγκειται ὁ Σελήπιος.

Qui verò Phylacen tenebant, & Pyrasum florentem,
Cereris lucum, Itonaque matrem ovium,
Maritimamque Antrona, & Pteleum herbosum:
Horum rursus Protesilaus bellicosus dux erat,
Dum viveret. tunc verò eum jam habebat terra nigra,
Ejus autem lacerata genas uxor in Phylace relicta erat,
Et domus semiperfecta. Eum namque occiderat Dardanus vir
De navi desilientem, longè primum omnium Græcorum.
Neque tamen hi sine duce erant, tametsi ducem desiderarent.
Sed ipsos ordinabat Podarces, ramus Martis,
Iphicli filius ovibus abundantis Phylacida,
Frater germanus magnanimi Protesilai,
Minor natu. Ille namque major, & fortior,
Heros Protesilaus bellicosus. Nec tamen copiæ
Duce indigebant, tametsi bonum illum desiderarent.
Hunc verò simul quadraginta nigræ naves sequebantur.

Οἳ δ' εἶχον Φυλάκην, καὶ [3] Πύῤῥασον ἀνθεμόεντα,
Δήμητρος τέμενος, Ἴτωνά τε μητέρα μήλων,
Ἀγχίαλόν τ' Ἀντρῶνα, ἰδὲ Πτελεὸν λεχεποίην·
Τῶν αὖ Πρωτεσίλαος ἀρήϊος ἡγεμόνευε,
Ζωὸς ἐών. τότε δ' ἤδη ἔχεν κάτα γαῖα μέλαινα.
Τοῦ δὲ καὶ ἀμφιδρυφὴς ἄλοχος Φυλάκῃ ἐλέλειπτο,
Καὶ δόμος ἡμιτελής. τὸν δ' ἔκτανε Δάρδανος ἀνὴρ
Νηὸς ἀποθρῴσκοντα πολὺ πρώτιστον Ἀχαιῶν.
Οὐδὲ μὲν οὐδ' οἳ ἄναρχοι ἔσαν, πόθεόν γε μὲν ἀρχόν·
Ἀλλά σφεας κόσμησε Ποδάρκης, ὄζος Ἄρηος,
Ἰφίκλου υἱὸς πολυμήλου Φυλακίδαο,
Αὐτοκασίγνητος μεγαθύμου Πρωτεσιλάου,
Ὁπλότερος γενεῇ. ὁ δ' ἅμα πρότερος, καὶ ἀρείων
Ἥρως Πρωτεσίλαος ἀρήϊος· οὐδέ τι λαοὶ
Δεύονθ' ἡγεμόνος, πόθεόν γε μὲν ἐσθλὸν ἐόντα.
Τῷ δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.

Rom. p. 323.

CXXIII. Eorum, qui Phylacen tenebant, florentemque Pyrasum, lucum Cereris, Itonemque ovium matrem, maritimamque Antrona, & Pteleum herbosum, dux quondam erat Protesilaus, dum viveret: quem & Ἀρήϊον, *Martium, vel Martialem*, semel atque iterum vocat, tamquam bellicosum, nec non animo præditum magno, atque excelso. quod quidem opposità ratione dicitur, atque animo vir pusillo. Itaque dux erat, dum viveret. Tum verò nigra eum jam terra detinebat. Ac vide, ut Poëta ad illum veluti jacentem, quemadmodum antea dictum est, Achillem, hunc verè jacentem adjungat, atque adnectat Protesilaum. Et illi quidem, inquit, ductorem suum desiderabant: nec tamen erant ipsi ἄναρχοι, *sine duce*. Et observa τὸ ἄναρχοι pro ἀβασίλευτοι, δίχα ἀρχοῦ, *regis expertes, rege carentes, sine duce*. Eos autem, inquit, in ordinem Podarces disposuit, ramus Martis, Iphicli filius Phylacidæ, ejus, cujus mentio in Odyssea, quem etiam πολύμηλον, *pecoribus, sive ovibus, abundantem*, vocat, ob eam caussam, quam paullò ante exposuit. Podarces, inquam, frater germanus Protesilai, natu minor. Ille verò major, & fortior erat heros Protesilaus. Quocirca, ut notant, nec satis postea virium Podarces habuit ad hostium ignem ex Protesilai navi depellendum: sed quemadmodum Protesilaus, ceterorum Græcorum primus, apud Trojam quondam occubuit; sic hujusce etiam navis, ceterarum aliarum prima, immissum ab Hectore

ρκγ'. Ὅτι τῶν ἐχόντων Φυλάκην, καὶ Πύρασον ἀνθεμόεντα, Δήμητρος τέμενος, Ἴτωνά τε μητέρα μήλων, Ἀγχίαλόν τ' Ἀντρῶνα, ἰδὲ Πτελεὸν λεχεποίην, Πρωτεσίλαος ἡγεμόνευέ ποτε, ζωὸς ἐών· ὃν καὶ Ἀρήϊον δὶς λέγει, ὡς πολεμικὸν, καὶ μεγάθυμον δέ. ὅπερ ἀντίκειται πρὸς τὸν μικρόψυχον. Καὶ οὕτω μὲν ζῶν ἦρχε· τότε δὲ ἤδη κατεῖχεν αὐτὸν γαῖα μέλαινα. Καὶ ὅρα, ὅτι μετὰ τὸν ὡσανεὶ κείμενον, ὡς προείρηται, Ἀχιλλέα, τὸν ὡς ἀληθῶς κείμενον Πρωτεσίλαον ὁ Ποιητὴς παρέθετο. καὶ ἐπόθουν μὲν, φησὶν, ἐκεῖνοι τὸν ἀρχηγόν· οὐ μὴν οὐδ' αὐτοὶ ἄναρχοι ἔσαν. Καὶ σημείωσαι τὸ ἄναρχοι, ἀντὶ τοῦ ἀβασίλευτοι, δίχα ἀρχοῦ. Ἐκόσμησε δὲ, φησὶν, αὐτοὺς, Ποδάρκης, ὄζος Ἄρηος, Ἰφίκλου υἱὸς Φυλακίδου, τοῦ καὶ ἐν Ὀδυσσείᾳ κειμένου, ὃν καὶ πολύμηλον λέγει, διὰ τὰ πρὸ μικροῦ λεχθέντα· αὐτοκασίγνητος Πρωτεσιλάου, ὁπλότερος γενεῇ. ὁ δ' ἄρα πρότερος, καὶ ἀρείων ἥρως Πρωτεσίλαος. Διό, φασιν, οὐδ' ἐξίσχυσεν ὁ Ποδάρκης ἐν τοῖς ἑξῆς ἀπώσασθαι τῆς τοῦ Πρωτεσιλάου νηὸς τὸ δήϊον πῦρ· ἀλλ', ὥσπερ ὁ Πρωτεσίλαος πρῶτος τῶν ἄλλων Ἀχαιῶν ποτε πέπτωκεν ἐν Τροίᾳ, οὕτω καὶ ἡ τούτου ναῦς πρώτη τῶν ἄλλων, τὸ τοῦ Ἕκτορος

1. ὡς καὶ ἐπὶ τῶν ἰόμωροι γίνεται) Etymologici Magni Auctor, Ἰόμωροι, οἱ περὶ τοὺς ἰοὺς, ἤτοι τὰ τόξα πονούμενοι, καὶ μεμορημένοι, ὅ ἐστι, κάμνοντες, μοχθοῦντες. παρὰ τὸ μόρον; κατὰ ἔκτασιν τοῦ ο εἰς ω. ὁ σημαίνει τοὺς εἱμαρμένους, καὶ τὸ κακοπαθεῖν. Politus.

2. Δῆλον δὲ, ὡς παρὰ τὸ σέλας, καὶ τὸ ἤπιος σύγκειται ὁ Σελήπιος) Fere omnia nomina propria apud Græcos habent quamdam significationem, & nonnunquam admonitionem officii. Ita hic Rex Σελήπιος appellatur, quasi a benigno, & placido lumine. quod maxime est regium. *Salvinus.*

3. Πύῤῥασον) Et sic editio Florentina. Sed ex Commentario Eusthiano legendum apparet, Πύρασον: quum sit ἀπὸ τῶ πυρὸς. Politus.

ρος ἐδέξατο πῦρ. Εἰ δὲ καὶ ἡμιδαὴς ἐκεῖνο ἔμει-
Bas. p. 245. νεν, ἦν ἂν ὅμοιόν τι τοῦτο πρὸς τὸν τοῦ ἥρωος δόμον, ὅς, χηρωθείσης τῆς γυναικός, ἡμιτελὴς ἐλείφθη, ὡς τοῦ Πρωτεσιλάου πεσόντος, καθὰ μετ' ὀλίγον δηλωθήσεται. [1] ἣ καὶ ἀμφιδρυφὴς, ἐπὶ τῷ τοῦ ἀνδρὸς θανάτῳ, γέγονε. Καὶ τοῦτο μὲν τοιοῦτον. ὁ δὲ Ποιητὴς ἐν τοῖς ἑξῆς διασαφῶν, ἃ καὶ παραφράζων τό, Οὐδὲ οὗτοι ἄναρχοι ἦσαν, πόθεον γέ μεν ἀρχόν· ἐπάγει ἐπαναληπτικῶς, οὐδέ τι λαοὶ δεύοντο ἀγεμόνος, πόθεον γέ μεν ἐσθλὸν ἐόντα τὸν Πρωτεσίλαον. Αἱρετώτερον γὰρ πάντως τὸ τοῦ καλοῦ κάλλιον. Διό, καίτοι τὸν κοσμοῦντα ἔχοντες, ἐπόθουν ὅμως καὶ ἀπόντα τὸν κρείττονα.

ρκδ΄. Οἶκτον δέ, κατὰ τοὺς παλαιούς, πολὺν ὁ Ποιητὴς δίεισιν, οὐ μόνον [2] ἐν τοῖς ἐφεξῆς, ὅτε τὰ κατὰ τὴν γυναῖκα ἱστορεῖ, ἀλλὰ καὶ νῦν, ἐν οἷς οὕτω ποθεινὸν τοῖς οἰκείοις λέγει τὸν Ἥρωα. Ὁρίζεται δέ, φασι, καὶ τὸ πρόθυμον αὐτοῦ· εἴγε διὰ τῆς ὁρμῆς αὐτοῦ, βατὴν Ἕλλησι τὴν Τροίαν ἔθετο. διὸ καὶ μεγάθυμον αὐτὸν ὠνόμασε. [3] Θρώσκων γὰρ ἐκ νηός, πολὺ πρώτιστος Ἀχαιῶν, ἀνῃρέθη, ὡς δηλωθήσεται κατωτέρω. Γενεαλογία δὲ αὐτοῦ, τοιαύτη τίς ἐστιν. Εἷς τῶν Αἰολιδῶν Φύλακος, [4] κτίσας πόλιν, Φυλάκην ὠνόμασεν. οὗ Ἴφικλος, τοῦ Φυλάκου, οὗ Ποίας, καὶ Ἴφικλος, ὧν Ποίαντος μέν, καὶ Μεθώνης, Φιλοκτήτης· Ἰφίκλου δέ, καὶ Ἀστυόχης, Πρωτεσίλαος, καὶ Ποδάρκης. Ἐνταῦθα δὲ ζητητέον, ποῖος ἦν ὁ ποδωκέστατος, κατὰ τὴν ἱστορίαν, Ἴφικλος, [5] περὶ οὗ δηλῶν Ἡσίοδος, ὅτι ταχυτῆτι διήνεγκεν, οὐκ ὤκνησεν ἐπ' αὐτοῦ ταύτην εἰπεῖν τὴν ὑπερβολήν·

[6] Ἄκρον ἐπ' ἀνθερίκων καρπῶν θέεν, οὐδὲ κατέκλα·
Ἀλλ' γ' ἐπὶ πυραμίνων ἀθέρων δρομάασκε πόδεσσι,

Rom. p. 324. καὶ οὐ σινέσκετο καρπόν. Ὁπότερος δ' ἂν τοῖν δυοῖν ἦν ποδωκέστερος, ἔγκειται καὶ τῷ ὀνόματι ἐκείνου σημασία τῆς κατ' αὐτὸν ποδωκείας. [8] Ἴφικλος γάρ, φασι, κατὰ συγκοπὴν ἐκ τοῦ ἰφίκωλος, ὅ ἐστιν, ἰσχυρόπους, καί, καθ' Ὅμηρον εἰπεῖν, ποδάρκης. Ὅτι δὲ κῶλα, ἰδίως καὶ ἐπὶ ποδῶν, [9] ἡ Κωλιὰς Ἀφροδίτη δηλοῖ, κῶλα τοιαῦτα ἐκλύσασα δεσμοῦ, ὡς ἐν ἄλλοις δεδήλωται, καὶ ἐκεῖθεν

οὕτω

re ignem comprehendit. Sin autem & illa semiusta permansisset, similiter quodammodo ei contigisset, atque hujusce herois domui, quæ, orbatâ viro suo uxore, semiperfecta, seu imperfecta, relicta est, demortuo scilicet Protesilao, ut paullò post declarabitur. cujus etiam Protesilai uxor, ob viri sui interitum, fuit ἀμφιδρυφὴς *utramque genam dilacerata*. Atque id quidem hujuscemodi. Verùm postea Poëta, ut magis magisque explicet, sive etiam ut fusiùs, aliisque verbis per paraphrasin interpretetur id, quod dixerat: *Neque hi sine duce erant, tametsi ducem desiderarent;* subdit per epanalepsin, seu repetitionem: *Neque ullo modo copiæ duce indigebant, tametsi bonum illum Protesilaum desiderarent*. Quod enim melius est bono, id omnino optandum magis est, atque expetendum. Quare, tametsi moderatorem, ac ducem habebant; tamen absentem, qui melior, ac præstantior erat, desiderabant.

CXXIV. Poëta porrò, secundùm veteres, locum magnæ admodum commiserationis percurrit, non solùm postea, cum de uxore narrat; verùm etiam nunc, cum desideratum adeò, atque expetitum a suis Heroëm illum commemorat. Quin etiam, ut ajunt, alacritatem ejus, & strenuitatem definit, atque æstimat: quandoquidem ab ejus conatu, primoque impetu perviam Græcis Trojam, facilemque accessu esse facit. Quocirca vocat eum magnanimum. Interfectus namque est, ut inferiùs explicabitur, cum Græcorum omnium longè primus e navi desiliret. Ejus autem genus jam inde a stirpe deductum, sese ita habet: Phylacus, unus Æolidarum, urbem a sese ædificatam, Phylacen nominavit. Hujus filius fuit Iphiclus, nepos Phylacus, pronepotes Pœas, & Iphiclus. Pœante, & Methone natus est Philoctetes; Iphiclo, & Astyoche, Protesilaus, & Podarces. Verùm hoc loci inquirendum est, quis ille fuerit Iphiclus, quem a summâ pedum velocitate monumenta veterum commendant: quem ut Hesiodus ostenderet eximiâ singularique velocitate præditum fuisse, hanc de eo hyperbolen, seu superlationem proferre non dubitavit, ut eum summos spicarum fructus percurrere, nec frangere diceret; sed super frumenti aristas pedibus ferri, ac currere, neque ullum fructui detrimentum importare. Uterlibet autem de his duobus pedum velocitate præstiterit, in illius sanè nomine inest significatio velocitatis pedum, quam ipse habet. Ἴφικλος enim esse dicitur per syncopen ex ἰφίκωλος, hoc est, potens pedibus; atque, ut Homericè loquar, ποδάρκης, *pedibus valens*. Nam κῶλα, *i. e. membra*, speciatim dici de pedibus, claro argumento est ἡ Κωλιὰς Ἀφροδίτη, *Colias Venus*, quippe quæ hujuscemodi κῶλα, *membra*, vinculis solvat, ut alibi declaratum

1. ἣ καὶ ἀμφιδρυφής) l. ἣ καί, idest, uxor Protesilai. *Polit.*

2. ἐν τοῖς ἐφεξῆς, ὅτε τὰ κατὰ τὴν γυναῖκα ἱστορεῖ) Atqui antecedit, non sequitur, quod Poeta narrat de uxore. *Polit.*

3. Θρώσκων γὰρ ἐκ νηός, πολὺ πρώτιστος Ἀχαιῶν) Hinc illi nomen Πρωτεσίλαος. quasi primus è populo, seu exercitu, ob illius factum. *Salvinus.*

4. κτίσας πόλιν, Φυλάκην ὠνόμασε) Φυλακὴ propriè est custodia, præsidium. Sed translatitium est, urbes apud Græcos facere Heroibus quibusdam conditoribus earum cognomines. ut Gazam Stephanus, Azam dictam, quod præsidium & robur significat, ab Azone, Herculis filio, deduxit. *Salvinus.*

5. περὶ οὗ δηλῶν Ἡσίοδος, ὅτι ταχυτῆτι διήνεγκεν) Scholiasta Apollonii ad lib. 1. Argonaut. Ἴφικλος υἱὸς τοῦ Φυλάκου, καὶ Κλυμένης τῆς Μινύου. τοῦτον Ἡσίοδος ἐπὶ ποταμῶν ἀθέρων τρέχειν φησί. [illegible] δ' ἐπὶ τῆς θαλάσσης. De Iphiclo item Orpheus:

Οὐδ' ἂν Ἰφίκλοιο [illegible],
Ὅς ῥα καὶ ἀνθερίκεσσιν ἐπέτρεχεν, οὐδ' ἐπὶ καρπὸν
Σίνετ', [illegible]. Politus.

6. Ἄκρον ἐπ' ἀνθερίκων καρπῶν θέεν) Homerus de velocitate equarum Æneæ:

Ἄκρον ἐπ' ἀνθερίκων καρπὸν θέον, οὐδὲ κατέκλων·
Ἀλλ' ὅτε δὴ σκιρτῷεν ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης,
Ἄκρον ἐπὶ ῥηγμῖνος ἁλὸς πολιοῖο θέεσκον.

Homerum imitatus est Virgilius in celebrandâ ad miraculum usque velocitate Camillæ. *Politus.*

7. ἐπὶ πυραμίνων ἀθέρων δρομάασκε πόδεσσι, καὶ οὐ σινέσκετο καρπόν) Virg. Æn. VIII. de Camillæ velocitate:

Illa vel intactæ segetis per summa volaret
Gramina, nec teneras cursu læsisset aristas.

Salvinus.

8. Ἴφικλος γάρ, φασι, κατὰ συγκοπὴν ἐκ τοῦ ἰφίκωλος) Etymologus: Ἴφικλος ὁ ἥρως. ἰφίκωλός τις ὤν. ταχύτατος γὰρ ἱστορεῖται. καὶ οἱ παῖδες αὐτοῦ, Πρωτεσίλαος, καὶ Ποδάρκης. Hunc eumdem Protesilai patrem in cursus certamine victorem narrat Pausanias Eliacorum 1. c. 17. *Politus.*

9. ἡ Κωλιὰς Ἀφροδίτη δηλοῖ, κῶλα τοιαῦτα ἐκλύσασα δεσμοῦ) Vetus Scholiasta ad Nubes Aristophanis v. 52. Item Etymologus: Τυρρηνοὶ πειρατεύοντες Ἀθηναίας, ἐλῄσαντο αἰχμαλώτους. μία γυνὴ τῶν Τυρρηνῶν ἐφίλησεν ἕνα, καὶ ἔλυσεν αὐτόν· καὶ φυγών, ἵδρυσεν ἱερὸν Ἀφροδίτης Κωλιάδος, ἀπὸ τοῦ λυθῆναι τὰ κῶλα. Polit.

tum est, iodeque sit ipsa sic denominetur. Ceterùm Podarcem illum, quem diximus, quadraginta, secundùm Poëtam, nigræ naves sequebantur. Ubi volo, observes, ut Poëta in explicando, assignandoque singillatim navium numero, nunc sine epitheto naves ipsas proferat, nunc etiam cum epithetis: iis tamen tantùm tribus. Quorum quidem epithetorum unum, idest, μιλτοπάρῃοι, *genis rubricatis prædita*, eximiâ quadam, & præcipuâ notâ, ut supra observatum est, Ulyssis navibus elargitur. Rursus alias naves quater vocat γλαφυράς, *cavas*, *seu profundas*. Epitheto denique μέλαιναι, *nigræ*, duodecies utitur. Totidem autem vicibus simpliciter profert eas sine ullo prorsus epitheto. Neque ei aliud quidquam placet curiosiùs, aut exquisitiùs consectari. Quocirca neque κορωνίδας, *inflexam summitatem habentes*, *seu rostratas*, neque κοίλας, *concavas*, neque θοάς, *veloces*, ullas omnino de his navibus appellat. Hæc porrò epitheta sunt maximè usitata.

CXXV. Quod verò ad eas urbes, quas memoravimus, attinet, de Phylace dictum est supra, cujus civis, Philacesius, ut Ithacesius, urbe sitâ prope Thebas Phthiotidas: quæ & ipsæ sub Protesilao fuisse perhibentur. Pyrasus verò, urbs est Phthiæ, secundùm Ethnicorum scriptorem, sic appellata, eo quòd illa regio fetax sit πυρῶ, *frumenti*, seu magnam tritici copiam ferat. Quocirca Poëta vocat eam lucum Cereris, tamquam nimirum frugiferam, & fructuosam. Huic enim bonorum, rerumque generi præesse Ceres dicebatur. Et hoc ipsum tacitè significatur illo epitheto, ἀνθεμόεντα, *florentem*. Locus namque ἀνθεμόεις idem est, ac virens plantis, & florens, ab ἄνθεμον, quod florem significat. Quamquam Apion, & Herodorus iis minimè consentiant, qui ita intelligunt; sed urbem per sese, ac separatim esse velint lucum hunc Cereris. Urbs enim, inquiunt, Cereris, non Pyrasus certè est, sed Demetreum, seu Cereris fanum, oppidum per sese, ac propriè ita appellatum. His tamen auctoribus non assentitur Geographus, quippe qui Demetreum ipsum asserat dici a Poëtâ lucum Cereris, & Pyrasum vocari. Fuit autem, inquit, Pyrasus urbs bono portu instructa, habuitque sacrum Cereri lucum, ac templum. Deinde τὴν Ἴτωνα, *Itonem*, veteres Grammatici notant, efferri cum accentu acuto in antepenultimâ, ut Μήκωνα, *Meconem*. Nonnulli tamen acuunt: quibus appellata etiam aliquando hæc urbs perhibetur Σιτὼν, *Siton*, διὰ τὸ σιτοφόρον, *a tritici feracitate*. Immo & dicitur, inquiunt, Ἰτώνη, *Itone*, tribus syllabis: nec non Ἴτωνος, *Itonus*, ab Itono heroë. Atque

ὕτω παρονομασθεῖσα. Τῷ δὲ ῥηθέντι Ποδάρκῃ τεσσαράκοντα, κατὰ τὸν Ποιητὴν, μέλαιναι νῆες ἕποντο. Σημείωσαι δὲ, ὅτι ἐν ταῖς καθ' ἕκαστα τῷ ἀριθμῷ τῶν νηῶν ἀποδόσεσιν, ὁτὲ μὲν δίχα ἐπιθέτε τὰς νῆας ὁ Ποιητὴς προάγει, ὁτὲ δὲ [1] μετὰ ἐπιθέτων· τριῶν μέντοι μόνων. ὧν τὸ μὲν μιλτοπάρῃοι ταῖς τῦ Ὀδυσσέως ἐχαρίσατο, κατά τι, ὡς προεῤῥέθη, ἐξαίρετον· γλαφυρὰς δὲ νῆας τετράκις τινὰς εἶπε. δωδεκάκις ἔφη τὸ μέλαιναι. τοσαυτάκις δὲ καὶ ἁπλῶς αὐτὰς, δίχα ἐπιθέτε τινὸς, ἐξεφώνησεν. Οὐκ ἤρεσε δὲ αὐτῷ, πλεῖόν τι περιεργάσασθαι. διὸ ὔτε κορωνίδας, ὔτε κοίλας τινὰς, ἔτε θοὰς, εἶπε. Ταῦτα δὴ τὰ συνηθέστατα.

ρκέ. Τῶν δὲ ῥηθεισῶν πόλεων, περὶ μὲν Φυλάκης, ἐῤῥέθη ἀνωτέρω, [2] ἧς ὁ πολίτης, Φυλακήσιος, ὡς Ἰθακήσιος, κειμένης [3] ἐγγὺς Θηβῶν τῶν Φθιωτίδων· αἳ καὶ αὐταί, φασιν, ὑπὸ Πρωτεσιλάῳ ἦσαν. Πύρασος δὲ, πόλις Φθίας, [4] κατὰ τὸν Ἐθνικογράφον, κληθεῖσα ὕτω διὰ τὸ τὴν χώραν εἶναι πυροφόρον, ἤτοι σιτοφόρον. Διὸ καὶ Δήμητρος αὐτὴν τέμενος ἐκάλεσεν ὁ Ποιητὴς, ὡς πολύκαρπον δηλαδὴ, καὶ εὔκαρπον. Τοῖς γὰρ τοιύτοις ἀγαθοῖς ἡ Δημήτηρ ἐπιστατεῖν ἐλέγετο. Ταῦτα δὲ ὑποδηλοῖ καὶ τὸ, ἀνθεμόεντα. Τόπος γὰρ ἀνθεμόεις, ὁ φύλλοις θαλερὸς, καὶ ἀνθηρὸς, παρὰ τὰ ἄνθεμον, ὃ σημαίνει τὸ ἄνθος. Ὁ δέ γε Ἀπίων, καὶ Ἡρόδωρος, ὐκ ἀρέσκονται τοῖς ὕτω νοῦσιν, ἀλλ' ἰδιάζυσαν λέγυσι πόλιν τὸ τῆς Δημήτερος τέμενος. Δήμητρος γάρ, φασι, πόλις, ὐχ ὁ Πύρασος, ἀλλὰ πόλις Δημήτριον καλυμένη καθ' ἑαυτήν. Ὁ μέντοι Γεωγράφος ὐ συντρέχει τύτοις. Φησὶ γὰρ, ὅτι [5] τὸ Δημήτριον, Δήμητρος τέμενος ὁ Ποιητὴς εἴρηκε, καὶ ἐκάλεσε Πύρασον. Ἦν δέ, φησι, πόλις εὐλίμενος ἡ Πύρασος, [6] ἔχυσα Δήμητρος ἄλσος, καὶ ἱερὸν ἅγιον. Τὴν δὲ Ἴτωνα, προπαροξύνεσθαι φασὶν οἱ παλαιοὶ, ὡς Μήκωνα. [7] Τινὲς δὲ ὀξύνυσι, λέγοντες, ὅτι ὠνομάζετο καὶ Σιτὼν, διὰ τὸ σιτοφόρον. [8] Λέγεται δέ, φασι, καὶ Ἰτώνη τρισυλλάβως· ἔτι δὲ καὶ Ἴτωνος, ἀπὸ Ἰτώνυ ἥρωος. [9] καὶ Ἀθηνᾶ δὲ ἐξ αὐτῆς

1. μετὰ ἐπιθέτων· τριῶν μέντοι μόνων) Mala hîc etiam Eustathii nostri fides: neque ille me negligentiâ suâ, aut oscitantiâ facilè fefellerit. Poëta enim omnibus, in exponendo singillatim earum numero, non tria tantùm, sed quinque epitheta attribuit: quum, præter illa tria, quæ ab Eustathio hîc enumerantur, μιλτοπάρῃοι, γλαφυραί, μέλαιναι, Buprasiorum, & Eleorum naves, exempli causâ, vocet θοὰς versu 618. quod tamen epithetum ullis omnino de his navibus dari negat Eustathius: itemque Nirei naves appellet ἐΐσας vers. 676. Neque etiam duodecies Homerus, sed novies has enumerat naves sine epitheto. *Politus.*

Insuper κορωνίδας, & τριακοσίας appellat, & ἀμφιελίσσας. Salvinus.

2. ἧς ὁ πολίτης, Φυλακήσιος, ὡς Ἰθακήσιος) Stephanus: τὸ ἐθνικὸν Φυλάκιος καὶ διὰ περιφράσεως, ἐκ Φυλάκης· ἄρηται δ' ὅμως Φυλακήσιος, ὡς Ἰθακήσιος. Polit.

3. ἐγγὺς Θηβῶν τῶν Φθιωτίδων) Geographus: ἡ μὲν οὖν Φυλάκη ἐγγὺς Θηβῶν ἐστὶ τῶν Φθιωτίδων, αἵπερ καὶ αὐταὶ ὑπὸ τῷ Πρωτεσιλάῳ. Polit.

4. κατὰ τὸν Ἐθνικογράφον) Stephanus: Πύρασος, πόλις Φθίας, κέκληται δὲ διὰ τὸ τὴν χώραν εἶναι πυροφόρον. Polit.

5. τὸ Δημήτριον) Geographus, Scylax, Stephanus Δημήτριον. Polit.

6. ἔχυσα Δήμητρος ἄλσος, καὶ ἱερὸν ἅγιον) Unde ipsa Pyrasus dicta videtur Δημήτριον. Polit.

7. Τινὲς δὲ ὀξύνυσι) Stephanus: οἱ ἐγχώριοι ὀξυτόνως αὐτὴν φασιν Ἰτών. τινὲς δὲ Σιτῶνα αὐτὴν φασι, διὰ τὸ σιτοφόρον. Politus.

8. Λέγεται δέ, φασι, καὶ Ἰτώνη τρισυλλάβως. ἔτι δὲ καὶ Ἴτωνος, ἀπὸ Ἰτώνυ ἥρωος) Ab Eustathio sua verbis hisce Stephani in Epitome aliquantulùm confusis: Λέγεται καὶ ἡ Ἴτωνος ἀπὸ Ἰτώνυ ἥρωος, ἀφ' ὗ καὶ Ἰτωνία ἡ Ἀθηνᾶ· ἔστι καὶ Ἰτώνη. Urbs dicta est Ἰτώνη, quæ & Ἴτωνος, ab Itono heroë: unde etiam Minerva Ἰτωνία. Polit.

9. καὶ Ἀθηνᾶ δὲ ἐξ αὐτῆς Ἰτωνία) Suidæ Itonia etiam, Diana. Ἰτώνη. καὶ Ἰτωνία, ἡ Ἄρτεμις. Sed aut error est Suidæ, aut, quod ego proisus censeo, librarii, qui, quum, compendii causâ, notatam tantùm repetisset primam vocis litteram A. pro Ἀθηνᾶ, quod legendum erat, ipse scripserit Ἄρτεμις. Similia alia librariorum errata, ex hisce notis, aut scripturæ compendiis profecta, videos mihi alibi in Suidâ deprehendisse. Percelebre fuit apud Græcos nomen Minervæ Itoniæ, ab urbe Thes-

Salicâ

αὐτῆς Ἰτωνία. [1] εἰσὶ δὲ καὶ ἕτεραι Ἴτωναι, κατὰ τοὺς ἱστορικούς. Μητέρα δὲ μήλων εἰπὼν Ὅμηρος τὴν Ἴτωνα, μονονουχὶ καὶ [2] οὖθαρ ἀρούρης λέγει τὰ ἐκεῖ. Θρεπτικὸν γὰρ καὶ μήτηρ, καὶ οὖθαρ. Εἰ δὲ πολύμηλος ὁ Ἴφικλος, ὡς δεδήλωται, εἴη ἂν ὀρθῶς μήλων μήτηρ καὶ ἡ κατ' αὐτὸν πόλις. ἐφ' οὗ ὅρα, ὡς οὐ μόνον χώρα πολύμηλος πολλαχοῦ, ἀλλ' ἰδοὺ καὶ ἥρως τοιοῦτος, ὡς πολυθρέμμων. Λεχθείη δ' ἂν οὕτω καὶ ὁ Οἰδίπους, διὰ τό, μήλων ἕνεκ' Οἰδιπόδαο. Καὶ ὁ τοῦ Ἀδμήτου δὲ Εὔμηλος, καὶ ἡ ἐν τοῖς ἑξῆς που Πολυμήλη, τοιαύτην ὑποβάλλουσιν ἔννοιαν. ἡ μέντοι Φιλομήλα πρὸς τὸ [3] τῆς Ἀλφεσιβοίας παρεκκλίνει νόημα· ὥσπερ καὶ ἡ Πολύβοια. Καὶ τὴν Ἄντρωνα δέ, τινὲς μὲν βαρύνουσιν, ὡς τὴν Ἴτωνα· [4] τινὲς δὲ Ἀντρῶνα φασίν, ὡς Πυθῶνα. Ἡρωδιανὸς δέ, φησιν, ὡς Πλευρῶνα. Ὠνόμασται δὲ οὕτω [5] διὰ τὸ τοὺς ἐκεῖ τόπους ἀντρώδεις, ἤτοι, σπηλαιώδεις, καὶ ὑπονόμους εἶναι. Ὁ δὲ τὰ Ἐθνικὰ συλλέξας, καὶ [6] τὸν ἐν παροιμίαις Ἀντρώνιον ὄνον, ἐντεῦθεν εἰρῆσθαι λέγει. [7] εὐφυεῖς γάρ, φησι, πρὸς μύλωνας ἔχει λίθους. ὥστε, κατὰ τοῦτον τὸν λόγον, Ἀντρώνιος ὄνος, ὁ πρὸς ἀλετὸν δεξιός. Πτελεὸν δέ, ὁ μὲν Ποιητὴς ἀρσενικῶς προήγαγε. διὸ καὶ [8] λεχεποίην αὐτὸν ἔφη, ἤτοι, πολυβόταιον· οὗ ἡ πόα χρήσιμος λέξασθαι, ἤτοι ἐγκαθευδῆσαι αὐτῇ. [9] ἕτεροι δὲ οὐδετέρως φασὶ τὸ Πτελεόν, [10] πόλιν αὐτὸ εἰπόντες Ἀχαιῶν τῶν ἐν Θετταλίᾳ. Εἶναι δὲ ἱστοροῦσι καὶ Ἰωνικὴν, καὶ Τρωαδικὴν Πτελεόν· [11] καὶ καλεῖσθαι ἀπὸ τῶν ἐκεῖ πτελεῶν. Ὁ πολίτης, Πτελεάτης, φασί, καὶ Πτελεούσιος, καὶ Πτελεεύς. Ἕτερος δὲ πάντως οὗτος Πτελεὸς [12] παρὰ τὸ ὑπὸ τῷ Νέστορι, ὁ

τὸν

Atque ab eâ etiam urbe Minerva dicta est Itonia. Sed & aliæ sunt Itonæ, secundùm historiarum scriptores. Hanc verò Itonem quum Homerus μητέρα μήλων, *matrem ovium*, appellet; regionem quoque illam propemodum dicit οὖθαρ ἀρούρης, *uber agri*, quòd & mater, & uber vim habent alendi. Sin autem Iphiclus, ut expositum est, πολύμηλος, *ovibus abundans*; jure ejus urbs fuerit μήλων μήτηρ, *ovium mater*. Ex quo vide, ut non regio modò passim dicitur πολύμηλος, *ovium dives*, *seu pecorosa*; sed ecce tibi etiam talis est heros, quippe qui amplam rem pecuariam possideret. Et sic etiam appellari poterit Oedipus, ex illis verbis: μήλων ἕνεκ' Οἰδιπόδαο. *Ovium gratiâ Oedipodis*. Ad hæc, filius ille Admeti Εὔμηλος, *Eumelus*, & quæ infra alicubi memoratur Πολυμήλη, *Polymela*, hujuscemodi significationem, *hominis videlicet*, *vel mulieris ovibus abundantis*, suggerunt, ac repræsentant. Quamquam ἡ Φιλομήλη, *Philomela*, *quasi ovium*, *vel pecorum amans*, paullulùm declinet ad significationem τῆς Ἀλφεσιβοίας, *Alphesibææ*, *quasi boves invenientis*, *& pro munere accipientis*: quemadmodum etiam ἡ Πολύβοια, *Polybæa*, *quasi bobus abundans*. Præterea τὴν Ἄντρωνα, *Antronem*, alii efferunt accentu gravi, ut τὴν Ἴτωνα, *Itonem*; alii verò dicunt Ἀντρῶνα, *Antronem*, ut Πυθῶνα, *Pythonem*, sive, ut Herodianus ait, Πλευρῶνα, *Pleuronem*. Sic autem appellata est, eo quòd loci ibi sunt ἀντρώδεις, hoc est, *cavernosi*, & cuniculis cavati. Is verò, qui Gentilia urbium nomina collegit, dictum hinc esse affirmat *Antronium asinum*, qui est in proverbiis. Habet enim, inquit, lapides egregiè aptos ad pistrina. ita ut hac ratione Antronius asinus sit lapis aptus, atque appositus ad molituram. Pteleum porrò Poëta profert genere masculino: ideoque vocat eum λεχεποίην, hoc est, herbosum, cujus ἡ πόα χρήσιμος λέξασθαι, *herba utilis est*, *atque accomodata ad cubandum in eâ*, sive ad somnum in eâ capiendum. Contra alii neutro genere dicunt Pteleum, quippe quibus Πτελεόν, *Pteleon*, dicatur urbs Achæorum, eorum, qui sunt in Tessaliâ. Quin & Jonicam urbem, & Troadicam esse tradunt Pteleon; itaque vocari ἀπὸ τῶν ἐκεῖ πτελεῶν, *a copiâ illic ulmorum*. Civis dicitur Pteleata, & Pteleusius, & Pteleensis. Alius autem omnino hic Pteleus a

Pte-

salicè Ioniâ. Dicta nunquam, quod sciam, ita est appellata. Etymologici Magni Auctor: Ἰτωνὶς, ἡ Ἰτωνία ἡ Ἀθηνᾶ λέγεται παρὰ τοῖς Θεσσαλοῖς, ἀπό τινος πόλεως Ἰτώνος. Inde à Thessalis Minervæ Itoniæ cultus ad Bœotios manavit: apud quos etiam templum Minervæ Itoniæ, prope urbem Coroneam. Geographus lib. 9. ὁ μὲν τῆς Κορωνείας ἐγγὺς τῆς Ἑλικῶνος ἐστὶν ἐφ' ὕψους ἱδρυμένη· κατελάβοντο δ' αὐτὴν ἐπανιόντες ἐκ τῆς Θετταλικῆς Ἄρνης οἱ Βοιωτοὶ μετὰ τὰ Τρωικά, ὅτε περ καὶ τὸν Ὀρχομενὸν ἔσχον. κρατήσαντες δὲ τῆς Κορωνείας ἐν τῷ πρὸ αὐτῆς πεδίῳ τὸ τῆς Ἰτωνίας Ἀθηνᾶς ἱερὸν ἱδρύσαντο, ὁμώνυμον τῷ Θετταλικῷ. Et rursus: ὁ Ἴτων, ὅπου τὸ τῆς Ἰτωνίας ἱερόν, ἀφ' οὗ καὶ τὸ ἐν τῇ Βοιωτίᾳ. Polit.

1. εἰσὶ δὲ καὶ ἕτεραι Ἴτωναι) ἔστι καὶ πόλις Ἴτωνα ἐν Ἠπείρῳ, καὶ Ἰταλίας, καὶ Βοιωτίας, καὶ Λυδίας. Politus.

2. οὖθαρ ἀρούρης) Virg. *terra potens armis, atque ubere glebæ*. Salvinus.

3. τῆς Ἀλφεσιβοίας) quo in nomine inest significatio παρὰ τὸ τοὺς βοῦς ἐφ' ἑαυτῇ ἀλφαίνειν, διὰ τὴν ὡραιότητα. Polit.

4. τινὲς δὲ Ἀντρῶνα φασίν) Alii etiam πληθυντικῶς, Ἀντρῶνας. Demosthenes Orat. 4. in Philippum: Ἀντρῶνας ὑπάρχων καὶ μετ' ὀλίγον χρόνον, τὰ ἐν Ὠρεῷ πράγματα ἀπώλετο. Harpocration: Ἀντρῶνες, πόλις ἐν Θετταλίᾳ. Politus.

5. διὰ τὸ τοὺς ἐκεῖ τόπους ἀντρώδεις) Stephanus: λέγεται δὲ διὰ τὸ τοὺς τόπους ἀντρώδεις εἶναι. Etymologici Magni Auctor: Ἀντρών, πόλις, παρὰ τὸ ἀντρώδεις ἔχειν τόπους, ἐντεῦθεν κατασκευάζονται λίθοι ἐπιτήδειοι εἰς τοὺς ἀλετρίβους ὄνους, ὅ ἐστι, μύλους. Politus.

6. τὸν ἐν παροιμίαις Ἀντρώνιον ὄνον) Paræmiarum scriptores nonnulli Antronium hunc asinum, intelligunt animal: qui & hinc adagio aptius esse volunt aliud de asinis, seu equis Acharnicis: Diogenianus: Ἀντρώνιος ὄνος. ἐπὶ τῶν μεγάλων, καὶ ἀχρείων, καὶ ἀπεσεργμένων. ἐν Ἀντρῶνι γάρ, ὡς φησὶ Φερεκράτης, μεγάλοι ὄνοι γίγνονται. Ἀχαρνικοὶ ὄνοι, ἐπὶ τῶν αὐτῶν. Michael Apostolius: Ἀντρώνιος ὄνος, καὶ Ἀχαρνικοὶ ἵπποι, ἐπὶ τῶν μεγάλων, καὶ ἀχρείων, καὶ ἀπεσεργμένων. τοιοῦτοι γὰρ οἱ ὄνοι ἐν Ἀντρῶνι, καὶ οἱ ἵπποι ἐν Ἀχαρναῖς, ὡς Φερεκράτης φησί. Sic de asino animali proverbium explicant vetus Scholiasta Homeri, & Suidas. Neque ego sanè diffiteor, posse tractum esse proverbium ab asinis, qui grandiores ibi corpore gignerentur. Attamen longè præstat Antronium illum ὄνον, seu asinum, lapidem molarem, quem & ipsum constat vocatum esse ὄνον, accipere. Inde enim dicta urbs Antron, quod, magnis illis lapidibus effodiendis, plura ibi antra facta fuerant: ἐντεῦθεν κατασκευάζονται λίθοι ἐπιτήδειοι εἰς τοὺς ἀλετρίβους ὄνους, ὅ ἐστι, μύλους, uti jam diximus ex Etymologo. *Politus*.

Similiter Aselli Vitruvio dicuntur trabes, quæ alias fulciunt sibi subjectas. ὄνοι. Salvinus.

7. εὐφυεῖς γάρ, φησι, πρὸς μύλωνας ἔχει λίθους) Stephanus: Ἀντρώνιος ὄνος. ἡ παροιμία. εὐφυεῖς γὰρ πρὸς μύλωνας ἔχει λίθους. Polit.

8. λεχεποίην αὐτὸν ἔφη, ἤτοι, πολυβόταιον) Hesychius: Λεχεποίην, τὴν πολλὴν πόαν ἔχουσαν, καὶ βαθεῖαν, καὶ ἁπαλὴν, ἐν ᾗ ἐστὶ καὶ λέξασθαι, κοιτάζεσθαι, κατακλιθῆναι. Polit.

Plato in Phædro, paullò post principium: ἐκεῖ σκιά τ' ἐστί, καὶ πνεῦμα μέτριον, καὶ πόα καθίζεσθαι, ἢ ἂν βουλώμεθα κατακλιθῆναι. forte: ὅ ἐστι. Salvinus.

9. ἕτεροι δὲ οὐδετέρως) Stephanus. Neutro item genere Strabo. Plinius, *nomen Pteleon*. Polit.

10. πόλιν αὐτὸ εἰπόντες Ἀχαιῶν τῶν ἐν Θετταλίᾳ) Hodierna Stephani Epitome: Πτελεόν, πόλις Ἰωνίας, καὶ Τρῳάδος, καὶ τῶν παραθαλαττίων Ἀχαιῶν. Malè. Scribendum: καὶ τῶν περὶ Θετταλίαν Ἀχαιῶν. Eustathius supra: Πτελεὸς δέ, ὁ Πτελεὸν οὐδετέρως, ἔστι καὶ Ἰωνίας πόλις, καὶ Τρῳάδος· ἔστι δὲ καὶ τῶν περὶ Θετταλίαν Ἀχαιῶν. Politus.

11. καὶ καλεῖσθαι ἀπὸ τῶν ἐκεῖ πτελεῶν) Stephanus: καλεῖται δέ, ὅτι πολλὰς ἔχει πτελέας. Polit.

12. παρὰ τὸ ὑπὸ τῷ Νέστορι) Pteleus hic Eleæ sub Nestoris ditione, ἀπώνυμον erat τοῦ ἐν Πτελεοῦ τοῦ Θετταλικοῦ ἐπικεκτημένον. Auctor Strabo. *Politus*.

Pteleo illo Nestoris, qui hodie fortassis celebratur. Demosthenes quoque meminit Ptelei. & quære, cujusnam ille meminerit.

CXXVI. Protesilai autem casum Poëta miserandum sanè in modum percurrit, his verbis: Hujus verò uxor, utramque genam dilacerata, in urbe Phylace relicta erat, domusque semiperfecta. Namque eum vir Dardanus interfecerat, dum longè primus omnium Græcorum de navi desiliret. Eo Protesilai casu Homerus, utpote Græcorum perstudiosus, vehementer hic commovetur, hominisque commiseratione afficitur; atque ejus præterea præsentem, audacemque animum admiratur. Siquidem, quum ab oraculo responsum fuisset, primum apud Trojam eum esse periturum, qui de navi prosiluisset, Achillem nonnulli ferunt subtimuisse, &, qui primus erat Græcorum, eumdem postremum saltu in terram descendisse. Verùm Protesilaus, appositè ad nomen suum, tum πρῶτος τοῦ λαοῦ, *primus de omni populo*, de navi desiluit, tum πρῶτος τοῦ λαοῦ, *primus de omni populo*, cecidit: quippe qui calamitatem hanc accipere mallet, quàm Græcos metu dejectos, & consternatos intueri. Ceterùm sensa hic Homeri collocata esse ajunt inverso, ac præpostero per prothysteron ordine. Non enim primùm uxor vidua relicta est, domusque mansit dimidiata; deinde mortuus est Protesilaus: sed e contrario, eum quis primùm occidit; deinde uxori, ac domo mala ea, quæ diximus, advenerunt. Ubi ἀμφιδρυφὴς, *circumcirca lacerata*, dicitur ἡ ἅπαν δρυπτομένη, *quæ omni ex parte, seu undique lacerata est*, hoc est, vultum unguibus dilaniavit, ac discerpsit. quod doloris vehementiam, atque exuberantiam declarat. Fit autem τὸ ἀμφιδρυφὴς ex verbo δρύπτω. Δρύπτειν verò propriè est delibrare, hoc est, decorticare δόρυ, videlicet lignum, arborem. ita ut sit δορύπτω, *delibro, seu decortico*, ut κορύπτω, *cornu peto, seu arieto*, & per syncopen δρύπτω.

CXXVII. Illud porrò, ἐλέλειπτο δόμος ἡμιτελὴς, *relicta erat domus semiperfecta, seu dimidiata*, ad genus allegoricum pertinet. Non enim simpliciter tectum, aut aliquid hujuscemodi deficere; sed patrem familiâs interiisse significat: perinde quasi parte dimidiâ, uxore nimirum, domus constaret; reliquâ verò parte esset destituta, Protesilao videlicet, minimè ampliùs superstite. Ideoque Geographus, quum ἀβίως

νῦν ἴσως γνωριζόμενος. [1] Μέμνηται δὲ Πτελεοῦ καὶ ὁ Δημοσθένης. καὶ ζήτει ποίου.

ρκϛʹ. Ὁ δὲ Ποιητὴς ἐπιτρέχων οἰκτρῶς τὰ κατὰ τὸν Πρωτεσίλαον, φησί· Τοῦ δὲ καὶ ἀμφιδρυφὴς ἄλοχος ἐν τῇ Φυλάκῃ πόλει ἐλέλειπτο, καὶ δόμος ἡμιτελής, τὸν δ' ἔκτανε Δάρδανος ἀνὴρ, νηὸς ἀποθρώσκοντα πολὺ πρώτιστον Ἀχαιῶν. Bas. p. 246. Rom. p. 325.
Παθαίνεται δὲ Ὅμηρος ἐν τούτοις ἐπὶ τῷ Πρωτεσιλάῳ, οἷα φιλέλλην, οἰκτιζόμενος, [2] ἔτι δὲ καὶ θαυμάζων τοῦ θάρσους. εἴπερ, χρησμοῦ δοθέντος, πρῶτον ἐν Τροίᾳ πεσεῖν τὸν προπηδήσαντα τῆς νηὸς, Ἀχιλλεὺς μὲν ὑπέτρεσε, κατά τινας, καὶ τελευταῖος εἰς γῆν ὁ τῶν Ἑλλήνων πρώτιστος κατεπήδησε· [3] Πρωτεσίλαος δὲ φερωνύμως, πρῶτός τε τοῦ λαοῦ καθήλατο τῆς νεὼς, καὶ πρῶτος τοῦ λαοῦ πέπτωκε, ἑλόμενος οὕτω παθεῖν, ἤπερ [4] κατεπτηχότας βλέπειν τοὺς Ἀχαιούς. [5] Πρωθύστερα δέ φασιν ἐνταῦθα τὰ Ὁμηρικὰ νοήματα. Οὐ γὰρ πρῶτον ἡ γυνὴ ἐχηρώθη, καὶ ὁ δόμος ἡμιτελὴς ἔμηνεν, εἶτα ὁ Πρωτεσίλαος ἔπεσεν· ἀλλὰ τὸ ἀνάπαλιν, πρῶτον ἔκτανέ τις αὐτὸν, εἶτα ἡ γυνὴ, καὶ ὁ δόμος, ἔπαθον, ἃ ἔπαθον. [6] Ἀμφιδρυφὴς δὲ ἡ ἅπαν δρυπτομένη, ὅ ἐστι, ξεομένη τὸ πρόσωπον. ὃ λύπης ὑπερβολὴν δηλοῖ. Ἐκ τοῦ δρύπτω δὲ γίνεται [7] τὸ ἀμφιδρυφές. [8] Δρύπτειν δὲ κυρίως τὸ ἀποδέρειν, ὅ ἐστιν, ἐκδέρειν δόρυ, ἤγουν ξύλον, δένδρον. ἵνα ᾖ δορύπτω, ὡς κορύπτω, καὶ ἐν συγκοπῇ δρύπτω.

ρκζʹ. Τὸ δὲ, ἐλέλειπτο δόμος ἡμιτελὴς, εἶδους ἐστὶ συμβολικοῦ. Οὐ γὰρ ἔλλειψιν στέγης ἁπλῶς, ἢ τοιούτου τινὸς, δηλεῖ, ἀλλὰ τὸν τοῦ οἰκοδεσποτοῦντος ἀφανισμόν· [9] ὡς τῷ μὲν ἡμίσει, τῇ ἀλόχῳ δηλαδὴ, συνεστῶτος τοῦ δόμου· τῷ δὲ λοιπῷ μὴ ὄντος, ἤτοι τῷ Πρωτεσιλάῳ, τῷ μηκέτ' ὄντι. Διὸ καὶ ὁ Γεωγράφος, [10] ἀβίους παρ

1. Μέμνηται δὲ Πτελεοῦ καὶ ὁ Δημοσθένης. καὶ ζήτει ποίου) Jubet me quærere Eustathius, quodnam sit illud Pteleon, cujus mentionem facit Demosthenes. At enim nihil est, quòd quæram: quando ipse Demosthenes in Oratione de Halonneso Pteleum illud disertè collocat ad limites Chersonesi Thraciæ. Posita erat in ipsis Chersonesi limitibus ara Jovis Montani, inter Pteleon, & Albam Actam. Ille erat terminus Chersonesi. Demosthenes: ὡς Χερρονήσου οἱ ὅροι εἰσὶν οὐκ ἀγορά, ἀλλ' ὁ βωμὸς τοῦ Διὸς τοῦ ὁρίου· ὅς ἐστι μεταξὺ Πτελεοῦ, καὶ Λευκῆς Ἀκτῆς, ὃς ἡ διορυχὴ ἔμελλε Χερρονήσου ἔσεσθαι, ὡς γε τὸ ἐπίγραμμα τὸ ἐπὶ τοῦ βωμοῦ τοῦ Διὸς τοῦ ὁρίου δηλοῖ. ἔστι δὲ τοῦτο·

Τόνδε καλὸν βωμὸν θεοῦ ...
Λευκῆς, καὶ Πτελεοῦ μέσσον ὅρον θέμενοι.

Politus.

2. ἔτι δὲ καὶ) l. ἔτι. Polit.

3. Πρωτεσίλαος δὲ φερωνύμως, πρῶτός τε τοῦ λαοῦ καθήλατο τῆς νεὼς) Ausonius Ep. 20.

Protesilae, tibi nomen sic fata dederunt,
Victima quòd Trojæ prima futurus eras.

Polit.

4. κατεπτηχότας) consternatos, metu prostratos. *Salvinus*.

5. Πρωθύστερα) l. Πρωθύστερα. Polit.
Sed figurâ, quæ dicitur hysteron proteron, non videtur usus Homerus, propterea quòd primum mulier orbata sit viro, & dimidiata domus remanserit, & postea occisus fuerit: verum prius dixerat, eum sepultum esse, & mortuum, deinde domum dimidiatam, uxoremque viduam relictam. Hysteron proteron ita eo est, quòd prius dixit eum tumulatum, quàm occisum. *Salvinus*.

6. Ἀμφιδρυφὴς δὲ ἡ ἅπαν δρυπτομένη, ὅ ἐστι, ξεομένη τὸ πρόσωπον) Hesychius: Ἀμφιδρυφὴς, ἀμφοτέρωθεν κατεξεσμένη, καὶ περιεσπαραγμένη τὸ πρόσωπον διὰ τὸ τοῦ ἀνδρὸς πένθος. δρύψαι γὰρ τὸ ξῦσαι. Etymologici Magni Auctor: ἀμφιδρυφὴς, ἡ κατεσπαραγμένη. Eadem etiam ἀμφίδρυφος. Hesychius: ἀμφίδρυφοι, πένθος ἔχουσαι. Ego potiùs dixerim: ἀμφίδρυφοι, αἱ ἀμφοτέρωθεν ξεσμέναι, καὶ σπαραττόμεναι τὸ πρόσωπον διὰ τὸ πένθος ἔχουσαι. Polit.

7. τὸ ἀμφιδρυφές) Malim, ἀμφιδρυφής. Polit.

8. Δρύπτειν δὲ κυρίως τὸ ἀποδέρειν, ὅ ἐστιν, ἐκδέρειν δόρυ) Δρύπτω τὸ σπαράττω Etymologus derivat παρὰ τὴν δρῦν. Polit.

9. ὡς τῷ μὲν ἡμίσει, τῇ ἀλόχῳ δηλαδὴ, συνεστῶτος τοῦ δόμου) Homerus: ἡμιδαὴς δ' ὁ δόμος ... Hesiodus cum viro & uxore bovem aratorem conjungit; & hæc tria integram domum efficiunt. *Salvinus*.

Aristoteles De Republ. lib. 1. c. 2. ἐκ μὲν οὖν τούτων τῶν δύο κοινωνιῶν, οἰκία πρώτη. καὶ ὀρθῶς Ἡσίοδος εἶπε ποιήσας·

Οἶκον μὲν πρώτιστα γυναῖκά τε, βοῦν τ' ἀροτῆρα.

ὁ γὰρ βοῦς ἀντ' οἰκέτου τοῖς πένησίν ἐστιν. Polit.

10. ἀβίους παρ' Ὁμήρῳ) Hom. γλακτοφάγων, ἀβίων ἀνθρώπων. Salvinus.

Geographus: ἀβίους δὲ προσαγορεύει μάλιστα, ὅτι χωρὶς γυναικῶν· ἡγούμενος ἡμιτελῆ τινα βίον τὸν χῆρον, καθάπερ καὶ τὸν οἶκον ἡμιτελῆ τὸν Πρωτεσιλάου, διότι χῆρος. Appositè quidem Geographus ad mentem Eustathii. Verum ἀβίους illos Homericos alii aliter explicant. Etymologus: ἀβίων δέ, ἤτοι βιοῖς μὴ χρωμένων, ὅ ἐστι, τόξοις. τινὲς δὲ, τόπον Σαρματῶν φασίν. ἢ τὸ α κατ' ἔκτασιν, τὸ τὸν πολύβιον, καὶ πλουσίων. ἢ τὸν ἡμίτηρον βίον μὴ ἐγκεκτημένων. στερούμενοι γὰρ, διακονοῦσιν. ἢ μὴ βιαζομένων. ἔστι δὲ καὶ ἔθνος ἐν Σκυθίᾳ, οἱ Ἀμαξόβιοι, καὶ Νομάδες ἀναφαζόμενοι. Polit.

παρ' Ὁμήρῳ εἰπών, ἀντὶ τοῦ χωρὶς γυναικῶν, ἐπάγει· [1] ἡμιτελὴς γάρ, χῆρος βίος, ὡς καὶ ὁ οἶκος ὁ τοῦ Πρωτεσιλάου, διότι χῆρος. Κατὰ δὲ τοὺς παλαιούς, καὶ διότι μὴ διαταξάμενος εὖ τὰ κατὰ οἶκον, ἀπέπλευσεν, ἢ μὴ παιδοποιησάμενος, [2] ὡς τελέως οἰκῆσαι τὸν αὐτοῦ δόμον, ὡς εἶναι οὕτω ἡμιτελῆ δόμον, τὸν ἄτεκνον. Ἔνιοι δὲ καὶ ἁπλῶς οὕτω· διότι, φασίν, οἰκοδομήσας θάλαμον, ἀπέπλευσεν. ἕτεροι δέ φασιν, ὅτι δόμος ἡμιτελής, ὁ ἡμίγαμος, ὡς τοῦ ἑτέρου τῶν οἰκούντων ἐστερημένος. [3] Τέλος γάρ, ὁ γάμος. [4] ὅθεν τελείους τοὺς γεγαμηκότας ἔλεγον. Γυνὴ δὲ Πρωτεσιλάου, Λαοδάμεια ἡ Ἀκάστου, φίλανδρος πάνυ, καὶ μὴ ἀνασχομένη ζῆν μετὰ τὸν τοῦ ἀνδρὸς θάνατον· περὶ ἧς λόγος φέρεται τοιοῦτος. Πρωτεσίλαος καὶ μετὰ θάνατον ἐρῶν τῆς γυναικός, κατὰ μῆνιν Ἀφροδίτης, ᾐτήσατο τοὺς κάτωθε ὄντας, ἀνελθεῖν· καὶ ἀνελθών, εὗρεν ἐκείνην ἀγάλματι αὐτοῦ περιῃμμένην. αἰτήσαντος δέ, φασι, μὴ ὑστερεῖν αὐτοῦ, ξίφει διεχρήσατο ἑαυτήν. Ἕτεροι δὲ ἄλλως φασί, τὴν Λαοδάμειαν καὶ τεθνεῶτός τε Πρωτεσιλάου ἔρωτι ἐκκαίεσθαι, χόλῳ Ἀφροδίτης. Ἀγγελθέντος γὰρ τοῦ πάθους, οὐ μόνον χαλεπῶς ἐνεγκεῖν, φασιν, ἀλλὰ καὶ ἀναγκαζομένην πρὸς τοῦ πατρὸς γάμῳ δευτέρῳ ζευχθῆναι, οὐκ ἀποστῆναι τοῦ ἐρᾶν, ἀλλὰ κατεχομένην, ἐνυκτέρευε μετὰ τοῦ ἀνδρός, μᾶλλον αἱρουμένη τὴν πρὸς τὸν τεθνεῶτα, φασι, συνουσίαν, ἢ τὴν πρὸς τοὺς ζῶντας ὁμιλίαν· καὶ ἐξέλιπεν ὑπ' ἐπιθυμίας. Μεμύθευται δὲ ταῦτα, διὰ τὸ ἐκείνης φίλανδρον, εἰδωλοποιουμένης, ὡς εἰκός, τὸν ἄνδρα, καὶ συνεῖναι δοκούσης αὐτῷ καὶ θανόντι. Δῆλον οὖν, ὡς, κατὰ τοὺς λόγους τούτους, οἱ ἀμέτρῳ ἔρωτι κάτοχοι, σκωφθήσονται, ὡς ἄρα καὶ θανόντες, ἐρῷεν ἄν, κατὰ τὸν ἐπὶ Πρωτεσιλάῳ μῦθον, καὶ τῇ αὐτοῦ γυναικί.

ρκη΄. Δάρδανος δὲ ἀνήρ, ὡς ὁ Πορφύριος ἄριστα διασκευάζει, ἡ κατὰ γένος ὁ ἐκ τῶν Δαρδάνων· ὡς καὶ ἐπὶ Πατρόκλου, ὃν βάλε Δάρδανος ἀνήρ. ὅπερ οὕτω δόξαν τῷ Ποιητῇ, διασαφεῖ ἐκεῖ, πᾶς ὁ Δάρδανος, [5] Πανθοΐδης Εὔφορβος. καί φασιν οἱ παλαιοί, ὅτι, εἴπερ εἷς τῶν ἐνδόξων ὁ ἀνήρ, ἐμνήσθη ἂν αὐτοῦ ὁ Ποιητής· καὶ ὅτι ἀγανακτούμενος οἷον ὁ Ποιητὴς ἐπὶ τῷ ἥρωι, οὐκ ἐθέλει πρὸς ὄνομα εἰπεῖν τὸν ἀνελόντα, ἵνα μὴ ἀοίδιμος εἴη. ὥσπερ καὶ [6] ὁ τὸν τῆς Ἐφεσίας ναὸν Ἀρτέμι-

ἀβίους, *abios*, *quasi expertes vitæ*, apud Homerum pro iis accipi dixisset, qui uxoribus carerent; subdit: semiperfecta enim, ac dimidiata, vita est cœlebs; sicuti etiam domus Protesilai, quia viduata. Verùm, secundùm antiquos interpretes, ideo dicitur semiperfecta, quòd enavigasset, non bene constitutâ domo, nec liberis procreatis, quibus ejus domus integra esset, ac perfecta: ita ut semiperfecta domus sit ea, quæ liberis caret. Nonnulli tamen simpliciter sic accipiunt, quasi domus semiperfecta dicatur, eo quòd thalamo, ut ajunt, ædificato, enavigasset. Alii denique domum ἡμιτελῆ, *semiperfectam*, intelligunt seminuptialem, aut semicoonubialem, vel parte conjugii dimidiâ constantem, quippe inhabitantium conjugum altero orbatam. τέλος enim, nuptiæ. Unde τελείους vocabant eos, qui uxorem duxerant. Protesilai porrò uxor, Laodamea, Acasti filia, vehementi adeo ardentique amore maritum suum est prosecuta, ut post ejus interitum vivere ipsa ampliùs non sustinuerit: de qua fabula fertur hujuscemodi. Protesilaus, vel post mortem, Veneris irâ, amore incensus uxoris suæ, ab inferis diis postulavit, ut sursum ire sibi liceret; quumque ad superiora adscendisset, illam repetit in statuæ suæ amplexibus inhærentem. Tum, eo, ut perhibent, rogante, ut ne superstes sibi esse vellet, illa gladio se ipsam transegit. Alii tamen aliter narrant, Laodamiam nempe, iratæ Veneris instinctu, atque impulsu, mortui quoque Protesilai amore exarsisse. Nunciato enim casu, non acerbè modo tulisse fertur; verùm etiam, secundis jungi nuptiis a patre suo coacta, amare non destitisse; sed, mente abalienatâ, & sensu corporis motuque intercepto, cum viro illo suo noctes transegisse, ita ut mortui congressu, ut ajunt, uti mallet, quàm consuetudinem cum viventibus habere: itaque præ desiderii magnitudine defecisse. Hæc autem fabulosè sunt excogitata, ob mulieris illius amorem erga virum suum, cujus illa simulacrum, ut videtur, sibi ita finxerit, ac repræsentaverit, ut se cum eo vel mortuo concumbere arbitraretur. Constat igitur, eos, qui insano, immoderatiorique amore corripiuntur, hoc planè modò esse deridendos, ut eos vel mortuos dicamus esse amaturos, secundùm fabulam hanc de Protesilao, & ejus uxore.

CXXVIII. Dardanus autem vir, ut Porphyrius optimè distinguit, aut genere est, idest, ex Dardanis: ut & de Patroclo, quem βάλε Δάρδανος ἀνήρ, *percussit Dardanus vir*. quod quum ita placuisset Poëtæ, ibi explicat, quis iste fuerit Dardanus, Penthoides nempe Euphorbus. Et veteres observant, si unus hic aliquis de viris illustribus fuisset, ejus mentionem Poëtam facturum fuisse; itemque indignari veluti Poëtam ob hujus herois necem, adeo ut interfectorem ipsum nomine appellare nolit, ne is celeber clarusque evadat. Sicuti & nomen ejus, qui Dianæ Ephesiæ templum incendit, communi

vete-

1. ἡμιτελὴς γάρ, χῆρος βίος) Cœlebs videtur carere dimidio sui. Vide fabulam Aristophanis in Platonis Convivio. τέλειοι, *viri perfecti: connubio juncti*. Salvinus.

2. ὡς τελέως οἰκῆσαι τὸν αὐτοῦ δόμον) Integra namque, & perfecta domus constat quoque ex liberis. Siquidem hæ sunt domûs partes, dominus, & servus, vir, & uxor; pater, & liberi. Aristoteles De Republ. lib. 1. c. 3. πρῶτα δὲ, καὶ ἐλάχιστα μέρη οἰκίας, δεσπότης, καὶ δοῦλος, καὶ πόσις, καὶ ἄλοχος, καὶ πατήρ, καὶ τέκνα. Politus.

3. Τέλος γάρ, ὁ γάμος) Unde προτέλεια, sacrificium, quod fiebat ante nuptias. Suidas: τέλος δὲ, ὁ γάμος. ὅθεν καὶ προτέλεια ἐκαλεῖτο ἡ θυσία, ἡ πρὸ τῶν γάμων γινομένη. Polit.

4. ὅθεν τελείους τοὺς γεγαμηκότας ἔλεγον) Hesychius: τέλειοι, οἱ γεγαμηκότες. Polit.

5. Πανθοΐδης Εὔφορβος) l. Πανθοΐδης Εὔφορβος. Polit.

6. ὁ τὸν τῆς Ἐφεσίας ναὸν Ἀρτέμιδος ἐμπρήσας, ἀνωνύμου) Valerius l. 8. c. 14. *Illa verò gloriæ cupiditas sacrilega. inventus est enim, qui Dianæ Ephesiæ templum incendere vellet, ut, opere pulcherrimo consumpto, nomen ejus per totum terrarum orbem disjiceretur. Quem quidem mentis furorem equuleo impositus detexit. Ac bene consuluerant Ephesii decreto, memoriam teterrimi hominis abolendo: nisi Theopompi magna facundia ingenium, historiis eum suis comprehendisset*. Viro huic famoso nomen Herostrato. Hesychio tamen vocatur Lygdamis. Λύγδαμις. ὁ ἐμπρήσας τὸν ναὸν τῆς Ἀρτέμιδος. Politus.

Is autem, quicumque fuit, nomen sibi facere volebat ex hoc celebris templi incendio. *Salvinus*.

veteres suffragio de industriâ suppresserunt, ut ne celeber fieret posteritati. Aut igitur Dardanum virum, ut dictum est, indefinitè quis, & interminatè intelliget, secundùm genus gentis, aut nominatim accipiet, hoc est, secundùm nomen proprium, quod idem sit, atque nomen gentile. quemadmodum & Achæus, juxta eumdem Porphyrium, Poëta Tragicus, Eretriensis, nomine ipso gentis est appellatus: & Libys similiter, Lysandri frater: & Epeus, faber ille equi lignei, eodem nomine, atque Epeus, quod est nomen gentile: & Scytha, Philosophus Academicus, appellatione gentili: & Mæon, Hæmonis filius, cognominis Mæonis, quod est nomen gentile Lydorum. Sic igitur & Dardanus nomen fuerit proprium viri, qui Protesilaum occidit: sicuti etiam Dardanus proprio nomine is est appellatus, quem Achilles postea interimit: qui etiam Achilles alicubi dicitur Troëm, Alastoris filium, gentis Troum cognominem, prostravisse. Sin autem huic sententiæ, atque explicationi obstare illud quadamtenus videtur, quòd adjectum sit τὸ ἀνήρ, *vir* (nemo enim quisquam, ut ajunt, dixerit, Priamus vir) animadvertendum est, τὸ φῶτα Ἡρακλέα, *virum Herculem*, similiter dici, atque τὸ, Δάρδανον ἄνδρα, *Dardanum virum*: & Δάρδανος ἀνήρ, *Dardanus vir*. Palæphatus autem, ut ajunt, narrat, Æneæ manu Protesilaum occubuisse. Alii occisum eum volunt ab Achate, Æneæ sodali. Nonnulli Dardanum hic virum, Hectorem ipsum intelligunt. quod quidem alii eâ de caussâ minùs probant, quòd, si Hector Protesilaum interfecisset, dicendum ita fuisset: τὸν ἔκτανε φαίδιμος Ἕκτωρ. *Hunc interfecerat illustris Hector*. aut Δάρδανος Ἕκτωρ. *Dardanus Hector*.

CXXIX. Vide verò, & considera illud, νηὸς ἀποθρώσκοντα, *de navi exsilientem*. Non enim dicit, ἐκθορόντα, *postquam exsiluisset*; sed ἔτι ἀποθρώσκοντα, *adhuc exsilientem*, *seu dum exsiliret*. quod certè in laudem ejus cedit, qui ictum adegit, quippe qui tam citò Protesilaum interfecerit. Sciendum autem est, verbum θρώσκειν, *salire*, *vel insilire*, derivari hoc modo a veteribus Grammaticis: Θορῶ, aut, accentu gravi, θόρω, idem est atque salto: ex quo derivatum θορίσκω, (ut ῥύσκω, *tueor*, *a periculo servo*, & τελίσκω, *finio*) transpositisque per hyperthesin litteris, θροίσκω, & producto τοῦ ο, adscriptoque, quod adscribi necesse est, τῷ ι, θρώσκω. Quod sequitur, πολὺ πρώτιστον, *longè primum*, nonnulli codices conjunctè, seu unâ simul voce, scribunt πολυπρώτιστον, *longeprimum*. Atque hinc etiam quadamtenus apparet, quantùm Protesilaus nomini ipse suo respondeat, quippe qui non quomodocum-

τέμενος ἐμπυρίσας, ἐπιγνῆθη ἐπίτηδες κοινῷ ψηφίσματι παλαιῷ, ἵνα μὴ περιώνυμος εἴη τοῖς εἰς ἔπειτα. Ἢ γοῦν Δάρδανον ἄνδρα, ὡς ἐρρέθη, νοήσει τις ἀορίστως, κατὰ ἐθνικὸν εἶδος, ἢ ὀνοματικῶς, τουτέστι, κατὰ κύριον ὄνομα, ὁμώνυμον τῷ ἐθνικῷ. ὥσπερ καὶ Ἀχαιὸς, κατὰ τὸν αὐτὸν Πορφύριον, [1] Τραγῳδίας Ποιητὴς, Ἐρετριεὺς, ὁμώνυμος τῷ ἐθνικῷ· καὶ Λίβυς ὁμοίως, ὁ Λυσάνδρου ἀδελφός· καὶ [2] Ἐπειὸς ὁ τέκτων τοῦ δουρείου ἵππου, κατὰ ὁμωνυμίαν Ἐπειοῦ τοῦ ἐθνικοῦ· [3] καὶ Σκύθης ὁ Ἀκαδημαϊκὸς σοφὸς, κατὰ φωνὴν ἐθνικήν· [4] καὶ Μαίων Αἱμονίδης, ὁμώνυμος τῷ Λυδικῷ ἐθνικῷ Μαίονι. Οὕτως οὖν καὶ Δάρδανος εἴη ἂν κύριον, ὃς ἀνεῖλε Πρωτεσίλαον· ὥσπερ κύριον καὶ ὁ Δάρδανος, ὃν ἀνελεῖ ὁ Ἀχιλλεύς. ἔστι καὶ Τρῶα ῥίπτει τὸν Ἀλαστορίδην, ὁμώνυμον τῷ ἐθνικῷ Τρωΐ. Εἰ δέ τι δοκεῖ ἐμποδὼν εἶναι εἰς τοῦτο, προσκείμενον τὸ, ἀνὴρ (οὐδεὶς γὰρ ἂν, φασὶν, εἴποι, Πρίαμος ἀνήρ) ἐνθυμητέον τὸ, φῶτα Ἡρακλέα, ὅμοιον ὂν τῷ, Δάρδανον ἄνδρα· καὶ Δάρδανος ἀνήρ. Παλαίφατος δὲ, φασιν, ἱστορεῖ, ὅτι Αἰνείας ἀνεῖλε τὸν Πρωτεσίλαον. Ἕτεροι δὲ ὑπὸ Ἀχάτου αὐτὸν πεσεῖν φασὶν, ἑταίρου Αἰνείου. Τινὲς δὲ Δάρδανον ἄνδρα ἐνταῦθα, [5] τὸν Ἕκτορα νοοῦσιν. ὅπερ οἱ μὴ ἀποδεχόμενοι, φασὶν, ὅτι, ἐὰν ὁ Ἕκτωρ ἔρριψε τὸν Πρωτεσίλαον, εἶχεν εἰπεῖν, ὅτι τὸν ἔκτανε φαίδιμος Ἕκτωρ· ἢ Δάρδανος Ἕκτωρ. Rom. p. 326.

ρκθ΄. Ὅρα δὲ τὸ, νηὸς ἀποθρώσκοντα. Οὐ γὰρ εἶπεν ἐκθορόντα, ἀλλ' ἔτι [6] ἀποθρώσκοντα. Τοῦτο δὲ τὸν βαλόντα σεμνύνει, ὡς οὕτω ταχὺ διαχειρισάμενον τὸν Πρωτεσίλαον. Ἰστέον δὲ, ὅτι τὸ θρώσκειν, οὕτω παράγουσιν οἱ παλαιοί. Θορῶ, [7] ἢ θόρω βαρυτόνως, τὸ πηδῶ· οὗ παράγωγον θορίσκω, ὡς ῥυΐσκω, τελίσκω· καὶ ὑπερθέσει, θροΐσκω, καὶ ἐκτάσει, καὶ προσγραφῇ ἀναγκαίᾳ τοῦ ι, θρώσκω. Τὸ δὲ πολὺ πρώτιστον, τινὰ τῶν ἀντιγράφων, πολυπρώτιστον ὑφὲν γράφουσι. Τοῦτο δὲ καὶ [8] φερωνυμίαν τινὰ παραλαλεῖ τῆς τοῦ Πρωτεσιλάου κλήσεως, ὡς μὴ ἁπλῶς πρώ-

1. Τραγῳδίας Ποιητὴς, Ἐρετριεὺς) Vide Suidam. Fuit & alius Achæus, Poëta Tragicus, Syracusanus. *Politus*.

2. Ἐπειὸς ὁ τέκτων τοῦ δουρείου ἵππου) *Ipse doli fabricator Epeus*. Politus.

3. καὶ Σκύθης ὁ Ἀκαδημαϊκὸς σοφὸς) Ignotus mihi prorsus Philosophus hic Academicus, nomine Scytha: nisi fortè significetur hoc loco celeber ille Anacharsis, qui κατ' ἐξοχὴν Philosophus Scytha dictus fuerit. unde in errorem inductus sit Eustathius: perinde quasi Scythæ nomen proprium esset viri, quem etiam Academicum Philosophum existimaverit. Aliàs suspicabar, Philosophum hunc nomine Scytham, eumdem esse, atque Σκυθιανὸν, quem vocarunt, hominem impium, & impiarum de Deo opinionum auctorem: de quo, præter alios Christianarum rerum scriptores, ita Cyrillus Hierosolymitanus Catechesi 6. n. 33. Σκυθιανός τις ἦν ἐν Αἰγύπτῳ, Σαρακηνὸς τὸ γένος, οὐδὲν κοινωνῶν, οὔτε πρὸς Ἰουδαϊσμὸν, οὔτε πρὸς Χριστιανισμὸν ἀποτεμνόμενος. οὗτος τὴν Ἀλεξάνδρειαν οἰκήσας, καὶ τὸν Ἀριστοτέλους μιμησάμενος βίον, τέσσαρας βίβλους συνέταξε. Politus.

Nomina servorum Geta, Syrus, Davus, idest, Dacus. Δᾶος, a gentibus derivata. *Salvinus*.

4. καὶ Μαίων Αἱμονίδης) de quo Homerus v. 394. l. δ' Il. Polit.

5. τὸν Ἕκτορα νοοῦσιν) Ut Ovidius Metam. 12. *Hectoreâ primus fataliter hastâ, Protesilae, cadis*. & Hyginus Fab. 103. *Quum Achivi classes applicuissent, cæteris cunctantibus, Iolaus, Iphicli & Diomedeæ filius, primus e navi prosiluit, qui ab Hectore confestim est interfectus: quem cuncti appellarunt Protesilaum, quoniam primus ex omnibus perierit*. Politus.

6. ἀποθρώσκοντα) Hom. Odyss. καπνὸν ἀποθρώσκοντα νοῆσαι. de Ulysse. *Salvinus*.

7. ἢ θόρω βαρυτόνως, τὸ πηδῶ) Hinc θόρος. *semen*, ab ejaculando. Θοῦρος Ἄρης, a saliendo. *Salvin.*

Hesychius: Θόρος, βάσις, ἀφροδισιασμὸς, ὀχεία, ἢ ἔκκρισις τοῦ σπέρματος. Θόροιο, ὀχευτοῦ. Suidas: Θορὸς, τὸ σπέρμα τοῦ σώματος. Polit.

8. φερωνυμίαν τινὰ παραλαλεῖ τῆς τοῦ Πρωτεσιλάου κλήσεως) De hac Protesilai φερωνυμίᾳ Ausonius Epitaph. 12. Hos.

Fatale adscriptum nomen mihi Protesilao.
Nam primus Danaûm bello obii Phrygio,
Audaci ingressus Sigeia littora saltu,
Captus pellacis Laertiadæ insidiis:
Qui ne Trojanæ premeret pede littora terræ,
Ipse super proprium desiluit clypeum.
Quid queror? hoc letum jam tum mea fata canebant,
Tale mihi nomen cum pater imposuit.

Politus.

τῳ ἐν λαῷ τῷ Ἀχαϊκῷ, ἀλλὰ ὡς πολὺ πρώτιστε, καὶ ἐπιδήσαντος, καὶ πεσόντος. Ἐκ τοῦ πρωτεύσω δὲ μέλλοντος παρήχθη τὸ, Πρωτεσίλαος. οἱονεὶ γὰρ πρωτευσίλαος, καὶ ἀποβολῇ τοῦ υ, Πρω-
Baſ. p. 247. τεσίλαος. Τὰ δὲ πολὺ πρώτιστον, πρὸς διαστολὴν εἴρηται. Πολλῶν γὰρ ἐκθορόντων, καὶ πεσόντων, ἀεὶ πρῶτος ὁ πρό τινος πίπτων. πολὺ δὲ πρώτιστος, ὁ Πρωτεσίλαος· περὶ οὗ σημείωσαι, ὅτι κοινῶς μὲν λεγόμενος, πίπτει εἰς μέτρον Ὁμηρικόν· Ἀττικῶς δὲ, οὔ. Πηνέλεων μὲν γὰρ ἐρεῖ τις, καὶ Ἰόλεων· Πρωτεσίλεων δὲ οὐκ ἂν εἴποι· ὥσπερ οὐδὲ Μενέλεων. Οὐ γὰρ παραληπτέα τὰ τοιαῦτα εἰς μέτρον δακτυλικόν. Τὸ δὲ, ὁ δ᾽ ἄρα πρότερος, ἑρμηνευτικόν ἐστι τοῦ, ὁπλότερος γενεῇ· ἵνα μή τις ὁπλότερον νοήσῃ τὸν θρασύτερον.

Οἳ δὲ Φερὰς ἐνέμοντο παραὶ Βοιβηΐδα λίμνην,
Βοίβην, καὶ Γλαφύρας, καὶ ἐϋκτιμένην Ἰαωλκόν,
Τῶν ἦρχ᾽ Ἀδμήτοιο φίλος παῖς ἕνδεκα νηῶν
Εὔμηλος, τὸν ὑπ᾽ Ἀδμήτῳ τέκε δῖα γυναικῶν
Ἄλκηστις, Πελίαο θυγατρῶν εἶδος ἀρίστη.

ρλ΄. Οἳ Φερὰς ἐνέμοντο παραὶ Βοιβηΐδα λίμνην, Βοίβην, καὶ Γλαφυράς, [2] καὶ ἐϋκτιμένην Ἰαωλκόν, τούτων ἦρχεν Εὔμηλος, Ἀδμήτου φίλος παῖς, ἕνδεκα νηῶν· ὃν ὑπ᾽ Ἀδμήτῳ ἔτεκε δῖα γυναικῶν Ἄλκηστις, Πελίαο θυγατρῶν εἶδος ἀρίστη. Ὅτι δὲ φίλανδρος καὶ αὕτη ἡ Ἄλκηστις ἡ τοῦ Πελίου, [3] καὶ ὡς θανάτῳ παρέβαλεν ἑαυτὴν, ἀντὶ τοῦ ἀνδρὸς Ἀδμήτου ἐκ ζώντων γενομένου, εἴ πως εἰς φῶς ἐκεῖνος παλινδρομήσει, δηλοῦσιν οἱ παλαιοὶ, καὶ μάλιστα οἱ Ποιηταί. Ὁ γοῦν Εὐριπίδης καὶ δραματουργίας διασκευὴν ἐκ τῆς γυναικὸς ταύτης πορίζεται, καὶ τὸ δρᾶμα ἐπιγράφει Ἄλκηστιν. περὶ δὲ ταύτης καὶ τοιαύτη μυθολογία φέρεται. Φασὶ, Πελίαν προθεῖναι τὸν τῆς Ἀλκήστιδος γάμον τῷ δυναμένῳ συζεῦξαι λέοντι κάπρον· Ἀπόλλωνα δὲ τῷ Ἀδμήτῳ τοῦτο ἐκτελέσαι, καὶ τὸν γάμον αὐτῷ ἐγγυῆσαι. [4] Ἀπὸ δὲ τοῦ ῥηθέντος Ἀδμήτου, Σκόλιόν τι ἐν Ἀθήναις

que πρῶτος ἐν λαῷ, *primus de populo*, Achivorum; sed πολὺ πρώτιστος, *longè primus*, & prosiluerit, & mortem occubuerit. Hoc autem nomen, Πρωτεσίλαος, *Protesilaus*, derivatum est ex Futuro πρωτεύσω, *primus ero, primas tenebo, præcedam*. Est enim quasi Πρωτευσίλαος, *Protеusilaus*, expulsoque τοῦ υ, Πρωτεσίλαος, *Protesilaus*. Itemque τὸ πολὺ πρώτιστον, *longè primum*, dictum est ad distinctionem. Desilientibus enim, & cadentibus multis, semper ille est primus, qui ante unum aliquem cadit. Longè verò omnium primus, Protesilaus: de quo, volo, observes, ut in metrum quidem Homericum cadat, si communiter; non verò, si Atticè proferatur. Etsi enim quis dicet Πηνέλεων, *Peneleum*, & Ἰόλεων, *Joleum*; tamen minimè omnium dixerit Πρωτεσίλεων, *Protesileum*: quandoquidem neque Μενέλεων, *Meneleum*. Non enim accommodata ista hæc sunt, neque apta, ut ad metrum dactylicum adhibeantur. Tum illud: ὁ δ᾽ ἄρα πρότερος. *ille verò major*; valet ad explicandum, quid sit τὸ ὁπλότερος γενεῇ, *minor natu*: ut nequis ὁπλότερον, audaciorem promptioremque ad pugnam intelligat.

Qui verò Pheras incolebant apud Bœbeida paludem,
Bœben, & Glaphyras, & bene ædificatam Jaolcum,
Horum imperabat Admeti charus filius undecim navibus
Eumelus, quem sub Admeto genuerat nobilissima mulierum
Alcestis, filiarum Peliæ formâ præstantissima.

CXXX. Qui Pheras incolebant apud Bœbeida paludem, Bœben, & Glaphyras, & bene ædificatam Jaolcon; horum dux erat Eumelus, Admeti charus filius, undecim navibus: quem sub Admeto pepererat nobilissima mulierum Alcestis, filiarum Peliæ formâ præstantissima. Viri autem sui quàm amans fuerit hæc Alcestis, Peliæ filia, atque ut ipsa pro marito Admeto demortuo, sese morti obtulerit, si qua ille pacto ad lucem rediret, exponunt veteres, & maximè Poëtæ. Quippe Euripides Dramatis sui materiam ex hac sibi muliere apparat, ipsumque Drama Alcestin inscribit: de qua insuper fabulosa ista fertur narratio. Ajunt, Peliam Alcestidis ei nuptias constituisse, qui leonem simul, atque aprum posset jungere: Apollinem verò id Admeto perfecisse, uxoremque ei despondisse. Ab hoc ipso Admeto, quem diximus, Scolion quoddam erat, cani solitum Athenis, ut

1. *ἵνα μή τις ὁπλότερον νοήσῃ τὸν θρασύτερον*) Quis autem somniasset, ὁπλότερον posse intelligi armatum, quasi derivatum ἀπὸ τῶν ὅπλων, *ab armis*? atque ideò Homerum addidisse γενεῇ, ut ab alterâ significatione distingueret, quæ nusquam extat. Homero idem est ὁπλότερος γενεῇ, ac apud Latinos: *Minor natu*. Salvinus.

Attamen alii etiam Græci Magistri τὸ ὁπλότερος derivatum volunt ἀπὸ τῶν ὅπλων· de quorum sententiâ ὁπλότεροι dicti sunt juniores, quòd idonei sunt ad ferenda arma. Etymologici Magni Auctor: Ὁπλότεροι, οἱ νέοι, οἱ μᾶλλον ὅπλα φέρειν δυνάμενοι, ὡς τὸ, Αἰχμὰς δ᾽ αἰχμάσσουσι νεώτεροι, οἵπερ ἐμεῖο Ὁπλότεροι γεγάασι. οἱ γὰρ πρεσβεύοντες, τούτων ἀπολέγονται, Ὅμηρος· Γῆρας [illegible] πολέμοιο [illegible]. ἀπὸ τῶν ὅπλων οἱ ὁπλότεροι· [illegible] ὅπλων αἰρεῖσθαι [illegible], ὡς πρὸς τοὺς γέροντας. Politus.

2. *καὶ ἐϋκτιμένην καὶ Ἰαωλκόν*) l. καὶ ἐϋκτιμένην Ἰαωλκόν. Polit.

3. *καὶ ὡς θανάτῳ παρέβαλεν ἑαυτὴν, ἀντὶ τοῦ ἀνδρὸς Ἀδμήτου ἐκ ζώντων γενομένου*) Non pro marito Admeto jam demortuo, sed ne ille gravissimè ægrotans moreretur, Alcestis sese morti obtulit, si standum est fabulis. Apollodorus lib. 1. c. 9. ᾐτήσατο (Ἀπόλλων) παρὰ Μοιρῶν, ἵνα, ὅταν Ἄδμητος μέλλῃ τελευτᾷν, ἀπολυθῇ τοῦ θανάτου, ἂν ἑκουσίως τις ὑπὲρ αὐτοῦ θνήσκειν ἕληται, πατὴρ, ἢ μήτηρ, ἢ γυνή. ὡς δὲ ἦλθεν ἡ τοῦ θνήσκειν ἡμέρα, μήτε τοῦ πατρὸς, μήτε τῆς μητρὸς ὑπὲρ αὐτοῦ θνήσκειν θελόντων, Ἄλκηστις ὑπὲρ αὐτοῦ ἀπέθανε. Hyginus Fab. 51. *pro quo* (Admeto) *quum neque pater, neque mater mori voluissent, uxor se Alcestis obtulit, & pro eo vicariâ morte interiit, quam postea Hercules ab inferis revocavit*. Argumentum est Alcestidis Euripideæ: Ἀπόλλων ᾐτήσατο παρὰ τῶν Μοιρῶν, ὅπως Ἄδμητος τελευτᾶν μέλλων, παράσχῃ τινὰ τὸν ὑπὲρ αὐτοῦ τεθνηξόμενον, ἵνα ἴσον τῷ προτέρῳ χρόνῳ ζήσῃ. καὶ Ἄλκηστις ἡ γυνὴ ἐπέδωκεν ἑαυτὴν, οὐδετέρου τῶν γονέων ἐθελόντων περὶ τοῦ παιδὸς ἀποθανεῖν. Valesius.

4. *Ἀπὸ δὲ τοῦ ῥηθέντος Ἀδμήτου, Σκόλιόν τι ἐν Ἀθήναις ἦν ᾀδόμενον*) Scolii hujus initium, inter alia Scolia, apud Athenæum lib. 15. c. 15. Primum quoque versum adducit Aristophanes in Vespis: alterum versum, Aristophanis Scholiasta. Abiit in proverbii consuetudinem Admeti μέλος. quod quidam ad ea carmina retulerunt, quæ ad Admetum, post amissam conjugem Alcestidem, canebantur. Scholiasta Aristophanis: τινὲς δέ φασιν, ὡς, Ἀλκήστιδος ὑπεραποθανούσης Ἀδμήτου τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς, σκόλια, καὶ παιδικὰ πρὸς αὐτὸν ᾔδοντο μέλη, μέχρις οὗ ἡ Κόρη ἀνέπεμψεν Ἄλκηστιν· ὡς δ᾽ Εὐριπίδης, ὅτε μαχεσάμενος Ἡρακλῆς. Zenobius: ὕμνοι δὲ σκόλια, καὶ παιδικὰ πρὸς τὸν Ἄδμητον ᾔδοντο μέλη, μέχρις οὗ ἡ Κόρη ἀνέπεμψεν Ἄλκηστιν. ὡς δὲ λέγουσιν ἔνιοι, Ἡρακλῆς πρὸς αὐτὸν ἀφικόμενος, μαχεσάμενος Ἅιδῃ. Sed antiquissimis illis temporibus nondum inventa fuerunt Scolia: quorum inventor, atque auctor, juxta Pindarum, fuit Terpander. Is est Terpan-

ut suo in Lexico tradit Pausanias, ubi id Scolion scribit ab aliis Alcæo auctori attribui, ab aliis Sapphoni, ab aliis denique Praxillæ Sicyoniæ. Carminis hoc erat initium:

Admeti historiam doctus, amice, inde bonos ama,
Devitaque malos. namque malorum est mala gratia.

Ubi per bonos innuere videtur generosam illam, virique sui amantem Alcestin; per malos verò, patrem ipsum Admeti, qui mori pro filio recusavit. Nam & feminas non aliis modò bonis artibus; sed & Lyricâ Poësi insignes floruisse, non ex memoratâ tantùm Praxillâ manifestum est; verùm etiam ex Sapphone, & Corinnâ, & Erinnâ. Quibus accedit Poëtria & ipsa fidicinia, seu Citharœdica, Charixena. unde adagium apud Comicum in Ecclesiazusis: *Quæ Charixenes tempore, talia hæc sunt*. De Erinnâ autem, quam diximus, sciendum est, Lesbiam eam fuisse, aut Rhodiam, aut Tejam, aut Teliam, ex parvâ insulâ Telo, quæ vicina est Cnido. Poëticen coluit: scripsitque Colum, Poëma, Æolicâ linguâ, ac Doricâ, versibus trecentis. Amica fuit, ac sodalis Sapphonis, obiitque virgo. Ejus versus digni judicati sunt, qui cum Homericis conferrentur. Decessit ex hac vitâ, annos nata undeviginti. Ea verò, quæ diximus, exposita sunt hoc in eam epigrammate;

Lesbius Erinnes parvus, sed & iste suavis,
Totus & Aonidum melleus ore, favus.
Tercentum fecit versus, quibus æquat Homerum,
Annos post decimum nata puella novem;
Tractavitque, metu matris, telamque, columque,
Musas dum coleret, Pieriumque chorum.

νας τὴν ᾀδόμενον, ὡς καὶ Παυσανίας φησὶν ἐν τῷ οἰκείῳ λεξικῷ, λέγων, ὡς οἱ μέν, Ἀλκαίου φασὶν αὐτό, οἱ δέ, Σαπφοῦς, [1] οἱ δέ, Πραξίλλης τῆς Σικυωνίας. Ἀρχὴ δὲ τοῦ μέλους αὕτη·

Ἀδμήτου λόγον, ὦ ἑταῖρε, μαθὼν, τοὺς ἀγαθοὺς φίλει.
Τῶν δειλῶν δ' ἀπέχου, [2] γνοὺς, ὅτι [3] δειλῶν ὀλίγα χάρις.

Ἔοικε δέ, διὰ μὲν τῶν ἀγαθῶν, τὴν γενναίαν, καὶ φίλανδρον ὑποδηλοῦν Ἄλκηστιν· [4] διὰ δὲ τῶν δειλῶν, τὸν Ἀδμήτου πατέρα, ὃς ὤκνησε θανεῖν ὑπὲρ τοῦ παιδός. Ὅτι δὲ καὶ γυναῖκες ἦσαν οὐ μόνον ἄλλως σοφαί, ἀλλὰ καὶ μελοποιοί, οὐ μόνον ἐκ τῆς ῥηθείσης Πραξίλλης δῆλον, ἀλλὰ καὶ Σαπφοῦς, καὶ Κορίννης, καὶ Ἠρίννης. [5] Ἦν δὲ ποιήτρια κρουμάτων καὶ Χαριξένη. [6] ὅθεν παροιμία παρὰ τῷ Κωμικῷ ἐν Ἐκκλησιαζούσαις· τὰ ἐπὶ Χαριξένης ταῦτ' ἐστίν. Ἰστέον δέ, ὡς ἡ ῥηθεῖσα [7] Ἤριννα, Λεσβία μὲν ἦν, ἢ Ῥοδία, ἢ Τηΐα, ἢ Τηλία, ἐκ Τήλου νησιδίου, ἐγγίζοντος τῇ Κνίδῳ. Rom. p. 327. [8] Ποιήτρια δὲ ἦν· καὶ ἔγραψε ποίημα Ἠλακάτην, Αἰολίδι γλώσσῃ, καὶ Δωρίδι, ἐν ἔπεσι τριακοσίοις. [9] ἦν δὲ ἑταίρα Σαπφοῦς, καὶ ἐτελεύτησε παρθένος. Οἱ δὲ στίχοι αὐτῆς ἐκρίθησαν ἰσάμιλλοι τοῖς Ὁμήρου. ἀπῆλθε δὲ ἐννεακαιδεκέτις. Δήλωσις δὲ τῶν ῥηθέντων, καὶ [10] τὸ εἰς αὐτὴν ἐπίγραμμα τοῦτο·

Λέσβιον Ἠρίννης τόδε κηρίον· εἰ δέ τι μικρόν,
Ἀλλ' ὅλον ἐκ Μουσέων κιρνάμενον μέλιτι.
Οἱ δὲ τριακόσιοι ταύτης στίχοι, ἶσοι Ὁμήρῳ,
Τῆς καὶ παρθενικῆς ἐννεακαιδεκέτευς.
Ἣ καὶ ἐπ' ἠλακάτῃ, μητρὸς φόβῳ, ἣ καὶ ἐφ' ἱστῷ
Ἑστήκει, Μουσῶν λάτρις ἐρασσομένη.

pauder, qui citharœdicâ arte excelluit, & quater vicit Pythia. Deinde Scolia illa carmina, non erant lugubria, sed convivalia, quæ scilicet inter pocula canebantur. Unde Σκόλιον Grammaticis, ἡ παροίνιος ᾠδή. Proclus in Chrestomathiâ: Τὸ δὲ Σκόλιον μέλος ᾔδετο παρὰ τοὺς πότους. διὸ καὶ παροίνιον αὐτὸ ἔσθ' ὅτε καλοῦσι. Etymologici Magni Auctor: Σκόλια, τὰ συμποτικὰ ᾄσματα. Quare Admeti μέλος, quod est in proverbio, non benè explicatum est de Scoliis, idque luctuosis carminibus, quæ apud Admetum, ob amissam uxorem, canerentur. Melius Suidas: Ἀδμήτου μέλος, καὶ Ἁρμοδίου. ἐπὶ τῶν ᾠδικῶν, καὶ εὐκόλων. ποιητικὰ γὰρ καὶ τὰ Σκόλια λεγόμενα. Hæc vera est adagii explicatio. Nec obstat illud postea ejusdem Suidæ: παροιμία· Ἁρμοδίου μέλος. ἐπὶ τῶν δυστόλμων. τὰ γὰρ εἰς Ἁρμόδιον μέλη ποιητὰ ἦσαν. Nam ibi quoque legendum est: ἐπὶ τῶν εὐκόλων. Talia namque erant Scolia, idest, facilia, & plana, quippe convivalia. Erant denique simplicissima. Scholia Græca: ἁπλᾶ γὰρ αὐτὰ ἐχρῆν εἶναι, καὶ εὔκολα, ὡς παρὰ πότον ᾀδόμενα. Proclus in Chrestomathiâ de carmine Scolio: ἀνειμένον δ' ἐστὶ τῇ κατασκευῇ, καὶ ἀφελέστατον. Et paullò post: Σκόλιον ἐκάλουν τὸ ἁπλούστατον. Immo inde aliqui a contrario sensu, seu per antiphrasin, appellata voluerunt Σκόλια, quòd minime essent σκολιά, sed facilia, & simplicia. Scholiasta Aristophanis ad Vespas: ἄλλοι δέ φασιν, ὡς ἐκ τοῦ ἐναντίου [illegible] σκόλια τὰ παροίνια μέλη. ἁπλᾶ γὰρ αὐτὰ ἐχρῆν εἶναι, καὶ εὔκολα, ὡς παρὰ πότον ᾀδόμενα. Eadem Scholia ad Ranas, & cum iis ipse sibi Suidas: Σκόλιον, τὸ ᾆσμα, κατ' ἀντίφρασιν, μέλος τι ὀλιγόστιχον. Quam tamen etymologiæ rationem meritò reprehendit Aristophanicus interpres ad Vespas: τὸ γὰρ εὔφημον ἐπὶ τὸ δύσφημον μεταλαμβάνεσθαι [illegible] τὸ μέγιστον. Et Proclus: τὸ γὰρ κατ' ἀντίφρασιν, ὡς [illegible] [illegible] μεταλαμβάνειν τὸ [illegible]. Scoliorum etymon multò verisimilius legitur tum apud Aristophanis Scholiastam, tum in aliis Commentatoribus Græcorum: quo ex etymo apparet, fuisse Scolia non ad luctus, sed ad convivalem oblectationem, apta, & composita. *Politus*.

1. οἱ δέ, Πραξίλλης τῆς Σικυωνίας) Magna gloria Praxillæ Sicyoniæ in hoc Scoliorum carminum genere. Athenæus: καὶ Πράξιλλα δ' ἡ Σικυωνία ἐθαυμάζετο ἐπὶ τῇ τῶν Σκολίων ποιήσει. Polit.

2. γνούς, ὅτι) Scholiasta Aristophanis scribit, καὶ γνοὺς ὅτι, depravatè. *Polit.*

3. δειλῶν ὀλίγα χάρις) Athenæus, δειλοῖς ὀλίγα χάρις. Polit.

4. διὰ δὲ τῶν δειλῶν, τὸν Ἀδμήτου πατέρα) Absit, ut credam, Scolio illo, quo præcepta vitæ utilia, bonæque sententiæ continebantur, διὰ τῶν δειλῶν significatum esse patrem Admeti, qui mori pro filio recusaverit. unde & pater accenseri debeat malis, ingratisque hominibus, de quibus ibi monetur:

Τῶν δειλῶν ἀπέχου, γνοὺς, ὅτι δειλῶν ὀλίγα χάρις.

Qui ita existimat, is sanè non cogitat, quæ natura ipsa filiis conservandæ erga parentes pietatis officia desinierit. Ego potiùs crediderim, διὰ τῶν δειλῶν, intelligendos esse infidos, fallacesque Admeti amicos, qui innumeris ab eo beneficiis affecti, tamen ipsum a mortis periculo eripere neglexerint. Unde locus datus sit fabulæ. Nam & amici omnes Admeti finguntur mortem pro eo renuisse. τοὺς χωρὶς τῶν φίλων, ut Tzetzes ait. At verò διὰ τῶν ἀγαθῶν non modò bonam illam Alcestin significari puto; verùm etiam Herculem, qui magnificentissimo hospitio ab Admeto acceptus, hanc ei gratiam retulit, ut Alcestin uxorem, liberam, atque incolumem eidem redderet. Fabulam ad historiæ fidem expendit, atque illustrat Palæphatus. *Politus*.

5. Ἦν δὲ ποιήτρια κρουμάτων καὶ Χαριξένη) Etymologici Magni Auctor: αὐλητρὶς ἡ Χαριξένη ἀρχαία, καὶ ποιήτρια κρουμάτων. οἱ δὲ μελοποιόν. Hesychius: ἔστι δὲ καὶ Ποιήτρια αὐτὴν [illegible] λέγουσι. Verum hanc Charixenam alii Poëtriis minimè adnumerat Antipater Thessalus celebri illo epigrammate, quo Poëtriarum Græcarum clarissimas complectitur, Anthologiæ lib. 3. c. 67. *Politus*.

6. ὅθεν παροιμία παρὰ τῷ Κωμικῷ ἐν Ἐκκλησιαζούσαις. τὰ ἐπὶ Χαριξένης ταῦτ' ἐστίν) Fuit hæc Charixena, Poëtria quidem, ut dictum est; sed mulier tamen stulta, atque inepta. Scholiasta Aristophanis: αὐλητρίς, καὶ μωρὰ ἡ Χαριξένη. Hesychius: ἐπὶ μωρίας ἡ Χαριξένη διεβέβλητο, ἀρχαία οὖσα. Ab eâ adagium, τὰ ἐπὶ Χαριξένης. sive, ut habet Hesychius: οἷα τὰ ἐπὶ Χαριξένης. Aristophanes Ecclesiazusis: Οὐ γὰρ τὰ ἐπὶ Χαριξένης ταῦτ' ἐστίν. Theopompus Sirenibus: Ἀλλὰ γὰρ [illegible] τὰ ἐπὶ Χαριξένης. Crates Ulyssibus: Οὐκ ἴδιον ταῦτ' [illegible] τὰ ἐπὶ Χαριξένης. Politus.

7. Ἤριννα, Λεσβία μὲν ἦν, ἢ Ῥοδία) Suidas: Ἤριννα, Τηΐα, ἢ Λεσβία. ὡς δὲ ἄλλοι, Τηλία. Τῆλος δέ ἐστι νησίδιον ἐγγὺς Κνίδου. τινὲς δὲ καὶ Ῥοδίαν αὐτὴν ἐδόξασαν. Polit.

8. Ποιήτρια δὲ ἦν) ἐποποιός. Fecit & epigrammata. *Polit.*

9. ἦν δὲ ἑταίρα Σαπφοῦς) Suidas: ἦν δὲ ἑταίρα Σαπφοῦς, καὶ ὁμόχρονος. Dissentit Eusebius: quippe qui Sapphonem refert in Olympiadem XLIV. Erinnam verò in Olympiadem CVI. *Polit.*

10. τὸ εἰς αὐτὴν ἐπίγραμμα τοῦτο) quod est incerti Auctoris l. 3. Anthologiæ c. 67. *Polit.*

Σαπφὼ δ' Ἠρίννης ὅσσον μελίεσσιν ἀμείνων,
Ἠρίννη Σαπφοῦς τόσσον ἐν ἑξαμέτροις.

καὶ τοῦτο μὲν, τοιοῦτον. [1] Εἰ δὲ γυνὴ Ἐποποιὸς τὴν Πινδάρου Λυρικὴν ἀπήλεγξεν ἡττηθέντος, ἱστόρηται καὶ αὐτό. [2] Βοιωτία δὲ ἦν ἐκείνη τὸ ἔθνος. Ὡς δὲ καὶ [3] Θεανὼ τὶς γυνὴ Λοκρὶς, Λυρικὴ ἦν, ἱστοροῦσιν οἱ παλαιοί. Περιᾴδεται δὲ ὁμοίως [4] καί τις Μυρὼ, ἡ καὶ εἰς Ποσειδῶνα γράψασα ὕμνον.

Major ut Erinnâ Lyrico est in Carmine Sappho, Sapphone Erinne major in Hexametris. Atque id quidem hujusmodi. Sed & mulierem fuisse Epicæ Poëseos laude insignem, quæ Poësin Lyricam Pindari a semet superatam represserit, ac coërcuerit, historiarum pariter monumenta prodiderunt. Fuit illa genere Bœotia. Poëtria etiam Lyrica fuit Theano, mulier Locrensis, ut veteres commemorant. Ac similiter Myro quædam celebratur, quæ hymnum scripsit in Neptunum.

ρλα. Φεραὶ δὲ, ἀπὸ Φέρητος παρονομάζονται [5] υἱοῦ Κρηθέως, ἢ ἀπὸ Φερᾶς θυγατρὸς Αἰόλου. [6] Δύο δὲ ἦσαν Φεραὶ, ἡ μὲν, ἀρχαία· ἡ δὲ, νέα, διέχουσαι ἀλλήλων σταδίους ὀκτώ. Εἰσὶ δὲ, φασι, καὶ ἕτεραι τρεῖς Φεραὶ, Ἰαπυγίας, Αἰτωλίας, καὶ Παρθυαίων. Φηραὶ μέντοι, καὶ Φειαὶ, παρ' Ὁμήρῳ εὑρισκόμεναί που καὶ αὐταὶ, ἕτεραί εἰσι παρὰ τὰς Φεράς. [7] Φηραὶ μὲν γὰρ, πόλις Πελοποννήσου· [8] ἔστι δὲ καὶ χώρα, ὡς δηλοῖ ὁ Γεωγράφος, εἰπὼν, ὅτι τῆς Φηρῆς χώρας μέρος καὶ ἡ Μεσσηνία. [9] Φειαὶ δὲ, πόλις τῆς Ἤλιδος. Ῥηθήσεται δέ τι περὶ τῶν Φερῶν καὶ ἑξῆς ἐν τῷ τῶν Μαγνήτων καταλόγῳ. Ὁ δὲ Γεωγράφος λέγει καὶ, ὅτι ἐξαρθεῖσαί ποτε αἱ Φεραὶ, συνεστάλησαν ὕστερον. καὶ ὅτι αἱ Φεραὶ, τῶν Πελασγικῶν πεδίων πέρας, πρὸς τὴν Μαγνησίαν. καὶ ὅτι [10] ἐπίνειον Φερῶν Παγασαὶ, [11] ἀπὸ τῆς ἐκεῖ ναυπηγίας τῆς

CXXXI. Φεραὶ, *Pheræ*, nomen habent a Pherete, Crithei filio, aut a Pherâ, filiâ Æoli. Binæ fuerunt Pheræ, una vetus, recentior altera, octo inter se stadiis dissitæ. Quin & tres aliæ esse referuntur Pheræ, Japygiæ, Ætoliæ, & Parthorum. At verò Φηραὶ, *Pheræ*, & Φειαὶ, *Phea*, quum & ipsæ apud Homerum alicubi reperiantur, aliæ sunt, atque αἱ Φεραὶ, *Pheræ*. Namque Φηραὶ, *Pheræ*, urbs est Peloponnesi: nec non regio, ut ostendit Geographus, ubi ait, τῆς Φηρῆς, *Pheræ*, regionis partem esse Messeniam. Pheæ verò, oppidum est Elidis. Sed de Φερῶν, *Pheris*, aliquid etiam infra dicturi sumus in Magnetibus recensendis. Ad hæc, Geographus de Pheris tradit, eas, quum olim auctæ fuissent, postmodum decrevisse: Pheras item, Pelasgicorum camporum terminum esse ad Magnesiam: itemque Pherarum navale esse Pagasas, ἀπὸ τῆς ἐκεῖ ναυπηγίας τῆς Ἀργοῦς, *a compactione*

1. *Εἰ δὲ γυνὴ Ἐποποιὸς τὴν Πινδάρου Λυρικὴν ἀπήλεγξεν*) Corinna hæc fuit: quæ tamen Λυρικὴ vulgò audit, non Ἐποποιός. Fama est, quinquies ab eâ Pindarum superatum. Id autem auditorum imperitiæ imputat Ælianus. Sed, præter hanc caussam, pulchritudinem etiam feminæ affert Pausanias Bœoticis: Φαίνεταί δὴ μοι νικῆσαι τῆς διαλέκτου τε ἕνεκα, ὅτι ᾖδεν οὐ τῇ φωνῇ τῇ Δωρίδι, ὥσπερ ὁ Πίνδαρος, ἀλλ' ὁποίᾳ συνήσειν ἔμελλον Αἰολεῖς· καὶ ὅτι ἦν γυναικῶν τότε δὴ καλλίστη τὸ εἶδος, εἴ τῳ τῇ εἰκόνι δεῖ τεκμαίρεσθαι. Corinna et Pindarum adhuc juvenem, & Poetices adhuc rudiorem, monuerit, ac correxerit, persequitur Plutarchus eo in Commentario, quo quærit, bello ne, an litteris clariores Athenienses fuerint. *Politus.*

2. *Βοιωτία δὲ ἦν*) nempe Θηβαία, ἢ Ταναγραία, ut ait Suidas. Pausanias in Bœoticis refert, fuisse in urbe Tanagrâ monumentum Corinnæ, quæ sola ibi ᾄσματα ἐποίησεν· ipsamque in gymnasio depictam fuisse, ταινίᾳ τὴν κεφαλὴν ἀναδουμένην, τῆς νίκης εἵνεκα, ἣν Πίνδαρον ᾄσματι ἐνίκησεν ἐν Θήβαις. Politus.

3. *Θεανὼ τὶς γυνὴ Λοκρίς. Λυρικὴ ἦν*) Suidas: Θεανὼ, Λοκρὶς, Λυρική· Ἄσματα Λυρικὰ, καὶ Μέλη. Polit.

4. *καί τις Μυρὼ*) Βυζαντία, ποιήτρια ἐπῶν, καὶ ἐλεγείων, καὶ μελῶν. Politus.

Politianus in Nutriciis: *Nam illis Praxilla suos, prædoctaque Nossis Contulerint Myrusque modos ...... Non Anyte, non quæ versus Erinna tenentes Castalio ceu melle rigat, non candida Myro, &c.* Salvinus.

5. *υἱοῦ Κρηθέως*) Stephanus, & Scholiastа Apollonii, ἀπὸ Φέρητος τοῦ Κρηθέως. Hic Pheres condidit urbem Pheras. *Politus.*

6. *Δύο δὲ ἦσαν Φεραὶ, ἡ μὲν, ἀρχαία· ἡ δὲ, νέα*) Stephani Epitome: *Εἰσὶ καὶ ἄλλαι Φεραὶ ἀρχαῖαι τῶν νέων Φερῶν ἀπέχουσαι σταδίους ὀκτώ.* Polit.

7. *Φηραὶ μὲν γὰρ, πόλις Πελοποννήσου*) Odyss. l. γ'.
Ἐς Φηρὰς δ' ἵκοντο, Διοκλῆος ποτὶ δῶμα
Υἱέος Ὀρσιλόχοιο.

αἱ δὲ Φηραὶ τῆς Μεσσηνίας εἰσὶν, ut ad locum hunc Homeri adnotat Strabo. Una hæc urbs fuit de illis septem, quas Agamemnon sese Achilli daturum promisit: dicturque etiam unitatis numero Φηρή. Polit.

8. *ἔστι δὲ καὶ χώρα, ὡς δηλοῖ ὁ Γεωγράφος*) Non ita planè Strabo. Non ait, regioni nomen esse Φηρὴν, sed τὴν Φηρὰς τὴν χώραν dicit Laconicam, cujus pars erat Messenia: in qua sita urbs Pheræ. Probat namque Geographus, Lacedæmonis nomine non urbem modò vocatam esse; verùm etiam regionem, Laconicam videlicet, σὺν τῇ Μεσσηνίᾳ, quæ in Laconicâ, Menelai tempore, includebatur. Id ut ostendat ex Homero, profert illud de arcu ex lib. φ' Odyss.
Δῶρα, τά οἱ ξεῖνος Λακεδαίμονι δῶκε τυχήσας
Ἴφιτος Εὐρυτίδης.

Quibus verbis subjungit Poëta:
Τὼ δ' ἐν Μεσσήνῃ ξυμβλήτην ἀλλήλοιϊν,
Οἴκῳ ἐν Ὀρσιλόχοιο.

Certè quidem Pherarum regionem dicit, seu in qua posita erat urbs Pheræ. Domus namque Orsilochi, in qua obviam sibi facti sunt Ulysses, & Iphitus, ipsæ sunt Pheræ, juxta illud Homericum:
Ἐς Φηρὰς δ' ἵκοντο, Διοκλῆος ποτὶ δῶμα,
Υἱέος Ὀρσιλόχοιο.

Unde antiquus Scholiastes τὸ, οἴκῳ ἐν Ὀρσιλόχοιο exponit, ἐν Φηραῖς. Pheræ autem sunt Messeniæ. Homerus porro regionem eamdem Lacedæmonem vocat, & Messenen, ut demonstrat Geographus: ὁ ἀνδρὶ ἐν τὸ αὐτὸ καὶ ὅπως εἰπεῖν, ξεῖνος Λακεδαίμονι δῶκε τυχήσας. καὶ, Τὼ δ' ἐν Μεσσήνῃ ξυμβλήτην. Ergo cum Homerus Ulyssem, & Iphitum, qui occurrerunt sibi in urbe Pheram, obviam sibi factos dicit in Messene, Messenen non urbem dicit, quæ nondum tunc ædificata fuerat, sed regionem, Messeniam videlicet, quæ pars tunc erat Lacedæmonis. Hæc est regio illa Pherarum, quam dicit Geographus, Lacedæmon, ut diximus, seu Laconica, cujus pars Messenia. Τῆς Φηρῆς τὴν χώραν λέγει, ἧς μέρος ἦν καὶ ἡ Μεσσηνία. Qui in Strabone legebant, ὁ μέρος ἦν τῆς Μεσσηνίας, minimè sanè intelligebant, nec intellexit Eustathius, quam τὴν Φηρὰς χώραν Geographus diceret. Rectè, atque ad mentem Geographi vetus Homeri Scholiastes: Μεσσήνῃ, τῇ Μεσσηνιακῇ χώρᾳ, ἥτις ἦν μέρος τῆς Λακεδαίμονος. Politus.

9. *Φειαὶ δὲ, πόλις τῆς Ἤλιδος*) Homero Φειά, unitatis numero. Φειᾶς ἀμφὶ ῥέεθρα. Scholiasta: Φειὰ δὲ, πόλις τῆς Ἤλιδος, οἱ δὲ, τῆς Ἀρκαδίας. Alii scribunt per ἡ Φηά. Stephanus: Φειά, πόλις τῆς Ἤλιδος. Polit.

10. *ἐπίνειον Φερῶν Παγασαὶ*) Strabo: ἐπίνειον δὲ τῶν Φερῶν Παγασαὶ, διέχον ἐνενήκοντα σταδίους αὐτῶν. Harpocration: Παγασαί. Δημοσθένης ἐν Φιλιππικοῖς. ἐπίνειόν εἰσι Φερῶν αἱ Παγασαί. Ubi pro Φερῶν lego Φεραίων ex Suidâ. Polit.

11. *ἀπὸ τῆς ἐκεῖ ναυπηγίας τῆς Ἀργοῦς, ἢ ἀπὸ τῶν πηγῶν*) Strabo: ἀπὸ δὲ τῆς ναυπηγίας τῆς Ἀργοῦς καὶ Παγασὰς λέγεσθαι μυθεύουσι τὸν τόπον· οἱ δὲ πιθανώτερον ἡγοῦνται τοὔνομα τῷ τόπῳ τεθῆναι ἀπὸ τῶν πηγῶν, αἳ πολλαί τε, καὶ δαψιλῶς ῥέουσι. Polit.

Si Pagasæ essent ἀπὸ τῶν πηγῶν, prima apud Poëtas non corriperetur. *Salvinus.*

Etymologici Magni Auctor probat etymologiam primam. Παγασαῖος λέγεται ὁ Ἀπόλλων ἀπὸ Παγασῶν. ἔστι δὲ τόπος τῆς Θεσσαλίας, καὶ πόλις, παρὰ τὸ ἐκεῖ τὴν Ἀργὼ πεπῆχθαι. Eadem hæc etymologia placet Johanni Tzetzæ ad Hesiodum: Πάγασος (sic enim vocat) πόλις τῆς Θετταλίας, οὕτως ὠνομασμένος, παρὰ τὸ ἐκεῖ Ἀργὼ πεπῆχθαι. Ab his Pagasis Apollo apud Hesiodum in scuto Herculis Pagasæus, ὁ ἐν Παγασαῖς τιμώμενος. Politus.

ne ibi, & ædificatione Argonis navis, vel ἀπὸ τῶν πηγῶν, *a fontibus*, qui fontes multi ibi fluunt. Bœbeis autem, palus est Thessalica, juxta Geographum, Nesonide minor, oræque maritimæ propinquior. Idemque auctor testatur, Bœbeida paludem prope esse a Pheris, ipsique paludi Bœben oppidulum imminere. Alibi etiam Bœben septem illis oppidis adnumerat, quæ in Demetriadem conduxit Poliorceta ille Demetrius. Rursus alio in loco tradit, siquidem Bœbe oppidum unum fuit de iis, quæ Demetriadi circumjacebant, Bœbeida quoque paludem in propinquo esse oportere. Quoniam verò supra demonstratum est, Bœbeida non longè esse a Nesonide; Geographus autem alicubi affirmat, Larissæo in agro nonnihil arationum eo fluvio abscindi, & auferri, qui in Nesonida effundat sese, atque inundet; volo, observes, posse hine manifestò intelligi, non procul Larissâ cum Nesonida esse, tum Bœbeida, quæ, ut videtur, nomen habet deductum ab eâ ipsâ, quam diximus, Bœbe. Sin autem, ut dictum est, prope Pheras est Bœbeis; non igitur, juxta nonnullos, Pheræ sunt Serræ, quæ nunc vocantur. Bœbæ porrò appellata esse fertur a Bœbo, Glaphyræ filio, ejus, qui Glaphyras condidit, ut Ethnicorum scriptor commemorat. qui & Creticam Bœben esse scribit, & Macedonicam paludem, Bœben; itemque eam ipsam, quam diximus, Bœbeida, Bœbiam vocari.

CXXXII. Porrò autem τὰς Γλαφύρας, *Glaphyras*, accuratiores, diligentioresque Grammatici efferunt accentu gravi, ad epitheti distinctionem, urbem sic appellatam a Glaphyrâ, cujus facta est mentio, ut ab eodem Ethnicorum scriptore proditum est: apud quem pagus quoque Ciliciæ esse legitur, nomine Glaphyræ, distans a Tarso stadiis triginta ad Occidentem: ubi fons est, e rupe defluens, seseque cum flumine commiscens, quod in Tarsum influit. Quo de fonte scribit Parthenius, & cum alia quædam memorat,

τῆς Ἀργοῦς, ἢ ἀπὸ τῶν πηγῶν, αἳ πολλαὶ ῥέουσιν ἐκεῖ. Βοιβηὶς δὲ, λίμνη Θετταλικὴ, [1] κατὰ τὸν Γεωγράφον, ἐλάττων τῆς Νεσωνίδος, καὶ πλησιεστέρα τῇ παραλίᾳ. Λέγει δὲ ὁ αὐτὸς, καὶ ὅτι Βοιβηὶς λίμνη πλησιάζουσα Φεραῖς, καὶ Βοίβη χωρίον ἐστὶ τῆς λίμνης κείμενον. Ἀλλαχοῦ δὲ ταῖς ἑπτὰ πόλεσιν, [2] ἃς εἰς Δημητριάδα συνῴκισεν ὁ Πολιορκητὴς Δημήτριος, καὶ τὴν Βοίβην συναριθμεῖ. ἐν ἄλλοις δὲ λέγει, ὅτι, ἐπεί περ ἡ Βοίβη μία τῶν περιοικίδων Δημητριάδος, ἀνάγκη καὶ τὴν Βοιβηίδα λίμνην πλησίον εἶναι. Σημείωσαι δὲ, ὅτι, ἐπειδὴ ἐφάνη ἀνώτερον ἡ Βοιβηὶς οὐ μακρὰν οὖσα τῆς Νεσωνίδος, λέγει δέ που ὁ Γεωγράφος, ὅτι [3] τὴν Νεσωνίδα ὑπερκλύζων ὁ ποταμὸς, ἀφῃρεῖτό τι τῆς ἀροσίμου τοὺς Λαρισαίους, ἔστι νοῆσαι φανερῶς, οὐ πόῤῥω Λαρίσσης τήν τε Νεσωνίδα, τάν τε Βοιβηίδα, ἥτις, ὡς εἰκὸς, ἀπὸ τῆς ῥηθείσης Βοίβης παράγεται. Εἰ δὲ καὶ πλησίον Φερῶν ἡ Βοιβηὶς, ὡς ἐῤῥέθη, [4] οὐκ ἄρα Φεραὶ, κατά τινας, αἱ νῦν Σέῤῥαι. Εἴρηται δὲ, φασι, Βοίβη ἀπὸ Βοίβου υἱοῦ Γλαφύρου, τοῦ τὰς Γλαφύρας κτίσαντος, ὡς ἱστορεῖ ὁ ἀπογραψάμενος τὰ Ἐθνικά. ὃς λέγει καὶ, ὅτι ἐστὶ καὶ [5] Κρητικὴ Βοίβη, [6] καὶ Μακεδονικὴ δὲ λίμνη Βοίβη· καὶ ὅτι ἡ ῥηθεῖσα [7] Βοιβηὶς καὶ Βοιβία λέγεται. *Bas. p. 248.*

ρλβ'. [8] Τὰς δὲ Γλαφύρας βαρύνουσιν οἱ ἀκριβέστεροι, πρὸς διαστολὴν τοῦ ἐπιθέτου, [9] κληθείσας [10] ἀπὸ τοῦ μνημονευθέντος Γλαφύρα, ὡς ὁ αὐτὸς Ἐθνικογράφος ἱστορεῖ· παρ' ᾧ φέρεται, ὅτι καὶ κώμη Κιλικίας ἐστὶ, Γλαφύραι καλουμένη, ἀπέχουσα Ταρσοῦ, τριάκοντα σταδίους πρὸς δύσιν· [11] ἐν ᾗ πηγὴ ἀπὸ ῥωγάδος καταῤῥέουσα, καὶ συνιοῦσα [12] τῷ εἰς Ταρσὸν εἰσβάλλοντι ποταμῷ. περὶ ἧς Παρθένιος γράφων, ἄλλα τε λέγει, καὶ ὅτι

1. κατὰ τὸν Γεωγράφον, ἐλάττων τῆς Νεσωνίδος) Strabo: ἀπολείπεται δ' ὅμως ἡ μὲν Νεσωνὶς λίμνη μεγάλη, ἡ δὲ Βοιβηὶς, ἐλάττων οὖσα, καὶ πλησιεστέρα τῇ παραλίᾳ. Rationem autem affert Strabo, cur Nesonidis paludis Homerus non meminerit, Bœbeidis multò minoris meminerit: quippe ταύτης μὲν μόνης μεμνημένος, ἐκείνης δὲ, ὡς εἰκὸς, ποτὲ μὲν πληρουμένης ἀτάκτως, ποτὲ δ' ἐκλειπομένης. Nesonis porrò illa palus scribitur etiam alicubi per duplex σσ, Νεσσωνὶς, Suidas: Νέσσων, πόλις Θετταλίας. καὶ λίμνη Νεσσωνίς. Politus.

2. ἃς εἰς Δημητριάδα συνῴκισεν ὁ Πολιορκητὴς Δημήτριος) Strabo: ἔκτισε δὲ Δημήτριος ὁ Πολιορκητὴς ἐπώνυμον ἑαυτοῦ τὴν Δημητριάδα, μεταξὺ Νηλίας καὶ Παγασῶν ἐπὶ θαλάττῃ, τὰς πλησίον πολίχνας εἰς αὐτὴν συνοικίσας, Νηλίαν τε, καὶ Παγασὰς, καὶ Ὀρμένιον· ἔτι δὲ Ῥιζοῦντα, Σηπιάδα, Ὀλιζῶνα, Βοίβην, Ἰωλκόν. αἳ δὲ νῦν εἰσὶ κῶμαι τῆς Δημητριάδος. Politus.

3. τὴν Νεσωνίδα ὑπερκλύζων ὁ ποταμὸς) Fluvius hic, Peneus, Strabo: πλησίον μὲν οἰκοῦντες (Λαρισαῖοι) τοῦ Πηνειοῦ, γειτνιῶντες δ' αὐτοῖς, νεμόμενοι δὲ τὰ εὐδαιμονέστατα μέρη τῶν πεδίων, πλὴν εἴ τι σφόδρα κοῖλον πρὸς τῇ λίμνῃ τῇ Νεσωνίδι, εἰς ἣν ὑπερκλύζων ὁ ποταμὸς ἀφῃρεῖτό τι τῆς ἀροσίμου τοὺς Λαρισαίους. Politus.

4. οὐκ ἄρα Φεραὶ, κατά τινας, αἱ νῦν Σέῤῥαι) Non benè igitur Tzetzes ad Lycophronem: Φέρης δ' τις ἔκτισε πόλιν Φερὰς, ἥτις νῦν Σέῤῥαι καλεῖται. Hanc Tzetzæ opinionem redarguit hic Eustathius: qui & ex eo, quòd Pheræ prope sunt a Bœbeide palude, rectè colligit, alias esse Pheras a Serris. Nam Serræ quidem, urbs est Macedonica. Σέῤῥαι ὀξυτόνως vocatur hæc urbs in veteri Notitiâ Imperii Constantinopolitani inter alias urbes Macedoniæ primæ, sub Consulari. *Politus*.

5. Κρητικὴ Βοίβη) ἡ Γορτυνίδος. Polit.

6. καὶ Μακεδονικὴ δὲ λίμνη Βοίβη) Epitome Stephani: καὶ ἐν Μακεδονίᾳ λίμνη Βοίβη. Perperam Βοίβη pro Βόλβη, ut docti viri observarunt. *Politus*.

7. Βοιβηὶς, καὶ Βοιβία λέγεται) itemque Βοιβιάς. Polit.

8. Τὰς δὲ Γλαφύρας βαρύνουσιν οἱ ἀκριβέστεροι, πρὸς διαστολὴν τοῦ ἐπιθέτου) Stephanus legisse aliquando in Homero videbatur: Βοίβην τε Γλαφυρὰν, καὶ ἐϋκτιμένην Ἰαωλκόν. quo ex lectione eruunt viri eruditi, nullam agnitam fuisse ab Homero urbem in Thessaliâ, Glaphyras nomine, sed epitheton illud esse urbis Bœbes. Sed cum idem Stephanus, ubi maximè lectionem illam Homericam adstruere videtur, agnoscit urbem Glaphyras, a Glaphyrâ, Bœbi patre ædificatam. ἔστιν δὲ καὶ πόλις, καὶ λίμνη Βοιβηὶς, ἀπὸ Βοίβου τοῦ Γλαφύρου, τοῦ τὰς Γλαφυρὰς οἰκίσαντος. Alibi verò Stephanus legit apud Poetam: Βοίβην, καὶ Γλαφυράς, tanquam si *Glaphyra* nomen sit urbis Thessalicæ. Deinde non unus, solusque Stephanus, sed & alii Glaphyras urbem, non epitheton, intelligunt: ii nempe, quos Eustathius ἀκριβεστέρους vocat, qui Γλαφύρας scribunt βαρυτόνως, ad distinctionem epitheti. Hæc adnotata obiter volui, non ad refellendos viros doctos, qui satis probabiliter legendum in Homero contendunt, Βοίβην τε Γλαφυράν· sed ut doceam, quo potissimùm auctoritate minimè ego audeam a communi, & vulgatâ lectione Homericâ discedere. *Politus*.

9. ἀληθέσας) l. κληθείσας, ut in editione Frobenii. *Polit.*

10. ἀπὸ τοῦ μνημονευθέντος Γλαφύρα) Sic & Stephanus, more Dorico. Alibi tamen Γλαφύρου, ut paullò ante apparet. *Polit.*

11. ἐν ᾗ πηγὴ ἀπὸ ῥωγάδος καταῤῥέουσα, &c.) Hæc minimè omnium extant in hodiernâ Stephani Epitome. *Polit.*

12. τῷ εἰς Ταρσὸν εἰσβάλλοντι ποταμῷ) Cydno, de quo Strabo l. 14. p. 673. διαῤῥεῖ δ' αὐτὴν μέσην (*Tarsum*) ὁ Κύδνος παρ' αὐτὸ τὸ γυμνάσιον τῶν νέων. Et Iustinus lib. 11. *Quum Tarsum venisset* (Alexander) *captus Cydni fluminis amœnitate, per mediam urbem influentis, projectis armis, plenus pulvere, ac sudoris, in præfrigidam undam se projecit*. Politus.

rat,

ὅτι

ὅτι παρθένος Κιλίκων ἀνακτορίην ἔχουσα·

[1] Ἀγχίγαμος [2] πέλε, καθαρῷ δ' ἐπεμαίνετο Κύδνῳ,
Κύπριδος ἐξ ἀδύτων πυρσὸν ἀναψαμένη·
Εἰσόκε μιν Κύπρις πηγὴν θέτο, μῖξε δ' ἔρωτι
Κύδνου, καὶ νύμφης ἀθανάτοιο γάμον.

Ἰαωλκὸς δὲ, ἀπὸ Ἰαωλκοῦ, φασὶν, υἱοῦ Ἀμύρου, [3] ἀφ' οὗ Ἀμυρικὸν πεδίον ἐν Λαρίσσῃ. [4] εὑρίσκεται δέ ποτε καὶ τρισυλλάβως Ἰωλκός. Ῥηθήσεται δέ τι περὶ ταύτης, καὶ περὶ τῆς Βοίβης, καὶ μετ' ὀλίγα. Λέγει δὲ ὁ Γεωγράφος, καὶ ὅτι Δημητριάδος ἑπτὰ στάδια ὑπέρκειται θαλάσσης Ἰωλκός· καὶ ὅτι Ἰωλκὸν, αὐξηθεῖσάν ποτε, [5] κατέλυσαν αἱ στάσεις. οὕτω δὲ καὶ τὰς Φεράς. καὶ ὅτι [6] κατέσκαπται ἐκ παλαιοῦ Ἰωλκὸς, καὶ Βοίβη· ὕστερον δὲ κῶμαι ἦσαν Δη-
Rom. p. 328 μητριάδος. Ἐκτείνεται δὲ μεγεθυνομένη ἡ παραλήγουσα, εἴτε τρισυλλάβως Ἰωλκὸς λέγεται, εἴτε τετρασυλλάβως Ἰαωλκός· ἴσως παρὰ τὴν [7] ὦλκα. [8] Εὐκτιμένη δὲ, οὐ μόνον πόλις, ὡς ἐνταῦθα, [9] ἀλλά που καὶ ἀλωή. καὶ ἡ μὲν [10] ἀπὸ ἀῤῥήτου θέματος τοῦ κτίω γίνεται, οὐκ ἔστιν ἀπισχυρίσασθαι· [11] ἡ δὲ ἀπὸ τοῦ κτίζω ἐκλίθη, ἔλλειψιν ἔχει τοῦ σ' τοῦ καλῶς κειμένου ἐν τῷ κτίσμα. Οὕτω δὲ ἔπαθε καὶ ἡ Κτιμένη τὸ κύριον· [12] καὶ οἱ κτίται δὲ, ὧν ἡ χρῆσις παρ' ἄλλοις. Πολλαὶ δὲ εἰσὶ λέξεις καὶ ἄλλαι, ἀπέλευσιν [13] παθοῦσαι τοῦ σ', ὡς καὶ ὁ γνωτὸς, καὶ τὰ ἐξ αὐτοῦ.

rat, tum etiam narrat, ut Cilicum regnum tenuerit virgo, quæ

Jam matura viro, Cydni flagrabat amore,
Accenso ex adytis Cypridos igne, furens:
Donec eam fontem fecit Venus, atque marita
Et nymphæ, & Cydni fœdere junxit aquas.

At verò Ἰαωλκὸς, *Jaolcus*, nomen habere dicitur ab Jaolco, Amyræ filio, a quo Amyricus campus in territorio Larissensi. Quamquam & tribus interdum syllabis inveniatur Ἰωλκὸς, *Jolcus*. De hac ipsâ urbe, & de Bœbe, nonnihil etiam paullò post afferetur. Geographus autem scribit, septem a Demetriade stadiis Jolcum mari imminere; itemque Jolcum, opibus aliquando auctam, eversam a seditionibus fuisse: quemadmodum etiam Pheras. dirutas etiam jampridem fuisse Jolcum, & Bœben; sed posterioribus temporibus Demetriadis pagos exstitisse. Producitur autem penultima, utpote quæ effertur per ω magnum, sive tribus syllabis dicatur Ἰωλκὸς, *Jolcus*, sive quatuor syllabis Ἰαωλκὸς, *Jaolcus*: fortasse παρὰ τὴν ὦλκα, *a sulco*. Ceterùm εὐκτιμένη, *bene ædificata*, *eleganter constructa*, non urbs modò dicitur, ut hoc loci; verùm etiam alicubi vinea. Et siquidem oritur ab inusitato themate κτίω, *construo*, *seu ædifico*, nihil est, quòd acriùs contendamus. Sin autem inflexa vox est a verbo κτίζω, *ædifico*, *seu condo*, ellipsin habet litteræ σ', quæ rectè posita est in κτίσμα, *opus*, *seu id*, *quod constructum*, *atque ædificatum est*. Et sic etiam per ellipsin dicitur ἡ Κτιμένη, *Ctimene*, nomen proprium: nec non οἱ κτίται, *conditores*, *seu habitatores*: cujus vocis exemplum apud alios extat. Quin & pleræque aliæ voces sunt, quæ damnum fecerunt τοῦ σ', ut ὁ γνωτὸς, *notus*, quæque inde voces derivantur.

Οἳ δ' ἄρα Μηθώνην, καὶ Θαυμακίην ἐνέμοντο,
Καὶ Μελίβοιαν ἔχον, καὶ Ὀλιζῶνα τρηχεῖαν,
Τῶν δὲ Φιλοκτήτης ἦρχεν, τόξων εὖ εἰδὼς,
Ἑπτὰ νεῶν. ἐρέται δ' ἐν ἑκάστῃ πεντήκοντα
Ἐμβέβασαν, τόξων εὖ εἰδότες ἶφι μάχεσθαι.
Ἀλλ' ὁ μὲν ἐν νήσῳ κεῖτο, κρατέρ' ἄλγεα πάσχων,
Λήμνῳ ἐν ἠγαθέῃ, ὅθι μιν λίπον υἷες Ἀχαιῶν
Ἕλκεϊ μοχθίζοντα κακῷ ὀλοόφρονος ὕδρου.
Ἔνθ' ὅγε κεῖτ' ἀχέων. τάχα δὲ μνήσεσθαι ἔμελλον
Ἀργεῖοι παρὰ νηυσὶ Φιλοκτήταο ἄνακτος.
Οὐδὲ μὲν οὐδ' οἳ ἄναρχοι ἔσαν· πόθεόν γε μὲν ἀρχόν.
Ἀλλὰ Μέδων κόσμησεν, Ὀϊλῆος νόθος υἱὸς,
Τόν ῥ' ἔτεκεν Ῥήνη ὑπ' Ὀϊλῆϊ πτολιπόρθῳ.

Qui verò Methonen, & Thaumaciam incolebant,
Et Melibœam tenebant, & Olizona asperam,
Horum Philoctetes præerat, sagittandi bene peritus,
Septem navibus. Remiges verò in singulas quinquaginta
Conscenderant, sagittandi bene periti, ut fortiter pugnarent.
Ceterum ille in insulâ jacebat, duros dolores perferens,
Lemno in divinâ, ubi eum reliquerant Achivi
Ulcere maligno laborantem a pernicioso colubro.
Ibi ille mœrens jacebat. Sed brevi recordaturi erant
Argivi apud naves Philocteta regis.
Neque hi tamen sine duce erant: tametsi ducem desiderarent.
Sed Medon eos instruebat, Oilei nothus filius,
Quem genuit Rhene sub Oileo, urbium eversore.

ρλγ'. Φιλοκτήτης, τόξων εὖ εἰδὼς, ἑπτὰ νεῶν ἦρχεν. ἐρέται δὲ ἐν ἑκάστῃ πεντήκοντα ἐμβέβασαν, [14] ἤγουν ἐμβεβήκασαν, τόξων εὖ εἰδότες, ἶφι μάχεσθαι. Ἦσαν δὲ περὶ αὐτὸν, οἳ ἄρα Μηθώνην, καὶ Θαυμακίην ἐνέμοντο, καὶ Μελίβοιαν εἶχον, καὶ Ὀλιζῶνα τρηχεῖαν. Εἶτα σχηματίζων τὰ κατὰ Φιλοκτήτην τρόπον τινὰ, ὡς τὰ τοῦ Ἀχιλλέως, καὶ τοῦ Πρωτεσιλάου, φησίν· Ἀλλ' ὁ μὲν ἐν

CXXXIII. Philoctetes, sagittandi bene peritus, septem navibus imperabat: quarum singulas remiges quinquaginta ἐμβέβασαν, videlicet ἐμβεβήκασαν, *conscenderant*, sagittandi bene periti, ad fortiter pugnandum. Eum autem comitabantur ii, qui Methonen, & Thaumaciam incolebant, & Melibœam habebant, & asperam Olizona. Deinde, ut fecerat de Achille, ac Protesilao, ornat quodammodo, ac componit narratio-

1. Ἀγχίγαμος πέλε, καθαρῷ) Deest una syllaba. Forsasse Ἀγχίγαμός τε πέλεν, καθαρῷ. aut Ἀγχίγαμος πέλε μοι, καθαρῷ. Parthenii Nicæensis Μεταμορφώσεις citat Suidas v. Νέστωρ: in quibus fortasse hæc narrabantur, quæ ab Eustathio afferuntur. Politus.

2. πέλε) aut πέλεν. Ego sic vertebam:

Jam matura viro, Cilicum qua regna tenebat,
Fert sæpe ad Cydni Virgo fluenta pedem:
Captaque bacchatur puris a fluminis undis,
Accenditque facem Cypridos ex adytis:
Donec eam Cypria fontem facit, atque puellæ
Et Cydni flammas miscuit aquosus amor.

Salvinus.

3. ἀφ' οὗ Ἀμυρικὸν πεδίον ἐν Λαρίσσῃ) Stephanus, πεδίον Ἀμυραῖον. Polit.

4. εὑρίσκεται δέ ποτε καὶ τρισυλλάβως Ἰωλκός) Et ita invenitur apud Stephanum, tamquam ἀπὸ Ἰωλκοῦ. Polit.

5. κατέλυσαν αἱ στάσεις) καὶ αἱ τυραννίδες. Politus.

6. κατέσκαπται ἐκ παλαιοῦ Ἰωλκὸς, καὶ Βοίβη) De Jolco tantùm id habet Strabo lib. 9. p. 436. Ἡ δ' Ἰωλκὸς κατέσκαπται μὲν ἐκ παλαιοῦ. Quamquam paullò post & Bœben, & Jolcum cum aliis minutis oppidis in Demetriadis pagos transiisse affirmat. Politus.

7. ὦλκα) idest, αὔλακα. Salvinus.

8. Εὐκτιμένη δὲ) l. Εὐκτιμένη. ut Frobenius. Polit.

9. ἀλλά που καὶ ἀλωή) Odyss. lib. ω'. ἀγρὸν ἐϋκτίμενον & ἀλωήν, &, ἐϋκτιμένην κατ' ἀλωήν. Polit.

10. ἀπὸ ἀῤῥήτου θέματος τοῦ κτίω γίνεται) quo ex themate Etymologi nonnulli derivant ἐϋκτίμενον πτολίεθρον. Politus.

11. ἡ δὲ ἀπὸ τοῦ κτίζω ἐκλίθη, ἔλλειψιν ἔχει τοῦ σ') Sic etiam visum est derivari ἐκ τοῦ κτίζω, κατ' ἔνδειαν τοῦ σ'. Polit.

12. καὶ οἱ κτίται δὲ) Hesychius: κτίται, κτίστορες. Polit.

13. παθοῦσαι τοῦ σ') lege παθοῦσαι. ut in editione Frobenii. Polit.

14. ἤγουν ἐμβεβήκασαν) forte ἀναβεβήκασιν. Salvinus.

rationem suam de Philoctetâ, his verbis: *Ceterùm ille quidem in insulâ jacebat, duros dolores perferens, divinâ in Lemno, ubi Græci ipsum reliquerant, ulcere malo a pernicioso colubro laborantem. Ibi mœrens ille jacebat. Sed brevi futurum erat, ut Græci ejus reminiscerentur. Nec tamen hi erant sine duce: tametsi ducem ipsum desiderarent. Sed Medon eos instruebat, Oilei filius nothus, quem sub ipso Rhene genuerat.* Atque id quidem similiter se habet, atque illud, quod præcessit de Protesilao. Nam & illic dixerat: *Nec tamen erant hi sine duce: tametsi ducem desiderarent. Sed eos alter quispiam instruebat.* At verò illa, nimirum: *Ceterùm ille in insulâ jacebat.* &, *Ibi mœrens ille jacebat.* &, *Sed brevi futurum erat, ut Græci ejus reminiscerentur:* similia sunt iis, quæ præmissa fuerant de Achille: excepto quòd ibi dixerat: *Sed citò erat exsurrecturus;* hic verò: *Sed citò ejus erant recordaturi.* Sic aptè Poëta exemplum nobis, & rationem subministrat, ut garrulitatis, aut inopiæ in dicendo notam minimè veriti, res inter sese similes simili modo orationis persequamur. Quod autem sciendum erat, ἡ Μεθώνη, *Methone*, juxta veteres, productam per ectasin habet primam, syllabam videlicet με. Dici namque debebat Μεθώνη. Tres feruntur Methonæ: una in Macedoniâ, Eretriensium colonia, altera in Philoctetæ ditione, tertia circa Trœzenem. Atque ita quidem Scholiastæ: qui etiam notant, hos istos Methonæos, Æolenses ab aliis vocari, ab aliis Achæos, a nonnullis denique Enianas. Verùm alii, quum Trœzeniæ, ac Macedoniæ Methonæ minimè omnium meminerint; tamen aliâ adhuc ratione Methonas tres enumerant, quippe qui Methonam Philoctetæ diversam esse affirment a Methonâ illâ Thra-

ἐν νήσῳ κεῖτο, κρατερὰ ἄλγεα πάσχων, Λήμνῳ ἐν ἠγαθέῃ, ὅθι μιν λίπον Ἀχαιοὶ, ἕλκει μοχθίζοντα κακῷ ὀλοόφρονος ὕδρου. Ἔνθ᾽ ὅγε κεῖτ᾽ ἀχέων, τάχα δὲ μνήσεσθαι ἔμελλον αὐτοῦ Ἀργεῖοι. οὐ μὴν οὐδὲ οὗτοι ἄναρχοι ἦσαν· ἐπόθευν γε μὲν τὸν ἀρχηγόν. ἀλλὰ Μέδων ἐκόσμησεν αὐτοὺς, Ὀϊλέως νόθος υἱὸς, ὅν ὑπ᾽ αὐτῷ Ῥήνη ἔτεκε. Καὶ τοῦτο μὲν, ὅμοιον τοῖς περὶ Πρωτεσίλαον. ἔφη γὰρ καὶ ἐκεῖ· οὐδὲ μὲν οὐδ᾽ οὗτοι ἄναρχοι ἔσαν· πόθεόν γε μὲν ἀρχόν. ἀλλ᾽ ἐκόσμησεν αὐτοὺς ὁ δεῖνα. Τὸ μέντοι, Ἀλλ᾽ ὁ μὲν ἐν νήσῳ κεῖτο. καὶ τὸ, Ἔνθα ὅγε κεῖτο ἀχέων. καὶ τὸ, τάχα δὲ μνήσεσθαι ἔμελλον· ἐοίκασι τοῖς τοῦ Ἀχιλλέως, πλὴν ὅσον ἐκεῖ μὲν εἶπε· τάχα δ᾽ ἀνστήσεσθαι ἔμελλεν· ἐνταῦθα δέ· τάχα δὲ μνήσεσθαι ἔμελλον. Οὕτω μεθοδεύει δεξιῶς ἡμῖν ὁ Ποιητὴς, τὰς τῶν πραγμάτων ὁμοιότητας ἐν ὁμοιοτροπίᾳ λόγου διεξάγειν, μὴ δεδιότας ἀδολεσχίας, ἢ πενίας τῆς ἐν λόγῳ κατέγκλησιν. Ἰστέον δὲ, ὅτι ἡ Μεθώνη ἔκτασιν ἔπαθε, κατὰ τοὺς παλαιοὺς, τῆς ἀρχούσης, ἤγουν τῆς με συλλαβῆς. Μεθώνη γὰρ ὤφειλε ῥηθῆναι. Τρεῖς δὲ, φασι, Μεθῶναι· ἡ ἐν Μακεδονίᾳ, ἄποικος Ἐρετριέων, [1] καὶ ἡ ὑπὸ τῷ Φιλοκτήτῃ, [2] καὶ ἡ περὶ Τροιζῆνα. Καὶ τοῦτο μὲν οἱ Σχολιασταὶ, οἱ λέγοντες καὶ, ὅτι τοὺς τοιούτους Μεθωναίους, οἱ μὲν, Αἰολεῖς φασιν· οἱ δὲ, Ἀχαιούς· οἱ δὲ, Ἐνιᾶνας. Ἕτεροι δὲ περὶ Τροιζῆνα μὲν, καὶ Μακεδονίας, Μεθώνης οὐ μέμνηνται· ἄλλως δὲ ἀριθμοῦσι τρεῖς Μεθώνας, λέγοντες, ὅτι [3] Μεθώνη Φιλοκτήτου, ἑτέρα τῆς Θρακίας Μεθώ-

1. καὶ ἡ ὑπὸ τῷ Φιλοκτήτῃ) ea, quæ Hesychio πόλις Θετταλίας. Polit.

2. καὶ ἡ περὶ Τροιζῆνα) Sic Μεθώνη urbs hæc Trœzenia vocatur apud Thucydidem, ἡ μεταξὺ Ἐπιδαύρου, καὶ Τροιζῆνος. Itaque hanc urbem in quibusdam codicibus apud Thucydidem vocatam olim fuisse, testatus Strabo: quæ tamen urbs eidem Straboni, & Pausaniæ dicitur Μέθανα. Strabo: Μεταξὺ δὲ Τροιζῆνος, καὶ Ἐπιδαύρου, χωρίον ἦν ἐρυμνὸν Μέθανα, καὶ χερρόνησος ὁμώνυμος τούτῳ. Παρὰ Θουκυδίδῃ δὲ ἔν τισιν ἀντιγράφοις, Μεθώνη φέρεται ὁμωνύμως τῇ Μακεδονικῇ, ἐν ᾗ Φίλιππος ἐξεκόπη τὸν ὀφθαλμὸν, πολιορκῶν. Polit.

3. Μεθώνη Φιλοκτήτου, ἑτέρα τῆς Θρακίας Μεθώνης, ἣν κατέσκαψε Φίλιππος) Strabo: Ἑξῆς δ᾽ αἱ ὑπὸ Φιλοκτήτῃ πόλεις καταλέγονται. Ἡ μὲν οὖν Μεθώνη ἑτέρα ἐστὶ τῆς Θρακίας Μεθώνης, ἣν κατέσκαψε Φίλιππος. ἐμνήσθημεν δὲ καὶ πρότερον τῆς ἐν Πελοποννήσῳ. Apertè hic recensentur tres illæ Methonæ, quas Eustathius testatur, a quibusdam enumerari, Methona videlicet Philoctetæ, altera Thracica, tertia Peloponnesia. Et Methona quidem Philoctetæ, urbs est Magnetica, seu Thessalica, quippe quum Magnetes sint in Thessalos contributi. Hanc Scylaci Μεθώνη in Magnesiâ. Altera Methona, seu Thracica, quam Philippus solo adæquavit, non alia est, quàm quæ dicta est etiam Macedonica: & fallitur Stephanus, qui aliam facit Thraciæ, aliam Macedoniæ. Nam quam nunc Geographus dicit Thracicam, dirutam a Philippo, eamdem supra Macedonicam vocaverat, in cujus obsidione oculos Philippo vulneratus fuit: Μεθώνη φέρεται ὁμωνύμως τῇ Μακεδονικῇ, ἐν ᾗ Φίλιππος ἐξεκόπη τὸν ὀφθαλμὸν, πολιορκῶν. Quippe sita erat hæc urbs in finibus Macedoniæ, & Thraciæ, prope ab Olyntho, atque adeo ad Thraciam aliquando pertinuerat. Unde eadem apud veteres scriptores, tum Thracica, tum Macedonica. Ejus meminit Demosthenes. Harpocration: Μεθώνη. Δημοσθένης Φιλιππικοῖς. λέγει δὲ τὴν ἐν Θρᾴκῃ, ἣν πολιορκῶν Φίλιππος, ἐξεκόπη τὸν δεξιὸν ὀφθαλμόν. Ecce tibi Thracica urbs eadem ipsa, quæ Straboni Macedonica. Vulnus, quod Philippus in oculo ad Methonam accepit, intelligit Demosthenes Olynthiacâ III. illis verbis: ὡς τὸ ἐγχείρημα Φίλιππος εἶδεν, καὶ πάθοις. ἄλλο τὸ ἀμφότερα, ad quæ verba Ulpianus Rhetor: ἐπισκεψάμενος αἰδεσθῆναι φησι Φίλιππος, ὅτε τὴν Μεθώνην ἐπολιόρκει, Ἀστέρος τινὸς στρατιώτου Μεθωναίου ἀπὸ τοῦ τείχους ἐπισκήψαντος τῷ δόρατι,

Ἀστὴρ Φιλίππῳ θανάσιμον πέμπει βέλος.

ἐπιγράψαντος, καὶ κατὰ τύχην τινὰ ἐπιτυχόντος κατὰ τὸν ὀφθαλμόν. Id circa Olynthum contigisse in trajectu Sandani fluminis, dum Philippus Methonam, & Olynthum erat oppugnaturus, narrat Plutarchus in Parallelis: Φίλιππος Μεθώνην, καὶ Ὄλυνθον βουλόμενος πορθῆσαι, καὶ βιαζόμενος ἐπὶ τῷ Σανδάνῳ ποταμῷ διαβῆναι πέραν, ὑπό τινος τῶν Ὀλυνθίων Ἀστέρος ὀνόματι, εἰς τὸν ὀφθαλμὸν, εἰπόντος· Ἀστὴρ Φιλίππῳ θανάσιμον πέμπει βέλος. ὁ δὲ ὀπίσω διανηξάμενος πρὸς τοὺς οἰκείους σώζεται, ἀπολέσας τὸν ὀφθαλμὸν, ὡς Καλλισθένης ἐν τρίτῳ Μακεδονικῶν. Ex quibus colligitur, valde errare Solinum, cum Philippum scribit, Alexandri Magni patrem, ad oppidum Magnesiæ Methonen, oculi damnum fecisse. Tertia Methone, seu Peloponnesia, urbs est Messeniæ, seu Laconicæ: de qua Strabo in Messeniâ: εἶτ᾽ ἐστὶ Μεθώνη. ταύτην δ᾽ εἶναί φασι τὴν ὑπὸ τοῦ Ποιητοῦ Πήδασον προσαγορευομένην μίαν τῶν ἑπτὰ, ὧν ὑπέσχετο τῷ Ἀχιλλεῖ Ἀγαμέμνων. Eadem Pausanias Μεθώνη in Messenicis. Μοθώνη δὲ, inquit, ἡ πόλις ... ἐς Τροίαν ἀθροισθῆναι, καὶ ἐπὶ τῷ πρὸς Ἴλιον ... καλουμένη Πήδασος, μεταβέβληκεν ὕστερον τὸ ὄνομα, ὡς μὲν οἱ Μοθωναῖοι λέγουσι, ἀπὸ τῆς Οἰνέως θυγατρός. Sic Μοθώνη Scylaci in Lacedæmone. Urbem hanc seu Messeniacam, seu Laconicam (nam pars olim Laconicæ Messenia) non est dubitandum, quin significet Geographus, cum in describendâ Thessaliâ ait, de Methone Peloponnesiacâ sese jam commemorasse. Nam τὴν μεταξὺ Τροιζῆνος, καὶ Ἐπιδαύρου, non Μεθώνην nominat Geographus, sed Μέθανα, pariter atque Pausanias, & , ni fallor, Scylax Caryandensis: quamvis idem Geographus fateatur, in quibusdam Thucydidis codicibus Μεθώνην vocari τὴν μεταξὺ Ἐπιδαύρου, καὶ Τροιζῆνος. Sic igitur, juxta Geographum, tres erunt Methonæ, Macedonica, quæ etiam Thracica; Thessalica, quæ & Magnetica, Peloponnesia, quæ & Messeniaca, seu Laconica. Quibus si addas τὴν μεταξὺ Τροιζῆνος, καὶ Ἐπιδαύρου, Methonæ jam erunt quatuor. Atque hæ quatuor illæ sunt, quas enumerabat Demetrius Magnes, ut tradit Harpocration: Δημήτριος δ᾽ ὁ Μάγνης ἐν τοῖς Συνωνύμοις πόλεσι, τέσσαράς εἶναί φησι Μεθώνας. His, per me licet, duas alias ex Stephano adjicias, alteram Persidis, alteram Eubœæ, ut ita omnes Methonæ ad sex usque recenseantur. *Politus.*

Μεθώνης, ἣν κατέσκαψε Φίλιππος· ἔνθα δηλαδὴ καὶ ὁ Ἀστὴρ στρατιώτης οὕτω καλούμενος, [1] τοξεύσας ἔβλαψε τὸν Φίλιππον εἰς ὀφθαλμόν. Bas. p. 249. Ἔστι δὲ καὶ ἑτέρα, φασί, Πελοποννησία. Ὁ δὲ τὰ Ἐθνικὰ γράψας, Θρακίαν καὶ αὐτὸς ἱστορεῖ Μεθώνην. [2] ἔστι δὲ καὶ περὶ Μακεδονίαν, [3] κληθεῖσα οὕτω [4] παρὰ τὸ μέθυ. πολύοινος γάρ, φησι. [5] Καὶ Λακωνικὴ δέ, φησι, Μεθώνη ἐστίν. [6] αὕτη δὲ μέχρι καὶ εἰσάρτι φυλάσσει τὴν κλῆσιν ταύτην. [7] Ταύτης ὁ πολίτης, Μεθωναιεύς, φησιν, ὡς Κορωναιεύς. Πορφύριος δὲ Φθίους, τοὺς ἐκ τῆς Rom. p. 329. ὑπὸ τῷ Φιλοκτήτῃ Μεθώνης, καλεῖσθαι ἱστορεῖ, λέγων, ὅτι τῶν περὶ Μεθώνην, οὓς Φθίους λέγει ὁ Ποιητής, ἡγεῖτο Φιλοκτήτης. Ὁ Γεωγράφος δέ, οὐ τοὺς περὶ Μεθώνην μόνους Φθίους φησὶ λέγεσθαι, ἀλλά, ὡς καὶ προείρηται, [8] κοινῶς τοὺς ὑπὸ τῷ Ἀχιλλεῖ, καὶ τῷ Πρωτεσιλάῳ, καὶ τῷ Φιλοκτήτῃ. Ἰστέον δέ, ὅτι, καθὰ ἡ Θρακικὴ Μεθώνη παρὰ τὸ μέθυ ἐρρέθη, οὕτω καὶ ἡ Λεσβικὴ Μήθυμνα. [9] Μέθυμνα γάρ, διὰ τὸν Διόνυσον, καὶ ἐκτάσει τῆς ἀρχούσης, Μήθυμνα, [10] ὁμοίως τῷ Μεθώνη Μηθώνη.

ρλδʹ. Τὴν δὲ Θαυμακίαν, πόλιν Μαγνησίας ὁ τῶν Ἐθνικῶν συλλέκτης φησί, λέγων καί, ἑτέραν εἶναι Θαυμακίαν, [11] κατὰ τὸν Μηλιᾶ κόλπον· καὶ νῆσον δὲ ὁμώνυμον. Οἱ δὲ πολῖται τῆς Θαυμακίας, Θαυμακοί. [12] Τῆς δὲ Μελιβοίας τὸ ἐθνικόν, Μελιβοεύς. ὁρᾷ δέ, φασιν, αὕτη, καὶ ἡ Ὀλιζών, πρὸς τὸ Αἰγαῖον. Ἐκλήθη δὲ ἡ ῥηθεῖσα πόλις Μελίβοια, ὁμωνύμως ἡρωΐδι γυναικί, ὡς ἐν τῷ περὶ Μαγνήτων λόγῳ δηλωθήσεται. Ἡ δὲ Ὀλιζών, [13] καὶ ὀξύνεται, καὶ φυλάσσει τὸ ω ἐν ὅλῃ τῇ κλίσει. Φασὶν οὖν Ἀπίων, καὶ Ἡρόδωρος, Ὀλιζῶνα.

Thracicâ, quam Philippus evertit: ubi scilicet Aster (hoc miles nomine vocabatur) sagittæ conjectu, oculum Philippo excidit. Atque insuper aliam dicunt esse Peloponnesiam. Præterea Ethnicorum scriptor Thracicam ipse quoque Methonam commemorat. Quin & alia est in Macedoniâ, sic appellata παρὰ τὸ μέθυ, *a vino*. Vino enim, inquit, abundat. Nec non Laconica est, inquit, Methone: & hæc ad nostra usque tempora id nominis conservat. Urbis hujus civis, eodem auctore, Methonæensis, ut Coronæensis. Porphyrius tamen Phthios vocatos eos tradit, qui erant ex hac Methonâ de Philoctetæ ditione: ubi ait, Methonæis, quos Poëta Phthios nominat, Philoctetam præfuisse. Verùm Geographus non tantùm Methonæos, Phthios vocari affirmat; sed etiam, quemadmodum antea dictum est, communiter eos, qui sub imperio erant Achillis, Protesilai, & Philoctetæ. Sicuti autem Thracica urbs Methona nominata est παρὰ τὸ μέθυ, *a vino*; sic etiam sciendum, inde esse nominatam Lesbicam Methymnam. Dicta namque est Μέθυμνα, *Methymna*, propter Liberum patrem, & productâ per ectasin primâ, Μήθυμνα, similiter atque Μεθώνη, Μηθώνη.

CXXXIV. Thaumaciam Ethnicographus urbem esse ait Magnesiæ: qui & aliam esse tradit Thaumaciam ad Maliacum sinum: nec non insulam cognominem. Thaumaciæ cives, Thaumaci. Melibœæ porrò nomen gentile, Meliboënsis. Hæc, atque Olizon spectare dicuntur ad Ægæum. Urbs hæc, quam dicimus, Melibœa eodem nomine vocata est, atque una quædam heroina, ut in Magnetum recensione sumus declaraturi. At verò ἡ Ὀλιζών, *Olizon*, & acuitur, & retinet τὸ ω in totâ declinatione. Quocirca Apion, & Herodorus dici affirmant Ὀλι-

1. τοξεύσας ἔβλαψε τὸν Φίλιππον εἰς ὀφθαλμόν) Inscripserat, ut dicamus ex Ulpiano, miles ille in hastili:

Ἀστὴρ Φιλίππῳ θανάσιμον πέμπει βέλος.

Ferunt illud a Philippo remissum, cum hac alia inscriptione:

Ἀστέρα Φίλιππος, ἢν λάβῃ, κρεμήσεται.

Politus.

2. ἔστι δὲ καὶ περὶ Μακεδονίαν) At enim Methona ἡ περὶ Μακεδονίαν, non est alia, ut diximus, a Thracicâ. Stephanus autem confundere videtur Methonam Thracicam cum Homericâ. Minùs rectè etiam Lucas Holstenius ad Stephanum censet, Methonam Macedoniæ, quam dicit Stephanus, eamdem esse atque Homericam Philoctetæ in Magnesiâ. *Politus*.

3. κληθεῖσαν οὕτω) l. κληθεῖσα, ut Frobenius. *Polit.*

4. παρὰ τὸ μέθυ) Methonas omnes dictas a vino puto, quasi vini emptiones. μεθῶνας quasi μεθωνείας. *Salvinus*.

5. Καὶ Λακωνικὴ δέ, φησι, Μεθώνη) eadem, quæ aliis Messeniaca. *Polit.*

6. αὕτη δὲ μέχρι καὶ εἰσάρτι φυλάσσει τὴν κλῆσιν ταύτην) Hæc minimè legas apud Stephanum. *Politus*.

Possunt & hæc esse verba Eustathii, verbis Stephani interjecta. *Salvinus*.

7. Ταύτης ὁ πολίτης, Μεθωναιεύς, φησιν) at verò Methones Thracicæ ὁ πολίτης, Μεθωναῖος. Ulpianus rhetor: Ἀστὴρ τοῖς στρατιώταις Μεθωναίοις. Idem videtur esse nomen gentile Methones Magneticæ, seu Thessalicæ. *Politus*.

8. κοινῶς τοὺς ὑπὸ τῷ Ἀχιλλεῖ, καὶ τῷ Πρωτεσιλάῳ) Geographus: Φθίοι δὲ καλοῦνται, οἵ τε ὑπ' Ἀχιλλεῖ, καὶ ὑπὸ Πρωτεσιλάῳ, καὶ Φιλοκτήτῃ. quod probat, illustratque ex Homero. *Polit.*

9. Μέθυμνα γάρ, διὰ τὸν Διόνυσον) propter Bacchum Μεθυμναῖον. Bacchus Etymologo dictus videtur Μεθυμναῖος, ὅτι μεθ' ὕμνων ἐλθεῖν· τάχα δὲ καὶ παρὰ τὴν μέθην, ὡς μεθυδότης. Ego verò existimo, dictam esse Methymnam παρὰ τὸ μέθυ, tamquam πολύοινον· indeque ab urbe Methymnâ inditum esse Baccho cognomen Μεθυμναίου, τοῦ ἐν Μεθύμνῃ τιμωμένου. Stephanus tamen Methymnam vult appellatam a Methymnâ, Macaris filiâ. *Politus*.

10. ὁμοίως τὸ Μεθώνη) Lege cum Frobenio, ὁμοίως τῷ Μεθώνη. Polit.

11. κατὰ τὸν Μηλιᾶ κόλπον) lege Μαλιᾶ. Salvinus.

Alii apud Stephanum legunt Μαλέαν. Sed rectum est, ac verum, τὸ Μηλιᾶ. Μαλέα διὰ διφθόγγου, seu Μαλεία, promontorium est Laconicæ, quod etiam Μαλέας πλεύσαντες πρὸς ὄρμον φασὶν ἢ κατὰ τὸ ἀκρωτήριον μεγέθους. At altera illa Thaumacia, quam dicit Stephanus, urbs est Thessalica ad sinum Maliacum. Θαυμακοὶ dicti iidem Straboni inter alias κατοικίας τὰς ὑπὸ τῷ Φθιωτικῷ τέλει τῷ ὑπ' Ἀχιλλεῖ, ducto earum κατοικιῶν initio a Maliensibus. De iisdem Thaumacis graphicè Livius l. 32. c. 4. *Thaumaci a Pylis, sinuque Maliaco per Lamiam eunti, loco alto siti sunt, ipsis faucibus imminentes, quam Cœlen vocant: Thessaliaque transeunti confragosa loca, implicatasque flexibus vallium vias, ubi ventum ad hanc urbem est, repente velut maris vasti, sic immensa panditur planities, ut subjectos campos terminare oculis haud facilè queas. Ab eo miraculo Thaumaci appellati.* Sinus igitur ille Maliacus vocatus est Jonicè, utque Atticè, Μηλιεύς. Thucydides lib. 4. c. 100. Καὶ οἱ Βοιωτοὶ ἀκοντιστὰς μεταπεμψάμενοι ἔκ τε τοῦ Μηλιέως κόλπου ἀκοντιστάς. Æschylus Persis:

ἔς τε Φωκέων χθόνα,
καὶ Δωρίδ' αἶαν, Μηλιᾶ τε κόλπον, οὗ
Σπερχειὸς ἄρδει πεδίον εὐμενεῖ ποτῷ.

Ubi Scholiastes: ὑποστρέψαντες πρὸς τὴν Φωκίδα, καὶ τὴν Δωρίδα γῆν, καὶ τὸν Μηλιᾶ κόλπον, ὅπου ῥέει ὁ Σπερχειὸς ποταμός. ὅστις ἀπὸ τῶν Αἰνιάνων ῥέων, εἰς τὸν Μαλιακὸν ἐμβάλλει κόλπον. Sic igitur Stephanus Μηλιᾶ κόλπον, nomine Atticè contracto ex Μηλιέα. Idem potest sinus, Μηλιεύς. Stephanus v. Μηλιεύς· ὁ πολίτης. Μηλιεύς. ἔστι καὶ Μηλιεὺς κόλπος. Perperam apud Scylacem Malienses a Meliensibus discreti. Quod animadversum a Palmerio. *Politus*.

12. Τῆς δὲ Μελιβοίας τὸ ἐθνικόν, Μελιβοεύς) Stephanus: τὸ ἐθνικόν, Μελιβοεύς, ὡς Θεόπομπος. Polit.

13. καὶ ὀξύνεται, καὶ φυλάσσει τὸ ω ἐν ὅλῃ τῇ κλίσει) Stephanus: κλίνεται δὲ διὰ τοῦ ω, καὶ ὀξύνεται. Polit.

Ὀλιζῶνα, *Olizonem*, ut Μεδεῶνα, *Medeonem*: itaque quàm paucissimis ostendunt, id horum nominum proprium esse, ut, quemadmodum ἡ Μεδεὼν, *Medeon*, sic etiam ἡ Ὀλιζὼν, *Olizon*, τὸ ω per totum retineat, ac conservet. Acuitur autem fertur ἡ Ὀλιζὼν, *Olizon*, ad distinctionem nominis ὀλίζων, sive ὀλίγος, *parvus*, *exiguus*, *paucus*. ut, λαοὶ δ' ὑπ' ὀλίζονες ἦσαν. *Copiæ autem pauciores, seu parvo numero, erant*. Thessali namque, ut ajunt, ὄλιζον vocant id, quod parvum est, atque exiguum. Unde & hæc urbs nomen habuit, eo quòd esset parva. Hujus civis, Olizonius. Ubi vide, hosce Olizonios diversos palam esse ab Halizonibus Asiaticis, de quibus postea dicturi sumus. Sunt autem gens Æolica Olizonii, ut ostendit etiam Porphyrius, cum de Philoctetâ, amico Herculis, memorat, ut is, ex Methonâ, Melibœâque, & Olizone Æolensium copiis coactis, septem navibus Aulidem profectus fuerit: quo relicto in Lemno, Medon, nothus frater Ajacis Minoris, Æolensibus ipsis præfuerit. De Lemno tum in libro α' scriptum est, tum ad Dionysium Periegetam. Porrò autem τὸ, τόξων εὖ εἰδὼς, idem est, atque τὸ εὐ εἰδήμων ὢν, καὶ ἐπιστήμων τῶν τόξων. *bene sciens, ac peritus rei sagittariæ*. Quare etiam ubique construitur cum genitivo. Verumtamen id, quod sequitur, videlicet τόξων εὖ εἰδότες ἶφι μάχεσθαι, *arcu, & sagittis bene periti fortiter pugnandi*, alium quoque sensum suppeditat. Si enim id ita quodammodo aptetur, ac construatur: εὖ εἰδότες, sive μεμαθηκότες ἶφι μάχεσθαι διὰ τῶν τόξων. *bene scientes, seu periti fortiter pugnandi cum arcu, & sagittis*: perinde quasi per ellipsin deficiat præpositio διὰ, *cum, per*: potest etiam quis intelligere illud, τόξων εὖ εἰδότες, pro διὰ τῶν τόξων τεχνῖται ὄντες. *cum arcu, & sagittis periti, seu peritiam habentes*. Verùm ut nequis communi jam, & translatitio veterum placito adversetur, atque obsistat; curandum ex æquo est τὸ, τόξων εὖ εἰδότες ἶφι μάχεσθαι, atque τὸ, τόξων εὖ εἰδώς. ita ut, sicuti τόξων εὖ εἰδώς, *arcuum bene sciens*, juxta veteres, is dicitur, qui sagittandi peritiam habet; sic etiam τόξων εὖ εἰδότες, *arcuum bene scientes*, vocentur ii, qui callent artem sagittariam. Τόξα namque hoc loci, *i. e. arcus, & sagittæ*, sagittandi artem significant. Illud autem, ἶφι μάχεσθαι, *fortiter pugnarent*, est per ellipsin τοῦ ὥστε, *ut*. ita ut sensus sit: τόξων εὖ εἰδότες, ὥστε δι' αὐτῶν ἶφι μάχεσθαι. *arcûs, & sagittarum bene periti, ut cum iis fortiter prœliarentur*.

CXXXV. Hic insuper vide, ut duci illi Philoctetæ, quippe sagittario præstantissimo, assimilati sint ipsi quoque ejus comites, ac milites. Vide etiam, ut, quum Bœotiæ initio Poëta memoraverit, quot unaquæque Bœoticarum navium viros haberet, nullius cujusquam ampliùs navis remiges, aut socios enumeret, nisi tantummodò hoc loci milites Philoctetæ: ut ita majorem, minoremque numerum repræsentet. quorum reperto numero medio, ut paullò ante Bœotiam dictum est, veteres metiuntur, quemadmodum sanè ipsis placitum fuit, quota quæque essent Græcorum millia. Sagittariorum autem optimum,

ζῶνα, ὡς Μεδεῶνα, δηλοῦντες ὡς ἐν ὀλιγίστῳ, ὅτι, ὥσπερ ἡ Μεδεὼν, οὕτω καὶ ἡ Ὀλιζὼν, παρακατέχουσι δι' ὅλου τὸ ω. Ὀξύνεται δὲ, φασιν, ἡ Ὀλιζὼν, [1] πρὸς διαστολὴν τοῦ ὀλίζων, [2] ἤτοι ὀλίγος. ὡς τὸ, [3] λαοὶ δ' ὑπ' ὀλίζονες ἦσαν. [4] Θετταλοὶ γάρ, φασι, τὸ μικρὸν, ὄλιζον καλοῦσιν. ὅθεν καὶ ἡ πόλις ἐκλήθη, διὰ τὸ μικρὰ εἶναι. ὁ πολίτης ταύτης, Ὀλιζώνιος. Ὅρα δὲ, ὅτι ἕτεροι φανερῶς οἱ Ὀλιζώνιοι εἰσὶ τῶν Ἀσιανῶν Ἁλιζώνων, περὶ ὧν ἐν τοῖς μετὰ ταῦτα ῥηθήσεται. [5] Αἰολικοὶ δὲ οἱ Ὀλιζώνιοι, ὡς δηλοῖ καὶ ὁ Πορφύριος, ἱστορῶν, ὅτι Φιλοκτήτης, ἐρώμενος Ἡρακλέους, ἐκ Μεθώνης, καὶ Μελιβοίας, καὶ Ὀλιζῶνος Αἰολέων στρατὸν συλλέξας, ἑπτὰ ναυσὶν ἀφίκετο εἰς Αὐλίδα· οὗ ἐν Λήμνῳ καταλειφθέντος, Μέδων, νόθος ἀδελφὸς Αἴαντος τοῦ Μικροῦ, αὐτῶν ἡγήσατο. Περὶ δὲ Λήμνου γέγραπται καὶ ἐν τῇ α' ῥαψωδίᾳ, καὶ ἐν τοῖς τοῦ Περιηγητοῦ. Τὸ δὲ, τόξων εὖ εἰδὼς, ταυτόν ἐστι τῷ, εἰδήμων ὢν, καὶ ἐπιστήμων τῶν τόξων. Διὸ καὶ γενικῇ συντάσσεται πανταχοῦ. Τὸ μέντοι ἐπαγόμενον τὸ, τόξων εὖ εἰδότες ἶφι μάχεσθαι, δίδωσι καὶ ἄλλως νοεῖν. Εἰ γὰρ τοῦτο συμβιβασθείη οὕτω πως· εὖ εἰδότες, ἤτοι μεμαθηκότες ἶφι μάχεσθαι διὰ τῶν τόξων, ὡς λειπούσης τῆς διὰ προθέσεως, δύναταί τις εἰπεῖν καὶ τὸ, τόξων εὖ εἰδότες, ἀντὶ τοῦ διὰ τῶν τόξων τεχνῖται ὄντες. Ἵνα δὲ, μὴ ἀπεναντίας εἴκῃ τις τῇ καθωμιλημένῃ ἀρεσκείᾳ τῶν παλαιῶν, θεραπευτέον καὶ τὸ, τόξων εὖ εἰδότες ἶφι μάχεσθαι. καὶ τὸ, τόξων εὖ εἰδὼς, ἐπίσης. ἵνα, ὥσπερ τόξων εὖ εἰδὼς λέγεται, κατὰ τοὺς παλαιοὺς, ὁ τοῦ τοξεύειν ἴδρις, οὕτω καὶ τόξων εὖ εἰδότες, οἱ τῆς τοξείας εἰδήμονες. [6] Τόξα γὰρ ἐνταῦθα, τὴν τοξείαν δηλοῖ. Τὸ δὲ ἶφι μάχεσθαι, κατ' ἔλλειψιν τοῦ ὥστε. ἵνα λέγῃ, ὅτι τόξων εὖ εἰδότες, ὥστε δι' αὐτῶν ἶφι μάχεσθαι.

ρλέ. Ἐνταῦθα δὲ ὅρα καὶ, ὅπως τῷ ἄρχοντι Φιλοκτήτῃ τοξικωτάτῳ ὄντι συνεξωμοίωνται καὶ οἱ περὶ αὐτόν. Ὅρα δὲ καὶ, ὅτι ἐν ἀρχῇ τῆς Βοιωτίας μνησθεὶς ὁ Ποιητὴς, ὅσους εἶχεν ἑκάστη τῶν κατὰ Βοιωτοὺς νηῶν ἄνδρας, οὐκέτι οὐδεμιᾶς νηὸς ἐρέτας ἠρίθμησεν, ἀλλ' ἢ μόνους ἐνταῦθα τοὺς τοῦ Φιλοκτήτου· διδοὺς ἀριθμὸν μείζονα, καὶ ἐλάττονα, ὧν τὸ μέσον ἐξευρίσκοντες, ὡς μικρόν τι πρὸ τῆς Βοιωτίας εἴρηται, μετροῦσι τὰς τῶν Ἑλλήνων μυριάδας οἱ παλαιοὶ, ὡς αὐτοῖς εὐηρέστηται. Ὅτι

1. πρὸς διαστολὴν τοῦ ὀλίζων) Ex Stephano. *Polit.*

2. ἤτοι ὀλίγος) Etymologici Magni Auctor: Ὀλίζων. Ὀλίζονος ὁμοίως τεμὼν. Διονύσιος ὁ Περιηγητής. ὀλίγης. μικρᾶς. ἁπλῶς. παρὰ τὸ ὀλίζον γίνεται. Politus.

3. λαοὶ δ' ὑπ' ὀλίζονες ἦσαν) Il. l. σ' v. 519. Scholiastæ: οἱ δὲ ὄχλοι ἐλάττονες, καὶ μικρότεροι ἦσαν. Vulgo autem legunt ibi in Homero συνθέτως, ὑπολίζονες. Polit.

4. Θετταλοὶ γὰρ, φασι, τὸ μικρὸν, ὄλιζον καλοῦσι) Stephanus: Θετταλοὶ γὰρ, ὡς ἱστορεῖ Δημοσθένης ἐν κτίσεσι, τὸ μικρὸν, ὄλιζον καλοῦσι. Polit.

5. Αἰολικοὶ δὲ Ὀλιζώνιοι) Non igitur mirum, si ab Æolicâ dialecto petenda est urbis hujus Thessalicæ etymologia. Ἀπὸ τοῦ ὀλίγος fit ὀλίσσων. Hinc Æolicè ὀλίζων. Solent namque Æoles duplex σσ vertere in ζ. ut ἀπὸ τοῦ μέγας fit μέσσων. Unde Æolicè μέζων, & μείζων. Ὀλίζων autem ὁ ἥττων, καὶ ἐλάττων. Ad nominis hujus appellativi differentiam nomen urbis ὀξυτόνως, Ὀλιζών. Politus.

6. Τόξα γὰρ ἐνταῦθα τὴν τοξείαν δηλοῖ) Hesychius: Τόξον, κυρίως αὐτὸ τόξον· δηλοῖ δὲ καὶ τὴν τοξικὴν ἐμπειρίαν, καὶ αὐτὰ τὰ βέλη. Polit.

δὲ τοξοτῶν ἄριστος ὁ Φιλοκτήτης, μεμαρτύρηται. Κρατερὰ δὲ ἄλγεα, οὐ τὰ κατὰ σῶμα μόνον, ἀλλὰ, κατὰ τοὺς παλαιοὺς, καὶ τὰ εἰς ψυχήν. [1] Ἠγαθέη δὲ Λῆμνος, τουτέστιν, ἀγαστὴ, ὡς τῷ Ἡφαίστῳ ἀνακειμένη, καθὰ καὶ προγέγραπται. Τὸ δὲ μοχθίζειν, ὅμοιόν ἐστι τῷ πολεμίζειν, καὶ τῷ νεμεσίζεσθαι, καὶ τοῖς ὁμοίοις· ἐν οἷς καὶ τὸ ὀχθίζειν παρὰ τῷ Ὀππιανῷ. Τὸ δὲ [2] ἕλκεϊ κακῷ, τὴν καρτερίαν τοῦ ἥρωος ἐνδείκνυται. Ὕδρος δὲ, εἶδος ὄφεως δακόντος τὸν Φιλοκτήτην, οὔτε θανάσιμον, οὔτε μὴν ῥαδίως ἰάσιμον. ὅθεν κακῶς πάσχων τὸν πόδα, [3] διαβόρῳ νόσῳ, [4] κατὰ τὴν Τραγῳδίαν, καὶ πολλὰ βοῶν, καὶ βρυχώμενος, καὶ φορτικὸς λίαν πάνυ τοῖς Ἀχαιοῖς δόξας, ἐξερρίφη ἐν Λήμνῳ ὑπ' αὐτῶν· εἰ καὶ ὕστερον, κατὰ χρησμὸν, ἀναληφθεὶς, αἴτιος τοῦ ἁλῶναι τὴν Τροίαν γέγονε, καταβαλὼν τὸν ἀρχέκακον Πάριν. [5] Εἰ δὲ τοιούτου ὕδρου θηλυκὸν ὕδρα, [6] καθ' ἣν καὶ ἡ παροιμιαζομένη Λερναία ὕδρα περιφορεῖται, ζητητέον, εἴ τις που μαρτυρεῖ. Δηχθῆναι δὲ τὸν Φιλοκτήτην ὁ Πορφύριος λέ-
Rom. p.330. γει, κατά τινας, περὶ Τένεδον, ἢ Ἴμβρον, ἐκεῖθεν δὲ ἐκτεθῆναι εἰς Λῆμνον. Τινὲς δὲ περί τινα Χρύσην νῆσον, ὁμώνυμον Χρύσῃ τινὶ νύμφῃ, ἧς μέμνηται Σοφοκλῆς, [7] ὠμόφρονα εἰπὼν αὐτήν. [8] Τὸν δὲ

ac præstantissimum Philoctetam fuisse, nota res est, atque testata. Illa porrò κρατερὰ ἄλγεα, *duros dolores*, non corporis modò dicit; sed etiam, secundùm veteres, animi. Lemnus ἠγαθέη, *admodum divina*, hoc est, admirabilis, ac veneranda, tamquam Vulcano sacra, quemadmodum supra scriptum est. Verbum μοχθίζειν, *laborare*, simile est, atque τὸ πολεμίζειν, *bellare*, & τὸ νεμεσίζεσθαι, *jure succensere*, aliaque id genus: de quibus etiam τὸ ὀχθίζειν, *indignari*, *offendi*, *gravatè ferre*, apud Oppianum. In eo, quod dicit, ἕλκεϊ κακῷ, *ulcere maligno*, apparet herois tolerantia. Hydrus autem, genus est serpentis, seu colubri, qui Philoctetam momorderit, non certè quidem lethaliter; sed non ita tamen, ut facilè sanaretur. Unde maligno ulcere in pede affectus, depascente eum morbo, ut est in Tragœdiâ, quum multis clamoribus omnia, ac stridoribus impleret, gravisque admodum, & intolerabilis Græcis videretur, in Lemnum ab iis est projectus: tametsi inde postea, juxta oraculum, revocatus, ac reductus, in caussâ fuerit, cur Troja caperetur: interfecto sagittis Paride, qui auctor fuerat, & initium malorum. An verò istiusce hujus hydri femininum nomen sit ὕδρα, *hydra*, cujus exemplo circumfertur, quæ in proverbio est, hydra Lernæa, quærendum est, siquis forte id testatur. Ceterùm Porphyrius, ex nonnullorum sententiâ, morsum tradit Philoctetam in Tenedo, aut in Imbro, atque illinc in Lemno expositum. Alii tamen contigisse id ajunt in Chrysâ insulâ, Chrysæ nymphæ cognomine, cujus meminit Sophocles, ubi eam vocat ὠμόφρονα, *crudelem*, *atque immitem*.

Rur-

1. Ἠγαθέη δὲ Λῆμνος, τουτέστιν, ἀγαστὴ) Ἠγαθέη ὁ θαυμαστὴ, παρὰ τὸ ἄγαν, καὶ τὸ θεῖον, ὃ δηλοῖ τὸ θαυμαστόν. Polit.

2. ἕλκεϊ) l. ἕλκεϊ. Polit.

3. διαβόρῳ νόσῳ) τῇ ὑπελαμένῃ φαγεδαίνῃ παρὰ τοῖς ἰατροῖς. Politus.

4. κατὰ τὴν Τραγῳδίαν) Sophocles in Philoctete:

νόσῳ καταστάζοντα διαβόρῳ πόδα·
ὅτ' οὔτε λοιβῆς ἡμῖν, οὔτε θυμάτων
παρῆν ἑκήλοις προσθιγεῖν· ἀλλ' ἀγρίαις
κατεῖχ' ἀεὶ πᾶν στρατόπεδον δυσφημίαις,
βοῶν, στενάζων.

Unde illud Tulii De Finib. Bonor. & Malor. lib. 2. cap. 29. *Turpe putandum est, non dico dolere (nam id quidem est interdum necesse) sed saxum illud Lemnium clamore Philocteteo funestare:*

Quod ejulatu, questu, gemitu, fremitibus
Resonando multum, flebiles voces refert. Politus.

5. Εἰ δὲ τοιούτου ὕδρου θηλυκὸν ὕδρα) Hesychius: ὕδρος, ὁ ἔχις. Muliebre autem ὕδρα occurrit mihi apud Ælianum De Animal. Nat. l. 8. c. 13. Περὶ Χέῤῥονησον δὲ γίνονται καλούμεναι ὕδραι. Polit.

6. καθ' ἣν καὶ ἡ παροιμιαζομένη Λερναία ὕδρα) Suidas: Ὕδρος, ὕδρα, ὄφις. Ὕδρα δὲ, ἑκατοντακέφαλος ὄφις. Ortum ab hac hydrâ proverbium: ὕδραν τέμνεις, ἐπὶ τῶν ἀμηχάνων. Polit.

7. ὠμόφρονα εἰπὼν αὐτὴν) lege, ὠμόφρονα. Sic enim Sophocles in Philoctete:

καὶ τὰ παθήματ' ἐκεῖνα πρὸς αὐτὸν
τᾶς ὠμόφρονος Χρύσης ἐπέβα.

Scholia Demetrii Triclinii: ἔστι δὲ καὶ Χρύση τὶς νῆσος πρὸ τῆς Λήμνου, ἔνθα διέτριβεν Χρύση τὶς νύμφη, ἡ ἐρασθεῖσα τοῦ Φιλοκτήτου, καὶ μὴ πείσασα, κατηράσατο αὐτῷ. διὸ καὶ ὠμόφρονα αὐτὴν ἐκάλεσεν. ἐν ταύτῃ τῇ νήσῳ, φασὶν, ὑπὸ τοῦ ὄφεως ἐδήχθη, τὸν βωμὸν ζητῶν, ἐν ᾧ ἔθυσεν Ἡρακλῆς, ὄντων κατὰ τῆς Τροίας στρατευόντων. Tzetzes ad Lycophronem: Οἱ δέ φασιν, ὅτι Χρύση, νύμφη τις, ἠράσθη ἐκεῖ τοῦ Φιλοκτήτου· μὴ πειθόμενος δὲ αὐτὸς συγγενέσθαι αὐτῇ, τῇ ταύτης ὀργῇ ὑπὸ τοῦ λεγομένου ὕδρου ἐδήχθη. Politus.

8. Τὸν δὲ ὕδρον, χέρσυδρόν φασί τινες) nec non χέλυδρον, ut Nicander ait:

Ὕδρον μιν καλέουσι, μεταλλήξαντα δὲ χέλυδρον.

Unde aliqui confundunt chersydrum cum chelydro. Malè prorsus, atque imperitè. Uterque sanè, hydrus, quod est nomen commune: sed alius chersydrus, alius chelydrus. Chersydrus est, qui Dioscoridi ὕδρος· cujus a morsu vulnus sic describit: Τοῖς δὲ ὑπὸ ὕδρου δηχθεῖσι τὸ ἕλκος πλατύνεται, καὶ μέγα γίνεται καὶ πελιδνόν. ἰχὼρ τε ἐξ αὐτοῦ μέλας, καὶ πολὺς, καὶ δυσώδης, οἷος ἀπὸ νομῆς, ἐκκρίνεται. Chelydrus verò est, qui Dioscoridi δρυΐνας, de quo paullò ante egerat. Hunc etiam a chersydro distinguit, ac separat Nicander: qui, descripto priùs chersydro, ut solet, perquam diligenter, atque accuratè, deinde hæc seorsum subjungit de chelydro, seu dryinâ:

Κόρσῃ δέ τοι δρυΐναο πιφαύσκεο· τόνδε χέλυδρον
Ἐξέτεροι καλέουσιν. ὃ δ' ἐν δρυσὶν οἰκία τεύξας,
Ἢ ὅγε καὶ φηγοῖσιν ὀρεσκῷα περὶ βήσσας.

Unde etiam ad Nicandri imitationem utrumque anguis genus distinxit Virgilius in Georgicis: ubi, postquam de chelydro monuit, quomodo fugarentur, addit ex Nicandro elegantem illam chersydri descriptionem, qui anguis est multò frequentior in Calabriâ:

Est etiam ille malus Calabris in saltibus anguis,
Squamea convolvens sublato pectore terga,
Atque notis longam maculosus grandibus alvum:
Qui, dum amnes ulli rumpuntur fontibus, & dum
Vere madent udo terræ, ac pluvialibus austris,
Stagna colit, ripisque habitans, hic piscibus atram
Improbus ingluviem, ranisque loquacibus explet.
Postquam exusta palus, terræque ardore dehiscunt,
Exsilit in siccum, & flammantia lumina torquens,
Sævit agris, asperque siti, atque exterritus æstu.
Ne mihi tum molles sub divo carpere somnos,
Neu dorso nemoris libeat jacuisse per herbas:
Cum positis novus exuviis, nitidusque juventâ
Volvitur, aut catulos tectis, aut ova relinquens,
Arduus ad Solem, & linguis micat ore trisulcis.

Nemo est, qui non intelligat, descriptum hîc esse a Virgilio chersydrum. Ego verò, præ Virgilianæ Musæ dulcedine, temperare mihi non potui, quin versus ipsos, non tam eruditionis, quàm voluptatis gratiâ, integros exhiberem. Chersydri, & dryinæ, qui chelydrus est, differentiam ostendunt etiam Grammatici ex ipso utriusque nomine, tametsi uterque sit, ut diximus, hydrus. Namque ὁ χέρσυδρος, ut Nicandri Scholiastes observat, ὕδρος πρότερον ἐκαλεῖτο· ὕστερον δὲ χέρσυδρος, διὰ τὸ ἐν ὕδασι, καὶ ἐν χέρσῳ διατρίβειν. Dryinas verò, ὃν ἔνιοι χέλυδρον ὀνομάζουσιν, juxta eumdem Scholiastem, anguis est, ὃς ἐν ἀνύδροις λίμναις διατρίβει, καὶ ἐν δρυσὶν, ἢ φηγοῖσιν. ὅταν δὲ ἀναπλεύσῃ τὰς λίμνας, εἰς τὰς δρῦς ἔλθῃ, τότε δρυΐνας καλεῖται. Puto, chersydri nomen malè legi apud Ælianum De Animalibus lib. 8. c. 7. in hoc loco: Τὸν δὲ χέρσυδρον πατήσας τις, καὶ εἰ μὴ δηχθείη, ὡς Ἀπολλόδωρός φησιν ἐν τῷ θηριακῷ λόγῳ, ἀποδύεται πάντως ἔχων γέ τι σηπτικὸν καὶ τὴν μόνην τῶν ζώων ἐπιφανεῖν λέγει. καὶ μέντοι καὶ τὸ παράμονον θεραπείαν, καὶ ἐπισκοπεῖν ἀμαυρώσεις τὴν ὄψιν θανατώσει, φλυκταίνας ἴσχειν ἐν τοῖς χερσὶν, ἐπὶ μόνον τὸν σκινδάλαντος προσψαύσαντος. Ubi librariorum errore scriptum opinor χέρσυδρον pro χέλυδρον. Nam mala illa συμπτώματα usui ajunt Medici ex calcato chelydro, seu dryino angue. Medicorum secundùm

Rursus τὸν ὕδρον, *hydrum*, aliqui vocant χέρσυδρον, *chersydrum*, *seu terrestrem hydrum*, qui putrescentia ulcera, & cruciatum facit: cujus corruptionem, & tabem coërceri, ac reprimi docent adspersâ aquâ marinâ. Quoniam verò Sophocles non modò ὕδρυ, *hydri*; verùm etiam ἐχίδνης, *viperæ*, meminit in sua Philoctetâ; quærendum, an idem sit ὕδρος, *hydrus*, atque ἔχιδνα, *vipera*, eorum nominum more, quæ quum multa sint, ac diversa; tamen idem significant. Quod subjungitur, Ἔνθ' ὅγε κεῖτ' ἀχέων. *Ibi ille jacebat mœrens*; epitome est ad explendam sententiam accommodata, & paraphrasis illorum verborum: Ἀλλ' ὁ μὲν ἐν νήσῳ κεῖτο, κρατερὰ ἄλγεα πάσχων. *Ceterùm ille quidem in insulâ jacebat, duros dolores perferens*. Τὸ μνήσεσθαι, *recordaturos esse*, dicit alibi per periphrasin, seu circuitionem, μνήμην ἐγγενέσθαι, *memoriam excitari*, *seu in mentem alicujus rei venire*. Sic enim loquitur: μνημοσύνη πυρὸς γενέσθω. *memoria sit ignis*. *sive in mentem veniat ignis*. hoc est, memores ignis estote, seu ignis reminiscamini. Poëta porrò, secundùm veteres, suam hanc de Philoctetâ narrationem aliquantò longiùs protrahit, ac dilatat, eo quòd nullo alio loco Poëmatis sui mentionem ejus est facturus: de quo id etiam refertur. Philoctetа in Lemno, dum Chrysæ Minervæ aram expiaret, morsus est ab hydro: quum

δὲ ὕδρον, χέρσυδρόν φασί τινες, [1] ὃς παρέχει σηπεδόνας, καὶ ἄλγος· ὃ κατέχεσθαι τὴν σῆψιν, θαλάσσης προσρανθείσης. [2] Σοφοκλέους δὲ οὐ μόνον ὕδρου, ἀλλὰ καὶ ἐχίδνης μνησθέντος ἐν τοῖς κατὰ τὸν Φιλοκτήτην, [3] ζητητέον, εἰ ταυτὰ, πολυωνυμίας λόγῳ, ὕδρος, καὶ ἔχιδνα. Τὸ δὲ, [4] Ἔνθ' ὅγε κεῖτ' ἀχέων, συμπληρωτικὴ ἐπιτομή ἐστι, καὶ παράφρασις τοῦ, Ἀλλ' ὁ μὲν ἐν νήσῳ κεῖτο, κρατερὰ ἄλγεα πάσχων. Τὸ δὲ μνήσεσθαι, ἀλλαχοῦ περιφράζων, μνήμην ἐγγενέσθαι λέγει. Φησὶ γάρ· [5] μνημοσύνη πυρὸς γενέσθω. τουτέστι, μνήσθητε πυρός. Ἐνεπλατύνθη δὲ ὁ Ποιητὴς, κατὰ τοὺς παλαιοὺς, τῷ περὶ Φιλοκτήτου λόγῳ, διὰ τὸ μὴ ἔχειν ἀλλαχοῦ τῆς ποιήσεως μνησθῆναι αὐτοῦ· περὶ οὗ καὶ τοῦτο λέγεται, Φιλοκτήτης ἐν Λήμνῳ, [6] καθαίρων βωμὸν τῆς Χρύσης Ἀθηνᾶς, ἐδήχθη ὑπὸ ὕδρου· καὶ ἀνίατα τραυματισθεὶς, ἠνέθη

dùm Hippocratem princeps Galenus περὶ τῆς θηριακῆς ad Pisonem lib. 1. c. 8. ὁ δὲ ἄγριος ὄφις ἐν τῇ τῶν ἀγρῶν ῥίζαις τὸν βίον ποιούμενος, ὅπως πονηρός ἐστι πρὸς τὸ διαφθεῖραι κακῶς, ὅσα, ἄντες, φασὶ, αὐτῷ ἐπέβησαν, ἐκδέρεσθαι αὐτοῦ τοὺς πόδας. καὶ οἴδημα τοσοῦτο γίνεσθαι καθ' ὅλον τὸ σκέλος. καὶ ὅτι τὸ θαυμασιώτατόν φασιν, ὅτι καὶ οἱ θεραπεύοντες ἐθέλοι, τούτων τὰς χεῖρας ἐκδέρεσθαι. Politus.

1. ὃς παρέχει σηπεδόνας. καὶ ἄλγος) Nicander: τὰ δ' ἄλγεα φῶτα δαμάζει Μυρία πορσύνουσα. Polit.

2. Σοφοκλέους δὲ οὐ μόνον ὕδρου, ἀλλὰ καὶ ἐχίδνης μνησθέντος) Sophocles Philoctete, ubi eum dicit, ἔχειν

Νόσῳ καταφθίνοντα, τῆς δ' ἀνδροφθόρου

Πληγεῖσ' ἐχίδνης ἀγρίῳ χαράγματι.

Antiquus Scholiasta: ἀγρίῳ χαράγματι· δήγματι. τὸ γὰρ δῆγμα τοῦ ὄφεως μόνον χαράσσει. λέγεται γὰρ, ὡς ἐν Λήμνῳ βουλόμενος ἀνοῖξαι βωμὸν Ἡρακλῇ παρὰ τὸν αἰγιαλὸν, ὑπὸ ὄφεως ἐπλήγη. Viperа ex Sophocle, ut videtur, dicitur Ciceroni, ea, quæ Philoctetem momordit:

Cui viperino morsu vena viscerum

Veneno imbuta tetros cruciatus cient.

Politus.

3. ζητητέον, εἰ ταυτὰ, πολυωνυμίας λόγῳ, ὕδρος, καὶ ἔχιδνα) Hesychius: ὕδρος, ὁ ὄφις. Argumentum Metricum Philoctetæ Sophoclei: Πληγεὶς ὑπ' ἔχεως, ἐλείπετ' ἐν Λήμνῳ νοσῶν. Nec tamen ταυτὰ, ὕδρος, καὶ ἔχιδνα. Melius dixeris, genus unum serpentis Poëticè positum pro alio. Unde & Lycophron κεγχρίνην nominat eum, qui Philoctetam momordit, κεγχρίνῃ βεβρωμένον. Non enim reverà demorsus est Philoctetа a cenchri. Tzetzes ad Lycophronem: οὐ γὰρ κεγχρίνης αὐτὸν ἔδακεν, ἀλλ' ὕδρος, ἀφ' ἧς εἶχε τὰ βέλη αὐτοῦ πληρούμενα, μεθ' ὧν τὸν Ἀλέξανδρον ἔβαλεν. εἶδος δὲ ὄφεως οὗτος εἶναι εἶδος. καὶ γὰρ εἶδος ὄφεως ὁ ὕδρος, καὶ ὁ κεγχρίνης ὁμοίως, ὃν τινα ὁ Λυκόφρων καὶ κεγχρίνην ἐκάλεσεν. Vult autem Tzetzes morsum Philoctetam a chelydro. Dosiadæ in Ara σύργαστρος, seu serpens, vocatur, qui Philoctetam veneno suo læsit:

Χάλυψε γάρ νιν ἰῷ

Σύργαστρος ἐκδὺς γῆρας.

Ubi σύργαστρος ἐκδὺς γῆρας est ille ipse, qui apud Virgilium *positis novus exuviis, nitidusque juventâ*. Politus.

4. Ἔνθ' ὅγε κεῖτ' ἀχέων) Petrus Angelius Bargæus in Cynegeticis, de leone: *Mœret humi pronus, horrendumque intonat ore.* expressit hoc Homeri: κεῖτ' ἀχέων. Salvinus.

5. μνημοσύνη πυρὸς) Il. Θ' v. 181.

Μνημοσύνη τις ἔπειτα πυρὸς δηΐοιο γενέσθω.

Polit.

Et alibi: μνήσασθε δὲ θούριδος ἀλκῆς. Salvin.

6. καθαίρων βωμὸν τῆς χρυσῆς Ἀθηνᾶς) Lege, τῆς Χρύσης. Dicta est Χρύση Ἀθηνᾶ. Scholiasta Sophoclis ad Philoctetem: Χρύσης Ἀθηνᾶς ἄγαλμα ἦν καλεῖται. Philostratus Junior Iconib. in Philoctete: ἀποπλέοντες ἐς Τροίαν οἱ Ἀχαιοὶ, καὶ προχέοντες τῆς νήσου, ἐμπεσόντος τῆς Χρύσης βωμὸν, ὃν Ἰάσων ποτὲ ἱδρύσατο, ὅτε ἐς Κόλχους ἔπλει· Φιλοκτήτης τε, ἐκ τῆς ξὺν Ἡρακλεῖ μνήμης τὸν βωμὸν τοῖς ζητοῦσι δεικνὺς, ἐγχρίμψαντος αὐτῷ τὰ ἰῶδα τὸν ἰὸν ἐς θάνατον τὸν πόδα. οἱ μὲν ἐπὶ Τροίαν οἱ Ἀχαιοὶ στέλλονται, ὁ δὲ ἐν Λήμνῳ αὐτῷ κεῖται, ἀναβλέψω, φησὶ Σοφοκλῆς, νοσηλεύει νόσῳ

τὴν νόσον. Χρύσην, cujus Græci aram perquirebant, ipsa est Chrysa Minerva: quæ item Χρύση Sophocli, in his Neoptolemi verbis ad Philoctetam:

Σὺ γὰρ νοσεῖς τόδ' ἄλγος ἐκ θείας τύχης.

Χρύσης πελασθεὶς φύλακος, ὃς τὸν ἀκαλυφῆ

σηκὸν φυλάσσει κρύφιος οἰκουρῶν ὄφις.

Quæ ita exponit Scholiasta: σὺ γὰρ, Φιλοκτῆτα, νοσεῖς ἐκ θείας προνοίας, πλησίον ἀπελθὼν τοῦ ὄφεως τοῦ φυλάσσοντος τὸ ἱερὸν τῆς Ἀθηνᾶς. Unde corrigendum Argumentum Metricum in Fabulam Philoctetem: cujus primus versus ita scribebatur e Joachimo Camerario:

Χρυσῆς Ἀθηνᾶς βωμὸν ἐπεσχωσμένον.

Pro Χρυσῆς Ἀθηνᾶς Adrianus Turnebus fecit, Ἐν Χρύσῃ Ἀθηνᾶς. perinde quasi Chrysa ibi insula diceretur, in qua ara illa Minervæ. quam lectionem alii amplexi sunt. Sed legendum, Χρύσης Ἀθηνᾶς. Sicuti etiam lego apud Scholiastam Homeri: Ἱστορεῖται, ὅτι Φιλοκτήτης ἐν Λήμνῳ καθαίρων τὸν βωμὸν τῆς Χρύσης καλουμένης Ἀθηνᾶς, ἐδήχθη ὑπὸ ὕδρου. Nam ibi quoque scriptum erat τῆς χρυσῆς. Nesciebant, vocatam esse Chrysam Minervam. itaque existimarunt, cognomen Minervæ esse Aureæ. Quamquam non desint, qui Chrysam, cujus custos anguis dicitur, intelligant ibi apud Sophoclem insulam Chrysam. Scholiasta: ὁ πλησίον ἐλθὼν τοῦ φύλακος τῆς νήσου τῆς Χρύσης, ὄφεως. Sed minùs fortasse appositè ad mentem Poetæ. Quippe serpens dicitur Sophocli τὸν ἀκαλυφῆ σηκὸν φυλάσσειν, seu aram sub dio positam Minervæ, non insulam Chrysam. Erant ibi locorum Chrysæ duæ, una, insula prope Lemnum; altera, Lemni promontorium. De promontorio Lemni Chrysâ, testimonium est luculentum Eustathii ex Stephano, ad l. α' Il. p. 73. nostræ hujus editionis: Ἐλέγετο δέ, φασι, Χρύση καὶ ἀκρωτήριον περὶ τὸ Ἡφαιστίον τῆς Λήμνου, βλέπον πρὸς Τένεδον. Unde corrigenda monemus verba Stephani, sanè perquam depravata. Chrysa verò insula, prope a Lemno, intelligetur verbis illis Scholiastæ ad Philoctetem Sophoclis: ἔστι δὲ καὶ πόλις Χρύση πλησίον Λήμνου, ἔνθα ὑπὸ τοῦ ὄφεως ἐδήχθη, τὸν βωμὸν ζητῶν, ἐν ᾧ ἔθυσεν Ἡρακλῆς, ἡνίκα κατὰ Τρωὸς ἐστράτευσεν. Negat vir eruditus, ullam urbem fuisse Chrysam Lemno vicinam. At enim ipsæ etiam insulæ, aliquando πόλεις. Unde illa insulæ apud Stephanum definitio. Νῆσος, ἡ ἐν θαλάσσῃ πόλις. Insula autem erat Chrysa, ante Lemnum. ut in iisdem Græcis Scholiis: Χρύση, νῆσος πρὸ τῆς Λήμνου. Quare non eo nomine reprehendendus erat Stephanus, quòd Chrysam dixisset πόλιν ἐγγὺς Λήμνου, sed quòd hanc ipsam Lemno vicinam, πόλιν τῆς Ἀντάνδρου vocasset. Non enim hæc Chrysa, ut Troica, Apollini erat sacra, sed Minervæ. Multò rectiùs Eustathius ad lib. α' Iliad. postquam egit de Chrysâ illa Troicâ, seu Adramyttenâ, in qua Apollinis templum Sminthei: ὅτι πολλαὶ Χρύσαι λέγονται, δηλοῦσιν οἱ παλαιοί. Ἐγγὺς γὰρ Λήμνου πόλιν Χρύσην ἱστοροῦσι. De hac insulâ prope Lemnum Chrysâ accipiendum illud Sophoclis in Lemniis:

Ὦ Λῆμνε, Χρύσης τ' ἀγχιτέρμονες πάγοι.

Quid quòd Sophocles non in Lemno morsum facit Philoctetam ab angue, sed in Chrysâ νησίῳ, unde Græci ad Lemnum appulsi, pessimo ipsum morbo laborantem ibi exposuerunt? Philoctetа ipse ad Neoptolemum.

ὁ τοῦ Ποίαντος παῖς Φιλοκτήτης· ὃν οἱ

δισ-

θη αὐτόθι ὑπὸ τῶν Ἀχαιῶν, [1] εἰδότων, ὡς οἱ τοῦ Ἡφαίστου ἱερεῖς ἐθεράπευον τοὺς ὀφιοδήκτους. Λέγει δὲ ἡ ἱστορία, καὶ ὅτι [2] εἵμαρτο, μὴ ἁλῶναι τὴν Ἴλιον δίχα τῶν Ἡρακλέους τόξων, ἅπερ εἶχεν ὁ Φιλοκτήτης. Διὸ καὶ μνησθέντες αὐτοῦ οἱ Ἀχαιοί, μετεκαλέσαντο.

quumque ab insanabili plagâ laboraret, relictus ibidem est a Græcis, utpote qui noverant, sacerdotes Vulcani serpentum morsus curare. Historiarum item monumentis proditum est, in fatis illud fuisse, ut sine Herculis sagittis, quas Philocteta habebat, Ilium minimè caperetur. Unde & Græci, quum Philoctetæ ipsis in mentem venisset, eum revocarunt.

Baf. p. 250. Οἳ δ' εἶχον Τρίκκην, καὶ Ἰθώμην κλωμακόεσσαν,
Οἵ τ' ἔχον Οἰχαλίην, πόλιν Εὐρύτου Οἰχαλιῆος,
Τῶν αὖθ' ἡγείσθην Ἀσκληπιοῦ δύο παῖδε,
Ἰητῆρ' ἀγαθώ, Ποδαλείριος, ἠδὲ Μαχάων.
Τοῖς δὲ τριάκοντα γλαφυραὶ νέες ἐστιχόωντο.

Qui verò tenebant Triccem, & Ithomen asperam,
Quique tenebant Oechaliam, urbem Euryti Oechaliensis,
Horum rursus duces erant Æsculapii duo filii,
Medici boni, Podalirius, & Machaon.
Horum autem triginta cava naves procedebant.

ρλϛʹ. Ποδαλείριος, καὶ Μαχάων, Ἀσκληπιοῦ παῖδε, ἰητῆρε ἀγαθώ, ἤγουν ἰατροὶ ἀγαθοί, τριάκοντα νηῶν ἦρχον, καὶ ἀνδρῶν, οἳ εἶχον Τρίκκην, καὶ Ἰθώμην κλωμακόεσσαν, καὶ Οἰχαλίαν, πόλιν Εὐρύτου Οἰχαλιέως. Ἐνταῦθα δὲ ὅρα, ὅτι [3] τὸ, Ἀσκληπιοῦ, ἐκτείνει, διὰ μέτρον, τὴν παραλήγουσαν. Πολλαχοῦ δὲ τῆς ποιήσεως ἐν τοῖς ἑξῆς, μνεία γίνεται τῶν τοιούτων δύο Ἀσκληπιαδῶν· [4] οὓς τοῦ Λαπιθίου γένους φασὶ καταγεσθαι. Στίλβης γὰρ, καὶ Ἀπόλλωνος ὁ Λαπίθης· οὗ ἀπόγονος, Ἀσκληπιός, υἱὸς καὶ αὐτὸς Ἀπόλλωνος, καὶ νύμφης Κορωνίδος. Ἀσκληπιοῦ δὲ, οἱ ῥηθέντες δύο ἰατῆρες. Τρίκκη δὲ, πόλις Θεσσαλίας, [5] ἀπὸ Τρίκκης θυγατρὸς μὲν Πηνειοῦ ποταμοῦ, γυναικὸς δὲ Ὑψέως. [6] Ταύτην Τρίκκαλα τινές φασιν ἄρτι κα-

CXXXVI. Podalirius, & Machaon, Æsculapii filii, *ἰητῆρε ἀγαθώ*, videlicet *ἰατροὶ ἀγαθοὶ*, *medici boni*, triginta navibus imperabant, ac viris, qui Triccen tenebant, asperamque Ithomen, & Euryti Oechaliensis urbem, Oechaliam. Atque hîc vide τὸ Ἀσκληπιοῦ, *Æsculapii*, ut, metri caussâ, penultimam producat. Porro autem multis postea in locis hujus Poëmatis mentio fit horumce duorum Asclepiadarum, seu liberorum Æsculapii: quos ferunt a Lapithâ genus ducere. Stilbæ enim, & Apollinis filius Lapitha fuit: cujus nepos Æsculapius, filius & ipse Apollinis, ac nymphæ Coronidis. Æsculapio autem orti Medici hi duo, quos diximus. Tricca urbs est Thessaliæ, a Triccâ Penei fluminis filiâ, Hypsei uxore. Hanc nonnulli vocari nunc ajunt Triccala. Verùm scriptores prisci Τρίκκαλα,

δειναὶ γραμμαί, χώ Καφηλλών ἄναξ
ἀν' ἐμὲ ... ἔρημον, ...
... , τοὺς δ' ...
... χερσὶ ...
... ὦ ... , ...
... ,
Χρύσης ... .

Tzetzes ad Lycophronem. ... Non sum equidem nescius, Chrysam intellectam a quibusdam olim fuisse Atramyttenam, ubi Philoctetes a serpente sic vulneratus. In his Belli Trojani scriptor, quisquis ille est, sub nomine Dictys Cretensis. Quam etiam sententiam videntur secuti Scholiastæ & Græci, qui Chrysam illam *ποντίαν*, seu maritimam, in Sophocle explicant *παραθαλασσίαν*, *idest, sitam ad mare, seu in maritimâ orâ*. Sed Atramyttena illa Chrysa, Apollinis est, ubi rem sacram Græci Apollini fecisse referuntur. Chrysa verò, de qua loquitur Sophocles, est Minervæ, quæ inde Chrysa Minerva est appellata. Hujus dum ille aram, in qua Hercules quondam, susceptâ in Trojam expeditione, sacrificaverat, Philoctetes perpurgaret, seu perquireret, secundùm Sophoclean fabulam, ictus est a serpente. Quod totum breviter expositum est Metrico illo Fabulæ Argumento:

Χρύσης Ἀθηνᾶς βωμὸν ἐκκαθαιρόμενον,
Ἐφ' ὧπερ Ἀχαιοῖς χρηστὸν ἦν θῦσαι, μόνος
Πλείονας ἤδη παῖς, τοῦδ' Ἡρακλεῖ ξυνών.
... δὲ ... ,
Πληγεὶς δ' ... ἐν Λήμνῳ ...

Atque hinc orta est, ut puto, fabula nymphæ illius Chrysæ, quæ a Philoctete spreta, pœnas ab eo exegerit. Unde Sophocles vocat eam, ut dictum est, *ὠμόφρονα*. Nisi forte, quod mihi aliquando videbatur, Chrysam illam crudelem, Minervam ipsam dixerit, ubi ait:

Οὐδὲν τούτων θαυμαστὸν ἐμοί.
Θεῖα γὰρ (εἴπερ κἀγώ τι φρονῶ)
καὶ τὰ παθήματ' ἐκεῖνα πρὸς αὐτὸν
τῆς ὠμόφρονος Χρύσης ἐπέβη.

Porrò autem prope a Lemno insulam Chrysam fuisse, in qua Philoctetes a serpentis morsu plagam gravem acceperat, testimonio suo satis confirmat Pausanias in Arcadicis: Λήμνου γὰρ πλοῦν ἀπέχειν οὐ πολὺ Χρύσην νῆσον, ἔνθα γὰρ καὶ τῷ Φιλοκτήτῃ γενέσθαι συμφορὰν ἐκ τοῦ ὕδρου φασί. ταύτην κατέλαβεν ὁ κλύδων ..., καὶ κατέδυ ἡ Χρύση, καὶ ἠφάνισται κατὰ τοῦ βυθοῦ. Perperam in libris editis Pausaniæ nomen insulæ legitur Χρυσῆ, ... Namque, auctore Stephano, Χρύση dicitur βαρυτόνως ἡ πόλις ἐγγὺς Λήμνου. Politus.

1. εἰδότων, ὡς οἱ τοῦ Ἡφαίστου ἱερεῖς ἐθεράπευον τοὺς ὀφιοδήκτους) Scholiasta Homeri: ἔλεγον γὰρ, τοὺς Ἡφαίστου ἱερεῖς θεραπεύειν τοὺς ὀφιοδήκτους. Belli Trojani scriptor sub nomine Dictys Cretensis: *Neque multò post Philocteta cum paucis, uti curaretur, in Lemnum insulam mittitur. Namque in eâ sacri Vulcani Antistites inhabitare ab accolis dicebantur, soliti mederi adversùs venena hujusmodi*. Quòd autem Græci tantam fiduciam sanandi a venenato morsu Philoctetæ in sacerdotibus Lemniis Vulcani posuerint, id non tam sacerdotum illorum peritiæ, atque medicæ adscribendum videtur, quàm viribus terræ Lemniæ, quæ permagnæ illis temporibus, & admirabiles adversùs vulnera, & venena habebantur. Philostratus in Heroicis, ubi Philoctetæ fabulam ad historiæ fidem reducit: Τὰ δὲ τῆς νόσου, καὶ τῆς ὑπομονῆς αὐτοῦ, ἑτέρως λέγει (ὁ Πρωτεσίλεως). καταλειφθῆναι μὲν γὰρ ἐν Λήμνῳ τὸν Φιλοκτήτην, οὐ μὴν ἔρημον τῶν θεραπευόντων. οὐδὲ ἀπερριμμένον τοῦ Ἑλληνικοῦ. πολλοὺς γὰρ τῶν Μελιβοίας εἰπόντων ξυμπεπλευκότων (στρατηγὸς δὲ τούτων ἦν) τοῖς τε Ἀχαιοῖς δόξαντα ἀπελθεῖν, ὄντι ἀπολέσαι πρὸς ἀνὴρ πολεμικός, καὶ πολλῶν ἀντάξιος. ἰαθῆναι δὲ αὐτὸν αὐτίκα ἀπὸ τῆς βώλου τῆς Λημνίας, ἐς ἣν λέγεται πεσεῖν ὁ Ἥφαιστος. ἡ δὲ βῶλος ἐλαύνει μὲν τὰς μανικὰς νόσους, ἱστησι δὲ αἷμα ἰχῶρα, ὕδρου δὲ αὐτῷ δῆγμα μόνον ἑρπετῶν. Quibus ex verbis postremis multò fit verisimilius, hydri morsu, quàm viperæ, læsum Philoctetam fuisse. Siquidem terra illa Lemnia ὕδρου ἰᾶται δῆγμα μόνον ἑρπετῶν. Quamquam Dioscorides generatim affirmet, terram Lemniam, seu sigillatam, ἁρμόζειν πρὸς τὰς τῶν θανασίμων ἰοβόλων πληγάς, καὶ δήξεις. Immo & Galenus De simplic. Medic. Facult. lib. 9. cap. 1. de homine quodam Lemnio refertur, viro ἐν τοῖς πρώτοις ἀριθμουμένῳ τῆς Ἡφαιστιάδος, cum ἰοῖς ... , καὶ παλαιῶν, καὶ δυσεπουλώτων, ἐχιδνῶν τε, καὶ ὅλως θηριοδήκτων, ἐπί τε τῶν θανασίμων φαρμάκων, terrâ illâ sigillatâ uti consuevisse. *Politus*.

2. εἵμαρτο, μὴ ἁλῶναι τὴν Ἴλιον) Scholiasta Homericus: ἐπειδὴ εἵμαρτο, χωρὶς τοῦ Ἡρακλέους τόξου μὴ ἁλῶναι τὴν Ἴλιον. Polit.

3. τὸ, Ἀσκληπιοῦ, ἐκτείνει διὰ μέτρον τὴν παραλήγουσαν) Hoc confugium ad metri necessitatem tolleretur, si dixisset Homerus: Ἀσκληπίου δὲ δύο παῖδες. *Salvinius*.

4. ὡς τοῦ Λαπιθίου) Scribo, ὡς ἀπὸ τοῦ Λαπιθίου. Polit.

5. ἀπὸ Τρίκκης θυγατρὸς μὲν Πηνειοῦ ποταμοῦ) Stephani Epitome: Τρίκκη, πόλις Θεσσαλίας, ἀπὸ Τρίκκης τῆς Πηνειοῦ θυγατρός. Τὸ ἐθνικὸν, Τρικκαῖος. Polit.

6. Ταύτην Τρίκκαλα τινές φασι) Joh. Tzetzes Chil. 9. c. 28. Τρίκαλα. itaque Τρίκαλα δι' ἑνὸς κ', legendum hic existimo apud Eustathium. Nam statim Eustathius exceptionem illam adjicit, Τρίκαλα αἰδεστέρως δι' ἑνὸς κ', apud veteres scriptores, urbem esse Siciliæ. Stephanus: Τρίκαλον, καὶ Τρίκαλα οὐδετέρως, πόλις Σικελίας. Politus.

Recentiores literam κ quasi duplicem efferunt; ut Σαλονίκη, idest, Thessalonica, dicitur Salonicchi. *Salvinius*.

τα, *Tricala*, neutro genere, cum unico κ, urbem tradunt esse Siciliæ. Apud Triccam, ut narrat Geographus, templum erat Æsculapii antiquissimum, maximèque illustre, in Dolopum, locorumque ad Pindum sitorum confinio. Ἡ Ἰθώμη, *Ithome*, urbs & hæc Thessaliæ, vocatur quoque Θώμαιον, *Thumæum*, secundùm Ethnicorum scriptorem, rejecto, ut ait, τῷ ι, versoque τῷ ω in diphthongum ου. Sed & alia est Ithome Messeniæ, ut supra ostensum est. Gentile nomen, Ithomæus, & Ithometa. Præterea, quod notat Geographus, τὴν Ἰθώμην, *Ithomen*, quum eodem nomine, atque urbs Messeniaca, appelletur, non sic efferendam esse ajunt; sed primam sanè syllabam esse auferendam: tametsi nunc, inquit, mutato nomine, vocata sit Ἰθώμη, *Ithome*. Oppidum erat, ut idem auctor scribit, naturâ munitum, & verè κλωμακόεν, *præceps*, *atque asperum*. Est autem, inquit, Ithome Metropolitarum regionis. Ac vide, ut τὸ κλωμακόεν, *præceps*, *præruptum*, *atque asperum*, usurpatum sit de loco tuto, ac munito, in quo sunt κλώμακες, *asperitates*, *& difficultates*, qualium Lycophron meminit. hoc est, ut veteres quidem explicant, loci, seu tumuli editi, atque ardui. Loca autem hæc sunt adscensu aspera, & saxosa, κατακλῶντα, *talia*, *quæ frangant*, succidantque poplitem gradientibus per ea, seu adscendentibus. Hodieque etiam hoc vocabulum est in usu: tametsi non purum, nec genuinum; sed barbarè quadamtenus corruptum, ac depravatum, apud Paphlagonas, qui præruptos saxis locos, & adscensu difficiles, vocant κρωμακωτούς.

CXXXVII. De Oechaliâ porrò satis superque dictum est, dum Pylios recenseremus. Nunc autem Homerus Thessalicæ meminit. Atque ibi etiam diximus de Euryto, ejusque filiâ Jole, cujus caussâ Hercules Oechaliam vastavit, atque evertit. De quâ item Oechaliâ videtur scripsisse Homerus, ut palam facit is, qui memorat, Creophylum Samium, quum Homerum aliquando hospitio excepisset, dono ab eo accepisse titulum, seu inscriptionem Poëmatis, quod Oechaliæ Expugnationem vocant: hoc est, id ei muneris fuisse ab Homero repensum, ut non ipse sibi librum adscriberet auctori; sed amico suo Creophylo. puta: Creophyli Samii Oechaliæ

καλεῖσθαι. Οἱ δὲ παλαιοὶ Τρίκαλα οὐδετέρως, διʼ ἑνὸς κ, πόλιν Σικελίας ἱστοροῦσι. Περὶ δὲ Τρίκκην, κατὰ τὸν Γεωγράφον, ἱερὸν Ἀσκληπιοῦ ἀρχαιότατον, καὶ ἐπιφανέστατον, [1] ὅμορον Δόλοψι, καὶ τοῖς περὶ Πίνδον χωρίοις. [2] Ἡ δὲ Ἰθώμη, Θετταλικὴ δὲ καὶ αὕτη, [3] καλεῖται καὶ Θώμαιον, κατὰ τὸν ἀναγραφέα τῶν Ἐθνικῶν, ἀποβολῇ, φησι, τοῦ ι, καὶ τροπῇ τοῦ ω εἰς τὴν ου δίφθογγον. Ἔστι δὲ, ὡς προεδηλώθη, καὶ Μεσσηνιακὴ Ἰθώμη. Ἐθνικὸν, Ἰθωμαῖος, [4] καὶ Ἰθωμήτης. Τῷ δὲ Γεωγράφῳ ἐμφέρεται, ὅτι τὴν Ἰθώμην, ὁμωνύμως τῇ Μεσσηνιακῇ λεγομένην, οὔ φασι δεῖν οὕτως ἐκφέρειν, ἀλλὰ τὴν πρώτην συλλαβὴν [5] ὑφαιρεῖν. [6] νῦν δέ φησιν Ἰθώμην μετονομασθῆσαι. Χωρίον δέ, φησιν, ἦν ἐρυμνὸν, καὶ τῷ ὄντι κλωμακόεν. [7] Τῆς δὲ Μητροπολιτῶν, φησι, χώρας ἦν ἡ Ἰθώμη. Καὶ ὅρα, ὅτι τὸ κλωμακόεν, ἐπὶ ὀχυροῦ λέγεται τόπου, [8] ἐν ᾧ εἰσι κλώμακες, ὁποίων καὶ ὁ Λυκόφρων μέμνηται. ὅ ἐστι, τόποι, ἢ λόφοι, κατὰ τοὺς παλαιούς, ὑψηλοί. Τραχεῖαι δὲ αὗται, καὶ πετρώδεις ἀναβάσεις εἰσί, κατακλῶσαι τοὺς διʼ αὐτῶν βαίνοντας. Φυλάττεται δὲ ἡ λέξις εἰς ἔτι καὶ νῦν, εἰ καὶ μὴ ἀκραιφνὴς, ἀλλʼ ὑποβάρβαρος, περί που τοὺς Παφλαγόνας, οἳ κρωμακωτοὺς τόπους, τοὺς πετρώδεις, καὶ οὐ ῥᾷον ἀναβαινομένους φασί.

ρλζʹ. Περὶ δὲ Οἰχαλίας, ἐν τῷ τῶν Πυλίων καταλόγῳ, ἱκανῶς ἐῤῥέθη. Τῆς Θετταλικῆς δὲ νῦν Ὅμηρος μέμνηται. Εἴρηται δὲ καὶ περὶ Εὐρύτου ἐκεῖ, καὶ τῆς αὐτοῦ θυγατρὸς Ἰόλης, διʼ ἣν ἐπόρθησεν Ἡρακλῆς τὴν Οἰχαλίαν. εἰς ἣν δοκεῖ γράψαι καὶ Ὅμηρος, [9] ὡς δηλοῖ ὁ ἱστορήσας, ὅτι Κρεώφυλος ὁ Σάμιος, ξενίᾳ ποτὲ δεξάμενος τὸν Ὅμηρον, ἔλαβε δῶρον ἐξ αὐτοῦ τὴν ἐπιγραφὴν τοῦ Ποιήματος, ὃ καλοῦσιν Οἰχαλίας ἅλωσιν· τουτέστιν, ἔσχεν εἰς ἀντίδοσιν ἐξ Ὁμήρου, τὸ μὴ ἐπιγράψαι τὸ βιβλίον ἑαυτῷ, ἀλλὰ [10] τῷ φίλῳ Κρεωφύλῳ. οἷον ὅτι Κρεωφύλου Σαμίου Οἰ- Rom. p. 331.

1. ὅμορον Δόλοψι) Palmerius apud Strabonem legit ὅμορος. Sed vulgatæ Strabonis lectioni favet Eustathius. *Polit.*

2. Ἡ δὲ Ἰθώμη, Θετταλικὴ δὲ καὶ αὕτη) Hestiæotidis hæc urbs, non Pelasgiotidis, ut falsò credidit Stephanus. Geographus: Ὁ δʼ οὖν Ποιητὴς μέχρι δεῦρο προελθὼν τῆς Μαγνητικῆς παραλίας, ἐπάνεισιν ἐπὶ τὴν ἄνω Θετταλίαν, ἀρξάμενος ἀπὸ τῆς Δολοπίας, καὶ τῆς Πίνδου.

Οἳ δʼ εἶχον Τρίκκην, καὶ Ἰθώμην κλωμακόεσσαν.

Ταῦτα τὰ χωρία ἐστὶ μὲν Ἑστιαιώτιδος· ἐκαλεῖτο δὲ, ὥς φασι, πρότερον Δωρίς. Politus.

3. καλεῖται καὶ Θώμαιον, κατὰ τὸν ἀναγραφέα τῶν Ἐθνικῶν) Epitome Stephani: καλεῖται δὲ ὁ τόπος τῆς Θετταλικῆς, Θώμαιον. Lucas De Pinedo legendum sibi persuaserat Θώμαιον. Sed hanc ejus opinionem falsitatis certò convincit Eustathius. *Polit.*

4. καὶ Ἰθωμίτης) Sic etiam apud Suidam: Ἰθώμη, ὄνομα πόλεως· καὶ Ἰθωμίτης, ὁ ἀπʼ αὐτῆς. Sed corruptum est τὸ Ἰθωμίτης, pro, Ἰθωμήτης. Stephanus: Τὸ ἐθνικὸν, Ἰθωμαῖος, καὶ Ἰθωμαία, καὶ Ἰθωμήτης διὰ τοῦ η. Politus.

5. ὑφαιρεῖν.) Strabo, ἀφαιρεῖν. Polit.

6. νῦν δέ φησιν Ἰθώμην μετονομασθῆναι) Strabo: ἔτι γὰρ καλεῖσθαι πρότερον· νυνὶ δʼ Ἰθώμην μετωνομάσθαι. Dicit primò vocatam Θώμην, deinde, additione τοῦ ι, mutasse nomen in Ἰθώμην. Etymologici Magni Auctor: Θώμη ἡ πόλις· πλεονασμῷ τοῦ ι, Ἰθώμη. Politus.

7. Τῆς δὲ Μητροπολιτῶν, φησι, χώρας ἦν ἡ Ἰθώμη) Lege: Τῆς δὲ Μητροπολιτῶν. Strabo: Τῆς δὲ Μητροπολιτῶν ἐστι χώρας ἡ Ἰθώμη. ἡ δὲ Μητρόπολις πρότερον μὲν ἐκ τριῶν συνῴκιστο πολιχνίων ἀσήμων, ὕστερον δὲ καὶ πλείους προσελήφθησαν, ὧν ἦν καὶ ἡ Ἰθώμη. Politus.

8. ἐν ᾧ εἰσι κλώμακες, ὁποίων καὶ ὁ Λυκόφρων μέμνηται) Desiderabat Henricus Stephanus exemplum τοῦ κλώμακος. Ecce tibi e Lycophrone:

Ἀρπυιογόνους κλώμακάς τʼ Ἀνθώνος.

Tzetzes: κλώμακας, τραχεῖς τόπους, ὑψηλότερα. Inde a loci asperitate Ithoma κλωμακόεσσα. Scholiastes Homericus: κλωμακόεσσαν, τραχεῖαν, ὀρεινήν. Hesychius: κλωμακόεν, κρημνῶδες, δύσβατον. Malè a quibusdam Græcis magistris confusæ κλώμακες, & κλίμακες. Unde etiam legebant in Homero Ἰθώμην κλιμακόεσσαν. Κλώμακες dictæ ad κατακλᾶσαι τοὺς διʼ αὐτῶν βαίνοντας. Sed depravata postea paullulum vox est apud Paphlagonas in κρώμακας. Hinc apud Hesychium: Κρώμαξ, σωρὸς λίθων. Κρωμακίον, κρημνῶδες. Hinc etiam apud eos κρωμακωτοὶ τόποι, οἱ πετρώδεις, καὶ οὐ ῥᾷον ἀναβαινόμενοι. Politus.

Paphlagones suâ ipsorum dialecto, quod alii κλωμακωτούς dicerent, ipsi dicunt κρωμακωτούς. asperâ litterâ. *Salvinus.*

9. ὡς δηλοῖ ὁ ἱστορήσας) Strabo l. 14. p. 638. Σάμιος δʼ ἦν καὶ Κρεώφυλος, ὅν φασι δεξάμενον ξενίᾳ ποτὲ Ὅμηρον, λαβεῖν δῶρον τὴν ἐπιγραφὴν τοῦ ποιήματος, ὃ καλοῦσιν Οἰχαλίας ἅλωσιν. Polit.

10. τῷ φίλῳ Κρεωφύλῳ) Suidas: τινὲς δὲ αὐτὸν ἱστόρουν Ὁμήρου γαμβρὸν ἐπὶ θυγατρί· οἱ δὲ φίλον μόνον γεγονέναι αὐτὸν Ὁμήρου λέγουσι, καὶ ὑποδεξάμενον Ὅμηρον λαβεῖν παρʼ αὐτοῦ τὸ ποίημα τὴν τῆς Οἰχαλίας ἅλωσιν. Polit.

Οἰχαλίας ἅλωσις. Τινὲς δὲ ἀνάπαλιν φασί, Κρεώφυλον μὲν γράψαι· Ὁμήρῳ δὲ ἐπιγραφῆναι τὸ βιβλίον, διὰ τὴν ξενίαν. Διὸ καὶ Καλλίμαχος, ὑποδηλῶν, ὅτι ὁ Κρεώφυλος Ὁμήρῳ ἐπονομάσας τὸ ποίημα, οὐ τὸν Ὅμηρον, ἀλλ' ἑαυτὸν ἐσέμνυνεν, ὡς δῆθεν ὁμηρίζοντα, γράφει ἐν ἐπιγράμματι, οὕτω· [1] Τοῦ Σαμίου πόνος εἰμί, δόμῳ ποτὲ θεῖον Ὅμηρον [2] Δεξαμένου. Ὁμήριον δὲ καλεῦμαι [3] Γράμμα, Κρεωφύλῳ, Ζεῦ φίλε, τοῦτο μέγα. [4] Τινὲς δὲ καὶ διδάσκαλον Ὁμήρου τὸν Κρεώφυλον εἶπον. [5] ἕτεροι δὲ Ἀριστέαν τὸν Προκοννήσιον, ὡς καὶ ταῦτα ὁ Γεωγράφος ἱστορεῖ· ὃς μνησθεὶς τῆς Λαρίσσης, καὶ Τρίκκης, καὶ Πελινναίου, λέγει δὲ καί, ὅτι Οἰχαλίαν [6] πόλιν Εὐρύτου λεγομένην, ἔν τε τοῖς τόποις τούτοις ἱστοροῦσι, καὶ ἐν Εὐβοίᾳ, καὶ Ἀρκαδίᾳ. Ἐν δὲ τῷ, ἰητῆρ' ἀγαθώ, φασὶν οἱ παλαιοί, ὅτι ἔθος ἦν τοῖς πάλαι βασιλεῦσι, μανθάνειν τὶ τῶν χρησίμων, ὡς ἐν πολλοῖς φαίνεται.

ρλη. Ἰστέον δέ, ὅτι περὶ Θεσσαλίας, ἧς μέρος αἱ ῥηθεῖσαι πόλεις, ἐν τοῖς τοῦ Περιηγητοῦ ἐγράφη, ὅσα ἐχρῆν. Ἐνταῦθα δὲ ἰστέον, ὅτι τε καὶ οἱ Θετταλοί, τρυφηλοὶ ἦσαν, ὡς δῆλον ἐκ τοῦ,

> [7] Τάδ' οὐ Κόρινθος, οὔτε Λαΐς, ὦ Σύρε,
> Οὐδ' εὐτραπεζῶν Θετταλῶν χείρ.

καὶ ὅτι Θετταλικὴ ἐλέγετο ἔνθεσις, μέγας ψωμός, [8] ὡς Παυσανίας δηλοῖ. [9] καὶ Θετταλικὰ πτερά, διὰ τὸ πτέρυγας, φησίν, ἔχειν τὰς Θετταλικὰς χλαμύδας. ἃς ἕτερος ῥήτωρ, Θετταλικὰ γέρα λέγει, διὰ τὸ ἔπαθλον ἐν τοῖς ἐκεῖ ἀγῶσιν αὐτὰς κεῖσθαι, ὅς λέγει, καὶ ὅτι [10] Θετταλικοὶ δίφροι, διάφοροι, τουτέστι, διαφέροντες πρὸς τοὺς ἄλλους, καὶ ὅτι [11] Θετταλὸν σόφισμα, [12] ἐπὶ τῶν μὴ εὐθυμαχούντων ἐν παρατάξεσι παροιμιάζεται, ἀλλὰ κακουργούντων. [13] Παυσανίας δὲ εἰς τοῦτο σαφέστερον φράζων, φησί·

liæ Expugnatio. Nonnulli tamen contra, auctorem Creophylum asserunt: sed librum Homero, ob hospitium, attributum fuisse. Quare etiam Callimachus, ut tacitè ostendat, Creophylum, cum Homeri nomine Poëma inscripsit, non certè quidem Homero, sed sibimet ipsi, decus, atque ornamentum attulisse, perinde quasi scilicet Homerum imitaretur, & versibus suis exprimeret, ita scribit in Epigrammate:

> *Sum Samii labor, hospitio qui excepit Homerum*
> *Divinum: casus, Euryte, ploro tuos,*
> *Formosamque Joleu. Sed Carmen dicor Homeri.*
> *Grande Creophylo, Juppiter! inde decus.*

Quidam etiam magistrum Homeri Creophylum dixerunt. Alii verò Aristeam Proconnesium, ut Geographus pariter narrat: qui, ubi mentionem fecit Larissæ, Triccæque, & Pelinnæi, tradit insuper de Oechaliâ, quæ Euryti urbs dicitur, eam tum in his locis commemorari, tum in Eubœâ, & Arcadiâ. Quod autem attinet ad illud, ἰητῆρ' ἀγαθώ, *medici boni*, veteres adnotant, id in more priscis regibus fuisse, ut utilem aliquam artem addiscerent, quemadmodum multis in locis fit manifestum.

CXXXVIII. Præterea sciendum est, de Thessaliâ, cujus portio urbes erant eæ, quas diximus, scriptum a nobis esse ad Periegetam, quidquid e re esse videbatur. Hoc autem loci sciendum est, Thessalos, viros fuisse voluptarios, & deliciosos, ut palam facit illud:

> *Non hæc Corinthos, pulchra nec Lais, Syre,*
> *Nec Thessalorum mensa pinguis hospitum,*
> *Cujus nec expers mansit hæc umquam manus.*

Thessalicam item ἔνθεσιν, *buccam*, dictam fuisse magnum cibi frustum, quod in os ingereretur, ut Pausanias declarat. Dictas etiam fuisse alas Thessalicas, eo quòd chlamydes Thessalicæ, ut ait, alas habebant: quas quidem chlamydas alius orator præmia vocat Thessalica, eo quòd præmium illic certaminum essent eæ constitutæ. Quin &, eodem auctore, bigæ dictæ sunt Thessalicæ, διάφοροι, *peculiares, atque eximiæ*. hoc est, διαφέρουσαι πρὸς τοὺς ἄλλους, *inter alias bigas insignes ipsæ, atque excellentes*. Ad hæc, Thessalum commentum est in adagio de iis, qui non rectâ acie justam pugnam conserunt, sed subdolè rem gerunt. Pausanias autem clariùs id, ac

1. Τοῦ Σαμίου πόνος) Apud Sextum Empiricum, apud quem hoc exstat Epigramma l. 1. adversus Math. c. 2. ita legitur primus hic versus Callimachi:

> Κρεωφύλου πόνος εἰμί, δόμῳ ποτὲ θεῖον ἀοιδόν. Polit.

2. Δεξαμένου. Ὁμήριον) Supple ea Strabone, & Sexto Empirico:

> Δεξαμένου· κλαίω δ' Εὔρυτον, ὅσσ' ἔπαθεν,
> Καὶ ξανθὴν Ἰόλειαν· Ὁμήρειον δὲ καλεῦμαι. Politus.

In Sexto Empirico: Ὁμήρου νῦν δὲ καλεῦμαι. In principio melius est dicere cum Eustathio: Τοῦ Σαμίου πόνος εἰμί. Nam & patriam hoc notat, & meliùs metro consulitur. & illud: Κρεωφύλῳ irrepsit, ut glossema. *Salvinus*.

3 Γράμμα) ποίημα, σύγγραμμα, ut explicat Sextus Empiricus. Etymologici Magni Auctor: Γράμματα ἐκάλουν οἱ παλαιοὶ τὰ συγγράμματα· ὡς Καλλίμαχος. Politus.

4. Τινὲς δὲ καὶ διδάσκαλον Ὁμήρου τὸν Κρεώφυλον εἶπον) immo & διδάσκαλον τῶν αὐτῶν, ut legere est apud Jamblichum in Vitâ Pythagoræ. *Politus*.

5. ἕτεροι δὲ Ἀριστέαν) l. Ἀριστέαν. Polit.

6. πόλιν Εὐρύτου) l. Εὐρύτου. Polit.

7. Τάδ' οὐ Κόρινθος, οὔτε Λαΐς, ὦ Σύρε) Locus Euphi in Psaltato, apud Eustathium mancus, atque imperfectus: quem ita integrum reddas, licet, ex Athenæo lib. 4. c. 6.

> Τάδ' οὐ Κόρινθος, οὔτε Λαΐς, ὦ Σύρε,
> Οὐδ' εὐτραπεζῶν Θετταλῶν ξενίων τροφαί,
> Ὧν σὺ ἀμοιρος οὐκ ἦν χεὶρ ἐγένετο. Politus.

8. ὡς Παυσανίας δηλοῖ) itemque Athenæus lib. 10. c. 4. ἔλεγον δὲ καὶ Θετταλικὴν ἔνθεσιν, τὴν μεγάλην. & Pollux lib. 6. c. 8. ὁ δὲ μέγας ψωμὸς ἐκαλεῖτο Θετταλικὴ ἔνθεσις. Hesychius: Θετταλικὴ ἔνθεσις, ἡ μεγάλη. Polit.

9. καὶ Θετταλικὰ πτερά, διὰ τὸ πτέρυγας, φησίν, ἔχειν τὰς Θετταλικὰς χλαμύδας) Etymologici Magni Auctor: Θετταλικὰ πτερά, τὸν ἀριθ' διὰ τὸ πτέρυγας ἔχειν τὰς Θετταλικὰς χλαμύδας. πτέρυγας δὲ καλοῦσι, αἱ ἑκατέρωθεν γωνίαι, διὰ τὸ ἐοικέναι πτέρυξι. Suidas: Θετταλικαὶ πτέρυγες. τὰ ἄκρα διὰ τὸ πτέρυγας ἔχειν τὰς Θετταλικὰς χλαμύδας. αὗται εἰσιν αἱ ἑκατέρωθεν γωνίαι, διὰ τὸ ἐοικέναι πτέρυξιν Eadem Hesychius. Hinc ἀποθετταλίζεσθαι τὸ χλαμυδοφορεῖν. Pollux: τὰς δὲ Θετταλικὰς χλαμύδας, Θετταλικὰ πτερὰ ὠνόμαζον, καὶ ἀποθετταλίσασθαι ἔλεγον, τὸ χλαμυδοφορῆσαι. Vitiatus est locus Stephani, ubi τὸ ἀποθετταλίσασθαι ex Eupolide in Mariçâ exponit χλαμύδα Θετταλικὴν φορῆσαι, Θετταλικὸν πτέρωμα· ubi pro πτέρωμα legendum suspicor, πτερύγωμα. Politus.

Ursini melius habent ἄκρα. *Salvinus*.

Sunt etiam Thessalicæ illæ alæ in proverbio. Michaël Apostolius: Θετταλικὰ πτερά, ἐπὶ τῶν παραχρῆμα ἐλθόντων. αἱ γὰρ Θετταλικαὶ ἐσθῆτες, πτερωταὶ ἦσαν. Unde constat, rectè quidem ab Erasmo hoc in Proverbiis esse adnumeratum; sed non rectè ab eo explicatum. *Politus*.

10. Θετταλικοὶ δίφροι) Hesychius: διάφοροι ἀεὶ τῷ τάχει οἱ Θετταλικοὶ δίφροι. ἔθνος γάρ τι γένος αὐτῶν κατεσκεύασαν. Polit.

11. Θετταλὸν σόφισμα) Alii Θετταλόν, alii Θετταλικόν. Polit.

12. ἐπὶ τῶν μὴ εὐθυμαχούντων ἐν παρατάξεσιν) Hesychius: Θετταλὸν σόφισμα, παροιμία ἐπὶ τῶν σοφιζομένων πονηρεύειν, καὶ μὴ εὐθυμαχούντων. Suidas: Θετταλὸν σόφισμα. ἐπὶ τῶν μὴ εὐθυμαχούντων ἐν ταῖς παρατάξεσιν, ἀλλὰ κακουργούντων. Politus.

Thessalicum stretegema. *Salvinus*.

Adagium in laude ponit Michaël Apostolius: Θετταλικὸν σόφισμα, ἐπὶ τῶν μηχανοποιῶν. Θετταλοὶ γάρ τις ἄριστοι ἐν μάχῃ μηχανῶν, ἐθαυμάσθη. Politus.

13 Παυσανίας δὲ εἰς τοῦτο σαφέστερον φράζων) & ex Pausaniâ, ut videtur, Suidas. *Polit*.

ac dilucidiùs explicat, his verbis: Thessalum commentum tum de pugnâ, tum de gestu, & motu corporis, tum de fallaciâ, ac fraude, tum de sexcentis aliis rebus, usurpatur, a causâ hujuscemodi. Arato, dum in expeditionem proficisceretur, deus responderat, caveret, ne, ipso inscio, hostes majus, & splendidius votum contra ipsum nuncuparent. Ille igitur sese Apollini centum hominum capita sacrificaturum vovit. Verùm, rebus feliciter, atque ex animi sententiâ confectis, sacrificium illud, tamquam a religione, & pietate alienum, perpetuò extrahebat, ac procrastinabat. Unde proverbium in eos, qui promissa sua comperendinando differunt, aut etiam aliter fraudulenter unum aliquem circumveniunt, & ludificantur. Idem insuper Pausanias Embarum quemdam narrat callido astu usum fuisse ad votum suum persolvendum. Extruxerat enim, inquit, templum Munychiæ Dianæ. Quum autem repertam ibi ursam Athenienses interfecissent, pestilentia est consecuta: qua ita demum liberandos deus oraculo cecinit, siquis filiam Dianæ immolasset. Barus, seu Embarus, ita sese facturum pollicitus, eâ lege, ut genus suum perpetuo ibi sacerdotio fungeretur, egregiè comptâ ornataque filiâ, in adyto eam abscondit, & capram, iisdem, quibus filiam, vestibus ornatam sacrificavit. Unde in proverbii, ut ait, consuetudinem abiit: Embarus es. hoc est, mentis compos, cordatus, ac prudens. Verùm alius quidam veterum scriptorum, perinde quasi de Thessalico commento plura eum dicere pigeret, sic ait: Thessalum commentum dicitur, quòd Thessali vafri, & versipelles perhiberentur. ita ut, secundùm eum scriptorem, Thessalum commentum non hoc sit, aut illud; sed generatim callidum factum, & dolosum: juxta atque indi-

φησί· Θετταλὸν σόφισμα, ἐπὶ μάχης, [1] καὶ ἐπὶ σχήματος, καὶ ἐπὶ παρακρούσεως, καὶ ἄλλων μυρίων τάττεται, ἀπὸ αἰτίας τοιαύτης. [2] Ἀράτῳ [3] κατιόντι ὁ θεὸς ἔχρησε, φυλάξασθαι, μὴ λάθωσιν αὐτὸν οἱ ἐξ ἐναντίας, εὐχῇ μείζονι, καὶ λαμπροτέρᾳ κατ᾽ αὐτοῦ χρησάμενοι. [4] Ὁ δὲ, ἑκατόμβην ἀνδρῶν εὔξατο θύσειν [5] τῷ Ἀπόλλωνι. Κατορθώσας δὲ, ἃ ἐβούλετο, [6] ἀνεβάλλετο ἀεὶ τὴν θυσίαν, διὰ τὸ μὴ ἱεροπρεπῆ εἶναι. ὅθεν ἡ παροιμία ἐπὶ τῶν διατριβόντων τὰς ὑποσχέσεις, [7] ἢ καὶ ἄλλως παρακρουόντων. Ὁ δ᾽ αὐτὸς Παυσανίας ἱστορεῖ καί τινα Ἔμβαρον ἐπὶ εὐχῇ σοφίσασθαι. [8] Ἱδρύσατο γάρ, φησι, Μουνυχίας Ἀρτέμιδος ἱερόν, ἄρκτου δὲ γενομένης ἐν αὐτῷ, καὶ ὑπὸ Ἀθηναίων ἀναιρεθείσης, [9] λοιμὸς ἐπεγένετο· οὗ ἀπαλλαγὴν ὁ θεὸς ἐχρησμῴδησεν, εἴ τις τὴν θυγατέρα θύσει τῇ Ἀρτέμιδι. Βάρος δὲ, ἢ Ἔμβαρος, ὑποσχόμενος οὕτω ποιήσειν, ἐπὶ τῷ τὴν ἱερωσύνην τὸ γένος αὐτοῦ διὰ βίου ἔχειν, διακοσμήσας τὴν θυγατέρα, αὐτὴν μὲν ἀπέκρυψεν ἐν τῷ ἀδύτῳ· αἶγα δὲ ἐσθῆτι κοσμήσας, ὡς τὴν θυγατέρα, ἔθυσεν. ὅθεν εἰς παροιμίαν, φησὶ, περιέστη, [10] Ἔμβαρος εἶ. τουτέστι, συνετὸς, φρόνιμος. Τῶν τις δὲ παλαιῶν, ὀκνήσας περὶ τοῦ Θετταλοῦ σοφίσματος πολυλογῆσαι, φησί· Θετταλὸν σόφισμα, [11] ὡς πανούργων, καὶ ποικίλων μαρτυρουμένων τῶν ἐκεῖ. ὡς εἶναι, κατ᾽ αὐτὸν, Θετταλὸν σόφισμα, μὴ τοῦτο, ἢ ἐκεῖνο, ἀλλ᾽ ἁπλῶς τὸ πανούργημα. [12] καθὰ ἐμφαίνει Bas. p. 251.

1. καὶ ἐπὶ χήματος) Non explicant Parœmiarum Interpretes, quodnam sit hoc χῆμα. de quo commentum Thessalicum dicatur. Σχῆμα est, seu gestus hominis pugnantis, qui celeri motu ita corpus suum aptet, in eamque figuram conformet, ut & adversarii ictum declinet, & adversarium imparato, nec opinanti, qua parte minimè a clypeo protegitur, vulnus infligat. Hujuscemodi corporis gestum, seu χῆμα, describit Euripides in Eteocle, qui singularem pugnam cum Polynice fratre ita instituit, ut, retracto sinistro pede, procentoque dextero, obliquus ipse fieret adversum, eumque a latere, adacto in umbilicum ferro, vulneraret.

Ἐξαλλαγεὶς δ᾽ ὁ προεστῶτος ποδὸς,
Λαιὸν μὲν εἰς τοὐπίσω ἀμφέρει πόδα,
Πρόσω τὰ κοῖλα γαστρὸς εὐλαβούμενος·
Προβὰς δὲ κῶλον δεξιὸν, δι᾽ ὀμφαλοῦ
Καθῆκεν ἔγχος, σφονδύλοις τ᾽ ἐνήρμοσεν.

quod ita exponit Scholiasta: ἔοικεν τὸ ἀντιπροσώπως μάχεσθαι, ὅπερ ἐστὶ τὸν ἀριστερὸν πόδα, ἵνα πλάγιος ἀγωνίζηται, καὶ μὴ ἐπιφανῆ ἔχων τὴν ἀσπίδα ὁ Πολυνείκης κατὰ τὴν πλευρὰν αὐτὸν παίσῃ. Hoc igitur, commentum Thessalicum vocat Euripides: & hoc est χῆμα, quod Thessalicum dicitur, οὐχ ὡς Θετταλῶν ὄντων πανούργων, ut rectè notat Scholiasta, ἀλλ᾽ ὡς δὴ ἀνδρείως στασιαζόντων. Politus.

2. Ἀράτῳ) Duntaxat, hominem sanè Thessalum, nominat Scholiasta Euripidis ad Phœnissas. Refertur etiam adagium simile: ἀεί τι Θετταλῶν ἄπιστα. cujus proverbii originem Aristophanis Scholiastes ad Plutum repetit ab Jasone, qui ἀνθρώποις τὴν Μήδειαν. Polit.

3. κατιόντι) κατιέναι μέλλοντι. Polit.

4. Ὁ δὲ, ἑκατόμβην ἀνδρῶν εὔξατο θύσειν τῷ Ἀπόλλωνι) Vide Macrobium Saturnaliorum lib. 1. cap. VII. de oraculo: Καὶ κεφαλὰς ἄδῃ, καὶ τῷ πατρὶ πέμπετε φῶτα. Salvinus.

5. τῷ Ἀπόλλωνι) Apollini Καταιβασίῳ, seu Καταιβάτῃ. Polit.

6. ἀνεβάλλετο ἀεὶ τὴν θυσίαν, διὰ τὸ μὴ ἱεροπρεπῆ εἶναι) ἀνθρώπους ἐλογίσατο μὴ πρέπειν θεῷ, μηδ᾽ ἄλλως ἅγιος εἶναι, καὶ ὅσιον. Polit.

7. ἢ καὶ ἄλλως παρακρουόντων) Scholiastes Euripidis de hoc adagio: Θετταλὸν σόφισμα. τοῦτο δὲ ἐστὶ τὸ παραλογίζεσθαι, καὶ ἀπατᾷν, ποικίλοι γὰρ τὰ ἤθη οἱ Θετταλοί, καὶ οὐκ ὀρθοὶ τὴν γνώμην. Polit.

8. Ἱδρύσατο γάρ, φησι, Μουνυχίας) Supple: Ἱδρύσατο γάρ, φησι, Μούνυχος Μουνυχίας. Non enim Embarus templum illud Dianæ fundaverat; sed Munychus, a quo Munychia dicta est Diana, quæ in eo colebatur. Suidas: ὃν πρότερον ὁ Παυσανίας, οὗτος. ἔθετο καὶ τοὔνομα ἐλλείπων, ἀπὸ τοῦ ἱδρυσαμένου· ὁ γὰρ ἄκρα Μούνυχος κατασχὼν, Μουνυχίας Ἀρτέμιδος ἱερὸν ἱδρύσατο. Politus.

9. λοιμὸς ἐπεγένετο) legendum fortasse λιμός· ut sæpe, & facilè hæ voces sunt in libris confusæ. Suidas, & Michael Apostolius: λιμὸς ἐπεγένετο. Proverbiorum Græcorum Appendix Vaticana: λιμοῦ γὰρ ποτε κατασχόντος τοὺς Ἀθηναίους. Politus.

10. Ἔμβαρος εἶ. τουτέστι, συνετὸς, φρόνιμος) A nomine hujus Embari, viri sanè perquam callidi, atque astuti, videtur mihi lepidè formatum verbum ἐμβαρῶ τὸ φρονῶ. Hesychius: Οὐκ ἐμβαρῶ, οὐ φρονῶ, ἀπὸ τοῦ Ἐμβάρου φρονίμου. Nihilominus ab aliis contrario sensu adagium hoc refertur de hominibus delirit, & insanis. Tradunt enim, filiam verè ab Embaro immolatam. Unde & alii in utrumque sensum adagium explicant. Hinc Hesychius: Ἔμβαρος, ἠλίθιος, μωρός, ἢ συνετός. Μένανδρος Φάσματι. Et Suidas: Ἔμβαρός εἰμι, συνετὸς, φρόνιμος. Postea verò, quàm narravit de filiâ ab Embaro immolatâ, inde docet manasse hoc adagium, quod τάττεσθαι ait ἐπὶ τῶν παραπαιόντων, καὶ μεμηνότων. Politus.

11. ὡς πανούργων, καὶ ποικίλων μαρτυρουμένων τῶν ἐκεῖ) Unde illud Demosthenis in Olynthiacâ 1. τὰ μὲν γὰρ (τὰ τῶν Θετταλῶν) ἄπιστα μὲν ἦν δήπου φύσει, καὶ ἀεὶ πᾶσιν ἀνθρώποις. Notat Ulpianus, Demosthenem non dixisse, οἱ Θετταλοί, sed τὰ Θετταλῶν πράγματα. ἵνα λέγῃ τὴν ἀπιστίαν, καὶ δηλώσῃ, ὅτι οὐκ συζῶσιν αὐτῇ. Duplicem autem caussam Ulpianus adducit, cur Thessali perfidi habiti fuerint, ἢ διὰ τὸ τὸν Ἰάσονα, Θετταλὸν ὄντα, ἄπιστον φανῆναι περὶ τὴν Μήδειαν, ἢ ὅτι ἐν τῷ Πελοποννησιακῷ πολέμῳ, ἐν αὐτῇ τῇ παρατάξει ἀπὸ Ἀθηναίων πρὸς Λακεδαιμονίους μετετάξαντο, ὥς φησιν ὁ Θουκυδίδης. Alteram hanc caussam respiciunt ii, qui Thessalicum commentum παροιμιακῶς usurpatum ajunt ἐπὶ τῶν μὴ εὐθυμαχούντων ἐν ταῖς παρατάξεσιν, ἀλλὰ κακουργούντων. Politus.

12. καθὰ ἐμφαίνει καὶ Εὐριπίδης ἐν τῇ μονομαχίᾳ τῶν παίδων τοῦ Οἰδίποδος) Euripides Phœnissis in singulari certamine Eteoclis, & Polynicis filiorum Oedipi

Καὶ πως σοφίσας Ἐτεοκλῆς, τὸ Θεσσαλὸν
Εἰσήγαγεν σόφισμ᾽ ὁμιλίᾳ χθονὸς.

Thessalicum commentum dicitur Eteocles in pugnâ contra fratrem suum adhibuisse, quod Thessalicum maximè erat per fraudem, ac dolum vincere. Politus.

ιν καὶ Εὐριπίδης ἐν τῇ μονομαχίᾳ τῶν παίδων τοῦ Οἰδίποδος. Ὡς δὲ καὶ ἀνδραποδισταὶ οἱ Θετταλοὶ, [1] λαλεῖ καὶ ὁ Κωμικὸς τοῦτο. [2] Σόφισμα δὲ Θετταλὸν, φάναι τὸν ἐκ Θετταλίας σοφιστὴν, ὡς παρὰ τῷ Ἀθηναίῳ κεῖται, μετάληψίς ἐστι νοήματος ἀστεία εἰς νόημα ἑτεροῖον παρὰ τὸ σύνηθες. Καί εἰσι πολλὰ τοιαῦτα, ζηλωτέα τοῖς παλαιοῖς, ὁποῖον καὶ τὸ, σὺ δέ μοι εἰπὲ, ὦ Θετταλὸν πάλαισμα· ἀντὶ τοῦ, ὦ Θετταλὲ ἐλεγκτικά· ῥηθὲν πρὸς ὁμοιότητα τοῦ, [3] Θετταλὸν πήδημα, καὶ σόφισμα, καὶ τῶν ὁμοίων.

indicat Euripides in singulari filiorum Oedipodis certamine. Sed & plagiarii, ac mangones Thessali fuerunt, ut Comicus pariter affirmat. Rursus, siquis σόφισμα Θετταλὸν, *sophisma Thessalum*, ipsum dicat Thessalum sophistam, ut legitur apud Athenæum, est illa quidem lepida metalepsis, seu mutatio significationis in significationem diversam a communi, atque usitatâ. Et multa sunt id genus, digna veteribus visa, quæ æmularentur. cujusmodi etiam illud: σὺ δέ μοι εἰπὲ, ὦ Θετταλὸν πάλαισμα. *Tu verò mihi dicito, Thessala luctatio*. pro, o Thessale disputator, seu sophista. Dictum namque hoc est similiter, atque τὸ Θετταλὸν πήδημα, *Thessala saltatio*, & Θετταλὸν σόφισμα, *Thessalum commentum*, aliaque hujuscemodi.

Οἳ δ' ἔχον Ὀρμένιον, οἵ τε κρήνην Ὑπέρειαν,
Οἳ τ' ἔχον Ἀστέριον, Τιτάνοιό τε λευκὰ κάρηνα,
Τῶν ἦρχ' Εὐρύπυλος, Εὐαίμονος ἀγλαὸς υἱός.
Τῷ δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.

Quique habebant Ormenium, quique fontem Hypeream,
Quique habebant Asterium, Titanique alba capita;
Horum dux erat Eurypylus, Evæmonis præclarus filius.
Hunc autem simul quadraginta nigra naves sequebantur.

ρλθ'. Εὐρυπύλῳ, υἱῷ Εὐαίμονος, τεσσαράκοντα νῆες ἕποντο, καὶ ἄνδρες, οἳ ἔχον Ὀρμένιον, οἵ τε κρήνην Ὑπέρειαν, οἵ τ' ἦχον Ἀστέριον, Τιτάνοιό τε λευκὰ κάρηνα. ἤγουν τὸ Τίτανον ὄρος. Rom. p. 332. Ἔχει δέ τι ἀστεῖον ἐνταῦθα ἡ ῥηθεῖσα τροπή. [4] Τὸ γὰρ, λευκὰ κάρηνα, ὡς ἐπὶ πολιᾶς εἴρηται κεφαλῆς. Ὀρμένιον δὲ, [5] πόλις Θετταλική, μεταξύ, φασι, Φερῶν, καὶ Λαρίσσης· [6] ὅθεν ὁ Φοῖνιξ δοκεῖ τισι φυγεῖν εἰς Φθίαν, ὡς καὶ ἀλλαχοῦ ῥηθήσεται. [7] Ὠνομάσθη δὲ ἀπὸ Ὀρμένου, πατρὸς Ἀμύντορος· οὗ παῖς Φοῖνιξ, ὁ τοῦ Ἀχιλλέως τροφεύς. Διὰ καὶ τὸ περὶ αὐτοῦ Ὁμηρικὸν ἔπος, ὡς που εἰρήσεται, οὕτω τινὲς ἔγραφον·

[8] Οἷον ὅτε πρῶτον λίπον Ὀρμένιον πολύπυρον.

Ὁ δὲ Γεωγράφος φησὶν, ὅτι Ὀρμένιον, τὸ νῦν Ὀρμίνιον. Ἔστι δὲ κώμη ὑπὸ τῷ Πηλίῳ, [9] κατὰ τὸν Παγασιτικὸν κόλπον, μία τῶν συνῳκισμένων πόλεων εἰς τὴν Δημητριάδα. καὶ πάλιν ὁ αὐ-

CXXXIX. Eurypylum, Evæmonis filium, quadraginta naves sequebantur, & viri, qui Ormenium tenebant, quique fontem Hypeream: quique tenebant Asterium, Titanique alba capita. montem videlicet Titanum. Habet autem hoc loci nescio quid lepidi, atque urbani hæc ipsa, quam diximus, metaphora. Dicta namque sunt alba capita, tamquam de capite cano. Ormenium porrò, urbs est Thessalica, sita, ut ajunt, inter Pheras, & Larissam: unde quibusdam videtur Phœnix Phthiam profugisse, ut & alibi adnotabitur. Nomen habet ab Ormeno, patre Amyntoris: cujus filius fuit Phœnix, nutricius ille Achillis. Quare etiam Homericum de eo carmen, ut alicubi dicetur, ita aliqui scribebant:

Οἷον ὅτε πρῶτον λίπον Ὀρμένιον πολύπυρον.
Ut cum frugiferi Ormenii primùm arva reliqui.

Ceterùm Geographus Ormenium, dicit esse, quod nunc Orminium: pagum eum esse sub Pelio, ad sinum Pegasiticum, earum civitatum unam, quæ in Demetriadem coactæ fuerunt. Idemque rur-

1. λαλεῖ καὶ ὁ Κωμικός) Aristophanes Pluto v. 521.
Ἔμπορος ἥκων ἐκ Θετταλίας παρὰ πλείστων ἀνδραποδιστῶν.
Scholiasta: Ἀνδραποδιστὰς οὐ μόνον ὅ τοὺς ἐλευθέρους δὲ ἀνάγκης ἀπάγοντας εἰς δουλείαν, ἀλλὰ καὶ ὁ τοὺς δούλους ἀπὸ τῶν δεσποτῶν ἀποσπῶν εἰς ἑαυτὸν, ἐπὶ τῷ ἀπαγαγεῖν ἀλλαχοῦ, καὶ διαπωλῆσαι. διαβάλλονται γὰρ οἱ Θετταλοὶ, ὡς οὐ μόνον τούτοις χαίροντες, ἀλλὰ καὶ λῃσταί. Politus.

2. Σόφισμα δὲ Θετταλὸν, φάναι τὸν ἐκ Θετταλίας σοφιστὴν, ὡς παρὰ τῷ Ἀθηναίῳ κεῖται) Athenæus lib. 2. c. 9. Τοῦτ' ἐστὶ τὸ Θετταλὸν σόφισμα, ὁ ἐν Θετταλίᾳ σοφιστής. παίζει δ' ἴσως πρὸς τὴν παροιμίαν ὁ Ἀθήναιος. Dixerat Athenæus: τοῦτ' ἐστὶ τὸ Θετταλὸν σόφισμα. Apposita est interpretatio: ὁ ἐν Θετταλίᾳ σοφιστής. παίζει δ' ἴσως πρὸς τὴν παροιμίαν ὁ Ἀθήναιος. Namque σόφισμα Θετταλὸν dicit Athenæus τὸν ἐν Θετταλίᾳ σοφιστὴν, ut interpretatur etiam Eustathius. Hujuscemodi loquendi genus est illud ejusdem Athenæi lib. 7. c. 16. Σὺ δέ μοι εἰπὲ, ὦ Θετταλὸν πάλαισμα, Μυρτίλε. Hujuscemodi alia multa, quæ docti viri observarunt, & nos quoque alibi observabimus. *Politus*.

3. Θετταλὸν πήδημα) Eustathius ad Dionysium: ἀπὸ ταύτης (Θετταλίας) ἐπώδυμόν τι ποιὸν ἐλέγετο Θετταλίς, καὶ πήδημα δὲ ἀπὸ ταύτης Θετταλὸν τὸ παροιμιαζόμενον. Polit.

4. Τὸ γὰρ, λευκὰ κάρηνα ὡς ἐπὶ πολιᾶς εἴρηται κεφαλῆς) Ab albedine Alpes. Poëta vetus: *canâ nive conspicuæ Alpes*. Τίτανος nomen appellativum calcem, quæ alba est, significat. Virgilius lib. XII. *quantus gaudetque nivali Vertice se attollens pater Apenninus ad auras*. Salvinus.

5. πόλις Θετταλικὴ, μεταξὺ, φασι, Φερῶν, καὶ Λαρίσσης) Ex Geographo l. 11. p. 504. & 530. ubi tamen urbs hæc Thessalica Ἀρμένιον vocatur, non Ὀρμένιον. Sed ibi quoque scribendum judico Ὀρμένιον. Ex hac urbe fuit Ormenus, sive Ormenius, Jasonis comes in expeditione illâ Colchicâ. Hic, detorto paullulùm nomine, dictus postea est Armenus: quem fabulatores Græci putabant nomen Armeniæ dedisse. Unde librarii malè eruditi ipsam etiam Thessaliæ urbem Ormenium mutarunt in Armenium. Ita igitur ego lego apud Strabonem: Τὸν δὲ Ἀρμένιον (vel si mavis Ἄρμενον) εἶναι ἐκ Ὀρμενίου πόλεως τῶν περὶ τὴν Βοιβηΐδα λίμνην, μεταξὺ Φερῶν, καὶ Λαρίσσης. & rursus: Ἄρμενος ἐξ Ὀρμενίου πόλεως Θετταλικῆς, ἣ κεῖται μεταξὺ Φερῶν, καὶ Λαρίσσης ἐπὶ τῇ Βοιβηΐδι, καθάπερ εἴρηται, συνεστρατεύσατο Ἰάσονι εἰς τὴν Ἀρμενίαν. τούτου φασὶν ἐπώνυμον τὴν Ἀρμενίαν οἱ περὶ Κυρσίλον τὸν Φαρσάλιον, καὶ Μήδιον τὸν Λαρισσαῖον, ἄνδρες συνεστρατευκότες Ἀλεξάνδρῳ. Politus.

6. ὅθεν ὁ Φοῖνιξ δοκεῖ τισι φυγεῖν εἰς Φθίαν) Ita sanè visum est Scepsio. Geographus: Φησὶ δ' ὁ Σκήψιος, ἐκ τοῦ Ὀρμενίου τὸν Φοίνικα εἶναι, καὶ φυγεῖν αὐτὸν ἐνθένδε παρὰ τοῦ πατρὸς Ἀμύντορος Ὀρμενίδου εἰς τὴν Φθίαν ἐς Πηλέα ἄνακτα. Polit.

7. Ὠνομάσθη δὲ ἀπὸ Ὀρμένου πατρὸς Ἀμύντορος, οὗ παῖς Φοῖνιξ) Geographus ex Scepsio: ἐκτίσθαι γὰρ ὑπὸ Ὀρμένου τὸ χωρίον τοῦτο, τοῦ Κερκάφου, τοῦ Αἰόλου· παῖδας δὲ τοῦ Ὀρμένου γενέσθαι τόν τε Ἀμύντορα, καὶ Εὐαίμονα· ὧν τοῦ μὲν εἶναι Φοίνικα, τοῦ δ' Εὐρύπυλον. Quo in loco Strabonis paullulùm aliàs variat Eustathius, ut videbimus ad librum *i* Iliadis. *Politus*.

8. Οἷον ὅτε πρῶτον λίπον Ὀρμένιον πολύπυρον) Al. πολύμηλον. Versus est ille Homericus lib. *i* Iliad.
Οἷον ὅτε πρῶτον λίπον Ἑλλάδα καλλιγύναικα.
Pro Ἑλλάδα καλλιγύναικα, Geographus refert, Demetrium Scepsium scribendum censuisse, Ὀρμένιον πολύμηλον. Cui tamen lectioni repugnabat Crates, qui Phœnicem Phocensem faciebat. Unde Eustathius ad lib. *i*. διό, φησι, τινὲς ἀντὶ τοῦ, Οἷον ὅτε πρῶτον λίπον Ἑλλάδα καλλιγύναικα, γράφουσι, Οἷον ὅτε πρῶτον λίπον Ὀρμένιον πολύμηλον. Φασὶ γὰρ, τὸ χωρίον ὑπὸ Ὀρμένου κτισθῆναι υἱοῦ Κερκάφου, παιδὸς Αἰόλου. Ὀρμένου δὲ γενέσθαι Ἀμύντορα· οὗ Φοῖνιξ, καὶ Εὐαίμονα, οὗ Εὐρύπυλος. διὸ φυλαχθῆναι τὴν διαδοχὴν Εὐρυπύλῳ, ὡς ἀπελθόντος τοῦ Φοίνικος. Τινὲς δὲ, φησι, Φωκέα ποιοῦσι τὸν Φοίνικα, νομίζοντες τὸν ἐν Ἑλλάδι Ὀρμενίδην Ἀμύντορα, οὗ τὸν δόμον Αὐτόλυκος ἀνετέτρηνε, πατέρα τοῦ Φοίνικος ὄντα ἐξ Ἐλεῶνος τῆς περὶ Παρνασσόν. Sed de his nos alibi. *Politus*.

9. κατὰ τὸν Παγασιτικὸν κόλπον) Libri editi Strabonis, Παγασητικόν. Polit.

rursus auctor scribit, de pagis Demetriadi circumjacentibus unum quidem esse Ormenium, stadia septem supra viginti, terrestri itinere dissitum a Demetriade: quam, inquit, ad mare ædificavit Demetrius Poliorceta, & a se denominavit, quum vicina oppidula, Pagasas, Ormenium, Sepiadem, Bœben, Jolcum, & reliqua alia, commigrare in eam fecisset. Sciendum autem est, videri ex hac urbe esse Thessalum illum Jasonem. Quippe Geographus, ubi narrat quosdam simul cum Jasone ad Caspium usque mare navigasse; fuisse hunc ait ex Ormenio, urbe unâ illatum, quæ erant circa paludem Bœbeidem. At verò Hyperea fons est in mediâ Pheræorum urbe. Sic nominata est ab Hyperete, Lycaonis filio. Urbs item est Siciliæ. Hyperesia verò, urbs est Achajæ. Geographus autem fontes duos agnoscit, Messeidem, atque Hypeream, in propinquo urbis Helladis, & Pharsalorum.

CXL. Asterium, urbs & hæc Thessalica, vel ab heroë quodam Asterio, vel propter fulgorem, eo quòd in sublimi, atque edito loco, ut ajunt, sita, iis, qui procul inde adspiciunt, tamquam astrum, apparet. Asteria tamen, non Græca urbs est, sed Syriæ. Asteris verò, quæ in Odysseâ memoratur, insula est non magna inter

ὁ αὐτὸς, [1] ὅτι τῶν περιοικίδων Δημητριάδος ἔστι καὶ τὸ Ὀρμένιον, ἀπέχον Δημητριάδος πεζῇ, σταδίους εἰκοσιεπτά· ἣν ἔκτισε, φησι, Δημήτριος ὁ Πολιορκητὴς ἐπώνυμον ἑαυτοῦ [2] ἐπὶ θαλάσσῃ, συνοικίσας εἰς αὐτὴν τὰς πλησίον πολίχνας, Παγασὰς, Ὀρμένιον, Σηπιάδα, Βοίβην, Ἰωλκὸν, [3] καὶ ἑτέρας. Ἰστέον δὲ, ὅτι [4] ἐντεῦθεν εἶναι δοκεῖ ὁ Θετταλὸς Ἰάσων. Ὁ γοῦν Γεωγράφος, ἱστορῶν τινας τῷ Ἰάσονι [5] μέχρι Κασπίας συμπλεύσαντας, φησὶν, ὅτι οὗτος ἦν ἐξ Ὀρμενίου πόλεως τῶν περὶ Βοιβηΐδα λίμνην. [6] Ὑπέρεια δὲ κρήνη ἐν μέσῃ τῇ τῶν Φεραίων πόλει. [7] Ὠνόμασται δὲ ἀπὸ Ὑπέρητος υἱοῦ Λυκάονος. [8] Ἔστι δὲ καὶ Σικελικὴ πόλις. Ἡ μέντοι Ὑπερησία, πόλις Ἀχαΐας. [9] Ὁ Γεωγράφος δὲ δύο κρήνας οἶδε, Μεσσηΐδα, καὶ Ὑπέρειαν, πλησίον τῆς πόλεως Ἑλλάδος, καὶ Φαρσάλου.

ρμ'. [10] Ἀστέριον δὲ, πόλις καὶ αὕτη Θετταλικὴ, [11] ἢ ἀπὸ Ἀστερίου τινὸς ἥρωος, ἢ διὰ τὸ λαμπρόν. [12] ἐφ' ὑψηλοῦ γάρ, φασι, κειμένη, τοῖς πόῤῥωθεν, ὡς ἀστὴρ, φαίνεται. [13] Ἡ δέ γε Ἀστερία, οὐχ Ἑλληνικὴ, ἀλλὰ Συρίας πόλις ἐστίν. [14] Ἡ δὲ ἐν Ὀδυσσείᾳ Ἀστερὶς, νῆσος οὐ μεγά-

1. Ἔστι τῶν περιοικίδων Δημητριάδος ἐστὶ καὶ τὸ Ὀρμένιον) Strabo: ἓν δέ ἐστι τῶν περιοικίδων ἐκ τῆς Δημητριάδος, καὶ αὐτὸ τὸ Ὀρμένιον. Politus.

2. ἐπὶ θαλάσσῃ) l. ἐπὶ θαλάττῃ, ut habet Strabo. Polit.

3. καὶ ἑτέρας) puta, Nelium, Rhizuntem, & Olizonem. Polit.

4. ἐντεῦθεν εἶναι δοκεῖ ὁ Θετταλὸς Ἰάσων) Necesse est, depravatissimis Strabonis codicibus usum Eustathium fuisse: quum Strabo non Jasonis patriam dicat esse Ormenium, sive, ut alii apud eum scribunt, Armenium, seu Armenum; sed Armenii cujusdam Thessali, quem in celebri illâ expeditione comitem Jasonis facit. Sic enim Strabo l. 11. p. 503. λέγεται δ' Ἰάσονα μετὰ Ἀρμενίου τοῦ Θετταλοῦ κατὰ τὸν πλοῦν τὸν ἐπὶ τοὺς Κόλχους, ὁρμῆσαι μέχρι τῆς Κασπίας θαλάττης, καὶ τήν τε Ἰβηρίαν, καὶ τὴν Ἀλβανίαν ἐπελθεῖν, καὶ πολλὴν τῆς Ἀρμενίας, καὶ τῆς Μηδίας· ὡς μαρτυρεῖ τά τε Ἰασόνεια, καὶ ἄλλα ὑπομνήματα. Τὸν δὲ Ἀρμένιον εἶναι ἐκ τῆς Ὀρμενίου πόλεως τῶν περὶ τὴν Βοιβηΐδα λίμνην μεταξὺ Φερῶν, καὶ Λαρίσσης. Eum tamen Armenum vocat sub finem ejusdem libri p. 530. ut paullò ante dictum est. At verò Jasonis patria, Jolcus. Politus.

5. μέχρι Κασπίας συμπλεύσαντας) Cave, intelligas, Jasonem a Ponto Euxino, atque a Colchis continuâ navigatione in Caspium mare penetrasse. quod ne intelligas, prorsus impedit isthmus μεταξὺ τῆς Κασπίας θαλάσσης, καὶ τοῦ Πόντου. Nec est alius ibi ex uno mari in alterum transitus, nisi quem nobis per flumina Phasin, & Cyrum, interjectasque iis terras, ex Varrone aperit Plinius lib. 6. c. 17 ex eo (Oxo flumine) per Caspium in Cyrum subvectas, quinque non amplius dierum terreno itinere, ad Phasin in Pontum Indicas posse devehi merces. Ac similiter Geographus, nisi quòd quatuor dumtaxat dierum dicit esse terrestre iter a Phaside ad Cyrum: ἀναπλεῖται δὲ (ὁ Φᾶσις) μέχρι Σαραπανῶν, ἐρύματος δυναμένου δέξασθαι καὶ πόλεως συνοικισμόν· ὅθεν πεζεύουσιν εἰς τὸν Κῦρον ἡμέραις τέτταρσι δι' ἁμαξιτοῦ. Unde, quia a Ponto Euxino, post confectum ejus spatium, non erat ultra Phasin fluvium navigatio, ideo, ad designandum terminum longinquæ navigationis, credo, adagii in modum, vulgò jactatum esse illud:

Εἰς Φᾶσιν, ἔνθα ναυσὶν ἔσχατος δρόμος.

quamvis paullò aliter Strabo proverbium hoc explicet. Rectè igitur, & accuratè loquitur Geographus de Jasonis, & Armenii ad mare usque Caspium expeditione, cum eos ait, instituta ad Colchos navigatione, ὁρμῆσαι μέχρι τῆς Κασπίας θαλάττης, καὶ τήν τε Ἰβηρίαν, καὶ τὴν Ἀλβανίαν ἐπελθεῖν, καὶ πολλὴν τῆς Ἀρμενίας, καὶ τῆς Μηδίας. Non enim dicit μέχρι Κασπίας συμπλεῦσαι, sed ὁρμῆσαι. quod de terrestri etiam omnino intelligendum. Politus.

6. Ὑπέρεια δὲ, κρήνη ἐν μέσῃ τῇ τῶν Φεραίων πόλει) Strabo: Ἡ δ' Ὑπέρεια, κρήνη ἐστὶν ἐν μέσῃ τῇ Φεραίων πόλει μεταλαμποῦσα. Casaubonus ex conjecturâ, πόλει μεγάλῃ οὔσῃ. Ego aliquando, ut supra dixi, conjiciebam, πόλει μεσογαίᾳ οὔσῃ. Nam Pheræ Strabonis termini sunt τῶν Πελασγιωτῶν πεδίων πρὸς τὴν Μαγνησίαν. Sicuti & Ptolemæo urbs ea est Pelasgiotarum μεσόγειος. Alias pro μεταλαμποῦσα, suspicabar μεταφέρουσα. ipsa scilicet aqua Ὑπέρεια. Vide tamen, quomodo fons Hyperea in mediâ sit orbe Pheræorum: quum eos, qui Pheras tenebant, Homerus distinguat ab iis, qui fontem Hypeream; primosque sub Eumeli ditione collocet, alteros sub ditione Eurypyli. Sentiant alii, per me licet, ut volunt. Ego quidem sentio, corrigendam esse editionem Homeri vulgatam in his duobus Catalogi versibus:

Οἳ δὲ Φερὰς ἐνέμοντο παραὶ Βοιβηΐδα λίμνην.

Et:

Οἳ τ' ἔχον Ὀρμένιον, οἵ τε κρήνην Ὑπέρειαν.

et priorem sanè versum ita scribendum esse:

Οἳ δὲ Φερὰς ἐνέμοντο, ἰδὲ κρήνην Ὑπέρειαν.

posteriorem verò ita esse reconcinnandum:

Οἳ δ' ἔχον Ὀρμένιόν τε παραὶ Βοιβηΐδα λίμνην.

Vide quæ nos supra aliquantò latius de fonte Hypereâ. Politus.

7. Ὠνόμασται δὲ ἀπὸ Ὑπέρητος υἱοῦ Λυκάονος) At enim Stephanus non de Hypereâ fonte, sed de Hyperesiâ, Achaiæ urbe, affirmare id videtur, eam scilicet ita nominatam esse ab Hyperete, Lycaonis filio. Sic enim Stephanus de Hyperesiâ: κακῶς δὲ Θέων Ὑπέρειαν αὐτὴν καλεῖ. Ὑπέρεια γὰρ πηγὴ πλησίον (Sic enim lego) Μεσσηΐδος. καὶ πόλις Σικελίας. Ὠνομάσθη δὲ ἀπὸ Ὑπέρητος, τοῦ Λυκάονος υἱοῦ. Unde ipse etiam Eustathius supra pag. 214. Ὑπερησία δὲ, πόλις, φησὶν, Ἀχαΐας, ἀπὸ Ὑπέρητος ὀνομασθεῖσα, υἱοῦ Λυκάονος. Attamen Hypeream quoque fontem nomen habere ab Hyperete, Melanis filio, scribit ex Pherecyde Scholiasta Pindari. Politus.

8. Ἔστι δὲ καὶ Σικελικὴ πόλις) eadem, ut videtur, quæ postea Camarina, de qua nos supra. Politus.

9. Ὁ Γεωγράφος δὲ δύο κρήνας οἶδε, Μεσσηΐδα, καὶ Ὑπέρειαν) Geographus: οἱ δ' αἰτοῦντες πόλιν (Ἑλλάδα) Φαρσάλου μὲν διεχούσης ὑπὸ ἑξήκοντα σταδίων τῆς ἐπὶ τοῦ πόλεως κατεσκαμμένην πόλιν, ἣν πεπιστεύκασιν εἶναι τὴν Ἑλλάδα· καὶ δύο κρήνας πλησίον, Μεσσηΐδα, καὶ Ὑπέρειαν. Unde ego paullò ante scribebam apud Stephanum: Ὑπέρεια γὰρ, πηγὴ πλησίον Μεσσηΐδος. ubi vulgò legunt, πηγὴ Μεσσηΐδος. Utriusque fontis occurret nobis mentio ad librum Ζ Iliadis. Politus.

10. Ἀστέριον δὲ, πόλις καὶ αὕτη Θετταλικὴ) Stephanus: Ἀστέριον, πόλις Θετταλίας. Hesychius: Ἀστέριον, πόλις ἐν Θετταλίᾳ. Polit.

11. ἢ ἀπὸ Ἀστερίου τινὸς ἥρωος) qui etiam Ἀστερίων, unus de Argonautis. Polit.

12. ἐφ' ὑψηλοῦ γὰρ, φασι) ἐφ' ὑψηλοῦ ὄρους. Stephanus. Polit.

13. Ἡ δέ γε Ἀστερία, οὐχ Ἑλληνικὴ, ἀλλὰ Συρίας πόλις ἐστίν) Asteria hæc in vulgatis Stephani exemplaribus, itemque apud Suidam, πόλις Λυδίας. Polit.

14. Ἡ δὲ ἐν Ὀδυσσείᾳ Ἀστερὶς, νῆσος οὐ μεγάλη) Stephanus: ἔστι καὶ νῆσος Ἀστερία, μεταξὺ Κεφαλληνίας, καὶ Ἰθάκης. Ὅμηρος Ἀστερίδα ταύτην φησίν·

Ἔστι δέ τις νῆσος μέσσῃ ἁλὶ πετρήεσσα,
Μεσσηγὺς Ἰθάκης, Σάμοιό τε παιπαλοέσσης,
Ἀστερὶς, οὐ μεγάλη.

Samum dicit Poeta τὴν νῦν Κεφαλληνίαν. Politus.

λῃ, μεσσηγὺς Ἰθάκης, Σάμοιό τε. [1] Ἔστι δὲ καὶ Ἀστερουσία Κρήτης, φασὶν, ὄρος, [2] καὶ πόλις δὲ περὶ τὸν Ἰνδικὸν Καύκασον. [3] Τίτανος δὲ, ἀπὸ τοῦ συμβεβηκότος, κατὰ τὸν Γεωγράφον. Λευκόγεων γάρ, φησι, τὸ χωρίον. [4] Ἔστι δὲ καὶ ὄρος τὸ Τίτανον, ὀνομασθὲν οὕτω καὶ αὐτὸ, διὰ τὸ τιτανῶδες χρῶμα τῆς γῆς. Διὸ καί φησι Τιτάνου λευκὰ κάρηνα. Τίτανον δὲ κυρίως [5] τὴν κονίαν φαμὲν, [6] τὸ ἰδιωτικῶς λεγόμενον ἄσβεστον, τὸ ἐν λίθοις κεκαυμένοις χνοῶδες λευκόν. Ἐκλήθη δὲ οὕτως ἀπὸ τῶν μυθικῶν Τιτάνων, οὓς ὁ τοῦ μύθου Ζεὺς κεραυνοῖς βαλὼν κατέφρυγε. Δι' αὐτοὺς γὰρ καὶ τὸ ἐξ ἄγαν πολλῆς καύσεως, καὶ, ὡς οἷον εἰπεῖν, τιτανώδους, διαθρυφθὲν ἐν λίθοις λεπτὸν, τίτανος ὠνομάσθη, [7] οἷα ποινῆς τινος Τιτανικῆς γενομένης καὶ ἐν αὐτῷ. Οἱ δὲ παλαιοί φασι· [8] τίτανος, κόνις, γύψος. Ἔχει δέ τι κάλλος ἀμυδρὸν τὸ, λευκὰ κάρηνα. [9] Εἰς ἣν γὰρ λέξιν κατέλυσε τὸ λευκὰ, ἐκ τοιαύτης ἄρχεται τὸ κάρηνα. καὶ καλεῖται καὶ τοῦτο τὸ σχῆμα, Ἐπαναστροφή· ὅμοιον ὂν τῷ, [10] ὄλισθε θεῶν, καὶ τοῖς ὁμοίοις. Ἀνωτέρω δὲ καὶ ἄλλο σχῆμα ἦν περικαλλὲς, [11] τὸ ἅπαξ καὶ πλεονάκις γοργῶς λεχθέν. Ἔφη γάρ· Οἳ Ὀρμένιον εἶχον, οἵ τε Ὑπέρειαν, οἵ τε Ἀστέριον. [12] Τοῦτο δὲ ὀνομάζεται τοῖς ῥήτορσιν Ἐπαναφορά. Τῷ δὲ γράψαντι τὴν τῶν Ἐθνικῶν ἐπιτομὴν, δυσχερὲς προσέχειν, εἰπόντι χω-

Ithacam, & Samum. Est etiam Asterusia, mons, ut perhibent, Cretæ; itemque urbs circa Caucasum, montem Indiæ. Porrò autem Τίτανος, *Titanus*, ex ipsâ loci naturâ, secundùm Geographum, nomen accepit. Est enim, inquit, locus ille terrâ albicante. Quin & mons est Titanus, sic & ipse appellatus, ob terræ ipsius colorem τιτανώδη, *quasi calcis, aut gypsi*. Quare etiam vocat Titani alba capita. Τίτανον autem propriè calcem dicimus, id, quòd vulgò vocatur ἄσβεστον, *asbestum, quasi minimè restinctum, seu calx viva*. nimirum id, quod in ustis lapidibus lanuginosum est, alboque præditum colore. Itaque vocatur a Titanibus fabulosis, quos fabulosus Juppiter fulminibus ictos torruit, & perussit. Eorum namque causâ, quidquid tenuiorum, minutiorumque partium in lapidibus ex multâ admodum, atque, ut ita dicam, Titanicâ ustione dissolvitur, τίτανος, *titanus*, appellatur: quasi pœna quædam ei insit Titanica. Antiquis porrò auctoribus τίτανος exponitur cinis, gypsum. Ceterùm latentem quamdam, & subobscuram elegantiam habet illud: λευκὰ κάρηνα, *alba capita*. In quam enim vocem desinere facit τὸ λευκὰ, *alba*, ab hac ipsâ incipit τὸ κάρηνα, *capita*: vocaturque hoc figuræ genus, Epanostrophe, seu Reversio; idque similiter sese habet, atque τὸ, ὄλισθε θεῶν. *lapsus est in cursu*. aliaque hujuscemodi. Supra etiam alia perpulchra, atque admodum elegans, illa est Figura, qua semel, atque iterum, tertioque, celeri atque incitato orationis impetu, dictum est τὸ οἳ, *qui*. Sic enim ait: Οἳ Ὀρμένιον εἶχον, οἵ τε Ὑπέρειαν, οἵ τε Ἀστέριον. *Qui Ormenium tenebant, quique Hyperean, quique Asterium*. Hæc autem Figura a Rhetoribus vocatur Epanaphora, seu Repetitio. Assentiri porrò vix possumus ei, qui gentilium Nominum epito-

1. Ἔστι δὲ καὶ Ἀστερουσία Κρήτης, φασὶν, ὄρος) Stephanus: Ἀστερουσία, ὄρος Κρήτης πρὸς νότιον μέρος, ἀποβλέπον εἰς θάλασσαν. Polit.

2. καὶ πόλις δὲ περὶ τὸν Ἰνδικὸν Καύκασον) Hodierna Stephani Epitome: ἀφ' ἧς (a Cretensi monte Asterusiâ) καὶ πόλις ἐπὶ τὸν Καύκασον Ἰνδικὸν Ἀστερουσία καλεῖται, Κρητῶν ἀποικίας ἐκεῖσε σταλείσης. Eustathius legisse videtur, περὶ τὸν Ἰνδικὸν Καύκασον. Recté. ad denotandam scilicet eo cognomine differentiam Caucasi Indici a Caucaso Scythico, seu Caspio, ut eum appellatum tradidit Eratosthenes. Utriusque Caucasi meminit Dionysius in Periegesi. & Scythici quidem, illis verbis:

Πὰρ δὲ μυχὸν Πόντοιο, μετὰ χθόνα Τινδαριδάων,
Κόλχοι ναιετάουσι, μετήλυδες Αἰγύπτοιο,
Καυκάσου ἐγγὺς ἐόντες, ὃς Ὑρκάνιον περὶ πόντον
Οὔρεσιν ἠλιβάτοισιν ἀέξεται.

Ubi Eustathius: ὁ δὲ Καύκασος ἀπὸ Καυκάσου ποιμένος ... (ὡς ὁ Γεωγράφος φησὶν, ὅς λέγει ἔτι, ὅτι τὰ πρὸς θάλασσαν αὐτοῦ (Geographus πρὸς τῇ θαλάττῃ) Κεραύνια ὄρη καλοῦνται), ... ὁ Καύκασος ... τοῦ Ποντικοῦ, καὶ Κασπίου πελάγους, διατειχίζων τὸν αὐτόθι ἰσθμὸν, καὶ ἀφορίζων πρὸς μὲν νότον Ἀλβανίαν, καὶ Ἰβηρίαν, πρὸς δὲ ἄρκτον Σαρμάτας. Caucasi verò Indici meminit postea Dionysius, ubi Indiam ita a quatuor partibus circumscribit:

Ἀλλ' τοι ἑσπερίην μὲν ὁρίζεται ὕδασιν Ἰνδὸς
Γαῖαν ἀπειρεσίην· νότιον δ' ἅλος οἶδμα Ἐρυθρῆς·
Γάγγης δ' εἰς αὐγάς· ὁ δὲ Καύκασος ἐς πόλον ἄρκτον.

ad quem locum observare nos jubet Eustathius, ὅτι, κατὰ τὸν Διονύσιον, καὶ Ἰνδικός ἐστι Καύκασος. Montem hunc Indicum a Scythico, veroque Caucaso, longissimo terrarum tractu, hoc est, triginta amplius stadiorum millibus, distantem, Alexandri Magni milites Caucasi nomine donarunt, in gratiam Alexandri ... τοῦτον Καύκασον, ut in Historiâ Indicâ scribit Arrianus, ... Eustathius ad Dionysium: τοῦτον γάρ, φασὶ, τὰ κατὰ τὸν δεσμὸν τοῦ Προμηθέως ἀποδειξάμενοι ... Καυκάσῳ, οἱ Μακεδόνες, κολακεύοντες τὸν Ἀλέξανδρον, μετέθηκαν τῷ λόγῳ τὸν Καύκασον εἰς τὴν ἑῴαν θάλασσαν, ... Καύκασον ὄρη τινὰ ἐπὶ Ἰνδικῇ. Hunc igitur Indicum Caucasum, qui est apud Paropamisadas, non Caspium, intelligi vult Stephanus, cum urbem Asterusiam, Cretensium coloniam, refert περὶ τὸν Καύκασον Ἰνδικόν. Polit.

3. Τίτανος δὲ, ἀπὸ τοῦ συμβεβηκότος, κατὰ τὸν Γεωγράφον) Geographus: Τίτανος δ' ἀπὸ τοῦ συμβεβηκότος ὠνομάσθη. λευκόγεων γάρ ἐστι τὸ χωρίον, Ἀρήνης πλησίον. Polit.

4. Ἔστι καὶ ὄρος τὸ Τίτανον) Hesychius: Τίτανος, ὄρος Θετταλίας. Polit.

5. τὴν κονίαν) l. κονίαν. Hesychius: Τίτανος, κονία ἄσβεστος. Polit.

6. τὸ ἰδιωτικῶς λεγόμενον ἄσβεστον) Procopius de Bello Gothico l. 2 c. 27. ... ἐν τῷ ὕδατι ... λίθου ... ἐνδελεχέστατα (ἣν τίτανον μὲν ... καλοῦσιν ... ἄσβεστον ... ὀνομάζουσιν) ... Hinc Suidas: Λίθος ἐστὶ ... ἣν τίτανον μὲν ... καλοῦσιν, νῦν δὲ ἄσβεστον καλοῦσι. Glossæ Philoxeni: *Calx*, ἄσβεστος. Polit.

7. οἷα ποινῆς τινος Τιτανικῆς) a quo etiam pœnâ dicti ipsi Titanes, si Græcis Etymologis credimus. Etymologici Magni Auctor: Τιτᾶνες δὲ, οἱ καταχθόνιοι δαίμονες, ... ἀπὸ τοῦ τίνω τὸ ἀνταποδίδωμι, τίσω, καὶ τιτὼ, οἱ αὐτῶν ... τιμωρίαν. Polit.

8. τίτανος, κόνις, γύψος) Suidas: Τίτανον, λευκόν, ἢ γύψον, κονίαν. In hac significatione scribunt alii κονία, ὀξυτόνως. Namque κόνις παροξυτόνως alterius est significationis. Polit.

9. Εἰς ἣν γὰρ λέξιν κατέλυσε τὸ λευκὰ, ἐκ τοιαύτης ἄρχεται τὸ κάρηνα) Virgil. 2. Æn. *Et Achaica castra*. Salvinus.

Vergilius etiam *Dorica castra*, & alia plura hujus generis, quæ male reprehendunt nonnulli austeri Grammatici. Princeps eorum Servius censet, malam esse compositionem, ab eâ syllabâ incipere, qua superior finitus est sermo, & κακόφωνον vult esse illud, *Dorica castra*. Unde & Fulvius Ursinus κακόφωνον esse dicit hoc Homericum, λευκὰ κάρηνα. Quantò certius Grammaticorum Græcorum, atque imprimis Eustathii, hac quidem in parte, judicium, qui nescio hic ἀμυδρὸν deprehendunt, vocantque hanc Figuram, Epanastrophen! Alia est Epanastrophe Oratoria, de qua Hermogenes De Formis Orat. lib. 1. c. 12. Subdit autem Hermogenes, ... Polit.

10. ὄλισθε θεῶν) Homerus: Ἔνθ' Αἴας μὲν ὄλισθε θέων. Simile paullò post illud: Πρόθοος θοὸς ἡγεμόνευε. Polit.

11. τὸ ἅπαξ καὶ πλεονάκις γοργῶς λεχθέν) Hermogenes: αἱ μέντοι ἐπαναφοραὶ, αἱ κατὰ κόμματα γίνονται, γοργὸν ποιοῦσι τὸν λόγον, ... Polit.

12. Τοῦτο δὲ ὀνομάζεται τοῖς ῥήτορσιν ἐπαναφορά) Vetus Auctor de Poesi Homericâ: Τοῦ αὐτοῦ γένους ἐστὶ καὶ ἡ ἐπαναφορά, ὅταν ἐν ἀρχῇ πλειόνων κώλων ταυτὸν μόριον ἐπαναλαμβάνηται. Polit.

epitomen conscripsit, duoi oppidulum Sicyoniæ Titaoum esse affirmat. Non enim certè de Sicyoniâ hoc loci sermo est Poëtæ; sed de Thessaliâ: oisi siquis forte dixerit, oppidulum etiam esse in Sicyoniâ, Thessalici hujus cognomine.

χωρίον Σικυωνίας τὸ Τίτανον. Οὐ γὰρ περὶ Σικυωνίας ἐνταῦθα τῷ Ποιητῇ ὁ λόγος, ἀλλὰ περὶ Θετταλίας· [1] εἰ μὴ ἄρα ἐρεῖ τις, ὅτι καὶ ἐν Σικυῶνι χωρίον ἦν ὁμώνυμον τῷ Θετταλικῷ.

Qui verò Argissam habebant, & Gyrtonam incolebant,
Orthen, Elonenque, urbemque Oloossona albam,
Horum rursus dux erat bellicosus Polypœtes,
Filius Pirithoi, quem immortalis genuit Juppiter:
Quem quidem sub Pirithoo peperit inclyta Hippodamia,
Eo die, quo feras ultus est hirsutas,
Illasque ex Pelio expulit, & ad Æthicas usque abegit.
Non solus, simul cum eo Leonteus, ramus Martis,
Filius magnanimi Coroni Cænidæ:
Hosque simul quadraginta nigræ naves sequebantur.

Οἳ δ' Ἄργισσαν ἔχον, καὶ Γυρτώνην ἐνέμοντο,
Ὄρθην, Ἠλώνην τε, πόλιν τ' Ὀλοοσσόνα λευκήν,
Τῶν αὖθ' ἡγεμόνευε μενεπτόλεμος Πολυποίτης,
Υἱὸς Πειριθόοιο, τὸν ἀθάνατος τέκετο Ζεύς·
Τόν ῥ' ὑπὸ Πειριθόῳ τέκετο κλυτὸς Ἱπποδάμεια
Ἤματι τῷ, ὅτε φῆρας ἐτίσατο λαχνήεντας.
Τοὺς δ' ἐκ Πηλίου ὦσε, καὶ Αἰθίκεσσι πέλασσεν·
Οὐκ οἶος· ἅμα τῷγε Λεοντεὺς, ὄζος Ἄρηος,
Υἱὸς ὑπερθύμοιο Κορώνου Καινεΐδαο.
Τοῖς δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο. *Edit. p. 252.*

CXLI. Polypœtes, Pirithoi filius, quem Juppiter ex Hippodamiâ genuerat, oaves ducebat quadragiota; virisque imperabat, qui Argissam tenebant, & Gyrtonam incolebaot, Orthen, Elonenque, urbemque Oloossona albam; terrâ videlicet præditam albicante. Sicuti etiam dixerat supra: *Titani alba capita*. Deinde per hyperbaton Figuram, sive trajecto verborum ordine, sic ait: Οὐκ οἶος, videlicet οὐ μόνος, *non solus*, Polypœtes nimirum, iis, quos diximus, imperabat: sed simul cum eo Leooteus, Martis ramus, filius ille magnanimi Coroni Cænidæ: quem videlicet genuit Cæneus. Quorum occasione, more suo, Poëta historiam adjungit cum circumstantium illarum rerum complexu, quæ ad distinctam oarratiooem conducuot. Quarum etiam circumstantiarum una est tempus. Itaque narrat de Polypœte, ut eum inclyta illa, ac nobilis Hyppodamia sub Pirithoo peperit, eo tempore, quo feras ultus est villosas, seu hirsutas, easque ex Pelio expulit, & ad Æthicas usque abegit. Φῆρας autem λαχνήεντας, *feras pilosas, atque hirsutas*, dicit Ceotauros: feras quidem, ob eam caussam, quam attulimus in libro α΄· λαχνήεντας verò, idest, *pilosos*, tamquam a pilis densiores, hoc est, profundè hirsutos, atque hispidos. Λάχνη eoim, emissio est pilorum, ut in ursis, & vulpibus & ceteris hujuscemodi aoimantibus: io quibus etiam equi, & leooes, & siquis fortè, Thersitæ iostar, fuerit capillatus, aut pilosus. Fit autem ἡ λάχνη a verbo λαχαίνω, quod perfodere, atque effodere, seu excavare significat. Quin etiam ἡ λάχνη, *lanugo, capillamentum, coma*, dicta invenitur de plantis: quippe quum Homerus τὸν ὄροφον, *calamum*, (geous est tenuis arundinis, seu minoris calami, quo domus ἐρέφονται, *integuntur*) vocet λαχνήεντα, *capillatum, seu comatum*, eo quòd in summitate speciem referat densioris capillamenti.

ρμα΄. Πολυποίτης, υἱὸς Πειριθόου, ὃν ἔτεκε Ζεὺς ἐξ Ἱπποδαμείας, νῆας μὲν ἦγε τεσσαράκοντα· ἡγεμόνευε δὲ ἀνδρῶν, οἳ Ἄργισσαν ἔχον, *Rom. p. 333.* καὶ Γυρτώνην ἐνέμοντο, Ὄρθην, Ἠλώνην τε, πόλιν τε Ὀλοοσσόνα λευκήν, ἤτοι λευκόγειον, ὡς καὶ ἀνωτέρω ἔλεγε· Τιτάνου λευκὰ κάρηνα. Εἶτα ὑπερβατῶς σχηματίζων, φησίν· Οὐκ οἶος, ἤγουν οὐ μόνος, ὁ Πολυποίτης, ἦρχε τῶν ῥηθέντων· ἅμα τῷ γε, Λεοντεὺς, ὄζος Ἄρηος, υἱὸς ὑπερθύμου Κορώνου Καινείδαο, ἤγουν ὃν ἔτεκεν ὁ Καινεύς. Ἐφ' οἷς ὁ Ποιητὴς παραπλέκων συνήθως ἱστορίαν μετὰ καὶ τῶν διηγηματικῶν περιστατικῶν, ἐν οἷς καὶ ὁ καιρὸς, λέγει, ὅτι τὸν Πολυποίτην ὑπὸ Πειριθόῳ τέκετο κλυτὸς Ἱπποδάμεια, ἤματι τῷ, ὅτε φῆρας ἐτίσατο λαχνήεντας, τοὺς δ' ἐκ Πηλίου ὦσε, καὶ Αἰθίκεσσι πέλασσε. Τοὺς κενταύρους δὲ, φῆρας λέγει λαχνήεντας· φῆρας μὲν, διὰ τὰ ἐν τῇ α΄ ῥαψῳδίᾳ λεχθέντα· [2] λαχνήεντας δὲ, ὡς τὴν τρίχα δασεῖς, ὅ ἐστι βαθύτριχας. [3] Λάχνη γὰρ ἡ τρίχωσις, ὡς ἐπὶ ἄρκτων, καὶ ἀλωπέκων, καὶ τῶν τοιούτων, ἐν οἷς καὶ ἵπποι, καὶ λέοντες, καὶ εἴτις δέ που, [4] κατὰ τὸν Θερσίτην, τετρίχωται· γινομένη [5] παρὰ τὸ λαχαίνω [6] τὸ διαψαίρω, καὶ διασκάπτω. Εὕρηται δὲ καὶ ἐπὶ φυτῶν ἡ λάχνη. [7] Ὅμηρος οὖν καὶ τὸν ὄροφον (λεπτὸς δέ ἐστι δόναξ, ἤτοι καλαμίσκος, δι' οὗ τὰ δώματα ἐρέφονται) λαχνήεντα λέγει, διὰ τὴν ἐν ἄκρῳ τριχοειδῆ δασύτητα.

CXLII. Quod autem ad eam, quam diximus, Ἄργισσαν, *Argissam*, attinet, sciendum est, paucos aliquot codices repertos esse, qui Ἄργειαν, *Argeiam*, habeaot, voce proparoxytonâ cum diphthon-

ρμβ΄. Ἰστέον δὲ, ὅτι τὴν ῥηθεῖσαν Ἄργισσαν εὕρηνται σπάνιά τινα τῶν ἀντιγράφων, Ἄργειαν ἔχοντα προπαροξυτόνως, διὰ διφθόγγου. Πλεο-

1. εἰ μὴ ἄρα ἐρεῖ τις, ὅτι καὶ ἐν Σικυῶνι χωρίον ἦν) Titanum vocat Pausanias, χωρίον Sicyoniæ. Neque sic tamen excusari potest is, qui Stephanum in epitomen contraxit: quandoquidem verba illa Catalogi Homerici: Τιτάνοιό τε λευκὰ κάρηνα· quæ certè verba Titanum Thessaliæ respiciunt, refert ad Titana, sive ad Titanum, χωρίον τῆς Σικυωνίας. Attamen vide, non scriptorem ipsum Ethnicorum ab Eustathio indigitari; sed eum, qui Ethnicorum Epitomen scripsit. Adeò negligenter, longèque alicubi a vero Stephani sensu, composita est illa Epitome. *Politus.*

2. λαχνήεντας δὲ, ὡς τὴν τρίχα δασεῖς) Suidas: Λαχνήεις, ὁ δασύς. καὶ λάχνος, ὁ αὐτός. Polit.

3. Λάχνη γὰρ ἡ τρίχωσις) Suidas: Λάχνη, τρίχωσις. Hesychius: λάχνη, δασεῖα θρὶξ. ὁ χνοῦς. Polit.

Hinc Latinum *Lana*. Salvinus.

4. κατὰ τὸν Θερσίτην) At enim non capillatus admodum, aut pilosus, describitur Thersites; sed cui ψεδνὴ ἐπενήνοθε λάχνη, v. 219. lib. B Il. *Politus.*

5. παρὰ τὸ λαχαίνω) lege, λαχαίνω. Λαχαίνειν est ὀρύσσειν, σκάπτειν. Melius tamen derivat Auctor Etymologici Magni: Λάχνη, ἡ τρίχωσις. ἐκ τοῦ λα ἐπιτατικοῦ, καὶ τοῦ ἔχω τὸ κρατῶ, γίνεται λαίχνη, καὶ κατὰ κρᾶσιν, λάχνη, ἡ ἔχεσθαι, καὶ λαβέσθαι. Affertur & alia etymologia παρὰ τὸ λάζω τὸ κρατῶ· quod nihil est ἀλλοτριώτερον τῆς θριχός. Hesychio λάχνη deducitur παρὰ τὸ λάσιον. Politus.

6. τὸ διαψαίρω) quod & διαψάω. Suidæ autem διαψᾶν est διαφοροῦντα, διασκαλεύειν. Polit.

7. Ὅμηρος οὖν καὶ τὸν ὄροφον λαχνήεντα λέγει) ὅπερ καθύπερθεν ἔρεψαν Λαχνήεντ' ὄροφον λειμωνόθεν ἀμήσαντες. In Editione Amstelodamensi anni 1656. Lanuginosum *culmen*: legendum, *culmum*. Salvinus.

Vetus Scholiastes: Λαχνήεντ' ὄροφον. τὸν δασύν. λέγει δὲ τὴν ἀπὸ τοῦ καλάμου ὕλην, καὶ τοῦ τύφου κόμης. ὄροφος γὰρ, εἶδος καλάμου, πρὸς ὀροφὴν ἐπιτήδειον. Hesychius etiam λαχνήεντα ὄροφον exponit τὸν κάλαμον, ᾧ ἐστέγαζον τοὺς οἴκους, ὃς ἔχει τινὰ δασύτητα. ὄροφος γὰρ, κάλαμος. Politus.

γράζει μέντοι ἡ διὰ τοῦ ἰ, καὶ τῶν δύο σσ' γραφή. Κεῖται δέ, φασιν, ἐπὶ τοῦ Πηνειοῦ, κτισθεῖσα ὑπὸ τῶν παίδων Λαρίσσης· κατὰ δὲ τὸν ἀναλεξάμενον τὰ Ἐθνικά, καὶ [1] Ἄργυρα ὕστερον ἐκλήθη. [2] Ἦν δέ, φησι, καὶ τόπος Εὐβοίας Ἄργυρα, ὅπου δοκεῖ τὸν Πανόπτην ὁ Ἑρμῆς φονεῦσαι. Ἄργισσα δὲ ὠνομάσθη, [3] ἢ ἀπὸ Ἀργείων, ἢ διὰ τὸ προσκυρῶν τοῖς πεδίοις τῆς Θεσσαλίας· ἣν Πελασγικὸν Ἄργος Ὅμηρος εἶπεν. [4] Ἐκαλοῦντο δέ, φασιν, οἱ ἐκεῖ καὶ Λεοντῖνοι, ἀπὸ Λεοντέως. Γυρτώνη δέ, παρὰ μὲν τῷ Ποιητῇ, τρισυλλάβως· [5] παρὰ δὲ τῷ Γεωγράφῳ εὕρηται δισυλλάβως, ἔνθα φησι, [6] τοὺς Περραιβοὺς κεῖσθαι μέχρι ἐκβολῆς Πηνειοῦ, καὶ Γυρτῶνος πόλεως Περραιβίδος. Καὶ ὁ τῶν Ἐθνικῶν δὲ συντάκτης φησι· Γυρτών, πόλις Θεσσαλίας, [7] καὶ Περραιβίας, [8] ἀπὸ τοῦ κτίσαντος αὐτὴν Γύρτωνος, ὃς ἦν ἀδελφὸς Φλεγύου. [9] Ὅτι δὲ τοὺς Γυρτωνίους, Φλεγύας πρότερον ἐκάλουν ἀπὸ τοῦ ῥηθέντος Φλεγύου, ἀδελφοῦ Ἰξίονος, ἱστορίαι δηλοῦσι συχναί. Ἡ δὲ Ὄρθη, βαρύνεται, ὡς ἡ ἅρπη, κατά τινας παλαιούς, πρὸς διαστολὴν τοῦ ἐπιθέτου. Πόλις δέ, φασι, καὶ αὕτη Περραιβίας, ἢ Θεσσαλίας, καλουμένη, φασί, καὶ Κορσέα. [10] παρὰ δὲ τὴν κόρσην ἴσως, ὡς οἷα κεφαλή τις. Ἀκρόπολις γὰρ ἦν Φαλανναίων, [11] κατὰ τὸν Γεωγράφον. Περραιβικὴ δὲ πόλις [12] ἡ Φάλαννος, φησι, [13] πρὸς τῷ Πηνειῷ. Ἠλώνη δέ, τῷ μὲν τόνῳ, ὡς Κορώνη, καθά φασιν οἱ παλαιοί. [14] Ἐκτίσθη δὲ ὑπὸ Ἡρακλέους ἐπὶ τῷ θανάτῳ τῶν κενταύρων. [15] μετέβαλε δέ, φασι, τοὔνομα εἰς Λιμώνην, διὰ τὸν ἐν αὐτῇ λειμῶνα. Κατεσκάφη δέ, κειμένη ποτὲ ὑπὸ τῷ Ὀλύμπῳ, οὐ πολὺ ἄπο-

θεν

go. Quamquam communior, frequentiorque sit scriptura cum ι, & duplici σσ'. Ferunt, sitam eam ad Peneum, & a Larissæ filiis fuisse ædificatam: quæ etiam postmodum vocata fuit Ἄργυρα, *Argura*, ut placet Ethnicorum auctori. Sed & locus, inquit, Eubœæ est Argura, ubi Mercurius videtur Argum illum Panoptam, seu totum oculeum, interfecisse. Nominata autem est Argissa, vel ab Argeis, vel eo quòd eam campestribus Thessaliæ locis adjudicarunt: quam Thessaliam Homerus Pelasgicum Argos appellat. Quin etiam incolas vocatos memorant Leontinos, a Leonteo. Porrò autem Γυρτώνη, *Gyrtona*, tametsi apud Poëtam tribus syllabis; tamen apud Geographum dicta duabus syllabis reperitur, ubi Geographus Perrhæbos sitos esse affirmat usque ad Penei ostia, atque ad Gyrtonem, urbem Perrhæbicam. Itemque Ethnicorum scriptor sic habet: Γυρτών, *Gyrton*, urbs Thessaliæ, eaque Perrhæbica, a conditore ejus Gyrtone, qui frater fuit Phlegyæ. Gyrtonios verò ab hoc ipso, quem diximus, Phlegyâ, Ixionis fratre, Phlegyas priùs appellatos fuisse, permulti historiarum libri palam faciunt. Ceterùm ἡ Ὄρθη, *Orthe*, accentu est gravi, ut ἡ ἅρπη, *falx*, juxta antiquos Grammaticos, ad distinctionem nominis adjectivi. Urbs & hæc dicitur esse Perrhæbiæ, seu Thessaliæ: quam etiam vocatam perhibent Corseam. idque fortasse παρὰ τὴν κόρσην, *a capite*, tamquam quoddam caput. Arx namque erat Phalannæorum, secundùm Geographum. Est autem, inquit, Phalannus urbs Perrhæbica ad Peneum. Porrò Ἠλώνη, *Elone*, accentu perinde sese habet, atque Κορώνη, ut prisci auctores ajunt. Ædificata est ab Hercule post cædem centaurorum: nomenque eadem mutasse dicitur in Λιμώνη, *Limonen*, διὰ τὸν λειμῶνα, *propter pratum*, quod in eâ erat. Diruta ea est. sita olim erat sub Olympo, non procul admodùm, secundùm Geographum,

ab

1. Ἄργυρα ὕστερον ἐκλήθη) quod etiam testatur Strabo. ἡ μὲν νῦν Ἄργισσα, ἡ τότε Ἄργυρα, ἐπὶ τῷ Πηνειῷ κεῖται. Polit.

2. Ἦν δέ, φησι, καὶ τόπος Εὐβοίας Ἄργυρα) Arguræ, loci Euboici, meminit Demosthenes in Orat. adversus Midiam: ἐπ' ἀστράβης δ' ὀχήσεται ἐξ Ἀργούρας τῆς Εὐβοίας. Ubi tamen Ulpianus legebat ὀχούμενος ἀργυρᾶς τῆς Εὐβοίας. ita ut ἀστράβην dicat argenteam, quam Midias, homo, quàm qui maximè, mollis, & deliciosus, sibi ex Eubœâ comparaverat. Quid sit ἀστράβη, explicat ibi Ulpianus, cujus non inopportunum erit integra hæc verba adscribere: ἀστράβη καθέδρας, παρὰ τὸ μὴ στρεβλοῦσθαι, μηδὲ στρέφεσθαι. ἔστι δὲ ἐπὶ πλεῖστον εἰς ὕψος ἀνῆκον, ὥστε τὸ καθεζομένου ἀνέχειν τὰ νῶτα. χρῶνται δὲ αὐτῇ μάλιστα αἱ γυναῖκες. ἐνεκαλεῖτο δὲ διὰ τοῦτο εἰς μαλακίαν, καὶ ἐλέγετο τὸ Μειδίου. Εἶθ', ἵνα μὴ ἀντείπῃ, τί οὖν αἱ κακοδαίμονες ἔχουσιν ταύτῃ τῇ καθέδρᾳ; προσέθηκεν ἀργυρᾶς. τὸ γὰρ ἀργυρᾶσθαι τὴν καθέδραν, δεῖγμα ἦν τοῦ ἐντρυφῶντος, καὶ ὀφθῆναι σπουδάζοντος ταύτῃ τῇ ἕδρᾳ. Τὸ δὲ τῆς Εὐβοίας, ὅτι μὴ αὐτόθεν τῶν Ἀθηναίων τεχνιτῶν εἰργάζετο, ἀλλ' αὐτὸς ἐκ τῆς Εὐβοίας ἐκόμισεν. Ἡ δὲ ἀμφιβολίας, ἐξ Ἀργούρας ἔχει, ἀπὸ τόπου τοῦ Εὐβοίας. ἀλλὰ τὸ ἑξῆς δηλοῖ, ὅτι μαλακίαν αὐτῷ καὶ τρυφὴν ὀνειδίζει, χλανίδας λέγων, καὶ ἱμάτια φορεῖ, καὶ σκεύη ὑπὲρ τοὺς ἀνθρωπίνου βίου. Arguræ Euboicæ mentio paullò ante occurrit apud Demosthenem: περὶ δὲ τῆς στρατευσαμένης στρατείας εἰς Ἄργουραν, ἴστε δήπου πάντες, οἷα ἐδημηγόρησε παρ' ὑμῖν, ὅθ' ἧκεν ἐκ Χαλκίδος. & infra: τοὺς ἐξ Ἀργούρας ἱππέας. Hinc fortassè librarii in loco, quem supra retulimus, τὸ ἀργυρᾶς, quod scriptum erat, mutarunt in Ἀργούρας, sententiamque Demosthenis depravarunt. Politus.

3. ἢ ἀπὸ Ἀργείων) Has inde nominatos esse Ἀργείους scribit Stephanus ex Apollodoro, ἢ διὰ τῆς προσηγορίας μεταποιούσης, ἢ διὰ τὸ προσκυροῦν τὰ πεδία τῆς Θεσσαλίας, ἣν δὴ Πελασγικὸν Ἄργος εἶπεν Ὅμηρος. Ita namque libri editi Stephani. Sed Eustathius pro τὸ προσκυροῦν τὰ πεδία, legit τὸ προσκυρεῖν τοῖς πεδίοις. Politus.

4. Ἐκαλοῦντο δέ, φασιν, οἱ ἐκεῖ καὶ Λεοντῖνοι) Lege, Λεοντεῖς. Stephanus: καλοῦνται δὲ Λεοντεῖς, ἀπὸ Λεοντέως. Polit. Leontini quoque in Siciliâ, quorum numi caput leoninum habent cum epigraphe, ΛΕΟΝΤΙΝΩΝ. *Salvinus*.

5. παρὰ δὲ τῷ Γεωγράφῳ εὕρηται δισυλλάβως) Sic Ancon urbs, & Ancona, Piceni urbs: Corton eadem, ac Cortona, urbs Etruriæ. *Salvinus*.

De Gyrtone idem ferè notatum a Scholiastâ Apollonii ad illud Argonautic. lib. I.

Ἤλυθε δ' ἀφνειοῖο λιπὼν Γυρτῶνα Κορωνός.

ἣν, inquit, Ὅμηρος φησὶ Γυρτώνην. ἔστι δὲ πόλις Θεσσαλίας, ἢ Περραιβίας. Idem etiam notatum a Stephano: ἣν Ὅμηρος Γυρτώνην καλεῖ, ὡς Ἰτώνην, καὶ Ἴτωνα. Politus.

6. τοὺς Περραιβοὺς κεῖσθαι μέχρι ἐκβολῆς Πηνειοῦ) Geographus: Ταύτην τὴν χώραν πρότερον μὲν ᾤκουν Περραιβοί, τὸ πρὸς τῇ θαλάττῃ μέρος νεμόμενοι, καὶ τῷ Πηνειῷ, μέχρι τῆς ἐκβολῆς αὐτοῦ, καὶ Γυρτῶνος πόλεως Περραιβίδος. Polit.

7. καὶ Περραιβίας) quæ Perrhæbia pars est Thessaliæ. *Polit.*

8. ἀπὸ τοῦ κτίσαντος αὐτὴν Γύρτωνος, ὃς ἦν ἀδελφὸς Φλεγύου) Stephanus a Gyrtone, Phlegyæ fratre. Verùm Scholiastes Apollonii a Gyrtonâ, Phlegyæ filiâ. ὠνομάσθη δὲ ἀπὸ Γυρτώνης τῆς Φλεγύου. Polit.

9. Ὅτι δὲ τοὺς Γυρτωνίους, Φλεγύας πρότερον ἐκάλουν) Geographus: Τοὺς μὲν γὰρ Γυρτωνίους, Φλεγύας πρότερον ἐκάλουν, ἀπὸ Φλεγύου τοῦ Ἰξίονος ἀδελφοῦ. Polit.

10. παρὰ δὲ τὴν κόρσην) l. παρὰ δέ. Frobenius, κόρσην, mendosè. *Polit.*

11. κατὰ τὸν Γεωγράφον) Immo juxta nonnullos, apud Geographum. *Polit.*

12. ἡ Φάλαννος) Φάλαννα in libris editis Strabonis; itemque apud Stephanum. *Phalannam* vocat Livius. *Polit.*

13. πρὸς τῷ Πηνειῷ) πλησίον τῶν Τεμπῶν. Polit.

14. Ἐκτίσθη δὲ ὑπὸ Ἡρακλέους ἐπὶ τῷ θανάτῳ τῶν κενταύρων) Etymologici Magni Auctor: ἀπὸ τοῦ ἥρωος ἐκτίσθη ἡ πόλις. Vult autem Etymologus, dictam esse hanc urbem Ἠλώνην cum adspiratione, ὅτι ἐκεῖθεν ὑπὸ Ἡρακλέους ἠλάσαν οἱ κένταυροι. nimirum παρὰ τὸ ἐν αὐτῇ ἀλᾶσθαι αὐτούς. Unde Ἀλώνη, & Ἠλώνη, Politus.

15. μετέβαλε δέ, φασι, τοὔνομα εἰς Λιμώνην) Geographus: ἡ δ' Ἠλώνη μετέβαλε τοὔνομα, Λειμώνη μετονομασθεῖσα. Stephanus: νῦν δὲ Λειμώνη διὰ τὸν ἐν αὐτῇ λειμῶνα. Polit.

ab Eurotâ: quem fluvium Poëta Titaresium vocat, de quo paullò post sumus clarè commemoraturi. Atque hanc etiam Ethnicorum scriptor urbem Perrhæbicam facit. Olooſſon denique, quæ & alba appellatur, ut paullò ante dictum est, propterea quòd, secundùm Geographum, argillam habet albam, Perrhæbica & ipsa urbs, ut ait, pariter atque Gonnus, cujus etiam Lycophron meminit, ad Olympum sita, sicuti & quæ supra memorata est, Elone. Verùm is, qui gentilia urbium nomina litteris mandavit, urbem eam dicit Magnesiæ. Videtur autem etiam nunc nomen illud suum retinere, barbarè depravatum. Hæc est enim fortasse, quæ nunc dicitur Ἐλασσών, *Elasson*.

CXLIII. Πειρίθοος, *Pirithous*, quem synæresis facit, ut communiter Πειρίθουν, *Pirithum*, dicamus, in libro quoque α celebratur, ut homo admodum clarus, & perillustris. Illud verò, κλυτὸς Ἱπποδάμεια, *quasi dicas, inclytus Hippodamia*, duplici dialecto subjicitur. Docent enim veteres Grammatici, permutationem istam generum, Doricam esse, atque Atticam. Et alia multa sunt hujuscemodi, sæpe alibi exposita: de quibus etiam illud: Ἐς Πύλῳ ἐν νεκύεσσι. *In ostio apud Manes*. hoc est, ἐν τῇ κατὰ νεκροὺς πύλῃ. *In Manium, sive Inferorum portâ*. & illud: ἀγγελθεῖσά μοι γενναῖος. *nuntiata mihi generosior*. & πλάνος φρενῶν, idest, πλάνη. *error, sive erratio, mentis*. & φαῦλος οὖσα. *quum ea sit pejor*. & ὁδὸς λεῖος. *via lævis, ac planior*. itemque ὁ θυραῖος, *quæ foras prodit, seu extra fores egreditur*, apud Sophoclem. & ὁ τηλικοῦτος, *tam grandis*. & δεινὴ θεός, *gravis, & terribilis dea*. & μάταιος σπουδή. *inane studium. futilis festinatio*. Deinde illud, Ἤματι τῷ, videlicet τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ, *hac ipsâ die*, qua Pirithous feras ultus est, apertè, ut ajunt, ostendit, Centauricum bellum ad annum perdurasse. Præcesserat namque Centaurorum pugna in epulo ipso nuptiali: quos Centauros tandem aliquando puerperium vidit profligatos. Fortunatè igitur, bonisque auspiciis puerulus in lucem prodiit, victoriæ veluti præmium munificentissimè datum patri, ob rem præclarè, ac fortiter gestam. Pelium jacet ex adverso Ossæ. Montes ambo, magis ad Occidentem siti, quàm Olympus, inter quos effluit Peneus. Sed & urbs Thessaliæ dicitur esse Pelium, cujus nomen gentile, Peliensis, & Peliota. Verùm de Pelio, atque Ossâ paullò post agetur. Æthices porrò, gens Thessalica, imminens Epiro; seu, juxta aliquos, Macedonica, seu, ut volunt alii, Perrhæbica. De his Geographus narrat, eos a Pirithoo ex-

θεν [1] τοῦ Εὐρώτα, κατὰ τὸν Γεωγράφον· ὃν ὁ Ποιητὴς Τιταρήσιον λέγει, περὶ οὗ μετ' ὀλίγα δηλωθήσεται. Περραιβικὴν δὲ πόλιν καὶ ταύτην ὁ τὰ Ἐθνικὰ γράψας φησίν. Ἡ δὲ Ὀλοοσσών, ἡ καὶ λευκὴ προσαγορευθεῖσα, ὡς πρὸ ὀλίγου εἴρηται, [2] διὰ τὸ λευκάργιλος, κατὰ τὸν Γεωγράφον, εἶναι, Περραιβική, φησι, καὶ αὐτή, ὡς καὶ ἡ Γόννος, [3] ἧς καὶ Λυκόφρων μέμνηται, πρὸς τῷ Ὀλύμπῳ κειμένη, ὡς καὶ ἡ προρρηθεῖσα Ἠλώνη. Ὁ δὲ τοῖς Ἐθνικοῖς ἐνδιατρίψας, Μαγνησίας πόλιν λέγει αὐτήν. Δοκεῖ δὲ φυλάσσειν καὶ νῦν τὴν κλῆσιν παραφθειρομένη βαρβαρικῶς. [4] Ἴσως γὰρ αὕτη ἐστίν, ἡ ἄρτι λεγομένη Ἐλασσών.

ρμγ'. Πειρίθοος δέ, ὃν ἡ κοινὴ συναίρεσις Πειρίθουν λέγει, κεῖται καὶ ἐν τῇ α ῥαψῳδίᾳ, ὡς περίκλυτος. Τὸ δέ, κλυτὸς Ἱπποδάμεια, δυσὶ διαλέκτοις ὑπόκειται. Φασὶ γὰρ οἱ παλαιοί, [5] ὅτι Δωρική, καὶ Ἀττική ἐστιν ἡ τοιαύτη ἐναλλαγὴ τῶν γενῶν. Πολλὰ δὲ καὶ ἕτερα τοιαῦτα πολλαχοῦ δηλούμενα· ὧν καὶ τό, [6] Ἐν πύλῳ ἐν νεκύεσσι. τουτέστιν, [7] ἐν τῇ κατὰ νεκροὺς πύλῃ. καὶ τό, [8] ἀγγελθεῖσά μοι γενναῖος. καὶ [9] πλάνος φρενῶν ἡ πλάνη. καὶ φαῦλος οὖσα. καὶ ὁδὸς λεῖος. καὶ ἡ θυραῖος παρὰ Σοφοκλεῖ. καὶ [10] ἡ τηλικοῦτος. καὶ [11] δεινὴ θεός. καὶ μάταιος σπουδή. Τὸ δέ, Ἤματι τῷ, ἀντὶ τοῦ, τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ, ὅτε τοὺς θῆρας ὁ Πειρίθους ἐτιμωρήσατο, ἐνιαύσιον δηλοῖ, φασι, τὸν Κενταυρικὸν γενέσθαι πόλεμον. Ἐν τῷ γάμῳ μὲν γὰρ ἡ τῶν Κενταύρων προέβη συμβολή· ὁ τοκετὸς δὲ ἀπελαθέντας εἶδεν αὐτούς. Εὐτυχῶς οὖν τὸ βρεφύλλιον εἰς φῶς προέκυψε, νίκης οἷον ἔπαθλον ἐπιφιλοτιμηθὲν ἀριστεύσαντι τῷ πατρί. Τὸ δὲ Πήλιον ἀντίκειται τῇ Ὄσσῃ. [12] Ὄρη δὲ ἄμφω, δυτικώτερα Ὀλύμπου, δι' ὧν ἐκρέει ὁ Πηνειός. [13] Ἔστι δέ, φασι, καὶ πόλις Θεσσαλίας Πήλιον, ἧς ἐθνικόν, Πηλιεύς, καὶ Πηλιώτης. Περὶ δὲ Πηλίου, καὶ Ὄσσης, καὶ μετ' ὀλίγα ῥηθήσεται. Αἴθικες δέ, Θετταλικὸν ἔθνος, ὑπερκείμενον τῆς Ἠπείρου· κατὰ δέ τινας, Μακεδονικόν, κατὰ δὲ ἑτέρους, Περραιβικόν. Περὶ τούτων δὲ καὶ ὁ Γεωγρά- *Rom. p. 334.*

1. τοῦ Εὐρώτα) Strabo τοῦ Εὐρώπου. Polit.
2. διὰ τὸ λευκάργιλος, κατὰ τὸν Γεωγράφον, εἶναι) ἀπὸ τοῦ λευκάργιλος εἶναι, ut Geographus ait. *Polit.*
3. ἧς καὶ Λυκόφρων μέμνηται) Ὀλοσσών, sive multitudinis numero, Ὀλοσσόνες, urbs hæc Lycophroni, qui ejus pariter, & Gonni, & Phalanni meminit in illo versu:
Γόννον, Φαλαννόν τ', ἠδ' Ὀλοσσόνων γύας. Politus.
4. Ἴσως γὰρ αὕτη ἐστίν, ἡ ἄρτι λεγομένη Ἐλασσών) Tzetzes ad Lycophronem: ἣν δὲ Ὀλοσσὼν νῦν Ἐλασσὼν λέγεται. Polit.
5. ὅτι Δωρική, καὶ Ἀττική ἐστιν ἡ τοιαύτη ἐναλλαγὴ τῶν γενῶν) Vetus Auctor de Poësi Homericâ: Συμβαίνει δὲ πολλαχοῦ ἐπὶ τὰ γένη τῶν ὀνομάτων ἐναλλασσομένων, οἷόν ἐστι τό, κλυτὸς Ἱπποδάμεια, ἀντὶ τοῦ κλυτή. καί, θῆλυς ἐέρση, ἀντὶ τοῦ θήλεια. Συνήθως γὰρ ἦν τοῖς παλαιοῖς χρῆσθαι τοῖς ἀρσενικοῖς καὶ ἀντὶ τῶν θηλυκῶν, ὡς κρείττοσι, καὶ δυνατωτέροις· οὐκ ἁπλῶς μέντοι, οὐδ' ἀλόγως, ἀλλ' ὅταν δέῃ χρῆσθαι ὀνόματι ἐπιθέτῳ, ἐκτὸς ὄντι τοῦ σώματος, περὶ ὃ ἐστιν ὁ λόγος. ἐκεῖνο μὲν γάρ ἐστι περὶ τὸ σῶμα ὁ μέγας. ἡ μεγάλη, ὁ καλός, ἡ καλή, καὶ τὰ τοιαῦτα· ἐκτὸς δέ, οἷον εὔδοξος. εὐτυχής. Politus.
6. Ἐν Πύλῳ ἐν νεκύεσσι) quod dictum est per metaplasmum. Scholiasta Homericus: Ὁ μὲν Ἀρίσταρχος τὸν πύλον εἶναι κατὰ μεταπλασμόν, ἀντὶ τοῦ πύλην. Polit.
7. ἐν τῇ κατὰ νεκροὺς πύλῃ) πρὸς τῇ πύλῃ, ἐν τῇ πύλῃ τῶν νεκρῶν. Pol.
8. ἀγγελθεῖσά μοι γενναῖος) μεγαλόψυχος. Locus est Euripidis in Hecubâ. *Politus.*
9. πλάνος φρενῶν, ἡ πλάνη) Sic apud Sophoclem in Oedipo tyranno v. 66. Πολλὰς δ' ὁδοὺς ἐλθόντα φροντίδος πλάνοις. quomodo legit antiquus Scholiasta, ut patet ex his ejus verbis: ἀρσενικῶς δὲ ἐχρήσατο πλάνοις, ἀντὶ θηλυκοῦ πλάναις. & notavit in margine editionis suæ Adrianus Turnebus. Ubi Demetrius Triclinius: Ἰστέον δ', ὅτι οὐ μόνον θηλυκῶς ἡ πλάνη, ἀλλὰ καὶ ὁ πλάνος· ὥσπερ καὶ ἡ δίδυμη καὶ ὁ δίδυμος. Politus.
10. ὁ τηλικοῦτος) Sophocles in Electrâ:
Ποίας δὲ μοι δεῖ πρός γε τοῦδε φροντίδος,
ὅτις τοιοῦτα τὰς τεκούσας ὕβρισε,
καὶ ταῦτα τηλικοῦτος· Polit.
11. δεινὴ θεός) Pallas apud Sophoclem in Ajace. *Polit.*
12. Ὄρη δὲ ἄμφω, δυτικώτερα Ὀλύμπου) immo verò ἀπηλιωτικώτερα. Herodotus: τὰ μὲν γὰρ αὐτὰ πρὸς τὴν ἠῶ ἔχοντα, τό, τε Πήλιον ὄρος, καὶ ἡ Ὄσσα ἀποκλείει, συμμίσγοντα τὰς ὑπωρέας ἀλλήλοισι· τὰ δὲ πρὸς βορέω ἀνέμου, Οὔλυμπος· τὰ δὲ πρὸς ἑσπέρην, Πίνδος. Peneus effluit inter Olympum, & Ossam. *Politus.*
13. Ἔστι δέ, φασι, καὶ πόλις Θεσσαλίας Πήλιον) quæ urbs dicta etiam Πηλίον, auctore Stephano in Ethnicis. *Polit.*

γράφος φησὶν, [1] ὅτι ἐξηλάθησαν ὑπὸ Πειρίθου. Ὁ δὲ τὰ Ἐθνικὰ γράψας, λέγει, ὅτι [2] ἡ μὲν χώρα, Αἰθικία, ὡς Κιλικία· [3] τὸ δὲ ἔθνος, Αἴθικες. Ἐν Θετταλίᾳ δὲ ᾤκουν ἐν τῷ Πίνδῳ ὄρει. ἔθνος ἐπικῶς, φησὶ, παράβολόν τε, καὶ βάρβαρον, καὶ λῃστείαις προσκείμενον. Εἰς δὲ τὸ,
Bas. p. 253. Αἰθίκεσσι πέλασσεν, ἀντὶ τοῦ, πέλας τῶν Αἰθίκων, τοὺς Κενταύρους ἀφώρισε, φασὶν οἱ παλαιοὶ, ὅτι τοῦτο μὲν ἀληθές· ἐκεῖνο δὲ μεγαλοπαιδῶν ὁ Νέστωρ, εἶπεν ἐν τῇ α΄, δηλαδὴ ῥαψῳδίᾳ τὸ, καὶ ἐκπάγλως [4] ἀπώλεσαν. [5] Ἀληθῶς γὰρ οὐκ ἀπώλοντο οἱ ῥηθέντες θῆρες, ἀλλ' ἀπηλάθησαν.

ρμδ΄. Ἰστέον δὲ, ὅτι ἐν τῷ, Οἳ δ' Ἄργισσαν, καὶ ἑξῆς, ὁ Γεωγράφος, εἰπὼν, ἐπὶ τῷ Πηνειῷ κεῖσθαι τὴν Ἄργισσαν, λέγει καὶ, ὅτι ταύτην τὴν χώραν πρότερον μὲν ᾤκουν Περραιβοὶ, τὸ πρὸς τῇ θαλάσσῃ μέρος νεμόμενοι, καὶ τῷ Πηνειῷ, μέχρι τῆς ἐκβολῆς αὐτοῦ, [6] καὶ Γυρτώνης πόλεως Περραιβικῆς. [7] Ταπεινώσαντες δὲ αὐτοὺς Λαπίθαι, Ἰξίων, καὶ ὁ υἱὸς Πειρίθους, κατέσχον τὰ χωρία· [8] οἳ καὶ τὸ Πήλιον κατεκτήσαντο, καὶ βιασάμενοι τοὺς ἐκεῖ Κενταύρους, ἄγριόν τι φῦλον, ἐκ τοῦ Πηλίου ὦσαν, καὶ Αἰθίκεσσι πέλασσαν, Λαπίθαις δὲ τὰ πεδία παρέδωκαν. Τὸ δὲ Πολυποίτης ὄνομα ἐνταῦθα, φερώνυμον οἱ παλαιοὶ λέγουσι· φάμενοι, οὕτως αὐτὸν ὀνομασθῆναι, διότι ὁ πατὴρ πολλοῖς ποινὴν Κενταύροις ἐπέθετο, ἐγχειρίσασιν ἐνυβρίσαι τοῖς γάμοις τῆς μητρὸς αὐτοῦ. Οἱονεὶ γοῦν Πολυποινίτης, καὶ ἐν συγκοπῇ Πολυποίτης. καὶ ἔστι, φασὶν, ὅμοιον τῷ, Τισαμενός. υἱὸς δὲ οὗτος Ὀρέστου, τὴν κλῆσιν εὑρὼν ἀπὸ τοῦ τὸν πατέρα Ὀρέστην τίσασθαι τοὺς φονέας τοῦ πατρός. Καὶ ἄλλως δὲ δόξοι ἂν τῷ Πολυποίτῃ, ἢ ἡ πόα ἐγκεῖσθαι, ἢ ὁ πότος, ἢ τὸ ποιεῖν. Ἱστοροῦσι δὲ καὶ, ὅτι τὸν Πολυποίτην, καὶ τὸν Λεοντέα εἵλοντο ἀρχηγοὺς οἱ ἐγχώριοι, Πειρίθου εἰς ᾅδην σὺν τῷ Θησεῖ κατελθόντος, ὡς ὁ μῦθος λέγει. καὶ ὅτι μετὰ τὴν ἅλωσιν τῆς Ἰλίου πεζῇ ἐλθόντες, [9] Ἄσπενδον τῆς Παμφυλίας ἔκτισαν. Ὅτι δὲ ἀνδρεῖος καὶ ὁ τοῦ Λεοντέως πάππος Καινεὺς, [10] καὶ ὅτι Λαπίθης καὶ αὐτὸς, δῆλόν ἐστιν. Εὖ τοίνυν ὁ Πολυποίτης, τὸν ὅμοιον προσεταιρίζεται. Οὐκοῦν ἐν τῷ, Λεοντεὺς, ὄζος Ἄρηος, Ἄρης νοοῖτ' ἂν, οἱ πρὸς γένους αὐτῷ, ἀρήϊοι ἄνδρες. Ἰστέον δὲ, ὅτι σπέρμα μὲν

εἴπερ

expulsos fuisse. Ethnicorum autem scriptor ita de iis commemorat: Regio, Æthicia, ut Cilicia: gens, Æthices. Sedes in Thessaliâ habebant in monte Pindo. Gens, inquit, projectæ satis audaciæ, ac barbara, latrociniisque dedita. Ceterùm ad hæc verba, Αἰθίκεσσι πέλασσεν, *ad Æthicas accedere fecit, seu ad Æthicas usque abegit*, videlicet πέλας τῶν Αἰθίκων τοὺς Κενταύρους ἀφώρισε. *prope ab Æthicibus Centauros constituit, seu a suis finibus ad Æthicas usque exclusit*: veteres observant, hoc certè quidem esse verum: minimè tamen omnium verum; sed ad ostentationem, atque jactantiam magnificè a Nestore compositum esse illud, quod ait in primâ, nimirum Rhapsodiâ, scilicet: καὶ ἐκπάγλως ἀπώλεσαν. *& terribiliter perdiderunt, seu interfecerunt*. Non enim re verâ feræ hæ, quas diximus, sunt interfectæ; sed ejectæ, atque expulsæ.

CXLIV. Sciendum autem est id, quod ad hunc locum: Οἳ δ' Ἄργισσαν εἶχον, *Qui autem Argissam tenebant*, &c. Geographus notat: qui Argissam scribit ad Peneum sitam fuisse; ac præterea memorat, regionem hanc a principio Perrhæbos tenuisse, quippe qui eam partem incolerent, quæ est ad mare, atque ad Peneum, usque ad ejus ostia, & Gyrtonam, urbem Perrhæbicam. Sed iis oppressis, atque attritis, Lapithas, Ixionem, filiumque ejus Pirithoum, loca ea occupasse: qui & Pelium obtinuerunt, &, qui ibi erant, Centauros, gentem feram, atque agrestem, per vim ex Pelio expulerunt, & ad Æthicas usque abegerunt, & campestrem regionem Lapithis tradiderunt. Nomen porrò illud, Πολυποίτης, *Polypætes*, hoc loci veteribus dicitur φερώνυμον, *conveniens rei significatæ, aptamque rei significationem habens*. Docent enim, ideo eum sic nominatum fuisse, quia ejus pater πολλοῖς ποινὴν, *multis pœnam*, Centauris irrogavit, qui matris ejus nuptiis injuriam facere attentassent. Est enim quasi Πολυποινίτης, *Polypœnites*, & per syncopen, Πολυποίτης, *Polypœtes*: similiterque sese habet, ut ajunt, atque τὸ Τισαμενός, *Tisamenus*. qui filius fuit Orestis: quum & hic nomen ex eo adinvenerit, quòd pater ejus Orestes interfectores patris sui ἐτίσατο, *est ultus*. Quamquam alioquin videri etiam possit in hominis hujus Πολυποίτης compositionem ingredi, aut ἡ πόα, *herba*, aut ὁ πότος, *potus*, aut τὸ ποιεῖν, *facere*. Narrant etiam de Polypœte, & Leonteo, eos imperium in incolas obtinuisse, postquam Pirithous ad inferos cum Theseo, ut est in fabulis, descendit. Eos etiam, post captam Trojam, terrestri itinere redeuntes, Aspendum, Pamphyliæ urbem, ædificasse. Avum quoque Leontei Cæneum, virum fortem, eumque ipsum, Lapitham fuisse, satis constat. Itaque rectè, ac prudenter facit Polypœtes, qui hominem similem sui sibi in societatem adsciscit. Cum igitur Leonteus, Martis ramus celebratur, Martis nomine intelligi possunt ejus majores, viri sanè Martii, & bellicosi. Etsi autem, cum semen Martis, aut Jovis, quis dicitur, ex ipso primùm ortus, nempe ab auctore ipso generis, significatur; tamen

1. ὅτι ἐξηλάθησαν ὑπὸ Πειρίθου) Aut errat Eustathius in citando Strabone, quum Strabo nusquam asserat, expulsos a Pirithoo fuisse Æthicas, aut mutilus est Eustathii locus, quem sic possis supplere: ὅτι πρὸς αὐτοὺς ἐξηλάθησαν ὑπὸ Πειρίθου οἱ Κένταυροι. Sic enim Strabo lib. 9. p. 434. Αἴθικας, πρὸς οὓς ἐξηλάσθαι φησὶν ὑπὸ Πειρίθου τοὺς Κενταύρους ὁ Ποιητής. Politus.

2. ἡ μὲν χώρα, Αἰθικία, ὡς Κιλικία) Stephanus: Αἰθικία, ὡς Κιλικία. Polit.

3. τὸ δὲ ἔθνος, Αἴθικες) ὡς Κίλικες. Polit.

4. ἀπώλεσαν) Homerus, ἀπόλεσσαν. Polit.

5. Ἀληθῶς γὰρ οὐκ ἀπώλοντο) Ἀπολλύειν propriè perdere, quo & interficere, & expellere, significari potest. Salvinus.

At enim Eustathio Centauri, qui expulsi, ἀληθῶς οὐκ ἀπώλοντο. Politus.

6. καὶ Γυρτώνης) Strabo Γυρτῶνος. Polit.

7. Ταπεινώσαντες δὲ αὐτοὺς) ὡς ἐν τῇ μονογραφίᾳ ... Polit.

8. οἳ καὶ τὸ Πήλιον κατεκτήσαντο) Strabo: καὶ ὁ υἱὸς Πειρίθους, ὃς καὶ τὸ Πήλιον κατεκτήσατο, βιασάμενος &c. Polit.

9. Ἄσπενδον τῆς Παμφυλίας ἔκτισαν) Strabo ab Argivis conditam vult hanc urbem; Hellanicus apud Stephanum ab Aspendo. Polit.

10. καὶ ὅτι Λαπίθης καὶ αὐτὸς) Antea Καινὶς, ut ferunt quidem fabulæ, Ἄτρωτος οὖσα θυγάτηρ· postea βουλῇ Ποσειδάωνος, Καινεὺς ὁ Λαπίθης. Polit.

men sciendum est, ramum eum intelligi, qui ex uno aliquo posterorum, seu nepotum, ortus fuerit. Sicuti etiam siquis eum hoc sensu, virgultum, seu agnatum ramum, seu germen, dixerit,

Guneus verò ex Cypho ducebat duas, & viginti naves
Et hunc Enianes sequebantur, bellicosique Perrhæbi,
Qui circa Dodonam perfrigidam domicilia posuerant,
Quique circa optabilem Titaresium arva colebant,
Qui in Peneum emittit pulchrè fluentem aquam,
Nec tamen cum Peneo commiscetur argenteos vortices volvente,
Sed in eo desuper innatat, veluti oleum.
Juris enim jurandi gravis Stygis aqua est rivus.

CXLV. Guneus ex Cypho duas, ac viginti naves ducebat; eumque Enianes sequebantur, & Perrhæbi bellicosi, qui circa Dodonam perfrigidam domicilia posuerant; quique circa gratum Titaresium arva colebant, qui in Peneum quidem aquam pulchrè fluentem emittit; neque ille tamen cum Peneo permiscetur argenteos vortices habente; sed in ipso, tamquam oleum, supernatat. Stygis namque aquæ, cujus grave est, atque horribile jus jurandum, est ἀποῤῥώξ. hoc est, ἀπόῤῥοια, *rivus, seu fluxus*. Usurpatur autem hæc vox etiam in Odysseâ: sumiturque etiam interdum de petris a se invicem abscissis, atque avulsis. Sic enim ἀποῤῥὼξ πέτρα, *petra abrupta, seu prærupta*, fontem emittere dicitur. Atque istud petræ exemplum multis in locis occurrit: quæ & καταῤῥὼξ, *descissa, ac dirupta*, dici potest, juxta Sophoclem, apud quem προβλῆτες, *projecti, ac promenenter in mare*, pariter atque apud Homerum, dicuntur scopuli eminentes; καταῤῥῶγες verò, petræ, quæ ex eo, quòd fluctibus reniti, ac resistere minimè omnium potuerunt, in rimas, atque hiatus ἀποῤῥάγησαν, *scissæ sunt, ac diruptæ, seu labem fecerunt*. Guneus porrò hic, alter est, atque Guneus ille apud Lycophronem, justi æquique cultor, sive Justus. Ille enim fuisse dicitur Arabs, Justusque appellatus, ut apud Græcos Aristides. Gunei autem Homerici regia sedes, Cyphus, urbs, ut perhibent, Perrhæbiæ, sic dicta a Cypho, filio Perrhæbi, qui filius fuit Pallenei. Sed & alteram fuisse ajunt urbem Thessaliæ; itemque Cyphum flumen.

CXLVI. Τῶν

ἢ πᾶν Ἄρεος, ἢ Διὸς, ἐκ τῆς κατὰ γένεσίν ἐστιν ἀρχῆς· ὄζον δὲ ἐκ τῶν ὕστερον. ὡς καὶ εἴ τις ἀκρέμονα, ἢ παραφυάδα, ἐν τοιούτοις εἴποι.

Γουνεὺς δ' ἐκ Κύφου ἦγε δύω καὶ εἴκοσι νῆας.
Τῷ δ' Ἐνιῆνες ἕποντο, μενεπτόλεμοί τε Περαιβοὶ,
Οἳ περὶ Δωδώνην δυσχείμερον οἰκί' ἔθεντο,
Οἵ τ' ἀμφ' ἱμερτὸν Τιταρήσιον ἔργ' ἐνέμοντο,
Ὅς ῥ' ἐς Πηνειὸν προΐει καλλίρροον ὕδωρ·
Οὐδ' ὅγε Πηνειῷ συμμίσγεται ἀργυροδίνῃ,
Ἀλλά τέ μιν καθύπερθεν ἐπιῤῥέει, ἠΰτ' ἔλαιον.
Ὅρκου γὰρ δεινοῦ Στυγὸς ὕδατός ἐστιν ἀποῤῥώξ.

ρμέ. Γουνεὺς ἐκ Κύφου ἦγε δύο καὶ εἴκοσι νῆας. Τῷ δ' Ἐνιῆνες ἕποντο, μενεπτόλεμοί τε Περραιβοὶ, οἱ περὶ Δωδώνην δυσχείμερον οἰκία ἔθεντο, οἵ τ' ἀμφ' ἱμερτὸν Τιταρήσιον ἔργα ἐνέμοντο, ὅς ῥ' ἐς Πηνειὸν προΐει καλλίρροον ὕδωρ· οὐδ' ὅγε Πηνειῷ συμμίσγεται ἀργυροδίνῃ, ἀλλά τέ μιν καθύπερθεν ἐπιῤῥέει, ἠΰτ' ἔλαιον. Ὅρκου γὰρ δεινοῦ Στυγὸς ὕδατός ἐστιν ἀποῤῥώξ. Ἤγουν, ἀπόῤῥοια. [1] Κεῖται δὲ ἡ λέξις καὶ ἐν Ὀδυσσείᾳ. [2] Λαμβάνεται δέ ποτε καὶ ἐπὶ πετρῶν ἀπεσχισμένων ἐξ Rom. p. 335 ἀλλήλων. Οὕτω γὰρ [3] ἀποῤῥὼξ πέτρα πηγὴν προβάλλειν λέγεται. Χρῆσις δὲ τοιαύτη πέτρας πολλαχοῦ· ἥτις καὶ καταῤῥὼξ λεχθείη ἂν, κατὰ τὸν Σοφοκλῆν, παρ' ᾧ προβλῆτες μὲν, [4] ὡς καὶ παρ' Ὁμήρῳ, οἱ καὶ πρόβολοι· [5] καταῤῥῶγες δὲ, αἱ διὰ τὸ μὴ ἀντέχειν κύμασιν ἀποῤῥαγεῖσαι πέτραι εἰς ῥωχμούς. Γουνεὺς δὲ οὗτος, ἕτερός ἐστι [6] παρὰ τὸν ἐν τῷ Λυκόφρονι ἐργάτην τῆς δίκης Γουνέα, ἤτοι τὸν δίκαιον. Ἐκεῖνος γάρ, φησιν, Ἄραψ, προσηγορίαν ἔχων τὸ, δίκαιος, [7] ὡς καὶ ὁ Ἀριστείδης παρ' Ἕλλησι. Τοῦ δὲ Ὁμηρικοῦ Γουνέως βασίλειον ἡ Κύφος, πόλις, φασὶ, Περραιβίας, [8] ἀπὸ Κύφου κληθεῖσα, υἱοῦ Περραιβοῦ τοῦ Παλληνέως. [9] Ἔστι δέ, φασι, καὶ Θετταλική, καὶ ποταμὸς δὲ τοῦ Κύφος.

ρμς'. Τῶν

1. Κεῖται δὲ ἡ λέξις καὶ ἐν Ὀδυσσείᾳ) l. ι Od. v. 359. Ἀλλὰ τόδ' ἀμβροσίης καὶ νέκταρός ἐστιν ἀποῤῥώξ. ubi Scholiasta: ἀπόῤῥοια, ἀπόσπασμα. & l. κ'. v. 513. Ἔνθα μὲν εἰς Ἀχέροντα Πυριφλεγέθων τε ῥέουσι, Κωκυτός θ', ὃς δὴ Στυγὸς ὕδατός ἐστιν ἀποῤῥώξ. Polit.

2. λαμβάνεται δέ ποτε καὶ ἐπὶ πετρῶν ἀπεσχισμένων ἐξ ἀλλήλων) Hesychius: ἀποῤῥῶγας, ἀπεσχισμένας. ἀποῤῥῶγες, αἱ ἀπέχουσαι πέτραι. Suidas: ἀποῤῥῶγας, ἀρχὰς ἀπεσχισμένας. Polit.

3. ἀποῤῥὼξ πέτρα) πέτρα ἀποῤῥωγάς l. 2. Mach. c. 14. Latinè, rupes. Polit.

4. ὡς καὶ παρ' Ὁμήρῳ) Il. lib. ν'. Πέτρῃ ἔπι προβλῆτι καθήμενος. Odyss. lib. ε. Ἀλλ' ἀκταὶ προβλῆτες ἔσαν. Scholiasta: αἱ προβεβλημέναι τῆς θαλάσσης πέτραι. Et lib. ν. δύο δὲ προβλῆτες ἐν αὐτῷ Ἀκταὶ ἀποῤῥῶγες, λιμένος ποτιπεπτηυῖαι. Etymologici Magni Auctor: ἀκταὶ εἰς λιμένα συνῃχῆσαι, ἀποῤῥηγνύμεναι, ἀπεσπασμέναι ἀπ' ἀλλήλων, καὶ διάζευξιν ἔχουσαι, δι' ἧς ὁ εἴσπλους. Politus.

5. καταῤῥώδεις) l. καταῤῥῶγες. ut rectè Frobenius. Polit.

6. παρὰ τὸν ἐν τῷ Λυκόφρονι ἐργάτην τῆς δίκης Γουνέα) Lycophron: Γουνεὺς ὅπερ ἐργάτης δίκης. Tzetzes: ὁ δὲ Γουνεὺς ἀνὴρ Ἄραψ ἦν τῷ γένει, πάνυ δίκαιος δικαιούμενος, καὶ τοὺς ἀρχαιοτέρους μισῶν, καὶ τιμωρῶν, ὅστις διὰ δικαιοσύνην χρηματίζοντας περὶ τοὺς Βαβυλωνίους, καὶ Φοίνικας, ἐλθὼν μετήλλαξεν αὐτοὺς, φυλαὶ ὑπὸ Σεμιράμιδος. Politus.

7. ὡς καὶ ὁ Ἀριστείδης παρ' Ἕλλησιν) Ἀριστείδης, ὁ Λυσιμάχου. Polit.

8. ἀπὸ Κύφου κληθεῖσα, υἱοῦ Περραιβοῦ) Stephanus: ἀπὸ Κύφου, τοῦ παιδὸς Περραιβοῦ. Polit.

9. Ἔστι δέ, φασι, καὶ Θετταλική) Stephanus: Δύο δ' εἰσὶ Κύφοι, ὁ μὲν Περραιβίας, ὁ δὲ Θετταλίας. Sed enim Perrhæbia, pars est Thessaliæ, eamque in Thessaliâ Geographus describit. Quare & Cyphum, montem Perrhæbicum, quem dicit Geographus ὁμώνυμον κατοικίαν ἔχοντα, eundem intelligere debemus Thessalicum. Facit mecum Holstenius ad Stephanum. Tzetzes ad Lycophronem: Κύφος, πόλις Θεσσαλίας, ὅθεν ἦν Γουνεύς. καὶ Ὅμηρος· Γουνεὺς δ' ἐκ Κύφου. Et de Perrhæbis paullò post Eustathius: δῆλον δὲ, ὅτι Θετταλοί τινες οἱ Περραιβοί. Quamquam non defuerint, qui Perrhæbiam a ceterâ Thessaliâ distinguerent. Unde Scymnus Chius:

Τὰ Θετταλίας δ' ἐφ' ἑξῆς ἡ Ἀθαμανία,
Δόλοπές τε, Περραιβοί τε, παρορίζοντες ἔθνη·
Τά τ' Αἰνιάνων, οἵ τινες τῶν Αἱμόνων
Δρυόπες, Λαπίθαι, Μυρμιδόνων τε γεγονότες.

Et Plinius lib. 4. c. 2. *Ætolorum populi, Athamanes, Tymphæi, Ephyri, Ænienses, Perrhæbi, Dolopes*. Nempe Ætolorum populi, Perrhæbi, sicuti etiam Ænienses, postquam e regione suâ Thessalicâ a Lapithis ejecti, ad Ætolorum, atque Epirotarum partes demigrarunt. Nec Tzetzes ad Lycophronem tam ineptus est, quàm videri eum vult vir doctus, quòd Perrhæbos ἔθνος dicat Ἠπειρωτικόν· quasi scilicet Περραιβοὺς, Epiri gentem, & Perrhæbos Thessaliæ confundat. Nec enim una gens confunditur cum aliâ; sed post illam demigrationem, quam diximus, Perrhæbi sunt etiam Epirotici. Unde & a Plinio in Epiro sunt collocati l. 4. c. 1. *Epiros in universum appellata, Acroceraunis incipit montibus. In eâ primi Chaones, a quibus Chaonia: dein Thesproti. Antigonenses: locus Aornos, & pestifera avibus exhalatio: Cestrini, Perrhæbi, quorum mons Pindus, Cassiopæi, Dryopes, Selli, Hellopes, Molossi, apud quos Dodonæi Jovis templum, oraculo illustre*. Quid quòd Homerus Ænianas, & Perrhæbos eos vocat, qui domicilium circa Dodonam posuerant? Dodona autem erat in Epiro. Ex novâ illâ Perrhæbiæ a Thessaliâ distinctione ortus error ille apud Stephanum de duplici Cypho, altero Perrhæbiæ, altero Thessaliæ. *Politus*.

ρμϛʹ. Τῶν δὲ Ἐνιάνων τὴν ἄρχουσαν, ὡς Ἐνιῆνας διὰ τοῦ η Ἰωνικῶς φησιν Ὅμηρος, τὸ μὲν Ὁμηρικὸν μέτρον, διὰ ψιλοῦ τοῦ ε παραδίδωσι, λόγῳ δακτύλου, ὃς ἀπαρτίζεται ἐν τῷ, Τῷ δ' Ἐνιῆνες ἕποντο. καὶ τὰ ἀντίγραφα, διὰ τοιαύτης προφέρονται γραφῆς· [1] καὶ ἐν ἄλλοις δὲ ἡ τοιαύτη στοιχεῖ παράδοσις. [2] Οἱ δὲ πλείους διὰ διφθόγγου τῆς αι γράφουσι, λέγοντες καὶ, [3] ὅτι Αἰνία, πόλις Περραιβῶν, καὶ Αἰνιᾶνες οἱ κατοικοῦντες· οἱ δ' αὐτοὶ, καὶ Αἰνιεῖς· ἔτι δὲ καὶ Αἴνιοι. Ὡς γὰρ Λυκία, Λύκιος, οὕτως Αἰνία Αἴνιος. [4] ἐξ οὗ τὸ, Αἰνιὰν, ὡς μέγιστος μεγιστὰν, καὶ ἄλκιμος ἀλκιμάν. ὅθεν ὁ Ἀλκμάν. καὶ νέος νεάν. ὅθεν ἡ νεᾶνις, καὶ ὁ νεανίας. ὅπερ, ἤγουν τὸ Αἰνιὰν, ὁμόφωνόν ἐστι, φασὶ, τῷ κυρίῳ. [5] ἔστι γὰρ καὶ κύριον ὁ Αἰνιάν. [6] Ἐκαλοῦντο δὲ, φασί, ποτε καὶ Μηλιεῖς. Εἰ δὲ καὶ, κατὰ τὴν ἀπογραφὴν τῶν Ἐθνικῶν, ἦν Αἶνος Γουνέως ἀδελφὸς, καὶ Αἶνος πόλις Θεσσαλίας, [7] εἴη ἂν εἰκὸς, ἐντεῦ-

CXLVI. Τῶν Ἐνιάνων, *Enianum*, quos Homerus vocat Jonicè Ἐνιῆνας, *Enienas*, per η, horum, inquam, populorum primam metrum Homericum exhibet per ε tenue, ratione dactyli, qui absolvitur, ac perficitur in τῷ, Τῷ δ' Ἐνιῆνες ἕποντο. *Hunc autem Enienes sequebantur*. Et codices proferuntur, in quibus ita est scriptum: & alia etiam loca hanc ipsam scripturam, tamquam ex traditione, repræsentant. Plerique tamen scribunt per diphthongum αι, quippe qui Αἰνίαν, *Æniam*, urbem esse tradant Perrhæborum, & Αἰνιᾶνες, *Ænianas*, dictos habitatores; eosdemque etiam Αἰνιεῖς, *Ænienses*; nec non Αἰνίους, *Ænios*. Sicuti enim Λυκία, Λύκιος, *Lycia*, *Lycius*; sic Αἰνία, Αἴνιος, *Ænia*, *Ænius*. ex quo τὸ Αἰνιὰν, *Ænian*, ut μέγιστος, *maximus*, μεγιστὰν, *megistan*, *primas*; & ἄλκιμος, *fortis*, *robustus*, ἀλκιμὰν, *alciman*. unde ὁ Ἀλκμὰν, *Alcman*. & νέος, *juvenis*, νεάν. unde ἡ νεᾶνις, *adolescentula*, *puella*, & ὁ νεανίας, *juvenis*, *juvenculus*, *adolescentulus*. Quod sanè nomen, videlicet τὸ Αἰνιὰν, *Ænian*, cognomine est, ut ajunt, nominis proprii. Est enim & proprium ὁ Αἰνιὰν, *Ænian*. Vocati autem olim perhibentur, perinde ut Μηλιεῖς, *Melienses*. Quòd si, juxta Ethnicorum scriptorem, Gunei frater fuit Ænus, & Ænus urbs erat Thessaliæ; veri-

1. καὶ ἐν ἄλλοις δὲ ἡ τοιαύτη στοιχεῖ παράδοσις) Ut & apud Herodotum lib. 7. n. 185. καὶ Περραιβοὶ, καὶ Ἐνιῆνες, καὶ Δόλοπες, καὶ Μάγνητες, καὶ Ἀχαιοί. Polit.

2. Οἱ δὲ πλείους διὰ διφθόγγου τῆς αι γράφουσι) Sic etiam scripsisse videtur Strabo. Unde nobis supra in Eustathio legere placuit Αἰνιᾶνες, non, quomodo antea editum fuerat, Ἐνιᾶνες, ubi in citat Strabonem. Polit.

3. ὅτι Αἰνία, πόλις Περραιβῶν) Stephanus: Αἰνία, διὰ τοῦ ι, πόλις Περραιβῶν, καὶ Αἰνιᾶνες οἱ οἰκοῦντες. καὶ Αἴνιος [illegible] αὐτῆς. λέγονται δὲ καὶ Αἰνιεῖς. Polit.

4. ἐξ οὗ τὸ Αἰνιὰν) nisi fortè τὸ ἐθνικὸν, Αἰνιὰν, fit ἀπὸ τοῦ κυρίου Αἰνιᾶνος. Sin autem derivatur παρὰ τὴν πόλιν· tunc sanè ex Αἴνιος factum fuerit τὸ Αἰνιὰν, ut Stephanus docet, διὰ τὴν ὁμωνυμίαν τοῦ τοπικοῦ πρὸς διάκρισιν. Politus.

5. ἔστι γὰρ καὶ κύριον ὁ Αἰνιὰν) a quo nomine proprio si deducitur τὸ, Αἰνιὰν, Gentile, ἔλεγχος erit ἡ ὁμοφωνία αὐτῶν, ὡς τὸ Τρώς, καὶ Ἀχαιός. Polit.

6. Ἐκαλοῦντο δὲ, φασί, ποτε καὶ Μηλιεῖς) Stephanus: λέγονται δὲ καὶ Αἰνιεῖς. ἐκαλοῦντο δὲ καὶ Μηλιεῖς, οἱ αὐτοί. Unde facilè apparet, aut corrupto Stephani codice usum esse Eustathium, cum ait, Ænienses vocatos etiam aliquando Μηλιεῖς, aut, quod multò est probabilius, in Eustathii textu excidisse particulam ὡς, & legendum: Ἐκαλοῦντο δὲ, φασί, ποτε καὶ ὡς Μηλιεῖς. Politus.

Legendum fortasse in Eustathio: ἐκαλοῦντο δὲ, φασί, ποτε ὡς Μηλιεῖς. Salvinus.

7. εἴη ἂν εἰκὸς, ἐντεῦθεν ποθεν τοὺς Αἰνιᾶνας κληθῆναι τὸ ἔθνος) Mihi sanè perquam verisimile est, Ænianibus nomen esse inditum aut ab Æno, Gunei fratre, aut ab Æno, urbe Thessaliæ. Sed verba Stephani de Æno, ut leguntur quidem in libris editis, sunt, quàm quæ maximè, partim mutila, partim depravata: Αἶνος, πόλις Θρᾴκης, Ἀψινθος καλουμένη. Στράβων ζ. ἐν δὲ τῇ ἐκβολῇ τοῦ Ἕβρου διστόμῳ ὄντος, πόλις Αἶνος, καὶ κοινὸν Κυμαίων, κληθῆναι δὲ αὐτὴν, ὅτι πλεύσειε τοὺς Ὀδυσσέως ἐπ' Αἶνον στρατευσαμένους, καὶ κεῖσθαι ὁμώνυμον. ἡ δὲ ἀπὸ τοῦ Αἴνου τοῦ Γουνέως ἀδελφοῦ δευτέρα. ἔστι καὶ πόλις Θεσσαλίας ἔτι. Hic igitur locus mutilus est, ac depravatus. Primum enim, quid est, quamobrem Ænus, urbs Thraciæ, ita appellata est, διὸς πλεύσειε τοὺς Ὀδυσσέως ἐπ' Αἶνον στρατευσαμένους, καὶ κεῖσθαι ὁμώνυμος; quid Ænus Thraciæ ad Ænum Thessaliæ? ut una alteri in caussâ esse possit appellationis. Nam Ossa quidem mons est Thessaliæ, quo in monte habitasse aliquando Ænianes cum Perrhæbis referuntur. Euphorion, & Callimachus, Servio teste ad Virgilium, tradiderunt Ænum, urbem Thraciæ, dictam a *socio Ulyssis*, *illic sepulto*, *eo tempore*, *quo missus est ad frumenta portanda*. Socium hunc Ulyssis intellexerunt fortasse Ænum, Gunei fratrem, eumdem, a quo nomen acceperat Ænus Thessalica. Hic Ænus, in Thraciam missus, ibique sepultus, effecerit, ut condita ibi a Græcis urbs, de ejus nomine Αἶνος vocaretur. Idque fortasse scripserat Stephanus, Ænum scilicet, urbem Thraciæ ad ostia Hebri fluminis in sinu Melane, κληθῆναι ἀπὸ τοῦ Αἴνου τοῦ Γουνέως ἀδελφοῦ, ὑφ' οὗ καὶ ἡ πλεύσειε ὁ Ὀδυσσέως Αἶνος στρατευσ. καὶ κεῖσθαι ὁμώνυμος. Ænus illa Thracica, κτίσμα Κυμαίων, non quod a Cumæis primùm condita, sed quòd ab iis postea, missis colonis, reædificata sit, atque instaurata. Suidas: Αἶνος πόλις ἐστὶ τῆς Θρᾴκης, ἣν Ἕλληνες τὸ πρῶτον Ἀλωπεκοννησίοι κατῴκησαν. ὕστερον δὲ οἱ Μιτυληναῖοι, καὶ Κύμης ἀποικήσαντες ᾤκισαν. Harpocration: Αἶνος, πόλις ἡ Θρᾴκης. Ὅμηρος· ὃς ἄρ' Αἰνόθεν εἰληλούθει. Ἔφορος δ' ἐν τῇ τετάρτῃ περὶ Θρᾳκῶν πλεονεκτῶν λέγων, φησίν· ἐχόμενα δὲ τούτων Αἶνος πόλις. ἣν πρῶτον Ἕλληνες Ἀλωπεκοννήσιοι κατῴκησαν· ὕστερον δ' οἱ Μιτυληναῖοι συνῴκησαν καὶ Κύμης ἀποικήσαντες. Ubi certè ex Suidâ legere malim: ἣν πρῶτον Ἕλληνες Ἀλωπεκοννήσιοι κατῴκησαν. Est Alopeconnesus, urbs una τῶν ἐν Χερρονήσῳ. Cujus, præter alios, meminit etiam Scylax in Chersoneso Thracicâ: Μετὰ δὲ τὸν Μέλανα κόλπον ἐστὶν ἡ Θρᾴκη Χερρόνησος· καὶ πόλεις ἐν αὐτῇ αἵδε· Καρδία, Ἴδη, Παιὸν, Ἀλωπεκόννησος. Et Livius: *inde progressus ad Chersonesum*, *Elaunta*, *& Alopeconnesum*, *tradentibus ipsis*, *recepit*. Illa autem Ænus Thracica, dicta etiam Absynthus. Suidas: Αἶνος, πόλις Θρᾴκης, Ἀψινθος καλουμένη. Ænum etiam prope Hebri fluminis ostia ponit Ptolemæus: Μαρώνεια. Ἕβρου ποταμοῦ ἐκβολαί. Αἶνος πόλις. Ejusdem, & Maroneæ meminit Polybius: τὰς κατ' Αἶνον, καὶ Μαρώνειαν, καὶ προσώτερον ἔτι πόλεων κυριεύοντες. Livius: *Et Maroneam quidem primo impetu expugnavit*: *Ænum inde cum magno labore*, *postremo proditione Ganymedis præfecti Ptolemæi cepit*. Sallustius: *Ænum*, *& Maroneam*, *viamque militarem*. Valde errant, qui Ænum hanc confundunt cum urbe Æneâ, quam Æneas Troja profugus condidit circa Palleneam peninsulam. Error hic multò sanè est vetustissimus celebrium etiam auctorum: quem tamen errorem vitavit se aptus Romanæ Historiæ diligentissimus T. Livius. Namque Ænum apertè distinguit ab Æneâ. Ænum ubi collocet, declarant hæc ejus verba de Philippi Macedonum regis aspectu one lib. 31. c. 16. *Et Maroneam quidem primo impetu expugnavit*: *Ænum deinde cum magno labore*, *postremum proditione Ganymedis præfecti Ptolemæi cepit*: *deinceps alia castella*, *Cypsela*, *& Doriscon*, *& Serrheum*, *occupat*. *inde progressus ad Chersonesum*, *Elaunta*, *& Alopeconnesum*, *tradentibus ipsis*, *recepit*. At verò Æneam, quam Æneas condidit, longè a sinu Melane, vicinam statuit Thessalonicæ. Lib. 40. c. 4. *Proficiscuntur ab Thessalonicâ Æneam ad statum sacrificium*, *quod conditori Æneæ cum magnâ cærimoniâ quotannis faciunt*. Pierius Valerianus in antiquo Liviano codice legit, *Ænum*; sed errore, ut puto, eorum, qui urbem hanc Pallenensem, seu potiùs Thermæam, cum Æno confundebant. Alii vulgò legebant *Æniam*. Alibi etiam Æneam dicit Livius non longè a Thessalonicâ: *Revocatis igitur in naves militibus*, *omissâque Thessalonicæ oppugnatione*, *Æneam inde petunt*. *quindecim millia passuum ea urbs abest*, *adversùs Pydnam posita*, *fertili agro*. Alii ibi pariter *Æniam*. Græcè est Αἰνεία· cujus habitatoribus aucta est a Cassandro, dum condereetur, Thessalonica, ut testantur auctores gravissimi, Dionysius Halicarnassensis, & Strabo. Dionysius, de Æneâ, & Trojanis: μάλιστα δὲ τὴν χερρόνησον ὁρῶν αὐτόθι (ἐν τῇ χερρονήσῳ, ὃ καλεῖται Παλλήνη) ναὸν Ἀφροδίτης ἱδρύσαντο ἐπὶ [illegible] ἄκρας, καὶ πόλιν Αἰνείαν ἔκτισαν, ἐν ᾗ τούς τε αὐτὸ [illegible] κατέλιπον, καὶ ὅσοις αὐτοῦ μένειν βουλομένοις ἦν, οἳ ἐν οἰκήσει γῆ τὸ λοιπὸν ἐσομένης, ἀπεπλέυσαν. οὗτοι διέμειναν ἕως τῆς Μακεδόνων δυναστείας, ἡ κατὰ τοὺς διαδόχους τοῦ Ἀλεξάνδρου γενομένης. ἐπὶ δὲ Κασσάνδρου βασιλέως καθῃρέθη, ὅτε Θεσσαλονίκη πόλις ἐκτίζετο. καὶ οἱ Αἰνεᾶται σὺν ἄλλοις πολλοῖς εἰς τὴν νεόκτιστον μετῴκησαν. Scribit, Æneam sub Cassandro καθαιρεθῆναι. Quod non ita accipiendum est, ut non eadem postea urbs reficeretur, incolisque iterum frequentaretur. Quippe Livius ejus meminit, tamquam urbis satis validæ, & munitæ. Eadem etiam urbs di-

cta

œa Αἰνειάδαι. Stephanus: Θίαν Αἰνειάδας πόλιν καλεῖ, ἀντιπερατίζουσαν τῇ Ἀντάνδρῳ. Αἰνείας δὲ μετὰ τὴν Ἰλίου πόρθησιν εἰς Θρᾴκην παραγέγονε, καὶ ἔκτισε πόλιν Αἰνειάδας. Virgilius lib. 3. Æneid.

Mœnia prima loco, fatis ingressus iniquis,
Æneadasque meo nomen de nomine fingo.

Servius ibi notat, Ænum significari. Ego, ut dicam, quod sentio, existimo, primum Virgilium, dum Poeticâ licentiâ veterem seu fabulam, seu historiam, ad commodum suum pervertit, errandi occasionem ceteris scriptoribus præbuisse, ut urbem ab Æneâ ibi conditam dicerent, ubi sita erat Ænus, in Melane scilicet sinu, ad ostia Hebri fluminis, ante Chersonesum Thracicam, atque adeò Ænum ab Æneâ conditum affirmarent. Sunt docti quidem viri, qui erroris hujus caussam in Dionysium Halicarnassensem derivant, veluti qui minus distinctè locutus fuerit. Sed quid distinctius, atque explicatius illis ejus verbis, quibus ne possimus quidem errare, etiamsi velimus? φανέντι μὲν εἰς Θρᾴκην ἀφικόμενοι, κατὰ τὴν χερρόνησον, ἣ καλεῖται Παλλήνη, ὁρμίσαντο. Quòd enim Dionysius Pallenen, Threciæ peninsulam vocet; id equidem neque novum, neque mirum veteribus: quando Pallenen Crossæi, gens Thracica, tenebant, Thraciamque ipsam veteres, secundum Homerum, ad Thessaliam usque protenderunt. Nequis autem Chersonesum Thracicam, quæ sic ἁπλῶς appellatur, intelligeret, diligentissimè cavit Dionysius, additis illis verbis: ἣ καλεῖται Παλλήνη. Quod & fecerat non multò ante, ubi ait: τοὺς δὲ ἄλλους παῖδας Αἰνείας παραλαβὼν, καὶ τὸν πατέρα, καὶ τὰ ἕδη τῶν θεῶν, ἀναλαβὼν παρεσκευασμένον τὸ ναυτικὸν αὐτῷ, διέπλει τὸν Ἑλλήσποντον, ἐπὶ τὴν ἔγγιστα κειμένης χερρονήσου τῆς πλοῦν ποιούμενος, ἣ πρόκειται μὲν τῆς Εὐρώπης, καλεῖται δὲ Παλλήνη. Ubi Εὐρώπης (Sic enim lego) regio est Macedoniæ, ab urbe Europo. Et eandem navigationis cursum ad Thermæum sinum ex Hellesponto dat Æneæ Conon Narrat. 46. διαβὰς εἰς τὸν Ἑλλήσποντον, καὶ ἀφικόμενος εἰς Θερμαῖον καλούμενον κόλπον, Ἀγχίσου μὲν ἀποθανόντος θάπτει· αὐτὸς δὲ, τῶν ἐπιχωρίων δεομένων, ἄρχειν βασιλεύειν αὐτῶν, οὐ ἐδέξατο. Contra Virgilius tam apertè, manifestoque adeò indicio Chersonesum Thracicam, τὴν ἁπλῶς λεγομένην, designat, circa quam suos illos Æneadas collocet, ut non nisi Ænum per illos significare potuerit. In propinquo enim fuisse dicit tumulum Polydori, quem Thraciæ rex Polymestor per summum scelus occiderat. Constat autem ex Euripide, occisi Polydori cadaver, in mari ejectum, in Chersonesi Thraciæ littore jacuisse.

Κεῖμαι δ' ἐπ' ἀκταῖς, ἄλλοτ' ἐν πόντου σάλῳ,
Πολλοῖς διαύλοις κυμάτων φορούμενος,
Ἄκλαυτος, ἄταφος. νῦν δ' ὑπὲρ μητρὸς φίλης
Ἐπαΐσσω λιπὼν σῶμ' ἐρημώσας ἐμόν,
Τριταῖον ἤδη φέγγος αἰωρούμενος,
Ὅσονπερ ἐν γῇ τῇδε Χερσονησίᾳ
Μήτηρ ἐμὴ δύστηνος ἐκ Τροίας πάρα.

Itaque Chersonesum Thracicam non obscurè describit Virgilius illis versibus:

Terra procul vastis colitur Mavortia campis.
Thraces arant.

Quæ sunt ingeniosè expressa ex illis Euripidis, de Polymestore:

Ὃς τὴν ἀρίστην Χερσονησίαν πλάκα
Σπείρει, φίλιππον λαὸν εὐθύνων δορί.

Quare etiam, quod sequitur apud Virgilium: *& littore curvo mœnia prima loco*, non de perpetuo littorum epitheto accipio, ut vult Servius; sed propriè, & signatè de sinu Melane, ubi ante Chersonesum Thracicam sese littus in sinum incurvat. Plinius l. 4. c. 11. *A Dorisco incurvatur ora ad Macron Tichos centum viginti duobus mill. pass. circa quem locum fluvius Melas, a quo sinus appellatur.* Ergo in Virgilium, & non in Dionysium Halicarnassensem, refundi debet ceterorum aliorum error de urbe Æno conditâ ab Æneâ in sinu Melane. Hunc igitur ex Virgilio Pomponius Mela; *Sinus intrandus est, qui alterum Chersonesi latus abluens, jugo facis vallis includitur, & ex flumine, quem accipit, Melas dictus, duas urbes amplectitur, Alopeconnesum, & in altero isthmi littore situm Cardiam. Eximia est Ænos, ab Æneâ profugo condita.* Et Auctor, quisquis ille est, de Origine Gentis Romanæ: *At primùm Thraciam appulsum* (Æneam) *ÆEnum ex suo nomine condidisse.* Plinius errorem hunc cavit, ubi Æni hujus meminit: *Os Hebri. Portus Stentoris. Oppidum Ænos liberum cum Polydori tumulo, Ciconum quondam regio.* Non dicit Ænon conditum ab Æneâ; sed Ænon ibi esse, cum tumulo Polydori. Et certè Ænos non potuit condita esse ab Æneâ: quandò multò ante, quàm eò Æneas appelleret, auxilia inde Trojanis venerant, ut manifestum est ex Homero. Nec unus quisquam, quod sciam, Græcorum, Ænum illam. κτίσμα dixit Æneæ. Quidam duntaxat existimarunt, Æneam, quam ad sinum Thermaicum Æneas ædificavit, deflexo postea nomine, Ænum vocatam. quod testatus est Conon: κτίζει πόλιν, ἣ νῦν μὲν Αἶνος ἀπὸ τοῦ μὲν κτίσαντος, ὕστερον δὲ, παρωνυμήσαντος τὸ ὄνομα, Αἶνος ἐκλήθη. Quod quamvis falsum dicat Claudius Salmasius, vir sanè in paucis doctus, atque eruditus, tamen verum est, ut patet ex Pausaniâ in Eliacis: Μενδαῖοι δὲ αὐτοὺς γένος τὸ Ἑλληνικὸν, καὶ ἀπὸ Ἰωνίας εἰσίν. οἰκοῦσι δὲ ἀπὸ θαλάσσης ἄνω τῆς πρὸς Αἴνῳ πόλει. Quæ enim Αἶνος hic vocatur, ipsa est Αἴνεια, supra quam sita erat in Pallenâ urbs Mende, Ἐρετριέων ἀποικία. Pomponius Mela de Pallenâ: *Pallene solo tam patentis, ut quinque urbium sedes sit, atque ager: tota in altum abit, angusta facis, unde incipit. Ibi est Potidæa. At ubi laxiùs patet, Mende, Scioneque referendæ: illa ab Eretriis, hæc ab Achivis, capta Ilio, remeantibus posita.* Unde etiam quis defendat Livianam illam lectionem, quam nos supra improbabimus: *Proficiscuntur ab Thessalonicâ ÆEnum.* Galenus item ÆEni nomine videtur ÆEneam urbem denotasse in Exegesi Voc. Hippocratis: Αἰνιῆνες, οἱ ἀπὸ Αἴνου τῆς ἐν Θρᾴκῃ πόλεως· νῦν δὲ αὐτὴν καὶ Αἰνιατικὴν ἔστιν ὅτε καλεῖ. Urbem bis dici *ÆEnum*, argumento est gentile illud Αἰνιάτης, quod est ἀπὸ τῆς Αἰνίας· sicuti ἀπὸ τῆς Αἴνου deducitur Αἴνιος, & Αἰνιάν. Sed alii apud Galenum pro Αἴνου legunt Αἰνίου· quod depravatum puto ex Αἰνίας. Rursus apud Livium, ubi fit mentio ÆEneæ urbis prope a Thessalonicâ, occurrit Gentile, *ÆEnianes. Archo Pitidi cuidam longè principi gentis ÆEnianum nupsit.* Sigonius legendum ibi monet, *ÆEneatum*, tamquam videlicet ab *ÆEneâ*. Quam emendationem ego alibi probasse visus sum, tametsi non facit probatam Turnebo. Sed si rectum est, *ÆEnianum*, id non parùm confirmat, rectè quoque in antiquo Livii codice, cujus Pierius meminit, legi *ÆEnum*. atque adeò verum esse, quod scripsit Conon, ÆEneam, quæ de nomine conditoris vocata fuerat, deflexo postea vocabulo, dici ÆEnum cœpisse. unde etiam populus, ÆEnianes. ut hac ratione duplex ejusdem urbis nomen fuerit gentile, unum, *ÆEneata*, a pristino nomine ÆEneâ; alterum, *ÆEnianes*, ab ÆEno, quod nomen postea ex depravatione est natum. Alibi *ÆEnianes*, eosdem nominare videtur Livius, ubi de Philippo rege, libro unitum 28. c. 5. *addit quingenti ÆEnianum.* Sed ibi docti viri ex Polybio legunt, *Agrianum*. Ceterùm Græcis frequentiùs alia urbs Αἴνεια, alia Αἶνος. Αἴνεια ab ÆEneâ, Αἶνος ab ÆEno. ÆEnum hunc, a quo ÆEnos Thracica, Gunei fratrem fuisse conjiciebamus, eumdem ipsum, qui nomen dedit ÆEno Thessalicæ. Sed & socius ille Ulyssis potuit alius esse ab ÆEno, Gunei fratre. Suidas: Αἶνος, πόλις Θρᾴκης, Ἀψυνθὶς καλουμένη. ἑτέρα δέ ἐστιν ἡ ἀπὸ τοῦ Αἴνου τοῦ Γουνέως ἀδελφοῦ. Postrema hæc verba, ἡ ἀπὸ τοῦ Αἴνου τοῦ Γουνέως ἀδελφοῦ, addita, discriminis caussâ, videntur. Nempe ad demonstrandum, priorem illam ÆEnum, urbem Thraciæ, non esse ab ÆEno, Gunei fratre, sicuti alteram, appellatam. Hæc autem altera est Thessalica. Idque fortasse sibi volunt verba hæc mutilata Stephani: κληθῆναι δὲ αὐτὴν, ὅτι πλησίον τῆς Ὄσσης ἦν Αἶνος ποταμὸς, καὶ κώμη ὁμώνυμος. ἡ δὲ ἀπὸ τοῦ Αἴνου τοῦ Γουνέως ἀδελφοῦ δευτέρα. Itaque, quum duæ hæ sint ÆEni urbes, una Thracica; altera Thessalica, nomen eadem habuerint, altera ab ÆEno, comite Ulyssis, altera ab ÆEno, Gunei fratre. Addi potest hæc alia differentia, quòd ÆEnos illa Thracica dicta est, aliquando Πολτυμβρία, quasi urbs Poltyis. quod etiam, præter Strabonem, docet Stephanus ex Apollodoro. Ταύτην Ἀπολλόδωρός φησιν ὀνομάζεσθαι Πολτυμβρίαν. Deinde non benè videtur mihi in Stephano separari ÆEnus κώμη πλησίον τῆς Ὄσσης, ubi etiam ÆEnus fluvius, ab ÆEno, urbe Thessaliæ: ita ut ÆEnus δευτέρα sit ἡ ἀπὸ τοῦ Αἴνου τοῦ Γουνέως ἀδελφοῦ, κώμη videlicet prope Ossam; tertia verò ÆEnus, urbs sit Thessaliæ. Sequitur namque in Epitome: ἔστι καὶ πόλις Θετταλίας τρίτη. At enim urbs una eademque videtur esse ÆEnus Thessalica, urbs videlicet prope Ossam condita ab ÆEno, fratre Gunei: quæ postea, demigrantibus inde ÆEnianibus, redacta in κώμην fuerit. Immo verò non alia mihi hæc est, atque Αἰνία, quam supra Stephanus dixerat, ἀπὸ τῆς ... πόλις Περραιβῶν, cujus habitatores, Αἰνιᾶνες· neque alius mihi Αἶνος hic fluvius, quàm qui supra Stephano Αἴνιος, fluvius τῆς Αἰνίας. Stephanus enim Αἰνίαν vocat urbem Perrhæborum, quòd sita erat in Perrhæbiâ. ÆEnianas portò, antequam finitimi ÆEtolis fierent, scribit Geographus circa Dotion, & Ossam cum Perrhæbis habitasse. Locum Geographi nos correximus supra, ubi pro Δώτιον ostendimus, legendum esse Δώτιον. Urbs igitur ÆEnianum prope Ossam montem erat ÆEnus, seu ÆEnia, unde ipsi appellati. Sed, postquam inde a Lapithis expulsi, in loca ÆEtolis proxima concesserant, mutati sunt ÆEnianum fines, ÆEniaque urbs non jam in Perrhæbiâ; sed in ÆEtoliâ celebrata. Eadem & fortuna fuit Perrhæborum, qui a suis locis pariter sunt a Lapithis ejecti, Geographus: Οἱ μὲν οὖν Περραιβοὶ κατεδυναστεύθησαν ὑπὸ Λαπιθῶν, εἰς τὴν ὀρεινὴν ἀνεχώρησαν οἱ πλείους τὴν περὶ Πίνδον, καὶ Ἀθαμᾶνας, καὶ Δόλοπας. Quod & contigit Athamanibus, qui in campo Dotio domicilium quondam suum habuerunt. Idem Geographus: Οἱ μὲν ὑπ' Ἀθαμᾶνας εἰ πλείους εἰς τὴν Οἴτην ἐξελαθέντες ὑπὸ Λαπιθῶν· κάνταῦθα δὲ ἀφαιρέθησαν ... Λαπιθῶν τινα μέρη. καὶ τὴν Μαλιέων, μέχρι Ἡρακλείας, καὶ Ἐχίνου. Unde Plinius tum Athamanas, tum Perrhæbos, tum ÆEnianas, seu, ut vocat, ÆEnianses, ÆEtoliæ adnumerat lib. 4. c. 2. *ÆEtolorum populi, Athamanes, Tymphæi, Ephyri, ÆEnienses, Perrhæbi.* Quanquam Augustus Imperator ÆEnianas Thessalis contributos voluerit, ut testatur Pausanias. ÆEnianum varias μεταναστάσεις, seu migrationes, narrat Plutarchus in Quæstionibus Græcis: Αἰνιᾶνες ὑπὸ Λαπιθῶν ἐξαναστάντες τὸ πρῶτον, ᾤκουν περὶ τὴν Αἰθικίαν, εἶτα περὶ τὴν Μολοττίδα, καὶ Κασσιωπαίαν. οὐδὲν δὲ χρηστὸν ἀπὸ τῆς χώρας ἔχοντες, ἀλλὰ καὶ χαλεποῖς χρώμενοι γειτνιῶσι, εἰς τὸ Κιρραῖον πεδίον ἦλθον, Οἰνόκλου τοῦ βασιλέως ἄγοντος αὐτούς. ἐκεῖ δὲ μεγάλων αὐχμῶν γενομένων, κατὰ χρησμὸν, ὥς λέγεται, τὸν Οἴνοκλον κατέλευσαν. καὶ πάλιν πλανηθέντες, εἰς ταύτην ἀφίκοντο τὴν χώραν, ἣν νῦν ἔχουσιν, ἀγαθὴν, καὶ πάμφορον οὖσαν. Postrema hæc regio, in qua ÆEnianes tandem insederunt, Inacho flumini adjacebat, quam Inachænses, & Achæi tum obtinebant, ut scribit Plutarchus. Antea Athamanes, atque ÆEtoli ÆEnianas ex finibus suis exterminaverant, tam miserè vexatos, atque afflictos,

τεῦθέν ποθεν τοὺς Αἰνιᾶνας κληθῆναι τὸ ἔθνος. οὗ χρῆσις διὰ τῆς ἐν ἀρχῇ διφθόγγου καὶ παρὰ Σοφοκλεῖ, ἐν τῷ, [1] Λεύκιππος Αἰνιὰν γένος. καὶ, [2] Ἔπεισι δ᾽ Αἰνιᾶνος ἀνδρὸς ἄστομοι πῶλοι. Ἔνθα οἱ γράφοντες διὰ δύο διφθόγγων τὸ, Αἰνιᾶν, ἐοίκασι παρακούειν, ὡς ἀπὸ τοῦ Αἰνείου, τὸν Αἰνειᾶνα, ὅπερ παντελῶς ἔψευσται. Ἐνταῦθα δὲ γράφουσιν οἱ παλαιοὶ, καὶ ὅτι ὁ Ποιητὴς ἤδη εἰς βαρβάρους ἥκων, ἐθνικῶς, καὶ οὐ κατὰ πόλεις, αὐτοὺς ὀνομάζει. καὶ ὅτι [3] Αἰνιᾶνες, ὕστερον μὲν, ὅμοροι τοῖς Αἰτωλοῖς· πρώην δὲ, περὶ τὴν Ὄσσαν ᾤκουν μετὰ Περραιβῶν.

ρμζ΄. Περραιβοὶ δὲ, οἱ καὶ πρὸ ὀλίγου μνημο-
Baſ. p. 254 νευθέντες, ἐκλήθησαν μὲν ἀπό τινος Περραιβοῦ, ἐνδόξου, ὡς εἰκὸς, ἀνδρός· Θετταλικὸν δέ τι γένος εἰσί. Φησὶν οὖν ὁ Γεωγράφος, ὅτι Περραιβοὶ κατεῖχόν ποτε τὰ πρὸς τῷ Ὀλύμπῳ· μᾶλλον δ᾽ ἐντελέστερον εἰπεῖν, [4] Λαπίθαι τὰ πεδία κατεῖχον, Περραιβοὶ δὲ τὰ ὀρεινότερα πρὸς τῷ Ὀλύμπῳ, καὶ τοῖς Τέμπεσι. καὶ ὅτι ἐνέμοντο [5] τὰ πρὸς τῇ θαλάσσῃ, καὶ τῷ Πηνειῷ [6] μέχρι τῆς ἐκβολῆς αὐτοῦ. καὶ ὅτι [7] Ἄργισσα ἐπὶ τῷ Πηνειῷ κεῖται. [8] ὑπέρκειται δ᾽ αὐτῆς Ἄτραξ. Τὴν δ᾽ ἀνὰ μέσον ποταμίαν εἶχον Περραιβοί· οἱ καταδυναστευθέντες ὑπὸ Λαπιθῶν, [9] ἀπανέστησαν εἰς τὴν ὀρεινὴν, τὴν περὶ Πίνδον, καὶ Ἀθαμᾶνας,

verisimile videri potest, hinc alicunde gentem ipsam Ænianas esse appellatam. Cujus vocis exemplum per diphthongum in principio invenitur etiam apud Sophoclem, ubi ait: Λεύκιππος Αἰνιὰν γένος. *Leucippus Ænian genere*. &, Ἔπεισι δ᾽ Αἰνιᾶνος ἀνδρὸς ἄστομοι πῶλοι. *Postea Æniants viri contumaces ore, & intractati equuli*. Ubi ii, qui cum diphthongis duabus scribunt τὸ, Αἰνειᾶν, *Ænean*, accipere videntur, tamquam ἀπὸ τοῦ Αἰνείου, *ab Æneâ*, τὸν Αἰνειᾶνα, *Æneanem*. quod prorsus falsum est. Hoc autem loci veteres scribunt, Poëtam, quum jam ad Barbaros veniat, per gentes, & non per urbes, nominatim eos referre. Ænianas item, qui, posterioribus temporibus, finitimi Ætolis fuerunt, olim circa Ossam cum Perrhæbis habitavisse.

CXLVII. Perrhæbi autem, qui & paullò ante sunt commemorati, id nominis acceperunt a Perrhæbo quodam, illustri, ut videtur, & percelebri viro; gensque ii sunt Thessalica. Itaque tradit Geographus, Perrhæbos sita ad Olympum loca aliquando obtinuisse; sive, ut Geographi verba pleniùs, atque integriùs afferamus, Lapithas campestria, Perrhæbos montana ad Olympum, atque ad Tempe loca occupasse. Perrhæbos item regionem, quæ erat ad mare, atque ad Peneum, usque ad ejus ostia, incoluisse. Argissam sitam esse ad Peneum. Supra eam, sitam Atracem. Reliquam in medio, quæ flumini adjacebat, regionem Perrhæbos tenuisse: qui a Lapithis oppressi, in montana recesserunt, quæ erant circa Pindum, Athamanasque, ac Dolo-

flictos, ut eam magna ea parte gentem labefactasse, atque attrivisse viderentur. Geographus de Aenianibus: τὰ δ᾽ αὐτὰ πεπόνθασι καὶ οἱ Αἰνιᾶνες. καὶ γὰρ τούτους ἐξεφθάρκασιν Αἰτωλοί τε, καὶ Ἀθαμᾶνες. Subdit autem Geographus, AEnianas Oetam montem incoluisse: qui mons a Thermopylis ad sinum usque Ambracicum porrigitur. Quibus etiam de Ænianibus ita alibi scripserat: Αἰνιᾶνες οἱ νῦν Αἰτωλοῖς ὅμοροι, περὶ τὸ Δώτιον ᾤκουν, καὶ τὴν Ὄσσαν μετὰ Περραιβῶν. Ergo, postquam AEnianes ex pristina sua apud Perrhæbos sede exturbati sunt, atque expulsi, alia fuit, ut videtur, urbs eorum AEnia ad Acheloum flumen. Strabo l. 10. καὶ ἡ Αἰνία δὲ (sic enim legendum, non Αἰνεία) καὶ αὕτη ἐπὶ τῷ ποταμῷ (Ἀχελώῳ) ἡ μὲν παλαιὰ ἡ ὠκισμένη, ἴσον ἀπέχουσα τῆς τε θαλάττης, καὶ τῆς Στράτου· ἡ δὲ νῦν, ὅσον ἑβδομήκοντα σταδίους ἀπὸ τῆς ἐκβολῆς διέχουσα. Paullò autem supra dixerat, ὑπέρκεινται δ᾽ ἐν τῇ μεσογαίᾳ, καὶ τοῖς προσβορείοις μέρεσι τῶν Αἰτωλῶν Περραιβοί τε, καὶ Ἀθαμᾶνες, καὶ Αἰνιάνων τι μέρος τῶν τὴν Οἴτην ἐχόντων. Quis enim situs AEnianum fuerit, quæque præcipuè loca tenuerint, disertè docent Scylax, Pausanias, Heliodorus, Strabo. De his Strabo: Τοῖς δὲ Λοκροῖς τοῖς μὲν Ἑσπερίοις συνεχεῖς εἰσὶν Αἰτωλοί· τοῖς δὲ Ἐπικνημιδίοις Αἰνιᾶνες οἱ τὴν Οἴτην ἔχοντες, καὶ μέσοι Δωριεῖς. Et Heliodorus multò sanè planissimè in AEthiopicis: ἐμοὶ δὲ ἐρομένῳ τὸν Χαρικλέα, τίνες οἱ Αἰνιᾶνες, ἢ τίς ἡ θεωρία, καὶ τῷ ἄγουσι θυσίαν· οἱ μὲν Αἰνιᾶνες, ἔφη, Θετταλικῆς ἐστι μοίρας τὸ εὐγενέστατον, καὶ ἀκριβῶς Ἑλληνικόν, ἀφ᾽ Ἕλληνος τοῦ Δευκαλίωνος, τὰ μὲν ἄλλα τῷ Μαλιακῷ κόλπῳ παρατεινόμενοι· μητρόπολιν δὲ σεμνυνόμενοι Ὕπατα, ὡς μὲν αὐτοί φασιν, ἀπὸ τοῦ ἄλλων ὑπατεύειν, καὶ ἄρχειν ὀνομαζομένην· ὡς δὲ ἑτέροις δοκεῖ, διότι περ ὑπὸ τῇ Οἴτῃ τῷ ὄρει κατῴκισται. Unde facilè intelligas, quod de sinu AEniano, sive, ut ego lego, AEniaco, ex Polybio tradit Livius l. 28. c. 5. *Nunciatum est, concilium AEtolis Heracleam indictum, regemque Attalum, ad consultandum de summa belli venturum. Hunc conventum ut turbaret (Philippus) subito adventu, magnis itineribus Heracleam duxit. Et concilio quidem dimisso jam venit: segetibus tamen, quæ prope maturitatem erant, maximè in sinu AEniaco vastatis, Scotussam copias reducit.* Joh. Friderico Gronovio ibi placet, vel in *Sinu AEniane*, vel, ut scripsit, *in sinu AEnianum*. Nec enim probat *AEnensium*. At Ænianes dicti etiam *AEnienses*, Græcè Αἰνιεῖς. Stephanus: λέγονται δὲ καὶ Αἰνιεῖς. Sinus igitur Æniacus est, qui ad sinum Maliacum pertinet: tametsi Ænianes supra Maliacum sinum in mediterraneam magis regionem protenderentur, ut testis Scylax: Καὶ τῷ Μαλιέων χώρᾳ ἐστὶν ἄνωθεν ἀπὸ μεσογαίας Αἰνιᾶνες· ἐν δὲ αὐτῇ ῥεῖ ὁ Σπερχειὸς ποταμὸς ἔξω τοῦ Μηλιέων κόλπου. Princeps Ænianum urbs, ac μητρόπολις, videtur tunc fuisse Hypata, quæ Stephano πόλις Αἰνιάνων. Eam in urbem narrat Livius lib. 36. Ætolos in bello contra Romanos,

concilium gentis suæ coëgisse. Ænianum etiam Livius meminit lib. 33. c. 3. *Cognitis sociorum decretis, tertio die ab Heraclea Xynias progressus* (Quinctius) *in confinio AEnianum Thessalorumque positis castris, AEtolica auxilia opperiebatur*. Sunt hi ipsi Ænianes, qui Ætolis tunc accensebantur. Malè ibi, atque imperitè scriptum fuerat, *AEneatium*. quod est gentile Æneæ Macedonicæ. Nempe librarius ea altero loco Livii, in quo mentio fit *gentis AEneatum*, ab urbe videlicet Æneâ, faciendum hic etiam sibi putarunt *AEneatium*: ubi sermo est de Ænianibus: quum tamen alii e contrario in altero illo loco, ubi AEnea urbs memoratur, quæ est in sinu Thermæo, *AEneam* in *AEnum*, *AEneatas* in *AEnianas* commutaverint. Itaque, ut ad locum Stephani, unde aliquantò longius digressi sumus, redeamus, una mihi videtur fuisse urbs Thessalica, eaque Perrhæbica, AEnos, eademque AEnia, ab AEno, Cunei fratre condita, quæ, expulsis inde AEnianibus, atque ad AEtolos commigrantibus, vix pagi postea nomen servaverit. Nec AEni, aut AEniæ urbes duæ Thessalicæ admitti mihi posse videntur, nisi quatenus AEnianes, post migrationem illam suam e veteri Perrhæbiâ ad AEtolos, sunt iterum Thessalis contributi. Ac fortassis AEnia dicta fuerit Hypata, urbs primaria AEnianum, quod ego tamen affirmare minimè ausim. *Politus*.

1. Λεύκιπος) l. Λεύκιππος. Polit.

2. Ἔπεισι δ᾽ Αἰνιᾶνος ἀνδρὸς) Plutarchus de Curiositate: νῦν δὲ συμβαίνει τὸ τοῦ Σοφοκλέους·
   Ἔπεισι δ᾽ Αἰνιᾶνος ἀνδρὸς ἄστομοι
   Πῶλοι βίᾳ φορεῖσιν.
Politus.

3. Αἰνιᾶνες, ὕστερον μὲν, ὅμοροι τοῖς Αἰτωλοῖς) Strabo l. 1. p. 61. Αἰνιᾶνες οἱ νῦν Αἰτωλοῖς ὅμοροι, περὶ τὸ Δώτιον ᾤκουν, καὶ τὴν Ὄσσαν μετὰ Περραιβῶν. Polit.

4. Λαπίθαι τὰ πεδία κατεῖχον) Geographus: ἦσαν δὲ καὶ ἀπὸ τοῦ Πολυποίτου ὁ μέρος Περραιβικόν. τοὺς μέντοι Λαπίθας προσήκειν, διὰ τὸ ἀναμὶξ οἰκεῖν· καὶ τὰ μὲν πεδία κατέχειν τοὺς Λαπίθας, καὶ τὸ ὡσαύτως Περραιβικὸν ἀπὸ ταύτης συνάγεσθαι εἰς ἐπιπλέον· τὰ δ᾽ ὀρεινότερα χωρία πρὸς τῷ Ὀλύμπῳ, καὶ τοῖς Τέμπεσι τοὺς Περραιβούς. Politus.

5. τὰ πρὸς τῇ θαλάσσῃ) τὸ πρὸς τῇ θαλάσσῃ μέρος. Polit.

6. μέχρι τῆς ἐκβολῆς αὐτοῦ) καὶ Γυρτῶνος πόλεως Περραιβίδος. Polit.

7. Ἄργισσα) ἡ νῦν Ἀργοῦρα, ut ait Geographus. *Polit.*

8. ὑπέρκειται δ᾽ αὐτῆς Ἄτραξ) ἐν τετταράκοντα σταδίοις, τῷ ποταμῷ πλησιάζουσα καὶ αὐτή. Livius lib. 32. c. 15. *Inde Atracem est profectus* (Consul). *decem fermè millia ab Larissâ abest: ex Perrhæbia oriundi sunt. Sita est urbs super Peneum amnem*. Polit.

9. ἀπανέστησαν εἰς τὴν ὀρεινὴν) οἱ πλείους. Polit.

Dolopas. Regionem, reliquiasque Perrhæborum Larissæos occupasse: qui quum prope Peneum habitarent, illis quoque vicini erant. Constat igitur, Thessaliæ populos Perrhæbos fuisse, & loca circa Larissam habuisse. Geographus etiam scribit, Homerum Perrhæbos, simul atque Athamanas, tamquam in viciniâ habitantes, conjunxisse; itaque ostendisse, simul cum Perrhæbis Athamanas quoque esse intelligendos. Sciendùm porrò est, eos, qui Homerum auctorem sequuntur, ac recentiores, simplici ῥ scribere τοὺς Περαιβοὺς, *Perrhæbos*: tametsi alii veteres immutabilem illam litteram duplicarent. Testaturque Ethnicorum scriptor, Perrhæbos, utpote Æolenses, consonantes litteras duplicare consuevisse, quippe qui semet ipsi Περραιβοὺς, *Perrhæbos*, suamque ipsorum urbem Γόννον, *Gonnum*, & γόννατα, *genua*, aliaque id genus, vocarent. Dodona autem, unde alicubi postea Juppiter Dodonæus, urbs est Molossidis in Epiro, ut Ethnicorum scriptor declarat: qui neque eos probat, qui tum Thesproticam eam esse dicunt, tum Thessalicam. Et certè quidem alii in aquilonali Thesprotiæ parte eam collocant, ubi fanum, & ex quercu oraculum Jovis Dodonæi: quam sanè quercum Sophocles vocat πολύγλωσσον,

νας, καὶ Δόλοπας. Τὴν δὲ χώραν, καὶ τοὺς ὑπολοίπους Περραιβοὺς, κατέσχον Λαρισαῖοι, πλησίον μὲν οἰκοῦντες τοῦ Πηνειοῦ, [1] γειτνιῶντες δ' ἐκείνοις. Δῆλον οὖν, ὅτι Θετταλοί τινες οἱ Περραιβοί· καὶ ὅτι καὶ περί που τὴν Λάρισαν. Ὁ δὲ Γεωγράφος λέγει καὶ, ὅτι Ὅμηρος συνέζευξε Περραιβοὺς, καὶ Ἀθαμᾶνας, [2] ὡς πλησίον οἰκοῦντας, δηλαδὴ, ὅτι συνυπακούονται τοῖς Περραιβοῖς καὶ οἱ Ἀθαμᾶνες. Ἰστέον δὲ, ὅτι οἱ μὲν καθ' Ὅμηρον, καὶ οἱ νεώτεροι [3] ἐν ἑνὶ ῥ γράφουσι τοὺς Περαιβούς· [4] ἕτεροι δέ τινες παλαιοὶ ἐδίπλαζον τὸ ἀμετάβολον. καὶ λέγει ὁ τὰ Ἐθνικὰ γράψας, ὅτι [5] Αἰολεῖς ὄντες οἱ Περραιβοὶ ἐδίπλουν τὰ σύμφωνα. [6] Περραιβοὺς ἑαυτοὺς καλοῦντες, καὶ πάλιν Γόννον παρ' αὐτοῖς οὖσαν, καὶ γόννατα, καὶ τοιαῦτά τινα. Δωδώνη δὲ, [7] ἀφ' ἧς ἐν τοῖς ἑξῆς που Δωδωναῖος Ζεὺς, πόλις Μολοσσίδος ἐν Ἠπείρῳ, ὡς ὁ τῶν Ἐθνικῶν καταγραφεὺς δηλοῖ· [8] ὃς οὐδὲ ἀρέσκεται τοῖς εἰποῦσιν αὐτὴν Θεσπρωτικὴν, καὶ Θετταλικήν. [9] Καὶ μὴν ἕτεροι ἐν ὑπερβορέῳ τῆς Θεσπρωτίας αὐτὴν τιθέασιν, ἔνθα ἱερὸν, καὶ [10] τὸ ἐκ δρυὸς μαντεῖον τοῦ Δωδωναίου Διός. [11] τὴν δρῦν πολύγλωσσον λέγει ὁ Σοφοκλῆς, ἤγουν

1. γειτνιῶντες δ' ἐκείνοις) νεμόμενοι δὲ τὰ ἀδιαμερίστως μέχρι πεδίου. Politus.
2. ὡς πλησίον οἰκοῦντας) ἀλλήλων. Polit.
3. ἐν ἑνὶ ῥ γράφουσι τοὺς Περραιβοὺς) scribe, Περαιβούς. Polit.
4. ἕτεροι δέ τινες παλαιοὶ ἐδίπλαζον τὸ ἀμετάβολον) Ut ex Latinis Propertius l. 3. el. 3. v. 55.
Aut cur Perrhæbi tremuere cacumina Pindi.
Et Ovidius lib. 12. Metamorph.
Corpore non læso Perrhæbum Cænea vidi.
Corruptè in libris editis Livii *Perræbia*, & *Perræbii*. Polit.
5. Αἰολεῖς ὄντες οἱ Περραιβοὶ ἐδίπλουν τὰ σύμφωνα) Sic, quod notat Etymologus, πόλλιν λέγουσιν οἱ Αἰολεῖς, ὥσπερ ἔμμελλον. Polit.
6. Περραιβοὺς ἑαυτοὺς καλοῦντες, καὶ πάλιν Γόννον) Stephanus v. Γόννοι. τοὺς δὲ Περραιβοὺς καλοῦντας ἑαυτοὺς, καὶ Γόννον διὰ δύο ν τὴν πόλιν. Γόνα γὰρ οἱ Αἰολεῖς τὰ γόνατα. Fragmentum hoc Stephani supplendum est, & corrigendum ex Eustathio. Suppleri enim primùm debent præcedentia illa verba: Αἰολεῖς ὄντες οἱ Περραιβοὶ ἐδίπλουν τὰ σύμφωνα. quibus statim subjungenda sequentia: Περραιβοὺς καλοῦντες ἑαυτούς. Deinde pro γόνα rescribendum γόννατα. Γόννατα γὰρ οἱ Αἰολεῖς τὰ γόνατα. Sic Γόννον, & Φάλαννον, duplicato ν, legebant nonnulli apud Lycophronem in Alexandrâ: Περραιβικὴν Γόννον, Φάλαννόν τ', ἠδ' Ὀλοσσόνας. Politus.
7. ἀφ' ἧς ἐν τοῖς ἑξῆς που Δωδωναῖος Ζεὺς) l. π' Il. Ζεῦ ἄνα, Δωδωναῖε. Hesychius: Δωδωναῖε. ἐπίθετον Διὸς ἀπὸ Δωδώνης ὅτι τὸ ἐκεῖ τιμᾶσθαι τὸ θεόν. Stephanus: Δωδώνη, πόλις τῆς Μολοσσίδος ἐν Ἠπείρῳ, καθ' ἣν Δωδωναῖος Ζεὺς. Suidas: Δωδωναῖος Ζεὺς· τιμᾶται ἐν Δωδώνῃ τῆς Θεσπρωτίδος ἐτιμᾶτο. Polit.
8. ὃς οὐδὲ ἀρέσκεται) τοῖς εἰποῦσιν αὐτὴν Θεσπρωτικὴν, καὶ Θετταλικήν) imprimis Philoxeno, cujus sententiam Stephanus penitus improbat. Φιλόξενος δὲ δύο φησὶ, Θεσπρωτικὴν, καὶ Θετταλικὴν, κακῶς. Philoxenus his censuit Dodonam Thesproticam esse, ἐν ᾗ τὸ μαντεῖον ἐν τῇ δρυΐ· Thessalicam verò, e qua Achilles Jovem vocaverit Dodonæum. Eum auctorem ex eo maximè Stephanus redarguit, quòd si Jovem Dodonæum a Dodonâ Thessalicâ Achilles Homericus nuncupasset, Sellorum minimè meminisset: de quibus tamen ait:
ἀμφὶ δὲ Σελλοὶ
Σοὶ ναίουσ' ὑποφῆται ἀνιπτόποδες, χαμαιεῦναι.
Πῶς γὰρ τόπον μέμνηται, ἀπὸ τῆς Θετταλικῆς καλῶν αὐτόν; quandoquidem Selli, apud quos templum Jovis Dodonæi, erant Thesproti. Vetus Homeri Scholiasta: Σελλοὶ ἔθνος Ἠπειρωτικὸν τῆς Θεσπρωτίας, κληθὲν ἀπὸ τοῦ παραρρέοντος ποταμοῦ Σελλήεντος. Illud fortasse fucum fecit Philoxeno, quòd Jovem illum Dodonæum Achilles, Pelasgicum nuncupaverit. Ζεῦ ἄνα, Δωδωναῖε, Πελασγικέ. Pelasgicus namque est Thessalicus. At enim Jovis Dodonæi templum in Thesprotiâ, seu Molosside, fundaverant Pelasgi. Inde Juppiter, qui ibi colebatur, Pelasgicus: ut ex veteribus rectè explicat Eustathius ad lib. π' Iliad. τὴν δὲ Δωδώνην καὶ εὐχόμενος λέγει Ἀχιλλεὺς, οὕτως πως εἰπών, περὶ ἣν Πελασγοὶ τὸ ὁμώνυμον ἱδρύσαντο ἱερόν, κατὰ τοὺς παλαιούς. ὅθεν καὶ Πελασγικὸς ὁ αὐτός. nimirum Ζεύς. Geographus ex Ephoro: ἔστι δὲ (τὸ μαντεῖον τὸ ἐν Δωδώνῃ) ὡς φησιν Ἔφορος, Πελασγῶν ἵδρυμα. οἱ δὲ Πελασγοὶ τῶν περὶ τὴν Ἑλλάδα δυναστευσάντων ἀρχαιότατοι λέγονται. καὶ ὁ Ποιητὴς φησὶν οὕτω· Ζεῦ ἄνα, Δωδωναῖε, Πελασγικέ· Ὁ δ' Ἡσίοδος·
Δωδώνην, φηγόν τε Πελασγῶν ἕδρανον ἦεν. Politus.
9. Καὶ μὴν ἕτεροι ἐν ὑπερβορέῳ τῆς Θεσπρωτίας αὐτὴν τιθέασιν) Est enim Homero Dodona δυσχείμερος. Vetus Scholiasta: Δωδώνη, χωρίον ἐν ὑπερβορέῳ τῆς Θεσπρωτίας, ἱερὸν Διός· ἔνθα τὸ ἐν τῇ δρυῒ μαντεῖον τοῦ Δωδωναίου Διός. Etymologici Magni Auctor: Δωδωναῖος ὁ Ζεύς. Ἰλιάδος π'. Ζεῦ, ἄνα Δωδωναῖε. ἐν χωρίῳ τῶν ὑπερβορέων τῇ Δωδώνῃ τιμώμενε ἐν Θεσπρωτίᾳ. Vetus Scholiasta ad Homericum illud: Ζεῦ, ἄνα Δωδωναῖε. ἐν χωρίῳ τῶν ὑπερβορέων, τῇ Δωδώνῃ, τιμώμενε. Ubi pariter, atque apud Etymologum, claritatis, & distinctionis gratiâ, addi debet, ἐν Θεσπρωτίᾳ. ut ne scilicet Hyperborei, aut Scythæ; sed ὑπερβόρεια μέρη, ἢ χωρία τῆς Θεσπρωτίας intelligantur. Hecatæus verò scripsit, Dodonæos habitare Μολοσσῶν πρὸς μεσημβρίας. Atque adeo Dodona aliquando Molossidi est contributa. Æschylus in Prometheo Vincto:
Ἐπεὶ γὰρ ἦλθες πρὸς Μολοσσὰ δάπεδα,
τήν αἰπύνωτόν τ' ἀμφὶ Δωδώνην, ἵνα
μαντεῖα, θῶκός τ' ἐστὶ Θεσπρωτοῦ Διός.
Strabo: Ἡ Δωδώνη τοίνυν τὸ μὲν παλαιὸν ὑπὸ Θεσπρωτοῖς ἦν. καὶ τὸ ὄρος ὁ Τόμαρος, ἢ Τμάρος (ἀμφοτέρως γὰρ λέγεται) ὑφ' ᾧ κεῖται τὸ ἱερόν· καὶ οἱ Τραγικοί τε, καὶ Πίνδαρος, Θεσπρωτίδα εἰρήκασι τὴν Δωδώνην. ὕστερον δὲ ὑπὸ Μολοττοῖς ἐγένετο. Unde Plinius: *Molossi, apud quos Dodonæi Jovis templum, oraculo illustre*. De Tragicis, qui Thesprotiam Dodonam dixerunt, innuit fortasse Geographus Euripidem, cujus est illud in Phœnissis:
Θεσπρωτὸν οὖδας, σεμνὰ Δωδώνης βάθρα.
Eustathius ad Dionysium: ἐγένετο δέ ποτε Θεσπρωτὶς ἡ Δωδώνη, ὕστερον, ὑπὸ τοὺς Θεσπρωτούς. Politus.
10. τὸ ἐκ δρυὸς) φηγὸν vocant hanc alii. Unde Zenodotus pro Δωδωναῖε scribebat apud Homerum Φηγωναῖε· ἐπεὶ ἐν Δωδώνῃ πρώτην φηγὸν ἐμαντεύσατο. Polit.
11. τὴν δρῦν πολύγλωσσον λέγει ὁ Σοφοκλῆς) Hercules Sophoclens Trachiniis:
ἃ τῶν ὀρείων, καὶ χαμαικοιτῶν ἐγὼ
Σελλῶν ἐσελθὼν ἄλσος εἰσεγραψάμην
πρὸς τῆς πατρῴας, καὶ πολυγλώσσου δρυός.
Ubi Demetrius Triclinius: πολυγλώσσου δὲ δρυὸς, ὅτι πολλοὶ μαντευόμενοι, καὶ διὰ τὸ πολλὰ φθεγγομένης, ἢ τῆς διαφόροις διαλέκτοις χρηματιζούσης πρὸς τὰ ἔθνη τῶν μαντευομένων γλώσσαις. Æschylus etiam in Prometheo de oraculo Dodonæo:
Τέρας τ' ἄπιστον, αἱ προσήγοροι δρύες.
Vetus Scholiastes: αἱ προσαγορεύουσαι, καὶ μαντευόμεναι, δρύες, αἱ ἔμφωνοι. ἄπιστον γὰρ τέρας τὸ τὰς δρῦς ἐντόμους φωνὰς. Constantinus Porphyrogenneta Lib. 2. Them. 5. μητρόπολις δὲ τῶν Ἠπειρωτῶν πόλις Δωδώνη, ἐφ' ἧς ἡ δρῦς ἡ φθεγγομένη τὰ τῶν δαιμόνων μυστήρια, ὅσον μνημονεύει καὶ ὁ θεολόγος Γρηγόριος, λέγων οὕτως· Ἡ Δωδωναίας δρυὸς ληγόμενα. Politus.

γον πολύφωνον. [1] Ὠνομάσθη δὲ ἡ Δωδώνη ἀπὸ Δωδώνης ἡρωΐδος, ἢ Ὠκεανίδος νύμφης, ἢ ἀπὸ Δώδωνος ποταμοῦ. [2] Ἐλέγετο δὲ καὶ Δωδὼν δισυλλάβως. [3] Ἐξ αὐτῆς τὸ παροιμιαζόμενον Δω-
Rom. p. 336. δωναῖον χαλκεῖον, ἐπὶ τῶν πολυλόγων. Χαλκεῖον γὰρ, τὸ καὶ ἀλλαχοῦ πλατύτερον δηλωθησόμενον, ἤχει αὐτόθι, [4] πληττόμενον τεχνικῶς ὑπὸ μάστιγος, ἢ καὶ κατὰ βίαν ἀνέμων. Ὅτι δὲ καὶ [5] δυσχείμερος ἡ Δωδώνη, μεμαρτύρηται. [6] Κεῖται δέ τινα περὶ αὐτῆς καὶ ἐν τοῖς τοῦ Περιηγητοῦ.

ρυμή. Ἐν δὲ τῷ, ἔργα ἐνέμοντο, [7] ἔργα κοινῶς λέγει πάντα τὰ συστατικὰ πολιτειῶν, ἔσω τε καὶ ἔξω. Τὸ δὲ προΐει, χρόνος ἐστὶν ἀντὶ χρόνου. Κεῖται γὰρ ἀντὶ τοῦ προΐησιν, ὡς δηλοῖ εὐσυντάκτως ἐπαγόμενον [8] τὸ, ἐπιμίσγεται. Τὸ δὲ καλλίρροον ὕδωρ, οὐκ ἂν εἴη μακρὰν τοῦ, Πηνειὸς ἀργυροδίνης. Τὸ δὲ, ἀλλά μιν ἐπιρρέει, ἀντὶ τοῦ, ἐπιτρέχει ἐπιπολαστικῶς. [9] Οἱ δὲ μεθ' Ὅμηρον,

on, multilinguem, videlicet πολύφωνον, *multiloquam, idest, multas voces, seu multa oracula profundentem*. Appellata est Dodona a Dodonâ heroina, seu nymphâ Oceani filiâ, aut a Dodone flumine. Quin & Δωδὼν, *Dodon*, duabus syllabis dicebatur. Inde æs, seu tintinnabulum Dodonæum, quod in proverbii consuetudinem abiit, de hominibus multæ loquacitatis. Lebes enim ibi æreus, qui & alibi fusiùs explicabitur, flagello artificiosè percussus, aut etiam vehementi agitatione ventorum, resonabat. Porro autem in confesso est, Dodonam esse δυσχείμερον, *perfrigidam, & propter vim frigoris biberni ægrè habitabilem*. Nonnulla etiam de eâ habentur apud Dionysium Periegetam.

CXLVIII. Ad hæc, ubi ait: ἔργα ἐνέμοντο, *res habebant*, nomine ἔργων, *rerum*, communiter omnia intelligit, quibus & domi, & foris constant civitates. Τὸ προΐει, *emittebat, vel profundebat*, tempus est pro tempore. Positum namque id est pro προΐησι, *emittit, seu profundit*, ut apertè ostendit, quod rectâ orationis structurâ ordinatè subjungitur, τὸ ἐπιμίσγεται, *admiscetur*. Deinde τὸ καλλίρροον ὕδωρ, *pulchrè fluens, seu pura, ac limpida aqua*, non multùm abluserit ab eo, quod dicitur de Peneo ἀργυροδίνης, *vortices argenteos volvente*. Illud præterea, ἀλλά μιν ἐπιρρέει, *sed super ipsum fluit*: perinde est, ac si dicat, per summa veluti redundando decurrit, atque in eo innatat. Verùm posteriores Homero scriptores

1. Ὠνομάσθη δὲ ἡ Δωδώνη ἀπὸ Δωδώνης ἡρωΐδος) Epitome Stephani, quæ est ab Hermolao: Εἴρηται ἀπὸ Δωδώνης, μιᾶς τῶν Ὠκεανίδων νυμφῶν· ἢ ἀπὸ Δωδῶνα, τοῦ Διὸς, καὶ Εὐρώπης· ἢ ἀπὸ Δώνος ποταμοῦ. Legendum est in posterioribus verbis: ἢ ἀπὸ Δωδῶνος τοῦ Διὸς, καὶ Εὐρώπης· ἢ ἀπὸ Δωδῶνος ποταμοῦ. Eustathius ad Dionysium: Δωδώνη οὐ μόνον ἡ χώρα, ἀλλὰ καὶ πόλις ἡ Δωδώνη, ἀπὸ Δωδῶνος τοῦ Διὸς, καὶ Εὐρώπης, ἢ ἐκ τοῦ ποταμοῦ Δωδῶνος. Rursus Fragmentum Stephani, quod ex Bibliothecæ Seguerianæ membranis depromptum, ac primus edidit Samuel Tennulius: Ὠνόμασται δὲ, κατὰ Θρασύβουλον, ὡς Ἐπαφρόδιτος ὑπομνηματίζων τὸ β' αἴτιον, ἀπὸ Δωδώνης μιᾶς τῶν Ὠκεανίδων νυμφῶν. Ἀκεσίδωρος δὲ ἀπὸ Δωδῶνος τοῦ Διὸς, καὶ Εὐρώπης. ἄλλος δὲ, ἀπὸ Δωδῶνος ποταμοῦ, ὃν παρατίθησιν ὁ Τεχνικὸς ἐν τῷ α' τῆς καθόλου, λέγων οὕτως· Δωδὼν ποταμὸς Ἠπείρου. Hic etiam scribendum: ἀπὸ Δωδῶνος τοῦ Διὸς, καὶ Εὐρώπης. Eodem modo emendandus locus Etymologi: Δευκαλίων μετὰ τὸν ἐπ' αὐτῷ γενόμενον κατακλυσμὸν, παραγενόμενος εἰς τὴν Ἤπειρον, ἐμαντεύετο ἐν τῇ δρυΐ. τελευτῆς δὲ χρησμὸν αὐτῷ δούσης, κατοικίζει τὸν τόπον, συναθροίσας τοὺς περιλειφθέντας ἀπὸ τοῦ κατακλυσμοῦ· καὶ ἀπὸ τοῦ Διὸς, καὶ Δωδώνης μιᾶς τῶν Ὠκεανίδων, Δωδώνην τὴν χώραν προσηγόρευσεν. Ubi pariter rescribendum: καὶ ἀπὸ Δωδῶνος τοῦ Διὸς, ἢ μιᾶς τῶν Ὠκεανίδων. Nec aliter legeris apud Scholiastam Homericum ad l. π' Il. obi eadem, quæ apud Etymologum, corruptela. *Politus*.

2. Ἐλέγετο δὲ καὶ Δωδὼν δισυλλάβως) Epitoma Stephani: Λέγεται δὲ καὶ Δωδών· ὡς τὸ ἐθνικὸν οὐχ εὕρηται. χρηματίζεται δὲ Δωδώνιος. τὸ δὲ θηλυκὸν, Δωδωνίς. Immo verò nec videtur esse in usu Rectus hujus urbis Δωδών· tametsi obliqui aliquando casus apud veteres scriptores repetiantur, ut apud Sophoclem, & Callimachum, & Euphorionem, quorum exempla profert Stephanus. Nam quod affertur ex Simmiâ Rhodio, Δωδώ, id quidem est per apocopen pro Δωδώνη, ut est Μάρπη pro Μαρπήσση, & plura alia sunt per apocopen vocabula, ut rectè docet Geographus. Et Δωδών, cujus ἐν τῷ α' τῆς καθόλου meminerat ὁ Τεχνικὸς, nomen est fluvii Epirotici, a quo videri potest nomen accepisse urbs Dodona. Quia igitur non est in usu urbis hujus Rectus Δωδών· ideò Herodianus ὁ Τεχνικὸς existimabat, dici per metaplasmum casus illos obliquos de hac urbe, Δωδῶνος, Δωδῶνι, Δωδῶνα· atque adeo inusitatum etiam esse nomen Δωδώνιος Gentile, quippe quæ ita efficiatur per metaplasmum. Quòd siquis nomen illud Gentile adhibere nihilominùs voluerit, hoc certè erit Δωδώνιος· pariter atque Πλευρῶνος est Πλευρώνιος, & Καλυδῶνος Καλυδώνιος. Nam Δωδώνης quidem τὸ ἐθνικὸν, idque maximè usitatum, est Δωδωναῖος. Hic est sensus verborum horum Stephani, quæ leguntur in ejus Fragmento: Ἠλέγχθη δὲ ἡ Δωδώνης γενικὴ μονὴ τῆς λοιπῆς κλίσεως καὶ κλίνεσθαι τῆς Δωδῶνος, ὥσπερ καὶ ἐν χρήσει τῆς πόλεως ἡ κλίσις. Διόπερ ἕνεκα ὁ Τεχνικὸς μεταπλασμὸν (malè vetus membrana μεταπλασμὸς) ἡγεῖται τὸ ἐθνικὸν ταύτης εἰρῆσθαι, ὡς προσθήσεις. εἰ δέ τις χρηματίσειεν, ἔσται Δωδώνιος, ὡς Πλευρῶνος Πλευρώνιος, Καλυδῶνος Καλυδώνιος. Τῆς μέντοι Δωδώνης Δωδωναῖος. Dicit, casum patrium Δωδῶνος declinari potuisse a recto Δωδών, si hic Rectus urbis esset in usu: ideoque Herodianum existimasse, Δωδῶνος hujus gentile esse inusitatum, quia casus ille genitivus Δωδῶνος de urbe dicitur per metaplasmum. Rectus namque est Δωδώνη, unde Δωδωναῖος. Hæc Stephani verba docti viri minimè intellexerunt: de quibus nonnulla ego censeo esse luxata, & sic esse restituenda: Διόπερ ἕνεκα ὁ Τεχνικὸς ἡγεῖται τὸ ἐθνικὸν ταύτης εἰρῆσθαι, ὡς μεταπλασμοῦ ὄντος τῆς κλίσεως. Μεταπλασμὸν παρεῖναι quid sit, norunt Grammatici: & metaplasmum hunc patitur τὸ Δωδῶνος de urbe illâ Epirotica, cujus Rectus, Δωδώνη. Sic Δωδῶνι, quod Sophocles usurpat in Trachiniis, notat Scholiasta dictum esse, ὡς ἀπὸ εὐθείας τῆς ὁ Δωδών. Ὅμηρος δὲ, inquit, Δωδώνην φησί. Hinc igitur Auctor Epitomes colligit, Gentile Δωδώνιος non inveniri, quia nempe scriptum erat a Stephano, Herodianum τὸ ἐθνικὸν ταύτης ἀρνεῖσθαι existimasse. Unde etiam ait, χρηματίζεσθαι τὸ Δωδώνιος, hoc est, præter usum, & consuetudinem sermonis, fingi, ac componi κατὰ τέχνην ex figurato illo Δωδῶνος metaplasmo. Idque est, quod Stephanus ait: εἰ δέ τις χρηματίσειεν, ἔσται Δωδώνιος, ὡς Πλευρῶνος Πλευρώνιος. Ubi pro χρηματίσειεν rescribendum certò putavo χρηματίσειεν, ut apparet legisse olim Hermolaum. At verò τὸ θηλυκὸν, Δωδωνίς, fit a Δωδώνη. Fragmentum Stephani: Καὶ τὸ θῆλυ Δωδωνίς ἀπὸ τοῦ Δωδώνη, ὡς Παιωνία Παιωνίς. Inde Δωδωνὶς φηγὸς apud Apollonium. *Politus*.

3. Ἐξ αὐτῆς τὸ παροιμιαζόμενον Δωδωναῖον χαλκεῖον) Epitome Stephani: Ἔστι δὲ καὶ παροιμία. Δωδωναῖον χαλκεῖον, ἐπὶ τῶν πολλὰ λαλούντων· ἢ ὅτι τὸ χαλκεῖον πληττόμενον ἦχει ὑπὸ μάστιγος, ἢ ὅτι τῇ βίᾳ τῶν ἀνέμων ἦχει· ἀφ' οὗ ἡ παροιμία. quod fusius, ac distinctius explicatum est in Fragmento. *Politus*.

4. πληττόμενον τεχνικῶς ὑπὸ μάστιγος, ἢ καὶ κατὰ βίαν ἀνέμων) Suidas: δύο φησὶν (Ἀριστοτέλης) στύλους εἶναι, καὶ ἐπὶ μὲν τοῦ ἑτέρου λέβητα, ἐπὶ θατέρου δὲ, παῖδα κρατοῦντα μάστιγα, ἧς τοὺς ἱμάντας χαλκοῦς ὄντας, σειομένους ὑπ' ἀνέμου, τῷ λέβητι προσκρούειν. τὸν δὲ τυπτόμενον ἠχεῖν. & rursus: καὶ ἀνδριὰς ἔστιν ἐν ὕψει, ῥαβδίον ἀνέχων, καὶ παρ' αὐτὸν λέβης ἵσταται· καὶ ἐπειδὰν ὁ ἀνδριὰς τὸν λέβητα κρούσῃ, ἐξ ὃ ἠχὴ τῆς ἐμφερείας ἀποτελεῖται. αἱ δὲ τῶν δαιμόνων φωναὶ ἀναρθροί εἰσι. Simile illud, quod de sepulcro, & labyrintho Porsennæ Regis Etruriæ verbis Varronis refert Plinius lib. 36. c. 13. *Supra id quadratum pyramides stant quinque, quatuor in angulis, in medio una: in media lata pedum quinûm septuagenûm, alta centum quinquagenûm: ita fastigiata, ut in summo orbis æneus, & petasus unus omnibus sit impositus, ex quo pendeant exapta catenis tintinnabula, quæ vento agitata, longè sonitus referant, ut Dodonæ olim factum*. Politus.

5. δυσχείμερος ἡ Δωδώνη) ut & l. π' Il. v. 234. Δωδώνης μεδέων δυσχειμέρου. Polit.

V. Abrahamum Berkelium in Fragmento genuino Stephani in voce Δωδών. Salvinus.

6. Κεῖται δέ τινα περὶ αὐτῆς καὶ ἐν τοῖς τοῦ Περιηγητοῦ) ad illud Dionysii:

περὶ ῥευστὸν Ζεφύροιο
Δωδώνης δάπεδον ἀπείριτον ἐκτετάνυσται.

Politus.

7. ἔργα κοινῶς λέγει πάντα τὰ συστατικὰ πολιτειῶν) Virg. *fata lata, boumque labores*. βοῶν ἔργα. Salvinus.

8. τὸ, ἐπιμίσγεται) Homerus συμμίσγεται. Polit.

9. Οἱ δὲ μεθ' Ὅμηρον τὸ ἐπιρρέειν δοτικῇ συντάσσουσι) ἐπιρρεῖν cum accusativo est influere, cum dativo superfluere. Salvin.

ptores τὸ ἐπιῤῥεῖν, *influere*, *superfluere*, *redundare*, construunt cum dativo. Quòd autem Titaresius summus fluat, ac supernatet, id fit aut ex levitate aquæ, quod contingit etiam fluminibus exonerantibus sese in mare, aut ex viscosâ quadam aquarum metallicarum naturâ. Tum Poëta, quasi terrorem quemdam, ac stuporem incutere velit, jam verò etiam mores dirigere, atque informare, ut jusjurandum aversemur, sic ait: Ὅρκα γὰρ δεινοῦ Στυγὸς ὕδατός ἐστιν ἀπόῤῥοια. *Juris enim jurandi horribilis Stygis aquæ fluxus est, ac rivus.* Hoc autem aut, quemadmodum nonnulli affirmarunt, simplici quadam ratione dictum est, propterea quòd jurant per eum fluvium indigenæ: sicuti etiam, ut Arrianus memorat, amnis est Bithyniæ, Horcus, seu Orcus, nomine, qui ὅρκων, *jurium jurandorum*, *seu reliquarum omnium rerum*, *per quas quis juret*, maximè horribilis, ac sacrosanctus ab incolis habebatur, quippe qui perjurum vi in vortices traheret, nisi cursim exsiliret.

μηρον, τὸ ἐπιῤῥεῖν, δοτικῇ συντάσσουσι. Τὸ δὲ ἐπιπολαστικὸν τοῦ Τιταρησίου, γίνεται μὲν [1] ἢ διὰ κουφότητα ὕδατος, [2] ὅπερ συμβαίνει καὶ τοῖς εἰς θάλασσαν ἐκβάλλουσι ποταμοῖς, [3] ἢ καὶ διὰ γλισχρότητα μεταλλικήν. Ὁ δὲ Ποιητὴς ἐκπλήττειν θέλων, ἤδη δέ που καὶ ῥυθμίζειν εἰς ἦθος, [4] ἵνα τὸν ὅρκον ὑποβλεπώμεθα, φησίν· Ὅρκου γὰρ δεινοῦ Στυγὸς ὕδατός ἐστιν [5] ἀπόῤῥοια. Τοῦτο δὲ, ἢ, καθά τινες ἤπαν, ἁπλοϊκῶς ἐῤῥέθη, διότι ὀμνύουσιν εἰς αὐτὸν οἱ ἐγχώριοι· ὥσπερ, κατὰ τὴν ἱστορίαν τοῦ Ἀῤῥιανοῦ, καὶ Βιθυνίας ποταμὸς, Ὅρκος ὄνομα, [6] ὃς φρικωδέστατος ὅρκων τοῖς ἐκεῖ ἐνομίζετο, πρὸς βίαν εἰς τὰς δίνας ἕλκων τὸν ἐπίορκον, εἰ μὴ δρόμῳ ἐξεπήδησεν. Ἡ γοῦν

1. ἢ διὰ κουφότητα ὕδατος) quæ caussa allata ab Athenæo l. 2. c. 4. Immo Plutarchus de Primo Frigido eamdem levitatis caussam affert, cur oleum in omnibus innatet humoribus. Τοῖτο δὲ ποιμένον ὁ ἀηρ[illegible], δι' ὃν ἐπιπολάζει πᾶσι. Polit.

2. ὅπερ συμβαίνει καὶ τοῖς εἰς θάλασσαν ἐκβάλλουσι ποταμοῖς) quod præcipuè de Phaside flumine observavit Arrianus in Periplo Ponti Euxini: [illegible]. Politus.

3. ἢ καὶ διὰ γλισχρότητα μεταλλικήν) Hanc alteram caussam præfert Strabo lib. 9. Τὸ μὲν γὰρ τοῦ Πηνειοῦ καθαρόν ἐστιν ὕδωρ· τὸ δὲ τοῦ Τιταρησίου λιπαρὸν ἔκ τινος ὕλης· ὥστ' οὐ συμμίσγεται·

Ἀλλά γε μὴν καθύπερθεν ἐπιῤῥέει, ἠΰτ' ἔλαιον.

Urbanè Vitruvius: *Accipit* (Peneus) *amnem Orcon, nec recipit; sed oleo modo supernatantem, ut dictum est ab Homero, brevi spatio portatum abdicat; pœnales aquas, dirisque genitas, argenteis suis miscere recusans.* Nec minus festivè Lucanus:

Solus in alterius nomen cum venerit undæ,
Defendit Titaresus aquas, lapsusque supernè,
Gurgite Penei pro siccis utitur arvis.
Hunc fama est Stygiis manare paludibus amnem,
Et capitis memorem, fluvii contagia vilis
Nolle pati, superûmque sibi servare timorem.

Politus.

4. ἵνα τὸν ὅρκον ὑποβλεπώμεθα) Non ut ne umquam vel gravissimâ de caussâ, aut necessitate, juremus; sed ut ne temerè, ac facilè juremus. Quam explicationem dant Christiani Patres verbis illis Christi, Matthæi cap. 5. Πάλιν ἠκούσατε, ὅτι ἐῤῥέθη τοῖς ἀρχαίοις· οὐκ ἐπιορκήσεις, ἀποδώσεις δὲ τῷ Κυρίῳ τοὺς ὅρκους σου. Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν, μὴ ὀμόσαι ὅλως. Basilius ille Magnus Homil. in Psalm. 14. ad illa verba: Ὁ ὀμνύων τῷ πλησίον αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἀθετῶν. τί δή ποτε, ἐνταῦθα μὲν ἡ εὐορκία συγχωρεῖται [illegible]; [illegible] Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν, μὴ ὀμόσαι ὅλως. [illegible] Hæc profectò recta est, & verissima explicatio. Nam jus quidem jurandum, quod ritè, atque ordine fit, maximè religiosum est, ac sacrosanctum; ideoque vel ad finiendas, decidendasque inter homines lites probatum a Paullo Apostolo in epistolâ ad Hebræos: Τῷ γὰρ Ἀβραὰμ ἐπαγγειλάμενος ὁ Θεὸς, ἐπεὶ κατ' οὐδενὸς εἶχε μείζονος ὀμόσαι, ὤμοσε καθ' ἑαυτοῦ, λέγων· ἦ μὴν εὐλογῶν εὐλογήσω σε, καὶ πληθύνων πληθυνῶ σε. Καὶ οὕτω μακροθυμήσας ἐπέτυχε τῆς ἐπαγγελίας. Ἄνθρωποι μὲν γὰρ κατὰ τοῦ μείζονος ὀμνύουσι, καὶ πάσης αὐτοῖς ἀντιλογίας πέρας εἰς βεβαίωσιν ὁ ὅρκος. Ubi sanè respexisse mihi videtur Paullus Romanum Jus, quo constitutum erat, ut plures controversiæ interposito jure jurando distraherentur. Unde Caius Jurisconsultus: *Maximum remedium expediendarum litium in usum venit juris jurandi religio: quo vel ex pactione ipsorum litigatorum, vel ex auctoritate Judicis, deciduntur controversiæ.* Et in hanc sententiam, Paulli verba exponit Theophylactus: Ἄνθρωποι μὲν γὰρ κατὰ τοῦ μείζονος ὀμνύουσι, καὶ πάσης αὐτοῖς ἀντιλογίας πέρας εἰς βεβαίωσιν ὅρκος. τουτέστιν, ἐκ τοῦ ὅρκου λύεται πᾶσα ἀντιλογία ἀμφισβητήσεως. Καὶ γὰρ λέγεται μὲν πολλὰ, καὶ ἀντιλέγεται παρ' ἑκατέρου μέρους· ὁ δὲ ὅρκος τελευταῖος ἐπεισιὼν, καὶ βεβαιῶν, τὰ ἀμφίβολα λύει πάντα. Neque probatum modò a Paullo est jusjurandum, quod ritè fieret; verùm etiam ab ipso non semel adhibitum, ut in epistolâ ad Romanos 1. c. Μάρτυς γάρ μού ἐστιν ὁ Θεός. & ad Corinthios 2. cap. 11. Ὁ Θεὸς καὶ πατὴρ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ οἶδεν, ὁ ὢν εὐλογητὸς εἰς τοὺς αἰῶνας, ὅτι οὐ ψεύδομαι. itemque ad Philippenses c. 1. Μάρτυς γάρ μου ἐστὶν ὁ Θεός. ad Galatas cap. 1. ἰδοὺ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, ὅτι οὐ ψεύδομαι. Omitto probata omnibus seculis Christianorum maximè virorum jurandi, ubi necesse erat, exempla. Non fuit igitur ablatus de medio a Christo legitimus jurandi usus, sed pravus, qui tunc frequentissimus erat, usus Judæorum, ut per res quascumque summâ cum levitate, atque imprudentiâ, adeoque cum maximo pejerandi periculo, in familiari sermone jurarent. Etsi enim Hebræorum magistri non temerè, aut facilè jurari volebant per ipsum Deum, tamen non ita abhorrebant ab eo juris jurandi genere, quod per res alias a Deo conciperetur. quod vel Philo ostendit περὶ τῶν ἀναφερομένων ἐν εἴδει νόμων. [illegible] Itaque Judæi, qui religiosiores videri studebant, prætermisso Dei nomine, per cœlum, per terram, per Hierosolymam, per suum ipsorum caput, per res alias hujuscemodi, in usu passim quotidiano jurare consueverant. Verùm, quum in his rebus, per quas quis juraret, respectus esset quidam ad deum, deusque ipse testis tacitè vocaretur, meritò summus mortalium Magister vetuit, ne quis per ullam omnino rem temerè, ac leviter juraret. Injuria namque fiebat ipsi Deo, tametsi nomen ejus non enunciaretur, nimiâ illa, & inconsulta facilitate jurandi. Quare verbis illis suis: Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν, μὴ ὀμόσαι ὅλως· hæc alia, veluti explicando, Christus statim subjunxit: μήτε ἐν τῷ οὐρανῷ, ὅτι θρόνος ἐστὶ τοῦ Θεοῦ· μήτε ἐν τῇ γῇ, ὅτι ὑποπόδιόν ἐστι τῶν ποδῶν αὐτοῦ· μήτε εἰς Ἱεροσόλυμα, ὅτι πόλις ἐστὶ τοῦ μεγάλου βασιλέως· μήτε ἐν τῇ κεφαλῇ σου ὀμόσῃς, ὅτι οὐ δύνασαι μίαν τρίχα λευκὴν, ἢ μέλαιναν ποιῆσαι. Quibus ex verbis clarè apparet, τὸ ὅλως, quod ait Christus, non ad omne, & quodcumque jus jurandum pertinere, quasi scilicet jurare, ubi & quomodo oportet, numquam omnino sit permissum; sed referendum prorsus esse ad malam facilè, & leviter jurandi consuetudinem, ita ut temerè, & leviter jurare non modò per Deum, maximè nobis permissum esse intelligamus; sed ὅλως, omnino, ne per alias quidem res quascumque: quia & hæ videlicet ad Deum referuntur, atque in his divina veritas elucet: ut ipse Christus magis declarat Matthæi c. 23. Καὶ ὁ ὀμόσας ἐν τῷ ναῷ, ὀμνύει ἐν αὐτῷ, καὶ ἐν τῷ κατοικοῦντι αὐτόν. Καὶ ὁ ὀμόσας ἐν τῷ οὐρανῷ, ὀμνύει ἐν τῷ θρόνῳ τοῦ Θεοῦ, καὶ ἐν τῷ καθημένῳ ἐπάνω αὐτοῦ. Unde etiam Jacobus Apostolus in Epistolâ suâ Canonicâ c. 5. Πρὸ πάντων δὲ, ἀδελφοί μου, μὴ ὀμνύετε, μήτε τὸν οὐρανὸν, μήτε τὴν γῆν, μήτε ἄλλον τινὰ ὅρκον. Quod Jacobus ait, μήτε ἄλλον τινὰ ὅρκον, id ipsum planè est, quod Christus dixerat, μὴ ὀμόσαι ὅλως. ut scilicet, ubi justa, & legitima caussa abest, nullum omnino jus jurandum, neque per deum, neque per res quaslibet, conceptis quomodolibet verbis, temerè adhibeamus. Huc pertinet illud Hieroclis, hominis a Christo, & Christianis quàm maximè alieni, ad Aurea Carmina Pythagoræ n. 2. Σέβου τὸν ὅρκον τῷ μὴ προχείρως αὐτῷ κατακεχρῆσθαι, ἵν' εὐθιστῇς εὐορκεῖν ἐκ τοῦ μὴ ἐθίζεσθαι ὀμνύειν. μέγιστον γὰρ μέρος ἐστὶ τῆς εὐσεβείας ἡ εὐορκία. Præclarè, ac sapienter. *Politus.*

5. ἀπόῤῥοια) Homerus ἀποῤῥώξ. Polit.

6. ὃς φρικωδέστατος ὅρκων τοῖς ἐκεῖ ἐνομίζετο) Et verè φρικωδέστατος ὅρκος perjuris. Hunc Hesiodus fabulatur natum Eride:

ὃς δὴ πλεῖστον ἐπιχθονίους ἀνθρώπους
Πημαίνει, ὅτε κέν τις ἑκὼν ἐπίορκον ὀμόσσῃ. Politus.

Ἡ γοῦν οὕτω νοητέον ἁπλοϊκῶς τὸ ῥηθὲν Ὁμηρικὸν ῥητὸν, [1] ἢ μᾶλλον ὅτι ἀποῤῥέει τοῦ ἐν ᾅδου τῆς Στυγὸς ὕδατος. [2] Ἡ δὲ Στὺξ, δεινὸς ὅρκος ἐστί. Κατ' αὐτῆς γὰρ ὁ μῦθος ὀμνύειν φησὶ τοὺς θεοὺς, ὡς ἀλλαχοῦ φανήσεται· ὅπου καὶ τίς ἐστιν ἡ Στὺξ, λεχθήσεται. Οἱονεὶ γοῦν λέγει, ὅτι διὰ τὸ δεινὸν τῆς Στυγὸς, ἀπεπίμικτον τὸ ἐξ αὐτῆς ὕδωρ μένει τῷ Πηνειῷ. Δέδιε γάρ πως ὁ Πηνειὸς τὴν ἀνάκρασιν, ὡς εἴπερ ἔμψυχος ὤν. Ποιητικῆς δὲ καὶ τοῦτο γλυκύτητος. Ἐνταῦθα δὲ καί τι σχῆμα κατὰ τὸ ἀντίθετον ἀναφαίνεται, ἀντιτεθέντος τοῦ ἱμερτοῦ ποταμοῦ τῇ δεινότητι τῆς Στυγός. Ἱμερτὸς μὲν γὰρ ὁ Τιταρήσιος, οὗ καὶ τὸ ὕδωρ καλλίῤῥοον· δεινὸς δὲ ὅρκος, ἡ Στύξ. Ἔνθα καὶ ἠθικῶς ἐστιν εἰπεῖν, ὡς οὐκ ἀδύνατον, δεινῆς ἀρχῆς οὔσης, ἱμερτὸν εἶναι τὸ ἀπ' αὐτῆς. Δεινὸς δὲ οὐ μόνον ὁ κατὰ Στυγὸς ὅρκος, [3] ἀλλὰ καὶ ὁ ἁπλῶς, τοῖς γε σῶα φρονοῦσι. Καὶ δηλοῖ αὐτὸ σὺν ἄλλοις καὶ Σοφοκλῆς, ἐν τῷ· [4] ἀλλ' ἁλίσκεται χ' ὁ δεινὸς ὅρκος, καὶ ἀλλαχόθι δέ.

ρμθ'. [5] Ὁ δὲ Γεωγράφος Εὐρώταν οἶδε καλούμενον τὸν Τιταρήσιον, δηλονότι μεθ' Ὅμηρον, ἐμφαίνων καὶ, ὅτι ἐκ τόπου παρωνόμασται. Λέγει γὰρ, [6] ὡς ἐξ ὄρους ῥέει Τιτάρου συμφυοῦς τῷ Ὀλύμπῳ. Αἰτιολογῶν δὲ καὶ, ὅπως ἐπιπολάζει, φησὶν, ὅτι τὸ μὲν τοῦ Πηνειοῦ ὕδωρ, καθαρόν ἐστι· τὸ δὲ Τιταρησίου, λιπαρὸν, ἔκ τινος ὕλης, ὥστε οὐ συμμίσγεται, ἀλλὰ καθύπερθεν ἐπιτρέχει, καθὰ ἔλαιον. Ἀλλαχοῦ δὲ λέγει, ὅτι εἰκὸς, ὥσπερ νιτρώδη, καὶ στύφοντα ὑγρὰ, [7] καὶ ἀσφαλτώδη διαῤῥεῖ τὴν γῆν, οὕτω καὶ λιπαρὰ εὑρίσκεσθαι. [8] Τὸ δὲ σπάνιον ποιεῖ, φησὶ, τὴν παραδοξίαν. Ἱστορεῖ γοῦν ὁ αὐτὸς, καὶ [9] Ὤχου τοῦ ποταμοῦ πλησίον ὀρύττοντάς τινας, εὑρεῖν ἐλαίου πηγήν. Καὶ οὕτω μὲν ὁ Γεωγράφος. [10] Ἑτέρα δὲ ἱστορία φησὶν, ὡς ἐν τῇ τῶν Καρχηδονίων ἐπικρα-

liret. Aut igitur Homerica hæc verba sic simpliciter sunt intelligenda, aut ita potiùs, ut profluere eum amnem, ac dimanare significent ex aquâ Stygiæ apud inferos paludis. Styx autem, grave jusjurandum est, atque horribile. Fabulæ enim perhibent, deos ipsos per eam jurare, ut alibi perspicuè videbitur: ubi etiam, quænam Styx sit, sumus explicaturi. Ergo propemodum significat, ob gravem, atque horribilem Stygis naturam, profluentem ex eâ aquam ita permanere, ut eum Peneo minimè commisceatur. Timet enim quodammodo Peneus illam permistionem, perinde quasi vim habeat sentiendi. Atque id etiam dulcedinis est, ac festivitatis Poëticæ. Præterea hoc loci figuratum quoddam veluti per antithesin dicendi genus elucet: quum oppositio quædam sit inter fluvium desiderabilem, & horrorem, atque atrocitatem Stygis. Desiderabilis namque, & amabilis Titaresius, cujus & aqua pulchrè dicitur fluere. Styx contra, grave, & horribile est jusjurandum. Ubi, ex humanorum morum naturâ, non abs re est dicere, fieri utique posse, ut principium grave sit, atque acerbum; & tamen, quod inde consequitur, dulce sit, atque amabile. Neque verò grave dumtaxat, & horribile est jusjurandum per Stygem; verùm etiam quodcumque generatim jusjurandum, iis certè qui rectè, ac salutariter sapiunt. Idque cum aliis manifestè ostendit etiam Sophocles in illis verbis: *Sed capitur etiam, atque expugnatur grave jusjurandum.* aliisque pariter in locis.

CXLIX. Geographus porrò Titaresium hunc, vocatum animadvertit Eurotan, post tempora nimirum Homeri: ubi & ostendit, a loco ita eum esse denominatum. Dicit enim, fluere eum e monte Titaro, qui mons Olympo adhæret. Ubi, allatâ insuper caussâ, explicat, quî fiat, ut per summas aquas innatando delabatur, his verbis: Penei aqua, pura est; Titaresii, pinguis, ex crassiori quadam materiâ: ita ut non commisceatur; sed desuper, olei instar, decurrat. Alibi etiam ait, id esse verisimile, ut, quemadmodum nitrosi, & adstringentes liquores, ac bituminosi terram perfluunt, ita & pingues reperiantur. Sed raritas, inquit, facit, ut res incredibilis videatur. Commemorat enim idem auctor, prope Ochum flumen quosdam, dum foderent, olei fontem reperisse. Et sic quidem Geographus. Verùm alibi proditum est, in Carthaginensium ditione fontem esse, in quo pinguior

1. ἢ μᾶλλον ὅτι ἀποῤῥέει τοῦ ἐν ᾅδου τῆς Στυγὸς ὕδατος) Hoc modò τὸ Ὁμηρικὸν ῥητὸν accipiunt frequentius scriptores. Unde & Oracula, quæ vocantur Sibyllina, fluvium hunc, *Stygium* vocant. καί μιν Στύγιον καλέουσι. Politus.

2. Ἡ δὲ Στὺξ, δεινὸς ὅρκος ἐστί) Homerus:

Καὶ τὸ κατειβόμενον Στυγὸς ὕδωρ, ὅστε μέγιστος
Ὅρκος, δεινότατός τε πέλει μακάρεσσι θεοῖσι.

Virgilius:

Dii, cujus jurare timent & fallere Numen.

Politus.

3. ἀλλὰ καὶ ὁ ἁπλῶς) *Αὐτίκα γὰρ τρέχει Ὅρκος ἅμα σκολιῇσι δίκῃσιν.* Hesiodus. *Politus.*

4. ἀλλ' ἁλίσκεται χ' ὁ δεινὸς ὅρκος) Sophocles in Ajace:

Κοὐκ ἔστ' ἄελπτον οὐδέν, ἀλλ' ἁλίσκεται
Χ' ὁ δεινὸς ὅρκος, καὶ περισκελεῖς φρένες.

Scholiastes: *Χ' ὁ δεινὸς ὅρκος, ὅτι καὶ ὀμόσαντες τινὲς ἐν μεταβολῇ γίνονται τῇ χείρω.* Polit.

5. Ὁ δὲ Γεωγράφος Εὐρώταν οἶδε καλούμενον τὸν Τιταρήσιον) Geographus: *ὃν πολλοὶ ὀνομάζουσι Εὐρώταν ποταμόν, οἱ δὲ Πηνειὸν Τιταρήσιον καλοῦσι.* Hermolaus Barbarus legisse videtur Εὐρώταν. Nam fluvium hunc Titaresium vocatum ait a Strabone Eurotan, quasi videlicet a tecto Εὐρωπός. Unde & *Eurotan* pro *Orcon*, quod receptum erat, legi voluit apud Plinium in his verbis de Peneo flumine: *Accipit amnem Orcon, nec recipit.* Sed bene *Orcon* in Plinio suo ex veteribus libris restituit Johannes Harduinus. Vibius Sequester De Fluminibus: *Titaresus Thessaliæ, qui & Orcus, in Peneum decidit, nec ei miscetur, quia super eum funditur, quem Stygiâ palude crescere quidam affirmant.* Politus.

6. ὡς ἐξ ὄρους ῥέει Τιτάρου συμφυοῦς τῷ Ὀλύμπῳ) Geographus: *τὰ περὶ τὸν Τιταρήσιον, ὃς ἐξ ὄρους Τιτάρου συμφυοῦς τῷ Ὀλύμπῳ ῥέων εἰς τὰ πλησίον τῶν Τεμπῶν χωρία τῆς Περραιβίας, αὐτοῦ που τὰς συμβολὰς ποιεῖται πρὸς τὸν Πηνειόν.* Politus.

7. καὶ ἀσφαλτώδη) Strabo l. 11. p. 518. καὶ ἀσφαλτώδη, καὶ θειώδη. Polit.

8. Τὸ δὲ σπάνιον ποιεῖ, φησὶ, τὴν παραδοξίαν) Appositum illud Plinii l. 31. c. 2. *Quod siquis fide carere ex his aliqua arbitratur, discat, in nullâ parte naturæ majora esse miracula.* Polit.

9. Ὤχου τοῦ ποταμοῦ) Sic etiam Ὦχος Ptolemæo, cum ω, flumen Bactrianæ. Sed apud Strabonem legitur nunc Ὦχος, cum parvo ο. Polit.

10. Ἑτέρα δὲ ἱστορία) Alia hæc historia apud Athenæum l. 2. c. 5. *ἀλμυρίδας δ' ὅμοιον τῷ ἄλλῳ (πρῶτον) ἐν Σινωπεῦσι τῆς Σικελίας. ἐν τῇ Καρχηδονίων δὲ ἐπικρατείᾳ κρήνη ἐστίν, ᾗ τὸ ἐφιστάμενον, ἔλαιόν ἐστιν ὅμοιον, μελάντερον δὲ χρόαν, ὃ ἀποσφαιρίζοντες, χρῶνται πρὸς τὰ πρόβατα, καὶ τὰ κτήνη.* Aristoteles in Admirandis: *ἐν δὲ τῇ ἐπικρατείᾳ τῶν Καρχηδονίων φασὶν ὄρος εἶναι, ὃ καλεῖται Γύνιον, παντοδαπῆς μὲν ὕλης γέμον, πολλοῖς δὲ διαπεποικιλμένον ἄνθεσιν· ὥστε τοὺς συνεχεῖς τόπους ἐπὶ πολὺ μεταλαμβάνοντας τῆς εὐωδίας αὐτοῦ, ὀδμῆς τινα τοῖς ὁδοιποροῦσι προσβάλλειν τῆς ἀναπνοῆς. Πρὸς δὲ τοῦτον τὸν τόπον κρήνην ἐλαίου φασὶν εἶναι, τὴν δὲ ὀσμὴν ἔχειν τῷ κέδρου ταῖς ἀποπρίσμασιν ὁμοίαν.* Quod Aristoteles ait, ἐν τῇ ἐπικρατείᾳ τῶν Καρχηδονίων, id ita aliqui acceperunt, quasi dixisset, κατὰ Καρ-

guior liquor supernatat, oleo similis, sed nigriori colore: quo in globum coacto, ad pecora, atque ad jumenta utuntur. Alexander quoque de Asiaticâ quadam scaturigine per literas significavit, fontem sese olei invenisse. Quin etiam circa Tralles, & Characometam amnem, itemque circa urbem Nyssam, pingues adeò esse aquas perhibent, ut, qui in iis lavant, oleo minimè omnium indigeant. Præterea veteres notant, describi a Poëtâ per periphrasin Titaresium, perinde quasi sit ille ignotus, aut nullus. Rursus, quod ait, καθὰ ἔλαιον, *olei instar*, ideò ait, quòd oleum ceteris aliis liquoribus est pretiosius, longèque iis antecellit. Sunt enim & alii pingues liquores fluitantes, innatantesque, de quibus nullum prorsus memorare ei placuit. Atque hùc addendum copiosum e terrâ oleum, quod plerosque Orientalium sustentat, maximèque Ogyritas. Neque enim supervacaneum est, aut ab argumento nostro alienum, ceteris, de quibus hic agimus, oleosis liquoribus hunc etiam ex historiâ admiscere.

CL. Ce-

κρατεῖα, κρήνη ἐστὶν, ἧ τὸ ἐφιστάμενον, ἐλαίῳ ἐστὶ ὅμοιον, μελάντερον τὴν χρόαν· [1] ὃ ἀποσφαιροῦντες, χρῶνται πρὸς πρόβατα, καὶ κτήνη. [2] Ἀλέξανδρος δὲ περὶ Ἀσιάτιδος ἐπέστελεν ἀναβλύσεως, ὡς ἐλαίου κρήνην εὑρηκώς. [3] Καὶ περὶ Τράλλεις δέ, φασι, καὶ τὸν Χαρακωμήτην ποταμὸν, καὶ Νύσσαν πόλιν, οὕτως ἐστὶ λιπαρὰ ὕδατα, ὡς μὴ δέεσθαι τοὺς ἐναπολουομένους ἐλαίου. Οἱ δὲ παλαιοὶ λέγουσι καὶ, ὅτι ὡς ἄγνωστα, ἢ μὴ ὄντα, περιφράζει τὸν Τιταρήσιον. [4] Τὸ δὲ, καθὰ ἔλαιον, διὰ τὸ τιμιώτερον εἶπεν. Εἰσὶ γὰρ καὶ ἕτερα ὑγρὰ λιπαρὰ ἐπιπολαστικά, ὧν οὐδενὸς μνησθῆναι ἠθέλησεν. Ἐνταῦθα δὲ παρασημειωτέον καὶ τὸ δαψιλὲς γῆθεν ἔλαιον, ὃ πολλοὺς τῶν ἑῴων διοικεῖ, [5] ὅσοι μάλιστα περὶ τὰ κατὰ τὴν Ῥωμόγυριν. Οὔτι γὰρ περιττὸν τοῖς ἐνταῦθα ἐλαιώδεσι, καὶ τοῦτο παραμίξαι καθ' ἱστορίαν.

ρν'. Οἱ

Καρχηδόνα, ut disertè etiam scripsit Sotion: Ἀριστοτέλης ἱστορεῖ, κατὰ Καρχηδόνα κρήνην εἶναι ἐλαίου ἐπιπολάζουσαν. Unde & Vitruvius: *Item Carthagini fons est, in quo natat insuper oleum, odore, uti scobe citreo: quo oleo etiam pecora solent ungi.* Sed fallontur, qui ita Aristotelem sunt interpretati. Fons ille, non Carthagine est, sed in Siciliâ, in Carthaginensium quondam ditione, ἐν τῇ ἐπικρατείᾳ τῶν Καρχηδονίων. Antigonus Carystius: Λύκον δ' ὁ Ῥηγῖνος λέγειν, τὴν μὲν ἐν τῇ Σικανῶν χώρᾳ (κρήνην) φέρειν ὄξος. ὥσπερ γὰρ τῷ ἡδυσμάτων χρῆσθαι· τὴν δ' ἐν Κυστιξάτῳ, οἷον ἔλαιον φέρειν. τοῦτο δ' εἰς τοὺς λύχνους χρῆσθαι, καὶ δυνάσθαι ψώρας καὶ φέρειν ἰᾶσθαι προσαγορευόμενον Κυστιξαῖον. Joh. Meursius, vir sanè eruditissimus, pro ἐν Κυστιξάτῳ, quod sine dubio corruptum erat, rescripsit, ἐν Μυτιστράτῳ, idque primo adspectu satis verisimiliter. Nam Mytistratum oppidum fuit in Siciliâ Carthaginensium aliquando ditionis. Verum nemo quisquam mirabilem illum fontem Mytistrato tribuit. Ceteri, qui pinguis illius, & oleacei liquoris meminerunt, dant eum agro Agrigentino. Dioscorides l. 1. ubi agit περὶ ἀσφάλτου, seu de bitumine: γίνεται δὲ καὶ κατὰ τὴν Ἀκραγαντίνων χώραν τῆς Σικελίας ὑγρὸν ἐπινηχόμενον τῷ κρήναις, ᾧ χρῶνται εἰς τὰς λύχνους ἀντὶ ἐλαίου. Plinius, lib. 35. ubi item de bitumine: *Gignitur etiam pingue, liquorisque oleacei, in Siciliâ Agragantino fonte, inficiens rivum. Incola id arundinum panniculis colligunt, citissimè sic adhærescens. Utuntur eo ad lucernarum lumina, olei vice: item ad scabiem jumentorum.* Solinus c. 5. *In lacu Agrigentino oleum supernatat: hoc pingue hæret arundinum comis de assiduo volutabro, e quarum capillamentis legitur unguentum medicum contra armentarios morbos.* Lacum dicit Solinus, quem alii *fontem*, fortasse quis eâ voce intelligit fontanæ aquæ conceptaculum. ut in Glossario Philoxeni: *Lacus*, λάκκος, λάκκος. & Cyrilli: ὑδρεῖον, *lacum*, *silanum*. Non igitur Mytistrato eum ego fontem adseruerim, sed agro Agrigentino. Hujus porrò agri partem constat fuisse ditionis Carthaginensium. Minoam etiam, quod oppidum erat agri Agrigentini, Plutarchus dicit πολισμάτιον ἐν τῇ Σικελίᾳ τῆς Καρχηδονίων ἐπικρατείας. Itaque nonnulli veteres scriptores, ut partem eam Agrigentini agri, in qua fons ille liquoris oleacei, speciatim designent, ditionem eam vocant Carthaginensium, atque a reliquâ regione disterminant. Ita namque, ut diximus, Aristoteles: ἐν δὲ τῇ ἐπικρατείᾳ τῶν Καρχηδονίων. Et Athenæus: ἐν τῇ Καρχηδονίων δὲ ἐπικρατείᾳ. Supra Athenæus dixerat: ἀλμυρὰς δ' ἅμα τῷ ὄξει (κρήνας) ἐν Σικανοῖς τῆς Σικελίας. Id ipsum Antigonus: τὴν μὲν ἐν τῇ Σικανῶν χώρᾳ φέρειν ὄξος. Sicaniam hanc, ubi fontes acidi, tum Athenæus, tum Antigonus, separant ab eâ regione, in qua fons oleo manat. Quare, ad exemplum Athenæi, pro iis verbis, quæ apud Antigonum sequuntur, τὴν δὲ ἐν Κυστιξάτῳ, rescripserim: τὴν δὲ ἐν Καρχηδονίων ἐπικρατείᾳ· itaque mihi persuadeo Antigonum scripsisse. Quia per literarum compendium notatum erat τῇ, Καρχηδονίων ἐπικρατείᾳ, non intellectis iis notis, natum inde monstrum illud scripturæ, ut facerent, Κυστιξάτῳ. Unde etiam consequenter oleum paullò post scripserunt Κυστιξαῖον· quasi scilicet a Cystirato appellatum sit illud oleum Cystiratæum. Meursius item ibi scribit, προσαγορευόμενον Μυτιστράτιον. Et quidem apud Stephanum gentile nomen Mytistrati dicitur Μυτιστρατῖνος, non Μυτιστραῖος, pariter atque a Στρατίς, quæ urbs est Acarnanica, dicitur Στράτιος. Verumtamen apud Antigonum legendum ego arbitror, προσαγορευόμενον Σικελὸν ἔλαιον. Pinguem illum, in Agrigentino fonte innatantem liquorem, Siculum oleum esse appellatum, testatur Dioscorides: tametsi reverâ non sit illud oleum, sed liquidum bitumen. ᾧ χρῶνται εἰς τοὺς λύχνους ἀντὶ ἐλαίου, καλοῦντες αὐτὸ Σικελὸν ἔλαιον, πλανώμενοι. ἔστι γὰρ ἀσφάλτου ὑγρᾶς εἶδος. Ergo & Antigonus, ut opinor, scripserat, προσαγορευόμενον Σικελὸν ἔλαιον. Imperiti librarii, ut suo illi Κυστιξάτῳ appellatio hæc olei responderet, pro Σικελὸν ἔλαιον excogitarunt Κυστιξαῖον ineptè. Namque a Κυστίξατον formandum iis erat, si ita volebant, Κυστιξατηνὸν. Sed tamen gentile Cystirati fuisset Κυστιξάτιος, sive etiam Κυστιξατῖνος· ut Mytistrati, Μυτιστράτιος, & Μυτιστρατῖνος. Politus.

1. ὃ ἀποσφαιροῦντες) Interpres Athenæi Dalecampius videtur legisse, ἀποφέροντες. Vertit enim: *quo excepto (liquore) ad jumentorum, & ovium scabiem utuntur.* Ἀποσφαιροῦν, seu conglobare, loco hoc Athenæi, id est, quod Plinius dicit, *arundinum paniculis colligere*. Id ipsum ita expressum a Solino: *Hoc pingue hæret arundinum comis de assiduo volutabro, e quarum capillamentis legitur unguentum medicum contra armentarios morbos.* Politus.

2. Ἀλέξανδρος δὲ περὶ Ἀσιάτιδος ἐπέστελεν ἀναβλύσεως) Athenæus: καὶ παρ' ἄλλοις δ' εἰσί τινες ἔχουσαι (κρῆναι) τοιαῦται, ὡς ἡ ἐν Ἀσίᾳ, ὑπὲρ ἧς Ἀλέξανδρος ἐπέστελεν, ὡς ἐλαίου κρήνην εὑρηκώς. Pol.

3. Καὶ περὶ Τράλλεις δέ, φασι, καὶ τὸν Χαρακωμήτην ποταμὸν, καὶ Νύσσαν πόλιν) Athenæus: τὰ δ' ἐν Ἀσίᾳ περὶ Τράλλεις, καὶ τὸν Χαρακωμήτην ποταμὸν, ἔτι δὲ Νύσσαν πόλιν, οὕτως ἐστὶ λιπαρὰ, ὡς μὴ δεῖσθαι τοὺς ἐναπολουομένους ἐλαίου. Similia Vitruvius lib. 8. c. 3. *Alii autem (fontes) per pingues terræ venas profluentes, uncti oleo erumpunt, uti Solis, quod oppidum est Ciliciæ, flumen nomine Liparis, ut quo natantes, aut lavantes, ab ipsâ aquâ unguntur. Similiter Æthiopia lacus est, que unctos homines efficit, qui in eo nataverint: & in Indiâ qui, sereno cælo, emittit olei magnam multitudinem. Item Carthagini fons est, in quo natat insuper oleum, odore, uti scobe citreo: quo oleo etiam pecora solent ungi.* Et Plinius lib. 31. c. 2. *Polycriti explere olei vicem juxta Solos Ciliciæ fontem. Theophrastus hoc idem fieri in Æthiopiâ ejusdem nominis fonte. Lycos, in India terris fontem esse, cujus aquâ lucernæ ardeant.* Nomen illud *Polycritus* restituit apud Plinium Joh. Meursius pro corrupto *Polyclitus*, quod antea legebatur. Antigonus Carystius cap. 150. Πολύκριτον δὲ ἀναγεγραφέναι, τὴν μὲν ἐν Σόλοις ὕδωρ ψεκάδας ἀναφυσῶν λιπαρὸν, ἀλλ' οὕτως ἀπολιπαίνειν, ὥστε μὴ προσδεῖσθαι ἀλείμματος. Eumdem Polycritum laudat Aristoteles in Admirandis, τὰ Σικελικὰ γεγραφότα ἐν ἔπεσιν. Politus.

4. Τὸ δὲ, καθὰ ἔλαιον, διὰ τὸ τιμιώτερον εἶπεν) Neque hac tantùm de causâ; verùm etiam quia ceterorum aliorum liquorum maximè leve est oleum, ideòque in aliis omnibus innatat, ὑπὸ τοῦ ἀέρος ἀναφερόμενον, ut loquitur Plutarchus. Atque hinc etiam fit, ut leviores fiant aquæ, quæ ad olei naturam accedere videntur, ut aqua fontis apud Æthiopes: a quo qui loti essent, eos narrat Herodotus l. 3. n. 23. nitidiores effectus, perinde atque uncti fuissent oleo, & odore violarum oluisse. ἀσθενὲς δὲ τὸ ὕδωρ τῆς κρήνης ταύτης οὕτω δή τι ἔλεγον εἶναι οἱ κατάσκοποι, ὥστε μηδὲν οἷόν τ' εἶναι ἐπ' αὐτῷ ἐπιπλέειν, μήτε ξύλον, μήτε τῶν ὅσα ξύλου ἐστὶ ἐλαφρότερα· ἀλλὰ πάντα σφεα χωρέειν ἐς βυσσόν. Et ob eadem causâ levitatis, aquæ dulces aquas marinas, aliæque alias aquas, supermeant. Quædam affert exempla Plinius l. 2. c. 103. *Dulces mari invehuntur, leviores haud dubiè. Ideò & marinæ, quarum natura gravior, magis invecta sustinent. Quædam verò & dulces inter se supermeant alias. Ut in Fucino lacu invectus amnis, in Lario Addua, in Verbano Ticinus, in Benaco Mincius, in Sevino Ollius, in Lemano Rhodanus: hic trans Alpes: superiores in Italiâ, multorum millium transitu, hospitales suas tantùm, nec largiores, quàm intulere, aquas evehentes. Proditum hoc & in Oronte amne Syriæ, multisque aliis.* Politus.

5. ὅσοι μάλιστα περὶ τὰ κατὰ τὴν Ῥωμόγυριν) Puto, τὸ Ῥωμόγυριν corruptum ex Ὤγυριν. qua de insulâ Dionysius:

Ἔστι δέ τοι προτέρω, Καρμανίδος ἔνδοθεν ἄκρης,
Ὤγυρις· ἔνθα τε τύμβος Ἐρυθραίου βασιλῆος. Poliz.

ρν´. Οἱ δὲ συχνὰ πρὸ βραχέων μνημονευθέν-
Bas. p. 255. τες Λαπίθαι, [1] οὐ μόνον ἐθνικὴν ἔννοιαν ὑποβάλλουσιν, ἀλλ' ἔστιν ὅτε καὶ σκωπτικήν· ἵνα ὁποῖος [2] ὁ Πινδαρικὸς πίθων, τοιοῦτός τις εἴη καὶ ὁ Λαπίθης, [3] πείθων λαὸν, κατά τινα πίθωνα, προσέχειν αὐτῷ. Ὁ δὲ Πηνειὸς, Θετταλικὸς ποταμὸς, [4] ῥέων μεταξὺ Πηλίου, καὶ Ὄσσης τῶν ὀρέων, ἃ καὶ ἀπέτεμεν αὐτὸς ῥήξας, καὶ διαστήσας,
Rom. p. 337. καὶ ἐξ ὄρους συνεχοῦς διχάσας, ἐδύασεν, ὡς καὶ ἀλλαχοῦ εἴρηται. Λέγει δὲ καὶ Ἡρόδοτος, ὅτι ὄρη Θετταλικὰ, Ὄλυμπος, καὶ Ὄσσα, [5] μεγέθη ὑπερμήκεα· [6] διὰ μέσων δὲ αὐτῶν, αὐλὼν στενὸς, δι' οὗ ῥεῖ Πηνειὸς, [7] εἷς τῶν πέντε δοκίμων Θετταλικῶν ποταμῶν· ὧν καὶ Ἀπιδανὸς, καὶ Ἐνιπεύς. Τούτῳ δὲ ὅμοιον καὶ τὸ, πέντε ποταμοὶ δόκιμοι Θετταλικοί· ὧν Πηνειὸς, Ἀπιδανὸς, καὶ Ἐνιπεύς. Συμμίσγουσι δὲ τὸ ὕδωρ εἰς ταυτὸ, καὶ δι' ἑνὸς αὐλῶνος στενοῦ [8] ἐκρέουσιν εἰς τὴν θάλασσαν. [9] ἔνθα κατακρατῶν ὁ Πηνειὸς τῷ ὀνόματι, ἀνωνύμους τοὺς ἄλλους ποιεῖ. [10] Ἄρχεται δὲ, κατὰ τὸν Γεωγράφον, ἐκ Πίνδου ὄρους ὁ Πηνειός· [11] περὶ ὃ οἱ Περραιβοί. Καὶ δῆλον καὶ ἐκ τούτου, ὅτι Θετταλικοὶ οἱ Περραιβοί· ἐπειδὴ καὶ [12] τὸ Πίνδον, καὶ ὁ Πηνειὸς, Θετταλικά. Περὶ δὲ Πηνειοῦ, καὶ ταῦτα ἐν τοῖς τοῦ Στράβωνος φέρεται· Πηνειὸς ἄρχεται ἐκ Πίνδου· ἐν ἀριστερᾷ δ' [13] ἀφεὶς Τρίκκην, φέρεται περὶ Ἄτρακα, καὶ Λάρισαν, καὶ τοὺς [14] ἐν Θετταλίᾳ δεξάμενος ποταμοὺς, [15] πρόεισι [16] διὰ τῶν Τεμπῶν, καὶ ὅτι [17] διὰ μέσης ῥεῖ Θετταλίας, πολλοὺς δεχόμενος ποταμούς.

CL. Ceterùm Lapithæ, ii, de quibus paullò ante nos sæpiùs commemoravimus, non gentis modò nomen intelliguntur; verùm etiam aliquando nomen irrisionis, & ad mordendum noum aliquem accommodatum: ita ut, qualis Pindaricus ille *πίθων*, *idest*, *simia*, talis sit etiam ὁ Λαπίθης, *Lapitha*, *πείθων λαὸν*, *movens*, *atque adducens populum*, *κατά τινα πίθωνα*, *more cujusdam simiæ*, ut oculos, atque animum sibi adhibeat. Ad hæc, Peneus, amnis Thessaliæ, fluens inter montes, Pelium, & Ossam: quos ipse etiam abruptos, atque alveo suo separatos abscindit, & ex uno continuoque monte duos, inter se diductos, facit, ut alibi quoque dictum est. Scribit etiam Herodotus, Thessalicos montes Olympum, atque Ossam, præcelsâ esse magnitudine; eorumque in medio canalem esse angustum, per quem Peneus fluit, unus de quinque insignioribus, ac nobilioribus amnibus Thessaliæ: de quorum item numero Apidanus, & Enipeus. Et in eamdem ferè sententiam loquitur, cum sic ait: Celebres Thessaliæ amnes, quinque: de quibus Peneus, Apidanus, & Enipeus. Commiscent simul aquam, & per arctum unum canalem in mare effluunt. ubi Peneus, quum reliquis fluminibus celebritate nominis antecellat, sine nomine esse eos facit. Oritur autem Peneus, juxta Geographum, e monte Pindo: circa quem montem Perrhæbi. Atque hinc etiam constat, Perrhæbos populos esse Thessaliæ: quoniam & Pindus, & Peneus sunt Thessaliæ. Rursus de Peneo apud Strabonem hæc feruntur: Peneus e Pindo oritur, Triccâque ad lævam relictâ, circa Atracem, ac Larissam fertur, exceptisque Thessaliæ fluminibus, per Tempe profluit. & rursus: per mediam fluit Thessaliam, multis fluminibus receptis. itemque: Peneus decurrens, ad lævam habet

1. *οὐ μόνον ἐθνικὴν ἔννοιαν ὑποβάλλουσιν*) *Λαπίθαι γὰρ, ἔθνος Θετταλίας*. Stephanus. *Polit.*

2. *ὁ Πινδαρικὸς πίθων*) Pindarus Pyth. Od. 2. *καλός τοι πίθων παρὰ παισίν*. Polit.

3. *πείθων λαὸν, κατά τινα πίθωνα*) Atque hæc est etymologia *τοῦ πιθήκου*, seu *πίθωνος*. Suidas: *Πίθηκος, τὸ ζῶον, ὁ μιμηλὸς, παρὰ τὸ πιθεῖν, πιθήκων. πείθει γὰρ ἡμᾶς*. Polit.

4. *ῥέων μεταξὺ Πηλίου, καὶ Ὄσσης τῶν ὀρέων, ἃ καὶ ἀπέτεμεν αὐτὸς ῥήξας*) Scribendum erat: *μεταξὺ Ὀλύμπου, καὶ Ὄσσης*. Sic enim ceteri omnes. Immo & idem ipse Eustathius ad Periegetam: *καθάπερ καὶ ὁ Πηνειὸς ὁ καὶ Σαλαμβρίας καλούμενος, τὴν Ὄσσαν τοῦ Ὀλύμπου ἀπέρρηξε. διὸ καὶ, κατὰ τὴν ἱστορίαν τοῦ Γεωγράφου, Ἀράξης ἐκλήθη ποτὲ καὶ ὁ Πηνειὸς, ὡς καὶ αὐτὸς ἀπαράξας τὴν Ὄσσαν τοῦ Ὀλύμπου, ὅτε σεισμοῦ τὰ Τέμπη τοῦ Θετταλικοῦ ῥαγέντα διέστησαν*. Seneca Quæst. Natural. lib. 6. c. 25. *Si volis credere, aiunt aliquando Ossam Olympo cohæsisse, deinde terrarum motu recessisse, & fissam unius magnitudinem montis in duas partes, tunc effugisse Peneum, qui paludes, quibus laborabat Thessalia, siccavit, abductis in se, quæ sine exitu stagnaverant, aquis.* Id dicit, quod Geographus: *ὑπὸ δὲ σεισμῶν ῥήγματος γενομένου (τὰ νῦν καλούμενα Τέμπη) καὶ τὴν Ὄσσαν ἀποσχίζοντος ἀπὸ τοῦ Ὀλύμπου, διεξέπεσε ταύτῃ πρὸς θάλασσαν ὁ Πηνειὸς, καὶ ἀνέψυξε τὴν χώραν ταύτην*. Politus.

5. *μεγέθη ὑπερμήκεα*) lege, *μεγέθει*. Herodotus: *ὄρεα τὰ Θεσσαλικὰ, τόν τε Ὄλυμπον, καὶ τὴν Ὄσσαν, μεγάθεϊ τε ὑπερμήκεα ἐόντα*. Ælianus Var. Hist. lib. 3. c. 1. *ὄρη δὲ ταῦτ' ἐστὶν ὑπερύψηλα, καὶ οἷον ὑπό τινος θείας φροντίδος διεσχισμένα*. Livius lib. 44. c. 6. *rupes utrinque ita abscisæ sunt, ut despici vix sine vertigine quadam simul oculorum animique possit.* Plinius l. 4. c. 8. *In eo cursu Tempe vocantur quinque mill. passuum longitudine, & ferme sesquiiugeri latitudine, ultra visum hominis attollentibus se dextera lævaque leniter convexis jugis.* Politus.

6. *διὰ μέσων δὲ αὐτῶν*) Strabo etiam lib. 11. p. 531. abruptam esse per Peneum scribit *τὴν Ὄσσαν ἀπὸ τοῦ Ὀλύμπου*. Polit.

7. *εἷς τῶν πέντε δοκίμων Θετταλικῶν ποταμῶν*) Nobiliores Thessaliæ amnes, juxta Herodotum, hi quinque: Peneus, Apidanus, Onochonus, Enipeus, Pamisus. Plinius adnumerat etiam Phœnicem. *Politus.*

8. *ἐκρέουσι*) *ἔκροον ἔχουσι*. Herodotus. *Polit.*

9. *ἔνθα κατακρατῶν ὁ Πηνειὸς τῷ ὀνόματι, ἀνωνύμους τοὺς ἄλλους ποιεῖ*) lege, *ἀνωνύμως*, ut correxit Frobenius. Herodotus: *ὥστε δὲ συμμισγόμενοι τάχιστα, ὑπερτερῶν ἤδη ὁ Πηνειὸς τῷ ὀνόματι κατακρατέων, ἀνωνύμους τοὺς ἄλλους ποιέει εἶναι*. Plinius l. 4. c. 8. *Ante cunctos claritate Peneus, ortus juxta Gomphos: interque Ossam, & Olympum nemorosa convalle defluens quingentis stadiis, dimidio ejus spatii navigabilis.* Ælianus lib. 3. c. 1. *εἰς τοῦτον (Πηνειὸν) δὲ καὶ οἱ λοιποὶ ποταμοὶ συρρέουσι, καὶ ἀνακοινοῦνται τὸ ὕδωρ αὐτῷ, καὶ ἐργάζονται τὸν Πηνειὸν ἐκεῖνον μέγαν*. Politus.

10. *Ἄρχεται δὲ, κατὰ τὸν Γεωγράφον, ἐκ Πίνδου ὄρους ὁ Πηνειός*) Excerpta ex libro septimo Strabonis: *Ὅτι ὁ Πηνειὸς ποταμὸς ῥέων διὰ τῶν Τεμπῶν, καὶ ἀρχόμενος ἀπὸ τοῦ Πίνδου ὄρους, καὶ διὰ μέσης Θετταλίας, καὶ τῶν Λαπιθῶν, καὶ Περραιβῶν, δεχόμενός τε τὸν Εὐρώταν ποταμὸν, ὃν Ὅμηρος Τιταρήσιον ὀνόμασεν, ὁρίζει Μακεδονίαν μὲν, πρὸς βορρᾶν· Θετταλίαν δὲ, πρὸς νότον*. Politus.

11. *περὶ ὃ οἱ Περραιβοί*) Strabo lib. 9. *Ἡ δὲ Πίνδος, ὄρος μέγα, πρὸς ἄρκτον μὲν τὴν Μακεδονίαν, πρὸς ἑσπέραν δὲ Περραιβοὺς μετανάστας ἀνθρώπους ἔχουσα, πρὸς δὲ μεσημβρίαν Δόλοπας, αὕτη δ' ἐστὶ τῆς Θετταλίας*. Perrhæbi quam a principio Thessaliæ partem tenuerint, distinctè postea narrat Strabo: qui quidem Perrhæbi *καταδυναστευθέντες ὑπὸ Λαπιθῶν, οἱ μὲν τὴν ὀρεινὴν ἀπανέστησαν οἱ πλείους τὴν περὶ Πίνδον, καὶ Ἀθαμᾶνας, καὶ Δόλοπας. τὴν δὲ χώραν, καὶ τοὺς ὑπολειφθέντας τῶν Περραιβῶν, κατέσχον Λαρισαῖοι*. Politus.

12. *τὸ Πίνδον*) Straboni *ὁ Πίνδος*. Sed Eustathius respicit, ut puto, *τὸ ὄρος*. Sic in Excerptis ex l. 7. Strabonis: *ἀπὸ τοῦ Πίνδου ὄρους*. Polit.

13. *ἀφεὶς Τρίκκην. φέρεται περὶ Ἄτρακα*) Strabo: *ἀφεὶς Τρίκκην τε, καὶ Πελινναῖον, καὶ Φαρκαδόνα, φέρεται παρά τε Ἄτρακα, καὶ Λάρισαν*. l. 9. p. 438. *Polit.*

14. *ἐν Θετταλίᾳ*) Strabo, *ἐν Θετταλιώτιδι*. Polit.

15. *πρόεισι*) l. *πρόεισι*. Polit.

16. *διὰ τῶν Τεμπῶν*) Strabo, *διὰ τῶν Τεμπῶν ἐπὶ τὰς ἐκβολάς*. Polit.

17. *διὰ μέσης ῥεῖ Θετταλίας*) Strabo: *Ὁ γὰρ Πηνειὸς διὰ μέσης ῥέων, καὶ πολλοὺς δεχόμενος ποταμοὺς, ὑπερχεῖται πολλάκις*. Polit.

habet Olympum, Ossam ad dextram. Ad ipsa verò Penei ostia, in dextro latere Gyrton est, urbs Magnesia, in qua Pirithous, atque Ixion regnarunt. Abest inde non longè oppidum Crannon: cujus cives, diverso nomine dicti Ephyri. Sicuti etiam Gyrtonis cives, Phlegyæ. Ac vide memoratam supra Atracem: cujus cives, Atraces, apud Lycophronem: tametsi pro Ἀτρακας λύκους, *Atracas lupos* (quod scribit Ethnicorum auctor) vulgati codices communiùs habeant ἅρπαγας λύκους, *rapaces lupos*. Μενεπτολέμους porrò, *idest*, *in pugnâ manentes*, *seu prælium fortiter sustinentes*, Poëta vocat Perrhæbos: ut & paullò ante Polypœtam μενεπτόλεμον, *firmum*, *& stabilem in pugnâ*, quasi militem statarium, aut firmum statariâ in pugnâ bellatorem. Τὸ οἰκία ἔθεντο, *domicilia posuerunt*, Poëta dicit per periphrasin pro ᾤκουν, *habitabant*. quemadmodum etiam τὸ ἔργα ἐνέμοντο, *opera faciebant*, *res administrabant*, est pro εἰργάζοντο, *operabantur*, *agebant*. Titaresium dicit ἱμερτὸν, *desiderabilem*, *atque amabilem*, ex more humano, atque extra fabulam. Namque alioquin στυγνὸς, *horribilis*, est, ac στυγνὸς, *odiosus*, quippe qui a Styge illâ horribili dimanat: Τὸ προΐει, *emittebat*, est pro προΐησιν, *emittit*. Imperfectum namque usurpatur hoc loci pro Præsenti. Τὸ συμμίσγεται, *commiscetur*, vox est maximè apposita, & opportuna, ut clarè etiam ostendit ἡ μισγάγκεια, *aquarum in valle permistio*, de qua alibi dicturi sumus. Τὸ ἀργυροδίνης, *vortices volvens argenteos*, non Penei modò epitheton est; verùm etiam pellucidi cujusque, ac nitentis fluminis, & ἀργυρέαις δίναις, *vorticibus argenteis*, hoc est, puro, ac limpido aquarum fluxu decurrentis. Denique, ubi ait καλλίῤῥοον ὕδωρ, *pulchrè fluentem aquam*, & Στυγὸς ὕδατος, *Stygis aquæ*; vide, ut producitur prima τοῦ ὕδατος, *aquæ*: tametsi multis etiam in locis correpta reperiatur.

μώς. καὶ ὅτι [1] Πηνειὸς φέρεται, ἐν ἀριστερᾷ μὲν ἔχων Ὄλυμπον, ἐν δεξιᾷ δὲ, Ὄσσαν. [2] Ἐστὶ δὲ ταῖς ἐκβολαῖς τοῦ Πηνειοῦ, ἐν δεξιᾷ Μαγνῆτις πόλις ἡ Γυρτὼν, ἐν ᾗ Πειρίθους, καὶ Ἰξίων ἐβασίλευσαν. [3] Ἀπέχει δ' αὐτῶν οὐ πολὺ πόλις Κραννών· [4] ἧς οἱ πολῖται Ἔφυροι, ἑτερωνύμως. ὡς καὶ οἱ τῆς Γυρτῶνος, Φλεγύαι. Ὅρα δὲ τὴν ἀνωτέρω ῥηθεῖσαν Ἄτρακα· ἧς οἱ πολῖται, [5] Ἄτρακες παρὰ Λυκόφρονι· κἂν ἀντὶ τοῦ Ἄτρακας λύκους (ὃ γράφει ὁ Ἐθνικολόγος,) ἅρπαγας λύκους γράφωσι τὰ τῶν ἀντιγράφων κοινότερα. Μενεπτολέμους δὲ εἶπεν ὁ Ποιητὴς τοὺς Περῥαιβοὺς· ὡς καὶ τὸν Πολυποίτην πρὸ ὀλίγου μενεπτόλεμον, οἱονεὶ σταδαῖον, ἢ σταθερὸν πολεμιστήν. Τὸ δὲ οἰκία ἔθεντο, περιφραστικῶς ὁ Ποιητὴς εἶπεν, ἀντὶ τοῦ ᾤκουν. ὥσπερ καὶ τὸ ἔργα ἐνέμοντο ἀντὶ τοῦ εἰργάζοντο. Ἱμερτὸν δὲ τὸν Τιταρήσιον, ἀνθρωπίνως εἶπε, καὶ ἔξω μύθου. Ἄλλως γὰρ στυγητός ἐστι, καὶ στυγνὸς, ὡς ἀποῤῥέων τῆς φρικτῆς Στυγός. Τὸ δὲ προΐει ἀντὶ τοῦ προΐησι. παρῳχημένον γὰρ ἀντὶ ἐνεστῶτος κἀνταῦθα κεῖται. Τὸ δὲ συμμίσγεται, καιριωτάτη λέξις ἐστὶν, ὡς δηλοῖ καὶ [6] ἡ μισγάγκεια, περὶ ἧς ἀλλαχόθι ῥηθήσεται. Τὸ δὲ ἀργυροδίνης, οὐ Πηνειοῦ μόνον ἐπίθετον, ἀλλὰ παντὸς διαυγοῦς ποταμοῦ, καὶ ἀργυρέαις δίναις, ὅ ἐστι, [7] καθαρῷ ῥεύματι, [8] διοικουμένου. Ὅρα δὲ καὶ, ὅτι ἐν τῷ, καλλίῤῥοον ὕδωρ, καὶ Στυγὸς ὕδατος, ἐκτείνεται ἡ ἄρχουσα τοῦ ὕδατος, εὑρίσκεται δὲ πολλαχοῦ καὶ συστελλομένη.

Magnetum verò dux erat Prothous Tenthredonis filius,
Qui circa Peneum, & Pelium frondosum
Habitabant. His Prothous velox imperabat.
Et hunc simul quadraginta nigræ naves sequebantur.
Hi igitur duces Græcorum, & rectores erant.

Μαγνήτων δ' ἦρχε Πρόθοος, Τενθρηδόνος υἱὸς,
Οἳ περὶ Πηνειὸν, καὶ Πήλιον εἰνοσίφυλλον
Ναίεσκον. τῶν μὲν Πρόθοος θοὸς ἡγεμόνευε.
Τῷ δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.
Οὗτοι ἄρ' ἡγεμόνες Δαναῶν, καὶ κοίρανοι ἦσαν.

CLI. Magnetum, qui circa Peneum, Peliumque frondosum habitabant, dux erat Prothous, Tenthredonis filius. quem etiam post unum versum repetit, ubi iterum dicit: τῶν μὲν Πρόθοος θοὸς ἡγεμόνευε. *His Prothous velox imperabat.* Et observa, ut palam Poëta hoc loci ornatum,

 venu-

ρνά. Μαγνήτων ἦρχε, τῶν περὶ Πηνειὸν, καὶ Πήλιον εἰνοσίφυλλον, Πρόθοος, Τενθρηδόνος υἱός. ὃν καὶ μετὰ ἕνα στίχον ἀναλαβὼν, πάλιν φασί· τῶν μὲν Πρόθοος θοὸς ἡγεμόνευε. Καὶ σημείωσαι, ὅτι φανερῶς ἐπετήδευσεν ἐνταῦθα κάλλος ὁ Ποιη-

 τής.

1. Πηνειὸς φέρεται, ἐν ἀριστερᾷ μὲν ἔχων Ὄλυμπον) Sumpta hæc, ni fallor, ex libro septimo Strabonis, cujus pleraque perierunt. Excerpta ex eodem libro: καὶ ἔστιν ὁ μὲν Ὄλυμπος τῆς Μακεδονίας, ἡ δὲ Ὄσσα τῆς Θετταλίας, καὶ τὸ Πήλιον. Politus.

2. Ἐστὶ δὲ ταῖς ἐκβολαῖς τοῦ Πηνειοῦ, ἐν δεξιᾷ Μαγνῆτις πόλις ἡ Γυρτών) Horum verborum Strabonis vestigia extant in Excerptis ex libro septimo: Ὅτι ὑπὸ ταῖς ὑπωρείαις τοῦ Ὀλύμπου παρὰ τὸν Πηνειὸν ποταμὸν, Γυρτών ἐστι πόλις Περῥαιβικὴ, καὶ Μαγνήτις· ἐν ᾗ Πειρίθους τε, καὶ Ἰξίων ἦρξαν. Ubi, quum Excerptorum Auctor Gyrtonem asserat ad radices Olympi esse sitam, putat Casaubonus, contradicere ei Eustathium ex eodem Strabone, quòd Eustathius Gyrtonem esse statuat ad dextram, a qua item parte non Olympum, sed Ossam, collocat. Potest tamen unus locus cum altero sub diverso respectu conciliari: quatenus, si secundum, ac rectum sequimur fluminis cursum, ab ejus dextrâ est Ossa, & Olympus a sinistrâ; si verò a mari Penei ostia ingredimur, & adverso flumine navigamus, ad ipsa ostia occurrat Gyrton a dextrâ, a qua eadem parte jacet Olympus. ita ut eadem pars, quæ sinistra est secundo flumine, fit dextra eidem adverso, & contra. Quod innuere ipsa videntur verba Eustathii. Etsi enim labi Peneum docet inter Olympum a sinistrâ, & Ossam a dextrâ, ad ipsa tamen ostia Penei Gyrtonem ponit a dextrâ, ἐστὶ δὲ ταῖς ἐκβολαῖς τοῦ Πηνειοῦ, ἐν δεξιᾷ. quasi innuere velit, non a dextrâ labentis Penei jacere Gyrtonem, sed, qua parte situs est Olympus, a dextrâ ostiorum ipsius fluminis, ducto nempe a mari, aut ab ostiis Penei initio. *Politus*.

3. Ἀπέχει δ' αὐτῶν οὐ πολὺ πόλις Κραννών) De hac item urbe Crannone mentionem facit Strabo lib. 9. ejusque cives vocat Κραννωνίους. Corruptè Excerpta e libro septimo Strabonis: ἀπέχει δ' ἡ Γυρτὼν τῆς Τεμπικῆς . . . πόλεως Κραννών. Quæ mihi cum doctis viris ita videntur legenda: ἀπέχει δὲ τῆς Γυρτῶνος σταδίους ἡ πόλις Κραννών. Sic enim Stephanus ex Strabone: ἀπέχει δὲ σταδίους ἑκατὸν τῆς Γυρτῶνος ἡ Κράνων πόλις. Unde etiam apud Eustathium pro, ἀπέχει δ' αὐτῶν, scripserim, ἀπέχει δὲ Γυρτῶνος οὐ πολὺ πόλις Κραννών. Stephano, & aliis cum simplici ν, & paroxytonos, Κράνων. Politus.

4. ἧς οἱ πολῖται Ἔφυροι, ἑτερωνύμως) Excerpta e lib. VII. Strabonis: καὶ φασὶν, ὅταν εἴπῃ ὁ Ποιητής· Τὼ μὲν ἄρ' ἐκ Θρῄκης, Ἐφύρους μὲν λέγεσθαι τοὺς Κραννωνίους· Φλεγύας δὲ, τοὺς Γυρτωνίους. Vide iterum Strabonem l. 9. p. 442. *Politus*.

5. Ἄτρακες παρὰ Λυκόφρονι) Lycophron, ut legit quidem Stephanus,

Καὶ δάπτῃσιν ὠμοφάγοι Ἄτρακες λύκοι.

Hodierni tamen libri, pariter ac ii, quorum Eustathius meminit, scribunt ἅρπαγας λύκους. Atragis gentile nomen magis usitatum, Atracius. *Politus*.

6. ἡ μισγάγκεια, περὶ ἧς ἀλλαχόθι ῥηθήσεται) Homerus: ἐς δύο ποταμοὶ κατ' ὄρεσφι ῥέοντες. Salvinus.

7. καθαρῷ ῥεύματι διοικουμένου) Ἐς μισγάγκειαν συμβάλλετον ὄβριμον ὕδωρ. Salvin.

8. διοικουμένου) Quidam legebant, διοχετευμένου, aut διοχουμένου. Polit.

τής. Τί γὰρ ἄλλο ἐχρῆν, μετὰ ἔπος ἕν, καὶ τοῦτο σαφέστατον, ἐπαναλαβεῖν τὸν Πρόθοον, ἢ πάντως ἵνα δυνηθῇ κατὰ σχῆμα κάλλους εἰπεῖν, Πρόθοος θοός; ἤγουν ταχύς. Ὅπερ ἐν τῷ πρώτῳ στίχῳ ποιῆσαι οὐκ εἶχεν, οἷα ἐπειγόμενος εἰς τὴν τοῦ ἀνδρὸς γενεαλογίαν, καὶ τὰ ἐφεξῆς. Ἐπετηδεύσατο δὲ τὸ ῥηθέν, ὡς ἄν, ἐπεὶ μηδὲν εἶχε περὶ Προθόου εἰπεῖν ἐφελκυστικὸν ἀκοῆς, γαργαλίσῃ αὐτὴν ἄλλως, περικαλλεῖ [1] σχήματι ἐπαναστροφῆς, ἐν ᾗ ἡ δευτέρα λέξις ἐπαναστρέφεται, καὶ αὖθις ἐπανακάμπτει πρὸς τὴν πρὸ αὐτῆς. [2] Ὡς γὰρ Σαμία μία ναῦς, κατά τινα στροφὴν τοῦ, μία, πρὸς τὸ Σαμία· οὕτω καὶ Πρόθοος θοός. Τοιοῦτον δὲ καὶ τό, [3] Πάτροκλον πρόφασιν, ὥς φασιν· ὅσα τε ἄλλα τοιαῦτα. [4] Οἱ δὲ ῥήτορες καὶ παρονομασίαν τὸ τοιοῦτον σχῆμα καλοῦσιν, ὡς οἱ Ὁμηρικοὶ σχολιασταί φασι, προφέροντες εἰς ὁμοιότητα καὶ τὸ Δημοσθενικόν· πρῶτον μέν, Ἀμφίπολιν, πόλιν ἡμετέραν. Περὶ δὲ Πηλίου, καὶ Πηνειοῦ, πρὸ βραχέων εἴρηται.

ρνβ. Εἵποντο δὲ τεσσαράκοντα νῆες τῷ Προθόῳ. Δῆλον δέ, ὅτι οὐ μόνον Εὐρωπαῖοι οὗτοι, ἀλ-
Rom. p.338. λὰ καὶ ἕτεροι Ἀσιατικοὶ Μάγνητές εἰσιν. Ὁ Γεωγράφος οὖν Μαγνήτων μέμνηται τῶν πρὸς τῷ Μαιάνδρῳ, καὶ ἄλλοι συχνοί, φάμενοι, [5] ὡς Μάγνητες, οἱ ἐπὶ Μαιάνδρου ποταμοῦ, Δελφῶν εἰσιν ἄποικοι, καὶ Μαγνησία δὲ πόλις ἐστὶν ἐκεῖσε. Τῆς δὲ

venustatemque orationis studiosiùs conquisierit. Quid enim alioquin oportebat, post unum versum, eumque maximè clarum, ac dilucidum, Prothei iterum nomen exprimere, nisi prorsus ut posset pulchrâ, atque eleganti figurâ dicere, Πρόθοος θοός, *Prothous thous? videlicet velox.* Quod quidem in primo versu facere non potuit: quippe quum ad viri genus, & ad ea, quæ sequuntur, oratione suâ festinaret. Id autem, quod dictum est, sedulò affectavit, ne, quoniam nihil omnino habebat de Prothoo dicere, quo aures vehementer alliceret, atque attraheret, eas aliter titillaret perpulchrâ epanastrophes figurâ, qua secunda illa vox ἐπαναστρέφεται, *revertitur*, ac veluti reflectitur in priorem. *Sicuti enim* Σαμία μία ναῦς, *Samia una navis*, στροφὴν, seu reversionem quamdam habet τοῦ μία, *una*, ad τὸ Σαμία, *Samia*; sic etiam Πρόθοος θοός, *Prothous thous, seu velox*. Hujuscemodi & illud: Πάτροκλον πρόφασιν, ὥς φασι. *Patroclum prætextu, seu in speciem, quod ajunt*: & quæcumque alia hujus generis. Rhetores autem hanc ipsam figuram vocant Paronomasiam, seu Adnominationem, ut Scholiastæ Homerici docent, prolato in exemplum Demosthenico etiam illo: πρῶτον μέν, Ἀμφίπολιν, πόλιν ἡμετέραν. *Primùm quidem Amphipolin, urbem nostram.* De Pelio, & Peneo paullò ante dictum est.

CLII. Prothoum naves quadraginta sequebantur. Constat autem, non hos modò Europæos; sed & alios esse Magnetas Asiaticos. Itaque Geographus Magnetum meminit, eorum, qui sunt ad Mæandrum; eorumdemque etiam meminerunt plures alii, qui Magnetas illos ad Mæandrum, coloniam dicunt esse Delphorum, urbemque ibi esse Magnesiam. Ceterùm locorum,

1. σχήματι ἐπαναστροφῆς) qua de figurâ Hermogenes l. 2. de form. orat. Καὶ μὴν καὶ ἡ ἐπαναστροφὴ τὸ σχῆμα τῶν καλλωπιζόντων. γίνεται δέ, ὅταν τὸ τέλος τοῦ κώλου, ἑτέρου κώλου τις ἀρχὴν ποιήσηται. οἷον· εἰ γὰρ ἔστιν Κτησιφῶντα μὴ δύναται δικάζειν δ' ἐμέ, ἐμὲ δέ, ὥσπερ ἐξελέγχων ὀνόμαζον αὐτόν, οὐκ ἂν ἐγράψατο. Ἔμφασις δὲ τὸ τῆς ὑπερβολῆς γίνεται, καὶ τὸ τοῦ ὑπερβάλλοντος, ὅταν τις μίαν λέξιν μερίσας, τὰς πλαγίας αὐτῆς συλλαβάς, ἀρχὴν τῆς ἐπιφερομένης ποιήσηται κώλου, ὡς ὁ Θουκυδίδης, Σαμίαν μίαν. καὶ αὐτίκα βοῦ βοῦ. καὶ παρὰ τῷ Ποιητῇ, Πρόθοος θοὸς ἡγεμόνευε. Politus.

2. Ὡς γὰρ Σαμία μία ναῦς) Thucydides l. 8. n. 16. Ἐν δὲ τούτῳ Στρομβιχίδης ταῖς ὀκτὼ ναυσὶν ἀφικνεῖται ἐς Σάμον, καὶ προσλαβὼν Σαμίαν μίαν, ἔπλευσεν ἐς Τέων. Polit.

3. Πάτροκλον πρόφασιν) Adagium, quod imperitè Erasmus sumptum opinatur a Patrocli moribus, in quem aliquoties jocatur Aristophanes. Sumptum namque est ex illo Homerico de Briseide, & reliquis captivis feminis, Patroclum deflentibus:

Ὣς ἔφατο κλαίουσ'· ἐπὶ δὲ στενάχοντο γυναῖκες,
Πάτροκλον πρόφασιν, σφῶν δ' αὐτῶν κήδε' ἑκάστη.

Vetus Scholiastes: αἱ δὲ λοιπαὶ γυναῖκες, σὺν τῇ Βρισηΐδι ἔκλαιον, ὡς ἐπὶ προφάσει Πατρόκλου δῆλον· τῷ δὲ ἀληθεῖ, ἑκάστη ἐπ' αὐτῇ ἐθρήνει τὴν ἰδίαν συμφοράν. Inde igitur petitum adagium. Eustathius: καὶ λέγεται ἐπὶ τῶν προσποιουμένων μὲν ποιεῖν τι διά τινα τινὰ αἰτίαν· τῷ ὄντι δὲ ἄλλως τοῦτο ποιούντων. Politus.

4. Οἱ δὲ ῥήτορες καὶ παρονομασίαν τὸ τοιοῦτον σχῆμα καλοῦσι) Scholiast. Homericus: τοῦτο τὸ σχῆμα, παρονομασία καλεῖται. Mihi verò sæpe in Oratoribus surget hæc paronomasia, nisi sobriè admodum, & prudenter adhibeatur: de qua præstat audire summum, & gravissimum Rhetorem Fabium Quinctilianum. Nec enim a præceptionibus etiam Rhetoricis, ubi opus erit, abstinebimus. Sic igitur Quinctilianus lib. 9. c. 3. *Huic diversa est Paronomasia, quæ dicitur Agnominatio. Ea non uno modo fieri solet, sed ex vicinia quadam prædicti nominis ducta, casibus declinatur. ut Domitius Afer pro Cloantilla: Mulier rerum omnium imperita, in omnibus rebus infelix. Et cum verbo idem verbum plus significans subjungitur: Quando homo, hostis homo? Quibus exemplis sum in aliud usus, sed in uno facilis est geminatio. Παρονομασία ei contrarium est, quod eodem verbo quasi falsum arguitur. Quæ lex privatis hominibus esse lex non videbatur. Cui confinis est* ἀντανάκλασις, *ejusdem verbi contraria significatio. Cum Proculeius quereretur de filio, quòd is mortem suam exspectaret, & ille dixisset, se verò non exspectare: Immo, inquit, rogo, exspectes. Non ex eodem, sed ex diverso, vicinum accipitur, cum supplicio afficiendum dicas, quem supplicatione dignum judicaris. Aliter quoque voces aut eadem diversâ in significatione ponuntur, aut productione tantùm, vel correptione mutatæ. quod etiam in jocis frigidum, equidem tradi inter præcepta miror: eorumque exempla, vitandi potiùs, quàm imitandi gratiâ, pono. Amari jucundum est, si curetur, ne quid insit amari. Avium dulcedo ad avium ducit. & apud Ovidium ludentem:*

Cur ego non dicam, Furia, te furiam?

Cornificius hanc traductionem vocat, videlicet alteriùs intellectûs ad alterum. Sed elegantius, quod est positum in distinguenda rei proprietate: Hanc reipublicæ pestem paullisper reprimi, non in perpetuum comprimi posse. Et quæ præpositionibus in contrarium mutantur: Non emissus ex urbe, sed immissus in urbem esse videatur. Melius, atque acrius, quod cum figurâ jucundum est, tum etiam sensu valet. Emit morte immortalitatem. Illa leviora est: non Pisonum, sed pistorum. Et, ex oratore arator. Pessimum verò: Ne patres conscripti videantur circumscripti. Raro evenit, sed vehementer venit. Sic contingit, ut aliquis sensus vehemens, & acer venustatem aliquam, non eodem ex verbo, non dissonam, accipiat. Et cur me prohibeat pudor uti domestico exemplo? Pater meus contra eum, qui se legationi immoriturum dixerat, deinde vix paucis diebus insumptis, re infectâ, redierat: Non exigo, ut immoriaris legationi, immorare. Nam & valet sensus ipse, & in verbis tantùm distantibus jucundè consonat vox præsertim non captata, sed velut oblata: quum altero sui usus, alterum ab adversario acceperit. Hactenus Quinctilianus. Politus.

5. ὡς Μάγνητες, οἱ ἐπὶ Μαιάνδρου ποταμοῦ, Δελφῶν εἰσιν ἄποικοι) Strabo lib. 14. pag. 647. Λέγονται δ' εἶναι Μάγνητες Δελφῶν ἀπόγονοι τῶν ἐποικησάντων τὰ Δίδυμα ὄρη ἐν Θετταλίᾳ. Unde apud Eustathium pro ἄποικοι legendum aliquando suspicabar, ἀπόγονοι. Sed nihil morandum. Idem Geographus supra: ὠνόμασται δ' ἡ Μαγνησία ἡ πρὸς Μαιάνδρῳ, Μαγνήτων ἀποικία τῶν ἐν Θετταλίᾳ, καὶ Κρητῶν. De Magnetibus his Thessalicis, qui Magnesiam ad Mæandrum condiderunt, plenius, atque integrius est narratum illa Cononis: Μάγνητες οἱ Μαγνησίαν τὴν ἐν Ἀσίᾳ νῦν οἰκοῦντες, τὸ πρότερον περὶ Πηνειὸν ποταμόν, καὶ τὸ Πήλιον ὄρος ᾤκουν. Συστρατεύσαντες δὲ Ἀχαιοῖς κατὰ Τροίας, ἡγουμένου αὐτῶν Προθόου, καὶ ἐκαλοῦντο Μάγνητες. ἐπεὶ δ' ἀπὸ τῆς Μαγνησίας ἀποπλανηθέντες αὐτῶν ἀπὸ Τροίας, οἰκίζονται κατ' ἀρχὰς εἰς Δελφούς. μετὰ χρόνον δὲ ἀναστάντες τοῦ ἱεροῦ, καὶ πλεύσαντες ἐπὶ θάλασσαν, ἐστρατοπέδευσαν εἰς Κρήτην. ὕστερον δὲ διωχθέντες, ἀνέστησαν ἐκ Κρήτης, καὶ πλεύσαντες εἰς τὴν Ἀσίαν, εὑρόντες κακῶν ἀπείρους ἤδη τὴν Ἰωνίαν, καὶ τὴν Αἰολίδα· συμμαχήσαντες αὐτοῖς κατὰ τῶν ἐπιτιθεμένων. ἐκεῖθεν ᾠκίσαντο, ἐν ᾧ νῦν εἰσί, καὶ κτίζουσι πόλιν, ἀπὸ τῆς πάλαι τὸ ἀρχαῖον πατρίδος Μαγνησίαν αὐτὴν ἐπικαλέσαντες. Dicta Asiatica hæc Magnesia ἡ πρὸς Μαιάνδρῳ, ad differentiam alterius, quæ πρὸς Σιπύλῳ. Politus.

rum, quæ Magnetes Homerici incoluerunt, præter ea, quæ de Crannone, & Gyrtone paullò ante retulimus, hæc insuper extant indicia apud Strabonem. Pheræ, inquit, terminus sunt Pelasgicorum camporum ad Magnesiam, qui ad Pelium usque montem sexaginta, & centum stadiis porriguntur. Tradit etiam, ante Magnetas sitas esse insulas, Sciathum, Peparethum, Scyrum, atque alias. Quare qui notitiam harum habuerit, scire quoque is poterit Magnesiam, quæ ex adverso ipsis jacet. Atque in hoc isto loco Geographus narrat, nomen maximè habere, hoc est, maximè memorabilem, ac celebrem esse, Scyrum ob Lycomedis cum Achille necessitudinem, atque affinitatem, atque etiam quia natus ibi est, educatusque Neoptolemus. Idem etiam auctor scribit, obscurè, neque liquidò, aut distinctè, explicari Magnetas a Poëtâ in illis verbis: *Qui circa Peneum, & Pelium habitabant*. Quin & tacitè indicat, quàm angustum, parvumque in spatium Poëta suos hosce Magnetas concluserit, atque arctaverit, dum Magnetas hosce intelligendos esse asserit, qui intra Tempe a Peneo, & Ossâ usque ad Pelium continentur. Quoniam verò Magnetes confusi fuisse videntur, confusionis hujusce caussam refundit in varias eorum migrationes, & mutationes, permistionesque civitatum: ubi etiam docet, Poëtam, tametsi multas Magnetidis urbes enumerat, tamen Magnetas nullos prorsus de hac gente nominasse; sed Magneticam hanc recensionem ad eos restrinxisse, qui habitabant circa Peneum, montemque Pelium, quem εἰνοσίφυλλον, *frondosum*, vocat, pariter atque antea Neritum, montem Ithacæ. Ad hæc sciendum, centaurum, quem nube ortum perhibent, Magnetem fuisse, ut Pindarus disertè significat. qui centaurus, quum sese Magnesiis cum equabus commiscuisset, ex eo semine hippocentauros procreavit. Sciendum item, Magnetas a nobili, & illustri viro ita esse appellatos. Fertur enim Magnes, unus Æolidarum, sub monte Pelio urbem ædificasse, eamque ab uxore suâ Melibœam vocasse; postmodum autem universam illam regionem, Magnesiam. Hujus filius fuit Alector, quo ortus Hæmon. Hæmone natus Hyperochus, Hyperocho Tenthredon, memorati Prothoi pater. Rursus sciendum, a Magneti-

 bus

δὲ κατοικήσεως τῶν Ὁμηρικῶν Μαγνήτων, σημεῖα καὶ ταῦτα παρὰ τῷ Στράβωνι, δίχα τῶν πρὸ ὀλίγου ῥηθέντων περὶ Κραννῶνος, καὶ Γυρτῶνος. Φεραὶ, πέρας, φησὶ, τῶν Πελασγικῶν πεδίων πρὸς τῇ Μαγνησίᾳ, ἃ παρατείνει μέχρι Πηλίου, στάδια ἑκατὸν ἑξήκοντα. Λέγει δὲ καὶ, ὅτι [1] πρόκεινται Μαγνήτων νῆσοι, [2] Σκίαθος, Πεπάρηθος, Σκῦρος, καὶ ἕτεραι. Ὁ γοῦν ταύτας εἰδὼς, [3] εἰδείη ἂν καὶ τὴν αὐτῶν περαίαν Μαγνησίαν. Ἐν δὲ τῷ τοιούτῳ τόπῳ λέγει ὁ Γεωγράφος, καὶ ὅτι [4] μάλιστα δὲ ἐν ὀνόματι, τουτέστιν, ὀνομαστὴ, ἡ Σκῦρος διὰ τὴν Λυκομήδους πρὸς Ἀχιλλέα οἰκειότητα, καὶ τὴν τοῦ Νεοπτολέμου ἐκεῖ γέννησιν, καὶ τροφήν. Ὁ αὐτός φησι καὶ, ὅτι τυφλῶς, καὶ οὐ γνωρίμως διασαφεῖ ὁ Ποιητὴς τοὺς Μάγνητας ἐν τῷ ἔπει· Οἳ περὶ Πηνειὸν, καὶ Πή- Bas. p. 256.
λιον ναίεσκον. Ὑποδηλοῖ δὲ καὶ, εἰς ὅσον ὁ Ποιητὴς τοὺς παρ' αὐτῷ τούτους Μάγνητας ἐστενοχώρησε, λέγει, ὅτι [5] Μάγνητας τούτους νομιστέον, τοὺς ἐντὸς τῶν Τεμπῶν ἀπὸ Πηνειοῦ, καὶ Ὄσσης ἕως Πηλίου. [6] Ἐπεὶ δὲ καὶ συγκεχύσθαι δοκοῦσιν οἱ Μάγνητες, αἰτιᾶται τῆς συγχύσεως ταύτης [7] μεταστάσεις αὐτῶν, καὶ ἐξαλλάξεις, καὶ [8] ἐπιμίξεις πολιτικῶν, λέγων καὶ, ὅτι πολλὰς πόλεις ὁ Ποιητὴς ἀριθμήσας ἀπὸ τῆς Μαγνήτιδος, [9] οὐδένας τούτων ὠνόμασε Μάγνητας· ἀλλ' ἐστενοχώρησε τὸν Μαγνητικὸν κατάλογον εἰς τοὺς περὶ Πηνειὸν, καὶ Πήλιον, ὅπερ εἰνοσίφυλλον λέγει· ὡς καὶ πρὸ τούτου τὸ ἐν Ἰθάκῃ, Νήριτον. Ἰστέον δὲ, ὅτι καὶ ὁ ἐκ νεφέλης κένταυρος, Μάγνης ἦν, ὡς [10] ἐν τοῖς τοῦ Πινδάρου δηλοῦται. ὃς καὶ Μαγνησίαις ἵπποις συναναχρωτιζόμενος, ἐκ τοιούτου σπέρματος τοὺς Ἱπποκενταύρους ἔφυσε. καὶ ὅτι Μάγνητες ἐκλήθησαν ἀπὸ ἀνδρὸς ἐπιφανοῦς. Μάγνης γάρ, φασιν, εἷς τῶν Αἰολιδῶν, ὑπὸ τὸ Πήλιον ὄρος κτίσας πόλιν, ἀπὸ τῆς γυναικὸς, Μελίβοιαν ἐκάλεσεν· ὕστερον δὲ τὴν πᾶσαν χώραν, Μαγνησίαν. Τούτου Ἀλέκτωρ, οὗ Αἵμων, οὗ Ὑπέροχος, οὗ ἔγγονος, Τενθρηδὼν ὁ τοῦ ῥηθέντος Προθόου πατήρ. Ἰστέον δὲ καὶ, ὅτι [11] ἐκ τῶν

 προσ-

1. πρόκειντ.) Μαγνήτων νῆσοι) Strabo: πρόκεινται δὲ τῶν Μαγνήτων νῆσοι συχναὶ μὲν, αἱ δ' ἐν ὀνόματι, Σκίαθός τε, καὶ Πεπάρηθος, καὶ Ἰκὸς, Ἁλόννησός τε, καὶ Σκῦρος, ὁμωνύμους ἔχουσαι πόλεις. Polit.

2. Σκίαθος) in Vestibulo Regii Gazophylacii inscriptio: ΔΙΟΝΥCΟΥ CΚΙΑΝΘΟΥ. forte ΣΚΙΑΘΙΟΥ. Bacchi, qui in Sciatho colebatur. Salvinus.

3. εἰδείη ἂν καὶ τὴν αὐτῶν περαίαν Μαγνησίαν) Magnesiam tum apud alios veterum Geographorum satis descriptam habes, tum etiam apud Scylacem, cujus hæc verba: Ἔθνος δὲ Μάγνητες παρὰ θάλατταν, καὶ πόλεις αἵδε· Ἰωλκὸς, Μεθώνη, Κορακαί, Σπαλαῦθρα, Ὀλιζὼν, καὶ λιμήν. Ἔξω δὲ τοῦ κόλπου Παγασητικοῦ Μελίβοια, Ῥιζοῦς, Εὐρυμεναί, Μύραι. Politus.

4. μάλιστα δὲ ἐν ὀνόματι) Strabo: Μάλιστα δ' ἐστὶν ἐν ὀνόματι Σκῦρος διὰ τὴν Λυκομήδους πρὸς Ἀχιλλέα οἰκειότητα, καὶ τὴν τοῦ Νεοπτολέμου ἐκεῖ γέννησιν, καὶ τροφήν. Politus.

5. Μάγνητας τούτους νομιστέον, τοὺς ἐντὸς τῶν Τεμπῶν ἀπὸ Πηνειοῦ, καὶ Ὄσσης) Strabo: Τοὺς δ' ἂν ἀπὸ τοῦ Πηνειοῦ λεχθέντας Μάγνητας ὑστάτους ἐν τῷ Θετταλικῷ καταλόγῳ, νομιστέον τοὺς ἐντὸς τῶν Τεμπῶν ἀπὸ τοῦ Πηνειοῦ, καὶ τῆς Ὄσσης ἕως Πηλίου, Μακεδόνων τοῖς Πιερεύταις ὁμόρους, τοῖς ἔχουσι τὰ πέραν τοῦ Πηνειοῦ μέχρι θαλάττης. Polit.

6. Ἐπεὶ δὲ καὶ συγκεχύσθαι δοκοῦσιν οἱ Μάγνητες) Geographus namque scribit, Magnetas quondam longiùs etiam a Pelio fusse, ἀρξαμένους ἀπὸ τῶν ὑπ' Εὐμήλῳ, κατά γε τοὺς ὕστερον ἀνθρώπους. Politus.

7. μεταστάσεις) Volgati libri Strabonis, μεταναστάσεις. Polit.

8. ἐπιμίξεις) l. ἐπιμιξίας. Polit.

9. οὐδένας τούτων ὠνόμασε Μάγνητας) Strabo lib. 9. p. 441. Καταριθμησαμένου γὰρ ἄλλα πολλὰ αὐτοῦ τόπων, οὐδένα τούτων ὠνόμασε Μάγνητας. Ubi Casaubonus legit, Μάγνητα. Ego potiùs ex Eustathio legerem apud Strabonem, οὐδένας. Politus.

10. ἐν τοῖς τοῦ Πινδάρου) Pindari Pyth. Od. 2.

Τὸν ὀνύμαξε τράφοισα Κένταυρον, ὃς
ἵπποισι Μαγνη-
τίδεσσιν ἐμίγνυτ' ἐν Πα-
λίου σφυροῖς· ἐκ δ' ἐγένοντο στρατὸς
θαυμαστὸς, ἀμφοτέροις
ὁμοῖοι τοκεῦσι· τὰ ματρόθεν μὲν
κάτω, τὰ δ' ὕπερθε, πατρός.

Scholiasta: ὅτι ὁ Κένταυρος ἀνδρα φησὶ γεννηθῆναι ἐκ τῆς Νεφέλης, καὶ τοῦ Ἰξίονος, ὃν μιγνύμενον ταῖς ἵπποις ταῖς Θεσσαλικαῖς κατὰ τὰς ὑπωρείας τοῦ Πηλίου, γεννῆσαι τοὺς διφυεῖς Κενταύρους, τὰ μὲν κάτω, ἐμφερεῖς τῇ μητρί· τὰ δ' ἄνω, τῷ πατρί. Politus.

11. ἐκ τῶν προσγειτονούντων Ἀσιανῶν Μαγνήτων ὁ Ἡρακλεία λίθος) Supra Asiaticos Magnetas dixerat τοὺς πρὸς τῷ Μαιάνδρῳ. At enim non ab his, lapis Heracleus, seu Heracleotes; sed a Magne-

προῤῥηθέντων Ἀσιανῶν Μαγνήτων, ἡ Ἡρακλεία λίθος ἦν. Φησὶ γοῦν Αἴλιος Διονύσιος, οὕτω· Ἡράκλεια, ἡ καὶ Μαγνησία. δεκαοκτὼ δὲ πόλεις Ἡράκλειαι, ἐξ ὧν μία, Λυδίας. ὅθεν ὁ Ἡρακλεώτης λίθος, ὁ ὑφ' ἡμῶν λεγόμενος Μάγνης ὁ ἐπισπώμενος τὸν σίδηρον.

bus iis Asiaticis, quorum supra mentionem fecimus, lapidem esse Heracleum. Sic enim Ælius Dionysius: Heraclea, quæ & Magnesia. Octo & decem urbes Heracleæ, quarum una Lydiæ. Unde Heracleotes lapis, qui a nobis Magnes vocatur, qui ferrum attrahit.

ρνγ'. Ἐπ-

CLIII. Hoc

Magnetibus τοῖς πρὸς τῷ Σιπύλῳ. Cariæ erant Magnetes οἱ πρὸς Μαιάνδρῳ. Lydiæ Magnetes οἱ πρὸς Σιπύλῳ. Sic etiam distinguit Ptolemæus. Magnesia Lydiæ dicta etiam Heraclea. Unde lapis hic Heracleus. Ælius Dionysius. Ἡράκλεια ἡ καὶ Μαγνησία. δεκαοκτὼ δὲ πόλεις Ἡράκλειαι, ἐξ ὧν μία, Λυδίας. ὅθεν ὁ Ἡρακλεώτης λίθος. Inde etiam idem lapis, Lydius. Λυδία λίθος Sophocli. Hesychius v. Ἡρακλεία λίθος. [illegible] δὲ ὅπως ἀπὸ Ἡρακλείας τῆς ἐν Λυδίᾳ πόλεως. Διὸ καὶ Σοφοκλῆς Λυδίαν λίθον αὐτὴν καλεῖ. οἱ δὲ, μαγνῆτιν· οἱ δὲ, Ἡρακλεῶτιν. & rursus: Λυδία λίθος, σίδηρον [illegible]. αὕτη γὰρ τὸν σίδηρον [illegible]. Sed & Lydius, lapis alterius generis, ad probandum aurum idoneus: qui & ipse dictus Heracleus. Plinius l. 33. c. 8. *Auri, argentique mentionem comitatur lapis, quem coticulam appellant, quondam non solitus inveniri, nisi in flumine Tmolo, ut auctor est Theophrastus: nunc verò passim, quem alii Heraclium, alii Lydium vocant.* Salmasius falli ait Plinium, peccareque non mediocriter, eo quòd, ut ipse quidem affirmat, lapis hic Lydius, quo aurum, & argentum probatur, nunquam dictus est Heracleus, sed ille alter Lydius, qui ferrum rapit. At fallitur, & quidem vehementer, Salmasius. Nam lapis, quo aurum, & argentum probatur, non Lydius modò, sed & Heracleus, est appellatus. Theophrastus: οἱ δὲ βασανίζων τὸν χρυσὸν, καὶ τὸν ἄργυρον, (λέγεται) ὥσπερ ἡ ἐν καλουμένη λίθος Ἡρακλεία, καὶ ἡ Λυδή. Ita integer legitur hic locus. Nam in posterioribus Theophrasti editionibus exciderunt voces illæ, τὸν χρυσὸν, καί. De lapide hoc Heracleo, quo explorantur aurum, accipiendum arbitror adagium Græcum: Ἡρακλεία λίθος, quod non bene interpretati mihi videntur de magnetide. Uterque igitur lapis, & Lydius, & Heracleus, tum is, qui valet ad attrahendum ferrum, tum is etiam, quo auri, & argenti fit experimentum: tametsi lapides illi multùm sint inter se diversi. Utraque est utrique illi lapidi communis appellatio. Sed prætereà lapis ille Heracleus, & Lydius, qui ferrum rapit, speciatim vocatus est Magnes, quo maximè nomine solet vulgus hunc lapidem a cætero lapidum genere discernere. Ælius Dionysius: ὁ Ἡρακλεώτης λίθος, ὁ ὑφ' ἡμῶν λεγόμενος Μάγνης, ὁ ἐπισπώμενος τὸν σίδηρον. Nempe ut a Lydiâ Lydius, & ab Heracleâ Lydiæ urbe Heracleus, ita ab eadem ipsâ urbe, quæ Magnesia erat, Magnes est appellatus, & Magneticus, itemque Magnesius. Alii hanc Heracleam non urbem ipsam Magnesiam esse dixerunt, sed Magnesiæ. Suidas: Ἡρακλείαν λίθον τινὲς τὴν Μαγνησίαν ἀπέδωκαν, διὰ τὸ τὴν Ἡράκλειαν τῆς Μαγνησίας εἶναι. Ubi vides, aliter scribi Ἡρακλείαν de lapide, & Ἡράκλειαν de urbe. Nam urbs quidem, Ἡράκλεια, προπαροξυτόνως· λίθος verò, Ἡρακλεία, παροξυτόνως. Et sic Ἡρακλεία scribendum, ubicumque lapis significatur. Minùs rectè in plerisque nunc locis de lapide legitur Ἡράκλεια. Idem etiam lapis ab eadem caussâ cogende ad se ferri, σιδηρῖτις. Omnia hæc nomina sunt eidem lapidi attributa. Plinius: *Sideritin ob hoc alio nomine appellant, quidam Heracleon. Magnes appellatus est ab inventore, ut auctor est Nicander.* Etymologici Magni Auctor: Μαγνῆτις ὅτι ἡ τὸν σίδηρον ἕλκουσα λίθος, καλεῖται σιδηρῖτις, καὶ Ἡρακλεία, καὶ Μαγνῆτις, καὶ Λυδία. Singularum harum appellationum caussam explicat postea Etymologus. Sed præ aliis omnibus appellationibus, de hoc lapide maximè, ut diximus, usurpatum est nomen Magnetis, aut Magnetidis. Unde Pisides:

Πλόκας δ' εἰσέλκων, εἶα Μαγνῆτις λίθος,
Ἢ μᾶλλον εἰπεῖν, Ἡρακλείαν τὴν λίθον,
Φύσει γὰρ αὐτὸς ἑλκυστικωτέραν ἔχει.

Nicander censuit, magnetem lapidem id nominis obtinuisse a Magnete inventore, qui eum in Idâ repererit, *clavis crepidarum, & baculi cuspide hærentibus, cum armenta pasceret.* Ac ex ceteris omnibus scriptoribus Græcis (quid enim Plinium, aut Isidorum moror?) compertum est, a Magnesiâ, veluti a patriâ, gentili quasi appellatione, Magnetem lapidem esse nuncupatum. Lucretius l. 6.

Quem Magneta vocant patrio de nomine Graii,
Magnetum quia sit patriis in finibus ortus.

Quò etiam referatur id, quod Etymologus tradit de Magnetidis appellatione e Magnetibus λιθοφόροις· ὅτι (ὥς φασιν) ἄνδρες λιθοφόροι Μάγνητες ἔχοντες αὐτῆς τὴν ἐνέργειαν. αἱ γὰρ κρηπῖδες, ὡς φασι, λίθῳ ἔχουσι βαδιζόντων ἥλοις. Sed, si λιθοφόροι illi Magnetes, Asiatici intelliguntur, etymologiæ huic obstare imprimis illud videtur, quòd Plinius affirmat, Magnetem deterrimum in Magnesiâ Asiæ inveniri, candidum, neque attrahentem ferrum, similemque pumici. Verba hæc Plinii: *Quinque genera Magnetis Sotacus demonstrat: Æthiopicum: e Magnesiâ Macedoniæ contermina, Bœbeida lacum petentibus dextrâ: tertium in Hyettico Bœotiæ: quartum circa Alexandriam Troadem: quintum in Magnesiâ Asiæ. Differentia prima, mas sit, an femina: proxima in colore. Nam qui in Magnesiâ Macedonicâ reperiuntur, rufi, nigrique sunt. Bœotici verò rufi coloris plus habet, quàm nigri. Is, qui in Troade invenitur, niger est, & feminei sexûs, ideoque sine viribus. Deterrimus autem in Magnesiâ Asiæ, candidus, neque attrahens ferrum, similisque pumici. Compertum, tantò meliores esse, quantò sunt magis cærulei. Æthiopico laus summa datur.* Quòd si maxima magnetis laus in attrahendo ferro sita erat, unde igitur lapidi huic nomen a Magnesiâ, in qua lapis hic est deterrimus, neque ferrum attrahit? An Magnetes Asiatici qualemcumque ejus lapidis vim primi omnium deprehenderunt, adhærescentibus ad crepidarum clavos lapillis, cum tardo, lentoque passu incedebant? ut ex Magnetibus inventoribus prima sit ejus lapidis appellatio. Ita sanè videtur: indeque Magnetes illi λιθοφόροι, idque sibi vult Etymologus illis verbis: αἱ γὰρ κρηπῖδες, ὡς φασι, λίθῳ ἔχουσι βαδιζόντων ἥλοις. Veruntamen antiquiorum plerique Magnetis nomine non eum lapidem, qui ferrum trahit, intellexerunt: sed lapidem longè diversum, qui argenti speciem refert. Ita Theophrastus: οἱ δὲ γλαυκοὶ, καθάπερ ἐλέχθη, καὶ [illegible], καθάπερ καὶ ἡ μαγνῆτις αὕτη λίθος, ἡ καὶ ὄψιν [illegible] ἔχουσα, καὶ ὥς γε δή τινες θαυμάζουσι, τῷ ἀργύρῳ, [illegible]. Qui a nobis vulgò dicitur magnes, ab illis Heracleus lapis est appellatus. Sic magnetem ab Heracleo lapide distinxerunt. Hesychius: Μαγνῆτις, λίθος [illegible] τὴν ὄψιν, ἀργύρῳ [illegible]· ἡ δὲ Ἡρακλεώτης [illegible]. & rursus: Ἡρακλεία λίθος, ἣν οὗτοι μαγνῆτιν, [illegible]. [illegible], καὶ ἡ [illegible] Ἡρακλεία ἐστί· ἡ δὲ ἑτέρα, παραπλήσιος ἀργύρῳ, ὥστε Πλάτων [illegible], τὴν αὐτὴν ὑπολαμβάνων μαγνῆτιν, καὶ Ἡρακλεῶτιν καὶ γὰρ αὐτὴν [illegible]. Salmasius Platonem hunc ab Hesychio reprehensum, Comicum intelligit in Comœdiâ Jone. Sic aliquando Salmasium audacia in errorem inducit. Non Platonem Comicum Hesychius hic redarguit, sed Philosophum, qui de lapide magnetide, eodemque Heracleo, ita loquitur in Jone: [illegible] δὲ δύναμις, ἣ σε κινεῖ, ὥσπερ ἐν τῇ λίθῳ, ἣν Εὐριπίδης μὲν Μαγνῆτιν ὠνόμασεν, οἱ δὲ πολλοὶ Ἡρακλείαν. καὶ γὰρ αὕτη ἡ λίθος οὐ μόνον αὐτοὺς τοὺς δακτυλίους ἄγει τοὺς σιδηροῦς, ἀλλὰ καὶ δύναμιν ἐντίθησι τοῖς δακτυλίοις, ὥστ' αὖ δύνασθαι ταὐτὸν τοῦτο ποιεῖν, ὅπερ ἡ λίθος, ἄλλους ἄγειν δακτυλίους· ὥστ' ἐνίοτε ὁρμαθὸς μακρὸς πάνυ σιδηρίων καὶ δακτυλίων [illegible]. πᾶσι δὲ τούτοις ἐξ ἐκείνης τῆς λίθου ἡ δύναμις [illegible]. & paullò post: αὕτη ἐστὶν ἡ θεατής, τῶν δακτυλίων [illegible]. ὃν ἐγὼ ἔλεγον ὑπὸ τῆς Ἡρακλεώτιδος λίθου ἀπ' ἀλλήλων τὴν δύναμιν λαμβάνειν. Hunc igitur Platonem dicit Hesychius errare, quòd magnetin unum, & eumdem lapidem, atque Heracleum, in Jone existimaverit: quum tamen & ipse alibi ἑτέραν λίθον vocaverit. Heracleum lapidem vocat Plato in Timæo, eum, qui ferrum attrahat. Sed non ideo, meo quidem judicio, errat in Jone, quòd censeat, eum ipsum lapidem, magnetin ab Euripide nominari, quem vulgus Heracleum appellat. Verba hæc erant Euripidis in Oeneo:

τὰς βροτῶν
Γνώμας σκοπῶν, ὥστε μαγνῆτις λίθος,
Τὴν δόξαν ἕλκει, καὶ μεθίστησιν πάλιν.

Scio, alios etiam de Græcis Grammaticis μαγνῆτιν illam λίθον apud Euripidem non de lapide, qui ferrum ad sese trahit, explicasse, sed de eo lapide, qui argenti nitorem repræsentat. Hos auctores sequitur Salmasius. Suidas: Οὐ λέγει νῦν τὴν Μαγνῆτιν λίθον τὴν σίδηρον, ἀλλὰ τὴν [illegible] ἐοικυῖαν ἐπὶ ἀργύρῳ. Verùm violenta nimis, & aliena illa est explicatio. Nam verbum ipsum ἕλκει satis ostendit, non de alio lapide Euripidis sententiam esse accipiendam, nisi de eo, qui ferrum trahit. Sed confundere simul videntur Suidæ lapides diversi generis. Quatenus enim dicere vult Euripidem, tamquam a magnete non ferrum quidem, sed spectatorum opinionem attrahi, lapidem planè respicit, cujus est ferrum ad sese trahere. Quatenus verò illud subjicit de falsâ hominum existimatione, πλανωμένην ὡς ἐπὶ ἀργύρῳ, alium lapidem denotat, cujus est, argenti instar, nitere, tametsi nihil habeat argenti. Sunt & alibi lapides isti propter nominis communitatem confusi. Neque contra explicationem nostram Euripidis facit usus veterum Græcorum, qui magnetin, alium lapidem ab Heracleo intellexerunt: quandoquidem explicatio illa re verâ non est nostra, sed Platonis, antiquioris Theophrasto. Quare, ut Theophrastus, aliique tunc Græcorum magnetem lapidem ab Heracleo separaverint; tamen id non impedit, quominus Euripides, ut eum intellexit Plato, magnetidis nomine Heracleum lapidem designaverit. *Politus.*

1. πόλεις Ἡράκλειαι) l. Ἡράκλειαι. ut correxit Frobenius. *Polit.*

2. ὁ ὑφ' ἡμῶν λεγόμενος Μάγνης) Benè, scitèque hi additum ad differentiam antiquiorum aliquando temporum, quibus, ut dictum

CLIII. Hoc loci finem imponit Homerus enumerationi Græcorum, atque, ut narrationem suam penitus compleat, subjicit hæc verba: *Hi duces Græcorum, rectoresque erant*. hoc est, jam complevi, quod pollicitus fueram, quando navium rectores memet dicturum recepi. Ubi observa, ut hæc verba, quibus completa est enumeratio, videlicet Οὗτοι ἡγεμόνες Δαναῶν, καὶ κοίρανοι. *Hi duces Danaorum, & rectores*: rectè respondeant illis: Οἵ τινες ἡγεμόνες Δαναῶν, καὶ κοίρανοι ἦσαν. *Qui duces Danaorum, & rectores erant.* Poëta enim quum ante ipsam Bœotiam interrogasset, quinam essent duces Græcorum; Musa, completâ tandem, perductâque ad exitum enumeratione, sermonem suum absolvit his verbis: *Hi duces Danaorum*. qui relati omirum fuerunt. Verùm, ubi ait: *Hi duces Danaorum erant*: simul quoque tacitè intelligendum est, Musam dicere: *& tot eorum naves*. Nam & duces, ut cum veteribus loquar, enumeravit sex supra viginti, & naves centum octoginta sex supra mille. Itaque quando quis ait, classem hanc Græcorum, mille navium fuisse, ut alicubi ait ille, qui Agamemnonem vocat χιλίαρχον τοῦ πτολιπόρθοιο στρατοῦ, *chiliarchum, seu præfectum mille navibus ejus exercitus, qui Trojam urbem evertit*, non totam is summam exprimit; sed in plenissimo illo, maximèque rotundo acquiescit numero milliario. Id verò duobus modis fieri solet. Aut enim a minori quis numero ad majorem, atque integrum adscendit, atque excurrit, ut si Cretam nonaginta, exempli caussâ, urbibus præditam, centum insulam urbium vocet; aut quæ generatim sunt multa, dicat decem millia: aut contra, si a majori quis numero, qui tamen certam aliquam summam minimè expleat, ad perfectissimum, maximèque integrum descendat. Ut si quis hoc loci classem dixerit navium mille, prætermissis silentio, atque omissis centum, & octoginta sex navibus, satis is habet numerum milliarium referre. Ubi, etsi de totâ summâ verè aliquid detrahit; non sic tamen rem ipsam minuit, aut deprimit, ob milliarii illius numeri, quippe perfecti, atque integri, amplitudinem. Hac etiam ratione Pelopis regio, quæ sub ejus imperio, ac ditione constituta erat, vocata est Peloponnesus, seu Pelopis insula: tametsi non ea omnino, ac perfectè sit insula, sed peninsula. Sicuti enim, qui classem eam, quam diximus, χιλιόναυν, *mille navium*, vocat, is sanè minimè effugit, quin exactum propemodum, atque integrum numerum referat; sic & qui Peloponnesum nominat, parùm abest, quin integrè, omnique ex parte verè loquatur. Non enim rationem ullam habet isthmi stadiorum quadraginta; sed regionem illam Pelopis, tamquam totam insulam, seu mari perfectè circundatam, considerat, propterea quòd eam mare maximâ ex parte, ambitu suo complectatur. Tale & illud

ριγ'. Ἐνταῦθα περατώσας Ὅμηρος τὸν Ἑλληνικὸν κατάλογον, ἐπάγει καθιστῶν τὸν λόγον, συμπληρωτικῶς· Οὗτοι ἄρ ἡγεμόνες Δαναῶν, καὶ κοίρανοι ἦσαν. τουτέστιν, ἤδη συνεπλήρωσα, ὃ ἀπηγγειλάμην, τὸ, ἀρχοὺς αὖ νηῶν ἐρέω. Σημειῶσαι δὲ, ὅτι τὸ, οὗτοι ἡγεμόνες Δαναῶν, καὶ κοίρανοι, ἀκολούθως τῷ, οἵ τινες ἡγεμόνες Δαναῶν, καὶ κοίρανοι ἦσαν, συμπεπλήρωται. Ἡ μὲν γὰρ Ποιητικὴ πρὸ τῆς Βοιωτίας ἐρώτησις ἦν, τίνες ἡγεμόνευον Ἀχαιῶν· ἡ δὲ Μουσικὴ συμπλήρωσις λέγει, ὅτι οὗτοι ἡγεμόνες Δαναῶν. οἱ ῥηθέντες δηλαδή. Συνεξακουστέον δὲ εἰς τὸ, οὗτοι ἡγεμόνες Δαναῶν ἦσαν, τὸ, καὶ τοσαῦται αὐτοῖς αἱ νῆες. Ἠρίθμησε γὰρ ἀρχοὺς μὲν, κατὰ τοὺς παλαιοὺς εἰπεῖν, εἰκοσιέξ· νῆας δὲ χιλίας ἑκατὸν ὀγδοηκονταέξ. ὥστε, ὁπηνίκα εἴποι τις, [1] ὡς χιλιόναυς ἦν ὁ Ἑλληνικὸς οὗτος στόλος, ὡς που λέγει [2] ὁ καλέσας τὸν Ἀγαμέμνονα χιλίαρχον τοῦ πτολιπόρθοιο στρατοῦ, οὐ τὸ πᾶν λέγει, ἀλλ' ἀρκεῖται τῷ πληρεστάτῳ ἀριθμῷ τῇ χιλιάδι. Διττῶς δὲ τὸ τοιοῦτον εἴωθε γίνεσθαι. Ἢ γὰρ ἐξ ἐλάττονος ἀριθμοῦ εἰς τὸ καὶ πλεῖον, καὶ πλῆρες ἀνατρέχει τις, ὡς ὅτε τὴν Κρήτην ἐνενήκοντα τυχὸν πόλεις ἔχουσαν, [3] ἐρεῖ ἑκατόμπολιν, [4] ἢ τὰ ἁπλῶς πολλὰ, μυρία εἴπῃ· ἢ ἄλλως, ὁπόταν ἐκ τοῦ πλείονος μὲν, μὴ κορυφουμένου δὲ εἰς τι ποσὸν ἐπίσημον, ὑποκαταβαίνῃ τις εἰς τὸ πληρέστατον. ὡς ἐνταῦθα εἴ τις ἐρεῖ χιλιόναυν στρατὸν, ἀφῆκα σιγᾶσθαι τὰς ἑκατὸν ὀγδοηκονταὲξ νῆας, [5] ἀρκεσθεὶς τῷ τῶν χιλίων ἀριθμῷ· ἐλαττώσας μὲν τὸ ἐν ἀληθείᾳ ποσὸν, οὐ ταπεινώσας δὲ ὅμως οὐδ' οὕτω τὸ πρᾶγμα, διὰ τὸ σεμνὸν τοῦ χίλια, πλήρους ὄντος, καὶ τελείου ἀριθμοῦ. Τούτῳ τῷ λόγῳ καὶ ἡ τοῦ Πέλοπος ἐπικράτεια, Πελοπόννησος ἐκλήθη, καὶ ταῦτα μὴ νῆσος ἀκριβῶς, ἀλλὰ χερρόνησος οὖσα. Ὡς γὰρ ὁ εἰπὼν χιλιόναυν τὸν ῥηθέντα στόλον, οὐκ ἐξέκλινε τὸ παρὰ βραχὺ ἀκριβώσασθαι, οὕτω καὶ ὁ τὴν Πελοπόννησον Rom. p. 339.
ὀνομάσας, βραχύ τι πρὸς τὸ ἀκριβὲς, καὶ εἰς τὸ πᾶν ἀληθὲς ἐνέλειψεν, οὐ προσλογισάμενος τὸν τεσσαράκοντα σταδίων τὸν ἰσθμὸν, ἀλλὰ διὰ τὴν πέριξ πολλὴν θάλασσαν, ὡς ὅλην νησιζομένην θεωρήσας τὴν τοῦ Πέλοπος. Τοιοῦτον δέ

dictum est, Heracleotes lapis, seu Heracleus, is, qui ferrum trahit, non magnes, vocari vulgò consueverat. Unde, quod Euripides Heracleum, quem vocabant, lapidem, magnetin nominaverit, id animadversione dignum visum est Platoni. Communem illorum temporum loquendi usum respexerunt, qui magnetin de Heracleo lapide dictam negarunt. Photius in Bibliotheca, ubi agit de Helladio Besantinoo: Οὗτος μοί φησιν, οὐχὶ μαγνῆτιν, ἀλλ' Ἡρακλείαν καλεῖσθαι τὴν λίθον, ὅστις ἕλκει τὸν σίδηρον· ποιεῖ δὲ ἄλλος τὴν αὐτὴν καλεῖσθαι, καὶ μαγνῆτιν, καὶ ἡρακλείαν λέγουσιν, ἀποδιδόντες καὶ τὰς αἰτίας τῆς διαφόρου ὀνομασίας. Politus.

1. ὡς χιλιόναυς ἦν ὁ Ἑλληνικὸς οὗτος στόλος) Virg. Æn. 2. *Non anni domuere decem, non mille carinæ*. Salvinus.

2. ὁ καλέσας τὸν Ἀγαμέμνονα χιλίαρχον τοῦ πτολιπόρθοιο στρατοῦ) Lycophron:

Ὁ χιλίαρχος τοῦ πτολιπόρθοιο στρατοῦ.

Euripides in Oreste:

Ὦ χιλιόναυν στρατὸν ὁρμήσας
Εἰς γῆν Ἀσίαν.

Æschylus in Agamemnone: ὀχυρὸν ζεῦγος Ἀτρειδᾶν,
στόλον Ἀργείων χιλιοναύταν
τῆσδ' ἀπὸ χώρας
ἦραν.

Politus.

3. ἐρεῖ ἑκατόμπολιν) Hecatompolin. Ovid. 2. de Arte:
— *qua centum sustinet urbes*.

Salvinus.

4. ἢ τὰ ἁπλῶς πολλὰ, μυρία εἴπῃ) Latini pro indefinito numero dicunt sexcenta, idest, innumera. Plin. in epistolis dixit: *Tu mihi unus es pro centum millibus*. Salvinus.

5. ἀρκεσθεὶς τῷ τῶν χιλίων ἀριθμῷ) Sic LXXII. Bibliorum interpretes dicuntur rotundo numero LXX. Græcis, οἱ ο'. Salvinus.

δέ τι καὶ [1] παρ' Ἡροδότῳ τό, χρυσοῦ στατήρων Δαρεικῶν μυριάδας τετρακοσίας, ἐπιδεούσας ἑπτὰ χιλιάδων. Προέκρινε γὰρ στενολογῆσαι δι' εὐτελοῦς ἀριθμοῦ, καὶ βραχείας ἐπισημασίας, ἤπερ πραγματεύσασθαι χύδην, καὶ εἰπεῖν, [2] στατήρων μυριάδας τριακοσίας, καὶ χιλιάδας ἐνενήκοντα, καὶ τρεῖς. Ἰστέον δέ, ὅτι τὸ ῥηθὲν καταστατικόν, καὶ ἀνακεφαλαιωτικόν, καὶ συμπληρωτικὸν σχῆμα τό, Οὗτοι ἡγεμόνες Δαναῶν, καὶ κοίρανοι ἦσαν, ἀφορισμὸν οἱ παλαιοὶ ῥήτορες ὀνομάζουσι, λέγοντες καί, ὅτι συνεκεφαλαιώσατο ἐνταῦθα ὁ Ποιητὴς τὸν κατάλογον, τῶν μὲν εἰρημένων, μνήμην· τῶν δὲ ῥηθησομένων, ἔφεσιν ἐργαζόμενος.

illud apud Herodotum: *auri quadragies centena millia staterum Daricorum, septem millibus minus.* Maluit namque perfecto numero, brevique notâ arctam computationem facere, quàm rationem fusiùs subducere, ac dicere, *staterum trigesies ac novies centena, & tria insuper millia.* Sciendum denique est, figuratum hoc, quod diximus, loquendi genus, quo finis & summa, ac complementum orationis continetur, videlicet: *Hi duces Danaorum, & rectores erant*, vocari a veteribus Rhetoribus Determinationem: qui & docent, hoc in loco Poëtam totius Catalogi summam comprehendisse, ut & ea, quæ dicta sunt, in memoriam revocaret, & ad ea, quæ sunt dicenda, mentem atque animum excitaret.

Τίς τ' ἂρ τῶν ὄχ' ἄριστος ἔην, σύ μοι ἔννεπε, Μοῦσα,
Αὐτῶν, ἠδ' ἵππων, οἳ ἅμ' Ἀτρείδῃσιν ἕποντο.
Ἵπποι μὲν μέγ' ἄρισται ἔσαν Φηρητιάδαο,
Τὰς Εὔμηλος ἔλαυνε ποδώκεας, ὄρνιθας ὥς,
Ὄτριχας, οἰέτεας, σταφύλῃ ἐπὶ νῶτον ἐΐσας·
Τὰς ἐν Πιερίῃ θρέψ' ἀργυρότοξος Ἀπόλλων,
Ἄμφω θηλείας, φόβον Ἄρηος φορεούσας.
Ἀνδρῶν δ' αὖ μέγ' ἄριστος ἔην Τελαμώνιος Αἴας,
Ὄφρ' Ἀχιλεὺς μήνιεν (ὃ γὰρ πολὺ φέρτατος ἦεν)
Ἵπποι θ', οἳ φορέεσκον ἀμύμονα Πηλείωνα.

Quis jam horum longè præstantissimus fuerit, tu mihi dic, Musa,
Ipsorum, & equorum, qui simul Atridas sequebantur.
Equæ multò præstantissimæ erant Pheretiadæ,
Quas Eumelus agitabat celeripedes, avium instar,
Pilo similes, coætaneas, ad perpendiculum dorso pares:
Quas in Pieriâ aluerat argenteum arcum habens Apollo,
Ambas feminas, fugam Martis ferentes.
Virorum verò multò præstantissimus erat Telamonius Ajax,
Dum Achilles irascebatur. Hic enim longè fortissimus erat.
Equique, qui ferebant laudatissimum Peliden.

ρνδ'. Τῷ καταλόγῳ μὲν ἐγχειρῶν, πάσας τὰς Μούσας ἀνεκαλέσατο· ἐνταῦθα δὲ θέλων μαθεῖν, εἶτα εἰπεῖν, τίς ὁ κρείττων ἔν τε Δαναοῖς, ἔν τε τοῖς αὐτῶν ἵπποις, ὅπερ οὐ μέγα ἦν, μίαν ἐρωτᾷ Μοῦσαν, λέγων· Τίς ἄρα τούτων ὄχ' ἄριστος ἦν, σύ μοι ἔννεπε, Μοῦσα, [3] αὐτῶν, καὶ ἵππων. Εἶτα δῆθεν ἡ Μοῦσα, διὰ τὸ συνεχὲς
Bas. p. 257. τοῦ λόγου, τοὺς μὲν ἄνδρας παραπεμψάσα, οἳ πρῶτοι κεῖνται ἐν τῷ, αὐτῶν, καὶ ἵππων. καὶ ἐν τῷ, Τίς τούτων ἄριστος ἦν· τῶν δὲ ἵππων γενομένη, εἰς οὓς ἡ ἐρώτησις κατέληξε, φησίν· Ἵπποι μὲν μέγ' ἄρισται ἦσαν Φηρητιάδαο, τάς, ἅ ἐστιν, ἃς Εὔμηλος ἔλαυνε ποδώκεας, ὄρνιθας ὥς, ὄτριχας, οἰέτεας, σταφύλῃ ἐπὶ νῶτον ἐΐσας· τὰς ἐν Πιερίῃ θρέψεν Ἀπόλλων, ἄμφω θηλείας, φόβον Ἄρεος φορεούσας. Ἀνδρῶν αὖ μέγ' ἄριστος ἔην Τελαμώνιος Αἴας, ὄφρ' Ἀχιλλεὺς μήνιεν, ὃ γάρ, ἤγουν οὗτος, πολὺ φέρτερος ἦεν. Ἵπποι θ', οἳ φορέεσκον ἀμύμονα Πηλείωνα, ἤτοι τὸν αὐτὸν Ἀχιλλέα. Ὤκνησε γὰρ δι' ἀντωνυμίας δηλῶσαι αὐτόν. Δῆλον δὲ πάντως ἐκ τῶν εἰρημένων, ὅτι μετὰ τὸν Ἀχιλλέα, καὶ τοὺς αὐτοῦ ἵππους, ὁ Αἴας, καὶ αἱ ἵπποι τοῦ Εὐμήλου, ὡς ἀριστεῖεν ἐγκρίνονται. Ἀξιοῖ δὲ λόγου τοὺς ἀρίστους τῶν ἵππων, φιλῶν καὶ αὐτούς, καθὰ καὶ τοὺς ἀριστεῖς· καί, καθάπερ τὰ ἐν ὅπλοις διαφέροντα πολλαχοῦ ἐν λόγῳ τίθεται, οἷον Ἀγαμέμνονος θώρακα, σάκος Αἴαντος, [4] ἑτέρου τινὸς κυνέην, ἢ ἄλλο τι (τὴν γὰρ Ἀχιλλέως [5] πανοπλίαν, τί χρὴ

CLIV. Etsi, cum ad Recensionem hanc navium manum admovit, universas Musas invocavit; tamen hoc loci, quum discere priùs velit, postea dicere, quis tum inter Græcos, tum inter eorum equos, bonitate præcelluerit, quæ sanè res levioris momenti erat, Musam unam interrogat, his verbis: Quis igitur horum longè præstantissimus fuerit, tu mihi dicito, Musa, ipsorum videlicet, atque equorum. Tum verò Musa, ad orationis filum continuandum, viris transmissis, qui primi memorantur in illis verbis: Αὐτῶν, καὶ ἵππων. *Ipsorum, atque equorum.* &, Τίς τούτων ἄριστος ἦν. *Quis horum præstantissimus fuerit:* ad equos venit, quæ altera pars interrogationis fuerat, &: Equæ quidem, inquit, multò præstantissimæ fuerunt Pheretiadæ, ejus videlicet, qui filius fuit Pheretis: τάς, hoc est, ἅς, *quas*, Eumelus agitabat, pedibus, avium instar, veloces, simili pilo præditas, coætaneas, quasi ad perpendiculum dorso pares: quas Apollo in Pereâ aluerat, ambas feminas, fugam Martis ferentes. Virorum autem longè fortissimus fuit Ajax Telamonius, interea dum Achilles irâ tenebatur. Ὃ γάρ, οὗτος videlicet, *hic enim*, multò fortior erat. & equi, qui laudatissimum Pelidem, eumdem videlicet Achillem, ferebant. Noluit namque pronomine eum significare, aut exprimere. Ex his autem, quæ dicta sunt, prorsus apparet, post Achillem, ejusque equos, probari maximè, ceterisquè ob fortitudinem præferri Ajacem, atque equas Eumeli. Equorum porrò optimos memorandos sibi esse ducit, quòd eorum studio, juxta atque fortissimorum virorum, teneatur: &, quemadmodum eximia quæque, ac præstantia armorum genera sæpiùs celebrat, exempli caussâ, Agamemnonis loricam, Ajacis clypeum, alterius cujusquam galeam, aut quidpiam aliud (quid enim universam Achillis armatu-

1. παρ' Ἡροδότῳ) apud Herodotum lib. 7. n. 28. χρυσίου δὲ τετρακοσίας μυριάδας στατήρων Δαρεικῶν, ἐπιδεούσας ἑπτὰ χιλιάδων. Polit.

2. στατήρων μυριάδας τριακοσίας, καὶ χιλιάδας ἐνενήκοντα, καὶ τρεῖς) Supple, quod deficit de hoc numero, ita, vel alio simili modo: στατήρων μυριάδας ἐννέα ὑπὲρ τριακοσίας, καὶ χιλιάδας ἐνενήκοντα, καὶ τρεῖς. Est enim tota staterum summa Herodoto, τετρακόσιαι μυριάδες, ἐπιδέουσαι ἑπτὰ χιλιάδων. Politus.

3. αὐτῶν, καὶ ἵππων) Horat. in Vaticinio Nerei, Carminum lib. 1. Ode XV,
Eheu quantus equis, quantus adest viris sudor!
Salvinus.

4. ἑτέρου τινὸς κυνέην) ut galeam illam Merionis, qua indutus est Ulysses. *Polit.*

5. πανοπλίαν) Sive ὁπλοποιΐαν· quo nomine inscribitur liber σ' Iliadis. *Polit.*

turam, hoc est, Dædaleum, atque ingeniosum opus Iliadis, dicere oporteat?) sic etiam equos præstantiores, tamquam & ipsos instrumenta quædam bellica, ex turmis secernit, atque eligit. Si enim commemoratione digna visa est securis, quæ scindendo, viri impetum adjuvet; qui oratio militarem equum prætereat, quum ille non modò equitem vehat, verùm etiam propemodum cum equite fortia edat facinora? Bene ergo Persæ, ac præclarè, nullum pedibus iter, sed equis, conficiendum sibi judicarunt: iidemque etiam sacrum Soli equum rati, equum illi immolare consueverunt, deo, ut quidem dictitabant, velocissimo velocissimum animal. Neque verò Poësis Neptunum ipsum, sumpto inde epitheto, cohonestare dubitavit: quandoquidem vocat eum equestrem. Immo & innumera inde nomina propria elucere solent, atque illustrari. exempli caussâ, celebris illa, & decantata Hippodamia, Hipponoo, Philippus ille Macedo, doctus ille Hipparchus, Hippias, Pisistrati filius, reliquusque honorificorum nominum ordo, quæ unus quispiam dixerit in equis vehi, atque insidere. Ac præterea pars præstantior, ac veluti robur exercitûs, erant equites. Atque hæc quidem hactenus, ne longior de equis tractatio tenorem scribendi a scopi nostri orbitâ abducat.

CLV. Tum observa, ut, quum Bœotiæ initio Musas, hoc autem loci Musam, invocaverit; tamen non ita postea umquam facit in recensione Trojanorum; neque, secundùm veteres scriptores, æquum esse censet, ut, Trojanorum gratiâ, Musam imploret. Cujus rei caussam hanc afferunt, quòd Græci in contentione positi erant; Hector verò erat præstantissimus. hoc est, Græci quidem omnes magni, paresque inter sese, vel etiam tales, ut, uter utri virtute antecelleret, nescires. Quocirca Musarum dijudicatione opus erat, ut illæ videlicet de Achivis, pro uniuscujusque eorum præstantiâ, ac virtute, commemorarent. De Trojanis verò, in quibus unus tantùm Hector enitebat, supervacaneum, atque inutile erat, Musam invocare. Ad hæc, prisci auctores observant, Poëtam Musæ sibi suffragium adsciscere, ne, si dicat ipse, molestiam nonnullis afferre, aut gratificari videatur. Eum item Eumeli equas longè ceteris præferre, propter adagium, quo seligitur, ac maximè probatur equa Thessalica. Sin autem Achillis equi, utpote divino ex semine pro-

χρὴ καὶ λέγειν, τὸ τῆς Ἰλιάδος δαιδάλεον ἔργον;) οὕτω καὶ τοὺς κρείττους τῶν ἵππων, [1] οἷά τινα καὶ αὐτοὺς ὅπλον, [2] φυλοκρινεῖ. Εἰ γὰρ λόγου ἄξιος πέλεκυς, τομὸς [3] ὀφέλλων ἀνδρὸς ἐρωὴν, πῶς οὐ κἂν λόγοις μέλοιτο ἵππος στρατιωτικὸς, οὐ μόνον ὀχῶν τὸν ἐπιβάτην, ἀλλὰ μονονουχὶ καὶ συνεργαζόμενος τὰς ἀριστείας αὐτῷ; Καλῶς οὖν Πέρσαι κρίναντες, οὐδεμίαν ὁδὸν ἤνυον πεζῇ, ἀλλ' ἐφ' ἵππων. [4] Οἱ δ' αὐτοὶ καὶ ἱερὸν ἡλίῳ τὸν ἵππον νομίσαντες, ἔθυον ἵππον ἐκείνῳ, τῷ ταχυτάτῳ, φασὶ, τὸ ἐν ζώοις τάχιστον. Ἡ δὲ Ποίησις οὐκ ὤκνησε τὸν Ποσειδῶνα τῷ ἐκεῖθεν ἐπιθέτῳ σεμνῦναι. ἵππιος γάρ. Καὶ κυριωνυμίαι δὲ μυρίαι φιλοῦσιν ἐκεῖθεν ἐλλάμπεσθαι. οἷον ἡ περιᾳδομένη Ἱπποδάμεια, ὁ Ἱππόνοος, ὁ Μακεδὼν Φίλιππος, ὁ σοφὸς Ἵππαρχος, ὁ Ἱππίας, [5] οὗ ὁ Πεισίστρατος, [6] καὶ λοιπαὶ στίχες ὀνομάτων σεμνῶν, ἵπποις, ὡς ἂν εἴπῃ τις, ἔποχοι. [7] Καὶ τῶν πολεμικῶν δὲ ταγμάτων τὸ ἐξέχον, οἱ ἱππόται ἦσαν. Καὶ ταῦτα μὲν μέχρι τοσούτου, ἵνα μὴ ὁ πλείων περὶ τῶν ἵππων λόγος, τῆς ἐν σκοπῷ Rem. p. 340. τροχιᾶς τὴν γραφὴν ἀπαγάγῃ.

ρνέ. Σημείωσαι δὲ, ὅτι Μούσας ἐν τῇ καταρχῇ τῆς Βοιωτίας ἐρωτήσας, ἐνταῦθα δὲ Μοῦσαν, οὐκέτι καὶ ἐν τῷ Τρωϊκῷ καταλόγῳ τοιοῦτόν τι ποιήσει, οὐδὲ ἀξιώσει, κατὰ τοὺς παλαιοὺς, Μοῦσαν ἐπὶ Τρώων καλεῖν. Αἴτιον δὲ, ὅτι Ἕλληνες μὲν, φασιν, ἐφάμιλλοι· Ἕκτωρ δὲ, ἄριστος. τουτέστιν, οἱ μὲν Ἕλληνες πάντες μεγάλοι, καὶ ἴσοι, ἢ καὶ ἀμφήριστοι τὴν ἀρετήν. Διὸ καὶ χρεία τῆς ἐκ Μουσῶν διακρίσεως, καὶ τῆς ἐκεῖθεν ἐπὶ τοῖς Ἀχαιοῖς, καὶ τῆς κατ' αὐτοὺς, ἀφηγήσεως. Ἐπὶ δὲ τῶν Τρώων, ἐν οἷς μόνος Ἕκτωρ διεφαίνετο, περιττὸν ἡ τῆς Μούσης ἐπίκλησις. Ἔτι φασὶν οἱ παλαιοὶ, ὅτι παρὰ Μούσης τὴν ψῆφον ὁ Ποιητὴς ἐπάγει, ὅπως μὴ λέγων αὐτὸς, λυπεῖν τινας, ἢ χαρίζεσθαι δοκοίη· καὶ ὅτι τὰς Εὐμήλου ἵππους προκρίνει, διὰ τὴν παροιμίαν, [8] ἐν ᾗ ἐπικρίνεται ἵππος Θεσσαλική. Εἰ δὲ πρέχουσί, φασιν, [9] αἱ τοῦ Ἀχιλλέως, ὡς ἐκ θεῶν· ἀλλὰ

1. αἷά τι καὶ αὐτοὺς ὅπλα) lege cum Frobenio. ὅπλον. Polit.
2. φιλοκρινεῖ) lege, φυλοκρινεῖ. Eustathius alibi: ἐστὶν δὲ, ὅτι τὸ, κρίνε κατὰ φῦλα, ταυτόν ἐστι τῷ, φυλοκρίνει, ὃ σπουδάζουσιν οἱ μεθ' Ὅμηρον. Politus.
3. ὀφέλλων ἀνδρὸς ἐρωὴν) v. 61. l. γ' Il. Polit.
4. Οἱ δ' αὐτοὶ καὶ ἱερὸν Ἡλίῳ τὸν ἵππον νομίσαντες, ἔθυον ἵππον ἐκείνῳ) Atqui id de Messagetis narrat Herodotus l. 1. n. 216. quem tamen auctorem sequi hic videtur Eustathius: Θεῶν δὲ μόνον ἥλιον σέβονται, τῷ θύουσιν ἵππους. νόμος δὲ οὗτος τῆς θυσίης. τῶν θεῶν τῷ ταχίστῳ. πάντων τῶν θνητῶν τὸ τάχιστον δατέονται. De Persis tamen testatur, allatâ eadem caussâ, Ovidius lib. 1. Fast.

Placat equo Persis radiis Hyperiona cinctum,
Ne detur celeri victima tarda Deo. Politus.

5. οὗ ὁ Πεισίστρατος) πατήρ. Sicuti etiam Hipparchi. Polit.
6. καὶ λοιπαὶ στίχες ὀνομάτων σεμνῶν, ἵπποις, ὡς ἂν εἴποι τις, ἔποχοι) Videndus Aristophanes in Nubibus de studio equorum Phidippidæ. Salvinus.
7. Καὶ τῶν πολεμικῶν δὲ ταγμάτων τὸ ἐξέχον, οἱ ἱππόται ἦσαν) Apud Romanos militiæ robur magis in pedite: in equite apud Alias populos, ob planas regiones. Salvinus.
Aristoteles De Republ. lib. 4. c. 13. καὶ ἡ πρώτη δὲ πολιτεία ἐν τοῖς Ἕλλησιν ἐγένετο μετὰ τὰς βασιλείας ἐκ τῶν πολεμούντων. ἡ μὲν τῶν ἀρχῶν, ἐκ τῶν ἱππέων. τὴν γὰρ ἰσχὺν, καὶ τὴν ὑπεροχὴν ἐν τοῖς ἱππεῦσιν ὁ πόλεμος εἶχεν. ἄνευ μὲν γὰρ συντάξεως ἄχρηστον τὸ ὁπλιτικόν· αἱ δὲ περὶ τῶν τοιούτων ἐμπειρίαι, καὶ τάξεις, ἐν τοῖς ἀρχαίοις οὐχ ὑπῆρχον. ὥστ' ἐν τοῖς ἱππεῦσιν εἶναι τὴν ἰσχύν. Politus.
8. ἐν ᾗ ἐπικρίνεται ἵππος Θεσσαλική) Theocritus in Epithalamio Helenæ, Helenæ proceritatem comparat equo Thessalico. Salvinus.
Oraculum, datum Megarensibus, seu Ægiensibus;
Γαίης μὲν πάσης τὸ Πελασγικὸν Ἄργος ἄμεινον,
Ἵπποι Θεσσαλικαί, Λακεδαιμόνιαι δὲ γυναῖκες.
Alii ex veteribus, pro Ἵπποι Θεσσαλικαί legebant, Ἵπποι Θρηΐκιαι. quæ lectio mihi quidem valdè probabilis. Politus.
9. αἱ τοῦ Ἀχιλλέως) Hîc tamen atque alibi Achilli ab Homero τοὺς ἵππους attributos legimus, non τὰς ἵππους, equos, non equas: nempe Xanthum, & Balium, ut eos vocat Poëta v. 149. lib. π' Il. Τοὺς ἔτεκε Ζεφύρῳ ἀνέμῳ Ἅρπυια Ποδάργη. quos ibidem dicit ἀθανάτους, ut & lib. ψ' Il. v. 277. ubi eos Achilles ipse ceteris omnibus Græcorum equis longè anteponit:
Ἴστε γὰρ, ὅσσον ἐμοὶ ἀρετῇ περιβάλλετον ἵπποι,
Ἀθάνατοί τε γάρ εἰσι.
Politus.

λαὶ καὶ αὐταὶ Θεσσαλὸν ἡνίοχον ἔχουσι. καὶ ὅτι σπέρματα προκαταβάλλει ἐνταῦθα τῇ ἐπὶ τῷ Πατρόκλῳ ἱπποδρομίᾳ, καὶ τῇ ἀριστείᾳ τῶν τοῦ Εὐμήλου ἵππων, εἰ μὴ βλαβεῖεν. Εἰ γὰρ δευτερεύουσιν αὗται τῶν τοῦ Ἀχιλλέως, εἰκότως ἐκεῖ τῶν λοιπῶν ἵππων τὸ πρωτεῖον ἐλπισθήσονται ἀποίσεσθαι. Φηρητιάδην δὲ, ἢ μάλιστα τὸν Ἄδμητον λέγει, τὸν Φέρητος μὲν υἱὸν, πατέρα δὲ Εὐμήλου, ἢ καὶ αὐτὸν ἴσως τὸν Εὔμηλον, ὡς ἔγγονον Φέρητος, οὗπερ ἡ ἄρχουσα ἐξετάθη [1] ἐν τῷ Φηρητιάδης, διὰ μέτρον. ὅπερ καὶ ἐν τῷ Μηθώνη γέγονε. Καὶ αὐτὸ γὰρ, ὡς προείρηται, ἐκ τῆς Μεθώνης ὁμοίως ἐκτέταται.

ρνϛʹ. [2] Τὸ δὲ ἔλαυνεν, ἱππευτικὴ λέξις, ἁρματηλάταις οἰκεία, [3] καὶ τοῖς ἄλλως ἁπλῶς ἱππεύουσι· πλὴν ἐλαύνεται τροπικῶς, καὶ σίδηρος, καὶ τάφρος, καὶ τεῖχος πόλεως, καὶ ἕτερα. Τὸ δὲ ποδώκεας, Ἀπίων, καὶ Ἡρόδωρος, οὐκ εὐλόγως προπαροξύνεσθαι λέγουσι. Τὰ γὰρ εἰς υς ὀξυνόμενα, φυλάττοντα ἐν τῇ συνθέσει τὴν αὐτὴν κατάληξιν, ἀναδιδῶσι τὸν τόνον. οἷον δριμὺς ἄδριμυς· τραχὺς ἄτραχυς. Μὴ οὕτω δὲ ἔχοντα, ἀλλὰ τρέποντα τὸ τέλος, ἵστανται, φασιν, ἐπὶ ὀξείας. οἷον ἡδὺς ἀηδής· βαρὺς ἀβαρής· ἠὺς ἐνηής· βαθὺς ἀβαθής. Οὕτω γοῦν καὶ ὠκὺς ποδώκης. ὥστε, κατ' αὐτοὺς, καὶ ἡ ποδώκης ἵππος, ὀξυτόνως ὤφειλε, καὶ τὸ πληθυντικὸν ποδωκέας. Τὸ μέντοι ποδώκης Ἀχιλλεὺς, οὐ παρασαλεύουσιν οἱ ῥηθέντες, ἀλλά φασιν, ὅτι τὸ ποδώκης Ἀχιλλεὺς, [4] ὡς ἰδιότητα τοῦ ἥρωος βεβαρυτόνηται. Τὸ δὲ ὄρνιθας ὣς, παραβολὴ μέν ἐστι σύντομος· τὸ πολὺ δὲ τοῦ τάχους παραδείκνυσιν, ὥσπερ ἀλλαχοῦ [5] τὸ ποδήνεμος. Δῆλον δὲ, ὡς ὄρνιθας ἐνταῦθα λέγει, οὐ τοὺς ἁπλῶς, ἀλλὰ ὠκυπέτας τινὰς, κατὰ τὸ, [6] θάσσονας ἱρήκων ἵππους εὔξεται εἶναι. [7] Τὸ δὲ ὄτριχας, συγκέκοπται μὲν ἐκ τοῦ ὁμοιότριχας· ψιλοῦται δὲ, διὰ τὸ ἐπαγόμενον τ', ὡς καὶ τὸ, ὀτρύνω, καὶ Ὀτρεὺς, καὶ ὄτοβος, καὶ τὰ ὅμοια. Ὅτε δὲ συνέ-

procreati, præstare ceteris perhibentur; tamen & ipsos aurigam Thessalum habere. Poëtam item hoc loci semina præjacere Curulium in Patrocli honorem ludorum, præstantiæque equarum Eumeli, ob egregium strenuitatis earum specimen, nisi offendissent. Si enim secundæ hæ ab equis Achillis, spes ibi erit non inanis, sed satis probabilis, satisque explorata, eas præ reliquis omnibus equis primum honoris gradum esse relaturas. Porrò autem Φηρητιάδην, *Pheretiadem*, aut maximè Admetum intelligit, filium illum Pheretis, Eumeli patrem, aut ipsum etiam fortassis Eumelum, utpote nepotem Φέρητος, *Pheretis*. cujus prima quidem syllaba, ob metri necessitatem, producta est in τῷ Φηρητιάδης, *Pheretiades*. quod etiam fit in Μηθώνη, *Methone*. Nam & id ipsum, ut supra dictum est, productum similiter est ex Μεθώνη, *Methone*.

CLVI. Τὸ ἔλαυνεν, *agebat*, *agitabat*, *impellebat*, vocabulum est equestre, & aurigarum proprium, itemque eorum, qui aliter quomodocumque equos ducunt, aut in iis equitant: præterquam quòd per metaphoram ἐλαύνεται, *ducitur*, & ferrum, & fossa, & murus urbis, & alia hujuscemodi. Τὸ ποδώκεας *pedibus veloces*, *celeripedes*, *acupedios*, Apion & Herodorus minùs rectè acui dicunt in antepenultimâ. Nam quæ in υς desinunt oxytona, ea, si in compositione eamdem terminationem servant, accentum retrahunt. ut δριμὺς, *acer*, ἄδριμυς, *minimè acer*, *seu acerbus*; τραχὺς, *asper*, ἄτραχυς, *minimè asper*. Quæ verò non sunt hujuscemodi, sed variant in fine; stant ea, permanentque, ut ajunt, in accentu acuto. ut ἡδὺς, *suavis*, *seu jucundus*, ἀηδὴς, *injucundus*; βαρὺς, *gravis*, *seu ponderosus*, ἀβαρὴς, *minimè ponderosus*: ἠὺς, ἐνηὴς, *bonus*, *seu benignus*: βαθὺς, *profundus*, ἀβαθὴς, *carens profundo*. Sic igitur & ὠκὺς, *celer*, *seu velox*, ποδώκης, *celeripes*. Quapropter, ex eorum auctorum sententiâ, accentu etiam acuto scribi debebat ἡ ποδώκης ἵππος, *celeripes equa*; & plurale esse ποδωκέας, *celeripedes*, *seu veloces pedibus*. Attamen iidem, quos diximus, Grammatici minimè omnium movent, aut labefactant τὸ ποδώκης Ἀχιλλεὺς, *celeripes Achilles*; sed accentu gravi prolatum esse ajunt τὸ ποδώκης Ἀχιλλεὺς, *celeripes Achilles*, quòd hoc epitheton proprium sit herois, ac peculiare. Quod additur, ὄρνιθας ὣς, *ceu aves*, tametsi brevis illa, & concisa est comparatio; tamen magnam admodum celeritatem indicat, quemadmodum alibi τὸ ποδήνεμος, *pedibus par venta*, *seu pedum celeritate ventos æquans*. Palam autem est, ὄρνιθας, *aves*, *seu alites*, hoc loci, non quascumque generatim aves intelligi, sed certas quasdam, quæ celeriùs volent, juxta illud: θάσσονας ἱρήκων ἵππους εὔξεται εἶναι. *Velociores accipitribus ut sint equi, precabitur, atque optabit*. Τὸ ὄτριχας, *simili pilo*, *vel similibus crinibus*, *præditas*, contractum est per syncopen ex ὁμοιότριχας· tametsi spiritum habeat tenuem propter sequentem litteram τ', ut τὸ ὀτρύνω, *incita*, *vel stimula*, & Ὀτρεὺς, *Otreus*, & ὄτοβος, *tumultus*, *seu strepitus*, aliaque id genus.

Quan-

1. ἐν τῷ Φηρητιάδης) l. Φηρητιάδος. Polit.
2. Τὸ δὲ ἔλαυνεν, ἱππευτικὴ λέξις, ἁρματηλάταις οἰκεία) Hinc ἐλατήρ, ὁ ἡνίοχος. Politus.
Plato in Timæo, de Jove: ὁ ἐν οὐρανῷ πτηνὸν ἅρμα ἐλαύνων Ζεύς. unde sumpsit in præclarissimâ Elegiâ Musurus, operibus Platonis præfixâ:

Θεῖε Πλάτων, ξυνοπαδὲ θεοῖς καὶ δαιμόσιν ἥρως,
Πομπεύειν μεγάλῳ Ζηνὶ φερωνυμέοις.
Ἅρμα κατ' οὐρανὸν ἄρμ' αἰθερίων ὅτε πολλῶν
Κύκλος ὅλα πτηνῷ δίφρῳ ἐλαυνόμενος.

Et Homerus: Μάστιξεν δ' ἐλάαν· τὼ δ' οὐκ ἀέκοντε πετέσθην. Salvin.
3. καὶ ἐν τοῖς ἄλλως ἁπλῶς ἱππεύουσι) lege, καὶ τοῖς, inducto τῷ ἐν. Polit.
4. ὡς ἰδιότητα τοῦ ἥρωος βεβαρυτόνηται) Quòd ποδώκης sit epitheton peculiare Achillis, regulam hoc non deberet infringere. Salvinus.
5. τὸ ποδήνεμον) lego, τὸ ποδήνεμος. Polit. Homerus. ποδήνεμος ὠκέα Ἶρις. Salvin.
6. θάσσονας ἱρήκων ἵππους εὔξεται εἶναι) Homerus:
Ἀρᾶται Διῒ πατρὶ, καὶ ἄλλοις ἀθανάτοισι,
Θάσσονας ἱρήκων ἔμεναι καλλίτριχας ἵππους.
Politus.
7. Τὸ δὲ ὄτριχας, συγκέκοπται μὲν ἐκ τοῦ ὁμοιότριχας) Hesychius: Ὄτριχας, ὁμοιότριχας. Etymologici Magni Auctor: Ὄτριχας, οἰέτεας, καὶ ὄτραφας. οἷον ὁμοετέας, καὶ ὁμοιότριχας. οἱ ὁμότριχες· καὶ κατὰ συγκοπὴν, ὄτριχας. Politus.

Quando tamen constabat ex litterâ μ' in τῷ, *ὁμοιότριχες, similes pilos, seu crines, habentes*, tunc sanè, propter alteram regulam, denso spiritu afficiebatur.

CLVII. Τὸ οἰέτεας, significat τὸ ὁμοέτεας, *ætate, sive tempore pares, æquales, coætaneas*; factumque id pariter est per syncopen. Et debebat quidem esse οἔτεας. Sed auctum, ac productum est, additâ per pleonasmum litterâ ἰ, ob commodum usum metri; idque etiam statim propter eamdem regulam est tenuatum. Quamquam autem apud Atticos posteriores muliebre nomen, compositum ex hac voce ἔτος, *annus*, repertum est desinere in ἰ, atque inflecti per δος, ut clarè ostendunt αἱ τριακοντούτιδες σπονδαί, *fœdera tricenaria, seu icta in annos triginta*; tamen volo, hoc loci observes, ut Poëta, tametsi dicere poterat ἵππους οἰέτιδας, *equas coætaneas*; tamen per η dicat οἰέτεας· quippe qui omnino scribat τὸ, οἰέτης ἵππος, *coætanea, seu coæqualis equa*, nomen femininum; idque Jonicè inflectat per εος. Est enim οἰέτεος, *coætaneæ*, cujus accusandi casus, multitudinis numero, οἰέτεας, *coætaneas*. Ad hæc, illud etiam observa, quòd, etsi posteriores Homero scriptores acuant nomina in ης, quæ composita sunt ex ἔτος, *annus*, & inflexionem eamdem, eumdemque accentum tum in masculino servent genere, tum in feminino, cujusmodi sunt ὁ διετής, τοῦ διετοῦς, *bimus, bimi*, & ἡ διετής, τῆς διετοῦς, *bima, bimæ*, itaque, juxta eos auctores, simili ratione esse deberet οἰετής, οἰετέος, *coætaneæ, coætanei, vel coætanea, coætaneæ*, ac plurale οἰετέας, *coætaneos, vel coætaneas*: attamen Poëta hujuscemodi nomina accentu effert gravi, ut inde etiam patet, ubi ait: Ἐξέτε', ἀδμήτην. *Sexennem, indomitam*. Quare & hoc loci, acutâ antepenultimâ, effert τὸ οἰέτεας, *coætaneas*. Namque τὸ οἰέτης, *coætaneus, vel coætanea*, juxta priscos Grammaticos, eodem ordine continetur, atque τὸ εὐνέτης, *concubinus*, γαμέτης, *maritus*, & reliqua id genus: de quibus unum tantummodò exceptum est, scilicet τὸ εὑρετής, *inventor*. Iidemque etiam notant, gravi accentu affici Homericum τὸ ποδώκης, *celeripes*. Quamquam ii, de quibus paullò ante dicebamus, Grammatici apertè damnent, atque improbent τὸ οἰέτεας, *coætaneas*, quasi id scilicet præter rationem in antepenultimâ acuatur. Docent enim, adjectiva composita, desinentia in ης, quæ fiunt ex nominibus neutris in ος syllabarum duarum, habere accentum acutum. Exemplo est γένος, *genus*, εὐγενής, *genere nobilis*. κλέος, *claritas, seu gloria*, εὐκλεής, *præclarus, seu gloriosus*. θάλος, *germen, seu ramus virens*, εὐθαλής, *bene virens*. Idem ergo, inquiunt, & in ἔτος, *annus*, fieri oportebat. Atque adeo τὸ ἐξέτε', ἀδμήτην, *sexennem, indomitam*, legunt, voce paroxytonâ, ἐξετέα, *sexennem*, ut εὐσεβέα, *religiosam, ac pium*. Contra ea Ælius Dionysius in eo Lexico, quod construxit, sic habet: Διέτης, *bimus*, τριέτης, *trimus*, πεντέτης, *quinquennis*, & cetera omnia id genus, Attici gravant, quippe qui eodem ea accentu proferant, atque τὸ εὐεργέτης, *benefi-*

συνέκειτο τοῦ μ' ἐν τῷ, ὁμοιότριχες, [1] τότε, διὰ κανόνα ἕτερον, ἐδασύνετο.

ρνζ'. Τὸ δὲ οἰέτεας, δηλοῖ μὲν τὸ ὁμοέτεας, ἤτοι ὁμοχρόνους· συνεκόπη δὲ ὁμοίως καὶ αὐτό, καὶ ὀφεῖλον εἶναι οἔτεας, ἐμηκύνθη πλεονασμῷ τοῦ ἰ, διὰ μέτρου εὐχρηστίαν· καὶ εὐθὺς ἐψιλώθη κανονικῶς καὶ αὐτό. Ἐνταῦθα δὲ σημείωσαι, ὅτι, εἰ καὶ εὕρηται παρὰ τοῖς ὕστερον Ἀττικοῖς θηλυκὸν σύνθεμα ἐκ τοῦ ἔτους εἰς ἰ λῆγον, καὶ διὰ τοῦ δος κλινόμενον, ὡς δηλοῦσι καὶ [2] αἱ τριακοντούτιδες σπονδαί. ἀλλ' ὁ Ποιητής, ἵππους οἰέτιδας δυνάμενος εἰπεῖν, [3] οἰέτεας λέγει διὰ τοῦ η'· πάντως γράφων τό, οἰέτης ἵππος τὸ θηλυκόν, καὶ διὰ τοῦ εος κλίνων Ἰωνικῶς. Οἰέτεος γάρ, ἡ αἰτιατικὴ πληθυντική, οἰέτεας. [4] Ἔτι κἀκεῖνο σημείωσαι, ὅτι, εἰ καὶ οἱ μεθ' Ὅμηρον τὰ εἰς ης ὀνόματα, [5] τὰ ἀπὸ τοῦ ἔτους, ὀξύνουσι, καὶ τὴν αὐτὴν κλίσιν, καὶ τὸν αὐτὸν τόνον τηροῦσιν ἔν τε ἀρσενικῷ γένει, ἔν τε θηλυκῷ, οἷον ὁ διετὴς τοῦ διετέος, καὶ ἡ διετὴς τῆς διετέος· καὶ οὕτω, κατ' αὐτούς, ἀναλόγως, οἰε- *Bas. p.258.*
τὴς οἰετέως ὤφειλεν εἶναι, καὶ τὸ πληθυντικὸν οἰετέας· ἀλλ' ὁ Ποιητὴς βαρύνει τὰ τοιαῦτα, ὡς δῆλον καὶ ἐκ τοῦ, [6] Ἐξέτε', ἀδμήτην. Διὸ καὶ τὸ οἰέτεας ἐνταῦθα, προπαροξυτόνως ἐκφέρει. Ἐξηκολούθησε γάρ, κατὰ τοὺς παλαιούς, τὸ οἰέτης τῷ, εὐνέτης, γαμέτης, καὶ τοῖς τοιούτοις· ἐν οἷς μόνον τὸ εὑρετὴς παρασεσημείωται. Οἱ δ' αὐτοί φασι καὶ, ὅτι Ὁμηρικὸν τὸ ποδώκης βαρυτόνως. Οἱ μέντοι πρὸ ὀλίγου ῥηθέντες Γραμματικοί, [7] ἀπη- *Rom. p.341.*
λεγέως κατακρίνουσι τὸ οἰέτεας, ὡς παραλόγως προπαροξυνόμενον, λέγοντες, ὅτι τὰ εἰς ος οὐδέτερα δισύλλαβα, ποιοῦντα ἐπιθετικὰ σύνθετα εἰς ης λήγοντα, ἐν ὀξείᾳ τάσει ἔχουσιν αὐτά. γένος εὐγενής. κλέος εὐκλεής. θάλος εὐθαλής. Ἐχρῆν οὖν, φασί, καὶ περὶ τὸ ἔτος, ταυτὸ γίνεσθαι. Ἀναγινώσκουσι δὲ καὶ τό, ἐξέτε', ἀδμήτην, [8] παροξυτόνως ἐξετέα, ὡς εὐσεβέα. Αἴλιος δὲ Διονύσιος, ἐν ᾧ συνέθετο, λεξικῷ, φησί· Διέτης, τριέτης, πεντέτης, καὶ πάντα τὰ ὅμοια, βαρύνουσιν Ἀττικοί, προφέροντες τῷ τόνῳ, ὡς εὐεργέτης. Ἡρωδια-

1. τότε, διὰ κανόνα ἕτερον, ἐδασύνετο) Sic ἐδασύνετο τὸ ὁμότριχας. Unde factum per syncopen τὸ ὄτριχας, tenuatur. *Politus*.
2. αἱ τριακοντούτιδες σπονδαί) Aristophanes Acharnen.
'Αλλ' αὐταὶ σπονδαὶ τριακοντούτιδες.
Thucydidi σπονδαὶ τριακοντούτεις. Polit.
3. οἰέτεας λέγει) l. οἰέτεας. quod quidem nomen dicitur per η. Est enim οἰέτης. Correxit etiam Frobenius. *Polit.*
4. Ἔτι) l. Ἔτι. Polit.
5. τὰ ἀπὸ τοῦ ἔχοντι) l. ἀπὸ τοῦ ἔτους. ut rectè etiam Frobenius. *Polit.*
6. ἐξέτε', ἀδμήτην) lege cum adspiratione, ἑξέτε'. Homerus:
'Εξέτε', ἀδμήτην, ἔτ' ἀλγέϊ δαμάσασθαι.
Politus.

7. ἀπηλεγέως κατακρίνουσι τὸ οἰέτεας, ὡς παραλόγως προπαροξυνόμενον) Etymologici Magni Auctor: Οἰέτεας, ὡς Διομήδεας, ἔστι δὲ ἐπὶ τούτου τοῦ χύματος παράλογος ὁ τόνος. τὰ γὰρ ἀπὸ τῶν εἰς ος ληγόντων οὐδετέρων δισυλλάβων σύνθετα εἰς ης λήγοντα ἐπιθετικά, μὴ ἔχοντα τὸ ο πρὸ τέλους, ὀξύνεται. εὐγενής, εὐκλεής, ἐχρῆν οὖν καὶ παρὰ τὸ ἔτος τὸ αὐτὸ ἀναδέχεσθαι. Politus.
8. παροξυτόνως ἐξετέα, ὡς εὐσεβέα) quia nempe legunt in recto ἐξετέος, ἐξετής· ut εὐσεβής. Vitiatus est locus hic Etymologici v. Οἰέτεας· ἐχρῆν οὖν καὶ παρὰ τὸ ἔτος τὸ αὐτὸ ἀναδέχεσθαι, νυνὶ δὲ κατὰ βαρεῖαν τάσιν ἀνεγνώσθη), ὡς εὐσεβέα. Nunc quidem, quod Grammaticis illis visum est, παραλόγως legitur οἰέτεας, κατὰ βαρεῖαν τάσιν. Sed eò non quadrat τὸ εὐσεβέα. Supplendum est ex Eustathio: ἀναγινώσκουσι δὲ καὶ τό, ἐξέτε', ἀδμήτην, παροξυτόνως ἐξετέα, ὡς εὐσεβέα. Politus.

νὲς δὲ τοῖς ἀπηλεγέως, ὡς ἐῤῥέθη, κατακρίνουσι συνδιαγνωμονῶν, λέγει, ὅτι οἱ μὲν τὸ διετὴς, ὀξυτόνως προηνέγκαντο· οἱ δὲ, βαρυτόνως. ὁ μέντοι λόγος ἀπαιτεῖ ὀξυτόνως λέγειν· ἐπεὶ πᾶν εἰς ος οὐδέτερον δισύλλαβον, ἐπὰν τὸ κατὰ τὴν παρατέλευτον μεμελέτηται διὰ τοῦ ε εἶναι, ἡνίκα ἂν συντεθῇ, εἰς ης λήγει, καὶ ὀξύνεται. οἷον σθένος, ἀσθενής. βέλος πολυβελής. Οὕτως οὖν καὶ ἔτος διετὴς, καὶ τὰ ὅμοια. Ὅτι δὲ διάφορα καὶ ἄλλα οἱ Ἀττικοὶ παρὰ τὴν ἀνάλογον συνήθειαν τονοῦσι, δῆλον καὶ ἐκ τοῦ τροπαῖον, ὃ κοινῶς τρόπαιον λέγεται, καὶ ἐκ τοῦ ἑτοῖμον, καὶ ἐρῆμον, καὶ ἐκ τοῦ ὁμοῖος (τὸ γὰρ κοινὸν ὅμοιος) ἐν προπερισπάσει. Οἱ δ᾽ αὐτοὶ, καὶ βδέλυρος λέγουσι, καὶ πόνηρος, καὶ μόχθηρος, ἔξω ἀναλογίας. Πᾶν γὰρ εἰς ρος λῆγον παρώνυμον, παρεσχηματισμένον τοῖς γένεσιν, ὀξύτονόν ἐστι, καθ᾽ Ἡρωδιανόν. Διό, φησιν, εἰ καὶ πόνηρος μὲν, καὶ μόχθηρος βαρυτόνως ἐπὶ τῶν ἐπιπόνων, καὶ ὑπομενετικῶν, [1] πονηρὸς δὲ, καὶ μοχθηρὸς ἐπὶ τῶν κατὰ ψυχὴν φαύλων· ἀλλὰ τοῦτο οὐκ εὖ. Εἰ γὰρ πόνος, καὶ μόχθος τὰ πρωτότυπα, εὐλόγως πονηρὸς, καὶ μοχθηρὸς, τὰ τούτοις παρακείμενα, [2] κἂν διαφόρων ἔχωσι σημασιῶν. ἵνα ᾖ ἀνάλογα τῷ κάματος καματηρός. ὄλισθος ὀλισθηρός. βλάβη βλαβερός. κράτος κρατερός. Τονοῦσι δὲ διαφόρως Ἀττικοὶ καὶ τὸ, ἰδὲ, καὶ λαβὲ, ἀντὶ τοῦ ἴδε, καὶ λάβε, κατὰ συνεκδρομὴν τοῦ εἰπὲ, ἐλθὲ, εὑρέ.

ρνή. Τὸ δὲ, σταφύλῃ ἐπὶ νῶτον ἐΐσας, δηλοῖ μὲν τὰς ἰσήλικας· ἔχει δὲ ἔλλειψιν τοῦ ὡς παραβολικοῦ ἐπιῤῥήματος. Ὤφειλε γὰρ εἶναι, [3] ὡς σταφύλη, ἵνα λέγῃ αὐτὰς οὕτως ἴσας ἀλλήλαις τὸ μῆκος ἐν τῇ κατ᾽ ἐπίπεδον στάσει, ὡς ἐὰν σταφύλῃ [4] ἐξισώθησαν. Ἔστι δὲ ἡ σταφύλη βαρυτόνως, ὡς ἡ κοτύλη, πρὸς διαστολὴν τῆς ὀξυτόνου [5] ὀπώρας, τεκτονικὸν ἐργαλεῖον, ἐξισάζον τὰ ἀποκείμενα. καί φασιν οἱ ἀκριβέστεροι, λαξοϊκὸν, ἤτοι λιθοξοϊκὸν, καὶ λαξευτικὸν, [6] διαβήτην εἶναι, μὴ σταφύλην, ὃς ἅμα πλάτος, καὶ ὕψος μετρεῖ. [7] ὁ δὲ ἕτερός, φασι, διαβή-

της,

cur. Verùm Herodianus contrariæ illorum sententiæ adhæret, qui, ut dictum est, apertè id rejiciunt, ac damnant. Verba hæc sunt Herodiani: Alii τὸ διετὴς, *bimus*, proferunt accentu acuto, alii gravi. Exigit tamen ratio, ut dicamus accentu acuto: quoniam omne neutrum in ές syllabarum duarum, postquam primam ejus syllabam animadvertimus esse per ε, quandocumque in compositionem venerit, desinit in ής, atque acuitur. ut σθένος, *vis, seu robur*, ἀσθενὴς, *invalidus, seu imbecillis*: βέλος, *jaculum, seu telum*, πολυβελὴς, *multa jacula habens, seu multis telis instructus*. Sic ergo & ἔτος, *annus*, διετὴς, *bimus*, aliaque hujusmodi. Ceterùm Atticos alia quoque diversa nomina alio accentu enunciare, quam ferat similium per analogiam vocum consuetudo, inde manifestè apparet, quòd dicunt τροπαῖον, *tropbæum*, quod communiter τρόπαιον dicitur, & ἑτοῖμον, *promptum, seu paratum*, & ἐρῆμον, *desertum*, & ὁμοῖον, *simile*, circumflexâ penultimâ. Nam communiter quidem dicimus ὅμοιον. Iisdem etiam dicitur βδέλυρος, *summè impudens, ac flagitiosus, seu ad omnem impudentiam projectus*, & πόνηρος, *laborum patiens, seu miser*, & μόχθηρος, *ærumnosus*, extra analogiam. Omne enim denominativum desinens in ρὸς, si ad normam ceterorum sui generis conformatum fuerit, oxytonum est, juxta Herodianum. Quocirca, inquit, tametsi πόνηρος, & μόχθηρος, accentu gravi, de iis usurpentur, qui labores, atque ærumnas perferunt; πονηρὸς verò, & μοχθηρὸς de iis, qui animo sunt scelerato, atque improbo; tamen id minus rectè. Si enim πόνος, *labor*, & μόχθος, *ærumna*, nomina sunt primitiva; jure optimo, quæ his nomina adjacent, fuerint πονηρὸς, & μοχθηρὸς, tametsi diversam significationem habeant. Ut scilicet, secundùm analogiam, similiter sese habeant, atque τὸ, κάματος, *labor, fatigatio*, καματηρὸς, *laboriosus, vel labore confectus*: ὄλισθος, *lapsus*, ὀλισθηρὸς, *lubricus, seu ad labendum proclivis*: βλάβη, *noxa*, βλαβερὸς, *noxius, seu perniciosus*: κράτος, *robur*, κρατερὸς, *robustus*. Quin & ab Atticis accentûs diversitate est τὸ ἰδὲ, *vide*, & λαβὲ, *accipe*, pro ἴδε, & λάβε, juxta atque τὸ, εἰπὲ, *dic*, ἐλθὲ, *veni*, εὑρὲ, *inveni*, quæ extra communem simul regulam excurrunt.

CLVIII. Τὸ, σταφύλῃ ἐπὶ νῶτον ἐΐσας, *perpendiculo in dorso æquales*, significat pares eas staturâ, habetque ellipsin adverbii comparativi ὡς, *ut, seu, veluti, tamquam*. Scribendum namque erat, ὡς σταφύλῃ, *tamquam perpendiculo*. adeo ut sensus sit, eas, dum plano in loco consistebant, ita inter sese proceritate pares fuisse, ut si planè perpendiculo fuissent exæquatæ. Est autem ἡ σταφύλη, *perpendiculum*, accentu gravi, ut ἡ κοτύλη, *cotyla*, ad differentiam vocis oxytonæ, quæ uvam significat: & instrumentum illud est fabrile ad res, quas volumus, exæquandas. ajuntque diligentiores, & accuratiores Grammatici, id, quo utuntur ad petras, sive ad lapides poliendos, complanandosque, διαβήτην, *circinum*, esse, non σταφύλην, *perpendiculum*: qui circinus latitudinem simul, & altitudinem metitur. Namque alter, inquiunt, διαβήτης, *seu perpendiculum*, metitur tan-

tùm

1. πονηρὸς δὲ, καὶ μοχθηρὸς ἐπὶ τῶν κατὰ ψυχὴν φαύλων) Suidas: Πόνηρος, ἐπίπονος, ἡ προπαροξυτόνως. ἐπὶ σώματος προπαροξύνεται. καὶ ὅλως πονηρ. ἐπὶ δὲ ψυχῆς, ὀξυτόνως. λέγεται δὲ καὶ πονηρὸν ὕδωρ. Politus.

2. κἂν διαφόρων ἔχωσι σημασιῶν) Hesychius: Πονηρόν, ἐπίπονον, κακοπαθῆ. Πονηρὸς, τὰ αὐτά. Πονηρὸς, κακὸς, δεινὸς, κακοῦργος. Polit.

Grammatici, distinctionis causâ, solent quasdam regulas conficere, quæ cum auctorum exemplis non consentiunt. Sic *laevis* scribunt, cum est λεῖος, ut a *levi* κοῦφος distinguant. quum ratio postulet, ut utrumque scribatur simplici e. Sic *adero* scribunt, ut distinguatur ab *edere, comedere*. sed male, quum sit ab e præpositione, & verbo dare. *Salvinus*.

3. ὡς σταφύλη) l. σταφύλῃ. Polit.

4. ἐξισώθησαν) l. ἐξισώθησαν. Emendatum quoque a Frobenio.

5. ὀπώρας) ἡ ἀπὸ τῆς ἀμπέλου. Polit.

6. διαβήτην εἶναι) διαβήτης, instrumentum est, ἔχον σκέλη ... τῷ λάμβδα στοιχείῳ παρόμοιος· ᾧ τὸ ἓν μέρος ... θέντες, τὸ δὲ ἕτερον περιάγοντες, κύκλους ποιοῦσι. Polit.

7. ὁ δὲ ἕτερος, φασι, διαβήτης) Hic alter διαβήτης, dictus etiam σταφύλη, ἀπὸ μέρους· ἔστι σταφυλὴ κατακρεμαμένη ... τοῦ διαβήτου μέσου κρεμαμένη μολυβδίς. Polit.

tùm latitudinem. Erant igitur, inquiunt, ambæ equæ Eumeli tergo ita pares, ut ejuſce σταφύλης, *ideſt*, *perpendiculi*, menſuram omnino admitterent. Verùm de hac σταφύλῃ ſermo paullò poſt redibit. Nunc autem ſciendum eſt id, quod ſcribit Ptolemæus Aſcalonita ſuo in Commentario de Accentibus Odyſſeæ, ubi docet, vocem hanc uſurpari de plumbo a fabris demiſſo, videlicet in, σταφύλῃ ἐπὶ νῶτον εἴσας, accentu eſſe gravi, ut Νιόβη, *Niobe*. Non enim, inquit, perinde ſeſe habet, atque τὸ συκῆ, *ficus*. Hæc enim vox contracta eſt ex συκέα· illa verò nullam contractionem habet. Idque dicit Ptolemæus, propterea quòd ne σταφυλὴ quidem, quæ vox uvam ſignificat, acuenda eſt, ſed circumflectenda: perinde quaſi nomina iſta muliebria in λή, quæ in penultimâ habent τὸ υ, circumflectantur, juxta Heraclidem. Nam Heraclides quidem ait, apud eos, qui Græcè loquuntur, vitiosè, ac perperam factum eſſe, ut τὸ σταφυλὴ proferatur accentu acuto. Quæcumque enim talia in penultimâ habent τὸ υ, ea circumflectuntur. Qua de re regulam quamdam ille affert.

CLIX. Ambigua eſt illa lectio: ἐν Πηρείῃ. *in Perea*. Quidam enim codices primam ſyllabam habent cum dipthongo, penultimam cum unâ tantùm ancipite. Hujuſce autem ſcripturæ nulla eſt cauſſa litteris conſignata. Aliis in codicibus prima habet τὸ η, penultima eſt cum diphthongo. Atque ita etiam invenitur in eo Commentario, in quo Gentilia urbium Nomina, juxta litterarum ſeriem, colliguntur: ubi legitur: Πήρεια, *Perea*, locus Theſſaliæ. Qui fortaſſis locus, paluſtris erat, & ad equos alendos idoneus. Ceterùm Apollo Eumeli equas aluerat, tamquam paſtor, quique operam ſuam Admeto, ut perhibent,

Tom. II. bent,

της, μόνον πλάτος. Ἦσαν οὖν, φασιν, αἱ τοῦ Εὐμήλου ἵπποι, [1] ἄμφω ἶσαι τὸ νῶτον, ὡς σταφύλῃ τοιαύτῃ μετρεῖσθαι. Ῥηθήσεται δὲ περὶ ταύτης καὶ μετ᾽ ὀλίγα. Ἰστέον δὲ νῦν καὶ, ὅτι Πτολεμαῖος ὁ Ἀσκαλωνίτης [2] ἐν τῷ περὶ τῶν ἐν Ὀδυσσείᾳ προσῳδιῶν, ἤγουν, κεῖσθαι τὴν λέξιν ταύτην ἐπὶ τῆς καθιεμένης μολύβδου παρὰ τῶν τεχνιτῶν, [3] λέγει καὶ, ὅτι τὸ, σταφύλῃ ἐπὶ νῶτον εἴσας, βαρύνεται, ὡς Νιόβη. [4] Ἔστι γάρ, φησιν, οὐχ ὅμοιον τῷ, συκῇ. Τοῦτο μὲν γὰρ, διαιρεῖται συκέη· ἐκεῖνο δὲ οὐ διαιρεῖται. Λέγει δὲ ὁ Πτολεμαῖος τοῦτο, [5] διὰ τὸ μηδὲ τὴν ὀπώραν τὴν σταφυλὴν δεῖν ὀξύνεσθαι, ἀλλὰ περισπᾶσθαι, [6] οἷα τῶν τοιούτων εἰς λή θηλυκῶν, ἃ παραλήγεται τῷ υ, περισπωμένων, κατὰ Ἡρακλείδην φάμενον, ἡμαρτῆσθαι [7] παρὰ τοῖς ἑλληνίζουσι, τὸ σταφυλὴ ὀξυνόμενον. [8] Ὅσα γὰρ τοιαῦτα παρατελευτῶνται τῷ υ, περισπῶνται. καὶ λέγει καὶ κανόνα τινὰ εἰς τοῦτο ἐκεῖνος.

ρνθ'. [9] Τὸ δὲ, ἐν Πηρείῃ, ἀμφιβέβληται. Τινὰ μὲν γὰρ ἀντίγραφα, διὰ διφθόγγου τὴν ἀρχοῦσαν ἔχουσι· τὴν δὲ παραλήγουσαν, διὰ μόνου διχρόνου. Αἰτία δέ τις, οὐ παραδέδοται τῆς τοιαύτης γραφῆς. Ἐν δὲ ἑτέροις, ἡ μὲν ἀρχὴ τὸ η ἔχει· ἐν διφθόγγῳ δὲ ἡ παράληξις γίνεται. Καὶ εὕρηται οὕτω καὶ ἐν τῇ κατὰ στοιχεῖον συλλογῇ τῶν Ἐθνικῶν· ἔνθα κεῖται, ὅτι [10] Πήρεια, χωρίον Θετταλικόν. ὅπερ τυχὸν, ἑλῶδες ἦν, καὶ ἀγαθὸν τρέφειν ἵππους. Ἀπόλλων δὲ, τὰς Εὐμήλου ἔθρεψεν ἵππους, [11] ὡς νομεὺς, καὶ ὡς θητεύσας,

 σας,

1. ἄμφω) l. ἄμφω. Polit.

2. ἐν τῷ περὶ τῶν ἐν Ὀδυσσείᾳ προσῳδιῶν) ἐν δευτέρῳ περὶ τῆς ἐν Ὀδυσσείᾳ προσῳδίας, ut diſertè Ammonius. Ibi Ptolemæus Aſcalonita id nominis pro ſignificationis diverſitate differenti eſſe notabat accentu. τὸ μὲν γὰρ βαρυτονούμενον, quæ etiam ejus verba, ὄνομα ἐπὶ τῆς καθιεμένης μολύβδου, παρὰ τοῖς ἀρχιτέκτοσι τίθεται· τὸ δ' ὀξυτονούμενον, ἐπὶ ὀπώρας. Politus.

3. λέγει καὶ, ὅτι τὸ, σταφύλῃ ἐπὶ νῶτον εἴσας, βαρύνεται, ὡς Νιόβη) Notatum id erat a Ptolemæo illo Aſcalonitâ ἐν δευτέρῳ τῆς Ἰλιάδος προσῳδίας. Suidas Ptolemæi hujus Aſcalonitæ citat Προσῳδίαν Ὁμηρικήν. Politus.

4. Ἔστι γὰρ, φησιν, οὐχ ὅμοιον τῷ, συκῇ) Lege, συκῆ. Ptolemæus: οὐ γὰρ ἐστιν ὅμοιον τῷ, συκῆ. Polit.

5. διὰ τὸ μηδὲ τὴν ὀπώραν τὴν σταφυλὴν δεῖν ὀξύνεσθαι, ἀλλὰ περισπᾶσθαι) Puto, non eſſe verum, quod dicit Euſtathius, tamquam ex Ptolemæo Aſcalonitâ: ne σταφυλὴν quidem τὴν ὀπώραν acui oportere, ſed circumflecti. qua de cauſſâ Ptolemæus affirmaverit, τὸ σταφύλη ἐπὶ τῆς καθιεμένης μολύβδου non ſimiliter ſeſe habere, atque τὸ συκῆ, ſed gravari. Non ita ſanè Ptolemæus Aſcalonita. Cauſſa, cur Ptolemæus dixerit, τὸ σταφύλη ἐπὶ τῆς καθιεμένης μολύβδου minimè eſſe circumflectendum, ut τὸ συκῆ, non ea eſt, quòd circumflecti debeat τὸ σταφυλὴ ἡ ὀπώρα· ſed quia τὸ συκῆ fit per contractionem ex συκέα· nullam autem contractionem habet τὸ σταφύλη. quam cauſſam ipſe exprimit: οὐ γὰρ ἐστιν ὅμοιον τῷ συκῆ. τοῦτο μὲν γὰρ διαιρεῖται, συκέα· ἐκεῖνο δ' οὐ διαιρεῖται). At non inde ſequitur, circumflecti debere τὴν σταφυλὴν τὴν ὀπώραν. Sed, ſi volumus cum Grammaticis diverſitate accentûs diverſitatem oſtendere ſignificationis, ad diſcrimen τῆς σταφύλης τῆς καθιεμένης μολύβδου, quæ gravatur, acuenda eſt ἡ σταφυλὴ ἡ ὀπώρα. Ammonius: Σταφυλὴν ὀξυντέον, ὡς αὐλαίαν· καὶ σταφύλην βαρυτόνως, ὡς Μελίτην. Ptolemæus: τὸ μὲν γὰρ βαρυτονούμενον ὄνομα ἐπὶ τῆς καθιεμένης μολύβδου, παρὰ τοῖς ἀρχιτέκτοσι τίθεται· τὸ δ' ὀξυνόμενον, ἐπὶ ὀπώρας. Alioquin, neglectâ videlicet ſuperſtitioſâ hac, ut ita dicam, Grammaticorum diſtinctione, gravari etiam debebat ἡ σταφυλὴ ἡ ὀπώρα, non acui. Immo verò Heraclides peccare in Græcorum linguam eos volebat, qui σταφυλὴν proferrent accentu acuto. Hanc enim vocem ex regulâ, quam ipſe ſubjungit, omnino eſſe gravandam. Quo ex regulâ clarè apparet, malè dici ab Euſtathio, vocem hanc δεῖν περισπᾶσθαι, & pro περισπᾶσθαι reponendum eſſe βαρύνεσθαι. Id cum regula exigit, tum etiam exempla, quæ afferuntur, κονδύλη, ἀμύλη, φασύλη, ἰδύλη. Unde & paullò poſt apud Euſtathium in hîc ſcribis: Ὅσα γὰρ τοιαῦτα παρατελευτῶνται τῷ υ, περισπῶνται· inducendum eſt τὸ περισπῶνται, ejuſque loco ſcribendum, βαρύνονται. Ammonius: Ἡρακλείδης ὁ ἡμέτερος φησιν· ἡμαρτῆσθαι δοκεῖ παρὰ τοῖς Ἕλλησιν ὀξυτονούμενον τοὔνομα. οὐδὲν γὰρ τῶν εἰς λη λήγοντων θηλυκῶν ὀνομάτων μετέχον γένους τοῦ οὐδετέρου, παραπληγόμενον τῷ υ, ὀξυνοῦται· ἀλλὰ πάντα τὰ ὑπὲρ δύο συλλαβὰς βαρύνεται. (κατὰ τὸ υ μὴ ὀξυνόμενα, ἀλλὰ βαρυνόμενα τὸ στοιχεῖον ἔχει.) οἷον κονδύλη, ἀμύλη, φασύλη, ἰδύλη. ἔστι δ' οὕτω μία τῶν τιθηνησαμένων τὸν Διόνυσον. ὡς ὁ Λυκοῦργος

Σεῦε κατ' ἠγάθεον Νυσήϊον

ὅθεν καὶ τὸ Σταφύλη βαρυντέον. Alii quidem contrariam huic regulam ſtatuerunt, ut τὴν σταφυλὴν acuendam ſibi decernerent, ad exemplum aliorum nominum muliebris generis, τυφλή, νομή, ὠνή, τιμή, φωνή. Sed hos meritò refutat Ammonius. Politus.

6. οἷα τῶν τοιούτων εἰς λή θηλυκῶν, ἃ παραλήγεται τῷ υ, περισπωμένων, κατὰ Ἡρακλείδην) Immo verò, ut diximus, ſecundùm Heraclidem, βαρυνομένων. Polit.

7. παρὰ τοῖς ἑλληνίζουσι) Ammonius: παρὰ τοῖς Ἕλλησι. Polit.

8. Ὅσα γὰρ τοιαῦτα παρατελευτῶνται τῷ υ, περισπῶνται) Scribo: Ὅσα γὰρ τοιαῦτα, παραπληγόμενα τῷ υ, βαρύνονται. Neque id tantum Heraclides requirit ad gravanda iſta θηλυκά, in η deſinentia, ut ſcilicet in penultimâ habeant τὸ υ· ſed etiam ut ſint ὑπὲρ δύο συλλαβάς. Sic firmior videtur eſſe Heraclidis regula de accentu gravi τῆς σταφύλης. Nam quæ in contrarium afferri poſſunt θηλυκὰ ὀξυνόμενα, ea certè ſunt δισύλλαβα. ὥστε οὐδὲ τὴν ὀπώραν τὴν σταφυλὴν ὀξυνοῦν ἀναλογία [illegible]. Politus.

9. Τὸ δὲ, ἐν Πηρείῃ, ἀμφιβέβληται) Vide hîc, ut Euſtathius minimè omnium agnoſcat lectionem Florentinæ editionis, quæ in reliquas omnes editiones pervaſiſſe videtur: quæ eſt ἐν Πιερίῃ. Polit.

10. Πήρεια, χωρίον Θετταλικόν) Epitome Stephani: Πήρεια, Θεσσαλίας χωρίον. Τὸ ἐθνικὸν, Πηρεύς. Polit.

11. ὡς νομεὺς) Macrobius Saturnal. l. 1. c. 17 *Νόμιον Apollinem cognominaverunt, non ex officio paſtorali, ut fabula, per quam fingitur Admeti regis pecora paviſſe, ſed quia Sol paſcit omnia, quæ terra progenerat. Unde non unius generis, ſed omnium pecorum*

σας, φασὶ, τῷ Ἀδμήτῳ, ἢ κατὰ ἔρωτα, ἢ ἐξ ἀνάγκης τοῦ Διὸς, οἷα πεφονευκὼς τοὺς Κύκλωπας, οὐ τοὺς ἐν Ὀδυσσείᾳ, ἑτέρους δὲ δηλαδὴ, περὶ ὧν προγέγραπται. Εἰ δὲ, ὡς εἴρηται, ἔθρεψεν Ἀπόλλων, οὐκ ἄρα μόνον ἀπόλλυσιν, ὥσπερ καὶ προδεδήλωται· ἀλλὰ καὶ μάλι-
Rom. p. 342. στα ζωογονεῖ, λάμπει, καὶ θάλπει, [2] ὡς οὔλιος, ὅ ἐστιν, ὑγιείας ποιητικὸς, καθὰ καὶ αὐτὸ προείρηται. Θήλειαι δὲ ἦσαν αἱ ῥηθεῖσαι ἵπποι, ὡς καὶ ἡ βασιλικὴ Αἴθη· καὶ ὅσα τις ἐρεῖ πρὸς ἔπαινον ἐκείνης, ἁρμόττει καὶ ταύταις. Οὐ γὰρ σκορακιστέον τὰ θήλεα τῶν ζώων, ὡς μὴ χρηστὰ εἰς ἔργον. Οἱ δὲ παλαιοὶ ἐνταῦθά φασιν, ὅτι, ἐπειδὴ ἱκανὸν πρὸς νίκην τὸ ἱππικὸν, οὐ μόνον ἄρρενας, ἀλλὰ καὶ θηλείας ἤγαγον εἰς Τροίαν οἱ Ἀχαιοὶ, οὐ μόνον ἀφθονίας τοῦ γένους χάριν, ἀλλὰ καὶ ὅπως οἱ ἄρρενες ῥυθμίζοιντο μὴ ἐξοιστρᾶσθαι (ἔστι γὰρ μάλιστα αἰσθανόμενον ὁ ἵππος) [2] διά τε τὸ μὴ χρεμετίζειν ἐν τοῖς λόχοις. Οἱ αὐτοὶ δὲ κἀκεῖνό φασι περὶ τοῦ ὄτριχας, οἰέτεας, σταφύλῃ ἐπὶ νῶτον ἐΐσας, ἄμφω θηλείας, φόβον Ἄρηος φορεούσας· ὅτι συντόμως πᾶσαν ἵππων διαφορὰν περιέλαβε. Διαφέρουσι γὰρ ἀλλήλων ἵπποι, ἡλικίᾳ, χροιᾷ, μεγέθει, γένει, δυνάμει· ὧν ἡλικίαν μὲν δηλοῖ, τὸ, οἰέτεας· χροιὰν δὲ, τὸ, ὄτριχας· μέγεθος δὲ, τὸ, σταφύλῃ ἴσας, ὅπερ τινὲς οὐ διαβήτην τὴν ἀνωτέρω ῥηθεῖσαν, εἰρήκασιν, ἀλλὰ [3] στάθμην· ἥ τις, φασὶν, ἐστὶ σχοινίον λεπτὸν, χριόμενον μίλτῳ, ἢ μέλανι, ᾧ συντυγχάνοντες, ἀπορθοῦσι τὰ ξύλα. Καὶ οὕτω μὲν
Bas. p. 259. [4] ἡ σταφύλη, ἡλικίαν δηλοῖ· γένος δὲ τὸ ἄμφω θηλείας· δύναμιν δὲ τὸ, φόβον Ἄρεος φορεούσας. Λέγει γὰρ, δυνατὰς αὐτὰς εἶναι πονῆσαι περὶ πόλεμον. Ἀλλαχοῦ μὲν γὰρ, ἵππων ἀρετὴν ἐκτιθέμενος, [5] δεξιοὺς εἶπεν εἶναι διώκειν, καὶ αὖθις ἐν καιρῷ φέβεσθαι, ἤτοι φεύγειν, ἀταράχως δηλαδή· ἐνταῦθα δὲ τῷ τοῦ φόβου ὀνόματι, [6] ἤτοι τῆς ἐν δέοντι φυγῆς, ἀφῆκε, κατὰ λόγον συντομίας, συννοῆσαι καὶ τὸ διώκειν.

ρξ΄. Ὁ δὲ ῥηθεὶς φόβος καὶ ταχυτῆτα ἵππων ἔοικε δηλοῦν, ὡς πολλῶν τοὺς ταχεῖς ἵππους λε-

bent, locavisset, aut amoris caussâ, aut ab Jove coactus, quòd Cyclopas occidisset, non eos sanè, de quibus in Odysseâ; sed alios nimirum, de quibus supra scriptum est. Sin autem Apollo, ut dictum est, aluerat; non igitur tantùm *ἀπόλλυσι, perdit, ac destruit*, quemadmodum antea est declaratum; verùm etiam maximè largitur animantibus vitam, lucet ipse, fovetque omnia suo calore, tamquam *οὔλιος, salutaris*, hoc est, auctor, & caussa sanitatis, ut supra pariter dictum est. Feminæ porrò equæ erant eæ, quas memoravimus: sicuti etiam Æthe, equa regia: & quæcumque ad illius commendationem quis dixerit, ea in has etiam equas aptè quadrant, & conveniunt. Non enim contumeliosè sunt repellenda animalia femineum secus, tamquam inutilia, aut minùs commoda ad opus. Veteres item ad hunc locum notant, quandoquidem equitatus idoneus satis erat ad victoriam comparandam, non equos modo ductos a Græcis fuisse in expeditionem Trojanam; verùm etiam equas, non solùm ob magnam illius generis copiam; sed ut equi etiam mares ad eam rationem componerentur, ut non exagitarentur œstro, nec furerent (sensu enim, atque odoratu maximè pollet equus) tum ne in insidiis collocati hinnitum ederent. Illud quoque iidem scriptores observant de eo, quod dicit Poëta, Ὄτριχας, οἰέτεας, σταφύλῃ ἐπὶ νῶτον ἐΐσας, ἄμφω θηλείας, φόβον Ἄρηος φορεούσας· *pilo similes, coætaneas, ad perpendiculum dorso æquales, ambas feminas, fugam Martis ferentes*; his videlicet verbis Poëtam differentiam omnem equorum comprehendisse. Differunt enim inter sese equi, ætate, colore, magnitudine, sexu, viribus: de quibus ætatem declarat τὸ οἰέτεας, *coætaneas*, colorem τὸ ὄτριχας, *pilo similes*, magnitudinem τὸ σταφύλῃ ἴσας, *ad regulam æquales*. quod quidem aliqui non διαβήτην, *perpendiculum, seu circinum*, quem supra diximus, intelligunt, sed amussim, sive lineam: qui, ut ajunt, tenuis est funiculus, rubricâ, aut atramento oblitus, cujus ductum in æquandis rectâ lignis utuntur. Itaque ἡ σταφύλη, *amussis, seu linea*, staturam declarat; sexum τὸ ἄμφω θηλείας, *ambas feminas*; vires denique τὸ, φόβον Ἄρηος φορεούσας, *fugam Martis ferentes*. Dicit namque, eas valentes satis esse, atque idoneas ad bellicos labores. Etsi enim alibi, ubi equorum virtutem exponit, agiles eos, promptosque esse ait διώκειν, *ad insequendum*, & rursus, pro loco, & tempore, φέβεσθαι, sive φεύγειν, *ad fugiendum*, sine perturbatione nimirum, ac tumultu; tamen hoc loci, nomine illo τοῦ φόβου, videlicet τῆς φυγῆς, *fugæ*, cum res eam, ac necessitas suadet, pro ratione brevitatis, intelligendam simul relinquit dexteritatem etiam in insequendo.

CLX. Rursus ὁ φόβος, de quo diximus, *idest, fuga*, declarare etiam videtur equarum celeritatem:

orum pastor canitur, ut apud Homerum, Neptuno dicente: Φοῖβε, σὺ δ' εἰλίποδας ἕλικας βοῦς βουκολέεσκες. Atque idem apud eumdem Poetam equarum pastor significatur, ut ait:

Τὰς ἐν Πιερίῃ θρέψ' ἀργυρότοξος Ἀπόλλων
Ἄμφω θηλείας, φόβον Ἄρηος φορεούσας. Politus.

2. ὡς Οὔλιος) Macrobius l. 1. Saturn. c. 17. *Eumdem Deum præstantem salubribus caussis, Οὔλιον appellant, idest, sanitatis auctorem, ut ait Homerus, οὖλέ τε καὶ μέγα χαῖρε. Menandrius scribit, Milesios Ἀπόλλωνι Οὐλίῳ pro salute sua immolare. Pherecydes refert, Theseum, cum in Cretam ad Minotaurum duceretur, vovisse pro salute, atque reditu suo Ἀπόλλωνι Οὐλίῳ καὶ Ἀρτέμιδι Οὐλίᾳ.* Politus.

[2]. διά τε τὸ μὴ χρεμετίζειν ἐν τοῖς λόχοις) Solent enim equi hinnire ad odorem equarum. Quare hinnitu equi sui Persarum regnum nactus est Darius, ut notat Herodotus lib. 3. n. 85. Sensus ergo Eustathii est, non tantum equos; verùm etiam equas ductas fuisse à Græcis in expeditionem Trojanam, ut equi mares feminarum suarum odore assuefacti, & per illarum consuetudinem docerentur non furere, neque in insidiis hinnitum edere, si quando ab hostibus equas feminas appropinquare sensissent. Politus.

3. στάθμην, ἥ τις, φασὶν, ἐστὶ σχοινίον) Hesychius: Στάθμην, σπαρτίον, ἐν ᾧ ἀπευθύνουσι οἱ τέκτονες. ὅθεν καὶ σταθμώμενοι τὸ ἀπορθῶσαι λέγεται. Suidas: στάθμη, τὸ σπαρτίον. Alii στάθμην etiam dicunt κανόνα, καὶ τὸ ἐν τῷ διαβήτῃ μολιβδοῦν σταθμίον. Unde Philippus in Epigrammate στάθμην dixit μολιβοχίτην. Politus.

4. ἡ σταφύλη ἡλικίαν δηλοῖ) Malim, μέγεθος δηλοῖ, ut patet ex ipso contextu orationis. ἡλικίαν autem hoc loci Eustathius accepit pro ætate. Sic enim paullò ante: ἡλικίαν μὲν δηλοῖ τὸ οἰέτεας. Polit.

ἡλικία, statura, habitus corporis, ætas. Salvinus.

5. δεξιοὺς εἶπεν εἶναι διώκειν, καὶ αὖθις ἐν καιρῷ φέβεσθαι) Iliad. lib. ε.

Οἷοι Τρώϊοι ἵπποι, ἐπιστάμενοι πεδίοιο
Κραιπνὰ μάλ' ἔνθα, καὶ ἔνθα διωκέμεν, ἠδὲ φέβεσθαι. Polit.

6. ἤτοι τῆς ἐν δέοντι φυγῆς) Hesychius: φόβος, φυγή. Suidas: φόβος παρ' Ὁμήρῳ, ἡ φυγή. Polit.

tatem: quippe quum plerique de celeribus, ac velocibus equis dicant, eos fugere, hoc est, summâ contentione, viribusque omnibus currere: quia scilicet ii, qui fugiunt, maximè currere contendunt, ut constat etiam ex adagio, quo de hominibus cursum quis dicitur de vitâ currere, atque obire. cujusmodi ferè sensum clarè præ se ferunt verba illa apud Herodotum: *περὶ τοῦ παντὸς ἤδη δρόμον θέοντες. de summâ jam rerum cursum currentes, atque obeuntes.* Etenim id de hominibus usurpatum cursum servandæ vitæ caussâ obitum significat. Verùm nonnulli τό, *φόβον Ἄρεος φορεύσας, fugam Martis ferentes*, accipiunt pro, intrepidè fugientes. Alii explicant, minimè omnium fugientes. Sicuti enim mœrorem, ac tristitiam ferre est minimè tristari, nec mœrere; ita & fugam ferre est non fugere. Alii fugam Martis, cauterium ex ferro intelligunt. Mars enim, ferrum. ita ut sensus sit, notam iis candenti ferro inustam fuisse. Placuit etiam quibusdam fugam illam Martis, hastam hic intelligere: perinde quasi hasta in signum, atque in notam inusta iis equabus fuisset. Vide porrò, ut Musa, quum ipsa sese in equabus Eumeli laudandis diutiùs occupasset; tamen equos Achillis paucissimis commendet, atque extollat. Pauca namque omnino de his memorat, tametsi dulciter admodum, atque acutè. Sicuti enim Achilles virorum longè est præstantissimus, sic ejus equi præstantissimi, reliquorum nimirum equorum: tametsi Poëta id dicere prætermiserit, quia exploratum id ipsum erat, ac manifestum; aut etiam quia rationi consentaneum erat intelligere, laudatissimum illum, omnique ex parte inculpatum Achillem, ipsumque longè præstantissimum, quod idem est, ac si diceres multò præstantissimum, similiter etiam, ut videtur, equis usum fuisse, qui virtutem ejus, ac fortitudinem minimè dehonestarent, aut deturparent. Atque hic observa, ut fusiori interdum encomio par esse potest perbrevis laudatio. Non enim multa illa de Eumeli equabus, splendida peræque sunt, & honorifica, ut brevis hæc equorum Achillis commendatio. Namque, ut cum Euripide loquar, per quamdam verborum ejus paraphrasin, qui a semetipso est magnus, is sanè vario explicationum, atque expositionum apparatu minimè indiget. Deinde equos hosce Achillis consequens postea tempus satis ostendet. ita ut minimè nunc sit opus, multa de iis verba facere. At verò Eumeli equæ non magnum admodum, aut luculentum specimen sui sunt deinceps daturæ. Quocirca majori hîc eas commendatione prosequi oportebat. Sic & Ajacem in Catalogo, & Ulyssem, nullâ omnino illustri laude celebratos dimisit. Ipsa enim magna, & præclara facinora Heroas illos magnificè deinceps efferent, atque ornabunt. Has autem pulchras Eumeli equas non quadrijuges, seu explendis quadrigis pares, sed bijuges dumtaxat ei fuisse, patet ex illis verbis: *ἄμφω θηλείας. ambas feminas.*

CLXI. Vi-

λεγόντων φεύγειν, ὅ ἐστι, συντόνως τρέχειν· οἷα τῶν φευγόντων, μάλιστα τὸν δρόμον ἐπιτεινόντων, ὡς δηλοῖ καὶ παροιμία ἡ ἐπ' ἀνθρώπων λεγομένη,[1] θέειν τὸν περὶ ψυχῆς. ὁποῖόν τι καὶ παρὰ Ἡροδότῳ δηλοῖ τό,[2] περὶ τοῦ παντὸς ἤδη δρόμον θέοντες.[3] Καὶ αὐτὸ γὰρ ἐπὶ ἀνθρώπων τὸν περὶ ψυχῆς δρόμον ἐμφαίνει. Τινὲς δὲ τό, φόβον Ἄρεος φορεύσας, ἤγουν ἀντὶ τοῦ ἀπτοήτως φευγούσας. ἕτεροι δέ, τὰς μὴ φοβουμένας. Ὡς γὰρ λύπην φέρειν τὸ μὴ λυπεῖσθαι, οὕτω καὶ φόβον φέρειν, τὸ μὴ φοβεῖσθαι. ἄλλοι, φόβον Ἄρεος, τὸν ἐκ σιδήρου καυτῆρα ἐνόησαν.[4] Ἄρης γὰρ καὶ ὁ σίδηρος, ἵνα λέγῃ, ἐγκεκαῦθαι αὐταῖς ἀπὸ σιδήρου σφραγῖδα. Ἤρεσε δέ τισι, καὶ δόρυ εἰλῆφθαι εἰπεῖν τὸν τοῦ Ἄρεος φόβον, ὡς δόρατος ἐγκεκαυμένου αὐταῖς εἰς ἐπίσημον. Ὅρα δέ, ὅτι περὶ μὲν τὰς Εὐμήλου ἵππους πλέον[5] ἀπησχόλησεν ἑαυτὴν ἡ Μοῦσα· τοὺς δὲ τοῦ Ἀχιλλέως ἐν ὀλιγίστῳ ἐσέμνυνε, παῦρα μὲν εἰποῦσα, μάλα δὲ λιγέως. Ὡς γὰρ Ἀχιλλεὺς πολὺ φέρτερος ἀνδρῶν, οὕτως οἱ αὐτοῦ ἵπποι φέρτεροι, δηλαδὴ τῶν λοιπῶν ἵππων· εἰ καὶ ὁ Ποιητὴς ἐνέλιπε τοῦτο εἰπεῖν, διὰ τὸ πάνυ σαφές· ἢ καὶ διὰ τὸ εὐλόγως ὑποιοεῖσθαι, ὡς ὁ εἰς πᾶν ἀμύμων Ἀχιλλεύς, καὶ ὄχ' ἄριστος, ταυτὸν δ' εἰπεῖν καὶ μέγ' ἄριστος, ἀνάλογον ἄν, ὡς εἰκός, ἐχρῆτο καὶ ἵπποις, οἳ οὐκ ἂν ᾔσχυνον αὐτῷ τὴν ἀρετήν. Ἐνταῦθα δὲ σημείωσαι, ὅτι βραχὺς ἔπαινος ἀντιστηκῶσαί ποτε δύναται πρὸς πλατὺ ἐγκώμιον. Οὐ γὰρ οὕτω σεμνὰ τὰ πολλὰ τὰ ἐπὶ ταῖς Εὐμήλου ἵπποις, ὡς ὁ ἐπίτροχος οὗτος ἔπαινος τῶν Ἀχιλλέως ἵππων. Παραφράσαντα γὰρ τὸ τοῦ Εὐριπίδου εἰπεῖν, οὐ ποικίλων δεῖ[6] τῷ αὐτόθεν μέγα ἑρμηνευμάτων. Καὶ ἄλλως δέ, τούτους μὲν ὁ ἐπιὼν διαδείξει καιρός. ὥστε οὐ χρὴ νῦν πολυλογεῖν ἐπ' αὐταῖς. αἱ τοῦ Εὐμήλου δέ, οὐ πάνυ τι φανητιάσουσι. Διὸ ἐδέησεν ἐπὶ πλέον ἐνταῦθα συστῆσαι αὐτάς. Οὕτω καὶ τὸν Αἴαντα ἐν τῷ καταλόγῳ πάντη ἀσεμνολόγητον εἴασε, καὶ τὸν Ὀδυσσέα. Αὐτὰ γὰρ ἐν τοῖς ἑξῆς τὰ μεγάλα ἔργα σεμνυνεῖ τοὺς ἥρωας. Ὅτι δὲ οὐ τέθριππον ἀπήρτιζον αἱ καλαὶ ἵπποι τοῦ Εὐμήλου, ἀλλὰ δύο μόναι αὐτῷ ἦσαν, δηλοῦται ἐν τῷ, ἄμφω θηλείας.

ρξά. Ὅρα

1. *θέειν τὸν περὶ ψυχῆς*) τὸν περὶ ψυχῆς δρόμον, ut statim explicat Eustathius. Proverbii origo a verbis illis Homericis:

Ἀλλὰ περὶ ψυχῆς θέον Ἕκτορος ἱπποδάμοιο.

Eustathius: Τὸ δέ, περὶ ψυχῆς ἔθεον, παροιμίαν ἀπετέλεσε, λέγεσθαι περὶ ψυχῆς θέειν, ὅτε τις ἀγωνιᾷ ἐπὶ ἐσχάτῳ κινδύνῳ διαπράττεσθαί τι. τοῦτο δὲ καὶ ἀγῶνα θανάσιμον Εὐριπίδης φησί, ἐξ Ὁμηρικοῦ περιφράσας τὸ νόημα. ὅς καὶ ἄλλως ἑρμηνεύων περιφραστικώτερον τὸ περὶ ψυχῆς δρόμον, ἀγῶνα φησίν, ἐν ᾧ ζῆν, ἢ θανεῖν χρεών. Τοιοῦτον δέ ἐστιν καὶ παρὰ Ἡροδότῳ τό, θέοντες τὸν περὶ τοῦ παντὸς δρόμον. ὅθεν δὲ ὁ κατὰ τὸν Ποιητὴν περὶ τῆς τοῦ Ἕκτορος ψυχῆς δρόμος. Οὐ γὰρ περὶ δύο ψυχῶν ἔθεον, ἀλλὰ μιᾶς. τὸ γὰρ μὲν Ἀχιλλέα ἀνελεῖν, ἀφελέσθαι τὴν ἐκείνου ψυχὴν ἐθέλοντα, τὸν δ' Ἕκτορα φεύγειν, περιποιήσασθαι αὐτὴν ἐθέλοντα. Politus.

2. *περὶ τοῦ παντὸς ἤδη δρόμου θέοντες*) lege, δρόμον, ut legit etiam Frobenius. Aristophanes Vespis: τὸν περὶ ψυχῆς δρόμον δραμεῖν videlicet, ut explicat Scholiasta, κινδυνεύειν ἀγωνιῶν τῆς ψυχῆς. Politus.

Itali: correr pericolo. Lat. periculum subire. Salvinus.

3. *Καὶ αὐτὸ γὰρ ἐπὶ ἀνθρώπων τὸν περὶ ψυχῆς δρόμον ἐμφαίνει*) ut illud Synesii epist. 4. ad Evoptium fratrem: ἐπεὶ γάρ, φησί (navis gubernator Judæus,) ὁ νόμος ἐκέλευσε, ἑνταῦθα ὑπὲρ τῆς ψυχῆς δρόμον. Politus.

4. *Ἄρης γὰρ καὶ ὁ σίδηρος*) Mars Græcis Poëtis, & Chimicis, ferrum est, ut Vulcanus, ignis, Venus, concubitus. Plautus: Vulcanum in cornu geris. Virg. Venerisque nefanda. Salvin.

5. *ἀπησχόλησε*) l. ἀπησχόλησεν. Correctum a Frobenio. Polit.

6. *τῷ αὐτόθεν μέγα*) l. μεγάλῳ. Salvinus.

ρξά. Ὅρα δὲ καὶ, ὅτι οὐκ εὐθὺς μετὰ τὰς ἵππους Εὐμήλου, ἔθετο τοὺς τοῦ Ἀχιλλέως, ἀλλὰ μεσολαβήσας τὸν Τελαμώνιον, καὶ τὸν Ἀχιλλέα, εἶτα τοὺς αὐτοῦ ἵππους ἐξεφώνησε. Τοῦτο δὲ, καὶ σχῆμα καινότερον ἐποίησε, καὶ εὐκρίνειαν δὲ εἰργάσατο τῇ συνεχείᾳ τοῦ λόγου. Παρέθετο γὰρ τῷ περὶ Ἀχιλλέως λόγῳ τοὺς αὐτοῦ ἵππους. Πεποίηκε δὲ καὶ συντομίαν τῇ ἐλλείψει, ὡς πρὸ ὀλίγου γέγραπται. Οὕτω δὲ περιώνυμος καὶ τὰ εἰς τροφὴν ἵππων ὁ Ἀχιλλεὺς,

Rom. p. 343. [2] ὥστε καὶ κριθαὶ Ἀχίλλειαι λέγονται, ὁποίας ἂν ἤσθιον αἱ Ἀχιλλέως ἵπποι. [3] ὥσπερ δὴ καὶ σπόγγος Ἀχίλλειος, λεπτότατός, φασι, καὶ πυκνότατος, καὶ ἰσχυρότατος, ὃν ὑπὸ τὰ κράνη, καὶ τὰς κνημῖδας [4] τιθέασιν· [5] ὃς καὶ ἧττον πληγεὶς, ποιεῖ, φασι, ψόφον. Σπανιώτατοι δὲ οἱ τοιοῦτοι, φασι, γίνονται. [6] Λέγεται δὲ καὶ ἐν Μιλήτῳ κρήνη εἶναι, ἥτις Ἀχίλλειος ἐκαλεῖτο· ἧς τὸ μὲν ῥεῦμα, γλυκύτατον· [7] τὸ δ' ἐφεστηκὸς, ἁλμυρόν. ἀφ' ἧς καὶ περιῤῥάνασθαί φασι τὸν ἥρωα οἱ Μιλήσιοι, ὅτε ἀπέκτεινε [8] Τράμβηλον τὸν τῶν Λελέγων βασιλέα· οὗ μνεία καὶ ἐν τοῖς κατὰ τὸν Λυκόφρονα. Ἰστέον δὲ, ὡς, εἴπερ τῷ γλυκεῖ ἐφέστηκεν, ὡς ἐῤῥέθη προσεχῶς, τὸ ἁλμυρὸν, καινὸν οὐδὲν, καὶ τὸν Τιταρήσιον ἐπιτρέχειν ἄμικτον τῷ Πηνειῷ, διὰ τὸ ἐλαιῶδες, ὡς ἐν τοῖς εἰς τὴν Βοιωτίαν γέγραπται. Οὕτω δὲ καὶ [9] ἐν τῇ νήσῳ Τήνῳ κρήνη λέγεται εἶναι, ἧς τῷ ὕδατι οἶνος οὐ μίσγεται. Τὸ δὲ μέγα ἄριστος, ταυτὸν τῷ πρὸ μικροῦ ῥηθέντι τῷ, οὐχ' ἄριστος. ἴσως δὲ πλεῖόν τι τούτου ἐκεῖνο δηλοῖ. Διὸ ζητήσας τὸν οὐχ' ἄριστον, καὶ μαθὼν, μέγ' ἄριστον εἶναι τὸν Αἴαντα, ὡς καὶ μέγ' ἀρίστας ἵππους τὰς τοῦ Εὐμήλου, οὐκ ἠξίωσε τὸν Ἀχιλλέα οὕτω καλέσαι, ἀλλὰ πολὺ φέρτατον· ὡς τοῦτο ὂν τὸ, οὐχ' ἄριστος. Δοκοῦσι δὲ καὶ οἱ τοῦ Ἀχιλλέως ἵπποι τοῦτο ἔχειν. Ὅρα δὲ καὶ, ὅτι τὸ φορέεσκον, ἤτοι ἐφόρουν, καὶ ἔφερον, ἐπὶ ἐμψύχου ἐνταῦθα κεῖται, τοῦ Ἀχιλλέως δηλαδή.

CLXI. Vide præterea, ut post Eumeli equas, non statim collocat equos Achillis; sed, Ajace Telamonio, & Achille medio illo spatio interjectis, tum ejus equos palam commemorat. Id autem & novitatem affert locutionis figuratæ, & distinctionem percommodam facit unius illius continuæque orationis. Nam, postquam egit de Achille, ejus statim equos adjungit: nec non sermonis compendium facit per ellipsin, ac reticentiam, ut paullò ante scriptum est. Porro autem sic celeber Achilles, clarusque ubique evasit ab ipso pastu, & nutrimento equorum, ut hordeum quoque Achilleum vocetur, quasi scilicet vel Achillis equi vesci potuissent. quemadmodum videlicet & spongia Achillea, tenuissima, ut ajunt, ac densissima, eademque validissima, quam in galeas, atque in ocreas inserunt: quæ etiam icta sonitum minùs edere perhibetur. Hoc autem spongiarum genus perquam rarum est, ut ajunt, inventu: Quin & Mileti fons esse dicitur, qui Achilleus est appellatus: cujus profluens aqua, dulcissima; quidquid verò supernatat, falsum est, atque amarum. Fontis hujus aquâ Milesii referunt, heroëm illum semet lustravisse, cum Trambelum, Lelegum regem, occidit, cujus mentio apud Lycophronem. Quòd si, ut modò dictum est, in aquâ dulci innatat salsilago; sciendum, nihil esse novi, quòd Titaresius Peneum, minimè commistis cum eo aquis, summus percurrat, ob oleosam aquarum suarum naturam, ut Commentariis in Bœotiam scriptum est. Sic etiam in Teno insulâ esse fons dicitur, cujus aquæ vinum non admiscetur. Τὸ μέγα ἄριστος, *multò præstantissimus*, idem est, atque id, quod paullò ante dictum est, οὐχ' ἄριστος, *longè præstantissimus*: tametsi illud fortasse præ hoc alio nescio quid ampliùs significet. Qua de caussâ quum quæsivisset, quis tandem esset οὐχ' ἄριστος, *longè præstantissimus*, & Ajacem μέγ' ἄριστον, *multò præstantissimum*, esse didicisset, sicuti etiam Eumeli equas μέγ' ἀρίστας, *multò præstantissimas*; ita sibi pro dignitate Achillem minimè appellandum esse censuit; sed πολὺ φέρτατον, *longè multòque excellentissimum*: perinde quasi idem hoc sit, atque τὸ, οὐχ' ἄριστος. *longè, seu præ ceteris omnibus multò præstantissimus*. Atque id etiam videtur in Achillis equos convenire. Vide denique, ut τὸ φορέεσκον, videlicet ἐφόρουν, & ἔφερον, *ferebant*, positum hoc loci est de re animatâ, nimirum de Achille.

Ἀλλ' ὁ μὲν ἐν νήεσσι κορωνίσι ποντοπόροισι
Κεῖτ' ἀπομηνίσας Ἀγαμέμνονι ποιμένι λαῶν
Ἀτρεΐδῃ. λαοὶ δὲ παρὰ ῥηγμῖνι θαλάσσης
Δίσκοισιν τέρποντο, καὶ αἰγανέῃσιν, ἱέντες,
Τόξοισί θ'. ἵπποι δὲ, παρ' ἅρμασιν οἷσιν ἕκαστος,
Λωτὸν ἐρεπτόμενοι, ἐλεόθρεπτόν τε σέλινον,
Ἕστασαν. ἅρματα δ' εὖ πεπυκασμένα κεῖτο ἀνάκτων
Ἐν κλισίῃς. οἱ δ' ἀρχὸν ἀρηΐφιλον ποθέοντες,

Φοί-

Verùm hic in navibus rostratis, quæ per mare gradiuntur,
Jacebat, iratus Agamemnoni, pastori populorum,
Atridæ. Copiæ verò ad littus maris,
Discis sese oblectabant, & spiculis, jaculantes,
Et arcubus. Equi porro, apud currus suos singuli,
Lotum depascentes, palustreque apium,
Stabant. Currus autem bene tecti jacebant dominorum
In tentoriis. At illi ducem bellicosum desiderantes,

Obam-

1. τὰς ἵππους Εὐμήλου) l. τοὺς ἵππους. Polit.

2. ὥστε καὶ κριθαὶ Ἀχίλλειαι λέγονται) Galenus credidisse videtur, non ab Achille heroë, sed ab Achille quodam agricolâ, hordeum esse Achilleum appellatum. Sic enim in Explicatione Voc. Hippocratis: Ἀχιλληϊώδης κριθὰς, τὰς ἁδρὰς, καὶ μεγάλας, ἀπό τινος Ἀχιλλέως ὀνομαζομένας, ὥς φασι, γεωργοῦ Βαβρωνία. Ex hoc hordei genere maza etiam Achillea. Politus.

3. ὥσπερ δὴ καὶ σπόγγος Ἀχίλλειος) Aristoteles De Histor. Animal. l. 5. c. 16. ἔστι δὲ τῶν σπόγγων γένη τρία· ὁ μὲν, μανός· ὁ δὲ, πυκνός· τρίτος δὲ, ὃν καλοῦσιν Ἀχίλλειον, λεπτότατος, καὶ πυκνότατος, καὶ ἰσχυρότατος. Unde Plinius lib. 9. c. 45. *Spongiarum tria genera accepimus: spissum, ac prædurum, & asperum, tragos id vocatur. Spissum, & mollius, manon: tenue, densumque, ex quo penicilli, Achilleum.* Politus.

4. τιθέασιν) Aristoteles, ὑποτιθέασι. Polit.

5. ὃς καὶ ἧττον πληγεὶς, ποιεῖ, φασι, ψόφον) Aristoteles: καὶ ἧττον ἡ πληγὴ ποιεῖ ψόφον. Polit.

6. Λέγεται δὲ καὶ ἐν Μιλήτῳ κρήνη εἶναι) auctore Aristobulo apud Athenæum l. 2. c. 6. *Polit.*

7. τὸ δ' ἐφεστηκὸς, ἁλμυρόν) Malè vertit Dalechampius: *quod vero in imo fundo resedit, salsum*. Polit.

Dalechampius legit ὑφεστηκός. Salvinus.

8. Τράμβηλον) Corruptè libri editi Athenæi, Στρόμβηλον. Regi huic Lelegum nomen Trambelo. Lycophron:

Ἑλεῖ δὲ τύμβος τὸν Τραμβήλου κάσιν.

Scholiasta. τῆς δ' ἐπὶ Ἴλιον στρατείας γενομένης, Ἀχιλλεὺς εἰς Μίλητον παραγενόμενος, καὶ τὸν Τράμβηλον ἀντιστάντα ἀνεῖλεν. εἶτα τὰς ἀνδρείας τούτου θαυμάσας, καὶ μαθὼν Τελαμῶνος εἶναι υἱὸν, ἔθαψεν αὐτὸν, δακρύσας ὡς συγγενῆ. Vide Parthenii Erotica c. 26. *Polit.*

9. ἐν τῇ νήσῳ Τήνῳ κρήνην) ex Athenæo, eodem loco. *Polit.*

Obambulabant huc, & illuc in castris, neque prœliabantur.
Illi verò ibant, tamquam si igne terra tota depasceretur:
Et terra subtus ingemiscebat, tamquam Jove fulminatore
Irato, quando circa Typhoea terram verberat
In Arimis, ubi dicunt Typhoëi esse cubilia.
Sic certè horum sub pedibus valde ingemiscebat terra
Venientium. Perquam autem celeriter pertransierunt campum.

Φοίτων ἔνθα καὶ ἔνθα κατὰ στρατόν, οὐδ' ἐμάχοντο.
Οἱ δ' ἄρ' ἴσαν, ὡσεί τε πυρὶ χθὼν πᾶσα νέμοιτο.
Γαῖα δ' ὑπεστονάχιζε, Διὶ ὣς τερπικεραύνῳ
Χωομένῳ, ὅτε τ' ἀμφὶ Τυφωεῖ γαῖαν ἱμάσσῃ
Εἰν Ἀρίμοις, ὅθι φασὶ Τυφωέος ἔμμεναι εὐνάς.
Ὣς ἄρα τῶν ὑπὸ ποσσὶ μέγα στεναχίζετο γαῖα
Ἐρχομένων. μάλα δ' ὦκα διέπρησσον πεδίοιο.

Baf. p. 260.

CLXII. Poëta quidem postes Achillem dicet ἀπομηνίσαι, hoc est, gravem, & pertinacem iram ἀποθέσθαι, *deposuisse, sive ab irâ penitus cessavisse*. Verùm hoc loci, quo apud naves jacuisse ostratur ἀπομηνίσας Ἀγαμέμνονι, *graviter, atque acerbè iratas Agamemnoni*, magnæ illius iræ perseverantiam significat. Vacat enim præpositio illa ἀπὸ, *ab*. Ut & quando quis ait, ἀπομνημονεύω χάριτος, *reminisci sese, seu memorem esse beneficii*. ex quo τὸ ἀπομνημόνευμα, *recordatio, seu commemoratio*. Sic etiam τὸ ἀπαντᾶν, quod periode est, atque τὸ ἀντᾶν, *occurrere, obviam ire*; & τὸ ἄνδρ' ἀπαμύνασθαι, pro ἀμύνασθαι, *virum ulcisci*. Ejusdem quoque generis τὸ ἀπέχθεσθαι, *invisum esse, seu odio esse*. Ac similiter supervacanea est præpositio illa in ἀπ' οὐρανόθεν, *e cælo*; & in ἀπὸ νόσφι, *seorsum, seu separatim*. Idem porrò esse hoc loci τὸ ἀπομηνίσαι[1], atque τὸ μηνίσαι, *vehementi irâ esse incensum, gravem iram gerere, graviùs, ac pertinaciùs irasci*, constat ex Homero, quippe qui supra dixerit, multò præstantissimum Ajacem fuisse, ὄφρ' Ἀχιλεὺς μήνιεν, *interea dum Achilles iram suam fovebat*; & subdiderit τὸ ἀπομηνίσας, perinde quasi idem hoc sit, atque τὸ μηνίσας, *graviter succensens, vehementer iratus*. Et certè quidem in Bœotiâ spissâ Achillis commemoratione orationem suam admodum refersit, qui etiam nunc maximè ejus, ejusque sociorum mentionem facit, dum narrat, ut milites apud maris ῥηγμῖνι, *qua parte marini fluctus ad terram alliduntur*, hoc est, ad littus, propter quietem, vacationemque a rebus bellicis, sese discis oblectarent, & hastilibus, quæ jaculabantur, atque arcubus: equi verò apud currus suos, qui videlicet propriè ipsis attributi erant, unusquisque, lotum, & palustre apium pascentes, starent; currusque benè tecti regum in tentoriis jacerent; ipsi verò milites, bellicosi ducis desiderio, in castris obambularent, neque prœliarentur. Ac vide illud, ἀρχὸν ποθέοντες, *ducem desiderantes*, ut non modò dicitur de duce demortuo, ut de Protesilao; sed etiam de duce, numerato adhuc inter vivos. Sic enim & Philoctetem ejus milites, & Achillem ejus pariter socii desiderabant.

CLXIII. Disci, sicuti etiam in Odysseâ, lapides erant rotundi, quos ii, qui in ludo sese gymnastico exercebant, manibus apprehensos longiùs projiciebant. Sin autem istiusmodi orbis erat ex ferro, σόλος, *solus*, is vocabatur. Fit δίσκος, *discus*, a verbo δίκω, quod jacere, & dimittere significat, additâ per pleonasmum literâ σ'. Et ex hoc verbo fit etiam δίκτυον, *rete*, quod in aquam dimittitur. Ut βόλος, *jaculum, seu jactus*, a verbo βάλλειν, *jacere*. Αἰγανέη, *spiculum*, genus teli levioris, παρὰ τὸ ἄγαν ἵεσθαι, videlicet πέμπεσθαι, *ex eo, quòd longiùs mittatur*;

ρξϛ'. Ἐν μὲν τοῖς ἑξῆς, ἀπομηνίσαι τὸν Ἀχιλλέα ὁ Ποιητὴς ἐρεῖ, τουτέστιν, ἀποθέσθαι τὴν μῆνιν· ἐνταῦθα δὲ κεῖσθαι, ὅτι ἐν νήεσσιν ἔκειτο ἀπομηνίσας Ἀγαμέμνονι, τὴν ἐπιμονὴν δηλοῖ τῆς μήνιδος. Κεῖται γὰρ ἡ ἀπό πρόθεσις, ἀργή. ὡς καὶ ὅτε τὶς λέγει ἀπομνημονεύειν χάριτος· ἐξ οὗ καὶ τὸ ἀπομνημόνευμα. Οὕτω δὲ καὶ τὸ ἀπαντᾶν, ἀδιάφορον πρὸς τὸ ἀντᾶν· καὶ τὸ ἄνδρ' ἀπαμύνασθαι, ἀντὶ τοῦ ἀμύνασθαι. Ὅμοιον δὲ καὶ τὸ ἀπέχθεσθαι. Περιττὴ δὲ ὁμοίως ἡ πρόθεσις καὶ ἐν τῷ, ἀπ' οὐρανόθεν, καὶ ἀπὸ νόσφι. Ὅτι δ' ἐνταῦθα τὸ ἀπομηνίσαι, ταυτόν ἐστι τῷ, μηνίσαι, δῆλον ἐξ Ὁμήρου, εἰπόντος ἀνωτέρω, μέγ' ἄριστον Αἴαντα εἶναι, ὄφρ' Ἀχιλλεὺς μήνιε, καὶ ἐπαγαγόντος τὸ,[1] ἀπομηνίσας, ταυτὸν ὂν τῷ, μηνίσας. Πάνυ δὲ ἐν τῇ Βοιωτίᾳ κατεπύκνωσε τὸν λόγον τῇ τοῦ Ἀχιλλέως μνήμῃ, ἃς γε καὶ νῦν μάλιστα μνείαν ἔχει αὐτοῦ, καὶ τῶν περὶ αὐτὸν, λέγων, ὅτι λαοὶ δὲ παρὰ ῥηγμῖνι θαλάσσης, ὅ ἐστιν, αἰγιαλῷ, διὰ τὴν ἐκ πολέμου ἀργίαν, δίσκοισι τέρποντο, καὶ αἰγανέῃσιν, ἱέντες, τόξοισί τε· ἵπποι δὲ παρ' ἅρμασιν οἷσιν, ἤγουν ἰδίοις, ἕκαστος, λωτὸν ἐρεπτόμενοι, ἐλεόθρεπτόν τε σέλινον, ἕστασαν· ἅρματα δ' εὖ πεπυκασμένα κεῖτο ἀνάκτων ἐν κλισίῃς· οἱ δ', ἀρχὸν ἀρηΐφιλον ποθέοντες, φοίτων ἔνθα καὶ ἔνθα κατὰ στρατὸν, οὐδ' ἐμάχοντο. Καὶ ἄρα τὸ ἀρχὸν ποθέοντες, ὡς οὐ μόνον ἐπὶ τεθνεῶτος ἀρχηγοῦ λέγεται, καθὰ ἐπὶ Πρωτεσιλάου, ἀλλὰ καὶ ἐπιζῶντος. Οὕτω γὰρ καὶ τὸν Φιλοκτήτην ἐπόθουν οἱ αὐτοῦ, καὶ τὸν Ἀχιλλέα οἱ περὶ αὐτόν. Rom. p. 344.

ρξζ'. Δίσκοι δὲ, ὡς καὶ ἐν Ὀδυσσείᾳ,[2] λίθοι στρογγύλοι, οὓς χειριζόμενοι ἐρρίπτουν εἰς μῆκος οἱ γυμναζόμενοι.[3] Εἰ δὲ ἦν ἐκ σιδήρου, σόλος τὸ τοιοῦτον ἐλέγετο.[4] Γίνεται δὲ δίσκος ἀπὸ τοῦ δίκω τὸ βάλλω, καὶ ἀφίημι, πλεονασμῷ τοῦ σ',[5] ἐκ τούτου δὲ καὶ δίκτυον τὸ κατὰ ὑγροῦ ἀφιέμενον· ὡς καὶ βόλος ἀπὸ τοῦ βάλλειν. Αἰγανέα δὲ, εἶδος ἀκοντίου ἐλαφροῦ,[6] παρὰ τὸ ἄγαν ἵεσθαι, ἤτοι πέμπεσθαι·[7] ἢ διὰ τὸ δεξιὸν

1. ἀπομηνίσας, ταυτὸν ὂν τῷ, μηνίσας) Etymologici Magni Auctor: ἀπομηνίσας, τὸ μνησικακήσας, καὶ ὀργισθείς. Polit.
2. λίθοι στρογγύλοι) Hesychius: Δίσκοισι, τοῖς δίσκοις. λίθοις στρογγύλοις. Polit.
3. Εἰ δὲ ἦν ἐκ σιδήρου, σόλος τὸ τοιοῦτον ἐλέγετο) Hesychius: Σόλον. αὐτοχόωνον δίσκον, ὁ σιδηροῦν, ὁ χαλκοῦν. Polit.
4. Γίνεται δὲ δίσκος ἀπὸ τοῦ δίκω τὸ βάλλω) Etymologici Magni Auctor: Δίσκος σημαίνει λίθον ἔχοντα ὀπὴν εἰς γυμνάσιον ἐπιτήδειον. παρὰ τὸ δίκω τὸ ῥίπτω, δίκος ὁ ῥιπτούμενος, καὶ πλεονασμῷ τοῦ σ'. & rursus: παρὰ τὸ δίκω τὸ βάλλω δίσκος, πλεονασμῷ τοῦ σ', ὁ βαλλόμενος. Politus.
5. ἐκ τούτου δὲ καὶ δίκτυον) Etymologici Magni Auctor: Δίκτυον, παρὰ τὸ δίκεσθαι τοὺς ἰχθύας ἐν αὐτῷ, ὅ ἐστι βάλλεσθαι. δίκω τὸ βάλλω. δίκυον, καὶ δίκτυον, κατὰ πλεονασμόν. ἢ παρὰ τὸ δίκω τὸ ῥίπτω δίκος, ὁ ῥιπτούμενος. καὶ τὸ κατὰ τῶν ἰχθύων ῥιπτούμενον, δίχθυον, καὶ δίκτυον. Politus.
6. παρὰ τὸ ἄγαν ἵεσθαι) Etymologici Magni Auctor: αἰγανέα, ἀκόντιόν τι μακρόν, ἀπὸ τοῦ ἄγαν ἵεσθαι, ὅ ἐστι πορεύεσθαι, καὶ πέμπεσθαι, ἢ πάλλεσθαι. Suidas: ἔστι δὲ ἀκόντιον μακρὸν ἡ αἰγανέα, παρὰ τὸ ἄγαν πάλλεσθαι, ὅ ἐστι πορεύεσθαι, ἢ ἀπὸ τοῦ ἄγαν ἵεσθαι. Polit.
7. ἢ διὰ τὸ δεξιὸν εἶναι εἰς θήραν αἰγῶν) Etymologici Magni Auctor: ἢ διὰ τὰς αἶγας. ἐπ' αὐτὰς γὰρ μάλιστα ἵεται· ἢ διὰ τὸ εὔθετον αὐτὰς εἰς αἰγῶν ἄγρας. Suidas: ἢ διὰ τὰς αἶγας. ἐπ' αὐτὰς γὰρ μάλιστα ἵεται· ἢ διὰ τὸ εὔθετον αὐτὴν εἰς ἄγραν αἰγῶν. Polit.

ξιὸν εἶναι εἰς θήραν αἰγῶν, κατὰ τοὺς παλαιούς· αἵ φασι καὶ, ὅτι [1] αἰγανέα, ἧς ἡ ἀγκύλη ἐξ αἰγείας δορᾶς. [2] Λέγουσι δὲ ἀγκύλην, τὴν τῆς αἰγανέας λαβήν. [3] Κεῖται δὲ ὁ στίχος οὗτος καὶ ἐν Ὀδυσσείᾳ ἐπὶ τῶν μνηστήρων. Διὸ καὶ λέγουσιν ἐνταῦθα οἱ παλαιοὶ, ἐπαινοῦντες τὴν τοιαύτην γυμναστικὴν, ὅτι χρὴ τοὺς εἰωθότας κινεῖσθαι, μὴ ἀγυμναστεῖν. Οὐ γὰρ ἂν λοιμώξαιεν. καὶ μετ' ὀλίγα· ὅτι, οὕτω καὶ μνηστῆρες γυμνάζονται. καὶ τὰ ἑξῆς. Σημείωσαι δὲ, ὅτι, ὥσπερ εἶδος ἀκοντίου ἡ αἰγανέα, οὕτω καὶ [4] σίγυμνον παρὰ Λυκόφρονι, καὶ [5] γαῖσος, ἢ γαῖσον, δόρυ ὁλοσίδηρον παρὰ Παυσανίᾳ, [6] ἢ ἐμβόλιον ὁλοσίδηρον. [7] Καὶ ἡ ἀγκύλη δὲ, ἀκόντιόν ἐστί τι. [8] ὅθεν καὶ οἱ ἀκοντισταὶ, ἀγκυλισταί. Ἀπ' αὐτῆς δὲ καί τι ἐκηβόλον μεσάγκυλον παρωνόμασται, ὡς δηλοῖ παρ' Εὐριπίδῃ τὸ, πρῶτα μὲν [9] τόξοισι, καὶ μεσαγκύλοις, σφενδόναις θ' ἑκηβόλοις. Ἴσως δὲ, πολυωνυμίας λόγῳ, [10] ταυτόν ἐστιν ἀγκύλην εἰπεῖν, καὶ μεσάγκυλον. Τὸ δὲ ῥηθὲν σίγυμνον, σίγυνον ἕτεροι γράφουσιν, ὡς Ἀπολλώνιος· [11] σιγύνους ἰθὺς ἀνασχόμενοι. [12] Καί φασιν, ἀσπιδίσκια, ἤγουν μικρὰ πελτάρια, τὴν λέξιν ἀλλαχοῦ σημαίνειν· ἐνταῦθα δὲ [13] δόρατα ὁλοσίδηρα. Καὶ εἰς μὲν σημασίαν, εὖ σφυρηλατοῦσιν αὐτὰ, λέγοντες, καὶ Κυπρίων γλώσσης εἶναι· βάπτουσι δὲ εἰς ἐτυμολογίαν οὐ μαλθακὴν, φάμενοι, συγκαιρά τινα εἶναι αὐτὰ, ὡς δεξιὰ εἰς τὸ σῦας καίνειν.

ρξδ'. Ἔτι

tar; aut quia commodum, aptumque est ad venationem αἰγῶν, *caprarum*, juxta antiquos Grammaticos: qui αἰγανέαν, *spiculum*, esse ajunt, cujus ἡ ἀγκύλη, *amentum*, est ex pelle αἰγείᾳ, *caprinâ*. Dicunt autem ἀγκύλην, *amentum*, ansam, seu lorum spiculi. Atque hic rursus versus de procis legitur in Odysseâ. Quare etiam veteres, quum ejusmodi gymnasticæ exercitationis genus dilaudent, hoc loci observant, oportuisse, eos, qui laboribus assiduis, corporisque exercitationibus assueti essent, ab exercitationibus gymnasticis minimè omnium cessare, aut quiescere. Non enim pestilentiâ fuisse eos laboraturos. Et paullò post; siquidem, inquiunt, & proci gymnasticis ludis exercentur. &c. Quemadmodum autem teli genus est ἡ αἰγανέα, *spiculum*; sic etiam, quod velim, observes, σίγυμνον, *tragula*, apud Lycophronem, & γαῖσος, aut γαῖσον, *gæsum*, lancea tota ex ferro apud Pausaniam, aut jaculum, totum ex ferro. Atque adeo ἡ ἀγκύλη, *ancyle*, *jaculum*, *seu missile*, genus est teli. unde jaculatores, ἀγκυλισταί. Atque inde etiam genus quoddam teli, quod eminus ferit, seu jacitur, denominatum est μεσάγκυλον, *jaculum amentatum*, *quod scilicet medium revinctum est amento*, ut declarat illud apud Euripidem: πρῶτα μὲν τόξοισι, καὶ μεσαγκύλοις, σφενδόναις θ' ἑκηβόλοις. *Primùm quidem arcubus, jaculisque amentatis, & fundis ictum e longinquo infligentibus*. Ac fortasse, pro ratione polyonymiæ, seu, ut moris est eorum nominum, quæ, quum multa sint, ad rem unam significandam concurrunt, idem est dicere ἀγκύλην, atque μεσάγκυλον, *jaculum amentatum*. At verò τὸ σίγυμνον, quod diximus, i. e. *tragulam*, alii scribunt σίγυνον, ut Apollonius: σιγύνους ἰθὺς ἀνασχόμενοι. *tragulas rectâ sustollentes*. & ajunt, hac voce alibi significari scutula, peltas videlicet parvas, seu parva scuta: verùm hoc loci missilia tota ex ferro. Et ea quidem, quod ad significationem certè attinet, aptè satis, & percommodè veluti quodam malleo ducunt, ac fabricant, quippe quòd Cypriorum linguâ sic ea vocata affirment. Sed, quod ad etymologiam spectat, non ea sanè molli veluti, ac languidiori tincturâ temperant, quippe qui ipsa hæc missilia dicta velint quasi συγκαιρά, tamquam accommodata, & idonea εἰς τὸ σῦας καίνειν, *ad sues occidendos*.

CLIV. Ad

1. αἰγανέα, ἧς ἡ ἀγκύλη ἐκ αἰγείας δορᾶς) Etymologici Magni Auctor: ἢ διὰ τὴν ἀγκύλην τὴν ἐκ αἰγείου δέρματος γεγενημένην. Polit.

2. Λέγουσι δὲ ἀγκύλην, τὴν τῆς αἰγανέας λαβήν) Ecce tibi, Henrice Stephane, locus, quem ex hac ipsâ paginâ indigitat diligentissimus Indicis Eustathiani Auctor, eum ex Eustathio ita notat: ἀγκύλη, λαβὴ ἀκοντίου. Cujus tamen significationis, neque Henricus Stephanus, nec Suidas, nec Hesychius meminerunt: sed nec Eustathius, quod sciam. licet is, qui Indicem in ejus commentarios collegit, ponat ἀγκύλη, λαβὴ ἀκοντίου. & αἶδος ἀκοντίου. i. e. ansa jaculi, & genus jaculi. quum Eustathius in iis, ad quos Index remittit, locis, dumtaxat dicat jaculi genus esse. Et eum, qui Indicem illum collegit, alibi quoque in eo posuisse alia, quàm essent in textu, nonnunquam addendo, interdum detrahendo, sæpe mutando, nonnunquam contraria etiam scribendo, non sine magnâ molestiâ animadverti. Politus.

3. Κεῖται δὲ ὁ στίχος οὗτος καὶ ἐν Ὀδυσσείᾳ) lib. δ' Odyss. v. 626. Polit.

4. σίγυμνον παρὰ Λυκόφρονι) Lycophron:

Ὁ δ' αὖ σιγύμνοις πλῆθος [illegible].

quod σίγυμνον Scholiasta exponit σιδηροῦν ἀκόντιον. Polit.

5. γαῖσος, ἢ γαῖσον, δόρυ ὁλοσίδηρον) Legendum omnino arbitror, γαῖσος, ἢ γαῖσον. Alii γαισὸς scribunt γαισός. Pollux: δόρυ ὁλοσίδηρον, καλεῖται δὲ γαισός. Hesychius: γαισός, ἐμβόλιον ὁλοσίδηρον. Suidas: γαῖσα, καὶ γαισοί. ἀκοντίς. εἶδος ἀκοντισμοῦ, οἷον δόρατος. Inde, quod gæsum totum esset ex ferro, grave jaculum Festo. Gaesa Gellius inter alia telorum, jaculorumque vocabula lib. 10. c. 25. Politus.

6. ἢ ἐμβόλιον ὁλοσίδηρον) lege, ἐμβόλιον. Glossarium Isidori: Gesum, asta, jaculum, βέλος. Polit.

7. Καὶ ἡ ἀγκύλη δὲ, ἀκόντιόν ἐστί τι) Hesychius: ἀγκύλαι, ἀκόντια. Suidas. ἀγκύλη εἶδος ἀκοντίου. Polit.

8. ὅθεν καὶ οἱ ἀκοντισταὶ, ἀγκυλισταί) Hesychius: οἱ δὲ καὶ ἀγκυλισταὶ ἀκοντισταὶ [illegible]. Polit.

9. τόξοισι, καὶ μεσαγκύλοις, σφενδόναις θ' ἑκηβόλοις) Pat illud Livii: arcus, fundasque, & jaculorum amenta. Μεσάγκυλα, jacula erant amentata, seu quæ media teniolâ erant amento. Euripides alibi:

Οἰστοὶ, μεσαγκύλ', [illegible].

Scholiasta: μεσάγκυλα, εἶδη ἀκοντίων, ἐν μέσῳ [illegible], ὃ ἀντέχοντες ἔβαλλον. Politus.

10. ταυτόν ἐστιν ἀγκύλην εἰπεῖν, καὶ μεσάγκυλον) [illegible] aliquando apud Latinos, certè apud Poëtas, [illegible] tum, atque jaculum amentatum. Virgilius l. 9. Æneid. amentaque torquens. Servius: pro tela amentata torquens. amentum est lorum, quo media hasta ligatur, & jacitur. Politus.

11. σιγύνους ἰθὺς ἀνασχόμενοι) Apollonius lib. 2.

[illegible] σιγύνους

Ἰθὺς ἀνασχόμενοι Πολυδεύκεος [illegible].

Ubi Scholiasta: Σιγύνους δὲ καλοῦσιν οἱ Κύπριοι τὰ ἀκόντια. ἄλλοι δὲ τὰ ὁλοσίδηρα ἀκόντια. Sed & alii scribunt σιγύνους, atque adeo σιγύνην, cum simplici ν. ut in veteri Epigrammate:

Τίνδε παρ' Ἡρακλῆ θῆκε με τὴν σιγύνην.

Politus.

12. Καί φασιν, ἀσπιδίσκια, ἤγουν μικρὰ πελτάρια, τὴν λέξιν ἀλλαχοῦ σημαίνειν) Etymologici Magni Auctor: Σιγύνας ἰθὺς ἀνασχόμενοι. Ἀπολλώνιος. [illegible] [illegible] δὲ δόρατα ὁλοσίδηρα. [illegible] [illegible], διὰ τὸ ἄγαν θερμόν, [illegible] [illegible] [illegible] Κύπριοι δὲ τὰ δόρατα σιγύνας φασί. Politus.

13. δόρατα ὁλοσίδηρα) jacula ex ferro tota. Salvinus.

CLXIV. Ad hæc, sciendum, ἀγκύλην, *ancylen*, non modò id esse, quod diximus supra; verùm etiam curvaturam, & inflexionem cubiti; itemque genus poculi, quo ad cottabos utebantur, ab ἀγκύλον, quod idem est, atque incurvum, tortuosum, obliquum, atque inflexum. Inflectebant enim, ac curvabant, ut perhibent, dexteram manum ii, qui cottabos projiciebant, eam in orbem circumagentes: quos sane cottabos Æschylus dicit ἀγκυλητοὺς, *vibratos*, & *intortos*, *seu ex ancyle poculo projectos*, nomine communi cum telis, seu jaculis, quæ quidem ἀγκυλητὰ, & μεσάγκυλα, *amentata*, & *amento intorta*, vocabant, a manu, ut ajunt, dexterâ. Porro autem ἀγκύλης, *ancyles poculi*, exemplum tum apud Bacchylidem extat, quo loci ait: εὖτε τὴν ἀπ' ἀγκύλης. *cum ex ancyle jactum, seu missionem cottabi*. tum apud Cratinum, in his verbis: πιεῖν δὲ θάνατος οἶνον, ἂν ὕδωρ ἐπῇ. *bibere mors vinum, si in eo aqua insit*, &c. usque ad illud: πίνουσ' ἀπ' ἀγκύλης. *bibunt ex ancyle*. Et ab eo, quod ita est ἀγκύλον, *curvum, incurvum, tortuosum*, dicitur ὁ ἀγκυλομήτης, *is, qui vafer est, & versutus, & obliqua consilia agitat, seu callidis est consiliis*. Quid autem sit cottabus, præter alios auctores, declarant etiam Scholiastæ Comici. Ceterùm τὸ ἱέντες, *mittentes, seu jaculantes*, positum est ad integritatem, perfectionemque sententiæ. Non enim quomodocumque milites Achillis discis oblectantur, & spiculis, atque arcubus; sed ἱέντες, hoc est, πέμποντες, *mittendo, atque jaculando*, oblectabantur. Hæc autem vox generatim in ea quadrat, ac convenit. Nam & δίσκος, *discus*, dicitur a verbo δικεῖν, hoc est, ἀφιέναι, & βάλλειν, *emittere, atque jacere*; & αἰγανέα, *spiculum*, παρὰ τὸ ἄγαν ἱέναι, *ex eo, quòd valde, seu longè mittatur*; ἰὸς denique, is aliquando est, qui ex arcu ἵεται, *mittitur, seu jacitur, idest, sagitta*. Λωτὸς porrò, *lotus*, non talis nunc est, qualis in Odysseâ, idest dulcis, quique homines illecebrosiùs trahat, atque alliciat;

ρξδʹ. Ἔτι ἰστέον καὶ, ὅτι ἀγκύλη, οὐ μόνον ἡ ἀνωτέρω ῥηθεῖσα, ἀλλὰ καὶ [1] ἡ καμπὴ τοῦ ἀγκῶνος, [2] καὶ ποτηρίου γένος χρήσιμον εἰς κοττάβους, παρὰ τὸ ἀγκύλον τὸ ἐπικαμπὲς, καὶ στρεβλὸν, καὶ σκολιὸν, καὶ ἐπικεκλασμένον. Ἤγκυλουν γάρ, φασι, τὴν δεξιὰν [3] οἱ τοὺς κοττάβους προϊέμενοι, [4] κυκλοῦντες αὐτήν· [5] οὓς δὴ κοττάβους [6] ἀγκυλητοὺς Αἰσχύλος ἔφη, ὁμωνύμως δόρασιν, ἅπερ ἀγκυλητὰ, καὶ μεσάγκυλα ἐκάλουν, [7] ἀπὸ χειρός, φασι, δεξιᾶς. [8] Χρῆσις δὲ καὶ ἀγκύλης, παρά τε Βακχυλίδῃ ἐν τῷ, [9] εὖτε τὴν ἀπ' ἀγκύλης πίνουσι. καὶ παρὰ Κρατίνῳ ἐν τῷ, πιεῖν δὲ θάνατος οἶνον, ἂν ὕδωρ ἐπῇ. [10] καὶ ἑξῆς, ἕως τοῦ, Πίνουσ' ἀπ' ἀγκύλης. [11] Ἐκ δὲ τοῦ τοιούτου ἀγκύλου καὶ ὁ ἀγκυλομήτης. Τίς δὲ ὁ κότταβος, δηλοῦσι σὺν ἄλλοις καὶ [12] οἱ Σχολιασταὶ τοῦ Κωμικοῦ. Τὸ δὲ ἱέντες, πρὸς ἀκρίβειαν ἐννοίας κεῖται. Οὐ γὰρ ἁπλῶς οἱ περὶ τὸν Ἀχιλλέα δίσκοις τέρπονται, καὶ αἰγανέαις, καὶ τόξοις, ἀλλὰ ἱέντες τέρποντο, τουτέστι, πέμποντες. Γενικῶς δὲ ἡ λέξις αὐτοῖς ἁρμόττει. Δίσκος τε γὰρ, ἐκ τοῦ δικεῖν, ὅ ἐστιν ἀφιέναι, καὶ βάλλειν· καὶ αἰγανέα, [13] παρὰ τὸ ἄγαν ἱέναι· [14] καὶ ἰὸς δὲ ποτὲ, ὁ ἐκ τόξου ἱέμενος. Λωτὸς δὲ νῦν, [15] οὐχ οἷος ἐν Ὀδυσσείᾳ ὁ γλυκὺς, καὶ ἀνθρώπων ἐπαγωγός· [16] βοτάνη δὲ λειμωνιάς, ἵπποις εὐπρόσιτος. Καὶ

1. ἡ καμπὴ τοῦ ἀγκῶνος) Hesychius: ἡ καμπὴ τοῦ ἀγκῶνος. lege, τοῦ ἀγκῶνος. Politus.

2. καὶ ποτηρίου γένος χρήσιμον εἰς κοττάβους) Hesychius: ποτηρίου γένος εἰς κοττάβους. Excerpta ex libro 11. Athenæi: ἀγκύλη, ποτήριον πρὸς τὴν τῶν κοττάβων παιδιὰν χρήσιμον. Polit.

3. οἱ τοὺς κοττάβους προϊέμενοι) lege, προϊέμενοι. Hesychius: οἱ γὰρ τοὺς κοττάβους προϊέμενοι, τὴν δεξιὰν χεῖρα ἠγκύλουν, κυκλοῦντες. Politus.

4. κυκλοῦντες αὐτήν) ἔθει γὰρ εἰς τὴν ἀριστερὰν ἀγκῶνα ἐρείσαντα, ut legitur apud Athenæum l. 11. c. 8. καὶ τὸ δεξιὸν κυκλώσαντα ἀκρῶς ἱέναι τὴν λάταγα. ἔτι γὰρ ἐκάλουν τὸ ἐπιτείνον ἐκ τοῦ κοτταβίζειν ὑγρόν. Politus.

5. οὓς δὴ κοττάβους) l. κοττάβους. qui, communi Græcorum linguâ, κόσσαβοι. Polit.

6. ἀγκυλητοὺς Αἰσχύλος ἔφη) Æschylus Ossilegis, hoc versu: Τὸ δ' ἀγκυλητὸ κόσσαβός ἐστι σκοπός. pro quo, ex Eustachii, atque Athenæi mente, legendum videtur: Τὸ δ' ἀγκυλητὸ κοσσαβὸ ἐστὶ σκοπός. Ipsos enim cottabos dictos ab Æschylo volunt ἀγκυλητούς. Excerpta ex lib. 11. Athenæi: Ἐντεῦθεν νοοῦμεν τοὺς παρ' Αἰσχύλῳ ἀγκυλητοὺς κοττάβους. Politus.

7. ἀπὸ χειρός, φασι, δεξιᾶς) ἀπ' ἀγκύλης, ἡ καμπὴ τοῦ ἀγκῶνος. Nempe quia in amentatis hastis intorquendis, dexteram manum flectebant, atque incurvabant, inde vocata δόρατα ἀγκυλητά, ab ἀγκύλῃ, τῇ καμπῇ τοῦ ἀγκῶνος. Hic est sensus horum verborum. Excerpta ex libro 11. Athenæi: λέγονται δὲ καὶ δόρατα ἀγκυλητά, καὶ μεσάγκυλα, ἀλλ' ἀπ' ἀγκύλης, ἀπὸ τῆς δεξιᾶς χειρός. Immo & ab eadem causâ incurvandæ dextræ manus, ἀγκύλη, poculum, quo in ludendo cottabo utebantur. Eadem Excerpta: καὶ ὁ κύλιξ δὲ ἡ ἀγκύλη, διὰ τὸ ἀπαγκυλοῦν τὴν δεξιὰν χεῖρα ἐν τῷ προΐεσθαι. Unde etiam ἀγκυλὸ dicta, ut videtur, manus, quæ in cottabi jactu incurvabatur. Hesychius: ἀγκυλὴ χεὶρ, ἀπηγκυλωμένη, καὶ συνεστραμμένη εἰς ἀποκοτταβισμόν. Polit.

8. Χρῆσις δὲ καὶ ἀγκύλης) l. Χρῆσις δὲ καὶ ἀγκύλης. Polit.

9. εὖτε τὴν ἀπ' ἀγκύλης πίνουσι) τὴν ἀπ' ἀγκύλης τοῦ κοττάβου πρόεσιν. Athenæus: ἔλεγον δὲ ἀπ' ἀγκύλης τὴν τοῦ κοττάβου πρόεσιν, διὰ τὸ ἀπαγκυλοῦν τὴν δεξιὰν χεῖρα ἐν τοῖς ἀποκοτταβισμοῖς. οἱ δὲ ποτηρίου εἶδος τὴν ἀγκύλην φασί. Sed apud Eustathium glossema est, idque planè ineptum, τὸ πίνουσι, huc temere, tamquam ad explendam sententiam, adsertum ex sequenti loco Cratini. Genuina, & vera Bacchylidis verba hæc erant in Amatoriis: Εὖτε τὴν ἀπ' ἀγκύλης ἵησι τοῖσδε τοῖς νεανίαις, λευκὸν ἀντείνασα πῆχυν. Politus.

Πίνουσι rectè putat Politus glossema. Nam prima tantùm verba Bacchylidæ indicare contentus Eustathius. Locusque integer extat apud Athenæum lib. 15. Εὖτε τὴν ἀπ' ἀγκύλης ἵησι τοῖσδε τοῖς νεανίαις, λευκὸν ἀντείνασα πῆχυν. Salvinus.

10. καὶ ἑξῆς ἕως τοῦ, Πίνουσ' ἀπ' ἀγκύλης) Cratinus: ἀλλ' ἴσον ἴσῳ μάλιστ' ἀκράτου δύο χοῦς Πίνουσ' ἀπ' ἀγκύλης. Polit.

11. Ἐκ δὲ τοῦ τοιούτου ἀγκύλου καὶ ὁ ἀγκυλομήτης) Etymologici Magni Auctor v. Ἀγκυλομήτης. γίνεται ἀπὸ τοῦ ἀγκύλου, ὃ σημαίνει τὸ σκολιὸν, καὶ τοῦ μήτις. ὅπερ ἀπὸ τοῦ μῆδω τὸ βουλεύομαι γέγονε. Fuerit igitur ἀγκυλομήτης ὁ σκολιόβουλος, seu ὁ ἀπατεὼν περὶ τὰς ἀγκύλας, καὶ σκολιὰς ἃ βουλεύεται. Politus.

Ἀγκυλομήτης. quasi curvâ mente. epitheton solenne Saturni apud Homerum. Salvinus.

12. οἱ Σχολιασταὶ τοῦ Κωμικοῦ) ad versum 1609. Nubium: σκεπτέον παίγνιον. ἐπὶ δὲ πινόντων. ἐπίθεσαν λίβοντα, καὶ τὸ λοιπὸν τοῦ πόματος ἐνέβαλον, καὶ κτύπον μέγαν ἀποτελεῖν καὶ ἐν τῷ. Sed fusiùs ac distinctiùs ad v. 1243. Pacis. Ad hunc lusum nunc alludit Tullius, cum ita scribit de Theramene Tuscul. Quæst. l. 1. n. 40. *qui, quum conjectus in carcerem triginta jussu tyrannorum, venenum ut sitiens obduxisset, reliquum sic è poculo ejecit, ut id resonaret. quo sonitu reddito, arridens: Propino, inquit, hoc pulchro Critiæ. qui in eum fuerat teterrimus. Græci enim in conviviis solent nominare, cui poculum tradituri sint*. Politus.

13. περὶ τὸ ἄγαν ἱέναι) l. παρὰ τὸ ἄγαν. Polit.

14. καὶ ἰὸς δὲ ποτὲ, ὁ ἐκ τόξου ἱέμενος) Aliunde derivat Etymologus, videlicet παρὰ τὸ ἰέναι ποιεῖν τοὺς τετρωμένους. Ἀπὸ τοῦ ἴω, ut ait, γίνεται τὸ ἰέναι. καὶ γὰρ λίαν πορευτικὸν τὸ βέλος, καὶ ὁ ἰὸς, πορευτικός ἐστι. Polit.

15. οὐχ οἷος ἐν Ὀδυσσείᾳ ὁ γλυκὺς, καὶ ἀνθρώπων ἐπαγωγός) ἐπαγωγὸς παρὰ τοῖς Λωτοφάγοις. Odyss. l. 1.

Τῶν δ' ὅστις λωτοῖο φάγοι μελιηδέα καρπόν,
Οὐκ ἔτ' ἀπαγγεῖλαι πάλιν ἤθελεν, οὐδὲ νέεσθαι,
Ἀλλ' αὐτοῦ βούλοντο μετ' ἀνδράσι Λωτοφάγοισι
Λωτὸν ἐρεπτόμενοι μενέμεν, νόστου τε λαθέσθαι.

Plinius: *Nascitur* (in Africâ fructus loti arboris) *densus in ramis myrti modo: non, ut in Italiâ, cerasi: tam dulci ibi cibo, ut nomen etiam genti, terraque dederit, nimis hospitali advenarum oblivione patriæ*. Politus.

16. βοτάνη δὲ λειμωνιάς) Etymologici Magni Auctor: λωτὸς δὲ ἐστιν εἶδος βοτάνης. Polit.

ὗτος μὲν ὁ λωτὸς, καθὰ καὶ ὁ ἐν Ὀδυσσείᾳ, διὰ τὸ ω μεγάλῳ ἔχει τὴν ἄρχουσαν. ὁ δέ γε διὰ τοῦ ο μικροῦ, ὁποῖος ὁ δηλούμενος ἐν τῷ, λωτοῦ κατὰ πνεύματα μέλπει, [1] συστέλλει τὴν ἄρχουσαν παρά τισι, καὶ δηλοῖ καλαμίσκον τινά· ἐξ οὗ καὶ [2] λώταξ, λώταγος, ὁ περὶ τοῦτον λωτὸν πονούμενος.

ρξέ. Τὸ δὲ ἐρεπτόμενοι, [3] ἐπὶ ἀλόγων κυρίως, ἢ κατὰ ὀνοματοποιΐαν τινὰ, ἢ μᾶλλον ἀπὸ τῆς ἔρας, ἤτοι τῆς γῆς, ἵνα ᾖ ἐρέπτεσθαι, τὸ ἀπὸ τῆς ἔρας πάσασθαι, καὶ φαγεῖν. Σημαίνει δὲ

Baf. p. 261. τι καὶ ἑτεροῖον ἡ λέξις ἐν τῷ, ποταμὸς γαῖαν [4] ὑπέρεπτε ποδοῖιν, ἤγουν ὑπέσυρεν, ὡς οἷον ὑπεθίων τὴν ὑπὸ τοῖς ποσὶν ἰλὺν, ἐπὶ συμποδισμῷ ἥρωος. Τὸ δὲ ἑλεόθρεπτον σέλινον, τρόπος ἐστὶν ἐτυμολογητικός. [5] Σέλινον γὰρ σύγκειται ἀπὸ τοῦ σιύεσθαι ἐν ἕλει, ἤγουν ὁρμᾶσθαι, καὶ αὔξεσθαι ἐν διύγρῳ τόπῳ. Τοιοῦτον γὰρ τὸ ἕλος. Εἰ γοῦν τὸ σέλινον σεύεται ἐν ἕλει, εἴη ἂν ἀληθῶς [6] ἑλεόθρεπτον, ὡς ἐπὶ ἕλους τρεφόμενον. Ἔστιν οὖν ἐτυμολογία σελίνου, τὸ ἑλεόθρεπτον. Ἄλλο δέ φασι τὸ ἕλειον σέλινον τοῦτο [7] παρὰ τὸ πετροσέλινον. στραγγουρίαις δὲ συμβάλλεται, καὶ [8] ὀφελεῖ τοὺς ἀργοῦντας τῶν ἵππων. Ἰστέον

Rom. p. 345. δὲ, ὅτι τὸ μὲν ἕλος δασύνεται, [9] ἀφ' οὗ καὶ οἱ Εἵλωτες· τὸ μέντοι ἑλεόθρεπτον ψιλοῦται, διὰ κανόνα λέγοντα, ὅτι τὸ ε πρὸ τοῦ λ', τῆς τρίτης συλλαβῆς καθαρευούσης, ψιλοῦσθαι θέλει. Τὸ δὲ ἕστασαν, δασύνεται, ὡς συγκοπὲν ἀπὸ τοῦ ἑστήκεσαν. [10] Πεπυκασμένα δὲ ἅρματα, τὰ ἐσκεπασμένα, ὡς καὶ ἀλλαχοῦ φανήσεται. [11] ἵνα μὴ καπνῷ ἀικίζωνται, ἢ ἀναπιμπλῶνται κόνεως.

ciat; fed herba eſt pratorum, equis ad eſum accommodata, & peridonea. Et hic quidem λωτὸς, *lotus*, pariter atque ille in Odyſſeâ, primam habet cum ω magno. Verùm qui eam habet cum parvo ο, cujuſmodi ille eſt, qui ſignificatur in illis verbis: λωτοῦ κατὰ πνεύματα μέλπει, *inflando lotum, ſeu tibiam, canit*; primam ſanè apud nonnullos corripit, & ſignificat genus quoddam calamiſci, ſeu parvi calami: ex quo item λώταξ, λώταγος, *tibicen, tibicinis*, qui circa hunc lotum ſeſe exercet, ſeu huic tibiarum generi operam impendit.

CLXV. Τὸ ἐρεπτόμενοι, *paſcentes*, propriè de brutis, aut per onomatopœjam quamdam, aut potiùs ἀπὸ τῆς ἔρας, *videlicet a terrâ*. ita ut ἐρέπτεσθαι, *paſcere, ſeu pabulari*, ſit ἀπὸ τῆς ἔρας, *a terrâ*, veſci, atque edere. Quin & aliam quamdam ſignificationem hæc vox habet, quo loci narrat de flumine, ut terram ὑπέρεπτε ποδοῖιν, *ſub pedibus paſcebat*, videlicet ſubtrahebat: perinde quaſi limum pedibus ſubjectum, ad heroëm compediendum, ſubederet. Τὸ ἑλεόθρεπτον σέλινον, *altum, creſcenſque in paludibus apium*, tropus eſt Etymologeticus. Nam σέλινον quidem, *i. e. apium*, per compoſitionem vocis dicitur ἀπὸ τοῦ σεύεσθαι ἐν ἕλει, *ex eo, quòd in palude proveniat*, oriatur videlicet, & creſcat in loco ulignoſo. Ejuſcemodi namque eſt τὸ ἕλος, *palus*. Si igitur τὸ σέλινον, *apium*, σεύεται ἐν ἕλει, *provenit in palude*, verè fuerit ἑλεόθρεπτον, tamquam ἐπὶ ἕλους τρεφόμενον, *altum in palude*. Eſt igitur τὸ ἑλεόθρεπτον, *altum in palude*, etymologia σελίνου, *apii*. Et hoc ipſum ἕλειον σέλινον, *apium paluſtre*, aliud eſſe ajunt, atque τὸ πετροσέλινον, *petroſelinum*. Conſertque urinæ difficultate, ſeu veſicæ morbo, laborantibus; prodeſſque equis, qui a labore ceſſant, atque otiantur. Sciendum autem eſt, adſpirari τὸ ἕλος, *paludem*, unde etiam οἱ Εἵλωτες, *Helotes*: & tamen τὸ ἑλεόθρεπτον, *in paludibus altum, ſeu paluſtre*, tenuari, propter regulam, qua τὸ ε ante λ' ſpiritum tenuem poſtulat, ſi pura eſt tertia ſyllaba. Adſpiratur etiam τὸ ἕστασαν, *ſtabant*, tamquam per ſyncopen contractum ex ἑστήκεσαν. Πεπυκασμένα ἅρματα, *tecti currus*, ideſt, operti, ut alibi quoque declarabitur: ut ne ſcilicet fumo fœdarentur, aut pulvere reple-

1. συστέλλει τὴν ἄρχουσαν παρά τισιν) Bene τὸ, παρά τισι. Nam aliis ſcribitur λωτὸς cum magno ω, ſine differentiâ, etiam in ſignificatione tibiæ. Euripides Troadibus: Λίβυς τε λωτὸς ἐκτύπει. Idem Electrâ: λωτὸς δὲ φθόγγον κελάδει κάλλιστον. Philippus in Epigrammate: Ἵμερον αὐλήσαντα πολυτρήτου διὰ λωτοῦ. Heſychius: Λωτός, βότανόν τι, καὶ αὐλὸς, καὶ δένδρον, καὶ πόα. Suidas: καὶ λωτοί, ἐπιθαλάσσιοί τινες αὐλοί. Et λώτινοι αὐλοί, tibiæ ex loto arbore. Athenæus: οἱ δὲ καλούμενοι λώτινοι αὐλοί, οὗτοι εἰσιν οἱ ὑπὸ Ἀλεξανδρέων καλούμενοι φωτιγγες. κατασκευάζονται δ' ἐκ τοῦ καλουμένου λωτοῦ. ξύλον δ' ἐστὶ τοῦτο γινόμενον ἐν Λιβύῃ. Scholiaſta ad illud Euripidis in Alceſtide: πρὸς Λίβυν λωτοῦ αὐλόν· Λίβυν τὸν αὐλὸν φησίν. ἐκ γὰρ τῶν ἐν Λιβύῃ λωτίνων λεγομένων καλάμων ὁ αὐλὸς γίνεται. Eodem igitur ſcriptura λωτὸ tibiæ, ac λωτὸ arboris. Namque ea tibia ex loto arbore conficiebatur. Theophraſtus De Hiſt. Plant. l. 4. c. 4. ubi de loto arbore: τὸ ξύλον δὲ εἰς τε τοὺς αὐλοὺς, καὶ εἰς ἄλλα πλεῖα (χρῶνται). Plinius de loto arbore: *ad tibiarum cantus expetitur*. Feſtus: *Lotos, arboris genus, ex cujus materiâ frequenter tibias faciebant, cujus baccis paſti quondam Lotophagi dicti.* Auſonius, primâ longâ, Græcè Ovidium de tibiâ legiſſe, inde patet, quòd dixerit: *& horrendo lotos adunca ſono.* Silius item:

Ut ſtrepit aſſiduâ ad Phrygiam Nilotica lotos
Memphis Amyclæa paſſim laſciva Canopo. Politus.

2. λώταξ, λώταγος) Alii hic legunt, λόταξ, λόταγος, ὁ περὶ τὸν τοιοῦτον λωτὸν. Polit.

3. ἐπὶ ἀλόγων κυρίως, ἢ κατὰ ὀνοματοποιΐαν τινὰ, ἢ μᾶλλον ἀπὸ τῆς ἔρας) Etymologici Magni Auctor: Ἐρεπτόμενοι, κυρίως ἐπὶ τῶν ἀλόγων. σημαίνει δὲ τὸ ἐσθίειν. οἷον· οἱ λωτὸν ἐρεπτόμενοι. παρὰ τὸ ἔρας, ὅ ἐστι, ἡ γῆ, τὴν βορὰν ἔχειν. Scholiaſte Pindari ad Pyth. Od. 4. κυρίως δὲ τὸ ἐρέπτειν ἐπὶ τῶν ἀλόγων ζώων τάττεται, ὅτι ἐπὶ τὴν ἔραν, πρὸς τὴν γῆν, ἐσθίουσιν. ὡς Ὅμηρος· Ἵπποι δὲ παρ' λωτὸν ἐρεπτόμενοι, καὶ σέλινον. Heſychius: Ἐρεπτόμενοι, ἐσθίοντες. ἀπὸ τῆς ἔρας. πρὸς τῆς γῆς, δρέπεσθαι. ἐπὶ γὰρ τῶν νεμομένων κτηνῶν τάσσεται ἡ λέξις. Politus.

4. ὑπέρεπτε δὲ ἄν) Locus corruptus. Lege, ὑπέρεπτε ποδοῖιν. Homerus: ...ποταμὸς δ' ὑπὸ γαῖαν ἐδαιμον
Λάβρος, ὕπαιθα ῥέων, κονίην δ' ὑπέρεπτε ποδοῖιν.
Vetus Scholiaſta: ὑπέσυρεν, ὑφήρπαζεν, ὑπεδαίνεν ὑπὸ ποδῶν. Politus.

5. Σέλινον γὰρ σύγκειται ἀπὸ τοῦ σιύεσθαι ἐν ἕλει) Aliquis fortaſſe malit, ἀπὸ τὸ σεύεσθαι ἐκ ἕλους. Etymologici Magni Auctor: Σέλινον ἐτυμολογεῖ Ὧρος, τὸ ἐκ ἕλους σεύμενον. Polit.

6. ἑλεόθρεπτον, ὡς ἐπὶ ἕλους τρεφόμενον) Heſychius: ἑλεόθρεπτον, τὸ ἐν ἕλει τραφὲν, καὶ ἐλεοτρεφές. Polit.

7. παρὰ τὸ πετροσέλινον) l. παρὰ τὸ πετροσέλινον, ut rectè Frobenius. Varia σέλινα, ſeu apii, genera diſtinguit Dioſcorides. Eſt enim ei imprimis σέλινον κηπαῖον· aliud ἐλειοσέλινον, aliud ὀρεοσέλινον, aliud πετροσέλινον, aliud ἱπποσέλινον. Σμύρνιον denique eſt, quod in Ciliciâ vocabant πετροσέλινον. Eadem ferè apiorum horum differentia tum apud Theophraſtum, tum apud alios Plantarum ſcriptores. Plinius lib. 19. *Plura genera ſunt eorum, quæ diximus, dicemuſque: & in primis apio. Id enim, quod ſponte in humidis naſcitur, heleoſelinum vocatur, uno folio, nec hirſutum. Rurſus in ſiccis hipposelinum, pluribus foliis, ſimile heleoſelino. Tertium eſt, oreoſelinum, cicutæ foliis, radice tenui, ſemine anethi, minutiore tantùm. Et ſativo autem differentia in folio denſo, criſpo, aut rariore, & laviore.* De apio, hipposelino, oreoſelino, heleoſelino, petroſelino, buſelino, idem etiam Plinius lib. 20. c. 11. & 12. Politus.

Apium album eſt illud, quod Itali dicunt *Sèlleri*; Florentini, *Sèdano*. folus enim eſt petroſelini, ſeu apii petroſi. *Salvinius.*

8. ὀφελεῖ) Melius ὠφελεῖ. Polit.

9. ἀφ' οὗ καὶ οἱ Εἵλωτες) Ἕλος dicta etiam urbs Laconica, παρὰ τὸ ἐν ἕλει εἶναι. Inde Εἵλωτες, ab eâ videlicet urbe, non a palude. Politus.

10. Πεπυκασμένα δὲ ἅρματα, τὰ ἐσκεπασμένα) Heſychius: πεπυκασμένα, ἐσκεπασμένα, περιεσκεπασμένα. Suidas: πεπυκασμένον, ἐσκεπασμένον, περιβεβλημένον. Polit.

11. ἵνα μὴ καπνῷ ἀικίζωνται) lege cum Frobenio, ἀεικίζωνται. Polit.

plerentur. Illa verò, *equi stabant, currus jacebant, milites huc, & illuc obambulabant*, ipsa etiam nescio quid leporis habent, atque urbanitatis. Siquidem celeripes ille, valensque pedibus Achilles jacet, sicuti etiam currus; equi verò stant, & milites in castris obambulant, quippe qui præ pugnandi cupiditate circumeant, instructionemque aciei visant, atque observent. Τὸ ἀνάκτων, *regum, seu rectorum*, dictum est pro δεσποτῶν, *dominorum*. Non enim, dum ait, ἅρματα ἀνάκτων, *currus regum*, potest hæc vox sine controversiâ propriè usurpata esse dumtaxat de regibus. Ejuscemodi autem ἄνακτος, *regis, seu domini*, exemplum habetur etiam alibi, ut eo loci, quo sic ait: Αὐτὰρ ἐγὼ οἴκοιο ἄναξ ἔσομαι ἡμετέροιο. *Sed ego domi rex ero nostræ*. Atque is quidem ἄναξ, *rex*, derivat ex sese mechanicum illum, & illiberalem χειρώνακτα, *manuum suarum dominum, ac regem*, itemque τὸν Ἱππώνακτα, *Hipponactem, quasi regem equorum*. Ceterùm genitivo τοῦ ἄναξ additum esse τὸ τ' ex pleonasmo, demonstrant ii ipsi, de quibus supra scriptum est, Ἄνακες Διόσκουροι, *Anaci Dioscuri*: quorum observandus est accentus: sicuti etiam vocativus τοῦ ἄναξ in illis verbis: Ζεῦ ἄνα, Δωδωναῖε. *Juppiter rex, Dodonæe*. Idque similiter sese habet, atque τὸ γύναι, *o mulier*. quod ipsum pariter, præter communem rationem, rejicere per apobolen videtur τὸ ξ. Quæ enim in litteram duplicem desinunt, eumdem habent rectum, atque casum vocandi.

CLXVI. Poëta, postquam Catalogum absolvit, ac deinde commemoravit, qui virorum, atque equorum essent præstantissimi; venit tandem ad instructam Græcorum aciem, eosque narrat perinde processisse, ac si igne terra universa νέμοιτο, *depasceretur*, videlicet devoraretur. Id enim passivè dictum est. Hæc autem comparatio fulgorem, splendoremque armorum igneum significat, non eum quidem ridentem, atque hilarem, ut alicubi postea dicit; sed, tamquam ab igne, depascentem. Tum strepitum quoque, ac fragorem repræsentat, quem motu suo, & processu efficiebant, quatenus ait: Γαῖα δ' ὑπεστενάχιζε. *Terraque ingemiscebat*. quod quidem inferiùs formâ passivâ dicit στεναχίζετο, *ingemiscebat, lamentabatur*. Ingemiscebat autem, & ab igne depascebatur, non generatim, nec quomodocumque; sed veluti irato Jove fulminatore, quando circa Typhoëa terram in Arimis verberat, ubi Typhoëi cubilia esse dicunt. Sic igitur venientium Græcorum sub pedibus terra valde ingemiscebat. Perquam autem velociter &c. Contentio namque illa, & festinatio pro-

 ceden-

νεως. Τὸ δὲ, ἵππα ἕστασαν, καὶ ἅρματα ἔκειτο, καὶ λαοὶ ἐφοίτων ἔνθα καὶ ἔνθα, ἔχουσί τι ἀστειότητος καὶ αὐτά. ὥσπερ ὁ μὲν [1] ποδώκης, καὶ ποδάρκης Ἀχιλλεὺς κεῖται, ὥσπερ καὶ τὰ ἅρματα· ἵπποι δὲ ἵστανται, καὶ λαοὶ φοιτῶσι κατὰ στρατὸν, τῇ ἐπιθυμίᾳ τοῦ πολεμεῖν περιϊόντες, καὶ τὴν παράταξιν σκοπούμενοι. [2] Τὸ δὲ ἀνάκτων, ἀντὶ τοῦ δεσποτῶν. Οὐ γάρ ἐστιν ἐν τῷ, ἅρματα ἀνάκτων, κυριολεκτηθῆναι τὴν λέξιν ἀναμφιλέκτως ἐπὶ μόνων βασιλέων. Τοιαύτη δὲ ἄνακτος χρῆσις καὶ ἀλλαχοῦ, ὡς καὶ ἐν τῷ, [3] Αὐτὰρ ἐγὼ οἴκοιο ἄναξ ἔσομαι ἡμετέροιο. Ὁ δὲ τοιοῦτος ἄναξ παράγει καὶ [4] τὸν βαναυσώδη χειρώνακτα, καὶ τὸν Ἱππώνακτα. Ὅτι δὲ ἡ γενικὴ τοῦ ἄναξ πλεονάζον ἔχει τὸ τ', δηλοῦσιν οἱ προγεγραμμένοι [5] Ἄνακοι Διόσκουροι· ὧν σημειώδης ὁ τόνος· καθὰ καὶ ἡ κλητικὴ τοῦ ἄναξ ἐν τῷ, Ζεῦ ἄνα, Δωδωναῖε. Αὐτὸ δὲ ὁμοιότητα ἔχει πρὸς τὸ γύναι. [6] ὃ καὶ αὐτὸ ἀποβολὴν δοκεῖ παθεῖν τοῦ ξ, καινότερον. Τὰ γὰρ εἰς διπλοῦν λήγοντα, τὴν αὐτὴν ἔχει ὀρθὴν, καὶ κλητικήν.

ρξς'. Τὸν κατάλογον πληρώσας ὁ Ποιητὴς, εἶτα ἱστορήσας ἀνδρῶν, καὶ ἵππων τοὺς ἀρίστους, ἐπὶ τὴν Ἑλληνικὴν ἔρχεται σύνταξιν, καί φησιν, ὅτι ἐπορεύοντο, ὡς εἴ τε πυρὶ χθὼν πᾶσα νέμοιτο. ἤγουν κατεσθίοιτο. Παθητικῶς γὰρ εἴρηται. Δηλοῖ δὲ ἡ παραβολὴ τὴν ἀπὸ τῶν ὅπλων πυριλαμπῆ στιλβηδόνα, οὐ γελῶσαν, καθά που ἐρεῖ ἐν τοῖς μετὰ ταῦτα, νεμομένην δὲ, ὡς ὑπὸ πυρός. Εἶτα καὶ τὸν κτύπον παραδηλῶν, ὃν οἱ κινούμενοι ἀπετέλουν, φησί· Γαῖα δ' ὑπεστενάχιζεν. ὅπερ κατωτέρω παθητικῶς λέγει, στεναχίζετο. Ἐστενάχιζε δὲ, καὶ πυρὸς νομὴν ἔπασχεν, οὐχ ἁπλῶς, ἀλλὰ Διὶ ὡς τερπικεραύνῳ χωομένῳ, ὅτε τ' ἀμφὶ Τυφωεῖ γαῖαν ἱμάσσει [7] εἰν Ἀρίμοις, ὅθι φασὶ Τυφωέος ἔμμεναι εὐνάς. Οὕτως ἄρα Ἑλλήνων ὑπὸ ποσσὶ μέγα στεναχίζετο γαῖα ἐρχομένων. μάλα δ' ὦκα, καὶ ἑξῆς. Τὸ γὰρ σύντονον τῆς κινήσεως πολὺ

 τὴν

1. ποδώκης) lege, ποδώκης. Polit.

2. Τὸ δὲ ἀνάκτων, ἀντὶ τοῦ δεσποτῶν) Hesychius: Ἄναξ, βασιλεὺς, ἄρχων, δεσπότης. Etymologici Magni Auctor v. Ἄναξ. σημαίνει βία· τὸν βασιλέα, ὡς τό, Ἀτρεΐδη κύδιστε, ἄναξ ἀνδρῶν. καὶ τὸν δεσπότην· Αὐτὰρ ἐγὼν οἴκοιο ἄναξ ἔσομ' ἡμετέροιο. σημαίνει δὲ καὶ τὸν θεόν· Ὀρφ. ἵλαον ἄνακτα. Politus.

3. Αὐτὰρ ἐγὼ) v. 397. lib. α Od. Αὐτὰρ ἐγὼν οἴκοιο ἄναξ ἔσομ' ἡμετέροιο. Polit.

Aristot. Politic. libro primo. In Evangelio pater familiâs dicitur οἰκοδεσπότης· quod Burgundius Pisanus in D. Chrysostomi Homiliis in Matthæum, quæ versio asservatur ad Sanctæ Crucis, vertit: *Dominus domûs*. Salvinus.

4. τὸν βαναυσώδη χειρώνακτα) τεχνίτην, χειρῶν μόνων δεσπότην. Pollux lib. 2. c. 4. χειρώνακτας, παρὰ Σοφοκλεῖ· καὶ χειρωναξίαν, παρὰ Ἡροδότῳ. Dicitur autem χειρῶναξ per crasin ex χειρόαναξ. & ex simili crasi est Ἱππῶναξ. Politus.

5. Ἄνακοι Διόσκουροι) qui & Ἄνακες. Tullius lib. 3. de Nat. Deor. c. 21. *Dioscuri etiam apud Graios multis modis nominantur. Primi tres, qui appellantur Anaces, Athenis ex Jove, rege antiquissimo, & Proserpinâ nati, Tritopatreus, Eubuleus, Dionysius*. Nec revocanda erat depravata Aldi, & aliorum lectio, *Anactes*. Græcis enim verè ἄνακες, aut ἄνακοι: quamquam hanc appellationem non illis primis tribus Dioscuris tributam plerique velint; sed Castori & Polluci, qui Ciceroni enume-

rantur *secundi, Jove tertio nati ex Ledâ*. Plutarchus in Theseo de Tyndaridis: καὶ τιμὰς ἰσοθέους ἔχειν, Ἄνακες προσαγορευθέντες, ἢ διὰ τὰς γενομένας ἀνοχὰς, ἢ διὰ τὴν ἐπιμέλειαν, καὶ κηδεμονίαν τοῦ μηδένα κακὸν παθεῖν, στρατιᾶς τοσαύτης οὔσης ἐντός. ἀνακῶς γὰρ ἔχειν τοὺς ἐπιμελομένους, ἢ φυλάττοντας ὁτιοῦν· καὶ τοὺς βασιλεῖς ἴσως Ἄνακτας διὰ τοῦτο καλοῦσιν. εἰσὶ δὲ οἱ λέγοντες διὰ τὴν τῶν ἀστέρων ἐπιφάνειαν Ἄνακας ὀνομάζεσθαι. τὸ γὰρ ἄνω τοὺς Ἀττικοὺς ἀνέκας ὀνομάζειν, καὶ ἀνέκαθεν, τὸ ἄνωθεν. Sic Etymologici Magni Auctor: Ἄνακοι οἱ Διόσκουροι παρὰ Ἀττικοῖς. Vitiosè editum apud Pausaniam Corinthiacis c. 22. Πλησίον δὲ τῶν Ἀνάκων Εἰλειθυίας ἐστὶν ἱερόν. quum legendum sit, τῶν Ἀνάκων. & Phocicis c. 38. Ἄγουσι δὲ καὶ τελετὴν οἱ Ἀμφισσεῖς Ἀνάκων καλουμένων παίδων. οἵ τινες δὲ θεῶν εἰσιν οἱ Ἄνακες παῖδες, οὐ κατὰ ταὐτά ἐστιν εἰρημένον. ubi pariter legendum, Ἀνάκων, & οἱ Ἄνακες. Miror hîc diligentiæ suæ Joachimum Kuhnium defuisse. *Polit.*

6. ὃ καὶ αὐτὸ ἀποβολὴν δοκεῖ παθεῖν τοῦ ξ) Hesychius: Γύναιξ, γύναι. Alter, rectus; alter, casus vocandi. Est ille tamen rectus, inusitatus. Sed est ἡ γυναικὴ, γυναικός, ὡς ἀπὸ τοῦ γύναιξ ἐλθοῦσα, ut Etymologus ait. *Politus*.

7. εἰν Ἀρίμοις) E duobus vocibus Εἰν Ἀρίμοις. Virgilius unam vocem fecit *Inarimen*, meritò a Criticis reprehensus. *Salvinus*.

Sed & meritò Virgilius est a Criticis defensus. Mihi verò minimè omnium placet dicta aliorum recoquere. *Polit.*

τὸν ἦχον ἐποίει. Καὶ ὅρα, ὅπως τὸ ἰδίᾳ, καὶ ἰδίᾳ λεχθὲν, τὴν νομὴν τοῦ πυρὸς, καὶ τὴν στοναχὴν τῆς γῆς, ἥνωσεν ἐπὶ τῆς κατὰ τὸν Τυφωέα παραβολῆς, δι' ὃν ἡ γῆ κεραυνοῖς βαλλομένη, καὶ οὕτως ἱμασσομένη, καὶ καίεται, καὶ στεναχίζεται. Ἡ δὲ κατὰ τὸν Τυφωέα παραβολὴ, μυθικῶς μὲν, [1] ἐναντιουμένους ἔχει τὸν Δία, καὶ τὸν Τυφωέα· [2] ὃν ὁ μῦθος ἑκατογκέφαλον ἀναπλάττει. Νικῶντα δὲ τὸν Δία λέγει, κεραυνοῖς ἱμάσσαντα, καὶ τοιαύταις πληγαῖς, ὧν συμμετέχει καὶ ἡ γῆ κατασκηπτόντων εἰς αὐτήν. Ἡ δὲ μυθικὴ ἀναίδεια, καὶ ὁ κατ' αὐτὴν λῆρος, καὶ ταῦτά φησιν. Ἡ γῆ ἀγανακτοῦσα ἐπὶ τῷ φόνῳ τῶν γιγάντων, διαβάλλει τὸν Δία τῇ Ἥρᾳ. ἡ δὲ τῷ Κρόνῳ ἐξεῖπε. καὶ αὐτὸς ἔδωκεν αὐτῇ ὠὰ δύο, τῷ ἰδίῳ χρίσας θορῷ, καὶ κατὰ γῆς ἐκέλευσεν ἀποθέσθαι, ἀφ' ὧν ἀναδοθήσεται δαίμων, ἀποστήσων τὸν Δία τῆς ἀρχῆς. Ἡ δὲ, ὡς εἶχεν ὀργῆς, ἔθετο αὐτὰ ὑπὸ Ἄριμον τῆς Κιλικίας. Ἀναδοθέντος δὲ τοῦ Τυφῶνος, Ἥρα διαλλαγεῖσα τῷ Διῒ, τὸ πᾶν ἐκφαίνει. ὁ δὲ, [3] κεραυνώσας τὸν Τυφῶνα, τὴν Σικελικὴν Αἴτνην (ὄρος δὲ αὕτη πυρικαὲς) αὐτῷ ἐπέθηκεν. [4] Οἶδε τὰ μυθικὰ ταῦτα καὶ Πίνδαρος.

ρξζ'. Καὶ τοιαῦτα μὲν τὰ τοῦ μύθου· ἡ δὲ ἀλληγορία, Δία μὲν, τὸν ἀέρα νοεῖ· [5] Τυφωέα δὲ, πνεῦμα ὑπόγειον πυρόεν, καὶ καυστικόν, [6] ἐκ τοῦ τύφω τὸ καίω ὀνομασθέν. ὃς δὴ Τυφωεὺς, τοιοῦτος ὢν, ἐναντιοῦταί ποτε τῷ Διῒ, ὅτε δηλαδὴ ἑαυτὸν ἐκκαύσας, καὶ τὴν γῆν ἀναρρήξας, ἀναδράμῃ, καὶ κινήσας τὰ περὶ γῆν, εἶτα καὶ ἐν μετεώροις τῷ ἀέρι Διῒ ἐμπεσὼν, οὐράνιον ἄχος, κατὰ τὴν Τραγῳδίαν, γένηται. Οὐ καταπαλαίει δὲ εἰς τέλος ὅμως τοῦ Διός, ἀλλὰ μαραίνεται, μὴ ἔχων εἰς τὸ πᾶν τὸν ψυχρὸν ἀέρα στέγειν· καὶ οὕτως ἡττᾶσθαι τοῦ Διὸς λέγεται. ὅθεν, ὁπηνίκα κεραυνοὶ ἐξ ἀέρος πίπτουσι, καὶ μάλιστα ἔνθα Τυφωνικὰ ἐπιχωριάζει πνεύματα, πόλεμος κινεῖσθαι πιθανεύεται μεταξὺ Τυφωέος, καὶ Διός. Τοιούτοις δὲ τόποις [7] ἐναρίθμιος καὶ ὁ περὶ τὰ Ἄριμα· ἔνθα ὁ Τυφωεὺς εὐνάζεσθαι λέγεται, [8] ἤτοι ἐστί, διατρί-
Rom. p. 346. βειν, ὡς καὶ αὐτόθι αἰκίζεσθαι. Εἰ μὴ ἄρα εὐναὶ, κατὰ τοὺς παλαιοὺς, εὐφήμως ὁ τοῦ Τυφωέος τά-

φος

cedendi magnum strepitum excitabat. Ac vide, ut, quæ seorsum, ac separatim, unumquodque per sese, dicta fuerant, pastionem videlicet ignis, & gemitum terræ, simul copulet, atque conjungat comparatione illâ Typhoëi, propter quem icta fulminibus terra, itaque verberata, & uritur, & ingemiscit. Porro autem comparatio hæc Typhoëi, quod ad fabulam quidem attinet, adversarios habet inter sese Jovem, & Typhoëum: quem Typhoëum fabula centicepitem, seu centenis capitibus præditum, confingit. Hunc autem victum ab Jove, fulminibus ab eo percuti comminiscitur, iisque verberibus cædi, quibus ipsa simul terra afficiatur, quòd in eam ex vehementiori impetu decidant, ac deferantur. Quin etiam, pro fabulæ impudentiâ, ejusque deliratione, ac vanitate, hæc memorantur. Terra, quòd gigantum cædem gravatè ferret, Jovem apud Junonem est criminata, quæ rem detulit Saturno. Hic bina ei ova dedit, suo ipsius semine oblita, eaque in terram reponi jussit, ex quibus deus esset oriturus, qui Jovem ex regno dejiceret, ac deturbaret. Illa verò, ut irata vehementer erat, posuit ea sub Arimæo Ciliciæ. Nato inde Typhone, Juno, quippe Jovi reconciliata, rem ei totam aperuit. Itaque Juppiter Typhonem fulmine ictum stravit, eique Ætnam, qui ardens mons est Siciliæ, imposuit. Quam quidem fabulam novit etiam Pindarus.

CLXVII. Quamquam autem hæc fabula sese ita habet; tamen allegoria Jovem, aërem intelligit; Typhoëum verò, anhelitum, seu ventum sub terrâ igneum, atque urentem, sic appellatum a verbo τύφω, quòd idem est, atque uro. Qui certè Typhoëus, quippe hujuscemodi, repugnat aliquando, & adversatur Jovi, quando nimirum, conceptâ in se flammâ, terrâque disruptâ, sursum versus tollitur; &, postquam turbas in terris commovit, sublime elatus, concurrensque cum Jove, idest, cum aëre, cœli dolor, secundùm Tragœdiam, evadit. Neque tamen ad extremum usque prævalet Jovi, eoque fit superior; sed languescit, ac collabitur, quippe qui frigidum illum aërem penitus sustinere non possit. Itaque superatus ab Jove esse dicitur. Unde, quando fulmina ex aëre cadunt, & maximè ubi venti, seu flatus Typhonici versantur, bellum moveri videtur inter Typhoëum, & Jovem. Hujuscemodi autem locis adnumerata etiam Arima: ubi Typhoëus cubare dicitur, hoc est, commorari, quippe qui ibi verberibus cædatur. Nisi fortè εὐναὶ, *cubilia*, juxta veteres auctores, bonæ scævæ gratiâ, Typhoëi sepulerum

1. ἐναντιουμένους ἔχει τὸν Δία, καὶ τὸν Τυφωέα) Hesychius: Τυφωεὺς, θεός τις γηγενὴς ἐναντιωθεὶς τῷ βασιλεῖ τῶν θεῶν. Politus.

2. ὃν ὁ μῦθος ἑκατογκέφαλον ἀναπλάττει) Pindarus, ἑκατογκεφάλα Τυφῶνος. Polit.

3. κεραυνώσας τὸν Τυφῶνα) Suidas: Τυφὼν ὁ λεγόμενος κεραυνωθῆναι ὑπὸ Διός. Polit.

4. Οἶδε τὰ μυθικὰ ταῦτα καὶ Πίνδαρος) Pindarus tum alibi, tum etiam Pyth. Od. 1. Pindari aliquot versus adducit Strabo lib. 13. Polit.

5. Τυφωέα δὲ, πνεῦμα ὑπόγειον πυρόεν, καὶ καυστικόν) Aliter alii, ut Auctor libri de mundo ad Alexandrum, & Plinius: quibus Typhon expers ignis; qui verò cum igne est, dicitur Prester. Sic enim Auctor libri ad Alexandrum: ἐὰν δὲ ἡμίπυρον ᾖ (πνεῦμα,) σφοδρὸν δὲ ἄλλως, καὶ ἀθρόον, πρηστήρ· ἐὰν δὲ ἄπυρον ᾖ παντελῶς, τυφῶν. Unde Plinius l. 2. c. 48. de repentinis flatibus: *Sin verò depresso sinu, arctiùs rotati effregerint, sine igne, hoc est, sine fulmine, verticem faciunt, qui Typhon vocatur, idest, vibratus Ecnephias.* & paullò post: *Quòd si maiore depressa nubis eruperit specu, sed minùs lato, quàm procellæ, nec sine fragore, Turbinem vocant, proxima quoque prosternentem. Idem ardentior accensusque dum furit, Prester vocatur, amburens contacta pariter, & proterens.* Hoc modo τυφὼν dictus fuerit, ut est apud Etymologum, παρὰ τὸ τύφος, οὐχ ἡ φλὸξ ἐν τῇ σύστασει, ἀλλ' ἡ ἐκ τῆς ἀναθυμιάσεως συστροφή, ἀπὸ τοῦ ἐντυφομένου. Tria hæc distincta, τυφῶν, πρηστήρ, κεραυνός. Etymologus: Τυφῶν, ὁ ἄνεμος τὰ θαλάσσια, ὑφ' οὗ τὰ πλοῖα φθείρεται. πρηστήρ, κεραυνός. Politus.

6. ἐκ τοῦ τύφω τὸ καίω ὀνομασθέν) Etymologici Magni Auctor: Τυφῶν, παρὰ τὸ τύφω τὸ καίω. Polit.

7. ἐναρίθμιος καὶ τὰ Ἄριμα) lego, ἐναρίθμιος καὶ ὁ περὶ τὰ Ἄριμα. Polit.

8. ἤτοι ἐστί, διατρίβειν) Sic ἐστὶ Etymologo, Homerico hoc in loco, significat τὸ διατρίβειν. Polit.

erum dicatur; aut etiam αἱ εὐναί, *cubilia*, otium illius, ac cessationem significent: quemadmodum jacere Achillem nihil aliud est, quàm in otio eum versari, & cessare a laboribus bellicis. Hunc porro Τυφωέα, *Typhoea*, scriptores Homero posteriores vocant Τυφῶνα, *Typhonem*: apud quos etiam nomen hoc dupliciter desinit. Est enim Τυφῶς, *Typhos*, cum τῷ σ', & Τυφῶν, *Typhon*, cum τῷ ν', accentu circumflexo. Sin autem & Τυφάων, *Typhaon*, idem nominatur, ut clarè apud Pindarum constat; quadrifariam igitur dei hujus nomen figuratur, atque effingitur. Est enim Τυφωεὺς, *Typhoeus*, & Τυφάων, Τυφάονος, *Typhaon*, *Typhaonis*, unde τὸ Τυφαονίων ἀλαλητῶν, *Typhaoniorum ululatuum*, *seu clamorum*: & per crasin Τυφῶν, *Typhon*, &, tamquam in duplici terminatione, Τυφῶς, *Typhos*. Hujusce quodammodo generis est etiam ὁ ταὼς, *pavo*. Etsi enim Antiphon ille Orator per duas syllabas nomen hoc inflectere dicitur, scriptâ oratione, cui titulum fecit περὶ ταῶν, *de pavonibus*; tamen Attici, quippe qui dicant ταῶνι, *pavoni*, satis indicant, nominativum esse ὁ ταὼν, *pavo*. Verumtamen frequentiori crebriorique in usu est ὁ ταὼς, *pavo*, ut Athenaeus dicit: qui, quo loci narrat, avis hujus spectaculum permagno studio expetitum fuisse; ex Antiphonte refert, primo quoque mensis die ingressum fuisse eum, qui videre cupiebat; reliquis verò diebus, siquis spectatum venisset, quicumque ille demum esset, minimè fuisse admissum. Notat etiam de pavone, ut ipse ob raritatem in pretio, atque admiratione habebatur, quum tamen plures nunc sint, ut ait, pavones, quàm coturnices, ita & singularem ejus nominativum numero auctum, & multiplicatum fuisse: quasi scilicet rari sint hujus obliqui. Herodianus item, tametsi nominibus in ών circumflexis, veluti τῷ Δημοφῶντι, *Demophonti*, & Ξενοφῶντι, *Xenophon-*

φος λέγεται, ἢ καὶ τὴν ἀργίαν ἐκείνου δηλοῦσιν αἱ εὐναί· ὥσπερ καὶ τὴν τοῦ Ἀχιλλέως, τὸ κεῖσθαι. Τὸν δὲ Τυφωέα τοῦτον οἱ μεθ' Ὅμηρον, Τυφῶνα καλοῦσι· παρ' οἷς καὶ διχαλάληκτόν ἐστι τὸ ὄνομα τοῦτο. [1] Τυφῶς γὰρ, μετὰ τοῦ σ', καὶ Τυφῶν, μετὰ τοῦ ν' ἐν τόνῳ περισπωμένῳ. Εἰ δὲ καὶ Τυφάων ὁ αὐτὸς ὀνομάζεται, [2] καθὰ καὶ ἐν τοῖς τοῦ Πινδάρου δηλοῦται, τετραχῶς ἄρα σχηματίζεται τὸ δαιμόνιον. Τυφωεὺς γὰρ, καὶ Τυφάων Τυφάονος, ὅθεν τὸ Τυφαονίων ἀλαλητῶν· καὶ κατὰ κρᾶσιν Τυφῶν, καὶ, ὡς ἐν διχαληξίᾳ, Τυφῶς. [3] Τοιοῦτον δέ τι καὶ ὁ ταὼς. Ἀντιφῶν μὲν γάρ, φασιν, ὁ ῥήτωρ, δισυλλάβως κλίνει, [4] λόγον γράψας, ἐπίγραμμα ἔχοντα περὶ ταῶν. [5] Ἀττικοὶ δὲ, εἰπόντες ταῶνι, ἐμφαίνουσιν, ὡς ὁ ταὼν ἐστιν ἡ εὐθεῖα. [6] Πεπλεόνακε δὲ ὁ ταὼς, ὥς φησιν ὁ Ἀθήναιος· ὃς εἰπὼν, ὅτι [7] περισπούδαστος ἦν ἡ τοῦδε τοῦ ζώου θέα· τὰς νουμηνίας Bas. p. 262.
γοῦν, φησιν, ὁ βουλόμενος εἰσῄει· [8] τὰς δ' ἄλλας, εἴ τις ἦλθε θεασόμενος, οὐκ ἔστιν ὅς τις ἔτυχε. Λέγει καὶ, ὅτι, [9] ὥσπερ αὐτὸς σπάνιος ὢν ἐθαυμάζετο, νῦν δὲ πλείους εἰσὶ τῶν ὀρτύγων, οὕτω καὶ ἡ αὐτοῦ ἀνικὴ εὐθεῖα πληθύνεται. ὥστε δηλαδὴ σπάνιαι αἱ ταύτης πλάγιαι. Ἡρωδιανὸς δὲ τοῖς εἰς ων περισπωμένοις, οἷον τῷ Δημοφῶντι, καὶ Ξενοφῶντι, [10] καὶ τοῖς ὁμοίοις, συντεταχὼς καὶ τὸν

1. Τυφῶς γὰρ μετὰ τοῦ σ', καὶ Τυφῶν μετὰ τοῦ ν', ἐν τόνῳ περισπωμένῳ) Alii Τυφῶν, & Τυφῶς ὀξυτόνως. Suidas v. Τυφῶν. λέγεται καὶ διὰ τοῦ σ, τυφῶς. Melius tamen videtur, ex Grammaticorum observatione, id nominis circumflecti. Inde enim Graeci illi Magistri caussam petunt, cur minimè declinetur Τυφῶς, Τυφῶνος, ut ἱδρώς, ἱδρῶτος· quia nempe hoc alteram acuitur, primum circumflectitur. Politus.

2. καθὰ καὶ ἐν τοῖς τοῦ Πινδάρου) καὶ ἐν τοῖς τοῦ Ἀπολλωνίου. Est autem Τυφάων per diaeresin, Τυφῶν per crasin: ut Ποσειδάων per diaeresin, Ποσειδῶν per crasin. Quamvis inter utrumque hoc nomen, Ποσειδάων, & Τυφάων, ea sit differentia, auctore Etymologo, ὅτι τὸ Ποσειδῶν διαιρούμενον, Ποσειδάων Ποσειδάωνος, φυλάττει· τὸ δὲ Τυφῶν διαιρούμενον, συστέλλει, Τυφάων, Τυφάονος. Hesiodus in Theogonia:

Τῇ δὲ Τυφάονά φασι μιγήμεναι ἐν φιλότητι.

Inde ἀπὸ τοῦ Τυφάονος, Τυφαονίη πέτρη in Caucaso. Apollonius:

Καυκασίου ἐν κνημοῖσι Τυφαονίη ὅθι πέτρη.
Ἔνθα Τυφάονά φασι Διὸς Κρονίδαο κεραυνῷ
Βλήμενον, ὁππότε οἱ στιβαρὰς ἐπορέξατο χεῖρας.

Scholiastes Apollonii: Περὶ τὸν Καύκασον, φασὶν, ἐν τῇ Τυφαονίῃ πέτρᾳ κεραυνωθεὶς ὁ Τυφώς, ἐχθρὰς νοτίδας ἀφῆκεν, ἐξ ὧν ἐγένετο ὁ τὸ δέρος φυλάττων ὄφις. Auctor Etymologici Magni: Τυφαονία, πέτρα ἐστὶν ὑψηλὴ ἐν τῷ Καυκάσῳ. Καύκασος δὲ, ὄρος Σκυθικὸν, καὶ ἕτερον Ἰνδικόν. εἴρηται δὲ διὰ τὸ ἐν αὐτῇ διωκόμενον τὸν Τυφῶνα ὑπὸ Διὸς πεπλῆχθαι τῷ κεραυνῷ. Politus.

3. Τοιοῦτον δέ τι καὶ ὁ ταὼς) nempe διχατάληκτον, ut putat quidem Eustathius. Dicitur namque ταὼς, & ταὼν, ut Τυφῶς, & Τυφῶν. Verùm Choeroboscus omnino negat, duo haec nomina esse διχατάληκτα, quòd eamdem declinationem minimè omnium servent. Τὰ γὰρ διχατάληκτα, inquit, τὴν αὐτὴν κλίσιν φυλάττει· γένος καὶ γένους. Ταῦτα δὲ οὐκ ἔχει τὴν αὐτὴν κλίσιν. Τυφῶν γὰρ Τυφῶνος, καὶ ταὼν ταῶνος· καὶ Τυφῶς Τυφῶ, καὶ ταὼς ταώ. Politus.

4. λόγον γράψας, ἐπίγραμμα ἔχοντα περὶ ταῶν) Athenaeus: Ἀντιφῶντι δὲ τῷ ῥήτορι λόγος μοι γέγραπται, ἔχων ἐπίγραμμα περὶ ταῶν. Polit.

5. Ἀττικοὶ δὲ, εἰπόντες ταῶνι, ἐμφαίνουσιν, ὡς ὁ ταὼν ἐστιν) Immo vero ταὧνι, & ταὧν Attici, περισπωμένως, καὶ δασέως. Athenaeus: Ταὧς δὲ λέγουσιν Ἀθηναῖοι, ὥς φησι Τρύφων, τὴν τελευταίαν συλλαβὴν περισπῶντες, καὶ δασύνοντες. καὶ ἀναγινώσκουσι μὲν οὕτως παρ' Εὐπόλιδι ἐν Ἀστρατεύτοις. Locum Eupolidis ex Astrateutis sic legunt docti viri: μόνον θρέψω παρὰ Περικλέους ταὧν, ὃς τοὺς Φείδωνος ἐγάμει; Sed, secundùm Atticos, legendum ταὧν. & sic quidem a recto ταὧς. Namque e recto ταὼν, legendum esset per ψιλὸν, ταὧν'. ὃς τοὺς Φείδωνος. pro ταὧνας. Sic & ταὧνι dandi casu citat Athenaeus ex Aristophane. Sed alia proferuntur Aristophanis loca, in quibus ταὧς. Avibus:

Τυφὼς γὰρ ἢ σύ; πότερον ὄρνις, ἢ ταὧς;

Scholiastes: ὀξυντέον ἤ, καὶ περισπαστέον. Fortassè: δασυντέον ἤ, καὶ περισπαστέον. Rursus Aristophanes:

Μὰ Δί' ὄρνις δῆτα. τίς ποτ' ἐστίν; οὐ δήπου ταὧς;

Scholiastes: Ταὧς ἤ, Ἀττικῶς περισπαστέον. Hesychius: καὶ δασέως τὸ ὄρνεον, ταὧς. Verùm Seleucus usum hunc Atticorum adspirandi, & circumflectendi τὸ ταὧς damnabat tamquam παράλογον. Alias etiam videbatur dici debuisse ταὸς, ut λαὸς λαός. ταὧς δὲ, ut Etymologi verbis utar, ἔχον αὐτόν, ὅτι σπανιώτερον ἔχει τὸ α, καὶ τούτου χάριν οὐκ ἐγένετο παρὰ Ἀττικοῖς φωνὴ ἡ εἰς ώς, ὥσπερ τὸ Οἰνόμαος. Politus.

6. Πεπλεόνακε δὲ ὁ ταὼς, ὥς φησιν ὁ Ἀθήναιος) Non ait Athenaeus, frequentiori in usu fuisse nominativum ὁ ταὼς. Sed sensus Eustathii est, frequentius veteres hoc nominativo usos fuisse, quo etiam utitur Athenaeus. Polit.

7. περισπούδαστος ἦν ἡ τοῦδε τοῦ ζώου θέα) Ostensum id ab Athenaeo ex ea oratione, quam Antiphon Rhetor scripsit de pavonibus: ubi inter cetera memorabat, magnam pavonum copiam a Demo Perilampis filio ali consuevisse; & ad eos pavones spectandos plerosque magno studio e Lacedaemone, ac Thessalia concurrisse; illorumque etiam sibi ova studiosè comparasse. Vide Athenaeum l. 9. c. 12. Politus.

8. τὰς δ' ἄλλας, εἴ τις ἦλθε θεασόμενος) Antiphon: τὰς δὲ ἄλλας ἡμέρας, εἴ τις ἔλθοι βουλόμενος θεάσασθαι, οὐκ ἔστιν, ὅστις ἔτυχεν. Polit.

9. ὥσπερ αὐτὸς σπάνιος ὢν ἐθαυμάζετο, νῦν δὲ πλείους εἰσὶ τῶν ὀρτύγων, οὕτω καὶ ἡ αὐτοῦ ἀνικὴ εὐθεῖα πληθύνεται) Longè aliter Athenaeus, prout hodie a nobis legitur: Haec ejus verba: ΤΑΩΣ, ὅτι σπάνιος οὗτος ὁ ὄρνις, δηλοῖ Ἀντιφάνης ἐν Στρατιώτῃ, ἢ Τύχωνι, λέγων οὕτως·

Τῶν ταὧν μέν ὡς ἅπαξ
Τις ζεῦγος ἤγαγεν μόνον, σπάνιον ὂν
Τὸ χρῆμα. πλείους δ' εἰσὶ νῦν τῶν ὀρτύγων.

καὶ Εὔβουλος ἐν Φοίνικι· καὶ γὰρ ὁ ταὧς διὰ τὸ σπάνιον θαυμάζεται. Politus.

10. καὶ τοῖς ὁμοίοις) ut τῷ Θῶντι. de quo ita Etymologus: Θῶν, ὄνομα κύριον· καὶ κλίνεται Θῶντος, ὡς παρὰ τὸν χαρακτῆρα τῶν εἰς ων περισπωμένων, ὡς Ξενοφῶν, Ξενοφῶντος. Politus.

τὸ Τυφῶνα, καὶ τὸ ταῶνα, λέγει, ὡς μόνον τὸ Τυφῶν, καὶ ταὼν οὐκ ἐκλίθη διὰ τοῦ ντ· [1] ἐπειδὴ καὶ ἑτέραν ἔχει κατάληξιν. Τυφῶς γὰρ, καὶ ταὼς διὰ τοῦ σ. καὶ οὕτω μὲν ταῦτα.

ρξη'. Δῆλον δὲ, ὅτι κἂν ὁ μῦθος [2] ᾠκειώσατο τὸν Τυφωέα, ὅμως οὐδὲ τῇ ἱστορίᾳ ἐστὶν ἄγνωστος. Ἄλλοι τε γὰρ Τυφωέος μέμνηνται περιφανοῦς ἀνδρὸς, καὶ Ἡρόδοτος, ἐν οἷς λέγει, ὅτι [3] Ὦρος, ὁ Ἀπόλλων Αἰγυπτιστί· ὃς λέγεται, καταπαύσας Τυφῶνα, βασιλεῦσαι ὕστατος Αἰγύπτου. Ἰστέον δὲ, ὅτι ἐν τοῖς μετὰ ταῦτα ὁ Ποιητὴς θόρυβον μέγαν πολεμικὸν παριστῶν, ὑπερβαίνει τὴν ἐνταῦθα μεγαλοφωνίαν, καὶ διὰ σεισμοῦ μεγίστου εἰκονίζει αὐτὸν, ὡς ἐν τῇ υ ῥαψῳδίᾳ φανήσεται. Φιλοτιμεῖται γὰρ ἐν πολλοῖς ὑπεραίρειν αὐτὸς ἑαυτόν. Ὁ δὲ Γεωγράφος ἐν τοῖς ἑαυτοῦ, σποράδην περὶ Τυφωέως, καὶ Ἀρίμων ταῦτά φησι· Μυσοὶ μετὰ Λυδοὺς, καὶ πόλις Φιλαδέλφεια, σεισμῶν πλήρης. [4] Εἶτα ἡ Κατακεκαυμένη χώρα εὐεκπύρωτος, μῆκος πεντακοσίων σταδίων, πλάτος δὲ, τετρακοσίων, εἴτε Μυσίαν κλητέον, εἴτε Μῃονίαν. Λέγεται γὰρ ἀμφοτέρως, [5] οἷα ὑπὸ Μυσῶν, καὶ Λυδῶν κατεχομένη. [6] ἄδενδρος δὲ πᾶσα, [7] πλὴν ἀμπέλου, ἀφ' ἧς ὁ Κατακεκαυμενίτης οἶνος, ἐλλόγιμος ἀρετῇ. Ταύτης χώρας τῶν πεδίων μὲν, τεφρώδης ἡ ἐπιφάνεια· [8] τῆς δὲ ὀρεινῆς, καὶ πετρώδους, μέλαινα, [9] ὡς ἂν ἐξ ἐπικαύσεως. Εἰκάζουσι δέ τινες, ἐκ κεραυνοβολιῶν, καὶ πρηστήρων συμβῆναι ταῦτα. [10] Εὔλογον δὲ μᾶλλον, ἀπὸ πυρὸς γηγενοῦς. [11] Ἐνταῦθα τὰ περὶ Τυφῶνος μυθολογεῖται. [12] καὶ Ἄριμος δέ τις αὐτόθι λέγεται βασιλεῦσαι. Καλοῦ δὲ ὄντος τοῦ ἐκεῖσε οἴνου, ἀστεϊζόμενοί τινες, [13] πυριγενῆ καλοῦσι τὸν Διόνυσον, [14] ὡς ἀπὸ χώρας, ἥτις αὐτὸ τοῦτο Κατακεκαυμένη καλεῖται.

ρξθ'. Λέγει δὲ καὶ, ὅτι [15] οἱ περί που τὸν Τμῶλον τόποι, κεραυνοβόλοι, καὶ δρυμώδεις. καὶ ὅτι

εἰ-

phonti, aliisque id genus; τὸ Τυφῶνα etiam, Typhonem, & τὸ ταῶνα, pavonem, accenset; tamen docet, hæc duo dumtaxat nomina, scilicet τὸ Τυφῶν, Typho, & ταῶν, pavo, non declinari per ντ· quoniam aliam quoque terminationem habent. Dicitur namque Τυφῶς, & ταῶς per σ. Atque hæc quidem ita.

CLXVIII. Quamvis autem fabula Typhoëum illum sibi vindicaverit; tamen constat, non penitus ignotum eum esse historiæ. Itaque tum alii Typhoëi, viri conspicui, & perillustris, meminerunt, tum Herodotus, ubi ait, Orum Ægyptiacè esse Apollinem: qui, represso, extinctoque Typhone, postremus in Ægypto regnasse dicitur. Verùm sciendum, Poëtam alio postea in loco, quo magnum tumultum bellicum ob oculos ponit, multò majori, quàm hic faciat, orationis granditate uti, eumque tumultum sub imagine quadam maximi terræ motus repræsentare, ut in libro υ videbitur. Multis namque in locis semet ipse superare studet, sibique præstare, atque excellere. Præterea Geographus in suâ sparsim Geographiâ de Typhoëo, & Arimis hæc habet: Post Lydos Mysi, & urbs Philadelphia, erebris terræ motibus obnoxia. Sequitur Catacecaumene regio, igne facilè tosta, atque exusta, quingentorum stadiorum longitudine, quadringentorum latitudine, sive Mysia vocanda ea sit, sive Meonia. Utramque enim appellationem habet, quòd eam Mysi, ac Lydi possideant. Universa ea regio arboribus caret, præterquam vite, unde vinum Catacecaumenites, præstantiâ suâ, & bonitate celebre. Hujus regionis quod campestre est, in summo est cinereum; quod verò montanum, & saxosum, nigrum est, tamquam ex adustione. Sunt, qui ex crebris fulminibus, procellisque igneis accidisse hæc suspicentur. Sed rationi magis consentaneum est, hujus rei caussam in ignem e terrâ enatum refundere. Huc refertur Typhonis fabula. Atque hîc etiam Arimus quidam regnum tenuisse dicitur. Quòd autem bonum ibi vinum proveniat, jocosè quidam, atque urbanè Liberum patrem πυριγενῆ, ignigenam, seu igne satum, vocarunt, tamquam ab eâ regione, quæ pariter Κατακεκαυμένη, idest, Combusta, appellatur.

CLXIX. Tradit etiam Strabo, circumjacentia alicubi Tmolo loca de cœlo sæpius tacta, eaque

que

1. ἐπειδὴ καὶ ἑτέραν ἔχει κατάληξιν) Nec tamen propriè hoc nomen, videlicet τὸ Τυφῶς, ut ex Chœrobosco observavimus, dici potest ἀνακατάληκτον: ut neque τὸ παῖς, ὅτι οὐκ ἔχει τὴν αὐτὴν κλίσιν. Politus.

2. ὠκειώσατο τὸν Τυφωέα) l. τὸ Τυφωέα, aut Τυφῶνα. Polit.

3. Ὦρος, ὁ Ἀπόλλων Αἰγυπτιστί) Ὦρος ὁ Ὀσίριος παῖς, τὸν Ἀπόλλωνα Ἕλληνες ὀνομάζουσι. Polit.

4. Εἶτα ἡ Κατακεκαυμένη χώρα εὐεκπύρωτος) Strabo: Μετὰ δὲ ταῦτ' ἐστὶν ἡ Κατακεκαυμένη λεγομένη χώρα. Polit.

5. οἷα ὑπὸ Μυσῶν, καὶ Λυδῶν κατεχομένη) Meones, Lydi. Polit.

6. ἄδενδρος δὲ πᾶσα) Strabo: ἅπασα ἄδενδρος. Polit.

Regio ἄδενδρος verè κατακεκαυμένη. retorrida. Horat. Pone me, pigris ubi nulla campis Arbor æstivâ recreatur aurâ. Salvin.

7. πλὴν ἀμπέλου, ἀφ' ἧς ὁ Κατακεκαυμενίτης οἶνος) Strabo: πλὴν ἀμπέλου τῆς τὸν Κατακεκαυμενίτην φερούσης οἶνον, οὐδενὸς τῶν ἐλλογίμων ἀρετῇ λειπόμενον. Vitruvius: animadvertimus apud insulam Lesbon vinum protropon, Mæoniam κατακεκαυμενίτην. Plinius. Post hæc auctoritas Hippodamantio, Mystico, cantharite, protropo Cnidio, Catacecaumenitæ, Petritæ, Myconio. Polit.

8. τῆς δὲ ὀρεινῆς, καὶ πετρώδους, μέλαινα) Strabo: ἡ δ' ὀρεινὴ, καὶ πετρώδης, μέλαινα. Polit.

9. ὡς ἂν ἐξ ἐπικαύσεως) In nonnullis manu exaratis codicibus præpositiones nominibus affiguntur, quasi unam efficerent vocem. Salvinus.

10. Εὔλογον δὲ μᾶλλον, ἀπὸ πυρὸς γηγενοῦς) Strabo: Οὐκ εὔλογον δὲ, ὑπὸ κεραυνῶν παθεῖν τὴν τοσαύτην χώραν ἐμπρησθεῖσαν ἀθρόως, ἀλλὰ μᾶλλον ὑπὸ γηγενοῦς πυρός. ἐκλελοιπέναι δὲ νῦν τὰς πηγάς. Politus.

11. Ἐνταῦθα τὰ περὶ Τυφῶνος μυθολογεῖται) Unde & eam Mæoniæ regionem dixerunt nonnulli Inarimen. Servius ad lib. 9. Æneid. Livius in libro nonagesimo quarto Inarimen in Mæoniæ partibus esse dicit, ubi per quinquaginta millia, terra igni exusta sunt. Hoc etiam Homerum significare vult. Hinc patet, Livium in Homero legisse Εἰναρίμοις. Ut non careat exemplo, quod Virgilius, aliique Poëtæ Latini, nequid dicam de Vinio, Inarimen, unicâ voce, suam illam insulam, quam Typhoëo impositam fabulantur, vocaverint. Politus.

Omnes hi Latini Poëtæ Virgilium secuti. Salvinus.

12. καὶ Ἄριμος δέ τις αὐτόθι λέγεται βασιλεῦσαι) ξ. Ἀριμός. Strabo: Ξάνθος δὲ καὶ Ἀριμοῦ τινα λέγει τῶν τόπων τούτων βασιλέα. Polit.

13. πυριγενῆ καλοῦσι τὸν Διόνυσον) Epigramma lepidum exstat in Anthologiâ, quo Nymphæ Bacchum Jovis fulmine ambustum refrigerare debere dicuntur, hoc est, vinum aquâ temperandum. Salvinus.

14. ὡς ἀπὸ χώρας, ἥτις αὐτὸ τοῦτο Κατακεκαυμένη καλεῖται) Strabo: Ἀστεϊζόμενοι δέ τινες, οἰκείως πυριγενῆ τὸν Διόνυσον λέγεσθαί φασιν, ἐκ τῶν τοιούτων χωρίων τεκμαιρόμενοι. Polit.

15. οἱ περί που τὸν Τμῶλον τόποι, κεραυνοβόλοι, καὶ δρυμώδεις) De Hydâ, qui pagus erat sub monte Tmolo, est apud Geographum, ex aliquorum testimonio, ὅτι δρυμώδης ὁ τόπος, καὶ κεραυνόβολος. Ibi etiam Arimos collocabant. Politus.

que sylvosa esse; ibique esse Arimos. Qui verò ita affirmant, inquit, ad illud, Τυφωέος εἶναι εὐνάς, *Typhoëi esse cubilia*, versum hunc adjiciunt:

Χώρῳ ἐνὶ δρυόεντι, Ὕδης ἐν πίονι δήμῳ.

Loco in sylvoso, pingui in populo Hydæ.

Qua de Hydâ postea dicetur. Ibi namque eos, quos diximus, Arimos esse existimant, propterea quòd locus ille, ut ajunt, est sylvosus, & de cœlo sæpius tangitur. Alii tamen, inquit, in Ciliciâ Typhoëi fabulam comminiscuntur, alii in Syriâ, alii in Pithecusis insulis, qui etiam τοὺς πιθήκους, *simias*, apud Tyrrhenos, seu Etruscorum linguâ, vocari ajunt Ἀρίμους, *Arimos*. Quamquam multò probabiliùs loquantur, qui in Catacecaumene, regione Mysiæ, Arimos ponunt. Sed alii Arimorum nomine Syros intelligunt, quos nunc, inquit, Aramos appellant. Alii ad ipsum Corycium antrum esse dicunt Arimos, a quibus vicini montes Arimi vocabantur. Rursus alibi Geographus memorat, Orontem fluvium, qui circa Antiochiam est, Typhonem fuisse aliquando appellatum. Huic loco fabulam de Typhone fulminibus icto, atque Arimis affingi; vulgòque jactari, Typhonem draconem fuisse, qui ictus fulmine, dum latibulum sibi fugiendo quæreret, tractibus suis terram secuerit, fluminisque alveum fecerit; &, quum in terram sese abdidisset, viam fonti aperuerit. unde inditum sit nomen fluvio. Alibi item docet, Arimos, juxta Posidonium, non locum esse Syriæ, aut Ciliciæ, sed ipsam Tyriam, circumjacentem videlicet regionem Tyro. Qui enim in eâ, Arimæi. Ex iis verò, quæ huc usque deduximus, colligendum, τοὺς Ἀρίμους, *Arimos*, dici genere masculino, & τὰ Ἄριμα, *Arima*, genere neutro: quorum Arimorum nomen locale, Ἀριμαῖος, *Arimæus*. Ignis porrò ejus, quem supra γηγενῆ, *terrigenam*, *sive ex terrâ genitum*, diximus, Geographus narrat fontes defecisse; tresque fossas monstrari, quas φύσας, *hoc est*, *folles*,

ἐνταῦθα οἱ Ἄριμοι. Οἱ δὲ ταῦτα, φησι, λέγοντες, ἐπεισφέρουσιν εἰς τὸ, [1] Τυφωέος εἶναι εὐνάς, καὶ τοῦτο τὸ ἔπος·

Χώρῳ ἐνὶ δρυόεντι, Ὕδης ἐν πίονι δήμῳ.

περὶ ἧς Ὕδης ἐν τοῖς ἑξῆς ῥηθήσεται. Ἐνταῦθα εἶναι τοὺς ῥηθέντας Ἀρίμους δοξάσαντες, [2] διὰ τὸ δρυμώδη φασὶ τὸν τόπον εἶναι, καὶ κεραυνοβόλον. [3] Ἄλλοι δέ, φησιν, ἐν Κιλικίᾳ τὸν περὶ Τυφωέως πλάττουσι μῦθον· οἱ δὲ ἐν Συρίᾳ· οἱ δὲ [4] ἐν Πιθηκούσσαις νήσοις, οἳ καὶ [5] τοὺς πιθήκους φασὶ παρὰ Τυῤῥηνοῖς Ἀρίμους καλεῖσθαι. [6] Πιθανώτεροι δὲ οἱ ἐν τῇ Κατακεκαυμένῃ τῆς Μυσίας τοὺς Ἀρίμους τιθέντες. [7] Οἱ δὲ τοὺς Σύρους Ἀρίμους δέχονται, [8] οὓς νῦν, φησιν, Ἀράμους λέγουσιν. [9] Ἄλλοι τοὺς Ἀρίμους παρ' αὐτό φασι τὸ Κωρύκιον ἄντρον, ἀφ' ὧν τὰ ἐγγὺς ὄρη, Ἄριμα ἐκαλεῖτο. Ἀλλαχοῦ δέ φησιν, ὅτι [10] ὁ περὶ Ἀντιόχειαν ποταμὸς Ὀρόντης, Τυφῶν ἐκαλεῖτό ποτε. Μυθεύουσι δὲ ἐνταῦθα τὰ περὶ τὴν κεραύνωσιν Τυφῶνος, καὶ τοὺς Ἀρίμους· καί φασι, τὸν Τυφῶνα λυπτάμενον [11] κεραυνῷ, (εἶναι δὲ δράκοντα) φεύγειν, ζητοῦντα κατάδυσιν, καὶ τοῖς μὲν ὁλκοῖς, ἐντεμεῖν τὴν γῆν, [12] καὶ ποιῆσαι τὸ ῥεῖθρον τοῦ ποταμοῦ· καταδύντα δὲ εἰς γῆν, ἀναῤῥῆξαι πηγήν. [13] ὅθεν γενέσθαι τοὔνομα τῷ ποταμῷ. Rom. p. 347.
Ἑτέρωθι δέ φησιν, ὅτι Ἄριμοι, κατὰ Ποσειδώνιον, οὐ τόπος Συρίας, ἢ Κιλικίας, [14] ἀλλὰ αὐτὴ ἡ Τυρία, ἤγουν ἡ περὶ Τύρον χώρα. Ἀριμαῖοι γὰρ οἱ ἐν αὐτῇ. Συνακτέον δὲ ἐκ τῶν ῥηθέντων, καὶ ὅτι οἱ Ἄριμοι ἀρσενικῶς, καὶ τὰ Ἄριμα οὐδετέρως λέγεται. [15] τοπικὸν δὲ τῶν Ἀρίμων, Ἀριμαῖος. Τοῦ δὲ ῥηθέντος ἀνωτέρω γηγενοῦς πυρὸς ἐκλιπεῖν τὰς πηγάς, ὁ Γεωγράφος λέγει, δείκνυσθαι δὲ βόθρους τρεῖς, [16] οὓς φύσας κα-

2. Τυφωέος εἶναι) Homerus, Τυφωέος ἔμμεναι. Polit.

3. διὰ τὸ δρυμώδη φασὶ τὸν τόπον εἶναι, καὶ κεραυνοβόλον) Geographus: Προςτιθέασι δὲ καὶ διότι καὶ δρυμώδης ὁ τόπος, καὶ κεραυνόβολος, καὶ ὅτι ἐνταῦθα οἱ Ἄριμοι. Polit.

3. Ἄλλοι δέ, φησιν) Ita quidem Strabo: ex quo etiam Stephanus. Sed & Scholiastes Pindari ad Olymp. Od. 4. ὁ μὲν Πίνδαρος τὸν Τυφῶνα φησὶν ἐγκεῖσθαι τῇ Αἴτνῃ· ὁ δὲ Καλλίμαχος τῷ Ἐγκελάδῳ. ἄλλοι δὲ ἐν Πιθηκούσσαις φασὶ τὸν Τυφῶνα. ἄλλοι ἐν Φρυγίᾳ. οἱ δὲ ἐν Κιλικίᾳ. οἱ δὲ ἐν Αἰγύπτῳ, ὡς καὶ Ἡρόδοτος. οἱ δὲ ἐν τῷ ὄρει τῷ κατὰ Βοιωτίαν. Politus.

4. ἐν Πιθηκούσσαις) Strabo, aliique, ἐν Πιθηκούσαις, cum unico σ'. Polit.

5. τοὺς πιθήκους φασὶ παρὰ Τυῤῥηνοῖς Ἀρίμους καλεῖσθαι) Arim vox Etrusca concurrit cum Hebræâ, juxta Bochartum in Geographiâ Sacrâ, ubi & alia paucula Etrusca verba commemorat, eadem ac Hebræa. Sed una hirundo, postmodum addit, non facit ver. *Salvinus*.

6 Πιθανώτεροι δὲ οἱ ἐν τῇ Κατακεκαυμένῃ τῆς Μυσίας τοὺς Ἀρίμους τιθέντες) Strabo: Πιθανώτατος δ' ὁ Σκήψιος ἡγεῖται τοὺς ἐν τῇ Κατακεκαυμένῃ τῆς Μυσίας τοὺς Ἀρίμους τιθέντας. Polit.

7. Οἱ δὲ τοὺς Σύρους Ἀρίμους δέχονται) Arimi quibusdam Syri dicuntur; & verò Aram in sacris literis dicitur Syria. *Salvinus*.

8. οὓς νῦν, φησιν, Ἀράμους λέγουσι) Malim cum Casaubono, Ἀραμαίους. Ab Aramo Syri, Aramæi. Josephus Antiquit. Judaic. lib. 1. c. 6. Ἀραμαίους δὲ Ἄραμος ἔσχεν, οὓς Ἕλληνες Σύρους προσαγορεύουσιν. Aramus filius fuit Semæ, nepos Noëi. Addit Strabo, de quorundam sententiâ, τοὺς Κίλικας τοὺς ἐν τῇ Τροίᾳ μεταναστάντας εἰς Συρίαν ἀνῳκισμένους, ἀποτέμεσθαι παρὰ τῶν Σύρων τὴν νῦν λεγομένην Κιλικίαν. Jam verò notum est, aliquos Ἄριμα ὄρη in Ciliciâ collocasse. *Politus*.

9. Ἄλλοι τοὺς Ἀρίμους περὶ αὐτό φασι τὸ Κωρύκιον ἄντρον) Auctor quondam, & princeps hujus sententiæ, Callisthenes. Strabo: Καλλισθένης δ' ἐγγὺς τοῦ Καλυκάδνου, καὶ τῆς Σαρπηδόνος ἄκρας παρ' αὐτὸ τὸ Κωρύκιον ἄντρον εἶναι τοὺς Ἀρίμους, ἀφ' ὧν τὰ ἐγγὺς ὄρη λέγεσθαι Ἄριμα. Pomponius Mela, ubi de specu Corycio: *Alius ultra est, quem Typhoneum vocant, ore angusto, & multùm, ut experti tradidere, pressus, & ob id assiduâ nocte suffusus, neque umquam perspici facilis: sed quia aliquando cubile Typhonis fuit, & quia nunc demissa in se confestim exanimat, naturâ fabulâque commemorandus*. Politus.

10. ὁ περὶ Ἀντιόχειαν) ὁ πλησίον Ἀντιοχείας. Polit.

11. κεραυνῷ) Strabo κεραυνοῖς. Polit.

12. καὶ ποιῆσαι τὸ ῥεῖθρον τοῦ ποταμοῦ· καταδύντα δὲ εἰς γῆν, ἀναῤῥῆξαι πηγήν) Hanc fuisse puto veram, ac genuinam lectionem Strabonis. Corruptè libri editi, καὶ ποιῆσαι τὸ ῥέξαιθρον πηγήν. Polit.

13. ὅθεν γενέσθαι τοὔνομα τῷ ποταμῷ) nempe τῷ Ὀρόντῃ, ἀπὸ τοῦ ὅρου. Verùm Strabo vult Orontem appellatum de ejus nomine, qui ponte eum fluvium junxerat. *Polit*.

14. ἀλλὰ αὐτὴ ἡ Τυρία, ἤγουν ἡ περὶ Τύρον χώρα) E malè lecto Strabone nata interpretatio hæc Eustathii, quæ cum Strabone minimè cohæret, videlicet ἤγουν ἡ περὶ Τύρον χώρα. Scribendum erat: ἀλλὰ αὐτὴ ἡ Συρία. Posidonius Arimos illos Homericos non locum aliquem Syriæ, aut Ciliciæ, accipiendos esse censebat, sed ipsam Syriam. Strabo: Λέγει καὶ τοὺς Ἀρίμους ὁ Ποιητής, οὓς φησιν ὁ Ποσειδώνιος δέχεσθαι δεῖν, μὴ τόπον τινὰ τῆς Συρίας, ἢ τῆς Κιλικίας, ἢ ἄλλης τινὸς γῆς· ἀλλὰ τὴν Συρίαν αὐτήν. Ἀραμαῖοι γὰρ οἱ ἐν αὐτῇ. Τάχα δ' οἱ Ἕλληνες Ἀραμαίους ἐκάλουν, ἢ Ἀρίμους. Politus.

15. τοπικὸν δὲ τῶν Ἀρίμων, Ἀριμαῖος) itemque ἐθνικόν. Stephanus: Τὸ ἐθνικόν, Ἀριμαῖος. Ἐκαλοῦντο καὶ Ἄριμοι. Polit.

16. οὓς φύσας καλοῦσιν) ὅσον τετταράκοντα ἀλλήλων διεχούσας σταδίους. Et addit Strabo, ὑπερκεῖσθαι λόφους ξηρούς, οὓς εἰκὸς ἐκ τῶν ἀναφυσηθέντων συστραφῆναι μύδρων. Polit.

καλοῦσι. Τὸ δὲ ἱμάσσῃ, ὅ ἐστιν, ἱμάντι πλήττῃ, μικροπρεπὲς μέν ἐστι ῥηθὲν ἐπὶ τοῦ μεγίστου κακοῦ· προσφυῶς δ' ἔχει τῷ, Γαῖα δ' ὑπεστενάχιζε. καὶ μετῆκται ταῦτα ἐκ τῶν ἐν τῷ ἱμάσσεσθαι ὑποστεναζόντων. Ἄλλως δὲ στεναχίζει γαῖα, ὡς καὶ πόντος παρὰ Σοφοκλεῖ. Τὸ δὲ φασίν, ἤγουν, κατὰ τοὺς παλαιοὺς, ὁ Ποιητὴς, [1] ἵνα μὴ προσκρούσωμεν, ὡς Ὁμηρικῷ ὄντι, διὰ τὸ μυθῶδες.

les, vocant. Τὸ ἱμάσσῃ, hoc est, *ἱμάντι πλήττῃ*, *loro cædat, ac verberet*, quamvis, pro maximâ pœnæ atrocitate, satis exiliter, tenuiterque dictum videatur; tamen congruit, consonatque cum illis verbis: Γαῖα δ' ὑπεστενάχιζε. *Terra autem ingemiscebat*. Atque hæc per metaphoram ducta sunt ab iis, qui, dum loris cæduntur, ingemiscunt. Ceteroquin ingemiscit terra, sicuti & mare apud Sophoclem. Quod deoique dicit Poëta, φασίν, *ajunt, perhibent, fama est*, ex veterum observatione, ideo dicit, ut ne commeoto illo, tamquam si Homericum sit, propter fabulositatem, offendamur.

Τρωσὶν δ' ἄγγελος ἦλθε ποδήνεμος ὠκέα Ἶρις,
Πὰρ Διὸς αἰγιόχοιο, σὺν ἀγγελίῃ ἀλεγεινῇ.
Οἳ δ' ἀγορὰς ἀγόρευον ἐπὶ Πριάμοιο θύρῃσι
Πάντες ὁμηγερέες, ἠμὲν νέοι, ἠδὲ γέροντες.
Ἀγχοῦ δ' ἱσταμένη προσέφη πόδας ὠκέα Ἶρις.
Εἴσατο δὲ φθογγὴν υἷι Πριάμοιο Πολίτῃ,
Ὃς Τρώων σκοπὸς ἷζε, ποδωκείῃσι πεποιθὼς,
Τύμβῳ ἐπ' ἀκροτάτῳ Αἰσυήταο γέροντος,
Δέγμενος ὁππότε ναῦφιν ἀφορμηθεῖεν Ἀχαιοί.
Τῷ μιν ἐεισαμένη, μετέφη πόδας ὠκέα Ἶρις·
Ὦ γέρον, αἰεί τοι μῦθοι φίλοι ἄκριτοί εἰσιν,
Ὥς ποτ' ἐπ' εἰρήνης. πόλεμος δ' ἀλίαστος ὄρωρεν·
Bas. p. 263. *Ἤ μὲν δὴ μάλα πολλὰ μάχας εἰσήλυθον ἀνδρῶν.*
Ἀλλ' οὔπω τοιόνδε, τοσόνδε τε λαὸν ὄπωπα.
Λίην γὰρ φύλλοισιν ἐοικότες, ἢ ψαμάθοισιν,
Ἔρχονται πεδίοιο μαχησόμενοι περὶ ἄστυ.
Ἕκτορ, σοὶ δὲ μάλιστ' ἐπιτέλλομαι ὧδέ γε ῥέξαι.
Πολλοὶ γὰρ κατὰ ἄστυ μέγα Πριάμου ἐπίκουροι.
Ἄλλη δ' ἄλλων γλῶσσα πολυσπερέων ἀνθρώπων.
Τοῖσιν ἕκαστος ἀνὴρ σημαινέτω, οἷσί περ ἄρχει·
Τῶν δ' ἐξηγείσθω κοσμησάμενος πολιήτας.

Tum Trojanis nuntia venit pedibus par vento, velox Iris,
Ab Jove Ægiocho, cum nuntio tristi.
Illi verò conciones habebant in Priami vestibulis
Omnes simul coacti, cum juvenes, cum senes.
Prope autem stans allocuta est pedibus celer Iris,
Et assimilata est voce filio Priami Politæ,
Qui Trojanorum speculator sedebat, pedum velocitate fretus,
Summo in tumulo Æsyetæ senis,
Observans, quando a navibus impetum facerent Achivi.
Huic se quum assimilasset, interlocuta est pedibus velox Iris;
O senex, semper tibi verba placent temerè prolata,
Ut olim in pace. Sed nunc bellum inevitabile ortum est.
Equidem per sæpe prœliis interfui virorum:
Sed nondum tales, tantasque copias vidi.
Prorsus enim foliis similes, aut arenis,
Procedunt per campum, pugnaturi ad urbem.
Hector, tibi verò maximè mando, sic facito.
Multi namque in urbe magnâ Priami auxiliares;
Aliaque aliorum lingua varii generis hominum.
His unusquisque vir signum det, quibus imperat;
Hosque in aciem educat instructos cives.

ρό. Τῶν Ἑλληνικῶν πραγμάτων ἐχόντων, ὡς εἴρηται, οἱ Τρῶες ἀγορὰς ἀγόρευον ἐπὶ Πριάμοιο θύρῃσι, πάντες ὁμηγερέες, ἠμὲν νέοι, ἠδὲ γέροντες. Πρὸ τῶν βασιλείων γὰρ ἦν, φασιν, ὡς εἰκὸς, τὸ ἐκκλησιαστήριον. Ζεὺς δέ, φησιν, ἄγγελον ἔστειλε τοῖς Τρωσὶ τὴν Ἶριν, ἣν καὶ ποδήνεμον, καὶ ὠκέαν καλεῖ, καὶ πόδας ὠκέαν. Ἡ δὲ ἐλθοῦσα σὺν ἀγγελίῃ ἀλεγεινῇ, ἔφη τῷ Πριάμῳ· Ὦ γέρον, αἰεί τοι μῦθοι φίλα ἄκριτοί εἰσιν, ὥς ποτ' ἐπ' εἰρήνης. πόλεμος δ' [2] ἀλίαστος ὄρωρε. τουτέστιν, ἄφυκτος. Λιάζω γὰρ τὸ ἐκφεύγω. Μέμφεται δ' ἐν τούτοις τὸν γέροντα, ὡς ἐν καιρῷ μάχης, καὶ ἔργων, λογολεσχοῦντα. Εἰρήνῃ μὲν γὰρ πρέπουσι βουλαὶ, καὶ δημηγορίαι· πολέμου δὲ ἀκμὴ οὐ τούτοις χαίρει. [3] Διό τινες τὸν Ἄρην παρὰ τὴν στέρησιν τοῦ λέγειν ἐτυμολογοῦντες, τὴν εἰρήνην ἀπὸ τοῦ εἴρειν, ὅ ἐστι λέγειν, παράγουσι, [4] κατὰ τὸ, ἐν χερσὶ τέλος πολέμοιο, ἐπέων δ' ἐνὶ βουλῇ. Εἶτα τὸν Ἑλληνικὸν στρατὸν ἐκπληττομένη, φησίν· Ἤ μὲν δὴ μάλα πολλὰ μάχας εἰσήλυθον ἀνδρῶν· ἀλλ' οὔπω τοιόνδε, τοσόνδε τε λαὸν ὄπωπα. Λίην γὰρ φύλλοισιν ἐοικότες, ἢ ψαμάθοισιν, ἔρχονται πεδίοιο, μαχησόμενοι περὶ ἄστυ. Καὶ οὕτω τὴν Τρωϊ-

CLXX. Hæc dum apud Græcos, ut dictum est, gerebantur, Trojani in Priami vestibulis conciones habebant, omnes, tum juvenes, tum senes, simul coacti. Videtur enim, ut ajunt, ante regum aulas minusculum theatrum fuisse, in quo conciones haberentur. Juppiter verò, inquit, nuntiam Trojanis Iridem misit, quam & ποδήνεμον, *pedibus parem vento*, & ὠκέαν, *celerem*, vocat, & πόδας ὠκέαν, *pedibus celerem, seu celerispedem*. Ea, quum tristi hoc nuntio ad Priamum venisset, ita ei est locuta: Tibi semper, o senex, verba placent immodica, ac temere prolata, ut olim, cum pace fruebaris. Sed bellum exortum est ἀλίαστος, *inevitabile*. hoc est, quod effugere, & declioare non possis. Λιάζω namque idem est, atque effugio, declino, devito. Itaque his verbis senem reprehendit, quòd pugnandi, reique gerendæ tempore verborum nugas, atque ineptias consectetur. Etsi enim paci consilia, concionesque populares conveniunt; tamen minimè his gaudet pugnandi tempus, atque occasio. Quocirca nonnulli τὸν Ἄρην, *Martem*, dictum volunt, quod ad ejus etymologiam attinet, a verborum faciendorum privatione: at verò τὴν εἰρήνην, *pacem*, deducunt ἀπὸ τοῦ εἴρειν, hoc est, λέγειν, *a dicendo, sive a faciendis verbis*, juxta illud:

Bellum perficiunt dextræ, facundia pacem.

Tum Græci exercitus stupore perculsa, atque attonita: Ego equidem, inquit, virorum sæpe prœliis interfui: sed tales tantasque copias nondum vidi. Foliorum namque, aut arenarum imaginem prorsus referunt, dum per campum procedunt, pugnam ad urbem commisuræ. Ita-

1. *ἵνα μὴ προσκρούσωμεν, ὡς Ὁμηρικῷ ὄντι, διὰ τὸ μυθῶδες*] Typhonis horribilem imaginem vide apud Hesiodum. *Salvin.* Sed & vide multò, ni fallor, horribiliorem apud Æschylum in Prometheo. *Politus.*

2. *ἀλίαστος ὄρωρε. τουτέστιν, ἄφυκτος*] Etymologici Magni Auctor: παρὰ τὸ λιάζω τὸ σημαίνει τὸ ἐκκλίνω· οἷον, ὅμως δ' ἀφρὸν λιάζεται κῦμα θαλάσσης· ὁ μὴ λιάζων· γίνεται ῥηματικὸν ὄνομα λιαστός· καὶ μετὰ τοῦ στερητικοῦ α, ἀλίαστος, ὃ οὐκ ἄν τις ἐκκλίνοι. Politus.

3. *Διό τινες τὸν Ἄρην παρὰ τὴν στέρησιν τοῦ λέγειν ἐτυμολογοῦντες, τὴν εἰρήνην ἀπὸ τοῦ εἴρειν, ὅ ἐστι λέγειν, παράγουσι*] Etymologici Magni Auctor ex Herodiano, & Apollonio: Παρὰ οὖν τὸ ῥῶ γίνεται ῥῆς. ὅθεν καὶ ῥῆσις· καὶ μετὰ τοῦ στερητικοῦ ἄλφα, Ἄρης, παρ' ὃ οὐκ ἔστι διαλέγεσθαι. Ἐν γὰρ χερσὶ τέλος πολέμου· ἐπέων δ' ἐνὶ βουλῇ. Καὶ τὸ ἐναντίον εἰρήνη, παρὰ τὸ εἴρω. Polit.

4. *κατὰ τὸ, ἐν χερσὶ τέλος πολέμοιο· ἐπέων δ' ἐνὶ βουλῇ*] lego: Ἐν χερσὶν πολέμοιο τέλος· ἐπέων δ' ἐνὶ βουλῇ. Alludit ad versum Homeri. *Salvinus.*

Versus Homeri sese habet ita: Ἐν γὰρ χερσὶ τέλος πολέμου· ἐπέων δ', ἐνὶ βουλῇ. Polit.

Itaque Iris, Trojanorum concione interpellatâ, Hectorem, virum maximè promptum, ac strenuum, ad rem gerendam hortatur, hisque ad eum verbis, extra omnem copulationum nexum, utitur: *Tibi verò, Hector, maximè præcipio, sic facito. Multi namque in urbe magnâ Priami auxiliares. Alia aliorum lingua varii generis hominum. Illis unusquisque vir signum det, quibus imperat; illosque educat, instructos* πολιέτας. videlicet τοὺς ἑαυτοῦ πολίτας, *suos cives*, per pleonasmum τοῦ ι. Non enim ea certè littera inest hic ex naturâ suâ, ut in Μασσαλία, Μασσαλιώτης, *Massilia*, *Massilieta*, *sive Massiliensis*, aliisque in vocibus hujuscemodi. Atque hactenus quidem Iris fabulosa.

CLXXI. De cetero unus aliquis videtur in speculâ consedisse, jussus ibi pro Trojanis excubias agere, & explorare, quid Græci molirentur: qui, illos instructâ sic acie educi conspicatus, properè cucurrit, remque illam summo studio ad Trojanos detulit. Quare & concionem diremit, quòd majus temporis spatium res minimè largiebatur. Idque satis indicat Poëta, dum narrat, ut Iris verba illa sua ad Priamum, atque ad Hectorem habuerit, εἰσαμένη, *assimilata*, videlicet quum loquelâ, seu voce, sese similem fecisset Politæ, Priami filio: qui Polites, Trojanorum speculator, sive explorator, pedum celeritate fretus, summo in tumulo sedebat Æsyetæ senis, ut observaret, quando sese Græci ναῦφιν, sive ἀπὸ τῶν νεῶν, *a navibus*, moverent. Venit igitur hic Polites, Priami filius, exposuitque, Græcos e navibus egressos fuisse. Quoniam verò magnâ admodum celeritate opus erat, alasque veluti sibi nunc induisse speculatorem oportebat, tum aliis de caussis, tum ne, si eum equites conspexissent, insequerentur, accommodatè ad faciendam fidem confictum est, Iridem Græcorum motum nuntiare. Quam quidem Iridem fabula alis etiam præditam comminiscitur: perinde quasi minimè ei satis sint Homerica, quæ de Iride dicta sunt, epitheta, idest, ποδήνεμος, *pedibus ventos æquans*, & quæ sunt alia. Immo & fortasse, ut verisimile est, Politæ præcucurrit fama adventûs hujus Græcorum, seu ex pedum sonitu, seu ex vociferatione, ac clamore, seu alio quocumque modo. Atque hæc ipsa est Iris: qua de postea explicabimus, ut nuntia ea est Jovis, quid est, quamobrem ita appelletur, ut sit ἡ Ἶρις, *Iris*, a verbo εἴρω, quod significat *nuntio*, aut *dico*, pariter atque Ἶρος, *Irus*, in Odysseâ, & siquid aliud operæ pretium est de eâ aptè, ac congruenter dicere. Vide interea solertiam, ac varietatem Homeri. Nam, quum Juppiter ad stationem navium nuntium miserit, nuntium quoque mittit Trojam. Sed nuntius ibi Jovis, somnium fuit; atque ad unum, & solum separatim regem; bonaque is nuntiavit; & nuntiationem ipsam secuta est concio, ac consultatio. Hîc contra præcedit concio, de qua minime nobis compertum est, quid tandem fecerit, aut agitaverit. Ei concioni Iris, conspicuus, patensque nuntius, supervenit, ut tristem,

Τρωϊκὴν ἀγορὰν ἡ Ἶρις ἐγκόψασα, προκαλεῖται εἰς ἔργον τὸν ἐντρεχέστατον Ἕκτορα, καὶ φησὶν ἀσυνδέτως οὕτως· Ἕκτορ, σοὶ δὲ μάλιστ' ἐπιτέλλομαι, ὧδέ γε ῥέξαι. Πολλοὶ γὰρ κατὰ ἄστυ μέγα Πριάμου ἐπίκουροι, ἄλλη δ' ἄλλων γλῶσσα πολυσπερέων ἀνθρώπων. Τοῖσι δ' ἕκαστος ἀνὴρ σημαινέτω, οἷς ἄρχει· Τῶν δ' ἐξηγείσθω κοσμησάμενος [1] πολιέτας. ἤτοι τοὺς ἑαυτοῦ πολίτας, πλεονασμῷ τοῦ ι. Οὐδήπου γὰρ φυσικῶς ἐνταῦθα ἔγκειται, ὡς ἐν τῷ Μασσαλία [2] Μασσαλιήτης, καὶ τοῖς τοιούτοις. Καὶ ταῦτα μὲν τὰ τῆς μυθικῆς Ἴριδος. Rom. p. 348.

ροα. Φαίνεται δὲ, ὅτι σκοπός τις ἐκάθητο τοῖς Τρωσὶν, ἐπιτεταγμένος τὰ τῶν Ἑλλήνων σκοπεῖν· ὃς ἰδὼν ἐκείνους ἐκτεταγμένους οὕτω, δραμὼν ἐξεῖπε τὰ τοῦ πράγματος κατὰ σπουδήν. Διὸ καὶ τὴν δημηγορίαν ἀπέτεμεν, οἷα μὴ ἐνδαψιλευομένου πλατυτέρου καιροῦ. Ἐμφαίνει δὲ ὁ Ποιητὴς τοῦτο, εἰπὼν, ὅτι ἡ Ἶρις εἶπεν, ἃ εἶπε, πρὸς Πρίαμον, καὶ Ἕκτορα, εἰσαμένη, ἤγουν ὁμοιωθεῖσα φθογγὴν, υἷι Πριάμου Πολίτῃ· ὃς Τρώων σκοπὸς, ἤτοι κατάσκοπος, ἷζε, ποδωκείῃσι πεποιθὼς, τύμβῳ ἐπ' ἀκροτάτῳ Αἰσυήταο γέροντος, δέγμενος, ὁππότε ναῦφιν, ἤτοι ἀπὸ τῶν νεῶν, ἀφορμηθεῖεν Ἀχαιοί. Ὁ γοῦν Πριαμίδης, Πολίτης οὗτος ἐλθὼν, ἐδήλωσεν, ὡς τῶν νεῶν ἀφώρμηνται οἱ Ἕλληνες. Ἐπεὶ δὲ πάνυ πολλοῦ τοῦ τάχους ἔδει, καὶ ἐχρῆν ἐπτερῶσθαι οἷον ἄρτι τὸν κατάσκοπον, τά τε ἄλλα, καὶ ἵνα μὴ θεαθεὶς ὑπὸ ἱππέων ἐπιδιωχθῇ, [3] πέπλασται πιθανῶς ἡ Ἶρις ἀγγέλλουσα τὴν Ἑλληνικὴν κίνησιν. ἣν ὁ μῦθος καὶ πτέρυγας ἔχειν λέγει, οὐκ ἀρκούμενος τοῖς ῥηθεῖσιν Ὁμηρικοῖς ἐπ' αὐτῇ ἐπιθέτοις, τῷ, ποδήνεμος, καὶ τοῖς λοιποῖς. Τάχα δὲ καὶ προέδραμε τοῦ Πολίτου φήμη τῆς τῶν Ἑλλήνων κινήσεως, οἷα εἰκὸς, ἢ ἐκ τοῦ ἤχου τῶν ποδῶν, ἢ ἐκ τῆς βοῆς, ἢ ἄλλως ὁπωσοῦν. Καὶ τοῦτό ἐστιν ἡ Ἶρις αὐτή· περὶ ἧς, ὅτι τε Διός ἐστιν ἄγγελος, καὶ διατί τοῦτο λέγεται, καὶ ὅτι [4] ἀπὸ τοῦ εἴρω τὸ ἀγγέλλω γίνεται, ὡς καὶ ἐν Ὀδυσσείᾳ Ἶρος, καὶ εἴ τι δὲ χρεὼν ἕτερον εἰς αὐτὴν συμμέτρως ῥηθῆναι, ῥηθήσεται ἐν τοῖς ἑξῆς. Ὅρα δὲ καὶ ἐν τούτῳ τὴν Ὁμηρικὴν δεξιότητα, καὶ ποικιλίαν. Ἔστειλε μὲν γὰρ Ζεὺς καὶ εἰς τὸν ναύσταθμον ἄγγελον· ἔστειλε δὲ καὶ εἰς Τροίαν. Ἀλλ' ἐκεῖ μὲν, ὄνειρος, Διὸς ἄγγελος, καὶ μόνῳ τῷ βασιλεῖ καθ' ἰδίαν, καὶ χρηστὰ ἐπαγγελλόμενος, καὶ ἀγορὰ μετὰ τὴν ἀγγελίαν, καὶ βουλή. Ἐνταῦθα δὲ προηγεῖται μὲν ἀγορὰ, ἣν οὐκ οἴδαμεν, ὅ, τι ἂν ἐποίει· ἐπ' αὐτῇ δὲ Ἶρις, ἐναργὴς ἄγγελος, ἥκει, ἀγγε-

1. πολιέτας, ἤτοι τοὺς ἑαυτοῦ πολίτας, πλεονασμῷ τοῦ ι) Etymologici Magni Auctor: ἐν δὲ τῷ πόλις γίνεται πολίτης· καὶ πλεονασμῷ τοῦ ι, πολιήτης. Hesychius: Πολιῆται, πολῖται. ἀστοί. Πολιήτης, πολίτης, ἀστικός. Pulitus.
2. Μασσαλιώτης) ΜΑΣΣΑΛΙΗΤΩΝ. ita numi. *Salvinus*.

3. πέπλασαι) l. πέπλασται, ut rectè Frobenius. Polit.
4. ἀπὸ τοῦ εἴρω τὸ ἀγγέλλω) Hinc factum est antiquum Latinorum verbum *oro*, idest, *dico*. unde *orator*, orator Latinis. *Salvinus*.

γελίᾳ διακονουμένη ἀλεγεινῇ. Κοινὸν δὲ ἀμφοῖν τοῖν ἀγγέλοιν, τὸ τοῖς βασιλεῦσιν ὀνειδίζειν, τῷ μὲν ὄνειρον, ὡς παννύχιον ἐκείνου ὕπνου· τὴν δὲ Ἶριν Πριάμῳ, τὸ ἀκριτόμυθον.

ροζ΄. Τὸ δὲ, ὠκέα Ἶρις, ἀναλόγως προῆκται, ὡς καὶ τὸ ὁ γλυκέα, καὶ ἡ ἡδέα, καὶ τὰ ὅμοια. Ἐκ τοῦ ὠκὺς γὰρ ὠκέος, τὸ θηλυκὸν ὠκέα, ὡς καὶ γλυκὺς [1] γλυκέως γλυκέα, καὶ τὰ ἄλλα. Οἱ δὲ μεθ' Ὅμηρον, ἐπενθέντες τὸ ι, ἐποίησαν [2] ὠκεῖα, γλυκεῖα, καὶ τὰ λοιπά. Ἀγγελίαν δὲ ἀλεγεινὴν, ἤγουν ἀλγεινὴν, ἐπίπονον, φροντίδος ἀξίαν, λέγει, αὐτὸ τοῦτο εἰπεῖν τὴν Ἶριν, ὅτι ἀφώρμηνται τῶν νεῶν οἱ Ἀχαιοὶ, τοιοίδε, καὶ τοσόσδε λαός. Τὸ δὲ, ἀγορὰς ἀγόρευον, Ἀττικόν ἐστιν, ὡς καὶ τὸ βουλὴν βουλεύει, καὶ λόγον λέγει. καὶ ὅλως, τὸ παρατίθεται τοῖς ῥήμασι τὰ ἐξ αὐτῶν ὀνόματα. Καλεῖται δὲ τὸ σχῆμα, Παρονομασία. Τὸ δὲ, καὶ νέοι, καὶ γέροντες, δημοκρατικόν ἐστιν, οὐ βουλευτικόν. Δημοκρατίας γὰρ ἡ κοινὴ αὕτη ἰσηγορία. Τὸ δὲ υἷι, ὅ ἐστιν, υἱῷ, προπερισπώμενον μὲν, συγκέκοπται [3] ἀπὸ τῆς υἷος υἷι, καὶ οὕτως ἐκπέφευγε τὸ δύσφωνον. Εἰ δ' ἴσως παροξύνεται, κρᾶσιν ἔπαθε τῶν δύο ι εἰς ἰῶτα μακρὸν, κατὰ τὸ, Θέτι καλλιπλοκάμῳ. καὶ, Μήτι δ' ἡνίοχος, ἤγουν βουλῇ, [4] περιγίνεται ἡνιόχοιο. Ὅρα δὲ καὶ, ὅτι Πολίτης κύριον, ἐξ ἰδιασμοῦ κοινοῦ τοπικοῦ ὀνόματος, ὁποῖα πολλὰ καὶ

Bas. p. 264. ἄλλα εἰσίν. Ὅρα δὲ καὶ τὸ, ἷζε σκοπὸς, ἀντὶ τοῦ ἐκάθητο, ἐνεργητικῶς ἐκφωνηθέν. Οὕτω δὲ καὶ τὸ σύνθετον αὐτοῦ τὸ καθίζειν, [5] Ἕζε μέντοι οὐκ ἂν πολλὲ εὑρεθείη· ἀλλὰ παθητικῶς ἀεὶ λαλεῖται. Ἕζετο γὰρ, ὥσπερ καὶ ἑζόμενος. Ὅτι δὲ τὸ ἕζω πρωτότυπόν ἐστι τοῦ ἵζω, καὶ καθίζω, καὶ ὅτι Σικελῶν γλῶσσα ταῦτα παρεῖεν, δηλωθήσεταί που ἐν τοῖς ἑξῆς. Ὡς δὲ καὶ ὀπτὴρ λέγεται ὁ τοιοῦτος σκοπὸς, δηλοῖ σὺν ἄλλοις [6] καὶ Σοφοκλῆς. Τὸ δὲ ποδωκείῃσι πεποιθὼς, παραγγελία ἐστὶ τοῦ χρῆναι τὸν σκοπὸν εἶναι καὶ ποδώκη, ὡς ἂν ἐπιταχύνῃ ἐν καιρῷ τὸν δρόμον. Οἱ δὲ παλαιοί φασι καὶ, ὅτι κωμῳδῶν τοῦτο λέγει ὁ Ποιητής· ὡς τοῦ Πολίτου ποσὶ θαρροῦντος, οὐ μὴν ἀνδρείου ὄντος. Περίφρασις δὲ τοῦ ποδώκης, τὸ

stem, molestamque nuntiationem obeat. Illud tamen ambobus his nuntiis est commune, ut in reges acerbiùs invehantur, eosque graviter increpent: quippe quum somnium regi illi suo probro det, ac crimini, quòd totam noctem dormiat; Iris verò Priamo, quòd verba inconsultò, ac temerè per nimiam loquacitatem proferat.

CLXXII. Τὸ, ὠκέα Ἶρις, *velox Iris*, simili ratione per analogiam prolatum est, atque τὸ ἡ γλυκέα, *dulcis*, & ἡ ἡδέα, *jucunda*, aliaque ejus generis. Namque ex ὠκὺς, ὠκέος, *velox*, *velocis*, fit femininum ὠκέα, *velox*, juxta atque γλυκὺς, γλυκέος, γλυκέα, *jucundus*, *jucundi*, *jucunda*, & alia hujusmodi. Verùm scriptores posteriores Homero, inserto per epenthesin τοῦ ι, fecerunt ὠκεῖα, *velox*, γλυκεῖα, *dulcis*, aliaque ejus classis. Porro autem ἀγγελίην, *nuntiationem*, ἀλεγεινὴν, videlicet ἀλγεινὴν, *molestam*, gravem, curâ, ac solicitudine dignam, hanc ipsam dicit, quam nuntiat, atque affert Iris, tales videlicet, ac tantas Achivorum copias e navibus processisse. Atticum est τὸ, ἀγορὰς ἀγόρευον, *conciones concionabantur*. Sicuti etiam τὸ βουλὴν βουλεύει, *consultationem consultat*, & λόγον λέγει, *sermonem sermocinatur*. in summâ quotiescumque apponuntur, sive adjunguntur verbis nomina, quæ sunt iisdem ex verbis profecta. Vocaturque hæc figura, Paronomasia. Deinde illud, καὶ νέοι, καὶ γέροντες, *& juvenes*, *& senes*, democraticum est, non senatorium: regiminis videlicet popularis, non optimatum. Democratiæ enim, quod est populare regimen, communis hæc est potestas habendæ ex æquo orationis. Τὸ υἷι, hoc est, υἱῷ, *filio*, si accentum quidem circumflexum habet in penultimâ, contractum est per syncopen ex υἷος, υἷι, υἷι, *filius*, *filii*, *filio*, itaque soni asperitatem effugit. Sin autem fortasse in penultimâ accentum habet acutum, crasin patitur duplicis illius ι in ι longum, ad exemplum τοῦ, Θέτι καλλιπλοκάμῳ, *Thetidi*, *cujus pulchra coma*. Et, Μήτι δ' ἡνίοχος, videlicet βουλῇ, περιγίνεται ἡνιόχοιο. *Consilioque auriga aurigam superat*. Præterea vide, ut proprium nomen est Πολίτης, *Polites*, ex propriâ singularique acceptione nominis communis localis: cujusmodi & alia sunt multa. Vide etiam τὸ, ἷζε σκοπὸς, *sedebat speculator*, prolatum formâ activâ, pro ἐκάθητο. Sic etiam ejus compositum τὸ καθίζειν, *considere*, *seu insidere*. Et tamen numquam inventum fuerit ἷζε, *sedebat*: sed semper profertur passivè. Dictum namque est ἕζετο, *sedebat*, sicuti & ἑζόμενος, *sedens*. Attamen τὸ ἕζω, *sedeo*, primitivum esse τοῦ ἵζω, *sedeo*, & τοῦ καθίζω, *consideo*, & hæc inde verba ex linguæ Siculæ usu derivari, alicubi postea ostendimus. Ceterùm hic ipse σκοπὸς, *speculator*, dicitur etiam ὀπτὴρ, *visor*, *seu spectator*, ut tum ex aliis patet, tum etiam ex Sophocle. Τὸ ποδωκείῃσι πεποιθὼς, *pedum velocitate fretus*, *seu confisus*, præceptum est, seu monitum de speculatore, quem etiam oportet pedum celeritate uti, ut cursum in tempore acceleret. At veteres notant, id Poëtam per irrisionem dicere, quippe quòd Polites pedibus suis confidat, non ipse verò sit fortis. Periphrasis autem τοῦ ποδώκης, *celeripes*, est τὸ, ποδωκείῃσι πε-

πο-

1. γλυκέως) γλυκέος, linguâ communi; γλυκέως, Atticâ. *Salvinus*.

2. ὠκεῖα, γλυκεῖα) Ita auctores solutâ oratione. ὠκεῖα, & cetera, Poëtæ Græci, qui videntur, ut ait Antonius apud Tullium, aliâ linguâ esse locuti. *Salvinus*.

3. ἀπὸ τῆς υἷος, υἷος, υἷι) l. ἀπὸ τῆς υἷος, υἷοι, υἷι. Politus.

4. περιγίνεται) ἡνιόχοιο) l. περιγίγνεται. Polit.

5. Ἕζε μέντοι οὐκ ἂν πολλὲ εὑρεθείη, ἀλλὰ παθητικῶς ἀεὶ λαλεῖται) præterquam apud Etymologos. Hi enim derivationum gradus, & analogiam, non scriptorum, nec loquendi usum, considerant. Sic paullò post Eustathius: Ὅτι δὲ τὸ ἕζω πρωτότυπόν ἐστι τοῦ ἵζω. Etymologici Magni Auctor: παρὰ τὸ ἕζω τὸ καθέζομαι, ἕζον, καὶ ποῦδον. & rursus: καθεζόμενος, ἐκ τοῦ ἕζω. & alibi: παρὰ τὸ ἕζω τὸ καθέζομαι ἕδος, καὶ ποῦδον ἡ γῆ. Politus.

6. καὶ Σοφοκλῆς) Sophocles Ajace:

Καί μοι τὶς ὀπτὴρ αὐτὸν εἰσιδὼν μόνον
Πηδῶντα πεδία σὺν νεορράντῳ ξίφει
Φράζει τε, κἀνδηλοῖ.

Hesychius: Ὀπτὴρ, ἐρευνὴρ, κατάσκοπος. Ὀπτῆρες, κατάσκοποι, καὶ ἔμπειροι. Polit.

ποσὶ, *pedum celeritate fretus*. Sicuti etiam ὁ ἄλκιμος, *robustus*, per periphrasin dicitur ἀλκὶ πεποιθώς, *robore fretus*.

CLXXIII. Æsyetes, unus de senioribus antiquiorum illorum temporum, qui ita fortassis denominatus ab adolescente illo αἰσυμνῆτι, *regio*, de quo alicubi postea, pater fuisse dicitur Antenoris, & Ucalegontis, in subjecto campestri loco alicubi sepultus. sicuti etiam de Ilo deinceps videbimus: cujus tumulus in eam altitudinem est elatus, ut ad prospiciendum inde, tamquam de speculâ, commodus esset, & peropportunus. Neque verò Trojanis πολίταις, *civibus*, boni res ominis fuit, ut eorum speculator insideret in tumulo, qui speculator & ab ipsâ πόλει, *civitate*, denominatus erat, & filius erat regis Priami. Unde cuipiam hoc loci per parœdiam usurpare liceat dictum illud Hesiodi, ut nequis ἐπ' ἀκινήτοισι, *super sepulcris*, hujuscemodi hominem, speculatorem collocet. Verùm ab aliis de hoc Æsyetâ proditum est, natum eum Ucalegonte, non illo, qui memoratur in libro β', sed vetustiori alio, qui Ἴλιον, *Ilion*, Laomedontis filiam, uxorem duxisse perhibetur. Et vide τὴν Ἴλιον, *Ilion*, hanc, nomen proprium. Sic porro & alia hujuscemodi apud veteres nomina propria, novè, ac præter morem prolata, tum alibi, tum apud Porphyrium: ubi Porphyrius tradit, Sipylo, & Chthoniâ, Saturni filiâ, ortos esse Tmolum, atque Olympum: Olympo, & Idâ Penelopen: hujus filiam fuisse Trojam. Positum interea est τὸ ἐεισαμένη, pro ὁμοιώσασα, *quum sese ipsa assimilasset*, ex εἴδω, quod est *assimilo*, *seu simile aliquid facio*, addito per pleonasmum τοῦ ε: tametsi antea, sine hoc pleonasmo τοῦ ε, positum fuerit τὸ εἴσατο, pro ὁμοιώθη, *assimilata est*, aut ὡμοίωσεν, *sese assimilavit*. Dicit enim: Εἴσατο φθογγήν. *Assimilata est voce*. Τὸ, μῦθοι ἄκριτοι, *sermones indiscreti, ac confusi*, videlicet innumerabiles, immodici, infiniti, acri satis, ac mordaci dicterio jactatum est in regem senem. Sic enim & ridiculus ille Thersites eâ contumeliâ est affectus, ut, voce compositâ, vocaretur ἀκριτόμυθος, *indiscretus seu confusus in verbis*, *multiloquus*, seu *immoderatè loquens*. Ac propterea fortassis Poëta non ipsum illum Politem hæc dicentem inducit, ut ne in patrem petulantior, procaciorque videatur; sed verba hæc Iridi attribuit, quæ, tamquam persona divina, longiùs abest a reprehensione. Vide autem hoc loci illud, αἰεί τοι μῦθοι φίλοι ἄκριτοι. *Tibi semper placent verba indiscreta, & immodica*. Non enim generatim vituperanda verba multa, atque indiscreta; sed verba semper multa, & indiscreta fundere, hoc sanè est reprehendendum. Itaque non reprehenditur, nec notatur Achilles, quòd pugnet, aut contendat; sed quòd ei semper contentio, ac prœlia placeant. Deinde in illis verbis: Ἦ μὲν δὴ μάλα πολλά. *Certè quidem perquam multùm, seu multoties*; τὸ πολλά, *multoties*, primitivum est τοῦ πολλάκις, *sæpe*, *frequenter*, *crebra*. Sicuti etiam τὸ δηθά primitivum est τοῦ δηθάκις, *frequenter*, *seu sæpissimè*; & τὸ τοσαῦτα, *tot*, *ac tanta*, *tam multa*, primitivum τοῦ τοσαυτάκις, *toties*.

τὸ ποδωκείῃσι πεποιθώς. ὡς καὶ τοῦ ἄλκιμος, τὸ ἀλκὶ πεποιθώς.

ρογ'. Ὁ δὲ Αἰσυήτης, δημογέρων ἀρχαῖος, [1] παρώνυμος ἴσως τῷ ἐν τοῖς ἑξῆς αἰσυμνήτῃ νεανίᾳ, Ἀντήνορός, φασι, πατὴρ, καὶ [2] Οὐκαλέγοντος, τεθαμμένος κάτω που περὶ τὸ πεδίον. ὥσπερ καὶ ὁ Ἶλος φανεῖται ἐν τοῖς ἑξῆς· οὗ ὁ τύμβος ἐξῆρται, ὡς καὶ χρησιμεύειν εἰς σκοπευτήριον. Μήποτε δὲ οὐκ ἀγαθὸς οἰωνὸς τοῖς πολίταις τῆς Τροίας, τὸ ἐπὶ τύμβου καθῆσθαι αὐτοῖς τὸν κατάσκοπον, τὸν καὶ τῇ πόλει παρώνυμον, καὶ τοῦ βασιλέως Πριάμου υἱόν. ὡς εἶναι τὸ Ἡσιόδειον παρῳδήσαντά τινα, εἰπεῖν ἐνταῦθα, [3] μηδ' ἐπ' ἀκινήτοισι καθίζειν ἄνδρα τοιοῦτον σκεπευτήν. Ἕτερα δὲ ἱστοροῦσι τὸν Αἰσυήτην τοῦτον ἔκγονον Οὐκαλέγοντος, οὐ τοῦ ἐν τῇ β', ἀλλὰ ἀρχαιοτέρου, ὃς ἔγημε, φασιν, Ἴλιον τὴν Λαομέδοντος. Καὶ ὅρα τὴν Ἴλιον ταύτην, τὸ κύριον ὄνομα. Οὕτω δὲ καὶ ἄλλα τοιαῦτα καινόφωνα παρὰ τοῖς παλαιοῖς κύρια, ἔν τε ἑτέροις, καὶ παρὰ Πορφυρίῳ· ἔνθα φησιν, ὅτι Σιπύλου, καὶ Χθονίας τῆς Κρόνου, Τμῶλος, καὶ ὁ Ὄλυμπος· οὗ, καὶ Ἴδης, Πηνελόπη· ταύτης δὲ θυγάτηρ Τροία. Κεῖται δ' ἐν τούτοις καὶ τὸ [4] ἐεισαμένη, ἀντὶ τοῦ ὁμοιώσασα, ἐκ τοῦ εἴδω τὰ ὁμοιῶ, πλεονασμῷ τοῦ ε. ἀνωτέρω δέ γε αὐτοῦ, δίχα τοῦ ε, τέθειται τὸ εἴσατο, ἀντὶ τοῦ ὡμοιώθη, ἢ ὡμοίωσεν. Εἴσατο γὰρ, φησι, φθογγήν. Τὸ δὲ, μῦθοι ἄκριτοι, ἤγουν ἀναρίθμητοι, δριμέως εἰς τὸν γέροντα βασιλέα ἔσκωπται. Οὕτω γὰρ καὶ ὁ γελοῖος Θερσίτης, συνθέτως ἀκριτόμυθος ὕβρισται. Καὶ ἴσως διὰ τοῦτο οὐ τὸν Πολίτην αὐτὸν ἐκεῖνον ὁ Ποιητὴς ἱστορεῖ ταῦτα λέγοντα, ἵνα μὴ εἰς πατέρα παροινῇ· τὴν δὲ Ἶριν ταῦτα λέγειν φησὶν, ἥτις, ὡς θεῖον πρόσωπον, οὐκ ἔχει μέμψιν. Ὅρα δὲ ἐνταῦθα τὸ, [5] αἰεί τοι μῦθοι φίλοι ἄκριτοι. Οὐ γὰρ ἁπλῶς οἱ ἄκριτοι μῦθοι μεμπτέοι· ἀλλὰ τὸ ἀεὶ ἀκριτομυθεῖν. Οὕτω καὶ Ἀχιλλεὺς, οὐχ ὅτι μάχεται, ἢ ἐρίζει, σκώπτεται, ἀλλ' ὅτι αἰεὶ αὐτῷ ἔρις τε φίλη, καὶ πόλεμοι. Ἐν δὲ τῷ, Ἦ μὲν δὴ μάλα πολλά, τὸ πολλά, πρωτότυπόν ἐστι τοῦ πολλάκις. ὡς καὶ τὸ δηθὰ, τοῦ δηθάκις· καὶ τὸ, τοσαῦτα, τοῦ τοσαυτάκις.

Rom. p. 349.

CLXXIV. Præ- ροδ'. Ἰ-

1. παρώνυμος ἴσως τῷ ἐν τοῖς ἑξῆς τῷ αἰσυμνήτῃ νεανίᾳ) quod sine idoneo testimonio affirmare non licet, ut rectè advertit Eustathius ad illud Homericum:

Βῆ δ' ἰέναι κούρῳ αἰσυμνητῆρι ἐοικώς.

Hæc enim ibi Eustathius: ὁ δὲ παρώνυμος τούτῳ αἰσυμνητὴρ ὁ Τρωϊκὸς Αἰσυήτης τὸ πάρεργον, οὐκ ἔστι μετὰ μαρτυρίας εἰπεῖν. Politus.

2. Οὐκαλέγοντος] Virgilius: *proximus ardet Ucalegon*. quasi οὐκ ἀλέγων, idest, non curans. Salvinus.

3. μηδ' ἐπ' ἀκινήτοισι καθίζειν] lege cum Frobenio, καθίζειν. Hesiodus:

Μηδ' ἐπ' ἀκινήτοισι καθίζειν (οὐ γὰρ ἄμεινον)

Παῖδα δυωδεκαταῖον, ὅτ' ἀνέρ' ἀνήνορα ποιεῖ.

Ἀκίνητα Græci Magistri interpretantur sepulcra, quæ nefas est movere. Proclus: Μηδ' ἐπ' ἀκινήτοισι. ἀντίζειν, ὅτι τάφους τὰ παιδία μὴ ἱδρύειν. ἀσεβὲς γὰρ τοὺς ἄλλους θεούς. ἀλλ' οὐ μόνον δυωδεκαταῖον παῖδα, ἢ δυωδεκάμηνον, ἀλλὰ καὶ πάντα ἄνθρωπον φεύγειν τὰς τοιαύτας ἕδρας. Joh. Tzetzes: Μηδ' ἐπ' ἀκινήτοισι καθίζειν. μηδ' ἐπὶ τοῖς τῶν νεκρῶν τάφοις καθίζε παῖδα δυωδεκαταῖον. ἀσεβὲς γὰρ τοῦτο. ἀκίνητοι δὲ οἱ νεκροί. Politus.

4. ἐεισαμένη, ἀντὶ τοῦ ὁμοιώσασα) Hesychius: ἐεισάμενος, ὁμοιώσας. ἐείσατο, ὡμοιώθη. Suidas; ἐεισάμενος, ὁμοιωθείς. Polit.

5. αἰεί τοι) l. αἰεί τοι. Polit.

ροδ'. Ἰστέον δὲ καὶ, ὅτι χρεία ἦν τῆς Ἴριδος τῷ Ποιητῇ, οὐ μόνον εἰς τὰ ῥηθέντα, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ, τοιόνδε λαόν. Τοσόνδε μὲν γὰρ λαὸν, ἀσφαλῶς εἶχε καὶ ὁ Πολίτης γνῶναί τε, καὶ εἰπεῖν· τὸ δὲ τοιόνδε, θεοῦ ἦν ἔργον εἰδέναι. Τοιαύτη δὲ καὶ ἡ Ἶρις πλάττεται. ὅθεν καὶ οἶδε τὴν ἐν ἀνδρείᾳ Ἑλληνικὴν ποιότητα. Τὸ δὲ φύλλοις ἐοικότες, παραπέφρασται ἐκ τοῦ,[1] ὅσα φύλλα, καὶ ἄνθεα. ὅπερ πρὸ τούτων προσφυῶς ἐῤῥέθη. Ἐνταῦθα δὲ εἰς δήλωσιν πλήθους ὑπερβολικὴν, προσετέθη τὸ ψαμάθοισιν, οὐκ ἀπροσφυῶς οὐδ' αὐτό. Εἴληπται γὰρ, ὥσπερ ἐκεῖ ἀπὸ τοῦ πεδίου τὸ, φύλλα, καὶ ἄνθεα, οὕτως ἐνταῦθα τὸ ψαμάθοις ἀπὸ τοῦ αἰγιαλοῦ, ᾧ συνήθεις οἱ Ἕλληνες. Τὸ δὲ ἔρχονται πεδίοιο, ἀντὶ τοῦ διὰ τῆς πεδιάδος. καὶ ἔστιν ὅμοιον τῷ, διέπρησσον πεδίοιο. Ἐν δὲ τῷ, Πολλοὶ γὰρ κατὰ ἄστυ ἐπίκουροι, ὅρα, ὅπως προτίθεται ὁ γὰρ σύνδεσμος, λαμβανόμενος ἀντὶ τοῦ ἐπειδή· ὃς ἐν τοῖς νοήμασι πρόκειται. Τὸ μὲν οὖν κοινὸν, οὕτως· Ἐπεὶ πολλοὶ κατὰ ἄστυ ἐπίκουροι, ἕκαστος σημαινέτω, οἷς ἄρχει. ὁ δὲ Ποιητὴς, λαβὼν τὸν γὰρ σύνδεσμον ἐν καταρχῇ, ὡς ἰσοδύναμον ὄντα τῷ ἐπειδὴ, λέγει· Πολλοὶ γὰρ ἐπίκουροι· ἕκαστος σημαινέτω τοῖς ἑαυτοῦ. Καὶ ποιεῖ τοῦτο μυριαχοῦ, διὰ τὸ καινότερον, προτιθεὶς μὲν τὴν αἰτίαν κατὰ λόγον περιβολῆς, ὑποτάσσων δὲ αὐτῇ τὸ αἰτιατὸν, καὶ ἐν τούτῳ μόνῳ ξενίζων, ὅτι ἀπὸ τοῦ γὰρ συνδέσμου κατάρχεται. [2] Ἄστυ δὲ παρὰ μὲν τῷ Ποιητῇ, πᾶσα πόλις. Ἀθηναῖοι δὲ ὕστερον εἰς τὴν καθ' αὐτοὺς ἐμόνασαν τὸ ὄνομα. [3] Ἄστυ γὰρ ἰδίως ἐκαλοῦντο αἱ Ἀθῆναι· ὥσπερ [4] καὶ πόλις μετὰ τοῦτο ἡ Ἀλεξάνδρεια.

ροέ. Τὸ δὲ, Ἄλλη δ' ἄλλων γλῶσσα, οὐχ ὁμοεθνεῖς εἶναι δηλοῖ τοὺς ἐν τῇ Τροίᾳ, οὐδ' ὁμογλώσσους. Διὸ καὶ βαρβαρικώτερον ἐν τοῖς ἑξῆς κλάζουσι. Τὸ δὲ, τοῖσιν ἕκαστος ἀνὴρ σημαινέτω. Τῶνδ' ἐξηγείσθω· [5] Πολύπτωτον μὲν σχῆμα λέγεται· νοῦν δὲ ἔχει τοιοῦτον. Τοῖσδε ἕκαστος προστασσέτω. τῶνδε ἡγεμονευέτω. Ἔοικε δὲ τῷ, Κρῖν' ἄνδρας κατὰ φῦλα, καὶ φρήτρας· ὃ φθάσας εἶπεν ὁ Νέστωρ. Οὐ γὰρ ἀδύνατον, τὴν αὐτὴν ἔννοιαν εἰς πολλοὺς ἐλθεῖν. Τὸ γὰρ, ἕκαστος σημαινέτω, οἷς ἄρχει, καὶ ἐξηγείσθω τῶν οἰκείων πολιτῶν, κοσμησάμενος αὐτούς· καὶ τὸ κατωτέρω δὲ κείμενον, τὸ, Τρῶες διέκριθεν, ἀτὰρ ἐπίκουροι·

ὡμο-

CLXXIV. Præterea verò sciendum, Poëtam non solùm ad ea, de quibus diximus, opus Iride habuisse; sed etiam ad id, quod ait: τοιόνδε λαόν. *tales copias*. Etsi enim τοσόνδε λαόν, *tantas, seu tam multas copias*, Polites certò planèque & scire poterat, & dicere; tamen τὸ τοιόνδε, *tales copias*, Dei munus erat scire. At enim Iris fingitur dea. Unde & noverat, qua Græci fortitudine excellerent. quod spectat ad qualitatem. Τὸ φύλλοις ἐοικότες, *foliis similes*, expressum est per paraphrasin ex illo: ὅσα φύλλα, καὶ ἄνθεα. *quot folia, & flores*. quod quidem supra aptè, & congruenter dictum est. Verùm hoc in loco, ad multitudinem hyperbole, seu superlatione declarandam, additum est τὸ ψαμάθοισιν, *arenis*. Neque verò id absurdè, aut ineptè. Quemadmodum enim illic a campo sumptum est τὸ φύλλα, καὶ ἄνθεα, *folia, & flores*; ita hoc loci τὸ ψαμάθοις, *arenis*, a littore, in quo Græci versari consueverant. Τὸ ἔρχονται πεδίοιο, *procedunt campo*, pro διὰ τῆς πεδιάδος, *per campum*: idque similiter sese habet, atque illud: διέπρησσον πεδίοιο. *pertransibunt campum*. Deinde in illis verbis: Πολλοὶ γὰρ κατὰ ἄστυ ἐπίκουροι. *Multi namque in urbe auxiliares*: vide, ut priori loco ponitur conjunctio illa γὰρ, *enim*, quando accipitur pro ἐπειδὴ, *quoniam*, quod sententiis anteponi solet. Quamquam igitur commune loquendi genus ita sese habet: Ἐπεὶ πολλοὶ κατὰ ἄστυ ἐπίκουροι, ἕκαστος σημαινέτω, οἷς ἄρχει. *Quoniam multi in urbe auxiliares, unusquisque signum det iis, quibus imperat*; attamen Poëta, quippe qui conjunctionem γὰρ, *enim*, sumit in principio, perinde quasi æquè valeat, atque τὸ ἐπειδὴ, *quoniam*, sic ait: Πολλοὶ γὰρ ἐπίκουροι, ἕκαστος σημαινέτω τοῖς ἑαυτοῦ. *Multi enim auxiliares: ideoque unusquisque signum det suis*. Idque multis in locis, novitatis caussâ, facit, in quibus, more circumductæ, inflexæque orationis, priùs caussam ponit; deinde subjicit, quod ex caussâ illâ oritur; eòque dumtaxat peregrinam loquendi formam adhibet, quòd a conjunctione γὰρ, *enim*, exordiatur. Ἄστυ porrò, *astu*, urbs omnis apud Poëtam. Sed postmodum Athenienses suæ ipsorum urbi nomen hoc attribuerunt. Ἄστυ enim, proprio, ac peculiari nomine, Athenæ vocabantur: sicuti & postea πόλις dicta fuit Alexandria.

CLXXV. Τὸ, Ἄλλη δ' ἄλλων γλῶσσα. *Alia autem aliorum lingua*, clarè ostendit, non esse eos gentiles, seu populares, qui Trojæ morantur, neque linguâ eadem uti. Ideoque postea barbarico more vociferantur. Τὸ, τοῖσιν ἕκαστος ἀνὴρ σημαινέτω. Τῶνδ' ἐξηγείσθω. *His unusquisque vir signum det. Horum sit ductor*: figura est, quæ dicitur Polyptoton, sensumque habet hujuscemodi: His unusquisque imperet. Horum dux sit, atque imperator. Perinde autem id est, atque illud: Κρῖν' ἄνδρας κατὰ φῦλα, καὶ φρήτρας. *Secerne viros per gentes, & tribus*. quod supra Nestor præceperat. Nihil enim certè obstat, quin ejusdem cogitationis, ejusdemque sententiæ multis in mentem veniat. Illud namque, ἕκαστος σημαινέτω, οἷς ἄρχει, καὶ ἐξηγείσθω τῶν οἰκείων πολιτῶν, κοσμησάμενος αὐτούς· *unusquisque signum det iis, quibus imperat, civesque suos educat, postquam eos instruxit*; itemque quod habetur infra, Τρῶες διέκριθεν,

1. ὅσα φύλλα) Homerus, ὅσσα τε φύλλα. Politus.
Sed hoc poëticè, illud communiter. *Salvinus*.

2. Ἄστυ δὲ παρὰ μὲν τῷ Ποιητῇ, πᾶσα πόλις) Hesychius: Ἄστυ, πόλις, ἀπὸ τοῦ εἰς ὕψος ἀνεστάναι. Ἄστυ, ἀστός. πόλις, πολίτας. Polit.

3. Ἄστυ γὰρ ἰδίως ἐκαλοῦντο αἱ Ἀθῆναι) Tullius de Legibus lib. 2. n. 2. *Attici, priusquam Theseus eosdem migrare ex agris, & in Astu, quod appellatur, omnes se conferre jussit, & Sunii erant iidem, & Attici*. Polit.

4. καὶ πόλις μετὰ τοῦτο ἡ Ἀλεξάνδρεια) Sic nos urbem, Romam accipimus, ut Fabius ait. *Politus*.

5. Πολύπτωτον) Aquila Romanus: *Polyptoton, ex pluribus casibus. Hanc figuram ita nominaverunt, quòd, cum sæpius initium ab eadem parte orationis fiat, illa ipsa pars declinationibus casuum, aut generibus, aut numeris immutatur*. Hermogenes: καλῶς ἔδει καὶ τὸ πολύπτωτον καλούμενον σχῆμα, ὃ κατὰ πολλὰς ἐκφέρεται. Illustrant hæc Rhetores exemplis. *Politus*.

ἠδ' ἐπίκουροι. *Trojani distincti sunt, & auxiliares:* hæc, inquam, simili prorsus modo prolata sunt, atque τὸ, Κρῖν' ἄνδρας φυλαδόν. *Secerne viros per tribus.* Sed illic ut gentes gentibus auxilientur; hic verò tum hac ipsâ de caussâ, tum etiam quia, qui eadem linguâ minime utuntur, ii non possunt simul inter sese disponi, atque instrui, ut ne omnia misceant, ac confundant. Ceterùm, quum verba hæc, & mandare Iridis jam antea Poëta Nestori tribuerit, ita ut Nestor eadem ferè præcepta dederit, volo, observes id, quod veteres scriptores observant, demonstratum esse ab Homero; virtutem scilicet communem esse homini cum deo. Vide rursus, nuntium hunc Iridis molestum adeò, & gravem fuisse, ut neque Priamus ad ea, quæ audivit, quidquam responderit, neque verò Hector, tametsi & ipse præsens concioni adesset: sed subito, nec opinato Græcorum adventu perculsi, penitus conticuerint: itaque ceteri omnes: ac tum demum, Hectore statim concionem solvente, ad id, quod agendum erat, aggressi fuerint. Namque, ut ait, αἶψα ἔλυσεν ἀγορήν. *Celeriter concionem dimisit.* Quod quidem aliter in Odysseâ effertur: λῦσε δ' ἀγορὴν αἰψηρήν. *Dimisitque concionem celerem.* Quocirca inordinatè, ac temerè, nullo priùs inito consilio, profecti, tumultus deinceps concitabunt, ut supra dictum est.

ὠμοίωται πάντως πρὸς τό, Κρῖν' ἄνδρας φυλαδόν, Ἀλλ' ἐκεῖ μέν, ὅπως φῦλα φύλοις βοηθῇ· ἐνταῦθα δὲ σὺν τούτῳ, καὶ ὅτι οὐδὲ δύνανται οἱ μὴ ὁμόγλωσσοι ἀλλήλοις συντετάχθαι, ἵνα μὴ φύρωσι, καὶ συγχέωσι τὸ πᾶν. Σημείωσαι δέ, *Rom. p. 350.* ὅτι ἐν οἷς τὰ τῆς Ἴριδος, ταῦτα τῷ Νέστορι ὁ Ποιητὴς φθάσας ἀνέθετο, παραφροῦντι τὰ ὅμοια, φασὶν οἱ παλαιοί, ὅτι ἔδειξεν Ὅμηρος, ὡς θεοῦ κοινόν, καὶ ἀνθρώπου ἡ ἀρετή. Ὅρα δέ, ὅτι τοσοῦτον ἀλεγεινὴ ἡ τῆς Ἴριδος ἀγγελία, ὥστε οὔτε ὁ Πρίαμος ἐλάλησέ τι πρὸς ἅπερ ἤκουσεν, οὔτε ὁ Ἕκτωρ, παρὼν καὶ αὐτὸς τῇ ἀγορᾷ· ἐκπλαγέντες δὲ ἐπὶ τῇ ἄφνως ἐφόδῳ τῶν Ἀχαιῶν, σιωπῶσι τέλεον· οὕτω δὲ καὶ οἱ λοιποί, ἔργου δὲ ἔχονται, λύσαντος Ἕκτορος ταχὺ τὴν ἀγοράν, *Bas. p. 265.* Αἶψα γάρ, φησιν, ἔλυσεν ἀγορήν, ὅπερ ἐν Ὀδυσσείᾳ ἄλλως φράζεται· [1] λῦσε δ' ἀγορὴν αἰψηρήν. Διὸ ἀτάκτως ὡρμημένοι, καὶ μηδέν τι προβεβουλευμένοι, θορύβους ποιήσουσιν ἐν τοῖς ἐφεξῆς, ὡς ἀνωτέρω εἴρηται.

Sic dixit. Neque verò Hector deæ verba ignoravit;
Sed statim concionem dimisit; & ad arma ruebant;
Cunctaque aperiebantur portæ. Foras ruebant copiæ,
Peditesque, equitesque; multusque coriebatur tumultus.
Est quidam ante urbem collis editus
In campo seorsum, hinc & hinc circumeundus.
Quem quidem homines Baticam vocant;
Dii verò monumentum agillimæ Myrinæ.
Ibi tunc Trojani in ordines distincti sunt, & auxiliares.

Ὣς ἔφαθ'. Ἕκτωρ δ' οὔτι θεᾶς ἔπος ἠγνοίησεν,
Αἶψα δ' ἔλυσ' ἀγορήν, ἐπὶ τεύχεα δ' ἐσσεύοντο.
Πᾶσαι δ' ὠΐγνυντο πύλαι, ἐκ δ' ἔσσυτο λαός,
Πεζοί θ', ἱππῆές τε· πολὺς δ' ὀρυμαγδὸς ὀρώρει.
Ἔστι δέ τις προπάροιθε πόληος αἰπεῖα κολώνη
Ἐν πεδίῳ ἀπάνευθε, περίδρομος ἔνθα καὶ ἔνθα.
Τὴν ἤτοι ἄνδρες Βατίειαν κικλήσκουσιν·
Ἀθάνατοι δέ τε σῆμα πολυσκάρθμοιο Μυρίνης.
Ἔνθα τότε Τρῶές τε διέκριθεν, ἠδ' ἐπίκουροι.

CLXXVI. Poëta, tametsi in libro β' Græcorum motum multifariam extulerit, & quidquid eò pertinebat, fusiùs enarraverit, nec non in Græcorum recensione, opem etiam, & auxilium ferentibus Musis, moram satis longam traxerit; tamen Trojanorum copias cursim prosequitur, tamquam si simul cum iis ipse etiam festinet; & ne operæ quidem pretium censet Musas invocare, quippe qui nec loca, ut ibi, describat, nec fabulas historiasque, & familiarum seriem adeò fusè, tantâque figurarum varietate sit expositurus. Quare nec ipsum Catalogum adeo dilatat. Quin & ea, quæ Catalogum præcedunt, angustum admodum in spatium contracta prorsus percurrit. Sic enim habet: *Ad arma ruebant.* videlicet ob repentinum Græcorum adventum toto impetu ferebantur. *cunctaque portæ aperiebantur,* portæ nimirum urbis, quia res urgebat. *Foras autem ruebant copiæ, peditesque, equitesque; multusque tumultus* ὀρώρει, videlicet ἠγείρετο, *excitabatur, cooriebatur.* Deinde, postquam, ut mox commemorabitur, paucis versibus locum exposuit, in quo distincti secretique sunt inter sese Trojani, atque auxiliares, Trojanos tandem duces enumerare incipit, ut deinceps pariter declarabitur. Sciendum autem est id, quod Herodorus, & Apion notant ad hæc verba, πᾶσαι πύλαι, *cunctæ portæ,* videlicet tametsi his verbis portæ multæ significari videantur,

ρος'. Τὴν μὲν τῶν Ἑλλήνων κίνησιν πολλαχῶς ἐσέμνυνεν ὁ Ποιητὴς ἐν τῇ β' ῥαψῳδίᾳ, καὶ πλατύτερον διεξῆλθε τὰ κατ' αὐτήν, καὶ τῷ καταλόγῳ δὲ αὐτῶν ἀρκούντως ἐνεβράδυνε, μετὰ καὶ συνάρσεως Μουσῶν· τὰ δὲ κατὰ τοὺς Τρῶας, ἐπιτροχάδην διέξεισι, συνεπισπεύδων οἷον αὐτοῖς· καὶ οὔτε Μούσας ἀξιοῖ ἐπικαλέσασθαι, οἷα μήτε χωρογραφῶν, ὡς ἐκεῖ, μήτε μύθους ἐκτιθέναι μέλλων, καὶ ἱστορίας εἰς τοσοῦτον, καὶ γενεαλογίας, καὶ σχημάτων ποικιλίας, οὔτε τὸν κατάλογον οὕτω πλατύνει. Καὶ τὰ πρὸ τοῦ καταλόγου δὲ πάνυ ἐπιτρέχει στενοχωρῶν. Φησὶ γάρ· [2] ἐπὶ τεύχεα ἐσσεύοντο, ἤγουν ὥρμων, διὰ τὸ τῆς Ἑλληνικῆς ἐφόδου αἰφνίδιον. πᾶσαι δ' ὠΐγνυντο πύλαι, αἱ τῆς πόλεως δηλαδή, διὰ τὸ κατεπεῖγον. Ἐκ δ' ἔσσυτο λαός, πεζοί τε, ἱππῆές τε· πολὺς δ' ὀρυμαγδὸς ὀρώρει, ἤγουν ἠγείρετο. Εἶτα ἐν ὀλίγοις ἔπεσι τὸν τόπον ἐκθέμενος, ὡς ῥηθήσεται μετὰ βραχύ, ἐν ᾧ διεκρίθησαν ἀλλήλων οἱ Τρῶες, καὶ οἱ ἐπίκουροι, τοῦ καταλόγου τῶν Τρωϊκῶν ἡγεμόνων ἄρχεται, ὡς καὶ αὐτὸ ἐν τοῖς ἑξῆς δηλωθήσεται. Ἰστέον δέ, ὅτι ἐν τῷ, πᾶσαι πύλαι, [3] φασὶν Ἡρόδωρος, καὶ Ἀπίων, ὅτι ἔμφασιν μὲν ἔχει πολλῶν πυ-

1. λῦσε δ' ἀγορήν) Homerus λῦσεν. Polit.
2. ἐπὶ τεύχεα ἐσσεύοντο) Virg. *In ferrum Rutuli pro libertate ruebant.* Salvinus.
3. φασὶν Ἡρόδωρος, καὶ Ἀπίων) Ejusdem sententiæ auctor Aristarchus. Etymologici Magni Auctor v. Πᾶσαι. ἀντὶ δὲ τοῦ, ὅλαι. Πᾶσαι δ' ὠΐγνυντο πύλαι. οὐ γὰρ πολλαὶ ὑπῆρχον πύλαι, κατὰ τὸν Ἀρίσταρχον. Hesychius: πᾶσαι, ὅλαι. Suidas: Πᾶσαι δ' ὠΐγνυντο πύλαι. παρ' Ὁμήρῳ. ἀντὶ τοῦ ὅλαι. μία γὰρ ἦν. Politus.

πυλῶν· μία δέ ἐστι. καὶ ὅτι ἔστι τὸ πᾶσαι, ἀντὶ τοῦ, ὅλαι. Βούλεται οὖν τοῦτο λέγεσθαι ὑπὸ τοῦ Ποιητοῦ, ὅτι ὁ εἷς πυλεὼν ὁ τὴν Τροίαν ἀνοίγων, εἰς πλάτος διεπετάσθη κατ' ἄμφω τὰς πύλας, εἰς ὅσον ἐνεχώρει. ὥστε, κατ' αὐτοὺς, οὐ πλῆθος, ἀλλὰ ποιότητα δύο θυρῶν ἀνοίγματος, τὸ πᾶσαι δηλοῖ. [1] Τὸ δὲ ὠΐγνυντο, γίνεται ἐκ τοῦ οἴγω τὸ ἀνοίγω, καὶ πλεονασμῷ, οἰγνύω, ἐξ οὗ παράγωγον οἰγνύω. ἀφ' οὗ οἴγνυμι· οὗ παθητικὸς παρατατικὸς, ὠϊγνύμην, καὶ τρίτον πληθυντικὸν, ὠΐγνυντο. Οὕτω καὶ θόρω τὸ πηδῶ, θόρνω θορνύω θόρνυμι, καὶ ἄλλα μυρία, ὡς που γέγραπται. Τὸ δὲ ὀρυμαγδὸς, ὅτι καὶ ὀρυγμαδὸς λέγεται, μεταθέσει τοῦ γ', πολλαχοῦ φαίνεται. [2] Δηλοῖ δὲ κυρίως μὲν τὸν ἐν ὄρει κτύπον· καταχρηστικῶς δὲ καὶ τὸν ὅπου δή ποτε.

ροζ'. Ἡ δὲ τοῦ ῥηθέντος τόπου, ἤτοι στρατοπέδου, ἔκθεσις, τοιαύτη. Ἔστι δέ τις προπάροιθε πόληος αἰπεῖα κολώνη ἐν πεδίῳ ἀπάνευθε, περίδρομος ἔνθα, καὶ ἔνθα, τουτέστι, κυκλοτερὴς, καὶ πάντοθεν περιτρεχομένη. Ταύτην ἄνδρες μὲν, Βατίειαν κικλήσκουσιν· ἀθάνατοι δὲ σῆμα πολυσκάρθμοιο Μυρίννης. ἔνθα, φησὶ, τότε Τρῶές τε διεκρίθησαν, καὶ οἱ αὐτῶν ἐπίκουροι. Καὶ σημείωσαι, ὅτι οὐδὲ οὗτος ὁ τοῦ μνημείου τόπος, τοῖς βαρβάροις ἦν ἀγαθὸς οἰωνὸς, ὡς οὐδὲ ὁ τοῦ Αἰσυήτου τύμβος. Διὸ τάχα καὶ ὁ Ποιητὴς ὤκνησε τύμβον, ἢ τάφον Μυρίνης εἰπεῖν· [3] σῆμα δὲ ἐκάλεσεν εὐφημότερον, ὡς σημεῖον τινὸς κειμένου ἐκεῖ. Ὅρα δὲ καὶ, ὅπως εὐμεθόδως κἀνταῦθα ἱστορίαν παλαιὰν παρέρριψε, τὴν περὶ Μυρίνης, καὶ τὴν ῥηθεῖσαν κολώνην, κατὰ τὸ παρέλκον, ἐτοπογράφησε, ποικιλίας χάριν, καὶ πολυμαθείας καὶ τοῦτο ποιήσας. [4] Τόπον δὲ ὑψηλὸν, ὥσπερ ἡ ἀλλαχοῦ Καλλικολώνη, οὕτω καὶ νῦν ἡ κολώνη, δηλοῖ. [5] ὅθεν παράγωγον, ἡ κολώνεια, ὡς Ἀστυόχη Ἀστυόχεια. Ἔχει δέ τι ἀπορίας, πῶς οὐκ ὀξύνεται ἡ κολώνη, εἴπερ ἀπὸ τοῦ κολωνὸς ὀξυτόνου γίνεται, [6] ὃ δηλοῖ μέγα ὄρος, κατὰ τοὺς παλαιούς. Καὶ ἴσως ἐστὶν εἰπεῖν, ὅτι συνηκολούθησε καὶ αὐτὸ τοῖς διὰ τοῦ, ωνη, θηλυκοῖς ὀνόμασιν. οἷον τῷ, κορώνη, Μεθώνη, καὶ ταῖς τοιούτοις. Οὐκ εἰς ὀξὺ δὲ παντελῶς ἡ κολώνη λήγει· ἔχει δέ τι, ὡς εἰκὸς, ἀπὸ κο-

Rom. p. 351.

tur, tamen portam esse unam; & τὸ πᾶσαι, *cunctæ*, esse pro ὅλαι, *totæ*. Id igitur volunt a Poëtâ intelligi, scilicet unam illam portam, qua ingressus in urbem Trojam patebat, latè, quoad ejus fieri poterat, ambabus foribus apertam, atque expansam fuisse. Itaque, ex eorum Grammaticorum sententiâ, τὸ πᾶσαι, *cunctæ*, non portarum multitudinem; sed, quomodo ambæ illæ fores apertæ, ac patefactæ essent, significat. Τὸ ὠΐγνυντο, *aperiebantur*, fit ex οἴγω, quod *aperio, ac resero* significat, & per pleonasmum οἰγνύω, ex quo per paragogen derivatum οἰγνύω. unde οἴγνυμι: cujus Imperfectum passivum, ὠϊγνύμην, *aperiebar*, & tertia pluralis persona, ὠΐγνυντο, *aperiebantur*. Sic etiam θόρω, quod *salio* significat, θόρνω, θορνύω, θόρνυμι, aliaque sexcenta, ut alicubi scriptum est. Τὸ ὀρυμαγδὸς, *strepitus, fragor, tumultus*, dicitur etiam ὀρυγμαδὸς, transposito per metathesin τοῦ γ', ut multis in locis apparet. Propriè autem significat strepitum, qui fit ἐν ὄρει, *in monte*: sed per catachresin strepitum quemlibet, ubicumque tandem fiat.

CLXXVII. Ejus porrò loci, de quo dictum est, seu campi, ubi posita sunt castra, descriptio est hujuscemodi: Est quidam ante urbem editus collis in planitie seorsum, qui hinc & hinc circumiri potest, hoc est, rotundus, & omni ex parte circumeundus, seu orbiculatus. Hanc homines Batieam vocant: Immortales monumentum agillimæ Myrinnes. Ubi, inquit, tunc Trojani in ordines distincti sunt, eorumque auxiliares. Et observa, ut ne hic quidem monumenti locus auspicatus fuit Barbaris, ut nec tumulus Æsyetæ. Quare etiam fortassis Poëta noluit tumulum, aut sepulcrum Myrinnes dicere; sed auspicatiori aliquantò voce, minùsque infaustâ, vocavit σῆμα, *signum, seu monumentum*, tamquam signum alicujus ibi jacentis. Vide præterea, quàm breviter huc, & artificiosè veterem Myrinnæ historiam adjiciat, eumque, quem diximus, collem, curiosâ locis illius, sed pro argumento minùs necessariâ, descriptione exornet; idque faciat varietatis causâ, variæque eruditionis. Locum porrò excelsum, atque editum, ut ἡ Καλλικολώνη, *Callicolone*, de qua alibi, *idest, pulcher collis*; ita & hoc loci ἡ κολώνη, *collis*, significat. Unde per paragogen denominata ἡ κολώνεια, *colonea*, ut Ἀστυόχη, *Astyoche*, Ἀστυόχεια, *Astyochea*. Habet tamen nescio quid difficultatis, qui fiat, ut minimè acuatur ἡ κολώνη, *collis*, siquidem oritur a nomine oxytono κολωνὸς, quod magnum montem, juxta veteres, significat. Ac fortassis dici potest, contineri id quoque intra ordinem ceterorum nominum muliebrium in ωνη, eorumque exemplum sequi. cujusmodi sunt κορώνη, *cornix*, Μεθώνη, *Methone*, & reliqua hujus generis. Neque verò ἡ κολώνη, *collis*, in acutum prorsus desinit; sed, quod summi cacuminis, ac fastigii esse debet, habet quodammodò, ut vide-

1. Τὸ δὲ ὠΐγνυντο, γίνεται ἐκ τοῦ οἴγω) Etymologici Magni Auctor: ὠΐγνυντο πύλαι, ἀντὶ τοῦ ἀνεῴγνυντο, ἀπὸ τοῦ οἴγω, οἰγνύω, οἰγνύω. Hesychius: ὠΐγνυντο, ἠνοίγοντο, ἀνεῴγνυντο. Suidas: ὠΐγνυντο, ἠνοίχθησαν. Polites.

2. Δηλοῖ δὲ κυρίως μὲν τὸν ἐν ὄρει κτύπον· καταχρηστικῶς δὲ καὶ τὸν ὅπου δή ποτε) Etymologici Magni Auctor: Ὀρυγμαδὸς, θόρυβος, κραυγή. ὁ ἐν ὄρει γινόμενος. παρὰ τὸ ὄρος, καὶ τὸ [illegible]. οἱ δέ φασι, παρὰ τὸ θορυβάζω θορυβάσω, καὶ Δωρικῶς θορυβάξω. ὁ μέλλων [illegible], τεθορύβαγα, θορυβαγός. καὶ ἀφαιρέσει τοῦ θ', καὶ τροπῇ τοῦ β' εἰς μ', καὶ πλεονασμῷ τοῦ δ', ὀρυγμαδός. [illegible] θορύβου. Hesychius: ὀρυγμαδοί, ταραχή, ψόφος, θόρυβος, κτύπος. Suidas, ὀρυμαγδὸς, θόρυβος, ταραχὸς, κτύπος. παρὰ τὸ θόρυβος, θορυβάζω, θορυβάσω, τεθορύβαγα, θορύβαγος· καὶ ἀφαιρέσει τοῦ θ', καὶ τροπῇ τοῦ β' εἰς μ, καὶ πλεονασμῷ τοῦ δ', ὀρυμαγδός. Polites.

3. σῆμα δὲ ἐκάλεσεν εὐφημότερον, ὡς σημεῖον τινὸς κειμένου ἐκεῖ) Σῆμα, *monumentum, sepulchrum*. Plato in Cratylo σῶμα corpus dictum esse ait, quasi σῆμα, *sepulchrum* (scilicet animæ). Salvinus.

4. Τόπον δὲ ὑψηλὸν, ὥσπερ ἡ ἀλλαχοῦ Καλλικολώνη, οὕτω καὶ νῦν ἡ κολώνη, δηλοῖ) Hesychius: κολώνη, τόπος ὑψηλὸς, καὶ ὑπερέχουσα γῆς βουνώδης. Sic κολωνὸς Suidæ γῆς ἀνάστημα, τόπος ὑψηλός. Sic Καλλικολώνη apud Homerum:

Ἄλλοτε πὰρ Σιμόεντι θέων ἐπὶ Καλλικολώνῃ.

Scholiasta: ἡ δὲ Καλλικολώνη ἐστὶν, ὑψηλὸς τόπος. Nominatur autem Καλλικολώνη· [illegible]. Polit.

5. ὅθεν παράγωγον, ἡ κολώνεια) Fortasse κολώνεια legendum pro κολωνία apud Hesychium, in hoc loco: Κολωνία, τόπος Ἠλείας. Polit.

6. ὃ δηλοῖ μέγα ὄρος, κατὰ τοὺς παλαιούς) Etymologus: Κολωνὸς, ὄρος, βουνὸς, λόφος, ἀνάστημα. [illegible] κολωνὸς λέγεται. σημαίνει δὲ καὶ [illegible]. Procopius De Bello Vandalico l. 3. c. 12. [illegible], ἐνταῦθα ἡσυχάζοντας τὸ λοιπὸν [illegible]. Polit.

detur, resectum, & detruncatum. Quare etiam dicitur κολώνη, tamquam a κολούω, quod est amputo, ac detrunco. Idem autem omnino hoc loci est dicere κολωνὸν, atque κολώνην, *collem*, *seu locum editiorem*. Sed tamen prævalet, ac vincit vox Homerica: quam Sophocles etiam sequitur, ubi sepulcri verticem vocat κολώνην· tametsi alioquin probè sciret id, quod diximus, unam eamdemque utriusque vocis esse significationem: quatenus Κολωνὸς, *Colonus*, populus ei est Athenis; & tamen, qui inde erat popularis, qualis & ipse erat, ortus dicebatur Κολώνηθεν, *e Colone*, non Κολωνόθεν, *e Colono*: perinde quasi similiter sese habeat dicere Κολωνὸν, atque Κολώνην, & ἐκ Κολωνοῦ, *ex Colono*, atque Κολώνηθεν, *ex Colone*.

CLXXVIII. Collis hic, quem diximus, vocatus fertur eodem nomine, atque Amazon quædam ibi sepulta, quæ duo olim nomina habuisse videtur: quorum quidem nominum vilius unum, ac vulgarius, sive, ut veteres loquuntur, magis populare, notum, exploratumque erat mortalibus. Hujusmodi autem nomen est ἡ Βάτεια, *Batea* itemque, ἡ Βατίεια, *Batiea*, planè, & simpliciter enuntiatum. Alterum verò nomen, majorem tumorem, fastumque præ se ferens, & augustius, sive etiam, secundùm veteres, magis verum, a Diis datum est, ut Musa Homerica ait, sive Poëta ipse, divino numine afflatus, & Musarum veluti alumnus, quippe qui, ut ferunt, propriam, ac peculiarem deorum linguam noverit. Sic etiam Briareus, & Ægæon, alterum, nomen divinum, juxta Poëtam; alterum, humanum. quod & alibi similiter fit, cum una, eademque res duo nomina habet. Myrinna porrò hæc Homerica memoratur etiam apud Lycophronem, & a nonnullis filia dicitur Teucri, uxor Dardani. Verùm Geographus, ubi Myrinnæ hujus mentionem facit, sic habet: Abest Hermus Cumâ stadiis septuaginta. Æolicarum urbium maxima, & præstantissima est Cuma, ab Amazone nomen hoc sortita: sicuti etiam Myrinna ab eâ Amazone, quæ sepulta est in campo Trojano sub Batieâ. Itaque, ex hac Geographi narratione, non ipsa illa Amazon Myrinna, est binominis; sed ejus tumulus: cujus sanè nomina sunt duo, Batiea, quod est nomen loci; & Myrinna, nomen ductum a Myrinnâ sepultâ in Batieâ. Loca autem esse pleraque, quæ ab Amazoni-

κολόβωμα τῆς ὀξύτητος. Διὸ καὶ κολώνη λέγεται, ὡς ἀπὸ τοῦ κολούω τὸ κολοβῶ. [1] Ταυτὸν δὲ πάντως κολωνὸν κἀνταῦθα, καὶ κολώνην εἰπεῖν. Νικᾷ δὲ ὅμως τὸ Ὁμηρικόν· ᾧ καὶ Σοφοκλῆς ἀκολουθῶν, κολώνην ἄκραν τάφου ἔφη, εὖ ἄλλως εἰδὼς τὴν ῥηθεῖσαν ταυτότητα· καθότι [2] Κολωνὸς μὲν, δῆμος αὐτῷ ἐν Ἀθήναις· ὁ δὲ ἐκεῖθεν δημότης, [3] ὁποῖος καὶ αὐτὸς, Κολώνηθεν ἐλέγετο φῦναι, οὐ Κολωνόθεν· ὡς ὅμοιον ὂν κολωνὸν, καὶ κολώνην εἰπεῖν, καὶ ἐκ κολωνοῦ, καὶ κολώνηθεν.

ροη. Ἐκαλεῖτο δὲ ἡ ῥηθεῖσα κολώνη, ὁμωνύμως, φασὶν, Ἀμαζόνι τινὶ ἐκεῖ τεθαμμένῃ, δύο ποτὲ, οἷα εἰκὸς, ἐχούσῃ ὀνόματα· ὧν τὸ μὲν εὐτελέστερον, καὶ, ὡς οἱ παλαιοί φασι, δημωδέστερον, ἀνθρώποις ἔγνωστο. Τοιοῦτον δὲ ἡ Βάτεια, καὶ ἡ Βατίεια, λιτῶς, καὶ ἀφελῶς ἐκφωνούμενον. Τὸ δὲ ὀγκηρότερον, καὶ σεμνότερον, ἢ καὶ, κατὰ τοὺς παλαιοὺς, ἀληθέστερον, θεοῖς δέδοται, ὡς ἡ Ὁμηρικὴ Μοῦσά φησιν, ἤτοι ὁ θεόληπτος Ποιητὴς, καὶ ὡς οἷα μουσοτραφὴς, τὴν τῶν θεῶν, φασὶν, εἰδὼς διάλεκτον. Οὕτω καὶ Βριάρεως, καὶ Αἰγαίων· τὸ μὲν, θεῖον ὄνομα, κατὰ τὸν Ποιητήν· τὸ δ' ἀνθρώπινον. Τὸ δὲ ὅμοιον καὶ ἐπὶ ἑτέρων διωνυμιῶν. Ἡ δὲ Ὁμηρικὴ αὕτη Μύριννα [4] κεῖται καὶ παρὰ Λυκόφρονι, λεγομένη παρά τινων Τεύκρου θυγάτηρ, γυνὴ Δαρδάνου. Ὁ δὲ Γεωγράφος, μεμνημένος που ταύτης, φησίν· [5] Ἕρμος ἀπέχει τῆς Κύμης ἑβδομήκοντα σταδίους. Μεγίστη δὲ τῶν Αἰολικῶν, καὶ ἀρίστη ἡ Κύμη, [6] ἀπὸ Ἀμαζόνος τὸ ὄνομα σχοῦσα· καθάπερ καὶ ἡ Μύριννα ἀπὸ τῆς ἐν τῷ Τρωϊκῷ πεδίῳ κειμένης ὑπὸ τῇ Βατιείᾳ. Ὥστε, κατὰ τὴν ἱστορίας ταύτην τοῦ Γεωγράφου, οὐκ αὐτὴ ἐκείνη ἡ Ἀμαζὼν Μύριννα, διώνυμος, ἀλλ' ὁ τύμβος αὐτῆς· οὗ δύο ὀνόματα, ἡ Βατίεια τοπικόν· καὶ ἡ Μύριννα, ἐκ τῆς κειμένης Μυρίννης ἐν τῇ Βατιείᾳ. [7] Ὅτι δὲ τόποι πολλοὶ

Bas. p. 266.

1. Ταυτὸν δὲ πάντως κολωνὸν κἀνταῦθα, καὶ κολώνην εἰπεῖν) Etymologus: Κολώνη, καὶ κολωνὸς, ἄμφω, ἀκρωτήρια σημαίνουσι. Hesychius: Κολωνὸς, τόπος ὕψος ἔχων. Bolt.

2. Κολωνὸς μὲν, δῆμος αὐτῷ ἐν Ἀθήναις) Sophocles in Oedipo Coloneo:

τόνδ' ἱππότην Κολωνὸν εὔχονται σφίσιν
ἀρχηγὸν εἶναι, καὶ φέρουσι τοὔνομα
τὸ τοῦδε κοινὸν πάντες ὠνομασμένοι.

Scholia: τὸ τοῦδε κοινὸν. τὸ τοῦ Κολωνοῦ ὄνομα κοινὸν φέρουσι πάντες, ὀνομαζόμενοι Κολωνιᾶται δηλονότι. Bolt.

3. ὁποῖος καὶ αὐτὸς, Κολώνηθεν ἐλέγετο φῦναι) qualis Sophocles. Suidas: Σοφοκλῆς, Σοφίλλου, Κολωνόθεν, Ἀθηναῖος. Sed & dicebatur esse Κολωνόθεν. quod negat hic Eustathius. Argumentum Oedipi Colonei: Τὸ δὲ δρᾶμα, τῶν θαυμαστῶν· ὃ καὶ ἐπὶ γεγηρακὼς ὁ Σοφοκλῆς ἐποίησε, χαριζόμενος οὐ μόνον τῇ πατρίδι, ἀλλὰ καὶ τῷ ἑαυτοῦ δήμῳ. ἦν γὰρ Κολωνόθεν. ὥστε τὸν μὲν δῆμον, ἐπίσημον ὑποδεῖξαι· χαρίσασθαι δὲ καὶ τὰ μέγιστα τοῖς Ἀθηναίοις. Politus.

4. κεῖται καὶ παρὰ Λυκόφρονι, λεγομένη παρά τινων Τεύκρου θυγάτηρ) Lycophron: Καὶ σὺ γῆν Μύριννα. Ubi hæc Myrinna Scholiastæ oppidulum dicitur Troiæ. Μύριννα πολίχνιον Τροίας ἐστίν, ὅπου παρετάξαντο οἱ Τρῶες, ἀπαντῶντες τὴν τῶν Ἑλλήνων πλοίων ἐπέλευσιν παρὰ Πελίου. Τῷ Πριάμῳ γὰρ, ἔστι σκοπὸς τῶν Τρώων ὑπάρχει, δηλῶν ταχύτητι ποδῶν, ὥς φησι καὶ Ὅμηρος. Et post recitatos Homeri versus: Μύριννα δὲ ἡ πολίχνιον ἐκλήθη, ἐπὶ μία τῶν Ἀμαζόνων Μύριννα λεγομένη ἐκεῖ ἐτάφη, ὅτε κατὰ τῆς Τροίας ἐστράτευσαν. αἱ δὲ λοιπαὶ τῶν Ἀμαζόνων εἰς τιμὴν ἐκείνης τὴν πόλιν ἀνήγειραν. Bolt. Lycophron Anisbes meminit, quam uxorem Dardanus duxit. Hanc nonnulli, Bateam esse voluerunt. Scholiastes: Ἀρίσβην, ἣ, κατά τινας, Βάτειαν, θυγατέρα Τεύκρου, γήμας Δάρδανος, γεννᾷ Ἐριχθόνιον, Τρῶα δὲ Ἐριχθόνιος, Τρὼς δὲ Ἶλον, Ἀσσάρακον, καὶ Γανυμήδην. Ἶλος γεννᾷ Λαομέδοντα, Λαομέδων Πρίαμον, Πρίαμος τὴν Κασσάνδραν αὐτήν. Etymologici Magni Auctor: Βάτεια, τόπος τῆς Τροίας, ἀπὸ τῆς Βατείας τῆς Δαρδάνου γυναικός· ἐξ ἧς γεννᾶται Ἐριχθόνιος. ἐν ὑπομνήματι Λυκόφρονος. Ita quidem Orus apud Etymologum. Sed tamen Etymologus ipse subjicit, sese reperisse ἐν τοῖς ῥητορικοῖς τὴν λέξιν ταύτην τινὰ σημαίνουσαν, οὐκ ἀπὸ τινος ὀνομαζομένην Βατείας, ἢ σκῆνος, ἢ τόπον, ἢ χωρίον τι. Politus.

5. Ἕρμος ἀπέχει τῆς Κύμης ἑβδομήκοντα σταδίους) Geographus: ἀπὸ Λαρίσσης μὲν, διαβάντι τὸν Ἕρμον, εἰς Κύμην, ἑβδομήκοντα στάδιοι. ἐντεῦθεν δ' εἰς Μύριναν τετταράκοντα στάδιοι. Bolt.

6. ἀπὸ Ἀμαζόνος τὸ ὄνομα σχοῦσα) Geographus, ubi agit de Cumâ Æolicâ: Τὸ δ' ὄνομα ἀπὸ Ἀμαζόνος τῇ πόλει τεθεῖσθαι, καθάπερ καὶ τῇ Μυρίνῃ ἀπὸ τῆς ἐν τῷ Τρωικῷ πεδίῳ κειμένης ὑπὸ τῇ Βατιείᾳ. Boltus.

Numi inscripti: ΜΥΡΙΝΑΙΩΝ. in posticâ parte, Mulier sedens. Μυρίνης, non Μυρίννης, in Homero legit Strabo. *Salvinus*.

7. Ὅτι δὲ τόποι πολλοὶ Ἀμαζόνων εἰσὶν ἐπώνυμοι) Strabo libro XII. Καὶ πόλεις τὸ παλαιὸν ὁμολογοῦνται ἐπώνυμοι αὐτῶν (τῶν Ἀμαζόνων). Salvinus.

λοὶ Ἀμαζόνων εἰσὶν ἐπώνυμοι, [1] δεδήλωται καὶ ἐν τοῖς τοῦ Περιηγητοῦ. Δοκεῖ δὲ καὶ ἡ Θεμίσκυρα ἐπωνομάσθαι Ἀμαζόνι, οἰκητήριον καὶ αὐτὴ Ἀμαζόνων γενομένη ποτέ· παρ' ᾗ καὶ εἰσέτι νῦν [2] τόπος τις ταῖς Ἀμαζόσιν ἐπωνόμασται. [3] Ἱστορεῖ δὲ ὁ Γεωγράφος καὶ, ὅτι Βάτιεα ἀπὸ Βατιείας προσηγόρευται τῆς Δαρδάνου γυναικός· ἧς καὶ Ἀρριανὸς μεμνημένος, φησὶν, ὅτι Δάρδανος, ἐκ Σάμου τῆς Θρακίας ἐλθὼν, [4] τὰς τοῦ Τεύκρου βασιλέως θυγατέρας ἔγημε, Νησὼ, καὶ Βάτειαν· καὶ ἐκ μὲν τῆς Νησοῦς ἦν αὐτῷ θυγάτηρ [5] Σίβυλλα ἡ μάντις, ἀφ' ἧς καὶ ἄλλαι γυναῖκες, ὅσαι ἐγένοντο μαντικαὶ, Σίβυλλαι ἐλέγοντο, οὐχ ὡς πρὸς αἵματος αὐτῇ οὖσαι, ἀλλὰ, διὰ τὴν ὁμοίαν θεοφορίαν, τυχοῦσαι τῆς ἐπικλήσεως. ἐκ Βατιείας δὲ, Ἐριχθόνιος, καὶ Ἶλος. Μήποτε οὖν, ὥσπερ ὁ τῆς γεννησαμένης Βατιείας τάφος κάτω τῆς Τροίας, οὕτω, κατὰ ζῆλον, [6] καὶ ὁ τοῦ Ἴλου, μέσον καταπεδίον ἦν. Ὅρα δὲ καὶ, ὅτι, ὡς δῆλον ἐκ τῶν προσεχῶς γραφέντων, πρωτότυπον ἡ Βάτιεα. ὅθεν, κατὰ πλεονασμὸν, ἡ Βατίεια, ὁμοίως ἴσως τῷ, ὑγιέα ὑγίεια.

ροθʹ. Λέγει δὲ ὁ Γεωγράφος, καὶ ὅτι [7] τεκμαίρονται, Ἀμαζόνα ταύτην εἶναι, ἐκ τοῦ ἐπιθέτου. [8] Εὔσκαρθμοι γὰρ ἵπποι, φασὶ, διὰ τὸ τάχος. [9] Κἀκείνη οὖν εὔσκαρθμος διὰ τὸ ἀπὸ τῆς ἡνιοχείας τάχος. Ἱστορεῖ δὲ καὶ, [10] πόλιν Αἰολικὴν εἶναι τὴν ἀνωτέρω λεχθεῖσαν Μύριναν, [11] τὴν ὁμώνυμον τῇ ἐν τῷ Τρωϊκῷ πεδίῳ κειμένῃ Μυρίννῃ. ἥτις ἐν ἁπλότητι μὲν γράφεται τοῦ ρ· [12] διπλόην δὲ ἔχει τοῦ ν, κατὰ τὸ Ἤριννα, καὶ Κόριννα· ἀπεναντίας τῇ μυρρίνῃ τῷ δένδρῳ. Αὕτη γὰρ μονάζει μὲν τὸ ν· διπλάζει δὲ τὸ ρ, διὰ τὴν μυθικὴν Μύρ-

zonibus nomen habent, ostensum est ad Dionysium Periegetam. Sed & ab Amazone traxisse nomen videtur Themiscyra: quippe quum & ipsa domicilium quondam Amazonum fuerit: apud quam quidam etiam nunc locus ab Amazonibus est denominatus. Narrat etiam Geographus, Bateam ita esse appellatam a Bateâ, Dardani uxore: cujus Arrianus quoque meminit, ubi Dardanum memorat, ex Samothraciâ profectum, Nesonem, & Bateam, Teucri regis filias, in matrimonium accepisse. Ex Nesone natam ei Sibyllam vatem, a qua ceteras quoque feminas, quæcumque divinationem habuerunt, Sibyllas esse appellatas: quæ tamen appellationem hanc nactæ fuerint, non quòd sanguine, aut cognatione cum eâ conjungerentur; sed quia similiter, atque ipsa, divino instinctu agebantur. Ex Bateâ verò, Erichthonium, atque Ilum, procreatos. Itaque haud scio, an, sicuti Bateæ genitricis sepulcrum infra Trojam; sic etiam ad æmulationem, atque ad hoc exemplum, Ili pariter sepulcrum in medio campo situm fuerit. Ac vide, ut, quemadmodum ex allatis modò locis manifestè apparet, primitivum nomen est ἡ Βάτεια, *Batea*. Unde per pleonasmum ἡ Βατίεια, *Batiea*, similiter fortasse, atque τὸ ὑγιέα ὑγίεια, *sanitas, seu bona valetudo*.

CLXXIX. Addit de Myrinnâ Geographus, ex epitheto ipso haud dubiè conjici, fuisse hanc Amazonem. Εὔσκαρθμοι namque, idest, *benè saltantes, seu in saltando valdè agiles*, dicuntur equi ob velocitatem. Illa igitur εὔσκαρθμος, *bene saltans, atque agilis*, ob currus agendi moderandique celeritatem. Narrat rursus, urbem Æolicam fuisse eam, quam supra diximus, Myrinnam, Myrinnæ illius cognominem, quæ tumulata est in campo Trojano. Atque hæc sanè Μυρίννα, *Myrinna*, simplici quidem scribitur τοῦ ρ· sed τὸ ν habet duplicatum, pariter atque τὸ Ἤριννα, *Erinna*, & Κόριννα, *Corinna*: contraquam ἡ μυρρίνη, *myrtus*, arbor. Ea namque unicum quidem habet τὸ ν· sed duplicat τὸ ρ, ob Μύρραν, *Myr-*

1. δεδήλωται καὶ ἐν τοῖς τοῦ Περιηγητοῦ) Eustathius ad Periegetam: Ὅτι δὲ αἱ Ἀμαζόνες πολλὰς ἐν Ἀσίᾳ κατέσχον τόπους ποτέ, δηλοῦσι καὶ πόλεις τινὲς Ἀμαζόνων ἐπώνυμοι, ἢ μᾶλλον καὶ πόλεις, οἷον ἡ Ἔφεσος, ἡ Ἄναια, ἡ Μύρρινα ἡ Αἰολική. Ubi legendum est ἡ Μύριννα. Politus.

2. τόπος τὶς ταῖς Ἀμαζόσιν ἐπωνόμασται) nempe τῶν Ἀμαζόνων πεδίον, ut constat ex Strabone l. 1. p. 52. & l. 2. p. 126. *Polit.*

3. Ἱστορεῖ δὲ ὁ Γεωγράφος καὶ, ὅτι Βάτιεα ἀπὸ Βατιείας προσηγόρευται τῆς Δαρδάνου γυναικός) Non id Geographus, quod sciam; sed scriptores alii prodiderunt. Etymologus, seu potius Orus, ex Scholiastâ Lycophronis: Βάτεια, τόπος τῆς Τροίας, ἀπὸ τῆς Βατιείας τῆς Δαρδάνου γυναικός. Stephanus: Βατίεια, τόπος τῆς Τροίας ὑψηλός. ἐκλήθη ἀπὸ Βατιείας τινός, ὡς Ἑλλάνικος ἐν πρώτῃ Τρωϊκῶν. Bateam Stephanus postea facit Trois filiam, Dardani uxorem. *Politus*.

4. τὰς τοῦ Τεύκρου βασιλέως θυγατέρας ἔγημε, Νησὼ, καὶ Βάτειαν) Alii unam dumtaxat Teucri regis filiam, Bateam, non alteram Nesonem, memorant, quam uxorem Dardanus duxerit, Dionysius Halicarnassensis: Δάρδανος, ἐπειδὴ Χρύση ἡ Πάλλαντος θυγάτηρ, ἐξ ἧς αὐτῷ οἱ πρῶτοι παῖδες ἐγένοντο, ἐτελεύτησε, Βάτειαν γαμεῖ, τὴν Τεύκρου θυγατέρα. καὶ γίνεται παῖς αὐτῷ Ἐριχθόνιος. Diodorus Siculus: Τεύκρου δ' ἐγένετο θυγάτηρ Βάτεια. ταύτην δὲ Δάρδανος ὁ Διὸς γήμας, καὶ τὴν βασιλείαν διαδεξάμενος, τοὺς μὲν λαοὺς ἀφ' ἑαυτοῦ ὠνόμασεν Δαρδάνους· πόλιν δὲ κτίσας ἐπὶ θαλάσσῃ, ὠνόμασεν ἀφ' ἑαυτοῦ Δάρδανον. Apollodorus Atheniensis: Δάρδανος δὲ ἐπὶ τῷ θανάτῳ τοῦ ἀδελφοῦ λυπούμενος, Σαμοθρᾴκην ἀπολιπὼν, εἰς τὴν ἀντιπέραν ἤπειρον ἦλθε. ταύτης δὲ ἐβασίλευε Τεῦκρος ποταμοῦ Σκαμάνδρου, καὶ νύμφης Ἰδαίας· ἀφ' οὗ καὶ οἱ τὴν χώραν νεμόμενοι Τεῦκροι προσηγορεύοντο. ὑποδεχθεὶς δὲ ὑπὸ τοῦ βασιλέως, καὶ λαβὼν μέρος τῆς γῆς, καὶ τὴν ἐκείνου θυγατέρα Βάτειαν, Δάρδανον ἔκτισε πόλιν. Stephanus. Κεφάλων δέ φησιν, ὅτι Δάρδανος ἀπὸ Σαμοθρᾴκης ἐλθὼν εἰς τὴν Τρῳάδα, τὴν Τεύκρου τοῦ Κρητὸς θυγατέρα γαμεῖ Ἀρίσβην. Ἑλλάνικος δὲ Βάτειαν αὐτήν φησι. Politus.

5. Σίβυλλα ἡ μάντις) Plinius lib. 7. c. 33. *Divinitas, & quædam Cœlitum societas nobilissima, ex feminis in Sibyllâ fuit; ex viris in Melampode apud Græcos; apud Romanos in Marcio.* Politus.

6. καὶ ὁ τοῦ Ἴλου, μέσον καταπεδίον ἦν) De πεδίῳ Trojano hæc Strabo: Τοῦτο δὲ καὶ ἰδίως Τρωϊκὸν λέγεται, καὶ τοὺς πλείστους ἀγῶνας ὁ Ποιητὴς ἐνταῦθα ἀποδίδωσι. πλατύτερον γάρ ἐστι. καὶ τοὺς ὀνομαζομένους τόπους ἐνταῦθα δεικνυμένους ὁρῶμεν, τὸν Ἐρινεὸν, τὸν τοῦ Αἰσυήτου τάφον, τὴν Βατίειαν, τὸ τοῦ Ἴλου σῆμα. Politus.

7. τεκμαίρονται, Ἀμαζόνα ταύτην εἶναι, ἐκ τοῦ ἐπιθέτου) Geographus: ἣν ἱστοροῦσι μίαν εἶναι τῶν Ἀμαζόνων, ἐκ τοῦ ἐπιθέτου τεκμαιρόμενοι. Polit.

8. Εὔσκαρθμοι γὰρ ἵπποι, φασὶ, διὰ τὸ τάχος) Hesychius: Εὐσκαρθμοι, εὔποδες, εὐκίνητοι, ταχεῖς. σκαρθμὸς γὰρ ὁ κινησμός· τὸ δὲ σκαίρειν, τὸ πηδᾶν. Polit.

9. Κἀκείνη οὖν εὔσκαρθμος) Geographus: ἡνιόχησιν οὖν πολυσκαρθμον, διὰ τὸ ἀπὸ τῆς ἡνιοχείας τάχος. Polit.

10. πόλιν Αἰολικὴν) Μύριννα Αἰολὶς πόλις ἔχουσα λιμένα. Strabo. *Polit.*

11. τὴν ὁμώνυμον τῇ ἐν τῷ Τρωϊκῷ πεδίῳ κειμένῃ Μυρίννῃ) nec non ἐπώνυμον. Strabo: Τὸ δ' ὄνομα ἀπὸ Ἀμαζόνος τῇ πόλει (Cumæ) τεθεῖσθαι· καθάπερ καὶ τῇ Μυρίνῃ ἀπὸ τῆς ἐν τῷ Τρωϊκῷ πεδίῳ κειμένης ὑπὸ τῇ Βατιείᾳ. Alibi Strabo Myrinam, aliasque urbes ἐπωνύμους Amazonum dicit. ut lib. 11. Κτίσεις γοῦν πόλεων, καὶ ἐπωνυμίαι λέγονται, καθάπερ Ἐφέσου, καὶ Σμύρνης, καὶ Σάμης, καὶ Μυρίνης. Politus.

12. διπλόην δὲ ἔχει τοῦ ν) Geographus tamen ubique Μύριναν nominat cum uno tantùm ν in recentibus editionibus. Sed aliter existimo antiquos codices habuisse, & verè scriptum apud Homerum, ut legisse videtur Eustathius, Μυρίννης. quam etiam lectionem servat Florentina editio Homeri. *Politus*.

Nummi tamen ΜΥΡΙΝΑΙΩΝ dicunt. *Salvinus*.

Myrrham, illam fabulosam, atque etiam quia dicitur μυρσίνη. Quocirca, ut πυρσὸς, πυῤῥὸς, *rufus*, ταρσὸς, ταῤῥὸς, *parvus calathus*; sic & μυρσίνη, μυῤῥίνη. Sunt tamen nonnulli, qui Βάτειαν, *Bateam*, urbem dicunt Troadis, sic denominatam à magnâ circa eam copiâ τῶν βάτων, *ruborum*: qui rubi dicuntur etiam tribus syllabis βάτιαι, ut patet ex Pindaro, Ode in Agesiam. Verùm alii sic eam vocatam suspicantur, fortassis παρὰ τὸ βαίνεσθαι ἐν τοῖς πολέμοις, *ex eo, quòd belli tempore adscendere in eam solerent*. Πολύσκαρθμος, *perquam agilis*, intelligitur, ut diximus, quæ multam in regendo curru dexteritatem, atque agilitatem habet. Namque ex verbo σκαίρω, quod est *salio*, seu *salto*, fit ὁ σκαρθμὸς, *saltus*, pleonasmo τοῦ θ'· sicuti etiam fit in τῷ μηνιθμὸς, *ira*, & κλαυθμὸς, *ploratus*, & ὠρυθμὸς, *ululatus*, *seu ejulatus*, apud Quintum, aliisque in vocibus hujus generis. Alii tamen τὸ πολύσκαρθμος, interpretantur cum respectu ad locum, quòd scilicet, belli tempore, ut ajunt, πολλοὶ σκαρθμοὶ, hoc est, multi pedum motus, multæque agitationes ibi fierent. Est autem, juxta priscos Grammaticos, σκαρθμὸς, *cursus*, *gressus*, *pes*. Alii denique πολύσκαρθμον, velocem intelligunt. Τὸ, Ἔστι δέ τις αἰπεῖα κολώνη πρὸ τῆς Τροίας. *Est editus quidam collis ante urbem Trojam*: figuratum est genus perspicuæ orationis, quod narrationibus, atque explanationibus convenit, & in deliciis est Homero. ut illud: Ἔστι πόλις Ἐφύρη. *Est urbs Ephyra*. & permulta alia.

Μύῤῥαν, [1] καὶ διότι δὲ μυρσίνη λέγεται. Διὸ, καθάπερ πυρσὸς, πυῤῥὸς, ταρσὸς, ταῤῥὸς ὁ καλαθίσκος, οὕτω καὶ μυρσίνη, μυῤῥίνη. [2] Τινὲς δὲ Βάτειαν φασὶ πόλιν Τρωϊκὴν, παρονομαζομένην ἐκ τῶν περὶ αὐτὴν βάτων· [3] ὥσπερ καὶ βάτιαι τρισυλλάβως λέγονται, ὡς ὁ Πίνδαρος δηλοῖ ἐν τῇ εἰς τὸν Ἀγησίαν ᾠδῇ. Ἕτεροι δὲ ἐνδοιάζοντες φασὶν, οὕτω καλεῖσθαι ἴσως [4] παρὰ τὸ βαίνεσθαι ἐν ταῖς Rom.p.352.
πολέμοις. [5] Πολύσκαρθμος δὲ ἡ, ὡς εἴρηται, ἡνιοχικὴ, καὶ πολυκίνητος. Γίνεται γὰρ [6] ἐκ τοῦ σκαίρω τὸ πηδῶ ὁ σκαρθμὸς, πλεονάσαντος τοῦ θ'· ὡς καὶ ἐν τῷ μηνιθμὸς, καὶ κλαυθμὸς, καὶ ὠρυθμὸς παρὰ Κοΐντῳ, καὶ ἐν τοῖς ὁμοίοις. Τινὲς δὲ τὸ πολύσκαρθμος, πρὸς τὸν τόπον ἡρμήνευσαν, ὡς πολλῶν, φασιν, ἐνεργουμένων αὐτόθι ἐν τῷ πολέμῳ σκαρθμῶν, ὅ ἐστι, κινήσεων ποδῶν. Ἔστι δὲ, κατὰ τοὺς παλαιοὺς, [7] σκαρθμὸς, δρόμος, βάσις, [8] πούς. Ἕτεροι δὴ, τὸ πολύσκαρθμος, [9] ἀντὶ τοῦ ταχέα ἐνόησαν. Τὸ δὲ, Ἔστι δέ τις αἰπεῖα κολώνη πρὸ τῆς Τροίας, [10] σχῆμα ἐστὶ σαφηνείας, διηγήμασι πρέπον, φίλον Ὁμήρῳ. ὡς καὶ τὸ, [11] Ἔστι πόλις Ἐφύρη. καὶ ἄλλα πολλά.

Trojanorum dux erat magnus ille galeâ insignis Hector
Priamides. Simul cum eo quàm plurimæ, & fortissimæ
Copiæ armabantur, promptæ hastis.
Dardanis porro imperabat bonus filius Anchisæ
Æneas (hunc sub Anchisâ genuerat Diva Venus
Idæ in jugis, dea cum mortali homine commixta)
Non solus. Simul cum eo duo Antenoris filii,
Archilochusque, Acamasque, totius rei militaris periti.
Qui verò Zeleam habitabant ad imas radices Idæ,
Aphnei, bibentes aquam nigram Æsepi,
Troës, horum rursus dux erat Lycaonis inclytus filius
Pandarus, cui etiam arcum Apollo ipse dederat.

Τρωσὶ μὲν ἡγεμόνευε μέγας κορυθαίολος Ἕκτωρ
Πριαμίδης, ἅμα τῷ γε πολὺ πλεῖστοι, καὶ ἄριστοι
Λαοὶ θωρήσσοντο μεμαότες ἐγχείῃσι.
Δαρδανίων αὖτ' ἦρχεν ἐῢς πάϊς Ἀγχίσαο
Αἰνείας, τὸν ὑπ' Ἀγχίσῃ τέκε δῖ' Ἀφροδίτη
Ἴδης ἐν κνημοῖσι, θεὰ βροτῷ εὐνηθεῖσα.
Οὐκ οἶος. ἅμα τῷ γε δύω Ἀντήνορος υἷε,
12 Ἀρχίλοχός τ', Ἀκάμας τε, μάχης εὖ εἰδότε πάσης,
Οἳ δὲ Ζέλειαν ἔναιον ὑπαὶ πόδα νείατον Ἴδης,
Ἀφνειοί, πίνοντες ὕδωρ μέλαν Αἰσήποιο,
Τρῶες, τῶν αὖτ' ἦρχε Λυκάονος ἀγλαὸς υἱὸς
Πάνδαρος, ᾧ καὶ τόξον Ἀπόλλων αὐτὸς ἔδωκεν.

CLXXX. Trojanorum dux erat magnus ille Hector, Priami filius, galeâ variè ornatâ decorus, atque insignis. Simul τῷ γε, videlicet τούτῳ, *cum hoc*, quàm plurimæ, & fortissimæ co-

ρπ'. Τρωσὶ μὲν ἡγεμόνευε μέγας κορυθαίολος Ἕκτωρ Πριαμίδης. ἅμα τῷ γε, ἤγουν τούτῳ, πολὺ πλεῖστοι, καὶ ἄριστοι λαοὶ θωρήσσοντο, με-

1. καὶ διότι δὲ μυρσίνη λέγεται) Hesychius: μυῤῥίνη, μυρσίνη. Polit.

2. Τινὲς δὲ Βάτειαν φασὶ πόλιν Τρωϊκὴν, παρονομαζομένην ἐκ τῶν περὶ αὐτὴν βάτων) Hesychius: Βατίεια, πόλις Τρωϊκή. Scholiastæ etiam Lycophronis Μύρινα, πολίχνη Τροίας, ὅπου παρενέβαλον οἱ Τρῶες. Aliis Βατίεια locus est Troadis, sic appellatus ἀπὸ τῶν βάτων. cujus etymologiæ meminit Stephanus. *Politus*.

3. ὥσπερ καὶ βάτιαι τρισυλλάβως λέγονται) Lege, βατίαι, per ι. Βατία dicta aliquando ὁ βάτος, non βάτεια. Itaque vult Eustathius, τοὺς βάτους καὶ βατίας τρισυλλάβως λέγεσθαι. ut patet ex Pindaro. Pindarus Olymp. Od. 6. quæ Ode est in Agesiam Syracusanum:

ἀλλ' ἐγ-
κέκρυπτο γὰρ σχοίνῳ, βατίᾳ τ' ἐν ἀπειρ-
άτῳ.

Vetus Scholiasta: βατίᾳ ἀντὶ τοῦ βάτῳ. ὅ ἐστιν ἀκανθώδης ὕλη. Demetrius Triclinius: ἐν βατίᾳ, ἤγουν βάτῳ ἀπείρονι. Sed Etymologo βατία locus est ὁ βάτους ἔχων. Βατία, inquit, λέγεται καὶ ὁ βάτους ἔχων τόπος. ἀπὸ τοῦ βάτου. Βατία διὰ τοῦ ι, ὡς Αἰμωλός, Αἰμωλία. τὸ ἐθνικὸν, Βατιεύς, καὶ Βατιώτης. Inde igitur ἀπὸ τῶν βάτων dici quibusdam visa est Βατίεια hæc Homerica, quasi per pleonasmum τοῦ ι. Verùm Epaphroditus loci nomen Βατίεια deducebat ἀπὸ τοῦ πατεῖν, seu ἀπὸ τοῦ πάτου τῶν ἵππων. Affertur hæc etiam etymologia apud Stephanum. Sed locus est miserè depravatus: ὃ ἀπὸ τοῦ πάτου τῶν ἵππων, ἔχων τὴν τροπὴν, τροπῇ τοῦ π εἰς β. Ineptiunt planè, qui ibi defendunt τὸ τροπῆς. Legendum sine dubio, ἔχων τὰς ἀναστροφάς. Hæc recta fuerit explicatio τοῦ πάτου. Πάτος ὁ ἀναστροφή, ὅπου ὁδός. Sic Eustathius ad Odysseam pag. 1819. Πάτος δὲ, φασιν, ἀναστροφή, ὅπου ὁδός. ὅθεν ἀπόπατος ὁ ἄφοδος, ὅπου κόπρος. καὶ ἀποπατεῖν τὸ ἀφοδεύειν. καὶ παροίμια τὸ, ἐν πάτῳ. ἀντὶ τοῦ ἐμποδών. Itaque Βατίειαν Epaphrodito dicta videbatur ἀπὸ τοῦ πάτου. Α πάτος πάτεια· pleonasmo τοῦ ι, πατίεια, & mutatione τοῦ π in β, Βατίεια. Etymologici Magni Auctor: ὁ δὲ τοῦ τόπου, Ἐπαφρόδιτός φησιν. ἀπὸ τοῦ πατεῖν, πάτος· καὶ ἀπὸ τοῦ πάτου τῶν ἵππων. τοὺς γὰρ ἐν τῇ ὁδῷ ὄντας, καὶ συνεχεῖς τριμμοὺς, πάτους ἔλεγον. Πάτος οὖν πάτεια· καὶ πλεονασμῷ τοῦ ι, πατίεια, καὶ Βατίεια. ἔστι δὲ τόπος ἐν τῷ πεδίῳ τῆς Ἰλιάδος. Politus.

4. παρὰ τὸ βαίνεσθαι ἐν πολέμοις) ἀπὸ τοῦ βαίνεσθαι, βατός. Hinc βάτεια, & pleonasmo τοῦ ι, βατίεια. Sic paullò ante πάτος πάτεια, & pleonasmo τοῦ ι, πατίεια. Βατὸς Hesychio, διαπεράσιμος τόπος. Eidem βατεῖν, πορεύειν, πατεῖν. Polit.

5. Πολύσκαρθμος δὲ ὁ, ὡς εἴρηται, ἡνιοχικὴ, καὶ πολυκίνητος) Πολύσκαρθμος alias δρομαῖος, πολυπήδητος, δίκινητος, πολυκίνητος. Polit.

6. ἐκ τοῦ σκαίρω τὸ πηδῶ ὁ σκαρθμὸς, πλεονάσαντος τοῦ θ) Etymologici Magni Auctor: παρὰ τὸ σκαίρω σκαρμὸς, καὶ σκαρθμὸς πλεονασμῷ τοῦ θ'. Politus.

7. σκαρθμὸς, δρόμος) Hesychius: σκαρθμοῖς, κινήσεσι, δρόμοις. Polit.

8. πούς) Etymologici Magni Auctor: σκαρθμὸς, πλεονασμῷ τοῦ θ'. λέγεται δὲ κατὰ διάλεκτον ὁ πούς. Polit.

9. ἀντὶ τοῦ ταχέα) lege, ταχέα. Vetus Scholiasta: πολυσκάρθμοιο, πολυκινήτου, ταχείας, διὰ τὸ πολλοὺς αὐτὴν ἐνεργεῖν ἐν τῷ πολέμῳ. Etymologici Magni Auctor: ἀσκαρθμος, ἀσκαίρος, ὅ ἐστιν, κινούμενος, ταχύς. Polit.

10. σχῆμα ἐστὶ σαφηνείας) Hujusmodi perspicuæ narrationis genus in deliciis nostro etiam Virgilio, ut lib. 1. Æneid. *Est in secessu longo locus*. & 2. *Est in conspectu Tenedos*. & 3. *Est locus, Hesperiam Graji cognomine dicunt*. & pluribus aliis in locis. Politus.

11. Ἔστι πόλις Ἐφύρη) Virg. *Est locus*. Salvinus.

12. Ἀρχίλοχός τ', Ἀκάμας τε) Ἀρχέλοχός τ' Eustathius legit, & habet editio Homeri Florentina. *Polit.*

¹ μεμαότες ἐγχείῃσιν, ἤγουν προθυμούμενοι τοῖς ἔγχεσι. τί δὲ προθυμούμενοι; πολεμίους ἀναιρεῖν, ἢ φάλαγγας ῥήσσειν, ἢ καὶ θώρακας ῥήξειν πολεμίων ἀμφὶ στήθεσσι. ὅπερ ἐπὶ μὲν τῶν Ἀβάντων, ἐντελῶς εἶπε, ἐνταῦθα δὲ ἐνέλειψε, συνεπιτροχάζων καὶ τοῖς σχήμασι, καὶ τὸ Τρωϊκὸν ἐμφαίνων καὶ οὕτως ἐναγώνιον· ἐπεὶ οὐδὲ δειπνησάντων μέμνηται τῶν Τρώων, οὐδὲ μὴν θυόντων, ὥσπερ εὐλόγως πεποιήκασιν Ἕλληνες. Καὶ ὅρα, ὅτι μέγαν τὸν Ἕκτορα εἶπε, κατὰ πολλὰς πάντως ἐννοίας, ὧν οὐδεμίαν ἀνεκάλυψε. ² Κορυθαιόλος δὲ, παροξύνεται μὲν ὑπὸ τῶν παλαιῶν· δη-
Baf. p. 267. λοῖ δὲ ³ τὸν ἔχοντα αἰόλην κόρυθα, ἤγουν ποικίλην περικεφαλαίαν. εἰκὸς γὰρ αὐτῷ παρηλλάχθαι τὸν ὁπλισμόν. ἢ τὸν εὐκίνητον ἐν πολέμοις, ⁴ παρὰ τὸ αἰόλον τὸ ταχύ. ὅπερ ἀπὸ τοῦ αἰόλω τὸ κινῶ γίνεται. ἵνα ᾖ κορυθαιόλος, ὁ αἰόλος εἰς μάχην μετὰ ὅπλων, ὡς ἀπὸ τῆς κόρυθος τὸ πᾶν εἰπεῖν. ⁵ Ταύτης δὲ σημαινομένης ἐστὶ καὶ ὁ κορυθαΐξ. Ἰστέον δὲ, ὅτι ἀπὸ τοῦ ῥηθέντος αἰόλλω, καὶ ἀπαιόλη γίνεται ἡ ἀπάτη, καὶ ἀποστέρησις. ⁶ Αἰσχύλος· Τέθνηκεν αἰσχρὸς χρημάτων ἀπαιόλῃ. ⁷ Ἐκεῖθεν δὲ καὶ ἀπαιόλημα τὸ ἀποπλάνημα, καὶ ἀποκάθαρμα. ὃ καθαρολογήσας ἐν σαφηνείᾳ, ⁸ Σοφοκλῆς, ἄλημά τε ἁπλῶς τὸν δόλιον, καὶ αἱμύλον Ὀδυσσέα λέγει, καὶ ἄλημα στρατοῦ. ᾧ παράκειται εἰς ἑρμηνείαν καὶ τὸ, αἱμυλώτατον. Καὶ οὕτω μὲν, ὁ Ἕκτωρ τῶν Τρώων ἡγεῖτο· Δαρδανίων δέ, φησιν, ἦρχεν Αἰνείας, ὃν ὑπὸ Ἀγχίσῃ ἔτεκεν Ἀφροδίτη Ἴδης ἐν κνημοῖσι, θεὰ βροτῷ εὐνηθεῖσα. Οὐ μόνος δὲ αὐτὸς, ἀλλ'

piæ armabantur, seu milites μεμαῶτες ἐγχείῃσι, videlicet, προθυμούμενοι τοῖς ἔγχεσι, *prompti, paratique lanceis*. Quam autem in rem prompti, & parati? ad hostes interficiendos, seu ad phalangas perrumpendas, seu etiam ad hostium thoraces in eorum pectore perstringendos. Quod quamvis integrâ perfectâque sententiâ de Abantibus expressisset; tamen hoc loci integrè exprimere prætermisit, perinde quasi ipso quoque figurato dicendi genere simul festinaret, ac curreret; itaque studium, contentionemque Trojanorum repræsentaret: præsertim quum Trojanos neque cœnasse, neque verò sacrificasse memoraverit. quæ quidem Græci ritè, atque ordine fecerunt. Ac vide, ut magnum Hectorem vocat, sensu prorsus multiplici, tametsi nullum de his sensibus explicaverit. Κορυθαιόλος porrò veteribus Grammaticis vox est proparoxytona, & eum significat, qui habet αἰόλην κόρυθα, videlicet ποικίλην περικεφαλαίαν, *galeam variam, seu variè ornatam*. Videtur enim armaturam is variam habuisse. Aut significat hominem agilem, & expeditum ad pugnam, seu bellicosum, a voce αἰόλος, quæ celerem, & velocem significat. quæ quidem vox oritur a verbo αἰόλω, quod est moveo. ita ut κορυθαιόλος sit ὁ αἰόλος εἰς μάχην μετὰ ὅπλων, *is, qui cum armis, seu armatus, celer est, veloxque ad pugnam*: tamquam si ἀπὸ τῆς κόρυθος, *a galeâ*, integram armaturam denotet. Atque hujus etiam significationis est ὁ κορυθάϊξ, *is, qui galeam cum impetu quatit, seu qui cum armis impetum facit*. Quod autem scire oportet, ab αἰόλω, quod diximus, *idest, moveo, ac verto, seu volvo*, oritur etiam ἀπαιόλη, idest, fraus, & fraudatio. Æschylus: Τέθνηκ' αἰσχρὸς χρημάτων ἀπαιόλῃ. *Mortuus est turpis, ac probrosus fraudatione pecuniarum*. Atque inde pariter est ἀπαιόλημα, idest, versutia, & piaculum. quod purâ, ac simplici voce perspicuè Sophocles dicit, cum versutum illum, & dolosum Ulyssem tum ἄλημα, *fraudem*, simpliciter vocat, tum ἄλημα στρατοῦ, *fraudem exercitus*. Quo in loco, claritatis caussâ, proximè adhæret τὸ αἱμυλώτατον, *maximè fallacem*. Itaque Hector quidem dux erat Trojanorum: Dardanis verò, inquit, imperabat Æneas, quem Venus sub Anchisâ genuit in Idæ jugis, quum sese dea mortali-

1. μεμαῶτες ἐγχείῃσιν, ἤγουν προθυμούμενοι) Hesychius: Μεμαῶτες, προθυμούμενοι, θέλοντες, σπεύδοντες, πεποιθότες, ἐπιθυμοῦντες. Polit.

2. Κορυθαιόλος δὲ, παροξύνεται μὲν ὑπὸ τῶν παλαιῶν) [illegible] Namque alioquin ab αἰόλος, τὸ κορυθαίολος, tamquam in compositione, acuendum esset in antepenultimâ, pariter atque τὸ πανάιολος: videlicet propter illam Grammaticorum regulam, de qua ita Etymologus: κανών ἐστιν ὁ λέγων, ὅτι τὰ εἰς ος ὑπὲρ δύο συλλαβὰς, πρὸ μιᾶς τὸν τόνον ἔχοντα, ἐν τῇ συνθέσει [illegible] τὸν τόνον· οἷον, ποικίλος, παμποίκιλος· ἀγαθὸς, [illegible] Quare Etymologus existimabat, τὸ κορυθαιόλος, tamquam παροξυνόμενον, non esse ab αἰόλος, sed a verbo αἰόλω τὸ κινῶ. Idem tamen Etymologus: Κορυθαιόλος, ὁ τὴν κόρυθα αἰόλον ἔχων, ὃ ποικίλον· [illegible] Hesychio tamen προπαροξύνεται τὸ κορυθαίολος, sicuti etiam [illegible]λος. Κορυθαίολος item προπαροξυτόνως legitur apud Suidam, quamvis apud hunc scribatur αἰόλος παροξυτόνως. Politus.

3. τὸν ἔχοντα αἰόλην κόρυθα, ἤγουν ποικίλην περικεφαλαίαν) Hesychius: Κορυθαίολος, μαχητὴς, ἀπὸ τοῦ αἰόλλειν τὴν κόρυν. ἢ [illegible], ὁ ποικίλην ἔχων περικεφαλαίαν, ἢ κινῶν. Polit.

4. παρὰ τὸ αἰόλον τὸ ταχύ) Etymologus: Αἰόλον τὸ ταχὺ, παρὰ τὸ αἰόλλω. Suidas: Αἰόλος, κινητὸς, ποικίλος, ὁ ταχὺς, παρὰ τὸ αἰόλλω, ὅπερ ἀπὸ τοῦ ἄω, καὶ αἰόλω. Polit.

5. Ταύτης δὲ σημαινομένης ἐστὶ καὶ ὁ κορυθαΐξ) Unde τὸ, κορυθαΐκι πτολεμιστῇ. Scholiasta Homericus: Κορυθαΐκι, πολεμιστῇ, κινοῦντι τὴν περικεφαλαίαν, καταπλήξεως ἕνεκεν, ἢ φόβου τῶν ἐναντίων. Hesychius: κορυθάϊκα, τὸν τὴν περικεφαλαίαν κινοῦντα ἔχοντα, ἢ σείοντα, οἷον πολεμιστήν. Etymologici Magni Auctor: ἀπὸ τῆς κόρυθος, καὶ τοῦ ἀΐσσω τὸ ὁρμῶ, ἀΐξω, ἀΐξ, γίνεται κορυθάϊξ. Politus.

6. Αἰσχύλος) Æschylus in Perrhæbis. Hesychius: Ἀπαιόλη, ἀπάτη, ἀποστέρησις. Αἰσχύλος Περραιβοῖς. Hac voce est etiam usus Aristophanes in Nubibus: Εὖ γ', ὦ παμβασίλει' ἀπαιόλη. Suidas sibi legebat, ὦ παμβασίλεια παιόλη, ut patet ex his ejus verbis: Παιόλη, ὦ παιόλη. Θεόν τινα ποιοῦσιν· οἷον ἀπατηλὴν, ἢ τινα ποιητὴν, ὡς ἂν εἴποι τις, ὦ αἰσχύνη, καὶ ἀποστέρησις. παίζοντες ὄνομα δαίμονός τινος, συμπλάττουσιν αὐτόν. παρὰ τὸ ἀπαιολᾶν, καὶ σιτοῦν, καὶ ἀποστερεῖν. Sed si rectum est τὸ παιόλη, id sane est per aphæresin ex ἀπαιόλη, ut clare ostendit ipsa etymologia παρὰ τὸ ἀπαιολᾶν. Alias ὀξυτόνως scribitur ἀπαιολή, quod notat Scholiasta Aristophanicus. Politus.

7. Ἐκεῖθεν δὲ καὶ ἀπαιόλημα) Hesychius: ἀπαιόλημα, ἀποσόβημα, ἢ ἀπάτημα, ἢ ἀποπλάνημα. Συχνῶς. Aristophanes Nubibus: Εὑρετικὸς γὰρ τῆς ἀποστερητικῆς, Κἀπαιόλημα. Ubi Scholiasta: ἀπαιόλημα γίνεται ἀπὸ τοῦ αἰόλω, ὃ δηλοῖ τὸ ποικίλον, καὶ δεινὸν αἴολος κακοῦ. Hic etiam Suidas legebat παιόλημα, fortasse, ut diximus, per aphæresin ex ἀπαιόλημα. Suidas: Παιόλημα, κό[illegible]ημα, ἀποπλάνημα, καὶ ἀπάτημα, πανούργημα. Ἀριστοφάνης Νε[illegible]λαις· Ἐξάρετος γὰρ τῆς ἀποστερητικῆς, καὶ παιόλημα, εἰ δὲ ἀπαιόλημα φασί. Sic ἀπαιόλησας. Hesychius: ἀπαιόλησας μισθὸν, ἀποστέρησας μισθόν. Politus.

8. Σοφοκλῆς) Sophocles Ajace v. 381.

Κακῶν ὄργανον τέκνον Λαρτίου,
κακοπινέστατόν τ' ἄλημα στρατοῦ.

& paullò post:

Πῶς αὐτὸν αἱμυλώτατον,
ἐχθρὸν, ἄλημα, &c.

Politus.

tali cùm homine commiscuisset. Neque verò ipse solus: sed simul cum eo Antenoris filii duo, Archelochus, & Acamas. Namque Æneam fortassis rex sibi, ut ferunt, suspectum habebat, quemadmodum postea Poëta non obscurè indicat: ideoque custodes ei, ac vigiles adjunxit.

CLXXXI. Ac vide, discrimen eum agnovisse Dardanorum, & Trojanorum, ut multis postea in locis videbitur, aut quòd ii per tribus distincti, ac secreti essent, aut generis lineâ, ductâ a Troë, & Dardano, a quo tum Dardania regio, tum urbs Dardanus, vetusta illa quidem, ut ajunt, sed & eadem contemptior. Sic enim Geographus: Post Abydum, Dardanium promontorium, & urbs Dardanus, ab Abydo septuaginta stadiis remota. Inter has Rhodius amnis effluit. Hæc autem, quæ dicta est, Dardanus, adeo contempta, & despecta fuit, ut Romanorum Imperatores alii eam in Abydum transtulerint, alii in pristinum locum reduxerint. Mediterraneam sub Idâ regionem tenuisse Dardani perhibentur. Geographus etiam idem tradit, montuosam Troadis regionem Æneæ paruisse, quam Dardaniam vocabant. Quoniam verò Homerus Trojanorum ducem Hectorem fuisse, Dardaniis Æneam imperasse commemorat; notant Scholiastæ, per gentes eum Barbaros, non per urbes nominare. Sin autem postea urbes Barbarorum nonnullas recenset; attamen eos ut plurimùm per gentes, tamquam in angusto quodam spatio, in medium producit. Ceterùm τοὺς Δαρδανίους, *Dardanios*, invenire est ut plurimùm tribus syllabis appellatos Δαρδάνους, *Dardanos*, ut palam etiam facit illud: Τρῶες, καὶ Δάρδανοι. *Troës, & Dardani*. Ad hæc, Porphyrius ait, Trojanis, horumque sociis, octo, & viginti duces cum imperio præfuisse, iis etiam adnumeratis, qui postmodum venerunt: de quibus, inquit, octo supra decem in hoc bello, juxta Homerum, occubuerunt. Æneam ferunt fabulæ filium fuisse Ἀφροδίτης, *Veneris*, tamquam hominem perjucundum, & peramœnum, atque, ut ita dicam, ἐπαφρόδιτον, *venustum*, quique magnam vim allicientium ad sese animorum haberet. Quocirca hominem Trojani in oculis, atque in animo ferebant. Unde, tametsi regi suspectus erat; tamen nihil nocumenti accepit. Ida, mons Trojæ excelsus, plerisque hujus Poëmatis locis celebratus, porrectis scopulis, veluti quibusdam pedibus, juxta veteres scriptores, frequens, imaginem, ac figuram refert scolopendræ. Sed & alia est Ida Cretæ. Atque adeo, tamquam ab his montibus, mons omnis excelsus Ida dicitur esse appellatus. quemadmodum etiam omnis aqua, Achelous; itemque Oceanus, juxta Homerum, & imitatores Homeri: in quibus Euripides quadam ex petrâ stillicidio cadere ait, ac fluere aquam Oceani, hoc est, fontem. Ceterùm Creticam quoque esse

ἀλλ' ἅμα τούτῳ δύο Ἀντηνορίδαι, Ἀρχέλοχος, καὶ Ἀκάμας. Ἴσως γάρ, φασιν, ὁ βασιλεὺς ὑποπτεύων τὸν Αἰνείαν, ὡς καὶ ἐν τοῖς μετὰ ταῦτα δηλώσει που ὁ Ποιητής, φύλακας αὐτῷ συνέταξε.

ρπά. Καὶ ὅρα, ὅτι διαφορὰν οἶδε Δαρδάνων, καὶ Τρώων, ὡς καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς πολλαχοῦ φανήσεται, ἢ φυλαδὸν διῃρημένων, ἢ κατὰ σειρὰν τὴν ἀπὸ Τρωὸς, καὶ Δαρδάνου, [1] ἀφ' οὗ καὶ Δαρδανία τόπος τις, καὶ κτίσμα δὲ Δάρδανος, ἀρχαῖον μέν, φασι, εὐκαταφρόνητον δέ. Φησὶ γοῦν ὁ Γεωγράφος, ὅτι μετ' Ἄβυδον, Δαρδανὶς ἄκρα, καὶ πόλις Δάρδανος, ἀπέχουσα ἑβδομήκοντα σταδίους τῆς Ἀβύδου. μεταξὺ δὲ ὁ Ῥόδιος ἐκπίπτει ποταμός. Οὕτω δ' εὐκαταφρόνητος ἡ ῥηθεῖσα Δάρδανος ἦν, ὥστε [2] οἱ Ῥωμαίων βασιλεῖς (Rom. p. 353.) οἱ μὲν, μετῴκιζον αὐτὴν εἰς Ἄβυδον· οἱ δὲ, εἰς τὸ ἀρχαῖον ἀνῴκιζον. Μεσόγειοι δέ, φασιν, ὑπὸ τὴν Ἴδην οἱ Δάρδανοι. Ὁ δ' αὐτὸς Γεωγράφος λέγει καὶ, [3] ὅτι παρώρειαν Τροίας ὑπὸ τὸν Αἰνείαν, τὴν Δαρδανίαν ἐκάλει. Εἰπόντος δὲ Ὁμήρου, ὡς Τρώων μὲν ἡγεῖτο Ἕκτωρ· Δαρδανίων δὲ ἦρχεν Αἰνείας, λέγουσιν οἱ σχολιασταί, ὅτι δι' ἐθνῶν, οὐ διὰ πόλεων, ὀνομάζει τοὺς βαρβάρους. Εἰ δὲ προϊὼν καὶ πόλεις τινὰς βαρβάρων καταλέξει, ἀλλὰ τὰ πλείω, ἐθνικῶς προάγει, ὡς ἐν στενῷ. Τοὺς δὲ Δαρδανίους, τὰ πλείω Δαρδάνους τρισυλλάβως λεγομένους ἔστιν εὑρεῖν, ὡς δηλοῖ καὶ τό, [4] Τρῶες, καὶ Δάρδανοι. Ὁ δὲ Πορφύριος λέγει καὶ, ὅτι Τρώων, καὶ τῶν τούτοις συμμάχων, ἡγοῦντο ἄνδρες εἴκοσι, καὶ ὀκτὼ σὺν τοῖς ὕστερον ἐλθοῦσι. [5] Τούτων δέ, φησιν, ὀκτωκαίδεκα ἐν τῷ πολέμῳ, καθ' Ὅμηρον, ἀπέθανον. Ἀφροδίτης δὲ υἱὸς ὁ Αἰνείας μυθολογεῖται, ὡς ἡδύς, καὶ ἐπέραστος, καὶ ὡς εἰπεῖν, ἐπαφρόδιτος, καὶ πολὺ τὸ ἐπαγωγὸν ἔχων. Διὸ καὶ ἐφιλεῖτο ὑπὸ τῶν Τρώων. ὅθεν καὶ τῷ βασιλεῖ ὢν ὕποπτος, οὐδὲν ὅμως ἐβλάβη. Ἡ δὲ Ἴδη, ὄρος Τροίας ὑψηλόν, πολλαχοῦ τῆς ποιήσεως ἐμφερόμενον, [6] πολλοὺς ἔχουσα πρόποδας, κατὰ τοὺς παλαιούς, σκολοπενδρώδης τὸ σχῆμα. Ἔστι δὲ Ἴδη καὶ Κρήτης. καὶ πᾶν δέ, φασιν, ὄρος ὑψηλόν, ὡς ἀπὸ τούτων, Ἴδη ἐλέγετο. [7] ὥσπερ καὶ πᾶν ὕδωρ, Ἀχελῷος· καὶ Ὠκεανὸς δέ, κατά τε Ὅμηρον, καὶ τοὺς ὁμηρίζοντας. ἐν οἷς καὶ Εὐριπίδης, εἰπών, ὡς πέτρα τις ὠκεανοῦ ὕδωρ στάζει. τουτέστι, πηγήν. Ὅτι δὲ καὶ Κρητική ἐστιν

1. ἀφ' οὗ καὶ Δαρδανία τόπος τις, καὶ κτίσμα δὲ Δάρδανος) Stephanus: καὶ πόλιν φασὶ Δάρδανος, καὶ Δαρδανίαν τὴν χώραν ὠνόμασεν, ὃ Τάνεξις πρότερον ἐκαλεῖτο. Politus.

2. οἱ Ῥωμαίων βασιλεῖς οἱ μὲν, μετῴκιζον αὐτὴν εἰς Ἄβυδον) Geographus: ἡ δὲ Δάρδανος, κτίσμα ἀρχαῖον· οὕτω δ' ἐκαταφρονήθη, ὥστε πολλάκις οἱ βασιλεῖς, οἱ μὲν μετῴκιζον αὐτὴν εἰς Ἄβυδον· οἱ δὲ ἀνῴκιζον πάλιν εἰς τὸ ἀρχαῖον κτίσμα. Politus.

3. ὅτι παρώρειαν Τροίας) Strabo l. 12. p. 565. τὴν γὰρ ὑπὸ τῇ Ἴδῃ παρώρειαν τῆς Τροίας καταλέξας (ὁ Ποιητὴς) τὴν ὑπ' Αἰνείᾳ, τὴν Δαρδανίαν ἐκάλεσεν. Ubi Casaubonus cum veteribus libris legit: τὴν γὰρ ὑπὲρ τοῦ Ἰλίου. Polit.

4. Τρῶες, καὶ Δάρδανοι) Τρῶες, καὶ Λύκιοι, καὶ Δάρδανοι ἀγχιμαχηταί. Polit.

5. Τούτων δέ, φησιν, ὀκτωκαίδεκα ἢ ἐν τῷ πολέμῳ) Dele τὸ ἢ, aut scribe: τούτων δέ, φησιν, ιη' ἐν τῷ πολέμῳ. ut τὸ ιη' nota sit numeri octo & decem ducum in hoc bello occisorum. Polit.

6. πολλοὺς ἔχουσα πρόποδας, κατὰ τοὺς παλαιούς) Geographus: Πολλοὺς δ' ἔχουσα πρόποδας ἡ Ἴδη, καὶ σκολοπενδρώδης οὖσα τὸ σχῆμα. Polit.

7. ὥσπερ καὶ πᾶν ὕδωρ, Ἀχελῷος) v. Macrob. Saturnal. lib. V. cap. XVIII. ad illud Virgilii Georgicon. *Poculaque inventis Acheloia miscuit uvis*. Salvinus.

Ἴδη, καὶ ὅτι ἀπὸ τῆς ἐν Κρήτῃ Ἴδης ἡ Τρωϊκὴ ὠνόμασται, καὶ ἐν τῇ ά ῥαψῳδίᾳ προγέγραπται.

ρπϛ΄. Ὁ δὲ Γεωγράφος λέγει, καὶ [1] ὅτι Ἴδη τὸ ὄρος μέχρι Λεκτοῦ καθήκει. ἔστι δὲ ἀκρωτήριον γνώριμον τὸ Λεκτόν. Λέγει δὲ ὁ αὐτὸς, καὶ ὅτι ἐν τῇ Κρητικῇ Ἴδῃ σίδηρον εἰργάσαντο οἱ Ἰδαῖοι, [2] καλούμενοι Δάκτυλοι, διὰ τὸν ἀριθμὸν οὕτω κληθέντες· καὶ ὅτι κύκλος τοῦ ταύτου ὄρους, [3] στάδιοι ἑξακόσιοι. Κνημοὶ δὲ ὄρους, τὰ περὶ τὰς προπόδας, ὡς πρὸ ὀλίγου ἐγράφη. Ὑπαὶ πόδα νείατον Ἴδης· ὅ ἐστιν, ἐν τῇ ἐσχάτῃ ὑπωρείᾳ τῆς Ἴδης, ἔναιον οἱ κατὰ Ζέλειαν Ἀφνειοὶ, πίνοντες ὕδωρ μέλαν Αἰσήποιο Τρῶες, ὧν ἦρχε Λυκάονος ἀγλαὸς υἱὸς, Πάνδαρος· ᾧ καὶ τόξον Ἀπόλλων αὐτὸς ἔδωκε. Σημειοῦνται δὲ ἐνταῦθα οἱ παλαιοὶ, ὅτι ἡ μὲν κατὰ Πάνδαρον χώρα, ὁμωνύμως [4] τῇ ἐπὶ τῷ Ξάνθῳ Λυκίᾳ καλεῖται· Τρῶες δὲ, οἱ οἰκήτορες, ἑτερωνύμως. ὅπερ καὶ ἐπὶ ἄλλων ἐδηλώθη γενέσθαι πρὸ τούτων. Ὅτι δὲ τοιοῦτος Λύκιος ὁ Πάνδαρος, καὶ ὅτι Λυκία ὑπ' αὐτῷ ἦν, ἐν ᾗ Ζέλεια, δηλοῖ τὸ, [5] Οὐδέ τις ἐν Λυκίῃ σέο εὔχεται κρείττων εἶναι. Διὸ καὶ [6] Λυκηγενεῖ Ἀπόλλωνι ἐν τοῖς ἑξῆς εὔξεται. Ῥητέον οὖν ἐν ὀλίγῳ, ὅτι οὐ μόνον [7] Ζελεῖται οἱ τοῦ Πανδάρου, ἀλλὰ καὶ Τρῶες· ἤδη δὲ καὶ Λύκιοι. Τριωνυμία οὖν ἐθνικὴ καὶ ἐνταῦθα, ὡς καὶ ἐπὶ τῶν Μυρμιδόνων, προείρηται. Τὸ δὲ διπλοῦν ζ΄, ὡς οὐδ' ἐν τῇ δ΄, οὕτως οὐδ' ἐνταῦθα ἐκτείνει τὸ πρὸ αὐτοῦ βραχὺ φωνῆεν. Φησὶ γὰρ κατὰ δάκτυλον· Οἳ δὲ Ζέλειαν ἔναιον. Τοιοῦτον δὲ καὶ τὸ, ὑλήεντι Ζακύνθῳ. Καὶ ἐκεῖ γὰρ ἀδυναμίαν ἔχει τὸ διπλοῦν ἐκτείνειν τὸ προηγούμενον αὐτοῦ δίχρονον, διὰ μέτρου ἀνάγκην· καθ' ἣν καὶ ὁ Σκάμανδρος ἀδυνατεῖ ἔκτασιν ποιεῖν φωνήεντος βραχέος, ᾧ αὐτὸς ἐπάγεται. Καὶ καλεῖται τὸ τοιοῦτον, ὑπερμετρία, μία οὖσα τῶν παρὰ τοῖς παλαιοῖς τεθεωρημένων πέντε, ἢ ἓξ κακιῶν τοῦ ἔπους. ἧς μέρος καὶ τὸ, [8] Πατρόκλου ποθέων ἀνδροτῆτά τε, καὶ μένος ἠΰ. Καὶ αὐτὸ γὰρ ὑπερμετρία ὑποκεῖσθαι λέγεται, διὰ τὸ πλεονάζειν χρόνῳ οὐκ ἔχοντι λόγον συνιζήσεως· ἀλλὰ τὸ μὲν τοιοῦτον πάθος, εἶχεν ἂν λόγον, κακίαν ἔπους εἶναι, καθὰ καὶ τὴν ὀλιγομετρίαν, ἣ θεωρεῖται ἐν στίχῳ ἐξ ὀλίγων μερῶν λόγου συγκειμένῳ. οἷον, Κολλητὸν βλήτροισι, [9] δυωκαιεικοσίπηχυ. Εὐτελὲς

se Idam, & ab Idâ Cretensi nomen esse ad Trojanam derivatum, supra scriptum est in libro ά.

CLXXXII. Geographus præterea scribit, Idam montem usque ad Lectum pertinere. Est autem Lectum, celebre satis promontorium. De Idâ verò Cretensi idem auctor testatur, ferrum ibi Idæos cudisse, quos Dactylos vocant, sic a digitorum numero appellatos: eumque ipsum montem ambitu esse stadiorum sexcentorum. Κνημοὶ, *crura*, montis, sunt pedes ejus porrecti, ac prominentes, ut paullò ante scriptum est. Ὑπαὶ πόδα νείατον Ἴδης· *sub novissimo pede Idæ*, hoc est, in extremâ, atque imâ parte, seu ad radicem Idæ, habitabant Zelitæ Aphnei, nigrâ Æsepi aquâ poti Troës: quibus Paodarus, præclarus Lycaonis filius, imperabat: cui etiam Apollo ipse arcum dederat. Atque hic veteres observant, regionem hanc Pandari nomen habere commune cum Lyciâ ad Xanthum; Troas verò, qui eam incolunt, diverso nomine vocatos. quod quidem & in aliis fieri, antea ostensum est. Nam istum quidem Pandarum Lycium fuisse, itemque Lyciam, in qua Zelia, ei paruisse, palam facit illud: *Neque quisquam in Lyciâ sese præstantiorem esse gloriatur*. Quare etiam postea Apollini supplicat Λυκηγενεῖ, *nato in Lyciâ*. Paucis igitur dicendum est, non Zelitas modò vocatos esse eos, qui sub Pandaro erant constituti; verùm etiam Troas; jam verò & Lycios. Itaque hoc etiam loci triplex est nomen gentile, ut de Myrmidonibus antea notatum est. Porrò autem duplex illa littera ζ΄, ut neque in libro δ΄, ita neque hoc loci producit vocalem brevem ante se. Dicit enim per dactylum: Οἳ δὲ Ζέλειαν ἔναιον. *Qui verò Zeliam habitabant*. Tale etiam illud: ὑλήεντι Ζακύνθῳ. *sylvoso Zacyntho*. Nam & littera ibi duplex producere nequit præcedentem ancipitem, ob metri necessitatem: qua etiam fit, ut ὁ Σκάμανδρος, *Scamander*, longam efficere nequeat vocalem brevem, quam ipse brevem subsequitur. Idque vocatur hypermetria, seu redundantia metrica. Quod est vitium versûs, unum de illis quinque, aut sex, quæ veteres Grammatici animadverterunt. Cujusmodi etiam illud: Πατρόκλου ποθέων ἀνδροτῆτά τε, καὶ μένος ἠΰ. *Patrocli desiderans fortitudinemque, & robur ingens*. Nam & id subesse dicitur hypermetriæ, propterea quod tempore redundat, in quo nulla insit ratio synizeseos; sed rationi potiùs consentaneum esse videatur, ut, quidquid id est, quod diximus, vitium sit versûs, pariter atque oligometria, idest, penuria, seu paucitas metrica, quæ spectatur in versu ex paucis orationis partibus constante. ut, Κολλητὸν βλήτροισι, δυωκαιεικοσίπηχυ. *Compactum clavis ligneis, duorum, & viginti cubitorum*. Inopia nam-

1. ὅτι Ἴδη τὸ ὄρος μέχρι Λεκτοῦ καθήκει) Geographus: ἀπὸ δὲ Ἀβύδου μέχρι Λεκτοῦ τὰ περὶ Ἴλιον, καὶ Τένεδον, καὶ Ἀλεξάνδρειαν τὴν Τρωάδα. τούτων δὲ πάντων ὑπέρκειται ἡ Ἴδη τὸ ὄρος, μέχρι Λεκτοῦ καθήκουσα. Politus.

2. καλούμενοι Δάκτυλοι) Geographus: Σοφοκλῆς δὲ οἴεται, πέντε τοὺς πρώτους ἄρσενας γενέσθαι, οἳ σίδηρόν τε ἐξεῦρον, καὶ εἰργάσαντο πρῶτοι, καὶ ἄλλα πολλὰ τῶν πρὸς τὸν βίον χρησίμων· πέντε δὲ καὶ ἀδελφὰς τούτων. ἀπὸ δὲ τοῦ ἀριθμοῦ Δακτύλους κληθῆναι. Polit.

3. στάδιοι ἑξακόσιοι) Corrige Strabonem, quo loco libri vulgati legunt ἑξήκοντα pro ἑξακοσίων. Lib. 10. p. 475. Τὸ Ἰδαῖον, ὄρος ὑψηλότατον τῶν ἐκεῖ. περιφορὰ δ' ἐν κύκλῳ σταδίων ἑξήκοντα. Pol.

4. τῇ ἐν τῷ Ξάνθῳ Λυκίᾳ) lege, τῇ ἐπὶ τῷ Ξάνθῳ Λυκίᾳ. Et sic Homerus Il. έ v. 479.
Τηλοῦ γὰρ Λυκίη, Ξάνθῳ ἔπι δινήεντι. Politus.

5. Οὐδέ τις ἐν Λυκίῃ) v. 173 Il. έ.
Οὐδέ τις ἐν Λυκίῃ σέο γ' εὔχεται εἶναι ἀμείνων.

Suidas: τὴν Τρωϊκὴν Ὅμηρος Λυκίαν λέγει. Polit.

6. Λυκηγενεῖ Ἀπόλλωνι) Homerus, Λυκηγενεῖ. Hesychius: Λυκηγενέϊ, τῷ ἀπὸ Λυκίας ὄντι, ἢ γενομένῳ. Etymologici Magni Auctor: Λυκηγενὴς, ὁ ἐν Λυκίᾳ γεγεννημένος. Polit.

7. Ζελεῖται οἱ τοῦ Πανδάρου) Alibi etiam Eustathius, Ζελεῖται. Sed legendum, Ζελῖται. Hoc enim est nomen hujus loci gentile. Nisi forte cum Herodiano mavis, Ζελεάται. Stephanus: Τὸ ἐθνικὸν, Ζελείτης. παρὰ Ποσειδίππῳ δ' ἄνευ τοῦ ί. Ἡρωδιανὸς Ζελεάτην φησίν. ἔστι γὰρ Ζελεάτης, καὶ Ζελεύς. Eustathius infra, ex eodem Stephano: ἐθνικὸν δὲ, φησὶ, Ζελείτης, καὶ Ζελεάτης. Politus.

8. Πατρόκλου ποθέων ἀνδροτῆτά τε) v. 5. l. ώ Il. ubi tamen alii legunt ἀδροτῆτά τε. ut & v. 363. l. χ' Il. Polit.

9. δύω καὶ εἰκοσίπηχυ) Legendum est ὑφ' ἓν, δυωκαιεικοσίπηχυ, ut alibi Eustathius præcipit ex Apione, & Herodoto. Δυωκαιεικοσίπηχυ dixit Poëta ξυστόν. Politus.

namque, ac tenuitas hæc est in carmine Heroico, ut ex duabus orationis partibus, ex nomine videlicet, & conjunctione, sit conflatum. Illud prætcrea minimè dubium, aut ambiguum est, quin tertium carminis vitium sit polymetria, seu copia metrica, qua ita versus completur, ac perficitur, ut ex multis orationis partibus componatur. Exempli causâ: Ἔν τ' ἄρα οἱ φῦ χειρί, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζεν. *Inque ejus hæsit manu, verbumque fecit, dixitque.* Si enim vitium carminis est, ex quinque orationis partibus ipsum esse compositum; cur non multò magis vitiosum erit illud, quod est maximè affectatum, compositum ex omnibus? Πρὸς δέ με τὸν δύστηνον ἔτι φρονέοντ' ἐλέησον, aut ἐλέαιρε. *Ad hæc & mei infelicis adhuc viventis, & intelligentis miserere.* Sextum autem vitium, est illud quidem fortassis perceptu difficile; sed nihilominus traditum, propter tertiam illam, ut ajunt, a fine syllabam acutam in illo versu: Οὐλομένην, ἣ μυρί' Ἀχαιοῖς ἄλγε' ἔθηκε. *Perniciosam, quæ innumeros Achivis dolores intulit.* Reliqua verò vitia duo, quartum nempe, & quintum, ipsa quoque alicubi, prout adnotatio aliqua feret, sumus deinceps explicaturi. Atque hæc quidem sese ita habent.

CLXXXIII. Sita esse dicitur Zelia ad radicem extremam montis Idæ, juxta Homericum illud: ὑπαὶ πόδα νείατον Ἴδης. *sub imo pede Idæ.* Abest a Cyzico stadia nonaginta supra centum, & a proximo mari, in quod Æsepus fluvius sese exonerat, stadia ferè octoginta. Eam Tarsius amnis circumfluit, cujus postea fit mentio. Urbs autem hæc Troadis Zelia, juxta Ethnicorum scriptorem, sic appellata est a Zelio heroë. Gentile, inquit, ejus nomen, Ζελείτης, *Zelita*, & Ζελειάτης, *Zeliata*. Dicta etiam invenitur Ζελίη, *Zelia*, per ι. Alii quoque, inquit, vocant eam, Ζέλην, *Zelen*. Sed & castellum est Cyzicenum. Qui autem, inquit, sub Pandaro erant, ii, juxta nonnullos, Zelitæ, & Lycii vocantur. Quin & Geographus ait, Lycios alios esse Troadis, aliosque ad Cariam: de quibus opinio, inquit, & suspicio est, alios ab aliis esse propagatos. Quoniam verò, ut ait, Zelitæ Lycii; idcirco eorum etiam princeps, ac rector Lycaon, & Apollo ibi colitur Lycegenes, idest, natus in Lyciâ. Accedit Arrianus his verbis: Zelia, dicta etiam Lycia; & ob hanc Lyciam, Apollo Lycius. Quare &

τελὲς γὰρ τὸ ἐκ δύο μερῶν λόγου, ἤγουν ὀνόματος, καὶ συνδέσμου, ὀρθὸν ἔπος συγκεκρατῆσθαι. Τὸ δὲ καὶ τὴν πολυμετρίαν τρίτην εἶναι κακίαν ἔπους, καθ' ἣν στίχος ἀπαρτίζεται, ἐκ πολλῶν μερῶν λόγου συγκείμενος, οἷον· Ἔν τ' ἄρα οἱ φῦ χειρί, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζεν· ἀπορίαν προβάλλεται. [1] Εἰ γὰρ τὸ ἐκ πέντε μερῶν λόγου συντεθειμένον, κακία ἔπους, διατί μὴ πολλῷ πλέον, τὸ ἐκ πάντων ἐκεῖνο τὸ σπουδαιότατον; Πρὸς δέ με τὸν δύστηνον ἔτι φρονέοντ' ἐλέησον, ἢ ἐλέαιρε. Ἔστι δὲ ἴσως δυσπαράδεκτος, οὐδὲν ἧττον καὶ ἡ παραδεδομένη, ἕκτη κακία, διὰ τὴν, ὥς φασι, τρίτην ἀπὸ τέλους ὀξεῖαν ἐν τῷ, Οὐλομένην, ἣ μυρί' Ἀχαιοῖς ἄλγε' ἔθηκεν. Αἱ μέντοι λοιπαὶ [2] δύο κακίαι, ἡ τετάρτη, καὶ ἡ πέμπτη, φανοῦνταί που ἐν τοῖς ἑξῆς [3] καὶ αὐταὶ, κατά τι εὔλογον. Καὶ τοιάδε μὲν ταῦτα. Baf. p. 268. Rom. p. 354.

ρπγ'. [4] Κεῖται δέ, φασιν, ἡ Ζέλεια ἐν παρωρείᾳ τῇ ὑστάτῃ τῆς Ἴδης, κατὰ τὸ Ὁμηρικόν, τὸ, ὑπαὶ πόδα νείατον Ἴδης. Κυζίκου μὲν ἀπέχουσα σταδίους ἑκατὸν ἐνενήκοντα· θαλάσσης δὲ τῆς ἐγγυτάτω, καθ' ἣν ἐκδίδωσιν ὁ ποταμὸς Αἴσηπος, ὅσον σταδίους ὀγδοήκοντα. [5] Περιῤῥέει δ' αὐτὴν Τάρσιος ποταμὸς, οὗ μνήμη τις ἔσται ἐν τοῖς ἑξῆς. Ἐκλήθη δὲ ἡ τῆς Τρωάδος αὕτη Ζέλεια, κατὰ τὸν Ἐθνικολόγον, [6] ἀπὸ Ζελίου ἥρωος. Ἐθνικὸν δέ, φησιν, αὐτῆς, Ζελείτης, καὶ Ζελειάτης, [7] εὕρηται δὲ διὰ τοῦ ι Ζελίη. [8] Τινὲς δὲ Ζέλην αὐτήν, φησι, καλοῦσιν. [9] Ἔστι δὲ καὶ φρούριον Κυζικηνόν. [10] Λέγονται δέ, φησι, κατά τινας, οἱ τοῦ Πανδάρου Ζελεῖται, καὶ Λύκιοι. Καὶ ὁ Γεωγράφος δέ φησιν, ὅτι Λύκιοι οἱ Τρωϊκοὶ, καὶ ἕτεροι πρὸς τῇ Καρίᾳ· περὶ ὧν ὑπόνοιά, φησίν, ἐστιν, [11] ὡς τοὺς ἑτέρους ἀποικισάντων. [12] Ἐπεὶ δέ, φασι, Λύκιοι οἱ περὶ Ζέλειαν, διὰ τοῦτο καὶ Λυκάων ἀρχηγὸς αὐτῶν, καὶ Ἀπόλλων αὐτόθι τιμᾶται Λυκηγενής. Λέγει δὲ καὶ Ἀῤῥιανὸς οὕτω· Ζέλεια ἡ καὶ Λυκία, καὶ [13] ὁ Ἀπόλλων ἐπὶ τῇ δε

1. Εἰ γὰρ τὸ ἐκ πέντε) Ante hæc verba deesse aliquid videtur. Nisi forte his legas: Εἰ δὲ τὸ ἐκ πέντε. Politus.

2. δύο κακία) l. κακίαι. Polit.
Forte duale: τὼ κακία. Salvinus.

3. καὶ αὐτά, κατά τι ἔγλογον) L. καὶ αὐταὶ, κατά τι εὔλογον. Polit. Fortè αὐτὼ duale, idest, τὼ δύο κακώ. Salvinus.
Mecum facit Frobenius. Polit.

4. Κεῖται δέ, φασιν, ἡ Ζέλεια ἐν παρωρείᾳ τῇ ὑστάτῃ τῆς Ἴδης) Geographus: Ἡ μὲν δὴ Ζέλεια ἐν τῇ παρωρείᾳ τῇ ὑστάτῃ τῆς Ἴδης ἐστίν. Polit.

5. Περιῤῥέει δ' αὐτὴν Τάρσιος ποταμός) Geographus: Περὶ μὲν οὖν τὴν Ζέλειαν ὁ Τάρσιός ἐστι ποταμός, εἴκοσι ἔχων διαβάσεις τῇ αὐτῇ ὁδῷ. Polit.

6. ἀπὸ Ζελίου ἥρωος) Immò verò, juxta Ethnicologum, ἀπὸ Ζελείου. Namque ἀπὸ τοῦ Ζελίου est Ζελίου. Etymologici Magni Auctor urbis hujus nomen derivat ἀπὸ Ζέλου τινος, ἢ διὰ τὸ τὸν ἥλιον ἐν αὐτῇ λίαν ἐστὶ ἰδεῖν. Polit.

7. εὕρηται δὲ διὰ τοῦ ι Ζελίη) Unde gentile nomen, Ζελίτης. Epitome Stephani: τὸ ἐθνικόν, Ζελείτης. παρὰ Ποσειδίππῳ δ' εὕρηται διὰ τοῦ ι. Polit.

8. Τινὲς δὲ Ζέλην αὐτήν, φασι, καλοῦσιν) Stephanus: οἱ δὲ Ζέλην αὐτήν φασι. Polit.

9. Ἔστι δὲ καὶ φρούριον Κυζικηνόν) Stephanus: Ἔστι καὶ Ζέλεια φρούριον Κυζίκου, ὡς Διογένης ἐν β' τῷ περὶ Κυζίκου. Strabo lib. 13. καὶ ἔστι νῦν ἡ Ζέλεια ὑπὸ Κυζικηνῶν. Idem Strabo, ubi agit de Cyzico: Ῥωμαῖοι δ' ἐτίμησαν τὴν πόλιν· καὶ ἔστιν ἐλευθέρα μέχρι νῦν, καὶ χώραν ἔχει πολλὴν, τὴν μὲν ἐκ παλαιοῦ, τὴν δὲ τῶν Ῥωμαίων προσθέντων. καὶ γὰρ τῆς Τρωάδος ἔχουσι τὰ πέραν τοῦ Αἰσήπου, τὰ περὶ τὴν Ζέλειαν. Politus.

10. Λέγονται δέ, φασι, κατά τινας, οἱ τοῦ Πανδάρου Ζελεῖται, καὶ Λύκιοι) Absunt hæc ab hodiernâ Stephani Epitome, quæ hinc suppleri potest. Zelitas, qui erant sub Pandaro, eosdem & Lycios appellatos scribit Geographus. Polit.

11. ὡς τοὺς ἑτέρους ἀποικισάντων) Et sic legendum apud Strabonem, ubi vulgò ἀποικησάντων. Sic autem Strabo l. 12. pag. 572. Οἱ δὲ δεύτεροι Λύκιοι τοῦ αὐτοῦ γένους ὑπόνοιαν παρέχουσι, ἢ τῶν Τρωικῶν, ἢ τῶν πρὸς Καρίαν τοὺς ἑτέρους ἀποικισάντων. Polit.

12. Ἐπεὶ δέ, φασι, Λύκιοι οἱ περὶ Ζέλειαν) Citat nescio quem alium auctorem a Strabone. Non hæc certè Strabo. Polit.

13. ὁ Ἀπόλλων ἐπὶ τῇδε τῇ Λυκίᾳ, Λύκιος) Macrobius Saturnal. lib. 1. c. 17. *Apollinis Lycii plures accepimus cognominis caussas. Antipater Stoicus Lycium Apollinem nuncupatum scribit* ἀπὸ τοῦ λευκαίνεσθαι πάντα φωτίζοντος ἡλίου. *Cleanthes Lycium Apollinem appellatum notat, quòd, veluti lupi pecora rapiunt, ita ipse quoque humorem eripit radiis. Prisci Græcorum primam lucem, quæ præcedit solis exortum,* λύκην *appellaverunt,* ἀπὸ τοῦ λύκου, *idest, temporis: hodieque lycophos cognominant.* Politus.
Virg. *Lyciæ fortes.* Salvinus.

δὲ τῇ Λυκίᾳ, Λύκιος. Διὸ καὶ Πανδάρου πατὴρ, Λυκάων, οὐ πόρρω τοῦ τοιούτου ἔθνους, πεσόντος τοῦ ὀνόματος, καὶ Λυκηγενεῖ Ἀπόλλωνι ἐκεῖνος εὔχεται τῷ ἐγχωρίῳ. Ἰστέον δὲ, ὅτι Λύκιος μὲν τὸ ῥηθὲν ἐθνικὸν, διὰ διχρόνου· Λύκειος δὲ ἀγορὰ ἡ καὶ παρὰ Σοφοκλεῖ, διὰ διφθόγγου, [1] ἐν ᾗ, φασι, Λύκιος Ἀπόλλων ἵδρυτο. Ἀφνειοὺς δὲ λέγει, [2] οὐχ οὕτω τοὺς πλουσίους, ὅσον [3] τοὺς περὶ τὴν Ἀφνῖτιν λίμνην, κατὰ τοὺς παλαιούς. Καὶ γὰρ οὕτω, φασὶ, καλεῖται [4] ἡ Δασκυλῖτις. Μέλαν δὲ ὕδωρ τὸ τοῦ Αἰσήπου φησὶν, ἢ κατὰ κοινὸν ἐπίθετον, καθ' ὃ καὶ κυανώπιδα λέγει Ἀμφιτρίτην, καὶ Ποσειδῶνα κυανοχαίτην, καὶ ταύρους μέλανας θύεσθαι τῷ Ποσειδῶνι λέγεται· ἢ διὰ τὸ βαθύ. Καλλίμαχος δὲ [5] παραφράσας, ἑλικώτατον ὕδωρ Αἰσήπου φησὶν, ἄλλον δὲ τρόπον, καὶ ἀργυροδίνην εἶχε τοῦτον εἰπεῖν. [6] Μετὰ τὴν Κυζικηνὴν δέ, φασι, καὶ ὁ ῥηθεὶς Αἴσηπος, ἡ τῆς Τρωάδος ἀρχή. Πάνυ δὲ ἐξαίρει τὸν Πάνδαρον ὁ Ποιητὴς, λέγων, ἐξ αὐτοῦ Ἀπόλλωνος λαβεῖν τὸ τόξον, ἤγουν τὴν τοξείαν, ὅ ἐστι, τὴν τοξικὴν ἐπιστήμην. Καί ἐστι, φασὶν, ὁ τρόπος μετωνυμία. Προοικονομεῖ δὲ ἐν τούτῳ τὰ μετὰ ταῦτα ὁ Ποιητὴς, ἵνα θαῤῥῶν ὁ Πάνδαρος τῷ θείῳ δώρῳ, τολμήσῃ διοϊστεῦσαι κατὰ Μενελάου, καὶ οὕτω συγχυθῶσιν οἱ ὅρκοι ἐπὶ κακῷ τῶν Τρώων. Ἔθος δὲ Ποιηταῖς ἱστορεῖν, τοὺς περί τινα τέχνην δεξιοὺς, θεόθεν ἔχειν τὰ ὄργανα. Οὕτω καὶ ἄλλος τις [7] αὐλῶπιν ἔχει τετράπτυχον, τήν οἱ πόρε Φοῖβος Ἀπόλλων, καὶ κίθαριν δέ τις, καὶ ἕτερος λύραν, καὶ ἄλλος ἀσπίδα, ἤτι ἀλλοῖον ὅπλον, ἐκ θεοῦ λαβεῖν μεμύθευται. Τὰς γὰρ εἰς ἄκρον, φασὶν, εὐεξίας, θεοῖς ἀνατιθέασιν οἱ Ποιηταί. Ἐν δὲ τῷ, καὶ τόξον ἔδωκεν, ἢ περιττὸς ὁ καὶ σύνδεσμος, ἢ συμπλέκει καὶ ἕτερα θεόσδοτα τῷ τόξῳ ἀγαθὰ, ἐν οἷς καὶ ἡ τοξικὴ δεξιότης.

& Pandari pater, Lycaon, cujus nomen ab hac istâ gente non multùm abludat; & Apollini ille supplicat Lycegeni indigenæ. Quod autem sciendum erat, nomen quidem gentile est Λύκιος, *Lycius*, quod diximus, cum ancipiti: at verò cum diphthongo, Λύκειος ἀγορὰ, *Lyceum forum*, apud Sophoclem. quo in foro Lycius Apollo, ut perhibent, positus erat. Ceterùm Ἀφνειοὺς, *Aphneos*, non tam divites, atque opulentos dicit, quàm paludis Aphnitidis accolas, juxta veteres scriptores. Sic enim, inquiunt, Dascylitis vocatur. Nigram, Æsepi aquam vocat, aut epitheto communi, prout etiam κυανώπιδα, *adspectu caruleam*, dicit Amphitriten, & Neptunum κυανοχαίτην, *crines caruleos habentem*, & tauri nigri immolari dicuntur Neptuno; aut quia fluminis illius aqua est profunda. Callimachus verò dicit per paraphrasin ἑλικώτατον ὕδωρ Αἰσήπου, *nigerrimam aquam Æsepi*. Quamquam & alio modo fluvium hunc, ἀργυροδίνην, *vortices volventem argenteos*, vocare potuisset. Ceterùm post urbem Cyzicenam, & eum, quem diximus, Æsepum, initium, ut ajunt, est Troadis. Poëta porro Pandarum valde extollit, quippe qui eum narret ab Apolline ipso arcum accepisse, sagittariam videlicet, hoc est, scientiam, atque artem mittendarum sagittarum. Et tropus hic est, ut ajunt, Metonymia. Viam interea Poëta munit ad ea, quæ sequuntur, ut Pandarus, divino hoc munere confisus, sagittam conjicere audeat in Menelaum; itaque sancita jurejurando fœdera ad Trojanorum exitium violentur. Moris autem est Poëtarum, ut, qui in arte aliquâ valent, eâque excellunt, eos instrumenta divinitus habere commemorent. Sic & nescio quis alius galeam oblongam habet triplicem, quam ei præbuit Phœbus Apollo. Quidam etiam citharam, alius lyram, alius quoque clypeum, aut aliud quodpiam armorum genus a diis accepisse, pro fabularum ingenio, perhibetur. Quidquid enim est summarum, præstantissimarumque facultatum, atque artium, Poëtæ ad deos auctores referunt. In illis denique verbis; καὶ τόξον ἔδωκεν, *& arcum dederat*, aut vacat conjunctio illa καὶ, *&*, aut simul cum arcu alia quoque bona divinitus data complectitur, ac conjungit: in quibus sanè bonis peritia est etiam, atque ars sagittandi.

Οἳ δ' Ἀδρήστειάν τ' εἶχον, καὶ δῆμον Ἀπαισοῦ,
Καὶ Πιτύειαν ἔχον, καὶ Τηρείης ὄρος αἰπὺ,
Τῶν ἦρχ' Ἄδρηστός τε, καὶ Ἄμφιος λινοθώρηξ,

Υἱὼ

Qui Adrasteamque tenebant, & civitatem Apæsi,
Et Pityeam habebant, & Tereæ montem excelsum;
His imperabat Adrastusque, & Amphius linteo thorace indutus,

Filii

1. ἐν ᾗ, φασι, Λύκιος Ἀπόλλων ἵδρυτο) Henricus Stephanus videtur hic legi voluisse Ἀπόλλωνος ἵδρυμα: quum ea hoc, ut ex illo, loco tradat, effigiem lupi Lyceo in foro collocatam fuisse in honorem Apollinis. Ego verò malim, Λύκειος Ἀπόλλων ἵδρυτο. Λύκειος enim Apollo. Stephanus v. Λύκειον. Λύκειος ὁ Ἀπόλλων, & Scholiasta Sophoclis, initio Electræ, ubi explicat, quid sit ἀγορὰ Λύκειος. τόπος, ἔνθα συνηθροίζοντο, οὕτως ὀνομαζόμενος. ἐπὶ δὲ ἀφιερώμενος τῷ Ἀπόλλωνι. λέγεται δὲ ὁ Ἀπόλλων Λύκειος. qui & λυκοκτόνος dicitur ibidem Sophocli, aut, ut loquitur ibi Scholiasta, διὰ τὸ νέμειν αὐτὸν τοὺς ποιμένας ... φονεύειν. διὸ καὶ λύκους αὐτῷ φασὶ θύεσθαι ἐν Ἄργει, aut διά τι, ἱερὸν εἶναι τὸ ζῶον, ὡς καὶ τῆς Ἀρτέμιδος τὰς ἐλάφους. ὅθεν καὶ τῷ νομίσματι τῶν Ἀργείων ἐγχαράττεσθαί φασι λύκους. ὡς καὶ τοὺς γλαύκας Ἀθηναίους. Variat tamen scriptura apud Pausaniam, apud quem Apollo alibi Λύκιος, alibi Λύκειος pro Λυκαῖος. Apollinis autem Lycii sculptile Argis exstitisse olim simulacrum, testatur idem Pausanias Corinthiacis c. 19. Ἀργείοις δὲ τῶν ἐν τῇ πόλει τὸ ἐπιφανέστατόν ἐστιν Ἀπόλλωνος ἱερὸν Λυκίου. τὸ μὲν οὖν ἄγαλμα τὸ ἐφ' ἡμῶν, Ἀττάλου ποίημα ἦν Ἀθηναίου. Τὸ δὲ ἐξ ἀρχῆς Δαναοῦ καὶ ὁ ναὸς καὶ τὸ ξόανον ἀνάθημα ἦν. ξόανα γὰρ δὴ τότε εἶναι πείθομαι πάντα καὶ μάλιστα τὰ Αἰγύπτια. Quamquam & defendi possit edita Eustathii lectio, quatenus Apollo ipse, qui sol est, appellatus sit λύκιος, ut auctor est Macrobius Saturn. l. 1. c. 17. *Annum quoque vetustissimi Græcorum λυκάβαντα appellant τὸν ἀπὸ τοῦ λύκου, idest a sole, βαινόμενον, καὶ μετρούμενον. Λύκον autem solem vocari, etiam Lycopolitana Thebaidos civitas testimonio est, quæ pari religione Apollinem, itemque lupum, hoc est, λύκον, colit, in utroque solem venerans, quod hoc animal rapit, & consumit omnia, in modum solis, ac plurimùm oculorum acie cernens, tenebras noctis evincit.* Politus.

2. οὐχ οὕτω τοὺς πλουσίους) Hesychius: Ἀφνειός. πλούσιος. Polit.

3. τοὺς περὶ τὴν Ἀφνῖτιν λίμνην, κατὰ τοὺς παλαιούς) Geographus: Τούτους δὲ (eos nempe, qui Pandaro parebant) καλεῖ καὶ Λυκίους. Ἀφνειοὺς δὲ ἀπὸ τῆς Ἀφνίτιδος νομίζουσι λίμνης. καὶ γὰρ οὕτω καλεῖται ἡ Δασκυλῖτις. Stephanus: ἡ λίμνη ἡ περὶ Κύζικον, Ἀφνῖτις, ἡ πρότερον Ἀρτυνία. Eidem tamen Stephano dicitur Ἀφνεῖον, πόλις Φρυγίας, πλησίον Κυζίκου, ἢ Μιλησιοπόλεως, ἢ ἀπὸ Ἀφναιοῦ, ἢ ἀπὸ Ἀφνίτιδος λίμνης. Polit.

4. ἡ Δασκυλῖτις) l. ἡ Δασκυλῖτις, ex Strabone. *Polit.*

5. παραφράσας, ἑλικώτατον ὕδωρ Αἰσήπου) Aliter Suidas accipit τὸ ἑλικώτατον ὕδωρ, non per paraphrasin, qua capiessum sic hoc Homericum, ὕδωρ μέλαν Αἰσήποιο· sed quatenus idem est, atque τὸ ἑλικοειδῆ ἔχον τὴν ῥύσιν, ἢ διαυγές. Secundum quam significationem idem fuerit, Æsepum fluvium dicere ἑλικώτατον, atque ἀργυροδίνην. Politus.

6. Μετὰ τὴν Κυζικηνὴν δέ, φασι) Strabo: Ἔστι δὲ μετὰ τὴν τῶν Κυζικηνῶν πόλιν, καὶ τὸν Αἴσηπον, ἀρχὴ τῆς Τρωάδος, καθ' Ὅμηρον. Polit.

7. αὐλῶπιν) τρυφάλειαν. Polit.

Filii duo Meropis Percosii, qui prae omnibus
Noverat vaticinia, neque suos filios sinebat
Ire ad bellum perniciosum. At illi ei minimè
Paruerunt. Fata enim eos agebant atrae mortis.
Qui verò Percoten, & Practium incolebant,
Et Sestum, & Abydum habebant, & divam Arisben;
Horum rursus Hyrtacides dux erat Asius, princeps virorum,
Asius Hyrtacides, quem ab Arisbâ ferebant equi
Ardentes, magni, a fluvio Selleente.
Hippothous verò ducebat gentes Pelasgorum hastatorum,
Eorum, qui Larissam glebosam habitabant.
Horum dux erat Hippothousque, Pylaeusque, Martia proles,
Filii duo Lethi Pelasgi Teutamidae.

Τὼ δύω Μέροπος Περκωσίω, ὃς περὶ πάντων
Ἤδεε μαντοσύνας, οὐδὲ οὓς παῖδας ἔασκε
Στείχειν ἐς πόλεμον φθισήνορα. τὼ δέ οἱ οὔτι
Πειθέσθην. κῆρες γὰρ ἄγον μέλανος θανάτοιο.
Οἱ δ' ἄρα Περκώτην, καὶ Πράκτιον ἀμφενέμοντο,
Καὶ Σηστὸν, καὶ Ἄβυδον ἔχον, καὶ δῖαν Ἀρίσβην,
Τῶν αὖθ' Ὑρτακίδης ἦρχ' Ἄσιος, ὄρχαμος ἀνδρῶν.
Ἄσιος Ὑρτακίδης, ὃν Ἀρίσβηθεν φέρον ἵπποι
Αἴθωνες, μεγάλοι, ποταμοῦ ἄπο Σελλήεντος.
Ἱππόθοος δ' ἄγε φῦλα Πελασγῶν ἐγχεσιμώρων,
Τῶν, οἳ Λάρισσαν ἐριβώλακα ναιετάασκον. Rom. p 355.
Τῶν ἦρχ' Ἱππόθοός τε, Πύλαιός τ', ὄζος Ἄρηος,
Τὼ δύω Λήθοιο Πελασγοῦ Τευταμίδαο.

CLXXXIV. Qui Adresteam, sive Adrasteam, quique Apaesum, & Pityiam, & Teries excelsum montem habitabant, ii suos duces habebant, Adrestumque, & Amphium, qui thorace linteo indutus erat, pariter atque antea de Ajace Locro dictum est. Erant autem Meropis filii: quo vir nomine vocabatur, quum & ipse, sicuti & ille alter, qui Olympiacorum ludorum victor evasisse traditur, appellativum sibi nomen in proprium adsciviſſet. Erat hic Percosius, sive ex Percote, urbe Troadis, vaticiniaque prae omnibus noverat, videlicet supra omnes, qui eamdem ibi divinandi artem sectabantur. Neque is liberis suis permittebat, ut ad bellum hoc exitiale proficiscerentur. Verùm ii nequaquam dicto audientes fuerunt. Fata namque atrae mortis eos agebant. Ac vide, quale sit, parentibus bene gnaris, ac peritis minimè obedire. Ubi etiam veteres observant, nihil utique divinationem prodesse, si fata repugnant, atque adversantur. Porro autem Ἀδρήστειαν, *Adresteam*, nonnulli scribere tribus volunt syllabis Δρήστειαν, *Dresteam:* quibus tamen alii non adhaerent. Appellata namque est ab Adrasto, prisco quodam heroë, quicum in nominis societatem convenit Adrastus ille Homericus, de quo jam memoravimus. Haec de urbe ita Ethnicorum scriptor: Inter Priapum, & Parium ad Propontidem, quo quidem in Pario Geographus narrat aram fuisse spectatu dignam, cujus latera stadii mensuram exaequarent, sita est urbs Adrastea, sic vocata ab Adrasto rege, qui primus Nemesi templum posuit. Ipsa item regio, Adrastea vocabatur. Quamquam alii urbem Adrasteam nominatam velint ab Adrasteâ, una Orestiadum, seu monticolarum nympharum. Est autem, inquit, & locus Troadis, Adrastea, ab Adrasteâ, Melissi filiâ, qui filius fuit Idae, primae Trojanorum reginae. Hactenus hic auctor, qui in plerisque concinit cum Strabone. Ille verò ait, ut The-

ρπδ'. Οἱ περὶ Ἀδρήστειαν, ἤτοι Ἀδράστειαν, καὶ [2] οἱ περὶ Ἀπαισὸν, καὶ Πιτύειαν, καὶ Τηρείης ὄρος αἰπὺ, ἀρχηγοὺς εἶχον Ἄδρηστόν τε, καὶ Ἄμφιον, [3] ὃς λινοθώρηξ ἦν, καθὰ καὶ ὁ Λοκρὸς Αἴας πρὸ τούτου ἐρρέθη. Ἦσαν δὲ υἱοὶ Μέροπος, ἀνδρὸς οὕτω καλουμένου, καὶ ἐξιδιωσαμένου καὶ αὐτοῦ, κατὰ τὸν ἱστορούμενον ὀλυμπιονίκην ἄνθρωπον, τὸ προσηγορικὸν ὄνομα εἰς κυριωνυμίαν. Περκώσιος δὲ ἦν οὗτος, ἤτοι ἀπὸ Περκώτης πόλεως Τρωάδος· ᾔδεε δὲ μαντοσύνας περὶ πάντων, ἤτοι ἐπέκεινα πάντων, τῶν ἐκεῖ ὁμοτέχνων. Οὐδὲ εἴα, τοὺς παῖδας στείχειν ἐς πόλεμον φθισήνορα. οἱ Bas. p. 269. δ' οὔτι πείθοντο. κῆρες γὰρ ἄγον μέλανος θανάτοιο. Καὶ ὅρα, οἷον τὸ μὴ πείθεσθαι πατράσιν εὖ εἰδόσιν. Οἱ δὲ παλαιοὶ λέγουσιν ἐνταῦθα, καὶ ὅτι [4] οὐδὲν ἄρα ἡ μαντικὴ, μοίρας ἀντιταττομένης. Ἀδρήστειαν δὲ, θέλουσι μέν τινες τρισυλλάβως Δρήστειαν γράφειν· οὐ προσέχονται δέ. Ὠνόμασται γὰρ ἀπὸ Ἀδράστου, ἀνδρὸς ἡρωϊκοῦ παλαιοῦ, ᾧ συνεξέδραμεν εἰς ὁμωνυμίαν ὁ προρρηθεὶς Ὁμηρικὸς Ἄδραστος. Περὶ ταύτης ὁ τῶν Ἐθνικῶν γραφεὺς λέγει, ὅτι μεταξὺ Πριάπου καὶ Παρίου [5] τοῦ κατὰ Προποντίδα, ἐν ᾧ βωμὸς θέας ἄξιος, κατὰ τὸν Γεωγράφον, σταδιαίας ἔχων πλευρὰς, Ἀδράστεια πόλις, ἀπὸ Ἀδράστου βασιλέως, [6] ὃς πρῶτος ἱδρύσατο Νεμέσεως ἱερόν. [7] Ἐκαλεῖτο δὲ καὶ ἡ χώρα, Ἀδράστεια. Οἱ δὲ, Ἀδράστειαν τὴν πόλιν κληθῆναι ὑπὸ Ἀδραστείας μιᾶς τῶν ὀρεστιάδων νυμφῶν. Ἔστι δὲ, φησὶ, καὶ τόπος Τρωάδος, Ἀδράστεια, ἀπὸ Ἀδραστείας, θυγατρὸς Μελίσσου, [8] υἱοῦ Ἴδας τῆς πρώτου βασιλευσάσης ἐν Τροίᾳ. Καὶ ταῦτα μὲν οὗτος, συμφωνήσας τῷ Στράβωνι ἐν πολλοῖς. Ἐκεῖνος

1. Αἴθωνε) Florentina editio, Αἴθωνες. & ita legit Eustathius. *Politus.*
Et hoc verum est. *Salvinus.*

2. οἱ περὶ Ἀπαισὸν) l. Ἀπαισοῦ. Polit.
Alioquin versus non constaret. *Salvinus.*

3. ὃς λινοθώρηξ ἦν) Lineo thorace, e lino scilicet multiplici aggesto, atque compacto ad ictus retundendos. Silius Italicus libro IX. prope finem:
Nec levius radio, laevum qua tegmine thorax
Multiplicis lini claudit latus, improba sensim
Corpore non laeso penetrarunt spicula dentis.
Salvinus.

4. οὐδὲν ἄρα ἡ μαντικὴ, μοίρας ἀντιταττομένης) Notum illud Homericum:
Ἀλλ' οὐκ οἰωνοῖσιν ἐρύσατο κῆρα μέλαιναν.
Unde illud Virgilianum:
Sed non augurio potuit depellere pestem.
Politus.

5. τοῦ κατὰ Προποντίδα, ἐν ᾧ βωμὸς) Verbis Stephani interjecta haec ab Eustathio ex Strabone. Strabo: Παρίου ἐν τῇ Προποντίδι πόλει. ἐν τούτῳ μὲν ὧν λέγει) ὁ βωμὸς θέας ἄξιος, σταδιαίας ἔχων τὰς πλευράς. Politus.

6. ὃς πρῶτος ἱδρύσατο Νεμέσεως ἱερόν) Hinc, Nemesis vocis Adrastea dicitur. Virg. in Catalectis. *Ut scelere infando, quod nec sinit Adrastea.* Salvinus.

7. Ἐκαλεῖτο δὲ καὶ ἡ χώρα, Ἀδράστεια) καὶ Ἀδραστείας πεδίον, καὶ ἡ πόλις οὕτω. ex Stephano. *Polit.*

8. υἱοῦ Ἴδας) Frustra omnino sunt, qui corrupte legi hic existimant, υἱοῦ Ἴδας. pro quo ipsi rescribunt, τοῦ καὶ Ἴδας. ut sic Melissum Idae patrem intelligant, non filium. Neque ad rem pertinet locus ille Apollodori lib. 1. de filiabus Melissei, Adrasteâ, & Idâ, quibus Rhea in Cretâ nutriendi Jovis curam commisit: καὶ τοῦτον μὲν δίδωσι τρέφειν Κούρησί τε, καὶ ταῖς Μελισσέως παισὶ νύμφαις, Ἀδραστείᾳ τε, καὶ Ἴδῃ. Ubi valde probo conjecturam docti viri, pro Μελισσέως legentis Μελισσίως. Stephani verba haec sunt in Epitome: ἔστι δὲ καὶ Τρωάδος Ἀδράστεια τόπος, ἀπὸ Ἀδραστείας θυγατρὸς Μελίσσου, ᾧ Ἴδας ἡ πρώτου βασιλευσάσης ἐν Τροίᾳ. Citatque Stephanus auctorem Characem. Politus.

κῆνος δὲ λέγει καὶ, ὅτι, [1] ὥσπερ Θήβη, καὶ Θήβης πεδίον, οὕτω καὶ Ἀδράστεια, καὶ Ἀδραστείας πεδίον, διττῶς. καὶ ὅτι ἐνταῦθα μὲν οὔτε Νεμέσεως, οὔτε Ἀδραστείας ἱερὸν δείκνυται· περὶ δὲ Κύζικον, Ἀδραστείας ἱερόν. Γράφει οὖν, φησιν, Ἀντίμαχος οὕτω· Ἔστι δέ τις Νέμεσις μεγάλη θεός, ἣ τάδε πάντα Πρὸς μακάρων [2] ἔλαχε. βωμὸν δέ οἱ [3] εἵσατο, ἤγουν ἵδρυσε, πρῶτος Ἄδρηστος ποταμοῖο [4] παρὰ ῥόον Αἰσήποιο, Ἔνθα τετίμηταί τε, καὶ Ἀδρήστεια καλεῖται.

Theben, & campum Thebes, sic etiam bifariam, & Adrasteam vocari, & campum Adrasteæ. Hic tamen, neque Nemeseos, neque Adrasteæ, templum ullum ostendi; sed apud Cyzicum fanum esse Adrasteæ. Quippe, ut ipse refert, ita scribit Antimachus:

Est Nemesis, Numen magnum, cui hæc cuncta dederunt
Jure regenda dii, cui primus condidit aram
Adrestus, celeres Æsepi ad fluminis undas.
Hic sanctè colitur dea, & Adrestea vocatur.

ρπε΄. Καὶ οὕτω μὲν καὶ ὁ Γεωγράφος. ἕτεροι δὲ, οὐκ ἰδίᾳ μὲν Ἀδρήστειάν φασιν, ἰδίᾳ δὲ Νέμεσιν, οὐδὲ Ἄδρηστον τοῦτον οἴδασιν αἴτιον τοῦ τῆς Ἀδρηστείας ταύτης ὀνόματος· ἀλλὰ Νέμεσιν Ἀδρήστειαν λέγοντες, Ἄδραστον αἰτιῶνται τῆς παροιμίας ταύτης, ὃν Σικυῶνι πρῶτα ἐμβασιλεῦσαι ὁ Ποιητὴς πρὸ τούτου ἱστόρησε. Καὶ τὴν μὲν Νέμεσιν, ὡς εἰς κύριον τιθέασιν ὄνομα· [5] τὴν δὲ Ἀδράστειαν, ὡς εἰς ἐπίθετον· καὶ βούλονται εἶναι Ἀδράστειαν, τὴν οἰκονομησαμένην παραδόξως τὰ κατὰ τὸν τοιοῦτον Ἄδραστον· ὃ μόνου τῶν ἡγεμόνων διασωθέντος ἐκ τοῦ Θηβαϊκοῦ πολέμου, ἀνεμέσησε τὸ θεῖον. Καὶ γοῦν ἐν τοῖς ἐπιγόνοις τῶν ἐν Θήβαις πεσόντων ἀρχηγῶν, Διομήδης μὲν, καὶ Σθένελος, καὶ οἱ λοιποὶ, περιεγένοντο· [6] μόνος δὲ ὁ ἐξ Ἀδράστου πέπτωκε. Καὶ οὕτω, κατά τι δίκαιον, ἀνισώθη τὸ δοκοῦν ἐκεῖ ἐλλελεῖφθαι, πρὸς τῆς Νεμέσεως· καὶ ἐκλήθη αὕτη ἐντεῦθεν, Ἀδράστεια. Ἕτεροι δὲ τὴν Νέμεσιν Ἀδράστειαν ἤπου καλεῖσθαι, διὰ τὸ τῆς θείας δίκης ἀναπόδραστον, ἤτοι ἄφυκτον. Παυσανίας δέ φησιν, ὅτι τὴν Ἀδράστειαν, ἑτέραν τῆς Νεμέσεως ὑποτίθενταί τινες· οἱ δὲ, τὴν αὐτὴν τῇ Νεμέσει, ἀπὸ Ἀδράστου, ὅτι μόνος τῶν ἑπτὰ σωθεὶς, μόνος πάλιν τὸν υἱὸν ἀπέβαλεν, ἐν τοῖς Ἐπιγόνοις· [7] οἱ δὲ, ἀπὸ Ἀδράστου, φησὶ, Μυσοῦ ἱδρυσαμένου αὐτῆς ἱερόν. Βέλτιον δέ φησιν [8] ἀπὸ τοῦ μηδὲν αὐτὴν ἀποδιδράσκειν. Καὶ τοιοῦτον μὲν καὶ τοῦτο.

CLXXXV. Atque ita quidem Geographus. Verumtamen alii non seorsum, ac separatim dicunt Adresteam; seorsum, ac per se, Nemesin; neque Adrastum hunc umquam noverunt, qui Adresteæ hujus nomini caussam, & initium dederit: sed, cum iidem Nemesin Adrasteam dicunt, proverbii hujus originem ad Adrastum referunt, quem Sicyone primùm regnasse Poëta supra commemoravit. Et Nemesin quidem, proprii nominis loco habent; Adrasteam verò, loco epitheti, seu nominis adjectivi: & volunt esse Adrasteam, eam, quæ Adrasti istius sortem miro quodam modo gubernavit. cui quidem Adrasto deus ἐνεμέσησεν, *invidit*, quòd solus inter duces ex Thebano bello evasisset: adeo ut de Epigonis, seu de posteris illorum ducum, qui ad Thebas ceciderunt, Diomedes, & Sthenelus, ac reliqui sint servati; solus autem Adrasti filius occubuerit. Itaque Nemesis ex jure, & æquo penitus compensavit, quod minus illic fuisse videbatur: & hæc inde appellata est Adrastea. Contra ea alii Nemesin Adrasteam vocatam tradiderunt, διὰ τὸ τῆς θείας δίκης ἀναπόδραστον, sive ἄφυκτον, *propterea quòd nemo umquam unus ultionem divinam vitare possit, aut effugere*. Pausanias autem scribit, nonnullos esse, qui aliam a Nemesi Adrasteam faciant; alios verò eamdem, ac Nemesin, Adrasteam existimare, sic dictam ab Adrasto, quòd solus de septem ducibus servatus, solus ipse rursus filium inter Epigonos amiserit: tametsi alii, ut ait, nomen ejus ab Adrasto Myso arcessant, qui ei templum posuisset. Verumtamen, inquit, melius est dicere, appellatam eam esse ἀπὸ τοῦ μηδὲν αὐτὴν ἀποδιδράσκειν, *ex eo, quòd nulla omnino res eam effugiat*. Atque id quidem ita.

ρπϛ΄. Ὁ δὲ Γεωγράφος λέγει πρὸς τὰ τοῦ Ὁμηρικοῦ τούτου καταλόγου, καὶ ὅτι ἐπὶ τῷ Αἰσή-

CLXXXVI. Ceterùm, quod ad Homericum hunc Catalogum attinet, Geographus tradit, ad

1. ὥσπερ Θήβη, καὶ Θήβης πεδίον, οὕτω καὶ Ἀδράστεια) Strabo: Ἐκαλεῖτο δ' ἡ χώρα αὕτη Ἀδράστεια, καὶ Ἀδραστείας πεδίον· κατὰ ἔθος τι οὕτω λεγόντων τὸ αὐτὸ χωρίον διττῶς, ὡς καὶ Θήβην, καὶ Θήβης πεδίον. Politus.

2. ἔλαχε) ἔλαχεν. Polit.

3. εἵσατο, ἤγουν ἵδρυσε) Eustathius duas hic lectiones Antimachi posuit, vel declarare voluit verbum εἵσατο, *statuit*, alio verbo, quod idem valet. *Salvinus*.

4 ποταμοῖο ῥόον) l. παρὰ ῥόον. Polit.

5. τὴν δὲ Ἀδράστειαν, ὡς εἰς ἐπίθετον) Sed enim si epitheton, sive adjectivum nomen, sit Adrastea; scribendum erit παροξυτόνως, Ἀδραστεία, & Ἀδραστεῖα. Nomen proprium, ἡ Ἀδράστεια, προπαροξυτόνως. Polit.

6. μόνος δὲ ὁ ἐξ Ἀδράστου πέπτωκεν) Adrasti filius, Ægialeus. Suidas: Τῶν γὰρ Ἐπιγόνων, Θηβαίους ἐπιστρατευσάντων, μόνος Αἰγιαλεὺς ἀπώλετο, Ἀδράστου παῖς. Inde ἀπὸ τοῦ Ἀδράστου videtur in proverbium abiisse Ἀδράστεια Νέμεσις, ἐπὶ τῶν πρότερον μὲν εὐδαιμονησάντων, ὕστερον δὲ δυστυχησάντων. Ita proverbii originem explicant Suidas, & Michaël Apostolius. *Politus*.

7. οἱ δὲ, ἀπὸ Ἀδράστου, φησὶ, Μυσοῦ ἱδρυσαμένου αὐτῆς ἱερόν) Id ipsum est, quod dicit Harpocration: Ἀδράστειαν οἱ μὲν τὴν αὐτὴν λέγουσι τῇ Νεμέσει, λαβοῦσαν τὸ τοὔνομα ἀπὸ Ἀδράστου τινὸς βασιλέως, ἐν τούτῳ μαντεῖον ἱδρυσαμένου ἱερὸν Νεμέσεως, ὃ προσαγορευθῆναι μετὰ ταῦτα Ἀδραστείας. Nempe non ab Adrasto illo, Sicyonia rege, de quo supra Homerus, volunt hi scriptores, Nemesin Adrasteam esse appellatam, quæ erat aliorum opinio; sed ab Adrasto Myso, a quo, propter constitutum Nemesi templum, eadem Nemesis Adrastea. Atque hunc etiam Adrastum Mysum intelligit Geographus illis verbis: Φησὶ δὲ Καλλισθένης, ἀπὸ Ἀδράστου βασιλέως, ὃς πρῶτος Νεμέσεως ἱερὸν ἱδρύσατο, καλεῖσθαι Ἀδράστειαν. Politus.

8. ἀπὸ τοῦ μηδὲν αὐτὴν ἀποδιδράσκειν) Hesychius: Ἀδράστεια (sic enim lego pro vulgato Ἀδραστία) ἡ Νέμεσις, ἣν οὐκ ἄν τις ἀποδράσειεν. Suidas: Ἀδράστεια Νέμεσις, ἣν οὐκ ἄν τις ἀποδράσειεν. Unde & fatum ipsum, Ἀδράστεια. Etymologici Magni Auctor: τὴν δὲ αὐτὴν ὠνομασμένην ἔλεγον καὶ Ἀδράστειαν, διὰ τὸ μὴ ἀποδιδράσκειν ἄνθρωπον ἀμαρτάνοντα. Auctor Libri De Mundo ad Alexandrum in aliis Dei nominibus adnumerat etiam Ἀδράστειαν, ἀναπόδραστον αἰτίαν οὖσαν κατὰ φύσιν. Politus.

Apulejus libro de Mundo ab eo de Græco in Latinum sermonem converso: *Hinc Nemesis, quod unicuique attributio sua sit ascripta, Adrastea, eademque ineffugibilis necessitas ultionis*, *ineffugibilis* Apulejo est ἀναπόδραστος. Salvinus.

ad Æsepum esse campum Adrasteæ, itemque Teriam, & Πιτύαν, *Pityam*, seu Πιτύειαν, *Pityiam*, ἐκ πιτύων, *a pinis*, denominatam, & universè Cyzicenam, quam nunc dicimus, regionem, quæ est ad Priapum: adeo ut loca ea, quæ commemoravimus, Cyziceni territorii esse videantur. Alibi verò ait, Pityam agri esse Pariani, cui mons imminet pinorum ferax. Sciendum autem est, a copiâ τῶν πιτύων, *pinorum*, non hanc modò Πιτύαν, *Pityam*, esse denominatam; sed etiam varias insulas dici Πιτυώσας, *Pityussas*, quas Alcman πιτυώδεις, *pinifera*, vocat. Sed & Πιτύη, *Pitye*, urbs est, ut referunt, Cariæ, quæ dicitur etiam Πισύη, *Pisye*, per σ'. Ἀπαισός, *Apæsus*, hoc loci cum α. Dicit enim: ἦ δῆμον Ἀπαισοῦ, *& populum, seu civitatem Apæsi*. Quamquam reperietur etiam sine α per syllabas duas eo loci, quo ait: ὅς ῥ' ἐν Παισῷ ναῖε πολυκτήμων. *Qui in Pæso habitabat prædives*. Itaque apud Geographum, ubi verba hæc habet: Παισός, *Pæsus*, urbs, & flumen inter Lampsacum, & Parium. Urbe dirutâ, Pæseni Lampsacum commigrarunt, quum essent ipsi, pariter atque Lampsaceni, Milesiorum colonia. Sicuti autem Ἀπαισός, *Apæsus*, & Παισός, *Pæsus*, duplici modo dicitur; sic etiam urbs Ἄταρνα, *Atarna*, cujus civis Ἀταρνεύς, *Atarnensis*: ubi regia fuit Hermeæ tyranni. itemque Τάρνη, *Tarne*, sine τοῦ α. Homerus: ὃς ἐκ Τάρνης ἐριβώλακος. *qui ex Tarne gleboso*. excepto quòd Apæsus, & Pæsus, eadem urbs est; Atarna verò, & Tarne, sunt inter sese diversæ. Tarne namque urbs est Achajæ: at verò Atarna urbs est inter Mysiam, Lydiamque, & Lesbum, sive, ut cum aliis breviùs loquar, circa agrum Atramytteonum. Τήρεια, *Teria*, dicta est fortasse παρὰ τὸ τηρεῖν τὰ κύκλῳ, *ex eo, quòd circumjacentia undique loca spectet, atque observet*: sicuti & Ida παρὰ τὸ ἰδεῖν, *a videndo*. Montem namque excelsum Teriam vocat Poëta. Sic etiam nunc non longè a Propontide mons sublimis atque editus, quòd circumstantem undique regionem respectet, hujuscemodi appella-

σιάπῳ, τὸ [1] πεδίον τῆς Ἀδρηστείας, καὶ [2] Τήρεια, καὶ Πιτύα, ἡ Πιτύεια, ἐκ πιτύων παρονομασθεῖσα, καὶ καθόλου, φησὶν, ἡ νῦν Κυζικηνὴ, ἡ πρὸς Πριάπῳ· ὥστε φέρεται τῆς Κυζικηνῆς καὶ τὰ ῥηθέντα εἶναι. Ἀλλαχοῦ δὲ λέγει, ὅτι [3] ἡ Πιτύα τῆς Παριανῆς ἐστιν, ἧς ὑπέρκειται πιτυῶδες ὄρος. Ἰστέον δὲ, ὅτι ἐκ τῶν πιτύων, οὐχ ἡ Πιτύα παρωνόμασται μόνον, ἀλλὰ καὶ [4] νῆσοι διάφοροι Πιτυοῦσαι λεγόμεναι, ἃς ὁ Ἀλκμὰν πιτυώδεις καλεῖ. Ἔστι δὲ, φασι, Πιτύη καὶ πόλις Καρίας, [5] ἥτις καὶ Πισύη διὰ τοῦ σ' λέγεται. [6] Ἀπαισὸς δὲ ἐνταῦθα μετὰ τοῦ ἄλφα. Φησὶ γάρ· καὶ δῆμον Ἀπαισοῦ. Εὑρεθήσεται δὲ καὶ χωρὶς τοῦ α' δισυλλάβως ἐν τῷ, [7] ὅς ῥ' ἐν Παισῷ ναῖε πολυκτήμων. Οὕτω δὲ καὶ παρὰ τῷ Γεωγράφῳ λέγοντι, Παισὸς, πόλις, καὶ ποταμὸς μεταξὺ Λαμψάκου, καὶ Παρίου. Κατασπασθείσης δὲ τῆς πόλεως, οἱ Παισηνοὶ μετῴκησαν εἰς Λάμψακον, Μιλησίων ὄντες ἄποικοι, ὡς καὶ οἱ Λαμψακηνοί. Ὥσπερ δὲ διχῶς Ἀπαισὸς, καὶ Παισὸς, [8] καὶ οὕτω [9] Ἄταρνα πόλις, ἧς ὁ πολίτης, Ἀταρνεύς [10] ἐν ᾗ καὶ τυραννῶν Ἑρμείας. καὶ Τάρνη δὲ, δίχα τοῦ α'. Ὅμηρος· ὃς ἐκ Τάρνης ἐριβώλακος. πλὴν ὅσον Ἀπαισὸς μὲν, καὶ Παισὸς, ἡ αὐτή· [11] Ἄταρνα δὲ, καὶ Τάρνη, ἕτεραι ἀλλήλων. Τάρνη μὲν γὰρ, Ἀχαΐας πόλις· Ἄταρνα δὲ, μεταξὺ Μυσίας, καὶ Λυδίας, καὶ Λέσβου· κατὰ δὲ ἑτέρους ἐπιτόμως εἰπεῖν, [12] περί που τὴν Ἀτραμυττηνήν. Τήρεια δὲ ἴσως, παρὰ τὸ τηρεῖν τὰ κύκλῳ· ὥσπερ καὶ Ἴδη παρὰ τὸ ἰδεῖν. Αἰπὺ γὰρ ὄρος τὴν Τήρειαν λέγει ὁ Ποιητής. Οὕτω δὲ καὶ νῦν οὐ μακρὰν τῆς Προποντίδος, ὄρος ὑψηλὸν, κατοπτεῦον τὰ πέριξ, τοιαύτην κλῆ- Rom. p. 356.

1. πεδίον τῆς Ἀδρηστείας) Strabo · τῆς Ἀδραστείας. Polit.

2. Τήρεια) Vulgata Strabonis lectio, Τηρία. Polit.

3. ἡ Πιτύα τῆς Παριανῆς ἐστιν) Geographus: Πιτύεια δ' ἐστὶν ἐν Πιτυοῦντι τῆς Παριανῆς, ὑπερκειμένου ἔχουσα πιτυῶδες ὄρος. μεταξὺ δὲ κεῖται Πριάπου, καὶ Παρίου. Polit.

4. νῆσοι διάφοροι Πιτυοῦσαι λεγόμεναι) Stephanus: Πιτυοῦσσαι, νῆσοι διάφοροι, ἃς Πιτυώδεις καλεῖ Ἀλκμάν. Alii Πιτύουσαι, vel Πιτυοῦσαι, cum simplici σ'. Politus.

Sic a Latino Cursulus Suidas Κυρσοῦς. Latini Causam dicunt, & Caussam. Salvinus.

5. ἥτις καὶ Πισύη διὰ τοῦ σ' λέγεται) Stephanus: Πισύη, πόλις Καρίας. λέγεται καὶ Πιτύη. Polit.

6. Ἀπαισός) l. Ἀπαισός. Polit.

7. ὅς ῥ' ἐν Παισῷ ναῖε πολυκτήμων) lege ναῖε. Homerus: ὅς ῥ' ἐνὶ Παισῷ Ναῖε πολυκτήμων. Frobenius infelici hic conjecturâ correxerat ναῖς. Polit.

8. καὶ οὕτω) l. οὕτω καί. Polit.

9. Ἄταρνα πόλις, ἧς ὁ πολίτης, Ἀταρνεύς) Stephanus: ὡς Ἄταρνα πόλις, καὶ Τάρνα. Quæ Stephano Ἄταρνα, aliis Ἀταρνεύς. Strabo: Ἀταρνεὺς δ' ἐστὶ τὸ τῆς Ἑρμείου τυραννεῖον. Volitus.

10. ἐν ᾗ καὶ τυραννῶν Ἑρμείας) Ἑρμείας hic tyrannus plerisque in locis nominatur. Harpocration tamen monet, Hermiæ hujus nomen scribi per ι, non per diphthongum ει. Τοῦτο δὲ τὸν Ἑρμίαν μόνον γράφουσι διὰ τοῦ ι. Quod Suidas comprobat, addito hoc exemplo: ἐν γὰρ τοῖς τῶν Ἰαμβικῶν στίχοις Ἰαμβικοῖς εὕρηται στίχος οὗτος·

Εὐνοῦχος ὢν καὶ δοῦλος ἦρχεν Ἑρμίας.

Politus.

11. Ἄταρνα δὲ, καὶ Τάρνη, ἕτεραι ἀλλήλων) Non credo, Stephanum Atarnam, & Tarnam urbes dicere diversas. Nec, nisi una, eademque esset urbs, Atarna, & Tarne, quadraret hoc exemplum adjectæ per prosthesin, & demptæ per aphæresin primæ syllabæ, pariter ac Poëta unam eamdemque urbem, & Pæsum dixit, & Apæsum. Τάρνη quidem alibi Stephano πόλις Ἀχαΐας. unde etiam Eustathius ad librum ε. ἐκ καὶ Τάρνη τις πόλις Ἀχαΐας. Sed ab urbe hac Achaicâ alia sit, oportet, Tarna, quæ per aphæresin dicitur ex *Atarna*. Stephanus: Ἀπαισὸς, πόλις ἀπὸ τῆς Τρωάδος, καὶ δίχα τοῦ α'. ὡς Ἄταρνα πόλις, καὶ Τάρνα. Ὅμηρος· ὃς ἐκ Τάρνης ἐριβώλακος. At enim Tarna hæc Homerica ἐριβώλαξ, urbs est Lydiæ, non Achaiæ. Quare ne eos quidem Geographus probat, qui in Homericâ Bœotiâ pro *Arnâ* scribebant *Tarnam*. Eustathius supra: Τὰς δὲ γράφοντες Τάρνην ἀντὶ Ἄρνης, αἰτιῶνται οἱ παλαιοί. Λυδίας γὰρ, φασιν, ἡ Τάρνη, ὅθεν ἐκ Φαίστου υἱὸς Βώρου, ὃν ἐν Ἰλιάδι ἀναιρεῖ Ἰδομενεύς. Geographus: Οὐκ εὖ δὲ ἔνιοι Τάρνην ἀντὶ τῆς Ἄρνης γράφουσι· οὐδὲ γὰρ μία δείκνυται Τάρνη παρὰ Βοιωτοῖς. ἐν δὲ Λυδοῖς ἐστιν· ἧς καὶ Ὅμηρος μέμνηται·

Ἰδομενεὺς δ' ἄρα Φαῖστον ἐνήρατο Μῄονος υἱὸν
Βώρου, ὃς ἐκ Τάρνης ἐριβώλακος εἰληλούθει.

Eustathius ad hunc locum Homeri: Τάρνη δὲ Μῃόνων, ἤγουν Λυδῶν, πόλις ἐπίκουρος Τρώων. Μῄονος υἱὸν legit ibi Eustathius cum plerisque omnibus, non τέκτονος υἱὸν, ut legisse videtur Geographus. Hæc porrò urbs Lydorum Τάρνη dicta etiam Ἄταρνα, & Ἀταρνεύς. Ex hac Tarnâ, quam alii Mysis attribuerunt, fuit Hermias tyrannus, familiaris ille Aristotelis. Hesychius: Τάρνη, πόλις ἐν Λυδίᾳ. οἱ δὲ, ἐν Μυσίᾳ. ὅθεν ἦν Ἑρμείας ὁ Ἀριστοτέλους τοῦ φιλοσόφου γνώριμος. At verò idem ipse Hermias dictus est aliis Ἀταρνεύς, qui & in urbe Atarnâ, seu Atarneo, tyrannidem suam exercuit. Unde apparet, eamdem esse Tarnam, & Atarnam. Est autem Stephano Ἄταρνα, πόλις μεταξὺ Μυσίας, καὶ Λυδίας, πλησίον Λέσβου. Harpocrationi Ἀταρνεὺς dicitur πολίχνιόν τι κατ' ἀντιπέρας Λέσβου κείμενον. Volitus.

12. περί που τὴν Ἀτραμυττηνήν) Illustrat Atarnei situm Geographus: ἀπὸ δὲ Λεκτοῦ μέχρι Καΐκου ποταμοῦ, καὶ τῶν Κάνων λεγομένων ἐστὶ τὰ περὶ Ἄσσον, καὶ Ἀδραμύττιον, καὶ Ἀταρνέα, καὶ Πιτάνην, καὶ τὸν Ἐλαϊτικὸν κόλπον· οἷς πᾶσιν ἀντιπαρήκει ἡ τῶν Λεσβίων νῆσος. Fuit autem Attramyttium aliquando sub Lydis, a quibus etiam conditum fuit, ut postea docet Geographus. Politus.

σιν ἔλαχε. Τηρία μὲν τοι διὰ διφθόγγυ, καὶ ἰ, Λευκοσύρων πόλις ἐστί, κατὰ τὸν ἀναγραφέα τῶν Ἐθνικῶν· [1] ἧς ὁ πολίτης, Τηριεὺς, ὡς ὁ τῆς Στηρίας, Στηριεύς. [2] Ὁ δὲ Γεωγράφος τὴν Τήρειαν εἰς ὄρη Κυζικηνὰ τάσσει, τῇ Ζελείᾳ προσεχῆ, ἐν οἷς θήρα κατεσκευάσθη βασιλική· [3] οἱ δέ, φησι, λόφον αὐτήν φασιν ἀπὸ τεσσαράκοντα σταδίων Λαμψάκου.

ρπζʹ. [4] Τὸ δὲ φθισήνωρ, δηλοῖ μὲν τὸν φθείροντα τοὺς ἄνδρας. [5] ὃ δὴ σημαίνει καὶ ὁ φθισίμβροτος, καὶ ὁ ἐναρέμβροτος, καὶ ὁ ἀνδριφόντης, καὶ ὁ βροτολοιγός. Γίνεται δὲ ἀπὸ τοῦ, φθίω φθίσω. Ἔστι δὲ τὸ φθίω διφορεῖται, ὡς καὶ ὁ Χοιροβοσκὸς ἐν τῇ ὀρθογραφίᾳ δηλοῖ· διφορεῖται καὶ ἡ ἄρχουσα τοῦ φθισήνωρ. Πολλὰ γοῦν τῶν παλαιῶν ἀντιγράφων διὰ διφθόγγου αὐτὴν ἔχουσι. καὶ [6] ἔχεται λόγου ἡ τοιαύτη γραφικὴ διφόρησις. Ἐκ μὲν γὰρ τοῦ φθίω φθίσω, ὡς τίω τίσω, καὶ φθίσις, ὡς τίσις, καὶ φθισήνωρ· [7] ἐκ δὲ τοῦ φθῶ φθείω, ὡς κῶ κείω, ἐξ οὗ τὸ κείσεται, καὶ [8] χῶ χείω τὸ χωρῶ, ἀφ' οὗ τὸ, Οὐδὸς δ' ἀμφοτέρους ὅδε χείσεται, ἤγουν χωρήσει, γράφοιτο ἂν εὐλόγως διὰ διφθόγγου ἡ ἄρχουσα τοῦ φθεισήνωρ. Τῶν περὶ Περκώτην, καὶ Πράκτιον, καὶ Σηστὸν, καὶ Ἄβυδον, καὶ δῖαν Ἀρίσβην, Ὑρτακίδης ἦρχεν Ἄσιος, ὄρχαμος ἀνδρῶν. ὃν καὶ ἐπαναλαμβάνων εὐθὺς, φησίν·

Bas. p. 270. Ἄσιος Ὑρτακίδης, ὃν Ἀρίσβηθεν φέρον ἵπποι αἴθωνες, μεγάλοι, ποταμοῦ ἀπὸ Σελλήεντος. Ἐπαναλαμβάνει δὲ τὸν Ἄσιον σημειωτικῶς, ὡς ἂν ὁ ἀκροατὴς, ἐγγράψας αὐτὸν εἰς μνήμην, εἰδείη, ὅτε ἀφραίνοντα ἐν τοῖς ἑξῆς μάθῃ αὐτὸν, καὶ ἀκλεῶς πίπτοντα. Οὐ μάτην δὲ, οὐδὲ τῶν ἵππων αὐτοῦ ἐμνήσθη, ἀλλ' ὅτι αὐτοῖς πεποιθὼς ὁ Ἄσιος ἐν τοῖς ἑξῆς, ὡς καλοῖς, ἀφρονεύσεται, καὶ πεσεῖται, ἵππων ὠκυπόδων ἐλατὴρ θρασυκάρδιος, κατὰ τὸ εἰς αὐτὸν ἐπίγραμμα. Ἰστέον δὲ, ὅτι ἐν τοῖς ἑξῆς καὶ ἕτερος Ἄσιος δηλωθήσεται, μήτρως Ἕκτορος, ἀπὸ Σαγγαρίου.

ρπηʹ. Τῶν δὲ ῥηθέντων τόπων, Περκώτη μὲν, εἰς τοσοῦτον μόνον ἠξίωται λόγου τοῖς παλαιοῖς, εἰς ὅσον εἰπεῖν αὐτοὺς, ὅτι [9] πόλις ἐστὶ Τρῳάδος. καὶ

tionem obtinuit. Verumtamen Τηρία, *Teiria*, per diphthongum, & ἰ, urbs est Leucosyrorum, juxta Ethnicorum scriptorem: cujus civis, Τηριεύς, *Teiriensis*, ut Στηρία, *Steiria*, civis est Στηριεύς, *Steiriensis*. At verò Geographus Teriam in montibus Cyzicenis, Zeliæ proximis, constituit, quibus in montibus parata erat venatio regia: tametsi alii, ut ait, eam esse dicant collem stadiis a Lampsaco quadraginta.

CLXXXVII. Τὸ φθισήνωρ, *viris exitiosus*, significat τὸν φθείροντα τοὺς ἄνδρας, *eum, qui viros perdit, ac prosternit*. cujus utique significationis est etiam ὁ φθισίμβροτος, *mortalibus exitiosus*, itemque ὁ ἐναρέμβροτος, *mortalium interfector*, & ὁ ἀνδριφόντης, *virorum occisor, seu homicida*, & ὁ βροτολοιγός, *mortalibus pestifer, & perniciosus, seu qui pestis, & pernicies est generis humani*. Oritur autem a verbo φθίω, φθίσω, *perdo, perdam, vel corrumpo, corrumpam*. Quoniam verò τὸ φθίω, *perdo*, duplici modo effertur, ut & Chœroboscus apertè docet in Orthographiâ; dupliciter etiam effertur prima τοῦ φθισήνωρ· quippe quòd multi antiqui codices eam habeant cum diphthongo. Et utraque ista scribendi diversitas ratione suâ constat. Sicuti enim a verbo φθίω, φθίσω, *corrumpo, corrumpam*, ut τίω τίσω, *punio, puniam*, est φθίσις, *corruptio*, ut τίσις, *pœnæ irrogatio*, & φθισήνωρ, *homines perdens, ac corrumpens*; sic etiam rectè, ac congruenter per diphthongum scribetur prima τοῦ φθεισήνωρ, a verbo φθῶ φθείω· ut κῶ, κείω, *jacere cupio*, vel *jaceo*, ex quo τὸ κείσεται, *jacebit*, & χῶ χείω, idest, *capio*, ex quo illud: Οὐδὸς δ' ἀμφοτέρους ὅδε χείσεται. *Limen autem hoc utrumque capiet*. Percosiis, iisque, qui ad Practium habitabant, itemque Sestiis, Abydenis, iisque, qui Arisben divinam incolebant, Asius Hyrtacides, virorum princeps, imperabat. quem etiam iterum statim nominat: Asius Hyrtacides, quem ab Arisbâ, a fluvio Selleente, ardentes, magnique equi ferebant. Signatè autem Asii hujus nomen repetit, ut eum auditor animo suo, memoriæ caussâ, insculptum, sibique bene cognitum teneat, cum eum stolidè postea, atque inconsideratè agere, & mortem indecorè oppetere intelliget. Neque verò frustra, aut temerè, equorum quoque ejus commemorationem facit; sed quia iis, tamquam fortibus, & bonis Asius postea fretus, consilio minimè sano est usurus, itaque mortem obiturus, celeripedum equorum agitator temerarius, ut Epigramma in eum habet. Sciendum autem est, alterum quoque Asium nobis postea esse commemorandum, Hectoris avunculum, a Sangario.

CLXXXVIII. Quoad ea loca, quæ diximus, Περκώτη, *Percote*, veteribus scriptoribus eatenus dumtaxat commemoratione digna visa est, quatenus eam ipsi dicunt urbem esse Troadis, ejusque

1. ἧς ὁ πολίτης, Τηριεύς) Stephanus: τὸ ἐθνικὸν Τηριεύς, ὡς Στηριεύς. Polit.

2. Ὁ δὲ Γεωγράφος τὴν Τήρειαν εἰς ὄρη Κυζικηνὰ τάσσει) Locus valdè notabilis. Geographi verba hæc sunt in libris editis: Τὸ δὲ τῆς Ῥαίης ὄρος, οἱ μὲν τὸ ἐν Παριανῇ ὄρος φασὶ, ὃ ἔχουσιν οἱ Κυζικηνοὶ τῇ Ζελείᾳ προσεχὲς, ἐν ᾧ βασιλικὴ θήρα κατεσκεύαστο τοῖς Λυδοῖς, καὶ Πέρσαις ὕστερον· οἱ δ' ἀπὸ τετταράκοντα τῆς Λαμψάκου σταδίων δεικνύουσι λόφον, ἐφ' ᾧ μητρὸς θεῶν ἱερόν ἐστιν ἅγιον τῆς Ῥαίης ἐπικαλούμενον. Apparet, Eustathium pro verbis illis: Τὸ δὲ τῆς Ῥαίης ὄρος, legisse, Τὸ δὲ Τηρείης ὄρος. itaque in Strabone rescribendum. Persequitur namque ibi Geographus loca Troadis Homerica, in quibus etiam Τηρείης ὄρος αἰπύ. Sed, quia sequebatur illud de templo τῆς Ῥαίης ἅγιον ἐπικαλουμένου, supra quoque inepti librarii pro Τηρείης ὄρος faciendum sibi duxerunt τῆς Ῥαίης ὄρος. Insignis profectò hæc est, ni fallor, Straboniani loci emendatio. Politus.

3. οἱ δέ, φησι, λόφον αὐτὴν φασι) quo in λόφῳ, ut diximus ex Strabone, μητρὸς θεῶν ἱερὸν, ἅγιον τῆς Ῥαίης ἐπικαλούμενον. Polit.

4. Τὸ δὲ φθισήνωρ δηλοῖ μὲν τὸν φθείροντα τοὺς ἄνδρας) Etymologici Magni Auctor: Φθισήνωρ, σημαίνει τὸν φθείροντα τοὺς ἄνδρας. Erratum credo ab imperito admissum in Hesychii verbis: Φθεισήνορα, ὁ τοὺς ἄνδρας διαφθείρων, ἢ τὴν ἀνδρείαν. Rescribo: Φθισήνορα, τὸν τοὺς ἄνδρας διαφθείροντα. Politus.

5. ὃ δὴ σημαίνει καὶ ὁ φθισίμβροτος) Hesychius: φθισίμβροτος, ἀνθρωποκτόνος, διαφθείρων τοὺς ἄνδρας. Etymologus: φθισίμβροτος, ὁ διαφθείρων τὸν ἄνδρα, παρὰ τὸ φθίω φθίσω. Polit.

6. ἔχεται λόγου) l. ἔχει. Polit.

7. ἐκ δὲ τοῦ φθῶ φθείω) Etymologici Magni Auctor: ἔστι φθείω διὰ τῆς ει διφθόγγου. ἔστι καὶ φθίω, διὰ τοῦ ι· καὶ φθίνω. ἀμφότερα δὲ σημαίνει τὸ φθείρω. Polit.

8. χῶ χείω τὸ χωρῶ) Hinc Chaos. & χάσμα, hiatus. Salvin.

9. πόλις ἐστὶ Τρῳάδος) Scholiastes Apollonii: Περκώτη δὲ, πόλις Τρωϊκή, ἧς καὶ Ὅμηρος μέμνηται. Polit.

que civem Περκώσιος, *Percosium*, vocatum: itemque appellatam eam urbem fuisse Παλαιπερκώτην, *Palæpercoten*, ejusque civem Παλαιπερκώσιον, *Palæpercosium*. Practium vult Geographus amnem accipiendum esse, fluentem inter Abydum, & Lampsacum. Urbs enim, inquit, eo nomine minimè omnium invenitur. Ubi pariter notat, Poëtam etiam ex fluminibus domicilia, ac gentes declarasse. Sicuti & ubi ait; Οἳ παρὰ Κηφισὸν δῖον ἔναιον. *Qui propter Cephissum divinum habitabant*. Et, ἀμφὶ Παρθένιον ποταμὸν ἔργα ἐνέμοντο. *Circa Parthenium flumen arva colebant*. Ac rursus alibi obscura esse loca testatur, Percoten, Practium, & Arisben. De Sesto, & Abydo scriptum est ad Dionysium Periegetam. Nunc satis est dicere id, quod a Geographo relatum est, Sestum, & Abydum distare inter sese, a portu ad portum, stadiis fermè triginta. Sestum exiguam quidem esse; sed probè munitam; eamque cum portu, duorum jugerum muro, veluti quodam crure, esse conjunctam: quo utique muro multò omnino longius, ea muri crura, seu brachia, porrecta sunt, quæ ab Athenarum urbe ad Piræeum usque pertinent. Gygem item, Lydorum regem, ut Troadem universam, ita hæc etiam loca, sub imperio, & potestate suâ habuisse: cujus permissu, Milesii Abydum condiderunt. Neque verò tantùm ἡ Σηστὸς, *hæc Sestus*, dicitur femininè; verùm etiam, ut notant, ὁ Σηστὸς, *hic Sestus*, masculinè. Sciendum autem est, Abydum postea positam fuisse in proverbio de sycophantâ, seu calumniatore, quòd Abydeni calumniatores esse existimarentur. Unde & ἀβυδοκόμαι, *abydoco-*

καὶ ὅτι πολίτης αὐτῆς Περκώσιος. καὶ ὅτι ἦν τις καὶ [1] Παλαιπερκώτη λεγομένη, καὶ ὁ ἐξ αὐτῆς Παλαιπερκώσιος. Τὸν δὲ Πράκτιον, ποταμὸν δέχεσθαι ὁ Γεωγράφος βούλεται, ῥέοντα μεταξὺ Ἀβύδου, καὶ Λαμψάκου. Πόλις γάρ, φησιν, οὐχ εὑρίσκεται· λέγων καί, ὅτι ὁ Ποιητὴς καὶ ἐκ ποταμῶν εἰκήσεις ἐδήλωσεν, ὡς καὶ ἐν τῷ, [2] Οἳ παρὰ Κηφισὸν δῖον ἔναιον. καί, [3] Ἀμφὶ Παρθένιον ποταμὸν ἔργα ἐνέμοντο. Ἀλλαχοῦ δὲ λέγει καί, ἔτι ἀφανῆ χωρία, ἡ Περκώτη, καὶ τὸ Πράκτιον, καὶ ἡ Ἀρίσβη. Περὶ δὲ Σηστοῦ, καὶ Ἀβύδου, ἐγράφη ἐν τοῖς τοῦ Περιηγητοῦ. Νῦν δὲ ἀρκεῖ εἰπεῖν, ὅτι, κατὰ τὸν Γεωγράφον, διέχουσιν ἀλλήλων Σηστός, καὶ Ἄβυδος, τριάκοντά που σταδίους, ἀπὸ λιμένος εἰς λιμένα, καὶ ὅτι ἡ Σηστὸς βραχεῖα μέν, εὐερκὴς δέ, σκέλει διπλέθρῳ συνάπτουσα πρὸς τὸν λιμένα. [4] οὗ δὴ σκέλους μείζω πάντως τὰ ἐξ Ἀθηνῶν ἕως καὶ εἰς τὸν Πειραιᾶ. καὶ ὅτι Γύγης, βασιλεὺς Λυδῶν, ὥσπερ τὴν Τρῳάδα πᾶσαν, οὕτω καὶ τὰ χωρία ταῦτα, εἶχεν ὑφ᾽ ἑαυτῷ· [5] οὗ καὶ ἐπιτρέψαντος, ἔκτισαν τὴν Ἄβυδον Μιλήσιοι. Οὐ μόνον δὲ ἡ Σηστός, [6] ἀλλὰ καὶ ὁ Σηστὸς ἀρσενικῶς, φασι, λέγεται. Ἰστέον δὲ καί, ὅτι ἡ, *Rom. p. 357.*
[7] Ἄβυδος, ὕστερον ἐπὶ συκοφάντου ἐτέθη παροιμιακῶς, διὰ τὸ δοκεῖν συκοφάντας εἶναι τοὺς

1. πάλαι Περκώτη λεγομένη, καὶ ὁ ἐξ αὐτῆς πάλαι Περκώσιος) Legendum videtur conjunctè, Παλαιπερκώτη, & Παλαιπερκώσιος. Percote dicta est etiam Palæpercote, idest, vetus Percote: ut vetus Argos, παλαιπόλις, apud Hesychium. Strabo, ubi agit de locis hisce Homericis Troadis: Οὗτοι δ' εἰρηνὶ τὰ χωρία ταῦτ' ἴσοι, ὥς' οἱ δ' ἀρχαιολογοῦσι περὶ αὐτῶν οὐ ἐσφάλησαν· πλὴν ὅτι περὶ Ἀβυδόν ἐστι καὶ Λάμψακον, καὶ Πάρεον, καὶ ὅτι Παλαιπερκώτη μετωνομάσθη ὁ τόπος. Malè ubi docti viri dirimunt in voces duas, πάλαι Περκώτη. Dicit Strabo, quæ ab Homero vocata est Περκώτη, eam postea nominatam esse Παλαιπερκώτην. Nihilominùs tamen idem etiam error commissus in his verbis Stephani: Περκώτη, καὶ πάλαι Περκώτη, πόλις Τρωάδος. Quibus ea verbis Holstenius censebat, malè his apud Eustathium legi Περκώτη secundo loco pro Περκώση. Itaque volunt, hoc urbi antiquitus nomen fuisse Περκώτη. Sed si antiquitus hoc nomen fuisset, quod postea mutatum esset in Περκώτην, non dixisset Strabo, antiquitus Περκώτην μετονομασθῆναι τὸν τόπον. Antiquitus omnique Περκώτη, non, sicuti postea, Περκώτη, nominata ea urbs fuisset. Vel, si in Strabone pro πάλαι Περκώτη, legunt πάλαι Περκώτη, quod subolebat Casaubono, ita ut prius Περκώτη, postea Περκώτη vocata fuerit; jam verò absurdè diceret Strabo, πάλαι Περκώτην eum locum μετονομασθῆναι. Dicendum ei prorsus erat, καὶ ὅτι πάλαι Περκώτη ὠνομάσθη ὁ τόπος. Namque μετονομάζεσθαι est, aliud a pristino, & veteri nomine nomen accipere. Ergo, si antiquum nomen fuit, Περκώτη, novum, & posteriorum temporum, Περκώτη. Non certè πάλαι locus ille μετονομάσθη Περκώτη, sed ὠνομάσθη. Quòd si rectum est, ut certè est, τὸ μετονομάσθη· ut rectè omnia procedant, locus ille antiquitus non Περκώτη transnominatus fuerit, neque verò Περκώτη· sed intelligere omnino debemus, Περκώτην, quæ prius appellabatur, transnominatam postea fuisse Παλαιπερκώτην. Fuit verò antiquum, verumque nomen Περκώτη· cujus gentile apud Homerum, Περκώσιος. Qui maximè apud Stephanum titillaverunt, conjungendam esse vocem, Παλαιπερκώτη, sed legebant separatè, πάλαι, & Περκώτην· ut unum nomen diversum facerent ab alio, recentius ab antiquiore, inscripserunt secundo loco Περκώτη, pro Περκώτη. Unde vocis hujus depravatio insedit etiam locum hunc Athenæi lib. 1. c. 23. Θεμιστοκλῆς ὑπὸ βασιλέως ἔλαβε δωρεὰν καὶ Λάμψακον εἰς οἶνον, Μαγνησίαν δ' εἰς ἄρτον, Μυοῦντα δ' εἰς ὄψον, Περκώτην δέ, καὶ τὴν Παλαισκῆψιν εἰς στρωμνὴν, καὶ ἱματισμόν. Immo, quod magis mirandum, ne ipsi quidem Homero depravatio ea pepercit lib. λ' Iliad.

Τὰς μὲν ἔπειτ' ἐν Περκώτῃ λεῖπε νῆας ἐΐσας.

Ubi Eustathius scripturam hanc, scilicet τὸ Περκώτῃ, eatenus sustinet; quatenus Περκώτην aliam esse ait a Περκώτῃ, cujus alibi Homerus meminit. Ἡ δὲ Περκώτη αὕτη, ἑτέρα ἐστὶ παρὰ τὴν ἐκεῖ [illegible], ὡς ἀλλαχοῦ κεῖται χρωμένου Περκώτην. περὶ ἧς ἱστόρηται, ὅτι, καθὰ Κῦρος ὁ μέγας Πυθάρχῳ τῷ Κυζικηνῷ φίλῳ ὄντι πόλεις ἑπτὰ ἐχαρίσατο, ὧν μία καὶ ἡ Ὁμηρικὴ Πήδασος, οὕτω καὶ τῷ Θεμιστοκλεῖ Πέρσης βασιλεὺς τὴν ῥηθεῖσαν Περκώτην, καὶ τὴν Παλαίσκηψιν δίδωσι, στρωμνῆς χάριν, καὶ ἱματισμοῦ, κελεύσας, [illegible] στολὴν φορεῖν βαρβαρικήν. Δοκεῖ δὲ ἡ ῥηθεῖσα Παλαίσκηψις διαστολὴν ἔχειν πρὸς νεωτέραν Σκῆψιν, ἧς πολίτης Σκήψιος. Sed ego ubi in Homero lego, ἐν Περκώτῃ. quam scripturam etiam tuetur vetus Scholiastes: ἡ δὲ Περκώτη, πόλις Ἑλλησπόντου. Quæ verò Themistocli ab Artaxerxe Persarum rege [illegible] donata est, ea non Περκώτη est, sed Περκώτη, ut ex Plutarcho in Themistocle, atque ex aliis constat. Eustathium decepit falsa lectio Athenæi. *Polius*.

Παλαιπερκώτη, ut Παλαίτυρος. *Tyrus vetus*; urbs apud Strabonem, libro XVI. Παλαισκῆψις. urbs est hæc ita dicta, videlicet Scepsis vetus. Eâdem figurâ Παλαιπερκώτη. Percope, vel Percope vetus potius, Stephano. Nam Περκώτην Homerus dicit. Hic Stephani locus facem mihi præfert Straboni. Καὶ ὅτι πάλαι Περκώτη μετωνομάσθη ὁ τόπος. *Et quod Palæpercote, idest, Percote vetus, postea nominatus est locus*. Nihil attinet Περκώτην mutata in Περκώτην. Athenæus emendandus ex Homero, & Strabone, & Περκώτην δέ, legendum Περκώτην δέ. Salmas.

2. Οἳ περὶ Κηφισσὸν) l. παρὰ Κηφισόν, Sic enim Homerus:

Οἵ τ' ἄρα πὰρ ποταμὸν Κηφισσὸν δῖον ἔναιον.

Polit.

3. Ἀμφὶ Παρθένιον ποταμὸν ἔργα ἐνέμοντο) Poëta: Ἀμφί τε Παρθένιον ποταμὸν κλυτὰ δώματ' ἔναιον. Geographus legit: Ἀμφί τε Παρθένιον ποταμὸν κλυτὰ ἔργ' ἐνέμοντο. Polit.

4. οὗ δὴ σκέλους μείζω πάντως τὰ ἐξ Ἀθηνῶν ἕως καὶ εἰς τὸν Πειραιᾶ) Dicta e in ipsa μακρὰ τείχη, longitudine stadiorum quadraginta. Tot enim stadiis Piræeus Athenis aberat. Geographus lib. 9. Τῷ δὲ τείχει τούτῳ συνῆπτο τὰ καθελκόμενα ἐκ τοῦ ἄστεος σκέλη. ταῦτα δ' ἦν μακρὰ τείχη, τετταράκοντα σταδίων τὸ μῆκος, συνάπτοντα τὸ ἄστυ τῷ Πειραιεῖ. Talia Græcorum σκέλη, Latinis dicta sunt *brachia*. Hæc autem de longitudine murorum, quibus Athenæ Piræeo jungebantur, sunt hoc quidem loci ex animadversione Eustathii, non Geographi. Geographus: Φησὶ δὲ τὴν Σηστὸν Θεόπομπος βραχεῖαν μέν, εὐερκῆ δέ, καὶ σκέλει διπλέθρῳ συνάπτειν πρὸς τὸν λιμένα· καὶ διὰ ταῦτ' οὖν, καὶ διὰ ῥοῦν κυρίαν εἶναι τῶν παρόδων. Polius.

5. οὗ καὶ ἐπιτρέψαντος, ἔκτισαν τὴν Ἄβυδον Μιλήσιοι) Geographus: Ἄβυδος δὲ Μιλησίων ἐστὶ κτίσμα, ἐπιτρέψαντος Γύγου τοῦ Λυδῶν βασιλέως. Polit.

6. ἀλλὰ καὶ ὁ Σηστὸς ἀρσενικῶς, φασι, λέγεται) Stephanus: Σηστός, πόλις πρὸς τῇ Προποντίδι. Λέγεται δὲ ἀρσενικῶς παρ' Ἐφόρῳ. Οἱ δ' Ἀθηναῖοι, ἐν τῇ Σηστῷ φασιν. Polit.

7. Ἄβυδος ὕστερον ἐπὶ συκοφάντου ἐτέθη παροιμιακῶς) Suidas: Ἄβυδος, πόλις. ἐπὶ συκοφάντου κεῖται ἡ λέξις, διὰ τὸ δο-

Ἀβυδηνούς. [1] ὅθεν καὶ ἀβυδοκόμαι οἱ ἐπὶ συκοφαντίᾳ κομῶντες. [2] Τίθηται δέ, φασιν, ἡ λέξις καὶ ἐπὶ τοῦ εἰκαίου, καὶ οὐδενὸς ἀξίου. [3] Κωμῳδοῦνται δέ, φασι, καὶ εἰς μαλακίαν οἱ τῆς Ἀβύδου. Παυσανίας δὲ καὶ παροιμίαν εἶναι λέγει, [4] μὴ εἰκῆ τὴν Ἄβυδον. ἣ ἐχρῶντο, φησὶν, ἐπὶ τῶν εἰκαίων, καὶ οὐδαμινῶν. Ἀρίσβη δὲ, εἰ καὶ ἀφανὲς ἀνωτέρω ἐῤῥέθη χωρίον, ἀλλ' ἦν ὅτε οὐ τοιοῦτον ἂν ἦν. [5] Ἔοικε γὰρ, κατὰ τὸν Γεωγράφον, βασίλειον εἶναι αὕτη Ἀσίου. διὸ καὶ δίαν Ἀρίσβην ὁ Ποιητὴς ἔφη αὐτήν. Καὶ τὸ Ἀρίσβηθεν δὲ, οὐκ εἰς κενὸν πρόσκειται· ἀλλ' ἵνα δηλωθῇ, ὅτι πολλῶν ἄρχων πόλεων καὶ ὁ Ἄσιος, τῇ Ἀρίσβῃ, ὡς οἰκῶς, ἔχαιρε. [6] Ἦν δέ, φασι, καὶ ἐν Λέσβῳ Ἀρίσβα ὑπὸ Μηθυμναίοις· ἐν δὲ Θράκῃ, ποταμὸς Ἀρίσβος ἐμβάλλων εἰς τὸν Ἕβρον.

ρπθ'. [7] Αἴθωνες δὲ ἵπποι, οἱ θερμοὶ, ἢ μέλανες, ἢ πυῤῥοὶ, ἀπὸ τοῦ αἴθω, τὸ καίω, [8] καὶ λάμπω· ἐξ οὗ καὶ [9] ἡ βασιλικὴ ἵππος· καὶ βόες δὲ αἴθωνες ὁμοίως πολλαχοῦ. [10] Λέγεται δὲ καὶ αἴθων λέων. αὐτὸς δὲ καὶ [11] καθ' ἕτερόν τινα λόγον οὕτω καλεῖται τὸν ὑστέρωθι δηλούμενον. [12] Ἐπίκειται δέ ποτε ἡ λέξις καὶ ἡρωϊκῷ ἀνδρὶ, ὡς δηλεῖ καὶ τὸ, [13] ἀνδρὸς αἴθωνος ἀγγελίαν. Ἐνταῦθα δὲ ὅρα, ὅτι τὸ φέρειν, ἐπὶ ἐμψύχου πάλιν εἴρηται ἐν τῷ, [14] φέρον ἵπποι τὸν Ἄσιον. Σελλήεις δὲ ποταμὸς, οὐ μόνον ἐν τοῖς ὑπὸ τὸν Ἄσιον, ἀλλὰ καὶ ἐν ἄλλοις τόποις, ὡς καὶ προεγράφη. Ῥέει δὲ πρὸς τὴν Ἀρίσβῃ. Ἀναμνηστέον δὲ καὶ τῆς οὐ πρὸ πολλῶν ῥηθείσης Ἐφύρης, ἥτις εἶχε καὶ αὐτὴ ποταμὸν Σελλήεντα. Ἱππόθοος, καὶ Πύλαιος, υἱοὶ Λήθου Πελασγικοῦ, ἦγον φῦλα Πελασγῶν ἐγχεσιμώρων, τῶν, ἤγουν τούτων, οἳ Λάρισσαν ἐριβώλακα ἔναιον,

mæ, οἱ ἐπὶ συκοφαντίᾳ κομῶντες, ii, qui fycophantiæ nomine fibi placebant, atque efferebantur. Ufurpari etiam ajunt hanc vocem de homine futili, & nnius flocci. Præterea ob molle, & effeminatum vivendi genus notatos, fugillatofque perhibent Abydenos. Quin & Paufanias proverbium effe tradit: *Ne temere Abydum.* quo utebantur, inquit, in homines futiles, ac prorfus nihili. Arisbe, tametfi fupra, locum eum obfcurum dixerimus, tamen aliquando non iftiufmodi fanè fuerit. Videtur enim, juxta Geographum, regia hæc Afii fuiffe. Ideoque Arisben divinam, vocat eam Poëta. Neque etiam fruftra adjicitur τὸ Ἀρίσβηθεν, *ab Arisbâ*; fed ut hinc palam fieret, Afium, tametfi multis civitatibus imperaret, tamen Arisbam, ut credere par eft, in deliciis habuiffe. Verùm & alia fuiffe traditur in Lesbo Arisba fub Methymnæorum ditione: itemque in Thraciâ fluvius Arisbus, qui in Hebrum influit.

CLXXXIX. Equi αἴθωνες, *ardentes*, intelliguntur calidi, & ferventes, aut nigri, aut rufi, feu rutuli, a verbo αἴθω, quod eft uro, & fplendeo, feu fulgeo: ex quo etiam equa ipfa regis appellata; multifque in locis fimiliter boves αἴθωνες, *boves ardentes*. Itemque leo dicitur αἴθων, *ardens*. Quamquam aliâ etiam is ratione ita appelletur, quam alibi explicamus. Immo & Heroico interdum viro vox hæc attribuitur, ut patet ex illis verbis: ἀνδρὸς αἴθωνος ἀγγελίαν. *de viro fervido, atque igneo nuntium.* Atque hîc vide, ut τὸ φέρειν, *ferre*, rurfus dictum eft de re animatâ, videlicet φέρον ἵπποι τὸν Ἄσιον. *ferebant equi Afium.* Selleeis fluvius non ejus modò regionis, quæ eft fub imperio, ditioneque Afii; fed etiam aliorum locorum, ut fupra fcriptum eft. Fluit juxta Arisbam. Ad hæc, revocanda eft in mentem Ephyra non multò ante memorata, quæ & ipfa fuum habebat fluvium Selleentem. Hippothous, & Pylæus, Lethi Pelafgici filii, gentes ducebant Pelafgorum bellicoforum, τῶν, videlicet τούτων, *horum*, qui Lariffam

τοὺς συκοφάντας εἶναι τοὺς Ἀβυδηνούς. Michael Apoftolius: Ἄβυδος ἐστίν. ἐπὶ συκοφαντῶν τάττεται, διὰ τὸ δοκεῖν συκοφάντας εἶναι τοὺς Ἀβυδηνούς. Unde etiam proverbium apud Zenobium, & Hefychium: Ἀβυδηνὸν ἐπιφόρημα, διὰ τὸ ὑπ' αὐτῶν συκοφαντεῖσθαι τοὺς ξένους. Erant Abydeni hofpitum calumniatores per occafionem ἐπιφορήματα ✝ ἐν τῇ Ἀβύδῳ ποιουμένα. Politus.

1. ὅθεν καὶ ἀβυδοκόμαι οἱ ἐπὶ συκοφαντίᾳ κομῶντες) Hefychius: Ἀβυδοκόμης ὁ ἐπὶ τῷ συκοφαντεῖν κομῶν. Sic Ἀβυδοκόμους Ariftophanis. Zenobius: εἰώθει Ἀριστοφάνης τοὺς συκοφάντας Ἀβυδοκόμους εἰπεῖν. Politus.

2. Τίθηται δέ, φασιν, ἡ λέξις καὶ ἐπὶ τοῦ εἰκαίου, καὶ οὐδενὸς ἀξίου) Suidas: Ἀβυδηνὸν φλυαρίαν, τὴν πολλήν, Sinope meretricula, ut proditum eft ab Athenæo, dicta fuit Ἄβυδος, διὰ τὸ γραῦς εἶναι. Polit.

3. Κωμῳδοῦνται δέ, φασι, καὶ εἰς μαλακίαν οἱ τῆς Ἀβύδου) Euftathius ad Periegetam ex Stephano: ἐπὶ συκοφαντίᾳ, καὶ μαλακίᾳ διαβέβληνται οἱ Μιλήσιοι Ἀβυδηνοί εἰσι. Athenæus lib. 12. c. 3. καὶ Ἀβυδηνοὶ Μιλησίων δ' εἰσὶν ἄποικοι, καὶ ἀνειμένοι τὴν δίαιταν εἰσί, καὶ κατωφερεῖς. Polit.

4. μὴ εἰκῇ τὴν Ἄβυδον) Stephanus: καὶ ἡ μηδ' εἰκῇ τὴν Ἄβυδον παροιμία, τουτέστι, μὴ καταδαπανᾷν αὐτὰς ἐπιβαίνειν. λαμβάνεται δὲ καὶ ἐπὶ τῶν εἰκαίων. Aliter alii. Diogenianus: Μὴ εἰκῇ τὴν Ἄβυδον. Αὕτη, παραινεῖ ἐπὶ τῶν παραινούντων. In hunc fenfum Appendix Proverbiorum Vaticana, & Suidas. Politus.

5. Ἔοικε γὰρ, κατὰ τὸν Γεωγράφον, βασίλειον εἶναι αὕτη Ἀσίου) eo quòd nempe Homerus dixerit: ἃς Ἀρίσβηθεν φέρον ἵπποι. Οὕτω δ' εἰπὼν, ut rectè Geographus, ἔοικε τὸ βασίλειον ἀποφαίνειν τοῦ Ἀσίου τὴν Ἀρίσβην, ὅθεν ἔφησεν αὐτὸν φέρειν. Polit.

6. Ἦν δέ, φασι, καὶ ἐν Λέσβῳ Ἀρίσβα ὑπὸ Μηθυμναίοις) Geographus: Ἦν δὲ ἐν Λέσβῳ πόλις Ἀρίσβα, ἧς τὴν χώραν ἔχουσι Μηθυμναῖοι. Arisbos item fluvius in Thraciâ apud Geographum. Addit Geographus, multa effe nomina Troibus cum Thracibus communia. Politus.

9. Αἴθωνες δὲ ἵπποι, οἱ θερμοὶ, ἢ μέλανες, ἢ πυῤῥοὶ, ἀπὸ τοῦ αἴθω) Etymologici Magni Auctor v. Αἴθων· ἵππον χρῶμα, ἢ δὲ λαβεῖν, ἀπὸ τοῦ αἴθεσθαι. οἱ δὲ, λαμπρὸν, ἢ μέλανα, ἢ πυῤῥόν. Polit.

8. καὶ λάμπω) Hefychius: Αἴθων, λάμπων. Αἴθωνας, λαμπρούς. Polit.

9. ἡ βασιλικὴ ἵππος) Αἴθη. Polit.

Æthus, unus ex equis Solis. αἴθωνα σίδηρον. *lucens, vel nigrum ferrum.* Homerus. *Salvinus.*

10. Λέγεται δὲ καὶ αἴθων λέων) Etymologici Magni Auctor: ✝ δὲ λέοντα (αἴθωνα) ✝ κατὰ ψυχὴν ἔμπυρον, ἢ δεινὸν, ἢ μέγαν. Politus.

11. καθ' ἕτερόν τινα λόγον οὕτω καλεῖται ✝ ὑστέρωθι δηλούμενον) nempe, ni fallor, quia πολυφάγος. Euftathius ad illud Homericum lib. λ' Iliad. Ὡς δ' αἴθωνα λέοντα βοῶν ἀπὸ μεσσαύλοιο. Αἴθων δὲ λέων, ὡς πολλαχοῦ δηλοῦται, ὁ διάπυρος. εἰ τι που δὲ καὶ ἄλλο χρήσιμον εἰς τοῦτο, προείρηται. Παρὰ δὲ τοῖς παλαιοῖς φέρεται καὶ τοῦτο· αἴθων βοῦς, καὶ σίδηρος αἴθων· καὶ ἄνθρωπος δέ ποτε, καὶ λέων. ἐῤῥέθη δὲ ἰδίως αἴθων καὶ Ἐρυσίχθων ὁ Μυρμιδόνος, διὰ τὸ εἶναι, φασι, βορᾶς ἄπληστος. καὶ αἴθων, ὁ ἐστι καυστικός. ὅθεν καί τις ὕστερος πολυφάγος, κυριωτέρως ἐκαλεῖτο. Politus.

12. Ἐπίκειται δέ ποτε ἡ λέξις καὶ ἡρωϊκῷ ἀνδρὶ) Etymologici Magni Auctor: Αἴθων, ἀνδρεῖος, ὁ πολεμικὸς, ἰσχυρός. Polit.

13. ἀνδρὸς αἴθωνος ἀγγελίαν) Sophocles in Ajace:

Οἵαν ἐδήλωσας ἀνδρὸς
Αἴθονος ἀγγελίαν.

Scholiafta: Αἴθωνος, διαπύρου, θερμοῦ ἐν τῇ μάχῃ. ἢ τὸ θερμὸν νῦν ἐπὶ τῆς παρακεκινηκότος κεῖται. Attamen Suidas pro αἴθονος, legit ibi αἴθονος, in eamdem fignificationem: αἴθωνες, διάπυροι, θερμοὶ ἐν τῇ μάχῃ. ὁ δὲ Σοφοκλῆς ἐπὶ τῆς παρακεκινηκότος ἐχρήσατο· Οἵαν ἐδήλωσας ἀνδρὸς αἴθονος ἀγγελίαν. Politus.

14. φέρον ἵπποι τὸν Ἄσιον) Equus Etæonis Regis φερένικος Pindaro dicitur, ideft, *ferens, vel referens victoriam.* Salvinus.

sam glebosam habitabant. Et vide τὸ, φῦλα Πελασγῶν, *tribus, seu gentes Pelasgorum*. Multitudinem enim memorabilem significat. Non enim dicit φῦλον, *gentem*; sed φῦλα, *gentes*, multitudinis numero. Magna porro gens, Pelasgi, secundùm Geographum: quam ipse etiam aliquanto fusiori narratione prosequitur, atque illustrat. Vagi erant, atque errabundi, & quaque terrarum sparsi, ut habetur ad Dionysium Periegetam. Itaque idem Geographus tradit, errabundos Leleges, sicuti & Pelasgos, & Caucanas, varias Europæ partes pervagari antiquitus solitos. Quin & Pelasgicum campum commemorat apud Larissam, urbem Thessaliæ. Addit, oram Jonum maritimam universam, ducto a Mycale initio, sedem aliquando Pelasgorum fuisse; itemque Chios conditos fuisse a Pelasgis, qui ex Thessaliâ profecti erant. Vagam enim gentem hanc fuisse, atque ad migrationes paratam; valdèque aliquando auctam, citiùs defecisse. Herodotus etiam scribit, quo tempore res Persarum vigebant, Lemnum, atque Imbrum a Pelasgis habitatas fuisse. Argivi item, Pelasgi. Quippe Geographus idem memorat, Danaum Argivorum arcem condidisse; & ab eo Danaos vocatos, qui Pelasgiotæ antea nuncuparentur. Idque etiam disertè ille ostendit, qui sic ait:

Quondam Pelasgi, Danaidæ ipsi postmodum.

CXC. Pelasgi igitur quum multis terrarum locis, ut dictum est, dispersi essent, pars gentis istius, hi ipsi Pelasgi ex Larissâ: qua de Larissâ veteres scriptores testantur, ejus nunc cives Alexandriam Troadis commigrasse. Larissæ autem, secundùm Geographum, multæ extiterunt. Una juxta Hamaxitum, in conspectu prorsus Ilii, eique admodum vicina. de qua minimè omnium intelligi possit Poëta. Verùm istam maximè Larissam rectè quis eam esse conjecerit, quæ est in propinquo Cumæ. Et hanc nonnullorum conjecturam Geographus probat, atque

ἔναρον. Καὶ ὅρα τὸ,[1] φῦλα Πελασγῶν. [2] Ἀξιόλογον γὰρ πλῆθος δηλοῖ. Οὐ γὰρ φῦλον ἔφη, ἀλλὰ φῦλα, πληθυντικῶς. [3] Μέγα δὲ ἔθνος, οἱ Πελασγοί, κατὰ τὸν Γεωγράφον· ὅπερ καὶ εἰς πλάτος ἀποδεικνύει αὐτός. Πλανῆται δὲ ἦσαν, καὶ σποράδες πανταχοῦ τῆς γῆς, [4] ὡς καὶ ἐν τοῖς τοῦ Περιηγητοῦ κεῖται. Φησὶ γοῦν ὁ αὐτὸς Γεωγράφος, καὶ [5] ὅτι πλάνητες οἱ Λέλεγες, ὡς καὶ οἱ Πελασγοί, καὶ οἱ Καύκωνες πολλαχοῦ τῆς Εὐρώπης τὸ παλαιὸν πλανώμενοι. Καὶ Πελασγικὸν δὲ πεδίον ἱστορεῖ [6] ἐν Λαρίσσῃ τῇ Θετταλικῇ. Λέγει δὲ καί, ὅτι [7] ᾠκίσθη ποτὲ ὑπὸ Πελασγῶν ἡ τῶν Ἰώνων παραλία πᾶσα, ἐκ Μυκάλης ἀρξαμένη· καὶ Χῖοι δὲ οἰκιστὰς ἔσχον Πελασγοὺς [8] ἐκ Θετταλίας. Πολύπλανον γὰρ τὸ ἔθνος, [9] καὶ ἕτοιμον εἰς ἀπανάστασιν· [10] καὶ αὐξηθέν ποτε ἐπὶ πολύ, ταχὺ ἐξέλιπε. Καὶ Λῆμνον δέ, καὶ Ἴμβρον ὑπὸ Πελασγῶν [11] Ἡρόδοτος οἰκηθῆναι φησίν, ὅτε τὰ Περσικὰ ἐγίνοντο. Καὶ Ἀργεῖοι δὲ ἦσαν Πελασγοί. [12] Φησὶ γοῦν ὁ αὐτός, ὅτι Ἀργείων ἀκρόπολιν ᾤκισε Δαναός, [13] καὶ Πελασγιώτας ὠνομασμένους, Δαναοὺς ἐκάλεσε. Δηλοῖ δὲ ταῦτα καὶ ὁ εἰπών· [14] πάλαι Πελασγοί, Δαναΐδαι δεύτερον.

ρϟ'. Πολλαχοῦ μὲν οὖν γῆς Πελασγοί, ὡς ἐρρέθη· κόμμα δὲ τοῦ τοιούτου ἔθνους, καὶ οἱ ἐκ τῆς Λαρίσσης οὗτοι Πελασγοί. Περὶ ἧς φασιν οἱ παλαιοί, ὅτι αὕτη νῦν συνῴκισται εἰς Ἀλεξάνδρειαν τὴν Τρῳάδα. Λάρισσαι δὲ πολλαί, κατὰ τὸν Γεωγράφον. ἡ μέν, [15] κατὰ τὴν Ἀμαξιτὸν ἐν ὄψει τελέως οὖσα τῷ Ἰλίῳ, [16] καὶ ἐγγὺς σφόδρα· περὶ ἧς οὐκ ἂν λέγοι ὁ Ποιητής. Μάλιστα δ' ἂν περὶ τὴν Κύμην ὑπολάβοι τις ὀρθῶς τὴν τοιαύτην Λάρισσαν. Καὶ κατασκευάζει ὁ Γεωγράφος τὸ οὕτω λοιπὸν ὑπολειφθέν· λέγων καί,

1. φῦλα) Hesychius: φῦλα, ἔθνη, συγγενικὰ γένη. Polit.
2. Ἀξιόλογον γὰρ πλῆθος δηλοῖ) Geographus: ἐξ ὧν πλῆθος ἐμφαίνει ἀξιόλογον τὸ τῶν Πελασγῶν. οὐ γὰρ φῦλον, ἀλλὰ φῦλα ἔφη. Politus.
3. Μέγα δὲ ἔθνος, οἱ Πελασγοί) Geographus: Ὅτι δὲ οἱ Πελασγοὶ μέγα ἦν ἔθνος, καὶ ἐκ τῆς ἄλλης ἱστορίας οὕτως ἐπιμαρτυρεῖσθαι φασί. Politus.
4. ὡς καὶ ἐν τοῖς τοῦ Περιηγητοῦ κεῖται) Eustathius ad Periegetam: ὅτι δέ, ὡς εἴρηται, σποράδες ἦσαν οἱ Πελασγοί, πεπλάνηνται καὶ οἱ ἐν Τρωάδι Κίλικες, κατὰ τὸν Ποιητήν, ὁμόρους ἔχοντες Πελασγούς. Polit.
5. ὅτι πλάνητες οἱ Λέλεγες, ὡς καὶ οἱ Πελασγοί) Geographus: Τὸ μὲν γὰρ Πελασγῶν ἦν φῦλον, καὶ τὸ Καυκώνων, καὶ Λελέγων. εἴρηται δ', ὅτι πολλαχοῦ τῆς Εὐρώπης ἐπλανήθη τὰ παλαιὰ πλανώμενα. Polit.
6. ἐν Λαρίσσῃ τῇ Θετταλικῇ) Scribebam, cum hic, tum apud Strabonem, ἐπὶ Λαρίσσῃ. Non Pelasgicus campus in urbe Larissâ; sed Larissa in campo Pelasgico. Corruptus mihi videbatur locus hic Strabonis l. 9. p. 443. ἔστι δὲ τὸ μὲν καλούμενον Πελασγικὸν πεδίον ἐν Λαρίσσῃ, καὶ Γυρτώνῃ, καὶ Φεραῖς, καὶ Μοψίῳ, καὶ Βοιβηΐδι, καὶ Ὄσσῃ, καὶ Ὁμόλῃ, καὶ Πηλίῳ, καὶ Μαγνήτισι. Legebam: Πελασγικὸν πεδίον ἐπὶ Λαρίσσῃ, καὶ Γυρτώνῃ, καὶ Φεραῖς, καὶ Μοψίῳ, καὶ Βοιβηΐδι, καὶ Ὄσσῃ, καὶ Ὁμόλῃ, καὶ Πηλίῳ, καὶ Μαγνήτισι. Aut, si mavis, Πελασγικὸν πεδίον, ἐν ᾧ Λάρισσα, καὶ Γυρτώνη, καὶ Φεραί, καὶ Μόψιον, &c. Politus.
7. ᾠκίσθη ποτὲ ὑπὸ Πελασγῶν ἡ τῶν Ἰώνων παραλία) Geographus: Μενεκράτης γοῦν ὁ Ἐλαΐτης ἐν τοῖς περὶ κτίσεων, φησί, τὴν παραλίαν τὴν νῦν Ἰωνικὴν πᾶσαν, ἀπὸ Μυκάλης ἀρξαμένην, ὑπὸ Πελασγῶν οἰκηθῆναι πρότερον, καὶ τὰς πλησίον νήσους. Politus.
8. ἐκ Θετταλίας) τοὺς ἐκ τῆς Θετταλίας. Polit.
9. καὶ ἕτοιμον) atque adeò ταχὺ πρὸς ἀπανάστασιν. Polit.

10. καὶ αὐξηθέν ποτε ἐπὶ πολύ, ταχὺ ἐξέλιπεν) αὐξηθῆναι τὸ ἐπὶ πολύ, καὶ ἀθρόαν ἔλαβε τὴν ἔκλειψιν. Strabo. Polit.
11. Ἡρόδοτος) Herodotus in Terpsichore: λαβὼν δὲ (ὁ Ὀτάνης) παρὰ Λεσβίων νέας, εἷλε Λῆμνόν τε, καὶ Ἴμβρον, ἀμφοτέρας ἔτι τότε ὑπὸ Πελασγῶν οἰκεομένας. Geographus lib. 5. ubi de Pelasgis: Ἀντικλείδης δὲ πρώτους φησὶν αὐτοὺς τὰ περὶ Λῆμνον, καὶ Ἴμβρον κτίσαι. Polit.
12. Φησὶ γοῦν ὁ αὐτός, ὅτι Ἀργείων ἀκρόπολιν ᾤκισε Δαναός) Geographus: Τὴν δ' ἀκρόπολιν τὴν Ἀργείων οἰκίσαι λέγεται Δαναός. Polit.
13. καὶ Πελασγιώτας ὠνομασμένους, Δαναοὺς ἐκάλεσεν) Euripides in Archelao:

Δαναὸς ὁ πεντήκοντα θυγατέρων πατήρ,
Ἐλθὼν ἐς Ἄργος, ᾤκισεν Ἰνάχου πόλιν·
Πελασγιώτας δ' ὠνομασμένους πάρος,
Δαναοὺς καλεῖσθαι νόμον ἔθηκ' ἀν' Ἑλλάδα.

Addit Geographus, sese existimare, Argivæ urbis gloriam fecisse, ut ab eâ ceteri omnes Græci Pelasgiotæ, Danai, Argivique appellarentur. *Politus.*
14. πάλαι Πελασγοί, Δαναΐδαι δεύτερον) lego: Δαναΐδαι δὲ δεύτερον. & sic constat metri Iambici ratio. *Salvinus.*
Euripides in Oreste v. 931.

Πάλαι Πελασγοί, Δαναΐδαι δὲ δεύτερον.

Politus.
15. κατὰ τὴν Ἀμαξιτὸν) hoc est, viam curribus perviam. *Salvinus.*
Stephanus: Ἀμαξιτός, πολίχνιον τῆς Τρῳάδος. Στράβων τρισκαιδεκάτῳ. τὸ ἐθνικόν, Ἀμαξιτεύς. Polit.
16. καὶ ἐγγὺς σφόδρα) ἐν διακοσίοις που σταδίοις. ὥστ', ut arguit Geographus, οὐκ ἂν λέγοιτο πιθανῶς ὁ Ἱππόθοος πεσὼν ἐν τῷ ὑπὲρ Πατρόκλου ἀγῶνι· Τῆλ' ἀπὸ Λαρίσσης. ταύτης γε. Polit.

καὶ, ὅτι [1] πόλις ἡ Κύμη ἐπιφανὴς πότε, Ἡσιόδου πατρίς· [2] ἧς οἱ πολῖται ἐπὶ μωρίᾳ ἐκωμῳδοῦντο. καὶ ὅτι [3] Φρικωνὶς ἡ τοιαύτη ἐκλήθη Λάρισσα. καὶ ὅτι [4] Κύμης μὲν ἀπεῖχε, σταδίους ἑβδομήκοντα· Τροίας δὲ, χιλίους. Διό, φησι, καὶ Ἱππόθοος [5] ἐν τῇ Πατροκλείᾳ, τῆλε ἀπὸ Λαρίσσης πεσεῖν λέγεται. καὶ ὅτι [6] Λαρισσαίοις τοῖς Φρικωναίοις, καὶ τοῖς Θετταλικοῖς, ἴδιόν τι [7] συνέβη τὸ, ποταμόχωστον χώραν οἰκεῖν, ὁμοίως καὶ [8] τοῖς Καυστρηνοῖς. Ἦν δὲ καὶ τρίτη Λάρισσα, [9] κώμη τῆς Ἐφεσίας ἐν τῷ Καυστρίῳ, φησὶ, πεδίῳ. Λέγει δὲ ὁ αὐτὸς, ἄρχοντά τινα Πε-

Bas. p. 271. λασγῶν Πίασον ἐπιθυμῆσαι τῆς θυγατρὸς, ἣν Λάρισσαν ἐκάλουν· βιασάμενον δ' αὐτὴν, τίσαι τῆς ὕβρεως δίκην. Ἐγκύψαντα γὰρ εἰς πίθον οἴνου καταμαθοῦσα [10] τὸν μιάστορα πατέρα ἡ Λάρισσα, τῶν σκελῶν λαβομένη, ἐξῆρε, καὶ καθῆκεν αὐτὸν εἰς τὸν πίθον. Καὶ ἔστιν ἀστείως

Rom. p. 358. εἰπεῖν, ὡς ποινὴν ἀθεμίτου παροινίας ὁ βίαιος ἔτισε, τὸν λοίσθιον σκύφον, κατὰ τὸ εἰπόντα, ἐκπιὼν, οὐχ ὕδατος ἁλμυροῦ, ἀλλ' οἴνου καταμεθύσαντος αὐτὸν εἰς θάνατον. Ἰστέον δὲ, ὅτι ὁ τῶν Ἐθνικῶν ἐπιλέκτης, ἕνδεκα Λαρίσσας ἐξαριθμήσας, ὧν αἱ πλείους Εὐρωπαῖαι, οὐ Κυμαίαν λέγει Λάρισσαν τὴν Ὁμηρικὴν ταύτην, [11] ἀλλὰ τὴν Τρῳαδικὴν, ἣν ὁ Γεωγράφος ἀπείπατο. Καὶ ἰδοὺ εἰς τοῦτο ἀντιφέρονται οἱ σοφοὶ οὗτοι. Ἀμφοῖν δὲ μάχεται τούτοιν ὁ εἰπὼν Θετταλικὴν τὴν τοιαύτην Λάρισσαν. Ἔοικε δὲ ὁ τοιοῦτος πλάνην παθεῖν τοιαύτην τινά. Ἐν τῷ ἐφεξῆς Παφλαγονικῷ καταλόγῳ, γράφουσιν οἱ σχολιασταὶ, ὅτι ἐκ τῶν Εὐρωπαίων ἐπὶ τοὺς Ἀσιανοὺς ὁ Ποιητὴς ἔρχεται. Ἐπεὶ οὖν οἱ πρὸ τῶν Παφλαγόνων καταλεγόμενοι Παίονες, καὶ οἱ πρὸ ἐκείνων Κίκονες, καὶ οἱ πρὸ αὐτῶν Ἑλλησπόντιοι Θρᾷκες, Εὐρωπαῖοι εἰσὶν, ᾠήθησαν, καὶ τοὺς τῆς Λαρίσσης ταύτης τῆς Ὁμηρικῆς, ἐκ τῆς Εὐρώπης εἶναι. Καὶ τὰ ῥηθησόμενα δὲ τοῖς τοιούτοις ἔοικεν ὁμολογεῖν. Λάρισσαν γὰρ ἐνταῦθα εἰπόντος τοῦ Ποιητοῦ, φασί τινες, ὅτι ταύτην οἱ ἀπὸ τῶν Αἰολί-

atque adstruit: qui de Cumâ etiam commemorat, urbem eam olim perillustrem, & conspicuam fuisse, patriamque Hesiodi: cujus cives stoliditatis notabantur. Larissam autem istam, Phriconidem esse appellatam: eamque a Cumâ, stadiis septuaginta; a Trojâ, mille absuisse. Quare etiam, ut ait, Hippothous in Patrocleâ dicitur *τῆλε ἀπὸ Λαρίσσης*, *procul a Larissâ*, cecidisse. Larissæis item Phriconensibus, ac Thessalicis, & similiter Caystrenis, id peculiare contigisse, ut eorum regio ingestâ a fluviis terrâ cooperiretur. Jam verò & tertiam Larissam, pagum esse agri Ephesii in campo, ut ait, Caystrio. Narrat etiam idem Geographus, Piasum quemdam, Pelasgorum ducem, filiæ suæ amore exarsisse, quam Larissam vocabant, & quòd ei per vim vitium obtulisset, injuriæ pœnam dedisse. Patrem enim illum scelere contaminatum, atque impurum quum Larissa in dolium vini plenum prono capite despectantem deprehendisset, arreptis cruribus, sublimem eum erexit, & in dolium dejecit. Ubi jocosè satis, & urbanè quis dixerit, injuriosum, & protervum hominem nefariæ temulentiæ suæ pœnam persolvisse, epoto, ut ille ait, scypho postremo, non aquæ quidem salsæ, & amaræ, sed vini, quo ipse ad mortem inebriatus suisset. Sciendum tamen est, Ethnicorum scriptorem, quum Larissas undecim enumeret, quarum pleræque Europeæ, Larissam hanc Homericam, non intelligere sanè Cumæam; sed Troadicam, quam Geographus negat. Et ecce tibi hac de re scriptores hi inter se oppositi. Cum utroque horum pugnat is, qui ejuscemodi Larissam dicit Thessalicam. Hic ipse tamen ita ferè hallucinatus videtur. Ad eam, quæ deinceps sequitur, Paphlagonum recensionem scribunt Scholiastæ, Poëtam ab Europæis ad Asiaticos gradum facere. Quoniam igitur, qui ante Paphlagonas enumerantur Pæones, quique ante illos Cicones, & priores Ciconibus Hellespontii Thraces, sunt illi quidem Europæi; putaverunt, eos quoque esse Europæos, qui ex hac essent Larissâ Homericâ. Atque huic sanè conjecturæ adstipulari ea videntur, quæ postea afferuntur. Poëta enim quum hoc loci Larissam commemoret, nonnulli ajunt, conditam eam fuisse ab Æolensibus, qui eò ab Æolidibus, patriis suis, demigra-

1. πόλις ἡ Κύμη ἐπιφανὴς ποτε) Geographus: *Μεγίστη δέ ἐστι τῶν Αἰολικῶν, καὶ ἀρίστη Κύμη, καὶ σχεδὸν μητρόπολις αὕτη τε, καὶ ἡ Λέσβος τῶν ἄλλων πόλεων περὶ τριάκοντά που τὸν ἀριθμόν.* Polit.

2. ἧς οἱ πολῖται ἐπὶ μωρίᾳ ἐκωμῳδοῦντο) Geographus: *Σκώπτεται δ' εἰς ἀναισθησίαν ἡ Κύμη.* Polit.

3. Φρικωνὶς ἡ τοιαύτη ἐκλήθη Λάρισσα) ἡ περὶ τὴν Κύμην. Sed & ipsa Cuma dicta est similiter *Φρικωνίς*. Geographus: *ἀπὸ γὰρ τοῦ Λοκρικοῦ ὄρους τήν τε Κύμην Φρικωνίδα καλοῦσιν, ὁμοίως δὲ καὶ τὴν Λάρισσαν.* Mons ille Locricus, *Φρίκιον*. Politus.

4. Κύμης μὲν ἀπεῖχε, σταδίους ἑβδομήκοντα) Geographus: *ἀπὸ Λαρίσσης μὲν διαβάντι τὸν Ἕρμον εἰς Κύμην, ἑβδομήκοντα στάδιοι.* Polit.

5. ἐν τῇ Πατροκλείᾳ) Patroclea, pars Iliados, in qua de Patroclo agitur, ut Bœotia, seu Catalogus navium, pars altera secundi libri Iliados. Necyomantia, pars Odysseæ, ab argumento. *Salvinus.*

6. Λαρισσαίοις τοῖς Φρικωναίοις) Malim, *τοῖς Φρικωνεῦσι*, ut est apud Strabonem. Stephanus: *οἱ οἰκοῦντες, Φρικωνεῖς, καὶ Φρικωνίς.* Polit.

7. συνέβη τὸ, ποταμόχωστον χώραν οἰκεῖν) *τοῖς μὲν ὑπὸ τοῦ Ἕρμου, τοῖς δ' ὑπὸ τοῦ Πηνειοῦ, τοῖς δ' ὑπὸ τοῦ Καΰστρου.* Polit.

8. τοῖς Καυστρηνοῖς) f. *τοῖς Καϋστρινοῖς*. Stephanus: *τὸ ἐθνικὸν, Καυστριανός. Καὶ Καϋστρινὸν τὸ θηλυκόν.* At verò Strabo, *τοῖς ἐν Καυστριανοῖς*. Politus.

Sic Saraceni, & Saracini. Sed meliùs Saraceni. *Salvinus.*

Strabonis hæc verba: *Ἴδιον δέ τι τοῖς Λαρισσαίοις συνέβη, τοῖς τε Καϋστριανοῖς, καὶ τοῖς Φρικωνεῦσι, καὶ τρίτοις τοῖς ἐν Θετταλίᾳ, ἅπαντας γὰρ ποταμόχωστον τὴν χώραν ἔχειν.* Politus.

9. κώμη τῆς Ἐφεσίας) *ἥν φασι πόλιν ὑπάρξαι πρότερον, ἔχουσαν καὶ τὸ ἱερὸν Ἀπόλλωνος Λαρισηνοῦ, πλησιάζουσαν τῷ Τμώλῳ μᾶλλον, ἢ τῇ Ἐφέσῳ.* Polit.

10. τὸν μιάστορα) f. *ἀλάστορα*. licet *μιάστωρ* etiam inveniatur. *Salv.*

Melius hic *μιάστορα*. Est enim *μιάστωρ*, ὁ διὰ τῆς περὶ ἑαυτὸν μιασμοῦ καὶ ἄλλους μιαίνων. Talis Piasus in filiam suam. Suidas: *ἀθέμιστος, ἄνομος. λέγεται δὲ καὶ ἀθέσμιος ὁ παράνομος. Ἠράσθη Πίασος Θετταλὸς Λαρίσσης τῆς ἑαυτοῦ θυγατρὸς ἔρωτα ἀθέσμιόν τε, καὶ δυσχερῆ.* Politus.

11. ἀλλὰ τὴν Τρῳαδικὴν) Stephanus v. *Λάρισσα*. *πρώτη τῆς Τρῳάδος, ἧς φησιν Ὅμηρος* ... *οἱ Λάρισσαν ἐριβώλακα.* Facit cum Stephano Scholiastes Apollonii: *ἔστι δὲ καὶ περὶ Τροίαν (Λάρισσα) ἧς Ὅμηρος μνημονεύει.* Verùm ego judico secundum Strabonem. *Politus.*

graverant. Quapropter Pelaſgi, quippe ab ipsâ eorum origine Græci, dicti alicubi δῖοι, divini: quos etiam ſolos de omnibus Græcis poſt terrarum inundationem ſervaſſe litteras perhibent. Ideoque δίυς, divinos, generoſos, ac nobiles, eos vocat. Τὸ Πύλαιος, Pylæus, tamquam nomen proprium, accentum habet acutum in antepenultimâ, ad diſtinctionem τῦ, πυλαῖος Ἑρμῆς. Mercurius oſtiarius, ſeu ante portam collocatus. Ἐγχεσιμώρυς, haſtâ exercitatos, adeoque bellicoſos, dicit Pelaſgos: ſicuti & paullò ante Mynetem, & Epiſtrophum ἐγχεσιμώρυς, haſtâ exercitatos, dixerat.

Ceterùm Thracas ducebat Acamas, & Pirous heros,
Quotquot Helleſpontus rapidus complectitur.
Euphemus verò dux Ciconum erat bellatorum,
Filius Træzeni a Jove nutriti Ceada.
Rurſus Pyrechmes ducebat Pæonas curvis arcubus utentes,
Procul ex Amydone, ab Axio latè fluente,
Axio, cujus pulcherrima aqua diffunditur ſuper terram.

CXCI. Thracas Acamas ducebat, & Piros heros, quotquot Helleſpontus rapidus intus ἐέργει, continet, coërcet, concludit, comprehendit. Idque adjecit propter alios Thracas, quibus Iphidamas imperabat, is, qui nutritus fuerat in Thraciâ glebosâ, ſeu fertili, ovium parente; veneratque duodecim cum navibus, quas in Percote reliquerat: nec non propter eos Thracas, qui parebant Rheſo. Quamquam Thracibus, qui cum Acamante, & Piro erant, adnumeratos quoque, & contributos velint Maronitas. Deinde veteres tradunt, Iphidamantem, & Rheſum, quos diximus, Thracibus extraneis, non Helleſpontiis, imperitaſſe. Etſi autem Thracas bellatores, ſeu bellicoſos fuiſſe, alibi etiam ſcripſimus; tamen in præſentiâ ſatis eſt dicere, hac de cauſsâ Euripidem, dum Thracas, gentem armis conſpicuam, equitatu præſtantem, Marte afflatam deſcriberet, Thraciam ipſam Martis domicilium facere. Proditum eſt etiam Herodoto, pulchrum eſſe in Thraciâ, & honeſtum, Marti operam dare: ubi & inſtituta quædam Thracica enarrat, quorum etiam nonnulla ad Odyſſeam commemorabimus. Præterea Geographus declarat, quàm longè latèque Thracia fines undique ſuos porrigat, cum univerſam Thraciam ex duabus & viginti gentibus conſtare affirmat. quod & velim obſerves. Verè enim regio ἀπείρων, interminata, atque immenſa, ut Poëticè loquar, quam magnus ille Æmus cingit, quæque ultra Æmum ſunt, & quod reliquum eſt locorum uſque ad Pontum ipſum Euxinum, & Boſporus Thracius, & Helleſpontus,

λίθων μεταναστάντες ἔκτισαν. Διὸ καὶ ¹ δῖοι Πελασγοί που λέγονται, ὡς ἄνωθεν Ἕλληνες· οἳ καὶ μετὰ τὸν κατακλυσμὸν σῶσαι τὰ στοιχεῖα μόνοι τῶν Ἑλλήνων φασί. καὶ διὰ τοῦτο δίους αὐτοὺς καλεῖ. Τὸ δὲ Πύλαιος, προπαροξύνεται, ὡς κύριον, ² πρὸς διαστολὴν τοῦ, πυλαῖος Ἑρμῆς. ³ Ἐγχεσιμώρους δὲ Πελασγοὺς ἔφη· καθὰ καὶ πρὸ ὀλίγων Μύνητα, καὶ Ἐπίστροφον ἐγχεσιμώρους εἶπεν.

Αὐτὰρ Θρήϊκας ἦγ' Ἀκάμας, καὶ ⁴ Πείρως ἥρως,
Ὅσσους Ἑλλήσποντος ἀγάρροος ἐντὸς ἐέργει.
Εὔφημος δ' ἀρχὸς Κικόνων ἦν αἰχμητάων,
Υἱὸς Τροιζήνοιο διοτρεφέος Κεάδαο.
Αὐτὰρ Πυραίχμης ἄγε Παίονας ἀγκυλοτόξους,
Τηλόθεν ἐξ Ἀμυδῶνος, ἀπ' Ἀξίου εὐρὺ ῥέοντος,
Ἀξίου, οὗ κάλλιστον ὕδωρ ἐπικίδναται αἶαν.

ρϛά. Θρήϊκας ἦγεν Ἀκάμας, καὶ Πείρως ἥρως, ὅσους Ἑλλήσποντος ἀγάρροος ἐντὸς ἐέργει, τουτέστιν, ⁵ ἔργει, συγκλείει, περιέχει. Τοῦτο δὲ προσέθηκε διὰ ἑτέρους Θρᾷκας, ὧν ἦρχεν Ἰφιδάμας, ὃς ἐτράφη ἐν Θρῄκῃ ἐριβώλακι, μητέρι μήλων, ἐλθὼν σὺν δώδεκα νηυσίν, ἃς ἔλιπεν ἐν Περκώτῃ· ἔτι δὲ καὶ διὰ τοὺς ὑπὸ τὸν Ῥῆσον Θρᾷκας. Τοῖς δὲ περὶ Ἀκάμαντα, καὶ Πείρων Θρᾳξί, φασὶ καὶ τοὺς περὶ Μαρώνειαν συνεπιφέρεσθαι. Λέγουσι δὲ οἱ παλαιοὶ καὶ, ὅτι Ἰφιδάμας, καὶ Ῥῆσος οἱ ῥηθέντες, τῶν ἐπηλύδων Θρᾳκῶν ἦρχον, καὶ οὐ τῶν Ἑλλησποντίων. Ὅτι δὲ πολεμισταὶ οἱ Θρᾷκες, γέγραπται μὲν καὶ ἀλλαχοῦ· πρὸς δὲ τὸ παρὸν, εἰπεῖν ἀρκεῖ, ὅτι καὶ Εὐριπίδης διὰ τοῦτο τὴν Θρᾴκην Ἄρεος οἰκητήριόν φησι, λογογραφῶν τοὺς Θρᾷκας, ⁶ εὔοπλον, εὔιππον, Ἄρει κάτοχον γένος. Λέγει δὲ καὶ Ἡρόδοτος, ⁷ ὅτι περὶ Θρᾴκην ὁ Ἄρης καλός· ἔνθα καὶ Θρᾳκικά τινα ἱερὰ ἔθη, ὧν μνήμη τις καὶ ἐν Ὀδυσσείᾳ γενήσεται. Ὁ δὲ Γεωγράφος καὶ τὸ πολὺ τῆς Θρᾳκικῆς περιοχῆς δηλῶν, λέγει, ὡς ἡ Θρᾴκη σύμπασα ἐκ δύο καὶ εἴκοσι ἐθνῶν συνέστηκεν. ὃ καὶ σημείωσαι. Ἀληθῶς γὰρ ⁸ ἀπείρων γῆ, κατὰ τὸν Ποιητὴν, ⁹ ἣν ζώννυσιν ὁ μέγας Αἷμος, καὶ τὰ ὑπὲρ ἐκεῖνον, καὶ τὰ ἐφεξῆς ἕως καὶ εἰς βάθος τοῦ Εὐξείνου, καὶ ὁ Θρᾴκιος Βόσπορος, καὶ ὁ Ἑλλήσποντος, καὶ τὰ Ἰύ-

τε

1. δῖοι Πελασγοὶ) Heſychius: Δῖος οἱ ἀπὸ Διὸς τὸ γένος ἕλκον, Polit.
2. πρὸς διαστολὴν τοῦ, Πυλαῖος Ἑρμῆς) quod & adnotatum a Cyrillo. Suidæ tamen, προπερισπωμένως, Πυλαῖος, ὄνομα κύριον. Polit.
3. Ἐγχεσιμώρους) Heſychius: Ἐγχεσίμωροι, περὶ τὰ δόρατα μεμοιρημένοι, ταχεῖς, πεπονημένοι. Ἐγχεσίμωρος, πολεμικοί. Politus.
4. Πείρως ἥρως) Euſtathius Πείρως. Alii Πείροος. Polit. Quod mihi magis arridet. & duo οο μικρὰ facile in ω μέγα tranſeunt, cujus antiqua forma ω. Salvinus.
5. ἔργει) fortè legendum ἔργει. Hinc τὸ ἕρκος. ποῖόν σε ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων. quæ vox effugit murum dentium. Salvinus.
6. εὔοπλον) Al. εὔιππον. Euripides in Hecubâ:
Αἶ αἶ, ἰὼ Θρῄκης
Λογχοφόρον, εὔοπλον,
Εὔιππον, Ἄρει κάτοχον γένος.
Scholiaſta: ὦ γένος Θρηικὸν ὁπλοφόρον, ἐμπειρικὸν εἰς τὰ πολέμια, καὶ εὐθυνιππικόν, ἐπικαζόμενον, καὶ κρατούμενον ὑπὸ τοῦ Ἄρεος. Politus.

7. ὅτι περὶ Θρᾴκην ὁ Ἄρης καλός) Herodotus lib. 5. c. 6. τὸ ζῆν ἀπὸ πολέμου, καὶ ληϊστύος, κάλλιστον. ὅσα μὲν σφέων οἱ ἐπιφανέστατοι νόμοι εἰσί. Θεοὺς δὲ σέβονται μούνους τούσδε, Ἄρεα, καὶ Διόνυσον, καὶ Ἄρτεμιν. Politus.
8. ἀπείρων γῆ, κατὰ τὸν Ποιητὴν) Dionyſius in Periegeſi:
Αὐτοὶ δὲ Θρήϊκες, ἀπείρονα γαῖαν ἔχοντες·
Οἱ μὲν ἐπὶ πλευρῇσι Προποντίδος ἀμφιέξιος,
Οἱ δ' ὑπὲρ Ἑλλήσποντον ἀγάρροον, οἱ δ' ὑπὲρ αὐτῆς
Αἰγαίης βαθὺ κῦμα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης.
Euſtathius ibi: Ὅτι τοὺς Θρᾷκας γαῖαν φησὶν ἔχειν ἀπείρονα. ὑπερμήκη σαφῶς τὴν ἀπείρονα, καὶ φησιν· οἱ μὲν ἐπὶ πλευραῖς Προποντίδος εἰσὶ θαλάσσης, οἱ δ' ὑπὲρ Ἑλλήσποντον ἀγάρροον, οἱ δὲ περὶ τὸ βαθὺ χεῦμα τῆς Αἰγαίας θαλάσσης. Διὸ καὶ Ἡρόδοτος λέγει, τοὺς Θρᾷκας ἐθνῶν μέγιστον, μετὰ τοὺς Ἰνδούς. Polit.
9. ἣν ζώννυσιν ὁ μέγας Αἷμος, καὶ τὰ ὑπὲρ ἐκεῖνον) Excerpta Geographica ex Strabone lib. 7. ὁ δὲ Θρᾳκῶν ἀλιζώνων Αἰγαίῳ τε πελάγει, καὶ τῷ Μέλανι κόλπῳ, καὶ Ἑλλησπόντῳ, καὶ Προποντίδι, καὶ Βοσπόρῳ, καὶ Εὐξείνῳ πόντῳ, ὡς τὸν Αἷμον τὸ ὄρος περιλαμβάνει. ἡ δὲ βόρειος τῆς Θρᾴκης πλευρά, ὁ Αἷμός ἐστι, καὶ ἡ Ῥοδόπη, καὶ ὁ Ὄρβηλος τὸ ὄρος· ἡ δὲ δυσμικὴ πλευρά, ὁ Στρυμὼν ποταμός ἐστιν. Politus.

τε προσάρκτια, μέχρι καὶ ἐς τὸν περιαδόμενον Ἄθων, καὶ τὰ μετ' αὐτόν· ἐν οἷς καὶ ἡ Τορώνη, καὶ [1] τὸ Ποσίδιον. [2] Ὅτι δὲ Θρακικὸς καὶ ὁ Ἄθως, οὗ μνεία καὶ παρὰ τῷ Ποιητῇ ἐν τοῖς μετὰ ταῦτα, δηλοῖ, φασὶ, Σοφοκλῆς ἐν Θαμύριδι, Θρήϊσσαν εἰπὼν σκοπιὰν Ζηνὸς Ἀθῴου. Ἔνθα ὅρα τὸ Ἀθῴου ὁμωνυμοῦν τῷ ἀθῴῳ, ὑφ' οὗ δηλοῦται ὁ ἀζήμιος. ὧν διαφορὰ, καθά που καὶ ἑτέρωθι δηλωθήσεται, [3] οὐ μόνον κατὰ σημασίαν, ἀλλὰ καὶ κατὰ τόνον. Ἀθῷος μὲν γὰρ, κατά τινας, προπερισπωμένως, ὁ ἀζήμιος· Ζεὺς δὲ Ἄθωος, προπαροξυτόνως, ὁ ἐν τῷ Ἄθῳ τιμώμενος. ὃν, φασίν, ἔστι καὶ Ἀθώϊον κατὰ διαίρεσιν εἰπεῖν, ὁμοίως τῷ, Ἄρειος Ἀρήϊος. κατὰ μέντοι ἑτέρους, ὧν ἐστι καὶ Ἡρωδιανὸς, ἀνάπαλιν. Ὁ μὲν, παρὰ τὸν Ἄθων Ζεὺς Ἀθῷος, προπερισπασθήσεται, κατὰ τὸ, ἥρως ἥρῳος, Μίνως Μινῷος, [4] γέλως γελῷος· [5] τὸ δὲ ἕτερον, προπαροξυνθήσεται. καὶ ἔσται θωὴ, ἄθωος· ὡς ψυχὴ εὔψυχος· βουλὴ εὔβουλος· τιμὴ ἄτιμος. Καὶ τοῦτο μὲν, τοιοῦτον.

Rom. p. 359.

ρϞβ'. Ὅτι δὲ [6] πρωτότυπον τοῦ Θρᾷξ, τὸ Θρῆϊξ, καὶ ἐκ τούτου κατὰ συναίρεσιν γίνεται τὸ Θρᾷξ· καὶ ὅτι ὁ Ἑλλήσποντος, πορθμός ἐστι διείργων τὴν Θρᾴκην, καὶ τὴν Τρῳάδα, [7] καὶ διατί οὕτω καλεῖται, καὶ ὅτι ἀγάρροος, [8] ὡς ἂν, φασι, στενὸς (ῥοώδεις γὰρ οἱ πορθμοὶ,) πολλαχοῦ δηλοῦται· καὶ εἴρηται περὶ αὐτῶν καὶ ἐν τοῖς τοῦ Περιηγητοῦ. Πείρως δὲ, ὡς Μίνως. Ὅρα δὲ τὸ Πείρως ἥρως, [9] ὅτι καὶ αὐτὸ παρηχήσει ἔοικε. Τὸ

tus, & hujus latus boreale, usque ad decantatum illum Athon, & cetera deinceps loca: in quibus etiam Torone, & Posidium. Thracicum autem esse Athon, cujus postea mentio fit apud Poëtam, clarè, ut ajunt, Sophocles ostendit in Thamyride, cum eum montem vocat Θρηΐσσαν σκοπιὰν Ζηνὸς Ἀθῴου, *Threissam, seu Thracicam speculam Jovis Athoi*. Ubi vide τὸ Ἀθῴου, *Athoi*, cognomine τοῦ ἀθῴῳ, quod quidem τὸ ἀζήμιον, *indemnem, seu damni, & multæ expertem, aut innoxium*, significat. Quæ voces, ut alibi quoque declarabitur, non tantùm significatione, sed etiam accentu, inter sese differunt. Nam ἀθῷος quidem, qui indemnatum, atque impunitum, & innoxium significat, circumflexam habet penultimam. At verò Juppiter dicitur Ἄθωος, *Athous*, cum acuto in antepenultimâ, qui in Atho monte colitur: quem etiam docent dici posse per diæresin Ἀθώϊον, similiter atque τὸ Ἄρειος, Ἀρήϊος, *Martium, seu Martialem*. Quamquam alii contra sentiant, in quibus est etiam Herodianus. de quorum certè sententiâ Juppiter ab Atho monte Ἀθῷος circumflectetur in penultimâ, ut ἥρως, *heros*, ἥρῳος, *herous*; Μίνως, *Minos*, Μινῷος, *Minous*; γέλως, *risus*, γελῷος, *ridiculus*: alterum verò nomen acuetur in antepenultimâ. Itaque erit θωή, *damnum, seu multa*, ἄθωος, *indemnis, damni expers, non multatus*: ut ψυχή, *anima*, εὔψυχος, *animosus, seu magnanimus*; βουλή, *consilium*, εὔβουλος, *vir boni consilii*; τιμή, *honor*, ἄτιμος, *honoris expers*. Atque id quidem ita.

CXCII. Ceterùm ut primitivum τὸ Θρᾷξ, *Thrax*, sit τὸ Θρῆϊξ, *Threix*, & hinc per synæresin fiat τὸ Θρᾷξ: item ut Hellespontus, fretum sit, quod Thraciam, & Troadem dirimat, & quid sit, quamobrem ita appelletur; itemque ut Hellespontus ἀγάρροος sit, *idest, undosus, undarum æstu fervens, aquarum fluxu valde agitatus*, quippe, ut ajunt, angustior (undosa enim, rapidoque aquarum cursu sunt freta) plerisque in locis explicatur: dictumque de iis est ad Periegetam. Πείρως, *Piros*, dictus, ut Μίνως, *Minos*. Et vide τὸ Πείρως ἥρως, *Piros heros*, ut id quoque spe-

1. τὸ Ποσίδιον) Posidion valet Fanum Neptuni, quasi Posidonium. Salvinus.

Excerpta Geographica ex Strabone: τὸ δὲ ἄκρον Ποσίδιον μὲν, τὸ [illegible], καὶ [illegible]. Politus.

2. Ὅτι δὲ Θρακικὸς καὶ ὁ Ἄθως) Stephanus: Ἄθως, ὄρος Θρᾴκης, ἀπὸ Ἄθω γίγαντος. Etymologici Magni Auctor: Ἄθως, ἀκρωτήριον Θρᾴκης. Σοφοκλῆς· Ἄθως σκιάζει νῶτα Λημνίας βοός. Politus.

3. οὐ μόνον κατὰ σημασίαν, ἀλλὰ καὶ κατὰ τόνον) Alio penitus discrimine ἀθῷος, innoxius, ab Jove, qui a monte Atho, Ἄθωος dicunt, distinguitur, quòd Jupiter cognomento Ἄθωος, scribitur cum ω magno, & τῷ ι subscripto, eo quòd veniat ἀπὸ τοῦ Ἀθῴου. Salvinus.

Ita quidem Eustathius supra, pag. 413. Εἰ δὲ καὶ Ζεὺς Ἄθωος προπαροξυτόνως, ὁ ἐν τῷ Ἄθῳ τιμώμενος, μετὰ προσγραφῆς τοῦ ι, [illegible], ἀθῷος ὁ ἀζήμιος, [illegible] ὁ [illegible], συνεστάλησαν εἰς προπερισπώμενον. Sed contra stant alii, atque clarissimi Grammatici. quibus ἀθῷος ὁ ἀζήμιος cum τῷ ι. Stephanus: Τὸ ἐθνικὸν Ἄθωος, χωρὶς τοῦ ι. Καὶ Ἀθῷος τὸς [illegible]. Τὸ δὲ ἄλλον τὸ ἀζήμιος, προπερισπᾶται, καὶ διὰ τοῦ ι, ἐκ [illegible]. Pro διὰ τοῦ ι, Holstenio videtur legendum, καὶ δίχα τοῦ ι. Malè. Etymologici Magni Auctor: παρὰ τὸ [illegible] τὸ καταβάλλω, καὶ ζημιῶ, θωῶ ὁ ζημιῶ. ὁ γὰρ ζημιούμενος καταβάλλεταί τι. ἐξ αὐτοῦ γίνεται θωός· καὶ μετὰ τοῦ στερητικοῦ α, ἄθῳος, ὁ ἀζήμιος. ἔχει δὲ τὸ ι ἐκ παραδόσεως. [illegible] ὡς παρὰ Ἀρχιλόχῳ· Ὡς δ' ἄν τι [illegible]. Et paullo post: [illegible], ὅτι τὸ διὰ τοῦ [illegible] χουσι τὸ ι, ὑπὲρ β' συλλαβὰς, προπερισπᾶται, χωρὶς τὸ [illegible] [illegible] ἀθῷος. Chœroboscus: Ἄθωος [illegible] ἐν τῷ Ἄθῳ ὄρει τιμώμενον [illegible] τὸ Ἄθωος [illegible] τὸ ι [illegible] postulares τὸ ι, & penultimam circumflexam; tamen ad discrimen τοῦ ἀθῷος τοῦ ἀντὶ τοῦ ἀζήμιος, & deperdit τὸ ι, & acuitur in antepenultimâ. Sic apud Suidam μετὰ προσγραφῆς τοῦ ι, & προπερισπωμένως scribitur ἀθῷος ὁ ἀζήμιος. Politus.

4. Γέλως γελῷος) legendum, γέλως. risus. γελοῖος. ridiculus. scurra. Salvinus.

5. τὸ δὲ ἕτερον προπαροξυνθήσεται) Ἄθωος quidem ὁ ἀζήμιος, nisi quid aliud obstet, προπαροξυνθήσεται. Nam debebat certè προπαροξύνεσθαι, tamquam a θωὴ, seu θωιὴ, ex regulâ illâ Etymologici: τὰ γὰρ ἀπὸ τῆς ὡς α, καὶ ὡς ὁ [illegible] [illegible], προπαροξύνεται· [illegible]· [illegible]. Sic igitur fuerit θωιὴ, ἄθωος. At enim obstat altera regula ejusdem Etymologi, quæ paullò ante est, ὅτι τὰ διὰ τοῦ ωος, ἔχοντα τὸ ι, ὑπὲρ β' συλλαβὰς, [illegible]. Quia ex regulâ conficitur, τὸ ἀθῷος τὸ [illegible] [illegible] quippe ἔχον τὸ ι, καὶ ὑπὲρ β' συλλαβὰς, proferendum esse περισπωμένως. Polit.

6. πρωτότυπον τοῦ Θρᾷξ τὸ Θρῆϊξ, καὶ ἐκ τούτου κατὰ συναίρεσιν γίνεται τὸ Θρᾷξ) τὸ Θρᾷξ est per synæresin ex Θρῆϊξ. Etymologici Magni Auctor: Θρᾷξ Θρῆϊξ· ἐξ οὗ τὸ, Θρήϊκες [illegible], καὶ κατὰ συναίρεσιν, Θρᾷξ. καὶ ταῦτα τὰ [illegible] [illegible], διὰ τοῦ ι γράφεται. Θρήϊσσα γυνὴ, καὶ Θρῇσσα. Eustathius ad Periegetam: ὅτι ἡ τὸ Θρᾷξ περισπᾶται. [illegible] ἔχει τὴν τοῦ τόνου περίκλασιν, [illegible], [illegible] δὲ τὴν τῆς λέξεως συναίρεσιν τὸ, τὸ Θρήϊκες, καὶ [illegible], καὶ ὅσα τοιαῦτα· ὡς συναιρεῖσθαι τὸ Θρᾷξ [illegible] [illegible]. Politus.

7. καὶ διὰ τί οὕτω καλεῖται) Hellespontus, pontus Helles, quæ in eo mari submersa. Statius Sylv. Et mæstum pelagus gementis Helles. Salvinus.

8. ὡς ἄν, φασι, στενός) στενὸς αὐλὼν, Hellespontus Dionysio Periegetæ. Eustathius: [illegible] (a Tenedo, & Imbro, qui sunt termini maris Ægæi) [illegible] [illegible] [illegible]. Politus.

9. ὅτι καὶ αὐτὸ παρηχήσει ἔοικε) Paronomasiæ exemplum in Terentio: *inceptio est amentium, haud amantium*. Salvinus.

speciem quamdam præ se ferat Parecheseos, seu Paronomasiæ. Τὸ ἀγάῤῥοος, *undosus*, *celeri admodum aquarum fluxu decurrens*, *magno aquarum impetu fluens*, *perquam rapidè fluens*, quum fiat ex ἄγαν, *valde*, vertit τὸ ν in ρ, ritu, ac more litterarum immutabilium: quæ quidem litteræ, si cum immutabilibus socientur, & cum illis in compositionem veniant, sese in eas induunt, seu ad earum exemplum, & imitationem conformantur. Ubi volo, observes, ut hoc ipsum ἀγάῤῥοον, *valde*, *ac celeriter fluentem*, Herodotum, dulcem illum, ac melleum scriptorem, movit, ut Hellespontum, flumen appellaret aquis salsis, & amaris: quoniam ἀγάῤῥοι sunt flumina, seu perquam celeriter fluentia. Euphemus, Trœzeni Ceadæ filius, bellicosis Ciconibus imperabat. Est autem τοῦ Τροιζῆνυ, *Trœzeni*, Rectus proparoxytonus ὁ Τροίζηνος, *Trœzenus*. At verò τὸ Κεάδαο, *Ceadæ*, nomen est patronymicum ipsius Trœzeni. Ei namque pater, Ceas. Cicones, gens Thracica, quæ negotium præbuit Ulyssi, ut clarè patet in Odysseâ. Neque longè hi aberant a Maronitis, ut, secundum Ethnicologum, disertè is ostendit, qui ita scribit: Euanthes habitavit in Ciconica, ubi celebre nomen habet Maronea. Gravi accentu effertur τὸ Κίκων, *Cicon*, duabus ex regulis, quas veteres Grammatici exponunt: qui & duos fuisse tradunt Orpheos Ciconas. Horum unus filius fuit Oeagri, vetustus ille admodum, multòque ante natus, quàm alter posterior, atque, ut ipsi ajunt, undecim ante eum ætatibus. Etsi autem Mentes, dux Ciconum, prœlio Patrocli causâ commisso interfuit; tamen sciendum est, ducem eum partium secundarum fuisse sub memorato Euphemo, sive etiam postmodum fortassis venisse, juxta atque contigit Rheso, de quo diximus supra, ut deinceps manifestum erit. Herodotus porrò ait, Ciconum quondam fuisse locum circa Doriscum, Hebrumque, atque Ænum. Sicuti autem dicitur Ἀλεύας, Ἀλευάδης, *Alevas*, *Alevades*; ita, quod scire oportet, Κέας, Κεάδης, *Cear*, *Ceades*.

CXCIII. Pyræchmes Pæonas arcubus utentes ducebat, procul ab Amydone, ἀπ' Ἀξίυ, *ab Axio*, latè fluente: quod utique adjicitur ad distinctionem nominis adjectivi ἄξιος, *dignus*, quod simpliciter, citraque additionem dicitur. Deinde τὸν Ἄξιον, *Axium illum*, iterum nomine appellat, tamquam admiratione quadam ἄξιον, *dignum*, subjunctis his verbis: *Axio*, *cujus limpidissima aqua super terram diffunditur*. Pæonas hoc loci, eos intelligit, ex quibus, vel per quos fluit Axius, fluvius Pæoniæ. Notant autem ad hunc locum

Τὸ δὲ ἀγάῤῥοος, ἐκ τοῦ ἄγαν γενόμενον, ἔτρεψε τὸ ν εἰς ρ, νόμῳ ἀμεταβόλων· ἅπερ συντεθέντα ἀμεταβόλοις, συνεξομοιοῦνται αὐτοῖς. Σημείωσαι δὲ, ὅτι [1] τὸ ἀγάῤῥοον τοῦτο κατέσυρε τὸν γλυκὺν Ἡρόδοτον, [2] ἁλμυρὸν ποταμὸν προσειπεῖν τὸν Ἑλλήσποντον· ἐπεὶ καὶ οἱ ποταμοὶ ἀγάῤῥοοι. Εὔφημος, υἱὸς Τροιζήνου Κεάδαο, Κικόνων ἦρχεν αἰχμητῶν. Ἔστι δὲ τοῦ Τροιζήνου εὐθεῖα προπαροξύτονος ὁ Τροίζηνος. Τὸ δὲ Κεάδαο, πατρωνυμικὸν τοῦ Τροιζήνου. Κέας γὰρ αὐτῷ πατήρ. Κίκονες δὲ, Θρακικὸν ἔθνος, πράγματα τῷ Ὀδυσσεῖ παρασχὸν, ὡς ἡ Ὀδύσσεια δηλοῖ. [3] Οὐ μακρὰν δὲ ἦσαν οὗτοι Μαρωνιτῶν, ὡς δηλοῖ, κατὰ τὸν Ἐθνολόγον, ὁ γράψας οὕτως· [4] Εὐάνθης δ' ᾤκησεν ἐν Κικονίᾳ, ἵνα Μαρώνεια καλεῖται. Βαρύνεται δὲ τὸ, Κίκων, κατὰ δύο κανόνας, οὓς ἐκτίθενται οἱ παλαιοί. οἳ καὶ δύο φασὶ γενέσθαι Ὀρφέας Κίκονας· ὧν ὁ εἷς τοῦ Οἰάγρου, παλαιὸς, καὶ πολλῷ προγενέστερος τοῦ ὑστέρου, καὶ, ὡς αὐτοί φασιν, ἕνδεκα γενεαῖς. Ἰστέον δὲ, ὅτι εὕρηται μὲν ἐν τῇ ἐπὶ Πατρόκλῳ μάχῃ Μέντης ἡγεμὼν Κικόνων· ἦν δὲ καὶ αὐτὸς ὑπὸ τῷ ῥηθέντι Εὐφήμῳ τεταγμένος· τυχὸν δὲ καὶ ὕστερον ἦλθε, καθὰ καὶ ἐπὶ τοῦ ἀνωτέρω ῥηθέντος Ῥήσου γέγονεν, ὡς ἐν τοῖς ἑξῆς φανήσεται. Ἡρόδοτος δὲ λέγει, ὅτι [5] περὶ Δορίσκον, καὶ Ἕβρον, καὶ Αἶνον, τόπος Κικόνων ἦν τὸ παλαιόν. Ἰστέον δὲ, ὅτι, ὥσπερ Ἀλεύας Ἀλευάδης, οὕτω Κέας Κεάδης. Baſ. p. 272.

ρ ϟγ'. Πυραίχμης ἦγε Παίονας ἀγκυλοτόξους, τηλόθεν ἐξ Ἀμυδῶνος, [6] ἀπ' Ἀξίου εὐρὺ ῥέοντος· ὃ δὴ πρόσκειται εἰς διαστολὴν τοῦ ἁπλῶς ἀξίου ἐπιθετικοῦ ὀνόματος. Εἶτα ἐπαναλαμβάνων τὸν Ἄξιον, οἷα θαυμαστός τινος ἄξιον, λέγει, Ἀξίου, οὗ κάλλιστον ὕδωρ ἐπικίδναται αἶαν. [7] Παίονας δὲ λέγει ἐνταῦθα, ἐξ ὧν, ἢ δι' ὧν ῥέει ὁ Ἄξιος, ποταμὸς Παιονίας. Φασὶ δὲ τὰ σχόλια ἐνταῦθα,

1. τὸ ἀγάῤῥοον τοῦτο) Hesychius: ἀγάῤῥοον, σφοδρὸν ῥεῦμα ἔχοντα, ἄγαν ῥοῶδη. Polit.

2. ἁλμυρὸν ποταμὸν προσειπεῖν τὸν Ἑλλήσποντον) Herodotus, ubi de Hellesponto, quem tortores a Xerxe jussi sunt flagellis cædere: καὶ βασιλεὺς μὲν Ξέρξης διαβήσεταί σε, ἤν τε σύ γε βούλῃ, ἤν τε μή. σοὶ δὲ κατὰ δίκην ἄρα οὐδεὶς ἀνθρώπων θύει, ὡς ἐόντι καὶ θολερῷ τε, καὶ ἁλμυρῷ ποταμῷ. Polit.

3. Οὐ μακρὰν δὲ ἦσαν οὗτοι Μαρωνιτῶν) Stephanus: Μαρώνεια, πόλις Κικονίας, κατὰ τὴν ἐν Θρᾴκῃ Χεῤῥόνησον. Polit.

4. Εὐάνθης δ' ᾤκησεν ἐν Κικονίᾳ, ἵνα Μαρώνεια καλεῖται) Fragmento hoc accepto locupletanda est Stephani Epitome. Polit.

5. περὶ Δορίσκον, καὶ Ἕβρον) lege, περὶ Δορίσκον, καὶ Ἕβρον. Herodotus: Ὁ δὲ Δορίσκος, ἐστὶ τῆς Θρηΐκης αἰγιαλός τε, καὶ πεδίον μέγα. διὰ δὲ αὐτοῦ ῥέει ποταμὸς μέγας Ἕβρος, ἐν τῷ τεῖχός τε ἐδέδμητο βασιλήϊον, τοῦτο τὸ δὴ Δορίσκος κέκληται, καὶ Περσέων φρουρὴ ἐν αὐτῷ κατεστήκεε ἀπὸ Δαρείου τοῦ ἐκείνου τοῦ χρόνου, ἐπεί τε ἐπὶ Σκύθας ἐστρατεύετο. Falsum tamen est, Herodotum dicere, περὶ Αἶνον locum illum Ciconum fuisse. Dicit, Xerxem Ænon urbem Æolidem, paludemque Stentoridem prætereisse, donec ad Doriscum, littus, & campum Thraciæ, pervenit. Eò Persarum classe appulsâ, naves οἱ ναύαρχοι, ut Herodoti verbis utar, κελεύσαντος Ξέρξεω, ἐς τὸν αἰγιαλὸν τὸν προσεχέα Δορίσκῳ ἐκόμισαν· ἐν τῷ Σάλη τε Σαμοθρηϊκίη πεπόλισται πόλις, καὶ Ζώνη. τελευταία δὲ αὐτοῦ, Σέῤῥειον, ἄκρη ὀνομαστή, ὁ δὲ χῶρος οὗτος τὸ παλαιὸν ἦν Κικόνων. Polit.

6. ἀπ' Ἀξίου εὐρὺ ῥέοντος) Hesychius: Ἄξιος, ποταμὸς Παιονίας. Polit.

Axius fl. forte ab agmine aquarum. *Salvin.*

7. Παίονας δὲ λέγει ἐνταῦθα, ἐξ ὧν, ἢ δι' ὧν ῥέει ὁ Ἄξιος) Pæones, Latinis Pannones. *Salvin.*

Alios Pæonas, alios Pannonas, omnis clamat Geographia, & nos supra satis ostendimus. Justinus lib. 7. c. 1. *In regione Pæoniâ, quæ nunc portio est Macedoniæ, regnasse fertur Pelegonus, pater Asteropæi, cujus Trojano bello inter clarissimos vindices urbis nomen accepimus.* Hæc, quæ quondam Pæonia, dicta est postea Emathia. Livius lib. 40. *Jam primùm omnem ferè multitudinem civium ex maritimis civitatibus cum familiis suis in Emathiam, quæ nunc dicitur, quondam appellata Pæonia est, traduxit; Thracibusque, & aliis barbaris urbes tradidit habitandas: fidiora hæc genera hominum fore ratus in Romano bello.* Quæ Livii verba expressa ex illis Polybii: Πρῶτον μὲν γὰρ αὐτοῦ ταύτην παρεστήσατο τὴν ἔννοιαν, ὅτι δεῖ μέλλοντα πολεμεῖν πρὸς Ῥωμαίους, ἐκ τῶν ἐπιφανεστάτων, καὶ παραθαλαττίων πόλεων, τοὺς μὲν πολιτικοὺς ἄνδρας μετὰ τέκνων, καὶ γυναικῶν ἀναστάτους ποιήσαντα, μετοικίζειν μὲν εἰς τὴν, νῦν μὲν Ἠμαθίαν, τὸ δὲ παλαιὸν Παιονίαν προσαγορευομένην. πληρῶσαι δὲ καὶ Θρᾳκῶν, καὶ βαρβάρων τὰς πόλεις, ὡς βεβαιοτέρας αὐτῷ τῆς εἰς τὸν τοιοῦτον καιρὸν ὑπαρξούσης

θε, [1] ὅτι Παίονες ὅμοροι Θρᾳξί, καὶ δοκεῖ καλὸν οὕτω νοεῖν. Ἄλλως γὰρ ἀπορίαν πλείστην ἔχει ὁ περὶ Παιόνων ἐνταῦθα λόγος, ὥσπερ καὶ ὁ περὶ Λαρίσσης, ὡς προδεδήλωται. Εἰ γὰρ, κατὰ τὸν Γεωγράφον, Πηλίῳ, καὶ Πηνειῷ τῶν Θετταλικῶν πρὸς μεσόγαιαν παράκεινται Μακεδόνες μέχρι Παιονίας, καὶ τῶν Ἠπειρωτικῶν ἐθνῶν, ἐκ δὲ Παιόνων, συμμαχίαν ἐν Τροίᾳ εἶχον οἱ Ἕλληνες· δυσχερὲς νοῆσαι, τοῖς Τρωσὶν ἐλθεῖν συμμαχίαν ἐκ τῶν ῥηθέντων πορρωτέρω Παιόνων. ὅμως μέντοι τινὲς καὶ τοῦτο γενέσθαι φασί. καὶ ἔστω εἰρημένον, ἐπεὶ βοηθεῖσθαι δοκεῖ, καὶ ὑπὸ τοῦ Ποιητοῦ εἰπόντος Παίονας ἥκειν, οὐκ ἐγγύθεν ποθὲν ἐλθεῖν, ἀλλὰ τηλόθεν. [2] Ἔστι δέ τις μνεία Παιόνων καὶ ἐν τοῖς περὶ Σελλῶν. Περὶ δὲ Πυραίχμου, ἐν τοῖς τοῦ Πορφυρίου φέρεται, ὅτι, Πατρόκλου ἀνελόντος αὐτὸν, Ἀστεροπαῖος ἦγε τοὺς Παίονας, ὃν ἔῤῥιψεν Ἀχιλλεύς. [3] Περὶ δὲ Παιόνων ζητητέον καὶ ἐν τοῖς τοῦ Περιηγητοῦ. Ἰστέον δὲ καὶ, ὅτι Ἡρόδοτος οἶδε Παίονας καὶ περὶ τὸν Στρυμόνα· ἐφ' ὧν καὶ παρηχεῖ τὸ, [4] τοῖς Περινθίοις παιωνίσασιν ἐπιχειροῦσιν οἱ Παίονες. Λέγει δὲ καὶ, ὅτι Παιονία ἐπὶ Στρυμόνι ποταμῷ πεπολισμένη. εἰσὶ δὲ Τευκρῶν τῶν ἐκ Τροίας ἄποικοι. καὶ ὅτι πρὸς βορέαν κατὰ τὸ Πάγγαιον ὄρος ὑπεροικοῦντες ἦσαν Παίονες, καὶ Δόβηρες. [5] Τὸ δὲ Πάγγαιον ἔτεινε, φησι, πρὸς μεσημβρίαν, εἰς τὸν Στρυμόνα· καὶ ἡ περὶ αὐτὸ γῆ, [6] ἐκαλεῖτο Φυλλίν. Ὁ δὲ Γεωγράφος λέγει καὶ, ὅτι Ἄξιος, καὶ Στρυμὼν, ἐκ Παιόνων ῥέουσι· καὶ ὅτι οἱ μὲν, Παίονας, Φρυγῶν ἀποίκους· οἱ δὲ, ἀρχηγέτας ἀπο-

φαί-

cum Scholia, conterminos Thracibus esse Pæonas, commodumque videri, valdeque appositum, ita intelligere. Nam alioquin difficultatem plurimam illud habet, quòd commemorationem hoc loci de Pæonibus faciat, sicuti etiam de Larissa, ut antea explicatum est. Si enim, juxta Geographum, Pelio, & Peneo Thessaliæ, mediterraneam regionem versùs, Macedones adjacent usque ad Pæoniam, gentesque Epiroticas, & ex Pæonibus auxiliarias Trojano in bello copias Græci habuerunt; difficile intellectu est, qui factum sit, ut Pæones, quos diximus, longiùs dissiti, in Trojanorum auxilium venerint. Et nihilominus tamen nonnulli factum id fuisse affirmant. Et, quandoquidem suppeditata inde auxilia videntur, dictum id esto a Poëtâ, quippe qui hos Pæonas non ex aliquo vicino loco, sed procul venisse commemoret. *Sed Pæonum aliqua etiam fit mentio, ubi agitur de Sellis.* Quod ad Pyræchmem attinet, Porphyrius narrat, interfecto eo a Patroclo, ducem Pæonibus factum Asteropæum, quem Achilles occidit. De Pæonibus item quærendum est ad Periegetam. Præterea sciendum est, Herodoto notos fuisse Pæonas ad Strymonem: de quibus per parechesin, seu Paronomasiam est illud: *τοῖς Περινθίοις παιωνίσασιν ἐπιχειροῦσιν οἱ Παίονες. Perinthios Pæona canentes aggrediuntur Pæones.* Dicit etiam, Pæoniam populis, atque urbibus frequentatam esse ad Strymonem fluvium: Pæonas coloniam esse Teucrorum, qui e Trojâ profecti fuerant: Pæonas, Doberasque ad septentriones in Pangæo montes insedisse, atque habitasse. Pangæum autem ait, meridiem versùs, ad Strymonem porrigi; circumjectamque ei regionem, Phyllin vocatam. Ad hæc, Geographus testatur, Axium, ac Strymonem ex Pæonibus fluere: & nonnullos esse, qui Pæonas, Phrygum coloniam statuant; alios, qui auctores generis ipsos sui asse-

ve-

κατὰ τὰς παρηχήσεις. Suidas: Ἠμαθία, ἡ τὸ παλαιὸν Παιονία προσαγορευομένη. Unde, tamquam a parte, Emathia vocata est etiam ipsa aliquando Macedonia. Pæoniæ situm ad Axium fluvium illustrant etiam, quæ de divisione Macedoniæ in quatuor regiones ab Æmilio Paullo factâ refert Livius lib. 45. *Deinde in quatuor regiones dividi Macedoniam, unam fore, & primam partem, quod agri inter Strymonem, & Nessum amnem sit: accessuram huic parti trans Nessum ad orientem versum, qua Perseus tenuisset vicos, castella, oppida, præter Ænum, & Maroneam, & Abdera; trans Strymonem autem vergentia ad occasum, Bisalticam omnem cum Heracleâ: quam Sinticen appellant. Secundam fore regionem, quam ab ortu Strymo amplecteretur amnis, præter Sinticen Heracleam, & Bisaltas: ab occasu qua Axius terminaret fluvius, additis Pæonibus, qui prope Axium flumen ad regionem orientis colerent. Tertia pars facta, quam Axius ab oriente, Peneus amnis ab occasu cingunt: ad septentrionem Bora mons objicitur, adjecta huic parti regio Pæoniæ, qua ab occasu præter Axium amnem porrigitur. Edessa quoque, & Beræa eodem concesserunt. Quarta regio trans Boram montem, unâ parte confinis Illyrico, alterâ Epiro. Capita regionum, ubi concilia fierent, prima regionis Amphipolim, secunda Thessalonicen, tertia Pellam, quarta Pelagoniam fecit.* Politus.

1. ὅτι Παίονες ὅμοροι Θρᾳξί) Vetera Scholia: οὗτοι ὁμοροῦσι Θρᾳξί. Τούτων δὲ ἄποικοι Κίκονες, ἔθνος Θρᾳκικόν. Polit.

2. Ἔστι δέ τις μνεία Παιόνων καὶ ἐν τοῖς περὶ Σελλῶν) Eustathius ad lib. π' Iliad. ubi de Sellis: ὅτι δὲ περὶ τοὺς τοιούτους τόπους καὶ γῆ Παιόνων ἐστί, δηλοῖ ὁ γράψας οὕτω· Παίονες ὅμοροι Σελλοί, καὶ Δόλοπες περὶ Δωδώνην μέχρις Ἀχελῴου. Colonia ibi fortasse fuerit Pæonum. Sed enim verum Pæoniæ situm melius disces ex his verbis Strabonis: Τούτων δὲ τὴν ὁδὸν ἐν τῷ περὶ τὴν Ἐπίδαμνον, καὶ τὴν Ἀπολλωνίαν τόπον ἰοῦσιν, ἐν δεξιᾷ μέν ἐστι τὰ Ἠπειρωτικὰ ἔθνη, κλυζόμενα τῷ Σικελικῷ πελάγει, μέχρι τοῦ Ἀμβρακικοῦ κόλπου· ἐν ἀριστερᾷ δὲ τὰ ὄρη τὰ τῶν Ἰλλυριῶν, ἃ προδιήλθομεν, καὶ τὰ ἔθνη τὰ παρακείμενα μέχρι Μακεδονίας, καὶ Παιόνων. Εἶτα ἀπὸ μὲν τοῦ Ἀμβρακικοῦ κόλπου τὰ νεύοντα ἐφεξῆς πρὸς ἕω, τὰ ἀντιπαρήκοντα τῇ Πελοποννήσῳ, τῆς Ἑλλάδος ἐστίν. εἶτ' ἐκπίπτει εἰς τὸ Αἰγαῖον πέλαγος, ἀπολιπόντα ἐν δεξιᾷ τὴν Πελοπόννησον ὅλην. Ἀπὸ δὲ τῆς ἀρχῆς τῶν Μακεδονικῶν ὀρῶν, καὶ τῶν Παιονικῶν μέχρι Στρυμόνος ποταμοῦ, Μακεδόνες τε οἰκοῦσι, καὶ Παίονες, καί τινες τῶν ὀρεινῶν Θρᾳκῶν. τὰ δὲ πέραν Στρυμόνος ἤδη, μέχρι τοῦ Ποντικοῦ στόματος, καὶ τοῦ Αἵμου, πάντα Θρᾳκῶν ἐστι, πλὴν τῆς παραλίας. Politus.

3. Περὶ δὲ Παιόνων ζητητέον καὶ ἐν τοῖς τοῦ Περιηγητοῦ) Ad Pæonas hæc spectant, quæ ex Geographo recitat Eustathius ad Periegetam: Λέγει δὲ ὁ αὐτὸς καὶ, ὅτι τοῦ Ἴστρου παράλληλα εἰσιν ὄρη ἀπὸ Ἀδρίου μέχρι Εὐξείνου πόντου, πρῶτον τὰ Ἰλλυρικά, εἶτα τὰ Παιονικά, μεθ' ἃ τὰ Θρᾴκια. ὧν καὶ ὁ Αἷμός ἐστι, πρὸς τῷ Πόντῳ τῷ Εὐξείνῳ δηλαδὴ κείμενος. Μέση δὲ τούτων ἡ Παιονία, ὀρεινὴ πᾶσα, ὡς πρὸς Θρᾴκην καὶ ἡ Ῥοδόπη κεῖται, ἔστι δὲ νῦν ὀνομαζομένη Κλυνοτεσίτζη. Vide Strabonem lib. 7. p. 315. Verùm quæ ibi ad Periegetam ex nonnullis aliis scriptoribus Eustathius subjungit de Istro, τῷ τὰς Παίονας παραμείβοντι, ea certè non hos Pæonas, Thraciæ, & Macedoniæ conterminos, respiciunt; sed Pannonios, quos Ister a meridie παραμείβει. Disertè Pannonios nominat Periegeta:

Ἴστρῳ μὲν πάντεσσι βορειότεροι γεγάασι.
Πρὸς δὲ νότον Γέῤῥαι, καὶ Νωρικοὶ ἀγχὶ ἐόντες·
Παννόνιοι, Μυσοί τε βορειότεροι Θρῄκων.

quos tamen Pannonios Græci vulgò per errorem Παίονας vocabant. Nec etiam verum est, quod Eustathius ad Periegetam ait nonnullos existimasse, Pannonios eosdem esse, ac Bulgaros. quod nos supra refutavimus. *Politus.*

4. Τοῖς Περινθίοις παιωνίσασιν) l. τοῖς Περινθίοις παιωνίσασιν. Herodotus l. 5. n. 1. Τοῖσι Περινθίοισι παιωνίσασι ἐπεχείρησαν οἱ Παίονες. Polit.

5. Τὸ δὲ Πάγγαιον ἔτεινε, φησι, πρὸς μεσημβρίαν) Paullò aliter Herodotus l. 7. n. 113. ἡ δὲ γῆ αὕτη ἡ περὶ τὸ Πάγγαιον ὄρος καλέεται Φυλλίς, κατατείνουσα, τὰ μὲν πρὸς ἑσπέρην ἐπὶ ποταμὸν Ἀγγίτην, ἐκδιδόντα ἐς τὸν Στρυμόνα· τὰ δὲ πρὸς μεσαμβρίην, τείνουσα ἐς αὐτὸν τὸν Στρυμόνα. Ubi Stephanus pro περὶ τὸ Πάγγαιον, legisse videtur παρὰ τὸ Πάγγαιον. Polit.

6. ἐκαλεῖτο Φυλλίν) lege Φυλλίς, ex Herodoto, & Stephano. Stephanus: Φυλλίς, χώρα Θρᾴκης. Ἡρόδοτος ἑβδόμῃ· ἡ δὲ γῆ αὕτη παρὰ τὸ Πάγγαιον ὄρος καλέεται Φυλλίς. Polit.

verent: qui & Pæoniam extensam esse ajunt usque ad Pelagoniam, & Pieriam. Rursus Pæones magnam olim Macedoniæ partem occupasse perhibentur, & usque ad Propontidem processisse, & Perinthum obsedisse. Veteres porro observant, duplicem esse gentem Pæonum, & alios quidem Pæonas sagittarios, Pyræchmi paruisse; alios hastatos, secutos esse Asteropæum: unde & verisimile illud esse ajunt, ut, procedente bello, Asteropæus postmodum venerit, sicuti etiam Iphidamas, & Rhesus, de quibus paullò ante diximus.

CXCIV. Ἀγκυλότοξοι, ii, qui ἀγκύλοις, videlicet σκολιοῖς τόξοις, *curvis, seu obliquis arcubus*, utuntur; maximè verò, secundùm veteres, ἀγκύλαις, *jaculis, seu telis amentatis*, ac præterea arcubus. Genus jaculi, ut antea dictum est, ἡ ἀγκύλη, *ancyle*. Ἀμυδών, *Amydon*, quæ, juxta nonnullos, Ἀβυδών, *Abydon*, urbs est Pæoniæ: cujus civis, Amydonius, ut Calydonius. Τὸ εὐρὺ ῥέοντος, *latè fluentis*, nonnulli junctim scribunt, εὐρυρέοντος, *latiflui, latifluentis*. Κάλλιστον ὕδωρ, *pulcherrima, atque optima aqua*, ut nunc aqua Axii, ita & alibi aqua Enipei. Quod autem hic dicitur κάλλιστον, *pulcherrimum, atque optimum*, intelligi veteres volunt pro eo, quod quomodocumque est καλὸν, *pulchrum, & bonum*. Qui enim alioquin pulcherrimus is fluvius, qui turbidus est, ut statim ostendemus? Τὸ κίδναται, *spargitur, dissipatur, diffunditur*, nunc quidem, metri caussâ, sine σ· verùm alibi scriptum invenitur cum σ. Quandoquidem enim est κεδῶ, & σκεδῶ, quod est dissipo, dispergo, diffundo, sicuti ex κεδῶ fit τὸ κίδναται, dispergitur; sic ex σκεδῶ τὸ σκίδναται. Ceterùm τὸ κίδναται, *spargitur, seu dispergitur*, aut latitudinem fluminis significat, eo quòd inter fluendum sese dilatet, ac diffundat, aut longitudinem, eo quod e longinquo ad mare deferatur; aut etiam utramque. Porrò autem in τῷ, ἐπικίδναται αἴη, aut αἶαν (bifariam enim variat scriptura) *dispergitur, seu diffunditur, in terram*; αἶαν nonnulli, non terram ipsam intelligunt; sed fontem quemdam intelligunt Æam, ut patet ex his verbis Geographi: Quæ apud Homerum est Ἀμυδὼν, *Amydon*, vocata postea est Ἀβυδὼν, *Abydon*; eaque est diruta. Prope Amydonem fons est, nomine Αἶα, *Æa*, purissimam aquam emittens in Axiom, qui ex multorum fluminum concursu plenior, ac copiosior, turbidus fluit. Prava igitur, inquit, & vitiosa est ea, quæ fertur, lectio: Ἀξίου κάλλιστον ὕδωρ ἐπικίδναται αἴῃ. *Axii pulcherrima aqua diffunditur in Æam*: quippe quum nimirum non Axius aquam in fontem diffun-

φαίνουσι, καὶ τὴν Παιονίαν [1] μέχρι Πελαγονίας, καὶ Πιερίας ἐκτετάσθαι φασί. Λέγονται δὲ καὶ πολλὴν πάλαι τῆς Μακεδονίας κατασχεῖν, καὶ μέχρι Προποντίδος προελθεῖν, καὶ Πέρινθον πολιορκῆσαι. Σημειοῦνται δὲ οἱ παλαιοὶ καὶ, ὅτι διπλοῦν τὸ τῶν Παιόνων ἔθνος, καὶ ὡς οἱ μὲν ὑπὸ τὸν Πυραίχμην Παίονες, τοξόται, οἱ δὲ περὶ τὸν Ἀστεροπαῖον, δολιχεγχέες λέγουσιν, ἔτι εἰκὸς, τὸν Ἀστεροπαῖον, χρονίζοντος τοῦ πολέμου, ὕστερον ἐλθεῖν, ὡς καὶ Ἰφιδάμαντα, καὶ Ῥῆσον, τοὺς πρὸ βραχέων εἰρημένους. Rom. p. 360.

ρϞδ΄. [2] Ἀγκυλότοξοι δὲ, οἱ χρώμενοι ἀγκύλαις, ἤγουν σκολιοῖς τόξοις· μάλιστα δὲ, κατὰ τοὺς παλαιοὺς, [3] ἀγκύλαις, ἔτι δὲ καὶ τόξοις. Εἶδος δὲ ἀκοντίου, ὡς καὶ προείρηται, ἡ ἀγκύλη. [4] Ἀμυδὼν δὲ, ἡ, κατά τινας, Ἀβυδὼν, πόλις Παιονίας· [5] ἧς ὁ πολίτης, Ἀμυδώνιος, ὡς Καλυδώνιος. Τὸ δὲ εὐρὺ ῥέοντος, γράφουσί τινες καὶ ὑφ' ἕν, εὐρυρέοντος. Κάλλιστον δὲ ὕδωρ, ὥσπερ νῦν τὸ τοῦ Ἀξίου, οὕτω καὶ ἀλλαχοῦ τὸ τοῦ Ἐνιπέως. Φασὶ δὲ οἱ παλαιοὶ τὸ κάλλιστον ἐνταῦθα νοεῖν, ἀντὶ τοῦ ἁπλῶς καλόν. Ἄλλως γάρ πως κάλλιστος, ὁ θολερὸς, ὡς δεδηλώσεται; Τὸ δὲ κίδναται, νῦν μὲν δίχα τοῦ σ, διὰ τὸ μέτρον· ἀλλαχοῦ δέ σὺν τῷ σ εὕρηται. Ἐπεὶ γάρ ἐστι καὶ κεδῶ, καὶ σκεδῶ τὸ σκεδάζω, ἀπὸ μὲν τοῦ κεδῶ, γίνεται τὸ κίδναται· ἀπὸ δὲ τοῦ σκεδῶ, τὸ σκίδναται. Ἢ δὲ πλατυσμὸν τοῦ ποταμοῦ δηλοῖ τὸ, κίδναται, ὡς πλατυνομένου ἐν τῷ ῥέειν, ἢ μηκυσμὸν, ὡς πόῤῥωθεν εἰς θάλασσαν καταῤῥέοντος, ἢ καὶ ἀμφότερα. Ἐν δὲ τῷ, ἐπικίδναται [6] αἴη, ἢ αἶαν (διττῶς γὰρ ἡ γραφὴ) αἶαν τινὲς οὐ τὴν γῆν ἐνόησαν, ἀλλά τινα πηγὴν, ὡς δῆλον, [7] ἐξ ὧν ὁ Γεωγράφος φησὶ, λέγων, ὅτι ἡ παρ' Ὁμήρῳ Ἀμυδὼν, Ἀβυδὼν ὕστερον ἐκλήθη, κατεσκάφη δέ. [8] Πηγὴ δὲ πλησίον Ἀμυδῶνος, Αἶα καλουμένη, καθαρώτατον ὕδωρ ἐκδιδοῦσα εἰς τὸν Ἀξιον, ὃς ἐκ πολλῶν πληρούμενος ποταμῶν, θολερὸς ῥέει. Φαύλη οὖν, φησὶν, ἡ φερομένη γραφή· [9] Ἀξίου κάλλιστον ὕδωρ ἐπικίδναται αἴῃ, ὡς δηλαδὴ οὐ τοῦ Ἀξίου ἐπικι-

1. μέχρι Πελαγονίας) quæ Tripolitis. Aliàs Pelagones cum Pæonibus confusi, ut est in Excerptis Strabonis e lib. 7. οἱ γὰρ Παίονες, Πελαγόνες ἐκαλοῦντο. Polit.

2. Ἀγκυλότοξοι δὲ, οἱ χρώμενοι ἀγκύλοις τόξοις) Hesychius: Ἀγκυλότοξοι, ἐπικαμπῆ τὰ τόξα ἔχοντες. Polit.

3. ἀγκύλαις, ἔτι δὲ καὶ τόξοις) ἀγκυλητοῖς, καὶ τόξοις. Polit.

4. Ἀμυδὼν δὲ, ἡ, κατά τινας, Ἀβυδὼν, πόλις Παιονίας) Stephanus, & Suidas: Ἀβυδών, Ἀβυδῶνος, χωρίον Μακεδονίας. Idem rursus Stephanus: Ἀμυδών, πόλις Παιονίας. Politus.

Diversitas lectionis nata ex litterarum similitudine, μ, & ϐ, idest, β. neque fere aliter β in MSS. codicibus, quàm hac figurâ repræsentatur, videlicet ϐ. Salvinus.

5. ἧς ὁ πολίτης, Ἀμυδώνιος) Stephanus: τὸ ἐθνικὸν, Ἀμυδώνιος, ὡς Καλυδὼν Καλυδώνιος. Polit.

6. αἴῃ, ἢ αἶαν) Florentina Homeri editio, αἶαν. Polit.

7. ἐξ ὧν ὁ Γεωγράφος φησὶ) Nonnulla interdum ex Geographo adducit Eustathius, quæ in hodierno Strabone frustra requiras: sed quarum vestigia tantum extent in Excerptis. Hujusmodi est locus, de quo hic agitur, sumptus ex postremâ parte, quæ periit, libri septimi: ubi Geographus Macedoniæ, & Thraciæ descriptionem prosequebatur. Eum etiam locum ita exhibent Excerpta: Ἀλλ' ὑπὸ μὲν Ἀξιὸς θολερὸς ῥέει, κρήνη δέ τις ἐξ Ἀμυδῶνος ἀνίχουσα, καὶ ἐπιμιγνυμένη αὐτῷ κάλλιστον ὕδωρ, διὰ τοῦτο τὸν ἑξῆς στίχον,

Ἀξιοῦ, οὗ κάλλιστον ὕδωρ ἐπικίδναται αἴης,

μεταγράφουσί τινες·

Ἀξιοῦ, ᾧ κάλλιστον ὕδωρ ἐπικίδναται αἴης.

Οὐ γὰρ τὸ τοῦ Ἀξιοῦ ὕδωρ κάλλιστον τῆς γῆς καὶ ἄφα κίδναται, ἀλλὰ τῆς γῆς τῷ Ἀξιῷ. Quæ ultima verba, ut eorum constet sententia, ita legenda puto: Οὐ γὰρ τὸ τοῦ Ἀξιοῦ ὕδωρ κάλλιστον τῇ πηγῇ ἐπικίδναται, ἀλλὰ τὸ τῆς πηγῆς τῷ Ἀξιῷ. Idque est, quod significat Eustathius, dum ait: ὡς δηλαδὴ οὐ τοῦ Ἀξίου ἐπικιδνάντος τὸ ὕδωρ τῇ πηγῇ· ἀλλ' ἀνάπαλιν. Politus.

8. Πηγὴ δὲ πλησίον Ἀμυδῶνος, Αἶα καλουμένη) Stephanus: ἔστιν Αἶα καὶ Μακεδονίας πηγὴ, ὡς Ἀντίμαχος ἐν Θηβαΐδι. Etymologici Magni Auctor v. Αἶα. καλεῖται δὲ καὶ κρήνη ἐν Παιονίᾳ. Polit.

9. Ἀξίου κάλλιστον ὕδωρ ἐπικίδναται αἴῃ) lege, Ἀξίου, οὗ κάλλιστον ὕδωρ ἐπικίδναται αἴης. Reprehendo hanc lectionem Geographus, propter Axii aquas turbulentas, in quas minimè convenit epitheton illud κάλλιστον. Sed tamen alibi etiam Homerus:

Ἀξιοῦ, ὃς κάλλιστον ὕδωρ ἐπὶ γαῖαν ἵησιν. Politus.

κιδνάντος τὸ ὕδωρ τῇ πηγῇ, ἀλλ' ἀνάπαλιν. Εἶτα ὑποδυσκόλως αἰτιώμενος ὁ Γεωγράφος καὶ τὸ νῆσαι τὴν αἶαν ἐπὶ τῆς γῆς, ἔοικε παντελῶς ἐθέλειν ἐκβαλεῖν τοῦ Ὁμηρικοῦ ἔπους τὴν τοιαύτην λέξιν.

fundat; sed versâ vice. Verùm quum postea submolestè, & morosè reprehendat etiam Geographus eos, qui τὴν αἶαν, terram intelligunt; videtur ex Homerico versu rejicere prorsus velle vocem hujuscemodi.

Παφλαγόνων δ' ἡγεῖτο Πυλαιμένεος λάσιον κῆρ,
Ἐξ Ἐνετῶν, ὅθεν ἡμιόνων γένος ἀγροτεράων·
Οἵ ῥα Κύτωρον ἔχον, καὶ Σήσαμον ἀμφενέμοντο,
Ἀμφί τε Παρθένιον ποταμὸν κλυτὰ δώματ' ἔναιον,
Κρῶμνάν τ', Αἰγιαλόν τε, καὶ ὑψηλοὺς Ἐρυθίνους.

Paphlagonibus verò præerat Pylemenis hirsutum cor
Ex Enetis, unde mularum genus agrestium:
Qui Cytorum tenebant, & Sesamum incolebant,
Circaque Parthenium fluvium inclytas domos habitabant,
Cromnamque, Ægialumque, & altos Erythinos.

ρ ϙε΄. Παφλαγόνων ἡγεῖτο Πυλαιμένεος λάσιον κῆρ, ἤγουν περιφραστικῶς ὁ Πυλαιμένης, ἐξ Baſ. p. 273. Ἐνετῶν, ὅθεν ἡμιόνων γένος ἀγροτεράων· οἳ, τουτέστιν, οἱ Παφλαγόνες, Κύτωρον εἶχον, καὶ Σήσαμον ἀμφενέμοντο, ἀμφί τε Παρθένιον ποταμὸν κλυτὰ δώματα ἔναιον, Κρῶμνάν τε, Αἰγιαλόν τε, καὶ ὑψηλοὺς Ἐρυθίνους. [1] Παφλαγόνες μὲν οὖν ἀπὸ Παφλαγόνος ἐνδόξου ἀρχηγοῦ καλοῦνται. ἡ δὲ Κωμῳδία τὴν λέξιν παρέσυρεν· [2] εἰς ἀναιδῆ ῥήτορα, ὃν Παφλαγόνα ἔσκωψε, παρὰ τὸ εἶδον παφλάζειν ἐν δημηγορίαις. Ὁ δὲ Πυλαιμένης παράγεται κατὰ τὸ μεσαιπόλιον. Ὡς γὰρ τοῦτο γίνεται ἀπὸ τοῦ μέσος μεσοπόλιος, καὶ τροπῇ τοῦ ο εἰς α, μεσαπόλιος, καὶ πλεονασμῷ τοῦ ι, μεσαιπόλιος, οὕτω καὶ Πυλομένης Πυλαμένης, Πυλαιμένης. [3] Καὶ τὸ γυναιμανὴς δὲ ὁμοίως παράγεται, κατά τινας. ἔτι δὲ καὶ τὸ τιθαιβώσσειν, τουτέστι, σιμβλοποιεῖν, καὶ [4] ἀποτιθέναι τὰς μελίσσας βόσιν, ἤγουν τροφὴν ἑαυταῖς. Ἔστι γὰρ τιθοβώσσειν, καὶ τροπῇ τιθαβώσσειν, καὶ πλεονασμῷ, τιθαιβώσσειν. [5] Τοιούτου δὲ τύπου καὶ ὁ ἀκραιφνὴς, καὶ ἕτερα δηλωθησόμενα ἐν τοῖς ἑξῆς. Τὸ δὲ λάσιον κῆρ, ἀντὶ τοῦ πυκνὴ ψυχή. τουτέστι, μεταληπτικῶς, [6] πυκνὴ, καὶ συνετή· οὐ μὴν ἀραιὰ, ἢ ἄφρων, καὶ ἄλλως δὲ εἰπεῖν, λάσιον κῆρ, ψυχὴ λασιωμένη τοῖς νοήμασι, καὶ συνεχῆ, καὶ ἄλλα ἐπ' ἄλλοις, καὶ ὡς οἷον αὔλακα βαθεῖαν, δασέα τὰ κεδνὰ, [7] Τραγικῶς εἰπεῖν, βλαστάνουσα βουλεύματα. Χρήσιμον δὲ τοῦτο εἰς τὰ τοῦ Ἀχιλλέως λάσια στήθη, τὰ ἐν τῇ α ῥαψῳδίᾳ, γοργότερον ὂν τοῦ τόπου ἐκείνου, καὶ δεινότερον. Ἐκεῖ μὲν γὰρ, ἦτορ μερμηρίζει ἐν στήθεσι λασίοις· ἐν-

CXCV. Paphlagonum dux erat Pylæmenis hirsutum cor, videlicet per periphrasin ipse Pylæmenes, ex Enetis, unde agrestium mularum genus: qui, hoc est, Paphlagones, Cytorum habebant, & Sesamum incolebant, circaque Parthenium fluvium inclytas domos habitabant, Cromnamque, Ægialumque, & altos Erythinos. Paphlagones igitur nomen habent a Paphlagone, inclyto, & celebri eorum duce. Sed vocem hanc Comicus in impudentem, & procacem Oratorem detorsit, quem Paphlagonem falsè, atque acutè vocavit, eo quòd in concionibus veluti ἐπάφλαζε, *paphlassabat, hoc est, vocis asperitate fervebat, atque æstuabat, seu vocis strepitu æstuantium fluctuum sonum imitabatur*. Ὁ Πυλαιμένης, *Pylæmenes*, similiter deducitur, atque ὁ μεσαιπόλιος, *semicanus, is, qui medià est, non integrâ canitie, seu mixtos, spursosque habet canos*. Sicuti enim nomen hoc fit ex μέσος, *medius*, μεσοπόλιος, *semicanus, seu dimidiâ ex parte canus*, & mutatione τοῦ ο in α, μεσαπόλιος, & pleonasmo τοῦ ι, μεσαιπόλιος· sic etiam Πυλομένης, Πυλαμένης, Πυλαιμένης, *Pylomenes*, *Pylamenes*, *Pylæmenes*. Ac similiter, juxta nonnullos, derivatur τὸ γυναιμανὴς, *mulierosus, seu mulierum amore insanus*: nec non τὸ τιθαιβώσσειν, hoc est, mellificare, seu mel conficere, idque, quod faciunt apes, cum ipsæ sibi ἀποτιθέασι βόσιν, videlicet τροφὴν, *cibum reponunt*. Est enim τιθοβώσσειν, & litteræ unius mutatione, τιθαβώσσειν, & per pleonasmum, τιθαιβώσσειν. Hujusque etiam exempli est ἀκραιφνὴς, *purus, seu integer*, aliaque hujus generis, quæ postea explicaturi sumus. Τὸ λάσιον κῆρ, *hirsutum cor*, pro πυκνὴ ψυχὴ, *animus densus, ac solidus*. hoc est, per metalepsin, πυκνὴ, καὶ συνετὴ, *spissus, ac prudens*; non certè quidem rarus, nec stolidus. Rursus, ut ita dicam, hirsutum cor, animus cogitationibus spissior, ac densior, quique continua, aliaque post alia, &, veluti profundus sulcus, spissa, hoc est, proba, & prudentia consilia, ut cum Tragico loquar, producat. Appositum autem id est, atque opportunum ad Achillis λάσια στήθη, *pectora hirsuta, atque hispida*, quæ dicta sunt in libro α· quum tamen id ipsum majorem acrimoniam, & gravitatem, quàm locus ille, præ se ferat. Illic enim animus secum ipse cogitat, ac deliberat ἐν στήθεσι λασίοις, *in pecto-*

1. Παφλαγόνες μὲν οὖν ἀπὸ Παφλαγόνος) Eustathius ad Periegetam, ubi de Paphlagonibus: ἀπὸ Παφλαγόνος ὅπω κληθέντος ὑπὸ Φινέως. Constantinus Porphyrogenneta Themate 7. l. 1. εἰσὶ δὲ οἱ Παφλαγόνες γένος Αἰγύπτιον, ἀπὸ Φινέως τοῦ πρώτου τὴν Παφλαγονίαν οἰκήσαντος, ὃς ἔσχεν υἱὸν Παφλαγόνα, ἐξ οὗ καὶ ἡ χώρα τὴν προσηγορίαν ἐκληρώσατο. Politus.

2. εἰς ἀναιδῆ ῥήτορα) In Cleonem exagitatum ab Aristophane in Equitibus, tamquam Παφλαγόνα, οὐ τῷ γένει, ut explicat Scholiasta, ἀλλ' ὅτι ἐπάφλαζεν ἐν ταῖς ἐκκλησίαις. Et rursus: Παφλαγόνα δὲ τὸν Κλέωνα, διὰ τὸ τῆς φωνῆς ἄναχες, ἀπὸ τοῦ παφλάζειν ὠνόμασεν. ξένον γὰρ, ὅτι ξένος ὢν ἐπολιτεύσατο. ἐνυβρίζει αὐτὸν, ὡς ξένον, καὶ βάρβαρον. Suidas: Παφλαγών. ὁ Κλέων, ὁ τῶν Ἀθηναίων στρατηγός. διὰ τὸ τῆς φωνῆς ἄναχες. ἀπὸ τοῦ παφλάζειν. ξένος γὰρ ἦν, καὶ βάρβαρος. Politus.

3. Καὶ τὸ γυναιμανὴς δὲ ὁμοίως παράγεται, κατά τινας) Etymologici Magni Auctor: ὥσπερ παρὰ τὸ τιμὴ γίνεται Τιμόθεος, οὕτω καὶ ἀπὸ τοῦ γυνὴ γίνεται γυναιμανής· καὶ κατὰ μετάθεσιν τοῦ ε εἰς ᾳ δίφθογγον (ὥσπερ μεσοπόλιος μεσαιπόλιος) γυναιμανής. Polit.

4. ἀποτιθέναι τὰς μελίσσας βόσιν) Etymologici Magni Auctor v. Τιθαιβώσσουσι. κυρίως δὲ ἐπὶ τῶν μελισσῶν λέγεται, παρὰ τὸ τιθέναι τὴν βόσιν. Hesychius: Τιθαιβώσσειν, τιθέναι τὴν βόσιν, ποιεῖν, τὴν τροφήν. Τιθαιβώσσουσιν, ἐναποτίθενται, ἀποθησαυρίζουσι τὴν τροφὴν αἱ μέλισσαι τὸ λεγόμενον μελίκηρον. Politus.

5. Τοιούτου δὲ τύπου καὶ ὁ ἀκραιφνής) Etymologici Magni Auctor ex Orione: ἀκραιφνής, καὶ ἀκραιφνής, τὸ ε τρέποντος εἰς αι, ὡς ἐπὶ τοῦ μεσοπόλιος, μεσαιπόλιος. Polit.

6. πυκνὴ, καὶ συνετή) Hesychius: Λάσιον κῆρ, ἡ πυκνὴ, καὶ δασεῖα, ἢ λάσιον θυμὸν ψυχὴ, καὶ συνετή. ἀπὸ τοῦ περιέχοντος τὸ περιεχόμενον. τὸ γὰρ ἡγεμονικὸν τῆς ψυχῆς ἐν τῇ καρδίᾳ, ἥτις ἐστὶν ἐν τῷ στήθει. Politus.

7. Τραγικῶς εἰπεῖν) Æschylum intelligit: τοῦς βαθεῖας αὔλακας καρπούμενος. Salvinus.

floribus hirsutis, atque hispidis. At vero hoc loci cor simpliciter λάσιον, *hirsutum*, vocatur. Operæ pretium est inquirere, quomodo sit λάσιον, *hirsutum*.

CXCVI. Quamvis autem Poëta τὸ λάσιον, *densum, ac veluti plantis consitum*, tamquam de profundo sulco, ut dictum est, ad animi laudem usurpaverit; tamen volo, observes, ut Lysis ille Pythagoricus apud Jamblichum, significatione hac inversâ, eam, tamquam a montanis locis, in malam partem detorserit, eum linguâ Doricâ in eam sententiam scripsit, ut diceret, menti, cordique illorum, qui non purè, atque integrè bonis artibus, & disciplinis sunt initiati, insita esse, atque innata fruticeta, densa illa quidem, & λάσια, *idest*, *spissa*, *atque horrida*, quæ, quidquid sativi mitiorisque naturæ in animâ est, vimque omnem rationis, penitus obumbrent, prohibeantque, ne vis ipsa intelligendi palam erescat, atque erumpat. Quin & sexcenta alia in alienum ita sensum detorta tum invenire licet, tum dicere. Etenim Cadmeam victoriam alii in laude nequaquam ponunt, quippe qui infructuosam, atque inutilem eam dicant, tum aliis de caussis, tum etiam quia ex eâ Cadmeorum de Argivis victoriâ, neque Eteocles, neque ejus copiæ, fructum ullum ceperunt. Verùm Arrianus magnam, &, quod ajunt, summam, & perfectam victoriam intelligit, quòd Polynicis exercitus maximam a Cadmeis cladem acceperit, ita ut unus solusque Adrastus incolumis evaserit. Præterea verò, tametsi hoc loci τὸ λάσιον, *hirsutum*, *idest*, *cordatum*, *prudens*, *animosum*, *virile*, in bonam partem sumitur; tamen sciendum, secus id esse usurpatum in τῷ λασταύρῳ· quum ipsâ hac voce improbus quidam, & nequior Comicus inserit pro λασιόταυρος, *is*, *qui taurum*, *seu penem hirsutum habet*.

CXCVII. Eneti, gens Paphlagoniæ, ubi mulorum genus repertum ferunt. Fuit etiam, juxta Ethnicorum scriptorem, gens apud Triballos, Eneti. Quin etiam, inquit, dictæ equæ Enetides. Idemque narrat, Enetorum equas optimas esse ad jugum ducendum. Sed & fuit, inquit, urbs Enetus, e qua Myrmex Philosophus

ἐνταῦθα δὲ λάσιον ἁπλῶς λέγεται κῆρ. [1] Ἄξιον ζητῆσαι, πῶς ἐστὶ λάσιον.

ρ ϙϛʹ. Σημείωσαι δὲ, ὅτι ὁ μὲν Ποιητὴς, ἐπὶ ἐπαίνῳ ψυχικῷ τὸ λάσιον εἴληφεν, ὡς ἐπὶ αὔλακος βαθείας, ὡς εἴρηται· ὁ δὲ παρὰ Ἰαμβλίχῳ Πυθαγορικὸς Λύσις, ἐκστρέψας εἰς ψόγον, ὡς ἀπὸ γῆς ὀρεινῆς, παρείλκυσε τὸ νόημα, εἰπὼν γλώσσῃ Δωρικῇ νοῦν τοιοῦτον· ὅτι πυκιναὶ, καὶ λάσιαι λόχμαι περὶ τὰς φρένας, καὶ [2] τὰς καρδίας [3] πεφύκασι τῶν μὴ καθαρῶς τοῖς μαθήμασιν ὀργιασθέντων, πᾶν τὸ [4] ἥμερον, καὶ πρᾶον, καὶ λογιστικὸν τῆς ψυχῆς, ἐπισκιάζουσαι, καὶ κωλύουσαι προφανῶς [5] αὐξηθῆναι, καὶ προκύψαι [6] τὸ νοητικόν. Ἔστι δὲ καὶ ἕτερα μυρία οὕτω παρεστραμμένα καὶ εὑρεῖν, καὶ εἰπεῖν. Καὶ γοῦν [7] Καδμείαν νίκην, οἱ μὲν ἄλλοι, οὐκ ἐπαινοῦντές φασι, τὴν ἀκάρπωτον γὰρ, καὶ ἀκερδῆ, τά τε ἄλλα, καὶ διὰ τὸ μηδὲν ἀπόνασθαι τὸν Ἐτεοκλέα τῆς τῶν Καδμείων κατὰ τῶν Ἀργείων νίκης, μηδὲ τοὺς ἀμφ' αὐτόν. Ἀρριανὸς δὲ τὴν μεγάλην, καὶ, ὅ φασι, κατ' ἄκρας ἰοῦ, διὰ τὸ ἄκρως ἡττηθῆναι τοὺς περὶ τὸν Πολυνείκην ὑπὸ τῶν Καδμείων, ὡς μόνον περισωθῆναι τὸν Ἄδραστον. Ἔτι ἰστέον καὶ, ὅτι ἐν τούτοις μὲν τὸ λάσιον κατὰ καλοῦ κεῖται· ἐν δὲ τῷ, λάσταυρος, ἄλλως τέθειται, παίξαντός τινος τῶν ἐπιτελέστων Κωμικῶν, [8] εἰς τὸ λασιόταυρος. Rom. p. 361.

ρ ϙζʹ. Ἐνετοὶ δὲ, [9] ἔθνος περὶ Παφλαγονίαν, [10] ὅπου ἡμιόνων γένος, φασὶν, ἐπενοήθη. Ἦν δὲ, κατὰ τὸν ἀναγραφέα τῶν Ἐθνικῶν, καὶ ἔθνος παρὰ Τριβαλλοῖς, Ἐνετοί. Λέγονται δέ, φησι, καὶ [11] Ἐνετίδες ἵπποι. Ἱστορεῖ δὲ ὁ αὐτὸς, καὶ ὅτι [12] αἱ θήλειαι ἵπποι τῶν Ἐνετῶν, πρὸς ζευγηλασίαν ἄρισται. Ἦν δὲ καὶ [13] πόλις Ἐνετὸς, φησιν, ἀφ'

1. Ἄξιον ζητῆσαι, πῶς ἐστὶ λάσιον) Plin. lib. XI. cap. XXXVII. *Hirto corde gigni quosdam homines proditur, neque alios fortioris esse industriæ: sicut Aristomenem Messenium, qui CCC. occidit Lacedæmonios*. Idem de Leonidâ Plutarchus in Parallelis. *Salvinus*.
"Ἄξιον ζητῆσαι, πῶς ἐστὶ λάσιον) Explicat, aut explicare quodammodo nititur Hesychius, aliis verbis: τὸ γὰρ ἡγεμονικὸν τῆς ψυχῆς ἐν τῇ καρδίᾳ, ὃ τις ἐστὶν ἐν τῷ στέρνῳ, ὅπερ ὡς ἐπιπολὴν δασύ ἐστιν, καὶ ἰσχυρόψυχον. Inde igitur Hesychio, a pectore hirsuto cor hirsutum, ἀπὸ τοῦ περιέχοντος τὸ περιεχόμενον. Etymologus caussam affert, calorem, vitalem animum, cum, qui est αἴτιον τοῦ ἐμφύοντος τὰς τρίχας. Calor autem maximè in corde, ubi caloris principium est, ac vitæ. Hinc cor λάσιον, ὡς θερμόν. Sicuti & στῆθη λάσια, ὡς θερμά. Etymologus: στήθεσσι λασίοισι, πυκνοῖς, θερμοῖς. ἡ γὰρ θέρμη ἐν τοῖς δασέσι, καὶ συνεπτοῖς τόποις. ὑπὸ γὰρ τὰ στέρνα κεῖται ἡ καρδία, ὡς ἡ ἐστι τὸ πυρῶδες, ἢ ξηρῶδες, καὶ θερμὸν, καὶ μανικὸν τῆς ψυχῆς. Λάσιον δὲ, πολύθριχον, ἢ συνετόν. Politus.
2. τὰς καρδίας) Al. τὰν καρδίαν. Polit.
3. πεφύκασι) Doricè, πεφύκαντι. Scriptum erat a Lyside, ἐμπεφύκαντι. Polit.
4. ἥμερον) Doricè, ἅμερον, ut & τᾶς ψυχᾶς. Polit.
5. αὐξηθῆναι) Doricè, αὐξηθῆμεν. Polit.
6. τὸ νοητικόν) L. τὸ νοατικόν. Polit.
7. Καδμείαν νίκην, οἱ μὲν ἄλλοι οὐκ ἐπαινοῦντές φασι) Zenobius: Καδμεία νίκη. ἐστὶ ταύτης τῆς παροιμίας ἄλλοι ἄλλως λέγουσι. ἀποδιδόασι δὲ ταύτην ἐπὶ τῆς ἀλυσιτελοῦς νίκης. Suidas: Καδμεία νίκη λέγεται ἐπὶ τῶν κακῶς νικώντων. Politus.
8. εἰς τὸ λασιόταυρος) Suidas: Λάσταυρος, πόρνος, ἀπὸ τοῦ ..., λασιόταυρός τις ὤν. Theopompus apud Athenæum: οἱ ... ἐν τοῖς Ἕλλησιν, ἢ τοῖς βαρβάροις λάσταυροι, ἢ βδελυροὶ, ... τὸν τρόπον· ὅσοι σχεδὸν ἅπαντες εἰς Μακεδονίαν ἀθροισθέντες, ἑταῖροι Φιλίππου προσηγορεύοντο. Politus.
9. ἔθνος περὶ Παφλαγονίαν) Corrige Stephanum, ubi de Enetis: ἔθνος ἐν παρὰ Παφλαγονίαν. Legendum est, περὶ Παφλαγονίαν. Hinc autem ex Eustathio supplenda est in nonnullæ Stephani Epitome. *Politus*.
10. ὅπου ἡμιόνων γένος, φασὶ, ἐπενοήθη) quod quidem Constantinus Porphyrogenneta dicit esse argumento pravitatis, & nequitiæ Paphlagonum. Διὸ καὶ τὸ τῶν ἡμιόνων γένος ἐκεῖθεν φασὶν εὑρεθῆναι λέγει, τεκμήριον τοῦτο τῆς αὐτῶν πονηρίας, καὶ μοχθηρίας ἀπάσης. Politus.
11. Ἐνετίδες ἵπποι) quæ ἡμιονίτιδες. cujusmodi equæ apud Venetos quoque Italiæ, prisco exemplo, ali consuevisse testatur Strabo l. 5. p. 212. οἱ δ' ἐκ τοῦ Τρωικοῦ πολέμου μετ' Ἀντήνορος σωθέντας δεῦρό φασι τῶν ἐκ τῆς Παφλαγονίας Ἐνετῶν τινάς. μαρτύριον δὲ τούτου προφέρουσι, τὴν περὶ τὰς ἱπποτροφίας ἐπιμέλειαν. ἣ νῦν μὲν τελέως ἐκλέλοιπε, πρότερον δὲ ἐτιμᾶτο παρ' αὐτοῖς, ἀπὸ τοῦ παλαιοῦ ζήλου, τοῦ κατὰ τὰς ἡμιονίτιδας ἵππους. Hinc Hesychius: Ἐνετίδας, πώλους στεφανηφόρους ἀπὸ τῆς περὶ τὸν Ἀδρίαν Ἐνετίδος. διαφέρουσι γὰρ αὗται. Politus.
12. αἱ θήλειαι ἵπποι τῶν Ἐνετῶν, πρὸς ζευγηλασίαν ἄρισται) Ab hac caussâ videtur dixisse Euripides in Hippolyto συζυγίαν πώλων Ἐνετᾶν. Scholiastes τὸ Ἐνετᾶν exponit Παφλαγονικῶν. Ἐνετοὶ γὰρ, inquit, ἔθνος Παφλαγονίας. Politus.
13. πόλις Ἐνετὸς, φησιν, ἀφ' ἧς Μύρμηξ ὁ διαλεκτικὸς φιλόσοφος) Nomen Philosopho huic Dialectico, Μύρμηξ. Stephanus: Ἔστι καὶ πόλις Ἐνετὸς, ἀφ' ἧς ἦν Μύρμηξ ὁ διαλεκτικὸς φιλόσοφος, ὡς Διογένης ἐν ἑβδόμῳ φιλοσόφου ἱστορίας. Sed rectè notent docti viri, falsum esse Stephanum pravâ Diogenis Laërtii lectione. Diogenis locus rectè ita legitur in Stilpone: Δίφιλον δὲ τὸν Βοσποριανὸν Εὐφάντου, καὶ Μύρμηκα τὸν Ἐξαινέτου, παραγενομένους, ὡς ἐλέγξοντας, ἀμφοτέρους ζηλωτὰς ἔσχε. Politus.

ἀφʼ ἧς Μύρμηξ ὁ διαλεκτικὸς φιλόσοφος. Ὁ Γεωγράφος δὲ λέγει, ὅτι [1] Ἐνετοὶ ἐν Παφλαγονίᾳ νῦν οὐ δείκνυνται. Τινὲς δὲ κώμην φασὶ [2] παραιγιαλὸν, δέκα σχοίνους Ἀμάστρεως διέχουσαν, ἤγουν στάδια τριακόσια, ὡς δηλοῖ ἀλλαχοῦ ὁ αὐτὸς εἰπών· χώρα δίσχοινος. Τοῦτο δʼ ἐστὶν ἑξήκοντα στάδια. Σημείωσαι δὲ, ὅτι [3] τὸ, σχοῖνος, ἀόριστον εἶναι φασί τινες· ὡς καὶ τὸ παρασάγγης ὁ Περσικός· ὃν οἱ μὲν, ἑξήκοντα σταδίων φασίν· [4] οἱ δὲ τριακόσια, καὶ τεσσαράκοντα. Φησὶ γοῦν καὶ ὁ Γεωγράφος, [5] ὅτι παρʼ Αἰγυπτίοις ἄστατον τὸ τοῦ σχοίνου μέτρον. Ζηνόδοτος δὲ, ὡς ὁ αὐτὸς Γεωγράφος λέγει, [6] τὸ ἐξ Ἐνετῶν, ἐξ Ἐνετῆς γράφει, καὶ νοεῖ Ἐνετὴν, ἀκολούθως τῷ Ἑκαταίῳ, τὴν νῦν Ἀμισὸν, Λευκοσύρων οὖσαν, ὡς δηλοῖ τὸ, [7] Ἐνετοὶ ἐκ Λευκοσύρων ὁρμηθέντες, Τρωσὶ συνεμάχησαν. Καὶ ἄλλοι δὲ ἄλλα περὶ τῶν Ἐνετῶν φασι. [8] καὶ γέγραπται περὶ τούτων καὶ ἐν τοῖς τοῦ Περιηγητοῦ. Μέμνηται δὲ καὶ Εὐριπίδης ἵππων Ἐνετικῶν, [9] Ἐνέτας ἐκείνας προενεγκών. Αἰτιῶνται δʼ ἐκεῖ τὴν τῶν τοιούτων ἵππων μνείας οἱ παλαιοὶ οὐκ εὔζηλον ἀναχρονισμόν· ὡς μήπω τότε παρʼ Ἕλλησιν ὄντων Ἐνετῶν ἵππων, ἀλλʼ αὐτῶν μὲν ὕστερον εἰς χρῆσιν ἐλθόντων, ὅτε πρῶτος Λέων Λακεδαιμόνιος ὀγδοηκοστὴν πέμπτην Ὀλυμπιάδα [10] νενίκηκεν Ἐνέταις ἵπποις μετʼ ἐπιγράμματος· τοῦ δὲ Εὐριπίδου ἀναχρονίσαντος [11] τὴν τοιαύτην ἱππείαν εἰς τὰ ἡρωϊκά. [12] Τρόποι δὲ ἀναχρονισμοῦ εὐμέθοδοι καὶ παρὰ Σοφοκλεῖ, [13] ἔνθα τε κλήρου μέμνηται

phus Dialecticus. Geographus autem scribit, nullos nunc ostendi in Paphlagonia Enetos: sed hoc nomine intelligi a nonnullis pagum quemdam in littore, schœnos decem ab Amastri dissitum. stadia videlicet trecenta, ut idem alio in loco declarat his verbis: regio binûm schœnorum. Sunt autem hæc stadia sexaginta. Ubi observa id, quod aliqui docent, schœnum mensuræ esse incertæ, neque definitæ: sicuti & parasangam Persicum: quem alii sexaginta stadiorum esse dicunt, alii triginta, aut quadraginta. Nam & Geographus ait, variam esse, atque inconstantem schœni mensuram apud Ægyptios. Ceterùm Zenodotus, ut idem Geographus testatur, pro Ἐξ Ἐνετῶν, *Ex Enetis*, scribit Ἐξ Ἐνετῆς, *Ex Enete*, & Eneten, post Hecatæum, Amisum, quam nunc vocant, intelligit: quæ urbs est Leucosyrorum, ut inde apparet, quòd traditum sit, Enetos e Leucosyris profectos, sua cum Trojanis arma consociasse. Quin & alii alia afferunt de Enetis, de quibus etiam scriptum est ad Periegetam. Meminit præterea Euripides equarum Eneticarum, quas Ἐνέτας, *Enetas*, appellat. Verùm prisci eum ibi in hisce equabus commemorandis anachronismi reprehendunt, non sanè boni, neque imitandi: quippe quum nondum tunc apud Græcos Enetæ equæ haberentur; sed ipsæ postmodum in usum venerint, cum Leo Lacedæmonius equabus Enetis, ut erat in epigrammate, primus vicit Olympiadem quintam supra octogesimam: & tamen Euripides per anachronismum istiusmodi equarum usum ad heroica tempora retulerit. Verùm & apud Sophoclem ex-

1. Ἐνετοὶ ἐν Παφλαγονίᾳ νῦν οὐ δείκνυνται) Geographus: Οὐ γὰρ δείκνυσθαι φασὶ νῦν Ἐνετοὺς ἐν τῇ Παφλαγονίᾳ. Polit.

2. παραιγιαλὸν) ἐν τῷ αἰγιαλῷ. Polit.

3. τὸ, σχοῖνος, ἀόριστον) τὴν σχοῖνον, ὁ τὴν σχοῖνον. Genere namque τὸ σχοῖνος est ambiguo. Mensura hæc ἀόριστος. Plinius lib. 6. c. 26. *Inconstantiam mensuræ diversitas auctorum facit: quum Persæ quoque schœnos, & parasangas, alii alia mensura determinent.* Politus.

4. οἱ δὲ τριακόσια, καὶ τεσσαράκοντα) lege. οἱ δὲ τριάκοντα, ut τριάκοντα etiam pro τριακόσια rescripsit apud Strabonem Xylander. Deinde in Eustathio placet legere, τριάκοντα, ἢ τεσσαράκοντα. Geographus: τὴν δὲ παρασάγγην τὴν Περσικὴν οἱ μὲν ἑξήκοντα σταδίων φασίν, οἱ δὲ τριάκοντα, ἢ τετταράκοντα. Politus.

5. ὅτι παρʼ Αἰγυπτίοις ἄστατον τὸ τοῦ σχοίνου μέτρον) Geographus: ἡμῖν μετὰ πλείους ἔλαττον ἄλλοι μεῖζον χρῶνται τῶν σχοίνων, ἀποδιδόντες τὰ διαστήματα, ὥστε καὶ [illegible] σταδίους. καὶ ὅτι μεῖζος κατὰ τόπους ὁμολογεῖσθαι παρʼ αὐτῶν. Καὶ διότι παρὰ τοῖς Αἰγυπτίοις ἄστατόν ἐστι τὸ τοῦ σχοίνου μέτρον, αὐτὸς Ἀρτεμίδωρος ἐν τοῖς ἑξῆς δηλοῖ. Originem vocis indicat Hieronymus in c. 3. Joel Prophetæ, ubi ex LXX. Interpretibus mentionem facit τῶν σχοίνων. *quod aut funiculum, inquit, significat, aut, juxta Ægyptios, mensuram certi itineris, Psalmista dicente: semitam meam, & funiculum meum tu investigasti. In Nilo enim flumine, sive in ripis ejus, solent naves funibus trahere, certa habentes spatia, quæ vocant funiculos, ut labori defessorum recentia trahentium colla succedant*, Politus.

6. τὸ ἐξ Ἐνετῶν, ἐξ Ἐνετῆς γράφει) Geographus: Ζηνόδοτος δὲ ἐξ Ἐνετῆς γράφει, καί φησι δηλοῦσθαι τὴν νῦν Ἀμισόν. Et rursus: Αὐτὸς δὲ ὁ Ἀπολλόδωρος παρατίθεται τὸ τοῦ Ζηνοδότου, ὅτι γράφει,

Ἐξ Ἐνετῆς, ὅθεν ἡμιόνων γένος ἀγροτεράων.

Ταύτην δέ φησιν Ἑκαταῖον τὸν Μιλήσιον δέχεσθαι τὴν Ἀμισόν. Politus.

7. Ἐνετοὶ ἐκ Λευκοσύρων ὁρμηθέντες) Geographus: Μαιάνδριος γοῦν ἐκ τῶν Λευκοσύρων φησὶ τοὺς Ἐνετοὺς ὁρμηθέντας συμμαχῆσαι τοῖς Τρωσίν. Sunt autem Λευκόσυροι, Cappadoces, ad differentiam Syrorum τῶν ἔξω τοῦ Ταύρου. Politus.

8. καὶ γέγραπται περὶ τούτων καὶ ἐν τοῖς τοῦ Περιηγητοῦ) ubi pariter Eustathius notat, ad hunc etiam locum Homeri de Enetis γεγράφθαι τὰ αὐτά. Polit.

9. Ἐνέτας ἐκείνας προενεγκών) Ἐνέτας, seu Ἐνετὰς dicit Euripides τὰς Ἐνετίδας. Equas Ἐνετίδας peculiari nota celebratas, patet ex Hesychio, & Stephano. Euripides in Hippolyto,

Εἴθε γενοίμαν ἐν ταῖς δαπέδοις
Πώλους Ἐνέτας δαμαζομένα.

Scholiastes: *τοῦτο ἀναχρονίσμα. οὐδέπω γὰρ Ἕλληνες ἐχρῶντο ἵπποις τοιούτοις. οἱ γὰρ Ἐνετοὶ Παφλαγονίας [illegible] ὕστερον ἐπὶ τὸν Ἀδρίαν διέβησαν.* Malim dixisset Scholiastes, οἱ γὰρ Ἐνετοὶ Παφλαγονίας πρότερον εἰσὶν, ut postea ad eumdem Hippolytum dicit: Ἐνετοὶ γὰρ, ἔθνος Παφλαγονίας. Ἐνετοὶ namque sunt οἱ τῆς Παφλαγονίας. At vero Ἐνεταὶ, seu, ut ego scripserim, Ἐνεταὶ, equæ αἱ Ἐνετίδες. Unde hic malim apud Eustathium, Ἐνέτας ἐκείνας προενεγκών. Politus.

10. νενίκηκεν Ἐνέταις ἵπποις μετʼ ἐπιγράμματος) Scholiastes Euripidis: *Λέων δὲ πρῶτος Λακεδαιμόνιος ἐνίκησεν Ἐνέταις ἵπποις, ὡς Πολέμων ἱστορεῖ. καὶ ἐπέγραψεν ἐν ἀνδρί· Λέων Λακεδαιμόνιος ἵπποισι νικᾷ Ἐνέταις, Ἀντικλείδα πατρός.* Politus.

11. τὴν τοιαύτην ἱππείαν) Ἐνετικαὶ πῶλοι, adeo postea celebrem, ut Dionysius quoque, tyrannus Siciliæ, equorum ad certamina armentum inde sibi instituerit. Strabo: τοῦ δὲ Ὁμήρου μέμνηται·

Ἐξ Ἐνετῶν, ὅθεν ἡμιόνων γένος ἀγροτεράων.

Καὶ Διονύσιος ὁ τῆς Σικελίας τύραννος, ἐντεῦθεν τὸ ἱπποτροφεῖον συνεστήσατο τῶν ἀθλητῶν ἵππων. ὥστε καὶ ὄνομα ἐν τοῖς Ἕλλησι γενέσθαι τῆς Ἐνετικῆς πωλείας, καὶ πολὺν χρόνον ἐκτιμᾶσθαι τὸ γένος. Politus.

12. Τρόποι δὲ ἀναχρονισμοῦ εὐμέθοδοι καὶ παρὰ Σοφοκλεῖ) Anachronismi Poëtarum defendi sæpius possunt, & excusari Prolepsi: qualia multa Prolepseos exempla observant nostri Grammatici in Virgilio. Politus.

13. ἔνθα τε κλήρου μέμνηται ἀλλόφου κυνῆς) lege, ἔνθα τε κλήρου μέμνηται, ὃς ἀλλόφου κυνῆς. Sophocles Ajace v. 1306.

Οὐ δραπέτην τὸν κλῆρον ἐς μέσον καθεὶς
Ὑγρᾶς ἀρούρας βῶλον, ἀλλʼ ὃς εὐλόφου
Κυνῆς ἔμελλε πρῶτος ἅλμα κουφιεῖν.

Scholiastes: *τοῦτο δὲ ἱστορεῖ περὶ Κρεσφόντου. καὶ τῶν Ἀριστοδήμου παίδων· ὅτι πανοῦργος ὁ Κρεσφόντης βῶλον εἰς ὕδωρ ἐνέβαλε, κληρουμένων περὶ Μεσσήνης.* Politus.

exempla extant artificiosa anachronismi, tum eo loci, quo fortis meminit, quæ e bene cristatâ galeâ prior prosilitura erat, quippe quæ non gleba esset humentis limosæque argillæ, qualem scilicet posterioribus temporibus curiosè, callidèque excogitavit Cresphontes Atheniensis; tum Trachiniarum initio, ubi prisca illa Dejanira sententioso Solonis dicto utitur, qui certè Solon ætate fuit posterior; tum denique in illis verbis: *numquam ita sententiam per calculos tulissent*. Suffragia enim calculis ferre Heroës nondum didicerant: sed calculorum inventum, fuit utique posterioris ætatis.

CXCVIII. Mulas dicit ἀγροτέρας, *agrestiores*, *seu agrestes*, quæ non educantur domi ob raritatem; sed in armentis, & pascuis, ob magnam earum multitudinem. Nonnulli tamen explicant eas, quæ ægrè domantur propter feritatem: alii eas, quarum opera idonea est in agris, atque utilis. Et observa, non cervas modò dici ἀγροτέρας, quas sic vocari ajunt, quasi ἀγηροτέρας, *minimè senescentes*, *seu expertes senii*, ob longitudinem, & diuturnitatem vitæ: nec non ἀγροτέραν, *sylvestrem*, *seu venatricem*, Dianam, ut patet ex Comico, quæ etiam Ἀγραία, *Agræa*, apud Platonem, juxta Pausaniam, a loco quodam prope Ilissum, cui nomen Agræ, & Agra: ubi parva, ut ille ait, Cereris mysteria agebantur, quæ vocata sunt τὰ ἐν Ἄγραις, *Agræa*, *seu agi solita in Agræ*, *i. e. in loco Agræ*, similiter atque dicunt ἐν Ἀσκληπιοῦ, *in Æsculapii*, *i. e. in æde Æsculapii*. Itaque non hæc tantummodò, volo, observes: sed ecce tibi, mulæ etiam, propter eas, quas exposuimus, caussas, ἀγρότεραι, *agrestiores*, *seu agrestes*. Porrò autem ἡ Κύτωρος, *Cytorus*, Homerica, alia est,

μηνίας εὐλόφου κυνῆς, ὃς ἔμελλε πρῶτος ἅλμα κουφιεῖν, ὡς μὴ βῶλος ὑγρᾶς ἀργίλου ὤν, κατὰ τὴν τεχνουργίαν τοῦ ὑστερογενοῦς Ἀθηναίου Κρεσφόντου· [1] καὶ ἐν τῷ τῶν Τραχινιῶν δὲ προοιμίῳ, ἔνθα ἡ παλαιὰ Δηϊάνειρα, γνωμικῷ λόγῳ χρᾶται τοῦ ὑστέρου τῷ χρόνῳ Σόλωνος· ἔτι δὲ καὶ ἐν τῷ, οὐκ ἄν ποτε δίκην ὧδ' ἐψήφισαν. Ψηφίζειν γὰρ, οὔπω ᾔδεσαν ἥρωες· ἀλλὰ μεταχρόνιον τὸ τῶν ψήφων εὕρημα.

ρ ϟη΄. Ἀγροτέρας δὲ ἡμιόνους λέγει, τὰς μὴ διὰ τὸ σπάνιον οἰκοτραφεῖς, [2] ἀλλὰ ἀγελαίας, καὶ νομάδας διὰ τὸ πολὺ πλῆθος αὐτῶν. Τινὲς δὲ, [3] τὰς δυσδαμάστους διὰ τὸ ἄγριον· ἕτεροι δὲ τὰς ἐν ἀγροῖς ἐπιτηδείους. Καὶ σημείωσαι, ὅτι οὐ μόνον [4] ἔλαφοι ἀγρότεραι, ἃς οὕτω φασὶ καλεῖσθαι, ὡς οἷον ἀγηροτέρας, διὰ τὸ μακρόβιον· [5] ἔτι δὲ καὶ ἀγροτέρα Ἄρτεμις, ὡς καὶ ὁ Κωμικὸς δηλοῖ, [6] ἡ καὶ Ἀγραία παρὰ Πλάτωνι, κατὰ Παυσανίαν, ἀπὸ χώρας πρὸς τῷ Ἰλισσῷ, [7] ᾧ κλῆσις, Ἄγραι, καὶ Ἄγρα· οὗ τὰ μικρὰ τῆς Δήμητρος ἤγετο, φησὶ, μυστήρια, ἃ ἐλέγετο [8] τὰ ἐν Ἄγραις, ὁμοίως τῷ ἐν Ἀσκληπιοῦ. Οὐ τοίνυν μόνα ταῦτα· ἀλλ' ἰδοὺ καὶ ἡμίονοι ἀγρότεραι, διὰ τὰς εἰρημένας αἰτίας. [9] Ἡ δὲ Κύτωρος ἡ Ὁμηρικὴ, ἄλλη

1. καὶ ἐν τῷ τῶν Τραχινιῶν δὲ προοιμίῳ) Sophocles:
Λόγος μὲν ἔστ' ἀρχαῖος ἀνθρώπων φανεὶς,
Ὡς οὐκ ἂν αἰῶν' ἐκμάθοις βροτῶν, πρὶν ἂν
Θάνῃ τις, οὔτ' εἰ χρηστὸς, οὔτ' εἴ τῳ κακός.
Scholiasta: ὁ ξένος ἀναχρονισμός. μεταγενέστερος γὰρ Σόλων, ὁ μηδένα μακαρίζειν δεῖν πρὸ τελευτῆς, πρὸς Κροῖσον ἀποφαινόμενος. Politus.

2. ἀλλ' ἀγελαίας) Sic igitur ἀγροτέρας, tamquam ἀπὸ τοῦ ἀγροῦ. Etymologici Magni Auctor ex Philone: ἀγροτέρα, ἡ ἀπὸ τοῦ ἀγροῦ. ἀγρονόμος γὰρ ἐν αὐτῷ. ἄλλοι παρὰ τὸ ἀγρεῖν σχηματισθὲν προσποιοῦνται. ἀπαρεμφάτου γάρ. Hoc modo mulæ ἀγρότεραι, αἱ ἀγρεῖαι. Sunt tamen, qui τὸ ἀγροτέρας velint esse per syncopen ex ἀγηροτέρας. Politus.

3. τὰς δυσδαμάστους διὰ τὸ ἄγριον) Hesychius: ἀγροτέρων, ἀγρίων, ἀγροτέρων, ἀγριωτέρων. Suidas: ἀγροτέρας, ἀγρίας. Polit.

4. ἔλαφοι ἀγρότεραι, ἃς οὕτω φασὶ καλεῖσθαι ὡς οἷον ἀγηροτέρας) Etymologici Magni Auctor: Ἀγροτέρας ἐλάφους, ἀγηροτέρας· καὶ κατὰ συγκοπὴν, ἀγροτέρας, διὰ τὸ πολυχρόνιον τὰ ζῶα, ὡς ὁ χρησμὸς δηλοῖ·
Ἐννέα τοι ζώει γενεὰς λακέρυζα κορώνη
Ἀνδρῶν γηράντων· ἔλαφος δέ τε τετρακόρωνος.
Politus.

5. ἔτι δὲ καὶ ἀγροτέρα Ἄρτεμις) Comicus Equitibus:
Τῇ δ' Ἀγροτέρᾳ κατὰ χιλίων παρήνεσα
Εὐχὴν ποιήσασθαι χιμάρων εἰσαύριον.
Scholiasta: Τῇ δ' Ἀγροτέρᾳ, τῇ Ἀρτέμιδι. ἰδίως γὰρ οἱ Ἀθηναῖοι σέβουσι, καὶ τιμῶσι τὴν Ἀγροτέραν Ἄρτεμιν. Politus.

6. ἡ καὶ Ἀγραία παρὰ Πλάτωνι) Agræa, Diana, apud Platonem in Convivio: ΦΑΙ. Εἰπέ μοι, ὦ Σώκρατες, οὐκ ἐνθένδε μέντοι ποθὲν ἀπὸ τοῦ Ἰλισοῦ λέγεται ὁ Βορέας τὴν Ὠρείθυιαν ἁρπάσαι; ΣΩ. Λέγεται γάρ. ΦΑΙΔΡ. Ἆρ' οὖν ἐνθένδε; χαρίεντα γοῦν, καὶ καθαρὰ, καὶ διαφανῆ τὰ ὑδάτια φαίνεται, καὶ ἐπιτήδεια κόραις παίζειν παρ' αὐτά. ΣΩΚΡ. Οὐκ ἀλλὰ κάτωθεν, ὅσον δύ', ἢ τρία στάδια, ᾗ πρὸς τὸ τῆς Ἀγραίας διαβαίνομεν. καί πού τίς ἐστι βωμὸς αὐτόθι Βορέου. Politus.

7. ᾧ κλῆσις Ἄγραι) Lege, ᾗ κλῆσις. Χώρᾳ τῇ πρὸς τῷ Ἰλισσῷ nomen Agræ, & Agra. Stephanus: Ἄγρα, καὶ Ἄγραι, χωρίον ἐντικὸς, καὶ πληθυντικῶς. ἔστι καὶ ἡ Ἀττικῆς πρὸ τῆς πόλεως, ἐν ᾧ τὰ μικρὰ μυστήρια ἐπιτελεῖται, μίμημα τῶν περὶ τὸν Διόνυσον. Habuit fortasse Eustathius in mente τὸ χωρίον, cum scripsit, ᾧ κλῆσις, si ita verè scripsit. Hesychius: Ἄγραι, χωρίον Ἀττικὸν, ἔξω τῆς πόλεως, ἱερὸν Δήμητρος. Ibi primum Dianam venatam ferunt. Pausanias Atticis: Διαβᾶσι δὲ τὸν Ἰλισσὸν, χωρίον Ἄγραι καλούμενον, καὶ ναὸς Ἀγροτέρας ἐστὶν Ἀρτέμιδος. ἐνταῦθα Ἄρτεμιν πρῶτον θηρεῦσαι λέγουσιν, ἐλθοῦσαν ἐκ Δήλου. καὶ τὸ ἄγαλμα διὰ τοῦτο ἔχει τόξον. Politus.

8. τὰ ἐν Ἄγραις, ὁμοίως τῷ ἐν Ἀσκληπιοῦ) Legendum suspicor, ὁμοίως τῷ τὰ ἐν Ἀσκληπιοῦ similiter atque dicta τὰ ἐν Ἄγραις. Alii ἐν Ἄγραις. quam falsam esse lectionem convincit id, quod statim, exempli caussâ, additur, ὁμοίως τῷ ἐν Ἀσκληπιοῦ. Sic apud Clementem Alexandrinum, loco illo Protreptici: τὰ μὲν ἐπὶ Σάγρᾳ, μυστήρια, καὶ τὰ ἐν Ἀλιμοῦντι τῆς Ἀττικῆς. Ubi Meursius corrigebat, ἐπὶ Ἄγρᾳ· ego mallem τὰ μὲν ἐν Ἄγραις μυστήρια, καὶ τὰ ἐν Ἀλιμοῦντι. Qui genus illud loquendi per ellipsin minus attendebant ἐν Ἄγραις, ἐν Ἀλιμοῦντος, videntur mihi inde fecisse, ἐπὶ Σάγρᾳ, ἐν Ἀλιμοῦντι. Politus.

9. Ἡ δὲ Κύτωρος ἡ Ὁμηρικὴ, ἄλλη ἐστὶ παρὰ τὰ Κοτύωρα) Utraque nunc confundunt docti viri, errore sanè minimè omnium ferendo. Alia Cytorus; alia Cotyora. Cytorus, urbs est satis nota Paphlagoniæ. Cotyora, κώμη Ποντική, seu Ponti Cappadocici. Cognita veteribus Geographis fuit divisio Cappadociæ in Cappadociam τὴν πρὸς τῷ Ταύρῳ, & in eam Cappadociam, quam Pontum dixerunt, seu Cappadociam τὴν πρὸς τῷ Πόντῳ. Hæc altera Cappadocia, Pontus Cappadocicus dicitur Ptolemæo. Hujus igitur Cappadociæ Ponticæ fuerunt τὰ Κοτύωρα. de quibus in Stephani Epitome: Κοτύωρα, κώμη πρὸς τῷ Πόντῳ, ὡς Ἀρριανός. Arrianus in Periplo Ponti Euxini tum Cytorum Paphlagonicam commemorat, tum Cotyora. Et Cytorum quidem in Paphlagoniâ: τὰ δὲ ἀπὸ τοῦδε ἤδη Παφλαγονία. ἀπὸ Παρθενίου ἐς Ἄμαστριν πόλιν Ἑλληνίδα, στάδιοι ἐνενήκοντα. ὅρμος ναυσίν, ἔνθεν ἐς Ἐρυθίνους, ἑξήκοντα. καὶ ἀπὸ Ἐρυθίνων ἐς Κρώμναν, ἄλλοι ἑξήκοντα. ἐνθένδε ἐς Κύτωρον, ἐνενήκοντα. ὅρμος ναυσὶν ἐν Κυτώρῳ. καὶ ἀπὸ Κυτώρου ἐς Αἰγιαλὰς, ἑξήκοντα. Deinde in Ponticorum locorum recensione, post Jasonium promontorium, Ciliciumque insulam, & Boona: ἐνθένδε ἐς Κοτύωρα (στάδιοι) ἐνενήκοντα. Ταύτης, ὡς πόλεως, Ξενοφῶν ἐπεμνήσθη, καὶ λέγει, Σινωπέων ἄποικον εἶναι. νῦν δὲ κώμη ἐστὶ, καὶ οὐδὲ αὐτὴ μεγάλη. ἀπὸ Κοτυώρων ἐς Μελάνθιον ποταμὸν στάδιοι μάλιστα ἑξήκοντα. Cotyororum urbis, ut tunc certè erat, meminit Xenophon l. 5. De Exped. Cyri; eamque sanè urbem non Paphlagonibus dat, sed Tibarenis: ἀφίκοντο ἐς Κοτύωρα, πόλιν Ἑλληνίδα, Σινωπέων ἀποίκους, οἰκοῦντας ἐν τῇ Τιβαρηνῶν χώρᾳ. Itemque Diodorus Siculus lib. 14. ταύτην μὲν οὖν τὴν χώραν ἐν ἡμέραις ὀκτὼ διεπορεύθησαν· τὴν δ' ἐχομένην ἐν ξένην, ὡς ἀνελθεῖν Τιβαρηνῶν. Κρικάδην ἐς Κοτύωρα πόλιν παρεγενήθησαν Ἑλληνίδα, Σινωπέων ἄποικον. Et de urbe Suidas: Κοτύωρα, πόλις Ἑλληνὶς, Σινωπέων ἄποικος· καὶ οἱ πολῖται, Κοτυωρῖται. ἡ νῦν παρὰ πολλοῖς Κύτωρα λεγομένη. Vides jam inde a Suidæ temporibus

λη ἐστὶ παρὰ τὰ Κοτύωρα. Ταῦτα μὲν γάρ, [1] κώμη τις Ποντική· ἡ δὲ Κύτωρος, πόλις Παφλαγονίας, ἀπὸ Κυτώρου κληθεῖσα παιδὸς Φρίξου. [2] Τῆς ἐθνικόν, Κυτωριεύς, καὶ Κυτωρίτης, καὶ Κυ-

Bas. p. 274. τώριος, ὡς ὁ τὰ Ἐθνικὰ γράψας φησίν. [3] Ἔδοξε δέ τισι καὶ διὰ τοῦ δ γράφειν Κύδωρον. Φυλάσσει δὲ ἡ Κύτωρος μέχρι καὶ νῦν τὸ παλαιὸν ὄνομα, ὡς καὶ ὁ Παρθένιος, καὶ ἡ Κρῶμνα. Ἦν δέ, κατὰ τὸν Γεωγράφον, ἐμπόριον Σινωπέων ἡ Κύτωρος, [4] ἢ μᾶλλον, κατ' αὐτὸν εἰπεῖν, τὸ Κύτωρον. Πλείστη δέ, φησι, καὶ ἀρίστη φύεται πύξος [5] κατὰ τὴν Ἀμαστριανήν, καὶ μάλιστα περὶ τὸ Κύτωρον. Ἰστέον δὲ καί, ὅτι, ὥσπερ πυξοφόρος ἡ

Rom. p. 362. Κύτωρος περιᾴδεται, οὕτω καὶ ἄλλαι χῶραι ἄλλοις ἐπευθηνοῦνται φυτοῖς. Κερασοῦς μὲν ταῖς κεράσοις, ὅθεν καὶ παρωνόμασται. Σινώπη δέ, καὶ Φαναροια, ἐλαίαις. Φησὶ γοῦν ὁ Γεωγράφος, ὅτι τὰ τῆς Σινώπης προάστεια, καὶ τῆς Ἀμισοῦ, καὶ τῆς Φαναροίας, τὸ πλέον [6] ἐλαιοφόρα εἶναι φασίν. Ἐν δὲ τῇ Ἰνδικῇ, πολύς που ὁ ἔβενος· ἀλλαχοῦ δέ, αἱ κότινοι, καὶ ἑτέρωθι, ἄλλα.

ρ ϟθ'. [7] Σήσαμος δέ, κατὰ τὸν Γεωγράφον, ἀκρόπολις Ἀμάστρεως. [8] Καὶ ὅρα τὸ Ἀμάστρεως. Οὐ γὰρ κλίνει Ἀμάστριδος. Ἐνταῦθα δὲ σημειῶσαι καὶ τό, Σήσαμον ἀμφενέμοντο, ἀστείως λεχθέν· ὡς εἴπερ ἐπὶ σησάμου τοῦ σπορίμου ἐρρέθη. Ὥρμηται δὲ καὶ τοῦτο ἐκ τοῦ, Σάμον ἀμφενέμοντο, ἐπὶ τῶν Κεφαλλήνων λεχθέντος. [9] Λέγεται δὲ οἰκῆσαι ταύτην ὁ τῆς παλαιᾶς ἱστορίας Φινεύς. Δίδυμος δέ, φασι, καὶ νῆσον λέγει Σήσαμον. Ὁ δὲ Παρθένιος ποταμός, τρυφερώτερον ἔχει τῆς κλήσεως. Φησὶ γὰρ ὁ Γεωγράφος, οὕτω· Παρθένιος ποταμὸς Παφλαγόνων, διὰ χωρίων ἀνθηρῶν φερόμενος· καὶ διὰ τοῦτο τοῦ ὀνόματος τυ-

τυ

est, atque τὰ Κοτύωρα, Cotyora. Hæc enim, pagus Ponticus; Cytorus vero, urbs Paphlagoniæ, sic appellata a Cytoro, Phrixi filio. cujus quidem urbis nomen gentile, Cytoriensis, & Cytorita, & Cytorius, ut Ethnicorum scriptor docet. Quamquam nonnulli scribendum censeant Κύδωρον, Cydorum, cum δ'. Servat autem etiam nunc Cytorus antiquum suum nomen, sicuti etiam Parthenius, & Cromna. Ceterùm, Geographo teste, Sinopensium emporium fuit ἡ Κύτωρος, hæc Cytorus, aut potiùs, ut cum eo loquar, τὸ Κύτωρον, hoc Cytorum. Plurima porro, inquit, & optima buxus in Amastrianâ regione nascitur, & maximè circa Cytorum. Quemadmodum autem Cytorus buxifer omnium ore, & sermonibus celebratur; ita sciendum, alia quoque loca aliarum plantarum copiâ, & ubertate affluere. Cerasûs abundat cerasis, unde & nomen accepit. Sinope, & Phanaræa, olivis. Quippe, Geographo auctore, proditum est, Sinopes, Amisique, & Phanaræ suburbana, maximam ferè partem, feracia esse olearum. Magna alicubi ebeni copia est in Indiâ: alibi oleastrorum, alibi denique aliarum plantarum.

CXCIX. Sesamus, juxta Geographum, arx Amastreos. Et vide τὸ Ἀμάστρεως, *Amastreos*. Non enim inflectit Ἀμάστριδος, *Amastridis*. Atque hic, volo, observes, festive, magnoque cum lepore dictum esse τό, Σήσαμον ἀμφενέμοντο. *Circa Sesamum pascebantur*: tamquam si dictum esset de sesamo, quod est sativum. Idque ortum traxit ex eo, quod de Cephallenibus usurpatum est, Σάμον ἀμφενέμοντο. *Circa Samum pascebantur*. Sesamum hanc habitasse dicitur Phineus, de quo vetus historia. Didymus tamen, ut perhibent, insulam vocat Sesamum. Parthenius fluvius, *quasi Virginalis*, appellatione est molliori, ac delicatâ. Sic enim de eo Geographus: Parthenius, Paphlagonum fluvius, per loca florida delabens; ideoque id nominis con-

secu-

hos confusa a plerisque Κοτύωρα. & Κύτωρον et meritò Eustathius monendum sibi duxit, alium esse Κύτωρον Homericum, alia Κοτύωρα. Urbs namque Paphlagonica, non modò ἡ Κύτωρος· sed etiam τὸ Κύτωρον. Quòd plerique tunc Κοτύωρα illa Tibarenia cum Cytoro Paphlagonicâ confunderent: Κύτωρα vocabant τὰ Κοτύωρα. quæ sunt tamen, ut diximus, maximè inter sese distinguenda. Τιβαρηνία dicitur Stephano χώρα πρὸς τῷ Πόντῳ· nempe pariter atque eidem Κοτύωρα, κώμη πρὸς τῷ Πόντῳ. Cotyororum autem horum Ponticorum situm, eumdem omnino, quem Arrianus, statuit etiam Geographus: nisi quòd in Geographi libris pro Κοτύωρα, scriptum sit Κύτωρος, perperam omnino, atque ab eo errore, quem diximus, supeiiùs nataur. Sic igitur Strabo: εἶτ' ἄλλη ἄκρα Ἰασόνιον, καὶ ὁ Γενήτης. εἶτα Κοτύωρα πολίχνη, ἐξ ἧς συνῳκίσθη ἡ Φαρνακία. Et Plinius: Gentes Genetarum, Chalybum. Oppidum Cotyora. Gentes, Tibareni. Vulgò nunc legunt, oppidum Cotyorum. Legebatur quondam, oppidum Corylorum. Unde Hermolaus Barbarus scripsit Cotyorum, sive Cotyora, sive Cotyoros. Postremum hoc minus probo, quod est omnino sine exemplo. Optimè legeretur Cotyora. Græcis namque oppidum hoc Κοτύωρα. Sed tamen in Plinio retineri fortassis potest, oppidum Cotyorum: quippe quod in antiquæ scripturæ vestigio subsistere magis videatur. Politus.

1. κώμη τις Ποντική) pagus Cappadociæ Ponticæ. Polit.

2. Τῆς ἐθνικόν, Κυτωριεύς) Stephanus: τὸ ἐθνικόν, Κυτωριεύς, καὶ Κυτωρίτης. Κυτωριεύς. λέγεται καὶ Κυτωρίτης, καὶ Κυτώριος, καὶ Κυτωρία θηλυκόν. Videtur Holstenio pro Κυτωριεύς legendum Κυτωρεύς. Polit.

3. Ἔδοξε δέ τισι καὶ διὰ τοῦ δ' γράφειν Κύδωρον) Videntur antiqua Stephani exemplaria utramque scripturam exhibuisse. Unde, quum in τῷ Κύτωρος supra litteram τ', tamquam ad ancipitem scripturam indicandam, positum esset τὸ δ', factum

deinde, ut utramque illam litteram librarii in eamdem simul vocem reciperent, & scriberent Κύδωρον. Depravationem hanc scripturæ in edendo Stephano retinuerunt Aldus, & Juntæ. Politus.

4. ἢ μᾶλλον, κατ' αὐτὸν εἰπεῖν, τὸ Κύτωρον) Geographus: τὸ δὲ Κύτωρον ἐμπόριον ἦν ποτὲ Σινωπέων. ὠνόμασται δ' ἀπὸ Κυτώρου τοῦ Φρίξου παιδός, ὡς Ἔφορός φησι. Ptolemæo etiam, aliisque τὸ Κύτωρον. Politus.

5. κατὰ τὴν Ἀμαστριανήν, καὶ μάλιστα περὶ τὸ Κύτωρον) Catullus:

Amastri Pontica, & Cytore buxifer.

Theophrastus De Hist. Plant. lib. 3. c. 15. ubi de buxo: φύεται δ' ἐν τοῖς ψυχροῖς τόποις, καὶ τραχέσι. καὶ γὰρ τὰ Κύτωρα τοιαῦτα, οὗ ἡ πλείστη γίνεται. Cytorum montem in Paphlagoniâ abesse a Tio dicit Plinius LXIII. mill. pass. quo de monte Virgilius:

Et juvat undantem buxo spectare Cytorum.

Politus.

6. ἐλαιοφόρα) Strabo: ἐλαιόφυτα. Polit.

7. Σήσαμος δέ, κατὰ τὸν Γεωγράφον, ἀκρόπολις Ἀμάστρεως) Geographus: ἡ Σήσαμος ἀκρόπολις τῆς Ἀμάστρεως λέγεται. Plinius in Paphlagoniâ: Sesamum oppidum, quod nunc Amastris. Geographus autem scribit, Amastrin urbem quatuor ex pagis, seu κατοικίαις, compositam fuisse, Sesamo, Cytoro, Cromnâ, Tejo. de his Tejum e societate citò defecisse: reliquas κατοικίας in uno simul corpore permansisse: ὧν ἡ Σήσαμος, inquit, ἀκρόπολις τῆς Ἀμάστρεως. Polit.

8. Καὶ ὅρα τὸ Ἀμάστρεως) Stephanus: Ἀμάστρεως δὲ κλίνει Στράβων. ἄλλοι Ἀμάστριδος. Polit.

9. Λέγεται δὲ οἰκῆσαι ταύτην ὁ τῆς παλαιᾶς ἱστορίας Φινεύς) Stephanus: Σήσαμον, πόλις Παφλαγονίας, ἐν ᾗ ᾤκησεν ὁ παλαιὸς Φινεύς. Δίδυμος δὲ νῆσον αὐτήν φησι. Polit.

secutos. Quamquam alii Parthenium, seu Virginalem, appellatum velint, quod placidius fluat, aut quòd virgo, ut ajunt, Diana in eo laverit. At verò Parthenium genere neutro, mons est Peloponnesi. Τὸ ποταμὸν, *fluvium*, positum est ad ambigui nominis distinctionem. Siquidem & puer dicitur παρθένιος, *virgineus*, *seu virginalis*. Cromna, aut locus est Amastridis, juxta Ethnicorum scriptorem, aut urbs Paphlagoniæ, ea ipsa, quæ nunc Amastris. Nomen ejus Gentile dictum trifariam: Cromnita, Cromnæus, Cromniensis. Sed & Cromna est Peloponnesia. Ὁ Αἰγιαλὸς, *Ægialus*, nonnullis acuitur in antepenultimâ, ad distinctionem τοῦ αἰγιαλοῦ, qui sic simpliciter, & generatim de littore dicitur, ab Ægialo quodam, quod est nomen proprium, ut in Ethnicis Stephanus declarat his verbis: Gentile, Αἰγιαλεὺς, *Ægialensis*, a patrio Αἰγιαλοῦ, *Ægiali*, ut ab Ἀλεξάνδρου, *Alexandri*, dicitur Ἀλεξανδρεὺς, *Alexandrensis*. Plerique tamen id acuunt: qui etiam ajunt, Αἰγιαλὸν, *Ægialum*, Ponto adjacere, post Carambin promontorium, ut clarè ostendit Apollonius; pagumque ibi cognominem situm esse. Sed & alius supra memoratus est Ægialus, locus sub Agamemnonis ditione, inter Sicyonem, & Buprasium, ab Ægialeo, Inachi filio. Thraciæ quoque dicitur esse Ægialus apud Strymonem: circa quem Strymonem sita fuit urbs Ἠιὼν, *Eon*, juxta Lycophronem, nomine planè ejusdem significationis, atque ὁ αἰγιαλὸς, *littus*, *maritima* [ora.]

τυ τετυχηκώς. [1] Ἕτεροι μέντοι, διὰ πρᾳότητα ῥεύματος Παρθένιον κληθῆναί φασιν, [2] ἢ ὅτι ἡ παρθένος, φασὶν, Ἄρτεμις ἐν αὐτῷ ἐλούσατο. [3] Παρθένιον δέ γε οὐδετέρως, ὄρος Πελοποννήσου. Τὸ δὲ ποταμὸν, πρὸς διαστολὴν ὁμωνυμίας κεῖται, ἐπεὶ καὶ παῖς παρθένιος λέγεται. [4] Κρῶμνα δὲ, ἢ χωρίον Ἀμάστριδος, κατὰ τὸν τὰ Ἐθνικὰ γράψαντα, ἢ πόλις Παφλαγονίας, αὐτὴ ἡ νῦν Ἄμαστρις. [5] Ἐθνικὸν καὶ αὐτῆς, τριχῶς, Κρωμνίτης, καὶ Κρωμναῖος, καὶ Κρωμνιεύς. [6] Ἔστι δὲ καὶ Πελοποννησία Κρῶμνα. Ὁ δὲ Αἰγιαλὸς, κατὰ μέν τινας, προπαροξύνεται, πρὸς διαστολὴν τοῦ ἁπλῶς αἰγιαλοῦ, ἀπό τινος Αἰγιάλου, κυρίου ὀνόματος· ὡς δηλοῖ ὁ ἐν τοῖς Ἐθνικοῖς εἰπὼν, ὅτι τὸ ἐθνικὸν, Αἰγιαλεὺς, [7] ἀπὸ τοῦ Αἰγιάλου γενικῆς, ὡς Ἀλεξάνδρου Ἀλεξανδρεύς. Οἱ δὲ πλείονες ὀξύνουσι καὶ τοῦτο· οἳ λέγουσι καὶ, ὅτι [8] Αἰγιαλὸς προσεχὴς τῷ Πόντῳ, μετὰ τὴν Κάραμβιν ἄκραν, [9] ὡς δηλεῖ Ἀπολλώνιος· ἔχει δὲ καὶ κώμην ὁμώνυμον. Ἦν δὲ καὶ ἕτερος Αἰγιαλὸς πρὸ τούτων ὁ ὑπὸ τὸν Ἀγαμέμνονα, [10] μεταξὺ Σικυῶνος, καὶ Βουπρασίου, τόπος, ἀπὸ Αἰγιαλέως υἱοῦ Ἰνάχου. Ἔστι καὶ Θρᾳκὸς Αἰγιαλὸς, φασὶ, παρὰ τῷ Στρυμόνι· [11] περὶ ὃν Στρυμόνα καὶ Ἠϊὼν πόλις, κατὰ Λυκόφρονα, ἰσοδυναμοῦσα κατὰ σημασίαν τῷ αἰγιαλῷ. [12] Καὶ [Αἰ-]

1. Ἕτεροι μέντοι, διὰ πρᾳότητα ῥεύματος Παρθένιον κληθῆναί φασι) Apollonius:

Καὶ δὴ Παρθενίοιο ῥοὰς ἁλιμυρήεντος
Πρηϋτάτου ποταμοῦ παραμείβετον· ᾧ ἔνι κούρη
Λητωὶς, ἄγρηθεν ὅτ' οὐρανὸν εἰσαναβαίνει,
Ὃν δέμας ἱμερτοῖσιν ἀναψύχει ὑδάτεσσιν.

Scholiasta ibi de Parthenio fluvio: ποταμὸς Παφλαγονίας, ἐκβάλλει δὲ τὸ ῥεῦμα περὶ πόλιν Σήσαμον. τὸ δὲ ὕδωρ αὐτοῦ ἐν πάσῃ παρέχει. Παρθένιον δέ φασιν αὐτὸν ὀνομάσθαι Καλλίμαχος, διὰ τὸ τὴν Ἄρτεμιν ἐν αὐτῷ λούεσθαι. ἔνιοι δὲ διὰ τὸ γαλήνιον τὸ ῥεῦμα, καὶ ἠρεμοῦν, φασὶν οὕτω προσαγορεύεσθαι. Stephanus: ἐκλήθη δ' ἐκ τοῦ συνεχῶς περὶ αὐτὸν τὴν παρθένον Ἄρτεμιν κυνηγετεῖν· ἢ διὰ τὸ ἠρεμαῖον, καὶ παρθενῶδες τοῦ ῥεύματος.

Ὡς ἁπαλαὶ πόριες, ὡς αἱ δ' ἔτι παρθένοι εἰσί.

Addit hanc aliam caussam Stephanus, cur fluvius ille Parthenius sit appellatus, quòd in eum Parthenos, regia filia, ceciderit. καὶ τὴν μὲν πλάτειαν εἶναι· τὸ δὲ ποταμὸν Παρθένιον ὄνομα τοῖς προχέουσι δέδωκε, ἐπὶ τῇ παιδὶ τῆς Παρθένου. Politus.

2. ἢ ὅτι ἡ παρθένος, φασὶν, Ἄρτεμις ἐν αὐτῷ ἐλούσατο) Hanc opinionem secutus videtur de nostris Val. Flaccus, ut innuunt illa ejus verba:

Parthenium: ante alios Triviæ qui creditur amnes,
Fidus, & Inoii maternâ gratior undâ.

Politus.

3. Παρθένιον δέ γε οὐδετέρως, ὄρος Πελοποννήσου) τὸ ὄρος τὸ Παρθένιον. qui mons est Arcadiæ. Latinis mons *Parthenius*. Vibius Sequester: *Parthenius Arcadiæ*. Polit.

4. Κρῶμνα δὲ, ἢ χωρίον Ἀμάστριδος) Stephanus: Κρῶμνα, πόλις Παφλαγονίας, ἡ νῦν Ἄμαστρις, ὡς ἄρτι. Τινὲς δὲ φασὶ χωρίον Ἀμάστριδος. Eatenus Cromna, dici potest eadem, quæ nunc Amastris, quatenus urbs Amastris ex Cromnâ, aliisque pagis, ut paullò ante ex Strabone diximus, est constituta. Namque alioquin alia Cromna, alia Amastris: & diversus earum situs ex veteribus Geographis constat, iis præsertim, qui Ponti Euxini Periplum descripserunt. *Politus*.

5. Ἐθνικὸν καὶ αὐτῆς, τριχῶς, Κρωμνίτης, καὶ Κρωμναῖος, καὶ Κρωμνιεύς) Stephanus: τὸ ἐθνικὸν, Κρωμνίτης, καὶ Κρωμναῖος, καὶ Κρωμνιεύς. Polit.

6. Ἔστι δὲ καὶ Πελοποννησία Κρῶμνα) Stephanus: ἔστι καὶ Πελοποννήσου πόλις ἀρσενικῶς, καὶ θηλυκῶς, καὶ οὐδετέρως, καὶ πληθυντικῶς, ἀπὸ Κρώμνου τοῦ Λυκάονος. Est etiam Cromna Thessalica, si credimus Hesychio. At Peloponnesi oppidum, non Κρῶμνα, sed Κρῶμνον Xenophonti Ἑλλην. lib. 7. & Athenæo lib. 10. c. 19. *Politus*.

7. ἀπὸ τοῦ Αἰγιάλου γενικῆς) Minùs rectè in libris editis Stephani, Αἰγιαλοῦ, περισπωμένως. Scribendum προπαροξυτόνως, Αἰγιάλου. Polit.

8. Αἰγιαλὸς προσεχὴς τῷ Πόντῳ, μετὰ τὴν Κάραμβιν ἄκραν) Stephanus: ἔστι ἕτερος Αἰγιαλὸς, προσεχὴς τῷ Πόντῳ, μετὰ τὴν Κάραμβιν ἄκραν. Polit.

9. ὡς δηλεῖ Ἀπολλώνιος) Apollonius:

Ἔνθεν δ' αὖτε Κάραμβιν ἅμ' ἠελίοιο βολῇσι
Γνάμψαντες, παρὰ πουλὺν ἔπειτ' ἤλαυνον ἐρετμοῖς
Αἰγιαλόν.

Scholiasta: ἔστι δὲ ὁ αἰγιαλὸς σταδίων μυρίων ἀπὸ κάμψαντι τὴν Κάραμβιν μέχρι Σινώπης. Quem doctissimi Scholiastæ locum Casaubonus ita accipit, ut tractum littoris, quod est inter Carambin, & Sinopen, dicat esse stadiorum CCIↃↃ. Sed falsa hæc opinio. Ego quidem malim τὸ μυρίων interminatè hic accipere, ut idem sit αἰγιαλὸς σταδίων μυρίων, atque αἰγιαλὸς πουλὺς, quem dicit Apollonius: aut certè pro μυρίων rescribere malim χιλίων. Sunt enim a Carambi usque ad Sinopen stadia tantùm sexaginta supra mille, si totum illum littoris tractum rectè metiaris cum Arriano in Periplo Ponti Euxini, hoc modo: A Carambi usque ad Zephyrium stadia sunt sexaginta. A Zephyrio ad Aboni mœnia, quinquaginta & centum. Ab Aboni mœnibus ad Ægialum, quinquaginta & centum. Totidem inde ad Cinolim emporium. A Cinoli ad Stephanen, octoginta & centum. A Stephane ad Potamos, quinquaginta & centum. Inde ad Lepten promontorium, viginti supra centum. A Lepte ad Harmenam sexaginta. Ab Harmenâ ad Sinopen quadraginta. Atque hæc quidem est Arriani dimensio. Nam ex Marciani Heracleotæ Periplo, nisi me singulorum intervallorum numeri valde fallunt, a Carambi promontorio ad Sinopen urbem summam duntaxat colligo stadiorum nongentorum, & triginta. Quamquam Marcianus idem, siquis a Carambi ad Sinopen rectâ *naviget*, stadia tantummodò enumerat septingenta. Strabo alterum Ægialum, in quo pagus cognominis, angustiore magis spatio definit, nempe πλειόνων, ἢ ἑκατὸν σταδίων. Politus.

10. μεταξὺ Σικυῶνος, καὶ Βουπρασίου, τόπος) Stephanus: Αἰγιαλὸς, μεταξὺ Σικυῶνος, καὶ τοῦ Βουπρασίου καλούμενος τόπος, ἀπὸ Αἰγιαλέως τοῦ Ἰνάχου, ὡς Ἱέρων ἐν δευτέρῳ τῶν Αἰγύπτου. Pausanias Achaicis: Ἡ δὲ τῆς Ἤλιδος μεταξὺ καὶ Σικυωνίας, καθήκουσα μὲν ἐπὶ τὴν πρὸς ἕω θάλασσαν, Ἀχαΐα δὲ ὄνομα τὸ ἐφ' ἡμῶν ἔχουσα ἀπὸ τῶν οἰκούντων, αὕτη τὸ Αἰγιαλὸς τὸ ἀρχαῖον, καὶ οἱ νεμόμενοι τὴν γῆν ἐκαλοῦντο Αἰγιαλεῖς· λόγῳ μὲν τῷ Σικυωνίων, ἀπὸ Αἰγιαλέως βασιλεύσαντος ἐν τῇ νῦν Σικυωνίᾳ· εἰσὶ δὲ, οἵ φασιν ἀπὸ τῆς χώρας εἶναι τὸ τὰ πολλὰ αὐτῆς αἰγιαλόν. Politus.

11. περὶ ὃν Στρυμόνα καὶ Ἠϊὼν πόλις, κατὰ Λυκόφρονα) Lycophron:

Τὸν μὲν τὸ Ἠϊὼν Στρυμόνος Βισαλτία.

Scholiasta: Ἠϊὼν, πόλις Θρᾴκης ἐπὶ Στρυμόνι, ἔνθα τὸν Φοίνικα πλανήσαντα ἔθαψεν ὁ Νεοπτόλεμος, ἐκεῖνα ἔπλευ ἐπὶ τὴν πατρίδα. Politus.

12. Καὶ Αἰθιοπικὸς ὁ Αἰγιαλὸς) ἐν Αἰθιοπίᾳ κατ' Αἴγυπτον. Polit.

Αἰθιοπικὸς δὲ αἰγιαλός, κατ' Αἴγυπτον, μέγας καλούμενος.

σ'. Ὁ δὲ Γεωγράφος φησίν, ὅτι Αἰγιαλός, ἔστι μὲν ἠϊὼν μακρά¹ ὑπὲρ ἑκατὸν σταδίους· ἔχει δὲ καὶ κώμην ὁμώνυμον, ἧς μέμνηται ὁ Ποιητής, ὅταν φῇ, Κρῶμνάν τ', Αἰγιαλόν τε. Καὶ σκοπητέον, μήποτε αὕτη ἐστὶν ἡ νῦν Ὁνόπολις. Λέγει δὲ ὁ Γεωγράφος, καὶ ὅτι τὸ Ὁμηρικὸν τό, Κρῶμνάν τ', Αἰγιαλόν τε, γράφουσί τινες Κρῶμναν, ² Κωβίαλόν τε. καὶ ³ ὅτι μετὰ Αἰγιαλὸν Κάραμβις. ⁴ Τίς δὲ ἡ Κάραμβις, δηλοῖ ὁ Περιηγητής. Ἀπολλώνιος δὲ γράφει ἐν τοῖς ἑαυτοῦ,

Κρωβίαλον, Κρῶμνάν τε, καὶ ⁵ ὑλήεσσαν Κύτωρον.

Λέγει δὲ ὁ τὰ Ἐθνικὰ γράψας, πολίχνιον πρὸς τῇ Ποντικῇ τὴν Κρωβίαλον. ⁶ Ἐρυθῖνοι δέ, πόλις Παφλαγονίας καὶ αὐτή, παρὰ τὸ ἔρευθος, ὡς λέγει ὁ γράψας τὰ Ἐθνικά. Ὁ δὲ Γεωγράφος φησίν, ὅτι δύο εἰσὶ σκόπελοι ⁷ αἱ νῦν Ἐρυθρῖνοι· ⁸ λέγεται δὲ οὕτως, ἀπὸ τῆς χρόας. ⁹ Ἔστι δὲ καὶ ἰχθὺς ἐρυθῖνος, κληθεὶς καὶ αὐτὸς οὕτω, ¹⁰ διὰ τὸ περὶ αὐτὸν ἔρευθος. Σημείωσαι δέ, ὅτι ¹¹ μετὰ τοὺς Παφλαγόνας, εὐθύς τινες Καυκώνων κατάλογον τιθέασιν, ὃν ζητητέον ἐν τῇ υ ῥαψῳδίᾳ. ¹² Ὤικουν δὲ αὐτοί, κατὰ τὸν Γεωγράφον, τὴν Μαριανδυνῶν παραλίαν, μέχρι ποταμοῦ Παρθενίου, ¹³ ὃς ἐν αὐτῇ Παφλαγονίᾳ τὰς πηγὰς ἔχει. Λέ-

ora. Quin & Ægialus est Æthiopicus prope Ægyptum, qui Magnus vocatur.

CC. Geographus autem scribit, Ægialum, littus esse longum supra centum stadia; pagumque in eo esse cognominem, cujus meminit Poëta, cum ait: Κρῶμνάν τ', Αἰγιαλόν τε. *Cromnamque, Ægialumque*. Ubi considerandum, num hic fortasse pagus sit hodierna Eonepolis. Addit Geographus, pro Homerico isto, Κρῶμνάν τ', Αἰγιαλόν τε, *Cromnamque, Ægialumque*, nonnullos scribere, Κρῶμναν, Κωβίαλόν τε, *Cromnam, Cobialumque*. itemque post Ægialum esse Carambin. Quænam sit Carambis, declarat Periegeta. Apollonius verò in Argonauticis suis ita scribit:

Crobialon, Cromnam, & viridis nemora alta Cytori.

Tradit etiam Ethnicorum scriptor, Crobialon oppidulum esse ad regionem Ponticam. Ἐρυθῖνοι, *Erythini*, urbs & ipsa Paphlagoniæ, παρὰ τὸ ἔρευθος, *a rubore*, ut Ethnicorum scriptor testatur. Geographus autem scopulos duos esse ait, qui Erythrini nunc vocantur; eosque ita nominari a rubro colore. Sed & piscis est ἐρυθῖνος, *erythinus*, sic & ipse appellatus, propter ejus ruborem. Hîc, volo, observes, ut nonnulli statim post Paphlagonas Cauconum catalogum collocent, de quo quærendum in libro υ. Maritimam ii oram, juxta Geographum, habitabant, a Mariandynis usque ad Parthenium fluvium, qui fontes in ipsâ habet Paphlagoniâ. Quin & idem

1. ὑπὲρ ἑκατὸν σταδίους) Strabo: Ὁ δὲ Αἰγιαλὸς ἔστι μὲν ἠϊὼν μακρά, πλειόνων, ἢ ἑκατὸν σταδίων. Nempe Straboni Ægialus dicitur totus ille tractus littoris, qui est inter Cytorum, & Carambim: ubi etiam est pagus cognominis. Cui etiam Ægialo dicit Strabo Carambin succedere. Tractus autem ille inter Cytorum, & Carambin ad stadia porrigitur centum, & viginti. ut benè docuit Strabo, Ægialum illum ἠϊόνα esse μακρὰν πλειόνων, ἢ ἑκατὸν σταδίων. Arrianus in Periplo: ἀπὸ Κυτώρου εἰς Αἰγιαλὸς ἑξήκοντα· ἐς δὲ Θύμηνα, ἐνενήκοντα· καὶ ἐς Κάραμβιν, ἑκατὸν καὶ ἑκατόν. Quamvis Marciani Heracleotæ Periplus ab hac intervalli mensurâ, depravatis, ut credo, numerorum notis, multùm variet, & discedat. At enim si cum Apollonio πολλὸν αἰγιαλὸν intelligimus eam, quæ est a Carambi ad Sinopen, hic certè αἰγιαλὸς fuerit ἠϊὼν μακρὰ πλειόνων, ἢ χιλίων σταδίων, juxta dimensionem Arriani. *Politus*.

2. Κωβίαλόν τε) Lectionem hanc tuentur libri editi Strabonis. Sed olim ibi lectum Κρωβίαλον, ut testatur Scholiasta Apollonii. satisque apparet ex Stephano: itaque scribunt alii. Apollonius:

Κρωβίαλον, Κρῶμνάν τε, καὶ ὑλήεσσαν Κύτωρον.

Scholiasta: Κρωβίαλον, πόλις περὶ Παφλαγονίαν, ἧς μέμνηται Στράβων ἐν γεωγραφουμένοις. παρ' Ὁμήρῳ δὲ μνημονεύει αὐτῆς Κρῶμνάν τ', Αἰγιαλόν τε, Κρῶμναν, Κρωβίαλόν τε. Stephanus: Κρωβίαλος, πολίχνιον πρὸς τῷ Ποντικῷ. Valerius Flaccus: *ac fugit omne Crobiali latus*. Politus.

3. ὅτι μετὰ Αἰγιαλὸν Κάραμβις) Si post Ægialum Carambis, & in Ægialo pagus cognominis, cujus Homerus meminit, quod testatur auctor locupletissimus Strabo, malè igitur dicit Stephanus, maléque ex eo Eustathius, post Carambin esse Ægialum, qui habet pagum Ægialum cognominem. Qui, secundum Apollonium, longè extensus est Ægialus a Carambi ad Sinopen, is nullum habet pagum cognominem. At verò habet alter Ægialus, multò ille brevior ante Carambin, post Cytorum. De hoc altero Ægialo loquitur, Strabo: Ὁ δὲ Αἰγιαλὸς ἔστι μὲν ἠϊὼν μακρά, πλειόνων, ἢ ἑκατὸν σταδίων. ἔχει δὲ καὶ κώμην ὁμώνυμον, ἧς μέμνηται ὁ Ποιητής. Hi duo Ægiali, unus ante, alter post Carambin, sunt penitus distinguendi: quos Stephanus, & Eustathius temerè confuderunt. *Politus*.

4. Τίς δὲ ἡ Κάραμβις, δηλοῖ ὁ Περιηγητής) Periegeta:

Μέσσῃ δ' ἔνθα, καὶ ἔνθα δύω ἀνέχουσι κολῶναι·
Ἡ μὲν ὑπερνοτίη, τήν τε κλείουσι Κάραμβιν·
Ἡ δὲ βορειοτέρη, γαίης ὕπερ Εὐρωπαίης,
Τὴν ῥα περικτίονες Κριοῦ καλέουσι μέτωπον.

Eustathius: ὅτι περὶ αὐτὸν (Εὔξεινον πόντον) δύο κολῶναι, ἤτοι ἄκραι, καὶ ἐξοχαί, ἔνθα, καὶ ἔνθα· ἡ μὲν νοτιωτέρα, ἡ Κάραμβις, περὶ τὴν Παφλαγόνων γῆν, φυλάττουσα μέχρι νῦν τὴν ἀρχαιογονίαν τῆς κλήσεως· ἡ δὲ βορειοτέρα, ἥτις ἐστὶ τὸ τοῦ Κριοῦ μέτωπον. Strabo: Μετὰ δὲ Αἰγιαλὸν Κάραμβις, ἄκρα μεγάλη πρὸς τὰς ἄρκτους ἀνατεταμένη, καὶ τὴν Σκυθικὴν δὲ Χερρόνησον. ἐμνήσθημεν δ' αὐτῆς πολλάκις, καὶ τοῦ ἀντικειμένου αὐτῇ Κριοῦ μετώπου, διθάλαττον ποιοῦντος τὸν Εὔξεινον πόντον. Politus.

5. ὑλήεσσαν Κύτωρον) Scholiasta: ὑλήεσσαν δ' εἶπεν, διὰ τὸ πύξον ἐκεῖ πολλὴν γίνεσθαι. Polit.

6. Ἐρυθῖνοι δέ, πόλις Παφλαγονίας) Stephanus, & Hesychius, ὀξυτόνως, Ἐρυθινοί. Ptolemæus, προπαροξυτόνως, Ἐρύθινοι. Polit.

7. αἱ νῦν Ἐρυθῖνοι) l. αἱ νῦν Ἐρυθρῖνοι. Polit.

8. λέγονται δὲ οὕτως ἀπὸ τῆς χρόας) Malim λέγονται δὲ οὕτω φασί. Strabo: Ἐρυθίνους δὲ λέγεσθαί φασι τοὺς νῦν Ἐρυθρίνους ἀπὸ τῆς χρόας. Scholiasta Apollonii: Ἐρυθῖνοι δέ, ἄκροι λεγόμενοι λόφοι περὶ Παφλαγονίαν. οὕτω δὲ λέγονται διὰ τὸ ἐρυθραίνεσθαι τῷ χρώματι. οὐκ ἔστι δὲ πόλις, καὶ Ὅμηρος μέμνηται· καὶ αἰπεινοὺς Ἐρυθίνους. Ptolemæo οἱ Ἐρίθινοι scribuntur. Politus.

9. Ἔστι δὲ καὶ ἰχθὺς ἐρυθῖνος) Hesychius: Ἐρυθινοί, πόλις, καὶ χώρα ἐν Παφλαγονίᾳ. καὶ εἶδος ἰχθύος. Oppianus: Ἐρυθινοί τ' ἐρυθῖνοι. Dictus etiam hic piscis, ἐρυθρῖνος, seu ἐρυθρῖνος. Politus.

Sic Latinis frustrum, & frustum. *Salvinus*.

10. διὰ τὸ περὶ αὐτὸν ἔρευθος) rubens erythinus in Fragmento Halieut. Ovidiano, appositè ad etymologiam. *Polit.*

11. μετὰ τοὺς Παφλαγόνας, εὐθύς τινες Καυκώνων κατάλογον τιθέασιν) Callisthenes ad recensionem hanc Paphlagonicam addebat hos versus:

Καύκωνας δ' αὖτ' ἦγε Πολυκλέος υἱὸς Ἀμύμων,
Οἳ περὶ Παρθένιον ποταμὸν κλυτὰ δώματ' ἔναιον.

Pro Ἀμύμων alii legunt Ἄμφιος. Eustathius ad lib. υ Iliad. ubi de Cauconibus: εἰσὶ δὲ ἄλλοι Παφλαγονικοὶ ἔθνος, τινὲς φέρουσι ἐν τῷ καταλόγῳ ταῦτα τὰ ἔπη· Καύκωνας αὖτ' ἦγε Πολυκλέος υἱὸς Ἄμφιος, ἢ Ἀμύμων, Οἳ περὶ Παρθένιον ποταμὸν κλυτὰ δώματα ναῖον· ἢ κλυτὰ δώματ' ἔναιον. ταῦτα δὲ, ταῦτα ἐν τῷ διακόσμῳ, μετὰ τό, Κρῶμνάν τ', Αἰγιαλόν τε, Ἐρυθίνους. Politus.

12. Ὤικουν δὲ αὐτοί, κατὰ τὸν Γεωγράφον, τὴν Μαριανδυνῶν παραλίαν) Scribo τὴν ἀπὸ Μαριανδυνῶν παραλίαν. Finitimi namque Mariandynis, secundùm Geographum, Caucones fuerunt. Geographus: Τοὺς δὲ Καύκωνας, οὓς ἱστοροῦσι τὴν ἐφεξῆς οἰκῆσαι παραλίαν τοῖς Μαριανδυνοῖς μέχρι τοῦ Παρθενίου ποταμοῦ, πόλιν ἔχοντας τὸ Τίειον, οἱ μὲν Σκύθας φασίν, οἱ δὲ τῶν Μακεδόνων τινάς, οἱ δὲ τῶν Πελασγῶν. Καυκώνων γένος dico paullò post Geographus τὸ περὶ τὸ Τίειον μέχρι Παρθενίου. Politus.

13. ὃς ἐν αὐτῇ Παφλαγονίᾳ τὰς πηγὰς ἔχει) Strabo de Parthenio fluvio: ἐν αὐτῇ τῇ Παφλαγονίᾳ τὰς πηγὰς ἔχων. Parthenium hunc Arrianus statuit terminum Paphlagoniæ, & Bithy-

idem auctor memorat, Caucones gentem fuisse Arcadicam, auxilioque Trojanis venisse; viderique eos profectos ex Paphlagoniâ. Ibi namque Cauconiatas quosdam nominari, Mariandynorum finitimos. Cauconum denique urbem, Tejum esse affirmat.

Λέγει δ' ὁ αὐτὸς, καὶ ὅτι [1] Ἀρκαδικόν τε ἔθνος οἱ Καύκωνες, καὶ τοῖς Τρωσὶ δὲ ἀφίκοντο σύμμαχοι, δοκοῦντες εἶναι ἐκ Παφλαγονίας, ἐκεῖ γὰρ ὀνομάζουσι Καυκωνιάτας τινὰς Μαριανδυνοῖς ὁμόρους. Λέγει δὲ καὶ, ὅτι Καυκώνων πόλις τὸ Τήϊον.

Halizonis porrò Odius, & Epistrophus imperabant,
Procul ex Alybe, unde argenti est origo.
Mysis verò Chromis præerat, & Ennomus augur:
Neque tamen auguriis effugit atram mortem,
Sed prostratus est sub manibus velocis Æacidæ
In fluvio, ubi Trojanos, aliosque contrucidabat.

Αὐτὰρ Ἀλιζώνων [2] Ὀδίος, καὶ Ἐπίςροφος ἦρχον,
Τηλόθεν ἐξ Ἀλύβης, ὅθεν ἀργύρου ἐςὶ γενέθλη.
Μυσῶν δὲ Χρόμις ἦρχε, καὶ Ἔννομος οἰωνιςής·
Ἀλλ' οὐκ οἰωνοῖσιν ἐρύσατο κῆρα μέλαιναν,
Ἀλλ' ἐδάμη ὑπὸ χερσὶ ποδώκεος Αἰακίδαο
Ἐν ποταμῷ, ὅθι περ Τρῶας κεράϊζε, καὶ ἄλλους.

CCI. Halizonis Odiusque, & Epistrophus imperabant, procul ex Alybe, unde argenti est origo. Quod ad etymologiam attinet, τῶν Ἀλιζώνων, *Halezonorum*, nomen inde ductum est, quòd terram mari ἐζωσμένην, *veluti quadam zonâ, cinctam, ac circundatam*, habitabant. Eorum Nominativus singularis, ὁ Ἀλίζωνος, *Halizonus*. De his plurimùm ambigunt veteres scriptores. Quare Geographus, quum in distinguendâ, & per certa, ac perspicua indicia explicandâ istâ gente multam difficultatem reperisset, Poëtam

σα. Ἀλιζώνων ὅ, τε Ὀδίος ἦρχον, καὶ ὁ *Rom. p.363.*
Ἐπίςροφος, τηλόθεν ἐξ Ἀλύβης, ὅθεν ἀργύρου ἐςὶ γενέθλη. [3] Ἐτυμολογία δὲ τῶν Ἀλιζώνων, τὸ γῆν οἰκεῖν ὑπὸ θαλάσσης ἐζωσμένην. [4] Εὐθεῖα δὲ αὐτῶν ἑνικὰ, ὁ Ἀλίζωνος. Περὶ τούτων πλείςη παρὰ τοῖς παλαιοῖς ἀμφιβολία. Διὸ καὶ ὁ Γεωγράφος, δυσκολίαν πολλὴν εὑρὼν εἰς διάρθρωσιν τοῦ τοιούτου ἔθνους, καὶ εἰς γνώρισμα σαφὲς, λέγει, ὅτι ἀγνώτων τινῶν μέμνηται ὁ Ποιη-

thyniæ: αὐτὴ δὲ Βιθυνία ἐπὶ τῷ Παρθενίῳ ποταμῷ ςάδιοι ἑκατὸν, μέχρι τοῦδε Θρᾶκες οἱ Βιθυνοὶ νέμονται. & paullò post: τὰ δὲ ἀπὸ τοῦδε ἤδη Παφλαγονία. Alii hunc terminum volunt esse Billæum fluvium. Marcianus Heracleota: οὗτος ὁ ποταμὸς (Βιλλαῖος) ὁρίζει Βιθυνίαν. τὰ δὲ ἐχόμενα Παφλαγονίας ἐςί. Τινὲς δὲ τὸν Παρθένιον ποταμὸν ὅριον Βιθυνῶν, καὶ Παφλαγόνων εἶναι βούλονται. Constantinus Porphyrogenneta lib. 1. Them. 7. quod Thema est Paphlagonum: Διορίζει δὲ τὴν Παφλαγονίαν, Ἅλυς μὲν ποταμὸς, ἐκ ἀνατολῶν· πρὸς δὲ δυσμὰς ὁ καλούμενος Βιλλαῖος. καὶ αὕτη μὲν ἡ Παφλαγονία. Billæum, Plinius vocat *Billim: ultra quem*, inquit, *gens Paphlagonia*. Ego existimo, alium alias Paphlagoniæ terminum fuisse: dum Caucones starent, Paphlagoniam ad occasum Parthenio fluvio definitam. Caucones namque maritimam oram a Mariandynis usque ad Parthenium tenuerunt: quorum etiam urbs fuit Tejum prope a Billæo flumine. Aliquid fortassè deest, aut certè est vitiatum, in his verbis Strabonis, ubi sermonem habet de Cauconibus: Παρήκειν γὰρ ἀφ' Ἡρακλείας, καὶ Μαριανδυνῶν μέχρι Λευκοσύρων, οὓς καὶ ἡμεῖς Καππάδοκας προσαγορεύομεν. τὸ δὲ τῶν Καυκώνων γένος τὸ περὶ τὸ Τίειον μέχρι Παρθενίου, καὶ τὸ τῶν Ἐνετῶν τὸ συνεχὲς μετὰ τὸν Παρθένιον, τῶν ἐχόντων τὸ Κύτωρον. Nec enim dicere potest Strabo, Caucones παρήκειν μέχρι Λευκοσύρων, seu usque ad Cappadocas, quo usque videlicet protenta est Paphlagonia: quando disertè ibidem Strabo terminum Cauconibus præscribit Parthenium flumen. τὸ δὲ τῶν Καυκώνων γένος τὸ περὶ τὸ Τίειον μέχρι Παρθενίου. Quare verba illa, παρήκειν γὰρ ἀφ' Ἡρακλείας, καὶ Μαριανδυνῶν μέχρι Λευκοσύρων, non de Cauconibus, sed de Homero ipso accipienda arbitror, & pro παρήκειν, legendum esse, φησίν. ita ut in his verbis ratio contineatur, cur Callisthenes in Catalogo Homerico ad Paphlagonas adjungendos Caucones censuerit: nempe quia Homerus φησίν ἀφ' Ἡρακλείας, καὶ Μαριανδυνῶν μέχρι Λευκοσύρων. Προϊέναι etiam legisse videtur vetus Interpres Latinus, quippe qui ita vertit: *Progrediuntur enim a Mariandynis, & Heracliâ usque ad Leucosyros.* Sed in eo fallitur, quòd ad Caucones retulerit id, quod intelligendum est de Homero. Non dicit Strabo, Caucones a Mariandynis usque ad Leucosyros, seu Cappadocas, progredi, quod est falsum; sed progredi in hoc Catalogo Homerum, de Callisthenis sententiâ. Jam verò Enetos supra Homerus recensuerat, ἐξ Ἐνετῶν ὅθεν ἡμιόνων γένος ἀγροτεράων. Caucones prorsus Homerus omiserat, quorum tamen alibi meminit. At enim Caucones statim post Mariandynos maritimam circa Tejum oram, usque ad Parthenium, ut diximus, habebant: quos Caucones post Parthenium Eneti sequebantur. Ergo, ut Enetos Poeta nominaverat, ita hos quoque Caucones Paphlagonibus Homericis sibi addendos Callisthenes putavit. Προϊέναι γὰρ τὸν Ποιητὴν ἀφ' Ἡρακλείας, καὶ Μαριανδυνῶν μέχρι Λευκοσύρων, οὓς καὶ ἡμεῖς Καππάδοκας προσαγορεύομεν. Hæc est vera verborum illorum sententia, & ratio, quæ Callisthenem ad illud de Cauconibus adjiciendum impulit. Dum igitur Caucones starent, quod dicere institueram, puto Paphlagoniæ terminum ab eâ parte fuisse Parthenium fluvium. Nam Enetos quidem, qui post Parthenium erant, verè ad Paphlagoniam pertinuisse, in confesso erat apud veteres. Quod testatur Strabo: Τὸ δὲ μάλιςα ὁμολογούμενόν ἐςιν, ὅτι ἀξιολογώτατον ἦν τῶν Παφλαγόνων φῦλον οἱ Ἐνετοὶ, ἐξ οὗ ὁ Πυλαιμένης ἦν. Sed, postquam gens Cauconum funditus sublata fuit, ut deleta (Caucones enim prorsus periisse fatetur Geographus) tum facilè credo, Paphlagoniam non ad Billæum modò fluvium, quem aliqui Paphlagoniæ terminum constituerunt, dilatatam, & protractam fuisse; sed etiam ad antiquos fines Mariandynorum. Παφλαγόνων ὅριον πρὸς δύσιν non Billæus Geographo; sed Bithyni, & Mariandyni. Mariandynorum urbs erat Heraclea. Urbs quondam Cauconum fuerat Tejum. Aberat Tejum a Billæo flumine, juxta Arrianum, stadiis viginti. Totum spatium ab Heracleâ ad Tium & Billæum fluvium, juxta Marcianum Heracleotam, stadia erant trecenta, & septuaginta. Quamvis Plinius *oppidum Tium ab Heracleâ* distare dicat *triginta octo millibus passuum*. Itaque Tejum, seu Tium, Paphlagoniæ finibus est comprehensum. Stephanus: Τίος, πόλις Παφλαγονίας τῷ Πόντῳ. Pomponius Mela: *Tium Tios oppidum, Milesiorum quidem colonia, sed jam soli, gentisque Paphlagonum. Tios* vocatur oppidum, quod Straboni Τίειον, sive, ut apud Strabonem legebat Stephanus, Τίειον. Ex oppidulo hoc Tio, tribusque aliis Paphlagonicis, Amastrin urbem composuit Amastris, Dionysii Heracleæ tyranni uxor, filia Oxyathræ, fratris Darii, ejus, quem Alexander devicit. Atque ultra etiam oppidulum hoc Tium extensa est ab occasu Paphlagonia, usque ad Psyllam, seu Psyllium, atque ad Callichorum fluvium. Scylax in Paphlagoniâ: Τίειον (corruptè in libris editis Τίβειον) πόλις Ἑλληνὶς, καὶ λιμὴν, Ψύλλα, καὶ ποταμὸς Καλλίχορος. Hic in Callichoro flumine terminat Scylax Paphlagoniam, unde statim incipiunt Mariandyni. ut jam Paphlagoniæ finis ad occasum non Parthenius fluvius, post abolitos Caucones, neque verò Billæus, statui debeat; sed Callichorus. Fluvius hic Callichorus vocatus est etiam Ὀξίνας, seu Ὀξίνας, aut Ὀξίνης. quem quidem fluvium Arrianus distantem facit ab Heracleâ, stadiis ducentis, & decem; Marcianus verò Heracleota, stadiis centum, & nonaginta. Mariandyni, quorum erat Heraclea, Bithynis accensebantur. *Politus.*

1. Ἀρκαδικόν τε ἔθνος οἱ Καύκωνες) Strabo: Πλείους δ' εἰσὶ λόγοι περὶ τῶν Καυκώνων. καὶ γὰρ Ἀρκαδικὸν ἔθνος φασὶ, καθάπερ τὸ Πελασγικὸν, καὶ πλανητικὸν ἄλλως, ὥσπερ ἐκεῖνο. Ἱςορεῖ γοῦν ὁ Ποιητὴς καὶ τοῖς Τρωσὶν ἀφιγμένους συμμάχους. πόθεν δ', οὐ λέγει. δοκοῦσι δ' ἐκ Παφλαγονίας. ἐκεῖ γὰρ ὀνομάζουσι Καυκωνιάτας τινὰς Μαριανδυνοῖς ὁμόρους, οἳ καὶ αὐτοὶ Παφλαγόνες εἰσί. Cauconum, qui auxilio Trojanis venerunt, meminit Poëta in illo versu:

Καὶ Λέλεγες, καὶ Καύκωνες, δῖοί τε Πελασγοί.

Politus.

2. Ὀδίος) Malè edidit Florentina, pluresque aliæ editiones, ὁ Δίος. Legendum cum Eustathio, Ὀδίος. quem Ἀρχὸν Ἀλιζώνων Ὀδίον μέγαν vocat Homerus v. 39. lib. ε. Il. *Polit.*

3. Ἐτυμολογία δὲ τῶν Ἀλιζώνων, τὸ γῆν οἰκεῖν ὑπὸ θαλάσσης ἐζωσμένην) Halizonorum, qui sunt Bithyni, hæc est, secundum veteres, etymologia. Etymologici Magni Auctor ex Methodio: Ἀλιζῶνες, οἱ Βιθυνοί. Ὅμηρος· Αὐτὰρ Ἀλιζώνων Ὀδίος, καὶ Ἐπίςροφος ἦρχον· ὅτι ἡ γῆ αὐτῶν θαλάσσῃ διέζωςαι, καὶ οἱονεὶ χερσόννησός ἐςιν, ὑπὸ τοῦ Εὐξείνου, καὶ τῆς Προποντίδος διεζωσμένη. Suidas: Ἀλιζῶνες, οἱ Βιθυνοὶ, ὅτι ἡ γῆ αὐτῶν θαλάσσῃ διέζωςαι, καὶ οἱονεὶ χερσόννησός ἐςιν, ὑπὸ Εὐξείνου, καὶ τῆς Προποντίδος διεζωσμένη. Unde etiam Corinthus ἁλίζωνος, ἡ ἀπὸ θαλάσσης περιεζωσμένη. Alii alias Ἀλαζῶνας· quos quidam suspicati sunt sic dictos, quasi ἀλαζόνας. Stephanus: ἴσως δὲ διὰ τὸ ὑπερφρονεῖν τῷ πλούτῳ, κατ' ἀναλογίαν τοῦ ι εἰς α, οὕτως ὀνομασθῶσιν. Politus.

4. Εὐθεῖα δὲ αὐτῶν ἑνικὰ, ὁ Ἀλίζωνος) itemque Ἀλιζών. Ἀλιζῶνος, & Ἀλιζῶνας vocat Strabo. *Polit.*

τὺς, ἀπὸ τῶν οἱ Καύκωνες, καὶ οἱ Σόλυμοι, καὶ οἱ Κήτειοι, καὶ οἱ Λέλεγες, καὶ [1] οἱ ἐκ Θήβης τῆς Τρωϊκῆς, Κίλικες. [2] Οὕτω γοῦν καὶ Ἀλίζωνοι. Καὶ σημείωσαι ἐνταῦθα [3] τὸ, Κίλικες οἱ ἐκ Θήβης. Νοεῖται γὰρ ἐκ τούτου σαφέστερον, ὅπερ ἀλλαχοῦ εἶπεν ὁ Γεωγράφος, ὅτι δηλαδὴ [4] Κίλικες, οἱ ἐκ
Bas. p. 275. Τροίας μεταναστάντες εἰς Συρίαν, ἀπετέμοντο παρὰ Σύρων [5] τὴν νῦν Κιλικίαν. Οἱ γὰρ ἐκ Τροίας Κίλικες, οἱ ἐκ Θήβης τῆς ῥηθείσης εἰσί. Λέγει δὲ καὶ ἀλλαχοῦ, ὅτι [6] διττὴ ἡ τῶν Κιλίκων, ἡ μὲν, Θηβαϊκὴ· ἡ δὲ, Λυρνησσίς. [7] οὓς φθάσας ἐκ Τροίας εἶπε. [8] Τὸ δὲ, ἐξ Ἀλύβης, ἐξ Ἀλύβων τινὲς γράφουσιν· ἕτεροι δὲ, ἐκ Χαλύβων· ἄλλοι, [9] ἐξ Ἀλόπης, ἢ, κατὰ Μενεκράτην, ἐξ Ἀλόβης· ἔτι δὲ καὶ, ἐκ Χαλύβης. Τὰ δὲ τοιαῦτα αἰτιᾶται ὁ Γεωγράφος, ὥσπερ καὶ [10] τοὺς εἰπόντας, περὶ Πύγελα εἶναι τοὺς Ἀλιζώνους, μεταξὺ Ἐφέσου, καὶ Μαγνησίας, καὶ Πριήνης· λέγων καὶ, [11] ὅτι μετάπτωσις ὑπονοεῖται ὀνόματος ἐξ Ἀλύβων εἰς Χάλυβας. Διὸ καὶ γράφει που, ὅτι τοὺς Χάλυβας ὁ Ποιητὴς Ἀλιζώνους ἐκάλεσε· καὶ ὅτι ἐνεδέχετο ἐν Χάλυψιν, [12] ἀργύρια ὑπάρχειν ἄξια μνήμης ποτὲ, καὶ ἔνδοξα, καθάπερ νῦν τὰ σιδήρια. Λέγει δὲ καὶ, ὅτι [13] τὸ, Ἀλιζώνων, οὐ μόνον Ὀλιζώνων τινὲς μεταγράφουσιν, ἀλλὰ καὶ Ἀλαζώνων· καὶ ὅτι τοὺς Σκύθας τινὲς, Ἀλαζῶνας νοοῦσιν. [14] Ἀλαζίαν δὲ πόλιν ἐρημωθεῖσαν Ἑκα-

κα-

tam ait ignotarum quarumdam gentium meminisse: cujusmodi sunt Caucones, & Solymi, & Cetei, & Leleges, & Cilices, qui e Thebe erant Troicâ. Sic igitur & Halizoni. Atque hîc observa τὸ, Κίλικες οἱ ἐκ Θήβης. *Cilices, qui e Thebe, seu Thebe profecti.* Hinc enim clariùs, apertiùsque intelligitur id, quod alibi Geographus affirmat, Cilicas nimirum, qui e Trojâ expulsi, in Syriam commigrarunt, Syris eam, quam nunc dicimus, Ciliciam ademisse. Hi namque, qui e Trojâ profecti sunt, Cilices, iidem sunt, qui ab eâ Thebe, quam diximus. Quin & alibi duplicem esse ait Cilicum regionem, unam Thebaicam, alteram Lyrnessidem: quos Cilicas jam antea Troicos vocaverat. Τὸ, ἐξ Ἀλύβης, *ex Alybe*, aliqui scribunt, ἐξ Ἀλύβων, *ex Alybibus*: alii, ἐκ Χαλύβων, *ex Chalybibus*: alii, ἐξ Ἀλόπης, *ex Alope*, aut, juxta Menecratem, ἐξ Ἀλόβης, *ex Alobe*: nec non ἐκ Χαλύβης, *ex Chalybe*. Reprehendit ista, ac refutat Geographus, sicuti etiam eos, qui Halizonos esse dicunt circa Pygela, inter Ephesum, Magnesiamque, & Prienen: ubi etiam notat, censeri mutationem esse nominis ἐξ Ἀλύβων, *ex Alybibus*, in Χάλυβας, *Chalybas*. Quare etiam alicubi scribit, Chalybas ipsos vocatos esse a Poëtâ Halizonos: itemque fieri potuisse, ut apud Chalybas metalla argenti, memoratu olim digna, ac celebria, pariter ac nunc ferri, extarent. Addit, nonnullos, mutatâ scripturâ, non modò pro Ἀλιζώνων, *Halizonorum*, legere Ὀλιζώνων, *Olizonum*; sed etiam Ἀλαζώνων, *Alazonum*: & quosdam esse, qui Scythas ipsos, Ἀλαζῶνας, *Alazonas*, intelligant. Alaziam autem urbem Hecatæus narrat desertam esse; mul-

tos-

1. οἱ ἐκ Θήβης τῆς Τρωϊκῆς) Κίλικες οἱ ἐκ Θήβης πεδίου Straboni. Politus.

2. Οὕτω γοῦν καὶ Ἀλίζωνοι) Strabo hoc loci Ἀλιζῶνες. Polit.

3. τὸ, Κίλικες οἱ ἐκ Θήβης) Immo τὸ, Κίλικες οἱ ἐκ Θήβης πεδίου. Polit.

4. Κίλικες, οἱ ἐκ Τροίας) Strabo Κίλικας τοὺς ἐν τῇ Τροίᾳ. Polit.

5. τὴν νῦν Κιλικίαν) τὴν νῦν λεγομένην Κιλικίαν. Polit.

6. διττὴ ἡ τῶν Κιλίκων, ἡ μὲν Θηβαϊκὴ· ἡ δὲ, Λυρνησσίς) Strabo: ἡ τῶν Κιλίκων διττή, ἡ μὲν Θηβαϊκή· ἡ δὲ, Λυρνησσίς. Polit.

7. οὓς φθάσας ἐκ Τροίας εἶπε) Strabo τοὺς ἐν τῇ Τρωάδι. Alibi τοὺς ἐν Τροίᾳ Κίλικας. Polit.

8. Τὸ δὲ, ἐξ Ἀλύβης, ἐξ Ἀλύβων τινὲς γράφουσιν· ἕτεροι δὲ, ἐκ Χαλύβων) Geographus: ὡς τῆς γραφῆς μετατεθείσης ἀπὸ τοῦ πάλαι ἐν Χαλύβης· ἢ τῶν ἀνθρώπων πρότερον Ἀλύβων λεγομένων ἀντὶ τοῦ Χαλύβων. Stephanus v. Χάλυβες· ὡς τῆς γραφῆς μετατεθείσης ἀπὸ τοῦ πάλαι ἐκ Χάλυβος, ἢ ἀνθρώπων πρώην Ἀλύβων λεγομένων, ἀντὶ τοῦ Χαλύβων. Politus.

Forte ex Ἀλύβων, voce denso spiritu prolatâ Ἁλύβων, factum fuit Χαλύβων, ut in Bibliis Hebron Χεβρών. nihil, quod quasi affert nichil, efferimus. Nec defuit Leonardus Aretinus, vir alioqui doctus, qui hanc scripturam epistolâ quadam suâ defenderet. Catullus ex emendatione Politiani in Comâ Berenices, quam è Callimacho vertit: *ut Chalybon omne genus pereat*. quod in Callimacho fuisse suspicor: Χαλύβων πᾶν ἀπόλοιτο γένος. Salvinus.

9. ἐξ Ἀλόπης, ἢ, κατὰ Μενεκράτην, ἐξ Ἀλόβης) Geographus: τὸ δ' ἐξ Ἀλύβης (οἱ μεταγράφοντες) ἐξ Ἀλόπης, ἐξ Ἀλόβης. Postremo loco lege, ἐξ Ἀλόβης, ut legebat vetus Interpres. Geographus paullò inferiùs: Εἰ δ' ἄρα ὁ Μενεκράτης, καὶ οὐδ' αὐτὸς τὴν Ἀλόπην, ἢ Ἀλόβην, ὅπως ποτὲ βούλονται [illegible]. Vitiosè his noperæ Strabonis editiones, cum duplici λ, Ἀλλόπην, & Ἀλλόβην. Politus.

10. τοὺς εἰπόντας, περὶ Πύγελα εἶναι τοὺς Ἀλιζώνους) Erant, qui pro Ἀλιζώνων apud Homerum rescriberent Ἀμαζώνων. Hujus scripturæ auctor etiam Ephorus. Geographus: οἱ δ' Ἀμαζώνων ποιοῦσι .... τὰς δ' Ἀμαζόνας (φάσκοντες) μεταξὺ Μυσίας, καὶ Καρίας, καὶ Λυδίας, καθάπερ Ἔφορος νομίζει πλησίον Κύμης τῆς πατρίδος αὐτοῦ. Alii has Amazonas, quarum meminisse volebant Homerum, περὶ Πύγελα collocarunt. Itaque Geographus, qui horum opinionem refert, atque ex Demetrio refellit, περὶ Πύγελα τὰς Ἀμαζόνας scribit, non τοὺς Ἀλιζώνους, ut ex eo citat Eustathius. Geographus: Ἀλλ' ὅμως τοὺς περὶ Πύγελα λέγοντας τὰς Ἀμαζόνας, μεταξὺ Ἐφέσου, καὶ Μαγνησίας, καὶ Πριήνης, γελοιοῦ φησιν ὁ Δημήτριος. τὸ γὰρ πλάσμα οὐδὲ ἐφαρμόττειν τῷ τόπῳ. Politus.

11. ὅτι μετάπτωσις ὑπονοεῖται ὀνόματος ἐξ Ἀλύβων εἰς Χάλυβας) Ita quidem censuit Demetrius Scepsius. Geographus: Ὑπονοεῖ δὲ καὶ ὁ Σκήψιος τὴν τοῦ ὀνόματος μετάπτωσιν ἐξ Ἀλύβων εἰς Χάλυβας. τὰ δ' ἑξῆς καὶ τὰ συμφωνοῦντα οὐ νοῶν, καὶ μάλιστα ἐν τοῖς Ἀλιζῶνας τοὺς Χάλυβας, ἀποδοκιμάζει τὴν δόξαν. Politus.

12. ἀργύρια ὑπάρχειν ἄξια μνήμης ποτὲ, καὶ ἔνδοξα) quæ tamen metalla argenti Demetrius Scepsius negabat memoratu digna, ac celebria ille tunc potuisse. Politus.

13. τὸ, Ἀλιζώνων, οὐ μόνον Ὀλιζώνων τινὲς μεταγράφουσιν, ἀλλὰ καὶ Ἀλαζώνων) Strabo, ut est in libris recens editis: Οἱ μὲν μεταγράφουσιν Ἀλιζώνων· οἱ δ' Ἀμαζώνων ποιοῦντες. Scripsi, ποιοῦντες rectè. Ego in Strabone legebam: οἱ μὲν μεταγράφουσιν Ἀλαζώνων. οἱ δ' Ἀμαζώνων ποιοῦντες. Lego Ἀμαζώνων, non Ἀμαζόνων, ut accommodari id possit ad metrum Homericum, ut veteres certè eam scripturam accommodasse minimè est dubitandum. Hinc ex Strabone ita etiam lego in Eustathio: τὸ, Ἀλιζώνων, οὐ μόνον Ἀλαζώνων τινὲς μεταγράφουσιν, ἀλλὰ καὶ Ἀμαζώνων. Depravatum sine dubio est τὸ Ὀλιζώνων. De Olizonibus nihil sanè Strabo. Strabo ait, pro Ἀλιζώνων, alios in Homero scribere Ἀλαζώνων, alios Ἀμαζώνων· ac deinde tum de Alazonibus, tum de Amazonibus, ea subjicit, quæ utriusque illius scripturæ auctores in medium proferebant. Sequitur statim in Eustathio: καὶ ὅτι τοὺς Σκύθας τινὲς, Ἀλιζῶνας νοοῦσιν. Sic etiam Ἀλιζῶνας libri hodierni Strabonis. Corruptè. Vera lectio est, Ἀλαζῶνας. in his verbis: Τοὺς δὲ Σκύθας Ἀλαζῶνας φάσκοντας ὑπὲρ τὸν Βορυσθένη, καὶ Καλλιπίδας, καὶ ἄλλα ὀνόματα, ἅπερ Ἑλλάνικος, καὶ Ἡρόδοτος, καὶ Εὔδοξος κατεφλυάρησαν ἡμῶν. Herodotus quidem hos Scythas vocat Ἀλαζῶνας per parvum ο. Sed qui hos populos nominatos ab Homero voluerunt, non est dubium, quin, consulentes metro, scripserint Ἀλαζῶνας per ω magnum. Nec verum est, quod ait Stephanus, τὸ Ἀλαζών, τὸ ἔθνος ἔμπροσθεν τοῖς Σκύθαις, φυλάττον τὸ ω πρὸς ἀντιδιαστολήν· quando Herodotus populos illos Scythicos, Scythicisque finitimos, dicit Ἀλαζῶνας, per parvum ο. Necessitas metrica est, quæ scripturam illam per ω magnum introduxit, non ἀντιδιαστολὴ, seu differentia nominis adjectivi a gentili. Hæc ego scripseram, cum postea vidi, de eadem Strabonis emendatione cogitasse etiam Holstenium, nisi quòd Holstenius legit Ἀμαζόνων. quod metro quidem Homerico repugnat. Politus.

14. Ἀλαζίαν δὲ πόλιν ἐρημωθεῖσαν Ἑκαταῖος ἱστορεῖ) Geographus: ἔρημον δὲ εἶναι νῦν τὴν Ἀλαζίαν λέγει· κώμας δὲ πολλὰς τῶν Ἀλαζώνων οἰκεῖσθαι, δι' ὧν Ὀδρύσσης ῥεῖ. Politus.

tosque Alazonum pagos habitari, in quibus Apollo eximiè colitur, maximèque in finibus Cyzicenorum. At verò Menecrates locis Myrleæ circumjacentibus imminere ait montes continuos, quos Halizonorum gens habitaverit: scribique oportere idem ille asserit cum duplici λλ Ἀλλιζῶνες, *Hallizonos*; sed Poëtam cum uno tantùm scribere, propter metrum. Palæphatus denique ait, Odium, & Epistrophum ex Halizonis, qui domicilium in Alope habuerint, exercitum duxisse. Urbs hæc Alope, cognominis heroinæ, quam Comicus significat in illis verbis: τὰς Ἀλόπας, καὶ τὰς Σεμέλας. *Alopas, & Semelas.*

καθάπερ ἱστορεῖ, κώμας δὲ πολλὰς τῶν Ἀλαζώνων οἰκεῖσθαι, ἐν οἷς Ἀπόλλων τιμᾶται διαφερόντως, καὶ μάλιστα [1] κατὰ τὴν ἐφορείαν τῶν Κυζικηνῶν. Μενεκράτης δὲ ὑπερκεῖσθαι λέγει τῶν περὶ τὴν Μύρλειαν τόπων ὀρεινὴν συνεχῆ, ἣν κατῴκει τὸ τῶν Ἀλιζώνων ἔθνος. δεῖν δὲ φησιν ἐκεῖνος, ἐν τοῖς δύο λλ γράφειν Ἀλλιζῶνας· τὸν δὲ Ποιητὴν ἐν τῷ ἑνὶ γράφειν, διὰ τὸ μέτρον. Παλαίφατος δέ φησι, τὸν Ὀδίον, καὶ τὸν Ἐπίστροφον στρατεῦσαι [2] ἐξ Ἀμαζώνων ἐν τῇ Ἀλόπῃ ᾠκημένων. Πόλις δὲ ἡ Ἀλόπη αὕτη, ἐμώνυμος ἡρωΐδι, ἣν ἐμφαίνει καὶ [3] ὁ Κωμικὸς ἐν τῷ, τὰς Ἀλόπας, καὶ τὰς Σεμέλας.

CCII. Extant hæc omnia in Geographo, quibus ipse etiam fortiter contradicit. Quin & alicubi perbellè jocatur, atque urbanè, quasi scilicet aliquid aliud præterea confingi opus fuerit ab hisce scriptoribus, qui res falsas produnt; itaque dicit, id quoque perfrictâ eos fronte comminisci oportuisse, qui jam semel mentiri ausi fuerant. Id autem idcirco dicit, quia qui mentiuntur, solent ut plurimùm eum vultûs orisque habitum induere, quasi verecundiæ velo obtendantur. Atque ita quidem, ut dictum est, Geographus. At enim ipse Halizonos ait esse extra Halyn: tametsi Apollodorus Atheniensis nulla

σβ΄. [4] Ταῦτα πάντα ἐν τῷ Γεωγράφῳ κεῖται, ὃς καὶ [5] ἀντιλέγει γενναίως πρὸς αὐτά. Καί που ἀστεϊζόμενος, ὡς δῆθεν δέον ἦν, καὶ ἄλλο τι συμπλασθῆναι ὑπὸ τῶν ψευδοϊστορούντων, λέγει, [6] ὡς ἐχρῆν καὶ τόδε συμπλάσαι, [7] παρατετριψαμένους τὸ μέτωπον, τοὺς ἅπαξ ἤδη ἀποτετολμηκότας. Τοῦτο δὲ εἶπε, διὰ τὸ εἰωθέναι τοὺς ψευδομένους οὕτω σχηματίζεσθαι τὰ πολλά, ὡς εἶτα προκαλυπτομένους αἰδημόνως. Καὶ οὕτω μὲν ὁ Γεωγράφος, ὡς εἴρηται. [8] Αὐτὸς δὲ καὶ [9] τοὺς Ἀλιζῶνας φησὶν ἐκτὸς εἶναι [10] τοῦ Ἅλυος. [11] εἰ καὶ Ἀπολ-

1. κατὰ τὴν ἐφορείαν τῶν Κυζικηνῶν) Xylander apud Strabonem vertit, *inspectione Cyzicenorum*. Malim, κατὰ τὴν ἐφορείαν, *in confinio Cyzicenorum*. Politus.

Vel *secundùm montana*. Salvinus.

Secundùm montana, Græcè esset, κατὰ τὴν ὑπωρείαν, seu κατὰ τὴν ὀρεινήν. Politus.

2. ἐξ Ἀμαζώνων ἐν τῇ Ἀλόπῃ ᾠκημένων) Strabo: Ὁ δὲ Παλαίφατος φησὶν, ἐξ Ἀμαζόνων τῶν ἐν τῇ Ἀλόπῃ οἰκουσῶν, νῦν δ' ἐν Ζελείᾳ, τὸν Ὀδίον, καὶ τὸν Ἐπίστροφον στρατεῦσαι. His Palmerius legendum affirmat, Ἀλαζώνων, vel Ἀλιζώνων. ut quadret, inquit, cum Hecatæo, vel Menecrate. Supra disertè Strabo, maximè a Demetrio Scepsio laudatam τὴν Ἑκαταίου τοῦ Μιλησίου, καὶ Μενεκράτους τοῦ Ἐλαΐτου, τῶν Ξενοκράτους γνωρίμων ἀνδρῶν δόξαν, καὶ τὴν Παλαιφάτου. Ego Palmerii sententiæ eò magis adhæreo, quòd in Strabone scriptum sit: ἐξ Ἀμαζόνων τῶν ἐν τῇ Ἀλόπῃ οἰκουσῶν. Nam de Amazonibus quidem dixisset Strabo, τῶν ἐν τῇ Ἀλόπῃ οἰκουσῶν. Eustathius, qui vidit, minimè construi posse τὸ Ἀμαζόνων cum τῷ οἰκουσῶν, postremum hoc commutavit in ᾠκημένων. Politus.

3. ὁ Κωμικὸς ἐν τῷ, τὰς Ἀλόπας, καὶ τὰς Σεμέλας) Comicus Avibus:

"Ὥσπερ πρότερον μοιχεύοντες τὰς Ἀλκμήνας κατέβαινον,
Καὶ τὰς Ἀλόπας, καὶ τὰς Σεμέλας.

Scholiasta: Ἀλόπη, Κερκυόνος θυγάτηρ, ἣ μιχθεῖσα Ποσειδῶνι ἔτεκεν Ἱπποθόων υἱόν. Verùm hæc Alope, Cercyonis filia, nomen dedit Alopæ urbi Thessalicæ. Eustathius supra pag. 684. Ἡ δὲ Ἀλόπη, πόλις καὶ αὕτη Θετταλικὴ, ὁμωνυμεῖ Ἀλόπῃ θυγατρὶ Κερκυόνος, ὃ Ἀσωπὸς. Stephanus: Ἀλόπη, πόλις Θεσσαλίας, ἀπὸ Ἀλόπης τῆς Κερκυόνος, ὡς Φερεκύδης, ὁ δὲ Ἄκτωρος, ὡς Φιλωνίδης. Alia a Thessalicâ Ἀλόπη hæc Homerica, de qua Palæphati sententiam Geographus recitat. Etymologici Magni Auctor Ἀλόπην, non urbem, sed regionem, intelligit, adeòque Lyciam, ejusque appellationem aliunde prorsus derivat, quàm ab Alope aliquâ heroinâ. Sic enim ille: Ἀλόπη, χώρα, ἡ νῦν λεγομένη Λυκία, πρὸς τῇ Ἐφέσῳ· ἀπὸ τῶν ἐν τῇ παραλίᾳ αὐτῆς ἀλωπέκων, ἃς [illegible] πλήθος συνεχθῆναι. Secundùm hanc vocis originem efferenda esset Ἀλώπη cum adspiratione. *Politus.*

4. Ταῦτα πάντα ἐν τῷ Γεωγράφῳ κεῖται) Illud tamen de urbe Alope, Heroinæ cognomine, & de Heroinâ Alope, ab Eustathio est, non a Geographo. *Politus.*

5. ἀντιλέγει γενναίως) l. γενναίως, ut correxit etiam Frobenius. *Polit.*

6. ὡς ἐχρῆν καὶ τόδε συμπλάσαι) Ἀλύβην nempe, seu Ἀλόπην, seu quocunque tandem modo nominare eam velint. Nam hanc quoque prope Æsepum fluvium fingere oportebat: quandoquidem ibi locorum tum Ἀλαζόνιον confinxerant, πρὸς τὴν τῶν Ἀλαζώνων ὑπόθεσιν, καὶ τὰ ἀργύρεια, πρὸς τὴν αὐτὴν ὑπόθεσιν, ὅπου αὐτοῖς ἀργύρια ἐστὶ γενέθλη. Ubi igitur, inquit, Alybe, seu Alope? ἐχρῆν γὰρ καὶ τοῦτο πλάσαι. Politus.

7. παρατετριψαμένους τὸ μέτωπον) Strabo: ἐχρῆν γὰρ καὶ τοῦτο πλάσαι, παρατετριψαμένους τὸ μέτωπον, καὶ μὴ χωλὸν ἐᾶν, καὶ ἕτοιμον πρὸς ἔλεγχον, ἅπαξ ἤδη ἀποτετολμηκότας. Nescio, quid in mentem venerit Casaubono, ut ineptè vulgatum putaret τὸ μέτωπον, pro quo ipse reponeret [illegible]. *Perfricare frontem*, phrasis familiaris etiam Latinis. *Politus.*

Cic. epistolâ ad Lucceium: *Quam semel verecundiæ fines transieris, graviter oportet esse impudentem.* Salvinus.

8. αὐτὸς δὲ καὶ τοὺς Ἀλιζῶνας) l. Αὐτός. Polit.

9. τοὺς Ἀλιζῶνας φησὶν ἐκτὸς εἶναι τοῦ Ἅλυος) quos Geographus Χάλυβας antiquitus nominatos ait, postea Χαλδαίους καθ' οὓς μάλιστα ἡ Φαρνακία ἵδρυται. Τούτους οὖν, inquit, οἶμαι λέγειν τὸν Ποιητὴν Ἀλιζῶνας ἐν τῷ μετὰ τοὺς Παφλαγόνας καταλόγῳ. Politus.

10. τοῦ Ἅλυος) Hoc de fluvio Arrianus in Periplo Ponti Euxini: οὗτος ὁ ποταμὸς πάλαι μὲν ὅρος ἦν τῆς Κροίσου βασιλείας, καὶ Περσῶν, νῦν δὲ ὑπὸ τῇ Ῥωμαίων ἐπικρατείᾳ ῥέει, οὐκ ἀπὸ μεσημβρίας, ὡς λέγει Ἡρόδοτος, ἀλλ' ἀπὸ ἀνίσχοντος ἡλίου. καθότι δὲ ἐσβάλλει εἰς τὸν Πόντον, ὁρίζει τοὺς Σινωπέων, καὶ Ἀμισηνῶν ὅρια. Politus.

11. εἰ καὶ Ἀπολλόδωρος ὁ Ἀθηναῖος μηδεμίαν συμμαχίαν ἀφῖχθαί φησι τοῖς Τρωσὶν ἐκ τῆς περαίας τοῦ Ἅλυος) Hinc patet, perversam esse a Xylandro sententiam Strabonis, quem ita vertit, ut Demetrio Scepsio adversùs Apollodorum tribuat, quod Apollodorus ipse opinabatur. Xylandrum decepit falsa Strabonis scriptura: apud quem ita legebat: οὐδ' αὐτὸς ὁ Δημήτριος (φράζει videlicet, ὅτι ἐστὶν Ἀλύβη). Πρὸς Ἀπολλόδωρον δὲ περὶ τῶν αὐτῶν ἐν τῷ Τρωικῷ διακόσμῳ διαλεγόμενος (πολλὰ μὲν εἴρηται πρότερον, καὶ νῦν δὲ λεκτέον). οὐ γὰρ οἴεται δεῖν δέχεσθαι τοὺς Ἀλιζῶνας ἐκτὸς τοῦ Ἅλυος. μηδεμίαν γὰρ συμμαχίαν ἀφῖχθαι τοῖς Τρωσὶν ἐκ τῆς περαίας τοῦ Ἅλυος. Unde ita vertit: *At ne ipse etiam Demetrius. Is enim hac de re adversùs Apollodorum in Troiani exercitus recensione (diximus quidem jam multa, sed & hoc dicendum est) statuit, non esse Halizonas extra Halyn intelligendum. nulla enim auxilia Troianis venisse ex iis, quæ sunt trans Halyn, regionibus.* Sed, si Strabonis sententiam meliùs perpendisset, facilè animadvertisset, ad Demetrium minimè omnium pertinere; sed alterius quæstionis esse disputationem illam, quam Geographus ipse separatim instituit cum Apollodoro. Vidit id Casaubonus: qui & pro διαλεγόμενος scripsit διαλεγόμενον: ut ne id scilicet ad Demetrium cum Apollodoro disserentem; sed ad Apollodorum ipsum de Halizonis ἐν τῷ Τρωικῷ διακόσμῳ disputantem referretur. Levi hac mutatione locum illum Geographi ita mecum reddideris. *At ne ipse quidem Demetrius. Quod ad Apollodorum quidem attinet de iisdem Halizonis in Troicarum copiarum recensione disserentem, tametsi jam multa diximus; tamen id etiam nunc dicendum est. Non enim putat, Halizonas accipiendos esse extra Halyn.* Politus.

πολλόδωρος ὁ Ἀθηναῖος μηδεμίαν συμμαχίαν ἀφῖχθαί φησι τοῖς Τρωσὶν ἐκ τῆς περαίας τοῦ Ἅλυος. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι, ἐπεὶ [1] ἡ μνημονευθεῖσα Μύρλεια πλησίον Προύσης ἐστὶν, Ἀπάμεια μετονομασθεῖσα, ὁμωνύμως [2] βασιλικῇ τινι γυναικὶ, πάντως ἂν οἱ τὰ κατὰ τοὺς Ἀλιζώνους ἱστοροῦντες παρὰ τὸν Γεωγράφον, καὶ τιθέντες τὸ τοιοῦτον ἔθνος, ἐγγύς που τῆς Ἀπαμέων, καὶ Κυζικηνῶν χώρας, οὐκ ἂν ἀληθεύοιεν, παρά γε τοῖς τῇ Γεωγραφικῇ ἀκριβείᾳ προσέχουσιν. [3] οἷς ἐναντιοῦται καὶ τὸ τηλόθεν. Οἱ γὰρ ἐκ τοιαύτης χώρας ἐπίκουροι τοῖς Τρωσὶν, οὐκ ἂν τηλόθεν ἥκειν λέγοιντο. Ὁ δὲ τὰ Ἐθνικὰ ἐπιλεξάμενος, Ἀλιζῶνας γράφει, οὐ μὴν Ἀλιζώνους, λέγων, ὅτι [4] Ἔφορός φησι, τοὺς Ἀλιζῶνας τὴν παραλίαν οἰκῆσαι τὴν μεταξὺ Μυσίας, καὶ Καρίας, καὶ Λυδίας. ἴσως δέ, φησι, διὰ τὸ ὑπερήφανον τοῦ πλούτου, κατ' ἐναλλαγὴν τοῦ α εἰς ι, οὕτως ὠνομάσθησαν, ὥστε οὗτος, οἱονεὶ ἀλαζόνας, παρὰ γράμμα, τούτους οἶδε. Τῷ δὲ ῥηθέντι πλούτῳ αὐτῶν συνηρ-

nulla Trojanis auxilia venisse asserat iis ex regionibus, quæ sunt trans Halyn. Quoniam verò Myrlea quæ memoratur, vicina est Prusæ, quum eadem postea de nomine cujusdam reginæ appellata sit Apamea; sciendum est, eos, qui de Halizonis aliter narrant, atque Geographus, gentemque istam prope Apamensium, & Cyzicenorum fines collocant, aberrare prorsus a vero, apud illos certè, qui res Geographicas studiosè, ac diligenter exquirunt. Quorum etiam conjecturæ adversatur, atque obstat τὸ τηλόθεν, *procul, e longinquo*. Qui enim ex istâ sanè regione suppetias Trojanis tulissent, ii non procul venire dici possent. Is tamen, qui Ethnica, seu Gentilia Nomina collegit, Ἀλιζῶνας, *Halizonas*, scribit, non Ἀλιζώνους, *Halizonos*: ubi ex Ephoro tradit, Halizonas oram illam maritimam, quæ sita est inter Mysiam, Cariam, & Lydiam, habitasse: ubi etiam suspicatur, ita eos fortassis vocatos fuisse, ob fastum, & jactantiam divitiarum, mutatione τοῦ α in ι. Itaque hic Auctor populos hosce, quasi ἀλαζόνας, *jactantiæ plenos, atque arrogantiæ*, præter unam tantummodò litteram, dictos animadvertit. Atque eis sanè ad copiam hanc divitiarum non parùm fortasse conferebat

1. ἡ μνημονευθεῖσα Μύρλεια πλησίον Προύσης ἐστὶν) Strabo: Τῷ δ' Ἀσκανίῳ κόλπῳ ἄλλος συνεχής ἐστιν, ἀνέχων μάλιστα πρὸς ἄρκτον ἔλαττον, ἐν ᾧ Προυσιάς ἐστιν ἡ Κίος πρότερον ὀνομαζομένη. κατέσκαψε δὲ τὴν Κίον ὁ Φίλιππος ὁ Δημητρίου μὲν υἱὸς, Περσέως δὲ πατήρ. ἔδωκε δὲ Προυσίᾳ τῷ Ζήλα, συγκατασκάψαντι καὶ ταύτην, καὶ Μύρλειαν πλησίον πόλιν, πλησίον δὲ καὶ Προύσης οὖσαν. ἀνέλαβεν δ' ἐκεῖνος ἐκ τῶν ἐρειπίων αὐτὰς, ἐπονομάσας ἀφ' ἑαυτοῦ μὲν Προυσιάδα πόλιν τὴν Κίον, τὴν δὲ Μύρλειαν Ἀπάμειαν ἀπὸ τῆς γυναικός. Erat igitur Myrlea, quæ, mutato postea nomine, Apamea dicta est, tum Prusiadi urbi vicina, tum Prusæ. Utramque hanc urbem, Prusiadem, & Prusam, distinguunt Geographi. Stephanus: Προῦσα τῆς Προυσιάδος ἑτέρα. Utriusque situm docet Strabo. Prusiadem collocat sub monte Arganthonio, Prusam ἐπὶ τῷ Ὀλύμπῳ τῷ Μυσίῳ. Plinius Prusiadem non nominat, sed *Cium*. *Apamea, quæ nunc Myrlea Colophoniorum: flumen Echeleum, antiquus Troadis finis: amnes, Hylas, & Cios, cum oppido ejusdem nominis, quod fuit emporium non procul accolentis Phrygiæ, a Milesiis quidem conditum, in loco tamen, qui Ascania Phrygia vocabatur.* Et paullò post: *Nunc reliqua in ora, a Cio intus in Bithyniâ Prusa, ab Annibale sub Olympo condita.* Consentiunt tamen scriptores, Cium nomen mutasse in Prusiadem. Et fortasse Prusias, quam Eusebius conditam refert in annum tertium Olympiadis XXXVII. Cios est, a Milesiis condita: quam Eusebius Prusiadem, nomine temporibus suis usitato, appellaverit. Sed præter Prusam ad Olympum, erat in Bithyniâ & altera Prusa πρὸς τῷ Ὑπίῳ ποταμῷ. Ubi etiam mons Hypius. Plinius: *Prusa item altera sub Hypio monte.* Fallitur hic Harduinus, qui Prusam hanc sub Hypio monte, dictam a Strabone existimat Προυσιάδα. Quæ enim Προυσιὰς dicitur Straboni, ea est Κίος in sinu Ciano prope Astacenum. Prusa verò ad Hypium, est inde procul remota, neque ea est ad Propontidem, ut Prusias; sed ad Pontum: cujus Prusæ ne meminit quidem Strabo. Cios autem videtur quondam ad Heracleensium Ponticorum ditionem pertinuisse; quorum etiam videtur fuisse colonia. Nam Heraclea illa Pontica, quæ & ipsa a Milesiis condita fuit, alias fertur colonias deduxisse. Heracleensium certè illorum erat Cios, cum eam Prusias, Bithynorum rex, simul cum Philippo expugnavit. Itaque de urbe hac Cio ad Propontidem accipienda est historia, quam refert Memnon his verbis: Προυσίας ὁ Βιθυνῶν βασιλεὺς, δραστήριος ὢν, καὶ πολλὰ πράξας, μετὰ τῶν ἄλλων καὶ Κίερον, πόλιν Ἡρακλεωτῶν οὖσαν, ἀφ' ἑαυτοῦ ἔθετο τὸ ὄνομα, ἀντὶ Κιέρου Προυσιάδα καλέσας. εἷλε δὲ καὶ τὴν Τῖον, καὶ αὐτὴν ὑπὸ τοῖς αὐτοῖς οὖσαν, ὥστε ἐκ θαλάσσης εἰς θάλασσαν τὴν Ἡράκλειαν περιγράψαι. Docti viri, qui Memnonem de Prusâ Ponticâ τῇ πρὸς Ὑπίῳ intelligunt, miris se ambagibus involvunt, a quibus sese minimè expediunt. Quare etiam Memnonem in re Geographicâ ineptire affirmant. Sed enim error non est Memnonis, sed illorum, qui pravè eum capiunt. Loquitur enim de Cio ad Propontidem, quam ipse vocat Cierum, ostendit hæc alia ejus narratio. Ἐπεὶ δὲ καὶ Λεύκιος συχνοὺς Ἰταλῶν ἐπήγετο ἔτι, καὶ μὴν καὶ Τριάριος ὁ Ῥωμαίων ἡγεμὼν, ἀναστρατοπεδευσάμενος, τῆς Ἀπαμέων πολιορκίας ἀπέσχε· οἱ Ἀπαμεῖς ἀντισχόντες, ὅσα ἐδύναντο, τέλος ἀνοίξαντες τὰς πύλας, ταύτας ἀπεδέξαντο. Εἷλε δὲ καὶ Προυσιάδα τὴν πόλιν ἡ Ῥωμαίων δύναμις. ὑπὸ δὲ τὸν Ἀσιανὸν Ὄλυμπον ἵδρυται αὕτη. Ἐπῆλθεν ὁ Τριάριος ἐπὶ Προυσιάδα τὴν ἐπιθαλάσσιον μετὰ τῆς δυνάμεως παραγίνεται. αὕτη δὲ Κίερος τὸ παλαιὸν ἐκαλεῖτο, ἐν ᾗ καὶ τῆς Ἀργοῦς δεῖξις λέγεται. καὶ ὁ τοῦ Ὕλα θρηνισμὸς, καὶ ἡ τοῦ Ἡρακλέους ἐπὶ τὴν ναῦν ἀποζήτησις πλάνη, καὶ πολλὰ μυθικὰ ἔργα. Παραγεγονότα δὲ ῥᾳδίως οἱ Προυσαεῖς εἰσδέξαντο, τοὺς Ποντικοὺς διωσάμενοι. Plaud hic confert sermonem esse Memnoni de urbe Cio: de qua item Geographus: καὶ ὑπέρκειται δὲ τῆς Προυσιάδος ὄρος, ὃ καλοῦσιν Ἀργανθώνιον. ἐνταῦθα δὲ μυθεύουσι τὸν Ὕλαν ἕνα τῶν Ἡρακλέους ἑταίρων συμπλεύσαντα ἐπὶ τῆς Ἀργοῦς αὐτῷ, ἐξιόντα δὲ ἐπὶ ὑδρείαν, ὑπὸ νυμφῶν ἁρπαγῆναι. Κίον δὲ, καὶ τοῦτον Ἡρακλέους ἑταῖρον ἐπανελθόντα ἐκ Κόλχων, αὐτόθι καταμεῖναι, καὶ κτίσαι τὴν πόλιν ἐπώνυμον αὐτῷ. Prusiadis hujus, quæ est Cios, gentile nomen, Προυσιεὺς, ad differentiam Prusæ, cujus nomen gentile, Προυσαεύς. Auctor Stephanus. Unde corrigendum in Memnone τὸ Προυσαεῖς, pro quo rescribendum Προυσιεῖς. Geographus: καὶ νῦν δ' ἔτι καὶ ἑορτή τις ἄγεται παρὰ τοῖς Προυσιεῦσι, καὶ ὀρειβασία θιασευόντων, καὶ καλούντων Ὕλαν, ὡς ἂν κατὰ ζήτησιν τὴν ἐκείνου ποιουμένων τὴν ἐπὶ τὰς ὕλας ἔξοδον. Nihil hic turbat Memnon in situ Cii urbis. Idem est situs urbis Cieri, & cum in eam Romanos receptos narrat, & cum eandem ipsam urbem a Prusiâ expugnatam commemorat. Etsi enim ad Propontidem, & in Ciano sinu sita erat; tamen ditionis tunc erat Heracleensium. Dicit igitur, Prusiam, Heracleam oppugnaturum, tum alia Heracleensium oppida armis cepisse, tum in primis Cierum, & Tium. Erat Tius urbs ad Pontum Euxinum, ut diximus, in Paphlagoniâ, aberatque ab Heracleâ, secundùm Arrianum, ad stadia quadringenta, & octoginta. Itaque Memnon narrat, Prusiam utramque hanc urbem, Cierum, & Tium, Heracleensibus eripuisse, et Heracleam ipsam undique a mari ad mare coerceret, & coarctaret: ὥστε ἐκ θαλάσσης εἰς θάλασσαν τὴν Ἡράκλειαν περιγράψαι. Utrumque illud mare, Propontis est, & Pontus Euxinus. Capta utroque illo oppida, Ciero ad Propontidem, Tio ad Pontum, Heracleotes, quorum ea oppida erant, undique a mari ad mare claudebantur. Paucis ut omnia complectar, Prusias non est, nisi Cianos. Prusæ duæ fuere in Bithyniâ, altera ad Hypium, altera ad Olympum Mysium. Huic alteri Prusæ vicina erat Apamea. *Politus.*

2. βασιλικῇ τινι γυναικὶ) uxori Prusiæ, de qua Geographus l. 12. p. 543. Politus.

3. οἷς ἐναντιοῦται καὶ τὸ τηλόθεν) Geographus: οὐδ' ἐπαινεῖ, τοὺς οἱ ἐνθένδε ἀφιγμένοι εἰς Ἴλιον τηλόθεν ὄντες, ἢ καὶ Ἀλύβην τινὰ γεγονέναι, ἢ Ἀλαζίαν. πολὺ γὰρ δὴ ταῦτα ἐστὶ τῆς Τρωάδος, ἢ τὰ περὶ Ἔφεσον. Ἀλλ' ὅμως τῶν περὶ Πέργαμα λέγοντες τοὺς Ἀμαζόνας, μεταξὺ Ἐφέσου, καὶ Μαγνησίας, καὶ Πριήνης, φλυαρεῖν φησὶν ὁ Δημήτριος. τὸ γὰρ τηλόθεν οὐχ ἁρμόττειν τῷ τόπῳ. Ὅπως οὖν μᾶλλον οὐκ ἐφαρμόττει τὸ περὶ τὴν Μυσίαν, καὶ Τευθρανίαν; Politus.

4. Εὔφορός φησι) lege, Ἔφορος. Stephanus: Ἔφορος οἰκῆσαί φησι τοὺς Ἀλιζῶνας τῆς μεταξὺ Μυσίας, καὶ Καρίας, καὶ Λυδίας κειμένην. Verùm Ephorus non Ἀλιζώνων videtur voluisse legi in Homero; sed Ἀμαζόνων: earumque quondam Amazonum sedem, ac domicilium inter Mysiam, Cariam, & Lydiam, prope Cumam patriam suam, constituisse. Geographus: τὰς δ' Ἀμαζόνας (φασί) μεταξὺ Μυσίας, καὶ Καρίας, καὶ Λυδίας, καθάπερ Ἔφορος νομίζει πλησίον Κύμης τῆς πατρίδος αὐτοῦ. Politus.

bat amnis ille Lydiæ Pactolus Chrysorrhoas, seu auro fluens. Verùm Homerus oon auri venas, sed argeoti, apud Halizonos suos agnoscit. Quare hoc etiam io veteribus scriptoribus notatum reperimus: Halizooes, gens Ponti, ubi optimum argeotum. De his quoque nonnihil dictum est ad Diooysium Periegetam. Præterea Arrianus hæc de Halizonibus memorat: Quos Homerus io Navium catalogo Halizonas vocat, Bithyni hi sunt, quibus Odius, atque Epistrophus imperabant: moostraturque Alyba, in qua venas esse argenti testatur: neque obscura hujus rei moonmeota sunt, opera, signaque ex argento, quæ restare adhuc cerooutur. Idcirco autem, inquit, vocantur hi populi Ἀλιζῶνες, *Halizones*, quòd mari undique circumdeotur: a septentrionibus, & oriente, Ponto Euxioo; ad meridiem, & austrum, sinu Astaceno, prope Nicomediam; ad occidentem, & zephyrum, Propontide, & Bosporo: adeo ut eorum regio, majorem partem, propior sit peoiosulæ, optimoque jure præcincta ea a mari dicatur. Rursus idem Arriaous tradit, Ὀδίον, *Odium*, eum, quem diximus, vocatum quondam fuisse Ῥοδοίτην, *Rhodætam*; deiode, mutato nomine, Ῥοδίον, *Rhodium*; postremò Ὀδίον, *Odium*, esse appellatum.

συνηργάζετο ἴσως καὶ ὁ Λυδικὸς χρυσοῤῥόας ποταμὸς ὁ Πακτωλός. Ὅμηρος δὲ οὐ χρυσοῦ, ἀλλ' ἀργύρου γενέθλην οἶδεν ἐν τοῖς παρ' αὐτῷ Ἀλιζώνοις. Διὸ καὶ τοῦτο ἐν τοῖς παλαιοῖς εὕρηται· Ἀλιζῶνες, ἔθνος τοῦ Πόντου, ὅπου ὁ κάλλιστος ἄργυρος. Εἴρηται δέ τινα περὶ τούτων καὶ ἐν τοῖς τοῦ Περιηγητοῦ. Ἀῤῥιανὸς δὲ τοιαῦτα περὶ Ἀλιζώνων ἱστορεῖ· Οὓς Ὅμηρος ἐν νεῶν καταλόγῳ φησὶν Ἀλιζῶνας, Βιθυνοί εἰσιν, ὧν Ὀδίος, καὶ Ἐπίστροφος ἦρχον· καὶ ἡ Ἀλύβη, ἐν ᾗ λέγει ἀργύρου γενέθλην εἶναι, παραδείκνυται· καὶ οὐκ ἀμαυρὰ ὑπόμνησις, ἀργυρίων ἔργα ὑπολελειμμένα ὁρᾶται. Rom. p.364. [1] Ἀλιζῶνες δὲ αἱ ἄνθρωποι οὗτοι, φησι, καλοῦνται, ὅτι πανταχόθεν θαλάσσῃ περιείργονται· ἀπὸ μὲν ἄρκτου, καὶ ἀνατολῆς, τῷ Εὐξείνῳ Πόντῳ· πρὸς μεσημβρίαν δὲ, καὶ νότον, τῷ Ἀστακηνῷ κόλπῳ τῷ πρὸς Νικομήδειαν· πρὸς δὲ δύσιν, καὶ ζέφυρον, τῇ Προποντίδι, καὶ τῷ Βοσπόρῳ· ὡς μὴ πόῤῥω χεῤῥονήσου εἶναι τὰ πολλὰ αὐτῶν, καὶ δικαιότατα λέγεσθαι διεζῶσθαι θαλάσσῃ. Ὁ δ' αὐτὸς Ἀῤῥιανὸς λέγει, καὶ τὸν ῥηθέντα Ὀδίον, Ῥοδοίτην ποτε καλεῖσθαι· εἶτα εἰς Ῥοδίον μεταπεσεῖν· εἶτα Ὀδίον κληθῆναι.

CCIII. Mysis imperabat Chromis, & Ennomus. Qui Ennomus, tametsi augur esset; tameo suis ipse auguriis, ut Poëta ait, atram mortem mioimè evitavit; sed victus, stratusque est sub Achillis manibus, in fluvio, ubi is Troas, aliosque trucidabat. Ac vide, quàm breviter hic, & artificiosè præviæ huic, aoticipatæque oarrationi laudes Achillis admisceat, quasi, si ita faciat, præ suâ in heroëm illum charitate, gaudio, lætitiâque perfuodatur, neque ab eo absistere umquam, aut abesse velit. Mysos porrò videtur Poëta Asiaticos dicere, puta Olympenos, vel quosdam alios. Cootra alii memioisse Homerum volunt Mysorum, & Thracum, eorum, qui Istrum accolunt. Nam Europæos quo-

σγ΄. Μυσῶν Χρόμις ἦρχε, καὶ Ἔννομος. ὃς οἰωνιστὴς μὲν ἦν, ἀλλ' οὐκ οἰωνοῖσι, φησὶν, ἐρύσατο κῆρα μέλαιναν· ἀλλ' ἐδάμη ὑπὸ χερσὶν Ἀχιλλέως, ἐν ποταμῷ, ὅθι περ Τρῶας κεράϊζε, καὶ ἄλλους. Ὅρα δὲ, ὅτι κἀνταῦθα τῇ προαναφωνήσει καὶ ἔπαινον τοῦ Ἀχιλλέως συνέμιξεν εὐμεθόδως, οἷα χαίρων οὕτω ποιεῖν διὰ τὸ στέργειν τὸν ἥρωα, καὶ μὴ ἐθέλειν ἀπέχεσθαι αὐτοῦ. Μυσοὺς δὲ ὁ Ποιητὴς ἔοικε τοὺς ἐν τῇ Ἀσίᾳ λέγειν, [2] οἷον τοὺς Ὀλυμπηνοὺς, ἢ ἑτέρους τινάς. [3] Οἱ δέ φασιν, ὅτι Μυσῶν, καὶ Θρακῶν Ὅμηρος ἐμνήσθη τῶν πρὸς τῷ Ἴστρῳ. [4] Ὅτι δὲ Μυσοὶ καὶ Εὐρωπαῖοί εἰσιν,

1. Ἀλιζῶνες δὲ αἱ ἄνθρωποι οὗτοι, φησι, καλοῦνται, ὅτι πανταχόθεν θαλάσσῃ περιείργονται) Plinius: Ea (Bithynia) *appellata est Cronia, dein Thessalis, dein Malunde, & Strymonis. Hos Homerus Halizonas dixit, quando præcingitur gens mari.* Sic etiam isthmus, ἀλίζωνος. Hesychius: Ἀλίζωνος, ἰσθμός, παρὰ τὸ ἁλίζεσθαι. καὶ ἔθνος βαρβαρικόν. Politus.

2. οἷον τοὺς Ὀλυμπηνοὺς) Strabo: πρὸς νότον δ' εἰσὶ τοῖς Βιθυνοῖς οἱ περὶ τὸν Ὄλυμπον Μυσοί, οὓς Ὀλυμπηνοὺς καλοῦσί τινες, οἱ δ' Ἑλλησποντίας. Rectè hic legi Ὀλυμπηνοὺς, confirmat Eustathius. Stephanus: Ὄλυμπος, ὄρος Μυσίας. Ἀῤῥιανὸς Βιθυνιακῶν πρώτῳ. οἱ οἰκοῦντες, Ὀλυμπηνοί. Politus.

3. Οἱ δέ φασιν, ὅτι Μυσῶν, καὶ Θρακῶν Ὅμηρος ἐμνήσθη τῶν πρὸς τῷ Ἴστρῳ) Geographus de Homero: Οὐδ' ἂν, Θρακῶν τε, καὶ Μυσῶν μνησθεὶς τῶν πρὸς τῷ Ἴστρῳ, αὐτὸν παρασιγήσαι, μέγιστον τῶν ποταμῶν ὄντα· καὶ ἄλλως ἐπιφόρως ἔχων πρὸς τὸ τοῖς ποταμοῖς ἀφορίζεσθαι τοὺς τόπους. Ita quidem Geographus, dum disputaret contra Apollodorum. *Politus.*

4. Ὅτι δὲ Μυσοὶ καὶ Εὐρωπαῖοί εἰσιν, οἵ γε καὶ πέραν Ἴστρου εἰσὶν, δηλοῦται ἀλλαχοῦ) Eustathius ad Periegetam: οὐ μόνοι Εὐρωπαῖοι Μυσοί, ἀλλὰ καὶ Ἀσιανοί. ὁ δὲ Ἀῤῥιανὸς τῶν Εὐρωπαίων Μυσῶν ἀποίκους λέγει τοὺς ἐν τῇ Ἀσίᾳ Ὀλυμπηνοὺς Μυσούς· οἵ τινες Μυσοὶ ὀνομάζονται ἢ ἀπὸ Μυσοῦ τοῦ Διός, ἢ ἀπὸ ἀνδρὸς Μυσοῦ υἱοῦ Ἀργανθώνης τῆς γυναικὸς τοῦ Ὀφιοβίου· ἢ ἀπὸ τοῦ φυτοῦ τῆς μυσῆς, ἢ τοῦ μυσοῦ. ἀμφοτέρως γὰρ λέγεται· ὅπερ τῆς ὀξύης δηλοῖ, κατὰ τὴν γλῶσσαν τῶν Λυδῶν, ὡς καὶ ὁ Γεωγράφος φησί. Ἡρόδοτος δὲ τοὺς ἐν τῇ Ἀσίᾳ Μυσοὺς, Λυδῶν ἀποίκους λέγει, Ὀλυμπιηνοὺς καλουμένους, ἀπὸ τοῦ ὄρους Ὀλύμπου τοῦ Ἀσιανοῦ. Mysos, τοὺς ἐν τῇ Ἀσίᾳ, quos Eustathius ex Herodoto ab Olympo monte vocatos refert Ὀλυμπηνοὺς, Herodotus ipse scribit Ὀλυμπιηνούς. Mysos eosdem Olympenos Artemidorus existimabat τῶν πέραν Ἴστρου Μυσῶν ἀποίκους. Geographus: Μυσία τε ὁμοίως, ἥ τε Ὀλυμπηνὴ συνεχὴς οὖσα τῇ Βιθυνίᾳ, καὶ τῇ Ἐπικτήτῳ, ἥν φησιν Ἀρτεμίδωρος ἀπὸ τῶν πέραν Ἴστρου Μυσῶν ἀποικισθῆναι. Unde mihi videtur Eustathius accepisse Mysos Europæos τοὺς πέραν Ἴστρου. Eustathius idem ad Periegetam: Μυσοί, οὐ μόνον Εὐρωπαῖοι, οἵ γε καὶ πέραν Ἴστρου εἰσὶν, ἀλλὰ καὶ Ἀσιανοί, ὧν μέρος καὶ οἱ Ὀλυμπηνοὶ Μυσοί. Sed rectè, oportet, intelligas illud de Mysis Europæis τοῖς πέραν Ἴστρου. Mysi Europæi, qui Plinio, aliisque Latinis *Mœsi*, quorum etiam regio *Mœsia*, quamvis magis boreales Thracibus; tamen, ducto a Thracibus initio, non sunt illi quidem πέραν Ἴστρου, sed ἐντὸς τοῦ Ἴστρου, seu ἐν τοῖς ἐπὶ τάδε τοῦ Ἴστρου. Istro namque Mysi, sicuti & Pannonii, adjacent a meridie. Dionysius Periegetes:

Ἴστρῳ μὲν παρὰ δὴ βορειότεροι γεγάασι.
Πρὸς δὲ νότον Γέῤῥοι, καὶ Νωρικοὶ ἄστυ ἐρυμνά,
Παννόνιοι, Μυσοί τε βορειότεροι Θρῃκῶν,
Αὐτοί τε Θρήϊκες, ἀπείρονα γαῖαν ἔχοντες.

Plinius lib. 3. c. 26. *Pannoniæ jungitur Provincia, quæ Mœsia appellatur, ad Pontum usque cum Danubio decurrens. Incipit a confluente supra dicto. In ea Dardani, Celegeri, Triballi, Timachi, Mœsi, Thraces, Pontoque contermini Scythæ.* Ptolemæus item, ut Pannonias, ita utramque Mysiam, a septentrionibus Danubio flumine definit. Et Mysiam quidem inferiorem ἀπὸ ἄρκτων περιορίζει μέρει ἀπὸ τοῦ Κιάβρου ποταμοῦ Δανουβίου μέχρις Ἀξιουπόλεως· καὶ τῷ ἐντεῦθεν Δανουβίῳ, καλουμένῳ δὲ Ἴστρῳ μέχρι τῶν εἰς τὸν Πόντον ἐκβολῶν· οὗ ἡ κατὰ μὲν Διονυσόπολιν ἐπέχουσα ἀρχὴ ἔχουσα νγ μς γο. Ab alterâ Istri parte, quæ est ad septentriones, positi sunt Daci. Daci igitur, & non Mysi, οἱ πέραν τοῦ Ἴστρου. Verùm, quamvis res ita ferè sese habere videatur; tamen, secundum alios Geographos, magna

εἶσιν, οἵγε καὶ πέραν Ἴστρου ἦσαν, δηλοῦται ἀλλαχοῦ, ὥσπερ καὶ πόθεν αὐτοῖς ἡ κλῆσις. Ἰστέον δὲ, ὅτι παροιμία ἐκ τοῦ τοιούτου ἔθνους φέρεται αὕτη· [2] ὀσφὺν κατηγώς, ἤγουν κατεαγὼς, ὥστε Μύσιος ὄνος. Ἐν Μυσίᾳ γάρ φασι σπανιώτατον εὑρεῖν ὄνον, ὀρθὴν ἔχοντα τὴν ὀσφύν. Τὸν δὲ ῥηθέντα Χρόμιν καὶ Χρόμιόν τινες τρισυλλάβως καλοῦσί φασι. Τὸ δὲ ἐρύσατο, ἀντὶ τοῦ ἐφυλάξατο, ἐξέφυγεν, ἀπὸ τοῦ ἐρύω τὸ φυλάσσω, ἢ κωλύω. ἐξ οὗ καὶ [2] ἔρυμα, καὶ ἐρυμνὸν, καὶ ῥῆμα ἐρύκω. [3] Οὐκ ἐξευτελίζει δὲ, φασι, τὴν οἰωνιστικὴν ὁ Ποιητὴς, ἐν οἷς λέγει, ὡς οὐκ ἐφυλάξατο διὰ τῶν οἰωνῶν τὴν κῆρα· ἀλλὰ τὴν ἀνάγκην τῆς πεπρωμένης δηλοῖ. Οὐκ ἐφυλάξατο δὲ, φασι, τὸν θάνατον ὁ Ἔννομος, ἢ ὡς μὴ ἐπιστήσας, ἢ καὶ ὡς μὴ προγνούς. Ὅρα δὲ καὶ, ὅτι τὴν ὑπὸ πρόθεσιν καὶ νῦν δοτικῇ συνέταξεν ἐν τῷ, ὑπὸ χερσὶν Ἀχιλλέως. Τὸ δὲ κεραΐζεν, ἀντὶ τοῦ ἔκειρε, δίκην λήΐου τινὸς, ὅτε δηλαδὴ ἐν τῷ ποταμῷ τοὺς παραπίπτοντας ἔτυπτεν ἐπιστροφάδην, ὡς ὁ Ποιητὴς ἐρεῖ ἐν καιρῷ. Νῦν γὰρ προαναφωνεῖ. Ὅτι δὲ [4] τὸ κεραΐζειν καὶ ἐπὶ τοῦ ἁπλῶς φθείρειν, ἢ ληΐζεσθαι,
Bas. p. 276. καὶ, ὡς εἰπεῖν, κείρειν, λέγεται, δηλοῖ καὶ Ἡρόδοτος, ποτὲ μὲν λέγων· κεραΐσας [5] τὰ οἰκία τοῦ ξείνου. καὶ, κλέπτας κεραΐζοντας χρήματα. καὶ, τὸ πλῆθος τῶν νεῶν ἐν τῇ Σαλαμῖνι ἐκεραΐζετο, ποτὲ δὲ, ὅτι πάντα ἐπέφλεγον, καὶ ἔκειρον. καὶ, ἔκειρε τὰς χώρας. καὶ, ἐκείρετο ἡ Ἀττική. ὅ ἐστιν, ἐλαφυραγωγεῖτο. [6] Ἴσως δὲ ἐκ τοῦ ῥηθέντος κεραΐζειν, ἀκέραιος ὁ ἁπλοῦς, καὶ πραΰθυμος, καὶ μή τινα κεραΐζων. Τὸ δὲ, καὶ ἄλλους, μόνους τοὺς Τρωϊκοὺς δηλοῖ ἐπικούρους. οἱ Δάρδανοι γὰρ τοῖς Τρωσὶ προσλογίζονται.

quoque esse Mysos, qui ultra Istrum habitabant, alibi apparet, sicuti etiam unde iis ea sit appellatio. Sciendum autem est, ex istâ gente adagium hoc ferri: ὀσφὺν κατηγὼς, videlicet κατεαγὼς, ὥστε Μύσιος ὄνος. *Lumbos fractus, ut asinus Mysius.* Namque in Mysiâ rarissimum inventu dicunt esse asinum, qui lumbos rectos habeat. Χρόμιν, *Chromin*, quem diximus, nonnulli ajunt, tribus etiam syllabis Χρόμιον, *Chromium*, vocari. Τὸ ἐρύσατο dictum est pro ἐφυλάξατο, *cavit*, *seu evitavit*, ἐξέφυγεν, *effugit*, a verbo ἐρύω, quod declarat *devito*, vel *impedio*. ex quo etiam ἔρυμα, *munimentum*, *præsidium*, & ἐρυμνὸν, *munitum*, verbumque ἐρύκω, *subsideo*, *vel depello*. Neque tamen, ut ajunt, auguralem disciplinam contemnit, aut parvipendit Poëta, cum eum ait per auguria mortem non evitasse; sed fati necessitatem significat. Ferunt autem, Ennomum mortem non vitasse, aut quia mentem non adhibuit, aut etiam quia non providit. Præterea vide, ut etiam nunc cum dativo construit præpositionem illam ὑπὸ, *sub*, in his verbis: ὑπὸ χερσὶν Ἀχιλλέως. *Sub manibus Achillis.* Τὸ κεράϊζε, *prosternebat*, *trucidabat*, idem est, ac si dixisset, ἔκειρε, δίκην λήΐου τινὸς, *in modum cujusdam segetis metebat*, *& depopulabatur*, quando nimirum in fluvio obvios quosque circumcirca magnis plagis afficiebat, ut postea Poëta suo loco, & tempore commemorat. Nunc enim prædicit id, quod est narraturus. Ceterùm τὸ κεραΐζειν significat etiam perdere, & corrumpere, quocumque tandem modo id fiat, aut vastare, depopulari, dissipare, diripere, atque, ut ita dicam, κείρειν, *tondere*, *metere*, *absumere*, ut palam facit Herodotus, quippe qui modò dicat: κεραΐσας τὰ οἰκία τοῦ ξείνου. *hospitis domum cum diripuerit.* &, κλέπτας κεραΐζοντας χρήματα. *fures rem, ac bona diripientes.* &, τὸ πλῆθος τῶν νεῶν ἐν τῇ Σαλαμῖνι ἐκεραΐζετο. *multitudo navium in Salamine diripiebatur.* modò verò, πάντα ἐπέφλεγον, καὶ ἔκειρον. *omnia incenderunt, & sunt depopulati.* &, ἔκειρε τὰς χώρας. *agros vastabat.* &, ἐκείρετο ἡ Ἀττική. *Attica vastabatur.* hoc est, diripiebatur. Ac fortassis ex hoc ipso verbo κεραΐζειν dicitur ἀκέραιος, *quasi minimè cornutus*, is, qui simplex est, ac mitis, & mansuetus, quique neminem quemquam κεραΐζει, *cornibus impetit, atque invadit.* Τὸ, καὶ ἄλλους, *& alios*, Trojanorum dumtaxat socios, atque auxiliares significat. Dardani enim Troibus accensentur.

Φόρκυς αὖ Φρύγας ἦγε, καὶ Ἀσκάνιος θεοειδὴς
Τῆλ' ἐξ Ἀσκανίης· μέμασαν δ' ὑσμῖνι μάχεσθαι.
Μῄοσιν αὖ Μέσθλης τε, καὶ Ἄντιφος ἡγησάσθην,
Υἷε Ταλαιμένεος, τὼ Γυγαίη τέκε λίμνη·
Οἳ καὶ Μῄονας ἦγον ὑπὸ Τμώλῳ γεγαῶτας.

Phorcys porrò Phrygas ducebat, & Ascanius similis deo
Procul ex Ascaniâ: paratique erant ad committendam pugnam.
Meonibus verò Mesthlesque, & Antiphus imperabant,
Filii Talamenis, quos Gygæa palus pepererat:
Qui & Meonas ducebant sub Tmolo commorantes.

σδʹ. Φρύγας ἦγε Φόρκυς, καὶ Ἀσκάνιος θεοειδὴς τῆλ' ἐξ Ἀσκανίας· μέμασαν δ' ὑσμῖνι μάχε-

CCIV. Phrygas ducebat Phorcys, quique divinâ formâ præditus erat, Ascanius procul ex Ascaniâ: paratique iidem erant ad prœlium con-

gna etiam pars Mysiæ inferioris orientem versùs, atque ad Pontum, excurrit trans Istrum. Agathemerus in Geographiâ: Καὶ ἔστιν ὑπὸ μὲν τὰ δυτικώτατα ἡ Σαρματίας ὑπὸ τοῦτο κατεῖσα μετὰ τὰς Ἰάζυγας τὰς Μεταναστὰς ἡ Δακία, ὁριζομένη καὶ αὕτη τῷ Ἴστρῳ. ὑπὸ δὲ τὰ λοιπὰ καὶ πρὸς ἀνατολὰς ὑπερβάλλει ἡ κάτω Μυσία. ἐπιλαμβάνει δὲ καὶ αὕτη μικρόν τι καὶ τῆς ὑπὲρ τὸν Ἴστρον χώρας· τὴν παράλιον κατέχει πᾶσαν, ὅση ἐστὶν ἀπὸ Βορυσθένους ἐπὶ Μεσημβρίαν πόλιν. quo pacto Mysiæ inferioris fuerit tractus ille tertiorum maritimus, qui est ὑπὲρ τὸν Ἴστρον, usque ad Borysthenem fluvium. Hinc, quum sint etiam Mysi πέραν τοῦ Ἴστρου, benè scripserit Artemidorus, differentiæ causâ, Mysos Asiaticos, seu Olympenos, coloniam esse Mysorum Europæorum τῶν πέραν Ἴστρου· ut ita scilicet populos Mysiæ, seu Mœsiæ inferioris, innuerit, qui ad Pontum habitabant. *Politus.*

2. ὀσφὺν κατηγὼς) Hic Adrianus Junius monet, pro κατηγὼς, legendum esse ex manuscripto exemplari, quod Bononiæ videre sibi contigit, κατηχὼς. Polit.

2. ἔρυμα) l. ἔρυμα. Polit.

3. Οὐκ ἐξευτελίζει δὲ, φασι, τὴν οἰωνιστικὴν ὁ Ποιητὴς) ut neque ἐξευτελίζει Poëta Latinus illis verbis, ad imitationem Homeri:

Sed non augurio potuit depellere pestem.

Servius: *Augurio* hic pro scientiâ augurii: & ostendit per transitum, fati necessitatem nullâ peritiâ posse depelli. Est autem Homericus versus:

Ἀλλ' οὐκ οἰωνοῖσιν ἐρύσατο κῆρα μέλαιναν. Politus.

4. τὸ κεραΐζειν καὶ ἐπὶ τοῦ ἁπλῶς φθείρειν) Hesychius: Κεραΐζειν, κτείνειν, πορθεῖν, διαρπάζειν, διαφθείρειν. Suidas: κεραΐζει, πορθεῖ, διαρπάζει. Etymologici Magni Auctor: κεραΐζειν, τὸ πορθεῖν, καὶ κτείνειν, καὶ διαφθείρειν. ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν κεράτων χρωμένων ζώων· ἢ παρὰ τὴν κῆρα τὸν θάνατον. Politus.

5. τὰ οἰκία τοῦ ξείνου) Herodotus, ὁ ξεῖνος. Polit.

6. Ἴσως δὲ ἐκ τοῦ ῥηθέντος κεραΐζειν, ἀκέραιος ὁ ἁπλοῦς, καὶ πραΰθυμος) Non valde hanc alii etymologiæ illi Magni Etymologici: ἀπὸ τοῦ κέρας κέραιος, καὶ μετὰ τοῦ α στερητικοῦ, ἀκέραιος, ὁ ἀκέρατος, καὶ ἀβλαβής· κυρίως ὁ μὴ διαφθείρων· ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν διὰ τῶν κεράτων ἀμυνομένων ζώων. Politus.

7. Ταλαιμένεος) Ita legit Eustathius. Florentina editio, & pleræque aliæ vulgò, Πυλαιμένεος. Polit.

conferendum. De Phrygibus quærendum etiam est ad Dionysium Periegetam. Satis enim illic de iis dictum est. Erant hi, ut perhibent, e parvâ Phrygiâ, non verò e magnâ, quam sitam esse ajunt ad Sangarium flumen: unde erat Asius, avunculus Hectoris, domitoris illius equorum. Etsi autem Homerus, ut veteres ajunt, Phrygas, ac Trojanos distinguit; tamen Æschylus, aliique recentiores, eos permiscent, ac confundunt. Unde & fortasse adagium, quo Mysorum, & Phrygum confinia difficilia cognitu esse jactantur. Ac vide nomen illud proprium, Φόρκυς, *Phorcys*, ut dictum est per σ, non per ν. cujus quidem genitivus fuerit Φόρκυος, *Phorcyos*. Quod enim legitur in Odysseâ, Φόρκυνος θυγάτηρ, *Phorcynis filia*, est a recto, Φόρκυν, *Phorcyn*. Τὸ τῆλε, *procul*, positum hic est pro τηλόθεν, *e longinquo*. Ascania porrò, juxta Ethnicorum scriptorem, urbs est Troadis: ubi primùm cæpas provenisse ferunt. Hanc ædificasse dicitur Ascanius, Æneæ filius. Geographus verò Ascaniam hoc loci Phrygiacam intelligit. Illud enim, τῆλε ἐξ Ἀσκανίης, *procul ex Ascaniâ*, dictum esse ait, quòd alia propior esset Ascania, urbs Mysiæ, juxta eam, quæ hodie est, Nicæam urbem. cujus quidem alterius Ascaniæ meminit Poëta, cum Palmyn, Ascaniumque, & Moryn, Mysorum ductores, commemorat, qui ex fertili, glebosâque admodum Ascaniâ venerant. Ac vide, ut unum idemque nomen tum viris hisce Homericis Ascaniis est commune, tum Ascaniis paludibus duabus. Ascania autem tum palus est,

χεαδ. Περὶ δὲ Φρυγῶν ζητητέον καὶ εἰς τὰ τοῦ Περιηγητοῦ. εὖ γὰρ καὶ περὶ αὐτῶν ἐκεῖ εἴρηται. [1] Τῆς μικρᾶς δέ, φασι, Φρυγίας ἦσαν οὗτοι, οὐ μὴν τῆς μεγάλης τῆς παρὰ τῷ Σαγγαρίῳ, φασί, ποταμῷ κειμένης, ὅθεν ἦν Ἄσιος, μήτρως Ἕκτορος ἱπποδάμοιο. Φασὶ δὲ οἱ παλαιοὶ καὶ, ὅτι Ὅμηρος μὲν διαστέλλει Φρύγας, καὶ Τρῶας· Αἰσχύλος δὲ, καὶ οἱ νεώτεροι, συγχέουσιν. ὅθεν ἴσως καὶ [2] παροιμία ἡ περὶ τοῦ, δύσγνωστα τὰ Μυσῶν, καὶ Φρυγῶν εἶναι ὅρια. Ὅρα δὲ τὸ Φόρκυς κύριον [3] διὰ τοῦ σ λαχθέν, οὐ διὰ τοῦ ν. ὥσπερ ἡ γενικὴ Φόρκυος ἂν εἴη. Τὸ δὲ ἐν Ὀδυσσείᾳ, Φόρκυνος θυγάτηρ, [4] ἀπὸ τοῦ Φόρκυν κλίνεται. Τὸ δὲ τῆλε, ἀντὶ τοῦ τηλόθεν, ἐνταῦθα κεῖται. Ἀσκανία δὲ, κατὰ μὲν τὸν Ἐθνικογράφον, πόλις Τρωϊκή· [5] οὗ πρῶτόν φασι κρόμμυα γενέσθαι. Ταύτην κτίσαι λέγεται ὁ Αἰνείου παῖς Ἀσκάνιος. Ὁ Γεωγράφος δὲ Φρυγιακὴν ἐνταῦθα νοεῖ Ἀσκανίαν. Τὸ γὰρ, τῆλε ἐξ Ἀσκανίας, εἰρῆσθαι, φησιν, [6] ὡς οὔσης ἐγγυτέρω ἄλλης Ἀσκανίας [7] τῆς Μυσιακῆς τῆς πρὸς τῇ νῦν Νικαίᾳ. ἧς μέμνηται ὁ Ποιητὴς, ὅταν εἴπῃ, [8] Πάλμυν, Ἀσκάνιόν τε, Μόρυν τε, Μυσῶν ἡγήτορας, οἳ ἐξ Ἀσκανίης ἐριβώλακος ἦλθον. Καὶ ὅρα [9] ὁμωνυμίαν Ἀσκανίων τε ἀνδρῶν τούτων Ὁμηρικῶν, καὶ λιμνῶν Ἀσκανιῶν δύο. [10] Ἀσκανία δὲ λίμνη *Rom. p.365.*

τε,

1. Τῆς μικρᾶς δέ, φασι, Φρυγίας ἦσαν οὗτοι, οὐ μὴν τῆς μεγάλης τῆς παρὰ τῷ Σαγγαρίῳ) Utrâque de Phrygiâ Dionysius Periegetes:

Ἔνθεν ἐφ' Ἑλλήσποντον ἐπιβρέχει ἀντέος αὐχὴν
Βαιοτέρης Φρυγίης· ἑτέρη δέ τε ἔνδοθι κεῖται,
Εὐρυτέρη γαίῃσι, παρ' ὕδασι Σαγγαρίοιο.
Ἀλλ' ἤτοι μεγάλη μὲν ἐπ' ἀντολίην τετάνυσται,
Ἱππόβοτος, λιπαρή τε· ἀτὰρ ἑσπερίην δ' ἂν ἴδοιο
Τὴν ἑτέρην, ἣ κεῖται ὑπὸ ζαθέης πόδας Ἴδης.

Eustathius tres ibi Phrygias describit, Magnam, in qua regnasse dicitur Midas, Parvam τὴν ἐν Ἑλλησπόντῳ, καὶ περὶ Ὄλυμπον, tertiam τὴν λεγομένην Ἐπίκτητον. Verum Geographus duas tantummodò Phrygias agnoscit, Magnam, cujus rex fuit Midas, cujusque partem Galatæ occupaverunt, & Parvam τὴν ἐφ' Ἑλλησπόντῳ, καὶ τὴν περὶ τὸν Ὄλυμπον, τὴν καὶ Ἐπίκτητον λεγομένην. Quamvis enim Phrygias tres Geographus describere videri possit illis verbis, quæ Eustathium in errorem induxerunt: Φρυγία τε γὰρ ἡ μὲν καλεῖται μεγάλη, ἧς ὁ Μίδας ἐβασίλευσε, καὶ ἧς μέρος οἱ Γαλάται κατέσχον· ἡ δὲ μικρά, ἡ ἐφ' Ἑλλησπόντῳ, καὶ ἡ περὶ τὸν Ὄλυμπον, ἡ καὶ Ἐπίκτητος λεγομένη· ita ut alia sit Phrygia Magna, alia Parva, eademque Hellespontica; tertia denique Olympena, quæ etiam Epictetos; tamen ibidem disertè fatetur, Phrygiam esse duplicem. Et de dupliai Phrygiâ, Magnâ, & Parvâ, verba illa Geographi accepit Stephanus. Namque una eademque est Phrygia parva, quæ simul vocata est Hellespontiaca, & Epictetos. Geographus supra: καὶ Ἐπίκτητος καλουμένη Φρυγία, ἡ δ' αὐτὴ καὶ Ἑλλησποντιακὴ Φρυγία καλουμένη. Et rursus: ἡ ἐφ' Ἑλλησπόντῳ Φρυγίας ἀναστὰς κατὰ συμβάσεις Ἀτταλικοῖς· ἣν αὖ μὲν πρότερον ἐκάλουν μικρὰν Φρυγίαν, ἐκεῖνοι δ' Ἐπίκτητον ὠνόμασαν. Phrygiam autem hanc Epictetou, majorem partem perlabitur Sangarius flumen. Geographus: Μεταξὺ δὲ Χαλκηδόνος, καὶ Ἡρακλείας ῥέουσι ποταμοὶ πλείους, ὧν ἐστι δ, ὅ τε Ψίλλις, καὶ ὁ Κάλητος, καὶ Σαγγάριος, οὗ μέμνηται καὶ ὁ Ποιητής. ἔχει δὲ τὰς πηγὰς κατὰ Σαγγίαν κώμην, ἀφ' ἑκατὸν καὶ πεντήκοντά που σταδίων οὖσαν Πεσσινοῦντος. διέξεισι δὲ τῆς ἐπικτήτου Φρυγίας τὴν πλείω, μέρος δέ τι καὶ τῆς Βιθυνίας. Unde & Stephano Sangarius, flumen τῆς ἄνω Φρυγίας. ut proinde videri possit, de Phrygiâ illâ Majori nihil esse, quòd, ad distinctionem Minoris, seu Epicteti, peculiaris veluti discrimina dicatur παρὰ τῷ Σαγγαρίῳ κειμένην· quando ὁ Σαγγάριος διέξεισι τῆς ἐπικτήτου Φρυγίας τὴν πλείω. Geographus porrò scribit, ἐπὶ τῷ Σαγγαρίῳ fuisse τὰ παλαιὰ τῶν Φρυγῶν οἰκητήρια, Μίδου, καὶ ἔτι πρότερον Γορδίου, καὶ ἄλλων τινῶν. Politus.

2. παροιμία ἡ περὶ τοῦ, δύσγνωστα τὰ Μυσῶν, καὶ Φρυγῶν εἶναι ὅρια) Geographus: διορίσαι δὲ τοὺς ὅρους χαλεπὸν τούς τε Βιθυνῶν, καὶ Μυσῶν, καὶ Φρυγῶν, καὶ ἔτι Δολιόνων τῶν περὶ Κύζικον, καὶ Μυγδόνων, καὶ Τρώων· καὶ διότι μὲν δεῖ εἶναι ἕκαστα τῶν φύλων χωρὶς, ὁμολογοῦσι. καὶ ἐπί τε τῶν Φρυγῶν, καὶ τῶν Μυσῶν, καὶ παροιμιάζουσι·

Χωρὶς τὰ Μυσῶν, καὶ Φρυγῶν ὁρίσματα·

διορίσαι δὲ χαλεπόν. Politus.

3. διὰ τοῦ σ λαχθέν, οὐ διὰ τοῦ ν) Sic delphis, & delphin. Salvinus.

4. ἀπὸ τοῦ Φόρκυν κλίνεται) ἐκάλεσε θεὸς ὁ Φόρκυν. Polit.

5. οὗ πρῶτόν φασι κρόμμυα γενέσθαι) lege, κρόμμυον. Sed hæc de cæpis ad Ascaniam minimè pertinent, sed ad Ascalonem. Inde huc ea per errorem ex male lecto Stephano sunt ab Eustathio intrusa. Stephanus v. Ἀσκάλων. καὶ ἡ μὲν πόλις, οὗ πρῶτόν φασι τὰ κρόμμυα γενέσθαι. Legendum esse in Stephano οὗ φασίν, non, quemadmodum vulgatum erat, οὗ πρῶτον, confirmat hic locus Eustathius. Cæpæ Ascalonæ veteribus celebratæ. Politus.

Et illæ in Ascalonitarum numis. *Salvin.*

6. ὡς οὔσης ἐγγυτέρω ἄλλης Ἀσκανίας τῆς Μυσιακῆς) Vult igitur Strabo accipi hic in Homero debere Ascaniam τὴν Φρυγιακήν, ut verè ab Homero usurpatum sit τὸ τῆλε. quippe οὔσης ἐγγυτέρω ἄλλης Ἀσκανίας τῆς Μυσιακῆς. Sed enim non defuerunt, qui affirmarent δεῖν εἶναι καὶ ἀλύρως προσεδήμεια δέχεσθαι, ὡς καὶ τὰλ' τῆς Ἀσκανίης. Politus.

7. τῆς Μυσιακῆς τῆς πρὸς τῇ νῦν Νικαίᾳ) Strabo: τῆς Μυσιακῆς πρὸς τῇ νῦν Νικαίᾳ. Polit.

8. Πάλμυν, Ἀσκάνιόν τε, Μόρυν τε) Homerus lib. ν' Il. v. 792.

Πάλμυν τ', Ἀσκάνιόν τε, Μόρυν θ', υἷ' Ἱπποτίωνος·
Οἵ ῥ' ἐξ Ἀσκανίης ἐριβώλακος ἦλθον ἀμοιβοί.

Unde patet, τὸ, Μυσῶν ἡγήτορας, glossema esse Eustathii ex Strabone: quum tamen Strabo pro, υἷ' Ἱπποτίωνος, legat apud Homerum υἷον Ἱπποτίωνος, &c. veluti explicandi causâ, subnectat Μυσῶν ἀγχεμάχων ἡγήτορα. quo eodem epitheto ἀγχεμάχων Mysos Homerus donaverat v. 5. ejusdem libri. Sed, ut ita senserit Strabo; tamen veteri Scholiastæ in eo etiam Homeri loco Ascania intelligitur, non Mysiæ, sed πόλις Φρυγίας. Politus.

9. ὁμωνυμίαν Ἀσκανίων τε ἀνδρῶν τούτων Ὁμηρικῶν) Horum Ascaniorum alter, ductor Phrygum; alter, Mysorum. Depravatus est in libris editis locus hic Strabonis: Οὐ θαυμαστὸν δ', εἰ τῶν Φρυγῶν εἶπέ τινας ἡγεμόνας, Ἀσκάνιον, καὶ ἐξ Ἀσκανίης ἥκοντα. Quem locum, secundum antiquioris Interpretis vestigia, ita restituebat Casaubonus: οὐ θαυμαστὸν δ', εἰ τῶν Φρυγῶν εἶπέ τινα ἡγεμόνα Ἀσκάνιον ἐξ Ἀσκανίης ἥκοντα, καὶ Μυσῶν τινα λέγει ἡγεμόνα Ἀσκάνιον, καὶ ἐξ Ἀσκανίης ἥκοντα. Politus.

10. Ἀσκανία δὲ λίμνη τε, καὶ χώρα. ὁμωνύμως γὰρ καὶ αὐτῇ) Geographus: ὁμωνύμως γὰρ τῇ λίμνῃ καὶ ἡ χώρα ἐλέγετο· καὶ ἦν αὐτῆς, τὸ μὲν Φρύγιον, τὸ δὲ Μύσιον. Polit.

τε, καὶ χώρα. ὁμωνυμοῦσι γὰρ καὶ αὗται. Πολλὴ γάρ, φησιν, ὁμωνυμία παρὰ τῷ Ποιητῇ. [1] Πόλις δέ, φησι, Βιθυνίας ἡ ῥηθεῖσα Νίκαια, κτίσμα πάλαι μὲν Ἀντιγόνου, ὅθεν καὶ Ἀντιγόνεια ἐκλήθη· εἶτα Λυσιμάχου, ὃς ἀπὸ τῆς γυναικὸς μετωνόμασε Νίκαιαν. Τὸ δέ, μέμασαν ὑσμῖνι μάχεσθαι, ἐντελῶς ἔχει. καθάπερ καὶ τό, Ἄβαντες μεμαῶτες μελίῃσι θώρηκας ῥῆξειν. ἀνομοίως δὲ ἔχει πρὸς τό, θωρήσσοντο μεμαότες ἐγχείαις. Ἐκεῖ γὰρ ἐνδεὴς ἡ σύνταξις. Λείπει γὰρ τὸ μάχεσθαι, ἤ τι ταὐτόν, ὡς καὶ προείρηται. Τὸ δὲ ὑσμῖνι, ὤφειλε μὲν διὰ τοῦ η ἔχειν τὴν λήγουσαν. εὐθεῖα γὰρ ἡ ὑσμίνη. [2] μετεπλάσθη δέ, ὡς καὶ τὸ Δωδῶνι· καί, ἀλκὶ πεποιθώς· καὶ τὰ τοιαῦτα. [3] Ὅτι δέ τισι δοκεῖ ἐν τῷ, Τῆλ' ἐξ Ἀσκανίης, ἀκύρως κεῖσθαι τὸ τῆλε, ῥηθήσεται ἀλλαχοῦ· ἔνθα καὶ ἕτερα ὅμοια κείσεται.

σέ. Μῄοσιν ἡγησάσθην, τουτέστιν, τῶν Μῄονων ἡγοῦντο, Μέσθλης, καὶ Ἄντιφος, υἱοὶ Ταλαιμένους· τώ, ἤγουν οὕς, Γυγαίη τέκε λίμνη. Εἶτα σαφηνίζων τό, Μῄοσιν ἡγησάσθην· ἅμα δὲ καὶ ἑρμηνεύων σαφῶς, ποῦ ποτε γῆς οἱ Μῄονες οὗτοι κεῖνται, φησὶν ἐπαναληπτικῶς· Οἳ καὶ Μῄονας ἦγον, ὑπὸ Τμώλῳ γεγαῶτας, ἤτοι ὄντας. Εἶναι γάρ φασι τὸ γενέσθαι, παρὰ τοῖς Ἴωσιν. ὅθεν καὶ [4] θεοὶ αἰειγενέται, οἱ ἀεὶ ὄντες. Καὶ εἴωθε δὲ πάλιν ἡ ὑπὸ πρόθεσις τῇ δοτικῇ φιληδεῖν ἐν τῷ, ὑπὸ Τμώλῳ· οὗ φυλάσσεται καὶ εἰς ἔτι τοὔνομα, βραχύ τι ὑποβαρβαριζόμενον. [5] Τίμωλον γὰρ αὐτὸν ἡ πολλὴ γλῶσσα τῶν ἐγχωρίων καλεῖ. Ὅρα δὲ καὶ τὴν ἐνταῦθα ἐπανάληψιν, ὅτι οὐχ οὕτω διὰ σαφήνειαν ἐσχημάτισται, ἀλλὰ διὰ ἐπεισαγωγὴν ἱστορίας· ἵνα ἡ τοῦ Τμώλου μνήμη εὐκαίρως παραπλακῇ. Ἄλλως γὰρ ἡ ἐπανάληψις ἀναγκαία οὐκ ἦν. Μῄονες δὲ λέγονται, ἀπὸ τινος Μῄονος, ἢ Μαίονος, τραπέντος μὲν τοῦ α εἰς η, τοῦ δὲ ι μένοντος, ἀνεκφωνήτου. Λέγονται δέ ποτε καὶ τετρασυλλάβως, Μηΐονες, ἐκφωνηθέντος τοῦ προσγραφομένου ι. Ἡρακλείδης δέ, φασιν, ἄνευ τοῦ ι γράφει τοὺς ἀπὸ τοῦ Μαίονος κληθέντας, Μῄονας· λέγων, Βοιωτίαν εἶναι τὴν τοιαύτην μεταβολήν· ὡς τῶν Βοιωτῶν τὴν ὅλην αι δίφθογγον εἰς η καταμόνας μεταβαλλόντων. ὡς που καὶ ὁ Χοιροβοσκὸς παρασημειοῦται, ἐν οἷς ἐξηγεῖται τὸν Ἡρωδιανόν, λέγων καί, ὅτι τὰς θηλυκὰς πληθυντικὰς εὐθείας τῶν παθητικῶν ἐνεστώτων, τὸ ποιούμεναι, λεγόμεναι, καὶ τὰ τοιαῦτα, ποιούμενη, λεγόμενη ἐκεῖνοί φασι. οὕτω δὲ καὶ τὰ ὅμοια.

est, tum regio: quippe quum hæ quoque sint inter sese cognomines. Multa namque, ut Geographus ait, est nominum communitas apud Poëtam. Urbs autem Bithyniæ, ut ait, Nicæa est, quam diximus, condita olim ab Antigono, unde vocata est Antigonea: postea a Lysimacho, qui de nomine uxoris suæ Nicæam eam appellavit. Τό, μέμασαν ὑσμῖνι μάχεσθαι, *prompti paratique erant ad committendam pugnam*, expressum est perfectè, atque integre. Sicuti & illud: Ἄβαντες μεμαῶτες μελίῃσι θώρηκας ῥῆξειν. *Abantes parati ad thoracas hastis perfringendos*. Contraquam sese habet illud, θωρήσσοντο μεμαότες ἐγχείαις. *armabantur prompti lanceis*. Manca enim illic, mutilaque est constructio, utpote quam deficit τὸ μάχεσθαι, *ad pugnandum*, aut quid huiuscemodi, ut antea etiam dictum est. Τὸ ὑσμῖνι, *prælio, pugnâ*, debebat habere in fine τὸ η. Rectus namque est ἡ ὑσμίνη, *prælium*. Sed dictum id est per metaplasmum, juxta atque τὸ Δωδῶνι, *Dodonæ*; & ἀλκὶ πεποιθώς, *robore fretus*, aliaque hujus generis. Ceterùm ubi Poëta ait, Τῆλ' ἐξ Ἀσκανίης. *Procul ex Ascaniâ*; nonnullis videtur, minùs propriè positum esse τὸ τῆλε, *procul*, ut dicturi alibi sumus: ubi alia etiam huiuscemodi afferentur.

CCV. Μῄοσιν ἡγησάσθην, hoc est, τῶν Μῄονων ἡγοῦντο, *Meonibus imperabant*, *sive Meonum duces erant*, Mesthles, & Antiphus, Talæmenis filii: τώ, videlicet οὕς, *quos*, Gygæa palus pepererat. Tum perspicuum facit id, quod dixerat, Μῄοσιν ἡγησάσθην, *Meonibus cum imperio præerant*, simulque etiam luculentè explicat, ubi tandem terrarum siti sint hi Meones, dum ita per repetitionem subjungit: Οἳ καὶ Μῄονας ἦγον ὑπὸ Τμώλῳ γεγαῶτας. *Qui & Mæonas ducebant sub Tmolo natos*, sive ὄντας, *degentes*, *seu commorantes*. Namque, ut docent, τὸ γενέσθαι apud Jonas, significat esse. Unde & dii αἰειγενέται, οἱ ἀεὶ ὄντες, *ii*, *qui semper sunt*, *immortales*, *sempiterni*. Atque hic rursus præpositio ὑπό, *sub*, gaudet dativo, his scilicet in verbis, ὑπὸ Τμώλῳ. *sub Tmolo*. cujus etiam nunc nomen permanet, sed paullò magis barbarè depravatum. Eum enim indigenæ suâ ipsorum linguâ vulgò vocant Τίμωλον, *Timolum*. Rursus vide, loci hujus repetitionem non ita esse compositam, atque institutam ad orationis perspicuitatem; sed historiæ adjiciendæ causâ: ut Tmoli scilicet mentio huc commodùm adtexeretur. Alioquin enim hæc repetitio minimè omnium erat necessaria. Μῄονες, *Meones*, dicti de nomine cujusdam Μαίονος, *Meonis*, seu Μῄονος, *Mæonis*, verso τοῦ α in η, itaque manente τοῦ ι, ut expers id sit prolationis, ac soni. Quamquam & quatuor interdum syllabis dicantur Μηΐονες, *Mejones*, expresso, prolatoque τοῦ ι, quod adscriptum erat. Heraclides tamen, ut notatum reperio, Μῄονας, *Meonas*, scribit sine ι, eos, qui vocati sunt, de nomine τοῦ Μαίονος, *Mæonis*, & Bœoticam mutationem hujuscemodi esse tradit: quippe quòd Bœoti totam diphthongum αι in ipsam per sese, singularemque litteram η commutent. ut alicubi etiam observat Chœroboscus suis in Herodianum commentariis. Ubi item affirmat, Nominativos femininos plurales a participiis Præsentium Passivorum, cujusmodi sunt ποιούμεναι, *factæ*, λεγόμεναι, *dictæ*, aliaque hujuscemodi, dici ab illis ποιούμενη, λεγόμενη, & sic etiam alia id genus. Verum

ex

1. Πόλις δέ, φησι, Βιθυνίας ἡ ῥηθεῖσα Νίκαια) Strabo: Νίκαια ἡ μητρόπολις τῆς Βιθυνίας, ἐπὶ τῇ Ἀσκανίᾳ λίμνῃ. Polit.

2. μετεπλάσθη δέ) Etymologici Magni Auctor: ἀπὸ τῆς ὑσμίνης δοτικῆς, κατὰ μεταπλασμόν, ὑσμῖνι. Politus.

3. Ὅτι δέ τισι δοκεῖ ἐν τῷ, Τῆλ' ἐξ Ἀσκανίης, ἀκύρως κεῖσθαι τὸ τῆλε) Strabo l. 12. p. 551. Polit.

4. θεοὶ αἰειγενέται, οἱ ἀεὶ ὄντες) Hesychius: αἰειγενέται, διαπαντὸς ὄντες. Polit.

5. Τίμωλον γὰρ αὐτὸν ἡ πολλὴ γλῶσσα τῶν ἐγχωρίων καλεῖ) Atque id propter duram illam, & asperam τ' & μ' conjunctionem. Salvinus.

Jam inde ab antiquioribus temporibus videtur hic mons ab indigenis Τίμωλος appellatus. Plinius: *in latere Tmoli montis, qui ante Timolus appellabatur*. Politus.

ex Geographo, Lydos Poëta vocat Μῄονας, *Meonas*, quos posteriores scriptores Μαίονας, *Mæonas*. Putant item nonnulli, Meoniam ipsam, dici Asiam, pariter atque dixit Poëta: Ἀσίῳ ἐν λειμῶνι. *Asio in prata*. Alii item Meonas, eosdem atque Lydos adstruunt; alii diversos affirmant. Sed melius est eosdem ipsos censere. Itaque ab Herodoto proditum est, Meones quum antea vocarentur, eosdem postea Lydos a Lydo Atyis filio fuisse appellatos. Verùm de Lydis egimus quoque ad Periegetam. Quamquam autem, ut modò dictum est, Geographus Lydos eosdem atque Meonas existimat; tamen volo, observes id, quod alibi tradit, scilicet, quemadmodum operosum, videlicet difficile, atque arduum est, Mysorum, Phrygumque terminos seorsum definire; sic etiam Lydos, & Μαίονας, *Mæonas*, quos Homerus Μῄονας, *Meonas*, vocat, tum cum his, tum inter sese, esse quodammodò confusos, & permixtos.

CCVI. Ὁ Ταλαιμένης, *Talæmenes*, epenthesin habet τοῦ ἰ, sicuti etiam ὁ ταλαίπωρος, *malorum tolerans*, *miser*, *ærumnosus*. Palus autem Gygæa Mesthlem, & Antiphum peperisse dicitur, aut ad vitam eorum mollem, ac procacem, seu luxuriâ diffluentem indicandam, aut quia ejus amore, ut videtur, tamquam matris cujusdam, & nutricis, afficiebantur, quippe qui in eâ fortassis natarent, aut etiam piscarentur. Fieri quoque potuit, quod & contigisse perquam verisimile est, ut ipsorum mater in hac ipsâ palude in lucem eos ediderit, aut ibi locorum nuptias peregerit. Est ea palus, Geographo auctore, in territorio Sardiano, intra quadraginta ab eâ urbe stadia: vocataque ea postmodum est, ut ait, Coloë: ubi Coloënes Dianæ templum, magnâ in religione, & sanctimoniâ habitum. Hoc in loco ajunt calathos festis diebus saltare. Neque ego, inquit, sat scio, cur nova, & miranda malint, quàm vera, dicere. Alii tamen Minervam ibi Gygæam coli affirmant. Verùm Scholiastæ in recto accipiunt τὸ Γυγαίη, *Gygæa*: at verò in obliquo, casuque dandi, τὸ λίμνη, *palude*. Gygæam autem hanc, filiam dicunt Gygis, & sic orationem construunt: οὓς ἡ Γυγαίη ἔτεκε παρὰ τῇ λίμνῃ. *quos Gygæa apud paludem peperit*. Paludum namque filios nullos prorsus a Poëtâ volunt esse memoratos. Immo & versum deesse censent, quo nomen matris horum ducum indicabatur. Sed meras hi nugas loquuntur: quippe quum versus iste nusquam repertus fuerit. Antiquioribus igitur Grammaticis placet, nominativum esse τὸ λίμνη, *palus*, juxta atque τὸ Γυγαίη, *Gygæa*. Addunt etiam nonnulli, sicuti Ægyptii, Nilo orti feruntur; sic etiam paludis hujus filios celebrari, duces eos, quos diximus, Antiphum, & Μέσθλην, *Mesthlem*, quem aliqui etiam scribi ajunt Μέστρην, *Mestrem*. a quibus pariter in harum duarum vocum exemplum adducitur τὸ φύτρη, & φύτλη, *natura*, *sive ortus*.

CCVII. Præ-

ὅμοια. Ὁ δὲ Γεωγράφος φησὶν, ὅτι τοὺς Λυδοὺς, Μῄονας ὁ Ποιητὴς φησίν· οἱ δὲ ὕστερον, Μαίονας. καὶ ὅτι αἰτιῶνταί τινες, τὴν Μῃονίαν, Ἀσίαν λέγεσθαι, [1] καθὰ εἴρηκεν ὁ Ποιητὴς, Ἀσίῳ ἐν λειμῶνι. καὶ ὅτι οἱ μὲν, τοὺς αὐτοὺς τοῖς Λυδοῖς· οἱ δὲ, ἑτέρους ἀποφαίνονται. ἄμεινον δὲ λέγειν, τοὺς αὐτούς. Λέγει οὖν καὶ Ἡρόδοτος, ὅτι Μῄονες πρότερον καλούμενοι, Λυδοὶ ὕστερον ἐκλήθησαν ἀπὸ Λυδοῦ υἱοῦ Ἄτυος. Περὶ δὲ Λυδῶν, καὶ ἐν τοῖς τοῦ Περιηγητοῦ εἴρηται. Σημείωσαι δὲ, ὅτι, εἰ καὶ, ὡς νῦν εἴρηται, ταυτίζει τοὺς Λυδοὺς, καὶ τοὺς Μῄονας ὁ Γεωγράφος, ἀλλ' ἐν ἄλλοις, φησὶν, ὅτι, ὥσπερ ἔργον, ἤγουν δύσκολον, διορίσαι χωρὶς τὰ Μυσῶν, καὶ Φρυγῶν ὅρια, οὕτω καὶ Λυδοὶ, καὶ Μαίονες, οἱ καθ' Ὅμηρον Μῄονες, ἐν συγχύσει πως εἰσὶ, καὶ πρὸς τούτους, καὶ πρὸς ἀλλήλους.

σϛʹ. Ὁ δὲ Ταλαιμένης, ἐπένθεσιν ἔχει τοῦ ἰ, ὡς καὶ ὁ ταλαίπωρος. [2] Γυγαίη δὲ λίμνη τεκεῖν λέγεται Μέσθλην, καὶ Ἄντιφον, ἢ πρὸς ἔμφασιν τοῦ, ὑγροὺς, καὶ ἰταμοὺς, ἢ διερρυηκότας *Baf. p. 277.* τὸν βίον, αὐτοὺς εἶναι, ἢ ὅτι περὶ αὐτὴν στέργηθρόν τι, ὡς εἰκὸς, εἶχον, οἷα καὶ ἐπί τινι μητρὶ, καὶ τροφῷ, νηχόμενοι τυχὸν, ἢ καὶ ἰχθυώμενοι κατ' αὐτήν. Εἰκὸς δὲ καὶ, τὴν σφῶν μητέρα περὶ αὐτὴν τὴν Γυγαίαν λίμνην ἐκτεκεῖν αὐτοὺς, ἢ ἐκεῖ που τὰ νυμφικὰ ἐκτελέσαι. Ἔστι δὲ, ὡς ὁ Γεωγράφος φησὶ, κατὰ τὴν Σαρδιανὴν, ἐν σταδίοις τεσσαράκοντα ἀπὸ τῆς πόλεως ἐκλήθη δὲ ὕστερον, φασι, Κολόη· ὅπου καὶ ἱερὸν Κολοηνῆς *Rom. p. 366.* Ἀρτέμιδος, ἁγιστείαν μεγάλην ἔχον. Φασὶ δ', ἐνταῦθα [3] χορεύειν τοὺς καλάθους κατὰ τὰς ἑορτάς. Οὐκ οἶδ', ὅπως, φησὶ, παραδοξολογοῦντες μᾶλλον, ἢ ἀληθεύοντες. [4] Ἕτεροι δὲ καὶ Ἀθηνᾶν Γυγαίαν αὐτόθι τιμᾶσθαί φασιν. Οἱ δὲ σχολιασταὶ τὸ μὲν Γυγαίη, δέχονται κατ' εὐθεῖαν πτῶσιν· τὸ δὲ λίμνη, κατὰ δοτικήν. καὶ φάμενοι τὴν Γυγαίαν θυγατέρα Γύγου, συντάσσουσιν οὕτω· οὓς ἡ Γυγαίη ἔτεκε παρὰ τῇ λίμνῃ, λέγοντες καὶ, ὅτι οὐκ ἐκτίθεται ὁ Ποιητὴς λιμνῶν τέκνα. Λέγουσι δὲ καὶ στίχον λελοιπέναι τὸν σημαίνοντα τὸ ὄνομα τῆς μητρὸς τῶν ῥηθέντων στρατηγῶν. Ληροῦσι δὲ, φασιν. Οὐ γὰρ εὕρηται τοιοῦτος στίχος οὐδαμοῦ. Ἀρέσκει οὖν τοῖς παλαιοτέροις, εὐθεῖαν εἶναι καὶ τὸ, λίμνη, καθὰ καὶ τὸ, Γυγαίη. Τινὲς δὲ λέγουσι καὶ, ὅτι, ὥσπερ Νείλου τέκνα οἱ Αἰγύπτιοι, οὕτω καὶ λίμνης ταύτης, οἱ εἰρημένοι στρατηγοὶ, ὁ Ἄντιφος, καὶ ὁ Μέσθλης, ὃν τινες καὶ Μέστρην γράφεσθαί φασι, παράγοντες εἰς ὁμοιότητα τῶν δύο τούτων λέξεων, τὸ φύτρη, καὶ φύτλη.

σζʹ. Γρα-

1. καθὰ εἴρηκε) Strabo: καθ' ὃ καὶ Ὅμηρος ἔλεγε. Polit.
2. Γυγαίη δὲ λίμνη) Sic appellata ἀπὸ Γύγου τοῦ ἐπιχώρου, ut ait Scholiasta Nicandri. Hesychius: Γυγαίη, λιμὴν ἐν Λυδίᾳ. Perperam. Lege, λίμνη ἐν Λυδίᾳ. Herodotus lib. 1. λίμνη δὲ ἔχεται τοῦ σήματος μεγάλη, τὴν λέγουσι Λυδοὶ ἀείναον εἶναι, καλέεται δὲ αὕτη Γυγαίη. Politus.
3. χορεύειν τοὺς καλάθους) Strabo in libris editis, χορεύειν πιθήκους. Polit.
Saltare simias. Salvinus.
4. Ἕτεροι δὲ καὶ Ἀθηνᾶν Γυγαίαν) Antiquus Homeri Scholiasta: Γυγαίη, λίμνη Λυδίας· ὅτι καὶ Γυγαίης Ἀθηνᾶς ἐστιν. Polit.

σζ'. Γράφεται δὲ ἐν τοῖς χολίοις καὶ, ὅτι ἡ Μασσαλιωτικὴ ἔκδοσις, ἀντὶ τοῦ Γυγαίῃ λίμνῃ, Γυραίους εἶχεν· ἡ δὲ κατ' Εὐριπίδην, μετὰ τὸν τρίτον στίχον, οὗ ἀρχὴ τὸ, Οἳ καὶ Μήονας ἦγον, γράφει τέταρτον τοῦτον, κατὰ σχῆμα ἐπαναλήψεως,

Τμώλῳ ὑπὸ νιφόεντι, Ὕδης ἐν πίονι δήμῳ.

οὗ δὴ στίχου καὶ ὁ Γεωγράφος μνησθείς, φησιν, ὡς οὐδεμία εὑρίσκεται Ὕδη ἐν τοῖς Λυδοῖς.[1] Καὶ μὴν ἕτεροι, κατὰ τὸν αὐτὸν Γεωγράφον, Ὕδην τὴν τῶν Σάρδεων ἀκρόπολίν φασιν, ἢ αὐτὰς τὰς Σάρδεις, τὸ τῶν Λυδῶν βασίλειον,[2] αἳ καὶ ὑπὸ Κιμμερίων ἑάλωσάν ποτε. Τμῶλος δὲ, φησιν, ὄρος εὔδαιμον Λυδίας, ὑπερκείμενον Σάρδεων, ἔχον σκοπὴν ἐν τῇ ἀκρωρείᾳ, ἐξέδραν λευκοῦ λίθου, Περσῶν ἔργον. Σκοπὴν δὲ λέγει[3] τὴν κοινῶς λεγομένην βίγλαν. ὅθεν κατοπτεύεται, φησι,[4] τὰ κύκλῳ πεδία. Ῥεῖ δὲ ἀπὸ τοῦ ῥηθέντος Τμώλου ὁ Πακτωλός· καταφέρων, φησὶ, τὸ παλαιὸν, ψῆγμα χρυσοῦ πολύ,[5] ἀφ' οὗ ὁ Κροίσου πλοῦτος. νῦν δ' ἐκλέλοιπε τὸ ψῆγμα, ὥσπερ καὶ τὸ τῶν Ἀστύρων. Ἄστυρα γάρ, φησι, πόλις Ἀβυδηνῶν κατεσκαμμένη,[6] χρυσεῖα ἔχουσά ποτε, ἃ νῦν ἐξανάλωται, ὡς καὶ τὰ περὶ Πακτωλόν. ὃς καταφέρεται, φησιν, εἰς τὸν Ἕρμον, τὸν ἐκδιδόντα μὲν[7] εἰς τὴν κατὰ Φώκαιαν θάλασσαν,[8] ἀρχόμενον δὲ ἀπὸ Μυσίας,[9] ἐξ ὄρους Δινδυμήνης. Οἱ δὲ προσθέμενοι τὸ προσεχῶς πρὸ βραχέων ῥηθὲν ἐπαναληπτικὸν ἔπος τὸ, Τμώλῳ ὑπὸ νιφόεντι, καὶ ἑξῆς,[10] παρεντίθενται τὸν αὐτὸν στίχον, ὡς καὶ αὐτὸ προεδηλώθη, καὶ μετὰ τὸ,

Εἰν Ἀρίμοις, ὅθι φασὶ Τυφωέος ἔμμεναι εὐνάς.

ὡς Ἀρίμων καὶ τοῦ τοιούτου τόπου ὄντος. Ὅτι δὲ πλουσία ἡ κατὰ Σάρδεις Ὕδη, καὶ ὅλως ἡ τῶν Μηόνων, ἤτοι Λυδῶν, γῆ, δηλοῖ μὲν καὶ ὁ εἰπὼν Τραγικός·[11] Κερδαίνετε τὸ πρὸς Σάρδεων ἤλεκτρον·

CCVII. Præterea, ut scriptum extat in Scholiis, Massiliotica editio pro Γυγαίῃ λίμνῃ, *Gigæa palus*, habebat Γυραίους, *Gyræos*: editio verò Euripidis, post tertium versum, cujus initium: Οἳ καὶ Μήονας ἦγον. *Qui & Meonas ducebant*, scribit hunc quartum, per figuram epanalepseos, seu repetitionis: Τμώλῳ ὑπὸ νιφόεντι, Ὕδης ἐν πίονι δήμῳ. *Tmolo sub nivoso, pingui in populo Hydæ*. cujus utique versûs meminit quoque Geographus: sed nullam apud Lydos inveniri Hydam testatur. Et tamen alii, juxta eumdem ipsum Geographum, Hydam Sardium arcem vocant, aut Sardes ipsas, Lydorum regiam, quæ captæ quondam a Cimmeriis fuerunt. Tmolus autem, inquit, mons opulentus Lydiæ, Sardibus imminet, habetque summo in vertice speculam, albo exhedram lapide, opus Persarum. Σκοπὴν, *speculam*, vocat, eam, quam communiter dicimus βίγλαν, *vigiliam*, *seu excubias*. unde, inquit, jacentes campi circumcirca prospiciuntur. E monte hoc Tmolo Pactolus defluit: qui, ut ait, antiquitus magnam vim ramentorum auri deferebat: unde divitiæ illæ Crœsi. *Sed ea nunc ramenta defecerunt. Sicuti etiam narrant de ramentis Astyrorum.* Astyra enim, ut idem auctor est, urbs Abydenorum diruta, auri quondam metalla habuit: quæ exhausta ferè nunc sunt, atque absumpta, ut illa Pactoli. Deferri ait Pactolum in Hermum: qui Hermus, initio ducto a Mysiâ, e monte Dindymenes, exit in mare Phocæense. Porro autem qui versum illum, quem proximè ante retulimus, per repetitionem addiderunt, Τμώλῳ ὑπὸ νιφόεντι, &c. *Tmolo sub nivoso*, eumdem ii versum, pariter atque antea declaratum est, invexerunt etiam post hunc alium versum: Εἰν Ἀρίμοις, ὅθι φασὶ Τυφωέος ἔμμεναι εὐνάς. *In Arimis, ubi ajunt Typhoëi esse cubilia.* perinde quasi locus iste sit Arimæus. Ceterùm Hydes hujus Sardianæ, & universè, ac generatim Meoniæ, sive Lydiæ regionis divitias, atque opes, tum Tragicus declarat illis verbis: Κερδαίνετε τὸ πρὸς Σάρδεων ἤλεκτρον. *Lucramini Sardianum*

1. Καὶ μὴν ἕτεροι, κατὰ τὸν αὐτὸν Γεωγράφον) Geographus: οἱ δὲ τὰς Σάρδεις Ὕδην ὀνομάζουσιν, οἱ δὲ τὴν ἀκρόπολιν αὐτῆς. Polit.

2. αἳ καὶ ὑπὸ Κιμμερίων ἑάλωσάν ποτε) Geographus: Φησὶ δὲ Καλλισθένης ἁλῶναι τὰς Σάρδεις ὑπὸ Κιμμερίων πρῶτον, εἶθ' ὑπὸ Τρηρῶν, καὶ Λυκίων, ὅπερ καὶ Καλλῖνον δηλοῦν τὸν τῆς ἐλεγείας ποιητήν· ὕστατα δὲ τὴν ἐπὶ Κύρου, καὶ Κροίσου γενέσθαι ἅλωσιν. Politus.

3. τὴν κοινῶς λεγομένην βίγλαν) Vox, ut patet, corrupta ex *vigilia* Latinorum. Etymologus: ἐκ τοῦ πῦρ, πυρὸς, καὶ τὸ τηρῶ τὸ φυλάσσομαι γίνεται πυρητορία, καὶ κατὰ ὑπέρθεσιν τοῦ ρ. καὶ τροπῇ τοῦ π' εἰς φ', φρυκτωρία. ἔστι δὲ ἡ παρ' ἡμῖν λεγομένη βίγλα, ὁ φανός, ἢ λαμπάς, ὁ καύσας, φρυκτοφύλαξ ...ητηριον. ὁ διὰ τοῦ πυρὸς φυλακή. Eadem βίγλα, Græcis sequioris ætatis dicta etiam σκοπιά, ut apud Leonem Imperatorem Tacticis c. 6. n. 23. ἔστι δὲ καὶ ἄλλος τοῖς ἀναγκαῖα τὰ κρυπτὰ ἐν τῷ σκουλκοῖς, ἤγουν ταῖς βίγλαις. Politus.

Σκοπὴ. quasi vox facta a speculâ; speculatio. vel spiculatio a spiculum: unde speculatores, & spiculatores. *Salvin.*

4. τὰ κύκλῳ πεδία) καὶ μάλιστα τὸ Καυστριανόν. Polit.

5. ἀφ' οὗ ὁ Κροίσου πλοῦτος) ἀφ' οὗ τὸν Κροίσου λεγόμενον πλοῦτον, καὶ τῶν προγόνων αὐτοῦ διονομασθῆναί φασί. Politus.

6. χρυσεῖα ἔχουσά ποτε) Al. χρυσεῖα. Strabo: ὑπέρκειται δὲ τῆς Ἀβυδηνῶν χώρας ἐν τῇ Τρῳάδι τὰ Ἄστυρα, ἃ νῦν μὲν Ἀβυδηνῶν ἐστι, κατεσκαμμένη πόλις. πρότερον δὲ ἦν καθ' αὑτά, χρυσεῖα ἔχοντα, ἃ νῦν σπάνιά ἐστιν ἐξαναλωμένα· καθάπερ τὰ ἐν τῷ Τμώλῳ τὰ περὶ τὸν Πακτωλόν. Politus.

7. εἰς τὴν Φωκαίας θάλασσαν) lege, εἰς τὴν κατὰ Φώκαιαν θάλασσαν. Strabo de Hermo, Pactolo, Hyllo, aliisque non obliviosibus fluviis: συμπεσόντες δ' οἱ ποταμοί, καὶ ἄλλοι ἐλάττους, εἰς τὴν κατὰ Φώκαιαν ἐκδιδόασι θάλασσαν. Herodotus de Hermo: ὃς ἐξ ὄρεος ἱροῦ μητρὸς Δινδυμήνης ῥέων, ἐκδιδοῖ ἐς θάλασσαν κατὰ Φωκαίην πόλιν. Eustathius ad Periegetam, ex Herodoto: ὁ δὲ Ἕρμος ῥέων διὰ τῆς Σαρδιανῆς ἐκδιδοῖ εἰς τὴν τῆς Φωκαίας θάλασσαν. Politus.

8. ἀρχόμενον δὲ ἀπὸ Μυσίας) Melius, ἀρχόμενος δὲ Μυσίας. Attingit Mysiam Pactolus: sed oritur e Phrygiâ. Strabo: Ἄρχεται δὲ ἐκ Μυσίας ὁ Ἕρμος, ἐξ ὄρους ἱεροῦ τῆς Δινδυμήνης· καὶ διὰ τῆς Κατακεκαυμένης εἰς τὴν Σαρδιανὴν φέρεται κατὰ τὰ συνεχῆ πεδία. Plinius de Hermo: *Oritur juxta Dorylæum Phrygiæ civitatem, multosque colligit fluvios, inter quos Phrygem, qui, nomine genti dato, a Cariâ eam determinat: Hyllum, & Crynn, & ipsos Phrygia, Mysia, Lydia amnibus replent.* Politus.

9. ἐξ ὄρους Δινδυμήνης) lege, Δινδυμήνης. Ab hoc Phrygiæ Magnæ monte, a quo fluit Pactolus, Dindymenæ sacro, alia sunt Δίνδυμα, prope Cyzicum, unde appellatio τῆς Δινδυμήνης. Ibi fertur ab Argonautis templum matri Deûm dedicatum. Phrygia autem universa sacra erat τῇ θεῷ, ut scribit Scholiasta doctissimus Apollonii. *Politus.*

10. παρεντίθενται τὸν αὐτὸν στίχον) Non eumdem planè versum, sed similem: hunc scilicet, quem adducit Strabo:

Χώρῳ ἐνὶ δρυόεντι, Ὕδης ἐν πίονι δήμῳ.

Polit.

11. Κερδαίνετε τὸ πρὸς Σάρδεων ἤλεκτρον) Sophocles Antigone:

Κερδαίνετ', ἐμπολᾶτε τὸ πρὸ Σάρδεων
Ἤλεκτρον, εἰ βούλεσθε, καὶ τὸν Ἰνδικὸν
Χρυσόν.

Τὸν πρὸ Σάρδεων ἤλεκτρον, non, ut Eustathius, πρὸς Σάρδεων, legunt attus Scholiasta, & Demetrius Triclinius. Ubi etiam notes, velim, τὸν ἤλεκτρον, ἀρσενικῶς. Nam Grammatici quidem

num electrum. ubi ſic Poëticè vocat aurum, accepto uno genere pro alio: tum etiam declarat Herodotus, ubi narrat, prope Mæandrum, Pythium, Atyis filium, habitaſſe, hominem Lydum, locupletiſſimum, qui argenti quidem habuerit duo talentorum millia; auri verò quadragies centena millia ſtaterum Daricorum, ſeptem millibus minùs. Ac, præter alia multa, huc etiam adnumerandi Crœſi illius Lydi lateres ex auro, quibus emptum oraculum, quod eum decepit. Neque verò hoc loci omittendus eſt Periegeta.

κτρον· ἢ χρυσὸν οὕτω καλέσας Ποιητικώτερον ἐν τῷ λαβεῖν εἶδος ἀντὶ εἴδους. δηλοῖ δὲ καὶ Ἡρόδοτος, ἱϛορήσας, ὅτι περί που τὰ κατὰ Μαίανδρον, Πύθιος ὁ Ἄτυος, ἀνὴρ Λυδὸς παμπλούσιος, ἔχων ἀργυρίου μὲν [1] τάλαντα δύο· χρυσοῦ δὲ ϛατήρων Δαρικῶν μυριάδας τετρακοσίας, ἐπιδεούσας ἑπτὰ χιλιάδων. Συνεπιλογιϛέον δὲ, δίχα πολλῶν ἄλλων, καὶ τὰς τοῦ Λυδοῦ Κροίσου χρυσᾶς πλίνθους, ὧν ὤνιος ὁ ἀπατήσας ἐκεῖνον χρησμός. [2] Οὐκ ἀφεκτέον δ' ἐνταῦθα οὐδὲ τοῦ Περιηγητοῦ.

Naſtes porrò Carum dux erat barbarè loquentium,
Qui Miletum habebant, Phthirônque montem frondoſum,
Mæandrique fluenta, Mycaleſque alta cacumina.
Horum quidem Amphimachus, & Naſtes duces erant,
Naſtes, Amphimachuſque, Nomionis clari filii:
Qui & aurum geſtans, ad bellum ibat, veluti puella,
Stultus. Neque id tamen ab eo depulit luctuoſam mortem;
Sed ſtratus eſt ſub manibus velocis Æacidæ
In fluvio: aurumque Achilles abſtulit belli peritus.
Sarpedon denique Lyciis imperabat, & Glaucus præſtantiſſimus,
Procul ex Lyciâ, a Xantho vorticoſo.

Νάϛης αὖ Καρῶν ἡγήσατο βαρβαροφώνων,
Οἳ Μίλητον ἔχον, Φθειρῶν τ' ὄρος ἀκριτόφυλλον,
Μαιάνδρου τε ῥοάς, Μυκάλης τ' αἰπεινὰ κάρηνα.
Τῶν μὲν ἄρ' Ἀμφίμαχος, καὶ Νάϛης ἡγησάσθην,
Νάϛης, Ἀμφίμαχός τε, Νομίονος ἀγλαὰ τέκνα·
Ὃς καὶ χρυσὸν ἔχων, πόλεμόνδ' ἴεν, ἠΰτε κούρη,
Νήπιος. οὐδέ τί οἱ τόγ' ἐπήρκεσε λυγρὸν ὄλεθρον·
Ἀλλ' ἐδάμη ὑπὸ χερσὶ ποδώκεος Αἰακίδαο
Ἐν ποταμῷ· χρυσὸν δ' Ἀχιλεὺς ἐκόμισσε δαΐφρων.
Σαρπηδὼν δ' ἦρχεν Λυκίων, καὶ Γλαῦκος ἀμύμων,
Τηλόθεν ἐκ Λυκίης, Ξάνθου ἄπο δινήεντος. *Rom. p. 367.*

CCVIII. Ναύϛης, *Nauſtes*, ſeu potiùs, ut eſt in pleriſque, & accuratioribus exemplaribus, Νάϛης, *Naſtes*, ſine τοῦ υ, dux erat Carum barbarè loquentium: qui Miletum, Phthirônque montem frondoſum, Mæandrique fluenta, & alta Mycales cacumina habebant. Quoniam verò unius tantummodò ducis Poëta meminerat, neque ita ſeſe res habebat, quòd bini erant Carum ductores; ideo per epanalepſin, ſeu repetitionem, ſubdit: *Horum quidem Amphimachus, & Naſtes duces erant*. Immo & viſum eſt Poëtæ, utriuſque ſtatim nomina iterare, quæ ita per repetitionem ſubjungit: *Naſtes, Amphimachuſque*. Idque facit, ut Amphimachi quoque hujus, ſicuti etiam Aſii, nulla nos capiat oblivio. Nam & hic ſatis fatuus, ac demens, prout Homerus quidem de eo narrat: qui aurum quoque geſtans, πόλεμόνδε ἴε, videlicet εἰς πόλεμον ἐπορεύθη, *ad bellum, ſive ad pugnam, ibat*, veluti puella, homo ſanè ſtultus. Neque verò id ab eo peſtiferam mortem depulit: ſed in flumine ſtratus eſt ſub manibus Achillis; aurumque Achilles abſtulit, tamquam ſi in aurifero flumine Amphimachi ſibi aurum quæſiviſſet. Salsè porrò dictum id eſt, atque urbanè in militem hunc auro exornatum. Ibat enim, inquit, ad pugnam ſtultus, qui non ferro, neque armis Martiis delectaretur; ſed aurum geſtaret, tamquam κόρη, *puella*, ſive κόρη νέα, *adoleſcentior puella*, ſive *adoleſcentula*, aureæ Veneri dicata. Effeminatus igitur erat, ac mollis, atque, ut Homericè loquar, mulieris more, ornatus, atque inſtructus. Sin autem & Euphorbus, & Glaucus aurum geſtabant; tamen hic perſtringitur, atque irridetur, quòd muliebria, ut ajunt, ornamenta, ſeu mundum ex auro muliebrem, habebat. Atque hîc etiam vide, ut anticipatâ futuræ rei com-

σῆ. Ναύϛης, μάλιϛα δὲ, κατὰ τὰ πλείω, καὶ ἀκριβέϛερα τῶν ἀντιγράφων, [3] Νάϛης, δίχα τοῦ υ, Καρῶν ἡγήσατο βαρβαροφώνων· οἳ Μίλητον ἔχον, Φθιρῶν τ' ὄρος ἀκριτόφυλλον, Μαιάνδρου τε ῥοὰς, Μυκάλης τ' αἰπεινὰ κάρηνα. Ἐπεὶ δὲ ἡγεμόνος ὁ Ποιητὴς ἐμνήσθη ἑνός· οὐκ ἦν δὲ οὐχ οὕτω (δύο γὰρ ἦσαν Καρῶν ἡγήτορες) ἐπαναλαβών φησι· Τῶν μὲν Ἀμφίμαχος, καὶ Νάϛης ἡγησάσθην. Ἔδοξεν δὲ τῷ Ποιητῇ πάλιν εὐθὺς ἐπαναλαμβάνεσθαι ἀμφότεροι. Φησὶ γάρ· Νάϛης, Ἀμφίμαχός τε. Τοῦτο δὲ ποιεῖ, ἵνα καὶ τοῦ Ἀμφιμάχου τούτου μεμνώμεθα, ὡς καὶ τοῦ Ἀσίου. Ἄφρων γὰρ καὶ οὗτος, κατὰ τὴν Ὁμήρου ἱϛορίαν εἰπόντος· ὃς καὶ χρυσὸν ἔχων, πόλεμόνδε ἴεν, ἤτοι εἰς πόλεμον ἐπορεύθη, ἠΰτε κούρη, νήπιος. Οὐδέ τί οἱ τόγε ἐπήρκεσε λυγρὸν ὄλεθρον· ἀλλ' ἐδάμη ὑπὸ χερσὶν Ἀχιλλέως ἐν ποταμῷ· χρυσὸν δ' Ἀχιλλεὺς ἐκόμισε, μεταλλεύσας, ὥσπερ ἐν χρυσοφόρῳ ποταμῷ, τὸν τοῦ Ἀμφιμάχου χρυσόν. Ἀϛεῖον δὲ τὸ σκῶμμα τὸ κατὰ τοῦ χρυσοϛόλου τούτου ϛρατιώτου. Ἤρχετο γάρ, φησιν, εἰς μάχην νήπιος, οὐ χαλκέῳ ἄρει μελπόμενος, ἀλλὰ χρυσὸν ἔχων, καθὰ κούρη, ἤτοι κόρη νέα, χρυσῇ ἀνειμένη Ἀφροδίτῃ. Γυναικίας οὖν ἦν τις, καὶ μαλακὸς, καὶ Ὁμηρικῶς εἰπεῖν, γυναικὸς ἄρ' ἀντιτέτυκται. Εἰ δὲ καὶ Εὔφορβος, καὶ Γλαῦκος χρυσὸν εἶχον· ἀλλ' οὗτος κωμῳδεῖται, ἐπειδή, φασι, γυναικεῖα κόσμια ἔχει. Ὅρα δὲ καὶ ἐνταῦθα προαναφώ- *Baſ. p. 278.*

dem noſtri τὸν ἤλεκτρον, & τὸ ἤλεκτρον, θηλυκῶς, καὶ οὐδετέρως, dici tantummodò apud Græcos exiſtimarunt. Triclinius ad Sophoclem: ἐν τῇ τῆς Λυδίας πλουσίᾳ ὄρει Σάρδεων ὁ Πακτωλὸς ἐϛὶ ποταμὸς φέρημα χρυσᾶ τοῖς ἐκεῖ χορηγῶν. καλεῖ γοῦν τὸ χρυσίον ἤλεκτρον, διὰ τὸ αὐθηρόν. μόνος γὰρ ὁ ἤλεκτρος. Politus.

Poteſt etiam eſſe τὸ ante mutam & liquidam. *Salvinus*.

1. τάλαντα δύο) lege τάλαντα δισχίλια, aut potiùs cum Herodoto lib. 7. n. 28. ταλάντων δύο χιλιάδας. Polit.

2. Οὐκ ἀφεκτέον δ' ἐνταῦθα οὐδὲ τοῦ Περιηγητοῦ) Periegeta;

Τμώλῳ ὑπ' ἠνεμόεντι, πόθεν Πακτωλὸς ἀέθλων
Χρυσὸν ἑοῦ δίνῃσιν ἀεθλοφόροισι κυλινδεῖ.

Euſtathius ad Periegetam refert, primùm apud Lydos καὶ νομίσματα χρυσᾶ, καὶ ἀργύρου κοπῆναι. Polit.

3. Νάϛης, δίχα τοῦ υ) Scripturam hanc ſecuta eſt editio Homeri Florentina. Straboni vocatur Μάθλης. Sed hoc ejus eſſe puto ἁμάρτημα μνημονικόν. Politus.

Fortè Strabo antiquiorem Homeri editionem habere poterat, magiſque illibatam. *Salvinus*.

φώνησιν κοσμοῦσαν τὸν Ἀχιλλέα. Οὐδαμοῦ γὰρ ἡ Ὁμηρικὴ μοῦσα ἐθέλει τοῦ ἥρωος ἀπέχεσθαι.

σθ'. Πολεμισταὶ δὲ οἱ Κᾶρες·[1] ὧν τὸ ἐθνικὸν ὁμώνυμόν φασι τῷ οἰκιστῇ.[2] τὸ δὲ θηλυκὸν αὐτῶν, ἐθνικὸν, κατὰ τέχνην, Κᾶιρα, καὶ ἐν διαλύσει, Κάϊρα, διὰ τοῦ ἰ. Ἡ δὲ χρῆσις τὴν ει δίφθογγον ἔχει, ὡς καὶ[3] παρ' Ὁμήρῳ Μῃονὶς, ἠὲ Κάειρα.[4] Συνεξέδραμε γὰρ, φασὶ, τῷ, σώτειρα, ὀλέτειρα, καὶ τοῖς τοιούτοις. Ἦν δὲ καὶ Ἑλληνικὸς, φασὶ, Κὰρ, υἱὸς Φορωνέως,[5] ἀφ' οὗ Καρία ἐκαλεῖτο ἡ ἐν Μεγάροις ἀκρόπολις.[6] Ἡ δὲ Καρία καὶ Καρίνη λέγεται· καὶ Καρὶς δὲ, φασίν.[7] ὅθεν καὶ ἡ Κῶς, Καρία ἐλέγετο, κατὰ τὸν ἐπιλέκτην τῶν Ἐθνικῶν.[8] Δοκοῦσι δὲ καὶ εἰς ὁπλισμὸν συνεισενεγκεῖν τι οἱ Κᾶρες. Τὰ γοῦν ὄχανα τῶν ἀσπίδων, Καρικὰ λέγεται, καὶ οἱ λόφοι. Φησὶ γοῦν Ἀνακρέων·[9] Καρικοεργέος ὀχάνου. καὶ Ἀλκαῖος·[10] λόφον σείων Καρικόν. Ὁ δὲ Γεωγράφος παρασημειοῦται, ὅτι ἐκ τοσούτων ἐθνῶν,[11] μόνους τοὺς Κᾶρας βαρβαροφώνους ὁ Ποιητὴς εἶπεν. Αἰτιολογῶν δὲ αὐτὸς τὴν τοιαύτην κλῆσιν, λέγει, ὡς ἐν ἐπιτόμῳ εἰπεῖν τὰ τοῦ σοφοῦ πολλὰ, ὅτι τὸ βάρβαρον ἐξεφωνήθη τὰς ἀρχὰς ἐπὶ τῶν δυσεκφόρως, καὶ σκληρῶς, καὶ τραχέως λαλούντων· ὡς καὶ[12] τὸ βατταρίζειν, καὶ[13] τὸ τραυλίζειν.[14] Τῶν γοῦν τραχυστομούντων, ἐντεῦθεν βαρβάρων λεγομένων,[15] ἐπειδὴ καθ' ὅλην οἱ Κᾶρες ἐπλανήθησαν τὴν Ἑλλάδα, μισθοῦ στρατεύοντες, καὶ ἠγνωρίσθησαν,[16] πυκνὸν ἦν ἐπ' αὐτοῖς τὸ βαρβαρόφω-

commemoratione Achillem commendat, atque extollit. Nusquam enim vult musa Homerica ab Heroë illo suo abstinere.

CCIX. Bellatores οἱ Κᾶρες, *Cares*: quorum nomen gentile idem esse dicitur, quo eorum conditor vocabatur. Muliebre autem ipsorum nomen gentile, ad regulas artis, Κᾶιρα, *Caera*, & per dialysin, Κάϊρα, *Caira*, cum τῷ ἰ. Usu tamen invaluit diphthongus ει, ut & apud Homerum, Μῃονὶς, ἠὲ Κάειρα. *Meonia, vel Caira*. Eodem namque modo per synecdromen sese hoc nomen habere ajunt, atque τὸ σώτειρα, *salutifera, seu servatrix*, ὀλέτειρα, *corruptrix, seu perditrix*, aliaque hujus generis. Sed & Car fuisse perhibetur, genere Græcus, Phoronei filius, a quo Megarensium arx vocata fuit Caria. Rursus ἡ Καρία, *Caria*, dicitur etiam Καρίνη, *Carine*; itemque Καρὶς, *Caris*. Unde & Cos insula, Caria appellabatur, secundùm Ethnicorum scriptorem. Cares præterea ad armaturam contulisse aliquid videntur: quandoquidem clypeorum ansæ, & galearum cristæ dictæ sunt Caricæ. Sic enim Anacreon: Καρικοεργέος ὀχάνου. *ansæ clypei, operis Carici*. Et Alcæus: λόφον σείων Καρικόν. *cristam quatiens Caricam*. Geographus autem observat, Poëtam ex tam multis gentibus solos Caras, voce, ac loquelâ barbaros vocasse: ubi is etiam caussam affert, cur ita eos Poëta vocaverit. Atque, ut, quæ doctus ille vir multa dicit, nos paucis complectamur, ipse censet, jam inde a principio τὸ βάρβαρον, *barbarum*, de iis prolatum fuisse, qui difficulter, duriterque, atque asperè loquebantur: sicuti etiam τὸ βατταρίζειν, *battarizare, seu balbutire*, & τὸ τραυλίζειν, *traulizare, seu linguam blæsam habere*. Itaque, quum ii, qui sono oris asperiore erant, inde barbari vocarentur, quoniam Cares stipendiis faciendis totam Græciam errabundi pervagabantur, iidemque ignorabantur, frequens apud eos linguæ barbaries fuit; & barbari-

1. ὧν τὸ ἐθνικὸν ὁμώνυμόν φασι τῷ οἰκιστῇ) Stephanus: Τὸ ἐθνικὸν, Κάρ, ὁμωνύμως τῷ οἰκιστῇ. Polit.

2. τὸ δὲ θηλυκὸν αὐτῶν, ἐθνικὸν, κατὰ τέχνην, Κᾶιρα, καὶ ἐν διαλύσει, Κάϊρα, διὰ τοῦ ἰ) Stephani Epitome: Τὸ ἐθνικὸν, κατὰ τέχνην, Κάειρα. ἡ χρῆσις δὲ τὴν ει δίφθογγον ἔχει. Qui Stephani locus, in hodiernis exemplaribus valde mutilatus, restitui debet ex Eustathio: & in primis legendum in Stephano, κατὰ τέχνην, Κᾶιρα, non Κάειρα. Τὸ Κάειρα per diphthongum ει, κατὰ χρῆσιν est, non κατὰ τέχνην. Τὸ θηλυκὸν ἐθνικὸν κατὰ τέχνην, ἐστὶ Κάϊρα, διὰ τὸ ἰ. unde per synæresin, Κᾶιρα. Eustathius alibi: ἔστι τὸ παρὰ τοῖς τῶν παλαιῶν Κάειρα, ... Κάειρα συνεκφέροντες ἔλεγον, ὡς καὶ ἐν τῷ Ἐθνικῷ φέρεται. Itaque τὸ ἐθνικὸν est Κάρ. τὸ θηλυκὸν, κατὰ τέχνην, Κάϊρα, & per synæresin Κᾶιρα. Sed in usu est Κάειρα. Politus.

3. παρ' Ὁμήρῳ Μῃονὶς, ἠὲ Κάειρα) Il. lib. δ' v. 142. *Polit.*

4. Συνεξέδραμε γὰρ, φασὶ, τῷ, σώτειρα, ὀλέτειρα, καὶ τοῖς τοιούτοις) Stephanus: Ἡ χρῆσις δὲ διὰ διφθόγγου, κατὰ συνεκδρομὴν τοῦ σώτειρα, ὀλέτειρα. Simile τὸ δέσποινα. Eustathius alibi: κατὰ τὸ ὅμοιον δὲ ἔστιν καὶ δέσποινα ... διὰ τὸ ἰ χωρεῖν πρὸς τέλος, ἀλλὰ συναιρεθῆν, διασταλῆναι ὑπὸ Ἀττικῶν ... Politus.

5. ἀφ' οὗ Καρία ἐκαλεῖτο ἡ ἐν Μεγάροις ἀκρόπολις) Perperam hodierna exemplaria Stephani: ἐκαλεῖτο δὲ καὶ ἡ Μεγαλόπολις Καρία, ἀπὸ Καρὸς τοῦ Φορωνέως. Lege cum Eustathio: ἐκαλεῖτο δὲ καὶ ἡ ἐν Μεγάροις ἀκρόπολις. Pausanias in descriptione Megaridis: Μετὰ δὲ τὸ Διὸς τὸ τέμενος ἐς τὴν ἀκρόπολιν ἀνελθοῦσι καλουμένην ἀπὸ Καρὸς τοῦ Φορωνέως καὶ ἐς ἡμᾶς ἔτι Καρίαν, ἔστι μὲν Διονύσου ναὸς Νυκτελίου. Politus.

6. Ἡ δὲ Καρία καὶ Καρίνη λέγεται) Stephanus: ἔστι καὶ Καρίνη. Hesychius: Καειρα, Καρίνη. Suidas: Καρίνη γυνή. Eustathius alibi: Κάειρα δὲ γυνὴ, ἡ Καρίνη, κατὰ τοὺς παλαιοὺς, ὃ Καρικὴ, ... Καρίας. Politus.

7. ὅθεν καὶ ἡ Κῶς, Καρία ἐλέγετο) Legendum hic videtur, ex ipsâ oratione saltem: ὅθεν καὶ ἡ Κῶς Καρὶς. Stephanus: Καρὶς δὲ ἐλέγετο ἡ Κῶς, ὡς Ἑλλάνικος. Quamvis & dicta eadem similiter fit Καρία, ut idem Stephanus alibi testatur. *Polit.*

8. Δοκοῦσι δὲ καὶ εἰς ὁπλισμὸν συνεισενεγκεῖν τι οἱ Κᾶρες) Herodotus, lib. 1. τὸ Καρικὸν ἐπὶ ἔθνος λογιμώτατον τῶν ἐθνέων ἁπάντων κατὰ τοῦτον ἅμα τὸν χρόνον μακρῷ μάλιστα. καί σφι τριξὰ ἐξευρήματα ἐγένετο, τοῖσι οἱ Ἕλληνες ἐχρήσαντο. καὶ γὰρ ἐπὶ τὰ κράνεα λόφους ἐπιδέεσθαι Κᾶρές εἰσι οἱ καταδέξαντες· καὶ ἐπὶ τὰς ἀσπίδας τὰ σημεῖα ποιέεσθαι· καὶ ὄχανα ἀσπίσι οὗτοί εἰσι οἱ ποιησάμενοι πρῶτοι. Strabo, ubi agit de Caribus: Τοῖς δὲ περὶ τὸ στρατιωτικὸν ζῆλον τά τε ὄχανα ποιοῦνται τεκμήρια, καὶ τὰ ἐπίσημα, καὶ τοὺς λόφους. ἅπαντα μὲν γὰρ λέγεται Καρικά. Politus.

Notanda hoc loco insignia in clypeis. *Salvinus.*

9. Καρικοεργέος ὀχάνου) Eustathius alibi, ut & Scholiastes Homericus, scribunt Καρικοεργής. Adducitur a Strabone fragmentum hoc Anacreontis:

Διὰ δ' εὖτε Καρικοεργέος ὀχάνου
Χεῖρα τιθέμεναι.

Ubi pro Καρικοεργέος legendum putabam Καρικοῦ. Politus.

10. λόφον σείων) Alcæus apud Strabonem: Λόφον τε σείων. Polit.

11. μόνους τοὺς Κᾶρας βαρβαροφώνους ὁ Ποιητὴς εἶπε) βαρβάρους δ' οὐδένας. Polit.

12. τὸ βατταρίζειν) Scribere melius βατταρίζειν, cum duplici ττ'. Hesychius: Βατταρίζειν, ἐμοὶ μὲν δοκεῖ κατὰ μίμησιν τῆς φωνῆς πεποιῆσθαι, ὡς τὸ τονθορύζειν. λέγουσι δέ τινες, ἀπὸ Βάττου τὸ ἐγχώριον πεποιῆσθαι, ᾧ καὶ ἡ Πυθία εἶπεν· Βάττ', ἐπὶ φωνὴν ἦλθες. ἔστι δὲ φθέγγεσθαι, τονθορύζειν, ψελλίζειν. Etymologici Magni Auctor: Βατταρίζειν σημαίνει τὸ μάλα λαλεῖν, ἀπὸ τοῦ Βάττου τοῦ Θηραίου τοῦ εἰς τὴν Κυρήνην τὴν ἀπὸ τῆς Θήρας ἀποικίαν ἀναγαγόντος, ἰσχνοφώνου ὄντος. ὡς τὸ βαρβαρίζειν, οὕτω βατταρίζειν κατὰ μίμησιν φωνῆς, ὡς τὸ τονθορύζειν. ὃ καὶ πεποίηται, καὶ τὸ ὁ Βάττος πρὸς τὸ ἐπέχεσθαι τὴν φωνὴν ὠνόμασται, ψελλίζειν, καὶ τῷ τοιούτῳ ἦχῳ προσφερόμενος. Politus.

13. τὸ τραυλίζειν) Addit Strabo, καὶ ψελλίζειν. Hæc, & alia hujuscemodi verba ficta ingeniosè videntur per onomatopœjam. *Polit.*

14. Τῶν γοῦν τραχυστομούντων) seu παχυστομούντων. Strabo: πάντων δὲ τῶν παχυστομούντων οὕτω, βαρβάρων λεγομένων, ἐφάνη τὰ τῶν ἀλλοεθνῶν στόματα τοιαῦτα. λέγω δὲ τὰ τῶν μὴ Ἑλλήνων. Polit.

15. ἐπειδὴ καθ' ὅλην οἱ Κᾶρες ἐπλανήθησαν τὴν Ἑλλάδα, μισθοῦ στρατεύοντες) Strabo: Τοῦτο δὲ μάλιστα συνέβη τοῖς Καρσί. τῶν γὰρ ἄλλων οὔπω ἐπιπλεκομένων πολὺ σφόδρα τοῖς Ἕλλησιν, οὐδ' ἐπιχειρούντων Ἑλληνικῶς ζῆν, ἢ μανθάνειν τὴν ἡμετέραν διάλεκτον, πλὴν εἴ τινες σπάνιοι, καὶ κατὰ τύχην ἐπεμίχθησαν, καὶ κατ' ἄνδρα ὀλίγοις τῶν Ἑλλήνων τισίν· οὗτοι δὲ καθ' ὅλην ἐπλανήθησαν τὴν Ἑλλάδα, μισθοῦ στρατεύοντες. Politus.

16. πυκνὸν ἦν ἐπ' αὐτοῖς τὸ βαρβαρόφωνον) ἐπ' ἐκείνων πυκνὸν ἦν ἀπὸ τῆς εἰς τὴν Ἑλλάδα αὐτῶν στρατείας. Polit.

barizare inde dictum est, velnti Carizare, seu Caricæ linguæ vitium pronunciando imitari, atque exprimere. Hinc autem, inquit, tamquam gentili communi nomine abutimur: quum jam non propter crassitiem, aut asperitatem oris, aut propter tarditatem servientium voci instrumentorum, Barbaros a Græcis distinguamus; sed propter dialectorum, peculiarisque linguæ diversitatem. Verùm antea non ita sese res habuerat. Quippe Thucydides ait, Barbaros minimè esse appellatos, propterea quòd nondum tunc Græci in unum, ac commune nomen secreti erant, quod Barbaris opponeretur. Hæc, ut quàm paucissimis dicam, Geographus.

CCX. Caras autem stipendia in bellis merere consuevisse, communi jam sermone est pervulgatum. De iis etiam dicendum est ad illud: τίω δέ μιν ἐν Καρὸς αἴσῃ. *Honoro autem ipsum pariter atque Carem. Habeo eum loco Caris, seu pro Care.* Alii verò censent, solos de gentibus Caras sic morderi, notarique a Poëtâ, propter inimicitias Jonum: quippe quòd Jon esset Homerus, & Cares Jonum essent inimici: aut quia Cares, quum a Cretensibus oriundi essent, inusitatis vocibus Græcam linguam depravaverant: aut quia linguâ erant rusticâ, atque agresti; atque etiam quia mares nominibus muliebribus, & versâ vice, vocabant. Id autem, tametsi aliis Barbarorum contigerit; tamen paucis contigisse ajunt, & singulatim, idque etiam clanculùm: Caribus verò assiduè, & palam id ipsum usuvenisse, quippe qui per universam jam Græciam mercede militarent. Ad

φωνον· [1] καὶ βαρβαρίζειν ἐκεῖθεν ἐλέγετο, τὸ οἷον Καρίζειν. [2] Ἐντεῦθεν δέ, φησι, κατεχρησάμεθα ἐθνικῷ κοινῷ ὀνόματι, ἀντιδιαιροῦντες Βαρβάρους πρὸς Ἕλληνας, οὐκέτι διὰ παχυστομίαν, ἢ τραχυστομίαν, καὶ ἀφυΐαν φωνητικῶν ὀργάνων, ἀλλὰ κατὰ διαλέκτων ἀνομοιότητα. Πρώην δὲ οὐκ ἦν τοῦτο. [3] Θουκυδίδης οὖν φησι, μὴ λέγεσθαι Βαρβάρους, διὰ τὸ μηδὲ Ἕλληνάς πω ὡς ἓν ἀποκεκρίσθαι ἀντίπαλον ὄνομα. Ταῦτα τὰ τοῦ Γεωγράφου, ὡς ἂν ὀλιγίστῳ εἰπεῖν.

σι'. [4] Ὅτι δὲ μισθοφόροι οἱ Κᾶρες, καθωμίληται. Ῥηθήσεται δὲ περὶ αὐτῶν καὶ ἐν Ἰλ., [5] τίω δέ μιν ἐν Καρὸς αἴσῃ. Ἕτεροι δέ φασιν, [6] ὅτι μόνους ἐθνῶν τοὺς Κᾶρας οὕτως ἔσκωψεν ὁ Ποιητής, διὰ τὴν ἔχθραν τῶν Ἰώνων. Ἴων μὲν γὰρ Ὅμηρος· Κᾶρες δὲ, Ἴωσιν ἐχθροί· ἢ διότι, φασί, Κρητῶν ἄποικοι ὄντες, ἐχρήσωσαν τὴν Ἑλλάδα φωνήν· [7] ἢ ἐπειδὴ ἀγριόφωνοι ἦσαν· καὶ ὅτι τὰ ἀρσενικὰ θηλυκῶς ἔλεγον, καὶ ἀνάπαλιν. [8] Ταῦτα δέ, φασιν, εἰ καὶ ἄλλοις συνέβαινεν, ἀλλ' οὖν σπανίοις, καὶ κατ' ἄνδρα, καὶ ἐν τῷ λεληθότι· Καρσὶ δὲ, συνεχῶς, καὶ διαδήλως, ἤδη κατὰ πᾶσαν Ἑλλάδα μισθαρνοῦσιν. Ἐπὶ τούτοις ἰστέον καὶ.

1. καὶ βαρβαρίζειν ἐκεῖθεν ἐλέγετο τὸ οἷον Καρίζειν) Βαρβαρίζειν non est propriè τὸ Καριστὶ λαλεῖν, sed κακῶς ἑλληνίζειν. Sed quia Cares κακῶς ἑλλήνιζον, ideo βαρβαρίζειν τὸ οἷον Καρίζειν. Strabo: οἶμαι δὲ τὰς αὐτὰς αἰτίας καὶ τὸ βαρβαρίζειν λέγω. καὶ γὰρ τοῦτο ἐπὶ τῶν κακῶς ἑλληνιζόντων εἰώθαμεν λέγειν, οὐκ ἐπὶ τῶν Καριστὶ λαλούντων. οὕτως οὖν καὶ τὸ βαρβαροφωνεῖν, καὶ τοὺς βαρβαροφώνους δεκτέον, τοὺς κακῶς ἑλληνίζοντας. ἀπὸ δὲ τοῦ Καρίζειν καὶ τὸ βαρβαρίζειν μετήνεγκαν εἰς τὰς περὶ Ἑλληνισμοῦ τέχνας. Ab eadem causâ Καρικὴν Μοῦσαν, quam vocarunt, quidam intellegebant τὴν βάρβαρον, ἢ ἀσαφῆ· ἐπειδὴ οἱ Κᾶρες βαρβαρόφωνοι, ut legere est apud Suidam. *Politus.*

2. Ἐντεῦθεν δέ, φησι, κατεχρησάμεθα ἐθνικῷ ὀνόματι) Barbarorum nomen non est propriè alicujus gentis; sed est veluti gentile commune nomen ceterorum omnium populorum, qui non sunt Græci. Strabo: ἐκείνους δ' ἰδίως ἐκάλουν βαρβάρους, ἐν ἀρχαῖς μὲν κατὰ τὸ λοίδορον, ὡς ἂν παχυστόμους, ἢ τραχυστόμους· εἶτα κατεχρησάμεθα, ὡς ἐθνικῷ κοινῷ ὀνόματι, ἀντιδιαιροῦντες πρὸς τοὺς Ἕλληνας. Politus.

3. Θουκυδίδης οὖν φησι, μὴ λέγεσθαι Βαρβάρους) Thucydides: οὐ μὴν οὐδὲ βαρβάρους εἴρηκε (Ὅμηρος) διὰ τὸ μηδὲ Ἕλληνάς πω, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ, ἀντίπαλον ἐς ἓν ὄνομα ἀποκεκρίσθαι. Thucydidem impugnat Geographus, quàm rectè ipse viderit. Nos aliquid ea de re alibi. *Politus.*

4. Ὅτι δὲ μισθοφόροι οἱ Κᾶρες, καθωμίληται) Tullius pro L. Flacco: *Quid de totâ Cariâ? nonne hoc vestrâ voce vulgatum est, siquid cum periculo experiri velis, in Care id potissimum esse faciendum?* Politus.

5. τίω δέ μιν ἐν Καρὸς αἴσῃ) lege, τίω. Est autem τὸ τίω μιν ἐν Καρὸς αἴσῃ, secundum Ameriam, & Neoptolemum τὸν Γλωσσογράφον, ἀντὶ τοῦ, ἐν μισθοφόρου τίθημι τάξει. καὶ ἴσον αὐτὸν ἔχω Καρὶ ἀνδρί. Ea tamen Homeri verba alii aliter explicant. *Politus.*

6. ὅτι μόνους ἐθνῶν τοὺς Κᾶρας οὕτως ἔσκωψεν ὁ Ποιητής, διὰ τὴν ἔχθραν τῶν Ἰώνων) quæ fuit opinio Apollodori Grammatici. Geographus: φησὶ δ' Ἀπολλόδωρος ὁ Γραμματικός, ὅτι τῷ κοινῷ ὀνόματι ἰδίως, καὶ λοιδόρως ἐχρῶντο οἱ Ἕλληνες κατὰ τῶν Καρῶν, καὶ μάλιστα οἱ Ἴωνες μισοῦντες αὐτοὺς διὰ τὴν ἔχθραν, καὶ τὰς συνεχεῖς στρατείας. Hanc Apollodori opinionem non probat Geographus: quia si, odii, & inimicitiarum causâ, Homerus cum suis Ionibus commune Barbarorum nomen in Carum probrum, & contumeliam ἰδίως vertere voluisset, Barbaros eos appellasset. ἐχρῆν γὰρ ἂν βαρβάρους ὀνομάζειν. Nec obstat, quod causabatur Apollodorus, ὅτι τὸ πληθυντικὸν εἰς τὸ μέτρον οὐκ ἐμπίπτει, διὰ τοῦτο τὸν Ποιητὴν οὐκ ὀνομάζειν βαρβάρους. Nam, ut rectè Strabo, ἀλλ' αὕτη μὲν ἡ πτῶσις οὐκ ἐμπίπτει· ἡ δ' ὀρθὴ οὐ διαφέρει τῆς Δάρδανοι. Τρῶες, καὶ Αἴαντος, καὶ Δάρδανος. Hinc autem, meo quidem judicio, contra ipsum Strabonem confirmari quadamtenus potest id, quod voluit Thucydides, necdum scilicet, tempore Homeri, Barbarorum nomen τοῖς Ἕλλησι, seu Græcis, oppositum fuisse: quia nimirum Barbari, sicuti & Hellenes, ab Homero nominati fuissent. Nec, quòd Poeta Caras βαρβαροφώνους dixerit, id est argumento, vocatos tunc fuisse veluti gentili quodam nomine alios omnes populos Barbaros ad differentiam Græcorum. Siquidem dicti βαρβαρόφωνοι ii, qui voce essent barbarâ, atque agresti, quales erant Cares. Alioquin, si βαρβαροφώνους Homerus nominasset, tamquam Barbaros, ad oppositionem Græcorum, nihil erat, quòd solos Caras eâ appellatione afficeret, & non Troas quoque, aut alios auxiliares Trojanorum, qui nec Græci erant, nec Græcè loquebantur. Sic etiam, quòd Homerus Hellada, & Hellenas nominet, id sanè non probat, eum hoc Hellenum nomine universos Græciæ populos, tamquam ad Barbarorum distinctionem, comprehendisse. Verè Thucydides: τεκμηριοῖ δὲ μάλιστα Ὅμηρος. πολλῷ γὰρ ὕστερον ἔτι καὶ τῶν Τρωικῶν γενόμενος, οὐδαμοῦ τοὺς ξύμπαντας ὠνόμασεν, οὐδ' ἄλλους, ἢ τοὺς μετ' Ἀχιλλέως ἐκ τῆς Φθιώτιδος, οἵπερ καὶ πρῶτοι Ἕλληνες ἦσαν. Δαναοὺς δὲ ἐν τοῖς ἔπεσι, καὶ Ἀργείους, καὶ Ἀχαιοὺς ἀνακαλεῖ. οὐ μὴν οὐδὲ βαρβάρους εἴρηκε, διὰ τὸ μηδὲ Ἕλληνάς πω, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ, ἀντίπαλον ἐς ἓν ὄνομα ἀποκεκρίσθαι. Et Thucydidis Scholiasta hic observat, τό, Ἐγχείῃ δ' ἐκέκαστο Πανέλληνας, καὶ Ἀχαιούς· quod scilicet ex Homero opponi poterat, νοθεύεσθαι. Legitur versus ille in Catalogo de Ajace Locro: quem versum adeo nos supra ab Aristarcho, & Zenodoto rejectum docuimus, quòd Hellenum nomen Homeri nondum tempore fuisset cum omnibus Græciæ populis communicatum. Sed Zenodotus Hellada apud Homerum, urbem unam Thessaliæ; Aristarchus, Thessaliam totam intelligebat. Scholiasta Homericus ad lib. I Il. Ἀρίσταρχος παρ' Ὁμήρῳ Θετταλίαν μόνην τὴν Ἑλλάδα φησὶν εἶναι· καὶ Ἕλληνας τοὺς Θετταλούς, συμφώνως Θουκυδίδῃ· καὶ ἀθετεῖ τὸν στίχον τοῦτον, Ἐγχείῃ δ' ἐκέκαστο Πανέλληνας, καὶ Ἀχαιούς. Itaque hic ego sententiam secundum Thucydidem fero contra Strabonem. *Politus.*

7. ἢ ἐπειδὴ ἀγριόφωνοι ἦσαν) Vetus Scholiasta: βαρβαροφώνων, ἀγριοφώνων, καὶ τὴν Ἑλλάδα φωνὴν ἐκχρηστώσαντο, ὅτι τὰ μὲν ἀρσενικὰ θηλυκῶς ἔλεγον, τὰ δὲ θηλυκὰ ἀρσενικῶς. Polit.

8. Ταῦτα δέ, φασιν, εἰ καὶ Ἕλλησι συνέβαινεν, ἀλλ' οὖν σπανίοις, καὶ τὸ κατ' ἄνδρα, καὶ ἐν τῷ λεληθότι) Strabo ait, illud Caribus maximè omnium Barbarorum contigisse, ut Græca vocabula asperâ suâ crassâque pronunciatione vitiarent. Τοῖς δὲ μάλιστα συνέβη τοῖς Καρσί. Τῶν γὰρ ἄλλων οὔτ' ἐπιπλεκομένων πως σφόδρα τοῖς Ἕλλησιν, οὐδ' ἐπιχειρούντων Ἑλληνικῶς ζῆν, ἢ μανθάνειν τὴν ἡμετέραν διάλεκτον, πλὴν εἴ τινες σπάνιοι, καὶ κατὰ τύχην ἐπεμίχθησαν, καὶ κατ' ἄνδρα ὀλίγοι τῶν Ἑλλήνων τισίν· οὗτοι δὲ καθ' ὅλην ἐπλανήθησαν τὴν Ἑλλάδα, μισθοῦ στρατεύοντες. Sententiam hanc Strabonis Eustathius funditus pervertisset, si ita scripsisset, ut in Eustathio ipso legunt. Corrigebam: Ταῦτα δέ, φασιν, εἰ καὶ ἄλλοις συνέβαινεν, ἀλλ' οὖν σπανίοις, καὶ κατ' ἄνδρα, καὶ ἐν τῷ λεληθότι. Non Græcis sanè contigit, ut Græca malè, ac barbarè proferrent; sed aliis quidem Barbarorum perrarò, & κατ' ἄνδρα, & κατὰ τύχην, siqui forte cum Græcis quibusdam congressi fuissent; Caribus verò quam maximè, & διαδήλως, propter frequentem, atque adeò assiduam eorum cum Græcis consuetudinem. *Politus.*

καὶ, ὅτι τοῦ βαρβαρίζειν, καὶ τοῦ σολοικίζειν διαφερόντων παρὰ τοῖς ὕστερον, παρ' οἷς ὁ μὲν βαρβαρισμὸς, ἁμαρτία ἐστὶ προφορᾶς περὶ λέξεις, ἢ τόνους γινομένη· [1] ὁ δὲ σολοικισμὸς, περὶ σύνταξιν ἐννοίας σῶον λόγον αἰκίζουσα, ὡς οἱ ἐτυμολογοῦντες φασίν· ὅμως ἄλλως [2] ταυτίζοντες
Rom. p.368. ἀμφότερά τινες, τοὺς Βαρβάρους, Σολοίκους ἔλεγον. Καὶ προφέρονται χρήσεις· Ἱππώνακτος μὲν τὸ, καὶ τοὺς Σολοίκους, ἢν ἐθέλωσι, περνᾶσιν. Ἀνακρέοντος δὲ, τὸ, Σόλοικος φθόγγος. ὅπερ ἐστὶ βαρβαρικός. Μίλητος δὲ, ἡ Καρικὴ αὕτη, ἐμνημονεύθη μὲν πρὸ τούτου ἐν τῇ Κρητικῇ· [3] καὶ τοῖς τοῦ Περιηγητοῦ δὲ ἔγκειται, καθὰ καὶ ὁ Μαίανδρος, Καρικὸς νῦν φαινόμενος ποταμός. Εἰρήσεται δὲ τι περὶ αὐτῆς καὶ μετ' ὀλίγα ἐν τῷ Λυκιακῷ καταλόγῳ.

σιά. [4] Φθειρῶν δὲ ὄρος, ὀνομαστικῶς, τὸ ἔχον πολλὰς φθεῖρας· περὶ οὗ φησὶν ὁ Γεωγράφος, [5] ὅτι Φθειρῶν ὄρος, παράλληλον ἑτέρῳ ὄρει τῷ Λάτμῳ. Ὁ δὲ Ἐθνογράφος φησίν· [6] Φθὶρ, ὄρος Καρίας. οἱ κατοικοῦντες, Φθῖρες. Οἱ δὲ σχολιασταὶ, οὕτω· [7] Φθειρῶν ὄρος Καρίας, περὶ Μίλητον, πολλὰς ἔχον πίτυς, ὧν τὰ ἐξανθήματα, οὕτω καλοῦνται, ὡς ὅμοια φθειρσίν. [8] οἳ καὶ δίρκοι λέγονται, ὡς δηλοῖ Παυσανίας [9] ἐν τῷ κατ' αὐτὸν Λεξικῷ, εἰπών· δίρκοι, οἱ φθεῖρες. Ἡ δὲ γραφὴ τῆς παραληγούσης τῶν φθειρῶν τούτων, διάφορος, κατὰ τὸν Χοιροβοσκόν. οἱ μὲν γὰρ πλείους, διὰ διφθόγγου γράφουσιν αὐτό· ὁ δὲ Τεχνικὸς, φησὶ, διὰ τοῦ ι· Τεχνικὸν λέγων, τὸν Ἡρωδιανόν. [10] Παρὰ τὸ Φθὶρ γὰρ, φησὶ, γέγονε κύριον τὸ ἐπὶ τοῦ υἱοῦ τοῦ Ἐνδυμίωνος. Ἡ δὲ διὰ διφθόγγου γραφὴ, παρὰ τὸ φθεὶρ, ὃ σημαίνει τὴν πίτυν, ἢ τοὺς κώνους τῆς πίτυος, οἱονεὶ τὸ ἔχον ὄρος τοιούτους φθεῖρας. [11] Εἰσὶ δέ τινες πίτυες, φθεῖρας ποιοῦσαι. Ἄλλοι δὲ παρὰ τὸ φθεὶρ, ὃ σημαίνει τὸν φθαρ-

Ad hæc ſciendum. aliud eſſe barbarizare, ſeu barbariſmum committere, aliud eſſe ſolœcizare, ſeu ſolœciſmum facere, apud poſteriores ſcriptores: apud quos barbariſmus, vitium eſt pronuntiationis circa voces, aut accentus; ſolœciſmus verò, vitium eſt conſtructionis, quod ſententiæ, ac ſermonis σῶον λόγον αἰκίζει, *ſanam, integramque rationem, mutilat, ac lædit*, ut notant Etymologi. Quamquam alioquin nonnulli utriuſque verbi ſignificationem confuderint, ac permiſcuerint, qui Barbaros, Solœcos nuncupaverint. Et proferuntur exempla, ut illud Hipponactis: καὶ τοὺς Σολοίκους, ἢν ἐθέλωσι, περνᾶσιν. *& Solœcos, ubi volunt, venumdant*. & Anacreontis: Σόλοικος φθόγγος. *Solœcus ſonus*. hoc eſt, Barbaricus. Miletus, urbs hæc Cariæ, memorata antea fuit, cum de Cretenſi ageremus. Ejus fit mentio apud Dionyſium Periegetam: ſicut etiam Mæandri, quem Cariæ nunc fluvium eſſe apparet. Sed & de eâ paullò poſt redibit nobis ſermo in Lyciorum catalogo.

CCXI. Φθειρῶν ὄρος, *Phthirôn mons*, quod ad nomen quidem attinet, mons eſt, qui multos habet φθεῖρας, *pinorum nucleos, atque adeo magnam pinorum copiam*. quo de monte ſic Geographus: Phthirôn mons, æqualibus undique ſpatiis diſtans ab altero monte Latmo. Et Ethnicographus: Phthir, mons Cariæ. Incolæ, Phthires. De eo etiam monte ita Scholiaſtæ: Phthirôn mons Cariæ, circa Miletum, magnâ affluens pinorum copiâ, ex quibus erumpentes veluti puſtulæ, eo nomine appellantur, quòd φθειρῶν, *pediculorum*, ſpeciem, ſeu ſimilitudinem referant. Atque hi pediculi dicti etiam δίρκοι, ut in ſuo Lexico declarat Pauſanias, his verbis: Δίρκοι, pediculi. Horum ipſorum φθειρῶν, *phthirôn*, variè ſcribitur prima, ſecundùm Chœroboſcum. Plerique enim eam ſcribunt cum diphthongo. Grammaticus verò, ut ait, cum ι. Ubi Grammaticum, Herodianum intelligit. Hic enim oriri hanc vocem affirmat a Φθὶρ, *Phthir*, nomine proprio, quo nomine vocabatur Endymionis filius. Sin autem ſcribitur cum diphthongo, deducitur a φθεὶρ, quod pinum, aut nuces pineas ſignificat: quaſi ſcilicet montem dicat habentem iſtos φθεῖρας, *ideſt, nuces pineas*. Eſt enim genus quoddam pinorum, quæ nuces faciant. Verùm alii deducunt a φθεὶρ, quod

1. ὁ δὲ σολοικισμὸς, περὶ σύνταξιν ἐννοίας σῶον λόγον αἰκίζουσα) Etymologici Magni Auctor: σολοικισμὸς λέγεται οἷον ὁ τὸν σῶον λόγον αἰκιζόμενος, ἤγουν ὕβρις τοῦ ὁλοκλήρου λόγου. Suidas: Σολοικισμὸς, ὁ τὸν σῶον λόγον αἰκισμός. τινὲς γὰρ καὶ διὰ τοῦ ο μικροῦ. Alii ἀπὸ Σόλων. Politus.

Solœciſmus dictus a Solis urbe Ciliciæ. *Salvinus*.

2. ταυτίζοντες ἀμφότερά τινες, τοὺς Βαρβάρους, Σολοίκους ἔλεγον) Heſychius: Σολοικίζει, βαρβαρίζει. Polit.

3. καὶ τοῖς τοῦ Περιηγητοῦ δὲ ἔγκειται, καθὰ καὶ ὁ Μαίανδρος) Periegeta:

Μαίανδρος λιπαρῇσιν ὑπεξέρχεται ἐς ἅλα δίναις,
Μιλήτου τε μέτωπα, καὶ ἀρχαίοιο Πριήνης. Politus.

4. Φθειρῶν δὲ ὄρος, ὀνομαστικῶς, τὸ ἔχον πολλὰς φθεῖρας) Heſychius: Φθειρῶν ὄρος, πιτυῶδες ὄρος, διὰ τὸ πληθύειν ἐν αὐτῷ πίτυσι. Καὶ γὰρ στροβίλους τοὺς καρποὺς φθεῖρας καλοῦσι. Tzetzes ad Lycophronem: Ἄλλοι δὲ λέγουσιν, ὅτι Φθεῖρες ὄρος Καρίας ἐστὶ, διὰ τὸ πολλὰς φθεῖρας ἔχειν. φθεῖρες δὲ λέγονται οἱ καρποὶ τῶν πιτύων, ἤτοι τὰ λεγόμενα στροβίλια, ὅτι ἐοίκασι φθειρσίν. ἐν δὲ τῷ ὄρει ἐκείνῳ πίτυες πολλαί. Eſt etiam Heſychio, & Suidæ φθεὶρ, ὁ τῆς πίτυος καρπός. Auctor item Magni Etymologici: λέγεται δὲ φθεὶρ καὶ ὁ τῆς πίτυος καρπὸς, τὰ λεγόμενα στροβίλια. Politus.

5. ὅτι Φθειρῶν ὄρος) montem hunc Hecatæus eumdem exiſtimabat, atque Latmum, quum ſupra oppidum Latmum eſſe diceret montem Phthirôn. Τινὲς δὲ, inquit Geographus, τὸ Γρίον φασὶν, ὡς ἂν παράλληλον τῷ Λάτμῳ. Politus.

6. Φθὶρ, ὄρος Καρίας) Vulgò apud Stephanum Φθίρα. Polit.

7. Φθειρῶν ὄρος Καρίας) Scholiaſta nunc Homericus, Φθειρῶν. Polit.

8. οἳ καὶ δίρκοι λέγονται) Intelligo τοὺς φθεῖρας. Hos puto in Lexico Pauſaniæ dictos δίρκας, non, ut videbatur Henrico Stephano, τὰ ἐξανθήματα τῶν πιτύων. Suſpicabar etiam, φθεῖρας dici aliquando potuiſſe pinorum erucas, quas πιτυοκάμπας vocant. Sicuti & nucleos ipſos nucum pinearum videntur quidam per ſimilitudinem πιτυοκάμπας appellaſſe. Scholiaſta Homericus: οἱ δὲ, ὅτι τὰ τῶν πιτύων μικρὰ στροβίλια ἅπερ λέγουσι (φθεῖρες videlicet) ἃ καὶ πιτυοκάμπας φασί. Malè libri editi, στροβίλια. Politus.

9. ἐν τῷ κατ' αὐτὸν Λεξικῷ) lege cum Frobenio, ἐν τῷ κατ' αὐτὸν Λεξικῷ. Polit.

10. Παρὰ τὸ Φθὶρ γὰρ, φησὶ, γέγονε κύριον τὸ ἐπὶ τοῦ υἱοῦ τοῦ Ἐνδυμίωνος) Perperam ſcriptum illud Etymologici: ὁ μὲν Τεχνικὸς διὰ τοῦ ι γράφεσθαι λέγει· ὅτι παρὰ τὸ Φθεὶρ γέγονε, τοῦ ἐπὶ υἱοῦ τοῦ Ἐνδυμίωνος. Lege ex Euſtathio, ὅτι παρὰ τὸ Φθὶρ γέγονε τὸ ἐπὶ υἱοῦ Ἐνδυμίωνος. Nomen Φθὶρ & non Φθεὶρ, filio illi Endymionis. Alius tamen filius ille Endymionis dicitur Φθεὶρ, διὰ διφθόγγου. Tzetzes ad illud Lycophronis, Φθειρῶν ὄρος· οἱ μέν φασιν, ὅτι Φθεὶρ υἱὸς ἦν Ἐνδυμίωνος, ἀφ' οὗ [illegible] ὁ τόπος ἐκλήθη, καὶ τὸ ὄρος. Unde etiam Scholiaſtæ quidam Homerici Φθειρῶν ὄρος dictum volunt ἀπὸ Φθειρὸς τοῦ Ἐνδυμίωνος. Quod credo mendosè ſcriptum pro, ἀπὸ Φθειρὸς υἱοῦ τοῦ Ἐνδυμίωνος. Quæ ſi vera eſt nominis illius ſcriptura, nihil certè eſt, quod Herodianus ſcribendum contendat apud Homerum Φθιρῶν τ' ὄρος, διὰ τοῦ ι, tamquam παρὰ τὸ Φθὶρ κύριον τὸ ἐπὶ τὸ υἱοῦ τοῦ Ἐνδυμίωνος. Politus.

11. Εἰσὶ δέ τινες πίτυες, φθεῖρας ποιοῦσαι) Hujuſcemodi πίτυες Theophraſto φθειροφόροι. Polit.

quod τὸ φθαρτικὸν λῃστὴν, *latronem perniciosum*, significat. ita ut sit mons latronum. Alii denique a φθὴρ, hoc est, θὴρ, *fera*. ita ut dicat montem ferarum. Namque αἱ θῆρες, *feræ*, a φθὴρ, φθῆρες. Atque hæc quidem hujuscemodi. Neque verò quidquam est novi, quòd ἀπὸ φθειρῶν πιτύων, *a pinorum nucleis, atque adeò a pinis*, mons sit denominatus. Plurima enim loca, ut sanè passim perspicuum est, nomen a plantis acceperunt. Ἀκριτόφυλλον autem ὄρος, *mons, cujus folia præ multitudine discerni nequeant*, dicitur, qui folia habet plurima, seu foliis abundat. Et sic Thersites ἀκριτόμυθος, *verba extra delectum, ac temerè profundens*, tamquam multiloquax. Sin autem mons ἀκριτόφυλλος est, cujus folia discreta minimè sunt, aut distincta; ita & Thersites ἀκριτόμυθος, cujus verba confusa sunt, & inordinata.

CCXII. Mycale, mons Prienes, e regione Sami. Sic enim Geographus: Post Mæandri ostia, littus est Prienense, ultra quod littus Priene est, & Mycale mons, ad venandum commodus, atque arboribus, & sylvis densior: qui & Samo insulæ imminet. Quemadmodum autem Bœotica Mycalessus, ut supra scriptum est, dicta est ἐκ μυκηθμοῦ, *a mugitu*; sic etiam ipsa hæc Mycale, secundùm Ethnicorum scriptorem: quandoquidem in hoc monte μυκώμεναι, *mugientes*, Gorgones Medusæ caput evocarunt. Quamvis non desint, qui Μυχάλην, *Mychalen*, eam dictam censeant, quòd sita sit ἐν μυχῷ ἁλὸς, *in intimo sinu, ac recessu maris*, Carici. Quin & Cariæ urbs est, Mycale. Verumtamen Homerus montis nunc meminit, ut palam faciunt illa verba: Μυκάλης αἰπεινὰ κάρηνα. *Mycales alta capita*. Hîc velim, observes, Carum quoque urbem fuisse Halicarnassum, ex qua prodiit Ælius Dionysius Halicarnassensis, ut ipse disertè significat eo loci, quo de Atticis Nominibus tractat: ubi de Halicarnassensibus scribit, non esse eos Caras; sed Græcos Dorienses, ex iis nempe Doriensibus, qui in Cariam habitatum concesserunt. quod & Athenienses fecerunt: qui, quum in Cariam, Neleo duce, delati fuissent, Græcam in eâ urbem Miletum ædificarunt. Deinde, quum Dorienses istos laudibus celebrasset, unamque de celebribus sex Asiæ urbibus Halicarnassum quoque esse dixisset, ad extremum subdit, nihil fortasse impedimento esse posse, quominus in Cariâ lingua quædam sit Attica, & in ipsis Athenis Carica. ubi certè linguam Atticam, suam ipsius magnificè appellat. Sciendum quoque est, non vocabulum modò τῶν Καρβάνων, *Carbanorum*, sive Βαρβάρων, *Barbarorum*, sumptum ex Caribus videri; sed etiam videri ab illis denominatos τοὺς Κάρδακας, *Cardacas*, apud Pausaniam, hoc est, milites Asiaticos. Verùm is ille, quem diximus, Ælius Dionysius sic habet: Κάρδακες, *Cardaces*, non gens aliqua justa, & studiosa æquitatis; sed

Tom. II. Bar-

φθαρτικὸν λῃστὴν. ἵνα ᾖ ὄρος λῃστῶν. Ἕτεροι δὲ παρὰ τὸ φθὴρ, ὅ ἐστι θὴρ· ἵνα λέγῃ θηρῶν ὄρος. [1] Φθῆρες γὰρ καὶ αἱ θῆρες, παρὰ τὸ φθὴρ. Καὶ τοιαῦτα μὲν καὶ ταῦτα. Εἰ δὲ ἀπὸ φθειρῶν πιτύων ὠνόμασται ὄρος, καινὸν οὐδέν. Μυρίοι γὰρ τόποι ἐκ φυτῶν ὠνομάσθησαν, ὡς πολλαχοῦ φαίνεται. [2] Ἀκριτόφυλλον δὲ ὄρος τὸ πολύφυλλον. Οὕτω καὶ Θερσίτης [3] ἀκριτόμυθος. Εἰ δὲ καὶ ἀκριτόφυλλον ὄρος τὰ μὴ διακεκριμένον τὰ φύλλα, οὕτω καὶ Θερσίτης ἀκριτόμυθος, ὁ συγκεχυμένα λέγων, καὶ ἀδιευκρίνητα.

σιβ΄. [4] Μυκάλη δὲ, ὄρος Πριήνης, ἀντικρὺ Σάμου. Φησὶ γοῦν καὶ ὁ Γεωγράφος, ὅτι μετὰ ἐκβολὰς Μαιάνδρου, ὁ κατὰ Πριήνην αἰγιαλός. ὑπὲρ αὐτοῦ δὲ ἡ Πριήνη, καὶ Μυκάλη, ὄρος εὔθηρον, καὶ εὔδενδρον, [5] ἐπικείμενον τῇ Σαμίᾳ. Ὥσπερ δὲ ἡ Βοιωτία Μυκαλησσὸς, ἐκ μυκηθμοῦ, ὡς προεγράφη, οὕτω καὶ ἡ Μυκάλη αὕτη, κατὰ τὸν Ἐθνολόγον· ἐπεὶ αἱ Γοργόνες ἐπὶ τοῦ ὄρους τούτου μυκώμεναι, τὴν κεφαλὴν Μεδούσης ἀνεκαλοῦντο. Οἱ δὲ, Μυχάλην αὐτήν φασιν· ἐπεὶ ἐν μυχῷ ἁλὸς τῆς Καρικῆς κεῖται. [6] Ἔστι δὲ καὶ πόλις Καρίας Μυκάλη. Ὅμηρος μέντοι τοῦ ὄρους νῦν μέμνηται, *Bas. p. 279.*
ὡς δηλοῖ τὸ, Μυκάλης αἰπεινὰ κάρηνα. Σημειῶσαι δὲ, ὅτι Καρῶν πόλις ἦν καὶ ἡ Ἁλικαρνασσός· ἐξ ἧς ὥρμητο Αἴλιος Διονύσιος Ἁλικαρνασσεὺς, καθὰ δηλοῖ αὐτὸς, ἐν οἷς περὶ Ἀττικῶν ὀνομάτων διαλεγόμενος, λέγει, οὐ Κᾶρας εἶναι τοὺς Ἁλικαρνασσεῖς, [7] ἀλλὰ Ἕλληνας Δωριεῖς [8] τῶν ἀποικησάντων Δωριέων Καρίαν. ὃ καὶ Ἀθηναῖοι ποιήσαντες, καὶ εἰς Καρίαν καταίραντες, ὧν ἦρχε Νηλεὺς, πόλιν Ἑλληνίδα, φησὶν, ἐν αὐτῇ Μίλητον κατεσκευάσαντο. Ἐφ᾽ οἷς τοὺς ταύτης Δωριεῖς σεμνύνας, καὶ μίαν τῶν ἐν Ἀσίᾳ ἑξαπόλεως καὶ τὴν Ἁλικαρνασσὸν εἰπὼν εἶναι, ἐπάγει πρὸς τῷ τέλει, ὅτι οὐδὲν ἂν ἴσως κωλύῃ, καὶ ἐν Καρίᾳ εἶναί τινα Ἀττικὴν φωνὴν, καὶ ἐν ταῖς Ἀθήναις Καρικήν· φωνὴν Ἀττικὴν σεμνῶς εἰπὼν, τὴν ἑαυτοῦ. Ἰστέον δὲ καὶ, ὅτι οὐ μόνον [9] ἡ τῶν Καρβάνων, ἤτοι Βαρβάρων, λέξις ἐκ τῶν Καρῶν εἰλῆφθαι δοκεῖ, ἀλλὰ καὶ οἱ παρὰ τῷ Παυσανίᾳ Κάρδακες. ὅ ἐστι στρατιῶται περὶ Ἀσίαν. Ὁ δὲ ῥηθεὶς Αἴλιος Διονύσιος, οὕτω φησί· Κάρδακες, οὐ δίκαιόν τι γένος, ἀλλὰ

Nn οἱ

1. φθῆρες γὰρ καὶ αἱ θῆρες, παρὰ τὸ φθὴρ) Scribo, παρὰ τὸ φθείρειν. Inde φθὴρ ὁ θὴρ, & φθῆρες αἱ θῆρες. Etymologici Magni Auctor: οἱ δὲ, ὅτι φθῆρες λέγονται αἱ θῆρες. Ab eadem etymologiâ est φθὴρ, *pediculus*. Idem Etymologus: Φθὴρ, παρὰ τὸ φθείρω, ἢ ἀπὸ φθορᾶς σημαντικῆς γινομένη. Politus.

2. Ἀκριτόφυλλον δὲ ὄρος τὸ πολύφυλλον) Hesychius: ἀκριτόφυλλον, πολύφυλλον, οὗ διακρῖναι τὰ φύλλα οὐκ ἔστιν. Suidas: ἀκριτόφυλλον, σύμφυτον πολλοῖς δένδροις, ὥστε μὴ διακρίνειν αὐτοῦ τὰ φύλλα, ὃ φέρει. ἢ κατάσκιον. Politus.

3. ἀκριτόμυθος, ὡς πολύμυθος) Suidas: ἀκριτόμυθος, πολύλογος, ἀκρίτως ἔχων τοὺς λόγους. Polit.

4. Μυκάλη δὲ, ὄρος Πριήνης, ἀντικρὺ Σάμου) Scholiasta Homericus: Μυκάλης, ὄρος Πριήνης, ἀντικρὺ Σάμου τῆς νήσου. Politus.

5. ἐπικείμενον τῇ Σαμίᾳ) Strabo: ὑπέκειται δὲ τῇ Σαμίᾳ, καὶ ποιεῖ πρὸς αὐτὴν ὑπόκειται τῆς Τρωγιλίου καλουμένης ἄκρας, ἑπτασταδίων πορθμόν. Polit.

6. Ἔστι δὲ καὶ πόλις Καρίας Μυκάλη) Stephanus: ἔστιν οὖν ἡ Μυκάλη καὶ πόλις, καὶ ὄρος. Politus.

7. ἀλλὰ Ἕλληνας Δωριεῖς) Geographus: Δωριεῖς δ᾽ εἰσὶν, ὥσπερ καὶ Ἁλικαρνασσεῖς, καὶ Κνίδιοι, καὶ Κῷοι. Polit.

8. τῶν ἀποικησάντων Δωριέων Καρίαν) Malim εἰς Καρίαν. Polit.

9. ἡ τῶν Καρβάνων, ἤτοι Βαρβάρων λέξις ἐκ τῶν Καρῶν) Etymologici Magni Auctor: Καρβᾶνες, οἱ βάρβαροι οἱ ἔχοντες Καρὸς βοήν. Λυκόφρων· Καρβᾶνον ὄχλον. Scribe ex Lycophrone, ὄχλον. Hesychius: Καρβαίζει, Καρικῶς λαλεῖ, καὶ βαρβάρως. Scribe, Καρβανίζει. ut statim sequitur: Καρβανίζει, βαρβαρίζει. Alibi: ἐκαρβάνιζεν, ἐβαρβάριζεν. & rursus: Καρβᾶνες, καὶ Περσαῖοι, οἱ πλοῖον, ὃ λέμβον ἔχοντες. Ἕλληνες δὲ τοὺς Βαρβάρους· οἱ δὲ τοὺς Κᾶρας. Politus.

οἱ μισθῷ στρατευόμενοι βάρβαροι, παρὰ Θεοπόμπῳ. [1] Ἁπλῶς δέ, φησιν, οἱ Πέρσαι, πάντα τὸν ἀνδρεῖον, καὶ κλῶπα, κάρδακα ἐκάλουν. Ἔτι ἰστέον, ὅτι παροιμία παρὰ Παυσανίᾳ φέρεται, ἐπὶ τῶν ἐν εὐτελέσι τὰς πείρας ποιουμένων, [2] τὸ, ἐν Καρὶ τὸν κίνδυνον· [3] ἐπεὶ Κᾶρες, φησὶ, πρῶτοι ἐμισθοφόρησαν.

σιγ΄. Σαρπηδὼν Λυκίων ἦρχε, καὶ Γλαῦκος ἀμύμων, τηλόθεν ἐκ Λυκίας, Ξάνθου ἄπο δινήεντος. Τελευταίους δὲ τῶν ἐπικούρων τοὺς Λυκίους ἔθετο, ἵνα καὶ οὕτως ὦσιν ἐπίσημοι. Οὐ γὰρ ἀεὶ τὸ τῆς μνήμης ὕστερον, ὑπόπτωσιν τῶν μνημονευθέντων ποιεῖ. Ἐν ὀλίγῳ δὲ καὶ τούτους ἐπιτρέχει, δι' ἣν αἰτίαν καὶ τοὺς λοιποὺς ἐπικούρους, καθυποδεικνὺς, ὡς οὐ μόνον ἐμπλατύνεσθαι γράφων πο-
Rom. p.369. λυτρόπως δύναται, ἀλλὰ καὶ στενολεσχεῖν, εὐχήκιστα. Ὅτι δὲ πολλοῦ λόγου ἄξιος ὁ Σαρπηδὼν, καὶ οἱ περὶ αὐτὸν, καὶ ὡς πολὺ ἐφείλκετο συμμαχικὸν, ἐν τοῖς ἑξῆς φανήσεται. Ὅτι δὲ καὶ ὑποστρατήγων χρεία τοῖς μεγάλοις ἀρχηγοῖς, ἱκανῶς ἡ ταχτικὴ αὕτη Βοιωτία ἔδειξεν. Ὕπαρχος οὖν καὶ τῷ Σαρπηδόνι Γλαῦκος· ἔτι γε μὴν καὶ φίλος ἑταῖρος, ὡς καὶ Ἀχιλλεῖ Πάτροκλος, καὶ Μηριόνης Ἰδομενεῖ, καὶ Διομήδει Σθένελος. [4] Λυκία δὲ χώρα, καὶ Λύκιοι τὸ ἔθνος, ἀπὸ Λύκου υἱοῦ Παιδίονος, [5] ὃν ἐκπεσόντα τῆς οἰκίας ὁ ἐκ τῆς Κρήτης Σαρπηδὼν ἐδέξατό, φασιν, ἐπὶ μέρει τῆς ἀρχῆς. Σόλυμοι δέ, φασι, τὰ πρῶτα ἐλέγοντο. Τοῦτο δὲ οὐχ ὁμολογεῖ τοῖς τοῦ Ὁμήρου, [6] ὃς ἐν Ἰλιάδι μὲν, χωρίζει Λυκίους, καὶ Σολύμους· [7] ἐν δὲ Ὀδυσσείᾳ, ἐκτετοπισμένους τινὰς πλάττει Σολύμους, καὶ δυσγνώστους τοῖς πλείοσι. Δῆλον δὲ, ὅτι μέχρι καὶ νῦν μέρος Λυκίας ὑποπτεύονται καὶ οἱ Σόλυμοι, ἐρυμνὸν μὲν χωρίον ἔχοντες, [8] βαρβαρικώτερον δὲ Τζέλυμοι ὑπὸ τῶν ἐγχωρίων καλούμενοι. Ἰστέον δὲ, ὅτι Σαρπηδὼν μὲν οὗτος ὁ Λύκιος, Διὸς υἱὸς, καὶ Λαοδαμείας τῆς τοῦ Βελλεροφόντου· ὁ δὲ ἀνωτέρω ῥηθεὶς Κρητικὸς, ἀδελφὸς ἦν Μίνω, καὶ Ῥαδαμάνθυος·

Barbari mercede militantes apud Theopompum. Generatim autem, inquit, Persæ animosum quemvis, bellicosumque, ac furem, Cardacem vocare consuєverunt. Ad hæc sciendum, de iis, qui in vilibus abjectisque hominibus cum periculo aliquid experiuntur, adagium hoc ferri apud Pausaniam: *in Care periculum:* quoniam Cares, inquit, mercede primi militaverunt.

CCXIII. Saperdon Lyciis imperabat, & Glaucus, vir maximè commendabilis, procul ex Lyciâ, a Xantho vorticoso. Sociorum postremos Lycios collocavit, ut hac ratione insignes, & præ ceteris notabiles fierent. Non enim, cum posteriori aliquos loco memoramus, continuò detractum aliquid censendum est iis, quos memoramus. Eadem autem de caussâ, qua reliquos auxiliares, hos etiam paucis percurrit, ut ita quadamtenus ostendat, eam sibi scribendi facultatem suppetere, ut non solùm possit orationem multifariam dilatare, ac diffundere; sed etiam quàm maximè in angustum contrahere. Sarpedonem, virum fuisse valde celebrem, ac memorabilem, ut & ejus socios, multasqoe ab eo auxiliares copias adductas fuisse, deinceps videbimus. Præterea magnis illis imperatoribus opus fuisse partium quoque secundarum duces, seu legatos, satis Bœotia hæc declarat, quæ est ducum, militariumque copiarum recensio. Legatus igitur Sarpedonis erat Glaucus: quin immo etiam sodalis ejus, ac familiaris, in primis charus, & jucundus, ut Patroclus Achillis, Meriones Idomenei, Sthenelus Diomedis. Lycia, regio; gens, Lycii, a Lyco Paodionis filio, qoem domo extorrem Sarpedon, genere Cretensis, in regni partem dicitur recepisse. Ferunt autem, eos a principio Solymos appellatos. Sed hoc certè minimè cohæret cum Homero, qui in Iliade Lycios, ac Solymos inter sese separat, ac distinguit; in Odysseâ verò Solymos quosdam comminiscitur, qui in remotissimas ab orbe nostro regiones discesserint, vulgoque sint ferè ignoti. Constat tamen, partem etiam nunc Lyciæ Solymos existimari, qui locum munitum habeant, & pronuntiatione Barbaricâ Τζέλυμοι, *Tzelymi*, ab indigenis vocentur. Sciendum porrò est, Sarpedonem hunc quidem Lycium, Jovis filium fuisse, & Laodamiæ, ejus, quæ patre orta est Bellerophonte; eum verò, quem supra Creticum diximus, fratrem fuisse Minois, & Rhadamanthyis: cui

1. Ἁπλῶς δέ, φησιν, οἱ Πέρσαι πάντα τὸν ἀνδρεῖον, καὶ κλῶπα, Κάρδακα ἐκάλουν) Strabo: καλοῦνται δ' οὗτοι Κάρδακες, ἀπὸ κλοπείας τρεφόμενοι, κάρδα γὰρ τὸ ἀνδρῶδες, καὶ πολεμικὸν λέγεται. Hesychius: Κάρδακες, οἱ στρατευόμενοι βάρβαροι ὑπὸ Περσῶν, καὶ εἰς Ἀσίαν οὕτω καλοῦσι τοὺς στρατιώτας, ἀπὸ ἔθνους, ἢ τόπου. Sensus Hesychii mihi planus, vocatos a Persis Κάρδακας τοὺς στρατευομένους βαρβάρους· & sic vocatos τοὺς εἰς Ἀσίαν στρατιώτας. Intelligit τοὺς μισθοῦ στρατευομένους βαρβάρους. Hi autem erant Cares. Inde ἀπὸ ἔθνους, ἢ τόπου, Cardacum appellatio. *Politus*.

2. τὸ, ἐν Καρὶ τὸν κίνδυνον) Hesychius: ἐν Καρὶ τὸν κίνδυνον. παροιμία ἀπὸ τῶν ἐν εὐτελέσι τὰς πείρας ποιουμένων. Polit.

3. ἐπεὶ Κᾶρες, φησί, πρῶτοι ἐμισθοφόρησαν) Inde Lycophron στρατόμισθον Κᾶρα· quod scilicet πρῶτοι οἱ Κᾶρες ἐμισθοφόρησαν εἰς ἐπικουρίαν, ὅθεν ὑπὸ μισθῷ συνεμάχησαν. Hinc etiam illud: ἐν Καρὸς αἴσῃ. ἀντὶ τοῦ ἐμισθοφόρου. Polit.

4. Λυκίαν δὲ χώρα) lege cum Frobenio, Λυκία. Stephanus: Λυκία ἡ χώρα, ἀπὸ Λύκου τοῦ Πανδίονος. Pomponius Mela: *Lycia continuò, cognominata a Lyco rege, Pandionis filio*. Polit.

5. ὃν ἐκπεσόντα τῆς οἰκίας) lege, τῆς οἰκείας. Strabo: Οἱ δὲ τοὺς Λυκίους πρότερον Σολύμους καλεῖσθαι φάσκοντες, ὕστερον δὲ Τερμίλας, ἀπὸ τῶν ἐκ Κρήτης συγκατελθόντων τῷ Σαρπηδόνι φασί· μετὰ δὲ ταῦτα Λυκίους ἀπὸ Λύκου τοῦ Πανδίονος, ὃν ἐκπεσόντα τῆς οἰκείας ἐδέξατο Σαρπηδὼν ἐπὶ μέρει τῆς ἀρχῆς, οὐχ ὁμολογούμενα λέγουσιν Ὁμήρῳ. Politus.

6. ὃς ἐν Ἰλιάδι μὲν χωρίζει Λυκίους, καὶ Σολύμους) Strabo: Οὗτος μὲν οὖν ὁ λόγος ἀποφαίνει τοὺς αὐτοὺς Σολύμους τε, καὶ Λυκίους· ὁ δὲ Ποιητὴς χωρίζει. Βελλεροφόντης γοῦν ὡρμημένος ἐκ τῆς Λυκίας, Σολύμοισι μαχέσατο κυδαλίμοισι. Politus.

7. ἐν δὲ Ὀδυσσείᾳ) l. ε v. 282.

Τὸν δ' ἐξ Αἰθιόπων ἀνιὼν κρείων Ἐνοσίχθων
Τηλόθεν ἐκ Σολύμων ὀρέων ἴδεν

Quem in locum Strabo l. 1. p. 21. Οἴομαι δὲ καὶ τῶν Σολύμων τὰ ἄκρα τοῦ Ταύρου τὰ περὶ τὴν Λυκίαν ἕως Πισιδίας ὑπερέχοντα τὰ ὑψηλότατα, καὶ τοὺς ἀπὸ τῆς μεσημβρίας ὑπερβολὰς ἐπιφανεστάτας παρέχοντα τοῖς ἐντὸς τοῦ Ταύρου, καὶ μάλιστα τοῖς περὶ τὸν Πόντον, καθ' ὁμοιότητά τινα καὶ τούτους ἐξωκεανίσθαι. Et p. 34. Σολύμους λέγων, οὐ τοὺς ἐν τῇ Πισιδίᾳ, ἀλλ', ὡς ἔφην πρότερον, πλάσας τινὰς ὁμωνύμους τοὺς ἀναλόγως ἔχοντας πρός τε τὸν πλέοντα ἐν τῇ σχεδίᾳ, καὶ τοὺς ἐκεῖ μεσημβρινοὺς, ὡς ἂν Αἰθίοπας, ὡς οἱ Πισιδικοὶ πρός τε τὸν Πόντον, καὶ τοὺς ὑπὲρ τῆς Αἰγύπτου Αἰθίοπας. Politus.

8. βαρβαρικώτερον δὲ Τζέλυμοι ὑπὸ τῶν ἐγχωρίων καλούμενοι) Eustathius alibi: μέχρι καὶ νῦν σώζεταί πως τὸ τῶν ἐνθάδε Σολύμων ἐθνικὸν ὄνομα. τόπος γάρ ἐστιν ὀχυρώτατος περί που τὴν Λυκίαν, οὗ οἱ ἐγχώριοι βαρβαρικώτερον τοὺς ἐκεῖ καλοῦσι Τζέλυμοι. Politus.

cui Sarpedoni, secundùm Geographum, insulares Cares, & Leleges socios sese operis adjunxerunt in ædificandâ Mileto, Mileti Creticæ cognomine, ejus, quæ in Cretibus quoque recensendis est adnumerata. Narrat etiam, eumdem ipsum Sarpedonem, quum Termilas e Cretâ in coloniam deduxisset, (gens Cretensis, Termilæ) Termilarum inde nomen subjectis sibi populis imposuisse, qui priùs Minyæ, immo etiam antea Solymi vocabantur: verùm postea Lycum, Pandionis filium, advenisse, suosque ibi populos de nomine suo Lycios nuncupasse. Sicuti autem non unus, solusque fuit Sarpedon, nimirum ille Lycius; sic etiam sciendum, non unum, solumque Glaucum fuisse. Est enim inter alios ille etiam, de quo supra expositum est, Glaucus Anthedonius: itemque Glaucus Cretensis, denominativè Glaucon, Minois, & Pasiphaës filius. Quin & piscis dicitur glaucus, dignus sanè, qui memoretur.

CCXIV. Τὸ *τηλόθεν*, *procul*, *e longinquo*, dictum est ad differentiam Lyciorum illorum, qui proximi erant Trojæ, sub imperio, & potestate Pandari: qui & Troës, ut ostensum est, & Zelitæ sunt appellati. Xanthus, non fluvius modò est Lyciæ; sed etiam urbs, apud quam exire Xanthus fluvius perhibetur. Ita dicta est a Xantho Ægyptio, seu Cretensi, qui eam condidit. Sed & Xanthum memorant, urbem Lesbiam. Cognominis est autem hic Xanthus Xanthi illius Troici, qui dictus etiam Scamander, cujus multis postea in locis fit mentio: eamdemque ambo caussam appellationis habent. Ceterùm *δινήεις*, *vorticosus*, non modò hic Xanthus; sed alii etiam fluvii, quibus, quòd celerem, atque expeditum aquarum cursum minimè habeant, usuvenit, ut in quibusdam cavis, veluti sinubus, ex aquarum repulsu, vortices, ac gurgites faciant. Sciendum porro, quod a veteribus scriptum est, Poëtam, varietatis caussâ, Sarpedonis

θυος· ¹ ᾧ Μίλητον συνέκτισαν, κατὰ τὸν Γεωγράφον, προσληφθέντες ἐνσιῶται Κᾶρες, καὶ Λέλεγες, ὁμώνυμον τῇ Κρητικῇ Μιλήτῳ, ἣν ἔχει καὶ ὁ Κρητικὸς κατάλογος. Ὁ δ' αὐτός, φησι, Σαρπηδών, ² καὶ Τερμίλας ἐκ Κρήτης ἀγαγὼν (μερὶς δὲ Κρητῶν οἱ Τερμίλαι) ὠνόμασε τοὺς ὑπ' αὐτόν, Τερμίλας, ³ οὓς πρότερον καλουμένους Μινύας, καὶ ἔτι πρότερον Σολύμους. ἐπελθὼν δέ, φησιν, ὁ Πανδίονος Λύκος, ἀφ' ἑαυτοῦ Λυκίους προσηγόρευσε τοὺς ἑαυτοῦ. Ἰστέον δέ, ὅτι, ὥσπερ οὐκ ἦν Σαρπηδὼν εἷς, ὁ Λύκιος δηλαδή· οὕτως οὐδὲ Γλαῦκος. Ἔστι γὰρ σὺν ἄλλοις καὶ ὁ προδηλωθεὶς Ἀνθηδόνιος, καὶ Κρὴς δὲ Γλαῦκος, ὁ καὶ Γλαύκων παρωνύμως, Μίνωος, καὶ Πασιφάης υἱός. ⁴ Λέγεται δὲ καὶ ἰχθὺς γλαῦκος, λόγου ἄξιος.

σιδ'. Τὸ δὲ τηλόθεν, ⁵ πρὸς διαστολὴν εἴρηται τῶν ἐγγυτάτω τῆς Τροίας Λυκίων, ὧν ἦρχε Πάνδαρος· οἳ καὶ Τρῶες, ὡς ἐδηλώθη, ἐκαλοῦντο, ⁶ καὶ Ζελειῶται. Ξάνθος δὲ οὐ μόνον ποταμὸς Λυκίας, ἀλλὰ καὶ πόλις, ⁷ παρ' ἣν Ξάνθος, φασίν, ἔξεισι ποταμός. Ὠνομάσθη δὲ ἀπὸ Ξάνθου Αἰγυπτίου, ἢ Κρητὸς οἰκιστοῦ. Ἦν δὲ Ξάνθος, φασί, καὶ πόλις Λεσβία. Ὁμώνυμος δὲ ὁ Ξάνθος τῷ Τρωϊκῷ Ξάνθῳ τῷ καὶ Σκαμάνδρῳ, περὶ οὗ πολλαχοῦ ῥηθήσεται ⁸ καὶ κλήσεως δὲ αἰτίαν ἔχουσι τὴν αὐτήν. Δινήεις δέ, οὐ μόνος ὁ Ξάνθος οὗτος, ἀλλὰ καὶ ἕτεροι, ὅσοις ἐπισυμβαίνει μὴ ὀξύνουσι τὸ ῥεῦμα, δίνας πάσχειν περὶ τινας ἀγκάλας, ἐξ ἀντικρούσεως ὑδάτων. Ἰστέον δέ, ὅτι γράφουσιν οἱ παλαιοί, τὸν Ποιητὴν ὑ-

1. ᾧ Μίλητον συνέκτισαν, κατὰ τὸν Γεωγράφον, προσληφθέντες νησιῶται Κᾶρες, καὶ Λέλεγες) Strabo: Καὶ οἱ Κᾶρες δὲ νησιῶται πρότερον ὄντες, καὶ Λέλεγες, ὥς φασιν, ἠπειρῶται γεγόνασι, προσλαβόντων Κρητῶν· οἳ καὶ τὴν Μίλητον ἔκτισαν, ἐκ τῆς Κρήτης λαβόντες Σαρπηδόνα οἰκιστήν. Politus.

2. καὶ Τερμίλας ἐκ Κρήτης ἀγαγὼν) lege, Τερμίλας, & Τερμίλαι. Strabo: καὶ τοὺς Τερμίλας ἀποφαίνει ἐκ τῶν νῦν Λυκίων. τοὺς δ' ἀγαγόντα ἀποικίαν ἐκ Κρήτης Σαρπηδόνα, Μίνω, καὶ Ῥαδαμάνθυος ἀδελφὸν ὄντα. Polit.

3. τοὺς πρότερον καλουμένους Μινύας) Μιλύας scripsisse hic Eustathium, ipsa ejus verba loquuntur ad lib. ζ' Iliad. περὶ δὲ [illegible] Λυκίων Σολύμων φησὶ καί, ὅτι Σόλυμοι οὗτοι Μιλύαι [illegible] ἐκαλοῦντο, οὗ ἀδελφοὶ Σαρπηδών, καὶ Ῥαδάμανθυς. Unde non est dubitandum, quin Μιλύας legerit Eustathius in Strabone. Sed malè ita legit pro Μιλύας. Alii Μινύαι, qui sunt Thessaliæ: alii Μιλύαι, qui Lyciæ. Frater ille Minois, & Rhadamanthyis Sarpedon dicitur Straboni ὀνομάσαι Τερμίλας τοὺς νῦν Μιλύας, ὥς φησιν Ἡρόδοτος· ὄντας δὲ πρότερον Σολύμους. Ubi tamen Geographus hallucinatur. Non dicit Herodotus, Termilas antea vocatos, qui nunc Milyæ; sed e contrario Milyas antiquitus appellatas, qui nunc Termilæ. Verba hæc Herodoti: Οἱ δὲ Λύκιοι ἐκ Κρήτης τὠρχαῖον γεγόνασι. τὴν γὰρ Κρήτην εἶχον τὸ παλαιὸν πᾶσαν βάρβαροι. διενειχθέντων δὲ ἐν Κρήτῃ περὶ τῆς βασιληΐης τῶν Εὐρώπης παίδων, Σαρπηδόνος τε, καὶ Μίνω, ὡς ἐπεκράτησε τῇ στάσει Μίνως, ἐξήλασε αὐτόν τε Σαρπηδόνα, καὶ τοὺς στασιώτας αὐτοῦ. οἱ δέ, ἀπωσθέντες, ἀπίκοντο τῆς Ἀσίης ἐς γῆν τὴν Μιλυάδα. τὴν γὰρ νῦν Λύκιοι νέμονται, αὕτη τὸ παλαιὸν ἦν Μιλυάς. Οἱ δὲ Μιλύαι, τότε Σόλυμοι ἐκαλέοντο. τέως μὲν δὴ αὐτῶν Σαρπηδὼν ἦρχε, οἱ δὲ ἐκαλέοντο τό πέρ τε ἠνείκαντο οὔνομα, καὶ νῦν ἔτι καλέονται ὑπὸ τῶν περιοίκων οἱ Λύκιοι, Τερμίλαι. Ὡς δὲ ἐξ Ἀθηνέων Λύκος ὁ Πανδίονος, ἐξελασθεὶς καὶ οὗτος ὑπὸ τοῦ ἀδελφεοῦ Αἰγέος, ἀπίκετο ἐς τοὺς Τερμίλας παρὰ Σαρπηδόνα, οὕτω δὴ κατὰ τοῦ Λύκου τὴν ἐπωνυμίην Λύκιοι ἀνὰ χρόνον ἐκλήθησαν. Itaque secundùm Herodotum scribendum erat Straboni: καὶ ὀνομάσαι Τερμίλας τοὺς πρότερον Μιλύας, ὥς φησιν Ἡρόδοτος. Et sic Strabonem corrigere voluisse videri potest Eustathius, cum ex eo refert, Sarpedonem τοὺς ὑπ' αὐτόν, Τερμίλας nominasse, τοὺς πρότερον καλουμένους Μινύας, καὶ ἔτι πρότερον Σολύμους. Sed Geographus minimè consentire eos ait cum Homero, qui Lycios vocatos ante Solymos narrant, quàm a Sarpedone Termilæ appellarentur, atque adeò meliùs sentire eos affirmat, qui dicunt, λέγεσθαι Σολύμους ὑπὸ τοῦ Ποιητοῦ τοὺς νῦν Μιλύας προσαγορευομένους. Quod est sine dubio contra Herodotum. Politus.

4. Λέγεται δὲ καὶ ἰχθὺς γλαῦκος, λόγου ἄξιος) glaucus piscis laudatus Athenæo lib. 7. Polit.

5. πρὸς διαστολὴν εἴρηται τῶν ἐγγυτάτω τῆς Τροίας Λυκίων) Nota hic etiam, quod alibi observamus, duplices Lycios. Eustathius ad Periegetam: ἰστέον δέ, ὅτι διττοί εἰσιν οἱ Λύκιοι, ὡς καὶ Ὁμήρῳ δοκεῖ· οἱ μέν, Τρωϊκοί, καθὰ καὶ ὁ Γεωγράφος φησίν· οἱ δέ, πρὸς τῇ Καρίᾳ. Politus.

6. καὶ Ζελειῶται) Supra etiam Eustathius, Ζελεῖται. Ῥητέον δὲ ἐν ὀλίγῳ, ὅτι οὐ μόνον Ζελειῶται οἱ ὑπὸ Πανδάρῳ, ἀλλὰ καὶ Τρῶες· ἤδη δὲ καὶ Λύκιοι. Sic & alibi. Sed ex Stephano legendum monuimus, Ζελεῖται. Politus.

7. παρ' ἣν Ξάνθος, φασίν, ἔξεισι ποταμός) Melius id, quàm quod habent libri editi Stephani: παρ' ἣν Ξάνθος ἔξεισι ποταμός. Polit.

8. καὶ κλήσεως δὲ αἰτίαν ἔχουσι τὴν αὐτήν) nempe quia utriusque fluminis aquæ potæ oves ξανθὰς faciunt. Et de Xantho quidem Troico, qui Scamander est, ita Aristoteles: δοκεῖ δὲ καὶ ὁ Σκάμανδρος ποταμὸς ξανθὰ τὰ πρόβατα ποιεῖν. διὸ καὶ τὸν Ὅμηρόν φασιν ἀντὶ Σκαμάνδρου, Ξάνθον προσαγορεύειν αὐτόν. Antigonus Carystius: δοκεῖ δὲ καὶ ὁ Σκάμανδρος (πίνοντα τὰ πρόβατα) ξανθὰ ποιεῖν. διὸ καὶ τὸν Ποιητὴν ἀντὶ Σκαμάνδρου Ξάνθον αὐτὸν προσαγορεῦσαι. Plinius: *rufasque* (oves facit) *juxta Ilium Xanthus, unde & nomen amni.* De Xanthi hujus Troici etymologiâ paullò aliter Etymologus, sed ab eadem vocis notione: Ξάνθος δέ, ὅτι ἐκεῖ λουσάμεναι αἱ θεαί, ξανθὰς ἔσχον τὰς κόμας, ὅτε ἐπὶ Ἀλεξάνδρῳ ᾖσαν, [illegible]. Unde etiam videri potest vocatus Xanthus Lycius, παρὰ τὸ ξανθὰς τρίχας ποιεῖν τοῖς λουομένοις. Etymologici Magni Auctor: Ξάνθος, κυρίως ὁ ποταμός, παρὰ τὸ ξανθὰς τρίχας ποιεῖν τοῖς λουομένοις [illegible]. Accentûs differentiam inter nomen proprium, & epitheton, notat Suidas: Ξάνθος, ὁ ποταμός. Ξανθὸς δέ, ὁ πυρρός. Politus.

περ ποικιλίας ἄλλῳ τόπῳ ἐάσαι τὸ τῦ Σαρπηδόνος γένος· ἐνταῦθα δὲ, ὡς ἕνος τῶν τυχόντων, μνησθῆναι αὐτῦ. Οἱ δὲ αὐτοὶ καὶ ἐν τῷ, Ξάνθυ ἀπὸ δινήεντος, φασὶν, ὅτι, κατὰ Ἀρίσαρχον, πᾶσα πρόθεσις μεταξὺ κειμένη κυρίυ, καὶ προσηγορικῦ, τῷ κυρίῳ ἔπεται· ὥστε ἐνταῦθα οὕτως ἀναγνωςέον· ἀπὸ Ξάνθυ δινήεντος. κατὰ δὲ Πτολεμαῖον, ἡ πρόθεσις τῷ προσηγορικωτέρῳ μέρει ἕπεται. Βύλεται ὖν αὐτὸς, ὕτως ἀναγνῶναι, ὡς παρ' Ὁμήρῳ κεῖται. [1] Κατὰ δὲ Ἀπολλώνιον, φασι, πάντως ἀναςρέφεται ἡ πρόθεσις. Λέγυσι δὲ καὶ, ὅτι ςικτέον εἰς τὸ δινήεντος· ἐπειδὴ εἱρμός ἐςι τῆς ἐφεξῆς, ἤτοι τῆς τ γ' ῥαψῳδίας. Ἐπὶ μέντοι τῦ τέλυς τῶν ἄλλων ποιημάτων ὐκ ἔςι. τὸ ςίζειν δηλαδή. σιωπᾷ γάρ, φασιν, ἐκδέχεται. Ἰςέον δὲ καὶ, ὅτι Ὅμηρος μὲν, ὕτω τὴν Βοιωτίαν διῳκονομήσατο, γενεαλογίαις, καὶ λοιπαῖς ἱςορίαις καταποικίλας αὐτήν· ὅτι δὲ καὶ παρενθέσεσι μύθων συνήθως, [2] ὓς ἀπό τινων ἀεὶ ἐνάγει ἱςοριῶν, ὡς ὁ Στράβων φησί. Οἱ δὲ μεθ' Ὅμηρον, ὡς ἐκ βραχείας τινὸς κρόκης τῦ ἔργυ τύτυ [3] πολυτίμητον ὑποδεῖξαι τὸ αὐτῦ ποιήσεως πέπλον φιλοτιμησάμενοι, τάχα δὲ καὶ πρὸς χάριν μιμήσασθαι, πολλὰ μὲν ἐποιήσαντο, οἱ μὲν ὕτως, οἱ δ' ἄλλως· ὐδεὶς δὲ κρεῖττόν τι τῆς τοιαύτης ὀλιγοςίχυ Ὁμηρικῆς γραφῆς, ἐπραγματεύσατο, καὶ γλυκύτερον.

nis genus in alium locum dimittere, ac reservare; hic verò, ejus, tamquam unius de multis, meminisse. Præterea, quod est ab iisdem adnotatum ad hæc verba: *Ξάνθυ ἀπὸ δινήεντος· Xantho a vorticoso*, juxta Aristarchum, omnis præpositio, inter nomen proprium, & appellativum collocata, sequitur nomen proprium, & ad illud pertinet: adeo ut hoc loci ita legendum sit: *ἀπὸ Ξάνθυ δινήεντος. a Xantho vorticoso*. Verùm, juxta Ptolemæum, præpositio stat a parte nominis appellativi. Vult igitur ipse sic legi, ut est quidem apud Homerum. At enim, secundùm Apollonium, inverso prorsus, ac præpostero ordine, posita est per anastrophen hæc præpositio. Addunt, ponendum esse punctum ad τὸ, *δινήεντος, vorticosi*: quoniam nexus est sequentis narrationis, seu libri γ'. Quamquam in aliorum librorum fine id minimè locum habeat, ut scilicet interpuncto clausulam libri notemus, ac distinguamus: quia eos libros, ut ajunt, silentium excipit. Quod denique scire oportet, ita quidem Homerus Bœotiam hanc digessit, ac pertractavit, ita ut nimirum, deductis per generis seriem familiis, reliquoque historiarum apparatu, nec non interjectis pro more fabulis, variè eam distinxerit: quas fabulas ex aliquâ semper historiâ adducit, ut testatur Strabo. Qui verò Homerum post longa temporum intervalla sunt secuti, dum, veluti ex parvo quodam Operis hujus subtegmine, præmonstrare summopere conarentur, quanto in pretio habenda esset Homericorum Carminum tela, atque etiam fortassis, ad gratiam promerendam, imitari eam studerent; multum illi quidem laboris, atque operæ, alii aliter, impenderunt: verumtamen nemo unus illorum quidquam melius, ac dulcius Homericâ istâ paucorum versuum scriptione est elucubratus.

1 Κατὰ δὲ Ἀπολλώνιον, φασι, πάντως ἀναςρέφεται ἡ πρόθεσις) Varia τῆς ἀναςρεφομένης προθέσεως exempla afferunt Grammatici. Ἀναςροφὴ est etiam præpositionis, ὅτε μεταξὺ δύο ὀνομάτων τεθῇ· ξύλοχον κάτα βοσκομενάων. Ξάνθυ ἄπο δινήεντος. Alibi dicunt, ὅταν μεταξὺ δύο ὀνομάτων, τῦ μὲν κυρίυ ὄντος, τῦ δὲ προσηγορικῦ, κεῖνται αἱ προθέσεις, ἐν τούτοις πάντως ἀναςρέφεσθαι δεῖν τὰς προθέσεις. Hujuscemodi autem ἀναςροφῆς proprium esse docent, τὸ τὸν ἴδιον ἀναπέμπειν τόνον. Est enim ἀναςροφὴ, μετάθεσις τόνου. Secundum quam anastrophen scribendum hic fuerit, retracto præpositionis accentu: Ξάνθυ ἄπο δινήεντος. Polnus.

2. ὓς ἀπό τινων ἀεὶ ἐνάγει ἱςοριῶν) Cum de ceteris Poetis, tum maximè de Homero, usurpari verissimè potest illud Lactantii Divinarum Institut. lib. 1. c. 11. *Non ergo res ipsas gestas finxerunt Poetæ. quod si facerent, essent vanissimi. Sed rebus gestis addiderunt quemdam colorem*. Polnus.

3. πολυτίμητον) f. πολύμιτον. Vestis polymita. Salvinus.

PHI-

PHILIPPO . BONAROTAE
SENATORI . FLORENTINO

MAGNI . ETRURIAE . DUCIS . AUDITORI

VIRO

AMPLISSIMO . ATQUE . CLARISSIMO

ET . DE . LITTERARUM . STUDIIS . AC . DE . REPUBLICA

OPTIME . MERITO

QUOD . QUIDQUID . IN . EGREGIO . HOMINE . LAUDIS . ESSE . POTEST

IPSE . IN . SE . PERFECTISSIME . EST . COMPLEXUS

SUMMAM . DOCTRINAM . SUMMAM . PRUDENTIAM

SUMMAM . INTEGRITATEM

QUOD . PUBLICO . JURE . SAPIENTER . ADMINISTRANDO

CIVITATI . NOSTRAE . ATQUE . ADEO . ETRURIAE . PLURIMUM . PROFUIT

QUOD . SCRIPTIS . SUIS . GRAECAM . ROMANAMQUE . ANTIQUITATEM

MIRIFICE . ILLUSTRAVIT

QUOD . EJUS . FAVORE . ET . PATROCINIO . OPUS . HOC . EUSTATHIANUM

EX . MAXIMIS . DIFFICULTATIBUS . EXPEDITUM . ET . CONSERVATUM . EST

ALEXANDER . POLITUS

FLORENTINUS . DE CL. REG. SCHOLARUM . PIARUM

LIBRUM . Γ . ILIADIS . HOMERICAE

ET . EUSTATHII . ARCHIEPISCOPI . THESSALONICENSIS

IN . EUMDEM . LIBRUM . COMMENTARIOS

LATINE . A . SE . VERSOS . ATQUE . ILLUSTRATOS

OBSEQUII . GRATIQUE . ANIMI . CAUSSA

L. M. Q.

D. D. D.

ARGUMENTUM
LIBRI Γ HOMERI.

ALexander, de summâ rerum decisurus, Menelaum ad singularem pugnam provocat: itaque fiunt fœdera, eâ conditione, ut victor Helenam, ejusque opes accipiat. Victum autem Alexandrum Venus inde abripit, eoque in ipsius ejusdem thalamum absportato, Helenam a muro arcessit. Ibi illi, primùm amplexibus, ac Veneri, deinde somno indulgent.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ
ΤΗΣ Γ ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΔΙΑΣ.

[1] ΑΛεξάνδρου προκαλεσαμένου Μενέλαον εἰς μονομαχίαν ἐπὶ τῇ τῶν ὅλων διαλύσει, ὅρκοι γίνονται, ἐφ' ᾧ τὸν νικήσαντα τὴν Ἑλένην λαβεῖν, καὶ τὰ χρήματα αὐτῆς. Ἡττηθέντα δὲ Ἀλέξανδρον Ἀφροδίτη ἁρπάζει, καὶ εἰς τὸν ἴδιον θάλαμον [2] ἀναγαγοῦσα, μετακαλεῖται ἐπὶ τὸ τεῖχος τὴν Ἑλένην. Οἱ δὲ συνομιλήσαντες, ὡς ὕπνον τρέπονται.

ΕΚ ΤΩΝ ΤΗΣ ΓΑΜΜΑ ΡΑΨΩΔΙΑΣ.

Rom. p. 370.
Bas. p. 280.

EX COMMENTARIIS LIBRI Γ.

ALEXANDRO POLITO

DE CLER. REG. SCHOLARUM PIARUM INTERPRETE.

AT, postquam instructi fuerunt una cum ducibus quique,
Trojani clangoreque, clamoreque ibant, veluti aves:
Ut clangor quidem gruum est in cælo supra,
Quæ, postquam hyemem effugerunt, & immensum imbrem,
Cum clangore volant ad Oceani fluenta,
Viris Pygmæis cædem, & mortem ferentes.
Quippe hæ matutina sævum certamen afferunt.
Contra ibant cum silentio robur spirantes Achivi,
Animo parati ad opem sibi mutuò ferendam.

ΑΥτὰρ ἐπεὶ κόσμηθεν ἅμ' ἡγεμόνεσσιν ἕκαστοι,
Τρῶες μὲν κλαγγῇ τ', ἐνοπῇ τ' ἴσαν, ὄρνιθες ὥς·
Ἠΰτε περ κλαγγὴ γεράνων πέλει οὐρανόθι πρό,
Αἵ τ' ἐπεὶ οὖν χειμῶνα φύγον, καὶ ἀθέσφατον ὄμβρον,
Κλαγγῇ ταί γε πέτονται ἐπ' Ὠκεανοῖο ῥοάων,
Ἀνδράσι Πυγμαίοισι φόνον, καὶ κῆρα φέρουσαι.
Ἠέριαι δ' ἄρα ταί γε κακὴν ἔριδα προφέρονται.
Οἱ δ' ἄρ' ἴσαν σιγῇ μένεα πνείοντες Ἀχαιοί,
Ἐν θυμῷ μεμαῶτες ἀλεξέμεν ἀλλήλοισιν.

I. INscriptio Libri Γ, numeris soluta: *Fœdera, & singulare certamen Alexandri, ac Menelai.* Numeris verò adstricta hæc est:

Γάμμα, *Helenæ causâ solis est pugna maritis.*

Ubi sciendum, litteram Γάμμα, vocari ab Jonibus

α. ΕΠιγραφὴ τῆς Γάμμα Ῥαψῳδίας, πεζὴ μέν· [2] Ὅρκοι, καὶ μονομαχία Ἀλεξάνδρου, καὶ Μενελάου. [3] ἔμμετρος δὲ, αὕτη·

Γάμμα δ' ἄρ' ἀμφ' Ἑλένης οἴοις μόθος ἐστὶν ἀκοίταις.

Ἰστέον δὲ, ὅτι [4] τὸ γάμμα στοιχεῖον, γέμμα φασὶν

1. Ἀλεξάνδρου προκαλεσαμένου Μενέλαον) Ὑπόθεσιν hanc libri γ' exhibet in Eustathio suo Frobenius. Sed & alia adjuncta est ejusdem libri Ὑπόθεσις apud veterem Scholiastam: quæ quidem est hujusce modi. Ἄλλως. Τῶν ἡρώων οὐκ ἰδίᾳ μόνον ἑκάστου τὸ εἶδος, ἀλλὰ καὶ κοινῇ, παρίστησιν ἡμῖν ὁ Ποιητὴς ἔν τε τοῖς ἄλλοις πᾶσι, καὶ ἐπὶ τούτοις δὲ μάλιστα τῆς ῥαψῳδίας. Εἴκαζε γοῦν τοὺς μὲν Τρῶας τοῖς θορυβωδεστάτοις ζώοις γεράνοις, ἄκοσμον φωνὴν εἰς τὸν πόλεμον αὐτῶν πρόοδον ἀφηγούμενος· τοὺς δὲ Ἕλληνας μετὰ σιωπῆς τὰς προόδους ποιεῖσθαι, ἐν λόγοις οἷα πρὸς ἀλλήλους ἐπιδειξαμένους. Καὶ δεῖξας μὲν προελθὼν ἐπὶ τὸν πόλεμον, τὸν Ἀλέξανδρον προάγει τῶν Τρώων προμαχοῦντα, καὶ γαῦρον ὁρμῶντα· ἐπειδὴ εἶδε τὸν πολέμιον, εἰς τὸ τῶν ἑταίρων πλῆθος ἀναχωροῦντα. Λοιδορούμενον δὲ αὐτὸν Ἕκτορα, καὶ ὑπενδόντα αὐτῷ, τόδε ὑπισχνούμενον μαχέσασθαι τῷ Μενελάῳ περὶ τῆς Ἑλένης, καὶ τῶν κτημάτων, ἐφ' ᾧ τὸν πόλεμον ἐν τῇ τῶν δύο σωμάτων μάχῃ τέλος λαβεῖν. Διαλύσαντος δὲ αὐτὸν ἀμφοτέροις τοῖς στρατεύμασιν Ἕκτορος, ὁρίζεται καὶ ὁ Μενέλαος. Μεταπεμψάμενοι δὲ Πρίαμον, ὅρκους, καὶ ἀρχὰς ποιοῦνται. Καὶ ἡ Ἑλένη Πριάμῳ, καὶ τοῖς περὶ Ἀντήνορα δημογέρουσι, περὶ ἑκάστου τῶν παρὰ τοῖς Ἕλλησιν ἀρίστων διηγεῖται. Μαχεσαμένων δὲ αὐτῶν, καὶ ἐπειδὴ τὸν Ἀλέξανδρον ἐξαρπάσασα Ἀφροδίτη, εἰς τὸν θάλαμον ἄγει, καὶ μικρὸν ὕστερον καὶ τὴν Ἑλένην. Ἡ δὲ ἀνανδρίαν ὀνειδίζει τῷ Ἀλεξάνδρῳ. Καὶ οἱ μὲν ἐπὶ τὴν κοίτην τρέπονται. Ἀγαμέμνων δὲ κατὰ τοὺς ὅρκους ἀπαιτεῖ τὴν Ἑλένην, καὶ τὰ ἅμα αὐτῇ ἁρπαγέντα χρήματα, σὺν αὐτῇ δὲ καὶ τὴν ἀξίαν τοῦ ἀδικήματος τιμωρίαν. POLITUS.

2. ἀνάγουσα) Ita quidem Frobenius. Sed editio Homeri Florentina, editio antiquorum Scholiorum Romana, & pleræque aliæ editiones, ἀναγαγοῦσα. Politus.

3. ἔμμετρος δὲ, αὕτη) Periocha tertii Iliados apud Ausonium:
Argivos sua quosque acies in bella sequuntur.
Dispositi in turmas equitum, cuneosque pedestres,
Turbida clangentes confundunt agmina Troes. SALVINUS.

4. τὸ γάμμα στοιχεῖον, γέμμα φασὶν Ἴωνες) Gamma est ab Hebr. Ghimel. Chald. Ghimlá. Salvinus.

φασὶν Ἴωνες, καὶ μάλιστα Δημόκριτος· ὃς καὶ τὸ μῦ, μῶ λέγει, ὡς ἐν ῥητορικῷ εὕρηται λεξικῷ. Φιλέλλην ὁ Ποιητὴς ὤν, ὡς μυριαχοῦ φαίνεται, ἀνάπαλιν πρὸς τοὺς Τρῶας διατίθεται. Διὸ καὶ τὰ πολλὰ οὐκ εὐλογεῖ τὰ Τρωϊκά. Ἐνταῦθα γοῦν τὴν εἰς τὸν πόλεμον αὐτῶν [1] ἀπροβούλευτον, ὡς ἐδηλώθη, καὶ διατοῦτο οὐκ εὔκοσμον πρόοδον ὑποδηλῶν, μετὰ κλαγγῆς, ἤτοι ἀνάρθρου θορύβου, προϊέναι εἰς μάχην φησὶν αὐτούς· λέγων, ὅτι, ἐπεὶ τῶν τε Τρώων, τῶν τε Ἀχαιῶν κόσμηθεν ἕκαστοι, Τρῶες μὲν κλαγγῇ, ἐνοπῇ τ' ἴσαν, ὄρνιθες ὥς, καὶ τὰ ἑξῆς. καὶ ἔστι συντομωτάτη παραβολή, τὸ, ὄρνιθες ὥς. Ὀρνίθων δὲ τὸ κλάζειν. [2] Λέγεται δέ ποτε καὶ ἐπὶ ἄλλων, ὡς προείρηται, διαφόρων. Ἰστέον δὲ, ὅτι τῷ ὀνόματι τῶν Τρώων καὶ τοὺς αὐτῶν ἐπικούρους δηλοῖ. Ἐνοπὴ δὲ, οὐχ ἁπλῶς ἡ φωνή, ἐκείνην γὰρ ὄπα λέγει, εὔκοσμον οὖσαν· ὅπουγε καὶ ἡ Καλλιόπη, ἐκ τῆς τοιαύτης ὀπὸς παρωνόμασται. ἀλλ' ἔστιν ἐνοπὴ ἡ ταραχώδης βοή, ἣν ποτε καὶ φύλοπιν ἂν εἴποι τις. Τὸ δὲ ἴσαν, πεζῷ μὲν λόγῳ οὐκ ἂν εὐχρηστηθείη· Ποιηταῖς δὲ χρησιμεύει. [3] Ἔστι δὲ αὐτοῦ τὸ θέμα, ἴω· οὗ τὸ πληθυντικὸν, ἴομεν, πολλαχοῦ εὕρηται παρὰ τοῖς Ποιηταῖς. [4] Τοῦτο τὸ ἴω, πλεονασμῷ τοῦ ε, γίνεται εἴω, καὶ συναιρέσει, ἤω, ἐξ οὗ καὶ τὸ, [5] Ἤομεν ἀνὰ δρυμά, ἐν Ὀδυσσείᾳ. καὶ ὑπερσυντέλικος, ἤειν, καὶ, [6] Ἤϊα γινόμενος. [7] Εἰ δέ τις προϋπάρχειν μὲν ἐρεῖ τὸ, εἴω, διὰ διφθόγγου, ἀπ' αὐτοῦ δὲ γενέσθαι τὸ διὰ τοῦ ι γραφόμενον ἴω, ἀπελεύσει τοῦ ε, οὐκ ἂν λέγοι τι ἄδεκτον. [8] Δηλοῖ δέ ποτε τὸ ἴσαν καὶ γνῶσίν τινα, ὡς ἐν τῷ, τὰ δ' οὐκ ἴσαν, ὡς ἐτέτυκτο.

β'. Τὸ δὲ ἕκαστοι, ταυτόν ἐστι τῷ οἱ καθέκαστα, οὓς φθάσας πληθὺν ἔφη ὁ Ποιητὴς, ἄλλην οὖσαν παρὰ τοὺς ἡγεμόνας. Διὸ λέγει, ἅμ' ἡγεμόνεσσιν ἕκαστοι, ἤγουν ἡ πληθὺς μετὰ τῶν ἡγεμόνων· καὶ ἐξοχὴν ἰδίᾳ ἐκφωνήσας τοὺς ἡγεμόνας. Οὐκ ἔστιν δὲ ἐναντία, τὸ ἐκοσμήθησαν, καὶ τὸ, κλαγγῇ ἐπορεύοντο. Ἡ μὲν γὰρ ἄθροισις, καὶ ἡ στάσις, καὶ ἡ τῶν φυλῶν διάκρισις, καὶ τοῖς Τρωσὶν εὐκόσμως εἶχεν· ἡ δὲ κίνησις, οὐκ ἀθορύβως ἐγίνετο. Ἰστέον δὲ, ὅτι φιλοσόφως, ἰδίᾳ μὲν τέθειται τὸ ἡγεμόνεσσι, κατ' ἐξοχήν τινα· ἰδίᾳ δὲ τὸ ἕκαστοι. Οἱ μὲν γὰρ ἡγεμό-

bus γέμμα, maximèque a Democrito: qui etiam litteram μῦ dicit μῶ, ut in Dictionario Oratorio notatum reperi. Studiosus quidem Græcorum Poëta, ut innumeris in locis apparet: contra paullò infensior, atque inimicior est in Trojanos. Qua etiam de caussâ non multus ille est in Trojanis rebus celebrandis. Itaque hoc loci, ut ruentium in prœlium Trojanorum inconsultum, quemadmodum expositum est, ac propterea inordinatum, & incompositum motum præmonstret, eos cum clangore, sive cum indistincto, confusoque vocum tumultu, ad pugnam processisse commemorat, his verbis: *Postea quam Trojanique, & Græci, instructi quique fuerunt, atque in aciem dispositi; Trojani quidem cum clangore, clamoreque ibant, veluti aves*. &c. Et est brevissima, maximèque compendiaria comparatio illa: ὄρνιθες ὥς. *veluti aves*. Avium autem est clangere. Quamquam & de aliis diversi generis rebus interdum usurpetur, ut supra dictum est. Sciendum porrò est, Trojanorum nomine auxiliares quoque Trojanorum copias significari. Ἐνοπὴ, non quæcumque vox in genere. Illam enim vocat ὄπα, quæ est bene composita, ac distincta: quandoquidem ἡ Καλλιόπη, *Calliope*, ex hac istâ ὀπὶ, *voce*, est denominata. Sed ἐνοπὴ est tumultuosus clamor, seu incondita vociferatio, quam possit etiam quis interdum dicere φύλοπιν, *pugnantium militum clamorem, seu pugnam*. Τὸ ἴσαν, *ibant, procedebant*, vocabulum sanè fuerit minimè accommodatum ad usum Oratorum: sed tamen in usu est Poëtis. Ejus thema, ἴω, *eo*: cujus plurale ἴομεν, *imus*, sæpe apud Poëtas usurpatum reperitur. Hoc ipsum ἴω, addito per pleonasmum τοῦ ε, fit εἴω, & per synæresin, ἤω. ex quo in Odysseâ illud: Ἤομεν ἀνὰ δρυμά. *Ivimus per sylvas*. Et Plusquam Perfectum, ἤειν, *iveram*. &, Ἤϊα γινόμενος. *Ivi supplicans*. Siquis autem dicat, primitivum verbum esse τὸ εἴω, *eo*, cum diphthongo, & ex eo ortum esse τὸ ἴω, quod scribitur cum ι, rejecto τοῦ ε, is certè nihil absurdi dixerit. Quin etiam aliquando τὸ ἴσαν, notitiæ alicujus, ac scientiæ significationem habet, ut ubi ait Poëta: τὰ δ' οὐκ ἴσαν, ὡς ἐτέτυκτο. *Ea autem nesciebant, ut acta erant*.

II. Τὸ ἕκαστοι, *quique*, idem est, atque τὸ, οἱ καθέκαστα, *unusquisque per sese, seu singuli*, quos jam Poëta πληθὺν, *multitudinem*, vocaverat, aliam illam quidem a ducibus. Quocirca ait: ἅμ' ἡγεμόνεσσιν ἕκαστοι. *una cum ducibus singuli*. multitudo videlicet cum ducibus. quippe quòd, ad excellentiæ notam, duces per sese, ac seorsum expresserit. Neque verò contraria inter se, aut opposita sunt, τὸ ἐκοσμήθησαν, *instructi, atque ordinati fuerunt*, & τὸ, κλαγγῇ ἐπορεύοντο, *cum clangore ibant*. Etsi enim cœtus, ac statio, tribuumque, seu gentium distinctio apud ipsos quoque Trojanos ritè atque ordine sese habuit; tamen ii non sine strepitu, ac tumultu gradiebantur. Rursus sciendum, sapienter, atque ex Philosophiæ præceptis factum esse, ut per se poneretur τὸ ἡγεμόνεσσι, *ducibus*, notâ quadam excellentiæ, & per se τὸ ἕκαστοι, *singuli, unusquis-*

1. ἀπροβούλευτον) l. ἀπροβούλευτον. Politus.
2. Λέγεται δέ ποτε καὶ ἐπὶ ἄλλων) Ἔκλαγξαν δ' ἄρ' ὀϊστοί. Iliad. α. *clangorque tubarum*. Virg. Salvinus.
3. Ἔστι δὲ αὐτοῦ τὸ θέμα, ἴω) Etymologici Magni Auctor: Ἴσαν, σημαίνει τὸ ἐπορεύοντο. τὰ εἶμι τὰ πληθυντικὰ διὰ τοῦ ι ψιλοῦ, ὡς ἀπὸ τοῦ ἴω βαρυτόνου, οὗ ὁ παρατατικὸς, ἶον. Inde τὸ τρίτον πληθυντικὸν, ἴσαν. Politus.
4. Τοῦτο τὸ ἴω, πλεονασμῷ τοῦ ε, γίνεται εἴω, καὶ συναιρέσει, ἤω) Alia e contrario τὸ εἴω πορεύομαι videtur esse παρὰ τὸ ἤω, καὶ πλεονασμῷ τοῦ ι, εἴω. Politus.
Ἀπὸ τοῦ ἴω, Lat. eo, factum est verbum εἶμι. Salvinus.
5. Ἤομεν ἀνὰ δρυμά, ἐν Ὀδυσσείᾳ) Ἤομεν, ὡς ἐκέλευες, ἀνὰ δρυμά. Polit.
6. Ἤϊα γινόμενος) Ἤϊα, πολλὰ θεοῖς γουνούμενος. Polit.
7. Εἰ δέ τις προϋπάρχειν μὲν ἐρεῖ τὸ, εἴω διὰ διφθόγγου) quod sanè videbatur Apollonio. Etymologici Magni Auctor: ἔστι δὲ καὶ τὸ ἴω χῦμα κατὰ Ἀπολλώνιον. ἔστιν εἴω, εἶτα διαιρέσει, εἴω· καὶ κατὰ ἀφαίρεσιν τοῦ ε, γίνεται ἴω, καὶ ἐπὶ τοῦ πορευομένους. Polit.
8. Δηλοῖ δέ ποτε τὸ ἴσαν καὶ γνῶσίν τινα) ab ἴσημι, quod est ἐπίσταμαι. Doricè dicitur ἴσαμι. Ὁ παρατατικὸς, ἴσαν, seu ἴσαν. τὸ πληθυντικὸν, ἴσαμεν, ἴσατε, ἴσαν. Polit.

quisque. Duces namque, tamquam divini, deique similes, propiùs ad unitatem, atque ad ipsum illud unum, & solum, accedunt. Multitudo verò, ἑκὰς εἰσι, *longè sunt*, sive πόῤῥω, *procul*, ab isto bono, ut ipsa quoque etymologia manifestum facit. Etenim ab hac istâ voce ἑκὰς, *longè*, *procul*, ut disertè supra ostensum est, primùm oritur τὸ ἑκάτερος, *alteruter*, *vel uterlibet*, dictum de duobus. quod quidem, perinde quasi ausum fuerit, dissidium, ac discessionem a binario facere, est ἕκαθεν, *procul*, ab unitate. Descivit enim, & veluti secessit ab unitate numerus binarius. Itaque τὸ ἑκάτερος, *alteruter*, est quodammodo ἑκὰς, *procul*, ab unitate, quippe quod, ad exemplum nominis comparativi, binarium significet. Verùm τὸ ἕκαστος, *quisque*, *unusquisque*, figuratum est ad formam nominis superlativi: quod, quamvis funditus positum sit in ternario; tamen dicitur etiam de reliquis omnibus numeris. Et est quodammodò τὸ ἕκαστος, *unusquisque*, idem atque τὸ, ποῤῥώτατος, *remotissimus*, *maximè dissitus*. adeò ut τὸ ἑκάτερος, *alteruter*, *vel uterlibet*, & ἕκαστος, *unusquisque*, dicantur ad exemplum quoddam τοῦ ἑκαστέρω, *longiùs*, *magis procul*, & ἑκαστάτω, *longissimè*, *quàm maximè procul*. Ἕκαστοι igitur, *quique*, *seu singuli*, ipsa est multitudo, ut dictum est, longè ab unitate, atque adeò a numero binario, qui ne ipse quidem est multitudo.

III Clangorem quum de hominibus minùs propriè nunc dixisset, audaciam hanc veluti corrigit, atque emollit gruum comparatione. Si enim ii similitudine quadam clamorem stridoremque illarum referunt; ergo & iidem clangunt. Itaque in aliis etiam vocibus postea facit Poëta, ut in iis videbimus: hoc est, audacioribus vocabulis per comparationes, ut suis locis declarabitur, aut etiam aliter, medetur. Quoniam verò indefinita, atque interminata erat prior illa perbrevis comparatio, ὄρνιθες ὥς, *veluti aves* (incompertum enim est, atque ambiguum, quibus de avibus loquatur, propterea quòd *aves*, vocabulum est generale) vocabulum illud distinguit, atque explicat, ac tantùm non dicit, aves hoc loci grues specialim esse intelligendas. Sic enim clamabant, stridebantque Trojani, quemadmodum, inquit, gruum clangor supra est in cœlo: quæ, posteaquam frigus, & ἀθέσφατον, *inenarrabilem*, hoc est, copiosissimum, atque immensum, imbrem effugerunt, volant cum clangore ad Oceani fluenta, ad cædem, & mortem hominibus Pygmæis ferendam. Quippe

γεμόνες, [1] ὡς θεῖοι, καὶ θεοειδεῖς, τῇ μονάδι, καὶ τῷ ἑνὶ ἐγγίζουσιν· [2] ἡ δὲ πληθὺς, ἑκὰς, ἤτοι πόῤῥω, τοῦ τοιούτου καλοῦ εἰσιν, ὡς καὶ ἡ ἐτυμολογία δηλοῖ. Ἀπὸ γὰρ τοῦ ῥηθέντος ἑκὰς, πρῶτα μὲν, ὡς καὶ προδεδήλωται σαφῶς, γίνεται [3] τὸ ἑκάτερος, ἐπὶ δύο τινῶν λεγόμενον· [4] ὥσπερ, ὡς οἷα τολμῆσαν διάστασιν ἐκ δυασμοῦ, ἕκαθεν τῆς μονάδος ἐστί. ἐξέστη γὰρ, καὶ οἷον ἀποκεχώρηκε τοῦ μοναδικοῦ τὸ δυαδικόν. Καὶ οὕτω μὲν τὸ ἑκάτερος, ἑκάς ἐστί πως τῆς μονάδος, δυάδα δηλοῦν, κατά τινα τύπον συγκριτικόν. Τὸ δὲ ἕκαστος, ὡς οἷα δὴ ὑπερθετικὸν, ἐσχημάτισται· [5] τεθὲν μὲν ἐπὶ τριάδος πυθμενικῶς· λεγόμενον δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἑξῆς ἁπάντων ἀριθμῶν. καὶ ἔστι τρόπον τινὰ τὸ ἕκαστος, ἀντὶ τοῦ, ποῤῥώτατος. ὡς λέγεσθαι τὸ ἑκάτερος, καὶ ἕκαστος, πρός τινα ὁμοιότητα [6] τοῦ ἑκαστέρω, καὶ ἑκαστάτω, Rom. p. 371. ἤτοι ποῤῥωτέρω, καὶ ποῤῥωτάτω. Ἕκαστοι οὖν ἡ πληθὺς, ὡς εἴρηται, ἡ μακρὰν καὶ τῆς μονάδος, καὶ μὴν καὶ τῆς δυάδος, [7] ἥτις οὐδ' αὐτή ἐστι πληθύς.

γ'. Ἀκύρως οὖν τὴν κλαγγὴν ἐπὶ ἀνθρώπων εἰπὼν, παρεμυθήσατο τὴν τόλμαν τῇ τῶν γεράνων παραβολῇ. Εἰ γὰρ ἐκείναις ἐοίκασι τὴν κραυγὴν, ἄρα καὶ κλάζουσι. Τοῦτο δὲ καὶ ἐπὶ ἄλλων λέξεων ποιήσει ἐν τοῖς ἑξῆς, ὡς γνωσόμεθα. τουτέστι, τὰς τολμηρὰς λέξεις θεραπεύσει παραβολαῖς, ὡς κατὰ τόπους δηλωθήσεται, ἢ καὶ ἑτέρως. Ἐπεὶ ἡ προλαβοῦσα σύντομος παραβολὴ, τὸ, ὄρνιθες ὥς, ἀορίστως εἶχεν (ἄδηλον γὰρ Bas. p. 281. ἦν, περὶ ποίων ὀρνίθων λέγει, διὰ τὸ γενικὴν λέξιν εἶναι τοὺς ὄρνις) διαρθροῖ ἐκείνην, καὶ μονονουχὶ λέγει, ὅτι ὄρνιθας τὰς γεράνους εἰδικῶς ἐνταῦθα νοητέον. Οὕτω γὰρ οἱ Τρῶες ἐχρῶντο κραυγῇ, καθά, φησι, κλαγγὴ γεράνων πέλει οὐρανόθι πρός· αἵ τ', ἐπεὶ οὖν χειμῶνα φύγον, καὶ ἀθέσφατον, ὅ ἐστι, παμπόλυν, ὄμβρον, κλαγγῇ ταί γε πέτονται ἐπ' ὠκεανοῖο ῥοάων, ἀνδράσι Πυγμαίοισι φόνον, καὶ κῆρα φέρουσαι. Ἠέριαι δ' ἄρα

1. ὡς θεῖοι, καὶ θεοειδεῖς, τῇ μονάδι, καὶ τῷ ἑνὶ ἐγγίζουσι) Quippe μονάς ἐστιν ὁ Θεός, τὸ ἕν ἐστιν, ὡς. Unde etiam rationem eruas, cur monarchia, quod est imperium unius, ceteris inter homines regendarum rerumpublicarum formis longè anteponenda videatur. Politus.

2. ἡ δὲ πληθὺς ἑκὰς, ἤτοι πόῤῥω τοῦ τοιούτου καλοῦ εἰσιν) Etymologici Magni Auctor: Ἕκαστος, παρὰ τὸ ἑκάς. ὁ μὴ φίλος, οἷον κεχωρισμένος, καὶ μὴ συνδεδεμένος ἄλλοις ἕτερος. ἐπιμερίζοντες δὲ τὸ πλῆθος φασὶν, ἑκάτερος, ἕκαστος. Polit.

3. τὸ ἑκάτερος, ἐπὶ δύο τινῶν λεγόμενον) Etymologus: ἑκάτερος· ἀπὸ τοῦ ἑκάς, συγκριτικὸν, ἑκάτερος. Polit.

4. ὥσπερ ὡς οἷα τολμῆσαν διάστασιν ἐκ δυασμοῦ, ἕκαθεν τῆς μονάδος ἐστί) Unde etiam binario nomen Τόλμα, quòd scilicet [illegible] ἡ δυὰς διεχώρησεν αὐτὴν ἐκ τῆς μονάδος. Politus.

Unitas Deum, binarius materiam apud Pythagoreos repræsentat. *Salvinus*.

5. τεθὲν μὲν ἐπὶ τριάδος πυθμενικῶς) *Echad* Hebræis est Unus, unde fortasse ἕκαστος, *unusquisque*. Cæterùm quòd ἕκαστος impositum sit fundamentaliter, πυθμενικῶς, numero ternario, ab Eustathio gratis asseritur. *Salvinus*.

Ideo videtur Eustathius asserere, τὸ ἕκαστος τεθῆναι ἐπὶ τριάδος πυθμενικῶς, quòd ternarius, primus sit, atque adeò perfectus numerus, & principium multitudinis. Etsi enim binarius est numerus; tamen non est ille propriè numerus, nec perfectè cujusmodi est ternarius. Psellus in Arithmetica: ὅθεν οὐδὲ ἡ δυάς, κυρίως ἐστὶν ἀριθμός, ὅτι καὶ τῆς μονάδος ἰδιωμάτων οὐκ ἐξίσταται. Ἡ δὲ τριάς, ἀριθμὸς ὁ κυρίως, καὶ ἀριθμῶν ὁ πρῶτος. ἀρχὴν, καὶ τέλος, καὶ μεσότητα ἔχει, ἀρχὴ πλήθους, πρώτη δυάδος ὑπεροχὴ, πάντων ἀριθμῶν ὁ πρώτιστος. Nicomachus Gerasenus: ἡ δὲ τριάς, ἐστι μὲν πρῶτος περιττὸς κατ' ἐνέργειαν, καὶ τέλειος πρῶτος, καὶ μεσότης, καὶ ἀναλογία· τήν τε τῆς μονάδος δύναμιν εἰς ἐνέργειαν, καὶ ὑπόστασιν προχειρίζει τοῦ· ἀλλὰ καὶ φροντίζει, καὶ κυρίως [illegible] σύστημα. ut benè τὸ ἕκαστος positum πυθμενικῶς dicatur de ternario, tamquam in principio multitudinis: quia τὸ ἕκαστος dicitur de multitudine: & sunt ἕκαστοι, πολλοὶ καθ' ἕνα. Etymologici Magni Auctor: ὡς ἐπὶ δύο, ὡς ἕτερος· δύο καθ' ἕνα, ὡς ἑκάτερος· ὡς ἐπὶ πολλῶν, ὡς ἄλλος· καὶ πολλοὶ καθ' ἕνα, ὡς ἕκαστος. Politus.

6. τοῦ ἑκαστέρω, καὶ ἑκαστάτω, ἤτοι ποῤῥωτέρω, καὶ ποῤῥωτάτω) Etymologici Magni Auctor: ἑκαστέρω, τὸ ποῤῥωτέρω· ἀπὸ τοῦ ἑκάς, ὃ σημαίνει τὸ ἄποθεν· ἢ οὐ παρὰ τὸ ἑκάτερος. ἑκαστέρω γὰρ [illegible]. οὕτως Ἡρωδιανός. Ἰλιάδος κ'. Τὸν γὰρ νῆες ἔασιν ἑκαστάτω. ἀντὶ τοῦ ποῤῥωτάτω, παρὰ τὸ ἑκάς. Polit.

7. ἥτις οὐδ' αὐτή ἐστι πληθύς) ut ne numerus quidem propriè est ἡ δυάς, ut diximus. Rationem hanc affert Psellus ἡ [illegible], ὅτι καὶ πολλαπλασιαζομένη, καὶ συντιθεμένη, τὴν αὐτὴν ἔχει ποσότητα. δὶς γὰρ τὰ δύο, τέσσαρα· καὶ δύο, καὶ δύο, τέσσαρα. ἐπὶ δὲ τῶν ἄλλων ἀριθμῶν, οὐχ οὕτως. τρὶς γὰρ τὰ τρία, ἐννέα· τρία δὲ καὶ τρία, ἕξ. τὸ δ' αὐτὸ καὶ ἐπὶ τῶν λοιπῶν. Politus.

ταί γε κακὴν ἔριδα προφέρονται. Καὶ ἄλλως δὲ τὴν ῥηθεῖσαν παραβολὴν τὸ, ὄρνιθες ὥς, σύντομον οὖσαν, καὶ ἀσαφῆ, οὐ μόνον, ὡς εἴρηται, διὰ τὸ γενικὸν τῆς φωνῆς, καὶ ἀόριστον, ἀλλὰ καὶ διὰ τὸ ἄδηλον τοῦ τόπου, περὶ ὃν ἡ κλαγγὴ, διασαφεῖ ὁ Ποιητὴς ἐν στίχῳ ἑνὶ, διὰ τοῦ ὡρισμένου εἴδους τοῦ τῶν κλαγκτικῶν γεράνων, καὶ τῆς προσθήκης τοῦ τόπου, εἰπών· καθὰ κλαγγὴ γεράνων πέλει οὐρανόθι πρό. Τὰ δὲ ἑξῆς ἱστορικῶς κεῖνται, κατὰ ἰδίαν ἐκφώνησιν. ὅπερ ἀλλαχοῦ Ὅμηρος οὐ ῥᾳδίως εὕρηται ποιῶν. Ἃ γὰρ παρενείρει ταῖς παραβολαῖς, οὐκ ἀπαρτᾷ ἰδίᾳ· παρεμπλέκει δὲ ἐκεῖνα, καὶ ἐπεμβλητικῶς πρὸ τῆς ἀποδόσεως τίθησιν. Ἔστι δὲ ἀνταπόδοτος ἡ τῶν γεράνων παραβολὴ αὕτη. Οὐ γὰρ ἐπάγει πρὸς τὸ, ἠΰτε κλαγγὴ γεράνων πέλει, τὸ, οὕτω καὶ οἱ Τρῶες ἔκλαζον. Τοῦτο δὲ καὶ ἀλλαχοῦ πολλαχοῦ ποιεῖ. καὶ ἔστι συντομίας ἡ μέθοδος.

δ'. Σημείωσαι δὲ, ὅπως καὶ ἐπὶ τῆς Ἑλληνικῆς τάξεως πρὸ ταύτης τῆς ῥαψῳδίας [1] παραβολῇ, οὐ μόνον ἀπὸ γεράνων, ἀλλὰ καὶ ἄλλων ὀρνίθων κλαζόντων χρησάμενος, ἐπ' ἐκείνων μὲν οὐδὲν εἶπε φορτικόν· ἐπὶ δὲ Τρώων, σκωπτικὰ τὰ τῆς παραβολῆς ἔθετο. Ἐπεὶ γὰρ αἱ γέρανοι καὶ ἀγεληδὸν πέτονται, καὶ μετὰ κλαγγῆς, καὶ ποτὲ μὲν ὑψηλαὶ, ποτὲ δὲ πρόσγειοι, τῷ μὲν τῆς προσγείου πτήσεως ἀγελαστικῷ τὴν τῶν Ἑλλήνων εἴκασε φθίσασαν πορείαν, παρέλκον ἐκεῖ θεὶς ἐπὶ τῶν ὀρνίθων τὸ κλαγγηδόν· τὴν δὲ τῶν Τρώων ἄρτι κραυγὴν εἴκασε τῇ κλαγγῇ, αὔξων τὸν θροῦν τῇ παραβολῇ, ὡς οὐκ εὐκόσμως στελλομένων εἰς πόλεμον. Ἰστέον δὲ καὶ, ὅτι, Ὁμήρου εἰπόντος τὰς γεράνους πέτεσθαι οὐρανόθι πρὸ, φασὶν οἱ παλαιοὶ, [2] οὐρανὸν ἐνταῦθα λέγεσθαι τὸν ὑπὸ τὰ νέφη τόπον. ὥστε, τῷ λόγῳ τούτῳ, τὰς τοῦ ὄρους Ὀλύμπου κορυφὰς, καὶ ἄλλων τινῶν μὴ νεφελουμένας, οὐ μόνον ἐπουρανίους εἶναι, ἀλλὰ καὶ ὑπερουρανίους, ὡς πρὸς τὸν τοιοῦτον οὐρανόν. Ἰστέον δὲ, ὅτι [3] ἐν τῷ κλαγγὴ πλεονασμός ἐστι συνήθης τοῦ ν, πρὸς ὄγκον φωνῆς, ὡς καὶ ἐπ' ἄλλων προδεδήλωται. Φύσει μὲν γὰρ κλαγὴ, ὡς ἐρυγή· ἐπενθέσει δὲ τοῦ ν, [4] κλαγγὴ, κατὰ τὸ κλάζω ἔκλαξα ἔκλαγξα. Ἰστέον καὶ, ὡς κρουστικὴ τῷ τόνῳ ἡ τῆς προθέσεως φωνὴ ἐν τῷ, οὐρανόθι πρό. Αἴτιον δὲ, ὅτι οὐ καταπᾶσα βαρύνουσα συνέπεσε. Τὸ δ' ὅμοιον, ὡς καὶ ἀλλαχοῦ φανεῖται, καὶ ἐπὶ ἑτέρων γίνεται. οἷον, δράσω τε πρός. καὶ, μικρόν τι πρό. καὶ, [5] Ἀρτέμιδι ξύν, καὶ, [6] οὐδὲ κακῶν ἔξ. Σημείωσαι δὲ καὶ, ὅτι μὴ

aëriæ hæ volucres perniciosam iis contentionem afferunt. Deinde illam ipsam comparationem, ὄρνιθες ὥς, *ceu aves*, quum sit illa perbrevis, & obscura, non modò quia, ut dictum est, generalis vox illa est, atque indefinita; sed etiam quia incertus est, ac dubius locus, ubi clangor ille ederetur; declarat versu uno, atque illustrat Poëta, definito genere clangentium gruum, & apposito loco, illis verbis: *quemadmodum gruum clangor supra est in cælo*. Reliqua per se posita sunt in modum historiæ, propriâ quadam, & peculiari eorum descriptione. quod sanè alibi non ita facilè in Homero deprehenderis. Quæ enim comparationibus ipse interjicit, non ea per se, ac separatim suspensa esse facit; sed illa eadem adnectit, atque in modum parentheseos inserit, antequam ad alteram partem comparationis, quæ est redditio, deveniat. Est autem comparatio hæc gruum sine redditione. Non enim ad illud, ἠΰτε κλαγγὴ γεράνων πέλει, *ceu clangor est gruum*: adjicit redditionem: οὕτω καὶ οἱ Τρῶες ἔκλαζον. *Sic & Trojani clangebant*. Idque alibi sæpiùs facit: & ratio hæc est, ac via concisæ brevitatis.

IV. Ceterùm, quum de Græcorum quoque exercitu in priori libro non gruum modò, sed etiam aliarum avium clangentium comparatione usus fuerit; volo, observes, ut de illis nihil prorsus protulit, quod acerbum esset, aut grave; contra verò de Trojanis usurpet, quæ in eâ comparatione facere possunt ad eos mordendos, atque irridendos. Quandoquidem enim grues & gregatim, & cum clangore volant, & modò sublimes, modò terris proximæ, atque humiliores, Græcorum ruentium motum humiliori volatui supra assimilaverat, in quo certè nihil est, quod derideas. Vacat enim ibi, quod de avibus posuit, τὸ κλαγγηδόν, *cum clangore*. At verò Trojanorum nunc clamorem clangori assimilat: itaque hac comparatione tumultuantium strepitum auget, atque amplificat, quippe qui incompositè, atque inordinatè ad pugnam procederent. Quoniam verò Homerus dixit, grues volare οὐρανόθι πρό, *ante cælum*, *seu supra in cælo*; sciendum id, quod veteres notant, hoc quidem loci cœlum intelligi, regionem aëris infra nubes: adeo ut hac ratione, Olympi, aliorumque quorumdam montium vertices, utpote qui nubibus minimè omnium obducuntur, non sint modò in cœlo; sed etiam supra cœlum, si cum isto cœlo comparantur. Sciendum autem est, in τῷ κλαγγὴ, *clangor*, inesse pro more pleonasmum τοῦ ν, ad tumorem, & amplitudinem vocis, ut in aliis quoque vocibus supra ostensum est. Suapte omnque naturâ dicitur κλαγὴ, ut ἐρυγὴ, *ructus*: sed per epenthesin τοῦ ν, κλαγγὴ, ut τὸ κλάζω, *clango*, ἔκλαξα, ἔκλαγξα, *clanxi*. Sciendum quoque est, præpositionis sonum in τῷ, οὐρανόθι πρό, *in cælo ante*, vehementem adeò, atque acrem esse, ut accentu ipso aures pulset, ac feriat. Idque inde provenit, quòd nullus consequentium verborum contextus tenorem vocis gravat, aut deprimit. Quod, ut alibi videbitur, similiter etiam fit in aliis locis. ut, δράσω τε πρός. *faciamque insuper*. &, μικρόν τι πρό. *paullò ante*. &, Ἀρτέμιδι ξύν, *cum Diana*. &, οὐδὲ κακῶν ἔξ, *neque ex malis, aut ignobilibus*. Ad hæc observa, non habere Poëtam de voce

1. παραβολῇ, οὐ μόνον) l. παραβολῆς. ut correxit Frobenius. Polit.

2. οὐρανὸν ἐνταῦθα λέγεσθαι τὸν ὑπὸ τὰ νέφη τόπον) Apud Poëtas: *cælo liberiore frui*. Cicero: *Athenis tenue cælum, Thebis crassum*. Salvinus.

3. ἐν τῷ κλαγγῇ) Scribo, ἐν τῷ κλαγγή. Polit.

4. κλαγγὴ, κατὰ τὸ κλάζω ἔκλαξα ἔκλαγξα) κλάζω, ὁ μέλλων, κλάγξω. Inde formatum nomen κλαγγή. Politus.

5. Ἀρτέμιδι ξὺν) lege Ἀρτέμιδι ξύν. Homerus: Ἐλθὼν ἀργυρότοξος Ἀπόλλων, Ἀρτέμιδι ξύν. Polit.

6. οὐδὲ κακῶν ἔξ) Homerus: οὐ μέν μοι κακός ἐσσι, οὐδὲ κακῶν ἔξ. Politus.

voce gruum vocabulum opportunius, magisque appositum, quàm τὴν κλαγγὴν, clangorem; ideoque in eo vocabulo per epimonen artificiosè ipsum immorari, quippe qui eodem illo vocabulo semel, atque iterum, tertiòque utatur.

V. Gruem vocalem esse constat. Ita namque naturâ comparatum est, ut animalia quæque timidiora, sint eadem vocaliora fortibus, atque animosis. Grus præterea tum seorsum habet acriorem, tum frigore faciliùs afficitur, atque, ut hiemem, sive tempestatem hibernam, aut Thraciæ algores fugiat, tum ad alia calidiora loca demigrat, tum etiam ad Oceanum volat australem, ubi Pygmæos esse fabulantur. Atque, ut Aristotelis verbis utar, grues ab extremis regionibus ad extremas abeunt, videlicet a campis Scythicis ad paludes, unde Nilus effluit. Τὸ, ἐπ' Ὠκεανοῖο ῥοάων, dictum est per antiptosin, posito uno casu pro alio, pro ἐπ' Ὠκεανοῖο ῥοάς. ad Oceani fluenta. Utuntur autem hac figurâ maximè historiarum scriptores. ut, ἤλασεν ἐπὶ τὴν δεῖνα πόλεως. Progressus est ad unam aliquam urbem, sive ἀπῆλθεν, abiit, aut siquid aliud est hujuscemodi verborum. Quemadmodum autem exemplo gruum Poëta Trojanorum tumultum, ut supra dictum est, amplificat, atque auget; sic etiam sciendum, eum hue episodium de Pygmæis, præter argumenti tenorem, inducere, ut, propter historiæ hujus novitatem, pro consuetudine suâ, auditoris animum alliciat, atque oblectet. Namque, ut antea scriptum est, prolixè, ac liberaliter in his comparationibus auditori largitur ea, quæ ad variam ejus eruditionem conducunt. Ferunt, Pygmæos ne cubitali quidem esse magnitudine. Denominati enim sunt ἀπὸ τῆς πυγόνος, a pygone. Est autem pygusium, spatium a cubito ad digitum usque minimum, aut usque ad digitos contractos. Narrant etiam, corona eos sibi imponere, & sub arietum specie, ut Hecatæus ait, crepitacula pulsare, itaque sese in pugnâ adversùs grues tueri, quæ ipsorum alioquin parvitatem contemnerent. Eos item perhibent deditos esse agriculturæ. Sed quod ajunt, asciâ eos ad spicas uti, est illud sanè ridiculum, & ne simile quidem veri: refertur tamen. Quin & Aristoteli pla-

[1] μὴ ἔχων ἀπὸ τῆς γεράνων φωνῆς λέξιν καιριωτέραν τῆς κλαγγῆς, ἐνδιατρίβει τεχνικῶς αὐτῇ, ἐπιμένας, καὶ εἰς τρὶς τῇ λέξει χρησάμενος.

ε'. Δῆλον δὲ, ὅτι φωνητικὴ ἡ γέρανος. Τοιαῦτα γὰρ φύσει τὰ δειλότερα τῶν ζώων. [2] Φωνητικώτερον τῶν ἀνδρείων. ἔτι τε εὐαισθητότερον ἡ γέρανος ἔχει, καὶ ῥᾷον τοῦ ψύχους ἀντιλαμβάνεται, καὶ τὸν χειμῶνα φεύγουσα, ἤτοι τὴν χειμερινὴν κατάστασιν, [3] ἢ τὰ τῆς Θρᾴκης χειμέρια, εἴς τε ἄλλους τῶν θερμοτέρων τόπων ἐκδημεῖ, καὶ εἰς ὠκεανὸν δὲ πέτεται τὸν νότιον, [4] περὶ ὃν μυθεύεται καὶ τοὺς Πυγμαίους εἶναι. Κατὰ δὲ Ἀριστοτέλην εἰπεῖν, [5] αἱ γέρανοι μεταβάλλουσιν ἐκ τῶν ἐσχάτων εἰς τὰ ἔσχατα, ἤγουν ἐκ τῶν Σκυθικῶν πεδίων εἰς τὰ ἕλη, ὅθεν ὁ Νεῖλος ῥέει. Τὸ δὲ, ἐπ' Ὠκεανοῖο ῥοάων, ἀντιπτωτικῶς εἴρηται, ἀντὶ τοῦ ἐπ' Ὠκεανοῖο ῥοάς. [6] Χρῶνται δὲ τῷ σχήματι τούτῳ μάλιστα καὶ οἱ συγγραφεῖς. οἷον, ἤλασεν ἐπὶ τὴν δεῖνα πόλεως, ἢ ἀπῆλθεν, ἢ εἴ τι τοιοῦτον. Ἰστέον δὲ, ὅτι διὰ μὲν τῶν γεράνων τὸν Τρωϊκὸν ὁ Ποιητὴς αὔξει θροῦν, ὡς προείρηται· τὸ δὲ τῶν Πυγμαίων ἐπεισόδιον, διὰ τὸ ξένον τῆς ἱστορίας, ψυχαγωγεῖ τὸν ἀκροατὴν, τὸ σύνηθες ποιῶν. Φιλοτιμεῖται γὰρ ἐν ταῖς παραβολαῖς πολλὰ, ὡς προγέγραπται, τῷ ἀκροατῇ συντείνοντα πρὸς πολυμάθειαν. Λέγεται δὲ, ὅτι οἱ Πυγμαῖοι οὐδὲ πηχυαῖοι τὸ μέγεθός εἰσι. Παρωνομασμένοι γάρ εἰσι πυγόνι. [7] Πυγούσιον δέ ἐστι διάστημα, τὸ ἀπὸ ἀγκῶνος ἕως τοῦ μικροῦ δακτύλου, ἢ καὶ τῶν δακτύλων συνεσταλμένων. Ἱστορεῖται δὲ καὶ, ὅτι κέρατα περιτίθενται, καὶ [8] ἐν σχήματι κριῶν, ὡς Ἑκαταῖός φησι, κρόταλα ψοφοῦσι, καὶ οὕτω τὰς πυγμαιομάχους γεράνους ἀμύνονται, [9] καταφρονούσας ἄλλως τοῦ μήκους. Γεωργικοὶ δέ εἰσιν, ὥς φασιν. Ὅτι δὲ καὶ ἀξίνῃ ἐχρήσαντο ἐπὶ τὸν ἄσταχυν, γελοῖον μὲν, καὶ οὐ πιθανόν· λέγεται δέ. Ἀρέσκει δὲ καὶ Ἀριστο- Rom. p.372.

τέ-

1. μὴ ἔχων ἀπὸ τῆς γεράνων φωνῆς λέξιν καιριωτέραν τῆς κλαγγῆς) Etymologici Magni Auctor: κλαγγὴ δὲ, ἡ βοὴ τῶν γεράνων. Ἰλιάδος γ'. Ἠΰτε περ κλαγγὴ γεράνων πέλει. ἀπὸ γὰρ τοῦ ἦχου ἐδιδάσκοντο οἱ ὀνόματα τῶν Ποιητῶν τὰ πεποιημένα τῶν ὀνομάτων χρηματίζουσι. Hesiodus in Operibus:

Φράζεσθαι δ' εὖτ' ἂν φωνὴν γεράνου ἐπακούσῃς
Ὑψόθεν ἐκ νεφέων ἐνιαύσια κεκληγυίης.

Politus.

2. φωνητικώτερον τῶν ἀνδρείων) Vir doctus legit φωνητικωτέρα. Politus.

Quod est melius. Salvinus.

3. ἢ τὰ τῆς Θρᾴκης χειμέρια, εἴς τε ἄλλους τῶν θερμοτέρων τόπων ἐκδημεῖ) Ælianus Hist. Animal. l. 3. c. 13. Αἱ γέρανοι γίνονται μὲν ἐν Θρᾴκῃ. ἡ δὲ, χαλεπώτατα χειμὼν ἐστὶ, καὶ κρυμωδέστατον. ἐν αὐτῷ. ἐκεῖναι φιλοῦσι τὴν χώραν, ἐν ᾗ γεγόνασι. φιλοῦσι δὲ καὶ ἑαυτὰς, καὶ νέμουσι τὸ μὲν τι τοῖς ἤθεσι τοῖς πατρίοις· τὸ δὲ τι τῇ σφῶν αὐτῶν σωτηρίᾳ. Τοῦ μὲν γὰρ θέρους κατὰ χώραν μένουσι. φθινοπώρου δὲ ἤδη μεσοῦντος, ἐς Αἴγυπτόν τε, καὶ Λιβύην ἀπαίρουσι, καὶ Αἰθιοπίαν. Politus.

4. περὶ ὃν μυθεύεται καὶ τοὺς Πυγμαίους εἶναι) Strabo lib. 1. c. 35. Οὐ γὰρ ἐν μὲν τοῖς κατὰ τὴν Ἑλλάδα τόποις ὁρᾶται φερόμενοι γέρανοι ἐπὶ τὴν μεσημβρίαν, ἐν δὲ τοῖς κατὰ τὴν Ἰταλίαν, ἢ Ἰβηρίαν οὐδαμῶς, ἢ τοῖς κατὰ τὴν Κασπίαν, καὶ Βακτριανήν. κατὰ πᾶσαν δὲ τὴν μεσημβρινὴν παραλίαν τοῦ Ὠκεανοῦ παρατείνοντος, ἐφ' ἅπασαν δὲ καὶ χειμοφυγοῦσιν, δέχεσθαι δεῖ καὶ τοὺς Πυγμαίους μεμυθευμένους κατὰ πᾶσαν. Politus.

5. αἱ γέρανοι μεταβάλλουσιν ἐκ τῶν ἐσχάτων εἰς τὰ ἔσχατα) Aristoteles: τῶν μὲν οὖν ὀρνέων αἱ γέρανοι, καθάπερ εἴρηται πρότερον ἐκτοπίζουσιν εἰς τὰ ἔσχατα ἐκ τῶν ἐσχάτων. Supra Aristoteles dixerat, τὰς γεράνους μεταβάλλειν ἐκ τῶν Σκυθικῶν εἰς τὰ ἕλη τὰ ἄνω τῆς Αἰγύπτου, ὅθεν ὁ Νεῖλος ῥεῖ. Politus.

6. Χρῶνται δὲ τῷ σχήματι τούτῳ μάλιστα καὶ οἱ συγγραφεῖς) ut Herodotus lib. 2. οἴχοντο ἀποπλέοντες ἐπ' Αἰγύπτου. Polit.

7. Πυγούσιον δέ ἐστι διάστημα, τὸ ἀπὸ ἀγκῶνος ἕως τοῦ μικροῦ δακτύλου) Idem πυγούσιον, atque ὁ πυγών. Differentia πήχεως, πυγόνος, & πυγμῆς hæc est apud Pollucem: ἀπὸ δὲ τοῦ ὠλεκράνου πρὸς τὸ τοῦ μέσου δακτύλου ἄκρον τὸ διάστημα, πῆχυς. εἰ δὲ συγκάμψειας τοὺς δακτύλους, ἀπ' ἀγκῶνος ἐπ' αὐτοὺς, πυγὼν τὸ μέτρον. εἰ δὲ συγκλείσειας, πυγμή. Ergo ἡ πυγμὴ non modò est ἡ σύγκλεισις δακτύλων, ὁ κόνδυλος· sed etiam τὸ μέτρον ἀπ' ἀγκῶνος ἐπὶ τοὺς δακτύλους, εἰ συγκλείσειας αὐτούς. Unde non videtur esse contra rationem, ut quidam arbitrantur, Pygmæos derivare ἀπὸ τῆς πυγμῆς. quum scilicet πυγμὴ non pugnus modò sit, sed etiam mensura propemodum cubitalis. Probat hanc etymologiam Etymologus: πυγμὴ σημαίνει καὶ τὸν πῆχυν, ἐξ οὗ παρώνυμον, Πυγμαῖος. Politus.

8. ἐν σχήματι κριῶν) Plinius l. 7. c. 2. Fama est, insidentes arietum caprarumque dorsis, armatos sagittis, veris tempore, universo agmine, ad mare descendere, & ova pullosque earum alitum consumere: ternis expeditionem eam mensibus confici: aliter futuris gregibus non resisti. Politus.

9. καταφρονούσας ἄλλως τοῦ μήκους) tota cohors pede non est altior uno. Juvenalis de Pygmæis contra grues præliantibus. Politus.

τέλη, μὴ μῦθον εἶναι τὰ κατὰ τοὺς Πυγμαίους. Λέγει γὰρ, ὅτι [1] περί που τὰ ἕλη τὰ ἄνω τῆς Αἰγύπτου, ὅθεν ὁ Νεῖλος ῥεῖ, [2] ἔστι, κατὰ ἀλήθειαν, γένος τοιοῦτος, μικροὶ καὶ αὐτοὶ, καὶ οἱ ἵπποι. [3] εἰσὶ δὲ, φασι, Τρωγλοδύται τὸν βίον.

ϛ'. Ὁ δὲ Γεωγράφος, πενταπιθάμους, καὶ τρισπιθάμους ἀνθρώπους ἱστορεῖ, [4] πόλεμον πρὸς τοὺς τρισπιθάμους εἶναι ταῖς γεράνοις φησίν. Ἐν δὲ τοῖς τοῦ Ἀθηναίου κεῖται καὶ, ὅτι ἱστορεῖται, ὡς οἱ μικροὶ ἄνδρες οἱ ταῖς γεράνοις διαπολεμοῦντες, [5] πέρδιξιν ὀχήματι χρῶνται· καὶ ὅτι οἱ Πυγμαῖοι πέρδιξι, καὶ γεράνοις πολεμοῦσιν. Εἰ δὲ μὴ καθαρῶς ἐκ τοῦ πυγόνος οἱ Πυγμαῖοι παρώνυμοι, ἀλλ' ἐκ τῆς πυγμῆς, καινὸν οὐδέν. Διὰ γὰρ τὸ σαφὲς τῆς τῶν δακτύλων συστολῆς, [6] οἷς πρὸς πῆχυν μετροῦνται συνεσταλμένοις οὖσιν, οὐ πυγόνιοι λέγονται, ἤ τι τοιοῦτον, ἀλλὰ Πυγμαῖοι. Ὅτι δὲ καὶ Βόρειοι Πυγμαῖοι περί που τὰ τῆς Θούλης ἀντιπέραια, [7] εἶθα τὰ Ἰγκλικά, βραχύσωμοι καὶ αὐτοὶ, καὶ ὀλιγοχρόνιοι ἐς τὸ παντελές, βέλεσι χρώμενοι [8] λεπτυνομένοις ὡς εἰς βελόνην, περιᾴδεται, καί εἰσιν οἳ βεβαιοῦνται ἀνθρωπάρια τοιαῦτα ἰδεῖν. Αἱ μέντοι [9] Πιθηκοῦσσαι νῆσοι, οὐ τοιούσδε τινὰς ἔχουσιν, ἀλλ' ἑτεροῖαι περιφέρονται. Ἠέριαι δὲ τοῖς Πυγμαίοις αἱ γέρανοι ἐπιτίθενται,
Bas. p. 282. ὅ ἐστι, πρωϊναί, ἢ [10] διὰ τοῦ ἀέρος πετόμεναι. Ἡ δὲ λέξις κεῖται καὶ ἐν τῇ ά ῥαψῳδίᾳ. Ὅρα δὲ ἐνταῦθα καὶ τὸ φέρειν ἐνεργητικῶς τε λεχθὲν ἅμα, καὶ παθητικῶς ἐν τῷ, φέρουσαι, καὶ προφέρονται. Καὶ ὅτι οὐδ' ὅλως οὐδ' ὑποίαν βαστάγματος ἐμφαίνει ἐνταῦθα τὸ φέρειν, κατὰ τοὺς τοῦ ἄγειν, καὶ φέρειν παρατηρητάς. ὡς οὐδ' ἐν τῷ διαφέρειν, καὶ διαφέρεσθαι, ἀφ' ὧν ἡ διαφορά· καὶ ὁ τῷ πα-

placet, non esse ea fabulosa, quæ de Pygmæis prædicantur. Tradit enim, circa eas paludes, quæ sunt supra Ægyptum, unde Nilus fluit, verè istud esse genus tum hominum, tum equorum pusillorum. Sunt autem, inquit, ipso vitæ genere, Troglodytæ, quòd in cavernis vitam agant.

VI. Præterea Geographus homines alios esse memorat quinarum, alios ternarum spithamarum staturâ; & cum iis quidem, qui ternis sunt spithamis, bellum gruibus esse affirmat. Deinde etiam proditum est, quod legimus in Athenæo, pusillos esse homines, qui cum gruibus bellum gerant, eosque in perdicibus vehi: itemque Pygmæos cum perdicibus, & gruibus pugnare. Sin autem non liquidò, ac purè denominati sunt Pygmæi ἐκ τῆς πυγόνος, a pygone, sed ἐκ τῆς πυγμῆς, a pugno, nihil profectò est novi. Namque ad digitorum contractionem declarandam, quibus digitis in pugnum contractis Pygmæos ad cubitum metimur, ii non Πυγόνιοι, Pygones, aut alio hujuscemodi nomine, sed Πυγμαῖοι, Pygmæi, appellantur. Sed & Pygmæos esse Boreales in locis positis ex adverso Thules, ubi Anglia, parvo & ipsos corpore, vitâque prorsus brevi, qui jaculis in acûs formam attenuatis utantur, res est apud omnes pervulgata. Et sunt, qui homunciones istos sese vidisse certò asserant. Verumtamen istiusmodi homines Pithecusæ insulæ non habent; sed diversæ in ore vulgi insulæ circumferuntur. Pygmæos porrò grues aggrediuntur ἠέριαι, hoc est, πρωϊναί, matutinæ, aut per aërem volantes, sive aëriæ. Atque ea etiam vox legitur in libro ά. Vide verò hoc loci τὸ φέρειν, ferre, & activè simul usurpatum, & passivè in τῷ, φέρουσαι, ferentes, & προφέρονται, proferunt, afferunt, proponunt, exhibent. Vide etiam, ut ne suspicionem quidem cujusquam penitus oneris, aut rei, quæ portetur, gesteturve, ingerat hic τὸ φέρειν, ferre, secundùm eos, qui τοῦ ἄγειν, ducendi, & τοῦ φέρειν, ferendi, discrimina observarunt. Ut neque ullum gestandi portandique indicium est in τῷ διαφέρειν, & διαφέρεσθαι, differre, discrepare, dissentire: a quibus ἡ διαφορά, differentia, discrepantia, dissensio: & ὁ τῷ πατρὶ διάφορος, videlicet ἐναντίος.

a pa-

1. περί που τὰ ἕλη τὰ ἄνω τῆς Αἰγύπτου, ὅθεν ὁ Νεῖλος ῥεῖ) Plinius: *Quidam & Pygmæorum gentem prodiderunt inter paludes, ex quibus Nilus oritur.* Politus.

2. ἔστι, κατὰ ἀλήθειαν, γένος τοιοῦτος, μικροὶ καὶ αὐτοὶ) Aristoteles: οὐ γάρ ἐστι τοῦτο μῦθος, ἀλλ' ἔστι, κατὰ τὴν ἀλήθειαν, γένος μικρὸν μὲν, ὥσπερ λέγεται, καὶ αὐτοὶ, καὶ οἱ ἵπποι. Polit.

3. εἰσὶ δὲ, φασι, Τρωγλοδύται) Aristoteles: Τρωγλοδύται δ' εἰσὶ τὸν βίον. Plinius: *Aristoteles in cavernis vivere Pygmæos tradit.* Polit.

4. πόλεμον πρὸς τοὺς τρισπιθάμους εἶναι ταῖς γεράνοις φησί) Geographus: Ὑπερεκπίπτων δ' ἐπὶ τὸ μυθῶδες (ὁ Μεγασθένης) πενταπιθάμους ἀνθρώπους λέγει, καὶ τρισπιθάμους, ὧν τινας ἀμύκτηρας, ἀναπνοὰς ἔχοντας μόνον δύο ὑπὲρ τοῦ στόματος· πρὸς δὲ τοὺς τρισπιθάμους πόλεμον εἶναι ταῖς γεράνοις, ὃν καὶ Ὅμηρος δηλοῖ, καὶ τοῖς πέρδιξιν, οὓς χηνομεγέθεις εἶναι. Plinius: *Supra hos* (Astomos) *extremâ in parte montium Trispithami, Pygmæique narrantur, ternas spithamas longitudine, hoc est, ternos dodrantes non excedentes, salubri cœlo, semperque vernante, montibus ab aquilone oppositis: quos a gruibus infestari Homerus quoque prodidit.* Politus.

5. πέρδιξιν ὀχήματι χρῶνται) Lege, meo periculo, αἰξὶν ὀχήματι. Nec enim potest esse verum de perdicibus: quandoquidem ex eodem Athenæo, οἱ Πυγμαῖοι πέρδιξι καὶ γεράνοις πολεμοῦσι. quod & testatur Megasthenes apud Strabonem lib. 15. ubi perdices ait χηνομεγέθεις εἶναι. At de capris, si credimus Plinio, *fama est*, arietum *dorsis Pygmæos insidentes, ad mare descendere*. Politus.

6. οἷς πρὸς πῆχυν μετροῦνται συνεσταλμένοις οὖσι) Non integrum, justumque πῆχυν æquant Pygmæi, quod est spatium a cubito usque ad summum digitum medium; sed πυγόνα, aut potius πυγμήν. quæ postrema, est mensura a cubito usque ad digitos clausos, seu in pugnum contractos. Falluntur igitur, ut paulò ante diximus, qui contra rationem esse volunt, ut Pygmæi nomen habeant ἀπὸ τῆς πυγμῆς, a pugno. Πυγμή, ut ex dictis constat, est etiam πῆχυς, συγκεκλεισμένων τῶν δακτύλων. Nec mihi placet Etymologus, qui hujuscemodi πῆχυν esse dicit τὸ πυγούσιον. Πυγούσιον γάρ, inquit, ὁ πῆχυς συγκεκλεισμένων τῶν δακτύλων. Immo verò πυγούσιον ὁ πῆχυς, ἐκτεταμένων τῶν δακτύλων. Hæc est differentia inter πυγούσιον, & πυγμήν, quod πυγμή fit, συγκεκλεισμένων τῶν δακτύλων· πυγούσιον, ἐκτεταμένων τῶν δακτύλων. Theon ad Aratum. Arati: πυγούσιον δέ, ἤγουν πυγόνα. πυγὼν δέ ἐστι, τὸ ἀπὸ τοῦ ὀλεκράνου ἐπὶ τὸ μικρὸν δάκτυλον τῆς χειρὸς ἐκτεταμένον μέτρον. Scriptum erat ἀνεσταμμένον, pro quo Henricus Stephanus legebat, ἐκτεταμένον. Minus rectè. Legendum est, ut scripsimus, ἐκτεταμένον. Πυγών, seu πυγούσιον, mensura est a cubito usque ad digitum minimum ἐκτεταμένον. quod alii generatim dixerunt, usque ad digitos ἐκτεταμένους. Suidas: Πυγούσιον, ὁ πῆχυς, ἐκτεταμένων τῶν δακτύλων. Hesychius: Πυγών, μέτρον, τὸ ἀπὸ τοῦ ὀλεκράνου, ὅπερ ἐστὶν ὁ ἀγκών, ἕως ἔξω τῆς χειρός, ἐκτεταμένων τῶν δακτύλων. Jam ex Polluce vidimus, πυγὼν quidem esse, εἰ συγκάμψειας τοὺς δακτύλους· πυγμὴν verò, εἰ συγκλείσαις. Eam esse diximus utriusque mensuræ differentiam. *Politus.*

Pygmæi a pygme pro cubito. *Salvinus.*

7. εἶθα τὰ Ἰγκλικά) De hoc loco nonnihil tetigi in epistolâ, quam abhinc aliquot annis Genuâ scripsi ad Clarissimum Doctissimumque Virum Benedictum Bacchinium. Corruptam censeo vocem illam Ἰγκλικά, & legendam esse, τὰ Ἀγγλικά. Regionem, in qua Pygmæi isti Boreales, existimo ab Eustathio intelligi eam Britanniæ partem, quam Scotiam vocant. Ibi etiam terrarum videntur mihi Græculi Pygmæos istos confinxisse. Alii pro Ἰγκλικά legisse videntur Ἰνδικά, minus probabiliter. Scotia enim planè obversa Thulæ a plagâ Boreali. *Politus.*

8. λεχθυνομένοις ὡς εἰς βελόνην) l. λεπτυνομένοις. Correxerat Frobenius. *Polit.*

9. Πιθηκοῦσσαι) Alii Πιθηκοῦσαι, cum unico σ', Polit.

10. διὰ τοῦ ἀέρος πετόμεναι) Virgilius *Aëria grues*, Politus.

Aldus: *aëriæ quo congessere palumbes*. Sed hic, quia in arborum procerarum verticibus nidificant. *Salvinus.*

a patre discordans, patris adversarius. Neque in τῷ ἐμφέρειν, *referre, exprimere, similem esse:* unde ἐμφέρεια, idest, similitudo. Neque in τῷ συμφέρειν, *conferre, expedire, utilem esse:* ex quo τὸ συμφέρον, ut communiter dicunt, quod & συνοῖσον, *id, quod confert, quodque commodum est, atque utile,* & ἡ ξυμφορά, *casus,* tum gravis, atque adversus, tum generatim casus quicumque, prout res tulerit, sive qualiscumque eventus. Neque in τῷ περιφέρειν, *circumferre, circamagere, redigere, perturbare,* & ἀποφέρειν, *deferre, renuntiare, reum postulare, exspirare, exhalare,* & ὑποφέρειν, *subjicere, objicere.* Quorum verborum germina sunt, ἡ κατὰ κύκλον περιφέρεια, *quæ de circulo dicitur, circumducta in orbem linea;* & ἀποφορά, odor, *exhalatio odorifera;* & ὑποφορά, *Objectio,* & ἀνθυποφορά, *Subjectio,* Figuræ Oratoriæ. Neque in τῷ προφέρειν, *proferre,* & ἐκφέρειν, *efferre:* a quorum altero est ἡ κατὰ λόγον προφορά, *prolatio verborum;* ab altero verò τὸ, ὅταν ἐκφέρῃ μέγα. *quando valde efferat.* Quamquam ἡ ἐκφορά, itemque ἡ ἐκφόρησις, *elatio,* funebris, seu quæ fit in funere, verbaque ad has voces spectantia, gestationem, ut constat, & portationem significent, secundùm eos Grammaticos, qui discrimina ista, ut diximus, observarunt. Poëta hoc loci Achæorum exercitum ab ordine, compositoque eorum incessu commendat his verbis: Οἱ δ' ἄρ' ἴσαν, hoc est, ἐπορεύοντο. *At verò ibant, seu procedebant,* ut multis sanè in locis dictum apparet, Achivi robur spirantes, animoque ad opem sibi invicem ferendam parato. Ac profectò sunt ii laudandi, si, dum Trojani clangorem ederent, ipsi silentio ibant: modò animo non essent pavido, nec consternato (nam & metus aliquando silentium parit): sed robur spirarent, vellentque sibi invicem auxiliari; ideoque silentium tenerent, ut ductoribus suis dicto audientes esse possent. Et vide τὸ, μένεα πνείοντες, *animum, & robur spirantes,* præditi videlicet vitali aurâ: quasi ipsum planè robur, & fortitudo essent, omnemque suam veluti vitam, ac spiritum, robur ipsum haberent. Hinc verò scriptores posteriores Homero acceperunt, ut dicerent θυμῷ πνεῖν, *iram spirare.* Aut, si alio explicandi modo uti placet, robur spirantes dicuntur Græci, non, ut Trojani, vociferationem, atque clangorem. Denique, ut id planiùs, ac simpliciùs dicam, idem est τὸ μένεα πνείοντες, *animum, ac robur spirantes,* atque τὸ θυμῷ μεμαῶτες, *animo prompti, ac parati.* Quum enim μένος, *vis & robur animi,* idem sit, atque alacritas, & præsentia animi; robur veluti is spiret, qui prompto est animo, atque alacri.

Quemadmodum cum montis verticibus notus nebulam effundit,
Pastoribus nequaquam gratam, sed furi nocte commodiorem,
Et eò usque prospicit, quò usque lapidem jacit:
Sic horum sub pedibus pulvis excitabatur turbidus
Gradientium, dum celerrimè pertransirent campum.
Cum verò prope mani, ut inter se concurrerent,
In primâ Trojanorum acie erat Alexander, deo similis,
Pardi pellem humeris gestans, & incurvos arcus,
Et ensem. Ille verò hastilia bina munita ferro
Vibrans, Græcorum provocabat fortissimos quosque,
Ut secum sæve certamine pugnarent.
Hunc igitur ut animadvertit bellicosus Menelaus
Euntem ante agmen, & longo passu procedentem.

VII. Physicè, & secundùm rei naturam loquitur, cum procreationem nebulæ in Notum, tam-

πατρὶ διάφορος, ἤγουν ἐναντίος. οὐδ' ἐν τῷ ἐμφέρειν, ὅθεν ἐμφέρεια ἡ ὁμοιότης. οὐδ' ἐν τῷ συμφέρειν, ἐξ οὗ καὶ τὸ κοινῶς συμφέρον τὸ καὶ συνοῖσον, καὶ ἡ ξυμφορά, ἥ τε βαρεῖα, καὶ ἡ ἁπλῶς κατὰ ἀπόβασιν. οὐδ' ἐν τῷ περιφέρειν, καὶ ἀποφέρειν, καὶ ὑποφέρειν· ὧν γεννήματα, ἡ κατὰ κύκλον περιφέρεια, καὶ ἀποφορὰ ἡ ὀδμή, καὶ ὑποφορά, καὶ ἀνθυποφορά, αἱ ῥητορικαί. οὐδ' ἐν τῷ προφέρειν, καὶ ἐκφέρειν· ὧν τοῦ μὲν, ἡ κατὰ λόγον προφορά· τοῦ δὲ, τὸ, ὅταν ἐκφέρῃ μέγα. Ἡ μέντοι νεκρικὴ ἐκφορά, καὶ ἡ ἐκφόρησις, καὶ τὰ τούτων ῥήματα, δῆλον, [1] ὅτι δηλοῦσι βάσταγμα, κατὰ τοὺς, ὡς ἐῤῥέθη, παρατηρήσαντας. Ἐπαινῶν δὲ τῶν Ἀχαιῶν ὁ Ποιητὴς ἐνταῦθα εὔκοσμον, φησίν· Οἱ δ' ἄρ ἴσαν, ὅ ἐστιν ἐπορεύοντο, καθὰ πολλαχοῦ λέγεται, μένεα πνείοντες Ἀχαιοί, ἐν θυμῷ μεμαῶτες ἀλεξέμεν ἀλλήλοισι. Καὶ δὴ ἔντι ἐπαινετέοι εἰσὶν, εἰ, τῶν Τρώων κλαζόντων, αὐτοὶ σιγῇ ᾔεσαν, πλὴν οὐ καταπεπληκότες, (ἐμποιεῖ γάρ ποτε καὶ τὸ δέος σιγήν.) ἀλλὰ μένεα μὲν πνέοντες, καὶ ἀλεξήσειν ἀλλήλοις ἐθέλοντες· σιγῶντες δὲ, ὡς ἂν ἐπιταττόντων ἔχοιεν ἀκούειν τῶν ἡγεμόνων. Καὶ ὅρα τὸ, μένεα πνέοντες, ἤγουν ζῶντες, μένος καὶ ἀνδρεία ὄντες αὐτόχρημα, καὶ ῥ' οἷα σύστασιν, καὶ πνοὴν τὸ μένος ἔχοντες. Ἐκ τούτου δὲ καὶ [2] τὸ θυμῷ πνεῖν εἴληπται τοῖς μεθ' Ὅμηρον. ἢ καὶ ἄλλως εἰπεῖν, μένεα πνέοντες, καὶ οὐ, κατὰ τοὺς Τρῶας, ἐνοπὴν, καὶ κλαγγήν. Ἁπλούστερον δὲ εἰπεῖν, ταυτά ἐστι τὸ μένεα πνέοντες, καὶ τὸ θυμῷ μεμαῶτες. Ἐστὶ γὰρ μένος καὶ ἡ ψυχικὴ προθυμία, μένος εἶτα πνεῖ ὁ τῇ ψυχῇ προθυμούμενος. *Rom. p. 373.*

Εὖτ' ὄρεος κορυφῇσι νότος κατέχευεν ὀμίχλην,
Ποιμέσιν οὔτι φίλην, κλέπτῃ δέ τε νυκτὸς ἀμείνω,
Τόσσον τίς τ' ἐπιλεύσσει, ὅσον τ' ἐπὶ λᾶαν ἵησιν·
Ὣς ἄρα τῶν ὑπὸ ποσσὶ κονίσαλος [3] ὤρνυτ' ἀελλὴς
Ἐρχομένων· μάλα δ' ὦκα διέπρησσον πεδίοιο.
Οἱ δ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες,
Τρωσὶν μὲν προμάχιζεν Ἀλέξανδρος θεοειδὴς,
Παρδαλέην ὤμοισιν ἔχων, καὶ καμπύλα τόξα,
Καὶ ξίφος. αὐτὰρ ὃ δοῦρε δύω κεκορυθμένα χαλκῷ
Πάλλων, Ἀργείων προκαλίζετο πάντας ἀρίστους
Ἀντίβιον μαχέσασθαι ἐν αἰνῇ δηϊοτῆτι.
Τὸν δ' ὡς οὖν ἐνόησεν ἀρηΐφιλος Μενέλαος
Ἐρχόμενον προπάροιθεν ὁμίλου, μακρὰ βιβάντα.

ζ'. Τὸν νότον, γεννητικὸν ὀμίχλης φησὶ, φυσικῶς λέγων. διαγράφει δὲ καὶ τὴν αὐτῆς πύ-

1. ὅτι δηλοῦσι βάσταγμα) Terentius in Andriâ: *Effertur; imus.* Salvinus.

2. τὸ θυμῷ πνεῖν εἴληπται τοῖς μεθ' Ὅμηρον) In Actibus Apostolorum: *Saulus spirans minarum, & cadis.* Salvinus.

3. ὤρνυτ' ἀελλὴς) Vitiosè hic, & in textu Eustathii ὤρνυτ' cum adspiratione. *Politus.*

πύκνωσιν, λέγων, τοσοῦτον διικνεῖσθαι τὴν ὄψιν, διὰ τοῦ πάνυ ὀμιχλώδους ἀέρος, εἰς ὅσον ἂν ἀφίκοιτο λίθου βολή. Καὶ ταῦτα οὕτως φυσικῶς εἰπὼν, εἶτα καὶ πραγματικά τινα προστίθησι, διὰ πολυπειρίαν τῶν ἀκροωμένων, λέγων, τὴν ὀμίχλην, ποιμέσι μὲν οὐ φίλην εἶναι, τῷ κλέπτῃ δὲ ἀμείνω καὶ τῆς νυκτὸς, διὰ τὸ μὴ πάνυ πεφυλάχθαι ἡμέρας τὰ βοσκήματα, ἀλλ' εὐεπιβούλευτα εἶναι κλέπταις, διὰ τὸ σκεδάννυσθαι αὐτὰ ἐν τοιαύτῃ ὀμίχλῃ. ᾟ καὶ ἀπεικάζει τὸν ἐν τῷ θέρει γῆθεν αἰρόμενον, ἢ καὶ ἀρνύμενον κονίσαλον, προσφυῶς τῷ πράγματι, διὰ τὴν ὁμοιότητα. Ὀμίχλη γὰρ, καὶ κονιορτὸς, ὅμοιά πως, καὶ ὁμοίως ἐπιπροσθοῦνται τοῖς ὄμμασιν. Οὕτω κριτὴς ὁμοιοτήτων ἄριστος Ὅμηρος. Τάχα δέ τις ἀκινδύνως ἀντιστρέψας, καὶ τὴν ὀμίχλην ποτὲ τούτῳ ἂν κονισάλῳ ἐν παραβολῇ ἀπεικάσειε δι' ὁμοιότητα. Ἔστι δ' ἐν τούτοις ἡ Ὁμηρικὴ φράσις, αὕτη. Εὖτ' ὄρεος κορυφῇσι νότος κατέχευεν ὀμίχλην, ποιμέσιν οὔτι φίλην, κλέπτῃ δέ τε νυκτὸς ἀμείνω, τόσσον τίς τ' ἐπιλεύσσει, τουτέστι, βλέπει, ὅσον τ' ἐπὶ λᾶαν ἵησιν, ἤγουν ἐφ' ὅσον διάστημα λίθον ἀφίησιν· ὡς ἄρα τῶν ὑπὸ ποσσὶ κονίσαλος ὤρνυτ' ἀελλὴς ἐρχομένων.

ή. Γίνεται δὲ [1] κονίσαλος ἐκ τοῦ κονίω κονίσω, ὡς ἵξω ἵξαλος· [2] ἢ ἐκ τοῦ τὴν κόνιν σεσαλεῦσθαι. Ἰστέον δὲ καὶ, ὅτι ὁ κονίσαλος καὶ πάτος λέγεται, ὡς δηλοῖ ὁ εἰπὼν, ὅτι ὁ ἱδρὼς τῶν γυμναζομένων, μιχθεὶς τῷ πάτῳ, συντελεῖ πρὸς διαφόρησιν ὄγκων τῶν παρὰ φύσιν. Κονίσαλον δέ, φησιν, ὀνομάζουσιν αὐτὸν ἔνιοι τῶν τελείως ἀττικιζόντων. Καὶ μέμνησο τούτου καὶ εἰς τὸ, πάτον ἀνθρώπων ἀλεείνων. Ἀμείνων δὲ νυκτὸς τῷ τῶν ποιμνίων κλέπτῃ ἡ, ὡς ἐῤῥέθη, βαθυτάτη ἐν ἡμέρᾳ ὀμίχλη, διὰ τὸ ἀφύλακτον. Νυκτὸς μὲν γὰρ τάσσονται φυλακαί· οὐ μὲν δὲ οὕτω καὶ μεθ' ἡμέραν. [3] Τὸ δὲ, κονίσαλος ὤρνυτο, ἡ ἁπλότης ἐστὶ τοῦ συνθέτου κονιορτοῦ. Σκοπητέον δὲ, εἴπερ ποιμένα ἐνταῦθα γενικῶς εἶπε καὶ τὸν αἰπόλον. Ἐν γὰρ ὀμίχλῃ, πάντως εὐεπιβούλευτον οὐδὲν ἧττον ποιμνίου τὸ αἰπόλιον, [4] ᾗ καὶ μάλιστα προσφυεῖς αἱ περὶ τὰς τῶν ὀρῶν κορυφὰς νομαί. Ὡς δὲ τὸ αἰπόλιον ῥᾷόν ἐστι τηνικαῦτα
Baf. p. 283. κλέπτεσθαι διὰ τὸ πλατὺ νέμεσθαι, καὶ οὕτως ἐσκεδάσθαι, οὐκ ἄδηλόν ἐστιν. Ἀελλὴς δὲ κονίσαλος,

tamquam in caussam, refundit; nebulæque densitatem, ac spissitudinem sic describit, ut dicat, eò usque per nebulosum admodum, caliginosumque aërem oculorum aciem pervadere, quò usque lapidis jactus perveniat. Atque hæc quum ita ex rei naturâ explicasset, nonnulla etiam adjicit ad rem maximè pertinentia, ut multarum rerum peritos auditores suos faciat. Itaque ait, nebulam, seu caliginem, non esse illam quidem gratam pastoribus; verùm furi nocte ipsâ esse commodiorem: quia de die non magnâ admodum diligentiâ greges custodiuntur; sed latronum insidiis facilè patent, propterea quòd per caliginem istam greges ipsi huc & illuc disperguntur. Huic autem caligini pulverem comparat, qui tempore æstivo e terrâ tollitur, vel etiam excitatur: appositè ad rem ipsam propter similitudinem, & satis congruenter. Nebula enim, pulvisque excitatus, sese habent quodammodo similiter, & simili modo tenebras oculis offundunt. Ita æstimator optimus, atque arbiter similitudinum Homerus. Immo & quis fortassis citra periculi offensam eâ reciprocatione uti poterit, ut, versâ vice, nebulam etiam interdum cum pulvere isto propter similitudinem comparet. Sunt autem hoc loci Homerica verba, hujuscemodi: Quemadmodum Notus cacumini, ac verticibus montis nebulam offundit, pastoribus nequaquam gratam; sed furi nocte multò commodiorem: & tantùm quis ἐπιλεύσσει, hoc est, *βλέπει*, *prospicit*, quantum lapidem projicit, videlicet quantum est spatium projecti lapidis: sic utique horum sub pedibus, dum irent, turbidus pulvis excitabatur.

VIII. Fit *κονίσαλος*, *pulvis motus*, *& excitatus*, ex *κονίω*, *κονίσω*, *pulvere impleo*, *implebo*, *pulvere conspergo*, *conspergam*, ut ἵξω, *veniam*, ἵξαλος, *saltator*, *seu qui saltu ingreditur*: aut ἐκ τοῦ τὴν κόνιν σεσαλεῦσθαι, *ex eo*, *quòd pulvis motus sit*, *atque excitatus*. Ubi sciendum, τὸν κονίσαλον dici etiam πάτον, *pulverem palæstricum*, ut palam is facit, qui docet, athletarum sudorem, seu eorum, qui in palæstrâ sese exercent, permixtum cum τῷ πάτῳ, *pulvere illo palæstrico*, conferre ad dissolvendos, dissipandosque tumores vitiosos. Κονίσαλον autem, inquit, eum vocant nonnulli, qui Atticè loqui affectant. Hujusque etiam meminisse te velim ad illa verba: πάτον ἀνθρώπων ἀλεείνων. *hominum vestigia vitant.* Porro autem ei, qui de alienis gregibus furtim surripere aliquid velit, multò melior, quàm nox, & commodior est, ut diximus, crassissima per diem nebula, ob incuriam, & custodiendi difficultatem. Quamvis enim excubiæ de nocte collocentur; non ita tamen de die. Τὸ, κονίσαλος ὤρνυτο, *pulvis excitabatur*, voces sunt simplices, ex quibus compositum τὸ κονιορτὸς, *pulvis excitatus*. Considerandum autem est; an pastorem hic generali acceptione dixerit etiam caprarium. Nihilò enim sanè minùs ovium grege expositus est insidiis per nebulam grex caprarum, cui maximè apta, atque apposita in summis montium jugis loca sunt ad pascendum. Neque enim ambiguum est, quin facilius tunc capræ surripi possint: quia longè latèque pascuntur; itaque dispersæ sunt, ac dissipatæ. Ἀελλὴς, pro-

1. κονίσαλος) Aliis κονίσαλος cum simplici σ'. Polit.
2. ἢ ἐκ τοῦ τὴν κόνιν σεσαλεῦσθαι) lege, κόνιν. Etymologici Magni Auctor: Κονίσαλος, ὁ κονιορτὸς, οἱονεὶ ὁ σεσαλευμένη κόνις· ἢ, ὡς ἴξω ἴξαλος, οὕτω καὶ παρὰ τὸ κονίσω μέλλοντα γίνεται κονίσαλος. Politus.
3. Τὸ δὲ, κονίσαλος ὤρνυτο, ἡ ἁπλότης ἐστὶ τοῦ συνθέτου κονιορτοῦ) Etymologus: Κονιορτὸς, παρὰ τὸ ὄρω ῥῆμα (σημαίνει τὸ διεγείρω) ὁ μέλλων Αἰολικῶς, ὄρσω. ῥηματικὸν ὄνομα, ὀρτός· ὡς σπείρω, σπαρτὸς καὶ καίρω, καρτός. καὶ ἐν συνθέσει μετὰ τῆς κόνις, κονιορτός. ὁ τὴν κόνιν ὀρνύων, καὶ ἐγείρων. Hesychius: κονίσαλος, κονιορτός. Suidas: κονίσαλος, κονιορτός. Polit.
4. ᾗ καὶ μάλιστα) Malim ᾗ, ut cohæreat cum τῷ αἰπόλιον. Polit.

procellosus, dicitur pulvis, qui ἀέλλης, *procellæ*, in motem convolvitur, & contorquetur. Alterius ab hae voce significationis est τὸ, ἀολλέες, *conferti*, apud Homerum, & τὸ, ἀλέες, *frequentes*, *stipati*, *conferti*, apud Herodotum, in τῷ, ἐσέπεσον ἀλέες ἐς τοὺς Πέρσας. *irruerunt conferti in Persas*. Quamquam alioquin τὸ, ἀελλὴς, *procellosus*, possit esse usui ad etymologiam τοῦ κονισάλου. ita ut sit κονίσαλος, κόνις ἀελλὴς, *pulvis procellosus*, *ac turbidus*. Ad hæc sciendum, verbis illis, κατέχευεν ὀμίχλην, *nebulam offundit*, materialem nebulæ caussam declarari. Nam & ipsa, ut pruina, est ex humore, &, pene dixerim, ex rore incocto. Διαπεράειν propriè de mari, hoc est, διαπερᾶν, *trajicere*, ut multis in locis apparet. Nunc autem per catachresin dicit: διέπρησσον πεδίοιο. *trajecerunt campum*. videlicet per campum transierunt, seu processerunt Achivi.

IX. Audaciæ ostentatorem, eumdemque simul timidum, & ignavum, Thersitem jam antea delineaverat, qui post tantam, & intolerabilem prorsus audaciam, muliebri more, illacrymatus fuerat. Talem etiam Alexandrum hic repræsentat, his verbis: Hi verò, quum jam proximi essent ἐπ' ἀλλήλοισι, videlicet κατ' ἀλλήλων, *inter sese*, concurrentes, in primâ Trojanorum acie erat Alexander, formâ præditus divinâ. Tum Homerus armaturam ejus describit, subjunctis illis verbis: *pellem pardi humeris gestans*, *&* *incurvos arcus*, *& ensem*. At idem ipse bina hastilia, quæ ferro munita erant, vibrans, fortissimos quosque Argivorum ad pugnam provocabat, qui venientem eum ante agmen, longoque passu incedentem spectabant. Et nunc quidem eâ est Paris audaciâ. Verùm ut Menelaum in primâ acie conspicuum, contraque se prodeuntem animadvertit, animo suo κατεπλήγη, *est perculsus*, *ac consternatus*; retroque in sociorum agmen recessit, ad mortem devitandam; turpiterque, atque ignaviter resiliendo, sic fugit, quemadmodum cum quis draconem in monte conspicatur, mutatoque colore pallet, ac contremiscit, ut postea dicit Poëta. Interea vide τὸ κατεπλήγη, *perculsus est*: quandoquidem ita dicere placet Poëtæ. Secus enim πληγῆναι, *percuti*, *seu plagâ affici*, usurpant de corpore: at verò καταπλαγῆναι, *percelli*, *ac perturbari*, de animo. sicuti etiam ἐκπλαγῆναι, *percelli*, *consternari*, *mente abalienari*, *attonitum reddi*. ut apud Euripidem: ἔρωτι θυμὸν ἐκπλαγεῖσα. *amore animum perculsa*. unde ἔκπλαγος, ut supra scriptum est, &, transpositis per metathesin litteris, ἔκπαγλος, is, qui potest ἐκπλήττειν, *percellere*, *ac perterrefacere*, is, qui est terribilis, qui vim habet incutiendi terroris. Deinde observes, velim, quàm admirabiliter Homerus vel eo loci, quo Alexandrum collaudare videtur, obliquè eum quodammodo vituperet. Nam certè quidem τὸ θεοειδὴς, *deo similis*, quod quinquies de Alexandro in præsentiâ usurpat, idem est, ac si formâ eum deorum similem, sive formosissimum, dixisset. Et tamen id ab eo in vituperationem, ac reprehensionem accipi, manifestè apparet ex verbis, quibus paullò post Hector Paridem increpat, ad hunc modum: *Infelix Pari*,

λος, [1] ὁ συνεστραμμένος, δίκην ἀέλλης. Ἕτερον δὲ τούτου [2] τὸ, ἀολλέες παρ' Ὁμήρῳ, καὶ τὸ, [3] ἀλέες παρ' Ἡροδότῳ, ἐν τῷ, ἐσέπεσον ἀλέες εἰς τοὺς Πέρσας. Δύναται δὲ ἄλλως τὸ, ἀελλὴς, [4] χρήσιμον εἶναι καὶ εἰς ἐτυμολογίαν τοῦ κονισάλου. ἵνα ᾖ κονίσαλος, κόνις ἀελλής. Ἰστέον δὲ καὶ, ὅτι τὸ κατέχευεν ὀμίχλην, τὸ τῆς ὀμίχλης ὑλικὸν αἴτιον δηλοῖ. ἐξ ὑγρότητος γὰρ καὶ, ὡς εἰπεῖν, ἀπέπτου δρόσου ἐστὶ καὶ αὐτὴ, καθὰ καὶ ἡ πάχνη. Κυρίως διαπρήσσειν ἐπὶ θαλάσσης, τὸ διαπερᾶν, ὡς πολλαχοῦ φαίνεται. νῦν δὲ καταχρηστικῶς φησι τὸ, [5] διέπρησσον πεδίοιο. ἤγουν διὰ τῆς πεδιάδος ἤρχοντο οἱ Ἀχαιοί.

θ'. Θρασύδειλον τὸν Θερσίτην, φθάσας ὑπετυπώσατο, ὃς ἐξ οὕτω πολλοῦ, καὶ ἀσχέτου θράσους, κατὰ γυναῖκα, ἐδάκρυε. Καὶ τὸν Ἀλέξανδρον δὲ τοιοῦτον ὧδε καθυπογράφει, φάμενος· Οἳ δ', ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν, ἤγουν κατ' ἀλλήλων, ἰόντες, [6] Τρωσὶν μὲν προμάχιζεν Ἀλέξανδρος θεοειδής. Εἶτα καὶ τὸν ὁπλισμὸν αὐτοῦ φράζων Ὅμηρος, ἐπάγει· παρδαλέην ὤμοισιν ἔχων, καὶ καμπύλα τόξα, καὶ ξίφος. Αὐτὰρ ὁ δοῦρε δύω κεκορυθμένα χαλκῷ πάλλων, Ἀργείων προκαλίζετο πάντας ἀρίστους εἰς μάχην, οἳ ἑώρων αὐτὸν ἐρχόμενον προπάροιθεν ὁμίλου, μακρὰ βιβῶντα. Καὶ νῦν μὲν, οὕτω θρασὺς ὁ Πάρις· νοήσας δὲ Μενέλαον ἐν προμάχοισι φανέντα, κατεπλήγη φίλον ἦτορ. ἂψ δ' ἑτάρων εἰς ἔθνος ἐχάζετο, κῆρ' ἀλεείνων· φυγὼν ἀγεννῶς παλίνορσος, ὥσπερ τις δράκοντα ἰδὼν ἐν ὄρει, καὶ εἰς ὦχρον μεταχρωσθεὶς, [7] καὶ τρόμον παθών· καθάπερ ὁ Ποιητὴς ἐρεῖ προϊών. Ἐν τούτοις δὲ ὅρα τὸ κατεπλήγη, οὕτως εἰπεῖν ἀρέσαν τῷ Ποιητῇ. Ἄλλως γὰρ πληγῆναι μέν φασιν ἐπὶ σώματος· καταπλαγῆναι δὲ ἐπὶ ψυχῆς. ὥσπερ καὶ ἐκπλαγῆναι. οἷον· Ἔρωτι θυμὸν ἐκπλαγεῖσα, [8] παρ' Εὐριπίδῃ. ὅθεν καὶ ἔκπλαγος, ὡς προγέγραπται, καὶ, [9] κατὰ μετάθεσιν, ἔκπαγλος, ὁ ἐκπλάττειν δυνάμενος. Σημείωσαι δὲ καὶ, ὡς θαυμασίως Ὅμηρος, ἐν οἷς δοκεῖ ἐπαινεῖν τὸν Ἀλέξανδρον, πλαγίως πως ψέγει αὐτόν. Τὸ γοῦν θεοειδὴς, ὃ πεντάκις ἐν τοῖς ἄρτι ἐπιλέγει τῷ Ἀλεξάνδρῳ, ἐστὶ μὲν ταυτὸν, ὡς εἴπερ εἶποι αὐτὸν θεοῖς ἐοικότα τὸ εἶδος, ἤτοι περικαλλῆ. Ὅτι δὲ ἐπὶ ψόγου λέγει αὐτὸ, δῆλον, ἐν οἷς μετ' ὀλίγα ὁ Ἕκτωρ ὀνειδίζων, ἐρεῖ· Δύσπα- Rom. p.374.

1. ὁ συνεστραμμένος, δίκην ἀέλλης) Hesychius: ἄελλα, συστροφὴ ἀνέμου, καὶ κονιορτός. Politus.
2. τὸ, ἀολλέες παρ' Ὁμήρῳ) Hesychius: ἀολλέες, ἀθρόως ὁμοῦ πάντες. Polit.
3. ἀλέες) Scribe cum adspiratione ἁλέες. Est enim ab ἅλις. Polit.
4. χρήσιμον) l. χρήσιμον. Polit.
5. διέπρησσον πεδίοιο) διεπορεύοντο. Polit.
6. Τρωσὶν μὲν) l. Τρωσίν. Polit.
7. καὶ τρόμον παθὼν) Virg.

Improvisum aspris veluti qui sentibus anguem
Pressit humi nitens, trepidusque repente refugit,
Salvinus.
8. παρ' Εὐριπίδῃ) Euripides Medeæ initio:
Ἔρωτι θυμὸν ἐκπλαγεῖσ' Ἰάσονος.
Politus.
Virg. Æn. 4. *gravi jamdudum saucia curâ*. Salvin.
9. κατὰ μετάθεσιν, ἔκπαγλος) Etymologici Magni Auctor: ἐκ τοῦ ἐκπλήσσομαι ῥήματος, ὄνομα ἔκπλαγος· καὶ ὑπερθέσει, ἔκπαγλος. Polit.

παρι, εἶδος ἄριστε, γυναιμανὲς, ἠπεροπευτά. Τὸ γὰρ, εἶδος ἄριστε, ταυτόν πως ἐστὶ τῷ θεοειδές, καὶ μετ' ὀλίγα· οὕνεκα καλὸν μέν σοι εἶδος· [1] οὐκ ἔστι δὲ βίη φρεσὶν, οὐδέ τις ἀλκή. Οὕτω καὶ ἐν Ὀδυσσείᾳ λέγει περὶ Ἀντινόου· οὐκ ἄρα σοί γ' [2] ἐπ' εἴδει καὶ φρένες ἦσαν. Καὶ τῷ ὄντι, ὄνειδος, [3] εἶδος καλὸν, οὐχ' ὁμοιούμενον ψυχῇ.

ι'. Τινὲς δὲ τὸ θεοειδὴς, ἀντὶ τοῦ θεοῖς εἰδόμενος, κατὰ τὸ εὐγενὲς δηλαδὴ, καὶ τὸ τῆς τοξείας ἐπιστημονικόν. Ὅτι δὲ οὐδ' οὕτω ἐξ ὀρθοῦ ἐπὶ ἐπαίνῳ καθαροῦ λαμβάνει Ὅμηρος τὸ θεοειδὲς, δηλοῖ, εἰπὼν, ὡς καθ' ὅμιλον ἔδυ Τρώων δείσας Ἀλέξανδρος θεοειδής. [4] ὃ ταυτόν ἐστι τῷ, ἂψ εἰς ἑταίρους ἐχάζετο. Αἰσχύνει γὰρ τὸ θεοειδὲς ὁ φεύγων. Εἰ δέ γε καὶ ἀληθῶς ἐπὶ ἐπαίνῳ εἴρηται, σημείωσαι, ὡς οὐ σκωπτικῶς ὁ Ποιητὴς, ἀλλ' αὐτὸς μὲν ἐπαινῶν, θεοειδῆ τὸν Ἀλέξανδρον λέγει, ἀφ' ὧν ἔχει καλῶν· τὰ δὲ ψογερὰ, τὸ, Δύσπαρι, εἶδος ἄριστε, καὶ τὰ ἑξῆς, οὐχ ὁ Ποιητὴς, ἀλλ' ὁ Ἕκτωρ τοῦ ἀδελφοῦ κατέλεξεν. Ἔοικε δὲ καὶ ἀντιθετικῷ σχήματι τὸ, Δύσπαρι, εἶδος ἄριστε. Οἱονεὶ γάρ φησιν, ὅτι ὁ Πάρις, κακὸς μὲν ἄνθρωπός ἐστι· τὸ δὲ εἶδος ἄριστος, ἤτοι καλὸς τὸ εἶδος, ὅπερ γυναικῶν μάλιστα ἔπαινος. Διόπερ ἐν τοῖς ἑξῆς, εὐειδέα τὴν Ἑλένην ἐρεῖ. Ἐπιτείνει δὲ τὸν ἔπαινον τοῦτον μάλιστα τῷ Πάριδι, ἅτε εἰπὼν, αὐτὸν κάλλει στίλβειν. Παρδαλέην δὲ ὤμοις Ἀλέξανδρος ἔχει, ἐπεὶ μὴ ἦν βριθὺς ὁπλίτης. Διὸ τόξα, καὶ ξίφος, καὶ δύο δόρατα ἔφερεν, ὡς ἂν ἔχοι τάχα φεύγειν ἐλαφρότερον. Ἐν δὲ τοῖς ἑξῆς καὶ ἄλλους ἥρωας εὑρήσομεν δορὰς ζώων περικειμένους, τὸν μὲν, λεοντῆν, τὸν δὲ, λυκέην. Ἔστι δὲ παρδαλέη, δορὰ παρδάλεως, ὥσπερ καὶ λεοντέη, ἡ τοῦ λέοντος, κατὰ ἔλλειψιν τοῦ δορά. καὶ λυκέη, ἡ τοῦ λύκου, καὶ τραγέη, ἡ τοῦ τράγου.

ια'. Ἰστέον δὲ, ὅτι [5] παρ' Ἡροδότῳ κεῖται καὶ ἀνθρωπέη ἡ τοῦ ἀνθρώπου δορὰ, ἐν τῷ, σφάξας, ἀπέδειρε πᾶσαν τὴν ἀνθρωπέην. Ἐντελῶς δὲ ἔφρασεν Ἡρόδοτος, ἀνθρωπέην εἰπών. Τοιοῦτον δὲ καὶ ἡ ταυρέη, καὶ [6] ἡ ἐν Ὀδυσσείᾳ αἰγέη κυνέη, καὶ ὅσα τοιαῦτα· ἐν οἷς καὶ ἡ ἀπαθὴς παρδαλέη, καὶ λεοντέη, καὶ λυκέη, καὶ τραγέη.

Pari, εἶδος ἄριστε, *formâ præstantissime, mulierose, impostor.* Illud enim, εἶδος ἄριστε, *formâ præstantissime*, idem est quodammodo, atque τὸ θεοειδὲς, *formâ divinâ prædite*. Et paullò post: eo quòd καλὸν μέν σοι εἶδος· *pulchra quidem tibi forma: sed nulla tibi virtus in animo inest, neque ullum robur*. Et sic etiam de Antinoo loquitur in Odysseâ: οὐκ ἄρα σοί γ' ἐπ' εἴδει φρένες ἦσαν. *Non tibi certè cum formâ inest etiam mens.* Ac profectò turpe probrum, ac dedecus, decus formæ, si ea non est assimilis animo.

X. Verùm nonnulli τὸ θεοειδὴς intelligunt pro θεοῖς εἰδόμενος, *diis assimilatus, seu assimilis*, quoad generis nimirum nobilitatem, artisque sagittariæ scientiam. Sed ne sic quidem planè Homerus in puram putamque laudem sumit τὸ θεοειδὲς, *divinam illam formam, ac similitudinem*, ut patet ex his ejus verbis: *Trojanorum agmen subiit, seu in Trojanorum agmen sese abdidit, timens* Alexander θεοειδὴς, *deorum similis, divinus*. quod idem est, atque illud: ἂψ εἰς ἑταίρους ἐχάζετο. *retro ad socios recessit*. Qui enim fugit, is sanè dehonestat, ac dedecore afficit similitudinem, quam cum diis habet. Attamen, si illud verè in laudem dictum est; observa, ut non irridendi, notandique caussâ, dicit illud Poëta: sed ipse quidem Aleaandrum collaudat ab iis bonis, quæ in eo insunt, cum eum vocat θεοειδῆ, *divinâ formâ præditum*; quæ verò turpia sunt, & in vituperationem veniunt, videlicet: *infelix Pari, formâ præstantissime*, &c. ea sane non dicit Poëta; sed Hector in fratrem suum. Illud præterea: Δύσπαρι, εἶδος ἄριστε. *infauste Pari, formâ optime*; speciem quamdam præ se fert Antitheseos Figuræ. Propemodum enim dicit, Paridem, hominem quidem esse malum; sed tamen formâ optimum, bonum videlicet formâ. Quæ feminarum maximè est commendatio. Quocirca postea Helenam vocat εὐειδέα, *formosam*. Hanc autem Paridis laudem tunc maximè auget, atque amplificat, cum eum a formæ nitore splendentem inducit. Παρδαλέην porrò, *i. e. pantherinam*, humeris gestat Alexander, quòd miles minimè erat gravis armaturæ Quare arcum, & ensem, & hastilia ferebat bina, levior ut fortassis, agiliorque esset ad fugam capessendam. Quamquam & alios postea heroas animalium pellibus indutos reperiemus, hunc leonis, alterum lupi. Est autem παρδαλέη, *pantherina*, pellis pardalis, seu pantheræ. sicuti etiam λεοντέη, *leonina*, pellis leonis, deficiente per ellipsin τοῦ δορά, *pellis*: & λυκέη, *lupina*, pellis lupi & τραγέη, *hircina*, pellis hirci.

XI. Quin etiam sciendum, dici apud Herodotum ἀνθρωπέην, *humanam*, idest, pellem hominis, ubi sic habet: σφάξας, ἀπέδειρε πᾶσαν τὴν ἀνθρωπέην. *cum quam mactavisset, pellem ei totam detraxit*. Integram, perfectamque vocem exprimit Herodotus, cum dicit ἀνθρωπέην, *humanam*. Et hujuscemodi etiam est ἡ ταυρέη, *taurina*, & quæ in Odysseâ memoratur, αἰγέη κυνέη, *galea caprina*; & quæcumque alia hujus generis: in quibus pariter, citra figuram ullam Grammaticam, aut litteræ alicujus detractionem, ἡ παρδαλέη, *pantherina*, & λεοντέη, *leonina*, λυκέη,

lupi-

1. οὐκ ἔνι) l. οὐκ ἔστι. Polit.
2. ἐπ' εἴδει) Homerus: ἐπὶ εἴδει. Polit.
3. εἶδος καλὸν, οὐχ ὁμοιούμενον ψυχῇ) Theocr. in Erasta: Τὰν μορφὰν ἀγαθῷ, τὸν δὲ τρόπον οὐκέτ' ὁμοίῳ. Salvinus.
4. ὃ ταυτόν ἐστι τὸ ἂψ εἰς ἑταίρους) lege. ὃ ταυτόν ἐστι τῷ, ἂψ ἑταίρους. Polit.
5. παρ' Ἡροδότῳ κεῖται καὶ ἀνθρωπέη) ἀνθρωπηΐη apud Herodotum lib. 5. n. 25. ubi memorabile factum commemorat Cambysis Persarum regis, qui Otanis patrem Sisamnen σφάξας, ἀπέδειρε πᾶσαν τὴν ἀνθρωπηΐην. Sed Eustathius vocem Jonicam reduxit ad communem. *Polit.*
6. ἡ ἐν Ὀδυσσείᾳ αἰγέη κυνέη) Eustathius infra: Τὸ δὲ ἄλλης ὕλης ἔρυμα τῆς κεφαλῆς, κυνῆ καλεῖται, διὰ τὴν παλαιὰν χρῆσιν. Polit.

Κυνέη, κυνῆ, galea, propterea quòd è pelle caninâ primùm conficiebatur. pellis autem hæc ictibus cedit, nec dissecatur. Hac utuntur in prælis ad imprimendas litteras typographi. *Salvinus.*

hirina, τραγύη, hircina. Quæ quidem nomina, si ex diphthongo expellant τὸ ἰ, fiunt παρδαλέη, λεοντέη, λυκέη, τραγέη, ut & alia id genus, juxta atque τὸ κυνέη, canina, seu galea, & κτιδέη, mustelina. Sin autem, binis syllabis in unam commixtis, per crasin contrahantur, ut τὸ συκέα, συκῆ, ficus, γαλέα, γαλῆ, catus, seu felis, & μυγαλῆ, mus araneus, νέα, νῆ, nova, videlicet Luna, ut alicubi postea videbitur, ἀμυγδαλέα, ἀμυγδαλῆ, amygdalus; circumflectantur, necesse est, ut τὸ χαλκέα, χαλκῆ, ærea, χρυσέα, χρυσῆ, aurea, & quæcumque alia hujus classis. Quare & τὰς τραγᾶς, hircinas. i. e. pelles, simili modo per analogiam circumflectimus. Ad hæc, sciendum, illud apud posteriores scriptores adagii loco esse usurpatum, ut eum dicant pantherinam pellem induisse, qui vario est ingenio, ac versipelli, & ob morum suorum varietatem, multis veluti maculis, pardi, seu pantheræ, instar, est distinctus. Sicuti etiam vulpinam pellem induisse is dicitur, qui, ad vulpis exemplum, vafro est ingenio, ac fraudulento: & lupinam is, qui latenter, ac dolosè rapit. Immo & hinnulorum pellem, seu cervinam, Liberi Patris, & bacchantium more, diei is potest gestare, qui timidior est, ac vinolentus: jam verò etiam varius, & incostans, quòd pellis quoque cervina maculis quibusdam varia sit, ac distincta. Neque tameo idcirco satis aptè, ac congruenter leoninam induere pellem vir fortis diceretur, ad exemplum prisci illius Herculis, aut multò posterioris Zielæ, de quo Attianus. Nomini autem huic pellis leoninæ nullum bonæ sigoificationis usum relinquit Asini illius Æsopei adagium, qui pellem induit leoninam: ut & felis similiter in fabulis dicitur pulchram crocotam induisse.

XII. Τὸ, καμπύλα τόξα, incurvos arcus, Poëtico more, effertur numero multitudinis, juxta atque τὸ ἅρματα, curricula, & ὄχεα, vehicula, ut multis in locis videbitur. Unde & sumpsit Euripides, ut ὀχήματα, vehicula, diceret, videlicet ἅρμα, currum. Καμπύλα autem, incurvi, seu inflexi, communiter omnes arcus. Et sic etiam ἀγκύλα, adunci; itemque ῥαιβοὶ, intorti, seu obtorti, ut apud Lycophronem, & σκολιοὶ, obliqui; nec non παλίντονοι, reflexi, retorti, retrorsum, seu in aversum tenti. Quod postremum apud Herodotum animadversione dignum videtur. Quum enim de Arabibus memoret, gestasse eos τόξα παλίντονα, arcus reflexos, seu retrorsum tentos; intelligendum tacitè præbet, non omnem universè arcum esse παλίντονον, reflexum, seu tentum retrorsum; sed eum, qui, quo remissior, eò magis est retrorsum obtortus, & veluti concameratus. cujusmodi gentium arcus plerique etiam nunc conspiciuntur. Δόρυ, generatim, lignum. ut: οὐ γάρ πω τοῖον ἀνήλυθεν ἐκ δόρυ γαίης. Nondum enim tale succreverat lignum e terrâ. videlicet planta, seu arbor, quæ δέρμα, corticem, habeat, talique sit naturâ, ut possit ἀποδέρεσθαι, decorticari. At verò τὸ στρατιωτικὸν δόρυ, lignum militare, seu hastile, quamvis ipsum quoque sic appelletur διὰ τὸ ἐκδαρῆναι τοῦ φλοιοῦ, eo quòd cortice suo denudetur; tamen a parte, nimirum a ligno, genus quoddam belli-

γνη. [1] ἃ ἐξωθήσαντα μὲν τὸ τῆς διφθόγγου ἰ, παρδαλέη γίνεται, καὶ λεοντέη, καὶ λυκέη, καὶ τραγέη, καὶ τὰ ὅμοια, κατὰ τὸ κυνέη, καὶ κτιδέη. κραθέντα δὲ, κατὰ τὸ συκέα συκῆ, γαλέα γαλῆ, καὶ μυγαλῆ, νέα νῆ, σελήνη, ὡς ἐν τοῖς ἑξῆς που φανεῖται, ἀμυγδαλέα ἀμυγδαλῆ, ἀναγκαίως περισπῶνται, κατὰ τὸ χαλκέα χαλκῆ, χρυσέα χρυσῆ, καὶ ὅσα τοιάδε. Διὸ καὶ τὰς τραγᾶς ἀναλόγως περισπῶμεν. Ἰστέον δὲ καὶ, ὅτι παροιμιωδῶς παρὰ τοῖς ὕστερον παρδαλῆν ἐνῆψε λέγεται ὁ ποικίλος τὸν τρόπον, καὶ οἷον πολύστικτος τὸ ἦθος, κατὰ τὴν πάρδαλιν. ὥσπερ καὶ ἀλωπεκῆν ὁ κερδαλέος, καὶ δόλιος, κατὰ τὴν κερδώ. καὶ λυκέην, ὁ ὕπουλος ἅρπαξ. Φορεῖν δὲ καὶ νεβρίδα ῥηθείη ἂν, διονυσιακῶς, ὁ δειλὸς, καὶ μέθυσος· ἤδη δὲ καὶ ποικίλος, Rom. p.375. καὶ [2] παλίμβολος, ἐπεὶ στικτόν τι καὶ ἡ νεβρίς. Οὐ μὴν καὶ λεοντῆν προσφυῶς πάνυ λεχθείη ἐναπτεσθαι ὁ ἀνδρεῖος, κατὰ τὸν πάλαι Ἡρακλῆν, ἢ κατὰ τὸν ὕστερον Ζιήλαν, τὸν παρὰ τῷ Ἀρριανῷ. Ἀχρειοῖ γὰρ τὸ ὄνομα τοῦτο ἡ κατὰ τὸν Αἰσώπειον ὄνον παροιμία, ὃς περιεδύσατο λεοντῆν· καθά που καὶ καλὸν [3] κροκωτὸν ἡ ὁμοίως μυθευομένη γαλῆ.

ιβ΄. Τὸ δὲ, καμπύλα τόξα, τρόπῳ Ποιητικῷ πληθύνεται, καθὰ καὶ τὸ ἅρματα, καὶ ὄχεα, ὡς πολλαχοῦ φανήσεται. ὅθεν καὶ Εὐριπίδης λαβὼν, φησὶν ὀχήματα, ἤγουν ἅρμα. Καμπύλα δὲ κοινῶς πάντα τὰ τόξα. οὕτω δὲ καὶ ἀγκύλα· καὶ ῥαιβὰ δὲ, ὡς παρὰ Λυκόφρονι, καὶ σκολιὰ, καὶ παλίντονα δέ. Τοῦτο δὲ δοκεῖ [4] παρὰ τῷ Ἡροδότῳ σκέψιν ἔχειν. Λέγων γὰρ, ὅτι τόξα παλίντονα Ἀράβιοι εἶχον, δίδωσιν ὑπονοεῖν, ὡς οὐ πᾶν τόξον ἁπλῶς παλίντονόν ἐστιν, ἀλλὰ τὸ εἰς πλέον ὀπίσω τῇ ἀνέσει [5] ῥαμβώμενον, καὶ Bas. p.284. οἷον καμαρούμενον. ὁποῖα πολλὰ ἐν τοῖς Ἐθνικοῖς τόξοις φαίνεται εἰς ἔτι καὶ νῦν. Δόρυ δὲ, [6] ἁπλῶς μὲν, ξύλον. ὡς τὰ, [7] οὐ γάρ πω τοῖον ἀνήλυθεν ἐκ δόρυ γαίης. ἤγουν φυτὸν, δέρμα ἔχον, καὶ πεφυκὸς ἀποδέρεσθαι. τὸ δὲ στρατιωτικὸν δόρυ, λέγεται μὲν καὶ αὐτὸ, διὰ τὸ ἐκδαρῆναι τοῦ φλοιοῦ· ἀπὸ μέρους δὲ, τοῦ ξύλου δηλαδὴ, πολε-

1. ἃ ἐξωθήσαντα μὲν τὸ τῆς διφθόγγου ἰ, παρδαλέη γίνεται, καὶ λεοντέη) Etymologus: Ἴωνες τὸ ἰ τῆς ει διφθόγγου ἀποβάλλοντες· οἷον, παρδάλειος, παρδάλεος· καὶ τὸ θηλυκὸν, παρδαλέα, παρδαλῆ, ἐπὶ τῆς δορᾶς· ὥσπερ λεοντέη, λεοντῆ· καὶ τὴν παρδαλῆν τὴν παρδάλεως, ὡς τὴν λεοντῆν. Politus.

2. παλίμβολος) qui & μετάβολος. Alii παλίμβολος. Polit.

3. κροκωτὸν) Non ὁ κρόκος, sed ἡ κρόκη crocotæ nomen fecit. Salvinus.

Mihi aliter videtur. Quæ Virgilio picta croco vestis, verè est κροκωτός. Nonius Marcellus: Crocota, crocei coloris vestis. Politus.

4. παρὰ τῷ Ἡροδότῳ) Herodotus: τόξα δὲ παλίντονα εἶχον πρὸς δεξιὰ, μακρά. Hesychius: Παλίντονα, ὀπισθότονα, ἢ τὰ εἰς θάτερα στρεφόμενα. Polit.

5. ῥαμβώμενον) l. ῥαιβούμενον. Polit.

6. Δόρυ δὲ, ἁπλῶς μὲν, ξύλον) Etymologici Magni Auctor: Δόρυ σημαίνει δύο· τὸ ξύλον, καὶ τὸ ἀκόντιον. Polit.

7. οὐ γάρ πω) Alii legunt apud Homerum: οὔπω ὅπω. Polit.

μικὸν ὅπλον δηλοῖ. Ὅτε δέ τις εἴπῃ δόρυ κεκορυθμένον χαλκῷ, τηνικαῦτα μάλιστα ἐξ ὀρθῆς τὸ πολεμιστήριον τεῦχος δηλοῖ. Ὥσπερ γὰρ ἀνὴρ κεκορυθμένος, ἤτοι κορυστὴς, ὁ κόρυν ἔχων περὶ τὴν κεφαλὴν, οὕτω καὶ δόρυ πολεμικὸν, τὸ ἔχον ἄνω οἷα κόρυν χαλκῆν, τὴν ἀπὸ σιδήρου ἐπιδερατίδα, καταφράσσουσαν τὸ ξύλον ἀσφαλῶς, ὡς καὶ κόρυς τὸν μαχητήν· [1] ἥτις καὶ αἰχμὴ κυρίως λέγεται. [2] Τροπὴ δὲ τοῦ σ' εἰς θ' ἐστὶν ἐν τῷ κεκορυθμένος. ὥσπερ καὶ ἐν τῷ μηνιθμὸς, καὶ ἐν ἄλλοις πολλοῖς.

ιγ'. [3] Δύω δὲ δοῦρε πάλλων Ἀλέξανδρος, Ἀργείων προκαλίζετο πάντας ἀρίστους, ὡς ἢ τῇ φωνῇ προκαλούμενος, καὶ κλάζων καὶ αὐτὸς, ἢ τῷ βλέμματι μόνῳ, καὶ τῷ σχήματι. ὃ καὶ κάλλιον. Μετ' ὀλίγα γοῦν φησιν, ὅτι ἔφασαν Ἕλληνες, πρόμον εἶναι αὐτὸν, οὕνεκα καλὸν εἶδος αὐτῷ. Οὕτω καὶ [4] σίδηρος ἐφέλκεται ἄνδρας θυμουμένους, οὐ τῇ φωνῇ, ἀλλὰ βλεπόμενος. Προεκαλεῖτο δὲ, φησιν, ὁ Πάρις τοὺς ἀρίστους μαχέσασθαι ἐν αἰνῇ δηϊοτῆτι. τουτέστιν, ἐν τῇ διὰ χειρῶν πολέμῳ, οὐ μὴν λόγοις, καθὰ μαχέσατο Ἀχιλλεὺς, καὶ Ἀγαμέμνων, οὕνεκα κούρης. Τὸ δὲ δύο δόρατα πάλλειν, καὶ ἀμφοτεροδέξιον τὸν Ἀλέξανδρον ὑποβάλλει νοεῖν. ὁποῖος που καὶ ὁ Ἀστεροπαῖος ἱστορηθήσεται. Τὸ δὲ προκαλίζετο, ἐκ τοῦ προκαλῶ παρῆκται. ὡς καὶ ἀνωτέρω τὸ προμαχίζειν ἐκ τοῦ προμαχῶ. Πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα τοιαῦτα. Αἰνὴν δὲ δηϊοτῆτα λέγει, οὐ μόνον πρὸς διαστολὴν τῆς, ὡς ἐρρέθη, ἐν λόγοις μάχης, ἀλλὰ καὶ καθόλου. καθὰ καὶ κακὴν ἔριν φθάσας ἔφη, τὴν μεταξὺ τῶν γεράνων, καὶ τῶν Πυγμαίων. Τὸ δὲ, μακρὰ βιβῶντα, ἤτοι βαίνοντα, ἔοικέ πως πρὸς τὸ διαβαίνειν. ὃ καὶ παρ' Ὁμήρῳ κεῖται ἐν τῷ, [5] Εὖ διαβάς. ἤγουν διαστάσας τὰ σκέλη. καὶ [6] παρὰ τῷ Κωμικῷ ἐν τῷ, Τοσόνδε δ' αὐτοῦ βῆμα διαβεβηκότος.

corum armorum significat. Cum autem quis dicit δόρυ κεκορυθμένον χαλκῷ, *lignum armatum ære, seu ferro*, tunc maximè rectâ significat instrumentum bellicum. Quemadmodum enim vir κεκορυθμένος, *armatus galeâ*, seu κορυστὴς, *galeatus*, dicitur is, qui capite κόρυν, *galeam, seu cassidem*, gestat; sic etiam δόρυ πολεμικὸν, *lignum bellicum, seu hastile*, illud est, quod superne, sive in summo, habet æream veluti galeam, idest, cuspidem ex ferro, quæ lignum tutò contegat, ut bellatorem galea: quæ etiam propriè dicitur αἰχμὴ, *cuspis*. Porro autem in τοῦ κεκορυθμένος, *galeatus*, mutatio est τοῦ σ' in θ'. ut & in τοῦ μηνιθμὸς, *ira inveterata*, & in plerisque aliis vocibus.

XIII. Hastilia bina Alexander vibrabat, interea dum fortissimos quosque Argivorum provocabat, seu provocaret voce, ipseque etiam clangorem ederet, clamoremque attolleret, seu ipso dumtaxat adspectu, ac gestu. quod certè melius. Siquidem paullò post narrat, Græcos dixisse, eum esse propugnatorem, eo quòd egregia eum forma conspicuum redderet. Et sic ferrum, non voce, sed visu, inflammatos irâ homines trahit, atque incitat. Provocabat autem, inquit, Paris viros fortissimos ad pugnandum ἐν αἰνῇ δηϊοτῆτι, *gravi, sævoque certamine*. hoc est, manuum certamine, & non verborum, quemadmodum Achilles, & Agamemnon, puellæ gratiâ, inter sese pugnaverant. Quòd hastilia bina Alexander vibrabat, intelligere hinc licet, utrâque manu, periade ut dextrâ, usum eum fuisse. cujusmodi memoratur postea Asteropæus. Τὸ προκαλίζετο, *provocabat*, derivatum est ex προκαλῶ, *provoco*. sicuti etiam supra τὸ προμάχιζε, *propugnabat, in primâ acie versabatur*, ex προμαχῶ, *propugno*. Et multa sunt alia hujus generis. Αἰνὴν δηϊοτῆτα, *gravem, & diram pugnam*, vocat, non ad distinctionem modò pugnæ, quæ, ut dictum est, committitur verbis; verùm etiam cujuscumque alterius pugnæ generatim. Sicuti & supra contentionem inter grues, & Pygmæos malam vocaverat. Τὸ, μακρὰ βιβῶντα, videlicet βαίνοντα, *longo passu incedentem*, convenit quodammodo cum τοῦ διαβαίνειν, *divaricare crura, seu pedes diducere*. quod item verbum legitur apud Homerum, quo loci ait: Εὖ διαβάς. videlicet διαστάσας τὰ σκέλη. *bene divaricatis, seu deductis cruribus*. & apud Comicum: Τοσόνδε δ' αὐτοῦ βῆμα διαβεβηκότος. *Tantusque ejus passus, cum crura divaricavit*.

Ὥς τε λέων ἐχάρη, μεγάλῳ ἐπὶ σώματι κύρσας.
Εὑρὼν ἢ ἔλαφον κεραὸν, ἢ ἄγριον αἶγα,
Πεινάων, μάλα γάρ τε κατεσθίει, εἴπερ ἂν αὐτὸν
Σεύωνται ταχέες τε κύνες, θαλεροί τ' αἰζηοί·
Ὣς ἐχάρη Μενέλαος, Ἀλέξανδρον θεοειδέα
Ὀφθαλμοῖσιν ἰδών, φάτο γὰρ τίσασθαι ἀλείτην.
Αὐτίκα δ' ἐξ ὀχέων σὺν τεύχεσιν ἆλτο χαμᾶζε.
Τὸν δ' ὡς οὖν ἐνόησεν Ἀλέξανδρος θεοειδὴς
Ἐν προμάχοισι φανέντα, κατεπλήγη φίλον ἦτορ.
Ἂψ δ' ἑτάρων εἰς ἔθνος ἐχάζετο, κῆρ' ἀλεείνων.

Veluti leo lætatur, qui in ingens corpus incidit,
Nactus aut cervum cornutum, aut agrestem capram,
Famelicus (valde enim devorat, tametsi ipsum
Insequantur velocesque canes, florentesque juvenes)
Sic lætatus est Menelaus, Alexandrum deo similem
Oculis conspicatus. Cogitabat enim, sese ulturum sceleratum.
Itaque statim de curru cum armis ad terram desiluit.
Hunc igitur ut animadvertit Alexander deo similis
In primâ acie prodeuntem, perculsus est animo suo.
Retroque in sociorum agmen recessit, ad mortem vitandam.

ιδ'. Ἐχάρη Μενέλαος, ἰδὼν τὸν Πάριν, ὥστε λέων ἐχάρη, μεγάλῳ ἐπὶ σώματι κύρσας. ὃ ἑρμηνεύων, ἐπάγει εὑρὼν ἢ ἔλαφον κεραὸν, ἢ
Rom. p. 376. ἄγριον αἶγα, πεινάων. μάλα γάρ τε κατεσθίει, εἴπερ

XIV. Menelaus, conspecto Paride, lætatus est, ut lætatur leo, cum in corpus ingens incidit. quod mox explicat, subjunctis his verbis: *Nactus aut cervum cornutum, aut agrestem capram, famelicus. Multum namque is devorat: tametsi*

1. ἥτις καὶ αἰχμὴ κυρίως λέγεται) Hasta sine cuspide dicebatur Latinis *hasta pura*. Salvinus.

2. Τροπὴ δὲ τοῦ σ' εἰς θ' ἐστὶν ἐν τῷ κεκορυθμένος) Etymologici Magni Auctor: ἐκ τοῦ κόρυς κόρυθος, κορύσσω ὁ μέλλων, κορύσω. ὁ παρακείμενος, κεκόρυκα· ὁ παθητικὸς, κεκόρυσμαι. ἡ μετοχὴ, κεκορυσμένος. καὶ οἱ Ἀττικοὶ τρέπουσι τὸ σ' εἰς θ', τὸ κλαυσμὸς, κλαυθμὸς λέγοντες. καὶ τὸ ὀρχησμὸς, ὀρχηθμός. Alii tamen τὸ κεκορυθμένος volunt esse per syncopen ex κεκορυθωμένος, tamquam a κορυθῶ. Auctor idem Etymologici: ἀπὸ τοῦ κόρυθος κορυθῶ. κεκορυθωμένος, καὶ κεκορυθμένος. Politus.

3 Δύω δὲ δοῦρε πάλλων Ἀλέξανδρος) Virg. Æn. 1 *Bina manu lato crispans hastilia ferro*. κεκορυθμένα χαλκῷ. Salvinus.

4. σίδηρος ἐφέλκεται ἄνδρας) l. π'. Od. v. 294. αὐτὸς γὰρ ἐφέλκεται ἄνδρα σίδηρος. Polit.

5. Εὖ διαβὰς) Vetus Scholiastes: ἐχυρῶς στάς. Polit.

6. παρὰ τῷ Κωμικῷ) apud Comicum Equitibus. *Polit.*

tametsi eum σεύωνται, videlicet διώκωσιν, *insequantur, velocesque canes, florentesque juvenes*. Et nunc quidem lætanti exultantique leoni Menelaum sic assimilat. Postquam verò Alexander e conspectu evanuit, eumdem ipsum Menelaum ire per turbam narrat, feræ similem, nimirum leoni, qui prædæ jacturam fecerit. Loci porrò hujus sententia anceps, atque ambigua visa est veteribus. Aut enim de animato accipit τὸ σῶμα, *corpus*. Sed enim communis est observatio, Homerum, cum de animato corpore loquitur, usurpare τὸ δέμας· cum verò de inanimo, τὸ σῶμα. Aut contra acceptum nunc est τὸ σῶμα de inanimo. Sed enim alienum esse ferunt ab ingenio, & consuetudine leonis, mortuum corpus attingere. Atque ita quidem sese habet pars utraque hujus dilemmatis. Verùm qui inter veteres τὸ σῶμα, *corpus*, de inanimo hic intelligunt, ii sanè huic discrepantiæ medicinam faciunt voce illâ πεινάων, *esuriens*. Agit enim, inquiunt, præter mores, & institutum suum, leo, cum esurit, & secus atque in consuetudine habeat, cadaver attingit, maximè, si illud telis, ut hîc apparet, confectum, ac stratum fuerit. Videtur enim dicere, leonem in animal incidisse telis confossum, atque impetitum. Ideoque ait, ἐπικύρσας, videlicet συγκυρήσας, *cum incidit*, & κατὰ συγκυρίαν, sive κατὰ τύχην, *forte fortunâ*, illud nanciscitur, atque invenit, tamquam nimirum bonum quoddam insperatum, & casu oblatum. Quamquam alii velint, Poëtam hic σῶμα, *corpus*, dicere, quod leo ipse cadaver fecit. Itaque mirificè admodum collatus est Alexander cum animalibus meticulosis, promptisque ad capessendam fugam, iisque demortuis; Menelaus verò cum leone, eoque esuriente. Sævus enim, immanisque esse dicitur leo, cum fame laborat: ut mitis idem e contrario, ac placidus est, cum cibi satietate famem depulit. Neque verò timoris tantùm caussâ Alexandrum cervo Homerus comparat; sed etiam quòd canendi ille studio nimis afficeretur. Tales enim & cervi (si tamen verum est, quod de iis prodidit Aristoteles), qui, ut ait, sibilo, & cantu venantium, voluptate eâ deliniti, atque allecti, captantur. Nam & Alexandrum cantu oblectatum fuisse, claro argumento est ipsa illa cithara, quam ei paullò post Hector exprobrat. Præterea verò cervo eum comparat, tamquam meticulosum; capræ verò, tamquam libidinosum, & salacem. Ea namque est animantium horum natura.

XV. Quoniam verò dixerat indefinitè, μεγάλῳ σώματι ἐπικύρσας, *cum in magnum corpus fortè incidit*; sciendum, id statim ab eo explicari, illis verbis: ἔλαφον κεραὸν, ἢ ἄγριον αἶγα. *cervum cornutum, aut agrestem capram*. Est autem cervus cornutus, is, qui perfectâ jam est, atque integrâ ætate, neque ampliùs est νεβρὸς, *hinnulus*. Quod dicit, ἄγριον αἶγα, *agrestem capram*, id ita accipias, licet, ut vel muliebri genere dicat τὴν ἄγριον, *feram, atque agrestem*; vel etiam virili, ut deinceps manifestum erit. Attici enim masculinè dicunt τὸν αἶγα, *caprum*: sicuti etiam ἀηδόνα, *lusciniam*. Τὸ θαλεροὶ αἰζηοί, *florentes*

ὥσπερ ἂν αὐτὸν σεύωνται, ἤγουν διώκωσι, ταχέες τε κύνες, θαλεροί τ' αἰζηοί. Καὶ νῦν μὲν οὕτω χαίροντι λέοντι τὸν Μενέλαον εἰκάζει· ἀφανισθέντος δὲ Ἀλεξάνδρου, φοιτᾶν φησι τὸν αὐτὸν Μενέλαον ἀν' ὅμιλον, θηρὶ ἐοικότα, δηλαδὴ λέοντι, ἄγραν ἀπολωλεκότι. Ἀμφιβολία δὲ ἐνταῦθα τοῖς παλαιοῖς. Ἢ γὰρ ἐπὶ ἐμψύχου λαμβάνει τὸ σῶμα, καί τις ἡ πολλὴ παρατήρησις ἡ λέγουσα, τὸ δέμας μὲν ἐπὶ ἐμψύχου τιθέναι τὸν Ὅμηρον, ἐπὶ ἀψύχου δὲ τὸ σῶμα. ἢ ἄλλως ἐπὶ ἀψύχου εἴληπται νῦν τὸ σῶμα, καὶ μὴν οὐ θέμις, ὡς λόγος, νεκροῦ σώματος ἅπτεσθαι λέοντα. Καὶ τοιαύτη μὲν ἡ τοῦ διλήμματος διχοτομία. Οἱ δὲ παλαιοὶ τὸ σῶμα ἐπὶ ἀψύχου κἀνταῦθα λαμβάνοντες, τὴν διαφωνίαν ἰῶνται διὰ τοῦ, πεινάων. Παρανομεῖ γάρ, φασι, λέων πεινῶν, καὶ νεκριμαίων ἀήθως ἅπτεται, καὶ μάλιστα τετοξευμένου ὑπό τινων, ὡς ἐνταῦθα φαίνεται. Λέοντα γὰρ ἔοικε λέγειν [1] ἐντυχεῖν τετοξευμένῳ ζώῳ, καὶ διωκομένῳ. Διὸ καὶ ἐπικύρσας ἔφη, ἤγουν συγκυρήσας, καὶ κατὰ συγκυρίαν, ἤτοι κατὰ τύχην, εὑρών, οἷά τι δηλαδὴ ἕρμαιον. Ἄλλοι δὲ σῶμα φασὶ λέγειν ὧδε, ὃ αὐτὸς νεκρὸν ὁ λέων εἰργάσατο. Ὥστε πάνυ θαυμασίως, ὁ μὲν Ἀλέξανδρος πτοιαλέοις εἴκασται ζώοις, φεύγειν ἑτοίμοις, καὶ τούτοις, νεκροῖς· [2] Μενέλαος δὲ λέοντι, καὶ αὐτῷ, πεινῶντι. Χαλεπὸς γάρ, φασι, λέων πεινῶν, ὅσον [3] ἥμερος βεβρωκώς. Μήποτε δέ, οὐ μόνον διὰ τὸ δειλόν, ἐλάφῳ τὸν Ἀλέξανδρον Ὅμηρος εἴκασεν, ἀλλὰ καὶ διὰ τὸ φιλῳδὸν τοῦ ἀνδρός. Τοιαῦται γὰρ καὶ αἱ ἔλαφοι (εἴπερ ἀληθὴς [4] ἡ τοῦ Ἀριστοτέλους ἱστορία) αἳ, συριττόντων, φησί, καὶ ᾀδόντων, θηρεύονται, κατακηλούμεναι ὑφ' ἡδονῆς. Ὅτι δὲ καὶ Ἀλέξανδρος φιλῳδός, δηλοῖ καὶ ἡ κιθάρα, ἣν αὐτῷ Ἕκτωρ ὀνειδίσει μετὰ μικρόν. Καὶ ἄλλως δὲ ἐλάφῳ μὲν αὐτὸν εἰκάζει, ὡς δειλόν· αἰγὶ δέ, ὡς ὀχευτικόν. Τοιαῦτα γὰρ τὰ ζῶα.

ιε΄. Ἰστέον δὲ καί, ὅτι ἀορίστως εἰπών, μεγάλῳ σώματι ἐπικύρσας, ἑρμηνεύει αὐτὸ διὰ τοῦ, ἔλαφον κεραόν, ἢ ἄγριον αἶγα. Ἔστι δὲ κεραὸς ἔλαφος, ὁ ἤδη τέλειος, καὶ μηκέτι νεβρός. Τὸ δέ, ἄγριον αἶγα, ἔστι καὶ θηλυκῶς λαβεῖν, τὴν ἄγριον· ἢ καί, ὡς ἑξῆς φανήσεται, ἀρσενικῶς.
[5] Ἀττικὸς γὰρ ἀνὴρ τὸν αἶγα λέγει· ὥσπερ καὶ τὴν Bas. p. 285.
ἀηδόνα. Τὸ δὲ θαλεροὶ αἰζηοί, ἀντίκειται τῷ

τοῦ

1. Ἀτυχὼν) l. ἐντυχών. Correxit etiam Frobenius. *Polit.*

2. Μενέλαος δὲ λέοντι, καὶ αὐτῷ, πεινῶντι) Pulchrè Virgilius ad imitationem Homeri, in comparatione Mezentii cum leone:

Impastus stabula alta leo ceu sæpe peragrans,
Suadet enim vesana fames, si forte fugacem
Conspexit capream, aut surgentem in cornua cervum,
Gaudet hians immane, comasque arrexit, & hæret,
Visceribus super incumbens. Politus.

3. ἥμερος βεβρωκώς) Plinius de leonibus: *Iidem satiati, innoxii sunt.* Polit.

4. ἡ τοῦ Ἀριστοτέλους ἱστορία) Aristoteles de Historiâ Animalium lib. 9. c. 5. ἁλίσκονται δὲ θηρευόμεναι αἱ ἔλαφοι, συριττόντων, καὶ ᾀδόντων· ὥστε καὶ κατακηλοῦνται ὑπὸ τῆς ἡδονῆς. Unde Plinius de cervis: *Mulcentur fistulâ pastorali, & cantu.* Politus.

5. Ἀττικὸς γὰρ ἀνὴρ τὸν αἶγα λέγει) Regula hæc est generalis apud Etymologum, ὅτι τὰ εἰς αιξ, κοινά εἰσι τῷ γένει. οἷον, ὁ αἴξ, καὶ ἡ αἴξ, ὁ χαῖξ, καὶ ἡ χαῖξ, ὁ Θρᾷξ, καὶ ἡ Θρᾷξ. Politus.

τοῦ Ἡσιόδου αἰζηοῦ. Παρὰ γὰρ ἐκείνῳ, [1] τεσσαρακονταετὴς αἰζηός τις εἴρηται, ἤτοι ἁπλῶς ἀνὴρ, ὃς οὐκ ἂν εἴη οὕτω θαλερός. Γίνεται δὲ αἰζηὸς, κατὰ τοὺς παλαιοὺς, [2] παρὰ τὸ ἀεὶ ζέειν, ὁ θερμὸς, καὶ ὡς νεανίας ἀκμάζων τῇ ἡλικίᾳ· ἢ παρὰ τὸ α στερητικὸν, καὶ τὸ ἵζειν, οἱονεὶ ὁ ἀεικίνητος, καὶ μὴ εἰδὼς ἵζεσθαι, ὅ ἐστι καθῆσθαι, καὶ ἀργεῖν. ὅθεν καὶ ἀκμαῖος ὁ αὐτός. ὁ ἀκάμας δηλαδή· καὶ νέος δὲ παρὰ τὸ νέω, ὁ εὐκίνητος. Ὅτι δὲ [3] ἐπειράθησάν τινες προσγράφειν τὸ ι ἐν τῇ παραληγούσῃ τοῦ, αἰζηὸς, διὰ τὸ εὑρίσκεσθαι τετρασυλλάβως αἰζήϊος· καὶ ὅτι οὐκ ἀκριβῶς ἐδόξασαν ἐκεῖνοι, διὰ τὸ χρῆναι εἶναι αἰζηὸς διὰ μόνου τοῦ η, [4] ὁμοίως τῷ πηὸς, καὶ τοῖς τοιούτοις· καὶ ὅτι [5] ἀπορίας ἄξιον, πῶς μὴ ἐκ τοῦ αἰζήϊος, συναιρέσεως γινομένης, καὶ συνελεύσεως ὀξείας, καὶ βαρείας, περιεσπάσθη ὁ αἰζηὸς, ἐν τοῖς τοῦ Ἡρωδιανοῦ ἔστιν εὑρεῖν. Ἀγαθὴ δὲ λέξις τὸ, ἐχάρη. Διὸ καὶ δὶς αὐτὴν ὁ Ποιητὴς εἶπε, λόγῳ ἐπιμονῆς. Σημείωσαι δὲ, ὅτι ἐχάρη μὲν, εὕρηται εἰδοῦς παθητικῶς· ἐνεστὼς δὲ αὐτοῦ παθητικὸς οὐκ ἂν εὑρεθείη, παρά γε τοῖς Ἑλληνίζουσι, καὶ μηδὲ παίζειν προελομένοις. [6] ὁποῖος εἴη ἂν ὁ ἴσως ἐρῶν· ἥδομαι, καὶ χαίρομαι.

ιϛ. Τὸ, ὀφθαλμοῖσιν ἰδὼν, Μενέλαος δηλαδὴ τὸν Πάριν, πρὸς διαστολὴν εἴρηται τοῦ, ἄλλως, κατὰ νοῦν, καὶ φαντασίαν, ἐκεῖνον τῷ Μενελάῳ βλέπεσθαι. [7] Τὸ δὲ ὀφθαλμοῖς ἰδεῖν, καὶ νοῆσαι εἶπεν ἐν τῷ, ὡς οὖν ἐνόησεν· ἐπειδὴ νοῦς ὁρᾷ, ὥσπερ καὶ ἀκούει. Ἰστέον δὲ καὶ, ὅτι τὸ, Τὸν δ' ὡς οὖν ἐνόησεν ὁ δεῖνα ἐν προμάχοισι φανέντα, κατεπλήγη

ter juvenes, oppositâ ratione dictum est, atque αἰζηὸς, juvenis, ille Hesiodeus. Namque apud Hesiodum vocatus est αἰζηὸς, juvenis, homo quadragenarius, seu annos natus quadraginta, aut vir simpliciter, qui non adeo θαλερὸς, florens, virensque ætate, esse possit. Oritur αἰζηὸς, juxta priscos Grammaticos, παρὰ τὸ ἀεὶ ζέειν, a semper fervenda, seu ex eo, quòd semper ferveat, is nimirum, qui calidus est, & tamquam adolescens, in ipso flore ætatis constitutus: aut ab α particulâ privationis, & ab ἵζω, quod est sedere, vel facere, ut quis sedeat, veluti qui semper movetur, nescitque ἵζεσθαι, hoc est, καθῆσθαι, sedere, & otium agere. Unde & idem ipse ἀκμαῖος, florens, vigensque ætate, seu juventis robore præditus, scilicet ὁ ἀκάμας, indefessus, seu qui labore minimè defatigatur: nec non νέος, juvenis, a νέω, no, seu nato, is nimirum, qui facilè movetur. Ceterùm apud Herodianum reperias, conatos esse noonullos adscribere τὸ ι ad penultimam τοῦ αἰζηὸς, eo quòd reperiatur quaternis syllabis αἰζήϊος· neque illos tamen jure ita censuisse, quia natura vocis exigit, ut sit αἰζηὸς cum simplici η, similiter atque τὸ πηὸς, affinis, aliaque hujuscemodi: dignum verò illud esse, de quo inquiramus, qui fieri potuerit, ut, factâ synæresi ex αἰζήϊος, convenientibusque io eam synæresin accentibus, acuto, & gravi, non in penultimâ circumflecteretur ὁ αἰζηός. Bona porro vox, atque apposita τὸ ἐχάρη, pro lætatus est, gavisus est, lætitiam cepit. Ideoque, pro epimones ratione, semel, atque iterum eam usurpat Poëta. Et ecce tibi, id, quod observes, velim, sub passivâ formâ repertum ἐχάρη, gavisus est: quum tamen Præsens eius passivum inveniri minimè possit, certè apud eos, qui Græcè loquuntur, neque in animo habent jocari, ut ille, qui ita fortassis diceret: ἥδομαι, καὶ χαίρομαι. Lætor, & gaudeor.

XVI. Τὸ, ὀφθαλμοῖσιν ἰδὼν, oculis videns, seu conspicatus, Menelaus nimirum Paridem, dictum est ad distinctionem visionis alterius generis, quatenus illum Menelaus mente, atque animo, repræsentatâ sibi absentis imagine, intuebatur. Id ipsum autem ὀφθαλμοῖς ἰδεῖν, oculis videre, dixerat νοῆσαι, animadvertere, cognoscere, intelligere, cum ait: ὡς οὖν ἐνόησε. ut igitur animadvertit: quoniam videt mens, sicut etiam audit. Ubi sciendum, τὸ, Τὸν δ' ὡς οὖν ἐνόησεν ὁ δεῖνα ἐν προμάχοισι φανέντα, κατεπλήγη φίλον ἦτορ.

1. τεσσαρακονταετὴς αἰζηός τις εἴρηται, ἤτοι ἁπλῶς ἀνὴρ) Hesiodus:

Τοῖς δ' ἅμα τεσσαρακονταετὴς αἰζηὸς ἕποιτο.

Proclus: αἰζηὸς δὲ σημαίνει δύο· ποτὲ μὲν τὸν ἄνθρωπον, ποτὲ δὲ τὸν νέον. Tzetzes: Αἰζηὸς, κυρίως ὁ νεανίας. νῦν δὲ τὸν τέλειον ἄνδρα φησί. Politus.

2. παρὰ τὸ ἀεὶ ζέειν) Etymologus: Αἰζηὸς, νεανίας. παρὰ τὸ ἀεὶ, καὶ τὸ ζέω, ὁ ἀεὶ ζέων. ἢ ἀκμάζων κατὰ τὴν ἡλικίαν, γίνεται αἰζηὸς· καὶ κατ' ἐναλλαγὴν τοῦ α εἰς α, αἰζηός. καὶ ἀπὸ τοῦ ἀεὶ ζέειν τὸ αἷμα τῆς ἡλικίας, τουτέστι, θερμὸν εἶναι. Politus.

3 ἐπειράθησάν τινες προσγράφειν τὸ ι ἐν τῇ παραληγούσῃ τοῦ, αἰζηὸς) Conatus est ita facere Apollonius Grammaticus, Archebii filius, a quo valde dissentiebat Herodianus: quia, si tamen ab αἰζήϊος, ad subscribendum esset τὸ ι ἐν τῇ παραληγούσῃ τοῦ, αἰζηὸς· ad haec oxytonως efferendum esset, sed προπερισπωμένως. Etymologici Magni Auctor: Δεῖ γινώσκειν, ὅτι οὐκ ἔχει τὸ ι προσγεγραμμένον. Ἀπολλώνιος δὲ ὁ τοῦ Ἀρχιβίου, φησὶ τὸ ι εἶναι αὐτὸ, λέγων γεγονέναι ἐκ τοῦ αἰζήϊος. πρὸς ὃν ἀντιλέγει ὁ Τεχνικὸς, ὅτι, εἰ ἦν ἀπὸ τοῦ αἰζήϊος, οὐκ ἂν ὤφειλεν ὀξύνεσθαι, ἀλλὰ προπερισπᾶσθαι διὰ τὸ ἔχειν, καὶ ὀξεῖαν, καὶ βαρεῖαν, ὡς παρακολουθεῖν συνέρχονται εἶναι. Ἀχελώϊος. Ἀχελῷος· ἀνεφαίνετο, ἀπορεῖν. Politus.

4. ὁμοίως τῷ πηὸς, καὶ τοῖς τοιούτοις) Immo verò, ex observatione Etymologi, τὰ εἰς ος λήγοντα καθαρὰ ἁπλᾶ, κατὰ τὴν κοινὴν διάλεκτον τὸ η παραλήγοντα, οὐκ ἔστιν εὑρεῖν. εἰ μὴ τὸ αἰζηὸς. καὶ πηός· καὶ αὐτὰ ἐκ πάθους. Adjungit Etymologus verba illa, κατὰ τὴν κοινὴν διάλεκτον· quoniam τὸ ἀπλοῖς, ἀρχηνος, & Ἀχαιὸς, sunt Bœotica, mutatione diphthongi αι in η: ac τὸ ἄρηος, & λάηνος, sunt Laconica. Adjungit etiam ἁπλᾶ, propter nonnulla composita ex νηός, quæ sunt πολύνηος, ἄχηνος. Politus.

5. ἀπορίας ἄξιον, πῶς μὴ διὰ τὸ αἰζήϊος) Facile est, rationem reddere, cur τὸ αἰζηὸς proferri minimè debeat προπερισπωμένως· quia scilicet non est id per synæresin ex αἰζήϊος: sed è contrario τὸ αἰζήϊος fit per paragogen ex αἰζηός. Rationem hanc reddebat Herodianus. Etymologici Magni Auctor: Λέγει δὲ ὁ Τεχνικὸς, ὅτι, ὥσπερ ἀπὸ τοῦ Αἰολικὸς γίνεται Αἰολήϊος κατὰ παραγωγὴν, τὸ αὐτοῦ συμβαίνει φυλαττομένου, καὶ ἀπὸ τοῦ κουρὸς, κουρήϊος· οὕτω καὶ ἀπὸ τοῦ αἰζηὸς αἰζήϊος. Politus.

6. ὁποῖος εἴη ἂν ὁ ἴσως ἐρῶν· ἥδομαι, καὶ χαίρομαι) Suidas: Δᾶτις Πέρσης. ὃς ἐπιτιθέμενος ἑλλήνιζεν· ὃς λέγων φησὶ χαίρομαι, ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν χαίρω. καὶ ἔστι Δατισμός. Salvinus.

Aristophanes Pace:

Νῦν τοῦτ' ἐκεῖν' ἥκει τὸ Δάτιδος μέλος,

Ὁ δεφόμενός ποτ' ᾖδε τῆς μεσημβρίας·

Ὡς ἥδομαι, καὶ τέρπομαι, καὶ χαίρομαι.

Scholiastes: Δᾶτις, σατράπης Περσῶν βασιλέως, ἐλθὼν κατὰ τὸν τῶν Μηδικῶν χρόνον πολεμῶν, ἑλλήνιζεν δὲ βουλόμενος, ἔλεγεν· Ἥδομαι, καὶ τέρπομαι, καὶ χαίρομαι. καὶ ἐβαρβάριζεν. ἔδει γὰρ εἰπεῖν χαίρω. ἅμα δὲ ὅτι οὗτος πρὸς τὸ ὁμοιοκατάληκτον, οὐκ εἴρηται δὲ τὸ χαίρομαι. αὐτὸ γὰρ τὸ χαίρω αὐτοπαθὲς ὄν, προφέρεται ὡς μὴ μεταπεπλασμένον. λέγεται δὲ τοῦτο Δατισμός. Horum si in mentem venisset Henrico Stephano, non certè quidem τὸ χαίρομαι, tamquam ἑλληνικὸν, auctoritate, & exemplo Aristophanis comprobasset. Politus.

7. Τὸ δὲ ὀφθαλμοῖς ἰδεῖν καὶ νοῆσαι εἶπεν) Τὸ νοῆσαι ἀντὶ τοῦ ἰδεῖν, observavit in Hesiodum doctissimus Graevius. Salvinus.

ἦτορ. *Eum igitur ut animadvertit, hic nempe, aut ille, quisquis ille est, in primâ acie conspicuum, perculsus est animo suo:* hæc, inquam, verba usurpari posse de iis omnibus, qui fortiorem sese virum, metûs causâ, declinent. Τὸ ἄλτο, *saliit, desiliit*, sicuti etiam in libro α' notatum est, tametsi, juxta verborum regulam, adspiratione affici debuerat, quæ regula eosdem ipsos spiritus, quibus Præsentis prima insignitur, in reliquis etiam Temporibus conservat; tamen tenuatur, ob sequentem litteram τ', per alteram regulam, quam ibi explicavimus. Et τὸ ἄλτο quidem, quum incipiat ab α', ob eam, quam diximus, caussam, secundùm veteres Grammaticos, tenuatur, quippe quod inversum sit, atque immutatum ex ἧλτο. Sed ipsum tamen ἧλτο nihil umquam caussæ habere potest, cur minimè deusandum sit, nisi siquis fortè ex Æolibus, aut etiam Jonibus, utpote qui spiritum amant tenuem, eam quoque novitatem in hanc vocem induceret. Adverbia a nominibus orta, & desinentia in ζε, tertiam ab ultimâ acutam habent. ἔραζε, *ad terram*. Ἀθήναζε, *Athenas*. θύραζε, *ad fores*. Verùm τὸ χαμᾶζε, *in humum, ad terram*, tamquam ab adverbio χαμαί, *humi*, neque, ad illorum exemplum, corripit τὸ α', ut veteres ajunt; sed etiam accentum habet circumflexum in penultimâ, quippe quod ortum sit ex χαμαί, cujus posterior suapte naturâ sit longa. Ajunt etiam, μέταζε, *interea*, esse adverbium temporis, a præpositione μετά, *inter*. Sciendum autem est, in τῷ Ἀθήναζε, *Athenas*, Θήβαζε, *Thebas*, χαμᾶζε, *ad humum*, & in aliis adverbiis similibus, extremam syllabam obnoxiam esse mutationi τοῦ δ' in ζ', pro earum litterarum cognatione, ut alicubi supra scriptum est. Sicuti enim οἴκαδε, *domum*; sic etiam videtur esse Ἀθήναδε, *Athenas*, & Θήβαδε, *Thebas*, & χαμᾶδε, *in humum*. At enim hæc mutatio transire fecit τὸ δ' in ζ'. Quod dicit, ἂψ δ' εἰς ἔθνος ἑτάρων ἐχάζετο. *retroque sociorum in agmen recessit*, paullò post per paraphrasin exponit his aliis verbis: αὖθις, seu αὖτις, καθ' ὅμιλον ἔδυ Τρώων ἀγερώχων. *retro agmen subiit, seu in agmen sese abdidit Trojanorum superborum*. ita ut τὸ ἂψ idem sit, atque τὸ αὖτις, videlicet ὀπίσω, *retro*; & τὸ ἑτάρων, *sodalium, sociorum*, idem, atque τὸ Τρώων, *Trojanorum*. Porro autem innumeris in locis tum Iliadis, tum Odysseæ, magno studio nititur Poëta verborum suorum paraphrasin facere. Sicuti etiam infra, posteaquam dixit: παλίνορσος ἀπέστη. *resiliens fugit*; subjungit: Ἂψ δ' ἀνεχώρησε. *Retroque recessit*. Idem namque est dicere, ἀπέστη παλίνορσος, *resiliens fugit*, atque ἂψ ἀνεχώρησε. *retro recessit*. ut & τὸ παλίνορσος, idem est, atque ἄψορρος, *is, qui citato gressu retrocedit, ac revertitur*. Eodemque modo τὸ προμάχιζε, *propugnabat*, tum paraphrasi explicat, tum periphrasi etiam circumscribit, cum ait: προκαλίζετο πάντας ἀρίστους ἀντίβιον μαχέσασθαι ἐν αἰνῇ δηϊοτῆτι. *provocabat fortissimos quosque, ut secum gravi certamine pugnarent*. Quod ipsum etiam paullò post dicit, ἔρχεσθαι προπάροιθεν ὁμίλου, *venire ante agmen*. deinde ἐν προμάχοις φανῆναι, *in primâ acie apparere, seu sese ostentare*, & πρόμον εἶναι, *propugnatorem esse*.

γη φίλον ἦτορ, ἐπὶ παντὸς ἂν λέγοιτο ὑπεξισταμένου διὰ φόβον τοῦ κρείττονος. Τὸ, ἄλτο, καθὰ καὶ ἐν τῇ α' ῥαψῳδίᾳ εἴρηται, κατὰ μὲν τὸν κανόνα τῶν ῥημάτων, δασύνεσθαι ὤφειλεν, ὃς τὰ πνεύματα τῆς ἀρχούσης τοῦ ἐνεστῶτος καὶ ἐν τοῖς ἐφεξῆς χρόνοις φυλάσσει· διὰ δὲ τὴν ἐπιφορὰν τοῦ τ', ψιλοῦται, [1] κατὰ κανόνα ἕτερον τὸν ἐκεῖ ῥηθέντα. Καὶ τὸ μὲν ἄλτο, ἐκ τοῦ α' ἀρχόμενον, διὰ τὸν ῥηθέντα λόγον, ψιλοῦται, κατὰ τοὺς παλαιοὺς, ἐκ τοῦ ἧλτο μεταβληθέν· αὐτὸ δὲ τὸ ἧλτο, οὐκ ἂν ἔχοι λόγον μὴ δασύνεσθαι, εἰ μὴ ἄρα τίς Αἰολεὺς, ἢ καὶ Ἴων, καινοτομήσει καὶ αὐτὸ, ψιλωτικοὶ ὄντες. Τὰ ἀπὸ ὀνομάτων, εἰς ζε λήγοντα ἐπιῤῥήματα, τρίτην ἀπὸ τέλους ἔχουσι τὴν ὀξεῖαν. ἔραζε. Ἀθήναζε. θύραζε. Τὸ δὲ χαμᾶζε, ὡς ἀπὸ ἐπιῤῥήματος τοῦ χαμαὶ, οὔτε συστέλλει τὸ α', ὥς φασιν οἱ παλαιοὶ, κατ' ἐκεῖνα, καὶ πρὸ μιᾶς δὲ ἔχει τόνον περισπώμενον, ὡς ἀπὸ τοῦ χαμαὶ φύσει μακροκαταλήκτου γενόμενον. Φασὶ δὲ καὶ, μέταζε εἶναι χρονικὸν ἐπίῤῥημα ἀπὸ τῆς μετὰ προθέσεως. Ἰστέον δὲ, ὅτι ἐν τῷ Ἀθήναζε, Θήβαζε, χαμᾶζε, καὶ τοῖς ὁμοίοις, ἡ τελευταία συλλαβὴ, τροπὴν ἔπαθε τοῦ δ' εἰς ζ', κατὰ συγγένειαν, ὡς που προγέγραπται. Ὡς γὰρ οἴκαδε, οὕτως ἔοικε καὶ Ἀθήναδε εἶναι, καὶ Θήβαδε, καὶ χαμᾶδε. Ἡ δὲ τροπὴ τὸ δ' εἰς ζ' μετήγαγεν. Τὸ, ἂψ δ' εἰς ἔθνος ἑτάρων ἐχάζετο, μικρὸν ὑποκαταβὰς, παραφράζει ἐν τῷ, αὖθις, ἢ αὖτις, καθ' ὅμιλον ἔδυ Τρώων ἀγερώχων. ἵνα τὸ μὲν ἂψ, ταυτὸν εἴη τῷ, αὖτις, ἤγουν ὀπίσω· τὸ δὲ ἑτάρων, ταυτὸ τῷ Τρώων. Μυριαχοῦ δὲ καὶ ἐν Ἰλιάδι, καὶ ἐν Ὀδυσσείᾳ δὲ, τὰ ἑαυτοῦ φιλοτιμεῖται παραφράζειν ὁ Ποιητής. ὡς καὶ κατωτέρω εἰπὼν, παλίνορσος ἀπέστη, παρακατιὼν λέγει· [2] Ἂψ δ' ἀνεχώρησε. Ταυτὸ γὰρ εἰπεῖν, ἀπέστη παλίνορσος, καὶ ἂψ ἀνεχώρησεν. ὥσπερ καὶ τὸ παλίνορσος, καὶ ἄψοῤῥος. Οὕτω δὲ καὶ τὸ προμάχιζε παραφράζων, ἔτι δὲ καὶ περιφράζων, ἔφη· προκαλίζετο πάντας ἀρίστους ἀντίβιον μαχέσασθαι ἐν αἰνῇ δηϊοτῆτι. τὸ δ' αὐτὸ καὶ ἔρχεσθαι προπάροιθεν ὁμίλου εἶπε μετ' ὀλίγα. εἶτα καὶ ἐν προμάχοις φανῆναι. καὶ πρόμον εἶναι.

Rom. p. 377.

Ut verò cum quis, dracone viso, inde statim resilit
Montis in saltibus, ejusque artus tremor corripit,
Pedemque refert, ejusque genas pallor occupat:
Sic retro in agmen sese abdidit Trojanorum superborum,
Timens ab Atrei filio Alexander, formâ similis deo,

Ὡς δ' ὅτε τίς τε δράκοντα ἰδὼν, παλίνορσος ἀπέστη
Οὔρεος ἐν βήσσῃς, ὑπό τε τρόμος ἔλλαβε γυῖα,
Ἂψ τ' ἀνεχώρησεν, ὠχρός τέ μιν εἷλε παρειάς·
Ὣς αὖτις καθ' ὅμιλον ἔδυ Τρώων ἀγερώχων.
Δείσας Ἀτρέος υἱὸν Ἀλέξανδρος θεοειδής.

XVII. Ale- ιζ'. Τὸ,

1. κατὰ κανόνα ἕτερον τὸν ἐκεῖ ῥηθέντα) Regula hæc est, ὅτι τὸ α' λῆγον εἰς λ', ἐπαγομένου ἑνὸς τῶν ἐκ τῆς συζυγίας συμφώνων, ἤγουν τοῦ δ', θ, ν', ἢ τ', ψιλοῦται. Politus.
2. Ἂψ δ' ἀνεχώρησε) Al. Ἂψ τ' ἀνεχώρησε. Polit.

ιζ'. Τὰ, ὡς εἴρηται, θρασύδειλον ὑπογράφων καὶ εἰσέτι τοῦ Ἀλεξάνδρου, παραβολικῶς, δι' ἐνάργειαν, ὁ Ποιητὴς ἀνδρὶ αὐτὸν εἰκάζει, ὃς ἂν βήσσαις ὄρους βαδίζων, τέως μὲν, ὁδοῦ πρόεισιν, ἄφνως δέ πως δράκοντα ἰδὼν, ἀναχωρεῖ. Φησὶ γοῦν· Ὡς δ' ὅτε τίς τε δράκοντα ἰδὼν, παλίνορσος ἀπέστη, οὔρεος ἐν βήσσῃσιν, ὑπό τε τρόμος ἔλλαβε γυῖα. Ἂψ δ' ἀνεχώρησεν, ὦχρός τέ μιν εἷλε παρειὰς, καὶ ἑξῆς. Ταῦτα δὲ καὶ ἐπὶ παντὸς δειλιῶντος ῥηθείη ἄν, ὅτε ὁ φόβος τινὰ εἰς τοιαύτην περιαγάγοι κατάστασιν. Καλῶς δὲ ὁ Ποιητὴς οὐ πεδιάδα παρέλαβεν ἐν τῇ παραβολῇ, ἀλλὰ βήσσας ὄρους. Ἐν μὲν γὰρ πεδίῳ πόῤῥωθεν ἰδών τις δράκοντα, οὐκ ἂν τόσον πάθοι φόβον· ἐν δὲ βήσσαις, πάνυ ἂν πτοηθείη, πρὸς αὐτῷ τῷ δράκοντι γεγονώς. Οὐ γὰρ μακρόθεν ἐστὶ προϊδεῖν αὐτὸν ἐν ταῖς βήσσαις. Ἰστέον δὲ, ὅτι ὁ μὲν δράκων ἐκ τοῦ δέρκω τὸ βλέπω, [1] οὗ δεύτερος ἀόριστος ἔδαρκον, γίνεται, κατὰ μετάθεσιν τοῦ ρ, οἷα σμερδαλέος, καὶ τῇ ὄψει καταπληκτικός. Τὸ δὲ παλίνορσος, ὡς προγέγραπται, ταυτόν ἐστι τῷ ἄψορρος. Ὁρμῶ μὲν γὰρ τὸ ὁρμῶ· πάλιν δὲ, καὶ ἄψ, τὸ ὀπίσω. Τὸ δὲ, ὦχρός τέ μιν εἷλε παρειὰς, ταυτόν ἐστι κατὰ σχῆμα τῷ, περὶ γάρ ῥά ἑ χαλκὸς ἔλεψε φύλλα τε, καὶ φλοιόν. Καὶ εἴρηται ἱκανῶς ἐκεῖ περὶ τοιούτου σχήματος. Ἀρίσταρχος δὲ, φασὶν, ἀντὶ τοῦ, ὦχρός τέ μιν εἷλε παρειὰς, γράφει παρειὰ, οὐδετέρως, καὶ ὀξυτόνως· λέγων καὶ κανόνα τοιοῦτον. [2] Τὰ ἀπὸ ὀξυτόνου θηλυκοῦ μεταποιούμενα εἰς οὐδέτερα, τοῦ αὐτοῦ σημαινομένου μένοντος, τὸν αὐτὸν φυλάσσει τόνον.
Bas. p. 286. οἷον πλευραὶ πλευρά· πυραὶ πυρά. Οὕτως οὖν, φησὶ, καὶ παρειαὶ παρειὰ, κατὰ μεταπλασμόν. Οὐκ ἀντίκειται τὰ νευραὶ, καὶ νεῦρα. διάφορα γὰρ αἱ τοιαῦται λέξεις σημαίνουσι.

ιη'. Βαρύνεται δὲ ὁ ὦχρος, ἢ εἰς ἀποφυγὴν τοῦ ἐπιθετικοῦ. τὸ γὰρ ἐπίθετον, ὠχρός ἐστιν ὀξυτόνως. ἢ ὡς ὑπερτεθὲν, καὶ συναιρεθὲν, ἐκ τοῦ ἄχροος. ἢ διότι τὰ εἰς ος δισύλλαβα μονογενῆ, ἀρχόμενα ἀπὸ τοῦ ω, μὴ προσκειμένου τοῦ ι, βαρύνεται. οἷον ὧρος. ὦμος. ὦνος. Τὸ ᾠδὸς ὀξύνεται, διότι τὸ ι προσγράφεται εἰς τὴν ἄρχουσαν. Ὅτι δὲ καὶ εἶδός τι ὀσπρίου ὁ ὦ-
Rom. p. 378. χρος, δηλοῦσιν οἱ παλαιοί. Ἀγερώχους λέγει τοὺς Τρῶας. ὃ ταυτόν ἐστι τῷ ὑπερηφάνους, καὶ ἀξιοῦντας ἄγαν γέρας ἔχειν. ἵνα εἴη ἀγαραίο-

XVII. Alexandri eam, quam diximus, mixtam ex metu magnificam ostentationem sui, atque audaciam, nunc etiam ob oculos ponit Poëta, cum eum, claritatis causâ, per comparationem similem inducit viro, qui, dum in monte iter per saltus facit, tantisper quidem progreditur; sed repente utcumque draconem conspicatus, retrocedit. Hæc enim ejus verba: *Ut cum quis, dracone viso, inde confestim resilit, in saltibus montis, ejusque artus tremor corripit; pedemque idem refert, ejusque genas pallor occupat*, &c. Hæc autem possunt de ceteris omnibus usurpari, qui sese e periculo ignaviter subducant, atque eripiant, cum unum aliquem pavor eò trepidationis, ac perturbationis redegerit. Et bene, atque appositè Poëta non planitiem regionis, aut campos ad comparationem hanc adhibet, sed saltus montis. Siquis enim in campo draconem procul conspiciat, non certè tantâ ille formidine afficietur. Sin autem in saltibus ad draconem ipsum prope accedat, consternabitur metu, & perhorrescet. Non enim in saltibus draconem de longinquo potest prospicere. Quod autem sciendum est, ex δέρκω, quod significat *video*, cujus Aoristus secundus, ἔδαρκον, *vidi*, fit ὁ δράκων, *draco*, per metathesin τοῦ ρ, utpote horribilis, quique adspectu ipso perterreat. At verò τὸ παλίνορσος, ut supra scriptum est, idem est, atque ὁ ἄψορρος, *is, qui resilit, qui citato gradu retrocedit*. Ὀρῶ namque idem est, atque τὸ ὁρμῶ, *concitato gradu, atque impetu feror*; & πάλιν, itemque ἄψ, idem est, atque τὸ ὀπίσω, *retro*. Quod dicit, ὦχρός τέ μιν εἷλε παρειάς, *pallorque eum occupat genas*; eamdem habet loquendi figuram, atque τὸ, περὶ γὰρ ῥά ἑ χαλκὸς ἔλεψε φύλλα τε, καὶ φλοιόν. *Circumcirca enim ipsum culter delibravit foliaque, & corticem*. Ubi satis dictum est de hac ista figurâ. Verùm Aristarchus, ut perhibent, pro ὦχρός τέ μιν εἷλε παρειάς, *pallorque eum occupat genas*, scribit παρειά, genere neutro, & accentu acuto; statuitque regulam hujuscemodi: Quæ a nomine oxytono, eoque feminino, in neutra transeunt, eodem manente significatu, accentum eumdem conservant. ut πλευραὶ, πλευρά, *latera, costæ*; πυραὶ, πυρά, *pyræ*. Sic igitur, inquit, & παρειαὶ, παρειά, *genæ*, per metaplasmum. Neque adversatur τὸ νευραὶ, *fides, seu chordæ*, & νεῦρα, *nervi*. Quippe diversa est hujuscemodi vocum significatio.

XVIII. Gravi accentu est ὁ ὦχρος, *pallor*, aut ne conveniat cum adjectivo, quippe quòd nomen adjectivum sit ὠχρός, *pallidus*, accentu acuto; aut quia fit ex ἄχροος, *decolor, coloris expers, male coloratus*, per hyperthesin, seu transpositionem, & synæresin, seu contractionem; aut quia nomina in ος, binis illa quidem syllabis, & unico eadem genere, si incipiunt ab ω, cui minimè adscriptum sit τὸ ι, gravantur. ut ὧρος, *annus*, ὦμος, *humerus*, ὦνος, *pretium*. Acuitur τὸ ᾠδός, *cantus*, propterea quòd ad primam adscribitur τὸ ι. Genus etiam quoddam leguminis esse τὸν ὦχρον, *ervilium*, constat ex veteribus scriptoribus. Ἀγερώχους vocat Trojanos. quod idem est, atque τὸ ὑπερηφάνους, *superbos, atque elatos, & arrogantes*, quique æquum esse censeant, ἄγαν γέρας ἔχειν, *ut magnus sibi honor habeatur*, sive

1. οὗ δεύτερος ἀόριστος ἔδαρκον) Secundus Aoristus potius ἔδρακον, quàm ἔδαρκον, quod inusitatum. & penultima secundi Aoristi brevis esse assolet. *Salvinus*.

Secundus Aoristus debebat esse ἔδαρκον, nisi regula obstitisset. Etymologi, ut sæpe monuimus, non usum verborum respiciunt, sed derivationum gradum, & analogiam. Hinc Eustathius, ut ostendat, τὸ δράκοντα dictum esse ab ἔδαρκον, pro Etymologicâ ratione, ait, nominis illius derivationem petendam esse ab ἔδαρκον, κατὰ μετάθεσιν τοῦ ρ. Etymologici Magni Auctor: Δράκων, παρὰ τὸ δέρκω τὸ βλέπω. ὀξυδερκὲς γὰρ τὸ ζῶον. ὁ δεύτερος ἀόριστος ἔδρακον, ὡς ἔπραθον, ἐκ τοῦ πέρθω· καὶ ἔτραπον, ἐκ τοῦ τρέπω. ἔδαρκον ὤφειλεν εἶναι. ἀλλὰ κανών ἐστιν ὁ λέγων. Verba prima regulæ citat deinde Etymologus: regulam ipsam omittit. *Politus*.

2. Τὰ ἀπὸ ὀξυτόνου θηλυκοῦ μεταποιούμενα εἰς οὐδέτερα) Regulam hanc legas etiam apud Etymologum. Sed sine nomine auctoris. *Politus*.

sive ut valde honorentur. ita ut sit ἀγερώοχος, & per synæresin, ἀγέρωχος, acutâ, propter compositionem, antepenultimâ. Itaque, καθ' ὅμιλον, inquit, ἔδυ Τρώων ἀγερώχων δείσας Ἀλέξανδρος θεοειδής. *in agmen sese abdidit Trojanorum superborum timens Alexander, formâ præditus divinâ.* Porro autem ὁ θεοειδής, *divinâ formâ præditus, vel deo similis,* dicitur etiam θεουδής, mixtis per crasin litteris ε, & ο in diphthongum ου, extruso τοῦ ι, ut alicubi postea manifestum facit Homerus. Ceterùm is, qui in constructo a se, secundùm ordinatam litterarum seriem, Dictionario scribit, dici θεαιδέστατον, *deo quàm simillimum, vel divinâ maximè formâ præditum, deo in formâ perquam assimilem,* cum diphthongo αι in quartâ ante finem syllabâ, eum scilicet, qui dei formam habet & affert exemplum hoc Antiphontis: ἄνθρωπος, ὅς φησι πάντων θηρίων θεαιδέστατος γενέσθαι. *homo, qui omnium animalium ait sese esse formâ simillimum deo:* rem quidem novam scribit; sed tamen fidem facit, quippe scriptor magnæ auctoritatis.

ράοχος, καὶ ἐν συναιρέσει, ἀγέρωχος, προπαροξυτόνως, διὰ τὴν σύνθεσιν. Φησὶ γοῦν· καθ' ὅμιλον ἔδυ Τρώων ἀγερώχων δείσας Ἀλέξανδρος θεοειδής. Ὅτι δὲ ὁ θεοειδὴς καὶ θεουδὴς λέγεται, κράσει μὲν τοῦ ε, καὶ ο εἰς τὴν ου δίφθογγον, ἐξωθήσει δὲ τοῦ ι, ἐκφαίνει που Ὅμηρος. [1] Ὁ δὲ γράψας ἐν στοιχειακῇ τάξει λέξεων, λέγεσθαι θεαιδέστατον, διὰ τῆς αι διφθόγγου προπαραληγούσης, τὸν θεοῦ ἰδέαν ἔχοντα, καὶ παραθεὶς χρῆσιν Ἀντιφῶντος, τὸ, ἄνθρωπος, [2] ὅς φησι πάντων θηρίων θεαιδέστατος γενέσθαι, καινὸν μέν τι γράφει· πιστεύεται δὲ, ὡς λόγου πολλοῦ ἄξιος.

At hunc Hector objurgavit conspicatus, probrosis verbis:
Infelix Pari, formâ optime, mulierose, deceptor,
Utinam natus non fuisses, nuptiarumque expers periisses!
Et quidem illud mallem, multòque satius esset,
Quàm sic dedecori esse, & spectaculo aliis.
Certè cachinnantur comati Achivi,
Rati, egregium propugnatorem te esse, eo quòd pulchra
Species tibi inest. Sed non inest vis animo, neque ullum robur.
Num tute talis, velocibus per aquas navibus
Trajecto mari, unanimesque sociis coactis,
Permixtus cum alienigenis, mulierem formosam abduxisti,
Longinquâ ex regione, nuptam virorum bellicosorum?
Patrique tuo magnum damnum, civitatique, cunctoque populo,
Inimicis quidem gaudium, dedecus autem tibi ipsi?
Non sustineres bellicosum Menelaum?
Cognosceres, qualis viri habeas floridam uxorem.
Non tibi prodesset cithara, & dona Veneris,
Et coma, & species, quando pulveri immixtus esses.
Sed valde Trojani timidi. Certè enim jam
Lapideam induisses tunicam, malorum gratiâ, quæ fecisti.

Τὸν δ' Ἕκτωρ νείκεσσεν ἰδὼν, αἰσχροῖς ἐπέεσσι·
Δύσπαρι, εἶδος ἄριστε, γυναιμανὲς, ἠπεροπευτὰ,
Αἴθ' ὄφελες ἄγονός τ' ἔμεναι, ἄγαμός τ' ἀπολέσθαι.
Καί κε τὸ βουλοίμην, καί κεν πολὺ κέρδιον ἦεν,
Ἢ οὕτω λώβην τ' ἔμεναι, καὶ ὑπόψιον ἄλλων.
Ἦ που καγχαλόωσι καρηκομόωντες Ἀχαιοὶ,
Φάντες ἀριστῆα πρόμον ἔμμεναι, οὕνεκα καλὸν
Εἶδος ἔπ'. ἀλλ' οὐκ ἔστι βίη φρεσὶν, οὐδέ τις ἀλκή.
Ἦ τοιόσδε ἐὼν, ἐν ποντοπόροισι νέεσσι
Πόντον ἐπιπλώσας, ἑτάρους ἐρίηρας ἀγείρας,
Μιχθεὶς ἀλλοδαποῖσι, γυναῖκ' εὐειδέ' ἀνῆγες
Ἐξ ἀπίης γαίης, νυὸν ἀνδρῶν αἰχμητάων;
Πατρί τε σῷ μέγα πῆμα, πόλεΐ τε, παντί τε δήμῳ,
Δυσμενέσιν μὲν χάρμα, κατηφείην δὲ σοὶ αὐτῷ;
Οὐκ ἂν δὴ μείνειας ἀρηΐφιλον Μενέλαον;
Γνοίης χ', οἵου φωτὸς ἔχεις θαλερὴν παράκοιτιν.
Οὐκ ἄν τοι χραίσμῃ κίθαρις, τά τε δῶρ' Ἀφροδίτης,
Ἥ τε κόμη, τό τε εἶδος, ὅτ' ἐν κονίῃσι μιγείης.
Ἀλλὰ μάλα Τρῶες δειδήμονες. ἦ τέ κεν ἤδη
Λάϊνον ἕσσο χιτῶνα, κακῶν ἕνεχ', ὅσσα ἔοργας.

XIX. Propositum quum sit hoc loci Homero, imbellem illum ignavumque Alexandrum quadamtenus sugillare, atque irridere; tamen id ipse verbis suis non facit, quippe qui, ut supra notatum est, bene de aliis loqui soleat, neque umquam velit Sillos in unum aliquem conscribere; simulque etiam, ne veluti amans, fautorque Græcorum, eâ de causâ in suspicionem vocetur. Quare conviciorum, probrorumque illorum auctorem, fratrem ejus germanum Hectorem inducit: cui proinde id juris erat, ut liberâ in Paridem oratione uteretur. Sic igitur ait: *Eum quum vidisset Hector, probrosis his verbis increpavit: Infelix Pari, formâ optime, mulierose, impostor,* &c. Ubi sciendum, in his Hectoris verbis magnam acrimoniam, ac vehementiam inesse, & verè animatam totam ejus esse orationem, ex animo vehementer concitato. Nam & variè prorsus est figurata, & crebrò, atque adeo majorem partem, per comma, seu incisum, ab unâ sententiâ transit ad aliam, tum propter iram, atque indignationem, tum quia non suppetit ei tempus fundendi, extrahendique longiùs sermonis. Eaque colligas, licet, ex hoc ipso loco Poëtæ, in quo vocat eum Δύσπαριν, *malum, atque infelicem Paridem,* præter alia maledicta, quibus, ut dictum est, eum proscindit. Deinde etiam eidem imprecatur his verbis: *Utinam numquam natus esses, nuptiarum-*

que

ιθ'. Σκοπὸν ἐνταῦθα θέμενος Ὅμηρος, καὶ σκῶψαί τι τὸν οὐκ ἀγαθὸν Ἀλέξανδρον, αὐτὸς μὲν οὐ ποιεῖ, αὐτόθεν τοῦτο ἀγαθολογεῖν εἰωθὼς, ὡς προείρηται, [3] καὶ μὴ θέλων σιλλογραφεῖν, καὶ ἅμα ἵνα μὴ καὶ, ὡς φιλέλλην, αὐτόθεν ὑποπτεύηται. Ἕκτορι δὲ τῷ γνησίῳ ἀδελφῷ τὰ τῆς ὕβρεως ἀνατίθησιν, ὃς καὶ εἶχε παῤῥησιάζεσθαι κατὰ τοῦ Πάριδος. Φησὶν οὖν· Τὸν δ' Ἕκτωρ νείκεσσεν ἰδὼν, αἰσχροῖς ἐπέεσσι· Δύσπαρι, εἶδος ἄριστε, γυναιμανὲς, ἠπεροπευτὰ, καὶ τὰ ἑξῆς. Ἰστέον δὲ, ὅτι πολὺ τὸ γοργὸν, καὶ σφοδρὸν ἐνταῦθα λαλοῦντι τῷ Ἕκτορι, καὶ τῷ ὄντι ἔμψυχος αὐτῷ ἡ ὁμιλία πᾶσα, κατὰ ἐνδιάθετον σφοδρότητα. Πάνυ τε γάρ ἐστι πολυσχήμων, καὶ συχνὰ τὰ πολλὰ δὲ, καὶ κατὰ κόμμα, μεταβαίνει ἀπὸ νοήματος ἄλλου εἰς ἄλλο, διά τε ὀργὴν, καὶ ὅτι οὐδὲ ἔχει καιρὸν ἀποτάδην λαλεῖν. Καὶ ἔξεστιν, αὐτὰ ἐκ τῶν τοῦ Ποιητοῦ ἀναλέγεσθαι, ἐν οἷς, Δύσπαριν αὐτὸν καλέσας, καὶ τὰ ἑξῆς, ὡς εἴρηται, εἶτα καὶ ἐπαρᾶται, εἰπών· Αἴθ' ὄφελες ἄγονός τ' ἔμεναι, ἀγαμός τ' ἀπολέσθαι. ἤγουν ἔδει, μὴ γενέσθαι σε ὅλως.

1. Ὁ δὲ γράψας ἐν στοιχειακῇ τάξει λέξεων) Suidas. *Polit.*
2. ὅς φησι πάντων) apud Suidam, ὅς φησι μὲν πάντων. Polit.
3. ὡς μὴ θέλων σιλλογραφεῖν) Silli, poema Satyricum hexametro carmine, Timonis. Quare quod dixit Quinctilianus: *Satyra tota nostra est,* propterea quòd Archilochum proprio rabies armavit iambo; nec hexametro, ut Latini, Satyram scripsissent Græci, si ad Timonis Sillos respiciamus; non ita usquequaque verum esse reperietur. *Salvinius.*

ὅλως. Ἐπεὶ δὲ ἐγεννήθης, ὤφελες μὴ εἰς γάμον ἐλάσαι. Ἵνα δὲ μὴ δόξῃ ἀνεύλογα τὰ τῆς ἀρᾶς, ἐπάγει· Καί κε τὸ βουλοίμην, [1] καί κεν πολὺ κέρδιον ἦεν. Οὐ γάρ, φησιν, ἁπλῶς διά τι μῖσος ἤθελον τοῦτο, ἀλλὰ πολὺ κέρδιον ἦεν, ἤπερ οὕτω λώβην τ' ἔμεναι, καὶ ὑπόψιον ἄλλων. Προϊὼν δὲ κομματικῶς, ἑρμηνεύσει αὐτὸς τὰ τῆς τοιαύτης λώβης, ἐν οἷς ἐρεῖ· Πατρί τε σῷ μέγα πῆμα, πόληΐ τε, παντί τε δήμῳ· δυσμενέεσσι μὲν χάρμα, κατηφείην δέ σοι αὐτῷ. οἷς ἐπιφέρει στοχαστικῶς καὶ τό, ἦπου καγχαλόωσι καρηκομόωντες Ἀχαιοί, φάντες, ἀριστῆα πρόμον
Rom. p. 379 ἔμμεναι, οὕνεκα καλὸν εἶδος ἔπι, ἤγουν ἔπεστί σοι. Ἀλλ' οὐκ ἔστι βίη φρεσίν, οὐδέ τις
Bas. p. 287. ἀλκή.

κ'. Εἶτα καὶ ἐρωτᾷ ἐλεγκτικῶς οὕτω· Ἦ, τουτέστιν, ἆρα, τοιόσδε ἐών, πόντον ἐπιπλώσας, ἤγουν ἐπιπλεύσας, ἑτάρους ἐρίηρας ἀγείρας, μιχθεὶς ἀλλοδαποῖσι, γυναῖκα εὐειδέ' ἀνῆγες ἐξ ἀπίης γαίης, νυὸν ἀνδρῶν αἰχμητάων, πατρί τε σῷ μέγα πῆμα; καὶ ἑξῆς, ὡς ἀνωτέρω κεῖται. Ἐπὶ δὲ τούτοις καὶ συγκρίνων τὸν ἀδελφὸν τῷ Μενελάῳ γοργῶς (διό περ οὐδὲ ὡρισμένον τινὰ ἔπαινον ἐκφωνεῖ.) λέγει κατὰ δευτέραν συντομωτέραν ἐρώτησιν· Οὐκ ἂν δὴ μείνειας ἀρηΐφιλον Μενέλαον; Κἀνταῦθα στήσας τὴν ἐρώτησιν διὰ τὴν ἐκ θυμοῦ ἐγκοπήν, ἐπάγει ἐλλειπτικῶς διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν, τάδε· Γνοίης κεν, οἵου φωτὸς ἔχεις θαλερὴν παράκοιτιν. Λέγει δὲ καί, ὡς οὐκ ἄν τοι χραίσμῃ κίθαρις, τά τε δῶρ' Ἀφροδίτης, ἥ τε κόμη, τό, τε εἶδος, ὅτε ἐν κονίῃσι μιγείης. Καὶ ἐπὶ πᾶσιν ἐκ τῆς τῶν Τρώων ἐπιεικείας μεγεθύνων τὸ κακὸν τοῦ Πάριδος, καὶ ἅμα καταδημαγωγῶν τοὺς ἀκροατὰς πολίτας, φησίν· Ἀλλὰ μάλα Τρῶες δειδήμονες, ἤτοι εὐλαβεῖς τὸ ἦθος. Ἦτέ κεν ἤδη λάϊνον ἕσσο χιτῶνα. ἤγουν λίθινον ἂν ἐνεδέδυσο ἱμάτιον, λίθοις δηλονότι χωσθείς, κακῶν ἕνεκα, φησίν, ὅσα ἔοργες. Πάνυ οὖν αὐστηρὸς ὁ λόγος ἐνταῦθα τῷ Ἕκτορι, ὕβρεις ἔχων κατὰ τοῦ ἀδελφοῦ, ἀράς, ἐλέγχους, καταφοράς. Τὸ δέ, δυσμενέεσσι μὲν χάρμα, ἀποδεικνύει, βαρὺ εἶναι τό, ἐφ' ᾧ χαίρουσιν οἱ ἐχθροί. Τοῦτο δὲ δηλοῦται καὶ ἐν τῷ, Ἦ που καγχαλόωσιν οἱ Ἕλληνες, ὡς προερρέθη, καὶ ἐν τῷ, Ἦ κεν γηθήσαι Πρίαμος. ὡς ἐν τῇ α' ῥαψῳδίᾳ εἴρηται. Ἰστέον δέ, ὅτι συμβολικῶς, καὶ ὡς ἐν αἰνίγματι, εἶπε τό, λάϊνον ἕσσο χιτῶνα. Τὸν γὰρ λιθασθέντα, ὥσπερ τι ἱμάτιον, ἀμπέχει ὁ τῶν λίθων σωρός. Μή ποτε δὲ ἄρα ἐντεῦθεν ἔλαβεν ἀφορμὴν ἀστείου λόγου καὶ ὁ εἰπὼν τὸ τεῖχος ἱμάτιον πόλεως· καὶ τὸ ἠέρα δὲ ἕσσασθαι, ἤτοι ἐν-

que expers periisses! Videlicet oportebat, te omnino natum non fuisse. Postquam verò in lucem editus eras, a nuptiis abstinuisses, oportebat. Verùm, ne vota ista, aliena a ratione, & dissentanea videantur, subdit: *Et quidem illud velim, multòque certè satius esset*. Non enim, inquit, simpliciter, & generatim id volebam ex aliquo in te odio, aut quòd infensum, atque inimicum in te animum gererem; sed multò satius utiliusque id erat, quàm sic dedecori, & probro esse, despiciendumque sese aliis, & contemnendum præbere. Postea verò per incisa ipse explicat, quodnam sit istiusmodi dedecus, ac probrum, dum ita pergit dicere: *patrique tuo magnum exitium, civitatique, cunctoque populo: inimicis quidem gaudium; tibi verò ipsi pudorem, & ignominiam*. Quibus verbis per conjecturam illa etiam adjicit: *Certè quidem cachinnantur comati Achivi, qui suspicati fuerant, egregium te esse propugnatorem, eo quòd pulchra forma* ἔπι, videlicet ἔνεστι, *inest, tibi. Sed enim nulla vis inest in animo, neque ullum robur*.

XX Deinde etiam per reprehensionem ita interrogat: Ἦ, hoc est, ἆρα, *num*, tu talis, pontum ἐπιπλώσας, videlicet ἐπιπλεύσας, *quum transmisisses, seu trajecisses*, sociis unanimis coactis, commixtus cum alienigenis, formosam mulierem longinquâ ex regione abduxisti, virorum bellicosorum nuptam, patrique tuo magnum nocumentum? &c. ut supra recitatum est. Ad hæc, fratrem acriter satis, ac celeriter comparat Menelao. Quare nec certam, ac definitam ullam laudem exprimit, dum per breviorem alteram interrogationem sic loquitur: *Non bellicosum Menelaum sustineres?* Quumque hic, interciso ex animi excandescentiâ verborum cursu, interrogationem represserit, ac coërcuerit; ceteris quoque verbis veluti per ellipsin, eamdem ob caussam, omissis, hæc subjicit: *Cognosceres certè, cujus viri florentem uxorem habeas*. Quin etiam addit: *Non tibi utique prodesset cithara, & dona Veneris, & coma, & species, quando pulveri commixtus esses*. Ac omnium postremo ex lenitate, ac clementiâ Trojanorum improbitatem Paridis exaggerat; simulque audientium civium animos demulcet, illis verbis: Sed valde Trojani δειδήμονες, *meticulosi*, sive timidiori homines ingenio. Certe enim jam λάϊνον ἕσσο χιτῶνα, videlicet λίθινον ἂν ἐνεδέδυσο ἱμάτιον, *lapideam tunicam, seu vestem, induisses*, lapidibus nimirum aggestis obrutus, ac sepultus: malorum gratiâ, inquit, quæ fecisti. Perquam igitur aspera hæc Hectoris oratio, contumeliis in fratrem plena, exsecrationibus, probris, & insectationibus verborum. Τό, δυσμενέεσσι μὲν χάρμα, *inimicis quidem gaudium*, demonstrat, grave illud esse, atque intolerabile, quòd inimici gaudeant, ac lætentur. Idque etiam clarè apparet, cum ait: *Certè quidem cachinnantur Græci*. ut antea dictum est. &: *Certe quidem lætabitur Priamus*. ut dictum est in libro α. Sciendum autem est, allegoricè, & tamquam in ænigmate, sub involucro quodam verborum, Poëtam dixisse illud: Λάϊνον ἕσσο χιτῶνα. *Lapideam tunicam induisses*. Qui enim lapidibus obruitur, in ipsum conjectis, eum acervus lapidum, tamquam vestimentum quoddam, amicit, atque operit. Atque haud scio, an hinc fortassis occasionem nactus sit is, qui lepidè, atque urbanè mœnia, urbis vestimentum vocavit: itemque an hinc profectum sit id, quod dixit Hesiodus, ἠέρα ἕσσασθαι, *aërem*

1 καί κεν πολὺ κέρδιον ἦεν) In Sacris litteris de Judâ: *Melius illi erat, si natus non fuisset homo ille*. Salvinus.

aerem induere, videlicet ἐνδύσασθαι, *subire*, *atque ingredi*. Quæ quidem similitudinem quamdam habent cum locutione hac Homericâ. Quin & siquis humatus fuerit, eum quis dixerit γῆν ἐνδύσασθαι, *terram induisse*, *aut subiisse*. Sic etiam ὕδωρ ἀμφιέσασθαι, *aquam induere*, dicitur, totum intra eam esse, in eam penitus esse submersum. Et similiter ὕδατα περιβαλέσθαι ποταμοῦ, *undas fluminis induere*, seu *subire*. & φῶς ἀναβαλέσθαι, ἱματίου δίκην, *lucem*, *vestimenti*, *seu pallii instar*, *induere*. itemque alia hujus generis. Sciendum tamen est, fore aliquando, ut lapideam gestare tunicam is lepidè dicatur, qui gemmas gestat, & lapidibus pretiosis est veluti inspersus.

XXI. Vide præterea, ut, ubi Homerus ait, Τρῶες δειδήμονες, *Trojani meticulosi*, *ac timidi*, sua ipsius superiora dicta variet, ac commutet. Quod enim dixerat, οὐτιδανοῖσιν ἀνάσσειν τὸν Ἀτρείδην, *ignavis*, *nullinsque pretii hominibus Atridam imperare*, & μειλίχιον, καὶ ἄχολον εἶναι τὸν Ἀχιλλέα, *lenem*, *alienumque ab irâ esse Achillem*; &, quod nunc ait, δειδήμονας εἶναι τοὺς Τρῶας, *meticulosos esse Trojanos*, in unam simili quodam modo sententiam conspirant. Nisi enim ignavi Achivi, nisi lenis Achilles, nisi meticulosi Trojani, mala hæc non fierent. Vide etiam, ut de Græcis quidem reges eos capite multaverint, qui ordines deseruissent; & tamen Hector in fratrem suum Alexandrum, qui ordines deseruerat, dicacibus tantummodò, atque amarulentis verbis animadvertere sit coactus. Sciendum autem est, turpia verba dici vulgò consuevisse, probrosos, & contumeliosos sermones, hoc est, ad reprehendendum, & vituperandum unum aliquem comparatos: sicuti e contrario pulchra verba, &, pene dixerim, formosa, quæ in laudando versantur. Τὸ, Δύσπαρι, εἶδος ἄριστε, *infelix Pari*, *formâ optime*, *ac præstantissime*, quod quidem Euripides dicit Αἰνόπαρι, *male*, *& perniciose Pari*; sicuti etiam Helenam, Δυσελένην, *infelicem Helenam*, per nuncium Phrygem, ansam dedit Alcmani, ut, mixto conjunctoque utroque vocabulo, diceret: Δύσπαρις, καὶ Αἰνόπαρις, κακὸν Ἑλλάδι βωτιανείρῃ. *Infelix Paris*, *malusque Paris*, *pestis*, *& pernicies Græciæ*, *altricis virorum*. Unde & cuidam alteri data est occasio dicendi Αἰνελένην pro αἰνὴν Ἑλένην, *malam*, *& perniciosam Helenam*. Et observa, ut qui irâ, atque indignatione graviter sunt concitati, præ nimiâ animi perturbatione, vel in nomina propria invehi soleant, tametsi ea minimè omnium infausta sint, aut inauspicata. Quid enim alioquin ad vituperationem conferret nomen illud Δύσπαρις, *malus Paris*, nisi quia in malum & natus est, & dictus Paris? Sic & Helena Ilium vocat κακοΐλιον, *malum*, *& infelix Ilium*, non quòd malum, aut inauspicatum sit hoc nomen; sed quia, ut ait, ea mihi urbs nequaquam est nominanda. Simplex tamen est, dulceque, ac moderatum genus hoc conviciorum, neque admodum amarulentum. cujusmodi & illud: ἡ Σιδηρώ. γυνὴ δὲ αὕτη θρασεῖα τὸ οἰκεῖον ὄνομα φορεῖ. *Sidere*. *mulier hæc temeraria*, *& fera nomen suum gerit*. Præterea verò nescio quam antithesin, aut oppositionem, inter sese habent τὸ, Δύσπαρι, *male Pari*, & τὸ, εἶδος ἄριστε. *formâ optime*. Facit enim propemodum hunc sensum:

ἐνδύσασθαι, τὸ Ἡσιόδειον. ἅπερ ὁμοιότητά τινα ἔχει πρὸς τοῦτο τὸ Ὁμηρικόν. καὶ τὸ ταφῆναι δέ τινα, γῆν ἂν ἐνδύσασθαι, εἴποι τις. Οὕτω καὶ ὕδωρ ἀμφιέσασθαι, τὸ γενέσθαι ὅλον ἐντὸς αὐτοῦ. ὁμοίως καὶ ὕδατα περιβαλέσθαι ποταμοῦ,[1] καὶ φῶς ἀναβαλέσθαι, ἱματίου δίκην. καὶ ἄλλα δὲ ὅμοια. Ἰστέον δὲ, ὅτι ῥηθήσεταί ποτε ἀστείως λάϊνον χιτῶνα φορεῖν καὶ ὁ [2]τὰ περιμάρμαρα φορῶν, καὶ λίθοις τιμίοις κατάπαστος.

κά. Ὅρα δὲ καὶ, ὡς ἐν τῷ, Τρῶες δειδήμονες, Ὅμηρος νοήματα μετεποίησεν οἰκεῖα φθάσαντα ῥηθῆναι. Τὸ γὰρ οὐτιδανοῖς ἀνάσσειν τὸν Ἀτρείδην, καὶ τὸ μειλίχιον, καὶ ἄχολον εἶναι τὸν Ἀχιλλέα, καὶ τὸ δειδήμονας εἶναι τοὺς Τρῶας, μιᾶς ἐννοίας συγκροτοῦσιν ὁμοιότητα. Εἰ μὴ γὰρ οὐτιδανοὶ οἱ Ἀχαιοὶ, καὶ εἰ μὴ μειλίχιος ὁ Ἀχιλλεὺς, καὶ εἰ μὴ δειδήμονες οἱ Τρῶες, οὐκ ἂν τάδε τινα κακὰ ἐγένοντο. Ὅρα δὲ καὶ, ὡς τοὺς μὲν Ἕλληνας, εἰ λειποτακτήσαιεν, θανάτῳ ἐτιμωροῦντο οἱ βασιλεῖς· Ἕκτωρ δὲ τὸν ἀδελφὸν Ἀλέξανδρον, λιπόντα τὴν τάξιν, σκώμμασι μόνοις ἀναγκαίως ἐδικαίωσεν. Ἰστέον δὲ, ὅτι αἰσχρὰ ἔπη συνήθως, οἱ ὀνειδιστικοὶ,[3] ὅ ἐστι, ψεκτοὶ λόγοι· ὥσπερ ἀνάπαλιν καλὰ ἔπη, καὶ, ὡς εἰπεῖν, εὐειδῆ, τὰ ἐγκωμιαστικά. Τὸ δὲ, Δύσπαρι, εἶδος ἄριστε,[4] ὅπερ Εὐριπίδης Αἰνόπαρί φησιν, ὡς καὶ τὴν Ἑλένην, Δυσελένην διὰ τοῦ ἐξαγγέλου Φρυγὸς, ἀφορμὴν ἐνδέδωκε τῷ Ἀλκμᾶνι μίξαντι ἀμφότερα, εἰπεῖν, Δύσπαρις, καὶ Αἰνόπαρις, κακὸν Ἑλλάδι βωτιανείρῃ. ὅθεν ἀρχῆς ἐνδοθείσης, καὶ Αἰνελένην ἕτερός τις ἔφη, ἀντὶ τοῦ αἰνὴν Ἑλένην. Καὶ σημείωσαι, ὅτι σύνηθες τοῖς παθαινομένοις καὶ κατὰ κυρίων ὀνομάτων χωρεῖν· κἂν μὴ ὦσιν δυσώνυμα. Τί γὰρ χρήσιμον εἰς ψόγον ἄλλως τὸ Δύσπαρις, εἰ μὴ ὅτι ἐπὶ κακῷ καὶ ἐγεννήθη, καὶ ἐκλήθη Πάρις;[5] Οὕτω καὶ Ἑλένη τὴν Ἴλιον κακοΐλιον καλεῖ, οὐχ ὅτι δύσφημον, ἢ δυσοιώνιστον τοὔνομα, ἀλλ' ὅτι, φησὶν, ἐμοὶ οὐκ ὀνομαστέα. Ἀφελεῖς δὲ, καὶ γλυκεῖαι, καὶ σώφρονες αἱ τοιαῦται ὕβρεις, καὶ οὐ πάνυ πικραί. ὁποῖον καὶ τὸ,[6] ἡ Σιδηρώ. γυνὴ δὲ αὕτη θρασεῖα τὸ οἰκεῖον ὄνομα φορεῖ. Ἔχει δέ τι καὶ ἀντιθετικὸν τὸ, Δύσπαρι, μετὰ τοῦ, εἶδος ἄριστε.

male Mo-

1. καὶ φῶς ἀναβαλέσθαι) Ex illo Psal. 103. ἀναβαλλόμενος φῶς, ὡς ἱμάτιον. Suidas: ἀναβάλλεσθαι δὲ τὸ ἱμάτιον οἱ Ἀττικοὶ, ὃ περιβάλλεσθαι λέγομεν. Politus.

2. τὰ περιμάρμαρα) f. περιμάργαρα. Et sic legere visum Carolo Dufresnæo. Polit.

3. ὅ ἐστι, ψεκτοὶ λόγοι) Lego, ψεκτικοί. Polit.

4. ὅπερ Εὐριπίδης Αἰνόπαρί φησιν) Euripides Αἰνόπαρις in Hecubâ. Polit.

5. Οὕτω καὶ Ἑλένη τὴν Ἴλιον κακοΐλιον καλεῖ) Non Helena, sed Penelope. ἁμάρτημα μνημονικὸν Eustathii. Politus.

6. ἡ Σιδηρώ) quod ex Sophocle affert exemplum Aristoteles Rhetoric. l. 2. c. 23.

Σαφῶς Σιδηρὼ καὶ φοροῦσα τοὔνομα.

Alia ibi hujuscemodi ὕβρεων genera, ut in Thrasymachum: ἀεὶ θρασύμαχος εἶ. & in Polum: ἀεὶ σὺ πῶλος εἶ. & in Draconem ? νομοθέτην· οὐκ ἀνθρώπου οἱ νόμοι, ἀλλὰ δράκοντος. Politus.

Μονονουχὶ γάρ φησιν, ὡς ἄλλως μὲν κακὲ καλὲ δὲ ἰδεῖν, οἷα καὶ θεοειδὴς ὤν.

κβ'. Τὸ δὲ, εἶδος ἄριστε, ὑφ' ἓν τινὲς ἀναγινώσκουσι μετὰ τοῦ γυναιμανές. ἵνα λέγῃ, ὅτι, εἶδος ἄριστε ἐπὶ ἔρωτι, καὶ ἀπάτῃ γυναικῶν. Διὸ καὶ ἐπάγει τὸ, ἠπεροπευτά, ὅ ἐστιν, ἀπατεών, Rom. p.380 ὅπερ, κατὰ τοὺς παλαιοὺς, [1] γίνεται ἐκ τοῦ ἤπερος, καὶ τῆς ὂψ ὀπὸς ἡ φωνή. ἵνα ᾖ ἠπεροπευτὴς, οἱονεὶ ἠμεροπευτὴς, ὁ διὰ ἡμέρου ὀπὸς ὑπαγόμενός τινα αἱμυλώτερον. ὃ καὶ τὴν μαστρωπὸν παράγει Δωρικώτερον. Δῆλον γὰρ, ὅτι γυνὴ μαστρωπὸς, πλεονασμῷ τοῦ ἐν μέσῳ σ', ἡ ματέρος ὄπα σοφιζομένη [2] ἐν τῷ αἱμύλα κωτίλλειν, καθ' Ἡσίοδον. ἵνα ᾖ τὸ ἐντελὲς, ματεροπός, [3] ὅθεν μαστροπὸς ἡ καὶ μαστρύλλα διὰ αὐτό. ἀφ' οὗ καὶ μαστρυλλεῖον τὸ πορνεῖον. [4] Ὁ δὲ γυναιμανὴς, ἢ ἐκ τοῦ γυναικομανὴς συγκέκοπται, [5] ἢ ἐκ τοῦ γυνομανὴς γίνεται, ὁμοίως τῷ μεσαιπόλιος, περὶ οὗ ἐν τοῖς ἑξῆς που δηλωθήσεται. Δῆλον δὲ, ὅτι ὁ ἄκρατος ἔρως μανίᾳ ἔοικε. διὸ τὸν τοῦτο πάσχοντα, [6] γυναιμανῆ λέγει, ὁμοίως τῷ, ἱππομανὴς, χρυσομανής· ὧν πρὸς ὁμοιότητα, καὶ ἡ ἐρωμανία εἴρηται. Δῆλον δ', ὅτι ταυτὸν, γυναιμανῆ τινα, καὶ θηλυδρίαν, καὶ λάγνον, καὶ γύννιν προσειπεῖν. Καθολικώτερον δὲ τὸ, γυναιμανὴς, [7] τοῦ παρθενοπίπης, ὃς ἐν ἄλλοις κεῖται. ὡς καὶ [8] τοῦ πυῤῥοπίπης, [9] ὁ παιδοφίλης. οἳ σκώπτονται σφοδρότερον· [10] καθὰ καὶ ὑπὸ Πριάμου οἱ τῶν ἀρνῶν, καὶ τῶν ἐρίφων ἁρπακτῆρες. Εἴη δ' ἂν ὅμοιος τοῖς οὕτω σκωπτομένοις, [11] ἔνθα εὔξατο ἔχειν τι παιδὸς ἐφολκὸν, καὶ Καλλίμαχος. Γυνὴ δὲ ἀνδράσιν ἐπιμαινομένη, ἄλλως μὲν δριμέως φίλανδρος ἐκλήθη σεμνότερον· [12] ἡ δὲ Κωμῳ-

male quidem alioquin, & turpis; sed tamen bone, & pulcher visu, quippe qui formâ similitudinem geras deorum.

XXII. Τὸ, εἶδος ἄριστε, *formâ optime, ac præstantissime*, nonnulli junctim legunt cum τῷ γυναιμανές, *mulierose, seu amore in mulieres insane*. ita ut sensus sit: formâ præstantissime ob amorem, deceptionemque mulierum. Quare etiam subjicit τὸ, ἠπεροπευτά, hoc est, ἀπατεών, *deceptor, circumventor, impostor*. Quod quidem nomen, juxta veteres Grammaticos, fit ex ἤπερος, *cicur, mitis, mansuetus*, & ὂψ ὀπὸς, *vox, vocis*. ita ut sit ἠπεροπευτὴς, quasi ἠμεροπευτὴς, is, qui διὰ ἡμέρου ὀπὸς, *miti, placidâque voce*, fallacius, & per illecebras, unum aliquem pellicit, atque in fraudem inducit. Atque id etiam Doricè deducit τὴν μαστρωπὸν, *lenam*. Mulier enim μαστρωπὸς, *lena*, additâ in medio per pleonasmum litterâ σ', ea est, ut constat, quæ ματέρος ὄπα, *matris vocem*, mentitur, ac simulat ἐν τῷ αἱμύλα κωτίλλειν, *blandè garriendo, seu blandis verbis decipiendo*, ut loquitur Hesiodus. ita ut nomen integrum sit τὸ ματεροπὸς, *matris vocem simulans*. Unde μαστροπὸς, quæ etiam ob id ipsum μαστρύλλα. unde μαστρυλλεῖον, *lupanar*. Ὁ γυναιμανὴς, *mulierosus, mulierum amore insanus*, aut vox facta est per syncopen ex γυναικομανὴς, aut fit ex γυνομανὴς, similiter atque ὁ μεσαιπόλιος, *semicanus*, de quo alicubi postea clarius agetur. Manifestum autem est, immoderatum amorem, & impotentem sui, similem esse insaniæ. Quocirca morbo hoc laborantem, vocat γυναιμανῆ, *ab mulieres insanientem*, similiter atque dicitur ἱππομανὴς, *equino amore insanus, vel equino more, libidinis furiis exstimulatus*, & χρυσομανὴς, *auri amore insanus* ad quorum exemplum dicta est ἡ ἐρωμανία, *insanus amor, vel amoris insania*. Constat etiam, idem prorsus esse, unum aliquem appellare γυναιμανῆ, *erga mulieres insanientem*, & θηλυδρίαν, *mollem & effeminatum*, & λάγνον, *libidinosum, seu rei venereæ appetentiorem*, & γύννιν, *semivirum, feminæ instar delicatum, ac mollem*. Porro autem significatione latiùs patet τὸ γυναιμανὴς, *mulierum amore insanus*, quàm τὸ, παρθενοπίπης, is, qui alibi legitur, *idest, cupidus virginum spectator, qui iis videlicet spectandis oculos suos pascit, & oblectat, virginum insidiator*. Sicuti etiam ὁ παιδοφίλης, *pædica, seu puerorum amaus*, latiori est magisque generali significatione, quàm ὁ πυῤῥοπίπης, *ruforum insidiator*. qui multò sanè graviùs, atque acerbiùs notantur: pariter atque a Priamo raptores agnorum, atque hædorum. Eorum tamen, qui hac notâ inuruntur, similis fuerit Callimachus, ubi vota is facit, atque optat, ut illecebram aliquam habeat ad puerum pelliciendum. Mulier autem virosa, seu quæ virorum amore insaniat, tametsi alioqnin acriter vocata sit φίλανδρος, *amans viri*, honestiori vocabulo; tamen Comicus eam ipsam falsè

1. γίνεται ἐκ τοῦ ἤπερος, καὶ τῆς ὂψ ὀπὸς) Etymologici Magni Auctor: ἠπεροπευτὴς, ὁ ἀπατεών. καὶ ὑπερηφανὴς, παρὰ τὸ ἤπερα, καὶ τὴν ὄπα, ἠμεροπευτὴς, ὁ ἡμέρῳ ὀπὶ χρώμενος, ὁ διὰ ἡμέρου ὀπὸς, ὅ ἐστι φωνῆς, ἀπατῶν. Polit.

2. ἐν τῷ αἱμύλα κωτίλλειν, καθ' Ἡσίοδον) Numquam velim, oblivisci eos præcepti illius Hesiodei:

Μηδὲ γυνή σε νόον πυγοστόλος ἐξαπατάτω,
Αἱμύλα κωτίλλουσα, τεὴν διφῶσα καλιήν.
Ὃς δὲ γυναικὶ πέποιθε, πέποιθ' ὅγε φιλήτῃσι. Politus.

3. ὅθεν μαστροπὸς) Alias μαστρωπὸς cum ω. Polit.

4. Ὁ δὲ γυναιμανὴς, ἢ ἐκ τοῦ γυναικομανὴς συγκέκοπται) Etymologici Magni Auctor: ἀπὸ τοῦ γυναικὸς λέγεται γεγονέναι γυναικομανὴς· καὶ κατὰ συγκοπὴν, γυναιμανής. Politus.

5. ἢ ἐκ τοῦ γυνομανὴς γίνεται) unde γυναιμανὴς, κατὰ μετάθεσιν τοῦ ο εἰς τὴν αι δίφθογγον. Auctor idem Etymologici: ἢ λέγεται, ὅτι, ὥσπερ παρὰ τὸ τιμὴ γίνεται Τιμόθεος, οὕτω καὶ ἀπὸ τοῦ γυνὴ γίνεται γυνομανής· καὶ, κατὰ μετάθεσιν τοῦ ο εἰς τὴν αι δίφθογγον, ὥσπερ μεσοπόλιος μεσαιπόλιος, γυναιμανής. Politus.

6. γυναιμανῆ λέγει) τὸν ἐπὶ γυναιξὶ μαινόμενον. Polit.

7. τοῦ παρθενοπίπης, ὃς ἐν ἄλλοις κεῖται) Il. λ'.

Τοξότα λωβητὴρ, κέρᾳ ἀγλαὲ, παρθενοπῖπα.

Scholiastes: παρθένων ἐπόπτα, γυναιμανὲς, ἢ γυναικιζόμενε, ἐπὶ γυναιξὶ μαινόμενε. Politus.

8. τοῦ πυῤῥοπίπης) Sic ἀῤῥενοκοῖται Divo Paulo. *Salvinus*. Ἀῤῥενοκοῖται Divo Paullo, non ἀῤῥενοπῖπαι. I. ad Corinth. c. 6. οὔτε μαλακοὶ, οὔτε ἀρσενοκοῖται. Et I. ad Timoth. c. 1. πόρνοις, ἀρσενοκοίταις. Politus.

9. ὁ παιδοφίλης) qui & παιδοπίπης. Polit.

10. καθὰ καὶ ὑπὸ Πριάμου) Il. ω' v. 262. Ἀρνῶν, ἠδ' ἐρίφων ἐπιδήμιοι ἁρπακτῆρες. Polit.

11. ἔνθα εὔξατο ἔχειν τι παιδὸς ἐφολκὸν) Callimachus: ἔχοιμί τι παιδὸς ἐφολκόν. Polit.

12. ἡ δὲ Κωμῳδία) Aristophanes Thesmophoriazusis v. 390. Τὰς μοιχοτρόπους, τὰς ἀνδρεραστρίας καλῶν. Scholiasta: ἀνδρῶν ἐρω-

falsè dicit ἀνδρεράστριαν, *virorum amatricem*, *seu virorum amori deditam*. Ceterùm non esse verum id, quod aliqui putaverunt etiam de Βακχέβακχος, *Bacchebacchus*, & Ἀργειφόντης, *Argi interfector*, aliisque hujus generis nominibus, scilicet [1] γυναιμανὴ, *mulierum amore insanum*, compositum esse ex casu vocandi γύναι, *mulier*, accuratè ostendit Chœroboscus.

XXIII. Quod ait, ὄφελες ἄγονός τε ἔμεναι, καὶ ἄγαμος ἀπολέσθαι. *Utinam natus non fuisses, nuptiarumque expers perisses*, increpatio est familiaris, atque exsecratio in scelestum, & nefarium hominem, quique in commune malum & natus sit, & uxorem duxerit. Votum autem est rei, quæ minimè umquam perfici possit. qualia multa vota vovent homines perciti, atque inflammati irâ. Qui enim possunt non facta esse, quæ facta jam fuerunt? Sic & Helena inferiùs sese mortuam esse oportuisse ait, cum rapta fuit, illis videlicet verbis: *Utinam mihi mors placuisset*, &c. Idem porrò est, ex usu linguæ communis dicere, ὤφελες, *debebas*, *utinam*, atque Jonicè ὄφελες. Producitur ultima τοῦ ὄφελες, more syllabæ communis, ad versûs laxitatem vacuitatemque curandam. quemadmodum etiam antea τὸ ὁμηγερέες, *simul congregati*, ubi scilicet ait: Πάντες ὁμηγερέες. *Omnes simul congregati*; habet ultimam longam. Ἄγονος, tametsi communiùs is dicatur, qui sterilis est, atque ineptus ad genituram; tamen nunc alio sensu accipitur pro eo, qui natus non est, neque in lucem editus. At verò qui infœcundus est, ac sterilis, Homericè dictus fuerit ἄσπερμος, *seminis expers*, *semine carens*, *seu minimè fœtificus*, secundùm illud, ἄσπερμος γενεή. *genus sine semine*, *seu carens successore*. Τὸ ἔμεναι, *esse*, nunc quidem simplex habet τὸ μ᾽ item que paullò post, cum ait: λώβην τ᾽ ἔμεναι. *dedecori*, *& probro esse*. Verùm inferiùs eamdem litteram μ᾽ duplicat, ubi ait: πρόμον ἔμμεναι. *propugnatorem esse*. Et est id exempli multò ubique crebrius, ac frequentius. Attamen sciendum id, quod proditum fertur a Dionysio Scytobrachione, Helenâ, & Paride filium natum esse Dardanum: qui quidem Dionysius, ut perhibent, post illa verba: ἄγαμός τ᾽ ἀπολέσθαι. *nuptiarumque expers perisses*, exhibet hunc versum:

Nec genibus super bæsisset tibi ad oscula natus.

Dardanus nimirum. ita ut fortassis rationi consentaneum sit, intelligere illud, ἄγονός τε ἔμεναι, ἄγαμός τ᾽ ἀπολέσθαι. *natus non fuisses*, *& nuptiarum expers perisses*; per figuram hysterologiæ, sive per prothysteron, perinde ac si diceret: neque nuptias iniisses, neque filium inde suscepisses, Dardanum nimirum, ut diximus. Deinde illud, καὶ βουλοίμην, καὶ κέρδιον ἂν ἦν, *& vellem*, *& satius esset*, positum est ad eorum differentiam, qui aliquid volunt, quod minimè utile sit, neque expediat.

XXIV. Ὁ ὑπόψιος, aut probrosum significat, & suspectum, quem aliqui limis oculis adspiciunt, torvoque oculorum obtutu, odii caussâ, adspectant; aut eum, qui alios, ob timorem, deje-

μωδία ἦν τοιαύτη, ἀνδρεράστριαν σκώπτει. Ὡς δὲ [1] οὐκ ἔστι τὸ γυναιμανὴ ἀπὸ τῆς γύναι κλητικῆς συντεθεῖσθαι, ὅ τινες ᾠήθησαν καὶ ἐπὶ τοῦ βακχέβακχος, καὶ ἀργειφόντης, καὶ τῶν ὁμοίων, ὁ Χοιροβοσκὸς δείκνυσι πρὸς ἀκρίβειαν.

κγ΄. Τὸ δὲ, ὄφελες ἄγονός τε ἔμεναι, καὶ ἄγαμος ἀπολέσθαι, [2] οἰκεῖον μὲν ἐπιφώνημα ἀνθρώπῳ φαύλῳ, καὶ ἐπὶ κακῷ κοινῷ καὶ γεννηθέντι, καὶ *Bas. p. 288.*
γεγαμηκότι. Εὐχὴ δέ ἐστιν ἀδυνάτως ἔχουσα τελεσθῆναι. ὁποῖα πολλὰ εὔχονται οἱ ὀργιζόμενοι. Πῶς γὰρ οἷόν τε τὰ ἤδη γενόμενα μὴ γενέσθαι; Οὕτω καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς ἡ Ἑλένη θανεῖν ὀφείλειν εἶπεν, ὅτε ἡρπάγη, λέγουσα, ὡς ὄφελε θάνατός μοι ἁδεῖν, καὶ τὰ ἑξῆς. Ταυτὸν δὲ εἰπεῖν κοινῶς ὤφειλες, καὶ Ἰωνικῶς ὄφελες. [3] Ἐκτείνεται δὲ ἡ λήγουσα τοῦ, ὄφελες, λόγῳ κοινῆς συλλαβῆς, πρὸς θεραπείαν τῆς τοῦ στίχου λαγαρότητος. [4] ὥσπερ καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς τὸ ὁμαγερέες ἐν τῷ, [5] Πάντες ὁμηγερέες, μακρὰν ἔχει κατάληξιν. Ἄγονος δὲ κοινότερον μὲν, ὁ μὴ γεννῶν· νῦν δὲ ἄλλως ὁ μὴ γεννηθείς. Ὁ δέ γε μὴ γεννῶν, ἄσπερμος ἂν Ὁμηρικῶς ῥηθείη, κατὰ τὸ, [6] ἄσπερμος γενεή. Τὸ δὲ ἔμεναι, νῦν μὲν ἁπλοῦν ἔχει τὸ μ΄, καὶ μετ᾽ ὀλίγα ἐν τῷ, λώβην τ᾽ ἔμεναι· κατωτέρω δὲ διπλάζει αὐτὸ ἐν τῷ, πρόμον ἔμμεναι. καὶ ἔστι πλεῖον ἡ χρῆσις αὕτη πανταχοῦ. Ἱστέον δὲ καὶ, ὅτι λέγεται, [7] Διονύσιον τὸν Σκυτοβραχίονα ἱστορεῖν Δάρδανον παῖδα Ἑλένης, καὶ Πάριδος· ὅς, φασι, καὶ προφέρει μετὰ τὸ, ἄγαμός τ᾽ ἀπολέσθαι, στίχον τοῦτον·

Μηδέ τι γούνασιν οἷσιν ἐφέσσασθαι φίλον υἱὸν

Δάρδανον. ὡς εἶναι ἴσως οὕτως εὔλογον νοηθῆναι τὸ, ἄγονός τε ἔμεναι, ἄγαμός τ᾽ ἀπολέσθαι, κατὰ σχῆμα ὑστερολογίας, ἤτοι πρωθύστερον, ἀντὶ τοῦ, μήτε εἰς γάμον ἐλθεῖν, μήτε παῖδα ἐκεῖθεν σχεῖν, τὸν, ὡς ἐρρέθη, Δάρδανον. Τὸ δὲ, καὶ βουλοίμην, καὶ κέρδιον ἂν ἦν, πρὸς διαστολὴν κεῖται τῶν βουλομένων μέν τι, μὴ κερδαλέον δέ.

κδ΄. Ὁ δὲ ὑπόψιος, ἢ τὸν ἐπονείδιστον δηλοῖ, καὶ ὕποπτον, ὅν τινες ὑποβλέπονται, ὑπόδρα ὁρῶντες, διὰ τὸ μῖσος, ἢ τὸν τοὺς ἄλλους ὑποβλεπό-

ἄλοις, καὶ φιλαῦσας, κατίσεν, καὶ πόρνας Eupolis simplici etiam voce dixit ἐραστρίας. Pollux: καὶ γυναῖκας δὲ ἐραστρίας Εὔπολις εἴρηκε. καὶ ἀνδρεράστριαν Ἀριστοφάνης. Politus.

1. οὐκ ἔστι τὸ γυναιμανὴ ἀπὸ τῆς γύναι κλητικῆς συντεθεῖσθαι) Etymologici Magni Auctor: ἐκ τοῦ μαίνω μανῶ, καὶ τοῦ γυνὴ γυναιμανὴς γίνεται γυναιμανής, κατὰ συγκοπήν. οὐκ ἀπὸ τῆς γύναι κλητικῆς ἔχει τὴν σύνθεσιν. Et paullo post: ἀλλ᾽ οὔτε τὸ βακχέβακχος ἀπὸ κλητικῆς λέγεται συντεθὲν· ἀλλ᾽ ἀπὸ τοῦ βάκχη γέγονε βακχέβακχε· καὶ τροπῇ τοῦ ε εἰς ο, ὡς ἀλετρίβανον, ἀλοτρίβανον, Politus.

2. οἰκεῖον μὲν ἐπιφώνημα) προσφώνημα, seu potiùs ἐπιτρόχασμα. Non certè ἐπιφώνημα, quod dicunt Rhetores. Tale est loci hujus ἐπιφώνημα, quale alterius illius loci Homerici: Νήπιος, οὐδ᾽ ἄρ᾽ ἔμελλε κακὸν ὑπὸ κῆρας ἀλύξειν. quod tamen doctus ille Rhetor, qui de Elocutione scripsit, negat esse ἐπιφώνημα. Οὐ γὰρ, inquit, ἐπιλέγεται, οὐδὲ ἐπικοσμεῖ, οὐδ᾽ ὅλως ἐπιφωνήματι ἔοικεν, ἀλλὰ προσφωνήματι, ἢ ἐπικερτομήματι. Politus.

3. Ἐκτείνεται δὲ ἡ λήγουσα τοῦ, ὄφελες, λόγῳ κοινῆς συλλαβῆς) Apparet, Eustathium legisse apud Homerum, ὄφελες ἄγονος τ᾽ ἔμεναι, non, ut habent libri editi, ὄφελες τ᾽ ἄγονος. Sic paullò ante ἐκτείνεται ἡ λήγουσα τοῦ, ἀνεχάζετο.

4. ὥσπερ καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς τὸ ὁμηγερέες) Immo verò ἐν τοῖς ἀνωτέρω. videlicet in libro β΄

Πάντες ὁμηγερέες, ἠμὲν νέοι, ἠδὲ γέροντες. Politus.

5. Πάντες ὁμαγορέες) l. ὁμηγερέες. Polit.

6. ἄσπερμος γενεή) ἄτεκνος, ἄγονος, Polit.

7. Διονύσιον τὸν Σκυτοβραχίονα) Suidas: Διονύσιος, Μιτυληναῖος, ἐποποιός. οὗτος ἐκλήθη Σκυτοβραχίων, καὶ Σκυτεύς. Politus.

πόμενον, διὰ δειλίαν. Τινὲς δὲ γράφουσιν ἐπόψιον, τὸν ἐν ὄψεσι πάντων ἀσχημόνως φυγόντα. Κυρίως μέντοι ἐπόψιον, ἐπὶ τόπου λέγεται ὑψηλοῦ. Τὸ δὲ, φάντες, φίλη λέξις τοῖς Ποιηταῖς. Τὸ μέντοι, φάμενοι, καὶ κοινόν ἐστιν [1] Ἀττικοῖς. Ταύτης τῆς ἀκολουθίας καὶ τὸ, ἔφη καὶ ἔφατε, καὶ τὸ, φῆ καὶ φάτο. Ἰστέον δὲ καὶ, ὅτι ἐπὶ εὐειδοῦς ἄφρονος, καλὸν εἰπεῖν τὸ, καλὸν εἶδος, ἀλλ' οὐκ ἔστι βίη φρεσὶν, οὐδέ τις ἀλκή. Βίαν δὲ φρενῶν, τὴν φρόνησιν λέγει. Ὅτε μέντοι συνθέτως ἐκ φρενῶν, καὶ ἀλκῆς ὁ ἀλκίφρων ῥηθείη, τότε, συντομίας λόγῳ, ἡ λέξις, τὸν καὶ ἀνδρεῖον, καὶ φρόνιμον ὑποδηλοῖ. Ἐνταῦθα δὲ σημειωτέον, καὶ ὅτι πᾶν σωματικὸν πλεονέκτημα, δίχα ψυχικῆς ἀρετῆς, ἀχρεῖόν ἐστι. Τί οὖν ὄφελος Ἀλεξάνδρῳ, ὅσπερ εἶδος ἄριστος ὢν, καὶ καλὸν εἶδος ἔχων, καὶ κόμην (Ἀφροδίτης δὴ ταῦτα δῶρα, διὰ τὸ ἐν αὐτοῖς ἐπαφρόδιτον) ἀχρεῖός τὰ ἄλλα ἐστιν,

Rom. p.383. οὔτε βίην ἔχων φρεσὶν, οὔτε ἀλκήν. Βελλεροφόντῃ μέντοι, κατ' ἄμφω καλῷ ὄντι, οὐκ Ἀφροδίτη, ἀλλὰ θεοὶ κάλλος, καὶ ἠνορέην ἔδωκαν, ὡς ἐρεῖ ὁ Ποιητὴς ἐν τοῖς ἑξῆς. Καὶ κίθαρις δὲ ἡ μὲν τοῦ Πάριδος, μωμητή· ἡ δὲ τοῦ Ἀχιλλέως, ἐπαινετή· ἀείδουσα κλέα ἀνδρῶν· ὡς καὶ ἡ Ὁμήρου ποίησις. Καὶ αὐτὴ γὰρ ἀνδρῶν ἀείδει κλέα.

κε. Κίθαρις δὲ γίνεται μὲν [2] παρὰ τὸ κινεῖν, ἢ κεύθειν ἔρωτας, κατὰ τοὺς παλαιούς. Κυθερείας γὰρ ὑπόκειται εἶναι δῶρον, ὡς ἀφροδίσιον. [3] Παρωνόμασται δὲ ἐκ τοῦ, κιθάρα· καί ἐστιν ἴσως Αἰολικόν. Διὸ καὶ προπαροξύνεται, καθὰ [4] τὸ ἑορτὴ ἕορτις. Τοιοῦτόν τι καὶ τὸ αὐλὴ αὖλις· ἔτι δὲ καὶ τὸ, χαρὰ χάρις. Ὅτι δὲ [5] τὸ σπουδαίως κιθαρίζειν ἐφιλεῖτο τοῖς παλαιοῖς, δηλοῦσι μυρίοι καὶ τῶν μεθ' Ὅμηρον. Μαρτυρεῖ δὲ καὶ ἡ Κωμικὴ ποίησις· ἔτι δὲ καὶ ἡ Τραγική· ἐν ᾗ προλάμπων Σοφοκλῆς, θρυλλεῖται [6] οὐ μόνον δεινὸς εἶναι σφαιρίσαι, ὡς ἡ κατ' αὐτὸν ἐδήλωσε δραματικὴ Ναυσικάα, καθὰ καὶ ἐν τοῖς εἰς τὴν Ὀδύσσειαν δηλοῦται· [7] ἀλλὰ καὶ κιθαρίζειν ἄκρος· [8] οὕτω δὲ καὶ ὀρχεῖσθαι, καὶ χορεύειν. Ἰστέον δὲ, ὅτι τινὲς μὴ εὑρόντες Ἀλέξανδρον παρὰ τῷ Ποιητῇ κιθαρίζοντα, μεταγράφουσι κίδαρις, ἀντὶ τοῦ κίθαρις. Ἔστι δὲ πίλου γένος ἡ κίδαρις, ἅπαξ, φασὶ, ῥηθεῖσα ἐνταῦθα

τῷ

dejectis oculis, intuetur. Quidam verò scribunt ἐπόψιον, adspectabilem, eum nempe, qui in omnium conspectu turpiter fugit. Propriè tamen ἐπόψιον, adspectabile, dicitur de loco edito, ac sublimi. Τὸ, φάντες, dicentes, vox Poëtis chara, & familiaris. At enim τὸ, φάμενοι, fati, commune etiam est Atticis. Hujusque classis est τὸ ἔφη, & ἔφατε, τὸ φῆ, & φάτο. dixit, fatus est. Ad hæc sciendum, de homine formoso, qui mente sit minùs sanâ, appositum dictu esse illud: egregia sanè forma; sed οὐκ ἔστι βίη φρεσὶν, οὐδέ τις ἀλκή. nulla vis inest in mente, neque ullum robur. Porrò autem βίαν φρενῶν, vim, seu virtutem mentis, prudentiam intelligit. Quando tamen voce compositâ ἐκ φρενῶν, καὶ ἀλκῆς, ex mente, & robore, dicitur ὁ Ἀλκίφρων, Alciphron, tunc ipsa hæc vox, pro concisæ brevitatis ratione, hominem & fortem, & prudentem tacitè significat. Atque hic insuper observandum, bonum omne corporis, quo quis aliis præstat, atque excellit, sine animi virtute, omnino esse inutile. Quid igitur prosit Alexandro, quòd formâ sit præstantissimus, pulchrâque formâ sit præditus, idemque comâ decorus, atque insignis, quæ certè dona sunt Veneris, ob eam, quæ in ipsis est, venustatem, si ad cetera alia inutilis est, atque ineptus, mentisque virtute, ac robore est destitutus? Verùm Bellerophonti, quòd utrâque laude excellat, non Venus, sed dii, pulchritudinem, ac fortitudinem tribuerunt, ut postea ait Poëta. Quin & Paridis cithara vituperanda est, atque irridenda: tametsi laudanda sit cithara Achillis, quòd res virorum præclarè, ac fortiter gestas carminibus celebret: sicuti etiam Poësis Homeri. Nam & ea præclara, ac fortia canit virorum facinora.

XXV. Κίθαρις, cithara, oritur παρὰ τὸ κινεῖν, ἢ κεύθειν ἔρωτας, a movendis, seu ab occultandis amoribus, secundùm veteres Grammaticos. In confesso namque est, donum hoc esse Cythereæ, tamquam Venereum, & dignum Venere. Factum est autem id nominis per denominationem a κιθάρα, cithara, & est fortassis Æolicum. Quare etiam acutum habet in antepenultimâ, ut τὸ ἕορτις ab ἑορτή, festum. Tale quoque τὸ αὖλις ab αὐλή, caula, stabulum, domicilium: nec non τὸ χάρις, gratia, a χαρά. Illud autem veteribus in deliciis fuisse, ut citharâ probè luderent, innumeri palam faciunt etiam de iis, qui Homeri tempora sunt subsecuti. Idque testatur tum Poësis Comica, tum etiam Tragica; in qua quum præluceat Sophocles, is vulgò celebratur, quòd non ad lusum modò pilæ peritus fuerit, ut luculentè patefecit Drama ejus Nausicaa, quemadmodum expositum est in commentariis ad Odysseam; sed etiam citharæ sono maximè excelluerit: & sic etiam saltando, ac choris ducendis. Verumtamen sciendum, quosdam esse, qui quum Alexandrum apud Poëtam nusquam citharâ ludentem deprehendant, pro κίθαρις, citharis, cithara, rescribunt κίδαρις, cidaris. Est autem pilei genus, cidaris, seu tiara, semel, ut

ajunt,

1. Ἀττικοῖς) lego, Ἀττικοῖς. Polit.

2. παρὰ τὸ κινεῖν, ἢ κεύθειν ἔρωτας) Etymologici Magni Auctor: Κίθαρις, ἀπὸ τοῦ κεύθειν τὸν ἔρωτα. & rursus: Κίθαρις κιθάρα. παρὰ τὸ κινεῖσθαι ἡδέως· ἢ παρὰ τὸ κινεῖν εἰς ἔρωτα τοὺς ἀκούοντας· ἢ παρὰ τὸ κινεῖν τοὺς θυμούς. Politus.

3. Παρωνόμασται) Malim, παρωνυμίασται. Polit.

4. τὸ ἑορτή) οἱ Ἴωνες ψιλοῦσι. Namque alioquin τὸ ἑορτή δασύνεται, tamquam παρὰ τὸ εἰς τὰ ἱερὰ ὁρμᾶν, ὅ ἐστι τὸ ἀγαθὰ ὁρμᾶν. Politus.

5. τὸ σπουδαίως κιθαρίζειν ἐφιλεῖτο τοῖς παλαιοῖς) Themistocles quòd fidibus canere nesciret, habitus est indoctior. Cic. Salvinus.

6. οὐ μόνον δεινὸς εἶναι σφαιρίσαι) Eustathius ad Odysseam: μάλιστα δέ, φασιν, ὑπομελῳδοῦσαν ὄρχησιν σφαιριστικὴν, πόλεων μὲν, κοινῇ Λακεδαιμονίους· βασιλέων δέ, ὁ μέγας Ἀλέξανδρος· ἰδιωτῶν δέ, Σοφοκλῆς ὁ Τραγικός· ὃς καὶ ὅτε, φασι, τὰς Πλυντρίας ἐδίδαξε, τὸ τῆς Ναυσικάας πρόσωπον σφαίρᾳ παιζούσης ὑποκρινόμενος, ἐσχηκὼς ἐθαυμάσθη. Athenæus de Sophocle: ἄκρως δ' ἐσφαίρισεν, ὅτε τὴν Ναυσικάαν καθῆκε. Politus.

7. ἀλλὰ καὶ κιθαρίζειν ἄκρος) Athenæus: καὶ τὸν Θάμυριν διδάσκων, αὐτὸς ἐκιθάρισεν. Antiquus scriptor Vitæ Sophoclis: φασὶ δέ, ὅτι καὶ κιθάραν ἀναλαβὼν, ἐν μόνῳ τῷ Θαμύριδι ποτε ἐκιθάρισεν. ὅθεν καὶ ἐν τῇ ποικίλῃ στοᾷ μετὰ κιθάρας γεγράφθαι φασί. Politus.

8. οὕτω δὲ καὶ ὀρχεῖσθαι, καὶ χορεύειν) Athenæus: Σοφοκλῆς δὲ πρὸς τῷ καλὸς γεγενῆσθαι τὴν ὥραν, ἦν καὶ ὀρχηστικὴν δεδιδαγμένος, καὶ μουσικὴν, ἔτι παῖς ὢν παρὰ Λάμπρῳ, μετὰ γοῦν τὴν ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίαν περὶ [illegible] γυμνὸς ἀληλιμμένος ἐχόρευσε μετὰ λύρας. Politus.

ajunt, usurpatt hic Poëtæ. Qui & observant, alia quoque esse tum apud Homerum, tum apud alios, quæ simplici tantùm vice dicantur. Itaque Oppianus pisces ait λατύσσεσθαι πτερυγίοις, *alis pulsare aquas, alis verberare mare, seu natare*; & cervum πτώσσειν ἠλέματον, *vanum, ac stultum esse in trepidando*. Æschylus item leonum catulos vocat ὀβρίκαλα, & regem βαλῆνα, ubi sic ait: βαλὴν, ἀρχαῖος βαλήν. *Rex, antique rex*. Sed enim peculiari linguæ hoc est tribuendum: ex quo etiam mons Βαλαναῖος, *Balenæus*, hoc est, regius, apud Plutarchum in libro de Fluminibus. Lycophron item jaculum totum ex ferro, σίγυμνον vocat, aut σίγυνον, ut in Bœotiâ dictum est. Euripides quoque ἄπος neutro genere dicit laborem. &, ἐπεζάρει σφὶγξ, pro ἐπεβάρει, *premebat, ac gravabat sphinx*, ad exemplum τοῦ βέρεθρον, ζέρεθρον, *barathrum, vorago, seu fossa profundior*. itemque κατακονὰν, siquidem id est nomen, Doricè vocat interemptionem, aut corruptelam; aut, si verbum, κατακονᾶν, exacuere, consumere, atterere, attenuare. Quin & affertur illud Euripi-

τῷ Ποιητῇ λέγοντες, καὶ ἄλλα εἶναι ἅπαξ λεγόμενα παρ' Ὁμήρῳ τε, καὶ ἄλλοις. [1] Ὀππιανὸς ἐν λατύσσεσθαι πτερυγίοις ἰχθύας φησί· [2] καὶ ἔλαφον πτώσσειν ἠλέματον. Αἰσχύλος δὲ, [3] ὀβρίκαλά φησι τοὺς λεοντιδεῖς, καὶ βαλῆνα τὸν βασιλέα, ἐν τῷ, [4] βαλλὴν, ἀρχαῖος βαλλήν. [5] Γλώσσης δὲ τοῦτο. [6] ἐξ οὗ καὶ ὄρος Βαλλήναιον, ὅ ἐστι βασιλικὸν, [7] παρὰ Πλουτάρχῳ ἐν τῷ περὶ ποταμῶν. [8] Λυκόφρων δὲ σίγυμνον, ἢ σίγυνον, ὡς ἐν Βοιωτίᾳ ἐρρέθη, τὸ ὁλοσίδηρόν φησιν ἀκόντιον. [9] Εὐριπίδης δὲ ἄπος, οὐδετέρως τὸν κάματον ἔφη. καὶ, [10] ἐπεζάρει σφὶγξ, ἀντὶ τοῦ ἐπεβάρει, καθ' ὁμοιότητα [11] τοῦ βέρεθρον, ζέρεθρον. [12] καὶ κατακονὰν ὀνοματικῶς τὴν διαφθορὰν Δωρικώτερον, ἢ κατακονᾶν ῥηματικῶς τὸ καταθήγειν. Καὶ ῥόπτρον δὲ, φησι, δίκης ἔπαισέ τινα, [13] ἤγουν θεό-

1. Ὀππιανὸς ἐν λατύσσεσθαι πτερυγίοις ἰχθύας φησί) Oppianus Halieut. lib. 1.
τερσαίνει δὲ θάλασσαν
Πουλὺ ὑποτρίζουσα λατυσσομένη πτερύγεσσι.
Τὸ λατυσσομένη Scholia exponunt, κροτουμένη, τυπτομένη. Polit.

2. καὶ ἔλαφον πτώσσειν ἠλέματον) Horat. *Et corde, & genibus tremit*. de hinnuleo. *Salvinus*.

3. ὀβρίκαλά φησι τοὺς λεοντιδεῖς) non modò τοὺς λεοντιδεῖς· sed etiam, ut videtur, πάντων τῶν θηρίων ἔγγονα τὰ νέα. Æschylus Agamemnone:
πάντων τ' ἀγρονόμων φιλομάστοις
θηρῶν ὀβρικάλοισι.
Hesychius: Ὀβρικάλοις, τοῖς τῶν θηρίων ἐγγόνοις. Pollux, ut rectè in eo legunt, ex codice MS. τὰ δὲ πάντων τῶν ἀγρίων τέκνα, ὀβρίκαλα οἱ Ποιηταὶ καλοῦσι, καὶ ὄβρια. Alludit sanè Pollux ad Æschylum. Politus.

4. βαλλὴν, ἀρχαῖος βαλλήν) Æschylus Persis. Scholiastes: βαλλὴν ὁ βασιλεὺς λέγεται. Polit.

5. Γλώσσης δὲ τοῦτο) γλώσσης Φρυγίας. Βαλλὴν Phrygibus ὁ βασιλεύς. Sextus Empiricus advers. Mathemat. οὐκ ἂν τὰ τέχνης τινὸς μεμαθήκασιν, ὅτι οἱ παρὰ τῷ Σοφοκλεῖ ποιμένες, τὸν βαλλὴν, λέγοντες, τὸν βασιλέα, λέγουσι Φρυγιστί. Plutarchus in libro de Fluminibus, ubi meminit lapidis Asteris, qui in Sagari Phrygiæ fluvio nascitur: προσαγορεύεται δὲ τῇ διαλέκτῳ τῶν ἐγχωρίων βαλλὴν, ὅπερ μεθερμηνευόμενόν ἐστι βασιλεύς, καθὼς ἱστορεῖ Ἑρμησιάναξ Κύπριος ἐν β' Φρυγιακῶν. Hesychius: Βαλλήν· βασιλεύς. Φρυγιστί. Ex Phrygiacâ linguâ nescio quomodo hoc vocabulum ad Thurios transiit: si verum est, quod scripsit Euphorion, Thuriorum dialecti esse hanc vocem. Scholiasta Æschyli: Εὐφορίων δέ φησι, Θουρίων εἶναι τὴν διάλεκτον. ὅθεν καὶ Βαλλήναιον ὄρος, ὅ ἐστι βασιλικόν. Sed ego suspicabar τὸ Θουρίων esse ex scripturæ corruptelâ pro Φρυγῶν. Nam mons ille Balenæus, quem *Regium* interpretantur, erat in Phrygiâ prope Sagarin flumen. quod disertè docet Plutarchus: Παράκειται δὲ αὐτῷ (Sagari flumini) ὄρος Βαλλήναιον καλούμενον, ὅπερ ἐστὶ μεθερμηνευόμενον βασιλικόν. Politus.

6. ἐξ οὗ καὶ ὄρος Βαλλήναιον) lege, Βαλήναιον. Alii tamen scribunt duplici λ, Βαλλήναιον, & Βαλλήν. ut vidimus paullò ante. Montem autem hunc Ballenæum, seu Balenæum, Plutarchus in libro De fluminibus tradit, ita nominatum esse a Balleneo, Ganymedis filio. *Politus*.

7. παρὰ Πλουτάρχῳ ἐν τῷ περὶ ποταμῶν) Plutarchi librum de Fluminibus citat etiam in eandem rem Eustathius ad Odysseam pag. 1854. Λέγει δὲ καὶ Αἰσχύλος ὀβριμώτερον, καὶ οἱ κατὰ Ἀττικοὺς, βαλλὴν τὸν βασιλέα ἐν τῷ βαλλήν. ὅθεν καὶ Βαλλήναιον (Sic ibi scriptum, ex pronuntiationis, ut credo, vitio, pro Βαλλήναιον) ὄρος παρὰ Πλουτάρχῳ ἐν τῷ περὶ ποταμῶν, ἀντὶ τοῦ βασιλικόν. Politus.

8. Λυκόφρων δὲ σίγυμνον, ἢ σίγυνον) Lycophron:
Ὁ δ' αὖ σιγύμνῳ πλευρὰ ἀναρρήξας βοός.
Scholiasta: ὁ δὲ Πολυδεύκης σιγύμνῳ, καὶ σιδηρῷ ἀκοντίῳ τὰ πλευρὰ ῥήξας τοῦ βοός. Polit.

9. Εὐριπίδης δὲ ἄπος οὐδετέρως τὸν κάματον ἔφη) Euripides Phœnissis:
Καὶ πνεῦμ' ἄθροισον, κἄπος ἐκβαλεῖν ὁδοῦ.
Quod ita omnino legendum censeo:
Καὶ πνεῦμ' ἄθροισον, ἄπος ἐκβαλεῖν ὁδοῦ.
Turbat enim prorsus sensum τὸ καὶ, ex quo compositum faciunt κἄπος. Ἄπος dicit Euripides τὸν κάματον. Nec moror ibi Josuam Barnesium legentem κόπος, quod est πόνον. Sic enim non satis aptè videtur mihi dictum:
Καὶ πνεῦμ' ἄθροισον, κόπος ἐκβαλεῖν ὁδοῦ. Politus.

10. ἐπεζάρει σφὶγξ, ἀντὶ τοῦ ἐπεβάρει) Euripides Phœnissis:
ὡς δ' ἐπεζάρει
Σφὶγξ ἀρπαγαῖσι πόλιν.

Scholia: ἐπεζάρει, ἐπῄνει, ἐπεβάρει, ἐπίκει καταστενοῦσα. Observarunt Græci Magistri, id verbi Euripidem semel adhibuisse. ut non facilè sint audiendi docti viri, qui id ipsum verbum repetunt etiam in Rheso: ubi quum antea scriptum esset:
Ἀλλ' οἶα πόντου Θρήκιον φυσήματα
Κρυσταλλόπηκτα, Παιονὰς τ' ἐπεζάρει.
pro ἐπεζάρει reponunt ipsi ex Phœnissis, ἐπεζάρει. Rescribendum mihi videtur, ἐπεζάει. Ζαὴς Cypriotorum linguâ est enim πνέων. quod notat Hesychius. Unde ζαὴς ὁ μεγάλως πνέων, καὶ λάβρως, ὁ σφοδρῶς πνέων. Inde ἐπεζάει Euripides in Rheso dixerit pro ἐπέπνεε. Politus.

11. τοῦ βέρεθρον, ζέρεθρον) Strabo lib. 8. τῶν βερέθρων, ἃ καλοῦσιν οἱ Ἀρκάδες ζέρεθρα. Politus.

12. καὶ κατακονὰν ὀνοματικῶς τὴν διαφθορὰν Δωρικώτερον, ἢ κατακονᾶν ῥηματικῶς) Utroque modo lectum a veteribus in Euripide, κατακονὰ, ὀνοματικῶς· & κατακονᾷ, ῥηματικῶς. Locus est hic Euripidis in Hippolyto:
Κατακονὰ μὲν νῦν ἀβίωτος βίος.
Κακῶν δ' ὁ τάλας πέλαγος εἰσορῶ
Τοσοῦτον, ὥστε μή ποτ' ἐκνεῦσαι πάλιν.
Vetus Scholiasta: Κατακονὰ μὲν νῦν, ἀντὶ τοῦ κατάφθορά. λέγει δὲ τὸ κατέλαβέ με. ὁ δὲ νοῦς· κατάφθορά ζωῆς ἀβιώτου κατέλαβε. κακῶν δὲ ὁ τάλας πέλαγος εἰσορῶ. Γράφεται δὲ καὶ τὸ κατακονᾷ ῥῆμα, ἵν' ᾖ οὕτως. μαραίνει με ἡ δυστυχία τοῦ βίου. γράφεται καὶ, κατακονᾷ μὲν νῦν, ἀντὶ τοῦ κατανηλίσκει. Hesychius legisse videtur κατακονὰ, seu potiùs, παροξυτόνως, κατακόνα, ὀνοματικῶς. Sic enim Hesychius: Κατακόνα, διαφθορά. Etymologus contra in Euripide legit κατακονᾷ, ῥηματικῶς. Verba hæc Etymologi: Ἀκόνη, ὁ λίθος, δι' οὗ ἀκονᾶται ὁ σίδηρος· παρὰ τὸ κατὰ τὸ φθείρω, καὶ λεπτύνω, τοῦ α ἐπιτατικοῦ, ἡ διαφθείρουσα, καὶ λεπτύνουσα τὸν σίδηρον· καὶ Εὐριπίδης· Κατακονᾷ μὲν νῦν ἀβίωτος βίος. Henricus Stephanus, quantùm conjecturâ de Euripidis loco ipse assequebatur, pro βίος reponendum credebat βίον. Sed legendum est βίος, si scribimus κατακονᾷ, ῥηματικῶς. Ἀβίωτος βίος est vita, propter miseriarum, & calamitatum acerbitatem, minimè vitalis, ἡ δυστυχία τοῦ βίου, ut rectè explicat Scholiasta. Hæc igitur mala, & acerba vita κατακονᾷ, idest, διαφθείρει, seu καταφθείρει. Sin autem scribimus κατακονὰ, ὀνοματικῶς, tunc certè legendum videtur βίου. Est enim κατακονὰ, idest, διαφθορὰ, βίου, juxta veterem Scholiastam, ut apparet ex his ejus verbis, quibus Euripidis sensum exponit: λέγει δὲ τὸ, κατέλαβέ με. ὁ δὲ νοῦς· κατάφθορά ζωῆς ἀβιώτου κατέλαβέ με. Unde videtur Scholiasta ille legi voluisse:
Κατακονὰ μὲν νῦν ἀβιώτου βίου.
ut sit κατακονὰ ἀβιώτου, idest, ἀβιώτου βίου. quod mihi sanè parum probatur. Ego enim malim sic legi, ἀβιώτου βίου. ut scilicet dicatur κατακονὰ ἀβιώτου βίου. Verumtamen ne sic quidem in Euripidis lectione acquiesco. Illa Scholiastæ explicatio, ut ad sententiam Euripidis percipiendam alicunde desumatur τὸ κατέλαβέ με, est nimis longè petita, atque adeò violenta. Ego planius ac simplicius tum lego, tum intelligo Euripidem. Et lego quidem ita, ὀνοματικῶς·
Κατακονὰ μὲν νῦν, ἀβίωτος βίος.
Intelligo verò, κατὰ ἔλλειψιν τὸ ἐστί. Dicit sententiosè Euripides, vitam acerbam, & jucunditatis vitalis expertem, καταφθορὰν, seu interitum, esse, mortem esse, non vitam. Id est, quod dicit:
Καταφθορὰ μὲν νῦν, ἀβίωτος βίος. Politus.

13. ἤγουν θεόθεν τιμωρίαν, ὡς ἀπὸ τοῦ ῥόπτρου) Per allusionem ad locum Euripidis videtur mihi Suidas ῥόπτρον, inter alios significatus, exposuisse etiam τιμωρίαν. quòd nempe Euripides δίκης ῥόπτρον per metaphoram dixisset τὴν θεόθεν τιμωρίαν. Inde Suidas: Ῥόπτρον, ῥόπαλον, ἢ πληγὴ, ἢ τιμωρία. Suidam non cepit Kusterus, qui τιμωρίαν interpretatur *tormenti genus*. Politus.

θεόθεν τιμωρία, ὡς ἀπὸ τοῦ ῥόπτρου. [1] ὅπερ ἐστὶ, κατὰ τοὺς παλαιοὺς, πλῆγμα, ἢ ῥόπαλον, ἢ καὶ ἄλλως, πάγη, ῥομφαία, εἶδος ξίφους, [2] ἢ ἐπίσπαστρον. Διὸ Λυσίας κρίκον θύρας αὐτὸ εἶναι δηλοῖ, ἐν τῷ, ἔδησε τὸν ἵππον ἐκ τοῦ ῥόπτρου τοῦ ἱεροῦ· [3] κατὰ Ἀνδοκίδου ἐν τῷ περὶ ἀσεβείας τοῦτο εἰπών. [4] Λέγει δὲ καὶ Πίνδαρος ἐν Ὀλυμπιονίκαις καινῶς αἶτος τὸ ἐνδιαίτημα. οἷον, Διὸς αἴτει πανδόκῳ. Πολλαὶ δὲ καὶ ἄλλαι μονήρεις λέξεις πολλαχοῦ σεσημείωνται, τυχὸν μὲν ἐπιτηδευόμεναι, ἴσως δὲ καὶ ἄλλως ἀναγκαίως τιθέμεναι, πρὸς μέτρου χρείαν, ἢ πολυμαθείας ἔνδειξιν.

κϛʹ. Ἰστέον δὲ καὶ, ὅτι πολλαχοῦ ἐστιν ἐκ τῶν αὐτῶν καὶ ἔπαινον, καὶ ψόγον σοφιστικῶς πορίζεσθαι. εἴγε καὶ ἡ κόμη σεμνὴ μὲν τοὺς, ὡς ἐῤῥέθη, καρηκομόωντας Ἕλληνας· εἰς ὕβριν δὲ τῷ Ἀλεξάνδρῳ ἐπανθεῖ. Κομᾶν μὲν γὰρ, οὐ γυναικεῖον, οὐδ' ἐξ ἀνάγκης ἐπαφρόδιτον, ὅτι μηδὲ λέων, χαίτην τρέφων, πρὸς μόνον κάλλος εὐθετίζεται, ἀλλὰ καὶ δι' αὐτῆς ἐπαύξει τὸ φοβερόν· [5] κόμην δὲ ἔχειν, καὶ εὔκομον εἶναι, γυναικικώτερόν ἐστι. [6] Διὸ καὶ ὁ Πάρις ὀνειδίζεται, ὡς κόμην ἔχων, [7] οὐ κατὰ τοὺς καρηκομόωντας Ἀχαιοὺς, οὐδὲ ὁποίαν ἔχοι ἂν [8] Ἀπόλλων ἀκερσεκόμης, ἀλλὰ εὔκομος γυνή. Ἐν δὲ τοῖς γραφεῖσιν Ὁμηρικοῖς ὅρα τὸ ῥηθὲν καίριον, ἀσύνδετον σχῆμα, θυμῷ, καὶ ἀγωνίᾳ πρέπον, καὶ πάνυ σφοδρὸν, κατά τε τὰς ἐννοίας, καὶ τὰ κομματικὰ σχήματα,

ripidis de quodam, quem ῥόπτρον δίκης ἔπαισε, *clava Dices percussit*, ultio videlicet divina, tamquam ictu clavæ, seu τοῦ ῥόπτρου. quod quidem, juxta antiquos Grammaticos, est fustis, aut baculus, seu clava, seu alio etiam significatu, laqueus, framea, genus ensis, aut marculus, seu annulus forium. Quare Lysias ostii annulum, ipsum esse declarat, illis verbis: ἔδησε τὸν ἵππον ἐκ τοῦ ῥόπτρου τοῦ ἱεροῦ. *alligavit equum ad annulum forium templi*. Quæ verba sunt in Andocidem in Oratione de Impietate. Ad hæc, Pindarus in Olympionicis, novo, atque insolenti vocabulo, αἶτος, vocat hospitium, seu mansionem, atque habitationem. ut, Διὸς αἴτει πανδόκῳ. *Jovis mansione communi, quæ omnes scilicet excipiantur.* Multæ denique aliæ solitariæ, singularesque voces multis in locis notatæ sunt, atque animadversæ: illæ quidem fortassis de industriâ conquisitæ; sed & aliter forsan necessariò ad metri usum adhibitæ, aut ad variam eruditionem ostentandam.

XXVI. Sciendum insuper est, iisdem sæpe ex rebus tum laudem, tum vituperationem captiosè, atque argutè parari. Siquidem, quum Græcis decori, atque ornamento sit coma, qui, ut dictum est, capite sunt comato; tamen ea in Alexandro ad dedecus, atque ad contumeliam efflorescit. Etsi enim capillatum esse, nec muliebre sit, nec venustatem, aut, quæ Venerem deceat, elegantiam, necessariò præ se ferat, quia nec leo jubatus, ad unam solamque pulchritudinem compositus est, atque aptatus; sed inde etiam ex jubâ multò ille terribilior, ac formidabilior evadit: tamen comam gerere, comâque esse comptâ, atque eleganti, moris est muliebris. Ideoque vitio vertitur Paridi, quòd comam habeat, non qualem Græci, qui capite comato esse dicuntur, nec qualem habeat intonsus ille Apollo; sed qualem femina a capillis pulchra, ac decora. Porro autem in verbis hisce Homericis vide illud ipsum, quod notatum est, appositum dicendi genus, extra conjunctiones, per dissolutionis figuram, iræ, ac contentioni conveniens, plerumque vehementiâ, tum in

sen-

1. ὅπερ ἐστὶ, κατὰ τοὺς παλαιοὺς, πλῆγμα, ἢ ῥόπαλον) Hesychius: ῥόπτρον, ῥόπαλον. Polit.

2. ἢ ἐπίσπαστρον) Hesychius: τὸ ἐπίσπαστρον τῆς θύρας. ἔστι κρίκος. Polit.

3. κατὰ Ἀνδοκίδου ἐν τῷ περὶ ἀσεβείας τοῦτο εἰπών) Harpocration: Ῥόπτρον. Λυσίας κατ' Ἀνδοκίδου ἀσεβείας· ἔδησε τὸν ἵππον ἐκ τοῦ ῥόπτρου τοῦ ἱεροῦ. τοὺς τῆς θύρας κρίκους λέγει. Eadem ex Harpocratione Suidas. Fragmentum hujus & [illegible] apparet in Oratione quadam Lysiæ, quæ magnam partem imperfecta, ac sine capite, initium nunc ducit ab his verbis: ἐκ τοῦ ῥόπτρου τοῦ ἱεροῦ, εἰς [illegible]. quibus sanè verbis, ad explendam aliquâ ex parte lacunam, præponenda sunt hæc alia: ἔδησε τὸν ἵππον. Eam Orationem confuderat Aldus cum alterâ, cujus Fragmentum, seu Exordium, præmiserat sub hoc titulo: Ὑπὲρ Καλλίου ἱεροσυλίας, ἀπολογία. Aldum secutus fuerat in editione suâ veterum Oratorum Henricus Stephanus. Sed rectè observarunt docti viri, fragmenta ea esse diversarum Orationum, & harum alteram ad defensionem Calliæ, alteram ad Andocidis accusationem pertinere. Hinc, eas Orationibus separatas, suum cuique titulum assignarunt. Prioris exordium prodiit cum hoc titulo: Ὑπὲρ Καλλίου ἀπολογίας προοίμιον. Altera Oratio hodie inscripta est: Κατὰ Ἀνδοκίδου ἱεροσυλίας. quæ ex Harpocratione inscribenda esset: Κατ' Ἀνδοκίδου ἀσεβείας. Sed dubitat Harpocration, an ea Lysiæ Oratio sit genuina. *Politus*.

4. Λέγει δὲ καὶ Πίνδαρος ἐν Ὀλυμπιονίκαις καινῶς αἶτος τὸ ἐνδιαίτημα) Eusthathius rursus ad lib. ρ' Iliad. ἀπὸ τοῦ αἶτος, ἤγουν ἐνδιαιτήματος, ὃ παρὰ τῷ Πινδάρῳ κεῖται ἐν τῷ, Διὸς αἴτει πανδόκῳ, ἤγουν ἄλσει κοινῷ. Pudet me hic erroris, quem valde vereor, ne Eustathius, vir sanè doctissimus, & Græcorum magistrorum multò optimus, atque eruditissimus, pueriliter commiserit. Quem quidem errorem ut cognoscas, ac demonstrem, satis fuerit, verba ipsa Pindari in medium proferre. Pindarus Olymp. Od. 3.

ἐλαίας. Τάν ποτε
Ἴστρου ἀπὸ σκιαρᾶν παγᾶν ἔνεικεν
Ἀμφιτρυωνιάδας,
Μνᾶμα τῶν Ὀλυμπίᾳ κάλλιστον ἄθλων,
Δᾶμον Ὑπερβορέων πείσαις, Ἀπόλλωνος θεράποντα. Ὄγε
Πιστὰ φρονέων, Διὸς αἴτει πανδόκῳ
Ἄλσει σκιαρόν τε φύτευμα,
Ξυνόν ἀνθρώποις στέφανόν τ' ἀρετᾶς.

Ubi quis non videt, τὸ αἴτει idem esse, atque ᾔτει, ab αἰτέω. Scholia recentiora in Pindarum: [illegible] ὁ Ἀμφιτρυωνιάδης καὶ ὁ υἱὸς τοῦ Ἀμφιτρύωνος ὁ Ἡρακλῆς, πείσας τὸν δῆμον τῶν Ὑπερβορέων [illegible] τοῦ Ἀπόλλωνος [illegible] τοὺς τὸν Ἀπόλλωνα τιμῶντας, [illegible] τοῦ ποταμοῦ τοῦ Ἴστρου, κάλλιστον μνῆμα, [illegible] Ὀλυμπίᾳ ἀγώνων. [illegible] Ὀλυμπιονίκας [illegible] ὁ Ἡρακλῆς [illegible] τοὺς Ἕλληνας ἄλσει τοῦ Διὸς, [illegible] Ὀλυμπίᾳ [illegible] ἀρετὰς τοῖς ἀνθρώποις [illegible]. & rursus: ταυτὸ λέγων, ὥσπερ εἰ ἔλεγεν, [illegible] χάριν τὸ ἄλσος τοῦ Διὸς, [illegible] τοῖς ἀνθρώποις, [illegible] ἀρετῆς [illegible] τῷ ἀγῶνι. Alii legunt in Pindaro [illegible], αὐτῷ. Quia scriptum erat [illegible], ideo credo aliquos existimasse, dictum a Pindaro αἶτος τὸ [illegible]. Quem errorem sibi quoque imprudenti objici passus est magnus vir Eusthathius. *Politus*.

5. κόμην δὲ ἔχειν, καὶ εὔκομον εἶναι, γυναικικώτερόν ἐστι) Cerriti, capillati, malè audiunt. apud Synesium in Encomio Calvitii Scazon:

Οὐδεὶς κομήτης, ὅστις οὐ [illegible]. Salvinus.

6. Διὸ καὶ ὁ Πάρις ὀνειδίζεται) *Sive colli modice forma virilis amet*. Propertius. *Salvinus*.

7. οὐ κατὰ τοὺς καρηκομόωντας Ἀχαιοὺς) Homerus: καρηκομόωντες Ἀχαιοί. Salvin.

8. Ἀπόλλων ἀκερσεκόμης) Apollo dictus ἀκερσεκόμης. Tibullus:
Solis æterna est Phœbo, Bacchoque juventa.
Nam decet intonsus crinis utrumque deum. Salvinus.

sententiis, tum in Commatis, seu Incisis figuratis, tum in ratione ipsâ interrogandi per objurgationem, in hunc modum: *Nonne tute, talis videlicet existens, trajecta velocibus navibus mari, unanimis sociis coactis, cum alienigenis commixtus, formosam mulierem abduxisti?* Sermone enim quum utatur celeri, atque incitato, participia quaterna adhibet, nullis inter sese conjunctionibus copulata. Sic etiam paullò ante dixerat: *ingens in corpus incidens, nactus aut cervum, aut capram, esuriens*. Ibi namque, per celerem, atque acrem loquendi formam, participia terna posita sunt, nullo nexu conjunctionum: perinde quasi, properante leone, simul cum eo ipse quoque Poëta accurrat. Et observa, ut perinde Hector hoc loci de Paride, atque de Helenâ loquatur. Nam & illum formâ præstantissimum vocat, & Helenam formosam. Immo & accepisse eum a Venere formamque, & comam affirmat. quod pariter in Helenam optimè quadraverit, quæ ob id ipsum meritò dici possit εὔκομος, *comæ pulchritudine insignis*. Non sic tamen Græci καρηκομόωντες, *comati, quorum promissa erat a capite cæsaries*, ut proximè ante scriptum est.

XXVII. Rursus observes, velim, discrimen, quod habent inter sese τὸ εὐειδὴς, *speciosus, pulcher, pulchrâ specie præditus*, & τὸ, θεοειδὴς, *specie præditus divinâ, deorum instar speciosus, speciem divinam præ se ferens*. Siquidem τὸ θεοειδὲς, *diis simile, seu quod speciem divinam habet*, de viris dicitur: at verò τὸ εὐειδὲς, *speciosum, seu eximiâ pulchritudine præditum*, de mulieribus. Differunt etiam inter sese, juxta veteres auctores, εὔμορφος, *formosa, quæ bonâ est, ac pulchrâ formâ*, & εὐειδὴς, *speciosa, quæ eximiâ est, atque eleganti specie*: quòd εὔμορφος, *formosa*, ea dicitur, quæ facie est pulchrâ, ac decorâ; εὐειδὴς verò, i. e. *speciosa*, quæ parte omni, qua patet, seu toto corpore, pulchra est, atque, ut ita dicam, egregio est corporis habitu, hoc est, perpulchra in commensu, aptâque membrorum, ac partium dispositione. Homerus item primus eodem sensu accipit τὸ εὖ, *bene, seu pulchrè*, & τὸ ἄριστον, *optimum, seu præstantissimum*, cum per polyonymiam, seu synonymiam figuram, Helenam dicit εὐειδῆ, *bonâ, seu pulchrâ specie præditam*; Alexandrum verò ἄριστον εἶδος, *specie optimum, ac præstantissimum*. Sciendum autem est, τὸ, ἐν ποντοπόροις νηυσὶ, *in percurrentibus mare navibus*, dictum esse per additionem, seu appositionem impropriam, de qua agetur in libro η. Τὸ ἐπιπλώσας, *navigando emensus, trajiciens, seu transmittens mare*, fit ex verbo disyllabo πλώω, *navigo*. Quamquam & alibi usurpatum reperiatur ἐπιπλὼς per apocopen. Id, quod ait, τοιόσδ' ἐὼν, *talis tute existens*, quum obscurè, & sub quodam veluti verborum arcano, ob sermonis ex irâ celeritatem, atque acrimoniam, dictum sit; magnam sanè indicat, &, pene dixerim, infandam, seu ne dignam quidem relatu, ignaviam Paridis, tamquam hominis nihili, & prorsus contemnendi. Sicuti e contrario τὸ, οἵου ἀνδρὸς ἔχεις παράκοιτιν, *qualis viri uxorem habeas*, magnam subdocet, & quæ nec verbis facilè explicetur, ela-

1. Εὔμορφος, καὶ εὐειδὴς) Virgilius Ecl. 2.
Formosum pastor Corydon ardebat Alexin.
Et alibi:
Formosam resonare doces Amaryllida silvas.
εἰμαῖον, ἀρεταν. In Æneide: *pulcher Iulus*. καλός. Salvinus.

2. Ὅμηρος πρῶτος εἰς ταυτὸν ἄγει τὸ εὖ, καὶ τὸ ἄριστον) Aristoteles: τὸ γὰρ εὖ καὶ καλῶς ταυτό. Politus.

3. τὸ μὲν, ἐν ποντοπόροις ναυσὶν, ἄκυρον ἔχει προσθήκην) Non est additio impropria, sed propria, & elegantiæ causâ, in Psalmo: *Pisces maris, qui perambulant semitas maris*. Salvinus.

ματα, καὶ τὸν τῆς ἐρωτήσεως ἔλεγχον, τὸ, Ἦ τοιόσδ' ἐὼν, ἐν ποντοπόροισι νέεσσι πόντον ἐπι- *Baf. p. 289.*
πλώσας, ἑτάρους ἐρίηρας ἀγείρας, μιχθεὶς ἀλλοδαποῖσι, γυναῖκ' εὐειδέ' ἀνῆγες; Τέσσαρας γὰρ ἀσυνδέτως ἔφη μετοχὰς, γοργῶς τὸν λόγον μεταχειρισάμενος. Οὕτω καὶ πρὸ ὀλίγου ἔφη ἐν τῷ, μεγάλῳ ἐπὶ σώματι κύρσας, εὑρὼν ἢ ἔλαφον, ἢ αἶγα, πεινάων. Καὶ ἐκεῖ γὰρ τρεῖς μετοχαὶ κεῖνται γοργότερον, δίχα συνδέσμου, συνεπιτρέχοντος οἷον τοῦ ποιητοῦ τῇ σπουδῇ τοῦ λέοντος. Σημείωσαι δὲ καὶ, ὅπως ἐν τοῖς ῥηθεῖσιν εἰς ταυτὸν ἄγει τῇ Ἑλένῃ τὸν Πάριν ὁ Ἕκτωρ. Ἐκεῖνον τε γὰρ, εἶδος ἄριστον λέγει, καὶ τὴν Ἑλένην δὲ εὐειδέα. καὶ ἐξ Ἀφροδίτης δὲ αὐτὸν ἔφη λαβεῖν τά, τε εἶδος, καὶ τὴν κόμην. ὃ καὶ τῇ Ἑλένῃ ἂν πρέποι ῥηθῆναι, ἥτις δι' αὐτὸ καὶ εὔκομος λέγοιτ' ἄν. Ἕλληνες μέντοι, οὐχ' οὕτω καρηκομόωντες, ὡς καὶ προσεχῶς γέγραπται.

κζ'. Σημείωσαι δὲ καὶ, ὅτι διαφορὰν ἔχει τὸ *Rom. p. 382.*
εὐειδὴς, καὶ τὸ θεοειδής· εἴπερ ἀνδράσι μὲν τὸ θεοειδὲς, γυναιξὶ δὲ τὸ εὐειδὲς ἐπιλέγεται. καὶ ὅτι διαφέρετον, κατὰ τοὺς παλαιοὺς, [1] εὔμορφος, καὶ εὐειδής. Εὔμορφος μὲν γὰρ ἡ εὐπρόσωπος· εὐειδὴς δὲ ἡ κατὰ πᾶν τὸ ἐκτὸς καλὴ, καὶ, ὡς εἰπεῖν, εὖ ἔχουσα φυῆς. ὅπερ ἐστὶ περικαλλὴς ἐν συμμετρίᾳ μελῶν, καὶ μερῶν. καὶ ὅτι [2] Ὅμηρος πρῶτος εἰς ταυτὸν ἄγει τὸ εὖ, καὶ τὸ ἄριστον, εἰπὼν, κατὰ σχῆμα πολυωνυμίας, εὐειδῆ μὲν τὴν Ἑλένην· ἄριστον δὲ εἶδος τὸν Ἀλέξανδρον. Ἰστέον δὲ, ὅτι [3] τὸ μὲν, ἐν ποντοπόροις ναυσὶν, ἄκυρον ἔχει προσθήκην, περὶ ἧς ἐν τῇ η ῥαψῳδίᾳ ῥηθήσεται· τὸ δὲ, ἐπιπλώσας, γίνεται μὲν ἐκ τοῦ πλώω δισυλλάβου ῥήματος· εὕρηται δὲ ἀλλαχοῦ [4] ἐπιπλὼς, κατὰ ἀποκοπήν. Τὸ δὲ, τοιόσδε ἐὼν, ἀνεκφάντως, καὶ οἷον μυστικῶς λεχθὲν, διὰ θυμικὴν γοργότητα, πολλὴν, καὶ, ὡς εἰπεῖν, ἄρρητον ἐμφαίνει [5] τοῦ Πάριδος ἀσθένειαν. ὥσπερ τὸ, οἵου ἀνδρὸς ἔχεις παράκοιτιν, πολλὴν ἐκ τοῦ ἐναντίου ὑποδηλοῖ τοῦ Μενελάου, καὶ ἀνέκφραστον

4. ἐπιπλὼς, κατὰ ἀποκοπὴν) Il. ζ. Il. ἐπιπλὼς εὐρέα πόντον. Vetus Scholiastes: ἐπιπλώς, ἐπιπλεύσας· κατὰ συγκοπὴν, Ἰωνικῶς τε, καὶ Ποιητικῶς. Etymologo autem dicitur esse ἐπιπλὼς ex ἐπιπλώσας, κατὰ συγκοπήν. Politus.
ἐπιπλὼς est participium præteriti medii. *Salvinus*.

5. τοῦ Πάριδος ἀσθένειαν) Apud Theocr. in Ἀδωνιαζούσαις, feminæ cuidam dicitur vir suus procerus, ac ignavus, ὁ τρισκαιδεκάπηχυς, *tredecim cubitorum homo*. & ad Telemachum in Odysseâ dicitur: οὐκ ἔτι νήπιος ἐσσί, *non amplius tantulâ ætate es*. Salvinus.

στον περιφάνηναι. Ἐρίηρες δὲ ἑταῖροι, [1] οἱ ἄγαν ἁρηρότες, ἢ ἐραστοί. Περὶ δὲ τοῦ ἀνάξειν, ὅτι ἐπὶ τῶν ἀναπλεόντων λέγεται, πολλαχοῦ φαίνεται. Ἀπία δὲ γῆ κἀνταῦθα, ὡς καὶ ἐν τῇ ά ῥαψῳδίᾳ, [2] ἡ ἄπο ἀφεστῶσα, καὶ ἀλλοδαπή, καὶ, ὡς ἂν εἴποι τις [3] Ὁμηρικὸς, τηλοῦ ἀπὸ Τροίας· [4] κατὰ δὲ ἄλλους φάναι Ποιητὰς, ἡ τηλουρός. [5] Οἱ μέντοι νεώτεροι, τὴν Πελοπόννησόν φασιν ἀπό τινος Ἄπιδος, ἢ Ἄπεως, περὶ οὗ ἐν τοῖς τοῦ Περιηγητοῦ, εἴρηται.

κή. [6] Νυὸς δὲ, ὄνομα συγγενικὸν, ὅ ἐστι, νύμφη, δηλοῖ συμβολικῶς, οὕτω μαχήσασθαι προθύμως τοὺς Ἀχαιοὺς ὑπὲρ Ἑλένης, ὡς ἀδελφοὺς ὑπὲρ νύμφης· οἷα τῷ Μενελάῳ προσφερομένους ἀδελφικῶς, διὰ τὸ φιλάλληλον. Ἰστέον δὲ, ὡς εἴτις ἐρεῖ, ἀπὸ τῆς λεχθείσης νυοῦ καὶ [7] νύμφην λέγεσθαι, τὴν ἀναφανεῖσαν νυὸν, οὐκ ἂν εἴποι τι ψεκτόν. Τὸ δὲ, ἀνδρῶν αἰχμητάων, καὶ τὰ ἑξῆς, αὐξητικά εἰσι τοῦ παρόντος κακοῦ, πολυειδοῦς ὄντος. Εἴγε δι' αὐτὸ, καὶ τὸν αὐτοῦ αἴτιον Πάριν, μὴ μόνον αὐτὸς κατηφιᾷ, τῶν δυσμενῶν χαιρόντων, ἀλλὰ καὶ ὁ πατὴρ, ὃν [8] γηροκομεῖν ὤφειλε, πῆμα ἔχει, καὶ οὐχ ἁπλῶς, ἀλλὰ μέγα· σὺν αὐτῷ δὲ καὶ ἡ πᾶσα βασιλικὴ συγγένεια· ἔτι δὲ καὶ ὁ δῆμος. Τοῦτο γὰρ δηλωτικὸν εἶναι δοκεῖ τὸ, πόληΐ τε, παντί τε δήμῳ, ἵνα πανώλεθρον εἴη τὸ κακόν. Ἐν τούτοις δὲ καὶ τὸ, τοιόσδε ἐὼν, ὑφερμηνεύων ὁ Ἕκτωρ, ἐρωτᾷ σφοδρῶς τὸν ἀδελφόν· Οὐκ ἂν δὴ μείνειας ἀρηΐφιλον Μενέλαον; οἷα καταψηφιζόμενος αὐτοῦ ἤδη τὴν ἧτταν. Διὸ καὶ ἐπάξει, πρὸς πλείω σαφήνειαν, ἀσυνδέτως πάλιν, κατὰ θυμόν· Γνοίης ἄν, οἵου φωτὸς ἔχεις θαλερὴν παράκοιτιν. Καὶ ὅρα κἀνταῦθα τὸ, οἵου, ἀσαφῶς μὲν καὶ αὐτὸ ῥηθέν· ἑρμηνευθὲν δὲ ὅμως διὰ

claritatem, atque excellentiam Menelaï. Ἐρίηρες sodales, idest, ἄγαν ἁρηρότες, *valde apti, & concordes*, aut ἐραστοί, *amabiles*. De verbo ἀνάγειν, *reducere, seu educere*, multis in locis constat, dici illud de renavigantibus, vel navem e portu solventibus. Ἀπία regio, hoc quidem loci, sicuti etiam in libro ά, quæ ἄπω, *procul*, distat, seu dissita est, regio extranea, atque aliena, atque, ut unus aliquis Homericè dixerit, τηλοῦ, *procul*, a Trojâ, sive, ut cum aliis ego Poëtis loquar, ἡ τηλουρός, *procul remota, longinqua, longè dissita, cujus fines sunt procul*. Quamquam recentiores scriptores Peloponnesum intelligant, sic appellatam ab Apide quodam, seu Api, de quo dictum est ad Dionysium Periegetam.

XXVIII. Νυὸς, *nupta*, nomen cognationis, seu affinitatis, hoc est, sponsa. quod allegoricè significat, Græcos pro Helenâ eâ animi alacritate pugnare, qua fratres pro sponsâ: perinde quasi, ob mutuam inter sese benevolentiam, & charitatem, fraterno Menelaum amore prosequantur. Quòd siquis dixerit, ἀπὸ τῆς λεχθείσης νυοῦ, *ab hac ipsâ nuptâ*, vocatam quoque νύμφην, *sponsam*, idest, ἀναφανεῖσαν νυὸν, *prodeuntem, seu sese palam exhibentem nuptam*; sciendum, nihil eum absurdi esse dicturum. Quod additur, ἀνδρῶν αἰχμητάων, *virorum bellicosorum, atque armatorum*, & quæ deinceps sequuntur, ea præsenti malo, quippe multiplici, ac vario, magnum incrementum afferunt. Siquidem ob id ipsum, ejusque auctorem, atque architectum Paridem, non ipse modò tristiori est vultu, dejectisque oculis ex mœrore animi, exultantibus hostibus lætitiâ; sed etiam pater, cujus eum curam in senectute gerere oportebat, damno afficitur, eoque non qualicumque generatim, sed magno; atque adeo cum patre tota domus regia, ac præterea populus. Id enim significari videtur illis verbis: πόληΐ τε, παντί τε δήμῳ· *civitatique, cunctoque populo*: ut id mali omni ex parte perniciosum sit, ac penitus exitiale. Interea Hector id, quod dixerat, nempe, τοιόσδε ἐὼν, *talis tute existens*, interpretatur, atque explicat, vehementiori hac ad fratrem interrogatione: Οὐκ ἂν δὴ μείνειας ἀρηΐφιλον Μενέλαον; *Non scilicet sustineres bellicosum Menelaum?* perinde quasi imbecilliorem eum esse, & jam superandum judicet. Ideoque rursus, extra omnem orationis nexum, ob excandescentis animi impetum, ad majorem perspicuitatem, subdit: Γνοίης ἄν, οἵου φωτὸς ἔχεις θαλερὴν παράκοιτιν. *Cognosceres, qualis viri florentem uxorem habeas*. Et vide hoc loci τὸ, οἵου, *qualis*: quod & ipsum quum dictum sit obscurè; tamen explicatur

1. οἱ ἄγαν ἁρηρότες, ἢ ἐραστοί) Etymologici Magni Auctor: Ἰλιάδος γ΄ ἐνταῦθα ἐρίηρας ἀγαθούς. ἄγαν ἁρμόζοντας, καὶ ἐπαισίους. πιστοί, φίλοι, συναθροίσας ἑαυτῷ ὁμοίους, ἀρηγόνας, καὶ πλεονέκτας, ἢ μοιχός. & rursus: Ἐρίηρες ἑταῖροι, ἁρμόζοντες παρὰ τὸ ἐρι, καὶ τὸ ἀρῶ τὸ ἁρμόζω. Politus.

2. ἡ ἄπο ἀφεστῶσα) ἡ ἄποθεν. Polit.

3. Ὁμηρικὸς) f. Ὁμηρικῶς. Polit.

4. κατὰ δὲ ἄλλους φάναι Ποιητὰς) idest, Æschylum in Prometheo, in princ. τηλουρὸν πέδον. Salvinus.

Non Æschylum modò, sed & alios Poëtas, quorum testimonia facile fuerit congerere. Scholiasta Æschyli τηλουρὸν inter alia exponit τὸ ἐπὶ πολὺ ὅριον, καὶ ἔχον τὰ οὐρανῷ ὅρια μακράν. Politus.

5. Οἱ μέντοι νεώτεροι τὴν Πελοπόννησόν φασιν ἀπό τινος Ἄπιδος) Eustathius ad Periegetam: οἱ δὲ φασιν, ὅτι Ἆπις ὁ Φορωνέως ἐκ τῆς Ἡπείρου ἐλθὼν, ἀνόμαξε τὴν Πελοπόννησον ἀπίαν ἐκλήθησαν, καὶ ἐκαλεῖτο περὶ τῆς Ἀρκαδίας· ἀφ' οὗ καὶ ἡ Πελοπόννησος ἄλλως Ἀπία ἐκλήθη ποτέ. Alii Peloponnesum, Ἀπίαν appellatam tradiderunt ἀπὸ τὰ ἐκεῖ δένδρων πεπυρῶσθαι ἀπίους. Vide Auctorem Magni Etymologici. Politus.

6. Νυὸς δὲ, ὄνομα συγγενικὸν, ὅ ἐστι, νύμφη) Nurus etymon suum debet τῷ νυῷ quæ non sponsa fratris, sed sponsa filii est. Sponsa fratris, glos dicitur a Græco similiter γάλως. Salvinus.

Non apud Latinos modò *Nurus*, quod est a Græco νυὸς, est sponsa filii; sed etiam νυὸς apud Græcos. Sic Helena νυὸς est Priamo, & Hecubæ. Γάλως autem, secundùm alios Grammaticos, soror est mariti: ut Cassandra γάλως est Helenæ. Eustathius ad lib. ζ΄. Iliad. Λέγει δὲ ὁ αὐτὸς (Aristophanes Grammaticus) καὶ ὅτι ἡ μὲν Κασσάνδρα τῇ Ἑλένῃ γάλως ἐστί, ὁ δὲ Ἕκτωρ δαήρ. αὐτὸς δὲ, ἔχει τὸ Ἑλένης, ὄνομα οὐχ εὑρίσκεται. ἀναπλάττεται δὲ, φησίν, ὁριστικῷ λόγῳ ἀδελφὴ λέγεσθαι γαμοῦ. ὁ δὲ τις οἴεται, νυὸν αὐτὴν καλεῖσθαι Κασσάνδρας, καὶ Ἕκτορος· ἀλλ' αὐτὸς Γραμματικός φησι, ὅτι νυὸς ὡς ἐπὶ πλεῖστον, ἡ γυνὴ τοῦ παιδὸς, καὶ τῷ πατρὶ, ὡς ἡ Ἑλένη, φησί, τοῦ Πριάμου, καὶ τῆς Ἑκάβης. Veruntamen aliquando ὁ νυὸς generalius accipi videtur pro sponsâ, seu novâ nuptâ, ut hic accipit Homerus, &, secundum Homerum, Eustathius. Hesychius: Νυοί, νύμφαι. Νυὸς, νύμφη γεγαμημένη, τοῖς τῷ γήμαντι οἰκείοις. Alii νυὸν hic apud Homerum dicerunt uxorem. Festus: *Non defuerunt tamen, qui dicerent* (nurum) *sic appellatam ab eo quòd* νέαν νυμφὴν *Græci novam nuptam vocant*. *alii, quod appellat uxorem* νυὸν *Homerus loquendi quadam consuetudine, quæ est antiqua Græcorum, cum ait*: Ἐξ ἀπίης γαίης νυὸν ἀνδρῶν αἰχμητάων. Politus.

7. νύμφην λέγεσθαι τὴν ἀναφανεῖσαν νυὸν) Etymologus: ὥσπερ παρὰ τὸ νέος γίνεται νυὸς, καὶ ἔστι Αἰολικὸν νυὸς, ὡς τὸ, νυὸν ἀνδρῶν αἰχμητάων, ἀντὶ τοῦ νύμφην· οὕτω καὶ παρὰ τὸ νέος, καὶ τὸ φῶ τὸ φαίνω, γίνεται νεόμφη· καὶ συγκοπῇ, καὶ τροπῇ, νύμφη, ἡ νέον φαινομένη. Politus.

Catull. *Prodeas, nova nupta*. Salvinus.

8. γηροκομεῖν) l. γηροκομεῖν. Polit.

catur per illa verba: ἀρηΐφιλον Μενέλαον, *bellicosum Menelaum*: nec non per hæc sequentia: Οὐκ ἄν τοι χραίσμῃ κίθαρις. *Non tibi prodesset cithara*, & quæ deinceps recensentur: perinde quasi minimè omnium oporteat, eum, qui citharæ sic vacet, cum bellicoso viro in certamen descendere. Τὸ, ἐν κονίῃσι μιγείης, *pulveri miscereris*, aut idem est, atque moreretis; aut, cum manus conseretes, seu pugnam inires cum Menelao. Namque κονίεσθαι, *in pulvere volutari, seu pulvere fœdari*, est certare, seu contendere. Unde & κονίστρα, volutabrum maximè palæstricum, apud posteriores scriptores, apud quos κόνις, pulvis erat quidam peculiaris, & proprius luctatorum: & ἀλίζειν dicebant in pulvere volutari, ut Comicus satis declarat, aut aliter pulvere persundi, seu pulvere sese respergere, atque obducere. Unde etiam apud eos ἀλινδήθρα, propriè dicitur volutabrum luctatorum, seu arena, & pulvis palæstricus: per metaphoram verò, volutabrum verborum. ut, ἀλινδήθρας ἐπῶν. *volutabra, seu involucra verborum*. Sciendum autem est, κονίην dici ab Homero pulverem in genere: quum tamen posteriores Homero auctores hac voce calcem intelligant. qua ex voce tum composita est ἡ ἐλαιοκονία, *albarium ex oleo, seu olei, & calcis mixtura*, tum oritur verbum secundæ Conjugationis, κονιῶ, κονιάσω, *calce dealbo, dealbabo, albario opere obduco*. Unde sepulcrum κεκονιαμένον, *dealbatum, albario illitum*, & paries κεκονιαμένος, *dealbatus, calce obductus, albario opere incrustatus*. Pindarus denique, per imitationem, νίκῃ μίγνυσθαι, *victoriæ commisceri*, dicit vincere, & ἔργῳ μίγνυσθαι, *operi admisceri*, opus facere; aliaque hujus generis.

διὰ τοῦ, ἀρηΐφιλον Μενέλαον· καὶ ἑξῆς δὲ διὰ τοῦ, Οὐκ ἄν τοι χραίσμῃ κίθαρις, καὶ τά, καὶ τά. ὡς μὴ χρεὼν ὄν, τὸν τοῦ κιθαρίζειν ἀσκητὴν ἀρηϊφίλῳ μάχεσθαι. Τὸ δὲ, ἐν κονίῃσι μιγείης, ἢ ἀντὶ τοῦ, θάνοις, ἢ ἀντὶ τοῦ, ὅτε ἀντικατασταίης εἰς μάχην τῷ Μενελάῳ. [1] Κονίεσθαι γὰρ τὸ ἀγωνίζεσθαι. ὅθεν καὶ κονίστρα, ἡ κατὰ τὴν παλαίστραν μάλιστα, παρὰ τοῖς ὕστερον, παρ' οἷς [2] καί τις κόνις ἦν ἐξαίρετος τοῖς παλαίουσι· καὶ ἀλίζειν ἐλέγετο τὸ ἐν κόνει κυλίεσθαι, ὡς καὶ [3] ὁ Κωμικὸς δηλοῖ· ἢ ἄλλως κόνει φύρεσθαι. ὅθεν καὶ ἀλινδήθρα παρ' αὐτοῖς, κυρίως μὲν, ἡ κατὰ πάλην κονίστρα· τροπικῶς δὲ, καὶ ἡ ἐν λόγοις. ὡς τὸ, [4] ἀλινδήθρας ἐπῶν. Ἰστέον δέ, ὡς Ὅμηρος μὲν κονίην λέγει, τὴν ἁπλῶς κόνιν· οἱ δὲ μεθ' Ὅμηρον, τὴν τίτανον. ἐξ ἧς καὶ ἡ ἐλαιοκονία σύγκειται, καὶ ῥῆμα γίνεται συζυγίας δευτέρας, κονιῶ κονιάσω. ἐξ οὗ καὶ [5] τάφος, καὶ [6] τοῖχος κεκονιαμένος. καὶ ὅτι Πίνδαρος ζηλώσας, νίκῃ μίγνυσθαι, λέγει τὸ νικᾶν, καὶ ἔργῳ μίγνυσθαι, τὸ ἐργάζεσθαι, καὶ ἕτερα τοιαῦτα.

Hunc vicissim allocutus est Alexander, formâ similis deo:
Hector, quoniam me jure increpasti, non certè iniustè,
Semper tibi cor, ut securis, est indomitum,
Quæ lignum penetrat, acta a viro, qui arte
Navale lignum exscindit, augetque viri impetum:
Sic tibi in pectore imperterritus animus est.
Ne mihi dona amabilia exprobres aureæ Veneris.
Non rejicienda sunt deorum inclyta dona,
Quæcumque ipsi dent. Nec enim quis voluntate suâ ceperit.
Nunc igitur, si me vis bellare, & pugnare,
Cæteros sedere facito Trojanos, & cunctos Achivos.
Me verò in medio, & bellicosum Menelaum
Committite, ut pro Helenâ, opibusque omnibus pugnemus.
Uter autem vicerit, & superior fuerit,
Opes bene cunctas, uxoremque accipiat, ac domum abducat.
Vos autem alii, junctâ amicitiâ, ictoque firmo fœdere,
Habitetis Trojam glebosam. Illi verò redeant
Ad Argos equestre, & Achajam mulieres pulchras habentem.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπεν Ἀλέξανδρος θεοειδής·
Ἕκτορ, ἐπεί με κατ' αἶσαν ἐνείκεσας, οὐδ' ὑπὲρ αἶσαν,
Αἰεί τοι κραδίη, πέλεκυς ὥς, ἐστιν ἀτειρής,
Ὅς τ' εἶσιν διὰ δουρός, ὑπ' ἀνέρος, ὅς ῥά τε τέχνῃ
Νήϊον ἐκτάμνῃσιν, ὀφέλλει δ' ἀνδρὸς ἐρωήν·
Ὣς σοι ἐνὶ στήθεσσιν ἀτάρβητος νόος ἐστί.
Μή μοι δῶρ' ἐρατὰ πρόφερε χρυσῆς Ἀφροδίτης.
[7] Οὔ τοι ἀπόβλητ' ἐστὶ θεῶν ἐρικυδέα δῶρα, Rom. p. 383.
Ὅσσα κεν αὐτοὶ δῶσιν. ἑκὼν δ' οὐκ ἄν τις ἕλοιτο.
Νῦν δ' αὖτ', εἴ μ' ἐθέλεις πολεμίζειν, ἠδὲ μάχεσθαι,
Ἄλλους μὲν κάθισον Τρῶας, καὶ πάντας Ἀχαιούς. Baf. p. 290.
Αὐτὰρ ἔμ' ἐν μέσσῳ, καὶ ἀρηΐφιλον Μενέλαον
Συμβάλετ' ἀμφ' Ἑλένῃ, καὶ κτήμασι πᾶσι μάχεσθαι.
Ὁππότερος δέ κε νικήσῃ, κρείσσων τε γένηται,
Κτήμαθ' ἑλὼν εὖ πάντα, γυναῖκά τε, οἴκαδ' ἀγέσθω.
Οἱ δ' ἄλλοι, φιλότητα καὶ ὅρκια πιστὰ ταμόντες,
Ναίοιτε Τροίην ἐριβώλακα. τοὶ δὲ νεέσθων
Ἄργος ἐς ἱππόβοτον, καὶ Ἀχαιΐδα καλλιγύναικα.

XXIX. Boni rerum æstimatoris, bonoque judicio prædit, est, non gravatè admodum ferre, quòd eum alii jure increpent, ac reprehendant. Alexander igitur a fratre reprehensus, sic respondet: *Hector, quoniam jure me increpas, non certè injuriâ*. &c. Quibus sanè verbis uti potest, quisquis ab altero quoquam jure corripiatur. Itaque

κθ'. Συνετοῦ ἀνδρὸς τὸ, τὰς δικαίας ἐπιτιμήσεις ῥᾳδίως φέρειν. Ἀλέξανδρος οὖν, ἐπιτιμηθεὶς ὑπὸ τοῦ ἀδελφοῦ, φησί· Ἕκτορ, ἐπεί με κατ' αἶσαν ἐνείκεσας, οὐδ' ὑπὲρ αἶσαν. καὶ ἑξῆς. Τοῦτο δὲ πᾶς ἂν εἴποι, δικαίως πρός τινος ἐπιτιμώ-

1. Κονίεσθαι γὰρ τὸ ἀγωνίζεσθαι) Hesychius: Κονίεσθαι, ἀγωνίζεσθαι. Polit.

2. καί τις κόνις ἦν ἐξαίρετος τοῖς παλαίουσι) Pulvis maximè Ægyptius apud Romanos. Narrat Tranquillus in Nerone c. 45. omnium in Neronem odium inde maximè concitatum, quod *in publicâ fame Alexandrina navis* nuntiata sit *pulverem luctatoribus aulicis advexisse*. Plinius l. 35. c. 13. *Non multùm a pulvere Puteolano distat e Nilo arena, tenuissimâ sui parte, non ad sustinenda maria, fluctusque frangendos, sed ad debellanda corpora palæstræ studiis. Inde certè Patrobio, Neronis principis liberto, advehebatur*. Politus.

3. ὁ Κωμικὸς δηλοῖ) Nubibus v. 32.
Ἄπαγε τὸν ἵππον ἐξαλίσας οἴκαδε.
Ἀλλ', ὦ μέλ', ἐξήλικας ἐμέ γ' ἐκ τῶν ἐμῶν.
Ex quo tamen loco non satis constat, utrum cum Eustathio dicendum sit ἀλίζειν, an verò cum aliis ἁλίειν, unde ἐξαλίειν. At ἀλίζειν agnoscit etiam Hesychius, & exponit κυλίεσθαι. quod est suspectum Henrico Stephano, non equidem mihi. Est ἀλύεσθαι id ipsum, quod dicit Eustathius, κόνει φύρεσθαι, nempe πηλῷ ἀλείφεσθαι. Unde etiam ἀλείπτας vocant, οἳ περὶ τοὺς ἀγῶνας ἐπασκοῦσιν. Quod ad locum Aristophanis attinet, ita ibi Scholiasta: ἐξαλίσας δέ, ἐκκυλινδῆναι ποιήσας. καὶ τὸν τόπον, ἐν ᾧ τιθέντες ἑαυτοὺς οἱ ἵπποι κάτω κυλίουσιν, ἀλινδήθραν ἐκάλουν. ὥς που καὶ ἐν τοῖς Βατράχοις ὁ αὐτὸς Ποιητής· Ἀλινδήθρας τε καὶ ἐξαλισμένην. Politus.

4. ἀλινδήθρας ἐπῶν) Aristophanes Ranis v. 935. Scholiasta: συναγωγάς, στροφάς, λεπτολογίας, πλοκὰς τοῦ Εὐριπίδου. Politus.

5. τάφος κεκονιαμένος) Hoc sumptum ex Evangelio Matthæi, in quo hypocritæ dicuntur τάφοι κεκονιαμένοι. *Sepulchra dealbata*, quæ foris pulchram speciem exhibent, intus vero referta sunt omni immunditiâ, & impuritate. *Salvinus*.

6. τοῖχος κεκονιαμένος) Sumptum hoc ex Act. Apostol. c. 23. τοῖχε κεκονιαμένε. Polit.

7. Οὔ τοι ἀπόβλητ' ἐστὶ) Οὔ τι etiam Eustathius, & Editio Florentina. Plerique libri, Οὔ τοι. Polit.

λιμώμενος. Ἰδοὺ τοίνυν εὕρηται καὶ ἑτέρα τις Ἀλεξάνδρου ἀρετή, ἡ σύνεσις· ὅτι, κατ' Εὐριπίδην, [1] σύνοιδε δεινὰ εἰργασμένος. Ἄκρως δὲ ἄξιον, τὰ τοῦ ἀδελφοῦ σκῶμμα ὁ Πάρις εἶναι, φιλαλήθως δηλοῖ, οὐ μὴν πῆ μὲν κατ' αἶσαν, πῆ δὲ ὑπὲρ αἶσαν· ἵνα ἡ λοιδορία μέσως δῆθεν ἔχῃ, ὡς αἰσία, καὶ μὴ αἰσία, κατὰ τὸ, ἑκὼν ἀέκων, καὶ τὰ τοιαῦτα. Διὸ καὶ καταφατικῶς αὐτὸ, καὶ ἀποφατικῶς, ἐπῄνεσε. Τὸ δὲ, ὑπὲρ αἶσαν, ἐξαίσιον ἀλλαχοῦ λέγει ὁ Ποιητής. Ἰστέον δὲ, ὅτι τοῦ, κατ' αἶσαν, οὐδ' ὑπὲρ αἶσαν, μίμημα παρὰ Σοφοκλεῖ, τὸ, [2] γνωτὰ, κοὐκ ἄγνωτά μοι. Τὴν Ἕκτορος καρδίαν, διὰ τὸ γενναῖον, καὶ, ὡς εἰπεῖν, ἀπότομον, καὶ ἀεὶ πρὸς πόνους ἀνένδοτον, καὶ ἀτάρβητον, καὶ ὅτι καὶ ἄλλοις αὔξει τὴν εἰς πόλεμον ὁρμὴν, ὡς πέλεκυν ἀτειρῆ τινα, εἶναι λέγει παραβολικῶς ὁ Ἀλέξανδρος, δυσπαθῆ λαβὼν εἰκόνα, οὐκ ἀργὸν σίδηρον, ἀλλὰ δρῶντά τι, ἤτοι τέμνοντα ξύλον νήϊον· ὃς καὶ ὀφέλλει ἀνδρὸς ἐρωήν. ὥσπερ τοὐναντίον ὁ μὴ τμητικὸς πέλεκυς ἀμβλύνει τὴν προθυμίαν τοῦ τέμνοντος. Φησὶ γοῦν· Αἰεί τοι κραδίη, πέλεκυς ὥς, ἐστιν ἀτειρής, [3] ὃς καὶ πέλυξ παρὰ τοῖς ὕστερον· ὅς τ' εἶσι διὰ δουρὸς, ἤγουν, ὅστις δύνει ξύλου, ὑπ' ἀνέρος, ὅς ῥά τε τέχνῃ νήϊον ἐκτάμνῃσιν, ὀφέλλει δ' ἀνδρὸς ἐρωήν. Ὣς τοι ἐνὶ στήθεσιν ἀτάρβητος νόος ἐστίν· ὡς ἐοικέναι τὸ ἀτάρβητον τῷ πελέκει [4] ἀτειρεῖ, κατά γε τὸ ἀνένδοτον, ἢ δυσένδοτον.

λ'. Τὸ δὲ, τέχνῃ, πάνυ ἀσφαλῶς κεῖται. Τῷ γὰρ κατὰ τέχνην τέμνοντι ὀφέλλει τὴν ἐρωὴν ὁ ἀτειρὴς χαλκός· οὐ μὴν τῷ ἀτέχνως ξυλοκοποῦντι. Νήϊον δὲ ὑπόκειται ξύλον τέμνεσθαι, ἤγουν ἐπιτήδειον εἰς νῆα, διὰ τὸ μάλιστα περὶ τοῦτο τὴν τέχνην φαίνεσθαι τοῦ δεξιῶς τέμνοντος· ὡς τοῦ τοιούτου δεομένου σπουδαίας μεταχειρίσεως. Καὶ ταῦτα μὲν, εἰς ἔπαινον Ἕκτορος ὁ Ἀλέξανδρος λέγει, ὁμολογήσας, ὡς ἐρρέθη, καὶ ὅτι κατ' αἶσαν αὐτὸν ὁ ἀδελφὸς, οὐδ' ὑπὲρ αἶσαν εἰνείκεσεν, ἤγουν αἰσίως, καὶ δικαίως. ὅπερ ἀλλαχοῦ κατὰ μοῖραν φησίν. Ὅτε δὲ εἴπῃ· μή μοι δῶρ' ἐρατὰ πρόφερε χρυσῆς Ἀφροδίτης. Οὔτοι ἀπόβλητά ἐστι θεῶν ἐρικυδέα δῶρα, ὅσσα κεν αὐτοὶ δῶσιν, ἑκὼν δ' οὐκ ἄν τις ἕλοιτο· ἔμφασιν ἔχει πλα-

que ecce tibi altera deprehensa est virtus Paridis, bona rerum æstimatio, quæ in judicandis, discernendisque rebus versatur: quòd, juxta illud Euripidis, conscius sibi sit errati sui, & pro merito æstimet malum facinus, quod fecerat. Probra autem illa, & convicia fratris sui Paris ingenuè, pro veritatis studio, confitetur, summo jure, summâque æquitate niti, neque partim ex officio ea esse, partim contraquam decet: ita ut nimirum increpatio medio quodam modo sese habeat, tamquam si justa sit, & non justa, secundùm illud: *volens, nolens;* aliaque hujuscemodi loquendi genera. Quare & eam reprehensionem cum per affirmationem collaudat, tum etiam per negationem. Τὸ, ὑπὲρ αἶσαν, *præter officium, præter jus*, Poëta alibi dicit ἐξαίσιον, *iniquum, extra æquitatem constitutum, ab jure, & æquitate alienum*. Sciendum porrò est, ad exemplum horum verborum, κατ' αἶσαν, οὐδ' ὑπὲρ αἶσαν, *ex officio, & non præter officium*, conformatum esse illud apud Sophoclem: γνωτὰ, κοὐκ ἄγνωτά μοι. *nota, & non ignota mihi*. Animum Hectoris, quippe generosum, &, pene dixerim, præruptum, perpetuòque ad labores infractum, & imperterritum, atque etiam quia aliorum alacritatem ad bellandum, atque ardorem adauget, Alexander per comparationem similem esse ait indomitæ securi. Ita similitudine utitur rei perquam robustæ, ac duræ, non otiosi ferri, sed ferri, quod aliquid agat, & in navali ligno scindendo occupetur: quod etiam ferrum viri impetum auget, atque adjuvat. quemadmodum e contrario inepta ad incidendum securis ardorem, alacritatemque scindentis retundit, atque hebetat. Quippe sic ait: *Semper tibi cor indomitum est, tamquam* πέλεκυς, *securis*, quæ etiam πέλυξ apud posteriores scriptores: quæ quidem securis εἶσι διὰ δουρὸς, *it per lignum*, videlicet δύνει ξύλου, *in lignum penetrat, undatta a viro, qui navale lignum arte exscindat, ipsaque viri impetum auget. Sic tibi animus in pectore est imperterritus.* ita ut animus ille imperterritus, atque impavidus, similis sit securi indomitæ, quatenus certè non est idem ipse languidus, nec remissus, nec facilè laboribus cedit, aut defatigatur.

XXX. Τὸ, τέχνῃ, *arte, seu artificio*, cautè admodum positum est, ac circumspectè. Indomita enim illa securis impetum quidem ejus adjuvat, qui arte utitur in scindendo; non tamen ejus, qui imperitè, inscitèque lignum cædit. Navale ponitur esse lignum, quod scinditur, ad navem videlicet appositum, atque accommodatum, propterea quòd in hoc maximè ligno artificium hominis dexterè aptèque scindentis elucet: quippe quum magnâ opus sit diligentiâ, ac dexteritate ad hoc lignum tractandum. Atque ita quidem in Hectoris commendationem loquitur Alexander: posteaquam, ut diximus, confessus est, sese jure a fratre, & non injuriâ, reprehensum fuisse, videlicet decenter, atque justè. quod quidem alibi dicit κατὰ μοῖραν, *prout officii ratio postulabat*. Cum verò ait: *Ne mihi amabilia exprobres dona aureæ Veneris. Non rejicienda tibi sunt præclara, & perillustria deorum dona, quæcumque ipsi largiuntur. Non enim voluntate quis sua ea umquam ceperit:* hæc verba nescio

quam

1. σύνοιδε δεινὰ εἰργασμένος) Euripides in Oreste v. 396.
'Η σύνεσις, ὅτι σύνοιδα δειν' εἰργασμένος.
Scholiastes: ἡ σύνεσις, ἀντὶ τοῦ συνείδησις· ὅτι σύνοιδα ἐμαυτῷ δράσαντι πανουργικῶς δεινά. Politus.
Græco more: *sensit medius illapsus Achivis*. Salvinus.
2. γνωτὰ, κοὐκ ἄγνωτά μοι) Sophocles in Oedipo Tyranno:
Ὦ παῖδες οἰκτροί, γνωτὰ, κοὐκ ἄγνωτά μοι
Προσήλθεθ' ἱμείροντες. Politus.

3. ὃς καὶ πέλυξ παρὰ τοῖς ὕστερον) apud septuaginta Interpretes, ut Jezec. c. 9. καὶ ἑκάστου πέλυξ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ. Hieronymus in Ezechielem: *Pro vaso quoque interitus, quod singuli viri habebant in manibus, soli LXX. Securim interpretati sunt*. Deuteronomii item c. 19. ubi septuaginta Interpretes habent: καὶ ἐκκρουσθῇ ἡ χεὶρ αὐτοῦ τῇ ἀξίνῃ κόπτοντος τὸ ξύλον· pro τῇ ἀξίνῃ, Aquila scribebat, ἐν πέλυκι. Politus.
4. ἀτειρεῖ) l. ἀτειρῆ. Polit.

quam obliquè præ se ferunt notam contumeliæ: propterea quòd, ut nonnulli ajunt, non erat Hector ab oris specie satis commendabilis, aut decorus. Quapropter non is certè divinitus sibi collatum pulchritudinis donum habebat. Et tamen Homerus vel demortuum Hectorem ob speciem admiratur. Pulchritudinem autem rejiciendam non esse; sed dignam eam esse honore, magnique faciendam, non pictæ modò ostendunt Amorum, seu Cupidinum imagines, in quibus pictores Græci excellebant; sed etiam heroica monumenta hominum pulchrorum. Ergo, Herodoto auctore, Philippus Crotoniata, victor ille ludorum Olympiacorum, quum esset pulcherrimus, honores in Siciliâ promeruit. Nam & fanum ei positum erat, & sacrificiis eum placabant. Verba illa: ἑκὼν δ' οὐκ ἄν τις ἕλοιτο, *volens autem nemo quisquam ceperit*, profert Paris per ellipsin, imperfectoque sermone: quippe qui animo æstuaret, atque angeretur, neque ipse posset verbis vacare. Plena namque, & integra oratio est hujuscemodi: Οὐκ ἄν τις αὐτὸς ἑκὼν λάβοι δῶρα θεῖα. *Nemo quisquam, eo quòd ipse velit, dona ceperit divina*: si deus nimirum ea non tribuit.

XXXI. Τὸ, ἐρατὰ, *amabilia*, significat τὰ ἐρωτικὰ, *amatoria, sive ad amorem pertinentia*, & ἐράσμια, *amanda, seu amore digna*. Quoniam verò, quod generatim, & universè amabile est, amabile omnibus videtur; clam quodammodo fratrem perstringit, quasi scilicet ipse quoque talem sese esse cupiat, καλὸν videlicet, *idest, pulchrum, beneque comparatum a naturâ*, ut ad fortitudinem, sic etiam ad pulchritudinem, & formam. Ipsa porrò hæc vox ἐρατὰ, *amanda, seu amabilia*, accommodata est, atque apposita ad τὸ, γνωτὰ, κ' οὐκ ἄγνωτα. *nota, & non ignota*. itemque ad τὸ, ἀλλόγνωτος, *alienus, extraneus, aliis notus*, & γνωτὸς, *notus*, idest, frater. itemque ad alia vocabula, quæ facta sunt ex ἀνυστὸς, *factu facilis, seu quod effici potest*. cujusmodi sunt, ἀνήνυτος, *qui ad finem perduci nequit, inutilis, inanis*; & Ἄνυτος, *Anytus*, nomen proprium; & δεσμὸς δυσεξήνυτος, *nexus explicatu difficilis, sive inenodabilis*, apud Euripidem. Facit etiam cum τὸ ἐρατὰ τὸ κτίται apud eumdem Poëtam, hoc est, οἰκήτορες, *conditores, seu habitatores*; & τὸ, ἀσώτου Σισυφιδῶν γενεᾶς, hoc est, ἀσώστου. *perditi Sisyphidarum generis*; & τὸ βλῆτρον, *clavus*, quod aliter expressum est, quàm τὸ ἀμφίβληστρον, *rete, seu verriculum*. itemque τὸ, σωτήριόν τε τοῖς καλῶς πεπραγ-

πλαγίως ὕβρεως· διότι, ὥς φασί τινες, οὐκ εὖ εἶχεν ὄψεως ὁ Ἕκτωρ. ὥστε οὐδὲ εἶχε κάλλους δῶρον θεόθεν. Καὶ μὴν ὁ Ὅμηρος καὶ τεθνεῶτα τὸν Ἕκτορα θαυμάζει τοῦ εἴδους. Ὅτι δὲ καὶ [1] τὸ κάλλος οὐκ ἀπόβλητον, ἀλλὰ τίμιον ἦν, δηλοῖ οὐ μόνον τὰ τῶν ἐρώτων ἀγάλματα, οἷς ἐνέπρεπον οἱ Ἑλληνικοὶ γραφεῖς, ἀλλὰ καὶ τὰ τῶν καλῶν ἡρῷα. Φίλιππος οὖν, καθ' Ἡρόδοτον, Κροτωνιάτης [2] Ὀλυμπιονίκης, κάλλιστος ὤν, ἐτιμήθη ἐν Σικελίᾳ. ἡρῷον τε γὰρ αὐτῷ ἵδρυτο, καὶ θυσίαις αὐτὸν ἱλάσκοντο. Τὸ δὲ, ἑκὼν δ' οὐκ ἄν τις ἕλοιτο, ἐλλιπτικῶς εἶπεν, ὡς ἀγωνιῶν, ὁ Πάρις, καὶ μηδ' αὐτὸς ἔχων λόγοις ἐνευκαιρεῖν. Τὸ δὲ πλῆρες, τοιοῦτον· Οὐκ ἄν τις αὐτὸς ἑκὼν λάβοι δῶρα θεῖα, μὴ θεοῦ δηλονότι διδόντος.

λα'. Τὸ δὲ, ἐρατὰ, δηλοῖ μὲν, τὸ ἐρωτικὰ, *Rom. p. 384.*
καὶ ἐράσμια. Ἐπεὶ δὲ τὸ ἁπλῶς ἐρατὸν, ἅπασι δοκεῖ ἐρατὸν, λεληθότως πως ἅπτεται τοῦ ἀδελφοῦ, ὡς καὶ αὐτοῦ ἐφιεμένου ἂν, τοιούτου εἶναι, ἤγουν καλοῦ, ὥσπερ τὰ εἰς ἀνδρείαν, οὕτω καὶ τὰ εἰς εἶδος. Χρήσιμον δὲ [3] τὸ ἐρατὰ [4] εἰς τὸ, γνωτὰ, κ' οὐκ ἄγνωτα. καὶ εἰς τὸ, ἀλλόγνωτος, [5] καὶ γνωτὸς ὁ ἀδελφός, καὶ εἰς τὰ ἐκ τοῦ ἀνυστοῦ. ὁποῖον τὸ ἀνήνυτος, καὶ Ἄνυτος κύριον, καὶ δεσμὸς παρ' Εὐριπίδῃ δυσεξήνυτος. καὶ εἰς τὸ, [6] κτίται παρὰ τῷ αὐτῷ, ὅ ἐστι κτίσται. καὶ εἰς τὸ, [7] ἀσώτου Σισυφιδῶν γενεᾶς, [8] τουτέστιν, ἀσώστου. καὶ εἰς τὸ [9] βλῆτρον. [10] ὃ ἄλλως ἐξήνεκται, ἤπερ τὸ ἀμφίβληστρον. καὶ εἰς τὸ, [11] σωτήριόν τε τοῖς καλῶς

1. τὸ κάλλος οὐκ ἀπόβλητον, ἀλλὰ τίμιον ἦν) Homerus de Nireo: Νιρεὺς, ὃς κάλλιστος ἀνὴρ ὑπὸ Ἴλιον ἦλθεν. Et Virgilius: *Gratior & pulchro veniens in corpore virtus*. Salvinus.

Virgil. *Lausus, quo pulchrior alter Non fuit, excepto Laurentis corpore Turni. Euryalus, quo pulchrior alter Non fuit Æneadum.* Politus.

2. Ὀλυμπιονίκης, κάλλιστος ὤν) Herodotus lib. 5. c. 47. ἐὼν Ὀλυμπιονίκης, καὶ κάλλιστος Ἑλλήνων τῶν κατ' ἑωυτόν. Polit.

3. τὸ ἐρατὰ) ἐρατὰ dictum ab Homero pro ἐρωτικά. Salvin.

4. εἰς τὸ, γνωτὰ, κ' οὐκ ἄγνωτα) Hoc e Sophocle paullò superiùs adduxit Eustathius. *Salvinus.*

5. καὶ γνωστὸς ὁ ἀδελφός) lege, γνωτός. Etymologici Magni Auctor: Γνωτὸς ὁ ἀδελφός· παρὰ τὸ γνῶναι μάλιστα γίνεται γνωτός, ὅτι τῶν ἄλλων μᾶλλον γινώσκεται. Altera etymologia, ut sit γνωτὸς ὁ ἅμα τινὶ γεννητός, unde γνωτός, καὶ γνωτὸς, mihi omnino displicet. Hesychius: Γνωτοί, ἀδελφοί, γνωστοί. Γνωτόν, ἐπίγνωστον. ποτὲ δὲ ἀδελφόν. Suidas: Γνωτὸς, ἀδελφός. καὶ γνωτοί, ἀδελφοί. Politus.

6. κτίται παρὰ τῷ αὐτῷ, ὅ ἐστι κτίσται) Euripides Oreste v. 1621.

Ὦ γαῖα Δαναοῦ, ἱππίου τ' Ἄργους κτίται.

Κτίται sunt hic οἰκήτορες. Scholiastes: κτίται, οἰκήτορες. Τοιοῦτόν ἐστι καὶ τὸ, Σοὺς [illegible] παρὰ Πινδάρῳ, ἀντὶ τοῦ [illegible]. καὶ τὸ, ἐύκτιτον ἄστυ Ὅμηρος. ἀντὶ τοῦ [illegible] πόλιν. Politus.

7. ἀσώτου Σισυφιδῶν γενεᾶς) Sophocles in Ajace, Doricè, Σισυφιδᾶν.

Ἦ τᾶς ἀσώτου Σισυφιδᾶν γενεᾶς.

Ubi etiam Scholiastes scriptum testatur Σισυφιδᾶν. Ulysse videlicet, qui ortus Sisypho. Scholia: Λέγεται δὲ, Ἀντίκλειαν τὴν Ὀδυσσέως μητέρα ἀπὸ Ἀρκαδίας εἰς Ἰθάκην ἐρχομένην πρὸς γάμον Λαέρτῃ, ὑπὸ Σισύφου κατὰ τὴν ὁδὸν ἐντυχόντος ἐφθάρθαι. Σισυφιδᾶν, χωρὶς Σισυφιδῶν. Λέγεται γὰρ ἡ Ἀντίκλεια ἀποστελλομένη Ἀρκαδίας εἰς Ἰθάκην πρὸς Λαέρτην ἐπὶ γάμον, κατὰ τὴν ὁδὸν Σισύφῳ συνελθεῖν, ἐξ οὗ καὶ φῦσαι ὁ Ὀδυσσεύς. Propriè autem ἄσωτος, ut exponit Scholiastes, ὁ τὸν πατρῷον οἶκον ἀσωτεύσας κλῆρον. Politus.

Sed minimè opus est, o Eustathi, testem citare poëtam unum quempiam. Omnes enim Auctores Græci, ἄσωτον perpetuò dicunt perditum hominem, ac prodigum, luxuque diffluentem: licet ἄσωτος dictus sit, quasi ἄσωστος. Sed hoc ὁμώνυμον. Salvinus.

8. τουτέστιν, ἀσώστου) Etymologici Magni Auctor: Ἄσωτος· παρὰ τὸ σώζω, σώσω, σέσωκα, σέσωσμαι, σέσωσται, σωστὸς, καὶ ἄσωστος, ὡς γνωστός, γνωτός. Lego, σωτὴ, καὶ ἄσωτος. Politus.

9. βλῆτρον) Etymologici Magni Auctor: βλῶ, βλήσω, βλῆτρον. σημαίνει δὲ τοὺς κατὰ τὰς ἁρμονίας γόμφους τῶν πλοίων. καὶ βλῆτρα, ἐμβλήματα. Polit.

10. ὃ ἄλλως ἐξήνεκται, ἤπερ τὸ ἀμφίβληστρον) Etymologici Magni Auctor: Ἀμφίβληστρον. σημαίνει δὲ δίκτυον. παρὰ τὸ βάλλω βλῶ βλήσω βλῆτρον· καὶ μετὰ τῆς ἀμφὶ προθέσεως, καὶ πλεονασμῷ τοῦ σ', ἀμφίβληστρον. Polit.

11. σωτήριόν τε τοῖς καλῶς πεπραγμένοις) Euripides Oreste:

Ὦ Φοῖβε, ἐν ἀνθρώποισιν ὡς μέγ' ἡ καλὸν,
Σωτήριόν τε τοῖς καλῶς πεπραγμένοις. Politus.

λῶς κεκτημένοις. καὶ εἰς τὸ, σωτήρ. ὧν τὴν τοῦ σ' ἔλλειψιν, τὰ σῶστρα δηλοῦσι. Πολλὰ δὲ καὶ ἕτερα οὕτω τοῦ σ' ἐστέρηνται· ὥσπερ αὖ ἐν ἄλλοις πλεονάζειν αὐτὸ, οὐ πάνυ ἀναλόγως, φαίνεται. [1] ὁποῖον καὶ τὸ, ὀρχῶ ὀρχήσω, ὀρχηστής, οὐ κατὰ τὸ παιδεύω παιδεύσω. καὶ χηρῶ χηρώσω, χηρωστὰς, οὐ κατὰ τὸ ἑδνωτάς. Τὸ δὲ, πρόφερε, ἀρχὴν ἐνδέδωκε τῆς τοῦ προφορικοῦ λόγου κλήσεως. ὡς καὶ τὸ, ὀνείδεά τε [2] προφέροις. [3] Τὸ μέντοι παρ' Ἡσιόδῳ, προφέρει μὲν ὁδοῦ, προφέρει δὲ καὶ ἔργου, ἑτέραν ἑρμηνείαν ἔχει. Ἔστι δὲ καὶ ἕτερον προφέρειν, ἐξ οὗ ὁ προφερέστερος.

λβ'. Χρυσῆ δὲ Ἀφροδίτη, ἡ χρυσοφόρος, [4] ὡς καὶ χάλκεος Ἄρης, διὰ τὸ φόρημα· ἢ ἡ καλή, [5] ἢ ὅτι χρυσῷ καταπράττεται, ᾧ καὶ Ζεὺς τὴν Δανάην χειροῦται. καθὰ καὶ ἑτέρα τις γυνὴ, διὰ ἵππον, προὔδωκε τὸ κάλλος, ὡς ἡ τοῦ Πειριθόου μήτηρ· καί τις, διὰ κύκνον, ὡς ἡ Λήδα ὑποπτεύεται. καὶ ἄλλη, διὰ βοῦν, ὡς ἡ Εὐρώπη. Καὶ κύων δὲ εὐγενὴς ὑπηγάγετό τινα εἰς ὅμοιον πάθος. ὁποία τις ἡ τοῦ Τρωϊκοῦ Φοινοδάμαντος, ἣν Κρεμισὸς ὁ ποταμὸς λέγεται ζεῦξαι λέκτροις, ἰνδαλθεὶς κυνί. Καὶ τοιαῦτα μὲν καὶ ταῦτα. Ἡ δὲ γραμματικὴ Ἱστιαία πεδίον εἶναί φασι, Χρυσοῦν καλούμενον, ἐν ᾧ Χρυσῆς Ἀφροδίτης ἱερὸν, καὶ τιμή. Θεόκριτος δὲ, μεταλαβὼν τὸ νόημα, χρυσῷ παίζουσαν Ἀφροδίτην φησί. Τὸ δὲ ἀπόβλητον, λέγοιτ' ἂν καὶ ἔκβλητον, κατὰ τὸ, νέκυες κοπρίων ἐκβλητότεροι. Ἔκβλητον δέ γε καὶ τὸ θαλάσσης ἔκβρασμα παρ' Εὐριπίδῃ· καὶ βρέφος δὲ ἔκβλητον, τὸ ἔκθετον, ὡς ἔξω που καὶ αὐτὸ βαλλόμενον. Ἔτι ἰστέον καὶ, ὅτι τὸ, Αἰεί τοι κραδίη, πέλεκυς ὥς, ἐστιν ἀτειρής· καὶ τὸ, Αἰεί τοι ἐν στήθεσιν ἀτάρβητος, ἤτοι ἄφοβος, νόος ἐστί, πρὸς ἀνδρεῖον, καὶ ὑπομενετικὸν ἄνδρα ῥηθήσεται. πρὸς ὁποῖον δή τινα φησὶν αὐτὰ καὶ Ἀλέξανδρος. οἷα, ὡς ἐφάνη, ὀνειδισθεὶς εἰς μαλακότητα, καὶ διὰ τοῦτο κολακεύων, καὶ μονονουχὶ λέγων, ὅτι οὐδεὶς ὅμοιός σοι, οὐδ' ἔστι τινὰ συγκριθῆναί σοι. Οὐ γὰρ κατ' ἄνθρωπον καὶ σοὶ ἡ καρδία, ἀλλὰ πελέκει αἰεὶ ἔοικεν ἀτειρεῖ, καὶ τμητικῷ. Διὸ οἱ μὲν ἄλλοι ταρβοῦμεν, καὶ φευγομέν ποτε· σοὶ δὲ ἀτάρβητος ὁ νοῦς, Σώφρων οὖν ὁ Ἀλέξανδρος· οὐ γὰρ τὴν προρρηθεῖσαν εἰς αὐτὸν ὕβριν ἑταίροις ἀμή-

μονς. bonumque salutare iis, qui benè possident; & εἰς, σωτήρ, salutis auctor, servator. quibus deesse τὸ σ', claro argumento sunt τὰ σῶστρα, merces salutis, seu præmia, quæ pro salute dantur salutis auctori. Sic & pleraque alia amiserunt τὸ σ'. quemadmodum in aliis rursus vocibus eamdem ipsam litteram redundare, non satis pro analogiâ, apparet. cujusmodi est τὸ ὀρχῶ, ὀρχήσω, salto, saltabo; ὀρχηστής, saltator, præter analogiam τοῦ παιδεύω, Poeta. & χηρῶ, χηρώσω, viduo, viduabo, χηρωστής, viduarum tutor, vel qui, ubi familia sua est heredibus viduata, in hereditatem succedit: non sanè pro analogiâ τοῦ ἑδνωτής, is qui filiam dote datâ elocat. Τὸ πρόφερε, profer, exprobra, da crimini, objice, initium dedit vocandi τοῦ προφορικοῦ λόγου, sermonis, qui profertur, atque enunciatur. ut, ὀνείδεά τε προφέροις. probraque proferas, seu convicia inferas. Quod tamen legitur apud Hesiodum: προφέρει μὲν ὁδοῦ, προφέρει δὲ καὶ ἔργου. promovet viam, promovetque laborem; seu incrementum confert & viæ, & operi: interpretationem aliam habet. Ac rursus diversum est προφέρειν, præstare, antecellere, anteire, ex quo ὁ προφερέστερος, præstantior, seu excellentior.

XXXII. Aurea Venus, quæ aurum gestat, seu exornata est auro, ut & Mars ferreus, ab ipso gestamine: aut aurea, quatenus pulchra, aut quia comparatur conciliaturque auro, quo etiam Juppiter Danaën subegit. Sicuti & alia quædam mulier pulchritudinem suam prodidit, factâ copiâ sui, propter equum, ut Pirithei mater; alia, propter cycnum, ut suspicio fert de Ledâ; alia, propter bovem, ut Europa. Quin & aliam generosus, ac nobilis canis ad hujuscemodi facinus pellexit, ut Phœnodamantis Trojani filiam, quam Cremissus amnis, formâ canis susceptâ, thalamo sibi dicitur copulasse. Atque hæc quidem hujuscemodi. Verum Histiæa Grammatica campum fuisse ait nomine Aureum, in quo Aureæ Veneris templum, & cultus. Theocritus autem, immutato sensu, Venerem auro ludentem dicit. Τὸ ἀπόβλητον, abjiciendum, respuendum, spernendum, quis etiam dixerit ἔκβλητον, ejiciendum, vel rejiciendum, juxta illud: νέκυες κοπρίων ἐκβλητότεροι. cadavera ejicienda magis, quàm stercora. Certè quidem ἔκβλητον apud Euripidem, ejectamentum maris: nec non βρέφος ἔκβλητον, infans ejectus, hoc est, expositus, quippe quum ipse etiam aliquò extra ejiciatur. Ad hæc sciendum, verba illa: Semper tibi animus, ut securis, indomitus est; itemque illa: Semper tibi in pectore imperterritus, sive intrepidus, animus est; adhibitum iri ad fortem, & constantem virum. cujusmodi scilicet vir est, ad quem ea verba facit Alexander, utpote qui, ut vidimus, de mollitie, atque ignaviâ probrosè increpitus fuerat. Quare etiam blandimenta, ac lenocinia adulationis adhibet: adeò ut in hunc propemodum sensum loquatur: Nemo quisquam similis tibi, neque unus aliquis est, qui conferri tecum possit. Non enim pro hominis naturâ cor tibi est; sed adsimile semper illud est securi indomitæ, atque ad cædendum comparatæ. Quocirca, tametsi nos alii trepidamus, atque interdum fugimus; tamen mens tibi est omnino expers trepidationis, ac metûs. Cordatus igitur, mentisque compos Alexander: siquidem ingestis in se antea probris

1. ὁποῖον καὶ τὸ, ὀρχῶ ὀρχήσω, ὀρχηστής, οὐ κατὰ τὸ παιδεύω) in ὀρχήσω, seu potius ὀρχησθήσομαι, vel ὀρχήσομαι, littera sigma non redundat, quoniam est characteristica futuri a præsenti ὀρχοῦμαι ὀρχέομαι, sextæ conjugationis. Potiùs in παιδεύω sigma dici posset vel in deficere a παιδεύσω. Salmas.

2. προφέροις) l. προφέροις ex v. 293. l. β'. Il. Polit.

3. Τὸ μέντοι παρ' Ἡσιόδῳ, προφέρει μὲν ὁδοῦ) Hesiodus: Ἠώς τοι προφέρει μὲν ὁδοῦ, προφέρει δὲ καὶ ἔργου.

Τὸ προφέρει est προάγει, προκόπτειν ποιεῖ, προτελεῖ, προβιβάζει, ut alibi exponit Eustathius. Polit.

4. ὡς καὶ χάλκεος Ἄρης, διὰ τὸ φόρημα) Horat. Et Martem tunicâ tectum adamantinâ, id est, ferreâ. imo etiam ipsum ferrum tum a Poëtis Græcis, tum a Chymicis Mars nuncupatur. Salmas.

5. ἢ ὅτι χρυσῷ καταπράττεται) Ovid.
Aurea nunc verè sunt secula: plurimus auro
Venit honos, auro conciliatur amor. Salmas.

bris laudes rependit. Timebat enim ob Hectore exasperato: quum penes illum esset bellum dirimere, aut gerere, ipseque idem esset propugnator Trojanorum. Constat autem, laudationem vim magnam ad emolliendos demulcendosque animos habere. Ideoque laudes Hectorem suæ exhilarant; & qui modò fratrem devovebat, eique mortem imprecabatur; tamen eum superatum non prodit; sed fraternam in eum charitatem, ac benevolentiam exhibet.

XXXIII. Sciendum porrò est, simile adulationis genus, atque hoc est Paridis, positum etiam esse infra, ubi Diomedes a Nestore reprehensus, eo quòd, vigiliis minimè dispositis, somnum caperet; in illius animum blandiendo sese insinuat, dum eum indefatigabilem, cessandique umquam a labore nescium appellat. Præterea sciendum, verba illa: *Non tibi spernenda sunt inclyta admodum dei dona, quæcumque ipse dederit*, &c. ut supra quidem scriptum est, ex usu esse, & opportuna homini, cui bonum aliquod divinitus datum, vitio, ac crimini vertitur. quemadmodum hoc loci Alexander Hectorem incusat, quòd ille bona divinitus tributa, crimini sibi dedisset. Quo loci ait: Ἄλλους μὲν κάθισον, Ἀχαιούς τε, Τρῶάς τε. αὐτὰρ ἔμ' ἐν μέσσῳ, καὶ ἀρηΐφιλον Μενέλαον συμβάλετ' ἀμφ' Ἑλένῃ, καὶ κτήμασι πᾶσι μάχεσθαι. *Alios quidem sedere facito, Achivosque, Trojanosque: sed me in medio, & bellicosum Menelaum committite, at pro Helenâ, cunctisque rebus pugnemus*: positum est verbum transitivum κάθισον, *sedere jubeto, seu facito*, ad exemplum τοῦ πλούτισον, *dita*, & σωφρόνισον ἄλλον, *castiga alium*. Quamquam etiam aliquando sit intransitivum, ut supra expositum est. ut καθίζω pro καθίζομαι, *sedeo, insideo*. Τὸ, ἐν μέσῳ, *in medio*, angustum illud spatium significat inter binos exercitus: permanetque per epimonen in isto vocabulo Poëta, eo quòd nomen magis appositum, atque accommodatum non habeat. Hoc autem, quidquid est medii spatii, posteriores Homero auctores vocant μεταίχμιον, *medium inter binas acies campum*, perinde quasi sit μεσαίχμιον, mutatione Atticâ τοῦ σ' in τ'. ut μεσόριον, μεθόριον, *confinium*. Inde verò per catachresin μεταίχμιον etiam dicitur omne interstitium, seu quodcumque simpliciter spatium medium inter res duas. ut si quis dicat, versari sese ἐν μεταιχμίῳ, *in medio*, cogitationum duarum. Ejusmodi igitur angustum spatium, seu medium campum inter utramque aciem, sic exprimit Poëta: ὀλίγη δ' ἦν ἀμφὶς ἄρουρα. *parum autem campi erat utrimque*. Barbarici autem moris esse veteres ajunt, singulare certamen committere. quod quidem Homerus per periphrasin dicit, οἴους μάχεσθαι, *solos pugnare*.

XXXIV. Bellicosum Paris Menelaum appellat, aut per ironiam, seu urbanam dissimulationem, eo quòd sic Hector Menelaum vocasset, aut etiam quia talem illum esse verè attestatur, ac comprobat. Συμβαλεῖν μάχεσθαι, *committere ad pugnandum, seu ad certamen*, id ipsum dicit, quod est facere, ut aliqui confligant, ut pugnam conferant, ut manus misceant, ut inter se armis

μείβεται. Δέδιε γὰρ τὸν Ἕκτορα τραχυνόμενον· ἐπεὶ παρ' ἐκείνῳ ἦν λῦσαι τὸν πόλεμον, εἴτε καὶ μή, καὶ αὐτὸς ἦν Τρώων πρόμαχος. Δῆλον δὲ, [1] ὡς μαλακτικὸν ὁ ἔπαινος. Διὸ καὶ Ἕκτωρ ἐπαινεθεὶς, ἱλαρύνεται, καὶ ὁ νῦν θάνατον τοῦ ἀδελφοῦ ἐπαρώμενος, ὅμως ἡττώμενον οὐ προδίδωσιν, ἀλλὰ φιλάδελφος δείκνυται.

λγ'. Ἰστέον δὲ, ὅτι καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς που κεῖταί τις κολακεία, ὁμοία τῇ κατὰ τὸν Πάριν, ἔνθα ὁ Διομήδης ἐν τῷ ἀφυλάκτως ὑπνοῦν σκωφθεὶς ὑπὸ Νέστορος, ὑπεισιν ἐκεῖνον κολακευτικῶς, [2] ἀμήχανον προσειπών, καὶ πόνου οὔποτε λήγειν εἰδότα. Ἔτι ἰστέον καὶ, ὅτι τὸ, Οὔ τοι ἀπόβλητά ἐστι [3] θεῶν ἐρικυδέα δῶρα, ὅσα κεν αὐτοὶ δῶσι, καὶ ἑξῆς, ὡς ἀνωτέρω κεῖται, χρήσιμόν ἐστι τῷ ὀνειδιζομένῳ ἐπὶ θεοσδότῳ τινὶ ἀγαθῷ. ὥσπερ καὶ ἐνταῦθα Ἀλέξανδρος μέμφεται τὸν Ἕκτορα, ὀνειδίζοντα τοῦτον ἐπὶ δώροις, οἷς θεὸς δέδωκεν. Ἐν τῷ, Ἄλλους μὲν κάθισον, Ἀχαιοὺς τε, Τρῶάς τε. αὐτὰρ ἔμ' ἐν μέσσῳ, καὶ ἀρηΐφιλον Μενέλαον συμβάλετ' ἀμφ' Ἑλένῃ, καὶ κτήμασι πᾶσι μάχεσθαι· τὸ μὲν κάθισον, μεταβατικὸν κεῖται ῥῆμα, [4] κατὰ τὸ, πλούτισον, καὶ σωφρόνισον ἄλλον. ἔστι δὲ ὅτε καὶ ἀμετάβατόν ἐστιν, ὡς καὶ προδεδήλωται. οἷον καθίζω ἀντὶ τοῦ καθέζομαι. Τὸ δὲ, ἐν μέσῳ, τὸ στενὸν δηλοῖ τὸ μεταξὺ τῶν δύο στρατευμάτων· καὶ ἐπιμένει τῇ τοιαύτῃ λέξει ὁ Ποιητὴς, διὰ τὸ μὴ ἔχειν ὄνομα καιριώτερον. Τοῦτο δὲ οἱ μεθ' Ὅμηρον, μεταίχμιόν φασιν, οἱονεὶ μεσαίχμιόν τι ὄν, Ἀττικῇ τροπῇ Rom. p. 385.
τοῦ σ' εἰς τ'. ὡς καὶ μεσόριον, μεθόριον. [5] Ἀπ' αὐτοῦ δὲ καταχρηστικῶς μεταίχμιον καὶ τὸ ἁπλῶς μεταξὺ δύο τινῶν. ὡς εἴ τις εἴποι, ἐν μεταιχμίῳ δύο φροντίδων εἶναι. Τὸ δὲ τοιοῦτον στενὸν, ἤτοι μεταίχμιον, οὕτω φράζει ὁ Ποιητής· ὀλίγη δ' ἦν ἀμφὶς ἄρουρα. [6] Βαρβαρικὸν δὲ εἶναί φασιν οἱ παλαιοὶ τὸ μονομαχεῖν. ὅπερ Ὅμηρος περιφράζων, οἴους μάχεσθαι φησιν.

λδ'. Ἀρηΐφιλον δὲ τὸν Μενέλαον ὁ Πάρις φησιν, ἢ κατειρωνευόμενος, Ἕκτορος οὕτω καλέσαντος τὸν Μενέλαον, ἢ καὶ κατατιθέμενος ἀληθευτικῶς, τοιοῦτον ἐκεῖνον εἶναι. Συμβαλεῖν δὲ μάχεσθαι λέγει, τὸ συνάψαι εἰς πόλεμον. ἐξ οὗ καὶ ἡ πο-

1. ὡς μαλακτικὸν ὁ ἔπαινος) ἥδιστον ἀκρόαμα εἶναι τὸν ἔπαινον. *suavissimum auditionis genus, laudem esse*. Xenophon. *Salvinus*.
2. ἀμήχανον προσειπών) Iliad. κ'. σὺ δ' ἀμήχανός ἐσσι, γεραιέ. Scholiasta: ἀμήχανος, ἀπροσμηχάνητος· πρὸς ὃν μηχανὴ οὐκ ἔστιν εὑρεῖν. ἢ ἀκοπίαστος, καὶ πρὸς πάντας ἕτοιμος. Volit.
3. θεῶν ἐρικυδέα δῶρα) Hom. θεῶν ἐρικυδέα δῶρα. *Deorum inclyta dona*. Salvinus.
4. κατὰ τὸ, πλούτισον) πλουτέω, ῶ, *dives sum*. πλουτίζω, *dito*. αι. δειπνέω, ῶ, *cœno*. δειπνίζω, *cœnam præbeo*. Salvinus.
5. Ἀπ' αὐτοῦ δὲ καταχρηστικῶς μεταίχμιον καὶ τὸ ἁπλῶς μεταξὺ δύο τινῶν) Etymologici Magni Auctor: Μεταίχμιον σημαίνει τὸ μεταξὺ δύο τινῶν πραγμάτων ὑπάρχον. κυρίως δὲ ὁ μεταξὺ δύο στρατῶν τόπος· ἀπὸ τῆς αἰχμῆς. Politus.

6. Βαρβαρικὸν δὲ εἶναί φασιν οἱ παλαιοὶ τὸ μονομαχεῖν) Duellorum etiam, quæ vocant, sive singularium certaminum, quæ inter judicia divina, commiserando aliorum temporum errore, reponebant, in privatis caussis origo a barbaris nationibus fluxit. *Salvinus*.

Utinam videant hæc, & tandem aliquando, abrogatis Barbarorum legibus, intelligant nonnulli nostrorum etiam temporum nobiles viri, qui sese cultos, & humanos, hoc est, ab omni barbarie, quàm qui maximè, alienos esse ducunt; & tamen, detestabili errore, equestris dignitatis suæ primas partes, & veluti caput esse arbitrantur, armis, hoc est, singulari certamine, lites suas decernere. *Politus*.

ἡ πολεμικὴ συμβολή. [1] Ὅτι δὲ καὶ ἐπὶ ὑδάτων ἡ λέξις τοῦ συμβάλλειν τίθεται, φανήσεταί που ἐν τοῖς ἑξῆς. Ἐνταῦθα δὲ σημείωσαι καὶ, ὅτι τὴν ἀμφὶ πρόθεσιν δοτικῇ συνέταξεν, εἰπών· ἀμφ' Ἑλένῃ, καὶ κτήμασιν. ὡς εἴπερ εἶπεν, ἐπὶ τῇ Ἑλένῃ, καὶ τοῖς κτήμασιν. [2] ἢ ἀντιπτωτικῶς, περὶ Ἑλένης, καὶ κτημάτων. Ἰστέον δὲ καὶ, ὅτι πολεμήσουσιν Ἀλέξανδρος, καὶ Μενέλαος, ἵνα ὁ μὲν λάβῃ, ἃ ἀφῄρηται, καὶ κρατήσῃ τῶν ἰδίων· Ἀλέξανδρος δὲ κτήσηται ἐν ἀσφαλείᾳ, ἃ μὴ ἀσφαλῶς ἔχει. Καταπλήττει δὲ τὸ τοῦ πράγματος ξένον τοὺς Ἕλληνας, καὶ ἀκὴν γίνονται σιγῇ, ὡς μετ' ὀλίγα ἐρεῖ ὁ Ποιητής. Ὅμοιον γὰρ, κατὰ τοὺς παλαιοὺς, ὡς εἴ τις μοιχείας διωκόμενος, προκαλεῖται τὸν ἄνδρα εἰς μάχην, ὡς μετὰ τῆς γυναικὸς καὶ τὴν ψυχὴν προσαφαιρησόμενος. Διὸ καὶ Ἕκτωρ μετ' ὀλίγα φησί· Κέκλυτε μῦθον, οὐχ ἁπλῶς, ἀλλ' Ἀλεξάνδρου. Οἶδε γὰρ, ὡς οὐ δίκαια ἐρεῖ. διὸ οὐχ ἑαυτοῦ, ἀλλὰ τοῦ Ἀλεξάνδρου λόγον λέγειν φησί. Τὴν τοῦ Πάριδος ἀρέσκειαν οὕτω φράζει ὁ Ποιητὴς τὴν περί τε αὐτοῦ, καὶ τοῦ Μενελάου· Ὁππότερος δέ κε νικήσῃ, κρείσσων τε γένηται, κτήμαθ' ἑλὼν εὖ πάντα, γυναῖκά τε, οἴκαδ' ἀγέσθω. οἱ δ' ἄλλοι, φιλότητα, καὶ ὅρκια πιστὰ ταμόντες, ναίοιτε Τροίην, καὶ τὰ ἑξῆς. Καὶ τοίνυν καὶ ὁ Ἕκτωρ μετ' ὀλίγα, οὕτω λαλεῖ ἐν μεταιχμίῳ τοὺς λόγους τοῦ ἀδελφοῦ, στήσας αὐτοὺς εἰς τὸ, ὅρκια πιστὰ τάμωμεν· οἷα περιττὰ λογισάμενος τὰ καθεξῆς. Ὁ μέντοι βασιλεὺς Ἀγαμέμνων ἐν τοῖς μετὰ ταῦτα, ἐκφωνήσει τι καὶ περὶ τιμῆς, ἤγουν ποινῆς, ἐν τῷ τῶν ὅρκων καιρῷ.

λε'. Ὅρα δὲ καὶ ἐν τούτοις τὸ, κρείσσων, ἀντὶ τοῦ, ἐπικρατέστερος, συντελοῦν εἰς τὸ, Κρείσσων γὰρ βασιλεὺς, ὅτε χώσεται, καὶ ἑξῆς. Παράφρασις δὲ τοῦ, νικήσῃ, τὸ, κρείσσων τε γένηται. Κτήματα δὲ πάντα λέγει, τὰ τῇ Ἑλένῃ συναρπαγέντα ἐξ Ἑλλάδος. Εἰ δὲ μὴ ἐθέλει καὶ οἴκοθεν ἄλλ' ἐπιδοῦναι, γλισχρότητος ὁ ἀνὴρ ἁλίσκεται. [3] Τὸ δὲ ὅρκιον, οὐχ ὑποκοριστικὸν, ἀλλὰ παράγωγον, ὡς τὸ ἴχνιον. Τὸ δὲ φιλότητα, καὶ [4] ὅρκια ταμεῖν, ἀντὶ τοῦ φιλίαν, καὶ ὅρκους ποιῆσαι διὰ ἐντόμων, ἤγουν θυσιῶν. Καὶ οὐκ ἐθέλει ὁ Ποιητὴς ἄλλως τοῦτο φράζειν. Διὸ καὶ ἀλλαχοῦ λέγει· [5] ὄφρα ὅρκια τάμνῃ αὐτός. καὶ, [6] ὅρκια τάμωμεν, καὶ, [7] ὅρκια ἔταμον. Ἴωνες δὲ οὕτω λαλοῦσι. Διὸ καὶ [8] Ἡρόδοτος, ὡς προ-

mis congrediantur. Unde ἡ πολεμικὴ συμβολή, *commissio pugnæ, seu conflictus*. Sed & de aquis usurpari vocem hanc συμβάλλειν, *confluere, conjungi, commisceri, coire*, alicubi postea fit manifestum. Hic autem observa, ut cum dativo construit præpositionem ἀμφὶ, *pro, circa*, dum ait: ἀμφ' Ἑλένῃ, καὶ κτήμασι. *pro Helenâ, & opibus*. perinde ac si diceret: ἐπὶ τῇ Ἑλένῃ, καὶ τοῖς κτήμασι. *propter Helenam, & opes*. Aut, si unus casus per antiptosin positus est pro alio, περὶ Ἑλένης, καὶ κτημάτων. *de Helenâ, & opibus*. Ubi sciendum, Alexandrum, & Menelaum esse inter sese dimicaturos, ut hic, quæ sibi erepta fuerunt, accipiat, rebusque suis potiatur; Alexander verò ut tutò, citraque periculum possideat, quæ tutò, ac securè non habet. Verùm ipsa rei novitas stupore Græcos percellit; fatiuntque ipsi silentium, ut ne hiscere quidem audeant, ut paullò post dicit Poëta. Id enim, secundùm veteres, similiter sese habet, ut siquis adulterii crimine postulatus, maritum ipsum ad certamen provocaret, ut cum uxorculâ vitam quoque eidem eriperet. Quare etiam Hector paullò post: audite, inquit, verba, non cujuscumque in genere; sed Alexandri. Noverat enim, justa minimè omnium ea esse, quæ erat rogaturus. Quapropter non sua, sed Alexandri verba sese proferre affirmat. Leges, ac conditiones certaminis, quas Paridi de sese, ac Menelao ferre placuit, sic proponit Poëta: Uter vicerit, superiorque evaserit, opes penitus cunctas, uxoremque is accipiat, domumque abducat. Ceteri verò, junctâ amicitiâ, ictoque sanctè, ac religiosè fœdere, Trojam habitetis, &c. Itaque paullò post Hector, in medium progressus, verba fratris exponit; sed tamen ita, ut, prolatis illis verbis: *fœdera sanctè, ac religiosè icamus*, a reliquis deinceps verbis supersedeat: quippe quod secum reputet, ea minimè omnium esse necessaria. Attamen Agamemnon rex postea, in solemnibus jurisjurandi verbis concipiendis, aliquid etiam de multâ, videlicet de pœnâ, nominatim exprimit.

XXXV. Interea vide τὸ κρείσσων, *superior*, pro ἐπικρατέστερος, *potentior, fortior, valentior*, appositum esse, & conducibile ad illud: Κρείσσων γὰρ βασιλεὺς, ὅτε χώσεται, &c. *Potentior enim rex, cum irascitur*, &c. Porrò autem τοῦ νικήσῃ, *vicerit*, paraphrasis est illa: κρείσσων τε γένηται. *superiorque evaserit*. Κτήματα πάντα, *res cunctas, opes cunctas*, cuncta intelligit, quæ simul cum Helenâ rapta ex Græciâ, & asportata fuerunt. Sin autem non vult alia etiam de suo, tamquam corollarium, adjicere, manifestus jam ipse est avaritiæ, sordidæque suæ tenacitatis. Τὸ ὅρκιον, *fœdus jurejurando sancitum, ac firmatum*, non diminutivum nomen est; sed derivatum, ut τὸ ἴχνιον, *vestigium*. Τὸ φιλότητα, καὶ ὅρκια ταμεῖν, *societatem, atque amicitiam, icto fœdere, jungere*, idem est atque τὸ φιλίαν, καὶ ὅρκους ποιῆσαι διὰ ἐντόμων, videlicet θυσιῶν, *amicitiam, & jusjurandum, cæsis victimis, per immolationes videlicet, seu sacrificia, facere*. Neque vult Poëta aliis id verbis exprimere. Quare etiam alibi dicit: ὄφρα ὅρκια τάμνῃ αὐτός. *ut fœdera ipse feriat*. &, ὅρκια τάμωμεν. *fœdera feriamus, seu percutiamus*. &, ὅρκια ἔταμον. *fœdera percusserunt*. itaque Jones loquuntur. Ideo-

que

1. Ὅτι δὲ καὶ ἐπὶ ὑδάτων ἡ λέξις τοῦ συμβάλλειν τίθεται) Hom.

ὡς δ' ὅτε χείμαρροι ποταμοὶ κατ' ὄρεσφι ῥέοντες,
Ἐς μισγάγκειαν συμβάλλετον ὄβριμον ὕδωρ.

Hinc urbs Confluens dicta, a confluentibus fluviis. *Salvinus*.

2. ἢ ἀντιπτωτικῶς. περὶ Ἑλένης) ἡ ἀμφὶ πρόθεσις, καὶ ἡ περὶ, τὸ αὐτὸ σημαίνουσι. ex Etymologo. *Polit.*

3. Τὸ δὲ ὅρκιον, οὐχ ὑποκοριστικὸν, ἀλλὰ παράγωγον, ὡς τὸ ἴχνιον) Ὅρκιον idem, ac ὅρκος. & ἴχνιον idem, ac simplex ἴχνος. Hæc, & similia formam habent ὑποκοριστικῶν, seu diminutivorum, non autem vim. *Salvinus*.

4. ὅρκια ταμεῖν) Sic Latini passim, fœdus ferire, icere, percutere. *Salvin.*

5. ὄφρα ὅρκια τάμνῃ) Hametus, ὄφρ' ὅρκια. Polit.

6. ὅρκια τάμωμεν) ὅρκια πιστὰ τάμωμεν. Polit.

7. ὅρκια ἔταμον) Hametus, ὅρκι' ἔταμνον. Polit.

8. Ἡρόδοτος) Quin & apud Herodotum non semel reperias ὅρκια ποιησάμενοι, ut lib. 1. n. 141. πρὸς μούνους γὰρ τούτους ὅρκιον

Κῦρος

que Herodotus, ut supra declaratum est, hoc loquendi genus frequenter adhibet. Quod autem scire oportet, Alexander apud Homerum Trojam vocat ἐριβώλακα, *admodum glebosam, seu fertilem*; Argos, quæ est Peloponnesus, ἱππόβοτον, *equis pascendis, seu nutriendis, idoneum*; Achajam, καλλιγύναικα, *pulchras mulieres habentem*. Sed & apud Hesiodum invenire est Trojam καλλιγύναικα, *pulchrarum mulierum copiâ affluentem*. Ceterùm quæ ἐριβῶλαξ, *glebosa admodum, ac fertilis*, ea etiam prorsus fuerit εὔπωλος, *facilè arabilis*, hoc est, καλλιβῶλαξ, *bene, & opimè glebosa, seu habens bonam, & opimam glebam*, eo quòd ejus gleba aratro facilè vertitur, ac proscinditur. Idque terram pinguem significat, & aratro, dum vertitur, versaturve, cedentem.

XXXVI. Hellanicus porrò narrat, tres Phoroneo filios fuisse, qui, mortuo patre, Argeam sunt inter sese partiti; & eam quidem regionem, quæ sita est ad Erasinum flumen, Pelasgo obtigisse, qui & Larissam ibi ædificavit; Jaso verò regionem prope Elin: quumque nulla ampliùs terrarum portio eroganda superesset, Agenorem patris equam accepisse. Unde eodem tempore Argos tribus est nominibus appellatum, Ἴασον, *Jasum*, ut patet ex Odysseâ, Πελασγικὸν, *Pelasgicum*, & Ἱππόβοτον, *Hippoboton, i. e. pascendis equis idoneum, seu equestre*. Nonnulli tamen tradunt, Agenorem, post duorum fratrum obitum, in expeditionem bellicam magno cum equitatu profectum fuisse: a quo equitatu Argos vocatum fuerit ἱππόβοτον, *hippoboton, ab equis nimirum pascendis*. Verùm veterum aliis placet, Argos hîc Hippoboton, Thessaliam; Achajam verò, universam Græcorum regionem esse intelligendam. Volo autem, hoc loci observes, quantum virium, & efficaciæ habeat oratio, ut innumera sane exempla patefaciunt. Quippe Hectoris verba apud Alexandrum tantùm perficiunt, & valent, ut ignavus ille homo, & meticulosus, atque, ut quis dixerit, timidus, ac tremens; tamen monitus, Menelaum expectet, audeatque jam, ac velit cum ipso, solus cum solo, armis congredi, quem, anteaquam ea verba fierent, fugiebat. Tantùm valet oratio. Talem quoque Historia Tyrtæum oratorem prædicat, ut ad certaminis aleam alacriter subeundam, tamquam quibusdam stimulis, hominum animos excitaret. Et profectò qui carmina illius legerit, is fanatico quodam furore agitari se sentiet, quo veluti lacessatur, ac provocetur ad pugnam.

προδεδήλωται, συχνὰ οὕτω λέγει. Ἰστέον δὲ, ὅτι ἐριβώλακα μὲν, τὴν Τροίαν, ἱππόβοτον δὲ, τὸ Ἄργος, ὅ ἐστι, τὴν Πελοπόννησον, καλλιγύναικα δὲ, τὴν Ἀχαιΐδα, καλεῖ ὁ παρ' Ὁμήρῳ Ἀλέξανδρος. [1] Παρὰ δὲ Ἡσιόδῳ ἐστὶ καὶ τὴν Τροίαν εὑρεῖν καλλιγύναικα. Εἴη δὲ ἂν πάντως ἡ ἐριβῶλαξ [2] καὶ εὔπωλος, ὅπερ ἐστὶ καλλιβῶλαξ, διὰ τὸ εὐβωλοστρόφητον. Τοῦτο δὲ καὶ λιπαρὰν [3] σημαίνει γῆν, καὶ εἴκουσαν ἀρότρῳ ἐν τῷ πολεῖσθαι.

λϛ΄. Φησὶ δὲ Ἑλλάνικος, παῖδας τρεῖς Φορωνέως γενέσθαι, οἳ, τοῦ πατρὸς θανόντος, διενείμαντο τὴν Ἀργείαν. καὶ ἡ μὲν πρὸς Ἐρασίνῳ τῷ ποταμῷ, Πελασγῷ ἔλαχε τῷ καὶ τὴν ἐκεῖ Λάρισσαν κτίσαντι· Ἰάσῳ δὲ, τὰ πρὸς Ἦλιν· Ἀγήνωρ δὲ, ἀναλωθείσης τῆς γῆς, τὴν πατρικὴν εἴληφεν ἵππον. ὅθεν ἐν τούτῳ χρόνῳ ὠνομάσθη τὸ Ἄργος τριχῶς. [4] Ἴασον, ὡς καὶ ἡ Ὀδύσσεια δηλοῖ, Πελασγικὸν, καὶ Ἱππόβοτον. Τινὲς δὲ, μετὰ θάνατον τῶν δύο ἀδελφῶν, ἐπιστρατεῦσαί φασι τὸν Ἀγήνορα, πολλὴν ἐπαγόμενον ἵππον· ἀφ' ἧς κληθῆναι τὸ Ἄργος Ἱππόβοτον. Τισὶ δὲ τῶν παλαιῶν ἀρέσκει, Ἄργος Ἱππόβοτον ἐνταῦθα τὴν Θεσσαλίαν νοεῖν· [5] Ἀχαιΐδα δὲ, πᾶσαν τὴν τῶν Ἑλλήνων χώραν. Σημείωσαι δ' ἐν τούτοις καὶ, ὡς ἐνεργόν τι, καὶ δραστικὸν ὁ λόγος, καθὰ ἐν μυρίοις φαίνεται. Ὁ γοῦν τοῦ Ἕκτορος λόγος οὕτως ἤνυσε παρὰ Ἀλεξάνδρῳ, ὥστε ὁ δειλὸς, καὶ, ὡς ἄν τις εἴποι, τρέσας, μένει τὸν Μενέλαον, κατὰ τὴν παραίνεσιν, καὶ μονομαχῆσαι θέλει πρὸς αὐτὸν, ὃν πρὸ τοῦ λόγου ἔφευγε. Τοιαῦτα ὁ λόγος δύναται. Τοιοῦτον ἡ ἱστορία καὶ τὸν Τυρταῖον οἶδε ῥήτορα, οἷον ἐρεθίζειν προθύμως ἀποκινδυνεύειν εἰς πόλεμον. [6] Καὶ ὁ ἐντυχὼν ἔπεσιν ἐκείνου, εἴσεται, ὅπως ἐνθουσιᾷ τῷ εἰς μάχην ἐγερτικῷ.

Bas. p. 292.
Rom. p. 386.

Sic dixit. Hector verò valde lætatus est, his verbis auditis,
Et in medium progressus, Trojanorum coërcuit phalanges,
Mediâ hastâ prehensâ. Illi autem cuncti resederant.
Sed in eum sagittas mittebant capillati Achivi,
Sagittisque eum collimantes, & lapidibus petebant.
Verùm altè clamavit rex virorum Agamemnon:
Continete vos, Argivi, ne jaculemini Achivi.

Ὣς ἔφαθ'. Ἕκτωρ δ' αὖτ' ἐχάρη μέγα, μῦθον ἀκούσας,
Καί ῥ' ἐς μέσσον ἰὼν, Τρώων ἀνέεργε φάλαγγας,
Μέσσου δουρὸς ἑλών. τοὶ δ' ἱδρύνθησαν ἅπαντες.
Τῷ δ' ἐπετοξάζοντο καρηκομόωντες Ἀχαιοὶ
Ἰοῖσίν τε τιτυσκόμενοι, λάεσσί τ' ἔβαλλον.
Αὐτὰρ ὁ μακρὸν ἄϋσεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·
Ἴσχεσθ' Ἀργεῖοι, μὴ βάλλετε, κοῦροι Ἀχαιῶν.

Polli- Στεῦ-

Κύριος ἐκείνων. & n. 143. Τάων δὴ ὧν τῶν Ἰώνων οἱ Μιλήσιοι μὲν ἦσαν ἐν σκέπῃ τ' φάσιν ἔρυμα πεποιημένοι. Politus.

Fœdera facere. Sed hoc simplex loquendi genus, non figuratum. Verbum enim *Facere*, ut verè dicitur in Digestorum titulo de verborum significatione, omnem rem complectitur. *Salvinus*.

1. Παρὰ δὲ Ἡσιόδῳ ἐστὶ καὶ τὴν Τροίαν εὑρεῖν καλλιγύναικα) Hesiodus: Τροίην ἐς καλλιγύναικα. Polit.

2. καὶ εὔπωλος) εὔβωλος. Salvinus.

Vir doctissimus legit, εὔβωλος. Sed rectum esse τὸ εὔπωλος, demonstrant illa Eustathii: ὅπερ ἐστὶ καλλιβῶλαξ, διὰ τὸ εὐβωλοστρόφητον. Est enim hic εὔπωλος ὁ εὐβωλοστροφοῦντος, ὃ σημαίνει πωλεῖσθαι, ὃ ἐστιν ἀροῦσθαι ἐν τῷ πολεῖσθαι. Unde quum dicit Homerus Ἴλιον εὔπωλον, exponit alibi Eustathius τὴν ἄγαν, καὶ εὐβωλοστρόφητον. Alii tamen Trojam εὔπωλον intelligunt τὸ εὔιππον. Politus.

3. σημαίνει) l. σημαίνει. Polit.

4. Ἴασον, ὡς καὶ ἡ Ὀδύσσεια δηλοῖ) Eustathius ad Odysseam pag. 1845. Λέγει δὲ Ἴασον Ἄργος, τὴν Πελοπόννησον, ἀπὸ Ἰάσου

βασιλέως τοῦ τὴν Ἰοῦς, ὥσπερ τὸ αὐτὸ καὶ Ἀργεῖον. διὰ τὸ πολλαχοῦ δηλουμένων πανόπτην Ἄργον. Δῆλον δὲ καὶ, ὅτι, κατὰ πολυωνυμίας λόγον, καὶ Ἵππιον ἐκλήθη τὸ αὐτὸ, καὶ Ἱππόβοτον, καὶ Ἄργος Ἀχαιικόν. ἰδίως μέντοι καὶ ἡ Ἀχαΐα Ἀχαιικὸν Ἄργος ἐκλήθη. Politus.

5. Ἀχαιΐδα δὲ, πᾶσαν τὴν τῶν Ἑλλήνων χώραν) tamquam ἀπὸ μέρους ἀξιολόγου. Sic & Argos, quibusdam visus est Poeta totam aliquando Græciam intellexisse. Eustathius ad illud: ἐν Ἄργεϊ πολυπύρῳ pag. 1090. Τὸ δὲ ἐν Ἄργεϊ, ἀπὸ μέρους καὶ τοῦ ἀξιολόγου, τῆς ὅλης τῶν Ἑλλήνων χώρας δηλοῖ· ὅθεν καὶ Ἀργεῖοι πάντες οἱ Ἕλληνες. Politus.

Græci, Danai, Achivi, Pelasgi, Argivi, Homero dicti, & Poëtis, & in universum Hellenes. Sed hoc a peculiaribus populis. Apud Herodotum Γραικοὶ etiam nuncupati reperiuntur, quæ vetusta appellatio ad Romanos fluxit, in iisque permansit. *Salvinus*.

6. Καὶ ὁ ἐντυχὼν ἔπεσιν ἐκείνου) Tyrtæi Poëtæ Atheniensis carmina elegiaca quædam leguntur apud nonum ex decem oratoribus Græcis. *Salvin.*

Στεῦται γάρ τι ἔπος ἐρέειν κορυθαίολος Ἕκτωρ.
Ὣς ἔφαθ'. οἱ δ' ἔσχοντο μάχης, ἄνεῳ τ' ἐγένοντο
Ἐσσυμένως. Ἕκτωρ δὲ μετ' ἀμφοτέροισιν ἔειπε·
Κέκλυτέ μευ, Τρῶες, καὶ ἐϋκνήμιδες Ἀχαιοὶ,
Μῦθον Ἀλεξάνδροιο, τοῦ εἵνεκα νεῖκος ὄρωρε.
Ἄλλους μὲν κέλεται Τρῶας, καὶ πάντας Ἀχαιοὺς
Τεύχεα κάλ' ἀποθέσθαι ἐπὶ χθονὶ πουλυβοτείρῃ·
Αὐτὸν δ' ἐν μέσσῳ, καὶ ἀρηΐφιλον Μενέλαον,
Οἴους ἀμφ' Ἑλένῃ, καὶ κτήμασι πᾶσι μάχεσθαι.
Ὁππότερος δέ κε νικήσῃ, κρείσσων τε γένηται,
Κτήμαθ' ἑλὼν εὖ πάντα, γυναῖκά τε, οἴκαδ' ἀγέσθω.
Οἱ δ' ἄλλοι, φιλότητα, καὶ ὅρκια πιστὰ τάμωμεν.
Ὣς ἔφαθ'. οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ.

Pollicetur enim, sese aliquid dicturum galeatus Hector.
Sic dixit. Illi verò destiterunt a pugnâ, tacitique facti sunt
Properè. At Hector inter utrosque locutus est:
Audite ex me, Troiani, & bene ocreati Achivi,
Verba Alexandri, cuius causâ rixa orta est.
Alios quidem iubet Troianosque, & cunctos Achivos
Arma pulchra deponere in terrâ almâ:
Se verò in medio, & bellicosum Menelaum,
Solos pro Helenâ, rebusque cunctis pugnare.
Uter autem vicerit, superiorque evaserit,
Res prorsus omnes, uxoremque accipiat, ac domum abducat.
Alii verò amicitiam, et firmo fœdere, iungamus.
Sic dixit. Illi verò omnes, pressis labris, conticuerunt.

λζ'. Οὐχ ἁπλῶς, ἀλλὰ μέγα, χαίρει ὁ Ἕκτωρ ἐπὶ τῇ τοῦ ἀδελφοῦ μονομαχίᾳ. Ἕκτωρ γὰρ ἐχάρη, φησὶ, μέγα, μῦθον ἀκούσας. Αἴτιον δὲ, ὅτι ἢ νικᾷ τὸν Μενέλαον ὁ Πάρις, ἢ πίπτει. Καὶ ἀμφοτέρως πέρας ἕξει τὰ τοῦ πολέμου. Καὶ ἄλλως δὲ, εἰ μὲν νικήσει Ἀλέξανδρος, σεμνὸν τὸ πρᾶγμα· εἰ δὲ πέσῃ, ἀκλεῶς ὁ Ἕκτωρ ἀπαλλάττεται ἀδελφοῦ. Καὶ Ἀχαιοὶ δὲ, καὶ Τρῶες ἐχάρησαν, ἐλπόμενοι παύσασθαι πολέμου. Καίριον δὲ ἐνταῦθα καὶ τὸ τοῦ Ἡροδότου τὸ, ὀλίγῳ κακῷ ἔοικε μέγα νεῖκος ἀναιρεῖν. Εὐπειθεῖς δὲ αἱ Τρῶες, οἳ ἅμα εἶδον Ἕκτορα ἐν μεταιχμίῳ γενόμενον, καὶ μέσου δορὸς ἑλόντα, ἤτοι ἁψάμενον, ὡς ἔθος, καὶ ἀνείργοντα αὐτοὺς, καὶ εὐθὺς ἱδρύθησαν ἅπαντες. Καὶ Ἕλληνες δὲ μετὰ μικρὸν, τῶν βασιλέων ἐθελόντων, τὸ αὐτὸ ἐποίησαν, καὶ πάντες τὰ τεύχεα ἐκδυσάμενοι, κατέθεντο ἐπὶ γῆς πλησίον ἀλλήλων. Καὶ σημείωσαι, ὅπως παρ' ἐλπίδα ὁ Ποιητὴς ἔγραψε παρεισοδιάσας τὴν μονομαχίαν. Ὁ μὲν γὰρ ἀκροατὴς, μέγαν εὐθὺς ἐλπίζει συῤῥαγῆναι πόλεμον· ὁ δὲ, ἀπολύσας τοὺς Ἕλληνας, γυμνοὺς ὅπλων καθίζει, τὰ μὲν μεγαλεῖον τοῦ πολέμου ἐς ὕστερον ταμιευόμενος· νῦν δὲ ἀπροσδοκήτως ἀρτύων τὸ μονομάχιον, καὶ τὴν ἐπιθυμίαν ἀποπληρῶν τοῦ ἀκροατοῦ, ἐφιεμένου μαθεῖν, ὡς εἰκὸς, ὁπότερος κρείττων, ὁ Πάρις ἢ ὁ Μενέλαος. ὅπερ διδάσκων ὁ Ποιητὴς, τὴν μονομαχίαν ἀρτὶ πλάττει, ἐν ᾗ πολλά τε ἄλλα ποιήσας, καὶ τὸν Μενέλαον δὲ δείξας κρείσσονα, ἐπὶ τὰ ἑξῆς τοῦ πολέμου μεταβαίνει, ἐκ μικροῦ ἀρξάμενος, εἶτα ἐπὶ μέγα προβὰς, ὁποία καὶ ἡ τῆς μάχης φύσις, [1] ἥτις ὀλίγη μὲν τὰ πρῶτα κορύσσεται, κατὰ τὸν Ποιητήν· αὐτὰρ ἔπειτα οὐρανῷ ἐστήριξε κάρη.

λή. Ὅτι δὲ θαυμαστὸν τὸ πλάσμα, καὶ ὁ Ποιητὴς ἐν τοῖς ἑξῆς ἐπισημαίνεται, θέσκελον ἔργον λέγων τοῦτο. ποῖον δή ποτε; τὸ, ἀφέντας τὸν [2] πολύδακρυν πόλεμον, καθῆσθαι σιγῇ, ἀσπίσι κεκλιμένους, παραπεπηγέναι δὲ τὰ μακρὰ
Baf. p. 293. ἔγχεα· Ἀλέξανδρον δὲ, καὶ Μενέλαον μόνους, μάχεσθαι. Ὅτι δὲ ἄρτυμα Ποιήσεως Ὁμηρικῆς
καὶ

XXXVII. Gaudium non qualecumque, sed magnum, gaudet Hector ob singulare fratris certamen. *Hector enim*, inquit, *valde lætatus est, verbis hisce auditis*. In caussâ illud est, quia aut Menelaum vincit Paris, aut hic certè pugnans mortem occumbit. Utrolibet modo res ceciderit, finem habet bellum. Rursus, si vicerit Alexander, res hæc admodum præclara. Sin autem occubuerit, Hector fratrem amittit dedecorem, atque ignominiosum. Quin & Achivi lætati sunt, & Trojani, rati, sese a bello tandem esse quieturos. Atque huc etiam facit id, quod ait Herodotus, justum esse, ut exiguo damno magna contentio auferatur. Obedientes porro, facilèque obsequentes Trojani, qui, simul atque Hectorem procedentem in medium, mediamque hastam, ut moris est, arripientem, seu apprehendentem, ipsosque eosdem coërcentem viderunt, cuncti statim resederunt. Idemque etiam paullò post, regum jussu, fecerunt Græci; universique arma exuentes, ea humi prope se invicem deposuerunt. Et observo, quam inopinatò Poëta, præter narrationis suæ filum, singularem hanc pugnam, episodii in morem, interjiciat. Quum enim auditor magnum statim prœlium committendum esse existimet; Græcos Poëta armis exuit, eosque facit inermes sedere: perinde quasi maximam vim belli in futurum tempus rejiciat; nunc autem, præter expectationem, pugnam singularem instruat; itaque auditoris desiderium expleat, qui, ut verisimile est, cognoscere cupiat, uter sit præstantior, Paris, an Menelaus. Quod quidem ut planum faciat Poëta, singulare modò prœlium comminiscitur. Eo autem in prœlio tum multa alia fingit, tum etiam Menelaum præstantiorem, superioremque repræsentat. Hinc ad reliquos belli eventus transit, ducto a re parvâ initio, unde ad res multò majores progreditur. qualis est natura pugnæ, quæ parva quidem primùm attollitur, ut ait Poëta; postea verò caput suum in cœlum condit.

XXXVIII. Admirabile autem esse hoc figmentum, Poëta ipse satis infra significat, cum rem hanc admirandam, ac propemodum divinam vocat. Et quid umquam istud est rei? quòd scilicet, bello hoc perquam lacrymoso omisso, taciti, scutisque innixi, consederint, longasque hastas a latere defixerint; Alexander verò, ac Menelaus, soli inter sese dimicent. At enim Poëseos Homericæ condimentum, ipsa
etiam

1. ἥτ' ὀλίγη μὲν τὰ πρῶτα κορύσσεται, κατὰ τὸν Ποιητὴν) Homerus lib δ.
Ἥ τ' ὀλίγη μὲν πρῶτα κορύσσεται, αὐτὰρ ἔπειτα
Οὐρανῷ ἐστήριξε κάρη, καὶ ἐπὶ χθονὶ βαίνει.
Quod Homerus de Eride, seu Contentione, ad Virgiliae pulcherrimâ imitatione traxit ad Famam lib. 3. Æneid.
Parva metu primò, mox sese attollit in auras:
Ingrediturque solo, & caput inter nubila condit.
Politus.
Quod Homerus de Ate, seu Noxâ olim cecinerat. *Salvinus.*
2. πολύδακρυν) l. πολύδακρυον. Correctum id etiam a Frobenio. *Polit.*

etiam sunt singularia certamina, quæ, ut deinceps manifestum erit, veluti episodia quædam, interjiciuntur. Quemadmodum enim nunc singularem inter sese pugnam ii conserunt, qui Trojano bello caussam dederunt; ita & alii postea præstantissimi viri, atque optimates. Exempli caussâ, Glaucus, & Diomedes, non, ut hi, ex provocatione; sed pro re natâ, occursuque ipsorum fortuito. Deinde alibi, ex aliâ provocatione, genere hoc singularis pugnæ congredi inter sese videas viros longè fortissimos, Hectorem, atque Ajacem. Itemque alius locus clarè, atque ordine descriptam exhibiturus est pugnam illam singularem, quam Hector inire compelletur cum Achille, viro multò omnium fortissimo: quæ certè pugna magna est, atque ad spectaculorum pompam comparata. Sin autem senior ille orator Nestor, singulare certamen suum est expositurus; dandum quoque id est varietati in scribendo Homericæ, ut singularia hæc prœlia variis multisque modis commemoret. Atque hic observa, ut apud Homerum ἱδρύω idem est, atque τὸ κάθημαι, *sedeo*, *insideo*, *resideo*, ab ἕδω, *quod est sedere*, *seu consistere facio*, *colloco*, *constituo*: quamvis apud Atticos posteriores vox ea sit sacra. Namque ἱδρύεται, *statuitur*, *collocatur*, *ponitur*, templum; & ἱδρύεται, *statuitur*, *seu collocatur*, statua in templo. Atque inde etiam apud illos dictum τὸ ἀφίδρυμα, *simulacrum*, *seu statua*.

XXXIX. Hector quum in medium processisset, velletque Paridis consilium exponere, Græci sagittas in eum conjiciebant; & in eum collineantes, non sagittis modò ipsum petebant; sed etiam λάεσσιν, hoc est, λίθοις, *lapidibus*, quippe qui ignorarent, quid sibi vellet, eumque existimarent sese pro fratre opponere pugnæ contra Menelaum. Sciendum autem est, τὸ, Τῷ δ' ἐπετοξάζοντο καρηκομόωντες Ἀχαιοί, *in eum verò sagittas mittebant comati Achivi*: appositum esse, & opportunum dictu in quemcumque hominem, quem aliqui armis oppugnent, aut probris, & maledictis insectentur, aut cui quomodolibet contradicant. Ideoque Porphyrius ad Gædalium ita per parœdiam scripsit: Τῷ δ' ἐπετοξάζοντο καρηκομόωντες Στωϊκοί. *In eum verò sagittas conjiciebant comati Stoici*. Τὸ τιτυσκόμενοι, *collineantes*, *h. e. ad scopum dirigentes*, primitivum verbum est τὸ τύκω, *paro*, *seu apparo*: ex quo τὸ, τετύκοντό τε δαῖτα. *pararuntque convivium*. Quemadmodum autem

Tom. II. ἀλλ-

ϰαὶ τὰ τῶν μονομαχιῶν ἐπεισόδια, ὡς τοῖς ἐφεξῆς δηλωθήσεται. Νῦν μὲν γὰρ οἱ τοῦ Τρωϊκοῦ πολέμου πρωταίτιοι, μονομαχοῦσιν· ἐν δὲ τοῖς ἑξῆς που, ἕτεροί τινες ἀριστεῖς. Γλαῦκος, οὗτοι, ϰαὶ Διομήδης, οὐκ ἐκ προκλήσεως, κατὰ τούτους, ἀλλὰ κατὰ τὸ παρατυχόν. Εἶτα ἑτέρωθι τοιαύτης ἔσονται μάχης οἱ ἄριστοι, Ἕκτωρ, ϰαὶ Αἴας, ἐξ ἑτέρου προκαλέσματος. Τὸ δ' ἐξ ἀνάγκης μονομάχημα τοῦ Ἕκτορος, ϰαὶ τοῦ πάντων ἀρίστου Ἀχιλλέως, ἄλλος τόπος δηλώσει, μέγα ὄν, ϰαὶ πάνυ τι ἐναγώνιον. Εἰ δὲ ὁ γέρων ῥήτωρ Νέστωρ μονομαχίαν οἰκείαν ἐκθήσεται, δοτέον ϰαὶ αὐτὸ τῇ καθ' Ὅμηρον γραφικῇ ποικιλίᾳ, πολυειδῶς ἱστοροῦντι τὰ μονομαχικά. Σημείωσαι δὲ, ὅτι παρ' Ὁμήρῳ μὲν, [1] ἱδρύω τὸ κάθημαι, ἀπὸ τοῦ ἕδω· παρὰ δὲ τοῖς Ἀττικοῖς ὕστερον, ἱερὰ ἡ λέξις. Ἱδρύεται γὰρ ναὸς, ϰαὶ ἱδρύεται ἄγαλμα ἐν ναῷ· ϰαὶ τὸ ἀφίδρυμα δὲ παρ' ἐκείνοις, ἐντεῦθεν ἐλέγετο. Ram. p. 387.

λθ'. Τῷ Ἕκτορι ἐς μέσον ἐλθόντι, ϰαὶ τὴν τοῦ Πάριδος γνώμην ἐθέλοντι ἐκβοῆσαι, ἐπετοξάζοντο οἱ Ἀχαιοὶ, ϰαὶ οὐ μόνον τοξεύοντες ἰοῖς, ἔβαλλον τιτυσκόμενοι, ἀλλὰ ϰαὶ λάεσσιν, ὅ ἐστι, λίθοις, ἀγνοοῦντες, ὃ βούλεται, διὰ τὸ οἴεσθαι, ὡς ἀντὶ τοῦ ἀδελφοῦ προΐστασθαι αὐτὸς τῷ Μενελάῳ μαχησόμενος. Ἰστέον δὲ, ὅτι τὸ, Τῷ δ' ἐπετοξάζοντο καρηκομόωντες Ἀχαιοί, οἰκεῖον λέγεσθαι πρὸς πάντα πολεμούμενον, ἢ βλασφημούμενον, ἢ ὅλως ἀντιλεγόμενον πρός τινων. Διὸ ϰαὶ Πορφύριος ἐν τοῖς πρὸς Γαιδάλιον παρῳδήσας, ἔγραψε· Τῷ δ' ἐπετοξάζοντο [2] καρηκομόωντες Στωϊκοί. [3] Τοῦ δὲ τιτυσκόμενοι πρωτότυπον, τὸ τύκω· ἐξ οὗ τὸ, τετύκοντό τε δαῖτα. Ὥσπερ δὲ [4] ἀλύσκω ἐκ τοῦ ἀλύω, ὅ-

Ss θεν

1. ἱδρύω τὸ κάθημαι) Malim ἱδρύομαι, sive ἵδρυμαι. Ἱδρύω enim maximè apud Homerum, non est κάθημαι· sed potiùs ἵζω, καθίζω, ἑδράζω. Homerus:

'Αλλ' αὔτις τε κάθισε, καὶ ἄλλας ἵδρυε λαούς.

Hesychius: ἵδρυε, κάθιζε, ἕδραζε. ἱδρύονται, καθίζονται, ἑδράζονται. Politus.

Sed hoc, ut observavi, Eustathio in more positum est, ut activâ ponat formâ in exemplis, quæ adducit, verba, licet passivâ figurâ, activâ vi, communiter ea tantùm usurpentur. Salvinus.

Id maximè facit Eustathius, & quicumque alii Etymologica sectantur, in vocum etymologiis eruendis: in quibus sanè etymologiis non sermonis usus attendi debet, sed vocum derivatio. Alioquin scriptorum usum in exponendo vocum significatu non variant Etymologi. Etymologici Magni Auctor: Ἱδρύω. ἐκ τὰ ἵζω τὸ καθίζω γίνεται ἵδω, τροπῇ τοῦ ζ εἰς δ'. Αἰολικῶς. ὡς ζυγὸς, δυγός· καὶ κατὰ παραγωγὴν, ἱδρῶ· καὶ πλεονασμῷ, ἱδρύω. Etymologus postea τὸ ἵδρυε, quod est utique Homericum, dicit esse ἀντὶ τοῦ καθίζεσθαι κέλευε. quæ ipsa est Scholiastæ Homerici explicatio. Politus.

2. καρηκομόωντες Στωϊκοί) Philosophi enim capite comati dici possunt, quia barbam alebant. Salvinus.

3 Τοῦ δὲ τιτυσκόμενοι πρωτότυπον, τὸ τύκω) Ab eodem τύκω, sed sub diversâ notione, deducunt alii, nempe a τύκω, quatenus est θεῶ, seu θεάομαι. Corrigendum namque obiter est illud Suidæ: Τιτυσκόμενος, στοχαζόμενος, ἀπὸ μεταφορᾶς εἰς ῥώμη. ἔστι δὲ παρὰ τὸ θέω, θῶ, τὸ τύω, τύκω, τιτύσκω. Vitiosum est illud θέω, πορευτικῶς, seu βαρυτόνως. Scribendum, θεῶ, περισπωμένως, per contractionem a θεάω. Etymologici Magni Auctor: Τιτυσκόμενοι, ἀποστοχαζόμενοι, βλέποντες. εἰ μὲν σημαίνει τὸ βλέπω, γίνεται ἀπὸ τὸ θεῶ θεάσω· κατὰ συγκοπὴν, θῶ· τροπῇ, τῶ· καὶ, κατὰ παραγωγὴν, τύω· ὁ μέλλων, τύσω· πλεονασμῷ τοῦ κ', τύσκω· καὶ μετάγεται εἰς ἐνεστῶτα, καὶ γίνεται, κατὰ ἀναδιπλασιασμὸν, τιτύσκω. Hæc est apud Etymologum prior derivatio τοῦ τιτύσκω, ὃ σημαίνει τὸ βλέπω. Εἰ δὲ, inquit, σημαίνει τὸ κατασκευάζω, γίνεται ἀπὸ τοῦ τεύχω. ὁ δεύτερος ἀόριστος, ἔτυχον. ἐξ αὐτοῦ, κατὰ ἀναδιπλασιασμὸν, καὶ πλεονασμῷ τοῦ σ', τιτύσκω, ἢ τιτύσκω. Sic igitur varia est etymologia τοῦ τιτύσκω pro variâ ejus significatione. Sed non ita distinguit Eustathius: qui probare tantùm videtur, atque adeò agnoscere alteram etymologiam τοῦ τιτύσκω ἀπὸ τοῦ τεύχω, quod est κατασκευάζω. Hinc enim est τὸ, τετύκοντό τε δαῖτα. Unde & τιτυσκόμενοι οἱ τεύχοντες. Idem alibi Eustathius: ἔστι δὲ τὸ τιτύσκω, λέξις ὁμοσχήμονος τοξεύοντι ῥῆμα, γινομένη ἀπὸ τοῦ τύκω τὸ κατασκευάζω, πλεονασμῷ τοῦ σ', καὶ ἀναδιπλασιασμῷ Ἰωνικῷ. Alibi etiam, quod dicit Homerus de Vulcano, τιτύσκετο θεσπιδαὲς πῦρ, Eustathius exponit εὐσόχως ἡτοίμαζε. Politus.

4. ἀλύσκω ἐκ τοῦ ἀλύω, ὅθεν τὸ ἀλυσκάζω) quod tamen negat Etymologus. Ἀλύσκω, φεύγω, ὅτι οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ ἀλύω, τὸ γὰρ ἀλύειν τὸ ἐκκλίνειν, καὶ ἀποφεύγειν δῆλοι. Idem Etymologus: Ἀλυσκάζω, τὸ φεύγω, παρὰ τὴν ἄλην, τὴν πλάνην. οἱ γὰρ φεύγοντες πλανῶνται. Politus.

Verior tamen apparet Eustathii etymologia. namque τὸ ὑ φιλοῦ, quod est in ἀλύσκω, ratio habetur; & simplicius, atque adeò verius est, τὸ ἀλύσκω ab ἀλύω derivare, quàm ab ἀλυκτῶ. Salvinus.

Sed enim & τὸ ἀλύω, secundùm quosdam Etymologos, est ab ἄλη τὸ πλανῶμαι, ὅτι οἱ λυπούμενοι ἐν πλάνῃ εἰσί. Polit.

θεν τὸ ἀλυσκάζω, οὕτω καὶ τύκω, τύσκω, πλεονασμῷ τοῦ σ', καὶ, κατὰ ἀναδίπλωσιν, τιτύσκω· ἀφ' οὗ τιτύσκομαι, καὶ τιτυσκόμενοι, ὅ ἐστι, τεύχοντες, τεχνώμενοι, καταστοχαζόμενοι. Τοῦ δὲ λάεσσιν, εὐθεῖα ὁ λᾶας· γενικὴ, λάαος, καὶ, κατὰ κρᾶσιν, λᾶος. ὡς τὸ, [1] Λᾶος ὑπαὶ ῥιπῆς. ἤγουν ὑπὸ τῆς τοῦ λίθου ὁρμῆς. ἡ πληθυντικὴ εὐθεῖα, λάαες λᾶες. ὅθεν τὸ λάεσσιν, ὅ ἐστι λίθοις. Τὸ δὲ, Ἴσχεσθε, Ἀργεῖοι, μὴ βάλλετε, κοῦροι Ἀχαιῶν· ἐροῦ ἄν τις, ἀταξίαν κωλύων λαοῦ. Ἔστι δ' ἐν τούτοις συναγαγεῖν ἐκ τοῦ, ἐπετοξάζοντο Ἀχαιοὶ, καὶ ἰοῖσι, λάεσσί τε ἔβαλλον, ὅτι καὶ τοξόταις πολλοῖς ἐχρῶντο, καὶ σφενδονήταις· εἰ καὶ ὁ Ποιητὴς οὐδεμίαν τὴν ἐν αὐτοῖς ἀνδραγαθίαν ἐπισημαίνεται· ὅς γε καὶ τοξοτῶν ἀριστέων, ὀλιγίστων τινῶν μέμνηται. Δοκεῖ δὲ τὸ ἴσχεσθε, κατ' ἔλλειψιν εἰρῆσθαι, ὡς δηλοῖ ἐκ τοῦ, οἱ δ' ἔσχοντο μάχης. Τοιαύτη γὰρ σύνταξις ὀφείλεται καὶ εἰς τὸ, ἴσχεσθ', Ἀργεῖοι. Ἐν δέ γε τῷ, μακρὸν ἄϋσεν Ἀγαμέμνων, δηλοῖ ὁ Ποιητὴς, δεῖν καὶ εὔφωνον εἶναι τὸν ἡγεμόνα, καὶ, ὡς αὐτὸς ἐρεῖ, [2] βοὴν ἀγαθόν.

μ'. Ἐν τῷ, Στεῦται γάρ τι ἔπος ἐρέειν Ἕκτωρ, [3] τὸ στεῦται δηλοῖ μὲν τὸ ὑπισχνεῖται, ὡς πολλαχοῦ φαίνεται· γίνεται δὲ [4] ἀπὸ τοῦ στέω στεύω, κατὰ τὸ χέω χεύω· ἀφ' οὗ παθητικὸν, στεύεται, καὶ ἐν συγκοπῇ στεῦται. [5] Στέω δὲ κυρίως, τὸ ὑφίσταμαι, ὑπομένω ἀσφαλῶς, κίονος δίκην. Φθάσας μὲν ὁ Ποιητὴς, τὴν Ἑλληνικὴν εὐκοσμίαν ἐνέφηνεν, εἰπὼν, σιγῇ αὐτοὺς ἰέναι. ἐνταῦθα δὲ τὸ εὐπειθὲς αὐτῶν ὑποδηλῶν, φησὶν, ὅτι, τοῦ βασιλέως κελεύσαντος, ἴσχεσθε, ὡς ἐῤῥέθη, μὴ βάλλετε, ὡς ἐροῦντός τι τοῦ Ἕκτορος, [6] λόγῳ, ὅτι μάχης τε ἔσχοντο, ἄνεῳ τ' ἐγένοντο, τουτέστιν, ἄφωνοι, ὡς ἂν δηλαδὴ ἀκούσωσιν Ἕκτορος. Τοῦτο γάρ ἐστιν ἐν τούτοις αἴτιον τῆς σιγῆς, ἵνα δηλονότι σιγῶντες αὐτοὶ, ἑτέρων ἀκούοιεν. Παρακατιὼν δὲ λέγει· [7] πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ. τουτέστιν, ἐσίγησαν. Τοῦτο δὲ, οὐ διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν, ἀλλὰ διὰ τὸ μὴ ἐνδέχεσθαι αὐτοῖς λέγειν. Εἰσὶ δὲ ὅμοια, τὸ, σιγῇ ἰέναι. καὶ [8] ἄνεῳ γενέσθαι. καὶ ἀκὴν γενέσθαι σιωπῇ. Ἔστι δὲ τὸ

μὲν

ἀλύσκω, effugio, vito, declino, fit ob ἀλύω, mœrore conficior, angore animi crucior, animo concido, animo sum incerto, atque anxio, unde τιτύσκομαι, evito, seu devito; sic etiam τύκω, paro, τύσκω, per pleonasmum τοῦ σ', & per reduplicationem, τιτύσκω: a quo τιτύσκομαι, collineo, seu ad scopum dirigo, & τιτυσκόμενοι, collineantes, hoc est, struentes, parantes, solerter molientes, & excogitantes, ad scopum tendentes. Τῷ λάεσσι, lapidibus, nominativus est ὁ λᾶας, lapis: genitivus, λάαος, & per crasin λᾶος, lapidis. ut, Λᾶος ὑπαὶ ῥιπῆς. videlicet ὑπὸ τῆς τοῦ λίθου ὁρμῆς. Lapidis ab jactu, sive ab impetu. Pluralis nominativus, λάαες, λᾶες, lapides. unde τὸ λάεσσιν, hoc est, λίθοις, lapidibus. Τὸ, Ἴσχεσθε, Ἀργεῖοι, μὴ βάλλετε, κοῦροι Ἀχαιῶν. Cohibete vos, ne jaculemini, juvenes Achivorum, dixerit, quisquis popularem petulantiam, atque insolentiam coërceat. Inde autem, quòd Achivi sagittas mittebant, sagittisque, & lapidibus impetebant, est hic colligere, multis sagittariis, ac funditoribus usos Græcos fuisse: tametsi Poëta nullam fermè eorum virtutem, ac fortitudinem esse significet: qui certè de primoribus, ac præstantissimis viris paucissimos sagittarios commemorat. Videtur autem τὸ ἴσχεσθε, cohibete, & continete vos, desistite, desinite, dictum esse per ellipsin, ut patet ex illis verbis: οἱ δ' ἔσχοντο μάχης. Illi verò destiterant a pugnâ. Isto enim modo construi etiam debet τὸ, ἴσχεσθ', Ἀργεῖοι. Desistite, Argivi. Verbis porrò illis: μακρὸν ἄϋσεν Ἀγαμέμνων. altè clamavit, seu magnum clamorem edidit Agamemnon; clarè ostendit Poëta, oportere ducem magnâ esse, ac bonâ voce, atque, ut Poëta ipse postea loquitur, βοὴν ἀγαθὸν, bonum, & valentem voce.

XL. Eo loci: Στεῦται γάρ τι ἔπος ἐρέειν Ἕκτωρ. Pollicetur enim, sese aliquid dicturum Hector, τὸ στεῦται, significat τὸ ὑπισχνεῖται, promittet, seu pollicetur, ut multis sane in locis constat; fitque a στέω, στεύω, promitto, firmo, confirmo, ad exemplum τοῦ χέω, χεύω, fundo. Unde passivum στεύεται, pollicetur, & per syncopen στεῦται. Στέω autem propriè idem est, atque τὸ ὑφίσταμαι, subsisto, subeo, recipio, firmiter, columnæ instar, sustineo. Græcorum modestiam, atque ordinem supra Poëta repræsentaverat, cum dixit, silentio eos processisse. Hic facilem ipsorum obedientiam, promptumque obsequium indicat, cum, jubente rege, ut dictum est, ipsos desistere, & prohibente, nequid jacularentur, eo quòd Hector verba aliqua esset facturus, Poëta narrat, a pugnâ eos destitisse, factosque esse ἄνεως, hoc est, ἀφώνους, tacitos, & obmutescentes, ut loquentem nimirum Hectorem exaudirent. Id enim nunc in causâ est, cur sileant, ut ipsi nimirum tacentes, alios exaudiant. Infra etiam sic ait: πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ. hoc est, ἐσίγησαν. Cuncti taciti facti sunt silentio. idest, siluerunt, silentium tenuerunt, conticuerunt. tametsi non eamdem ob caussam; sed quia eorum minime intererat respondere. Sunt autem inter sese similia illa: σιγῇ ἰέναι, cum silentio ire, & ἄνεῳ γενέσθαι, tacitos fieri, & ἀκὴν γενέσθαι σιωπῇ, pressit omnia labris, sese intra silentium continere. Et quidem

τὸ

1. Λᾶος ὑπαὶ ῥιπῆς) ὑπὸ βολῆς, ὁρμῆς. Polit.

2. βοὴν ἀγαθόν) Hinc βοὴ pro bello passim apud Homerum: βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος. Salvinus.

3. τὸ στεῦται δηλοῖ μὲν τὸ ὑπισχνεῖται) Etymologus: Στεῦται, διαβεβαιοῦται, ὑπισχνεῖται. Polit.

4. ἀπὸ τοῦ στέω στεύω) Etymologici Magni Auctor: ὡς παρὰ τὸ ἀθλῶ ἀθλεύω, οἰνοχοῶ οἰνοχοεύω, λωβῶ, λωβεύω· οὕτω στῶ στεύω, στεύομαι, στεύεται, στεῦται, ἐπὶ τοῦ ὡρισμένου τῇ ψυχῇ, τῷ στάσιμον λαβεῖν. Alii, ut patet ex eodem Etymologo, τὸ, στεῦται, deducunt παρὰ τὸ στῦλος. ὅθεν καὶ τὸ λογιστικόν. Politus.

5. Στέω δὲ κυρίως, τὸ ὑφίσταμαι) Sic Latini, in me recipio, idest, promitto. Et Græci στῦλος, columna. ἀπὸ τοῦ στέω. στῦλος. Lat. sto. Salvinus.

6. λόγῳ, ὅτι μάχης τε ἔσχοντο) Vacant duæ illæ voces, λόγῳ ὅτι. Polit.

Sed ad illa verba: λόγῳ, ὅτι, Eustathius subintelligit: Homerus, aut Poëta: Poëta dicit, quòd, &c. & hic est interpretum mos. Salvinus.

Sed enim præcedunt illa: φησὶν, ὅτι. Politus.

7. πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ) Virg. Conticuere omnes. Salvinus.

8. ἄνεῳ γενέσθαι) Malim hic, ἄνεῳς. Polit.

τὸ ἀκὴν γενέσθαι σιωπῇ, *continere se intra silentium, pressis omnino labris, ita ut nemo unus hisceret*, ad tropum Etymologicum pertinet: quia similiter sese habet τὸ σιωπᾶν, *tacere, seu silentium facere*, atque τὸ ἀκὴν ἔχειν, *pressis labris, silentium tenere, non hiscere, os non aperire*. Fit enim ἀκὴν, *ne hiscendo quidem, tacitè, compressis labris*, ab ἀ privationis notâ, & a verbo χαίνειν, *hiscere*: unde ἀχὴν, & Jonicè ἀκήν· ita ut ἀκὴν ἔχειν idem sit, atque τὸ μὴ χαίνειν, *non hiscere*, ut loquaris, seu ad loquendum; sed tacere. Τὸ ἄνεῳ, alii ajunt esse nomen simile, atque τὸ, ὦ Μενέλεῳ, *Menelai*. Αὔω enim idem est, atque τὸ φωνῶ, *clamo, seu vocem edo*: ex quo ἄναυος, *mutus, carens loquelâ, expers clamoris*; rejectâque per apobolen unâ litterâ, ἄναος, Atticè ἄνεως· & numero multitudinis, ἄνεῳ, *taciti, vocis expertes, muti*. Alii contra, adverbium dicunt τὸ ἄνεω, *tacitè, silentio*, neque ad ultimam adscribunt τὸ ἰ. ita ut, secundùm ipsos, similiter construantur τὸ, ἀκὴν ἐγένοντο, & τὸ, ἄνεω ἐγένοντο, *tacitè, & cum silentio sese habuerunt*. Poëtica autem vox est τὸ ἄνεῳ, & inutilis ad orationem pedestrem. Sicuti etiam paullò post τὸ πέπασθε, *passi estis*, cum ait: ἐπεὶ κακὰ πολλὰ πέπασθε. *quoniam mala multa passi estis*. videlicet πεπόνθατε, per syncopen.

Inter illos verò locutus est bellator bonus Menelaus:
Audite nunc & me. Maximè enim mœror invadit
Animum meum. Censeo autem, jam esse dirimendos
Argivos, & Trojanos: quoniam multa mala passi estis
Propter meam contentionem, & Alexandrum, qui caussam dedit.
Nostrum utri mors, & fatum paratum est,
Moriatur: cœteri verò dirimamini citissimè.
Feretis agnos binos, alterum album, alteram nigram,
Terræque, & Soli. Jovi verò nos feremus alium.
Ducite porrò Priamum, fœdus ut feriat
Ipse: quoniam ejus filii fœdifragi sunt, & perfidi,
Nequis perjurio Jovis fœdus violet.
Semper juniorum virorum mentes pendula in aëre sunt.
Quibus verò senex interfuerit, simul præterita, & futura
Prospicit, ut quàm optimè inter utrosque res transigatur.

XLI. Mœroris, ac tristitiæ periphrasis illa est: μάλα γὰρ ἄλγος ἱκάνει θυμὸν ἐμόν. *valde enim mœror meum in animum invadit*. Atque inde compositum est τὸ θυμαλγές, *mœrore animum afficiens, dolorem animo afferens*. contraquam sese habet ἡ θυμηδία, *voluptas, & jucunditas animi*. Pacis pollicitatio illa: φρονέω δὲ, διακρινθήμεναι ἤδη· ἐπεὶ κακὰ πολλὰ πέπασθε. videlicet πεπόνθατε, ut supra dictum est. *Existimo, jam esse dirimendos: quoniam multa mala passi estis, seu sustinuistis*. Ubi διακρινθῆναι, *dirimendos esse*, id ipsum dicit, quod est, compositâ pace, a bello esse quieturos, atque inter sese esse separandos. Et frequens est hujus vocis usus tum apud Homerum, tum apud alios. Hoc igitur loci: φρονέω δὲ, inquit, διακριθῆναι ἤδη ἡμᾶς, *existimo, jam vos esse dirimendos*. & paullò post: ἄλλοι δὲ διακρινθεῖτε τάχιστα. *Alii verò quàm citissimè dirimamini*. Est autem cum τοῦ ν certè quidem rectius, tametsi magis Poëticum. sicuti etiam τὸ κλινθῆναι, *inclinari, seu inclinatum esse*, & τὸ ἀνάκλιντρον, *accubitum*. Quamquam id ipsum verbum sine τοῦ ν, communius sit, & magis Atticum. Porro autem τὸ διακρίνειν, *secernere*,

μὲν ἀκὴν γενέσθαι σιωπῇ, τρόπου ἐτυμολογικοῦ. Τὸ γὰρ σιωπᾶν, καὶ τὸ ἀκὴν ἔχειν, ὅμοια. [1] Γίνεται γὰρ ἀκὴν ἀπὸ τοῦ ἀ στερητικοῦ, καὶ τοῦ χαίνειν, ἀχὴν, καὶ Ἰωνικῶς, ἀκήν· ἵνα ᾖ ἀκὴν ἔχειν, τὸ μὴ χαίνειν, ὥστε λαλεῖν, ἀλλὰ σιωπᾶν. Τὸ δὲ ἄνεῳ, οἱ μὲν, ὄνομά φασιν εἶναι ὅμοιον τῷ, ὦ Μενέλεῳ. Αὔω γὰρ τὸ φωνῶ· ἐξ οὗ ἄναυος ὁ ἄφωνος, καὶ ἀποβολῇ, ἄναος, καὶ Ἀττικῶς, ἄνεως, καὶ [2] πληθυντικῶς, ἄνεῳ. Ἕτεροι δὲ, [3] ἐπίρρημα τὸ ἄνεω φασι, μηδὲ προσγράφοντες τὸ ἰ ἐν τῇ ληγούσῃ. ὡς εἶναι, κατ' αὐτοὺς, [4] ὁμοίας συντάξεως τὸ, ἀκὴν ἐγένοντο, καὶ τὸ, ἄνεω ἐγένοντο. Ποιητικὴ δὲ λέξις τὸ, Rom. p. 388.
ἄνεῳ, καὶ ἀσύμβολος εἰς λόγον πεζόν. ὥσπερ μετ' ὀλίγα καὶ τὸ, πέπασθε, ἐν τῷ, ἐπεὶ κακὰ πολλὰ πέπασθε. ἤτοι πεπόνθατε, κατὰ συγκοπήν.

Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος·
Κέκλυτε νῦν καὶ ἐμεῖο. μάλιστα γὰρ ἄλγος ἱκάνει
Θυμὸν ἐμόν. φρονέω δὲ, διακρινθήμεναι ἤδη
Ἀργείους, καὶ Τρῶας· ἐπεὶ κακὰ πολλὰ πέπασθε,
Εἵνεκ' ἐμῆς ἔριδος, καὶ Ἀλεξάνδρου ἕνεκ' ἀρχῆς.
Ἡμέων δ' ὁπποτέρῳ θάνατος, καὶ μοῖρα τέτυκται,
Τεθναίη· ἄλλοι δὲ διακρινθεῖτε τάχιστα.
Οἴσετε δ' ἄρν', ἕτερον λευκὸν, ἑτέρην δὲ μέλαιναν,
Γῇ τε, καὶ Ἠελίῳ. Διὶ δ' ἡμεῖς οἴσομεν ἄλλον.
[5] Ἄξετε δὲ Πριάμοιο βίην, ὄφρ' ὅρκια τάμνῃ
Αὐτὸς· ἐπεί οἱ παῖδες ὑπερφίαλοι, καὶ ἄπιστοι. Bas. p. 294.
Μή τις ὑπερβασίῃ Διὸς ὅρκια δηλήσηται.
Αἰεὶ δ' ὁπλοτέρων ἀνδρῶν φρένες ἠερέθονται.
Οἷς δ' ὁ γέρων μετέῃσιν, ἅμα πρόσσω, καὶ ὀπίσσω
Λεύσσει, ὅπως ὄχ' ἄριστα μετ' ἀμφοτέροισι γένηται.

μα'. Λύπης περιφραστικὸν τὸ, μάλα γὰρ ἄλγος ἱκάνει θυμὸν ἐμόν. Ἐντεῦθεν δὲ σύγκειται τὸ θυμαλγές. οὗ ἐναντίον ἡ θυμηδία. Ὑποσχετικὸν εἰρήνης τὸ, φρονέω δὲ διακρινθήμεναι ἤδη· [6] ἐπεὶ κακὰ πολλὰ πέπασθε. ἤτοι πεπόνθατε, ὡς προείρηται. Διακρινθῆναι δὲ λέγει, τὸ λυθῆναι τοῦ πολέμου, καὶ χωρισθῆναι. Καὶ κεῖται ἡ λέξις αὕτη πολλαχοῦ, παρά τε Ὁμήρῳ, καὶ ἑτέροις. Ἐνταῦθα οὖν φησι· φρονέω δὲ, διακριθῆναι ἤδη ἡμᾶς. καὶ μετ' ὀλίγα· ἄλλοι δὲ, διακρινθεῖτε τάχιστα. [7] Ἔστι δὲ τὸ μὲν διὰ τοῦ ν, ὀρθότερον, εἰ καὶ Ποιητικώτερον. ὡς καὶ τὸ κλινθῆναι, καὶ τὸ ἀνάκλιντρον. τὸ δὲ δίχα τοῦ ν, κοινότερον, καὶ Ἀττικώτερον. Ἐναντίον δὲ τὸ διακρίνειν πρὸς τὸ συγκρίνειν,

1. Γίνεται γὰρ ἀκὴν ἀπὸ τοῦ ἀ στερητικοῦ, καὶ τοῦ χαίνειν) Etymologici Magni Auctor: ἀκὴν, ἐπίρρημα ποιότητος, ἀντὶ τοῦ ἡσύχως. παρὰ τὸ μὴ χαίνειν γίνεται ἀχὴν, καὶ ἀκὴν, ἀχή τις οὖσα. Apposita ad etymologiam est expositio illa τοῦ, ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ, ut id dictum sit ἀντὶ τοῦ, ἀχανῶς. quæ expositio est Hesychii. *Politus.*

2. πληθυντικῶς, ἄνεῳ) Hesychius: Ἄνεῳ, ἥσυχοι, ἄφωνοι. Malo, ἄνεῳ, Atticè. Etymologici Magni Auctor: Ἄνεως, ὁ ἄφωνος. ἡ εὐθεῖα τῶν πληθυντικῶν, οἱ ἄνεῳ. *Politus.*

3. ἐπίρρημα τὸ ἄνεῳ φασι) scribe ἄνεω sine ἰ, ut & paullo post τὸ, ἄνεω ἐγένοντο, non ἄνεῳ. Non enim recipit τὸ ἰ, si sit adverbium. *Politus.*

4. ὁμοίας συντάξεως τὸ, ἀκὴν ἐγένοντο, καὶ τὸ, ἄνεω ἐγένοντο) Ἀκὴν terminationem habet adverbii, ut αἰψηρόν. Sed ἄνεω terminationem habet nominis, declinatione Atticâ. *Salvinus.*

5. Ἄξετε) l. Ἄξετε. *Polit.*

6. ἐπεὶ κακὰ πολλὰ πέπασθε) O *passi graviora, dabit Deus his quoque finem*. Virg. *Salvinus.*

7. Ἔστι δὲ τὸ μὲν διὰ τοῦ ν, ὀρθότερον) Sic apud Latinos *conjunx* a conjungendo; postea *conjux*, unde genitivus *conjugis*. Heteroclita, aclita nomina dicimus ob euphoniam, seu vocis suavitatem, quum, secundùm originem, esset, heteroclita, aclita, diversè declinabilia, indeclinabilia. *Salvinus.*

ἃ ἐστι συγχέειν. Σημείωσαι δὲ, ὅτι τὸ διακρινθεῖτε, διὰ διφθόγγου ἐν τοῖς ἀκριβεστέροις τῶν ἀντιγράφων φέρει τὴν παραλήγουσαν, οἷα συγκοπὲν ἀπὸ εὐκτικοῦ τοῦ διακριθείημεν, ἵνα τὸ ἀκόλουθον τῆς συγκοπῆς, ᾖ τοιοῦτον· Διακριθεῖμεν, διακριθεῖτε, διακριθεῖεν. Καὶ μυρία ταύτης τὰ παραδείγματα. Τὴν μὲν ὑπὸ τοῦ Πάριδος ἁρπαγὴν τῆς Ἑλένης, ἀρχὴν ὁ Μενέλαος λέγει, τοῦ πολέμου δηλαδή· τὴν δὲ αὐτοῦ ἐπεξέλευσιν, ἔριν καλεῖ, εἰπών· Εἵνεκ' ἐμῆς ἔριδος, καὶ Ἀλεξάνδρου ἕνεκ' ἀρχῆς· διὰ τὸ τὴν ἔριν ἀληθῶς ἐπεξελευστικὴν εἶναι πρός τι καταρξαν. Πρωθύστερον δὲ τὸ σχῆμα τοῦ λόγου, ἤγουν ὑστερολογία. Πρῶτον γὰρ ἡ τοῦ Ἀλεξάνδρου ἀρχή· εἶτα ἡ τοῦ Μενελάου ἔρις. Δευτερεύει γὰρ αἰεί,[1] ὥσπερ ὁ παρ' Ἡσιόδῳ ζῆλος, οὕτω καὶ ἡ ἔρις, γινομένη διά τι προκατάρχον. Ὅρα δὲ, ὡς ἐν ἑνὶ στίχῳ, καὶ εἵνεκα ἔφη κοινῶς, καὶ εἵνεκα ποιητικῶς, καθ' ὁμοιότητα τοῦ εἰνάνυχες, καὶ εἴνατος, καὶ εἰρωτῶ, καὶ εἰῶ,[2] καὶ τῶν ὁμοίων.

μβ'. Τρῶες μὲν, οἷς ὁ κίνδυνος περὶ γῆς ἦν, καὶ τοῦ ζῆν, ἄρνε δύο φέρουσιν, ἕτερον μὲν, λευκόν·[3] ἑτέρην δὲ, μέλαιναν, εἰς θυσίαν ἐν τῇ κατὰ τὴν μονομαχίαν[4] ὁρκωματίᾳ, γῇ τε, καὶ ἡλίῳ· τῷ μὲν, τὸν λευκόν· τῇ δὲ, τὴν μέλαιναν, οὐ μόνον κατὰ ὁμοιότητα χρώματος, ἀλλὰ καὶ ἐνεργείας. Ἄρρεν μὲν γὰρ, θύεται ἡλίῳ, ὡς οἷον ἀνδρί. ἐν ἑτέρῳ γὰρ γεννᾷ, ἤγουν ἐν τῇ γῇ, ὡς οἷα γυναικί. Θῆλυ δὲ τῇ γῇ, ὡς οἷα μητρὶ τῶν ἐξ αὐτῆς, καὶ ἡλίου. Ἕλληνες δὲ τῷ Διὶ θύουσιν ἕνα, τὴν χρόαν οὐ δηλώσαντος τοῦ Ποιητοῦ. Οὐ γὰρ οὕτως ἐναργὲς τὸ τοῦ Διὸς χρῶμα, ὡς τὸ τοῦ ἡλίου, καὶ τῆς γῆς. Ξενίῳ δὲ ἴσως Διὶ θύουσιν, ὡς ἂν ἐκπολεμωθῇ Ἀλεξάνδρῳ ἀδικήσαντι εἰς ξενίαν. Ἐνδημεῖ δὲ καὶ ὁ Πρίαμος τοῖς ὅρκοις, Μενελάου ἀπαιτήσαντος, διὰ τὸ τῶν παίδων ὑπερφίαλον, καὶ ἄπιστον. Ἔνθα καὶ γνωματεύει ὁ βασιλεὺς οὕτως· Αἰεὶ δ' ὁπλοτέρων ἀνδρῶν φρένες[5] ἠερέθονται. ὅ ἐστιν, ἐκκρεμεῖς, ὡς ἐν ἀέρι, καὶ ἐλαφραὶ, καὶ εὐσάλευτοι, καὶ ἀβέβαιοί εἰσιν, αἱ τῶν νέων φρένες, καὶ οὐκ ἔμπεδοι, καὶ παγίως
Rom. p. 389. βέβαιοι, καὶ ἀσφαλεῖς. Οἷς δέ, φησιν, ὁ γέρων μετέῃσιν, ἤγουν σύνεστιν, ἅμα πρόσσω, καὶ ὀπίσσω λεύσσει, ὅ ἐστιν, ὁρᾷ, ὅπως ὄχ' ἄριστα μετ' ἀμφοτέροισι γένηται. Ἔστι δὲ πρόσσω μὲν, τὰ πρὸ ὀφθαλμῶν, καὶ ἤδη γενόμενα, καὶ τὰ πα-

separare, *dirimere*, contra sese habet, atque τὸ συγχέειν, hoc est, συγχέειν, *commiscere*, *ac confundere*. Observes etiam, velim, ut τὸ διακριθεῖτε, *dirimamini*, in accuratioribus codicibus penultimam efferi cum diphthongo, tamquam si factum sit per syncopen ab Optativo διακριθείημεν, *dirimamur*. ita ut consecutio, atque ordo hujus syncopes sit istiusmodi: Διακριθεῖμεν, *dirimamur*, διακριθεῖτε, *dirimamini*, διακριθεῖεν, *dirimantur*. Et innumera sunt huiusce syncopes exempla. Quemadmodum commissum a Paride raptum Helenæ Menelaus dicit ἀρχὴν, *principium*, *seu caussam*, belli nimirum; ita id ipsum, in quo maximè laborat, ut injuriam suam contra Paridem persequatur, atque ulciscatur, contentionem vocat, illis verbis: Εἵνεκ' ἐμῆς ἔριδος, καὶ Ἀλεξάνδρου ἕνεκ' ἀρχῆς. *Propter meam contentionem*, *& propter Alexandrum*, *qui caussam dedit*: eo quòd verè contentio pœnas ab ipso auctore, seu ab eo, qui in caussâ fuerit, repetat & persequatur. Figuratum est autem loquendi genus per prothysteron, seu hysterologiam. Prior namque est caussa, quam dedit Alexander: deinde contentio Menelai. Secundo enim semper est loco, ut apud Hesiodum æmulatio, sic etiam contentio, quippe quæ ob priorem aliquam caussam excitetur. Atque hic vide, ut in uno, eodemque versu tum ἕνεκα, *gratiâ*, dicit communiter, tum εἵνεκα, Poëticè, ad exemplum τοῦ εἰνάνυχες, *per novem noctes*, & εἴνατος, *nonus*, & εἰρωτῶ, *interrogo*, & εἰῶ, *permitto*, aliarumque vocum hujuscemodi.

XLII. Trojani, qui de suâ regione, vitâque ipsâ periclitantur, in sanciendis, firmandisque jurejurando singularis pugnæ conditionibus, agnos binos ferunt, alterum, hoc est, marem, album; alteram, idest, feminam, nigram: quos & Terræ, & Soli sacrificent; Soli album; Terræ nigram; non ob coloris modò similitudinem, sed etiam actionis, atque efficaciæ. Mas enim sacrificatur Soli, tamquam viro, quippe qui in alterâ, in terrâ videlicet, tamquam uxore, vim gignendi habeat. Femina verò, seu agna, sacrificatur Terræ, tamquam matri earum omnium rerum, quæ ex eâ, atque ex Sole procreantur. Græci contra Jovi unum solumque agnum sacrificant, cujus colorem minimè exprimit Poëta. Non enim peræquè manifestus est Jovis color, ut Solis, & Terræ. Ac fortasse Jovi hospitali sacrificant, ut hostis fiat, infensusque Alexandro, qui hospitalitatis jura violasset. Quin etiam fœderibus jurejurando sanciendis præsens adest Priamus, ita expetente, & postulante Menelao, ob improbitatem, & perfidiam filiorum Priami, qui fœdera frangere minimè dubitarent. Ubi & idem ipse rex sententiosum hoc dictum profert: *Semper quidem juniorum hominum mentes ἠερέθονται*, *in aërem sunt elatæ*. Hoc est, suspensæ, ac pendulæ, veluti in aëre, levesque, & mobiles, atque instabiles sunt juvenum mentes; neque eæ firmæ, aut fixæ veluti in terrâ, solideque stabiles, atque immotæ, ita ut minimè evertantur. Quibus verò, inquit, senex μετέῃσιν, videlicet σύνεστιν, *interest*, hic simul πρόσσω, καὶ ὀπίσσω, *ante*, *& retro*, *i. e. quæ præterita sunt*, *& futura*, λεύσσει, hoc est, ὁρᾷ, *videt*, *seu prospicit*, ut tota res quàm optimè inter utrosque transigatur. Sunt autem πρόσσω, *ante se*, *seu a fronte*, ea, quæ præ oculis, & jam fuerunt; nec non

1. ὥσπερ ὁ παρ' Ἡσιόδῳ ζῆλος, οὕτω καὶ ἡ ἔρις) Hesiodus:
ζηλοῖ δέ τε γείτονα γείτων,
Εἰς ἄφενος σπεύδοντ'. ἀγαθὴ δ' ἔρις ἥδε βροτοῖσι. Politus.
2. καὶ εἰῶ) Εἰῶ pro ἐῶ, quod unsam praebent Virgilio ex duabus vocibus conficiendi unum [illegible]. Salvinius.

3. ἑτέρην δὲ μέλαιναν) l. ἑτέρην. Frobenius, ἕτερον. Polit.
4. ὁρκωματίᾳ) l. ὁρκωμοσίᾳ. Polit.
5. ἠερέθονται. ὅ ἐστιν, ἐκκρεμεῖς, ὡς ἐν ἀέρι) Hesychius: ἠερέθονται, μετέωροι εἰσίν, ὡς ἀέρα αἴρονται. ἠερέθοντο, μετεωρίζοντο, ἐπῃρμένοι. Politus.

non ea, quæ præsentia sunt, & veluti inter pedes, seu ante pedes: *ὀπίσω* verò, *retro*, *seu a tergo*, ea, quæ erunt, necdum advenerunt, sed sunt futura.

XLIII. Sensus igitur hujus loci hic est: senex, ob magnam rerum experientiam, simul, unoque veluti temporis momento, videt omnia, tum præsentia, tum præterita, tum futura, & ex præteritis conjicit, cujusmodi erunt, quæ sunt futura; sive, ut est in Tragœdiâ, ut cordatus, atque intelligens, ex antiquis providet, ac conjectat nova, itaque cavet. At verò juvenis ad ea dumtaxat animum intendit, quæ inter pedes, seu obvia sunt, ac præsentia. Quemadmodum & hoc loci Priamus, utpote qui plerosque jamdudum viderat ex perjurio damnum accepisse, sibi, ut videtur, cavebit. Verumtamen ejus filios, qui nihil prorsus mali provident, ac prospiciunt, quippe qui præsentia tantùm advertant, eaque sola considerent, verisimile sanè fuerit, perjurio jusjurandum *δηλήσασθαι*, *esse violaturos*, sive *βλάψαι*, *læsuros*, *atque offensuros*, tamquam a verbo *δηλῶ*, *δηλήσω*, *lædo*, *lædam*, ex quo *τὸ δηλητήριον*, *toxicum*, *seu venenum*, *quod nocumentum*, *ac perniciem affert*. Constat porrò, *δήλησιν*, videlicet *βλάβην*, *læsionem*, *sive offensionem*, juris jurandi, nihil aliud esse, quàm ejus violationem, seu perjurium; itemque dictum esse per allegoriam, ut supra in libro *α'* scriptum est, simul videre a fronte, & a tergo, sive ante, & retro, ductâ veluti metaphorâ ab animantibus, quæ colla facilè movent, atque inflectunt, ut tum ea, quæ sunt coram, tum ea, quæ a tergo, possint adspicere. Atque ab hac istâ mente Argum fabula, perinde quasi unoquoque experimento, quod cujusque rei ipse faceret, oculatus redderetur, multis præditum oculis prædicat, ita ut nulla omnino res eum lateret. Idque magis in caussâ est, cur senes dicantur priora simul videre, ac posteriora, quòd ii nimirum utrimque quodammodo sunt oculati: ut proinde cuncta simul intueantur. Nam quæ molliori sunt collo, flexilique cervice animalia, ea, tametsi a fronte, atque a tergo videant; tamen non id simul faciunt. Interea verò observandum, ut experimenta, quæ quis facit, similitudinem quamdam, & imaginem referunt oculorum.

XLIV. Sciendum autem est, positum hic esse *ὅρκια τάμνειν*, *fœdera icere*, *seu percutere*, idest, adhibitis sacrificiis, cæsisque victimis, jurare; itemque convicium, probrumque in perjuros esse illud: *quoniam ejus filii fœdifragi sunt*, *atque infidi*, *& tales*, *qui perjurio Dei fœdera*, *& jusjurandum violent*, *atque offendant*. Quin etiam vide, ut, ubi agnos duos commemorat, non mutat *τὸ*, *ἕτερος*, *alter*, quippe quod dici de duobus consueverit. Quapropter, quum dixisset, *ἕτερον*, *λευκόν*· *ἑτέρην δὲ*, *μέλαιναν*, *alterum*, *album*; *alteram*, *nigram*; de tertio usurpat *τὸ*, *ἄλλος*, *alius*. De quo vetus ille Magister ita scribit: *Τὸ*, *ἄλλον*, *alium*, dicit de tertio. Ubi vero de duobus agit, *τὸ ἕτερον*, *alterum*, ex Græcæ linguæ usu opponit *τῷ ἑτέρῳ*, *alteri*. *Ὑπερφιάλους*, *fœdifragos*, Priami liberos vocat. quod convicium, ac maledictum ex uno, soloque Alexandro colligit. Ille enim verè fœdifragus. Sic etiam Alexander ex unâ solâque Helenâ laudem desumit, cum Achajam vocat

παρόντα δὲ, καὶ οἷον ἐν ποσίν· ὀπίσω δὲ τὰ ἐσόμενα, καὶ μήπω μὲν ἐλθόντα, ὄντα δὲ ἐν τῷ μέλλειν.

μγ'. Λέγει οὖν, ὅτι ὁ γέρων, ἅμα, καὶ οἷον ἀχρόνως, διὰ πολυπειρίαν, ὁρᾷ πάντα, τά τε νῦν, καὶ τὰ παρεληλυθότα, καὶ τὰ μέλλοντα, καὶ ἐκ τῶν παρελθόντων στοχάζεται, οἷα ἔσται καὶ τὰ μετὰ ταῦτα, καὶ, κατὰ τὴν Τραγῳδίαν, ὡς ἔννους, τὰ καινὰ τοῖς πάλαι τεκμαιρόμενος, οὕτω φυλάσσεται. Ὁ δὲ νέος, μόνων γίνεται τῶν ἐν ποσίν, ὥσπερ καὶ ἐνταῦθα ὁ Πρίαμος μὲν, πολλοὺς εἰδὼς ἐξ ἐπιορκίας βλαβῆναι φθάσαντας, φυλάξεται ἄν, ὡς εἰκός· οἱ δὲ παῖδες, μηδὲν προορώμενοι κακὸν, οἷα τοῦ παρόντος μόνου γινόμενοι, δηλήσωνται ἂν ὑπερβασίᾳ τοὺς ὅρκους, ἤτοι βλάψωσιν, ὡς ἀπὸ τοῦ δηλῶ δηλήσω, ἐξ οὗ καὶ τὸ δηλητήριον. Δῆλον δὲ, ὅτι ἡ δήλησις, ἤγουν βλάβη ὅρκων, οὐδὲν ἄλλο, ἢ ἡ παράβασις αὐτῶν, καὶ ὅτι [1] τὸ ἅμα ὁρᾷν πρόσω, καὶ ὀπίσω συμβολικῶς εἴρηται, καθὰ καὶ προγέγραπται ἐν τῇ α' ῥαψῳδίᾳ, ὡς ἐκ μεταφορᾶς ζώων, ἃ τοὺς τραχήλους ῥᾳδίως λυγίζουσιν, ὡς ἔχειν βλέπειν καὶ τὰ ἔμπροσθεν, καὶ τὰ κατόπιν. Ὁ δὲ τοιοῦτος νοῦς καὶ τὸν Ἄργαν, ὡς ἑκάστῃ πείρᾳ ὀμματούμενον, πολυόμματον μυθολογεῖ, ἵνα μηδὲν αὐτὸν λανθάνῃ. Καὶ τοῦτο μᾶλλόν ἐστιν, ἐξ οὗ οἱ γέροντες λέγονται ἅμα ὁρᾷν τά τε πρόσθεν, καὶ τὰ ὄπισθεν, τὰ, ἑκατέρωθεν δηλαδὴ τρόπον τινὰ [2] ὠμματῶσθαι αὐτούς· ὡς διὰ τοῦτο ἅμα πάντα βλέπειν. Τὰ γὰρ εὐτράχηλα, καὶ εὐλύγιστα τῶν θηρίων ζῶα, εἰ καὶ ἔμπροσθεν, καὶ ὄπισθεν βλέπουσιν, ἀλλ' οὐχὶ καὶ ἅμα τοῦτο ποιοῦσιν. Ἐν τούτοις δὲ σημειωτέον καὶ, ὅτι [3] αἱ πεῖραι ὄμμασιν ἐοίκασιν.

μδ'. Ἰστέον δὲ, ὅτι κεῖται καὶ ἐνταῦθα ὅρκια τάμνειν, τὸ διὰ θυσιῶν ὀμνύειν· καὶ ὅτι ὕβρις ἐπιόρκων τὸ, ἐπεὶ οἱ παῖδες ὑπερφίαλοι, καὶ ἄπιστοι, καὶ οἷοι ἐν ὑπερβασίᾳ θεοῦ ὅρκους δηλήσεσθαι. Ὅρα δὲ καὶ, ὅτι ἐν τῷ περὶ τῶν δύο ἀρνῶν λόγῳ οὐκ ἤλλαξε τὸ, ἕτερος, οἷα ἐπὶ δύο τινῶν εἰωθὸς λέγεσθαι. Διὸ εἰπὼν, ἕτερον, λευκὸν· ἑτέρην δὲ, μέλαιναν, ἐπὶ τοῦ τρίτου τὸ, ἄλλος, ἔθηκεν. ὡς ὁ γράφει ὁ παλαιὸς, οὕτω· [4] τὸ, ἄλλον, ἐπὶ τοῦ τρίτου εἶπεν. ἐπὶ δὲ δυοῖν, τὸ, ἕτερον, τῷ ἑτέρῳ ἀντιδιέσταλκεν Ἑλληνικῶς. Ὑπερφιάλους δὲ λέγει παῖδας Πριάμου, ἀπὸ ἑνὸς τοῦ Ἀλεξάνδρου συναγαγὼν τὸ σκῶμμα. Τοιοῦτος γὰρ ἀληθῶς ἐκεῖνος. Οὕτω δὲ καὶ Ἀλέξανδρος τὴν Ἀχαΐδα

1. *τὸ ἅμα ὁρᾷν πρόσω, καὶ ὀπίσω*) Hinc Janus bifrons; idest, prudens, qui præteritum nimirum & futurum tempus respiciat. *Salvinus*.

2. *ὠμματῶσθαι*) l. *ὠμματοῦσθαι*. Politus.

3. *αἱ πεῖραι ὄμμασιν ἐοίκασιν*) Sic qui pluribus in vitâ rerum experimentis instructus, pluribus oculis præditus esse dicetur, &, ut ita dicam, totus oculeus. Verùm Argum ob vigilantiam, fabulæ talem finxerunt. *Salvinus*.

4. *τὸ, ἄλλον, ἐπὶ τοῦ τρίτου εἶπεν· ἐπὶ δὲ δυοῖν, τὸ ἕτερον*) Thomas Magister: Ἕτερος, ἐπὶ δυοῖν· ἄλλος, ἐπὶ πολλῶν. Polit. Sic apud Latinos *alter* dicitur de secando è duobus; *alius* de pluribus. *Salvinus*.

δα καλλιγύναικά φησιν, ἐκ μιᾶς τῆς Ἑλένης λαβὼν τὸν ἔπαινον. Τὸ δὲ ὅμοιον καὶ ἐν πολλοῖς ἄλλοις Ὅμηρος ποιεῖ. Ὑπερφίαλοι δὲ νῦν, [1] οἱ παρασπονδηταὶ, οἱ ὑπὲρ τὴν ἱερὰν φιάλην ποιοῦντες, καὶ διὰ τοῦτο, κατὰ τὸν Ποι-
Baf. p. 295. ητὴν εἰπεῖν, ἄπιστοι. [2] Ὅτι δὲ καὶ ἄλλο τι σημαίνει ἡ λέξις, ἀλλαχοῦ τε φανήσεται, καὶ ἐν Ὀδυσσείᾳ δὲ εἴρηται. Ἰστέον δὲ, ὅτι οὐκ ἔστιν ἁπλῶς ὑπερφιάλους τοὺς παρασπονδοῦντας εἰπεῖν, εἰ μὴ καὶ τὸ ἄπιστοι πρόσκειται. Τὸ δὲ ὑπερβασίᾳ, διὰ σαφήνειαν τέθειται. [3] Ὁρκίων γὰρ βλάβη, ἡ ὑπερβασία, ἣν καὶ παραιβασίαν ἕτεροί φασιν. Ἔστι δὲ κυρίως ὑπερβασία, τὸ ὑπερβαίνειν τοὺς τεταγμένους ὅρους τῆς γῆς, καὶ οἷον ὑπὲρ τὰ ἐσκαμμένα ὅρια πηδᾶν. Καταχρηστικῶς δὲ καὶ ἐπὶ ἀδικίας ἡ λέξις τίθεται, καὶ ἐπὶ τῆς ἁπλῶς δὲ κακίας, ὡς δῆλον ἐκ τοῦ, [4] ὑπερβασίας ἀλεείνων. καὶ, [5] ὑπερβασίαι δ' ἀλεγειναί.

με. Ὁπλότεροι δὲ, ἁπλῶς μὲν οἱ νέοι, καὶ ὅπλα αἴρειν δυνάμενοι. ἐκεῖθεν δὲ καὶ ἐπὶ ψόγου ὑπέροπλος, καὶ ὑπεροπλίζεσθαι τὸ καταθρασύνεσθαι. Ἠερέθεσθαι δὲ, κυρίως μὲν, [6] τὸ ἐν ἀέρι κρέμασθαι, [7] ἐξ οὗ καὶ ἡ αἰώρα· ἐνταῦθα δὲ, ἐπὶ τοῦ ἀβεβαίως ἔχειν εἴληπται. Τὰ μὲν γὰρ ἐν ἀέρι κρεμάμενα, εὐμετακίνητά εἰσι· τὰ δὲ ἐν γῇ, καὶ, ὡς εἰπεῖν, ἔμπεδα, σταθερὰ, καὶ βεβηκότα. Ὅτι δὲ ἡ ῥηθεῖσα αἰώρα, καὶ διὰ τοῦ ε ψιλοῦ ἔχει τὴν ἀρχὴν, ὡς δηλοῖ οὐ μόνον τὸ, [8] Πλεκταῖς ἑώραις ἐμπεπλεγμένην· [9] ἀλλὰ καὶ τὸ μετέωρος, ὅπερ οἱ ἐπαγωνιζέσθωσαν. Ὅτι δὲ καὶ [10] κύριόν ἐστιν ὄνομα ἡ Αἰώρα γυναικὸς ἀπαγξαμένης, καὶ διὰ τί ἀπαγξαμένης, τὸ τοῦ Παυσανίου δηλοῖ λεξικόν. Ἐν δὲ τοῖς ῥηθεῖσι κειμένου καὶ τοῦ οἴσετε ῥήματος, εἶον, οἴσετε δ' ἄρνε, καὶ ἑξῆς, σημείωσαι, ὅτι οὐδὲ τοῦ φέρω μέλ-

vocat καλλιγύναικα, mulieres pulchras habentem. Ac similiter in plerisque aliis facit Homerus. Ὑπερφίαλοι autem nunc, fœderum violatores, ii scilicet, qui faciunt ὑπὲρ τὴν ἱερὰν φιάλην, præter sacram phialam, seu præterquam ferat jurisjurandi, per phialam dati, religio. ideoque, ut cum Poëtâ loquar, sunt ἄπιστοι, infidi, seu perfidi. Verùm hæc ipsa vox aliam quoque significationem habet, ut tum alibi videbitur, tum etiam dictum est in Odysseâ. Sciendum tamen est, ὑπερφιάλους non posse simpliciter, ac generatim eos intelligi, qui perfidè agunt, & fœdus violant, nisi etiam adjiciatur τὸ ἄπιστοι, infidi. Perspicuitatis gratiâ, positum est τὸ ὑπερβασίῃ, transgressione, delicto, perjurio. Fœderum namque violatio, ἡ ὑπερβασία, transgressio, quam alii dicunt etiam παραιβασίαν. Est autem propriè ὑπερβασία, transgressio, constitutos terræ terminos ὑπερβαίνειν, transgredi, seu transcendere, & finium veluti fossas transilire. Sed per catachresin usurpatur etiam hæc vox de injuriâ, seu maleficio, & de quocunque generatim delicto, seu scelere, ut palam facit illud: ὑπερβασίας ἀλεείνων. scelera, seu improbè facta devitans. & , ὑπερβασίαι δ' ἀλεγειναί. sceleraque curarum plena.

XLV. Ὁπλότεροι, generatim juvenes, idoneique ad tollenda ὅπλα, arma. Atque inde etiam in malam partem ὑπέροπλος, superbus, ac temerarius, & ὑπεροπλίζεσθαι, hoc est, audaciùs, insolentiùsque sese efferre, superbire. Ἠερέθεσθαι in propriâ significatione, est pendere, seu pendulum esse, ac suspensum in aëre: ex quo ἡ αἰώρα, oscillatio, jactatio, suspensio, vel quid pensile. Verùm hic accipitur, quatenus significat, instabilem, & inconstantem esse. Quæ enim in aëre pendent, huc & illuc facilè moventur. Quæ verò terræ adhærent, atque, ut ita dicam, posita sunt, ac fixa in solo, ea stabilia sunt, & firma. An autem ea, quæ dicta est αἰώρα, primam habeat per ε tenue, ut apertè ostendit non modo τὸ, Πλεκταῖς ἑώραις ἐμπεπλεγμένην. Tortili suspendio, vel suspensis funibus implicitam: sed etiam τὸ μετέωρος, sublimis, alii, per me sanè licet, contendant. Quin etiam τὴν Αἰώραν, Æoram, nomen proprium esse mulieris, quæ suspendio vitam finierit, & cur ita finierit, explicat Lexicon Pausaniæ. Quoniam verò hoc loci positum est verbum τὸ οἴσετε, feretis, ut, οἴσετε δ' ἄρνε. feretis autem agnos binos, &c. observa, nec Futurum extare verbi

1. οἱ παρασπονδηταὶ, οἱ ὑπὲρ τὴν ἱερὰν φιάλην ποιοῦντες) Ὑπερφίαλος, ὁ ὑπέρμαχος, καὶ ἄδικος, ὁ παραβαίνων τοὺς διὰ φιαλῶν γινομένους ὅρκους. Ex Etymologo. Ὑπερφίαλος, ἀντὶ τοῦ, ὁ ὑπεροπτικός, Ex Suidâ. Eustathius ad Odysseam p. 1400. Ὅτι μὲν γὰρ καὶ τοὺς Πριαμίδας ὑπερφιάλους καλεῖ ὁ Ποιητὴς, ταχὺ εἶναι τὸ τῆς ὕβρεως. βούλεται γὰρ, παρασπονδητὰς αὐτοὺς, καὶ ὑπερβαίνοντας τὰς ἱερὰς τῶν ὅρκων τὰς φιάλας. Politus.

2. Ὅτι δὲ καὶ ἄλλο τι σημαίνει ἡ λέξις) Eustathius ad Odysseam p. 1400. Τὸ ὑπερφίαλος, μέση λέξις ἐστί· ποτὲ μὲν ταχεῖαν ὕβριν δηλοῖ, ποτὲ δὲ, σημαίνει τινά, καὶ ὁ πάνυ ἀγαθόν. & rursus p. 1618. ad illud: Κυκλώπων ὑπερφιάλων. Τὸ δὲ ὑπερφιάλων διάκειται δε, ὡς καὶ προγέγραπται, οὐ διὰ τοῦ ψόγου ἐνταῦθα κεῖται, ἀλλὰ τὸ κατὰ σῶμα δηλοῖ μεγαλοφυὲς τῶν Κυκλώπων. Etymologici Magni Auctor: λαμβάνεται δὲ καὶ ἐπὶ ἐγκωμίου. Suidas: ἐν ἄλλοις δὲ ἐπὶ ἐγκωμίου· Ὑπερφιάλους μεθ' ἡμῖν δαίνυσθαι. ἀντὶ τοῦ, ἀγαθούς. Politus.

3. Ὁρκίων γὰρ βλάβη, ἡ ὑπερβασία) Ὑπέρβασις inter alia Hesychio, παράβασις ὅρκων. Suidas: ὑπερβασίας, ὅρκων παραβάσεις, ἐπιορκίας. Politus.

4. ὑπερβασίας ἀλεείνων) Hesiodus Diebus:
'Ορνιθας κρίνων, καὶ ὑπερβασίας ἀλεείνων. Politus.

5. ὑπερβασίαι δ' ἀλεγειναί) ut & Homerus in Odysseâ:
Τίσασθαι μνηστῆρας ὑπερβασίης ἀλεγεινῆς. Polit.

6. τὸ ἐν ἀέρι κρέμασθαι) i. τὸ ἐν αἰθέρι. Polit.

7. ἐξ οὗ καὶ ἡ αἰώρα) αἰώρα Etymologo dicitur esse ἀπὸ τοῦ αἴρω. unde αἴρα, & pleonasmo τοῦ ω, αἰώρα. Polit.

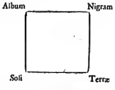
8. Πλεκταῖς ἑώραις ἐμπεπλεγμένην) Sophocles Oedipo Tyranno:
ἣ δὴ κρεμαστὴν τὴν γυναῖκ' εἰσείδομεν,
πλεκταῖς ἑώραις ἐμπεπλεγμένην.

Scholiaste: ἑώρα λέγεται, κρέμασις, ἀγχόνη, μετέωρος. Suidas: αἰώρα, ἀγχόνη, ἀρτάνη, ἐπαρσις. Politus.

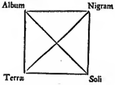
9. ἀλλὰ καὶ τὸ μετέωρος) Sed & alii ex αἰώρα, videntur scripsisse μετέωρος. Etymologus: αἰωρούμενος, μετεωριζόμενος. Polit.

10. κύριον ἐστιν ὄνομα ἡ Αἰώρα γυναικὸς ἀπαγξαμένης) Videtur intelligere Erigonen, in cujus memoriam institutum ab Atheniensibus festum, Αἰώρα. Etymologici Magni Auctor: Αἰώρα, ἑορτὴ Ἀθήνησι, ἣν καλοῦσιν Εὔδειπνον. Αἰγίσθου γὰρ, Ἠριγόνην, τὴν Αἰγίσθου, καὶ Κλυταιμνήστρας θυγατέρα, σὺν Τυνδάρεῳ τῷ πάππῳ ἐλθεῖν Ἀθήναζε, κατηγορήσουσαν Ὀρέστου. ἀπολυθέντος δὲ, ἀπαγξαμένην ἑαυτήν, προσγενέσθαι τοῖς Ἀθηναίοις γενεᾶς. κατὰ χρησμὸν δὲ ἐπ' αὐτῇ συντελεῖσθαι τὴν ἑορτήν. Alii hanc Erigonen non Ægisthi, & Clytæmnestræ, sed Icarii, seu Icarii, filiam memorant. Hyginus Fab. 130. Pastores quum immoderatiùs biberent, ebrii facti, conciderunt: qui arbitrantes, Icarium sibi malum medicamentum dedisse, fustibus eum interfecerunt. Icarium autem occisum canis ululans Mæra, Erigonæ monstravit, ubi pater insepultus iaceret. Quò quum venisset, super corpus parentis in arbore suspendio se necavit. ob quod factum Liber pater iratus, Atheniensium filias simili pœnâ afflixit. De eâ re ab Apolline responsum petierunt: quibus responsum est, quòd Icarii, & Erigonæ mortem neglexissent. Quo responso, de pastoribus supplicium sumpserunt, & Erigonæ diem festum oscillationis, pestilentiæ causâ, instituerunt. Pluscula in eandem sententiam Servius ad Virgilium Georgic. lib. 2. Festus: Nec desunt, qui exemplum Græcorum secutos putent Italicos, quòd illi quoque, insuetâ interfectâ Icaro, Erigone filia ejus dolore impulsa, suspendio perisset. Paullus, qui Festum contraxit: Oscilla, Festa in honorem Bacchi: in quibus homines se per funes iactant. alii putant, Erigones. & Icari festa. Politus.

verbi φέρω, *fero*, ut a veteribus Grammaticis animadversum est, nec Præsens reperiri τοῦ οἴσω, hoc est, κομίσω, *feram*. Quapropter dicit, ἄρνας φέρειν, *agnos ferre*, & οἴσετε ἄρνε. *feretis agnos binos*. Ubi etiam observa, pari has voces esse inter sese potestate. Quare etiam τὸ συμφέρον, & τὸ συνοῖσον, *id, quod confert, atque expedit, id, quod prodest, quod conducibile est, commodum, atque utile*, in eodem significatu usurpantur. Deinde illud, οἴσετε ἄρνε, λευκὸν, καὶ μέλαιναν, γῇ τε, καὶ ἠελίῳ. *feretis agnos binos, album, & nigram, Terræque, & Soli*, tametsi bene distinctum, ac dilucidum videatur, eo quòd explicet, ac declaret, qualis agnus offerendus sit Soli, qualis agna Terræ; tamen alioquin confusam, ac perturbatam sententiam efficit. Et genus id est loquendi figuratum per conversionem, contortionemque orationis, & artificiosè excogitatum. ita ut certo veluti ambitu comprehensum sit, atque ad decussis formam redactum, & quadripartitum. Planus namque, & naturalis, maximèque perspicuus orationis ordo est hujusmodi: οἴσετε ἄρνε, λευκὸν ἡλίῳ, καὶ μέλαιναν τῇ γῇ. *Feretis agnos binos, album Soli, & nigram Terræ*. ita ut rectâ lineâ adjaceat, ac proximum sit Soli, quod suum est; ac rursus quod suum est, Terræ. Quamquam aliâ ratione naturalem planamque perspicuitatem habere possit, si post τὸν λευκὸν, καὶ τὴν μέλαιναν, *agnum album, & agnam nigram*, ponatur τὸ, ἡλίῳ, *Soli*, & τὸ γῇ, *Terræ*. puta: οἴσετε ἄρνε δύο, λευκὸν, καὶ μέλαιναν, ἡλίῳ, καὶ γῇ. *Feretis agnos binos, album, & nigram, Soli, & Terræ*. ita ut, posterioribus duobus ad priora duo ritè, atque ex ordine relatis, ut in descriptâ figurâ quadrangulâ, sub Albo Sol; sub Nigrâ, Terra collocetur. exempli caussâ, ad hunc modum:

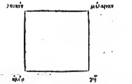

XLVI. Nunc autem, quum dicat ἕτερον, λευκὸν, ἑτέρην δὲ, μέλαιναν, γῇ τε, καὶ ἠελίῳ: *alterum, album, alteram autem, nigram, Terræque, & Soli*; magis perturbat, permiscetque orationem, eo quòd expositam illam quadraturam decusset. Id enim etiam nunc ex naturali ordine inquiritur, ut Album ductâ per medium lineâ, ad Solem directè oppositum accommodet; Nigrum verò similiter ad Terram, tamquam in hunc modum:

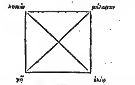

Itaque artificiosè hæc excogitata est oratio, & figurato loquendi genere veluti contorta, ac con-

μέλλων ἐστὶν, ὡς παρατετήρηται τοῖς παλαιοῖς, οὐδὲ τοῦ οἴσω, ὅ ἐστι κομίσω, εὑρηται ἐνεστώς. Διό φησιν, ἄρνας φέρειν, καὶ οἴσετε ἄρνε. καὶ ὅτι ἀλλήλαις ἰσοδυναμοῦσιν αἱ λέξεις αὗται. Διὸ καὶ [1] τὸ συμφέρον, καὶ τὸ συνοῖσον ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ σημαινομένου τίθενται. καὶ ὅτι τὸ, οἴσετε ἄρνε, λευκὸν, καὶ μέλαιναν, γῇ τε, καὶ ἠελίῳ, δοκεῖ μὲν εὐκρινὲς, ὡς δηλοῦν, οἷον μὲν ἄρνα οἰστέον ἡλίῳ, οἵαν δὲ τῇ γῇ· ἄλλως δὲ σύγχυσιν ποιεῖ. Καὶ συνεστραμμένον τι σχῆμά ἐστι, καὶ περινενοημένον, ὡς οἷα περιοδικὸν, χιαστὸν, τετράκωλον. Τὸ μὲν γὰρ κατὰ φύσιν, καὶ σαφέστατον, τοιοῦτόν ἐστιν· οἴσετε ἄρνε, λευκὸν ἡλίῳ, καὶ μέλαιναν τῇ γῇ. ἵνα παρέκειτο τῷ ἡλίῳ μὲν τὸ οἰκεῖον· τῇ γῇ δὲ πάλιν τὸ ἑαυτῆς, κατά τινα γραμμικὴν εὐθυωρίαν. Κατὰ δεύτερον μέντοι λόγον, εἶχεν ἂν σαφήνειαν φυσικὴν, εἰ μετὰ τὸν λευκὸν, καὶ τὴν μέλαιναν, ἔκειτο τὸ, ἡλίῳ, καὶ τὸ, γῇ. οἷον, οἴσετε ἄρνε δύο, λευκὸν, καὶ μέλαιναν, ἡλίῳ, καὶ γῇ. ἵνα, ἀποδεδομένων πρὸς τὰ πρῶτα δύο εὐτάκτως τῶν δευτέρων δύο, ὑπετάσσετο, ὡς ἐν τετραγώνῳ καταγραφῇ, τῷ λευκῷ μὲν, ἥλιος· τῇ μελαίνῃ δὲ, ἡ γῆ. οἷον οὕτως. Rom. p. 390.

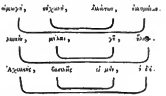
μϛ'. Νῦν δὲ τὸ εἰπεῖν ἕτερον, λευκὸν, ἑτέρην δὲ, μέλαιναν, γῇ τε, καὶ ἠελίῳ, ἐπὶ πλέον συγχέει τὸν λόγον, διὰ τὸ χιάζειν τὸν ἐκτεθέντα τετραγωνισμόν. Κατὰ φύσιν γὰρ νῦν τοῦτο ζητεῖται, ἵνα τὸ μὲν λευκὸν, διὰ γραμμῆς τινος προσαρμόσῃ τῷ ἐκ διαμέτρου κειμένῳ ἡλίῳ· τὸ δὲ μέλαν, ὁμοίως τῇ γῇ. οἷον οὕτως.

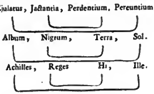
Καὶ οὕτω μὲν ὁ λόγος περινενόηται, καὶ οἷον συνέστραπται τῷ σχηματισμῷ, καὶ συγκέχυται, μιμητα-

1. τὸ συμφέρον, καὶ τὸ συνοῖσον ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ σημαινομένου) Τὸ συμφέρον, propriè illud, quod confert, quod conducit, quod prodest. Τὸ συνοῖσον, profuturum. *Salvinus*.

μησαμένου τοῦ Ποιητοῦ συγκεχυμένον ἄνθρωπον, καὶ μὴ ἐνευκαιροῦντα φυσικῇ ὀνομάτων τάξει. [γ] Τοιοῦτον δὲ καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς τὸ, οἰμωγὴ, καὶ εὐχωλὴ ἀνδρῶν ὀλλύντων, καὶ ὀλλυμένων. Δύναται δὲ ὁμοίῳ ζήλῳ, μὴ κατὰ λέξεις μόνας γοργότερον, ἀλλὰ καὶ πλατύτερον, κατὰ λόγους, τοιαῦτά τις σχηματίσαι. οἷον· Ἀχιλλεὺς μὲν, ᾑρέθη πολέμαρχος· οἱ βασιλεῖς δὲ περὶ τὸν ναύσταθμον ἔμενον· ἵνα οἱ μὲν, στενοχωρῶσι τοὺς Τρῶας· ὁ δὲ, τὰ πέριξ λαΐζηται. Τὸ δὲ τοιοῦτον σχῆμα, καὶ ἐπὶ πλειόνων συζυγιῶν νοημάτων, μεθοδευθήσεται, κατὰ τὴν τοῦ γράφοντος ἰσχύν. Ἔστι δὲ τοῦτο καὶ περιβλητικὸν, διὰ τὴν τῶν νοημάτων μετάστασιν. Ἔχει δὲ τι καὶ σαφηνείας, τὸ τῇ μελαίνῃ εὐθὺς συντάξαι τὸ κατὰ φύσιν οἰκεῖον, ἤγουν τὴν γῆν· ὡς καὶ τῇ εὐχωλῇ, τουτέστι, τῷ καυχήματι τοὺς ὀλλύντας, καὶ τοῖς βασιλεῦσι τὸ ἐν Τροίᾳ μένειν. Κατὰ φύσιν μὲν γὰρ ἐνταῦθα, καὶ εὔτακτον, καὶ σαφὲς, ἡ τῶν μέσων ἕνωσις· ἀνάπαλιν δὲ, ἡ τῶν ἄκρων διάστασις, ὡς ἐν τοιαύτῃ καταγραφῇ, δι' ἧς τὸ προκείμενον σαφηνισθήσεται.

confusa: perinde quasi imitetur Poëta hominem perturbatum, neque plano, ac naturali rectoque nominum ordini vacantem. Tale & illud infra: οἰμωγὴ, καὶ εὐχωλὴ ἀνδρῶν ὀλλύντων, καὶ ὀλλυμένων. *Ejulatus, & jactantia virorum perdentium, & pereuntium, seu cadentium, & morientium.* Et sanè potest quis, simili exemplo, figurata ista loquendi genera non in solis modò vocibus celeriùs, atque acriùs adhibere; sed etiam fusiùs in sermone, sive in perfectis, atque integris enuntiationum formis. Exempli caussâ: Achilli summa gerendi belli commissa fuit; reges vero ad naustathmum, sive ad navium stationem, manebant: hi ut Trojanos in arctum cogerent; ille ut totam circumcirca regionem depopularetur. Quin etiam hujuscemodi figura, pro scribentis facultate, pluribus copulatis conjunctisque sententiis, pertractabitur. Quidquid autem hoc est Figuræ, propter metastasin, seu variationem, ac transitum sententiarum, artificioso numerosoque verborum ambitu circumductam orationem reddit. Illud etiam perspicuitatem quamdam habet, quòd τῇ μελαίνῃ, *nigræ*, in construendâ oratione statim adnectit id, quod suapte naturâ proprium, ac suum erat, videlicet τὴν γῆν, *terram*: sicuti etiam τῇ εὐχωλῇ, hoc est, τῷ καυχήματι, *jactantiæ, seu gloriationi*, τοὺς ὀλλύντας, *perdentes, seu stragem facientes*; & τοῖς βασιλεῦσι, *regibus*, τὸ ἐν Τροίᾳ μένειν, *mansionem, seu commorationem eorum apud Trojam*. Naturalis namque est hoc loci, rectèque disposita, ac perspicua mediorum inter sese conjunctio: contra verò sese habet extremorum illorum distantia, ut in hujusmodi schemate, quo perspicuum fiet id, quod explicandum suscepimus.

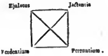
Rom. p.391. Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἐχάρησαν Ἀχαιοί τε, Τρῶές τε,
Bas. p.296. Ἐλπόμενοι παύσεσθαι ὀϊζυροῦ πολέμοιο·
Καί ῥ' ἵππους μὲν ἔρυξαν ἐπὶ στίχας, ἐκ δ' ἔβαν αὐτοὶ,
Τεύχεά τ' ἐξεδύοντο, τὰ μὲν κατέθεντ' ἐπὶ γαίῃ,
Πλησίον ἀλλήλων· ὀλίγη δ' ἦν ἀμφὶς ἄρουρα.
Ἕκτωρ δὲ προτὶ ἄστυ δύω κήρυκας ἔπεμπεν
Καρπαλίμως, ἄρνας τε φέρειν, Πρίαμόν τε καλέσσαι.
Αὐτὰρ ὁ Ταλθύβιον προΐει κρείων Ἀγαμέμνων
Νῆας ἔπι γλαφυρὰς ἰέναι, ἠδ' ἄρν' ἐκέλευεν
Οἰσέμεναι. ὁ δ' ἄρ' οὐκ ἀπίθησ' Ἀγαμέμνονι δίῳ.
Ἶρις δ' αὖθ' Ἑλένῃ λευκωλένῳ ἄγγελος ἦλθεν,
Εἰδομένη γαλόῳ Ἀντηνορίδαο δάμαρτι,
Τὴν Ἀντηνορίδης εἶχε κρείων Ἑλικάων
Λαοδίκην Πριάμοιο θυγατρῶν εἶδος ἀρίστην.

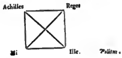
Sic dixit. Lætati autem sunt Achivique, & Troes,
Sperantes, sese finem facturos ærumnosi belli;
Et equos traxerunt intra ordines, descenderuntque ipsi;
Armaque exuerunt, quæ deposuerunt humi,
Propè se invicem: parum autem erat utrimque spatii.
Hector verò ad urbem præcones binos misit
Festinanter, qui agnos afferrent, & Priamum vocarent.
Talthybium cætera misit rex Agamemnon,
Cavas ad naves ut iret, & agnum jussit
Ferre. Neque ille parere recusavit Agamemnoni divino.
Iris porrò ad Helenam ulnas candidam nuntia venit,
Assimilata glori, Antenoridæ uxori,
Quam Antenorides habebat rex Helicaum,
Laodicen, Priami filiarum formâ præstantissimam.

μζ'. Ἐπαινετικὸν εἰρήνης τὸ, αἳ δ' ἐχάρησαν, ἐλπόμενοι παύσεσθαι ὀϊζυροῦ πολέμοιο. Ἀφοπλι-

XLVII. Ad pacis commendationem pertinet illud: *Illi autem lætati sunt, sperantes, sese finem belli perquam ærumnosi esse facturos.* Exuendorum

γ. Τοιοῦτον δὲ καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς) Sic etiam ad Chiasmum, seu decussis formam, redigi possunt duo, quæ apud Eustathium sequuntur exempla, scilicet:

rum autem, seu deponendorum armorum, ob certamen singulare, illa est per periphrasin descriptio: *Equos porrò in ordines egerunt, armaque exuerunt, quæ humi prope se invicem deposuerunt. Exigua autem erat hinc inde* ἄρουρα, *arvi, seu campi intercapedo*, hoc est, μεταίχμιον, *spatium inter utramque aciem*, ut & alibi declaratur. Vide porrò, ut ἄρουραν, *arvum, seu campum*, etiam nunc dicit, non ratione certæ cujusdam mensuræ, cujusmodi est ἄκαινα, *decempeda*, & πλέθρον, *jugerum*, aliaque hujusmodi, quæ alibi explicavimus; sed terram generatim ad arandum idoneam. Τὴν Ἶριν, *Irim*, fabula vult esse deam aureis alis, εἴρουσαν, hoc est, ἀγγέλλουσαν, *nuntiantem*, res, & mandata deorum, ut in modum etymologiæ, seu tropo etymologico, palam facit illud: Ἶρις ἀγγελέουσα. *Iris nuntiatura*. & illud: Ἶρις δ᾽ Ἑλένῃ ἄγγελος ἦλθε. *Iris autem ad Helenam nuntia venit*. Ideoque deducitur ab hoc ipso verbo εἴρω, *dico, seu nuntio*, sicuti etiam ὁ Ἑρμῆς, *Mercurius*, & Ἶρος, *Irus*, Ithacensis, qui ita est appellatus, ut Homerus ait, διὰ τὸ εἴρειν, hoc est, ἀπαγγέλλειν, *eo quòd nuntiaret, seu nuntios apportaret*, quò aliquis jubebat. Nonnulli etiam τὸν ἔρωτα, *Amorem*, genus ab eâ, & a zephyro ducere comminiscuntur. Atque hæc quidem fabulosè. Verùm allegoria, quæ rei naturam considerat, per conspicuam illam a colorum varietate, splendentemque Irim, intelligit speciem, & similitudinem arcûs, quem vocant, in aëre apparentem; eamque similiter ἀπὸ τοῦ εἴρειν, *a nuntiando*. Nuntiat enim pluviam futuram. Quare illa etiam Jovis, sive aëris, nuntia vocatur. Quamquam communior fabulæ hujus interpretatio pro famâ etiam nunc eam accipit, ut & in Catalogo, ab eadem etymologiâ. Quæ fama per Laodicen, Priami filiam, ut verisimile quidem est, delata, Helenam quoque hoc loci evocat, atque educit ad singularem pugnam visendam. Helena enim futura est Homero, vice, ac loco episodii, ut larga inde, & opportuna historiarum materia suppeditet. Quippe multæ per Helenam historiæ, veluti episodia quædam, pro Homericâ scribendi ratione, obiter postea interjiciuntur. Quod autem scire oportet, Ἶρις, *Iris*, illa quidem fabulosa, quæque in aquosis, & irriguis nubibus apparet, voce est barytonâ. At verò ἰρὶς, *iris*, unguenti genus, ex veterum Grammaticorum traditione, distinctionis caussâ, acuitur. Et hanc prosæ orationis scriptores ἴρινον μύρον, *irinum unguentum*, vocant. Porrò autem ejus vocis scriptura per analogiam similiter prorsus sese habet, atque τὸ, κίρις, *ciris*, genus avis;

Tom. II. Σίρις,

πλισμοῦ δὲ τοῦ ἐπὶ μονομαχίᾳ περιφραστικὸν, τὸ, ἵππους μὲν ἔρυξαν ἐπὶ στίχας, τεύχεά τ᾽ ἐξεδύοντο, τὰ μὲν κατέθεντ᾽ ἐπὶ γαίῃ, πλησίον ἀλλήλων. ὀλίγη δ᾽ ἦν ἀμφὶς ἄρουρα. ἥτις μεταίχμιόν ἐστιν, ὡς καὶ ἀλλαχοῦ δηλοῦται. Ὅρα δὲ, ὅτι ἄρουραν ἔφη καὶ νῦν, οὐ λόγῳ μέτρου τινὸς, κατὰ τὸ ἄκαινα, καὶ πλέθρον, καὶ τὰ τοιαῦτα, περὶ ὧν ἑτέρωθι δεδήλωται, ἀλλὰ τὴν ἁπλῶς πεφυκυῖαν ἀροῦσθαι γῆν. Τὴν Ἶριν ὁ μὲν μῦθος, [1] δαίμονα χρυσόπτερον βούλεται εἶναι, εἴρουσαν, ὅ ἐστιν, ἀγγέλλουσαν τὰ τῶν θεῶν, ὡς δηλοῖ τρόπῳ ἐτυμολογίας καὶ τὸ, [2] Ἶρις ἀγγελέουσα. καὶ τὸ, Ἶρις δ᾽ Ἑλένῃ ἄγγελος ἦλθε. [3] Διὸ καὶ ἀπὸ τοῦ τοιούτου εἴρω παράγεται, [4] ὡς καὶ ὁ Ἑρμῆς, [5] καὶ Ἶρος ὁ Ἰθακήσιος, ὃς οὕτω ἐκλήθη, ὥς φησιν Ὅμηρος, διὰ τὸ εἴρειν, ὅ ἐστιν ἀπαγγέλλειν, ὅπου ἄν τις ἀνώγοι. Τινὲς δὲ, αὐτῆς καὶ ζεφύρου γενεαλογοῦσι [6] τὸν ἔρωτα. Καὶ ταῦτα μὲν, πρὸς μῦθον. Ἡ δὲ πρὸς φύσιν ἀλληγορία, εἰς τὸ κατὰ τὸν ἀέρα γινόμενον φάντασμα τοῦ λεγομένου τόξου μεταλαμβάνει τὴν Ἶριν τὴν λαμπρόχρουν· [7] καὶ αὐτὴν ὁμοίως ἀπὸ τοῦ εἴρειν. ἀγγέλλει γάρ τι μέλλον ἐν ὑετῷ. Διὸ καὶ Διὸς, ἤτοι ἀέρος, ἐκείνη ἄγγελος λέγεται. Ἡ δέ γε κοινοτέρα τοῦ μύθου θεραπεία, [8] εἰς φήμην καὶ νῦν ἐκλαμβάνεται αὐτὴν, ὡς καὶ ἐν τῷ καταλόγῳ, ἀπὸ τῆς αὐτῆς ἐτυμολογίας. ἥτις φήμη καὶ τὴν Ἑλένην ἐνταῦθα ἐξάγει πρὸς θέαν μονομαχίας, πορθμευθεῖσα διὰ τῆς τοῦ Πριάμου θυγατρὸς Λαοδίκης, ὡς εἰκὸς, ἐπεισόδιον ἐσομένην Ὁμήρῳ εἰς ἱστοριῶν χορηγίαν εὔκαιρον. Πολλαὶ γοῦν ἱστορίαι διὰ τῆς Ἑλένης, ἐν τοῖς ἑξῆς παρεισοδιασθήσονται, κατὰ τὴν Ὁμηρικὴν μέθοδον. Ἰστέον δὲ, ὡς Ἶρις μὲν ἡ κατὰ μῦθον, καὶ ἡ περὶ τὰ ἔνυδρα νέφη, βαρυτονεῖται· ἰρὶς δὲ, μυρεψικὸν εἶδος, κατὰ παλαιὰν παράδοσιν, ὀξύνεται πρὸς διαστολήν. Ταύτην δὲ [9] ἴρειον μύρον οἱ ῥήτορες ἔγραψαν. Γραφικὴ δὲ αὐτῆς ἀναλογία κατὰ τὸ, [10] κίρις, εἶδος ὀρνέου, [11] Σίρις, πόλις Ἰταλική,

Τε

1. δαίμονα χρυσόπτερον βούλεται εἶναι) Homerus:
Ἶριν δ᾽ ὄτρυνε χρυσόπτερον ἀγγελέουσαν. Polit.

2. Ἶρις ἀγγελέουσα) ὦρτο δὲ Ἶρις ἀελλόπος ἀγγελέουσα. Polit.

3. Διὸ καὶ ἀπὸ τοῦ τοιούτου εἴρω παράγεται) Etymologici Magni Auctor: Ἶρις σημαίνει τὴν ἄγγελον τῶν θεῶν· καὶ γίνεται παρὰ τὸ εἴρειν, καὶ λέγειν τὰ μέλλοντα. Polit.

4. ὡς καὶ ὁ Ἑρμῆς) Etymologici Magni Auctor: Ἑρμῆς, ἀπὸ τοῦ εἴρω τὸ λέγω. Polit.

5. καὶ Ἶρος ὁ Ἰθακήσιος, ὃς οὕτω ἐκλήθη, ὥς φησιν Ὅμηρος, διὰ τὸ εἴρειν) Homerus in Odyssea:
Ἶρον δὲ νέοι κίκλησκον ἅπαντες,
Οὕνεκ᾽ ἀπαγγέλλεσκε κιών, ὅτε πού τις ἀνώγοι.
Etymologici Magni Auctor: Ἶρος, ὄνομα κύριον ἐν Ὀδυσσείᾳ, ὁ πτωχὸς, καὶ πένης· ὃς κατὰ τὴν ἐτυμολογίαν, διὰ τῆς ει διφθόγγου γράφεται. παρὰ γὰρ τὸ εἴρω τὸ λέγω. Sed & alius fuit Irus, a quo nomen Iro, urbi Thessalicæ. Idem Etymologus: Ἰστέον δὲ, ὅτι οὐ μόνον ὁ παρὰ τῷ Ποιητῇ Ἶρος ἐλέγετο, ἀλλὰ καὶ ἄλλος πρὸ αὐτοῦ τὶς Ἶρος λεγόμενος. ἔστι δὲ καὶ Ἶρος πόλις Θεσσαλίας, ἀπὸ Ἴρου τοῦ οἰκίσαντος αὐτήν. Politus.

6. τὸν ἔρωτα) Ipse etiam ἔρως quibusdam ἀπὸ τοῦ εἴρω. Etymologus: ἢ παρὰ τὸ εἴρω τὸ λέγω. λάλοι γὰρ οἱ ἐρῶντες. Polit.

7. καὶ αὐτὴν ὁμοίως ἀπὸ τοῦ εἴρειν) Etymologici Magni Auctor: σημαίνει καὶ τὴν ποικιλόχροον ζώνην, τὸ τόξον τὸ ἐν τῷ οὐρανῷ φαινόμενον. καὶ αὕτη ἀπὸ τοῦ εἴρω, παρὰ τὸ σημαίνειν, καὶ προλέγειν τὸ μέλλον ἔσεσθαι, χειμῶνα, ἢ εὐδίαν. Polit.

8. εἰς φήμην καὶ νῦν ἐκλαμβάνεται αὐτὴν) Etymologici Magni Auctor de Iride: σημαίνει καὶ τὴν φιλοσοφίαν, καὶ ἔριν, καὶ φήμην. Polit.

9. ἴρειον μύρον) F. ἴρινον. Sic enim vocat Dioscorides l. 1. c. 57. Unde *Irinum* Plinius l. 13. c. 1. & l. 21. cap. 7. *Polit.*

10 κίρις) alias κεῖρις, pro etymologiæ ratione. Est enim ἀπὸ τοῦ κείρειν, a *tondendo*, juxta illud Ovidii l. 8. Metamorph.
in avem mutata vocatur
Ciris, & a tonso est hoc nomen adepta capillo.
ad quam etiam etymologiam allusisse videtur Virgilius in Ciri, in illis versibus:
Aëriis potius sublimem sustulit alis,
Esse ut in terris facti de nomine Ciris.
Verumtamen analogia apud Eustathium postulat, ut retineas κίρις, cum ι, ut perinde se habeat atque τὸ Ἶρις. Sicuti enim Ἶρις dicitur ἀπὸ τοῦ εἴρειν, ita κίρις ἀπὸ τοῦ κείρειν. Quò pertinet regula illa Etymologi: Τὰ εἰς ρις θηλυκὰ ῥηματικὰ δισύλλαβα, ἐπὶ φωνήεντι θέλει παραλήγεσθαι. οἷον χαίρω, χάρις. ἔρω, ἔρις. καὶ Ἶρις· δαίω, δᾶρις. Etymologo eidem dicitur κεῖρις, εἶδος ἱέρακος. Hesychius utroque modo scribit: Κεῖρις. ὄρνεον ἱέραξ· οἱ δὲ ἀλκυόνα. & rursus: Κίρις (malè vulgò Κιρὶς, ὀξυτόνως) λόχμη, ὄρνεον, ἢ Ἄδωνις. Λάκωνες. Politus.
Ἀπὸ τοῦ κείρειν, a tondendo, Latina vox Ciris. *Salvinius.*

11. Σίρις, πόλις Ἰταλική) Est & fluvius cognominis Siris. Plinius lib. 3. c. 11. *Similiter est inter Sirin, & Acirin Heraclea,* ali-

λικὴ, ξίρις, φυτὸν ἀρωματικὸν, καλάσιρις, λινοῦς χιτὼν ἱερατικὸς, Ὄσιρις Αἰγυπτιστὶ, ὁ Διόνυσος.

μή. Ἡ δὲ Ἑλένης γάλως Λαοδίκη, Πριάμου θυγατρῶν εἶδος ἀρίστη λέγεται, τῶν ὑπὸ γάμου δηλαδή· ὡς τῶν γε ἔτι παρθένων ἀρίστη ἀλλαχοῦ ἡ Κασσάνδρα ἱστορηθήσεται. Ἰστέον δὲ, ὅτι τὸ συγγενικὸν θηλυκὸν τοῦ δαὴρ, ὃ δηλοῖ τὸν ἀνδράδελφον, [1] οὐ δάειρα ἀναλόγως, ἀλλὰ γάλως ἑτερωνύμως προφέρεται, ὡς ἀλλαχοῦ δηλοῦται σαφέστερον. Δεῖ δὲ τὸ τοιοῦτον ὄνομα βαρύνειν· ἐπειδὴ τὰ εἰς ως θηλυκὰ ὑπὲρ μίαν συλλαβὴν, βραχεῖα παραληγόμενα, βαρύνεται. ἅλως. κέως. ἕως. οὕτω καὶ γάλως, καθὰ καὶ Τρύφων φησὶν ἐν τῷ περὶ ἀρχαίας ἀναγνώσεως. [2] Τοῦ δὲ γάλως ἡ δοτικὴ, γάλῳ, καὶ, πλεονασμῷ τοῦ ο, γαλόῳ. οἷον, Εἰδομένη γαλόῳ, Ἀντηνορίδαο δάμαρτι. Τοιοῦτόν τι ἔπαθε καὶ ἡ τοῦ Ἄθω γενικὴ, ἐν τῷ, [3] Ἐξ Ἀθόω δὲ ἐπὶ πόντον ἐδύσετο. Ὅτι δὲ καὶ διφορεῖται ἡ
Rom. p.392. τοιαύτη εὐθεῖα, γάλως τε δισυλλάβως λεγομένη, καὶ [4] γαλόως ἐν πλείοσι συλλαβαῖς, πολλοῖς εἴρηται. Ὅρα δὲ καὶ, ὅτι σαφῶς ἑρμηνεύων ὁ Ποιητὴς, γάλων τὴν ἀνδραδέλφην λέγεσθαι, ἱστορεῖ, ὡς ἡ τῇ Ἑλένῃ γάλως Λαοδίκη, νύμφην καλεῖ τὴν Ἑλένην, τῷ λόγῳ τῶν πρός τι. [5] Ἡ γάλως τε γὰρ, νύμφης ἐστὶ γάλως, καὶ ἡ νύμφη, γαλόῳ ἐστὶ νύμφη. Κείσεται δὲ μνεία τῆς λέξεως ταύτης καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς. Ἔστι δὲ ἡ τῆς Λαοδίκης προσφώνησις πρὸς τὴν Ἑλένην αὕτη. Δεῦρ' ἴθι, νύμφα φίλη, καὶ ἑξῆς. Τὸ δὲ θυγατρῶν, οὐχ ἕλκεται εἰς λόγον πεζόν· ὡς οὐδὲ τὸ πατρῶν. οἷον, ἐξ ἔτι πατρῶν. Ἰστέον δὲ, ὅτι ἐν τῷ, Εἰδομένη γαλόῳ, Ἀντηνορίδαο δάμαρτι, ἐπιστομίζων τοὺς σκωπτικοὺς ὁ Ποιητὴς, ἵνα μήτις ἴσως ὑφελὼν τὴν ἀναγκαίαν στιγμὴν ἐκ τοῦ γαλόῳ, καὶ κατὰ συνέχειαν ἀναγνοὺς, διαβάλῃ [6] τὴν συνθήκην τῆς γαλόῳ μετὰ τοῦ Ἀντηνορίδου, καὶ ἐρεῖ παίζων τὴν Λαοδίκην γάλων τοῦ Ἀντηνορίδου, ἐπιφέρει· Τὴν Ἀντηνορίδης εἶχε κρείων Ἑλικάων. Πόλις δὲ, αἱ Ἑλίκαι. Ἴσως δὲ καὶ, ἵνα

Σῖρις, *Siris*, urbs Italiæ; ξῖρις, *xiris*, planta aromatica; καλάσιρις, *calasiris*, facra ex lino tunica, Ὄσιρις, *Osiris*, Ægyptiacâ voce, Liber pater.

XLVIII. Helenæ γάλως, *glos*, Laodice, filiarum Priami formâ præstantissima dicitur, earum nimirum, quæ nupserant: quippe quum illarum, quæ virgines adhuc permanerent, præstantissima alibi postea Cassandra memoretur. Quod autem sciendum est, muliebre nomen cognatum τῷ δαὴρ, *levir*, quod mariti fratrem significat, non secundùm analogiam similiter profertur δάειρα, *levira*; sed, diverso nomine, γάλως, *glos*, ut alibi clariùs explicatur. Atque id sane nominis gravare oportet: quoniam feminina in ως, quæ syllabam unam excedunt, si brevem penultimam habeant, gravantur: ἅλως, *area*, Κέως, *Ceas*, *vel Cea*, ἕως, *aurora*. itaque γάλως, *glos*, ut auctor est Tryphon in Antiquâ Lectione. Nominis hujus γάλως, *glos*, dativus est γάλῳ, *glori*, &, pleonasmo τοῦ ο, γαλόῳ. ut, Εἰδομένη γαλόῳ, Ἀντηνορίδαο δάμαρτι. *Assimilata glori, Antenoridæ uxori*. cujusmodi etiam pleonasmo laborat genitivus τοῦ Ἄθω, *Atho*, ubi Poëta dicit: Ἐξ Ἀθόω δὲ ἐπὶ πόντον ἐδύσετο. *ex Atho in mare subiit*. Sed & istum ipsum nominativum dupliciter efferri, quippe quum & γάλως binis syllabis, & γαλόως ternis dicatur, plerique adnotarunt. Vide præterea, quàm clarâ, & dilucidâ explicatione utatur Poëta, ut ostendat, γάλων, *glorem*, dici sororem mariti, dum idem ipse narrat, ut glos Helenæ Laodice, Helenam ipsam vocet νύμφην, *sponsam*, *seu nuptam*, eorum nominum more, quæ respectum ad unum aliquid habent, & ad illud referuntur. Glos namque, glos est nuptæ, & nupta, nupta est gloris. Sed & hujus vocis mentio habetur infra. Verba autem hæc sunt, quibus Laodice blandè Helenam compellat: *Huc age, mea nupta*, &c. Τὸ θυγατρῶν, *filiarum*, non est talis vox, quæ ad pedestria sermonis usum trahatur: ut neque τὸ πατρῶν, *patrum*. ut, ἐξ ἔτι πατρῶν. *jam inde a patribus, sive a majoribus*. Nequis verò in hoc versu: Εἰδομένη γαλόῳ, Ἀντηνορίδαο δάμαρτι. *Assimilata glori, Antenoridæ uxori*, detractâ necessariâ interpunctione ex γαλόῳ, *glori*, legensque continenter per seriem unam orationis, locum hunc in crimen vocet, quòd conjungat, ac coire simul faciat τὸ γαλόῳ, *glori*, cum Ἀντηνορίδου, *Antenoridæ*, ludendique causâ, Laodicen dicat γάλων, *glorem*, τοῦ Ἀντηνορίδου, *Antenoridæ*; sciendum, hisce cavillatoribus os obstrui a Poëtâ, cum subdit: Τὴν Ἀντηνορίδης εἶχε κρείων Ἑλικάων. *Quam Antenorides habebat rex Helicarum*. Urbs, hæ Helicæ. Immo etiam fortassis,

aliquando Siris vocitata. A fluvio hoc Siri nonnulli crediderunt urbem magnæ Græciæ Siria vocitatam. Athenæus lib. 12. c. 5. ᾠκοῦντο δ' ἡ Σῖρις, ὡς μὲν Τίμαιός φησι, καὶ Εὐριπίδης ἐν Δεσμώτιδι, ἡ Μελανίππη, ἀπὸ γυναικός τινος Σιρίδος· ὡς δ' Ἀρχίλοχος, ἀπὸ ποταμοῦ. Palmer.

1. οὐ δάειρα ἀναλόγως, ἀλλὰ γάλως ἑτερωνύμως) Eustathius alibi: Σημείωσαι δὲ, ὅτι ἑτερώνυμόν ἐστι συγγενικὸν ἡ ὁ γάλως, ὅτι γάλως ἐχρῆν τὸ εἶναι δάειρα, ἐκ τοῦ δαὴρ, δαέρος, ἣν οἱ νῦν χρῶνται ταύτην εἶδώς, ὡς ἔδοξε ἀκολουθεῖν. Ὅμηρος δέ γε οὐκ οἶδας τὴν λέξιν ταύτην, γάλως λέγει ἑτερωνύμως, οὐ δάειρα. Palit.

2. Τοῦ δὲ γάλως ἡ δοτικὴ, γάλῳ, καὶ, πλεονασμῷ τοῦ ο, γαλόῳ) Etymologici Magni Auctor: ἡ δοτικὴ, τῷ γάλῳ· καὶ πλεονασμῷ τοῦ ο, γαλόῳ. διατοῦτο καταβιβάζει τὸν τόνον· ἐπειδὴ αἱ δοτικαὶ, ἐπὶ τέλους οὖσαι τὸ α, ἐπὶ τέλους τίθεται ἡ ὀξεῖα, χωρὶς τῶν Ἀττικῶν. Est & patrius casus, γαλόω. Suidas: Γαλόω. γάλως, γάλω, καὶ πλεονασμῷ τοῦ ο, γαλόω· ἀνδραδέλφου. Palmer.

3. Ἐξ Ἀθόω δὲ ἐπὶ πόντον ἐδύσετο) Homerus v. 229. l. Ξ. Il. Ἐξ Ἀθόω δ' ἐπὶ πόντον ἐβήσατο. Palit.

Sic ἀνεψιοῦ pro ἀνεψιοῦ, & similia apud Homerum. Θεῶν ὡς ἀνεψιοῦ. Salvinus.

4. γαλόως ἐν πλείοσι συλλαβαῖς) quod certè est per pleonasmum τοῦ ο, ex γάλως. Nec enim eos probo, qui τὸ γαλόως volunt esse per dialysin τοῦ ω, non solum quia numquam Rectus διαλύεται, quod monet alibi Etymologus; sed etiam quia si id esset per dialysin τοῦ ω, scribendum esset γαλόος, & non γαλόως. pariter neque per dialysin esset Ἄθοος, ex Ἄθως. Unde Etymologus ad illud: Ἐξ Ἀθόω· ἀμφίβολον, εἰ τῆς παρὰ τὸ Ἄθως Ἄθω, ἐστὶ πλεονασμῷ τοῦ ο· εἰ δὲ ἀπὸ τοῦ Ἄθοος, Ἀθόου, Ἀθόῳ, οὐκ ἔστι πλεονασμός. idque Etymologus ex Herodiano. *Palmer.*

5. Ἡ γάλως τε γὰρ, νύμφης ἐστὶ γάλως, καὶ ἡ νύμφη, γαλόῳ ἐστὶ νύμφη) Ælius tamen Dionysius censebat, & sororem, & uxorem mariti πρὸς ἀλλήλας dici γάλως. Contra Aristophanem Grammaticus existimabat, Cassandram quidem, exempli causâ, γάλων esse Helenæ; sed ipsius tamen Helenæ nomen, quod Cassandræ τῷ γάλῳ propriè responderet, non inveniri; idque unum reliquum esse, ut Helena, velut definienda, fratris uxor vocetur. Manifesta hæc omnia ex Eustathio ad lib. γ' Iliadis. *Polit.*

6. τὴν συνθήκην τῆς γαλόῳ) Memini, me aliquando hic legisse, γαλόω, non adscripto τῷ ι, in casu gignendi. *Polit.*

tassis, ad maritum bnne Laodices cohonestandum, ejus iterum meminit, ut frequenter facere consuevit. Hæ autem Helicæ, urbs Trojana. Alibi verò Helice, urbs Græca, ut palam facit illud: εἰς Ἑλίκην, καὶ Αἰγάς. *in Helicen, & Ægas.* Quærenda, quæ de Helice diximus in Catalogo.

ἵνα σεμνύνῃ τὸν τῆς Λαοδίκης ἄνδρα, ἐπανέλαβεν αὐτὸν, ὡς πολλαχοῦ ποιεῖν εἴθισται. Ἑλίκαι δὲ *Bas. p. 297.* αὗται, πόλις Τρωϊκή. Ἀλλαχοῦ δὲ Ἑλίκη, πόλις Ἑλληνὶς, ὡς δηλοῖ καὶ τὸ, [1] εἰς Ἑλίκην, καὶ Αἰγάς. Ζητητέον δὲ καὶ τὰ ἐν τῷ καταλόγῳ περὶ Ἑλίκης.

Et hanc invenit domi. Magnam ea telam texebat,
Duplicem, nitentem: multosque intexebat labores
Trojanorumque equestrium, & Achivorum ære loricatorum,
Quos sui causâ a Martis manibus sustinebant.
Prope verò adstans allocuta est pedibus velox Iris:
Huc age, nupta mea, admiranda ut facta spectes
Trojanorumque equestrium, & Achivorum ære loricatorum,
Qui prius sibi invicem lacrymosum bellum inferebant
In campo, perniciosæ cupidi pugnæ.
Hi sanè nunc sedent cum silentio, postquam bellum cessavit,
Scutis innixi, hastæque eos longæ juxta fixæ sunt.
At Alexander, & bellicosus Menelaus
Longis hastis pugnabunt de te.
Et verò, qui vicerit, sua vocaberis uxor.

Τὴν δ' εὗρ' ἐν μεγάρῳ· ἡ δὲ μέγαν ἱστὸν ὕφαινε,
Δίπλακα μαρμαρέην· πολέας δ' ἐνέπασσεν ἀέθλους
Τρώων θ' ἱπποδάμων, καὶ Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων,
Οὓς ἕθεν εἵνεκ' ἔπασχον ὑπ' Ἄρηος παλαμάων.
Ἀγχοῦ δ' ἱσταμένη προσέφη πόδας ὠκέα Ἶρις·
Δεῦρ' ἴθι, νύμφα φίλη, ἵνα θέσκελα ἔργα ἴδηαι
Τρώων θ' ἱπποδάμων, καὶ Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων,
Οἳ πρὶν ἐπ' ἀλλήλοισι φέρον πολύδακρυν Ἄρηα
Ἐν πεδίῳ, ὀλοοῖο λιλαιόμενοι πολέμοιο.
Οἳ δὴ νῦν ἕαται σιγῇ, πόλεμος δὲ πέπαυται,
Ἀσπίσι κεκλιμένοι, παρὰ δ' ἔγχεα μακρὰ πέπηγεν.
Αὐτὰρ Ἀλέξανδρος, καὶ ἀρηΐφιλος Μενέλαος,
Μακρῇς ἐγχείῃσι μαχήσονται περὶ σεῖο.
Τῷ δέ κε νικήσαντι φίλη κεκλήσῃ ἄκοιτις.

XLIX. Quandoquidem Homerus narrat, ut Helenam Laodice in ædibus repererit, interea dum illa magnam, duplicemque, ac splendidam telam texebat, multosque intexebat labores Trojanorumque, & Achivorum, quos ἕθεν, videlicet αὐτῆς εἵνεκα, *suâ ipsius causâ*, a Martis manibus, videlicet a bello, sustinebant; lepidè nonnulli hac de telâ observarunt, memorabile exemplar eam esse Poëseos Homericæ. Nam quæ illa per singulos dies in telâ variè intexebat, hæc eadem chartæ Homerus committit; itaque librum hunc facit, quasi telam aliam Helenæ. Ideoque Helenam amat Poëta, & sic erga illam afficitur, ut eam, quantùm sanè licet, excuset, ac defendat. Atque hic volo, observes, quàm discendi cupida esset Helena, quàmque curiosi ingenii, & docili. Constat enim, eam percontando cognovisse, & adnotasse frequentes casus, ac propemodum quotidianos eorum, qui ipsius causâ pugnabant, eosque casus textili picturâ in suâ telâ descripsisse; itaque Iliadem quamdam, manuum suarum artificio construxisse, & fabricasse. Quoniam verò multa ea erant certamina, idcirco hæc etiam tela permagna. Verisimile quoque est, plura ibi certamina, quàm Homerica, inspersa, seu intexta fuisse. Nam Homerus quidem cum funere, ac busto Hectoris desinere simul facit Iliadem. Helena verò ut ita faciat, nulla necessitas cogit; sed credibile est, eam, ut potuit, sic etiam textili illo suo opere ad reliquorum factorum picturam deinceps processisse. Ac vide, ut, quamvis perita esset Helena ad telas variè sic pingendas, ac distinguendas; tamen, cum ex cubiculo ad turrim exit, ἀργεννῇσι, *candidis*, videlicet λευκαῖς ἀφελέσιν ὀθόναις, *purè*, *ac simpliciter albis velis*, ipsa, modestiæ causâ, cooperiatur, neque ullum varii coloris indumentum gestet; sed ita ex thalamo procedat, ut simul etiam teneras, mollesque lacrymas effundat. Ubi sanè ἀργεννὸν, *candidum*, idem est atque τὸ λευκὸν, *album*, ab ἀργός, *albus*: similiter atque ex φάος, *lumen*, dicitur φαεινὸν, *luminosum*; ex ἔρεβος, *erebus*, *seu inferorum tenebræ*, ἐρεβεννὸν, *tenebrosum*. Ὀθόνη porrò, *linteum*, *seu velamen ex lino*, est, cujus ὀθόμεθα, hoc est, ἐπιστρεφόμεθα, *curam gerimus*, ob magnam ejus tenuitatem: aut linteum, quod facilè

Tom. II.

μθ'. Εἰπόντος Ὁμήρου, ὡς τὴν Ἑλένην εὗρεν ἡ Λαοδίκα ἐν μεγάρῳ· ἡ δὲ, μέγαν ἱστὸν ὕφαινε δίπλακα μαρμαρέην, πολέας δ' ἐνέπασσεν ἀέθλους Τρώων τε, καὶ Ἀχαιῶν, οὓς ἕθεν, ἤγουν αὐτῆς εἵνεκ', ἔπασχον ὑπ' Ἄρηος παλαμάων, ἤγουν ὑπὸ πολέμου· ἀστείως ἐπεσημήναντό τινες, τὸν πέπλον τοῦτον, ἀξιόλογον ἀρχέτυπον εἶναι τῆς Ὁμήρου ποιήσεως. Ἃ γὰρ ἐκείνη ἐνεποίκιλλεν ὁσημέραι τῷ πέπλῳ, ταῦτα δέλτῳ ἐντίθησιν Ὅμηρος, καὶ ποιεῖ τὴν βίβλον ταύτην, [2] ὥσπερ Ἑλένης ἄλλον ἱστόν. Διὸ καὶ φιλεῖ τὴν Ἑλένην ὁ Ποιητὴς, καὶ διατιθέμενος ὑπεραπολογεῖται, εἰς ὅσον ἔξεστι. Σημείωσαι δὲ καὶ ἐνταῦθα τὸ τῆς Ἑλένης φιλοπευστικὸν, καὶ εὐμαθές. Δῆλον γὰρ, ὅτι πυνθανομένη, καὶ σημειουμένη τὰς ὡς ἑκάστοτε πάθας τῶν δι' αὐτὴν μαχομένων, ἐζωγράφει αὐτὰς, ἐν οἷς ὕφαινεν, Ἰλιάδα τινὰ τεχνωμένη χειρότευκτον. Ἐπεὶ δὲ πολλοὶ οἱ ἄεθλοι, διὰ τοῦτο μέγας καὶ ὁ ἱστός. Εἰκὸς δὲ, καὶ πλείους ἄθλους τῶν Ὁμηρικῶν, αὐτῷ ἐμπεπάσθαι. Ὅμηρος μὲν γὰρ τῇ τοῦ Ἕκτορος ταφῇ τὴν Ἰλιάδα συγκατέλυσεν. Ἑλένη δὲ, οὐκ ἐξ ἀνάγκης οὕτω· ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τὰ ἑξῆς προέβη ἄν, ὡς εἰκὸς, τῷ ὑφάσματι. Ὅρα δὲ, ὡς καὶ οὕτω ποικίλλειν εἰδυῖα Ἑλένη, ὅμως ἐκ θαλάμου εἰς τὸν πύργον ἐξιοῦσα, διὰ σωφροσύνην, ἀργεννῇσιν, ἤγουν λευκαῖς ἀφελέσιν ὀθόναις καλύπτεται, οὐδέν τι ποικίλον ἀμπεχομένη, ἀλλὰ καὶ ὁρμᾶται ἐκ θαλάμου, τέρεν κατὰ δάκρυ χέουσα. Ἐν οἷς [3] ἀργεννὸν μὲν, τὸ λευκὸν, ἐκ τοῦ ἀργός· ὁμοίως τῷ φάος φαεινόν· ἔρεβος ἐρεβεννόν. [4] Ὀθόνη δὲ, ἧς ὀθόμεθα, τουτέστιν, ἐπιστρεφόμεθα, διὰ τὴν ἄγαν λεπτότητα· [5] ἢ ἡ εὐκίνητος· παρὰ τὸ ὀθεῖσθαι

1. εἰς Ἑλίκην) εἰς Ἑλίκην τε, καὶ Αἰγάς. Polit.
2. ὥσπερ Ἑλένης ἄλλον ἱστόν) Hom. μῦθον ὕφαινον. *sermonem texere*. Scrivius.
3. ἀργεννὸν μὲν, τὸ λευκὸν, ἐκ τοῦ ἀργός) Etymologici Magni Auctor: Ἀργεννὸς ὁ λευκός. παρὰ τὸ ἀργὸς γίνεται ἀργεννός, ὡς ἐρανὸς ἐραννός· καὶ ἀργεννής, ὅθεν ἄξ μετὰ τοῦ ἰ, πλεονασμῷ τοῦ ν. Hesychius: Ἀργεννῇσι, λαμπραῖς, λευκαῖς. Polit.
4. Ὀθόνη δὲ, ἧς ὀθόμεθα, τουτέστιν, ἐπιστρεφόμεθα) ἐπιστροφὴν ποιούμεθα. Sed Etymologici Magni Auctor aliâ etiam ratione ab ὄθω τὸ ἐπιστρέφομαι derivat ὀθόνην, tamquam ἱμάτιον videlicet μαλακὸν, καὶ ἀνύφαντον, καὶ ἀνεπίστρεπτον. Politus.
5. ἢ ἡ εὐκίνητος) Etymologici Magni Auctor: ὀθόνη, ἡ εὐκίνητος, διὰ τὸ λεπτότατον. nempe ab ὄθω τὸ στρέφω, καὶ κινῶ. Polit.

θεαι τὸ κινεῖσθαι. Τέρεν δὲ δάκρυ, τὸ ἐκ τειρομένης ψυχῆς.
Rom. p. 393.

ν΄. Ἰστέον δὲ καὶ, ὅτι ἐν τῷ, δίπλακα μαρμαρέην, λείπει τὸ, ἱστουργίαν, ἢ ὑφὴν, ἤ τι τοιοῦτον. Τινὲς δὲ τὸ χλαῖναν λείπειν φασὶ νοοῦντες δίπλακα τὴν μεγάλην, ἣν ἔστι διπλῆν ἀμφιέσασθαι. Καὶ μὴν οὐ ταυτὸν χλαῖνα, καὶ ἱστός· ἀλλ' ἴσως, γενικὸν μέν ἐστιν, ἢ ὅλον, ὁ ἱστός· εἶδος δὲ, ἢ μέρος, ἡ δίπλαξ, ἣν, ἰδιωτικῶς εἰπεῖν, δίμιτον νοοῦσί τινες. Μᾶλλον δὲ ὁ μὲν ἱστὸς τὸ ἐργαλεῖον δηλοῖ· δίπλαξ δέ ἐστιν ἡ ἱστουργουμένη, ὡς ἐῤῥέθη, ὑφή. Ἵνα λέγῃ, ὅτι περὶ μέγαν ἱστὸν, μεγάλην δίπλακα ὕφαινε. Μαρμαρέη δὲ ἡ λάμπουσα, ἐκ τοῦ μαρμαίρω·[2] ἐξ οὗ ὁ μάρμαρος λίθος· οὗ κτητικὸν, μαρμάρεος, θηλυκὸν, μαρμαρέα, καὶ Ἰωνικῶς, καὶ Ἀττικῶς, μαρμαρέη. Ἐν δὲ ταῖς Ἀριστάρχου, φασὶ, καὶ Ζηνοδότου, καὶ Ἀριστοφάνους ἐκδόσεσι, δίπλακα πορφυρέην γράφεται. [3] Καὶ νύμφαι γάρ, φασι, φάρεα ὑφαίνουσιν ἁλιπόρφυρα. [4] Ἔστι δὲ καὶ θαλάσσης γαληνιώσης ἐπίθετον, ἡ μαρμαρέη. [5] Ἐκ δὲ τοῦ ἐνέπασσεν, ἡ γαμικὴ παστὰς γίνεται. αὐτὸ δὲ γίνεται παραγώγως ἐκ τοῦ πῶ τὸ κτῶμαι. Ἀξιόκτητα γὰρ τὰ οὕτω ποικιλτά. Ἐκ δὲ τοῦ τοιούτου πάσσειν, καὶ ὁ [6] τοῖς ἄνθεσι κατάπαστος νικητής. Ἔοικε δὲ ἡ λέξις καθ' ὁμοιότητα εἰρῆσθαι τοῦ ἑτέρου πάσσειν. αἷαν· Πάσσε δ' ἁλὸς θείοιο, ἀφ' οὗ καὶ τὸ ἁλίπαστον.

να΄. Σημείωσαι δὲ καὶ, ὅτι παρὰ τῷ Ποιητῇ οὐ μόνον πρόσωπα ἡρωϊκὰ γυναικῶν, ἀλλὰ καί τινα τῶν θεαινῶν, ἱστουργεῖ, [7] ὡς δηλοῖ καὶ ἡ Ὀδύσσεια, καὶ ὅτι τὸ πένθος οὔτε τῇ Πηνελόπῃ ἐν Ὀδυσσείᾳ, οὔτε ἐνταῦθα τῇ Ἑλένῃ, [8] ᾄδειν ἐπιτρέπει ἐν τῷ ἱστουργεῖν. Κίρκη δὲ, καὶ Καλυψὼ ὑφαίνουσαι, ᾄδουσιν, ἀπαθεῖς αὐταὶ οὖσαι κακῶν. Τὸ δὲ ἀέθλους, καὶ ἑξῆς, ὑποκαλεῖ, ἔπαθλον μὲν τοῦ Τρωϊκοῦ πολέμου τὴν Ἑλένην κεῖσθαι· ἀνταγωνιστὴν δέ τινα τοῖς ἀθλεύουσιν εἶναι [9] τὸν παλαμναῖον Ἄρην. Τοιοῦτον γάρ τι ἐμφαίνει τὸ, ὑπ' Ἄρεος παλαμάων. Ἐν τῷ, Δεῦρ' ἴθι, νύμφα

eilè movetur, ab εἰλεῖσθαι, quod est moveri. *Τέρεν δάκρυ, tenera lacryma*, ea, quæ est ἐκ τειρομένης ψυχῆς, *ex animo vexato, atque afflicta*.

L. Ad hæc, sciendum, quo loci dicit δίπλακα μαρμαρέην, *duplicem, splendidam*, deesse τὸ ἱστουργίαν, *texturam*, aut ὑφὴν, *telam*, aut aliquid hujusce modi. Nonnulli verò deesse ajunt τὸ χλαῖναν, *lænam*; & per δίπλακα, *duplicem*, intelligunt magnam, quam licet duplam induere. At enim non idem est χλαῖνα, *læna*, & ἱστὸς, *tela*; sed fortassis genus est, aut totum, ὁ ἱστὸς, *tela*; species verò, aut pars, ἡ δίπλαξ, *duplex, seu diplois*, quam alii, ut cum vulgo loquar, δίμιτον, *duplici licio contextam*, intelligunt. Immo verò ὁ ἱστὸς instrumentum textrinum significat; δίπλαξ verò, *diplois*, tela est, quæ, ut dictum est, instrumento illo contexitur. ita ut sensus sit, Helenam περὶ μέγαν ἱστὸν, *ad instrumentum textrinum permagnum*, magnam telam contexuisse. Μαρμαρέη, *marmorea, seu, marmoris instar, nitens*, idem est, ac splendens, ac lucens, a verbo μαρμαίρω, *resplendeo, reluceo, corusco*: ex quo ὁ μάρμαρος λίθος, *marmor lapis*: cujus possessivum, μαρμάρεος, *marmoreus*; femininum, μαρμαρέα, *marmorea*, & Jonicè, atque Atticè, μαρμαρέη. Ceterùm in editionibus Aristarchi, Zenodoti, & Aristophanis scriptum perhibent, Δίπλακα πορφυρέην, *Diploidem, seu pallam purpuream*. Nam & nymphæ (quod ab illis affertur exemplum) φάρεα ὑφαίνουσιν ἁλιπόρφυρα, *pallas texunt, maris instar, purpureas*. Sed enim & maris tranquilli epitheton est, τὸ μαρμαρέη, *marmoreum, seu, marmoris instar, coruscum*. Ex ἐνέπασσεν, *inspergebat, sive intexebat*, fit nuptialis παστὰς, *thalamus*. Id ipsum verò fit per paragogen ex πῶ, quod significat possideo, seu acquiro, vel comparo. Digna enim sunt, quæ comparentur, ea, quæ sic variis sunt coloribus ornata, ac distincta. Quin & ex istiusmodi verbo πάσσειν, *quod est variè ornare, ac distinguere*, dictus est victor τοῖς ἄνθεσι κατάπαστος, *floribus variè inspersus, atque ornatus*. Videtur autem hæc vox dicta ad exemplum alterius πάσσειν, *quod est inspergere, seu conspergere*. ut, Πάσσε δ' ἁλὸς θείοιο. *Salemque divinum inspergebat*. ex quo etiam τὸ ἁλίπαστον, *conspersum sale*.

LI. Observa præterea, ut apud Poëtam non de personis modò Heroicis feminæ; sed etiam de divinis nonnullæ, telas tractent, sicuti etiam ostendit Odyssea. Neque verò Penelopæ in Odyssea, neque hic Helenæ luctus permittit, ut in texendâ telâ cantibus indulgeant. At verò Circe, & Calypso inter texendum canunt, quòd sunt ipsæ malorum, & miseriarum expertes. Quod dicit, ἀέθλους, *certamina, ac labores*, &c. tacitè admonet, Trojani belli ἔπαθλον, *præmium victoriæ*, propositam esse Helenam; iis verò, qui eo in bello ἀεθλεύουσι, *certant, ac laborant*, adversarium esse Martem illum παλαμναῖον, *sanguinarium, cujus manus cædibus, ac cruore sunt contaminatæ*. Id enim propemodum significant, ac repræsentant illa verba: ὑπ' Ἄρεος παλαμάων. *A Mar-*

1. Τέρεν δὲ δάκρυ, τὸ ἐκ τειρομένης ψυχῆς) Τὸ τέρεν, secundum Etymologos, γίνεται παρὰ τὸ τείρω τὸ καταπονῶ. Politus. Dolor est quidam veluti apostema, seu abscessus in corde: lacrymæ sunt velut ejus ruptura, ac detumefactio. Simile hoc affert Achilles Tatius. Horatius: lacryma, aut, est illa, quæ ostendit, *Quàm lentis penitus macerer ignibus*. Salvinus.

2. ἐξ οὗ ὁ μάρμαρος λίθος) Horatius. *Urit me Glyceræ nitor splendentis Pario marmore purius*. Salvin.

3. Καὶ νύμφαι γάρ, φασι, φάρεα ὑφαίνουσιν ἁλιπόρφυρα) In Odyssea, ubi de antro Nympharum:

Ἐν δ' ἱστοὶ λίθεοι περιμήκεες, ἔνθα τε Νύμφαι
Φάρε' ὑφαίνουσιν ἁλιπόρφυρα, θαῦμα ἰδέσθαι.

Palmer.

4. Ἔστι δὲ καὶ θαλάσσης γαληνιώσης ἐπίθετον, ἡ μαρμαρέη) Catullus in Galliambico: *marmora pelagi*. Salvin.

5. Ἐκ δὲ τοῦ ἐνέπασσεν ἡ γαμικὴ παστὰς γίνεται) a lecti nuptialis tentorio picturâ textili ornato. cujus descriptionem videre est apud Catullum, in poëmate elegantissimo, de nuptiis Pelei, & Thetidos. τοῖς χρυσόπαστος. *vestis auro inspersa, auro textili*. Salvinus.

6. τοῖς ἄνθεσι) στεφάνοις. Polit.

7. ὡς δηλοῖ καὶ ἡ Ὀδύσσεια) Vide Porphyrium de antro Nympharum. Salvinus.

8. ᾄδειν ἐπιτρέπει ἐν τῷ ἱστουργεῖν) Tibull. *sed canit inter opus*. Salvin.

9. τὸν παλαμναῖον Ἄρην) Propertius: *Hic erit infectas sanguine habere manus*. Unde Paries Palmatus, declamatio Quinctiliani, idest, paries ab interfectore in tenebris fugiente, cruentâ palmâ signatus. Salvinus.

Martis manibus. Eo loci: Δεῦρ' ἴθι, νύμφα φίλη, ἵνα θέσκελα ἔργα, &c. *Huc age, mea nupta, ut admiranda facta*, &c. τὸ νύμφα, *nupta*, ut & τὸ τόλμα, *audacia*, & τίθα, *nutrix*, aliqui volunt vocabula esse Jonica: & adhibita est vox hæc νύμφα, quòd ratio carminis brevem syllabam exigebat. Θέσκελα autem ἔργα, *facta divina, & admiranda*, hoc loci facta sunt bellica, non tamquam θεοείκελα, *deo similia*; sed θεοκέλευστα, *jussa a deo*. Sicuti etiam θέσφατα, *responsa divina, seu oracula*, sunt τὰ θεόφραστα, *ea, quæ divino ore enunciantur*. Sic igitur & divina fuerint τὰ θέσκελα, *quæ dei jussu fiunt*; ideoque admiranda. Siquidem, juxta Poëtam, qui priùs sibi invicem lacrymosum bellum inferebant, sedent nunc cum silentio; eorumque bellum cessavit; scutisque iidem suis innituntur; & longæ apud eos hastæ humi sunt defixæ. Paraphrasis porrò hæc est verborum illorum: ἵππους μὲν ἔρυξαν, &c. *equos quidem traxerunt*, &c. ut paullò ante dictum est. Sic etiam hæc verba: *At Alexander, & bellicosus Menelaus longis hastis de te pugnabunt. Qui autem victor exstiterit, eidem sua vocaberis tu uxor*; tamquam ab Iride prolata, paraphrasis sunt eorum, quæ jam antea Paris ad Hectorem fratrem suum dixerat. Poëta autem hic verborum copiâ locupletissimus ut paraphrasten sui agat, & aliis atque aliis verbis dicta alibi sua explicet, atque invertat, pleraque passim loca manifestè declarant.

φα φίλη, ἵνα θέσκελα ἔργα, καὶ ἑξῆς, τὸ μὲν νύμφα, καθὰ καὶ τὰ, τόλμα, καὶ τίθα, Ἰωνικά τινες εἶναι βούλονται. Πρὸς χρείαν δὲ μέτρου συσταλτικὴν, τὸ, νύμφα, παρείληπται. Θέσκελα δὲ ἔργα ἐνταῦθα τὰ τῆς μάχης, [1] οὐχ ὡς θεοείκελα, ἀλλὰ θεοκέλευστα, καθὰ καὶ θέσφατα, τὰ θεόφραστα. Εἶεν δ' ἂν καὶ οὕτω θεῖα τὰ θέσκελα, καὶ διὰ τοῦτο θαύματος ἄξια. ἤγε, κατὰ τὸν Ποιητὴν, οἳ πρὶν ἐπ' ἀλλήλοισι φέρον πολύδακρυν Ἄρηα, νῦν καθῆνται σιγῇ, πόλεμος δὲ πέπαυται, ἀσπίσι κεκλιμένοι· παρὰ δ' ἔγχεα μακρὰ πέπηγε. Ταῦτα δὲ καὶ παράφρασίς ἐστι τοῦ, ἵππους μὲν ἔρυξαν, καὶ ἑξῆς, ὡς πρὸ ὀλίγων εἴρηται. Οὕτω δὲ καὶ τὸ, αὐτὰρ Ἀλέξανδρος, καὶ ἀρηΐφιλος Μενέλαος μακρῇς ἐγχείῃσι μαχήσονται περὶ σεῖο. τῷ δέ κε νικήσαντι φίλη κεκλήσῃ ἄκοιτις· παράφρασίς ἐστι διὰ τῆς Ἴριδος, ὧν φθάσας εἶπεν ὁ Πάρις πρὸς τὸν ἀδελφὸν Ἕκτορα. Ὅτι δὲ παραφραστικὸς τῶν ἑαυτοῦ ὁ πλειστιολόγος Ποιητὴς, πολλαχοῦ φαίνεται. Baſ. p. 298.

Sic locuta dea, dulce desiderium injecit animo
Viri quæ prioris, & urbis, atque parentum.
Protinus igitur candidis operta velis,
Prodivit ex thalamo, teneram lacrymam effundens,
Non sola. Quippe eam simul famulæ duæ sequebantur,
Æthra, Pitthei filia, Clymeneque ab oculis pulchra:
Confestimque deinde pervenerunt, ubi Scææ portæ erant,
Priamus autem, & Panthous, & Thymœtes,
Lampusque, & Clytius, & Hicetaon, proles Martis,
Ucalegonque, & Antenor, prudentes ambo,
Sedebant, populi seniores, in Scæis portis,
Ob senectutem militiæ vacationem habentes; verùm oratores
Boni, cicadis similes, quæ in sylvâ
Arbori insidentes, vocem suavem emittunt.
Tales scilicet Trojanorum proceres sedebant in turri.
Hi igitur, ut Helenam viderunt ad turrim venientem,
Submissè inter se volucribus verbis collocuti sunt.
Non indignum est, Trojanos, & bene ocreatos Achivos
Talem ob mulierem diuturnis malis conflictari.
Omnino immortalibus deabus ore est similis.
Sed & sic, quamvis sit talis, cum classe redeat;
Neque nobis, liberisque in posterum damnum relinquatur.

Ὣς εἰποῦσα θεὰ, γλυκὺν ἵμερον ἔμβαλε θυμῷ
Ἀνδρός τε προτέροιο, καὶ ἄστεος, ἠδὲ τοκήων.
Αὐτίκα δ' ἀργεννῇσι καλυψαμένη ὀθόνῃσιν,
Ὡρμᾶτ' ἐκ θαλάμοιο, τέρεν κατὰ δάκρυ χέουσα,
Οὐκ οἴη. ἅμα τῇγε καὶ ἀμφίπολοι δύ' ἕποντο,
Αἴθρη [2] Πιτθῆος θυγάτηρ, Κλυμένη τε βοῶπις.
Αἶψα δ' ἔπειθ' ἵκανον, ὅθι Σκαιαὶ πύλαι ἦσαν.
Οἱ δ' ἀμφὶ Πρίαμον, καὶ Πάνθοον, ἠδὲ Θυμοίτην,
Λάμπον τε, Κλυτίον θ', Ἱκετάονά τ', ὄζον Ἄρηος,
[3] Οὐκαλέγων τε, καὶ Ἀντήνωρ, πεπνυμένω ἄμφω,
Εἵατο δημογέροντες ἐπὶ Σκαιῇσι πύλῃσι.
Γήραϊ δὴ πολέμοιο πεπαυμένοι· ἀλλ' ἀγορηταὶ
Ἐσθλοί, τεττίγεσσιν ἐοικότες, οἵτε καθ' ὕλην
Δενδρέῳ ἐφεζόμενοι, ὄπα λειριόεσσαν ἱεῖσι.
Τοῖοι ἄρα Τρώων ἡγήτορες ἧντ' ἐπὶ πύργῳ.
Οἱ δ' ὡς οὖν εἴδονθ' Ἑλένην ἐπὶ πύργον ἰοῦσαν,
Ἦκα πρὸς ἀλλήλους ἔπεα πτερόεντ' ἀγόρευον. Rom. p. 394.
[4] Οὐ νέμεσις, Τρῶας, καὶ ἐϋκνήμιδας Ἀχαιοὺς
Τοιῇδ' ἀμφὶ γυναικὶ πολὺν χρόνον ἄλγεα πάσχειν.
Αἰνῶς ἀθανάτῃσι θεῇς εἰς ὦπα ἔοικεν.
Ἀλλὰ καὶ ὧς, [5] τοίη περ ἐοῦσ', ἐν νηυσὶ νεέσθω,
Μηδ' ἡμῖν, τεκέεσσί τ' ὀπίσσω πῆμα λίποιτο.

LII. Iridis oratio, hoc est, sparsus de singulari certamine rumor, dulce Helenæ desiderium tum prioris mariti, tum urbis suæ, ac parentum injecit. Sic enim eam sæpe excusat Poëta, ut duci ipsam faciat pœnitentiâ. Ejus autem ad muros egressionem Poëta hoc loci instituit, quòd plerasque per eam, ut dictum est, res est narraturus, quarum aliæ sunt Europææ, aliæ, ut videbitur, petitæ sunt ex Asiâ. Quod imitatus est Euripides; tametsi aliâ ratione in Phœnissis senem illum, quem fingit, ita inducat, ut ille ex muro pleraque hostium, qui foris agebant, regiam puellam doceat. Sed & alias mulieres in murum adscendisse, pro veteri consuetudine, quam

νβ'. Ὁ τῆς Ἴριδος λόγος, τουτέστιν, ἡ περὶ μονομαχίας φήμη, γλυκὺν ἵμερον ἐνέβαλε τῇ Ἑλένῃ ἀνδρός τε προτέρου, καὶ ἄστεος, ἠδὲ τοκήων. Τοιαῦτα γὰρ ὁ Ποιητὴς αὐτῆς ὑπεραλαλεῖ πολλαχοῦ, μεταμελομένην ποιῶν. Οἰκονομεῖ δὲ ὁ Ποιητὴς ἐνταῦθα τὴν αὐτῆς εἰς τὸ τεῖχος ἔξοδον, πολλὰ ἱστορήσων, ὡς εἴρηται, δι' αὐτῆς, τὰ μὲν, Εὐρωπαῖα, τὰ δὲ, ἐξ Ἀσίας, ὡς φανήσεται. ὃ μιμησάμενος Εὐριπίδης, πλὴν ἄλλως ἐν Φοινίσσαις τὸν παρ' αὐτῷ πλαττόμενον πρεσβύτην, διδάσκοντα ἐκ τοῦ τείχους πολλὰ τῶν ἔξω [6] τὴν βασιλικὴν νεάνιδα. Ὅτι δὲ καὶ ἕτεραι γυναῖκες ἀνέβησαν εἰς τὸ τεῖχος, κατὰ ἀρχαῖον ἔθος τὸ ἐν

1. οὐχ ὡς θεοείκελα, ἀλλὰ θεοκέλευστα) Hesychius: Θέσκελα, θαυμαστά, θεοείκελα, ἢ θεοκέλευστα, θεῖα, θαυμάσια. Polit.

2. Πιτθῆος) Euripides in Prologo Hecubæ, τοῦ Πιτθέως. Salvin. In Prologo Hecubæ lego, τοῦ Κισσέως. At verò in Heraclidis:
Πιτθεὺς μὲν ἦν Πέλοπος· ἐκ δὲ Πιτθέως
Αἴθρα· πατὴρ δ' ἐκ τῆσδε γεννᾶται σέθεν
Θησεύς. Politus.

3. Οὐκαλέγων) Virg. *proximus ardet Ucalegon*. quasi οὐκ ἀλέγων. *minimè animadvertens, curam non gerens*. Salvin.

4. Οὐ νέμεσις, Τρῶας) in libro Judithæ: *filii Hebræorum, si tam pulchras mulieres habent*. Salvinus.

5. τοίη περ ἐοῦσ', ἐν νηυσὶ νεέσθω) Hoc exemplum adversus voluptatem citat Aristoteles in Ethicis ad Nicomachum. *Salvin.*

6. τὴν βασιλικὴν νεάνιδα) Antigonen. Antigone tamen, de muro spectans, non est pars fabulæ. quod advertit vetus Auctor Argumenti Phœnissarum. ἔτι οὖν τῶν τειχῶν Ἀντιγόνη θεωροῦσα, μέρος οὐκ ἔστι δράματος. Politus.

ἣν τοῖς ἑξῆς δηλωθησόμενον, νῦν μὲν σιγᾷ ὁ Ποιητής· προϊὼν δὲ [1] ἐξείπῃ. ὡς ἂν εἴη καὶ νῦν πιθανὴ καὶ ἡ τῆς Ἑλένης, καὶ ἡ τῆς δοκούσης εἰροκόμου γραὸς εἰς τὸ τεῖχος ἔλευσις. Ἡ ἀκολουθοῦσα ἐνταῦθα τῇ Ἑλένῃ ἀμφίπολος, [2] Αἴθρη Πιτθῆος θυγάτηρ, ἡ Θησέως νοεῖται πρός τινων μήτηρ, συναρπαγεῖσα τῇ Ἑλένῃ. Καὶ ἔστι μὲν ἀπίθανος ὁ λόγος διὰ πολλά· διδάσκει δὲ τὸ τῆς τύχης ὅμως καινοτόμον ἡ ἱστορία, ἐὰν ἡ βασίλισσα Αἴθρα, ὡς ἐκ παρόδου, εἰς δουλικὴν τύχην κατέβη. [3] Κατὰ δὲ ἑτέρους, ἄλλη ἐστὶν αὕτη Αἴθρα, δούλη τῷ ὄντι. Καὶ ἔστι καὶ αὐτὸ παράδειγμα Ὁμηρικῆς ὁμωνυμίας. Ἡ γὰρ Αἴθρα αὕτη, καὶ ὁ Πιτθεὺς οὗτος, ὁμώνυμοι τοῖς εὐγενέσιν Ἑλληνικοῖς. Τὴν δὲ ἑτέραν δούλην τὴν Κλυμένην, βοῶπιν καλεῖσθαί φασιν ὑφ' Ὁμήρου, οὐχ οὕτω διὰ τὸ εὐωπόν, ἤγουν ὅτι τρανέστατα ἐνέβλεψε, μόνη καταινοήσασα, ὥς φασι, τὴν ἐσομένην τῆς Ἑλένης ἁρπαγήν, ὅτε Ἀλέξανδρος ἦλθεν εἰς Λακεδαίμονα.

νγ'. Ὅρα δή, ὅτι σύνηθες, ταῖς εὐγενέσιν ἀμφιπόλους ἕπεσθαι, ὅ ἐστι δουλίδας, ἐν ταῖς τοιαύταις προόδοις. Ὅτι δὲ ἀμφίπολοι αἱ δουλίδες, ὡς καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς φανεῖται, δηλοῖ καὶ Ἡρόδοτος, ἔνθα φησί· καὶ τὰς ἐλευθέρας, καὶ τὰς ἀμφιπόλους. [4] Καλοῦνται δὲ οὕτω, διὰ τὸ ἀμφὶ τὰς δεσποτίδας πολεῖν. ἐντεῦθεν δὲ καὶ αἱ πρόσπολοι, καὶ [5] πρόπολοι. Παρὰ Σοφοκλεῖ γοῦν ὁ Κρέων, [6] τὴν Ἰσμήνην πρόπολον Οἰδίποδος εἰπών, προϊὼν ἐτυμολογεῖ τὴν λέξιν ἐν τῷ,
Baſ. p. 299. τὰς κόρας τάσδε ἆσσον προσπολουμένας. Οἱ δὲ παλαιοί φασι καί, ὅτι [7] πρόπολος μὲν καὶ ἐπὶ ἀῤῥένων· [8] ἀμφίπολος δὲ ἀεὶ ἐπὶ γυναικῶν. Σημείωσαι δέ, ὅτι Πίνδαρος, δριμέως, ἤτοι γλυκέως, [9] τύμβον ἀμφίπολον ἔφη τὸν κύ-

κλῳ

quam postea aperiemus, tametsi nunc taceat Poeta; tamen diserte postmodum exprimit: ut proinde etiam nunc sit verisimile, tum Helenam ipsam, tum vetulam, quæ ei a lanificio fuisse videtur, ad murum venisse. Quæ hic Helenam famula, ac comes sequitur, Æthra Pitthei filia, censetur a nonnullis mater fuisse Thesei; eaque rapta simul fuisse cum Helenâ. Et, quamvis hæc sententia multis de caussis improbabilis esse videatur; tamen historia ipsa docet, quid, & quantum in rerum vicissitudine, ac commutatione valeat fortuna, si regina Æthra, tamquam ex parodo, sive ex scenico, & theatrali spectaculo, ad conditionem fortunæ servilem descenderit. Verùm, juxta alios, alia est hæc Æthra, genere verè servili. Idque etiam exemplo est Homericæ Homonymiæ, per quam plures eodem nomine sunt vocati. Hæc enim Æthra, atque hic Pittheus, cognomines sunt nobilium Græcorum. Alteram autem ancillam Clymenen, βοῶπιν, *bovinis, seu magnis oculis præditam*, vocari ab Homero ajunt, non tam ob oculorum ipsorum, & adspectûs venustatem, quàm quòd acerrimè perspiceret, quippe quæ sola, ut ferunt, cum Alexander Lacedæmonem venit, futurum Helenæ raptum animadverterit, & cognoverit.

LIII. Ac vide, id in more positum fuisse, ut, si quando nobiles feminæ ita foras prodirent, eas ἀμφίπολοι, *ministræ, seu famulæ*, hoc est, ancillæ, sequerentur. Sunt enim ἀμφίπολοι, ancillæ, ut tum postea manifestum erit, tum etiam ostendit Herodotus eo loci, quo dicit, καὶ τὰς ἐλευθέρας, καὶ τὰς ἀμφιπόλους. *& liberas, & ancillas*. Sic autem vocantur διὰ τὸ ἀμφὶ τὰς δεσποτίδας πολεῖν, *eo quòd circa dominas versentur*. Atque inde etiam αἱ πρόσπολοι, *ministratrices, seu famulæ*, & πρόπολοι, *præviæ famulæ, seu quæ dominæ suæ viam præeunt*. Quippe Creon apud Sophoclem, quum Ismenen, Oedipi πρόπολον, *ministram, ac famulam*, vocasset; postea vocis hujus originem aperit in illis verbis: Τὰς κόρας τάσδε ἆσσον προσπολουμένας. *puellas hasce propius accedentes*. Tradunt tamen veteres Grammatici, τὸ πρόπολος, *prævius famulus, seu qui viam domino præit*, dici etiam de maribus; at verò τὸ ἀμφίπολος, *famula, seu ministra*, semper de feminis usurpari. Ubi volo, observes, ut Pindarus acutè, seu amœno quodam lepore, tumulum ἀμφίπολον vocaverit, τὸν κύκλῳ περιπολούμενον, *undique ambitum, seu quem totum spectatores, aut curso-*

res

1. ἐξείπῃ) Malim ἐξείπει. Polit.

2. Αἴθρη Πιτθῆος θυγάτηρ, ἡ Θησέως νοεῖται πρός τινων μήτηρ) Plutarchus in Theseo: Αἴθραν δὲ, τὴν Θησέως μητέρα, γενομένην αἰχμάλωτον, ἀπαχθῆναι λέγουσι εἰς Λακεδαίμονα, κἀκεῖθεν εἰς Τροίαν μετὰ Ἑλένης. καὶ μαρτυρεῖν Ὅμηρον ἕπεσθαι τῇ Ἑλένῃ φάμενον Αἴθρην, Πιτθῆος θυγατέρα, Κλυμένην τε βοῶπιν. Tzetzes ad Lycophronem: ἁρπάσαντες γὰρ (Pirithous, & Theseus) τὴν Ἑλένην, παρατίθενται ἐν Ἀφίδναις τῆς Ἀττικῆς Αἴθρᾳ, τῇ Πιτθέως μὲν θυγατρί, μητρὶ δὲ Θησέως. Κάστωρ δέ, καὶ Πολυδεύκης οἱ Διοσκοῦροι, οἱ τῆς Ἑλένης ἀδελφοί, πορθήσαντες τὴν Ἀττικὴν διὰ τὴν ἁρπαγὴν τῆς Ἑλένης, Αἴθραν λαμβάνουσιν αἰχμάλωτον πρὸς ... αὐτῇ, ἁρπαγείσης δὲ πάλιν τῆς Ἑλένης ὑπ' Ἀλεξάνδρου, συναπόρει αὐτῇ καὶ ἡ Αἴθρα ἐν Τροίᾳ. καὶ Ὅμηρος·

Αἴθρη, Πιτθῆος θυγάτηρ, Κλυμένη τε βοῶπις. Politus.

Vide Euripidem in prologo Hecubæ. Salvinus.

ὁμώνυμοι ... Occurrit mihi ad Hecubam Scholiasta ad illud:

Τὼ Θησείδα δ' ὄζω Ἀθηνῶν.

Τὼ Θησείδα οἱ τοῦ Θησέως παῖδες, Ἀκάμας, καὶ Δημοφῶν, οἱ ὄντες Ἀθηναῖοι τὸ γένος, ἐστράτευσαν ἐπὶ τὸ Ἴλιον. οὐχ ἡγήσαντο τινων, διὸ καὶ Ὅμηρος λέγει τὸν Μενεσθέα μόνον ἡγεῖσθαι τῶν Ἀθηναίων. ἀλλ' ἐπὶ τὸ ἀπολυτρῶσαι τὴν Αἴθραν ... ἐστρατεῦσθαι φασίν. Politus.

3. Κατὰ δὲ ἑτέρους, ἄλλη ἐστὶν αὕτη Αἴθρα) Scholiasta Homericus: ἑτέρα τῆς Θησέως μητρός ἐστιν αὕτη ἡ Αἴθρα. αἰσχρὸν γὰρ ὑπάρχει, θεραπαίνης ἔσται, ἀκολουθεῖν τῇ Ἑλένῃ τὴν Αἴθραν, ... Ita integer hic locus legitur in principe editione Scholiorum ad Iliadem, quæ Romæ prodiit, Leone X. Pontifice Maximo, anno M.D.XVII. Eumdem Scholiastæ locum principio suo mutilatum, ac falsum, edidit Cornelius Schrevelius, fortasse quia eum docto viro existimavit ætate illum Scholiastem. Legit enim ita Schrevelius: Αἴθρη Πιτθῆος θυγάτηρ) Καὶ μήτηρ Θησέως. Αἰσχρὸν ὑπάρχει, &c. Sed enim antiquam Scholiastæ lectionem confirmat, & probat hic Eustathius. Politus.

4. Καλοῦνται δὲ οὕτω, διὰ τὸ ἀμφὶ τὰς δεσποτίδας πολεῖν) Etymologici Magni Auctor: Ἀμφίπολος, θεράπαινα, δούλη, παρὰ τὸ ἀμφὶ προθεῖν, καὶ τὸ πολῶ. πόλος, καὶ ἀμφίπολος, οἷον ὁ περὶ τὴν δέσποιναν πολεύων, στρέφων, ἀναστρεφόμενος. Polit.

5. πρόπολοι) Seleucus apud Athenæum lib. 6. cap. 19. hoc statuit discrimen inter ἀμφιπόλους, & προπόλους, ut ἀμφιπόλους dicat τὰς περὶ τὴν δέσποιναν θεραπαίνας· προπόλους δέ, τὰς προπορευομένας. Polit.

6. τὴν Ἰσμήνην) Immo verò τὴν Ἀντιγόνην, alteram Oedipi filiam. Creon apud Sophoclem in Oedipo Coloneo. Scholiastes: καὶ τὴν πρόπολον μου. τῆς Ἀντιγόνης. ἄλλως γὰρ ὑπ' αὐτὸ ἡ Ἰσμήνη. Neque verò Creontis, sed Chori, verba illa sunt, quæ habentur inferius: τὰς κόρας γὰρ εἰσορῶ

Τάσδ' ἆσσον αὖθις ὧδε προσπολουμένας. Politus.

7. πρόπολος μὲν καὶ ἐπὶ ἀῤῥένων) Hesychius: Πρόπολοι, ὑπηρέται, δοῦλοι, νεωκόροι, προφῆται. Politus.

Propoli, ministri, servi, æditui, prophetæ. Nam & hi postremi duo serviebant sacris, & sacra munera obibant. Salvin.

8. ἀμφίπολος δὲ ἀεὶ ἐπὶ γυναικῶν) Hesychius: ἀμφίπολοι, θεράπαιναι. Etymologici Magni Auctor: ἀμφίπολοι, δοῦλαι, θεράπαιναι. Suidas: ἀμφίπολος, θεράπαινα, δούλη. Polit.

9. τύμβον ἀμφίπολον) Pindarus Olymp. Od. 1.

Ἀλφεοῦ πόρῳ κλιθείς,
Τύμβον ἀμφίπολον
Ἔχων.

Ubi

res circumeunt. Τὸ ἱκάνω, *venio, seu pervenio,* ut alibi quoque dictum est, Homericè semper producit τὸ ᾱ. Unde & nonnulli, tametsi minimè omnium probentur, corripere volunt quartam ante finem syllabam τοῦ ἱκανώτατος, *maximè idoneus, maximè aptus, aptissimus,* tamquam ab ἱκάνω, *venio.* Est enim ἱκανός, *idoneus,* is, qui liberè, & sine ullo impedimento, ad omnia ἱκάνει, *venit,* sive ἀφικνεῖται, *pervenit.* Scæas portas, Homerus interdum dicit Dardanias, hoc a Dardano; illud verò, aut a *Scæo,* quo artifex nomine vocabatur; aut quia sitæ eæ erant ad Occidentem. quandoquidem, quæ ad Occidentem sitæ, ea sunt σκαιά, sive ἀριστερά, *læva, seu sinistra.* aut quia σκαιαί, sive ἐπαρίστεροι, *sinistræ, seu infaustæ,* Trojanis extiterunt, quippe quum per eas ligneum equum receperint.

LIV. Oratorum proprium est, pro eo, ac si dicerent Alexandrum, aut Menelaum, aut Agamemnonem, dicere, οἱ ἀμφὶ Ἀλέξανδρον, οἱ ἀμφὶ Μενέλαον, οἱ ἀμφ' Ἀγαμέμνονα, *qui Alexandrum circumstant, qui Menelaum, qui Agamemnonem,* aliaque hujus generis. Sic igitur & hoc loci Homerus, pro eo, ac si diceret, ὁ Πρίαμος, καὶ ὁ Πάνθοος, καὶ ὁ Θυμοίτης, καὶ ὁ Λάμπος, καὶ ὁ Κλυτίος, καὶ ὁ Ἱκετάων, ἐκάθηντο ἐν τοῖς πύργοις. *Priamus, Panthous, Thymœtes, Lampus, Clytius, & Hicetaon, in turribus considebant;* dicit: Οἱ δ' ἀμφὶ Πρίαμον, καὶ Πάνθοον, &c. *Qui autem Priamum circumstant, & Panthoum,* &c. Quare etiam subjungit: Οὐκαλέγων τε, καὶ Ἀντήνωρ. *Ucalegonque, & Antenor.* quasi scilicet propemodum dicat, ut Antenor solus idem ipse erat, qui ibi sederet, itemque Ucalegon; sic etiam Priamum, reliquosque, solos, atque individuos fuisse: quippe quum qui de eorum comitatu erant, alii foris in prælio versarentur, alii sese domi continerent, aut etiam aliâ quacumque ratione minimè cum iis præsentes adessent. Et observa permutatam hic verborum figuram, quomodo scilicet a plurali numero, eoque incerto, cujusmodi est, Οἱ δ' ἀμφὶ Πρίαμον, &c. *Qui autem circum Priamum, vel qui Priamum circumstabant;* ad singularem, & certum numerum, videlicet ad τὸ, Οὐκαλέγων, καὶ Ἀντήνωρ, *Ucalegon, & Antenor,* transierit. Si quis autem id ita accipiat, ut circa Priamum, & Thymœten, & hunc, & illum, Ucalegon, atque Antenor consederint, explicationem sanè is affert, quæ veteribus minimè placeat. Volo præterea, observes, ut de his Ucalegontem, atque Antenorem dumtaxat, supra omnes reliquos seniores populi extollat: quippe quòd, tametsi omnes bonos oratores vocet, tamen hos ipsos e solerti intelligentiâ, bonoque judicio commendet. Sic enim ait: πεπνυμένω ἄμφω. *prudentes ambo.* Idque fortassis in caussâ est, cur conformato aliter schemate eos proferat, perinde quasi cum iis ipsam quoque variet formam orationis.

LV. Ad hæc vide, ut ex negatione compositum, contextumque est nomen proprium ὁ Οὐκαλέγων, *Ucalegon,* perinde ac si diceret, ὁ μηδενὸς

κλῳ περιπολούμενον. Τὸ, ἱκάνω, ἐκτείνει, ὡς καὶ ἀλλαχοῦ ἐρρέθη, Ὁμηρικῶς αἰεὶ τὸ ᾱ. ὅθεν καὶ συστέλλειν ἐθέλουσί τινες, εἰ καὶ μὴ εἰσακούονται, τὴν προπαραλήγουσαν τοῦ ἱκανώτατος, ὡς ἀπὸ τοῦ ἱκάνω. Ἱκανὸς γὰρ ὁ ἐπὶ πᾶν ἀπαραποδίστως ἱκάνων, ἤτοι ἀφικνούμενος. Τὰς Σκαιὰς πύλας, Δαρδανίας ἐνίοτε Ὅμηρος λέγει, τὸ μὲν, ἀπὸ Δαρδάνου, τὸ δὲ, [1] ἢ ἀπὸ Σκαιοῦ οὕτω καλουμένου τεχνίτου, [2] ἢ ὅτι δυτικαί. σκαιὰ γὰρ, ἤτοι ἀριστερὰ, τὰ δυτικά. ἢ διότι σκαιαὶ, ἤτοι ἐπαρίστεροι, τοῖς Τρωσὶν ἐγένοντο, δεξαμένοις κατ' αὐτὰς τὸν δούρειον ἵππον.

νδ'. Ῥητόρων ἴδιον τὸ ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν Ἀλέξανδρον, ἢ Μενέλαον, ἢ Ἀγαμέμνονα, λέγειν, οἱ ἀμφὶ Ἀλέξανδρον, καὶ οἱ ἀμφὶ Μενέλαον, καὶ οἱ ἀμφὶ Ἀγαμέμνονα, καὶ τὰ ὅμοια. Οὕτως οὖν καὶ Ὅμηρος ἐνταῦθα ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν, ὅτι ὁ Πρίαμος, καὶ ὁ Πάνθοος, καὶ ὁ Θυμοίτης, καὶ ὁ Λάμπος, καὶ ὁ Κλυτίος, καὶ ὁ Ἱκετάων, ἐκάθηντο ἐν τοῖς πύργοις, φησίν· Οἱ δ' ἀμφὶ Πρίαμον, καὶ Πάνθοον, καὶ τὰ ἑξῆς. Διὸ καὶ ἐπάγει· Οὐκαλέγων τε, καὶ Ἀντήνωρ· μονονουχὶ λέγων, ὅτι, ὥσπερ ὁ Ἀντήνωρ μόνος αὐτὸς ἦν ἐκεῖ καθήμενος, καὶ ὁ Οὐκαλέγων, οὕτω καὶ ὁ Πρίαμος, καὶ οἱ λοιποὶ ἐμόναζον· ὡς τῶν περὶ αὐτοὺς, τῶν μὲν ἔξω περὶ τὴν μάχην στρεφομένων, τῶν δὲ οἰκουρούντων, ἢ καὶ ἄλλως μὴ σὺν αὐτοῖς ὄντων. Καὶ σημείωσαι τὴν τοῦ σχήματος ἐν τούτοις ἀλλαγὴν, ὅπως ἐκ τοῦ πληθυντικοῦ, καὶ *Rom. p. 395.* ἀσαφοῦς τοῦ, Οἱ δ' ἀμφὶ Πρίαμον, καὶ ἑξῆς, εἰς τὸ ἑνικὸν, καὶ σαφὲς μεταβέβηκεν, ἤγουν εἰς τὸ, Οὐκαλέγων, καὶ Ἀντήνωρ. Εἰ δέ τις εἴπη, ὅτι περὶ τὸν Πρίαμον, καὶ τὸν Θυμοίτην, καὶ τὸν δεῖνα, καὶ δεῖνα, ἐκάθητο ὁ Οὐκαλέγων, καὶ ὁ Ἀντήνωρ, οὐκ ἀρέσκοντα λέγει τοῖς παλαιοῖς. Σημείωσαι δὲ καὶ, ὅτι μόνους τὸν Οὐκαλέγοντα, καὶ τὸν Ἀντήνορα πλέον ἐξαίρει τῶν λοιπῶν δημογερόντων, ἐσθλοὺς μὲν ἀγορητὰς πάντας εἰπών· [3] αὐτοὺς δὲ καὶ ἐπὶ συνέσει σεμνύνας. Φησὶ γὰρ, πεπνυμένω ἄμφω. Καὶ τάχα διὰ τοῦτο καὶ εἰς αὐτοὺς τὸ σχῆμα μετήλλαξε, συνεξαλλοιῶν αὐτοῖς καὶ τὸν τοῦ λόγου σχηματισμόν.

νε'. Ὅρα δὲ καὶ, ὡς ἐξ ἀποφάσεως πέπλεκται κύριον ὄνομα [4] ὁ Οὐκαλέγων, ὡς εἴ τις εἴποι, ὁ μη-

Ubi Græci Magistri ἀμφίπολον exponunt τὸ περιπολούμενον, ἢ διὰ τὸ ἐν μέσῳ εἶναι τῇ πόλει, ἢ ὡς τῶν ὑπηρετούντων, διὰ τὸ ἄγαν τῆς κατασκευῆς ἀκριβές, οὐκ ἄλλως παρεισιόντων, τῇ θεωρίᾳ, ἢ ὅτι οἱ δρομεῖς εἰς τὸν ναὸν τὸν Πέλοπος ἐνέτρεχον. Politus.

1. ἢ ἀπὸ Σκαιοῦ οὕτω καλουμένου τεχνίτου) Etymologici Magni Auctor: Σκαιαὶ πύλαι, αἱ τῆς Ἰλίου· ἢ ἀπὸ τοῦ Σκαιοῦ τοῦ κατασκευάσαντος αὐτάς· ἢ ὅτι ἐν τοῖς σκαιοῖς μέρεσι τῆς πόλεως κεῖνται, ἤγουν ἐν τοῖς ἀριστεροῖς· ἢ παρὰ τὸ σκαιῶς βουλεύσασθαι τοὺς Τρῶας. τὸν γὰρ δούρειον ἵππον κατ' αὐτὰς ἐδέξαντο. αὗται δὲ καὶ Δαρδάνιαι προσηγορεύοντο, δι' ὧν ἐξῄεσαν εἰς τὸ πεδίον οἱ Τρῶες. Polit.

2. ἢ ὅτι δυτικαί) Hesychius: Σκαιῇσι πύλῃσι, οὕτως ὀνομαζομένας Σκαιὰς ἐν Ἰλίῳ διὰ τὸ ἐξ ἀριστερῶν κεῖσθαι. Τὰ ἀριστερὰ Hesychius, sicuti & Etymologus τὰ σκαιὰ μέρη τῆς πόλεως, intelligit δυτικά. Sinistra enim apud Homerum, quæ ad Occidentem. *Politus.*

Contra, quæ ad Orientem, partes dextræ, hoc est, anteriores, mundi vocantur. *Salvinus.*

Homerus:

Εἴτ' ἐπὶ δεξί' ἴωσι πρὸς ἠῶ τ', ἠέλιόν τε,
Εἴτ' ἐπ' ἀριστερὰ τοίγε ποτὶ ζόφον ἠερόεντα.

Politus.

3. αὐτὸς δὲ καὶ ἐπὶ συνέσει) l. αὐτούς. Sic etiam Frobenius. *Polit.*

4. ὁ Οὐκαλέγων, ὡς εἴτις εἴποι, ὁ μηδενὸς ἀλέγων) Virg. quum dixit ad Homeri imitationem, *proximus ardet Ucalegon*: quasi voluit intelligere, *non curans, minimè percipiens, non attendens.* Ceterùm omnia Græcorum nomina propria, appellativam quamdam in se vim possident; ab eventu nonnumquam positam, ut Priamus ἀπὸ τοῦ πρίασθαι, *ab emendo* corpus Hectoris ab Achille. *Salvinus.*

ὁ μηδενὸς ἀλέγων. Οὕτω δὲ καὶ Ὀδυσσεὺς που ἐξ ἀποφάσεως τὸ πλαστὸν Οὖτιν παρήγαγεν. Εἰ δὲ καὶ τὸ Ὅμηρος ἐκ τοῦ μὴ ὁρᾶν παρῆκται, κατά τινας, τὸ αὐτὸ ἂν εἴη ἀγωγῆς καὶ αὐτό. Εἰς δὲ τὸ τῶν μετοχῶν, ἤτοι τὸ, ἀλέγων, μετενεχθῆναι εἰς κύριον ὄνομα, ἔστω παράδειγμα ὁμοιότητος καὶ τὸ, Εὐέλθων, κύριον παρὰ Ἡροδότῳ. Ὁμοίου δέ τινος τύπου καὶ ὁ Ἀνακρέων, καὶ ὁ Κρέων δὲ, ἴσως δὲ καὶ ὁ Μαίων, καὶ ὁ Παίων· ἐξ ὧν ἔθνη οἱ Μαίονες, ὅ ἐστι Λυδοὶ, καὶ οἱ Παίονες. Ἰστέον δὲ, ὅτι ὁ μὲν Πρίαμος, παρὰ τὸ πρίασθαι τὴν κλῆσιν ἔχει, ὡς ἐν ἄλλοις δηλοῦται. [1] ὁ δὲ Πάνθοος, Πολυδάμαντος ἦν πατὴρ, ἀνὴρ μαντικὸς, ὡς ἐν ταῖς μετὰ ταῦτα ῥηθήσεται. ὅθεν Πανθοΐδης ἐκεῖνος, καὶ ἐν συναιρέσει Πανθοίδης, κατὰ πατρωνυμίαν, λέγεται· ὁμοίως τῷ Βοηθοΐδης, ὡς Ἐτεωνεὺς ἐν Ὀδυσσείᾳ ὁ τοῦ Βοηθόου υἱός. Ὁ δὲ Θυμοίτης, ὡς καὶ προεγράφη, πλεονασμὸν ἔχει τοῦ ι, ἐκ τοῦ θυμὸς, ὡς ἐκ τοῦ δᾶμος, ἤτοι δῆμος, [2] ὁ Δαμοίτης παρὰ Θεοκρίτῳ, καὶ ἐκ τοῦ μένος ὁ Μενοίτιος. Ὁ δὲ Λάμπος γίνεται μὲν ἐκ τοῦ λάμπω, ὡς ἐκ τοῦ φαίνω [3] ἡ Φαίδρα, καὶ ἡ Αἴθρα ἐκ τοῦ αἴθω. Ἔοικε δέ πως διώνυμος εἶναι. Λάμπος τε γὰρ, καὶ Λάμπετος. Τὸν γοῦν υἱὸν αὐτοῦ ἀλλαχοῦ Λαμπετίδην ἐρεῖ ὁ Ποιητής. Ἐκ δὲ τοῦ λάμπω καὶ Λαμπετίη, ἐν Ὀδυσσείᾳ, θυγάτηρ Ἡλίου. Ὁ δὲ Κλυτίος, ὡς τρίβραχυ κύριον, παροξύνεται, καθὰ καὶ τὸ, Τυχίος, καὶ τὸ, Ὀδίος, καὶ τὸ, Δολίος, καὶ ἄλλα πολλὰ, ὡς δειχθήσεται καὶ ἐν τοῖς ἑφεξῆς. Τὸν δὲ Ἱκετάονα, ὄζον Ἄρηος λέγει Ὅμηρος, ὡς καὶ τὸ Πρίαμον, εὐμμελίην, καὶ τὸ Νέστορα, ἱππότην, οὐχ ὅτι νῦν, ἀλλ' ὅτι πάλαι ποτὲ ἦσαν τοιοῦτοι.

ϛ'. Τοὺς ῥηθέντας Τρωϊκοὺς δημογέροντας, οὓς καὶ Τρώων λέγει ἡγήτορας, οἳ ἄνω τοῦ πύργου τῶν Σκαιῶν ἐκάθηντο πυλῶν, ἢ θέας χάριν, ἢ διὰ ἑτοιμότητα συμβουλῆς, ἀπομάχους μέν φησι, διὰ γῆρας, συμβούλους δὲ ἀγαθοὺς, λέγων οὕτω· δημογέροντες, γήραϊ δὴ πολέμοιο πεπαυμένοι, ἀλλ' ἀγορηταὶ ἐσθλοὶ, τεττίγεσσιν ἐοικότες, οἵτε καθ' ὕλην δενδρέῳ ἐφεζόμενοι, ὄπα λειριόεσσαν ἱεῖσιν. ὅ ἐστι, φωνὴν πέμπουσιν ἀνθηράν. Ἄνθους γὰρ εἶδος, τὸ λείριον. ὅθεν καὶ Ποδαλείριος κύριον, οἱονεὶ ἀνθηρόπους. Καὶ Ὅμηρος μὲν παραβολικῶς ἐκ τῶν τεττίγων οὕτω τοὺς Τρωϊκοὺς ἐτίμησε ῥήτορας. οἱ δὲ ὕστερον [4] εὐγενεῖς Ἀθηναῖοι πραγματικῶς τέττιξιν ἐσέμνυνον ἑαυτούς.

δενὸς ἀλέγων, *is, qui nihil curat, vel nullius rei curam habet*. Sic & alicubi Ὀδυσσεὺς, *Ulysses*, per negationem ex sese derivavit confictum illum Οὖτιν, *Neminem*. Sin autem, ut quibusdam sanè visum est, τὸ Ὅμηρος, *Homerus*, nomen est deductum ἐκ τοῦ μὴ ὁρᾶν, *a non videndo*; ipsum quoque ejusdem derivationis fuerit. Ceterùm, quoad illud participium, videlicet ad τὸ ἀλέγων, *non curans*, translatum in nomen proprium, simile quoque exemplum sit τὸ Εὐέλθων, *Euelthon*, nomen proprium apud Herodotum. Quin & similis formæ est ὁ Ἀνακρέων, *Anacreon*, itemque ὁ Κρέων, *Creon*; nec non fortasse ὁ Μαίων, *Mæon*, atque ὁ Παίων, *Pæon*: ex quibus gentes, οἱ Μαίονες, *Mæones*, hoc est, Lydi, & οἱ Παίονες, *Pæones*. Quod autem scire te oportet, Priamus id nominis habet παρὰ τὸ πρίασθαι, *ab emendo*, ut alibi declaratur. Panthous, pater fuit Polydamantis, homo ad divinandum peritus, ut postea explicabitur. Unde ille Πανθοΐδης, *Panthoides*, & per synæresin, Πανθοίδης, *Panthœdes*, dicitur, pro nominum patronymicorum ratione: pariter atque ὁ Βοηθοΐδης, *Boëthœdes*, ut Eteoneus in Odyssea, Boëthoi filius. Ὁ Θυμοίτης, *Thymœtes*, ut supra scriptum est, pleonasmum habet τοῦ ι, ex θυμὸς, *animus, vel excandescentia animi*; ut ex δᾶμος, sive δῆμος, *populus*, ὁ Δαμοίτης, *Damœta*, apud Theocritum; & ex μένος, *animus, vel robur animi*, Μενοίτιος, *Menœtius*. Ὁ Λάμπος, *Lampus*, fit ex λάμπω, *luceo, splendeo, fulgeo*; ut ex φαίνω, *in lucem edo, sive appareo*, ἡ Φαίδρα, *Phædra*, & ex αἴθω, *ardeo*, ἡ Αἴθρα, *Æthra*. Videtur tamen quodammodo is esse binominis. Nam & Lampus nominatus est, & Lampetus: quandoquidem ejus filium dicturus alibi est Poëta Λαμπετίδην, *Lampetidam*. Quin etiam ex λάμπω nomen est Lampetiæ in Odyssea, Solis filiæ. Ὁ Κλυτίος, *Clytius*, tamquam proprium trium brevium syllabarum nomen, acuitur in penultimâ, juxta atque τὸ Τυχίος, *Tychius*, & Ὀδίος, *Odius*, & Δολίος, *Dolius*, & pleraque alia, ut sumus deinceps demonstraturi. Hicetaonem denique, ramum Martis Homerus appellat, sicuti etiam Priamum ἐυμμελίην, *hastâ strenuum, seu bellicosum*, & Nestorem ἱππότην, *equitem*, non quòd ii nunc sint hujusmodi; sed quòd olim aliquando extiterint tales.

LVI. Hos, quos diximus, Trojani populi seniores, quos etiam duces Trojanorum vocat, qui, aut spectandi gratiâ, aut propter consultandi deliberandique commoditatem, summâ in turri Scæarum portarum considebant, caussarios dicit, militiâque immunes propter senectutem; sed tamen bonos consiliarios, his verbis: *seniores populi, ob senectutem, militiæ jam vacationem habentes; sed oratores boni, cicadis similes, quæ in sylvâ arbori insidentes*, ὄπα λειριόεσσαν ἱεῖσιν, hoc est, φωνὴν πέμπουσιν ἀνθηρὰν, *vocem liliaceam, hoc est, floridam, seu suavem, atque jucundam, emittunt*. Floris enim genus, τὸ λείριον, *lilium*. Unde & Ποδαλείριος, *Podalirius*, nomen proprium, quasi ἀνθηρόπους, *pedes floridos habens*. Atque ita quidem Homerus cicadarum comparatione Oratores Trojanos cohonestavit. Verùm nobiles illi posteriorum temporum, clarique a genere Athenienses, ipsi sese veris cicadarum insi-

1. ὁ δὲ Πάνθοος) Πάνθους, idest, Πάνθοος, *totus ad currendum celer, mente ventum præcurrens*, utpote vates. *Salvinus*.
2. ὁ Δαμοίτας παρὰ Θεοκρίτῳ) Δαμοίτας Doricè idem, ac δημοίτης *populiares, ejusdem regentes*, Attice. *Salvin.*
3. ἡ Φαίδρα) Φαίδρος, nomen proprium, idest, *hilaris, ridens*. Salvin.
4. εὐγενεῖς Ἀθηναῖοι) Putabam aliquando, legendum, γηγενεῖς. Gregorius Nazianzenus Carmine ad Nicobulum:

Κεκρόπιδαι τέττιγα χλιδῶσιν ὑπὲρ τρίχα γαίης
Γηγενέες.

Sed nihil in Eustathio mutandum. Scholiastes Aristophanis ad Equites: ἔθος ἦν τοῖς Ἀθηναίοις τὸ πάλαι τέττιξι χρυσοῖς ἀναδέεσθαι τὴν κόμην· ὡς Θουκυδίδης, ἐπεὶ οἱ τέττιγες ᾄδουσι παῖδες, καὶ ἄνδρες, φάσκοντες τὴν αὐτοχθονίαν. Politus.

insignibus, quippe cicadarum gestatores, condecorarunt. Cicadas enim aureas gestabant, ut Thucydides etiam testatur, ut eâ scilicet notâ indigenas sese esse, ortosque ex terrâ significarent. Constat autem, cicadas, exsangues, frigidoque esse temperamento, ut sunt etiam senes; canorasque eas esse, ut ii, quos diximus, oratores; itemque e sublimi eas cantum edere. Namque ut plurimùm in ramis, non ex ipsâ terrâ, cantum suum ostentant. Ubi meminisse quoque oportet dicti illius allegorici, quo quidam comminatus est, sese esse facturum, ut hostium cicadæ e terrâ canerent: pro eo, ac si dixisset, eorum agrum sese esse vastaturum, omnesque ibi arbores excisurum, ita ut cicadæ e terrâ canere cogerentur. Manifestum etiam est, cicadas mares canere, qui & ἠχέται, *achetæ, i. e. arguti, seu canori*, vocantur apud Hesiodum; mutas verò esse cicadas, secus femineum, quæ & tignnia, seu tettigonia, *hoc est, cicadulæ*, sunt appellatæ. Quo doceri possumus, ornamentum feminarum esse silentium, juxta illud:

Ornatus ingens feminæ, silentium.

Eòdemque etiam, præter alia, illud pertinet, quòd lusciniæ feminæ cantum minimè edunt modulatum; diciturque ὁ φὼς, *homo*, a verbo φῶ, quod significat *dico*.

τὰς, [1] τεττιγοφόροι ὄντες. [2] Τέττιγας γὰρ ἐφόρυν χρυσῦς, ὡς καὶ Θουκυδίδης φησὶν, [3] ὡς σύμβολον τῦ γηγενεῖς εἶναι. Δῆλον δὲ, ὅτι οἱ τέττιγες, ἄναιμοι, καὶ ψυχραὶ τὴν κρᾶσιν, καθὰ καὶ οἱ γέροντες· [4] καὶ ᾠδικοὶ δὲ, καθὰ καὶ οἱ ῥηθέντες ἀγορηταί· καὶ ὅτι ἀφ' ὑψηλῦ ἠχῦσι. Τὰ γὰρ πολλὰ ἐπὶ κλάδων, καὶ ἐκ ἀπὸ γῆς αὐτῆς ἐπιδείκνυνται τὰ τῆς ᾠδῆς. Ἔνθα μεμνῆσθαι χρὴ καὶ συμβολικῦ λόγυ, ἐν ᾧ ἠπειλήσατό τις [5] ποιήσειν, τὰς τέττιγας τοῖς ἐχθροῖς χαμόθεν ᾄδειν. ἀντὶ τῦ δενδροτομήσειν αὐτοῖς τὴν χώραν, ἵνα ἐξ ἀνάγκης οἱ τέττιγες ἀπὸ γῆς ᾄδωσι. Φανερὸν δὲ καὶ, ὅτι ἄῤῥενες τέττιγες ᾄδυσιν, οἱ καὶ [6] ἀχέται παρὰ Ἡσιόδῳ. ἄφωνοι δὲ τὸ τῶν θηλειῶν εἶδος, [7] οἱ καὶ τιγόνια. ἡ διδασκαλία εἶναι ἂν σιγῆς κοσμύσης γυναῖκας, κατὰ τὸ,

[8] Γύναι, γυναιξὶ κόσμον ἡ σιγὴ φέρει.

Εἰς δὲ τὸ αὐτὸ συντελεῖ πρὸς ἄλλοις καὶ τὸ τῶν θηλειῶν ἀηδόνων ἀμελές· [9] καὶ ὁ φὼς, ἐκ τῦ φῶ τὸ λέγω.

LVII. Por- ιζ'. Ὅλη

1. τεττιγοφόροι ὄντες) Aristophanes Equitibus:
'Οὗ' [illegible] ὁρᾶν τεττιγοφόρος, ἀρχαίῳ σχήματι λαμπρός.
Hesychius: Τεττιγοφόροι· Ἀττικοὶ ἀπὸ τοῦ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τριχῶν [illegible] χρυσοῦς τέττιγας. Polit.

2. Τέττιγας γὰρ ἐφόρυν χρυσοῦς, ὡς καὶ Θουκυδίδης φησὶ) Thucydides lib. 1. c. 6. Οἱ πρεσβύτεροι αὐτοῖς τῶν εὐδαιμόνων, διὰ τὸ ἁβροδίαιτον, οὐ πολὺς χρόνος, ἐπειδὴ χιτῶνάς τε λινοῦς ἐπαύσαντο φοροῦντες, καὶ χρυσῶν τεττίγων ἐνέρσει κρωβύλον ἀναδούμενοι τῶν ἐν τῇ κεφαλῇ τριχῶν. Antiqua Scholia: οἱ πολὺς χρόνος, ἀφ' οὗ [illegible] φοροῦντες χιτῶνας λινοῦς, καὶ τέττιγας χρυσοῦς, [illegible] τῷ τριχῶν πλέγματι. Ἐν ἐνέρσει κρωβύλου) ἐν ἔρσει, ἢ ἐν ἀνέσει, ἢ ἐν πλοκῇ. κρωβύλος δέ ἐστιν εἶδος πλέγματος τῶν τριχῶν, [illegible] εἰς ὀξὺ ἀπολῆγον. ἐκαλεῖτο δὲ τῶν μὲν ἀνδρῶν, κρωβύλος· τῶν δὲ γυναικῶν, κόρυμβος· τῶν δὲ παίδων, σκορπίος. Ἐν ἐνέρσει, ἐν ἀναδέσει, παρὰ τὸ εἴρειν. ἐνέπλεκον τοῖς πλοκάμοις, ἀντί τοῦ χρυσοῦς τέττιγας. ἐφόρουν δὲ τέττιγας, διὰ τὸ μουσικὸν, ἢ διὰ τὸ αὐτόχθονες εἶναι. καὶ γὰρ τὸ ζῷον γηγενές. Politus.

3. ὡς σύμβολον τοῦ γηγενεῖς εἶναι) nempe quia cicada γηγενής. Neque hanc tantùm caussam offert Thucydidis Scholiasta, cur Athenienses cicadas aureas capillis insertas gestitarent; sed etiam, ut vidimus, διὰ τὸ μουσικόν. Scholiasta item Aristophanis ad Nubes: Οἱ ἀρχαιότεροι τῶν Ἀθηναίων τέττιγας χρυσοῦς ἐν τοῖς τῶν τριχῶν πλέγμασιν εἶχον, διότι οἱ τέττιγες μουσικοὶ ὄντες, ἀνάκειν[illegible] τῷ Ἀπόλλωνι, ὃς ἦν πατρῷος τῇ πόλει. & post paucula verba: οἱ παλαιοὶ ἀντὶ τῆς ἀναπλοκῆς τῶν τριχῶν χρυσοῦ ἐχρῶντο τέττιγι, σημαίνοντες, ὅτι αὐτόχθονες εἶεν οἱ Ἀθηναῖοι, ὡς οἱ τέττιγες. Suidas: Τεττιγοφόροι, οἱ Ἀθηναῖοι. τέττιγας γὰρ ἐφόρουν χρυσοῦς, σύμβολον τοῦ γηγενεῖς εἶναι· ἢ ὅτι μουσικοί, μουσικὸς γὰρ ὁ τέττιξ. Politus.

4. καὶ ᾠδικοὶ δὲ) In qua parte corporis resideat cantus cicadarum, rem adhuc incognitam, idest, in quibusdam ad latera gutturis membranis, ostendit Medicinæ consultus, Felicius Florentinus in manuscriptâ sua Dissertatione perelegantí, sagacis, & nostri ingenii adolescens. *Salvinus.*

5. ποιήσειν, τοὺς τέττιγας τοῖς ἐχθροῖς χαμόθεν ᾄδειν) Immo ut nullæ essent, excisis arboribus, cicadæ. Aristoteles: οὐ γίνονται δὲ τέττιγες, ὅπου δένδρα μή ἐστι. Διὸ καὶ ἐν Κυρήνῃ οὐ γίνονται ἐν τῷ πεδίῳ, περὶ δὲ τὴν πόλιν πολλοί. Unde Plinius: *Cicadæ non nascuntur in raritate arborum. idcirco non sunt Cyrenis circa oppidum, nec in campis.* Hermolaus ex Aristotele legebat: *idcirco sunt Cyrenis circa oppidum, nec in campis.* Politus.

6. ἀχέται) ἠχέται apud Hesiodum. In Scuto Herculis:

Ἦμος δὲ χλοερῷ κυανόπτερος ἠχέτα τέττιξ,
Ὄζῳ ἐφεζόμενος θέρος ἀνθρώποισιν ἀείδειν
Ἄρχεται, ᾧ τε πόσις, καὶ βρῶσις θῆλυς ἐέρση,
Καί τε πανημέριός τε, καὶ ἠῷος χέει αὐδὴν
Ἴδει ἐν αἰνοτάτῳ, ὁπότε χρόα Σείριος ἄζει.

Et in Operibus: ἠχέτα τέττιξ

Δενδρέῳ ἐφεζόμενος, λιγυρὴν καταχεύετ' ἀοιδὴν
Πυκνὸν ὑπὸ πτερύγων, θέρεος καματώδεος ὥρῃ.

Vulgi opinionem sequi videtur Hesiodus, cum τέττιγα dicit καταχεύειν ἀοιδὴν ὑπὸ πτερύγων. ᾄδει γὰρ, φησι, τῇ πτέρυγι τρίβων ἑαυτόν. Quod est ibi observatum a Moschopulo. Sed multò probabilius, ac certius est, de genere τῶν τεττίγων achetas, qui vocantur, eâ membranulâ canere, quæ, tamquam ὑπόζωμα, διῃρημένοι εἰσί. quæ sanè membranula est in acheris conspicua. Nam quæ cicadæ hoc ὑπόζωμα, seu septo transverso, carent, eæ sanè sunt mutæ. Unde Plinius ait, achetas *pectore fistuloso* canere, hoc est, membranulâ illâ, quæ achetarum pectus destinctum est, ac divisum. Aristoteles De Hist. Animal. lib. 4. c. 7. ὁ δὲ τέττιξ, μόνον τῶν τοιούτων (ἀνόμων) καὶ τῶν ἄλλων δὲ ζώων, στόμα οὐκ ἔχει. ἀλλ' οἷον τοῖς ἐμπροσθοκέντροις τὸ γλωττοειδές, τοῦτο μακρὸν, καὶ συμφυὲς, καὶ ἀδιάσχιστον, δι' οὗ τῇ δρόσῳ τρέφεται μόνον· ἐν δὲ τῷ θώρακι οὐκ ἔχει περίττωμα. ἔστι δ' αὐτῶν πλείω εἴδη, καὶ διαφέρουσι μεγέθει, καὶ μικρότητι, καὶ τῷ τοὺς μὲν καλουμένους ἀχέτας ὑπὸ τὸ ὑπόζωμα διῃρῆσθαι, καὶ ἔχειν ὑμένα φανερόν· τὰ δὲ τεττιγόνια, μὴ ἔχειν. Hinc Plinius lib. 11. c. 26. *Unum hoc ex iis, quæ vivunt, & sine ore est. Pro eo quiddam aculeatorum linguis simile. Et hoc in pectore, quo rorem lambunt. Pectus ipsum fistulosum: hoc canunt achetæ, ut diximus. De cetero in ventre nihil est.* Idem rursus Aristoteles lib. 5. c. 30. ὁμοίως δὲ ἔν τε τοῖς μικροῖς, καὶ ἐν τοῖς μεγάλοις, οἱ μὲν, διῃρημένοι εἰσὶ τὸ ὑπόζωμα, οἱ ᾄδοντες· τὰ δὲ ἀδιαίρετον ἔχοντες, οὐκ ᾄδουσι. Politus.

Ἀχέτα. Doricè. Salvinus.

Hesychius: ἀχέτας, ὁ ἄῤῥην τέττιξ. ὁ λαλίστατος. & rursus: ἠχέται. ὀξύφθογγοι τέττιγες. Politus.

7. οἱ καὶ τιγόνια) οἱ καὶ τεττιγόνια. Hesychius: Τεγίονον, ἢ τεττιγόνιον, εἶδός τι τεττίγων Ἀκραγαντῖνοι. Aristoteles de cicadis: διαφέρουσι μεγέθει, καὶ μικρότητι, καὶ τῷ τοὺς μὲν καλουμένους ἀχέτας ὑπὸ τὸ ὑπόζωμα διῃρῆσθαι, καὶ ἔχειν ὑμένα φανερόν· τὰ δὲ τεττιγόνια, μὴ ἔχειν. Non igitur ex Aristotele canunt tettigoniæ: indeque est fortassis, quòd Etymologici Magni Auctor τεττιγόνιον ζωΰφιον, non τέττιγα dicat; sed ὅμοιον τέττιγι· quia scilicet tettigonium non canit. Sed tamen nonnulli tettigonia vocarunt etiam cicadas, quæ canerent, de genere cicadarum minorum. Plinius: *similis cicadis vita. quarum duo genera: minores, quæ primæ proveniunt, & novissimæ pereunt. Sunt autem mutæ. Sequens est volatura. Quæ canunt, vocantur achetæ: & quæ minores ex his sunt, tettigonia. Sed illæ magis canoræ. Mares canunt in utroque genere: feminæ silent.* Secutus est autem Plinius auctorem gravissimum Aristotelem, seu eos potius, quos auctores citat Aristoteles. Sunt enim ex Aristotele genera duo cicadarum. Aliæ minores, aliæ majores. De majoribus sunt achetæ. Minores cicadas alii vocarunt τεττιγόνια. In utroque genere canunt, quæ διῃρημέναι εἰσὶ τὸ ὑπόζωμα. Quæ verò non sunt hoc ὑποζώματι divisæ, seu sectuaram non habent, eæ silent. Hæ, feminæ; illæ, quæ canunt, ac sunt divisæ, mares. Aristoteles De Hist. Animal. lib. 5. c. 30. Τῶν δὲ τεττίγων γένη μέν ἐστι δύο· οἱ μὲν μικροί, οἳ πρῶτοι φαίνονται, καὶ τελευταῖοι ἀπόλλυνται· οἱ δὲ μεγάλοι, οἱ ᾄδοντες, ὕστερόν τε γίνονται, καὶ πρότερον ἀπόλλυνται. ὁμοίως δὲ ἔν τε τοῖς μικροῖς, καὶ ἐν τοῖς μεγάλοις, οἱ μὲν, διῃρημένοι εἰσὶ τὸ ὑπόζωμα, οἱ ᾄδοντες· οἱ δὲ ἀδιαίρετον ἔχοντες, οὐκ ᾄδουσι. Καλοῦσι δέ τινες τοὺς μὲν μεγάλους, καὶ ᾄδοντας, ἀχέτας· τοὺς δὲ μικροὺς, τεττιγόνια. Theodorus Gaza τεττίγονια interpretatur *mutas*. Falsò, hoc quidem in loco. Nam τεττιγόνια quidem, ut a quibusdam, Aristotele teste, vocantur, sunt cicadæ minores, sive non canant, sive etiam canant. De cicadis his minoribus, seu tettigoniis, addit statim Aristoteles: ᾄδουσι δὲ μικροὶ καὶ τούτων οἱ διῃρημένοι. Et infra: εἰσὶ δὲ ἄῤῥενες μὲν, οἱ ᾄδοντες, ἐν ἀμφοτέροις τοῖς γένεσι. Politus.

8. Γύναι, γυναιξὶ κόσμον ἡ σιγὴ φέρει) Affine illud Euripidis in Heraclidis v. 477.

Γυναικὶ γὰρ σιγή τε, καὶ τὸ σωφρονεῖν
Κάλλιστον. Politus.

9. καὶ ὁ φὼς, ἐκ τοῦ φῶ τὸ λέγω) Etymologici Magni Auctor: Φὼς ἀρσενικῶς, ὁ ἄνθρωπος, παρὰ τὸ φῶ τὸ λέγω. μόνος γὰρ ὁ ἄνθρωπος λογικὸν ζῷον. Politus.

νζ΄. Ὅλη δὲ διόλου παρατετηρημένως ἡ παραβολὴ ἐνταῦθα εὐάρμοστός ἐστι τῷ πράγματι. Ψυχραὶ γὰρ, καὶ ᾠδικαὶ τέττιγες, ἀφ᾽ ὕψους ἠχοῦντες, παραβάλλονται ψυχροῖς, καὶ λογίοις δημογέρουσιν, ἐν ὑψηλῷ τῷ τείχει
Rom. p.396. λαλοῦσι. Σημείω-
Baf. p. 300. σαι δὲ, ὅτι τὸν μὲν μέγιστον τέττιγα, ἀχέταν καλοῦσιν οἱ παλαιοὶ, κατὰ Παυσανίαν· [1] κερκώπαν δὲ, τὸ ἐλάχιστον τεττίγιον, τὸ δ᾽ αὐτὸ, καὶ καλαμαῖον· [2] τὸ δὲ μετὰ τοῦτο, τιτιγόνιον, ἴσως παρὰ [3] τὰ τιτίζειν, περὶ οὗ προδεδήλωται. Σημείωσαι δὲ, ὅτι ὤκνησεν Ὅμηρος πλατῦναι τὴν παραβολὴν τῶν τεττίγων, διὰ τὸ μὴ πάνυ σεμνῶς [4] αὐτὴν ἔχειν πρὸς ῥητορείαν λαμπράν. Τί γὰρ ἡδὺ τέττιξ ἠχῶν; Διὰ πρὸς μόνην συνέχειαν λαλιᾶς, καὶ ῥοῖζον ἀδιεχῆ, καὶ εὔροιαν ἤχου, καὶ φωνῆς τορότητα, εἴληπται ἡ Ποιητικὴ παραβολή. Ἡδύτης μέντοι λόγου παραβάλλεται ἐν τῷ, μέλιτος γλυκίων ῥέεν αὐδή· ὡς εἶναι τὸν Ἑλληνικὸν ἐκεῖνον ῥήτορα μελίρρυτον ἐν τῷ αὐδᾶν. Οὕτω καὶ [5] ὁ λέγων ἔπεα νιφάδεσσιν ἐοικότα, διὰ εὐπορίαν, καὶ πυκνότητα νοημάτων, ἤδη δὲ καὶ δεινότητα, καὶ σαφήνειαν, παραβέβληται πρὸς νιφάδας· οὐ μὴν διὰ τὴν ἐν λόγῳ γλυκύτητα. Εἷς οὖν παρ᾽ Ὁμήρῳ μελίγηρυς ῥήτωρ, ὁ Νέστωρ. οἱ δὲ λοιποὶ, [6] κατ᾽ ἄλλον ἄλλος τρόπον παραβάλλονται. οἷον οἱ βαρβαρικώτερον τοροὶ, [7] τέττιξι τοῖς τραχυφώνοις. οἱ λέγειν εὔποροι, καὶ δεινοὶ, καὶ σαφεῖς, νιφάσιν. οἱ ὑψηλοὶ, καὶ σεμνοὶ, θεογραφίᾳ, κατὰ τὸ, [8] Τοῦ δὲ θεὸς μορφὴν ἔπεσι στέφει. Ἀηδὼν δὲ θαμὰ τρωπῶσα φωνὴν, μονῳδικὴν παραβάλλει ῥητορικήν. Οὕτω καὶ ὁ ῥήτωρ, ἀναπτυσσόμενος ἐτυμολογικῶς, ὕδατος παραβάλλεταί πως ῥεύματι. [9] ἐκ τοῦ ῥέω γὰρ, ὡς ῥύδην χέων αὐτήν.

νη΄. Ὕλην δὲ, τὸ ὄρειον δάσος καὶ νῦν, ὡς καὶ πανταχοῦ, λέγει ὁ Ποιητής. Τὸ δὲ, δενδρέῳ, πλεονασμόν τε ἔχει τοῦ ε, καὶ πάθος πάσχει συνιζήσεως, ὡς τὸ, Χρυσέῳ ἀνὰ σκήπτρῳ, παθὸν οὕτω καὶ αὐτὸ, [10] διὰ πλείω χασμῳδίαν, καὶ σε-

LVII. Porro autem loci hujus comparatio, ex diligenti animadversione, tota in totum cum re ipsâ optimè convenit, & cohæret. Frigidæ enim cicadæ, & canoræ, quæ sonum fundant e sublimi, cum frigidis, disertisque populi senioribus comparantur: qui & ipsi seniores in sublimi, hoc est, in muro, colloquantur. Atque hîc rursus observa, cicadam quidem maximam veteribus vocari ἀχέταν, *achetam, seu sonoram*, juxta Pausaniam; cicadam verò minimam, κερκώπαν, *cercopen*, eamdemque etiam καλαμαῖον, *avenariam*; aliam denique huic proximam, τιτιγόνιον, *titigoniam*, fortasse a verbo τιτίζειν, *titibare, seu titissare, quod est stridulum sonum edere*. quod verbum explicatum est supra. Observa etiam, noluisse Homerum comparationem hanc cicadarum susiùs deducere, quòd non satis magnifica ea sit, ac gravis pro dignitate splendidæ orationis. Quid enim in sono, cantuque cicadæ jucunditatis? Quocirca ob loquendi dumtaxat sine ullâ intermissione assiduitatem, continuumque sibilantium strepitum, & resonantium verborum affluentiam, atque acutum vocis stridorem, adhibita est Poëtica hæc comparatio. Quamquam, ubi ait, μέλιτος γλυκίων ῥέεν αὐδή. *melle dulcior fluebat sermo*; in comparationem veniat suavitas orationis: ita ut Græcus ille Orator mellifluens sit in loquendo. Sic etiam qui verba habet nivalibus imbribus similia; is sanè ob copiam, & frequentiam sententiarum; jam verò etiam ob earum gravitatem, perspicuitatemque; non verò propter dicendi suavitatem, ad nivales imbres est comparatus. Unus igitur apud Homerum melleâ voce orator, & veluti suadæ medulla, Nestor. Reliqui verò, alio alius modo, comparantur. Exempli causâ, qui acutiori, penetrantiorique voce barbaricè utuntur, ii comparantur cum cicadis, quarum certè rauca vox est, atque asperior. Qui copiosi, gravesque, ac perspicui sunt in dicendo, cum imbribus nivalibus. Qui sublimes, ac majestate pleni, cum oratione divinitùs conscriptâ, juxta illud: Τοῦ δὲ θεὸς μορφὴν ἔπεσι στέφει. *Hujus autem deus formam verbis coronat, atque ornat*. Luscinia autem, quòd vocem frequenter inflectit, atque immutat, similem sui habet, quam quis proferat, aut recitet, monœdiam. Sic etiam ὁ ῥήτωρ, *Rhetor, sive Orator*, si quoad etymologiam, seu originem vocis explicetur, comparatur quodammodo ῥεύματι, *fluxui*, aquæ. Est enim ex ῥέω, *fluo*, utpote qui vocem ῥύδην, *affluenter*, fundit.

LVIII. Ὕλην, *sylvam*, etiam nunc, ut ubique, dicit Poëta consitos montes, frequentesque arboribus. Τὸ δενδρέῳ, *arbori*, tum pleonasmum habet τοῦ ε, tum synizesin figuram, ut τὸ, Χρυσέῳ ἀνὰ σκήπτρῳ. *Aureo super sceptro*: quippe quum id quoque ita sit figuratum, ad majorem vocis hiatum,

1. κερκώπαν δὲ, τὸ ἐλάχιστον τεττίγιον, τὸ δ᾽ αὐτὸ καὶ καλαμαῖον) Hesychius: Κερκώπη, μικρὸν τεττίγιον τὸ καλαμαῖον λεγόμενον, γλῶσσαν γένος τεττίγων φασίν. οἱ δὲ, τέττιξ θῆλυς. Eamdem autem puto hanc cicadam, quam *frumentariam* Plinius, *alii avenariam vocant. Apparet enim simul cum frumentis crescentibus*. Politus.
Καλαμαίαν apud Theocritum. *Salvinus*.
Καλαμαία apud Theocritum ἀκρίς est, non cicada. Theocritus Idyll. 10.
Μάντις τοι τὰν νύκτα χροΐξεῖθ᾽ ἁ καλαμαία.
Vetus Scholiasta: ἔστι δὲ ἀκρὶς ἐν τῷ καλάμῳ γινομένη, καὶ καλεῖται μάντις. Et infra: τὴν ἀκρίδα ἣν φασι καλαμαίαν, ὃ ὅτι ἐν καιρῷ καλάμης ἰδίᾳ τοῦ σίτου. ἡ αὐτὴ δὲ ἐστι μάντις, ἃ ὅτι προμαντεύεται λιμὸν φαινομένη. Καλαμαίαν autem ἀκρίδα Græci Magistri intelligunt τὴν ἀρουραίαν. Inde adagium: ἀρουραία μάντις. Suidas: Ἀρουραία μάντις. ὅτι τῶν ἀγρῶν, καὶ ἐφαίνετο. ἔστι δὲ ἀκρὶς δυσκίνητος, χλωρὰ, καλαμαία μάντις, ἐπὶ τινος προσέχοντες τοῖς αὐτοῖς μαντεύονται. Politus.
2. τὸ δὲ μετὰ τοῦτο, τιτιγόνιον) nempe genus cicadæ medium, aliquantò grandius cercope, sed minus achetâ. Atque hæc media cicada, nescio an *sit farrelaria Plinii, grandior*. Etymologus eodem modò scribit τιτιγόνιον, videlicet, ut ipse ait, ζωΰφιον ὅμοιον τέττιγι. Politus.
3. τὰ τιτίζειν) Apud Aristophanem in Avibus, cantus luscinæ ita exprimitur: Τίο Τίο τίξ. Salvinus.
4. αὐτὴν ἔχειν) l. ἔχον, ut rectè Frobenius. *Polit.*
5. ὁ λέγων ἔπεα νιφάδεσσιν ἐοικότα) Homerus de Ulysse eloquentis: Καὶ ἔπεα νιφάδεσσιν ἐοικότα χειμερίῃσιν. Plinius in Epistolis: *verba nivibus hibernis clariora*. Salvinus.
6. κατ᾽ ἄλλος ἄλλον) Malim, κατ᾽ ἄλλον ἄλλος. Polit.
7. τέττιξι τοῖς τραχυφώνοις) V. Theocr. Idyllio primo, ad finem. *Salvin.*
8. Τοῦ δὲ θεὸς μορφὴν) Homerus, Ἄλλος μὲν γὰρ εἶδος. v. 170. l. θ᾽ Od. *Polit.*
9. ἐκ τοῦ ῥέω γὰρ, ὡς ῥύδην χέων αὐτήν) Etymologus: Ῥήτωρ, πόθεν ὠνόμασται, ἢ ἀπὸ τοῦ ῥύδην λέγειν, ἢ ἀπὸ τοῦ συνεχὲς φωνεῖν τῷ νόμῳ. Sed verior est etymologia παρὰ τὸ ῥῶ τὸ λέγω. Polit.
10. διὰ πλείω χασμῳδίαν, καὶ σεμνότητα φωνῆς) Duæ vocales junctæ potius, quàm una, suaviorem efficiunt sonum, ampliorem que, *Salvinus*.

tum, atque amplitudinem. Licebat enim alioquin dicere, δένδρῳ ἐφεζόμενοι. *Arbori insidentes.* Quemadmodum etiam illud, Πηληϊάδεω Ἀχιλῆος, *Pelidæ Achilles*, tametsi in promptu erat dicere, Πηληϊάδου Ἀχιλῆος· tamen dicere noluit, ut ibi quoque observatum est: sed multò graviùs, ac magnificentiùs protulit. Ceterùm procephalon esse, promineose veluti, & acuminato capite, versum hunc, Δενδρέῳ ἐφεζόμενοι, *arbori insidentes*, juxta, atque illum, Χρυσέῳ ἀνὰ σκήπτρῳ, *aureo super sceptro*, infra quoque adnotamus. Quod autem scire oportet, & in suo Lexico affert Ælius Dionysius, non dicitur modò δένδρον, *arbor*; sed etiam δένδρεον, & δένδρος. Hæc enim ejus verba: Δένδρον potiùs, quàm δένδρος, *arbor*; & δένδρα, *arbores*, potiùs, quàm δένδρη. Et casus, δένδρου, *arboris*, & δένδρῳ, *arbori*, potiùs, quàm δένδρει, *arbori*, & δένδρους, *arboris*. Quamquam Xenophon, inquit, illo modo mavult dicere, δένδρος, *arbor*, & δένδρει, *arbori*, & δένδρεσι, *arboribus*, & δένδρη, atque δένδρεα, *arbores*. At verò Homerus alibi dicit δένδρεα, *arbores*; alibi, Δενδρέῳ ἐφεζόμενοι, *arbori insidentes*. Lexica porrò Oratoria palam faciunt, ex hac voce δένδρον, *arbor*, dictum etiam esse δενδρυάζειν, ut in Odyssea quoque scriptum est, idest, δρυσὶ σκέπεσθαι, *quercubus tegi, iisque pro tectis uti, quercubus sese abdere, & in iis latitare*; itemque καθ' ὕδατος δύεσθαι, *aquam subire, in aquam sese immergere*. Verùm is, quem diximus, Dionysius ait, Phonascos vocem quamdam vocare, δενδρυάζουσαν, *quasi tectam, & in quercubus latitantem*. Ἡγήτορες Τρώων, *duces Trojanorum*, dicti seniores populi, id est, principes, ac regii viri; non tamen reges. Vel etiam aliter, qui olim in juventute ductores exercitùs, & imperatores fuerant. Idque additum voluit Homerus, ut τὺς δημογέροντας, *seniores illos, & proceres populi*, celebraret, atque extolleret, ut ne scilicet homines de vulgo esse viderentur, eo quòd ἐκ τῦ δήμου, *a populo*, essent denominati. Namque ὁ δῆμος, *populus*, homines aliquando viles, & de trivio significat, ut οὐ σε ἔοικε δῆμον ἐόντα, videlicet δημοτικὸν, καὶ εὐτελῆ. *Neque te decet, quippe popularem, & plebejum.* Ceterùm cicadarum fabula vernacula est, & propria regionis Trojanæ. Etenim Trojanus erat Tithonus, quem fabula in cicadam commutavit. Ac propterea fortassis id ei contigisse fabulentur, quòd in senectute erat loquacior. Hic etiam observa, ut canoras illas cicadas cohonestet, atque extollat: quum acutum earum, & stridulum sonum, tamquam musicum, ipse appellet ὄπα λειριόεσσαν, *vocem liliaceam*. quemadmodum etiam alicubi Musarum dicit esse ὄπα καλὴν, *vocem pulchram*, ex qua componitur ἡ Καλλιόπη, *Calliope*.

LIX. Quadam ex consuetudine fit, ut seniores populi, ut dictum est, in turri considant:

 sicuti

σεμνότητα φωνῆς. Ἐνεχώρει γὰρ ἄλλως εἰπεῖν, δένδρῳ ἐφεζόμενοι. ὥσπερ καὶ τὸ, Πηληϊάδεω Ἀχιλῆος, ἣν μὲν εἰπεῖν, Πηλεϊάδου Ἀχιλῆος· οὐκ ἠθέλησε δὲ, ὡς καὶ ἐκεῖ ἐῤῥέθη· ἀλλ' ἔφρασε μᾶλλον σεμνότερον. Ὅτι δὲ [1] ὁ στίχος τὸ, Δενδρέῳ ἐφεζόμενοι, προκέφαλός ἐστι, καθὰ καὶ τὸ, Χρυσέῳ ἀνὰ σκήπτρῳ, ῥηθήσεται καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς. Ἰστέον δὲ, ὅτι ἐν τῷ Αἰλίου Διονυσίου Λεξικῷ φέρεται, ὅτι λέγεται οὐ μόνον δένδρον, ἀλλὰ καὶ δένδρεον, καὶ δένδρος. Φησὶ γοῦν, ὅτι δένδρον μᾶλλον, ἢ δένδρος· καὶ δένδρα μᾶλλον, ἢ δένδρη, καὶ αἱ πτώσεις, δένδρου, καὶ δένδρῳ μᾶλλον, ἢ δένδρει, καὶ δένδρους. Ξενοφῶν δέ, φησιν, ἐκείνως μᾶλλον ὀνομάζει, δένδρος, καὶ δένδρει, καὶ δένδρεσι, καὶ δένδρη, καὶ δένδρεα. Ὅμηρος δὲ ἔνθα μὲν δένδρεα λέγει, ἔνθα δὲ, δενδρέῳ ἐφεζόμενοι. Ὅτι δ' [2] ἐκ τοῦ δένδρου καὶ δενδρυάζειν, ὡς καὶ ἐν Ὀδυσσείᾳ γέγραπται, τὸ δρυσὶ σκέπεσθαι, [3] καὶ τὸ καθ' ὕδατος δύεσθαι, τὰ ῥητορικὰ δηλοῦσι Λεξικά. Ὁ δὲ ῥηθεὶς Διονύσιός φησι καὶ, ὅτι φωνήν τινα καλοῦσιν [4] οἱ φωνασκοὶ, δενδρυάζουσαν. Ἡγήτορες δὲ Τρώων οἱ δημογέροντες, αἰτὶ τοῦ ἡγεμονικοὶ, καὶ βασιλικοί· οὐ μὴν βασιλεῖς. ἢ καὶ ἄλλως, οἱ πάλαι στρατηγοὶ ἐν νεότητι. Προσέθηκε δὲ Ὅμηρος τοῦτο, ὑψῶν τοὺς δημογέροντας, ἵνα μὴ δόξωσιν εὐτελεῖς, διὰ τὴν ἐκ τοῦ δήμου παρωνυμίαν. Ὁ γὰρ δῆμος, εὐτελικόν ἐστιν ὅτε δηλοῖ, ὡς τὸ, [5] οὔ σε ἔοικε δῆμον ἐόντα. ἤγουν δημοτικὸν, καὶ εὐτελῆ. Ὁ δὲ μῦθος τῶν τεττίγων ἐγχώριος. Καὶ γὰρ Τρωϊκὸς ἦν ὁ Τιθωνὸς, ὃν ὁ μῦθος μετέβαλεν εἰς τέττιγα. Ἴσως δὲ καὶ ἐκεῖνος μυθεύεται παθεῖν οὕτως, ὡς διὰ τὸ γῆρας λαλίστερος. Σημείωσαι δὲ, ὅτι σεμνύνων τοὺς ᾠδικοὺς τέττιγας, τὸν τερετισμὸν αὐτῶν, [6] ὡς ἔμμουσον, [7] ὄπα λειριόεσσαν ἔφη. ὡς που καὶ ταῖς Μούσαις ὄπα καλὴν εἶναί φησιν, ἀφ' ἧς καὶ ἡ Καλλιόπη σύγκειται.

νθ'. Ἡ τῶν δημογερόντων, ὡς ἐῤῥέθη, ἐν τῷ πύργῳ καθέδρα, γίνεται μὲν, κατὰ τι ἔθος, καθά-

 θά

1. ὁ στίχος τὸ, Δενδρέῳ ἐφεζόμενοι, προκέφαλός ἐστι) ἐν ἀρχῇ πλεονασμὸν ἔχει συλλαβῆς. Politus.

2. ἐκ τοῦ δένδρου καὶ δενδρυάζειν, ὡς καὶ ἐν Ὀδυσσείᾳ γέγραπται, τὸ δρυσὶ σκέπεσθαι) Videtur hic Eustathius etymologias duas τοῦ δενδρυάζειν, velle simul conjungere, παρὰ τὸ δένδρον, καὶ τὸ δρῦς. Immo & utramque derivationem fortassis respexerunt, qui hujuscemodi verbum fabricarunt, ut δενδρυάζειν dicerent τὸ ἐν δρυσὶν, ὅ ἐστι δένδρεσι, κρύπτεσθαι. Nam si præcisè deriventur a δρῦς, dicendum potius δρυάζειν, seu ὑποδρυάζειν, quàm δενδρυάζειν, quod etiam monuit Henricus Stephanus. Verumtamen Græci Magistri etymologiam eam probant παρὰ τὸ δρῦς. Etymologici Magni Auctor: ἀπὸ τῶν παλαιῶν ταῖς δρυσὶ σκέπῃ χρωμένων. τοὺς γὰρ παλαιοὺς τῶν ἀνθρώπων, πρὸ τοῦ τὰς οἰκίας εὑρεθῆναι, ἐν ταῖς κοιλότησι τῶν δρυῶν λέγεται κατοικοῦντας οἰκεῖν. παρὰ τὸ δρῦς, δρυάζειν, καὶ δενδρυάζειν. Suidas: Δενδρυάζειν, ὡς δρῦς καταδύεσθαι κυρίως. ἀπὸ τῶν παλαιῶν ταῖς δρυσὶ σκέπῃ χρωμένων, πρὶν τὰς οἰκίας εὑρεθῆναι. Id verbi apud Hesychium perperam commutatum in δενδριάζειν. Legendum esse δενδρυάζειν, explicatio ipsa etymologica ostendit, quæ est ἀπὸ τὰς δρῦς παραγόμενον. Hesychius: Δενδρυάζειν (sic enim, ut dixi, legendum) κατακρύπτεσθαι, καὶ ὑπὸ τὰς δρῦς περιφεύγειν, προστρέχειν σκέπῃ. Politus.

3. καὶ τὸ καθ' ὕδατος δύεσθαι) Suidas: καὶ τὸ καθ' ὕδατος δύεσθαι, καὶ ἀποκρύπτειν ἑαυτόν. Sed hoc est per catachresin. Proprie δενδρυάζειν est quercus subire, seu in quercus sese abdere, quercubus pro tectis uti. Etymologus: Δενδρυάζειν, τὸ καταδύεσθαι, καὶ κρύπτεσθαι· κυρίως ὑπὸ τὰς δρῦς. καταχρηστικῶς δὲ, καὶ ἐπὶ τοῦ ἁπλῶς δύνειν, καὶ κρύπτειν. Unde etiam, eodem Etymologo auctore, σημαίνει τὸ καθ' ὕδατος δύεσθαι, καὶ κρύπτειν ἑαυτόν. Politus.

4. οἱ φωνασκοὶ) Phonascum a tergo cum fistulâ adhibebat Gracchus orator, ut vocem tum intenderet, tum remitteret. Salvinus.

5. οὔ σε ἔοικε δῆμον ἐόντα) Hom. ἐπεὶ οὐδὲ μὲν οὐδὲ ἔοικε δῆμον ἐόντα παρὲξ ἀγορευέμεν. Scholiastes: δῆμον, ἀντὶ τοῦ δημότην. Polit.

6. ὡς ἔμμουσον) V. Ælianum Hist. Animalium; & Platonem in Phædro. Salvinus.

7. ὄπα λειριόεσσαν ἔφη) Theocritus: τέττιγός ἐστι τί γε φέρτερον φίλος. Polit.

θά που καὶ ἀλλαχοῦ φησιν ὁ Ποιητὴς, τῷ τείχει ἐφεστάναι ἄνδρας, οὓς εἶχε γῆρας. ἀλλ' ἐκεῖ μὲν, χάριν μόνον φυλακῆς· ἐνταῦθα δὲ τὸ πρᾶγμα τῷ Ποιητῇ γίνεται χρήσιμον καὶ εἰς ἱστορικὸν ἐπεισόδιον, ὡς δειχθήσεται. Γλιχομένῳ γὰρ τῷ Ὁμηρικῷ ἀκροατῇ, ὡς εἰκὸς, μαθεῖν, οἷοι μὲν οἱ τῶν Ἀχαιῶν βασιλεῖς, οἷοι δὲ καὶ τῶν ἀριστέων τινὲς, ἀποπληρώσει τὴν ἐπιθυμίαν συμμέτρως ἅμα, καὶ εὐμεθόδως ἐνταῦθα ὁ Ποιητής. Καὶ Πρίαμος μὲν πεύσεται τῆς Ἑλένης, οἷα γεγυμνωμένους ἄρτι τοὺς Ἕλληνας ὁρῶν, καὶ μὴ ἔχων, καθὰ καὶ πρὶν, ἐκ περισήμων τινῶν γνωρίζειν αὐτοὺς, ὡς ὅπλων γυμνούς. ἡ δὲ ἀποκρινεῖται, ὡς εὖ πάλαι εἰδυῖα, καὶ λαλήσει πρὸς ἱστορίαν, καὶ οὕτως ὁ φιλήκοος ἀκροατὴς μαθήσεται. Λαλήσει δέ τι πρὸς ἱστορίαν καὶ αὐτὸς Πρίαμος, πα-

Rom. p. 397. λαιά τινα διδάσκων· καὶ ὁ Ἀντήνωρ δὲ Τρωϊκά τινα ἐρεῖ. Ὁ πλείων δὲ λόγος, ὡς διδασκάλῳ, τῇ καλῇ Ἑλένῃ ἀνακείσεται, ἵνα μὴ μόνον ἀέθλους πολεμικοὺς ἐμπάσσῃ τῇ προρρηθείσῃ κατ' αὐτὴν μαρμαρέῃ δίπλακι, ἀλλὰ καὶ ἱστορίας ἐνθήσει τῷ καθ' Ὅμηρον τούτῳ πτυκτῷ πίνακι. Ἰστέον δὲ, ὅτι καλὴν εἶναι τὴν Ἑλένην, καὶ ὁ τῶν δημογερόντων ἐνταῦθα λόγος βεβαιοῖ· ὧν ὁ μὲν μανιώδης ἔρως ἀπεπτερύξατο, ἡ δὲ δι' ὀφθαλμῶν τοῦ κάλλους κρίσις παραμεμένηκεν. οἳ καὶ λέγουσιν, ὅτι οὐ νέμεσις, ἤτοι οὐ νεμεσητὸν, καὶ δικαίως μεμπτὸν, Τρῶας, καὶ ἐϋκνήμιδας Ἀχαιοὺς [1] τοιῇδ' ἀμφὶ γυναικὶ πολὺν χρόνον ἄλγεα πάσχειν. Αἰνῶς ἀθανάτῃσι θεῇς εἰς ὦπα ἔοικε. Ἦκα δὲ, τουτέστιν, ἡσύχως, πρὸς ἀλλήλους ἔπεα τοιαῦτ' ἀγόρευον, διότι τὸ αἰσχύνην αὐτοῖς φέρει, κάλλος τοιοῦτον θαυμάζειν ἐν ἡλικίᾳ ἐξώρῳ, οὓς ἔδει ἀφυβρίσαι ἤδη, καὶ ὅτι φιλαλήθης ἡ μὴ κατὰ πρόσωπον μαρτυρία.

ξ'. Δῆλον δὲ, ὡς [2] ἀπὸ τοῦ ἀκὴν τὸ ἦκα γίνεται, καθ' ὁμοιότητα τοῦ ἀμφαδὴν, ἀμφαδά· κρύβδην, κρύβδα· κύβδην, κύβδα. Σκοπητέον δὲ, εἰ μὴ ψεύδεται τὸ, Οὐ νέμεσις. Πῶς γὰρ οὐ νέμεσις, περιέπεσθαι γυναῖκα, ἧς τὸ μὲν καλὸν, εὐμορφία, τὸ δὲ κακὸν, πανωλεθρία; ἢ ἁπλῶς μὲν, οὐ νέμεσις, περὶ τοιαύτης μάχεσθαι. περιμάχητα γὰρ τὰ καλά· πῆ δὲ, νέμεσις· ἣν ὁ ἐπιγνοὺς, ἐρεῖ ἂν, κατὰ τοὺς δημογέροντας, τὸ, οἰχέσθω, μή ποτε ἡμῖν πῆμα γένοιτο· ἵνα μὴ ἐξ ἰδίας ἀνοίας, ὃ δὴ λέγεται τῆς τοῦ Πάριδος, κοι-

sicuti etiam alibi narrat Poëta, viros ætate graves in muro constitisse. Sed ibi custodiæ tantum gratiâ, atque ut excubias agerent: hic verò res ipsa percommoda est, atque utilis Poëtæ, ut, quemadmodum ostendetur, narrationum inde suarum episodion, ac quamdam veluti digressionem, interjiciat. Quum enim Homericus auditor, ut verisimile sanè est, discere vehementer cupiat, quales tandem essent reges Achivorum, qualesque nonnulli fortissimorum virorum, atque optimatum; ejus hîc desiderium satis simul & breviter, compendiariâ quasi viâ, expleturus est Poëta. Ac Priamus quidem Helenam percontabitur, quippe qui exutos nunc armis Græcos conspiciat, nec habeat, sicuti antea, unde ex quibusdam insignibus eos, utpote ab armis nudos, agnoscat. Illa verò, tamquam bene olim gnara, ac sciens, ad rogatum est responsura, resque omnes, prout erant, historico more expositura; itaque futurum est, ut auditor, qui discendarum rerum studio tenetur, erudiatur. Immo & Priamus ipse aliquid etiam ad historiæ fidem, priscis quibusdam rebus enarrandis, est dicturus: nec non Antenor res quasdam Trojanas commemoraturus. Quamquam pars multò maxima ipsius narrationis pulchræ illi Helenæ, tamquam magistræ, cujus in docendo primæ partes erant, dicenda sit, atque attribuenda, ut ipsa videlicet non labores modò bellicos suæ illi splendidæ, ac duplici, quam supra diximus, telæ intexat; sed etiam ut historias in plicatilem hanc Homeri tabulam inferat. Quod autem scire oportet, pulchritudinem Helenæ ipsa planè hoc loci seniorum verba confirmant: quorum etsi amor insanus alas demisisset; tamen vis integra permanserat discernendæ dijudicandæque oculis pulchritudinis. Quorum hæc sunt verba: *Οὐ νέμεσις, non est indignum*, videlicet οὐ νεμεσητὸν, *non est indignè ferendum*, neque jure reprehendendum, quòd Trojani, & benè armati Achivi, ob talem mulierem, multo jam tempore, dolores, ac calamitates perferant. Tali ea est vultu, ut ad deorum immortalium similitudinem quàm maximè accedat. Verumtamen ἦκα, hoc est, ἡσύχως, *submissè, seu suppressâ voce*, inter sese verba hujuscemodi conferebant, cum quia turpitudini iis erat, ac dedecori, quòd exactâ homines, atque effœtâ ætate, ejusce formæ admiratione caperentur, quos petulantiam jam suam compescuisse oportebat, tum quia verax illud testimonium, quo quis alium non in os; sed, clam ipso, dilaudat.

LX. De reliquo manifestum est, τὸ ἦκα, *submissè, seu submissâ voce*, fieri ex ἀκὴν, *tacitè*, ad exemplum τοῦ ἀμφαδὴν, ἀμφαδὰ, *manifestè*, κρύβδην, κρύβδα, *occultè*, κύβδην, κύβδα, *capite inclinato*. Considerandum porrò est, an non falsò dictum sit illud: Οὐ νέμεσις. *Non est indignum.* Quî enim non indignum, perofficiosè coli, observarique mulierem, cujus bonum, præstantia est, atque excellentiâ formæ; malum verò, internecio, atque excidium? An generatim quidem, ac simpliciter non est indignum, de istâ feminâ bellum geri, eò quòd dignæ sint res pulchræ, quæ magnâ concertatione expetantur; sed aliquâ tamen ex parte indignum? Quam rei indignitatem qui cognitam, ac perspectam habet, cum senioribus illis populi dicere poterit: *Abeat, ne quando sit nobis detrimento*: ut ne scilicet ex suâ ipsius amentiâ, quod utique de Paridis amen-

1. τοιῇδ' ἀμφὶ γυναικὶ πολὺν χρόνον ἄλγεα πάσχειν) Vide similem locum de Judithâ, in libro ejus cognomine. *Salvinus.*
2. ἀπὸ τοῦ ἀκὴν τὸ ἦκα γίνεται, καθ' ὁμοιότητα τοῦ ἀμφαδὴν, ἀμφαδά) Etymologici Magni Auctor v. ἦκα. Γίνεται παρὰ τὸ ἀκὴ, ὃ σημαίνει τὴν ἡσυχίαν· οὗ τὴν αἰτιατικὴν ἔχει ὡς ἐπίρρημα συντάξει. ἀκὴν δ' ἐγένοντο σιωπῇ. Παρὰ τὸ ἀκὴ οὖν, ἦκα, κατὰ ἀντιστροφήν. ὅπερ σιγῇ, σῖγα σημαίνει· σαφῶς, σάφα· λίγως, λίγα. οὕτως ἀκὴ, ἀκά· καὶ κατὰ τροπὴν, ἦκα. *Polmus.*

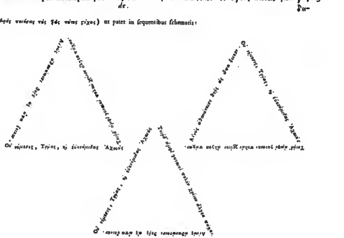
mentiâ dicitur, malum fiat commune. Porro autem hunc ipsum locum, ideſt, Οὐ νέμεσις &c. *Non eſt indignè ferendum*, &c. triangularem ii dixerunt, qui in iſto ſtudiorum genere operam ſuam collocant. Siquis enim triangulum deſcribat, cujus latera hoſce tres verſus conſtituat; ex quocumque indiſcriminatim verſu initium quis duxerit, facilè fieri poteſt, atque expeditè, ut tum reliqui duo verſus, continuato filo orationis, connectantur, tum eadem ſententia ſalva, & incolumis ſervetur. Idque primigenium iſtius lucubrationis exemplar iis fuiſſe perhibent, qui, poſterioribus temporibus, epigrammata fecerunt. Rurſus ſciendum, eo quia ſeniores ἦκα, hoc eſt, ἡσύχως, quietè, ac ſubmiſsè, colloquuntur, utrumque hic ſartum tectum conſervari, tum encomium Helenæ, tum id, quod, ut diximus, decorum eſt ſenibus, eorumque gravitati conſentaneum. Aberrant igitur, juxta antiquos Grammaticos, ii, qui reſcribunt ὦκα, citò, *ſeu celeriter*: præſertim quum ſenes tardiori ſint loquelâ. Neque illud abs re eſt ſcire, τό, Οὐ νέμεσις. *Non eſt indignum*, in adagii locum veniſſe de iis, qui, quamvis aliquid habeant, quod alteri cuiquam minùs laudandum videatur, tamen nihilo minùs propter rem aliquam ſingularem, magnique æſtimandam, in oculis ferantur. Quippe doctus quidam, & eruditus vir, neque hic admodum vetuſtus, ob hæc ipſa tantùm verba, Οὐ νέμεσις. *Non eſt indignum*: multas regias opes eſt conſecutus, quum ea commodùm protuliſſet in commendationem reginæ, quæ, ut reprehendenda quadamtenus videretur; tamen eximiâ erat pulchritudine. Ariſtoteles autem vult, unumquemque noſtrum iſtiuſmodi ferè ſententiam de voluptate uſurpare. exempli gratiâ: Non eſt profectò indignum, pro voluptate labores multos perferre. Sed, quamvis talis ſit voluptas, tamen redeat, ſive abeat, ne detrimentum nobis in poſterum relinquatur.

LXI. Sciendum præterea eſt, τὸ αἰνῶς, *graviter*, dictum eſſe per metalepſin pro λίαν, *valde*.

κοινὸν κακὸν γένηται. Τοῦτο δὲ τὸ χωρίον τὸ, Οὐ νέμεσις, καὶ τὰ ἑξῆς, τρίγωνον ὀνομάζουσιν οἱ καὶ περὶ τοιαῦτα καταγινόμενοι. Εἰ γάρ τις τρίγωνον καταγράψει, [1] πλευρὰς ποιήσας τοὺς τρεῖς τούτους στίχους, ἐξ οὗ ἂν ἀδιαφόρως ἄρξηταί τις στίχου, δυνατόν ἐστιν ἀκωλύτως, καὶ τοὺς ἑξῆς δύο συνείρεσθαι, καὶ τὴν αὐτὴν διάνοιαν σώζεσθαι. Bas. p. 301.
Καὶ ἀρχέτυπον τοῦτο γενέσθαι λέγουσι τοῦ τοιούτου ἔργου τοῖς ὕστερον ἐπιγραμματοποιοῖς. Ἰστέον δὲ, ὅτι τὸ, ἦκα, ὅ ἐστιν ἡσύχως, φθέγγεσθαι τοὺς δημογέροντας, ἀμφότερα φυλάσσει, καὶ τὸ τῆς Ἑλένης ἐγκώμιον, καὶ τὸ τοῖς πρεσβυτέροις, ὡς εἴρηται, πρέπον. Πταίουσιν οὖν, κατὰ τοὺς παλαιοὺς, οἱ μεταγράφοντες ὦκα. ἄλλως γὰρ καὶ βραδυλόγοι οἱ γέροντες. Κάλλιον δὲ εἰδέναι οὐκ ἄχρηστον ὅτι τὸ, Οὐ νέμεσις, εἰς παροιμίαν ἔπεσεν ἐπὶ τῶν ἐχόντων μέν τι, ὅπερ ἂν ἔχοι τις οὐκ ἐπαινῶν· ὅμως δὲ ἄλλως φιλουμένων, διά τι σεμνὸν λόγου ἄξιον. Σοφὸς γοῦν τις, οὐ πάνυ παλαιὸς, διὰ μόνον αὐτὸ τοῦτο τὸ, Οὐ νέμεσις, πολὺν πλοῦτον βασιλικὸν περιεβάλετο, κατὰ καιρὸν λαλήσας αὐτὸ εἰς ἔπαινον βασιλίδος, ἐχούσης μέν τι μέμψεως, καλῆς δὲ ὅμως. [2] Ἀριστοτέλης δὲ βούλεται, ἡμῶν ἕκαστον ἐπιλέγειν τῇ ἡδονῇ τοιοῦτόν τι. οἷον, Οὐ νέμεσις, ἀμφ' ἡδονῇ πολλὰ πάσχειν. Ἀλλὰ καὶ τοίηπερ οὖσα, νεέσθω, ἢ οἰχέσθω, μὴ ὀπίσω πῆμα ἡμῖν λίποιτο.

ξά. Ἰστέον δὲ καὶ, ὅτι τὸ [3] αἰνῶς ἀντὶ τοῦ λίαν μεταληπτικόν τι ἐστίν. Αἰνῶς μὲν γὰρ, καὶ δει-

1. πλευρὰς ποιήσας τοὺς τρεῖς τούτους στίχους) ut patet in ſequentibus ſchematis:

Politus.

2. Ἀριστοτέλης δὲ βούλεται) Ariſtoteles in Ethicis hujuſmodi verſus Homeri laudans, comparat Helenam voluptati, ſeniores Trojanos intellectui, ſeu Rationi. *Salvinus*.

3. αἰνῶς ἀντὶ τοῦ λίαν) Αἰνῶς, valdè, quod factum eſt a *validè*. Galli, *fort*. Herodotus, αἰνῶς. Salvinus.

δεινῶς ταυτόσημά εἰσιν. Ἔστι δέ ποτε δεινῶς καὶ τὸ λίαν, καὶ αἰνῶς ἄρα ἀντὶ τοῦ λίαν. Ἔτι ἰστέον καὶ, ὅτι τὸ ἀθανάτῃσι θεῇς εἰς ὦπα ἔοικεν, ὡς ἀπὸ τῶν Ὁμηρικῶν λεγόμενον Μουσῶν, ἀκουστέον. Οὐ γὰρ αὐτὸς Ὅμηρος εἶδεν, οἷον ἔχουσιν εἶδος αἱ θεαί. ἢ καὶ τοιοῦτόν τι φαίνεται λέγειν, ὡς, ἐὰν θεαὶ εἰδοποιοῖντο, κατὰ τὴν Ἑλένην, ἂν καὶ αὐταὶ εἶεν. Καὶ τὸ μὲν Ὁμηρικὸν οὕτω σεμνὸν, καὶ ὑψηλόν· σαφέστερον δὲ, καὶ ἀνθρωπικώτερον τὸ τῆς Ἑλένης ἔδειξε κάλλος ὁ εἰπὼν Τραγικός· ἣν καλλίστην χρυσοφαὴς ἥλιος αὐγάζει. Ὦπα δὲ, οὐ μόνους ἂν λέγοι τοὺς ὀφθαλμοὺς, ἀλλὰ τὴν ὅλην πρόσοψιν, ἥτις καὶ αὐτὴ ἀπὸ τῆς ὄψεως λέγεται, καθὰ καὶ τὸ μέτωπον, καὶ τὸ πρόσωπον. Ὅτι δὲ τὸ πᾶν τοῦ κάλλους, οἱ ὀφθαλμοί εἰσι, δηλοῖ καὶ ὁ εἰπὼν, ὅτι [1] διὰ καλῶν ὀμμάτων αἴσχιστα Τροίαν εἷλε τὴν εὐδαίμονα. Ἴσως δὲ τὸ, εἰς ὦπα, οὐδὲ μόνον τὸ πρόσωπον ἐνταῦθα δηλοῖ, ἀλλὰ τὴν ὅλην φύσιν τοῦ σώματος ἐκ τοῦ προσώπου [2] φυσιογνωμονούμενον. Σημείωσαι δὲ, ὅτι, διαφωνίας πολλῆς γενομένης τοῖς παλαιοῖς ἐπὶ τοῖς κατὰ τὴν Ἑλένην, Ὅμηρος μὲν, καὶ οἱ συμφωνοῦντες αὐτῷ, ἱστοροῦσι περὶ αὐτῆς, ὅσα οἴδαμεν· ἕτεροι δὲ, οὐ τὴν Ἑλένην αὐτὴν, εἴδωλον δὲ αὐτῆς εἰς Τροίαν ἀχθῆναι φάμενοι, ὡς ἐν σκιαμαχίᾳ, τὰ Τρωϊκὰ φαντάζονται. Τούτων εἷς ὢν καὶ Ἡρόδοτος, ἀρέσκεται, μὴ εἶναι τὴν Ἑλένην ἐν Τροίᾳ. Οὐ γὰρ οὕτω, φησὶ, φρενοβλα-
Rom. p. 398. βεῖς οἱ Ἰλιεῖς, ὥστε περὶ τῶν πάντων κινδυνεύοντες, μὴ ἀποδοῦναι τὴν Ἑλένην, ἢ ἑκόντος Ἀλεξάνδρου, ἢ ἄκοντος. Ἀρέσκεται δὲ καὶ [3] Εὐριπίδῃ οὕτως ἱστορεῖν, ὡς τὸ κατ᾽ αὐτὸν δρᾶμα, ἡ Ἑλένη δηλοῖ. Ὅρα δὲ καὶ, ὡς ἐνταῦθα δοκεῖ ἑρμηνεύειν ὁ Ποιητὴς, ὅπως ὁ γέρων, οἷς μέτεστιν, ἅμα πρόσω, καὶ ὀπίσω βλέπει, ὅπως ἄριστα γένηται. Οἱ γοῦν γέροντες ἐνταῦθα ἐπαινοῦσι μὲν τὸ πρόσω, ἤγουν τὸ παρὸν καλὸν, τὴν Ἑλένην· δεδιότες δὲ περὶ τῶν ὀπίσω, ἤγουν περὶ τοῦ μέλλοντος, φασίν· Ἀλλὰ καὶ ὧς, τοίηπερ ἐοῦσα, ἐν νηυσὶ νεέσθω, μηδ᾽ ἡμῖν τεκέεσσί τε ὀπίσω πῆμα λίπηται. Καὶ ὅρα, ὡς εἰδόσι μὲν, οἷα πείσονται· οὐδὲν δὲ ὅμως δρῶσι, πρὸς ἐξέλυξιν. Ἐπεῖχε γὰρ αὐτοὺς, οὐχ οὕτω τὸ κάλλος τῆς Ἑλένης, [4] ὅσον τὸ χρεὼν, ἤτοι τὸ μορσίδιον. Εἰ δὲ τοὺς γέροντας οὕτω τὸ κάλλος τῆς Ἑλένης διατίθεται, τί ἄρα περὶ τῶν νεωτέρων αἰνετέον, οἳ φέρουσι κινδυνεύοντες δι᾽ αὐτήν;

Ὡς

de. Ejusdem namque significationis sunt αἰνῶς, *graviter*, & δεινῶς, *vehementer*. Est autem interdum δεινῶς, *vehementer*, idem atque τὸ λίαν, *valde*. Ergo & αἰνῶς sumitur pro λίαν, *valde*. Ad hæc, sciendum, τὸ, ἀθανάτῃσι θεῇς εἰς ὦπα ἔοικε. *immortalibus deabus vultu est similis*, perinde accipi oportere, quasi dictum a Musis Homericis. Non enim certè Homerus ipse viderat, qua deæ essent formâ. Aut etiam facere videtur hunc verborum sensum, ut, si dearum forma fingeretur, ipsæ quoque tales essent, qualis Helena. Quamquam autem magnifica adeò, ac sublimis est sententia hæc Homeri; tamen clariùs, magisque ex humano more, Helenæ pulcbritudinem ostendit Poëta Tragicus, illis verbis: ἣν καλλίστην χρυσοφαὴς ἥλιος αὐγάζει. *quam pulcherrimam aureâ sol luce adspicit*. Ceterùm ὦπα, *os*, *adspectum*, non oculos modò intellexerit; sed totam πρόσοψιν, *faciem*, quæ & ipsa dicitur ἀπὸ τῆς ὄψεως, *a visu*, *atque adspectu*. Sicuti etiam τὸ μέτωπον, *frons*, & τὸ πρόσωπον, *vultus*. Pulchritudinis autem summam, oculos ipsos esse, palam is facit, qui Helenam ait pulchris oculis suis Trojam illam fortunatam turpissimè evertisse. Quamquam fortassis illud, εἰς ὦπα, *oculis*, *ore*, *adspectu*, ne ipsum quidem dumtaxat vultum hoc loci significet; sed totam corporis habitudinem, atque naturam, quam ex oris adspectu, ut physiognomones solent, pernoscat. Deinde volo, observes, valde inter sese veteres de Helenâ, variantibus sententiis, discrepare. Nam Homerus quidem, & qui sentiunt cum Homero, de eâ, quæcumque novimus, narrant. Verùm alii non Helenam ipsam; sed ejus umbram, seu imaginem, Trojam ductam fuisse memorant; atque adeo, tamquam in umbratili pugnâ, res Trojanas animo sibi fingunt, ac repræsentant. Horum unus Herodotus: cui minimè omnium placet, Helenam umquam in urbe Trojâ fuisse. Non enim, inquit, Ilienses tam dementes erant, ac stolidi, ut quum de summâ rerum periclitarentur; tamen Helenam non redderent, seu volente Alexandro, seu invito. Itaque narrare etiam placet Euripidi, ut Helena, ejus Drama, clarè ostendit. Rursus vide, ut Poëta hoc loci explicare planè videtur, quo pacto senex a fronte simul, atque a tergo conspiciat ea, quibus ipse interest, ut quàm optimè eadem fiant. Quippe senes, tametsi hoc loci id, quod præ oculis est, dilaudent, præsens videlicet bonum, idest, Helenam; tamen timentes, ac sollicıti de rebus a tergo positis, videlicet de futuro, sic ajunt: *Sed, quamvis talis sit, sic nihilominùs cum classe abeat, ne videlicet nobis, ac liberis in posterum damnum relinquatur*. Ac vide, novisse quidem eos, quæ mala sint perpessuri; & tamen nihil prorsus facere, ut mala eadem devitent. Eos enim non tam Helenæ pulchritudo tenebat, quàm vis ineluctabilis fatorum, seu voluntatis divinæ. Quòd si Helenæ pulchritudine ita senes afficiuntur; quid de juvenibus tandem existimandum, qui sese propter eam summa in discrimina adduci patiuntur;

Sic

1. διὰ καλῶν ὀμμάτων αἴσχιστα Τροίαν εἷλε τὴν εὐδαίμονα) idest, ut explicat Scholiastes Euripidis ad Hecubam, διὰ τῆς ὡραιότητος, καὶ τοῦ πρεπόντως αὐτῇ καλοῦ αἴσχιστα ἀπώλεσε, καὶ ἀνέστρεψε τὴν πρὶν εὐδαίμονα Τροίαν. Politus.

2. φυσιογνωμονούμενον) fortassis φυσιογνωμονῶν. Nec enim est, quicum cohæreat, nisi τὸ, εἰς ὦπα. Nisi fortè malis, φυσιογνωμονεῖ. Politus.

3. Εὐριπίδῃ οὕτως ἱστορεῖν) Longè tamen aliter Euripides, atque Herodotus. Herodotus enim Helenam fuisse negat Trojæ. Euripides verò, Helenæ imaginem, loco ipsius Helenæ, vult a Paride abductam fuisse, dolo Junonis, ut Helena ipsa apud Euripidem profitetur, his verbis:

Ἀλλ᾽ ὅπως δ᾽ οὐκ ἐμ᾽, ἀλλ᾽ ὁμοιώσασ᾽ ἐμοὶ
Εἴδωλον ἔμπνουν, οὐρανοῦ ξυνθεῖσ᾽ ἄπο,
Πριάμου τυράννου παιδί. καὶ δοκεῖ μ᾽ ἔχειν,
Κενὴν δόκησιν, οὐκ ἔχων. Politus.

4. ὅσον τὸ χρεὼν) quò item confugit Herodotus l. 2. n. 120. τοῦ δαιμονίου παρασκευάζοντος, ὅκως πανωλεθρίῃ ἀπολόμενοι, καταφανὲς τοῦτο τοῖσι ἀνθρώποισι ποιήσωσι, ὡς τῶν μεγάλων ἀδικημάτων μεγάλαι εἰσὶ καὶ αἱ τιμωρίαι παρὰ τῶν θεῶν. Politus.

Sic dixerunt. Priamus verò Helenam vocavit voce:
Huc age, chara filia, coram me sedeto,
Ut videas prioremque maritum, affinesque, amicosque.
Non tu mihi in causâ es, sed dii mihi in causâ sunt,
Qui inferri mihi fecerunt bellum lacrymosum Achivorum:
Ut mihi & hunc virum admirandum nomines,
Quisnam ille sit Achivus vir bonusque, magnusque.
Ipsi enim capite alii quoque sunt majores;
Tamen sic pulchrum ego nondum oculis vidi,
Neque adeo venerabilem. Speciem namque præ se fert regis.

Ὣς δὴ ἔφαν. Πρίαμος δ' Ἑλένην ἐκαλέσσατο φωνῇ·
Δεῦρο πάροιθ' ἐλθοῦσα, φίλον τέκος, ἵζευ ἐμεῖο,
Ὄφρα ἴδῃς πρότερόν τε πόσιν, πηούς τε, φίλους τε.
Οὔτι μοι αἰτίη ἐσσί, [1] θεοί νύ μοι αἴτιοί εἰσιν,
Οἵ μοι ἐφώρμησαν πόλεμον πολύδακρυν Ἀχαιῶν·
Ὥς μοι καὶ τόνδ' ἄνδρα πελώριον ἐξονομήνῃς,
Ὅς τις ὅδ' ἐστὶν Ἀχαιὸς ἀνὴρ ἠΰς τε, μέγας τε.
Ἤτοι μὲν κεφαλῇ καὶ μείζονες ἄλλοι ἔασι·
Καλὸν δ' οὕτω ἐγὼν οὔπω ἴδον ὀφθαλμοῖσιν,
Οὐδ' οὕτω γεραρόν. βασιλῆϊ γὰρ ἀνδρὶ ἔοικεν.

LXII. Τὸ, Πρίαμος Ἑλένην ἐκαλέσσατο φωνῇ. *Priamus voce Helenam vocavit;* dicit Poëta, ut distinguat ab alio vocandi modo, qui fit nutu, aut nuntio, aut manibus. Ac vide τὸ ἐκαλέσατο, *vocavit*, dictum passivè, cui ex ordine respondet τὸ προσκαλεσάμενος, *advocans, seu arcessens*. Verùm apud posteriores Atticos vox ea est judicialis, ut palam facit illud: καλοῦμαι Στρεψιάδην. *Vocabo in jus Strepsiaden.* Ad eos, qui minores sint natu, sed ingenui, senex commodùm adhibebit hæc verba: Δεῦρο πάροιθ' ἐλθοῦσα, seu ἐλθών, φίλον τέκος, ἵζευ ἐμεῖο. *Huc age, filia mea, seu fili mi, mihi assideto.* Hîc autem vide, ut is, qui paullò ante Helenam redire navibus jubebat, mutatâ actutum voluntate, sic ei concilietur, & benevolus reddatur, ut & ipsam advocet, & filiam sibi imprimis charam appellet, & suo in conspectu sedere eam faciat. Illecebris erat illa talibus, ac tantis ad desiderium sui excitandum. Τὸ δεῦρο, *age, agedum*, nunc quidem significat τὸ ἐλθέ, *veni*; sed alibi interdum τὸ ἐνθάδε, *huc*, ut notat etiam Ælius Dionysius. Non simpliciter modò extra constructionem apud Homerum αἴτιος idem est, atque ὁ αἰτιατέος, *culpandus*, sive accusandus, ac reprehendendus, ut: ἐπεὶ οὔ τι μοι αἴτιοί εἰσι. *quoniam non sunt mihi culpandi:* sed etiam communiùs in constructione dicitur certi alicujus boni, vel mali auctor, atque architectus. Quapropter hoc loci τὸ, Οὔ τι μοι αἰτίη ἐσσί, θεοί νύ μοι αἴτιοί εἰσιν. *Non mihi in causâ es, dii utique mihi in causâ sunt*, utroque modo intelligitur, tum quatenus significat: οὐ σὲ μέμφομαι, ἀλλὰ τοὺς θεούς. *Non te accuso, nec reprehendo; sed deos;* tum quatenus facit hunc sensum: οὐ σύ μοι αἰτία εἶ πολέμου, ἀλλὰ θεοὶ αἴτιοί εἰσι πολέμου. *Non tu mihi auctor belli es; sed dii belli auctores sunt.* Deesse autem τοῦ πολέμου, *belli*, apertè ostendit Homerus, subjunctis illis verbis: οἵ μοι ἐπήγαγον πόλεμον. *Qui mihi bellum immiserunt.* Quocirca sunt ipsi belli hujus auctores.

LXIII. Præterea, quemadmodum καθίζω, actione in se ipsam reflexâ, dicitur pro κάθημαι, *sedeo*, & actione in alium diffusâ, ac transeunte, pro καθίζω ἄλλον, *sedere alium facio;* sic etiam vide hoc loci, ut non solùm ἐφορμῶ ἐγὼ κατά τινος, *irruo ego, seu impetum facio in unum aliquem;* sed etiam ἕτερον κατ' ἄλλου, *incito, atque impello alterum in alium*, ut patet ex his verbis: Οἵ μοι ἐφώρμησαν πόλεμον πολύδακρυν. *Qui mihi moverunt, seu inferri mihi fecerunt bellum valde lacrymosum.* Ubi τὸ, πολύδακρυν, idem est, ac si dicas ἀρίδακρυν, *perquam lacrymosum.* quod quidem inde deductum, ac pertractum est in proverbii illius consuetudinem, quo dici solet: ἀγαθοὶ δ' ἀριδάκρυες ἄνδρες. *Boni lacrymosi admodum viri.* Constat autem, bellum esse re ipsâ πολύδακρυ, *valde lacrymosum*, idest, multarum lacrymarum caussam; sed, pictorum artificio, sub symbolorum allegoriâ, exhiberi ipsum, ac repræsentari lacryma-bun-

ξβ΄. Τὸ, Πρίαμος Ἑλένην ἐκαλέσατο φωνῇ, πρὸς διαστολὴν ὁ Ποιητὴς λέγει τῆς διὰ νεύματος κλήσεως, ἢ δι' ἀγγέλου, ἢ χειρῶν. Ὅρα δὲ τὸ ἐκαλέσατο παθητικὸν λεχθέν, ᾧ ἀκόλουθον, τὸ προσκαλεσάμενος. Παρὰ δὲ τοῖς ὕστερον Ἀττικοῖς, δικαστικὴ λέξις τὸ τοιοῦτον, ὡς δηλοῖ καὶ τὸ, [2] καλοῦμαι Στρεψιάδην. Πρὸς γνησίαν νεότητα οἰκεῖον λαληθῆναι ἀπὸ γέροντος τὸ, Δεῦρο πάροιθ' ἐλθοῦσα, ἢ ἐλθών, φίλον τέκος, ἵζευ ἐμεῖο. Ἐνταῦθα δὲ ὅρα, ὅτι ὁ πρὸ μικροῦ εἰπών, ὡς ἐν νηυσὶ νεέσθω ἡ Ἑλένη, οὕτω συντόμως μεταβαλών, φιλοῦται αὐτῇ, ὥστε καὶ προσκαλεῖται, καὶ φίλον τέκος ὀνομάζει, καὶ πάροιθεν ἑαυτοῦ καθίζει. Οὕτω ἐφελκυστικάς τινας εἶχεν ἐκείνη πόθου ἴυγγας. [3] Τὸ δὲ δεῦρο, νῦν μὲν τὸ ἐλθὲ δηλοῖ· ἀλλαχοῦ δέ ποτε τὸ ἐνθάδε, ὡς καὶ Αἴλιος Διονύσιός φησιν. Οὐ μόνον αἴτιος παρ' Ὁμήρῳ ἁπλῶς, δίχα συντάξεως, ὁ αἰτιατέος, ἤτοι μεμπτέος, κατὰ τὸ, ἐπεὶ οὔ τι μοι αἴτιοί εἰσιν· ἀλλὰ καὶ κατὰ σύνταξιν κοινότερον, ὁ πρόξενος τοῦδέ τινος ἀγαθοῦ, ἢ φαύλου. Διὸ *Bas. p. 302.* ἐνταῦθα τὸ, Οὔ τι μοι αἰτίη ἐσσί, θεοί νύ μοι αἴτιοί εἰσιν, ἀμφοτέρως νοεῖται, ὅτι τε οὐ σὲ μέμφομαι, ἀλλὰ τοὺς θεούς. καὶ ὅτι οὐ σύ μοι αἰτία εἶ πολέμου, ἀλλὰ θεοὶ αἴτιοί εἰσι πολέμου. Ὅτι δὲ λείπει τὸ, πολέμου, δηλοῖ Ὅμηρος, ἐπαγαγὼν τὸ, οἵ μοι ἐπήγαγον πόλεμον. Διὸ αὐτοὶ τούτου αἴτιοι.

ξγ΄. Ἐνταῦθα δὲ ὅρα, καὶ ὅτι, ὥσπερ καθίζω αὐτοπαθῶς, ἀντὶ τοῦ κάθημαι, καὶ ἀλλοπαθῶς, ἀντὶ τοῦ καθίζω ἄλλον, οὕτω καὶ ἐφορμῶ οὐ μόνον ἐγὼ κατά τινος, ἀλλὰ καὶ ἕτερον κατ' ἄλλου, ὡς δηλοῖ τὸ, Οἵ μοι ἐφώρμησαν πόλεμον πολύδακρυν. ὃ ταυτόν ἐστι τῷ ἀρίδακρυν. ὅπερ ἐντεῦθεν ἡ παροιμία ὑπηγάγετο εἰποῦσα, [4] τὸ, ἀγαθοὶ δ' ἀριδάκρυες ἄνδρες. Δῆλον δέ, ὡς τὸ μὲν πρᾶγμα, πολύδακρυν ἔχει τὸν πολλῶν δακρύων αἴτιον· ἡ δὲ γραφικὴ τέχνη, δακρυόεντα προφέρει αὐτὸν συμβολικῶς, καὶ σκυθρωπόν, ὥσπερ καὶ αἵ-μασι

1. θεοί νύ μοι αἴτιοί εἰσιν) Ita Virgilius res, quæ eveniunt, fato imputat. *Salvinus.*

2. καλοῦμαι Στρεψιάδην) εἰς δικαστήριον δηλονότι. ex Nubibus Aristophanis. *Politus.*

Nos vernaculè dicimus, *fare un richiamo; richiamarsi d'uno.* Salvinus

3. Τὸ δὲ δεῦρο, νῦν μὲν τὸ ἐλθὲ δηλοῖ) Δεῦρο, *veni.* Δεῦτε, *venite*, ut in Psalmo Proscletico. *Salvinus.*

4. τὸ, ἀγαθοὶ δ' ἀριδάκρυες ἄνδρες) Paroemia, ἐπὶ τῶν ταχέως πρὸς ἔλεον ῥεπόντων. Politus.

Boni, prompto atque ubere fletu. *Salvinus.*

μασι πεφυρμένον, καὶ ἰδεῖν ἄγριον. Πολλαχοῦ ὁ Ποιητὴς, ἐπὶ τῶν καθ' αἷμα συγγενῶν τὸ, φίλος, τιθεὶς, ἐξ αὐτῶν μεταφέρει καὶ εἰς ἄλλας οἰκειότητας. Καὶ ἐνταῦθα οὖν ἐν τῷ, ὄφρα ἴδῃς πρότερόν τε πόσιν, πηούς τε, φίλους τε, πηοὺς μὲν δοκεῖ λέγειν τοὺς ἐξ ἀγχιστείας οἰκείους· φίλους δὲ, τοὺς ἀφ' αἵματος. Τὸ δὲ ἴδῃς, γράφεται καὶ ἴδῃ, μετὰ προσγεγραμμένου τοῦ ι, ὡς [1] ἀπὸ κράσεως τοῦ ἴδηαι. οὗ πρῶτον μὲν, τὸ ἴδωμαι· δεύτερον δὲ, τὸ ἴδηαι.
Rom. p.399. οὗ χρήσεις πολλαί.

ξδ'. Τῇ μὲν κεφαλῇ, κατὰ τὸν τοῦ Πριάμου λόγον, καὶ μείζονες ἄλλοι τοῦ Ἀγαμέμνονος ἦσαν, ὃν πρὸ τούτου Διῒ ἴκελον τὴν κεφαλὴν Ὅμηρος ἔλεγεν, ἤτοι ἡγεμονικόν. Καλὸν δέ, φησιν, οὕτω ἐγὼν οὔπω ἴδον ὀφθαλμοῖσιν, οὐδ' οὕτω γεραρόν. βασιλῆϊ γὰρ ἀνδρὶ ἔοικε. Καὶ σημείωσαι, ὅτι πρὸ τούτου ἐκπρεπέα τὸν Ἀγαμέμνονα εἶπεν, οὐχ ὡς πλατύτατον, ἢ ὑπερηρμένον τῷ μεγέθει, ἀλλ' ὡς γεραρόν. Τῇ μὲν γὰρ κεφαλῇ καὶ ἄλλοι μείζονες. Ὀδυσσεὺς δὲ ἐν τοῖς ἑξῆς, τὴν μὲν κεφαλὴν μείων αὐτοῦ, εὐρύτερος δὲ ὤμοις, καὶ στέρνοισιν ἰδέσθαι. Οὐκοῦν ὁ Ἀγαμέμνων πεπλάτυνται, ἢ ὑπερῆρται εἰς μέγεθος, εἴγε καὶ ἄλλοι τήν τε κεφαλὴν, καὶ τοὺς ὤμους, καὶ τὰ στέρνα πλείονος λόγου ἔχουσιν ἄξια. Γεραρὸς μέντοι, ὑπὲρ τοὺς ἄλλους εἶναι δοκεῖ. Οὐ γὰρ μέγεθος, οὐδὲ ὤμων, καὶ στέρνων εὐρύτης μόνη, χαρακτηρίζει τὸν γεραρὸν, ἀλλὰ καὶ ἄλλον τρόπον, κατὰ τὸν Τραγικὸν, εἶδος ἄξιον τυραννίδος, ὅ ἐστι καλόν. Καὶ οὕτω μὲν ὁ Πρίαμος· ὃς καὶ πελώριον ἄνδρα τὸν Ἀγαμέμνονα λέγει, ἠΰν τε, μέγαν τε, εἰπών· Ὥς μοι καὶ τόνδ' ἄνδρα πελώριον ἐξονομήνῃς, ὅς τις ὅδ' ἐστὶν Ἀχαιὸς ἀνὴρ, ἠΰς τε, μέγας τε. ἃ δὴ ἔπαινός ἐστιν ἐπιφανοῦς ἀνδρὸς, καὶ βασιλικοῦ, κατὰ τὸν Ὁμηρικὸν χαρακτῆρα. Ἔστι δὲ ἠΰς, ἢ ὁ ἀγαθὸς, κατά τινας, ἀπὸ τοῦ εὖ, κατὰ διάλυσιν, καὶ ἔκτασιν τοῦ ε, [2] ἢ ὁ πλατὺς, ὡς ἕτεροί φασιν. Ἑλένη δὲ ἄλλως αὐτὸν ἐπαινοῦσά, φησιν· Ἀμφότερον, βασιλεύς τ' ἀγαθός, κρατερός τ' αἰχμητής. Βασιλικὸς δὲ τοῦτο ἔπαινος. Τὸ γάρτοι, πελώριος, καὶ καλὸς, καὶ γεραρὸς, καὶ ἑτέροις προσώποις εἰς ἐγκώμιον ἐπιτρέπουσιν. [3] Ἔστι δὲ τὸ μὲν καλὸς, ταυτὸν τῷ, εὐειδής· γεραρὸς δὲ, ὁ ἐκ μόνης θέας τὸ τίμιον ἔχων. Μετ' ὀλίγα δὲ καὶ τῷ Ὀδυσσεῖ προσιστορεῖ τὸν τοιοῦτον ἔπαινον, λέγων, ὅτι καθήμενος, γεραρώτερος ἦν Μενελάου, μύ-

bundum, terrèque vultuosum, sicuti etiam fœdatum sanguine, visuque ferum, ac truculentum. Poëta quum multis in locis de consanguineis, sive de iis, qui sunt inter sese sanguine conjuncti, usurpet τὸ, φίλος, *charus*; id ab iis transfert ad alias quoque necessitudines, ac propinquitates. Itaque in his verbis: Ὄφρα ἴδῃς πρότερόν τε πόσιν, πηούς τε, φίλους τε. *Ut videas prioremque maritum, affinesque, & charos*; πηοὺς quidem intelligere videtur propinquos jure affinitatis; φίλους verò, *idest*, *charos*, sanguine conjunctos, seu consanguineos. Τὸ ἴδῃς, *videas*, scribitur etiam ἴδῃ, adscripto τοῦ ι, tamquam ex crasi τοῦ ἴδηαι. cujus prima persona, ἴδωμαι, *videam*; secunda, ἴδηαι, *videas*: cujus pleraque sanè exempla.

LXIV. Etsi alii, ut Priamus ait, capite majores erant Agamemnone, quem supra Homerus capite ipso Jovi similem dixerat, videlicet ab imperatoriis artibus egregiè instructum, & naturâ ipsâ factum ad imperandum; tamen pulchrum adeò, inquit, ego nondum oculis vidi, neque adeò venerabilem. Speciem enim præ se fert hominis, in dignitate regiâ constituti. Et observa, ut Agamemnonem antea dixerat ἐκπρεπέα, *præ ceteris decorum, atque insignem*, non quòd supra ceteros latioribus esset membris, aut proceriori corpore; sed quia ore erat augusto, atque honorabili. Capite enim alii quoque majores. Ulysses verò inferiùs, tametsi capite minor sit Agamemnone; tamen, quod ad humeros, & pectus attinet, majori esse latitudine videtur. Non igitur Agamemnon latioribus membris fuit, aut corporis proceritate antecelluit. Quandoquidem alii tum a capite, tum ab humeris, atque a pectore memorandi magis, & celebrandi videntur. Verumtamen supra alios videtur ipse esse honorabilis. Non enim magnitudo, neque humerorum, ac pectoris sola latitudo honorabilem hominem, veluti propria ejus nota, designat, seu exprimit; sed etiam aliâ ratione, juxta Poëtam Tragicum, species digna imperio, hoc est, pulchritudo. Atque ita quidem Priamus: qui & πελώριον ἄνδρα, *admirandum virum*, Agamemnonem dicit, ἠΰν τε, μέγαν τε, *bonumque, magnumque*, illis videlicet verbis: Ὥς μοι καὶ τόνδ' ἄνδρα πελώριον ἐξονομήνῃς, ὅς τις ὅδ' ἐστὶν Ἀχαιὸς ἀνὴρ, ἠΰς τε, μέγας τε. *Ut mihi istum quoque virum admirandum nomines, quisnam iste vir Achivus, bonusque magnusque*. quæ certè laus est perillustris, ac regii viri, secundùm notam hanc Homericam. Est autem ἠΰς, aut bonus, juxta nonnullos, ab εὖ, *bene*, per dialysin, productionemque τοῦ ε, aut certè latus, atque amplus, ut alii affirmant. Verùm Helena aliter eum dilaudat, his verbis: Ἀμφότερον, βασιλεύς τ' ἀγαθός, κρατερός τ' αἰχμητής. *Utrumque, rexque bonus, fortisque bellator*. Quæ laus est regia. Nam illa quidem epitheta, πελώριος, *admirandus*, καλὸς, *pulcher*, & γεραρὸς, *honorabilis*, *& venerabilis*, in alias quoque personas pulcherrimè quadrant, ad earumdem ipsarum commendationem. Est autem τὸ καλὸς, *pulcher*, idem atque speciosus, seu formâ insignis; γεραρὸς verò, *honorabilis*, *seu venerabilis*, is est, qui ex ipso tantùm adspectu honore dignus judicatur. Quin & paullò post Ulyssi id genus laudis attribuit, cum de eo narrat, ut sedens, γεραρώτερος, *honorabilior*, *augustiorque*, erat Menelao:

1. ἀπὸ κράσεως τοῦ ἴδηαι) l. τοῦ ἴδηαι. Politus.

2. ἢ ὁ πλατὺς, ὡς ἕτεροί φασιν) ἢ ὁ γενναῖος, ἢ ἰσχυρός. Etymologici Magni Auctor: τὸ δὲ, ἠΰς, σημαίνει δύο, τὸν γενναῖον, καὶ ἰσχυρὸν, καὶ τὸν ἀγαθόν. ἐπὶ μὲν τοῦ ἰσχυροῦ, παρὰ τὸ ἐν τῷ ὑπάρχω, εὖς, καὶ ἠΰς. ἐπὶ δὲ τοῦ ἀγαθοῦ, παρὰ τὸ ἄδω, ἀδύς· καὶ ἐκβολῇ τοῦ δ. Alibi eidem Grammatico ἠΰς dicitur ὁ ἀφνειός. ἢ ὁ μέγας. Hesychius: ἠΰς, καλὸς, ἀγαθὸς, μέγας, γενναῖος, ἀνδρεῖος. Politus.

3. Ἔστι δὲ τὸ μὲν καλὸς, ταυτὸν τῷ, εὐειδής) Pulcher, proprie καλός. Virgil. *pulcher Iulus*. Speciosus propriè ὡραῖος. *formosus*. Virgil. *Formosum pastor Corydon ardebat Alexin*. Salvinus.

nelao: quamvis hic alioquin major esset, ac procerior, dum staret.

μείζονος ὄντος ἄλλως, καὶ ὑπερῃρημένου ἐν τῷ ἵστασθαι.

Et Helena his verbis respondit nobilissima mulierum:
Reverendus mihi es, chare socer, timendusque.
Utinam mors mihi placuisset mala, cum huc
Filium tuum secuta sum, thalamo, fratribusque relictis,
Filiáque unicâ, & cœtu æqualium amabili.
Sed hæc non facta sunt; ideoque in lacrymas liquesco.
Illud autem tibi dicam, quod ex me quæris, ac percontaris.
Hic, Atrides latè regnans Agamemnon,
Utrumque, rexque bonus, bellatorque fortis:
Levir item meus erat inverecundæ, si quando tamen fuit.

Τὸν δ' Ἑλένη μύθοισιν ἀμείβετο δῖα γυναικῶν·
Αἰδοῖός τέ μοι ἐσσὶ, φίλε ἑκυρὲ, δεινός τε.
Ὡς ὄφελεν θάνατός μοι ἁδεῖν κακὸς, ὁππότε δεῦρο
Υἱέϊ σῷ ἑπόμην, θάλαμον, γνωτούς τε λιποῦσα,
Παῖδά τε τηλυγέτην, καὶ ὁμηλικίην ἐρατεινήν.
Ἀλλὰ τάγ' οὐκ ἐγένοντο· τὸ καὶ κλαίουσα τέτηκα.
Τοῦτο δέ τοι ἐρέω, ὅ μ' ἀνείρεαι, ἠδὲ μεταλλᾷς.
Οὗτος γ' Ἀτρείδης εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων,
Ἀμφότερον, βασιλεύς τ' ἀγαθὸς, κρατερός τ' αἰχμητής·
Δαὴρ αὖτ' ἐμὸς ἔσκε κυνώπιδος, εἴ ποτ' ἔην γε.

LXV. His verbis: *Αἰδοῖός τέ μοι ἐσσὶ, φίλε ἑκυρὲ, δεινός τε. Reverendusque mihi es, chare socer, timendusque*; suam Helena erga Priamum reverentiam, suumque metum profitetur. quibus duabus rebus minorum erga majores officia continentur. Honor enim maximus, qui haberi potest, in reverentiâ, ac metu consistit. Eaque sunt, quæ Helenæ in urbe Trojâ salutem, & incolumitatem afferunt. Præclarè enim, ac sapienter is, qui ait: Metus cui adest, ac simul verecundia, salutem habere hunc scito. Quod autem scire oportet, αἰδοῖος, *verendus, seu reverendus, venerabilis, venerandus*, ille est, qui aliorum erga se αἰδῶ, *reverentiam*, elicit, dignusque est αἰδοῦς, *reverentiæ*: αἰδήμων verò, *idest, verecundus, seu pudibundus*, ille, qui alios αἰδεῖται, *veretur, seu reveretur, ac veneratione prosequitur*. Quamquam αἴδυλος apud posteriores scriptores, contrariâ significatione per antiphrasin, idem sit, atque audax, seu temerarius. Verùm in Odysseâ legitur αἰδοῖος, ὁ αἰδήμων, *verecundus*. ita ut duplici sensu dicatur ὁ αἰδοῖος, tum ille, qui dignus est αἰδοῦς, *reverentiæ*, unde & αἰδοίη ταμίη, *reverenda cellaria*; tum ὁ αἰδούμενος, *is, qui alium reveretur*. ut, κακὸς δ', αἰδοῖος ἀλήτης. *Malus verò, verecundus erro*. Porro autem αἰδεῖται, *verecundatur*, Helena illa αἰδήμων, *pudibunda*, quòd non simul versetur cum marito illo suo, cui juveni primùm nupserat; timet verò, quòd odiosa sit aliis, atque invisa, ut palam fit in libro ω. Versus porrò, quem recitavimus, circa medium, duplici laborat vitio laxitatis, in his vocibus, φίλε ἑκυρὲ, *chare socer*. Binis namque pedibus claudicat: quorum alter dactylus, isque falsus, & ementitus; alter spondeus, idemque violentus. Syllaba enim λέ accipitur, tamquam longa, tum propter accentum acutum præcedentis syllabæ, tum propter vocis terminationem per modum cæsuræ, tum propter adspirationem vocalis sequentis; itaque cum duabus subsequentibus syllabis dactylum absolvit. Quæ autem ordine proxima est syllaba ρε, tribus similiter de caussis, more communis syllabæ, producitur, tum quia accentu afficitur acuto, tum quia terminus est vocis, tum quia posita est ante τὸ δ'. quum id ipsum pariter vim habeat producendæ artificiosè syllabæ, eo quòd suapte naturâ ita com-

ξέ. Ἐν τῷ, Αἰδοῖός τέ μοι ἐσσὶ, φίλε ἑκυρὲ, δεινός τε, αἰδῶ, καὶ φόβον ἑαυτῇ πρὸς Πρίαμον ἡ Ἑλένη ἐπιμαρτύρεται· δι' ὧν ἡ τῶν ἐλαττόνων πρὸς τοὺς ὑπερέχοντας σχέσις συνέχεται. Ἡ γὰρ [1] ὑπερβάλλουσα τιμὴ, ἐν αἰδοῖ κεῖται, καὶ φόβῳ. Καὶ ταῦτά ἐστιν, ἃ σώζει τὴν Ἑλένην ἐν Τροίᾳ. Καλῶς γὰρ ἔφη ὁ εἰπὼν, ὅτι [2] δέος ᾧ πρόσεστιν, αἰσχύνη θ' ὁμοῦ, σωτηρίαν ἔχοντα τόνδ' ἐπίστασο. Ἰστέον δὲ, ὅτι αἰδοῖος μὲν, ὁ ἐφελκόμενος τὴν ἐξ ἑτέρων αἰδῶ, καὶ ἄξιος αἰδοῦς· αἰδήμων δὲ, ὁ ἄλλους αἰδούμενος. [3] Αἴδυλος μέντοι παρὰ τοῖς ὕστερον ἀντιφραστικῶς, ὁ θρασύς. καὶ ὅτι καὶ ὁ αἰδήμων, αἰδοῖος ἐν Ὀδυσσείᾳ κεῖται· ὥστε [4] διχῶς ὁ αἰδοῖος, ὁ αἰδοῦς τε ἄξιος. ὅθεν καὶ [5] αἰδοίη ταμίη, καὶ ὁ αἰδούμενος, ὡς τὸ, [6] κακὸν δ', αἰδοῖος ἀλήτης. καὶ ὅτι αἰδεῖται μὲν ἡ αἰδήμων Ἑλένη, ὡς μὴ τῷ κουριδίῳ ἀνδρὶ συνοῦσα· δέδιε δὲ, ὡς ὑπὸ τῶν ἄλλων μισουμένη, καθὰ ἐν τῇ ω ῥαψῳδίᾳ δηλοῦται. [7] Δισπαθὴς δὲ λαγαροειδὴς ὁ ῥηθεὶς στίχος περὶ τὸ μέσον ἐν τῷ, φίλε ἑκυρέ. Δυσὶ γὰρ ποσὶ σκάζει· ὧν ὁ μὲν, ψευδοδάκτυλος· ὁ δὲ, σπονδεῖος βίαιος. Ἡ γὰρ λέ συλλαβὴ, ὡς μακρὰ λαμβανομένη, διά τε τὴν προκειμένην ὀξεῖαν, καὶ [8] τὸ καταπεραιοῦν στιγμικῶς, καὶ διὰ τὴν ἐπιφερομένην δασεῖαν, δάκτυλον ἀπαρτίζει μετὰ τῶν Bas. p. 303.
ὑπ' αὐτὴν δύο συλλαβῶν. ἡ δὲ ἐφεξῆς ῥέ συλλαβὴ, ὁμοίως ἐκτεινομένη τριχῶς, λόγῳ κοινῆς συλλαβῆς, [9] διὰ τὸ ὀξέως τονοῦσθαι, καὶ διὰ τὸ πέρας εἶναι λέξεως, καὶ διὰ τὸ προκεῖσθαι Rom. p. 400.
τοῦ δ', δυναμένου καὶ αὐτοῦ τεχνικῶς ἐκτείνειν, διὰ τὸ πεφυκέναι διπλασιάζεσθαι, σπονδεῖον ἀπο-

1. ὑπερβάλλουσα) l. ὑπερβάλλουσα. Polit.
2. δέος ᾧ πρόσεστιν, αἰσχύνη θ' ὁμοῦ) Sophocles in Ajace:
Δέος γὰρ ᾧ πρόσεστιν, αἰσχύνη θ' ὁμοῦ,
σωτηρίαν ἔχοντα τόνδ' ἐπίστασο.
Græca ibi Scholia: καλῶς εἶπεν ἀμφότερον, τὸ δέος, καὶ τὴν αἰσχύνην. [illegible]
Timet autem, & reveretur Helena Priamum, non ipsa est, quam timeant alii, & revereantur. Non igitur in Helenam, ut salutem in urbe Trojâ consequatur, quadraverit umquam sententia illa Sophoclis, nisi in eum sensum explicando accommodetur, ut is, qui salvus esse vult, metuat alios, oporteat, adhibeatque erga eos, Helenæ instar erga Priamum, reverentiam. *Politus*.
3. Αἴδυλος) Hesychio, & Suidæ per dialysin, & [illegible], αἴδυλος. Polit.

4. διχῶς ὁ αἰδοῖος) Sic formidolosus activè, & passivâ significatione dicitur. V. Aulum Gellium. *Salvinus*.
5. αἰδοίη ταμίη) αἰδοῦς ἀξία, ταμία. Vetus Scholiastes ad Odysseam. *Politus*.
6. κακὸν δ', αἰδοῖος) l. κακὸς. ex v. 578. l. ρ Od. *Polit.* Quod si κακὸν legatur? ut: *Turpe lupus stabulis*. Salvinus.
7. Δισπαθὴς δὲ λαγαροειδὴς ὁ ῥηθεὶς στίχος περὶ τὸ μέσον) Definitur a Grammaticis versus λαγαρὸς, ὃν τινες καὶ [illegible] καλοῦσιν, ὁ κατὰ τὸ μέσον ἐλλιπὴς χρόνῳ, ἢ συλλαβῇ. Politus.
8. Τὸ καταπεραιῶν) τὸ καταπεραιοῦν, Polit.
9. διὰ τὸ ὀξέως τονοῦσθαι) Accentus acutus acuit, idest, attollit syllabam, non producit. namque ea natura est accentûs, ut attollat, quemadmodum acutus, & deprimat syllabam, quemadmodum gravis, attollat simul, & deprimat, quemadmodum circumflexus, vel circumvulsus, ut Græci dicunt, ἡ [illegible] περισπωμένη. Salvinus.

ποτελῇ. Καὶ οὕτως ἡ τοῦ μέτρου ποδικὴ ἐκθεραπεύεται χώλανσις. Περὶ δὲ τοῦ ἑκυρὸς, ὅ ἐστι πενθερὸς, ἑτέρωθι δηλοῦται, ὅπου καὶ περὶ ἑτέρων συγγενικῶν λέξεων. Ὅτι δὲ καὶ συστέλλει τὴν παραλήγουσαν καὶ ὁ ἑκυρὸς, καὶ τὸ αὐτοῦ θηλυκὸν, δηλοῖ Ὅμηρος, ἐν τῷ, Ἡ ἑκυρή. ἑκυρὸς δὲ, πατὴρ ὡς, ἤπιος.

ξϛʹ. Μεταμελομένη Ἑλένη, ἐν ἐπηκόῳ Πριάμου, ἐπὶ τῇ κατ᾽ αὐτὴν ἁρπαγῇ, φησὶν, ὡς ὄφελεν θάνατός μοι ἁδεῖν κακὸς, ὁππότε δεῦρο υἱέϊ σῷ ἑπόμην, θάλαμον, γνωτούς τε λιποῦσα, καὶ ἑξῆς. Λυπεῖ γὰρ αὐτὴν τὸ, θάλαμον λιπεῖν, καὶ ἀδελφοὺς, παῖδά τέ, φησι, τηλυγέτην, καὶ ὁμηλικίην ἐρατεινήν. ἤτοι τὴν ἡλικιῶτιν χορείαν, ἢ νεολαίαν, ἢ τὴν ὁμοίαν ἡλικίην. Εἶτα, ὡς ἤδη κατευξαμένη ἑαυτῆς, ἐπιφέρει, ὅπερ καὶ ἄλλος τις, ἐκπεσὼν τῆς ἐλπίδος, ἐρεῖ· Ἀλλὰ τάγ᾽ οὐκ ἐγένοντο· τὸ καὶ κλαίουσα τέτηκα. ὥστε πάνυ ἐγὼ δυστυχὴς, ἐὰν κλαίω, διότι ζῶ. Καὶ νῦν μὲν ἡ Ἑλένη, τοιαῦτα· προϊοῦσα δὲ καὶ κυνώπιδα, καὶ κύνα, ἑαυτὴν ἐρεῖ, καὶ ἄλλα τινὰ λοίδορα, τρέψασα καθ᾽ ἑαυτῆς τὸ, κατὰ τὸν Ἀριστοτέλην, ταῖς γυναιξὶ φύσει προσὸν φιλολοίδορον, καὶ μεμψίμοιρον. Ὅλως δὲ, ἐπεὶ φιλέλλην ὁ Ποιητὴς ὢν, ὅμως οὐκ ἔχει ἐπικρύψαι τὸ μέγα τῆς Ἑλένης κακὸν, τὴν ἑκούσιον ἁρπαγὴν, μεταμελομένην πολλαχοῦ ποιεῖ αὐτὴν, καὶ τοιαῦτα λέγουσαν, καὶ πράττουσαν, ἀφ᾽ ὧν ἂν τοῦ αἴσχους τὸ πολὺ ἀπαλείψειεν. Ἰστέον δὲ, ὅτι τὸ, ὄφελε θάνατός μοι ἁδεῖν, ἀμφιβολίας ἐστὶ σχῆμα, κρύπτον διττὴν ἔννοιαν. Ἢ γὰρ ὅτι ὤφειλεν ἡδυνθῆναί μοι ὁ θάνατος, καὶ κατὰ φύσιν ἀναλαβέσθαι, καὶ ἀπαγαγεῖν με· ἢ ὅτι ὤφελεν ἀρεστὸς, καὶ ἡδύς μοι δόξαι ὁ θάνατος, ὡς ἂν αὐτόχειρ ἐμαυτὴν τοῦ βίου ἐξήγαγον. Ἰστέον δὲ, ὅτι ἐκ τοῦ ἥδω τὸ εὐφραίνω, [1] δεύτερος μέλλων ἐνεργητικὸς ἁδῶ, οὗ Ἰωνικῶς, καὶ Αἰολικῶς, ἤδη δὲ καὶ Δωρικῶς [2] ψιλωθέντος, καὶ ἀνελθόντος εἰς ἀρχικὸν θέμα, γίνεται ἀπ᾽ αὐτοῦ τὸ ἁδεῖν.

ξζʹ. Κακὸς δὲ θάνατος, ἢ ὁ τοῖς πλείοσι τοιοῦτος, καὶ δι᾽ αὐτὸ καὶ φευκτὸς, ἢ καὶ [3] πρὸς διαστολὴν καλῶν θανάτων, ὁποίους πολλαὶ ἱστορίαι οἴδασι. [4] Γνωτοὶ δὲ, οἱ ἀδελφοὶ, δί-

χα

comparatum sit, ut duplicetur. Hoc modo producta syllaba *pi*, spondeum perficit. Et sic curatur pedum hujus metri claudicatio. De hac voce ἑκυρὸς, quæ socerum significat, perspicuè alibi agitur, ubi etiam de aliis vocibus ad cognationem pertinentibus. Ceterùm ὁ ἑκυρὸς, *socer*, ut & muliebre ejus nomen, penultimam corripit, ut manifestum est ex illo loco Homeri: Ἡ ἑκυρή. ἑκυρὸς δὲ, πατὴρ ὡς, ἤπιος. *Vel socrus. socer enim, tamquam pater, mitis.*

LXVI. Pœnitere sese Helena raptûs sui, præsente, & audiente Priamo, fatetur his verbis: *Utinam mors mihi mala placuisset, cum secuta huc sum filium tuum, thalamo, fratribusque relictis*, &c. Illud enim mœrore eam afficit, ac cruciat, quòd thalamum, fratresque, filiamque, ut ait, unicam, & ὁμηλικίην ἐρατεινὴν, *æqualium cœtum amabilem*, videlicet coæqualium choream, seu adolescentularum conventum, aut puellarum coæqualium consortium, reliquerit. Deinde, quasi jam sibi ipsa diras imprecetur, subdit id, quod alius quisquam, qui spe omnino excidat, atque animum despondeat, est dicturus: *Sed hæc facta non fuerunt; ideoque in lacrymas liquesco.* Quapropter misera ego prorsus, & calamitosa, si ideò ploro, quòd vivo. Atque ita quidem nunc Helena. Postea verò impudentem sese, ac canem vocat, aliisque non nullis conviciis, ac probris onerat: adeo ut libidinem illam maledicendi, & conquerendi de infelicitate suâ, quam Aristoteles ingenitam feminis, atque innatam esse affirmat, ipsa in semet planè vertisse videatur. In summâ, quum Poëta, tametsi Græcis studiosè faveat, tamen immane Helenæ facinus, raptum illum voluntarium, tegere, & occultare non possit; pœnitentem eam frequenter inducit, eaque dicentem, & facientem, quibus magnam illam dedecoris, atque infamiæ maculam detergat. Sciendum autem est, τὸ, ὤφελε θάνατός μοι ἁδεῖν. *Debuit mors mihi placere. vel, utinam mors mihi placuisset*, ambiguè dictum esse per amphiboliæ figuram, quæ duplicem sententiam occultet. Aut enim in eum sensum sumitur, ut dicat: *Utinam mors jucunda mihi fuisset, eaque me, pro naturæ cursu, cepisset, ac rapuisset!* Aut in hunc alterum sensum: *Utinam grata mihi, & jucunda visa mors fuisset! ita ut meâ ipsius manu memet ex hac vitâ subtraxissem.* Sciendum quoque est, ex verbo ἥδω, quod *exhilaro, atque oblecto* significat, fieri secundum Futurum Activum ἁδῶ, *exhilarabo*. quo Jonicè, & Æolicè, jam verò etiam Doricè, tenuato, regressuque in primarium thema, inde oritur τὸ ἁδεῖν, *placere*.

LXVII. Mala dicitur mors, aut quæ vulgò ferè est ejusmodi, ideoque etiam detestabilis, ac fugienda; aut etiam ad distinctionem mortium bonarum: quales plerisque in historiis sunt perscriptæ. Γνωτοὶ, *noti*, idest, fratres, sine τοῦ σ, rectè.

1. δεύτερος μέλλων ἐνεργητικὸς ἁδῶ] Etymologici Magni Auctor: ὁ μέλλων β΄ ἁδῶ· καὶ τὸ ἀπαρέμφατον, ἁδεῖν. Eusthatius ad Odysseam: ἁδεῖν λέγεται ἁπλῶς τὸ ἀρέσκειν, ὡς ἀπὸ δευτέρου μέλλοντος, οὗ ἀρχὴ θεματικὸν τὸ ἥδω, ὅ ἐστιν εὐφραίνω, δασυνόμενον αὐτό, εἰ καὶ τὸ ἁδεῖν ψιλοῦται Αἰολικῶς· οὗ χρῆσις ἐν Ἰλιάδι. Politus.

2. ψιλωθέντος] Editio Florentina Homeri ἁδεῖν cum adspiratione: itaque scribunt pleraque. *Politus.*

Quòd ἁδεῖν debeat aspirari, argumento est vox αὐθάδης, contumax, quasi sibi placens, quæ cum θ' scribitur. *Salvinus.*

Eusthatius alibi: Σεσημείωται δ᾽ ἐν τοῖς εἰρημένοις, ὅτι καὶ τὸ ἁδεῖν, ὅ ἐστιν ἀρέσκειν, δασύνεται ἀπὸ τοῦ ἅδω. Διὸ γὰρ καὶ αὐτὸ δασεῖαν ἔχον, ὡς δηλοῖ καὶ ἡ αὐθάδεια, σημαίνει ὡς οἷον αὐταρέσκειαν. Simili etiam argumento facit τὸ ἀφαδὲς, ἐχθρὸς. καὶ ἀφαδία, ἡ ἀπαρέσκουσα ἔχθρα. Etymologici Magni Auctor: ἀφαδία (ἀφαδία) παρὰ τὴν ἁδῶ, καὶ τὸ ἁδεῖν. ὃ σημαίνει τὸ ἀρέσκειν· ἵν᾽ ᾖ ἡ μὴ ἀρέσκουσα. ἀφαδία δὲ, ἡ ἀφανδάνουσα. Politus.

3. πρὸς διαστολὴν καλῶν θανάτων) ejusmodi pulchræ mortes creditæ sunt a veteribus, quas fortes viri in bello cum virtute obirent. Aristoteles De Moribus lib. 3. Δόξαι δ᾽ ἂν οὐδὲ περὶ θάνατον, τὸν ἐν παντὶ, ὁ ἀνδρεῖος εἶναι, οἷον εἰ ἐν θαλάττῃ, ἢ ἐν νόσοις. ἐν τίσιν οὖν; ἢ ἐν τοῖς καλλίστοις. τοιοῦτοι δὲ οἱ ἐν πολέμῳ. ἐν μεγίστῳ γὰρ, καὶ καλλίστῳ κινδύνῳ. Ὁμόλογοι δὲ τούτοις εἰσὶ καὶ αἱ τιμαὶ, αἱ ἐν ταῖς πόλεσι, καὶ παρὰ τοῖς μονάρχοις. Κυρίως δὴ λέγοιτ᾽ ἂν ἀνδρεῖος ὁ περὶ τὸν καλὸν θάνατον ἀδεὴς, καὶ ὅσα θάνατον ἐπιφέρει, ὑπόγυια ὄντα. τοιαῦτα δὲ μάλιστα τὰ κατὰ πόλεμον. Politus.

4. Γνωτοὶ δὲ, οἱ ἀδελφοὶ) Hesychius: Γνωτοὶ, ἀδελφοὶ, γνωστοί. Polit.

rectè. Sic enim dicuotur etiam ἀλλόγνωτοι, *alii notus*, *seu extranei*: nec non quidam πολύγνωτοι, *valde*, *seu vulgò noti*. Quin & ad hoc exemplum, illud Poëtæ Tragici: γνωτά, κοὐκ ἄγνωτά μοι. *Nota*, *& non ignota mihi*. Siqois enim cum τοῦ σ' dicat γνωστούς, *notos*, aliaque ejus generis; id sanè non citra figuram fit ex γνῶ, γνώσω, *nosca*, *noscam*; sed epeothesin habet τοῦ σ'· vel etiam derivari videtur a Præsentibus inusitatis, γνώθω, aut γνώζω, *nosco*, quæ ne auditu quidem uaus aliqois percepit. Rationi igitur, & analogiæ magis consentaneum est dicere γνωτούς, *notos*, aliaque ejusdem modi, atque exempli, quàm γνωστούς, aliaque similia. Quò etiam, tamquam appositum, & accommodatum, pertinet τὸ ἄσωτος, *perditus*, *seu nepos*, & τὸ θαυματά, videlicet θαυμαστά, *admiranda*, apud Piodarum. Scieodum autem est, videri quidem Homero, Hermioneo, filiam Helenæ unicam fuisse. id enim significat τὸ τηλυγέτην, *unicam*, ut alibi clariùs osteoditur. Verùm alii filios, Helenæ, ac Menelao daot Nicostratum, atque Æthiolam, quos apud Lacedæmonios coli perhibent. Alii verò Diæthum, ac Maraphium, a qoo genus esse ajuot Maraphiorum apud Persas. Volo etiam, observes, Helenam, thalami quidem, fratrumque, ac filiæ, itemque æqualium suorum, meminisse; noo tamen ampliùs mariti; idque, quum sit mariti amans, ut multis passim indiciis apparet. Id autem caussæ est, quamobrem maritom nuac silentio prætereat, quia timet: ut timorem hunc suum satis ipsa significat, cum Priamum vocat δεινόν, *timendum*. Quare etiam, ad senem sibi veluti per blanditias conciliandum, virum Meaelaum tacet, ut amare scilicet Alexandrum, & hunc in oculis ferre videatur. Quamquam, quod ea prætermittit, abuode postea suppleat Antenor, cum veluti per transennam Meoelai mentiooem facit: ut ne ejus videlicet res io sileotio, & oblivione jaceant.

LXVIII. Is, qui spe frustratus est potiendi earum rerum, quarum desiderio tenebatur, uti poterit his verbis: Ἀλλὰ τάγ' οὐκ ἐγένοντο. *Sed hæc non facta sunt*. τό, videlicet δύο, ἢ κλαίουσα, aut κλαίων, *quocirca in lacrymas effusa*, *seu effusus*, τέτηκα, videlicet ἐτάκην, *liquesio*, *ac contabesco*. qua etiam voce utitur Comicus. Responsio porrò ad rogatum illa est: Τοῦτο δέ τοι ἐρέω, ὅ μ' ἀνείρεαι, ἠδὲ μεταλλᾷς. *Hoc autem tibi dicam*, *quod ex me quæris*, *ac percontaris*. Quemadmodum Priamus Agamemnonem, quibusdam veluti notis, ex corporis formâ designaverat, atque expresserat, illamque descriptiooem, ut orator, fusiùs dilataverat; sic Helena ex animi simul, & corporis bonis laodem ejus coooectit, ac cooiungit, io huoc modum: Οὗτός γ' Ἀτρείδης εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων, Ἀμφότερον, βασιλεύς τ' ἀγαθός, κρατερός τ' αἰχμητής. *Hic quidem Atrides*, *longè*, *latèque regnans*, *Agamemnon*, *utrumque*, *rexque bonus*, *fortisque bellator*. Ubi τὸ ἀμφότερον, *utrumque*, figura est locutionis, ipsa quoque in deliciis Poëtæ. Quippe

χα τοῦ σ', καλῶς. Οὕτω γὰρ καὶ ἀλλόγνωτοι λέγονται· [1] τινὲς δὲ καὶ πολύγνωτοι. Καθ' ὁμοιότητα δὲ καὶ τό, γνωτά, κοὐκ ἄγνωτά μοι, τὸ Τραγικόν. Τὸ γὰρ μετὰ τοῦ σ' λέγειν γνωστούς, καὶ τὰ κατ' αὐτό, οὐκ ἀπὸ τοῦ γνῶ γνώσω γίνεται ἀπαθῶς, ἀλλὰ ἐπένθεσιν ἔχει τοῦ σ'· ἢ καὶ ἀπὸ ἐνεστώτων ἀῤῥήτων δοκεῖ γίνεσθαι, τοῦ γνώθω, ἢ γνώζω, ὧν οὐδὲ ἤκουσέ τις. Ἀναλογώτερον οὖν τό, γνωτούς καὶ τὰ κατ' αὐτά, τοῦ γνωστούς, καὶ τῶν ὁμοίων αὐτῷ. Χρήσιμον δὲ ὧδε καὶ τό, ἄσωτος, καὶ τό, [2] θαυματά, ἤγουν θαυμαστά, παρὰ Πινδάρῳ. Ἰστέον δέ, ὅτι Ὁμήρῳ μὲν δοκεῖ, Ἑρμιόνην μόνην εἶναι παῖδα τῇ Ἑλένῃ. τοῦτο γὰρ δηλοῖ τό, [3] τηλυγέτην, ὡς ἀλλαχοῦ σαφέστερον δείκνυται. Ἕτεροι δέ, καὶ υἱοὺς αὐτῇ, καὶ Μενελάῳ γεννῶσι, Νικόστρατον, καὶ Αἰθιόλαν, οὓς καὶ παρὰ Λακεδαιμονίοις τιμᾶσθαί φασι. ἄλλοι δὲ Δίαιθον, [4] καὶ Μαράφιον, ἀφ' οὗ γένος φασὶ τὸ τῶν Μαραφίων ἐν Πέρσαις. Σημείωσαι δέ, ὅτι θαλάμου μέν, καὶ ἀδελφῶν ἐμνήσθη, καὶ θυγατρός, καὶ [5] ὁμηλίκων ἡ Ἑλένη· τοῦ δὲ ἀνδρὸς οὐκέτι, καίτοι φίλανδρος οὖσα, ὡς πολλαχοῦ φαίνεται. Αἴτιον δὲ οὖν τῆς τοῦ ἀνδρὸς ἀμνηστίας, ὅτι δέδιεν, ὡς ἐμφαίνει καὶ ἐν τῷ δεινὸν καλέσαι τὸν Πρίαμον. Διὸ καὶ οἷον κολακεύει τὸν γέροντα, σιγῶσα τὸν ἄνδρα Μενέλαον, ἵνα δόξῃ φιλεῖν τὸν Ἀλέξανδρον. Ἀναπληρώσει δέ γε τὰ αὐτῆς ἐλλείμματα ὁ Ἀντήνωρ, μνησθεὶς αὐτοῦ, ὡς ἐκ παρόδου, ἐν τοῖς ἑξῆς· ἵνα μηδὲ τὰ κατὰ τὸν Μενέλαον μένῃ ἀνιστόρητα.

ξη'. Ὁ ἀποτυχὼν, ὧν ἤθελεν, ἐρεῖ ἂν τό, Ἀλλὰ τάγ' οὐκ ἐγένοντο. τό, ἤγουν διό, καὶ [6] κλαίουσα, ἢ κλαίων, τέτηκα, ἤγουν ἐτάκην· [7] οὗ χρῆσις καὶ παρὰ τῷ Κωμικῷ. Ἐρωτήσεως δὲ ἀπόδοσις τό, Τοῦτο δέ τοι ἐρέω, ὅ μ' ἀνείρεαι, ἠδὲ μεταλλᾷς. Πρίαμος μέν, τὸν Ἀγαμέμνονα ἐκ τῶν σωματικῶν ἐχαρακτήρισε, καὶ πλατύτερον, ὡς ῥήτωρ, ἐλάλησεν· Ἑλένη δὲ καὶ ἐκ ψυχῆς, καὶ σώματος, τὸν ἔπαινον συνείρουσα, φησίν· Οὗτός γ' Ἀτρείδης εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων, Ἀμφότερον, βασιλεύς τ' ἀγαθός, κρατερός τ' αἰχμητής. Τὸ δὲ ἀμφότερον, σχῆμά ἐστι, φιλούμενον καὶ αὐτὸ τῷ Ποιητῇ. Ἐν πολ-

1. τινὲς δὲ καὶ πολύγνωτοι) Hujusce nominis fuit pictor in antiquitate celebratus, Polygnotus. *Salvinus*.

2. θαυματά, ἤγουν θαυμαστά, παρὰ Πινδάρῳ) Pindarus Olymp. Od. 1.

Ἦ θαυματὰ πολλά,

Sic legebat Eustathius. Alii ibi legunt, θαύματα. Polit.

3. τηλυγέτην) μονογενῆ. Homerus:

Ἑλένῃ δὲ θεοὶ γόνον οὐκ ἔτ' ἔφαινον,
Ἐπειδὴ τὸ πρῶτον ἐγείνατο παῖδ' ἐρατεινήν
Ἑρμιόνην, ἣ εἶδος ἔχε χρυσέης Ἀφροδίτης.

Politus.

Τηλύγετος, *procul genitus*, *quasi sero natus*; atque ideo dilectus filius. quemadmodum cari, ἀγαπητοί, sunt unici filii. Hinc propria nomina; *Agapetus*, *sero natus*, quod nomen legitur apud Greg. Turonensem. Τηλύγετος videtur potiùs in senecte natus. Sed, quoniam hi solent esse unici, idcirco τηλύγετος pro unico accipitur. Ben-jamin, Hebraicè, *filius dexteræ*, Samaritanis dicitur Ben-jamim, idest, *filius dierum*, idest, in senectute genitus. *Salvinus*.

4. καὶ Μαράφιον) Alius dicitur Μεγάπενθης. Vetera Scholia in Homerum: Ὁ δὲ Πορφύριος ἐν τοῖς Ὁμηρικοῖς ζητήμασιν οὕτως φησίν· Ἑλένης, καὶ Μενελάου παῖδες, Δίαιθος, καὶ Μαράφιος, ἀφ' οὗ τὸ τῶν Μαραφίων γένος ἐν Πέρσαις. Κιναίθων δέ φησι· Νικόστρατος, καὶ Αἰθιόλας, παρὰ Λακεδαιμονίοις Ἑλένης δύο παῖδες τιμῶνται. Politus.

5. ὁμηλίκων) l. ὁμηλίκων, ut in editione Frobenii. *Polit.*

6. κλαίουσα) l. κλαίουσα. Polit.

7. οὗ χρῆσις καὶ παρὰ τῷ Κωμικῷ) In Vespis:

Φίλοι, πάλαι μὲν τήκομαι, διὰ τῆς ὀπῆς
Ὑμῶν ὑπακούων. Politus.

λοῖς γοῦν κεῖται. οἷον καὶ τό, [1] Ἀμφότερον, Rom. p. 401. ἀγλαΐη τε, καὶ ὄνειαρ. ἀντὶ τοῦ, δύο ταῦτα, τόδε, καὶ τόδε. Τὸ δέ, κρατερὸς αἰχμητής, ἀνδρεῖον ὑπογράφει τὸν βασιλέα. Οὐ γὰρ ἁπλῶς αἰχμητής, ἀλλὰ καὶ κρατερός. Ἐν ἁπλότητι δὲ λεγόμενον τὸ κρατερός, σφοδρότητα δηλοῖ. οἷον, ἀπηνέα τε, κρατερόν τε. Τὸ δέ, βασιλεὺς ἀγαθός, πέλαγος ἐγκωμίων ὑπανοίγει τῷ σκεπτομένῳ καλῶς. Πρίαμος δὲ τὸ εὐρυκρείων μεταχειρισάμενος, [2] ὃ δηλοῖ τό, πολλῶν ἄρχων, ἔπαινον τοῦ Ἀγαμέμνονος ἐντεῦθεν πορίζεται, εἰπὼν μετ' ὀλίγα, οὐ μόνον, ὡς πολλοὶ αὐτῷ δέδμηνται κοῦροι Ἀχαιῶν, ἀλλὰ καὶ ὡς πλείστους μέν ποτε εἶδεν αὐτὸς ὑπὸ τοῖς Φρυγίοις βασιλεῦσι λαούς, διὰ τὸ καὶ ἐκείνους κρείοντας εἶναι, μὴ τόσους δέ, ὅσοι εἰσὶν ὑπὸ τῷ Ἀγαμέμνονι, ὃς καὶ εἴη ἄν, διὰ τοῦτο, εὐρυκρείων. Οὕτω πλατὺς μὲν τὴν ῥητορείαν ὁ Πρίαμος· ἐπίτομος δέ, καὶ καιρία ἡ Λάκαινα.

ξθʹ. Τὸ δὲ κρείων, ἁπλοῦν, εὕρηται καὶ κρέων παρ' Εὐριπίδῃ. ὅθεν καὶ τὰ κύρια, ὁ Κρέων, καὶ ὁ Ἀνακρέων. Ἰστέον δέ, ὅτι ἐκ τοῦ, δεδμέαταί σοι κοῦροι, [3] ζευξίλεως εὕρηται παρὰ τοῖς μεθ' Ὅμηρον ὁ βασιλεύς, ᾧ ὑπέζευκται λεώς, ταὐτὸν δ' εἰπεῖν, δεδμήαται κοῦροι. Ὅτι συγγενικὴ λέξις τό, δαήρ· δηλοῖ δὲ τὸν τοῦ ἀνδρὸς ἀδελφόν· οὗ γάλως τὸ θηλυκόν, ὡς προγέγραπται. Ἐνταῦθα δὲ σημείωσαι τό, Δαὴρ αὖτ' ἐμὸς ἔσκε κυνώπιδος, εἴποτ' ἔην γε. ἤγουν ἐμοῦ τῆς ἀναιδοῦς. Καινοπρεπὴς οὖν ἡ σύνταξις, [4] ληφθείσης τῆς ἐμὸς κτητικῆς ἀντωνυμίας ἀντὶ πρωτοτύπου τῆς ἐμοῦ γενικῆς. Τὸ δέ, εἴποτ' Baſ. p. 304. ἔην γε, πραΰνει τῆς ἐπὶ τῇ μνείᾳ τοῦ ἀνδρὸς λυπούμενον ἴσως κατ' αὐτῆς, οἱονεὶ λέγουσα, ὡς οὐ νῦν ἐστιν, ἀλλά ποτε ἦν. Κεῖται δὲ τοῦτο καὶ μετὰ ταῦτα ἐν τῷ, [5] Ὡς ἔον, εἴποτ' ἔην γε. Ὅρα δὲ καί, ὡς εἰ καὶ μὴ ῥητῶς ἐμνήσθη τοῦ ἀνδρὸς ἡ Ἑλένη, ὡς προείρηται, ἀλλὰ τὴν ἐπ' ἐκείνῳ λύπην ἐμφαίνει καὶ νῦν ἄλλως, οὐ μόνον διὰ τὸ κυνώπιδα ἑαυτὴν ὁμολογεῖν, ἤτοι ἀναιδῆ, ὡς ἀναιδευσαμένην τὸ ἁρπαγῆναι, ἀλλὰ καὶ διὰ τὸ εἰπεῖν, ὅτι δαήρ μοι ἦν ὁ Ἀγαμέμνων, εἴποτε ἦν. [6] τοῦτο δέ, ὡς νῦν αὐτῇ ἄλλων ὄντων δαέρων.

Ὣς φάτο, τὸν δ' ὁ γέρων ἠγάσσατο, φώνησέν τε·
Ὦ μάκαρ Ἀτρείδη, μοιρηγενές, ὀλβιόδαιμον,

Ἦ ῥά

multis ea in locis usurpatur. Cujusmodi & illud: Ἀμφότερον, ἀγλαΐη τε, καὶ ὄνειαρ. *Utrumque, splendorque, & utilitas*. videlicet δύο ταῦτα. *hæc duo*, τόδε, καὶ τόδε. *hoc, & illud*. Τὸ, κρατερὸς αἰχμητής, *validus, ac robustus bellator*, fortem regem proponit, ac repræsentat. Non enim generatim, nec quomodocumque bellator; sed & validus, ac fortis. Quamquam, si simpliciter, & sine additione dicitur τὸ κρατερός, *validus*, vehementiam, atque acerbitatem significet. ut, ἀπηνέα τε, κρατερόν τε, *immitemque, acerbumque*. Quod autem dicit, βασιλεὺς ἀγαθός, *rex bonus*, pelagus tacitè aperit encomiorum, ac laudum homini, qui bene considerat. Sed Priamus eò animum adjicit, ut perpendat, quid sit τὸ εὐρυκρείων, *longè latèque regnans*, quod sanè significat imperantem multis, seu imperium in multos exercentem. Atque inde inferiùs Agamemnonis laudem conficit, quippe qui paullò post non tantùm dicat, sub ejus imperio multos esse juvenes Achivorum; verùm etiam quàm plurimas quondam copias sub Phrygiorum regum imperio visas sibi fuisse, propterea quòd illi etiam erant κρείοντες, *regnatores*; verumtamen non tot eas copias fuisse, quot sunt sub Agamemnone, qui idcirco dici possit εὐρυκρείων, *longè, latèque regnans, seu magnus regnator*. Atque ita quidem fusior Priami oratio; perbrevis verò, ac tempestiva mulieris Lacænæ.

LXIX. Τὸ κρείων, *regnator*, vox simplex, invenitur etiam dictum κρέων, apud Euripidem. Unde nomina illa propria, ὁ Κρέων, *Creon*, & ὁ Ἀνακρέων, *Anacreon*. Eo autem, quia dicit: δεδμέαταί σοι κοῦροι, *subjecti tibi sunt juvenes*; sciendum, apud posteriores Homero scriptores appellatum hinc regem inveniri ζευξίλεων, *domitorem, ac subjectorem populorum*: cui ὑπέζευκται λεώς, *cui subjectus est, vel sub cujus potestatem, atque imperium subjunctus est populus*. quod periode est, ac si diceres, δεδμήαται κοῦροι, *subjecti, subditique sunt juvenes*. Cognationis vox est τὸ δαήρ, *levir*, & significat fratrem mariti: cujus femininum nomen, ut supra scriptum est, γάλως, *glos*. Hic mihi observa illud: Δαὴρ αὖτ' ἐμὸς ἔσκε κυνώπιδος, εἴποτ' ἔην γε. *Levir item meus erat, canis instar, inverecundæ, si modò unquam fuit*. videlicet ἐμοῦ τῆς ἀναιδοῦς, *mei inverecundæ, atque impudentis*. Structura igitur est decoræ, ac concinnæ novitatis, sumpto pronomine possessivo ἐμός, *meus*, pro primitivo genitivo ἐμοῦ, *mei*. Τό, εἴποτ' ἔην γε. *siquando fuit*, animum hominis mitigat malè fortassis erga eam affectum, gravatèque ferentem, quòd mariti sui mentionem fecisset: quasi scilicet dixisset, non esse nunc sibi maritum; sed olim fuisse. Idque habetur etiam postea in illis verbis: Ὡς ἔον, εἴποτ' ἔην γε. *Talis eram, siquando fui*. Quamquam autem non expresse, nec nominatim, mariti sui Helena, ut supra dictum est, meminerit; tamen vide, ut etiam nunc rursus dolorem animi sui propter illum non obscurè significet, non eò solùm, quia ipsa sese κυνώπιδα, *canis instar, impudentem, atque inverecundam*, confitetur, quippe quæ rapi per impudentiam voluerit; sed etiam quia levirum sibi fuisse Agamemnonem dicit, siquando ille fuit. idque, quia nunc ei alii sunt leviri.

Sic dixit. Illum verò senex admiratus est, exclamavitque:
O felix Atrida, fortunate, beatissime,

Certè

1. Ἀμφότερον, ἀγλαΐη τε) Homerus: Ἀμφότερον, κῦδός τε, καὶ ἀγλαΐη, καὶ ὄνειαρ. Politus.
Ἀμφότερον, *utrumque*: & postea enumeratio earum rerum, quæ propositionem illam, *utrumque*, componunt; peculiaris figura Anglicæ linguæ. qui similiter præponunt; *both*. Salvinus.

2. ὃ δηλοῖ τό, πολλῶν ἄρχων) Hesychius: εὐρυκρείων, μεγάλως βασιλεύων. Polit.

3. ζευξίλεως) Suidas: ζευξίλεως, ᾧ ὑπεζευγμένοι εἰσὶν οἱ λαοί. Politus.

4. ληφθείσης τῆς ἐμὸς κτητικῆς ἀντωνυμίας ἀντὶ πρωτοτύπου τῆς ἐμοῦ γενικῆς) Sic Latini: *mea ipsius res*, & similia. *Salvinus*.

5. Ὡς ἔον, εἴποτ' ἔην γε) scribe, Ὡς ἔον. videlicet, τοιοῦτος ἦν ἐγώ. Politus.

6. τοῦτο δέ, ὡς νῦν αὐτῇ) l. αὐτῇ. Polit.

Certè tibi multi subjecti sunt filii Achivorum.
Quondam etiam Phrygiam ingressus sum vitiferam,
Ubi vidi plurimos Phryges agitatores equorum,
Copias Otrei, & Mygdonis diis æquiparabilis.
Qui quidem tunc castra habebant ad ripas Sangarii.
Etenim ego, quippe auxiliaris, in iis adnumerabar
Tempore illo, quando venerunt Amazones viragines.
Sed ne ii quidem tot erant, quot nigri ab oculis Achivi.

Ἦ ῥά νύ τοι πολλοὶ δεδμήατο κοῦροι Ἀχαιῶν.
Ἤδη καὶ Φρυγίην εἰσήλυθον ἀμπελόεσσαν,
Ἔνθα ἴδον πλείστους Φρύγας ἀνέρας αἰολοπώλους,
Λαοὺς Ὀτρῆος, καὶ Μυγδόνος ἀντιθέοιο,
Οἵ ῥα τότ' ἐστρατόωντο παρ' ὄχθας Σαγγαρίοιο.
Καὶ γὰρ ἐγὼν, ἐπίκουρος ἐὼν, μετὰ τοῖσιν ἐλέχθην
Ἤματι τῷ, ὅτ' ἦλθον Ἀμαζόνες ἀντιάνειραι.
Ἀλλ' οὐδ' οἳ τόσοι ἦσαν, ὅσοι ἑλίκωπες Ἀχαιοί.

LXX. Acclamatum regi a Priamo jucundè satis, ac lepidè, illis verbis: Ὦ μάκαρ Ἀτρείδη, μοιρηγενὲς, ὀλβιόδαιμον. *O felix Atrida, fortunate, beatissime*. Quæ sanè acclamatio laudatur, eo quòd voces, ex quibus constat, certo quodam ordinatoque incremento, ducto ab unâ syllabâ initio, gradatim per syllabas adaugentur, simili ferè additione, eademque analogiâ, atque fit in naturali fluxu, & multitudine adscendentium numerorum. Est enim syllabæ unius τὸ, ὦ, o; syllabarum verò binarum τὸ, μάκαρ, *felix*; ternarum deinde syllabarum τὸ, Ἀτρείδη, *Atrida*; & deinceps usque ad vocem syllabarum quinarum. Videtur autem Homerus hujuscemodi artificiosæ locutionis genus, tametsi mutilum, ac mancum, excogitasse etiam in deridendo, reprehendendoque Alexandro, illis verbis: Δύσπαρι, γυναιμανὲς, ἠπεροπευτά. *infelix, mollissime, fallacissime*. Nam prima quidem hic vox ternis est syllabis; altera quaternis; postrema quinis. Quin istiusce etiam notæ est illud: Τοξότα, κεράγλαε, παρθενοπῖπα. *Sagittans, capillate, mulierose*. De reliquo observa, quàm breviter, & artificiosè Poëta Agamemnonis laudes variis in loca inserat, atque ut rex ipse hostis bonum illum Agamemnonem laudibus celebret, quòd verum celare non possit. Accedit, quòd ii, qui in longâ obsidione, ac diutinâ tenentur, solent ut plurimùm hostium virtutem magnificè exornare, atque extollere, ne flocci ipsi esse, & contemnendi videantur, quippe qui imbecilles, atque infirmos hostes non repellant. Sunt autem sparsim laudes hæ regiæ, ut inter multos sit ipse conspicuus, atque heroibus præcellat, ut vir sit admirandus, ut bonusque, magnusque, ut augustus, ac venerabilis, ut speciem viri in dignitate regiâ constituti præ se ferat, ut laudem utramque tum regis boni, tum fortis bellatoris, in sese complectatur, ut felix sit, fortunatusque, ac beatus, ut multi denique subjecti ei, subditique sint filii Achivorum.

LXXI. Rursus Priamus copias hasce Agamemnonis cum exercitu altero illustrium, celebriumque regum artificiosè comparat; itaque, Græci illius Oratoris Nestoris more, antiquam verbis suis historiam adnectit. Ubi sanè Poëta multifariam, rectâque viâ, & compendiariâ, suam tum in dicendo varietatem, tum variam magnamque eruditionem ostentat. Priamum porrò per admirationem prorupisse in illa verba: Ὦ μάκαρ, &c. *O beate, ac felix, &c.* disertè indicat Homerus, dum ita narrat: Τὸν δ' ὁ γέρων ἠγάσσατο, hoc est, ἐξεπλάγη, φώνησέ τε· Ὦ μάκαρ, &c. *Illum verò senex demiratus est*, hoc est, *stupuit*, *seu cum stupore est admiratus; exclamavitque in hæc verba: O felix, &c.* Ac vide, ut nunc quidem in bonam par-

ο΄. Γλυκέως ὑπὸ Πριάμου τῷ βασιλεῖ προσφωνηθὲν τὸ, Ὦ μάκαρ Ἀτρείδη, μοιρηγενὲς, ὀλβιόδαιμον, ἐπαινεῖται, διὰ τὸ τὰς ἐν αὐτῷ λέξεις, κατά τινα πρόοδον εὔτακτον, ἀρξαμένας ἀπὸ μονοσυλλαβίας, προσαύξεσθαι συλλαβικῶς, [1] κλιμακηδὸν, κατὰ προσθήκην ἀνάλογον τῇ ἀνόδῳ τοῦ φυσικοῦ χύματος τοῦ ἀριθμοῦ. Μονοσύλλαβον μὲν γὰρ τὸ, ὦ· δισύλλαβον δὲ τὸ, μάκαρ· τριῶν δὲ συλλαβῶν, τὸ, Ἀτρείδη, καὶ ἑξῆς, [2] ἕως πεντασυλλαβίας. Ἔοικε δὲ Ὅμηρος τοιοῦτόν τι τεχνάσασθαι, εἰ καὶ κολοβὸν, καὶ ἐν τῷ τοῦ Ἀλεξάνδρου σκώμματι, τῷ, Δύσπαρι, γυναιμανὲς, ἠπεροπευτά. Ἐνταῦθα γὰρ ἡ μὲν κατάρχουσα τῶν λέξεων, τρισύλλαβος· ἡ δὲ μετ' αὐτὴν τετρασύλλαβος· πεντασύλλαβος δὲ ἡ ὑστέρα. Καὶ μὴν καὶ τὸ, Τοξότα, [3] κέρ' ἀγλαὲ, παρθενοπῖπα, τοιοῦτόν τι ἐστί. Σημείωσαι δὲ, ὅπως εὐμεθόδως ὁ Ποιητὴς διαφόροις τόποις ἐνέσπειρε τοὺς τοῦ Ἀγαμέμνονος ἐπαίνους, καὶ ὡς ὁ πολέμιος βασιλεὺς ἐγκωμιάζει τὸν ἀγαθὸν Ἀγαμέμνονα, οὐκ ἔχων κρύπτειν τὸ ἀληθές. Ἅμα δὲ καὶ φιλοῦσιν ὡς τὰ πολλὰ οἱ χρονίαν πολιορκίαν παθόντες, ἀποσεμνύνειν τοὺς ἐχθροὺς, ἵνα μὴ δόξωσιν οὐδένες αὐτοὶ εἶναι, ὡς ἀχρείων πολεμίων μὴ περιγινόμενοι. Εἰσὶ δὲ τὰ σποράδην βασιλικὰ ἐγκώμια, τὸ, ἐκπρεπέα ἐν πολλοῖς, καὶ ἔξοχον ἡρώεσσι· τὸ, ἄνδρα πελώριον· τὸ, ἠΰς τε, μέγας τε· *Rom. p. 402.* τὸ, γεραρός· τὸ, βασιλῆϊ ἀνδρὶ ἐοικώς· τὸ, ἀμφότερον, βασιλεύς τ' ἀγαθὸς, κρατερός τ' αἰχμητής· τὸ, μάκαρ, μοιρηγενὲς, ὀλβιόδαιμον· τὸ, πολλοὺς αὐτῷ δεδμῆσθαι κούρους Ἀχαιῶν.

οα΄. Ὁ δὲ Πρίαμος τεχνικῶς καὶ συγκρίνων τὸν τοῦ Ἀγαμέμνονος λαὸν πρὸς ἕτερον στρατὸν ἐνδόξων βασιλέων, ἱστορίαν παλαιὰν, κατὰ τὸν Ἑλληνικὸν ῥήτορα Νέστορα, παραπλέκων τοῖς λόγοις αὐτοῦ, ἐνδεικνυμένου τοῦ Ποιητοῦ πολυτρόπως, καὶ εὐμεθόδως, τήν τε ἐν λόγοις ποικιλίαν, τήν τε πολυμάθειαν. Ὅτι δὲ θαυμάσας ὁ Πρίαμος ἔφη τὸ, Ὦ μάκαρ, καὶ ἑξῆς· δηλοῖ Ὅμηρος, εἰπών· Τὸν δ' ὁ γέρων [4] ἠγάσσατο, τουτέστιν, ἐξεπλάγη, φώνησέν τε· ὦ μάκαρ, καὶ τὸ ἐφεξῆς. Ὅρα δὲ καὶ, ὅτι νῦν μὲν, τὸ,

1. κλιμακηδὸν) l. κλιμακηδόν. Polit.
2. ἕως πεντασυλλαβίας) Quinquesyllabæ voces in fine hexametri a Lucretio usurpantur. lib. primo:
Ut puerorum ætas improvida ludificetur.
& aliis in locis. *Salvinus.*
3. κόρ' ἀγλαὲ) Videtur Eustathius unâ junctim voce legisse κεράγλαε. Sic enim hæc vox gradatim supra τὸ Τοξότα, unâ cresceret syllabâ, tamquam ex quaternis ipsa syllabis composita. Sed tamen divisis vocibus, legendum est, κέρᾳ ἀγλαὲ, in versu hoc Homerico:
Τοξότα λωβητὴρ, κέρᾳ ἀγλαὲ, παρθενοπῖπα.
Κέρᾳ ἀγλαὲ exponit vetus Scholiastes: καλλωπιζόμενε τῇ πλοκῇ ἢ τῇ θριχώσει. Κέρας γὰρ οἱ παλαιοὶ καὶ τὴν θρίχωσιν ἐκάλουν. Politus.
Ceterùm si, non attentâ versûs ratione, κέρ' ἀγλαὲ cum apostropho legi possit; perinde legeretur, ac si una vox esset, ac proinde esset vox quadrisyllaba. *Salvinus.*
4. ἠγάσσατο, ἐστὶν, ἐξεπλάγη) Hesychius: ἠγάσαντο, ἐξεπλάγη. Polit.

[1] τὸ, μοῖρα, ἐπ' ἀγαθοῦ εἴληπται ἐν τῷ, μοιρηγενές. Δηλοῖ γὰρ τὸν ἐν εὐμοιρίᾳ γεννηθέντα, καὶ, ὡς ἐφεξῆς δηλοῖ, τὸν ὀλβιοδαίμονα. Ὅτε δὲ εἴπῃ, Ἡμῶν ὁπποτέρῳ θάνατος, καὶ μοῖρα τέτυκται· οὐκ εὔφημόν τι ἡ μοῖρα δηλοῖ. Τὸ δὲ ὀλβιόδαιμον, παραδοθὲν ὕστερόν ποτε τὸν ὀλβιογάστορα, καὶ τὸν κοιλιοδαίμονα προέφηνεν· ὧν τοῦ μὲν, χρῆσις παρὰ τῷ Δειπνοσοφιστῇ ἐν τῷ, [2] Εὐρύβατε κνισολοιχέ, οὐκ ἔσθ' ὅπως οὐκ ὀλβιογάστωρ εἶ σύ. τοῦ δὲ, ἐν τῷ, [3] Γάστρων, καὶ κοιλιόδαιμον, οὐδὲν ἄλλο σὺ οἶδας, οὐ λόγους διεξοδικοὺς εἰπεῖν, οὐχ ἱστορίας μνησθῆναι. Ἔτι ἰστέον καὶ, ὅτι τὸ, ὀλβιόδαιμον, προπαροξύνεται, κανόνι τοιούτῳ. Τὰ εἰς ων βαρύτονα, μακρᾷ παραληγόμενα, ἔχοντα κλητικὴν εἰς ον, προπερισπῶνται, ἁπλᾶ ὄντα, οἷον, ὦ Μαχᾶον. ὦ Ἀρετᾶον. ὦ Ἱκετᾶον. [4] Σύνθετα δὲ ὄντα, ἀναδίδωσι τὸν τόνον. Κυλλοπόδιον, Ποσείδαον, ὀλβιόδαιμον. [5] Ὄλβιος δὲ ἐστιν ὁ τὸν ὅλον βίον, ἤτοι τὸν τῆς ζωῆς πάντα χρόνον, ἐν εὐδαιμονίᾳ διάγων. Τινὲς δὲ ὄλβιόν φασι κυρίως, τὸν ἀπὸ γεωργίας πλούσιον, οὗ ἐν ὀλαῖς, ἤτοι κριθαῖς, ὁ βίος· [6] ἃς καὶ οὐλὰς ἡ ποίησις λέγει. ἐξ ὧν, ὡς ἀπὸ μέρους, τὰ ἐκ γῆς δηλοῦται ἀγαθά. Αἱ δὲ ῥηθεῖσαι ὀλαὶ, καὶ τὸν ὅλμον ἴσως παράγουσιν, ἐν ᾧ δηλαδὴ αἱ τοιαῦται ὀλαὶ μυοῦνται εἰς πτισάνης σκευήν.

οβ'. Ἀμπελόεσσαν τὴν Φρυγίαν καλεῖ, τοιαύτην, ὡς εἰκὸς, οὖσαν κατὰ τὸ ἀμπέλων εὔφορον, καὶ ὅτι Ὀτρεὺς ὁ Δύμαντος, καὶ Μυγδὼν ὁ Ἄκμονος, Φρυγίας βασιλεῖς, ἐπικουροῦντός ποτε Πριάμου, τὸν πρὸς Ἀμαζόνας ἐξηγαγόντα πόλεμον, στρατευσάμενοι παρὰ Σαγγαρίῳ. Φησὶ γοῦν ὁ Ποιητικὸς Πρίαμος οὕτω· ἤδη καὶ Φρυγίην εἰσήλυθον ἀμπελόεσσαν· ἔνθ' ἴδον πλείστους Φρύγας ἀνέρας αἰολοπώλους, λαοὺς Ὀτρῆος, καὶ Μυγδόνος ἀντιθέοιο· οἵ ῥα τότ' ἐστρατόωντο παρ' ὄχθας Σαγγαρίοιο. Καὶ γὰρ ἐγὼν ἐπίκουρος ἐὼν, μετὰ τοῖσιν ἐλέχθην, ἤγουν ἐν αὐτοῖς ἠριθμήθην, ἤματι τῷ, ὅτε τ' ἦλθον Ἀμα-

partem sumpta est vox hæc, μοῖρα, fatum, sors, fortuna, in τῷ, μοιρηγενές, bono fato nate, fortunate, felice sorte in lucem edite. Significat enim τὸν ἐν εὐμοιρίᾳ γεννηθέντα, hominem bono fato natum, atque, ut proximè statim explicat, τὸν ὀλβιοδαίμονα, fortunatum, bonæ compotem fortunæ. Cum verò ait: Ἡμῶν ὁπποτέρῳ θάνατος, καὶ μοῖρα τέτυκται· Nostrum utri mors, & fatum paratum est, ἡ μοῖρα, sors, seu fatum, nihil omnino fausti, auspiciique significat. Τὸ ὀλβιόδαιμον, fortunate, præluxit, ut posterioribus aliquando temporibus inde per parœdiam dicerent τὸν ὀλβιογάστορα, eum, qui beatitatem suam in eo posuit, ut ventri indulgeat, seu hominem a ventre beatum, & τὸν κοιλιοδαίμονα, eum, cui deus est venter. Quarum sanè vocum exempla extant apud Deipnosophistam: illius quidem, eo loci: Εὐρύβατε κνισολοιχέ, οὐκ ἔσθ' ὅπως, οὐκ ὀλβιογάστωρ εἶ σύ. Eurybate catillo, non est, quin tute sis a ventre beatus. alterius verò, in his verbis: γάστρων, καὶ κοιλιόδαιμον, οὐδὲν ἄλλο σὺ οἶδας, οὐ λόγους διεξοδικοὺς εἰπεῖν, οὐχ ἱστορίας μνησθῆναι. Lurco, quique beatum te putas, cum ventri indulges, non aliud quidquam tu nosti, non percurrere aliquid oratione, fuseque explicare, non historiam commemorare. Ad hæc sciendum, τὸ, ὀλβιόδαιμον, fortunate, vocem esse proparoxytonam, regulâ istiusmodi: Nomina barytona in ων, quorum penultima longa, quæque vocandi casum habeant in ον, si sunt ea simplicia, circumflectuntur in penultimâ. Exempli caussâ, ὦ Μαχᾶον, o Machaon, ὦ Ἀρετᾶον, o Aretaon, ὦ Ἱκετᾶον, o Hicetaon. Sin autem sunt composita, accentum retrahunt. Κυλλοπόδιον, Loripes. Ποσείδαον, Neptune. ὀλβιόδαιμον, fortunate. Ὄλβιος, beatus, seu bonorum beatâ copiâ affluens, ille est, qui τὸν ὅλον βίον, totam vitam, seu totum vitæ spatium, beatè, ac feliciter transigit, seu qui per totam vitam bonâ fortunâ utitur. Aliqui tamen ὄλβιον, beatum, ac locupletem, propriè eum esse dicunt, qui ex agrorum culturâ dives, atque opulentus evadit: cujus βίος, victus, seu facultates, ἐν ὀλαῖς, seu κριθαῖς, in frugibus hordeaceis: quas & οὐλὰς vocant Poëtæ. ex quibus, tamquam ex parte, bona, ac fructus terræ significantur. Hæ autem, quas diximus, ὀλαὶ, fruges hordeaceæ, ex se fortassis derivant τὸ ὅλμον, mortarium, in quo nimirum istæ ὀλαὶ, hordeaceæ fruges, ad pultem conficiendam, μυοῦνται, comminuuntur.

LXXII. Ἀμπελόεσσαν, vitiferam, seu vitibus abundantem, vocat Phrygiam, quòd ea, ut videtur, sit talis, quatenus vites in eâ ubertim proveniunt. Narrat item, ut Otreus, Dymantis filius, & Mygdon, filius Acmonis, Phrygiæ reges, suppetias quondam ferente Priamo, educto contra Amazonas exercitu, castra apud Sangarium posuerunt. Sic igitur Poëticus hic Priamus loquitur: *Quondam etiam Phrygiam vitiferam ingressus fui: ubi Phrygas plurimos vidi, homines equorum agitandorum perquam peritos, copias Otrei, & Mygdonis, diis ipsis æquiparabilis: qui quidem tunc castra ad Sangarii ripas habebant. Etenim ego, auxiliaris quum essem, cum iis recensebar,* videlicet in iis adnumerabar, *tempore illo, quando Ama-*

1. τὸ, μοῖρα, ἐπ' ἀγαθοῦ εἴληπται ἐν τῷ, μοιρηγενές) Etymologici Magni auctor v. μοῖρα. σημαίνει τὴν εὐτυχίαν, ὡς τὸ, Ὦ μάκαρ Ἀτρείδη, μοιρηγενές, ὀλβιόδαιμον. τουτέστιν, ὦ ἀγαθῇ μοίρᾳ γεγεννημένε. σημαίνει καὶ τὸ θάνατον. Hesychius: μοιρηγενές, ἐν ἀγαθῇ μοίρᾳ γεγεννημένε. Μοιρηγενής, ἀγαθῇ γεγονὼς μοίρᾳ. Politus.

2. Εὐρύβατε) Amphis in Gynæcomaniâ apud Athenæum lib. 9. c. 8. Polit.

3. γάστρων, καὶ κοιλιόδαιμον) Verba Cynulci ad Ulpianum apud Athenæum lib. 3. c. 17. Eupolis hac voce κοιλιοδαίμων usus in Assentatoribus. Polit.

4. Σύνθετα δὲ ὄντα, ἀναδίδωσι τὸν τόνον) Etymologici Magni auctor: τὰ εἰς ων σύνθετα, ὅσα εἰς ον ἔχει τὴν κλητικὴν, ἀναβιβάζει τὸν τόνον, οἷον, Ἀγάμεμνον, ὀλβιόδαιμον, κακόδαιμον, Αὐτόμεδον, χαμαίλεον, ἐνόσιχθον, κυλλοπόδιον. προσκειται, ὅσα εἰς ον ἔχει τὴν κλητικὴν, διὰ τὸ, ὦ χαλκοχίτων, καὶ φιλοῦλων. ταῦτα γὰρ εἰς ον ἔχουσι τὴν κλητικὴν, ἀλλὰ διὰ τοῦ ω μεγάλου γράφεται, καὶ οὐκ ἀναβιβάζουσι τὸν τόνον. Πρόσκειται σύνθετα· διὰ τὸ Ἱκετάον, καὶ Μαχάον, καὶ Ἀρετάον. ταῦτα γὰρ οὐ προπαροξύνονται κατὰ τὴν κλητικήν· ἐπειδὴ ἁπλᾶ ἐστι, καὶ οὐχὶ σύνθετα. Adde καὶ μακρᾷ παραληγόμενα. Politus.

5. Ὄλβιος δὲ ἐστιν ὁ τὸν ὅλον βίον, ἤτοι τὸν τῆς ζωῆς πάντα χρόνον, ἐν εὐδαιμονίᾳ διάγων) Etymologici Magni Auctor: Ὄλβιος λέγεται, ὁ ὅλον τὸν βίον τῆς ζωῆς, ὁ χρόνον, ἐν εὐδαιμονίᾳ διάγοντες. Hesychius: ὄλβιος, πλούσιος, εὐδαίμων, ὁ τοῦ ὅλου βίου μακαριστός. Polit.

6. ἃς καὶ οὐλὰς ἡ ποίησις λέγει) Hinc Iliad. l. α. οὐλοχύτας ἐχέοντο. salsam molam fuderunt. Salvinus.

Amazones viragines venerunt. Sed ne ii quidem tot erant, quot Achivi ἑλίκωπες, ob oculis nigri, qui & alibi sic vocantur. Hoc autem loci ἐσήλυθον, *ingressus fui*, intelligitur per anastrophen, seu inversionem præpositionis, ita ut sit: ἐς Φρυγίαν ἤλυθον. *in Phrygiam veni*. Idque pariter sese habet, atque τὸ, κατέδυ Τρώων πόλιν. *subiit, seu intravit urbem Trojanorum*. Similiter enim sese habent. τὸ, εἰσῆλθε χώραν, *ingressus est regionem*, atque τὸ, κατέδυ πόλιν, *subiit, seu intravit urbem*. Ceterùm Phrygia, juxta veteres scriptores, intelligenda est Magna, quæ jacet ad Sangarium flumen, non Parva, ubi Troja. His de Phrygiis dictum est ad Periegetam. Porrò autem αἱ Ἀμαζόνες, *Amazones*, de quibus pariter ipsis fusiùs tractant Commentarii in Periegetam, hoc dictæ sunt nomine, aut ex eo, quòd τὸν ἕτερον τῶν μαζῶν, *mammarum alteram*, mutilabant, quasi scilicet μονόμαζοι, *unimammæ, seu unam, solamque mammam habentes*, ut ne scilicet in jaciendis sagittis quidquam difficultatis, aut impedimenti experirentur: quandoquidem, ut Poëta ait, in iis, qui arcum intendebant, sagittasque mittebant, nervus mammæ, arcui ferrum admovebatur. Aut ex eo, quòd ut plurimùm non μάζαις, *mazis*; sed carnibus, ac ferme testudinibus, ut in historiis proditum est, lacertisque, ac serpentibus, in cibum uterentur. Litterâ autem α notari interdum unitatem, palam facit τὸ ἁπλοῦν, *simplex*, idest, μόνον πέλον, videlicet ἕν, *id quod unum est, sive unicum*, quasi ἄπελον, non certè quidem διπλοῦν, *duplex, seu duplum*.

LXXIII. Ferunt fabulæ, Amazonas a Marte, & Harmoniâ, nymphâ Naide, genus traxisse. Fama etiam erat, eas equis ignem spirantibus invectas, tum in alia loca, tum etiam in Phrygiam, incursionem fecisse, expeditionis illius ducibus, Melanippe, & aliis quibusdam. Amazones autem perillustres, tum aliæ memorantur, tum Hippolyta, Thesei postmodum uxor, Antiope, Anæa, Andromache, Glauce, Penthesilea. Amazonibus porrò universis jam inde a teneris unguiculis τὸν δεξιὸν μαστὸν, *mamillam dextram*, aduri consuevisse, qua etiam de caussâ Amazones sunt vocatæ, luculentè testatur suâ in Historiâ Geographus: apud quem hæc etiam leguntur: Quis crediderit, mulierum exercitum, aut civitatem, aut gentem consistere sine viris potuisse? neque solùm consistere; sed etiam expeditionem in regionem alienam fe-

Ἀμαζόνες ἀντιάνειραι. Ἀλλ' οὐδ' αἳ τόσοι ἦσαν, ὅσοι ἑλίκωπες Ἀχαιοὶ, οἳ καὶ ἀλλαχοῦ οὕτω καλη- *Bas. p. 305.* θέντες. Ἐν τούτοις δὲ τὸ ἐσήλυθον, νοεῖται μὲν καὶ κατὰ ἀναστροφὴν, ἵνα ᾖ, καὶ ἐς Φρυγίην ἤλυθον· δύναται δὲ εἶναι ὅμοιον καὶ πρὸς τὸ, κατέδυ Τρώων πόλιν. Ὁμοιοῦται γὰρ, τὸ, εἰσῆλθε χώραν, καὶ κατέδυ πόλιν. Φρυγίαν δὲ νῦν, κατὰ τοὺς παλαιοὺς, νοητέον τὴν μεγάλην, τὴν παρὰ τῷ ποταμῷ Σαγγαρίῳ, οὐ τὴν μικρὰν, περὶ ἣν καὶ ἡ Τροία ἐστίν. [1] Εἴρηται δὲ περὶ τούτων καὶ ἐν τοῖς τοῦ Περιηγητοῦ. Αἱ δὲ Ἀμαζόνες, περὶ ὧν καὶ αὐτῶν πλατύτερον αἱ τοῦ Περιηγητοῦ δηλοῦσι παρεκβολαὶ, καλοῦνται οὕτω, [2] ἢ παρὰ τὸ πηροῦν τὸν ἕτερον τῶν μαζῶν, αἱ οἱονεὶ μονόμαζοι, [3] ὡς ἂν μὴ ἐμποδίζοιντο ἐν τῷ τοξεύειν· εἴτε, [4] κατὰ τὸν Ποιητὴν, ἐπὶ τῶν τοξευόντων νευρὴ μὲν μαζῷ ἐπέλαζε, τόξῳ δὲ σίδηρος. [5] ἢ παρὰ τὸ πολλὰ μὴ χρῆσθαι μάζαις, κρέασι δὲ, καί που καὶ χελώναις, ὡς αἱ ἱστορίαι φασὶ, [6] καὶ σαύραις, καὶ ὄφεσιν. Ὅτι δὲ τὸ α σημαίνει ποτὲ καὶ μόνωσιν, δῆλον καὶ ἐκ τοῦ ἁπλοῦν, [7] ὅπερ ἐστὶ μόνον πέλον, ἤγουν ἓν, ὡς εἰ ἄπελον, οὐ μὴν διπλοῦν.

ογ'. Ἄρεος δὲ μυθεύονται ἀπόγονοι εἶναι, καὶ Ἁρμονίας, νύμφης ναΐδος. Ἐλέγοντο δὲ καὶ ἐπὶ πυριπνόων ἵππων ὀχούμεναι, ἄλλους τε τόπους καταδραμεῖν, καὶ τὴν Φρυγίαν δὲ, ἡγουμένων αὐταῖς τῆς στρατείας, Μελανίππης, καὶ ἑτέρων τινῶν. Ἐπιφανεῖς δὲ ἱστοροῦνται Ἀμαζόνες, ἄλλαι τε, καὶ Ἱππολύτη, ἡ Θησέως ὕστερον γυνὴ, Ἀντιόπη, Ἀναΐα, Ἀνδρομάχη, Γλαύκη, Πενθεσίλεια. Ὅτι δὲ [8] τὸν δεξιὸν μαστὸν ἐκ νηπίων πᾶσαι Ἀμαζόνες ἐπεκαίοντο, διὸ καὶ Ἀμαζόνες ἐλέγοντο, καὶ ἡ τοῦ Γεωγράφου ἱστορία δηλοῖ· παρ' ᾧ καὶ ταῦτα κεῖται. Τίς ἂν πιστεύσειεν, *Rem. p. 403.* ὡς γυναικῶν στρατὸς, ἢ πόλις, ἢ ἔθνος, συσταίη ἄν, χωρὶς ἀνδρῶν; καὶ οὐ μόνον συσταίη, ἀλλὰ καὶ ἐφόδους [9] ποιήσεται ἐπὶ τὴν ἀλλοτρίαν, καὶ κρα-

1. Εἴρηται δὲ περὶ τούτων καὶ ἐν τοῖς τοῦ Περιηγητοῦ) His de Phrygiis nos in libro superiore. *Politus.*

2. ἢ παρὰ τὸ πηροῦν τὸν ἕτερον τῶν μαζῶν, αἱ οἱονεὶ μονόμαζοι) Etymologici Magni Auctor: Ἀμαζόνες. ἐκ τοῦ μαζὸς, καὶ τοῦ στερητικοῦ α, ἀμαζόνες· ὅτι τὸν μόνον δεξιὸν τὸν δεξιὸν ἐκαίοντο, ὃ ἐστιν, ἵνα μὴ ἐμποδίζωνται τοξεύουσαι. *Polit.*

3. ὡς ἂν μὴ ἐμποδίζοιντο ἐν τῷ τοξεύειν) Ctesias lib. 6. de Amazonibus: *Aduritur dextra (mamma) ne arcus facilius intendant, & tela vibrent.* *Polit.*

4. κατὰ τὸν Ποιητὴν) Poëta de Pandaro:

Νευρὴν μὲν μαζῷ πέλασεν, τόξῳ δὲ σίδηρον. *Polit.*

5. ἢ παρὰ τὸ πολλὰ μὴ χρῆσθαι μάζαις) Eustathius ad Dionysium Periegetam: Ἀμαζόνες ἐκλήθησαν, κατά τινας, οὐ μόνον ὡς μονόμαζοι (ἐπεκαίοντο γὰρ βρέφοθεν τὸν δεξιὸν μαζὸν, ὡς ἂν μὴ κωλύῃ τὴν τοξείαν) ἀλλὰ καὶ οἷα μὴ μάζαις, ἀλλὰ κρέασι θηρίων τρεφόμεναι. Etymologici Magni Auctor: ἢ διὰ μαζοῦ, καὶ σιτοῦ οὐ μετέχειν, ἀλλ' ὄρνεις, καὶ ἄλλοις τισὶ θηρίοις τρέφεσθαι, καὶ χελώναις· παρὰ τὸ μάζαις μὴ χρῆσθαι, ἤγουν τροφαῖς, ἀλλὰ κρέασι. *Politus.*

6. καὶ σαύραις) Unde Amazones, de quorumdam sententiâ, dictæ Σαυρομάνιδες, quasi Σαυροφάγιδες. Eustathius ad Periegetam: ἐκαλοῦντο δέ ποτε καὶ Σαυρομάτιδες, διὸ οἱ ἐν Σαυρομάταις ποτε Σκυθίᾳ οἰκοῦσαι, καθάπερ προσγέγραπται ἐν τοῖς περὶ Σαυρομάτας, ἢ οἷονεὶ Σαυροφάγιδες, διὰ τὸ σαύρας πάσασθαι, ὅ ἐστι γεύεσθαι. τοιοῦτον γὰρ ὄλον κρεῶν. *Politus.*

7. ὅπερ ἐστὶ μόνον πέλον, ἤγουν ἓν, ὡς εἰ ἄπελον) τὸ ἁπλοῦν, non est ab α, particulâ στερητικῇ, seu privativâ; sed ab ἅμα, *simul*, ideoque denso effectus stipato, & πλέω, *navigationem*, quasi res simul confectæ, seu unius tantum navigationis: simplex res. *Salvinus.*

Τὸ ἁπλοῦν non dicit Eustathius esse ab α, particulâ στερητικῇ· sed ab α, quo est nota unitatis. quod mihi certè valde probabile. Sicuti enim a δύο, & πέλω, fit διπλόος. διπλοῦς· sic etiam ab α, quæ est nota unius, & a πέλω, fieri videtur τὸ, ἁπλόος, ἁπλοῦς, ὁ πέλων ἅς. Etymologici Magni Auctor: Ἁπλοῦς. ὥσπερ παρὰ τὸ δύο, καὶ τὸ πέλω, γίνεται διπλόος διπλοῦς· οὕτω καὶ παρὰ τὸ ἅλφα τὸ σημαῖνον τὸ ἕν, καὶ τὸ πέλω τὸ σημαῖνον τὸ ὑπάρχω, γίνεται ἁπλοῦν, τὸ ἓν ὑπάρχον· ἢ σημαῖνον τὸ ἕν, καὶ τὸ πέλω, ἅπλος· καὶ συγκοπῇ, ἁπλοῦς, ὁ πέλων ἅς. Τὸ ἄπελος malim ego cum adspiratione ἅπελος. Non enim hic est, ut diximus, τὸ α στερητικὸν, quod in confesso est ψιλοῦσθαι. *Politus.*

8. τὸν δεξιὸν μαστὸν) Pro etymologiæ ratione scribendum fuerit, τὸν δεξιὸν μαζόν. Nam ἀπὸ τοῦ μαστοῦ, Ἀμαστόνες, non Ἀμαζόνες, vocarentur. Vulgatus tamen Strabo, μαστόν. *Politus.*

Quia μαστὸς fortasse vox erat, quàm μαζὸς, vulgatior. *Salvinus.*

9. ποιήσεται ἐπὶ τὴν ἀλλοτρίαν, καὶ κρατήσαι) Strabo: ποιήσαιτο ἐπὶ τὴν ἀλλοτρίαν, καὶ κρατήσειεν. Alii ποιήσεσθαι. *Polit.*

κρατῆσαι; ὅμοιον γὰρ τοῦτο, ὡς ἂν εἴ τις λέγῃ, τοὺς μὲν ἄνδρας τοὺς τότε, γυναῖκας γεγονέναι·[1] τὰς δὲ γυναῖκας, ἄνδρας. Φέρεται δὲ ἱστορία καὶ τοιαύτη.[2] Ἀμαζών τις Ἀλεξάνδρῳ συμμίξαι λέγεται ἐν Ὑρκανίᾳ, καὶ συγγενέσθαι, τεκνοποιΐας χάριν. Δῆλον δὲ, ὅτι ἀπ' αὐτῶν καὶ παροιμία φέρεται τὸ, ἄριστα χωλὸς[3] οἰφεῖ. Ἐπήρουν μὲν γάρ, φασιν, Ἀμαζόνες ἀῤῥένων σκέλος, ἢ δεξιὰν χεῖρα. Σκυθῶν δὲ προκαλουμένων αὐτὰς αὐτοῖς συνοικεῖν, ὡς ἀπηρώτοις οὖσι, κατὰ Παυσανίαν, Ἀντιάνειράν φασι, μίαν τῶν Ἀμαζόνων, θρασεῖαν οὖσαν, καὶ ἀκόλαστον, εἰπεῖν· ἄριστα χωλὸς οἰφεῖ· ὡς ἠρκουμένων αὐτῶν τοῖς χωλοῖς. Ὅτι δὲ οὐ μόνον χωλὸς ὁ τὸν πόδα πεπηρωμένος ἐλέγετο, ἀλλὰ καὶ ὁ τὴν χεῖρα κυλλὸς,[4] δῆλον ἐκ τῶν παλαιῶν. Τοὺς δὲ Φρύγας, αἰολοπώλους λέγει,[5] ὡς εἴ τις εἴποι ταχυΐππους,[6] ἢ γράφεται ἱππικοὺς ἱππότας, ὡς ἐφ' ἵππων κινουμένους. αἰόλλω γὰρ, τὸ ταχέως, δίκην ἀέλλης, κινῶ. ἢ ποικίλως ἱππαζομένους. Τὸ δὲ παρ' ὄχθας, ἀντὶ τοῦ κατὰ ὄχθας. οἱ δὲ μεθ' Ὅμηρον, παρ' ὄχθαις φασίν. Ἀντιάνειραι δὲ Ἀμαζόνες, αἱ τοῖς ἐξισούμεναι πρὸς ἀνέρας,[7] ὡς οἷον ἴσανδροι· ἢ ἐναντιούμεναι ἀνδράσι. καὶ ὡς ἂν τις ἀστείως εἴπῃ δηϊάνειραι.

fecisse, eâque potitum fuisse? Hoc enim perinde est, ac siquis diceret, viros eâ tempestate, mulieres; mulieres, viros exstitisse. Quin & eadem Historiâ ita proditum est: Amazon quædam dicitur, prolis suscipiendæ causâ, corpus commiscuisse, consuetudinemque cum Alexandro in Hyrcaniâ habuisse. Constat quoque, ductâ ab iis origine, adagium hoc circumferri: ἄριστα χωλὸς οἰφεῖ. *Claudus optimè furit*. Amazonibus enim quum in more positum esset, ut perhibent, ut pueros masculos, detorto crure, aut dextrâ manu perversâ, mancos, atque inutiles redderent; Scythæ verò eas allicerent, atque invitarent, ut jungi secum vellent, qui corpore essent perfecto, atque integro, ut legere quidem est apud Pausaniam; Antianiram, unam Amazonum, audacem petulantemque feminam, respondisse ajunt: *Claudus optimè furit*: quòd scilicet οἱ χωλοὶ, *claudi, ac manci*, satis eis facerent. Neque verò χωλὸς, *claudus*, tantùm dictus is, qui pede captus est, seu claudicat; sed etiam is, qui mancus est manu, ut manifestum est ex veteribus scriptoribus. Phrygas vocat αἰολοπώλους, *equorum agitatores*, perinde ac siquis diceret veloces in equis, vel scriberet equites equestres, quippe qui in equis moverentur, ac currerent. αἰόλλω enim idem est, ac velociter, ἀέλλης, *turbinis*, instar, moveo. aut denique perinde est, ac si diceret variè equitantes. Τὸ παρ' ὄχθας, *propter ripas, seu secus ripas*, dictum est pro, κατὰ ὄχθας, *juxta ripas*. Verùm qui post Homerum scripserunt, dicunt παρ' ὄχθαις, *apud ripas, sive ad ripas*. Amazones denique ἀντιάνειραι, *viragines*, idest, viris exequatæ, tamquam viris pares, & iis æquiparabiles: seu virorum adversariæ, & ut quis lepidè, atque urbanè dixerit, δηϊάνειραι, *viris infestæ, & hostes virorum*.

Δεύτερον αὖτ' Ὀδυσῆα ἰδὼν, ἐρέειν' ὁ γεραιός·
Εἴπ' ἄγε μοι καὶ τόνδε, φίλον τέκος, ὅς τις ὅδ' ἐστί·
Μείων μὲν κεφαλῇ Ἀγαμέμνονος Ἀτρείδαο,
Εὐρύτερος δ' ὤμοισιν, ἰδὲ στέρνοισιν ἰδέσθαι.
Τεύχεα μέν οἱ κεῖται ἐπὶ χθονὶ πουλυβοτείρῃ·
Αὐτὸς δὲ, κτίλος ὣς, ἐπιπωλεῖται στίχας ἀνδρῶν.
Ἀρνειῷ μιν ἔγωγε ἐΐσκω πηγεσιμάλλῳ,
Ὅς τ' οἰῶν μέγα πῶϋ διέρχεται ἀργεννάων.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειθ' Ἑλένη Διὸς ἐκγεγαυῖα·
Οὗτος δ' αὖ Λαερτιάδης πολύμητις Ὀδυσσεύς,
Ὃς τράφη ἐν δήμῳ Ἰθάκης, κραναῆς περ ἐούσης,
Εἰδὼς παντοίους τε δόλους, καὶ μήδεα πυκνά.

Secundò rursus Ulyssem conspicatus, interrogavit senex:
Dic age mihi & hunc, chara filia, quisnam sit:
Minor quidem capite Agamemnone Atridâ:
Humeris verò, & pectore latior visu.
Arma quidem ejus jacent in terrâ almâ:
Ipse verò, arietis instar, obit ordines virorum.
Arieti enim ego assimilo velleris nigri,
Qui ovium magnum gregem percurrit candidarum.
Illi respondit deinde Helena Jove nata:
Hic porrò Laertiades, multis vir consiliis Ulysses,
Qui nutritus est in populo Ithacæ, quamvis asperioris,
Sciens omnimodos dolos, & consilia prudentia.

οδ'. Ὀδυσσεύς, μείων μὲν κεφαλῇ τοῦ Ἀγαμέμνονος, καθά φησιν ὁ Ὁμηρικὸς Πρίαμος· εὐρύτερος δ' ὤμοισιν, ἰδὲ στέρνοισιν ἰδέσθαι.[8] Τοῦτον λέγει, καθημένων Ἀχαιῶν, καὶ Τρώων, ὡς φιλοβασιλέα ὄντα, διευθετεῖν τὰ κατὰ τὸν ἀγῶνα τῆς μονομαχίας, περιϊόντα ἡσύχως, οἷα βραβευτήν. διὸ καὶ[9] κτίλῳ ἀρνειῷ αὐτὸν εἰκάζει, τῷ ἡμερωτάτῳ τὸ ἦθος, καὶ ἀρνειῷ πηγεσιμάλλῳ, διερχομένῳ μέγα πῶϋ οἰῶν λευκῶν, καὶ οὕτω περιφανεῖ ὄντι. Φησὶ γάρ· Τεύχεα μέν οἱ κεῖται ἐπὶ χθονὶ πουλυβοτείρῃ· αὐτὸς δὲ, κτίλος ὡς, ἐπι-

LXXIV. Ulysses, minor ille quidem capite Agamemnone, ut Priamus Homericus ait; sed tamen humerorum, & pectoris majori latitudine esse videbatur. Hunc, quippe regis studiosiorem, interea dum Græci, & Trojani considebant, narrat, quietè circumeundo, tamquam certaminis judicem, ac moderatorem, ea disposuisse, ac præparasse, quæ ad singularis certaminis locum pertinebant. Ideoque duci gregis arieti eum assimilat, hominem placidum, ac mitem cicuri maximè animanti; & arieti velleris densioris, qui magnum candidarum ovium gregem percurrat; itaque conspicuum sese, valdèque adspectabilem præbeat. Sic enim habet: *Arma quidem ejus in terrâ almâ jacent. Ipse verò, ut κτίλος, aries, ordines virorum obambulat.*

Ego

1. τὰς δὲ γυναῖκας, ἄνδρας) Simile illud Xerxis de Artemisiâ: Οἱ μὲν ἄνδρες, γεγόνασί μοι γυναῖκες· αἱ δὲ γυναῖκες, ἄνδρες. Polit.
2. Ἀμαζών τις) Thalestria nomine, seu Thalestris. Polit.
3. οἰφεῖ) ἀντὶ τοῦ συνουσιάζει. Diogenianus. Polit.
4. δῆλον ἐκ τῶν παλαιῶν) Eupolis: Ὅτι χωλὸς ἐστὶ τὴν ἑτέραν χεῖρα οὐ οἶσθα. Polit.
Hic claudus alterâ manu, per figuram videtur dictum. Salvin.
5. ὡς εἴ τις εἴποι ταχυΐππους) Hesychius: αἰολοπώλους, ταχυπώλους, ἢ ποικιλοπώλους. αἰόλλω γὰρ τὸ κινῶ. Lege: αἰόλλω γὰρ τὸ κινῶ. Nisi fortè movet, αἰόλλω. Polit.
6. ἢ γράφεται) Malim γράφεται. Polit.

7. ὡς οἷον, ἴσανδροι) Sic ἀντίθεοι idem, ac ἰσόθεος. Hom. ἀντιθέῳ Ὀδυσῆϊ, divino Ulyssi. Salvinus.
Hesychius. ἀντιάνειραι. Ἀριστοτέλης, ἴσανδροι. τὸ δὲ ἐπίθετον τῶν Ἀμαζόνων, ἀντὶ τοῦ ἀνδράσιν ἀντιτιθέμεναι, οὐ θέλουσαι αὐτοῖς συνευνασθῆναι. Etymologici Magni Auctor: Ἀντιάνειρα, ἐπίθετον Ἀμαζόνος. ὁ μὲν Ἀριστοτέλης τὰς ἴσας ἀνδράσιν· ἄλλοι δὲ τὰς ἀνταιζούσας, καὶ ἐναντιουμένας τοῖς ἀνδράσι τῇ [illegible] δυνάμει· ἐξ οὗ πολεμοῦσι. Virgilius de Penthesileâ: *audetque viris concurrere virgo*. Hæc est ἀντιάνειρα. Politus.
8. Τοῦτον λέγει) lege, Τοῦτον. Polit.
9. κτίλῳ ἀρνειῷ) τῷ τῶν οἰῶν ἡγεμόνι, κριῷ. Polit.

Ego quidem ἀρνειῷ, arieti, eum assimilo, velleris densiori, qui candidarum ovium magnum gregem percurrit. Est autem κτίλος, idem atque tractabilis, seu cicur, & mansuetus, a verbo κίω, quod significat *eo*, seu *vado*, idest, is, qui viam aliis præit, ductorque est aliorum. ex quo etiam ἐκτιλωμένος, *mansuefactus*, *seu delinitus*, apud Pausaniam, is, qui alteri cuiquam factus est familiaris, seu in alicujus familiaritatem est receptus; verbumque κτιλῶσαι, *mansuefacere*, *delinire*, *demulcere*, apud Herodotum, ubi sic ait: ἐκτιλώσαντο τὰς λοιπὰς τῶν Ἀμαζόνων. *delinuverunt, sibique conciliarunt reliquas Amazonas*, videlicet, uxores, quum eas demulsissent, habuerunt. Verùm Porphyrius nomen etiam proprium agnoscit Ctilum quemdam, quem Jove ortum affirmat. Ἀρνειὸς porrò, non agnellus est; sed agnus adultior, jamque aries. Idque manifestum est ex eo ipso, qui saluti fuit Ulyssi. Ille enim, utpote ἀρνειός, *agnus adultior*, appellatus est a Cyclope κριὸς πέπων, *aries maturus*, *atque ignavus*. Oritur ὁ ἀρνειὸς ἀπὸ τοῦ ἀρνός, *ab agno*, & similiter dicitur, atque ὁ ἀδελφειός, *frater*, ἀφνειός, *opulentus*, Ἀλφειός, *Alpheus*, Σπερχειός, *Sperchеus*, aliaque hujus generis.

LXXV. Τὸ πηγεσιμάλλῳ dictum est pro μελανομάλλῳ, *nigrum vellus habenti*. Aries enim, qui isto est colore, conspicuus admodum est, atque insignis in magno grege ovium candidarum. Nam & κῦμα πηγὸν idem est, quod μέλαν. *fluctus niger*. Alii tamen πηγεσίμαλλον intelligunt τὸν λευκόμαλλον, *eum, qui candido est vellere*: quippe quum Lycophron capillos canos vocaverit πλόκαμον πηγόν, *cæsariem albam*. Sed videndum, ne forte sit verbum πηγῶ, πηγέσω, *compingo*, *compingam*, ex quo πηγεσίμαλλος, *is, qui vellere est compacto*, *ac denso*; aut τὸ πῆγος, *sal*, ex quo ortum duxerit ὁ πηγεσίμαλλος, *qui vellus habet bene compactum*: sicuti ex ἔγχος, ἔγχεος, *lancea*, *lanceæ*, dictus est ὁ ἐγχεσίμωρος, *lanceis*, *seu hastis exercitatus*, *bellicosus*. Namque a πηγόν, *compactum*, *vel nigrum*, *vel album*, debebat esse ὁ πηγόμαλλος. Sciendum præterea est, ex veterum Gramaticorum observatione, rectum τοῦ, οἰῶν, *ovium*, nunquam Poëtam unâ syllabâ protulisse οἶς, *ovis*; sed, solutâ per dialysin diphthongo, ὄϊς. Sicuti per dialysin dissolvit etiam obliquos, nisi metrum prohibeat, ut in τῷ, οἰὸς ἀώτῳ. *ovis floridâ lana*, *seu vellere*. Et est nomen quidem disyllabum rationi magis consentaneum, atque analogiæ. Ne-

Tom. II.

ἐπιπωλεῖται στίχας ἀνδρῶν. Ἀρνειῷ μιν ἔγωγε ἐΐσκω πηγεσιμάλλῳ, ὅστ' οἰῶν μέγα πῶϋ διέρχεται ἀργεννάων. Ἔστι δὲ [1] κτίλος μὲν ὁ χειροήθης, καὶ ἥμερος, [2] ἐκ τοῦ κίω τὸ πορεύομαι, ὁ τῶν ἄλλων προπορευόμενος. ἐξ οὗ καὶ ἐκτιλωμένος παρὰ Παυσανίᾳ ὁ συνήθης τινί· καὶ κτιλῶσαι ῥῆμα παρὰ Ἡροδότῳ, εἰπόντι· ἐκτιλώσαντο τὰς λοιπὰς τῶν Ἀμαζόνων. [3] ἤγουν εἰς γυναῖκας ἔσχον πραΰναντες. Πορφύριος δὲ καὶ κύριον ὄνομα οἶδε Κτίλον τινά, ὃν Διὸς λέγει ἀπόγονον. Ἀρνειὸς δέ, οὐχὶ τὸ ἀρνίον, ἀλλ' ὁ τέλειος, [4] καὶ ἤδη κριός. καὶ δῆλον ἐκ τοῦ τὸν Ὀδυσσέα σώσαντος. ἐκεῖνος γάρ, ἀρνειὸς ὤν, κριὸς πέπων ὑπὸ τοῦ Κύκλωπος προσεφωνήθη. *Bas. p. 306.* [5] Γίνεται δὲ ἀπὸ τοῦ ἀρνὸς ὁ ἀρνειός, ὁμοίως τῷ, ἀδελφειός, ἀφνειός, Ἀλφειός, Σπερχειός, καὶ ταῖς ὁμοίαις.

οε. [6] Τὸ δὲ πηγεσιμάλλῳ, ἀντὶ τοῦ, μελανομάλλῳ, ὁ γὰρ τοιοῦτος ἀρνειός, ἐν μεγάλῳ λευκῷ ποιμνίῳ διάδηλος. [7] Καὶ κῦμα γὰρ πηγόν, τὸ μέλαν. [8] Οἱ δέ, πηγεσίμαλλον τὸν λευκόμαλλόν φασιν· ὡς καὶ [9] τοῦ Λυκόφρονος πλόκαμον πηγὸν εἰπόντος τὴν λευκὴν πολιάν. Σκοπητέον δέ, μή που ἐστὶ ῥῆμα πηγῶ πηγέσω, ἐξ οὗ πηγεσίμαλλος, ἢ τὸ πῆγος, ἐξ οὗ ἂν ὁ πηγεσίμαλλος γίνοιτο· ὡς ἐκ τοῦ ἔγχος ἔγχεσιν ὁ ἐγχεσίμωρος. [10] ἀπὸ γὰρ τοῦ πηγόν, ὁ πηγόμαλλος ὤφειλεν εἶναι. Ἰστέον δὲ καί, ὅτι, κατὰ τὴν παράδοσιν τῶν παλαιῶν, [11] τὴν τοῦ οἰῶν εὐθεῖαν, οὐδέποτε μονοσυλλάβως εἶπεν ὁ Ποιητής, οἶς· ἀλλὰ διαλελυμένως, ὄϊς. καὶ τὰς πλαγίους δὲ διαλύει, εἰ μὴ μέτρον κωλύει, ὡς ἐν τῷ, [12] οἰὸς ἀώτῳ. Καὶ ἔστιν ἀναλογώτερον τὸ δισύλ- *Rom. p. 404.*

Y y

1. κτίλος μὲν ὁ χειροήθης, καὶ ἥμερος) Etymologici Magni Auctor: οἱ δὲ νεώτεροι τάττουσι τὴν λέξιν ἐπὶ τοῦ ἀθροισμένου, καὶ γεγονότος ἡμέρου ζῴου. Politus.

2. ἐκ τοῦ κίω τὸ πορεύομαι) Etymologici Magni Auctor: Κτίλος, ὁ προηγούμενος τῶν προβάτων, καὶ προεξάρχων τοῦ ποίμνης. παρὰ τὸ κίω τὸ πορεύομαι, κίλος, καὶ κτίλος. ἐτυμολογεῖται δὲ παρὰ τὸ οἷον τῶν λοιπῶν, ἤγουν προπορεύεσθαι. Polit.

3. ἤγουν εἰς γυναῖκας ἔσχον πραΰναντες) Herodotus: Οἱ δὲ λοιποὶ νεανίσκοι, ὡς ἐπύθοντο ταῦτα, καὶ αὐτοὶ ἐκτιλώσαντο τὰς λοιπὰς τῶν Ἀμαζόνων. μετὰ δέ, συμμίξαντες τὰ στρατόπεδα, οἴκεον ὁμοῦ, γυναῖκα ἔχων ἕκαστος ταύτην, τῇ τὸ πρῶτον συνεμίχθη. Polit.

4. καὶ ἤδη κριός) Hesychius: Ἀρνειός, ὁ τριετὴς κριός. Polit.

5. Γίνεται δὲ ἀπὸ τοῦ ἀρνὸς ὁ ἀρνειός, ὁμοίως τῷ, ἀδελφειός) Etymologici Magni Auctor: ἀπὸ τοῦ ἀρνὸς ἀρνεός, κατὰ συγκοπὴν, ἀρνός· καὶ μετάγεται ὁ γενικὴ εἰς εὐθεῖαν. ἀπὸ δὲ τοῦ ἀρνὸς γίνεται κατὰ πλεονασμὸν τῆς ει διφθόγγου, ἀρνειός. ὥσπερ ἀδελφός, ἀδελφειός. Polit.

6. Τὸ δὲ πηγεσιμάλλῳ, ἀντὶ τοῦ μελανομάλλῳ) Etymologici Magni Auctor: πηγεσιμάλλῳ. καὶ σημαίνει τὸ μέλανας μαλλοὺς ἔχοντα. πόθεν δῆλον; ἐκ τοῦ εἰπεῖν τὸν Ποιητήν· Ὅς τ' οἰῶν μέγα πῶϋ διέρχεται ἀργεννάων. ὁ γὰρ τοιοῦτος, φοβερὸς φαίνεται ἐν πλήθει ποιμνίων. Polit.

7. Καὶ κῦμα γὰρ πηγόν, τὸ μέλαν) Etymologici Magni Auctor. πηγός· σημαίνει καὶ τὸ μέλαν. κατὰ διάλεκτον, ὡς τό, κύματι πηγῷ. Poeta in Odyssea.

'Ραῖα ἐπειγομένην ἀνέμῳ, καὶ κύματι πηγῷ.

Polit.

8. Οἱ δέ, πηγεσίμαλλον τὸν λευκόμαλλον) Non modò τὸν λευκόμαλλον sed etiam τὸν δασύμαλλον, τὸν εὐπαγῆ, καὶ εὔξαρος ἔχοντα μαλλούς. Suidas: Πηγεσίμαλλος ὁ δασύμαλλος. Etymologici Magni Auctor: ὁ εὖ πεπηγμένους, καὶ δασεῖς ἔχων τοὺς μαλλούς. Hesychius: Πηγεσιμάλλῳ, εὐπαγεῖ, καὶ εὔξαρεῖς ἔχοντι μαλλούς. πηγὸν γὰρ τὸ εὔξαρες. τινὲς δὲ λευκὸν τὸ πηγόν· οἱ δὲ μέλαν. Πηγόν, οἱ μὲν λευκόν· οἱ δὲ μέλαν, ἢ εὔξαρες, ἢ μέγαν. Politus.

9. τοῦ Λυκόφρονος πλόκαμον πηγὸν εἰπόντος) Lycophron πλόκαμον. Sic enim ille:

Ὁ δ' ἀμφὶ τύμβον τ' Ἀγαμέμνονος δαμείς,
Κρωπίδα πηγῷ νέρθε καλύψει πλόκῳ.

Scholiasta: πηγῷ, τῷ μέλανι, καὶ ἀντιφρασεῖ ἀλλαχοῦ, νῦν δὲ τῷ λευκῷ. Polit.

10. ἀπὸ γὰρ τοῦ πηγόν, ὁ πηγόμαλλος ὤφειλεν εἶναι) Facile fuerit Etymologis dicere, ἀπὸ τοῦ πηγὸν esse τὸ πηγεσίμαλλος, πλεονασμῷ τῆς σι συλλαβῆς. Politus.

11. τὴν τοῦ οἰῶν εὐθεῖαν) I. τὴν τοῦ ὀΐων, tribus syllabis per dialysin. Etymologici Magni Auctor: Οἴων. Ὅς τ' οἰῶν μέγα πῶϋ. Ἰλιάδος γ'. Ἀρίσταρχος, καὶ Πτολεμαῖος ὁ Ἀσκαλωνίτης, δισυλλάβως, ὡς αἰγῶν. λέγει γάρ, ὅτι ἡ εὐθεῖα μόνη ἐστίν, οἶς. Διαμαρτάνει δέ. οὐδέποτε γὰρ ὁ Ποιητὴς μονοσυλλάβως εἶπε τὴν εὐθεῖαν, ἀλλὰ δισυλλάβως· Τοῖος δ' ὄϊς λάσιος. καὶ τὰς πλαγίας κατὰ διαίρεσιν λύει, εἰ μὴ κωλύει μέτρον. Νῶτον ἔθηκ' ὄϊος, καὶ... Ἀπὸ τῶ ὄϊς, ablato digammate Æolico, ovis, sicut ab ὄϊον, ovum, νέος, novus. Solemus.

12. οἰὸς ἀώτῳ) Homerus in Odyssea: νηλειμμένοι οἰὸς ἀώτῳ. Scholiasta: τῷ ἄνθει, καὶ τῷ καλλίστῳ τοῦ ἐρίου. λέγει δὲ τὴν ἐξ ἁπαλῶν ἐρίων γεγονυῖαν περιβολαίων. Politus.

σύλλαβον. [1] Οὐδὲ γάρ ἐστιν ἄλλο τοιοῦτον, εἰ μὴ παρὰ Ἀττικοῖς αὐτό τε, καὶ τὸ, φθοῖς. Σημείωσαι δὲ καὶ, ὅτι οὐ μικροπρεπὴς ἡ παραβολὴ, ποίμνῃ τὸν τοσοῦτον λαὸν εἰκάσασα. Πρὸς μόνον γὰρ τὸ τοῦ Ὀδυσσέως εἰπεῖν εἴληπται, καὶ τὴν ἐκείνου ἠρεμαίαν, καὶ ἀκακοήθευτον ἐν τοσούτῳ λαῷ πρὸς τὸ παρὸν κίνησιν· εἰ καὶ τρόπον ἕτερον πολυμήχανος ἦν. Ἄλλως γὰρ, οὐδὲν ὅμοιον ἔχει οὔτε ἀρνειῷ ὁ τηλικοῦτος Ὀδυσσεὺς, οὔτε ποίμνῃ ὁ τοσοῦτος στρατός. Ὅρα δὲ καὶ, ὅτι, ὥσπερ πρὸ μικροῦ συντομωτάτῃ παραβολῇ χρησάμενος τῇ, ὄρνιθες ὥς, ἐπήγαγε πλατυτέραν ἑτέραν ἐφερμηνευτικὴν, οὕτω καὶ ἐνταῦθα ποιεῖ. Εἰπὼν γὰρ, ὅτι Ὀδυσσεὺς, κτίλος ὥς, ἐπεπωλεῖτο τὸν στρατὸν, ἐπήγαγεν· ἀρνειῷ μιν ἔγωγε ἐΐσκω, καὶ ἑξῆς. Τοῦτο δὲ καὶ διασαφητικόν ἐστι τοῦ, κτίλος. Δῆλον γὰρ, ὅτι κτίλος ἐστὶν ἀρνειὸς, τὸ ποίμνιον πᾶν περιερχόμενος, διὰ χειροήθειαν. Ἰστέον δὲ, ὅτι τὸ εὐρύτερος ἰδέσθαι, διφορεῖται τῇ φράσει. Ἔστι γὰρ εἰπεῖν, καὶ εὐρύτερος ἰδεῖν, κατὰ τὸ, καλὸς ἰδεῖν, καὶ τὰ τοιαῦτα.

οϛʹ. Οὐδὲν ἐμποδὼν εἰς ἀνδρὸς ἀγαθοῦ γένεσιν, φαυλότης πατρίδος. Καὶ τοῦτο ἔδειξε μὲν καὶ ἡ λυπρὰ Πέλλα, μέγαν βασιλέα προενεγκοῦσα τὸν Ἀλέξανδρον. [2] καὶ Ἀνάχαρσις δὲ ὁ Σκύθης αὐτὸ πιστοῦται· [3] καὶ ἡ τοῦ σοφοῦ δὲ Θεμιστίου προενεγκαμένη, ὡς ἐκεῖνός που ἱστορεῖ, μαρτυρεῖ. Δηλοῖ δὲ πρὸς ἄλλοις μυρίοις καὶ ἡ Ἰθάκη, νῆσος οὐ πολλοῦ λόγου ἀξία, [4] ἐξ ἧς, ὡς ἡ Ἑλένη φησὶ, τραχείας οὔσης, ἔβλαστεν ὁ πολύμητις Ὀδυσσεύς· ὅς, φησι, τράφη ἐν δήμῳ Ἰθάκης, ὃ καὶ ἐν Ὀδυσσείᾳ, κραναῆς περ ἐούσης, εἰδὼς παντοίους τε δόλους, καὶ μήδεα πυκνά. Καὶ ὅρα, ὅτι καὶ νῦν Πρίαμος μὲν σωματικῶς, ἐπῄνεσε τὸν Ὀδυσσέα· Ἑλένη δὲ εἰς τὴν ψυχὴν ἐκείνου προέκυψε. Σημείωσαι δὲ καὶ, ὅτι τὸ εἰδὼς δόλους, [5] αἰτιατικῇ συνέταξεν, ἀλλαχοῦ δὲ γενικῇ. ὡς καὶ ἐν τῷ, τόξων εὖ εἰδώς. καὶ, εὖ εἰδὼς τεκτοσυνάων. καὶ ὅτι τὸ, παντοίους δόλους, οὐκ ἔστιν ἄκρατος ἔπαινος Ὀδυσσέως· ὅπερ οὐχ ἁπλῶς δό-

Neque enim aliud est nomen hujuscemodi, nisi tum id ipsum apud Atticos, tum etiam τὸ, φθοῖς, *quod est genus placentæ*. Deinde observa, non humilem sanè esse, neque pro rei magnitudine angustam, ipsam hanc comparationem, quæ ovium gregi tot copias, ac tantas assimilet. Nam ad unam dumtaxat mansuetudinem, lenitatemque Ulyssis demonstrandam ea adhibita est comparatio, atque ut illius placidus, & ab omni malitiâ, pravoque consilio longè alienus per tantum exercitum in præsens incessus declararetur: tametsi alioquin multarum ille rerum esset callidus, atque ingeniosus machinator. Ceteroquin enim nihil simile habet, neque cum ariete tantus vir Ulysses, neque cum ovium grege tantus exercitus. Rursus vide, ut, quemadmodum paullò ante, ubi usus est brevissimâ illâ comparatione, ὄρνιθες ὥς, *ceu aves;* fusiorem alteram, explicationis causâ, subjecit; ita etiam facit hoc loci. De Ulysse enim quum dixisset, eum, arietis instar, per exercitum incessisse, & obambulasse; subdidit: *Ego quidem eum arieti assimila*, &c. Quod sanè valet ad explicandum, quid sit κτίλος, *aries*. Constat enim, κτίλον, *arietem*, esse agnum adultiorem, qui, quòd cicur sit, atque tractabilis, universum ovium gregem obeat, atque obambulet. Sciendum autem est, τὸ, εὐρύτερος ἰδέσθαι, *latior visu*, locutione bifariam variare. Est enim etiam dicere, εὐρύτερος ἰδεῖν, *latior, amplior que ad videndum*, ut καλὸς ἰδεῖν, *pulcher ad videndum*: aliaque hujus generis.

LXXVI. Nulli bono viro vilior abjectiorque patria impedimento est, ne in eâ ortum habeat. Cujus rei documento est tenue oppidum Pella, quippe quæ regem magnum Alexandrum protulerit. Ejusque etiam rei fidem facit Anacharsis Scytha; itemque testimonium perhibet Themistii Philosophi patria, ut ille alicubi narrat. Sed, præter innumera alia, id etiam perspicuè ostendit Ithaca, insula non admodum memorabilis, quæ, ut esset asperior, ut Helena ait, tamen in lucem edidit architectum illum consiliorum, multâque inclytum prudentiâ, Ulyssem: qui quidem, inquit, nutritus est ἐν δήμῳ, *in populo*, Ithacæ, quem etiam populum dicit in Odysseâ, quamvis esset ea insula asperior: quum ille tamen varios cujuscumque generis dolos, prudentiaque consilia optimè calleret. Ac vide, ut etiam nunc Priamus Ulyssis laudes petat a corpore; & tamen Helena ad animum illius respiciat. Ad hæc observa, ut cum accusandi casu construat τὸ, εἰδὼς δόλους. *sciens, atque intelligens dolos:* tametsi alibi construat id cum genitivo. ut ubi ait: τόξων εὖ εἰδώς. *sagittariæ artis benè sciens, atque intelligens*. &, εὖ εἰδὼς τεκτοσυνάων. *artes fabriles bene intelligens*. Rursus, quod ait, παντοίους δόλους, *varios, atque omnigenos dolos*, non est ea pura, ac simplex laus Ulyssis: quando-qui-

1. Οὐδὲ γάρ ἐστιν ἄλλο τοιοῦτον) nempe quod desinat in οις. Plura sunt quidem in ις· sed in οις bina sunt dumtaxat, quod sciamus, apud Atticos, τὸ οἶς, & τὸ φθοῖς. Quare [illegible]. Etymologici Magni Auctor: τὸ οἶς [illegible]. Πολλὰ γάρ ἐστιν εἰς ις λήγοντα [illegible] οὐδὲν δὲ εἰς οις, εἰ μὴ μόνον τὸ οἶς παρ' Ἀττικοῖς, καὶ τὸ φθοῖς. Politus.

2. καὶ Ἀνάχαρσις δὲ ὁ Σκύθης αὐτὸ πιστοῦται) Themistius est in Oratione, qua ostendit, homines, non loca, attendi debere: Ἀνάχαρσιν δὲ τὸν Σκύθην πάντες ἐπαινοῦσι, ὅτι καὶ σοφὸς ἦν, καὶ Σκύθης. Politus.

3. καὶ ἡ τοῦ σοφοῦ δὲ Θεμιστίου προενεγκαμένη, ὡς ἐκεῖνός που ἱστορεῖ, μαρτυρεῖ) Fuit Themistius ex Paphlagonia. Unde illa ejus verba in Oratione de Constantio: [illegible] Atque hic est Themistius, cui Paphlagonia patria minimè obfuit, quin Constantius Imperator imperii sui ornamentum Philosophiam ejus esse dictitaret. Politus.

4. ἐξ ἧς, ὡς ἡ Ἑλένη φησὶ, τραχείας οὔσης, ἔβλαστεν ὁ πολύμητις Ὀδυσσεύς) Themistius: καὶ ἐγὼ ταῦτα ἐκείνου (Homeri) ἔπη, [illegible] Politus.

Τρηχεῖ', ἀλλ' ἀγαθὴ κουροτρόφος. Ithaca Homero, *aspera, sed bona nutrix*. Salvinus.

5. αἰτιατικῇ συνέταξεν, ἀλλαχοῦ δὲ γενικῇ) Sic Latinis appetens *sapientiam*; & appetens *sapientiæ*. Salvinus.

quidem non quomodocumque, ac generatim dolos callebat, sed varios, atque omoigenos, quorum unus ille etiam fuit, quo usus fuit contra bonum illum Palamedem. Nam hic sanè dolus erat omnino vituperandus, ut nemo quisquam diffitebitur. *Τὰ μήδεα πυκνὰ*, *consilia densa*, *idest*, *prudentia*, *ac cordata*, quæ, & qualia intelligantur, paullò post declarat Orator ille Antenor, cum nivalibus imbribus verba Ulyssis assimilat. Quamquam autem Ulyssem Priamo de facie notum esse oportuit, quandoquidem ille, ut dicturi sumus, Trojam venerat; tamen sciendum est, minimè eum a Priamo agnitum fuisse, ideo fortassis, quia hic, videlicet Priamus, propter summam senectutem, visu erat hebetiori, fortassis etiam, quia Ulyssem oblitus fuerat, aut quia ne tunc quidem probè eum, aut exactè cognoverat. Verùm Antenor, qui Ulyssis formam sibi olim aliquando visam in animo suo penitùs impressisset, statim ad verba Helenæ eum agnoscit.

δόλους οἶδεν, ἀλλὰ παντοίους· ὧν εἷς καὶ ὁ κατὰ τοῦ καλοῦ Παλαμήδους, ψεκτέος πάντως ὤν, ὡς οὐκ ἂν ἀντείποι τις. Τὸ δὲ, μήδεα πυκνὰ, μετ' ὀλίγα σαφηνίζων ὁ ῥήτωρ Ἀντήνωρ, νιφάσιν ἀπεικάζει τοὺς Ὀδυσσέως λόγους. Ἰστέον δὲ καὶ, ὅτι ἔδει μὲν τὸν Πρίαμον εἰδέναι τὴν ὄψιν τοῦ Ὀδυσσέως, εἴγε καὶ εἰς τὴν Τροίαν ἦλθεν, ὡς ῥηθήσεται· ὁ δὲ ἀγνοεῖ αὐτόν· ἴσως μὲν, οὐκ ὀξὺ βλέπων, διὰ τὸ βαθὺ γῆρας· τυχὸν δὲ καὶ ἐξελάθετο, ἢ οὐδὲ τότε ἠκριβώσατο. Ὁ μέντοι Ἀντήνωρ, ἀκριβῶς τὸν τοῦ Ὀδυσσέως χαρακτῆρα ἐγγράψας πάλαι ποτὲ τῇ ψυχῇ, ἀναγνωρίζει αὐτὸν ἅμα τῷ λόγῳ τῆς Ἑλένης.

Eam verò Antenor prudens contra allocutus est:
O mulier, profecto verbum hoc verissimum dixisti.
Jam enim huc olim venit nobilis Ulysses,
Tui caussâ legatus, cum bellicoso Menelao:
Et hos ego hospitio excepi, & in ædibus humaniter tractavi,
Et utriusque oris habitum cognovi, & consilia prudentia.
Sed cum iam Trojanis congregatis mixti erant,
Stantibus quidem, Menelaus eminebat latis humeris;
Ambobus autem sedentibus, venerabilior erat Ulysses.
Sed cum iam verba, & consilia omnibus texebant,
Certè quidem Menelaus succinctè concionabatur,
Pauca quidem, sed valdè argutè: quoniam non multiloquus,
Neque verbis errabat, etiamsi ætate posterior erat.
Sed cum iam consilio abundans surrexisset Ulysses,
Stabat, oculisque in terram defixis respiciebat.
Et sceptrum neque porro, neque ante movebat;
Sed immotum illud tenebat, imperito viro similis.
Dixisses, iracundum aliquem esse, itidemque stultum.
At, cum iam vocemque magnam ex pectore mittebat,
Et verba imbribus nivalibus similia hybernis,
Non deinde cum Ulysse contendisset mortalis alius.
Nec certè tunc sic Ulyssis mirabamur speciem intuentes.

Τὸν δ' αὖτ' Ἀντήνωρ πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Ὦ γύναι, ἦ μάλα τοῦτο ἔπος νημερτὲς ἔειπες.
Ἤδη γὰρ καὶ δεῦρό ποτ' ἤλυθε δῖος Ὀδυσσεὺς,
Σεῦ ἕνεκ' ἀγγελίης, σὺν ἀρηϊφίλῳ Μενελάῳ.
Τοὺς δ' ἐγὼ ἐξείνισσα, καὶ ἐν μεγάροισι φίλησα·
Ἀμφοτέρων δὲ φυὴν ἐδάην, καὶ μήδεα πυκνά.
Ἀλλ' ὅτε δὴ Τρώεσσιν ἀγρομένοισιν ἔμιχθεν,
Στάντων μὲν, Μενέλαος ὑπείρεχεν εὐρέας ὤμους·
Ἄμφω δ' ἑζομένω, γεραρώτερος ἦεν Ὀδυσσεύς.
Ἀλλ' ὅτε δὴ μύθους, καὶ μήδεα πᾶσιν ὕφαινον,
Ἤτοι μὲν Μενέλαος ἐπιτροχάδην ἀγόρευε.
Παῦρα μὲν, ἀλλὰ μάλα λιγέως· ἐπεὶ οὐ πολύμυθος,
Οὐδ' ἀφαμαρτοεπὴς, εἰ καὶ γένει ὕστερος ἦεν.
Ἀλλ' ὅτε δὴ πολύμητις ἀναΐξειεν Ὀδυσσεὺς,
Στάσκεν, ὑπαὶ δὲ ἴδεσκε κατὰ χθονὸς ὄμματα πήξας, Rom. p.405.
Σκῆπτρον δ' οὔτ' ὀπίσω, οὔτε προπρηνὲς ἐνώμα,
Ἀλλ' ἀστεμφὲς ἔχεσκεν, ἀΐδρεϊ φωτὶ ἐοικώς.
Φαίης κεν ζάκοτόν τινα ἔμμεναι, [1] ἄφρονά τ' αὔτως. Bas. p. 307.
Ἀλλ' ὅτε δὴ ῥ' ὄπα τε μεγάλην ἐκ στήθεος ἵει,
Καὶ ἔπεα νιφάδεσσιν ἐοικότα χειμερίῃσιν,
Οὐκ ἂν ἔπειτ' Ὀδυσῆΐ γ' ἐρίσσειε βροτὸς ἄλλος.
Οὐ τότε γ' ὧδ' Ὀδυσῆος ἀγασσάμεθ' εἶδος ἰδόντες.

LXXVII. Verba illa: Ὦ γύναι, ἦ μάλα τοῦτο ἔπος νημερτὲς ἔειπες. *O mulier, profecto hoc verbum perquam verum dixisti*: Poëta per parœdiam imitatur, alioque modo exprimit in Odyssea, ubi sic ait: Ὦ γύναι, ἦ μάλα τοῦτο ἔπος θυμαλγὲς ἔειπες. *O mulier, profecto hoc verbum animo perquam molestum, atque acerbum dixisti.* Nam & parœdiarum componendarum magister est Poëta. Antenor, ad Helenæ verba, agnito statim Ulysse, narrat, eum simul, ac Menelaum, ut legatione pro Helenâ perfungerentur, ipso belli initio, a Tenedo Trojam venisse: quos ipse ἐξείνισε, καὶ ἐν μεγάροισι φίλησε, *hospitio excepit*, *suisque in ædibus amicè tractavit*, videlicet ἐφιλοφρονήσατο, καὶ ἐξένισεν, *humaniter prosecutus est*, & *hospitaliter suscepit*. quod quidem posteriorum temporum scriptores dicunt προξενῆσαι, *publico hospitio*, *seu nomine civitatis*, *excipere*, *hospitem publicum esse*, *seu publicum hospitum susceptorem*, constructo hoc verbo cum genitivo. exempli gratiâ: πειράσομαί σου προξενεῖν. *Conabor hospes esse tui*. Sicuti etiam verbum ξεναγεῖν, quod idem est, atque τὸ προξενεῖν, *excipiendorum deducendorumque hospitum officio fungi*, Arrianus cum gignendi casu construit. Eum autem, qui officio hoc fungitur, posteriores Homero scriptores vocarunt πρόξενον, *hospitem*, *qui publico nomine peregrinos*, *aliarumque gentium*, *ac civitatum legatos excipit*, ut pa-

οζ'. Τὸ, Ὦ γύναι, ἦ μάλα τοῦτο ἔπος νημερτὲς ἔειπες, παρῳδήσας ὁ Ποιητὴς, ἄλλως ἐν Ὀδυσσείᾳ ἔφη· Ὦ γύναι, [2] ἦ μάλα τοῦτο ἔπος θυμαλγὲς ἔειπες. Ἔστι γὰρ καὶ τῶν παρῳδιῶν διδάσκαλος ὁ Ποιητής. Ἀντήνωρ, ἀκολούθως οἷς εἶπεν ἡ Ἑλένη, ἀναγνωρίσας τὸν Ὀδυσσέα, ἱστορεῖ, ὡς αὐτόν τε, καὶ τὸν Μενέλαον, ἕνεκ' ἀγγελίης τῆς κατὰ τὴν Ἑλένην ἐλθόντας εἰς Τροίαν ἐκ Τενέδου, ἐν καταρχῇ τοῦ πολέμου, ἐξείνισε, καὶ ἐν μεγάροισι φίλησεν, ἤτοι ἐφιλοφρονήσατο, καὶ ἐξένισεν. ὅπερ οἱ ὕστερον προξενῆσαι λέγουσι, μετὰ γενικῆς τὸ ῥῆμα συντάσσοντες. οἷον· πειράσομαί σου προξενεῖν. ὥσπερ καὶ τὸ ξεναγεῖν, ὅπερ ταυτόν ἐστι τῷ προξενεῖν, γενικῇ συντάσσει ὁ Ἀῤῥιανός. [3] Τὸν δὲ τοιαῦτα ποιοῦντα, πρόξενον ἐκάλουν οἱ μεθ' Ὅμηρον, ὡς δηλοῖ καὶ ὁ

1. ἄφρονά τ' αὔτως) Alii, ἄφρονά θ' αὔτως, cum adspiratione. Sed Eustathius legit, ἄφρονά τ' αὔτως, tenuato Æolicè τῷ, αὔτως. Politus.
2. ἦ μάλα) l. ὦ μάλα. Polit.
3. Τὸν δὲ ταῦτα ποιοῦντα, πρόξενον ἐκάλουν οἱ μεθ' Ὅμηρον) Hesychius: Πρόξενοι, οἱ προεστῶτες, καὶ ξένους ἐπιμελούμενοι, ἄγοντες τοὺς ξένους, ὑποδεχόμενοι. Scholiasta Aristophanis ad Aves: Προξένους ἐκάλουν, τοὺς τεταγμένους εἰς τὸ ὑποδέχεσθαι τοὺς ξένους τοὺς ἐξ ἄλλων πόλεων ἥκοντας. Polit.

κιστῶν· [1] φίλης γὰρ προξένου κατήνυσαν. Οἶδε δὲ σὺν ἄλλοις καὶ Ἡρόδοτος τὴν ῥηθεῖσαν ἱστορίαν, λέγων, ὅτι Ἕλληνες πέμψαντες ἀγγέλους, ἤθελον τήν τε Ἑλένην ἀπαιτεῖν, καὶ τῆς ἁρπαγῆς δίκας αἰτεῖν· οἱ δὲ, προϊσχόμενοι τὴν τῆς Μηδείας ἁρπαγὴν, οὐκ ἐπείσθησαν. Σημείωσαι δὲ, ὅτι οἱ ῥηθέντες πρόξενοι, χειροτονητοὶ ἦσαν, ἢ ὑπὸ δήμου, ἢ ὑπὸ βασιλέων. Ἡρόδοτος οὖν γέρας εἶναί φησι τοῖς βασιλεῦσιν ἐν Σπάρτῃ, τὸ καὶ προξένους ἀποδεικνύειν, οὓς ἂν θέλωσι τῶν ἀστῶν.

οη'. Φασὶ δὲ καὶ, ὅτι ἐπιβουλευομένους, ὥστε δολοφονηθῆναι, τοὺς περὶ Ὀδυσσέα, καὶ Μενέλαον ὁ Ἀντήνωρ περιεσώσατο. Διὸ καὶ ἡ Ἑλένη τὸ τοῦ Ἀντήνορος, ὡς προξένου τοῦ ἀνδρὸς, ἔοικε γένος ἀγαπᾶν, ὡς δῆλον καὶ ἐκ τοῦ τὴν Ἶριν πρὸ μικροῦ τῇ Ἑλένῃ ὁμιλοῦσαν, μὴ ἄλλῃ τινὶ, ἀλλὰ [2] τῇ Ἀντηνορίδου γυναικὶ Λαοδίκῃ παρεικασθῆναι. Ἀγαμέμνων δὲ, φασιν, ἀπομνημονεύσας τῆς εἰς Ἕλληνας ἀγαθῆς προξενίας ἐκείνου, παρδαλέην ἐξάψας, ὅ ἐστιν, ἀπαιωρήσας, τῆς τοῦ Ἀντήνορος οἰκίας, ὅτε ἡ Τροία ἑάλω, ἄβατον τοῖς Ἕλλησι τὴν αὐτοῦ οἰκίαν διεφυλάξατο. [3] Ἑτέρωθι δὲ ἡ τῆς ἱστορίας ταύτης διάθεσις, τοιαύτη εὕρηται. Σοφοκλῆς ἱστορεῖ, ἐν ἁλώσει Ἰλίου παρδαλέην [4] τῆς θύρας προτεθῆναι τοῦ Ἀντήνορος, σύμβολον τοῦ ἀπόρθητον ἐαθῆναι τὴν οἰκίαν. Τὸν δὲ, ἅμα παισὶ, [5] μετὰ τῶν περιγενομένων Ἐνετῶν εἰς Θρᾴκην περισωθῆναι, κἀκεῖθεν [6] διεκπεσεῖν εἰς τὴν ἐν τῷ Ἀδρίᾳ Ἐνετικήν. Πιθανῶς δὲ Ἀντήνωρ, ὡς ξενοδοχήσας ποτὲ, καὶ ἰδὼν, καὶ εὖ εἰδὼς, ἐπιμαρτύρεται ἀλήθειαν τῇ Ἑλένῃ, ἀναγνωρίζων τὸν Ὀδυσσέα· ἵνα μὴ ὑποπτευθῇ ἡ Ἑλένη, ἐφ' οἷς λέγει. Περὶ δὲ τῆς ῥηθείσης, ὡς μὲν Εὐριπίδης ἂν εἴποι, Ἀδρηνῆς, κοινῶς δὲ Ἀδριατικῆς Ἐνετικῆς, ζητητέον ἐν τοῖς τοῦ Περιηγητοῦ.

οθ'. Ἰστέον δὲ, ὅτι, τεσσάρων τούτων ὄντων, προξένων, ἀστοξένων, δορυξένων, καὶ ἰδιοξένων, πρόξενοι μὲν, κατὰ Αἴλιον Διονύσιον, οἱ ὅλης πόλεως ξένοι, παρ' οἷς καὶ πρέσβεις κατάγονται· καὶ αὐτοὶ πρεσβείας προσάγουσι πρὸς τὸ δημόσιον, ἀστόξενοι δὲ, οἱ ἐκ προγόνων μὲν ἀστῶν, αὐτοὶ δὲ ξένοι, καὶ ἀνανεώσεως δεόμενοι. ὁποῖος Ἀγαμέμνων ἐν Λυδίᾳ. δορύξενοι δὲ, οἱ

lam facit illud: φίλης γὰρ προξένου κατήνυσαν. *Hospitam namque amicam nacti sunt*. Historiam autem eam, quam diximus, cum aliis scriptoribus agnoscit etiam Herodotus, ubi narrat, Græcos, missâ legatione, tum Helenam repetere, tum raptûs ipsius pœnas exigere voluisse; verùm Trojanos, objecto Medeæ raptu, nequaquam paruisse. Volo porrò, observes, προξένους, eos, quos diximus, *publicos hospitum susceptores, seu hospitibus excipiendis præfectos*, eligi, ac creari, sive a populo, sive a regibus, consuevisse. Itaque Herodotus id juris, atque honoris Spartanis regibus tributum memorat, ut, quos de civibus vellent, eos publicos hospitum susceptores designarent.

LXXVIII. Fama etiam est, Ulyssem, ac Menelaum, dum per insidias ad cædem peterentur, servatos liberatosque ab Antenore fuisse. Quocirca Helena genus, ac familiam Antenoris, utpote cui cum marito hospitalis necessitudo intercedebat, singulari benevolentiâ prosequi videtur, ut vel ex eo manifestè apparet, quòd Iris, dum paullò ante cum Helenâ colloqueretur, non alterius cujusquam, sed Laodices, quæ Antenoris filio conjuncta matrimonio erat, speciem, ac formam susceperit. Agamemnon autem, ut perhibent, memor bonæ, humanæque hospitalitatis, quam ille in Græcos exercuerat, appensâ, hoc est, suspensâ ex Antenoris domo pelle pantherinâ, cum Troja capta est, immunem a Græcorum aggressione, atque insultu domum ejus servavit. Hujus verò series narrationis ita alibi, ut comperimus, litteris est consignata. Sophocles narrat, in expugnatione, atque excidio Ilii, pardi pellem præ Antenoris foribus positam fuisse, quo signo domus ejus intacta, ac libera relinquenda esse indicaretur. Eum autem una cum filiis, Enetisque, qui superstites remanserant, in Thraciam evasisse, indeque in Eneticam, seu Venetiam, quæ in sinu est Adriatico, profugisse. Illud porrò magnam vim habet ad faciendam fidem, quòd Antenor, agnito Ulysse, testimonio suo vera esse Helenæ verba confirmat, quippe qui hospitio eum excepisset, ac vidisset, probèque cognovisset: ut ne scilicet Helenæ ipsius verba suspecta redderentur. De Eneticâ, seu Venetiâ, cujus mentionem fecimus, quam sanè cum Euripide Ἀδρηνὴν, *Adrenam*, vocaverimus; communiter autem dicimus Ἀδριατικὴν, *Adriaticam*, quærendum ad Dionysium Periegetam.

LXXIX. Quoniam verò quatuor hi sunt, πρόξενοι, *publici hospitum susceptores*, ἀστόξενοι, *hospites ipsi, quorum majores erant cives*, δορύξενοι, *hospites facti ex hostibus*, & ἰδιόξενοι, *hospites privati*; sciendum, προξένους, juxta Ælium Dionysium, hospites esse totius civitatis, seu hospitum susceptores publicos, apud quos legati diversantur: quorum etiam ipsorum est legationem ad populum referre. ἀστοξένους, eos esse, qui oriundi sunt ex civibus, quum sint ipsi peregrini, novoque jure civitatis indigeant. qualis fuit in Lydiâ Agamemnon. δορυξένους, eos esse, qui ex bello, ac

pugnâ

1. φίλης γὰρ προξένου κατήνυσαν) Locus Sophoclis in Electr. v. 1579. Ubi Demetrius Triclinius: Προξένου κατήνυσαν, ἤτοι ἐπέτυχον. [illegible]. Politus.

2. τῇ Ἀντηνορίδου) l. τῇ Ἀντηνορίδου. Polit.

3. Ἑτέρωθι δὲ ἡ τῆς ἱστορίας ταύτης διάθεσις, τοιαύτη εὕρηται) apud Strabonem lib. 13. p. 608. Polit.

4. τὰς θύρας προτεθῆναι τοῦ Ἀντήνορος) Hodierna Strabonis lectio, [πρὸ τῆς θύρας τοῦ Ἀντήνορος προτεθῆναι]. Polit.

5. μετὰ τῶν περιγενομένων Ἐνετῶν) Vulgata exemplaria Strabonis, μετὰ τῶν παραγενομένων Ἐνετῶν. Politus.

Potiùs Heneti, quam Eneti. nam ab Heneti, factum est Veneti, ut ab Hesperos Vesper. Salvinus.

Veneti prius Eneti appellati τῇ ἐπιχωρίῳ γλώττῃ. Arrianus: [Ἐνετοὶ πονήσαντες ἐν μάχῃ τῇ κατὰ Ἀσσυρίας, καὶ ἀποπερασθέντες εἰς Λιβύην, ᾤκησαν περὶ Πάδον τὸν ποταμόν· καὶ τῇ ἐπιχωρίῳ γλώττῃ Βενετοὶ ἐς τόδε ἔτι εἰσὶ Ἐνετῶν καλούμενοι]. His Arriani verbis addit Eustathius ad Periegetem: [οἱ δὲ παλαιοὶ Οὐενετοὺς τῆς χώρας ἐπιπολὺ βαρβαρικὰ ἐκάλουν, κατὰ γλῶσσαν δίκαιον· ὡς καὶ τὸν Ὀκτάβιον, Ὀκταούϊον, καὶ τὸν Φλάβιανον, Φλαουϊανὸν, καὶ ὅσα τοιαῦτα]. Politus.

6. διεκπεσεῖν) Vulgati Strabonis libri, διαπεσεῖν. Polit.

pugnâ hospitalem cum aliquibus necessitudinem contrahunt. ἰδιοξένους denique, eos, qui proprio inter sese, & peculiari hospitalitatis jure utuntur. Verùm Pausaniæ ἀστόξενοι ita explicantur: Ἀστόξενοι sunt, qui jam inde a majoribus, generis necessitudine conjuncti sunt cum civitate, seu oriundi sunt ex civitate, nec sunt ipsi tamen cives, ut in urbe Corintho Glaucus, Hippolochi filius, nepos Bellerophontis. Aliis verò ita: Ἀστόξενοι, ii, qui, quum a principio conjuncti essent genere, eodemque jure civitatis; tamen domicilium mutarunt. Rursus, quis sit δορίξενος, ita explicat idem Pausanias: Δορίξενος, inquit, is est, qui in bello ex hoste factus est amicus; itemque is, qui legatus mittitur de redimendis captivis. Sophocles tamen, quo loci ait: Ὃ γὰρ, videlicet οὗτος, μέγιστος αὐτοῖς τυγχάνει δοριξένων. *Hic enim maximus iis est hospitum, ac sociorum*; aut ipsâ hac voce per parachresin Poëticè abutitur; aut δοριξένους, *hospites, ac socios ex bello*, acutè eos dicit, qui cum Agamemnonis interfectoribus amicitiam junxerant, ut cum illius filiis inimicitias hostiliter gererent. ita ut hoc pacto liceat etiam δορίξενον, *socium, atque hospitem ex bello*, eum dicere, qui χάριν δορὸς, *hastæ caussâ*, videlicet belli, in fœdus ac societatem a quibusdam jure adsciscitur hospitali. Eo loci: Ἀλλ' ὅτε δὴ Τρώεσσιν ἐν ἀγρομένοισιν ἔμιχθεν. *Sed quando jam Trojanis congregatis admixti erant*, Menelaus nimirum, & Ulysses, τὸ ἀγρομένοισιν, *congregatis*, concionem denotat Trojanorum. At verò τὸ ἔμιχθεν, *mixti erant*, non dicitur propriè, ut de aquis in convallem collectis, ac commixtis: tametsi eadem vox, tamquam bona, & percommoda, tum Pindaro in deliciis sit, ut ejus carmina satis declararunt, tum ei etiam, qui dixit: ἀναμὶξ ἀγγέλων ἱππόται. *permixtè nunciorum equites*. Similiter ac dictum est illud: καίονται ἐπιμὶξ ἵπποι τέ, καὶ ἄνδρες. *cremantur promiscuè equique, & viri*.

LXXX. Formam, ac speciem Menelai, ex collatione ejus cum Ulysse, verbis ipsius Antenoris, describit, & veluti delineat Poëta, in hunc modum: *Dum quidem starent, Menelaus latis humeris supereminebat. Sed, utroque tamen sedente, venerabilior, atque augustior erat Ulysses.* Ac vide, ut Ulysses, quamvis capite minor esset Menelao, sicuti etiam Agamemnone; tamen alioquin augustior, honorabiliorque erat Menelao: quemadmodum ipso rursus Ulysse Agamemnon. Præterea vide, ut figuratè, in speciem veluti solœcismi, videlicet novæ cum jucunditate, & elegantiâ locutionis, dictum est illud: Ἄμφω δ' ἑζομένω, γεραρώτερος ἦεν Ὀδυσσεύς. *Amba autem sedentes*,

οἱ ἐκ πολέμου ξένοι γεγονότες εἰσίν. [1] ἰδιόξενοι δὲ, οἱ ἰδίᾳ καθ' ἑαυτοὺς ξένοι ὄντες. Παυσανίας δὲ περὶ ἀστοξένων, οὕτω φησίν· Ἀστόξενοι, οἱ γένει προσήκοντες τῇ πόλει τὸ ἀνέκαθεν, οὐκ ὄντες δὲ πολῖται, ὡς ἐν Κορίνθῳ Γλαῦκος ὁ Ἱππολόχου τοῦ Βελλεροφόντου. Ἕτεροι δὲ οὕτω· ἀστόξενοι, οἱ γένει μὲν ἐξ ἀρχῆς προσήκοντες· ἐπεὶ δὲ ἀλλοδαποὶ γεγονότες. Περὶ δὲ δοριξένου, ὁ αὐτὸς Παυσανίας φησὶν, ὅτι δορύξενος, ὁ ἐκ πολεμίων φίλος· καὶ ὁ πρεσβεύων περὶ λύτρων, εἰ ζωγρηθεῖεν τινες. Σοφοκλῆς δὲ ἐν τῷ, Ὃ γὰρ, ἤγουν οὗτος, μέγιστος αὐτοῖς τυγχάνει [2] δοριξένων, ἢ παραχρᾶται τῇ λέξει Ποιητικώτερον, ἢ δριμέως δοριξένους λέγει τοὺς τοῖς φονεῦσι τοῦ Ἀγαμέμνονος φιλιωθέντας, ἵνα πολεμικῶς ἐχθραίνωσι τοῖς ἐκείνου παισίν. ὡς εἶναι οὕτω δορίξενον εἰπεῖν, καὶ τὸν χάριν δορὸς, ἤτοι πολέμου, συμμαχικῶς ξενωθέντα ὑπό τινων. Ἐν τῷ, Ἀλλ' ὅτε δὴ [3] Τρώεσσιν ἐν ἀγρομένοισιν ἔμιχθεν, ὁ Μενέλαος δηλαδὴ, καὶ ὁ Ὀδυσσεὺς, τὸ μὲν ἀγρομένοισιν, ἀγορὰν Τρώων ὑπαλαλεῖ· τὸ δὲ ἔμιχθεν, οὐ κυριολεκτεῖται μὲν, καθὰ ἐπὶ μισγαγκείας ὑδάτων· [4] ἐφιλήθη δὲ τῷ Πινδάρῳ τέ, ὡς ἀγαθὴ λέξις, καθὰ ἐν τοῖς ἐκείνου δεδήλωται, καὶ τῷ εἰπόντι δὲ, ὡς ἀναμὶξ [5] ἀγγέλων ἱππόται, κατὰ τὸ, [6] καίονται ἐπιμὶξ ἵπποι τὲ, καὶ ἄνδρες. Rom. p.406.

π'. Ὑπογράφων δὲ Ἀντήνωρ ὁ Ποιητὴς καὶ τὸ τοῦ Μενελάου εἶδος, ἐκ τῆς πρὸς τὸν Ὀδυσσέα παραθέσεως, φησὶ· Στάντων μὲν, Μενέλαος ὑπείρεχεν εὐρέας ὤμους· ἄμφω δ' ἑζομένω, γεραρώτερος ἦεν Ὀδυσσεύς. Καὶ ἄρα, ὅτι τῇ κεφαλῇ μὲν, μείων καὶ τοῦ Μενελάου ὁ Ὀδυσσεὺς, ὡς καὶ τοῦ Ἀγαμέμνονος· ἄλλως δὲ γεραρώτερος τοῦ Μενελάου· ὥσπερ αὐτοῦ πάλιν τοῦ Ὀδυσσέως, Ἀγαμέμνων. Σημείωσαι δὲ καὶ, ὅτι [7] σολοικοφανὲς, ἤγουν καινοπρεπὲς, σχῆμα τὸ, ἄμφω δ' ἑζομένω, γεραρώτερος ἦεν Ὀδυσσεύς. Ὠφελε

1. ἰδιόξενοι δὲ, οἱ ἰδίᾳ καθ' ἑαυτοὺς ξένοι ὄντες) Ἰδιόξενος Ammonio, ὁ εἷς ἑνός. Hinc colligit Ammonius, Euripidem non rectè dixisse in Telepho:

Καλῶς σύ γ' ἦσθα πρόξενος σοῖς χρήμασι.

Dixit enim πρόξενον τοῦ ἰδιόξενον. Πρόξενος autem aliquando idem, atque ὁ ἰδιόξενος. quod, de quorumdam sententiâ, scribit Pollux. *Politus*.

2. δοριξένων) Antiquus Sophoclis Scholiasta: ἀντὶ τῶν φίλων, κυρίως δὲ, οἱ ἐν πολέμῳ γεγονότες φίλοι, ὡς Γλαῦκος, καὶ Διομήδης. Locus est in Electrâ v. 45. *Polit.*

3. Τρώεσσιν ἐν ἀγρομένοισιν) Ita etiam meus quondam Homericus codex, manu diligentissimè exaratus in membranâ. Editio Florentina omisit τὸ, ἐν. Unde, ut constaret versus, in reliquis plerisque editionibus τὸ ἀγρομένοισιν mutatum in ἀγρομένοισιν, ut:

Ἀλλ' ὅτε δὴ Τρώεσσιν ἀγρομένοισιν ἔμιχθεν.

Politus.

Τὸ ἐν omissum in Florentinâ celebri Editione, ob typothetarum vitium, qui geminatas, aut literas, aut syllabas, tamquam simplices, repræsentant, ut passim videre est in Pandectis Florentinis, & Idolatria, & Tragicomœdia, pro Idololatria, & Tragicocomœdia, testes sunt locupletissimæ. Propter τὸ ἐν extremam syllabam τοῦ Τρώεσσιν visa est supervacanea particula ἐν (illi similis sono) quæ sequebatur, & hoc diligentiam Demetrii Chalcondylæ, qui correctioni præerat, effugit. *Salvinus*.

4. ἐφιλήθη δὲ τῷ Πινδάρῳ) Pindarus Olymp. Ode primâ. κρατεῖ προσέμειξε δεσπόταν. Salvinus.

5. ἀγγέλων ἱππόται) Pro ἀγγέλων divinabam aliquando, ἀγγέλων. Polit.

6. μάονται ἐπιμὶξ) f. μαίονται. *insaniunt*. Salvinus.

Lege, καίονται, vel potius, καίοντ' ἐπιμὶξ. pro καίονται. Homerus:

Ἔκτανεν καίοντ' ἐπιμὶξ, ἵπποι τέ, καὶ ἄνδρες.

Alibi:

Τρῶες ὀρίνονται ἐπιμὶξ, ἵπποι τε, καὶ αὐτοί.

& rursus:

Πλῆθεν φόος κελάδων ἐπιμὶξ ἵππων τέ, καὶ ἀνδρῶν,

Politus.

7. σολοικοφανὲς, ἤγουν καινοπρεπὲς, σχῆμα τὸ, ἄμφω δ' ἑζομένω, γεραρώτερος ἦεν Ὀδυσσεύς) Solœcismi loco genus id locutionis habet Suidas: Σολοικισμὸς δέ ἐστι λόγος ἀσυμφώνως συντεταγμένος, ὡς τὸ, Ἐγὼ περιπατῶν, ὁ τοῖχος ἔπεσε. Sed melius dicendum id σολοικοφανὲς, quàm σόλοικον. Namque ita non Homerus modò est aliquando locutus, sed etiam sæpius scriptores Attici. Hujus notæ est illud Platonis de heroibus in Cratylo. quod aliquando meminimus Salvinum nostrum in mendi suspicionem vocasse: Πάντες δήπου γεγόνασιν, ἐρασθέντες ἢ θεὸς θνητῆς, ἢ θνητοὶ θεᾶς. Politus.

λε μὲν γὰρ, καὶ ἠδύνατο εὐσυντάκτως εἰπεῖν, ἀμφοῖν δ' ἑζομένοιιν· ὁ δὲ, οὕτως ἔφρασε καινότερον, διὰ τὸ ἄρξασθαι μὲν, ὡς ἐν σχεδιασμῷ, ἀπὸ εὐθείας δυϊκῆς, εἶτα μὴ ἔχειν ἓν κοινὸν ῥῆμα περὶ Ὀδυσσέως, καὶ Μενελάου εἰπεῖν. Οὐδὲ γὰρ ἦσαν ὁμοίως ἄμφω γεραροί. Τοιοῦτον καὶ τὸ,[1] Σύν τε δύ' ἐρχομένω, καί τε πρὸ ὃ τοῦ ἐνόησε. καὶ τὸ, Οἱ δὲ δύο σκόπελοι, ὁ μὲν [2] εἰς οὐρανὸν ἱκάνει. καὶ ἄλλα πολλά. Σημείωσαι δ' ἐν ταῖς ῥηθεῖσι καὶ, ὅτι φθάσας εἰπεῖν ὁ ῥήτωρ Ἀντήνωρ προαναφωνητικῶς τὸ, Ἀμφοτέρων δὲ φυὴν Baf. p. 308. ἐδάην, καὶ μήδεα πυκνὰ, ἑρμήνευσεν ἐν τοῖς προσεχῶς ῥηθεῖσι τὴν φυὴν ἐν τῷ, στάντων μὲν, Μενέλαος ὑπείρεχε, καὶ ἑξῆς, ὡς εἴρηται. ἵνα εἴη φυὴ, μὴ μόνον ἡ φύσις, καὶ ἡ εὐφυΐα, καθ' ἣν εὖ πέφυκέ τις πρὸς ἔργον, ἀλλὰ καὶ ἡ κατὰ σῶμα ὑπεροχὴ, καὶ γεραρότης. Καὶ οὕτω μὲν διεσάφησε τὴν φυὴν, καὶ μάλιστα ἐν τῷ, οὐ [3] τότε γε ὧδ' Ὀδυσῆος ἀγασσάμεθα εἶδος ἰδόντες. ὡς καὶ τοῦ ἀγαστοῦ εἴδους, φυῆς λεγομένης. Τὰ δὲ, πυκνὰ μήδεα, διερμηνεύων, ἐπάγει τὰ εὐθὺς ῥηθησόμενα.

πα Ἀντήνωρ ἐπαινῶν, ὡς ῥήτωρ, τὴν κατὰ Ὀδυσσέα, καὶ Μενέλαον ῥητορείαν, ὡς καὶ ὁ βασιλεὺς Πρίαμος πρὸ βραχέων τὸν ὅμοιον Ἀγαμέμνονα, ἰδέαν λόγου καθυπογράφει τῷ μὲν Μενελάῳ, διὰ νεότητα, [4] ἢ καὶ ὡς Λάκωνι, στενὴν, ταυτὸν δ' εἰπεῖν, γοργήν· τὰ καίρια μόνα ἐν βραχεῖ ἐπιλεγομένῳ, τὰ δὲ περιττὰ ἐπιτρέχοντι. Λέγει γάρ· Ἀλλ' ὅτε δὴ μύθους, καὶ μήδεα πᾶσιν ὕφαινον, ἤτοι μὲν Μενέλαος ἐπιτροχάδην ἀγόρευε, παῦρα μὲν, ἀλλὰ μάλα λιγέως· ἐπεὶ οὐ πολύμυθος, οὐδ' ἀφαμαρτοεπής· εἰ καὶ γένει ὕστερος ἦεν. Τῷ δὲ Ὀδυσσεῖ, πάνυ ἁδρὸν, καὶ πυκνότητι νοημάτων ἐμπλατυνόμενον ἐμφαίνει τὸν χαρακτῆρα, εἰπών· Ἀλλ' ὅτε δὴ ὄπα τε μεγάλην ἐκ στήθεος εἵη, [5] καὶ ἔπεα νιφάδεσσιν ἐοικότα χειμερίῃσιν, οὐκ ἂν ἔπειτα Ὀδυσῆΐ γ' ἐρίσσειε βροτὸς ἄλλος· καίτοι πρὸ τῆς δημηγορίας, ζακότῳ ἐοικὼς, καὶ ἀνεπιστήμονι, ὡς δηλοῖ πρὸ τούτων εἰπὼν τὸ, Ἀλλ' ὅτε δὴ πολύμητις ἀναΐξειεν Ὀδυσσεὺς, στάσκεν, ἤγουν ἵστατο, ὑπαὶ δὲ ἴδεσκεν, ὅ ἐστιν, ὑπεβλέπετο, παρασύρων ἴσως τὸ βλέμμα, λόγῳ βλοσυρότητος, κατὰ χθονὸς ὄμματα πήξας, Σκῆπτρον δ' οὔτ' ὀπίσω, οὔτε προπρηνὲς ἐνώμα, ἀλλ' ἀστεμφὲς

ἔχε-

tes, angustior erat Ulysses. Debebat enim, ac poterat, recto constructionis ordine, dicere: Ἀμφοῖν δ' ἑζομένοιιν. *Ambobus autem sedentibus*: & tamen genere hoc locutionis usus est ad majorem pompam novitatis: quia, ut in extemporali, & subitariâ oratione, e recto duali exorsus, unum deinde commune verbum non habet, quod ad Ulyssem, & Menelaum accommodet. Neque enim erant ambo pariter augusti, & honorabiles. Tale etiam illud: Σύν τε δύ' ἐρχομένω, καί τε πρὸ ὃ τοῦ ἐνόησε. *Duo simul euntes, alter etiam ante alteram animadvertit*. & illud: Οἱ δὲ δύο σκόπελοι, ὁ μὲν εἰς οὐρανὸν ἱκάνει. *Hi verò duo scopuli, alter quidem ad cœlum pervenit*. & pleraque alia. Quo loci observa, ut, quum Orator ille Antenor, veluti denunciando, dicere jam præoccupaverit: Ἀμφοτέρων δὲ φυὴν ἐδάην, καὶ μήδεα πυκνά. *Utriusque autem formam, arisque habitam cognovi, & prudentia consilia*; verbis proximè sequentibus explicat τὴν φυὴν, *formam corporis, atque habitum*; dum ait: *ut quidem stantibus, Menelaus supereminebat*, &c. ut dictum est. ita ut φυὴ non modò sit natura, naturalisque dexteritas, qua bene quis comparatus est ad agendum; sed etiam præstantior forma, ac dignitas corporis. Atque ita quidem explanat, declaratque τὴν φυὴν, *formam, atque habitum corporis*, maximèque, cum ait: Οὐ τότε γε ὧδ' Ὀδυσῆος ἀγασσάμεθ' εἶδος ἰδόντες. *Non tunc adeò Ulyssis mirabamur speciem videntes*: perinde quasi species ipsa, ac forma admiranda corporis dicatur φυή. Quæ autem sint πυκνὰ μήδεα, *densa, seu cordata consilia*, explicat per alia verba, quæ postea statim subjicit.

LXXXI. Antenor, quum, tamquam orator, Ulyssis, & Menelai eloquentiam collaudet, ut & paullò ante Priamus rex similem sui Agamemnonem laudibus celebraverat; Menelao, tamquam juniori, aut etiam tamquam Laconi, genus dicendi affingit pressum, ac concisum, quod perinde est, ac si diceres, celere & concitatum, quippe qui ea dumtaxat, quæ ad rem facerent, paucis complecteretur; quæ verò ad rem ipsam minùs pertinerent, summatim percurreret. Sic enim ait: *Sed, cum jam verba, & consilia omnibus contexerent; certè quidem Menelaus succinctè concionabatur; pauca quidem, sed valdè argutè: quoniam non multiloquus erat, neque verbis errabat, quamvis posterior esset ætate*. Ulyssis verò dicendi formam, copiosam admodum, ac plenam, frequentiâque sententiarum explicatiorem, ac diffusiorem, repræsentat his verbis: *At cum vocemque jam magnam ex pectore mitteret, & verba hybernis nivibus similia, non deinde cum Ulysse mortalis quisquam alius contendisset*: tametsi, antequam concionaretur, furioso homini, atque imperito similis idem videretur, ut supra disertè significat, illis verbis: *Sed quandocumque abundans ille consilia Ulysses surrexisset*, στάσκεν, videlicet ἵστατο, *stabat*, & ὑπαὶ ἴδεσκεν, hoc est, ὑπέβλεπτο, *demissis, seu dejectis oculis obtuebatur, seu adspiciebat*, quòd oculos fortasse trucem in modum distorqueret, dum eos in terram figeret. *Sceptrum verò neque pone, neque ante movebat; sed immotum*

ipsum

1. Σύν τε δύ' ἐρχομένω, καί τε πρὸ ὃ τοῦ ἐνόησε) Συνερχομένοιν γὰρ δύο ὁμοῦ, ἢ κοινῶς, ὁ ἕτερος πρὸ τοῦ ἑτέρου ἐνενόησέ τι κοινωφελὲς, συμφέρον. Polit.

2. εἰς οὐρανὸν ἱκάνει) εἰς οὐρανὸν εὐρύν. Polit.

3. τότε γε ὧδ' Ὀδυσῆος ἀγασσάμεθα εἶδος) Homerus, τότε γ' ὧδ' Ὀδυσῆος ἀγασσάμεθ' εἶδος. Polit.

Sed in carminibus Homeri citandis Eustathius paulò est negligentior. nam ea citat in eâ voce, quæ ad rem suam facit, metri securus. Salvinus.

4. ἢ καὶ ὡς Λάκωνι, στενὴν) Theocritus, Dioscuris. Castor, tamquam Lacon, ait de se ipso: Αὐτὸς ἐγὼ νέος ἐστὶν, καὶ οὐ πολύμυθος ἐών περ. Salvin.

Tullius in Bruto: *Lacedæmonium verò usque ad hoc tempus* (oratorem) *audivi fuisse neminem. Menelaum ipsum, dulcem illum quidem tradit Homerus, sed pauca dicentem. Brevitas autem, laus est interdum in aliquâ parte dicendi, in universâ eloquentiâ laudem non habet*. Politus.

5. καὶ ἔπεα νιφάδεσσιν ἐοικότα χειμερίῃσιν) Plin. lib. 1. epist. XX. hunc locum Homeri tangit. Salvinus.

ipsum tenebat, homini similis imperito. Certè unum aliquem furiosum esse, temereque stolidum dixisses. Sed cum jam vocemque magnam, &c. ut proximè ante scriptum est. Ubi vide, semel iterumque, ac tertiùm per repetitionem initio versuum positum esse illud, Ἀλλ᾽ ὅτε δή. *Sed quando jam*. Hoc autem loci veteres notant, tria esse genera dicendi, unum disjunctinnibus dissolutum, ac breve, quodque in rebus tantùm perpportunis, & ad caussam accommodatis versetur. quale est Menelai, qui quum pleraque, ut dictum est, summatim percurrat, ea tantùm oratione prosequitur, quæ argumenta sunt consentanea. Alterum, sublime, & ad conciliandam admirationem comparatum, & enthymematis, atque argumentis, quæ acervatim dicantur, refertum. quod & Demosthenes æmulatur. Tertium, appositum ad persuadendum, plenumque multorum præceptorum. quale est Nestoris: cujus æmulator Isocrates, qui sententiosum, ac perspicuum dicendi genus est consectatus.

LXXXII. Quod ad vocabula Homerica attinet, id, quod ait, μύθους, καὶ μήδεα, *verba*, & *consilia*, habet differentiam: quatenus μῦθοι, verba ita sunt quomodocumque, ac generatim; μήδεα verò, verba sunt suadendi, seu quibus consilium damus. Constat autem, ambiguæ, variæque significationis esse hanc vocem μήδεα· quum, licet nunc consilia significet; tamen alibi denotet genitalia, quæ apud Hesiodum μέζεα. cujus vocis origo est a verbo μέδω, videlicet impero, seu imperium teneo, ex quo μέδεα, *genitalia*: perinde quasi quodammodo imperent, ac principatum gerant in animali. unde, consuetâ litteræ mutatione, μέζεα. Quod ait, βουλὰς ὑφαίνειν, *consilia texere*, dictum id quoque est per metaphoram ductam a telâ, quæ texendo componitur. Sicuti enim ibi tramæ cum stamine conjunctio, & compositio telam conficit; sic etiam orationem compositio verborum. Quin & illam in Odysseâ telam Penelopes, propter hanc istam similitudinem, acceptam quis reperiet pro disputationibus Philosophorum. Illud verò, πᾶσιν ὕφαινον, *omnibus texebant*, significat, Ulyssem tunc in urbe Trojâ verba ad populum pro concione fecisse. Sciendum autem est, ex eo, quòd Homerus dicat, sermones, seu verba ὑφαίνεσθαι, *texi*, quosdam posteriorum scriptorum impulsos, atque excitatos fuisse, ut, texturæ instar, versus componerent, quos & telas vocarunt: quorum unusquisque quum pari litterarum numero expansus esset, atque explicatus, aliter in latitudinem, aliter in altitudinem, diversis, dissimilibusque sententiis, legebatur: eratque in istis versibus unus, quasi stamen; alter, tamquam trama. Τὸ ἐπιτροχάδην, *cursim*, perinde est, ac si dice-

ἔχεσκεν, ἀΐδρει φωτὶ ἐοικώς. Φαίης κεν ζάκοτόν τέ τιν᾽ ἔμμεναι, ἄφρονά τ᾽ αὔτως. Ἀλλ᾽ ὅτε δὴ ὄπα τε μεγάλην, καὶ ἑξῆς, ὡς προσεχῶς ἐγράφη. Ἐν οἷς ὅρα, ὅτι τὸ, Ἀλλ᾽ ὅτε δὴ, τρὶς ἐτέθη, κατ᾽ ἐπαναφορὰν, ἐν στίχων ἀρχαῖς. [1] Φασὶ δ᾽ ἐνταῦθα οἱ παλαιοὶ, ὅτι τρεῖς τρόποι ῥητορείας, ὁ ἀπολελυμένος, καὶ βραχὺς, καὶ περὶ τὰ καίρια ἔχων. οἷος ὁ τοῦ Μενελάου, ὃς ἐπιτρέχων τὰ πολλὰ, ὡς εἴρηται, μόνα λέγει τὰ καίρια. Δεύτερος, ὁ ὑψηλὸς, καὶ καταπληκτικὸς, καὶ μεστὸς ἐνθυμημάτων ἀθρόως λεγομένων, ὃν καὶ Δημοσθένης ζηλοῖ. καὶ τρίτος, ὁ πιθανὸς, καὶ πολλῶν πλήρης δογμάτων. οἷος ὁ τοῦ Νέστορος· οὗ ζηλωτὴς Ἰσοκράτης, ὃς τὸ γνωμολογικὸν, καὶ σαφὲς ἐζήλωσε.

πβ´. Τῶν δὲ Ὁμηρικῶν λέξεων τὸ μὲν, μύθους καὶ μήδεα, διαφορὰν ἔχει, καθότι μῦθοι μὲν, οἱ ἁπλῶς οὕτω λόγοι· μήδεα δὲ, οἱ κατὰ συμβουλὴν λόγοι. Δῆλον δὲ, ὡς ὁμώνυμος λέξις καὶ τὰ μήδεα, δηλοῦσα νῦν μὲν, βουλεύματα· [2] ἐν ἄλλοις δὲ καὶ αἰδοῖα, [3] τὰ παρὰ Ἡσιόδῳ μέζεα· ὧν προκατάρχει τὸ μέδω, ἤγουν ἄρχω, [4] ἐξ οὗ μέδεα, ἀρχή τις ὄντα καὶ αὐτὰ ἐν τῷ ζώῳ· [5] καὶ, κατὰ ἰωνικὴν συνήθειαν, μέζεα. Τὸ δὲ βουλὰς ὑφαίνειν, ἐκ μεταφορᾶς καὶ αὐτὸ εἴρηται συνθέσεως ὑφαινομένου ἱστοῦ. Ὡς γὰρ ἡ τῆς κρόκης ἐκεῖ τῷ στήμονι ἐπισύνθεσις ἀποτελεῖ ὕφασμα, οὕτω καὶ λόγον ἡ συνθήκη τῶν λέξεων. Εὑρήσει δέ τις καὶ τὸν ἐν Ὀδυσσείᾳ τῆς Πενελόπης ἱστὸν, διὰ τὴν τοιαύτην ὁμοιότητα, [6] εἰς φιλοσόφους λόγους ἐκλαμβανόμενον. Τὸ δὲ, πᾶσιν ὕφαινον, δημοσίᾳ δημηγορεῖν ἐν Τροίᾳ τηνικαῦτα τὸν Ὀδυσσέα δηλοῖ. Ἰστέον δὲ, ὅτι τὸ καθ᾽ Ὅμηρον ὑφαίνεσθαι λόγους, ἠρέθισέ τινας τῶν ὑστέρων, συντιθέναι στίχους, ὡς ἐν τύπῳ ὑφάνσεως, οὓς καὶ ἱστοὺς ὠνόμαζον· ὧν ἕκαστος ἐν ἰσότητι γραμμάτων ἡπλωμένος, κατὰ πλάτος μὲν, ἄλλως ἀνεγινώσκετο· ἑτέρως δὲ, κατὰ βάθος, ἐν ἀνομοιότητι ἐννοιῶν. καὶ ἦν ἐν τοῖς τοιούτοις ἔπεσι, τὸ μέν τι, ὡσανεὶ στήμων· τὸ δὲ, ὡς οἷον κρόκη. Τὸ Rom. p.407.

1. Φασὶ δ᾽ ἐνταῦθα οἱ παλαιοὶ, ὅτι τρεῖς τρόποι ῥητορείας) A. Gellius lib. 7. c. 14. *Et in carmine, & in solutâ oratione genera dicendi probabilia sunt tria, quæ Græci χαρακτῆρας vocant, nominaque eis fecerunt, ἁδρὸν, ἰσχνὸν, μέσον. Nos, quem primum posuimus, uberem vocamus, secundum gracilem, tertium mediocrem. Uberi dignitas, atque amplitudo est; gracili venustas, & subtilitas: medius in confinio est, utriusque modi particeps. His singulis orationis virtutibus vitia agnata sunt pari numero, quæ earum modum, & habitum simulacris falsis ementiuntur. Sic plerumque sufflati, atque tumidi fallunt pro uberibus; squallentes, & jejune dicti pro gracilibus; incerti, & ambigui pro mediocribus. Vera autem, & propria hujuscemodi formarum exempla in Latinâ linguâ M. Varro esse dicit, ubertatis Pacuvium, gracilitatis Lucilium, mediocritatis Terentium. Sed ea ipsa genera dicendi jam antiquitus tradita ab Homero sunt tria in tribus, magnificum in Ulysse, & ubertum; subtile in Menelao, & cohibitum; mixtum moderatumque in Nestore.* Politus.

2. ἐν ἄλλοις δὲ καὶ αἰδοῖα) Odyss. lib. σ´ v. 86.

Μήδεά τ᾽ ἐξερύσας δώῃ κυσὶν ὠμὰ δάσασθαι.

Inde Venus dicta φιλομμειδής, ὅτι μηδέων ἐξεφαάνθη. ut Hesiodus ait. Scholiasta Hesiodi: μήδεα, τὰ αἰδοῖα. καὶ τῷ δι-... λογίστως ἐμὲ προσιέναι τοῖς ἀφροδισίοις, ἀλλὰ μετὰ λόγου. ὀρθῶς οὖν τὰ τῶν ἀφροδισίων προσηγόρευσε, φιλομμειδέα φησί. Politus.

3. τὰ παρ᾽ Ἡσιόδῳ μέζεα) Hesiodus Erg.

Θῆρες δὲ φρίσσουσ᾽, οὐρὰς δ᾽ ὑπὸ μέζε᾽ ἔθεντο.

Dicta μέζεα τὰ αἰδοῖα, ὅτι μέσα ἐστὶ τῶν μηρῶν. Etymologus scribit, Siculis, & Tarentinis vocari eadem, μέσα. Polit.

4. ἐξ οὗ μέδεα) & ectasi, seu productione τοῦ ε in η, μήδεα. Etymologici Magni Auctor: Μήδεα, ἀπὸ τῶν αἰδοίων, παρὰ τὸ μέδειν, ἢ ἄρχειν τῆς γενέσεως, ἐκτάσει τοῦ ε εἰς η. Alii μήδεα ἀπὸ τοῦ μήδω τὸ βουλεύομαι. Scholiasta Hesiodi: μήδεα, ἢ ἀπὸ τὸ μέζεα τινὰ εἶναι τὰ μέσον ὄντα τῶν μηρῶν, ἢ ἀπὸ τοῦ μήδω τὸ βουλεύομαι. οἱ ἄνθρωποι γὰρ οἱ βουλευτικοὶ, καὶ παῖδες, ἀπὸ τούτων γίνονται) Politus.

5. καὶ, κατὰ ἰωνικὴν συνήθειαν, μέζεα) κατὰ μετάθεσιν τοῦ δ εἰς ζ. Polit.

6. εἰς φιλοσόφους λόγους ἐκλαμβανόμενον) Tullius Academ. Quæst. l. 4. de Dialecticâ: *Quid, quod eadem illa Ars, quasi Penelope telam retexens, tollit ad extremum superiora?* Politus.

Apta est, & accommodata comparatio: tela Penelopes texta, ac retexta, est σύνθεσις, & ἀνάλυσις dialectica. *Salvinus*.

δὲ ἐπιτροχάδην, ἀντὶ τοῦ, κεφαλαιωδῶς, ταχέως, ἐσπευσμένως, ἐν τῷ ἐπιτρέχειν τὰ πολλά. ὃ διασαφῶν, φησί· παῦρα, ἤγουν ὀλίγα. Ἐπεὶ δὲ κακία πολλάκις λόγου, καὶ ἀδυναμία τὸ βραχυλογεῖν, ἐπάγει· ἀλλὰ μάλα λιγέως. Εἰς πλέον δὲ τοῦτο ἐφερμηνεύων, φησί· ἐπεὶ οὐ πολύμυθος. ἢ διὰ Λακωνισμὸν, ὡς εἴρηται, ἢ διὰ νεότητα. Οὐκ εὔποροι γὰρ λέγειν οἱ νέοι. Οὐμὴν οὐδ' ἀφαμαρτοεπὴς, ἤτοι ἁμαρτάνων ἐν τῷ λέγειν, ἢ κατὰ νοήματος πιθανότητα, ἢ κατὰ λέξιν, καὶ τὰ περὶ αὐτὴν, εἰ καὶ γένει ὕστερος ἦν, ἤτοι νέος, ὡς εἴρηται. [1] Τὸ γὰρ, ἢ καὶ γένει ὕστερος ἦν, οὕτω διασαφοῦσιν οἱ παλαιοί. ὡς καὶ τὸ, [2] ἢ καὶ ἐμὸν δόρυ μαίνεται ἐν παλάμῃσιν, ἀντὶ τοῦ, εἰ καὶ ἐγὼ αἰχμητὴς εἰμι.

πγʹ. Τὸ δὲ ἀναΐξασκε, μέγεθός τε ἡρωϊκὸν ἐμφαίνει τοῦ Ὀδυσσέως, καὶ δραστηριότητα τὴν καθ' ὁρμήν. Τὸ δὲ, κατὰ χθονὸς, Ἀττικόν ἐστιν. ὡς καὶ τὸ, κατὰ γῆς ὁ σοφὸς οὐκ ἀγνοεῖ. Χρῆσις δὲ συντάξεως τοιᾶσδε σὺν ἄλλοις καὶ παρὰ τῷ Κωμικῷ. Τὸ δὲ πῆξαι κατὰ γῆς τὰς ὄψεις, ὡς οἷα μελετῶντα ἐμμερίμνως διὰ σχεδιασμὸν, καὶ ἵστασθαι ὑποπιδόμενον, καὶ [3] τὸ σκῆπτρον μήτε προπρηνὲς κινεῖν, ἀλλ' ἀστεμφὲς ἔχειν, ἤτοι ἀστρεφὲς, ἀμετακίνητον, εἰ καὶ ἁπλότητος ἦν, ἀλλ' ὅμως ἄλλως ἀγωνιῶντά τε, καὶ ἐκπεπληγμένον ἐμφαίνει τὸν Ὀδυσσέα, καὶ εἶτον [4] ζάκοτον, ἤτοι ὀργίλον, διὰ τὸ σύννουν, ὥσπερ αὖ πάλιν θαρσαλέον, καὶ ἔμφρονα, τὰ τούτων ἔμπαλιν. Τὸ δὲ πῆξας, ὅ ἐστιν, ἐρείσας, στηρίξας, τὸ τοῦ βλέμματος ἐμφαίνει καθεστηκός. Ἡ δὲ ἀκινησία τοῦ σκήπτρου, διαστελλομένη πρὸς κίνησιν ἐν καιρῷ γινομένην, ἐμφαίνει διαφορὰν καὶ ἐν τῇ τῶν χειρῶν κινήσει τῇ ἐν δημηγορίαις. ἣν Δημοσθένης μὲν, ἐποιεῖτο· Αἰσχίνης δὲ, ἀπέστεργεν, ὁ καὶ ἀκούσας ἐκ Δημοσθένους, [5] χρῆναι τοὺς ῥήτορας πρεσβεύοντας ἔσω τὰς χεῖρας ἔχειν, οὐμὴν ἐξ ἀνάγκης δημηγοροῦντας. Τὸ δὲ προπρηνὲς, μετενήνεκται μὲν ἀπὸ σωμάτων, εἷς οὐχ ὑπτία ἡ πτῶσις· δοκεῖ δὲ μηδὲ περιττὴν ἔχειν τὴν πρόθεσιν, κατὰ τὸ προπάσας, καὶ πρόπαντες· ἀλλὰ δηλοῦν διαφοράν τινα τοῦ ὀπι-

diceret, fummatim, feu per capita, cum celeritate, cum feftioatione, ut plurimùm percurrendo. quod elarè explicat, quateous dicit παῦρα, videlicet ὀλίγα, pauca. Quoniam verò vitium fæpe, atque inopia fermonis eft, breviloquentiâ in dicendo uti, feu paucis orationem abfolvere; idcirco fubjicit: ἀλλὰ μάλα λιγέως. Sed valdè argutè. Idque etiam ampliùs explicat, his aliis verbis: ἐπεὶ ὁ πολύμυθος. quoniam non ille multiloquus. aut propter Lacooicam, ut dictum eft, brevitatem loqueodi, aut propter ætatem jovenilem. Non eoim juvenes magnâ admodum dicendi copiâ affluunt. Neque verò erat ἀφαμαρτοεπὴς, videlicet ἁμαρτάνων ἐν τῷ λέγειν, et, qui verbis erraret, feu a fcopo aberraret orationis fuæ, feu quoad probabilitatem feutentiæ, feu quoad elocutionem, & ea, quæ io verbis fpectantur: tametfi erat ipfe natu pofterior, videlicet, ut dictum eft, juveois. Sic eoim veteres Grammatici explicant illud: ἢ καὶ γένει ὕστερος ἦν. tametfi natu pofterior erat. Sicuti etiam illud, ἢ καὶ ἐμὸν δόρυ μαίνεται ἐν παλάμῃσιν, an & mea hafta in manibus furat, perinde eft, ac fi diceret: εἰ καὶ ἐγὼ αἰχμητὴς εἰμι. an & ego fim bellator.

LXXXIII. Τὸ ἀναΐξειε, exfiluiffet, erupiffet, exfurrexiffet, tum heroicam magnitudinem, & proceritatem Ulyffis indicat, tum vehementem, acremque ejus impetum io furgendo. Atticum eft loquendi genus illud, κατὰ χθονός. in terram. Sicuti etiam illud: κατὰ γῆς ὁ σοφὸς οὐκ ἀγνοεῖ. in terris vir fapiens nou ignorat. Quo cooftructionis genere cum alus fcriptoribus utitur etiam Comicus. Quamquam autem moris planè fimplicis eft, ut Ulyffes oculos io terram defigat, perinde quafi atteotè fecum ipfe cogitet, ac meditetur, quid ex tempore fit dicturus; itaque ftet dejectis oculis, & fceptrum oeque pone, oeque aote moveat; fed ἀστεμφὲς, videlicet ἀστρεφὲς, ἀμετακίνητον, rectum, atque immotum, illud teneat; tamen id ipfum alioquin vehementer æftuantem, metuque perculfum, & obftupefceotem Ulyffem repræfeotat, ac veluti ζάκοτον, videlicet ὀργίλον, iracundum, propter animum illius cogitabundum, & triftiorem. quemadmodum versâ vice, fiquis contrario modo fe gerat, argumento id eft hominis audacis, & prudentis. Τὸ πῆξας, hoc eft, ἐρείσας, στηρίξας, figens, defigens, fixum, ftatumque oculorum obtutum fignificat. Quòd fceptrum immotum permaneret, ad differentiam motûs, qui commodùm, atque io tempore fieret, iode apparet, aliter etiam in popularibus concionibus fieri coofoeviffe, in quibus maous movebantur. quod quum faceret Demofthenes, tamen Æfchioes averfabatur, ac reprobabat: qui & dictum fibi a Demofthene audivit, oportere quidem, oratores, qui legationem obeaot, manus intus conditas tenere, noo tamen ita iis neceffariò faciendom effe, qui ad populum concionentur. Τὸ προπρηνὲς, pronum, feu propeudens, translatum eft per metaphoram a corporibus, quæ ooo caduot fupina. Neque verò fupervacaneam, aut ioutilem habere videtur præpofitionem, fimiliter atque τὸ προπάσας, cunctas, & πρόπαντες, cunctis;

1. Τὸ γὰρ, ἢ καὶ γένει) Apparet, Euftathium legiffe apud Homerum, ἢ καὶ γένει. Codex tamen quondam meus in membranâ, & Florentina editio, εἰ καὶ γένει. Politus.

2. ἢ καὶ ἐμὸν δόρυ μαίνεται ἐν παλάμῃσιν) Alii legunt, εἰ καὶ v. 133. lib. θ' Iliad. Antiquus ibi Scholiaftes: εἰ καὶ τὸ ἐμὸν δόρυ ἐνθουσιᾷ. Polit.

3. τὸ σκῆπτρον μήτε προπρηνὲς κινεῖν) Locus manifeftè mancus, quem ita fupple ex Homero: τὸ σκῆπτρον μήτ' ὀπίσω, μήτε προπρηνὲς κινεῖν. Polit.

4. ζάκοτον, ἤτοι ὀργίλον) Hefychius: ζάκοτον, ἄγαν ὀργίλον. Etymologici Magni Auctor: Ζάκοτος, ὁ ἄγαν ὀργίλος, ὁ μεγαλόκοτος. κότος γὰρ ὁ ὀργή. ἡ δὲ ζα πρόθεσις ἄγαν ἐπίτασιν σημαίνει. καὶ φθειρομένη ὑπὸ Αἰολέων, γίνεται ζα, ὡς τὸ διαφλέγω, ζαφλεγής. καὶ ἁπλῶς τὸ δια, ὅτε πρόθεσιν σημαίνει, ὁ μαθητὴς ... ζαβάλλει, γίνεται εἰς ζα. Volius.

5. χρῆναι τοὺς ῥήτορας πρεσβεύοντας ἔσω τὰς χεῖρας ἔχειν) ne fcilicet Oratores πρεσβεύοντες manus ad accipiendo munera porrigant. Sic acutè, ac falsè Demofthenes cum Æfchine cavillatus eft, quòd is, legatus ab Athenienfibus ad Philippum Macedonem miffus, munera ab eo accepiffet; quum idem tamen geftum motionemque manuum in Oratoribus damnaret. Demofthenes De Falfâ Legatione: Οὐ λέγειν ἔσω τὴν χεῖρα ἔχοντα, Αἰσχίνη, δεῖ, οὐ· ἀλλὰ πρεσβεύειν ἔσω τὴν χεῖρα ἔχοντα. σὺ δ' ὑφ' προτείνας, καὶ ὑποσχὼν, καὶ καταισχύνας ταῦτας, ἐνθάδε σεμνολογεῖ. Politus.

ēti; sed differentiam quamdam significare, in eo positam, quòd sceptrum moveretur ὀπίσω, *pone*, *seu retro*, & προπρηνὲς, *ante*, *seu in partem anteriorem, in eam pronum, ac propendens*. Etsi enim Ulyssis prona est pars corporis posterior, tergum videlicet; attamen sceptrum movebatur pronum, dum in anteriorem partem movebatur, quippe quod in eam partem inclinaretur. Τὸ, ἀΐδρει φωτὶ, *imperita viro*, scribitur cum diphthongo: sicuti etiam τὸ ὄφει, ὄφι, *serpenti*. Neque enim τὸ ἄϊδρις, *imperitus*, *inscius*, *ignarus*, denominativum est cum ultimâ longâ, ita ut declinetur per δ. Itaque, de veterum Grammaticorum sententiâ, errant Sappho, Sophocles, & Phrynichus, cum declinant per δ. Neque mirandum est, quòd, quum frequenter Jones istiusmodi genitivorum penultimam proferant per ι, exempli caussâ, ἴδριος, *scientis*, *seu periti*, ὄφιος, *serpentis*; dandi postea casum enuntient cum ε, non cum ι. Id enim fortasse faciunt, propter malum, & ingratum sonum duplicis ι. Sic enim & ὁ πόσις, videlicet ὁ ἀνὴρ, *vir*, *seu maritus*, gignendi casum habet cum ι. ut, εὐνὴν αἰδομένη πόσιος. *cubile reverita mariti*: tametsi dativum habeat cum ε. χαριζομένη πόσεϊ ᾧ. *gratificata marito suo*. Ita Herodorus.

LXXXIV. Τὸ, ἄφρονά τ' αὔτως, *stultumque itidem*, perspicuè ostendit, tenui Æolicè spiritu affici τὸ αὔτως, *itidem*. Τὸ, ὄπα μεγάλην, *vocem magnam*, indicat ipsum quoque Ulyssem magnâ voce præditum fuisse, quæ longè latèque exaudiretur, ut & alibi videbitur. Atque hæc etiam virtus est imperatoris. Ideoque paullò ante Agamemnon μακρὸν ἄϋσε, videlicet ἐβόησε. *longè latèque, seu validè, clamavit*. Quin & in more apud veteres positum fuisse memorant, ut sese ad magnitudinem vocis exercerent. Τὸ ἵει, *mittebat*, præpositione suâ deficit: quum idem sit, atque τὸ ἀφίει, *emittebat*. Τὸ, ἔπεα νιφάδεσσιν ἐοικότα, *verba imbribus nivalibus similia*, dictum est ob sententiarum celeritatem, ob earum frequentiam, & crebritatem, ob intermixtum perspicuitatis candorem; immo verò etiam quòd verba illa plena erant horroris. Videtur namque Ulysses in urbe Trojâ magnâ acerbitate, & infectatione verborum orationem suam prosecutus fuisse, &, more loci communis, legationis caussam pertractasse, quippe qui minas orationi admiscuisset, atque, ut ita dicam, alterâ manu hastam, alterâ caduceum prætendisset. Quod certè quidem adagium est, ut ait Pausanias, in eos, qui cohortantur simul, & minantur. Qui enim, inquit, decimati ab Atheniensibus, missique

Tom. II.

ὀπίσω, καὶ τὸ, προπρηνὲς κινεῖν τὸ σκῆπτρον. Εἰ γὰρ καὶ τῷ Ὀδυσσεῖ πρανὲς ἦν τὸ τοῦ σώματος ὄπισθεν, ἀλλὰ τὸ σκῆπτρον ἐπὶ τὰ πρόσω πρηνὲς ἐκινεῖτο, πρηνὲς ἐκινεῖτο κατακλινόμενον. [1] Τὸ δὲ, ἀΐδρει φωτὶ, διὰ διφθόγγου γράφεται, ὡς καὶ τὸ, ὄφει, ὄφι. [2] Οὐ γάρ ἐστιν οὐδὲ τὸ, ἄϊδρις, παρώνυμον μακροκατάληκτον, ἵνα διὰ τοῦ δ κλίνηται. ὥστε, κατὰ τοὺς παλαιοὺς, [3] ἁμαρτάνει Σαπφὼ, καὶ Σοφοκλῆς, καὶ Φρύνιχος, διὰ τοῦ δ κλίνοντες. Οὐδὲν δὲ θαυμαστὸν, εἰ διὰ τοῦ ι πολλάκις τῶν τοιούτων γενικῶν τὴν παραλήγουσαν Ἴωνες προφέροντες, οἷον ἴδριος, ὄφιος, τὴν δοτικὴν διὰ τοῦ ε προάγουσιν, οὐ διὰ τοῦ ι. Ἴσως γὰρ τοῦτο διὰ τὸ κακόφωνον τῶν δύο ι ποιοῦσιν. Οὕτω γὰρ καὶ [4] ὁ πόσις, ἤτοι ὁ ἀνὴρ, τὴν μὲν γενικὴν, διὰ τοῦ ι ἔχει. οἷον, εὐνὴν αἰδομένη πόσιος. τὴν δὲ δοτικὴν διὰ τοῦ ε. χαριζομένη πόσεϊ ᾧ. Οὕτως Ἡρόδωρος.

πδ'. Τὸ δὲ, ἄφρονά τ' αὔτως, ψιλοῦσθαι φανερῶς δηλοῖ τὸ, αὔτως, Αἰολικῶς. Τὸ δὲ, ὄπα μεγάλην, εὐρυβόαν ἐμφαίνει καὶ τὸν Ὀδυσσέα, ὡς καὶ ἀλλαχοῦ φανεῖται. Καὶ ἔστι καὶ τοῦτο, στρατηγοῦ ἀρετή. Διὸ καὶ Ἀγαμέμνων πρὸ μικροῦ, μακρὸν ἄϋσεν, ἀντὶ τοῦ ἐβόησεν. Ἱστορῆται δὲ καὶ ἀσκῆσαι τὴν μεγαλοφωνίαν τοὺς παλαιούς. Τὸ δὲ ἵει, λείπεται προθέσεως, ταυτὸν ὂν τῷ, ἀφίει. Τὸ δὲ, ἔπεα νιφάδεσσιν ἐοικότα, εἴρηται διὰ τὸ τάχος τῶν νοημάτων, διὰ τὸ πυκνὸν, διὰ τὸ τῆς σαφηνείας διάλευκον, καὶ μὴν καὶ διὰ τὸ φρίκης γέμον. Ἔοικε γὰρ καὶ καταφορικῶς προάγειν τὸν λόγον ἐν τῇ Τροίᾳ ὁ Ὀδυσσεὺς, καὶ, νόμῳ κοινοῦ τόπου, τὴν πρεσβείαν μεθοδεύειν, παραμιγνὺς τῷ λόγῳ καὶ ἀπειλὰς, καὶ, ὡς οἷον εἰπεῖν, θατέρᾳ μὲν δόρυ, θατέρᾳ δὲ κηρύκειον προϊσχόμενος. [5] ὃ δὴ παροιμία ἦν, ὥς φησι Παυσανίας, ἐπὶ τῶν ἅμα παρακαλούντων, καὶ ἀπειλούντων. [6] Οἱ δεκατευθέντες γάρ, φησιν, εἰς Δελφοὺς ὑπ' Ἀθη-

Bas. p. 309.

Rom. p 408.

Zz

1. Τὸ δὲ, ἀΐδρει φωτὶ, διὰ διφθόγγου γράφεται) Codex Homeri in membranâ, & editio Florentina, ἀΐδρι, cum ι. quod scribendum παροξυτόνως, αἴδρι. Politus.

Hoc casu minimè versus claudicat. ultima enim littera τοῦ αἴδρι, longa est, quum contracta sit ex τοῦ αἴδρεϊ. cum duobus ideo acutus accentus non in primâ, sed in secundâ collocandus. αἴδρι. Salvinus.

2. Οὐ γάρ ἐστιν οὐδὲ τὸ, ἄϊδρις, παρώνυμον μακροκατάληκτον, ἵνα διὰ τοῦ δ κλίνηται) lege, παρώνυμον μακροκατάληκτον. Etymologici Magni Auctor: Οὐ γὰρ δεῖ διὰ τοῦ δ. οὐ γάρ ἐστι παρώνυμον μακροκατάληκτον. Politus.

3. ἁμαρτάνει Σαπφὼ, καὶ Σοφοκλῆς, καὶ Φρύνιχος, διὰ τοῦ δ κλίνοντες) Sappho dicit πολυΐδριδα pro πολυΐδριν, Sophocles ἴδριδα pro ἴδριν, Phrynichus ἴδριδες pro ἴδριες. Hæc minus recta visa sunt Græcis Magistris. Etymologici Magni Auctor: ἡμάρτηται, τὸ παρὰ τῇ Σαπφοῖ πολυΐδριδι. καὶ παρὰ Σοφοκλεῖ ἴδριδα. καὶ παρὰ Φρυνίχῳ ἴδριδες. οὕτως αὐτῶν κλίναντος ὑπομνηματιστοῦ. Politus.

4. ὁ πόσις, ἤτοι ὁ ἀνήρ) Sophocles in Trachiniis v. 559. & 560. πόσις, maritus, de uxore dicitur: vix potest etiam in concubinam convenire. Salvinus.

5. ὃ δὴ παροιμία ἦν, ὥς φησι Παυσανίας, ἐπὶ τῶν ἅμα παρακαλούντων, καὶ ἀπειλούντων) Hesychius: Δόρυ, καὶ κηρύκειον, παροιμία, ἣν ἔνιοι παλαιοὶ ἀγὴν λέγουσι, εἴρηται δὲ ἐπὶ τῶν ἅμα παρακαλούντων, καὶ ἀπειλούντων, ἀπὸ τοῦ δόρυ κατέχειν, καὶ κηρύκειον.

Meminerunt adagii, Zenobius, Suidas, & Michaël Apostolius. *Politus*.

Propertius:

Nullus amor cuiquam faciles ita præbuit alas,
Ut non alternâ presserit ille manu.

Et proverbium:

Lapidem unâ manu fert, panem ostentat alterâ.

Salvinus.

Ceterum in alium etiam sensum sumi potest adagium, quatenus scilicet caduceum simul, & hastam mittere, est pacis, & belli optionem dare. A. Gellius lib. 10. c. 27. *Q. Fabius Imperator Romanus dedit ad Carthaginienses epistolam, ubi scriptum fuit, populum Romanum misisse ad eos hastam, & caduceum, signa duo belli, aut pacis: ex quis utrum vellent, eligerent: quod elegissent, id unum ut esse missum existimarent. Carthaginienses responderunt, neutrum sese eligere; sed posse qui attulissent, utrum mallent, relinquere; quod reliquissent, id sibi pro electo futurum. M. autem Varro, non hastam ipsam, neque ipsum caduceum missa dicit; sed duas tesserulas: in quarum alterâ caduceum, in alterâ hastæ simulacra fuerunt incisa.* Politus.

6. Οἱ δεκατευθέντες) Confirmari hinc potest vera Suidæ lectio, apud quem, quum in Mediolanensi editione, quæ prima in lucem exiit anno MCCCCLXXXXIX. legeretur οἱδε κατευθέντες, fecerunt postea, οἱδε κατευθέντες. Unde Æmilius Portus legendum putabat, οἱ δὲ κατευχθέντες. At οἱ δεκατευθέντες scribit

Ἀθηναίων Γεφυραῖοι, λαβόντες χρησμὸν, ὡς [1] ἀνδρὶ Γεφυραίῳ οἶκος φίλος, αἶκος ἄριστος· εἶτα βουσὶν ἀκολουθοῦντες, ἕως οὗ ἐκεῖνοι κοπιάσουσιν, οἱ βόες δηλαδὴ, ὡς ὁ θεὸς αὐτοῖς ἔχρησεν, ὅπως ἐκεῖ καταμείνωσι, πολεμουμένων Ἀθηναίων ὑπὸ Εὐμόλπου, ἐπὶ Τάναγραν ὥδευσαν· δόντες μὲν τῷ προηγουμένῳ κηρύκειον, ὡς ἐπὶ πρεσβείᾳ, καὶ εἰρήνῃ, καθοπλίσαντες δὲ κατόπιν τοὺς νέους. ὅθεν παροιμία ἐξέπεσεν, ἐπὶ τῶν ὅμοιά τινα ποιούντων, λέγουσα· Δόρυ, καὶ κηρύκειον. Ἐν ἑτέρῳ δὲ ῥητορικῷ λεξικῷ γράφει, ὡς ὑπὸ Ταναγραίων πολεμούμενοι Γεφυραῖοι, προέπεμψαν κήρυκα, καὶ κατόπιν καθώπλισαν ἑαυτούς· κἀντεῦθεν ἡ ῥηθεῖσα παροιμία. Ἰστέον δὲ καὶ, ὅτι τὸ νιφάδεσσιν ἐοικέναι τοὺς λόγους, [2] δύναταί ποτε καὶ σκωπτικῶς ψυχρῷ ἐπιλέγεσθαι ῥήτορι· ὥσπερ καὶ τὸ, τεττίγεσσιν ἐοικέναι τὴν ὄπα. Δύναται δὲ καὶ τὸ, μήδεα πυκνὰ, τρόπον ἕτερον, ὅμοιον εἶναι τῷ, ἔπεα νιφάδεσσιν ἐοικότα· εἰ μή τις ἐκεῖ τὸ, πυκνὰ, ταυτὸν ἐρεῖ τῷ, πυκινὰ, ὅ ἐστι συνετά.

que Delphos fuerant, Gephyræi, accepto oraculo: *Viro Gephyræo domus amica, bos optima;* deinde boum ductum sequuti ad eum usque locum, ubi illi, boves nimirum, defatigati lassatique fuissent, prout deus iis prædixerat, ibi ut permanerent, oppugnante Athenienses Eumolpo, Tanagram contenderunt, ita ut ductori, tamquam legationis pacisque caussâ, caduceum darent; sed juventutem pone armatam haberent. Uode adagium dimanovit de iis, qui similiter faciunt, videlicet: *Hasta, & caduceum.* Verùm in alio Lexico Oratorio scribit, Gephyræos, quum bello a Tanagræis premerentur, caduceatorem præmisisse, sumptisque armis, sese pone ad pugnam instruxisse; Indeque adagium, quod diximus, exortum fuisse. Præterea sciendum, illud ipsum, quod dictum est, similia fuisse verba imbribus nivalibus, posse interdum cum sale, nec sine aculeo, usurpari de frigido oratore: sicuti etiam quod dictum est, vocem similem fuisse illi voci, quam edunt cicadæ. Quin & illud, μήδεα πυκνὰ, *consilia densa, seu crebra,* aliâ ratione perinde sese habere potest, atque τὸ, ἔπεα νιφάδεσσιν ἐοικότα, *verba nivalibus imbribus similia:* nisi siquis τὸ πυκνὰ idem ibi esse dicat, atque τὸ πυκινὰ hoc est, callida, ac prudentia.

Τὸ τρίτον αὖτ' Αἴαντα ἰδὼν ἐρέειν' ὁ γεραιός·
Τίς τ' ἄρ' ὅδ' ἄλλος Ἀχαιὸς ἀνὴρ, ἠΰς τε, μέγας τε,
Ἔξοχος Ἀργείων κεφαλὴν, ἠδ' εὐρέας ὤμους.
Τὸν δ' Ἑλένη τανύπεπλος ἀμείβετο δῖα γυναικῶν·
Οὗτος δ', Αἴας ἐστὶ πελώριος, ἕρκος Ἀχαιῶν.
Ἰδομενεὺς δ' ἑτέρωθεν ἐνὶ Κρήτεσσι, θεὸς ὥς,
Ἕστηκ'. ἀμφὶ δέ μιν Κρητῶν ἀγοὶ ἠγερέθονται.
Πολλάκι μιν ξείνισσεν ἀρηΐφιλος Μενέλαος
Οἴκῳ ἐν ἡμετέρῳ, ὁπότε Κρήτηθεν ἵκοιτο.
Νῦν δ' ἄλλους μὲν πάντας ὁρῶ ἑλίκωπας Ἀχαιούς,
Οὕς κεν εὖ γνοίην, καί τ' οὔνομα μυθησαίμην.
Δοιὼ δ' οὐ δύναμαι ἰδέειν κοσμήτορε λαῶν,
Κάστορά θ' ἱππόδαμον, καὶ πὺξ ἀγαθὸν Πολυδεύκεα,
Αὐτοκασιγνήτω, τώ μοι μία γείνατο μήτηρ.
Ἢ οὐχ ἑσπέσθην Λακεδαίμονος ἐξ ἐρατεινῆς,
Ἢ δεύρω μὲν ἕποντο νέεσσ' ἔνι ποντοπόροισι,
Νῦν δ' αὖτ' οὐκ [3] ἐθέλουσι μάχην καταδύμεναι ἀνδρῶν,
Αἴσχεα δειδιότες, καὶ ὀνείδεα πόλλ', [4] ἅ μοί ἐστιν;
Ὣς φάτο. τοὺς δ' ἤδη κάτεχεν φυσίζοος αἶα
Ἐν Λακεδαίμονι αὖθι, φίλῃ ἐν πατρίδι γαίῃ.

Tertio autem Ajacem conspicatus, interrogabat senex:
Quisnam item iste alius Achivus vir, bonusque, magnusque,
Exstans inter Argivos capite, latisque humeris.
Huic Helena longum gerens peplum respondit, nobilissima mulierum:
Hic, Ajax est admirandus, propugnaculum Achivorum.
Idomeneus autem ab alterâ parte inter Cretenses, ceu deus,
Stat, & circa eum Cretensium duces congregantur.
Sæpe eum hospitio excepit bellicosus Menelaus
Ædibus in nostris, cum a Cretâ veniret.
Nunc verò alios quidem omnes video perpulchros Achivos,
Quos facilè cognoscerem, & nominatim referrem.
Duos tamen non possum conspicere, moderatores populorum,
Castoremque, domitorem equorum, & bonum pugilem, Pollucem,
Fratres ipsos germanos, quos mihi una peperit mater.
An non secuti sunt ex Lacedæmone amabili?
An huc quidem secuti sunt in navibus per mare;
Sed nunc nolunt pugnam virorum inire,
Dedecora veriti, & probra multa, quæ mihi sunt?
Sic dixit. Illos verò jam detinebat alma tellus
In Lacedæmone ipsâ, suâ in patriâ.

σπέ. Ἐπιβαλὼν ὁ Πρίαμος τῇ περὶ τοῦ Αἴαντος ἐρωτήσει, φησί· Τίς τ' ἄρ ὅδ' ἄλλος Ἀχαιὸς ἀνὴρ, ἠΰς τε, μέγας τ', ἔξοχος Ἀργείων κεφαλὴν, ἠδ' εὐρέας ὤμους. Ἡ δὲ τανύπεπλος Ἑλένη, ἀποκριναμένη φησί· Οὗτος δ', Αἴας πελώριος, ἕρκος Ἀχαιῶν. Τὸν Ἀχιλλέα μέντοι, μέγα που ἕρκος ἐρεῖ Ἀχαιῶν ὁ Ποιητής. Εἶπε δὲ πρὸ τούτου καὶ τὸν βασιλέα ἠΰν τε, μέγαν τε, καὶ πελώριον. Σημείωσαι δὲ, ὡς, εἴπερ ἐπαινός ἐστιν ἀνδρὸς τὸ, μέγας, οὐ τοιοῦτον ἄρα τὸ, μι- Bas. p. 310. κρὸς, καὶ μάλιστα τὸ, τυτθός. Διὸ καὶ ὁ Ποιητὴς ἐπὶ Τυδέως, ὃς ἐκ τοῦ τυτθοῦ παρωνόμασται, φησί· μικρὸς μὲν ἔην δέμας, ἀλλὰ μαχητής. παρὰ καὶ καλὸν κακῷ θέμενος, καὶ αἰνοῦ λέγων,

ὡς

LXXXV. Aggreditur Priamus ad interrogandum de Ajace, in hunc modum: *Quisnam item hic altus, Achæus vir, generosusque, magnusque, exstans inter Argivos capite, latisque humeris.* Cui Helena, longum gerens peplum, sic respondet: *Ajax hic est, admirandus, propugnaculum Achivorum.* At enim Achillem alicubi postea vocat Poëta magnum propugnaculum Achivorum. Quin & antea regem ipsum generosumque, magnumque, & admirandum, vocaverat. Ubi volo, observes, siquidem laudi viro vertitur magnitudo, & proceritas corporis, non esse profecto eidem ipsi laudi parvitatem, & maximè, si est idem τυτθὸς, *pusillus.* Quocirca Poëta de Tydeo, qui ita est denominatus ex eo, quòd esset τυτθὸς, *pusillus,* sic ait: μικρὸς μὲν ἔην δέμας, ἀλλὰ μαχητής. *Parvus quidem erat corpore, sed bellator.* Composuit namque cum malo bonum, seu cum eo, quod vituperandum erat, id, quod

erat

bis etiam Michaël Apostolius. Nova significatio τ̃ ἀποκαλθῶναι, quod Latinis est, *decimas quasque ad supplicium lecti.* De Gephyræis, quos Athenienses suos in cives receperunt, vide Herodotum l. 5. n. 57. *Politus.*

Decimatio tam apud Græcos, tum apud Romanos, *Salvin.*

1. ἀνδρὶ Γεφυραίῳ οἶκος φίλος. αἶκος ἄριστος) Hinc etiam supplendus Suidas, apud quem altera deest pars oraculi, scilicet οἶκος ἄριστος. *Politus.*

2. δύναταί ποτε καὶ σκωπτικῶς ψυχρῷ ἐπιλέγεσθαι ῥήτορι) Diphilus Comicus apud Athenæum, quum apud meretricem quamdam cœnaret, interrogassetque illam, qua ratione tam frigido vino uteretur, continuò audivit: Puteum habeo frigidissimum, quo frigus vino conciliatur. in illud enim tuos, Diphile, prologos injicio. *Salvinus.*

3. ἐθέλουσι μάχην) Eustathius νίκην legit pro μάχην. *Politus.*

4. ἃ μοί ἐστιν) Cum interrogatione legit editio Romana, &, meo quidem judicio, rectiùs, quàm Florentina, aliæque editiones, in quibus nulla interrogationis nota. *Polit.*

Florentina, aliæque editiones punctum interrogationis non repetunt, quum intelligant repetitum ex puncto superiore, quod præcessit. *Salvinus.*

erat laodabile: quasi scilicet diceret, eum, ut parùm decorâ staturâ fuerit; tamen rebus præclarè, ac fortiter gestis, in cœlum elatum, atque evectum fuisse. Τὸ, ἔξοχος κεφαλὴν, καὶ ὤμους, *exstans, seu eminens capite, atque humeres*, sicuti & τὸ πελώριος, *admirandus, seu ingens*, faciunt ad explicandum, quid sit τὸ, μέγας, *magnus*. Seiendum autem est, Helenam hoc loci per epimonen figuram eodem casu in modum repetitionis uti, dum ita scilicet loquitur: Οὗτος γ' Ἀτρείδης. *Hic quidem Atrides*. Οὗτος δ' αὖ Λαερτιάδης. *Hic rursus Laertiades*. Οὗτος δ' Αἴας ἐστὶ πελώριος. *Hic autem Ajax est admirandus*. Helenam porrò dicit τανύπεπλον, *longo peple atentem, seu longo, & promisso peplo amictam*, non solùm quia ἐτάνυε, *protendebat, longiùsque promittebat*, Romano more, trahebatque post se per terram peplum, quod est hic muliebre indumentum, seu palla; sed etiam quia corpore ipsa erat carnoso, & non macilento; sed extendebat, explicabatque, atque implebat peplum aptâ, justaque corporis bene constituti dimensione. Ceterùm pro superiori explicatione τῆς τανυπέπλου, *ejus, quæ longum peplum, longiusque promissum gerit*, referta est Poësis Homerica Romani moris exemplis, ut expositum est in Odysseâ.

LXXXVI. Atque hîc etiam brevissima est, maximèque compendiaria, comparatio, in his verbis: *Idomeneus autem ab alterâ stat parte, ceu deus*. Nec enim opus erat, eam comparationem a formâ, atque habitu corporis dilatare, atque extendere. Ubi observa, ut, quamvis Helena verba de aliis ad interrogationes faciat; non ita tamen de Idomeneo; sed ipsa tantùm ex sese, suoque ex ingenio, de eo loquatur. Atque hîc etiam Homericam vide varietatem. Nam de rege interrogat Priamus, Helena respondet. Deinde rursus idem ipse Priamus de illius laude gloriosiùs prædicat. De Ulysse sciscitatur similiter Priamus, responsum dat Helena, cum laude loquitur Antenor. De Menelao quum nemo quisquam interroget, mentionem injicit Antenor, utpote qui eum probè cognoverat, ejusque proceritatem, habitumque oris, dicendique facultatem exponit. De Ajace interrogat, ac docetur Priamus, neque omnino quidquam propter eum addendum sibi arbitratur. Idomeneum contra Helena ipsa commonstrat, etiamsi de eo minimè omnium interrogata fuisset. Immo & paullò post, citra ullam interrogationem, fratrum suorum meminit, qui jam e vitâ decesserant. Itaque auditor plerasque historias, resque olim gestas, hoc quidem loci multifariam addiscit, non de iis modò, qui adhuc viverent; sed etiam de iis, qui jam antea decessissent, ut & paullò ante de Otreo, Mygdoneque, & Amazonibus. Sic magno cum artificio Homerus, tum remotas a præsenti tempore historias, tamquam episodia quædam, Poësi suæ interjicit, tum ipsam hanc Poësin, rebus per compendium narrandis, atque exponendis, variè distinguit. Unamquamque enim hic personam aliter atque aliter artificiosè repræ-

ὡς τοῦ μεγέθους μὲν εἶχε σμικροπρεπῶς· ὑψοῦτο δὲ, οἷς ἀνδραγαθίζετο. [1] Τὸ δὲ, ἔξοχος κεφαλὴν, καὶ ὤμους, καθὰ καὶ τὸ πελώριος, διασαφητικά εἰσι τοῦ, μέγας. Ἰστέον δὲ καὶ, ὅτι ἐν Rom. p.409. τοῖς ῥηθεῖσι, κατὰ σχῆμα ἐπιμονῆς, ἡ Ἑλένη ἐπαναφορικῶς τῇ αὐτῇ χρᾶται πτώσει, ἐν τῷ, Οὗτός γ' Ἀτρείδης. Οὗτος δ' αὖ Λαερτιάδης. Οὗτος δ' Αἴας ἐστὶ πελώριος. καὶ ὅτι τανύπεπλον τὴν Ἑλένην λέγει, οὐ μόνον ὡς τανύουσαν Ῥωμαϊκῶς, καὶ ἐπισύρουσαν κάτω τὸν πέπλον, [2] ὅς ἐστιν ἐνταῦθα γυναικεῖον ἱμάτιον, ἀλλὰ καὶ ὡς εὔσαρκον, καὶ οὐκ ἰσχνὴν, ἀλλὰ τανύουσαν, καὶ ἐξαπλοῦσαν, καὶ ἐμπιπλῶσαν τὸν πέπλον τῷ εὖ διεστηκέναι αὐτῇ τὴν φυὴν τοῦ σώματος. Ὅτι δὲ κατὰ τὴν ἀνωτέρω ἑρμηνείαν τῆς τανυπέπλου, πεπύκνωται καὶ Ῥωμαϊκοῖς ἔθεσιν ἡ Ὁμηρικὴ ποίησις, ἐν Ὀδυσσείᾳ δεδήλωται.

πϛʹ. Καὶ ἐνταῦθα συντομωτάτη παραβολὴ ἐν τῷ, Ἰδομενεὺς δ' ἑτέρωθεν ἕστηκε, θεὸς ὥς. Οὐδὲ γὰρ ἐχρῆν αὐτὴν πλατῦναι σωματικῶς. Σημείωσαι δὲ, ὅτι περὶ μὲν τῶν ἄλλων, ἡ Ἑλένη ἐρωτηθεῖσα εἶπε· περὶ δὲ τοῦ Ἰδομενέως, οὐχ οὕτως, ἀλλὰ μόνη ἀφ' ἑαυτῆς. Καὶ ὅρα τὴν Ὁμηρικὴν καὶ ἐν τούτοις ποικιλίαν. Περὶ γὰρ τοῦ βασιλέως, Πρίαμος μὲν ἐρωτᾷ, Ἑλένη δὲ λαλεῖ. εἶτ' αὖθις αὐτὸς ὁ Πρίαμος ἔπαινον ἐκείνου λέγει. περὶ δὲ Ὀδυσσέως, πυνθάνεται μὲν ὁμοίως ὁ Πρίαμος, καὶ ἡ Ἑλένη ἀποκρίνεται· ὁ δὲ Ἀντήνωρ λαλεῖ πρὸς ἔπαινον. περὶ δὲ Μενελάου, μηδενὸς ἐρωτήσαντος, παραῤῥιπτεῖ ὁ Ἀντήνωρ, ὡς εὖ εἰδὼς, τὰ περὶ μεγέθους, καὶ φωνῆς, καὶ λογιότητος. περὶ δὲ τοῦ Αἴαντος ἐρωτήσας, καὶ μαθὼν ὁ Πρίαμος, οὐδὲν οὐδ' ὅλως λέγει δι' αὐτόν. τὸν δ' Ἰδομενέα δείκνυσιν ἡ Ἑλένη, μηδὲν ἐρωτηθεῖσα περὶ αὐτοῦ. Μικρὸν δὲ προϊοῦσα, καὶ τῶν ἀδελφῶν, δίχα ἐρωτήσεως, μεμνήσεται, τῶν ἤδη τεθνεώτων. Καὶ οὕτως ὁ ἀκροατὴς πολλὰς ἱστορίας πολυτρόπως ἐνταῦθα μανθάνει, οὐ μόνον περὶ ἔτι ζώντων, ἀλλὰ καὶ μηκέτ' ὄντων, ὡς καὶ πρὸ μικροῦ περὶ Ὀτρέως, καὶ Μυγδόνος, καὶ Ἀμαζόνων. Οὕτως εὐμηχάνως Ὅμηρος τὰς ἔξω τε τοῦ νῦν καιροῦ ἱστορίας ἐπεισοδιάζει τῇ ποιήσει, καὶ ταῖς μεθόδοις αὐτὴν καταποικίλλει τῶν ἀφηγήσεων. Ἕκαστον γὰρ τῶν ἐνταῦθα προσώπων, ἄλλως, καὶ ἄλ-

Tom. II. Zz 2

1. Τὸ δὲ, ἔξοχος κεφαλὴν, καὶ ὤμους) Id dicitur etiam de Saule. *Salvinus*.

2. ὃς ἐστιν ἐνταῦθα γυναικεῖον ἱμάτιον) Hesychius: Πέπλον, ὁ πέπλος, ἱμάτιον, ἢ ἔνδυμα γυναικεῖον. Etymologici Magni Auctor: Πέπλος, τὸ γυναικεῖον ἱμάτιον, καὶ ποικίλον. Et rursus v. χιτών· διαφέρει δὲ πέπλου. ἐπὶ μὲν γὰρ ἀνδρῶν, λέγεται χιτών· ἐπὶ δὲ γυναικῶν, πέπλος. Hinc ἑλκεσίπεπλοι, & τανύπεπλοι apud Homerum. Eustathius ad Odysseam pag. 1847. Πέπλον δέ φασί τινες τὸν ἐνταῦθα μέγαν, καὶ περικαλλέα, καὶ ποικίλον, περιβόλαιον εἶναι σκέπον τὸν ἀριστερὸν ὦμον, καὶ ἔμπροσθεν, καὶ ὄπισθεν συνάγον τὰς δύο πτέρυγας εἰς τὴν δεξιὰν πλευράν, γυμνὴν οὖν τὴν δεξιὰν χεῖρα, καὶ τὸν ὦμον. Εἰ δὲ τοιοῦτος ἔχει, τί δήποτε [illegible] περόνας ἐχρῆν ἔχειν αὐτὸν [illegible], διὸ καὶ μάλιστα γυναικεῖον ἱμάτιον εἶναι ὁ πέπλος, κατὰ τὸ Δωρικὸν, χιτὼν ἐστὶ μόνα τὰ ἔμπροσθεν, καὶ διὰ τοῦτο περόνης ἐδεῖτο πολλαῖς. Peplum vulgò censent idem ferè, ac pallam, quæ item apud Romanos vestimentum est muliebre. Pallæ, seu pepli, luculenta, & graphica illa est descriptio apud Apulejum Metamorph. lib. 11. *Quæ longè longèque etiam meum confutabat obtutum, palla nigerrima splendescens atro nitore, quæ circumcirca remeans, & sub dexterum latus ad humerum lævum recurrens, umbonis vicem dejectâ parte laciniæ, multiplici contabulatione dependula, ad ultimas oras nodulis fimbriarum decoriter confluctuabat, per intextam extremitatem, & in ipsâ ejus planitie stellæ dispersæ coruscabant: earumque media semestris luna flammeos spirabat ignes. quaqua tamen insignis illius pallæ perfluebat ambitus, individuo nexu corona totis floribus, totisque constructa pomis adhærebat.* Politus.

ἄλλως μεθοδεύσας παρέθετο, ἐκφεύγων, ὡς εἴωθε, τὸ μονοειδὲς, καὶ ὕπτιον τοῦ ἱστορικοῦ ἀφηγηματικοῦ. Μεμάθηκε γοῦν ὁ ἀκροατὴς τὰ μὲν, ἐρωτήσαντος Πριάμου, τὰ δὲ, καὶ ἄλλως ἐκ παρόδου πολυειδῶς. Ὅρα δὲ καὶ, ὅπως ἐκ βασιλέως τοῦ Ἀγαμέμνονος ὁ Ποιητὴς ἤρξατο, εἶτα εἰς Ὀδυσσέα, καὶ τελευταῖον εἰς Αἴαντα διέβη τῇ ἐρωτήσει, προτάξας μὲν τὴν βασιλείαν, ὑποτάξας δὲ τὴν φρόνησιν, μετὰ δὲ αὐτὴν, θεὶς τὴν ἀνδρείαν, πλέον δέ τι μὴ περιεργασάμενος.

πζ΄. Ἀγοὺς ἐνταῦθα τοὺς ὑπὸ βασιλεῖ στρατηγοὺς λέγει. Φησὶ γάρ· ἕστηκεν Ἰδομενεύς· ὁ τῶν Κρητῶν δηλαδὴ βασιλεύς. ἀμφὶ δέ μιν Κρητῶν ἀγοί. Οὐ μόνον, ὡς συγγενὴς τῶν βασιλέων, ὁ Ἰδομενεὺς εἰς Τροίαν ἦλθεν, ἀλλὰ καὶ ξενίας χάριτας, ὡς εἰκὸς, ἀποτίνων. Φησὶ γὰρ Ἑλένη, ὅτι πολλάκι μιν ξείνισσεν ἀρηΐφιλος Μενέλαος οἴκῳ ἐν ἡμετέρῳ, ὁπότε Κρήτηθεν ἵκοιτο. Τοῦτο δὲ καὶ διὰ πιθανότητα λόγου κεῖται. Πῶς γὰρ ἂν ἡ Ἀργεία Ἑλένη τὸν οὕτως ἀπῳκισμένον νησιώτην ἄλλως ἐγίνωσκεν, εἰ μὴ θαμὰ ἐκεῖνος παρ᾽ αὐτῆς ἐξενίζετο; Τὸ, Νῦν δ᾽ ἄλλους μὲν πάντας ὁρῶ ἑλίκωπας Ἀχαιοὺς, οὕς κεν εὖ γνοίην, ἤγουν εὖ γνοίην, καὶ τοὔνομα μυθησαίμην· δοιὼ δ᾽ οὐ δύναμαι ἰδέειν, λέγει μὲν ἡ Ἑλένη· ἐμφαίνει δὲ, ὡς ἐν σχήματι παραλείψεως εὐμεθόδως, ὅτι ἠδύνατο καὶ ἄλλας ἐνταῦθα πολλὰς ἱστορίας τοιαύτας παρενθεῖναι ὁ Ποιητὴς, καὶ μυθήσασθαι κατὰ ὁμοίαν ἐπιβολὴν, εἰ μὴ ἔξω ἂν τοῦτο τοῦ ἔργου. [1] Δύναται δέ τις αὐτὸ παρῳδήσας εἰπεῖν καὶ ἐπὶ φίλων θανόντων, ἢ καὶ ἄλλως ἀποδημούντων. Πῶς δὲ [2] ἑλίκωπες οἱ Ἀχαιοὶ, ἐν τῇ α΄ ῥαψῳδίᾳ εἴρηται. Ὅρα δὲ καὶ, ὅτι, [3] τοῦ εὖ εἰδέναι γενικῇ συνταχθέντος Ὁμηρικῶς ἐν τῷ, [4] τόξων εὖ εἰδώς· ἔτι δὲ καὶ τοῦ γνῶναι, ὡς καὶ ἡ Ὀδύσσεια δηλοῖ· τὸ, οὕς κεν εὖ γνοίην, ἤγουν οὓς ἂν εὖ γνοίην, αἰτιατικὴν ἔχει σύνταξιν, ὁμόστιχον ἐκείνοις ὄν. Αἴτιον δὲ, τὸ ἀπαμφοτερίζειν τὴν σύνταξιν, καὶ διὰ τοῦτο καὶ τοὺς ῥήτορας ὧδε καὶ ὧδε φράζειν. [5] Ὁ γοῦν τὰ Διονυσιακὰ ποιήσας, ὀκνήσας ἀκολουθῆσαι Ὁμήρῳ εἰς τὴν γενικὴν σύνταξιν, κατὰ αἰτιατικὴν πτῶσιν, ὥς που καὶ προγέγραπται, ἔφη τό, [6] Εὖ εἰδὼς πόνον ἄλλον ἐπὶ στονόεντι κάρητι. Διὸ καὶ Σοφοκλῆς ἐν στίχῳ ἑνὶ, οὐκ ὤκνησε διπλοῦν θεῖναι συντά-

repræſentat: itaque, ut ſolet, uniformem illum, ac ſupinum hiſtoricæ narrationis tenorem declinat. Eruditus eſt igitur, factuſque certior auditor, partim interrogante Priamo, partim aliter per tranſennam, variâ, & multiplici ratione. Vide verò, ut ab Agamemnone rege initium Poëta duxerit, deinde ad Ulyſſem, poſtremò ad Ajacem interrogando tranſierit; ita ut ſcilicet primo loco dignitatem regiam collocaverit, cui prudentiam ſubjecerit, prudentiæ fortitudinem poſtpoſuerit, nihilque ampliùs fuerit ille curioſiùs conſectatus.

LXXXVII. Ἀγοὺς, *duces*, hoc loci intelligit duces partium ſecundarum, qui in exercitu erant ſub rege. Sic enim ait: ἕστηκεν Ἰδομενεύς. *Stat Idomeneus*. rex nimirum Cretenſium. ἀμφὶ δέ μιν Κρητῶν ἀγοί. *& circa eum Cretenſium duces*. Venerat Trojam Idomeneus, non modò ut ſanguine cum regibus conjunctus; ſed etiam ut gratiam pro hoſpitalitate, ut par erat, referret. Narrat enim Helena, ut ſæpe eum hoſpitio bellicoſus Menelaus in ſuâ ipſorum domo excepiſſet, quandocumque ille ex Cretâ veniſſet. Idque poſitum eſt ad fidem dictis conciliandam. Quî enim aliter Helena illa Argiva inſulanum hominem adeò ſemotum, ac disjunctum agnoviſſet, niſi ille frequenti ab ea hoſpitio exceptus fuiſſet? Quoad illa verba: Νῦν δ᾽ ἄλλους μὲν πάντας ὁρῶ ἑλίκωπας Ἀχαιοὺς, Οὕς κεν εὖ γνοίην, videlicet εὖ γνοίην, καὶ τοὔνομα μυθησαίμην· Δοιὼ δ᾽ οὐ δύναμαι ἰδέειν. *Nunc verò alios quidem omnes video perpulchros Achivos, quos facilè cognoſcerem, & quorum nomen dicerem. Sed duos non poſſum videre*, &c. tametſi verba illa ſint Helenæ; tamen, veluti per Omiſſionem figuram, artificiosè, ac breviter indicant, ſuppetere Poëtæ facultatem plerorumque aliorum hujuſcemodi in hunc locum ex hiſtoriâ inſerendorum, ſimilique collocutionis, ac narrationis modo adjiciendorum, niſi id eſſet præter operis inſtitutum. Ea autem verba poteſt quis etiam per parœdiam imitando uſurpare de amicis, qui de vitâ migraverint, aut etiam aliter ſeceſſerint. Græci quomodo ἑλίκωπες, explicatum eſt in libro α΄. Præterea, quamvis τὸ εὖ εἰδέναι, *bene peritum, ſeu ſcientem, atque intelligentem eſſe*, Homericè conſtruatur cum genitivo, ubi ait: τόξων εὖ εἰδώς. *ſagittariæ artis bene ſciens*; nec non τὸ γνῶναι, *gnarum eſſe, notitiam habere, cognoſcere*, ut palam facit Odyſſea; tamen vide, ut τὸ, οὕς κεν εὖ, videlicet οὓς ἂν εὖ γνοίην, *quos facilè cognoſcerem*, conſtructionem habeat cum accuſativo: tametſi eodem ordine, atque illa, contineatur. In cauſſâ illud eſt, quòd ad utrumque caſum conſtructio ea pertinet: & idcirco Oratores hoc, & illo modo loquuntur. Itaque is, qui Dionyſiaca verſibus compoſuit, Homeri exemplum ſequi noluit, ut cum gignendi caſu conſtrueret; ſed accuſandi caſu, ut ſupra alicubi ſcriptum eſt, protulit illud: Εὖ εἰδὼς πόνον ἄλλον, ἐπὶ στονόεντι κάρητι. *Bene ſciens, atque expertus partum alterum, cum fœcundo capite*. Quare etiam Sophocles in uno eodemque verſu duplicem orationis ſtructuram ponere minimè dubitavit, ubi ſcili-

1. Δύναται δέ τις αὐτὸ παρῳδήσας) Hæ parodiæ Homericæ frequentes ſunt apud auctores. Quippe Homeri verſus memoriter ad varia vitæ negotia, cum elegantiâ ſimul, & vi accommodabant. *Salvinus*.

2. ἑλίκωπες οἱ Ἀχαιοί) οἱ διὰ τὸ ἀξιοθέατον τοὺς ἄνωθεν ἑλίσσοντες τῶν ὁρώντων εἰς ἑαυτούς. Alias vocis hujus explicationes dat Euſtathius ad librum α Iliadis. *Politus*.

3. τοῦ εὖ εἰδέναι γενικῇ συνταχθέντος) εἰδέναι. γνῶναι. *noſſe, cognoſcere*, ſemper, ni fallor, cum accuſativo. Τόξων εὖ εἰδώς. ſubintelligitur τὸ χρῆσιν (τῶν τόξων). Salvinus.

4. τόξων εὖ εἰδώς) ὁ τοξικὴς ἔμπειρος, ut explicat vetus Scholiaſta. *Polit.*

5. Ὁ γοῦν τὰ Διονυσιακὰ ποιήσας) Nonnum Panopolitam intelligit. *Salvinus*.

6. Εὖ εἰδὼς πόνον ἄλλον ἐπὶ στονόεντι κάρητι) Interpolata eſt hæc lectio, ex aliquâ fortaſſe parœdiâ. Lege: Εὖ εἰδὼς τόκον ἄλλον, ἐπὶ γονόεντι κάρητι. Nonnus Panopolita Dionyſiac. l. 9.

Εὖ εἰδὼς τόκον ἄλλον, ἐπὶ γονόεντι καρήνῳ
Ὡς πάρος ὄγκον ἄπειρον ἔχων ἐγκύμονι κόρσῃ,
Τεύχεσιν ἀστράπτουσαν ἀνηκόντιζεν Ἀθήνην.

Verbis illis, εὖ εἰδὼς τόκον ἄλλον, contendiſſe videtur Nonnus ad phraſin Homericam, excepto quòd ab Homero diſceſſit in orationis ſtructurâ. Eſt enim Homericum in gignendi caſu, οὐ πάρ εἰδυῖα ποιεῖν. *non arte ſciens, neque experta partûs*. Politus.

scilicet ita loquitur: Ὦ δυσθέατον ὄμμα, καὶ τόλμης πικρᾶς. *O dirum spectaculum, & audacia amara.* Dicere enim quum posset: Ὦ δυσθέατον ὄμμα, καὶ τόλμη πικρά. *O dirum spectaculum, & audacia amara*; tamen loquendi formam, seu phrasin, mutavit, propterea quòd hoc, & illo modo dici poterat. exempli caussâ: Ὦ δυσθέατε καὶ ὄψεως, καὶ τολμήματος. *O horribilis rem & spectaculi, & audacia!* & rursus: Ὦ δυσθέατος ὄψις, καὶ τόλμημα. *O horribile spectaculum, & audax facinus!* Illud verò, τοὔνομα μυθήσασθαι, *nomen proferre, seu proloqui*, videlicet εἰπεῖν, *dicere*, juxta illud: τίς ἂν πάντων ὀνόματ' εἴπῃ; *quis omnium nomina dixerit?* scriptores posteriores Homero usurpant cum praepositione. ut πρὸς ὄνομα εἰπεῖν. *de nomine, seu nominatim, dicere.*

LXXXVIII. Helena sermone ad Dioscuros delapsa, de quibus etiam actum est Commentariis in Odysseam, fratres eos germanos dicit, ducesque populorum vocat: & Castorem quidem equorum agitandorum peritum habet; Pollucem verò, pugilem praestantissimum. Quumque ipsa eorum visendorum desiderio exaestuet; tamen hos Homerus Lacedaemone demortuos tradit, sicut & Lycophron exponit. Ea autem omnia, quae diximus, sic Homerus oratione suâ prosequitur: *Duos verò conspicere non possum duces, rectoresque populorum, Castoremque domitorem equorum, & pugilatu praestantem Pollucem, fratres ambos germanos. An ex amabili illâ Lacedaemone minimè secuti sunt? an, si huc secuti sunt, tamen nolunt virorum laborem, ac certamen subire, quòd dedecora, ac probra multa, quae mihi sunt, vereantur?* Ac vide, ut etiam nunc, sicut & in aliis locis, fatetur Helena, sese turpe, ac prohrosum facinus fecisse, cum adulterum illum Paridem Trojam usque secuta fuit. Sciendum porrò est, Helenam, ut verisimile sanè erat, ambigere, Trojam ne venerint Dioscuri. Quamquam Zenodotus Lacedaemone relictos eos velit, ut negotiis procurandis, rebusque administrandis praeessent. Volo autem, observes id, quod in Libro Medico repertum est, parotidas vocatas esse dioscuros. Sicuti etiam in eodem libro posita reperitur haec vox στάχυς, *spica*, de parte corporis. quod hodieque fertur apud multos, qui suilli pecoris, vel suis, στάχυν, *spicam*, lumbos ipsos appellant. Immo & Dioscuros pro duobus Mundi hemisphaeriis, maximèque

τάξεως, εἰπών· [1] Ὦ δυσθέατον ὄμμα, καὶ τόλμης πικρᾶς. Ἔχων γὰρ φάναι, ὦ δυσθέατον ὄμμα, [2] καὶ τόλμη πικρά· ὅμως ἐξήλλαξε τὴν φράσιν, διὰ τὸ καὶ οὕτω, καὶ οὕτω δύνασθαι λέγεσθαι. οἷον, ὦ δυσθεάτου καὶ ὄψεως, καὶ τολμήματος. καὶ πάλιν, ὦ δυσθέατος ὄψις, καὶ τόλμημα. Τὸ δὲ, τοὔνομα μυθήσασθαι, ἤγουν εἰπεῖν, κατὰ τὸ, [3] τίς ἂν πάντων ὀνόματ' εἴπῃ, μετὰ προθέσεώς φασιν οἱ μεθ' Ὅμηρον, οἷον πρὸς ὄνομα εἰπεῖν. Rom. p. 410.

Τῶν Διοσκούρων μνησθεῖσα ἡ Ἑλένη, περὶ ὧν καὶ ἐν τοῖς εἰς τὴν Ὀδύσσειαν εἴρηται, αὐτοκασιγνήτους αὐτοὺς λέγει, καὶ ἡγεμόνας λαῶν καλεῖ· καὶ τὸν μὲν Κάστορα, ἱππικὸν οἶδε· τὸν δὲ Πολυδεύκην, ἄριστον πύκτην. Καὶ αὐτὴ μὲν, ἤθελεν αὐτοὺς ἰδεῖν· Ὅμηρος δὲ, θανεῖν ἱστορεῖ τούτους ἐν Λακεδαίμονι, [4] ὡς καὶ ὁ Λυκόφρων ἐκτίθεται. Φράζει δὲ τὰ ῥηθέντα Ὅμηρος, οὕτω· Δοιὼ δ' οὐ δύναμαι ἰδέειν κοσμήτορε λαῶν, Κάστορά θ' ἱππόδαμον, καὶ πὺξ ἀγαθὸν Πολυδεύκεα, αὐτοκασιγνήτω. Ἢ οὐχ ἑσπέσθην Λακεδαίμονος ἐξ ἐρατεινῆς; ἢ δεῦρο μὲν ἕποντο, νῦν αὖτ' οὐκ ἐθέλουσι δὲ πόνον καταδύμεναι ἀνδρῶν, αἴσχεα δειδιότες, καὶ ὀνείδεα πόλλ', ἅ μοι ἐστίν; Καὶ ὅρα, ὅτι ὁμολογεῖ καὶ νῦν, ὡς καὶ ἐν ἄλλοις, ἡ Ἑλένη, αἰσχρὸν πρᾶγμα ποιῆσαι, καὶ ἐπονείδιστον, τὸ εἰς Τροίαν ἀκολουθῆσαι τῷ μοιχῷ Πάριδι. Ἰστέον δὲ καὶ, ὡς Ἑλένη μὲν ἀμφιβάλλει, ὡς εἰκὸς, εἰ μὴ ἦλθον εἰς Τροίαν οἱ Διόσκουροι· Ζηνόδοτος δὲ, διοικητὰς ἐν Λακεδαίμονι φησὶ καταλελεῖφθαι αὐτούς. Σημείωσαι δὲ, ὅτι ἐν Ἰατρικῷ βίβλῳ [5] εὕρηνται αἱ παρωτίδες, καλούμεναι διόσκουροι. ἐν δὲ τῷ αὐτῷ, καὶ ὁ στάχυς ἐπὶ μέρους σώματος εὑρέθη κείμενος. ὃ καὶ παρὰ πολλοῖς εἰς ἔτι νῦν φέρεται, [6] οἳ συὸς προβάτου στάχυν φασὶ τὰ περὶ τὰς ψόας. [7] Ὅτι δὲ οἱ Διόσκουροι καὶ εἰς τὰ δύο ἡμι- Bas. p. 311.

1. Ὦ δυσθέατον ὄμμα, καὶ τόλμης πικρᾶς) Demetrius Triclinius ad Sophoclis Ajacem: ἴσχεν, ὅτι τὸ ὦ οὐ μόνον πρὸς κλητικὴν, ἀλλὰ καὶ πρὸς γενικὴν φέρεται. ἀμφότερον ἂν ἔστιν ἀνευρεῖν. Ἀλλως. Ὦ δυσθέατον λέγε ὄμμα, καὶ ὦ ὄμμα τολμῆς πικρᾶς. τολμῆς γὰρ ἦν τὸ ὄμμα. Πρὸς γενικὴν δὲ τὸ ὦ συντάττεται, λόγον οὐκ ἔχει. πρὸς εὐθεῖαν μόνον ἁρμόζει, ὡς τὸ, ὦ οὗτος, καὶ ὦ δυστυχές. Politus.

2. καὶ τόλμη πικρῇ) l. καὶ τόλμη πικρά. Polit.

3. τίς ἂν πάντων ὀνόματ' εἴπῃ) Hom. Πάντας δ' οὐκ ἂν ἐγὼ μυθήσομαι, οὐδ' ὀνομήνω. Salvinus.

4. ὡς καὶ ὁ Λυκόφρων ἐκτίθεται) Lycophron in Cassandrâ de Dioscuris:

Καὶ τοὺς μὲν ᾅδης, τοὺς δ' Ὀλύμπιοι πλάκες
Παρ' ἦμαρ αἰεὶ δεξιώσονται ξένους,
Φιλαυθομαίμους, ἀλφέτας τε, καὶ φθιτούς.
Καὶ τῶν μεν ἡμῖν τοιάδ' ὁ δαίμων δόσιν.

Scholiasta: καὶ τῶν μὲν ἡμῖν. τῶν Ἀφαρητιδῶν, καὶ Διοσκούρων τοιαῦτα ὁ δαίμων τὰ δῶρα. τουτέστιν, ἀποθανοῦνται. οὐκ ἐπολεμήσαν τῇ Τροίᾳ, ὡς καὶ Ὅμηρος·

Ὣς φάτο. τοὺς δ' ἤδη κάτεχεν φυσίζοος αἶα
Ἐν Λακεδαίμονι αὖθι, φίλῃ ἐν πατρίδι γαίῃ.

Politus.

5. εὕρηνται αἱ παρωτίδες, καλούμεναι διόσκουροι) Parotides, credo, Dioscuri dictae; tamquam sint auribus geminae, & adgnatae: & euphemismi gratiâ. Salvinus.

6. οἳ συὸς προβάτου στάχυν φασί) Non sperno conjecturam Caroli Dufresnii, qui legit, οἱ συὸς, ἢ προβάτου. Malim tamen simplicius legere, οἱ συὸς προβάτου. ita ut τὸ, προβάτου, appositum intelligatur τῷ συός. Est enim πρόβατον πᾶν τὸ βόσκημα, atque, ut notat Etymologus, πολλάκις κατὰ παντὸς ἐπὶ παντων τῶν βοσκημάτων εἴρηται ἡ λέξις. Politus.

Sic Latinis pecus de omnibus pecudibus dicitur. Sed tam pecus, quàm πρόβατον, adjectivum non est, sed substantivum. Salvinus.

7. Ὅτι δὲ οἱ Διόσκουροι καὶ εἰς τὰ δύο ἡμισφαίρια τοῦ παντὸς ἐνοήθησαν, καὶ εἰς τοὺς ζωτικοὺς δὲ μάλιστα κύκλους) Eustathius ad Odysseam p. 1686. ὅπερ δὲ οὐ πάνυ πιθανῶς νοοῦσι τὸ ἑτερήμερον ἐπὶ τῶν, τὸ μὲν ἄλλο ζῆν τῇ ἡμέρᾳ, ὡς τοῦ ἑτέρου ἐν νεκροῖς ὄντος, τὸ δὲ ἑτέρα τοῦ λοιποῦ, ὡς θατέρου τεθνεῶτος, εἰς τὰ δύο τοῦ οὐρανοῦ ἡμισφαίρια τοὺς Διοσκούρους ἀνανοοῦσιν· ὧν θάτερον μὲν ὑπὲρ γῆς ἀεί ἐστι· θάτερον δὲ, ὑπὸ γῆν. ὅπερ ἀναξίως ὁ Παρμένης, φασὶν, ὡς οὐκ ἔχει λέγειν, εἰρῆσθαι Διοσκούρους παρ' Ὁμήρῳ τὰ δύο ἡμισφαίρια τοῦ παντός. διὸ γὰρ τὸ ἀνεπαίσθητον εἶναι τοῦ φωτισμοῦ φασὶ παραυξήσεως ἐν ἑκάστῃ ἡμέρᾳ, οὐδὲ ἐπινοῆσαι ῥᾴδιον, πῶς ἐστιν ἑκάτερον αὐτῶν ἑτερήμερον. Λέγει δὲ, μᾶλλον τοῖς κύκλοις ἐφαρμόζων τὸ ἑτερήμερον τοῖς τε ἄλλοις, καὶ τοῖς ζωτικοῖς. καὶ ταῦτα μὲν κατὰ ἀλληγορίαν. Sed neque τὸ ἑτερήμερον circulis illis satis ἐφαρμόζει, ut animadversum est Juliano. Dispar enim est ratio. Verba ipsa Juliani adducam ex Oratione IV. in Regem Solem, ut tum Eustathii ea verbis quamquam consertanea. Οὐδὲ γὰρ, ὡς ὑπέλαβον εἰρῆσθαι τινες πρὸς τῶν θεολόγων, ἡμισφαίρια τοῦ παντὸς τὰ δύο λόγον ἔχει τινά. πῶς γὰρ ἐστιν ἑτερήμερον αὐτῶν ἑκάτερον, οὐδὲ ἐπινοῆσαι ῥᾴδιον· ἡμέρας ἑκάστης ἀνεπαισθήτου κατὰ τὸν φωτισμὸν αὐτῶν παραυξήσεως γινομένης. Σκοψώμεθα δὲ νῦν, ὑπὲρ ὧν αὐτοὶ καινοτομεῖν ἴσως τῷ δοκοῦμεν. εἰ τοὺς ἡμέρας ἐκείνοι μετέχοντας ὀρθῶς ἂν φαίην, ὁπόσοις ἴσος ἐστὶν ὁ

ὑπὲρ

μισφαίρια τοῦ παντὸς ἐνοήθησαν, καὶ εἰς τοὺς Τροπικοὺς δὲ μάλιστα κύκλους, ὁ Παραβάτης Ἰουλιανὸς ἔγραψεν, ὡς δηλοῦται καὶ ἐν τοῖς εἰς τὴν Ὀδύσσειαν. Ἔτι ἰστέον καὶ, ὅτι δυνατὸν μὲν ἦν, τὴν Ἑλένην διὰ τοσούτων ἐτῶν μαθεῖν τὰ κατὰ τοὺς ἀδελφοὺς ἀπὸ αἰχμαλώτων, ἢ καὶ ἄλλως πως· ἐπεκρύπτετο δὲ αὐτῇ ὁ θάνατος ἐκείνων ἐπίτηδες, Ἀλεξάνδρου, οἷα εἰκὸς, τοῦτο μηχανωμένου, ὡς ἂν μὴ τήκοιτο δακρυχέουσα. Ὁμηρικὸν δὲ πολλαχοῦ ἔθος φαίνεται, κατὰ εἰκαίαν τεχνικὴν μέθοδον, τὸ ἐν πράγμασι μὴ μόνον αὐτὸ τὸ ὂν λέγειν, ἀλλὰ στοχαστικῶς καὶ τὸ μὴ ὄν. ὡς καὶ ἐνταῦθα ποιεῖ, πλάσας τὴν Ἑλένην μὴ μόνον τὸ ἀληθὲς εἰποῦσαν, ὡς οἴκοι μεμενήκασιν οἱ ἀδελφοὶ, ἀλλὰ καὶ ὡς εἰς Τροίαν ἐλθόντες, εὐλαβοῦνται φαίνεσθαι, ὅπερ οὐκ ἔστιν.

πθ΄. Ὅρα δὲ, ὅτι δυνάμενος Ὅμηρος Πολυδεύκην εἰπεῖν κοινῶς, ὅμως εἵλετο Ἰωνίσαι, καὶ γράψαι Πολυδεύκεα. ἐξ οὗ πάθος γέγονε στιχηρὸν, λεγόμενον ὑπέρμηκες· [1] τὸ δ' αὐτὸ, καὶ δολιχόουρον. καὶ ὅτι τοὺς αὐτοκασιγνήτους ἑρμηνεύουσα φησί· οὕς μοι μία γείνατο μήτηρ, [2] πρὸς οὓς δηλαδὴ γνησιώτερον οἱ πολλοὶ διάκεινται, [3] ἤπερ πρὸς τοὺς ὁμοπατρίους μὲν, ἀμφιμητρίους δέ, ὡς δηλώσει που καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς τὸ, ἐπεὶ οὐχ [4] ὁμογάστριος Ἕκτορός εἰμι. Αἰτία δὲ τοῦ φιλεῖσθαι μάλιστα τοὺς τοιούτους, διότι, φασὶ, τοὺς μὲν ὁμογαστρίους, ἴσασιν ἀδελφοὺς οἱ ἄνθρωποι· τοὺς δὲ ἀμφιμητρίους, οἴονται. Ὅρα δὲ, ὅτι, Ὁμήρου τοὺς κασιγνήτους ἑρμηνεύσαντος, Σοφοκλῆς τὴν ὅμαιμον διασαφεῖ ἐν τῷ, [5] πρὸς σῆς ὁμαίμου, καὶ κασιγνήτης. Ποιεῖ δὲ τοῦτο ἐκεῖνος, διὰ τὸ μὴ πάντα ὅμαιμον, [6] ἤδη καὶ κασίγνητον εἶναι. [7] ὅμαιμοι γὰρ πολλαχοῦ, καὶ οἱ ἁπλῶς καθ' αἷμα, καὶ προσγενεῖς, ὡς δηλοῖ καὶ [8] Λυκόφρων ὁ καὶ αὐθομαίμους τοὺς τοῦ αὐτοῦ γένους εἰπών. Ἰστέον δὲ καὶ, ὅτι, Ὁμήρου τοὺς κασιγνήτους αὐτοκασιγνήτους εἰπόντος, κατά τινα ἐνδιάθετον ἐπίτασιν, λαβόντες οἱ μεθ' Ὅμηρον ἀφορ-

mèque pro Circulis Tropicis accipi, ſcripſit deſertor ille religionis Julianus, ut patet ex Commentariis in Odyſſeam. Ad hæc, de Helenâ ſciendum, eam tot annorum ſpatio certiorem quidem de fratribus ſuis per captivos, aut aliâ quacumque viâ, fieri potuiſſe; verumtamen ei de induſtriâ mortem illorum occultatam fuiſſe, ita, ut videtur, curante, & ſatagente Alexandro, ut ne præ lacrymis contabeſceret. Homerica autem conſuetudo, pro quadam propriâ ejus artificioſâ ratione, multis poſtea in locis hæc apparet, ut non id modò commemoret, quod reverâ eſt; ſed etiam per conjecturam id, quod minimè omnium eſt: ut certè quidem facit hoc loci, quo Helenam fingit non ſolùm dicere id, quod verum eſt, domi ſcilicet fratres remanſiſſe; ſed etiam id, quod minimè verum eſt, eos ſcilicet Trojam veniſſe, & verecundè eosdem cavere, ne in aliorum conſpectum veniant.

LXXXIX. Vide verò, ut, quum poſſet Homerus ex uſu linguæ communis dicere Πολυδεύκην, *Pollucem*; tamen dicere maluit Jonicè, & ſcribere Πολυδεύκεα. ex quo vitium verſûs oritur, quod vocant ὑπέρμηκες, *verſus prælongi*; idemque etiam δολιχόουρον, *quaſi longiorem caudam habentis*. Itemque vide, ut explicat Helena, atque interpretatur, quos dixerat αὐτοκασιγνήτους, *fratres germanos*, additis illis verbis: οὕς μοι μία γείνατο μήτηρ. *quos mihi una peperit mater*. erga quos nimirum homines vulgò maximam partem γνησιώτερον, *magis germanè, atque ingenuè*, afficiuntur, quàm erga alios fratres, qui, quamvis ex eodem patre; tamen ex matre ſunt diversâ. ut alicubi poſtea palam facit illud: ἐπεὶ οὐχ ὁμογάστριος Ἕκτορός εἰμι. *quoniam non uterinus frater Hectoris ſum*. Cur autem uterini fratres maximè omnium amentur, ac diligantur, in cauſsâ illud eſſe ajunt, quòd homines fratres ſuos certò ſciunt eſſe eos, qui ex eadem ſunt matre; eos verò, qui ex matre ſunt diversâ, fratres ſuos opinantur. Vide rurſus, ut, quemadmodum explicat Homerus τοὺς κασιγνήτους, *fratres germanos*; ita Sophocles declaret, atque explanet τὴν ὅμαιμον, *conſanguineam ſororem*, ubi ſic ait: Πρὸς σῆς ὁμαίμου, καὶ κασιγνήτης. *a ſorore tuâ conſanguineâ, & germanâ*. Eâque ille de cauſsâ ſic facit, quòd non omnis, qui ὅμαιμος, *conſanguineus*, continuò etiam ſit κασίγνητος, *frater germanus*. Namque ὅμαιμοι, *conſanguinei*, frequentiùs ſunt ipſi generatim conſanguinei, & agnati, ut clarè etiam oſtendit Lycophron, qui αὐθομαίμους, *ipſos per ſe conſanguineos*, eos vocat, qui ejusdem ſunt generis, vel generis propinquitate inter ſe conjunguntur. Quoniam verò Homerus per vehementiam quamdam animi affecti, ſtudiique ſui contentionem, τοὺς κασιγνήτους, *germanos fratres*, dixit αὐτοκασιγνήτους, *germanos per ſe fratres*; ſciendum, poſteriores Homero ſcriptores occaſionem inde cepiſſe, ut

ὑπὲρ γὰρ ἥλιο ποιεῖται χρόνον ἐν ἔτει, καὶ τῷ αὐτῷ μηνί. Ὀρθὸν τις οὖν, ὁ καὶ νῦν ἐπηρμένος τοῖς κύκλοις ἐφαρμόζει ταῖς τε ἄλλαις, καὶ τοῖς Τροπικοῖς. ὑπολήψεταί τις, οὐκ ἔστιν ἐστίν. οἱ μὲν γὰρ οὐ φαίνονται καὶ τοῖς νῦν ὀντέπασιν οἴκαδε γὰρ ἀμφοτέροις ἡμισφαίροις· ἔτι δὲ οἱ θνητοὶ ὁρῶντες, εὐθηνεῖς ἑρῶσι θνητοῖς. Ea eadem allegoriâ Macrobius Saturnal. lib. 1. cap. 21. *Gemini autem, qui alternis mortibus vivere creduntur, quid aliud, niſi ſolem unum, eumdemque ſignificant, modo deſcendentem in ima mundi, modo in ſummam altitudinem reſurgentem?* Politus.

1. τὸ δ' αὐτὸ, καὶ δολιχόουρον) τὸ κατὰ τὸ τέλος πλεονάζον συλλαβῇ. Polit.

2. πρὸς οὓς δηλαδὴ γνησιώτερον οἱ πολλοὶ διάκεινται) Secundùm iſtam etymologiam, qua κασίγνητος, ſeu αὐτοκασίγνητος, idem eſſe dicitur, atque ὁ κάσις, ſeu ἀδελφὸς γνήσιος. Etymologus Græcæ: αὐτοκασίγνητος, γνήσιος ἀδελφὸς, ὁ ἐκ τῆς αὐτῆς γονῆς. & rurſus: κασίγνητος, παρὰ τὸ κάσις, ὃ σημαίνει τὸν ἀδελφὸν, καὶ τὸ γνητὸς γονεύς, ὃ σημαίνει τὸν γονέα. τινὲς ἐκ τῆς γονῆς. Politus.

3. ἤπερ πρὸς τοὺς ὁμοπατρίους) lege cum Frobenio, ἤπερ. Polit.

4. ὁμογάστριος) ὁ ἐκ τῆς αὐτῆς γαστρὸς ἀδελφός. Polit.

5. Πρὸς σῆς ὁμαίμου, καὶ κασιγνήτης) in Electrâ v. 12. Ubi Scholiaſtes has voces juxta poſitas notat ἐκ παραλλήλου. Sed & poſtea in eadem Tragœdiâ Sophocles magis magiſque explicat τὴν ὅμαιμον v. 328.

Τὴν σὴν ὅμαιμον ἐκ πατρὸς ταὐτοῦ φύσιν
Χρυσόθεμιν, ἔκ τε μητρός.

Politus.

6. ἤδη καὶ κασίγνητον εἶναι) Virg. *Tum conſanguineus lethi ſopor*. κασίγνητος. quod Seneca dixit; *Frater gelidæ languide Mortis*. Salvinus.

7. ὅμαιμοι γὰρ πολλαχοῦ καὶ οἱ ἁπλῶς καθ' αἷμα) Heſychius: ὅμαιμοι, ἀδελφοί, συγγενεῖς, ὁμόαιμοι. Suidas: ὅμαιμος, καὶ ὁμαίμων, ἀδελφός, ἢ συγγενής. Polit.

8. Λυκόφρων ὁ καὶ αὐθομαίμους τοὺς τοῦ αὐτοῦ γένους εἰπών) Lycophron:

Τέσσαρσιν ἐξ Ἀτλαντος [illegible]
Τοῖν αὐθομαίμοιν συγκατασκάπτων Πρύλιν.

Ibi αὐθομαίμοιν eſt τῶν συγγενῶν Τρώων. Politus.

ut per exaggerationem, seu ratione cujusdam præstantiæ, atque excellentiæ, dicerent τὸ αὐτοζῶον, *ipsum per se vivens*, & τὸν αὐτοάνθρωπον, *ipsum per sese hominem*, aliaque hujus generis. Itemque sciendum, τὸ κασίγνητος, *frater germanus*, derivatum videri ex ὁ γνωτός, *notus*, mutatione τοῦ ω in ε.

XC. Ἐρατεινήν, *amabilem*, dicit Lacedæmonem ut & paullò ante dixerat ὁμηλικίην ἐρατεινήν, *cætum æqualium amabilem*, cum quia patria ea erat sua ipsius, tum quia Lacedæmon, regio erat opulenta, bonorumque omnium copiâ affluens. Πόνον ἀνδρῶν, *laborem virorum*, bellicum nempe, ac militarem, cum nunc intelligit, qui in fortiter agendo, aut in patiendo versatur. Τὸ δειδιότες, *timenter, ac veriti*, magnum admodum metum, ac pudorem significat. Φυσίζοος, *alma*, eadem est, atque ἡ φύουσα τὰ πρὸς ζωὴν χρήσιμα, *quæ producit res ad vitam necessarias*. Cur autem vocis hujus penultima scripta sit cum parvo ο, est hîc in causâ, non licentia Poëtica; sed analogia quædam Grammatica. Quum enim τὸ ζωή, *vita*, fiat ex verbo ζέω ζῶ, *ferveo*, eo quòd caleant, ac fervescant viventia; non præter rationem fuerit, id ipsum scribi cum parvo ο, quippe quum in verbo ejus primitivo insit τὸ ε. ut id perinde sese habeat, atque τὸ ῥέω, *fluo*, ῥοή, *fluxus*; χέω, *fundo*, χοή, *libamen, quod funditur*, aliaque hujuscemodi. Quoniam verò in simplici illo nomine, ζωή, *vita*, prævaluit regula, ut illud scriberetur cum ω magno, quæ quidem regula adjunctam vult esse syllabam ad Præsens verbi ζῶ, *ferveo* (sicut enim dicitur ῥῶ, quod significat impetu quodam, & cum celeritate feror, ῥωή, & ἐρωή, idest, impetus, seu motus, qui fit cum impetu; sic etiam ζῶ, *ferveo*, ζωή, *vita*; & sic etiam ζῶον, *animal*, ut λῶ, *volo*, λῷον, *melius*) factum deinde est, ut altera scribendi ratio aptaretur, ac conveniret nomini composito φυσίζοος, *almus*, *seu dans vitam*, & pro literâ ε, quæ inest in verbo primitivo ζέω ζῶ, *ferveo*, vicissim hic poneretur τὸ ο. Sin autem genuina, ac sincera est codicum Herodoti lectio, in quibus per ο parvum scribitur ἡ ζοή, *vita*, hoc quidem loci: ὁ θάνατος μοχθηρῆς ἐούσης τῆς ζοῆς αἱρετώτερος τῷ ἀνθρώπῳ γέγονε. *Mors optabilior est ærumnosâ vitâ homini* (namque & ista alicubi reperta est scriptura) compositum inde fuerit τὸ φυσίζοος γῆ, *vivifica terra, atque alma*. quod idem est quodammodo, atque τὸ ζείδωρος, *suppeditans, quæ ad vitam sunt necessaria*. Sciendum tamen est, φυσίζοον a nonnullis explicari τὴν ζῶα φύουσαν, *eam, quæ gignit, seu procreat animantia*, ut fertur in Dictionario Oratorio.

Pra-

ἀφορμὴν εἰλῆφθεν, τὸ αὐτοζῶον, καὶ τὸ αὐτοάνθρωπον ὑπεροχικῶς εἰπεῖν, [1] καὶ ὅσα τοιαῦτα, καὶ ὅτι [2] ἐκ τοῦ ὁ γνωτὸς δοκεῖ, τροπῇ τοῦ ω εἰς ε, γενέσθαι ὁ κασίγνητος.

ϟ'. Ἐρατεινὴν δὲ Λακεδαίμονα λέγει, ὡς καὶ πρὸ ὀλίγου εἶπεν [3] ὁμηλικίην ἐρατεινήν· [4] καὶ φίλην πατρίδα, καὶ διότι δὲ χώρα εὐδαίμων ἡ Λακεδαίμων. Πόνον δὲ ἀνδρῶν τὴν ἐν πολέμῳ λέξει νῦν ἐνέργησιν, ἢ κακοπάθειαν. Τὰ δὲ δειδιότες, τὴν ἄγαν πολλὴν δειλίαν εὐλάβειαν, καὶ αἰδῶ. [5] Φυσίζοος δὲ ἡ φύουσα τὰ πρὸς ζωὴν χρήσιμα. Αἰτία δ' ἐνταῦθα τῆς ἐν τῇ παραληγούσῃ μικρογραφίας, οὐ Ποιητικὴ ἄδεια, ἀναλογία δέ τις γραμματική. [6] Τὸ γὰρ ζωὴ ἀπὸ τοῦ ζέω ζῶ γεγονός, διὰ τὴν τῶν ζώντων θερμότητα, οὐκ ἀλόγως ἂν [7] διὰ τοῦ ο μικροῦ ἔχοι γράφεσθαι, ὡς ἔχον τὸ ε προεγκείμενον ῥήματι. [8] ἵνα ᾖ ὅμοιον τῷ, ῥέω ῥοή· χέω χοή· καὶ τοῖς ὁμοίοις. Ἐπεὶ δὲ ἐν τῷ, ζωή, ἁπλῷ ὀνόματι ἐμεγέθυνε τὸ ω κανὼν ἐκνικήσας, [9] ὁ τῆς προσλήψεως τῆς συλλαβῆς ἐν τῷ ἐνεστῶτι τῷ ζῶ (ὡς γὰρ ῥῶ τὸ ὁρμῶ ῥωή, καὶ ἐρωὴ ἡ ὁρμή, οὕτω καὶ ζῶ ζωή, οὕτω δὲ καὶ ζῶον, ὡς λῶ λῷον) [10] προσήρμοσε λοιπὸν τῷ συνθέτῳ τῷ, φυσίζοος, ἡ ἑτέρα γραφική, καὶ ἀντὶ τοῦ ε τοῦ ἐν τῷ ζέω ζῶ θεματικῷ ῥήματι ἐγκειμένου, ἀντετέθη ἐνταῦθα τὸ ο. Εἰ δὲ τὰ Ἡροδότου ἀντίγραφα ἀσφαλῶς ἔχει κατὰ τὴν διὰ τοῦ ο μικροῦ [11] γραφὴν τῆς ζοῆς ἐν τῷ, ὁ θάνατος μοχθηρᾶς οὔσης τῆς ζοῆς αἱρετώτερος τῷ ἀνθρώπῳ γέγονεν (εὕρηται γάρ που καὶ τοιαύτη γραφή) ἐκεῖθεν ἂν εἴη συντεθὲν τό, φυσίζοος γῆ. ὃ ταυτόν πως ἐστὶ τῷ, ζείδωρος. Ἰστέον δέ, ὅτι τινὲς φυσίζοον εἶπον, τὴν ζῶα φύουσαν, ὡς ἐν ῥητορικῷ φέρεται λεξικῷ.

Rom. p. 411.

Κύρι-

1. καὶ ὅσα τοιαῦτα) cujusmodi occurrunt voces apud Dionysium vulgò Areopagitam, ut αὐτοπεριγραπτον, αὐτοαγαθότης, αὐτοζωή, αὐτοπερίθεον, αὐτοσοφία, αὐτόφως, αὐτοαγαθότης, αὐτοαληθής. Politus.

Quæ voces sunt Theologiæ mysticæ. Salvinus.

2. ἐκ τοῦ ὁ γνωτὸς δοκεῖ, τροπῇ τοῦ ω εἰς ε, γενέσθαι ὁ κασίγνητος) Melior illa etymologia, quam paullò ante tetigimus, ut κασίγνητος sit παρὰ τὸ γνης γνητος, ὁ σημαίνει τὸν γνήσιον. Polit.

3. ὁμηλικίην) l. ὁμηλικίην. Polit.

4. καὶ φίλην πατρίδα, καὶ διότι) Malim, ut dilucidior sit sensus, καὶ ὡς φίλην πατρίδα, καὶ διότι. quasi scilicet duplex hæc sit ratio, cur Helena amabilem Lacedæmonem diceret, tum quia patria ipsius erat, tum quia bonorum omnium copiâ affluebat. Polit.

5. Φυσίζοος δὲ ἡ φύουσα τὰ πρὸς ζωὴν χρήσιμα) Etymologici Magni Auctor: Φυσίζοος, ὁ τὰ πρὸς τὸ ζῆν φύουσα γῆ. Polit.

6. Τὸ γὰρ ζωὴ ἀπὸ τοῦ ζέω ζῶ γεγονός) ζωή, vita, ἀπὸ τοῦ ζέειν, a fervendo. Sic ἀλίβαντες, mortui, quasi ἄνευ λιβάδος, sine humore. Salvinus.

Etymologici Magni Auctor: ἀπὸ τοῦ ζῶ γίνεται ζωή, κατὰ πρόσληψιν συλλαβῆς. Politus.

7. διὰ τοῦ ο μικροῦ ἔχοι γράφεσθαι, ὡς ἔχον τὸ ε προεγκείμενον ῥήματι) Sic ἀπὸ τοῦ λέγω, λόγος. ἀπὸ τοῦ πλέω, πλόος, & ab aliis omnibus verbis dissyllabis, quæ primam habent cum ε ψιλῷ, formantur verbalia in ο μικρῷ in eâdem syllabâ. Canon hic est grammaticus constans, atque perpetuus. Salvinus.

Facit cum hoc Canone Etymologici Magni Auctor: τὰ ἔχοντα τὸ ε ἐγκείμενον ἐν τοῖς ῥήμασιν, ἔχουσι τὸ ο ἀντιπαρακείμενον ἐν τοῖς ῥήμασιν. Politus.

8. ἵνα ᾖ ὅμοιον τῷ, ῥέω ῥοή) Etymologici Magni Auctor: ὥσπερ παρὰ τὸ ῥέω γίνεται ῥοή, καὶ χέω χοή· οὕτω καὶ ἀπὸ τοῦ ζέω, ζοή. καὶ τροπῇ τοῦ ο εἰς ω, ζωή. Polit.

9. ὁ τῆς προσλήψεως τῆς συλλαβῆς ἐν τῷ ἐνεστῶτι τῷ ζῶ) est id, quod dicit Etymologus, fieri τὸ ζωὴ ἀπὸ τοῦ ζῶ, κατὰ πρόσληψιν συλλαβῆς. Polit.

10. προσήρμοσε λοιπὸν τῷ συνθέτῳ τῷ φυσίζοος ἡ ἑτέρα γραφική) Contra observat Etymologus, quæ sunt a ζῶ nomina composita, ea conservare eamdem scripturam, nempe per ω. qualia sunt, ζωοφόρος, ζωοτόκος, σύζωος. Politus.

11. γραφὴν τῆς ζοῆς ἐν τῷ, ὁ θάνατος) Scribe hic γραφὴν τῆς ζόης, sicuti & statim postea τῆς ζόης, non ζοῆς, in loco Herodoti, quem interpolavit Eustathius. Nam & τῆς ζόης, cum diversitate tantùm accentûs, habent hodierni codices Herodoti l. 7. n. 46. οὕτω ὁ μὲν θάνατος, μοχθηρῆς ἐούσης τῆς ζόης, καταφυγὴ αἱρετωτάτη τῷ ἀνθρώπῳ γέγονε. Politus.

Sed Eustathius ex memoriâ, non ex præsenti codicis lectione, citavit Herodotum, τὴν ζόην pro ζωὴν adnotasse contentus. Salvinus.

Κήρυκες δ' ἀνὰ ἄστυ, θεῶν φέρον ὅρκια πιστά,
Ἄρνε δύω, καὶ οἶνον ἐΰφρονα, καρπὸν ἀρούρης,
Ἀσκῷ ἐν αἰγείῳ· φέρε δὲ κρητῆρα φαεινὸν
Κῆρυξ Ἰδαῖος, ἠδὲ χρύσεια κύπελλα.
Ὤτρυνεν δὲ γέροντα παριστάμενος ἐπέεσσιν·
Ὄρσεο, Λαομεδοντιάδη· καλέουσιν ἄριστοι
Τρώων θ' ἱπποδάμων, καὶ Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων,
Ἐς πεδίον καταβῆναι, ἵν' ὅρκια πιστὰ τάμητε.
Αὐτὰρ Ἀλέξανδρος καὶ ἀρηΐφιλος Μενέλαος,
Μακρῇς ἐγχείῃσι μαχήσοντ' ἀμφὶ γυναικί.
Τῷ δέ κε νικήσαντι γυνὴ καὶ κτήμαθ' ἕποιτο.
Οἱ δ' ἄλλοι, φιλότητα καὶ ὅρκια πιστὰ ταμόντες,
Ναίοιμεν Τροίην ἐριβώλακα· τοὶ δὲ νέονται
Ἄργος ἐς ἱππόβοτον, καὶ Ἀχαιΐδα καλλιγύναικα.

Praecones autem per urbem, deorum ferebant fœdera fida,
Agnos binos, & vinum lætum, fructum telluris,
Utre in caprino: ferebat etiam cratera splendidum
Caduceator Idæus, & aurea pocula.
Hortatus autem est senem adstans his verbis:
Surge, Laomedontiade: vocant principes
Trojanorumque equitum, & Achivorum loricatorum,
In campum ut descendas, ut fœdera fida feriantur.
Verùm Alexander, & bellicosus Menelaus
Longis hastis pugnabunt de muliere.
Victorem mulier, & opes sequentur.
Cæteri verò, amicitiâ, & fœderibus fidis percussis,
Incolemus Trojam glebosam: at illi revertentur
In Argos equestre, & in Achaiam pulchras mulieres habentem.

Baf. p. 312. ϛα΄. Ὅρκια πιστὰ, οὐ μόνοι αὐτοὶ οἱ ἔνορκοι λόγοι, ἀλλὰ καὶ τὰ ἐν ὅρκοις χρειώδη. Φησὶ γοῦν· Κήρυκες δ' ἀνὰ ἄστυ φέρον ὅρκια πιστὰ, ἄρνε δύω, καὶ οἶνον εὔφρονα, καρπὸν ἀρούρης, ἀσκῷ ἐν αἰγείῳ. Τοιοῦτον καὶ τὸ, σύναγον ὅρκια, ἤγουν συνῆγον τὰ εἰς ὅρκον χρήσιμα. Καὶ [1] τὸ τάμνειν δὲ ὅρκια παρ' Ὁμήρῳ, καὶ Ἡροδότῳ, τὸ θῦσαι τὰ ἐπὶ ὅρκῳ σφάγια δηλοῖ. Ἰωνικὴ δὲ λέξις τὸ τάμνειν ἐπὶ τοῦ θύειν, καὶ τὸ, ἔταμον, καὶ τὰ ὅμοια, καὶ πολλαχοῦ κεῖται. καὶ ἔχει συντομίαν, καὶ πολὺ νοῦν. Συγκροτεῖται δὲ διά τε ἄλλων, καὶ τοῦ, ἐκ κεφαλέων τάμνε τρίχας. καὶ, ἀπὸ στομάχους ἀρνῶν τάμνε. Τὸ δὲ ὅρκιον προβῆναι, προϊὼν, ὅρκια πιστὰ γενέσθαι φησίν. Ἔστι δὲ φέρειν μὲν, τὸ βαστάζειν. ἐξ οὗ καὶ τὸ φοράδην ἐπίῤῥημα. Διὸ καὶ τὸ, ἔφερε δὲ κρητῆρα φαεινὸν, [2] ταυτόν ἐστι τῷ ἐβάσταζεν. [3] Οἶνος δὲ εὔφρων, ὁ εὐφραντικὸς, καὶ, ὡς ἀλλαχοῦ ἐρεῖ, [4] μελιηδής. Τὸ δὲ, καρπὸν ἀρούρης, πρὸς διαστολὴν εἴπε τοῦ λοιποῦ, τοῦ μὴ ἐξ ἀρούρης, ὃν αἱ ἀγριάδες γεννῶσιν. Ἐκεῖνος γὰρ οὐκ ἂν εἴη οὕτως εὔφρων. Σημείωσαι δὲ, ὅτι νῦν μὲν ἁπλῶς ἄρουρα, ἡ ἀρουμένη γῆ· παρὰ δὲ Ἡροδότῳ καὶ ὥρισται, εἰπόντι· ἄρουρα ἑκατὸν πήχεων Αἰγυπτίων πάντη.

ϛβ΄. Τὸ δὲ, ἀσκῷ ἐν αἰγείῳ, διὰ πολυπειρίαν τοῦ ἀκροατοῦ παρέῤῥιπται, ἵνα μὴ λανθάνῃ τὸν ἀκούοντα, ὡς ἐκ προβάτου μὲν οὐκ ἂν ἀσκὸς εὔχρηστος γένοιτο, ἐξ αἰγὸς δέ. Οἱ δὲ ὕστερον καὶ βόειον ἀσκὸν καινοπραγήσαντες εἰς οἴνου ἀγγεῖον, ὡς ἑτεροίους καιροὺς ἐξεῦρον αὐτόν. Ἄλλου δὲ καιροῦ καὶ [5] οἱ νενασμέναι οἴνου ἀμφορέες. αἱ δὲ βῖκοι, οὐδὲ αὐταὶ γνωστοὶ τῷ Ποιητῇ, καθάπερ οὐδὲ αἱ πυτῖναι, ὧν παράγωγα τὰ

XCI. Ὅρκια πιστὰ, *fœdera jurejurando firma, ac stabilia*, non ipsa modò verba, quæ jurejurando confirmantur; sed etiam quæ ad jurisjurandi solemnem ritum adhibentur. Quippe sic loquitur: *Caduceatores verò per urbem ferebant* ὅρκια πιστὰ, *fœdera fida, agnos binos, vinumque lætum, fructum arvi, in utre caprino.* Tale quoque illud: σύναγον ὅρκια, *congregabant fœdera.* videlicet συνῆγον τὰ εἰς ὅρκον χρήσιμα. *congregabant, seu cogebant, quæ ad fœdera jurejurando sanciendà pertinent.* Quin & τὸ τάμνειν ὅρκια, *icere, seu percutere fœdera*, apud Homerum, atque Herodotum significat victimas ad jusjurandum adhibitas sacrificare. Multis porrò in locis, sacrificandi sensu usurpatur vox Jonica τάμνειν, *cædere, percutere, ferire, icere*, & τὸ, ἔταμον, *percusserunt*, & alia hujus generis. Estque ea vox compendiariæ brevitatis, multæque, ac variæ significationis. Ejus verò exempla tum ex aliis locis, tum ex his etiam colliguntur. videlicet, ἐκ κεφαλέων τάμνε τρίχας. *ex capitibus abscidit pilos.* &, ἀπὸ στομάχους ἀρνῶν τάμνε. *guttura agnorum abscidit.* At verò postea ὅρκια πιστὰ γενέσθαι, *fœdera rata fieri*, dicit, cum jusjurandum succedit. Est autem φέρειν, *ferre*, idem atque τὸ βαστάζειν, *portare*: ex quo adverbium φοράδην, *portando, seu in modum portantis, seu gestantis.* Ideoque illud, ἔφερε δὲ κρητῆρα φαεινὸν, *ferebatque cratera splendidum*, idem est, atque τὸ ἐβάσταζε, *portabat.* Οἶνος εὔφρων, *vinum lætum, atque jucundum*, dicitur, quod vim habet exhilarandi, atque, ut alibi postea dicit, dulcedinem habet melleam. Καρπὸν autem ἀρούρης, *fructum arvi*, vocat ad distinctionem reliqui vini, quod non est ex arvo, quod scilicet ferunt labruscæ. Non enim certè illud jucundum adeò, atque ad hilaritatem afferendam sic comparatum fuerit. Quod autem observes, velim, quamvis nunc generatim, & simpliciter ἄρουρα, *arvum*, sit terra ἀρουμένη, *arata*, tamen apud Herodotum certa est mensura, seu terræ portio definita, cum ἄρουραν, *arvum, seu jugerum*, esse scribit centum omni ex parte cubitorum Ægyptiorum.

XCII. Τὸ, ἀσκῷ ἐν αἰγείῳ, *utre in caprino*, adjectum est ad varié erudiendum, multarumque rerum peritum reddendum auditorem, ut ne scilicet auditor ignoraret, ovillum utrem usui esse non posse, sed caprinum. Namque aliorum temporum inventum, uter bubulus fuit, quem post Homeri ætatem ad vinum continendum, novo artificio, excogitarunt. Quin & aliorum temporum sunt amphoræ ad summum usque vino repletæ, ac veluti complanatæ. Urcei verò, ne ipsi quidem noti fuerunt Poëtæ: ut neque αἱ πυτῖναι, *lagenæ*, ex quibus derivata, seu per

1. τὸ τάμνειν δὲ ὅρκια) Sic apud Latinos *fœdus icere, fœdus ferire*, quia per sectam victimam fœdus jurantes incedebant. *Salvinius*

2. ταυτόν ἐστι τὸ ἐβάσταζεν) lege cum Frobenio, τῷ ἐβάσταζεν. Polit.

3. Οἶνος δὲ εὔφρων) Vulgatum illud ex sacris literis: *Vinum lætificat cor hominis.* & Virg. *Adsit lætitiæ Bacchus dator.* Salvin.

4. μελιηδής) lege, μελιηδής. Odyss. φ. Οἶνός σε τρώει μελιηδής. Politus.

5. οἱ νενασμέναι οἴνου ἀμφορέες) Aristophanes Nubibus: ἄλλως ἀμφορῆς νενασμένος. Suidas legebat ibi in Aristophane, νενασμένος. Politus.

Amphora, vas fictile, ansatum. ut in nummis Atheniensium, qui in Attica ... videre est in libro, qui inscribitur Theatrum nummorum Brittannicæ. *Salvinius.*

Suidas: ἀμφορεὺς τὸ ἀγγεῖον, μεῖζον τοῦ μέτρου Μεγαρικοῦ· οἷον τὰ ἀμφιφορῆ ἀγγεῖα διὰ τὸ μέγεθος. Polit.

per paragogen dicta τὰ πυτιναῖα πτερά, *alæ confectæ ex viminibus, quibus tegi solent lagenæ*, apud Comicum. Generalis autem vox est ὁ ἀσκός, *uter*. Siquidem historiarum monumentis proditum est, hominem ad utris usum pelle spoliatum fuisse: & Poëticus Æolus dicitur in utre ex delphinis pelle confecto ventos conclusisse. Ad hæc observa, victimarum ipsarum delectum, inconsultis regibus, per caduceatores factum fuisse: aut quia per figuram reticentiæ reges ipsi ita jusserant, qualia multa alia hujuscemodi apud Poëtam, aut quia caduceatoribus id juris, & potestatis erat, ut nonnulla id genus munia arbitratu suo exsequerentur. Itaque in singulari heroum certamine caduceatores simili ratione bellatores ipsos inter se conciliatos desistere postea faciunt a pugnâ. Quòd Trojam Poëta sæpe vocat ἠνεμόεσσαν, *ventosam, seu ventis oppositam*, tamquam loco edito, ac sublimi sitam; ideo nunc ait, Priamum inde equis vectum, ἐς πεδίον, *in campum, seu in plana, & campestria loca*, descendisse, hoc est, εἰς τὴν πεδιάδα, *in planitiem*. quemadmodum etiam τὸ κλίσιον, *tabernaculum*, Herodotus dicit κλισιάδα. Hoc autem loci præjactum est certum indicium, atque argumentum, unde verisimile efficiatur, senem illum postea aurigæ munere perfungi, quod in Iliade extremâ obire compellitur ad corpus Hectoris redimendum. Idæo denique caduceatore vocante, Priamus descendit, quum dictum sibi illud audisset: *surge, vocant principes*, &c.

Sic dixerat. Exhorruit autem senex, jussitque socios
Equos jungere, illique impigrè paruerunt.
Ascendit porrò Priamus, habenasque retrorsum traxit;
Et propter eum Antenor perpulchrum currum conscendit.
Amboque per Scæas portas in campum agebant veloces equos.
Verùm, ubi venerunt ad Trojanos, & Achivos,
Ex equis descendentes in terram almam,
In medium Trojanorum, & Achivorum processerunt.
Tum protinus surrexit rex virorum Agamemnon,
Surrexitque Ulysses solers. Verùm caduceatores splendidi
Fœdera fida Deorum coëgerunt, cratereque vinum
Miscuerunt. Cæterùm regibus aquam in manus fuderunt.
Atrides verò, districto manibus cultro,
Qui ei ad ensis magnam vaginam semper appensus erat,
Agnorum ex capitibus abscidit pilos; eosque postea
Caduceatores Trojanorum, & Achivorum principibus distribuerunt.

XCIII. Sicuti ῥιγῶ, ῥιγώσω, *rigeo, rigebo*, dicitur de corpore vehementer affecto ex frigore, atque algore; ita ῥιγῶ ῥιγήσω, *exhorreo, exhorrescam*, de timore animi, & de frigido illo horrore, qui inde consequi solet. Nunc igitur senex ille Priamus hoc modo ἐῤῥίγησεν, *horrore riguit, hoc est, exhorruit*, cum filium suum accepit singularem pugnam esse initurum. Affectus namque animo est, tamquam pater. Sed & alia similiter verba, ut supra in libro α scriptum est, duplici modo efferuntur. Quippe est δηλῶ, δηλώσω, *declaro, declarabo*; & δηλῶ, δηλήσω, *noceo, nocebo*. Κυκλῶ, κυκλώσω, ex usu linguæ communis; & κυκλῶ, κυκλήσω, apud Homerum, idest, *duco plaustro, ducam plaustro*. Δινῶ, δινήσω, idest, *contorqueo, seu circumago, contorquebo*; & δινώσω, pro τορεύσω, *tornabo*. unde & δινωτόν, idest, *tornatum*. Ζηλῶ, ζηλώσω, *imitor, imitabor, seu æmulor, æmulabor*; & ζηλῶ, ζηλήσω, *invideo, invidebo*. ex quo dii apud Poëtam ζηλήμονες, *invidi*, aliaque hujuscemodi. Porro autem ex Homerico hoc ῥιγήσω, *exhorrescam*, dicta est etiam Helena

[1] τὰ πυτιναῖα πτερὰ παρὰ τῷ Κωμικῷ. Γενικὴ δέ τις λέξις ὁ ἀσκός. ἤγε καὶ ἄνθρωπος ἀποδαρῆναί ποτε εἰς ἀσκὸν ἱστόρηται. καὶ δελφίνος δὲ ἀσκῷ λέγεται ὁ ποιητικὸς Αἴολος ἀνέμους ἐγκλεῖσαι. Σημειωτέον δὲ καὶ, ὅτι δίχα βουλῆς τῶν βασιλέων ἡ τῶν σφαγίων ἐπιλογὴ γέγονε πρὸς τῶν κηρύκων, ὡς ἢ, κατὰ τὸ σιωπώμενον, τῶν *Rom. p.412.* βασιλέων καὶ ταῦτα κελευσάντων, ὁποῖα πολλὰ καὶ τοιαῦτα παρὰ τῷ Ποιητῇ, ἢ ὅτι ἐξῆν οἴκοθεν ποιεῖν τινα τοιαῦτα καὶ τοὺς κήρυκας. Οὕτω δὲ καὶ ἐν ἡρωϊκῇ μονομαχίᾳ [2] κήρυκες ὁμοίῳ λόγῳ τοὺς μονομάχους συμβιβάσαντες, παύουσιν. Ἠνεμόεσσαν ὁ Ποιητὴς πολλαχοῦ τὴν Ἴλιον λέγων, ὡς ἐφ' ὑψηλοῦ ἱδρυμένην, διὰ τοῦτο ἐς πεδίον ἔφιππον ἐκεῖθεν καταβῆναι τὸν Πρίαμον ἄρτι φησὶν, ὅ ἐστιν, εἰς τὴν πεδιάδα. ὃν τρόπον καὶ τὸ κλίσιον, κλισιάδα Ἡρόδοτός φησι. Πίστις δ' ἐνταῦθα προκαταβέβληται τῆς μετὰ ταῦτα διφρείας τοῦ γέροντος, ἣν καὶ ἐν τῷ τέλει τῆς Ἰλιάδος ἀναγκαίως ποιήσεται λυσόμενος Ἕκτορα. Ἰδαίου δὲ τοῦ κήρυκος καλέσαντος, κατέβη ὁ Πρίαμος, ἀκούσας τὸ, ὄρσεο, καλέουσιν ἄριστοι, καὶ ἑξῆς.

Ὣς φάτο· ῥίγησεν δ' ὁ γέρων, ἐκέλευσε δ' ἑταίρους
Ἵππους ζευγνύμεναι· τοὶ δ' ὀτραλέως ἐπίθοντο.
Ἂν δ' ἄρ' ἔβη Πρίαμος, κατὰ δ' ἡνία τεῖνεν ὀπίσσω.
Πὰρ δέ οἱ Ἀντήνωρ περικαλλέα βήσετο δίφρον.
Τὼ δὲ διὰ Σκαιῶν πεδίονδ' ἔχον ὠκέας ἵππους.
Ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἵκοντο μετὰ Τρῶας, καὶ Ἀχαιούς,
Ἐξ ἵππων ἀποβάντες ἐπὶ χθόνα πουλυβότειραν,
Ἐς μέσσον Τρώων, καὶ Ἀχαιῶν ἐστιχόωντο.
Ὄρνυτο δ' αὐτίκ' ἔπειτα ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων,
Ἂν δ' Ὀδυσεὺς πολύμητις· ἀτὰρ κήρυκες ἀγαυοὶ
Ὅρκια πιστὰ Θεῶν σύναγον, κρητῆρι δὲ οἶνον
Μίσγον. ἀτὰρ βασιλεῦσιν ὕδωρ ἐπὶ χεῖρας ἔχευαν.
Ἀτρείδης δὲ ἐρυσσάμενος χείρεσσι μάχαιραν,
Ἥ οἱ πὰρ ξίφεος μέγα κουλεὸν αἰὲν ἄωρτο,
Ἀρνῶν ἐκ κεφαλέων τάμνε τρίχας· αὐτὰρ ἔπειτα
Κήρυκες Τρώων, καὶ Ἀχαιῶν νεῖμαν ἀρίστοις.

ϟγ'. Ῥιγῶ μὲν, ῥιγώσω, ἐπὶ τοῦ κατὰ σῶμα πάθους ἐκ κρύους· ῥιγῶ δὲ ῥιγήσω, ἐπὶ τοῦ κατὰ ψυχὴν δέους, καὶ τῆς ἐντεῦθεν φρίκης. Ὁ γοῦν γέρων Πρίαμος οὕτως ἐνταῦθα ἐῤῥίγησεν, ἀκούσας μέλλειν μονομαχήσειν τὸν υἱόν. ἔπαθε γὰρ τὴν ψυχὴν, οἷα πατήρ. Διφορεῖται δὲ, ὡς προεγράφη ἐν τῇ α ῥαψῳδίᾳ, καὶ ἕτερα ὁμοίως ῥήματα. Δηλῶ γοῦν δηλώσω τὸ δείξω· δηλῶ δὲ δηλήσω τὸ βλάψω. κυκλῶ κυκλώσω, κοινῶς· κυκλῶ δὲ κυκλήσω παρ' Ὁμήρῳ, τὸ ἐφ' ἁμάξης ἄξω. δινῶ δινήσω τὸ συστρέψω· δινώσω δὲ ἀντὶ τοῦ τορεύσω. ὅθεν καὶ δινωτὸν τὸ τορευτόν. ζηλῶ ζηλώσω, τὸ μιμήσομαι· ζηλῶ δὲ ζηλήσω τὸ φθονήσω. ἐξ οὗ οἱ παρὰ τῷ Ποιητῇ, ζηλήμονες θεοὶ, καὶ ἕτερα. Ἐκ δὲ τοῦ Ὁμηρικοῦ ῥιγήσω, καὶ ῥιγε-

1. τὰ πυτιναῖα πτερὰ παρὰ τῷ Κωμικῷ) Aristophanes Avibus:
Ὡς Διϊτρέφης γε πυτιναῖα μόνον ἔχων πτερὰ,
ᾑρέθη φύλαρχος.
Suidas: Πυτίνη, πλέγμα ἀπὸ ῥάβδων, ὅπερ Διϊτρέφης ὁ πυτινοπλόκος ἔπλεκε. καὶ ἀλλαχοῦ φησι· Διϊτρεφὴς πυτιναῖα ἔχων πτερά. Πυτίνη αὐτό, ὅπερ παρ' ἡμῖν λέγεται φλασκίον. Videntur autem alæ hæ πυτιναῖαι in proverbii consuetudinem abiisse. *Politus.*

2. κήρυκες ὁμοίῳ λόγῳ τοὺς μονομάχους συμβιβάσαντες) Κῆρυξ, *caduceator*. κηρυκεῖον, seu Doricè καρυκεῖον, *caduceum*. Varro: *Caduceatori nemo homo nocet.* Salvinus.

ἐστὶ Ἑλένη, καὶ ῥιγηλὸν τὸ φρικτόν· ¹ ᾧ ἴσον τὸ ῥίγιον. Ἀναβῆναι μὲν εἰς δίφρον ἐλέγετο ὁ ἡνίοχος, ὡς ἐνταῦθα ὁ Πρίαμος ἀνέβη, κατὰ
Bas. p. 313. δ' ἡνία τεῖνεν ὀπίσω· παραβῆναι δὲ, καὶ παραιβάτης, ὡς μυριαχοῦ φανήσεται, ὁ σὺν ἐκείνῳ, εἴτε ὅπλα φορῶν, ὡς ἐπὶ μάχῃ, εἴτε καὶ ἄλλως διὰ συνοδίαν, ὡς ἐνταῦθα ὁ ἀγχίνους Ἀντήνωρ, καθὰ δηλοῖ τὸ, Πὰρ δέ οἱ Ἀντήνωρ περικαλλέα βήσατο δίφρον. ὃν δὴ Ἀντήνορα, καὶ ὡς πεπνυμένον, συμπαραλαμβάνει ὁ Πρίαμος, καὶ ὡς φίλον δὲ τοῖς Ἕλλησι, καθὰ προγέγραπται· ἵνα ἔχῃ δι' αὐτοῦ ἀσφάλειαν, εἴ που καὶ περιπέσοι τι κακόν· ἅμα δὲ καὶ ὡς λόγιον, ἐὰν δημηγορίας τύχῃ καιρός. Ὅτι δὲ ² Θεόκριτος τὴν παρ' αὐτῷ ἐριθακίδα, ³ ἤτοι μισθώτειαν, παραιβάτιν λέγει, καὶ διὰ τί, ζητητέον ἐκεῖ.

ϟδʹ. Δίφρος δὲ, ⁴ τόπος τοῦ ἅρματος, ὁ τοὺς ἐμβάντας φέρων. ⁵ διὸ καὶ δίφρος λέγεται, ⁶ ὡς οἱονεὶ δυόφορος, καὶ τροπῇ, καὶ συγκοπῇ, δίφρος. Ἀπ'

lena ῥιγεδανὴ, *horribilis, seu quæ omnibus est horrori*; factumque est ῥιγηλὸν, idest, *horrendum*. cui par est significatione τὸ ῥίγιον, *horribile, seu horribilius*. Ἀναβῆναι εἰς δίφρον, *adscendere in summam partem currûs, seu in currum*, dicebatur quidem auriga, ut hoc sanè loci Priamus ἀνέβη, *adscendit*, habenasque retrorsum traxit, seu retraxit. Παραβῆναι verò, *i. e. simul adscendere*, & παραιβάτης, *socius in curru, seu adscensionis in currum comes*, ut sexcentis in locis videbitur, is dicebatur, qui simul in curru erat cum aurigâ, sive arma, tamquam ad pugnandum, gestaret, sive etiam aliter ad viæ, & itineris societatem: ut hoc quidem loci solers ille, & perspicax Antenor. quemadmodum declarant illa verba: Πὰρ δέ οἱ Ἀντήνωρ περικαλλέα βήσατο δίφρον. *Et apud eum Antenor perpulchrum currum adscendit*. Quem videlicet Antenorem comitem sibi Priamus assumit, tum propter hominis illius prudentiam, tum quia, quemadmodum supra scriptum est, erat ille Græcis charior, atque amicior, ut ejus scilicet præsidio tutus, atque incolumis Priamus ipse evaderet, siquid forte mali incidisset; tum etiam quia homo ille erat disertus, si concionis habendæ occasio sese obtulisset. Ceterùm ut Theocritus ἐριθακίδα illam, quam dicit, videlicet mercenariam, vocet παραιβάτιν, *operis sociam*, & quid sit caussæ, cur ita appellet, apud illum quærendum.

XCIV. Δίφρος, locus est currûs, qui fert aurigam, & socium: ideòque dicitur δίφρος, quasi scilicet διφόρος, *ferens duos*, uniusque litteræ mutatio-

1. ᾧ ἴσον τὸ ῥίγιον) Est quidem aliquando comparativum τὸ ῥίγιον, Hesychio φοβερώτερον, χαλεπώτερον. ut apud Hesiodum: ᾗ δ' αὐτῷ ὅπποτε ῥίγιον ἄλλο. Sed & positivum aliquando est, eidem Hesychio φρικτόν, ut accipi videtur hoc loci ab Eustathio. Quare nescio, quid in mentem venerit Henrico Stephano, cum ita scripsit: *In vulgatis Lexicis perperam ponitur* ῥίγιος, *cujus neutrum fit* ῥίγιον, *positivæ significationem habens*. Politus.

Voluit fortasse dicere Stephanus, rectum ῥίγιος masculini generis non inveniri, sed tantùm neutrum ῥίγιον, quod licet comparativi formam præ se ferat, positivi tamen vim habet. *Salvinus*.

2. Θεόκριτος τὴν παρ' αὐτῷ ἐριθακίδα, ἤτοι μισθάριαν, παραιβάτιν λέγει) Eustathius alibi: Ἴστεον δὲ, ὅτι καὶ παρὰ Θεοκρίτῳ εὕρηται ἡ μισθωτὴ ἐριθακίς λεγομένη. Et sanè, quoad vim significationis, eadem apud Theocritum fortassis fuerit ἡ ἐριθακίς, ac quæ eidem dicitur παραιβάτις, quæ scilicet mercede conducta sociam sese messoribus ad opus adjungit. Namque, ut ad Homericum illud: ἔνθα δ' ἔριθοι Ἤμων, ὀξείας δρεπάνας ἐν χερσὶν ἔχοντες, observat Eustathius: ἔριθοι, οὐ μόνον αἱ ἐργατικαὶ γυναῖκες ἐν ἄλλοις παρὰ τὸ ἔριον, ἀλλ' ἰδοὺ καὶ οἱ μισθῷ ἐργαζόμενοι, ὡς οἱ ἀμητῆρες ἐνταῦθα, παρὰ τὴν ἔραν, ὡς δοκεῖ τοῖς παλαιοῖς. Quò pertinet illud Hesychii: ἔριθοι, οἱ γεωργοί, παρὰ τὸ τὴν ἔραν ἐργάζεσθαι, ὅ ἐστι γῆ. Unde & ἐριθακίς Theocrito fuerit ἡ τὴν ἔραν ἐργαζομένη, eadem videlicet, quæ καλαμευτρία παραιβάτις. Est enim ibi Scholiastæ παραιβάτις ἡ ἑπομένη, καὶ παρακολουθοῦσα τοῖς θερισταῖς, ἡ σύλλαβος. ut & καλαμεύτρια est ἡ σταχυολογοῦσα, ὅπου τοὺς στάχυας συλλεγομένη. Sed tamen apud Theocritum alia dicitur παραιβάτις, alia ἐριθακίς. Non una eademque est, cui Theocritus utramque illam appellationem tribuit. Idyll. tertio, quod inscribitur Amaryllis:

Εἶπε καὶ Ἀγροιὼ τἀλαθέα κοσκινόμαντις,
Ἁ πρὰν ποιολογεῦσα παραιβάτις, οὕνεκ' ἐγὼ μὲν
Τὶν ὅλος ἔγκειμαι. τὺ δέ μευ λόγον οὐδένα ποιῇ.
Ἦ μάν τοι λευκὰν διδυματόκον αἶγα φυλάσσω,
Τάν με καὶ ἁ Μέρμνωνος ἐριθακὶς ἁ μελανόχρως
Αἰτεῖ. Politus.

3. ἤτοι μισθάριαν) Scholiastæ Theocriti: ἐριθακίς, ἤγουν μισθάρια, ἀπὸ τοῦ ἔριθος ὑποκοριστικῶς. Est autem, ut diximus, ἔριθος non modò ὁ ἐργάτης, seu ἐργαζόμενος τὰ ἔρια· sed etiam ὁ μισθῷ τὴν ἔραν ἐργαζόμενος. Utramque hanc τοῦ ἔριθος significationem optime distinguit, atque illustrat Etymologus: Ἔριθος, σημαίνει τὸν ἐργάτην, καὶ τὴν γυναῖκα τὴν ἐργαζομένην τὰ ἔρια. καὶ ἐπὶ μὲν τοῦ ἐργάτου, παρὰ τὴν ἔραν τὴν γῆν, κατὰ μεταθέσει τοῦ α εἰς ι. ἢ παρὰ τὸ ἔρις, καὶ τὸ θῶ, ὃ σημαίνει τὸ μιμοῦμαι· ἐπὶ δὲ τῆς γυναικὸς, ἀπὸ τοῦ ἔριον γίνεται ἔριθος. κυρίως δὲ ὁ τὴν γῆν ἐργαζόμενος, ἐργάτης ἐπὶ μισθῷ. Politus.

4. τόπος τοῦ ἅρματος, ὁ τοὺς ἐμβάντας φέρων) ὁ ἐπὶ τοῦ ἅρματος κυρταῖος τόπος, ἐφ' ὃ παραιβάτης, καὶ ὁ ἡνίοχος. Politus.

5. διὸ καὶ δίφρος λέγεται) Etymologo item δίφρος ἐτυμολογεῖται παρὰ τὸ δύο φέρειν, τὸν μαχόμενον, καὶ τὸν ἡνίοχον. Politus.

6. ὡς οἱονεὶ δίφρος) lege, δυόφορος, ut patet ex sequentibus verbis. *Politus*.

Verùm nihil mutandum. Si esset ἀπὸ τοῦ δύο, dicendum esset, δυόφορος. Sed est ἀπὸ τοῦ δίς. δίφορος, unde δίφρος. Vide doctissimum Chimentellium de honore Bisellii. *Salvinus*.

Si Eustathium, eiusque Græcos magistros audimus, mutandum est τὸ δίφορος, quod hic legitur, in δυόφορος. Δίφρος λέγεται, ὡς οἱονεὶ δυόφορος. Est enim ἀπὸ τοῦ δύο. Neque per syncopen modò dicitur δίφρος, sed etiam per mutationem τοῦ υ in ι. Eustathius paullò post: Οὐκ ἄδηλον δὲ, ὅτι καὶ ἐν ἄλλαις φωναῖς διχρόνου, ὡς ἐν τῷ δίφρῳ. Τὸ γὰρ μίσγω ἐκ τοῦ μίγω παρῆκται, ἀφ' οὗ καὶ τὸ μίσγω. Quod illustrare pergit pluribus aliis exemplis vocum, in quibus inest mutatum τοῦ υ in ι. Hujus notæ τὸ γέφυρος ex γεφυρός· μύλων ex μύλων· ἱδρὼς ex ὕδωρ· ἴσθμος ex ἰός, & θῶμος· δίς ex δύο· χιτὼν ex χιών· aliaque similia. Sic igitur & δίφρος ex δύο· ut proinde dictus fuerit δίφορος, quasi δυόφορος. unde φορὸς, καὶ συγκοπῇ, δίφρος. per syncopen δίφρος. per mutationem, seu φωνῆς. δίφρος. Eustathius ad lib. ο Odyss. ubi agit de hac voce βίβλος ἀπὸ φωνοῦ· οἱ δὲ παλαιότεροι ξυλάριος, κατὰ τὸ δυόφορος δίφρος, μίσγω μίγω, μοῦσα μοῖσα, τύπτουσα τύπτοισα, καὶ ὅσα τοιαῦτα Δωριεῖς, καὶ Αἰολεῖς, βίβλος διὰ τοῦ ι φασί. Idem infra hoc ipso libro γʹ Il. Σκοπητέον δὲ καὶ, ὅτι ἐν μὲν τῷ δίφρος φωνὴ τοῦ υ διχρόνου γίνεται εἰς τὸ ι. Etymologici Magni Auctor ο. δίφρος· ἐτυμολογεῖται δὲ παρὰ τὸ δύο φέρειν, τὸν μαχόμενον, καὶ τὸν ἡνίοχον. Suidas: Δίφρος καὶ τὸ ἅρμα, παρὰ τὸ δύο φέρειν, τὸν παραιβάτην, καὶ τὸν ἡνίοχον. Sic idem ipse δίφρος, παρὰ τὸ δύο ἔχειν, contractus est etiam δίοχος, quasi δυίοχος. Eustathius ad lib. λʹ Iliad. ὅτι δὲ ὁ δίφρος καὶ δίοχος, κατὰ Παυσανίαν, ἐδηλοῦτο, ἀπὸ τοῦ δύο ἔχειν, καθὰ καὶ δίφρος ἀπὸ τοῦ δύο φέρειν. Eodem modo ὁ δίφρος, ἀπὸ τοῦ δύο appellatus quoque videtur δίεδρος, quasi δυίεδρος, seu per syncopen δίεδρος, consuetâ illâ mutatione τοῦ υ in ι. Eustathius pag. 882. καὶ ὅτι ὁ τοιοῦτος δίοχος καὶ δίεδρος ἐδηλοῦτο, ἀρχαίᾳ καὶ ἀναλογίᾳ. Δίεδρος. Latinè est *bisellium*. Verro De Linguâ Lat. lib. 4. *Ab sedendo appellantur sedes, sedile, solium, sella, siliquastrum. Deinde ab his subsellium. Ut subsipere, quod non planè sapit, sic quod non planè erat sella, subsellium dictum. Ubi in ejusmodi duo, bisellium dictum.* Non igitur bisellium, sedile erat duplex, ut quidam arbitrantur; sed latior sella, quæ duos caperet: ideoque sella illa erat honoratior. Hujusmodi δίεδρος. Hesychius: Δίεδρος, διαφανής, ἢ λαμπρὰ καθέδρα. Hinc *honor bisellii*, quem aliis optimè meritis populus decernebat. Qui eo bisellii honore fruebantur, dicti *bisellarii*. Cn. Plætorii bisellarii mentio in veteri inscriptione, quæ est Abellæ in Campaniâ, apud Gruterum pagina MXCIX.

CN. PLAETORIO . VIVIRO
AUGUSTALI
BISELLARIO
HONORATO . ORNAMENTIS
DECURIONAL.
POPULUS . ABELLINUS
AERE . COLLATO . QUOD
AUXERIT . EX . SUO . AD
ANNONARIAM . PECUNIAM
H—S. X. N. ET . VELA . IN . THEATRO
CUM . OMNI . ORNATU
SUMPTU . SUO . DEDERIT
L. D. D. D. *Politus*.

tatione, ac syncope, δίφρος. Immo & ab eo, tamquam a parte commodiori, ac principali, totus currus δίφρος est appellatus: ut ἀπὸ τῶν βωμῶν, *ab aris*, quemadmodum supra declaratum est, ipsum templum; ἀπὸ τῆς ἑστίας, *a laribus*, tota domus; ἐκ τοῦ ὅρμου, *a navium statione*, totus portus. Quamquam apud posteriores scriptores usurpata etiam hæc vox invenitur de sellâ, prout eam communiùs nominant. Homerus autem, assidendi caussâ, apponi fecit Eumæo δίφρον ἀεικέλιον, videlicet ἡγεῖον, *sellam vilem, atque abjectam*. itemque Helena Veneri δίφρον, *sellam*, apponit in fine hujus libri. Itaque ὁ δίφρος variâ vox est significatione. Neque incompertum est, in aliis quoque vocibus, perinde ut in hac voce δίφρος, mutationem fieri litteræ ancipitis. Quippe τὸ μῖσος, *odium*, vox est deducta a verbo μύειν, *quod est oculos claudere*. quo etiam ex verbo τὸ μῦσος, *scelus*. Namque ὁ μισῶν, *is, qui odit*, μύει, *oculos claudit*, ad inimicos. quin immo videlicet retro oculos flectit, seu avertit, nec vult adspicere. Sic etiam τὸ στρυφνὸς, *austerus, peracerbus, vim adstringendi habens*, tametsi ratio, secundùm Herodianum, exigit, ut id scribatur cum ῦ (sicuti enim τέρπω, *delecto*, τερπνὸς, *jucundus, voluptate afficiens, delectationem afferens*; στέγω, *tego*, στεγνὸς, *tectus*; sic & στύφω, *adstringo*, στυφνὸς, *acerbus, qui vim adstringendi habet*; &, quemadmodum κέντρον, κέντρον, *stimulus, seu calcar*; ita, additâ per pleonasmum litterâ ῥ, στυφνὸς, ac στρυφνὸς) attamen prolatum quoque reperitur cum ἰ. Dicitur enim, inquit, στριφνός. Similiter ea μοῦσα, *musa*, quod communiter dicitur, vox est Æolica μοῖσα, reliquaque omnia, quæ inde similiter sunt inflexa, quæ apud Pindarum leguntur. & ea ὕδωρ, *aqua*, ὁ ἱδρὼς, *sudor*. quare etiam spiritu afficitur aspero. & ea ἶφι, *fortiter, seu validè*, ac θυμὸς, *animus*, ὁ ἴφθιμος, *fortis, seu animosus*, ut supra scriptum est. & ex δύο, *duo*, adverbium δὶς, *bis, semel atque iterum*. Quin & ἡ Ἀφροδίτη, *Venus*, tamquam ea ἀφροῦ ἀναδῦσα, *ex spumâ emergens*, similem mutationem habet. Ac similiter ὁ χιτὼν, *tunica*, fit ea verbo χύω, *fundo*, & ὁ φίτυς, *genitor*, de patre; itemque ὁ φιτρὸς, hoc est, κορμὸς, *caudex, seu truncus*, ex φύω, *gigno, seu produco*; & ex verbo δεύω, δεύσω, *humecto, seu irrigo, irrigabo*, δῆσα, idest, *humor*; itemque ἐκ τοῦ χεύματος, *a liquore, seu fluxu*, ὁ χειμὼν, *hyems, seu procella*.

XCV. Ad hæc sciendum, Homericos reges ipsos sibi ut plurimùm ministrare. Sic igitur hoc loci Priamus habenas moderatur; & Agamemnon inter sanciendum jurejurando fœdus hostias τέμνει, videlicet θύει, *mactat*; itemque Achilles alibi carnes dividit. Τὸ καταβῆναι, *descendere*, dicitur de curru; ἀποβῆναι verò, *i. e. desilire*, de equis. Itaque Poëta: ἐξ ἵππων, inquit, ἀποβάντες ἐς χθόνα πουλυβότειραν, ἐς μέσσον ἐστιχόωντο. *ex equis in almam terram desilientes, in medium processerunt*. Quæ ad solemnem jurisjurandi ritum pertinent, ea Agamemnon exsequitur, atque Ulysses, qui & paul-

Ἀπ᾽ αὐτοῦ δὲ, ὡς καιριωτέρου μέρους, καὶ τὸ ὅλον ἅρμα δίφρος ἐλέγετο· ὡς καὶ ἀπὸ τῶν βωμῶν, καθὰ προεδηλώθη, ὁ ναός· καὶ ἀπὸ τῆς ἑστίας ὁ πᾶς οἶκος· καὶ ἐκ τοῦ ὅρμου, ὅλος ὁ λιμήν. Παρὰ μέντοι τοῖς ὕστερον, καὶ [1] ἐπὶ κοινότερον λεγομένης σέλλας ἡ λέξις κειμένη εὕρηται. [2] Ὅμηρος δὲ τῷ Εὐμαίῳ δίφρον ἀεικέλιον, ἤγουν θρόνον, παρατίθησι καθέζεσθαι. [3] καὶ ἡ Ἑλένη δὲ τῇ Ἀφροδίτῃ, ἐν τῷ τέλει τοῦ γράμματος τούτου. ὥστε [4] πολυσήμαντον καὶ ὁ δίφρος. Οὐκ ἄδηλον δὲ, ὅτι καὶ ἐπ᾽ ἄλλων τροπὴ διχρόνου, ὡς ἐν τῷ δίφρῳ γίνεται. [5] Τὸ γοῦν μῖσος ἐκ τοῦ μύειν παρῆκται, ἀφ᾽ οὗ καὶ τὸ μῦσος. Μύει γὰρ ἐπὶ τοῖς ἐχθροῖς ὁ μισῶν. ἤγουν ἀλλὰ ὄπισθε πάλιν κλίνει, μηδὲ εἰσορᾶν ἐθέλων. Οὕτω καὶ τὸ στρυφνός. [6] εἰ καὶ ὁ λόγος, κατὰ Ἡρωδιανὸν, διὰ τοῦ υ αὐτὸ ἀπαιτεῖ (ὡς γὰρ τέρπω τερπνὸς, στέγω στεγνὸς, οὕτω καὶ στύφω στυφνός· καὶ, καθάπερ κέντρον, κέντρον, οὕτω, πλεονασμῷ τοῦ ρ, στυφνὸς, καὶ στρυφνός) ὅμως εὕρηται καὶ διὰ τοῦ ι προφερόμενον. [7] στριφνὸς γὰρ, φησιν. Ὁμοίως καὶ ἐκ τοῦ μοῦσα κοινῶς ἡ Αἰολικὴ μοῖσα. [8] καὶ πάντα τὰ κατ᾽ αὐτὴν, ἃ καὶ παρὰ Πινδάρῳ κεῖνται. καὶ ἐκ τοῦ ὕδωρ, ὁ ἱδρώς. διὸ καὶ δασύνεται. καὶ ἐκ τοῦ ἶφι, καὶ θυμὸς, ὁ ἴφθιμος, ὡς προγέγραπται. [9] καὶ ἐκ τοῦ δύο, τὸ δὶς ἐπίρρημα. καὶ ἡ Ἀφροδίτη δὲ, ὡς ἐξ ἀφροῦ ἀναδῦσα, τροπὴν ὁμοίαν ἔχει. καὶ ὁ χιτὼν δὲ ὡσαύτως ἐκ τοῦ χύω γίνεται· καὶ ὁ φίτυς ἐπὶ πατρὸς, καὶ ὁ φιτρὸς, ὅ ἐστι κορμὸς, ἐκ τοῦ φύω· καὶ ἐκ τοῦ δεύω δεύσω, [10] δῆσα ἡ ὑγρασία· καὶ ἐκ τοῦ χεύματος ὁ χειμών.

ϟε΄. Ἰστέον δὲ καὶ, ὅτι αὐτοδιάκονοι τὰ πολλὰ οἱ Ὁμηρικοὶ βασιλεῖς. Οὕτω γοῦν ἐνταῦθα Πρίαμος ἡνιοχεῖ. Ἀγαμέμνων δὲ τέμνει, ἤτοι θύει, τὰ ὅρκια. καὶ Ἀχιλλεὺς δὲ ἀλλαχοῦ τέμνει κρέα. Τὸ τοῦ ἅρματος καταβῆναι, ἵππων ἀποβῆναί ἐστι. Φησὶ γοῦν ὁ Ποιητής· ἐξ ἵππων ἀποβάντες ἐς χθόνα πουλυβότειραν, ἐς μέσσον ἐστιχόωντο. Τὰ κατὰ τοὺς ὅρκους, Ἀγαμέμνων μεταχειρίζεται, καὶ Ὀδυσσεὺς, ὃς καὶ πρὸ ὀλίγου ἐπεπωλεῖτο στίχας ἀνδρῶν. Φη-

1. ἐπὶ κοινότερον λεγομένης σέλλας ἡ λέξις κειμένη εὕρηται) Suidas: δίφρον, σκάμνον. Polit.

2. Ὅμηρος δὲ τῷ Εὐμαίῳ) Immo verò Ulyssi v. 259. lib. υ. Od. σφαλμα μνημονικόν. Polit.

3. καὶ ἡ Ἑλένη δὲ τῇ Ἀφροδίτῃ ἐν τῷ τέλει τοῦ γράμματος τούτου) Immo verò, καὶ τῇ Ἑλένῃ δὲ ἡ Ἀφροδίτη.

4. πολυσήμαντος) l. πολυσήμαντον. Polit.

5. Τὸ γοῦν μῖσος ἐκ τοῦ μύειν παρῆκται) Hæc notatio nominis μῖσος reperitur apud Etymologum. Sed & alia hanc apud eumdem antecedit, videlicet ἀπὸ τοῦ μὴ ἴσος. Salvinus.

6. εἰ καὶ ὁ λόγος, κατὰ Ἡρωδιανὸν, διὰ τοῦ υ αὐτὸ ἀπαιτεῖ) est enim παρὰ τὸ στύφω, ἐκ τοῦ στύφω, πλεονασμῷ τοῦ ρ. Polit.

7. στριφνὸς γὰρ, φησιν) τροπῇ τοῦ υ εἰς τὸ ι. Politus.

8. καὶ πάντα τὰ κατ᾽ αὐτήν) Unde & μοισαῖον ἅρμα apud Pindarum. Politus.

9. καὶ ἐκ τοῦ δύο, τὸ δὶς ἐπίρρημα) Non permutarentur inter se litteræ, ι, & υ, nisi hypsilon haberet aliquid τοῦ ἰῶτα. Sic Sylva, Silva, Sylla, Silla, optumus, optimus, apud Latinos. Salvinus.

10. δῆσα) Suidas δῦσα, ἡ ὑγρασία, cum simplici σ. Etymologici Magni Auctor: δῦσα, ἡ ἰκμαδία, ἡ ὑγρότης, καὶ βρωμώδης τόπος. παρὰ τὸ δεύω μέλλοντα (σημαίνει τὸ βρέχω) γίνεται δεῦσα, καὶ δῦσα. Sed & dicitur δύη ἡ δυσωδία, ἀπὸ τοῦ δίω. Idem Etymologus: ἡ δυσωδία ἤρηται παρὰ τὸ δίω τὸ διὰ τοῦ ι γραφόμενον, ὃ σημαίνει τὸ φοβοῦμαι· ἔστι γὰρ δύη, ἡ δυστυχία, ἣν φεύγομεν. ἀπὸ οὖν διὰ τοῦ ι, νῦν διὰ τῆς ει διφθόγγου, τὸ δείω, καὶ δεινὰ ἀφαιροῦνται. ἔσθ᾽ ὅτε δέος, καὶ δέος διὰ τοῦ ι. Politus.

Hinc forte, scilicet ἀντὶ τοῦ δίω, φοβοῦμαι, est præteritum medium δέδια, *timeo, veritus sum*. Sed potius *timeo* est δέομαι, *timor*, δέος. Quod si δίω, unde διαίνω, *humecto*, derivetur a δύω, *penetro*, quoniam ὑγρὸν, *humidum*, est penetrabile, & humor corpora subit, penetratque? Salvinus.

σεὶ γάρ· ὤρνυτο δ' αὐτίκ' ἔπειτα ἄναξ, καὶ ἑξῆς. Νέστωρ δὲ ἐνταῦθα, οὐδαμοῦ. ἀπράκτων γὰρ διὰ τὸ γῆρας, δημηγορίαις ταμιεύεται. Κρατῆρι οἶνον μίσγουσιν οἱ κήρυκες, τὸν τῶν Ἀχαιῶν, καὶ τὸν ἐκ Τροίας, εἰς ἓν ἄγοντες αὐτόν. καθὰ καὶ τὰ ὅρκια σύναγον, ἤτοι τὰ σφάγια. Ἄλλως δέ γε οὐ μεμιγμέναι, ἀλλ' ἄκρατοι, ἐλήβοντο αἱ σπονδαὶ, ὡς καὶ προγέγραπται. Τὸ δὲ συνάγειν τὰ ὅρκια, καὶ τὸν οἶνον μίσγειν, ἕνωσιν ὑποσημαίνει στρατευμάτων τῶν ἄρτι βλεπομένων· ἣν ὁ ἀδικήσας, ἐπιορκίσει πάλως. Σημείωσαι δὲ, ὅτι σχῆμά ἐστι καὶ ἐνταῦθα, τὸ κατὰ τὸ σιωπώμενον. Νοητέον γὰρ, ὡς καὶ ὕδωρ ἤχθη ἄρτι, κἂν ὁ Ποιητὴς αὐτὸ ἀπεσιώπησε. Ταῖς γοῦν βασιλεῦσιν ὕδωρ ἐπὶ χεῖρας χέεται, ὡς μέλλουσι θύειν. Εἰ δὲ Πρίαμος οὐκ ἔθυσεν, Ἀγαμέμνων δὲ τὸ πᾶν ἐποίησεν, ἀλλὰ καὶ ἐκεῖνος μετεχειρίσατο τοὺς τυθέντας ἐγχωρίους ἄρνας, εἰς τὸν δίφρον αὐτοὺς θείς.

ϞϚ΄. Τὴν τοῦ βασιλέως παραξιφίδα, μάχαιραν καλεῖ, ἐν τῷ, Ἀτρείδης δ' ἐρυσσάμενος χείρεσσι μάχαιραν, ἣν καὶ ἑρμηνεύων, ἐπάγει· Ἥ οἱ πὰρ ξίφεος μέγα κουλεὸν αἰὲν ἄωρτο. ἤγουν ᾔωρητο, καὶ ἐκρέματο, καὶ κατὰ συγκοπὴν τοῦ η, καὶ συστολῇ τῆς ἀρχούσης, ἄωρτο. Εἰ δὲ συστέλλεται, κατά τινας, τὸ ο τῆς παραληγούσης, δηλοῖ μὲν καὶ οὕτως τὸ, ἐκρέματο· γίνεται δὲ, [2] ὅθεν καὶ ἀορτὴρ, ὁ δηλοῖ τὸν κρεμαστῆρα τοῦ ξίφους, ἀπὸ τοῦ αἴρω τοῦ κουφίζω. ἐξ οὗ καὶ [3] τὸ ἠερέθω τὸ κρεμῶ. Ἰστέον δὲ, ὅτι ἡ παραξιφὶς καὶ ἐγχειρίδιον λέγεται. Φησὶ γοῦν Ἡρόδοτος· [4] καὶ ἐγχειρίδια παρὰ τὸν δεξιὸν μηρόν. Δῆλον δὲ, ὅτι ἐκ τοῦ παρ ξίφος, ἡ παραξιφὶς συντέθειται, Ὁμήρου καὶ εἰς τοῦτο ἐνδόντος ἀρχὴν, καθὰ καὶ εἰς τὸ ἐγχειρίδιον. Καὶ αὐτὸ γὰρ δοκεῖ λεχθῆναι τοῖς ὕστερον, ὡς ἀπὸ τοῦ, ἐρυσσάμενος χείρεσσι μάχαιραν. Καὶ ἡ ταπεινὴ δὲ γλῶσσα, ἐκ τούτων τὸ παραμάχαιρον ἐσοφίσατο. Τὸ δὲ, μέγα κουλεὸν, κατὰ [5] τὸ κέλευθον, καὶ τὸ ζυγὸν, καὶ τὸ δεσμὸν, καὶ τὰ τοιαῦτα, μεταπέπλασται. Ὅμοιον δὲ, καὶ τὰ δάκτυλα, καὶ τὰ χαλινὰ, καὶ τὰ ταρσὰ δέ. ὡς τὸ, βένθει ταρσὰ πέπηκτο. Τῶν θυθησομένων ἐπὶ ὅρκοις ἀρνῶν τρίχας ἐκ κεφαλῶν τέμνων ὁ βασιλεὺς, (αὐτουργεῖ γὰρ, ὡς εἴρηται, τὰ ὅρκια,) ἔνειμε τοῖς τῶν Τρώων.

lis ante virorum ordines lustrabat. Sic enim narrat: *surrexit autem statim deinde rex*, &c. Nestor verò nusquam hoc loci. In otio enim, & quiete ob senectutem versatur, reservaturque ad conciones habendas. Cratere vinum miscent caduceatores, vinum nempe Græcorum, vinumque Trojanorum, quod utrumque simul miscent, ac confundunt. Sicuti etiam τὰ ὅρκια, videlicet τὰ σφάγια, *victimas ad jusjurandum*, cogunt, sive in unum simul locum adducunt. Quamquam alioquin non mixta ea libamenta, sed pura, ac mera, hoc est, procul permixtione, ut supra scriptum est, libarentur. Quòd autem victimæ simul cogantur, vinumque misceatur; id sanè utriusque exercitûs concordiam innuit, quam nunc conspicimus. quam quidem concordiam quicumque violaverit, is maximo prorsus perjurii crimine sese obstringet. Sed enim observa, hoc item loci, figuratum esse loquendi genus per id, quod reticetur. Intelligendum namque est, aquam nunc esse allatam, etiamsi Poëta silentio id prætereriit. Quippe regibus aqua in manus funditur, tamquam sacrificaturis. Sin autem Priamus non sacrificat; sed totum hoc ministerium obit peragitque Agamemnon; at ille certè agnos indigenas immolatos manibus suis contrectavit, cum eos in currum imposuit.

XCVI. Pugionem, seu sicam, regis, vocat μάχαιραν, *macharam*, ubi sic ait: Ἀτρείδης δ' ἐρυσσάμενος χείρεσσι μάχαιραν. *Atrides verò extrahens, seu distringens manibus macharam.* quam etiam statim explicat, subjunctis his verbis: Ἥ οἱ πὰρ ξίφεος μέγα κουλεὸν αἰὲν, *quæ ei ad ensis ingentem vaginam perpetuò* ἄωρτο, videlicet ᾔωρητο, atque ἐκρέματο, *suspensa erat, pendebatque*, & per syncopen τοῦ η, correptâque primâ syllabâ ἄωρτο. Sin autem, juxta nonnullos, corripitur τὸ ο penultimæ syllabæ; quum sic etiam significet τὸ ἐκρέματο, *suspensa erat, seu pendebat*, inde oritur, unde etiam ἀορτὴρ, quod significat lorum, ex quo ensis dependet, a verbo videlicet αἴρω, hoc est, levo, attollo, erigo. ex quo item τὸ ἠερέθω, quod significat *suspendo*. Quod autem scire oportet, ἡ παραξιφὶς, *sica, seu ensiculus*, dicitur quoque ἐγχειρίδιον, *pugio*. Sic enim Herodotus: καὶ ἐγχειρίδια παρὰ τὸν δεξιὸν μηρόν. *& pugiones ad dextrum femur*. Constat etiam, ex παρ ξίφος, *ad ensis*, compositam esse τὴν παραξιφίδα, *sicam, quæ adjuncta est ad ensem*, quum Homerus huic quoque nomini initium dederit, pariter atque τῷ ἐγχειριδίῳ, *pugioni*. Nam & hoc ipsum nomen dictum posterioribus videtur, tamquam ex ἐρυσσάμενος χείρεσσι μάχαιραν. *distringens manibus macharam*. Nam & vulgi in loquendo usus hinc artificiosè composuit τὸ παραμάχαιρον, *macharam, seu pugionem*. Τὸ, μέγα κουλεὸν, *magnam vaginam*, dictum est per metaplasmum, pariter atque τὸ κέλευθον, *via*, τὸ ζυγὸν, *jugum*, τὸ δεσμὸν, *vinculum*, aliaque hujuscemodi. Ac similiter sese habent τὰ δάκτυλα, *digiti*, τὰ χαλινὰ, *frena*; nec non τὰ ταρσὰ, *plantæ pedum, seu ipsi pedes*. ut, βένθει ταρσὰ πέπηκτο. *in fundo fixi erant pedes*. Rex, quum ex agnorum capitibus, quos ad solemnem jurisjurandi ritum erat mactaturus, pilos abscidisset (ipse enim per sese, ut dictum est, sacras obit sanciendi fœderis cæremonias) eos

1. ἤγουν ᾔωρητο, καὶ ἐκρέματο) Hesychius: ἄωρτο, ἐκρέματο, ἐπεφόρητο. Etymologici Magni Auctor, ex Herodiano, τὸ ἄωρτο deducit ἐκ τοῦ ἀείρω τὸ ἁρμόζω· cujus futurum Æolicè ἀέρσω· Præteritum perfectum, ἦρκα· passivum, ἦρμαι· Plusquamperfectum, ἤρμην, ἦρτο, ἤρτο. Jonicè per systolen, ἄρτο, & pleonasmo τοῦ α, ἄωρτο. Alio tamen, ut eisdem subdit Etymologus, qui τὸ ἄωρτο, idem esse dicens, atque ἐκρέματο, deductum illud voluit ἐκ τοῦ αἴρω τὸ αἰωρίζω, ἢ κρεμῶ· cujus Futurum ἀρῶ, & Æolicè ἀέρσω· ἄρσω· ἀρμάζω, ἄρω· mutationeque longæ in longam, ἄρω· & pleonasmo τοῦ ω, Poeticè, ἄωρτο. Politus.

2. ὅθεν καὶ ἀορτὴρ) ὁ ἱμὰς, δι' οὗ τὸ ξίφος κρέμαται. Etymologiæ Græcæ vocis hujus originem petunt παρὰ τὸ αἴρω, unde ἀρτὴρ, & pleonasmo τοῦ ο, ἀορτήρ. Politus.

3. τὸ ἠερέθω τὸ κρεμῶ) Homerus: Αἰεὶ δ' ὁπλοτέρων ἀνδρῶν φρένες ἠερέθονται. *Est hominum juvenum semper suspensa voluntas*. Salv.

4. καὶ ἐγχειρίδια παρὰ τὸν δεξιὸν μηρόν) Herodotus lib. 7. n. 61. περὶ δὲ, ἐγχειρίδια παρὰ τὸν δεξιὸν μηρὸν παρηωρεῦντο ἐκ τῆς ζώνης. Politus.

5. τὸ κέλευθον) Immo τὰ κέλευθα. Numero tantùm multitudinis dicta per metaplasmum τὰ κέλευθα. Polit.

eos per caduceatores Trojanis Græcisque proceribus distribuit, ut ita omnes sacrificium simul peragere viderentur. Id autem non obscurè significabat, vertenda esse mala in eorum caput, qui jusjurandum violarent. Quasi scilicet, perinde ut musa Sophoclea ait: *Malus malè insepultus ex terrâ abjiciatur, cum toto genere suo radicitus exstirpatus*, αὔτως, videlicet οὕτως, *hoc modo, quomodo hunc ego præcido cincinnum*; tunc etiam quodammodo Homericus ille Agamemnon in hunc sensum loqueretur: sic abscindantur e vitâ, qui fœderis fidem violabunt, ut ego victimæ hujus pilos præcido. Illâ autem pilorum præcisione reduci in memoriam consuevisse, quo indumenti genere antiquissimis temporibus homines uterentur, sumus postea declaraturi.

ων, καὶ Ἀχαιῶν ἀρίστοις διὰ τῶν κηρύκων, ἵνα οὕτω πάντες δοκῶσι συνεφάπτεσθαι τῆς θυσίας. Σύμβολον δὲ ἦν τοῦτο τοῦ εἰς κεφαλὴν τραπέσθαι τὰ κακὰ τοῖς ἐπιορκήσουσι. Καί πως, κατὰ τὴν Σοφόκλειον μοῦσαν εἰποῦσαν τό, Κακὸς κακῶς ἄθαπτος ἐκπέσοι χθονός, Γένους ἅπαντος ῥίζαν ἐξημημένος· [1]Αὔτως, ἤγουν οὕτως, ὅπως περ τόνδ' ἐγὼ τέμνω πλόκον· ἔλεγε τότε καὶ ὁ Ὁμηρικὸς Ἀγαμέμνων, ὡς οὕτως ἐκθερισθῶσι τοῦ βίου οἱ παρασπονδήσοντες, ὡς ἐγὼ τέμνω τὰς τοῦδε τοῦ ἱερείου τρίχας. Ὅτι δὲ ἡ ῥηθεῖσα τῶν τριχῶν τομὴ, καὶ ἀνάμνησις ἦν τῆς παλαιφάτου ἐνδύσεως, ἐν τοῖς μετὰ ταῦτα δηλωθήσεται. Rom. p. 414.

Inter eos Atrides grandi voce, sublatis manibus, precabatur:
Juppiter pater, qui ab Idâ imperas, gloriosissime, maxime,
Solque, qui cuncta inspicis, & cuncta audis,
Et flumina, & tellus, & qui sub terrâ mortuos
Homines punitis, quicumque pejeraverit,
Estote vos testes, & fœdera firma conservate.
Siquidem Menelaum Alexander occiderit,
Ipse tunc Helenam sibi habeat, & opes omnes;
Nos verò navibus redeamus transeuntibus mare.
Sin autem Alexandrum interfecerit flavus Menelaus,
Trojani tunc Helenam, & opes omnes reddunto,
Multamque Argivis pendunto, quam par est,
Quæque etiam inter posteros memoretur.
Sin autem mihi multam Priamus, Priamique filii
Pendere noluerint, Alexandro interfecto;
Tum ego etiam postea pugnabo gratiâ multæ,
Manens hic tantisper, dum belli finem invenero.

Τοῖσιν δ' Ἀτρείδης μεγάλ' εὔχετο, χεῖρας ἀνασχών·
Ζεῦ πάτερ, Ἴδηθεν μεδέων, κύδιστε, μέγιστε,
Ἠέλιός θ', ὃς πάντ' ἐφορᾷς, καὶ πάντ' ἐπακούεις,
Καὶ ποταμοὶ, καὶ γαῖα, καὶ οἳ ὑπένερθε καμόντας
[2]Ἀνθρώπους τίνυσθον, ὅτις κ' ἐπίορκον ὀμόσσῃ,
Ὑμεῖς μάρτυροι ἔστε, φυλάσσετε δ' ὅρκια πιστά.
Εἰ μέν κεν Μενέλαον Ἀλέξανδρος καταπέφνῃ,
Αὐτὸς ἔπειθ' Ἑλένην ἐχέτω, καὶ κτήματα πάντα,
Ἡμεῖς δ' ἐν νήεσσι νεώμεθα ποντοπόροισιν.
Εἰ δέ κ' Ἀλέξανδρον κτείνῃ ξανθὸς Μενέλαος,
Τρῶας ἔπειθ' Ἑλένην, καὶ κτήματα πάντ' ἀποδοῦναι,
Τιμὴν δ' Ἀργείοις ἀποτινέμεν, ἥν τιν' ἔοικεν,
Ἥ τε καὶ ἐσσομένοισι μετ' ἀνθρώποισι πέληται.
Εἰ δ' ἂν ἐμοὶ τιμὴν Πρίαμος, Πριάμοιό τε παῖδες
Τίνειν οὐκ ἐθέλωσιν, Ἀλεξάνδροιο πεσόντος,
Αὐτὰρ ἐγὼ καὶ ἔπειτα μαχήσομαι εἵνεκα ποινῆς,
Αὖθι μένων, ἧός κε τέλος πολέμοιο κιχείω.

Bas. p. 314.

XCVII. Χεῖρας ἀνασχὼν, *manibus sublatis*, videlicet ἄνω σχὼν, & ἀνατείνας, *sursum versum levatis, atque extensis*, rex grandiori pleniorique voce precabatur, ut, quicumque perjurium facerent, tum apud superos, dum viverent, tum apud inferos, cum hac vitâ defuncti essent, pœnis afficerentur. Precatur autem grandi voce, ut ab omnibus exaudiatur, neque unus quisquam sit, qui aut hanc imprecationem, aut pactum, legesque fœderis ignoret. Et observa, ut nulla umquam justa precatio, irrita cadit apud Poëtam; sed suum omnes exitum sortiuntur, ut multis ipse in locis commemorat. Sic ubique ad bene agendum, bonique viri munia explenda erudit nos, atque instruit Poëta: qui tum hoc loci, tum in Odysseâ, pœnas agnoscit, & supplicia, ἔνερθε, sive ἐν ᾅδῃ, *apud inferos*, & ὑπὸ τὴν ἔραν, videlicet τὴν γῆν, *subter terram*, iis inflicta, qui non bene hic, neque ad virtutis normam, vitam traduxerunt. Quin etiam sentit, potestates quasdam esse divinas, quæ testes sunt, ac custodes fœderum jurejurando confirmatorum, itemque pejerantium ultores. Solem autem hoc loci invocat, defensorem, ac vindicem jurisjurandi, quippe quia omnia inspectat, atque intuetur. Quare etiam Bithyni, ut narrat Arrianus, cum jus dicerent, contra solem sedebant, ut deus ipse inspectoris munere fungeretur. Quæ verò abdita sunt, atque occulta, ea tum fieri sub tenebris dicuntur, tum tenebris ipsas præsides habere; neque ea ἠέλιος διαδράκοι, ut loquar cum Homero, seu, ex communiori loquendi usu, ὄψεται ἥλιος, *sol perspe-*

ϞΖ. Χεῖρας ἀνασχὼν, ἤτοι ἄνω σχὼν, καὶ ἀνατείνας, ὁ βασιλεὺς μεγάλα εὔχετο, ἄνω τε βλαβῆναι ζῶντας, καὶ κάτω θανόντας, τοὺς ἐπιορκήσοντας. Εὔχεται δὲ μεγάλα, ἵνα πᾶσιν ἀκουστὸς ᾖ, καὶ μηδεὶς ἀγνοῇ, ἢ τὴν ἀρὰν, ἢ τὴν συμφωνίαν. Σημείωσαι δὲ, ὅτι οὐδεμία δικαία εὐχὴ παρὰ τῷ Ποιητῇ ἀργὴ πίπτει, ἀλλὰ πᾶσαι ἀνύονται, ὡς πολλαχοῦ αὐτὸς ἱστορεῖ. Οὕτω παιδευτικὸς ὁ Ποιητὴς εἰς καλοκαγαθίαν πανταχοῦ· ὃς καὶ ἐνταῦθα, καὶ ἐν τῇ Ὀδυσσείᾳ, οἶδε τιμωρίας ἔνερθεν, ἤτοι ἐν ᾅδῃ, καὶ ὑπὸ τὴν ἔραν, ἤγουν τὴν γῆν, τῶν ἐνταῦθα οὐκ εὖ βεβιωκότων. Δοξάζει δὲ καί τινας δυνάμεις θείας, αἳ μάρτυρες, καὶ φύλακες τῶν ὅρκων εἰσὶ, καὶ τῶν ἐπίορκον ὀμνυόντων τιμωροί. Τὸν ἥλιον δὲ ταμίαν τῶν ὅρκων ἐνταῦθα καλεῖ, ὡς πάντα ἐφορῶντα. Διὸ καὶ Βιθυνοὶ, ὡς Ἀῤῥιανὸς ἱστορεῖ, δίκας ἐδίκαζον, καθεζόμενοι ἀντίοι τοῦ ἡλίου, ὡς ἂν ὁ θεὸς ἐποπτεύοι. Τὰ μέντοι κρύφια, ὑπὸ σκότῳ τε πράττεσθαι λέγεται, καὶ τὸ σκότον ἔχειν ἐπιστάτην, καὶ οὐκ ἂν ἠέλιος αὐτὰ διαδράκοι, καθ' Ὅμηρον, ἢ κοινότερον εἰπεῖν, ὄψεται ἥλιος.

Τὸν

1. Αὔτως, ἤγουν οὕτως) Scholiasta Sophoclis ad v. 1201. Ajacis: Αὔτως ἀντὶ τοῦ ὁμοίως. ὥσπερ ἀντὶ τοῦ οὕτως γίνεται αὔτως ἐπίῤῥημα παρὰ τοῖς ἀττικοῖς, καὶ δηλοῖ δύο (λαμβάνεται) [illegible] ἀντὶ τοῦ κατὰ τοῦτον τὸν τρόπον, καὶ ἔχει [illegible] τὸ ὡς. [illegible] αὔτως [illegible], ὡς [illegible]. καὶ ἀντὶ τοῦ, ὡς ἔτυχε) αὔτως [illegible] αὔτως παρὰ Ποιηταῖς, κατὰ τὰ δύο ταῦτα σημαινόμενα. Politus.

2. Ἀνθρώπους τίνυσθον, ὅτις κ' ἐπίορκον ὀμόσσῃ) Codex meus in membranâ: Ἀνθρώπους τίνυσθον, ὅτις κ' ἐπίορκον ὀμόσσῃ. Editio Florentina: Ἀνθρώπους τίνυσθον, ὅτις κ' ἐπίορκον ὀμόσσῃ. Passim legunt, Ἀνθρώπους τίνυσθον, ὅτις κ' ἐπίορκον ὀμόσσῃ. Eustathius verò: Ἀνθρώπους τίνυσθον, ὅ τις κ' ἐπίορκον ὀμόσσῃ. Sed, quum idcirco Eustathius versum hunc fieri velit λαγαρὸν in τίνυσθον ut id verum sit, positaque intelligatur brevis syllabâ pro longâ, necesse erit legere: Ἄνδρας τίνυσθον, ὅτις κ' ἐπίορκον ὀμόσσῃ. Sic enim versus est λαγαρός: quum ultima brevis in τίνυσθον sumatur pro longâ. Politus.

Τὸν δὲ Δία πολλῷ πρότερον, καὶ μάλιστα τὸν Ἰδαῖον, μάρτυρα καλεῖ καὶ αὐτὸν, ὡς τοῦ ζῆν αἴτιον. Ζωογόνος γὰρ ὁ Ζεὺς ἀὴρ, οὗ στερηθῆναι θέλει τοὺς ἐπιορκήσοντας. [1] Ὅτι Ζεὺς καὶ ὁ ἀὴρ, δεδήλωται πολλαχοῦ· [2] ἐξ οὗ καὶ ἡ εὐδία, ὅ ἐστιν, ἡ εὐαερία. Ὡς δὴ καὶ ζωογόνος ὁ ἀλληγορικὸς Ζεὺς, δηλοῖ Ἀριστοτέλης ἐν τῇ αὐτοῦ ῥητορικῇ, λέγων, ὅτι [3] Ἀφροδίτη, ὡς ἀρχὴ τῆς ἀφροσύνης, καὶ Ζεὺς, ὡς ζωῆς αἴτιος ὤν.

νη'. Εὔχεται δὲ ὁ βασιλεὺς, ἐκπολεμωθῆναι τοῖς ἐπιορκήσουσι, καὶ τοὺς ποταμοὺς, καὶ τὴν γῆν· τοὺς μὲν, ὡς τῆς ὑγρᾶς τροφῆς δοτῆρας· τὴν δὲ, ὡς τῆς ξηρᾶς· καὶ οὕτως αὐτοῖς ἐπανιστᾷ τὰ στοιχεῖα. Πάντας οὖν ἐπικαλεῖται θεοὺς, καὶ τοὺς ἁπανταχοῦ, τούς τε ἐμφανεῖς, καὶ τοὺς ἀφανεῖς, ἤγουν τοὺς αἰθερίους, τοὺς ἐνύδρους, τοὺς περὶ γῆν, τοὺς ὑπὸ γῆν. καὶ οὐ μόνον Δία, καὶ γῆν, καὶ ἥλιον, οἷς οἱ ἄρνες ἐνταῦθα θύονται· [4] καὶ τὸ πᾶν ἐπεγείρει τοῖς ἐπιόρκοις· ὡς οὐκ ἐὸν ὅπως οὐκ ἐκτρίβει τὸ θεῖον, οὐ μόνον ἐπὶ μεγάλοις πταίσαντας, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ σμικροῖς. Γλαῦκος γοῦν, καθ' Ἡρόδοτον, ὁ Λακεδαιμόνιος, βουληθεὶς ἐπιορκῆσαι, πρόῤῥιζος ἐξετρίβη ἐκ Σπάρτης, ὅτι διενοήθη ἀποστερῆσαι παραθήκης. Καὶ χρησμὸς δὲ παρ' αὐτῷ, οὗ ἀρχὴ τὸ μὲν, [5] αὐτίκα κέρδιον ὅρκῳ νικῆσαι, λέγει, ὅτι

Rom. p.415.
Ἀλλ' ὅρκου πάϊς ἐστὶν ἀνώνυμος, οὐδ' ἔπι χεῖρες,
Οὐδὲ πόδες· κραιπνὸς δὲ μετέρχεται, εἰσόκε πᾶσαν
Συμμάρψας ὀλέσῃ γενεὴν, [6] καὶ οἶκον ἅπαντα.

Ἔστι δὲ ἡ φράσις ἐνταῦθα τοῦ Ποιητοῦ, αὕτη· Ζεῦ πάτερ, Ἴδηθεν μεδέων, κύδιστε, μέγιστε, ἠέλιός θ', ὃς πάντ' ἐφορᾷς, καὶ πάντ' ἐπακούεις·

spexerit. Jovem autem, multò illum quidem priorem, maximèque Idæum, testem, ipsum etiam, tamquam vitæ auctorem, invocat. Vitalis namque est Juppiter, idest, aër: cujus expertes fieri vult eos, qui jurisjurandi fidem infringent. Δία, *Jovem*, aërem ipsum intelligi, multis in locis clarè ostensum est: ex quo etiam ἡ εὐδία, *serenitas, seu tranquillitas aëris*. Allegoricum autem hunc Jovem esse vitalem, seu datorem vitæ, apertè docet in suâ Rhetoricâ Aristoteles: cui Ἀφροδίτη, *Venus*, est quasi initium, & origo ἀφροσύνης, *dementiæ, ac stultitiæ*; & Ζεὺς, *Juppiter*, tamquam auctor ζωῆς, *vitæ*.

XCVIII. Precatur porrò rex, ut contra perjuros flumina ipsa, & terra, hostiliter concitentur, illa, quatenus humorem ad alendum necessarium suppeditant; hæc, ut parens, & ministra sicci alimenti; itaque ipsa elementa adversùs perjuros instigat, ac commovet. Omnes igitur, & quoscumque, qui ubique locorum sunt, deos invocat, tum conspicuos, tum eos, qui minimè omnium apparent, ætherios videlicet, aquatiles, terrestres, infernos deos. Neque tantùm Jovem, Terramque, & Solem, quibus hoc loci agni immolantur; verùm etiam quidquid est in hac rerum universitate, erigit, atque incitat adversùs perjuros: quos non est dubitandum perdendos delendosque esse a deo, non modò, si magnis in rebus; sed etiam si in rebus parvis, ac levioribus, deliquerint. Quippe Glaucus Lacedæmonius, ut ab Herodoto proditum est, quum in animo haberet, fidem suam perjurio frangere, radicitus extritus, deletusque est ex Spartanâ civitate, eo quòd depositam pecuniam fraudare in animo cogitasset. Extatque apud eum scriptorem oraculum, cujus initium hoc est:

Sic jurare statim, jurando vincere præstat.

Ejus verò oraculi hæc est sententia:

Jurisjurandi proles sine nomine, nullis
Est manibus pedibusque, tamen velocior instat,
Correptam donec perdat sobolemque, domumque.

Est autem hoc loci Poëtæ forma hæc elocutionis; *Juppiter pater, qui ab Idâ imperas, gloriosissime, maxime, Solque, qui cuncta inspicis, cunctaque exau-*

1. Ὅτι Ζεὺς καὶ ὁ ἀὴρ, δεδήλωται πολλαχοῦ) Plato Comicus: Ἀὴρ, ὃν ἄν τις ὀνομάσειε καὶ Δία. Polit.

2. Ἐξ οὗ καὶ ἡ εὐδία, ὅ ἐστιν, ἡ εὐαερία) Etymologici Magni Auctor: σύνθετόν ἐστι τὸ εὔδιος παρὰ τὸ Δία, ὅ ἐστιν ὁ ἀήρ. Sed & duplex alia excogitata est etymologia. Est enim εὐδία ἡ τοῦ ἀέρος ἠρεμία, & propterea ἀβροχία. Itaque in prima deducitur παρὰ τὸ δίω τὸ βρέχω. unde δία, & per metathesin εὐδία. Deinde εὐδία ita videtur dicta, quasi εὐοδία, quippe χρήσιμος τοῖς ὁδοιπόροις. Ego vero etymologiam eam præfero, quæ compositam hanc vocem facit παρὰ τὸ Δία. Politus.

3. Ἀφροδίτη, ὡς ἀρχὴ τῆς ἀφροσύνης) Aristoteles Rhetoric. lib. 2. c. 23. ex Euripide: καὶ ὡς ἡ Εὐριπίδου Ἑκάβη εἰς τὴν Ἀφροδίτην,

Καὶ τοὔνομ' ὀρθῶς ἀφροσύνης ἄρχει θεᾶς.

Ubi tamen nihil de Jove Aristoteles. *Politus*.

Sed alibi fortasse. *Salvinus*.

Fortassis etiam Aristotelicus codex, quo usus est Eustathius, integrior fuit, ac copiosior, quam codices nostri. Nam certè quidem mihi in loco hoc Aristotelis: ἄλλος, ἀπὸ τοῦ ὀνόματος, οἷον ὡς Σοφοκλῆς· Σαφῶς Σιδηρὼ καὶ φοροῦσα τοὔνομα. καὶ ὡς ἐν τοῖς τῶν θεῶν ἐπαίνοις εἰώθασι λέγειν· καὶ ὡς Κόνων Θρασύβουλον θρασύβουλον ἐκάλει· post τὸ λέγειν videntur aliqua desiisse, Deorum videlicet nomina, quæ, tamquam etymologiæ exempla, exponenda statim erant, & quo anpofuisse videtur mihi Aristoteles, ad vim, & potestatem eorum declarandam. Quorsum enim diceret Aristoteles, καὶ ὡς ἐν τοῖς τῶν θεῶν ἐπαίνοις εἰώθασι λέγειν, nisi ea, quæ in Deorum laudibus de ipsorum nominibus celebrare solerent, protinus explicaret? Ubi etiam fortasse positum erat, quod ab Aristotele affert Eustathius de Jove, qui dictus sit Ζεὺς, tamquam αἴτιος ζωῆς. At in Eustathium paullò hic mihi iniquior Petrus Victorius: *Non possum autem*, inquit, *non mirari, unde in mentem venerit Eustathio tribuere Aristoteli hanc hujus nominis* (Ἀφροδίτης) *etymologiam: cum manifestò omnem, et exempla, rationem hanc Euripidis. Nam quod addit, ab eodem quoque existimari Jovem, qui Ζεὺς vocetur, ut præbitorem vitæ, causamque ζωῆς, ita appellatum, falsum, ac commentitium est. Sed erumnas ille profecto habuit aures lectionis horum de arte dicendi librorum, ut eorum utrum. qui de studio Tortarum scripti ab eodem hoc summo doctore sunt, quos, cum Homerum in expositandum suscepisset, dimittere a manu numquam oportebat.* Nollem, vir doctissimus judicium præceps eden, ac temerarium in Eustathium nostrum, tamquam ex edicto, dedisset. quod tamen magnis ejus in Latinas Græcasque Litteras meritis facilè condonamus. Nam profecto si jejunas Eustathius aures lectionis Aristotelicorum illorum librorum habuisset, non inde, quæ mihi me præclara, & opportuna videbantur, in Commentarios Homericos retulisset. Sed pleraque veterum Scriptorum non de scripto, sed memoriter, recitat Eustathius: in quibus sanè, & deficere eum potuit memoria, & revera aliquando defecit, ut non quidem non semel observamus. Quare ἀγάλματα ejus μνημονικὰ notari debuerant, non abjicienda ipsi memoria e lectione Aristotelis. Neque verò, quòd notationem illam nominis Ἀφροδίτης ἀπὸ τῆς ἀφροσύνης auctor Aristoteli est Euripides, ideò falsò citatur Aristoteles, cui notatio illa, seu etymologia, ab Euripide laudatur. Quod enim ad nomen Ζεὺς attinet, jam diximus, videri nobis locum Aristotelis in nostris exemplaribus mutilatum, quo in loco nominis illius potestas fortasse declarata. Præclarè, ac sapienter dictum est illud ab Euripide in Troadibus:

Τὰ μῶρα γὰρ πάντ' ἐστὶν Ἀφροδίτη βροτοῖς.
Καὶ τοὔνομ' ὀρθῶς ἀφροσύνης ἄρχει θεᾶς. Politus.

4. καὶ τὸ πᾶν ἐπεγείρει) legendum videtur, ἀλλὰ καὶ τὸ πᾶν. Polit.

5. αὐτίκα κέρδιον ὅρκῳ νικῆσαι) Oraculi initium apud Herodotum lib. 6. n. 3.

Γλαῦκ' Ἐπικυδείδη, τὸ μὲν αὐτίκα κέρδιον οὕτω,
Ὅρκῳ νικῆσαι, καὶ χρήματα ληΐσσασθαι.

Politus.

6. καὶ οἶκον ἅπαντα) sequitur versus, qui est oraculi postremus, apud Herodotum:

Ἀνδρὸς δ' εὐόρκου γενεὴ μετόπισθεν ἀμείνων. Polit.

exaudis, & flumina, & tellus, & qui sub terrâ functos vitâ homines punitis, quicumque illorum perjurium fecerit, vos testes estote, & fœdera, quæ jurejurando sancita sunt, firma conservate.

XCIX. Sciendum porrò est, τὸ, ἠέλιος, ὃς πάντ' ἐφορᾷς, *Sol, qui omnia inspicis*, dictum esse Atticè pro, ὦ ἥλιε. *ô Sol*. quale, præter alia hujuscemodi, est illud: τράγος, γένειον ἆρα πενθήσεις σύ γε. *Hirce, tu quidem lugebis barbam*. pro, ὦ τράγε, πάνυ στερήσῃ γενείου, εἰ τὴν φλόγα φιλήσεις. *o hirce, certè quidem barbam tuæ amittes, si flammam osculatus fueris*. Deinde sciendum est, usitatum Homero eam esse figuram, quæ a multitudinis numero descendit ad numerum unitatis. ut: ἀνθρώπους τίνυσθε, ὅ τις ἐπίορκον ὀμόσσῃ. *Homines punitis, quicumque pejeraverit*. Nam a voce illâ, ἀνθρώπους, *homines*, transitum facit ad τὸ ὅ τις, *quicumque*: propterea quòd non omnes οἱ καμόντες, videlicet θανόντες, *qui vitâ defuncti sunt, videlicet demortui*, puniuntur; sed qui malus est. Tale, præter sexcenta alia, illud etiam apud Euripidem: δεσποτῶν ὠμῶν τύχοιμι, ὅς τις μ' ὠνήσεται. *Nanciscar dominos sævos, ac crudeles, quicumque me emerit*. & illud: Δίκη γὰρ οὐκ ἔνεστ' ἐν ὀφθαλμοῖς βροτῶν, Ὅστις πρὶν ἀνδρὸς σπλάγχνον ἐκμαθεῖν σαφῶς, Στυγεῖ. *Justitia enim non est in oculis mortalium, quicumque, antequam manifestè cor hominis cognoscat, odit*. illudque apud Sophoclem: Τὰ περισσὰ κἀνόνητα σώματα πίπτει τοῦδέ τι, ὅς τις ἀνθρώπου φύσιν γεγώς, ἔπειτα μὴ κατ' ἄνθρωπον φρονῇ. *Immodica, & inutilia corpora id ferè habent, qui quum hominis naturam sortitus sit, deinde non more humano sapit*. Tale quoque illud: λέξω τὰ πάντα, ὅ μ' ἱστορεῖς. *Dicam omnia, quod a me exquiris*. & illud: ἔλεξα πάντα, ὅσον περ ἐξηπιστάμην. *Dixi omnia, quodcumque perspectum, exploratumque habebam*. quodque est in libro α', πάντες, ὅσοι θεοί εἰσιν ἐν Ὀλύμπῳ. *Omnes, quotquot dii sunt in Olympo*. & in libro δ'. ταῦτα δ' ἀρεσσόμεθα, εἴ τι κακὸν εἴρηται. *Hæc autem componemus, siquid improbi dictum est*. Ad hæc observa, ut τὸ, πάντ' ἐφορᾷν, *omnia intueri, seu inspicere*, videtur aliquando diversâ esse significatione, atque τὸ, πάντα ὁρᾷν, *omnia videre, atque observare*. Sol enim, extra omnem criminis notam, πάντ' ἐφορᾷ, *omnia intuetur*, atque, ut posteriorum temporum scriptores loquuntur, ἐφορεύει, *inspicit, seu inspectat*: apud quos femininum etiam nomen, ἡ ἐφορεία, *inspectio*. Attamen apud Sophoclem Ulysses, ut omnium semper malorum instrumentum, in malam partem dicitur πάνθ' ὁρῶν, *omnia videre, atque observare*: itaque fuerit ἀλάστωρ, *malignus observator*

κύες, καὶ ποταμοὶ, καὶ γαῖα, καὶ οἳ ὑπένερθε καμόντας ἀνθρώπους τίνυσθον, ὅ τις κ' ἐπίορκον ὀμόσσῃ, ὑμεῖς μάρτυροι ἔστε, φυλάσσετε δ' ὅρκια πιστά.

ϞΘ'. Ἰστέον δὲ, ὡς τὸ, ἠέλιος, ὃς πάντ' ἐφορᾷς,[1] Ἀττικῶς εἴρηται, ἀντὶ τοῦ, ὦ ἥλιε. ὁποῖον σὺν ἄλλοις καὶ τὸ, τράγος, γένειον ἆρα πενθήσεις σύ γε, ἀντὶ τοῦ, ὦ τράγε, πάνυ στερήσῃ γενείου, εἰ τὴν φλόγα φιλήσεις. καὶ ὅτι σύνηθες Ὁμήρῳ σχῆμα, τὸ ἐκ πληθυντικῆς καταβαίνειν εἰς ἑνικόν. οἷον καὶ τὸ, ἀνθρώπους τίνυσθε, ὅ τις ἐπίορκον ὀμόσσῃ. Ἐκ γὰρ τοῦ, ἀνθρώπους, εἰς τὸ, ὅ τις, μετέβη, διότι οὐ πάντες οἱ καμόντες, ἤτοι θανόντες, κολάζονται, ἀλλ' ὁ κακός. Τοιοῦτο σὺν ἄλλοις μυρίοις καὶ παρ' Εὐριπίδῃ τὸ,[2] δεσποτῶν ὠμῶν τύχοιμι, ὅς τις μ' ὠνήσεται. καὶ τὸ,[3] Δίκη γὰρ οὐκ ἔστιν ἐν ὀφθαλμοῖς βροτῶν, ὅς τις πρὶν ἀνδρὸς σπλάγχνον ἐκμάθῃ σαφῶς, στυγεῖ. καὶ παρὰ Σοφοκλεῖ τὸ,[4] τὰ περισσὰ κἀνόνητα σώματα, πάσχει τοδέ τι, ὅς τις ἀνθρώπου φύσιν βλαστὼν, ἔπειτα μὴ κατ' ἄνθρωπον φρονεῖ. Τοιοῦτο δέ τι καὶ τὸ,[5] λέξω τὰ πάντα, ὅ μ' ἱστορεῖς. καὶ τὸ, ἔλεξα πᾶν, ὅσον περ ἐξηπιστάμην. καὶ ἐν τῇ α' ῥαψῳδίᾳ τὸ, πάντες, ὅσοι θεοί εἰσιν ἐν Ὀλύμπῳ. καὶ ἐν τῇ δ' τὸ,[6] ταῦτα δ' ἀρεσσόμεθα, εἴ τι κακὸν εἴρηται. Σημειῶσαι δὲ καὶ, ὅτι τὸ πάντ' ἐφορᾷν, διαφέρειν δοκεῖ ποτε τοῦ πάντα ὁρᾷν. Ἥλιος μὲν γὰρ ἀψόγως πάντ' ἐφορᾷ, καὶ, ὡς οἱ ὕστερόν φασιν, ἐφορεύει· παρ' οἷς καὶ θηλυκὸν, ἡ ἐφορεία· ὁ δὲ παρὰ Σοφοκλεῖ Ὀδυσσεὺς, ὡς πάντων ἀεὶ[7] κακῶν ὄργανον, ἐπιψόγως[8] πάνθ' ὁρᾷν λέγεται,[9] καὶ εἴη ἂν οὕτως, ἀλάστωρ· ἐπεί περ οὐκ

Bas. p. 315.

1. Ἀττικῶς εἴρηται, ἀντὶ τοῦ, ὦ ἥλιε) Vetus Scholiastes: ἠέλιος ὁ, ἀντὶ τοῦ, ὦ, τὸ, ὦ ἥλιε. Παραίτησις· ὀρθὴ, ἀντὶ κλητικῆς. Corinthus Grammaticus de dialecto Atticâ: τὰς εὐθείας ἀντὶ τῶν κλητικῶν ἐνίοτε ἐκφέρουσιν. οἷον· ὁ οὗτος Αἴας, δεύτερόν σε προσφωνῶ. Politus.

2. δεσποτῶν ὠμῶν τύχοιμι, ὅς τις μ' ὠνήσεται) Tale & illud in Andromache:

'Αλλ' εἰς μίαν βλέποντες Κύπριν,
Στέργουσιν, ὅς τις μὴ κακὸς εἶναι θέλει.

Politus.

3. Δίκη γὰρ οὐκ ἔστιν ἐν ὀφθαλμοῖς βροτῶν) Euripides in Medea:

Δίκη γὰρ οὐκ ἔνεστ' ἐν ὀφθαλμοῖς βροτῶν,
Ὅστις, πρὶν ἀνδρὸς σπλάγχνον ἐκμαθεῖν σαφῶς,
Στυγεῖ δεδορκώς. Politus.

4. τὰ περισσὰ) Sophocles in Ajace v. 773.

Τὰ γὰρ περισσὰ, κἀνόνητα σώματα
Πίπτειν βαρείαις πρὸς θεῶν δυσπραξίαις,
Ἔφασχ' ὁ μάντις, ὅστις ἀνθρώπου φύσιν
Βλαστὼν, ἔπειτα μὴ κατ' ἄνθρωπον φρονῇ.

Scholiastes: πρὸς τὸ σημαινόμενον δεῖ οὕτως, ὅστις, τὸ ἀνθρώπου ἀπολώς, ὃ τινα δέον εἰπεῖν, εἰ καὶ μὴ πληθυντικῶς εἶπεν. ἀπολέστερον γὰρ, οἵ τινες, εἰπεῖν ἔδει. τὸ δὲ ὅλον· ὅστις ἄνθρωπος πεφυκὼς, ἔπειτα μὴ κατ' ἄνθρωπον φρονεῖ. Politus.

5. λέξω τὰ πάντα, ὅ μ' ἱστορεῖς) lege, ut quadret hoc exemplum, τὰ πάντα, ὅ μ' ἱστορεῖς. itemque pro, ἔλεξα πᾶν, ὅσον περ ἐξηπιστάμην, lege eodem modo, ἔλεξα πάντα, ὅσον περ. Neque verò ad rem pertinet τὸ, πάντες, ὅσοι θεοί εἰσιν ἐν Ὀλύμπῳ, quia non hîc fit transitus e numero multitudinis ad numerum singularem. quod exemplis ostendere, atque illustrare, propositum est Eustathio. Politus.

6. ταῦτα δ' ἀρεσσόμεθα, εἴ τι κακὸν εἴρηται) Alii aliter hæc verba distinguunt, ita tamen, ut eodem res recidat, v. 362.

ταῦτα δ' ὄπισθεν ἀρεσσόμεθ', εἴ τι κακὸν νῦν
Εἴρηται, τὰ δὲ πάντα θεοὶ μεταμώλια θεῖεν.

Polit.

7. κακὸν ὄργανον) l. κακῶν. Polit.

8. πάνθ' ὁρᾷν λέγεται) Ajax ille Sophocleus:

Ἰὼ πάνθ' ὁρῶν, ἁπάντων τ' ἀεὶ
Κακῶν ὄργανον, τέκνον Λαρτίου.

9. καὶ εἴη ἂν οὕτως, ἀλάστωρ) Ajax Sophocleus:

Ἰὼ δύσμορος, ὃς χεροῖ
Μεθῆκα τοὺς ἀλάστορας.

Triclinius: ἀλάστορας ἐνταῦθα λέγει, ἢ τοὺς κακῶς καταχρησαμένους, ἢ τοὺς φονεῖς. καὶ γὰρ ξένον τινὰ καὶ οἱ Ἕλληνες αὐτὸν ἀπεκτόνασιν, ἀποστερήσαντες τὰ ὅπλα, ἐμοὶ δὲ παρόντων αὐτῷ γεγονότες αἴτιοι, δι' ἅπερ οὐκ ἀνέξεται ζῆν, ἀλλ' ἐθελήσει ἀποθνήσκειν. Omnes igitur Græci, ex mente Ajacis, ἀλάστορες. Sed tamen in primis, secundum Eustathii etymologiam, ἀλάστωρ Ulysses ὁ πάνθ' ὁρῶν. quoniam οὐκ ἂν τι διαλάθοι τὸν οὕτω περιέργως πάνθ' ὁρῶντα; ex quo etiam etymologiâ Juppiter ἀλάστωρ, ὁ ἐφορῶν τοὺς φόνους, ἢ ὁ τὰ ἄλαστα ὁρῶν. Politus.

οὐκ ἄν τι διαλάθοι τὸν οὕτω περιέργως πάντα ὁρῶντα. Τὸ δὲ τίνυσθον, [1] δηλοῖ μὲν τὸ τιμωρεῖτε· ἐπεκρίθη δὲ εἰς φράσιν, ὡς Ποιητικώτερον. Ἄλλως γὰρ, τὴν αὐτὴν ἀναπληροῖ χρείαν καὶ τοῦτο, καὶ τὸ τίνυσθε, [2] στίχου πρὸς λαγαρότητος ποιουμένης καὶ ἐν ἀμφοῖν.

ρ. Ἀλέξανδρος μὲν πρὸ ὀλίγου συνέθετο, ἐὰν τὸν Μενέλαον νικήσῃ, τὰ καὶ τὰ γενέσθαι· ἐὰν δὲ ἡττηθῇ, τάδε καὶ τάδε. καὶ ἤρεσε τότε ὁ λόγος, καὶ ἐπὶ τούτοις, ἀποδυσάμενοι τὰ ὅπλα ὁ στρατὸς, κάθηνται. Ἀγαμέμνων δὲ ἄρτι, οἷον ἐπιδιορθούμενος, καὶ ἀναπληρῶν, ὅπερ ἐνέλειψεν ὁ ἀδελφὸς, ποινὴν τε προστίθησιν, ὡς μὴ δίκαιον ὂν, ἐπὶ τοῖς ἴσοις ἀπαλλαγῆναι τοὺς τοῦ κακοῦ καταρξαντας, καὶ τὰ ἄλλα δὲ οὕτω διατίθετ]. Εἰ μέν κεν Μενέλαον, φησὶν, Ἀλέξανδρος καταπέφνῃ, αὐτὸς ἔπειθ' Ἑλένην ἐχέτω, καὶ κτήματα πάντα· ἡμεῖς δὲ νοστήσωμεν· ἀνεμεσήτως, φασὶ, προτάξας τὸν φόνον τοῦ ἀδελφοῦ. Εἰ δέ κεν Ἀλέξανδρον κτείνῃ ξανθὸς Μενέλαος, Τρῶας ἔπειθ' Ἑλένην, καὶ κτήματα πάντ' ἀποδοῦναι, τιμὴν τ' Ἀργείοις ἀποτινέμεν, καὶ ἑξῆς. Ἐνίκησε μὲν οὖν ἐν τοῖς ἐφεξῆς ὁ Μενέλαος· οὐκ ἀπέκτεινε δὲ τὸν Ἀλέξανδρον. καὶ διὰ τοῦτο ἔχουσιν ἀντιλέγειν οἱ Τρῶες καὶ οἱ Ἀχαιοί. Καὶ λέγεται ἡ ὑπόθεσις, κατὰ τοὺς ῥήτορας, [3] ἀντινομία, ἑκατέρου μέρους προβάλλεσθαι δυναμένου τὰ ἑκατέρων ῥητὰ πρὸς δικαίωσιν. οἷον ἐρεῖ ὁ Μενέλαος· εἶπας, ὦ Ἀλέξανδρε, εἰ νικήσω, νενίκηκα οὖν· ἀποδοτέα μοι τοίνυν ἡ Ἑλένη. Ὁ δ' αὖθις ἀπολογίαν πορισάμενος ἐξ Ἀγαμέμνονος εἰς παράστασιν τῶν συνθηκῶν, ἀντερεῖ, ὅτι, ἐάν με κτείνῃς, ἐρρέθη παρὰ τοῦ Ἀγαμέμνονος. σὺ δέ με οὐκ ἔκτεινας. οὐκοῦν λήψῃ τὴν Ἑλένην. Ἰσχυροτέρα δὲ, κατὰ τοὺς παλαιοὺς, ἡ τῶν Τρώων ἀπολογία, διότι μάλιστα δή φασιν, ὁρᾶν τὰ ἐπὶ τοῖς ὅρκοις ὁριζόμενα. Ὅτι δὲ ἀληθῶς νενίκηκεν ὁ Μενέλαος, καὶ ἄλλως μὲν δῆλον, ἀποφαίνεται δὲ τοῦτο καὶ ὁ ἐν τοῖς ἑξῆς εἰπών· νίκη μὲν δὴ φαίνεται ἀρηϊφίλου Μενελάου. ἤγουν φανερῶς δήλη ἐστίν. ὁποῖον καὶ ἐν ἄλλοις τὸ, ἀλλὰ τὰ μὲν ὑμῶν ἀεικέα ἔργα φαίνεται. ἤγουν πᾶσι δῆλά ἐστιν.

ρα. Τὴν ὑπὲρ τῆς πταισθέντος ἔκτισιν, ἤτοι τὸ πρόστιμον, ὅπερ Ἡρόδοτος δίκας λέγει τῆς ἁρπαγῆς, τιμὴν, καὶ ποινὴν ὁ Ἀγαμέμνων καλεῖ, λέγων· Εἰ δ' ἂν ἐμοὶ τιμὴν οἱ περὶ Πρίαμον τίνειν οὐκ ἐθέλωσιν, Ἀλεξάνδροιο πε-

vator, pestis, ac pernicies aliorum: quandoquidem eum, qui sic accuratè omnia videt, atque observat, οὐκ ἄν τι διαλάθοι, *nihil omnino effugere, seu latere poterit.* Τὸ τίνυσθον, tametsi significat τὸ τιμωρεῖτε, *punitis, atque ulciscimini*; tamen delectum est ad usum elocutionis, tamquam vocabulum magis Poëticum. Namque alioquin eumdem usum id præstat, atque τὸ τίνυσθε, *punitis*: quum in ambabus his vocibus laxior versus fiat, & subinanis.

C. Quamquam Alexander paullò ante ita convenerat, ut, si Menelaum vicisset, hoc & illo modo res transigerentur; sin autem victus fuisset, his, & illis conditionibus staretur; placuetaque tune oratio, atque his exercitus conditionibus, exutis armis, consederat; tamen nunc Agamemnon, perinde quasi corrigat suppleatque id, quod frater omiserat, tum pœnam adjicit, quasi scilicet minimè justum sit, ut principes, & auctores injuriarum, quique malo initium dedissent, pari conditione defungerentur, tum alia etiam constituit, ac moderatur, in hunc modum: *Siquidem Alexander*, inquit, *Menelaum occiderit, ipse sibi tunc Helenam, resque omnes habeat; nos autem redeamus.* Ubi, ut notant, citra invidiam, fratris sui cædem priori loco collocat. *Sin autem Alexandrum flavus Menelaus interfecerit, tunc sanè Trojani Helenam, resque omnes restituant, multamque Argivis pendant, &c.* Vicit igitur postea Menelaus, nec tamen Alexandrum occidit. Quare etiam Trojani, ac Græci habent, cur inter sese litigent, atque altercentur. Et hoc caussæ, sive quæstionis genus dicitur, secundùm Rhetoras, Antinomia, seu legum conflictus, & lex legi opposita, quum utraque pars possit utriusque dicta ad juris sui defensionem producere. Exempli gratià, hæc pro se afferet Menelaus: Dixisti, o Alexander, si ego vicero, te mihi Helenam esse redditurum. At enim vici. Reddenda mihi igitur est Helena. Ille verò contra excusationem defensionemque sui sibi quæret, ac comparabit ab Agamemnone, pactorumque violatorum crimen a sese repellet, his verbis: Apposita est ea conditio ab Agamemnone, si me interfeceris. Tu autem non interfecisti. Non igitur Helenam recipies. Validior autem, ac fortior, ut veteribus quidem videtur, est defensio Trojanorum, propterea quòd sese ea maximè spectare ajunt, quæ sunt jurejurando constituta. Nam certè quidem victoriam a Menelao stetisse, tum aliunde manifestum est, tum etiam palam facit is, qui postea: νίκη μὲν, inquit, δὴ φαίνεται ἀρηϊφίλου Μενελάου. *victoria quidem certè apparet bellicosi Menelai.* videlicet apertè clara est, ac conspicua. quale etiam alibi illud: ἀλλὰ τὰ μὲν ὑμῶν ἀεικέα ἔργα φαίνεται. *Sed vestra quidem indigna facinora apparent.* conspicua videlicet omnibus sunt, ac manifesta.

CI. Multam pro delicto, seu pœnam, quam quidem Herodotus δίκας τῆς ἁρπαγῆς, *pœnas raptūs*, appellat, Agamemnon vocat τιμὴν, *multam*, & ποινὴν, *pœnam*, in his verbis: Quòd si mihi Priamus, Alexandro interfecto, τιμὴν τίνειν, *multam*

1. δηλοῖ μὲν τὸ τιμωρεῖτε) Vetus Scholiasta: δυϊκῶς δὲ ἐξενήνοχεν, αὐτὸν, τίνυσθον. ἔστι γὰρ ὁ λόγος πρὸς Πλούτωνα, καὶ Περσεφόνην· ἀντὶ τοῦ, καὶ ὑμεῖς οἱ καταχθόνιοι δαίμονες, οἳ τινες τοὺς ἐν τῷ ζῆν παρορκήσαντας τιμωρεῖσθε, καὶ μετὰ θάνατον. Politus.

2. στίχου πρὸς λαγαρότητος ποιουμένης καὶ ἐν ἀμφοῖν) quòd in utraque voce, τίνυσθον, & τίνυσθε, ultima partes fit brevis. Est versus λαγαρὸς, ὁ κατὰ τὸ μέσον ἐλλιπὴς χρόνῳ, ἢ συλλαβῇ. Vide quæ paullò ante notavimus. Politus.

3. ἀντινομία) Quum Justinianus dixerit in suâ Digestorum compilatione, legum contrarietates esse sublatas, tamen videntur esse quædam Antinomiæ, quas interpretes conciliare quoquo modo nituntur, eaque capita legum judicant non contraria, sed tantum ἐναντιοφανῆ. Salvinus.

tam pendere, noluerit; tamen tum ego certè pugnabo gratiâ ποινῆς, *pœnæ*, atque hîc tantisper manebo, dum belli finem invenero, videlicet donec bellum confecero. Atque hæc ipsa τιμὴ, quatenus pœna, fit ex verbo τίω, quod significat punio, seu ulciscor, aut etiam ex verbo τίω, quod est reddo, seu rependo, ac persolvo. Unde, in modum etymologiæ, seu tropo etymologico, hoc loci positum videtur τὸ τιμὴν ἀποτινέμεν, & τὸ τιμὴν τίνειν, *pœnam pendere*, *multam solvere*, *seu persolvere*, *pœnam luere*. Quamquam Pindarus multis in locis ποινὴν, *pœnam*, remunerationem ipsam beneficii, ac præmium intelligat. Velim autem, observes, quàm perseveranter, ac firmiter inhæreat Agamemnon, atque insistat immisso illi divinitus somnio, quod antes exposuimus. Quum enim per illud somnium significatum id fuisset, quod Agamemnoni ipsi in votis, & antiquissimum erat, eum nunc scilicet urbem Trojam esse capturum; rex veritus, ne posteaquam certis conventionibus commissa esset singularis pugna, ob contracta illa fœdera incolumis tandem Troja maneret, ut si scilicet ea, quæ jurejurando sancita fuerant, forte explerentur, & Trojani ex pacto Helenam, atque opes redderent; adjicit de pœnâ, ad novam materiam belli: ut, quamvis Trojam nunc, hodierno videlicet die, non capiat; attamen capiat nunc, videlicet hoc anno, propter multam, ac pœnam. Quocirca neque eam multam definit; sed vult Trojanos Græcis eam multam, quæ deceat, rependere. Sin autem minùs, sese rursus bellaturum ait, ut obliquum illud, atque ambiguum somnii oraculum impleatur, utpote quod nequaquam dixerat, bellum nunc solutum, ac diremptum iri; sed nunc Agamemnonem Trojam esse capturum. Non enim regi satis est una, ac sola Helena, si Alexander occubuerit, nec etiam quæ simul cum Helenâ raptæ opes fuerant, nisi quid etiam præterea capiat, pœnam videlicet, seu multam, quæ justa, & consentanea esse videatur. quod quidem statim explicat, dum ait: ἥ τε καὶ ἐσσομένοισι μετ' ἀνθρώποισι πέληται. *quæ & futuros inter homines memoretur*. Neque sic tamen multam eam definit, ut justas postmodum gerendi belli caussas habeat, eo quòd scilicet multa, seu pœna, minimè omnium definita fuerat. Multa autem, quæ regi placeret, fortasse illa fuerit, ut, quidquid divitiarum Troja intus contineret, bifariam divideretur. cujusmodi ferè morem tacitè alicubi postea indicat Poëta. Τὸ, αὖθι μένων, &c. *hic manens*, &c. periphrasis est ad explicandam obsidionem.

πεσόντος, αὐτὰρ ἐγὼ καὶ ἔπειτα μαχήσομαι εἵνεκα ποινῆς, αὖθι μένων, εἵως κε τέλος πολέμοιο κιχείω, ἤγουν ἕως ἐκτελέσω τὸν πόλεμον. [1] Καὶ γίνεται ἡ τιμὴ αὕτη, ὡς ποινὴ, ἐκ τοῦ τίω τὸ τιμωρῶ· ἢ καὶ ἀπὸ τοῦ τίω τὸ ἀνταποδίδωμι. ὅθεν καὶ τὸ τιμὴν ἀποτινέμεν, καὶ τὸ τιμὴν τίνειν, ἐτυμολογικῷ τρόπῳ, ἐν τοῖς ῥηθεῖσι κεῖσθαι δοκεῖ. [2] Πίνδαρος μέντοι πολλαχοῦ ποινὴν, τὴν ὑπὲρ καλοῦ ἀμοιβὴν λέγει. Σεμείωσαι δὲ, ὅπως ὁ Ἀγαμέμνων τοῦ προδεδηλωμένου διοπέμπτου ἐνυπνίου ἀντέχεται. Εἰπόντος γὰρ ἐκείνου τοῦ ὀνείρου τὸ πεπεπρωμένον αὐτῷ, ὅτι δηλαδὴ νῦν ἕλοι τὴν Τροίαν, δεδιὼς ὁ βασιλεὺς, μή πως μετὰ τὴν ἐπὶ διακειμένοις μονομαχίαν, διὰ τὰς σπονδὰς ἀπόρθητος ἡ Τροία μείνῃ, ὡς τῶν ὁρκίων τυχὸν ἐκπληρωθέντων, καὶ τῶν Τρώων, κατὰ τὴν σύμβασιν, ἀποδόντων τὴν Ἑλένην, καὶ τὰ κτήματα, παραρρίπτει τὸ περὶ ποινῆς, εἰς ἀφορμὴν πάλιν μάχης· ἵνα, εἰ καὶ μὴ νῦν, ἤτοι σήμερον, ἕλοι Τροίαν, ἀλλὰ νῦν, ἤγουν κατὰ τὸν ἐνιαυτὸν τοῦτον, διὰ τὴν ποινήν. Διὸ οὐδὲ ὁρίζει αὐτὴν, ἀλλὰ θέλει τοὺς Τρῶας τιμὴν Ἀργείοις ἀποτινέμεν, ἥν τιν' ἔοικεν. Εἰ δὲ μὴ, πολεμήσειν αὖθις, ἵνα τὸ τοῦ ὀνείρου λοξὸν λόγιον πληρωθῇ, οὐκ εἰπόντος, ὅτι νῦν ὁ πόλεμος λυθήσεται, ἀλλ' ὅτι νῦν ἕλοις τὴν Ἴλιον. Οὐ γὰρ ἀρκεῖται ὁ βασιλεὺς μόνῃ τῇ Ἑλένῃ, ἐὰν ὁ Ἀλέξανδρος πέσῃ, οὐδὲ τοῖς ἐκείνῃ συναρπασθεῖσι κτήμασιν, εἰ μή τι καὶ ἐπέκεινα λάβῃ. ἤγουν ποινὴν, ἣν ἐπέοικεν. ὅπερ ἑρμηνεύων, φησίν· ἥ τε καὶ ἐσσομένοισιν ἐν ἀνθρώποισι πέληται· οὐδ' οὕτως αὐτὴν ὁρίσας, ἵνα ὕστερον ἔχῃ μάχης εὐλόγους λαβὰς, διὰ τὸ τῆς τιμῆς, ἤτοι ποινῆς, ἀόριστον. Ἦν δ' ἂν ἴσως ποινὴ ἀρέσκουσα τῷ βασιλεῖ, [3] τὸ ἄνδιχα δάσασθαι, ὅσην κτῆσιν ἡ Τροία ἐντὸς ἐέργει· ὁποῖόν τι ἔθος ἐν τοῖς ἑξῆς που ὑπολαλεῖ ὁ Ποιητής. Τὸ δὲ, αὖθι μένων, καὶ ἑξῆς, περίφρασίς ἐστι τοῦ πολιορκεῖν. Rom. p. 416.

Dixit, & guttura agnorum abscidit duro ferro;
Et hos quidem humi deposuit palpitantes,
Exanimes: Vitam namque ademerat ferrum.
Vinum porro ex cratere haustum poculis
Effundebant, & vota nuncupabant diis sempiternis.
Et sic aliquis dicebat tum de Achivis, tum de Trojanis:
Juppiter gloriosissime, maxime, immortalesque dii ceteri,
Utri priores fœdera violaverint,
Sic ipsis cerebrum in terram fluat, ut hoc vinum,
Ipsorum, & liberorum, uxoresque suas alii misceantur.
Sic dicebant. Necdum verò ipsis ratum id faciebat Saturnius.

Ἦ, καὶ ἀπὸ στομάχους ἀρνῶν τάμε νηλέϊ χαλκῷ.
Καὶ τοὺς μὲν κατέθηκεν ἐπὶ χθονὸς ἀσπαίροντας,
Θυμοῦ δευομένους. ἀπὸ γὰρ μένος εἵλετο χαλκός.
Οἶνον δ' ἐκ κρητῆρος ἀφυσσόμενοι δεπάεσσιν
Ἔκχεον, ἠδ' εὔχοντο θεοῖς αἰειγενέτῃσιν.
Ὧδε δέ τις εἴπεσκεν Ἀχαιῶν τε, Τρώων τε·
Ζεῦ κύδιστε, μέγιστε, καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι,
Ὁππότεροι πρότεροι ὑπὲρ ὅρκια πημήνειαν,
Ὧδέ σφ' ἐγκέφαλος χαμάδις ῥέοι, ὡς ὅδε οἶνος
Αὐτῶν, καὶ τεκέων. ἄλοχοι δ' ἄλλοισι μιγεῖεν.
4 Ὣς ἔφαν. οὐδ' ἄρα πώ σφιν ἐπεκραίαινε Κρονίων.

1. Καὶ γίνεται ἡ τιμὴ αὕτη, ὡς ποινὴ, ἐκ τοῦ τίω τὸ τιμωρῶ) *Tio, pendo, æstimo.* Æstimatio tam locum habet in pœnâ, quàm in honore. Τιμωρέω, *supplicio afficio, punio.* etymon ejus est ab ὤρα, & τιμή, idest, *æstimationem curo; æstimationis rationem habeo*; sed accipitur in malam partem, hoc est, de æstimatione pœnæ. *Salvinus.*

2. Πίνδαρος μέντοι πολλαχοῦ ποινὴν, τὴν ὑπὲρ καλοῦ ἀμοιβὴν λέγει) Pindarus, non ille quidem sæpe, quod sciam; sed tamen aliquando, ut Pyth. Od. 1.
Μοῖρα, καὶ τὰν θανοισῶν κελαδέοντι,
Πλαθὰ μὲν, ποινὰν ...
Et Nem. Od. 1.
Ἐν εἰρήνᾳ, αὐτὸν μὲν ἐν σχε-
ρῷ, τὸν ἅπαντα χρόνον χὰν αἰὲ
Ἡσυχίαν, καμάτων
Μεγάλων ποινὰν λαχόντ' ἐξαίρετον.
Scholiasta: καὶ τὸν εἰς ἀεὶ χρόνον ἐν μάντις, ὅτι καὶ τὸ λοιπὸν αὐτὸς ὁ Ἡρακλῆς, ἐν εἰρήνῃ, καὶ ἡσυχίᾳ διατελέσει, ταύτην ἀμοιβὴν τῶν ἑαυτοῦ πόνων λαβών. Facit igitur aliquando ποινὴ ἡ ἀμοιβὴ generatim. *Polit.*

3. τὸ ἄνδιχα δάσασθαι. ὅσην κτῆσιν ἡ Τροίη ἐντὸς ἐέργει) ταμεῖον, ὃ χρήσιμον τῷ πολέμῳ λέγει τὸ ἄμεινον τῶν ἐν τῇ πόλει κειμένων. Ita vetus Scholiasta. *Polit.*

4. Ὣς ἔφαν· οὐδ' ἄρα πώ σφιν) Eustathius: Ὣς ἔφαν, οὐδ' ἄρα &c. *Polit.*

Bas. p. 316. ρβ'. Ἐν τῷ, ἀπὸ στομάχους ἀρνῶν τάμε νηλέϊ χαλκῷ, σφάζεσθαι τοὺς ἄρνας φησὶν Ὅμηρος κατὰ στομάχους, οὐ λαμβάνων τὸν στόμαχον, κατὰ τὴν νῦν συνήθειαν, ἀλλὰ κατὰ τὴν τότε. [1] Στόμαχοι γάρ, φησι, τὰ κάτω μέρη τοῦ λαιμοῦ, οἱ βρόγχοι. [2] καὶ στομάχοιο ἀλλαχοῦ θέμεθλα, ἡ φάρυγξ, ἢ καὶ στόμα κοιλίας. Τὸ δὲ σφαδάζειν, καὶ σπᾶσθαι αὐτοὺς ἐν τῷ σφάζεσθαι, ἀσπαίρειν λέγει, [3] ὡς ἐκ τοῦ σπῶ σπαίρω, κατὰ πλεονασμὸν τοῦ α. [4] Ἡρόδοτος δὲ ὅτε καὶ τὸ θερμότερον σπεύδειν, καὶ οἷον ἀνασκιρτᾶν, καὶ πάνυ προθυμεῖσθαι, ἀσπαίρειν ἔφη, εἰπών· Ἀδείμαντος ἤσπαιρε μόνος ἀποπλεύσεσθαι. [5] Ἀπὸ δὲ τοῦ σπαίρειν καὶ σπαρίζειν, κατὰ τὸ σκαρίζειν, ὡς ἐν ῥητορικῷ σεσημείωται λεξικῷ. Φράζει δ' ἐνταῦθα ὁ Ποιητής, οὕτω· Καὶ τοὺς μὲν κατέθηκεν ἐπὶ χθονὸς [6] ἀσπαίροντας. ὃ διασαφῶν ἐπάγει· θυμοῦ δευομένους. [7] Τοῦτο δὲ πάλιν ἐφερμηνεύων φησίν· ἀπὸ γὰρ μένος εἵλετο χαλκός. [8] ὃ καὶ διὰ τοῦτο αἰνηλὴς ῥηθείς. Ταῦτα δὲ Ποιητικῆς διασκευῆς ἐστίν, ἄλλως δέ γε, οὐκ ἀναγκαῖα φράζεσθαι. Δαπάνην αἶνα δηλοῖ τό, οἶνον δ' ἐκ κρητῆρος ἀφυσσόμενοι δεπάεσσιν ἔκχεον. Εἰ δὲ καὶ ἐπ' ἀγαθῷ τοῦτο γίνεται, εἰκὸς ἐπαγαγεῖν καὶ τό, ἠδ' εὔχοντο θεοῖς. καὶ ὅ, τι, ἐκχεομένων ἐπὶ ὅρκοις τῶν σπονδῶν, ἐπέλεγον οἱ ἐκεῖ· ὡς ὅδε ὁ οἶνος χέεται, οὕτω τοῖς ἐπιορκήσασιν ὁ ἐγκέφαλος χαμαὶ χυθείη. Τάχα δὲ καί, ὅτε αἱ τρίχες, ὡς ἐῤῥέθη, τῶν κεφαλῶν τοῖς σφαγίοις ἐτέμνοντο, καὶ τοιοῦτόν τι ἐπελέγετο· [9] ὡς εἰς κεφαλὴν τὸ κακὸν τρέποιτο τοῖς ἐπιόρ-

CII. His in verbis: ἀπὸ στομάχους ἀρνῶν τάμε νηλέϊ χαλκῷ. *stomachos, seu guttura agnorum abscidit sævo ferro:* Homerus cæsos, seu mactatos, agnos dicit κατὰ στομάχους, *in stomachis, seu in gutturibus.* Ubi sanè non pro more nostrorum temporum, sed pro temporum illorum consuetudine, accipit τὸν στόμαχον, *stomachum.* Στόμαχοι namque, *stomachi*, partes dicuntur gulæ inferiores, guttura, &, ut alibi est, στομάχοιο θέμεθλα, *fundamenta stomachi, seu fundus gutturis*, fauces sive etiam os ventriculi. Quòd agni pedes jactarent, & convellerentur, dum jugulabantur, eos dicit ἀσπαίρειν, *palpitare*, tamquam a verbo σπῶ, *traho, seu vello*, unde σπαίρω, *palpito, seu tremo*, addito per pleonasmum τοῦ α. Herodotus verò ἀσπαίρειν, *palpitare*, alicubi dicit, cum quis ardentiùs festinat, ac veluti exsilit, sive exultat, promptoque admodum, alacrique animo aliquid molitur, ubi scilicet sic ait: Ἀδείμαντος ἤσπαιρε μόνος ἀποπλεύσεσθαι. *Adimantus solus operam studiosè dabat, ut solveret, seu in id sedulò incumbebat, ut cum navibus suis discederet: renavigare magno opere festinabat.* Porro autem a verbo σπαίρειν, *palpitare*, derivatum etiam est σπαρίζειν, *tremere, palpitare*, instar τοῦ σκαρίζειν, *saltitare*, ut observatum est in Dictionario Oratorio. Ceterùm hoc loci Poëta ita narrationem suam exponit: Καὶ τοὺς μὲν κατέθηκεν ἐπὶ χθονὸς ἀσπαίροντας. *Et hos quidem humi deposuit palpitantes.* quod distinctiùs explicat, dum subdit: Θυμοῦ δευομένους, *animâ deficientes, seu exanimes.* Idque etiam rursus statim interpretatur his verbis: ἀπὸ γὰρ μένος εἵλετο χαλκός. *Vitam namque ademerat culter.* qui & idcirco vocatus est νηλεής, *sævus ac crudelis.* Hæc autem descriptionis sunt Poëticæ: tametsi alioquin dictu minimè ea sint necessaria. Vinum largiter, ac sumptuosè profusum significatur illis verbis: Οἶνον δ' ἐκ κρητῆρος ἀφυσσόμενοι δεπάεσσιν ἔκχεον. *Vinum autem e cratere haustum poculis effundebant.* Sin autem boni causâ id fiat, percommodum, & peropportunum adjectu fuerit illud: ἠδ' εὔχοντο θεοῖς. *& vota deo nuncupabant.* quodque, effusis ad solemnem jurisjurandi ritum libamentis, qui ibi præsentes aderant, in hæc verba subjiciebant: *Ut vinum hoc funditur; sic in terram eorum cerebrum fundatur, qui jusjurandum violaverint.* Immo & fortasse, cum ex hostiarum capitibus, ut dictum est, pili abscindebantur, hujuscemodi ferè verba adhibebantur. ut sic videlicet in perjurorum caput

1. Στόμαχοι γάρ, φησι, τὰ κάτω μέρη τοῦ λαιμοῦ, οἱ βρόγχοι) Pollux lib. 2. c. 4. στόμαχον. ὃν καὶ βρόγχον, καὶ οἰσοφάγον ὀνομάζουσι, οἱ δὲ καὶ φάρυγγα καλοῦσι. Polit.

2. καὶ στομάχοιο ἀλλαχοῦ θέμεθλα) Homerus: κατὰ στομάχοιο θέμεθλα. Explicat Scholiastes, κατὰ τὴν ἀρχὴν, καὶ θέσιν τοῦ στομάχου, ὅ ἐστι, τοῦ βρόγχου, οἱ μὲν τῆς κοιλίας. Alii ibi τὸ στομάχοιο intellexerunt de ore ventriculi. Quæ sanè explicatio, ut ad usum posteriorum temporum est accommodata, ita aliena est a mente Homeri. Explicationis hujus meminit Hesychius: στομάχοιο θέμεθλα, τὸν φάρυγγα, ἢ τὸ τῆς κοιλίας στόμα. Etymologici Magni Auctor στόμαχον dicit esse τὸν φάρυγγα. Στόμαχος, inquit, σημαίνει τὸν φάρυγγα, δι' οὗ καταπίνομεν τὴν τροφὴν, καὶ ξηρὰν βρῶσιν. παρὰ τὸ στόμα, καὶ τὸ χέω. δι' αὐτοῦ γὰρ ἡ τροφὴ πρὸς τὴν γαστέρα χεῖται. Politus.

3. ὡς ἐκ τοῦ σπῶ σπαίρω, κατὰ πλεονασμὸν τοῦ α) Etymologus: Σπαίρω, ἐξ οὗ τὸ ἀσπαίρω γίνεται. Ipsum tamen σπαίρω derivat Etymologus ἐκ τοῦ σκαίρω. Polit.

4. Ἡρόδοτος δὲ ὅτε) Ego paullò aliter, atque Eustathius, explicabam τὸ ἀσπαίρειν apud Herodotum. Videbatur enim mihi significare Herodotus, Adimantum solum ex reliquis ducibus præ metu, ac tremore palpitasse, ita ut fugam se navibus capessiturum affirmaret. Verba hæc Herodoti l. 8. c. 5. Ἀδείμαντος γὰρ ὁ Ὠκύτου, Κορινθίων στρατηγός, τῶν λοιπῶν ἤσπαιρε μοῦνος, φάμενος ἀποπλεύσεσθαί τε ἀπὸ τοῦ Ἀρτεμισίου, καὶ οὐ παραμενέειν. Aliter Valla, qui τὸ ἤσπαιρε reddit, *reluctabatur*. Politus.

Ἀσπαίρω, *palpito*, quando cor salit, & trepidat, & tum motum, tum festinationem significat. *Salvinus.*

5. Ἀπὸ δὲ τοῦ σπαίρειν καὶ σπαρίζειν) σπαρίζειν, ἐπὶ ἰχθύων λέγεται. Etymologus. *Polit.*

6 ἀσπαίροντας) Piscem hamo captum dicit ἀσπαίροντα Oppianus l. 1. Cynegeticon. *Salvinus.*

Hesychius: ἀσπαίροντας, σπαρίζοντας. & rursus: ἀσπαρίζειν, σπαρίζειν, ἐπὶ ἰχθύων, καὶ ἀσπαίρειν τὸ αὐτό. Legendum puto: ἀσπαίροντας, σπαρίζοντας. & deinde: ἀσπαρίζειν, σπαρίζειν. Aliud est σπαρίζειν, seu σπαίρειν, aliud σκαρίζειν, seu ἀσκαρίζειν, σκαίρειν, & σκαίρειν. Certè quidem hæc differunt apud Atticos. Σπαρίζειν, & ἀσπαρίζειν, seu ἀσπαίρειν, propriè usurpatum de piscibus palpitantibus, quorum sanè motus ἄρυθμος. Τὸ σκαρίζειν, seu σκαίρειν, contra, motum quemdam εὔρυθμον, & saltationem εὔρυθμον significat. Etymologici Magni Auctor: τὸ μὲν σπαίρειν, καὶ ἀσπαίρειν, ἄρυθμόν τινα κίνησιν δηλοῖ, ὃ γίνεται ἐν ἰχθύσι, καὶ ἐν τῷ ἐσχάτῳ βίῳ. τὸ δὲ σκαίρειν, εὔρυθμόν τινα, ὀρχηστικήν τε, καὶ εὔρυθμον κίνησιν δηλοῖ. ὅθεν παράγονται σκαῖροι, καὶ σκάροι ἰχθῦς. ὅθεν τὸ σπάρος ἄρυθμόν τινα, καὶ εὔρυθμον κίνησιν δηλοῖ· ἐξ οὗ καὶ τὸ σκιρτᾶν παράγεται. σπαρίζειν ἐπὶ ἰχθύων λέγεται. Politus.

7. Τοῦτο δὲ πάλιν ἐφερμηνεύων) l. ἑρμηνεύων. Polit.

8. ὃ καὶ διὰ τοῦτο αἰνηλὴς ῥηθείς) lege νηλεής. Salvinus.

Νηλεής, seu νηλής, idem dicitur, & ἀνηλεής, pleonasmo τοῦ α. Etymologici Magni Auctor: Νηλής, ἀνηλεής, σκληρός. Unde τὸ νηλεὲς ἦμαρ, pleonasmo τοῦ ἰ, Etymologus idem exponit ἀνηλεές. Suidas: ἀνηλεής, ὁ ὠμός. & νηλής, ὁ ἀνηλεής. Hesychius: Νηλεῖ, ἀνηλεῖ, σκληρῷ. Νηλεὲς ἦμαρ, ἡμέρα σκληρά. Νηλεής, ἀνηλεής, σκληρά. Νηλεῖ χαλκῷ, τῷ σκληρῷ σιδήρῳ. Quare non videtur corrigendum Eustathianum hoc αἰνηλεής· sed corrigendum omnino est illud Hesychii: αἰνηλεής, οἰκτρόν, ἄγριον. Ubi pro οἰκτρὸν lego, ἀνοίκτιστον, seu ἀνοικτον. Sequitur in Hesychio: αἰνηλεῶς, ἀνοίκτως, ἀσπλάγχνως. Idem postea Hesychius: ἀνοίκτως, ἀνηλεῶς. Suidas: ἀνοίκτως, σκληρῶς, ἀνηλεημόνως. Politus.

9. ὡς εἰς κεφαλὴν τὸ κακὸν τρέποιτο τοῖς ἐπιόρκοις) Vide Theocritum in Pharmaceutria, ubi hujusmodi dirarum, & imprecationum exempla. *Salvinus.*

put malum illud verteretur: aut sic iidem ipsi ex hac vità reciderentur. tametsi hæc non exprimat Poëta, quippe qui intelligendo ea commodùm relinquat, prout passim solet facere.

CIII. Sciendum autem est, hanc esse consuetudinem Poëtæ, ut, dum vulgi morem per ethopœiam describit, atque imitatur, artificiosè orationem contrahat, ut alibi sanè ostensum est. Itaque cum ait: Ὧδε δέ τις εἴπεσκε. *Sic autem unus aliquis dicebat*; pauca semper verba subjungit, ut certè facit hoc loci, ubi sic ait: *Sic autem unus aliquis dicebat tum de Græcis, tum de Trojanis: O Juppiter gloriosissime, ac maxime, utri priores fœdera violaverint, eorum sic cerebrum in terram fluat, ut hoc ipsum vinum, ipsorum, & liberorum; ipsorumque uxores aliis* δαμεῖεν, *subigantur*, seu cum aliis commisceantur. Ubi vide, ut magno sibi probro, ac dedecori, magnæque sibi infelicitati ducunt vulgò homines, suas ipsorum ἀλόχους, *uxores*, videlicet ὁμολέκτρους, *ejusdem lecti consortes*, seu, ut cum Tragico loquar, κοινολεχεῖς γυναῖκας, *uxores, quæ communem secum lectum habent*, cum aliis viris consuescere. Benè igitur Nestor mentionem supra injecerat consuetudinis, quam cum Trojanorum uxoribus habituri erant, perinde quasi hæc Trojanis futura sit maxima calamitatum, ac miseriarum. præterquamquod brevior paullo post hujusecemodi fiet adversùs malorum illorum auctorem, & architectum imprecatio. Τὸ, αὐτῶν, καὶ τεκέων, *ipsorum, & liberorum*, habet unum casum positum pro altero per antiptosin. Namque alioquin dicendum erat, αὐτοῖς, καὶ τέκεσιν, *ipsis, ac liberis*, pariter atque id, quod præcesserat: Ὧδέ σφιν ἐγκέφαλος χαμάδις ῥέοι. *Sic ipsis cerebrum in terram fluat*. Constat tamen, in hoc isto locutionis genere solœcismum minimè omnium facere positum pro altero casu genitivum. Τὸ, ὑπὲρ ὅρκια πημήνειαν, *violatu fœdere, damnum intulerint*, periphrasis est, pro ἐπιορκήσειαν, *pejeraverint, seu perjurium commiserint*. Constat autem, damnum, ac læsionem jurisjurandi, esse hujus violationem, ut supra quoque non obscurè significatum est illis verbis: ὅρκια δηλήσαιτο. *fœdera læserit, seu offenderit*. Genus prædictionis figuratum est illud: Ὣς ἔφατ᾽· οὐδ᾽ ἄρα πώ σφιν ἐπεκραίαινε Κρονίων. *Sic dicebat. Nec dum verò id ipsis ratum faciebat Saturnius*. Quibus sanè verbis per quamdam veluti anticipationem expositum est, regis quidem imprecationem esse ad finem perducendam; nondum tamen, hoc tempore, sed futuro. Neque verò in his ipsis verbis: Οὐδ᾽ ἄρα πώ σφιν. *necdum verò ipsis*; rationi dissentaneum fuerit acuere conjunctionem πώ, tamquam encliticam, ut palam facit τὸ οὔπω, *nondum*. Quòd siquis ad id circumflectendum pertinaciùs laboret, siquidem ita vult, eos sequatur, qui circumflectunt primam τοῦ πώποτε, *umquam, seu aliquando*. Τὸ Κρονίων, *Saturnius*, hoc etiam loci, ut & alibi, producit penultimam.

ἐπιόρκοις· ἤ, οὕτως ἐκτμηθεῖεν τοῦ βίου. εἰ καὶ ὁ Ποιητὴς οὐ λέγει ταῦτα, οἷα νοεῖν κατὰ τὸ εἰκὸς αὐτὰ ἀφιείς, ὁποῖα καὶ τοιαῦτα πολλὰ ποιεῖ. Rom. p.417.

ργ´. Ἰστέον δὲ, ὅτι ἔθος τῷ Ποιητῇ ἐν ταῖς κατὰ πλῆθος ἠθοποιΐαις συντέμνειν τὸν λόγον τεχνικῶς, ὡς καὶ ἀλλαχοῦ ἐδηλώθη. Ὅτε γοῦν εἴπῃ, ὧδε δέ τις εἴπεσκεν, ὀλίγους ἀεὶ λόγους ἐπάγει, ὡς καὶ ἐνταῦθα ποιεῖ, λέγων· Ὧδε δέ τις εἴπεσκεν Ἀχαιῶν τε, Τρώων τε. Ζεῦ κύδιστε, μέγιστε ὁπποτεροι πρότεροι ὑπὲρ ὅρκια πημήνειαν, ὧδέ σφ᾽ ἐγκέφαλος χαμάδις ῥέοι, ὡς ὅδε οἶνος, αὐτῶν, καὶ τεκέων ἄλοχοι δ᾽ ἄλλοισι δαμεῖεν, ἢ μιγεῖεν. Ἔνθα ὅρα καὶ, ὅπως ἐν μεγάλῳ κακῷ τίθενται οἱ ὄχλοι τὸ, ὑπ᾽ ἄλλοις γενέσθαι τὰς αὐτῶν ἀλόχους, ἤτοι ὁμολέκτρους, ἢ, Τραγικῶς εἰπεῖν, κοινολεχεῖς γυναῖκας. Καλῶς ἄρα καὶ Νέστωρ ἐν τοῖς πρὸ τούτου ἐμέμνητο τῆς μετὰ Τρωϊκῶν ἀλόχων κατακοιμήσεως, ὡς τούτου, μεγίστου κακοῦ ἐσομένου τοῖς Τρωσί. Καὶ μετ᾽ ὀλίγα δὲ, τοιαύτη τις εὐχὴ βραχεῖα γενήσεται κατὰ τοῦ αἰτίου τῶν κακῶν. Τὸ δὲ, αὐτῶν, καὶ τεκέων, ἀντιπτωτικῶς ἔχει. Ἄλλως γὰρ, αὐτοῖς, καὶ τέκεσιν, ὤφειλεν εἶναι, πρὸς ἀκολουθίαν τοῦ, ὧδέ σφιν ἐγκέφαλος χαμάδις ῥέοι. Δῆλον δ᾽, ὅτι ἐν τοιούτοις, οὐ σολοικίζει ἀντιτιθεμένη ἡ γενική. Τὸ δὲ, ὑπὲρ ὅρκια πημήνειαν, περίφρασίς ἐστι τοῦ ἐπιορκήσειαν. Δῆλον δὲ, ὅτι πήμανσις ὅρκων, ἐστὶν ἡ τούτων παράβασις, ὡς ἐδήλου πρὸ τούτων καὶ τὸ, ὅρκια δηλήσαιτο. Σχῆμα προαναφωνήσεως τὸ, Ὣς ἔφατ᾽· οὐδ᾽ ἄρα πώ σφιν ἐπεκραίαινε Κρονίων. Δι᾽ οὗ προεκτίθεται, ὡς τελεσθήσονται μὲν αἱ τοῦ βασιλέως ἀραί· οὔπω δὲ νῦν, ἀλλὰ μετὰ ταῦτα. [1] Τὸ δὲ, οὐδ᾽ ἄρα πώ σφιν, οὐκ ἂν ἀνευλόγως ὀξυνόμενον ἔχοι τὸν πώ σύνδεσμον, ὡς ἐγκλινόμενον, καθὰ δηλοῖ καὶ τὸ, οὔπω. [2] Εἰ δέ τις φιλονεικοίη περισπᾷν αὐτὸ, ἀκολουθείτω τοῖς προπερισπῶσι τὸ πώποτε. Τὸ δὲ Κρονίων ἐκτείνει καὶ ἐνταῦθα, ὡς καὶ ἐν ἄλλαις, τὴν παραλήγουσαν.

Inter eos autem Dardanides Priamus verba fecit:
Audite me, Trojani, & bene ocreati Achivi.
Certè quidem ego Ilium ventosum repetam:

Τοῖσι δὲ Δαρδανίδης Πρίαμος μετὰ μῦθον ἔειπε·
Κέκλυτέ μευ Τρῶες, καὶ ἐϋκνήμιδες Ἀχαιοί.
Ἤτοι ἐγὼν εἶμι προτὶ Ἴλιον ἠνεμόεσσαν

1. Τὸ δὲ, οὐδ᾽ ἄρα πώ σφιν, οὐκ ἂν ἀνευλόγως ὀξυνόμενον ἔχοι τὸν πώ σύνδεσμον, ὡς ἐγκλινόμενον) fortè οὐ κἂν ἀνευλόγως, legendum οὐκ ἂν ἀλόγως. idest, *neque rationi consentaneum fit*. &c. Acuitur tamen hoc loco, ut editiones habent, seu circumflectitur, quia servit encliticæ particulæ σφιν, quæ sequitur. *Salvinus*.

Lege, ut editum est: οὐκ ἂν ἀνευλόγως. Eustathius alibi: Τὸ δὲ, Οὐδ᾽ ἄν πω χάζοιτο, οὐδ᾽ ὑπερβατόν ἀντὶ τοῦ, οὐδέ πω ἂν χάζοιτο. Καὶ σημειωτέον ἐν τῷ, οὐδ᾽ ἄν πω, τὸ πώ δίχα τόνου τέθειται ἐγκλιτικῶς. ὅθεν συνάγεται, ὡς οὐκ ἂν εὐλόγως τὸ πώποτε προπερισπῶνται ἄν, ὡς καὶ ἐν ἄλλοις παρεσημειώθη. Et alibi ad illud: οὐδέ πω τί μοι ἔγνως, ὡς θεός εἰμι· τὸ δὲ πώ οὐκ ὀξύνεται ἐν τῷ, οὐδέ πω τί με ἔγνως, ἔγνω οὔπω με εἴδωνας, ὥστε καλῶς ἀν αὐτὸ γεγονὸς τὸ πώποτε, προπερισπᾶται. Itemque pag. 144. Ἰστέον δὲ, ὅτι ἐν τῷ, Οὐ γάρ πώ ποτ᾽ ἐμὰς βοῦς ἤλασαν, ὁ πώ παραπληρωματικὸς σύνδεσμος, ἐκ βαρυτονήσεως ἐγκλίθη, οἷον, Οὔπω γάρ ποτε. Διὸ καὶ προπερισπᾶται, ὡς καὶ ἀλλαχοῦ δηλοῦται. Et p. 179. Τὸ δὲ, πώ μοι, ὀξύνεται, ὡς ἐγκλινόμενον. καθὰ δηλοῖ καὶ τὸ οὔπω, καὶ τὸ, Ἐσθλὸν δ᾽ οὔπω τί πω εἶπας. καὶ τὸ, Οὐ γάρ πω τοίους ἀνέρας ἴδον. Τὰ γὰρ ἐγκλινόμενα, ὁ ποτὲ τόνον πληρωσόμενον, ὀξὺν αὐτὸν ἔχουσιν, οἷον, φημί σοι. τοί φημι. καὶ τὰ ὅμοια. *Politus*.

2. Εἰ δέ τις φιλονεικοίη περισπᾷν αὐτὸ, ἀκολουθείτω τοῖς προπερισπῶσι τὸ πώποτε) quod sanè negat alibi Eustathius per se umquam licere. Sic enim ille post superiora illa verba, quæ proximè afferebamus: Διὸ καὶ τὸ πώποτε καλῶς δι᾽ ὀξείας ἐκφέρεται τόνου, ὡς καὶ τὸ σύμπαν. Οἱ γὰρ περισπῶντες αὐτὸ, ἀνευλογήτως εἰς ἐνδόσιμον αἰτίαν ἔχουσι. Τὸ γὰρ ἐν ἀπλότητι μὴ περισπώμενον, πῶς ἂν ἐν συνθέτῳ περισπασθείη. *Politus*.

Ἂψ· ἐπεὶ οὔπω τλήσομ' ἐν ὀφθαλμοῖσιν ὁρᾶσθαι
Μαρνάμενον φίλον υἱὸν ἀρηϊφίλῳ Μενελάῳ.
Ζεὺς μέν που τό γε οἶδε, καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι,
Ὁπποτέρῳ θανάτοιο τέλος πεπρωμένον ἐστίν.
Ἦ ῥα, καὶ ἐς δίφρον ἄρνας θέτο ἰσόθεος φώς.
Ἂν δ' ἄρ' ἔβαιν' αὐτός, κατὰ δ' ἡνία τεῖνεν ὀπίσσω.
Πὰρ δέ οἱ Ἀντήνωρ περικαλλέα βήσετο δίφρον.
Τὼ μὲν ἄψορροι προτὶ Ἴλιον ἀπονέοντο.

Quia nullo modo patiar, ut oculis meis videam
Filium meum pugnantem cum bellicoso Menelao.
Juppiter nimirum hoc scit, & immortales dii reliqui,
Utri mortis finis fato destinatus sit.
Dixit, & in currum agnos imposuit vir similis deo,
Adscenditque ipse, & habenas reduxit:
Et propter eum Antenor perpulchrum currum conscendit.
Itaque versis vestigiis Ilium redierunt.

ρδʹ. Κἂν μισητὸς ἦν ἅπασιν ὁ Ἀλέξανδρος, ἀλλ' ὁ πατὴρ Πρίαμος λέγει, μὴ ἂν τλήσεσθαι, ὀφθαλμοῖς ἰδεῖν αὐτὸν μαχόμενον. Φησὶ γάρ· ἤτοι ἐγὼν εἶμι προτὶ Ἴλιον ἠνεμόεσσαν ἂψ· ἐπεὶ οὔπω τλήσομαι ὀφθαλμοῖσιν ὁρᾶσθαι μαρνάμενον φίλον υἱὸν ἀρηϊφίλῳ Μενελάῳ. Οὕτω δὲ καὶ ὁ Ἕκτωρ συμπαθῶς διὰ φιλαδελφίαν διακείσεται· ὃς, εἰ καὶ φεύγοντι, ὡς εἴρηται, ὠνείδισεν, ὅμως ἡττηθέντα τὸν ἀδελφὸν, οὐ προδώσει. Νοητέον δὲ, οἷον ἔσται πένθος ὕστερον τῷ γέροντι ἐπὶ τῷ Ἕκτορι. Εἰ γὰρ τὸν Πάριν οὐ τλήσεται ὁρᾶν μαχόμενον, πῶς οἴσει βλέπων τὸν Ἕκτορα, καὶ τοῦτο ποιοῦντα, καὶ πίπτοντα, καὶ ὑπὸ Ἀχιλλέως αἰκιζόμενον; Δῆλον δ', ὡς οὐδὲ ἐπὶ τοῦ τείχει καθεδεῖται ὁ γέρων, ἵνα μὴ ὀφθαλμοῖς ἐκεῖθεν ὁρᾷ, φαντασίᾳ δὲ μόνῃ, ἔνδον που μένων παράβυστος. Σημείωσαι δὲ, ὅτι πιθανῶς ὑποχωροῦντα ποιεῖ τὸν γέροντα Πρίαμον ὁ Ποιητὴς, ἵνα μὴ παρὼν, ἀνάγκην σχοίη τελέσαι τὰ τῶν ὁρκίων· καὶ οὕτω κακόπλαστος ἡ Ποιητικὴ γένηται διασκευή. Ἀποδημοῦντος γὰρ, μὴ παρόντος τοῦ συνετωτάτου Πριάμου, συγχεθήσεται πιθανῶς τὰ ὅρκια· καὶ οὕτως εὐεδωτέρα ἡ τῆς ποιήσεως ἔσται περιπέτεια. [2]Ἵνα δὲ δόξῃ ὁ γέρων καταψηφίζεσθαι τοῦ υἱοῦ ἧτταν, διὰ τὴν ἀναχώρησιν, καὶ ἀπαιτηθείη τὰ δόξαντα, φησὶ, παρὰ τῷ θεῷ κεῖσθαι τὰ τοῦ τέλους. Ζεὺς γάρ που τόγε οἶδε, φησὶν, ὁπποτέρῳ θανάτοιο τέλος [3] πεπρωμένον ἐστὶν, ἤτοι πεπερατωμένον ἐξ εἱμαρμένης. Οἷον λέγων, ὅτι οὐχ ὡς ἡττηθησόμενον προλείπει τὸν Πάριν, εἰ καὶ ἀρηΐφιλος ὁ Μενέλαος· ἀλλὰ διότι οὐκ ἂν τλαίη βλέπων μαχόμενον τὸν φίλον υἱὸν, καὶ ἀγωνιῶντα. Εἰ γὰρ καὶ ἅρπαξ ὁ Πάρις, καὶ μισητὸς, ἀλλ' αὐτοῦ φίλος υἱός ἐστιν. Ὅτι δὲ εἰκὸς ἦν, ὑπὸ Πριάμου ἐκδοθῆναι τὴν Ἑλένην, εἰ παρῆν, ὅτε ἡττήθη Ἀλέξανδρος, ἐμφαίνει ὁ τῶν δημογερόντων λόγος, ὅτε ἐπὶ τοῦ τείχους ἦσαν, εἰπόντων, ὅτι καὶ τοιαύτη οὖσα, εἰς χέσθω, ἵνα μὴ κακὸν ἡμῖν γένηται. Εἶχε δὲ καὶ ὁ τῶν Τρώων ὄχλος

CIV. Etsi Alexander invisus omnibus erat, atque odiosus; tamen pater ejus Priamus tolerare se posse negat, aut pati, ut pugnantem eum suis ipse oculis conspiciat. Hæc enim ejus verba: *Certe quidem ego Ilium ventosum repetam: quia nullo modo patiar, ut filium meum oculis meis videam cum bellicoso Menelao pugnantem.* Et sic etiam Hector ob amorem suum in fratrem, commiseratione postea ejus afficitur: qui, etsi fugientem, ut dictum est, probrosè increpaverat; victum tamen fratrem nequaquam est proditurus. Reputandum autem animo est, qualis postmodùm senis hujus luctus propter Hectorem sit futurus. Si enim minimè est passurus, ut Paridem pugnantem ipse videat, quo omquam pacto laturus est, ut Hecturem non pugnantem modò spectet; sed etiam morientem, fœdèque, ac contumeliosè tractatum ab Achille? Quin perspicuum est, ne in muro quidem senem hunc esse consessurum, ut ne inde oculis videat; sed alicubi intùs abditum esse mansurum, ut non nisi animo, & cogitatione videat. Volo porrò, observes, quàm verisimiliter, aptèque ad conciliandam fidem Poëta senem illum Priamum recedere faciat, ne, si præsens ille adesset, ea perficere, quæ jurejurando firmaverat, compelleretur; itaque narratio hæc, seu descriptio, Poëtica, vitiosa, ac prava redderetur. Si enim abeat Priamus, homo maximè perspicax, atque intelligens, non ille quidem certè præsens adsit, non alienum illud erit a fide, quòd fœdera postea labefactentur: itaque meliùs, ac commodiùs procedet, quæ est varietatis Poëticæ, subita eventuum mutatio. Verùm, ne discessu hoc suo senex filium imparem certamini, jamque ab adversario superandum, latâ veluti sententiâ, pronunciare videatur, & res, quæ ex pacto convenerant, repetantur, exitum in manu Dei situm esse affirmat. Hæc enim ejus verba: *Juppiter nimirum hoc scit*, utri θανάτοιο τέλος πεπρωμένον ἐστὶ, seu πεπερατωμένον ἐξ εἱμαρμένης, *mortis exitus fato sit destinatus, seu fata præfinitus, ac constitutus.* quasi scilicet dicat, non Paridem a sese ante tempus relinqui, quòd prælio vincendum eum existimet, tametsi virtute bellicâ sit valde insignis Menelaus; sed quia pati nequaquam potest, ut filium suum pugnantem, ac periclitantem intueatur. Etsi enim Paris raptor est, atque invisus; tamen suus est filius Priamo. Neque verò certa ob argumenta dubitandum, quin Helenam Priamus reddidisset, si præsens idem adfuisset, cum victus est Alexander, ut verba ipsa seniorum indicant, quando in muro versabantur, cum scilicet ita dicerent: *vel tali pulchritudine prædita, nihilominus abeat, ne damno nobis ea sit, ac detrimento.* Accedebat, populum Trojanum

1 οὔπω τλήσομ') Eustathius, codex Homericus in membranâ, Editio Florentina, οὔπω. Politus.
Sensus postulat, ut legatur οὔπως. Sed varietatis lectionis Codicis membranacei, & editionis Florentinæ ex eo orta est, quia scriptum fuerit in exemplaribus οὔπω τλήσομ' pro οὔπως τλήσομ', ut passim videre est. Salvinus.
Eustathius disertè legit. οὔπω' nec visus est ei sensus postulare, ut legatur οὔπως. Infra: Τὸ δὲ οὔπω τλήσομαι, ἀντὶ τοῦ οὐδέποτε ὕστερον. Ἐνταῦθα μὲν γὰρ τὸ οὔπω ταυτόν ἐστι τῷ οὐ ἀρνήσει· ἐκεῖνος δὲ τὸ τέως χρονικὸν εἴδωσι. Eustathius idem ad Homericum illud: οὔπω παθόντα pag. 1159. Τὸ δὲ οὔπω παθόντα, οὐκ ἔστιν ἀνάγκης χρονικῆς ἐγγίζω, ὡς μηδέπω ὕστερον παθόντα, ἀλλὰ δέον ποιῆσαι δεινῶς καὶ ἀεὶ τοῦ, οὐκ ἐποίησεν, ὥς που καὶ ἀλλαχοῦ κεῖται τὸ, οὔπω οὕτω πάντας ὁμοίως. Volmar.
2. Ἵνα δὲ δόξῃ) l. ἵνα δὲ μὴ, ita postulante sententiâ. Postea vidi. sic etiam correxisse Frobenium. Polit.
3 πεπρωμένον ἐστὶν, ἤτοι πεπερατωμένον ἐξ εἱμαρμένης) Etymologici Magni Auctor: πεπρωμένον σημαίνει τὸ εἱμαρμένον, καὶ ὡρισμένον, καὶ οἱονεὶ πεπερατωμένον· ἀφ' οὗ γίνεται κατὰ συγκοπὴν πεπρωμένον. οἷον τύχην τινὶ τὸ πέρας τοῦ βίου ὁρίζουσαν. καὶ πεπρωμένον. Suidas: πεπρωμένον, εἱμαρμένον, ὡρισμένον, πεπερατωμένον ἀπὸ μοίρας εἰς πέρας. Nihil erat, quòd Kusterus lectionem hanc Suidæ, tanquam calcem sine arenâ, supplendam sibi, & corrigendam arbitraretur. Politus.

num suopte ingenio promptum, ac paratum in hanc rem fuisse, si Priamus annuisset. Nam & invisum illum Alexandrum æquè, atque atram mortem, ipsi oderant, & postea iidem optant, ac precantur, ut ille pereat, qui huic inter utrosque bello, hisque contentionibus caussam dederat. Hic autem erat, auctor ille, & architectus malorum, dirisque devotus, Alexander.

CV. Trojam Poëta sæpe esse declarat *ἠνεμόεσσαν*, *ventosam*, *seu ventis oppositam*, eo quòd sita esset in loco edito, ac sublimi. Τὸ, *οὔπω τλήσομαι*, *nullo modo patiar*, est præter consuetudinem, atque usum posteriorum scriptorum. Hoc enim loci τὸ οὔπω idem est, atque negandi particula *οὐ*, *non*, *nequaquam*: quum illi tamen τὸ οὔπω, *nondum*, *necdum*, ad tempus referant. exempli gratiâ: *οὔπω ἦλθε*. *nondum venit*: sed nimirum veniet. &, *οὔπω ἔγραψε*. *nondum scripsit*: sed scilicet scribet. Τὸ, *εἶμι ἄψ*, *eo*, *sive abeo retro*, idem est, atque *recedam*, *revertar*, *redibo*. Ad hæc, quum oratores nunc duos regibus Poëta adjungat, Agamemnoni Ulyssem, Priamo Antenorem; tamen observa, ut nihil eos loqui, aut facere comminiscitur; sed reges omnia. Itaque primus Homerus, ut veteres ajunt, tacentes in Dramatico genere personas excogitavit. Quæ jurisjurandi caussâ victimæ mactabantur, eas indigenæ defossas, subter terram occultabant; advenæ verò, atque extranei, tametsi id nunc Homerus, ut solet, per figuram silentio prætereat, in mare projiciebant, vel quid aliud hujuscemodi peragebant, ut clarè postea ex apro apparet, quem rex ad jurisjurandi ritum & celebritatem est sacrificaturus. De iis autem victimis quidquam omnino degustare, nefas habebatur. Quare etiam Priamus, quum jam esset recessurus, eos agnos, quibus fœdera percussa fuerant, ipse in curru posuit, tum ut eos, ut dictum est, defoderet, tum ut civibus suis, propter rei novitatem, desuper ostenderet, tum etiam ut ita custos, ac defensor jurisjurandi fieret. Τὸν ἡνίοχον. *aurigam*, *seu habenarum moderatorem*, dicit κατατείνειν ὀπίσω τὰ ἡνία, *tendere retrorsum habenas*, *seu habenas retrahere*, *ac reducere*. Et observa phrasin, seu genus locutionis. Non enim meliùs dici potest. Τὸ, *ἄψορροι ποτὶ Ἴλιον ἀπονέοντο*, *retrogressi*, *seu versigressu*, *ad Ilium redierunt*, periphrasis est, pro eo, ac si dicat, *reversi fuerunt*.

Hector autem Priami filius, & divus Ulysses,
Locum primùm dimensi sunt, deinde verò
Sortes in galeâ æreâ prehensas moverunt,
Uter jam prior æream hastam emitteret.
Populi verò precabantur, diisque manus levabant:
Et sic unus aliquis dicebat Achivorumque, Troumque:
Juppiter pater, qui ab Idâ imperas, augustissime, maxime,
Uter horum factorum inter utrosque auctor fuerit,
Hic, da, ut interemptus Orci domum descendat;
Nobis verò rursum concordia, & fœdera rata fiant.

CVI. Locus etiam dimensus, ac descriptus est, in quo Alexander, ac Menelaus singulari prœlio congrederentur, propterea quòd positum in iis erat commune omnium discrimen. Ac superatus quodammodo videri possit, qui διαμετρητὸν, *dimensum*, illum locum, ut Poëta eum vocat,

ὄχλος ἑτοίμως, εἰ ὁ Πρίαμος ἐπένευσεν. Ἐμίσουν γὰρ τὸν Ἀλέξανδρον ἀπεχθόμενον ἶσον κηρὶ μελαίνῃ, καὶ εὔξονται δὲ φανῆν ἐκεῖνον, ὅς τάδε ἔργα ἐν ἀμφοτέροισιν ἔθηκεν. ὁ δὲ, ἦν ὁ ἀρχέκακος ἐπάρατος Ἀλέξανδρος.

ρε'. Ἠνεμόεσσαν δὲ τὴν Τροίαν εἶναι πολλαχοῦ δηλοῖ ὁ Ποιητὴς διὰ τὸ ἐφ' ὑψηλοῦ κεῖσθαι. Τὸ δὲ, οὔπω τλήσομαι, ἀσύνηθες τοῖς ὕστερον. Ἐνταῦθα μὲν γὰρ τὸ οὔπω, ταυτόν ἐστι τῇ οὐ ἀρνήσει· ἐκεῖνοι δὲ τὸ, οὔπω, χρονικὸν οἴδασιν. οἷον, οὔπω ἦλθεν, ἀλλὰ δηλαδὴ ἐλεύσεται. καὶ, οὔπω ἔγραψεν, ἀλλὰ γράψει. Τὸ δὲ, εἶμι ἄψ, ταυτὸν τῷ, ἀναχωρήσω, ἐπανελεύσομαι, νοστήσω. Σημειῶσαι δὲ καὶ, ὅτι δύο ἄρτι ῥήτορας τοῖς βασιλεῦσιν ὁ Ποιητὴς παραζευγνὺς, Ἀγαμέμνονι μὲν τὸν Ὀδυσσέα, Πριάμῳ δὲ τὸν Ἀντήνορα· ὅμως λαλοῦντας οὐδὲν, οὐ ποιοῦντας πλάττει αὐτοὺς, ἀλλὰ τὸ πᾶν τοὺς βασιλεῖς. Πρῶτος οὖν Ὅμηρος, ὥς φασιν οἱ παλαιοὶ, καὶ [1] τὰ σιωπῶντα πρόσωπα ἐν τοῖς δραματικοῖς ἐπενόησεν. Τὰ ἐπὶ ὅρκοις σφαγιαζόμενα, οἱ μὲν ἐγχώριοι κατώρυττον, κρύπτοντες ὑπὸ γῆν· οἱ δὲ ἐπήλυδες, εἰ καὶ Ὅμηρος νῦν τοῦτο σιγᾷ, κατὰ σχῆμα σύνηθες, θαλάσσῃ ἐπέρριπτον, ἢ ἄλλο τι ὅμοιον ἐποίουν, [2] ὡς ἐκ τοῦ κάπρου δῆλον ἔσται, ὃν ἐπὶ ὅρκῳ σφάξει που ὁ βασιλεύς. [3] Γεύσασθαι δὲ αὐτῶν ὅλως, ἀπώμοτον ἦν. Διὸ καὶ Πρίαμος τοὺς τῶν ὁρκίων ἄρνας, εἰς δίφρον αὐτὸς θέμενος, ἀνεχώρησεν, ἅμα καὶ κατορύξων αὐτοὺς, ὡς εἴρηται, καὶ τοῖς πολίταις δὲ [4] ἄνω δείξων, διὰ τὸ τοῦ ἔργου θαυμάσιον, καὶ ἵνα καὶ οὕτω γένηται τῶν ὅρκων ταμίας. Κατατείνειν ὀπίσω τὰ ἡνία λέγει τὸν ἡνίοχον. Καὶ σημειῶσαι τὴν φράσιν. οὐκ ἔστι γὰρ κάλλιον φράσαι. Τὸ, [5] ἄψορροι [6] ποτὶ Ἴλιον ἀπονέοντο, περίφρασίς ἐστι τοῦ, ἐπαλινόστησαν.

Ἕκτωρ δὲ Πριάμοιο πάϊς, καὶ δῖος Ὀδυσσεὺς,
Χῶρον μὲν πρῶτον διεμέτρεον· αὐτὰρ ἔπειτα
Κλήρους ἐν κυνέῃ χαλκήρεϊ πάλλον ἑλόντες,
Ὁππότερος δὴ πρόσθεν ἀφείη χάλκεον ἔγχος.
Λαοὶ δ' ἠρήσαντο, θεοῖσι δὲ χεῖρας ἀνέσχον.
Ὧδε δέ τις εἴπεσκεν Ἀχαιῶν τε, Τρώων τε·
Ζεῦ πάτερ, Ἴδηθεν μεδέων, κύδιστε, μέγιστε,
Ὁππότερος τάδε ἔργα μετ' ἀμφοτέροισιν ἔθηκε,
Τὸν δὸς ἀποφθίμενον δῦναι δόμον Ἄϊδος εἴσω.
Ἡμῖν δ' αὖ φιλότητα, καὶ ὅρκια πιστὰ γενέσθαι.

ρς'. Διαμετρεῖται καὶ τόπος τῇ Ἀλεξάνδρου, καὶ Μενελάου μονομαχίᾳ, διὰ τὸ αὐτοῖς ἐγκεῖσθαι τὸν ἐπὶ πᾶσι κίνδυνον. Καὶ δόξοι ἂν ἡττῆσθαί πως ὁ παρεξελθὼν τὸν, ὡς φησιν ὁ Ποιητὴς, διαμετρη-

1. τὰ σιγῶντα πρόσωπα ἐν τοῖς Δραματικοῖς ἐπενόησεν) Hæc dicuntur apud Dramaticos a Grammaticis κωφὰ πρόσωπα, muta persona. Salvinus.

2. ὡς ἐκ τοῦ κάπρου δῆλον ἔσται, ὃν ἐπὶ ὅρκῳ σφάξει που ὁ βασιλεύς) Τὸν μὲν Ταλθύβιος πολιῆς ἁλὸς ἐς μέγα λαῖτμα Ῥίψ' ἐπιδινήσας, βόσιν ἰχθύσιν. Politus.

3. Γεύσασθαι δὲ αὐτῶν ὅλως, ἀπώμοτον ἦν) Scholiastes Homericus ad lib. γ' Il. σημείωσαι δὲ, ὅτι τὰ ἀπὸ τῶν ὅρκων ἱερεῖα οὐκ ἔθυον· ἀλλ' ἐρρίπτουν, ὡς ἔοικεν, εἰς τὸ τῷ γ' φησί. Pausanias in Eliacis prioribus: τοῖς γε ἀρχαιοτέροις ἐς τὸ ἱερεῖον ἐπ' ἀνθρώπων … μηδὲ ἐδώδιμον … ἀνθρώπῳ. Δηλοῖ δὲ οὐχ ἥκιστα καὶ Ὅμηρος. τὸν γὰρ κάπρον, ἀφ'

ἐπὶ τῶν τομίων Ἀγαμέμνων ἐποίησε, … ῥίπτειν … ἐς θάλασσαν. Politus.

4. ἄνω δείξων) f. ἀναδείξων. Polit.

A, & Ω in MSS. codicibus confunduntur ob tractuum similitudinem. α, & ω. Sed hic ἀναδείξων, è superiore loco ostensurus; adeo eas curtius supposuerat. Salvinus.

5. ἄψορροι ποτὶ Ἴλιον ἀπονέοντο) Virgilius simili periphrasi elegantissimè alia in re: In pejus ruere, ac retro sublapsa referri. Ἀπονέοντο, tribrachys pro dactylo, ob metri necessitatem. Salvinus.

6. ποτὶ Ἴλιον) Codex Homeri in membranis, & editio Florentina, προτὶ Ἴλιον. Politus.

μετρηθὲν χῶρον. Ἐπὶ μέντοι Ἕκτορος, καὶ Αἴαντος, ἐν τοῖς ἑξῆς τοῦτο οὐ γίνεται. ἴδιος γάρ ἐστιν ἐκεῖ τοῦ παθόντος ὁ κίνδυνος. Πάλλουσι δὲ καὶ κλήρους ἐν κυνέῃ, ὁπότερος προαφήσει τὸ ἔγχος. Φράζει δὲ ὁ Ποιητὴς ἐνταῦθα, οὕτω· Ἕκτωρ δὲ, καὶ Ὀδυσσεὺς, χῶρον μὲν πρῶτα διεμέτρεον. αὐτὰρ ἔπειτα κλήρους ἐν κυνέῃ χαλκήρεϊ πάλλον ἑλόντες, ὁππότερος δὴ πρόσθεν ἀφείη χάλκεον ἔγχος. Ἔστι δὲ κλῆρος, ὡς καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς φανήσεται, [1] σημεῖον, ὅ, τις ἐμβάλλει τῷ ἀγγείῳ τοῦ λαχμοῦ, ψηφὶς τυχὸν, ἢ δακτύλιος, [2] ἢ βῶλος ἀργίλης, κατὰ Σοφοκλέα, ἢ τι τοιοῦτο. Τὸ δ' αὐτὸ, καὶ πάλος λέγεται. Ἀλλὰ τοῦτο μὲν, [3] παρὰ τὸ πάλλω τὸ κινῶ· κλῆρος δὲ, ἀπὸ τοῦ τέλους τῆς κινήσεως, [4] παρὰ τὸ κλῶ τὸ καλῶ, διὰ τοῦ ἐκπηδήσαντος, καλοῦντός τινος εἰς ἔργον· [5] ἢ μᾶλλον ἀπὸ τοῦ κάλον τὸ
Rom. p. 419. ξύλον, κατὰ Ἡρωδιανόν· ὡς ξύλων μάλιστα πάλλεσθαι διδομένων ἐν τοῖς τοιούτοις. Χρῆσις δὲ τοῦ ῥηθέντος πάλλειν, καὶ τοῦ κατ' αὐτὸν κλήρου, καὶ [6] παρὰ Σοφοκλεῖ ἐν τῷ, οἱ τεταγμένοι βραβῆς κλήροις ἔπηλαν. Ἰστέον δὲ, ὅτι ὁ μὲν κλῆρος καὶ πάλος λέγεται κατὰ πολυωνυμίαν· τοῦ δὲ πάλλειν ῥήματος οὐκ ἔστι καιριωτέρα λέξις, ὡς ἐν ποιήσει. Παρὰ δὲ τοῖς ὕστερον, ἀπὸ τοῦ κλήρου, καὶ τὸ κληροῦν, καὶ τὸ κληροῦσθαι λέγεται. [7] Εὐριπίδης δὲ ἐν μὲν Φοινίσσαις καὶ μαντικάς τινας ψήφους, κλήρους καλεῖ· ὡς.

cat, prætergressus fuerit. Id tamen postea non fit in Hectore, & Ajace: quia privatum ibi, ac proprium dimicantis periculum agitur. Deinde etiam sortes in galeâ movent, uter prior hastam sit immissurus. Ceterùm hoc loci Poëta ita loquitur: *Hector, & Ulysses locum quidem primùm dimensi sunt. deinde verò in galeâ æreâ* κλήρους πάλλον, *sortes moverant, prehensas, uter jam prior hastam æream dimitteret*. Est autem κλῆρος, *sors*, ut postea videbitur, nota, seu signum, quod quis in vas ad hunc sortium ducendarum usum comparatum conjiciat, puta, calculus, aut annulus, aut gleba argillæ, secundùm Sophoclem, aut quid aliud hujus generis. Eademque etiam sors dicitur πάλος. Sed hæc quidem vox est a verbo πάλλω, quod significat *moveo, agito, concutio*: κλῆρος verò ab ipso fine, ad quem motio illa refertur, a κλῶ, quod est καλῶ, *idest*, *voco*. qua nempe sorte exsiliente, seu exeunte, unus aliquis vocatur ad aliquid agendum; aut potiùs, juxta Herodianum, a voce κάλον, quæ lignum significat: eo quòd scilicet in hujusmodi sortitionibus faciendis ligna maximè, seu tesseræ ligneæ, ad movendum quatiendumque adhiberentur. Verbi porrò, quod diximus, πάλλειν, *movere, quatere, agitare*, & τοῦ κλήρου, *sortis*, quæ ei verbo respondet, ac convenit, exemplum quoque extat apud Sophoclem, ubi sic ait: οἱ τεταγμένοι βραβῆς κλήροις ἔπηλαν. *Certaminis judices constituti sortibus moverunt*. Etsi verò ὁ κλῆρος, *sors*, dicitur etiam πάλος, pro eorum nominum ratione, quæ quum plura sint, in eamdem significationem conveniunt, tamen sciendum est, nullam aliam, tamquam in carmine, esse vocem magis appositam, atque accommodatam, quàm hoc ipsum verbum πάλλειν, *movere, ac quatere*. Verum apud posteriores scriptores, ἀπὸ τοῦ κλήρου, *a sorte*, dicitur τὸ κληροῦν, *sortes ducere, seu sorte legere*, & τὸ κληροῦσθαι, *sortiri, hoc est, sorte accipere, vel sorte legi. sorte aliquid obtinere*. Quin & Euripides in Phœnissis calculos quosdam, seu pun-

1. σημεῖον, ὅ τις ἐμβάλλει τῷ ἀγγείῳ τοῦ λαχμοῦ, ψηφὶς τυχὸν) Etymologici Magni Auctor v. κλῆρος· σημεῖον ἢ ψῆφος τινός· ὅπερ καὶ λαχμὸς λέγεται. ἐν αἷς ἐσημειοῦντο, καὶ ἔγραφον τὰ ὀνόματα αὐτῶν. Politus.

2. ἢ βῶλος ἀργίλης, κατὰ Σοφοκλέα) Sophocles in Ajace:

Οὐ δραπέτην τὸν κλῆρον ἐς μέσον καθεὶς
Ὑγρᾶς ἀρούρας βῶλον.

Alludit Sophocles per anachronismum ad malitiosum sollidom. quo factum Cresphontis, & Temeni: quo quidem facto Cresphonti obtigit Messenia. Vide Pausaniam in Messenicis: [illegible] ad lib. β Iliad. [illegible]. Ex dicto illo Sophoclis prodiit adagium: βῶλος ἀρούρας. Sic enim adagium illud efferendum censeo. Alii aliter. Zenobius, & Diogenianus, quos edidit Andreas Schottus: βῶλος ἄρουρα. Magis id placet Kosteo, rectiusque etiam visum fuit Schotto, quam quod habet Suidas: βῶλος ἄρουρα. Erasmus quoque pro βῶλος ἄρουρα, legendum suspicatur, βῶλος ἀρούρας, aut ἀρούρᾳ. ut subaudias, inquit, προσέθετο, aut aliquid quippiam. Sic βῶλος ἄρουρα legebat Michael Apostolius: quamvis apud eum pro βῶλος, mendose scriptum sit βώλους. Sed ego, ut dixi, ex verbis Sophoclis scribendum censeo, βῶλος ἀρούρας. Inde enim venisse in usum suspicor τὸ, βῶλος ἀρούρας, ἐπὶ τῶν τοῖς μεγάλοις τὰ μικρὰ φιλοτιμουμένων· ut illud ipsum adagium exponit Suidas. Edita est ab Aldo, anno MDV. Συναγωγὴ τῶν Ταρραίου, καὶ Διδύμου, καὶ τῶν παρὰ Σουίδᾳ, καὶ ἄλλοις διαφόροις παροιμιῶν, συντεθεῖσα κατὰ στοιχεῖον. Ibi hoc adagium refertur his verbis: βῶλος ἄρουρα, ἐπὶ τῶν μεγάλοις τὰ μικρὰ φιλοτιμουμένων. ὅμοιόν ἐστιν, ὥς τις θαλάττῃ ἐκ χαράδρας ὕδωρ ἐπιφέρει, καὶ χαρίζεσθαι δοκεῖ. Sunt autem verba hæc Zenobii, qui Proverbia sua collegit, ac descripsit ex Tarrhæo, & Didymo: ubi quòd Aldus legit, βῶλος ἄρουρα· Schottus, ut diximus, βῶλος ἄρουρα. Politus.

3. παρὰ τὸ πάλλω τὸ κινῶ) l. τὸ κινῶ. Etymologici Magni Auctor. πάλος γὰρ ὁ κλῆρος· παρὰ τὸ πάλλω ἤγουν τὸ σείω, καὶ σειῶ, πολὺ πάλλειν· ἐπειδὴ, [illegible] οἱ κλῆροι, πάλλονται. Pol.

ἀπὸ τὸ πάλλειν, a concutiendo urnam, in quam sortes mittuntur. Virg. VI. *Quæsitor Minos urnam movet*. πάλλω. κινῶ. Salvinus.

4. παρὰ τὸ κλῶ τὸ καλῶ) Etymologici Magni Auctor: Κλῆρος ἐκ τοῦ καλῶ γίνεται κλῶ κλῆρος. ῥηματικὸν ὄνομα, κλῆρος, ὁ καλῶν ἐφ' ἑαυτὸν τὸν λαχόντα. Politus.

παρὰ τὸ κλῶ τὸ καλῶ) fortè ἀπὸ τὸ κλάω κλῶ, quasi *frango*. (a sono voce). Salvinus.

5. ἢ μᾶλλον ἀπὸ τοῦ κάλον τὸ ξύλον, κατὰ Ἡρωδιανόν) Etymologici Magni Auctor: ὁ δὲ Ἡρωδιανὸς παρὰ τὸ κάλον, ὃ σημαίνει τὸ ξύλον· ἐπειδὴ ἐν τοῖς ξύλοις ἐχαράττοντο οἱ κλῆροι· ἢ ὅτι ἐν ξύλοις ἐνεχάραττον τὰ ὀνόματα αὐτῶν. Polit.

6. παρὰ Σοφοκλεῖ) Electrâ v. 712.

Στάντες δ', ἵν' αὐτοὺς οἱ τεταγμένοι βραβῆς
Κλήροις ἔπηλαν, καὶ κατέστησαν δίφρους,
Χαλκῆς ὑπαὶ σάλπιγγος ᾖξαν.

Ubi τὸ, αὐτοὺς οἱ τεταγμένοι βραβῆς Κλήροις ἔπηλαν, perinde accipio, atque si dixisset, αὐτοῖς, sive αὐτῶν οἱ τεταγμένοι βραβεῖς κλήρους ἔπηλαν. ut apud Homerum hoc loci, κλήρους πάλλον. Veruntamen ad Sophoclis locum ita notat Demetrius Triclinius: Κλήροις ἔπηλαν, ἀντὶ τοῦ μετὰ κλήρων ἔστησαν. [illegible] Politus.

7. Εὐριπίδης δὲ ἐν μὲν Φοινίσσαις καὶ μαντικάς τινας ψήφους, κλήρους καλεῖ) Euripides in Phœnissis:

Κλήρους τέ μοι φύλασσε παρθένου χερὶ,
Οὓς ἔλαβον οἰωνίσματ' ὀρνίθων μαθών.

Scholia: οἱ γὰρ οἰωνοσκόποι ἐν δέλτοις ἐσημείουν τὰς φωνὰς, ἵνα διαμνήμης ἄγωσι. Politus.

Hinc sortes Fortunæ Prænestinæ. Virg. *Lyciæ sortes*. Salvinus.

puncta ad divinandum, κλήρους, *fortes*, vocat: quæ puncta, ut proditum est, tum in avium volatibus, tum in reliquis rebus, in pugillaribus inscribebant, atque adnotabant. Quamquam ibi veteres κλήρους, *fortes*, intelligant etiam præmia, ac mercedem divinationis. Ubi verò dicitur δέλτος κλήρους οὐ δεδεγμένη, *pugillares, quibus fortes minimè exceptæ fuissent, vel in quos fortes minimè fuissent relatæ*, κλήρους, *fortes*, intelligi ajunt, aut ipsa vaticinia, aut signa quædam vati exhibita, ex quibus initium, ac materiam sumebat vaticinandi. Ad hæc constat, ex Homericâ hac voce, κλῆρος, *fors*, vocari etiam per metaphoram patrimonium, seu hereditatem, quæ cuipiam ad vivendum obtigerit; nec non sumptam inde esse Oratoriam ἀποκλήρωσιν, *distributionem*: ex voce verò πάλος, *fors, seu sortitio*, dictum esse τὸν ἀντίπαλον, *adversarium, seu æmulum*, qui non modò eum significat, qui ἐξ ἐναντίας πάλου, *ex contrariâ forte, seu parte*, contendit, ac pugnat; sed etiam aliquando illum, qui perspicuè sic dicitur ἰσοπαλής, *par viribus, seu par resistendo.*

CVII. Τὸ, Λαοὶ δ' ἠρήσαντο, θεοῖσι δὲ χεῖρας ἀνέσχον. *Populi verò precabantur, manusque ad deos sustollebant*, ambiguè dictum est per amphiboliam figuram, quæ tamen ad unam eamdemque sententiam respiciat. Sive enim ternis quis syllabis dicat, θεοῖσι, *diis*, sive binis, θεοῖς, deinde subjungat, ἰδὲ χεῖρας ἀνέσχον, *& manus levabant*, eadem est sententia. Constat autem, quemadmodum supra scriptum est, non dici modò τὸ ἀνασχεῖν, *sustollere, seu levare*, cum manus sursum tolluntur, seu levantur; sed etiam τὸ ἀνασχεῖν, *attolli, seu apparere*, de sole, qui exoritur, atque apparet. Attamen τὸ ἐξανίσχειν, *exoriri*, de sole tantummodò usurpatur. Immo & inde ἐξανίσχειν, *eminere, exstare, prominere*, dicimus, cum quid sublime elatum, seu levatum est. Diræ in principem auctoremque malorum, & imprecatio illa est: *Uter horum factorum inter utrosque auctor fuerit, hic, deus, da, ut interemptus in Plutonis domum descendat; nobis verò rursus amicitia, & fœdera rata fiant.* Quæ quidem dira est Trojanorum in Alexandrum exsecratio. Ac vide, quàm bene morata, rectèque instituta sit hæc popularis precatio, in his videlicet verbis: ὁππότερος τάδε ἔργα ἔθηκεν. *uter has res, seu hæc facinora fecerit.* Honesto enim, ac specioso vocabulo dicit ἔργα, *facta, seu facinora*, multa illa mala, quorum architectus, atque auctor est Alexander, non verò Menelaus. Namque, ut supra explicatum est, Alexander caussam dedit; Menelaos verò, ejus adversarius, illatam sibi injuriam ulciscitur. Atque id loquendi genus similiter quodammodo sese habet, atque illud: μυρί' Ἀχαιοῖς ἄλγε' ἔθηκεν. *innumeros Achivis dolores fecit.* Τὸ ἀποφθίμενον δῦναι εἰς ᾅδην, *interemptum descendere in orcum*, dictum est ad differentiam eorum, quos fabulæ ferunt sine interitu ad inferos descendisse, qualis fertur Pirithous, Theseusque; itemque Ulysses, atque Hercules. Porro autem per syncopen Æolicè dictum est τὸ ἀποφθίμενον, *interemptum*. Integra namque, & perfecta vox, est ἀποφθιόμενον, ex verbo φθίω, *corrumpo, perdo, interimo.*

Sic

ὡς, φασι, δέλτοις παρεσημειοῦντο, ἔν τε πτήσεσιν ὀρνίθων, καὶ λοιποῖς. Ἐκεῖ δὲ οἱ παλαιοὶ κλήρους νοοῦσι καὶ τοὺς ὑπὲρ μαντείας μισθούς. Ἐν δὲ Bas. p. 318. τῷ, δέλτος κλήρους οὐ δεδεγμένη, κλήρους, φασὶ, λέγει, ἢ τὰς μαντείας, ἢ σημεῖά τινα διδόμενα τῷ μάντει, ἐξ ὧν ἁρμώμενος προεφήτευε. Δῆλον δὲ καὶ, ὡς ἐκ μὲν τοῦ καθ' Ὅμηρον κλήρου καὶ ἡ κατὰ βίον λαχοῦσά τινι περιουσία, κλῆρος λέγεται μεταφορικῶς, καὶ ἡ ῥητορικὴ δὲ [1] ἀποκλήρωσις ἐκεῖθεν εἴληπται· [2] ἐκ δὲ τοῦ πάλου, ἐῤῥέθη ὁ ἀντίπαλος, ὃς οὐ μόνον δηλοῖ τὸν ἐξ ἐναντίου πάλου ἐρίζοντα, ἀλλά ποτε καὶ [3] τὸν σαφῶς οὕτω λεγόμενον ἰσοπαλῆ.

ρζ΄. Τὸ, Λαοὶ δ' ἠρήσαντο, θεοῖσι δὲ χεῖρας ἀνέσχον, ἀμφιβολίας ἐστὶ σχῆμα εἰς μίαν ἀφορώσης ἔννοιαν. Εἴτε γὰρ εἴποι τις, θεοῖσι, τρισυλλάβως, εἴτε δισυλλάβως, θεοῖς, εἶτα [4] ἐπάγει, ἰδὲ χεῖρας ἀνέσχον, ἡ αὐτή ἐστιν ἔννοια. Δῆλον δὲ, ὡς καὶ προεγράφη, ὅτι οὐ μόνον ἐπὶ ἀνατάσεως χειρῶν τὸ ἀνασχεῖν, [5] ἀλλὰ καὶ ἐπὶ ἀνατολῆς ἡλίου. Τὸ μέντοι ἐξανίσχειν, ἐπὶ μόνου ἡλίου λέγεται. καὶ τὸ ὑπερῆρθαι δὲ εἰς ὕψος, ἐντεῦθεν ἐξανέχειν φαμέν. Ἀρὰ κατὰ ἀρχεκάκου, τὸ, ὁππότερος τάδε ἔργα μετ' ἀμφοτέροισιν ἔθηκε, τὸν, θεὲ, δὸς ἀποφθίμενον δῦναι δόμον Ἄϊδος εἴσω· ἡμῖν δ' αὖ φιλότητα, καὶ ὅρκια πιστὰ γενέσθαι. Τρῶες δὲ κατ' Ἀλεξάνδρου ταῦτά φασιν. Ὅρα δὲ, ὡς εὐπαίδευτος ὁ τοῦ λαοῦ λόγος, ἐν τῷ, ὁππότερος τάδε ἔργα ἔθηκεν. [6] Εὐφήμως γὰρ ἔργα λέγει τὰ πολλὰ κακὰ, ὧν αἴτιος ὁ Ἀλέξανδρος· οὐ μὴν ὁ Μενέλαος. Ὡς γὰρ προείρηται, ὁ μὲν Ἀλέξανδρος ἦρξεν· ὁ δὲ Μενέλαος, ἔριν σχὼν, ἠμύνατο. καί πως ἐστὶ τὸ ῥηθὲν, ὅμοιον τῷ, μυρί' Ἀχαιοῖς ἄλγε' ἔθηκε. Τὸ δὲ, ἀποφθίμενον δῦναι εἰς ᾅδην, πρὸς διαστολὴν εἴρηται τῶν δίχα φθορᾶς μυθευομένων δῦναι εἰς ᾅδου, ὁποῖος ὁ Πειρίθους, καὶ ὁ Θησεὺς, καὶ ὁ Ὀδυσσεὺς, καὶ ὁ Ἡρακλῆς. Συγκέκοπται δὲ τὸ ἀποφθίμενον Αἰολικῶς. τὸ γὰρ ἐντελὲς, ἀποφθιόμενον, ἐκ τοῦ φθίω.

Ὡς

1. ἀποκλήρωσις) Latinè *Distributio*, cum scilicet in plures res, aut personas certas negotia quædam dispertiuntur. *Est hoc*, antiquis Rhetoris verbis, *enumeratio copiosa. Comprehendit enim brevi multa, & suum cuique tribuens officium, separatim res dividit plures.* Politus.

2. ἐκ δὲ τοῦ πάλου, ἐῤῥέθη ὁ ἀντίπαλος) Rectiùs fortasse ab aliis ὁ ἀντίπαλος deducitur ex πάλη. Politus.

Sed cum πάλος, *sors*, tum πάλη, *lucta*, communem agnoscant originem ab eodem verbo πάλλειν, *quatere, concutere*. nam & qui sortes legit, urnam movet; & qui luctatur, adversarium loco movere tentat. *Salvinus.*

Utramque τοῦ ἀντιπάλου etymologiam, tum a πάλος, tum a πάλη, agnoscit, & conjungit Etymologus. Sed a πάλος deducitur ἀντίπαλος, quatenus est ὁ κατὰ πάλον, τουτέστι, κλῆρον, ἐναντιούμενος. Ἀντίπαλος γὰρ, inquit, ὁ ἐναντίος, ἢ ὁ ἀντιπαλαίων, ἢ ὁ κατὰ πάλον, ὅ ἐστι, κλῆρον, ἐναντιούμενος. Politus.

3. τὸν σαφῶς οὕτω λεγόμενον ἰσοπαλῆ) Etymologici Magni Auctor: ἀντίπαλον, ἐναντίον, ἢ ἰσόπαλον, ἢ ἰσόῤῥοπον. Polit.

4. ἐπάγει) Melius ἐπάγοι. Polit.

5. ἀλλὰ καὶ ἐπὶ ἀνατολῆς ἡλίου) Ἀνασχεῖν, quasi ἀνωσχεῖν, id est, ἄνω ἔχειν, *superius, vel sursum habere, tendere.* Ἡλίου ἀνίσχοντος. *Sole sursum se habente.* Hom. Odyss. α. ἀνιόντος, *ascendente.* Salvinus.

6. Εὐφήμως γὰρ ἔργα) Homerus laudatus a veteri Jurisconsulto tit. de donationibus causâ mortis. Παρά: οὐ γὰρ τ' ἴδμεν, ὅπως ἔσται τάδε ἔργα. Salvinus.

Ὣς ἄρ' ἔφαν. πάλλεν δὲ μέγας κορυθαίολος Ἕκτωρ,
Ἂψ ὁρόων. Πάριος δὲ θοῶς ἐκ κλῆρος ὄρουσεν.
Οἱ μὲν ἔπειθ' ἵζοντο κατὰ στίχας, ἧχι ἑκάστῳ
Ἵπποι ἀερσίποδες, καὶ ποικίλα τεύχε' ἔκειτο.
Αὐτὰρ ὅγ' ἀμφ' ὤμοισιν ἐδύσετο τεύχεα καλὰ
Δῖος Ἀλέξανδρος, Ἑλένης πόσις ἠϋκόμοιο.
Κνημῖδας μὲν πρῶτα περὶ κνήμῃσιν ἔθηκε
Καλὰς, ἀργυρέοισιν ἐπισφυρίοις ἀραρυίας.
Δεύτερον αὖ θώρηκα περὶ στήθεσσιν ἔδυνεν
Οἷο κασιγνήτοιο Λυκάονος· ἥρμοσε δ' αὐτῷ.
Ἀμφὶ δ' ἄρ' ὤμοισιν βάλετο ξίφος ἀργυρόηλον,
Χάλκεον. αὐτὰρ ἔπειτα σάκος μέγα τε, στιβαρόν τε.
Κρατὶ δ' ἐπ' ἰφθίμῳ κυνέην εὔτυκτον ἔθηκεν,
Ἵππουριν, δεινὸν δὲ λόφος καθύπερθεν ἔνευεν.
Εἵλετο δ' ἄλκιμον ἔγχος, ὅ οἱ παλάμηφιν ἀρήρει.
Ὣς δ' αὔτως Μενέλαος ἀρήϊος ἔντε' ἔδυνεν.
Οἱ δ' ἐπεὶ οὖν ἑκάτερθεν ὁμίλου θωρήχθησαν,
Ἐς μέσσον Τρώων, καὶ Ἀχαιῶν ἐστιχόωντο,
Δεινὸν δερκόμενοι. θάμβος δ' ἔχεν εἰσορόωντας,
Rom. p.420. Τρῶάς θ' ἱπποδάμους, καὶ ἐϋκνήμιδας Ἀχαιούς.
Καί ῥ' ἐγγὺς στήτην διαμετρητῷ ἐνὶ χώρῳ,
Σείοντ' ἐγχείας, ἀλλήλοισιν κοτέοντε.

Sic quidem dicebant. Concutiebat verò magnus galeatus Hector,
Dum retro adspiceret. Paridis porrò statim fors exsiluit.
Tum illi seriatim sedebant considerunt, ubi unicuique
Equi veloces, & varia arma jacebant.
Ceterum ad humeros arma pulchra induit
Divus Alexander, Helenæ a comis venustæ maritus.
Ocreas primum tibiis circumposuit
Pulchras, argenteis fibulis aptè junctas.
Tum verò thoracem ad pectus induit
Fratris sui germani Lycaonis, qui & ei quadravit.
Humeris etiam circumposuit ensem, argenteis clavis distinctum,
Æreum; ac deinde scutum magnumque solidumque;
Capiti que robusto galeam affabre factam imposuit
Cristatam. Terribiliter crista desuper nutabat.
Tum validam hastam prehendit, quæ ad ejus manum quadrabat.
Pari modo & Menelaus Mavortius arma induit.
At, postquam ex utraque acie armati fuerunt,
In medium Trojanorum, & Achivorum processerunt
Torvè intuentes. stupor autem tenebat adspicientes,
Tum Trojanos equites, tum bene ocreatos Achivos.
Et quidem illi propriùs steterunt dimenso in loco,
Vibrantes hastas, sibi invicem irati.

ρη. Ἔπαλλε τοὺς κλήρους ὁ Ἕκτωρ, ἄψ, ἤγουν ὀπίσω, ὁρῶν, ἵνα μὴ δόξῃ κακουργῆσαί τι. καὶ ὅμως εὐτυχῶς Πάρις θοῶς ἐκ κλήρου ὄρουσεν, ἤγουν ταχὺ ἐξέθορε. Καὶ τὰ μὲν τῆς τύχης ἐνταῦθα φιλοτίμως ἔχει τῷ ἅρπαγι· ὑπερτεροῖ δὲ ἀρετῇ ὁ ἀγαθὸς Μενέλαος. Ἐν τῷ, ἔνθα ἵπποι ἀερσίποδες, καὶ ποικίλα τεύχεα ἔκειτο, ἐξ ἀναλόγου νοητέον, ἐν τῷ, ἵπποι, τὸ, ἵσταντο. Οὐ γὰρ ἔκειντο καὶ οἱ ἵπποι. Πολλὰ δὲ τοιαῦτα σχήματα παρὰ τῷ Ποιητῇ. [1] ὁποῖον σὺν ἄλλοις καὶ τὸ, σῖτον, καὶ οἶνον ἔδοντες. Ἐκ τοῦ ἀναλόγου γὰρ, ὥσπερ σῖτον ἔδοντες, οὕτω νοητέον, καὶ οἶνον πίνοντες. Τινὲς δὲ φιλοσοφώτερον ἐπιβάλλοντες, ἐν τῷ, ἔκειντο, νοοῦσι καὶ τὸ ἵσταντο. Κεῖσθαι γὰρ, γενικῶς καὶ τὸ ἵστασθαι. Τινὲς δὲ στίξαντες εἰς τὸ, ἵπποι ἀερσίποδες, κατὰ ἔλλειψιν τοῦ ἦσαν, ἐπάγουσι, καὶ ποικίλα τεύχεα ἔκειτο. [2] Ἀερσίποδες δὲ, οἱ λίαν ταχεῖς, καὶ ὠκύποδες· [3] ἢ ἀελλόποδες, καὶ, ὡς εἰπεῖν, κουφόποδες, [4] ἐκ τοῦ ἀείρω ἀέρσω. Ἀείρεσθαι δέ ἐστι τὸ εἰς ἀέρα κουφίζεσθαι. [5] ἀφ' οὗ καὶ ἀερσιπότητος ἀράχνης παρὰ Ἡσιόδῳ. Ὥσπερ δίφρον περικαλλέα ἔφη τὸν τοῦ Πριάμου,
Bas. p.319 οὕτω καὶ τεύχεα καλὰ τὰ τοῦ Ἀλεξάνδρου· οὗ καὶ αἱ κνημῖδες, καλαὶ ῥηθήσονται. Δεῖ γὰρ καὶ πρὸς κάλλος ἠσκῆσθαι τὰ πολεμιστήρια ὄργανα, ὡς πολλαχοῦ δηλοῦται.

ρθ. Χαίρων ὁ Ποιητὴς πραγμάτων διασκευῇ, ὡς μυριαχοῦ φαίνεται, ἤγουν τῇ κατὰ λεπτὸν ἀφη-

CVIII. Sortes movebat, quatiebatque Hector, interea dum ἄψ, videlicet ὀπίσω, *retro, seu a tergo*, respiciebat, ut ne scilicet cum fraude, aut dolo malo quidquam agere videretur. Et tamen forte fortunâ Paridis θοῶς ἐκ κλῆρος ὄρουσεν, *confestim sors exivit*, videlicet ταχὺ ἐξέθορε, *illico exsiluit*. Atque hîc quidem fortuna benignè, ac liberaliter agit cum raptore. Sed virtute postea superior evadit bonus ille Menelaus. Quo loci ait: ἔνθα ἵπποι ἀερσίποδες, καὶ ποικίλα τεύχεα ἔκειτο *Ubi equi veloces, & varia arma jacebant*, ubi dicit ἵπποι, *equi*, ratâ rerum proportione, seu ex convenientiâ, & similitudine rationis, intelligendum est τὸ ἵσταντο, *stabant*. Non enim certè ἔκειντο, *jacebant*, etiam equi. Plura hujuscemodi figuratarum locutionum genera apud Poëtam. quale, præter alia, etiam illud: σῖτον, καὶ οἶνον ἔδοντες. *cibum, & vinum edentes*. Namque ex rationis similitudine, seu per analogiam, quemadmodum dicit, σῖτον ἔδοντες, *cibum edentes*; sic & intelligendum, οἶνον πίνοντες, *vinum bibentes*. Quamquam nonnulli ita secum philosophentur, ut in eo, quod dicit ἔκειντο. *posita erant, aut sita*, intelligant pariter τὸ ἵσταντο, *stabant*. Κεῖσθαι enim, *i. e. positum, ac situm esse*, id etiam generatim dicitur, quod stat. Alii verò per interpunctionem, sententiam claudunt ad illa verba: ἵπποι ἀερσίποδες, *equi veloces*, deficiente per ellipsin verbo ἦσαν, *erant*: ac deinde subjiciunt: καὶ ποικίλα τεύχεα ἔκειτο. *& varia arma jacebant*. Ἀερσίποδες porrò, pedibus agiles, quique pedes facilè, & celeriter tollunt, idest, perquam veloces, & acupedii: aut ἀελλόποδες, *procellæ instar, veloces*, atque, ut ita dicam, κουφόποδες, *leves pedibus, seu celeripedes*, a verbo ἀείρω, ἀέρσω, *tollo, seu attollo, attollam*. Ἀείρεσθαι autem *i. e. tolli*, idem est, atque τὸ εἰς ἀέρα κουφίζεσθαι, *in aërem levari*. ex quo etiam ἀερσιπότητος ἀράχνης, *altivolans araneus*, apud Hesiodum. Quemadmodum currum illum Priami perpulchrum vocaverat; ita etiam pulchra arma hæc Alexandri: cujus item ocreæ, pulchræ postmodum appellantur. Namque ad pulchritudinem, & elegantiam elaborata fuisse oportet bellica instrumenta, ut plerisque sanè in locis apparet.

CIX. Poëta quum rebus accuratè describendis, videlicet minutatim explicandis, atque enarran-

1. ὁποῖον σὺν ἄλλοις καὶ τὸ, σῖτον, καὶ οἶνον ἔδοντες) Sic Tibullus: *Quos fidera calum, Quos atlas flores, quas vehet amnis aquas*. Nam τὸ vehet, aquis competit, non cælo. *Salvinus*.

2. Ἀερσίποδες δὲ, οἱ λίαν ταχεῖς, καὶ ὠκύποδες) Hesychius: ἀερσίποδες, ταχύποδες, ἐλαφρόποδες. ἀερσίπους, ταχύπους. *Polit.*

3. ἢ ἀελλόποδες) *veloces, ut procella*, ἀελλόποδες. Ceterum id epithetum tribuit Oppianus lib. primo Cynegeticon. *Salvinus*.

4. ἐκ τοῦ ἀείρω) lege, ἐκ τοῦ ἀέρω. Etymologici Magni Auctor: ἀερσίποδες ἵπποι, οἱ αἴροντες εἰς ὕψος τοὺς πόδας, ταχεῖς. ἀπὸ τοῦ ἀέρω αἴρω, ἀερσίποδες· καὶ πλεονασμῷ τοῦ σ, ἀερσίποδες. ἢ ἀέρω τὸ κουφίζω, ὁ μέλλων, ἀέρσω, ἀερσιπότης, ἀέρσω καὶ ἐξ αὐτοῦ ἀερσίπους. Posteriorem hanc derivationem τοῦ ἀερσίποδες ex Futuro Æolico ἀέρσω probat hic Eustathius. *Politus*.

5. ἀφ' οὗ καὶ ἀερσιπότητος ἀράχνης παρὰ Ἡσιόδῳ) Hesiodus Diebus:

Τῇ γάρ τοι νῇ νήματ' ἀερσιπότητος ἀράχνης.

Ibi a Græcis magistris ἀερσιπότητος exponitur ὁ ἐν τῷ ἀέρι πετόμενος, perinde quasi sit ἀπὸ τοῦ ποτεῖ, & ἀήρ, pleonasmo τοῦ σ. Melius tamen, extra hunc pleonasmum, derivabitur τὸ ἀερσιπότητος ab Æolico ἀέρσω, & ποτεῖ. *Politus*.

randis, ut innumeris in locis manifestum est, gaudeat; hoc etiam in loco Paridis armaturam graphicè describit, his verbis: *Nobilis Alexander, pulchræ illius a comâ Helenæ maritus, ocreas primùm tibiis circumposuit pulchras, argenteis* ἐπισφυρίοις, *fibulis ad pedum malleolos, aptè junctas*, τοῖς καλύπτουσι δηλαδὴ τὰ σφυρά, *quæ nimirum fibulæ malleolos ipsos integebant*. quasi scilicet inferiora primùm partes armaverit, dum partibus superioribus levibus atque agilibus sese inclinare poterat. *Deinde verò circa pectus thoracem induit fratris sui germani Lycaonis, qui et thorax pariter quadrabat: & ensem ad humeros suspendit clavis argenteis distinctum atque æreum. Postea verò scutum magnumque solidumque. Tum capiti suo forti galeam affabrè factam imposuit, eamque cristatam. Terribilem porrò in modum crista desuper nutabat. Tum denique robustam hastam prehendit, quæ ad eius manum congruebat.* Itaque, quum Paridis armaturam per minuta quæque descripsisset, de Menelao postea totam eam descriptionem perpaucis verbis absolvit, ne eadem importunè prosequatur. Sic enim de Menelao: *Pari quoque modo Menelaus Mavortius arma induit.* Quo item loci defertur Paridi prærogativa, ut, præter aliud munus, quod in eum contulit fortuna, id etiam habeat honoris. Et observa τὸ, Μενέλαος ἀρήϊος, *Menelaus Mavortius*. Quum enim Alexandrum illum, δῖον, *divum, seu divinum, ac nobilem*, sic generatim appellaverit; tamen Menelaum, sicuti antea ἀρηΐφιλον, *Marti charum, atque amicum, i. e. bellicosum*; ita nunc ἀρήϊον, *Martium, seu Mavortium*, sive bellatorem, vocat: ut spem hinc victoriæ auditori suo faciat. Helenæ autem πόσιν, *maritum*, Divum illum Alexandrum dicit falsè, atque urbanè. Non enim Divum illum oportebat uxorem alienam ducere. Sed & frequenter hunc postea, ut videbitur, πόσιν, *maritum*, vocat Helenæ. An autem quidquam inter sese discriminis habeant, ὁ πόσις, *maritus*, & ὁ ἀνήρ, *vir*, ut in Trachiniis certè indicat Sophocles, alibi explicabitur.

CX. Κνημῖδες, *ocreæ, seu tibialia*, etiam nunc genus armaturæ, tegens τὰς κνήμας, *tibias*, a quibus item denominantur. Horum tibialium extrema, dicta ἐπισφύρια, *fibulæ ad malleolos*, quippe quæ τοῖς τῶν ποδῶν κάτω σφυροῖς, *inferioribus pedum malleolis*, aptentur, atque accommodentur. Ideoque fibulæ hæ, argenteæ, sicuti & tibialia, pulchra. Præterea verò clypeus, lucidus, & πολυδαίδαλος, *perelegans, magnâque arte elaboratus*, videlicet vario artificio distinctus, atque ornatus, κατὰ τὰ ἔργα τοῦ Δαιδάλου, *juxta atque ea, quæ confecta, atque elaborata fuerunt a Dædalo*. Verùm alii ἐπισφύρια, cælaturas ipsas τῶν σφυρῶν, *malleorum*, pedis intelligunt: quæ item ἐπισφύρια, per cavillationem, atque jocum, urbanè dicit argentea, sicuti & alicubi Thetin vocat ἀργυρόπεζαν, *pedibus præditam argenteis*: ut, quemadmodum animo, sic etiam corpore, mollem, atque effeminatum Alexandrum denotet. Thorax, quem Paris induit, fratris erat germani. Non enim suum ipsius thoracem ad manum ha-

Tom. II. bebat:

ἀφηγήσει, διαλύεται καὶ ἐνταῦθα τὴν τοῦ Πάριδος ὅπλισιν, λέγων, ὅτι δῖος Ἀλέξανδρος, Ἑλένης πόσις ἠϋκόμοιο, κνημῖδας μὲν πρῶτον περὶ κνήμῃσιν ἔθηκε καλὰς, ἀργυρέοισιν ἐπισφυρίοις ἀραρυίας, [1] τοῖς καλύπτουσι δηλαδὴ τὰ σφυρά. ὁπλισάμενος πρῶτον τὰ κάτω, ἕως ἐπικύπτειν ἔχει ἐλαφροῖς ταῖς ἄνω μέρεσι. Δεύτερον αὖ θώρηκα περὶ στήθεσσιν ἔδυνεν οἷο κασιγνήτοιο Λυκάονος. ἥρμοσε δ' αὐτῷ. ἀμφὶ δ' ἄρ ὤμοισι βάλετο ξίφος ἀργυρόηλον χάλκεον. Αὐτὰρ ἔπειτα σάκος μέγα τε, στιβαρόν τε, κρατὶ δ' ἐπ' ἰφθίμῳ κυνέην εὔτυκτον ἔθηκεν, ἵππουριν. δεινὸν δὲ λόφος καθύπερθεν ἔνευεν. Εἵλετο δ' ἄλκιμον ἔγχος, ὅ οἱ παλάμηφιν ἀρήρει. Καὶ οὕτω διασκευάσας εἰς λεπτὸν τὴν τοῦ Πάριδος ὅπλισιν, ἐπὶ Μενελάου πάνυ συντέμνει τὸ νόημα, ὡς ἂν μὴ ἀκαίρως τὰ αὐτὰ λεπτολογῇ καί φησιν· Ὡς δ' αὔτως Μενέλαος ἀρήϊος ἔντε' ἔδυνε. προτιμηθέντος κἀνταῦθα τοῦ Πάριδος, ἵνα σὺν τῇ ἄλλῃ φιλοτιμίᾳ ἔχῃ καὶ τοῦτο. Καὶ σημείωσαι τὸ, Μενέλαος ἀρήϊος. [2] Τὸν Ἀλέξανδρον μὲν γὰρ, δῖον προσειπὼν, ἁπλῶς οὕτω· τὸν δὲ Μενέλαον, ὥσπερ πρὸ τούτου ἀρηΐφιλον, οὕτω νῦν ἀρήϊον, ἤτοι πολεμιστὴν, νίκης ἐλπίδας ὑποτείνων τῷ ἀκροατῇ. Ἑλένης δὲ πόσιν, τὸν δῖον Ἀλέξανδρον λέγει, σκωπτικώτερον. Οὐ γὰρ ἔδει τὸν δῖον, τὴν ἀλλοτρίαν ἔχειν. Συχνὰ δὲ τοῦτον καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς, ὡς φανεῖται, πόσιν τῆς Ἑλένης φησίν. Εἰ δέ τινα ἔχει διαφορὰν ὁ πόσις, καὶ ὁ ἀνὴρ, [3] ὡς ἐν Τραχινίαις ἐμφαίνει Σοφοκλῆς, ἑτέρωθι φανήσεται.

ρί. Κνημῖδες δὲ καὶ νῦν, ὅπλον, σκέπον τὰς κνήμας, ἀφ' ὧν καὶ παρονομάζονται. Τούτων τὰ ἄκρα, ἐπισφύρια λέγεται, ὡς τοῖς τῶν ποδῶν κάτω σφυροῖς προσαρμόζοντα. Διὸ καὶ ἀργύρεα ταῦτα, ὡς καὶ αἱ κνημῖδες καλαί. [4] καὶ ἡ ἀσπὶς δὲ φαεινὴ, καὶ πολυδαίδαλος, ἤγουν ποικίλη, κατὰ τὰ ἔργα τοῦ Δαιδάλου. Τινὲς δὲ ἐπισφύρια, τὰς γλυμμὰς φασὶ τῶν σφυρῶν τοῦ ποδός. ἃ καὶ ἀργυρᾶ φησι, σκώπτων, ὡς που καὶ τὴν Θέτιν φησὶν ἀργυρόπεζαν· ἵνα ἐμφαίνῃ γυναικίαν τὸν Ἀλέξανδρον, ὥσπερ τὰ κατὰ ψυχὴν, οὕτω καὶ τὰ κατὰ σῶμα. Ὁ δὲ θώραξ, ὃν ἐνδύνει ὁ Πάρις, κασιγνήτου ἦν. Οἰκεῖον γὰρ οὐκ εἶχε θώρακα πρόχειρον. παρ-

 δαλέη

1. τοῖς καλύπτουσι δηλαδὴ τὰ σφυρά) Hesychius: ἐπισφύρια, τὰ καλύπτοντα τὰ σφυρά. Suidas: ἐπισφυρίοις, τοῖς ἐπὶ τῶν κνημίδων περιθεμένοις. Politus.

2. Τὸν Ἀλέξανδρον μὲν γὰρ, δῖον προσειπὼν) Alibi: Ἀλέξανδρος θεοειδής. *divinâ formâ Alexander*. Salvinus.

3. ὡς ἐν Τραχινίαις ἐμφαίνει Σοφοκλῆς) Deianira illa Sophoclea in Trachiniis:

Ταῦτ' ἂν φοβοῖμαι, μὴ πόσις μὲν Ἡρακλῆς
ἐμὸς καλῆται, τῆς νεωτέρας δ' ἀνήρ.

Scholia: διαφορὰν ποιῶν ἔχει ὁ πόσις πρὸς τὸν ἄνδρα. πόσις μὲν γὰρ λέγεται καὶ ὁ πρὸ πολλοῦ ἀνεχθεὶς τῆς γυναικός· ἀνὴρ δὲ, ὁ συνών, καὶ πρὸ ὀλίγου χωρισθείς. ὡς τό, Ἄνερ ἀπ' αἰῶνος νέος ὤλεο. Δέδοικα δὲ, φησί, μὴ ἐμὸς καλεῖσθαι, πόσις ἐμὸς κληθῇ, ὡς συνοικήσας μοι ποτέ· ταύτης δ' ἀνὴρ, ὡς αὐτῇ συνοικῶν. Palinus.

4. καὶ ἡ ἀσπὶς δὲ φαεινὴ καὶ πολυδαίδαλος) Πολυδαίδαλος hoc loci Homero, non ἀσπίς, sed θώραξ. Politus.

Attamen Homerus nihil aliud dicit de thorace Paridis, quàm fuisse illum fratris Lycaonis: clypeum vero nuncupat magnum atque robustum. *Salvinus*.

Ἀσπίδα Paridis Homerus paullò post dicit φαεινήν· thoracem verò, πολυδαίδαλον. Politus.

δαλέῃ γὰρ περιέκειτο τοῖς ὤμοις αὐτοῦ, ὅτε ἐκ Τροίας κατέβη. Ἵνα δὲ μὴ δόξῃ τοῦτο αἴτιον ἥττης τῷ Πάριδι, ὡς ἀπροσφυοῦς ἴσως ὄντος τοῦ θώρακος, φησί· ἥρμοσε δ᾽ αὐτῷ, προδεδοκιμασμένος, οἷα εἰκός, καθὰ καὶ τὸ ἔγχος ἥρμοσεν αὐτοῦ τῇ παλάμῃ. Τὸν δὲ τοῦ Λυκάονος φορεῖ θώρακα, ὅμοιος, φασίν, ὁμοίου. Ἀλέξανδρός τε γὰρ μαλακὸς εἰς μάχην, καὶ Λυκάων δὲ ἐν τοῖς ἑξῆς ἱστορηθήσεται [1] εἰς πόνους ἀνένδοτος. Rom. p. 421. Τὸ ξίφος δὲ ἀμφὶ τοῖς ὤμοις βάλλεται, κατὰ ἀρχαϊσμόν. Οὔπω γὰρ ἦν ἔθος, αὐτὸ περιζώννυσθαι. Ἔνθα καὶ ὅρα καί, ὅτι θώρακα δύνειν, καὶ ἔντεα δύνειν λέγει· ξίφος δὲ ἀμφιβαλέσθαι· ὥσπερ καὶ σάκος. Τὸ δὲ σάκος, μέγα, καὶ στιβαρὸν λέγει, ὡς ἂν ὁ Μενέλαος γενναῖος εἶναι δόξῃ, ὅταν τὸ δόρυ διελαύνῃ αὐτοῦ. Τὸ δέ, Κρατὶ δ᾽ ἐπ᾽ ἰφθίμῳ, Ἀττικῶς δοκεῖ λεχθῆναι. [2] κοινῶς γὰρ ἰφθίμῃ ὤφειλεν εἶναι. Τοιοῦτον δέ ἐστι καὶ τό, ψυχὰς ἰφθίμους. Δύναται δὲ καὶ τετριμμένου ἔχειν λόγου, ὁποῖον ἐν Ὀδυσσείᾳ τό, [3] σῷ κάρητι τίσεις.

ρια´. Τὸ δὲ κυνέη, χρήσεως παλαιᾶς ἐστὶν ὄνομα. Ὡς γὰρ ἐν τῷ παρδαλέη, λεοντέη, λυκέη, ἐλλείπει τό, δορά· οὕτω καὶ ἐν τῷ κυνέᾳ. [4] Δηλοῖ γὰρ κυνῆν δοράν, [5] ἤγουν κυνὸς ποταμίου, σκέπουσαν τὰς κεφαλὰς τοῖς παλαιοῖς. Ὕστερον δὲ ἡ μὲν τοιαύτη ὕλη τοῦ σκεπάσματος, ἠμελήθη· τὸ δ᾽ ὄνομα, οὐκ ἐκλελοίπει· ἀλλὰ καὶ τὸ ἐξ ἄλλης ὕλης ἔρυμα τῆς κεφαλῆς, κυνέη καλεῖται, διὰ τὴν παλαιὰν χρῆσιν· [6] καθ᾽ ἣν καὶ ἡ τοῦ Ἄϊδος περικεφαλαία, κυνέη λέγεται. Κατὰ τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον, καὶ [7] τὰ ἐκ σιδήρου ὅπλα, χάλκεα φαμέν, [8] διὰ τὸ ἀρχαῖον. Ἦν γὰρ ὅτε χαλκὸς βαπτόμενος, ἐστομοῦτο πρὸς ὅπλα. Καὶ ὁ πίναξ δὲ ἐπὶ βιβλίου, καὶ τὸ πυξίον, παλαιᾶς εἰσὶν ἐγκαταλείμματα χρήσεως. Πάλαι γάρ ποτε πίναξιν, ἤτοι σανίσι, καὶ ταύταις ἐκ πύξου μάλιστα,

bebat: quòd ejus humeris circumjecta fuerat pellis pantherina, cum ex urbe Trojâ est egressus. Verum, ne id in causâ esse videatur, cur Paris victus fuerit, quòd scilicet fortasse thorax minùs ad eum congruisset; illud adjicit: ἥρμοσε δ᾽ αὐτῷ. *atque quadrabat*. perinde quasi Paris ejus thoracis, ut par erat, periculum antea fecisset. Sicuti & hasta ad ipsius manum quadrabat, seu congruebat. Lycaonis autem thoracem gestat, similis sibi hominis, ut ajunt, ipse similis. Nam & Alexander mollis erat ad pugnam, & Lycaon, ut deinceps narrabitur, languidus, & remissus ad labores. Ensem, ex antiquâ consuetudine, humeris circumponit. Nondum enim in more erat, ipsum præcingere. Ubi etiam vide, ut thoracem dicit induere, & arma induere; ensem verò ἀμφιβαλέσθαι, *circumjicere, seu circumponere:* quemadmodum etiam scutum. quod scutum, magnum vocat, ac solidum, ut Menelaus strenuus vir, ac fortis esse videatur, cum id ipsum postmodum hastâ trajicit. Atticè videtur dictum τό, Κρατὶ δ᾽ ἐπ᾽ ἰφθίμῳ. *Forti verò in capite*. Namque ex usu communis linguæ debebat esse, ἰφθίμῃ, *forti*. Tale quoque illud: ψυχὰς ἰφθίμους. *animas fortes*. Immo & tritum sermonis usum habere potest, qualem certè habet illud in Odysseâ: σῷ κάρητι τίσεις. *capite tuo lues*.

CXI. Τὸ κυνέη, *canina*, *idest*, *galea*, nomen est usûs vetusti. Sicuti enim, cum dicitur παρδαλέη, *pantherina*, λεοντέη, *leonina*, λυκέη, *lupina*, deficit τὸ δορά, *pellis*; sic etiam contingit in hoc nomine, κυνέη, *canina*. Significat enim κυνέην δοράν, *pellem caninam*, canis videlicet fluviatilis, qua sibi prisci homines capita tegebant. Quamquam autem genus id integumenti in desuetudinem postea abiit; tamen id nominis non desiit: sed & ex aliâ materiâ confectum munimentum capitis, vocatur κυνέη, *canina*, ob usum illum vetustum: ex quo etiam Orci galea, κυνέη, *canina*, appellatur. Quin & eodem modo, confecta ex ferro arma, ob priscam consuetudinem, dicimus ærea: quia olim æs candens immergi, atque ad armorum usum temperari consueverat. Vetustæ item consuetudinis reliquiæ, ac monumentum sunt, ὁ πίναξ, *tabula*, *seu codicilli*, de codice, seu libello, & τὸ πυξίον, *tabella buxea*, *seu pugillares*. Antiquitus enim aliquando in tabulis, sive asseribus, hisque maximè ex buxo,

1. εἰς πόνους ἀνένδοτος) rectè Frobenius, ἐνδοτος. Politus.
Qui laboribus cedebat: sed fortè legendum, ἀνένδοτος, *qui se in labores non dabat*. Salvinus.

2. κοινῶς γὰρ ἰφθίμῃ ὤφειλεν εἶναι) Est enim hoc loci Eustathio, muliebri genere, ἡ κράς. quod tamen minimè notatum a Lexicographis. *Politus*.

Minimè notatum, quia ex consuetudine linguæ vulgaris. *Salvinus*.

Sed enim & τό, ἡ κράς, quod tamen notant Lexicographi, perinque ἀπιστητέον(?). Ideo rectius dixeris, κατὰ γένος [illegible] accepi in Homero τό, κρατὶ ἰφθίμῳ, ut & alia hujusmodi. Eustathius ad Homericum illud, κρατὶ ἐπ᾽ ἰφθίμῳ. pag. 1715. [illegible] τῷ, κρατὶ ἐπ᾽ ἰφθίμῳ, [illegible] ἡ κράς [illegible] κατὰ γένος [illegible] ἡ κράς. Οὕτω δὲ καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς τό, σῷ κάρητι τίσεις. [illegible] Et paullò post: [illegible] Πίνδαρος ἐν Ἰσθμιονίκαις, [illegible]. Politus.

3. σῷ κάρητι τίσεις) l. σῷ κράατι. l. χ´. Od. σῷ δ᾽ αὐτοῦ κράατι τίσεις. quod neutro genere dictum videtur. Simile illud Homericum, κρατὶ ἐπ᾽ ἰφθίμῳ. Polit.

Eustathius non dixit, σῷ κράατι, ut Homerus, sed σῷ κάρητι, ἀπὸ τοῦ κάρη. quod Homerus Poëticè per metathesin, σῷ κράατι. Salvinus.

κράατι, ἀπὸ τοῦ κράας. Eustathius alibi: κάρα δηλονότι, καὶ ὀνόματος. ὡς γὰρ ἡ σάρξ, καὶ τὸ σάρκα παρά τε ἄλλοις, καὶ παρὰ Πλατωνικῷ(?) [illegible] καὶ τὸ κάρα παρὰ τοῖς παλαιοῖς, καὶ ἡ κάρα παρὰ τοῖς ὕστερον. ὅτε κοινῶς καὶ κρὰς κρατός, ἡ κεφαλή, [illegible] κράατος. Ἔνθεν τό, σῷ κράατι τίσεις. Politus.

4. Δηλοῖ γὰρ κυνῆν δοράν) E pelle caninâ folles manubriis ligneis appensos, typothetæ, atramento imbutos imprimendis literis, magna ex utilitate, adhibent. nam ea vis est caninæ pellis, ut distendatur, & ictibus cedens, minime diffindatur; sed sæpius percussa, integra perseveret. *Salvinus*.

5. ἤγουν κυνὸς ποταμίου) canis fluviatilis, idest, ejus, qui in fluviis natatur. *Salvin*.

6. καθ᾽ ἣν καὶ ἡ τοῦ Ἄϊδος περικεφαλαία, κυνέη λέγεται) Abiit in proverbii usum hæc Orci κυνῆ. Polit.

7. τὰ ἐκ σιδήρου ὅπλα, χάλκεα φαμέν) Unde χαλκεῖον τὸ σιδηρεῖον ἔλεγον, καὶ χαλκέας, τοὺς τὸν σίδηρον ἐργαζομένους. Pollux. *Politus*.

Hom. ἔχε χάλκεος ὕπνος. Virgilius: *ferreus urget somnus*, Salvinus.

8. διὰ τὸ ἀρχαῖον) Pausanias in Laconicis: Ὅτι δὲ ἐπὶ τῶν ἡρώων τὰ ὅπλα ἦσαν χαλκᾶ πάντα, μαρτυρεῖ μοι καὶ Ὅμηρος, ἐς τὸν ἀξίνην ἔχοντα τὴν Πεισάνδρου, καὶ ἐς τὸ Μηριόνου τὸ τόξον. βεβαιοῖ δέ καὶ ἄλλως μοι τὸν λόγον ἐν Φασηλίδι ἀνακείμενον ἐν Ἀθηνᾶς ἱερῷ τὸ δόρυ Ἀχιλλέως, καὶ Νικομηδεῦσιν Ἀσκληπιοῦ ναὸς μάχαιρα ἡ Μέμνονος. καὶ τὸ μὲν ἥ τε αἰχμὴ, καὶ ὁ σαυρωτήρ, ἡ μάχαιρα δέ καὶ διὰ πάσης χαλκοῦ πεποίηνται. Ταῦτα μὲν δὴ ἴσμεν ἔχοντα οὕτως. Politus.

xo,

χω, litteras incidebant. Rursus τὸ γράφειν, *insculpere, exarare, scribere*, vocabulum est proprium rei, quæ priscis temporibus agebatur. Scalpris enim quibusdam, ξυσμαῖς, litteras formabant, atque effingebant. Ipsum autem ξύειν, *scalpere*, γράφειν, *scribere, seu exarare*, dicebatur. Ad hæc, τὸ σπαρτίον, *funiculus sparteus, seu funis*, & τὸ σχοινίον, *funiculus junceus*, ut supra scriptum est, ex antiquorum temporum usu appellationem hanc obtinent, quippe quum ab eo plantarum genere sint hæc denominata, ex quibus conficiebantur, videlicet ἀπὸ τῆς σχοίνου, *ab junco*, qui humectis in locis provenit, & ἀπὸ τῆς σπάρτου, *a sparto*, unde, corruptâ paullulùm linguâ, vulgi usu dici cœpit τὸ πλεκτὸν σπαρτξίον, *plexa e spartis scopula*, quæ corporum sordes in balneis emundat, atque abstergit. Itemque ἡ νευρὰ, *nervus*, segmentum nunc est corii bubuli in arcubus. Sed quia olim nervus arcûs ex bubulis nervis constabat, hæc ipsa hodiéque permanet appellatio. Præterea apud posterioris ætatis convivia permansit verbum κερᾶν, *miscere, seu infundere*, vox moris antiqui, quo vinum διὰ κέρατος, *cornu*, infundebant. Hujus quoque generis, ut supra declaratum est, ὁ ὀβολὸς, *obolus*, in acutum apud priscos homines desinens, instar τῶν ὀβελῶν, *verum*: tametsi nunc parum absit, quin in figuram quamdam planam sit redactus. Quin etiam ἡ δραχμὴ, *drachma*, hoc est, sex oboli, ex antiquo usu, ut supra quoque dictum est, hujuscemodi appellationem est consecuta, propterea quòd, ut narrat Plutarchus, totidem tunc obolos manus poterat complecti, ac comprehendere, quod est Græcè ἐπιδράττεσθαι. Chorda item citharæ ut λίνον, *linum*, dicatur, id a majoribus ad posteros dimanat, eo quòd musicorum instrumentorum chordæ, ut Ælius subdocet, lineæ olim aliquando extitisse videantur. Rursus ἡ βίβλος, *liber*, id apertè ostendit, quod vetustis temporibus fieri consueverat. Chartacea namque volumina fiebant olim ex arbore, quæ, ut alibi declaratum est, βύβλος,

λιστα, τὰ γράμματα ἐνεκόλαπτον. Καὶ τὸ γράφειν δὲ, παλαιᾶς ἐνεργείας ὄνομα. ξυσμαῖς γάρ τισιν ἐτυποῦντο τὰ στοιχεῖα. [1] Τὸ δὲ ξύειν, γράφειν ἐλέγετο. [2] Καὶ τὸ σπαρτίον δὲ, [3] καὶ τὸ σχοινίον, ὡς καὶ προεγράφη, ἐκ παλαιοῦ ἔργου κρατεῖ λέγεσθαι, παρώνυμα ὄντα φυτοῖς, ἐξ ὧν ἐγίνοντο, ἤγουν τῇ φυομένῃ σχοίνῳ ἐν τόποις ὑγροῖς, καὶ τῇ σπάρτῳ, ἐξ ἧς παρέφθαρται χυδαΐζόμενον [4] τὸ πλεκτὸν σπαρτξίον, ὃ σωμάτων ῥύπους ἐκτρίβει ἐν λουτροῖς. Καὶ ἡ νευρὰ δὲ, τμῆμα μέν ἐστι δέρματος βοὸς ἄρτι ἐν τοῖς τόξοις. [5] Διότι δὲ πάλαι νεῦρα βόεια συνεκρότει αὐτὴν, παρέμεινε μέχρι καὶ νῦν τὸ τῆς κλήσεως. [6] Καὶ τὸ κερᾶν δὲ, παλαιᾶς οἰνοχοΐας τῆς διὰ κέρατος ὄνομα, τοῖς ὕστερον συμποσίοις παρέμεινε. Τοιοῦτόν τι, ὡς προεδηλώθη, [7] καὶ ὁ ὀβολὸς, εἰς ὀξὺ λήγων παρὰ τοῖς ἀρχαίοις, κατὰ τοὺς ὀβελούς· κἂν νῦν μικροῦ δεῖν, [8] ὡς εἰς ἐπίπεδόν τι κατήντηται. Ἀλλὰ καὶ ἡ δραχμὴ, τουτέστιν, οἱ ἓξ ὀβολοὶ, ἐξ ἀρχαίας χρήσεως, ὡς καὶ αὐτὸ προείρηται, ἔτυχε τοιαύτης κλήσεως. Τοσούτων γὰρ ὀβολῶν ἦρχε τότε ἡ χεὶρ [9] ἐπιδράττεσθαι, ὡς ἱστορεῖ καὶ Πλούταρχος. [10] Καὶ λίνον δὲ τὴν χορδὴν λέγειν, ἐκ τῶν ἀνέκαθεν εἰς τοὺς ὕστερον καθήκει. πάλαι γάρ ποτε δοκεῖ λινέας εἶναι τὰς μουσικὰς χορδὰς, [11] ὡς καὶ ὁ Αἴλιος ὑποδηλοῖ. Καὶ ἡ βίβλος δὲ ἀρχαιοτροπίαν δηλοῖ παλαιοῦ πράγματος. ἐγίνετο γάρ ποτε τὰ τῶν χαρταρίων σώματα ἐκ φυτοῦ, ὃ, καθὰ καὶ ἀλλα-

1. τὸ δὲ ξύειν, γράφειν ἐλέγετο) Latinis *exarare* est scribere. nam prisci literas exarabant βουστροφηδόν. Salvinus.

2. Καὶ τὸ σπαρτίον) Alibi Eustathius: Σπάρτα δὲ τὰ σχοινία, ὡς ἀπὸ παλαιοῦ ἔθους. [illegible] Verum spartum ad funium usum non fuit antiquissimorum temporum, nec Trojanorum. Quæ ab Homero vocantur σπάρτα, ea intelliguntur sata, seu sativa. Quia ex rebus sativis, puta ex cannabi, ac lino, funes, ac rudentes, Heroicis temporibus conficiebantur; ideo postea factum est, ut σπάρτα etiam dicerentur, quæ non erant sativa, quòd eamdem funium, ac rudentum usum præstarent. Unde & spartum Hispanicum est appellatum; tametsi non sit id sativum, sed sponte suâ proveniat. Hæc nos alibi pro Plinio, aliisque olim eruditioribus, aliquantò fusius contra Salmasium disputavimus. Plinius lib. 19. c. 2. *Thoracibus lineis paucos tamen pugnasse, testis est Homerus. Hinc fuisse & navium armamenta apud eumdem interpretantur eruditiores: quoniam cum sparta dixerit, significaverit sata. Sparti quidem usus multa post sæcula cœptus est: nec ante Pœnorum arma, quæ primùm Hispaniæ intulerunt.* Sparti hujus usus ad Græcos transiit a Romanis. *Politus.*

3. καὶ τὸ σχοινίον) Eustathius item alibi: [illegible] Plinius: *junco Græcos ad funes usos, nomine credamus, quo herbam eam appellant.* Politus.

4. τὸ πλεκτὸν σπαρτίον) l. σπαρτξίον, ut bene alibi apud Eustathium. *Polit.*

Et hæc vulgaris linguæ scriptura. *Salvinus.*

5. Διότι δὲ πάλαι νεῦρα βόεια συνεκρότει) Hinc Latinis nervos omnes intendere. *Salvinus.*

6. Καὶ τὸ κερᾶν δὲ, παλαιᾶς οἰνοχοΐας τῆς διὰ κέρατος) Athenæus l. 11. c. 7. [illegible] Etymologici Magni Auctor: [illegible] Politus.

7. καὶ ὁ ὀβολὸς, εἰς ὀξὺ λήγων παρὰ τοῖς ἀρχαίοις, κατὰ τοὺς ὀβελοὺς) Plutarchus in Lysandro: [illegible] In veteris hujus instituti memoriam, factum postea, ut oboli, mutatâ obelorum figurâ, & in planum redactâ, obeliscum impressum haberent. Unde & ab eâ nota nomen obolis inditum quidam affirmarunt. In his Photius. Etymologici Magni Auctor: [illegible] Politus.

8. ὡς εἰς ἐπίπεδόν τι κατήντηται) Eustathius supra: [illegible] Politus.

9. ἐπιδράττεσθαι) Malim, περιδράττεσθαι, ut apud Plutarchum in Lysandro: δραχμὴν δὲ τοὺς ἓξ ὀβολούς. τοσούτων γὰρ ἡ χεὶρ περιεδράττετο. Ubi etiam ex Eustathio legendum τοσούτων, non τοσοῦτον. Attamen Eustathius alibi scribit ἐναδράττεσθαι. supra pag. 659. [illegible] Politus.

δραχμὴ, quasi δραγμὴ. manipulus. quod manu capitur, & manum implet. *Salvinus.*

10. Καὶ λίνον δὲ τὴν χορδὴν λέγειν) Sic λίνον nonnulli interpretati sunt de chordâ in illo Homerico: λίνον δ' ὑπὸ καλὸν ἄειδε. Vetus Scholiastes: [illegible] Politus.

Χορδὴ, *chorda*, idem ac Fides. unde Fidicen. è fidibus quippe, idest, intestinis animalium confecta. *Salvinus.*

11. ὡς καὶ ὁ Αἴλιος) Ælius, idest, Ælius Dionysius Thrax, grammaticus nobilis. *Salvin.*

χεῖ δεδήλωται, [1] βύβλος ἐλέγετο. [2] Καὶ τὸ τῆς δέλτου δὲ ὄνομα, ὁμοίως ἄνωθεν κατέβη ἀπὸ τῶν δελτωτῶν βιβλίων, ἤγουν ἐκ τῶν κατὰ δέλτα πτυσσομένων γραφῶν· αἳ κυρίως δέλτοι καλούμεναι, ἀφῆκαν τοῖς ὕστερον βιβλίοις κλη-
Bas. p. 320. ρονομῆσαι τοιαύτης κλήσεως.

ριβ'. Τὸ δὲ εὔτυκτον, [3] γίνεται μὲν, ἐκ τοῦ τεύχω· ἀπέβαλε δὲ τὸ ε, δι' εὐφωνίαν. ὥσπερ καὶ ἡ κύστις ἐκ τοῦ κεύθω οὖσα, καὶ ἐκ τοῦ πεύθω, ἡ πίστις, ὅ ἐστιν ἡ μάθησις. Οὕτω καὶ τὸ νευστάζειν νυστάζειν φαμέν· καὶ τὸ ἐτεύχθη, ἐτύχθη. Καὶ ἡ τέχνη δὲ ὁμοίως, καὶ ὁ τέκτων, ἀπέβαλον τὸ υ, [4] ἐκ τοῦ τεύχω γενόμενα. Ἵππουρις δὲ, ἡ ἄνω ἔχουσα περὶ τὸν λόφον τρίχας ἐξ ἵππων οὐρᾶς. [5] ὅπερ ἐγίνετο, διὰ τὸ φοβερώτερον. Διό φησιν ὁ Ποιητὴς, ὅτι δεινὸν δὲ λόφος καθύπερθεν ἔνευε. Φοβερώτερον γὰρ τὸν ὁπλίτην ἡ τοιαύτη ἐποίει, ὡς που δηλώσει καὶ τὸ τοῦ Ἕκτορος βρέφος, ταρβῆσαν χαλκὸν, καὶ λόφον ἱππιοχαίτην, δεινὸν [6] ἀπ' ἀκροτάτης κόρυθος νεύοντα. ἔνθα δῆλον, ὡς ὁ λόφος ἀκροτάτη κόρυς ἐστὶν, ὁμωνυμῶν τῷ τοῦ ὄρους λόφῳ. ἐξ οὗ καὶ ὁ γήλοφος, καὶ λοφιῆδες αἱ ἐκεῖθεν λαμπάδες, καὶ λοφιὰ ζώου, καὶ ζῶα λόφουρα. Τὴν δὲ ἵππουριν, καὶ ἱπποδάσειαν ἐρεῖ· ἐπίτηδες καὶ τοῦτο πλάττων ὁ Ποιητὴς, ὡς ἂν πιθανῶς ἐν τοῖς ἑξῆς ἔχῃ ἑλκῦσαι τὸν Πάριν δραξάμενος τῶν τριχῶν ὁ Μενέλαος. Θεόκριτος δὲ τὸ Ὁμηρικὸν [7] περιφραστικῶς ἑρμηνεύων φησίν· [8] ἵππειαι κόρυν σκεπάσασαι ἔθειραι. Δῆλον δὲ, ὅτι καὶ οὐρὰ ἵππου, καὶ χαίτη δὲ,
Rom. p. 422. συνετέλει εἰς τὸ τῆς κόρυθος ἄκρον, ὡς ἡ ἵππουρις δηλοῖ, καὶ ὁ ἱπποχαίτης λόφος. Ἀγριότητα ὑπογράφει προσώπου τὸ, δεινὸν δερκόμενοι· θάμβος δ' ἔχεν εἰσορόωντας. Μονομάχων πολεμίων ἴδιον τὸ, Καί ῥ' ἐγγὺς στήτην διαμετρητῷ ἐνὶ χώρῳ, σείοντ' ἐγχείας,

papyrus, appellabatur. Nomen denique τῆς δέλτου, *tabellæ, seu pugillarium*, ex antiquitate similiter profluxit a libellis, formam litteræ Δ habentibus, sive a codicillis in modum litteræ Δ complicatis: qui, quum propriè δέλτοι, *delti*, vocarentur, confectis postmodum libris reliquerunt, ut id nominis sortirentur.

CXII. Τὸ εὔτυκτον, *affabrè factam, seu pulchrè, atque eleganter elaboratam*, fit ex verbo τεύχω, *fabricor, struo, ædifico*. Sed, boni soni gratiâ, rejectum per apobolen habet τὸ ε. quemadmodum etiam ἡ κύστις, *vesica*, ex κεύθω, *occulo, seu abscondo*; itemque ἡ πίστις, *fides*, hoc est, docilitas, seu disciplina, ex πεύθω, *suadeo*. Sic & τὸ νευστάζειν, *nutare*, dicimus νυστάζειν, *quod est dormitare*; & τὸ ἐτεύχθη, *structum, factum, paratum, ædificatum est*, ἐτύχθη. Eodemque etiam modo ἡ τέχνη, *ars*, & ὁ τέκτων, *faber, seu fabricator*, rejecerunt τὸ υ, quum nomina hæc sint derivata ex verbo τεύχω. ἵππουρις, *cristam habens ex caudâ equinâ*, galea est, quæ supra apicem, seu conum, crines habet, seu setas, ἐξ ἵππων οὐρᾶς, *ex equarum caudâ*. quod quidem fiebat ad maiorem terrorem incutiendum. Quocirca Poëta: δεινὸν δὲ, inquit, λόφος καθύπερθεν ἔνευε. *terribilem autem in modum apex desuper nutabat*. Galea namque in hunc modum cristata armatum militem, magis terribilem, ac formidabilem reddebat, ut parvulus quoque Hectoris filius clarè postea ostendit, cum æream galeam, & λόφον ἱππιοχαίτην, δεινὸν ἀπ' ἀκροτάτης κόρυθος νεύοντα, *apicem setis terribilem equinis, horridè a summâ casside nutantem*, ipse formidat, ac timet. Ubi apparet, τὸν λόφον, *apicem, seu verticem*, esse ἀκροτάτην κόρυν, *summam cassidem*: quum tamen eodem hoc nomine per homonymiam etiam vocetur ὁ τοῦ ὄρους λόφος, *vertex montis, seu tumulus*: ex quo etiam ὁ γήλοφος, *tumulus e terrâ, collis instar, exsurgens, seu collisulus*, & λοφιῆδες, *faces inde, e tumulo videlicet, collucentes*, & λοφιὰ, *cervix*, animalis, & animalia λόφουρα, *quæ cervicem in cristæ modum jubatam simul, & caudam habent*. Eam autem, quam vocat nunc ἵππουριν, *praeditam cristâ e caudâ equinâ, seu crinibus equinæ caudæ insignem*, postea dicit ἱπποδάσειαν, *hispidam, seu hirsutam a crinibus equinis*: quum id quoque de industriâ commentus sit Poëta, ut verisimile id fiat, quod postea factum esse narrat, ut potuerit Menelaus, crinibus illis comprehensis, Paridem pertrahere. Genus verò hoc loquendi Homericum per paraphrasin explicat Theocritus, cum ei dicuntur ἵππειαι κόρυν σκεπάσασαι ἔθειραι. *equinæ galeam tegentes comæ*. Constat autem, tum equi caudam, tum etiam jubam, usui ad galeæ conum, seu apicem, fuisse, ut claro argumento est ἡ ἵππουρις, *galea cristam habens e caudâ equinâ*, & ὁ ἱπποχαίτης λόφος, *conus jubâ equinâ insignis*. Feritatem vultûs delineat, ac repræsentat illud: Δεινὸν δερκόμενοι· θάμβος δ' ἔχεν εἰσορόωντας. *Torvè intuentes, stupor autem tenebat adspectantes*. Hostium, qui singulare inter sese certamen ineant, proprium illud: Καί ῥ' ἐγγὺς στήτην διαμετρητῷ ἐνὶ χώρῳ, σείοντ' ἐγχεί-

1. βύβλος ἐλέγετο) Βύβλος. βίβλος, Latinis *liber*, est propriè cortex tiburis Niloticæ papyri, medius inter intimum corticem tenuem, & extimum durum. ex quo liber chartæ conficiebantur. unde libri sunt appellata scripta volumina. *Salvin.*

2. Καὶ τὸ τῆς δέλτου δὲ ὄνομα, ὁμοίως ἄνωθεν κατέβη ἀπὸ τῶν δελτωτῶν βιβλίων) Lex. XII. tabularum a Græcis dicitur ἡ δωδεκάδελτος, a tabulis triangularibus. Nostrâ etiam ætate libellus, seu epistola, quæ domo ad amicos eadem in urbe habitantes mittimus, in modum τοῦ δέλτα, seu trianguli, vel trapezii, complicamus. *Salvinus.*

3. γίνεται μὲν, ἐκ τοῦ τεύχω· ἀπέβαλε δὲ τὸ ε) Etymologici Magni Auctor. Εὔτυκτον· καλῶς ἐτοιμαστὸν, καλῶς κατεσκευασμένον ἐκ τοῦ τεύχω τετευχα. τέτυγμαι, τέτυκται· καὶ ἀποβολῇ τοῦ ε, τέτυκται. ὄνομα ῥηματικὸν, τυκτὸς, καὶ εὔτυκτος. *Polit.*

4. ἐκ τοῦ τεύχω γενόμενα) In derivatis ex verbo τεύχω, diphthongi ε nunc præpositam litteram, nunc subjunctam prætulit. *Salvinus.*

5. ἐξ ἵππων οὐρᾶς, ὅπερ ἐγίνετο) Caudam equinam è signis militaribus suspendunt Turcæ, terroris incutiendi causâ. *Salvin.*

6. ἀπ' ἀκροτάτης κόρυθος) l. ἀπ' ἀκροτάτης. Hom. Δεινὸν ἀπ' ἀκροτάτης κόρυθος νεύοντα νοήσας. *Polit.*

7. περιφραστικῶς) Mallem παραφραστικῶς. *Polit.*

8. ἵππειαι κόρυν σκεπάσασαι ἔθειραι) lege, σκεπάουσιν ἔθειραι. Theoc. una Charitibus: ἵππειαι δε κόρυν σκεπάουσιν ἔθειραι. Idem Dioscuris: ἀμφοτέρας δε λόφων σκέπεν ἔθειραι. Paullò post dicit ibi in Dioscuris Theocritus ἱππείαισι φοβαῖσιν. *Politus.*

ἐγχείαις, ἀλλήλοισι κοτέοντε. *Et prope steterunt dimenso in loco, vibrantes lanceas, sibi invicem irati.* Quis sit ὁ διαμετρητὸς χῶρος, *locus dimensus, ac descriptus,* supra explicatum est. Porro autem, sicuti dicitur ἔλεγχος, ἐλεγχείη, *probrum, seu dedecus,* ut, ἐλεγχείην καταχεύει. *probrum, ac dedecus offundat, notam adspergat;* sic etiam ἔγχος, ἐγχείη, *lancea.* Videtur autem differentia quædam esse τῶν δοράτων, *hastarum,* quas paullo ante Alexander vibrabat, & harum ipsarum ἐγχειῶν, *lancearum.* Nam quum sæpiùs hoc loci ἔγχος, *lanceam,* nominet, & ἐγχείας, *lanceas;* tamen ne semel quidem δόρυ, *hastam.* Ac lanceæ quidem fortassis in longum porrigebantur; hastæ verò etiam emittebantur, seu jaciebantur. Immo & fortasse longitudine ipsâ differebant. Quare de binis hisce pugnatoribus, qui singulari inter sese certamine congressuri erant, dimicaturos eos ait μακραῖς ἐγχείαις, *longis lanceis.*

ας, ἀλλήλοισι κοτέοντε. Τίς δὲ ὁ διαμετρητὸς χῶρος, προείρηται. Ὥσπερ δὲ ἔλεγχος ἐλεγχείη, εἶτα, ἐλεγχείην καταχεύῃ· [1] οὕτω καὶ ἔγχος ἐγχείη. Ἔοικε δὲ διαφορά τις εἶναι τῶν δοράτων, ἃ πρὸ μικροῦ ἔπαλλεν ὁ Ἀλέξανδρος, καὶ τούτων τῶν ἐγχειῶν. Ἔγχος μὲν γὰρ ἐνταῦθα, καὶ ἐγχείας, πολλάκις φησί· δόρυ δὲ, οὐδὲ ἅπαξ. [2] καὶ ἴσως αὗται μὲν ὀρέκται· ἐκεῖνα δὲ καὶ ἀφίεντο. Τυχὸν δὲ καὶ τῷ μήκει διέφερον. Διὸ περὶ τῶν μονομάχων τούτων φησὶν, ὅτι μακραῖς ἐγχείαις μαχήσονται.

Prius autem Alexander emisit longam lanceam,
Percussitque Atridæ clypeum undique æqualem,
Neque perrupit æs, sed reflexa est ei cuspis
Valida in clypeo. At secundus impetum fecit ære
Atrides Menelaus, precatus Jovem patrem:
Jupiter rex, da, ut ulciscar, qui me prior injuriâ affecit,
Divinum Alexandrum, & meis eum sub manibus sterne,
Ut quisque et horreat vel posterorum hominum
Hospitem injuriâ afficere, qui benevolentiam præstiterit.
Dixit, & vibratam emisit longam lanceam,
Percussitque Priamidæ clypeum undique æqualem.
Per clypeum penetravit splendidum robusta lancea,
Et in thorace affabrè facto infixa est.
E regione autem juxta ilia discidit tunicam
Lancea. At ille inclinatus est, atramque mortem vitavit.

Πρόσθε δ' Ἀλέξανδρος προΐει δολιχόσκιον ἔγχος,
Καὶ βάλεν Ἀτρείδαο κατ' ἀσπίδα πάντοσ' ἐΐσην,
Οὐδ' ἔῤῥηξεν χαλκός, ἀνεγνάμφθη δέ οἱ αἰχμὴ
Ἀσπίδ' ἐνὶ κρατερῇ· ὁ δὲ δεύτερος ὤρνυτο χαλκῷ
Ἀτρείδης Μενέλαος, ἐπευξάμενος Διῒ πατρί·
Ζεῦ ἄνα, δὸς τίσασθαι, ὅ με πρότερος κάκ' ἔοργε,
Δῖον Ἀλέξανδρον, καὶ ἐμῆς ὑπὸ χερσὶ δάμασσον,
Ὄφρα τις ἐῤῥίγησι καὶ ὀψιγόνων ἀνθρώπων,
Ξεινοδόκον κακὰ ῥέξαι, ὅ κεν φιλότητα παράσχῃ.
Ἦ ῥα, καὶ ἀμπεπαλὼν, προΐει δολιχόσκιον ἔγχος,
Καὶ βάλε Πριαμίδαο κατ' ἀσπίδα πάντοσ' ἐΐσην.
Διὰ μὲν ἀσπίδος ἦλθε φαεινῆς ὄβριμον ἔγχος,
Καὶ διὰ θώρηκος πολυδαιδάλου ἠρήρειστο.
Ἀντικρὺ δὲ παραὶ λαπάρην διάμησε χιτῶνα
Ἔγχος. ὁ δ' ἐκλίνθη, καὶ ἀλεύατο κῆρα μέλαιναν.

CXIII. Hoc loci: Πρόσθε δ' Ἀλέξανδρος προΐει δολιχόσκιον ἔγχος. *Prius autem Alexander emisit longam lanceam;* nec non aliis sæpe in locis, ἔγχος, *lanceam,* Poëta dicit δολιχόσκιον, aut longam, cujus etiam δολιχὴ ἡ σκιά, *umbra est longa,* aut τὸ ὡς δολιχὸν ἰόν, videlicet ὡς μακρὸν πορευόμενον, *eam, quæ longè it, sive ad longum spatium progreditur,* pleonasmo τοῦ σ· aut eam, quæ δολιχὴ, *longa,* evasit, eo quòd, ut & alibi explicabitur, ἐν σκιᾷ, *in umbrâ,* succreverit. Pleonasmus porrò τοῦ σ correptis plerisque in vocabulis, frequenti vicissitudine, in consuetudinem venit. qualia certè vocabula sunt, θεοείκελον, *deo simile,* θέσφατον, *divino ore pronuntiatum, seu dei effatum,* θεσπέσιον, *divinum,* θεόσδοτον, *divinitus datum,* μογοστόκος, *circa partus laboriosa, seu obstetrix,* de Lucinâ. Et sic etiam fuerit θεοτόκος, *Dei mater,* dactyli mensurâ, nisi, verso τοῦ ο in η, scriberetur θεητόκος, ad exemplum τοῦ, στεφανηφόρος, *ferens coronam,* βοτρυηφόρος, *ferens uvam,* σικυήλατον, *locus cucumeribus consitus,* ὑπήλατον, *id, quod subducit, ac movet,* ἐνήλατον, *id, quod adigitur, seu defigitur;* aliarumque vocum similium. Quamquam τὸ ὁδοιδόκος, *viarum obsessor, seu latro,* & ὁδοιπόρος, *viator,* brevium syllabarum multitudini aliter medeantur, inserto per epenthesin τοῦ ι. sicuti etiam τὸ μεσαιπόλιος, μεσαιπόλιος, *semicanus,* Πυλαιμένης, *Pylæmenes,* Ἰχθαιμένης, *Ichthæmenes,* & quæcumque alia hujuscemodi. Deinde etiam δολιχόσκιον ἔγχος, *longa lancea,* dici potest, ad differentiam ensis: quippe quum & ensis

ριγ'. Ἐν τῷ, Πρόσθε δ' Ἀλέξανδρος προΐει δολιχόσκιον ἔγχος, καὶ ἐν ἄλλοις δὲ πολλαχοῦ, δολιχόσκιον ἔγχος λέγει ὁ Ποιητὴς, [3] ἢ τὸ μακρὸν, οὗ δολιχὴ καὶ ἡ σκιά· ἢ τὸ ὡς δολιχὸν ἰόν, [4] ἤτοι ὡς μακρὸν πορευόμενον, πλεονασμῷ τοῦ σ'· ἢ ὅπερ δολιχὸν γέγονε, [5] διὰ τὸ ἐν σκιᾷ τραφῆναι, ὡς καὶ ἀλλαχοῦ ῥηθήσεται. Ὁ δὲ τοῦ σ' πλεονασμὸς, ἐν πολλαῖς ἤθισται βραχυνομέναις λέξεσι, κατ' ἐπαλληλίαν πυκνήν. οἷα καὶ τὸ θέσκελον, θέσφατον, θεσπέσιον, θεόσδοτον, μογοστόκος Εἰλείθυια. [6] Ἦν δ' ἂν οὕτω καὶ θεοστόκος ἐν μέτρῳ δακτυλικῷ, εἰ μὴ, τραπέντος τοῦ ο εἰς η, θεητόκος ἐγράφη, καθ' ὁμοιότητα τοῦ, στεφανηφόρος, βοτρυηφόρος, σικυήλατον, ὑπήλατον, ἐνήλατον, καὶ τῶν ὁμοίων. Τὸ μέντοι ὁδοιδόκος, καὶ ὁδοιπόρος, ἄλλως ἐθεράπευσε τὸ πολύβραχυ τῶν συλλαβῶν, [7] δι' ἐπενθέσεως τοῦ ι, καθὰ καὶ τὸ μεσαιπόλιος, μεσαιπόλιος, Πυλαιμένης, Ἰχθαιμένης, καὶ ὅσα τοιαῦτα. Δύναται δὲ δολιχόσκιον ἔγχος λέγεσθαι, καὶ πρὸς διαστολὴν ξίφους. [8] ἔγχος γὰρ καὶ τὸ ξίφος παρὰ τοῖς

1. οὕτω καὶ ἔγχος ἐγχείη) Etymologici Magni Auctor: γίνεται ἐκ τοῦ ἔγχος ἐγχέω, ὡς ἐνέω, καὶ σπάω· καὶ πλεονασμῷ τοῦ ι, ἐγχείη. Polit.

2. καὶ ἴσως αὗται μὲν ὀρέκται· ἐκεῖνα δὲ καὶ ἀφίεντο) Hoc fortasse discrimen non est verum. Nam & paullò post Alexander, nec non Menelaus, προΐει δολιχόσκιον ἔγχος. Polit.

Diversis nominibus diversæ species necessariò significantur. Sed quum ad commune aliquod genus referantur, eas sæpenumero confundunt auctores, ac præsertim Poetæ. Salvinius.

3. ἢ τὸ μακρὸν, οὗ δολιχὴ καὶ ἡ σκιά) Hesychius: Δολιχόσκιον, μακρὰν ἔχον σκιάν, μακρόσκιον, (ἐκ τοῦ τὸ μέγα δηλοῦν) ἢ μακρὰν ἰέναι δυνάμενον. Etymologici Magni Auctor: δολιχόσκιον ἔγχος. τὸ μέγα, καὶ μακρὸν, ὃ μακρὰν σκιὰν ἀποτελοῦν· ἢ μακρὰ πορευόμενον, παρὰ τὸ κίειν. Politus.

Lancea est a Græco λόγχη. & ab hac voce est longa. Salvin.

4. ἤτοι ὡς μακρὸν πορευόμενον) Suidas: Δολιχόσκιον, τὸ μακροτέρμονα. Polit.

5. διὰ τὸ ἐν σκιᾷ τραφῆναι) Si δολιχόσκιον est ἐν σκιᾷ τραφέν, non opus est confugere ad pleonasmum. nam τὸ σ' ibi non redundat. Salvinius.

6. Ἦν δ' ἂν οὕτω καὶ θεοστόκος) Deipara Sanctissima dicitur θεοτόκος. Salvinius.

7. δι' ἐπενθέσεως τοῦ ι) Sic παραιβάτης, ἀντὶ τοῦ παραβάτης. Salvin.

8. ἔγχος γὰρ καὶ τὸ ξίφος παρὰ τοῖς Τραγικοῖς) Quid apud Tragicos? Homerus ipse alicubi ἔγχος dicit τὸ ξίφος, ut lib. ... Iliad.

Τὸν ῥ' ἰθὺς μεμαῶτα βάλ' ἔγχεϊ δῖος Ἀχιλλεύς.

Ety-

ταῖς Τραγικαῖς. Βαλεῖν, οὐ τὸ ἀφεῖναι βέλος, ἀλλὰ τὸ ἐπιτυχεῖν ὡς ἐπὶ πλεῖστον εὑρίσκεται παρὰ τῷ Ποιητῇ. Δηλοῖ δέ ποτε καὶ τὸ καταῤῥῖψαι. Οὕτω γὰρ καὶ Ἀχιλλεὺς ἔβαλε πρὸς τῇ γῇ τὸ σκῆπτρον. Λαμβάνεται δὲ καὶ ἀντὶ τοῦ θεῖναι, ὡς τὸ, φιλότητα μετ' ἀμφοτέροισι βάλωμεν. [1] ἤγουν θήσομεν. καὶ, [2] ἐν φρεσὶ βάλῃ, ἤγουν εἰς νοῦν θήσεις· ἐξ οὗ σύνθετον τὸ νουθετεῖν.

ριδ'. Τὴν ἀσπίδα τοῦ Μενελάου, καὶ τὴν τοῦ Πάριδος, πάντοτε ἴσας εἶναι ἱστορεῖ, ὡς περιφερεῖς. Δοκεῖ δὲ ἡ τοῦ Μενελάου ἀσπὶς καὶ χαλκῆν ἔχειν πτύχα ἐπιφαινομένην. Διὸ εἰπών, καὶ βάλεν Ἀτρείδαο κατ' ἀσπίδα πάντοσε ἴσην, ἐπάγει· οὐδ' ἔρρηξε χαλκόν. τὸν ἐπιπολάζοντα δηλαδή. [3] ἀνεγνάμφθη δὲ οἱ
Bas. p. 321. αἰχμά. τουτέστιν, ὡς καὶ ἀλλαχοῦ κεῖται, ἀνεκάμφθη, ἠμβλύνθη. [4] Τινὲς δὲ γράφουσιν, οὐδ' ἔρρηξε χαλκός. ἤγουν, οὐ διεπέρασε τῆς τοῦ Μενελάου ἀσπίδος ὁ κατὰ τὸ δόρυ τοῦ Ἀλεξάνδρου σίδηρος. Ἰστέον δὲ, [5] ὡς αἰχμὴ κυρίως, ἡ ἐπιδορατὶς, ἤγουν τὸ ξίφος τοῦ δόρατος, [6] πα-
Rom. p. 423. ρὰ τὸ αἷμα χέειν, μετατεθέντος τοῦ μ'. Ἀπὸ δ' αὐτῆς, ὡς χρησιμωτάτου μέρους, καὶ ἅπαν τὸ δόρυ, αἰχμὴ συνήθως καλεῖται, ὡς δηλοῖ τὸ, ἀνεγνάμφθη δέ οἱ αἰχμὴ ἀσπίδι ἐνὶ κρατερῇ. Οὕτω δὲ ἀνάπαλιν καὶ δόρυ, τὸ ὅλον ἀπὸ τοῦ ξύλου λέγεται. ὥστε, δύο ὄντων μερῶν τοῦ τοιούτου ὅπλου, ξύλου τε, καὶ σιδήρου, δόρυ μὲν, ἀπὸ τοῦ ξύλου λέγεται· αἰχμὴ δὲ, ἀπὸ τοῦ σιδήρου. Μενέλαος μὲν εὔχεται Ξενίῳ Διὶ κατὰ τοῦ ἅρπαγος μοιχοῦ τίσασθαι, καὶ δαμάσαι ἐκεῖνον. Πέποιθε γὰρ, ὡς δίκαια τὰ τῆς εὐχῆς. Ἀλέξανδρος δὲ, εἰδὼς ἄδικα εὔξασθαι κατὰ τοῦ Μενελάου, οὐ παῤῥησιάζεται, ἀλλὰ σιωπᾷ. τί γὰρ ἂν εἴη τέλος ἀδίκου εὐχῆς; Σημείωσαι δὲ, ὅτι ἡ τοῦ Μενελάου εὐχὴ παρῳδηθεῖσα ἐκ τοῦ, Ζεῦ ἄνα, πρέποι ἂν εἰς κακοξένου ἀράν. οἷον, θεὲ ἄνα, δὸς τίσασθαι, ὅ με πρότερος κάκ' ἔοργε, καὶ ἐμῆς ὑπὸ χερσὶ δάμασσον, ὄφρα τις ἐῤῥίγῃσι καὶ ὀψιγόνων ἀνθρώπων, ξεινοδόκον κακὰ ῥέξαι, ὅ κεν φιλότητα παράσχῃ, ἤγουν ὃς οὔτε ἀποπέμψει, οὔτε λῃστρικῶς βλάψει τὸν ξενωθέντα, φιλοφρο-

sis apud Tragicos Poëtas ἔγχος, *lancea*, appelletur. Βαλεῖν ut plurimùm apud Poëtam, non hoc sensu invenitur, ut significet βέλος, *jaculum*, *seu telum*, dimittere, atque jacere; sed quatenus idem est, atque scopum attingere, & assequi. Sed & interdum significat projicere. Sic enim Achilles ἔβαλε, *projecit*, sceptrum in terram. Nec non accipitur pro θεῖναι, *ponere*. ut, φιλότητα μετ' ἀμφοτέροισι βάλωμεν. videlicet θήσομεν. *amicitiam inter utrosque ponamus*. videlicet *statuamus*, *ac conciliemus*. &, ἐν φρεσὶ βάλῃ. *in animo posueris*, *in animum induxeris*, *in animo cogitaveris*, *apud te statueris*. videlicet εἰς νοῦν θήσεις· ex quo verbum est compositum τὸ νουθετεῖν. *admonere*, *seu commonefacere*.

CXIV. Et Menelai, & Paridis clypeos undique æquales esse memorat, tamquam rotundos, & orbiculares. Videtur autem Menelai clypeus habere etiam exteriorem plicaturam æream. Quocirca, quum dixisset Poëta: Καὶ βάλεν Ἀτρείδαο κατ' ἀσπίδα πάντοσε ἴσην. *Et percussit Atridæ clypeum undique æqualem*: subjungit: Οὐδ' ἔρρηξε χαλκόν. *Neque perrupit æs*, quod nimirum in summo, seu in facie clypei, positum erat: ἀνεγνάμφθη δέ οἱ αἰχμή. hoc est, ut & alibi habetur, ἀνεκάμφθη, ἠμβλύνθη. *Sed reflexa est ei cuspis*, *hoc est*, *recurvata*, *& retusa*. Verùm alii scribunt: Οὐδ' ἔρρηξε χαλκός. *Neque perrupit cuspis ærea*. Videlicet, non Menelai sanè clypeum trajecit ferrum hastæ Alexandri. Quod autem scire oportet, αἰχμή, *cuspis*, propriè est ἡ ἐπιδορατὶς, *acies hastæ*, *summa cuspis hastæ*, videlicet τὸ ξίφος τοῦ δόρατος, *mucro*, *atque ensis hastæ*, παρὰ τὸ αἷμα χέειν, *a fundendo sanguine*, per metathesin τοῦ μ'. Et ab ipsâ, tamquam a parte maximè aptâ, atque accommodatâ, tota hasta, ut moris est, vocatur αἰχμή, *cuspis*, ut patet ex his verbis: ἀνεγνάμφθη δέ οἱ αἰχμὴ ἀσπίδι ἐνὶ κρατερῇ. *Sed reflexa est ei cuspis valido in clypeo* Et sic etiam versâ vice hoc ipsum totum, a ligno dicitur δόρυ, *hasta*, *seu lignum*. Itaque, quum e partibus duabus genus hoc armorum constet, & ligno, & ferro; δόρυ, *hasta*, dicitur a ligno; & αἰχμή, *cuspis*, a ferro. Menelaus Hospitalem Jovem in raptorem, eumdemque adulterum precatur, ut illius ulciscendi, ac sternendi copia sibi, & potestas fiat. Sibi enim ipse persuadet, jure, atque justitiâ maximè nixam esse precationem hanc suam. At verò Alexander, quippe qui probè intelligat, vota sese iniquè atque injustè facturum adversùs Menelaum; non pari sanè orationis libertate utitur; sed silentium tenet. Quò enim tenderet, vel quem sibi tandem finem præstitueret iniqua precatio? Ubi volo, observes, has ipsius Menelai preces, si parœdia inde componatur, ab illis verbis: Ζεῦ ἄνα, *Juppiter rex*, cadere commodùm posse in exsecrationem mali, improbique hospitis. Exempli gratiâ: Θεὲ ἄνα, δὸς τίσασθαι, ὅ με πρότερος κάκ' ἔοργε, καὶ ἐμῆς ὑπὸ χερσὶ δάμασσον, ὄφρα τις ἐῤῥίγῃσι καὶ ὀψιγόνων ἀνθρώπων, ξεινοδόκον κακὰ ῥέξαι, ὅ κεν φιλότητα παράσχῃ. *Deus rex*, *da*, *ut eum ulciscar*, *qui me prior injuriâ affecit*, *eumque meis sub manibus sternito*, *ut quis vel posterorum hominum injuriâ afficere hospitem horreat*, *qui benevolentiam*, *atque officia præstiterit*. videlicet qui nec rejecerit, nec latronum, aut prædonum more,

eum

Etymologici Magni Auctor: ἔγχος, ὅτι ἔγχει. παρὰ ξίφος, καὶ δόρυ οἱ αὐτὸ οἶδεν Ὅμηρος. Æschylus in Persis ἔγχος cadem dicta τὸ ξίφος, δι' ὧν συμαθίω, τῇ ἐγχειρίους, τῇ πλωτοῖς μάχοις. Polinus.

Ensis etymon videtur fluere ab ἔγχος. *hasta*. Salvinius.

1. ἤγουν θήσομεν) Malim, θήσωμεν. Polit.

2. ἐν φρεσὶ βάλῃ) ut δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσι. Alibi: Εἰ μὲν δὴ νόστον γε μετὰ φρεσί, φαίδιμ' Ἀχιλλεῦ, βάλλεαι. Polit.

3. ἀνεγνάμφθη δέ οἱ αἰχμή. τουτέστιν, ὡς καὶ ἀλλαχοῦ κεῖται, ἀνεκάμφθη) Memini scriptum in Hesychio: ἀνεγνάμφθη, ἀνεκάμφθη. Restituendum, ἀνεγνάμφθη. Suidas: ἀνεγνάμφθη, ἀνεκάμφθη. Alii tamen veterum legerunt hic in Homero, ἀνεγνά-

μφθη. Etymologus: ἀνεγνάμφθη δὲ οἱ αἰχμή· ἀπὸ τοῦ μ'. Polit.

4. Τινὲς δὲ γράφουσιν, οὐδ' ἔρρηξε χαλκός) ut & codex quondam meus in membranis. Politus.

5. ὡς αἰχμὴ κυρίως, ἡ ἐπιδορατὶς) Hesychius: αἰχμή, ἐπιδορατίς, ὁ σίδηρος τῶν δοράτων. Suidas: αἰχμή, ἡ ἐπιδορατίς, ὁ σίδηρος τοῦ δόρατος. Polit.

Αἰχμή, *cuspis*, *mucro*. Ezechiel: O *mucro Domini*, *refrigerare*, & *sile*. Salvinius.

6. παρὰ τὸ αἷμα χέειν) Etymologici Magni Auctor: ὀνομάζεται δὲ παρὰ τὸ αἷμα χέειν. Sed & eidem Etymologo derivatur αἰχμή ἀπὸ τοῦ αἴσσω. unde αἰχή, per crasin αἰχή, & pleonasmo τοῦ μ', αἰχμή, ut ex ὀράξω, δραχμή. Politus.

eum læserit, quem hospitio excepit, sed, ut ego quondam Paridem in urbe Lacedæmone, sic eum peramanter, & perofficiosè tractaverit.

CXV. Sciendum autem est, in τῷ, Ζεῦ ἄνα, videlicet ὦ Ζεῦ βασιλεῦ, *o Juppiter rex*, τὸ ἄνα aut vice nominis sumptum esse a præpositione ἀνά, *super*, quæ situm superiorem, seu respectum ad locum superiorem significat, aut factum esse ab ἄναξ, *rex*, rejectâ litterâ duplici, similiter atque fit in τῷ, γύναι, *mulier*. Divinam porrò esse hanc vocem ἄναξ, *rex, seu rector*, quemadmodum antea declaratum est, perspicuè ostendit is, qui ita scribit: Ἄναξ. θεοὺς γὰρ δεσπότας καλεῖν χρεών. *Rex. deos enim dominos vocare oportet*. perinde quasi idem sit, ἄνακτα, *regem*, dicere, & θεὸν, *deum*. Verba illa, ὅς με πρότερος κακὰ ἔοργε, *qui mihi prior mala fecit, seu me prior injuriâ affecit, maléque tractavit*, tum κακοῦργον. *maleficum*, ut compositâ hac voce utar, Paridem esse declarant, tum valent ad explicandum illud: Ἀλεξάνδρου ἕνεκ' ἀρχῆς. *Alexandri gratiâ auctoris*: qui & propterea dicitur ἀρχέκακος, *auctor, & origo malorum*. Rursus illud, καὶ ἐμαῖς ὑπὸ χερσὶ δάμασσον, *meisque sub manibus sterni*, lucem addit illis verbis: δὸς τίσασθαι. *da, ut ulciscar*. Sicuti etiam τοῦ ξεινοδόκου, *hospitis ejus, qui hospitio alios excipit*, explicationem habent illa verba: ὅς κεν φιλότητα παράσχῃ. *qui benevolentiam, & officia præstiterit*. Τὸ ξεινοδόκος, *hospes, qui hospitio alios excipit*, vox est paroxytona, ob actionem, quæ in eâ intelligitur. Quæ enim a verbo nomina componuntur, ea accentum quidem acutum habent in penultimâ, cum repræsentant, atque exhibent actionem; in antepenultimâ verò, cum passionem: nisi obstent regulæ, quas adducit Herodianus. Paroxytonè igitur dicitur λιθοβόλος, ὁ λίθον βάλλων, *qui lapidem jacit*. At verò proparoxytonoè λιθόβολος, ὁ λίθῳ βεβλημένος, *qui ictus est, ac percussus lapide*. Ac πρωτοτόκος quidem, ἡ πρώτως τεκοῦσα, *quæ primitus peperit*; πρωτότοκος verò, ὁ πρῶτος τεχθείς, *qui primus est procreatus, seu in lucem editus*. Sic igitur ξεινοδόκος, agendi significatione, ὁ ξένους δεχόμενος, *qui hospites excipit*.

CXVI. Amicitiæ vox apud Poëtam, ὁ ξεῖνος, *hospes*. Sed apud alios ξεῖνος idem est, atque ὁ ἀλλότριος, *alienus, extraneus, peregrinus*. Quin & Herodotus scribit, ξείνους, *alienos, sive extraneos*, a Laconibus vocari Barbaros consuevisse. Porro autem ab Homerico hoc ξεῖνος, *hospite*, fit ἡ ξενία, *hospitalitas, seu hospitalis necessitudo*, & ὁ ξεινοδόκος, *qui hospitio alios excipit*, & τὸ ξενίζειν, *hospitio excipere*. At verò ἀπὸ τοῦ ξεῖνος, in altero significato *alieni, atque extranei*, fit τὸ ἀποξενοῦσθαι, *peregrinari, in alienam regionem migrare, seu secedere, patriâ procul agere*. Τὸ ἐρρίγησι, *præ metu horreat, sive exhorrescat*, est Præteritum Medium verbi ῥιγῶ, ῥιγήσω, *exhorresco, exhorrescam*. cujus Medium τὸ ἔρριγα, *exhorrui, seu exhorresco*: ex quo τὸ ἐρρίγω, *exhorrescam, seu præ pavore horream*. Vide porrò hoc loci, ut Menelaus δῖον, *divum, seu divinum*, Alexandrum illum vocet, cum ait: δὸς τίσασθαι δῖον Ἀλέξανδρον. *da, ut ulciscar divinum Alexandrum*. Quo quidem loci, institutorum morum gratiâ, docet Homerus, boni viri munus, atque offi-

Φροντίσεται δὲ, ὡς ἐγώ ποτε τὸν Πάριν ἐν Λακεδαίμονι.

ριέ. Ἰστέον δὲ, ὅτι ἐν τῷ, Ζεῦ ἄνα, ἤτοι [1] ὦ Ζεῦ βασιλεῦ, τὸ ἄνα, ἢ ἀπὸ τῆς ἀνὰ προθέσεως τῆς δηλούσης τὴν ἄνω σχέσιν εἴληπται εἰς ὄνομα, ἢ ἀπὸ τοῦ ἄναξ, ἀποβολῇ τοῦ διπλοῦ, γέγονεν, [2] ὁμοίως τῷ, γύναι. Ὅτι δὲ θεία, ὡς καὶ προδεδήλωται, λέξις ἐστὶ τὸ ἄναξ, δηλοῖ καὶ ὁ γράψας οὕτω· [3] Ἄναξ. θεοὺς γὰρ δεσπότας καλεῖν χρεών. [4] ὡς ταυτὸν ὂν, ἄνακτα εἰπεῖν, καὶ θεόν. Τὸ δὲ, ὅς με πρότερος κακὰ ἔοργε, κακοῦργον τε, συνθέτως εἰπεῖν, τὸν Πάριν εἶναι δηλοῖ, καὶ διασαφητικόν ἐστι τοῦ, Ἀλεξάνδρου ἕνεκ' ἀρχῆς, τοῦ καὶ ἀρχεκάκου διὰ ταῦτα. Τὸ δὲ, καὶ ἐμαῖς ὑπὸ χερσὶ δάμασσον, διασαφητικόν ἐστι τοῦ, δὸς τίσασθαι, ὥσπερ καὶ τοῦ ξεινοδόκου ἑρμηνευτικόν ἐστι τὸ, ὅς κεν [5] φιλότητα παράσχῃ. Τὸ δὲ ξεινοδόκος παροξύνεται, διὰ τὴν ἐν αὐτῷ νοουμένην ἐνέργειαν. Τὰ γὰρ παρὰ ῥῆμα σύνθετα ὀνόματα, παροξύνεται μὲν, ὅτε ἐνέργειαν ὑπισχνῆται· προπαροξύνεται δὲ, ὅτε πάθος, εἰ μὴ κανόνες κωλύοιεν, οὓς παρατίθεται Ἡρωδιανός. Λιθοβόλος μὲν οὖν παροξυτόνως, ὁ λίθον βάλλων· προπαροξυτόνως δὲ ὁ λίθῳ βεβλημένος, καὶ πρωτοτόκος μὲν, ἡ πρώτως τεκοῦσα· πρωτότοκος δὲ, ὁ πρῶτος τεχθείς. [6] Οὕτω καὶ ξεινοδόκος ὁ ξένους δεχόμενος ἐνεργητικῶς.

ρις΄. Φιλικὴ δὲ λέξις, ὁ ξεῖνος, παρὰ τῷ Ποιητῇ. [7] παρὰ δὲ ἄλλοις, ξεῖνος ὁ ἀλλότριος. Ἡρόδοτος δὲ λέγει καὶ, ὅτι ξείνους οἱ Λάκωνες ἐκάλουν τοὺς βαρβάρους. Γίνεται δὲ ἀπὸ μὲν τοῦ Ὁμηρικοῦ ξείνου ἡ ξενία, καὶ ὁ ξεινοδόκος, καὶ τὸ ξενίζειν· ἀπὸ δὲ τοῦ λοιποῦ, τὸ ἀποξενοῦσθαι. Τὸ δὲ ἐρρίγησι, μέσος ἐστὶ παρακείμενος τοῦ ῥιγῶ ῥιγήσω. οὗ τὸ ἔρριγα, ἐξ οὗ τὸ ἐρρίγω. Ὅρα δ' ἐν ταῖς ῥήσεσι, καὶ ὅτι δῖον τὸν Ἀλέξανδρόν φησιν ὁ Μενέλαος, εἰπὼν, δὸς τίσασθαι δῖον Ἀλέξανδρον· παιδεύοντος Ὁμήρου, δεῖν τὸν σπουδαῖον ἄνδρα, εὐλογητικὸν εἶναι

ὡς

1. ὦ Ζεῦ βασιλεῦ) Aristophanes Nebulis in principio: Ὦ Ζεῦ βασιλεῦ, τὸ χρῆμα τῶν νυκτῶν ὅσον Ἀπέραντον. οὐδέποθ' ἡμέρα γενήσεται; quos versus Muretus totidem versibus Latinè expressit elegantissimè: *Rex Juppiter, quàm immensa res est noctium! Numquam ne posthac nascetur dies?* Salvinus.

2. ὁμοίως τῷ, γύναι) Sicut ab ἄναξ, ὦ ἄνα· ita ἀπὸ τοῦ γύναιξ, ὦ γύναι. Seldio.

3. Ἄναξ. θεοὺς γὰρ δεσπότας καλεῖν χρεών) Versus Euripidis in Hippolyto. *Politus*.

4. ὡς ταυτὸν ὂν, ἄνακτα εἰπεῖν, καὶ θεόν) Scholiasta Euripidis: Ἄναξ, κυρίως σωτήρ. τοὺς μὲν θεοὺς ἄνακτας, καὶ σωτῆρας καλοῦμεν. καταχρηστικῶς δὲ καὶ τοὺς δεσπότας ἄνακτας καλοῦμεν, ὡς ἀνθρώπους σωτῆρας. Tria Etymologo notat ὁ ἄναξ, τὸν βασιλέα, τὸν δεσπότην, τὸν θεόν. Politus.

5. φιλότητα) φιλοφροσύνην. comitatem, benevolentiam. Salvinus.

6. Οὕτω καὶ ξεινοδόκος ὁ ξένους δεχόμενος, ἐνεργητικῶς) Sic θεοτόκος, θεοφόρος, cum acuto in penultimâ. Seldio

7. παρὰ δὲ ἄλλοις, ξεῖνος ὁ ἀλλότριος) Hostis appellatione apud priscos Latinos significabatur hospes. Cic. de offic. l. 1. perduellem enim eum, quem postea hostem, olim vocabant. ξεῖνος, si significet ἀλλότριον, non hospes; sed hostis reddi potest. *Salvinus*.

ὡς τὰ πολλὰ, καὶ μὴ σκωπτικὸν, ἐν οἷς οὐ χρή. Ἔχει δέ τι καὶ βαρύτητος ὁ λόγος, ὡς μὴ δέον ὂν τὸν θεῖον ἄνδρα κακὰ ἐοργέναι. Γενναίας βολῆς δόρατος φραστικὸν τὸ, ἀμπεπαλὼν προΐει δολιχόσκιον ἔγχος, καὶ βάλε κατ' ἀσπίδα. διὰ μὲν ἀσπίδος ἦλθε φαεινῆς ὄβριμον ἔγχος, καὶ διὰ θώρηκος πολυδαιδάλου ἠρήρειστο. ἀντικρὺ δὲ παραὶ λαπάρην διάμησε χιτῶνα ἔγχος. ἤτοι ῥᾷον διέκοψε, καὶ οἷον ἐθέρισε. Κυρίως γὰρ ἐπὶ θέρους τὸ ἀμᾶν, ὅθεν ἀμᾶσθαι τροπικῶς καὶ τὸ δρακὶ συνάγειν. ὡς τὸ, κόνιν ἐπαμησάμενος. ¹ Γίνεται δὲ ἡ λαπάρα, δι' ἧς ὁ κενεὼν δηλοῦται, ² παρὰ τὸ λάπτω τὸ ἐκκενῶ. ὡς καὶ ὁ κενεὼν, ἐκ τοῦ κενοῦ, ὁ λαπαχθεὶς τόπος, καὶ κενὸς ὀστῶν. Ὅτι δὲ ἐκ τοῦ λάπτω γίνεται καὶ τὸ ἀλαπάζω, προείρηται. ³ ἀπ' αὐτοῦ δὲ καὶ λάπαθος, φυτὸν εὔθετον εἰς γαστρὸς ὑπαγωγήν.

officium esse, bene de aliis & honorificè ut plurimùm loqui, nec alterum quemquam, ubi non oportet, irridere, nec mordacibus verbis incessere. Quamquam nescio quid etiam acerbitatis ipsa hæc habeat oratio, eo quòd divinum illum virum minimè omnium deceat improbè agere. Validum lanceæ ictum exprimit illud: *Vibratam emisit longam lanceam, eoque clypeum percussit. Per clypeum quidem splendidum robusta lancea penetravit, & in thorace affabre facto infixa est. E regione autem, juxta ile, tunicam lancea* διάμησε, *demessuit*, sive faciliùs dissecuit, ac discidit, & veluti ἐθέρισε, *messuit*. Propriè enim de messe dicitur τὸ ἀμᾶν, *metere*. Unde etiam ἀμᾶσθαι per metaphoram dicitur pugillo colligere, seu aggerere. ut, κόνιν ἐπαμησάμενος. *pulverem quum collegisset*. Oritur autem ἡ λαπάρα, qua voce ὁ κενεὼν, *ile*, significatur, a verbo λάπτω, quod est evacuo, exinanio, exhaurio. sicuti etiam ὁ κενεὼν, *ile*, a verbo κενῶ, *vacuo*, *seu exinanio*, idest, locus corporis vacuus, & ab ossibus inanis. Ceterùm a verbo λάπτω, ut supra a nobis dictum est, fit etiam τὸ ἀλαπάζω, *evacuo*; & ab ipso λάπαθος, *lapathus*, seu rumex, oleris genus, aptum ad ventrem subducendum.

Ἀτρεΐδης δὲ ἐρυσσάμενος ξίφος ἀργυρόηλον,
Πλῆξεν ἀνασχόμενος κόρυθος φάλον. ἀμφὶ δ' ἄρ' αὐτῷ
Τριχθά τε, καὶ τετραχθὰ διατρυφὲν ἔκπεσε χειρός.
Ἀτρεΐδης δ' ᾤμωξεν ἰδὼν εἰς οὐρανὸν εὐρύν·
Ζεῦ πάτερ. οὔτις σεῖο θεῶν ὀλοώτερος ἄλλος.
Ἦ τ' ἐφάμην τίσασθαι Ἀλέξανδρον κακότητος.
Rom. p.424 Νῦν δέ μοι ἐν χείρεσσιν ἄγη ξίφος· ἐκ δέ μοι ἔγχος
Ἠΐχθη παλάμηφιν ἐτώσιον, οὐδ' ἔβαλόν μιν.

Atrides verò, educto ense argenteis clavis insigni,
Eque sublato, percussit conum galeæ. Sed ad ipsum
In ternaque, quaternaque frusta diffractus, excidit manu.
Tum Atrides in latum cœlum suspiciens, ejulavit:
Juppiter pater, nemo quisquam aliis deorum te perniciosior,
Equidem me ulturum speraveram Alexandri injuriam.
Nunc verò mihi in manibus fractus est ensis; mihi que lancea
Excidit manu irrita, neque sum eum assecutus.

ριζ΄. ⁴ Ἀνασχόμενος, οὐχ ὁ ὑπομείνας, ὡς παρὰ τοῖς μεθ' Ὅμηρον, ἀλλ' ὁ ὑψοῦ τείνας τὴν χεῖρα. Φησὶ γὰρ ἐρυσσάμενος ξίφος ἀργυρόηλον πλῆξεν ἀνασχόμενος κόρυθος φάλον. Ἀλλαχοῦ δὲ ἐνεργητικῶς, χεῖρας ἀνασχὼν φησὶν ἐπὶ εὐχῇ. καὶ, χεῖρας ἀνέσχον. ⁵ Φάλος δὲ κόρυθος, ἀσπιδίσκιον, ὡς καὶ ἀλλαχοῦ φανήσεται.

CXVII. Ἀνασχόμενος, non is, qui sustinet, aut patitur, seu tolerat, ut apud scriptores posteriores Homero; sed is, qui sublime extendit, seu porrigit, aut sustollit manum. Sic enim loquitur: ἐρυσσάμενος ξίφος ἀργυρόηλον, πλῆξεν ἀνασχόμενος κόρυθος φάλον. *educto ense clavis argenteis insigni, eumque sustollens, galeæ conum percussit*. Verùm alibi formâ activâ dicit, χεῖρας ἀνασχὼν, *manus sustollens*, ad precandum. &, χεῖρας ἀνέσχον. *manus sustulerunt*. Φάλος κόρυθος, *conus galeæ*, scutulum est, seu parvus umbo,

1. Γίνεται δὲ ἡ λαπάρα, δι' ἧς ὁ κενεὼν δηλοῦται. παρὰ τὸ λάπτω) Eusthathius supra: Ἀλαπάξαι δὲ κυρίως τὸ ἐκκενῶσαι. ὅθεν καὶ λαπάρα ὁ κενὸς τόπος, καὶ λαγόνα. Γίνεται δὲ ἐκ τοῦ λαπάξαι, πλεονασμῷ τοῦ α. At verò τὸ λαπάζειν fieri dicit ex τὸ λάπτειν. Λαπάρα quantum sit, & qua ab Homero intelligatur, explanat accuratè Galenus, cum alibi, tum Comment. 2. in librum Hippocratis De Fracturis, ad verba illa Hippocratis: Προσπεριβάλλειν δὲ χρὴ ὀλίγα τῶν ὀθονίων κύκλῳ ἀμφὶ τὸ ἰσχίον, καὶ τὰς λαπάρας. ubi Galenus: [illegible] inquit, [illegible] λαγόνων [illegible] ὀνομάζεσθαι λαπάρα. καὶ [illegible] παρὰ τῷ Ποιητῇ [illegible] Οὖτα κατὰ λαπάρην. [illegible] Et Comment. 2. in Prognostic. Hippocratis: [illegible] Minus accuratè λαπάραν, *abdomen* reddunt Glossographi: quos nos alibi, eam doctos viros, imprudenter secuti sumus. Abdomen a pube sursum versus assurgit: quod ita describit Celsus: *Ipsa autem ilia inter costas, & pubem imo ventre posita sunt: a quibus ac pube abdomen sursum versus ad præcordia pervenit: ab exteriore parte evidenti cute, ab interiori levi membrana inclusum, quæ omento jungitur, περιτόναιος autem a Græcis nominatur*. Græcè est ὑπογάστριον, seu ἐπιγάστριον. Λαπάρα verò proprie est sub costis, pars certè corporis depressior, atque inanior, unde etiam nomen est sortita, quippe ipsa λαπαρά. Rufus Ephesius: Τὰ δὲ ὑπὸ ταῖς πλευραῖς μαλακὰ, λαπάραι, καὶ κενεῶνες. [illegible] λαγόνων ἐστί. Etymologici Magni Auctor: τί δέ ἐστι λαπάρα; ὁ κενὸς τοῦ σώματος τόπος, ὁ ὑποκάτω τῶν πλευρῶν κείμενος. Etiam Erotianus in Onomastico Hippocratis, cum λαπάρην exponit τὸν πλευρῶν. Immò verò λαπάρα Hippocrati [illegible] πλευρὰς, καὶ τοῦ [illegible] λαγόνος ἐστί. eumdem sic in eodem Onomastico ab Erotiano exponitur κενεὼν, τὸ ἀπὸ τῶν πλευρῶν μέρος ἕως τῶν λαγόνων. Idem autem κενεὼν, atque ἡ λαπάρα. Etymologici Magni Auctor: Κενεὼν ὁ κατὰ τὴν λαγόνα τόπος, ὁ λαπαρὸς παρὰ τὸ κενὸς εἶναι ὀστέων. καὶ γὰρ λαπάρα λέγεται [illegible] πλευρῶν. λαπάξαι γὰρ τὸ κενῶσαι. Galenus Comment. 2. in librum De Fracturis: [illegible] Et Comment. in Librum Hippocratis De Medic. Officinâ, ubi explicat, quæ dicta sunt ab Hippocrate λαπαρώτερα τοῦ σώματος. [illegible] Unde quia λαπαρὸν τὸ κενὸν, καὶ κατεσταλμένον, ideo etiam Hippocrates libro de Articulis λαπαρὰς dicit τὰς πλευρὰς [illegible] Quod observavit Galenus Commentar. 3. ad eum librum. *Politus*.

2. παρὰ τὸ λάπτω) Nonius: *lapit, vorat*. ἀπὸ τοῦ λάπτειν. Salvinus.

3. ἀπ' αὐτοῦ δὲ καὶ λάπαθος) ἡ βοτάνη, καθαρτικὴ οὖσα γαστρός. Pola.

4. Ἀνασχόμενος) ἀνεχόμενος. Epicteti dictum: Ἀνέχου, καὶ ἀπέχου. *Sustine, & Abstine*. Salvinus.

5. Φάλος δὲ κόρυθος, ἀσπιδίσκιον) Alii ὀξυτόνως φαλός. Etymologici Magni Auctor: Φαλὸς, ἀσπιδίσκιόν τι μικρὸν, [illegible] Dicit hic Etymologus, sese in Dictionario Oratorio reperisse, σημαίνειν τὸ φαλὸς, βάλαι, ἢ λόφοι, ἢ ὑπερέχουσαν πέτραν ἐν θαλάσσῃ. Ex eodem Dictionario Oratorio Suidas, vel quod est ex φαλὸς βαρυτόνως· φάλος, βάλος, ἢ λόφος, ἢ ὑπερέχουσα πέτρα ἐν θαλάσσῃ. Politus.

bo, ut & alibi videbitur, aut parva quædam stella, ante frontem posita, alba, ac splendida, a voce φαλιὰ, quæ *album* significat. Id ipsum autem dicitur παρὰ τὸ φαίνειν λίαν, *a valde lucendo*, *sive ex eo, quòd admodum splendeat*. Unde & φαλακρὸς, *calvus*, ὁ τὸ κάρα φάλιος, sive λαμπρὸς, *is*, *qui capite est albo*, *ac rutilante*, ut falsè quidam, atque urbanè in Odysseâ Ulyssem vocat. nec non πέτρα φαληριῶσα, *petra*, *seu rupes albescens*, apud Lycophronem, Leuce, seu Alba insula. & κύματα apud Homerum φαληριόωντα, *fluctus spumâ albescentes*, idest, albi. Ad illa verba: ἀμφὶ δ' ἄρ' αὐτῷ ξίφος τριχθά τε, καὶ τετραχθὰ διατρυφὲν, ἔκπεσε χειρός. *Sed ad ipsum ensis in ternaque, quaternaque frusta disruptus, excidit manu*. facilè dixeris, auribus tuis ferrum obstrepere, dum frangitur. Fragorem enim nescio quem hujuscemodi, ac sonum ipsa edit vocabulorum horum asperitas: quasi scilicet sic de industriâ, fictis per onomatopœjam vocibus, loquatur Poëta. quemadmodum rursus e contrario, ut supra etiam scriptum est, eo loci, quo ait: μέγαν ἐλέλιξεν Ὄλυμπον, *magnum convolvit*, *seu concussit Olympum*, videlicet magnum cœlum commovit, copiosior est, ac crebrior planâ illâ, ac lævi litterâ λ', ut liberâ, atque expeditâ immutabilis illius litteræ pronuntiatione, velocem, ac celerem τοῦ οὐρανοῦ, *cœli*, motum repræsentet. quod quidem cœlum faciliori est pronuntiatione, ac faciliori, si dicitur Ὄλυμπος, *Olympus*. Τὸ τριχθὰ, & τετραχθὰ, *trifariam*, *& quadrifariam*, *seu in ternas*, *& quaternas partes*, fit ex τρίχα, *trifariam*, & τέτραχα, *quadrifariam*, ad asperitatem majorem soni. quod utique fit etiam in ὄχθος, & ὄχθη, *ripa*, *seu præruptus locus ripæ*. Nam & in iis vocibus, quippe quæ derivatæ sint a verbo ἐξέχειν, *eminere*, *seu prominere*, pleonasmus est τοῦ θ. Sicuti etiam, secundùm nonnullos, in verbo εὐοχθεῖν, *bonis affluere*, *in iisque lætari*. quod legitur apud Hesiodum. itemque in τῷ, χθὼν, χθονὸς, *tellus*, *telluris*. Superiora autem illa vocabula sunt oxytona, ut τὸ δηθὰ, *videlicet*.

CXVIII. Τὸ διατρυφὲν, *diffractum*, *ac diruptum*, fit ex θρύπτω, *frango*, *confringo*, *dirumpo*, verbo per onomatopœjam conficto ad imitationem soni; & participium est Aoristi secundi Passivi. Atque inde etiam derivatum est τὸ τρύφος, *fragmentum*, *seu frustum*: nec non ἡ τρυφὴ, *mollities deliciarum*, utpote quæ θρύπτει, *frangit*, hominem

νῦται, ἢ ἀστερίσκος τις, [1] προμετωπίδιος, λευκὸς, καὶ λαμπρὸς, ἐκ τοῦ φάλιον τὸ λευκόν. [2] αὐτὸ δὲ παρὰ τὸ φαίνειν λίαν. ὅθεν καὶ [3] φαλακρὸς ὁ τὸ κάρα [4] φάλιος, ἤτοι λαμπρός. [5] ὡς καὶ ἐν Ὀδυσσείᾳ σκώπτει τις τὸν Ὀδυσσέα. [6] καὶ πέτρα δὲ φαληριῶσα, παρὰ Λυκόφρονι, ἡ Λευκὴ νῆσος. [7] καὶ κύματα παρ' Ὁμήρῳ φαληριόωντα, τὰ λευκά. Ἐν τῷ, ἀμφὶ δ' ἄρ αὐτῷ ξίφος τριχθά τε, καὶ τετραχθὰ διατρυφὲν, ἔκπεσε χειρός· ἤκουσας ἂν, σιδήρου θραυομένου ἀκούειν. Τοιοῦτον γάρ τινα ἦχον ἡ τῶν λέξεων ὑπηχεῖ τραχύτης· ἐπίτηδες οὕτω φράζοντος τοῦ Ποιητοῦ ὀνοματοποιίας τρόπῳ. ὥσπερ αὖ πάλιν τοὐναντίον, ὡς καὶ προεγράφη ἐν τῷ, μέγαν ἐλέλιξεν Ὄλυμπον, ἤγουν τὸν μέγαν ἐκίνησεν οὐρανὸν, ἐπλεόνασε τῇ τοῦ λ' λειότητι, ἵνα τῷ ἀπαραποδίστῳ τῆς κατὰ τὸ ἀμετάβολον φράσεως, τὴν ὀξυκινησίαν ἐμφήνῃ [8] τοῦ οὐρανοῦ· ὃς λειότερον Ὄλυμπος λέγεται. [9] Τὸ δὲ τριχθὰ, καὶ τετραχθὰ, ἐκ τοῦ τρίχα, καὶ τοῦ τέτραχα γίνεται, πλεονασμῷ τοῦ θ, διὰ τραχυφωνίαν πλείονα. ὃ δὴ γίνεται καὶ ἐπὶ τοῦ ὄχθος, καὶ ὄχθη. [10] Καὶ ἐν αὐτοῖς γὰρ, ἀπὸ τοῦ ἐξέχειν γενομένοις, πλεονασμὸς τοῦ θ' ἐστίν. ὡς καὶ ἐν τῷ εὐοχθεῖν, κατά τινας, [11] ὃ παρ' Ἡσιόδῳ κεῖται. καὶ ἐν τῷ, [12] χθὼν, χθονός. [13] ὀξύνεται δὲ, ὡς τὸ δηθά.

ρικ. Τὸ δὲ διατρυφὲν, ἐκ τοῦ θρύπτω γίνεται ὀνοματοπεποιημένου ῥήματος. καί ἐστι μετοχὴ δευτέρου παθητικοῦ ἀορίστου. Ἐντεῦθεν δὲ καὶ τὸ τρύφος παρῆκται· ἔτι δὲ καὶ ἡ τρυφὴ, ὡς τὸν ἁπαλὸν θρύπτουσα. Ὅρα δὲ, ὡς

Bas. p. 322.

1. προμετωπίδιος) Suidas: φάλιον, τὸ προμετωπίδιον. Sic etiam φάλαρα exponit Suidas τὰς προμετωπίδας, τὰς ἀσπιδίσκας, ἢ κόσμον τὸν κατὰ τὸ μέτωπον τῶν ἵππων. Itemque Etymologus φάλαρα, τὰς προμετωπιδίας ἀσπιδίσκας, τὸν κόσμον τὸν κατὰ τὸ μέτωπον τῶν ἵππων. Politus.

2. αὐτὸ δὲ παρὰ τὸ φαίνειν λίαν) Etymologus παρὰ τὸ φάος. ἢ παρὰ τὸ εὖ φέρω. unde etiam ea, quæ diximus, φάλαρα, τὰ κοσμήματα, διὰ τὸ λαμπρύνειν. Politus.

3. φαλακρὸς ὁ τὸ κάρα φάλιος, ἤτοι λαμπρὸς) Etymologici Magni Auctor: φαλακρὸς ὁ τὸ ἄκρον ἔχων φαλόν· ὅ ἐστι λευκόν. παρὰ τὸ φάος. φάλιον γὰρ τὸ λευκόν. Polit.

4. φάλιος, ἤτοι λαμπρὸς) Hesychius: φαλιὸν, λαμπρόν. Scholiastes Theocriti: τὸ φάλιον δὲ, καὶ βάλιον, λέγουσιν ἐπὶ τῶν ἐχόντων τὸ λευκὸν ἐν τῷ μετώπῳ. Polit.

5. ὡς καὶ ἐν Ὀδυσσείᾳ σκώπτει τις τὸν Ὀδυσσέα) ut Eurymachus Ulyssem a calvitio facetè sic notat, atque irridet in Odysseâ:

Οὐκ ἀθεεὶ ὅδ' ἀνὴρ Ὀδυσήϊον ἐς δόμον ἵκει·
Ἔμπης μοι δοκέει δαΐδων σέλας ἔμμεναι αὐτοῦ,
Καὶ κεφαλῆς· ἐπεὶ οὔ οἱ ἔνι τρίχες οὐδ' ἠβαιαί. Polit.

6. καὶ πέτρα δὲ φαληριῶσα, παρὰ Λυκόφρονι, ἡ Λευκὴ νῆσος) πέτρα φαληριῶσα. Lycophron:

Ἀκτὴν φαληριῶσαν αἰνύσσει σπίλον.

Dicit Lycophron τὴν Λευκὴν νῆσον τοῦ Εὐξείνου, ἢ τὴν λευκαινομένην ἐν τῷ ἀφρῷ τῶν κυμάτων. ἢ, κατὰ Διονύσιον τὸν Περιηγητὴν, ὅτι λευκοὶ πολλὰ ζῶα ταύτην κατοικεῖ, λάροι, κύκνοι, καὶ πελαργοί. De Leuce insulâ versus hi sunt Dionysii Periegetæ:

Ἔστι δέ τις καὶ σκαιὸν ὑπὲρ πόρον Εὐξείνοιο
Ἄντα Βορυσθενίδος πολυώνυμος ἐν ἁλὶ νῆσος
Ἡρώων. Λευκὴν μιν ἐπωνυμίην καλέουσιν,
Οὕνεκά οἱ τὰ πέρισσα κινώπετα λευκὰ τέτυκται. Politus.

7. καὶ κύματα παρ' Ὁμήρῳ φαληριόωντα) Etymologici Magni Auctor: καὶ ῥῆμα φαληριῶ· ὅθεν Ὅμηρος ἐπὶ τῶν κυμάτων, φαληριόωντα. Hesychius: φαληριόωντα. λευκανθίζοντα, ἢ λευκαινόμενα. Politus.

8. τοῦ οὐρανοῦ, ὃς λειότερον Ὄλυμπος λέγεται) Τοῦ λάμβδα, & τοῦ ῥῶ, elementorum usum ad dulcia, & aspera repræsentanda vide apud Platonem in Cratylo. Salvinus.

9. Τὸ δὲ τριχθὰ, καὶ τετραχθὰ, ἐκ τοῦ τρίχα, καὶ τοῦ τέτραχα) Etymologici Magni Auctor: τρίχα, καὶ τέτραχα, καὶ πλεονασμῷ τοῦ θ', τριχθὰ, καὶ τετραχθὰ, ὀξυτόνως. Politus.

10. Καὶ ἐν αὐτοῖς γὰρ, ἀπὸ τοῦ ἐξέχειν γενομένοις, πλεονασμὸς τοῦ θ' ἐστὶν) Etymologici Magni Auctor: ὄχθαι, τὰ χείλη τῶν ποταμῶν, τὰ ἐξέχοντα· παρὰ τὸ ἔχω ὄχος. τὸ θηλυκὸν, ὄχη· καὶ πλεονασμῷ τοῦ θ', ὄχθη. Polit.

11. παρ' Ἡσιόδῳ) Hesiodus Operibus: Εὐοχθεῖν δ' ἵξοισ πολιὸν ἔαρ. Proclus: Εὐοχθεῖν, χαίρειν, πληθύνειν ταῖς ὀχαῖς. ὀχὴ δὲ, ἡ τροφή. ὥρισται οὖν κατὰ πλεονασμὸν τοῦ θ'. Polit.

Originatio hujusmodi: εὐοχεῖν. εὐοχθεῖν. εὐοχθεῖν. ὀχὴ, alimentum, quod Jurisconsulti veteres *exhibitionem* vocant, quasi *præbitionem*, seu *præbenda*, *orum*. Salvinus.

12. χθὼν, χθονὸς) χθὼν quasi a verbo χέω, unde χόος. χοῦς, *pulvis*. χοϊκὸς apud S. Paullum, *terrenus homo*. χθόνιος. Salvinus.

13. ὀξύνεται δὲ, ὡς τὸ δηθὰ) Regula hæc est Etymologi: τὰ εἰς χα λήγοντα ἐπιῤῥήματα, ἔχοντα τὸ χ', πρὸ τοῦ θ', ὀξύνεται. Alia est apud eumdem regula, unde colligit, τὸ αὖθι fieri ex αὖθεν. quæ etiam regula simul ostendit, acuendum esse τὸ τριχθὰ, pariter atque τὸ δηθά. Regula est hujuscemodi: Τὰ εἰς θα δισύλλαβα ἐπιῤῥήματα, μὴ ἐκ μεταθέσεως ὄντα τοῦ θι, ὀξύνεσθαι θέλουσιν· οἷον δηθὰ, τριχθά. Εἰ δὲ, inquit, τοῦτο οὐκ ἐκ μεταθέσεως ὑπῆρχε τοῦ αὖθεν, ὤφειλεν ὀξύνεσθαι. οὐκ ἄρα ἐστὶ τὸ αὖθι ἐκ τοῦ αὖθι; Politus.

ὡς δυστυχοῦντα τὸν Μενέλαον ἐνταῦθα ποιεῖ Ὅμηρος, οὐ μόνον, ὅτι τοῦ πρώτως βαλεῖν ἀπέτυχεν, ἀλλὰ καὶ ὅτι τὸ ἔγχος ἐτώσιον ἀφῆκε· καὶ τῇ θραύσει δὲ τοῦ ξίφους, καὶ τῇ φυγῇ τοῦ Πάριδος. Ἀλεξάνδρῳ δὲ τὰ πλείω εὖ ἔτυχε. Κάμπτεται γὰρ αὐτῷ ἡ αἰχμή, καὶ τοῦτό γε μόνον οὐκ εὐτυχεῖ. Τὰ δ' ἄλλα, εὖ ἐκείνῳ συμπίπτει. Πρῶτός τε γὰρ βάλλει ἐκ τύχης κλήρου, καὶ ἡ τρυφάλεια ἑλκομένου ῥήγνυται, καὶ αὐτὸς διαφεύγει τὸν φόνον. Ὃ δὲ μέγιστόν ἐστι τῷ μὲν ἀδικηθέντι εὐτύχημα, δυσδαιμονία δὲ τῷ ἅρπαγι, τοῦτο τό, ὅτι νικᾷ μὲν ὁ Μενέλαος, ἡττᾶται δὲ ὁ Ἀλέξανδρος. Διδάσκει δὲ καὶ ἐν τούτοις ὁ Ποιητὴς τὸ ἐν τοῖς πρακτέοις ἀνώμαλον. Ἕτοιμοι πρὸς βλασφημίαν οἱ δυστυχοῦντες. Μενέλαος οὖν οὐκ εὐτυχῶν ἐνταῦθα, φησί· Ζεῦ πάτερ, οὔτις σεῖο θεῶν ὀλοώτερος ἄλλος. ἦ τ' ἐφάμην τίσασθαι Ἀλέξανδρον κακότητος. νῦν δέ μοι ἐν χείρεσσιν ἄγη ξίφος, καὶ ἑξῆς. Οὐκ ἀπαιδεύτως δὲ ὁ βασιλεὺς λαλεῖ, ἀλλ' εὐσεβῶς, ὡς χρεὼν ὂν δυσπραγεῖν τὸν κακόν. Ἰστέον δέ, ὅτι τὸ ὀλοώτερος θεῶν, ἀντὶ τοῦ, ὀλοὸς ἐν θεοῖς. [1] Ἐνταῦθα γὰρ ἡ σύγκρισις ἀντὶ ἁπλοῦ νοεῖται, ὡς καὶ ἀλλαχοῦ. Τὸ δὲ τίσασθαι Ἀλέξανδρον κακότητος, ἤγουν ἕνεκεν τῆς κακίας, Ἀττικὴν ἔχει ἔλλειψιν. Πλεονάζουσι δὲ οἱ μεθ' Ὅμηρον τῷ τοιούτῳ σχήματι. ὁποῖον καὶ τό, θαυμάσαι δίκαιον Ἰσοκράτην τῆς τέχνης. [2] Τὸ δὲ ἄγη, Ἀττικοί, ἐάγη φασίν. Ἰστέον δέ, ὅτι τό, ἦ τ' ἐφάμην τίσασθαι, καὶ ἑξῆς, ἀφελοῦς ἰδέας ἐστίν. Ἀπλοϊκοῦ γὰρ ἤθους, μέμφεσθαι τὸ θεῖον, ὅτι μὴ γέγονεν, ὅπερ τις ἔφετο. Ἀποτυχίαν φράζων ἀφέσεως ἔγχους, περιφραστικώτερόν φησιν· ἐκ δέ μοι ἔγχος ἠΐχθη παλάμηφιν ἐτώσιον. Εἶτα στενοχωρῶν τὴν περίφρασιν, φησίν· οὐδ' ἔβαλόν μιν. Ταυτὸν γὰρ τοῦτο πρὸς τό, [3] ἐξηΐχθη παλάμης ἔγχος ἐτώσιον.

nem voluptarium. Ac vide, ut hoc quidem loci minùs fortunatum Homerus facit Menelaum, non solùm quia nequaquam ei obtigit, ut telum primus adigeret; sed etiam quia frustra ipse hastam conjecit; ac præterea est ei ensis diruptus, Parisque ex ejus manibus effugit. Alexandro contra pleraque prosperè, ac feliciter evenerunt. Etsi enim reflectitur ei, ac retunditur cuspis, atque hac certè quidem unâ in re minimè ei favet, nec propitia est fortuna; tamen cetera alia bene illi, atque ex voto succedunt. Nam & id fortunæ munere sortitur, ut prior petitionem faciat, &, dum pertrahitur, galea, dirupto loro decidit, & ipse mortem evadit. Quod autem maximum est, quodque prosperè quidem, ac feliciter cedit ei, qui injuriam accepit, malè verò, atque infeliciter raptori, illud certè est, quòd victoria stat a Menelao, vincitur autem Alexander. Atque hic etiam docet Poëta, quàm nihil sit æquale in rebus agendis. Prompti ad maledicendum, atque obtrectandum ii, qui adversâ fortunâ laborant. Itaque Menelaus, quum prospero hic successu minimè utatur: *Juppiter pater*, inquit, *nemo alius quisquam deorum te est perniciosior. Equidem me Alexandri injuriam ulturum esse speraveram. Nunc autem mihi in manibus fractus est ensis*. &c. Nec tamen procaciter rex, aut insolenter; sed piè, ac religiosè loquitur, co quòd malum hominem malâ fortunâ uti oporteat. Sciendum porrò est, τό, ὀλοώτερος θεῶν, *perniciosior deorum*, dictum esse pro, ὀλοὸς ἐν θεοῖς. *perniciosus inter deos*. Hæc enim loci comparatio illa pro simplici nomine, ut & alibi, accipitur. Ellipsin habet Atticam τὸ τίσασθαι Ἀλέξανδρον κακότητος, *ulcisci Alexandrum injuriæ*, videlicet ἕνεκεν τῆς κακίας, *ob injuriam, atque improbitatem*. Multi autem sunt, ac crebri posteriores Homero scriptores in figurato hujuscemodi loquendi genere. cujusmodi quoque est illud: θαυμάσαι δίκαιον Ἰσοκράτην τῆς τέχνης. *Admirari justum Isocratem artis*. nimirum caussâ artis. Τὸ ἄγη, *fractus est*, Attici dicunt ἐάγη. Sciendum etiam est, illud, Ἦ τ' ἐφάμην τίσασθαι, &c. *equidem me ulturum speraveram*, &c. ad simplicem, candidumque loquendi modum pertinere. Simplicis namque moris est, neque affectati, de Numine ipso divino conqueri, quòd minimè id evenerit, quod quis futurum speraverat. Periphrasi exponit, ut in hastâ conjiciendâ res sibi non ex animi sententiâ successit, his verbis: ἐκ δέ μοι ἔγχος ἠΐχθη παλάμηφιν ἐτώσιον. *Mihi autem lancea emissa est manu in cassum*. Deinde periphrasin sic restringit, ac coarctat: οὐδ' ἔβαλόν μιν. *Neque ipsum sum assecutus*. Idem enim hoc est, atque illud: ἐξηΐχθη παλάμης ἔγχος ἐτώσιον. *emissa est e manu lancea irrita*.

Ἦ, καὶ ἐπαΐξας, κόρυθος λάβεν ἱπποδασείης,
Ἕλκε δ' ἐπιστρέψας μετ' ἐϋκνήμιδας Ἀχαιούς.
Ἄγχε δέ μιν πολύκεστος ἱμὰς ἁπαλὴν ὑπὸ δειρήν,
Ὅς οἱ ὑπ' ἀνθερεῶνος ὀχεὺς τέτατο τρυφαλείης.
Καί νύ κεν εἴρυσσέν τε, καὶ ἄσπετον ἤρατο κῦδος,
Rom. p.425. Εἰ μὴ ἄρ' ὀξὺ νόησε Διὸς θυγάτηρ Ἀφροδίτη,
Ἥ οἱ ῥῆξεν ἱμάντα βοὸς ἶφι κταμένοιο.
Κεινὴ δὲ τρυφάλεια ἅμ' ἕσπετο χειρὶ παχείῃ.
Τὴν μὲν ἔπειθ' ἥρως μετ' ἐϋκνήμιδας Ἀχαιοὺς

Dixit, & facto impetu, galeam prehendit equinis crinibus horridam,
Trahebatque verso gressu ad bene ocreatos Achivos.
Suffocabat autem ipsum acu pictum lorum molle sub collo,
Quod ei sub mento retinaculum extentum erat galeæ.
Et fortè pertraxisset, & immensam gloriam retulisset,
Nisi statim animadvertisset filia Jovis Venus,
Quæ lorum ei fregit bovis per vim occisi.
Inanis autem galea simul sequebatur manum crassam.
Hanc tum heros ad bene ocreatos Achivos

Ῥῖψ' Con-

1 Ἐνταῦθα γὰρ ἡ σύγκρισις ἀντὶ ἁπλοῦ νοεῖται, ὡς καὶ ἀλλαχοῦ) Alibi etiam Homerus:

Ἀντίλοχ', οὔτις σεῖο βροτῶν ὀλοώτερος ἄλλος.

Et in Odyssea:

Ζεῦ πάτερ, οὔτις σεῖο θεῶν ὀλοώτερος ἄλλος.

Etymologici Magni Auctor: ὀλοώτερος, ἐκ τοῦ ὀλοός. ἔστι δὲ συγκριτικὸν ἀντὶ ἁπλοῦ. τὸ γὰρ δεινότερος, καὶ ὀλοώτερος, παρὰ τῷ Ποιητῇ ἀντὶ ἁπλοῦ παραλαμβάνεται. τοῦτο γάρ ἐστι συγκριτικόν. συγκριτικὸν δὲ ἀντὶ ἁπλοῦ παραλαμβάνεται). Observationem hanc de usu Homerico vocis ὀλοώτερος Eustathius in locum hunc retulit. Sed, ut mihi sanè videtur, satis inconsideratè. Nam, quamvis non sit hic comparatio majoris alicujus dei cum aliis diis, quibus ipse perniciosior esse dicatur (est enim hic τὸ θεῶν, ἀντὶ τοῦ, ἐν θεοῖς) tamen est comparatio aliorum deorum cum Jove: quoniam nemo quisquam Διὸς ὀλοώτερος, Jove est perniciosior. Comparationem τοῦ ὀλοώτερος ipsa hæc per sese sententia loquitur: Οὔ τις σεῖο θεῶν ὀλοώτερος ἄλλος. Non ὀλοώτερος θεῶν, sed ὀλοώτερος σεῖο. Politus.

2. Τὸ δὲ ἄγη Ἀττικοί, ἐάγη φασίν) Apparet Eustathium legisse, ut habet codex meus in membranâ, ἐν χείρεσσιν ἄγη. Sed Editio Florentina, ἐν χείρεσσ' ἐάγη. quam posteriorem lectionem libri editi magno consensu sequuntur. Politus.

ΤΟΔΕΑΓΗ, ut scribebant veteres, nullâ verborum distinctione, nullis literarum intervallis, potest sumi pro: τὸ δὲ ἄγη, & pro τοῦ ἐάγη. Salvinus.

3. ἐξηΐχθη παλάμης) l. παλάμηφι, aut παλάμης. Polit.

Contortam projecit, eamque sustulerunt dilecti commilitones.
Ille verò iterum irruit, interficere cupiens
Lanceâ æreâ. Sed illum eripuit Venus
Perquam facilè, utpote dea, obtexitque multâ caligine.

'Ρῖψ' ἐπιδινήσας. κόμισαν δ' ἐρίηρες ἑταῖροι.
Αὐτὰρ ὃ ἂψ ἐπόρουσε κατακτάμεναι μενεαίνων
Ἔγχεϊ χαλκείῳ. τὸν δ' ἐξήρπαξ' Ἀφροδίτη
Ῥεῖα μάλ', ὥστε θεός. ἐκάλυψε δ' ἄρ' ἠέρι πολλῇ.

CXIX. Impetu facto, Menelaus galeam corripuit, quæ equinis crinibus densior, atque horridior erat, adductumque ad sese Paridem, verso gressu, ad Achivos benè armatos pertrahebat. Ubi facili hac ratione quàm prudentissimè usus est, ut sese e re dubiâ, atque ancipiti expediret, solersque in hostem commentum prospero cum successu reperiret. Vide enim, ut vivum eum quasi cepit Menelaus. Atque illum demum per vim oppressisset, nisi id, quod proditum est, impedimento fuisset. Nunc autem narrationis artificium eò usque progreditur, quoad ipsa narratio verisimilis, ac probabilis videatur, ut victum illum faciat, itaque ignominiâ, ac dedecore afficiat: tametsi illum ipsum occisum minimè audeat confingere. Vide etiam, ut, tamquam de capillis capitis, dictum est de galeâ hispidâ, atque horridâ a crinibus equinis, eam Menelaum λαβεῖν, *corripuisse*, videlicet ἅψασθαι, *apprehendisse*. Et lepidus hic est casus, atque urbanus, si ab hoc armaturæ genere Paris in periculum adducitur. Ac propterea fortassis melior est galea simplex, quàm cristata. cujusmodi certè ratione Curetes κουρὰν, *tonsuram*, seu tonsa ipsi habere capita instituerunt, ut ne eos hostes capillis apprehenderent. Pertractum Alexandrum πολύκεστος ἱμὰς, *pictum acu lorum*, tenero sub collo suffocabat. Deinde explicat Homerus, cui usui esset Alexandro lorum hujuscemodi, dum lorum ait extentum ei sub mento fuisse ad galeam retinendam. Hæc autem lepidè fingit Poëta, ut perstringat, cavilleturque Alexandrum. Nam & ipsum, captivorum more, loro pertrahi facit, & ipsius ejusdem collum, periode quasi mulieris, tenerum appellat. Præterquam quòd κεστῷ, *cesto*, *seu picto per acum loro*, suffocatur, tamquam famulus, & cultor Veneris, cujus quidem gestamen, cestus, ut alibi dicturi sumus.

CXX. Quod autem scire oportet, quemadmodum κεστὸς idem est, atque ὁ κεντητὸς, & ποικίλος, *punctas*, *seu punctis distinctas*, *ac varius*; ita πολύκεστος dicitur ὁ πολυκέντητος, & πολυποίκιλτος, *multis punctis distinctas*, *variè punctus*, *acu variè pictus*, *punctis admodum variegatus*. quod quidem fuit in causâ, quamobrem lorum illud rumperetur. Etsi enim erat illud bovis ἶφι κταμένοιο, *per vim occisi*, mactati videlicet, quum juventute adhuc, & robore vigeret; tamen, quòd variè erat compunctum, seu multis punctionibus elaboratum, varièque distinctum, itaque multis locis sectum idem, ac divisum, tale etiam erat, quod facilè frangeretur. Quocirca amica illa Paridi Venus hoc ipsum lorum perfregit; inanisque galea crassam manum est simul secuta. Quod præterea sciendum est, appellativum nomen est τὸ ἱμὰς, *lorum*; ejus verò epitheton, seu adjectivum, τὸ πολύκεστος, *acu variè picturatum*. Quarè, cum dicitur κεστὸς, *cestus*, *seu acu picturatus*, epitheton est, seu nomen adjectivum τοῦ ἱμάντος, *cinguli e loro*, suo deficiente appellativo, pariter atque fit in plerisque aliis. Quemadmodum etiam hoc loci ἡ τρυφάλεια, *ternos habens conos*, quum epitheton sit galeæ; pro ipsâ tamen illâ accipitur.

ριθ'. Ἐπαΐξας ὁ Μενέλαος, κόρυθος λάβεν ἱπποδασείης, ἕλκε δ' ἐπιστρέψας μετ' ἐϋκνήμιδας Ἀχαιοὺς τὸν Πάριν· λίαν αἰσχινέστατα ἐν ἀπόροις εὐπορήσας, καὶ μηχανὴν εὐτυχῶς ἐξευρηκὼς κατὰ τοῦ ἐχθροῦ. Ὅρα γὰρ, ὡς ἐζώγρησεν εἶτον αὐτὸν ὁ Μενέλαος, καὶ περιγέγονεν ἂν καὶ εἰς τέλος ἐκείνου κατὰ κράτος, εἰ μὴ τὸ τῆς ἱστορίας ἐκώλυε. Νῦν δὲ ἡ διασκευὴ μέχρι τοῦ εἰκότος προχωρήσασα, ἡττηθῆναι μὲν ἐκεῖνον ποιεῖ, καὶ οὕτω καταισχύνει· οὐ μὴν τολμᾷ καὶ τὴν ἐκείνου ἀναίρεσιν. Ὅρα δὲ καὶ, ὅτι τὸ ἱπποδασείης κόρυθος λαβεῖν, ἤγουν ἅψασθαι, ὡς ἐπὶ τριχῶν κεφαλῆς εἴρηται. καί ἐστιν ἀστεῖα ἡ περιπέτεια, εἰ ἀπὸ τοιούτου ὅπλου ὁ Πάρις κινδυνεύει. Καὶ ἴσως διὰ τοῦτο κρείττων ἡ ἁπλῆ περικεφαλαία τῆς τριχωτῆς. [1] ὁποίῳ δή τινι λόγῳ, καὶ [2] οἱ Κουρῆτες ἐπετηδεύσαντο κουρὰν, ἵνα μὴ λαμβάνωνται τῶν τριχῶν αὐτῶν οἱ πολέμιοι. Ἦγχεν ἑλκόμενον τὸν Ἀλέξανδρον πολύκεστος ἱμὰς ἁπαλὴν ὑπὸ δειρήν. Εἶτα ἑρμηνεύων Ὅμηρος, εἰς τί τοῦ Ἀλεξάνδρου ἐχρησίμευεν ὁ τοιοῦτος ἱμὰς, φησίν· ὅς οἱ ὑπ' ἀνθερεῶνος ὀχεὺς τέτατο τρυφαλείης. Ἀστείως δὲ ταῦτα πλάττει ὁ Ποιητὴς, σκώπτων τὸν Ἀλέξανδρον. ἱμάντι τε γὰρ αὐτὸν ποιεῖ ἑλκόμενον, κατὰ τοὺς αἰχμαλώτους, καὶ τὴν αὐτοῦ δειρὴν, ἁπαλὴν λέγει, ὡσανεὶ καὶ γυναικός. Καὶ ἄλλως δὲ κεστῷ ἄγχεται, ὡς θεράπων Ἀφροδίτης, ἧς φόρημα, κεστὸς, ὡς ἀλλαχοῦ λεχθήσεται. Baf. p. 323.

ρκ'. Ἰστέον δὲ, ὅτι, ὥσπερ κεστὸς ὁ κεντητὸς, καὶ ποικίλος, οὕτω [3] πολύκεστος ὁ πολυκέντητος, καὶ [4] πολυποίκιλτος, ὅπερ καὶ τοῦ ῥαγῆναι τὸν ἱμάντα αἴτιον γέγονεν. Εἰ γὰρ καὶ βοὸς ἦν ἶφι κταμένοιο, ἤγουν σφαγέντος ἐν νεότητι, καὶ ἰσχύϊ, ἀλλὰ διὰ τὸ πολυκέντητον, καὶ οὕτω πολυδιαίρετον, ἕτοιμος ἦν εἰς ῥῆξιν. Διὸ ἡ φίλη τοῦ Πάριδι Ἀφροδίτη ἔρρηξε τὸν ῥηθέντα ἱμάντα, κενὴ δὲ τρυφάλεια ἅμ' ἕσπετο χειρὶ παχείῃ. Ἔτι ἰστέον καὶ, ὅτι τὸ μὲν ἱμὰς, προσηγορικόν ἐστιν· ἐπίθετον δὲ αὐτοῦ, τὸ πολύκεστος. ὥστε καὶ, ὅταν εἴπῃ, [5] κεστὸς, ἐπίθετόν ἐστιν ἱμάντος τὸ ὄνομα, λείποντος τοῦ προσηγορικοῦ· καθὰ καὶ ἐπὶ ἄλλων πολλῶν γίνεται, ὥσπερ καὶ ἐνταῦθα ἡ τρυφάλεια, περικεφαλαίας οὖσα ἐπίθετον, ἀντὶ αὐτῆς ἐκείνης λαμ-

1. ὁποίῳ δή τινι λόγῳ) lego, ὁποίῳ δὴ τινι. Polit.
2. οἱ Κουρῆτες) Curetes dicti ἀπὸ τῆς κουρᾶς, a tonsurâ. Salvinus.
3. πολύκεστος ὁ πολυκέντητος) Hesychius: πολύκεστος, πολυκέντητος, ἐξ οὗ τὸν ποικίλον δηλοῖ. Etymologici Magni Auctor: πολύκεστος, πολυκέντητος, πολύρραφος, ποικίλος. Suidas: πολύκεστος, πολυκέντητος. Politus.
4. πολυποίκιλτος) πολυποίκιλος est valde varius. πολυποίκιλτος, multùm variegatus. namque derivatum nomen est a verbo ποικίλλω. quemadmodum a τίλλω, vello, τιλτὸς, vulsus. Salvinus.
5. κεστὸς, ἐπίθετόν ἐστιν ἱμάντος τὸ ὄνομα) Hesychius: κεστὸν ἱμάντα, ἢ ποικίλον ἱμάντα. Suidas: κεστὸν ἱμάντα, ποικίλον. Politus.

λαμβάνεται. [1] Παρὰ δὲ κέντω δὲ, φασὶ, βαρύτονον, ἢ παρὰ τὸ κεντῶ, γίνεται ὁ ῥηθεὶς πολύκεστος, διὰ τὸ πολυρραφὴς εἶναι. ὥσπερ καὶ παρὰ τὸ ἔω τὸ πληρῶ, ἐστὸς, καὶ μεστὸς ὁ πλήρης. [2] Τὸν δέ γε τῆς Ἀφροδίτης κεστὸν, καὶ παρὰ τὸ κάζω τὸ κοσμῶ ἐτυμολογοῦσιν οἱ παλαιοί. Εἰ δὲ καὶ ἐκεῖνος ἐκ τοῦ κεντεῖν παρῆκται, ὅμως ἁπλῶς ἐστι κεντητὸς, οὐ μὴν πολύκεστος οὕτω, κατὰ τὸν τοῦ Πάριδος. Ὅρα δὲ καὶ, ὡς τὸν ἀνθερεῶνα σαφῶς ὑπέγραψεν. Ὅπου γὰρ ὁ τῆς περικεφαλαίας ὑποτέταται ὀχεὺς, ἐκεῖ ἐστιν ὁ ἀνθερεών. Καὶ ἄλλως δὲ εἰπεῖν, ἑρμηνεύων τὴν ἁπαλὴν δειρὴν, ἐπεῖπε τὸ, ὑπ' ἀνθερεῶνος, ὡς ταυτὸν ὂν εἰπεῖν ἀνθερεῶνα, καὶ δειρὴν ἁπαλήν. καὶ ἴσως τοῦτό ἐστιν, ὅπερ φησὶν ἀλλαχοῦ, ἁπαλοῖο δι' αὐχένος. Ἰστέον δὲ, ὅτι τὸ ὑπ' ἀνθερεῶνος, ἤγουν ὑποκάτω τοῦ ἀνθερεῶνος, ὑπ' ἀνθερεῶνα ἡ κοινὴ φράζει. Ὀχεὺς δὲ, οὐ μόνον ἐπὶ μοχλοῦ θύρας, ὡς ἀλλαχοῦ, ἀλλ' ἰδοὺ καὶ [3] ἱμὰς ὁ συνεκτικὸς τῆς περικεφαλαίας, [4] ἀπὸ τοῦ ἔχειν παρηγμένος. [5] ὅθεν καὶ τὸ τῆς ἀσπίδος ὄχανον.

ρκα΄. Τῶν δὲ περικεφαλαιῶν αἱ μὲν, ἄφαλοι, [6] ὡς αὐτός που λέγει ὁ Ποιητής· αἱ δὲ, φαλωταὶ, ἤτοι ἔχουσαι φάλον, ὡς καὶ ἡ τοῦ Πάριδος. Ἔφη γοῦν, ὅτι ἔπληξε Μενέλαος κόρυθος φάλον. τὴν δ' αὐτὴν, καὶ τρυφάλειαν λέγει ἄρτι, ὡς τρεῖς φάλους ἔχουσαν. Ἐρεῖ δέ που τινὰ, καὶ [7] ἀμφίφαλον, καὶ [8] τετράφα-
Rom. p. 426. λον. Σκοπητέον δὲ καὶ, ὅτι ἐν μὲν τῷ δίφρῳ, τροπὴ τοῦ υ διχρόνου γέγονεν εἰς τὸ ι· [9] ἐν δὲ τῷ τρυφάλεια, ἔμπαλιν ἔχει ἡ τοῦ διχρόνου τροπή. Σημείωσαι δὲ καὶ, ὅτι, εἰωθὸς ὄντος τῷ Ποιητῇ ταῖς δυσλύτοις περιπετείαις τῶν ἱστορουμένων ἐπεισάγειν ποτὲ καὶ θεοὺς,

tur. Ceterùm ὁ πολύκεστος, variè picturatus, seu acu pictus, de quo dictum est, oritur, ut ajunt, a verbo barytono κέντω, aut a verbo κεντῶ, pungo, eo quòd variè sit, ac multipliciter consutus. Sicuti & a verbo ἔω, quod significat impleo, fit ἐστὸς, ac μεστὸς, idest, plenus, ac refertus. Quamquam τὸν κεστὸν, cestum, Veneris veteres Grammatici derivant a verbo κάζω, quod significat orno. Quòd si ille etiam cestus derivatus est a verbo κεντεῖν, pungere; tamen in genere, & qualitercumque est κεντητὸς, punctus, seu acu picturatus; non verò sic πολύκεστος, punctis multis distinctus, seu ita variè, ac multùm punctus, ut cestus Paridis. Ad hæc vide, quàm perspicuè, ac clarè τὸν ἀνθερεῶνα, mentum, describat. Ubi enim subtus extentus est ὁ τῆς περικεφαλαίας ὀχεὺς, cingulus, quod est retinaculum galeæ; ibi sanè est ὁ ἀνθερεὼν, mentum. Præterquam quòd, ut id etiam adjiciam, explicat τὴν ἁπαλὴν δειρὴν, molle, ac tenerum collum, quatenus subjungit illud: ὑπ' ἀνθερεῶνος, sub mento. perinde quasi idem sit dicere ἀνθερεῶνα, mentum, atque δειρὴν ἁπαλὴν, collum molle, ac tenerum. Ac fortassis hoc est, quod alibi dicit, ἁπαλοῖο δι' αὐχένος mollem per cervicem. Sciendum autem est, τὸ, ὑπ' ἀνθερεῶνος, sub mento, videlicet ὑποκάτω τοῦ ἀνθερεῶνος, infra mentum, ex usu communis linguæ dici ὑπ' ἀνθερεῶνα, subter mentum. Ὀχεὺς porrò, i. e. retinaculum, non modò dicitur de vecte, seu de repagulo forium, ut alibi; sed ecce tibi est etiam lorum, quo constringitur, ac colligatur galea, vox quidem derivata a verbo ἔχω, habere, continere. unde etiam τὸ ὄχανον, lorum, seu ansa, clypei.

CXXI. Galearum aliæ ἄφαλοι, conorum expertes, seu a conis vacuæ; ut ipse alicubi vocat Poëta; aliæ φαλωταὶ, cum conis, videlicet ἔχουσαι φάλον, conis præditæ, eoque insignes, ut galea hæc Paridis. Quippe narrat, ut Menelaus percussit κόρυθος φάλον, galeæ conum: eamdemque etiam vocat nunc τρυφάλειαν, conis tribus insignem, quòd τρεῖς φάλους, conos ternos, habebat. Quin & infra alicubi galeam quamdam dicit ἀμφίφαλον, conis utrimque, seu circumcirca, ornatam, & τετράφαλον, quaternis conis præditam. Considerandum autem est, ut in hac quidem voce δίφρος, sedes currus, seu ipse currus, facta sit mutatio ancipitis litteræ υ in τὸ ι: & tamen in τρυφάλεια, ternis conis prædita, sese e contrario habeat hæc litteræ ancipitis mutatio. Quoniam verò moris est Poëtæ, ut, cum in rerum gestarum commemoratione casus perplexi, ac difficiles occurrunt, deos etiam ali-

1. Παρὰ τὸ κέντω δὲ, φασὶ, βαρύτονον) Verbum barytonon κέντω non est in usu, sed κεντέω. κεντῶ. a quo κέντρωνες, Latinis centones, vestes è variis pannorum segmentis assutæ, quibus similia sunt carmina ex alicujus Poëtæ versibus consuta, ut Ὁμηροκέντρωνες. &c. Salvinus.

2. Τὸν δέ γε τῆς Ἀφροδίτης κεστὸν, καὶ παρὰ τὸ κάζω τὸ κοσμῶ) A verbo κάζω, orno, κεστὸς, ornatus. unde manifestò Latinum nomen Cestus. Salvinus.

Etymologici Magni Auctor de cesto Veneris: παρὰ τὸ κάζω τὸ κοσμῶ γίνεται ῥηματικὸν ὄνομα, κάστης, καὶ κεστὸς, ὁ κατεσκευασμένος. Sed hæc subtilior est, nec necessaria, pro Veneris cesto ab aliis cestis discernendo, differentia etymologiarum. Planior est, quæ est etiam omnibus cestis communior, etymologia, quæ cestum etiam Veneris derivat ἐκ τοῦ κεντέω, seu potiùs a verbo barytono κέντω· cujus quidem ὁ παρακείμενος, [illegible]· ὁ παθητικὸς, [illegible]. Unde ῥηματικὸν ὄνομα, κεστός. Quòd enim vir doctissimus dicat, verbum barytonon κέντω non esse in usu, id equidem non facilè mihi persuaserit, qui saltem usum ejus verbi esse Homerum[illegible] Etymologici Magni Auctor: Κεστὸς, ζώνη Ἀφροδίτης. [illegible] & post superiorem illam etymologiam hujus vocis παρὰ τὸ κάζω, hanc alteram subjungit: ἢ παρὰ τὸ κέντω βαρύτονον. ἔνθα καὶ κέντορες ἵππων. ὁ μέλλων, Αἰολικῶς, κέσω. [illegible] ὁ παρακείμενος, [illegible] ὁ παθητικὸς, [illegible], κεστός. Politus.

3. ἱμὰς ὁ συνεκτικὸς τῆς περικεφαλαίας) Hesychius: ὀχεὺς, ὁ τῆς περικεφαλαίας ἱμάς. Suidas: ὀχεὺς, ὁ ἱμὰς τῆς περικεφαλαίας, ὁ [illegible] περὶ τὸν τράχηλον τῶν φορούντων. Polit.

4. ἀπὸ τοῦ ἔχειν) Etymologici Magni Auctor: ὀχεὺς, ὁ συνέχων, καὶ συσφίγγων τὴν περικεφαλαίαν ἱμάς· ἀπὸ τοῦ συνέχειν. παρὰ τὸ ἔχω ὀχεύς. σημαίνει δὲ καὶ τὸν τῆς θύρας μοχλὸν [illegible]. Politus.

Anacreon Ode 3. θυρῶν ἔσεισ' ὀχῆας.

Salvinus.

5. ὅθεν καὶ τὸ τῆς ἀσπίδος ὄχανον) Emendavit Frobenius, ὅθεν καὶ ὁ τῆς ἀσπίδος ὀχανός. Malè. Lege, τὸ τῆς ἀσπίδος ὄχανον. Etymologici Magni Auctor: ὄχανον ὁ δεσμὸς, καὶ ὁ λῶρος, [illegible] ἡ ἀσπίς. γίνεται δὲ παρὰ τὸ ἔχω, ὃ σημαίνει τὸ κρατῶ, ἔχανον, καὶ ὄχανον. Hesychius: ὄχανον, ὁ τῆς ἀσπίδος πόρπαξ, καὶ ὁ δεσμὸς, καὶ ὅσα ἐμβάλλουσι τὰς χεῖρας. Politus.

6. ὡς αὐτός που λέγει ὁ Ποιητής) κυνέην ταυρείην, ἄφαλόν τε, καὶ ἄλοφον. Polit.

7. ἀμφίφαλον) ab utraque parte ornatam. Nam sicut ἀμφιφορεὺς, postea ἀμφορεὺς, idest, amphora, vas est ab utraque parte ansatum, ita & ἀμφίφαλος galea fortasse, quæ ab utraque parte phaleras habeat, aut scutulis sit ornata, ut in nostris Germanis prætorianis peditibus videre est. Salvinus.

Etymologici Magni Auctor: ἀμφίφαλον, ἀμφοτέρωθεν φάλους ἔχουσαν περὶ αὐτήν. φάλοι δέ εἰσιν οἱ κατὰ τὸ μέσον τῆς περικεφαλαίας [illegible]. Hesychius tamen ἀμφίφαλος exponitur ὁ κύκλῳ φάλους ἔχουσα. Politus.

8. τετράφαλον) Poëta, τετραφάληρον. Polit.

9. ἐν δὲ τῷ τρυφάλεια. ἔμπαλιν ἔχει ἡ τοῦ διχρόνου τροπή) Etymologus ex Oro. τρυφάλεια, περικεφαλαία. [illegible] τρυφάλειά τις οὖσα, ἡ τρεῖς φάλους ἔχουσα. Politus.

aliquando, tamquam ex machinâ quadam Tragicâ, superinducar; volo, observes, id ipsum nunc quoque esse factitatum. Quum enim Paris pertrahatur, præsensque periculum adsit, ne captivus ipse abducatur, idque præter veritatem sit historiæ; ad hoc periculum amoliendum, remedio hoc utitur Poeta, ut huc deam per episodium inducat. Sic enim narrat: *Καί νύ κεν εἴρυσσέν τε, hoc est, εἵλκυσεν ἄν, & certè quidem pertraxisset*, Paridem Menelaus, *gloriamque immensam retulisset, nisi Venus illico sensisset, quæ lorum ex bovis perrupit, violenter*, ut dictum est, *occisi*. Deinde etiam *eum perfacilè, utpote dea, eripuit, multâque caligine cooperuit*. Atque ita quidem fabula. Quod autem ad historiam, seu ad rem gestam attinet, vult allegoria, sodales quosdam Alexandri, ejusque æquales, quum inter sese conspirassent, sublatis clypeis, ac testudine factâ, clam, tamquam ἐν ἠέρι, *in caligine*, in tenebris videlicet, atque extra oculorum obtutum, ex medio eum sustulisse, ferente opem Venere, hoc est, venustate illâ Helenæ, quæ communis erat illecebra, & illicium amoris. Ideoque mirificè eam amare, atque in oculis ferre Venus dicitur, ob magnam ipsius venustatem: qua etiam seniores populi ita capti erant, & deliniti, ut dicerent, non esse indignè ferendum, quòd ejus mulieris causâ pugnaretur. Nisi enim id esset, quid impedimento erat, quominus, irâ, atque indignatione Veneris, ut illa quidem comminatur, inimicitiæ, atque odia inter Trojanos, & Græcos fererentur; itaque Helena in calamitatem aliquam incurreret, maloque fato periret? Quod ipsa quoque quum timeat, tum socerum, Paridemque, atque Hectorem blandimentis demulcet, tum ipsa sibi contumeliam facit. Prospicit enim, & observat id, quod est futurum; ideoque movet, captatque sibi misericordiam.

CXXII. Ῥῆξαι, *frangere, rumpere, dirumpere*, idem est, atque per vim trahendo, corpus continuum dirimere, ac divellere. Sicuti & hoc loci ῥήγνυται, *rumpitur*, lorum, quo constricta erat galea Alexandri; non verò ipsum, evoluto iterùm vinculo, seu nodo, solvitur. Celeritatem enim res ipsa postulabat. Celeritatem autem habet fractura, utpote quæ nullâ fit morâ, & uno veluti temporis momento. Quocirca, quum Venus illico animum advertisset, manum celeriter admovit, ac perfregit. *Κεινὴ τρυφάλεια, inanis galea*, quæ non ampliùs intus Paridis caput continebat. Dulci quodam, ac suavi lepore dictum est τὸ ἕσπετο, *sequebatur*, tamquam si galea esset animata. Atque id sanè movit doctum quemdam scriptorem, ut, sumpto hinc exemplo, de mortui hominis manu lepidè, ac dulciter postmodum diceret, eam subsecutam fuisse. Manum Meneleai, commodùm, atque opportunè dicit nunc παχεῖαν, *crassam*, eo quòd hujuscemodi sint in fortibus viris partes corporis extremæ. Quamquam in Odysseâ παχεῖαν, *crassam*, vocet manum Penelopes, epitheto certè supervacaneo, atque, ut veteres ajunt, improprio: nisi fortè illa quoque sit bellicosa. Ἠέρα, *caliginem*, muliebri genere, sexcentis in locis dicit tenebras, sive aërem nubilum, & caliginosum. Et sic etiam vocat τὴν αἰθέρα, *ætherem*. Alexandri galeam Menelaus quum in orbem egisset, ac contorsisset, ad Achivos projecit. Hanc enim

θείς, ὡς οἷον ἀπὸ μηχανῆς τινος Τραγικῆς, πεποίηται τοῦτο καὶ νῦν. Ἐπεὶ γὰρ ἕλκεται ὁ Πάρις, καὶ κίνδυνός ἐστιν, αἰχμάλωτον ἀπαχθῆναι αὐτόν, τοῦτο δέ, παρὰ τὴν τῆς ἱστορίας ἐστὶν ἀλήθειαν, λύει θεραπεύων τὸ κινδυνῶδες ὁ Ποιητής, ἐπεισοδίῳ θεοῦ. Φησὶ γάρ· Καί νύ κεν εἴρυσσέν τε, ὅ ἐστιν εἵλκυσεν ἄν, τὸν Πάριν ὁ Μενέλαος, καὶ ἄσπετον ἤρατο κῦδος, εἰ μὴ ἄρ᾽ ὀξὺ νόησεν ἡ Ἀφροδίτη, ἥ οἱ ῥῆξεν ἱμάντα βοὸς ἶφι, ὡς ἐρρέθη, κταμένοιο. Εἶτα καὶ ἐξήρπαξε ῥεῖα μάλα, ὥστε θεός· ἐκάλυψε δὲ ἠέρι πολλῇ. Καὶ τοῦτο μέν, τοῦ μύθου. ἡ δὲ καθ᾽ ἱστορίαν ἀλληγορία, βούλεται, συνωμότας τινὰς ἑταίρους ἡλικιώτας τοῦ Ἀλεξάνδρου, συνασπίσαντας, λάθρα, ὡς ἐν ἠέρι, ἤγουν ἀορασίᾳ, ἐκ μέσου θεῖναι αὐτόν συνεπιλαβομένης Ἀφροδίτης, ὅ ἐστι, τοῦ περὶ τὴν Ἑλένην ἐπαφροδίτου, κοινοῦ φίλτρου, καὶ ἱμέρου. Διὸ καὶ ἔκπαγλα φιλεῖν αὐτὴν ἡ Ἀφροδίτη λέγεται, ὡς πολὺ τὸ ἐπαφρόδιτον ἔχουσαν· ᾧ καὶ οἱ δημογέροντες κηλούμενοι, ἔλεγον, οὐ νεμεσητὸν τοιῇδε ἀμφὶ γυναικὶ μάχεσθαι. ὡς εἰ μὴ τοῦτο ἦν, τί ἐκώλυεν, ἔχθραν μέσον τεθῆναι Τρώων, καὶ Ἀχαιῶν, Ἀφροδίτης χόλῳ, κατὰ τὴν ἐκείνης ἀπειλήν, καὶ οὕτω τὴν Ἑλένην κακόν τι παθεῖν, ὀλομένην κακὸν οἶτον; ὃ καὶ αὐτὴ δεδοικυῖα, τούς τε πενθεροὺς κολακεύει, καὶ τὸν Πάριν, καὶ τὸν Ἕκτορα, [a] καὶ ἑαυτὴν ὑβρίζει, τὸ μέλλον καραδοκοῦσα, καὶ ἐπισπωμένη ἔλεον.

ρκβ´. Ῥῆξαι δὲ τὸ βίᾳ ἑλκυσμῷ διακόψαι τὸ συνεχές. ὡς καὶ ἐνταῦθα ῥήγνυται ὁ ἱμὰς τῆς τρυφαλείας τοῦ Ἀλεξάνδρου· οὐ μὴν λύεται, ἀνακάμψει δεσμοῦ. Ὀξύτητος γὰρ ἔδει τῷ πράγματι. τοιοῦτο δὲ ἡ ῥῆξις, ἀχρόνως οἷον γινομένη. Διὸ καὶ ὀξὺ νοήσασα ἡ Ἀφροδίτη, ἔρρηξεν, ὀξυχειρίᾳ χρησαμένη. Κεινὴ δὲ τρυφάλεια, ἡ μηκέτι ἔνδον ἔχουσα τὴν τοῦ Πάριδος κεφαλήν. Τὸ δὲ ἕσπετο, γλυκέως ἐρρέθη, ὡς εἴπερ ἔμψυχος ἦν ἡ τρυφάλεια. καὶ ἐστι τοῦτο ἀρχὴ τοῦ εἰπεῖν τινα σοφῶν γλυκέως ὕστερον, ὡς ἡ τοῦ νεκροῦ χεὶρ ἐπηκολούθησε. Χεῖρα δὲ παχεῖαν, τὴν τοῦ Μενελάου, δεόντως νῦν λέγει, διὰ τὸ τοιαῦτα εἶναι τοῖς ἀνδρικοῖς τὰ ἀκρωτήρια. Ἐν μέν τοι τῇ Ὀδυσσείᾳ παχεῖαν χεῖρα τῆς Πηνελόπης, κατὰ τὸ παρέλκον, φησί, καί, ὡς οἱ παλαιοὶ λέγουσι, κατὰ ἀκυρολεξίαν· εἰ μὴ ἄρα ὡς καὶ ἐκείνης δαΐφρονος. [b] Ἠέρα δὲ τὴν σκότωσιν, ἤτοι τὸν ἀφώτιστον ἀέρα, μυριακοῦ [c] κατὰ θηλυκὸν γένος φησίν. οὕτω δὲ καὶ τὴν αἰθέρα λέγει. Ἔρριψεν ἐπιδινήσας τὴν Ἀλεξάνδρου περικεφαλαίαν εἰς τοὺς Ἀχαιοὺς Μενέλαος, λάφυρον οἷον ἐξ

a. ὃ καὶ αὐτὴ δεδοικυῖα) l. ὃ καὶ αὐτό. Polit.
2. ἑαυτὴν ὑβρίζει) l. ἑαυτὴν Polit.
3. Ἠέρα δὲ τὴν σκότωσιν) Hesychius: ἠέρα, ἀορασίαν, θηλυκῶς, σκότος. Suidas: ἠέρα, ἀορασίαν. Polit.

4. κατὰ θηλυκὸν γένος) Etymologici Magni Auctor: [illegible] Polit.

ἐξ ἐκείνου ταύτην κερδάνας. Καλῶς δὲ τῆς παλαιᾶς, καὶ εἴδωλόν τι Ἀλεξάνδρου τοῖς τε θεωμένοις τότε, τοῖς τε ὕστερον ἀκροωμένοις, [1] καταλείπει, τριχῆ περιγενόμενος αὐτοῦ, δόρατί τε, καὶ ξίφει, καὶ τρίτον αἰχμαλωσίᾳ τῇ διὰ τῆς περικεφαλαίας. [2] Εἴ τι γὰρ θυμουμένοις παραπέσῃ, τοῦτό, φασιν, ὅπλον ἐστὶν, ἀχορηγήτου θυμοῦ. Τὸ δὲ ἐπιδινήσας, ἀντὶ τοῦ, δίκην δίνου, ὅ ἐστι, τόρνου, ἀφεὶς φέρεσθαι. [3] Χρῆσις δὲ τοῦ δίνου καὶ παρὰ τῷ Κωμικῷ. ἐκεῖθεν δὲ καὶ θηλυκὸν, ἡ δίνη.

enim ex illo, tamquam spolium, retulerat. Itaque, ut a veteribus animadversum est, imaginem quamdam Alexandri tum iis relinquit, qui tunc temporis spectabant, tum iis etiam, qui famâ & auditione hæc postea accepturi erant: quum triplici eum ratione superaverit, hastâ, ense, ac denique, quod tertium supererat, manu, qua eum per galeam cepit, ac pertraxit. Quidquid enim iratis hominibus ad manum occurrerit, hoc illis armorum usum, ut ajunt, subministrat, cum cetera iræ deficiunt. Τὸ ἐπιδινήσας, *contorquens*, *versans*, *circumagens*, *in orbem agens*, perinde est, ac si diceret, ita dimittens, ut ferri eam, atque agi faceret in modum δίνου, *turbinis*, hoc est, torni. Extat vocis hujus δῖνος, *turbo*, exemplum apud Comicum: atque inde etiam femininum nomen ἡ δίνη, *turbo*, *seu vortex*.

Κὰδ δ' εἷσ' ἐν θαλάμῳ εὐώδεϊ, κηώεντι.
Αὐτὴ δ' αὖθ' Ἑλένην καλέουσ' ἴε, τὴν δ' ἐκίχανε
Bas. p. 324. Πύργῳ ἐφ' ὑψηλῷ· περὶ δὲ Τρῳαὶ ἅλις ἦσαν.
Χειρὶ δὲ νεκταρέου ἑανοῦ ἐτίναξε λαβοῦσα·
Γρηῒ δέ μιν εἰκυῖα παλαιγενέϊ προσέειπεν
[4] Εἰροκόμῳ, ἥ οἱ Λακεδαίμονι ναιεταώσῃ
Ἤσκειν εἴρια καλά, μάλιστα δέ μιν φιλέεσκε.
Τῇ μιν ἐεισαμένη, προσεφώνεε δῖ' Ἀφροδίτη.
Δεῦρ' ἴθ'· Ἀλέξανδρός σε καλεῖ οἶκόνδε νέεσθαι.
Κεῖνος ὅγ' ἐν θαλάμῳ, καὶ δινωτοῖσι λέχεσσι,
Κάλλεΐ τε στίλβων, καὶ εἵμασιν· οὐδέ κε φαίης
Ἀνδρὶ μαχεσσάμενον τόνγ' ἐλθεῖν, ἀλλὰ χορόνδε
Rom. p. 427. Ἔρχεσθ', ἠὲ χοροῖο νέον λήγοντα καθίζειν.
Ὣς φάτο. τῇ δ' ἄρα θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ὄρινε.
Καί ῥ' ὡς οὖν ἐνόησε θεᾶς περικαλλέα δειρὴν,
Στήθεά θ' ἱμερόεντα, καὶ ὄμματα μαρμαίροντα,
Θάμβησέν τ' ἄρ' ἔπειτα, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζε.

Et collocavit in thalamo suaveolenti, fragranti:
Ipsaque Helenam vocatum ibat, & hanc nacta est
Turri in excelsâ, ubi circa eam Troades frequentes aderant.
Manu igitur nectareum peplum concussit prehensum,
Eamque anui ipsa assimulata grandævo allocuta est,
Lanificæ, quæ ei, dum Lacedæmone degeret,
Conficiebat lanas pulchras, maximèque eam amabat.
Huic assimulata, eam allocuta est diva Venus:
Huc age, Alexander te vocat, domum ut redeas.
Ille ipse in thalamo, & tornatis lectis,
Pulchritudineque splendens, & vestibus. Neque verò dixeris,
Redire hunc a pugnâ cum viro, sed ad choream
Ire, aut a choreâ nuper residere.
Sic dixit, eique animum in pectore commovit,
Et ea, ut vidit deæ perpulchrum collum,
Pectoraque desiderabilia, & oculos fulgentes,
Tum verò expavit, verbaque fecit, ac dixit.

ρκγ'. Τὸν τοῦ Ἀλεξάνδρου θάλαμον, ἀνδρὸς τρυφεροῦ, εὐώδεα λέγει, καὶ κηώεντα, ὅ ἐστι, τεθυμιαμένον, παρὰ τὸ κῆαι, ἤγουν καῦσαι, καὶ θυμιᾶσαι. Πρὸ ὀλίγου δὲ, καὶ δόμον αὐτοῦ περικαλλέα ἐρεῖ, καὶ ὑψόροφον θάλαμον. Ἰστέον δὲ, ὅτι τὸ, κηώεντι, δύναται καὶ λόγῳ σαφηνείας κεῖσθαι. [5] ἵνα ᾖ τῷ θαλάμῳ εὐώδει, κηώεντι, ταυτὸν τῷ εὐωδίαν ἔχοντι, οὐκ ἐξ ἀνθέων, ἢ μύρων, ἀλλ' ἐκ τῶν ἐν αὐτῷ καιομένων εὐοσμιῶν. Τὸ δὲ κηώεις, ὡς καὶ ἑτέρωθι κεῖται, ἐκτείνει τὴν παραλήγουσαν, διὰ τὴν εἰς μέτρον εὐχρηστίαν, ὡς τὸ, εὐρώεις, καὶ κητώεις, καὶ ὠτώεις, καὶ ὅσα ἄλλα μακρὰν ἔχει τὴν προπαραλήγουσαν. Ἔνθα μέντοι αὕτη βραχεῖα, ἐκεῖ ὁμοία καὶ ἡ παραλήγουσα, ὡς δηλοῖ τὸ, ἠερόεις, ἱμερόεις, σκιόεις, ἐρόεις, κερόεις, γλαγόεις, οὐατόεις. Παρὰ τὸ Τρωϊκὸν τεῖχος, πολλαὶ γυναῖκες ἐν τῷ τῆς μονομαχίας ἵσταντο καιρῷ, [6] κατὰ ἔθος τὸ ἐν τοῖς ἑξῆς που δηλωθησόμενον,

CXXIII. Alexandri, hominis sanè perquam mollis, ac deliciosi, thalamum vocat εὐώδεα, *suaveolentem*, *bene olentem*, *bene odoratum*, & κηώεντα, *fragrantem*, hoc est, τεθυμιαμένον, *odoratis suffimentis afflatum*, a verbo κῆαι, videlicet καῦσαι, & θυμιᾶσαι, *urere*, *cremare*, *adolere*. Quin & infra, ejus domum dicit περικαλλέα, *perpulchram*, & thalamum ὑψόροφον, *altè*, *ac sublime concameratum*. Sciendum autem est, τὸ, κηώεντι, *fragranti*, positum esse posse ratione perspicuitatis. ita ut illud, θαλάμῳ εὐώδει, κηώεντι, *thalamo suaveolenti*, *fragranti*, idem sit, atque τὸ, εὐωδίαν ἔχοντι, *odoris suavitatem*, *seu bonum odorem habenti*, *jucundum odorem spiranti*, *bene olenti*, non ex floribus, aut unguentis; sed ex incensis, crematisque ibi bonis, gratisque odoribus. Τὸ κηώεις, *fragrans*, *seu bene olens*, ut & alibi habetur, producit penultimam, ad commodum usum metri, ut τὸ, εὐρώεις, *marcidus*, *seu situ*, *& mucore obsitus*, & κητώεις, *cetaceus*, & ὠτώεις, *auritus*, & quæcumque alia longam habent antepenultimam. Quamquam, ubi ipsa brevis, ibi quoque brevis similiter est penultima, ut palam facit τὸ, ἠερόεις, *nubilus*, *seu caliginosus*, ἱμερόεις, *optabilis*, *seu desiderabilis*, σκιόεις, *umbrosus*, ἐρόεις, *amabilis*, κερόεις, *cornutus*, γλαγόεις, *lactens*, οὐατόεις, *auritus*. Ad Trojanæ urbis mœnia ingenti numero stabant mulieres, dum singulare prœlium committeretur, pro consuetudine, quam alicubi postea patefaciemus. cui quidem consuetudini ipsa quoque Hele-

1. καταλείπει) καταλείπει lectionem veluti in rem præsentem adducit, & tempus præsens semper est ἐνεργητικώτερον. Salvin.
2. Εἴ τι γὰρ θυμουμένοις παραπέσῃ, τοῦτό, φασιν, ὅπλον ἐστίν) Virg. *Jamque faces, & saxa volant: furor arma ministrat.* Salvinus.
3. Χρῆσις δὲ τοῦ δίνου καὶ παρὰ τῷ Κωμικῷ) Ludit in hoc voce Comicus Nubibus:
Ὁ δ' ἀναγκάζων ἐστὶ τίς αὐτάς; οὐχ ὁ Ζεὺς, ὥστε φέρεσθαι;
Ἥκιστ', ἀλλ' αἰθέριος δῖνος. Δῖνος; τουτί μ' ἐλελήθει.
Ὁ Ζεὺς οὐκ ὤν, ἀλλ' ἀντ' αὐτοῦ Δῖνος νυνὶ βασιλεύων.
Polit.
4. Εἰροκόμῳ) Meus qui fuerat codex, Εἰροπόκῳ. Polit.
5. ἵνα ᾖ τῷ θαλάμῳ) l. τὸ, θαλάμῳ. Polit.

6. κατὰ ἔθος τὸ ἐν τοῖς ἑξῆς που δηλωθησόμενον) Horat. l. 3. Ode 2. *Angustam amici pauperiem pati Robustus acri militiâ puer Condiscat. Deinde: Illum è mœnibus hosticis Matrona bellantis tyranni Prospiciens, & adulta virgo Suspiret: eheu! ne rudis agminum Sponsus lacessat regius asperum Tactu leonem.* Salvinus.
Ennius XIII. Annal.
Matrona meles complent, spectant faventes.
Citat hunc versum Philargyrius ad lib. 4. Georg. Virgil. Viri docti eo conjecturâ legunt:
Matronæ mœros complent, spectare faventes.
Quorum quidem emendationem ut alibi, tamquam minùs necessariam, explosimus; nunc tamen veram omnino existimamus. *Polites.*

Helena obsecuta, foras prodivit. Narrat enim, ut eam Venus celsâ in turri nacta fuerit, Trojanæque circa eam mulieres permagno numero præsentes adfuerint.

CXXIV. Ὁ ἑανός, *indutu dignus*, propriè epitheton est pepli, pallæ videlicet, seu gestaminis muliebris, ab ἕω, quod significat *induo*: ex quo etiam τὸ ἧμα, *indumentum*. ita ut significet dignum, qui induatur. Quemadmodum autem pleraque alia epitheta pro ipsis illis sumuntur nominibus appellativis, quibus tamquam epitheta adjunguntur, ut alibi dictum est; ita etiam fit in hoc nomine. Sicuti enim ξυστόν, *hastile*, per sese, ac seorsum, ipsum est τὸ ξεστὸν δόρυ, *hastile politum, ac dolatum*, cujus, tamquam ξεομένου, *dolati, ac politi*, epitheton est τὸ ξυστόν, *rasum, ac politum*; & ἡμέρα, *dies*, propriè ipsa est per epitheton ἡμέρα ἠώς, *placida, & mansueta aurora*, videlicet ἡ πραεῖα, *mitis*, & opposita τῇ δειλίᾳ, *noctis*, quæ quidem δειλία fit ἀπὸ τοῦ δεδιέναι, *a timendo*, quum dicta sit ἡμέρα, tamquam a nomine masculino ἥμερος, *mitis, ac mansuetus*. itemque διπλοΐς, *diplois*, ipsa est ἡ διπλῆ χλαῖνα, *læna duplex, seu duplicata*; & βροτός, *mortalis*, ipse est homo, cujus, tamquam fluxi, & caduci, epitheton est τὸ βροτός, *mortalis*, juxta illud: βροτοὶ ἄνδρες. *mortales viri*. & ἀήτης, *flatus, seu spiritus*, ipse est ventus: quum alioquin id nominis, epitheti instar, propriè copuletur, & conjungatur cum vento, ut clarè docet Hesiodus, cum ἀήτας dicit ἀνέμων, videlicet πνοάς, *venti flatus, seu spiritus*. itemque τέτρωρον, *quadrijugum*, ipsum est τὸ τέθριππον, *junctum quaternis equis vehiculum, seu quadriga*. quod integrè, perfectoque sensu dicitur τέθριππον ἅρμα, *quadrijugus currus*, ut inde etiam constat, quòd Euripides τέτρωρον ὄχον vocat, *quadrijugum currum*. Nec non δάκος, & δάκετον, *mordens, seu morsu ictum infligens, seu fera*, ipsum est animal. quod plenè, & integrè dicitur δάκετον θηρίον, *mordens, & ferum animal, fera bestia*, ut idem ipse Euripides declarat, cum dicit ἄφθογγα δάκη θηρῶν. *muta mordentia animalia, expertes rationis feras bestias*. Itemque ἤπειρος, *continens*, ipsa est ἡ γῆ, *terra*. quod integrè, ac perfectè exprimitur illis verbis: ἐπ' ἀπείρου γᾶς ἔβη. idest, ὡρμίσθη. *ad continentem terram venit, seu appulit*, ut Poëta idem loquitur. Sicuti igitur sese habent hæc nomina; sic etiam ἑανός, *gestatu dignus, seu indutu pulcher*, seorsum, ac separatim, ipse est, qui conjunctè, ac copulatè dicitur ἑανὸς πέπλος, *indutu dignus peplus*. Sic enim ait: νεκταρέου ἑανοῦ ἐτίναξε λαβοῦσα. videlicet τοῦ

μενον. ᾧ κατακολουθοῦσα καὶ ἡ Ἑλένη, ἐξῆλθε. Φησὶ γοῦν· τὴν δ' ἐκίχανε πύργῳ ἐφ' ὑψηλῷ· περὶ δὲ Τρῳαὶ ἅλις ἦσαν.

ρκδ'. Ὁ ἑανός, κυρίως πέπλου, ἤτοι γυναικείου φορήματός ἐστιν ἐπίθετον, [1] ἀπὸ τοῦ ἕω τὸ ἐνδύω· ἐξ οὗ καὶ τὸ ἧμα. ἵνα δηλοῖ τὸν ἄξιον τοῦ ἐνδύεσθαι. Ὥσπερ δὲ πολλὰ καὶ ἄλλα ἐπίθετα ἀντ' αὐτῶν ἐκείνων λαμβάνεται τῶν προσηγορικῶν, οἷς ἐπιτίθεται, ὡς καὶ ἀλλαχοῦ εἴρηται, οὕτω καὶ τοῦτο. Καθάπερ γὰρ ξυστὸν καταμόνας αὐτὸ τὸ ξεστὸν δόρυ, οὗ, ὡς ξεομένου, ἐπίθετόν ἐστι τὸ ξυστόν· καὶ [2] ἡμέρα ἰδίως, αὐτὴ κατ' ἐπίθετον ἡμέρα ἠώς, ἤγουν ἡ πραεῖα, καὶ ἀντίθετος τῇ ἀπὸ τοῦ δεδιέναι [3] γινομένῃ δειλίᾳ, [4] ὡς ἀπὸ ἀρσενικοῦ τοῦ, ἥμερος. [5] καὶ διπλοΐς, αὐτὴ ἡ διπλῆ χλαῖνα. καὶ βροτός, αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος, οὗ, ὡς ῥευστοῦ, ἐπίθετον τὸ, βροτός, κατὰ τὸ, βροτοὶ ἄνδρες. [6] καὶ ἀήτης, αὐτὸς ὁ ἄνεμος, ὁ ἄλλως κυρίως τῷ ἀνέμῳ [7] συνδυαζόμενος ἐπιθετικῶς, ὡς δηλοῖ καὶ Ἡσίοδος, [8] ἀήτας λέγων ἀνέμων, ἤτοι πνοάς. καὶ τέτρωρον αὐτὸ τὸ τέθριππον. οὗ ἐντελές, τὸ τέθριππον ἅρμα, ὡς δηλοῖ καὶ Εὐριπίδης, [9] τέτρωρον ὄχον ἵππων. καὶ δάκος δὲ, καὶ δάκετον, τὸ θηρίον· οὗ τὸ πλῆρες, δάκετον θηρίον, ὡς δηλοῖ ὁ αὐτὸς ἐν τῷ, [10] ἄφθεγγα δάκη θηρῶν. καὶ ἤπειρος, αὐτὴ ἡ γῆ· ἧς ἐντέλεια τὸ, ἐπ' ἀπείρου γᾶς ἔβη. ἤγουν ἔστιν, ὡρμίσθη, ὡς ὁ αὐτός φησι. Καθὰ οὖν ταῦτα, οὕτω καὶ ἑανὸς ἰδικῶς, [11] ὁ κατὰ συνδυασμὸν ἑανὸς πέπλος. Φησὶ γοῦν· νεκταρέου ἑανοῦ ἐτίναξε λαβοῦσα. ἤτοι τοῦ θείου πέπλου λαβο-

1. ἀπὸ τοῦ ἕω τὸ ἐνδύω) Etymologici Magni Auctor: ἑανός, τὸ ἱμάτιον γίνεται ἐστὶν ἀρσενικοῦ. ἀπὸ τοῦ ἕω τὸ ἐνδύομαι. Hesychius: ἑανός, τὸν λαμπρὸν ἱμάτιον, καὶ ἔνδυμα γυναικεῖον, ὃ καὶ πέπλον λέγει Ὅμηρος. εἴρηται δὲ παρὰ τὸ ἕννυσθαι. Ubi legendum: εἴρηται δὲ παρὰ τὸ ἕννυσθαι. Etymologus: ἑανόν, ἔνδυμα γυναικεῖον, καὶ πέπλον, παρὰ τὸ ἕννυσθαι. Politus.

2. ἡμέρα ἰδίως, αὐτὴ κατ' ἐπίθετον ἡμέρα ἠώς) Euripides Troadibus:

Τὸ τάσδε λαμπτῆρα
Ἁμέρας φίλον βροτοῖς
Φέγγος.

Ἁμέρα hic ἰδίως Euripidi, ipsa est ἡ ἡμέρα ἠώς. Politus.

3. γινομένῃ δειλίᾳ) l. γινομένῃ δειλίᾳ. Politus.

Puto legendum, τῇ δειλῇ. noctis, quæ, tamquam δειλία, dicitur a verbo δεδιέναι, timere. in tenebris enim pavitamus. τῇ δειλῇ, idest, τῇ ἑσπέρᾳ. Ceterùm quod Suidas habet, Δειλία, ἑσπέρα νύξ· vox est mihi suspecta. Salvinus.

Δειλία, vox est suspecta viro doctissimo, non mihi. Eustathius supra: ἡ δὲ ῥητορικὴ ἐπιβολή, νυκτὶ ἰσοῦται λέγει τὸ βλοσυρόν, καὶ ἄγριον τῆς ἰδέας· ὥσπερ οὐ ἥμερον, τὸ μὴ πρᾶον. τὸ μὲν ἀπὸ τῆς ἡμέρας. πραεῖα γάρ τε καὶ εὐπρόσωπος, ἡ ἡμέρα. ἡ νὺξ δὲ, ἀπὸ τῆς νυκτὸς, δυσπρόσωπος οὖσα, καὶ διὰ τοῦτο φοβερά. Ἰδὲ καὶ δειλία λέγεται παρὰ τὸ δεδιέναι. Et alibi: δειλία, ἡ νύξ. ἀπὸ τοῦ ἕ, δειλία. Ἰδὲ δειλία ἡ νύξ. Etymologici Magni Auctor: δειλία, σημαίνει τὴν ἀπόλυσιν πάντα· παρὰ τὸ δέος γίνεται ἢ φόβον ἐμποιεῖν. Politus.

4. ὡς ἀπὸ ἀρσενικοῦ τοῦ, ἥμερος) Lucretius l. 1. *Placatumque nitet diffuso lumine, cælum*. ἥμερον. ἡμεροῦσθαι. Salvinus.

Eustathius alibi: ἡμέρα, ἤγουν, πραεῖα, φαύσεις, ἢ ἡμέρα κατάστασις ἀέρος. ὅπερ ἡ νὺξ μὴ ἔχουσα, δειλία λέγεται διὰ τὸ φοβερόν, καὶ μὴ ἥμερον. Politus.

5. καὶ διπλοΐς, αὐτὴ ἡ διπλῆ χλαῖνα) Alibi: ὅτι γὰρ καὶ ἡ διπλοῒς συναδοῦσα τῇ χλαίνῃ, τὸ ἱματίου ἀφορμῆσαι νόημα. Eadem etiam διπλάξ. Hesychius: δίπλακα, διπλῆν, μεγάλην διπλοΐδα, ὥστε διπλῇ χρῆσθαι. Politus.

6. καὶ ἀήτης, αὐτὸς ὁ ἄνεμος) Alibi: ὁ ἀήτης, ἄνεμος ἂν εἴη, ὡς δεδήλωται, ἀντὶ τοῦ ἁπλῶς ἄνεμος λαμβάνεται. Polit.

7. συνδιαζόμενος) l. συνδυαζόμενος. Polit.

8. ἀήτας λέγων ἀνέμων) Hesiodus in Erg. οἱ κ' ἀνέμων γε πανάς ἀναχύσειν ἀήτας. & rursus: νότου τε δεινὰς ἀήτας. Homerus: ἀνέμοιο ἢ δεινὸς ἀήτης. Politus.

9. τέτρωρον ὄχον ἵππων) Euripides Heraclidis:

Τέτρωρον ἅρμα πρὸς πέτρας Σκιρωνίδας.

Politus.

10. ἄφθογγα δάκη θηρῶν) Euripides Hippolyto:

Χρὴ δ' ἂν γυναῖκας πρόσπολον μὲν οὐ περᾶν,
Ἄφθογγα δ' αὐταῖς συγκατοικίζειν δάκη
Θηρῶν.

Dicit δάκη Euripides, ἢ περιφραστικῶς τὰ θηρία, ἢ γένη θηρῶν. Politus.

11. ὁ κατὰ συνδυασμὸν) l. ὁ κατὰ συνδυασμόν. Polit.

λαβομένη, διεσάλευσε τὴν Ἑλένην, ἵνα ἐπιςραφῇ. Παρακαλῶν δὲ ἑανὸν ἀργῆτα φαεινὸν ἐρεῖ. ὅθεν μάλιςα δῆλον, ὅτι τὸ ἑανὸς, εἰ καὶ ἐπίθετόν ἐςιν, ἀλλ' ὡς αὐτόχρημα πέπλος λαμβάνεται προσηγορικῶς. Οὐδέ ποτε γὰρ ὁμοῦ δύο ἐπίθετα, πολλῷ δὲ πλέον οὐδὲ τρία, κεῖνται, χωρὶς κυρίου, ἢ προσηγορικοῦ. Ἔςι δὲ νεκτάρεος νῦν τροπικῶς, ὁ θεῖος, ἀπὸ τοῦ πολλαχοῦ δηλουμένου νέκταρος· ὡς ἀπὸ ἀμβροσίας, ὁ ἀμβρόσιος· καὶ ἀποβολῇ τοῦ ι, νεκτάρεος. [1] Ἀργὴς δὲ ἑανὸς, ὥσπερ καὶ κεραυνὸς, ὁ λευκός. ἀργὸν γὰρ τὸ λευκόν. ὅθεν [2] καὶ ἐπάργεμον, πάθος ὀφθαλμοῦ, τὸ κοινῶς λεγόμενον λεύκωμα, [3] ὥς που καὶ Αἰσχύλος παραδηλοῖ. Φαεινὸς δὲ ὁ λεπτός. [4] ὡς καὶ μάςιξ λέγεται φαεινή. Ἴσως δὲ καὶ ἑρμηνευτικόν ἐςι τοῦ, ἀργής· ἵνα καὶ αὐτὸ δηλοῖ τὸ λευκὸν, καὶ διαφανές. Ὅτι δὲ καὶ [5] κασσιτέρου ἐπίθετον ὁ ἑανὸς, ἀλλαχοῦ φανήσεται.

ρκέ. Τὸ ἀσκεῖν, ἐπὶ ἐπιμελείας τῆς διὰ χειρῶν ὁ Ποιητὴς τίθησι. οἷον, ἤσκειν ἔρια. καὶ, πτύξασα, καὶ ἀσκήσασα χιτῶνα. [6] καὶ νῆμα δέ που ἀσκητὸν λέγει. Ταυτὸν δὲ τὸ κομεῖν, καὶ τὸ ἀσκεῖν. Διὸ εἰπὼν συνθέτως γραῖαν εἰροκόμον, εἶτα, κατὰ διάλυσιν Ἰωνικὴν, ἑρμηνεύων αὐτὴν, ἵνα μὴ νοήσῃ τις ἴσως εἰροκόμον τὴν εἴρουσαν κόμας, ἤτοι πλέκουσαν τρίχας, φησίν· ἥ οἱ ἤσκειν εἴρια καλά. [7] ὡς ταυτὸν ὂν εἰπεῖν εἴρια κομεῖν, καὶ ἀσκεῖν. Ἰςέον
Rom. p.428. δὲ, ὅτι τὸ [8] ἤσκειν εἴρια, μετὰ τοῦ ν γράφουσιν οἱ παλαιοὶ καὶ μετὰ τὴν συναίρεσιν τοῦ ἤσκεε. Δοκεῖ δὲ Ἰωνικῶς οὕτω λέγεσθαι, ὡς καὶ ἑτέρωθι ἔςαι δῆλον. Μάλιςα δὲ αὐτὸ, καὶ τὰ κατ'

τοῦ θείου πέπλου λαβομένη, διεσάλευσε τὴν Ἑλένην. Nectareo, seu divino peplo apprehenso, Helenam concussit, ut scilicet se converteret. Postea etiam ἑανὸν ἀργῆτα φαεινὸν, peplum candidum fulgentem, appellat. Unde maximè apparet, τὸ ἑανὸν, indutu dignum, tametsi epitheton hoc sit, ac nomen adjectivum: tamen re ipsâ peplum intelligi in modum nominis appellativi. Neque enim umquam epitheta, seu adjectiva, simul duo, multòque minùs tria, collocantur, sine nomine proprio, aut appellativo. Est autem nunc νεκτάρεος, nectareus, per tropum, aut metaphoram, idem, atque ὁ θεῖος, divinus, ἀπὸ τοῦ νέκταρος, a nectare, quod multis sanè in locis explicatur: ut ab ambrosiâ ambrosius; rejectoque τοῦ ι, νεκτάρεος, nectareus. Ἀργὴς autem dicitur peplus, quod est etiam epitheton fulminis; idest, albus, seu candidus. ἀργὸν enim album significat. Unde & ἐπάργεμον, epargemon, vitium oculi, quod communiter vocatur λεύκωμα, albugo, ut Æschylus indicare alicubi videtur. At verò φαεινὸς, splendidus, ac perspicuus, dicitur tenuis: sicuti etiam μάςιξ φαεινὴ, scutica tenuis. Immo & fortasse hæc vox facit ad explicandum, quid sit τὸ ἀργὴς, candidus: ita ut id ipsum, album, & perspicuum peplum significet. Ceterùm ut ὁ ἑανὸς, fusilis, epitheton sit, atque adjectivum nomen κασσιτέρου, cassiteri, seu stanni, sumus alibi ostensuri.

CXXV. Τὸ ἀσκεῖν, exercere, elaborare, colere, excolere, usurpat Poëta de operâ manuali. ut, ἤσκειν ἔρια, exercebat, seu excolebat lanas. &, πτύξασα, καὶ ἀσκήσασα χιτῶνα. quum complicasset, aptèque concinnasset indusium. Quin & stamen, seu filum, vocat alicubi ἀσκητὸν, elaboratum. Idem autem est τὸ κομεῖν, curare, seu excolere, atque τὸ ἀσκεῖν, exercere, tractare, elaborare. Quocirca, quum vetulam quamdam, compositâ voce, εἰροκόμον, lanificam, seu lanificio operam dantem, appellasset; postea, nequis forte εἰροκόμον τὴν εἴρουσαν κόμας, sive πλέκουσαν τρίχας, eam, quæ nectit comas, seu pectit capillos, intelligeret, dialysi Jonicâ eam vocem solvit, atque explicat, subjunctis his verbis: ἥ οἱ ἤσκειν εἴρια καλά. quæ ipsi lanas pulchras tractabat, atque elaborabat. quasi scilicet idem sit dicere εἴρια κομεῖν, lanas curare, atque ἀσκεῖν, tractare, & exercere. Sciendum porrò est, illud, ἤσκειν εἴρια, tractabat lanas, veteres scribere cum τῷ ν vel post contractum per synæresin verbum ἤσκει, tractabat. Videturque sic dictum Jonicè, ut & alibi manifestum erit.
Sed

1. Ἀργὴς δὲ ἑανὸς, ὥσπερ καὶ κεραυνὸς, ὁ λευκός) Etymologici Magni Auctor: ἀργὸς, ταχὺς, ὁ λευκὸς, ὁ λαμπρός. καλεῖται ἀργήτης. διὰ δὲ καθαρότητα ἑανὸν ἀργῆτα φαεινόν. Politus. Ἀργυρος, & ἀργύριον, argentum, ἀπὸ τοῦ ἀργὸς, albus, candidus. Salvinus.

2. καὶ ἐπάργεμον, πάθος ὀφθαλμοῦ, τὸ κοινῶς λεγόμενον λεύκωμα) Immo verò, si exactius loqui volumus, ἐπάργεμον αὐτὸ τὸ ὄμμα ὑπὸ πάθος, τὸ παθὸς λεγουσιν λευκαμματος. quamvis epitheton ipsum laborantes oculi cum ipso morbo quodammodo etiam confunderet Hesychius, in his verbis: Ἐπαργεμος, ἀποτετυφλωμένος, ὁ ἐντὸς ὀφθαλμοῦ. Oculi morbus, λεύκωμα, seu ἄργεμος, aut ἄργεμον, & ἄργεμα. Inde, qui eo oculorum vitio laborant, ἐπάργεμοι. Ita rectè distinguendum. Non ἐπάργεμον, πάθος ὀφθαλμοῦ· sed ἐπάργεμος ὁ τὸ πάθος ἔχων ὀφθαλμὸς, ἢ ἄνθρωπος. Ἄργεμος, τὸ πάθος. Pollux: ἄργεμος, τὸ λεύκωμα· καὶ ὁ τοῦτ' ἔχων ἄνθρωπος, ἐπάργεμος. Etymologico dicitur ἄργεμον, τὸ κατὰ πάθος γενόμενον λεύκωμα ἐν τῷ ὀφθαλμῷ, παρὰ τὸ ἀργὸν τὸ λευκόν. Erotiano item ἄργεμον, πάθος τι περὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς λευκωματῶδες, ὃ διὰ τὰς περιτετμημένας λευκότητας ὠνομάσθη. Hesychius: ἄργεμον, τὰ ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς λευκώματα. Idem oculi vitium Hesychio, ἄργεμα. Ἀργέματα, τὰ ὑπὸ τῶν ὀφθαλμῶν λευκώματα. Inde igitur ἐπάργεμον, ὄμματα ἐπιτυφλωμένα. Disertè Hesychius: ἐπάργεμον δὲ λέγεται τὰ ὄμματα, ὅταν ᾖ ἐπιτυφλωμένα ὑπὸ λευκωμάτων. Additque idem Grammaticus, ταῦτα τὰ τυφλὰ, καὶ ἀφανιςὰ ὄντως λέγεσθαι. Sic Æschylus non semel ἐπάργεμα dixit τὰ τυφλὰ, καὶ σκοτεινὰ, ἐκ μεταφορᾶς τῶν τοῖς ὀφθαλμοῖς γινομένων ἐπιχυμάτων. videlicet ἀπὸ τῶν περὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς λευκωμάτων. quod est a Græcis Magistris adnotatum. Politus.

3. ὥς που καὶ Αἰσχύλος παραδηλοῖ) Eustathius ad Odysseam pag. 1430. ἄργεμος, νόσος ὀμμάτων· ἀφ' οὗ ἐπάργεμα, κατὰ Δίδυμον, τὰ ὑπὸ ὀφθαλμῶν λευκώματα, ὧν μέμνηται Αἰσχύλος ἐν τῷ, σαφὲς ἐπάργεμον. Locus est Æschyli in Agamemnone:
καὶ φλογωπὰ σήματα,
ξυναιμόνων, τριῶν ἐστ' ἐπάργεμα.
Ubi antiquus Scholiastes: ἐπάργεμα, τυφλά, ἐκ τοῦ ἀργὸν τὸ λευκόν. λεύκωμα νόσος γίνεται περὶ τὸ ὀφθαλμὸν, ἥτις ἀβλεψίαν ποιεῖ. διὰ τοῦτο γοῦν τὰ σκοτεινὰ φησὶν ἐπάργεμα, κατὰ ἀντίφρασιν ἀργὸν γὰρ λέγεται τὸ λευκόν. Ἄλλως, ἐπάργεμα κυρίως τὰ λευκωματώδη, παρὰ τὸ ἀργόν. Politus.

4. ὡς καὶ μάςιξ λέγεται φαεινή) Alibi Eustathius: φαεινὴ δὲ μάςιξ, οὐ μόνον ἡ ςιλπνὴ, ἀλλὰ, κατὰ τοὺς παλαιοὺς, καὶ ἡ λεπτὴ, ὡς τοῦ φαεινοῦ καὶ τοῦτο σημαίνοντος. Politus.

5. κασσιτέρου ἐπίθετον ὁ ἑανὸς) quasi ἐανὸς, ὁ τορευτὸς, καὶ ἀδιάχυτος. Eustathius alibi: κασσίτερος μὲν ποι ἑανὸς που, ὁ νόσα ἐανοὶς, ὡς τορευτὸς, ἢ ῥαδίως χυτός. Polit.

6. καὶ νῆμα δέ που ἀσκητὸν λέγει) Homerus: Νήματος ἀσκητοῖο. hoc est, ut exponit Scholiastes, ὡς νῦνεν ἐπιμελεςτέρου, καλῶς γεγονότος. Polit.

7. ὡς ταυτὸν ὂν εἰπεῖν ἔρια κομεῖν, καὶ ἀσκεῖν) Etymologici Magni Auctor: ἐκ τοῦ ἔρος, καὶ τοῦ κομῶ τὸ ἐπιμελοῦμαι, γίνεται εἰροκόμος ἡ τοῖς ἐρίοις ἐπιμελουμένη. Polit.

8. ἤσκειν εἴρια, μετὰ τοῦ ν γράφουσιν οἱ παλαιοὶ καὶ μετὰ τὴν συναίρεσιν τοῦ ἤσκεε) Etymologici Magni Auctor: Ἤσκειν ἔρια καλά. ἀντὶ τοῦ εἰργάζετο τὰ ἔρια, ἀσκῶ· καὶ σημαίνει τὸ μετὰ πολλοῦ πόνου καὶ κόπου ἐργάζομαι. γίνεται ἐκ τοῦ ἀσκῶ, ὁ παρατατικὸς, ἤσκεον, ἤσκουν, ἤσκει· καὶ τὸ ν, ἐφελκυςικόν ἐςιν ἐν τῷ τρίτῳ προσώπῳ· καὶ γίνεται ἤσκεεν, καὶ κατὰ συναίρεσιν, ἤσκειν. Politus.

Sed id maximè, & alia eius generis, explicata, & discussa sunt in Commentariis ad Odysseam, ubi scriptum est de tertiâ personâ ἦν, *erat*, eo videlicet loci, quo de proco agitur Ctesippo. Τὸ ἔριον, *lanam*, ut Homerus acuat in antepenultimâ, similiter atque τὸ λείριον, *lilium*; tameo posteriorum temporum scriptores acuunt in penultimâ, per analagiam, atque ad exemplum aliarum vocum dactylicarum, quæ sunt paroxytonæ: ita ut, quemadmodum dicitur τεῖχος τειχίον, *murus, parvus murus*; sic dicatur ἔρος, ἐρίον, *lana*. Dicit autem καλὰ ἔρια, *pulchras lanas*, ad distinctionem earum lanarum, quæ dignæ nequaquam sunt, ut curentur, aut carpantur. Alias porrò esse a pilis lanas, manifestissimè ostendit Strabo. Præterquam quòd in confesso est, multò pilis nobiliores, ac præstantiores esse lanas, ad conficienda inde indumenta, ut perspicuè docet ipsa lanæ pulchritudo. Quod alibi, βάσκ' ἴθι, *vade, ito*, hoc loci Poëta dicit δεῦρ' ἴθι, *huc veni, huc age*, ubi sic ait: Δεῦρ' ἴθ' Ἀλέξανδρός σε καλεῖ. *Huc age, Alexander te vocat.*

CXXVI. Illud, Κεῖνος ὅγ' ἐν θαλάμῳ, καὶ δινωτοῖσι λέχεσσι, Κάλλεϊ τε στίλβων, καὶ εἵμασιν. *Ille ipse in thalamo, & tornatis lectis, tum pulchritudine splendens, tum vestibus*, usurpabitur de sponso, aut alioqnin molli viro, & delicioso. Δινωτοῖς autem intelligit, tornatis, aut torno factis. Δῖνος enim, tornus: ex quo etiam per metaphoram cœli δῖνος, *turbo*, apud Comicum. Ceterùm bifariam dici & δινῶ, δινήσω, *contorqueo, contorquebo*, seu *verso, versabo*, & δινῶ, δινώσω, *torno, tornabo*, paullò ante est declaratum. Quod sequitur, οὐδ' ἂν φαίης, ἀνδρὶ μαχεσσάμενον τόνδ' ἐλθεῖν, ἀλλὰ χορὸνδ' ἔρχεσθαι, ἠὲ χοροῖο νέον λήγοντα καθίζειν. *neque hunc dixeris a pugnâ, quam cum viro commiserit, redire; sed ad choream ire, aut a choreâ modò cessasse, ac residere*; id quoque per parœdiam, seu imitationem, in hominem quadrabit luxui deditum, ac deliciis diffluentem: sed interim tamen notat, ac perstringit mollem illum, delicatumque Alexandrum, qui non dolet, neque ægrè fert semet superatum; sed amat more ejus, qui choream agit: postquam idem ipse modico fortassis sudore in prœlio perfusus fuerat, ut saltator in choreâ, ubi sanè, ut moris est, decet, a pulchritudine, & splendore vestium nitere. Talesautem reliqui etiam filii Priami alieni postea referuntur, ψεῦσταί τ', ὀρχησταί τε, χοροιτυπίῃσιν ἄριστοι. *mendacesque, saltatoresque, choreis celebrandis optimi*. Ubi vide, τὸ ψεῦσται, *mendaces*, idem esse, atque τὸ ὑποκριταί, *impostores, ac fallaces*. cujusmodi dictus antea fuerat Alexander. Χορὸς autem nunc, *i. e. chorus, aut chorea*, neque est saltantium, aut tripudantium, multitudo, neque vero destinatus choreis agitandis locus, juxta illud: Πέπληγον δὲ χορὸν θεῖον ποσίν. *Pulsabantque chorum divinum pedibus*: sed maximè id ipsum, quod fit in his istis choris, hoc est, tripudiare ipsum, ac

κατ' αὐτό, διευκρίνηται ἐν τοῖς εἰς τὴν Ὀδύσσειαν, ὅπου περὶ τοῦ ἦν τρίτου προσώπου ἐγράφη ἐν τοῖς κατὰ τὸν μνηστῆρα Κτήσιππον. Basf. p. 325. Τὸ δὲ ἔριον, Ὅμηρος μὲν προπαροξύνει, ὁμοίως τῷ λείριον· οἱ δὲ ὕστερον παροξύνουσι, πρὸς ἀναλογίαν ἑτέρων παροξυτόνων δακτυλικῶν λέξεων. ἵνα ᾖ, ὡς τεῖχος τειχίον, οὕτως ἔρος, ἐρίον. Καλὰ δὲ ἔρια, πρὸς διαστολὴν τῶν μὴ ἀξίων ἀσκήσεως. [1] Ὅτι δὲ διαφορά ἐστιν ἐρίων, καὶ τριχῶν, δηλοῖ καὶ ὁ Στράβων σαφέστατα. Ὁμολόγηται δὲ καὶ ἄλλως, εὐγενέστερα τριχῶν εἶναι τὰ ἔρια εἰς ἐνδύσεως μεταχείρησιν, ὡς δηλοῖ καὶ τὸ τῆς ἐρέας καλόν. Τὸ, βάσκ' ἴθι, ἐνταῦθα δεῦρ' ἴθι, λέγει ὁ Ποιητὴς, εἰπών· Δεῦρ' ἴθι· Ἀλέξανδρός σε καλεῖ.

ρκϛʹ. Τὸ, Κεῖνος ὅγ' ἐν θαλάμῳ, καὶ δινωτοῖσι λέχεσσι, κάλλεΐ τε στίλβων, καὶ εἵμασι, νυμφίῳ, ἢ ἄλλως τρυφῶντι ἀνδρὶ ἐπιλεχθήσεται. Δινωτοῖς δὲ λέγει, τοῖς τορνωτοῖς. δῖνος γὰρ ὁ τόρνος· ἐξ οὗ μεταφορικῶς καὶ [2] οὐρανοῦ δῖνος παρὰ τῷ Κωμικῷ. Ὅτι δὲ διχῶς λέγεται καὶ δινῶ δινήσω, καὶ δινῶ δινώσω, πρὸ ὀλίγων δεδήλωται. Τὸ δὲ ἑξῆς, οὐδ' ἂν εἴποις, ἀνδρὶ μαχεσσάμενον τόνδ' ἐλθεῖν, ἀλλὰ χορόνδε ἔρχεσθαι, ἠὲ χοροῖο νέον λήγοντα καθίζειν, παρῳδηθήσεται μὲν καὶ αὐτὸ εἰς ἄνδρα τρυφῇ κάτοχον· κωμῳδεῖ δὲ ἴσως τὸν τρυφερὸν Ἀλέξανδρον, ὃς οὐ λυπεῖται, ὡς ἡττημένος, ἀλλὰ ἐρᾷ, ὡς χορευτής· μικρόν τι τάχα ἐνιδρώσας τῇ μάχῃ, ὡς καὶ ὁ χορευτὴς τῷ χορῷ, ἔνθα πρέπον ἐστὶν, ὡς εἰκὸς, καὶ τὸ στίλβειν κάλλεϊ, καὶ εἵμασι. Τοιοῦτοι δὲ καὶ αἱ λοιποὶ ῥηθήσονται που Πριαμίδαι, ψεῦσταί τ', ὀρχησταί τε, [3] χοροιτυπίαις ἄριστοι. Ἔνθα ὅρα τὸ ψεῦσται ταυτὸν ὂν τῷ, ὑποκριταί. ὁποῖος πρὸ τούτου ἐρρέθη Ἀλέξανδρος. Χορὸς δὲ νῦν, [4] οὔτε τὸ χορευτικὸν πλῆθος, οὐδὲ μὴν ὁ ὑποκείμενος τοῖς τοιούτοις τόπος, κατὰ τὸ, [5] Πέπληγον δὲ χορὸν θεῖον ποσίν· [6] ἀλλὰ μάλιστα τὸ κατὰ τοὺς τοιούτους χοροὺς ἔργον, ὅπερ ἐστὶ

1. Ὅτι δὲ διαφορά ἐστιν ἐρίων, καὶ τριχῶν, δηλοῖ καὶ ὁ Στράβων) Strabo cum varia loca ab ἐρίων præstantiâ, & bonitate, suâ in Geographiâ commendet, tum ἐρίων, καὶ τριχῶν differentiam inde etiam satis declarat, quòd ἐν τῇ Γαλατίᾳ aquam quamdam e lacu deterrimam esse referat, quam si degustent τὰ κτήνη, τρίχας amittant. Verba hæc Strabonis: Ἔστι δὲ καὶ ἐν τῇ Γαλατίᾳ ὕδωρ μοχθηρὸν λιμναῖον, οὗ τὰ γευσάμενα κτήνη, τρίχας, καὶ ὁπλὰς, καὶ κέρατα ἀποβάλλει. Non dicit hic Strabo ἔρια, sed τρίχας. Τρίχας namque τῶν κτηνῶν· ἔρια τῶν προβάτων. Ideo Strabo τοῖς κτήνεσι τρίχας dat, non ἔρια. Politus.

2. οὐρανοῦ δῖνος παρὰ τῷ Κωμικῷ) Comicus Nubibus:

> Ὁ δ' ἀναγκάζων ἐστὶ τίς αὐτούς; οὐχ ὁ Ζεὺς, ὥστε φέρεσθαι;
> Ἥκιστ', ἀλλ' αἰθέριος δῖνος.

Scholiastes: καὶ τοῦτο ἐθρυλλεῖτο παρὰ τοῖς Φυσικοῖς, στρόφος, δίνησις ἡ αἰθερία. τοῦτο δὲ ἐκ τῆς Ἀναξαγορείου λαμβάνει. Polit. δῖνος. δίνη. vortex. turbo. Salvin.

3. χοροιτυπίαις) χοροιτυπίῃσιν ἄριστοι. Polit.

4. οὔτε τὸ χορευτικὸν πλῆθος, οὐδὲ μὴν ὁ ὑποκείμενος τοῖς τοιούτοις τόπος) Suidas: Χορὸς, καὶ οἱ χορευταὶ, καὶ ὁ τόπος, ἐν ᾧ τὸ σύστημα τῶν χορευτῶν. Virgilius de Helenâ: *Illa chorum simulans.* Servius *chorum* ibi intelligit *multitudinem in sacra collectam.* Politus.

5. Πέπληγον δὲ χορὸν θεῖον ποσίν) ἔπληξαν, ἔκρουσαν. Polit. πλήσσειν χορόν. Horat. *Nunc est bibendum, nunc pede libero Pulsanda tellus.* Salvinus.

6. ἀλλὰ μάλιστα τὸ κατὰ τοὺς τοιούτους χοροὺς ἔργον) Servius ad Virgilianum illud:

> *Omnis quam chorus, & socii comitentur ovantes:*

Chorus propriè est coævorum cantus, atque saltatio. itemque ad illud: *Exercet Diana choros*: hæc Servius: *Hoc non ad comparationem pertinet; sed est poetica descriptionis evagatio, quòd chori nec personis hic, nec locis congruunt. Saltantium enim, & cantantium dicuntur.* Politus.

τὸ χορεύειν. Σημείωσαι δὲ καὶ νῦν τὸ καθίζειν, ἀντὶ τοῦ καθίζεσθαι ληφθέν. ὡς καὶ μετ᾽ ὀλίγα ἐν τῷ, ἔνθα κάθιζεν Ἑλένη, ἀντὶ τοῦ ἐκάθητο. ὥστε καὶ αὐτοπαθὲς ῥῆμά ἐστί ποτε, ὡς καὶ προείρηται, τὸ καθίζειν, καὶ οὐκ ἀναγκαίως ἀεὶ δηλοῖ τὴν εἰς ἄλλον ἐνέργειαν. οἷον, ἐκάθισεν ὁ δεῖνα ἐπὶ θρόνῳ βασιλικοῦ τὸν δεῖνα. καὶ ὡς ὁ Ποιητὴς πρὸ μικροῦ ἔφη, ἄλλους μὲν κάθισον. Ἰστέον δὲ, ὅτι τὰ ὑπὸ τῆς μαστροποῦ Ἀφροδίτης, ὡς ἐῤῥέθη, λαληθέντα τῇ Ἑλένῃ, οὐ μόνον εὐοδοῦσι τὴν μετ᾽ ὀλίγα κινουμένην φιλοτήσιον εὐνὴν τοῦ Πάριδος, ὡς κάλλει στίλβοντος, καὶ τῆς Ἑλένης, ἀλλὰ καὶ τῇ μυθικῇ ἁρπαγῇ τοῦ Πάριδος ἐκ μέσου μονομαχίου, οἰκειοῦνται. Ἡ γὰρ θείως ἁρπάξασα, εἶχε δήπου διαθέσθαι τὸν Πάριν καλὸν, καὶ λαμπρὸν, ὡς εἰ καὶ ἐκ πανηγύρεως ἐπανῆλθεν. Τὸ, περικαλλέα δειρὴν, στήθεά θ᾽ ἱμερόεντα, καὶ ὄμματα μαρμαίροντα, περὶ Ἀφροδίτης μὲν λέγεται· ἔστι δὲ καὶ ἁπλῶς γυναικὸς καλῆς ἔπαινος. Κεκαλλώπισται δὲ τὸ ῥητὸν ἐπίτηδες [1] παρίσοις τρισὶν, ὡς πανηγυρικόν.

ac saltare, seu choreas ducere. Quin etiam nunc observa, accipi τὸ καθίζειν pro καθίζεσθαι, *sedere*. ut & paullò post, cum ait: ἔνθα κάθιζεν Ἑλένη, pro ἐκάθητο. *ubi sedebat Helena*. Quapropter verbum est per se aliquando, suâque naturâ, passivæ, seu reciprocæ significationis, ut supra etiam notatum est, τὸ καθίζειν, *sedere, seu in sede semet collocare*; neque id semper necessariò actionem in alium significat. ut si, exempli gratiâ, dixeris: ἐκάθισεν ὁ δεῖνα ἐπὶ θρόνῳ βασιλικοῦ τὸν δεῖνα. *Unus aliquis regio in solio alterum quemquam sedere fecit, seu collocavit*. atque ut Poëta paullò ante est locutus, ἄλλους μὲν κάθισον. *Ceteros quidem sedere facito*. Rursus sciendum est, verba ipsa, ut dictum est, lenocinantis Veneris ad Helenam non munire modò viam ad eum, quem paullò post narrat Poëta, redintegrandi amoris causâ, concubitum Paridis, quippe qui a pulchritudine splendeat, & Helenæ; sed etiam apposita esse, & percommoda ad raptum hunc fabulosum Paridis ex medio singulari certamine. Quæ enim divinitus rapuit, ea scilicet poterat hunc ipsum Paridem pulchrum, ac splendidum reddere, tamquam si ille ex celebri, solemnique festo reversus fuisset. Τὸ, περικαλλέα δειρὴν, στήθεά θ᾽ ἱμερόεντα, καὶ ὄμματα μαρμαίροντα, *perpulchrum collum, pectoraque desiderabilia, & oculos fulgentes*; quum dicatur id de Venere; tamen in genere commendatio est mulieris pulchræ: eaque ipsa commendatio, tamquam generis laudativi, de industriâ tribus comparibus membris exculta est, atque exornata.

Δαιμονίη, τί με ταῦτα λιλαίεαι ἠπεροπεύειν;
Ἦ πῄ με προτέρω πολίων εὖ ναιομενάων
Ἄξεις, ἢ Φρυγίης, ἢ Μῃονίης ἐρατεινῆς,
Εἴ τίς τοι καὶ κεῖθι φίλος μερόπων ἀνθρώπων;
Οὕνεκα δὴ νῦν δῖον Ἀλέξανδρον Μενέλαος
Νικήσας, ἐθέλει στυγερὴν ἐμὲ οἴκαδ᾽ ἄγεσθαι.
Τοὔνεκα δὴ νῦν δεῦρο δολοφρονέουσα παρέστης,
Ἧσο παρ᾽ αὐτὸν ἰοῦσα, θεῶν δ᾽ ἀπόεικε κελεύθου,
Μηδ᾽ ἔτι σοῖσι πόδεσσιν ὑποστρέψειας Ὄλυμπον·
Ἀλλ᾽ αἰεὶ περὶ κεῖνον ὀΐζυε, καί ἑ φύλασσε,
Εἰσόκε σ᾽ ἢ ἄλοχον ποιήσεται, ἢ ὅγε δούλην.
Κεῖσε δ᾽ ἐγὼν οὐκ εἶμι (νεμεσσητὸν δέ κεν εἴη)
Κείνου πορσανέουσα λέχος. Τρῳαὶ δέ μ᾽ ὀπίσσω
Rom. p. 429. Πᾶσαι μωμήσονται. ἔχω δ᾽ ἄχε᾽ ἄκριτα θυμῷ.
Τὴν δὲ χολωσαμένη προσεφώνεε δῖ᾽ Ἀφροδίτη·
Μή μ᾽ ἔρεθε, σχετλίη, μὴ χωσαμένη σε μεθείω,
Τὼς δέ σ᾽ ἀπεχθήρω, ὡς νῦν ἔκπαγλ᾽ ἐφίλησα,
Μέσσῳ δ᾽ ἀμφοτέρων μητίσομαι ἔχθεα λυγρὰ
Τρώων, καὶ Δαναῶν· σὺ δέ κεν κακὸν οἶτον ὄληαι.

Misera, quid me his cupis decipere?
An ea aliquam me ulteriùs urbium benè habitatarum
Abduces, aut Phrygiæ, aut Mæoniæ amabilis,
Siquis tibi & illic amicus articulatè loquentium hominum?
Propterea quod nunc divo Alexandro Menelaus
Victo, vult odiosam me domum reducere;
Ideo nunc etiam ad struendos dolos advenisti?
Ito, atque assideto, deorumque viae valedicito;
Neque umquam pedibus ipsa tuis in cælum revertaris:
Sed perpetuò juxta illum ærumnas perferto, eumque servato,
Donec te ille aut uxorem faciat, aut certè ancillam.
Ego verò illuc non veniam (indignum enim id esset)
Lectum illius ornatura. Enim verò Troades me posthac
Omnes vituperabunt. Fero sanè animo dolores immensos.
Eram illam irata allocuta est diva Venus:
Ne me irrites, misella, ne, si irascor, te deseram,
Tantoque te odio prosequar, quàm nunc mirificè te amo,
Et in medio utrorumque odia perniciosa struam
Trojanorum, & Danaorum: tu verò malo fato pereas.

ρκζ. Ψεκτικὸν ἀπατητικῆς γυναικὸς τὸ, Δαιμονίη, τί με ταῦτα λιλαίεαι ἠπεροπεύειν; Ἑλένη δὲ τοῦτο πρὸς τὴν μυθικὴν Ἀφροδίτην λαλεῖ, μαστροπευσαν αὐτὴν, χάριν Ἀλεξάνδρου. Ἔνθα δηλοῖ ὁ Ποιητὴς, καὶ ὡς ἠδύνατό τις πλάσαι τὴν Ἑλένην, ὥσπερ εἰς Τροίαν, οὕτω καὶ ἀλλαχοῦ ἐκεῖθεν ἁρπαγῆναι, ἢ ἀπα-
Bas. p. 326. χθῆναι. Ἐπάγει γὰρ ἡ Ἑλένη· Ἦ πῆ με προτέρων, ἤτοι τῶν προσωτέρω πολίων ἄξεις, ἢ Φρυγίης, ἢ Μῃονίης ἐρατεινῆς, [2] εἴ τις που καὶ κεῖθι, καὶ ἑξῆς. Ἰστέον δὲ, ὅτι [3] γράφεται καὶ, ἢ πῆ με προτέρῳ, δίχα τοῦ ν, καὶ δηλοῖ τὸ, πόῤῥωτέρω που τῶν Φρυγιακῶν πόλεων. Φρυγίας δὲ μέμνηται κἀνταῦθα τῆς ποῤῥωτέρω, καὶ μεγάλης, οὐ μὴν τῆς μικρᾶς, περὶ ἣν καὶ ἡ Τροία ἡ τὴν

CXXVII. Ad subdolæ, fraudulentæque mulieris reprehensionem appositum est illud: Δαιμονίη, τί με ταῦτα λιλαίεαι ἠπεροπεύειν; *Infelix, quid me his cupis decipere?* Quibus Helena verbis ad fabulosam illam Venerem utitur, dum hæc ipsa, Alexandri gratiâ, lenæ munere fungeretur. Ubi apertè ostendit Poëta, penes unum aliquem fuisse, ut Helenam, sicuti ad urbem Trojam; sic etiam aliò inde raptam, aut abductam, comminisceretur. Subdit namque Helena: Ἦ πῆ με προτέρων, videlicet τῶν προσωτέρω πολίων ἄξεις, ἢ Φρυγίης, ἢ Μῃονίης ἐρατεινῆς, εἴ τίς που κἀκεῖθι, &c. *An in aliquam me ulteriorum, sive ulteriùs positarum urbium, abduces, aut Phrygiæ, aut Mæoniæ amabilis, siquis fortè & illic*, &c. Sciendum autem est, scriptum etiam esse, ἢ πῆ με προτέρῳ, *an in aliquam me ulteriùs*, sine τοῦ ν, itaque significari longiùs, atque ulteriùs in unam aliquam urbium Phrygiæ. Phrygiæ hic meminit ulterioris, & Magnæ; non verò Parvæ Phrygiæ, ubi Troja, qua in

1. παρίσοις τρισὶν, ὡς πανηγυρικόν) Hæc isocola spectant ad formam illam dicendi, quæ γλαφυρότης, seu venustas & elegantia appellatur. *Salvinus.*

2. εἴ τις που κἀκεῖθι) Ceteri codices Homerici, εἴ τίς τοι καὶ κεῖθι. Politus. ΚΑΙΚΕΙΘΙ. idem est ac κἀκεῖθι. veteres enim τὸ ι adscribebant, non subscribebant. *Salvinus.*

3. γράφεται καὶ, ἢ πῆ με προτέρῳ, δίχα τοῦ ν) ut in Codice meo membranaceo, & in editione Florentinâ. *Politus.*

in orbe Helena nunc versatur. Porro autem Μηονίην, *Meoniam*, etiam nunc Lydiam intelligit: eademque appellata est Μαιονία, *Maonia*, a quodam Mæone, vel Meone, ut in Catalogo dictum est. Amabilem eam vocat, ob ubertatem, & opulentiam regionis. quod & proditum est a Dionysio Periegetâ. Quin & ipsam Lacedæmonem paullò post Paris amabilem vocat, non solùm quia Lacedæmon beatâ rerum copiâ affluebat, ut antea explicatum est; sed etiam quia amabilem illam Helenam protulerat. Manifestum est, Poëtam hoc loci, non agnationis, aut affinitatis significatione; sed pro communi consuetudine, usurpare τὸ φίλος, *charus, seu amicus*, ubi sic ait: εἴ τίς τοι κακεῖ φίλος μερόπων ἀνθρώπων. *siquis tibi & illic amicus articulatè loquentium hominum*. Videlicet, si illic etiam, o Venus, charum tibi, atque in deliciis unum aliquem de Phrygibus, aut de Meonibus habueris, ut hoc loci Trojanum hunc Alexandrum.

CXXVIII. Atque hic ipsa semet Helena quodammodo collaudat, tamquam perillustrem, & amore dignam, si sic ipsam Venus, veluti pretiosum nimirum, & magnifaciendum donum, ad eos transmittit, quos amore, & benevolentiâ prosequitur. Quin etiam graviter Veneri lenocinium exprobrat. Verùm illa ex adverso reponit id, quod per parœdiam, atque imitationem dixerit, quicumque, postquam amicitiæ conciliandæ intervenit, eam rursus amicitiam dirimere, ac dissolvere meditatur. *Ne me irrites, misella, ne te ego irata deseram, tantoque te odio prosequar, quàm nunc mirificè amo, atque in oculis fero, & inter utrosque odia perniciosa struam. tu verò malo fato dispereas*. Verè enim tenuissimo, ut ita dicam, filo fortuna ejus appensa erat, hoc scilicet, quòd vultu, dearum similis videretur, & idcirco venustate excelleret. qua quidem venustate labente, ac deficiente, nihil ampliùs caussæ esse poterat, cur contentiosâ æmulatione de eâ decertaretur: quum præsertim in urbe Trojâ paucissimos amatores sui haberet, ut in libro ω manifestè apparet; ac fortassis etiam similiter apud Græcos. Sciendum autem est, τῶ, τὼς, videlicet οὕτως, *sic, ita*, exemplum extare etiam apud Sophoclem, in illis verbis: τὼς αὐτοσφαγῆς ὄλοιατο. *Sic sua se manu intermentes, dispereant*. indeque, rejectâ per apobolen litterâ τ, fieri τὸ ὥς, *sic*. quæ & ipsa vox est oxytona, similiter atque τὸ καθώς, *sicuti*. Atque hoc etiam loci ipsa sibi Helena maledicit, quum ipsa semet στυγερήν appellet, videlicet μισητήν, aut φρικτήν, *odiosam, invisamque, aut horribilem*. Has enim habet significationes verbum στυγῶ, *odisse, seu exhorrescere*, ut multis in locis fit manifestum. Sic enim ait: Οὕνεκα δὴ Μενέλαος νικήσας, ἐθέλει στυγερὴν ἐμὲ οἴκαδ' ἄγεσθαι. *Quoniam verò Menelaus, utpote qui victor evasit, vult invisam me, sive horribilem, domum abducere*. Ubi vide, an idem prorsus sit Helenam στυγερήν, *horribilem*, dicere, & ῥιγεδανήν, *rigere alios præ horrore facientem*; & an ex eo, quòd ipsa est στυγερή, *horribilis*, factum etiam sit, ut dicatur eadem ῥιγεδανή, *apta ad rigorem, algoremque inducendum*. quandoquidem qui in historiis est, fons Stygius, summè frigidus traditur, & talis, ut ῥιγεῖν, *rigere præ algore*, eum faciat, qui in eo fonte laverit. Itemque Styx in fabulis Plutonia simul cum tartaro perfrixit, atque obriguit: a quo etiam, juxte vete-

ἢ τὴν Ἑλένην ἄρτι ἔχουσα. Μῃονίην δὲ καὶ νῦν τὴν Λυδίαν λέγει. ἡ δ' αὐτὴ, καὶ Μαιονία ἐλέγετο, ἀπό τινος Μαίονος, ἢ Μήονος, ὡς καὶ ἐν τῷ καταλόγῳ ἐῤῥέθη. Ἐρατεινὴν δὲ φησιν αὐτὴν, διὰ τὸ τῆς χώρας εὔδαιμον. [1] ὃ καὶ ὁ Περιηγητὴς ἱστορεῖ. Καὶ τὴν Λακεδαίμονα δὲ μετ' ὀλίγα ἐρατεινὴν ὁ Πάρις ἐρεῖ, οὐ μόνον διότι εὐδαίμων ἡ Λακεδαίμων, ὡς προείρηται, ἀλλὰ καὶ διότι τὴν ἀξιέραστον Ἑλένην ἤνεγκεν. Φανερὸς ἐνταῦθα τὸ, φίλος, ὁ Ποιητὴς οὐ συγγενικῶς, ἀλλὰ κατὰ κοινὴν συνήθειαν, λέγει, ἐν τῷ, Εἴ τις τοι κἀκεῖ φίλος μερόπων ἀνθρώπων. ἤγουν ἐὰν καὶ ἐκεῖ, ὦ Ἀφροδίτη, φιλητῶς ἔχῃς τινὶ Φρυγὶ, ἢ Μῄονι, ὡς ἐνταῦθα τῷ Τρωῒ Ἀλεξάνδρῳ.

ρκή. Ἑαυτὴν δέ πως ἐν τούτοις ἡ Ἑλένη ἐπαινεῖ, ὡς λαμπρὰν, καὶ ἀξιέραστον, ἐὰν οὕτως αὐτὴν ἡ Ἀφροδίτη τοῖς φιλημένοις διαπέμπηται, ὡς λόγου δηλονότι ἀξίαν δωρεάν. Σεμνῶς δὲ καὶ μαστροπείαν τῆς Ἀφροδίτης καταλαλεῖ. Ἐκείνη δὲ ἀντιλαλεῖ, ὅπερ καὶ πᾶς ἂν εἴποι, παρῳδήσας, ὁ μεσιτεύσας μὲν φιλίαν, καταλῦσαι δὲ αὖθις αὐτὴν μελετῶν. Μή μ' ἔρεθε, σχετλίη, μὴ χωσαμένη σε μεθείω, τὼς δέ σε ἀπεχθήρω, ὡς νῦν ἔκπαγλα ἐφίλησα, μέσσῳ δ' ἀμφοτέρων μητίσομαι ἔχθεα λυγρά. σὺ δέ κεν κακὸν οἶτον ὄληαι. Τῷ ὄντι γὰρ λεπτοτάτου μίτου, ὡς εἰπεῖν, ἐξεκρέματο αὐτὴν ἀπῃώρητο τοῦ, θεαῖς εἰς ὦπα ἐοικέναι, καὶ διὰ τοῦτο ἐπαφρόδιτος εἶναι. οὗ ἐπιλιπόντος, οὐκέτ' ἂν ἦν περιμάχητος κατὰ ζῆλον φιλόνεικον· ἄλλως τε καὶ ἐν Τροίᾳ, ὀλιγίστους ἔχουσα τοὺς φιλοῦντας, καθὰ ἐν τῇ ω ῥαψωδίᾳ δηλοῦται· τυχὸν δὲ ὁμοίως καὶ παρὰ Ἕλλησιν. Ἰστέον δὲ, ὅτι τῶ, [2] τὼς, ἤγουν οὕτως, χρῆσις καὶ παρὰ Σοφοκλεῖ, ἐν τῷ, τὼς αὐτοσφαγῆς ὄλοιατο. ἐκ δὲ τούτου, ἀποβολῇ τοῦ τ, γίνεται τὸ ὥς, ὀξυνόμενον καὶ αὐτὸ ὁμοίως τῷ καθώς. Καὶ ἐνταῦθα ἑαυτῆς ἡ Ἑλένη καταλέγει, στυγερὴν ἑαυτὴν ἀποκαλοῦσα, ἤγουν μισητὴν, ἢ φρικτήν. Ταῦτα γὰρ δηλοῖ καὶ τὸ στυγεῖν ῥῆμα, ὡς πολλαχοῦ φαίνεται. Φησὶ γάρ· Οὕνεκα δὴ Μενέλαος νικήσας, ἐθέλει στυγερὴν ἐμὲ οἴκαδε ἄγεσθαι. Ὅρα δὲ, εἰ ταυτὸν στυγερὴν Ἑλένην εἰπεῖν, καὶ ῥιγεδανήν· καὶ ὥσπερ ἐκ τοῦ στυγερῆς [3] πεπέρισται ἡ ῥιγεδανή. ἐπεὶ καὶ ἡ ἱστορημένη [4] πηγαία Στὺξ, ψυχροτάτη παραδίδοται, καὶ οἷα ποιεῖν ῥιγοῦν τὸν εἰς αὐτὴν βάψαντα. καὶ ἡ κατὰ τὸν μῦθον δὲ Πλουτώνιος Στὺξ τῷ ταρτάρῳ συγκατέψυκται· ἀφ' οὗ,

1. ὃ καὶ ὁ Περιηγητὴς ἱστορεῖ) Mæonia θεῶν ἕδος dicit Periegeta. Eustathius ad Periegetam · μετὰ τοὺς Ἴωνας οἱ Μῄονες, ὧν ὁ Ὅμηρος μέμνηται, ἤγουν οἱ Λυδοί, ὑπ' αἰπυλάς, ἔθνος χώρην ἀγαθὴν οἰκοῦν, καὶ πολυχρυσοτάτην, ὥς φασιν οἱ παλαιοί. Polit.

2. τώς, ἤγουν οὕτως) καὶ γίνεται ἀφαιρέσει ἐκ τοῦ οὕτως. Hesychius: τώς, οὕτως, ὁμοίως. Politus.

3. πεπέρισται ἡ ῥιγεδανή) l. πεπόρισται. Polit.

4. πηγημαία Στὺξ) l. πηγαία Στύξ. Polit.

ῃ, κατὰ τοὺς παλαιοὺς, καὶ τὸ ταρταρίζειν ἐπὶ τῶν ἄγαν ῥιγούντων λέγεται.

ρκθ΄. Πιθανολογῶν ὁ Ποιητὴς τὴν τῆς Ἑλένης ἄρτι λεχθεῖσαν ἄφιξιν εἰς τὸν Πάριν, πλάττει αὐτὴν σφοδρῶς τῇ Ἀφροδίτῃ προσφερομένην, κἀκείνην αὖθις χολουμένην, καὶ ἀπειλοῦσαν τὰ προσεχῶς ῥηθέντα. ἐφ' οἷς ἡ Ἑλένη φροντίσασα, πείθεται ἀπελθεῖν, ἔνθα καλεῖται. Φησὶ γοῦν ἡ μὲν Ἑλένη οὕτω, ἐπέκεινα τῶν προῤῥηθέντων· Τοὔνεκα δὴ νῦν δεῦρο δολοφρονέουσα παρέστης; ἧσο παρ' αὐτὸν ἰοῦσα, θεῶν δ' ἀπόειπε κελεύθους, μηδέ τι σοῖσι πόδεσσιν ὑποστρέψειας Ὄλυμπον· ἀλλ' αἰεὶ περὶ κεῖνον ὀΐζυε, καί ἑ φύλασσε, εἰσόκε σε ἢ ἄλοχον ποιήσεται, ἢ ὅγε δούλην. Κεῖσε δ' ἐγὼν
Rom. p. 430. οὐκ εἶμι (νεμεσσητὸν δέ κεν εἴη) κείνου πορσυνέουσα λέχος. Τρωαὶ δέ μ' ὀπίσσω πᾶσαι μωμήσονται. ἔχω δ' ἄχε' ἄκριτα θυμῷ. Καὶ ταῦτα μὲν τὰ τῆς Ἑλένης. ἡ δὲ Ἀφροδίτη χολωσαμένη, μή μ' ἔρεθε, φησὶ, σχετλίη. καὶ ἑξῆς, ὡς προγέγραπται. Καὶ ὅρα, ὡς καὶ νέμεσιν ὑφορᾶται ἡ καλὴ Ἑλένη, καὶ ἄχθεσθαι πολλὰ λέγει, ἐφ' οἷς κακῶς ἔπραξε· καὶ ὅτι νέμεσιν εἶναι ὑπογράφει, τὸν ἐκ πάντων δίκαιον μῶμον. Τὸ δὲ δολοφρονεῖν, ταὐτὸν τῷ ἠπεροπεύειν. ὃ πρὸ βραχέων τῆς Ἀφροδίτης ἡ Ἑλένη κατηγόρησε. Τὸ δὲ, ἧσο παρ' αὐτὸν ἰοῦσα, καὶ τὸ, ὀΐζυε, μεμέρισται, τὸ μὲν, πρὸς τὸ, ἕως ἄλοχόν σε ποιήσεται· τὸ δὲ, πρὸς τὸ, ἢ ὅγε δούλην. Ἀλόχου μὲν γὰρ, τὸ παρακαθῆσθαι τῷ ἀνδρί· δούλης δὲ, τὸ περὶ τὸν δεσπότην ὀϊζύειν, ὅ ἐστι κακοπαθεῖν.

ρλ΄. Τὸ δὲ ἀπόειπε, Ὅμηρος μὲν αἰτιατικῇ συντάσσει, λαβὼν τὴν λέξιν ἀντὶ τοῦ ἀπόφαθι. ὁ δὲ γράψας, τέλαμ' ἀπεῖπον ἄλγει, ἐπὶ ἑτέρου σημαινομένου τὴν λέξιν εἴληφε. Τὸ δὲ, μὴ πόδεσσιν ὑποστρέψειας Ὄλυμπον, διασαφητικόν ἐστι τοῦ, θεῶν ἀπόειπε κελεύθους, ὥσπερ καὶ τὸ, φύλασσε, τοῦ, ὀΐζυε. Ἔστι δ' ἐνταῦθα τὸ μὲν ὑποστρέψειας ἀντὶ προστακτικοῦ, σχηματισθὲν ἀνομοίως τῷ ἧσο, καὶ ἀπόειπε, καὶ ὀΐζυε, καὶ φύλασσε, διὰ ποικιλίαν φραστικήν. Τὸ δὲ Ὄλυμπον, ἐλλιπὲς προθέσεως, ἵνα ᾖ, εἰς Ὄλυμπον. Τὸ δὲ, ἢ ἄλοχον ποιήσεται, ἢ ὅγε δούλην, ἔστιν εὑρεῖν παρῳδηθὲν πρός τινος τῶν ἀρχαίων μυστῶν φαύλως, καὶ ὡς οὐκ ἂν ἐκφανῶς εἴποι τις πρὸς τὸν αὐτοῦ ἀκούσαντα. Τὸ δὲ, κεῖσε οὐκ εἶμι, κείνου πορσυνέουσα λέχος, ἐν τῷ τότε δηλαδὴ καιρῷ, σεμνῶς εἴρηται. Δῆλον γὰρ, ὅτι πορσύνειν λέχος,

τὸ

veteres, τὸ ταρταρίζειν, *frigore tartareo contremiscere*, de iis dicitur, qui nimio frigore rigent, seu perfrigescunt.

CXXIX. Poëta, ut verisimile reddat, quod est narraturus, confestim nunc Helenam profectam esse ad Paridem, eam fingit acriùs, atque acerbiùs in Venerem invehi; illamque contra indignatione succendi, & eas minas, quæ proximè expositæ sunt, intendere. Quibus Helena minis perturbata, ac perculsa, adducitur tandem, ut eò, quo vocatur, accedat. Sic enim loqui pergit Helena, post superiora illa verba, quæ referebamus: *Ideo etiam nunc ad struendos dolos huc advenisti? Ito, eique assideto, deorumque viis valedicito; neque umquam pedibus ipsa tuis in cælum revertaris; sed perpetuus juxta illum ærumnas perferto, ipsumque servato, donec te ille aut uxorem faciat, aut certè ancillam. Ego verò non illuc veniam (siquidem indignum id esset, neque ullo modo ferendum) ad lectum illius ornandum. Enim verò Troades me universæ postea vituperabunt. Dolores profectò animo immensos perfero.* Hæc Helena. At Venus indignata, iræque ardore succensa: *ne me irrites*, inquit, *misella*, &c. ut supra scriptum est. Ac vide, ut pulchra illa, ac venusta Helena Nemesin, seu justam ultionem, reformidat, & multùm sese angi, cruciarique animo ob improbè, & perversè facta affirmat; itemque ut justam ultionem, seu Nemesin breviter describit, ac definit, justam ab omnibus reprehensionem, injustamque notam infamiæ. Τὸ δολοφρονεῖν, *dolos struere, fraudes instruere, ac cogitare*, idem est, atque τὸ ἠπεροπεύειν, *decipere, seu circumvenire* quod paullo ante Helena Veneri crimen objecerat. Illud, ἧσο παρ' αὐτὸν ἰοῦσα, *ito, eique assideto*, & illud, ὀΐζυε, *ærumnas perferto*, ita divisa sunt, ac distributa, ut illud prius spectet ad illa verba, ἕως ἄλοχόν σε ποιήσεται, *donec uxorem te faciat*; alterum verò ad sequentia: ἢ ὅγε δούλην. *aut ille certè ancillam*. Uxoris namque est, assidere marito suo; ancillæ verò, circa dominum suum ὀϊζύειν, *ærumnas perpeti*, hoc est, defatigari, divexarique laboribus.

CXXX. Τὸ ἀπόειπε, *abnega, ac recusa*, Homerus construit cum accusativo, quippe qui vocem hanc acceperit pro ἀπόφαθι, *abnue, renue*. Verùm is, qui scripsit, τάλαμ' ἀπεῖπον ἄλγει, *misera succubui dolori, vel præ dolore vix me defeci*, in alio prorsus significatu vocem hanc accepit. Quod ait, μὴ πόδεσσιν ὑποστρέψειας Ὄλυμπον, *neque pedibus ipsa tuis in cœlum revertaris*, valet ad explicandum, quid sit τὸ, θεῶν ἀπόειπε κελεύθους, *deorum vias abnega*. quemadmodum etiam τὸ φύλασσε, *servato, ac custodito*, lucem affert verbo, ὀΐζυε, *ærumnas perferto*. Est autem hoc loci τὸ ὑποστρέψειας, *pedem referas, seu revertaris*, loco Imperativi. Namque, ad locutionis varietatem, dissimili id formâ prolatum est, atque τὸ ἧσο, *sedeto*, & ἀπόειπε, *abnegato*, & ὀΐζυε, *ærumnas perferto*, & φύλασσε, *servato*. Τὸ, Ὄλυμπον, *Olympum*, defectum habet præpositionis, ita ut sit, εἰς Ὄλυμπον, *in Olympum*. Verba illa, ἢ ἄλοχον ποιήσεται, ἢ ὅγε δούλην, *aut ille uxorem faciat, aut certè ancillam*, invenire est a quodam veterum mystarum, eorum videlicet, qui loqui amant per mysteria, aliò per parœdiam translata, improbè profectò, eoque sensu, quem nemo unus apertè ad auditorem suum protulerit. Τὸ, κεῖσε οὐκ εἶμι, κείνου πορσυνέουσα λέχος. *Non ego equidem illuc ibo, lectum illius ornatura*, hoc nimirum tempore; graviter dictum est, atque honestè. Constat enim, πορσύνειν λέχος, *ornare, & parare lectum*,

ctum, idem esse, atque τὸ συγκοιτάζεσθαι, *concumbere*: quum simili modo id dictum sit, atque illud: ἐμὸν λέχος ἀντιόωσαν. *lecta mea occurrentem*. Alii autem scribunt, πορσανέουσα λέχος, *paratura lectum*, tamquam a verbo πορσαίνω, *para*. Verba ambo Poëtica, & significant præbere, & apparare, sive instruere, tamquam a verbo πόρω πόρσω, *præbeo, præbebo*. Et sic etiam verbum Poëticum est τὸ, ὀΐζυε, *ærumnas perfer*, ab ὀϊζύω, *ærumnas perfero, seu perpetior*, ex quo ὁ ὀϊζυρός, *ærumnosus, seu calamitosus*. ut ὁ ἰσχυρός, *robustus*, ex ἰσχύω, *robustus sum, seu viribus valeo*. Ceterùm observa, ut Helena per commata, seu incisa, loquitur, præ excandescentiâ animi, quæ orationis tenorem ut plurimùm incidit. Itaque ferè sese habet Veneris ad eam comminatio.

τὸ συγκοιτάζεσθαι· πρός τινα ῥηθὲν ὁμοιότητα τοῦ, ἐμὸν λέχος ἀντιόωσαν. Γράφεται δὲ καὶ, πορσανέουσα λέχος, ὡς ἀπὸ τοῦ πορσαίνω ῥήματος. Ποιητικὰ δὲ καὶ ἄμφω, καὶ δηλοῦσι τὸ παρέχειν, καὶ εὐτρεπίζειν, ὡς ἀπὸ τοῦ πόρω πόρσω. Οὕτω δὲ ποιητικὸν καὶ τὸ, ὀΐζυε, ἀπὸ τοῦ ὀϊζύω, ἐξ οὗ ὁ ὀϊζυρός. ὡς ὁ ἰσχυρὸς ἐκ τοῦ ἰσχύω. Σημείωσαι δὲ τὸ τῆς Ἑλένης κομματικῶς λαλαθάντα, διὰ θυμὸν, ὃς ἐγκόπτει τὸν ἐν λόγοις τόνον ὡς τὰ πολλά. Τοιαύτη δ' ἄν τις καὶ ἡ πρὸς αὐτὴν ἀπειλὴ τῆς Ἀφροδίτης.

Sic dixit. Timuit verò Helena Jove pregnata:
Et ivit peplo cooperta candido, ac splendenti
Tacitè, cunctasque Troadas latuit. Præibat autem dea.
Ubi verò ad Alexandri domum perpulchram venerunt,
Tum ancillæ celeriter ad sua munera conversæ sunt.
Sed illa in altum thalamum ivit, mulierum nobilissima.
Eique sellam prehensam risus amans Venus
Ex adverso Alexandri deposuit, quam ipsa dea tulerat.
Ibi sedit Helena Jovis Ægiochi filia,
Oculos avertens, maritumque increpavit his verbis:
Venisti ex pugnâ. Utinam ibi periisses,
Interfectus a forti viro, qui meus prior maritus erat!
Certè quidem antea gloriabaris, bellicoso Menelao
Tuâ vi, & manibus, & hastâ, te esse præstantiorem.
Sed ito nunc, provoca bellicosum Menelaum,
Pugnet ut rursus contra te. Verum te ego
Quiescere jubeo, neque cum flavo Menelao
Ex adverso prælium inire, & pugnare
Stultè, ne forte mox ab ipso hastâ prosterneris.
Hanc autem Paris his vicissim verbis excepit:
Ne meum, mulier, acerbis conviciis animum incessas.
Nunc enim Menelaus vicit ope Minervæ.
Sed illum rursus ego. Nam dii adsunt & nobis.
Quare age, in gratiam redeamus concumbendo.
Non enim umquam meam sic amor mentem complexus est,
Ne tunc quidem, cum primum, te ex Lacedæmone amabili
Raptâ, navigabam majoribus per mare navibus,
Et in Cranae insulâ tecum mixtus sum amore, & concubitu;
Ut te nunc amo, & me tui dulce desiderium capit.

Ὣς ἔφατ', ἔδδεισεν δ' Ἑλένη Διὸς ἐκγεγαυῖα.
Βῆ δὲ κατασχομένη ἑανῷ ἀργῆτι φαεινῷ
Σιγῇ· πάσας δὲ Τρῳὰς λάθεν. ἦρχε δὲ δαίμων.
Αἳ δ' ὅτ' Ἀλεξάνδροιο δόμον περικαλλέ' ἵκοντο, *Baf. p. 327.*
Ἀμφίπολοι μὲν ἔπειτα θοῶς ἐπὶ ἔργα τράποντο·
Ἡ δ' εἰς ὑψόροφον θάλαμον κίε δῖα γυναικῶν.
Τῇ δ' ἄρα δίφρον ἑλοῦσα φιλομμειδὴς Ἀφροδίτη,
Ἀντ' Ἀλεξάνδροιο θεὰ κατέθηκε φέρουσα.
Ἔνθα καθῖζ' Ἑλένη, κούρη Διὸς Αἰγιόχοιο,
Ὄσσε πάλιν κλίνασα· πόσιν δ' ἠνίπαπε μύθῳ·
Ἤλυθες ἐκ πολέμου. ὡς ὤφελες αὐτόθ' ὀλέσθαι,
Ἀνδρὶ δαμεὶς κρατερῷ, ὃς ἐμὸς πρότερος πόσις ἦεν.
Ἦ μὲν δὴ πρίν γ' εὔχε' ἀρηϊφίλου Μενελάου,
Σῇ τε βίῃ, καὶ χερσὶ, καὶ ἔγχεϊ, φέρτερος εἶναι.
Ἀλλ' ἴθι νῦν προκάλεσσαι ἀρηΐφιλον Μενέλαον
Ἐξαῦτις μαχέσασθαι ἐναντίον. ἀλλά σ' ἔγωγε
Παύεσθαι κέλομαι, μηδὲ ξανθῷ Μενελάῳ
Ἀντίβιον πόλεμον πολεμίζειν, ἠδὲ μάχεσθαι
Ἀφραδέως, μήπως τάχ' ὑπ' αὐτῷ δουρὶ δαμήῃς.
Τὴν δὲ Πάρις μύθοισιν ἀμειβόμενος προσέειπε·
Μή με, γύναι, χαλεποῖσιν ὀνείδεσι θυμὸν ἔνιπτε.
Νῦν μὲν γὰρ Μενέλαος ἐνίκησεν σὺν Ἀθήνῃ.
Κεῖνον δ' αὖτις ἐγώ. πάρα γὰρ θεοί εἰσι καὶ ἡμῖν. *Rom. p.431.*
Ἀλλ' ἄγε δὴ φιλότητι τραπείομεν εὐνηθέντε.
Οὐ γάρ πώποτέ μ' ὧδέ γ' ἔρως φρένας ἀμφεκάλυψεν,
Οὐδ' ὅτε σε πρῶτον Λακεδαίμονος ἐξ ἐρατεινῆς
Ἔπλεον ἁρπάξας ἐν ποντοπόροισι νέεσσι,
Νήσῳ δ' ἐν Κραναῇ ἐμίγην φιλότητι, καὶ εὐνῇ,
[1] Ὥς σεο νῦν ἔραμαι, καί με γλυκὺς ἵμερος αἱρεῖ.

CXXXI. Τὸ, κατασχομένη ἑανῷ ἀργῆτι φαεινῷ, quas quidem voces supra explicavimus, idest, *cooperta peplo candida fulgenti*, contra sese habet, atque τὸ, ἀνασχομένη, *sustollens*, quod significat τὸ, ἀνατείνασα, *sursum extendens, seu levans*. Fuerit autem κατασχέσθαι ἑανῷ, *tenere, seu cooperire peplo*, idem atque genas obtegere, more Penelopes in Odysseâ, quæ vittas ante genas habebat. ita ut, quemadmodum τὸ ἀνασχεῖν ἥλιον, *oriri solem*, & τὸ κατασχεῖν, *occidere*, inter sese opponuntur; sic etiam τὸ ἀνασχέσθαι κρήδεμνον, *sursum tollere velamentum*, ut retegatur videlicet, & veluti resplendeat vultus. oppositâ ratione sese habeat, atque τὸ κατασχέσθαι, *continere, seu cohibere*, videlicet veluti sub tenebris occulere. Ancillarum festinationem, ac studium declarat illud: Ἀμφίπολοι μὲν ἔπειτα θοῶς ἐπὶ ἔργα τράποντο. *Famulæ deinde celeriter sua ad munera versæ sunt*. Quemadmodum κούρη Βρισῆος, *puella Brisis*, dicta est ejus simpliciter filia; ita & hoc loci Helena, κούρη Διὸς Αἰγιόχοιο, *puella Jovis Ægiochi*. quod paullò ante aliter expresserat, cum dixit: Ἑλένη Διὸς ἐκγεγαυῖα. *Helena Jove nata*. Helena ad Alexandrum: *venisti*, inquit, *ex pugnâ*, &c. Ubi omnia prorsus prosequitur, apposite ad humanos mores. Ille verò non per mendacium modò semet ei excusat, tamquam & ipse, perinde ut fratres, mendax, quippe qui, Minervæ auxilio atque ope, victoriam a Menelao stetisse profiteatur (ipse enim maximè Veneris auxilio est servatus) sed etiam turpiter, atque

ρλά. Τὸ κατασχομένη ἑανῷ ἀργῆτι φαεινῷ, περὶ ὧν προδεδήλωται, ἀνάπαλιν ἔχει πρὸς τὸ, ἀνασχομένη, ὃ δηλοῖ τὸ, ἀνατείνασα. Εἴη δ' ἂν, κατασχέσθαι ἑανῷ, τὸ προκαλύψασθαι τὰς παρειάς, κατὰ τὴν ἐν Ὀδυσσείᾳ· [2] Πηνελόπην σχομένην ἄντα παρειάων κρήδεμνα· ἵνα, ὥσπερ τὸ ἀνασχεῖν ἥλιον ἀντίκειται πρὸς τὸ κατασχεῖν, οὕτω καὶ τὸ ἀνασχέσθαι κρήδεμνον ἐπὶ ἀνακαλύψει, καὶ οἷον ἀναλάμψει προσώπου, ἀντικειμένως ἔχει πρὸς τὸ κατασχέσθαι, ἤγουν ὡς ὑπὸ ζόφῳ κρύψαι. Σπουδὴν δουλίδων δηλοῖ τὸ, Ἀμφίπολοι μὲν ἔπειτα θοῶς ἐπὶ ἔργα τράποντο. Καθάπερ κούρη Βρισῆος, ἡ ἁπλῶς θυγάτηρ, οὕτω κἀνταῦθα Ἑλένη κούρη Διὸς Αἰγιόχοιο. Τοῦτο δὲ πρὸ ὀλίγων ἄλλως ἔφρασεν, εἰπών· Ἑλένη Διὸς ἐκγεγαυῖα. Ἑλένη μὲν πρὸς Ἀλέξανδρον, ἤλυθες, φησὶν, ἐκ πολέμου, καὶ τὰ ἑξῆς. ἠθικῶς πάνυ πάντα εἰποῦσα. ὁ δὲ, οὐ μόνον ψευδῶς ἀπολογεῖταί οἱ, εἶτα ψεύστης καὶ αὐτὸς, κατὰ τοὺς ἀδελφοὺς, εἰπὼν, ὅτι σὺν Ἀθηνᾷ ἐνίκησεν ὁ Μενέλαος (μάλιστα γὰρ αὐτὸς σὺν Ἀφροδίτῃ σέσωσται) ἀλλὰ καὶ ἀσέμνως ἐμβλέ-

1. Ὥς σεο νῦν ἔραμαι) Eadem Homerus alibi Jovem loquentem facit, quum Junonis amore æstuabat. *Salvinus*.

2. Πηνελόπην σχομένην ἄντα παρειάων κρήδεμνα) Ἄντα παρειάων σχομένη λιπαρὰ κρήδεμνα, Palatus.

βλέπει αὐτῇ, ὅτε καὶ καταδύσασθαι ἤδη. Μαχλότατος γὰρ ὁ ἀνὴρ· ὅς γε καὶ ἐρᾶν αὐτῆς ἄρτι λέγει, ὡς οὐδὲ, ὅτε τὴν ἀρχὴν ἐκ Λακεδαίμονος αὐτὴν ἥρπασεν. Αἴτιον δὲ, ὅτι ὡς ἤδη νικηθεὶς, καραδοκεῖ στερήσεσθαι αὐτῆς. Πολὺς οὖν ὁ ἔρως αὐτῷ, ὥσπερ ἐν καταρχῇ τὸ ἔχειν, ὅτε δηλαδὴ ἦν δεδοικὼς, μὴ καταληφθεὶς ἀφαιρεθῇ τὴν Ἑλένην, οὕτω καὶ ἐν τῷ μέλλειν ἄρτι, ὡς δοκεῖ, αὐτὴν ἀφαιρεῖσθαι. atque inhonestè oculos in eam defigit, cum in tenebras sese eum abdere oportebat. Homo enim erat maximè appetens Veneris, ac libidinosus: qui & sic sese eam nunc amare, ac deperire affirmat, ut neque tanto tunc amore exarserit, cum eam primùm ex Lacedæmone raptam abduxit. In caussâ est, quòd prœlio jam victus, sese eâ orbatum iri exspectat. Magnus igitur, ac vehemens est hominis amor, quemadmodum a principio, cum eam habuit, quando nimirum metuebat, ne ipse comprehensus Helenâ spoliaretur, ita etiam nunc, cum idem ipse eâ omnino spoliandus videtur.

ρλβ΄. Καὶ νῦν μὲν ὁ Πάρις οὕτως οὐ φιλεῖ, ἀλλὰ, καθά τις ἔφη, ἐρωμανίαν πάσχει, Ἀφροδίτης ἐρεθιζούσης τῷ κεστῷ ἴσως, ὃν μυθικῶς ἐφόρει. Ἐν τοῖς ἑξῆς δέ που καὶ ὁ Ζεὺς ὁμοίῳ ἔρωτι μυωπίζεται ἐπὶ τῇ γυναικὶ Ἥρᾳ, διὰ τὸν αὐτὸν κεστόν. [1] Καιρικὰ δὲ ἄμφω ταῦτα πάθη ἐπί τε τῷ Διῒ, ἐπί τε τῷ Πάριδι. ὁ δὲ παρά γε τῷ Ἡροδότῳ Κανδαύλης διὰ βίου [2] ἦρα τῆς οἰκείας γυναικὸς, οὐκ εὐκραῶς φιλῶν, ἀλλ' ἐμπιπράμενος πυρὶ ἔρωτος, ἕως ὁ ἔρως ἀπέσβη, ὡς οὐκ ἂν ἐκεῖνος ἤθελε. Σημείωσαι δὲ καὶ, ὅτι πολυειδὴς ἐνταῦθα ἡ τῆς Ἑλένης ὁμιλία. Καὶ γὰρ καὶ διαθρύπτεται, ὅσσε πάλιν κλίνασα, ἤγουν ἔμπαλιν στρέψασα, καὶ ἐπαρᾶται τῷ ἀνδρὶ, ὡς ὀφείλοντι ὀλέσθαι, καὶ χαλεπῶς ὀνειδίζει, καὶ σκώπτει ὡς ἀλαζονικόν, Εἴγε καυχώμενος πρὶν Μενελάου κρείττων εἶναι, εἶτα νῦν συμμίξας, ἔφυγεν, ἀπαλλάξας κακῶς.

Bas. p.328. Καὶ σεμνύνει δὲ τὸν πρότερον ἄνδρα, κρατερὸν καλοῦσα, καὶ ξανθὸν, καὶ ἀρηΐφιλον, ὅπερ καὶ ὁ Ζεὺς μετὰ ταῦτα ὀνομάσει αὐτὸν, καὶ κατὰ πάντα προφερέστερον Ἀλεξάνδρου. Προσποιεῖται δὲ καὶ κήδεσθαι αὐτοῦ κολακευτικώτερον, διὰ φόβον δηλαδὴ, ἐν οἷς φησιν· ἀλλά σε [3] κέλομαι παύσασθαι· πικρῶς λαλοῦσα, οἷς τε ὑποβιβάζει τὸν Πάριν τοῦ Μενελάου, καὶ οἷς ἀφραδέως αὐτὸν λέγει μάχεσθαι.

CXXXII. Et nunc quidem ita Paris non, dico, amat; sed, ut quidam dixit, amoris insaniâ laborat, stimulos Venere addente per suum illum fortasse cestum, quem fabulosè ipsa gestabat. Nam & certè quidem postea Juppiter simili amoris œstro in Junonem conjugem suam eumdem ob cestum agitatur. At enim ambo hi morbi & Jovis, & Paridis, in iis ad tempus fuerunt. Verùm Candaules ille apud Herodotum, toto vitæ tempore, uxoris suæ amore deperibat, quòd non temperatè eam amaret, sed amoris igne incenderetur, atque arderet, donec idem hic amor penitus est extinctus, ut ille minimè omnium voluisset. Præterea verò observa, quàm varia, & multiformis sit hic Helenæ congressio, & collocutio. Nam & delicias facit gestu molliri, ὄσσε πάλιν κλίνασα, *oculos avertens*, videlicet ἔμπαλιν στρέψασα, *retrorsum flectens*, *retro convertens*; & viro imprecatur, quippe quem perire oportuisset; & acerbè eumdem increpat, ac notat, tamquam hominem gloriosum, vanumque jactatorem sui. Siquidem, quum antea Menelao semet præstantiorem esse gloriaretur; nunc tamen, postquam cum eo armis est congressus, turpi fugâ sese e certamine subtraxit. Ad hæc, priorem maritum suum laudibus celebrat, dum fortem eum, & flavum, & bellicosum vocat, quibus etiam eum nominibus Juppiter postea appellat, omnibusque in rebus multò præstantiorem Alexandro. Quin etiam per blanditias, atque assentationem sese ea Alexandri curam gerere simulat, metûs nimirum caussâ, dum his ad eum verbis utitur: ἀλλά σε κέλομαι παύσασθαι. *Sed te jubeo quiescere.* Ubi tamen amarum, atque acerbum sermonem adhibet, tum quia inferiorem facit Paridem Menelao, tum quia stultè eum dicit pugnare.

ρλγ΄. Ἔστι δ' ἐν τούτοις ἡ ὅλη ἡ Ὁμηρικὴ φράσις, τοιαύτη· Ἤλυθες ἐκ πολέμου. ὡς ὤφελες αὐτόθ' ὀλέσθαι, ἀνδρὶ δαμεὶς κρατερῷ, ὃς ἐμὸς [4] πρότερος πόσις ἦεν. Ἦ μὲν δὴ πρίν γ' εὔχεο ἀρηϊφίλου Μενελάου σῇ τε βίῃ, καὶ χερσὶ, καὶ ἔγχει, φέρτερος εἶναι. Ἀλλ' ἴθι νῦν, προκάλεσσαι ἀρηΐφιλον Μενέλαον ἐξαῦτις μαχέσασθαι ἐναντίον. Ἀλλά σ' ἔγωγε παύσασθαι κέλομαι, μηδὲ ξανθῷ Μενελάῳ ἀντίβιον πόλεμον πολεμίζειν, ἠδὲ μάχεσθαι ἀφραδέως, μή πως τάχ' ὑπ' αὐτοῦ δουρὶ δαμείης. Καὶ οὕτω μὲν ἡ Ἑλένη, ὁ δὲ Πάρις εἰπὼν, μή με, γύναι, χαλεποῖσιν ὀνείδεσι θυμὸν ἔνιπτε, ἐπάγει· νῦν μὲν γὰρ Μενέλαος ἐνίκησε σὺν Ἀθήνῃ· κεῖνον δ' αὖτις ἐγώ. Πάρα γὰρ θεοί εἰσι

CXXXIII. Est autem hoc loci orationis Homericæ universa series, hujuscemodi: *Venisti ex pugnâ. utinam ibi periisses, a viro prostratus forti, qui meus prior maritus erat! Certè quidem antea bellicoso te Menelao, viribus tuis, & manibus, & hastâ, præstantiorem esse gloriabaris. Sed ita nunc, provoca bellicosum Menelaum, pugnet ut rursus contra te. Ego verò quiescere te jubeo, neque contra flavum Menelaum prælium inire, stultèque pugnare, ut ne forte statim ab ipso lanceâ prosternaris.* Atque ita quidem Helena. Cui Paris quum hoc responsi dedisset: *Ne mihi, mulier, acerbis probris animum incessas;* subjicit hæc verba: *Etsi enim nunc Minervæ auxilio vicit Menelaus; rursus tamen ego illum. Nam & dii præsentes nobis adsunt. Quare age, in* gra-

1. Καιρικὰ δὲ ἄμφω ταῦτα πάθη] Legebam, Καίρια. & sic postulare videtur sententia. *Polit.*
2. ἦρα τῆς οἰκείας) l. ἠρᾶτο. Herodotus lib. 1. num. 8. Οὗτος δὴ ὦν ὁ Κανδαύλης ἠράσθη τῆς ἑωυτοῦ γυναικὸς. ἐρασθεὶς δὲ, ἐνόμιζέ οἱ εἶναι γυναῖκα πολλὸν πασέων καλλίστην. *Politus.*
3. κέλομαι) l. κέλομαι. *Polit.*
4. πρότερος) Homerici codices, πρότερος. *Polit.*

gratiam concumbendo redeamus. Non enim umquam meam sic amor mentem complexus est, ne tunc quidem, cum primum, te raptâ ex urbe Lacedæmone amabili, vehebar in navibus per mare, tecumque in Cranae insulâ amore, & Venere sum commixtus, ut nunc te amo, & me tui dulce desiderium capit. Ac vide, quàm breviter, & artificiosè Poëta hunc in locum conjicit primam Trojani belli caussam, raptum videlicet Helenæ ex vehementiori, & immoderato amore. Sciendum autem est, Helenam retro oculos, ut dictum est, flectere, ac dimittere, non muliebri modò simulatione, aut per iram; sed etiam ut amorem illius declinet. Noverat enim, gigni ex oculis amorem, eamdemque esse caussam amandi, quæ fuit spectandi. Quare etiam Euripides ait: ἔρως, ὃς κατ' ὀμμάτων στάζεις πόθον. *Amor, qui per oculos desiderium, & cupidinem stillas.* Unde bellè dici possit, inde in animum fluere, ut quidam postea orator est locutus. Est autem ὄσσε πάλιν κλίνειν, *oculos retro inclinare, ac flectere*, idem atque τὸ ἀποστρέφειν, *avertere*, atque, ut ita dicam, στραβίζειν, *oculis esse strabis, oculis, strabonum instar, distortis intueri*: quoniam & a verbo στρέφω, *vertere, torquere, versare*, oritur ὁ στρεβλός, *is, qui oculis est perversis, ac distortis*, & ὁ στραβός, *strabo*, pro cognatione, quam alibi etiam intercedere notamus inter litteras β, & φ.

CXXXIV. Porro autem τὸ ὄσσε, *oculos*, ut supra declaratum est, genere effertur duplici: tametsi obtineat, ut genere sit masculino, tum a genitivo plurali, qui habetur apud Euripidem, in illis verbis: δι' ὄσσων ὄμμ' ἔχω δακρυρροῦν, *faciem habeo lacrymis per oculos fluentem.* ubi quære differentiam ὄσσων, *oculorum*, & ὄμματος, *faciei*: tum a dativo plurali. Neque enim illud est, ὀσσέων, ὀσσῶν, *oculorum*, ut βελέων, βελῶν, *jaculorum*; neque hoc, ὄσσεσιν, *oculis*, ut βέλεσιν, *jaculis*; sed ὄσσοις, & ὄσσοισιν, *oculis*, ut ὄζοις, & ὄζοισιν, *ramis*. Et sic cum aliis nominibus duplici quoque effertur genere τὸ ὄνειδος, *probrum, seu exprobratio*. Est enim etiam ὁ ὄνειδος. Hujuscemodi quoque τὸ, ὁ σκότος, & τὸ σκότος, *tenebræ, seu obscuritas*: itemque ὁ ὄχος, *currus, seu vehiculum*, ex quo apud Sophoclem τὸ, Βαρκαίοις ὄχοις. *Barcæis, seu Libycis curribus*; & apud Homerum τὰ ὄχεα, *vehicula*, ex τὸ ὄχος, *vehiculum*: cujus dativus fertur, τῷ ὄχει, *vehiculo*. Quin & de eorum numero, quæ genere variant, censetur ὁ ἔλεος, & τὸ ἔλεος, *misericordia*; itemque, secundum nonnullos, ὁ θρῆνος, & τὸ θρῆνος, *luctus, seu lamentatio*. Τὸ, Ἠλυθες

σι ϗ ἐμῖν. Ἀλλ' ἄγε δὴ φιλότητι τραπείομεν εὐνηθέντες. Οὐ γάρ πω ποτέ μ' ὧδε φρένας ἔρως ἀμφεκάλυψεν, οὐδ' ὅτε σε πρῶτον Λακεδαίμονος ἐξ ἐρατεινῆς ἔπλεον ἁρπάξας ἐν ποντοπόροισι νέεσσι, νήσῳ δ' ἐν Κραναῇ ἐμίγην φιλότητι, ϗ εὐνῇ, ὥς σεο νῦν ἔραμαι, καί με γλυκὺς ἵμερος αἱρεῖ. Καὶ ὅρα, ὡς ὁ Ποιητὴς εὐμεθόδως παρέρριψεν ἐνταῦθα τὴν τοῦ Τρωϊκοῦ κληρικλῆν (?) πολέμου αἰτίας, ἤγουν τὴν ἐξ ἔρωτος ὑπερβολικοῦ ἁρπαγὴν τῆς Ἑλένης. Ἰστέον δὲ, ὡς ἡ Ἑλένη κλίνει τοὺς ὀφθαλμοὺς πάλιν, ὡς εἴρηται, [1] οὐ μόνον ἀκκιζομένη, ἢ θυμουμένη, ἀλλὰ ϗ ἐκκλίνουσα τὸ ἐξ ἐκείνης ἐρῶντα. [2] Οἶδε γὰρ, ἐκ τοῦ ὁρᾶν τίκτεσθαι τὸ ἐρᾶν. Διὸ ϗ Εὐριπίδης φησίν· [3] ἔρως, ὃς κατ' ὀμμάτων στάζεις πόθον. ὅθεν [4] καλῶς ἂν ῥέειν λέγοιτο ἐς ψυχὴν ἐκεῖθεν, καθά τις ὕστερος ῥήτωρ ἔφρασεν. Ἔστι δὲ ὄσσε πάλιν κλίνειν, τὸ ἀποστρέφειν, ϗ, ὡς οἷον εἰπεῖν, στραβίζειν· [5] ἐπεὶ ϗ ἐκ τοῦ στρέφειν γίνεται ϗ ὁ στρεβλὸς, ϗ στραβὸς, κατὰ τὴν ϗ ἀλλαχοῦ κειμένην συγγένειαν τοῦ β', ϗ τοῦ φ'. Rom. p. 432.

ρλδ'. Τὸ δὲ ὄσσε ὅτι διφορεῖται κατὰ γένος, προδεδήλωται. νικᾷ δὲ ἀρσενικὸν εἶναι, ἀπό τε τῆς πληθυντικῆς γενικῆς, ἣ ϗ παρ' Εὐριπίδῃ κεῖται ἐν τῷ, δι' ὄσσων ὄμμ' ἔχω δακρυρρυές. ἔνθα ϗ ζήτει διαφορὰν ὄσσων, ϗ ὄμματος· ϗ ἀπὸ τῆς δοτικῆς τῶν πληθυντικῶν. Οὔτε γὰρ ἐκεῖνο, ὀσσέων ὄσσων, ὡς βελέων βελῶν, οὔτε τοῦτο, ὄσσεσιν, ὡς βέλεσιν· ἀλλὰ ὄσσοις, ϗ ὄσσοισιν, ὡς ὄζοις, ϗ ὄζοισιν. Οὕτω δὲ διφορεῖται σὺν ἄλλοις ϗ τὸ ὄνειδος. ἔστι γὰρ ϗ ὁ ὄνειδος. [6] Τοιοῦτο ϗ τὸ, ὁ σκότος, ϗ τὸ σκότος, ϗ ὁ ὄχος, ἐξ οὗ παρὰ Σοφοκλεῖ [7] τὸ, Βαρκαίοις ὄχοις· ϗ παρ' Ὁμήρῳ τὸ ὄχεα, ἐκ τοῦ τὸ ὄχος, οὗ, φασι, ϗ δοτικὴ, τῷ ὄχει. Τῶν διφορουμένων δὲ ϗ ὁ ἔλεος, ϗ τὸ ἔλεος· κατὰ δέ τινες, ϗ ὁ θρῆνος, ϗ τὸ θρῆνος. Τὸ δὲ, Ἤλυ-

1. οὐ μόνον ἀκκιζομένη) Horat.
Ivit grata protervitas,
Et vultus nimium lubricus aspici. Salvin.
2. Οἶδε γὰρ, ἐκ τοῦ ὁρᾶν τίκτεσθαι τὸ ἐρᾶν) Ovid. *oculi sunt in amore duces.* Tibull. de Sulpitiâ:
Illius ex oculis, quum vult exurere divos,
Accendit geminas lampadas acer Amor. Salvinus.
Propert. *oculi sunt in amore duces.* Philemon:
Ὁρῶσι πάντες πρῶτον, εἶτ' ἐθαύμασαν,
Ἔπειτ' ἐθεώρησαν, εἶτ' εἰς ἐλπίδα
Ἐνέπεσον. οὕτω γίνετ' ἐκ τούτων ἔρως. Politus.
3. ἔρως, ὃς κατ' ὀμμάτων στάζεις πόθον) Euripides Hippolyto:
Ἔρως, ἔρως, ὁ κατ' ὀμμάτων
Στάζεις πόθον, εἰσάγων γλυκεῖαν
Ψυχᾷ χάριν, οὓς ἐπιστρατεύσῃ. Polit.
4. καλῶς ἂν ῥέειν λέγοιτο ἐς ψυχὴν ἐκεῖθεν) Maximus Tyrius Dissertat. 9. τοῖς μὲν γὰρ ἄλλοις ὁ ἔρως διὰ ὄμματος εἰσδύμενος ... ἀρχὴ δὲ αὐτοῦ, ... ἐρχόμενον ... ὀφθαλμοὺς, ... ἐπὶ τὴν ψυχὴν ῥέον ... ὀφθαλμοῖ. Simile illud Luciani De Domo: ... ἐπὶ τὴν ψυχὴν ... Pulchrè Achilles Tatius lib. 5. De Clitophontis, & Leucippes Amoribus: ἡ γὰρ ψυχὴ ... ὁ ἔρως ... χάριν ... διὰ τῶν ὀμμάτων ... τῆς ψυχῆς ... Politus.

Lucr. lib. 4. *Veneris dulcedinis in cor Stillavit gutta, & successit frigida cura.* Salvinus.
5. ἐπεὶ ϗ ἐκ τοῦ στρέφειν γίνεται ϗ ὁ στρεβλὸς, ϗ ὁ στραβός) Etymologici Magni Auctor: Στρεβλὸς, παρὰ τὸ ἐστραμμένα τὰ βλέμματα ἔχειν. στρεβλὸν γὰρ τὸ στραβὸν λέγομεν. Στραβὸς eidem dicitur παρὰ τὸ στρέφω, τροπῇ τοῦ ε εἰς α. Polit.
Cic. de Alcæo puero: *& erat perversissimis oculis.* Salvin.
6. Τοιοῦτο ϗ τὸ, ὁ σκότος) Etymologici Magni Auctor: ... τὸ σκότος ... ϗ σκότους ... ϗ ... ὁ σκότος. Polit.
7. τὸ, Βαρκαίοις ὄχοις) Sophocles in Electrâ:
... ἐλάσας ... ἑβδομόν τ' ἄγων δρόμον,
μέσσοις ... Βαρκαίοις ὄχοις.
Hesychius: Βαρκαίοις ὄχοις. Λιβυκοῖς. ... Φασὶ δὲ, αὐτοὺς ... ἅρμα ζεῦξαι. διδαχθέντας ὑπὸ Ποσειδῶνος. τὸ δὲ ... ὑπὸ Ἀθηνᾶς, ὡς Μνασέας ἐν τοῖς περὶ Λιβύης. Scholiastes Sophoclis: Βαρκαίοις ὄχοις. τοῖς Λιβυκοῖς. Βάρκη γὰρ, πόλις Λιβύης. Barcæorum meminit Hieronymus epist. ad Dardanum: *& quorum facit Poëta eloquentissimus mentionem: latéque vagantes Barcæi: ab Barce oppido, quod in solitudine situm est: quos nunc corrupto sermone Afri Bariciamos vocant.* Politus.
Græci Africam dicunt Libyam. Quare Barcæi, Libyci dicuntur a Sophoclis Scholiaste, hoc est, populi Libyæ, idest, Africæ. Dido apud Virgilium libro 4. *latéque furentes Barcæi.* Salvinus.

Ἤλυθες ἐκ πολέμου, καλὸν μὲν, καὶ εἴπερ ἐρωτᾶται· κάλλιον δέ ἐστιν, ἀποφαντικῶς ἀναγνωσθὲν, ὡς οἷα βαρυνομένης τῆς γυναικὸς, εἰ σέσωσται ὁ κακός. Ἡ δὲ τοῦ Πάριδος ἀλαζονεία, κατὰ τὸ εἰκὸς, ἐνταῦθα ἱστόρηται. Οὐ γὰρ ἀπίθανον, αὐχεῖν κατὰ Μενελάου τὸν Πάριν, ὡς ἂν ὑπὸ Ἑλένης φιλοῖτο. Τὸ δὲ, σῇ τε βίῃ, πρὸς διαστολὴν εἴρηται τῆς ἑτέρωθεν δυνάμεως. Διὸ καὶ ἐν τῷ, χερσὶ, καὶ ἔγχει, προσυπακουστέον τὸ, σαῖς, [1] καὶ τὸ, σῷ· ὡς τοῦ Πάριδος νικῶντος μὲν χερσὶ, καὶ ἀκμῇ ἔγχει, μὴ φερτέρου ὄντος, εἴγε ἀντίβιον μάχεται· δι' ἀλλοτρίων μέν τοι ὑπερφέροντος. Ξανθὸν δὲ τὸν Μενέλαον ἡ Ἑλένη λέγει, παραλαλοῦσα, ὡς οὐ μόνον ἀρηΐφιλός ἐστιν, ἀλλὰ καὶ καλὸς οὐδὲν ἧττον Ἀλεξάνδρου. Ἔπαινος δὲ κόμης παρὰ τοῖς παλαιοῖς τὸ ξανθόν. Διὸ καὶ ἡλιώδης κόμη, [2] καὶ ἡλιῶσα ἡ τοιαύτη· καὶ χρυσέα δὲ, καὶ ὁ ταύτην ἔχων, χρυσοκόμας. Ἡ δέ γε κωμῳδία ἔστρεψεν ἄλλως τοῦτο. [3] Πυῤῥίαι γοῦν ἐξ ὀρθοῦ οἱ δοῦλοι παρὰ τοῖς Κωμικοῖς, ὡς τοιοῦτοι μάλιστα ὄντες. Οὕτω δὲ καὶ ξανθίαι οἱ αὐτοί. [4] Ποσειδῶνα δὲ κοσμεῖ τὸ τῆς χαίτης κυάνεον, καί που καὶ τὸν Δία, ᾧ καὶ τὰς τῆς κεφαλῆς τρίχας, ὡς καὶ τὰ κατὰ τὴν ὀφρῦν, κυανέας εἶναι εἰκός.

ρλε. Τὸ δὲ πόλεμον πολεμίζειν, [5] Ἀττικῶς ἔχει συμπαρακείμενον τῷ ῥήματι τὸ ἐξ αὐτοῦ ὄνομα. Ἀφραδέως δὲ, ὅ ἐστι κακοβούλως, τὸν Πάριν μαχέσασθαι ἡ γυνὴ λέγει, ὡς ἀντίβιον πολεμίζοντα, δέον ὂν ἄλλως πολεμεῖν αὐτὸν, καὶ μὴ κατ' ἀντιπρόσωπον. Τὸ δὲ, θυμὸν ἔνιπτε, παρελκόντως ἔχει τὸν θυμόν· οἷα καὶ χωρὶς αὐτοῦ ἐντελῶς ἐχούσης τῆς ἐννοίας, ὡς δηλοῖ καὶ ἀνωτέρω ῥηθὲν τὸ, πόσιν δ' ἠνίπαπεν, ἤγουν ἐπέπληξε, μύθῳ. [6] Ἔνθα πάλιν παρέλκει τὸ, μύθῳ. εἴπερ αὐτόχρημα ἐνίπτειν ἐστὶ, τὸ ἔπεσιν ἐπιπλήττειν. Καὶ ἄλλως δὲ εἰπεῖν, τὸ μή με θυμὸν ἔνιπτε, ὅμοιόν ἐστι τῷ, [7] τί δέ σε θυμὸν ἵκετο πένθος; καὶ τοῖς ὁμοίοις, περὶ ὧν προείρηται. Ἐν δὲ τῷ, Κεῖνον δ' αὖτις ἐγὼ, κατὰ κοινοῦ νοεῖται τὸ, νικήσω· σιγηθὲν ἴσως ὑπὸ τοῦ Πάριδος, ἵνα μὴ γελοῖος τῇ ἐρωμένῃ δόξῃ. ὡς [8] τὸ μὲν ἐνεστὸς προέμενος, εἰς δὲ τὸ μέλλον θαῤῥῶν. ὅπερ ἴσον

ἀπρα-

Ἤλυθες ἐκ πολέμου. *Venisti ex pugnâ:* bellè quidem sese habet, si per interrogationem accipitur: sed meliùs, ac pulchriùs, si per modum affirmationis, seu enuntiationis, legitur, perinde quasi gravatè ferat mulier, quòd homo ille malus, & ignavus, salvus, & incolumis evaserit. Commodissimè autem commemorata est hoc loci superba Paridis jactantia, & ostentatio. Non enim improbabile est, aut a fide alienum, gloriari solitum Paridem in Menelaum, ut Helenæ sibi amorem conciliaret. Τὸ, σῇ τε βίῃ, *tuâque vi*, dictum est ad distinctionem earum virium, quæ aliunde accedunt, seu virium extranearum. Quare etiam, cum ait, χερσὶ, καὶ ἔγχει, *manibus, & lanceâ;* tacitè insuper audiendum est τὸ σαῖς, *suis*, & τὸ, σῷ, *tuâ:* perinde quasi Paris manibus quidem suis, suâque lanceâ minimè præstantior, aut fortior sit, si pugnet contra Menelaum; sed tamen fortior sit, ac præstantior, viribus, & armis alienis. Ξανθὸν, *flavum*, vocat Helena Menelaum, quasi obiter significet, non Mavortium modò eum esse, & bellicosum; sed etiam nihilo minùs pulchrum Alexandro. Comæ autem, seu capillorum apud veteres laus, est a colore flavo. Ideoque coma flava dicta est ἡλιώδης, & ἡλιῶσα, *similis soli, vel solem referens colore;* itemque χρυσέα, *aurea;* & qui comâ est flavâ, χρυσοκόμας, *auricomans, seu auricomus*. Quamquam id ipsum Comœdia in alium sensum detorqueat. Quippe πυῤῥίαι, *rufi*, apud Comicos, plano simplicique sensu, dicuntur servi, utpote qui maximè erant tales. Et sic etiam iidem ξανθίαι, *flavi*. At vero Neptunum ornat color comæ cæruleus; ac fortasse etiam Jovem, qui & capillos capitis, & superciliorum pilos, habere cæruleos videtur.

CXXXV. Τὸ πόλεμον πολεμίζειν, *pugnam pugnare*, Atticè adjunctum, atque appositum verbo simul habet nomen, quod ex ipso verbo derivatum est. Paridem autem dicit mulier pugnare ἀφραδέως, *stultè, atque inconsideratè*, hoc est, κακοβούλως, *temerè, & imprudenter*, quòd ἀντίβιος, *adversus, seu ex adverso positus*, pugnet: quum aliâ eum ratione, non adversâ fronte, pugnare oporteat. His in verbis: θυμὸν ἔνιπτε, *increpet, atque objurget, & maledictis incessas*, vacat τὸ θυμὸν, *animum:* quippe quum vel sine eâ voce perfecta, atque integra sit sententia, ut supra clarè etiam apparet, cum ait: πόσιν δ' ἠνίπαπε, videlicet ἐπέπληξε, μύθῳ. *maritumque increpavit*, videlicet, *reprehendit, ac castigavit, oratione, seu verbis*. Ubi rursus vacat τὸ μύθῳ, *oratione*. Siquidem reverâ ἐνίπτειν idem est, atque τὸ ἔπεσιν ἐπιπλήττειν, *verbis castigare, ac reprehendere*. Deinde si addere id etiam placet, τὸ, μή με θυμὸν ἔνιπτε. *ne me animum, sive in animo, increpes, neque amaris verbis incessas*, similiter sese habet, atque illud: τί δέ σε θυμὸν ἵκετο πένθος; *quis te animum, sive in animo, mæror invasit?* aliaque hujuscemodi loquendi genera, de quibus supra dictum est. Quo loci ait: Κεῖνον δ' αὖτις ἐγώ. *Illum rursus ego:* ex communi sensu intelligitur τὸ νικήσω, *vincam*. Id autem fortasse silentio a Paride suppressum est, ne amatæ mulieri ridiculus ipse videatur: quasi scilicet, præsentibus rebus dimissis, fiduciam habeat rerum futurarum.

quod

1. καὶ τὸ, σῷ) l. τὸ, σῷ. Cohæret enim cum ἔγχει. Polit.
2. καὶ ἡλιῶσα ἡ τοιαύτη) Anacreon de comis: Τὰ μὲν ἔνδοθεν μελαίνας· τὸ δ' ἐς ἄκρον ἡλιώσας. Salvinus.
3. Πυῤῥίαι γοῦν ἐξ ὀρθοῦ οἱ δοῦλοι παρὰ τοῖς Κωμικοῖς) Aristophanis Ranis v. 742. Scholiasta: καὶ πυῤῥίαις, ἀντὶ τοῦ δούλοις. ὄνομα γὰρ δούλου ὁ Πυῤῥίας· ἀπό τινος δούλου Πυῤῥίου· ὡς καὶ Ξανθίας ἀπὸ Ξανθίου τινός· ὧν ὁ μὲν πυῤῥὸς ἦν τὴν κόμην· ὁ δὲ ξανθός. Politus.
Apud Terentium Byrrhia idem est ac Πυῤῥίας, ut Burrhus, πυῤῥός. Bruges Phryges, ut notat Quinctilianus. Salvinus.
4. Ποσειδῶνα δὲ κοσμεῖ τὸ τῆς χαίτης κυάνεον) Sed cæruleus, κυάνεος, est color nigricans. Et est nigro capillo sua quoque commendatio. Horat. *Spectandum nigris oculis, nigroque capillo*. Et alibi: *Et Lycum nigris oculis, nigroque Crine decorum*. Salvinus.
5. Ἀττικῶς ἔχει συμπαρακείμενον τῷ ῥήματι τὸ ἐξ αὐτοῦ ὄνομα) Simile apud Hebræos: *morte morieris, Expectans, expectavi*. Salvin.
6. Ἔνθα πάλιν παρέλκει τὸ, μύθῳ) Virgilius: *Sic ore loquuta est*. Salvin.
7. τί δέ σε θυμὸν) Homerus l. α Il. τί δέ σε φρένας ἵκετο πένθος; Polit.
8. τὸ μὲν ἐνεστὸς) l. ἐνεστὼς. Polit.

quod quidem perinde esse dicitur, atque nihil omnino per summam inertiam agere. Sed ad ea tamen verba emollienda pertinet id, quod adjicitur: πάρα γὰρ θεοί εἰσι καὶ ἡμῖν. *adsunt enim dii & nobis*. perinde quasi fieri possit, ut & ipse vincat, æquè atque vicit Menelaus, aut magis etiam, quàm Menelaus. Siquidem Minervæ unius auxilio vicit Menelaus. At verò Alexander auxilio deorum. Atqui & ipse dictum sibi ab aliquo illud audiat: Auxiliantibus diis, ipse quoque pugna, nec fugias: ad adagii illius exemplum: *Auxiliante Minervâ, tu etiam, manum move*. Potest autem hæc ipsa sententia religiosa satis esse, ac pia, si singulari numero concipiatur. ut: πάρα γὰρ θεός ἐστι καὶ ἡμῖν. *adest enim deus & nobis*. Integra porro loci hujus sententia, solatio aliquando erit, ac levamini uni alicui homini victo, per parœdiam. exempli caussâ: νῦν μὲν ὁ δεῖνα ἐνίκησε· κεῖνον δ' αὖτις ἐγώ. πάρα θεός ἐστι καὶ ἐμοί. *Nunc quidem vicit ille, quisquis ille demum fuerit. Ego vero illum rursus. adest deus & mihi*.

CXXXVI. Τὸ τραπείομεν, aut dictum est pro μεταβληθῶμεν, *commutemur, transferamur, transeamus*, μετατραπῶμεν, *convertamur*, ex odio, quo nunc inter nos certamus, ad amorem, tamquam a verbo τρέπω, *verto, converto*; aut potiùs a verbo τέρπω, *oblecto, delecto, exhilaro*, pro τερφθῶμεν, *oblectemur*, ἡδυνθῶμεν τῇ φιλότητι, *lætemur, ac perfruamur amore*. quod statim magis explicat per illud, εὐνηθέντες, *concumbentes*, ad distinctionem amoris alterius generis. Quin & id ipsum paullò post clariùs adhuc exprimit, in illis verbis: ἐμίγην φιλότητι, καὶ εὐνῇ. *mixtus sum amore, & lecto, seu concubitu*. Quod ait: Οὐ γάρ πώποτέ με ὧδε ἔρως φρένας ἀμφεκάλυψε. *Non enim umquam meam sic mentem amor complexus est*. aliis alibi verbis Poëta per paraphrasin interpretatur, ubi Jovem sic loquentem inducit: Οὐ γάρ πώποτέ μ' ὧδε ἔρως θυμὸν ἐνὶ στήθεσι περιπροχυθεὶς ἐδάμασσεν. *Non enim umquam meum sic animum amor pectori circumfusus domuit*. Incompertum autem, & ambiguum hîc est, an Æolicè scribendum sit ὁ ἔρος, *amor*, cum ο, ut postea alicubi legitur apud Poëtam; an verò cum ω Atticè: si tamen scribitur, ὧδε ἔρως φρένας ἀμφεκάλυψε. *Sic amor mentem complexus est*. Sin autem, juxta nonnullos, scribitur, ὧδε φρένας ἔρος ἀμφεκάλυψεν. *Sic mentem amor complexus est*. hoc certè modo scribendum est cum parvo ο τὸ ἔρος, *amor*: cujus accusativus, τὸν ἔρον, *amorem*. Τὸ ἀμφεκάλυψε, *cooperuit, circumtexit, contexit*, aut dictum est ad exemplum, & similitudinem nubis, quatenus ipse quoque amor solem animi obscurat, atque obtenebrat, aut per metaphoram translatum est a retibus, quæ, si explicentur, atque expandantur, capta tegunt velantque animantia; aut etiam aliter generatim per metaphoram ductum est a quocumque tegminum, seu operimentorum genere, quæ rem tectam occulunt, aut etiam e conspectu omnino auferunt. Quod ait, ἔπλεον ἁρπάξας, *navigabam, postquam rapueram*, vim habet adhortandi, incitandique ad concubitum, atque ad amorem: quum propter eam & navigationis periculum subierit, & raptum facere ausus fuerit. Illud verò, ἐν ποντοπόροισι νέεσσιν, *in navibus, quæ trajicerent mare*,

Tom. II.

ἀπραξία λέγεται. Παραμυθία δὲ ὅμως τοῦ τοιούτου λόγου τὸ, πάρα γὰρ θεοί εἰσι καὶ ἡμῖν. ὡς μὴ ἀδύνατον ἂν νικῆσαι καὶ αὐτὸν, κατὰ τὸν Μενέλαον, ἢ καὶ πλέον ἐκείνου. εἴγε Μενέλαος μὲν, ἐνίκησε σὺν Ἀθηνῇ τῇ μιᾷ· Ἀλέξανδρος δὲ σὺν θεοῖς. Καὶ μὴν ἔχει καὶ αὐτὸς ἀκοῦσαί ποθεν τὸ, σὺν θεοῖς μάχου καὶ αὐτὸς, καὶ μὴ φεῦγε, καθ' ὁμοιότητα τοῦ, σὺν Ἀθηνᾷ καὶ σὺ χεῖρα κίνει. Δύναται δὲ τὸ ῥηθὲν, φρασθὲν ἑνικῶς, εὐσεβῶς ἔχειν. οἷον, πάρα γὰρ θεός ἐστι καὶ ἡμῖν. Τὸ δὲ ὅλον, παραμυθητικὸν ἔσται ποτὲ ἡττημένου τινὸς, διὰ παρῳδίας. οἷον, νῦν μὲν, ὁ δεῖνα ἐνίκησε· κεῖνον δ' αὖτις ἐγώ. πάρα θεός ἐστι καὶ ἐμοί. Rom. p. 433.

ρλϛʹ. Τὸ δὲ τραπείομεν, ἢ ἀντὶ τοῦ μεταβληθῶμεν, μετατραπῶμεν ἐκ μίσους τοῦ νῦν εἰς φιλίαν, ὡς ἀπὸ τοῦ τρέπω, ἢ μᾶλλον ἀπὸ τοῦ τέρπω, ἀντὶ τοῦ τερφθῶμεν, ἡδυνθῶμεν τῇ φιλότητι. ὃ διασαφῶν, [2] ἐπάγει τὸ, εὐνηθέντες, πρὸς διαστολὴν ἑτεροίας φιλότητος. [3] Τὸ δ' αὐτὸ καὶ μετ' ὀλίγα σαφέστερον φράζει ἐν τῷ, ἐμίγην φιλότητι, καὶ εὐνῇ. Τὸ δὲ, Οὐ γάρ πώποτέ με ὧδε ἔρως φρένας ἀμφεκάλυψε, παραφράζων ἑτέρωθι διὰ τοῦ Διὸς ὁ Ποιητὴς, φησίν· [4] οὐ γάρ πώποτέ με ὧδε ἔρως θυμὸν ἐνὶ στήθεσι περιπροχυθεὶς ἐδάμασσεν. Ἄδηλον δ' ἐνταῦθα, εἴτε διὰ τοῦ ο γράφεται ὁ ἔρος Αἰολικῶς, ὡς ἐν τοῖς μετὰ ταῦτά που κεῖται παρὰ τῷ Ποιητῇ, εἴτε καὶ διὰ τοῦ ω Ἀττικῶς· [5] εἴπερ γράφεται, ὧδε ἔρως φρένας ἀμφεκάλυψε. Εἰ δὲ γράφεται, [6] κατά τινας, ὧδε φρένας ἔρος ἀμφεκάλυψεν· ἡ τοιαύτη γραφὴ σμικρύνει τὸ ἔρος, [7] οὗ αἰτιατικὴ, τὸν ἔρον. Τὸ δὲ ἀμφεκάλυψεν, ἢ πρὸς νέφους εἴρηται ὁμοιότητα, καθὸ καὶ ὁ ἔρως τὸν τῆς ψυχῆς ἥλιον ζοφοῖ, ἢ ἐκ δικτύων μετῆκται, ἃ καταπετασθέντα, καλύπτει τὰ ἁλισκόμενα, ἢ καὶ ἄλλως ἁπλῶς μετηνέχθη ἐκ τῶν ὁπωσοῦν κρυπτάντων τὸ καλυπτόμενον, ἢ καὶ ἀφανιζόντων τέλεον. Τὸ δὲ ἔπλεον ἁρπάξας, παράκλησίς ἐστιν εἰς φιλότητα· εἴγε διὰ αὐτὴν καὶ πλοῦ κίνδυνον ὑπέστη, καὶ ἁρπαγὴν ἐτόλμησε. Τὸ δὲ, ἐν ποντοπόροισι νέεσσιν, οὐ περιττῶς κεῖται, ἀλλὰ [8] δοκεῖ Bas. p. 329.

Fff

1. σὺν θεοῖς μάχου καὶ αὐτός) Affine illud M. Varronis l. 1. c. 1. de re rustica: *Dei facientes adjuvant*. Polit.

2. ἐπάγει τὸ, εὐνηθέντες, πρὸς διαστολὴν ἑτεροίας φιλότητος) πρὸς διαστολὴν τῆς φιλίας. Etymologici Magni Auctor: φιλότης σημαίνει δύο. τὴν συνουσίαν, ὡς τὸ, φιλότητι τραπείομεν εὐνηθέντες. σημαίνει καὶ τὴν φιλίαν, ὡς τὸ, ἢ φιλότητα μετ' ἀμφοτέροισι τιθῶμεν. Politus.

3. Τὸ δ' αὐτὸ καὶ μετ' ὀλίγα σαφέστερον φράζει) Virgilius etiam satis honestè:

placidumque petivit

Conjugis infusus gremio per membra soporem.

Salvinus.

4. Οὐ γάρ πώποτέ με ὧδε ἔρως) Homerus v. 315. lib. ξ' Il. Οὐ γάρ πώποτέ μ' ὧδε θεᾶς ἔρος, οὐδὲ γυναικός. Polit.

5. εἴπερ γράφεται, ὧδε ἔρως φρένας ἀμφεκάλυψεν) Atque ita scriptum exhibet meus quondam codex Homericus, & editio Florentina. Polit.

6. κατά τινας, ὧδε φρένας ἔρος) Scribe ἔρος, cum parvo ο. Polit.

7. οὗ αἰτιατικὴ, τὸν ἔρον) Hom. Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος, καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο. Salvin.

8. δοκεῖ διαστολὴν ἔχειν τῶν μετὰ ἁλιάδων, ἢ χαλκῶν πλοίων) Potest etiam pleonasmus esse elegantiæ gratiâ. ut in Cantico: *piscibus maris, qui perambulant semitas maris*. Salvinus.

διαστολὴν ἔχειν τοῦ μετὰ ἁλιάδων, ἢ σχεδιῶν πλέειν.

ρλζ. Ὅρα δὲ καὶ, ὅτι, κατὰ τὴν Ὁμηρικὴν ἱστορίαν, οὐκ ἐν Σπάρτῃ τὴν ἀρχὴν ἐμίγη Ἀλέξανδρος τῇ Ἑλένῃ, σπεύδων, ἵνα μὴ καταφανὴς γένηται, ἀλλ' ἐν Κραναῇ νήσῳ. Ἄδηλον δέ φασιν, εἴτε κύριον τῆς νήσου τὸ ὄνομα, διὰ τὸ κρανθῆναι, ἤτοι τελειωθῆναι ἐπ' αὐτῆς τὸν γάμον, [1] εἴτε τραχεῖα ἐπιθετικῶς εἴρηται. [2] Τινὲς νοοῦσι τὰ Κύθηρα, νῆσον Ἀφροδίτης ἱεράν· [3] οἱ δὲ, τὴν λεγομένην νῆσον Ἑλένην, πρὸς τῇ Ἀττικῇ οὖσαν ἐγγυτάτω τῆς Κέω, κατὰ τὸν Γεωγράφον, ἀπὸ τῆς Ἑλένης ὁμωνύμως κληθεῖσαν, διότι ταύτης πρῶτον ἐπέβη, ὅτε ἡρπάγη. [4] Ἔστι δὲ περιμήκης ὅσον ἑξήκοντα σταδίους. Τὸ δὲ ἔραμαι, χρηστόν ἐστι καὶ Ἀττικοῖς, ὡς ἀπὸ τοῦ ἐράω ἐρῶ. καὶ οὐκ ἄν τις ῥᾷον δείξῃ, ὅτι κατὰ τὸ ἵσταμαι γίνεται. Τὸ δὲ, καί με γλυκὺς ἵμερος αἱρεῖ, περιφραστικόν ἐστι τοῦ, ἔραμαι. ὡς καὶ ἀνωτέρω τὸ παύεσθαι, περιεφράσθη διὰ τοῦ, μηδὲ ξανθῷ Μενελάῳ ἀντίβιον πόλεμον πολεμίζειν. Ὁ δὲ γλυκὺς ἵμερος εἴη ἂν καὶ δριμὺς, κατὰ πολυωνυμίαν ῥητόρων· παρ' οἷς ἡ δριμύτης ἐπίτασίς ἐστι γλυκύτητος. ἴσως δὲ καὶ διαστολὴν ἡ λέξις δηλοῖ ἑτεροίου ἱμέρου μὴ γλυκέος. Πρὸς δὲ ταῦτα ἑτεροιοῦσθαι δοκεῖ [5] παρά τινος ῥηθὲν μεγάλου σοφοῦ τὸ, τὰς κόρας ἀλγη-

re, non otiosè, aut supervacuò positum est; sed habere videtur differentiam a navigando cum cymbis, seu rudibus naviculis.

CXXXVII. Vide præterea, ut non in urbe primùm Spartâ, prout Homerus quidem narrat, mixtus est cum Helenâ Alexander, dum scilicet omni festinatione properabat, ne ipse deprehenderetur; sed in Cranaë insulâ. Incertum autem, atque obscurum est, ut ajunt, utrum nomen hoc proprium sit insulæ, ex eo, quòd in eâ ἐκράνθησαν, sive ἐτελειώθησαν, *perfectæ, consummatæque sunt nuptiæ*; an verò nomen sit adjectivum, quo ita insula, tamquam aspera, & sterilis, sit appellata. Quidam Cythera, sacram Veneri insulam, intelligunt: alii insulam, quam dicunt Helenam, juxta Atticam, proximam insulæ Ceo, secundum Geographum, Helenæ cognominem, & ab Helenâ vocatam, eo quòd ad hanc primùm insulam Helena, cum raperetur, appulerit. Est autem ea insula oblonga, ad stadia ferme sexaginta. Τὸ ἔραμαι, *amo, amore afficior*, usitatum est Atticis, tamquam ab ἐράω, ἐρῶ, *amo*. neque unus quisquam facilè ostenderit, fieri illud, perinde atque τὸ ἵσταμαι, *sto*. Quod sequitur, καί με γλυκὺς ἵμερος αἱρεῖ, *& me dulce desiderium capit*, periphrasis est, qua circumloquitur id, quod dixerat, ἔραμαι, *amo*. Sicuti etiam supra τὸ παύεσθαι, *cessare, seu quiescere*, periphrasi explicatur per verba sequentia: μηδὲ ξανθῷ Μενελάῳ ἀντίβιον πόλεμον πολεμίζειν. *neque contra flavum Menelaum pugnam pugnare*. Ceterùm ὁ γλυκὺς ἵμερος, *dulcis amor, seu dulce desiderium*, fuerit etiam δριμὺς, *acer*, pro nominum copiâ, ac multitudine, frequenti apud oratores: apud quos ἡ δριμύτης, *acrimonia*, dulcedo est quædam vehementior, atque intentior. Immo & ea fortassis vox discrimen significat ab amore, & desiderio alterius generis, nequaquam dulci. His autem videtur esse omnino dissimile id, quod magnus quidam, & doctus imprimis scriptor protulit, puellas, cruciatum esse, & dolorem oculorum. quod sane

1. ἢ τραχεῖα ἐπιθετικῶς) Hoc tamen Grammaticis est discrimen inter nomen hujus insulæ proprium, & adjectivum, quòd nomen proprium afferendum sit accentu in penultimâ, Κραναή· adjectivum verò in ultimâ, κραναή, ἡ τραχεῖα. Polit.

2. Τινὲς νοοῦσι τὰ Κύθηρα) Alii insulam hanc Cranaën intelligunt Laconicam, positam ante Gytheum. Stephanus: Κραναή, νῆσος Λακωνική. Ὅμηρος· νήσῳ δ' ἐν Κραναῇ ἐμίγην. Pausanias Laconicis: ἡ δὲ νῆσος ἡ Κρανάη πρόκειται Γυθίου. καὶ Ὅμηρος Ἀλέξανδρον ἁρπάσαντα Ἑλένην, ἐνταῦθα ἔφη συγγενέσθαι οἱ πρῶτον. Hanc ipsam Laconicam Cranaën fortassis etiam intelligit vetus scriptor Vitæ Homeri, illis verbis: ἐλθὼν δὲ (ὁ Ἀλέξανδρος) εἰς τὴν Κρανάην καλουμένην νῆσον, ἐμίγη πρῶτον τῇ γυναικί, κἀκεῖθεν πλεύσας διὰ Σιδῶνος, καὶ Φοινίκης, ἦλθεν εἰς Ἴλιον. Politus.

3. οἱ δὲ, τὴν λεγομένην νῆσον Ἑλένην, πρὸς τῇ Ἀττικῇ οὖσαν ἐγγυτάτω τῆς Κέω) Improbat hanc opinionem Stephanus v. Κρανάη, ὅπως ἐκαλεῖτο καὶ ἡ Ἀττικὴ ἀπὸ Κραναοῦ. ἐξηλέγξασι δὲ τινες ὅτι τὸ Ὁμηρικὸν τῇ Κρανάῃ, ἀντὶ τῆς Ἀτθίδι. Ἑλένη καλεῖται νῦν, ἐπεὶ ἐκεῖ Ἀλέξανδρος ἐκλύων [illegible] τῶν νήσων πλεῖν [illegible] τῶν ἐκεῖ. Τινῶν δὲ [illegible] τῆς Κρανάης [illegible] λαμβάνειν, καὶ τῆς Ἀσίας παραλεγομένου, εἰς Φοινίκην ἔρχεται. Sed eam opinionem, quam Stephanus rejicit, sequitur in primis gravissimus, & locupletissimus auctor, Strabo: Πρόκειται δὲ τῆς παραλίας ταύτης, ἀπὸ μὲν τοῦ Θορικοῦ, καὶ τοῦ Σουνίου, νῆσος Ἑλένη, τραχεῖα, καὶ ἔρημος, παραμήκης, ὅσον ἑξήκοντα σταδίους τὸ μῆκος· ἥς φασι μεμνῆσθαι τὸν Ποιητὴν, ἐν οἷς Ἀλέξανδρος λέγει πρὸς τὴν Ἑλένην. - - - Ταύτην γὰρ λέγει Κραναήν, τὴν νῦν Ἑλένην, ἀπὸ τοῦ ἐκεῖ γενέσθαι τὴν μῖξιν. Vetat Homeri Scholiastes ἐν Κρανάῃ. προσεχεστάτῃ, [illegible] ὄνομα γέγονε. Δοκεῖ δὲ ἡ νῆσος τῆς Ἀττικῆς εἶναι. Pomponius Mela: *In Atthide Helena est, nota stupro Helenæ*. Quò alludere etiam videtur Euripides, cum, ut Helenam cohonestet, aeriam Helenam fingit, ne a Paride raperetur (Helenam enim aeriam fingitur Paris rapuisse) fuisse primum a Mercurio ab urbe Spartâ in eam Atticæ insulam absportatam. Euripides in Helenâ:

Οὗ δ' ἀριστεύει σε πρῶτα Μαιάδος τόκος,
Σπάρτης ἀπάρας, τὸν κατ' οὐρανὸν δόμον
Κλέψας δέμας σὸν, μὴ Πάρις γήμειέ σε·
Φρουρὰ παρ' Ἀκτὴν τεταμένη, νῆσος λέγω,
Ἑλένη τὸ λοιπὸν ἐν βροτοῖς κεκλήσεται,
Ἐπεὶ κλοπάς σας ἐκ δόμων ἐδέξατο.

Alii verò insulam Atticæ, Helenam sic vocatam tradunt ab Helenâ, eo demum appulsâ, post captam Trojam. Pausanias Atticis: Ἄλλη δὲ (νῆσος) ἀπὸ Σουνίου, τὴν Ἀττικὴν ἐρχομένῳ πλέουσιν. ἐς ταύτην ἀποβῆναι λέγουσιν Ἑλένην μετὰ τὴν ἅλωσιν τῆς Ἰλίου, καὶ διὰ τοῦτο ὄνομά ἐστιν Ἑλένη τῇ νήσῳ. Quod autem ad etymologiam illam attinet, qua eam insulam dictam Κραναήν comminiscuntur, ἀπὸ τοῦ κρανθῆναι ἐπ' αὐτῆς τὸν γάμον· ineptiæ sanè hæ sunt loquacium Græculorum. Atticæ insula, quæ postmodum Helena, dicta antea videtur fuisse Cranae, a Cranao post Cecropem rege antiquissimo Atheniensium, a quo ipsa etiam Attica, olim Cranaë. Rectè omnino Scholiastes Homericus: Δοκεῖ δὲ ἡ νῆσος τῆς Ἀττικῆς εἶναι· ὅθεν καὶ οὕτως πρότερον ἐκαλεῖτο ἀπὸ Κραναοῦ, βασιλέως τῆς Ἀττικῆς. νῦν ἀπὸ τῆς μίξεως Ἑλένη καλεῖται. Cranaë quum a rege quondam suo nominata fuerit Attica, non Laconica; hac nominis ratione facilè adducor, ut credam, insulam illam Cranaën, in qua Homerus dicit Paridem, atque Helenam amori primum suo indulsisse, non Laconicam fuisse, sed Atticam: si tamen Κραναή nomen est insulæ proprium apud Homerum, non κραναή epitheton. Politus.

4. Ἔστι δὲ περιμήκης) Strabo, παραμήκης. Alibi idem Strabo de hac insulâ Helenâ ex Artemidoro: ἀπὸ Θορικοῦ μέχρι Σουνίου παράκειται, μῆκος σταδίων ὅσον ἑξήκοντα τὸ μῆκος. Polit.

5. παρά τινος ῥηθὲν μεγάλου σοφοῦ τὸ, τὰς κόρας ἀλγηδόνας ὀφθαλμῶν εἶναι) Persæ apud Herodotum ad Amyntam, Macedonum regem: πρόσω ἦσαν ἀρχῆθεν μὴ ἐλθεῖν τὰς γυναῖκας, ἢ ἐλθούσας, καὶ μὴ παριζομένας, ἀντίας ἵζεσθαι, ἀλγηδόνας σφι ὀφθαλμῶν. Et de Persicis mulieribus Alexander Macedo apud Plutarchum: ὡς εἰσὶν ἀλγηδόνες ὀμμάτων αἱ Περσίδες. Hic etiam paullò iniquior est in Eustathium censura Petri Victorii. Sic enim Victorius Variar. Lect. lib. 2. c. 5. *Hujus quoque loci mentionem fecit Eustathius in tertium librum Iliados, cum verba illa Homerica interpretaretur:* Καί με γλυκὺς ἵμερος αἱρεῖ· *quæreretque, cur summus Poeta dulce desiderium appellasset, inquit enim ad extremum:* Πρὸς δὲ ταῦτ' ἑτεροιοῦσθαι δοκεῖ παρά τινος μεγάλου σοφοῦ τὸ, τὰς κόρας ἀλγηδόνας ὀφθαλμῶν εἶναι. *Nam quod addit, vocem hanc reprehensione egere, nec vacare vitio, quòd nequeant ægritudinem afferre oculis, qua dulce desiderium ipsa inserunt, inane est. Nec enim Grammaticus ille elegantiam hujus sermonis vidit; nec ab iis plurimum usurpatum esse cognovit.* Hæc in Eustathium Petrus Victorius: quasi scilicet non etiam

Cen-

fanè dictum in disquisitionem, & censuram cadit. Qui enim fieri possit, ut dolorem, ac cruciatum oculis eæ afferant, quæ per adspectum dolce sui desiderium ingenerant? Τὸ αἱρεῖ, *capit*, vox est venatoria, conveniens, & consentanea τῷ ἀμφεκάλυψε, *cooperuit*, *contexit*, *obvoluit*. ita ut hic sit sensus: *amor suis me retibus obvolutum cepit, dulciter tamen*. Sciendum autem est, genus hoc, & formam loquendi, videlicet, Οὐ γὰρ πώποτέ με ὧδε ἔρως ἔχε. *Non enim umquam me sic amor tenuit*; poni etiam, ut dictum est, alicubi postea: ubi, citra ullam variationem, positum est totum illud: ὡς σέο νῦν ἔραμαι, καὶ ἑξῆς. *ut te nunc amo, tuique amore depereo*. Quod etiam est sciendum, τό, οὐ γὰρ πώποτε, *non enim umquam*, ratione vocis encliticæ, potest quis etiam dicere οὐ γάρ πώποτε. Quocirca τὸ πώποτε, *umquam*, meritò, ac jure acuitur in antepenultimâ, ut alibi quoque declaratur. Quod denique ad superiora verba attinet, τό, Ἀλλ' ἴθι νῦν προκάλεσσαι τὸν δῆνα ἐξαῦτις, &c. *Quare ito nunc, lacessito hunc, seu illum, quisquis fuerit, rursus*, &c. per parœdiam commodùm aliquando cadet in temerarium, inconsideratumque bellatorem, &, ubi non oportet, pugnacem, se contentiosum. Quod autem ait, μή με χαλεποῖσιν ὀνείδεσι θυμὸν ἔνιπτε, *ne meum acerbis probris animum increpes*, deprecatio est, qua quis veniam sibi fieri postulet, ne conviciis, ac probris afficiatur.

ἀλγηδόνας ὀφθαλμῶν εἶναι. [1] Ὃ καὶ ὑπ' εὐθύνην πίπτει. Πῶς γὰρ ἀλγυνοῦσιν ὀφθαλμοὺς αἱ γλυκὺν ἐμποιοῦσαι ἵμερον διὰ ὁράσεως; Τὸ δὲ αἱρεῖ, λέξις θηρατική, [2] ἀκόλουθος τῷ ἀμφεκάλυψεν, ἵνα λέγῃ, ὡς ὁ ἔρως τοῖς κατ' αὐτὸν δικτύοις ἀμφικαλύψας, εἷλέ με· γλυκέως μέντοι. Ἰστέον δέ, ὅτι ὁ σχηματισμὸς τοῦ, οὐ γὰρ πώποτέ με ὧδε ἔρως ἔχε, κεῖται που, ὡς εἴρηται, καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς. ἔνθα καὶ τό, ὡς σέο νῦν ἔραμαι, καὶ ἑξῆς, ἀπαραποίητον ὅλον κεῖται. καὶ ὅτι τὸ, [3] οὐ γὰρ πώποτε, δύναταί τις φράσαι καὶ, οὐ γάρ πώποτε, λόγῳ ἐγκλίσεως. διόπερ εὐλόγως προπαροξύνεται τὸ πώποτε, καθὰ καὶ ἀλλαχοῦ δηλοῦται. καὶ ὅτι τῶν ἀνωτέρω γεγραμμένων, τὸ μέν, ἀλλ' ἴθι νῦν προκάλεσσαι τὸν δῆνα ἐξαῦτις, καὶ ἑξῆς, παρῳδηθήσεταί ποτε εἰς μαχητὴν ἀλόγιστον, καὶ ἐφ' οἷς οὐ χρὴ, φιλέριν. Τὸ δέ, μή με χαλεποῖσιν ὀνείδεσι θυμὸν ἔνιπτε, παραίτησίς ἐστι τοῦ μὴ ὀνειδίζεσθαι.

Dixit sanè, priorque in lectum adscendit, comitataque est uxor.
Itaque ambo in perforatis lectis obdormierant.
Atrides verò per turbam ibat, feræ similis,
Sicubi videret Alexandrum formâ præditum divinâ.
Sed nemo quisquam poterat Trojanorum, inclitorumque auxiliariorum
Ostendere Alexandrum tunc bellicoso Menelao.
Neque enim propter amicitiam absconditsent, siquis vidisset.
Æquè enim ipsis omnibus invisus erat, atque atra mors.
Hisque etiam interlocutus est rex virorum Agamemnon:
Audite me, Trojani, & Dardani, & auxiliares.
Victoria quidem clara est bellicosi Menelai.
Vos autem Argivam Helenam, & opes cum ipsâ
Reddite, & mulctam persolvite, quam decet,
Quæque inter futuros homines memoretur.
Sic dicebat Atrides, idque comprobabant cæteri Achivi.

Ἦ ῥα, καὶ ἄρχε λέχοσδε κιών, ἅμα δ' εἵπετ' ἄκοιτις.
Τὼ μὲν ἄρ' ἐν τρητοῖσι κατεύνασθεν λεχέεσσιν.
Ἀτρείδης δ' ἀν' ὅμιλον ἐφοίτα, θηρὶ ἐοικώς,
Εἴ που ἐσαθρήσειεν Ἀλέξανδρον θεοειδέα.
Ἀλλ' οὔτις δύνατο Τρώων, κλειτῶν τ' ἐπικούρων
Δεῖξαι Ἀλέξανδρον τότ' ἀρηϊφίλῳ Μενελάῳ.
Οὐ μὲν γὰρ φιλότητί γ' ἐκεύθανον, εἴ τις ἴδοιτο.
Ἶσον γάρ σφιν πᾶσιν ἀπήχθετο κηρὶ μελαίνῃ.
Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων.
Κέκλυτέ μευ, Τρῶες, καὶ Δάρδανοι, ἠδ' ἐπίκουροι.
Νίκη μὲν δὴ φαίνετ' ἀρηϊφίλου Μενελάου.
Ὑμεῖς δ' Ἀργείην Ἑλένην, καὶ κτήμαθ' ἅμ' αὐτῇ
Ἔκδοτε, καὶ τιμὴν ἀποτινέμεν ἥν τιν' ἔοικεν,
Ἥ τε καὶ ἐσσομένοισι μετ' ἀνθρώποισι πέληται.
Ὣς ἔφατ' Ἀτρείδης, ἐπὶ δ' ᾔνεον ἄλλοι Ἀχαιοί. Rom. p. 434.

CXXXVIII. Honesti inter conjuges, pudicique concubitûs descriptio illa est: ἔφη δή, καὶ ἄρχε λέχοσδε κιών, ἅμα δ' εἵπετ' ἄκοιτις. Τὼ μὲν ἄρ' ἐν τρητοῖσι κατεύνασθεν λεχέεσσιν. *Dixit sanè, priorque in lectum adscendit: simulque secuta est uxor. Itaque ambo in perforatis, seu in pensilibus lectis obdormierunt*. Hos autem lectos omnino distinguit Poëta a lectis stratis humi ex foliis, ac frondibus, quos compertos habet Sophocles, & a reliquo hujuscemodi genere τῶν στιβάδων, *culcitrarum*, *seu stramentorum*. cujus sanè vocis etymologia est ab Aoristo secundo, ἔστιβον, *condensavi*, *stipavi*, *calcando densavi*. Etsi enim στιβάδες, *stramenta*, *seu tori*, lectorum genere continentur; tamen non sunt lecti τρητοί, *perforati*, *seu foraminibus præditi*, juxta atque αἱ κλῖναι, & οἱ κλισμοί, *lecti discubitorii*.

ρλη'. Σώφρονος γαμικῆς ὁμιλίας φραστικὸν τό, ἔφη δή, καὶ ἄρχε λέχοσδε κιών, ἅμα δ' εἵπετ' ἄκοιτις. Τὼ μὲν ἄρ' ἐν τρητοῖσι κατεύνασθεν λεχέεσσιν. ἃ διαστέλλει πάντως ὁ Ποιητὴς τῶν χαμαὶ στρωτῶν φυλλάδων, ἃς οἶδεν ὁ Σοφοκλῆς, καὶ τῶν λοιπῶνδε τοιούτων στιβάδων· ἧς ἡ ἐτυμολογία ἐκ τοῦ ἔστιβον δευτέρου ἀορίστου. Ἐκεῖναι γὰρ, λέχη μέν εἰσιν, οὐ τρητὰ δέ, κατὰ τὰς κλίνας, καὶ τοὺς κλισμούς,

Censorum ille maximus, Longinus, illud ipsum dictum de oculorum dolore ex pulchrarum mulierum adspectu, tamquam frigidum, & ineptum, notaverit; aut Eustathius sermonem hunc ab Herodoto usurpatum esse minimè cognoverit, qui tamen verborum illorum auctorem citat μείζω νοεῖν. Est autem solemne Eustathio, scriptorum, quorum testimonio, & auctoritate utitur, sæpe nomina omittere. Sed & sermonis hujus si qua est elegantia, eam certè multò omnium optimè vidit Eustathius, quæ fugisse ferè videtur oculos Victorii. Nam præterquam quòd perspexit Eustathius, ac perpendit antithesin illam dulcedinis, & doloris ab eodem pulchrarum mulierum visu; non dicit ipse, ut Herodotus, τὰς γυναῖκας ἀλγηδόνας ὀφθαλμῶν εἶναι, sed τὰς κόρας. qua in voce lepor quidem inest, sanè quàm festivus, atque elegans, sed qui in Comico probari, aut non displicere possit, Oratorem prorsus dedeceat: quum ἡ κόρη non puellam modò, sed & pupillam significet. Unde, cum allusione ad utramque hanc hujus vocis significationem, facetè dixit Timæus: ὁ τίς ἂν ἐποίησεν, ἐν ὀφθαλμοῖς κόρας, μὴ πόρνας, ἔχων; quod quidem dictum, tamquam insulsum, & oratore indignum, graviter non minùs, quàm verè, reprehendit Longinus. Sed quia, quæ vix Comico credi possit elegans, hanc Victorius non facilè affinem esse vitiis putaverit, concedat quoque, oportet, Grammaticum hunc veritum (sic enim Victorius velut per contemptum Eustathium appellat) multò minimùm optimè sermonis hujus elegantiam perspexisse, qui non, ut ceteri, τὰς γυναῖκας, sed τὰς κόρας dicit ἀλγηδόνας ὀφθαλμῶν εἶναι. Sic enim quasi videtur dicere, oculorum pupillas, esse oculorum dolores: & tamen reverâ dicit, oculorum dolores esse virgines, seu puellas, quas quis videat, ac desideret, nec iis tamen perfruatur. Quàm lepidus præ aliis scriptoribus atque urbanus sæpe sit Eustathius, multa ejus loca passim declarant. *Polit.*

1. ὃ καὶ ὑπ' εὐθύνην πίπτει) Hanc phrasin, tamquam frigidam, carpit maximus Criticus Longinus. *Salvinus*.

2. ἀκόλουθος τὸ ἀμφεκάλυψε) l. τῷ ἀμφεκάλυψε. Correxit etiam Frobenius. *Polit.*

3. οὐ γὰρ πώποτε) l. οὐ γάρ πώποτε. Polit.

ταυτὸν δ' εἰπεῖν, κατὰ τὰ ἀνάκλιντρα. Θῆρα, κατ' ἐξοχὴν, ἐνταῦθα λέγει τὸν λέοντα ἐν
Baf. p. 330. τῷ, ἂν ὅμιλον ἐφοίτα, θηρὶ ἐοικώς. Συντομωτάτη δὲ ἐπίτηδες, καὶ ἀνεπεξέργαστος καὶ αὕτη ἡ παραβολὴ, συντροχάζοντος οἷον τοῦ ποιητικοῦ λόγου τῷ Μενελάῳ ἰχνηλατοῦντι τὸν φυγάδα Πάριν, καὶ σπεύδοντι. Ἰστέον δὲ, ὅτι, κακοῦ τινος ἀνδρὸς κρυπτομένου, καὶ ἐν τῷ ψηλαφᾶν μὴ εὑρισκομένου, ὃ δὴ νῦν ἐπὶ Ἀλεξάνδρου γίνεται, καλὸν εἰπεῖν τό, ὃ δῆτα ἂν ὅμιλον ἐφοίτα, εἴπου ἐσαθρήσειε τὸν δῖον. Ἀλλ' οὔτις δύνατο δεῖξαι τότε. Οὐ γὰρ φιλότητί γ' ἐκεύθανον, εἴτις ἴδοιτο. Ἶσον γάρ σφιν πᾶσιν ἀπήχθετο κηρὶ μελαίνῃ. [1] τουτέστιν, ἐμισεῖτο ἴσα καὶ θανάτῳ.

ρλθ'. Ἔνθα ὅρα καινὸν πρᾶγμα. Ὁ μὲν γὰρ Πάρις μισεῖται· Ἑλένη δὲ, δι' ἣν ἐκεῖνος ἐμισεῖτο, συγγνωμονεῖται. Οὕτως ἦν αὐτὴ καλὴ, καὶ τοῦτο ἦν τὸ ἐκπάγλως αὐτὴν ὑπ' Ἀφροδίτης φιλεῖσθαι. Ἴσως δὲ καὶ κολακικῶς [2] αὐτὴ καθομιλοῦσα τοὺς καιροὺς, ἐδημαγώγει τοὺς πολλούς. Ὅρα δὲ τὸ κηρὶ, παρισούμενον μὲν πρὸς τὸ, θηρί, λανθάνον δὲ διὰ τὸ μὴ ἐγγὺς κεῖσθαι, ἀλλὰ μετὰ στίχους τέσσαρας. Καὶ εἶχε μὲν ὁ Ποιητὴς παραθεῖναι ἄμφω, κάλλους χάριν· [3] ὤκνησε δὲ διὰ τὸ μὴ καίριον. Τοῦ δὲ ἐκεύθανον ἡ ἐκ τοῦ κεύθω παραγωγὴ, λόγῳ μὲν πεζῷ ἀσυντελής· δακτυλικῷ δὲ μέτρῳ χρηστή. Ὁμήρου καὶ νῦν εἰπόντος, Τρῶες, καὶ Δάρδανοι, φασὶν οἱ παλαιοὶ, εἰς δύο διῃρῆσθαι τὴν τῶν Τρώων ἀρχὴν, ἀπὸ Ἀσσαράκου, καὶ Ἴλου ἀνέκαθεν· ὕστερον δὲ κληθῆναι τὸ μέν τι μέρος ἀπὸ τοῦ Δαρδάνου· τὸ δ' ἐκ τοῦ Τρωός. Ὅτι δὲ [4] οἱ Δάρδανοι, καὶ Δαρδάνιοι τετρασυλλάβως λέγονται, κατὰ τὴν κτῆσιν τοῦ, Αἰτωλὸς Αἰτώλιος, ὀρθὸς ὄρθιος, καὶ τῶν ὁμοίων, καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς που δηλωθήσεται.

ρμ'. Ἀγαμέμνων, ἀφανοῦς γενομένου, ὡς ἐρρέθη, τοῦ Πάριδος, νίκη μὲν δή, φησι, φαίνεται ἀρηϊφίλου Μενελάου. ὑμεῖς δ' Ἀργείην Ἑλένην, καὶ κτήμαθ' ἅμ' αὐτῇ ἔκδοτε, καὶ τιμὴν, ὅ ἐστι ποινὴν, ἀποτινέμεν, ἥν τιν' ἔοικεν, [5] ὡς τῷ Ἀλεξάνδρῳ ἤρεσε, καθὰ καὶ προγέγραπται. Καὶ ἔδει μὲν ἐπὶ τούτοις τοὺς περὶ Ἀλέξανδρον ἀντιθεῖναι τὰ αὐτοῦ τοῦ Ἀγαμέμνονος ῥητὰ, εἰπόντος· εἰ μέν κεν Μενέλαον Ἀλέξανδρος καταπέφνῃ, καὶ τὰ ἑξῆς. καὶ

quod idem est, ac si diceres, similiter ut τὰ ἀνάκλιντρα, *sellæ discubitoria*. Θῆρα, *feram*, eximiâ quadam excellentiæ notâ, leonem hoc loci intelligit, cum ait: ἂν ὅμιλον ἐφοίτα, θηρὶ ἐοικώς. *per turbam ibat, similis feræ*. Ubi sanè de industriâ brevissima est, nec satis perfecta, aut absoluta, ipsa hæc comparatio: perinde quasi oratio ipsa Poëtæ simul currat cum Menelao, dum fugientem Paridem ipsius veluti vestigiis persequitur, eumque assequi properat. Sciendum autem est, siquis homo improbus delitescit, neque is perquirendo, aut indagando deprehenditur, quod scilicet nunc in Alexandro contingit, appositum dictu esse illud: ὃ δῆτα ἂν ὅμιλον ἐφοίτα, εἴπου ἐσαθρήσειε τὸν δῖον. Ἀλλ' οὔτις δύνατο δεῖξαι τότε. Οὐ γὰρ φιλότητί γ' ἐκεύθανον, εἴτις ἴδοιτο. Ἶσον γάρ σφιν πᾶσιν ἀπήχθετο κηρὶ μελαίνῃ. hoc est, ἐμισεῖτο ἴσα καὶ θανάτῳ. *Ille, quisquis demùm fuerit, per turbam ibat, sicubi unum aliquem conspicaretur. Sed nemo quisquam poterat tunc ostendere. Non enim propter amicitiam abscondissent, siquis vidisset. Æquè enim ipsis omnibus exosus, & invisus erat, atque atra mors.* hoc est, æquè atque mors, odio habebatur.

CXXXIX. Ubi rem novam, ac mirabilem vide. Namque odio habetur Paris: & tamen ignoscitur Helenæ, propter quam odio ille habebatur. Ea erat ejus pulchritudo: idque ipsum erat, quòd mirificè eam Venus in amore, atque in deliciis haberet. Ipsa etiam fortassis blandè, atque assentatoriè temporibus inserviebat; itaque vulgi sibi gratiam, & benevolentiam conciliabat. Ac vide τὸ κηρὶ, *morti*, quàm sit æquatum, ac compar τῷ θηρί, *feræ*; tamen id in occulto esse, quia non juxta ponitur, sed post versus quaternos. Et poterat quidem Poëta, ornatûs, atque elegantiæ gratiâ, comparia illa ambo juxta ponere. verumtamen noluit, quia non erat id commodum, neque opportunum. Τὸ ἐκεύθανον, *abscondissent, occuluissent, occultassent*, paregogen habet ex verbo κεύθω, *abscondo, occulto*, minùs illam quidem utilem, minùsque accommodatam pedestri orationi; at commodam, & utilem metro dactylico. Homerus quum etiam nunc dixerit, Τρῶες, καὶ Δάρδανοι, *Troës, & Dardani*, veteres notant, Trojanam ditionem jam inde ab Assaraco, & Ilo bifariam divisam fuisse; postmodum autem partem unam a Dardano, alteram a Troë fuisse appellatam. Ceterùm οἱ Δάρδανοι, *Dardani*, ut deinceps quoque alicubi sumus declaraturi, quatuor etiam syllabis Δαρδάνιοι, *Dardanii*, vocantur, ad exemplum incrementi τοῦ Αἰτωλὸς, *Ætolus*, Αἰτώλιος, *Ætolius*, ὀρθὸς ὄρθιος, *rectus*, aliorumque nominum hujuscemodi.

CXL. Agamemnon, postquam ex omnium conspectu, ut dictum est. Paris evanuit: *victoria quidem*, inquit, *manifesta est bellicosi Menelai. Vos igitur Argivam Helenam, simulque cum eâ opes reddite*, & τιμὴν, *multam*, hoc est, ποινὴν, *pœnam, persolvite, quam decet*, juxta, atque placuit Alexandro, ut supra scriptum est. Atque ad hæc ista quidem Alexander, ejusque fautores opponerent, oportebat, verba ipsius Agamemnonis, qui sic dixisset: εἰ μέν κεν Μενέλαον Ἀλέξανδρος καταπέφνῃ, &c. *siquidem Menelaum Alexander interfecerit*, &c. ita-

1. ἀπήχθετο, ἐμισεῖτο ἴσα καὶ θανάτῳ) Iliad. α. τοῦδε ... κῆρ εἴδεται εἶναι. Alibi: Ἐχθρὸς γάρ μοι κεῖνος ὁμῶς Ἀΐδαο πύλῃσιν, ὅς χ' ἕτερον μὲν κεύθει ἐνὶ φρεσὶν, ἄλλο δὲ εἴπῃ. odiosus perinde atque portæ inferorum. idest, æquè, ac mors. *Salvinus*.

2. αὐτὴ καθομιλοῦσα) l. αὐτή. Polit.

3. ὤκνησε δὲ διὰ τὸ μὴ καίριον) & fortè juxta non posuit, vitandæ affectationis & κακοζηλίας gratiâ. *Salvinus*.

4. οἱ Δάρδανοι, καὶ Δαρδάνιοι τετρασυλλάβως λέγονται) Strabo: ... δ' ... ὀνομάζει ὁ Ποιητής· τότε μὲν οὕτω λέγων·
Δαρδανίων αὖτ' ἦρχεν ἐῢς πάϊς Ἀγχίσαο·
Δαρδανίους καλῶν. τότε δὲ Δαρδάνους·
Τρῶες, καὶ Λύκιοι, καὶ Δάρδανοι ἀγχιμαχηταί. Politus.

5. ὡς τῷ Ἀλεξάνδρῳ ἤρεσε) Atqui de multâ minimè placuerat Alexandro; sed adjectum id fuerat ab Agamemnone. Polit.

itaque de repugnantibus inter sese, & contrariis legibus judicium fieret, ut supra est demonstratum. Sed Pandarus, primùm omnium conjectâ in Menelaum sagittâ, ut paullò post videbitur, rem totam miscet, ac confundit. Sic enim Homerus narrationem suam componit, ut ne, ubi res minimè postulat, forenses caussas, aut litium argumenta, interserat, Poësinque suam languidam, atque elumbem efficiat, scribendique contentionem remittat. Non est autem verbum dubitandi τὸ φαίνεται, *apparet*, pro eo atque si diceret, ἔοικε, *videtur*; sed maximè firmam, certamque rei asseverationem significat: quum id perinde acceptum sit, quasi dicat, claram rem esse, ac manifestam. Tale & illud in Odysseâ: Τὰ ὑμέτερα ἀεικέα ἔργα φαίνεται. *Vestra indigna facinora apparent*. Volo porro, observes, ut Poëta, tum sub Hectoris personâ, tum Priami, atque aliorum, Menelaum sæpe vocat ἀρηΐφιλον, *bellicosum*; nusquam verò locorum ita Alexandrum; sed dumtaxat θεοειδῆ, *deorum similem, seu formâ divinâ præditum*: Helenam autem, Ἀργείαν, *Argivam, seu Argeam*, dicit, perinde ut si quis eam Πελοποννησίαν, *Peloponnesiam*, appellaret. Argos namque, Peloponnesus universa, ut multis sanè in locis est demonstratum. Et sic etiam postea vocat Junonem. Τὸ ἔκδοτε, *dedite*, idem est, atque τὸ ἀπόδοτε, *reddite*, videlicet, tamquam rem debitam, & alienam, date. Hujuscemodi enim propriè est τὸ ἀποδοῦναι, *reddere*. Ad hæc vide, ut τὸ ἀποτινέμεν, *pendere, seu persolvere*, quum subjunctum sit post verbum illud plurale, ἀπόδοτε, *reddite*, manifestè ostendit, eodem interdum significatu accipi Infinitivos Modos, atque Imperativos. Idem enim est τὸ ἀποτινέμεν, atque τὸ ἀποτίνετε, *persolvite*. Atque id etiam ad tropum etymologicum, seu ad etymologiæ rationem pertinet, ut supra declaratum est: quippe quum a verbo τίνειν, *pendere*, fit ἡ τιμὴ, *pœna, quæ penditur, seu multa*, de qua diximus.

καὶ οὕτω γενέσθαι ἀντινομίας δίκην, ὡς προδεδήλωται. Ἀλλ' ὁ Πάνδαρος φθάσας τοξεῦσαι τὸν Μενέλαον, ὡς μετ' ὀλίγα φανῆται, συγχέει τὰ πράγματα· οὕτω τοῦ Ὁμήρου διασκευάσαντος, ἵνα μὴ ἐν οἷς οὐ δέον ἐστὶ, δικανικὰ παρειρήρῃ, καὶ ἀσημέτερον τὴν ποίησιν ἀπεργάσηται, καὶ χαλάσῃ τὸ σύντονον. Ἔστι δὲ τὸ φαίνεται, οὐ διστακτικὸν, ὡς ἀντὶ τοῦ ἔοικεν, [1] ἀλλὰ μάλιστα βεβαιωτικὸν δηλαδὴ, εἰλημμένον ἀντὶ τοῦ, φανερόν ἐστι, καὶ ἐκφανές. Τοιοῦτο καὶ ἐν Ὀδυσσείᾳ τὸ, [2] τὰ ὑμέτερα ἀεικέα ἔργα φαίνεται. Σημείωσαι δὲ, ὅτι τὸν μὲν Μενέλαον πολλάκις ἀρηΐφιλον εἶπεν ὁ Ποιητὴς, διά τε τοῦ Ἕκτορος, καὶ τοῦ Πριάμου, καὶ ἄλλων· τὸν δὲ Ἀλέξανδρον, οὐδαμοῦ, ἀλλὰ μόνον θεοειδῆ· τὴν δὲ Ἑλένην, Ἀργείαν λέγει, ὡς εἴ τις εἴπῃ Πελοποννησίαν. Ἄργος γὰρ καὶ ἡ ὅλη Πελοπόννησος, ὡς πολλαχοῦ δεδήλωται. Οὕτω δὲ καὶ τὴν Ἥραν ἐν τοῖς ἑξῆς λέγει. Τὸ δὲ ἔκδοτε, ταυτό ἐστι τῷ [3] ἀπόδοτε, ἤγουν χρεωστικῶς δότε. Τοιοῦτο γὰρ κυρίως τὸ ἀποδοῦναι. *Rom. p.435.*
Ὅρα δὲ καὶ, ὡς τὸ ἀποτινέμεν, ἐπενεχθὲν μετὰ πληθυντικὸν, τὸ, ἀπόδοτε, δείκνυσι φανερῶς ταυτίζεσθαί ποτε τοῖς προστακτικοῖς τὰ ἀπαρέμφατα. [4] Τὸ γὰρ ἀποτινέμεν, ταυτόν ἐστι τῷ ἀποτίνετε. Τοῦτο δὲ καὶ τρόπος ἐτυμολογίας ἐστὶν, ὡς καὶ προεδηλώθη. ἀπὸ γὰρ τοῦ τίνειν ἡ ῥηθεῖσα τιμὴ γίνεται.

1. ἀλλὰ μάλιστα βεβαιωτικὸν δηλοῖ) *Videtur* apud veteres Jurisconsultos affirmandi vim habet. quod a philosophis sumpsere. *Salvinus.*

2. τὰ ὑμέτερα ἀεικέα ἔργα) Od. δ'. v. 694. Ἀλλ' ὁ μὲν ὑμέτερος θυμὸς, καὶ ἀεικέα ἔργα φαίνεται. Polit.

3. ἀπόδοτε, ἤγουν χρεωστικῶς δότε) Vide Demosthenem in Philippicis, quantum æstuat in verbo, δοῦναι, vel ἀποδοῦναι. Salvinus.

Locum Demosthenis ex Oratione de Haloneso vide apud nos supra ad p. 128. ubi de differentiâ τὸ δοῦναι, & ἀποδοῦναι. Politus.

4. Τὸ γὰρ ἀποτινέμεν ταυτόν ἐστι τὸ ἀποτίνετε) Lege, τῷ ἀποτίνετε. Politus.

Quum infinitivus pro imperativo sumitur, subintelligitur τὸ κελεύω, jubeo. Horat. *Gaudere, & bene rem gerere Albinovano.* pro Græcâ epistolicâ inscriptione: χαίρειν καὶ εὐπράττειν. Salvinus.

KATA-

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΔΕΙΓΜΑΤΙΚΟΣ

ΤΩΝ ΕΝ ΤΟΥΤΟΙΣ ΤΟΙΣ ΥΠΟΜΝΗΜΑΣΙ ΣΥΝΕΧΟΜΕΝΩΝ ΧΡΗΣΙΜΩΝ.

A

Ἀρι-

B

Γ

Δ

Διό-

E

Ἴσυν,

μάρ-

Οἰνέα

Π

Πυ.

Ρ

Σ

Τ

Υ

Φ

Φυ-

INDEX

I N D E X

Rerum, & verborum maximè memorabilium.

Asina

B

C

Crif-

Glau-

H

I

K

L

M

N

O

P

Q

R

S

T

V

X

Y

Z